35.2.15.

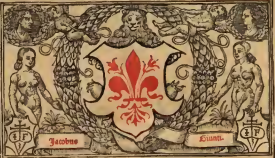
5-18-B-1

26
G
24

115
7
15

Ex Bibliotheca
majori Coll. Rom.
Societ. Jesu

Archidi. ſuper ſexto Decre.

Egregia commentaria ⁊ eli-
mata Archidiaconi Bononienſis ſuper ſexto
Decretalium cum ſuis elegantiſſimis et vtiliſſi-
mis additionibus nouis excellentiſſimorum
plurimorum doctorum additis et ſuis locis op-
portune inſertis ac caſtigatione oculis lynceis
reuiſa et diligentiſſime obſeruata ſuis in locis
vna cum ſummarijs hactenus impreſſioni nō
datis feciliter incipiunt.

BIBLIOTECA NA. ROMA VITTORIO EM.

Ex legato 1 5 3 4 Jo. Coccini

Tabula materiarum ſingularium excerptarum a floſculis domini Archidiaconi Bononienſis ſuper Sexto Decretalium: vt facilius queqꝫ inueniri queant feliciter incipit: ita ordine digeſta vt nihil darius.

De litera A.

Abbas debet eſſe ſoliꝗtus circa reuerentiam diuini cultus ⁊ vtilitates monaſterii ſui. ne clerici vel monachi ſecularibus negociis ſe immiſceant. capitulo vt periculoſa. numero quarto. folio centeſimoquarto.
Abbas vtrum poſſit monachum conſtituere vt adminiſtret alicuius loci bona. de officio ordinarii. capitulo preſenti. numero ſecundo. folio quinquageſimoſecundo.
Abbatiſſa comprehenditur nomine monialium vbi agitur de ſalute anime. de ſtatu regularium. capitulo periculoſo id eſt perniicioſo. numero ſecundo. folio. 99.
Abbas non poteſt ſe obligare de facili monacho vt ſemper aliquem certum locum teneat extra clauſtrum. de officio ordinarii. capitulo preſenti. numero tertio. folio quinquageſimoſecundo.
Abbati coadiutorem dare ⁊ ipſum remouere ⁊ eo remoto adminiſtratorem conſtituere idoneum qui temporalium curam gerat: donec ipſi monaſterio fuerit de abbate prouiſum. ad epiſcopi dioceſani curam ⁊ officiũ pertinet. de officio ordinarii. c. preſenti. nu. 4. folio. 52.
Abſentia partis aduerſe non obſtat vbi agitur de federe matrimonii ſpiritualis contrahendi. de electio. c. ſtatuimus. numero ſexto. folio. 15.
Abſolutio excommunicationis ad cautelam eſt potius de gratia quam de iure. ideo non eſt extendenda. de ſententia excommunicationis. capitulo ſolet. numero tertio. folio centeſimo viceſimo.
Abſolutionẽ ad cautelam ab excommunicatione ſi quis petierit quam dicit latam poſt appellationem an ſtatim abſoluatur. de ſententia excommunicationis. capitulo ſolet. numero ſecundo. folio. 120.
Acceptans beneficium quod eſt alteri debitum cauere debet ne per ſententiam ſine colluſione ſuccumbat: quia ſi colluderet nõ prodeſſet. de conceſſione prebende ⁊ eccleſie non vacantis. c. ne captande. nu. 3. folio. 90.
Acceptatio ⁊ reſeruatio ſi eſt facta de aliquo beneficio ſcilicet primo quod vacauerit ⁊ primum quod vacauit eſt alteri debitum nunquid ſecundum per ordinarium conferri poterit. de conceſſione prebende ⁊ eccleſie non vacantis. capitulo ne captande. numero. 2. folio. 90.
Acceptator ſi de beneficio quod ei non competeret prouideretur ſemper reduceretur ad arbitrium boni viri. de conceſſione prebende ⁊ eccleſie non vacantis. capitulo ne captande. nuñ. ſexto. folio. 90.
Acceptatio an valeat ſi aliquis arctat ſe ad vnam prebendam eccleſiam vel dioceſim plures prebendas habentem ⁊ acceptat beneficium quod ibi primo vacabit. de conceſſione prebende ⁊ eccleſie non vacantis. capitulo ne captande. numero primo. folio nonageſimo.
Acta que dicantur. de electionibus. capitulo quamuis. numero. 1. folio. 21.
Actio quando ad plures pertinet de aliqua re ita quod ad vnum pertinet quaſi ſub alio tunc ſimul ambo ⁊ omnes diuiſim agere poſſunt. de ſententia ⁊ re iudicata. capitulo abbate. numero. 4. folio. 69.
Actiones perſonales ⁊ reales quomodo differant. de ſententia ⁊ re iudicata. capitulo abbate. numero quinto. folio ſexageſimo nono.
Actiones perſonales dicuntur eo quia a perſona obligati non recedunt. de reſcriptis. capitulo diſpendia. numero ſecundo. folio quarto.
Actor ⁊ reus in quibus equiparantur. de dolo ⁊ contumacia. capitulo actor ad terminum. numero ſecundo. folio ſexageſimo.
Ad diffinienda negocia requiritur ſcientia. de reſcriptis. c. ſtatutum. nu. 14. fo. 11.
Admiſſus ⁊ inſtitutus per capitulum ſede vacante debet caue ſibi ne ſua propria autoritate occupet tale beneficium quia ſic puniretur. de inſtitutio. c. ⁊ ſi id eſt quamuis. numero ſeptiñ. folio octuageſimo octauo.
Aduocatus qui fuit in cauſa iudex in eadem eſſe non debet. teſtibus. capitulo romana. numero ſecundo. folio ſexageſim quarto.
Aduocati defenſores appellantur. de electioni. capitulo genera nu. 2. folio. 12.
Affectus ⁊ non effectus in deſponſatione inſpicitur. de ſponſalibus ⁊ matrimoniis. capitulo ex ſponſalibus. numero decimo folio. 105.
Affinitas ex coitu prouenit: ⁊ ſine illo nunquam. de ſponſalibus ⁊ matrimoniis. capitulo ex ſponſalibus. numero ſexto. folio centeſimoquinto.
Affinitas ad hoc quod contrahatur que ſunt neceſſaria. de ſponſalibus ⁊ matrimoniis. capitulo ex ſponſalibus. numero quarto. folio centeſimoquarto.
Agens de expoliatione an poſſit reconueniri ſaltem ſuper proprietate eiuſdem rei. de reſtitutione ſpoliatorum. c. frequens. numero. 1. folio. 60.
Alienatio bonorum eccleſie vacantium per epiſcopum facta pro iuſta cauſa an valeat. de rebus eccleſie alienãdis vel non. c. dudum. nu. 2. folio. 92.
Alienatio perſone eſt maior quam alienatio rei. de electionibus. capitulo ſi religioſus. numero ſecundo. folio triceſimo ſecundo.
Alienatio rerum eccleſie oportet quod ſciatur a papa. de rebus eccleſie alienandis vel non. capitulo hoc conſultiſſimo. nuñ. tertio. folio. 92.
Alienatione in temporali ſufficit tacitus conſenſus ⁊ quare. de rebus eccleſie alienandis vel non. capitulo dudum. nu. tertio. folio. 92.
Aliquando quia mandatur vt quis aliquod negotium perſonaliter exequatur: tunc committere non poteſt: ſed ſi mandatur ſimpliciter fieri inquiſitio ⁊ non additur perſonaliter: tunc committi poteſt. de officio ⁊ poteſtate iudicis delegati. c. ſtatuimus. nu. 2. folio. 46.
Aliqua iuriſditio non eſt extra eccleſiam id eſt extra fidelem quantum ad ſententiam excommunicationis ſed in cauſis ciuilibus ⁊ criminalibus ſententia extra eccleſiam habet firmitatem. de officio ⁊ poteſtate iudicis delegati. capitulo ſi a ſubdelegato. numero. 3. folio. 47.
Aliquis comparens in principio comparitionis adueniente legitima cauſa ⁊ magno periculo exiſtente in mora premiſſis proteſtationibus ⁊ ſufficienti procuratore dimiſſo ſi copiam iudicis habere non poteſt impune recedere poteſt. de electionibus. capitulo ſi poſtquam. numero primo. folio triceſimo tertio.
Aliqui ſi poſtulantur in epiſcopos vtrum debeat haberi recurſus ad papam. de electionibus. capitulo cupientes. numero. 17. folio viceſimo octauo.
Aliquis vſurpare non poteſt ea que ſunt ſpecialiter ſedi apoſtolice reſeruata ſine expreſſa commiſſione ipſius. de conſuetudinibus. capitulo cum in tua. numero tertio. folio decimo tertio.
Aliquis ſi promouetur pendente inquiſitione facienda in capite ⁊ in membris in eadem eccleſia in prelatum an debeat fieri inquiſitio in eum vt in prelatum ſiue vt in caput aut in membrum. de officio ordinarii. capitulo quia plerique. numero tertio. folio quinquageſimo.
Aliquis quando citatur vt perſonaliter ad cauſam veniat non ſufficit tunc mittere procuratorem. de iudiciis. capitulo iuris eſſe ambiguum. numero tertio. folio quinquageſimo ſexto.
Aliquis ſi eſt citatus ⁊ tarde arripiat iter ad comparendum ac aliquod impedimentum ei contingat in via non poterit excuſari eo quod nimium ſe arctauit. de electionibus. c. cum ex eo. numero. 1. folio. 34.
Aliquis ſi impetrat literas a papa vt recipiatur in canonicum bononienſem cum ſit paratus alẽs ſuis beneficiis renunciare quod precedet an renunciatio an collatio prebende. de renunciationibus. capitulo ſi te. numero primo. folio triceſimo octauo.
Aliquis ſi tulit ſententiam quam ferre non potuit vel damnauit aliquem quem damnare non potuit propter hoc aliquis priſtinus ſtatus illius damnati non mutatur. de officio ⁊ poteſtate iudicis delegati. capitulo is cui prouiſio. numero tertio. folio quadrageſimoſexto.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMAN.

Aliquis cum ad duo tenetur ſi alienum ex aliqua cauſa non implet vtrum alterum adimplere teneatur de elec.c.cupientes.numero.14.fo.18.
Almus alma almum ſm vrbanum dicitur ſanctus pulcher nutriens de reliquijs ꝛ veneratione ſanctorum.c.glorioſus ineffabilis.nu.1.fo.103.
Ambitio proprie quid ſignificat. ꝛ vtrū ſit peccatū de reſcrip.c.quia.nu.1.fo.12.
Anfractus vie aſpere ꝛ loca diuerticulis plena dicuntur de elec.c.quorundam.nu.2.fo.31.
Anima cibo ſpirituali nutritur. de immunitate eccleſia cemiteriorum ꝛc. capitulo decet. numero ſecundo. folio centeſimo tertio.
Animarum curam quis habere nō poteſt niſi per epiſcopum cui ſubeſt vel vicarium eius.de verbo. ſigni.c. veniens. numero.1.folio.126.
Annus naturalis eſt a quolibet die incipiens. ꝛ vſq; ad finem illi⁹ ſunt trecentiſexagintaquinq;. dies ꝛ ſex hore. de reſcriptis.c.ſi propter.nu.3.fo.7.
Abbas habet eligi a monachis.de electidibus. capitulo ex co.nume.3.fo.33.
Appellans ad duo tenetur.ſ.appellare ꝛ in ſcriptis. de appellationibus.capitulo appellatio.numero primo.folio ſeptuageſimoquinto.
Appellans quicūq; a grauamine ſiue in iudicio ſiue extra.cauſaȝ rationabilem debet allegare ꝛ in ſcriptis. de appellationibus c.ſi a iudice.nu.1.fo.75.
Appellans non eſt remittendus ad eum a quo appellauit. de reſcrip.c.ſtatutum.nu.9.fo.9.
Appellationem poſt legitimam quicquid ſit irritum eſt.de ſententia excommunicationis.capitulo ſolet.numero ſexto.folio centeſimouigeſimo.
Appellatio dum pendet nil innouari regulariter debet.de electionibus. capitulo ſi electio. numero quarto. folio trigeſimoſecundo.
Appellari quandiu poteſt nedum poſt appellationem non eſt procedendum ad executionem imo nec ante appellationeȝ. de appellationibus. capitulo non ſolum. numero ſecundo. folio.75.
Appellari ad hoc vt non poſſit in crimine quot concurrere debēt. de appellationibus. capitulo Romana. numero decimo. folio.73.
Appellatus nec literas impetrare poteſt ſine appellationis proſecutione:nec ad alium iudicem ire niſi ad quem appellatum eſt quandiu appellator poteſt proſequi appellationem. de appellationibus.capitulo cordi nobis.numero quarto.folio ſeptuageſimoprimo.
Appellatio legitima eximit appellantem a iuriſditione iudicis. de ſententia excommunicationis.c. licet promulgata. nume.1.folio.123.
Appellatum ſi eſſet:ſed alias quis iret ad ſuperiorem propoſiturus aliquid contra electionem quanto tēpore expectari debeat aduerſarius contra quem agit maxime ſi multum diſtaret.de elec.c.ſtatuimus.nu.5.fo.15.
Apoſtolica ſedes prouidet neceſſitatibus pauperum clericorum qui nullum ſunt eccleſiaſticum beneficium aſſecuti per illā formam que habetur.ī.de reſcri.de pbē.ꝛ digni.c.ſi pauper.nu.1.folio.85.
Apoſtoli aliquando dicuntur refutatorij. de appellationibus.c. cordi nobis.nu.3.fo.71.
Apoſtolica autoritate vbi quis eſt receptus in canonicum ei debent per capitulū aſſignari ea que ad canonicatū pertinēt cū ſtallo chori ꝛ loco capituli. de prebēdis;ꝛ dignitatibus.c.ſi qui.nume.1.fo.80.
Apoſtolus grece:litera ebraice:latine dicitur miſſus: quia fuerūt miſſi a chriſto apoſtoli ad predicandum euangelium per vniuerſum mundum.de elec.capitulo fundamēta.nume. quarto.folio.29.
Apoſtata non dicitur proprie niſi qui ad ſeculum redit. de tēpo. ordi.capitulo ſepe contingit. numero ſecundo.folio trigeſimo nono.
Apud prepoſitio per.d.ſcribitur quia veteres ꝓ apud ſiad ſepe vſi ſunt duabus literis ſubtractis.de cōſue.c.cum in tua.nume.2.folio.13.
Arbitri duo vbi ciq; cōcordare nequeunt tertius aſſumendus eſt. de appellationibus. capitulo legitima. numero tertio.folio.72.
Arbiter male iudicans quare punitur. de ſententia ꝛ re iudicata. nu.6.fo.08.
Archiepiſcopus quomodo procedere debet ſup inquiſitione prelatorum ꝛ ſubditorum dioceſis ſue. de cenſibus ꝛ procurationibus.capitulo romana.nu.3.fo.101.
Archiepiſcopus non tantum in ſua dioceſi:ſed etiā in dioceſi ſuorum ſuffraganeorum ſibi ſubditorum quando eas viſitat poteſt conuocationem facere. de cenſibus ꝛ procurationibus.c.romana.nu.2.fo.101.
Archiepiſcopus licet citare non debeat tamen citatio forte facta citatum arctat.de appellationibus.c. Romana.numero quarto.folio.72.
Archiepiſcopus regulariter non exercet iuriſditionem in prouincia niſi in certis caſibus. de penis. capitulo Romana. nume.3.folio.115.
Archiepiſcopus an contineatur nomine familie.de penis.c. Romana.nu.1.fo.115.
Archiepiſcopi an poſſint indulgentias facere. de penitentijs ꝛ remiſſionib⁹.capitulo indulgentie.nume. ſecundo. folio centeſimodecimooctauo.
Archiepiſcopus poteſt ꝛ debet bona eccleſie vacantis illibata ſeruare ꝛ epiſcopo qui ordinabit reddere quando in eccleſia non ſunt clerici idonei.de ſup.neg.prela.c.eccleſie vacanti.nume.4.folio.30.
Archiepiſcopus poteſt de iure communi viſitare quis de ſuffraganeorum negligentia non conſtet.de cenſibus ꝛ procurationibus.capitulo perpetuo declaramus.numero primo. folio centeſimoſecundo.
Archiepiſcopus excommunicando vel ſuſpēdendo procedere poteſt contra epiſcopos. de cenſibus ꝛ procurationib⁹.c.romana.nume.5.fo.101.
Archidiaconus an poſſit excommunicare cum ſit maior plebano qui poteſt.ꝛ nu.2.de ſententia excommunicationis.c.romana.nume.1.fo.121.
Aſſeſſor quis dicatur ꝛ quare dantur aſſeſſores. de reſcript.c.ſtatutum.nu.13.fo.10.
Aſſignatio quomodo fieri poſſit.de appellationibus.c.cordi.nobis.nu.2.fo.71.
Auaricia idololatria nuncupatur de elec.c.auaricie.numero.1.folio.19.
Audaces dicuntur contra ius facientes ideo hoc verbuȝ audacia hic in mala parte ſumit. de his que vi met. cau.ſi.c. abſolutionis.nu.8.fo.35.
Audax quis dicatur.de cenſibus ꝛ procurationibus.c. exigit peruerſorum.nu.1.fo.102.
Autoritas pape vtrum preſentetur per eum cui papa committit. de prebendis ꝛ dignitatibus.capitulo dudum. nume.ſecundo.folio.81.

De litera. B.

Baptiſmus ꝛ confirmatio ita ſunt coniuncta ſacramenta quod vnum ſine altero rite perfici nō poteſt ꝛ niſi morte preueniente nullatenus poſſunt adinuiceȝ ſegregari. de ſententia excommunicationis.c. quoniam.nu.1.fo.124.
Baſis quid eſt ꝛ pro quo accipitur communiter. de elect.c. fundamenta.nu.6.fo.29.
Beneficiatus in vna eccleſia nō debet cōnumerari inter clericos euſdem niſi ſit intitulatus.de reſcrip.capitulo efficacia. nu.4.folio.6.
Beneficiati ſufficienter non reputantur idonei ad aliud beneficiū obtinendum.de prebendis ꝛ dignitatibus.c.is cui conceditur.nume.1.fo.82.
Beneficia dicuntur canonicatus eccleſie.de reſcript.c. ſi gratioſe.nume.1.fo.5.
Beneficia vbi dicantur vacare an vbi ſunt an in curia.de elec.c.cōmiſſa.nu.1.fo.34.
Beneficij nomine intelligit ſiue prebenda ſiue canonia ſiue aliud beneficium.de prebendis ꝛ dignitatibus.c.ſi motu.numero.2.folio.84.
Beneficij nomine prebenda eccleſie cathedralis continetur: de reſcrip.capitulo ſi eo tempore beneficio. numero quarto. folio. ſeptimo.
Beneficiorum vocabulo large ſumpto ꝛ attēta ſignificatione verbi nouiunis poſſunt intelligi dignitates ꝛ bñficia habentia curam animarū.de reſcrip.capitulo ſi propter. numero ſecundo.folio.7.
Beneficium qualiter differat a prebenda.de reſcrip.c.gratia.nu.5.folio.6.
Beneficium an afficiatur ex ſola impetratione literarum continentium

nentium de prouidendo ſi aliud non ſubſequatur. de cõceſſio. preben. ⁊ eccle. non vacan. capitulo ſi capitulo. nume. ſeptimo. folio. 91.

Beneficium eſt acceſſorium ad officium: quia eſt ſtipendium mi-litantis in eccleſia. de reſcrip. c. quia. nu. 3. fo. 12.

Beneficium quando vacat de iure ⁊ non de facto cõferri prohibe-tur quouſq; renunciauit is qui detinet de facto quatenus de fa-cto poſſidet. de preben. ⁊ dignitatibus. c. licet poſſeſſionem. nu-mero. 2. fo. 85.

Beneficium nunquid prebende nomine continebitur ſi papa ſcri-bit vt alicui aſſignetur beneficium in eccleſia in qua ſunt ⁊ be-neficia minora ⁊ prebende. de prebendis ⁊ dignitatibus. c. qui de non ſac. nu. 1. fo. 84.

Beneficium aliquod vbicunq; alicui perpetuo aſſignatur per ca-pitulum vel alium ordinarium iure ſuo nunq̃ debet admini-ſtrare niſi primo per dioceſanum inueſtiatur. de conceſſione p̃-ben. ⁊ eccle. non vacan. c. ſi capitulo. nu. 2. fo. 90.

Beneficium iuris nemini eſt auferendum. de iudicijs. c. iuris eſſe ambiguum. nu. 2. fo. 56.

Beneficium ſi quis acceptauit quo non erat dignus an valeat ac-ceptatio. de conceſſione preben. ⁊ eccle. non vacan. c. ut captãde. nume. 4. fo. 90.

Beneficium propter quid detur. de rebus eccle. alienandis vel nõ c. conſulniſſimo. nu. 9. fo. 92.

Bona beneficij vacantis in quos vſus ſint diſtribuenda. de regu-laribus ⁊ tranſeuntibus ad religionem. c. beneficium poteſt in-telligi. nu. 2. fo. 98.

Bona gaudent priuilegio perſonarum quarum ſunt. de iniur. c. ⁊ ſi. nu. 2. fo. 115.

¶ Buffo iſtud eſt vulgare tuſcorum ⁊ quorundam lombardorũ. de vita ⁊ honeſtate clericorum. c. clerici dignitati. numero. 5. folio. 76.

¶ De litera. C.

Canon etiam diaconum vocat ſacerdotem. de elec. c. ne-mo. nu. 1. fo. 24.

Canon innuit quod Bigamus poſſit promoueri ad mi-nores ordines. de bigamis. c. altercationis. nume. 1. folio. 42.

Canones excommunicationis ſententiam continentes ex varijs cauſis multi ſunt. de exceptionibus. c. pia. nu. 8. fo. 65.

Canonia an aliud ſit a prebenda. de conceſſio. preben. ⁊ eccle. non vacan. c. ſi capitulo. nu. 1. fo. 90.

Canonici qui ſunt in prouincia ſi commode vocari poſſunt vocã-di in electione facienda. de prebendis ⁊ dignitatibus. c. cum in eccleſijs. nu. 2. fo. 86.

Canonici abſentes ſunt vocandi omnes perſonaliter ſi ſcitur vbi degunt dum id poſſit fieri commode in electionibus dandis. de prebendis ⁊ dignitatibus. c. cum in eccleſijs. numero tertio. folio. 86.

Canonici omnes vocandi ſunt in electionibus fiendis dummodo non ſint remoti vltra duas dietas. de prebendis ⁊ dignitatibus. c. cum in eccleſijs. nu. 4. fo. 86.

Canonicus qui eſt ingreſſus monaſterium cauſa probationis du-bitat an ſit vocandus in electione facienda. de preben. ⁊ digni. c. cum in eccleſijs. nu. 5. fo. 86.

Canonici conferre non poſſunt prebendas ad epiſcopi collationẽ pertinentes: tamen commẽdare poſſunt. de inſtitutionibus. c. ⁊ ſi. i. quãuis. nu. 3. fo. 88.

Canonici etiam ſi velint tranſacto tempore ſibi indulto ad facien-dum aliquem canonicum vel poſtq̃ renunciauerunt eam face-re canonicum non poſſunt: cum hec poteſtas faciẽdi eum cano-nicum ſit ad executorem tranſlata. de conceſſio. ⁊ preben. ⁊ eccl. non vacan. c. ſi capitulo. nu. 5. fo. 90.

Canonici conueniunt inter ſe quod quilibet conferat certa benefi-cia tempore vite ſue: quando capitulum habet plura conferre. de preben. ⁊ dignita. c. mandatum. nu. 2. fo. 87.

Canonicus abſens ſi eſt mortuus an procurator debeat ceſſare. de elec. c. ſi quis. nu. 3. fo. 37.

Canones quando volunt loqui de hoſpitalibus nomine eccleſia-rum ipſa comprehendere non ſolent: ſed ſeparatim alio nomi-nant nomine. de elec. c. cupientes. nu. 1. fo. 25.

Canonicus qui maior eſt in capitulo inueſtire habet. de preben. et dignita. c. mandatum. nu. 1. fo. 87.

Canonicus an poſſit impetrare literas pro eccleſia ſua ſine mãda-to. de reſcrip. c. ſtatutum. nu. 8. fo. 9.

Canonicus ſi eſt maiori excommunicatione nodatus ⁊ intereſt ele-ctioni nunquid propter hoc vitiatur electio. de elec. c. ſi quãdo. nume. 1. fo. 21.

Canonicus aliqui eſſe poſſit in eadem eccleſia ⁊ dignitatem obti-nere. de prebendis ⁊ dignitatibus. c. quia ſepe. numero primo. folio. 81.

Capitulum vel eius officialis ſi dicat talem non debuiſtis eligere nec preſentare an ex hoc talem preſentatum videtur reprobaſſe de inſtitutionibus. c. ⁊ ſi. i. quãuis. nu. 5. fo. 88.

Capitulum eccleſie cathedralis vtrum vacante ſede poſſit dare ele-cto alicuius eccleſie licentiam vt adminiſtretur. de elec. c. auari-cie. nu. 4. fo. 19.

Capitulum an poſſit illud quod eſt iuriſditionis ſede vacante. de inſtitutionibus. c. ſi. id eſt quãuis. nu. 4. fo. 88.

Capitulum an vacante ſede poſſit commendare illas prebendas q̃ habent onus annexum. de inſtitutionibus. c. ⁊ ſi. i. quãuis. nu-mero. 1. fo. 88.

Capitulum vacante eccleſia generaliter adminiſtrat. de ſup. negli. prela. c. ſi epiſcopis. nu. 1. fo. 39.

Carens literis non poteſt eſſe aptus officijs ſacris. de tempo. ordi. c. nullus epũs. nu. 2. fo. 40.

Cathedraticum appellatur pecunia illa que datur ob honorẽ ca-thedre epiſcopalis. de preben. ⁊ dignitatibus. c. ſuſcepti. nu. 1. folio. 77.

Catholico agente ſiue litigante contra hereticum pro orthodoxo quidem valet teſtimonium heretici. de here. c. infideli. nume. 3. folio. 108.

Cauſa appellationis eſt eadem cum principali: ſed iudicium idem non eſt. de teſtibus. c. Romana. nu. 1. fo. 63.

Cauſa tractari debet vbi teſtes ſunt. de teſtibus. c. preſentium. nu. 6. folio. 63.

Cauſa appellationis pendente poſſeſſio non debet alteri parti au-ferri. de appellationibus. c. non ſolum. nu. 1. fo. 75.

Cauſa probabilis non ſufficit q̃ ſit niſi ⁊ veritas comprobet. de appellationibus. c. romana. nu. 7. fo. 73.

Cauſa eccleſiaſtica non eſt agenda niſi per hominem bone opinio-nis. de procuratoribus. c. non indiſcrete. nu. 2. fo. 53.

Cauſam exprimere non tenetur quis quando a ſententia diffiniti-ua appellatur. de appellationibus. capitulo romana. nume. 11. folio. 73.

Cauſam agi ſcientes ⁊ nulli dicentes vtrum ſibi preiudicẽt vt lite pendente nil innouetur. capitulo mihi contra. numero. 2. fo-lio. 61.

Cauſarum merita aſſertione partium panduntur. de appellatio-nibus. c. romana. nu. 14. fo. 74.

¶ Cedens vtrũ debeat venire ad iurandũ ſi petatur quod veniat vel an tantum procurator in rem ſuam factus iuret. de procura-toribus. c. non indiſcrete. nu. 5. fol. 54.

Celebrans in loco inhabiti an ſit in culpa cum agat rem illicitam propter ſuperioris prohibitionem cum celebratio dependeat a voluntate agentis. de ſenten. excõ. c. is qui polluta. numero. 3. folio. 114.

Celebrationem diuinorum infirmitas excuſat de clericis non reſi-dentibus in eccleſia vel pre. nu. 2. fo. 77.

Cenſura eccleſiaſtica circa ſpiritualem penam conſiſtit ⁊ ſeueritas canonica circa penam temporalem. de homicidio. c. pro huma-ni. 2. fo. 112.

Certare idem eſt quod pugnare quaſi certum ſe dicens habere. de appellationibus. c. concertationi. nu. 1. fo. 75.

Certo loco ibi regulariter faciẽda eſt inquiſitio vbi moratur is de cuius vita vel honeſtate vel ſtatu eſt inquirendum. de offi. ⁊ po-te. iudi. dele. c. ſtatuimus. nu. 1. fo. 46.

Certum illud dicitur quod dubitatione caret. de prebendis ⁊ di-gnitatibus. c. ſi beneficia apoſtolica. nu. 1. fo. 83.

¶ Circa refertur ad numerum: ⁊ ad locum ad tempus. de officio ordinarij. c. Romana. nu. 2. fo. 49.

Citatio valet quãuis in ea non inferantur nomina illorũ quiſq; vult conuenire dummodo in actis iudicis ſint expreſſa. de re-ſcript. c. cum in multis. nu. 4. fo. 4.

Ciues functi dicebantur qui vtebantur officio ⁊ honore aliq̃. ⁊ vñ dicatur officium ibidem. de elect. c. ſi compromiſſarius. nu. 1. ⁊ ibidem. fo. 34.

Ciuitas vna an poſſit ſe vni domino donare. de here. c. preſidentes. nume. 1. fo. 108.

Ciuitas ⁊ dioceſis correlatiua ſunt ſicut pater ⁊ filius. de preben. ⁊ dignita. c. quãuis. nu. 4. fo. 79.

Ciuitas quid ſit ⁊ vnde dicatur ⁊ qui moratur in continentibus edificijs videtur morari in ciuitate. nu. 4. ⁊. nu. 5. de reſcrip. c. ſta-tutum. nu. 4. ⁊. 5. fo. 8.

Ciuitas vel caſtrum vbi ſubijcitur interdicto habitantes ibidem nominatim interdicti dicuntur quando autẽ non nominatim

interdicti dicantur vel excommunicati tale interdictu; dicitur generale. de ſententia excommunicationis. c. ſi ciuitas. nume. 1. folio. 124.
Clericali priuilegio renunciari vtrum poſſit ſolo verbo. de clericis coniugatis. capitulo clerici virginibus. numero ſecundo. folio. 76.
Clerici ſeculares religioſi dicunt. de hereticis. capitulo vt officiū. nume. 10. fo. 110.
Clerici vtrum de licentia epiſcopi iudiciū ſeculare eligere poſſint. de clericis coniugatis. capitulo clerici virginibus. numero. 3. folio. 76.
Clerici contra ſuum epiſcopum an coniurare poſſint ſi male verſatur in adminiſtratione ſi autoritas non interdicat. de verbo. ſig. c. conſtitutionem. nu. 5. fo. 127.
Clerici dicuntur deo militare. de penis. c. degradatio. numero. 2. folio. 116.
Clerici an tempore infirmitatis ſeruire intelligantur. de verbo; ſignificationib⁹. capitulo ſicut. numero quinto. folio cētēſimo vigeſimoſeptimo.
Clerici dicantur in dignitate conſtituti. de vita et honeſtate clericorum. c. clerici dignitati. nu. 1. fo. 76.
Clerici cum nō debeant verſari cum improbis multofortius ſe debent prohibere ab exercendo talia opera ſic damnata. de vita et honeſtate clericorum. capitulo clerici dignitati. numero ſexto. folio. 76.
Clerici potiſſime vagari non debent. de elect. capitulo vt quis. numero. 1. fo. 31.
Clerici negotiationibus mercium intendentes de eccleſia eiiciendi ſunt. de immunitate eccleſiarum cemit. et al. rel. locorum. c. decet. nu. 6. fo. 103.
Clerici qui ſuas eccleſias ſine cauſa deſerunt ſuis ſtipendiis priuandi ſunt. de reſcriptis. capitulo quia. numero quinto. folio. 12.
Clericus intelligitur habere domicilium, vbi larem conſtituit. de reſcrip. c. ſtatutum. nu. 7. fo. 9.
Clericus in fide titubans ſi paratus eſt corrigi et corde nō ficto ad eccleſiaſticam vnitatem redire deponi non debet. de hereticis. c. et commiſſi. nu. 4. fo. 110.
Clericus ſecularis poteſt aſſumi in eccleſia epiſcopali regulari dū tamen alias bonus quod non eſt in monaſterio. de elec. c. null⁹. nume. 1. fo. 32.
Clericus accuſatus de graui crimine incarceratur vt cuſtodiatur non vt ligetur. de ſententia excommunicationis. capitulo ſi clericos. nu. 3. fo. 124.
Clerus et populus cum ſint diuerſe pfeſſionis in expreſſione vni⁹ alius non intelligitur comprehendi. de ſenten. exc. c. ſi ſentētia. nume. 1. fo. 124.
Coadiutores dati epiſcopis ſenibus: an cogente neceſſitate poſſint alienare bona mobilia eccleſie. de cleri. egro. c. paſtoralis. nume. 9. fo. 88.
Coadiutor vtrum debeat dari abbati propter ſenium ſiue nimia; egritudinem. de ſup. negli. prela. c. eccleſie vacanti. numero. 2. folio. 39.
Coitu ex damnato affinitas non naſcitur. de ſpōſ. et matr. c. ex ſpōſalibus. nu. 7. fo. 105.
Collatio a ſuſpenſo facta non valet. de prebendis et dignitatib⁹. c. ſi apoſtolice. nu. 1. fo. 83.
Collatio beneficiorum cum ſit ſpiritualis et incorporalis indiuiſibilis eſt. de officio legati. capitulo preſenti. numero. 2. folio. 48.
Collatio ſiue electio que non tenet non preſtat impedimentum ſequenti. de conceſſio. prebē. et eccle. non vacan. c. qz cunctis predicta. nu. 2. fo. 88.
Collatio ſola ſine inueſtitura tribuit ius in re quāuis corporalis poſſeſſio non fuerit ſubſecuta. de prebē. et digni. c. quodā. nu. 2. folio. 87.
Collationis poteſtas quando non deuoluatur ad capitulum ſed ad proximum ſuperiorem. ne ſede vacā. aliquid innouet. c. ſi ad epiſcopum. nu. 3. fo. 91.
Collationis tēpus quando currat in petenda abſolutione in qua tempus non eſt ſtatutum. ne ſede vacan. aliquid innouetur. c. ſi ad epm. nu. 1. fo. 91.
Collatio ad quem pertineat. de prebē. et dignitatibus. c. cū in illis nume. 2. fo. 81.
Collegium an abſoluere poſſit apoſtolica vacante ſede. de ſciſmaticis. c. ad ſuccedendum. nu. 1. fo. 112.
Collegium eſt collectio hominum ſimul in vnum iunctum. de officio legati. c. deliberatione. nu. 1. fo. 48.
Collegium quid eſt. de vſuris. capitulo vſurarū. nume. ſecundo folio. 112.
Coluber quid ſit et vnde ethimologizetur. de elect. c. fundamenta. nume. 15. fo. 30.
Communicans in loquela cum excommunicato minori excommunicatione ligat. de ſententia excommunicationis. c. ſtatuimus. nume. 2. fo. 121.
Communicatio in his que ad epiſcopum pertinēt ſuo iure maior eſt quam in his que obueniunt aliunde. ne ſede vacan. aliquid innouetur. c. ſi ad epm. nu. 4. fo. 91.
Compoſitio preſbyteri interfecti licet epiſcopo ſoluatur non tamē debet eam imburſare: ſed etiam partiri. de ſenten. excō. c. venerabilibus. nu. 6. fo. 122.
Compendium dicitur quid breue et vtile. de reſcript. c. diſpendia. nume. 1. fo. 4.
Concordia dicitur a cōiunctione cordis. de electio. c. indēnitatib⁹. nume. 6. fo. 37.
Coniunctio maris et femine eſt de iure naturali. de ſpon. et matri. c. ex ſponſalibus. nu. 12. fo. 105.
Coniuratio omnis ſiue cōſpiratio ſemper preſumitur illicita et inducit penam contra conſpiratores. de verbo. ſig. c. cōſtitutionē. nume. 4. fo. 127.
Condemnatus ſi quis eſſet in expenſis ſi non appellaſſet per appellationem emiſſam a diffinitiua cur non inuaretur ſuper expenſis. de appellationibus. capitulo licet. 1. q̄uis. numero. 2. folio. 76.
Conſuetudines quando ſunt irrationabiles ſunt totaliter euellēde. de conſti. c. licet. nu. 3. fo. 2.
Confeſſores idonei qui reputari debeant. de penitētiis et remiſſionib⁹. c. ſi eps. nu. 1. fo. 118.
Confirmatio quid eſt. de prebendis et dignitatibus. c. cum in illis. nume. 4. fo. 81.
Contēnentes diuina mandata et inobedientes iuſſionibus paternis ſeuerioribus corrigi debent vindictis. de elec. c. generali. numero. 5. fo. 23.
Conuentus vbi dicatur eſſe. de teſtibus. c. preſentium. numero. 3. folio. 63.
Contemno quid ſignificet. de appellationibus. c. cordi nobis. numero. 7. fo. 72.
Confirmatio quid eſt. de prebendis et dignitatibus. c. ſi motu. numero. 1. fo. 84.
Conueniri non poteſt quis ſuper pluribus perſonalibus nec ſup diuerſis nec etiam vno et eodem tempore. de reſcrip. c. diſpēdia. nume. 3. fo. 5.
Coniuratio et conſpiratio quomodo differunt. de verb. ſig. c. conſtitutionem. nu. 2. fo. 127.
Contemnere idem quod aſpernari eſt. de elec. c. cupientes nume. 6. folio. 26.
Confirmare quid ſignat. de elec. capitulo ſi cui. numero primo. folio. 31.
Conſcientia bona et mala quomodo poſſit haberi de aliquo. de iureiurando. c. cum. nu. 1. fo. 64.
Concluſio aliud eſt quam renunciatio in probatiōibus et legationibus. de in integrum reſtitu. capitulo ſi aduerſus. numero. 1. folio. 56.
Conſenſus an ſit requirendus ab illis prelatis qui ſucceſſerunt in locum defunctorum ſi procurator eccleſie nomine creatus eſt. de procuratoribus. c. ſi duo. nu. 2. fo. 55.
Cōceſſum conditione exiſtente perinde non eſt ac ſi ſub initio eſſet pure conceſſum. de reſcrip. capitulo ſi pro te. numero primo. folio. 11.
Conuiue appellant etiam ſimul comedentes. de verborum ſignificationibus. capitulo priuilegium habitantes. numero ſecūdo. folio. 127.
Conuentus totus abbate computato et monachis honeſtior et veracior reputatur quam ſolus abbas. de teſtibus. c. preſentium. nume. 1. fo. 63.
Confiteri intelliguntur illi, ad quos pertinet contradicere ſi moniti taceant. de confeſſis. capitulo ſi poſt. numero ſecundo. folio ſexageſimoſecundo.
Condemnatio expenſarum eadem die fieri debet qua fit remiſſio. de exceptionibus. c. pia. nu. 10. fo. 66.
Conſeruatores ſecundum veritatem ſunt delegati quod etiam patet quia eorum iuriſdictio expirat quo ad nō incepta obitu deputātis. de offi. et pote. iudi. deleg. c. ſtatuimus. nu. 1. fo. 43.
Conſtitutio tractans de electione monialium ponit multa ſpecialia que exorbitant a iure communi. de elec. c. indēnitatibus. numero. 1. fo. 36.
Conſanguinei qui dicantur. de ſponſalibus et matri. c. ex ſponſalibus. nu. 2. fo. 104.

Conſiſtorium ⁊ auditorium quomodo differunt. de appellationibus. c. romana. nu. 2. fo. 72.
Cõtinuum dicitur aliquid licet ſit ibi aliquod interuallum. de officio ordinarii. c. quãuis. nu. 3. fo. 52.
Contumacia ſiue inobedientia ſole ſunt excõmunicationis cauſa de ſenten. excom. c. cum medicinalis. nu. 10. fo. 119.
Contumax dicitur qui poteſt iudici obtẽperare ⁊ non obtẽperat. de dolo ⁊ contumacia. c. cum qui. nu. 1. fo. 60.
Conſtitutio quid ſit. de cõſtitutionibus. c. licet. numero. 2. folio. 2.
Conditio iniqua afferri non debet alteri per alterum. de penis. c. felicis. nu. 14. fo. 117.
Contumax quando quis eſt in proceſſu negocii citatur ad ſententiam audiendam. de confeſſis. capitulo ſi poſt. nume. 3. fol. 62.
Contrahens cum ea quam defloravit bigamus reputatur. de clericis coniugatis. c. clerici virginibus. nu. 1. fo. 76.
Contemptus vnius canonici plus nocet in electione facienda ꝙ multorum contradictio in preſenti. de prebendis ⁊ digni. c. cũ in eccleſiis. nu. 6. fo. 86.
Confirmatio a non ſuo iudice facta an valeat ſeu teneat. de elect. c. ſi eo tempore. nu. 2. fo. 37.
Confeſſio prelati non preiudicat eccleſie. de teſtibus. c. preſentium. nume. 2. fo. 63.
Confeſſio que non ſit calore iracundie: ſed ex deliberatione vtrum poſſit reuocari. de iureiuran. c. cum. nu. 2. fo. 64.
Corpus miſticum eſt hoc in quo ſunt boni ⁊ mali: quia continet paleas cum granis vbi etiam habes quod quandoqꝫ eccleſia ẽ ſanctorum collectio. de elec. c. fundamenta. nu. 2. fo. 29.
Corporalis inſtitutio non per epiſcopum ſed per archidiaconum ſine conſenſu capituli ſit. de preben. ⁊ digni. c. licet poſſeſſionẽ. nume. 3. fo. 85.
Correctio ad deum pertinet. i. directio cordis ad bonum. de ſentẽcia excom. c. cum medicinalis. nu. 8. fo. 119.
Correctio iniurium maxime vitanda eſt niſi inquantum reuocãtur de conceſſio. preben. ⁊ eccle. non vacan. c. deteſtanda. numero. 6. folio. 90.
Corrupta quãdoqꝫ ſit abbatiſſa tunc non conſecratur. de elec. c. indẽnitatibus. nu. 3. fo. 36.
¶ Chriſtus quare mortuus eſt ⁊ reſurrexit. de homicidio. c. ꝑ humani. nu. 1. fo. 112.
Chriſtianus dicitur iniquus eo quod nõ ſit equis ſed prauis operibus maculatus. de conceſſio. preben. ⁊ eccle. non vacan. c. deteſtanda. nu. 1. fo. 89.
Chriſma quo ſacerdos iniungit baptizatum tẽpore interdicti debet eſſe illo anno confectum ab epõ. de ſenten. excom. c. quoniã. nume. 2. fo. 124.
Chriſmatio ab epiſcopo ſit in fronte qui locus eſt de ſubſtantia ſacramenti. de cog. ſpi. c. nedum. nu. 5. fo. 106.
¶ Crimine in notorio non appellatur. de appellationibus. c. Romana. nu. 9. fo. 73.
Crimina impunita remanere non expedit ne ad maleficia quiſꝗ temere proſiliat. de his que vi met. cau. fi. c. abſolutionis. nu. 7. folio. 55.
Crimen periurii ⁊ pacis fracte ad quem directe pertineant. de ſententia ⁊ re iudicata. c. ad apoſtolice. nu. 3. fo. 68.
Crimen eccleſiaſticum appellatur illud quod eſt crimen ſecundũ canones ſiue ſecundum eccleſiam non ſecundum leges. de officio ordinarii. c. cum epiſcopus. nu. 3. fo. 51.
Crimen eſt notorium per facti euidentiam apud omnes vel maiorem partẽ illius habitationis non in vico: ſed in villa. de offi. ⁊ poteſta. iud. dele. c. ſtatuimus. nu. 4. fo. 43.
Culpa non debet imputari committenti quia in genere committẽdo non videtur epiſcopus niſi legitimum cõmiſiſſe. de preben. ⁊ dignita. c. ſi epũs. nu. 3. fol. 87.
Culpa maior maiorem exigit penã. de officio ordinarii. c. quãuis. nume. 4. fo. 52.
Curia eſt vbi eſt papa. de elect. c. vbi periculum maius. numero. 2. folio. 16.
Curia multa ſignificat. de preben. ⁊ dignita. c. ſtatutum. numero. 1. folio. 78.

¶ De litera. D.

Damnum dediſſe videtur qui dat occaſionem dãni. de officio ordinarii. c. ſi canonici. nu. 4. fo. 49.
Damnum ⁊ iactura differunt. de elec. c. quia. nume. 4. folio. 35.
Damnum dicitur a diminutione patrimonii. de officio ordinarii. c. ſi canonici. nu. 2. fo. 49.
¶ Decime ſunt eccleſiis debite. de decimis. c. diſcretionẽ. nume. 1. folio. 96.
Decimas dantes vt tenentur quadrupliciter remunerantur. de decimis. c. diſcretionem. nu. 3. fo. 96.
Decime prediales illi eccleſie ſemp dande ſunt vbi predia ſita ſunt de reſti. ſpoliatorum. c. ad decimas parochiani. numero. 2. folio. 60.
Decime prediales debentur ex precepto. de decimis. c. diſcretionẽ. nume. 2. fo. 96.
Decimas laici poſſidere non poſſunt ⁊ nu. 2. de decimis. c. ſtatuto. nume. 1. fo. 97.
Decretum ſuper beneficio vacaturo interpoſitũ nõ impedit ignorantis ordinarii poteſtatem. de conceſſio. preben. ⁊ eccle. nõ vacan. c. qꝛ cunctis predicta. nu. 6. fo. 89.
Decretum pape ligat etiã ignorantẽ. de cõceſſio. preben. ⁊ eccle. nõ vacan. c. qꝛ cunctis predicta. nu. 5. fo. 89.
Defenſor vbi cum mandato defendit confeſſio eius obeſt. de teſtibus. c. preſentium. nu. 5. fo. 63.
Defenſio legitima nulli deneganda eſt. de hereticis. c. vt inquiſitionis. nu. 2. fo. 111.
Defenſio ⁊ tuitio viduarum ⁊ talium miſerabilium perſonarum ad iuriſditionem ſecularem pertinet. de ſup. neg. prela. c. grãdi. nume. fo. 39.
Defenſio ⁊ tuitio eccleſiarum pertinet ad principes. de ſup. negli. prela. c. grandi. nu. 5. fo. 39.
Degradari aliquis quando dicatur. de penis. c. degradatio. nu. 1. folio. 116.
Degradatio duplex eſt. ſ. verbalis ⁊ actualis. de hereti. c. quũ. nu. 1. folio. 107.
Degradatus adeo eximitur omni potentia ordinis quod ſi conficiat de facto non valet. de penis. capitulo degradatio. nume. 3. folio. 116.
Degradatus qui fuit clericaliter viuere debet. de penis. c. degradatio. nu. 4. fo. 116.
De intentione pape quicunqꝫ ⁊ qualitercunqꝫ conſtet illa ſeruanda eſt: qꝛ mittentis mens conſideranda eſt. de elec. c. ſi eo tẽpore. nume. 1. fo. 37.
Delegationes ⁊ ſubdelegationes probantur per ſola ſigilla delegantium. de offi. ⁊ pote iudi. deleg. c. ſi a ſubdelegato. nume. 1. folio. 46.
Delictum ⁊ crimen in quo differant. de clericis coniugatis. c. clerici virginibus. nu. 5. fo. 77.
Delicta paria compenſatione mutua tolluntur. de reſtitutiõe ſpoliatorum. c. frequens. nu. 2. fo. 60.
Denunciatus publice ſi appellat ⁊ de ſua appellatione cõfidit: an immiſcendo ſe diuinis efficiatur irregularis. de ſen. excõ. c. licet promulgata. nu. 3. fo. 123.
Deus infligit homini mortem corporis propter cruciatũ. de here. c. ſuper eo. nu. 4. fo. 108.
Deus non iudicat bis in idipſum de hereti. c. ſuper eo. numero. 3. folio. 108.
¶ Dictio imo quomodo debeat ſcribi ⁊ que pars. nu. 2. ⁊ nu. 3. 4. ⁊ 5. de reſcrip. c. tibi gratiam. nu. 2. fo. 11.
Dictio abſqꝫ aliquando ponitur excluſiue. de procuratoribus. c. q generaliter. nu. 3. fo. 54.
Dictio quadruplicata pro coniunctione aduerſatiua accipitur. de pactis. c. pactum. nu. 3. fo. 53.
Dictio iſta tantummodo ſonat in negatiuam vnde de ſui natura habet excludere. de preben. ⁊ dignita. c. ſtatutum. nu. 3. fo. 78.
Dictio preter aliquando excluſiue: aliquando incluſiue ponitur. de preben. ⁊ digni. c. licet. nu. 3. fo. 78.
Dictio ſepe que iterationem actus demonſtrat pro duabus vel tribus vicibus ponitur. de appellationibus. c. ab eo. numero. 1. folio. 75.
Dies diuerſis reſpectibus incipit. de cõſue. c. cum in tua. nume. 5. folio. 13.
Dies naturalis quando incipiat ſm computationẽ eccleſie. de ſen. excom. c. alma. nu. 5. fo. 126.
Diffamatus de hereſi publice ſi ſit aliquis pro eo quod familiaritatem continuam habet cum hereticis ſeu ad occulta conuenticula conuenit vna cum aliis: ſiue a cõmuni conuerſatione fidelium vita ⁊ moribus diſſidet ſi talis ad arbitrium epiſcopi ſe non purgauerit: ſiue qꝛ iurare non vult: ſiue qꝛ in purgatione non ſufficit canonice eſt puniendus. i. vere hereticus eſt cenſendus. de here. c. accuſatus. nu. 1. fo. 109.
Differentia inter artifices lõga eſt. de offi. ⁊ pote. iud. deleg. c. is cui prouiſio. nu. 2. fo. 46.
Differentia inter metropolitanũ ⁊ archiepiſcopum que ſit. de officio ordinarii. c. preſenti. nu. 1. fo. 52.
Dignitas epiſcopalis ⁊ abbatialis equiparari videntur. de elect. c. quãꝗ. nu. 2. fo. 30.

Dignitas perſonatus ⁊ officium quid dici debeant ⁊ qd ſit perſona eccleſie. de conſue. capitulo conſuetudinem. numero primo. folio. 12.

Dignitas epiſcopalis ⁊ ordo pontificalis pro eodem ſumuntur de penis. c. felicis. nu. 18. fo. 117.

Dignitas eccleſiaſtica quot modis cognoſcitur. de conſue. c. conſuetudinem. nu. 2. fo. 12.

Diſcrimen aliquod non poteſt induci ex locorum diſtãtia. de elec. c. cupientes. nu. 3. fo. 25.

Diſiuncta vocaſ indeterminata. de elect. c. is qui. numero primo. folio. 30.

Diſpenſatio ſuper defectu natalium obtenta non equiparat legitimatum alias nato legitime. de filiis preſbyter. ⁊ aliis illegitime natis. capitulo ſi is natalium. numero primo. folio quadrageſimoſecundo.

Diſpenſator bonus beneficia non reuocat imo cumulos liberalitatis exemplificat. de prebendis ⁊ dignitatibus. c. ſi pluribus. nume. 1. fo. 84.

Diſponere quid ſignificat. de prebendis ⁊ dignitatibus. c. cum in illis. nu. 3. fo. 81.

Diſtributionum quotidianarum genus duplex eſt. de clericis nõ reſidentibus in eccleſia vel prebenda. c. conſuetudinẽ inoleuit. nume. 1. fo. 77.

Dioceſanorum cura tam in monaſteriis quam in eccleſiis degentium ad epiſcopum pertinet ne cleri. vel monachi. ſecula. neg. ſe immiſce. capitulo vt periculoſa. numero quinto. folio centeſimoquarto.

¶ Dominus videns cauſam ſuo nomine agi per falſum procuratorem ⁊ non cõtradicens vtrum preiudicium patiatur ex quo voluntate ſua creditur agere cum poſſet eum probibere ⁊ non probibet. de procuratoribus. c. qui ad agẽdum. nume. primo. folio. 54.

Dominus rei ſit is cui propter metum res eccleſie datur. de rebus eccle. alienandis vel non. c. hoc conſultiſſimo. numero. 12. folio. 93.

Dominus ſiue prelatus an poſſit agere pro iniuria facta ſuo ſubdito ſiue clerico. de ſententia ⁊ re iudicata. c. ad apoſtolice. nu. 2. folio. 68.

Dominus verus ad quem ab alio res ſua poſſeſſa reuertitur etiã poſt tempora longiora retẽtionis commodum obtinere debet de reſtitutiõe ſpoliatorum. c. ad decimas parochiani. nume. 1. folio. 60.

Donatio non eſt reuocanda pro leui iniuria. de prebẽdis ⁊ dignitatibus. capitulo non poteſt. numero primo. folio octuageſimotertio.

Donatio per hereticum ante damnationem facta non tenet. de hereticis. capitulo cum ſecundum nephariasnumero ſecundo. folio. 111.

¶ Diuinationis genera ſunt duo. ſ. ars ⁊ furor. de hereti. c. accuſatus. nu. 5. fo. 109.

¶ Duo vel plures quando ſunt electi vtrum aliqui de ſe opponẽtibus teneãtur venire perſonaliter vel mittere. de elec. c. cupientes. nu. 10. fo. 27.

¶ De litera. E.

Ea que meri vel mixti imperii ſunt per libellum expediri non poſſunt. de offi. vic. c. licet in officialem. nu. 1. folio. 43.

¶ Eccleſia ſemper reſtituenda toties ⁊ quãdo leſio apparuit an ſit. de in integrum reſt. c. eccleſia. numero primo. folio. 56.

Eccleſia non poteſt comparari minori vel reipublice cum ipſa nõ poſſit petere retractationem ſententie pretextu nouorum inſtrumentorum quod minor ⁊ reſpublica poſſunt. de in integrum reſti. c. eccleſia. nu. 2. fo. 56.

Eccleſia prelatum habens vtrum ſine ipſo agere poſſit. de in integrum reſtitu. capitulo eccleſia. numero tertio. folio quinquageſimoſexto.

Eccleſia poſtq̃ eſt exempta monachi ſiue canonici eius ſunt exempti. de tempo. ordinã. capitulo cum nullus. numero tertio. folio. 40.

Eccleſie de rebus nulla eſt attributa facultas laicis diſponendi. de rebus eccle. alienandis vel non. c. hoc conſultiſſimo. numero. 2. folio. 92.

Eccleſia an poſſit de perſonis legitimis ad contrahendum facere illegitimas. de voto ⁊ voti redemptione. c. quod votum. nu. 2. folio. 99.

Eccleſia an poſſit irritare prius ſtatuta. de conceſſione. preben. et eccleſie non vacan. capitulo detreſtanda. numero ſecundo. folio. 90.

Eccleſia an poſſit reſtitui ſi non fuit vſa reſcripto per annum. de in integrum reſtitu. capitulo eccleſia. numero ſexto. folio quinquageſimoſexto.

Eccleſia an poſſit renunciare reſtitutioni impetrate. de in integrũ reſtitu. c. eccleſia. nu. 7. fo. 56.

Eccleſia hoc nomen multas habet ſignificationes ⁊ varias. de exceptionibus. c. pia. nu. 1. fo. 64.

Eccleſia nedum antequam aduerſarium ſuum conueniat debet eum prius requirere vt cum ipſo ad pacem ⁊ concordiam veniat ſed etiam quilibet alius. de ſententia ⁊ re iudicata. c. ad apoſtolice. nu. 1. fo. 68.

Eccleſia non ſolum de his que occaſione ſepulture relinquuntur. Sed etiam de omnibus relictis aliis eccleſiis ſuam capit portionem. de ſepulturis. c. cum quis ſoliti ab antiquo. numero. 3. folio. 96.

Eccleſia aliquando dicitur catholicorum collectio. de elect. c. fundamenta. nu. 3. fo. 2[illegible].

Eccleſiaſtica bona dicuntur eſſe eccleſie ita quod eccleſia habet dominium eorum. de rebus eccle. alienandis vel non. c. hoc conſultiſſimo. nu. 1. fo. 92.

Eccleſiarum res ſiue temporales ſiue ſpirituales ſint omnes ſub poteſtate ⁊ diſpoſitione epiſcoporum ſunt. de appellationib9. c. romana. nu. 13. fo. 13.

Eccleſia in qua quis intitulatus eſt in ea tenetur perpetuo perſeuerare. de reſcrip. c. gratia. nu. 3. fo. 6.

Eccleſiarum res debent eſſe libere. de rebus eccle. alienãdis vel nõ. c. hoc conſultiſſimo. nu. 8. fo. 92.

Eccleſiarum ſtatus quantum ad immutationem dependet a potẽtia epiſcopi non abbatis. de preben. ⁊ dignitatibus. c. cũ de beneficio. nu. 2. fo. 79.

Eccleſie collegiate que dicantur de elec. c. quia. numero ſecundo. folio. 35.

Eccleſie antique priuari decimis non debent vt tribuãtur nouis oratoriis. de rebus eccle. alienandis vel non. c. dudum. nume. 1. folio. 92.

Eccleſie nomine canonici tantum comprehenduntur. de priuilegiis. c. per exemptionem. nu. 1. fo. 114.

¶ Effectus ceſſat ceſſante cauſa. de elec. c. cupientes. nume. octauo. folio. 27.

¶ Egiſſe nihil videtur qui aliud facit quam quod a pretore decretum eſt. de prebendis ⁊ dignitatibus. c. non poteſt. numero. 3. folio. 87.

¶ Electi confirmati licet non ſint pontifices gerunt tamen vices epiſcoporum quantum ad ea que iuriſdictiõis ſunt. de officio ordinarii. c. romana. nu. 3. fo. 49.

Electo ante ſuam confirmationem nunquid purgatio indici poterit ſi de crimine fuerit infamatus. de elec. c. ſtatuimus. nume. 3. folio. 14.

Electores poſtq̃ in ſcrutinio vota ſua expreſſerunt vtrum valeant reſilire. de elec. c. perpetue. nu. [illegible]. fo. 20.

Electio non canonica que ſit. de elec. c. ſi confirmationem. nume. 1. folio. 35.

Electio ſi ſit facta in alia eccleſia quam in ea que vacat prelato vbi ſiet vocatio. de electio. capitulo quoniam. numero tertio. folio. 38.

Electio vtrum facienda ſit in loco in quo papa moritur etiam ſi moriatur in alia ciuitate vel dioceſi quam Rome. de electionibus. capitulo vbi periculum maius. numero tertio. folio decimoſexto.

Electio quid ſit ⁊ quod electio ſumitur ſtricte quãuis verbum eligere ad multa ſe habeat. de elec. capitulo ſtatuimus. numero. 1. folio. 14.

Electio ad hoc vt valeat quomodo debeat eſſe. de elec. c. in electionibus. nume. 3. fo. 16.

Electio vel collatio ſi ſiat per eum de capitulo cui a capitulo non eſt commiſſum aliis de capitulo non contradicentibus: ſed tacentibus vtrum taciturnitas habeatur pro cõſenſu ⁊ teneat qđ factum eſt. de elec. c. ſicut. nu. 1. fo. 30.

Electio redditur nulla vitio eligẽtium. de elec. c. ſtatuimus. nu. 4. folio. 15.

Electio ad quos pertineat ⁊ qui habeant eligere. de prebendis et dignitatibus. capitulo cum in eccleſiis. numero primo. folio. octuageſimoſexto.

Electores in poſtulationibus ſemper proferuntur. de elec. c. in electionibus. nu. 1. fo. 16.

Electio plures habet partes. de elect. capitulo ſi electio. numero. 1. folio. 32.

Electus non veniens vel mittēs vtrum ſit ipſo iure priuatus ⁊ ad quid teneantur eligentes mittere perſonas inſtructas. de elec. c. cupientes. nu. 13. fo. 18.

Electus ad prelaturam vtrum peccet ſi ipſam ſibi oblatam non recipit. de electionibus. c. ſi electio. nu. 2. fo. 32.

Electus vbi quis eſt ⁊ ita in hoc epiſcopi confirmatio ⁊ inſtitutio requiruntur hoc non eſt propter ius quod ipſe epiſcopus habeat in electione: ſed quia iuriſditionem habet epiſcopus ex qua dependet confirmatio ⁊ inſtitutio. de inſtitutionibus. c. ⁊ ſi id eſt quamuis. nu. 6. fo. 88.

Elemoſyna de illicite acquiſitis facta non prodeſt. de teſtamentis. c. ſi propter. nu. 1. fo. 65.

Eligere ſepulturam non poteſt quis in alia eccleſia quā parochiali: niſi portio debita detur eccleſie dimiſſe. de ſepulturis. c. cum quis ſoliti ab antiquo. nu. 4. fo. 96.

¶ Epiſcopatus dignitas ſimpliciter non eſt: ſed culmen dignitatis. de prebendis ⁊ dignitatibus. capitulo licet. numero primo. folio. 78.

Epiſcopi ⁊ alii clerici vtrum teneantur ad vocationem regis venire ſi tenent ab eo temporalia. de clericis coniugatis. c. clerici virginibus. nu. 4. fo. 77.

Epiſcopi diuerſis cognominibus appellantur. de ſententia ⁊ re iudicata. c. ⁊ ſi ſententia. nu. 2. fol. 70.

Epiſcopi ordinarii deo obligati ſunt ad reddendam rationem de animabus eis commiſſis. de hereticis. c. per hoc generaliter. nu. primo. folio. 11.

Epiſcopus ſi de alia dioceſi inuitatur ad clericos ordinandos ⁊ cōſecranda altaria ⁊ alia huiuſmodi facienda in alia dioceſi habebit expenſas ex illa dioceſi vel parochia ad quam inuitatur. de officio ordinarii. c. ſi epiſcopus. nu. 1. fo. 51.

Epiſcopus cum ex generali commiſſione poſſit ſacros ordines conferre multo fortius ⁊ minores. de prebendis ⁊ dignitatibus. c. ſi epiſcopus. nu. 1. fo. 87.

Epiſcopus in quo tempore poſſit diſpenſare. de etate ⁊ qualitate. c. permittimus. nu. 1. fo. 41.

Epiſcopus ſolum ⁊ non inferior habet cognoſcere vbi de crimine agitur. de capellis monachorum. capitulo preſbyteri. numero ſecundo. folio. 100.

Epiſcopus deſcendens ad viſitationem in monaſterio faciendam in actu viſitationis quid habere debeat ⁊ quomodo procedere. de conſuetudinibus. capitulo non eſt canonice. numero tertio. folio. 13.

Epiſcopus vel archiepiſcopus viſitans plebanatum ⁊ omnia alia monaſteria dioceſis quomodo debeat interrogare religioſos circa ea que ſpectant ad officium eorum. de cenſibus ⁊ procurationibus. c. romana. nu. 4. fo. 101.

Epiſcopus eſt caput eccleſie cathedralis ⁊ etiam aliarum: ⁊ ſine capite membra nihil poſſunt. de verborum ſignificationibus. c. cōſtitutionem. nu. 1. fo. 127.

Epiſcopus vtrum debeat canones obſeruare ⁊ a ſubditis obſeruari facere. de electionibus. capitulo cupientes. numero decimo quinto. fo. 28.

Epiſcopus an poſſit dare licentiam monachis eundi ad ſcholas ſine aſſenſu abbatis. ne cle. vel mo. ſec. neg. ſe immiſc. c. vt periculoſa. nu. 3. fo. 104.

Epiſcopus an poſſit celebrare in eccleſia cathedrali interdicta a ſuo iudice propter delictum domini terre vel capituli vel communis. de ſententia excommunicationis. capitulo alma. nume. primo. fo. 125.

Epiſcopus non ſolum regem excommunicare poteſt ſed etiam imperatorem. de ſententia excommunicationis. c. quicunq. numero. 1. folio. 123.

Epiſcopus an cōmittere poſſit ea que ſunt ordinis. de clerico egrotante. c. paſtoralis. nu. 8. fo. 88.

Epiſcopus vt ſuum dare non poteſt quod commune eſt cum epiſcopo ⁊ patrono. de prebendis ⁊ dignitatibus. c. mandato. numero. 1. folio. 80.

Epiſcopus poteſt diſpenſare in perſonatibus non habentibus curam animarum vt quis duos ſimul obtineat. de prebendis ⁊ dignitatibus. c. is cui conceditur. nu. 1. fo. 8.

Epiſcopus ſeminans ſpiritualia debet metere carnalia. de cenſib⁹ ⁊ procurationibus. capitulo romana. numero primo. folio centeſimoprimo.

Epiſcopus qui adminiſtrationem rerum clericis cedat deponi debet. de clerico egrotante. capitulo paſtoralis. numero decimo. folio. 88.

Epiſcopus proprie punit ⁊ cognoſcit peccantes ⁊ ad ipſum pertinet. de conſuetudinibus. capitulo non eſt canonice. numero. 6. folio decimotertio.

Epiſcopus prelatus cum circa maiora contra ſuum capitulū preſcribere poſſit multo fortius ⁊ circa ea q̄ ſunt minora. de conſue. c. non eſt canonice. nu. 7. fo. 13.

Epiſcopus aliquis ſi conueniatur ⁊ fuerit contumax ciuitas tota poteſt ſubici interdicto. de ſen. exc. c. ſi ſententia. nu. 3. folio. 124.

Epiſcopus promotus ad ſacros ordines conferendos debet prouideri in alimentis ſcilicet cibariis: veſtiario ⁊ habitatione. de preben. ⁊ dignitatibus. c. ſi epiſcopus. nu. 4. fo. 87.

Epiſcopus eſt caput canonicorum ⁊ ipſi ſunt membra. de appella. c. a collatione. nu. 2. fo. 76.

Epiſcopus ſi ſubditorum crimina non correxerit dicetur canis impudicus magis quam epiſcopus. de conſuetudinibus. c. nō eſt canonice. nu. 5. fo. 13.

Epiſcopus an diſpēſet cum illegitime natis. de filiis preſby. ⁊ aliis illegi. natis. c. is qui. nu. 2. fo. 41.

Epiſcopus bononienſis an poſſit facere commiſſionem epiſcopo qui eſt alterius prouincie conferendi ſacros ordines. de prebendis ⁊ digni. c. ſi epiſcopus. nu. 2. fo. 87.

Epiſcopis per decretalem quod nonnullis permittebat^r qđ quandoq; poſſent celebrare diuina tempore interdicti non autē concedebat^r qđ poſſent facere celebrari nunc autē poſſunt per aliū. de priuileg. c. quoniā epiſcopi. nu. 2. fo. 115.

Epiſcopus reſidere debet in ſua eccleſia more ſacerdotali ⁊ non foris per loca diuerſa vagari. de priuile. c. quoniam epiſcopi. numero. 1. fo. 115.

Epiſcopus faciens ſtatutum quod qui fecerit furtum in ſua ciuitate vel dioceſi ſit excommunicatus an eodem ſtatuto teneatur ſi quid tale commiſerit. de conſtitutioni. c. vt animarum. numero. 3. folio. 3.

Epiſcopus poſſet vices ſuas alteri committere ſi ab officiali ſiue vicario generali epiſcopi poſſet ad ipſum epiſcopum appellari in illa cauſa ⁊ ſic nunq̄ perueniret^r ad metropoli. de conſue. c. non putamus. nu. 2. fo. 12.

¶ Equiparari videntur iſta duo. ſ. nihil habere vel non habere q̄ ſufficiat. de prebendis ⁊ digni. c. ſuſcepti. nu. 2. fo. 77.

Equitas quid eſt ſecundum cyprianum. de confeſſis. c. ſtatuimus. nu. 5. fo. 62.

Equitas rigori prefertur. de electionibus. capitulo cupientes. numero. 11. fo. 28.

¶ Errorem defendens damnabilior eſt eo qui errat. de here. c. quicunq; hereticos. nu. 4. fo. 107.

¶ Etates hominū quot ſunt ⁊ que. ⁊ nu. 3. 4. 5. ⁊. 6. de clerico egrotante. c. paſtoralis. nu. 2. fo. 88.

¶ Euidens quid dicat^r de elec. c. ſi forte. nu. 1. fo. 21.

¶ Excōicatum alterius aliquis abſoluere non pōt etiam ſi ſiat de foro ſuo. de ſenten. excō. c. eos qui. nu. 2. fo. 125.

Excōicatus occultus ſi intrat eccleſiā ⁊ exiſtentiū in eccleſia aliqui ſciant quidnam agere debent. de priuileg. c. epiſcoporū. nu. 2. folio. 114.

¶ Exceptiones que perimūt ipſum principale negocium ⁊ retardane litis conteſt. que ſint. de litis conteſt. c. exceptionis. nu. 1. folio. 58.

Exceptio tranſactionis ante litē cōteſt. an admittatur. de litis cōteſta. c. exceptionis. nu. 4. fo. 59.

Exceptio actionis eſt excluſio. de litis cōteſt. c. ſi oblato. nu. 1. fo. 59.

¶ Excōicati an poſſint diuina audire. de ſen. excō. c. cū medicinalis. nu. 12. fo. 119.

Excōmunicatio maior a fraterna ſocietate ſeparat. de tēporib⁹ ordinādorum. c. ſepe contingit. nu. 1. fo. 39.

Excōicationis ſnīa ⁊ interdicti pariambulāt paſſu. de ſentē. excō. c. preſenti caſus. nu. 1. ſo. 123.

Excōicationis in ſnīa plus ꝯſideratur veritas q̄ opinio. de ſentē. excom. c. cum medicinalis. nu. 11. fo. 119.

Excōicatio an ſuſpendat^r propter appellationē. de ſenten. excom. c. venerabilibus. nu. 2. fo. 122.

Excommunicati longo tempore morte preueniuntur propter peccatum excommunicationis de ſententia excommunicationis. capitulo cum medicinalis. numero primo. folio centeſimodecimooctauo.

Excommunicatio operatur ⁊ inducit preciſionem: abſolutio vero reductionem de ſententia excommunicationis capitulo decernimus cenſurā. numero ſecundo. folio centeſimovigeſimo ſecundo.

Excōmunicatus pro heretico habet^r de reſcriptis. c. ipſo iure. nu. 3. folio. 1.

Excommunicatus etiam poſt abſolutionem non admittitur ad actus legitimos de ſententia excommunicationis capitulo decernimus cenſuram. numero primo. folio centeſimovigeſimo ſecundo.

Excommunicato communicare an videar ſi non ago ad quod ipſe de ſententia excommunicationis capitulo ſtatuimus. nume.1. folio.120.

Excommunicati non excluduntur a teſtamenti factione. de exceptionibus capitulo pia. numero quarto. folio ſexageſimo quinto.

Excommunicatus an poſſit legere pſalterium ꝛ dicere euangeliū vel etiam nouum ꝛ vetus teſtamētum in terra interdicta ſicut ꝛ predicare. de ſententia excommunicationis capitulo cum me medicinalis. numero decimoquarto. folio centeſimodecimo nono.

Excommunicatio maior repellit ab agendo: ſed minor non de exceptionibus capitulo pia. numero ſeptimo. folio ſexageſimo quinto.

Excommunicatus in quibus vitandus ſit ꝛ in quibus non. de appellationibus capitulo cum appellationibus. numero tertio. folio.74.

Excommunicationis ſententia relaxanda non eſt: ſed potius nulla pronuncianda. de ſententia excommunicationis. capitulo cum medicinalis. numero decimotertio. folio centeſimodecimonono.

Excommunicatus dans ſuper appellationis proſecutione vel excommunicationis procuratorem ſpecialem non tamen poteſt dare vel conſtituere generalem. de reſcriptis. capitulo ipſo iure. nu.1. fo.3.

Excommunicatus omnia poteſt que ad ſui pertinent defenſionem. de reſcriptis. capitulo ipſo iure. numero quarto. folio. tertio.

Excōmunicatio etiam minor ſeparat ab introitu eccleſie. de ſentē. excommunicationis. capitulo is cui ingreſſus. numero primo. folio.125.

Excommunicationis ſententia ſine culpa an quis ligari poſſit. de ſentētia excommunicationis. capitulo romana. numero ſexto. folio.121.

Excommunicatio eſt aliud quam eradicatio. de electio. capitulo quorundam. nu.7. fo.31.

Excommunicanti non ſufficit probare iniuriam factam niſi cauſa probet manifeſtam ſiue notoriam. de ſententia excommunicationis. capitulo ſolet. numero quarto. folio centeſimovigeſimo.

Excommunicationis ſententia non ligat efficaciter niſi poſtq̄ quis ſit certitudinem prolationis. de conceſſione preben. ꝛ eccle. non vacan. capitulo quia cunctis predicta. numero tertio. folio.89.

Excommunicationis exceptio admittenda eſt etiam in foro ſeculari. de exceptionibus. capitulo pia. numero quinto. folio ſexageſimoquinto.

Excommunicatus ſi quis eſt propter iniectionem manuum in clericum ante ingreſſum religionis ꝛ poſt ingreditur nunquid tē tempore probationis poteſt abbas ſuus vel alius ſuperior puta prior eum abſoluere. de ſententia excommunicationis. capitulo religioſo euagandi. numero primo. folio centeſimovigeſimoquinto.

Excommunicatus abſolui non debet ab alio quam ab eo ad quē de iure pertinet abſolutio ꝑpter mortis periculo vel aliud impedimentum quodcunq̄: ſi haberi poteſt ad illum recurſus vel ipſius copia haberi. de ſententia excommunicationis. capitulo eos qui. nu.1. fo.125.

Excommunicatus non habet perſonam ſtandi in iudicio in aliquo caſu. de exceptionibus. capitulo pia. numero ſecundo. folio.65.

Excommunicari quis non debet pro minima cauſa. de prebendis ꝛ dignitatibus. capitulo non poteſt. numero ſecundo. fo. octuageſimotertio.

Executori alicui ſi mandatur vt epiſcopum moneat attētius ꝛ inducat vt clerico debeat prouidere: nunquid ꝑ illam clauſulam attentius inducat poterit executor epiſcopum compellere ſi illi clerico noluerit prouidere. de prebēdis. c. ſi pauper. nume.2. folio.85.

Executori ſoli ſi ſcribitur vt in certa eccleſia de prebenda vel perſonatu prouideat: licet executor huius mandatum recepit nō ꝑ ꝑterea ordinaria conferendi poteſtas adimitur niſi executor ordinario inſinuet ſe velle vti ſibi tradita poteſtate. de conceſſio. prebende ꝛ eccle. non vacā. capitulo ſi ſoli. numero primo. folio.91.

Executio ſententie fieri non debet donec appellationis merita plenius ſint diſcuſſa. de appellationibus. c. romana. numero.15. folio.74.

Executor debet attendere conditionem eius cui mandatur prouideri de beneficio eccleſiaſtico in moribus ſcientia ꝛ etate. de conceſſione prebende ꝛ eccle. non vacan. c. ne captande. numero.5. folio.90.

Executor ſi primo conferat quam is ad quem ſpectat de iure collatio valet collatio executoris ꝛ preualet etiam ſi ordinarius hoc ignoret. de cōceſſione preben. ꝛ eccle. non vacan. c. quia cunctis predicta. nume.4. fo.89.

Executor cui mandatur quod alicui prouideat: an poſſit cogere canonicos ad implendum mandatum apoſtolicum. de conceſſione prebende ꝛ eccle. non vacan. capitulo. ſi capl'e. nu. quarto. folio.90.

Expenſe neceſſarie ꝛ vtiles quid inter ſe differant. de elec. c. cupientes. nu.9. fo.27.

Experientia preteritorum. inſtituit ad futura de elec. c. quam. numero.1. fo.19.

Expreſſe quod non corrigitur ſtat. de conceſſione prebende ꝛ eccle. non vacan. capitulo autoritate vacaturam. numero tertio. folio.91.

¶ De litera F.

Facere per ſeipſum videtur qui per alium facit. de prebēdis ꝛ dignitati. capitulo mandatum. numero tertio. folio.87.

Facti ignorantia vnūquēq̄ excuſat. de hereti. c. quicūq̄ hereticos. nu.7. fo.107.

Factorum habere memoriam ꝛ in nullo peccare diuinum potius quam humanum eſt. de conſtit. capitulo licet. numero quinto. folio.2.

Fama noſtra eſt neceſſaria aliīs et noſtra vita nobis. de pactis. capitulo quia ex eo. nu.3. fo.53.

Fatuum eſſet cuilibet referenti credere de elec. c. cupientes. nu.4. folio.25.

Fauor fidei tantus eſt quod de crimine hereſis etiam in occulto papa accuſari poteſt. de hereti. capitulo infideli. numero primo. folio.108.

¶ Femine vtrum peccent ſicut maſculi. de elec. c. generali. nume.1. folio.22.

Feſta in totum duplicia: ꝛ dupliciter duplicia. ꝛ ſemi duplicia que dicantur. de reliquiis ꝛ venera. ſanctorum. c. glorioſus ineffabilis. nu.1. fo.103.

Feſtum ligni quid ſit. de ſententia excommunicationis. c. alma. nume.4. fo.126.

Feudatarius habens vtile dominium quāuis liceat ſibi vti re feudataria tamen diſſipare non debet. de ſententia ꝛ re iudicata. c. ad apoſtolice. nu.4. fo.68.

¶ Fidelis dicitur qui facit quod promittit. de ſumma trinitate ꝛ fide. ca. capitulo fideliter. nu.1. fo.1.

Fides quomodo adhibetur literis. de elec. c. vt circa. numero.2. folio.18.

Fiducia ꝛ confidentia quomodo differūt. de elec. c. ſtatuimus. numero.8. fo.16.

Filius ſi poſt mortem patris heretici publicati ſponte veniat ꝛ peniteat habebit hereditatem. de preſcriptionibus. c. ſi qui. nu.2. folio.67.

Filius etiam ſi ſit ſpurius quantum ad matrem ſemper habetur pro legitimo niſi ſit nobilis. de teſtamentis. c. ſi propter. nu.2. folio.93.

Filius an poſſit priuare matrem quarta iure nature. de teſtamentis. capitulo ſi propter. nu.9. fo.94.

Filius vna perſona eſt cum patre ſuo. de ſup. neg. prela. c. grandi. nu.2. fo.58.

Finis termini electionis faciende ſi inſtat ꝛ minor pars eligit maiore parte non curante: ſed negligente eligere vel nolente vtrū teneat electio facta a tali minori parte. de elec. c. indēnitatibus. nume.5. fo.37.

¶ Forum ſortiēs coram ordinario nō tamen ex hoc videtur poſſe conueniri coram delegato. de reſcrip. c. ſtatutum. numero.10. folio.9.

¶ Fraus ſit iuri pluribus modis de elect. c. licet canō. numero.1. folio.23.

Fraus non committitur ſi fiat ſm iuris preceptum. de reſcriptis. capitulo cum in multis. nu.3. fo.4.

Fructus et expenſe ꝛ ea que ſunt ad conſequentiam geſtorū eadē die qua principale expediri debent. de appellationibus. capitulo cum appellationibus. nume. ſecundo. fo. ſeptuageſimoquarto.

¶ Fundamentum quid ſignificat. de electio. c. fundamenta. nu.1. folio.29.

Fundum ſi quis duobus vendidit et ſecundo tradidit vacuam poſſeſſionem ſecundus cenſetur potior ⁊ ius habet. de prebendis ⁊ dignitatibus. capitulo ſi poſtq̄. numero. 1. folio octuageſimoprimo.
Furioſus ſi delegatur iudex vtrum valeat pronunciatio eius diſmodo tempore pronūciationis fuerit mentis compos. de prebendis ⁊ dignitatibus. capitulo licet. numero. 2. folio ſeptuageſimooctauo.
Furioſus qui ſemel fuit ſemper preſumitur furioſus. de hereti. ca. filij. nu. 1. fo. 108.
Furorem quia multi fingunt vt ſic excuſentur ideo iudex diligentiſſime inquiret an fuerint furioſi. de hereti. ca. filij. numero. 2. folio. 108.
Furtiuum quid dicatur. de prebendis ⁊ dignitatibus. c. cum qui. nu. 1. fo. 82.
Furtum manifeſtum ⁊ non manifeſtum differunt in punitione quia manifeſti punitio fit in quadruplum et non manifeſti in duplum. de electioni. capitulo quia. numero tertio. folio trigeſimoquinto.

¶ De litera. G.

Generalis inquiſitio vbi non fit non eſt locus ſubtilitatibus poſitis et notatis per Ioan. Vincen. ⁊ Ber. qui in idem conueniunt in capitulo cum. I. et. A. in fine. de officio ordinarij. c. quia plerīqꝫ. nume. 2. folio. 50.
Genera cellarum quot ſint et que. de verborum ſignificationi. capitulo priuilegium habitantes. numero ſecundo. folio centeſimovigeſimoſeptimo.
Genus ⁊ ſpecies non ſunt diuerſa niſi quia vnum eſt in plus vt genus aliud in minus vt ſpecies. de hereticis. capitulo accuſatus. nu. 3. fo. 109.
¶ Gladij poteſtate qui funguntur ex ſola omiſſione fautores dici poſſunt. de hereticis. cap. quicunqꝫ hereticos. numero ſexto. folio. 107.
¶ Gratiam qui allegat ipſam probare debet. de prebendis et dignitatibus. capitulo ſi cui gratioſe. numero primo. folio octuageſimoſexto.

¶ De litera. H.

Habitus clericorum ſecularium qualis debet eſſe. de bigamis. capitulo altercationis. numero quarto. folio. 42.
Habitatores loci interdicti an audire poſſint diuina alibi. de priuilegijs. capitulo licet. nume. ſecundo folio cēteſimodecimoquinto.
¶ Hereſis quid eſt. de exceptionibus. capitulo pia. numero tertio. folio. 65.
Hereſis liberat filium a poteſtate patria. de hereti. c. quicunqꝫ hereticos. nu. 10. fo. 108.
Hereſis in negotio cum ſit cum magna cautela procedendum ad talem cautelam ſunt peritorum conſilia requirenda. de hereticis. capitulo et commiſſi. numero primo. folio centeſimodecimo.
Hereditas quando dicatur iacere. de prebendis et dignitatibus. capitulo ſi tibi abſenti. numero ſecundo. folio octuageſimoſeptimo.
Heretici contra hereticos deponentes ſiue teſtificantes an admittantur. de hereticis. capitulo infideli. numero quarto. folio cēteſimooctauo.
Heretici aliquo priuilegio gaudere non debent. de hereticis. capitulo vt inquiſitionis. numero tertio. folio centeſimovndecimo.
Heretici vbi dicuntur eſſe admixti fidelibus de hoc facienda eſt inquiſitio vt a fidelibus diſcernantur et inuenti corrigantur. de hereticis. capitulo vt inquiſitionis. numero primo. folio cēteſimovndecimo.
Hereticos ſcienter recipiens receptator dicitur. de hereticis. capitulo quicunqꝫ hereticos. numero tertio. folio centeſimoſeptimo.
Hereticus quis pluribus modis dicitur. de hereticis. ca. quicūqꝫ hereticos. nu. 1. fo. 107.
Hereticus ſi de hereſi peniteat ⁊ fuerit vnitati eccleſie reincorporatus eius heres ad ſucceſſionem bonorum admittitur. de hereticis. capitulo accuſatus. numero ſeptimo. folio centeſimonono.
¶ Hoc nomen arbiter eſt nomen equiuocum quia aliquando accipitur pro iudice delegato aliquando pro eo in quem eſt mera voluntate concertantium conuentum aliquando accipitur pro reuelatore conſiliorum. de officio et poteſtate iudicis delegati. capitulo ab arbitris. numero ſecundo. folio quadrageſimoſexto.
Homicidium ſi fiat in templo abſqꝫ ſanguinis effuſione vtrum eccleſia debeat reconciliari. de conſecratione eccleſie vel altaris. capitulo ſi eccleſiam. numero ſecundo. folio centeſimoſecundo.
Hoſpitalarij quamuis habeant in priuilegium ſepulture et celebrandi diuina quoties terra generali interdicto ſubijcitur tamen excommunicati et interdicti excluduntur. de pactis. capitu. pactum. numero quarto. folio quinquageſimotertio.

¶ De litera. I.

Ignorantes decretum ſi ſuper incerto interponatur non ligat. de prebendis et dignitatibus. capitulo dudum. numero quinto. folio octuageſimoprimo.
Ignorantes qui dicantur. de conſtitutionibus. capitulo vt animarum. nu. 1. fo. 2.
Ignorantia preſumitur vbi ſcientia non probatur. de rebus eccleſie alienandis vel non. capitulo hoc conſultiſſimo. nu. 10. folio. 92.
¶ Illegitime nati de iure communi non poſſunt promoueri ad aliquem ordinem. de filijs presbyterorum et alijs illegitime natis. capitulo is qui. numero tertio. folio quadrageſimoprimo.
Illa dicitur proprie pena canonica que eſt in actionibus expreſſa. de ſup. neg. prelato. capitulo romana. numero primo. folio trigeſimooctauo.
Ille qui adheret alicui vnus ſpiritus eſt cum eo. de elect. c. vt circa nu. 5. fo. 18.
Ille qui preceptis non obtemperat reus eſt ⁊ debitor pene. de officio ordinarij. ca. quia plerīqꝫ. nume. quarto. folio quinquageſimoprimo.
Ille curam dicitur habere qui facit ea que dicuntur ad curam requiſita. de filijs presbyterorum ⁊ alijs illegitime natis. capi. is qui. nu. 4. fo. 41.
Ille eſt inhabilis ad obtinendum aliud beneficium niſi ſuper obtentis habuerit legitimam diſpenſationem qui habet plura beneficia curata ſiue plures perſonatus. de officio ordinarij. capitulo ordinarij. nu. 5. fo. 50.
Illegitimus ab honoribus repellitur. de filijs presbyterorum et alijs illegitime natis. capitu. is qui. numero primo. folio quadrageſimoprimo.
Illi de calumnia puniuntur qui calumnioſe vexant clericum vel alium in iudicio contra quem ſciunt ſe ius non habere. de officio ordinarij. capitulo ordinarij. numero quarto. folio quinquageſimo.
Illud dicimur poſſe quod commode poſſumus. de elec. c. capientes. nu. 5. fo. 25.
¶ Imperator verus qui dicatur. de ſententia ⁊ re iudicata. c. ad apoſtolice. nu. 5. fo. 68.
Impedire eſt detinere quaſi in compede dare. de litis conteſtatione. capitulo exceptionis. numero quinto. folio quinquageſimonono.
Impetrans ante etatem ſi ſe fecit ad ordines promoueri vt videretur habilis nihil ei prodeſt. de prebendis ⁊ dignitatibus. capitulo ſi qui ſimpliciter. numero ſecundo. folio octuageſimoquinto.
Impetrantis gratiam differri ſiquam epiſcopum defraudari melius eſt. de prebendis ⁊ dignitatibus. ca. cum in eccleſia. numero. 1. folio. 84.
Importunus quis dicatur. de reſcriptis. capitulo quia. nume. 2. folio. 12.
Improbus quis dicatur. de electionibus. capitulo auaricie. nu. 2. folio. 19.
Impubes caret iudicio. de electionibus. capitulo ex eo. nume. 2. folio. 33.
Impubes ſi iurat non tenet iuramentum. de pactis. c. quamuis. nu. 2. fo. 53.
¶ Inconſtantia ⁊ varietas in quolibet reprobatur. de prebendis ⁊ dignitatibus. capitulo ſi poſtquam. numero ſecundo. folio octuageſimoprimo.
Indulgentie penales vbi ſunt plures non debet fieri mentio de prima. de reſcriptis. capitulo ſi propter. numero ſeptimo. fol. ſeptimo.

Indulgentia pluribus modis ſumi poteſt ibi vide. de peniten. tns et remiſſionibus. capitulo indulgentie. nume. primo. folio centeſimodecimooctauo.

Ineligibiles qui dici poſſint. de poſtulatione prelatorum. capitulo perpetuo edicto. numero ſecundo. folio. 14.

Infans an poſſit ingredi monaſterium. de tempori. ordinandorum. capitulo nullus epiſcopus. numero primo. folio quadrageſimo.

Infamia orta ad denunciationem paucorum non inducit inquiſitionem. de accuſa. ⁊ denuncia. capitulo ſi is. numero primo. folio. 107.

Infirmus aliquis de preſentibus ſi eſt an poſſit dare procu. pro ſe ex quo pro abſente habetur qui non poteſt ad capitulum venire quamuis ſit in loco vnde vocari debet. de elect. c. ſi quis. nu. 1. folio. 37.

Infidelitas obeuntis eſt impedimento ne ſepeliatur in cemiterio eccleſie ⁊ multa alia ſunt que vide vſq ad numerū quintū. de ſententia excommunicationis. capitulo is cui ingreſſus. nume. 2. folio. 125.

Ingreſſus vitioſus quis eſt. de eo qui mittitur in poſſeſſionem ⁊c. ca. cum qui. nu. 2. fo. 61.

Inhibitionis litera ſi fuit preſentata vicario epiſcopi ⁊ capitulo epiſcopo agente in remotis ⁊ epiſcopus hoc ignorans prebendam poſt vacationem contulit an teneat collatio. de conceſſione preben. ⁊ eccle. non vacan. capitulo ſi ſoli. numero ſecundo. fol. 91.

Iniquitas ad acerbitatem mentis refertur. de iureiurando. c. contingit. nu. 1. fo. 64.

Iniuria non dicitur manu fieri clerico vel altari niſi pulſetur vel verberetur. de penis. capitulo felicis. numero vndecimo. folio centeſimodecimoſexto.

Iniuria generaliter dicitur omne quod non iure fit. de offi. ⁊ poteſta. iudi. deleg. capitulo ſtatuimus. nume. ſecundo. folio quadrageſimotertio.

Iniuriatori ſuo licet quis teneatur cordis rancorem dimittere nō tamen ſatiſfactionem ſiue emendam. de homicidio. capi. prelatis. nu. 1. fo. 112.

Inſtrumento in aliquo licet multa contineantur tamen tabellio qui dicit ſe illis interfuiſſe non intelligitur dicere niſi de his que in eodem loco ⁊ die acta ſunt. de priuilegiis. capitulo ſi propter. numero primo. folio centeſimodecimoquarto.

Inſtrumenta que producuntur edenda ⁊ inſpicienda ſunt. de ſententia ⁊ re iudicata. capitulo abbate. numero. 4. folio ſexageſimonono.

Inſtrumentum publicum ⁊ litera ſigillata ſigillo autentico equiparantur. de officio ordinarii. capitulo ſi canonici. numero. 1. folio. 49.

Inſtitutio quandoq appellatur conceſſio. de prebendis et dignitatibus. capitulo cum in illis. numero quinto. folio octuageſimoprimo.

In ſtipulationibus damni infecti non debet quis eſſe obligatus in infinitum. de reſcriptis. ca. cum in multis. numero ſecundo. folio quarto.

Inſtitutio ⁊ inueſtitura quomodo differunt. de prebendis ⁊ dignitatibus. capitulo cum in illis. numero ſexto. folio octuageſimoprimo.

Interpretatio facienda eſt vt potius res valeat quam pereat. de prebendis ⁊ dignitatibus. capitulo ſi a ſede. numero ſecundo. folio. 85.

Interlocutoria in rem iudicatam tranſit niſi infra dies decem ab ipſa appellatum fuerit. de appellationibus. ca. romana. nu. 5. folio. 73.

Interlocutoria quid ſit. de appellationibus. c. cordi nobis. numero. 1. folio. 70.

Interdicti tempore ſi aliqui ciuitatis ciues erant abſentes peregrinationis vel alia iuſta cauſa nunquid poterunt tunc alibi intereſſe diuinis. de ſententia excommunicationis. capitulo ſi ſententia. numero quinto. folio centeſimovigeſimoquarto.

Interdicti tempore in iſtis tribus feſtiuitatibus ſcilicet in paſcha in penthecoſte ⁊ natali domini chriſtiani an poſſint recipere corpus chriſti. de ſententia excommunicationis. capitulo alma. numero ſeptimo. folio centeſimo vigeſimoſexto.

Interdictum vbi ſimpliciter eſt iuridicum ſi conditor canonis ſibi relaxationem reſeruauit huius interdicti expreſſe tunc nullus poteſt tale tollere interdictum. de ſententia excommunicationis. capitulo ſi ciuitas. numero ſecundo. folio centeſimovigeſimoquarto.

Interdicto quando mandatur ſubiici tota terra alicuius dominii intelligitur etiam de illa que ipſi dominio adheret ⁊ ſi non ad menſuram propriam: tamen quantum ad iuriſditionem vel coronam. de ſententia excommunicationis. capitulo ſi ſententia. nu. 2. folio. 124.

¶ Irregularitatem an incurrat celebrans in eccleſia interdicta in qua eſt ceſſatio diuinorum. de ſententia excommunicationis. capitulo. is qui polluta. numero ſecundo. folio centeſimo viceſimoquarto.

Irregularitas quid ſit. de ſententia ⁊ re iudicata. capitulo cū eterni nu. 5. fol. 68.

Irregularitas contrahitur ex debilitate membri. de homicidio. capitulo is qui. nu. 1. fo. 112.

Irregularis efficitur qui ſcienter in loco interdicto celebrat. de priuilegiis. capitulo epiſcoporum. numero primo. folio centeſimo decimoquarto.

Irregularis an ſit celebrans in eccleſia polluta homicidio ante reconciliationem. de conſecratio. eccle. vel alta. c. ſi eccleſia. nu. 3. folio centeſimotertio.

¶ Is qui eſt in curia in ſeruitio domini pape nunquid poteſt permutare prebendas ſi eſt de conſuetudine eccleſie quod preſentes tantum poſſint permutare. de conſuetudine. c. cum in tua. nu. 1. folio. 13.

Is reſidere videtur qui continue ibi moratur. de electione. capitulo licet canon. numero quinto. folio. 24.

Is ad quem pertinet conferre licet conferat non tamen in poſſeſſionem introducet eū cui contulit niſi prius primo amoto poſſeſſore. de officio ordinarii. capitulo ordinarii. numero tertio. folio quinquageſimo.

Is qui ſuam defenſionem non exhibet in termino ſibi congruo adſignato ius preſumitur non habere. de officio ordinarii. c. ordinarii. nu. 2. fol. 50.

¶ Iſta verba de fratrū noſtrorū conſilio quid operentur in curia pape ⁊ vtrum papa debet vti tali conſilio maxime in negociis magnis cum alios inferiores velit ita facere. de officio ordinarii. capitulo quamuis. numero primo. folio quinquageſimoprimo.

Iſta ſynonima deceſſor predeceſſor ⁊ anteceſſor quā diuerſitatem habent. de pactis. capitulo quia ex eo. nume. primo. folio quinquageſimotertio.

¶ In reſcriptis non eſt recedendum a propria ſignificatione. de reſcriptis. c. ſuſceptum. nu. 1. fo. 6.

Inueſtitoris prolatio in inueſtiendo quomodo eſſe debet. de prebendis ⁊ dignitatibus. capitulo ſi tibi abſenti. numero primo. folio. 81.

¶ Iudeus cum iudea commatre ſua licite contrahit: ⁊ cum filia ſpirituali quam ſuſcepit in cathecisino ſi nondum eſt baptizata ⁊ vtrum peccet ſic contrahendo. de cognatione ſpirituali. capitulo nedum. nu. primo. folio. 106.

Iudeus baptizatus tunc temporis habens filios chriſtianos ſi poſtmodum preuaricatur in Chriſtum: ⁊ ad hoc damnatur nunquid eius filii chriſtiani ſunt excludendi a bonis paternis. de hereticis. capitulo contra ritum. numero primo. folio centeſimodecimo.

Iudex delegatus an poſſit abſoluere excommunicatos ad cautelam: ſiue ſit delegatus a papa ſiue ab alio: ⁊ an hoc caſu intelligatur ſuperior ſcilicet vt poſſit petenti dare abſolutionis beneficium ad cautelam. de ſententia excō. capitulo ſolet. numero primo. folio. 120.

Iudex ſi committens diffinitionem queſtionis alicui adiicit hec verba ⁊ ſi in aliquo ego procedas in hac queſtione propter hoc non intendo a te iuriſditionem reuocare. deinde in cauſa illa procedit nunquid intelligitur reuocare. de officio ⁊ poteſtate iudicis delegati. capitulo ſi delegatus. numero ſecundo. folio quadrageſimoquinto.

Iudex notorie excommunicatis regulariter inferre violentiam nō debet dummodo parati ſint corrigi. de ſententia excommunicationis. capitulo ſi clericos. numero primo. folio centeſimoviceſimotertio.

Iudex ſuperior vbicunq abſoluere poteſt vel condemnare in cauſa pro qua excommunicatio lata eſt abſoluere debet excommunicatum niſi obiiceretur de manifeſta offenſa. de ſententia excommunicationis. capitulo venerabilibus. numero quinto. folio centeſimoviceſimoſecundo.

Iudex non habet punire: quia iudicis non eſt ſine accuſatore damnare. de accuſationi. ⁊ denunciationi. c. poſtquam. numero ſecundo. folio. 106.

Iudex qui recuſatur coram arbitris requiſitus nunquid debet dicere veritatē de ſua ſuſpitione. de officio ⁊ poteſtate iudicis delegati.

legati.capitulo ab arbitris.numero tertio.folio quadrageſimo ſexto.

Iudex principalis queſtionis durante cognitione coram arbitris non cognoſcit cum ſit ſuſpenſa iuriſditio delegat.propoſita exceptione ſicut ſi appellatum fuiſſet.de appellationibus.c.legitima.nu.2.folio.72.

Iudex poteſt arctare prorogare ⁊ interpretari inducias.de electionibus.capitulo capientes.numero ſecundo.folio viceſimo quinto.

Iudex peritorum conſilium ⁊ aſſeſſorum quamuis requirat tamen ſequi non tenetur ⁊ quare.ne ſede vacante aliquid innouetur.capitulo ſi ad epiſcopum.numero quinto.folio nonageſimoſecundo.

Iudex in cauſa matrimoniali vtrum debeat accedere ad locū vbi teſtes recipi valeant.de iudiciis.capitulo mulieres.numero.4.folio.57.

Iudex appellationis non debet vetare iudici executionem ſententie niſi partibus vocatis.de appellationibus.c.romana.nu.6.folio.73.

Iudex delegatus poteſt ſibi retinere executionem ſententie quando alteri committit vices ſuas.de officio ⁊ poteſtate iudicis delegati.capitulo ſi delegatus.numero quarto.folio quadrageſimoquinto.

Iudex non admittendo falſam cauſam licet alias iuſta eſſet fingitur prudens.de dolo ⁊ contumacia.c.cum qui.numero ſecundo.folio.60.

Iudex ſecularis an compellatur ad iuſtitiam faciendam ⁊ an ſit ipſo iure excommunicatus ſi renuit facere iuſtitiam clerico.de exceptionibus.capitulo cum quidam.numero primo.folio ſexageſimoſexto.

Iudex laicus de ſpiritualibus nec incidēter nec principaliter procedere poteſt.de ſententia excommunicationis.c.ſi iudex laicus.nu.1.fo.123.

Iudex an poſſit punire ſuam iniuriam vel ſuorum.de penis.capitulo romana.numero ſcdo.folio.115.

Iudex ſecularis cogitur a iudice eccleſiaſtico ad obſeruandum ius canonicum.de iureiurando.capitulo licet.numero primo.folio ſexageſimoquarto.

Iudex vtrum ex officio poteſt de facto ſupplere ⁊ excipere vbicūq; vertitur periculum anime.de electionibus.capitulo capientes.nu.16.fol.28.

Iudex ſi per imprudentiam male iudicauerit an teneatur ex quaſi maleficio inquantum bonum ⁊ equum iudici viſum fuerit.de ſententia ⁊ re iudicata.capitulo cum eterni.numero tertio.folio ſexageſimo octauo.

Iudex eccleſiaſticus in ſententia promulganda que attendere debeat.de ſententia excommunicationis.c.cum medicinalis.numero.9.folio.119.

Iudex ſecularis iudicem eccleſiaſticum adiuuare tenetur.de ſtatu regularium.capitulo periculoſo id eſt pernicioſo.numero.5.folio centeſimo.

Iudex quandocunq; a iure communi recedit cauſa eſt exprimenda.de electionibus.capitulo licet canon.numero tertio.folio viceſimotertio.

Iudicans recte ⁊ premium remunerationis expectans fraudem in deum perpetrat.de ſententia ⁊ re iudicata.c.cum eterni.num.2.folio.67.

Iudices ordinarii eligebantur in certum tempus quod erat ordinarius prefixum delegati vel ſubdelegati vt ipſi vices ordinariorum viuentium ⁊ preſentium ſupplerent.de officio vicarii.capitulo cum in generali.numero ſecundo.folio quadrageſimo tertio.

Iudices ſi in vnam ſententiam nequeunt concordare arbitri eliguntur.de officio ⁊ poteſtate iudicis delegati.c.ab arbitris.nu.quarto.fo.46.

Iudicis ad arbitrium recurrendum eſt ſi de ſatiſfactione vel ſatiſdatione excommunicati ⁊ excōmunicantis eſt diſcordia.de ſententia excommunicationis.capitulo ſolet.numero quinto.folio centeſimoviceſimo.

Iudices per ſe ſententias recitare debent.de ſententia ⁊ re iudicata.c.⁊ ſi ſententia.nu.1.fo.70.

Iudicis officio pertinet releuare partes ab onere expenſarum.de reſcriptis.capitulo ſtatutum.numero decimo quinto.folio vndecimo.

Iudici iniuriam facit qui ab ipſo fruſtratorie appellat.de appellationibus.capitulo cum appellationibus.numero primo.folio ſeptuageſimoquarto.

Iudici quamuis iniuria non fiat ſi ab eo appelletur tamē intereſt eius ⁊ quare.de ſententia excommunicationis.c.venerabilibus.numero.1.folio.121.

Iura voluerunt voluntatem ⁊ ſceleris effectum eadem ſeueritate puniri.de penis.capitulo ſedicis.numero decimoquinto.folio centeſimodecimoſeptimo.

Iura dominii vel quaſi dominii non ſolum ſunt diuerſa ſed etiam aduerſa ſiue contraria.de ſententia ⁊ re iudicata.c.abbate.numero.2.folio.65.

Iuramento proprio quando quis probat ſe ignorantem fuiſſe citatum an credatur.de ſententia excommunicationis.c.venerabilibus.nu.3.folio.122.

Iuramentum calumnie ⁊ in animam domini mittitur ſolum ad egregias perſonas ſi ad iudicium venire noluerunt.de iudiciis.capitulo iuris eſſe ambiguum.nume.quarto.fo.quinquageſimoſeptimo.

Iuramentum calumnie quare fuerit inductum.de iuramento calumnie.capitulo ſi de calumnia.numero primo.folio quinquageſimonono.

Iuramentum impedit litis conteſtatio.⁊ retardat.de foro competenti.capitulo exceptionis.numero ſecundo.folio quinquageſimo octauo.

Iuramentum calumnie aliquando appellatur iuramentum malicie.de iuramento calumnie.capitulo in appellationis.nume.1.folio.59.

Iuramentum de malicia in quatuor differt a iuramento calūnie.de iuramento calumnie.capitulo in appellationis.numero.2.folio.59.

Iuramentum ſuper ſancta dei euangelia quibus in iuribus precipitur.de electionibus.capitulo vt circa.numero tertio.fol.decimo octauo.

Iuramentum illud eſt ſeruandum quod ſeruatum in priorem vergit exitum.de pactis.capitulo quamuis.numero quarto.folio quinquageſimotertio.

Iuramentum qualiter formari habeat.de teſtibus.c.preſentium.nu.4.folio.63.

Iuramentum per vim extortum non obligat.de pactis.c.quāuis.nu.1.folio.53.

Iuriſconſultus cautus in conſilio eſſe debet fidelis in patrocinio: iuſtus in iudicio.de hereticis.capitulo ⁊ commiſſi.numero tertio.folio.110.

Iuriſditio licet ſit archiepiſcopi in cauſa in qua eſt appellatum in aliis tamen reus remanet ſub iuriſditione ſui ordinarii.de appellationibus.capitulo romana.numero duodecimo.folio ſeptuageſimo tertio.

Iuriſditio iudicis ad quem appellatum extendi poteſt de appellationibus.capitulo cordi nobis.numero ſexto.folio ſeptuageſimoprimo.

Iuriſditio que non eſt committi non poteſt.de officio ordinarii.c.romana.nu.1.fo.49.

Iuriſditio mandata iudici ⁊ procuratorium multū ſimilia ſunt.de procuratoribus.capitulo is qui ſubſtitutus.numero primo.folio.54.

Ius patronatus quid eſt de iure patronatus.c.ſi laicus.nume.1.folio.100.

Ius quod quis habet quomodo perditur.de prebendis ⁊ dignitatibus.capitulo ſi tibi abſenti.numero quinto.folio octuageſimoſecundo.

Ius quod eſt de viſitatione iteranda eſt propter publicam vtilitatem ⁊ autoritatem.de cenſibus ⁊ procurationibus.c.perpetuo declaramus.nu.2.fo.102.

Ius commune mutatur propter damnum eccleſie vitandum.de clerico egrotante.capitulo paſtoralis.nu.primo.folio octuageſimo octauo.

Ius eſt ambiguum vbi iura videntur aduerſa ſiue contraria.de iudiciis.capitulo iuris eſſe ambiguum.nume.primo.folio quinquageſimoſexto.

Ius queſitum ex electione concordi non corrumpitur ex diſcordia.de electionibus.capitulo quorundam.numero quarto.folio triceſimoprimo.

Iuſte poſſidet qui autore pretore poſſidet.de elec.c.quoniam.nu.1.folio.37.

De litera L.

Labes ciminis hereſis tanta eſt quod ad eius accuſationem ſerui aduerſus dominos: ⁊ quilibet criminoſi etiam infames aduerſus quemlibet admittuntur.de hereticis.capitulo accuſatus.numero quarto.folio centeſimonono.

Laicus non poteſt habere iuriſditionem in clericum nec poſſet ex

communicare niſi forte de mandato pape. de officio ⁊ poteſtate iudicis delega. capitulo ab arbitris. nume. primo. folio quadrageſimoſexto.

Laicus vtrum in ſpiritualibus poſſit eſſe procurator. de procuratoribus. capitulo non indiſcrete. numero primo. folio quinquageſimotertio.

Laicorum appellatione etiam intelliguntur templarij ⁊ hoſpitalarij. de electionibus. capitulo ex eo. numero quarto. folio trigeſimotertio.

Legatum quando recta via tranſeat in legatarium. de prebẽdis ⁊ dignitatibus. capitulo ſi tibi abſenti. numero quarto. folio octuageſimoſecundo.

Legatus cardinalis vtrum omnia poſſit exceptis his que ſunt romano pontifici reſeruata. de electionibus. c. ſi abbatem. nu. 1. folio. 34.

Legatus an interponat decretum. de officio legati. capitulo preſenti. nu. 1. fo. 48.

Legatus ſtringitur canonibus ſed non papa. de officio legati. capitulo collatio legum. numero primo. folio. 48.

Legatus eſt is cui certa patria vel prouincia gubernanda mãdat. de officio legati. capitulo legati. nume. tertio. folio quadrageſimoſeptimo.

Legans ſeruo libertatem ſi ſeruierit triennio an impeditus infirmitate teneatur poſtea adimplere reliquũ tempus. de reſcri. c. ſi propter. nu. 8. fo. 8.

Legatus an poſſit concedere omnia que non ſunt ſpecialiter reſeruata ſummo pontifici. de reſcriptis. capitulo ſi propter. numero. 5. fo. ſeptimo.

Leges diuinitus per ora principum promulgate fuerunt. de preſcriptionibus. capitulo ſi quis. numero primo. folio ſexageſimoſeptimo.

Legitime quod factum eſt irritari non debet. de conceſſio. prebẽ. ⁊ eccle. non vacan. c. quia cauctio predicta. numero octauo. folio octuageſimonono.

¶ Libellus recuſationis iudici porrigendus eſt in ſcriptis ſiue ſit delegatus: ſiue ordinarius. de appellationibus. c. legitima. nu. 1. fo. 71.

Lis dum pendet non debet aliquid innouari. vt lite pendente nil innouetur. capitulo diſpendijs. numero primo. folio ſexageſimoprimo.

Literas quidam ſi impetrauit vt reciperetur in canonicum eccleſie ſancti Petri ſecundum formam conſuetã et capitulũ eiuſdem eccleſie ab eodem papa obtinuit indulgentiam vt ad receptionem ſiue prouiſionem alicuius non compellatur per literas appella. que de indulto ⁊c. iſta impetratio ⁊ indulgẽtia eodem die facte ſunt ita quod non poteſt apparere de prioritate vel poſterioritate queritur quis dici debet potior. de prebẽdis ⁊ dignitatibus. capitulo ſi a ſede. numero primo. folio octuageſimoquinto.

Litere ad renunciandum ſi ſunt miſſe pape ⁊ antequam papa reſpondeat an acceptet vel non: reuocet: nunquid poteſt. de renunciationi. capitulo ſi te. numero ſecundo. folio trigeſimooctauo.

Litere ſigillo epiſcopi vel eius officialis conſignate requiruntur ad perpetuam rei memoriam in dioceſi cuius eſt celebratus contractus cum aliquis emit aliquam poſſeſſionẽ maxime in regno Francie in quo ſunt pauci tabelliones. de foro competenti. capitulo romana. numero tertio. folio quinquageſimooctauo.

Literas generales ſi ſunt plures habentes in aliqua ciuitate vel dioceſi tamen ſub diuerſis datis an vacante vna prebenda vel eccleſia quam ſimul omnes petunt is cui primo confertur obtinere debeat. de conceſſio. preben. ⁊ eccle. non vacan. ca. executor. nu. 1. fo. 90.

Litere ab excommunicato impetrate an valeant. de excep. ca. pia. nu. 11. fo. 66.

Litere conſeruatorie ⁊ proceſſus per eas habiti non impediũt literas in communi forma impetratas. de reſcript. c. diſpendia. numero. 5. fo. 5.

Litere papales cõceduntur ei qui extitit inuitus in factis ipſius pape in procmio. capitulo ſacroſancta roma. eccleſia. nume. 3. folio primo.

Literati ſunt inſtituendi in eccleſijs cathedralibus. de reſcrip. ca. ſtatutum. nu. 2. fo. 8.

Litigantes officium exercere dicuntur ⁊ illi dicuntur officium habere qui poteſtatem habent ſecularem. de conſuetudi. c. cõſuetudinem. nu. 3. fo. 12.

¶ Lupus aliquando pro heretico ſumitur ⁊ pro malo prelato et pro falſo cuſtode ⁊ pro laico ⁊ pro malo ſacerdote ⁊ ſemper in mala parte accipitur. ⁊ nume. 2. 3. 4. 5. 6. et. 7. de hereticis. capitulo vt officium. numero primo. ⁊ ſequẽtibus. folio centeſimonono.

Ludibrium quid eſt. de electionibus. capitulo commiſſa. numero ſecundo. folio. 34.

¶ Loca ſubijciuntur interdicto propter homines. de his que vi met. cau. ſiunt. capitulo abſolutionis. numero ſecundo. folio quinquageſimoquinto.

Loca ſacra ſunt ſancta. de immunita. eccle. cemiteriorum ⁊ aliorũ locorum reli. capitulo decet. numero primo. folio dentcſimotertio.

Locus deo dicatus etiam quod non ſit conſecratus: tamen appellatur eccleſia. de cõſecratio. eccle. vel alta. c. ſi eccleſiam. numero. 1. folio. 102.

Locus is eligendus eſt in quo ius ſine incommodo litigantium reddi poteſt. de officio ordinarij. capitulo cum epiſcopus. numero. 2. fo. 51.

¶ De litera. M.

Maleficium ratum habens canone non ligatur dũmodo eius nomine nõ ſit factum. de penis. capitulo felicis. nu. 12. fo. 116.

Malicijs licet precludatur via appellandi per ſimplicem querelam non tamen precluditur via contradicendi. de appellationibus. capitulo concertationi. nume. 3. folio ſeptuageſimoquinto.

Maius ſiue dignius comprehenditur in nominatione minoris de electionibus. capitulo ſtatutum. numero primo. folio trigeſimo.

Mandatum ſic ⁊ taliter accipiendum eſt vt nulli faciat preiudicium. de reſcriptis. capitulo cum aliquibus. numero primo. folio quinto.

Mandare quid ſignificat. de electioni. capitulo fundamenta. numero. 17. folio. 30.

Mandato alicui dato an omnia mandata videntur ſine quibus mandatum expediri non poteſt. de conceſſio. prebend. ⁊ eccle. non vacantis. capitulo executor. numero ſecundo. folio nonageſimo.

Mandans alicui quod ſub hac forma aliquem recipi faciat in canonicum poteſt talis executor interdicere ne illi ad quos ſpectat electio eligant. de reſcri. c. tibi gratiam. numero primo. folio vndecimo.

Mandatũ vtrum finiatur morte cedentis iura vel illius cui ſunt ceſſa. de procuratoribus. capitulo nõ indiſcrete. numero quarto. folio. 54.

Mandatum apoſtolicum mortuo mandatore re integra expirat. de offi. ⁊ poteſta. iudi. delegati. c. ſi a ſubdelegato. numero. 2. folio quadrageſimoſexto.

Manifeſtum indiget ordine ⁊ probatione. de officio ⁊ poteſtate iudic. delegati. capitulo hac conſtitutione. numero primo. folio quadrageſimoſeptimo.

Manifeſtum ⁊ notorium differunt. de hereticis. c. accuſatus. numero. 6. fo. 109.

Manumittens ſeruum ſub aliqua cõditione: licet exiuerit de poteſtate heredis tempore conditionis exiſtentis nihilominus liber efficitur. de conſtitutionibus. capitulo vt animarum. numero. 4. folio. 3.

Manus violentas in clericum iniiciens vtrum ſit excommunicatus nec poſſit abſolui niſi a papa. de officio ordinarij. ca. epiſcopali. nu. 1. fo. 52.

Maritus ſi defloraunt vxorem ⁊ ante cognitionem id eſt ſeminũ commixtionem velit intrare monaſteriũ an poſſit. de deſponſatione impuberum. capitulo ſi infantes. numero tertio. folio centeſimoquinto.

Marcellus qui cõſtituit. xv. cardinalatus in vrbe roma. propter baptiſma ⁊ ſepulturas hominum qui fuit. de electionibus. capitulo vbi periculum maius. numero quarto. folio decimoſexto.

Mater filium in poteſtate non habet. de hereticis. c. ſtatutum. numero. 1. folio. 111.

Matrimonium quare ſeparatur cauſa religionis poſt cõiunctionem anime fidelis ad deum ⁊ non poſt coniunctionem chriſti ad eccleſiam. de voto ⁊ voti redemptione. c. quod votum. numero. 4. fo. 99.

Matrimonium etiam de preſenti contractum adiecta conditione ea completa tenet. de ſententia ⁊ re iudicata. c. abbate. numero. 3. folio. 69.

Matrimonium poteſt contrahi inter abſentes. de procurato. ca. procurator.

procurator.nu.2.fo.55.

Matrimonium non poteſt contrahi niſi ibi tria interueniant.ſ. fides proles ⁊ ſacramentum.de ſponſali.⁊ matri.c.ex ſponſalibus.nu.8.fo.105.

Matrimonium non eſt contractum ſi ille cui mittuntur litere nõ notificat ſuum conſenſum alicui quantůcunq; conſentiat ſed tunc demum erit contractum cum illud notificauerit illi que miſit ei literas ſiue alii quia ſolus conſenſus occultus alii non notificatus non ſufficit quia in hoc verba expreſſa requirantur.de procuratoribus.capitu.procurator.numero tertio.folio quinquageſimoquinto.

Matutina officia que dicantur ⁊ que veſpertina.de ſententia excommunicationis.capitulo alma.numero ſexto.folio centeſimovigeſimoſexto.

¶ Mediator tractus in teſtem an admitti debeat ſine conſenſu partium.de teſtibus.capitulo mediatores.numero primo.folio ſexageſimoſecundo.

Mendicare quid ſit ⁊ vnde dicatur.de elect.c.quorundam.nu.5.folio.31.

Mediocritas in iure approbatur.de preben.⁊ digni.c.ſi pluribꝰ.nu.2.fo.84.

Medicus ſpiritualis quas cõditiones in ſe habere debeat.et nume.4.vſq; ad numerum.7.de ſententia excommu.c.cum medicinalis.nu.3.fo.119.

Membrum vnum officio alteriꝰ fungi indecorum eſt.de ſponſalibus ⁊ matri.capitulo ex ſponſalibus.numero quinto.folio centeſimoquinto.

Mendacium nec peccatum lex docere non debet.de teſtibus.c.mediatores.nu.2.fo.62.

Menia vnde dicanť ⁊ quid ſignificant.de elec.c.fundamenta.numero.14.fo.30.

Metropolitanus iudex peregrinus vocatur quantum ad ſubditos ſuorum ſuffraganeorum.de foro competen.c.romana.numero.1.fo.57.

Metus eſt trepidatio inſtantis vel futuri periculi cauſa mentis.de his que vi met.cau.fiunt.capi.abſolutionis.nume.quarto.folio.55.

¶ Militare nemo cogitur ſtipendiis ſuis.de hereti.c.⁊ commiſſi nu.2.fo.110.

Miniſtrare dicitur ille qui reddit debitum ob ſequium.de ſupp.neg.prela.c.ſi epũs.nu.2.fo.39.

Minor.vii.annis vtrum ſit idoneus ad beneficium eccleſiaſticũ obtinendum.de iudiciis.capitulo ſi annum.nu.3.folio quinquageſimoſeptimo.

Minor vel pupillus licet in multis caſibus accuſare permittantur tamen tutoris vel curatoris autoritas requiritur.de indica.ſi annum.nu.2.fo.57.

Minores ſi contrahunt matrimonium non tenet quoad carnalis copula interuenerit inter eos ⁊ tale matrimoniũ põt dirimi adueniente fine.xiiii.anni in maſculo vel.xii.in muliere.de deſpõſa.impuberum.capitu.ſi infantes.nume.2.folio centeſimoquinto.

Miſericordia non eſt claudenda vlli hominum.de hereti.c.ſuper eo.nu.1.fo.108.

Miſſe in quibus locis celebrande ſint.de priuile.c.quoniam epi.nu.2.fo.115.

¶ Moderandum dictio diminutionem notat non augmentũ.de prebendis ⁊ dignitatibus.capitulo ſtatutum.numero.2.folio.78.

Monachi ante profeſſionis annum an teſtari poſſint ⁊ an ſint ſui iuris.de regularibus ⁊ tranſeuntibus ad religionem.c.beneficium poteſt intelligi.nu.1.fo.98.

Monachi vagantes ideo grauiter puniuntur quia grauiter excedunt.de prebendis ⁊ dignitatibus.c.cum ſingula officia.nu.1.folio.86.

Monachus an poſſit habere voluntatem a ſe in licitis ⁊ honeſtis.de verborum ſignificationibus.ca.conſtitutionem.numero.3.folio.127.

Monachus vtrum poſſit preſici eccleſie curate.de prebendis et dignitatibus.capitulo cum ſingula officia.nume.3.folio octuageſimoſexto.

Monachus debet eſſe ſuo clauſtro contentus.ne cleri.vel mo.ſec.neg.ſe immi.c.vt periculoſa.numero.2.fo.104.

Monachus tenetur obedire abbati precipienti ipſum intendere literis ſacris.ne clerici vel mo.ſec.neg.ſe immiſc.c.vt periculoſa.nu.6.fo.104.

Monachus vtrum poſſit eligi in abbatẽ alterius monaſterii cũ licentia epiſcopi illius dioceſis ex quo epiſcopo non facit obedientiam ſed abbati.de electionibus.cap.quam.numero.2.et tertio.folio vigeſimo.

Monachis prohibetur auditio legum ⁊ phiſice.ne cleri.vel mo.ſec.neg.ſe immiſc.capitulo vt periculoſa.nu.7.fo.104.

Monachus quando dicatur fugitiuus.de ſentẽ.excom.c.ſi iudex laicus.nu.1.fo.123.

Monachus ſi eligatur petita licentia a ſuo abbate vt poſſit conſentire ⁊ ei fuerit denegata poterit poſtea ipſam elec.acceptare ⁊ inuito abbate tranſire.de electionibus.c.ſi religioſus.numero.1.folio.32.

Monachus ad quedam ex voto ⁊ ad quedam propter votum tenetur ⁊ que ſint illa.de religio.domi.c.religionum diuerſi.numero.1.fo.100.

Monachus vel monacha ſi contra aliquem delinquunt ipſi conueniendi ſunt non eccleſia.de iudiciis.c.mulieres.nume.quinto.folio.57.

Monachus precipitur morari intra clauſtra ſecundum regulam beati benedicti.de ſtatu regularium.c.periculoſo.i.pernicioſo nu.1.fo.90.

Monachus loci exempti apoſtatando ⁊ deferendo habitũ alienum ⁊ ſecularem vel quem non portaret in ſuo monaſterio an delinquat.de priuilegiis.capitulo volentes.numero primo folio centeſimodecimotertio.

Monaſterium ſi quis ingreditur probationis cauſa ⁊ ibi tunc moritur: nunquid intelligitur mori prime eccleſie parochianus.de ſepulturis.c.cum quis ſoliti ab antiquo.numero ſecũdo.folio.96.

Monaſterium intrans in quo lautius viuitur ꝙ regula permittat ſi reformetur illud monaſterium an poſſit reſilire.de regularibus ⁊ tranſeuntibus ad religionem.c.is qui monaſteriũ.nu.2.fo.97.

Monitio vindictam precedere debet.de rebus eccle.alienand.vel non.capitulo hoc conſultiſſimo.numero vndecimo.folio nonageſimotertio.

Moniales iuuenes debent morari cum aliquibus monialibus vetulis vt preſumptio mala tollatur de ſtatu regularium.c.periculoſo.i.pernicioſo.nu.3.fo.90.

Monitio an vindictam ſemper debeat precedere.de foro compe.c.cum laicus.nu.1.fo.58.

Moniales neceſſario habent litigare per procuratorem.de ſtatu regulariũ.c.periculoſo.i.pernicioſo.nu.4.fo.90.

Mors ciuilis equiparatur naturali in illis ſolum caſibus in quibus inuenitur iure cautum.de reſcrip.c.ſuſceptum.numero.3.folio ſexto.

Mors quid ſit.de preben.⁊ dignita.c.preſenti ſtatutum.nume.1.folio.86.

Mortaliter quomodo peccatur ⁊ nu.4.de conceſſio.preben.⁊ eccle.non vacan.c.deteſtanda.nu.3.fo.90.

Mortis pena eſt debitum iuſtitie in homicidio.ne clerici vel mo.ſec.neg.ſe immiſ.ca.epiſcopus haliuo.numero.1.folio centeſimoquarto.

Mortis genera quot ſint ⁊ que.de preben.⁊ digni.c.preſenti ſtatutum.nu.2.fo.86.

Mortuum necubi eſſe conſtat ergo habetur abſens.de offic.⁊ poteſtate iudi.delega.capitulo ſi delegatus.nu.1.folio quadrageſimoquinto.

Mos populi ⁊ conſuetudo maiorum dummodo canonibus nõ obuient pro lege tenenda ſunt.ne cle.vel mo.ſec.neg.ſe immiſc.c.ſtatuimus.nu.1.fol.104.

¶ Mucro in eccleſia dei duplex eſt: ⁊ pro quo capiatur.de ſententia excommunicationis.capitulo dilecto filio.nume.1.folio cẽteſimovigeſimoprimo.

Mulier ſi reuerſa eſt ad ſuos an teneatur ſequi virum in ſepultura.de ſepulturis.capitulo ſi quis domicilium.numero primo.folio.96.

Mulier que eſt cathetizata chriſtiana dicitur.de cog.ſpiri.ca.per catheciſmum.nu.1.fo.106.

Mulier qualiter dicitur vacans.de electio.capitulo vt circa.numero.1.fo.18.

Mulieres voluntarie euocari poſſunt licet certus modus debeat obſeruari in mulieribus velatis.⁊ nu.2.de iudic.c.mulieres.nu.1.fo.57.

Multitudo onoroſa nihil habet honeſtatis.de reſcrip.c.cum in multis.nu.1.fo.4.

Munus ⁊ donum quomodo inter ſe differant.de reſcri.c.ſtatutum.nu.12.fo.10.

¶ De litera.N.

Negans ore propter metum quamuis non neget corde tamen peccat mortaliter.de ſumma trini.⁊ fide catho.c.fideli.nu.5.fo.2.

Negatiua non debet precedere iſtam dictionem ambo ꝛ non ſubſequi. de officio ꝛ poteſta. iudi. deleg. capitulo ſi contra. nume-ro. 1. fo. 44.
Neglecta videntur ea que digna ſunt nota niſi ſpecialiter notentur. de prebendis ꝛ dignitatibus. capitulo quamuis. nume. 5. folio. 79.
Negligentia impetrantis an debeat precedere collationem alteri faciendam. de prebendis ꝛ dignitatibus. ca. ſi clericis. nume. 1. folio. 80.
Negligentia propria eſt vnicuiq; imputanda. de reſcri. c. tibi gratiam. nu. 6. fo. 32.
Negligentes officium ab epiſcopo puniri debent. de reſcriptis. c. quia. nu. 4. fo. 12.
Negligens qualiter quis in agendo dicitur. de in integ. reſti. c. eccleſia. nu. 4. fo. 56.
Nepos meus ꝛ frater meus cum filia mea ſpirituali matrimoniũ licite contrahunt. de cog. ſpiritua. c. nedum. numero. 2. folio cẽteſimoſexto.
¶ Niſi dictio quot modis excipiatur. de conſtitu. c. licet. nume. 4. folio ſecundo.
¶ Nomen proprium quare variatur in electione ſummi pontificis in proemio. c. bonifacius. nu. 1. fo. 1.
Non venire vel venire ꝛ illuminatus recedere equipollent. de electio. c. ſi poſtq̃. nu. 2. fo. 33.
Notorium qualiter quid dicatur. de offi. iudi. deleg. c. ſtatuimus. nu. 3. fo. 41.
Nouum aliquando dicitur quod nunq̃ fuit. de electio. c. generali. nu. 3. fo. 22.
Nouum quid ſit. de electionibus. capitulo auaricie. nume. tertio. folio. 19.
¶ Nudus quis dicatur. de penis. capitu. felicis. numero decimoſexto. folio. 117.
Nulla dictio in reſcripto vacare debet. de reſcrip. c. ſi propter. numero. 6. fo. 7.
Numerus vnde dicatur. in proemio. c. ſacroſanc. ro. eccleſia. nu. 2. folio primo.
Numerus maior vtrum includat in ſe minorem. de arbi. c. ſi ex tribus. nu. 2. fo. 56.
Nuptie nephárie inceſte ꝛ inutiles que dicantur. de hereticis. capitulo cum ſecundum nephárias. numero primo. folio centeſimoundecimo.

¶ De litera. O.

Obligatio impoſſibilium nulla eſt. de iureiur. c. cũ contingit. nu. 2. fo. 64.
¶ Occultum illud dicitur eſſe quod quinq; homines ſciunt. de electionibus. capitulo ſi electio. nume. tertio. folio. 32.
Occultum poteſt dici quod quinq; tantum ſciunt. de here. c. inſideli. nu. 2. fo. 108.
¶ Offenſa perſone eſt grauior q̃ offenſa rerum quo caſu in offenſa perſone quis ſtatim ligatur ſed in offenſa rerum prefigitur terminus octo dierum ad reſtitutionem. de ſenten. excom. cap. quicunq;. nu. 2. fo. 123.
Offenſor notorius ſi veniat excommunicatus infra annum ꝛ dicat cognoſcite de quantitate damni quia volo ſatiſfacere quia de hoc poſſum ꝛ debent cognoſcere per teſtes ꝛ alio modo ad ſui inſtructionem partibus preſentibus ꝛ ſi nollet actor quod cognoſceret conſeruator eum abſoluet quia qui poteſt ligare poteſt ꝛ abſoluere. de offi. ꝛ poteſta. iudi. delega. ca. ſtatuimus. nu. 5. fo. 44.
Officiales iuriſditionem ordinariam habentes a lege magis proprie appellantur iudices q̃ officiales. de appella. ca. romana. nu. 1. fo. 72
Officialis epiſcopi excommunicari poſſet ſi ſuo epiſcopo excommunicato vti vellet ſua iuriſditione. de officio vica. c. romana. nu. 2. fo. 42.
¶ Omnis eccleſia nõ habet cemiterium. de pact. c. pactum. nu. 6. folio. 53.
¶ Opera ſanctorum exercentes ſanctorum filij ſunt ſed tenentes loca ſanctorum non omnes ſanctorum filij ſunt. de vita ꝛ honeſtate clericorum. c. clerici dignitati. numero. 4. folio ſeptuageſimoſexto.
Opinio cedit veritati veritate manifeſtata. de officio ꝛ pote. iudi. deleg. c. cũ plures. nu. 2. fol. 45.
Oportebit verbum diuerſimode accipitur. de preben. ꝛ digni. c. ſi pro clericis. nu. 2. fo. 80.
Oportet iſtud verbum oportet neceſſitatem importat. de preſcri. ca. epiſcopum. nu. 1. fo. 67.
¶ Oratorium quotuplex ſit. de priuilegijs. ca. autoritate. nume. 1. folio. 114.
Oraculum vnde dicitur. de electioni. c. fundamenta. nu. 10. fo. 30.
Ordinarius ad quem non pertinet collatio non poteſt ſe intromittere de futura electione: ꝛ prohibere ne fiat quod ſi fecerit forte vt ſacrilegus debet puniri. de officio lega. c. deliberatione. nu. 2. fo. 48.
Ordinarius alicuius dicitur is in cuius dioceſi vel territorio domicilium habet. de officio ordinarij. cap. cum epiſcopus. nu. 1. folio. 51.
Ordinarius an ex ſola ſuſpitione poſſit procedere ad inquirendũ contra ſubditum. de accuſatio. ꝛ denunciatio. c. ſi is. nume. 2. folio. 107.
Ordo cui preſes intereſt ad ipſum preſidem appellationem trahit. de conſuetudi. capitulo non putamus. numero primo. folio duodecimo.
Orthodoxus vnde dicatur. de ſumma trini. ꝛ fi. catho. c. fideli. numero. 4. fo. 2.

¶ De litera. P.

Pacta que impediunt electionem ſepulture que ſint. de pac. c. pactum. nu. 1. fo. 53.
Papa an poſſit ſuſpendere totam vnam prouinciam vel dioceſim ſic dicendo ſuſpendo talem collatorẽ a collatione primi beneficij vel ſecundi vlterius ꝛ aliorum ſequentium. de conceſſio. prebend. ꝛ eccle. non vacan. c. executor. nu. 2. fo. 90.
Papa an poſſit caſſare id quod factum eſt poſt appellationem licet non cognouerit an iuſta fuerit cauſa appellationis. de appellationibus. capitulo nõ ſolum. numero tertio. folio ſeptuageſimoquinto.
Papa ſi ſcribit pro aliquo vt prouideatur ei de prima vacatura ꝛ poſtmodum ſcribit pro alio mandans eum non obſtantibus aliquibus litteris omnibus anteferri etiam ante eum receptis: quid erit ſi iſte vltimus criminoſus eſt ꝛ indignus. de prebendis ꝛ dignitatibus. capi. quodam. numero tertio. folio octuageſimoſeptimo.
Papa in omnibus irregularitatibus an diſpenſare poſſit. de ſententia excommunicationis. capitulo is qui polluta. numero. 1. folio. 124.
Papa vel imperator mandans aliquid vel indulgens facit ius ſpeciale in negotiis ꝛ inter perſonas in quibus promulgatur. de reſcriptis. capitulo ipſo iure. nu. 1. fo. 3.
Papa poſtq̃ concedit beneficij vacantis collationem per conſequens ꝛ omnia cõcedere videtur per que peruenitur ad illud. de verborum ſignificationibus. capitulo ſicut. numero primo. folio. 127.
Papa ſi committit adminiſtrationem alicui qui primo erat electus in ipſa eccleſia ſic commiſſa an ex hoc electio ipſius confirmata videatur. de electionibus. capitulo is cui. numero primo folio. 36.
Papa poteſt dare beneficia ad tempus. de reſcript. c. cum aliquibus. nu. 2. fo. 5.
Papa ſi alicui executori mandat quod alicui conferat aliquam prebendam ꝛ non conferat puniendus eſt. de conceſſio. prebẽ. ꝛ eccle. non vacan. capitulo ſi capitulo. numero tertio. folio nonageſimo.
Papa cum agendo dicit indiſtincte ꝛ nullum excipit videtur omnia beneficia includere. de reſcriptis. capitulo ſi propter. nu. 1. folio ſeptimo.
Papa ſi confirmat aliquid alius cognoſcere non poterit ſine ſpeciali mandato ipſius. de conſue. c. cum in tua. numero quarto. folio. 13.
Papa ſi aliquem legitimet quo ad dignitatem vtrum per iſtam indulgentiam intelligitur diſpenſatum ad dignitates citra epiſcopatum et non ſupra. de filijs preſbyterorum et alijs illegitime natis. capitulo is qui. numero quinto. folio quadrageſimoprimo.
Papa propter ſuum factum generale an intendat alicuius ius auferre. de prebendis ꝛ dignitatibus. capitulo ſi is cui. numero primo. folio. 87.
Papa reſtringere poteſt indulgentias ꝛ non alij ab ipſo ꝛ quare de penitentijs ꝛ remiſſionibus. capitulo indulgẽtie. nume. 4. folio. 118.
Papa quando dat compulſorem tunc poteſtatem ad ſe non reuocat. de conceſſio. preben. ꝛ eccle. non vacan. c. ſi ſoli. numero tertio. folio. 91.

Papa ſi alicui beneficium indulget vt illud non abſorbeat ius alterius. de verborum ſignificationibus. c. ſicut. nume. ſecūdo. folio. 127.

Papa an poſſit ſuam ſedem in alium locum mutare. de electio. c. fundamenta. nu. 12. fo. 30.

Papa ſi mandat alicui quod det alicui poſſeſſionem alicuius rei amoto quolibet illicito poſſeſſore procedetur etiam ſuper notorijs ordine iudiciario ſeruato. de concesſio. preben. ꝛ eccle. non vacantis. c. quia cunctis predicta. numero. 1. folio octuageſimooctauo.

Papa ſiue princeps non intendit dare literas preiudiciales niſi quatenus exprimit. de reſcriptis. ca. quamuis. numero primo. folio ſexto.

Papa ad tempus poteſt dare beneficia ſicut miles poteſt inſtituere heredem ſub conditione. de reſcript. c. ſi gratioſe. numero. 1. folio quinto.

Papa reſtituente eum qui ſue eccleſie renunciauit non requiritur conſenſus patroni. de reſcriptis. c. quamuis. numero. 2. folio ſexto.

Papa ſi alicui exiſtenti in curia ac defectus certorum ordinū patienti confert epiſcopatum vel abbatiam nunquid iſti poterunt recipere ordines a ſuis proximis ſuperioribus vel de eorum licentia ab alijs. de temporibus ordi. c. cum nullus. nu. 1. folio. 40.

Papa ſi nollet quod epiſcopus compelleretur que verba in reſcripto ponere deberet. de preben. ꝛ dignitatibus. c. ſi pauper. nume. 3. fo. 85.

Pape decretum an ignorantes liget. de preben. ꝛ dignita. c. quodam. nu. 1. fo. 87.

Parentes pro filijs impuberibus ꝛ ad cauſam illorum conſtituere habent procuratores non impuberes ad matrimoniū ſponſalium. de procuratoribus. capitulo procurator. numero primo. folio. 55.

Paria ſunt probatum eſſe ꝛ iudicatum eſſe ſecundum probata. de officio ꝛ poteſta. iudicis delega. capitulo iudex. numero. 2. folio. 45.

Parochia grece latine dicitur partitio. de electio. ca. licet canon. nu. 2. fo. 23.

Partes poſſunt componere licet de crimine agatur. de officio ordinarij. capitulo quamuis. numero ſecundo. folio quinquageſimoſecundo.

Participans ſcienter cum excommunicato an mortaliter peccet. de ſententia excommunicationis. capitulo ſtatuimus. nu. 4. folio. 121.

Participans in crimine excommunicati duas ſententias incurrit. de ſententia excommunicationis. capitulo ſtatuimus. nu. 3. folio. 121.

Pater an poſſit dare filium impuberē quo ad ſponſalia cui vult. de deſponſatione impuberum. capitulo ſi infantes. nume. 4. folio. 105.

Pater ſi concedat liberam adminiſtrationem filio non ideo tamen concedit vt alienet in fraudem creditorum. de verborum ſignificationibus. capitulo ſicut. numero quarto. folio centeſimovigeſimoſeptimo.

Pater ꝛ filius cenſentur eſſe vna ꝛ eadem perſona. de teſtamentis. capitulo ſi propter. numero decimo. folio nonageſimoquinto.

Patricius vnde dicatur. de electionibus. c. fundamēta. nume. 18. folio. 30.

Patrinus apud deum eſt fideiuſſor pro ipſo filiolo. de cognatione ſpiritua. capi. nedum. numero quarto. folio centeſimoſexto.

Patronus an poſſit renunciare iuri quod eſt introductum in fauorem ꝛ vtilitatem eccleſie in qua eſt patronus. de iure patronatus. capitulo ſi laicus. numero ſecundo. folio centeſimo.

Pauperes qui dicantur. de teſtamen. capi. ſi propter. numero. 3. folio. 93.

Peccata latentia vindictam non habent. de ſententia excōmunicationis. capitulo cum quis. numero. 1. folio centeſimovigeſimoquinto.

Peccata ſecreta ſatiſfactione ſecreta purgantur. de hereticis. capitulo quicunꝗ hereticos, numero nono, folio centeſimooctauo.

Peccatum quid eſt. de immunitate eccleſiarum cemiteriorū ꝛ ali. loco. religio. capitulo decet. numero tertio. folio centeſimotertio.

Peccatorem cōtra occultam ſententiam promulgare auguſtinus non vult ꝛ quare. de ſenten. excommunica. c. cum quis. numero. 3. folio. 125.

Peccatum eſt morbus anime. de exceptionibus. capitulo pia. numero. 6. fo. 65.

Peremptoria ſi opponatur antequam reſpondeatur ad libellū erit tunc exceptio illa actionis excluſio. de litis conteſtatione. c. ſi oblato. nu. 2. fo. 59.

Periculum circa maiora vertitur. de electioni. ca. vbi periculum maius. nu. 1. fo. 16.

Periculum circa maiora vertitur. de prebendis et dignitatibus. capitulo cum in illis. numero primo. folio. 81.

Permutantes ſtatim habent ius in iuribus taliter permutatis poſtꝗ autoritas ſuperioris interuenit. de rerum permutatione. capitulo licet dioce. numero ſecundo. folio nonageſimotertio.

Permutatio beneficiorum ſiue prebendarū regulariter prohibetur. de rerum permutatione. capitu. licet dioce. numero primo. folio. 93.

Perſonarum plurium vicem nemo gerere poteſt. de appellationibus. c. romana. nu. 3. fo. 72.

Perſona eccleſiaſtica cum coram iudicibus ſecularibus nequeat conueniri vtrum probatio coram talibus iudicibus contra ipſas perſonas eccleſiaſticas poterit induci. de foro compe. ca. ſeculares. nu. 1. fo. 58.

Pertinax qui dicatur ꝛ vnde componatur. de electio. c. fundamēta. nu. 16. fo. 30.

Pena ſuos autores tenere debet ꝛ vlterius protrahenda non eſt. de penis. capitulo felicis. numero vigeſimo. folio cēteſimodecimoſeptimo.

Penitentie impoſitio ſequitur perſonam ꝛ ad heredes non tranſit. de hereticis. capitulo accuſatus. numero octauo. folio centeſimonono.

Penitentia vbi poſt peccatum eſt ſecuta ibi datur dei miſericordia. de hereticis. capitulo ſuper eo. numero ſecundo. folio centeſimooctauo.

Petitio noſtra quomodo debet eſſe ad ſanctam trinitatē: ꝛ quomodo ad ſanctos. de immunitate eccleſiarum cemiteriorum et alio. loco. religio. capitulo decet. numero quarto. folio centeſimotertio.

Petrus a quo nomen accepit ꝛ quid interpretatur. de electio. ca. fundamenta. nu. 7. fo. 29.

¶ Plenum quod eſt adiectione non eget. de exceſ. prela. c. cum ex eo. nu. 1. fo. 113.

Pluribus exiſtentibus in loco vbi delinquitur. ꝛ iudice veritatem ſcrutari cogente ſed obſcuritate non potente vtrum ſanctius ſit nocentem dimittere ꝗ innocentem punire. de elec. c. cupientes. nu. 12. fo. 18.

Pontifex quare ꝛ vnde dicatur. de conſtitutionibus. capi. licet. nu. 1. folio. 2.

¶ Populus quid ſit. de electionibus. c. fundamenta. numero. 11. folio. 30.

Poſitio quid ſit. de confeſſis. ca. ſtatuimus. numero primo. folio ſexageſimoſecundo.

Poſitio ſecundum tenorem libelli fieri debet. de confeſſis. capi. ſi poſt. nu. 1. fo. 62.

Poſſeſſio in iure canonicali quando acquiritur. de prebendis et dignitatibus. capitulo licet poſſeſſione. numero. 1. folio octuageſimoquarto.

Poſſeſſio rei quam nomine alieno conſtituo me poſſidere abdicatur a me ꝛ tranſit in eum ꝛ quare. de rebus eccle. alienandis vel non. capitulo hoc conſultiſſimo. numero. 4. folio nonageſimoſecundo.

Poſſidere preſumitur quis ea que detinet niſi contrarium probet. vt lite pendente nil innouetur. capitulo mihi contra. nu. 1. folio. 61.

Poſtulatio quid requirat. de poſtu. prela. c. perpetuo edicto. numero. 1. folio. 13.

Poteſtas nulla datur ſuper beneficio non vacante. de conceſſio. preben. ꝛ eccle. non vacantis. capitulo quia cunctis predicta. nu. 7. fo. 89.

Poteſtas faciendi aliquem canonicum licet ad executorem per negligentiam capituli ſit deuoluta non tamen eſt ita deuoluta quin capitulum poſſit mandatum apoſtolicum adimplere. de conceſſio. preben. ꝛ eccle. non vacantis. c. ſi capitulo. numero. 6. folio. 90.

¶ Prebendam miniſtrare vel in prebenda cui licitum ſit. de prebendis ꝛ dignitatibus. capitulo cum qui. numero ſecundo. folio. 82.

Prebendas vel eccleſias plures non poteſt quis habere niſi in caſibus a iure expreſſis. de reſcriptis. capitulo grata. numero ſecundo. folio. 6.

Prebenda carere non debet in canonicum receptus. de prebẽdis ⁊ dignitatibus. capitulo ſi is cui. numero ſecundo. folio octuageſimoſeptimo.

Prebendarum collatio de iure communi an ſpectet ad epiſcopũ ⁊ capitulum ſimul. de appellationibus. c. a collatione. nume. 1. folio. 76.

Prebende plures ad collationem epiſcopi pertinentes ſi ſimul vacent ⁊ ordinarius eas confert omnes quam a quolibet euincere poſſit. de prebendis ⁊ dignitatibus. c. mandato. nume. 2. folio. 80.

Prebende ⁊ maiora beneficia generali beneficiorum nomine continentur. de prebendis ⁊ dignitatibus. capi. ſi tibi. numero. 1. folio. 84.

Prebendam ⁊ perſonatum ſimul in eadem eccleſia quis habere non prohibetur. de conſuetudi. capitulo cõſuetudinem. nu. 4. folio. 12.

Prelatus vtrum poſſit impedire perſonam criminoſam ne eligatur ſicut in matrimonio carnali. de electio. ca. qui contra. nu. 1. folio. 30.

Prelatum ſemper decet intendere vitiis extirpandis. de ſepulturis. capitulo animarum ſcanda. numero primo. folio nonageſimoquinto.

Prelati dicuntur fouere peruerſos hereticos qui illos corrigere negligũt. de hereticis. capitulo quicunq; hereticos. numero. 5. folio. 107.

Prelatus de exceſſibus ſubditorum inquirere debet. de conſuetudi. capitulo non eſt canonice. numero ſecundo. folio decimotertio.

Prelatus ſi excedat modum in corrigendo deponi debet. de ſententia excommunicationis. capitulo ſi clericos. numero ſecundo. folio. 124.

Prelatus debet ponere ſe murum pro defenſione ſubditorum. de officio legati. capitulo officij. numero primo. folio quadrageſimoſeptimo.

Prelatus magis deberet velle proſperari moribus quam verbis. de electionibus. capitulo nulli. numero primo. folio vigeſimo.

Prelatus alicuius eccleſie ſi impetret nomine eccleſie aliquẽ ſuũ conſanguineum in iudicem nunquid ille ſic impetratus poterit recuſari. de officio ⁊ poteſta. iudic. delega. capitulo iudex. nu. 1. fo. 44.

Prelatus quando opprimitur in eccleſia aduocando aliquem principem vel baronem an propter talem aduocationem ille princeps poſſit habere ius in rebus eccleſie. de rebus eccle. alienandis vel non. capitulo hoc conſultiſſimo. numero quinto. folio. 92.

Preceptum canonis an tantum operetur quantum preceptum hominis. de appellationibus. capitulo vt ſuper. numero primo. folio. 74.

Preiudicium non debet generari regulariter alteri ex facto alterius. de officio ⁊ poteſta. iudi. delega. capitulo ſi is cui. nume. 1. folio. 46.

Preoccupo verbum in bona ſignificatione capitur velut in pſalmo preoccupemus faciem eius in confeſſione. de prebendis et dignitatibus. capitulo dudum. numero tertio. folio octuageſimoprimo.

Predicator qui dicatur. de electionibus. capitulo fundamenta. nu. 5. fo. 29.

Preſbyterorum occiſores qualiter puniantur ⁊ qualiter occiſores diaconorum ſubdiaconorum ⁊ aliorum inferiorum ordinum ⁊ monachorum ibi vide. de penis. ca. felicis. numero. 17. folio. 117.

Preſes prouincie nõ poteſt inhibere defenſoribus ciuitatum qd ſuo non fungantur officio. de officio ordinarij. ca. epiſcopali. nu. 2. fo. 52.

Preſentatus per capitulum non conſequitur ius in re licet conſequatur ius ad rem petendam. de inſtitutionibus. c. ⁊ ſi. i. quãuis. nu. 1. fo. 88.

Preſides rectores ſunt prouinciarum. de officio legati. c. legatos. nu. 2. fo. 47.

Preſcriptio non habet locum in correctionibus quamuis epiſcopus alios corrigere permittat qui conſueuerunt de antiqua conſuetudine corrigere. de conſuetudi. capitu. non eſt canonice. nu. 4. fo. 13.

Preſbyter quot preſentibus celebrare debeat ⁊ an poſſit celebrare ſi vno tantum et non plures interſint miſſe eius. de priuilegiis. capitulo licet. numero tertio. folio centeſimodecimoquinto.

Preſcriptio non currit in alienatis illicite. de in integrum reſtitutio. capitulo eccleſia. numero quinto. folio quinquageſimoſexto.

Pretermitti an debeat aliquid propter loci diſtantiam quod alias deberet fieri. ne ſede vacante aliquid innouetur. capitulo ſi ad epiſcopum. numero ſexto. folio nonageſimoſecundo.

Pretoris tuitione omnia roborantur. de eo qui mittitur in poſſeſſionem ⁊c. capitulo cum qui. numero primo. folio ſexageſimoprimo.

Princeps punire non debet ius alterius ⁊ ſi differre vel producere illud poſſit. de verborum ſignificationibus. c. ſicut. nume. 3. folio. 117.

Principali in cauſa ſi quis ſpecialiter renunciaſſet in aliquo articulo: in cauſa appellationis non poſſet communi iure teſtes producere ſuper illo. de appellationibus. ca. licet. i. quamuis. nu. 1. fo. 76.

Principale vbi non tenet nec acceſſorium. de rebus eccleſie aliendis vel non. capitulo hoc conſultiſſimo. numero ſexto. folio nonageſimoſecundo.

Principalia que ſunt vnum cum ipſis dependentibus cenſentur. de iudiciis. capitulo ſi annum. numero primo. folio quinquageſimoſeptimo.

Prior qui eſt tempore potior debet eſſe iure. de prebendis ⁊ dignitatibus. capitulo ſi clericus. numero ſecundo. folio octuageſimo.

Prioratus qui dicantur. de prebendis et dignitatibus. capitulo cum ſingula officia. numero ſecundo. folio octuageſimoſexto.

Priuandus non eſt quis ſuo beneficio pro qualibet cauſa. de capellis monachorum. capitulo preſbyteri. numero. 1. folio centeſimo.

Priuilegium clericorum conſiſtit quia non poſſunt vexari in rebus nec perſonis. de bigamis. capitu. altercationis. nume. 2. folio. 42.

Priuilegium vnius alteri non prodeſt. de priuileg. ca. licet. nu. 1. folio. 115.

Priuilegium vnius ad alterius iniuriam non extenditur. de prebendis ⁊ dignitatibus. capitulo quamuis. numero. 1. folio ſeptuageſimooctauo.

Priuilegium qui habent quod non poſſint conueniri niſi ſub vno iudice an poſſint conueniri vbi deliquerunt. de priuilegiis. capitulo volentes. numero ſecundo. folio centeſimodecimotertio.

Probationes in criminibus luce clariores eſſe debent. de hereticis. capitu. vt officium. numero. 9. folio centeſimodecimo.

Probus qui dicatur. de ſup. negligen. prelatorum. c. grandi. nu. 1. folio. 38.

Proconſules ſuffecti erant conſulibus dicti quod vice conſulum fungerentur. de officio legati. capitulo legatos. numero primo folio. 47.

Procurator generaliter conſtitutus ad negocia vtrum videatur etiam conſtitutus ad cauſas regulariter et vtrum in cauſa criminali ſiue publica ſiue priuata in agendo vel defendendo interuenire poſſit procurator. et numero ſecundo. de procuratoribus. capitulo qui generaliter. nume. 1. folio quinquageſimoquarto.

Procurator debet habere ſpeciale mandatum ad iurandum in animam compromittentis et debet exprimere impedimentũ. de electionibus. capitulo ſi quis. numero. 2. folio trigeſimoſeptimo.

Procurator datus in rem ſuam vtrum tranſigere poſſit. de procuratoribus. capitulo nõ indiſcrete. numero. 3. folio quinquageſimoquarto.

Procuratio ⁊ iudica. differunt quia procuratio eſt actus oneris ⁊ vtilitatis ſed iudicatio eſt actus honoris. de procuratoribus capitulo is qui ſubſtitutus. numero tertio. folio quinquageſimoquarto.

Procurator conſtitutus a prelato cum capitulo nunquid poteſt in cauſa procedere prelato moriente. de procura. c. ſi duo. nu. 1. folio. 55.

Procurationum numerus dierum numerum excedere nõ debet. de cenſibus ⁊ procurationibus. capitulo felicis in concil. nu. 1. folio. 102.

Procurator vbicunq; non compellitur defendere ſi tamen actio eſt tempore peritura compellitur. de procura. c. is qui ſubſtitutus. nu. 2. fo. 54.

Profeſſionem expreſſam facere ⁊ vitã abſolute velle mutare equipollere videntur. de regularibus ⁊ tranſeuntibus ad relig. ca. conſtitutionem. nu. 2. fo. 98.

Prohibitio

Probibitio generalis ſolũ illicita probibet. de iureiurando. c. contingit. nu. 3. fo. 64.
Profeſſus ad religionem in genere obligatur ⁊ an fratres poſſint eum cogere ad regrediendum ſi exiuerit de monaſterio. de regularibus ⁊ tranſeuntibus ad religionem. c. non ſolum. numero primo. folio. 97.
Profeſſionis preſumptio ex quibus oriat. de regularibus ⁊ tranſeuntibus ad religionem. capitulo conſtitutionem. numero primo. folio. 98.
Promittens bis idem ipſo iure amplius quam ſemel nõ tenetur. de appellationibus. capitulo ab eo. nume. primo. folio ſeptuageſimoquarto.
Promoueri debet de minori ad maiorem qui promouet non econtra. de prebendis ⁊ dignitatibus. capitulo ſi pro clericis. numero. 1. folio. 80.
Propoſitio ſola abſq; iuramento non ſufficit niſi probatio ſubſequatur. de exceptionibus. capitulo pia. nomero duodecimo. folio ſexageſimoſexto.
Proſequens vtilitatem ſue eccleſie non debet percipere quotidianas diſtributiones. de electionibus. capitulo cum non deceat. numero. 1. folio. 32.
Proteſtationis potentia magna eſt. de procuratoribus. c. ſi quem abbatem. nu. 1. folio. 55.
Prouiſionis verbum quandoq; iura ponunt pro electione. de electionibus. capitulo ſtatuimus. numero ſecundo. folio decimo quarto.
Proximus quis dicatur. de prebendis ⁊ dignitatibus. c. ſi qui ſimpliciter. nu. 1. fo. 85.
Proximus dicitur quem nemo antecedit. de electioni. c. quanquã. numero. 1. folio. 30.
Prudentia ſupplet etatem. de deſponſatione impu. c. ſi infantes. nume. 1. folio. 105.
Pubes an poſſit ⁊ debeat admitti ad electionem. de electionibus. capitulo indemnitatibus. numero ſecundo. folio triceſimo ſexto.
Publice noxa publico eget remedio. de hereticis. c. quicunq; hereticos. nu. 8. fo. 108.
Pulſatio campanarum quare interdicti tempore ceſſare debet. de ſententia excommunicationis. capitulo alma. numero tertio. folio. 126.
Puniendus nemo eſt pro prima contumacia. de hereticis. capitulo cum. nu. 2. fo. 108.
Puniri non debent ex facto alieno qui non peccauerunt. de iniuriis. c. ⁊ ſi. nu. 1. fo. 115.
Pupillaris qui dicatur. de electionibus. capitulo ex eo. numero primo. folio. 33.

De litera Q.

Quam virtutem habeat preſentatio ſecundi impetrãtis ⁊ nu. ſeq. de reſcrip. capitulo duobus factum ponit. numero. 1. ⁊ ſequenti. folio. 11.
Quamdiu dubitatur vel queritur an appellatio recipiẽda ſit vel non quare nihil eſt innouandũ. de appellationibus. c. romana. nu. 8. fo. 73.
Quatuor principaliter ſunt attendenda in penis inferendis. de officio ⁊ poteſtate iudicis delegati. capitulo quia ponti. numero ſecundo. folio. 44.
Que de nouo emergunt nouo indigent conſilio. de electionibus. c. vt circa. nu. 6. folio. 19.
Quedam eccleſie ſunt que non habent ius funerandi. de pactis. c. pactum. nu. 5. fo. 53.
Quedam ſunt illicita ⁊ prohibita propter ſui turpitudinẽ ⁊ ideo tunc iuramentum nihil operatur. de pactis. capitulo quamuis. nume. 3. fo. 53.
Quedam ita competunt epiſcopis quod non inferioribus cũ ſint dignitatis epiſcopalis. de officio ⁊ poteſtate iudicis delegati. c. quia ponti. nu. 1. fo. 44.
Qui male tenet eccleſiam: certum eſt quod damnat animam ſuam. de officio ordinarii. capitulo ordinarij. numero primo. fo. 50.
Qui violentia vel fauore non permittunt eccleſias ordinari regulariter iudicantur vt ſacrilegi. de electionibus. capitulo ſciant cuncti. nu. 1. fo. 22.
Qui fatuus fuit in culpa ſapiens ſit in pena. de officio ordinarij. c. quamuis. nu. 5. fo. 52.
Qui offendit extraneam eccleſiam plus punitur quã is qui offendit propriam. de electionibus. capitulo ſi compromiſſarius. numero. 2. folio. 35.
Quilibet ordo quandoq; dicitur ſacer. de temporibus ordinandorum. capitulo nullus epiſcopus. numero tertio. folio quadrageſimoprimo.
Qui dicantur retro poſt aratrum reſpicere. de elec. c. quorundam. nu. 1. fo. 31.
Qui in purgatione non ſufficit canonice eſt puniendus id eſt vere hereticus eſt cenſendus. de hereticis. capitulo accuſatus. numero. 1. folio. 109.
Quis de ciuitate ad ciuitatem ſiue de prouincia ad prouinciã vbi tranſit ⁊ ibi domicilium collocat ſibi tunc iuriſditioni illius iudicis ſubijcitur. de temporibus ordinandorum. c. cum nullus. nume. 2. folio. 40.
Quis non debet eſſe aſſeſſor in prouincia de qua eſt oriundus. ergo multo fortius nec iudex. de electionibus. c. fundamenta. numero. 19. folio. 30.
Quis habere vnam dignitatem in vna eccleſia ⁊ officium in alia reprobatur. de conſuetudinibus. capitulo conſuetudinem. numero. 5. folio. 12.
Quoquo modo negatiue ponitur id eſt nullo modo. de electionibus. capitulo quorundam. numero ſexto. folio triceſimo primo.

De litera R.

Radice ex corrupta que procedunt corrupta ſunt. de vſuris. capitulo quanquam. numero primo. folio centeſimo decimo tertio.
Ratio potentie vtrum habenda ſit in electionibus ⁊ vtrum ratio nobilitatis. de ſupplenda negligentia prelatorũ. c. grandi. nu. 4. folio. 38.
Rationem qui ſemel reddidit de adminiſtratis iterato ſuper eiſdẽ reddere eam non tenetur. de clerico egrotante. c. paſtoralis. numero. 11. folio. 88.
Rectores vbi ſunt clerici ſeculares ibidem non poſſunt eſſe monachi canonici. de prebendis ⁊ dignitatibus. c. cum de beneficio. nu. 1. fo. 79.
Reges in ſuo regno quos poſſint priuare. de ſupplenda negligentia prelatorum. capitulo grandi. numero tertio. folio triceſimo octauo.
Regimen extraneorum ab vrbe vocatur peregrinum. de elec. c. fundamenta. nu. 13. folio. 30.
Regio ponitur aliquando pro dioceſi. de temporibus ordinandorum. capitulo eos dicit. numero primo. folio. 40.
Religioſi omnes bellum mouere poſſunt pro defenſione ſua ⁊ rerum. de elec. c. generali. nu. 4. fo. 23.
Religioſus aliquis an poſſit habere plures curas. de prebendis ⁊ dignitatibus. capitulo cum ſingula officia. numero quarto. folio. 86.
Religioſorum veſtes non debent eſſe diuerſi coloris. ne cle. vel mona. ſec. neg. ſe immiſceant. c. vt periculoſa. numero primo. folio centeſimoquarto.
Religioſi quamuis proprium nihil habere debeant: tamen ſi loca religioni dedicata corruant non prohibẽtur reficere. de religio. domibus. capitulo religionum diuerſi. numero primo. folio cẽteſimo.
Religio quare ſic appelletur. de regularibus ⁊ trãſeuntibus ad religionem. capitulo is qui monaſterium. nume. primo. folio nonageſimoſeptimo.
Renunciatio non tenet niſi fiat in manu eius qui poſſet eum in iudicio inuictum ex cauſa deſtituere. de officio legati. c. deliberatione. nu. 3. fo. 48.
Renunciatio quia ipſo iure tollit ius alterius poteſt dici defenſio. de litis conteſtatione. capitulo exceptionis. numero tertio. fol. quinquageſimo octauo.
Res ſi datur eccleſie libera erit libera. de immunitate eccle. cemiteriorum ⁊ aliorum locorum reli. capitulo quia francie. numero primo. folio. 103.
Res dicitur integra pluribus modis. de offi. ⁊ pote. iudi. delega. c. ſi delegatus. nu. 3. fo. 5.
Res modica non inducit ſimoniam. de officio lega. c. collatio legũ. nume. 2. folio. 48.
Reſcripta ad beneficia obtinenda ſunt ambitioſa ſi ex ambitione petantur. de reſcrip. c. ſi eo tempore beneficio. nu. 1. fo. 6.
Reſpondere ad poſitionem negatiuam quis de iure non tenet. de confeſſis. c. ſtatuimus. nu. 4. fo. 61.
Reſtituere verbum plenam habet ſignificationem. de elect. c. quia. nu. 5. fo. 36.
Retardatio modici temporis an moram inducat. ne ſede vacante aliquid innouetur. capitulo ſi ad epiſcopum. numero ſecundo. folio nonageſimoprimo.

Reuerentia eſt honor qui cum pauore exhibetur. de officio ⁊ poteſtate iudicis delegati. c. qui ponti. nu. 3. fo. 44.

Reus quamuis ad cauſam miſerit ſufficientem procuratorem vtrũ excuſetur ſi ille non vult proſequi ⁊ vtrum excommunicari poſſit ſi ſciens contumaciam miſſi non purgauit eandem ⁊ num. 2. de procuratoribus. c. licet. nu. 1. fo. 55.

Reus ſi citatus non venit ad iudicium vtrum puniatur alteri parti in expenſis. de dolo ⁊ contumacia. c. actor ad terminum. nu. 1. folio. 60.

Reus ſicut non videtur fateri quod non ſentit ſic nec actor videtur in iudicium deducere quod nõ ſentit. de confeſſis. c. ſtatuimus. nu. 3. folio. 62.

Reus licet citatus ad locum non idoneum ſemel reſpondit nihilominus ſi iterato ibi citetur poterit excipere etiam poſt litis cõteſtatio. de officio ⁊ poteſtate iudicis delegati. capitu. ſtatuimus. nu. 3. folio. 46.

Reum priuare debito iuris ordine non debemus ſine magna cauſa: quoniam hoc fieri non poteſt ſine offenſione dei. de hereticis. c. ſtatuta. nu. 1. fo. 112.

Reus conueniens actorem coram ordinario: nunquid erit idem ac ſi literas ad alium impetraret. de reſcriptis. c. diſpendia. numero. 6. fo. 5.

¶ Roma ſenior caput eſt omnium ſedium. in proemio. c. ſacroſancta romana eccleſia. nu. 1. fo. 1.

Romanorum pontificum nomina cepta ſunt mutari in electione ſergij romani pontificis qui prius vocabatur os porci cui propter turpe nomen impoſitũ eſt aliud. in proemio. c. bonifacius. numero. 2. folio. 1.

¶ De litera S.

Sacerdos parochialis quia eligitur ab vniuerſitate habet iuriſditionem: ideo excõmunicare poteſt. de ſententia excommunicationis. capitulo romana. numero. 3. folio. 121.

Sacerdos an poſſit dimittere de penitentia iniuncta per epiſcopum. de penitentijs ⁊ remiſſionibus. capitulo indulgentie. numero. 3. folio. 118.

Sacerdos parochialis dicitur paſtor ⁊ laici oues. de electio. c. licet canon. nu. 4. fo. 24.

Sacramenta vniuerſa eccleſiaſtica in loco interdicto ſunt interdicta preter expreſſe conceſſa. de ſententia excommunicationis. c. alma. nu. 2. fo. 126.

Sacrilegium tanto maius eſt quanto maius eſt id in quo committitur. de penis. c. felicis. nu. 1. fo. 116.

Sacrilegium multas ſpecies habet quas vide infra vſqȝ ad numerum nonum. de penis. c. felicis. nu. 2. fo. 116.

Salarium aduocatorum non debet excedere centum aureos. de foro competenti. c. romano. nu. 2. fo. 58.

Saltem dictio coniunctio eſt aduerſatiua que diminutionem ſignificat. de reſcrip. c. ſtatutum. nu. 11. folio. 10.

Sanctio quid dicitur. de electionibus. capitulo perpetue. nume. 1. folio. 20.

Satiſfactiones damnorum ⁊ iniuriarum ſuperioris arbitrio taxari debent. de officio ordinarij. capitulo ſi canonici. numero tertio. folio. 49.

Satrape qui dicantur. de electionibus. capitulo fundamenta. numero. 9. folio. 29.

¶ Scandalum grece latine ſonat offenſio ruina vel offenſa vel rixa. de officio legati. c. officij. nu. 2. fo. 47.

Scandalum dicitur cum ſubito inter aliquos ſcandit diſſenſio vel pugna. de pactis. c. quia ex eo. nu. 2. fo. 53.

Scientia ⁊ ignorantia affectata equipollent. de temporibus ordinandorum. capitulo eos dicit. numero tertio. folio. 40.

Scientiam allegans eam probare tenetur: ⁊ quare. de penis. c. felicis. nu. 13. fo. 116.

Scholaris non efficitur parochie illius collegij vbi ſtudet niſi elapſo decennio. de temporibus ordinandorũ. capitulo eos dicit. nu. 2. folio. 40.

Scrutinium quid dicitur. de elec. c. in electionibus. nu. 2. fo. 16.

Scrutinium ſi non eſt concors: ſed alias eſt legitime factum minor pars variare poteſt ⁊ trahere ſe ad maiorem partem. de elect. c. perpetue. nu. 3. fo. 20.

¶ Secta vnde dicitur. de hereticis. c. accuſatus. nu. 2. fo. 109.

Sedes apoſtolica facere dicitur quod etiam metropolis facit. de officio ⁊ poteſtate iudicis delegati. capitulo ſi ſuper. numero primo. folio. 46.

Seditio quomodo fiat. de immuni. eccle. cemit. ⁊ al. rel. loc. c. decet. numero. 5. folio. 103.

Senatores licet domicilium habeant in vrbe retinent tamen in locis vnde ſunt oriundi. de prebendis ⁊ dignitatibus. c. preſenti ſtatutum. nu. 3. fo. 86.

Senatores ⁊ patricij nomine populi continentur. de prebendis ⁊ dignitatibus. c. quamuis. nu. 3. fo. 79.

Senatus vnde dicitur. de elec. c. fundamẽta. numero decimo. folio viceſimonono.

Sententia iniuſta vtrum valeat ſiue teneat ſicut etiam tenet iniuſta abſolutio quo ad eccleſiam militantẽ. de his que vi metuſue cauſa fiunt. c. abſolutionis. nu. 1. fo. 55.

Sententia excommunicationis ſi eſt iniuſta an vacua ſit ⁊ non ſit de ea curandum. de ſententia excommunicationis. c. cum medicinalis. nu. 2. fo. 119.

Sententia per vim vel metum extorta an teneat. de his que vi metuſue cauſa fiunt. c. abſolutionis. nu. 5. fo. 55.

Sententia in quot caſibus nulla ſit. de ſententia ⁊ re iudicata. c. ⁊ ſi ſententia. nu. 3. fo. 70.

Sententia arbitri quando nulla ſit. de ſententia ⁊ re iudicata. capitulo cum ab vno. numero ſecundo. fo. 70.

Sententia qñ valeat. de ſen. ⁊ re iud. c. cũ ab vno. nu. 1. fo. 70.

Sententia ſi contra iuris ordinem proferatur ipſo iure nullius eſt momenti. de his que vi metuſue cauſa fiunt. c. abſolutionis. numero. 6. folio. 55.

Sententia cenſetur iniuſta niſi in ipſa inſeratur cauſa propter quã promulgatur. de conſtitutionibus. capitulo vt animarum. numero. 2. folio. 3.

Sententia prolata a tribus arbitris duobus concordantibus ⁊ tertio omnino aduerſante vtrum valeat. de arbitris. c. ſi ex tribus. nu. 1. fo. 56.

Sententia canonis non ligat niſi contumacem ſiue delinquentem. de ſententia excommunicationis. capitulo cum quis. nume. 1. folio. 125.

Sententiam qui non amore iuſtitie ſed liuore odij dat: iuſtitiam dei non imitatur. de ſententia ⁊ re iudicata. capitulo cũ eterni. nu. 2. folio. 67.

Sententia excommunicationis ſimpliciter prolata licet non ſit diffinitiua: tamen ſi non appellatur ab ea tranſit in rem iudicatã. de ſententia excommunicationis. capitulo venerabilibus. numero. 4. folio. 122.

Sententia quare fertur homine mortuo vt lite pendente nil innouetur. capitulo diſpendijs. numero ſecundo. folio ſexageſimo primo.

Sepe dictio pro duabus vel tribus vicibus ponitur. de electionibus. capitulo quia. numero primo. folio. 35.

Sepeliri vbi debent cadauera incolarum aduenarum ⁊ peregrinorum. de ſepulturis. capitulo animarum ſcanda. numero tertio. folio. 95.

Sepultura chriſtianorum qualiter debeat fieri. de pactis. c. pactũ. nu. 2. fo. 53.

Sepulturam monachus an ſibi eligere poſſit. de ſepulturis. c. religioſi profeſſi. numero primo. folio nonageſimoſexto.

Sepultura antiqua an poſſit dimitti ⁊ alia eligi. de ſepulturis. capitulo cum quis ſoliti ab antiquo. numero primo. folio nonageſimoſexto.

Sepulturam an poſſit eligere pater filio impuberi. de ſepulturis. in capitulo licet pater. numero primo. folio nonageſimo ſexto.

Sepulture in electione an voluntas poſſit mutari. de ſepulturis. capitulo animarum ſcandala. numero ſecundo. folio nonageſimoquinto.

Seueritas integritatem ſignificat. de hereticis. c. vt officium. numero. 8. folio. 109.

¶ Si duo ſunt delegati ⁊ vnus committit totum alter principaliter ad quem appellari debet ⁊ an ad neutrum cum ſint qui ad papam putent appellandum. de officio ⁊ poteſtate iudicis delegati. capitulo ſi duo apoſtolica. numero primo. folio quadrageſimoquarto.

Sicut in appellatione non ſufficit quod cauſa legitima allegetur niſi ⁊ probetur ita in cauſa abſentie. de electionibus. c. cupientes. numero. 7. fo. 26.

Sigillum ſi aliquis ſuum tradit videtur de illo multum confidere: ⁊ totam voluntatem ſuam illi committere ex quo in ſigillo domini imago exprimitur. de procuratoribus. c. quamuis ibi heret. nu. 1. fo. 54.

Si quis eligitur in epiſcopum ⁊ petit ſue electionis confirmationem ⁊ opponitur quod non eſt de legitimo matrimonio natus cui incumbit onus probandi. de electionibus. c. ſi forte. numero. 2. folio. 22.

Si teſtator vxori ſue decẽ legauerit ſi cũ filio moraret cõtinua mora

non requiritur

non requiritur vt cum eo per ſingula momēta moretur. de elec. c. licet canon. nu. 6. fo. 14.
¶ Solicitudo omnimoda clerici ꝛ populi illius eccleſie cui datus eſt viſitator incumbit eidem. de ſup. neg. prela. c. ſi epiſcopus. numero. 3. folio. 39.
Solium quid ſit ꝛ a grecis quomodo vocatur. de elec. c. quorundā. numero. 3. folio. 31.
¶ Speciale vt derogat generali ſic ſpecialis commiſſio tollit generalem. de pactis. c. pactum. numero. 7. folio. 53.
Species de genere extincta amplius ſub genere non continetur. de prebendis ꝛ dignitatibus. c. dudum. nu. 4. fo. 81.
Spes quid ſit. de elec. c. ſtatuimus. nu. 7. fo. 16.
Spiritus multipliciter accipitur ꝛ nu. 3. de ſum. tri. ꝛ fide catho. c. fideli. nu. 2. ꝛ. 3. fo. 1. ꝛ. 2.
Spiritus ad vnionem non tranſitur per vnionem carnis. de cog. ſpir. c. nedum. nu. 3. fo. 106.
Sponſalia alias ſunt nulla impedimento iuris: aliquando ſunt nulla impedimento etatis: que autem iſtarum preſtet impedimentum ibi dicitur. de ſponſalibus ꝛ matrimonijs. c. ex ſponſalibus. nu. 9. fo. 105.
Sponſalia incerta ſponſalia dici nō poſſunt. de ſponſalibus ꝛ matrimonijs. c. ex ſponſalibus. nu. 11. fol. 105.
Sponſalia ſunt promiſſio nuptiarum futurarum. de ſponſalibus ꝛ matrimonijs. c. ex ſponſalibus. nu. 1. fo. 104.
¶ Statua ꝛ imago differunt: quia ſtatua totum hominem ſignificat ſiue totam eius effigiem: ſed imago ſolam picturam. de officio ordinarij. c. ſi canonici. nu. 5. fo. 40.
Statuo verbum quam vim habeat. de ſententia ꝛ re iudicata. c. cū ab vno. nu. 3. fo. 70.
Statutum iuramento firmatum ex parte vna ꝛ confirmatio ſedis apoſtolice ex altera equiparantur cum ibi ponantur ſub diſiunctione. de prebendis ꝛ dignitatibus. c. ſi a ſede. nu. 3. fo. 85.
Statutum dictio ſumitur multis modis. de reſcriptis. c. ſtatutum. ſu. 1. folio. 8.
Stipes in gradu conſanguinitatis qui dicatur. de ſponſalibus ꝛ matrimonijs. c. ex ſponſalibus. nu. 3. fo. 104.
Strepitus quid eſt. de electionibus. capitulo indemnitatibus. numero. 4. fo. 37.
Studere proprie quid ſit. de priuilegijs. c. cum de diuerſis. nume. 1. folio. 113.
¶ Subſtitutio vulgaris ad que ſe extendat ꝛ ad que pupillaris. de teſtamentis. capitulo ſi propter. numero ſexto. folio nonageſimoquarto.
Subſtitutio quare dicatur pupillaris ꝛ que in ea requirantur. de teſtamentis. c. ſi propter. nu. 8. fo. 94.
Subſtitutus per ſolam animi declarationem conſequitur integrū dominium rerum hereditatis ſine diminutione alicuius partis ſicut inſtitutus. de teſtamentis. capitulo ſi propter. numero. 4. folio. 93.
Subſtitutionis pupillaris effectus quinq; requirit. de teſtamentis. c. ſi propter. nu. 1. fo. 93.
Subſtitutio pupillaris expreſſa an in totum matrem excludat. de teſtamentis. c. ſi propter. nu. 5. fo. 94.
Suffraganeus non poteſt eſſe conſeruator ſui metropolitani. de officio ꝛ poteſtate iudicis delegati. capitulo hac conſtitutione. nu. 2. folio. 47.
Summam ad maiorem qui tenetur ad minorem etiam tenetur. de prebendis ꝛ dignitatibus. capitulo quamuis. numero ſecūdo. folio. 79.
Suſpenſus ab ordinibus vel excommunicatus an teneatur non officiando eccleſiam dicere horas ſuas. de ſententia ꝛ re iudicata. c. cum eterni. nu. 4. fo. 68.
Suſpenſus ab officio ab ordinaria poteſtate ſuſpenditur. de offic. ꝛ poteſtate iudicis delegati. capitulo quia ponti. numerō. 4. folio. 44.
Suſpitio omnis regulariter potius eſt repellanda quam approbanda vel recipienda. de here. c. cum. nu. 1. fo. 108.

¶ De litera T.

Temeritas eſt proprie quando aliquid ſit ſine conſilio. de officio ordinarij. capitulo quia pleriq;. numero. 1. folio. 50.
Temporis tractu non conualeſcit nec ratificatur id qđ nullum eſt ipſo iure. de ſentētia excommunicationis. c. licet promulgata. nu. 2. fo. 123.
Temporis tractu non firmatur quod ab initio non ſubſiſtit. de rebus eccleſie alienandis vel non. capitulo hoc conſultiſſimo. numero. 7. fo. 92.
Temporis futuri tractus ad iudicem non pertinet quantum ad excommunicationis ſententiam. de ſententia excommunicationis. c. romana. nu. 4. fo. 121.
Tempus date literarum non eſt ſpectandum: ſed tempus vacationis prebende. de reſcriptis. c. ſi eo tempore beneficio. numero ſecundo. fo. 7.
Tempus a tempore notitie currit. de appellationibus. c. concertationi. nu. 2. fo. 75.
Terminus vbi datur a iudice ad teſtes producendos habetur pro ſatiſfacto. de exceptionibus. capitulo pia. numero nono. folio ſexageſimoſexto.
Teſtamento ex eo ex quo non aditur hereditas aliquid non debetur. de prebendis ꝛ dignitatibus. capitulo ſi tibi abſenti. nu. 3. folio. 82.
Teſtamentum excommunicati an valeat. de vſuris. c. quanquam. nu. 2. fo. 113.
Teſtari pro ſe quis minime poteſt cum contra ſe poſſit. de confeſſis. capitulo ſtatuimus. numero ſecundo. folio ſexageſimoſecundo.
Teſtator an poſſit inhibere trebellianicam. de teſtamentis. c. ſi propter. nu. 7. fo. 94.
Teſtes qui producit articulos an debit probare quos vult. de teſtibus. capitulo preſentium. numero ſeptimo. folio ſexageſimo tertio.
Teſtes aliquando munimentorum nomine continentur. de appellationibus. capitulo cordi nobis. numero quinto. folio ſeptuageſimoprimo.
Teſtificari contra ſe quis poteſt ꝛ ei creditur in ſui preiudicium. de accuſationibus ꝛ denunciationibus. capitulo poſtquam. numero. 1. fo. 106.
Teſtificatio vnius vtrum valeat in iudicio. de iudicijs. c. mulieres numero. 3. fo. 57.
¶ Titulus minus iuſtus dat cauſam preſcribendi. de preſcriptionibus. capitulo epiſcopum. numero ſecundo. folio ſeptuageſimoſeptimo.
¶ Tonſura qualis debet eſſe. de bigamis. c. altercationis. nume. 3. folio. 41.
¶ Traditio eccleſie an obliget vt preceptum. de conceſſione prebēde ꝛ eccleſie non vacantis. capitulo deteſtanda. numero quinto. folio. 90.
Tribunal nota quod tribunal ponitur pro iudicio dei. de ſententia ꝛ re iudicata. capitulo cum eterni. numero primo. folio ſexageſimoſeptimo.
¶ Tuſcia Sardinia ꝛ Sicilia continentur ſub hoc nomine Italia. de temporibus ordinandorum. capitulo ſepe contingit. numero. 3. folio. 40.

¶ De litera V.

Valitudo ſumitur hic pro infirmitate ſiue debilitate valitudinaria. de clerico egrotante. c. paſtoralis. numero. 7. folio. 88.
Vaſa vinaria dicuntur in quibus eſt vinum actu non habitu. de prebendis ꝛ dignitatibus. c. ſi apoſtolica. nume. primo. folio. 86.
¶ Vbi prouiſio ꝛ perſone examinatio alicui committitur etiā in forma pauperum locum habet quod hic dicit. de officio ꝛ poteſtate iudicis delegati. capitulo is cui prouiſio. numero primo. folio. 46.
¶ Venditio certa fieri non poteſt niſi certis loco ꝛ tempore. de ſententia ꝛ re iudicata. capitulo abbate. numero ſexto. folio ſeptuageſimo.
Verba accipi debent ad illum ſenſum ad quem demonſtrandum ſunt inſtituta. de reſcriptis. capitulo diſpendia. numero quarto. folio. 5.
Verba in reſcriptis poſita debent conformari equitati licet hoc nō patiantur. de reſcriptis. capitulo ſi propter. numero quarto. folio ſeptimo.
Verbum ſepe diuerſimode ponitur. de reſcriptis. c. ſtatutum. numero. 6. folio. 9.
Veritas exagitata ſepius magis ſplendeſcit in lucem. de hereticis. capitulo per hoc generaliter. numero ſecundo. folio centeſimo vndecimo.
Veritatis expreſſionem denotat velut. de prebendis ꝛ dignitatibus. capitulo dudum. numero primo. folio octuageſimo primo.
Veritatis ſenſus amittitur pleruſq; dum verborum proprietas attenditur. de reſcriptis. capitulo ſuſceptum. numero ſecundo. folio ſexto.

¶ Vicarius epiſcopi non eſt excommunicatus ſi non valeret quod facit quando epiſcopus commiſit vices ſuas ei. de officio vica. c. romana. nu. 1. fo. 42.

Vicarius cõſtituitur in diuinis in aliquo caſu. de elec. c. cum ex eo. numero. 1. folio. 33.

Vicarius an poſſit facere ea que poteſt ipſe iudex: cuius vices gerit. de off. vic. c. cum in generali. nu. 1. fo. 43.

Vices ſuas quilibet poteſt committere in cauſarum cognitionib⁹. de reſcrip. c. ſtatutum. nu. 3. fo. 8.

Vidua abſtinens a ſecundis nuptijs videtur in preteriti viri coniugio perdurare. de ſepulturis. c. ſi quis domicilium. nume. 2. folio. 96.

Vir ꝛ mulier que non eſt vxor ſi ſuſcipiunt filium alterius ipſi ſuſcipientes non prohibentur contrahere matrimonium. de cog. ſpi. c. quamuis. nu. 1. fo. 106.

Vincentem te ſi vinco multo fortius te vinco tamen fallit in hoc caſu ſucceſſionis ꝛ nu. 2. de conceſſione prebende ꝛ eccleſie non vacātis. capitulo autoritate vacaturam. numero primo. folio nonageſimo primo.

Vis dicitur impetus maioris rei cui reſiſti non poteſt. de his que vi met. cau. fiunt. c. abſolutionis. nu. 3. fol. 15.

Viſitator conſtituitur mortuo epiſcopo. de ſup. neg. prela. c. eccleſie vacanti. nu. 1. fo. 39.

Viſitator qui eſt deputatus vni eccleſie non poteſt eligi ab illa. de ſup. neg. prela. c. eccleſie vacanti. nu. 3. fo. 39.

Vita contemplatiua an preemineat vite actiue: ꝛ in quot habeat preeminentiam. de verborum ſignificationibus. capitulo priuilegium habitantes. numero tertio. folio centeſimo viceſimo ſeptimo.

Vita eorum qui geſtus aliorum cum ludibrio ſui corporis repreſentant eſt infamis ipſo iure. de vita ꝛ honeſtate clericorum. numero. 2. folio. 76.

Vita goliardorum publicorum ꝛ notoriorum exercentium geſtus aliorum cum ludibrio ipſo iure caret priuilegio clericali. de vita ꝛ honeſtate clericorū. capitulo clerici dignitati. numero tertio. folio. 76.

Vitioſum quod contra ius factum eſt non conualeſcit tractu temporis. de reſcriptis. capitulo ſi eo tempore beneficio. numero. 3. folio ſeptimo.

Vocatio nominatim faciēda eſt vbi eſt certus aduerſarius. de elec. c. quoniam. nu. 2. fo. 38.

Voluntatē ſuam quis exprimere poteſt nec refert an exprimat verbis an factis. de hereticis. capitulo quicūq; hereticos. nume. 2. folio. 107.

Voluntas mala que non eſt ſuis terminis contenta: ſed ad actum extrinſecum deducitur pro facto reputatur. de penis. c. felicis. numero. 10. folio. 116.

Voluntas ſola non ſufficit vbi opus eſt facto. de elec. c. vt circa. numero. 4. folio. 18.

Votum quid eſt. de voto ꝛ voti redemptione. c. quod votum. numero. 1. folio. 99.

Votum ſimplex quid eſt. de voto ꝛ voti redemptione. c. quod votum. nu. 3. fo. 99.

Votum non infringit qui in melius illud commutat. de regularibus ꝛ tranſeuntibus ad religionem. c. qui poſt votum circa. numero. 1. folio. 99.

¶ Vniuerſitas an excommunicari poſſit. de ſententia excommunicationis. capitulo romana. numero quinto. folio centeſimo viceſimoprimo.

Vniuerſitates ꝛ municipia ſub ciuitate conſtituta ſequuntur conditionem ciuitatis cui ſubſunt. de penis. c. felicis. numero. 19. folio centeſimodecimoſeptimo.

Vniuerſitas alicuius loci ſi ſit interdicta nihilominus clerici poſſunt alta voce pulſare campanas ꝛ apertis ianuis celebrare excommunicatis tamen ꝛ interdictis aliquatenus non admiſſis cum hoc prohibitum non exiſtat. de ſententia excommunicationis. capitulo ſi ſententia. numero quarto. folio centeſimo viceſimoquarto.

Vnus executor ſi inceperit negocium executionis ꝛ longe diſtet a loco vbi debet fieri executio eccleſiaſtici beneficij quod nunc vacat ita quod non poſſit de facili ad eum haberi recurſus alius executor id poterit terminare. de officio ꝛ poteſtate iudicis delegati. c. cum plures. nu. 1. fo. 45.

¶ Vrbs vtrum compoſita ſit ad modum orbis quāuis orbis maior ſit vrbe. de electionibus. capitulo fundamenta. numero. 8. folio viceſimonono.

¶ Vſus illicitus abuſus ꝛ abuſio nominatur. de officio ꝛ poteſtate iudicis delegati. capitulo quamuis. numero primo. folio quadrageſimoquinto.

Vſus ſeruitute vtentis ꝛ patientia poſſidentis rem ſunt neceſſaria ad ſeruitutis poſſeſſionem acquirendam. de conſuetudinibus. c. non eſt canonice. nu. 1. folio. 13.

Vſura quid eſt. de vſuris. capitulo vſurarum. numero primo. fol. centeſimo duodecimo.

Vſurpata niſi reſtituantur non ſufficit abſtinere a grauaminibus de rebus eccleſie alienandis vel non. c. hoc conſultiſſimo. nu. 13. folio nonageſimotertio.

¶ Vulnera que fomenta non ſentiunt ferro abſcindenda ſunt. de officio ꝛ poteſtate iudicis delegati. c. hac conſtitutione. nume. 3. folio quadrageſimoſeptimo.

FINIS.

¶ Reuerendi in Chriſto patris ⁊ excellentiſſimi iuriſconſulti
domini Guidonis de Bayſo bonon̄. archidiacom lectura ſu-
per ſexto Decretalium nouiter reuiſa cum nonnullis additio-
nibus inde appoſitis feliciter incipit.

VEnerabilibus ⁊ di
ſcretis viris doctoribus vniuerſitatis
ſcholarium Bononie degentium fra-
tribus ⁊ amicis chariſſimis Guido de
Bayſo bonon̄. archidiaconus domi-
ni Pape capellanus. nūc ipſius lr̄a-
rum cōtradictarum auditor ſalutem
in eo qui vnicuiq; tribuit iuxta votū
veſtris deuictus precibus ⁊ amore nec
non ſuperatus inſtantia ſcholarium predictor: quamuis mul-
tum laſſatus fuerim circa volumen aureum Decretorū. volens
inquantum dn̄s miniſtrabit circa aliqualem declarationem eo-
rum que continet ſextus liber dare operam efficacem illum aſ-
ſumpſi gloſſandū ꝙ breuius ⁊ leuius potero ſm̄ modicam ſciē-
tiam mihi a dn̄o miniſtratam cuius multe operationes eſſe pro
bantur. vt teſtatur egregius doctorū doctor Paulus in prima
epiſtola ad Corinth. xii. ⁊ tranſumptiue ponitur ſm̄ Auguſti-
num. j. q. j. multe. qui vnicuiq; propria diuidit prout vult. vt ibi
etiam continet. ad idē de conſe. diſt. iiij. cū tantū. Confidens igit
de immenſa illius bonitate qui quotidie cōcinit in plateis peti-
te ⁊ accipietis. pulſate ⁊ aperiet vobis. qui etiā dat oībus ⁊ af-
fluenter. vt. j. q. ij. ꝙ pio ſic dura breuiter incboandū. Formauit
deus hominē ad imaginē ⁊ ſimilitudinē ſuā. vt. xxxiij. q. v. hec
imago. fuit aūt creatus in perfecta etate ſcʒ virili. vt leg. ⁊ no. de
pe. di. ij. §. romanos. c. nemo poteſt. cui fuit neceſſarium vt quid
haberet cuius ordine regeretur. ⁊ ideo ei fuit creatū ius natura-
le qḋ primatū obtinuit etiā tpe ⁊ dignitate. vt. v. diſt. in pn̄. Sed
qꝛ plura erant negocia ꝙ vocabula. vt. ff. de preſcri. ver. natura-
lis. ideo neceſſarie fuerūt conſtitutiones ⁊ iura. q̄ a Moyſe ini-
tiū habuerant. vt le. vij. di. Moyſes. deinde a ſanctis patribus
proceſſerūt. vt. xv. di. c. j. Inter ceteras aūt conſtitutiones q̄ ſunt
diſſoluentes vincula enodoſa ille ſunt quas cōtinet ſextus liber.
ſicut ptʒ cuilibet intuenti quas noſter autor quo nō ſedit excel-
lentioris ingenij in cathedra piſcatoris. Ideo per partes iuris
j. in proemio notatos qui ſunt glorioſi non ſolum doctrina iu-
rium ſed etiā experiētia rerū. vt alī dictū eſt. C. de no. C. cōpo. in. j.
conſti. fecit in vnū corpus redigi ⁊ volumen multis ſuperfluis
reſecatis ⁊ additis admodū vtilibus ſicut efficax experiētia ma-
nifeſtat. qꝛ multe erāt cōſtitutiones q̄ propter nimiā ſimilitudi-
nem alique ꝓpter ɔ̄rietatē nōnulle etiā ꝓpter ſui prolixitatē cō-
fuſionē non modicā inducebāt mandās doctoribus ⁊ ſcholari-
bus vniuerſis. vt iſta ſua cōpilatione vtant in iudicio ⁊ in ſcho-
lis ſicut hec. j. in ſuo proe. continet. ¶ Ex premiſſis igit liquet
intentio ⁊ materia innoteſcit. ⁊ hic poſſet queri de his q̄ habent
in proe. alterius cōpilationis per Ber. que hic ex certa ſcientia
pretermitto. ¶ Dicamus igit noſtro principio adſit influentia
crucifixi preces implorationis virginis glorioſe necnon directio
ipſius piſcatoris. de quo habet. xxvij. q. j. eſt aliud cui ſoli dictū
1 eſt duc in altū id eſt in profundū diſputationū. vt. e. q. non tur-
2 batur. vbi Ambr. plane dicit ꝙ ipſe eſt eccleſie fundamentū me
rito igit ab eo tanꝙ a meo cōtinuo ductore duxi auxiliū implo-
randū. exganirāe. O apoſtolorū princeps perficere digneris le-
uiter inchoatū amen. hoc eſt ita erit. de cō. di. ij. re vera. in fi.

Summarium.

1 ¶ Nomen proprium quare variatur in electione ſummi pon
tificis.
2 Romanorum pontificum nomina cepta ſunt mutari in electio-
ne ſergij romani pontificis qui prius vocabat os porci cui ideo
propter turpe nomen impoſitum eſt aliud.

BOnifacius. De Bonifacio habet. lxxix.
di. j. §. querit. xcvij. di. c. j. ⁊c.
ij. j. de pſum. nulli. tit. de cō. di. j. vaſa. vij. q. ij. deuotiſ
1 ſimā. ver. ⁊ dn̄ ⁊c. † Queri cōſueuit quare nomē pro-
priū in promotione romani ponti. variat. Nam ante creationē
iſtius benedictus noie ꝓprio vocabat ad hoc rn̄deri pōt ꝙ ideo
qꝛ ſcriptū eſt ꝙ oīs xp̄i actio noſtra inſtructio demōſtrat ad hoc
ij. q. j. deus noua cū ſimilibus. de cō. di. j. ſolēnitates. vbi de hoc
xij. q. j. exemplū. vnde cū xp̄s nomen mutauerit ipſi Petro: cuʒ
prius vocaret Simon. vt patet ibi dū dr̄ beatus es Simon ⁊c. ⁊
ei poſtea dictū eſt a dn̄o. tu es Petrus ⁊ ſuper hanc petrā ⁊c. vt
ma. xvj. ⁊. xix. di. ita dn̄s. xxj. di. in nouo ⁊c. quāuis. xij. diſt. c. ij.
l. di. fidelior. xxiiij. q. j. loquit ⁊ a ſe petra. Petri nomē impoſue-
rint ſibi. vt le. xxj. di. §. j. iuxta fi. ideo fit nois mutatio. vt ſicut vi
detur tranſire in virū alterū eo ꝙ in terris naniſcit potētiā cru
cifixi. vt ſatis colligit ex predictis. e. dn̄s ita dn̄s. c. in nouo. ⁊. j.
de trāſla. inter. ⁊. c. quanto. j. vt. c. bene. vt nr̄m. j. qui fil. ſint legi.
per venerabilē. iuxta fi. verſi. ſane tn̄ ⁊c. ſic etiā fit de noie in eodē
ad hoc qḋ le. ⁊ no. xxvj. di. c. j. in fi. vel dic ꝙ lʒ iſtud ſit ſatis rōna
biliter dictū. pōt tn̄ ⁊ aliter rn̄deri legit in cronica Martini. ꝙ
2 † ſergius ſeruus natione romanus prius vocabat noīe proprio
os porci cui propter turpe nomē qḋ habebat mutatū eſt ipſum
nomē. vnde ab iſto in antea oēs nomen propriū mutauerūt. vt
ibi continet expreſſe. nam ante eū multi fuerūt quorū noīa mini
me ſunt mutata. Et no. hic ꝙ papa premittit nomen ſuū. ſic ha-
bes. j. q. iij. ſaluator. in titu. vbi ponit hec ſalutatio de verbo ad
verbū. ſed cōtra. xij. q. j. c. ij. in prin. vbi clemens ſe poſtpoſuit ſic
etiā ab imperatore poſtponit. vt ptʒ. xcvij. diſ. victor. dic ꝙ illud
obtinuit tpe eccleſie pmitiue. hodie vero ſecus eſſe. videas qḋ dī
cam. j. de ɔ̄ſti. c. j. eꝑatus aūt vocabulū vnde dicat habes. xxj. di.
cleros. ver. eꝑatus aūt. viij. q. j. qui eꝑatum. nam nomē grecū eſt
vt ibi dr̄. vnde grece ſignificatiuus dr̄ epictus vn̄ nomen eꝑi tra-
ctum eſt. vt. xciij. di. legimus. verſi. ſed ⁊ Petrus ſeruus ſeruorū
dei. In cronica. ſ. dicta habet ꝙ beatus Gregorius doctor eccle-
ſie qui multa bona fecit fuit primus pontificū qui ſe ſcripſit ſer
uum ſeruorū dei. vn̄ ab eo hec clauſula emanauit. ⁊ habes idē. j.
q. iij. ſaluator. in tit. ⁊c. ex multis. in tit. xxx. q. ij. c. ij. in tit. de ſen.
ex. relatū. in fi. ⁊ pōt dici ꝙ ideo ſic ſe appellat. qꝛ ipſe papa ſeruꝰ
eſt beatoꝝ Petri ⁊ Pauli. vnde verſus. Serui erant tibi roma
prius dn̄i dn̄orū. Seruoꝝ ſerui nūc tibi ſunt dn̄i. hec no. j. q. vij.
quoties cordis. in gloſſ. ar. cōtra ⁊c. dilectus aliqn̄ papa ſcripſit
aliquibus. ⁊ eos vocauit dilectiſſimos. vt. xij. q. j. dilectiſſimis.
in princi. aliqn̄ ſubticuit iſtā dictionē. vt. xxj. q. iij. c. iij. xxiiij. q. j.
didicimus in ti. Aliqn̄ vocat illos reuerēdiſſimos. vt. xxxj. q. iij.
c. ij. in ti. filiꝰ. j. de cri. fal. ꝙ graui. ſalutē ⁊ ap. bene. legit in croni
ca. ſ. dicta. ꝙ cletꝰ natione romanꝰ pmus pōtifex inuenit in ſuis
cronicis poſuiſſe iſtā clauſulam. inuenio tn̄ ꝙ aliqn̄ papa ponit
tantū ſalutē. ⁊ non vltra. vt in predicto. c. xxj. q. iij. c. ij. in prin. ⁊
poſt. c. didicimus. in tit. aliqn̄ iſta clauſula totaliter ſubticet. vt
xxx. q. iij. pietatiuum in titu. ⁊. q. iij. ex multis in tit. ⁊ ibi ponitur
illa dictio imperpetuum. ¶ Proemium.

Summarium.

1 ¶ Roma ſenior caput eſt omnium ſedium.
2 Numerus vnde dicatur.
3 Litere papales conceduntur ei qui exiſtit inuitus in factis ipſius
pape.

SAcroſan. Ro. eccle. hoc ſumptū fuit. xxij.
di. c. ij. in princi. aliqn̄ ponit hec
clauſula ſine prima dictione. ſacro. vt ptʒ. xv. di. j. ſcā.
in prin. xij. di. c. ij. xix. di. in memoriā. cū ſi. imperſcru-
tabilis. ad ro. xj. c. de peni. di. iiij. ſi ex bono. in pn̄. diſpoſitiōe id
eſt ordinatione. x. di. certū. in fi. incommutabili. ⁊ tn̄ ſepius ipſe
deus qui incommutabilis dr̄ inuenit ſn̄iam mutaſſe. vt. xxxij. q.
iiij. incommutabilis. de pe. di. j. predixerat. ⁊. c. nouit. ⁊. c. ſi aga-
mus. pretulit. vt. xxj. di. quāuis. xxij. di. c. j. ⁊. ij. vnde ipſa ro. eccl.
dī caput noſtrū. xij. di. c. j. ⁊. ij. ij. q. vj. ad romanā. id eſt vbi etiam
dn̄s totius eccleſie poſuit principatū. xj. di. nolite. in fi. eſt enim
1 † ſenior romaꝰ caput omniū ſediū. in auten. de ec. ti. in pn̄. co. ix.
2 Hinc eſt ꝙ noſtra dn̄a appellat. lxxix. di. oportebat. magiſtratū.
hoc ſumptū fuit. xxvij. q. ij. lex diuine. in prin. ad hoc. xxij. q. di.
c. j. in fi. xix. di. in memoriā. in pn̄c. xviij. di. nec licuit. credite id eſt
cōmiſiſſe ſic. j. de ap. dilectis. i. in pn̄. diſpenſationis. lxiiij. di. di-
ſpenſatio. xxiij. q. iiij. eccleſie. x. di. certū id eſt ꝓſperitate. ꝓſper.
cōponit a procul ⁊ aſper qꝛ eſt procul ab aſperitate id eſt abſq;
moleſtia vel aduerſitate. iugi. i. aſſiduo cōtinuo ſine defectione
conceſſum. nā omne datū optimū. ⁊ omne donū perfectum de-
ſurſum eſt deſcendens a patre luminū. vt. j. q. vij. quā pio labo-
res. hec verba ſumpta ſunt de corpore autē. vt diui. iuſ. ſubſcri-
ba. in prin. col. viij. ⁊ habes. j. co. li. de reſti. ſpo. frequēs. ⁊ notes
hec verba ſumpta fuerūt in aut. vt iudi. ſine quoquo ſuf. in pn̄c.
col. ij. ſcandala. j. e. li. de offic. le. officij. vbi dicā humana natura
hec ſumant. C. de vete iure enucle. l. ij. §. ſed qꝛ diuine. ad idē. ſ.
in proe. alteriꝰ cōpilatiōis vbi de hoc in gl. ⁊ ideo ⁊c. lites. ſic. ſ.
in proe. ⁊ rex pacificus declaratiōe. vt poteſt poni exēplū. j. e. li.
de elec. cū expediat. edictione ptʒ exēplū. j. e. li. de elec. cū non de-
ceat. apicem habes idem verbū. xl. di. nō vos. ⁊. j. eo. li. de conceſ.
pre. qm̄. in prin. apex ſummitas dicit quaſi a pedibus remotus
⁊ qn̄q; dicitur apex litera ⁊ proprie apices dicuntur ille litere q̄
alte in frontiſpiciis muroꝝ ſcribunt. Item ſuper illud Mat. v.
Iota vnum aut vnus apex ⁊c. dicit Auguſt. Iota eſt minor ce-
teris literis apex eſt ipſius in ſummitate particula. ſummi pon-
tificatus. qꝛ poſt eum nullus. de iſto habet. xxj. di. c. j. ver. ponti-
fex. ⁊ dr̄ habere plenam autoritatem. xj. di. c. ij. aliqn̄ tn̄ epiſcopi

a ¶ Inſti. de ſatiſd. §. fi. C. de cōſul. l. nemini li. xij. ⁊ dī cōis pr̄ia. l. rom̄. ff. ad muni-cipa. ⁊ ibi q libet poteſt cōuenire vt no. in. c. ego eū de iure iur. ab. in. c. fi. de for. cō-pe. col. xxv. Et roma dr̄ mater ⁊ ma giſtra oīm eccleſiarū. c. baſilicas. de cōſec. di. j. c. fina. de foro compe.

dicunt ſummi ſacerdotes.ij.q.vij.accuſatio.de cō.di.v.manus. vbi de hoc vocati actu.ex.xciij. di.legimus.iuxta princi. vij.q.j. ſuggeſtū. vnde dictum eſt gubernatio populi illi tradatur quaz de⁹ elegit.viij.q.j.ſi ergo.iuxta fi.receſſeri ſimile.xix. q.j.c.j.xxxv.
2 q.ix.veniam.in prin. numerus.ſcire debes q numerus † dicitur a numa.qui primus reperit numerum apud romanos ⁊ dr numerus qnq; collectio vnitatū ſiue aceruus ex vnitatibus profuſus ⁊ ſm hoc tantū pluralitas dr numerus. Hier.xxix. nolite eſſe pauci numero. Item numerus qnq; dicitur ſingularitas vel vnitas que eſt principium numerandi ⁊ cuiuſlibet numeri vnde cū quis dicit vnus dicitur q incipit numerare. Item numerus eſt proprietas omnis rei per quā diſtinguitur ab alia ⁊ ſic omnia facta ſunt in numero.ſapientie.xj. Item numerus eſt indiſtinctio eſſentialis ⁊ ſic aliqua dicunt eſſe eadem numero.i.indiſtincte eſſentie: ⁊ valet iſtud ſcire ad id qd habet.ſ.e.li. de elec. quorundā.§.circa.ibi in minori parte numero ⁊c. indēnitatibus.§.ſi qua vero.in pn.cū ſi. Scias tn̄ circa hoc qd numeri diſciplinā apd grecos pithagorā aiunt ſcripſiſſe deinde anicomaco diffuſius eſſe depoſitā.quaz apud latinos primū Apilegius inde Boetius tranſtulerūt. Et ratio numerorū nō eſt contēnenda in multis enim locis ſacrarū ſcripturarū quantū habeat miniſterium ſatis daret nō enim fruſtra in laudibus dei dictū eſt.qr in numero menſura ⁊ pondere diſpoſuiſti. Numeri autē aut ſunt diſcreti aut continētes. Numerus diſcretus eſt qui diſcretis monadibus continet vt tres ad quatuor.⁊.v.ad.vj. Continēs vero eſt qui cōiunctis monadibus continet vt ternarius hanc materiam hic vlterius nō proſequor qr non expedit. Perfectus hoc ſumptū fuit de yſid. ⁊ Wil.li.iij.c.ratio numerorū: vbi dr ternarius numerus qui partib⁹ ſuis perfectus eſt ⁊ perfectionē mundi quadā numeri ſui ſignificatiōe declarat ad hoc.xxxv.q. iiij.c.j.vbi dr qd.vj.etatibus mūdi gnatio recordat.j.q.v.ecce aperte. Hoc etiā ſatis declarat in hiſto.ſup geñ.c.igitur perfecti ſunt celi ⁊c.vbi legitur ſic igit perfecti ſunt celi ⁊ terra concluſio eſt hec operū ſic qr creati diſpoſiti ordinati igitur perfecti ſunt. Et qr in ſenario facti.qui primus perfectus numerantibus occurrit. qui ex partibus ſuis aggregatus reddit eandē ſummā.q in monadibus nō inuenies niſi in iſto promulgabant:leges inſtituūtur aut promulgant.iiij.di.leges maturitate habes ſi.xxxv.q.ix. apoſtolice Digeſtū id eſt Decretū ergo dz eſſe iocūdus de cō. di. v.nihil em tranſmittimus ſic.ſ.e.li.de teſtibus preſentiū. Et facit hec litera in ar.ad id de quo vidi plures i curia dubitare pone q papa Benedictus fecit alicui gratiā ſeu collationē alicuius beneficij ⁊ mandauit de hoc literas fieri ſed anteq fierēt vel bullarent mortuus eſt papa nunquid expirat gratia. Videt qd ſic qr in donatione vel alia alienatione principis.c.epiſtola principis hz intercedere id eſt ſignū qd ſolet imperator facere vel ſcri
a ptura[a] quā ipſe princeps facit propria manu de mirabili attramento.C.de diuer.reſcrip.l.ſacri affatus.C.de quadri. preſcri.l. bene a zenone.§.que omnia reſecātes ſed illa ſatis loquit in priuilegijs que ſolent habere bullā aureā: ⁊ etiā illud nō eſt in vſu. Item cum concedit alicui dignitas vel officiū hz intercedere ſacra probatoria principis.C.li.xij. de agendo in rebus matriculam.circa fi.C.de re.permu.l.neminē.in princ.C. de diuer. offi.l. probatorias.cū ſi. ⁊ eſt probatoria ſcriptura facta qualiter princeps approbat illius electionē tanq idonei.vt not. in pn.l.probatorias. non tn̄ omnes habere debent probatoriā. ⁊.l.hanc ſacram.§.quis. Item q ſcriptura requirat prebēt.ar.l.C. de epiſ. ⁊ cleri.ſi qua per calum.in fin.in auten.de ſan.epiſ.§.interdicimus.col.ix.ad idem.C.li.xij.de cōſul.l.vlt. ⁊ de perfec. digni. l.j. in auten.de nō alie.re.§.ſi minus.que habet.x.q.ij.§. ſed ⁊ permutare.⁊.ſ.de re.permu.c.ſi princeps.extra boni. iniuncte nobis.xx.q.iiij.monachū.ver.xix.q.ij.due.xxi.q.ij.c.j.lxxij.di. hortamur.ſ.de cle.non reſi.fraternitati. Item qr dominiū nō tranſit nec ius qr ſine ſcriptura in talib⁹.C.de ſuffra.l.j.C. de fide inſtru.Zetus. ⁊ litere ſunt loco titu.vt dicetur.ſ.e.lib. de lit. conte. exceptionis.in glo.ibi ad principale ⁊c.ver.ſcias tn̄ ⁊ qd ſcriptura quo ad probationē in talibus requirat: habetur.ij.q. j. legū. econtra videt q ſcriptura non requirat ſi tn̄ alias hz ſufficientē probationē.ar.op.de ele.pereg.inter quatuor.⁊.c.tue.C.de pac. l.pactum qd bona ſi.C.de ſi.inſtru.l. inſtrumentis. ⁊.l. cū inſtrumentis. Item ſcriptura nō eſt de ſubſtantia cum ideo fiant ſcripture vt facilior ſit probatio ⁊ ad memoriā rez cū qd agit etiā ſine eis. ff.de pigno.contrahit.C.de ſi.inſtru.l.iure. ⁊ ad hoc etiā facit qr aliquo iure ſpecialiter nō eſt cautū q in hoc caſu ſcriptura requirat vnde hoc non eſt ſuperſtitioſis adinuentionib⁹ preſumendū.n.q.v.conſuluiſti.xcvj. di.vbi.ff.ſo.ma.ſi vero.§.de viro. Itē res nō erat integra cū gratia iam eſſet facta per collationem ſiue prouiſionē.ſ.e.li.de reſcrip.ſi pro te. ⁊ ita iam habebat ius in re.ſ.co.li.de cō.pre.qm̄. ⁊ ſic nō expirauit qūuis ſcriptura de hoc nō eſſet facta.vel bulla appoſita.nā huius actus diuidui

a ℂScriptura. quib⁹ caſib⁹ requiritur ⁊ qbus nō. Vide late gl. in. c.j. de cēſi.l. vj. plene Panor. in.c. ſi. cut.de pba.

b ℂDe hoc vbo. habet in aut.vt de ſucti ſeu ſu. in prin.

ſunt ⁊ ab inuicem ſeparati vt ſatis pz in eo qd no. Inno.ſ.c.li. de lit.cōte.excep.in gl.j.⁊ dicet in pre.c.excep.in gl.j.ibi ad principale. Et facta collatione eſt de illo beneficio ordinatū ad hoc.ſ. c.li.de prebē.ſi apoſtolica.in fi. Et hoc adde qd dicet.c.ti. ſi tibi abſenti in gloſ.dicas ⁊c. Alias ſi non eſſent diuidui ⁊ ab inuicē ſeparati nihil videretur eſſe factuz: qūuis pars facta foret.C.quibe.ſu.poſ.furioſum.ff.de ver.ob.in executione.§.ſecunda. Dixerunt quidā in hoc diſtinguendū an gratie facte annexa ſit dignitas vel iuriſdictio an nō vt in primo caſu requirat ſcriptura.C. de man.prin.l.j.ſcdo non qr imperialis donatio nō eget ſcriptura.C.de dona.ſancimus.§.excep.ar.ad hāc diſ.C.de nup.autem maximus. In hac altercatione credo dicendū q gratia ſic facta ex certa ſcientia principis nō expirat qūuis ſcriptura nō ſit facta Nec quo ad hoc credo ſcripturam neceſſariā ad hoc inſti.de do. §.perficiunt.C.de do.inter vi. ⁊ vxo.l.dona.ij.C.de teſta.omniū. Item qr etiā in contractu in quo ſcriptura requirit ⁊ ius queritur ⁊ transfert dominiū ante ſcripturā ſi fiat traditio.vt no.an. in pre.l.C.de fide inſtru.contractus in beneficijs aūt tranſit ius ſine traditione ex ſola collatione.ſ.e.li.de cō.pre.c.ſi. Et qd dicit in pre.c.ſi. ⁊ qd dr in prin.l.C.de ſuffra.eſt ſpeciale vt ibi no.imo ſucceſſor facti ſui predeceſſoris dz cōfirmare ſaltem de honeſto. lxin.di.c.ij.xvij.q.ij.c.dndū. huius.xij.q.ij.hoc ius.ſ.de reſcrip. literis.vbi de hoc.C.de rebus ali.venditrici. Multi tn̄ magni de curia dicunt q lz tranſit de iure ad probationē rei geſte litera papalis requirit.ar.op.ſ.de ſen.ex.proinde.in fi. ⁊ in pre. c.ij.q. j.legū. Et ita loquit hic: ⁊ in pre.c.ſ.e.li.de teſti.preſentiū. ⁊ in.ſ. decre.extra boni.iniuncte nobis. Ad idē.viij.q.v.c.j.vbi probatur q in litera pape ſit probatio per ſcripturā. Et ibi Laur. dixit eſſe ar.q nec de proprijs actis cuiq creditur ſine literis pape cū a curia venerit. Et ſic qūuis aliquis ad curiā vocatus redeat abſolutus forte ſine literis pape ſibi nō creditur ſm Hug. Idē in cōmiſſione quā facit papa.ij.q.vj.ſi epiſ.iuxta princi. ibi ſcribere epiſcopis dignet ⁊c. Idē in abſolutione papali qua alicui
3 cōmunionē reſtituit.c.cū.q.v.quāto. † Nā literis papalibus in factis ipſius pape is cui conceduntur inuitus exiſtit.ſ.de ſy. ex diligenti.in ſi. ⁊ ſine eis non credit vt ibi not.idē in effectu Jo.an. in noueł.cū additionibus predictis. ℂNoſtris predeceſſo. caute poſuit vt nō videat tangere ſuas in hac generalitate niſi quatenus ſpecialiter inuenirent notate. ⁊ hoc aliqui nō aduertunt.

ℂDe ſumma trinitate ⁊ fide catholica. Rubrica.

Summarium.

1 ☞ Fidelis dicitur qui facit quod promittit.
2 Spiritus multipliciter accipitur. ⁊ nu.3.
4 Orthodoxus vnde dicatur.
5 Negans ore propter metum quamuis non neget corde: tamen peccat mortaliter.

1 FIdeli. Fidelis † dicit qui facit qd dicit id eſt promittit: ⁊ qui credit qd credēdum eſt. Et fidelitas ſe hz ad famulū vnde fidelis famulus dr ſic vt dn̄s ſeruus. Et habes conſimile huic.C.de his q ad ec.confu. fideli. Et hoc verbū hz reſpicere mentē vn̄ dic fideli id eſt pura mēte ⁊ ſincere ⁊ nō ſimulate ſed firmiter.S.e.firmiter.ſ.de hereti.c.j. ⁊ no.q fides non eſt liberi arbitrij tm̄ ſed donum dei de cō.di.iiij.gratiā.in ſi. Ad idem de pe.di.iiij.c.ſi enim.ver.liberi arbi.vbi dicit nō eſt enim volentis neq; currentis ſed miſerētis eſt dei id eſt nō eſt ex libero arbitrio hominis bonū volētis aut operantis ipſa bona volūtas ⁊ operatio ſed ex miſericordia dei id eſt nō eſt ab homine ſed a deo qui per gratiā appoſitam facit nos velle ⁊ timere nō qr ſine voluntate noſtra hoc agat: ſed voluntas noſtra nil boni agit niſi diuinitus adiuuetur ſm Hug. ⁊ Pe. Deuota.nam ex voto neceſſitatis ad hoc tenet quilibet xp̄ianus.j.q.j.§.ecce cū honoris.de cō.di.iiij.prima. Vel dic qd hoc verbū reſpiciat actus exteriores.q.d.humili vel id eſt timoroſa vnde deuotio timor ⁊ obſeruatio profeſſione id eſt ſponſione vnde profitemur aliquid ſpondentes.ſ.de regulis.porrectū. ⁊.c.ex parte.⁊.ſ.co.li.de elec.nullus reli.xx.q.j.monachū.⁊.c.vidua.ſ.co.lib.de reli.do.religionū.§.j.vel.i.confeſſione. xxiiij.q. j.hec eſt fides que ore hz fieri ad ſalutem ⁊ ad ro.x.⁊.xj.q.iij. nolite timere.in ſi.de con.di.iiij.baptiſmi.⁊.c. mater eccleſia.fatemur.hoc dicit qr fidei coactiōe ſic haberemus dicere ⁊ tenere fateor enim coactionē continet ſm papam.nam per fidem ad hoc tenendū ⁊ dicendū a deo coarctamur qd aliud tenere vel credere hereticū comprobat. Spiritus ad huius intelligentiam ſcire de
b bes q hoc verbum[b] multipliciter dicitur. † Qnq; enim dicitur
2 anima.vt.xxxij.q.ij.moyſes in ſi.vbi ⁊ dixi de hoc.⁊ Mat.xxvij.

Jeſus

Jeſus autē clamans voce magna emiſit ſpiritū. Item dr̄ ſpiritualis intelligentia. ij. ad corin. iij. litera occidit ſpūs autē viuificat. Item reſpirandi actio: vnde hypocras ſi ſpūs frequens ſit dolorē ſignificat. ꝛ eccl. iij. ſimiliter ſpirauit omnia. vbi dicit gl. noſtra interli. vnus ſpūs eſt oībus. Itē ira vel indignatio. gen. vj. nō permanebit ſpūs meus in homine ꝛc. Itē ſuperbia. eccle. x. ſi ſpūs poteſtatē habentis aſcenderit ſuper te locū tuū ne dimiſeris.
3 † Itē ſpūs ſanctus. Mat. xxiiij. ductus eſt Jeſus in deſertū a ſpiritu. Aliqñ ſumit̄ pro verbo dei: vnde ad Ephe. v. accipe gladiū ſpūs qḋ eſt verbū dei. Et no. q̄ ſuper illud Mat. ij. vtinam eſſem vir nō habens ſpiritū. dicit gloſ. vbicūq; in veteri vel in nouo teſt. ſpūs ſine additamento ponit̄ in bonā partem accipit̄. item ſpūs idē eſt q̄ anima. xxiij. q. ij. moyſes. in fi. vbi etiā dici de hoc. item ſpūs dr̄ homo. pſal. ſpūs vadens ꝛ nō rediens. itē ſpūs idē eſt qḋ vita. Job. xvij. ſpūs meus attenuabit̄. Sanctus
a de iſto ſpiritu ſancto habes. xxij. di. qui eps. de cō. di. iiij. c. vlti. ꝛ. xxiiij. q. j. quot. ꝛ no. ſ. hoc. xix. di. c. pe. ꝛ di. vlti. vbi legit̄ ꝛ no. Eternaliter. i. ſine prin. ꝛ ſine fine: vñ dr̄ eternū. i. ꝑpetuū. j. de cele. miſ. cū marthe. ver. vel vt veamur ꝛc. Duobꝰ ꝑncipiis. vt vnū intelligat̄ quo ad patrē aliud quo ad filiū. Unita q2 inſeparabilia ſunt opera trinitatis. xxviij. q. j. ſic enī l. j. col. de cō. di. iij. c. vlt. qḋ intellige vt no. de cō. di. v. c. vl. in glo. q2 illud ꝛc. Spiratione ſpiratio reſpicit actū ſpiratū vt p3 ibi ſpūs vbi vult ſpirat. j. de renū. niſi. §. verū. proceſſio vero ſpirationis effectū vt ibi ſed miſtico ſpiramine verbū dei factū eſt caro ꝛc. vt in hymno. veni redemptor gentiū ꝛc. hec ſcʒ que premittunt̄ confitet̄. vt de cō. di. vle. c. pe. ꝛ vle. ſ. eo. firmiter. ꝛ. c. damnamus. ꝛ in ſymbolo Athanaſij. qcūq; vult. ꝛ in ſymbolo apoſtolorū. Credo in deū. Docet ergo ſic tenēdū eſſe qḋ dic vt le. ꝛ no. xxiiij. q. j. quot. ꝛ no. de hoc. xix. di. c. pe. xxiiij. q. j. quodcūq; in gl. ar. q̄ ſnīa ibi videre poteris. Sacroſan. ſic. xxij. di. ſacroſan. Aliqñ vero ponit̄ hec dictio ſacro. vt p3. xij. di. ſic ſancta. xj. di. ſancta. Mater. xij. q. ij. q abſtulerit. xvj. q. j. nos autē. de cō. di. iiij. Mater. ſ. de mag. c. j. nā ipſa nos genuit. lxviij. di. c. vlt. ſed per baptiſmū vt in ꝑnc. c. qui obſtu. ꝛ ideo omnes fideles dicunt̄ fratres. xj. q. iij. ad menſam. Fideliū. ſic. ſ. eo. damnamus. in fi. j. de priuile. antiqua. C. de ſacſan. ec. iubemus ꝛ ob hoc dicit ſpe. fideliū q2 vel ad nos de his qui foris ſunt. xxiij. q. j. §. ſi autē. ij. q. j. ſi multi. j. de diuor. gaudemus. iuxta prin. Quod intellige quo ad ea que fidei ſunt. alſs ſecus: vt p3 in eo qḋ le. ꝛ no. xvij. q. iiij. cōſti. xxviij. q. j. ſepe. in fi. j. de iude. iudei ſiue Magiſtra. xxij. di. c. j. in fin. ratio autē q2 ro. ec. ſic dicat̄ plane colligit̄. xxvij. q. ij. lex diuine. in prin. Et eſt ratio q2 quicquid vbicūq; locorū dubitat̄ ab ea eiuſdem ratio requiratur. vt ibi dr̄. Sed licet ita ſit non tamen ro. ec. eſt aliarū eccleſiarū domina neq; papa dñs eſt ſm beatū Ber. qui circa fi. ſui quarti libri ſic ait ad Eugeniū papam confidēs autē omniū ſanctam ro. ecc. cui autore deo preces eccleſiarū eſſe matrē nō dominante vero non dominū epiſcoporū eſſe ſed vnū ex ipſis ad hoc xij. q. j. mutationes in prin. vbi dicit ant dominatione ꝛc. Et ob hoc forte ſcripſerūt Inno. ꝛ Hoſt. q̄ ſi imperator vel alius princeps ſine iuſta cauſa ferret cōſtitutiones q̄ dominia de vno in alterum transferrent. ſine cā talis cōſtitutio nō teneret nec in foro anime nec ciuili ſeruanda eſt. ar. xij. di. c. j. ꝛ. ij. Ad idem. ij. q. vj. qua papa. Et hoc ipſi not. j. de immu. ec. q2 plerīq;. ſed cōtra videtur no. ix. q. iij. per principalem. Sed videas hoc no. C. de preti. impera. offe. quoties. in glo. in fi. Sed quicquid dicat beatus Ber. ec. ro. in canone dña nūcupat̄. lxxix. di. oportebat. in prin. ꝛ papa hoc dicit eccleſie noſtre. xcvij. di. eccleſie. qḋ videt̄ ad dominiū pertinere: ſed de hoc vide qḋ le. ꝛ no. xij. di. c. ij. Orthodoxorū: ſimile verbū habet̄. j. de preſump. literas. j. de here. ad abolendam. §. laicus.
4 † Et ſcias q̄ orthos grece: latine dr̄ rectus ꝛ dr̄ orthodoxus ab orthos qḋ eſt rectū ꝛ doxa qḋ eſt gloria q2 p fidē peruenit̄ ad rectam gloriā: vnde orthodoxus fidelis recte glorioſus. patrū. xv. di. c. j. Doctorū qui tenēt locū precipuū in eccleſia dei. j. de hereti. cū ex iniuncto. §. cū igitur. De iſtis habetur. xx. di. ſancta ro. ꝛ. j. e. li. de reli. ꝛ ve. ſan. ſane glorioſus. Quis autē inter illos doctores cui ꝛ in quibus preponat̄. dic vt le. ꝛ no. ix. di. vt veterū. Grecorū. de cō. di. vlti. c. pe. ꝛ vlti. xx. di. de libell. xv. di. ſancta. ꝛ in. j. in libro ſententiarū. xj. di. in fi. Et ideo dicit hic q2 ſicut no. in. j. c. ix. di. vt veterum. totum nouū teſt. ſcriptū eſt grece preter euangeliū Math. ꝛ epiſtolam Pauli ad ro. que eſt ſcripta latine: ꝛ epiſtolā Pau. ad hebre. q̄ ſcripta fuit hebraice. ſm Aug. ꝛ Lau. Incōmutabilis. xxij. q. iiij. incōmutabilis. Vera ad huius verbi intelligentiā ſcias qḋ verū dr̄ qḋ h3 eſſe. vnde Aug. in ſoliloquijs verū eſt id qḋ eſt ꝛ ſic eſt contrariū falſitati. Ad hoc. xxij. q. ij. cum humilitatis ꝛc. is autē. in prin. ꝛ. §. ille ergo. Item verū eſt qḋ h3 apparentiam cū debita exiſtentia ſubiecti ꝛ ſic eſt ꝯtrium ſimulationi vel fantaſie. Item verū eſt qḋ habet naturalis proprietatis puritatem ꝛ ſic eſt ꝯtrium adulationi ſed nulli commixtioni ꝛ ſic eſt purū vel impermixtum. Sed q2 nonnulli vt greci ſed mirum fuit quare hoc dixerūt ſcʒ qui negabant ſpiritū ſanctū procedere ab vtroq; ſcʒ a patre ꝛ filio cū ſynodus ephesina habita ſit in grecia: ꝛ ſic vna de quatuor principalibus. C. de ſum. trini. inter claras. §. ſuſcipimus. xv. di. canones. ver. tertia ſynodus: ꝛ in illa ſynodo dicat̄ q̄ ſpūs ſanctus ꝓcedit a patre ꝛ filio ꝛ etiam q2 greci doctores hoc expreſſe dicūt. vt de cō. di. vle. c. pe. ꝛ vlti. Irrefragabilis id eſt incōtradicibilis
b irretractabilis. j. de of. or. irrefragabili. Ignorantia[b] que nō excuſat. Nā qui ignorat ignorabit̄. ſm apoſtolū. j. ad Corint. xiiij. xxxvij. di. §. vlt. xxxviij. di. q ea. xv. q. j. §. j. ibi videas ad hoc. xvj. q. j. ſi cupis. xxij. q. ij. in ipſarū. vj. q. j. quero. nam in talibus eſt iuris igno. que nō excuſat qḋ dic vt le. ꝛ no. j. q. iiij. §. notandū. ꝛ xxxviij. di. in princi. Errores non poteſt errari niſi rerum igno. xxviij. di. quis. conſilio quid ſit conſilium ꝛ vnde dicatur. dic vt le. ꝛ no per. Hug. xx. di. c. j. iuxta fi. ver. conſilij vero: ꝛ ibi etiam dixi. Damnamus. i. hereticos declaramus ꝛ nuntiamus ſic. ſ. e. damnamus contrariū ſentientes a cathedra Petri recedūt ergo nō habebunt hereditatē cum Petro: de pe. di. j. poteſt fieri ꝛ tales nō ſunt in eccleſia. xxiiij. di. qui cathedram ergo nō ſaluantur. xxiiij. q. j. quicunq;. nā qui in archa Noe nō fuerit peribit regnante diluuio. xxiiij. q. j. qm̄ vetus. iuxta fi. ꝛ hec ſunt cōtra grecos qui ſedi ap. ſubijci recuſant. cū tñ eam eſſe primam ꝛ ſublimiorē confiteant̄. xxij. di. de cōſtantinopol. Et ideo videnť heretici. e. di. omnes. xxiiij. q. j. hec eſt fides. xxiij. q. v. nō vos. ver. qſqs nam ſciſma faciūt ergo ex hoc damnant̄. vt in. e. q. de ligaribus. Reprobamus ſic. ſ. damnamus. Hic videt̄ verborū inculcatio vt ꝛ alle. ff. ſi cer. pet. l. certi cōdi. pōt dici damnamus ſcʒ ſnīa reprobamus ſcʒ actu.
5 † Negare quid ſi qs hoc negat ore ſed nō corde dic qḋ quantūcūq; ſit metus mortaliter peccat. ar. xxii. q. iiij. ſicut ſanctus. Iſte tñ ſm Ray. nō eſt apoſtata nec hereticus: nec excōmunicatus. ꝛ ſic nec iſta conſti. ligatur ꝛ hoc ipſe not. in ſum. de apoſta. §. quid ſi non profiteatur. de hoc no. xj. q. iij. non ſolū alſs incipit timendo. de hoc le. ꝛ no. xiij. q. iij. ꝛ hoc ipſe no. in ſum. de apoſta. §. ſi vero profiteat̄. de pe. di. j. pōt. ibi videas. Quid ſi tantū corde intrinſecus hoc non credit nunquid cū ſit hereticus talis ligatur illis conſti. que volunt hereticos eſſe excōmunicatos de hoc dicet̄. j. eo. lib. de ſen. ex. cū quis. ibi videas.

a De cōſec. di. v. de ſpū. ꝛ de cōſe. di. j. ſaluator.

b Ignorantia. xv. q. j. c. j. archi. in. c. j. j. de cōſti. Jo. an. in. c. ignorantia. de regu. iur. Doct. l. l. ij. ff. de iur. ꝛ fac. igno. ꝛ ignorantia iuris obſcuri an excuſet. vid. Feli. in. c. j. ð re iud. coll. viij. ver. hic omne. ð materia vide. j. l. c. j. de ꝯſti.

De conſtitutionibus. Rubrica.

Summarium.

1 Pontifex quare ꝛ vnde dicatur.
2 Conſtitutio quid ſit.
3 Conſuetudines quando ſunt irrationabiles ſunt totaliter euellende.
4 Niſi: dictio quot modis excipiatur.
5 Factorum habere memoriam ꝛ in nullo peccare diuinū potius q̄ humanum eſt.

Licet. Id eſt quis ro. pon. ſic etiam appellat̄. in. q. vj. accuſatus. ꝛ. j. e. li. de reſcrip. ſi gratioſe. in ꝑn. j. de priuil. paſto.
1 † Dicitur pontifex quaſi pontē faciens vnde dr̄ quaſi via ſequentium. xxv. di. c. j. ver. pontifex. vbi dr̄. Ipſe eſt ſummus ſacerdos. Ipſe etiā pōtifex maximus nuncupat̄. Aliqñ vocatur romanus ſiue ro. eccle. eps. ij. q. vj. ſi eps accuſatus. Aliqñ vocat̄ vbi his ro. archieps. vt. iiij. di. ſtatuimus. in tit. ipſius. c. v. q. iiij. c. ij. in tit. C. de ſum. tri. victor. in prin. Aliqñ appellat̄ papa. Aliqñ dr̄ archieps magne ro. vt. xxj. di. inferi. Aliqñ appellat̄ papa vrb. ro. vt. xcvij. di. victor. in prin. Aliqñ ſe vocat patriarchā. xxij. di. c. vl. Aliqñ ſimpliciter appellat̄ eps. vt. j. q. iij. ſaluator. in ti. ꝛ. c. ex multis. in ti. xxx. q. iij. c. ij. in ti. ꝛ. xij. q. j. c. ij. in ꝑn. Et ſic debent vniuerſaliter antonomatice appellari vt p3. ſ. e. li. in prin. cum ſi. Aliquando appellat ſe miniſtrum indignū vt in pre. c. ex multis. ver. qua propter. in ꝑn. Cenſet̄ habere ad hoc. j. de ap. ſepe. iuxta ꝑn. vbi de hoc. Sed ar. cōtra. xxiiij. di. preterea. vbi de hoc. ꝛ no. xviij. di. qm̄ quidē. Et pro hoc cōſueuit induci. C. de teſta. omniū. ſed illa. l. hoc non dicit. nam in ipſa. l. hoc nō dr̄ niſi de toto iure qḋ eſt in noſtris ſcrinijs conſtitutū non dicit pectore. Dic qḋ nō ob. pre. c. preterea. q2 ibi nō erat obliuio iuris ſed exemplorū conſtitutionū. ij. di. conſtitutio. vbi no. qḋ ꝓprie dicunt̄ cōſtitutiones principū. Eſt autē cōſtitutio ius ſcriptū vt
2 p3. j. di. §. cū itaq;. † Et dr̄ conſtitutio quaſi cōe ſtatutū. Renocare noſcat̄. vt. ff. de le. nō eſt nouū. ar. cōtra. xviij. di. qm̄ quidē. dic vt no. l. di. dño ſancto. in gloſ. nonne ꝛc. ꝛ. j. de preſ. veniēs. in gl. ſic p3 ꝛc. Secus ſi reſcriptū contra ius cōe impetret̄. vt. j. de ca.

mo.ex parte. Unde ſcias qḋ ſi in priuilegio dr̄. non ob. tali.l. vel
a tali canone^a. vt.j.e.li.de preb͛.ſi apoſtolica. tūc oīa valent ſi con
cedēs hʒ ius tollēdi. l. vel canonē vt princeps.ff.ne qd in lo.pu.
l.ij.§.ſi quis a principe.C.de teſta.antē.hoc inter li.ff. de le.in.ſi
quis.in prin.ff.de exce.l.iij.in fi.⁊.l.iiij.j.de reſcri.c.nōnulli. Si
vero dicat̄ in genere.nō ob.aliqua.l.forte nō ſufficit nulla.l.ſpe
cificata.ff.ſi qs cau.ſed ⁊ ſi quis.§.quantū.j.de confir.vti.bone.
C.li.x.de pe.bo.ſub.l.ij.⁊.j.de off.dele.ex parte.ij. Nota tñ ꝙ bo
na conſuetudo appellat̄ beata.xvij.di.multis.in fi.Sed ſi dicat̄
non ob.tali.l.ſi ſubſequenter adiciat̄ clauſula generalis. tūc vi
detur ſufficere ad omnē.l.ſubmouendā. Ad hoc.j.e.li.de pcur.
qui ad agendū.Sed ar.cōtra ꝙ valet ⁊ in genere q: tantū valet
genus in oībus quantū ſpecies in ſpecie.ff.de admi.tuto.ſi plu
res.⁊.l.ſi duo.in fi.ff.ſi cer.pe.certū.ſed poteſt hoc diſtin.vtrum
ex certa ſcientia ſcribat an non.vt no.C.ſi cōtra ius vel vti. pub.
l.vlt.facit ad hanc materiā qḋ no.Hoſt.in ſum.de offi.dele.§.j.⁊
§.notandū.iuxta fi. Rubrice.vel dic planius qḋ certi caſus ſunt
i.i quibus non vʒ reſcriptū niſi fiat mentio de iure cōtra qḋ im
petratur.vt.j.de reſcrip.nonnulli.de eta.⁊ qua.eū te.j.de cle. nō
reſi.cū dilectus ⁊.c.cū ad hoc.qḋ ſpecialiter intelligi pōt qñ im
petratur contra conci. gñale.j.de reſcript.nōnulli.vel lateran.j.
de ca.mo.c.pe.⁊ vlt.idem dicendum eſt de quolibet iure in quo
iſtud ſpecialiter continet̄. idem qñ iuris ordo peruertit̄.j.de re
ſcrip.tū cauſam.que ⁊ qñ manifeſtam iniquitatem cōtinet.j.de
reſcrip.c.ij.dicit tamen ala.qḋ ſi aliquod reſcriptū cōtra ius pre
tendat̄ eſt attentis manibus auellendū.C.de ſacri.pa.l.iij.ſed lo
quitur qñ ius pub.offendatur ſic.ff.ne quid in lo.pu.ſi.l.ij. §.ſi
quis a prin.⁊ huius ſnie eſt Hoſt.in ſum.de reſcrip.§.quas vi
res.ver.ſi ſuper ⁊c.⁊ adde qḋ dicā.j.e.li.de reſcri. cū aliquibus.
in glo.j.locorū.xj.di.catholica.nam vnaqueqʒ prouincia abun
b 3 dat in ſuo ſenſu.lxxvj.di.vtinam.ad idem ad ro.xiiij. ¶Conſue
tudines qḋ hoc dicit intellige qñ ipſe conſuet.ſint rōnabiles. vt
xij.di.illud.⁊.j.ſequit̄ alś ſunt totaliter euellēde. vt qñ ſunt one
roſe.qḋ dic.vt.xij.di.omnia.an autē conſue. ſint rōnabiles vel
non.dicit.d.Hoſt.relinquendū iudici cū nec de hoc certa regula
poſſit dari ⁊ hoc ipſe no.in ſum.de conſue.§.j.ver.bene dixi.no.
tñ qḋ bona conſue.appellatur beata.xvij.di.multis.in fi. ⁊ hoc
videas ſi placet qḋ plene dixi de hac ma.xij.di. illud. Cū ſint fa
cti in facto conſiſtant conſiderando actus ex quibus elicit̄ ipſa
conſue.vt.j.di.c.mos.⁊.c.cōſuetudo ⁊.xxv.q.ij.ita nos. in prin.
j.de cō poſ.cū in eccleſia.cum ſi.eſt factū ſed ex quo eſt elicita.tūc
eſt ius.vt.j.di.conſuetudo ad inſtar regule iuris.ff.de reg.iur.l.
j.ſed quero hoc quomodo ſtatutū alicuius loci dicitur eſſe fa
cti ⁊ in facto conſiſtere cum dicatur eſſe ius.vt.j.di.ius ciuile.in
ſti.de iure na.§.j.ad hoc poteſt dici ꝙ eſt duplex ius generale.et
iſto tota vniuerſalis eccleſia regitur.j.eo.canonū.cum ſi.eſt etiā
particulare qḋ proprias hʒ informationes pro varietate locorū
prout vnicuiqʒ viſum eſt ⁊ iſto iure aliqua particularis eccleſia
poteſt regi.vt hoc habet̄.xj.diſtin.catholica.primū ius papa nō
ignorat.vt habet̄.eo.c. in princi. ſcḋm ius cum ſit propriū ⁊ pri
uatum aliquorū vt dictum eſt.illud veriſimiliter ⁊ probabiliter
preſumitur ignorare ⁊ ideo nō intelligit̄ reuocare facti ignoran
tia obſiſtente.⁊ idem poteſt dici de conſue. ⁊ in pre.c. catholica.
que quidem conſue.dr̄ eſſe ius.vt.j.d.conſuetudo.⁊.§.ſeq. vnde
cum talia particularia papa ipſe preſumat̄ ignorare.vt.j.ſequit̄
⁊ facit ad horū declarationē qḋ no.dn̄.dn̄o ſancto.in glo.nōne il
la. Ignorare.ar.ff.de iur. ⁊ fac.igno.in omni. hec litera clare de
monſtrat qḋ hoc nō poteſt intelligi de ſtatutis ſm ius in quib⁹
nouū ius nō ſtatuitur.ſed ius cōe exequitur ſeu firmatur loqui
tur ergo de ſtatutis que ſunt preter ius: vnde ſi ſtatutū alicuius
loci contineat ſimpliciter ius cōe credo qḋ illud toleretur bene
per ius cōe nouiter editum cū ceſſet ratio huius decre. ⁊ hoc ſa
tis pōt colligi per id qḋ no. Inn. ⁊ Hoſt.j.de reſcrip.c.j. Ratio
nabilia reſpicit qḋ dixi.j.de conſue.⁊ ſtatutis. ⁊ de ſtatutis epi
ſcopoꝝ leg.⁊ no.xviij.di.in prin.j.de ma.⁊ obe.c.ij.⁊ de loca.ve
ſtra.de cō.di.iij.c.j.in fi.⁊ no. Hoſt.j.de of.archipreſby.c. vlti.in
glo.ſi.in fi.ibi videre poteris que ſtatuta habēt fieri de conſilio
capitulorū ſuorū.j.de his que fi. a pre. quanto. ⁊ dico qḋ vbi in
hoc caſu ⁊ conſi.capitulū non aſſignata cauſa ꝯdicit epo. vʒ epi
conſtitutio ſiue factum ⁊ tunc habeo capitulū pro conſentien
tibus ar.eius qḋ no.lxv.di.c.j.in glo.vlt. ⁊ hoc per.l.ff.ſol. mat.
dotē.ff.de leg.j.ſi filiuſfa.§.diuus.ad hoc.j.de his q̄ fi.a ma.par.
ca.c.j.⁊ de his que fi.a pre.ſine cō.ca.c.ij. nouiter. Editam. vide
4 quod le.⁊ no.xij.di.c.ij.† Niſi^b. hoc verbū hic ponit̄ exceptiue.
b ⁊.xv.q.iij.de criminē.j.eo.li.de preben.mandatū. Aliqñ tamen
non excipit.vt.ij.q.j.votū.⁊ ibi tenet̄ impropꝛie ⁊ non ponitur
ſic.viij.q.iij.artaldus.⁊.j.de accu.eccleſiaſticis.no.naturam hu
ius dictionis aliqñ niſi ponit̄ pro ſed.xxxviij.diſti. ſedulo.xciij.
di.diaco.de pe.di.j.ſicut primi.vbi de hoc ſic etiam ponitur. de
pe.di.vj.c.j.ſed dic aut hec dictio accedit orationi affirmatiue ⁊

a ¶ De iſta clauſula.vide Jaſo. in l.ſi.C.ſi qui iuſ.

b ¶ Niſi.quot modiſ capiatur. vide late per Dy. i regula pctm̄ li.vj. de hac dictione vid Bart.in.l.ſi cū.§.q iniuriarum. ff.ſi quis cau. late Alex.⁊ iaſon i.l.actione.C.d tráſ.

c ¶ Uide.ſ. in capi.j.de ſum.trini.

tūc excipit ſiue negat vt omnis homo diſputat niſi ſocrates aut
accedit orationi negatiue ⁊ tunc ponit ſiue affirmat: vt nullus
homo diſputat niſi Guido.de hoc dr̄.ff.ſi quis cau. ſi eum in iu
dicio.ſiſti.⁊ qḋ hec dictio qñqʒ ponat habet̄.C.de tranſa. actio
ne.qñqʒ niſi facit adiectionē.ff.de le.ij.fideicōmiſſa.§.ſic fidei.
qñqʒ nec ponit nec facit conditionē ſed priuat.ff.de ma. teſt.l.ti
tia.§.vlti.aliqñ non refertur ad id totū qḋ premittitur.xj. q. iij.
nemo.⁊ no. Hug.xcij.di.Diac.in gloſ.vlt.⁊ prodeſt notare iſta
ad queſtionem cum quis promiſit ſe domū alij non venditurū
niſi mihi qḋ ſcʒ alij vendere nō poſſit ⁊ qḋ mihi vendere tenea
tur. Expreſſe ſic.j.de confir.vti.bone.in fi.⁊.j.de of.dele. qḋ lrīs.
in prin.⁊.j.de priuile.paſtoralis.dic.i.aperte.ad hoc qḋ le.⁊ no.
j.de of.dele.ex parte tua. Derogare.dic qḋ derogare eſt pro par
te detrahere.ff.de ver.ſig.l.derogat̄.ſed huic videtur contradice
re.ff.de ſepul.vio.l.iij.§.diuus.per qḋ ius dici conſueuit ꝙ.l.de
rogat conſuetudini dico quicquid ſit glo.tñ ſuper hoc per doct.
qḋ illud dʒ intelligi cum determinatione ſiue declaratione hu
ius.c.ſcʒ qñ princeps per ſuum ſtatutū vel reſcriptum intendit
non tollere conſuetudinē loci vel ſtatutū vel priuil. vt pʒ exem.
j.e.li.de ſen.ex.alma.in fi.§.vlt.⁊ ſic no. Jo.phy. Hoſ. ⁊ Ber.j.
de fide inſtru.paſtoralis.⁊ hanc ſniam tetigit Innoc.j.de reſcri.
c.j.vbi dicit particulari vni vt alicuius caſtri per aliud non de
rogatum niſi de eo mentio fiat ⁊ ſic intellige correctam ſententiā
Hoſt.quam in ſum.de cōſuetu.§.⁊ de virtute.verſic.ſed ſpeciale
eſt ⁊c.vbi no.contrarium eius qḋ.h.d.⁊ hoc rationabiliter dici
poteſt q: ſtatuta locorum ⁊ conſuet.in facto conſiſtunt.vt.h.d.et
veriſimile eſt romanū pon. ignorare ea que in alieno facto cōſi
5 ſtunt factorū †enim habere memoriā ⁊ in nullo peccare diuinita
tis eſt potius ꝙ̄ humanitatis.C.de vet.iur.enu.l.ij.§.ſi qḋ autē.
⁊ ideo nō eſt veriſimile papam cōtra talia facta que ignorat vel
le ius ſtatuere vel cōtra ea indulgere ad qḋ optime facit.j.de of.
dele.ex parte.ij.ſic etiam no. Hoſ.j.de reſcrip. ex tenore.⁊ ab hoc
non videt̄ voluiſſe conſtitutionē extendi ad ea tollenda q̄ igno
rat.ar.ff.de tranſac.cum aquil.⁊.l.qui cū tu.§.j.⁊.§.ſi. ⁊ non eſt
ferendus.⁊ de cōtrahē.empt.l.in lege.⁊ de his habetur. nec is.⁊
l.ſi is ad qḋ.⁊ idem in indulgentia.vt patet.j.e.li.de reſcri.ſi pa
pa.⁊ tum eo quod hic dicit concordat.C.de inſtitu.⁊. C. de con
fir.l.j.iuxta ſi.ver.ſi que vero ⁊c.

Summarium.

1 ☞ Ignorantes qui dicantur.
2 Sententia cenſetur iniuſta niſi in ipſa inſeratur cauſa propter quam promulgatur.
3 Epiſcopus faciens ſtatutum ꝙ qui fecerit furtum in ſua ciuitate vel dioceſi ſit excōmunicatus an eodem ſtatuto teneat̄ ſi quid tale commiſerit.
4 Manumittens ſeruum ſub aliqua conditione: licet exiuerit de poteſtate heredis tempore conditionis exiſtentis: nihilominus liber efficitur.

Vt animarum. Credo hoc.c. factū eſſe ad declarationē eorum
que le. ⁊ no.j.de ſent.ex.a nobis.ſentētiis quibuſcūqʒ
cū indiſ.loquatur.ad hoc.xxxj.q.j.c.vlti.in princ.vbi
de hoc. Quorūcunqʒ ordi.cū iſta litera ſic indiſtincte loquat̄ vi
detur fauere ſnie illorū qui dicunt qḋ plebanus cū ſit ordi.quo
ad ſuos parochia.vt.j.de offi.ord.cū ab eccleſiarum. poteſt vna
cum ſuo ca.ſtatutū facere quo ad ea que ad ipſum pertinent nā
hoc poteſt qḋ lʒ collegiū approbatum.j.e.ex literis ⁊c.que in ec
cleſiarum.de hoc dicetur.j.e.li.de ver.ſig.conſtitutionem. dic vt
ibi. Et qḋ tales prelati ordinarij ſint ⁊ iuriſdic. habeant probat̄
xj.q.j.experientie.in fi.xv.q.iiij.c.j.ad idem.l.di.in capite.ij.q.j.
nemo.xj.q.iij.nullus facer.ar.ad hoc.j.e.li.de offi.or. ordinarij.
§.in conferendis.vnde dicebat Joā.qḋ quilibet prelatus qui ex
elec.hʒ prelaturam hʒ etiam iuriſdi.vt in prin.decre. cum ab ec
cleſiarum.adeo ꝙ potius ſtatur excōmunicationi prelati ꝙ̄ ab
ſolutioni epiſcopi.vt ibi: ⁊ hoc Joan. no.ix.q.iij.qui reſiſtit.ad
idem no. Hug.xj.q.iij.nullus.ad hoc facit qḋ no. Ber.j.de offi.
or.paſtoralis.in glo.no.ꝙ ⁊ de hoc plene dicetur.j.e.li. de ma.⁊
obe.c.ep̄ali.ibi videas.in gl.vt.iij.q.⁊c. q: eccleſiaſticus ordo cō
fundit̄ ſi ſua vnicuiqʒ iuriſditio non ſeruatur. xj. q.j. peruenit.
in fi.nam video ꝙ plebanus ſiue archipreſbyter ruralis paſtor
appellat̄.vt.lxiij.di.ſe in plebibus.ad idem.xciij. di. ecce.ver.qs
igitur.⁊ paſtor excōicare poteſt.xj.q.iij.c.j. ⁊. q.j. vt euidenter.
in fi.⁊ adde qḋ dicetur.j.de ma. ⁊ obe.c.ep̄ali.in glo. vt.iij.q.⁊c.
1 †Ignorantes.dic ꝙ illi dicuntur ignorantes qui de facto vel de
c iure nihil de aliquo ſciūt nec inde aliquid ſuſpicant̄ ſm Uin.^c
⁊ Hoſ.⁊ eſt propꝛie ignorare aliqd neſcire qḋ dʒ ſcire ⁊ inde eſt
ꝙ ignorans ignorabit̄.xv.q.j.§.j.xxxviij.di.qui ea.⁊ not. ꝙ non
niſi rerū ignorantia poteſt errari.xxxviij.di. ꝙuis. Ignorantia
craſſa nō fuerit talis ignorantia non excuſat.vt hic pʒ.ff.de iu.
⁊ ſac.

⁊ fac. ig. l. nec ſupina. ⁊ .j. de de. ex. mi. apoſtolice. illa dicit̃ ignorantia craſſa ⁊ ſupina qñ aliquis ignorat id qđ publice factũ eſt in ciuitate. vt no. xxxviij. di. in pn. pone exemplũ. xxij. q. ij. §. vlt. .j. qui ma. acc. poſ. cũ in tua. ver. alioquin. vbi de hoc. xij. q. ij. qui diuinis. xj. q. iij. ſi q̃s laicus. ad hoc. ff. de inſti. ſed ⁊ ſi pu. §. preſcribere. ignorantia vero pbabilis excuſat. viij. di. cõſuetudo. ⁊ le. ⁊ no. .j. de de. ex. mi. aplice. ⁊ de cog. ſpi. ſi vir. illa vero ignorãtia q̃ eſt ex culpa nocet. xxviij. di. c. nõ oĩs eſt ſub. §. vlt. ſed ad horum declarationẽ vide qđ not. xxxviij. di. in prin. ⁊ qđ le. ⁊ no. j. q. iiij. §. vlt. Statuto. q. j. per qđ. Sententia dicit tan. qđ q̃uis ex com. ſnĩa appellctur vt hic. ⁊ .j. de ſen. ex. per totum. ⁊ xviij. di. c. vlti. impropie tñ dr̃ ſnĩa q̃ potius punit q̃ cauſe finẽ imponat ſic etiã abſolutio ab excõmunicatione appellat̃ ſnĩa. xj. q. iij. c. ij. ⁊ qđ excõmunicatio ſit pena habes. xj. q. iij. nemo epiſcopor. xxiij. q. iij. corripiant̃. promulgant̃. hic habes q̃ epũs facit ſtatutum cũ pena exc. ſi. .j. de loca. e. j. ⁊ .ij. q. iiij. nullus. ſed nunquid liceret hodie talẽ proferre ſnĩam videt̃ qđ ſic. .j. de ſen. excõ. a no-

2 bis. Fuit. dicit Hoſt. q̃ † ſi in modũ ſnĩe a quocunq̃ iudice proferatur iniuſta cenſet̃ niſi cauſa propter quam promulgat̃ in ipſa ſnĩa exprimatur poterit ergo ſm cũ ſic dicere cũ in Dioc. noſtra omnes vel quaſi ſint fures ⁊ incorrigibiles nec predicatio proſit ⁊ ideo multis craſſantibus nocere eſt vt habeamus aliud remediũ adhibere. ar. vt. ff. de pe. aut facta. in ſi. de pe. diſt. j. aut facta. in ſi. ideo quiſq̃ deinceps furtũ fecerit ⁊c. vt in pre. decr. a nobis ⁊ ſic intellige. .j. e. li. ⁊ romana. §. caueant. ſm Hoſt. nã ibi loquit̃ qñ pro futuro delicto in aliquid ex ſententia promulgat̃. vt puta

a ta excõmunico te ſi furtũ[a] feceris qđ nõ lʒ vt ibi aliud ſi feratur. in genere vt hic dicit ſed pone bononi. epm̃ tale feciſſe ſtatutum nunquid eo ligaret̃ eius metropolitanus ſi furtũ faceret in ciuitate vel dioce. bonon. ſuper hoc varij varia ſcripſerunt vt pʒ in eo qđ no. iij. q. vj. c. j. xcij. diſt. ſi quis epi. in gloſ. ij. in ſi. ⁊ .j. de rap. c. j. ⁊ ibi de hoc ſatis per Hoſ. ⁊ ſatis etiam de hoc no. Innoc. .j. de ma. ⁊ obe. cũ inferior. de hoc etiam plene no. Hoſt. in ſum. de ſen. ex. §. quis valeat excõ. ⁊c. verſi. quid ergo cũ ſc. ⁊ ibi dicit qđ non ligatur ſicut nec ille qui talem caſum conſtituit ibi videas ergo credo talem delinquentẽ ligari. nam ſi filiuſfami. gratum. gerat ⁊ in patrẽ hʒ imperiũ. vt. ff. ad tre. ille a quo. §. vlti. ⁊ facit ad hoc qđ dicit Hoſ. inquit enim illa regula que hʒ qđ inferior ſuperiorẽ ligare non põt fallit cũ maior delinquit in iuriſditione minoris. C. vbi de cri. agi opʒ. autẽ. qua in prouincia. vj. q. iij. placuit. ⁊ dico q̃ nõ ligatur ſnĩa puri hominis ſed caſu cũ epũs autoritate apoſtolica generali: autoritatẽ habeat canonẽ faciendi a quo nullus excludit̃. vnde talis dr̃ ligari ſnĩa pape ad hoc facit. xj. q. iij. nemo contemnat ⁊ ſic intelligo ſnĩam Hugo. ⁊ ſequacium. ⁊ videas qđ dicam. .j. e. li. de ſen. ex. romana. §. j. in glo.

3 bene dicit ⁊c. ⁊ §. caueant. in gl. fuerunt quidã ⁊c. † Idẽ etiã credo ſi epũs q ſtatutũ fecit furtũ fecerit i ſua ciuitate vel dioc. ⁊ hoc rõne predicta nec dicetur iſte ligatus ſua ſnĩa ſed iuris ſuper factum damnati promulgari. lʒ per eum: q̃uis Hoſ. hoc improbare videatur. prout not. in ſum. de ſent. ex. §. item. quid ſi epũs. ⁊ adde qđ dicet̃. .j. e. li. de ſen. ex. ſtatuimus. in glo. ij. ʒ. eo. ⁊c. de hac materia no. Hoſt. in ſum. e. ti. §. j. ⁊ §. que ſit pena. ſub. §. ſi epũs. ſed q̃cq̃d ſcriptũ inuenias nõ recedo ab eo. qđ premiſi q̃uis Hoſt. in predictis videat̃ contradicere vt ſatis not. in ſum. de ſent. ex. §. quis valeat excõ. ver. quid igitur ⁊c. cum ver. ſc. Idem etiã credo de priuilegiato q̃ excõicari nõ poſſit: ⁊ hoc eadẽ rõne. nã intelligendũ videtur niſi aliud exprimatur vel indulgeat̃ qđ nõ poſſit excõicari ab homine qđ nõ eſt hic q̃ eſt ſnĩa ſtatuti vel canonis ergo eſt ſnĩa iuris ⁊ non oĩnis ⁊ canõ inter iſta facit differentiam vt manifeſte colligit̃. iij. q. iiij. nullus. in fin. ad hoc. .j. de ſen. ex. nuper. §. in ſcđo. ⁊ pro iſta parte facit. .j. de ma. ⁊ obe. c. ij. vbi dr̃ qđ ſi quis venerit contra decretũ ⁊ conſtitutionẽ epi dʒ ab eccleſia abijci. ad ideʒ. xj. q. iij. ſi antẽ. ⁊ eſt ratio q̃ facit id qđ a canone eſt damnatũ. vt no. .j. de ſen. ex. a nobis. j. in glo. ſed contra ⁊c. ⁊ ſic ſm hoc videtur ligari ſnĩa talis canonis: ſed videtur contra. .j. eo. li. de conceſ. preben. q̃ cunctis. §. ex parte. poſſet dici q̃ ibi loquitur qñ epũs excõmunicat vt iudex nõ vt ius ⁊ hoc ſatis colligit̃. e. c. iuxta pn̄. ver. nam ſi alicui ⁊c. ſic etiã loquit̃. xvj. q. j. frater noſter. ⁊ hoc indicat litera illius ver. nam ſi vbi dicit. ſi quam proferat in eundẽ. nam canonẽ generalem faciens penam excõmunicationis continentẽ non proferret ſnĩam ſpecialiter in aliquem ſed cõmittens factũ iam a tali canone damnatũ ex ſuo delicto ligatur ab ipſo iure tale factũ damnare. ad hoc qđ no. Inn. ⁊ Hoſt. .j. de ſen. ex. nuper. in verbo talis. ⁊ adde qđ no. Inno. .j. de ſen. exc. a nobis. j. ſm hoc etiam intelligit̃. .j. eo. vel de priuile. ſi papa. §. idem ⁊c. ne aliqui. Nũme. ligati noſcant̃. i. qñ extra parochiam ſuam iuriſditionẽ non hʒ. vnde ſnĩa ſui ſtatuti ſiue ſue. l. non poteſt extendi extra terminos ſue iuriſditionis ff. de iur. om. iud. l. vlt. .j. de offi. vica. nouit. vt .j. ſequitur. ergo ſi ſubditus extra territoriũ ipſius iudicis faciat furtum vtiq̃ non ligatur. arg. ff. de iur. om. iud. l. vlti. ſic etiã not. Hoſt. .j. de ſen. ex. a nobis. j. cuius ſnĩa hic approbat̃. ad hoc etiam facit q̃ in delictis tpe inſpicitur. ff. de pe. l. j. ⁊ ff. de nox. l. qđ ait. §. vlti. Quid

b ergo ſi ſnĩa exc. ſit lata ſub condi.[b] contra aliquẽ vt hic dicit: ſed anteq̃ conditio exiſtat factus ſit de foro alterius modo queritur an exiſtente tali cõditione ligetur illa ſnĩa ⁊ videtur q̃ ſic q̃ tpe conditionis appoſite inſpicitur in ſententiis. ij. q. vj. biduũ. preterea in pignoribus inſpicitur tpe conditionis appoſite. ⁊ non

4 exiſtentis conditionis. ff. qui po. in pig. ha. potior. §. j. † Item ſi manumittat aliquis ſeruũ ſuũ ſub aliqua condi. lʒ exiuerit de poteſtate heredis tpe conditionis exiſtentis nihilominus liber efficitur q̃ inſpicitur tpe cõdi. appoſite. C. de teſta. ma. l. ſtatu liber. ⁊ hoc cõiter tenet̃ per Lan. Hoſ. Tan. ⁊ Vincẽ. .j. de ap. preterea. ⁊ idem tenet Ber. brix. in ſua qõne. que incip. q̃ ſententia exc. ⁊c. ſed multũ ob. .j. de ſen. ex. a nobis. ij. ⁊ .j. e. li. de ſen. exc. romana. §. j. nam per ſnĩam conditionalẽ non ligantur niſi ſubditi igitur illi tantũ qui ſunt ſubditi tpe condi. exiſtentis q̃ ſnĩa conditionalis nõ ligat anteq̃ conditio exiſtat. inſti. de ver. obli. §. ex conditionali. ff. de ver. ſig. cedere diem. Item tempore condi. exiſtentis inſpicitur. ff. de dona. inter vir. ⁊ vxo. ſi ſponſus. ⁊ hanc ſnĩam tenuit Dama. in pre. decr. preterea. que ſnĩa videtur verior. ar. huius decre. Territoriũ. lxx. di. Ego Lodouicus. ff. de ver. ſig. pupillus. §. territorium. ⁊ ſequunt̃ iſta verba. ff. de iuriſ. om. iudi. extra territorium. Ius dicenti id eſt iudici etiam ordi. vt pʒ. ff. ſi quis ius di. per totũ. Non pareatur in pub. hoc vult

a dicere ſi ab eo qui eſt extra iuriſdi. ſui iudicis. nõ paretur ei. qđ ſtatuit ipſe iudex ordi. hoc eſt impune id eſt ex hoc non cadit in penam ſtatutam ab ipſo ſtatutũ faciente ſub cõditione: ſed puniri deberet ab eo in cuius iuriſdi. deliquit. ij. q. vj. c. j. ⁊ le. ⁊ no. .j. de rapt. c. j. tñ ad declarationem iſtorũ que dicunt̃. hic vide qđ no. xvj. q. j. c. j. in gl. dicit quidam. ver. ſed quid ſi parochi. ⁊c. q̃ gl. vniuerſaliter male cõſueuit haberi ſed illa gl. hoc vult dicere q̃ ille in cuius dioc. deliquit imponat penã delinquenti de iniu-

b ria facta ⁊ de ſatiſfactione facienda damnũ paſſo ſed ille qui eſt ipſius delinquẽtis ordinarius imponet penitentiã de peccato.

a ⁋ Quid ſi dicat. Excõmunico te q̃ furtũ feciſti vide Inno. iij. q. iij. c. j. ⁊ c. ſi epiſcopus.

b ⁋ Vide hoſt. in c. preterea. de ap. ⁊ hoc. l. e. gratum. ⁊ c. relatũ. de offi. dele. Inno. in ſum. e. q.

⁋ De reſcriptis Rubrica.

⁋ Ad huius rubrice declarationem aliqualem notãdum eſt q̃ repentur qđ lʒ reſcriptum cauſe cognitionem habere preſumit̃ in qua aperte quicquid facti narrat̃ q̃ ſemper ſubintelligit̃ hec clauſula ſi preces veritate nitantur. ʒ. eo. c. ij. C. de diuer. reſcrip. vniuerſa. ad hoc. .j. de offi. deleg. ex parte. ij. xxv. q. ij. vniuerſa. ſic etiam ſcripſit Hoſt. in ſum. eo. ti. §. qđ iuriſdi. ⁊c. ver. ſed hoc ⁊c.

Summarium.

1 ⁋ Papa vel imperator mandans aliquid vel indulgens facit ius ſpeciale in negotijs ⁊ inter perſonas in quibus promulgatur.

2 Excommunicatus dans ſuper. appellationis proſecutione vel excommunicationis procuratorem ſpecialem non tamen poteſt dare vel conſtituere generalem.

3 Excommunicatus pro heretico habetur.

4 Excommunicatus omnia põt que ad ſui pertinent defenſionẽ.

Ipſo iure. Habes ſi. .j. e. li. de vita ⁊ ho. cler. clerici. j. rñ. j. ſi. ⁊ dic ipſo iure id eſt ipſo facto ſine alio hominis adminiculo. item habes ſi. .j. de elec. quã ſit. in ſi. Reſcriptum. dic q̃ reſcriptum eſt ab apoſtolico vel imperatore reſcribitur ad conſultationẽ quale eſt illud. xij. q. v. cõſuluiſti. .j. de offi. le. cõſuluit. vel ad relationem. .j. de offi. le. cõſuluit. vel ad relationem. .j. de procu. in noſtra. vel ad intimationem. ʒ. e. ex parte. vel ad conqueſtionẽ. .j. de procu. querelam vel ad ſuppli. .j. de eo qui cog. conſan. ibi iuxta Iorda-

1 ne. † Item ⁊ ſi proprio motu alicui vel aliquibus corpori. collegio vel vniuerſitati vel ciuitati mandat aliquid vel indulget q̃ facit ius ſpeciale in negocijs ⁊ inter perſonas in quibus ⁊ inter quas promulgatur. C. de le. ⁊ cõſti. l. ij. ⁊ .j. de cõceſ. preb. c. cõſtitutus. ſm Hoſt. per ipſum id eſt per autoritatẽ iudiciariã cuius vigore nõ valeat iſta fuit olim ſnĩa Tan. ⁊ Vin. de of. dele. prudentiam. §. vj. vbi dicebat ipſe Vinc. indiſtincte verum eſſe q̃ litere excõmunicato conceſſe niſi ex certa dñi pape ſcientia fiant precipue ſuper excõmunicatione nullius ſunt momenti. ⁊ qđ dr̃ in prin. §. vj. intelligit̃ ſic ſtare poſſe q̃ poſt literarũ impetrationẽ excõmunicatus fuit ab homine vel canone. vnde eo abſoluto eis vti poteſt vt prius ſm Vin. Phy. ⁊ Tan. quam ſententiam teneas ⁊ ſic etiam intellige. .j. e. li. de excep. pia. ⁊ ſi a prin. reſcriptũ fuit legitime impetratũ quamuis ſuperueniat excõmunicatio

a ¶ Et c. au-
di. Jtē excō
municatio
a deo ſepa-
rat. xxiiii. q.
iii. certum.
Jtem impe
dit abſolu-
tionē pctōꝝ
xxiiii. q. v. q
cūq. itē ab
eccleſia fide
lium remo-
uet. xi. q. iii.
oīs. ⁊ c. ſeq.
hic alleg. itē
mortificat
oia bona o-
pera i ca fa-
cta. xxiii. q.
iiii. ſi qs. et
q. vii. quem
admodum.
Jtem tollit
ſuffragia ec
cleſie in vi-
ta ⁊ morte.
xi. q. iii. qui
cūq. intra-
itē excludit
a regno celo
rū. xxiiii. q.
i. quicunqꝫ.
itē inducit
eternā dam
nationē. xi.
q. iii. nemo
epiſcopoꝝ.

in actorē ⁊ in cauſa nihilominus procedaꝰ tꝫ proceſſus ſiue exci-
pit. vt in pn. decre. pia. ⁊ cū iſta litera dicat ꝙ nō tenet proceſſus
habitus ex vigore talis reſcripti. plene demōſtrat ꝙ recōuentio
non pōt fieri corā tali iudice ⁊ ſi fiat ꝙ nō teneat. Ab excōicato-
maiori excōicatione q̄ a cōmunione fideliū ſeparat. in. qō. iiii. c.
vlt. ſ. de ſen. exc. ſi quid. ſ. de exce. pre. a nobis. ſic etiam no. Hoſ. ⁊
Hoſt. de of. dele. pndentiā. §. vi. ⁊ qō hic dicit intelligo de excō
cato publico. ar. eiꝰ qō leg. ⁊ not. ſ. de excep. exceptis. in ſi. ⁊. ſ. de
re iud. ad probādū. ſi aūt erat occultus vꝫ ⁊ tenet excōicatio. ar.
ſ. de ſenten. excom. ſignificauit. ff. de offici. pre. barbarius. infra
de procu. conſulti. iur. ſi. vbi etiā nihil approbat Hoſt. vbi vi-
dere poteris aliquibꝰ tn̄ dictū hoc nō placet cū hec litera indiſt.
loquaꝰ ad hoc. xxxi. di. omo. xxxi. q. i. c. vlt. in prin. ſ. de cōn. lep.
qm̄. in ſi. ſed ego a primo dicto nō recedam vt etiā plane innuit
Inno. ſ. de ſen. ex. ſi vere. in glo. ab excō. ⁊c. iuxta ſi. vbi incendiū
toleraꝰ ⁊c. & c. ti. ceterū. in glo. elidi poſſunt ⁊c. iuxta prin. ⁊ hic
videas qō no. Ber. brix. in ſua qōne q̄ incip. quidam epiſcopus
cū haberet ⁊c. ⁊ qō dicetur. ſ. e. li. de lit. cōte. excep. in glo. iſta ver
ba ⁊c. Articulo. ſ. de excep. venerabilē. ad intelligentiam eius ꝙ
hic dr̄ ſcire debes ꝙ quatuor decre. ſ. de excep. dilecti. dilecto. c. ſi-
gnificauerunt. ⁊ in pre. c. venerabilem. intelliguntꝰ de excōicatio
ne appoſita in iudicio ⁊ qn̄ eſt reus ⁊ conuenitꝰ ⁊ proſequitꝰ ap.
de hac traditꝰ ꝙ nō tollit excōicatio auxilium defenſionis vel p-
ſecutionem appellationis vt ibi dicitur: verūtamen dicit Vinc.
ꝙ non eſt ei cōmunicandū niſi det procur. per quem ſe defendat
⁊ ille pōt ſibi cōmunicare ⁊ ita ſtat in vigore ſuo decre. ſ. de iud.
intelleximus niſi vbi nollet dare procur. vel etiam nō poſſet ha-
bere in veritate tunc enim ei cōmunicabiꝰ in cauſa tantū ⁊ fiet
ei copia euangeliorū ad iurandū ſicut cōmunicabiꝰ ei in alijs. ſ.
de ſen. ex. cū voluntate ⁊ hoc no. ipſe Vin. & eo. ab excōicato. ſed
2 hoc intellige ſane. †nam lꝫ excōicatus ſuper ap. proſecutione vel
excōicationis poſſit dare procur. ſpecialē. non tn̄ poteſt dare vel
conſtituere procu. generalē ad impetrandū ⁊ ſi aliquis procura-
a h excōicato datus generaliter ad impetrandū vult vti hac pro
curatione. in articulis defenſionis ⁊ appellationis in quibus ex
cōicatus auditur dico qō non poſſit: cū procuratio talis nō va-
leat niſi adhereret in forma procuratoris vt faceret ea q̄ in perſo-
na propria ipſe poſſet vel teneretꝰ facere. ſ. de dila. propoſuit nec
dꝫ eſſe deterior conditio procurator. quā dnī. ff. de procur. Sed ⁊
hec. §. defendere. ſic etiam no. Vin. ſ. de procu. conſulti veruntā-
men no. ꝙ ad hoc vt valeat impetratio ab excōicato facta duo re
quiruntur ſm Hoſ. vt not. Hoſ. in ſum. de excep. §. itē quare. de
excom. ⁊c. primū ſi eſt qō originaliter reus fuit in primo iudicio
in quo appellauit. ⁊ ſuper quo impetratur: nā etiā excōmunica
tus bene appellauit vt patet in eo qō le. ⁊ not. iii. qō. ix. re vera ⁊
ideo ſuper ea pōt impetrare vt hic ſcōm eſt ꝙ excōicatio nō con-
tingat articulum ſuper quo impetrat ⁊ ſic loquitur pre. decre. ſ.
de excep. venerabilē alioquin litere impetrate in forma cōmuni
nō facta mentione de excōmunicatione elidi poſſunt. & eo. dile-
ctus. i. hoc etiam no. Hoſt. in ſum. de excep. §. i. quando. ver. vn-
de ad hoc ⁊c. ſcias tn̄ ꝙ Inno. ſcripſit ꝙ etiam actor cauſam ap.
proſequi poteſt. nec ob. ei exceptio ex. ad hoc. ſ. de excep. ſignifica
uerunt vbi hoc no. aln contra ⁊. tit. excep. vbi dicitur ꝙ exceptio
excommunicationis in qualibet proſecutione litis opponitur.
igitur eſſe poteſt appellatio ſed Innoc. illud non intelligit niſi
in cauſa ap. ar. pre. decre. ſignificauerunt. ⁊ hoc forte verum eſt
prout etiam not. Vin. in pre. c. ſignificauerunt. ⁊ ibi etiam idem
recitat Hoſti. ⁊ videas quod dicetur. ſ. eo. li. de excep. pia. in ver-
bo iudiciorum ⁊c. dicas igitur ꝙ excōicatus impetrare non pōt
ſuper quocunqꝫ niſi in caſibus hic expreſſis non facta mentione
de excōmunicatione. ſ. de off. or. ex parte. de offi. deleg. cū contin-
gat. de ſen. exc. per tuas ⁊c. cum pro cauſa. ⁊ hoc indiſtincte verū
eſt qn̄ ſuo proprio noīe impetrat ⁊ in ſuū fauorem ⁊ ſic intelligo
qō hic dicit ⁊ ſatis colligitur ex litera proxi. prece. ſic etiā loquitꝰ.
ſ. de eta. ⁊ qua. cū bone. de app. paſtoralis. ⁊. i. decre. dilectus. aꝰs
inſurgeret hic ar. a contrario erroneū ⁊ peruerſum ſcꝫ ꝙ excōi-
catus admitteretꝰ nomine alieno ad impetrandū ſuper app. vel
ex. qō eſſet abſurdū qꝛ excōicatus regulariter repellitꝰ ab omni
actu. ſ. e. li. de excep. pia. iuxta prin. nam cū dicat hec litera ꝙ ex-
cōmunicatus non poſſit impetrare ſuper alio q̄ ⁊c. demonſtrat
ſumpto ar. a contrario ꝙ ſuper illo poteſt ⁊ ſic ptꝫ ꝙ non loqui
tur qn̄ nomine alieno impetrat ſed potius ſuo ſed quid ſi excō-
municatus noīe alieno reſcriptū impetrauit ⁊ autoritate eius
proceſſum eſt nunqd vꝫ videtur ꝙ non ad hoc qō le. ⁊ no. ſ. de p-
ba. poteſt ceſſare tanq̄ ſit impetratū ab eo qui non eſt de corpo-
re eccleſie ⁊ q parit ad hoc qō leg. ⁊ no. de pe. di. i. §. hoc idē. ver.
idem ſi a mortuo ⁊ qꝛ in talibus mortua eſt vox excommunicati
3 vt in caſu ſimili dicimus. ii. q. vii. placuit. in ſi. ⁊c. nullus. †Item
ad hoc facit ꝙ excōmunicatus pro heretico reputaꝰ. iiii. qō. i. qō

autē. vbi excōmunicati pro hereticis habentur. ⁊ no. xxiiii. q. iii.
inter hereſim. ſ. de here. c. ii. in glo. vnde excōicatus eſt iam mem
a brum diaboli ⁊ extra eccleſiam eiectus. xi. q. iii. oīs chriſtianus. ª
⁊. c. ſe. ⁊ ſi alicui aliud concedaꝰ ad petitionē hereti. ⁊ illud non
tenet. e. li. de hereti. quicūqꝫ. §. ad hoc ſi videtur in propoſito. nā
qō alicui non lꝫ nomine ſuo nec alieno licebit. ſ. e. li. de re. iur. ꝙ
alicui ſed contra hoc no. Ber. ſ. de procu. conſulti. vbi etiā no. p
Hoſti. ſalua debita reuerentia contrarium ſentientibus credo
Ber. hic bene dicere ſcꝫ qō tenet impetratio reſcripti ſi non fuit
exceptū de excommunicatione ⁊ ſic intelligendum puto qō not.
ipſe Ber. cōpoſ. in pre. decre. pia. quod etiam not. Ber. con. & e.
tit. literis in glo. queritur hic primo ⁊c. ſcꝫ quando nomine alie
no impetrauit excōmunicatus nō ſuo ⁊ videtur Inn. tenere in
ſ. decre. pia. in glo ſed quare in prin. quo caſu plus inſpicio ⁊ at
tendo eum qui cōceſſit non tn̄ contemplatione impetrantis ſed
eius pro quo impetratur q̄ ipſum impetrantem vt aꝰs dicimus
in caſu conſimili. de cō. di. ii. ⁊ dixit in fin. ea que poſſunt in con-
trarium allegari intelligo locum habere ante impetrationem.
non ob. quod dicitur in. ſ. c. quicunqꝫ. §. ad hoc. qꝛ ſi bene videa-
tur loquitur quando dignitas vel perſonatus vel alia ecc. bene-
ficia conceduntꝰ alicui ad preces heretici veri non interpretatiui.
illud autem. c. quod autem loquitur de excōmunicato qui inter
pretatiue nō vere dr̄ hereticus ⁊ inter iſtos hereticos magna eſt
differentia qꝛ ſi quis percutiat clericum vere hereticum non in-
cidit in canonem ſi quis ſua. ad hoc in auten. de priuile. do. §. ij.
ſic etiā no. Inno. ſ. de ſen. exc. ſi vero. is autem qui in excommu-
nicatum non depoſitum manus inicit violentas bene ligatur
ſm Jo. ⁊ no. xvii. q. iiii. ſi quis deinceps. ⁊. xxiii. q. v. excōicato-
rum. de hoc etiam no. h. ſ. de ſen. ex. contingit. i. vnde non ſequitꝰ
nō tenet donatio ad preces veri heretici de ſpiritualibus facta
ergo nō tenet impetratio reſcripti alieno nomine facta ad lites
per excōmunicatū. excōicati vero dicuntꝰ heretici. i. ab vnitate ⁊
ſacramentis eccleſie ſeparati. ſ. de ſen. exc. ſi quē. nō qō male ſen
tiant de fide qō non eſt de vero heretico vniuerſali qui ſm veri-
tatem poteſt legitime poſſidere. viii. di. quo iur. xviii. q. vii. c. i. ii.
⁊. iii. ſic nec impetrare. ad hoc. xxiii. q. i. in pri. vel forte poſſet in-
telligi. i. decre. quicunqꝫ. §. ad hec. quando ſcienter facta eſſet col
latio ad inſtantiam heretici. ⁊ hoc innuit vbi dicit ad preces. et
ſic contemplatione heretici cōcedere videaꝰ ſed quaſi cōtra pro-
cura. impetrantē vel contra dominū eius pro quo impetrat op-
ponitur coram auditore contradictarū exceptio. ex reſcri. admit
tetur excep. arg. hic tamen non admittitur ad probandū excep.
extra curiam per teſtes vt ſeruat curia: ne ſic malitioſe impetra-
tio differaꝰ ſed pone ꝙ tu eras excōicatus ratione cōtrouerſie q̄
inter te ⁊ me vertitur vel verti ſperaꝰ impetras literas non con-
tra me nunquid poſſum tuam impetrationem impedire p hāc
excōmunicationem obtinuit qō non qꝛ cum tu non agas contra
me contra te excipere non poſſum cum exceptio ſit actionis ex-
cluſio. ff. de excep. l. ii. ſic etiā ſcrip. ſit. B. cō. & cod. nōnulli. ad hoc
facit expreſſe quod not. Inn. ſ. de ſent. exc. ſacro. in glo. ſi fuit pe-
titum ⁊c. ibi exceptio aūt. ibi videre poteris. Item quero an ex-
cōmunicatus ſuū procur. admittere debeat ad conuentionē iu-
dicum dico ꝙ non qꝛ ſi bene aduertatur conuentio iudicum eſt
coimpetratio nam actor vnū ponit nomine ſuo reus vero aliū
nomine ſuo auditor dat tertium vnde cum reus excommunica-
tus vnū ponat ſuo nomine illum dr̄ impetrare qō nō poteſt ni-
ſi in caſibus hic expreſſis. vt hic ptꝫ ⁊ hoc ſatis poteſt comproba
ri per id quod habetur. xxiii. q. i. pudenda. i. R. ſ. de elect. qō ſi-
cut. §. ſuper eo. in ſi. ⁊ quod no. Inno. ſ. de offi. ordi. irrefragabi
li. in glo. xiii. in prin. ⁊ de elec. illa. in glo. i. iuxta ſi. ibi videtur qō
etiam ⁊c. tamen coram iudice impetrato ab actore bene ſibi legi
tima defenſio reſeruatur. ſ. de excep. cum inter. Impetrati. ergo
in his caſibus tenet impetratio quamuis facta ab excommuni-
4 cato. †⁊ hoc ideo qꝛ excōmunicatus omnia poteſt que pertinēt
ad ſuā defenſionē: prout not. ſ. de iudi. intelleximus. de excep. cū
inter. ſed Hugo. not. ꝙ excommunicatus poteſt opponere exce-
ptionē facti ſcꝫ negando ſe debere introducendo teſtes defendē-
do ſe. ſed ſi velit opponere except. de iure ſcꝫ quod velit aliquid
obijcere in perſonam actoris non dꝫ audiri idem ſi vult recōuē-
nire ſm Hug. qui ita no. iii. q. i. quidam. pro quo facit ꝙ cū ex-
cōmunicatus ſit extra corpus eccleſie non dꝫ vti iure potentis. ſi
ne defenſione. vin. di. quo iure. ⁊. ſ. de vſur. qꝛ fruſtra. ſed vin. di-
cit ꝙ ſole ille excep. cōpetunt excōmunicato que faciunt ad cau-
ſe defenſionem vnde exceptionem pacti de nō pe. vel rei iud. vel
iuris opponere pōt ſm vin. qō cōiter approbaꝰ per decre. ſ. de
excep. cum inter. vbi hoc no ipſe vin. vnde dicebant Jo. Pbr.
⁊ Goff. ꝙ omnis defenſio datur ſiue ſit odioſa ſiue fauorabilis.
qꝛ hic inſpicitur equitas in iudicio ⁊ equitas iudicantis vt in
pre. decre. cum inter. ⁊ hoc ipſi not. ſ. de here. ſi aduerſus. de hoc
etiam

etiam ſatis no. Hoſti. in ſum. de excep. §. ꝛ qn̄. ver. tanta ergo ꝛc. ibi videre poteris qꝛ idē tenet ꝛ ſcias ꝙ hec decre. plus cōtinuit in integra hoc in fi. vbi ſic dicebat͛ qꝺ aut cum eo actū eſt coram ordi. iudice irritū eſt cenſendū niſi pars que conuenit͛ ſcienter admiſiſſet eundem ꝗ particula fuit deciſa qꝛ derogabat predicte decre. ſ. e. li. de excep. pia. ꝛ ſm hoc intellige qꝺ no. Hoſt. in ſum. de procu. §. quid dari. ver. is vero. ꝛ no. qn̄o iſta litera loquit͛ in diſtincte ꝛ dicit impetratū ſed hoc mirandum videt͛ certū eſt qꝺ proceſſus corā ordi. habitus valeret quare ergo non tenet ſi ego excōicatus ab eo impetraui iudicē dele. dic ꝙ iuriſditio dele. ſumit initiū a perſona mei agētis ꝛ impetrantis ꝛ ideo cū debeā repelli ab omni actu legitimo. vt. ſ. e. li. de excep. pia. ꝛ de ſen. ex. ſolet. iuxta fi. ꝛ. c. lꝫ. initiū vitioſum eſt ꝛ ideo non pōt bonus finis ſubſequi. j. q. j. principatus. cum fi. ſed inordinaria iuriſditio non eſt ita ꝛ ideo ſecus. Item ſi hoc bene attendat͛ tollit ſententiam Hoſ. quā no. ſ. de of. dele. prudentiam. vbi dicit ꝙ bene valent litere impetrate ab excōmunicato in cauſa inquiſitionis de hoc dicetur. ſ. eo. li. de accu. ſi is cui.

Summarium.

1 Multitudo oneroſa nihil habet honeſtatis.
2 In ſtipulationibus damni infecti nō debet quis eſſe obligatus in infinitum.
3 Fraus non committitur ſi fiat ſm iuris preceptum.
4 Citatio valet quamuis in ea nō inſerantur nomina illoꝝ quos quis vult conuenire dummodo in actis iudicis ſint expreſſa.

Cum in multis.

Infinitas. i. gn̄alitas ſ. e. ſedes. Reprobat͛. ꝛ merito infinitas reprobat͛ ſiue gn̄alitas qꝛ multitu-
1 do eſt canonibus inimica. ſ. de preben. qꝛ intantū. † ꝛ
a multitudo oneroſa nil hꝫ honeſtatis.ª in auten. de referen. ad fi. col. ij. ꝛ no. de hoc. xxiiij. di. tales. ſ. de eta. ꝛ qua. cum ſit. ꝛ primo probat͛ circa regionū diuerſarū inuentionē. ſ. de reg. iur. nimis. ſ. e. li. de reli. do. religionū. item circa teſtes. ſ. de teſti. cū cauſam ꝛ. c. ſignificauerūt. ff. de teſti. l. j. in fi. itē in reprobatione teſtiū. ſ. de teſti. lꝫ dilectus. item in his que relinquunt͛ in redemptionē captiuorū reſtringit͛ infinitas. C. de ſac. ſan. ec. vt inter. Itē ſeueritas diſcipline reſtringit͛ cū multitudo eſt in cā nec puniri pōt. xliiij. di. cōmeſſationes. xxiij. q. iiij. non pōt. in fi. ſ. de cle. ex. militatores. Itē heres nō eſt onerandus vt infinitū ſoluat fideicō. ff. de le. ij. fideicōmiſſa. §. ſi quis. x. Itē nō valet pmiſſio ne vlla exceptio deſerti iudicij obiciat͛. vt. ff. ſi qs cau. ſed ꝛ ſi quis. §. que-
2 ſitū. † Item in ſtipl'onibus dāni infecti non dꝫ quis in infinitū eſſe obligatus. ff. de dam. infec. qui bona. §. vlt. ſ. de fideicō. cum pro quo. Itē generalitas reprobat͛ vt nō valeat reſcriptū generale cōtra ſpeciale. ſ. de do. ꝛ contu. ex literis. item legatū qꝺ ſciri non pōt ex teſtamento nō valet. ff. de iure fiſ. ita fidei. ꝛ hec generalitas ſiue infinitas illius clauſule quidā alij de qua habet͛. ſ. eo. paſtoralis ꝛ. c. ſedes. reſtringit͛ ad certū numerū reoꝝ ne dele. per eius generalitatē quaſi ordi. videret͛ ſm Ber. item reſtringitur circa graduū computationē. de conſan. ꝛ affi. tua. item in caſu. xi. q. iij. qm̄ multos. Item circa litiū motionē. ſ. de do. ꝛ cōtu. finē. Prouide de id eſt ad prouidentiā ſiue prouiſionē illorū cōtra quos litere impetrantur fi. ſ. de offi. dele. ſuper qōnum. §. verum ſm Hoſt. vel dic prouide. i. cū magna diligentia. Generalē clauſulam. bene dicit qꝛ preter illos. iiij. cōueniri poterant oēs expreſſi ſm Inno. ꝛ Pet. De his noſtris. cū hec litera dicat noſtris demonſtrat hoc. c. non extendi ad literas ordinarioꝝ. ꝛ eſt ratio qꝛ ſi dubiū occurrat pōt citius haberi recurſus ad ordi. ꝙ ad papam nec tantū frequentant͛ litere ordinarioꝝ ſicut pape. ar. ad hoc. ſ. de of. dele. cū ſuper abbatia. ꝛ. c. ſeq. ſuper qꝺ. §. qm̄ vero. ꝛ ideo dixit literis noſtris ſm Hoſti. ergo ſm hoc cū legatus in ſua prouincia ſibi decreta ſit ord. ſ. e. li. de offi. leg. legatis. ad ipſius literas hec decre. minime extendere cum dicat literis noſtris qꝛ ſic intelligit͛ manare a ſe. ap. qꝺ a legato eius manat. vt le. ꝛ no. per Inno. ꝛ Hoſt. ſ. de fil. preſby. dilectus. ſed in Spe. not. contra. R. de cita. ver. quid ſi in literis legati. eſt rō. qꝛ eadē eſt ratio in literis legatorū ꝛ aliorū ordi. ſcꝫ vt fraudibus obuietur ergo idem ius eſt cenſendū. ā. de conſti. tranſlatio. C. de nup. l. vlt. in fi. ſ. de cōfir. vti. cū dilecta. item qꝛ nō eſt veriſimile ꝙ papa magis velit ſuorū ꝙ alioꝝ iudicum reſtringere poteſtatē ſm hoc ergo dic literis noſtris. maxime. hoc dictum mihi placet. ppter rationē pdictā ſcꝫ vt fraudibus obuiet͛ propter quā cauſam emanauit iſta conſtitutio. ꝛ fuit etiam decre. Alex. iiij. c. ne. cum per illam que hodie eſt remota. ꝛ ſi bene aduertas illa iura ſuperius alleg. per Hoſt. nihil probant de intēto niſi. ā. ſcripto. ar. n demonio meridiano papa lꝫ dicat literis noſtris nō ppter hoc literas aliorum excludit nam ſi hoc eſſet ſequeretur qꝺ iſta clauſula non poſſet poni in literis aliorum iudicum qꝺ ridiculum eſt dicere cum quilibet ordi. ſuarum cogitationum cauſam poſſit committere ſicut placet. Inſeritur hoc modo conquerit͛ titius de petro ꝛ quibuſdam alijs. vt. ā. e. paſtoralis Ber. Tres vel. iiij. iſte numerus fuit arbitrarius ad arbitriū iudicis principis ſicut ea que ſunt de iure poſitiuo habes fi. ſ. de elec. cū apoſtolus ſicut als pretoꝛ etatem. xvij. an. ſtatuit eſſe aptam ad poſtulandum. ff. de poſtu. l. j. ſic etiam ſtatutus eſt numerus referendariorum ſcꝫ. viij. in auten. de referen. in prin. ad arbitriū principis ꝛ ſuper indiuiſibili vltra. iiij. poſſunt in iudiciū citari per illam clauſulam generalem. Item omnes vltra. iiij. qui ius habent in re. poſſunt agere vel defendere pro iure ſuo coram illo iudice. ar. ſ. de reg. iur. cum limi. ſ. de offi. dele. ſuper eo. ſ. eo. lib. de elec. ſtatuimus. de teſti. veniens. ſm. B. ꝛ qꝺ dixi de re indiuiſibili. intellige vt ſunt omnes ſeruitutes excepto vſuf. ff. ad. l. fal. l. j. §. ſi vſuſfruc. ꝛ eſt etiam exemplū. ff. de ſerui. vt ponant. §. j. ꝛ. ſ. de iure patr. c. j. vnde cum hoc. c. tantū fraudem prohibeat non extendet͛ ad caſum niſi vltra. iiij. eſſent de iure. ad eundem iudicem remittendi ſuper re eadem vel diuerſis. qꝺ dic vt no. Inno.
3 ā. e. paſtoralis. in gl. quid ſi ꝛc. ꝛ etiam hic notauit. † Fraus in hoc caſu non ſit fraus ſi fit ſm iuris preceptum. ff. de qui. re. ad eundem iu. ea. l. j. ar. ad hoc. xxiij. q. iiij. qui peccat. in princi. ſic etiam nō hꝫ locum hoc. c. vbi multi loco vnius habentur. ff. iudi. ſolu. iam tamen. §. vlti. ff. de condi. ꝛ demon. cui fundus. in fi. ꝛ hanc ſententiam tenent omnes qui ſuper iſto. c. notauerunt. excepto Hoſt. qui dicit ꝙ nulla vniuerſitas nullū collegiūꝫ poterit per hanc clauſulā generalē conueniri niſi vniuerſitas vel collegium aliquod fuerit ſpecificatū. vt. ā. c. ſedes. ꝛ eſt rō ſm eum qꝛ ſcōm ſtilum curie alia eſt forma litere impetrate cōtra ſingulares alia contra vniuerſitatem ꝛ idem qſi aliquis baro nobilis conuenit͛ ergo ꝛ nūc vniuerſitas aliqua eſt ſpecificata ꝛ tunc etiam vltra iiij. per generalem clauſulam potuerūt cōueniri dummodo nō ſint maiores ꝙ expreſſa fuit aut nulla eſt ſpecificata ꝛ ſic nulla poterit cōueniri ſm Hoſti. ꝛ dicūt Inno. ꝛ. h. cō. idem de quod dicit hec litera ſi in reſcripto ponat͛ illa clauſula nōnulli hoīes vel alie ſimiles clauſule cū ibi eadē ſit ratio idē etiam vt ſi dicit͛ ſibi damnū vel iniuriam factā per hoīes alicuius loci qꝛ etiam cōueniet eos vt vniuerſitatē ꝛ tūc loco vniꝰ cenſent͛ vel ſi in loco illo nō eſt vniuerſitas nō poterūt per illam clauſulam cōueniri vltra. iiij. idem etiā videtur ſi in literis dr̄ cites omnes illos qui ei contradixerint vel qui eum moleſtant vel quos talis tibi nominauerit ſm Inno. ꝛ. h. cō. Non trahantur facias vim in verbo coactionem denotat. vt. ſ. de fo. compe. ſi diligenti. §. j. ſed nec voluntarium litigabūt qꝛ hec iuriſditio minime prorogat͛. ſ. de of. dele. i. ꝛ. G. ſm Hoſti. ſed in cauſa inquiſitionis ſiue de crimine ſiue de iure inquiratur plures ꝙ quatuoꝛ poſſunt citari, cū hec ſint de intentione mandantis ſm. h. cō. Item qꝛ non trahantur in iudiciū ſed ſuperioꝛ ex officio inquirit ſiue inquirendo mandat. ſm Inno. Quoꝝ illorum ſcꝫ quos intendit conuenire per clauſulam generalem quidam alij. Nomina id eſt cognomina ſeu alias circūſtantias. i. circūlocutiones certas vt oīs equiuocatio tollatur. ſ. de teſti. lꝫ ex quadam. §. teſtes. arg. ff. ſi cer. pet. l. de crimine alias contra. ā. eo. ti. ſignificante ꝛc. qꝛ nonnulli ſm Hoſt. Primo citatorio cuiuſlibet illoꝝ quatuoꝛ ſm. h. Inno. ꝛ h. cō. Exprimat. iſta expreſſio dꝫ in actis ſcribi. ſ. de proba. quoniam contra. vt cum alij poſtea citantur in determinato loco ne variauerit actor. vt ex variatione competat eis exceptio ſm. h. vnde dicebat Hoſt. ſi in primo citatorio cuiuſlibet perſone non exprimant͛ nomina preſumit͛ impetrans doloſe verſari ſed ſi in primo cuiuſlibet opponitur. non eſt neceſſe qꝺ in ſequentibus opponat͛ ꝛ credit ſufficere ꝙ in pmo citatorio illius qui primo citabit hec noīa exprimantur dummodo per manū tabellionis fiat ꝛ in cartulario apponat͛ nec preſumit͛ qꝺ tabellio circa hoc faciat aliquam fraudem. ſ. de preſcri. ad audientiā. ꝛ idem videt͛ ſm eum ꝛ ſi in primo citatorio nomina non exprimantur dummodo in actis reperiatur ſcripta ipſa expreſſio per manum publicam ꝛ coram teſtibus. ar. C. de ſen. que ſine cer. quāti. l. j. ad fi. quamuis enim hec verba videantur contradicere eſt de mente qꝺ ſufficit taliter fieri qꝺ non ſit locus fraudi vel variationi. vt ex ſequentibus apparet. ar. ad hoc. j. q. j. marchion. ff. de le. l. ſcire. ff. de le. iij. non aliter ſm Hoſt. vnde ſcripſit hoc. h. ſi in citatio-
4 ne † prima non inſerant͛ noīa illoꝝ quos vult conuenire dummodo in actis iudicis ſint expreſſa bene vꝫ qꝛ tūc variare nō poteſt ꝛ ſic ceſſat cauſa huius decre. ꝛ hoc credo verū ꝙuis Innoc. ꝛ. h. cō. contrariū innuere videant͛ ꝛ dico tantū valere expreſſionem coram iudice factā quantum ſi literis eſſent expreſſe res vel perſone. ar. ad hoc. ff. de excu. tu. l. ſcire. §. ſcire aūt. ꝛ. §. ſe. non tū expreſſio iſta eſt comparanda citationi cum ex citatione perpetuetur iuriſditio contra cita. ſ. de offi. dele. gratum. ꝛ. c. relatum. ſed expreſſione non ſic etiam no. Inno. ā. eo. paſtoralis. in gloſ. vlti. ꝛ no. qꝺ ſi quis impetrat reſcriptum ſuper quadam pecunie ſumma ꝛ ad mille lib. ſiue marchas trahitur ſm ſtilum cu-

a Et multitudo oneroſa nil hꝫ honeſtatis. vt ī aut. de refe. pala. §. p pa. co. ij. Et qn̄ ſit euitanda vide Bar. ī l. q bona. §. huic. ff. de dā. infec. Fe li. l. c. lꝫ. iij. de teſti.

rie ro. qui eſt cõſiderandus. ſ. de cri. fal. quã graui. ſed nunquid reo inſtante dз exprimere q̃ões ſuper quibus intẽdit agere. dicit Hoſt. q̃ ſic. ne ad futuras forſan trahat̃ reſcripti. s. e. q. vero ⁊ de hoc ipſe copioſe no. in ſum. e. tit. §. qđ continet ius cõe. ver. non ſolũ. ⁊ ver. ſeq. ⁊ idẽ no. hic. h. ⁊ in hoc caſu ſcз qñ res ⁊ perſone ſunt expreſſe in iudicio nõ põt mutatio fieri etiã ſi non excipiat̃ q̃ perinde habet̃ ac ſi in literis eſſent expreſſe ſm. B. ar. ad hoc. C. de iudi. l. з nã iudex ante expreſſionẽ contentorũ ſub clauſula gñali hз iuriſd. habitu nõ actu. s. e. paſtoralis. in fi. ⁊ expreſſio facit qđ nihil cõtineat ſub clauſula gñali. vt hic: ⁊ ſic nihil remanet in ea. vt. ſ. colligit̃. ar. ad hoc. ſ. e. li. de prebẽ. ſi clericus. nã reſcripta ad alia non extendunt̃ q̃ que in reſcripto continent̃. ſ. de off. dele. i. ⁊ . ſ. frandi. i. dolo. Ea ſcз noĩa citandorũ per generalem clauſulã ⁊ hoc de infinitis q̃õnibus põt queri que not. in Spe. ſub. R. de reſcrip. preſen. §. rõne aũt cãe ibi videas. Poſſit ſcз impator. Uariari. hec litera cõſueuit induci ad ꝓbandũ qđ ex quo qs ſpecificauit aliquã eccleſiã in qua ſibi petit ꝓuideri p literas gñales ſup beneficiis obtinẽdis ad aliã tranſire non põt ⁊ hoc tenet hic. h. de hoc dicam. ſ. e. gratia. in gl. vlti. ibi videas.

Summarium.

1 Compendium dicitur quid breue ⁊ vtile.

2 Actiones perſonales dicuntur. eo quia a perſona obligati non recedunt.

3 Conueniri nõ poteſt quis ſuper pluribus perſonalibus nec ſuper diuerſis nec etiam vno ⁊ eodem tempore.

4 Uerba accipi debent ad illum ſenſum ad quem demonſtrandũ ſunt inſtituta.

5 Litere conſeruatorie ⁊ proceſſus per eas habiti non impediunt literas in communi forma impetratas.

6 Reus conueniẽs actorem coram ordinario: nunquid erit idem ac ſi literas ad alium impetraret.

Diſpendia. Sl. s. de conſti. cognoſcentes. ⁊ C. de decur. diuus. in fi. lib. x. C. de bo. an. iudi. poſ. l. fi. diſpendiũ dr longũ ⁊ inutile. Ber. vel dic diſpen. i. generoſa diffugia diſtingui et hec exceptio probat̃. ſ. de accu. qualiter. ii. §. ad corrigen. ver. contra quos ⁊c. ſm Hoſti. vel dic. i. detrimenta vel grauamina vel dic diſpen. i. damna. ſicut ſumit̃. s. e. li. in proe. §. ſane. C. de plus pe. l. i. vel dic. i. diſpendioſas dilationes. Equitatis. de hoc leg. ⁊ no. ſ. de tranſac. ex parte. in fi. ⁊ . xii. q. iii. e. i. ver. hi vero. ⁊ §. ſeq. ibi preſumit̃ ꝓ vtilitate. ⁊ . xviii. q. iiii. ſacrilegiũ ſi. in. i. §. ad corrigen.
1 †Compendia. dicitur compendiũ breue ⁊ vtile Ber. vel dic cõpẽdio id eſt breuitate exonerãte partes a laboribus ⁊ ſinẽ litibus imponẽte. s. eo. nõnulli. ſ. de do. ⁊ contu. finẽ ſm Hoſt. dicit Hug. in deriua. q̃ compendiũ ꝓprie eſt ex pondere. Induſtria. induſtria eſt frequẽs exercitiũ circa rem honeſtã ⁊ dic induſtria id eſt cura ⁊ labore ſeu vigilãtia. Coarctare id eſt reſtringere hoſtem. Statutũ. s. e. q. nõnulli. ver. ſeu q̃q̃. Amplian̄tes id eſt declarantes in eo qđ ſequit̃. ſ. §. i. vbi nec proceſſus ⁊c. Ampliat̃ in eo qđ habet̃. ſ. eo. §. reus. nã omnia alia continet meus. ſ. c. q. ſm
2 Hoſt. Perſonales †dicuntur actiones perſonales[a] q. a perſona obligati nõ recedũt vel illius qui vice illius fungit̃. in auten. de iurein. qđ preſ. circa prin. col. v. Reales dicunt̃ que ſuper rem cõmittant̃ lз perſona decedens conueniat̃. ff. de ac. ⁊ ob. duo. ff. de ali. in. nun. cã fa. l. i. cum hic loquat̃ de perſonalibus q̃õnibus pз nõ eſt idẽ in realibus ſumpto ar. a contrario ſenſu huius litere. ⁊ ſic ſi ſint reales põt trahi coram diuerſis. ar. ff. de iud. cũ pretor. xxv. di. qualis. ⁊ eſt ratio diuerſitatis ſm vin. ⁊ h. q. perſonales alterius nature ſunt ⁊ leuius ⁊ facilius poſſunt expediri. vnde in perſonalibus facilius fit fides de promiſſione de teſtamento. de depoſito ⁊ mãdato ⁊ ſolet videri habere ſcripturas ſiue inſtrumentũ vel ratio ad manũ. ff. de eden. ad legatũ. In realibus vero ⁊ res ⁊ locus q̃nq̃ inſpicit̃ vnde rõne rei q̃nq̃ datur iudex. C. vbi in rem ac. l. ii. ⁊ ſepe contingeret qđ nõ poſſet impetrãs ſub vno dele. omnes ac. intẽtare ⁊ q. q̃nq̃ opз res ipſas ſubiici oculo. ff. fini. re. ſi irruptione ⁊ ſic opз litigatores vicinos eſſe rebus. ff. de cen. for. eſt etiã alia differentia ſm. h. cõ. q. vitiũ de quo loquit̃. s. e. q. nõnulli frequenter cõmittebat̃ pretextu perſonaliũ q̃õnũ ⁊ iura ad ea q̃ frequentius accidũt adaptant̃. ff. de leg. nã ad ea dicas igitur qđ idcirco hoc. c. ⁊ illud. s. eo. q. dicunt de perſonalibus q. reales act. poſſunt commode impetrari ⁊ tractari. ⁊ vbi reus domiciliũ hз ⁊ vbi res ſunt de quibus agit̃. ſm Abo. ad hoc. C. vbi in rem act. l. vlt. ſ. de fo. cõpe. ex parte. Ber. ſic etiã not. Gof. in. i. c. q. ⁊ no. per Ber. ſ. de fo. compe. licet rõne ⁊ adde qđ dicetur. ſ. eo. c. in glo. aduerte qđ ad eoſdem per hanc literam videtur qđ nõ licet plures literas impetrare contra alium ad diuerſos. niſi etiam finita cauſa coram vno poſſim trahere

aduerſarium coram alio ⁊ hoc ſatis patet ex litera ſeq. qui vero contra ⁊c. ⁊ . s. e. q. non ſm. h. ſed Hoſti. contra vt. ſ. dicam. Sed quid ſi reus appellauerit ſuper vna q̃õne perſonali nunquid iudex poterit procedere in alia lз prima non ſit finita. dicit. B. qđ non q. ſuſpectus eſt illi. ad hoc. ſ. de appel. ad hoc ſi. ⁊ no. l. di. ſi quis prepoſtero ſed hoc qđ dicit verum intelligo ſi recuſetur vt ſuſpectus als iudex remanet in aliis. vt in. ſ. decre. ad hoc. que loquitur de iudice dele. ⁊ in ordi. ſm Ja. vt ibi etiã not. Hoſti. ad idem. ſ. e. li. de app. romana. §. cum vero. ff. eum qui app. pro deſen. de. l. i. ⁊ . ii. tamen illud dictum. h. non cõmodius ſub vno q̃ ſub diuerſis iſte accu. intentantur ⁊ ita hec conſtitutio ſm hoc potius eſt damnoſa actori ex quo nõ poteſt aduerſarium ſuum trahere coram alio iudi. pen. ap. propter hoc dicunt quidam qđ c. s. e. q. ⁊ hec decre. intelliguntur quando eodem tempore actor trahit reum ad diuerſos iudices ſuper pluribus perſonalibus vel vna pendente coram vno ſed his poteſt reſponderi quo ad hoc qđ iniquitas iudicis qui peperam proceſſit nõ facit q̃ reus propter hoc coram alio iudi. poſſit trahi ⁊ ſibi imputet qui talẽ iudicem impetrauit. ⁊ actor expectet quouſq̃ cauſa ap. ſit finita. que ſi iuſta fuerit pronuntiat̃ actor poſtmodũ ſtudeat aliũ iudicem impetrare. alias ſi iniuſta fuerit procedet in aliis ſm. h. hoſt. ⁊ idẽ videtur in aliis impedimentis re non integra. h. Literas impetrare aduerte qđ dicitur qđ ſi plures habeo q̃ões perſonales contra aliquid qđ ad eundem iudicem debeo impetrare reſcriptũ forte hoc eſt propter minimas q̃ões ⁊ propter pauperes in quibus litium ipſarum eſtimatio ad ſumptus iudiciales nõ ſufficeret. ii. q. vi. anteriorũ. §. aliud. ⁊ hoc facit litera. s. eo. q. ibi cõmodius tractari poſſent ⁊ q̃uis ſuper iſta decre. ⁊ illa. s. e. q. varii varia dixerint acutius alias accuratius intelligũt qui dicunt cum Uinc. iſta iura ita ſimpliciter ⁊ de plano intelligenda vt litera iacet ⁊ fuerunt iſta iura introducta cauſa minuendarũ litiũ propter vexationes tollendas ⁊ ne trahat̃ reus ad diuerſos iudices. ad hoc. ff. ſi cer. pet. quidam. ſ. de dolo. finem. vnde cum hic fiat expreſſa mentio de perſonalibus non extendetur ad reales cum hic non ſit ſtatutũ ad hoc. ii. q. v. conſuluiſti. ſ. de tranſ. eo. inter cor. cum ſi. ⁊ q̃ hic dicit hec litera intelligo cũ Uin. ſiue litere impetrẽtur ad dele. ab archiepiſcopis vel epis ſiue ab aliis ordi. q. eadem eſt ratio vtriuſq̃. ⁊ idem ſentit hic Innoc. ⁊ cum hec iura ſcз hoc. c. ⁊ . c. q. loquantur tantũ de deleg. non extendã ad ordi. diuerſos. ⁊ poteſt eſſe ratio diuerſitatis ⁊ aſſignari q. ordinarii non trahunt ad diuerſa loca. ſed quaſi ſuper ad eundẽ locum ⁊ ſi nihil aliud exprimatur ordinarius vbi ſolet ius dicere locus intelligitur. ff. de iudi. ſi locus. de iuſti. ⁊ in. l. pe. ⁊ adde qđ dicam. ſ. de offi. or. cũ epiſcopus. in glo. ⁊ ſic. ſ. c. qđ non eſt in dele. ſic etiam no. Uin. s. e. q. Et no. q̃ ad hoc vt habeat locum hec decre. noſcere eſt qđ ambe q̃ões ſint principales ⁊ ante ap. ⁊ non appoſitis ſm Innoc. hic poſſent formari plures q̃ões. quas inuenies in Spec. ſub rubr. de reſcrip. preſen. §. rõne antẽ cauſe. ver. item q̃ ad diuerſos iudi. ⁊c. ibi videas ſi placet. Qui vero contra fecerit id eſt ſi literas ad diuerſos ſup pluribus perſonalibus accu. contra alium impetrauit hoc lз non traxerit ſed Hoſt. qui intelligit q̃ ex ſola impetratione dũmodo de ipſa conſtare poſſit. ⁊ ſi appareat reum non fatigat ⁊ punitur. vt. ſ. patet hoc credo verum. ⁊ hoc denotat verbum impetrare. ſimiliter. c. ex tenore. in fi. tamen. h. cõ. no. in hoc. c. q̃ propter ſolam impetrationem non punitur impetrans penis huius conſti. niſi effectus id eſt vſus literarum ſequatur. ad hoc ar. ff. de in ius vo. q̃ ius. cum §. dicit etiaз q̃ ſi vnicis literis tantũ citatur vз proceſſus per eoſdem habitus ⁊ idem not. Inno. vnde dicit Ber. q̃ tales litere non ſunt nulle ipſo iure. que non puto vera etiam vna finita cauſa coram iudice dele. ideo poſſet ad alium iudicem impetrare ſuper alia perſonali. ſm. h. qui videtur notare. s. ſm id quod dicam. ſ. in gloſſ. ſ. eo. habere conſentire cum eo. ibi tamen Uin. hoc ideo dicit ⁊c. vnde Hoſt. dicit hoc bene poſſet fieri. ar. ſ. eo. c. §. reus. vnde dicit hic q̃. ſ. proxi. dicitur intelligendum qñ vno ⁊ eodem tempore vel pen. lite coram vno ⁊ diuerſis temporibus impetrat diuerſos iudices mirum enim videtur ⁊ abſurdum eſſe q̃ ex quo reus impetraſſet contra te vnum iudicem qđ non poſſet in perpetuũ cõtra aliũ iudicem impetrare. nam per hoc quaſi ordinarius cenſetur inter me ⁊ te ſed pro ſententia videtur ſentire cum eo. ibi tamen Uinc. ſed pro ſententia. h. videt̃ optime facere. s. eo. q. ibi Innoc. videtur ſentire cum eo. ibi tñ Uin. ⁊ . h. cõ. tenẽt ſententiam Hoſt. ⁊ eſt ratio ſm Uin. ⁊ ſequaces q. illud non eſt trahere vel vexare ſed diuerſis temporibus conuenire reum ⁊ exponit quod dicit in. ſ. decre. q. coram diuerſis iudi. ⁊c. verum eſt eodem tpe q. difficultas ⁊ incõmoditas litigatorum arguitur. ff. de arbi. ſi cum dies. §. ſi arbi. ſententia. h. vera eſt ſi omnes queſtiones erant tẽpore impetrationis exorte ⁊ hoc videt̃ denotare litera que dicit mouere voluerit ⁊c. alias obtinere ſententiam Uin. ⁊ Hoſt. q. ſcripta ad lites futuras nõ trahuntur

[a] De actionibus realibus ⁊ perſonalibus late Jaſon in. §. i. inſti. de acti. ⁊ late doct. in rubrica. ff. ſi cer. pet.

trahātur vt dic.j.decre.q2 z per hoc qđ dicit litera priori.pre.ibi
ſemp oībus huius queſtionib⁹ zc.exponet z dicet.ſ.iam pēden-
tibus z exortis.nam cū hec decre.preſupponat illā.ſ.eo.q1 z eā
adneat.intelligēda videt in eo caſu in quo illa loquit.Careat
hoc ideo q2 malitioſe feciſſe pſumitur.ſi reū trahi fecerit per di-
uerſas literas ſup pluribus perſonalib⁹ cōtra quā preſumptio
nem non admittitur pbatio in contrarium ſi.j.de ſpon.is qui.
3 ſm.h.†ſic igitur hic habes dare q2 quis ſuper plurib⁹ perſonali
bus non pōt cōueniri ſuper diuerſis nec etiā vno z codē tpe q2
ſuper cau.poſ.z pprieta.ad diuerſos iudices eſt trahēdus quia
cauſe continētia non eſt diuidēda.j.de cau.poſ.c.j.C.de iud.nul
li.Jtē ſunt plures fa.her.z hoc videt denotare litera q̄ dicit mo-
uere voluerit zc.cū de his agatur inter eoſdē cōi.di.vel finiū re.
idē iudex erat ſumendus.Jdē eſt ſi cōtra plures coheredes vel
ſocios agatur.ff.de quib.re.ad eū.m.ca.l.j.z.ij.literarū.cū3 hic
procedat ſignū vniuerſale.ſ.omnē intelligo ita generaliter vt ſo
nat ad hoc.xix.diſt.c.j.ver.z rurſus.z.j.de teſta.relatū.j.rn.vbi
de hoc.ad idē de pe.di.iij.adhuc inſtant Ber.memor eſt zc.j.de
ma.z obe.ſolite.iuxta ſi.nam vbi papa poſuit iſtud ſignum ita
vniuerſale.ſ.omniū.poſuiſſet aliā dictionē ſi voluiſſet.j.de deci.
ad audi.xxx.di.omnino.xxxj.q.j.quo.iuxta princi.ibi non dicit
4 tres neq3 zc.ſmā regulariter accipere debemus verba ad illum
ſenſum ad quem demonſtrandū ſunt inſtituta.xxxvij.di.relatū.
z no.xxxij.q.ij.is aūt.z hoc vt malitia impetrātis puniatur ad
qđ intendit iſta decre.Nec pceſſus etiā habitus corā primis iu-
dicibus.ſ.e.ex tenore.ſm Pe.valeat dicit.B.in hoc ampliauit.
dec.ſ.eo.q2 pōt dici q2 hoc eſt ſpāle vbi dicit nō valeat verū eſt ſi
excipiatur z appelletur.z ſic no.B.cō.ſ.eo.ſuper literis.in glo.
queritur hic primo zc.iuxta prin.ver.ſed cōtra.ſed hoc non cre-
do imo hoc ſatis videtur q2 pro ſola impetratione patiatur hāc
penā.nā ſm Hoſt.litere ſunt nulle nec puto q2 cōſenſus partiū
poſſit ipſas ratificare cum nulle ſint ipſo iure vt hic patet.ar.ad
hoc.j.de elec.auditis.j.eo.li.de reg.iur.nō firmatur.nā ſi teneret
pceſſus nil videretur hec decre.addere ad.c.ſ.e.q2 cum nulla iu
riſditio tribuatur per papam vt ſatis patet per hanc literā neq3
partes poſſunt tribuere quia nec amiſſam ex conſenſu partium
poſſent reſumere.j.de of.dele.ſignificantibus.z huius ſentētie
eſt Hoſti.cōtra.B.cō.hic ſcripſiſſet hoc eſſe certū q2 partes poſ-
ſunt expreſſe conſentire vt iudices procedāt per has literas cum
iuriſditio tribuatur per eas qđ indiſtincte falſum eſſe credo cū3
hec litera contradicat expreſſe.ad hoc.j.de pe.ſuam ſm vnā ſen-
tentiam quam ibi ponit Hoſti.dico igitur q2 non tenet pceſſus
cōtra non fuerit exceptū vel appellatū cōtra ita ſcriptū ſit vt hic
patet cōtra perquam durū.xj.q.iij.c.j.in prin.z dico qđ non te-
net pceſſus etiam ſi pro reo feratur ſententia.z hoc pp̄ter iſtam
literam.vnde dicit hic Jnno.q2 ſi etiam reus non excipiat tamē
pceſſus pro alterutro habitus non valebit q2 ambo ſcienter cō-
tra ius faciūt z hoc videtur velle hic litera que dicit q2 nō valet
proceſſus habitus per eas.z ſic ſeruat ro.curia ſm Jnno.qui di
cit q2 per verba precedentia huius dec.patet q2 ſi pro reo habeat
pceſſus nullus eſt.z per eadem verba videtur q2 non valet pro-
ceſſus habitus nec per primas literas nec per ſecūdas.vnde di-
cit hic litera indefinite per eas alij dicūt qđ tenet pceſſus habi-
tus pro reo z eſt ratio q2 hoc eſt introductum in fauorē rei.et in
odiū impetrantis.z hoc videtur ratio nabili⁹.ar.C.de procura.
non eo minus ſm.B.cō.q2 indiſtincte nō placet pp̄ter premiſſa
per eas no.qđ indiſtincte loquitur.dic ergo per eas ſiue primas
ſiue ſecundas vt premiſi z hic litera eſt intelligēda de literis cle
cognitionem habentibus.nam ſi eſſent mere executorie ſeu con-
firmatorie ſeu conſeruatorie ſecus eſſet pro nihilo eni hee litere
ad iudicem coram quo negotium pendet impetrarentur.q2 cau
ſe cognitionem non habent regulariter.ad hoc facit.j.eo.c.quia
reus q2 ducantur in iudicio zc.vnde ſcripſerunt hic Jnn.z.B.
5 cō.q1 †litere cōſeruatorie z proceſſus per eas habiti non impe-
diunt literas in cōi forma impetratas ſiue impetrētur ante con-
ſeruatorias ſiue poſt inter eaſdem perſonas.z hoc ratione pdi-
cta aſs.i.preter pmiſſa ſi.j.de do.z cō.finem.cum.ſ.reum.Fatiga
uerit actor in expenſis.ad huius declarationem videas qđ not.
ij.q.i.in primis.in glo.de expen.z qđ no.j.de do.z cō.finē.z no.
etiā plene Hoſ.j.de pe.calūniam.z qđ no.j.de ele.vt preterite.z
in ſum.Hoſtiē.de do.z cō.§.qua pena.ſub.§.punitur etiam cō-
tu.cum ſequentibus.legitimis.i.moderatis.z propter hoc facit
ſ.e.quia in ſi.j.eo.li.de elec.ſtatuimus.ad idem.j.de do.z cōtu.
c.ij.in ſi.z.c.finem.z.c.cum dilecti.in ſi.j.de ſeque.poſ.c.j.in fin.
C.de iudi.ſciant.ij.de procura.auditis.j.eod.li.de reſti.ſpō.fre-
quens.§.ſed z ſi.j.eo.li.de do.z cōtu.actor.z adde qđ dicetur.j.
eo.li.de offi.dele.c.vlti.§.pars vero zc.Condēnandus.dic vt no.
ſ.eo.q1.z fiet hec condemnatio taxatione z iuramento pmiſſis
q2 dic vt le.z no.j.de procu.conſtitutus z.c.auditis.ij.q.j.in pri-
mis.in glo.de expen.Reus quocūq3 durante.hoc ideo dicit q2

finito iudicio poteſt quilibet quem voluerit impetrare ſm Ho-
ſtiē.vt.ſ.dixi.vnde dicit.B.qđ ideo litera ſequēs ponit illa duo
verba recōuentionis vel cōuentionis q2 ſiue iſto modo vel alio
agatur eodem durāte iudicio coram eodē iudice agēdū eſt.quo
finito coram alio non pꝛohibetur q2 tunc nō poſſet agere reus co-
ram primo dele.cū finita ſit iuriſditio quantū ad cognitionē.j.
de of.dele.querenti.ſm.B.cō.de hoc dixi.ſ.eo.c.in glo.j.ſi lite-
ris.zc.ibi videas.Judicio hic vocatur iudicium iuris diſquiſi-
tio vel diſcuſſio.nam in iudicijs de iure partiū diſquirit z diſcu
titur.j.e.ver.ſi forus.circa prin.Cōtra autem hic fuerint opi.hoc
determinatur q2 cauſa conuentionis durante poteſt ſemper con
uentus recōuenire actorē.de hoc no.ſ.de mu.pe.c.j.Obnoxium
actione reali vel perſonali.licet eni actor conueniat reū actione
perſonali vnde poteſt conueniri ſiue reconueniri actione rea-
li.j.de mu.pe.c.j.vbi etiā patet q2 ſuper pluribus poteſt fieri re-
cōuentio q̄ꝫ prius fuerit cōuentio ſm.B.cōuentionis hoc caſu
qū pponit acc.per ſimplicem queſtionē.tunc pōt prima queſtio
terminari anteq̄ꝫ ſecunda ſm.h.hic ergo patet q2 ſi vult cōueni-
re reus actorem h3 neceſſe literas obtinere ad illum iudicē qui
primo cognoſcit de queſtione actoris.Experiri.i.agere niſi ſub-
hic nec ad illos iudices d3 recurrere niſi zc.eos.ſ.per actorē im-
petratos contra ipſum reū.Recuſare hoc fieri d3 anteq̄ꝫ reus cō-
ſentiat in iudicē ab initio ſm h.z videas ſuper hoc qđ no.iij.q.
iij.offerantur.in glo.iudicio ſiſti zc.z qđ no.Hoſ.in ſum.de ex-
cep.§.n.z qđ no.Jnno.z.h.j.de re iudi.inter.z.j.de excep.exce-
ptionem.Simili pena.i.proceſſus non teneat z in expen.punia
6 tur z careat literis.†Quid ſi reus durāte iudicio cōueniat acto-
rem coram ordi.nūquid eſt idem ac ſi literas ad aliū impetraret
videtur q2 non:q2 hic de deleg.tantū loquitur ergo coram ordi.
permiſſum videt.xxv.diſt.qualis.cum ſi.ſed ea ratio videtur de
ordi.ergo idem ius debet eſſe.ff.ad.l.aqui.ſi ex plagijs.ver.pri-
mum.ſ.q2 nō eſt.idem credo verius ad hoc facit qđ no.Jnn.ſ.e.
q2 nonnulli.eſt ratio q2 ordinaria iuriſditio fauorabilis eſt z ſic
non reſtringēda delegata vero eſt odioſa.z ſic nō relaxanda.vñ
aliud in ordi.dici d3 q̄ꝫ in dele.ſed ad intelligentiā eius qđ dicit
hec decre.eſt opus diſt.vc3 vtrum actor impetret bona fide aut
mala ſi bona vt q2 cōtraxit quis in anglia.z ideo vult habere iu-
dicem anglicū.in Jtalia vult habere italicū pōt z idem ſuper re
bus in diuerſis regionibus ſuis vbi nec vnus iudex poſſit impe
trari cū adiecere in qua res ſite ſunt due diete cōputande.ſ.e.di-
lectos.vel vna dieta hodie vt.j.eo.ſtatutū.ſm quoſdā ſed de hoc
articulo dic vt ibi in gl.ſed manifeſte zc.ſi vero malafide hoc fa-
ciat puta quia eodem loco plures contractus ſunt facti de qui-
bus agit vel quia plures in eodem territorio ſite ſunt poſſeſſio-
nes tunc non poteſt diuerſos iudices impetrare.z hoc eſt quod
diſt.ſ.eo.q1 nonnulli.ſm quam diſt.puto exaudiendam iſtā de-
cre.que ita loquitur indiſt.ff.de leg.non eſt nouum.z.l.ſe.z hu-
ius ſentētie eſt Hoſt.qui de hoc plene tractat in ſum.eo.ti.§.qđ
eni preiudicet ſub.§.vbi autem vtraq3.ver.qđ ſi idem.z in ſeq.
ibi videre poteris.

Summarium.

1 Cum Abūdanti ſic z taliter accipiedū eſt vt nulli faciat pꝛeiudiciū.
2 Papa poteſt dare beneficia ad tempus.

Cum aliquibus Nō obſtātib⁹.iſtas clauſulas ita gene-
raliter pmulgatas in reſcripto nō tolluntur ſtatuta
priuilegia vel cōſue.eccleſie niſi quo ad illū finem q2
non extinguāt gratiā factā per papā.vnde ad confirmationem a ¶De iſta clauſula vi-de.d.vitalē in trac.clau ſularum in char.iiij.co. ij.iaſ.in.l.ſi. C.ſi3 ing.
a gratie illa nō obſtantia ſunt poſita q2 ſi non apponerentur gra
tia poſſet per.excep.extingui.ſ.eo.cōſtitutus.z quicquid per ta
le reſcriptū ſieret nō valeret vt ibidem dicitur in ſi.ideo eſt q2 ta
le reſcriptū eſt ſubreptitiū z ipſa non obſtantia poſita vt gratia
nō perimatur aliam effectū operari non d3.ar.j.de or.cog.cum
dilectus.ver.verū.z.ff.de adi.leg.aſs de le.iij.legata inutiliter.z
ſm hoc plane pōt dici q2 iſta cōia que ponuntur in literis papa-
libus nō iuſtificant impetrantē perſonam ſed literarū impetra-
tarū formā z ſic oportet de ſtatuto q2 hominē reddit inhabilē ad
aliquod beneficiū obtinendū expreſſam facere mentionem z hec
generalitas nō obſtantiū que eſt ad certū factum firmandū ſuf-
ficit.ar.C.de preſcrip.xxx.vel.xl.anñ.oēs.que non ſic late teneat
cum quis obligat ſe ad plura fortuita.ff.ſi quis cau.ſed z ſi q2.
§.queſitum.vbi interdicta non obſtantia non tollunt dilatoriā
gratie vbi igitur impetrauit in certa eccleſia in qua fabrica eccle-
ſie habet vnū annum vel alia eccleſia hoc non tollit per dictam
non obſtantia q2 ad hoc non agebatur ſed ad firmandā dictam
gratiam vt dicam.j.e.li.de prebē.ſi pro clericis.in gl.idem vide-
tur zc.ſic no.do.Jo.cardi.z adde quod dicam.j.eo.li.de prebē.
non poteſt.in glo.huius ratio zc.z adde quod dixi.ſ.e.li.de cō-
ſtitu.licet romanus.in gloſ.ſi facultatem.i.poſſibilitatem hoc

vult dicere ꝙ ita poſſint recipere eum ꝓ quo ſcribitur in canonicū ⁊ fratrem ac ſi nullū haberent priuilegiū ſtatutū vel cōſuetudinē que talem receptionem ꝓhibeat. de hoc. ſ. de prebē. dilecto nam hic papa nihil facit niſi ꝙ impedimētū remouet ſicut ſi capitulū eſſet ſuſpenſum. ⁊ ego recipiēdus per capitulum obtinui ſuſpenſionem huius relaxari. ſed ſi aliquando canonicis detur facultas inueſtiendi de canonicatu aliquem vel conferendi alicui canonicatū tūc ſic inueſtitus ius hꝫ autoritate pape ſm. B. cō. qui ita no. ī. e. c. in gl. q̄ queſtiones. §. ſed quid ſi papa dat facultatem ⁊c. ⁊ hoc patet hic ⁊ no. ꝙ hec decre. docet que ſunt litere facultatis ⁊ que ſunt litere autoritatis. de hoc no. Hoſt. de ma. ⁊ obed. per tuas. ⁊. c. ſtatuimus. ⁊ de iſtis literis facultatis habes ſ. eo. li. de conceſ. pre. qm̄. §. ſi autem. ſed quid ſi ad illum cui ſoli ſcribitur. ⁊ ad alios ſpectat receptio is autem cui ſcribitur eum recipit hic videtur ꝙ ſit receptus autoritate papali. ego credo tale reſcriptū ſubreptitium. ar. ad hoc qḋ le. ⁊ no. vij. q. j. paſtoralis. ⁊ viij. q. j. licet. ⁊ qḋ dicam. ſ. eo. li. de prebē. mandato. in gl. hoc confunditur. ⁊ eſt ratio q̄ papa nunq̄ intēdit dare literas preiudiciales. ff. de vul. ⁊ pu. ſub. ex facto. C. de emā. nec auus. ſ.

1 eo. ad aureo. ſ. de ſta. mo. in ſingulis. §. porro. † vnde mādatum

a ſic eſt accipiendū vt nulli faciat preiudiciū[a] vt patet in eo qḋ le. ⁊ no. lxxxv. di. c. j. ⁊. xj. q. iij. nūc verbo. xxv. q. ij. ſeruatis. de conſ. di. j. baſilicas. ad idem. ſ. de of. or. graue. ⁊ qḋ le. ⁊ no. xix. di. c. vl. ſ. de of. dele. ſuper eo. ibi dicit papa ꝙ nō eſt ſue intentionis alicui derogare per ſuum reſcriptum. ⁊ eſt ratio q̄ inde non debet naſci iniuriarū occaſio vnde iura naſcuntur. ſ. de accu. qualr. C. vnde vi. l. meminerint. ⁊ no. xxj. q. ij. ſi quis iam in glo. j. niſi expreſſe conſtaret de intētione mādantis. ad hoc. ſ. eo. ti. ſi ꝓpter. ⁊ qḋ le. ⁊ no. ſ. de deci. ex multipli. ⁊ tunc ſecus. ſ. e. li. de preb. quodam. ⁊ de cōceſ. pre. autoritate. ⁊ reſcriptū vires accipit ex intentione ſcribentis. ſ. de ver. ſig. dilecto. v ba ſatis de hoc ibi videas in glo. no. qḋ ⁊c. ⁊ ad idē qḋ le. ⁊ no. ſ. de preb. cū olim. ⁊ ꝓpterea litere ſup beneficiis impetrate ſunt ambitioſe ⁊ ideo reſtringende. ſ. eo. li. de prebē. quāuis. j. in prin. ad idem. ſ. e. pri. in fi. ſꝫ hic fieret multū preiudiciū aliis habentibꝰ ius in receptione ſi nō interſint receptioni. nō ob. hec litera qm̄ eā intelligo qn̄ ſcribitur illis qui cōiter habēt ius in ec. ſine receptione ⁊ hoc indicat generalitas litere poſite. ī. in prin. ⁊. ſ. ſequit ibi ad eos quibus ⁊c. ⁊ ibi ptineat ad eoſdē. Dirigūtur ſed nūquid oportet ꝙ talis ſic impetrās faciat mētionē de bene. ſi qḋ hꝫ videt ꝙ non ſi illud beneficium nō eſt ſibi ſufficiens ad hoc qḋ le. ⁊ no. ī. eo. cū ad eo ⁊c. poſtulaſti. ſ. de prebē. cū teneamur ⁊c. dilectus. ⁊. ff. de ven. inſpi. l. j. ⁊ hoc tenet Inno. ⁊. h. cō. ī. eo. ſi ꝓponente cui decre. que videt cōtraria rñdēt q̄ ibi fraude ⁊ malitia dixit ſe nullum habere beneficiū merito ergo debuit carere beneficio litterarum pro iſta ſentētia facit q̄ ꝓpter paupertatē beneficiorū ſiue eccleſiarū poteſt quis de iure cōi plura habere beneficia vt. x. q. iiij. vnio. ⁊ qḋ le. ⁊ no. ſ. de eta. ⁊ qua. eā te. in fi. ⁊ no. etiā. xxj. q. j. in ſum. ad hoc etiā facit qḋ iſte nō recipit beneficiū a papa licet remotionē impedimēti recipiat ab eodē. dic cōtra ad hoc. ſ. e. li. de offi. le. c. vlt. ⁊ eſt ratio q̄ ſicut nō pōt impetrare quantūcūq; modicū beneficiū niſi faciat mentionē de primo ſi qḋ habet vt ibi. ⁊. ſ. eo. li. de prebē. ſi motu. ita dꝫ obſeruare in litera impetrāda per quā perueniat ad beneficiū obtinēdum. ar. ad hoc. ſ. e. li. de reg. iur. cū quid. ⁊ qḋ le. ⁊ no. ſ. de procu. tue. in gl. qḋ eſſet ⁊c. ff. de ſpon. oratio. ⁊ eadē ratione dicendū eſt idē in litera ſiue forma que vocatur ſic ſibi que ſumitur ex dec. ſ. de preben. dilectus. ⁊ idem in forma que vocatur ſm permiſſionē ⁊ literarum obligationem que ſumitur. ſ. eo. li. de conceſ. pre. deteſtida. ⁊ ſcripſit hic do. Jo. cardi. ſequentem apoſtolicum preuenientem prouiſionem iſtorum factum eſſe potiorem ⁊ eſt ratio ſcōm eum in primo vt dictum eſt. ſ. q̄ iſte non recipit beneficium a papa ⁊ idem in aliis duobus q̄ non habēt in bñficio gratiā a papa ſed cauſe cognitionem ⁊ eiuſdē executionem merito ergo gratia pape prefertur. ſ. eo. li. de prebē. hi qui. ſed contra. ſ. ꝙ primus ſit potior. ⁊ eſt ratio q̄ iam primus hꝫ ius canonicatus ⁊ q̄ ſuus executor hꝫ poteſtatē ꝓuidendi vnde dicitur in litera ad eum directa autoritate noſtra ꝓuideas. ⁊ ſic per conſequens reſeruandi inhibendi ⁊ diſcernēdi ꝙ verum credo in caſu ſecundo ⁊ tertio ſed non eſt in primo ⁊ a deleg. ⁊ videas qḋ dicetur in primo. c. ſ. eo. li. de prebē. ſi motu. Receptus qḋ dictum eſt. ī. vſq; ad locum iſtum ſumptū fuit ex conſti. a. l. iiij. de prebē. cōtingit. ⁊ idem qḋ dictū eſt intellige vbi alicui ſcriberetur ad quē ſpectat prebendarum collatio. ⁊ idē ſi concederetur autoritate ap. vt aliquē recipi faciat cū ſe facultas obtulerit ꝓuiſurus non obſt. certo caſu numero contradictores ⁊c. nā ſi recipiatur autoritate capituli non pape intelligitur receptus eſſe ſiue electus ſicut eſſet ſi capitulo interdicto papa concederet ꝙ eligeret non obſt. interdicto. non ob. ꝙ poſt collationē eius qui poterat concedere capitulū recipere conſueuit q̄ receptio huius facta eſt non iure eum eā ad illum ſpectet. prebēde collatio ſeu ꝓuiſio per cōſequēs a canonicatus. ⁊ ita cum ad ipſum prebende ac canonicatus collatio ſeu ꝓuiſio pertineat. ergo ſi reſcribitur receptus per capitu. de mandato ipſius autoritate ordinaria receptus cenſet vt hic dicit. ⁊ huius ſentētie etiā fuit. B. cō. in glo. pe. ſed pone qḋ abbati. Si vero niſi qḋ ſequit fuit additum ad antiquā cōſtitutionem q̄ ſic prius ſcripſerat. B. cō. in pre. §. quid ſi noſtra. ⁊ tunc eſt autoritate pape receptus nō capitali. ſ. eo. li. de prebē. ſi eum. ⁊. c. ſi apoſtolice. ⁊ ſic intelligitur eſſe receptus autoritate literarum autoritatis non facultatis. de quibus habetur. ſ. eo. li. de cōceſ. pre. quoniā. Expreſſe ſic. ſ. c. proxi. in fi. ⁊. c. duobus. in fi. ſ. eo. li. de preben. ſi motu. in fi.

Summarium.

1 Beneficia dicuntur canonicatus eccleſie.

2 Papa ad tempus poteſt dare beneficia ſic vt miles poteſt inſtituere heredem ſub conditione.

Si gratioſe. Beneficia no. verbū q̄ aliqñ conceditur fructus beneficiorū ſ. e. ti. ſi papa. ſ. e. li. de prebē. ſi tibi. ⁊. ſ. de ver. ſig. tuano. tñ ſꝙ beneficia[b] dicuntur eccleſie canonicatus vel

1 b prebē. vt. j. q. iij. ex multis. vlti. med. ver. qua papa. ⁊ vim faciās q̄ dicit canonicā nō dicit canoniam. ſed pone queſtionē facti. ſ. ꝙ iſte habeat ius ad rem q̄ erat ap. autoritate receptus in canonicū ſed nō habebat ius in re. deinde poſt ipſius ꝓmotionē vacat prebē. nunquid percipiet fructus iſtius beneficij ſicut ⁊ aliorū credo ꝙ non. ſ. eo. li. de prebē. quoddā. in fi. ſ. e. li. de cōceſ. preben. qm̄. nā cum nō habeat ius in re tpe promotionis ius illud non dicitur obtinere vt ibi probatur. ad idem. ff. de au. ⁊ ar. leg. ſi ita. ⁊. l. quintus. ij. §. argēto. ⁊. l. ſcribit. nam habere eſt cū effectu habere. ff. de ver. ſig. l. nomen filiarum. §. habere. facit ad hoc quod leg. ⁊ no. xxij. diſt. ſi qui epiſcopi. xxi. q. ij. ſi quis iam. ſ. de priuil. quidam ſicut. ⁊ ar. ad hec. ſ. eo. li. de elect. cōmiſſa. §. j. ⁊. ſ.

c eo. li. de prebē. licet eps vſq; ſimile[c] vſq; habes. l. di. accedens. et hec dictio hic ponitur incluſiue ſic ponitur. ff. de ſena. l. vlti. §. ſenatores. de pe. di. iij. inter hoc. ij. in fi. xxxij. di. de illo. xxiij. diſt. a ſubdiacono. xv. q. vlti. cū multe. ⁊. ſ. de preſ. non bap. veniens. §. q̄ vero. ⁊. xxxviij. di. preſbyter. lxxvij. di. quicūq;. ff. de pe. abſentem. §. aduerſus. ⁊. l. capitalū. §. j. ff. an per ali. ca. app. l. j. ad idē ff. qui. mo. na. effic. le. ſicut. ff. de le. iij. patronus. §. ſempronio. ff. de le. ij. l. quidam. ⁊. ſ. de ſer. capellanus. §. j. xxiij. q. iiij. nō oportet. ij. aliquando ponitur excluſiue vt. xx. q. iij. progeniem. xxxv. di. nemo. ſ. de epi. qui re. ec. c. j. ff. de his qui no. infa. alt pre. ſ. de eta. ⁊ qua. a multis. ⁊. ſ. de fi. inſtru. cum dilecto. ff. de lega. j. filiusfa. §. j. videt quod hec dictio vſq; ponatur incluſiue. in dilationibus ſiue citationibus vt. ſ. de inter. re. cum ex literis. §. vlti. ſ. de dila. c. vlti. in fi. ſ. de do. ⁊ contu. cum dilecti. iuxta prin. ⁊ facit ad hoc quod no. xv. q. iiij. c. ij. poſſet tamen dici quod in predictis tribus iuribus hic alle. hec dictio vſq; non eſt intelligenda incluſiue ſed excluſiue ⁊ expoſitio vſq; .i. citra. vel dic quod loquitur in citatione facta per papam. de hoc ſatis no. Hoſtiē. in ſum. de fer. §. ⁊ in feriis. ⁊ plenius in Spe. ru. de citatio. §. j. ver. item excipitur qḋ citatio fit ad diem feſti. ibi videre poteris. aliquādo vſq; ponitur improprie vt. xliiij. di. non oportet clerici. ad fi. de iſta propoſitione ad habetur. lxxvij. diſt. eps. lxxxiiij. diſt. preſbiter. ſ. de in inter. re. cum ex literis. §. quo circa. ſ. de do. ⁊ contu. cū dilecti. in prin. ⁊. ſ. de dila. expoſuit. in prin. ⁊ in fi. ⁊. ſ. de accu. ve

2 niens. §. j. ⁊. xij. q. ij. hoc ius retinere. hic not. ſꝙ papa pōt dare ad tps beneficia ſic. vij. q. j. paſtoralis. ſicut miles ſub condi. vel ad certum tempus inſtituit heredem. ff. de mili. teſta. in fraudē. §. miles. ſed alius hic non poſſet q̄ beneficia debēt eſſe perpetua non temporalia. quod dic vt not. in princi. c. paſtoralis. ſ. de de. egro. c. pe. lxx. di. c. ij. Secus tamen eſſet in preſidibus ⁊ poteſtatibus ſecularibus qui eligūtur ad tps. ff. de offi. ꝓcon. meminiſſe. ⁊. l. ꝓconſules. ff. de offi. preſi. ſi forte. ff. de iuriſ. om. iud. eum qui. §. iudicare. eum ſi. eius. ſ. romani pon. ⁊ ita not. hic ꝙ quādo loquitur de Romano pon. debet intelligi de perſona nō de dignitate. ad idē. ī. eo. literis. ⁊ ex hoc patet ꝙ ſi papa reſeruat ſue collationi aliqua beneficia q̄ vacant ipſius morte talis reſeruatio terminet. ad hoc qḋ le. ⁊ no. ſ. eo. de offi. le. preſenti. ⁊ ideo aliquando caute dicit donationi apoſtolice ducimus reſeruandam. ſ. eo. li. de preben. dudum. quo caſu morte talis reſeruatio non finitur vt ſequitur aliquando ponitur vtrūq;. ſ. collationi noſtre ⁊ ſedis ap. ⁊ tunc idem extinguitur. ad idem. ſ. e. li. ne ſe. va. ſi ad epiſcopum. §. vbi vero. Expirat no. verbū. ⁊ ad hoc facit. ff. loca. l. iiij. vbi dicitur ꝙ ſi locatur ibi q̄diu voles morte finitur locatio. Itē ad hoc facit. ff. de manu. vin. ſi pater. in prin. C. eo. de manu. l. j. §. j. ſed ar. contra. ff. de vſufru. le. l. generaliter. §. duas. ⁊. C. de vſufru. l. ambiguitatē. §. j. ⁊ pro hac ſententia facit. ſ. de preca. precarium. ff. de condi. ⁊ demon. ſi ita. ff. com. pre.

receptum

a Bal. in. l. j. in pn. ff. de conſti. pnci. Barb. ꝯſil. lviij. nūero. xv. ij. vol. l. ij. §. ſi qs a principe. ff. ne qd in lo. pu. fi. l. quoties. et. l. reſcripta. C. de pci. imp. of. niſi appōat clauſulā nō ob. l. tali. vł tali. l. ſi qs. ſ. pn. teſtamēti. de leg. iij. vide doc. in c. q̄ in eccleſiarū. de cōſti. itē fallit vbi papa diſponeret in bñficialibꝰ q̄ in his aufert ſ totum ius tertij ēt ſine clā non obſt. ita pulchre Alexā. ꝯſi. ij. col. fi. j. vol. de materia vid ſe li. j. d. c. q̄ in eccleſiarum col. xv. verſ. quarta declaratio vid tex. cū gl. fi. in. c. mādatū. de reſcri.

b Cū bñficia. late doc. in. l. fi. ff. de cōſti. prin. c. cum olim ⁊ ibi not. de preben.

c De dictione vſq;. vide late Bar. in l. patronus §. j. de le. iij. ⁊ in. l. penitus. §. ad crimē ff. de publi. iud. in iij. op. ⁊ i. l. meminiſſe. ff. de officio procon.

receptum eſt. ꝛ hanc ſententiā tenuit Uin. ꝛ no. ſ. de elect. dudū. ij. vbi notauit Hu. ꝙ talis indulgentia durat quouſqꝫ reuocet. ar. ſ. de dinor. is qui. alias incipit deus qui ſꝫ quicquid ſcriptū ſit tene qđ hic dicitur ſic ibi de facto ſeruabat curia vt no. Hoſt. in. i. c. precariū. ꝛ eſt ratio qꝛ hic volūtas a certa pſona pendet q̄ moritur cū toto ſuo eſſe corporali. nā corpus ſolū non eſt homo vt patet in eo qđ le. ꝛ no. de pe. di. ij. charitas eſt vt mihi videt. ꝛ vbi corpus noſtrū. ad hoc. ſ. de offi. dele. qm̄ abbas. cū ſi. Secus autē ſm̄ beneplacitū mirabile videt hec litera continere cum ſe des ipſa ſi res inanimata volūtate carens ſine beneplacito ſꝫ dic ꝙ licet habens papatū vel dignitatem ſit corruptibilis tamen papatus ꝛ imperiū ꝛ dignitas ſemp ſunt in aut. q̄uo opor. epi. §. legitimā. coll. §. ꝛ habes. ſi. vij. q. i. idemqꝫ. ver. ſed adhuc. ſ. de inſti. cum veniſſent. ff. de iudi. ꝓponebatur. optime facit ad hoc ſ. de pre. niſi eſſent. vbi de hoc per Inno. ꝛ Hoſt. nā ꝛ omnibus canonicis alicuius eccleſie mortuis ꝛ aliis ſubrogatis eadem eſt eccleſia vt no. xij. q. i. ſicut vir. in gl. ergo eccleſia. ꝛ de hoc habes plures cōcor. de cō. di. i. de ſabrica. ſ. de iur. pa. qm̄ in quibuſdā. in glo. i. vnde licet perſona ꝓlati eſſe deſinat dignitas non dicit non exiſtere. ſed dicitur vacare hoc eſt adminiſtratore iuris vel facti carere. ſ. de cō. pre. cū noſtris. hinc eſt ꝙ ipſa dignitas ſiue ſedes dicitur non mori: vt. ſ. ſequitur ad idem. xn. q. ij. liberti eccleſie. in prin. ꝛ habes ſi. xxxij. q. vij. licite. Ambitioſa. i. cupiditate plena. nam ambitioſus dicitur qui honores ambit ſuperbꝰ. ff. de decu. l. ambitioſa. cupiditas in malam partem ſumitur. vn̄ dictum eſt non concupiſces rem ꝛc. vt patet in eo qđ leg. ꝛ no. de cōſti. nam cōcupiſcētiam. ℂ Reſtringi. i. refrenari. i. arctari. ſic habes. ſ. e. li. de fil. preſby. is qui. in ſi. ſ. de preben. q̄uis. i. in pnc. ſ. de elect. dudum. ij. §. vlt. retinere. nec clauſula generalis illiciate habita confirmat: vt. ff. de condi. inde. ſi procur. ſ de ver. ſignif. ſuper quibuſdam. ꝛ eſt huic ſi. ſ. de elec. dudum. ij. in ſi. ad idem ff. de adi. le. legata. in prin. ff. de le. i. legata inutiliter ver. ꝛ diuerſum ꝛ ibi eſt ratio ad idem. ſ. e. li. de preben. non poteſt. §. ſi. ff. de mu. ꝛ ho. non conti. l. i. in ſi. li. x. ſed ar. contra. ff. de le. i. ſi quando ſolutio patet ibi.

Summarium.

1 ℂ In reſcriptis non eſt recedendum a propria ſignificatione.
2 Ueritatis ſenſus amittitur plerūqꝫ dum verborum proprietas attenditur.
3 Mors ciuilis equiparatur naturali in illis ſolū caſibus in quibus inuenitur iure cautum.

Suſceptum. Ab ap. ſe. ſecus videt ſi a legato vel alio ordi. qui nō poteſt ita committere. ſ. eo. li. de offic. le. de libera. §. prohibemus. ſed per mortem hic expreſſe deciditur qđ olim fuit dubium vt patet in eo qđ no. Hoſt. ſ. de offi. dele. ex pte in glo. ſed cito ꝛc. ex qua glo. ortum habuit ꝙ hic dicitur ibi vi-
1 dere poteris qꝛ multa allegantur pro ꝛ contra ꝛ hic habes † qđ in reſcriptis nō eſt recedendum a ꝓpria ſignificatione verborū ad hoc qđ le. ꝛ no. xxij. q. ij. is autē ibi videas. nam in beneficiis ꝛ reſcriptis principis eſt intētio ꝓferentis attendenda. ff. de re. gu. iur. neratius. ꝫ. e. ſuper literis. ſ. de deci. ex multiplici. ad audientiā. in ſi. ſ. de preben. cū olim. nā in dubiis a verbis non eſt recedendū. ff. de leg. iij. non aliter. ff. de exerc. l. i. §. ſi is qui. ſ. de ſpon. ex literis. in hoc articulo ſcripſit Gof. in ſumma. ſ. de ver. ſig. §. in priuilegiis ſe putare ꝙ in reſcriptis ꝛ priuil. magis mēs ꝛ intentio ſuperioris attendenda eſt q̄ verba conſideranda ſint ſ. de offi. dele. ſuper eo. de priuil. quanto ꝛ. e. in his. ꝛ in prin. c. ex
a multiplici. nam q̄uis verbaᵃ priuilegiorū inſpicienda ſint vt. ſ. de priuile. porro. ꝛ. e accepimus. plus tn̄ eſt mens cōſiderāda. ff. de leg. ſcire. ſ. q. i. marchion. xxij. q. v. c. humane. ſ. de ver. ſig. intel
2 ligentia. nam † plerūqꝫ dum proprietas verborum attendit veritatis ſenſus amittitur. ſ. de ver. ſig. ꝛ idem quod eſt in teſtamentis qꝛ mens ꝛ prior ꝛ potētior eſt q̄ vox. ff. de ſup. le. labeo. in ſi. ſi duo ꝓponentes in prima impetratione nō morte videt intolerabile ꝙ hic dicat. ꝛ hoc per id qđ le. ꝛ no. viij. q. i. §. ecce. in quibus vbi dicit ꝙ is qui cedit dignitati quantū ad ipſam dignitatem pro mortuo habetur hinc eſt ꝙ alius ei in hoc caſu ſubſtituitur etiam habes ſi. xxxij. q. ij. in princ. ſ. de conuer. coniug. ex publico. cum ſi. item videtur cōtra. C. de inſti. ꝛ ſubſti. cum mater. ſed dic literas tales nō extendi niſi vt verba proprie ſonant qm̄ ad alia nō extēditur intentio mandantis. ff. de lib. ꝛ poſth. l. cōmodiſſime. ꝛ. ſ. de preben. cum olim. cum ſi. vt de hoc etiā dixi ꝫ. eo. cum aliquibus non ob. §. ecce. quibus quoniā ibi nō dicit ꝙ ſit mortuus per tranſlationē ſed notabiliter dicit Gra. defuncto quodāmodo ꝙ eſt verum q̄tum ad ipſum tranſlatū a prima eccleſia qui dicit mortuus vnde alii pōt nubere ſic etiā loquitur. xxvij. q. i. §. ſi. vnde cū in caſu ceſſionis tn̄ ſit ſcriptū. nō trahetur ad alium caſum. arg. ff. ſo. ma. ſi dotem. in prin. ff. de ver. ob. l. ex ea. §. ꝛ in ſumma. ver. de hoc pro ꝛ cōtra poteſt inueniri. ad idem. ff. de do. inter vir. ꝛ vxo. ſed ꝛ ſi mors. §. cum igit. ij. ff. de le. ij. cum pater. §. hereditate. ꝛ. l. ſi is. Item non obſt. pre. l. cū mater. qm̄ in caſu fauoris loquitur. nos vero loquimur in caſu ambitioſo. vnde nō tangit caſum noſtrū. dicas igitur ꝙ hoc eſt
3 tenendum ꝓ regula † ꝙ illis ſolis caſibus ciuilis mors equiparatur naturali vbi hoc cautum in iure inuenitur. ſic no. xvj. q. i. placuit cōi. niſi aliqn̄ cauſaliter ꝫtum reperiat. ff. de li. ꝛ poſth. gallus. C. de epi. ꝛ cleri. deo nobis. ff. de do. inter vi. ꝛ vxo. ſꝫ ꝛ ſi mors. ar. ad hoc. ſ. eo. li. de ſup. neg. pla. ſi eps. alias autē non ſufficit aliquid fieri niſi naturaliter fiat. ff. de bo. poſ. l. nō putauit. de cōdi. ꝛ demō. fideicōmiſſum. ꝛ. l. vlt. vn̄ dicebat Lau. dīno credo ꝓmiſi in cauſa mortis nō deberi niſi mors naturalis intercedat. niſi vbi exprimitur vt in pactis inter coniuges appoſitis. C. de do. inter vi. ꝛ vxo. l. vlt. ꝛ inſtitutionibꝰ. vt in prin. l. gallus. ſic etiā cū de etate legitima ſit mentio. de naturali intelligendū eſt non de ea que ex imperiali beneficio ſuppletur. C. de his qui ve. eta. impet. l. vlti. ꝛ ex eo ꝙ hic dicit q̄ adeſt cedere q̄ decedere ad idem. ſ. eo. li. de priuil. q̄uis tibi. ſ. eo. li. de verb. ſig. c. vlti.

Summarium.

1 ℂ Beneficium qualiter differat a prebenda.
2 Prebendas vel eccleſias plures non poteſt quis habere niſi in caſibus a iure expreſſis.
3 Eccleſia in qua quis intitulatus eſt in ea tenetur perpetuo perſeuerare.
4 Beneficiatus in vna eccleſia non debet cōnumerari inter clericos eiuſdem niſi ſit intitulatus.

1 Gratia. i. q. i. gratia. in prin. beneficio. beneficium † ꝓprie dicit vbi nō ſunt diſtincte preben. ꝓprie vero dicitur prebenda vbi ſunt diſtincte ꝛ diuiſe. ſ. de cō. preb. ex parte. nā prebenda ſignificat rem ſpiritualē vel ſpirituali annexā. i. q. iij. ſi quis preben. beneficiū vero latius accipitur. i. omne illud qđ gratis ꝛ liberaliter confertur. vnde intereſt hominis beneficio affici. ff. de
b ſer. ex. ſeruus. ꝛ qđ aliud ſit prebenda ꝛ aliud beneficiūᵇ innuit. xi. q. ij. alienationes. ver. illud etiā. ſed not. qđ ſi ſcribat pro aliquo vt ei ꝓuideatur in aliquo beneficio cōpetenti nomine beneficij prebenda intelligitur. ſ. de preben. pro illorū. de ver. ſig. tua. vbi ita ſcripſit Gof. facit ad hoc. ſ. eo. lib. de offi. le. officij. hoc tamen mandatū non extendit ad eccle. cathedralē. vt. ſ. eo. lib. de prebē. quāuis. §. i. ꝛ hic adde qđ dicitur eo. ti. cui de non ſacr. in glo. ꝛ eſt ratio ꝛc. Epiſcopo. arg. pro ſnia illorū qui dicūt qđ ad prelatū ſpectat collatio beneficiorū. ſed ar. cōtra. ſ. eo. lib. de ap. a collatione ꝛ ibi dicā. Abſenti ꝛ igno. ſ. eo. lib. de preben. ſi tibi. ꝛ huius decre. eſt ratio ne iuſta ignorātia puniat. C. de tribu. ſeri. loco. gratia. l. generali. lib. x. ꝫ. de conſti. cognoſcētes. nam talis ignorantia non excuſat totaliter. ſ. de de. ex. mi. apoſtolice. ꝛ ꝫ. eo. lib. de cōſti. vt animarū. vbi dixi de hoc pōt etiā alia ratio aſſignari. nā primū beneficiū nō acquiritur niſi tūc demū poſt ratihabitionem. vt patet in. ſ. decr. ſi tibi autem. vbi mihi abſenti ꝛ ignoranti per procura. meū in curia exiſtententem ꝛ ignorātem me eſſe beneficiatū acquiritur aliud beneficiū a papa nō facta aliqua mentiōe de p̄io beneficio qđ tūc habebat equū videt vt alterum eorū poſſim retinere. ar. ad hoc. ſ. eo. c. in ſi. ꝛ. ſ. de preben. referente ad hoc vꝫ ratio quā premiſi. Itē qꝛ dolus ꝛ malitia ceſſant vtrinqꝫ. Reſeres maxime ſi nōdum acceptaſſet. ſ. eo. lib. de prebē. ſi tibi abſenti. ſed ar. cōtra ad hoc qđ hic dicit. C. de teſt. mi. certi iur. Similis neqꝫ neqꝫ ſunt dignitates vel perſonatꝰ. ſ. de elec. dudū. ij. ſ. de prebē. de multa. vel illa q̄ reſidētiā exigūt perſonalē. vt ex ſtatuto vel ex priuilegio vel cōſuetudine approbata. de talibꝰ loquit. ſ. de cle. nō reſi. clericos. vt ibi etiā not. Inn. e. c. relatū ꝛ. c. qꝛ nōnulli. ſ. de prebē. cū nō igno. lxx. di. ſanctorū. ſm̄ Hoſt. ꝛ in dubio ſm̄ eos omne bn̄ficiū requirit reſidentiā. niſi ꝯtrariū probet. etiā ſi tantū. xx. ſo. vt. ſ. de de. ex. mi. cōquerētes. ꝛ vbi eſt cōſuetudo alicuius eccleſie qđ quis cōtinuā reſidentiā faciat in prebenda recipiēdo ſecūdā prebē. que ſimiliter reſidentiā requirit ipſo iure ꝓpter renūciare videt ſm̄ Inn. ꝛ Hoſti. ꝛ ad hoc facit optie qđ ipſi no. ſ. de pbē. cū noſtris in gl. credimus tamen ꝛc. ibi videas ꝛ eſt ratio qꝛ nō pōt cōtinuā reſidētiā perſonalē facere in vtraqꝫ. ad hoc facit qđ leg. ꝛ no. lxxi. di. ſi quis ſacerdotū. in glo. ergo per elec. ꝛc. ibi videas. vn̄ dicebat Pe. de qđ vbi ſunt prebēde que de cōſue. reſidētiā exigūt. nō pōt quis plures habere prebē. etiā ex diſpenſatione epi. ꝛ ſic intelligit. ſ. de prebē. ad hoc licet. in ſi. idē etiā no. Inno. ſ. de renū. admonet. verūtamen niſi vbi alia ſunt beneficia ſimplicia. illa plura ſimul poſſunt haberi de iure. licet Io. cōtra innuere videat. vt no. xxj. q. ij. c. i. ꝛ. c. ſi quis iam. in gl. ver. ad hoc pōt dici
2 cuius ſentētiam videtur ſequi Gof. in ſumma. ꝫ. eo. in noſtra
c vbi dixit † ꝙ de iure nō poteſt quis habere plures preben. ᶜ vel

a ℂ L. l. oē vbi C. cōia de le. l ſi. c. cōmiſſa. de elec. in vj. §. porro. l. receptitia. l ſi. C. de conſti. pec.
b ℂ Bn̄ficiū qualr differat a pbēda vide archi. l c. ſi gratioſe in prin. ꝫ. e.
c ℂ Uid hoſt. i. c. eccliaſtice de excep. doc. in. c. de multa. de pbē. ꝛ in. c. de multa. de elec. lxxix. diſt. c. ſingula. vij. q. i. c. in apibꝰ. c. non pōt. de pbē. l. vi. late archi. i. c. clericꝰ ab inſtāti. xxj. q. i.

eccleſias niſi in caſib⁹ certis in iure expreſſis. ⁊ ſi perdurum ſit tñ
ita ſcriptum eſt. ſ. de preben. cum iam dudũ. ſicut nec in diuerſis
numeris nomẽ vel dignitatẽ debet quis affectare nec põt. C. qui
mi. non poſ. l. eis quidem. ff. ad mu. libertus. §. preſcriptio. ff. de
col. illicit. l. j. §. ſed huic iuri multũ aduerſatur conſuetudo ſcḋm
Hoſ. vel dic vt ipſe Jo. no. e. cã. q. j. c. j. in glo. j. ⁊ vlti. iſta ſi pla-
cet pſequere vt no. Inno. ſ. de ele. pere. c. j. ſ. de tẽpo. ord. cũ indi-
ſtribut. ⁊ melius. ſ. de prebẽ. cũ iam dudũ. ⁊. ſ. de elec. dudũ. ij. et
plene etiã no. Roſ. bene in ſuo lib. iur. canonici. R. an alicui poſ
ſint plures prebẽ. conferri. §. nõ põt quis de iure cõi ⁊c. ⁊ no. per
Un. ſ. de prebẽ. qi in tñ. ⁊ etiam plene no. in Spe. de offi. leg. §.
videndũ reſtat ver. illud aũt queri conſueuit ⁊c. ibi videas. vbi
dixit ꝙ duplex beneficiũ ſiue cõpoſitum dicatur eſſe ad beneficiũ
citra epatum vſq ad ſimplex ſiue ſit dignitas ſiue pſonatus ſiue
plebanatus ſiue quodcũq aliud curã animarũ habẽs annexã.
cõiter autẽ dicitur ꝙ in certis caſibus põt quis plura beneficia
recipe ſiue retinere qḋ dic vt no. xxj. q. j. in prin. ⁊. ſ. de eta. ⁊ qua.
cã ⁊c. in ſi. ⁊. ſ. de exceſ. pre. c. j. ⁊ adde ⁊ videas qḋ de hoc no. Ho
3 ſti. ſ. de exceſ. pre. literas. in glo. non ob. ⁊c. in ſi. vnũ etiã no. †qḋ
in qua eccleſia quis intitulatus eſt in ea perpetuo pſeueret. ⁊ ca-
nonic⁹ habeatur. lxx. di. ſanctorũ. lxxj. di. clericos. xxj. q. j. c. j. nec
recedere dꝫ qs ab eccleſia quã a principio eſt ſortitus ſine licẽtia
epi. vnde ſi habens vnam ecc. vel preben. ⁊ aliam recipiat vt ti-
tu. perdit primã. ita ꝙ prima videt̃ de iure vacare. ar. pre. c. ſan-
ctorũ. ſecus autẽ ſi non vt ti. ſed vt beneficium vel commendatã
4 recipiat. ⁊ huius ſententie eſt Hoſ. ſ. e. ti. in noſtra. ⁊ not. †qḋ is
non dꝫ cõnumerari inter clericos eiuſdẽ ecc. in qua eſt beneficia
tus niſi ſit intitulatus vt no. in prin. c. xxj. q. j. c. j. põt dici ꝙ quis
nõ põt eſſe canonicus prebẽdarius in diuerſis ec. vt plene habe-
tur in. j. c. ſanctoꝝ. de hoc no. Inn. ſ. de cle. nõ reſi. c. ſi. ibi videas.
⁊ ideo ſcrip ſit bona Gui. ꝙ aliquis poſſit eſſe canonicus in di-
uerſis ec. tenet ⁊ ſeruat curia. ⁊ eſt ratio qꝛ hoc eſt ad honorem ⁊
fauorẽ eccleſiarũ. Eligas. ar. ad hoc. ff. de inoffi. teſt. l. ſi mater. ff.
ad. l. cor. de fal. ſi ignorãs. ff. de interro. ac. de etate. §. ex cauſa. et
§. qui inſto. ⁊ eſt ſi. ſ. de eta. ⁊ qua. cã ⁊c. iuxta ſi. ſed quid ſi eligit
vnũ nunquid poſtea poterit variare. videtur ꝙ non vt. ſ. eo. li.
de poſtu. perpetuo. in ſi. qꝛ ſi ſemel in vna ecc. acceptauit in alia
acceptare non põt. ff. de oper. li. ap. aufidiũ. ſ. eo. li. eo. ti. cum in
multis. ⁊ hoc tenet. h. ꝙ dic vt no. ſ. eo. capitulum. in magna gl.
§. ſed quid ſi circa beneficia eccl. in ſi. ad hoc facit optime qḋ leg.
⁊ no. de iure pa. cum aũt. in ſi. nam cauſa quare clericus variare
non poteſt vt ibi patet eſt iſta qꝛ variare leuitas eſt. non conſtan
tia que in clericis non admittitur. ſ. vt ecc. be. c. j. de temp. or. dile
ctus. de pen. ſup his. xij. q. ij. nõ em̃. nã clerici debẽt eſſe conſtan-
a tes in operib⁹ quare inconſtãtia reprobat̃.ᵃ de pe. di. iij. irriſor.
⁊ graues in morib⁹. xlj. di. §. vlt. nã ſufficit ſemel conſentire. viij.
q. ij. dilectiſſimi. lxxij. diſt. c. vl. quia quod ſemel placuit ⁊c. ſ. eo.
li. de reg. iur. ꝙ ſemel. ⁊. c. mutare. ſ. c. li. de elec. ab eo. in ſi. xxxij. q.
⁊. horrendus. in prin. facit ad iſta. ff. de procu. in cauſe. circa pn.
v. ſ. c. li. de elect. nulli. ff. de le. j. l. ſerui elec. ⁊. l. huius. §. ſtichum. ⁊
de le. ij. ſtatu libe. ⁊ de decu. l. vlti. ⁊ hoc teneo per iura predicta.
⁊ hoc intelligas niſi ſit deceptus. puta qꝛ illud beneficium debe-
batur alteri. ⁊ ipſe hoc ignorabat. vel ſi pro dignitate errans eli
git ſimplex beneficiũ. ar. op. ff. de oper. li. l. ij. ff. ad. l. iul. de adul.
ſi maritus. §. vlt. ⁊. ſ. de pſump. qꝛ ⁊ hui⁹ ſententie eſt Hoſti. ſ. e.
li. de cõ. pre. qꝛ cunctis. iuxta ſi. in verbo errãtibus. ⁊ adde qḋ di
cam. eo. c. ne captande. ſed cõtradicere videtur. ff. de le. ij. vnũ ex
fa. ⁊. l. cum pater. §. a filia ſed in illis ius eligendi non cõpetebat
de preſenti ſed totaliter erant in tempus mortis ideo non conſu
mitur per primam electionem vt ibi apparet.

a ¶ Inconſtan
tia reproba
tur. vid. ter.
in. §. nõ aũt
in aut. de he-
re. ⁊ fal. doc.
in. d. c. imi-
tare. de reg.
iu. l. vj. ⁊ in
c. qḋ ſemel
eo. ti. l. l. cau
ſe. ff. de pen.
ter. eſt ſ de.
illa de renũ.
vide bar. in
l. ſi ſterilis.
§. ſi. ff. de ac.
emp. ⁊ in. l.
d reb⁹. ff. re-
amo. doc. in
c. cũ in mul-
tis. de reſcr.
in. vj. vide
ter. i. l. ſi qs
iuſiurã. C. d
reb. credi.

b ¶ De mate
ria reſtitu-
tionis. vide
late Bar. et
doc. i. l. gal-
lus. §. ⁊ qd
ſi tñ. ff. de li
be. ⁊ poſth.
Et de mate
ria late ſpe.
in ti. de i in-
te. reſt. in. ij.
pte. in. vj. §.
⁊ in. iiij. pte
in. ij. §.

c ¶ Vide fa-
li. in. l. ſi mi-
norẽ. C. de i
inte. reſt. la-
te Feli. in. c.
i pñtia. col.
xij. vſ. glo. in
v. ſol. de p-
ba. de mate
ria late bar.
in. l. de eta-
te. ff. de mi-
no. in. iij. q.
pnc. Jo. an.
in regula in
famibus. d
reg. iur. ſpe.
in ti. d acto-
re. in princi,

Summarium.

1 ¶ Papa ſiue princeps non intẽditur dare literas preiudicia-
les niſi quatenus exprimit.
2 Papa reſtituente eum qui ſue eccleſie renunciauit non requirit̃
conſenſus patroni.

Quamuis. Anteferri debebit. ar. contra. ff.
de lib. ⁊ poſthu. filio ꝗ. vnde vi-
detur iſta decre. continere iniquitatem qꝛ poſtq̃ prin
b ceps aliquem reſtituitᵇ quo ad omnia intelligitur re
ſtituere vt patet. C. de ſentẽ. paſ. l. j. que eſt canonizata. iij. q. iij. in
ſi. Item ar. contra. ff. de mi. quod ſi minor. §. reſtitutio. qꝛ reſti-
tuta ad primum ſtatum priora iura reſtituunt̃. ar. xxvj. q. j. ſi qs
de corpore. vbi de hoc ⁊ patet in eo qḋ le. ⁊ no. xxxij. diſt. ab exor-
dio. ⁊. ſ. de elec. qꝛ diligentia. in ſi. ⁊ facit quod no. v. q. vij. mari-
mum. in glo. quid ſi patronus. ſed dic quod illud debet intelli-
gi ſecundũ quod hic dicitur. in ſi. ad hoc. ff. de teſta. mi. l. ſi a mi-
1 lite. §. j. ⁊ eſt ratio qꝛ †papa ſiue princeps nunq̃ intendit dare li
teras preiudiciales niſi quatenus exprimit vt ſatis dixi. ſ. eo. li.
eod. ti. cum aliquibus. ibi videas. nam iniurijs aditus dari nõ
debere patet in eo qḋ le. ⁊ no. ſ. e. nõnulli. l. R. ⁊ facit ad iſta. C.
qui mi. nõ poſ. diſpendia. ⁊. l. cum allegatis. li. xij. C. de nup. ſi vt
proponis. ⁊ credo hic cõfundi ſententiam Hoſt. quã no. ſ. de re-
2 nun. ex trãſmiſſa. vbi dicit ꝙ †ſi papa reſtituit eum qui ſue eccle-
ſie renunciauit non requiritur conſenſus patroni. ⁊ eſt ratio q̃
infra ſequit̃ no. etiam ꝙ dici cõſueuit ꝙ ſi degradatus ⁊ bñficio
ſuo priuatus per ſententiã ſuam reſtitutus eſt diſpẽſatiue ad or
dinem ⁊ eius executionem nõ propter hoc intelligitur ad bene-
ficium reſtitutus. nam deportatus ex indulgentia principis re-
ſtitutus ad dignitatem non eſt per hoc reſtitutus ad bona. ff. de
ſen. paſ. ⁊ re. l. ij. niſi generaliter reſtitutus ſit ad omnes hono-
res ⁊c. bona reſtitutus intelligatur vt ibi ⁊ in pre. l. j. C. de ſentẽ.
paſ. l. j. cum ſi. ⁊ eo. ti. l. ij. ar. ff. de ſer. ru. pre. attilicinus. in ſi. re-
ſtitutio hoc non eſt pprie dictum. nam potius eſt noui iuris col
latio quã reſtitutio. vnde bene dicit hic papa ad hoc. ſ. de renũ.
ex trãſmiſſa. cum ſi. C. de remiſ. pig. l. vlt. ſed ar. cõtra in eo qḋ le.
⁊ no. xxiij. q. iiij. nabuchodonoſor. in prin. vbi de hoc dixi ⁊ ibi
videas ⁊ plenius dixi. vij. qḋ. j. eos ibi videas in preiudicio ad
hoc. C. de eman. li. nec auus. ff. ne quid in lo. pu. l. ij. §. ſi quis. et
§. merito. ar. efficax. ſ. de offi. dele. ſuper eo. ⁊ not. ſ. de offic. ordi.
licet in corri.

Summarium.

1 ¶ Reſcripta ad beneficia obtinenda ſunt ambitioſa ſi ex am-
bitione petuntur.
2 Tempus date literarum non eſt ſpectandum: ſed tempus vaca
tionis prebende.
3 Vitioſum quod contra ius factum eſt non conualeſcit tractu
temporis.
4 Beneficii nomine prebenda eccleſie cathedralis continetur.

Si eo tẽpore beneficio. Quid ſi mandã-
te papa in genere alicui prouideri in beneficio eccle.
de hoc dicet̃. ſ. de cõceſ. pre. c. ne captãde. in glo. vlt. ibi
videas. Cum cura ſi hoc expreſſum nõ fuiſſet non potuiſſet pro-
uideri de bñficio curato. ſ. de preb. cum olim. ⁊. ſ. e. li. eo. tit. cum
in illis. j. R. ⁊ no. ꝙ licet alicui mandet̃ puideri in beneficio ha
bente curã animarũ ei non põt puideri in aliqua dignitate vel
plebanatu vel perſonatu ſed puideri poteſt in aliqua eccliã vbi
ſit ſimplex miniſter in ſpiritualib⁹ ⁊ tẽporalibus qui non vocet̃
aliquo nomine dignitatis nec eſt vis facienda an eligatur a ca-
pitulo an ab alio. ar. in. j. c. cum olim vbi ſic notãt Inno. ⁊ Ho-
1 ſti. †⁊ eſt ratio qꝛ reſcripta ad beneficia obtinẽda ſunt ambitio-
ſa ſi ex ambitione petũtur. ad hoc. ſ. de preb. cum teneamur. ⁊. c.
quia in tñ. ⁊ ideo reſtringuntur. ſ. e. ſi gratioſe. in ſi. ⁊. ſ. eo. lib.
de preben. quãuis. in prin. ⁊ notari cõſueuit. ſ. de tranſla. c. vlti.
ſed videtur his que. ſ. dicta ſunt Z. ſ. de ver. ſig. tua. ⁊. c. cũ tibi.
ſed dic qḋ ibi loquitur in reſcripto mere gratioſo. ſicut eſt priui
legium ſiue indulgentia ideo ſit larga interpretatio ⁊ nõ reſtrin
gitur. ſecus vbi eſt ambitio q̃ eſt potiſſime a clericis modis om-
nibus repellenda patet. xlvij. di. virum. c. honorum. ⁊. c. ſicut hi.
Mandamus prouideri quid ſi papa mandat prouideri de be-
neficio curato alicui puero vel impuberi. videtur ꝙ ſit obtẽpe-
randum. ar. xvij. q. iiij. §. qui autẽ cum appareat de eius expſſa
intentione. ⁊ hoc tenent Tan. Hoſ. Inno. ⁊. h. ⁊ not. ſ. de eta. et
qua. cam ⁊c. ⁊ no. Inno. ſ. de ſen. exc. cum pro cauſa. ⁊. c. inquiſit.
dicit Hoſti. in ſpiritualibus in quibus vertitur periculum ani-
me non obediam vt patet in eo qḋ no. ſ. de tempo. or. ad aures.
⁊ hoc ipſe no. ſ. de eta. ⁊ qua. c. j. ⁊ facit ad hoc optime. xxiiij. q. j.
manet. in prin. c. j. in ſi. ⁊. c. ij. in prin. lv. diſtin. nullus. in ſi. ij. q.
vij. quapropter. xj. q. iij. nõ ſemper. ad hoc. xxxv. q. ix. loci. ff. de
acc. ⁊. o. ſeruus. nãq cum talis neſciat gubernare ſeipſum. mul
to fortius nec populum. ſ. de eta. ⁊ qua. indecorũ. ⁊ ſic eſt ibi pe
riculũ animarũ. qḋ eſt vitandum excipere tamẽ vtilitatẽ ⁊ neceſ
ſitatem eccleſie. ad hoc. vij. q. j. ſcias in ſi. etatem. ſ. de elec. cum in
cunctis. ⁊. ſ. eo. li. eo. ti. licet ⁊ facit ad hoc. ſ. eo. li. de eta. ⁊ qua. c.
j. non eſſet idoneus pprietatis defectum vt premittitur. ¶ Sed
cui incumbit probatio de etate ſi dubitet̃ dicunt Lau. ⁊ Jo. qḋ
ei qui agit. ⁊ hoc ipſi no. lxxviij. di. pſbyter. ibi videas ad hoc. C.
de pba. a cor. ff. eo. ti. l. ij. obtinuit tamen ſm hoſ. ꝙ ſi alius dici-
tur minor. ⁊ ob hoc dicatur ꝙ non ſit idoneus. is qui dicit eum
c minoremᶜ probare debet. ⁊ etiã ſatis no. in ſum. Azo. de pba. et
adde ⁊ videas qḋ no. ſ. e. li. de elec. ſi forte in glo. quid ſi elect. ⁊c.
dicitur autẽ quis minor annis ſiue etate multipliciter ꝙ dic vt
no. xxvij. q. j. c. j. in prin. de hoc etiã no. ff. de poſtul. l. j. §. pueritiã
in gl. ergo ſi ⁊c. nequaq̃ poterit puideri. ar. ff. de bo. poſ. ſm ta.
l. j. §. pronin. ff. de teſt. ad teſtamen. §. j. C. de le. l. ſeruus. qꝛ ſi exe-
cutor de facto vellet prouidere epũs hoc nõ debet pati vt. ſ. de eta.
⁊ qualita. cam ⁊c. ⁊ eius qḋ hic dicitur ratio eſt quia in talibus
ſpectamus

ſpectamus initium.ſ.de elec.dudū.ſ.⁊.ij.§.verum.qꝛ tpe impe-
trationis ſine date literarū inuenit̃ nō idoneus repellit̃ vt indi-
gnus ad hoc.ff.de iure fiſ.nō intelligit̃.§.ſi qs palā.ſ.q.ſ.quibuſ
dam.qꝛ talis impetratio fuit fraudulosā.⁊ nō ſumpſit initiū ab
origine etatis quare nō valuit.xvj.q.iij.ſi ſacerdotes vñ cū ſcri-
bentis intentio ſe nō extendat vt is ſic defectiuus beneficiet̃ de
curato bñficio niſi hoc exprimat nō valēt lr̃e ad hoc facit qd le.⁊
no.ſ.de preb.cū olim.⁊ adde qd dixi.ſ.e.cū aliquib⁹ ar.ↄ.ſ.e.li.
2 de ꝓben.ei cui.†vbi nō videt̃ tpe date literarū ſpectāde ſed tēpus
vacationis prebēde ſed hoc de curatis in quib⁹ requirit̃ maior
idoneitas.vt.ſ.e.ti.cū in illis.ſ.ru.de hac materia no.lrx.diſ.in-
nouamus.⁊ ſic no qd licet res deueniat ad eū caſuꝫ a quo recte
nō potuit habere initiū nō valet ↄ id ꝙ habes.ſ.de cōuer.cōiu.
placet.ſꝫ hoc eſt qꝛ nō firmat̃ tractu tpis qd ipſo iure nō tenuit
ab initio.ſ.e.ti.de reg.iur.non firmatur.ſ.de elec.auditis.xvj.q.
iij.§.preſcriptionū iuxta ſi.verſi.qui eſt ad hoc.xij.di.e.p.vbi de
a hoc dic vt ibi vnde pro regula ᵃveritatis teneas †qd vbi eſt aliqd
3 vitioſum:qꝛ cōtra ius factū eſt qd nō cōualeſcit tractu tpis exce-
ptis caſibus in quibus in iure cōtrarium exprimit̃ facit ad iſtaꝫ
x.di.vides.xxv.q.ij.imperiali.C.de le.niſi dubiū.Beneficiū ſuf-
ficientē tunc etatē facias vim in hac litera.nā plane innuit qd in
beneficio nō curato certa requirit̃ etas vt ſit habilis ad ipm be-
neficiū etiā tempore impetrationis.vñ dicit tūc.q.d.qd.ſ.x.pro-
xi.diximus de beneficio cū cura.idē dicimus in nō curato.ſi tñ
impetrans eſſet defectiuus in etate.nā hec dictio tunc eſt aduer-
biū tpis ⁊ eſt hoc pteriti tpis.⁊ ſic eſt hic ⁊ patet ſi ita dicā tunc
cū ſuſcepta habas ⁊c.⁊ etiā futuri vt ſi ita dicā cum illud faciam
tunc venito ⁊ de iſta dictione tunc habes.ff.de condi.⁊ demon.l.
iiij.⁊.l.ſi is.§.ſi ita ⁊ de cō.di.iiij.tunc valere ⁊c.ab antiqua.ſ.de
ep.ſuper eo.ij.ſ.de voto.licet ⁊.ſ.eo.li.de elec.quam ſit.⁊ ita hic
manifeſte tollit̃ ſentētia Inno.quā no.ſ.de cōceſ.prebē.cū nſas.
in glo.planus eſt intellectus ⁊c.additio fuit quā panci habent
vbi dicit qd ſi tpe impetrati reſcripti impetrās bona fide nō eſt
capax beneficij ſed poſtmodū ſit capax pōt ei cōferri ar.ſ.de foro
cōpe.ex tenore.ad hoc.ſ.e.li.de preb.ei qui vbi videt̃ expreſſe iſta
ſentētia approbari.in ſi.dic illā literā intelligendā cum determi
natione iſtius igitur ad hoc vbi dicit qd debebit illam expecta-
re.verū dicas ſi tpe reſcripti impetrati erat idoneus ad ec.bñfi-
cium obtinēdum al's ſecus vt hic patet dec.antē ex tenore patꝫ
aut nihil facit pro ſentētia.ſ.dicta ſed quā dices etatē inhabilē.
sub.infantiā vt ſatis colligit̃.ſ.e.li.de indi.ſi annū.v.aut tu ipſe
⁊ in eo qd le.⁊ no.ſ.de prebē.ſuper inordinata hinc eſt qd infan
ti.i.minori.vij.an.C.de iure deli.ſi infanti.niſi forte relig.intra-
ret clericalis tonſura conferri non dꝫ.ſ.eo.li.de tempo.ord.nul-
lus ſed.ſ.vij.anno.ordinari pōt vt patet.lxxvij.di.in ſingulis.⁊
ſic per cōſequēs beneficiū ec.obtinere vt no.xxviij.di.de literis.
⁊ not.Inno.ſ.de eta.⁊ qua.e.ij.in ſi.ꝙ tamen ſane intelligit̃ ſm
Hoſti.nā licet maior ſeptēnio quamuis impubes poſſit eſſe ha-
bilis ad beneficia ſimplicia non tñ quo ad canonias.niſi ſit pu-
bes ſic intelligere pre.decr.ſuper inordinata.vbi de hoc ple.no.
ſic etiam ipſe no.in.j.decre.ſ.de eta.e.ij.⁊ eſt ratio qꝛ canonia ſi-
ne preben.requirit cōſilij maturitatē.⁊ quo ad hoc puer nō eſt
idoneus.cum nec poſſit ſapientum intra tractare.C.de teſta.mi.
l.teſtamenta.⁊ probatur.C.de iure immu.l.ij.§.impuberes.⁊ ꝑ
hac ſententia facit qd dicam.ſ.eo.ſtatutum in gl.intellige.in ſi.
ſed iſtā ſententiam Hoſti videt̃ confundere.ſ.eo.li.de elec.ex eo.
vbi loquit̃ de pupillo qui erat canonicus in eccleſia cathedrali:
ſed dici poteſt qd illa decre.intelligitur quando cū tali eſt ex cer
ta ſcientia diſpenſatum vel quando papa cum tali ſcribit in fa-
cto nō errans vel clauſula adiecta nō ob.qd in etate tali eſſe dice
ris cōſtitutus ſicut audiui a vice cācellario in talibus ſepius eſſe
factum.⁊ tūc litera non poteſt dici ſubreptitia nec cōtra eam op
poni qꝛ de iudicio pape nemini licitū eſt iudicare.xvij.q.iiij.no-
mini.⁊.§.prece.Nam ſic videt̃ approbatus a papa.C.de diuer.
reſcrip.ſacrilegꝰ.C.de cri.ſacrile.diſputari.⁊ pro iſta parte facit
optime.ff.de re iudi.Itē videt̃ ↄdicere pre.decre.ſ.eo.li.de iudi.
ſi annum dici poteſt qd loquitur in eccleſijs alijs a cathedrali-
bus in quibus obtinet qd.ſ.dixi.vel ſi vis de eccleſijs cathedra
libus illam decre.intelligere Rub.vt.ſ.proxi.dictum eſt ⁊.b.vi
detur verius quāuis quidā illas decre.intelligant indiſtincte vt
prima facie ſonare vident̃.⁊ pro iſtis videt̃ facere qd no.Innoc.
ſ.de eta.⁊ qua.pre.⁊.b.cō.ſ.de elec.dudum.j.in gl.vlti.in ſi.Itē
adhuc iſta litera videtur contradicere cum dicat beneficiā ⁊c.et
4 nomine†beneficij prebēda ec.cathedralis continet̃.ſ.de ver.ſig.
tua.ſed vide vt ꝓdixi vel dic ꝙ eſt ꝓ vel non ↄ cum dicat ad ipm
ſufficientem etatem tunc haberes ⁊c.vt.ſ.dixi.in prin.hui⁹ glo.
⁊ vide qd no.Hoſt.in ſum.de preb.C.cui ſit confe.ver.illud etiā
beneficiū ⁊c.ſed nunqd qñ ſcribitur pro aliquo ſub forma hic
cōprehenſa.poterit eidem prouideri per ſuum executorem in ec
cleſia cathedrali.credo ꝙ non niſi aliud exprimatur.ſ.eo.lib.de
preben.quamuis.§.j.⁊ no.h.cō.ſ.eo.c.in gl.qꝛ queſtiones.§.itē
quare de hac forma.ar.cōtra.ſ.de eta.⁊ qua.accepimus.ſ.de pre
ben.pro illorum.dic vt no.in pre.c.quamuis obtinere.ar.ad hoc
ff.de ma.te.diuus.ff.de condi.⁊ demon.quia.

Summarium.

1 Papa cum agendo dicit indiſtincte ⁊ nullum excipit vide
tur omnia beneficia includere.
2 Beneficiorum vocabulo largo ſumpto ⁊ attenta ſignificatione
verbi nomine poſſunt intelligi dignitates ⁊ beneficia habentia
curam animarum.
3 Annus naturalis eſt a quolibet die incipiens ⁊ vſqꝫ ad finē il-
lius ſunt.365.dies ⁊ ſex hore.
4 Verba in reſcriptis poſita debent conformari equitati licet hoc
non patiantur.
5 Legatus an poſſit concedere omnia que non ſunt ſpecialiter re
ſeruata ſummo pontifici.
6 Nulla dictio in reſcripto vacare debet.
7 Indulgentie penales vbi ſunt plures non debet fieri mentio
de prima.
8 Legans ſeruo libertatem ſi ſeruierit triennio an impeditus in-
firmitate teneatur poſtea adimplere reliquum tempus.

SI propter. Fructus beneficiorū ſic habes.
ſ.e.li.de preb.ſi tibi conceſſo.de
ver.ſig.tua.Sed nūquid in tali indulgētia cōprehen
dunt̃ bñficia exemptorū videt̃ ꝙ ſic cū litera ſequens
loquat̃ indiſtincte.⁊ dicat in tua vaca.dioc.vnde generaliter ac-
cipiendū eſt.qd dicit vacabunt ſm id qd le.⁊ no.ſ.de teſt.relatū
iuxta prin.ff.de tute.l.iij.in ſi.⁊.xxxiij.q.j.c.vlt.in prin.ſ.de con-
iu.lepro.c.ij.in ſi.⁊ prohibere ſententia facit qd no.h.cō.ſ.de re-
1 ſcrip.per actionem.in gl.nunquid ſi ⁊c.vnde†cum gratioſe pa-
pa agēdo dicat indiſtincte ⁊ nulliū excipiat.videt̃ omnia benefi-
cia includere ad hoc.ſ.de offi.dele.venerabilis alias priuilegiū.
ſ.de preben.graue.in ſi.ſ.de ſen.excō.nuper.ſ.de priuil.qꝛ circa.
xxx.di.e.j.ff.de offi.preſi.l.in.ſ.de maio.⁊ obe.ſolite iuxta ſi.⁊ ne
b gari non poteſt ᵇquin talia beneficia ſint in dioc.licet nō ſint de
iuriſditione ipſius epiſcopi impetrantis.ſic dicimus qd aliqua
ſunt in bonis quedam extra bona ſcdm id qd leg.⁊ no.ff.de ac.
re.do.l.rem in bonis.ſed ↄ credo.ar.ſ.de offic.or.graue.vbi no.
Gof.qd in generali man.pape cōtra clericos deſtinato non cō-
prehendunt̃ exempti.ſ.de priuil.qm.⁊ idē ibi innuit Hoſti.⁊ in
tra de offi.leg.qd tranſia.ſic etiā tenet cancellaria ro.curie.⁊ ei⁹
ſtilus ad idem qd leg.⁊ no.ſ.de priui.ex parte abbatiſſe.vbi no
tant Jo.vin.gof.⁊.h.ꝙ ſi nō fiat mentio in reſcripto de exēptio-
ne poteſt elidi tale reſcriptum.arg.ſ.eo.cum ordinem.⁊ no.ſ.e.
e.in glo.vlti.ver.ſi vero.Reſcriptum.argu.ad hoc quia in gene
rali non continetur quod non eſſet in ſpecie princeps.veriſimili
ter conceſſurus.ſ.eo.li.de deci.ſtatuto.§.ſtatuimus.⁊.ſ.de regu.
iur.in generali.ſ.eo.li.de offi.vica.cum in generali cum ſi.aliqñ
concedit papa ipſa beneficia non tantum fructus:vt.ſ.e.ſi gra-
tioſe.⁊ quando ſic concedit.ſ.fructus.tunc ius beneficij vacātis
habet conferri infra tps a iure determinatum.cum vacet vt pa-
tet in pre.decre.ſi tibi ⁊ facit quod ſi deputantur fructus prebē-
de ad aliquos vſus ex cauſa neceſſaria vt puta ad ſarta tecta.de
quibus habes.x.q.iij.e.j.nihilominus habet conferri canonia.
ſ.vt eccle.bene.e.j.iuxta ſi.⁊ hoc etiam plene no.Hoſt.in pre.de-
cre.tua.Sed contra hoc videtur facere quia beneficia ſine dimi
nutione habent concedi vt legitur in litera rubea ⁊ nigra.in gl.
ſ.vt ecc.bene.vt noſtrum.Item quia ſpirituale ius non poteſt
c conſiſtere ſine temporali.ſ.qd.iiij.ſi quis obiecerit.nam ſm hoc
is cui conceditur inane nomen canonici haberet ꝙ eſſe non de-
bet ſed iſta non obſtant.qꝛ hoc operatur indulgentia ſic etiā pa
tet in olbus receptis autoritate ap.contra numerū conſtitutum
qui expectāt ↄ id qd le.⁊ no.ſ.de prebē.relatum.id ſecus autem
dicerem ꝙ cōcedit retentionem beneficiorum vt in.ſ.decre.ſ.eo.
ſi gratioſe.ratio diuerſitatis ſatis eſt in promptu.⁊ qñ ſic conce
dit vt hic dicitur.credo ꝙ hoc nomine beneficiorū cōtinent̃ etiā
dignitates.vt etiam no.Inn.⁊ Hoſti.in.j.decre.tua.⁊ hoc ſatis
2 probat.ſ.eo.li.de preben.ſi tibi conceſſo.nam large†ſumpto ᶜvo
6 cabulo beneficiorum ⁊ attenta ſignificatione verbi nomine be-
neficij pñt intelligi dignitates ⁊ bñficia habētia curā animaruꝫ
⁊ ſic loquitur.j.decre.tua.prout no.Inno.ſ.de prebē.cum olim.
hoc etiam ſatis probatur.ſ.de prebē.de multa.⁊.§.⁊ ſi vltra.ibi
cuius eſt illud benefi.⁊c.⁊ tamen ibi loquitur de bñficio curato
ſine dignitate.nō ob.illa decre.cum olim.qꝛ loquitur reſcriptū
beneficialib⁹ que reſtringuntur.vt ibi no.Inn.ſi autē tale bene
ficium ſit ꝙ hꝫ conuentum vel capitulum tenere.vel aliud onus
ſubire intelligo ꝙ illa onera tenet̃ eps ſupportare.⁊ eſt ratio qꝛ
quelibet res tranſit cum ſuo onere.ſ.de deci.cum non ſit.in ſin.
xvj.q.j.ſi quis laicus.ff.de cōtrahen.emp.alienatio.ſ.de pigno.

a Pro regula. Addead regulā.e.nō firmat̃ duas limitatiōes ꝑ Alexā.in l.j.in prin.in.ij.col.v.nō obſtat.ff.de vul.et pu.⁊ ꝑ.ij.li.vltra euꝫ habes glo.no.in v.in glo.ſi.ad ſi.de vſu.l.vj.

b Et negari non pōt. Adde ad hoc an bñficia exēpta dicant̃ eſſe i dioceſi vel extra dioceſim fcdi.plene in.e.graue.de offic.ordi.in.j.⁊ ij.colū.vbi omnino videas.

c Nā large ſumpto.adde ad hoc an bñficiorum appellatione cōprehēdunt̃ bñficia curata.fcdi.in ca.poſtulaſti.l.xv.col.de reſcrip.⁊ an cōprehēdant̃ dignitates.fcli.in.e.i no ſtra.in.xx.colū.extra.eo.titu.

ex literis.ad hoc.ſ.eo.li.de hereti.accuſatus.§.ſi vero.in fin.tum
etiã qꝛ fructus nõ intelligũtur niſi deductis expẽ.ff.ſo.mat.fru
ctus.ff.de pe.he.ſi a dño vel a pa.§.fi.⁊.l.ſe.nullus enĩ caſus in
teruenire põt qui hoc genus deductionis impediat.ff.fa.herc.
fundus qui do.ſic etiã no.Hoſti.in.j.decre.tua.ad hoc.ſ.e.li.de
offi.or.ptĩti.§.porro.dꝫ ergo iſte tñ accipe ratione huius indul
gentie vt eccleſie remaneat de quo poſſit ſuſtentari.ſ.de preb.ex
tirpande.⁊.ſ.e.li.de offi.or.ptĩti.§.porro.nec extendã iſtã indul
gentiã ad bona creditorib⁹ obligata vel vbi eccleſia vacans erat
magnis debitis grauata ar.op.ſ.de deci.ſuggeſtum.nã ꝑut ibi
no.perdiꝭ priuilegiũ cũ enorme preiudiciũ induc.vt eo.c.dilecti
filii.ſ.de ver.ſig.quid per no.ſic etiã no.xj.q.iij.priuilegium ad
hoc etiã facit qꝺ agris tuis ſcĩtibus alieni irrigandi nõ ſunt.C.
de ſerui.pſcs.C.vt nemo pri.l.ij.no.tñ ꝙ fructus pendẽtes pars
fundi eſſe dicũtur.ff.de rei vẽ.fructus.ergo ſi non pendẽt ſꝫ ſunt
a ſolo ſeparati nõ ſunt pars ſoli fructus enĩ dicuntur percepti a
bone fidei poſ.non ſolũ ſi perfecte collecti ſunt ſed etiã cepti.et
ita percepti vt ſolo cõtinere ſe deſierint.ff.de rei vend.ſi eius.§.j.
aliud tñ eſt in vſufructuario.ff.qui.mo.vſuſ.amit.ſi vſufructua
rius.Primi.primus dicitur de multis.prior.de duobus Anni.
ſcire debes qꝺ eſt annus naturalis vſualis cerimonialis ⁊ emer
3 gens annus†naturalis eſt a quolibet die incipiens.⁊ vſqꝫ ad fi
nem illius ſunt trecẽti.lxv.di.⁊ ſex hore.de cõ.di.v.quadrageſi
ma.vſualis eſt a Jãuario vſqꝫ ad Januariũ ſequẽtẽ⁊ hoc apud
a ℂ Januarius dr. An quit ianuari⁹ ſit pncipiũ anni. vide Bar.ſ.l.cũ heres.§.ſti chus.ff. de ſtatu lib.et Bar.ſ.l.ita vulnerat⁹. ff.ad.l.aql.
a latinos ideoqꝫ Januarius dicitur ianua anni.lxxvj.di.ieiuniũ
legitimus eſt ab Aprili in alium aprilem ſm lunationes.⁊ hoc
apud hebreos ⁊ grecos:vt in.j.c.ieiuniũ.cerimonialis eſt de fe
ſto ad feſtum.⁊ hoc apud oẽs gentes.de cõ.di.j.c.j.Emergẽs eſt
in quo fit aliquod magnũ ſicut ab exitu de egyptõ.⁊ diciꝭ emer
gẽs qꝛ nouiter emergit cõputãt iudei ⁊ greci a prima olimpia
de.⁊ romani ab vrbe cõdita.xpiani ad incarnationẽ xpi.xxiij.di
ſtin.c.j.in prin.annus diciꝭ ab an.qꝺ eſt circum.⁊ no nas quaſi
circuiens qꝛ in circulo voluitur.de cõ.di.v.quadrageſima.ff.de
ſtatu lib.cũ heres.§.ſtichus.ff.de verb.ſig.anniculus ⁊ incipiet
iſte annus ab hora vacationis.⁊ hoc ſatis innuit litera ſequens
vacabunt.nã mortuo viro mulier ſoluta eſt a lege viri.vij.q.j.ſi
ent vir.⁊ ſic diciꝭ de eccleſia vacabunt cum iſtud verbum ſic indi
ſtincte loquatur nũquid habebit locum vbi fit aliquorũ benefi
ciorũ licita permutatio.ar.qꝺ no.ſ.eo.li.de re.permu.licet ⁊.vij.
q.j.mutationes.ver.non enĩ ⁊c.ſcias in prin.⁊ ſic hoc caſu eqtas
preferatur rigori;vt in pre.decre.licet.Sed contra qꝛ planum eſt
ꝙ in permutatione interuenit renũciatio ſiue reſignatio in ma
nu prelati:vt in pre.decre.licet ergo tunc vacat.vij.q.j.quã peri
culoſum.ſ.de elec.cũ inter.⁊ fit trãſlatio per trãſlationẽ de bene
ficio ad aliud beneficiũ.ſ.de re.permu.queſitum.⁊ qui tranſlat⁹
eſt de loco ad locum fingitur eſſe mortuus primo loco.vij.q.j.§.
ecce in quibus.xxj.q.ij.ſi qs iam ⁊ habes ſi.xxxvij.q.j.§.vlti.er
go cũ hec litera dicat vacabũt.videꝭ intelligendũ qualitercũqꝫ.
ff.qui ⁊ a qui.ma.lib.nõ ſi.proſpe.vbi diciꝭ ſufficit ita ſcriptum
eſſe.⁊ ſi per quam durũ ſit ad idẽ.ar.vij.q.iij.ſcriptũ eſt.vnde di
citur ꝙ a verbis nõ eſt recedendũ niſi ex verbis prauus genereꝭ
intellectus:vt no.xxxiij.di.ſedulo.in glo.no.ꝙ ⁊c.in fi.tñ in re
ſcriptis vel in priuilegiis interpretenꝭ verba ad id qꝺ ſunt pro
prie inſtituta.xxxvij.di.relatum.xxij.q.ij.is autẽ qꝛ non eſt rece
dendum a ſignifica.vocabuli.niſi conſtet ſcribentẽ aliud ſenſiſſe
ar.ſ.de ver.ſig.trãſmiſſe.vbi de hoc ad idem.š.eo.ſuſceptũ.vbi
de hoc in glo.hoc expſſe.⁊ in glo.videtur ibi videas forte poſſet
dici ꝙ in hoc caſu equitas rigori preferatur:vt.š.dixi.nam vt di
citur in pre.decre.licet minime reſignaſſet illis beneficiis niſi ef 6
4 fectualis permutatio eſſet ſequenda.nã †verba in reſcriptis poſi
ta debemus cõformare equitati licet verba hoc nõ patiantur:vt
no.xxiij.q.j.parantur.in gloſ.ar.ꝙ nõ debemus ⁊c.nã equitas
rigori preponiꝭ.xlv.di.licet.l.di.põderet.ſ.de fur.c.vlti.C.de in
di.placuit.in contrariũ allegata de rigore loquũtur.Ego credo
epm hic preferendũ per iura.ad hoc inducta.nõ ob.pre.decre.
licet.nã in caſu ipſius permutãs priuaretur a toto.vñ notabili
ter dicit ibi in hac parte ⁊c.q.d.in hoc caſu.⁊ ſic dat intelligere
tacite ꝙ nõ eſt in alio.hoc autẽ nõ ſic licet priueꝭ a tãto.⁊ ad tps
⁊ ex facto ſuo.ſecus tñ credo in trãſlatione ſiue mutatione q̃ ſit
ſupioris officio ſiue autoritate.⁊ ita loquũtur iura.š.dicta.vij.
q.j.mutationes ⁊c.ſciant ⁊.ſ.de rerũ permu.queſitum.⁊ ſi cõtra
rium decernetur.iam tales ſic tranſlati deciperentur ſiue ſuo iure
defraudarentur ſine culpa ſua vel facto qꝺ eſſe non debet.lv.diſ.
ſatis peruerſum.cũ ñ.quinquẽniũ debet intelligi de quinquen
nio integro ⁊ pfecto.⁊ credo ꝙ iſtud quinquẽnium incipiet tpe
date ar.ſ.eo.li.de deci.š.ij.Rubri.ſi.⁊ dꝫ cõputari iſte annus ſe
cundũ quoſdã a principio cuiuſlibet vacationis bñficij.die va
cationis ipſi⁹ bñficij minime cõputata.ad hoc.š.eo.li.de excep.
pia.ſed ꝯtra credo.ſ.ꝙ computaꝭ.ad hoc.š.e.li.de ap.ſup eo.ij.
⁊ habes.š.eo.li.de cõſue.c.vlti.§.fi.⁊.ſ.eo.li.de prebẽ.ſtatutũ.in

glo.iſta ꝓpoſitio ⁊c.ibi videas.vñ dic ꝙ ꝗuis iſta indulgentia
ſit fauorabilis.⁊ fiat fauore pſone vt cõiter conſueuit dici.ſ.de
ver.ſig.tua.debet fieri interpretatio larga ⁊ pfecta.ar.ff.de ſtatu
li.cum heres.§.ſtichus.ver.ſi heredi.ff.de mi.l.ij.§.minorem et
intelligo annum ſm ꝙ vulgariter diciꝭ.ſ.xij.mẽſes pro anno in
fra de ſup.ne.pre.licet ad hoc.de pe.di.j.c.ꝗobrem.⁊.c.predixe
rat.ꝙ menſem vulgarẽ debeamus accipere ſatis probaꝭ.lxxvj.
diſt.§.j.⁊.c.ſe.vbi diciꝭ ꝙ ille menſis Jañ.ideo ſic vocatur qꝛ ſit
ianua ⁊ principium anni.⁊ qꝺ computatio fieri debeat ſm qꝺ
in kalendario occurrit ꝓbatur.ff.de diuer.⁊ tem.pre.l.ij.ad idẽ.
ff.de ver.ſig.cum biſſextus.⁊ melius quo ad hanc materiã.ff.de
ver.ſig.vbi lex.⁊ adde qꝺ dicã.ſ.e.li.de reg.iur.cũ eterni.in glo.
⁊ habes ſimile tps ⁊c.vbi diciꝭ de anno biſſextili.ſi igitur ſic di
cimus de mẽſe eadem ratione ⁊ de anno lex tamen inter eſtatẽ ⁊
hyemẽ diſtinguit annum.ff.de aqua quo.⁊ eſti.l.j.§.interdictuꝫ
eſt.quod autẽ dies pro menſe debeant cõputari cum de hoc in
ra varia videantur ſatis no.Hoſti.ſ.de ſup.ne.pre.licet ibi vide
re poteris cõcedamus hoc dicitur ꝙ talia dꝫ a ſuperiore impe
trari.ſic.ſ.de ver.ſig.tua.ſed ar.contra.ſ.vt ec.bene.c.j.in fin.dic
qꝺ illa dec.tua.⁊ hec loquuntur in fructibus omniũ beneficio
rũ que vſqꝫ ad certũ tps vacauerint in ſua dioce.conuertendis
in ſolutionem debitorũ.hoc bene impetrãdũ eſt a ſuperiore:vt
hic ⁊ ibi.ſ.eo.li.de preb.ſi tibi cõceſſo cõtra vero loquitur in vni
co beneficio ⁊ in prouentibus eius cõuertendis in vſum prelati
vſqꝫ ad certum tempus hic prelatus cũ capitulo ſuo ante colla
tionẽ conſtituere poteſt vt ibi ſm Uin.⁊ Hoſ.ℂ Sed nunquid
ꝙ hic dicit.cõcedere poteſt legatus Car.videtur quod ſic.ſm il
5 lam ſententiã que habet†ꝙ ipſe omnia poteſt que non ſunt ſpe
cialiter ſummo pon.reſeruata:vt no.ij.q.v.qua de cauſa in glo.
vlti.in fi.⁊ hanc ſententiã ſouent Hoſ.⁊ Hoſ.⁊ quaſi oẽs vt no.
in ſpec.de offi.leg.§.nunc oſtendendum.ver.legatus igitur alij
dicunt aliter.vt ibi dicitur ſed ꝙ prius dicitur teneas de ſpecia
li gratia.nam ad eum aliter non pertinebant imo debebant fu
turis ſucceſſoribus reſeruari:vt patet eo.li.de elec.qꝛ ſepe.⁊.ſ.e.
li.de offi.ordi.prin.vel in vtilitatẽ eccleſiarum expendi.vt ibi di
citur.que gratia non excludit onus ſi quod habet beneficiũ va
cans vt dixi.ſ.eo.c.in glo.j.intentionis noſtre.no.recurri ad in
tentionem ſcribentis.de hoc ſatis dixi.š.eod.cum aliquibus.in
gl.l.poſſibilitatem fructus huius.ſ.primi anni.in quo vacauit
beneficiũ alteri vſui puta menſe capituli.vel ad vſus ornamen
torum diuerſorũ.ſ.de ver.ſig.ex parte noſtra.⁊ in aliis caſib⁹ ibi
comprehenſis.ſ.de teſta.c.vlt.ſingulari perſone põt poni exem
plum ſm id quod habetur.ſ.eo.li.de preben.cũ in eccleſia cõſue
tudinibus priuil.ſtatutis cõſuetudo ⁊ ſtatutum facti ſunt et in
facto conſiſtunt.š.e.li.de cõſti.lꝫ.⁊ ideo illa tollere non intendit
papa niſi quatenus exprimit:vt.ſ.patet qꝺ dic vt dixi in.d.c.li
cet.in glo.vlt.⁊ idem dicendũ eſt in priuilegio ſpeciali:vt leg.et
no.ſ.de preſ.veniens.in gl.licet patet.⁊.xxvj.q.ij.in princ.nullũ
preiudiciũ.i.damnũ ſiue dãnatio ſi.vij.q.j.preſentiũ.xv.q.vj.c.
in prin.igitur ſi nullũ preiudiciũ generatur.ergo nec dilationẽ
inducet generetur ſic habes hic ꝙ verba generalia ꝗtumcunqꝫ
generaliter ꝓlata a principe nõ ſunt efficacia ad tollendũ certũ
actũ ⁊ determinatũ ſpecialiter ad hoc.ſ.de offi.dele.ex parte.ij.⁊
qꝺ le.⁊ no.ij.q.vij.lator.ad hoc facit etiam qꝛ in toto iure generi
per ſpeciẽ derogaꝭ.ff.de reg.iu.in toto.ſ.e.li.de preben.dudum.§.
nos igiꝭ.ſ.e.de re.iur.generi.⁊ habes ſi.š.e.li.de conſti.c.j.⁊.ſ.e.
li.de preb.cum in eccleſia.Sed cũ verba in indulgentiis ſiue pri
uilegiis aliud debeãt operari vt.ſ.eo.li.de priuile.ſi papa.§.j.in
6 fi.cum †nulla dictio in reſcripto vacare debeat vt patet in eo qꝺ
le.⁊ no.xxviij.q.j.ſi enim vltra med.c.ver.item vt ait.ſ.de ma.⁊
obe.ſolite.facit ad hoc.ff.de vſur.ſi ſtipulatus.ff.de le.j.ſi quan
do.in prin.ff.ad municip.l.j.in fi.ff.qꝺ met.cau.l.j.ff.de ver.ob.
ſi ſic ſtip.š.c.ti.cum ex eo.ſ.de priuil.ex ore de his etiam diciꝭ.ſ.
eo.lib.de preben.ſi cui.in glo.hec clauſula.⁊ ita tueri.ſed cõtra
ſ.de eta.⁊ qua.accepimus.ff.de fideiuſ.nõ recte.ff.profec.ſed ⁊ ſi
adijciatur.ff.de aur.⁊ ar.le.pedicul.§.labe.quid operatur pre
dicta clauſula.nõ obſtantibus ⁊c.poteſt dici ꝙ nihil quantũ ad
illos fructus qui ſunt alicui certo vſui deputati vt hic patet:qꝛ
mortuo illo qui illos fructus percipere debebat ipſi fructus di
recta via tranſeũt ad illũ vſum vt patet exemplũ in eccl'ia hon.
ad hoc.xv.q.j.nec is.xxxij.q.j.cum renunciaꝭ.ff.de acq.poſ.cum
heredes.ff.de furt.a titio.ff.de leg.ij.legatum.ff.ad treb.facta.et
l.reſtituta.preterea in huius generali indulgentia ſiue conceſſio
ne nõ intelligitur cõcedere ꝙ non fuiſſet ſpecialiter cõceſſurus.
in ꝑiudiciũ ad ꝙ ſunt fructus illi deputati vt patet in eo qꝺ le.⁊
no.ſ.de priuile.paſtoralis.in fi.ad hoc.ſ.eo.li.de dec.ſtatuto.§.j.
⁊.ſ.eo.li.de pe.⁊ re.c.ij.vnde dicebat vin.ꝙ iſta indulgentia etiã
non extenditur ad beneficium primo vacaturũ.qꝺ debetur alte
7 ri expectanti.⁊ eſt ratio ſecundum eũ†qꝛ vbi ſunt plures indul
gẽtie penales de ꝑma nõ fiat mẽtio.de ca.š.ti.mãdati.ſ.de offi.
dele.ga

de leg. ex parte. ij. ⁊ etiam generalior eſt indulgentia epiſcopi ꝙ
expectantis. j. de offic. lega. ſi induiſtis. ⁊ hoc ipſe vin. no. in prin.
de verborum ſigni. tua. vbi de hoc idem tenet Pe. de. vnde vim
facio quia dicit litera precedens vacabunt. nam intelligo vaca-
bunt in futurum. ita quod fructus non ſint aliquo iure debiti
alicui vſui vel perſone ad impetrationem indulgentie in cuius
preiudicium papa voluit indulgere. vt premiſi. ⁊ ſatis plene col
ligitur ex tenore huius decre. igitur ſecundum hoc indulgentia
talis non tangit hos caſus. ⁊ ſic pro nihilo aliqui turbantur ſu-
per ca. ſecundum tantum indulgentia ipſa extenditur ad futu-
ra certo vſui vel certe perſone tempore indulgentie non deputa
ta vt prediri. ⁊ ita ſecundum hoc cum ſua indulgentia non ex-
tendatur vltra quinquennium nō habebit fructus niſi per. iiij.
an. ⁊ hoc dico verum eſſe ⁊ imputet ſibi ſi male impetrauit. vt
hic ſic probo pone quod fructus primi anni caſmate vel tempe-
ſtate perierunt nunquid compenſabuntur ex fructus alterius
anni certe non idem ergo dicendum in caſu noſtro. ad idem fa-
cit quia ſi emi a te iactum retis certo pretio ⁊ proieciſti retē ⁊ ni-
hil cepiſti: ⁊ iterum proieciſti ⁊ cepiſti nō teneris mihi illud tra
dere nec etiam poſſem te compellere vt iterum proijceres ⁊ mi-
a hi dares. ⁊ idem in ſimilibus [a] ⁊ ſic intelliguntur. ff. de cōtrah.
emp. ſi iactum he. vel ac. ven. l. nam hoc modo. Item ad hoc ſi le
2 gaui ſeruo † meo libertatem ſi triennio ſeruierit heredi meo. et
impeditus infirmitate non ſeruierit aliquo tempore vt puta an
no non ideo tenetur ſupplere ſeruitium in futurum. ff. de fide-
iuſſo. l. cum queritur. §. item ſi heredi. ita nec ſupplebuntur iſti
fructus in anno ſequēti. Item ad hoc facit quia a verbis reſcri-
pti non eſt recedendum vt. ff. de exerci. l. j. §. ſi is qui. j. de priuil.
porro ⁊. c. ſc. verſi. inſpicienda. vnde cum verba reſcripti ſiue in-
dulgētie dicant primi anni. ⁊ qđ primū eſt aliud ante ſe habere
non poteſt vt in proe. ff. ergo ad alium annum non trahetur. cū
de illo non ſit ſcriptum. ad hoc. j. eo. li. de pben. ſi clericus. iuxta
ſi. vbi. ⁊ idem ⁊c. cui deno. in ſi. ⁊ adde qđ dixi. ſ. eo. c. in gl. cum
iſtud. ver. dicitur. cum ſe. Item facit ad hoc qꝛ papa concedens
priuilegium huius. videtur vice taxationis ponere hanc clauſu
lam primi anni. ſicut quando teſtator legat fructus qui naſcent
in primo anno vbi nō debentur niſi illi qui primo anno naſcū-
tur et ſi nihil naſcatur vt. ff. de vi. tri. ⁊ ole. le. l. j. §. cū certus. ff. de
an. le. l. ij. ſic dicendum eſt in caſu noſtro. ⁊ dicendum eſt ꝙ hec
indulgentia debet extēdi ad ea que diſtincta ſunt mortuo cano-
nico intelligit vacare. ſecus vbi numerus diſtinctus non eſt. j. de
cōceſ. pre. ex parte. Item dico vbi beneficiū qđ tenebat mortuus
erat de menſa epi vel capituli. nam eo mortuo cui datum fuerat
ob gratiā vel tanꝙ bene merito redit illud beneficium ad eum
a quo habebat. ſicut vſufru. ad proprietatem. ff. de iure do. ſi vſu
fruc. ff. de pig. cum conſtet. xvj. q. j. poſſeſſiones. Idē intelligo in
beneficio laici. j. de inſti. in eccleſia. Idē credo ſi clericus eſſet or-
dinatus ad ti. patrimonij ſui. ſecus dicerē in caſu quē ponit. j.
de ſi. tua. §. ſi vero pure. nam tūc videt adiacere iuri ſpirituali. j.
q. j. ſi quis obiecerit. ¶ Sed nūquid poterit iſte petere eccleſia-
rū cōmendatarū fructus tanꝙ vacantiū. credūt. H. na. ⁊ pe. de.
ꝙ non ⁊ eſt ratio quia commenda videtur eſſe tit. iur. ſine iure.
permiſſus. xj. q. j. qui plures. j. de elec. dudum. ij. iuxta ſi. ar. j. eo.
li. de elec. nemo. ſed videtur Inno. contradicere vt ibi dicam.

Summarium.

1 ¶ Statutum dictio ſumitur multis modis.
2 Literati ſunt inſtituendi in eccleſijs cathedralibus.
3 Vices ſuas quilibet poteſt cōmittere in cauſarū cognitionib9.
4 Ciuitas quid ſit ⁊ vnde dicatur. ⁊ qui moratur in continentib9 ediſiciꝭ videtur morari in ciuitate. ⁊ nu. 5.
6 Verbum ſepe diuerſimode ponitur.
7 Clericus intelligitur hr̄e domicilium vbi larē conſtituit.
8 Canonicus an poſſit impetrare literas pro eccleſia ſua ſine mandato.
9 Appellans non eſt remittendus ad eum a quo appellauit.
10 Forum ſortiēs coram ordinario non tamen ex hoc videtur poſſe conueniri coram delegato.
11 Saltem dictio coniunctio eſt aduerſatiua que diminutionem ſignificat.
12 Munus ⁊ donum quomodo inter ſe differant.
13 Aſſeſſor quis dicatur ⁊ quare dantur aſſeſſores.
14 Ad diffinienda negotia requiritur ſcientia.
15 Iudicis officio pertinet releuare partes ab onere expenſarum.

b STatutum. [b] Edidimus incipiebat ſtatui
mus ⁊c. cōi vtilitate. iiij. di. erit
autem experientia. i. probatio illuſtris. ſic. l. diſtin. vt
conſtitueretur. ibi experti certo ⁊c. et infra de electio.
quam ſit. Horam ſic in autenti. hec conſtitu. Innocen. conſti. in
prin. colla. viij. ⁊ infra eo. li. de excepe. pra. xliiij. di. §. j. in fine hec

1 dictio ſumit † multis modis. nam q̄nꝙ ponit pro culpa. q̄nꝙ p
crimine q̄nꝙ pro peccato. ⁊ q̄nꝙ p pena. ⁊ hoc vltimo modo ſu-
mitur hic p pena. Sanctione. i. cōſtitutiōe vallata vt hic ſequit.
⁊. xvij. q. iiij. ſi qs ſua. de hoc no. iij. di. l ſumma. irrefragabiliter.
ſic. j. de offi. ordi. irrefragabili. in prī. ⁊ expone. i. inuiolabiliter.
nā quicqd fieret ꝯ iſtā cōſti. nullū eſt ipſo iure vt pꝫ infra. eo. c. ſi
ſi. ad hoc. xj. diſt. c. ij. ⁊. c. hoc iure. xxxviij. di. nulli. cū ſi. In melius
hoc fuit laudabile ⁊ magne ꝓuidentie ⁊ ſapiētie. xxij. q. iiij. ma-
gne ⁊c. diffinitio. C. de ve. iur. enu. l. j. §. ſed ſi qdē. in aut. vt fra. ſi.
in prī. coll. ix. ⁊ dicit impator nō enī erubeſcim9 corrigere q̄ prius
diximus. in aut. coll. iiij. de nup. in ſi. j. col. ſic ⁊ fecit aug. vt. xij. q.
j. certe. nam cū ceſſet occaſio mali licitū fuit mutare. ar. l. xiiij. di.
§. verū. j. de cōſan. nō debet infra. eo. li. de excep. pia. ff. de vulg. ⁊
pup. ſubſti. ex facto. ⁊. j. eo. li. de cōceſ. prebē. deteſtāda. i. R. ⁊ dic
vt no. j. diſt. dño. in glo. nōne. in ſi. ⁊ hic eſt ar. pro ꝓlatis qđ non
debet argui incōſtātie. cū meliori ꝯſilio mutāt qđ fecerūt ſi vide-
rint expedire ad hoc. j. vt lit. pē. a memoria. vbi de hoc. nā ſapiēs
mutat conſiliū cū id prudētius meditat. ad hoc. ff. de colle. illi. l.
nunꝙ. ſic habes qđ papa q̄nꝙ mutat ſententiā. xxxv. q. ix. veniā
j. de in integ. reſti. cū ex literis. ſine prius ſtatutū. vt in prece. c. nō
debet ad idē. xxxv. q. j. c. j. ſed deus q̄nꝙ mutat ſniam. xxij. q. iiij.
incōmutabile. ſic apoſtolus. xxij. q. ij. beatus. ſic eps. vt in prece. c.
certe dignitate. qd ſit dignitas dicā. j. eo. li. de ꝯſue. cōſuetudinē.
in glo. ſ. ꝑpetua ⁊c. ꝑſonatū. ſicut ſunt archi. ſiue archipreſby. in
eccleſia cathedrali. de hoc etiā dicā in prece. glo. ſ. pape. ⁊ iſtis ta-
libus equpollere vident alij inferiores ꝓlati. vt ſatis vꝫ poſſe colli
gi. j. eo. li. de ſe. cōpe. romana. §. nec etiā. ⁊ ſic videret qđ talibus
poſſent cāe cōmitti a ſe. ap. ſiue ei9 legato. ſed non credo. vt ſatis
dare colligit hinc ⁊ ibi dicā cathedraliū. i. epaliū que ob hono-
rem cathedre epalis ſic vocant ⁊ recipe epiſcopus cathedraticū
de quo habet. x. q. iij. illud. c. nec numerus. ⁊. §. ſeq. j. de offi. ordi.
cōquerēte. ⁊ dicā de hoc. j. eo. lib. de prebē. ei in glo. que ſit ratio.
canonicis. intellige talibus cōmiſſionibus factā valere dūmo-
do habeant etatē ad cognitionē aptā. j. de offic. dele. cū vigeſimū.
nā quo ad hoc duo requirunt ſcꝫ etas cōgrua. qđ dic vt ibi no. Itē
qualitas ꝑſone ſcꝫ qđ ſit aut in dignitate vel perſonatu cōſtitut9
vel qđ ſit canonicus cathe. eccleſie. vt hic. Sed quid ſi eccleſia ca-
c thedra. eſt monachalis. [c] vt ſyracuſana. de qua habet. lxxiiij. di.
quorundā. ⁊ cauſa tua ⁊c. ⁊ plures alie. nunqd alicui ex illis mo
nachis poterit cauſa cōmitti. dic qđ ſic. ſcđm id qđ legi. ⁊ no. j. de
priuile. cū olim. et ſi cōmittat a papa expreſſo noīe monachat9.
vt ibi factū fuit alias nō credo ad hoc qđ le. ⁊ no. xvj. q. j. de pre-
ſentiū. ⁊ qđ dico de monach. idē intelligo in canonicis regulari-
bus. ad hoc. j. de poſtul. ex parte. j. de cōfir. vti. ad noſtrā ⁊c. por-
recta. p iſtis canonicis plus preſumit quā pro canonicis aliarū
eccleſiarū. ⁊ hoc rōne maioris et melioris loci. vbi dicit eſſe iure
2 periti diuine legis. xxiiij. diſt. qñ. ⁊ ſic eſt ar. qđ † in eccleſijs cathe
dralibus literati ſunt inſtituēdi ſm. h. ar. j. eo. li. de elec. ex eo. de
hoc dixi. ſ. eo. ſi eo tpe. in gloſ. viti. cauſe facias vim in verbo. nā
cauſe nō cōmittunt ſine iuriſditione. j. de offi. dele. preterea ergo
non ꝓhibet qñ audiētia alicuius articuli vel executio cuiuſlibet
cōmitti poſſit ſm Hoſtiē. vnde ſignāter dicit cāe ſm. h. cō. ar. ad
hoc. j. de offi. dele. ſup queſtionū. §. j. vbi dicit. vel iudex quicūꝙ
j. de reg. iur. cū bertoldus. ſed ar. cōtra. j. de appel. cū cām que. ſꝫ
nō ob. qꝛ ibi dicit de ſubdelegatiōe cauſe. vnde dicit ibi. in ſi. cau
ſam aliꝭ ⁊c. ⁊ ita etiā concor. potius. nā is cui certus articul9 cō-
mittitur nō eſt iudex imo potius auditor. vt in pre. dec. cum ſup
§. porro. ⁊. §. verū. alij dicunt qđ articulus in quo requirit cauſe
cognitio. non poteſt cōmitti: qꝛ ſi accideret qđ aliquādo cōmitte
ret aſſumeret partes iudicis qđ eſſe nō debet. ⁊ ſic intelligit ꝑce.
dec. cū cauſam. ⁊ hoc Gof. ibi viſus eſt tenere ſecus in alijs q̄ ſunt
facti vbi nō requirit cauſe diſcuſſio. prius dictū plus placet ſm
H. na. autoritate literarū ſe. ap. ſi hec clauſula ponderetur tollit
plura dubia vcꝫ qđ dele. pape aliꝗ quā cōſtituto in dignitate vel
canonico in eccleſia cathedrali ſubdelegare nō poteſt vices ſuas
ſiue cauſam ſibi cōmiſſam. j. eo. §. in nullo. in ſi. qđ ſi fecerit nō te
net vt. j. eo. c. in fin. Item videtur qđ hec conſtitutio non tangit
dioce. epiſcopos. qui ſua propria autoritate vtuntur cōmittēdo.
qui ſm. h. Inno. ⁊ Hoſtiē. poſſunt cōmittere clericis etiam infe-
rioribus. ⁊ eſt ratio: qꝛ ſicut in reſcriptis apoſtolicis maior dili-
gentia adhibet. ſ. eo. ad aud. ita ⁊ in iudicib9 ſuis qui nec aliter
debēt ꝓcedere quā ipſe apoſtolicus ꝓceſſurus eſſet. ſ. eo. ſup lite-
ris. in ſi. j. de ap. nonit. ⁊ ideo poſſet magis cōfundi papa tanꝙ
maior ſi ꝓceſſu ſui iudicis aliquid iniuſtū vel indecēs inuenire-
tur ſm Hoſti. Sed videtur qđ iſta cōſtitutio reſpiciat etiā ordi-
nam cōſtat qđ arctat etiam legatos ſe. ap. vt hic pꝫ. et legati or-
dinarij ſunt in prouincia ſibi decreta. j. eo. li. de offi. le. legatos.
ergo qua ratione ipſi ligantur eadem ratione ligabunt et alij
ordi. Sed dic cōtra qꝛ hoc ſpāliter exprimitur de literis legato-
rum ſe. ap. ergo tacite intelligit qđ hoc nō vult extendi ad alios

a ¶ Et idē in
ſimilibus.
Addō bart.
l. l. coīe fer-
ro. §. q ma-
ximos l. iij.
col. vſ. iiij.
q̄ro. ff. ď pu
bli. vbi de
emente vel
conducēte
fructus ali
quorū āno
ruꝫ de quo
et vid bar.
in. l. ſi vno.
§. itē cū quī
dā. l. iij. co.
ff. loc. ⁊ ale.
l ꝯſi. cviij. ī
j. col. in. iij.
vol. ⁊ de eo
q ꝓpter in-
firmitatem
īpedit ſer-
uire vid ho.
ter. i. l. cum
heres. §. ſti
chus. cl. ij.
ff. de ſtatu
li. ⁊ gl. no. ī
c. ad audiē
tiā. extra de
cle. nō reſi.
⁊ bar. in. d.
§. itē cū qui
dā in ſi. col.
vide q̄ pul-
chre ponit
Feli. i. c. ſi. ī
ij. col. de iu
dic. vbi de
officiali de
cto ad cer-
tū tpꝰ an ſi
illo tpe fue
rit ipedit9
ti debeat ei
tempus re-
integrari.
b ¶ Statutū.
An diſpō
hui9. c. ha-
beat locum
qñ cāvertit
iter laicos.
vide Alex.
l ꝯſi. lxxvij.
in. iij. colū.
in. ij. volu.
c ¶ Vel qđ
ſit canoni-
cus. Adde
d. abb. in. c.
cāꝫ. cl. j. i. iij.
col. de iud.
vbi an mo-
nach9 cano
nicus eccle
cathedralis
poſſit eē de
legatus pa
pe. ⁊ ibi po
nit ēt rōnēꝫ
hui9. c. Et
ibidē vide
Feli. in. iij.
columna.

ordi.xxv.di.qualis.ff.de iudi.cum pretor.xv.q.iij.ex eo.ad idem
xxj.di.omnium.xxxj.q.j.c.vlt.in prin.nam idem dixiſſet de alijs
ordi.ſi voluiſſet quod dixit de alijs literis legatorum.ſ.de tranſ
la.inter cor.§.ſed neq3.verſi.vnde.ſ.de deci.ad audi.⁊.C.de cad.
tol.l.j.§.ſin autem.cum ergo ſi ſit in iure cautū relinquitur ſue
3 bone diſpoſitioni ⁊ remanet aliud ius commune.quod † eſt qđ
quilibet poteſt vices ſuas committere in cauſarum cognitioni-
bus.ad hoc.n.qđ.v.conſuluiſti.⁊ pre.c.inter.cum autem papa
hoc fecerit quamuis poſſet ratio humana aſſignari.tamen ſit ſi-
bi pro ratione voluntas.Committantur.pone quod eccleſia ca-
thedralis eſt multum pauper nunquid poterit canonico illius
eccleſie committi cauſa videtur quod non:quia ratio iſtius ca-
ceſſat ſed dic contra:quia ſic ſcriptum eſt vt hic.⁊.ff.qui ⁊ a qui.
ma.l.non ſi.proſperit.xix.diſt.in memoriam.c.di.contra morē.
nam hic videtur ſufficere quod ſit cathedralis.ſm Inn.⁊ Hoſ.
nec de quantitate diuitiarum hic litera videtur curare.nam vt
plurimum tales eccleſie ſunt diuites.⁊ iura ad ea que frequen-
tius accidunt adaptantur.ff.de le.nam ad ea.in aut.vt ſine pro-
hi.ma.ſi.tu.ge.§.quia vero.coll.vj.ar.ad hoc.iiij.di.erit autem.
Item prima facie preſumitur quod in his eccleſijs ſint boni cle-
rici.vt dixi.ſ.eo.in glo.intellige.ver.pro iſtis ⁊c. ¶ Quid ſi cau
ſa fuit commiſſa canonico eccleſie cathe.vel alicui in dignitate cō
ſtituto expreſſo nomine canonicatus ſiue dignitatis.dū in cau-
ſa proceſſiſſet deinde renuntiauit dignitati vel canonicatui.nun
quid remanet iudex dicunt plures noſtri qđ ſic.ar.C.de ve.iur.
enu.l.vlti.l.j.ff.de ſena.femine.ff.de iud.eccus.poteſt ⁊ hec ſentē
tia iuuari quia certi ſunt caſus in quibus del.iuriſditio expi-
rat qui no.ſ.de offi.dele.in literis.inter quos iſte caſus non nu-
meratur.preterea quando ſcribitur dignitati ⁊ nomine expreſ-
ſo ſcribitur.intelligitur quod commiſſio ſit facta perſone tantū
vt colligitur ex eo quod no.ſ.de offi.dele.quoniam.ſed cum per-
ſona adhuc duret durat ſibi ⁊ cognitio rurſus cum legitime et
idonee perſone cauſa fuerit commiſſa per caſum ſuperuenien-
tem ſuam iuriſdi.perdere nō debet.ar.op.lv.di.precepta.in pri.
⁊ patet ex eo quod le.⁊ no.xxx.q.j.ad limina.⁊.xix.q.ij.perlatū.
quamuis peruenerit ad eum caſum a quo incipere non potuit.
vt ibidem no.de ſic potius interpretemur quod res valeat quā
pereat.ſ.de ver.ſig.abbate.⁊.ſ.de fide inſtr.inter dilec.§.ceterū.
ſed contra conſtat quod iſte fuit ſuſceptibilis iuriſdictionis nō
ratione perſone tantum ſed dignitatis vel canonicatus:vt hic
patet.⁊ in ſi.huius.c.ſed cum deſierit eſſe canonicus vel in digni
tate conſtitutus quantum ad hoc quodāmodo videtur eſſe mor
tuus.vt dixi.ſ.eo.ſuſcep.in glo.videtur ibi tolerabile ⁊c. Item
quia iudicium quod primo firmum erat ſoluitur ſi ad eum ca-
ſum vel ſtatum venit a quo incipere non potuit.ff.de iudic.ſi ſe
me.⁊.l.ſi alter.alias incip.in l.ait.ad hoc habes op.ar.in eo qđ
le.⁊ no.ſ.eo.ſuſcitatus.in glo.ſi pendente ⁊c.⁊ in eo quod leg.⁊
no.ſ.de eta.⁊ qua.c.j.in ſi. Item iſte mutauit ſtatum.⁊ ſic videt
mutaſſe perſonā ad hoc qđ le.⁊ no.l.di.femine.⁊ leg.⁊ no.xxiij.
di.c.j.ff.de mi.ſi ex cauſa.§.papa.ar.l.di.ponderet.iuxta ſi.verſi.
mutatur ergo homo ⁊c.quid plura.video quod cauſam inchoa
tam a legato nō finit ipſe legatus poſt ſuum egreſſum.vt no.di.
v.in.gof.Inn.B.⁊ Hoſt.ſ.de offi.le.nouit.⁊ eſt ratio quia exeun
do prouinciam priuatur dignitate.ff.de offi.preſi.l.iij.⁊ ſtatim
expirat eius iuriſdictio.ar.ad hoc.ſ.eo.li.de offi.le.preſenti.hoc
tamen intellige vt ibi dicetur in gl.que finitur ſic in caſu noſtro
eadem ratione poſſunt deſinit eſſe canonicus vel dignitate con-
ſtitutus ar.ad hoc.ſ.eod.li.de procu.quamuis ibi ſe ingredi ⁊c.
In hac queſtione dixit Io.de ancho.quod ſi cauſa eſt ſpiritua-
lis nō cognoſcet ſi matrimonium contraxit cum vidua.ſed ſi iā
eſt lis conteſt.vel contraxit cum virgine.bene poterit cognoſcere
ſi vult vti priuilegio clericali quod poteſt.xxvj.di.vna.xxvij.di.
ſi qui vero.xij.q.ij.quia tua. Sed arg.contra.ſ.eo.li.de cle.cō.c.
j.in ſi. Item dicit quod ſi talis fuit monachus poteſt procedere
de licentia abbatis ar.ad hoc.ſ.eo.li.de teſta.religioſus.i.R.in
ſi.⁊ hoc ſi erat coram eo lis conte.alias ſecus.⁊ hoc ipſe no.in li.
caul.ſu.Rub.quo tempore perit inſtantia iu.in ſi.de hoc etiā
no.in ſpe.de offi.delega.§.inter.verſicu.quid ſi ſiat. In his vi-
detur poſſe dici quod debet inſpici tempore commiſſionis.ſec9
vero in cauſa ſimili quia inſpicitur conditio perſone delinquē-
tis que erat tempore delicti.licet ſit poſtea mutata tempore pene
imponende.vt no.ff.de pen.l.j.⁊.l.metus.§.ſi.ff.de ſtatu li.l.ſta-
tu liberi.a ceteris.ibi etiam no.⁊ ſic videtur in propoſito a ſimi-
li.dixerunt quidam quod ſi talis iudex remanet ſimpliciter cle-
ricus ſine dignitate alia vel canonicatu alicuius eccleſie cathe.nō
poſſit vlterius pendere.multo fortius hoc dicunt de monacho
ſed contra.ff.de poſtul.l.j.in caſu.ff.vnde li.l.vlti.item cauſa re-
manet.ſ.ſ.eod.cum perſona.⁊ ideo quod prius dicitur verius
credo. Audiatur.no.quod cauſe non prohibentur ſimpliciter
committi alibi ꝙ in ciuitatibus,vel locis inſignibus ſed prohi-
bet hoc litera quod non tractentur alibi ꝙ in talibus locis vbi
poſſit haberi commode copia peritorum.ar.ff.qui ſatiſda.cog.ſi
fideiuſſor.§.j.⁊ ita non refert vbicunq3 fiat commiſſio duntamē
perſonis hic expreſſis.ſi cauſa tractatur eo loco quo poſſit com-
mode haberi copia peritorum.vt hic dicit ſm.B.⁊ adde quod
dicam.ſ.eo.c.in gl.pone ꝙ locus ⁊c.alias ſic habes.ſi tamen cau
ſa fuerit aliter commiſſa vel alibi audita ꝙ contineat hec litera
non valet commiſſio vel proceſſus quāuis de hoc non fuerit ex-
ceptus ⁊ hoc ſatis patet per ſi.huius.c.quicquid olim notaue-
runt patres noſtri. ¶ Sed pone ſcribit alicui vocando eum ſim
plicem clericum vel magiſtrum nunquid habebit locū hec dec.
videtur quod non.quia tunc ex certa ſcientia videtur facere con
tra hanc conſti.ar.ff.de bo.poſ.l.ſeruus.ſecus in legato.quia le-
gatus ſtatuto generali derogare non poteſt.ſ.de preben.dilecto
ſm Inn.⁊.h.cō. Tu dic cum hoſti.quod dictum premiſſum eſt
verum ſi conſtaret quod ex certa ſcientia hoc faceret papa.⁊ nō
poterit excipi.⁊ tunc habet locum hec decre.⁊ ſic debet intelligi.
ſ.de priui.cum olim.i.R.ver.interim autē ⁊c.alias preſumam
reſcriptum ſubreptitium.⁊ expectabo ſecundam iuſſionē.in au-
ten.ve nulli iu.§.illud vero.niſi in illo reſcripto dicatur.non ob
ſtante tali conſtitutione.ſ.e.non nulli in ciuitatibus.dicit Yſid.
4 in.v.li.ethy.quod ciuitas eſt hominū † multitudo ſocietatis vin
culo adunata dicta a ciuibus.i.ab ipſis incolis vrbis pro eo qđ
plurimorum conſiſtat:⁊ plures continet ciuitas:nam vrbs ipſa
menia ſunt:ciuitas ⁊ ante non ſaxa:ſed habitationes vocantur
ſm Yſid.ſed videas.ff.de verb.ſigni.pupillus.§.territorium.et
quamuis dicat ciuitatibus.idem videtur ſi in ſuburbijs.nam
5 † qui in continentibus edificijs moratur rome morari videtur.
ff.de ver.ſig.qui in continentibus.l.edificia.⁊.l.pupillus.§.in-
cola.nam ex quo aliquid alicui conceditur eius coherens conce
di videtur j.q.j.ſicut chriſtus.vbi de hoc ad idem.ff.de contra-
hen.emp.creditor.§.vlti.C.de bo.va.l.ij.li.x.ff.de le.iij.predijs.
§.vlti. Sed ſi lego tibi que rome habeo vel ea que habeo in vrbe
que videntur legari dic vt.ff.de leg.iij.cuiq3.ff.de penu le.nāq3.
§.ſi ita.vnde querit vin.a quo loco dicat dioc.ad hoc reſpondet
quod a partibus que ſunt extra ciuitatem ⁊ eius ortos.⁊ a con
tinentibus edificijs.ff.de procur.preſens.⁊ hoc ipſe no.ſ.eo.ro-
dulfus.ad hoc.ff.de ver.ſig.ſi collegarum.§.j.de hoc etiam not.
lxiij.di.ego in gl.qui ſic.⁊c.nam mille paſſus non a muro vrbis
contingentibus edificijs numerandi ſunt.ff.de ver.ſig.mille.ſed
expreſſe videtur contradicere.ſ.eo.li.de ſen.excom.ſi ciuitas.⁊ fa
cit op.lxiij.di.ego.vbi ciuitas ⁊ ſuburbia ponuntur in donat.vt
diuerſa.quod prius dicit videtur ſatis probabiliter poſſe dici.
nam ſicut.ſ.proxi.§.dicitur ⁊ patet nomine dioc.etiam ciuitas
continetur vt ibi dicam in glo.dicitur dioc.⁊c.nam quaſi ridicu
lum videtur dicere quod poſſit cognoſcere in dioc.dummodo
ſit locus inſignis vt predictum eſt ⁊ non in ſuburbijs vbi de fa
cili poteſt haberi copia peritorum qui ſunt in ciuitate.vnde cū
in hoc caſu ceſſet cauſa huius conſti.ergo ⁊ eius effectus.alij in-
herentes huic litere vt iudei.dicunt contra ⁊ in ciuitatibus di-
cit quia ibi preſumitur quod ſit copia peritorum.in ciuitatib9
enim conſtituuntur epiſcopi non villis vel caſtellis.ij.q.ij.audi
uimus.lxviij.di.§.inter epiſcopos.lxxx.di.c.ij.iij.⁊.iiij.ſ.de pri-
uile.c.j.⁊ leges in regijs ciuitatibus ſunt docende.vt in proe.ff.
§.habeat.⁊ nomine ſtudij non intelligitur villa vel caſtrum.ſ.
de cle.non reſi.tue.⁊ quamuis ſit ciuitas in qua non poſſit habe
ri copia peritorum de ipſa ciuitate.in hoc non eſt vis.nam ſuffi
cit quod ſit ciuitas ſi non magna ciuitas ſm Innoc.Hoſti.⁊.h.
cō.⁊ eſt ratio ſecundum eos quam tetigi in ſimili queſtione.ſ.e.
c.in glo.pone quod ⁊c.⁊ ſecundum iſtam ſententiam illud vbi
quod ſtatim ſequitur non determinat hoc verbum ciuitatibus.
⁊ alia loca tantū que propter hoc dicūtur inſignia vnde in alijs
locis requiritur quod inueniantur periti ⁊ de locis ſint ſiue ibi
habitantes.⁊ eſt ratio quia cum hec conſtitutio facta ſit in fauo
rem reorum ⁊ pauperum debet accipi ſicut ſonare videtur.nam
cum ſatis plus conſtet aduocatus aliunde veniens ꝙ indigena.
non eſt bonum dilatare hoc in preiudicium eorūdem.C.de leg.
quod fauore.ſ.de ap.vt debitus.vij.q.j.pontifices.ſm Hoſti.et
forte vt iſta ſententia vera appareret additum eſt de nouo illud
aduerbium commode quod nō eſt in alia dec.preſenti que fuit
Inno.iiij.⁊ quamuis.h.cō.non contra dixit enim non credimus
requiri quod ibi inueniantur periti ſed ſufficit quod de vicinis
locis ibi poſſint haberi.plus tamē placet quod predixi propter
aduerbium commode.quod infra ponitur locis inſignibus.i.
nobilibus ⁊ precipuis ⁊ magne fame ſm papi.que autem ſint
talia loca ⁊ vbi dicatur eſſe copia peritorum ad cōmunem pro-
uincie opi.recurrendum eſt.ar.ff.de ſup.le.labeo.ar.ſ.de ſpon.
ex literis.ad arbitrium boni viri.ff.de ver.ob.continuus actus
⁊ non ad arbitriū delegati.ſm Ber.ſed Inno.dicit nobis plus
placet quod arbitrium boni viri dicitur.i.iudicis qui de cauſa
cognoſcat.

cognoſcit. ꝛ ſic loquitur hec. l. continuus. ſic etiam tenet. B. cõ.
ꝛ hoc videtur bene dictum quia ex quo ſtatur dicto ſiue arbitrio
eius de toto negotio multofortius de iſto modico. arg. ſ. de do.
poſt di. re. per literas. §. vlti. vbi. i. quibus locis inſignibus Ho
6 ſti. Poſſit hoc † verbũ ſepe diuerſimode ponit vt no. xxij. q. j. fa
ciat. ꝛ no. Inno. de cõ. pre. accedens. ꝛ no. ſ. e. ſaſcitatus. ſʒ hoc
ſumitur quo ad commoditatẽ vt. ff. de ver. ſig. nepos procu. vñ
ſignãter additũ eſt nouiter aduerbiũ cõmode. i. ſine difficultate
ſic. ſ. eo. li. de offi. dele. ſtatuimus. ij. in fi. ꝛ. ſ. eo. li. de offi. or. quã
uis. §. vlt. ꝛ. ſ. eo. li. de prebẽ. cũ in ec. Copia. i. abũdantia multi
tudo ſm papi. peritorũ. ſ. iure vt prius fuit in alia decre. p̃ſenti.
¶ Quid ſi cauſa cõmiſſa eſt in loco tali vbi ſit copia legiſtarum
ſed non canoniſtarũ. ꝛ eſt cauſa ſpiritualis. vtputa ſuper nume
ro vel elec. nũquid poterit excipi videtur ꝙ ſic. q2 cauſe ſpiritua
les ſunt ſm canones examinãde ꝛ decidende. xj. q. j. ſi quis cum ſi.
facit opti. c. q. cõtinentia. j. q. iij. ſummo opere. vbi dicit diuina.
nam illud verbũ reſpicit ꝙ ibi p̃miſerat rectores eccleſie ꝛ illud
verbum ibi etiã poſitũ. ꝛ humana lex reſpicit verbum ibi pre
miſſum qui in publica iudicia ꝛc. nã q̃do imperitus Matthe.
aduerſus philoſophorum dicta diſputabit certe riſui patebit
xxxvij. diſtinct. que de menſa faciunt ad iſta. iij. q. ix. dignum ꝛ
hortamur. vj. q. iiij. ſi inter. xxxiij. q. ij. inter. dic quod licet. l. hu
mana poſſet in talibus caſibus allegari non tñ debet ſecũdum
eam diffiniri. ꝛ ſic loquuntur. xxxiij. q. iij. quodã. ꝛ. q. v. ad ſedẽ.
in fi. niſi in defectum. x. diſt. ſi in adiutoriũ. xv. q. iij. §. cũ autem.
ver. ſed ſicut. nam ſancti patres bene recipiunt. l. humanas. ꝛ il
las obſeruare debemus. xxv. q. j. ideo ex his credo valere except.
ſecus tñ eſt dicendum vbi eſt cauſa q̃ poſſet bene diffiniri ꝑ ius
ciuile. ar. C. de iudi. certi iure. ſ. de no. ope. nũ. c. j. cũ cõcor. ibi no.
ſ. de ſen. exc. in audiẽtia. §. j. ꝛ qõ le. ꝛ no. xxix. q. ij. c. iij. ibi vidcas
ſ. eo. li. de hereti. cũ ſm. ſ. de pe. degradatio. §. j. ꝛ de ſen. exc. ſi iu
dex haberi. ſic habes. ſ. e. li. de hereti. ſtatuto. §. j. ¶ Sed pone ꝙ
locus ad quẽ citatur non eſt inſignis ſed dele. hʒ tot peritos ſo
cũ ꝙ iudici ꝛ partibus poſſunt ſufficere pro cõſilijs nũquid ire
teneant. R. non q2 ſic ſtatutum eſt propter id ꝙ frequẽtius acci
dit. ſ. ꝙ in talibus locis non ſit copia peritorũ. ff. de le. nã ad ea
ſm. h. cõ. de hoc etiã no. in ſpe. R. de citatione. §. j. ver. quid ſi lo
cus ꝛc. ꝛ ver. ſed que loca. ꝛ vt hec dubitatio ꝛ plures alie excla
rent ponit clauſula que in fi. c. cõtinetur. ꝛ hoc ideo vt parcat et
ne grauent partes laboribus ꝛ expẽ. quibus ꝓuidendũ eſt. ſ. de
do. ꝛ cõtu. finẽ. ¶ Cum vero eiuſdẽ ciuitatis quid ſi actor eſt de
ciuitate reus de dioc. vel econ. nunquid actor poterit impetrare
iudicẽ de ciuitate. ꝛ illuc trahere reum vel nunquid ſi eſt vterq3
de dioc. poterit actor idem videt qõ non q2 ciuitas ꝛ dioc. ſunt
diuerſa quo ad reſcripta cõditionalia vt patet in eo qõ le. ꝛ no.
ſ. eo. rodulphus. ꝛ iſta litera ita dure intelligi dʒ vt ſonat vt pa
tet eo. c. in fi. dic cõtra. ꝛ per literã que ſequitur vt hic dicit ꝙ qñ
vterq3 eſt de ciuitate eadẽ vel de dioc. eadẽ nõ põt extra eas im
petrari vnde vim facit q2 dicit eas in plurali. demonſtrat ergo
ꝙ ſufficit ſi in vna illarũ impetretur ꝛ eadẽ ſit ratio vbi vn⁹ eſt
de ciuitate ꝛ alius de dioc. q2 qua ratiõe poſſum impetrare cõ
tra te in ciuitate ſi ſumus ambo de dioc. vt ſatis denotat litera
ſ. eo. c. ver. nullus. tñ eadem ratione. ꝛ ſi vnus tñ. Itẽ q2 vbi im
petratur in ciuitate põt audiri cauſa in dioc. in loco inſigni. et
ecõtra. vnde ſimili ratiõe poterit impetrari ꝛ q2 in omni caſu a
fine dioc. cõputatur vna dieta: vt. ſ. patet nõ ob. ſ. eo. c. in fi. q2 ſit
dicere non eſt contra mentẽ ſed ſm. vnde notabiliter hec dictio
ſeu que eſt ampliatiua. ff. de aur. ꝛ ar. leg. ſi quis ita ꝛ leg. ꝛ no.
lxiij. di. ego ꝛ no. Vinc. ſ. e. ſedes vbi dicit ꝙ auget ſed non im
moderate. Item nõ ob. pre. c. Rodul. q2 nõ ſit ex mente ſed intẽ
tione litere que hoc importat. ꝛ facilius tranſitur ad locũ quam
ad perſonam alteram. ar. ff. de ver. ob. ſi ita ſtipu. §. griſogonus.
ff. de arbi. ſi cum dies. §. ſi arbiter. pro hoc etiam facit q2 quando
ciuitas ꝛ dioc. ſunt diuerſorũ hʒ optionẽ impetrãs in alia dioc.
vel ciuitate impetrare nec ad ſolum alterũ eſt aſtrictus vt vide
mus de facto ſeruari. Actor ꝛ reus ad huius intelligentiã vide
ꝙ le. ꝛ no. ſ. de fo. cõpe. ex parte. B. ꝛ. ſ. c. dilectus filius. xiij. q. ij.
§. q2 ergo. xvj. q. iiij. §. preſcriptionũ ver. ꝙ ſi preſes. ꝛ q2 no. ſ. de
preben. q2 intantũ. ꝛ qõ no. Hoſt. in ſumma de parochijs. §. qs
a intelligatur ꝛc. ᵃſcias tñ † ꝙ Gof. ſcripſit ꝙ ibi intelligit clericus
7 habere domiciliũ vbi larem conſtituit non vbi eccleſiam hʒ vel
beneficium vt in. j. decre. dilectus. ꝛ hoc ipſe no. ſ. de fo. cõpe. po
ſtulaſti ibidem tamen ſcripſit Vinc. qõ ille ibi habẽs eccleſiã ex
hoc ibi cõtrahit forum ratione domicilij ꝛ hoc forũ nõ põt cleri
cus hrẽ niſi in vno ſolo loco. ſ. vbi intitulatus eſt. lxx. diſ. ſancto
rum ſm Vin. dicunt Laur. ꝛ Io. ꝙ ſi epũs cõcedit alicui epo ſuũ
clericum ꝛ retinet primũ beneficium. ꝛ recipit ſm vtrobiq3 dici
tur habere domiciliũ. ff. ad mu. labeo. ꝛ. l. aſſumptio. §. iure pro
dẽ. ꝛ hoc ipſi no. lxxxj. di. primatus. in glo. iſtius. ad hoc. C. de in
col. ciues. li. x. vñ dicas ꝙ abbas non põt habere domiciliũ niſi
in ſuo monaſterio alij autẽ ſeculares ſicut ꝛ laici plura habere
poſſunt domicilia ꝛ in eccleſijs ſuis ꝛ extra dũmodo nõ teneant
ad reſidentiã: vt in. j. decre. poſtulaſti. ſed loca in quibus teneant
ad reſidentiã ſemper debẽt ꝑ domicilio reputari lʒ aliqui ɔdi
cant. ꝛ ſic etiã no. Inno. ꝛ Hoſt. ſ. de priuil. ex ore. ꝛ no. qõ cleri
cus ſortit forum epi vel alicuius ratione clericatus. C. de epiſc. et
cle. aut clericus. de hoc etiã no. lxxj. di. clericos. in glo. ſʒ pone ex
tra ipſas ciuitatẽ ꝛ dioc. Conueniatur dic vt. ſ. eo. c. §. in nullo.
ab epo. iſte dicit eſſe pater animarum ſibi cõmiſſarum. xxv. diſt.
eſto in prin. vnde anime ſubditorum ei ſunt credite. xij. q. j. pre
cipimus adeo ꝙ de eis tenetur deo reddere rationem. xxvj. diſt.
duo. xviij. q. ij. cognouimus. in fi. ſ. de offi. ordi. irrefragabili. et
ideo procurator animarum appellatur. xj. q. j. §. ex his. ꝛ ex hoc
põt inſurgere cauſa ſuſpitionis ſi impetret ipſe epũs ad aliquem
ſuum ſubditum ad hoc. j. vt lite nõ conte. accedens de ſua. ideo
dicit de ſua: q2 hic tractat tantum qñ reus ꝛ actor ſunt eiuſdem
ciuitatis ꝛ dioc. ſed. §. ſequens qñ ſunt diuerſarum dioc. dicit
dioc. diſiunctio ſiue diuiſio vel gubernatio: q2 diuiſa eſt ab eccle
ſia alterius epatus vt ſatis patet. vij. q. j. epm. xvj. q. iij. quicunq3
e. licet. ꝛ. c. inter. ꝛ cõmiſſa gubernatione vni⁹. x. q. iij. viuo. in fi.
xxj. q. ij. ſicut. ſm hoc etiã baptiſmalis eccleſia vel capella habẽs
parochiã põt dici dioc. q2 terminos diuerſos habet ab alijs. ſic
ponitur. xvj. cã in charitate ipſi⁹. xiij. in prin. no. tñ ꝙ quandoq3
prouincia ſumitur pro dioc. l. di. ſtudeat. ſ. de fo. cõpe. ſane. quã
doq3 econuerſo. ix. q. ij. epi. vbi de hoc. ꝛ no. in pre. c. quicunq3. in
glo. pe. in prin. ꝛ dicetur. ſ. eo. li. de temp. or. eos ſed hic nomine
dioc. ciuitas ɔtinetur. xciij. diſt. ſacrorum. vij. q. j. epm. cum trib⁹
c. ibi ſe. ix. q. ij. c. ij. ꝛ. c. epiſcopi. ꝛ. c. ſe. ꝛ. q. iij. c. ij. ꝛ. ſ. de offi. ordi.
pernicioſam. ꝛ. c. ſignificauit. ſicut ꝛ appellatione familie prin
ceps familie cõtinetur. ff. de ver. ſig. l. familie. inuenio tñ ꝙ alius
videtur eſſe clericus localis. i. ciuitatẽſis. ꝛ alius clericus dioc. vt. x.
q. iij. q2. ver. hi vero. xij. q. ij. ſtatuimus. ꝛ dicetur. ſ. e. li. de pe. fe
licis. in verbo priuari videas cuius capitulum ſue eccleſie cathe
dralis ꝙ dic vt le. ꝛ no. ſ. de ver. ſig. cum clerici. ꝛ. ſ. de teſta. regi
ſtri. §. ſecus eſt. ꝛ cum tali capitulo loquatur ad alia non extendã
8 quod hic dicit. ꝛ ſic ſeruat curia de facto. ¶ † Sed quero an vn⁹
canonicus poſſit impetrare literas pro eccleſia ſua ſine man. di
cit Gof. non puto ꝛ hoc no. in ſum. ꝛ. §. ſed nunquid cano. ꝛ idẽ
no. h. cõ. ſ. eo. ti. nonnulli. ver. dixit quod vnus ſolus vel pauci
de ca. poſſunt impetrare literas pro eccleſia vel poſſunt cõſtitue
re ꝓcur. ad hoc cum ſint cõiuncte perſone. ſ. eo. nõnulli. cũ ſinis
cõcor. xij. q. ij. non liceat. ſic etiam no. ſ. de procu. conſulti. in gl. ꝛ
ideo imputatur ꝛc. in fi. ſed videt ꝙ canonicus in hoc caſu de
beat admitti ſaltem cum cautione de rato. ar. ſ. de offi. dele. cori.
dicas ꝙ de cõſue. curie eſt ꝙ nullum admittit ad impetrandum
vel cõtradicendum nomine alterius ſine ſpeciali man. niſi ſit cõ
iuncta ꝑſona. ꝛ in hoc caſu ſtandũ eſt legi que loquitur de pri
mitate carnali. ſm Gof. ꝛ Hoſt. ad declinationem premiſſorum
vide qõ no. in ſpec. de reſcrip. preſen. §. ratione autẽ impetrãtis
in prin. nec etiã epm admittit pro ſibi ſubſtituto ad cõtradicen
dũ ſi tñ interſit contradicentis ꝙ non tranſeat litera caueatur ei
ꝛ ſic eam recipit impetrator. Item no. ꝙ in curia non requirit
man. niſi litere contradicantur. ſic etiã ſcripſit Hoſti. in ſum. eo.
ti. §. q̃ poſſunt obijci. ver. ſed nũquid cano. ꝛ vñ. imo eſt ꝛc. Sed
certe licet dec. ſ. e. nõnulli. ꝑmittat cõiunctis perſonis impetra
re ꝑ ſibi cõiunctis non tñ dicit ꝙ poſſint impetrantibus cõtra
dicere pro cõiunctis ꝛ ſic non viderẽtur admittendi ad conuen
tionem pro cõiunctis ſine ſpeciali man. cũ talis actus ſit potius
quoddam cõtrahere q̃ defendere. ꝛ videas qõ dicetur. ſ. eo. li. de
prebẽ. ſi tibi abſenti. in glo. per hoc in fi. ꝛ hic videtur ꝙ capitu
lum eccleſie cathe. poſſit cõueniri etiã abſq3 autoritate epiſcopi
ꝛ hoc qñ ſunt bona epi ꝛ capituli ſeparata alias cõtra qõ dic vt
le. ꝛ no. lxxviij. di. quorũ vices. ꝛ videas ꝙ no. v. q. iij. c. vlti. Sed
ſi de hoc plene perſcrutari. vide ꝙ not. in ſpe. R. de actore. iuxta
ſi. ver. item etiam obijcitur prelato ꝛc. de hoc cõiter cõſueuit no.
ſ. eo. edoceri. ſ. de procu. c. j. ſed nunquid erit idem verſa vice ſi
cut premiſit de epo ſi capitulum cauſam habeat contra aliũ eiuſ
dem ciuitatis vel dioc. ꝛ idem poteſt queri de vniuerſitate ciui
tatis ville vel caſtri. videtur ꝙ ſic pari ratione cum ipſi canoni
ci ſint pars corporis epi ſui aut in. j. c. cũ clerici. in fi. ꝛ. ſ. de his
que fi. a prela. nouit. vj. q. j. ſi quis cum etiam no. lxxij. di. tibi do
mino in glo. j. ꝛ de ſimilibus idem ſit iudicium. ſ. de trãſla. inter
cor. ver. ſicut ergo. nã hec eſt eadẽ cauſa ſuſpitionis ſiue timoris
ergo idẽ iuſ. ſ. de conſti. tranſlato. ſed contra eum hoc iure iſtud
ſit omiſſum non eſt noſtrũ ad inuentionẽ preſumendum. ij. q. v.
cõſuluiſti. ꝛ in. j. c. inter. §. ſed nec illud. dic ꝙ in his que nõ ſunt
de iure ſpeciali qõ nõ eſt ꝓhibitũ itelligitur eſſe cõceſſum. xxvij.
q. ij. lex diuine. xxx. q. iij. illud. ſic etiam no. xxiij. di. peruenit. que
omnia cõceſſa intelliguntur de iure cõi niſi in certis caſib⁹ pro
hibita inueniatur vt innuit pre. c. lex diuine. ꝛ. ſ. de ſen. ex. nupt.

a ¶ Scias tñ. Addõ Pan. de caſt. in. l. oẽs. l. j. col. C. de epiſ. et cle. ꝛ ſcl. ple ne. l. c. poſtu laſti. l. j. col. extra de fo. cõpe. vbi in ter cetera an domicilium beneficij ſit ꝑncipale et quid ſi cleri cus habeat plura bñfi cia an dicat habere plu ra domici lia.

ſic etiam no. in. j. c. cõſuluiſti. ſic ergo videtur hoc ſed ꝙ prius di
citur verius credo vt hic ſatis colligitur. nã iudex de facili recu
ſatur ve no. j. vt lit. non cõte. c. iiij. in glo. ſed nõne cum iudiciũ
ſine ſuſpicione ꝓcedere debeat. C. de iud. aptiſſimi. iij. q. v. quia
ſuſpecti. de excep. cum inter. ſcias tamen quod ſicut dñs Hugo
dicebat filius põt habere patrem in iudicẽ niſi recuſetur ſic etiã
no. iij. q. v. c. ij. idem igitur in noſtro caſu vnde nõ intelligas qꝺ
iſta litera prohibeat quod eps poſſit impetrare iudicem ſuum
ſubditum ſed hoc vult dicere quod ſi impetrauit eum poſſet re
cuſari. ideo ei permittitur extra ſuã iuriſdi. literas cõtra ſuũ ad
uerſariũ impetrare ꝛ idẽ in capitulo ſue eccleſie ꝛ in alia vniuer
ſitate ciuitatis vel caſtri ꝛ verſa vice idem in aliis contra eos ſed
tunc non recuſaretur ob illam cauſam ꝗꝛ ſubditus ſed propter
aliam cauſam ſpãlem bene poſſet recuſari. Uniuerſitatẽ hic ha
bes ꝙ vniuerſitas põt conueniri. ꝛ. ȝ. vniuerſitas vel collegium
citaret. ꝛ nõ defenderetur ſi haberet bona cõia poſſet fieri miſ
ſio in poſ. bonorum cõium. ꝛ niſi tedio affecti ſe defenderet poſ
ſent diſtrahi bona illa. ff. qꝺ cuiuſ. vni. l. j. §. quibꝰ añe ꝛ ſi nõ ha
bẽt nõ debet excõicari. j. e. li. de ſen. ex. romana. §. in vniuerſitatẽ
quõ antẽ poſſit probari ꝙ collegiũ ſiue vniuerſitas citata fuerit
ſatis no. j. de elec. bone me. ma. in glo. ꝛ ſic eſſet. ꝛ videas qꝺ no.
lxxxij. di. ꝓpoſuiſti in gl. ex hoc videt̃ item an de facto vniuerſi
tatis poſſit agi vel inquiri ſatis no. j. de ſimo. dilectus filius. a. ꝛ
vide qꝺ leg. ꝛ no. vij. q. j. ſicut vir ꝛ melius. xij. q. ij. eps qui mãci
pium ꝛ qꝺ no. Inno. j. de ſen. exc. grauẽ. ꝛ in. j. c. dilectus. ¶ Nõ
audens: ꝗꝛ forte partialis eſt ꝛ expulſus de ciuitate vel propter
alias graues inimicitias. j. de offi. dele. cũ. R. qd ſi culpa ſua in
cidit in iſtũ timorẽ ſiue caſum videt̃ ꝙ nihilominꝰ excuſat̃ pro
pter metũ ar. ff. qꝺ me. cã. nec timorem cum. l. ſe. j. de ſpõ. veniẽs
ad nos ſȝ ar. ꝯ. ff. ꝙ me. cã ſimiliter vbi de hoc dicunt Gof. ꝛ Ho
ſtiẽ. qꝺ etiã metus ex culpa veniẽs nõ excuſat ſi ſit legitimus et a
iure ſumatur ratione intereſſe ſi aũt ſit iniurioſus excuſat̃ com
probatur hec ſolutio in. j. l. nec timorem. ſm Hoſti. de hoc no. j.
qꝺ met. cau. abbas. in gl. no. qꝺ metus. ꝛ. xxij. q. iiij. inter cetera.
in caſu iſto non facio vim ꝗuis impetrans ſua culpa etiã graui
inciderit in hũc caſum ar. ff. de mino. papa exuli. j. de cõceſ. pre.
qui diuerſi. nã hic attendo potius iuſtitiam ꝛ equitatẽ iudicis.
quã factum ipſius delinquentis ſicut als dicit̃. j. de excep. cũ in
ter. ſed videtur cõtra ꝙ dicꝫ. j. e. li. de elec. cũ ex eo. in glo. vl. Po
tentiã videas qꝺ le. ꝛ no. iij. q. ix. neceſſe eſt. Merito. q. d. nõ ſuf
ficeret qualiſqualis metus ſed dȝ eſſe talis qualis caderet in cõ
ſtantẽ virum. qꝺ dic vt le. ꝛ no. j. qꝺ met. cã. cũ dilectus. hoc etiã
indicat verbũ ꝙ ſequit̃ ibi ſecure. Perhorreſcens. C. qñ imper.
inter. pu. ꝛ in. l. j. cum. ſ. aduerſariũ. ipſas. ſ. ciuitatẽ vel dioce. de
quibus ſunt ipſi reus ꝛ actor. Secure in iudicio omnis formi
do amputanda eſt tã reo quã actori. ad hoc qꝺ dicetur. j. eo. §. in
verbo committi. ꝛ. §. prouiſurus. in gl. ij. ꝛ. j. de ſpon. cum locũ.
iij. q. ix. hortamur. ꝛ in concor. ibi notatis. Itaqꝫ locus prouidẽ
dus eſt in quo nulla vis formidetur. xxviij. q. ij. ſiue. ꝛ ibi de hoc
ꝛ. ij. q. ij. c. vlt. In his caſibꝰ. q. d. hos caſus a predicta regula ex
cipiamus: ſed etiã alius excipiatur caſus hic non expreſſus ſiue
ap. in cauſa materiali. ver. gratia ordinarius tulit diffi. ſententiã
in cauſa materiali a qua appellatur hoc caſu curia cõmittit ta
lem cauſam ap. alij epo extra ciuitatẽ vel dio. litigantium etiam
de iſta cõſti. nulla habita mẽtione ꝛ eſt hoc ꝓpter ſtilum ipſius
curie que de approbata cõſuetudine cãcellarie tenet ꝙ cauſe ma
teriales dũtaxat epis cõmittantur vt patet exẽplum. j. de offi. de
le. cauſam que. vel ad minus ſi ſint duo deleg. vnus ſit eps. vel ſi
ſint tres vnus ſit eps cum illa clauſula. qꝺ ſi nõ omnes ꝛc. tu fra
ter eps ꝛc. ꝛ hec cõſue. innuit̃ ſic matrimoniũ eſſe magnũ ſacri
ficiũ in eccleſia dei. j. de biga. debitum. j. de ſpon. du. c. j. eps ma
gnas cauſas audire debet. xxv. di. plectis. ſi autẽ obiicias de de
cre. j. de reſti. ſpo. literas. ꝛ. j. de conſan. ꝛ affi. c. j. dic qꝺ illa iura
de cõſue. loquuntur que ab illis iuribus toleratur ſed contra
ſtilũ. ȝ. dictum eſt expreſſe. j. de in integ. reſti. ex literis. j. de ꝓba.
propoſuiſti. dic qꝺ de facto illa iniuria ſuccũbunt vt ſepius ſum
expertus. vnde dic qꝺ in tali caſu hec cõſtitutio locum nõ hȝ. ſ.
vt non trahat̃ quis inuitus extra ſuam ciuitatem vel dioc. ꝛ hoc
9 ꝓpter ſtilum ſupradictũ. ꝛ ſic ſeruamus. ꝛ eſt ratio †quia appel
lans non eſt remittẽdus ad eũ a quo appellauit. C. de app. eos.
in prin. ij. q. vj. in ſi. §. ab eo. j. de ap. accepta. ꝛ in vna ciuitate nõ
eſt niſi vnus eps. lxxx. di. in illis iuxta ſi. ad hoc. j. de offic. or. qm̃
ergo neceſſe eſt literã ad aliũ epm impetrari. ꝛ ſic extra ſuam ci
uitatẽ ꝛ dioc. trahetur appellatus inuitus ꝛ ſic de facto ſeruat̃
quicquid dicat hec decr. Poſſiſne. quia non dicit debeat predi
ctos intellige diſtributiue cum indiſt. loquatur cõmitti pari ra
tione ꝙ dicit de actore. idem dicẽdum videtur de reo ſi excipiat
tpe impetrationis. ad hoc. j. de except. cũ inter. B. cum non de
beat eo ꝙ ibi no. ꝛ ꝙ dixi. ȝ. proxi. in verbo ſecure. ꝛ qꝺ dicet̃. j.
eo. c. §. prouiſurus. in glo. ij. dietã vt. xx. milliaria computent̃ pro

dieta vt no. l. iij. ꝛ Io. ij. q. vj. propter ꝛ no. h. j. de elec. cum inter
vni. ver. ſed intellige vulgarẽ ad hoc. j. e. li. de preben. preſenti. §.
loca. ſumpto ar. a contrario ꝛ ſic etiã no. Uincẽ. ȝ. eo. dilectus. ꝛ
Inno. ȝ. eo. nõnulli. vbi de hoc. Sed cõtra. ff. de ver. ſig. l. iij. Itẽ
qi in iudi. continent̃ in dieta. xx. miliaria. ff. ſi qs cau. l. j. Secus
in cõtractibus ve promiſiſti mihi dare aliquid rome cõputabũ
tur diete quales põt facere diligens homo vnus atie ibi vna die
quantũ alius duobus. ff. de ver. ob. cõtinuus. ſm Uin. a fine hic
manifeſte patet ꝙ a limite dioce. illius qui citatur debet fieri cõ
putatio huius diete. ad hoc. j. eo. li. de offi. dele. hac cõſti. §. cõſer
uatores. ſic etiã ſcripſerãt Inn. ꝛ Hoſti. ȝ. eo. nõnulli. ꝛ hoc cre
do experiri anteqꝫ alterationẽ olim poſitã per. B. cõ. ꝛ alios in
pre. c. nõnulli. cũ hec litera ſic indiſtincte dicat nullus a fine ſue
dioc. valeat cõueniri ſic. j. eo. li. de offi. dele. c. vlt. §. cõſeruatores.
vnde ſiue ſit actio realis ſiue perſonalis in rem ſcriptam vel nõ
hodie tene qꝺ hic dicit ad hoc. j. eo. c. in ſi. ꝛ hoc in odium trahẽ
tium ad extraordi. iudicem. ꝛ intelligo ſuam dioc. vbi ſibi con
ſtituit quis domiciliũ. vbi autem dicatur quis ſibi conſtituere
domicilium colli. C. de incolis. ciues li. x. ꝛ dixi. ȝ. eo. c. in glo. ad
huius ꝛc. no. tamen ꝙ quis põt cõſtituere ſibi domicilia plura
equaliter. j. eo. li. de ſepul. cum quis. ſed queritur an actor remo
tiſſimus poſſit reconueniri a reo per literas iſtas a ſe impetra
tas dico ꝙ ſic: qi noſtra cõſtitutio eſt introducta fauore rei. C. de
leg. ꝙ fauore. ꝛ facit ad hoc. ff. de iur. om. iu. idẽ ar. j. eo. li. de re
gu. iur. ꝙ ob gratiã ſic etiã no. Uin. ȝ. eo. nõnulli. Sed pone qꝺ
reus recta via diſtat a domo iudicis ad quam citatur per duas
vel per tres dietas tamen circuendo montana vel paludes per
vnam tñ vt hic dicit nũquid reus rñdebit in illo loco. ar. qꝺ ſic
ff. ſi quis cau. l. ij. §. ſed ſi quis. videtur ꝙ nõ cum iſta cõſtitutio
inducta ſit in fauorem rei ꝛ vulgares diete conſiderentur. ff. de
ſup. le. l. labeo. j. de ſpon. ex literis. ar. iij. di. erit autem. dic ergo
ꝙ conſiderabitur via vſitatior ꝛ cõior. vnde homines frequen
tius iter faciunt. ad hoc. l. diſt. ſepe. ff. ad. l. aqui. ſi putator. ff. de
re. iur. l. ſemper in ſtipu. ar. j. de homi. ex literis. frequentius tñ
eſt vt via terre conſideretur eo ꝙ termini dioc. ſiue fines in terra
melius diſtinguũtur. ſic etiam no. Gof. ꝛ Hoſt. j. de excep. olim.
ſue dioce. ſ. in qua eſt eius domiciliũ principale. j. de fo. compet.
ex parte. Sed cum iſta litera ſic indiſtincte loquatur nũquid di
ces ꝙ iſta cõſtitutio extendatur ad officialem epi ſicut. ȝ. e. dictũ
eſt de epo vȝ qꝺ poſſit trahi ad conuicinam dioce. illius in qua
exercet officialitatẽ ſuam quãuis ſua dioce. ꝓpria diſtet tres vel
quatuor dietas ſi aliquis de eo conqueratur ꝙ contra eum iniu
ſte proceſſit vt qi eũ iniuſte excõicauit vel contra eum iniuſtam
ſententiã ꝓmulgauit per gratiã vel per ſordes. ꝛ videtur ꝙ nõ.
ad hoc. ȝ. eo. c. j. ibi contra predictos ꝛc. q. d. non alios. ꝛ hoc. ȝ.
pri. ibi nullus eorum ꝛc. vnde cum. ȝ. de certis offi. tñ fecerit mẽ
tionem ad alios non videtur extenden. ad hoc. xxvj. di. vbi nam
j. de deci. ad audi. in ſi. xxvj. q. ij. non exemplo. j. q. j. §. ſicut ergo.
ꝛ facit optime. j. de priuile. ſane. preterea licet epi eiuſqꝫ offic. ſit
idem conſiſtorium in hoc tamen caſu. ſ. quando conuenitur ex
delicto non videtur hic habere locum. ꝛ eſt ratio qi conuenitur
ratione delicti ꝙ dicitur cõmiſiſſe. j. de ap. interpoſita. in ſi. ꝛ ſic
10 eſt actio perſonalis. †Rurſus licet ratione delicti qs ſortiat̃ fo
rum vt ibi corã ordi. valet cõueniri non tñ ex hoc videtur poſſe
conueniri coram dele. a papa ar. hic cum illa nõ ſit dioce. ad hoc
j. §. pri. pone enim ꝙ poſt delictum remoueatur ab officialitate
nunquid dices qꝺ poſſit extra ſuam dioce. taliter conueniri ab
ſit ergo ꝛc. multi tñ cõtra dicũt valeat conueniri. ſ. per literas ſe
dis ap. vel legati eius vt. ȝ. premiſit. ꝛ ſequitur. j. eo. cum inter. ꝛ
ſic non videtur cõprehendere legatum vel eius offic. ſi citet corã
ſe aliquem de ſua legatione ſicut in alio ordi. omnes ꝛ ſic etiam
videtur in metropol. vj. q. iij. ſcitote. ad hoc. j. eo. li. de offi. or. cũ
litigantes per quam decre. ſatis videtur deciſum illud qꝺ prius
erat dubium. ſ. an dele. archiepi poſſent citare ſiue trahere vltra
duas dietas olim hodie vnam. ꝛ ſcripſit Inno. qꝺ ſic vt no. ȝ. e.
nonnulli. ſed Uinc. contra ve no. ȝ. e. dilectus. ij. caſibus. ibi vel
actor ꝛ ibi aut ſui. In literis no. verbum habes ſi. j. eo. li. de ſen.
exc. romana. §. caueant. in ſi. ꝛ. ȝ. e. cum aliquibus. in ſi. exprime
re. i. aperire per omnia diſtincte. ꝛ hoc indicat hoc verbũ curua.
j. eo. li. de ex. vt circa. ȝ. eo. in multis. in ſi. curia tamen de facto te
net qꝺ vt huic litere ſatiſfiat ponitur talis clauſula in huius li
teris cum autem ſicut aſſerit ſui aduerſarij potentiã merito per
horreſcat mãdamus ꝛc. Teneatur quid ſi litera impetrata ꝛ iu
dici ꝓſentata dicat actor perhorreſco poteſtatẽ aduerſarij. ideo
alteri cõmittatis extra dio. ſeruata forma iſtiꝰ cõſti. nũquid po
terit cõmittere. videt̃ ꝙ ſic. ad hoc. ff. de arbi. licet ſi hec exceptio
poſt impetrationẽ cepit cõpetere ſine eiꝰ fraude. ad hoc. ff. de in
ter. ac. de etate. ff. de dã. infec. q bona. §. de illo. ff. ex qui. cau. ma.
qui data. j. eo. li. de ver. ſig. c. vlt. ſecus videt̃ ſi tpe impetrationis
iſta exceptio cõpetebat ꝗꝛ tũc videt̃ in fraudẽ tacuiſſe ſed de eo
qꝺ poſt

qd̃ poſt impetrationẽ accidit non potuit diuinare.ſ.vt eccl.bñ.
vt noſtrum. Primo.i.ante omnia.ar.ſ.eo.li.de elec.Quia.§.in-
feriores.⁊.c.prouida.⁊ habes ſi.xxiij.diſt.illud.ñ.q.vij.ſi q ſunt
xv.q.iij.de crimine. Iudici faciat no.qd̃ iudici eſt fides facienda
ad hoc.ſ.de elec.ſcriptum.§.verſi.circa prin.ſ.de pba.ex literis.
§.j.⁊ leg.⁊ no.xij.q.iij.ſepe.in fi.⁊.l.eos.teſtes huius ratio aſſi-
a gnatur.ſ.de offi.dele.prudentiã in gl.quid ſi certe ⁊c.Saltẽ[a] con
11 iunctio † eſt aduerſatiua que diminutionem ſignificat vt ſaltem
ſi non vitam mortem concede.dicunt tñ quidam q̃ eſt cõiunctio
diſiunctiua.⁊ dicunt hoc tractũ eſſe a captiuis qui dicũt omnia
noſtra habe ſaltem nobis vitam cõcede pro ſalute. Propriũ iu-
ramentum.ad hoc q̃ le.⁊ no.C.de his qui ad ecc.cõfu.preſenti.
§.ſane.in fi. Sed quid ſi ad hoc ſpecialiter cõſtituitur procu.nõ
videtur q̃ ſufficiat cum hec litera dicat proprium ⁊c.⁊.ſ.eo.c.in
fi.ad idẽ.ſ.eo.li.de elec.vt circa.⁊.c.nulli.vbi dicam. Et not.hic
caſum in quo iuramentũ ſolum facit fidem ſic.xxj.q.j.c.j.⁊ not.
ſi.lxxxij.di.propoſuiſti.in glo.hic rñdet ⁊.iiij.q.v.c.j.in glo.ſuũ
ſacramentũ ⁊c.⁊ facit ad hoc.ſ.de ſen.exc.ſi vero.ſ.eo.li.de elect.
vt circa.⁊.c.nulli.in fi.de exce.paſtoralis.de homi.ſignificaſti.⁊
ſ.de calũ.c.ij.⁊ eſt ratio q̃ nõ eſt veriſimile q̃ in hoc caſu ſit im-
b memor ſue ſalutis.ſ.qd̃.iiij.ſanctiſſimus. Nullatenus[b].i.nullo
modo.nulla ratione.l.di.q̃ te ⁊.c.hi qui. In cauſa igitur cõmiſ
ſa ſibi.ſ.principali alias ſecus vt.ſ.proxi.ſequitur. Procedat er
go nec citabit cum citatio ſit de proceſſu.ſ.de proba.qñ contra.
ad hoc.ſ.de offi.dele.paſtoralis.§.j.ſed litera proxi.ſequens in-
nuit contra ſed illud intellige qñ de facto proceſſit ad citationẽ
q̃uis de iure nõ debuerit ſic pcedere vt hic patet. Legitimis.i.
pter hoc factis ⁊ moderatis ſic.s.eo.diſpendia vbi dixi de hoc
ſ.dicam. Condemnẽt ſi de facto contra formã hic traditã vexat⁹
eſt. Cum aũt in alia ciuitate.etiã nõ ſue puincie vulgaris.⁊ qd̃
poſſit cõmittit extra illam videtur.ſ.de indi.ſignificauerunt.in
ti.ipſius.c.⁊.ſ.de iniur.olim q̃ ciuitas feſulana eſt prouincie tu
ſcie ⁊ bono.⁊ mutina nõ ſunt illius prouincie dic qd̃ ſtandum
eſt generali locutioni iſtius cõſti.que non videt curare de hoc.⁊
huius ſententie videtur fuiſſe.B.brix.iij.q.vj.c.neminẽ in ad-
di.ſua in glo.eſt autem.in fi. ſed q̃ citatio que ſit extra prouin-
ciam non ſit legitima videt.ſ.de do.⁊ contu.cũ olim.vbi de hoc
ad idẽ.in aut.de ſanctiſ.epi.§.vt autem oẽs.col.ix.in aut.vt oẽs
obe.iudi.§.hoc cõſiderantes.coll.v.ſed in archiepo hoc indubi
tatum eſt vt no.B.cõ.in pre.c.nulli.in quo loquitur.c.iij.q.vj.
neminem vbi de hoc ſed ſecus in iudice impetrato a principe vt
ea.q.nõ liceat.§.reuerentia.vnde cum hec litera dicat libere ⁊c.
intelligo indiſtincte:dummodo ⁊c.vt ſequitur.de here.⁊ ma.ſa
tis no.Hoſt.in ſum.de reſcrip.§.que poſſunt obijci.ver.centeſi-
mo ⁊c.⁊.ſ.de appel.ex parte. Unam dictam.ſ.ſm vulgi ſenten-
tiam computandam:vt.s.dixi.⁊ ſi quid ſupererit id computa-
retur p alia dicta.ff.de ver.ſig.l.iij.⁊ no.ñ.q.vj.propter ad hoc
ff.ſi quis cau.l.j.⁊.ñ.quare citare nõ poſſet cum hec litera dicat.
vnam ⁊c. In nullo caſuũ predictorum.ſ.in duobus.§.precedẽ.
extra aduerbium eſt de foris ſignificat interuallo interpoſito.ſe
cundum papiã.ad hoc.ſ.de elec.quoniã.xv.q.j.§.j.ver.tales.
aliquãdo tñ ponitur propter vt.iij.q.vj.dudũ.in fi.lxiij.di.ex-
tra.⁊ hoc patet.c.di.c.vlti.aliquando ponitur pro cõtra.xxxiij.
q.j.§.ex his iuxta fi.ſed proprie q̃ñq; ponit primo dictũ.ſ.eo.li.
de elec.vbi.§.porro. Ciuitatem ciuitas oppidũ vicus caſtellum
municipiũ ſunt diuerſa vt patet.xxiij.q.vlt.in.l.in qualibet ci-
uitate eſt ſub.§.q̃uis. Citet qd̃ ſi ſecus fecerit ⁊ nihilominus ad
excõicationem pceſſerit reputans citatũ ꝯtumacẽ nõ tenet ipſo
iure vt patet per ſi.iſtius.c.talis enĩ citatio nulla eſt.⁊ ideo non
arctat citatũ.s.de elec.bone me.cũ ad ſi.ff.de fer.l.j.ar.ff.de arb.
ſi cũ dies.§.ſi arbi.dicas igitur qd̃ in citatione ſufficit ad hoc vt
ipſa nõ arctet citatum ſi notoriũ eſt impedimentũ.⁊ hec offenſa
quã facit iudex ſic citando p notoria dꝫ haberi.qui ſatiſ.cogã.ſi
vero.ff.de fer.l.ſcdm hoc igit ſi citatur ire non dꝫ citatus ad hoc
ff.de iudi.nõ videt.ff.de pecul.eo tẽpore.ff.de arbi.l.arbiter ka-
len.ſ.de offi.dele.prudentiam.j.R.de hac materia no.v.q.iij.ſi
egrotans.⁊ melius.iij.q.ij.ſi epo.ſ.de accu.veniẽs.in gloſ.iſtius
partes.hec litera que requirit citationẽ clare demonſtrat q̃ hec
decre.in iudice ad cauſam deputato loquatur qui dꝫ citare ſiue
trahere.s.eo.nõnulli.⁊.c.dilectus.ñ.s.eo.li.eo.ti.cũ in multis.ſ.
de excep.olim.⁊ citatio coactionẽ cõtinet vt patet.vj.q.iij.certũ.
⁊.qd̃.j.inſolita.ſ.de fo.cõpe.ſi diligenti.ſecus tñ eſt in executore
qui nec in citationibus nec in alijs ſolitũ ordinẽ iudiciorum ſer
uabit.nam executori nullus preſigit ordo vt no.Innoc.ſ.de ar-
bi.ex parte.vnde non credo iſtã decre.locũ habere in executori-
bus gratiarũ a ſe.ap.deputatis quorũ nõ eſt citare ſed inſinua-
re ſiue notificare q̃ eis eſt cõmiſſum.ſ.eo.li.de cõ.pre.qi cunctis.
§.ex parte.⁊.c.ſi capitulo.ſ.eo.ti.tibi.§.j.conſeruator tñ bene ci-
tat ſiue trahit vt.ſ.eo.li.de offi.dele.hac conſti.§.conſeruatores.
Cognoſcat qd̃ igitur ſi delegatus ceperit abeſſe vltra vnã dietã
in breui reuerſurus tunc reus ſi vult pſequi litem vel etiã ipſe
actor ſed ſi non apparet de cõſenſu obtinere poterit a ſuperiore
reuocari huius dele.ff.de vaca.mu.leg.p.§.vlti.ff.de procu.poſt
litẽ.⁊.l.aut longa.ad hoc.ſ.eo.li.de procura.quãuis.j.R.⁊.c.ſi
duo.§.j.R.⁊ hac ratione videtur qd̃ ſi vn⁹ dele.ſubdelegauit cau-
ſam huius ⁊ poſtea incipiat abeſſe vel etiã tpe ſubdelegationis
aberat qd̃ licet ad eũ ſit appellandũ ſi media cauſe cõmiſerit.ſ.
de offi.dele.ſuper queſtionũ.ſ.eo.li.eo.ti.ſi delegat⁹.in fi.tñ nec a
appellans nec appellatus ad eũ ire debet ſed ad primũ delegan
tem ire vt alij cõmittat cauſam ap.facit etiam ad hoc.ij.q.vj.bi-
duum.huius etiã ſententie fuit Inno.s.e.ti.nõnulli.adeo fuit.
Niſi aliqñ hec dictio ponitur improprie.vj.q.j.votum.ſed dic
vt dixi.s.eo.li.de conſti.lꝫ in fi. Expreſſus ſic.s.eo.li de conſti.li-
cet.in fi.ſ.de officio delega.ex parte.ij.⁊ vt credo hoc eneruatur
ſentẽtia illorũ qui dicebant qd̃ tacitus conſenſus ſufficiebat in
hoc caſu.vnde notabiliter dicit expreſſus.q.d.nõ tacitus. Earũ-
dem.ſ.partium ambarum.ſ.actoris ⁊ rei.q.d.non vnius eorum
tantũ ſed amborũ ſed nũquid poſſint renũciare vt citent ad aliũ b
locum inuito iudice dicunt.h.⁊ Hoſt.non ⁊ eſt ratio q̃ ipſius
iudicis intereſt.ſ.cõſiliarios habere.ar.C.de inge.ma.ſi auiam.
ſ.de offi.de.inter.xxv.di.eſto.bona hoſpitia ⁊ etiam victualia in
uenire ſed eo ipſo q̃ ipſe iudex citat de expreſſo conſenſu partiũ
ad alium locũ ipſo facto tacite cõſentire videt.ar.lxiij.di.adria-
nus.cũ ſi.ſ.de offi.dele.gratũ.ſ.de trãſac.ex literis. Infra illas.ſ.
ciuitatẽ ſeu dio.in quibus deputatus eſt vt premiſit. Duntaxat
hec dictio componit ex dũ ⁊ taxat aduerbiũ eſt quãtitatis.⁊ pre
ſupponit hec dictio quandoq; pro ſine preiudicio aliquãdo pro
tamẽ aliquando pro tantũ.⁊ ſic ponitur hic.⁊.l.di.ex penitenti-
bus.⁊.ſ.eo.li.de iureiu.contingit.§.q̃ vero.in fi.deſignatis.de-
nominatis ſuperius.s.eo.c.§.j.vices ſuas.i.ſuam totalẽ iuriſdi
tionem.ſ.de offi.dele.venerabili.in fi.nam ſecus ſi certum arti-
culũ cõmitteret vt dixi.s.e.c.§.j. Inſuper gratis aduerbium eſt
qualitatis.i.ſine merito.ad hoc.j.q.j.gratia.c.quicquid.c.emen
dari.c.dictum.⁊.c.baptizandis.ſ.de ſi.dilectus.ij.in fi.ſ.de vi.et
ho.cle.cum ab omni.xj.q.iij.qui recte.⁊.c.nõ licet.xiiij.q.v.c.vl-
ti.iuxta prin.poteſtate alias puritate.i.mũditia ſiue ſerenitate
cõſcientie vt.ſ.e.c.§.aſſeſſorem.in prin.ſ.eo.li.de re.iur.cũ eterni
c iudiciũ.[c] hoc verbum diuerſimode ponitur in iure.nam aliquã c
do ſumitur pro diſt.iij.q.vij.§.tria.xxxij.q.ij.origo.aliqñ pro tẽ-
pore.lv.di.pcepta.aliquãdo pro ſententia.lxj.di.neophitus ali-
quãdo p deliberatione ſiue examinatione.lix.di.c.j.in fi.⁊ xlvij.
di.de petro.in fi.aliqñ pro autoritate.lxij.di.c.j.aliquãdo p pe-
na.l.di.⁊ purgabit aliquãdo p cõdemnatione.de cõ.di.timorẽ.
aliqñ ſignificat quicquid ſententiã diffinitiuã precedit vt.ij.q.j.
ſicut ⁊ ipſam ſententiã.⁊ ſic ſumit hic.⁊.xxiij.q.iiij.pcepta nul-
lum munus.de hac dictione munus habet.xxxvij.di.legãt. Sed
aliqñ munus ſumitur p ordine ſiue officio vel dignitate vt.lv.
di.c.priſcis.hoc tamẽ non ita ſumitur.ſed ideo dicit nullũ quia
ſcriptum eſt Yſa.xxxiij.qui excutit manus ſuas ab omni mune-
re iſte in excelſis habitabit.xj.q.iij.qui recto.in fin.ad hoc.j.q.j.
ſunt tamen nulli.⁊ no.qd̃ munus dicit trib⁹ modis vt.ff.de ver.
ſig.l.munus.vno modo dicit donũ vt ibi in prin.⁊ ita ſumitur
hic cũ inanis differẽtia ſit iter mun⁹ ⁊ donũ.c.ti.l.iter donũ.⁊.l.
12 mun⁹.dr † aũt mun⁹ a monẽdo.⁊ dicit papi.qd̃ munus hoibus
donũ vero deo dat.⁊ not.qd̃ hoc hic dicit in iudicib⁹.⁊.ſ.ſequit
obſeruari dꝫ etiã a cõſeruatoribus a ſe.ap.deputatis vt.ſ.eo.li.
de of.dele.c.vlt.§.officiũ quicquid aliud no.qño loquit genera-
liter ⁊ habes ſi.xxvij.q.j.idololatriã.de pe.di.iij.adhuc inſtant.
ver.memor eñ ⁊c.de pe.di.j.c.nemo vel ⁊.c.nemo poteſt.⁊.l.di.
ponderet.⁊ facit iſta litera pro ſententia illorũ qui dicunt q̃ ſm
caſi.nõ accipiuntur ſportule.⁊ hoc tenuerunt Inno.Hoſt.⁊.p.
d.J.de plus peti.c.j.ad hoc qd̃ le.⁊ no.xj.q.j.ſi quis cum deri.
ibi videas eſculentum.i.comeſtibile vt eſca poculentum.i.pota
bile q̃ conſiſtit in potu.⁊ eſculentum ⁊ poculentũ non fuit negã
dum.ff.de offi.preſi.plebiſcito.mera.i.ſincera pura:liberalitate
i.donatione largitione dicit liberalis largus munificus eo qd̃ li
benter donet nec murmuret in ſe liberalr.i.magnifice.large ple-
ne benigne.⁊ iſta litera hoc vult dicere q̃ iudex nil dꝫ facere di-
recte vel indirecte vt ei aliquid offeratur oblatum no.q̃ libera-
litas offerentis tollit ſuſpicionẽ.xviij.di.de eulogijs.vbi de hoc
ſ.de ſimo.dilect⁹.ij.in fi.ſic.j.q.j.placuit vt vnuſquiſq; ⁊.c.quic-
quid.xiij.q.ij.queſta.c.in eccleſiaſtico.in fi.⁊.c.precipiendũ pau
cis.aliqñ duo dicuntur multi.ar.inſti.de iur.per.in fi. Sed cum
hec litera dicat paucis diebus ſaltem duo dies non videntur ex
cluſi:quia loquitur in plurali:ergo ſe extendet ſaltem ad duos.
ad hoc.ſ.e.li.de re.iur.pluralis.ff.de teſti.vbi numerus ad hoc.
de cõ.di.j.hoc quoq; aliquãdo tamen.v.vel plures dicunt pau-
ci.ff.ſi quis cau.⁊ ſi poſt tres.ſed hoc relinquo cõſciẽtie ipſi⁹ re-
cipientis.ar.ad hoc.ſ.e.c.§.aſſeſſorẽ habito requirit ad qualita-
tẽ ipſius.ar.ad hoc.xlj.di.nõ cogantur.⁊.ſ.de ſi.⁊ ſi queſtiones.

a ❡ Saltẽ.ad de car.l.de-cã.in pn.de ele.tex.in.l. ſi ſterilis.§. cũ p vẽdito re.ff.de act. emp.⁊ in.c. ſi diligẽti.ð fo.compe.

b ❡ Nullatenus. Adde q̃ iſta dictio inficit actũ ipſo iure gl. fin.in aut. ſi qua mulier C.ad vellei. car.in de.ſu per lris.de reſcri.itẽ vide de iſta di ctione pul-chre p Feli.l c.cũ vigeſi mo l.ij.col. de offi.dele. ⁊ Feli.in.c. qualiter.cir ca ſi.de iud.

c ❡ Iudiciũ Adde glo. no.l.§.pter-ea.iſtit.qui.nõ eſt p.fa. teſta.Fel.in c.j.ſ.xvj.co. in ſi.de ꝯſti. ⁊ Baſ.in ru brica.C.de iud.l.ij.col.

nam de modico nō eſt multū curandū vt dicetur.ī.c.li.de prebē.
non pōt propter cauſam.i.propter vtilitatē vel neceſſitatē cauſe
ſibi cōmiſſe.ī.§.pri.vel cū ad hoc accedit cōſenſus partiū expē-
ſus vt.ſ.§.pr.v.nec de cā ⁊ tūc credo ꝙ a partibꝰ cōiter expēſas
recipiet.vt ante iſtā cōſti.cōiter notabatur domiciliū.ſ.e.c.§.in
nullo ad hoc.ar.ff.de ope.liber.l.opere.⁊.l.ſeruo.⁊.c.ſeq.⁊ hoc
ſatis videt̄ decidi antiqua altercatiōe magiſtrorū vez ꝙ ſi alicui
prelato in ſtudio exiſtenti cōmittat̄ cauſa ⁊ ob hoc petit expē.
ꝙ habere nō debeat.nā propter vtilitatē vel neceſſitatē cauſe nō
eſt ibi ſed propter ſtudiū principaliter.ff.ex qui.cauſa ma.l.rei-
pu.⁊.l.non vere.moderatas expēſas moderatas hic dicit quas
ſ.e.c.§.cū vero.vocat legitimas ⁊ quas.ī.e.c.§.proferēdo vocat cō-
petentes.⁊ que vocātur al's propter hoc fecit vt dixi.ſ.e.diſpen
dia.⁊ tūc ſunt expēſe legitime qñ iudex vel teſtis nec lucrū patit̄
nec dānū ⁊ hoc vocat̄ hic moderatio ad hoc.ff.quēad.teſta.ape.
l.ſed ⁊ ſi quis.ff.de teſtibꝰ.l.iiij.⁊ hoc in textu plane videt̄ ꝙ cor-
recta eſt ſentētia hoſti.quā ſuper hoc poſuit de vi.⁊ ho.cle.cum
ad omniū.in verbo gratis ſtude ⁊c.Recipe.dicit canon ꝙ reci-
pere eſt quãꝫ accipere.i.q.i.cos.in fi.⁊ habes ſi.i.q.vij.Sanctimꝰ.
ff.de calū.l.i.§.ꝙ autē.⁊.ī.de deſi.ſicut nobis.ver.preſertim cū ⁊c.
⁊ ſi placet poteris videre plura ar.ad id ꝙ litera dicit facictia p
⁊ ꝯtra.xxxvij.di.de quibuſdā.in gl.quid iuris ⁊c.Qualitercūqꝫ
a no.verbū.Preſumatꝰ hoc verbū hic notat vitiū ſic.viij.di.qui
contenta.x.di.c.ij.xvij.di.multis.aliqñ tamē demōſtrat bonum
actum vt.v.di.ad eius.xvj.q.i.monachi.⁊.vij.q.i.§.hoc tamen.
gl's cū vero.ver.preſumētiū.xij.q.ij.ſiquis qualibet.ꝙ ſi cōtrafe
cerit ad reſtitutionē integrā tenetur vt.ī.co.§.notariū.Proui-
ſurus mod.qi debet habere ſumptus ſiue expēñ.moderatas.nō
delicatas.ī.de ſeq.poſ.c.i.ff.de dā.infec.inter quos.§.ſi.⁊.l.ſeq.⁊
quales cōſueuit in domo ſua facere.ff.ad exhib.ſed ⁊ hereditas.
ff.de peti.here.ſed ⁊ ſimile.§.ſi aliū.ff.de rei ven.ſi res.nec ob.ꝙ
minores facere potuiſſet.ff.mā.l.ſi quis.§.impēdia.q'dic vt no.
ij.q.i.in primis in glo.de expeñ.⁊c.⁊.ī.de elec.vt preterite.in gl.
i.⁊ de procur.cū pro cauſa ⁊ de do.⁊ cōtu.finē.⁊ in Spe.rub.de
impenſis.§.vlti.ver.⁊ no.qd expenſe ⁊c.ibi videre poteris exige
re rō.ī.pri.ſequitur eſt ēt alia ratio qi pſertim in iudiciis equa
litas eſt ſeruanda.ī.de mutu.re.c.ij.ī.eo.li.de re iu.cum eterni.⁊.
leg.⁊ no.iij.q.ij.c.vlti.C.de ſportu.l.ſi.ad hoc.xlv.diſt.oīs q hoc
tamē fallit in caſu.ī.eo.hoc de iudi.mulieres.ver.ſed cum.nā te-
ſtes pducens ipſos hꝫ pcurare.ī.e.c.§.pe.vtrinſqꝫ ad hoc.xiiij.
q.v.c.vlti.C.ad.l.cor.de fal.vbi ⁊ hoc videtur approbari ſenten-
tia Hoſt.quā poſui in decre.preſenti q̄ hodie quo ad verba licet
nō quo ad mentē eſt remota.⁊ videt̄ cōfundi ſentētia.h.quā po
ſuit.ſ.co.nonnulli.⁊ in pre.c.pſiti.⁊.ī.de excep.olim dicas igit̄
ꝙ ſium de cōi conſenſu partiū ſiue per alterutrā partē tantū fue-
rat impetratus in hoc caſu cōiter procurabitur.⁊ hoc pter ra-
tionem ibi inſertam arg.ad hoc.ff.ſi.re.l.iij.§.i.ſic etiam not.in
Spec.ſR.de ſalar.§.i.verſi.ſed nunquā partes ⁊c.Vtilitas pone
exemplū in eo.qd le.⁊ no.ij.q.ij.c.vlt.ver.iudices ⁊.ī.de fideiuſ.
c.iij.ver.preterea.in prin.in aut.vt oēs obe.in.§.iij.coll.v.⁊ no.
iij.q.vj.neminē.in gl.i.cū ſi neceſſitas.pone exemplum.ī.de pre-
ſcrip.q indicante.ff.ſi.re.ſi irruptione.in ſi.C.ſi.reg.ſi quis.ī.e.
li.de iudi.mulieres iuxta princ.ver.vel ſi forte.⁊ iſta duo.l.vtili-
tas ⁊ neceſſitas vel earum altera facit miniſtari expenſas nō vo
luptas.ar.ff.de rei ven.in fundo.⁊ q̄ ſunt vtiles neceſſarie vel vo
luptarie expenſe hic.ff.de verbo.ſig.impenſe.ff.de impen.in re.
do.fa.l.i.⁊.ij.⁊ quaſi per totum.⁊ neceſſitas ⁊ vtilitas in multis
caſibꝰ operant̄ vt patet.xvi.q.i.qui vere.⁊.c.nos aūt.⁊.c.mona-
chi.⁊.c.cū pro vtilitate.⁊ ſe.lx.di.priſcis.i.q.vij.tali vbi ſatis di-
xi.vij.q.i.ſcias.ī.de cō.pre.cum noſtris.in ſin.ī.de preben.expo-
b ſuiſti.vbi de hoc.ī.de elec.cum nobis.in ſi.Occaſionem.ᵇſic.ī.de
ma.⁊ obe.ſolite.circa prin.no.differentiam inter cauſam q̄ con-
ſiſtit in iure ⁊ eſt rationabilis ⁊ occaſionem que cōſiſtit in facto.
⁊ eſt iniuſta iuxta illud occaſionem querit qui vult diſcedere ab
amico.Exigat ſic no.hoc qd ratione perſonarū vel rerū quedā
fiunt gratis que alias nō fierēt vt patet in eo qd leg.⁊ no.in aut.
de mā.prin.§.ſit tibi.coll.iij.vnde ſumptū fuit ꝙ hoc dicitur fa
ciūt ad iſta.x.q.iij.cauen.in ſi.⁊.i.q.ij.placuit.⁊ intelligo exigat
etiā ſi gratis offerat̄.⁊ ſi accipiatur quaſi exactum.§.de ſala.ho-
ſpi.vbi prebē.l.i.vel.xij.cū paupertas excuſet vt in pre.c.cauen-
de.at.in pre.c.placuit.licet aliter accipiatur hoc verbū.ff.de leg.
iij.fideicōmiſſa.§.ſi gs rē.ſic remittit̄ pena collatiōis alicui qui
conferre non poteſt pter paupertatem.ff.de colla.l.i.§.cū duo
bus.⁊ multa ſunt priuilegia paupertatis.qd dic ſi placet vt co-
pioſe dixi.xi.q.iij.pauper.ſꝫ a talibꝰ priuilegiis liberet nos dñs
Aſſeſſorem de officio aſſeſſoris dicitur.ff.de offi.aſſeſ.l.i.⁊ quaſi
B per totum eſt ſautē aſſeſſor quē ille qui poteſtatē iudicandi ha-
bet ſibi aſſociat vt ſibi aſſiſtat.⁊ eum ad cauſam recte deciden-
dā inſtruat vt in pre.l.C.de aſſeſ.l.i.Fraudulenter.ī.de vi.⁊ ho.
de.cum ab omni.⁊ tunc in fraude videnē facere qñ ſibi retinent

a C Preſumat. Adde de hoc vbo uno. in de. i.in.ij.col. ſ reſcript.gl.ſ c. preſe.x. qd.ij.text.⁊ ibi Hel.ī.c. iudei.de teſti.Hel.in.c. nonnulli.§. ſunt ⁊ alij ſ xiij.colū.cō ga ð reſcri.

b C Occaſionem. Adde do.Abb.in c.i. extra vt eccle.bene.

ſalarium ꝙ petunt p aſſeſſore ſecus aūt ſentirez vellēt habere ſi-
ne fraude:qꝛ ſi tunc facerent iuſtū ſalariū cōſtitui p ipſo aſſeſſo-
re licitū eſſet vt ſequitur.ad idē.C.de aſſeſ.l.i.ff.co.ti.dies.ar.xj.
q.iij.nō licet.xiiij.q.v.c.ſi.ſm Inn.⁊ no.in pre.c.cum ab omni.
⁊ indulgeat hoc videt̄ approbari ſententia fratris Ray.qui di-
xit ſatis mihi videt̄ ꝙ ſi iudex talis nō eſt ſufficiēs aliqua poteſt
petere noīe aſſeſſorū dūmodo nullā partē inde percipiat nec fa-
ciat aliquid in fraudē.⁊ ſic intelligitur pre.decre.cū ab omni.et
hoc ſtatim ſequitur conſciētie cōſcientia eſt ergo ſu ip ſius cor-
dis ſm pap.relinquat̄ no.caſuz in quo aliquis relinquitur ſue
cōſcientie ſic.ī.de voto.c.vlt.vbi de hoc.⁊.iij.di.deniqꝫ ad idē.ī.
eo.li.de here.ſtatuta.§.ceterū.iii ſi.ibi dicā adiungat.vnde dicit
adiungat vt colligitur.C.de aſſeſ.l.i.⁊ dixi.ſ.c.§.in glo.i.aliquā
do.i.ſi ipſum aſſeſſorē velit habere quo ſm conſcientiā nō indi-
get de ſuo pprio.pprium eſt quaſi porro priuatum ſuperatum
a cōione priuatū ſuum ꝙ aliī nō pertinet vt dicā.ī.eo.li.de elect.
nulli.ibi videas.vnde vim facio qꝛ dicit ſuo proprio.⁊ habes ſi.
xij.q.ij.ſtatuimus.in ſi.⁊.e.ſe.⁊.c.diaconi.ī.de ap.reprehenſibi-
lis.§.ſi añt.⁊.ī.de ſen.exc.ea noſcit̄.⁊ no.per Io.Hoſ.Vin.et.h.
ī.de prebē.de multa.§.is quoqꝫ.Sed nūquid poterit de redditi
bus ſuis quos percipit ab eccleſia ſua pvidere illi aſſeſſori vide
tur ꝙ ſic qꝛ prout dicunt Io.⁊ Lan.pprietas fructuum collecto
rum ⁊ dominiū eſt clericorū.ad hoc facit optime.ī.eo.li.de cler.
non reſi.cōſuetudinem.ver.qui vero ſumpto.ar.a ꝯrio ſenſu.et
hoc ipſi no.xij.q.i.duo ſunt.in glo.rerum hinc eſt ꝙ de illis pōt
donare.ī.de dona.ceterū nā.ſm Hoſt.talos fructus facit ſuos.et
dicit hoc expreſſe approbari.ī.de fideiuſ.puenit.⁊ hoc ipſe ſcri-
pſit in pre.c.de vita.Sed contra hoc litera ſine miniſterio dicit
ſuo pprio.⁊ alia iura.ſ.alle.in prin.huius gl.⁊ video ꝙ res ac-
quiſite de bonis ec.nō ſunt pprie vt patet in eo qd le.⁊ no.xij.q.
i.res eccleſie.vbi dicit Io.qd illud ſolum ꝙ acquiritur occaſio-
ne eccleſie eſt clericorū ꝙ probabili vſu conſumunt nec alio mo-
do debent diſpenſare res eccleſie niſi in ſuas neceſſitates ⁊ eorū
qui ſeruiūt ſibi ⁊ etiam pauperibus erogare poſſunt.⁊ huius
ſententie eſt Inn.ī.de eta.⁊ qua.iudicorū.nam clerici debēt ſibi
neceſſaria retinere ⁊ ſuperflua pauperibꝰ erogare ⁊ ſi ꝯtra fiat
hec eſt iniquitas vt patet in eo qd le.⁊ no.xxxij.q.iiij.ſic nō ſunt
in ſi.vnde ſi de bonis eccleſie emit clericus ille nō eſt ſuus vt no.
ij pre.c.res eccleſie.⁊ ad hoc facit opi.xliiij.di.in prin.ver.ſacer-
dos.ibi videre poteris.vnde dicit canon.quicqnid de pviſione
eccleſie ſue fuerit ſiue de agris ſiue de frugibus ſiue de oblationi
bus oīa in iure eccleſie obſeruare cenſuimus.xij.q.i.epī de rebꝰ.
⁊.§.ſignificatio.nam vſus tantū ⁊ pprietas rerum eccleſiaſtica-
rum tam mobilium q̄ immobiliū conceditur clericis.xij.q.i.c.
vlt.⁊.q.ij.ſine excep.vnde dici cōſueuit ꝙ acquiſita de bonis ec-
cleſie pōt eccleſia vēdicare.xij.q.iiij.ſacerdotes.⁊.q.vlti.ſirū.ar.
ea.cū.q.ij.apoſtolicos.in ſi.vbi de hoc.⁊ patet in eo qd le.⁊ no.
ī.de pecul.cleri.inquirēdo.quidā dicere voluerūt ꝙ clericus ſi-
ue canonicus facit fructus ſuos.⁊ hoc videt̄ expreſſum in pre.c.
conſuetudinē iuxta ſi.ſed ſecus de plato ſed hoc dicere credo he-
reticū eſſe iure noſtro.nā meo iudicio dicunt ꝯ caſum cañ.xij.q.
iij.c.i.in prin.vbi eſt expreſſum de quocunqꝫ clerico ſicut etiā il-
lum cañ.itelligit in ſuo caſu.h.hrix.vt poſuit.c.cū.q.iiij.c.i.ſicut
etiā clare colligit̄.xij.q.i.§.vlti.Dico ergo ſaluo meliori iudicio
qd nō poterit ſalua cōſcientia pvidere de talibus redditibus cū
non ſint ſm veritatē proprij ſed cōes.i.pauperibus erogandi
vel ꝓ vtilitatē ſue eccl'ie expēdēdi.ſi ſibi ſuperſunt ⁊ hoc ſatis po
teſt dici per id qd habet̄.xvi.q.vj.§.vlt.in ſi.bene tñ ꝯfiteor ꝙ
clerici taliū fructuū perceptorū ſunt dñi ⁊ habent eorū proprie-
tatem q̄tum ad fidelē ⁊ debitam diſpenſationē faciendam ſibi
aut ſuis.xxxj.di.oīno.l.di.ſtudeat in ſi.lxxxvi.di.nō ſatis.Item
ē pbāda ⁊ pauperibꝰ erogāda.xij.q.i.qꝛ tua in ſi.vbi dicit̄ ꝙ ſu
per eſt date eleemoſinā.⁊ patet in eo qd leg.⁊ no.xlvij.diſt.ſicut
hi.⁊ ſm hoc intelligo qd dicit pre.dec.cōſuetudinē.⁊ hoc eſt qd
probat̄.xiiij.q.i.§.ergo vbi dicit̄ qd clerici vtunt̄ rebus eccl'ie nō
vt ſuis ſed tāq̄ ad diſpenſandū ſibi creditis.i.cōmiſſis nō obſt.
pre.decr.de fideiuſ.peruenit.nā ſicut clarius colligit̄ ex antiqua
illud contingit ibi ex autoritate ſiue ſpeciali mandato pape al's
fuiſſet iniquū ꝙ eccleſia ſiue paupes fuiſſent dānificati ex facto
illorū clericorū.ī.de excep.cū venerabilis.nā alteri per alterum
iniqua ꝯditio afferri nō dꝫ.⁊ fructus qui ſuperſunt clericis ma-
xime ſunt eſurientiū vt in pre.c.ſicut hi.in ſi.vel ꝙ licet papa ibi
mādet ſatiſfieri de redditibꝰ illorū clericorū.nō tñ ex hoc colligi
tur ꝙ illi redditus peruenerint de bonis eccleſie.⁊ ſic nō ob.illa
decre.peruenit igit̄ ſi aliter diſtribuit q̄ debeat furtū facit.Indi
geat idigere videt̄ vt qꝛ eſt pter occupationes multiplices im-
peditus vel hꝫ aliquā iuſtā cauſam.nā pter queſtionē nō tene
tur negligere ſua ppria negotia.ff.de iud.ſi lōgius.i.R.ff.quē
ad.te.ape.ſꝫ ⁊ ſi quis ex.in prin.⁊ patet in eo qd leg.⁊ no.p ala.
⁊ her.ī.de offi.dele.prudentiā.§.adijcimus.ar.ad hoc.xij.q.iiij.
quicunqꝫ

quicunq; in fi. ſed hoc intelligit Hoſtié. quando graue periculũ in re propria iudex pateretur. ar. ff. de ver. ſig. nepos. ſ. de dona. apoſtolice. §. j. vel quia non habet ſcientiam competentem q̃ in
14 iudice deſideratur vt aut. de iudi. in prin. colla. vj. quia †in negotijs diffiniendis neceſſaria eſt ſcientia vt patet in eo quod le. et no. xx. di. in prin. legis enim veritatem ꝛ maxime veſtigia ſequi debet. C. de ſen. ꝛ interlo. om. iu. nemo. in fi. xj. q. iij. ſummopere quam ſcientiam ſiue peritiam iudicãdi ſi non habet ipſe iudex in culpa eſt. ff. qḋ quiſq; iur. l. ij. dic quod mediocris ſcientia ſufficit in iudice ſicut in prelato vt no. in pre. diſ. xx. in prin. non enĩ requiritur ſumma perfectio in artifice. ff. de dila. eo. ſi quis ven. facit ad hoc. eo. ti. ſciendũ in prima conſti. C. §. ideoq;. vbi dicit ſufficiẽtes ꝛc. C. de profeſ. li. j. vel. xj. C. de ſacroſan. eccle. qui ſub pre. de hoc no. etiã. ẽ. eo. ſciſcitatus. ſ. de conſan. c. j. in fi. Suſpectum ideoq; ne quis cogaẽ corã ſuſpecto iudice litigare q̃ eẽ nõ debet. iij. q. v. q2 ſuſpecti. cũ fi. Aſſumens dicit Inno. qḋ iudex põt aſſumere aſſeſſorẽ quẽ vult qḋ ex eo apparet ſm cũ q2 ex cõ facto tenetur. C. de offi. aſſeſ. l. j. ꝛ l. nullus alĩs cõtra. ff. qui ſatiſ. co. l. j. in prin. ꝛ. ſ. de offic. dele. prudentiã. §. verũ. vbi de hoc no. cõiter per doc. quicquid olim ſcriptum ſit credo qḋ iudex datis ſibi ſuſpectis ab vtraq; parte ad ipſius iudicis requiſitionẽ ipſe iudex poſtea põt aſſumere quẽ vult aſſeſſorem. C. de aſſeſ. liceat. ꝛ hoc vult dicere iſta litera dummodo ipſe aſſumendus ſit integri ſtatus ꝛ fame nõ turpitudine notatus vel infamis. ff. de of. aſſeſ. l. ij. C. de digni. l. neq; nec ſit excommunicatus qui ab omni actu legitimo regulariter prohibetur. ſ. e. li. de except. pia. vides ergo qḋ ſi iudex non eſt multum peritus põt ſibi aſſumere aſſeſſorem ne ſibi imprudentia imputetur. ꝛ ex ea puniatur qḋ fieri poteſt q2 tenetur ex quaſi maleficio ſi male iudicet. qḋ dic vt le. ꝛ no. ij. q. vj. hoc etiã placuit ꝛ no. h. ſ. eo. li. de ſen. ꝛ re iudi. cum eterni. Salario hoc confundere videtur opi. illorũ qui dicebant q̃ ſm cano. aſſeſſor non poterat petere vel recipere ſalarium ſicut nec iudex. ſ. de vi. ꝛ ho. cle. cum ab omni. ſed illa decr. potius facit cõtra eos vt dixi. ẽ. prox. glo. hic videtur ꝛc. Competẽti videlicet inſpecta conſiderata conditione ꝛ qualitate litigantium ſcilicet actoris ꝛ rei cauſe ꝛ fori conſue. ꝛ hoc vult dicere quod. ſ. prox. ſequitur prouide moderando ꝛc. nam tales debẽt eſſe expertores. in. q. vij. apud vrbem communiter. Prouideri hoc ideo q2 communiter gerit negotium vtriuſq;. iiij. q. v. c. vlti. ſicut etiã de iudice dicitur. ẽ. §. prox. ſed quid vbi vna pars adeo egẽs eſt qḋ conferre ſiue contribuere non poteſt ad hoc ſalarium. dic qḋ excuſatur vt dixi. ẽ. eo. c. §. prouiſurus. in gl. ſic no. hic ad hoc facit op. ſ. eo. li. de elec. capientes. §. ſi vero in diſcor. ibi niſi forſan. ſ. de reſti. ſpo. olim. cum ſi. ſ. de mag. c. j. ſed cum hec litera dicat faciat a partibus cõiter ꝓuideri ꝛ. ẽ. eo. c. §. ꝓuiſurus. dicat nec plus ab vna parte ꝛc. quid faciet iudex cuʒ is qui diues eſt nolit ſatiſfacere totaliter aſſeſſori. ꝛ iudex non debeat eum grauare in expẽ. vt ſ. de dolo. finẽ cum ſi. ar. C. vt nulli ex vica. l. j. ꝛ de omni agro deſer. l. iubemus. ꝛ l. hac diffinitione. li. xj. ad hoc poteſt dici q̃ locum hʒ hic id qḋ dicitur. ſ. de vi. ꝛ ho. cleri. cum ab omni. vel ſatiſfaciat ipſe iudex aſſeſſori de ſuo ꝓprio vt in alio caſu dicitur in litera prox. primo ſed ſi pauper eſt tunc remittat negotium ad ſuperiorem ꝛ ſe excuſet. ar. ẽ. eo. ſi quando. Notariũ vero ſcribens circa iſtos notarios aſſumendos credo ſeruandũ q̃ dixi. ẽ. pxi. §. de aſſeſſore. in glo. dicit Inno. ꝛc. Spectat officium
15 ad iudicis pertinet officium †partes releuare ab onere expenſarum. ſ. de dolo. finem. ſ. de ap. vt debitus. ꝛ ipſe habet expedire omnia que ad cauſam faciunt vel eam impediunt. ſ. de offi. dele. g. i. preterea. ꝛ. c. ſuſpicionis. vñ dʒ videre quantũ accipit ꝓ qualibet ſcriptura q̃ fit in iudicio coram ſe ſi latius hoc vis videre cõſidera qḋ plene no. in ſpe. R. de ſalari. §. nũc de procu. ver. ſed quid. ꝛ de tabel. ꝛc. ex quo ſumptũ videtur fuiſſe qḋ in hoc. §. cõtinetur. Reſtitutionum hoc videre poteris qḋ le. ꝛ no. xiiij. q. v. nõ ſane. ꝛ qḋ ple. no. Inn. ꝛ Hoſt. ſ. de immu. ec. q2 plerique valitura ſic. ſ. eo. li. de ſen. exigit. in fi. proferendo expen. iiij. q. iij. §. ventur. ſ. eo. li. de iudi. mulieres. ij. R.

Summarium.

1 Prouiſio ad quem redeat: ſi prouiſor reſeruauit ſibi prouiſionem in aliqua eccleſia ꝛ moritur.
2 Dic. io imo quomodo debeat ſcribi ꝛ que pars. nu. 3. 4. et. 5.
6 Negligentia propria eſt vnicuiq; imputanda.

Ubi gratiam. Dic q̃ eſt gratia ex parte concedentis vt. ſ. eo li. de preben. dudum. §. conſiderantes. c. ſi moni. ꝛ. c. ſe. ꝛ. c. cum qui. ꝛ no. ſ. de preben. relatum in glo. imo videẽ ꝛc. ꝛ ſic accipitur hoc vnde ipſe dicẽ donare preben. ſ. de cõ. pre. q2 diuerſi. iuxta fi. ꝛ adde qḋ dicetur. ſ. eo. li. de offi. vica. cum in generali. in gl. ij. ſed ex parte impetrantis eſt ambitio. ſ. eo. li. de preben. q̃uis. in prin. ꝛ ideo reſtringenda vt. ſ. e. ti. ſi pluribus.

§. j. recipi fa. aliquando mandatur executori q̃ alicui de prebẽ. prouideat ꝛ poſtea eum recipi faciat in cano. vt. ſ. eo. li. de preb.
1 ſi clericus ſed quando †mandatur alicui ſub hac forma ſcilicet quod aliquem recipi faciat in cañ. poteſt talis executor interdicere ne illi ad quos ſpectat electio digant ad hoc. ſ. eo. lib. de cõ. pre. ſi ſoli. ibi dicam. ꝛ no h. cõ. ẽ. eod c. in glo. quia queſtiones. iuxta prin. §. tertius caſus ꝛc. prouideret ergo erat prouiſor de compulſore habetur. ſ. eo. li. de con. pre. ſi ſoli preſentauerit. iſte videbatur preferendus vt. ẽ. eo. c. ſed hoc non eſt verum ſimpliciter vt ſequitur. vnde illa decre. capitulum quo ad vnam opiñ. recipit immutationem receptionis. ar. contra. ff. de mu. ꝛ ho. reſcriptos. C. li. xij. de conſu. l. j. alteri ſecundo impetranti receptionem ſi aũt fuiſſet receptus in cañ. collatio alteri facta poſtea non valeret vt hic innuit manifeſte. ꝛ. ſ. eo. li. de cõ. pre. ſi ſoli. in fi. Et aduerte qñ hic papa ex forma vtriuſq; litere voluit vtrũq; obtinere prebẽ. ordine tñ ſuo nam primus impetrans eſt potior receptus ante collationẽ factã ſcḋo cum ipſi primo impetranti ſit primo ius acquiſitũ ad prebẽ. ꝓpter intentionem mãdantis qñ nõ inuenitur factũ cõpletum in perſona ſcḋo impetrãtis. ꝛ no. qḋ vbi quis receptus eſt in canonicum autoritate literarum pape tunc habet act. ad prebẽ. poſtea vacantẽ ſi alius eũ non precederet. ar. ſ. de preb. relatum. ꝛ. c. dilectus. ẽ. de conſti. cum or. ſ. de cõ. pre. cũ pro queſtione. ꝛ eſt expreſſum. ſ. eo. li. de prebẽ. ſi poſtquã. in fi. Sed tũc non hʒ ius in prebẽ. niſi aſſignetur ſibi vt in pre. decre. dilectus filius. ꝛ hoc ſatis innuit lr̃a ꝑce. vbi dicit qḋ faciat recipi. ꝛ poſtea ſequiẽ ꝓuidet ꝛc. q. d. ſola receptio nõ ſufficit niſi ꝓuiſio ſubſequatur ad hoc. ſ. eo. li. de cõ. pre. c. vlti. non dʒ q2 qui potior eſt tpe ꝛc. ſ. e. li. de reg. iur. qui prior. ꝛ no. hoc q̃ prior tpe potior eſt iure. verbi gratia ſunt ſimiles: lʒ ſit plus proceſſum per ſcḋm q̃ per primũ. nã ſicut patet ex litera ꝑce. hic erat vtraq; forma ſimilis. Et adde qḋ dicet. ſ. e. li. de cõ. pre. ſi capitulo in glo. ſed videtur cõtra ꝛc. idẽ ſ. qḋ ꝑmittitur in litera prox. pre. receptionẽ ſub. ꝛ poſt preſentationẽ vt denotat lr̃a ſequens prebẽda accipe qḋ. ſ. ſequiẽ affecta per proceſſum ꝛc. qui. ſ. executor pertinebat. alĩs de iure vel de conſuetudine notificauerat. ſ. e. li. de cõ. pre. q2 cũctis. §. ex parte. ver. niſi prius ꝛc. ſi ſoli hoc etiã videas qḋ ibi dicam. in glo. ꝛ ſic videtur ꝛc. reſeruauerat vbi talis poteſtatẽ habens ſibi reſeruat ꝛ inhibet alij cõferri non valeret qḋ poſt talẽ reſeruationẽ vel inhibitionẽ fieret de reſeruato: vt hic. ar. ad hoc. ſ. de iure pat. cum dilectus. q2 per hoc illa vice ſunt ſuſpenſi a collatione illius benefici. ꝛ collatio a ſuſpẽſis fa-
2 cta nõ valet vt dicetur. ſ. eo. li. de prebẽ. ſi apoſtolice. ꝛ †no. qḋ ex quo ꝓuiſor reſeruauerit ſibi prouiſionem in aliqua ecc. pro aliquo etiã ſi ꝓuiſor moriatur nõ redit ꝓuiſio ad ordinarium collatorẽ ſed ad papã cuius autoritate facta eſt reſeruatio ſm Inn. qui ita no. in pre. c. cum dilectus. ad hoc. ſ. de ap. vt noſtrum. decreti vtputa q2 decreuit irritum ꝛ ſane ſi cõtrafiat affecta habes ſi. verb um. ſ. eo. li. de cõ. pre. ſi. c. ꝛ. xiij. diſ. nerui. ver. alius ſed ibi aliter ſumitur q̃ hic. ꝛ. ſ. de offi. dele. cauſam matrimonij quinimo ſic. xj. q. iij. ita corporis. ꝛ no. q̃ quinimo ſunt due dictiones ꝛ dʒ diuidi quin ab imo vt patet. ſ. de iur. pa. poſtulaſti. in fi. e.
a li. de poſtul. ꝑpetuo. j. R. ꝛ dʒ ſcribi uno° per duplex. m. †Item
3 no. qḋ imo eſt aduerbiũ eligendi ꝛ tunc idẽ eſt q̃ potius. †Item
4 eſt aduerbiũ affirmandi. ꝛ tunc idẽ eſt qḋ certe. †Item aliqñ eſt
5 cõiunctio illatiua. ꝛ tunc tñ vʒ quantũ igiẽ ſic dicit hu. attentari. hoc plane colligitur qḋ ſm can. decretũ principis ligat ignorantes. ad idem. ſ. eo. li. de elec. ſi eo tempore. ſ. de preben. dudũ. §. igitur. ver. ꝛ quid ꝛ. c. ſi beneficia. ꝛ. c. quodam. ſed ar. cõtra. ẽ. eo. li. ẽ. de conſti. c. ij. dic de hoc vt dicã. ſ. e. li. de preben. ſi apoſtolice. in glo. hoc videtur ꝛc. dic qḋ decretum eſt hoc cõfirmatoriũ gratie preterea ex hoc ſic ſuam inſinuat voluntatem que ſeruanda eſt vt in pre. decre. dudum. §. nos igitur. ver. ꝛ quidem. in predictis. ſ. qñ prebenda vacaret tempore receptionis primo impetrãtis vel etiã poſt illud tp̃s ſed primus iam erat receptus. quãuis ſcḋo loco: vt. ẽ. e. c. R. j. vel qñ primus nondum erat recept⁹: ſed executor notificauerat vel alĩs proceſſerat vt. ẽ. eo. c. §. idẽ vel q ſi primus nondũ preſentauerat ſed ſue litere erant decreto vallate vt. ẽ. §. pxi. Obtinere ſic habes hic q̃ tp̃s impetrationis inſpicitur in beneficijs. ſic. ſ. eo. duobus. vbi de hoc. Dolus hoc ſatis põt exemplificari per id qḋ habetur. ſ. e. li. de renun. c. ſite. ſʒ ibi fuit dolus alterius non ipſius impetrantis. Notabilis ſic. ſ. eo. li. de elec. fundamenta. §. digne itaq;. ver. vt ergo ꝛc. ꝛ in fin.
6 ipſius ca. Negligẽtia †generaliter enim eſt vnicuiq; propria negligentia imputanda vt patet. ſ. de commo. c. i. in princ. ſ. de homi. c. vlti. ꝛ videtur q̃ hic intelligi ꝛ gloriari poſſit ſm id qḋ no. ẽ. eo. c. in glo. ꝛ ita quidam. ver. alij dicũt. ꝛ. ſ. de teſti. veniens. ij. in glo. ſed queritur. ꝛ qḋ no. Inn. ẽ. eo. c. mandatum in glo. j. in prin. ꝛ in fi. ꝛ qḋ no. Hoſt. in ſum. eo. ti. §. qḋ cui. ver. quid ſi abbas. ꝛ no. c. ẽ. abbatem. ꝛ. c. capitulum. §. vlti. ꝛ. c. literis. ſed dic vt dicam. ſ. eo. li. de preben. ſi clericus.

a Imo. adde gl. ſing. ſ. c. ꝑdicator. xvj. q. j. har. l. §. quibus in. j. cõſti. C. ſ. l. ſi ita ſcriptũ. ff. de here. inſti. ꝛ in l. ſiciebus. ff. de manu. teſtamen.

Summarium.

1 Conceſſum conditione exiſtēte perinde non eſt ac ſi ſub ini-
tio eſſet pure conceſſum.

Si pro te. Preſūſq̄ ſic.ſ.de ap.vt debit⁹. Acce
dere ergo ſi prius fuiſſet preſtitus
conſenſus eſſet ſecus ſumpto ar.a contrario huiꝰ li-
tere ar.ſ.c.prori.nam tunc nō haberet locum qḋ.ſ.ſe-
quitur.ſed ſi caſus accideret vbi non poſſet habere conſenſum
predictorum nullam habet propter hoc poteſtatem prouidendi
cum hoc ſibi mandetur ſub certa forma duntaxat ad hoc.ſ.c.li.
de preben.cui de nō.cum ſi.ar.contra.ſ.eo.li.ne ſe.va.c.i.dic qḋ
1 non tāgit caſum iſtum.nam ibi in ordi.loquitur.† Merito an-
te fertur ex hac decre.no.qḋ conditione exiſtente nō eſt perinde
ac ſi ſub initio eſſet pure cōceſſum ſed videtur qḋ exiſtente cōdi.
primo conditionalis debeat preferri quaſi exiſtentia cōditionis
trahatur ad tempus conditionis.ff.qui po.in pig.ha.potior et
de pig.⁊ cōmo.rei ven.l.qḋ ſi pendente.ſed dicendum eſt q̄ iſte
ſi.loquitur ⁊ intelligi debēt vbi nō erat in poteſtatē cōtrahen-
tis primo ſub conditione.ſcḋo pure reuocare cōtractum condi-
tionalem ſummus autē pon.pōt primam cōditionalē reuocare
⁊ ideo multofortius potuit perſonā purā derogare:vt patet.ff.
qui po.in pig.hab.l.i.⁊.l.qui balneum.in prin.⁊.§.i.⁊.l.potior
⁊ ei⁹ q̄ hic dicit eſt ratio q: ſcḋs habet ius ante ius aliquod ora-
tū primo ⁊ ideo potior erat ſecundus primo:vt.ſ.eo.quāuis li-
cet vtrobiq̄ eſſet ſpes indebitum iri ſed videtur qḋ iſtud.c.⁊.ſ.
c.priori.cōtradicant.c.prori.pone.nam ⁊ in iſto.c.is qui primo
preſentauit prefertur primo contra illud.c.dicas qḋ aut vtraq̄
impetratio eſt ſimplex aut altera ſimplex altera ſub cōdi.primo
caſu aut apparet de impetrationis ordine.aut nō:ſi apparet pre
fertur ille qui primo impetrauit:vt.ſ.c.pror.ſed ſi de ordine nō
apparet tunc ſubdiſtingue q: aut mandauit vni prouideri.⁊ al-
teri canonicā conceſſit aut canonicatū conceſſit vtriq̄ aut neu-
tri primo caſu prefertur is qui canonicatū cōceſſit ſecundo ⁊ ter
tio prefertur is qui primo literas impetrauit ſi ambo ſimul in
preſentando concurrunt ille prefertur quē eligere voluerint illi
vel maior pars illorū ad quos ſpectat canonicorū receptio ⁊ pre
bendarum collatio:vt.ſ.c.prori.ſed ſi prima impetratio ſit con-
ditionalis ſecunda ſimplex.ſi fiat ante exiſtentiam conditionis
perſone ſecunda ſimplex preferetur vt in hoc.c.cōtinetur.quidā
tamen dixerunt q̄ illud.c.ſit contra ius cōe ſed hoc nihil eſt.

Summarium.

1 Quam virtutem habeat preſentatio ſecundi impetrantis.
⁊ nume.ſequen.

a **Duobus ᵃ factum ponit.** Nam eadē
ratio eſt in pluribus ⁊ ſcias quod quidam habēt ibi
in tex.qui prori.ſequitur ſimili ſed non debet eſſe q:
fuit correctum ⁊ habes conſimile verbum.ſ.eo.capitulum.ſ.de
elec.tranſmiſſam.ſ.de frigi.fraternitatis A nobis ergo ab vno
tātum:ſed ſi a diuerſis.dic vt.ſ.eo.li.de preb.ſi a ſede ap.appa-
reat vt q: data literarum eſt eadem.in vtriſq̄ ſic.ſ.c.li.de prebē.
ſi a ſede. Primo impetrauerit.nam tunc illi debetur.ſ.eo.tit.ſ.
eo.li.de preben.cum cui.⁊ c.ſi poſtq̄.⁊ hic videtur corroborari
antiqua opi.que habet in literis beneficialibus inſpici tempus
b dateᵇ non tempus preſentationis.ad idem.ſ.c.ti.ar.ad idem.ſ.
eo.mandatū vbi dicit.nō ſcripſimus.vbi hoc approbat Hoſt.⁊
videas quod dicetur.ſ.eo.li.de cō.pre.ſi capitulum.in glo.ſ; vi-
de contra ad idem.ſ.de offi.dele.ex parte.ij.iuxta ſi.ſed ar.cōtra
in eo qḋ le.⁊ no.ſ.eo.abbatem.⁊.c.capitulum.⁊.ſ.de ap.vt debi
1 tus.vnde dicebat† Inno.q̄ tanta eſt preſentationis virtus qḋ ſi
ſecundus impetrans prius preſentat ſecundas literas in quibꝰ
continebatur clauſula illa ſi pro aliis non ſcripſimus.tunc pre-
fertur in beneficio:q: ſcḋm eum ſic eſt intelligendum ſi pro alio
nō ſcripſimus qui literas preſentauerit.⁊ ſi in literis primis cō-
tinebatur hec clauſula non poterit habere beneficiū per illas li-
teras:q: ſic ſunt intelligende ſi tpe preſentationis literarum nō
ſcripſimus.qḋ ipſe no.ſ.eo.mandatū tamē dic q̄ illa decre.ab-
batem non ob.q: factum narrat vbi dicit iam recepit.nā idem
ſi non recepiſſet vt ibidem ſequitur.⁊ hoc probatur per ſtilū cu
rie.nam ſic dicit non obſtante ſi pro aliis nobis ſcripſimus qui
bus volumus preiudiciū generari.q.d.expreſſe qḋ is ꝑ quo pri-
mo ſcripſit potior eſt q̄uis impetrans primo redeat.⁊ ideo non
vult qḋ primo impetranti pariatur preiudicium. Illud tamen
2 poteſt aſſeri incūctanter q̄ ſi primo impetrans †negligens eſt in
proſecutione ſumitur ⁊ permittit ſcḋo impetrantē ſcienter pro-
ſequi.⁊ non opponit de ſuo primitus impetrato ſibi preiudica
bit vt.ſ.eo.tit.i.in ſi.etiam citra annū.ar.ſ.ſ.mandatū ibi pſe-
quatur.ſ.de ſen.⁊ re iudi.q̄uis.ſed vbi nihil imputari ſibi pōt

ſemper prior in tpe potior eſt in iure.ſ.eo.ti.ſ.R.in ſi.⁊.ſ.eo.li.
de re.iur.qui prior.⁊ huius ſententie eſt Hoſt.in pre.c.abbatē.
non ob.ſ.c.pre.c.ſ.eo.capitulū.nā illa dictio ibi poſita.ſ.prius
eſt nomen nō aduerbiū ⁊ hoc ſonat verbum ibi poſitum repor-
tauit:q: reportare eſt iterum portare:ſed ſolus iterum portauit
ſed ſi eſſet aduerbium illa dictio prius innueret qḋ vterq̄ repor
tauit.vnde nō contradicit ſed concordat ꝑut ibi etiā no.Hoſt.
non ob.illa decre.vt debitus q: loquitur in literis iuriſditiona-
libus nō gratioſis ſiue beneficialibus.⁊ illa decre.nō tractat de
beneficio conſimili noſtro caſu.nā loquitur cū ſuper diuerſis
due litere emanāt ſeſe non contingentes.ibi autem cū ſuper eo
negotio emanauerint diuerſa reſcripta agitur ex poſteriori ⁊ ex-
cipitur de priori de quo nō ſit mentio in ſecundo:ſed qui nō ex-
cipit non aſſignat nec repreſentat.⁊ ideo ꝓceditur ex poſteriori
preſentato ⁊ aſſignato.vnde nō credo.ſ.dictā ſententiā Inno.⁊
ſequacium eſſe veram ſimpliciter ⁊ indiſtincte:ſed locum habet
in caſu qui ſequit.ſ.§.pri.cōtulimus.quid ſi primus impetra-
uit vt in caſ.reciperetur executore ſibi cōceſſo ad prouidendum
vt.ſ.eo.ti.ſecundo confert canonicatum.⁊ ei mandat de benefi-
cio ꝓuideri poſt hoc vacat prebē.videt qḋ debeatur primo ⁊ nō
ſcḋo vt hic ſumpto ar.a ɔ̃rio ſenſu ibi ſi non appareat qs ⁊c.er-
go ſi apparet quis primo impetrauit ille eſt preferēdus ad hoc
ar.efficax.ſ.eo.li.de prebē.ſi apoſtolice.ad ſi.⁊ vide qḋ dixi.ſ.c.
c.prori.ſit receptus ratio eſt q: iam canonicus h; ius pinguius
q̄ canonicandus vt dixi.ſ.eo.c.pri.⁊ videas qḋ dicet.ſ.eo.li.de
cō.pre.ſi capitulo.in glo.ſed videt cōtra ſi vero contulimus.nō
tamē apparet de prioritate ⁊ poſteritate collationis:vt.ſ.dictū
eſt.nā ſi appareret tunc ſecus.ſ.eo.ti.in ſi.cum ſi preſentauerit.
nō caſum in quo inſpicitur tempus preſentationis potior ſub.
⁊ alius carebit penitus impetratis vt ſatis colligitur.ſ.§.prori.
niſi de ɔ̃ria volūtate pape conſtet euidenter vt ibi dicit in ſi.qḋ
ſi premittit.ſ.eo.c.i.R.ver.l; prius eorū maior pars:q: qḋ ſit a
c maioriᶜ parte.c.i.ſemp ꝓualet vt.ſ.de his q̄ ſi.a ma.par.ca.c.i.vñ
qui eſt electus a maiori parte ca.dicit electus ab eccleſia vt patet
in eo qḋ le.⁊ no.lvi.di.apoſtolica.⁊ ibi dicit eſſe capitulū vbi eſt
maior pars.ſ.de elec.cū inter ca.in prin. Sed videt hec litera in-
telligenda fore quā due partes canonicorū ſiue illorū ad quos
pertinet receptio canonicorū ⁊ collatio prebendarū ſunt ꝓſen-
tes.⁊ tūc v; qḋ ſit a maio.par.ca.ſiue illorū preſentiū ſm id qḋ
no.lxiij.di.quāto.vbi etiā dixit Lau.tenendū eſſe qḋ nullo mo-
do pauciores quā due partes debēt eligere.⁊ hāc ſententiā tenuit
Inno.vt no.ſ.de elec.eccleſia.ij.⁊ no.per.B.in pre.c.de his que
ſi.a ma.par.ca.c.i.⁊.ſ.de elec.licet in ſi.⁊ Hoſt.in pre.c.cū inter.
ad hoc.ff.qḋ cuiuſq̄ vni.nulli.⁊.C.de decur.l.nominationū.li.x.
ſed vt cum debita reuerentia loquar iſtam opi.nō ſequor q: ſm
cano.ſemper preualet q̄ a maiori parte preſentiū vt predixi.ad
hoc.x.q.ij.hoc ius.in ſi.ſ.de re iud.cum olim.⁊ qḋ leg.⁊ no.ſ.de
ma.⁊ obe.humil.in gl.ar.qḋ ⁊c.⁊ huius ſi vere eſt.h.cō.ſ.de ele.
q: ꝓpter in verbo maiore.ſic etiam intelligo literam iſtam. Vo-
luerit no.caſum in quo eſt locus gratificationi ſic.ſ.de iur.pa.q̄
autem vbi no.qḋ etiam eſt locus gratificationi cum dubitat qs
potior ſit in iure vt hic vel cum aliquis non pōt ſubuenire vtiq̄
ff.ad ſille.ſi quis in graui.§.ſi cum omnis.ad idē qḋ no.ſ.de ele.
eccleſia noſtra.ij.in glo.ex hac decre.⁊c.in ſi.ar.opti.ad iſta.lxiij.
di.c.vlti.⁊.ſ.de pac.c.i.ſed cum iſta litera ſic indi.loquitur que-
ro qūo potius debet eligere quo ad deum ⁊ vt contra ſuas con-
ſcientias facere minime videant videt qḋ eum qui primo ordi-
natus eſt vt patet.xxv.di.c.vlti.§.ſi.⁊ ex eo.qḋ no.lxiij.di.epi-
ſcoporū.⁊.xvi.di.v.prima annotatio.⁊.xvij.di.epos.ſ; ex eo qḋ
no.Hugo.xvi.di.qm.⁊ qḋ no.C.li.xij.de cōſuli.l.i.iuxta ſi.⁊ qḋ
no.viij.q.i.l; videtur q̄ poſſit haberi ſo.huius qōnis:ſ; credo
ſalua ſnīa meliori q̄ debet eligere eū quē credunt recto iudicio
meliorē pro eccleſia in qua d; recipi ad hoc.ſ.de ap.cōſtitutꝰ.ij.
R.i.vbi de hoc ſic intelligo pre.c.l;.⁊ facit op.ea.cā.q.i.illud in
ſi.x.q.iij.c.i.in ſi.⁊.ſ.de offic.cuſt.c.ij.vbi de hoc.nam vt ibi not.
ab initio hoc conſiderandum eſt ⁊ ſic loquitur iura hec innuē-
tia.⁊ qḋ dicant contraria ſufficit ex poſtfacto ar.ſ.de iuran.quē
admodū.§.qḋ ſi poſſet.⁊ adde q̄ dicā.ſ.eo.ti.de elec.ſi cōpromiſ
ſarius.in glo.pone qḋ ſcio ⁊c.⁊.ſ.eo.li.de prebē.q: ſepe in glo.⁊
3 ita habes in ſi.†Eligere.i.recipere. Tenent intelligo iſtud ver
bum hic neceſſitatē importare ſic.ſ.c.ſtatutū.§.notariū.in ſi.ad
hoc.ff.loca.in naue.in ſi.ff.de le.ij.l.vnū ex fa.§.ſi de falcidia.ff.
ad ſille.ſi quis in graui.§.ſi cum oēs.⁊ eſt ratio q: ſatis cōſtat de
intentione pape q̄ alterū iſtorū voluit eiden literas conceden-
do prebendam debere obtinere in illa eccleſia ad quā impetrat.
⁊ pape obediendū eſt.xix.di.in memo.etiā.ſ.R.in ſi.c.diſ.contra
morē.xiiij.q.i.militare.xi.q.iij.iul.ver.itē cōtra.c.qui reſiſtit.et
c.quid ergo.⁊.ſ.c.ſi qñ ⁊ hoc ſatis plane denotat litera ꝑri.etiā
vbi dicit q̄ eis alterum ⁊c.nā licet poſſint ſua voluntate alterū
preferre.non tñ pñt renuere vt hec litera plane demōſtrat qḋ ſi
nollent

a Duobus. Iſtū tex.in in v.ſm vo neutri limi. niſi ambe li tere referan tur ad idē bñficiū q: tūc recurrē dū eſt ad cō cedentē pa- nor.i.c.capi tulū.in.ij. extra de re ſcrip.

b Inſpici tps date.ad de ſcd.in.c. capitulū.in in.col.⁊ i.c. eā te.ſ.xvij. col.extra de reſcript.

c Quis qḋ ſit a maiori Adde ad hanc mate- riā plenam apoſtil.ale. in.l.qḋ ma- ior.ff.ad muni.ſeli.l c.cū oēs.co. ſ.de conſtit. Alex.in ɔſ. ſin.circame di.in.ij.vo. ⁊ in ɔſ.ex- ſiij.i.i.col.e. vol.d.abb.ſ c.i.de his q̄ ſi.a maio. par.cap.

nollent credo eos cõpellendos officio executorũ vt. ſ. de iureiur.
nullus. ar. ff. de leg. j. huius. §. fin. Sed quid ſi in iſta eccleſia ad
quã impetratum eſt per iſtos eſt certus numerus canonicorũ iu
ramento firmatus de quo nulla fit mẽtio in reſcripto ſi canoni-
ci alterum preferunt ⁊ recipiunt ſm pape reſcriptum erunt ne
periuri ipſi recipientes videt hic qd nõ q2 habent pape obtẽpe-
rare vt predictum eſt. ⁊ ex hoc ipſi non videntur velle facere con
tra ſuum iuramentũ ⁊ illud ꝓpter bonũ obedientie ad hoc. ff.
de reg. iur. l. iiij. ego credo contra: q2 non intendit eos relevare a
iuramento niſi hoc exprimat vt ſatis colligit ex eo qd leg. et no.
ſ. e. cõſtitutus. ergo adhuc remanent aſtricti iuramento poſtq̃
ſemel iurauerunt ſicut in voto continentie dicimus. ſ. de ele. con
tu. placet tenentur ergo neceſſario excipere cõtra reſcriptum ad
hoc vt periurij periculum euitetur: ſed pone quod de facto alte-
rum iſtorum recipiunt contra numerum iuramẽto firmatum.
⁊ ſic ſunt periuri nunquid tenet receptio credo qd non ad hoc
arg. xxij. q. j. c. j. de hoc dicam ſatis. ſ. eo. li. de preb. ſi in ſcde ibi vi-
deas. Electo. i. recepto. omnino. i. quo ad omnem ſuam gratiã
⁊ effectum. ⁊ perinde ac ſi non fuiſſent impetrate ⁊ eſt ratio q2
non eſt intentionis apoſtolici grauare eccleſias ſuper receptio-
ne. ſ. eo. mandatum. c. literas. ⁊ c. abbatem. ⁊ innuit dare iſta li-
tera quod ſi vterq; reciperetur vltimus receptus non diceretur
receptus ab autoritate ap. arg. ff. de leg. ij. vnum ex fa. §. j. qd ve-
rum credo q̃uis quidã contradicant. ⁊ hic videtur approbata
ſententia Jo. poſita. ſ. eo. mandatũ. ⁊ videtur reprobatum qd
ſcripſit Hoſ. in ſum. eo. ti. ante mediũ ipſius ti. vnde vim facias
q2 dicit omnino ⁊ qd. ſ. ſequitur expreſſe ⁊c.

Summarium.

1 ¶ Ambitio proprie quid ſignificat. ⁊ vtrum ſit peccatum.
2 Importunus quis dicat.
3 Beneficium eſt acceſſorium ad officium quia eſt ſtipendium mi
litantis in eccleſia.
4 Negligentes officium ab ẽpo puniri debent.
5 Clerici qui ſuas eccleſias ſine cauſa deſerũt ſine cauſa ſuis ſtipẽ
dijs priuandi ſunt.

Q Uia. Ambitioſam ambire eſt cupere. ⁊ ꝓprie
ambiuntur honores. arg. ad hoc. ſ. e. li. de
1 conſue. c. j. vnde ambitio † i. cupiditas. ⁊ ambitio eſt
a mortale peccatum vnde reprobanda ᵃ eſt. ſ. de preben.
cum iam dudum. ⁊ c. quia in tantum ⁊ cupiditas eſt radix oĩm
malorum. xlvij. di. honorum. de pe. di. ij. quia radix. xlix. diſt. c. j.
ver. impetiginẽ. in fi. ⁊ ab hac vir catholicus violari non debet
xlvij. diſt. virum. vnde dicit ſeneca fortior eſt qui cupiditatẽ vin-
cit q̃ qui hoſtem ſubijcit. ⁊ idez ait ferociſſima cupiditas peſtis
eſt que ſolet egenos facere quos capit quia finem querendi non
inuenit. de hac etiaz habetur in aut. vt iud. ſine quoquo ſuffra.
col. ij. in. ij. col. Sancte ergo fecit dominus noſter eam reprimen
do vt. ſ. eo. ſi gratioſe. in fin. ⁊ per eam conceſſa reuocantur ſicut
multa alia bona fecit. Importunitatem. i. infeſtationem inquie
2 tudinẽ importunus † dicit proteruus: infeſtus: inquietus quaſi
nõ habens portum. i. quietem. ſed alias naufragio feratur ⁊ po
nitur ſm Hug. ab in ⁊ portunus. i. inquietus quaſi portum nõ
tenens. Item importunus dicitur deus maris qui preeſt portu
bus. aliquando tamen hec dictio ſumitur in bona parte vt pa-
tet de pe. di. j. importuna. ⁊ facit. C. de peti. bo. ſubl. l. j. vel. x. per-
petuas. hoc verbũ ſumitur diuerſis modis vt patet in eo qd le.
⁊ no. x. q. ij. §. ꝑpetua. ſed hic ſumitur. i. vſq; dum viuũt. ff. p ſo.
l. j. ſic etiam ponitur. lxx. di. ſanctorũ. ff. de ꝑcu. ⁊ imperpetuum.
Beneficiorum. ſ. de ver. ſig. tua. ⁊. ſ. eo. ſi propter. Exceptis hoc
ideo q2 tantum reſidentibus dantur. ſ. eo. li. de cle. non reſi. c. j. et
non veniunt indulgentia. ſ. de preben. licet in ſcholis non vide-
tur qd in hoc. c. vim ſit indulgẽtia neceſſaria. ar. xxxvij. di. de qui
buſdam. vbi de hoc dic vt ibi plene dixi. ⁊ dicam. ſ. eo. li. de pri-
uil. cum de diuerſis. in glo. vlti. moram traherent. ſ. eo. li. de pri-
uile. cum de diuer. in fi. vagandi hoc ad inconſtantiam ⁊ animi
leuitatem pertinet ſi. xvj. q. j. monachi vagantes. Minuitur qd
eſſe nõ debet. xvj. di. per totũ augeri. ſic. ſ. de conſti. ex parte. Da-
3 tur. lxxxj. di. ſi quis ſacer. ⁊. c. epiſ. nam beneficiũ † eſt acceſſorium
ad officium q2 beneficiũ eſt ſtipendiũ militãtis in eccleſia dei. ſ.
de cle. non reſi. conquerente. c. de cetero. ⁊ c. cum ad hec. cum ſem
per beneficia omniũ eccleſiarũ ꝓpter officia diuina ꝯſtituta fue
rint vt. xij. q. ij. conceſſo. xvi. q. j. generaliter. j. q. ij. c. vlti. ar. C. de
in. reſti. l. pe. xxj. q. iij. cyprianus. ſic etiam no. ſ. de offi. vic. ex pte.
⁊ adde ⁊ videas qd dicam. ſ. eo. li. de ſen. ⁊ re iudi. cum eterni. in
glo. ſic. ſ. eo. li. ⁊c. ſ. dominij ⁊c. Omittitur talis omiſſio in ſe cõ-
tinet mortale peccatum vt ſatis colligitur. l. di. contumaces. ſ. de
4 cle. miſ. dolentes. in fi. ⁊ tales officiũ negligentes † debent puni
ri ab ẽpo vt traditur. xcj. di. c. j. ⁊ vlti. ⁊ in pre. c. contumaces. nã
5 tales clerici † qui ſuas eccleſias deſerunt ſine cauſa priuãdi ſunt
ſuis ſtipẽdijs. xcj. di. clericus victum. in fi. ad idem. ſ. de ap. pro-
nit. Enim vere ꝑterita ſancte fecit ꝓpterea que ꝑmiſſa ſunt ſi. ſ.
ſtatutum. ſ. R. dic vt ibi dixi futura cauere. lxiij. di. cũ adrianus.
xxiij. di. c. j. xxxj. di. c. j. xxj. denique. j. q. vij. cõuenientibus. ſ. R. ⁊. ſ.
de ſer. non ordi. c. j. vbi de hoc. non eccleſijs. iuſte innuit indulgẽ
tias eccleſijs conceſſas non reuocari. xxv. q. ij. c. j. ⁊. ij. ⁊ quaſi per
totum: ſed intelligo hoc vt ex. q. §. his ita. ⁊. §. vlti. dignitatibꝰ.
põt patere exemplum in eccleſia hoũ. nã iſte dñs noſter in perſo-
na mei cõceſſit archidiaconatui ipſius eccleſie vt archidiaconus
ibi reſidens poſſit percipere omnia ſua beneficia cuiuſcũq; ſint
ſtatus vel preeminentie ſuper hoc executoribus deputatis reuo
camus. vbi reuocat indulgentia non oberit reuocatio niſi poſt-
quã peruenerit ad notitiã illorũ qui eã habebant vt. ff. de ꝓcur.
ſi ꝓcura. ff. de inſti. ſed ⁊ ſi. ff. man. ſi mandaſſem. ⁊. l. ſi preceden-
te. ſ. de ꝓcur. nõ iniuſte. ar. ad hoc op. lxxxij. di. ꝓpoſuiſti. ſicut et
no. Inn. ⁊ Hoſt. ſ. eo. li. de cõ. pre. qi cũctis. ſed q2 iſta eſt conſti-
tutio reuocatoria. ⁊ eſt ius commune continens videtur qd oẽs
preſumantur eam ſcire poſt duos mẽſes vt dicam in pre. c. quia
cunctis. in gloſ. quia lapis ⁊. c. non patimur. hoc concordat cũ
dicto Iſido. quod habetur. ix. di. iuſtum eſt. in fin. palea eſt no-
ſtris ſucceſſoribus habes ſi. xvj. q. j. quia iuſta.

¶ De conſuetudine. Rubrica.

Summarium.

1 ¶ Dignitas: perſonatus ⁊ officiũ qd dici debeant ⁊ quid ſit
perſona eccleſie.
2 Dignitas eccleſiaſtica quot modis cognoſcitur.
3 Litigantes officium exercere dicuntur ⁊ illi dicuntur officiũ ha-
bere qui poteſtatem habent ſecularem.
4 Prebendam ⁊ perſonatum ſimul in eadem eccleſia; quis habe-
re non prohibetur.
5 Quis habere vnam dignitatẽ in vna eccleſia; ⁊ officium in alia
reprobatur.

C Onſuetudinem. Memor nõ
exiſtit ſi. ſ. eo.
li. de preſcrip. ẽpim. vbi dicam. Sed hic q̃ro qua-
liter poſſet ꝓbari talis conſuetudo. de hoc ple.
no. Inno. ſ. de ver. ſig. quid per no. ⁊. ſ. eo. li. de.
veniens. ibi videas. ſed op. Hoſ. dixit q̃ talis cõ
ſuetudo vel etiã diſtinctio parochie põt probari iſto modo. ſ. q2 a
teſtes deponere poſſunt q̃ in tpe cuꝰ nõ extat memoria talis con
ſuetudo ſiue talis limes fuit obſeruatus. ⁊ tũc vetuſtas vicem le
gis obtinet. ff. de aqua plu. ar. l. j. in fi. ff. de aqua quo. ⁊ eſti. l. hoc
iure. §. ductus aque. ⁊ hoc ipſe Hoſ. no. ſ. de ꝓba. cũ cauſam. de
hoc etiã ſatis no. Roſ. vñ in ſuo li. iur. cano. R. de parrochi. vbi
hic videas duo officia. ſ. ꝑpetua. ⁊ hoc erat cõtra iura vt proba-
tur. lxxxij. di. c. j. vbi de hoc. ⁊. ſ. de preb. ⁊ ad hoc. ⁊. ſ. de cõceſ. pre
ben. literas. in gl. licet conſuetudo ⁊ erat expreſſum p dñm vrba.
in ſua conſti. que incipit ꝓuiſionis noſtre ⁊c. de qua eſt licitũ qd
hic dicit. Et ad hoꝝ notitiam pleniorẽ ſcire debes q2 ſepe dubi
1 tatur quid dici debeat dignitas. † ⁊ quid perſonatus ⁊ quid of-
ficium ⁊ quid ſit perſona eccleſie. ⁊ que differẽtia ſit inter iſta cũ
oia in iure cano. ꝓmiſcue ponãtur vt patet. ſ. de cõſti. cũ acceſſiſ
ſent. ſ. eo. ti. cũ olim. ſ. de elec. cũ in cunctis. §. inferiora. ⁊. c. dudũ
ij. de reſcrip. ad aures de preb. ad hoc. ſ. de inſti. cum ad noſtrã. ⁊
b tamẽ aliud ᵇ eſt eſſe in dignitate aliud in perſonatu. aliud in of-
ficio. ⁊ ſi ſecus diceret fruſtra dictũ eſſet q̃ diximus de dignitati-
bus hoc idẽ in perſonatibꝰ volumus obſeruari: vt; in pre. c. du-
dũ. ij. infra de ꝓben. de multa. ⁊ q̃ dignitas. ⁊ perſonatus vt di-
uerſa ponantur patet etiã in hec. decre. ad hoc. infra de ele. in ge-
neſi. cpalis ordo de dignitas. liiij. di. ſi ſeruus. ij. v. ordo. ſ. de trãſ
la. inter de hereti. ad abolendã. §. ſtatuimus. vſi. ciuitas. ſ. e. li. de
elec. vbi. §. ciuitas. ſ. eo. li. hereti. felicis. in fi. ſ. de trãſla. inter cor.
qd dic vt dicã. ſ. eo. li. de ſen. ⁊ re iu. ⁊ ſi ſentẽtia. in gloſ. nam ẽps
ſic etiã prioratus dignitas appellat. ſ. de preb. niſi ſic etiã prero-
gatiua ſecularis. xxiij. q. v. adminiſtratores ſicut etiam iudex ſe
habere dignitatẽ. ff. de albo ſcri. l. vlti. ⁊ de hoc no. ſ. de prebẽ. q2
nõnulli. ⁊. iiij. di. deniq; in prin. aliqñ illi ad quos pertinet eli-
gere dicũtur habere dignitatẽ vt. ſ. de ele. venerabilẽ. j. R. aliqñ
aliter ponitur. ſ. de ver. ſig. abbate. §. his igitur. aliud eſt etiam
habere ſimplex beneficiũ. ⁊ aliud eſt eſſe perſonam alicuius ec-
cleſie. ſed circa hoc poteſt dici q̃ ſi dignitas ſumitur in larga ſi-
gnificatione ſm qd dr quedam preeminentia in gradu cõprehẽ-
dit etiam perſonatũ ⁊ ſic aliquando appellatur perſonatus vel
cuſtodia. ſ. de inſtitu. cum ad noſtram, ſeu officium vel inferius
miniſteriũ. ſ. de cõſti. cum acceſſiſſent. ſ. e. cum olim. ſ. de elec. cũ
in cunctis. §. inferiora. ſ. de preb. niſi eſſent. vñ archidiaconatus

a ¶ Uñ reprobãda. Addo ter. l de. j. et ibi car. õ de. ⁊ in de. j. de regu.

b ¶ Et tamẽ aliõ. o. nutẽ. aliud ſit offi ciũ ⁊ aliud dignitas. ad de Alexã. in cõſil. lxxvij. ĩ ñ. colũ. in. ij. volu.

decanatus primiceriatus ĥs nominibus promiſcue oſtenduntˀ.
⁊ poſſunt ꝗ omnes prepoſiti appellari. ex eo ꝙ pre alĳs quan-
dam preeminentiā habere noſcuntˀ. ſ. de ver. ſig. ꝗuis. ſi aūt ſtri-
a cte ſumatur hoc verbum dignitas eſſe accipitur ꝑ maioribus⁹
ſ. epiſcopis ⁊ ſimilibus perſonatus vero pro archidiaconis et
ſimilib⁹. ⁊ hoc modo poteſt intelligi. ſ. e. li. de eo qui mit. in poſ.
cum qui. vbi cōprehendit maiora mediocria ⁊ minora beneficia
quot autem modis ſumatur dignitas no. Ā. de reſcrip. ſedes in
2 glo. ſed quas perſonas ⁊c. dic qđ dignitas ſecdeſiaſtica cognoſci
tur pluribus modis primus eſt qñ quis hꝫ adminiſtrationē re
rum eccleſie cum iuriſditione. xcix. diſ. volumus. c. diaconū. c. qꝛ
ſecundus modus eſt qñ habet nomen dignitatis ⁊ prelationis
ſicut prerogatiuā in eccleſia ſua tam in choro ꝙ in capitulo licet
non habeat adminiſtrationē rerum vel iuriſditionē ſicut patet
exemplum in archid. parmeñ. ad hoc. ſ. de inſti. cū acceſſiſſent. Ā.
c. cum olim. tertius modus eſt qñ ex conſuetudine eccleſie habetˀ
aliquis in dignitate: qꝛ ſi conſuetudo eſt in eccleſia pro dignita-
te debet haberi. ad hoc. ff. de leg. de quibus. §. inueterata. xĳ. diſ.
conſuetudo. c. t. quēadmodum. perſonatus vero cognoſcitur qñ
aliquis hꝫ prerogatiuā in choro vel in capitulo in optionibus ⁊
ꝓceſſionibus in vocibus dādis ⁊ in ſimilibus pluſꝙ alĳ cano-
nici ſui ordinis. ⁊ non tñ tantū quantū illi qui ſunt in dignita-
tibus cōſtituti qui in ꝑdictis prerogatiuis preferuntˀ eiſdē pñt
hec colligi ex ꝑdictis decre. ſ. de elec. dudū. ſ. de preb. de multa.
vbi de hoc ſatis no. Innoc. ⁊ Hoſt. de hoc etiā no. ipſe Hoſt. in
ſum. de preb. §. quid dignitas. officiū vero aliqñ ſumitˀ ꝑ digni
tate vel perſonatu vt patet ex eo qđ leg. ⁊ no. ſ. de preb. c. ad hoc
licet de cleri. nō reſi. qꝛ de conceſ. prebē. c. j. ad hoc. j. q. iĳ. ſi quis
epūs. aliqñ litigia dicuntur officia. xvj. q. j. de preſumpt. in fi. vbi
colligitur ꝙ litigantes dicuntur officium exercere ⁊ is cui eſt cō-
3 miſſa diſpenſatio habet officium. Ā. eo. li. in proe. ⁊ illi qui habēt
poteſtatem ſecularem dicuntur habere officiū. ſ. eo. li. de immu.
eccle. qꝛ in prin. ⁊ tabellionatum. ſ. e. li. de hereti. vt officiū. §. ad
conſcribendas. ⁊ ꝓpoſitura officiū appellatˀ. ſ. de elec. dudum. j.
iuxta fi. vnde dic ꝙ officiū dicitˀ pluribus modis. nam dicitˀ offi-
cium miniſteriū dei ⁊ obſequium dicitˀ etiā actus perſone corri-
gentis ⁊ ſic ſumitur. xvj. q. j. monachus. Item plebania dicitur
officium. ſ. de ſta. mona. ꝙ dei. j. R. Item is qui hꝫ aliquē reci-
pere in monachū dicitur habere officium. ⁊ etiā abbas vt patet
ſ. de ſta. mo. monachi. Item preſbyter dicitˀ habere officiū. ſ. de
ap. conſtitutis. ĳ. iuxta prin. Itē predicatores vt in j. pre. c. qđ dei
iuxta fin. ¶ Sed ꝙ officium ſit aliud a dignitate vel perſonatu
colligitur. ſ. eo. li. de preb. mandatū ſimplex vero officiū dicitur
qñ quis hꝫ adminiſtrationē aliquarum rerum ſine aliqua pre-
rogatiua in choro vel capitulo vltra alios ſui ordinis ratione
huius officĳ ſicut ſunt prepoſiti in eccleſia carnotenſi. ad hoc. ſ.
de ver. ſig. quāuis. ⁊ de tali officio loquitur hic. Cognoſcitˀ etiaꝫ
officium qñ quis hꝫ illud officium ꝙ hꝫ onus annexū ſine ho-
nore ⁊ ſine prorogatiua honoris ſicut ſindici ꝓcuratores caſtal-
di de his habetur. j. q. iĳ. ſaluator. ver. in nomine. C. de procu. li-
tem. j. diſt. alienā. Item vicedominus qui hꝫ epatum diſponere
dicitur habere officium vt. lxxxix. di. officium. ⁊ videas qđ leg. ⁊
no. j. q. j. ſi quis epūs. j. R. Si aūt haberet iuriſditionem cum ad
miniſtratione vt camerarius dñi pape ſatis pōt dici ꝙ ſit digni
tas. ad hoc ar. ff. de offi. pre. auguſtinus. l. j. ⁊ de offi. pre. ⁊ ſi le-
gatus ceſaris. C. de offi. ꝓcu. ce. l. j. C. vbi cauſe fiſ. l. j. ⁊ per totuꝫ
Tertio modo cognoſcatur officium per conſuetudinē eccleſie ſi-
cut dictū eſt de dignitate vt qñ illi de eccleſia habent illud de cō-
ſuetudine pro officio ſimplici. ⁊ nō pro dignitate. nec perſonatu
dico tñ ꝙ quicūqꝫ habet dignitatē habet perſonatū ſed non cō-
uertitur. Preterea vero dicitur curatus alicuius eccleſie paro-
chialis. Ā. e. ex pte. Ā. ſ. de ap. perſonas. ⁊ tales nō ſunt in aliqua
dignitate. ad hoc. j. q. iĳ. queſitū. ꝗuis dicantˀ prelationis offi-
ciū in parochiali eccleſia exercere. ſ. de de. egro. ma. ſecus aūt in
archipreſbyteris prepoſitis decanis eccleſiarū parochialiū. de
quibus habetur. l. di. in capite. nam illos dico in dignitatibus
conſtitutos. ad hoc. ſ. de oſ. or. cum ab eccleſiarū. de preb. cū olim
⁊ iſtud nomen perſona eſt ſm vulgare anglie. de hoc habetˀ. ſ. de
inſti. cum veniſſent. in ꝓuincia appellantur priores. in terra la-
boris abbates. de talibus pſonis etiā loquitˀ. ſ. de offic. vica. c. ĳ.
que dec. dirigitur dicti. epo qui anglicus eſt. ¶ Adminiſtratio
nes ſic. ſ. de cle. cōiuga. c. ĳ. ⁊. ſ. de ſta. mona. monachi. §. qui vero
ſicut camerarius. vt ꝙ qs ſit veſtiarius vel eccleſiarius vel aliud
4 ſimile vt ibi ſatis no. Hoſt. †Et prebendam non ꝓhibet qñ pſo
natum ⁊ prebendam ſimul in eccleſia eadem poſſit quis habere
ſic. Ā. de reſcrip. eam te. in fi. ⁊. ſ. eo. li. de preben. ſup eo. ⁊. c. man-
datū. imo hoc permittit. vt. ſ. ſequitˀ. ſed habere duo officia alſs
erat directe cōtra iura vt dixi. Ā. ſed eſſe non pōt quis in prima
eccleſia prelatus principale caput ⁊ canonicus ſic. ⁊ ſic loquitur
ſ. de cō. pre. literas. in fi. vt in caſu qui habetˀ. ſ. e. li. de preb. cū in

eccleſia. Abſqꝫ iſta dictio hic ponitur excluſiue ſic. ſ. eo. li. de pro-
cur qui generaliter. §. j. ibi dicam. Diſpenſatiue ſe. ap. hic videtˀ
confundi ſententia Io. vin. gof. ⁊ Hoſt. ⁊. p. d. qui dixerūt ꝙ in
talibus epi poterant diſpenſare prout ipſi no. ſ. de preb. de mul-
ta. in fi. ⁊ idem no. in ſpe. de leg. §. viden. reſtat. ver. ſed qđ epūs.
de hoc etiam no. lxj. di. ſanctorū ſed. T. ⁊. B. contra quorū ſentē
tiam tenuit. B. brix. dic priorum ſententiā obtinere vbi epūs cau
ſa vtilitatis eccleſie vel neceſſitatis diſpenſat. ad hoc. ſ. e. li. de ele.
nemo. ibi euidenti. vtilitate eccleſie ⁊c. ar. ad hoc. ſ. de eta. ⁊ qua.
tuam. ſ. de cō. pre. cum noſtris. §. vlti. aliorum autem ſentēna ob
tinet vbi epūs vellet diſpēſare ꝓpter prerogatiuam meritorum.
quo caſu loquitur pre. decr. de multa. in fi. ⁊. j. q. vĳ. tale. ⁊ adde
ꝙ dicam. ſ. eo. li. de elec. licet in glo. dicunt quidā non ob. qđ hic
dicit. quoniā tollit tantū iniquā conſuetudinem non iuſtā epo-
rum diſpenſat. ⁊ ſic prima iura nō ob. nec corriguntur. Cum ſa
cris. no. opti. rationem ſic habes. Ā. eo. ti. ad noſtram. ⁊. c. cū ve-
nerabilis. ſ. de re. iu. cū cauſa. ſ. de iud. clerici. ſ. de iur. cal. ceterū
ſ. de proba. ad noſtram. ſ. de dona. ceterum. Ambitionis ſic. Ā. e.
li. de reſcrip. qꝛ in prin. Vinculum. j. nō obligat ad aliquod ini-
quum obſeruandum aliquem nec aſtringit ſic. xxĳ. q. iĳ. inter ce
tera. ſ. e. li. de iureiu. cōtingit. §. qi vero. adimplere. xvj. q. j. pſby-
teros. in fi. C. de aſſer. tol. nemo. Perpetua ſic. Ā. eo. li. de reſcrip.
c. vlt. vbi de hoc. In eadem eccleſia no. reprobat qđ quis habeat
5 vnam dignitatem †in vna eccle. ⁊ officium in alia imo tacite vi-
detur concedere referendo ſe ad ꝓhibitionem vnius eccleſie: ſed
ar. cōtra in iuribus alle. Ā. eo. c. in glo. ſ. perpetua ⁊c. in prin. ⁊. ſ.
eo. li. de preb. cum ſingula. in prin. ⁊ ideo forte poſſet dici ꝙ iccir
co refert ad vnam eccleſiā tantū: qꝛ ita erat de facto vnde ſub mu
tine quo ad dignitates perſonat⁹ ⁊ officia. et vbi quis tam eſt
canonicus in eccleſia cathedrali ſiue epali ad ruralē eccleſiā non
debet inſcribi. ar. C. lib. x. ſi curi. relic. ciui. ius inhabita. malu. l.
vna. ſed hoc non ſeruatur.

Summarium.

1 ¶ Ordo cui preſes intereſt ad ipſum preſidem appellationes
trahit.
2 Epiſcopus poſſet vices ſuas alteri committere ſi ab; officiali ſi-
ue vicario generali epiſcopi poſſet ad ipſum epiſcopum appel-
lari in illa cauſa ⁊ ſic nunꝙ perueniretˀ ad metropolita.

Non putamus. Ualeat appellari ſic. ſ.
eo. li. de offi. dele. ſi con
tra. in fi. hic confunditur ſententia. h. qui no. talē cō-
ſue. tenere. ⁊ hoc ipſe not. ſ. eo. li. de ap. romana. ⁊ cū
hac decre. cōcord. C. de app. precipimus. §. ſi a proconſulibus. ⁊
adde ⁊ videas qđ le. ⁊ no. C. de offi. eius qui vi. al. ge. l. ſuggeren
te. ⁊ quare non teneat talis ap. ſtatim ſequitur. ¶ Ad ſe ipſum
hec nō videtur bona ratio qꝛ video ꝙ appellatur ab aliquo ad
ſe. i. ab archiepiſcopo ad ſinodum vbi ipſe eſt tanꝙ cap. xvĳ. di.
multis ſic. ſ. e. li. de ap. a collatione in fi. Sic appellatur a metro-
poli. ad concilium metropolitani. ĳ. q. vj. omnis dicit Io. quod
appellatur ab aliquo ad ſeipſum cum alĳs. ⁊ eſt ſi. ff. quādo ap.
ſit. l. j. §. ſolent. in fi. vbi habes qđ appellatˀ ab ordine cui preſes
1 †intereſt ad ipſum preſidē. facit etiā aliquis nō tanꝙ ipſe ſꝫ tāꝙ
alius. xxiĳ. q. iiĳ. ſi eccleſia. in fi. ſ. de elec. cum inter vniuer. in fi.
ff. qđ cuiuſ. vni. Item eorum. in prin. facit etiā ad hoc. ff. de ſuc. e.
l. j. §. ſed vide no. vbi habes qđ ſi filius. ſ. certum tēpus a lege pre
fixum negligit petere bo. poſ. amodo non pōt eā petere quaſi fi-
lius: ſed ſi adhuc velit eam petere quaſi agnatus. non obſtat ei
prior negligentia. Item ar. ad hoc. C. de adulte. iure mariti. vbi
habes qđ maritus volens accuſare de adulte. ſ. tempus. lx. dierū
ſi negligit adhuc poſt illud tempus admittitur quaſi extraneˀ.
⁊ ſic loquuntˀ iura ꝑmiſſa: ſed ar. ꝯtra. C. de his qui a nō do. ma.
l. vlti. ſecus qñ non eſt vnum corpus cū alĳs: ſed ipſe eſt totius ⁊
ſolus iudex. ⁊ tunc nō tenet appellatio vt hic. ⁊ ratio ſatis patet
qꝛ poſtꝙ eſt idem conſiſtoriū. ergo idem ipſe iudex eſſe fingitur
⁊ appellationes gradatim aſcendere debēt non apud eundē iu-
dicem remanere. ĳ. q. vj. anterioꝝ. §. illo. ⁊. ſ. de ap. dilecti. ĳ. vbi
de hoc no. non ob. huic decre. pre. collatione. nam epiſcopus in-
quantū eſt canonicus non dicitur habere idem conſiſtorium in-
2 quantum eſt epūs †item ſi ab officiali ſiue vicario generali epiſco
pi poſſet ad ipſum epm̄ appellari epūs poſſet alteri committere
vices ſuas in cauſa illa. ⁊ ſic nunꝙ perueniretˀ ad metropoſ. con
tra iura. ĳ. q. vĳ. metropolitanꝰ. ſ. de offi. leg. c. ĳ. cum ſi. ſed ei qđ
dicit Io. videtur expreſſe cōtradicere pre. decre. ſ. de cōceſ. pre. po
ſtulaſtis. ver. ſuper quo. ibi nec a nobis ad illū. ⁊ qđ no. ſ. de of.
or. irrefragabili. §. exceſſus. in glo. vel per decanum. non ob. pre.
l. ff. quādo ap. ſit. l. j. §. ſolet. quia illud intelligi debet cum pſes
ſedet in ordine non quaſi vnus de ordine ſed conſilium ⁊ auto-
ritatem prebendo facto ordinis ſed non moueaeris ꝙ in illis iu-
ribus prius alle. deuoluitur ius ad eūdem deuoluitur enim ab
ipſo

ipſo ad ipſum ſicut ad alium. vnde nō alio iure facit illud idem
qđ primo faciebat. vnde in iuribus ſuper his inductis. preterea
iſti ſunt caſus diuerſi non aduerſi. Idem auditoriū vtriuſq; ſcʒ
quo ad app. ſed nō quo ad recuſationē. ſ. e. li. de offi. dele. ſi cōtra
a in fin. ſed iſta litera[a] ſatis tollit ſententiam do. Hoſt. qui ſcripſit
officialē epiſcopi eſſe de le. non ordi. hoc ipſe ſcripſit in ſum. de
offi. vica. §. j. Sed lʒ hec ſnīa tpe ſuo poſſet ſaluari hodie non eſt
verū vt hic nam cū conſiſtoriū epiſcopi ⁊ officialis ſit vnū ⁊ idē
ergo talis offi. ordinarios ēē. ⁊ eſt ad hoc qđ leg. ⁊ not. ſ. eo. li. de
iudi. ſi duo ſi. j. R. ver. ſed hoc vel ⁊c. ⁊ ab ipſo ſicut ab epiſcopo
eſt ad archiepiſcopū appellandū. ſ. e. l. de ap. romana. ⁊ ob hoc
dici conſueuit q ſi appellet ab aliquo ſpecialiter ad vnam cau-
ſam deputato ab officiali epiſcopi poteſt appellari ad epiſcopū
vel ad ipſum officialē qui deputauit: q: idē eſt ↄ̄ſiſtoriū vtriuſq;
vt dictū eſt ad hoc. ff. quis a quo ap. l. j. §. ab eo. ⁊ qđ leg. ⁊ no. in
pre. decr. infra de ap. dilecti. ij. in glo. ⁊ hic patet ⁊c. in fi.

Summarium.

1 Uſus ſeruitute vtentis ⁊ patientia poſſidētis rem ſunt ne-
ceſſaria ad ſeruitutis poſſeſſionem acquirendam.
2 Prelatus de exceſſibus ſubditorum inquirere debet.
3 Epiſcopus deſcēdens ad viſitationem in monaſterio faciendā
in actu viſitationis quid habere debeat ⁊ quomodo procedere.
4 Preſcriptio non habet locum in correctionibus quis epiſcop⁹
alios corrigere permittat qui conſueuerunt de antiqua conſue-
tudine corrigere.
5 Epiſcopus ſi ſubditorum crimina nō correxerit dicet canis im-
pudicus magis quam epiſcopus.
6 Epiſcopus proprie punit ⁊ cognoſcit peccātes ⁊ ad ipſum per-
tinet.
7 Epiſcopus prelatus cum circa maiora contra ſuum capitulum
preſcribere poſſit multofortius ⁊ circa ea que ſunt minora.

Non eſt canonice alias legi
time. ſ. eo. li. de preſcrip. ſi qui ⁊ dic canonice. i. ſpacio
xl. anno. ſ. de preſcr. c. de quarta. ⁊ capi. ad aures. xvj.
q. iij. quas actio. Item q eo animo id faciat epiſcopus q credat
ſe ius habere vt in poſterū illud intendat facere. alioquin talis
vſus non de vſus. ff. de ſti. actiq; pri. l. j. §. iul. recte ait. ⁊ l. vlti. ⁊
not. viij. diſt. fruſtra. vnde licet aliquid ſepius factum ſit niſi eo
animo factum ſit vt in poſterum fieret ⁊ etiam ſuo id faceret nō
prodeſt. vt in iuribus prec. ⁊ ff. quemad. ſer. amit. l. vlti. ⁊ not. l.
di. conſuetudo. ſed ad horum declarationem vide qđ no. Inno.
ſ. de poſtula. pre. bone. ij. in gloſſ. ⁊ ideo in fin. ver. illud. vbi di-
1 citur q † vſus vtentis ſeruitute ⁊ patientia poſſidentis rem
ſunt neceſſaria ad acquirendam poſſeſſionem ſeruitutis patien
tia autem non dicitur niſi ſciat eum vti quaſi intendens acqui-
rere ſeruitutem. ff. ſi ſer. ven. l. ⁊ ſi forte. §. j. de hac materia etiam
ſatis no. ſ. de ca. mo. dilectus. in glo. ſcʒ recuperande ⁊c. ibi vide
re poteris non tamen ſicut in ſeruitute vel libertate preſcriben-
da requiritur proteſtatio. vc. ff. quemad. ſer. amic. l. ſi quis alia.
§. ij. ſic videtur q requiritur in conſue. preſcribenda. ſic etiā no.
Io. ⁊ h. ſ. de ver. ſi. abbate. §. ad hoc. in glo. ad hoc enim ⁊c. in fi.
non tamen credo q is epiſcopus qui incepit poſſit preſcribere
propter malam fidem quam habere preſumitur. ſ. de preſcrip. ſi
diligenti. ⁊ c. quoniam. in fi. xxxiiij. q. iiij. ſi virgo. ſecus de ſuc-
ceſſore qui inuenit preſcriptionem inchoatam. ſm id qđ not. ſ.
de iure pat. cura. nam qui in alterius locum ſuccedit iuſtam ha-
bet ignorantie cauſam. ff. de regu. iur. qui in alterius. ⁊ tempore
precedens cum ſue poſſeſſionis tempore cōtinuare poterit. xvj.
q. iij. §. preſcriptionum. ver. q ſi ab eo. Inquirēdis. dʒ prelatus
2 inquirere de † exceſſibus ſubditorum. ſ. de offi. ord. pernicioſam.
q intelligunt ibi can. Hoſt. h. ⁊ Inno. qñ fama procedit. ſ. de ſi-
mo. licet Hely. ſed Hoſt. dicit q credo bene q epiſcopus poteſt
inquirere ex puro ⁊ mero officio nullo li. oblato. nec lite conte.
ſ. vt lite nō cōte. qm̄ litere. §. ſunt ⁊ alij ſnīam vero Ino. videt̄ ha
buiſſe Laur. ⁊ Io. vt no. lxxxiij. di. nemo habes expreſſum. ſ. vt
ec. bene. vt noſtrum. ver. ⁊ ideo vbi dicit te maxime cauſam ⁊ oc-
caſionem preſtande ⁊c. vbi etiam poſuit Hoſt. ergo idem ⁊ ſi nō
prehberes dūmodo ad aures noſtras probabiliter perueniſſet
⁊ ſic habetur ibi q. ſ. de exceſ. pre. ad hoc. de abbate habes ſi nō
debeat fieri inquiſitio contra prelatum quo ad ipſum de villica-
catione remouendum niſi tanta ⁊ talis ſit infamia contra eum
q ſcandalum generet. vt. ſ. de accu. qualiter. ij. §. ij. tamē quo ad
hoc vt emendet id in quo peccauerit ⁊ penitentiam agat etiam
ſine fama aliqua procedi poteſt ⁊ ſic poteſt intelligi q greg. cri-
mina ſemel audita indiſcuſſa non relinquebat. ſ. de collu. c. ij. ⁊
adde qđ dicetur. ſ. e. l. de accuſa. c. ſi is cui. ⁊. ſ. eo. li. de offic. ordi.

q plerūq; ⁊ videas qđ leg. ⁊ no. ij. q. j. deus omnipotens in glo.
cum iſtud cap. ⁊ q. vij. in ſum. ⁊. ſ. de por. ca. cum dilectus. in fi.
Et not. q Innoc. ſcripſit ſic credimus ordinariū proceſſum quē
ſit per modū inquiſitionis. ſ. de off. ord. c. j. ſ. de accu. ſuper his.
⁊ no. ſ. eo. li. de ſen. exc. delicto. in prin. ſed ipſe no. ſ. de accu. cum
oporteat q extraordinarius modus agendi eſt per inquiſitio-
nem. ⁊ not. q de iure cōmuni eſt q ſi prelatus vult inquirere dʒ
deſcendere ad locū cū canonicis eccleſie ſue. lxxxvj. di. ſi quid. ⁊ dʒ
intelligi de maiori ecc. ſcʒ cathedrali. ſ. de ver. ſig. cū clerici. Sed
ſi abbas vel alius prelatus inferior ab epiſcopo ſit infamatus
putant Lau. ⁊ Gof. ⁊ alios prelatos dioc. canonicis eccleſie adiū
gēdos. xviij. q. ij. ſi quis abbas. hoc ipſi ⁊ no. ſ. de accu. qualiter.
3 in prin. † hodie vero qñ epiſcopus deſcendit ad viſitationē faciē
dam in monaſterio in viſitationis actu dʒ habere duas vel tres
perſonas honeſtas clericali caractere inſignitas quarū vna ad
minus ſit religioſa eiuſdem ordinis ⁊ vnū notariū clericū ⁊ nō
plures vt exemplo boni debent ſuperioribus ⁊c. aduerte tamen
quoniā illa decre. loquitur in epiſcopo qui hʒ capitulum regere
⁊ qui eſt tunc loco abbatis. Puniēdis. ij. q. vij. ſi qs epiſcopus.
xvij. q. ij. c. j. in fi. ⁊ q. vij. inuentum. ſ. de hereti. cum ex iniuncto.
4 Corrigendis. in correctionibus † preſcriptio locū nō hʒ. ſ. de pre
ſcrip. cū ex officij permittat tñ epiſcopus alios corrigere qui de
antiqua conſuetudine corrigere conſueuerunt de capitulo eccle-
ſie cathedralis habes. ſ. de offi. ord. irrefragabili. in archi. habes
ſ. de exceſ. pre. ad hoc de abbate habes. ſ. de ma. ⁊ obe. cum in ec-
cleſiis. ſ. de preſ. cum olim. de decano habes. ſ. de app. dilecto. de
alijs inferioribus prelatis attendēda eſt cōſuetudo. vt no. Hoſt.
ſ. de of. or. cum ab eccleſiarū. ⁊. c. irrefragabili. Et no. q prelatus
in correctione dʒ eſſe beniuolus. xlv. di. lʒ in iudicio iuſtus. iij. q.
vij. iudicet in animaduerſione miſericors. xlv. di. vera. ⁊ hoc cir-
ca corrigibiles ſed circa incorrigibiles ſit ſeuerus. ſ. de poſtula.
pre. c. j. §. penul. ſ. de vi. ⁊ ho. cler. vt clericorum. §. ne vero. xxviij.
diſtin. quia ſunt. xlv. diſt. diſciplina. xxiij. q. iiij. eſt iniuſta. ſub-
ditorum. laici ſubditi appellantur. vij. queſtio. j. omnes. ſic pomit̄
x. q. iij. cauendum. in prin. aliqui ex talibus aliqñ filij appellan
tur vt ptʒ. lxxxiij. di. peruenit. ⁊. c. ſeq. xxiij. di. eſtin ſubiectus. ij.
q. vij. qui nec regiminis. viij. q. j. quid autē aliqñ laici omnes ap-
pellant̄. ij. q. vij. omnes. lxxxiij. di. c. nemo. vi. q. j. omnes. l. q. i. fertur
ſed clerici dicunt̄ fratres epiſcoporū in pre. c. q autē aliqñ dicunt̄
filij. ſ. de exceſ. pre. tit. j. Et aliqñ dicunt̄ ſocij. vt. ſ. de offic. or. lʒ. x.
q. iij. cauendū. in prin. ſed quicquid dictū ſit clerici ⁊ ſacerdotes
dicunt̄ ſubditi ibi ⁊. xxv. di. olim. ſ. de offi. or. lʒ. ſic etiā ſic ſumit̄
5 gn̄aliter tam pro clericis q̄ pro laicis. Exceſſibus † epſ qui ſub-
ditorum crimina nō corrigit magis dicendus eſt canis impudi
cus quam epſ. lxxxiij. di. nemo quippe. ij. q. vij. qui nec. ſi eū in-
der facinus repertū non vindicat tegere vt conſcios criminoſa
feſtinat. C. de cōmer. ⁊ veri. l. ij. in ſi. lxxxiij. di. per totū. ⁊ hoc in-
tellige dūmodo ea de quibus inquirit ad iuriſditionē ſuā perti
neant. ſ. de iudi. nouit. ſ. de accu. ad peti. ſm Inn. ⁊ Hoſt. ⁊ hanc
ſententiam viſus eſt tenere. h. ſ. de purg. c. j. nos inter. vbi de hoc
etiam per Inno. ⁊ Hoſt. deus nouit. ⁊ iſtam ſententiam non be
ne video. nam illa decre. nos ponit dubitationē generalē vt ptʒ
ſ. R. ⁊ ſubſequit̄ reſpōſio generalis. vbi dicit. de aliquo crimine
non diſtinguendo de iſto vel de illo ergo intelligā generaliter vt
xxxj. q. j. c. vlti. in prin. ⁊ hoc eſt qđ not. ſ. de offi. ca. pernicioſam.
in gl. omnes. dicūt ⁊c. facit ad hoc q: ſm cano. omne crimen vi-
detur eſſe publicū. vt ptʒ in eo qđ leg. ⁊ no. vi. q. j. infames. ⁊ no.
ij. q. iij. §. notādū quoq; in. l. in oībus in glo. ſcias. itē q: ſm can.
omne crimē infamat vt patet in eo qđ le. ⁊ no. iij. q. iiij. cōſangui
neorū in ſi. Requirere hec litera innuit qđ ſic ſec⁹ de iure cōi. qđ
eſt verū quia ſnīa lata per epſm ſolum in hoc caſo nulla eſt ipſo
iure. vt. xv. q. vij. §. ſolus ⁊. c. ſc. vbi no. hug. qđ a tali ſnīa non eſt
neceſſe appellare. cum ſit nulla vñ dicit nicol. papa qđ nec in cā
clericoꝝ inferioris gradus. ſolius epī ſui iudicium tñmodo po
ſtulandum ſit. xcj. di. ſubmittitur in ſi. ad idē. ſ. de exceſ. prel. c. j.
⁊ infra de his que ſi. a pre. nouit. Teneatur huius ratio videtur
6 eſſe euidens. † nam ad epm ꝓprie videt̄ pertinere punitio peccā
tium ⁊ cognitio vt. ij. q. vij. ſi quis epſ. xvj. qđ. ij. viſis in ſi. infra
de offi. archipſb. c. vlti. in ſi. infra de hereti. cū ex iniuncto. in fin.
xvj. q. vi. de lapſis ⁊. c. epo. vbi ēt de abbate dicit̄. xvj. q. vij. inuē-
tum in ſi. vbi ēt de hoc. xv. q. vij. in prin. ⁊ no. per Inno. ⁊ hoſt. ſ.
de preben. graue. ⁊ de exceſ. pre. c. j. ⁊ not. cōiter per oēs doct. ſ. de
offi. or. irrefragabili. §. exceſſus. ibi videas nō eſt igitur admirā-
dum ſi caput preſcribit cōtra membra. cum ad eū principaliter
pertinere noſcatur vt dictū eſt tñ de iure cōi eſt qđ cū epiſcopo
aliqñ capituli conſilium requiritur infra de his que ſi. a pre. no
uit ⁊c. quādo aliqñ conſenſus nō ſolum cōſiliū vt. eo. ti. ea noſci-
tur in fin. xij. qđ. v. alienationes ⁊ le. ⁊ not. infra de exceſ. pre. c. j.
aliquādo preſentia corpalis. vt. xv. q. vij. §. ſolus ⁊c. ſ. ⁊ eſt ſi. vij.
q. j. petiſti. vbi dicit preſentib⁹ ⁊c. ſed planum eſt qđ epſ preſcribit

a Sed iſta litera adde gloſ. in. c. lʒ. in. l. officialē de offi. vica. ſ. c. li. Alex. in rub. ff. de offi. eius ⁊ l. l. ⁊ q: circa ſi. ff. de iuriſ. om. iu. ⁊ Fe li. in rub. de offi. dele. in ij. colum.

conſenſum ſui capituli. vt in pre. c. ea noſcit̃ in fi. vbi no. Hoſt. ꝙ
lȝ preſcribere poſſit cõſenſum nõ tñ conſiliũ poſtꝙ eſt tale quid
de quo agitur in quo conſiliũ requirit̃ ſed credo hic illam opi.
7 ſingillari ⁊ corrigi igitur cũ prelatus epiſcopus circa maiora cõ-
tra ſuũ capitulũ preſcribere poſſit vt hic ptȝ multofortius ⁊ ea
que ſunt minora. ar. ſ. de deci. ex parte cũ concor. ibi no. in glo. ſic
ꝑi. ⁊c. nam generale eſt ꝙ cui lȝ maius ⁊ minus niſi ab illo mi-
nore probant̃ ex cõ. ꝙ dic vt no. ſ. de tornea. c. j. in glo. ſic. ſ. ⁊c.

Summarium.

1 ❧ Is qui eſt in curia in ſeruitio domini Pape nunquid
poteſt permutare prebendas ſi eſt de cõſuetudine eccleſie ꝙ pre-
ſentes tantum poſſint permutare.
2 Apud prepoſitio per d ſcribitur qȝ veteres pro apud ad ſepe vſi
ſunt duabus literis ſubtractis.
3 Aliquis vſurpare nõ poteſt ea que ſunt ſpecialiter ſedi apoſto-
lice reſeruata ſine expreſſa commiſſione ipſius.
4 Papa ſi confirmat aliquid alius cognoſcere nõ poterit ſine ſpe-
ciali mandato ipſius.
5 Dies diuerſis reſpectibus incipit.

Cum in tua. Antiquiores. lxvi. diſt. quid
prodérit. c. ſtatuimus. in fi. ⁊
c. nullus inuitus. Mediores accipe verbũ. j. poſitum.
prebendas. nam iſta dictio nõ reſpicit perſonas com
mutantium ſed prebendas: ⁊ de hac materia ſatis not. Hoſt. in
ſum. de mai. ⁊ obe. in prin. ver. ꝙ põt locũ ⁊c. cum ſe. Per alios.
habentes ſup hoc ſpeciale man. ab eis qui volũt permutare pre
bendas vel ſi aliquis eorũ noĩe permutauerit. ⁊ ipſi poſt mode-
ratũ habeant. alr̃ nõ teneret permutatio. ad hoc. ff. de neg. geſt.
ſi pupilli. §. ſi ego. ff. de acqui. poſ. l. oĩs ſeruus. ad hoc. ſ. e. li. de
preben. ſi tibi. ſ. R. Quid ſi eſt de conſuetudine eccleſie ꝙ preſen
1 tes tantũ poſſint permutare prebendas nunquid † is qui eſt in
curia in ſeruitio dñi pape poterit permutare videt̃ ꝙ ſic. nam ta
lis cenſetur reſidens. ſ. de cle. non reſi. ⁊ non dȝ minori preroga-
tiua gaudere ꝙ ſinguli reſidentes. ſ. de cler. non reſi. cũ dilectus.
alr̃ contingeret ꝙ officiũ papale ꝙ exercet eſſet ſibi damnoſum
qđ eſſe non dȝ. ſ. e. li. de elec. cum nõ deceat. in princ. cũ concor. ibi
no. Sed contra planũ eſt ꝙ permutationes prebendarũ de iure
fieri nõ poſſunt vt le. ⁊ no. ſ. de re. permu. queſitũ. ⁊ conſuetudo
eſt ſtricti iuris nec laxat̃ nec tribuit vltra qđ inueniat cũ ſit cõtra
ius cõe. ergo tali pretextu hoc non poterit ⁊ hoc credo verũ. non
ob. id qđ primo dictũ eſt: qȝ illud eſt verũ quantũ ad ea que non
a ſunt cõtra ius cõe. ⁊ conceſſa inueniũtur. Iuxta. l. ſm̃a. ſ. de ver.
ſi. abbate. Conſuetudinem. quero an ſit neceſſariũ talem conſue.
eſſe preſcriptam ſpacio. lx. an. credo ꝙ non. ſm̃ id qđ le. ⁊ no. xj.
di. conſuetudo. nã ſi cõſuetudo nõ eſt iuri cõmuni cõtraria tunc
ſufficit conſuetudo. x. an. qȝ dicit. l. ꝙ longa conſuetudo vicem. l.
obtinet. C. que ſit long. conſue. l. j. ⁊ ea preſcriptio de longa que
eſt. x. an. inſti. de vſuca. §. j. ſic etiã de facto ſententiauit Inno. iiij.
vt no. h. cõ. ĩ. e. tit. cũ tanto. ſed ar. contra. ſ. e. li. de preben. cũ be-
neficio. Optare videt̃ hoc eſſe cõtrariũ ei ꝙ habetur. xj. q. j. c. j. ⁊.
⁊ vnuſquiſqȝ vbi dȝ ꝙ ſm̃ apoſtolicam notionẽ in quo quis vo
catus eſt in hoc dȝ manere. Item hec adoptio videtur ex ambi-
tione procedere q̃ in clericis potiſſime reprobat̃. vt dixi. ĩ. e. li. de
reſcrip. qȝ per ambitioſam. in glo. reſpõdet̃ etiã procedere ab in
conſtantia ⁊ animi leuitate que in clericis eſt totaliter intolera-
bilis. vt dixi. ĩ. e. li. de reſcrip. in glo. quid ſi eligit ⁊c. preterea ta-
lis conſuetudo videt̃ iuri cõtraria cũ beneficia non per optionẽ
ſed per canonicam inſtitutionẽ ſint acquirenda. ſ. de inſti. ex fre-
quentibus. ff. de decu. Herennius. C. de li. cã. non idcirco. ſed dic
omnia iſta ceſſare poſtꝙ ſunt de eodem corpore ſiue collegio in
eadem eccleſia qȝ ſiue hanc preben. detineat ſiue illam vnus cle-
ricus totũ poſſidet noĩe eccleſie ſue in qua eſt canonicus. ad hoc
xij. q. j. §. vlti. vnde ſatis manet in eo in quo eſt vocatus ⁊ cũ iſta
cõſuetudo ſit iure approbata nĩl mali cõtinet nec peccatũ. xxiij.
q. iiij. qui peccat. xxxiij. q. vj. voluit. ⁊ ſic non meret̃ penã. ff. de cõ
ca. in cõcubinatu. in fi. ff. de adul. graccus. ❡ In prebẽdis apud
2 ſe. ap. apud prepoſitio per d ſcribitur qȝ veteres pro apud ad ſe
pe vſi ſunt duabus literis ſubtractis. ſic. ſ. eo. li. de preben. c. ij. c.
preſenti. ⁊ c. ſi apoſtolica. ſed hoc poteſt exponi apud pro in vt
eo. titu. ſtatutũ. in prin. ❡ Non exiſtit ratio eſſe põt qȝ de his ſo-
lus papa diſponit ꝙ dic vt in iuribus priori. poſitis. ĩ. priori. cõ-
tinet̃ plenius ⁊ ea que ſunt ſpecialiter ſedi. ap. reſeruata nullus
3 ſine eius expreſſa commiſſione vſurpare poteſt. xvij. di. huic ſedi
ſ. de offi. leg. ꝙ transla. ⁊ iſta ratione videt̃ ꝙ idem in beneficiis
ſpuis alibi vacantibus ꝙ in curia per ro. pon. collationi ſue re-
ſeruatis ſi illa conferat ſpecialiter. ad hoc. ſ. de app. vt noſtrum
vbi not. Inno. ⁊ Hoſti. ꝙ ſpeciale eſt in reuocatione quã pa-
pa ex certa ſcientia facit apud quem eſt plenitudo poteſtatis. vt
ij. q. vj. decre. ſ. de cõ. pre. propoſuiſti. ſ. de aut. ⁊ vſu pal. ad hono
rem vt ex quo ex certa ſcientia aliquod negotium ad ſe reuocat
poſtea circa illud preter eius conſcientiam nõ poteſt aliquid at-
tentari. ad hoc. ſ. de preben. inter cetera. ſ. vt lite pen. eccleſia. ij.
iij. q. vj. multum. nam capitulum contra papam ſiue eius facta
conſuetudinem inducere non potuit neqȝ legẽ. xxj. di. inferior. ſ.
de elec. ſi motu ⁊ facit etiam ad hoc op. ſ. de confir. vti. c. j. ver. ſed
ſi. ⁊. c. ij. cum ſi. vbi patet ꝙ de re confirmata per papã alius co-
4 gnoſcere non † poterit ſine ſpeciali manda. pape. ſic idem dicen-
dum eſt etiam in noſtro caſu ſcȝ ꝙ circa beneficiũ ſic reſeruatis
⁊ collatum niſi per inferiores poterit attentari. ad hoc qđ leg.
⁊ no. xj. di. c. vlti. in fi. xvij. q. iiij. firmiter. in fi. cum hic fiat tantũ
mentio ſiue prohibitio de ſic vacantibus ſcȝ apud ſe. ap. nõ cre-
do ꝙ locum habeat in beneficiis per negligẽtiaȝ inferiorum ad
ſe ipſam deuolutis. ad hoc. xxxj. diſt. omnino. ſ. de deci. ad audi.
in fi. nam talia beneficia confert iure ordinario non ex plenitu-
dine poteſtatis. ❡ Sic aũt volentes. innuit hec litera ꝙ non te-
nentur expectare niſi prius dixerint aliqui ſe velle optare: vt ſic
⁊ tunc incipiũt currere iſti dies ⁊ in hoc caſu fiet computatio de
momento ad momentum. vt alr̃ habetur. ff. de mino. deniqȝ. §.
minorem. nam ex tunc executores incipiunt expectare ſed videt̃
contra qȝ dies illa in qua fit promiſſio aliqua non computat̃ cũ
alio tpe. ff. ſi quis cau. l. j. ⁊ not. ſ. de app. ſuper eo. ⁊. ſ. §. ſi. textus
tñ illius. §. facit. pro: cum dicat. ex tũc termino ⁊c. de hoc dicet̃. ſ.
eo. li. de preben. ſtatutum. ibi videas. Innuit etiam hec litera ꝙ
hi dies currant non a die vacationis prebende ſed a die notitie
ſic. ſ. de cõ. pre. qȝ diuerſitatem. in fi. ⁊ ſic iſtud tempus. x. dierum
erit vtile nõ continuũ ꝙ intellige ſm̃ id qđ no. ij. q. vj. anterior.
in glo. nunquid hoc tpe. nã erit vtile quo ad initiũ ſed continuũ
5 quo ad proceſſum vt ibi dr̃. Sed not. ꝙ † dies incipit diuerſis re-
ſpectibus ⁊ computat̃. vt no. de cõ. diſt. iij. c. j. ⁊. ſ. de fer. c. ij. ⁊. ff.
de fer. l. more. Per. x. dies. alibi habes inducias ⁊ expectantes.
v. dierum. lxxxv. di. perlatum. alibi duorum. v. q. ij. preſenti. vbi
etiam dicitur de expectatione. vij. dierum ⁊ vnius diei.

❡ De poſtulatione prelatorum. Rubrica.

Summarium.

1 ❧ Poſtulatio quid requirat.
2 Ineligibiles qui dici poſſint.

Perpetuo edicto. Scḃa di. cõ
ſtitutio ibi
habet̃ quid eſt edictũ. ⁊ no. ꝙ hec duo verba
ſcȝ edicto ⁊ perpetuo ſunt ſignũ gñalis cõſti
tutionis. C. de le. ⁊ conſti. l. in. ⁊ dic perpetuo
id eſt gñali ſic ponit̃. ſ. de elec. maſſana. in pn.
ſ. e. li. e. tit. vt circa inſti. de ſatiſda. tu. §. j. C. de
eden. edicta vel perpetuo. i. imperpetuũ valituro. ❡ Pernicio-
ſa. i. morboſa vel pernicioſa calamitoſa funeſta. ſic. viij. q. ij. per-
nicioſam. C. de pba. l. exẽplo ſicut is qui dat opem vt aliqđ per-
dat. ❡ Curioſitas. ſic. ſ. e. li. de renũ. qm̃. in princ. ⁊ dicit Hug. de
ſancto victo. ꝙ curioſitas eſt, intellectus humani libidinoſa pro
ſtitutio paſſim quãlibet veritatẽ amplexãs ⁊ veritatis ꝑne ſiuẽ
ta adulterãs. prima cũ veritas que deus eſt ſola intellectus hu-
mani hic tñ aliter accipi videt̃. vt. ff. de noua. doli. in ſi. ❡ Uera
electio q̃ ſit ab his ⁊ eorũ cõſenſu qui ius habẽt eligendi ⁊ quaſi
materiale vinculũ cõtrahẽdi cũ illo quẽ eligunt eo animo vt ſit
ſpõſus ſue eccl'ie viduate. ſ. de elec. cũ inter cano. ⁊ videas qđ le. ⁊
no. ſ. de trãſla. lȝ. ⁊ q̃ ſit ſm̃ iur. formã: alr̃ nõ eſt ille homo legiti-
mus. vt. lxj. di. miramur. de cõ. di. j. l. j. ergo ⁊ talis electio ius tri-
buit ipſi electo: dũmñ ei cõſentire velit. ꝙ dic vt no. Hug. ⁊ Io.
lxiij. di. quãto. ſic etiã no. Goſ. ſ. de tranſla. c. ij. ⁊ talis electio re-
quirit ſolũ verbũ directi cõſenſus ſcȝ eligo vt ptȝ. ſ. e. li. de elec. ſi-
cut. ⁊ de reg. iur. cũ ab vno in fi. vnde dicit ꝙ eligere eſt in aliquẽ
tanqȝ in ſponſum vel prelatũ conſentire ⁊ adde ꝙ dicet̃. ſ. e. li. de
elec. c. j. in gl. ij. ⁊ ideo ſi ſit talis q̃ ſine diſpẽſatione ſponſus vel
prelatus eſſe nõ poſſet peccat qui dicit eligo quare caſſat̃ ⁊ puni
tur. ſ. de elec. innotuit. §. liberto. ſic etiã no. Innoc. ⁊. h. cõ. ĩ. e. ad
hoc. ❡ Nec vera poſtulatio ad huius declarationẽ vide qđ le. ⁊
no. lxj. di. §. ſed aliud. Sed ⁊ in ſum. Goſ. e. ti. §. effectus. ⁊. §. vlt.
⁊ qđ no. Inno. ſ. de elec. ſcriptũ. ⁊. c. in cauſis. in glo. vero. ⁊ not.
1 ꝙ Hoſt. ſcripſit in ſum. e. tit. §. verũ ꝙ † in poſtulatione nõ requi
rit̃ alia forma niſi cõcordia. tñ dic ꝙ in ſolẽni poſtulatiõe de qua
hic loquit̃. requirit̃ forma libelli conſiln. ſ. de elect. qȝ propter. ⁊
not. Inno. in pre. c. in cauſis. ⁊ idem not. h. cõ. ĩ. e. c. j. de poſtul.
c. j. ⁊ idem not. Hoſt. ſ. de elec. ſcriptum. in glo. no. ꝙ poſtulari. ⁊
hoc eſt verius quam prius dictum vt colligitur. ſ. eo. lib. de elec.
ſtatuimus.

ſtatuimus. ꝛc. vt circa. ꝛ ob hoc dico ꝙ in ipſa poſtulatione ſolē ni requirit ꝙ per vnū fiat poſtulatio in cōmuni. ſicut requirit in electione aliter enī viderent tot eſſe poſtulationes quot eſſent numero poſtulantes. ar. ſ. de elec. in generali. ꝛ dicunt quidā qḋ dȝ publicari in. c. nū. ſ. de elec. in cauſis. vel dic ꝙ tolerari pōt vt in populo publicetur ſicut ꝛ de cōſue. obſeruat ſm Inno. vt no. in pre. c. in cauſis. ꝛ ſi poſtulatus nō hȝ duas partes capituli. ſ. de elec. ſcriptū ſm. h. cō. vt no. per eū. ṡ. e. ꝛ ſi vnanimiter lȝ gloſ. cōis ibi dicat ꝯtrarium. ꝛ in pre. c. ſcriptū. ſed primū tenet curia. Si vero poſtulatus cū poſtulato cōcurrat tūc obtinet is qui a ma. parte ca. fuerit poſtulatus. vt not. h. cō. in pre. c. ꝛ ſi. Itē poſtulatus nō intronizat ꝙ ſi peteret ſatis poſſet de ambitione notari. cū poſtulatio potius depēdeat a gratia ꝙ a iure. vt. ṡ. eo. bone. ſ. ꝛ ob hoc caſſari dȝ. vt. c. ſ. dicam vnde dr̄ ꝙ poſtulatus non hȝ tēps certū conſentiendi. ſ. c. li. de elec. cupientes. §. denicȝ. nec etiā dȝ expenſas miniſtrare. vt de elect. dī in pre. c. cupientes. ¶ Eligo. in poſtulando videtur ꝙ ſub iſta forma ſatis potuit fieri per id qḋ le. ꝛ no. ſ. de elec. in cauſis. ſ. de renunc. poſt tranſla. lxiij. di. valētinianus. vbi de hoc ꝛ not. c. di. quāto. c. j. in gl. ꝛ no. Inno. ꝛ. h. cō. ṡ. e. tit. c. j. ꝛ no. Gof. in ſum. de elec. §. j. ſed dic ꝙ illud eſt inaniter dictū. vt ꝓbat pre. decr. poſt tranſla. iuxta prin. ver. porro. vbi dicit poſtulationē eandē. nam prout ibi not. Hoſt. perinde eſt qſi dicimus eligimus in poſtulando: ac ſi dixiſſent ſimpliciter poſtulamus ſicut etiā not. h. cō. ṡ. e. tit. c. j. Sed hunc intellectū hec litera nō patit: dicas igit in talibus nulla forma ſeruat: ergo pro parte electionis nō valet ꝙ agit. ſ. de elec. qꝛ propter. ṽ. alter. Itē qꝛ talis conſenſus nō eſt certus necȝ purus ſed potius conditionalis mente conſiderata. ſm quā tantū aliud eſt dictū. quam ſi ita diceret eligimus talem ſi ſit eligibilis. alioquin poſtulamus talia enim vota reprobant. ſ. de elec. in electionibus. ꝛ hoc eſt qḋ. ſ. pri. ſequit rem imperfectam ꝛc. ſupradicta indiſtincte vera ſunt vbi poſtulatio nō eſt cōcors electioni: vtputa qꝛ electus nō eſt ab alio poſtulandus at vbi lȝ precedat electio nihilominus debet poſtulatio eſſe comes vt qꝛ eſt a ſuo poſtulandus: vt. lxiij. di. literas. lxxvj. di. electionis. lxxv. di. c. j. tunc forte ꝙ hic dē locū non hȝ vt ſi dicatur eligo in poſtulando. nam lȝ talis bene poſſit eligi: vt in pre. c. electionis. ꝛ. ſ. de elec. eccleſia. ij. ꝛ. c. cū inter ca. ꝛ ei ius acquirit vt ibi dē tū poſt electionē eſt poſtulandus. vt volunt. c. ſupradicta. ꝛ no. lxj. di. §. ſed aliud. in gl. j. in ſi. ꝛ tūc eſt ſenſus. eligo ſimpliciter in poſtulan. qꝛ habeo eū poſtulare a ſuo prelato vt dictū eſt ꝛ ꝙ de iure alicui res eſt non nocet ſi exprimatur. in ca. ſ. de elec. ſignificaſti. ff. de cōdi. ꝛ demō. l. conditiones. C. de fideiuſ. nō recte ſic etiā caute ſcripſit Io. lxiij. di. literas. ſed hoc forte nō placet aliquibus cū iſta litera ſic indiſtincte loquat ꝛ ſic primo ſimpliciter eligatur ꝛ poſtmodū a ſuo epō poſtuletur. vt in pre. c. dilectionis. ꝛ no. de hoc. xix. q. ij. c. j. ibi videas. ꝛ hoc dicere eſt tutius ꝛ verius: ſed quid ſi dicat patronus talem eligo in preſentando nunquid vȝ dico quod ſic prout etiā no. per decre. ſ. de iure pat. tranſmiſſe. ver. probat ꝙ nō conceſſio ſeu collatio: ſed ſola preſentatio pertinet ad patronum. de hoc dicam. ſ. c. li. de prebē. cū mil. in gloſ. hoc pertinet ꝛ tunc talis pōt dici electus. i. ex alijs lectus ab eligo ris. ſicut etiā dicunt poma eligi in caniſtro vnde electio eſt dū ꝙ lȝ de multis eligitur ꝛ iſta talis electio rem ſuo modo ſatis perfectam demonſtrat ſic puta eligo als vel poſtulo. vnde hec litera vt credo non tangit caſum iſtū. ¶ Sub ea prohibemus hic cōfundit ſnīa. h. qui no. ṡ. e. tit. ꝛ ſi vnanimiter ꝙ talis electio tenebat fuit etiā conſilium do. Io. mo. ꝛ ſequaciū. qui dixerunt talem formam eſſe ſecuram vt no. ṡ. e. ad hoc. niſi in caſu pri. ſeq. ¶ Carere nō videt ꝙ contra hoc facientes ſint priuati ſuis vocibus ipſo iure cū non de-

a linquunt eligēdo perſonā indignam[a]. ſed delinquūt non obſeruādo formā iuris. ar. ad hoc. ſ. c. li. de elec. ꝙꝙ. ver. igitur. lȝ contra talem formā eligendi in certitudinē continet. vt. ṡ. proxi. dē. ꝛ videt in hoc caſu locū habere qḋ dē. ſ. c. li. de elect. in electionibus. ¶ Niſi reſpicit pri. dictū. ¶ Dubitatur. dubitat in hoc caſu nil attinet verū intellectū ne ſic vt qꝛ forte dubitat an aliquis ſit defectus in eo quē volunt habere in prelatū. Item ſecurū eſt ſic eligere in ſimili ꝛ poſtulare: vt premittit. nam qñcȝ quis ratione dubij dat libellū duo diſiunctim continentē. ff. quorū le. l. j. ſ. de inter. ꝛ re. cōſtitutus. ſepe enī aliqui magis volunt poſtulare ꝙ eligere qꝛ dubitāt de perſona an ſit eligibilis ꝛ ideo ꝙ ſecurius eſt faciunt qꝛ poſtulāt. ꝛ ideo per huius poſtulationē intelligūtur conſentire in eū dūmodo ſuperior cōcedat. ꝛ hoc ſatis conſonat huic equitati. ſm Innoc. nam tum de preſenti eligitur ꝛ poſtulatur ſiue ſit eligibilis ſiue poſtulabilis. ſtatim pro altera tȝ. vt ſatis innuit iſte ver. ſic etiā no. h. ṡ. e. tit. ꝛ ſi vnanimiter. Et ſic no. hic qḋ probabilis dubitatio excuſat ſicut probabilis ignoran-

2 tia. ṡ. e. li. de conſti. c. ij. ¶ Eligēdus. ſ. ineligibiles oēs illos ꝛ ſolos dicendū eſt qui ſine diſpēſatione eligi nō poſſunt. ¶ Poſtuland. ad huius intelligentiā ꝛ litere pri. pre. vide qḋ plene not. Inno. Hoſt. ꝛ. h. cō. ṡ. eo. tit. ad hec. ꝛ. c. ꝛ ſi vnanimiter. ꝛ ibi de hoc per. h. ꝛ qḋ no. lxj. di. §. ſed aliud. ¶ Quo caſu id eſt qñ probabiliter dubitat an ſit eligendus vel poſtulandus. ¶ Conſenſus tpe dic tempore conſenſus id eſt qñ dȝ cōſentire tunc eligat viā electiōis ꝛc. vt ſequit ꝛ ſi viā eligit ſelectionis. dic vt. ſ. e. li. de elec. quā ſic. Si autem viam poſtulationis. tunc nō dȝ conſentire qꝛ ſic ambitioſus notaretur ꝛ ambitioſus eſt proculdubio repellendus. j. q. vj. ſicut is. ꝛ videas qḋ ibi not. ꝙ dic vt dicetur. ſ. eo. li. de elec. cupientes. §. pe. ſuper verbo a gratia. ¶ Vagetur. ſ. eo. li. de elec. vt quis. ff. de iniu. pretor. ſ. e. li. de teſti. preſentiū. vbi de hoc. Eligere ſic. ṡ. e. li. de reſcri. gratia. ar. C. de fur. l. j. C. de codicil. l. vlt. ff. de op. li. a pre. aufidiū. ¶ Teneatur. ſi id qḋ de eo factum eſt proſequi voluerit als nō tenetur qꝛ nemo creſcere cogitur inuitus. lxxiiij. di. geſta. ꝛ not. vij. q. j. epiſ. de loco iuxta illud beati. h. vota mea nō augeas ſine mea voluntate. ſȝ ar. cōtra lx. di. ante omnia. vbi de hoc. Itē contra ſcḋm id qḋ no. lx. di. cathmeū. in glo. igitur aliquis pōt cogi ꝛc. dic de hoc vt ſatis no. j. q. vj. ſicut is. xiij. q. iiij. diſplicet. iuxta prin. ꝛ. vij. q. j. ſcias. ibi videas. Interdicta. ad hoc. ff. de lega. j. ſerui electi. ꝛ. l. huius. §. ſtudium. ꝛ in iuribus ṡ. proxi. alle. in gloſ. alle. ſi. ṡ. ꝛc. ꝛ no. caſum vbi non eſt licitum variare. de hoc ſatis dixi. ṡ. eo. lib. de reſcrip. gratia. in glo. ſed quid ſi ꝛc.

¶ De electione. Rubrica.

Summarium.

1 ¶ Electio quid ſit: ꝛ ꝙ electio ſumitur ſtricte quāuis verbum eligere ad multa ſe habeat.
2 Prouiſionis verbum quandocȝ iura ponunt pro electione.
3 Electo ante ſuam cōfirmationem nunquid purgatio indici poterit ſi de crimine fuerit infamatus.
4 Electio reddit nulla vitio eligentium.
5 Appellatum ſi eſſet: ſed als quis iret ad ſuperiorem propoſiturus aliquid cōtra electionem quanto tempore expectari debeat aduerſarius contra quem agit maxime ſi multum diſtaret.
6 Abſentia partis aduerſe non obſtat vbi agitur de federe matrimonij ſpiritualis contrahendi.
7 Spes quid ſit.
8 Fiducia ꝛ confidentia quomodo differunt.

b STatuimus. [b] Siquis. videtur ꝙ hic iſto noīe tantum clericus continetur. vt pꝫ. ſ. eo. c. §. qui vero arg. ad hoc. ſ. eo. vt circa. §. j. als hoc noīe continetur ꝛ ſi qua. ff. de ver. ſig. l. ꝛ. ſ. eo. ti. indēnitatibus. §. j. ver. ſed cū eas. ꝙ dic ſi placet vt ad ſatietatē ſcripſi. xvij. q. iiij. ſi quis ſuadente. Sed dicūt quidam ꝛ credo bene ꝙ licet in laico pene huius conſti. non poſſint locum habere quo ad alia tamen locum habent. vnde generaliter dicit. ſiquis. nam eadem eſt ratio. ergo idem ius ꝛ ne laicus ſit melioris condi. quā clericus. ꝛ dic ſiquis ſcilicet cuius intereſt. xvj. q. vj. filius. ij. q. vij. quapropter. ꝛ no. ſ. de offic. delega. venerabili. ad idem. xvj. q. j. conſtitutum. als appellare non poſſet. ij. q. vj. non ſolent. ṡ. eo. tit. cum inter. R. ꝛ qḋ laici admittantur ad contradictionem contra perſonam elect. patet in eo qḋ le. ꝛ no. xxiij. di. quoniam epiſcopus. in ſi. ꝙ intelligē cūȝ ciuiliter agitur. ꝛ in eo caſu admittitur etiam femina. ſ. de teſti. tam literis. ꝛ ſic intelligitur. xxiij. di. illud. vbi de hoc. in glo. not. ꝙ laici ꝛc. ꝛ eſt ratio quia talis debet habere bonam famam apud eos qui foris ſunt. viij. q. j. licet. de cō. di. j. iubemus. Item qꝛ debet talis eſſe prelatus ne ſub eo populus famem ꝛ ſitim verbi dei patiatur. vt in pre. c. licet. Scias tū ꝙ bonaguida aretinus. in ro. curia aduocatus in ſuo opere ſcripſit. ꝛ tpe Inno. in cauſa electionis electi meteñ. dixit ipſe papa ꝙ lȝ tunc illud non intenderet diffinire. tū quicunqȝ volebat ſe opponere ꝯ aliquem electū non ſolū ad curam animarum ſed etiam ad ſimplex beneficiū erat admittēdus qꝛ quilibet iniuriā factā eccleſie proſequi poteſt. ꝛ eodem iure ſe opponere ne malus aſſumat qꝛ intereſt eccleſie bonos ſeruitores habere ꝛ adde ꝙ dicam. ſ. e. tit. in glo. idem eſt ꝛc. iuxta ſi. ſi vis hāc materiā latius proſequi. vide ꝙ plene no. Inno. ꝛ Hoſt. ſ. de accu. ſuper his. ꝛ ſatis dixi. in pre. c. illud. ibi videre poteris. ¶ Electionem. dicit Hoſti. ꝙ elec-

1 tio ſ. eſt alicuius perſone idonee ad dignitatem vel fraternā ſocietatē ſeruata forma canonice facta vocatio ꝛ hoc caſu electio ſu-

e mitur ſtricte quāuis verbum eligere[c] ad multa ſe habeat. vt etiā no. Goff. in ſumma. e. tit. §. j. in prin. ibi videre poteris aliquando tamen verbū eligimus ponitur pro verbo prouidemus ſiue deputamus. vt. xviij. q. ij. in decima. ꝛ adde ꝙ dixi. ṡ. e. li. de poſtu. perpetuo. in glo. illa eſt. ¶ Poſtulationē ſolennē. in qua hȝ

a ¶ Eligēdo pſonā indignā. adḋ ꝙ eligere indignū pſumit eligere ſcienter ꝛ iḋ puat ipſo iure ptāte eligēdi. ita Bar. vbi dicit eſſe mēti tenēdū i. l. ſi pſon⁹. ff. de confir. tu. refert ꝛ ſequit Feli. i. c. cum olī. circa pn. ḋ ma. ꝛ obe. vbi etiā ponit an eligēs indignū ſit puat⁹ ptāte poſtulādi. ꝛ ecōtra an poſtulantes indignū ſint puati ptāte eligendi. Et vide ēt Bertachi. i trac. de epiſcopo in. j. ꝛ. ij. lib.

b ¶ Statuimus. Adde ad itellectū huius. c. inquātum loquit ḋ pena ꝛ de deuolutiōe negocij ad curiam. gl. no. in de. ij. in ver. electi. circa ſi. ḋ pcura. ꝛ ibi Imo. l. viij. col. dicit eſſe bene notandū. ꝛ illam gloſ. nō eſſe alibi.

c ¶ Quāuis ṽbū eligere. Adde ꝙ electiōis appellatiōe qñcȝ continet poſtulatio. vñ cōmiſſarius datus ad eligēdū pōt ēt poſtulare. c. in cauſis. ꝛ ibi abbas ḋ elec. refert ꝛ ſeqt Feli. i. c. cū olim. col. ij. in pnc. de ma. ꝛ ob. vbi etiā ꝙ ſi appellet ne procedat ad electionē nō poterit etiā pcedi ad poſtulationeȝ.

forma ſeruari cōſtit.ſ.e.q2 propter.vt in hoc ſatis colligit.ſic di
xi.ſ.e.li.de poſtu.c.j.in gloſ.ad bunus ⁊c.⁊ dic ꝙ poſtulatio eſt
gratie petitio.vt cū ex gratia petit aliquē indigibilē liceret eligi
ad hoc enim nō tam ex iuſtitia ꝙ̄ ex gratia mouet ſuperior.ſ.de
poſtul.bone.j.ſm Goſ.vel ſic clarius ſm Hoſt.ꝙ poſtulatio eſt
alicuius perſone q̄ eligi prohibet nō propter viciū: ſed propter
defectū qui tñ poſtulatū nō omnino inhabilē reddidit ad ꝓui
dendū eccleſie cōcors incerta capituli facta petitio ꝓpter vitiū.
dicit vt nō obſtet ꝙ le.⁊ no.ſ.de poſtul.ad hoc in ſi.ſed ꝙ ibi di
cit verū intellige ſi poſtulantes non exprimūt vitiū poſtulati.vt
ibi ſm Jo.qḋ dic vt no.Goſ.in ſum.de poſtul.pre.§.vlti.in ſi.⁊
adde ꝙ dicetur.j.e.proxi.in glo.ii.¶ Prouiſionē vt cū ſuperior
ex ſuo offi.vult ꝓuidere vacanti eccleſie.Pe.de.⁊ ſic ꝓuiſio per
tinet ad ſuperiorē ad hoc.j.e.li.de preben.cū in illis.§.j.⁊ ſic ſu
mitur.j.de cōceſ.prebē.dilectus.ibi tñ ponit verbū eligit ſed ibi
dꝫ exponi id eſt ꝓuidit ⁊ qḋ ibi ſequit electionē id eſt ꝓuiſionē.
a inuenio tñ ª ꝙ ſ̄gn̄ꝗ̄ iura ponūt verbū prouiſionis pro electio
2 ne.vt.ſ.e.ti.cauſamꝗ ⁊c.q2 ꝓpter.de hoc dicetur.j.c.ſicut in gl.
ii.ibi videas de ꝓuiſione pōt poni exemplū: vt q2 dr ꝙ per lite
ras falſas ſubreptitias eſt prouiſum de qua tñ ſatis not.ſ.de re
ſcrip.ſedes ⁊c.ad audentiā.¶ Factam vel faciendā.j.e.tit.vt cir
ca.⁊.c.qm cōtra.vnde ſi appellat ne talis eligatur qi patit defe
ctum in ſcientia vel ne ſibi prouideat locū hꝫ hec conſtitutio.dum
modo contra electionē factā vel faciendam de beneficio vacante
appellet ſm.h.cō.qui etiā no.hoc qḋ in curia obſeruatur ꝙ vbi
appellatū eſt cōtra prouiſionē faciendā de beneficio nō vacante
locū hꝫ hec cōſtitutio ⁊ hoc videt equū.ar.ad hoc.j.e.qui cōtra.
¶ Impugnat ante confirmationē obtentā ex quo enī ſuperior
ad confirmationē proceſſit nō hꝫ locū hec conſtitutio niſi forte ſi
mul fieret prouiſio ⁊ cōfirmatio.tūc hec conſtitutio locū hꝫ.j.de
cauſa poſ.cū olim.ver.no.de hoc per Innoc.qui ita ſcripſit hic
⁊ cū hec cōſtitutio facta ſit vt talia negotia facilius terminent cū
in talibus mora ſit periculoſa.ſ.e.cū inter vniuer.⁊c.ne pro defe
ctu.poſt ipſam confirmationē nō imminet hoc periculū.ar.ſ.e.
tranſmiſſam.j.de ap.oblate.§.ſuperior.⁊ ideo hec cōſtitutio nō
extendit ad cōfirmatos ſed hꝫ locū ſm Hoſti.j.velit.non conte.
qm.§.j.⁊.n.alii cōtradicētes qi nō ſtatur huic opi.ſi fuit a cōfir
matione appellatū.ad hoc.j.e.ſi poſtꝗ̄.in ſi.⁊.c.cupientes.⁊ eſt
ratio qi cū per ap.cōfirmatio quaſi extincta ſit.ff.ad tur.l.j.ſiue
ſoluta.vj.q.iiii.§.vlt.ſiue expēſas.j.de iureiu.veniētes.j.de iud.
cū inter.j.e.li.de ap.ſi a iudice.eadē tūc eſt ratio ergo idē ius.ad
hoc.ſ.de conſti.tranſlato.⁊.j.de cōſan.⁊ affi.tua.in ſi.⁊ hoc for
te verius eſt.⁊ adde qḋ dicam.j.e.auaritie in glo.ſub.in tranſla
tione ⁊c.⁊ no.ꝙ ſi qua in capitulo facta electione vel prouiſione
ſe opponat ſiue coram confirmatore ſiue contra executorē vt con
tra collationem vel inductionē in poſ.⁊ ob hoc appellari cōtin
gat vel ab eo qui ſe opponit vel ab eo contra quem alius ſe op
ponit locum hꝫ hec conſtitutio que etiam vendicat ſibi locū vbi
cunꝗ cauſa ſup electione vel prouiſione facta vel facienda de be
neficio vacante agit vel executio ꝓuiſionis ſit.⁊ ob hoc cōtingit
appellari ex quacūꝗ cauſa q̄ probabilis id eſt iuſta videat.⁊ ſic
ſeruat curia ꝓpter verba hic expoſita.⁊ propter hoc.h.cō.vnde
ſi cum agitur coram iudice vel executore appellat q2 non ſit co
pia reſcripti vel qi legitima cauſa ſuſpitionis iuditis vel alia le
gitima exceptio non admittit vel q2 deliberatore iudicis dene
gant vel ex alia cauſa legitima appellat locum habere poteſt hec
conſtitutio ſm eū ⁊ ita ex hoc ptꝫ ꝙ locū hꝫ hec conſtitutio ſiue
extra iudiciū ſiue in iudicio appellet etiam cū ab interlocutoria
ſic etiā intelligit Hoſt.ſcꝫ ꝙ locū habere pōt: ⁊ qñ in iudicio ap
pellat.vtputa appellat ab illo qui vult confirmare ⁊ ſedere pro
tribunali.ſ.eo.cū dilectus.j.de app.conſtitutus.ii.pro ſententia
facit op.j.e.§.quis.j.R.ſed cum vnde ſcripſit Inno.j.e.c.ſup ver
bo propter hoc videt ꝙ appellatio ⁊ ius huius decre.hꝫ locum
⁊ in iudicio ⁊ extra iudiciū ⁊ idem tenere videtur.j.e.c.in verbo
obiectionis ⁊ q2 cū ratio iure eſt generalis ⁊ ius dꝫ eſſe gn̄ale.ff.
de ver.ob.a titio.ff.ad.l.aqui.illud ſed ratio huius decre.gene
ralis eſt ſcꝫ vt via malitiis precludet.in electionib9 ꝓuiſiōis ⁊c.
quia generaliter dꝫ obtinere.ff.de rei ven.in fundo ſed ita mali
cia pōt procurari in iudicio.ſicut extra.ergo hec decre.locum hꝫ
etiam ſi in iudicio appellet.nam decre.j.c.vt circa.locū hꝫ extra
iudiciū.vt.j.eo.conſtitutio.ergo ⁊ iſta ſic intelligeretur ꝙ quidā
hodie approbant ⁊ male ſient credo ⁊ ſi illa decre.vt circa.bene
aduertatur diuerſa eſt ab iſta non aduerſa q2 ibi traditur certa
forma appellandi que dꝫ in electionibus vel prouiſionibus ob
ſeruari vt ibi ptꝫ.⁊.j.c.qui cōtra ꝙ non eſt hic: q2 ſi bene aduer
tas non dr hoc de forma appellandi ſed de interpoſite ap.proſe
cutione dūtaxat ⁊ ſic non ob.de hoc etiā tangitur.j.e.c.in verbo
obiectionis.¶ In formam.dicunt quidam ꝙ non admittitur
obiiciens cōtra formam niſi ſit canonicus vel clericus eccleſie in
qua eſt electio celebrata.de hoc no.Inno.j.de accu.ſuper his.in

a ¶ Inuenio tñ. Adde ꝙ vbū ꝓuiſionis eſt latiſſimu gl.⁊ car.in cle.cauſā.de elec.l.iiii.q.⁊ in cle.ſi.e.ti.⁊ in cle.in plerisꝗ.§ princ.

b ¶ Que ſi nō fuerit. An aūt non rite electus ſit infamis.vide Innoc.in.c.cū poſt extra de elec.

c ¶ Not.ꝙ in electiōibus.addc.d.Fel.in.c.ſi.circa ſi.extra d fo.compet.vbi etiam ponit an iura loqn̄ tia de electione prelatorū ꝓcedāt in electione canonicorū ⁊ ecō tra.

glo.j.in ſi.ꝙ in forma forte poſſet ſuſtineri ꝙ nō admittitur niſi
ille cuius intereſt:⁊ videtur tantū intereſſe eligentiū ⁊ etiam cō
firmatoris.ſ.e.nihil.alii dicunt ꝙ etiā hi quorū nō intereſt ſpe
cialiter admittunt ad dicendū contra electionē de forma.ad hoc
ſ.e.cū inter.R.vbi ptꝫ ꝙ is cuius nō intererat non admittitur:
⁊ ſi pōt probare formā minus canonicam ideſt a ſuſpenſis factā
obtinebit.vt ibi ptꝫ.§.vlti.ſed ibi no.h.cō.ꝙ hoc nō eſt verū.ad
hoc inducit predictā glo.Inno.⁊ ſm hoc reſponde hic ad illam
decre.cum inter.ꝙ ille erat monachus illius monaſterii.vnde ⁊
intererat ipſius habere bonū prelatum ⁊ ideo admiſſus fuit ſm
Hoſti.⁊ in eo ꝙ monachus erat intererat ſua vt ſuus abbas ca
nonice eligeretur ſm.h.cō.⁊ etiam ibi de hoc per Inno.in gloſ.
ex hoc loco:ſed ipſe Inn.no.j.e.c.in gl.hec obiectio videt ꝙ hec
obiectio poſſit fieri nō ſolum ab his qui vocem habent in elect.
ſed etiam ab oib9 q poſſunt obiicere vel contra electum excipere
de quibus ipſe tpe no.in pre.j.c.ſuper his.⁊ pro iſta ſn̄ia facit
verbū generale.ſ.poſitū ibi ſi quis.⁊.j.eo.vt circa.j.R.ibi.ſi qñ
aliqui ⁊c.⁊.c.is qui.in prin.⁊.c.procu.in pn̄c.facit etiam ad hoc
quia in electionibus forma canonica eſt ſeruanda.ſ.eo.q2 pro
b pter.⁊.j.e.ꝗ̄ꝗ̄.que ſi non fuerit ᵇ obſeruata ille honor non videt
legitimus.vt patet.lxj.di.miramur.lxiii.diſt.nullus.⁊.j.eo.ſi tui
vbi dicam ergo cuiuſcunꝗ ſubditi intereſt ſe opponere contra
taliter electum ſed qualiter obiicitur in forma.R.vt q2 dr facta
cōtra conſiliū qi propter ⁊ tūc eligentes ſunt per ſententiā pri
uandi poteſtate eligendi.j.e.ꝗ̄ꝗ̄.ſed quid ſi electores dicant ſu
ſpenſi vel excōicati ⁊ ſi electio celebrata ab eis non vꝫ.vt.ſ.de cō
ſue.cum dilectus.⁊.ſ.e.cum inter.R.dicit.h.cō.q2 circa peccatū
dr in forma.idem dicit ſi noſtra per quā ſit electio facta vel proui
ſio vel ſubreptitia vel falſa dicatur.vnde ſi contra perſonas eli
gentium obiiciantur crimina tunc non dr obiici in perſonas ſed
in formam cū tali obiectu probato nil differat contra perſonas
eligentes directo ſed ſup forma.ſ.e.ſuper eo.ar.ff.de his qui no.
infa.lucius.nec habet locum pena de qua hic loquitur in ſin.§.
qui vero.⁊.j.eo.vt circa.§.vlti.⁊ ſm.h.cō.licet locum habeat in
hac forma appel.de qua habetur.j.e.cura.que dec.j.R.ponit vt
diuerſa obiicere in perſonas eligentiū ⁊ obiicere cōtra formam.
⁊ ſic videtur obſtare ſententie.h.cō.ſic.j.e.procur.ſed poteſt dici
ꝙ hoc verbum ſit per ſimilitudinē quam hꝫ obiectus in eligen
tes ⁊ in electum q2 in vtroꝗ crimina vel defectus opponuntur:
⁊ q2 in omnibus ſeruanda eſt forma ap.⁊ adde ꝙ dicetur.j.eo.ſi
qñ.⁊ not.ꝙ electo non petente confirmationem vel conſecratio
nem poſſum denuntiare ſuperiori ꝙ eſt in tali peccato.vnde nō
debet cōfirmari vel conſecrari:ſed non poſſum denuntiare pec
catum ꝙ ſit in forma electionis ſi eius executionē non impediat
nec de crimine quo egit penitentiam niſi ſit tale ꝙ poſt peniten
tiam impediat ordinis executionē ꝙ dic vt not.Innoc.j.de de
3 ſpon.impu.ad diſſol.ſed nunquid alicui electo ante ſuam con
firmationem ſi de crimine fuerit infamatus poterit indici pur
gatio.dic ꝙ ſic q2 ſicut poſt confirmationē crimina opponuntur
electo ne conſecretur ita ante confirmationeꝫ ne confirmetur.j.
de accuſa.ſuper his ſicut ergo poſt confirmationem poteſt indi
ci purgatio infamato.vt patet.j.de teſti.tam literis que loquit
in hoc caſu.vt ibi plane colligitur ex textu.ſic ⁊ ante indici pōt
arg.op.C.de procur.reum.Item in matrimonio carnali poteſt
quis purgari ante matrimonium contractum.de hoc vt matri
monium cōtrahatur.j.de teſti.cū in tua.ergo idē ⁊ in ſpirituali
⁊ ſcriptū inueni ꝙ ſic de facto obtinuit in quodā electo Piſano
tpe do.Inno.⁊ hoc adde ⁊ videas qḋ not.Inno.j.de pur.ca.ac
cepimus ⁊ ſcias ꝙ dicit Hoſti.ex hoc verbo formari mentē cum
alio qḋ habes.j.eo.c.§.hoc aūt in canonicis habes euidēs arg.ꝙ
etiam qñ de prebenda agitur que pertinet ad collationem capi
tuli ſeruanda eſt forma.arg.ad idem.j.eo.vt circa.ſed ar.contra
j.de conceſ.preben.ex parte.vbi dicit affectat:⁊ ibi Innoc.dicit
c not.qḋ in electionibus ᶜ canonicorum non eſt neceſſaria forma.
ſed ſufficit ſolus conſenſus.item etiā no.h.cō.ſ.eo.in Geneſi.de
hoc ſatis no.Hoſt.in ſum.de elec.§.in quibus.ver.ego dico.vbi
dicit ꝙ ex mente.⁊.ſ.e.qi papa.dici poteſt qḋ illius.c.forma lo
cum habet in beneficiis maioribus ⁊ in minimis ⁊ in preben.ſ.
eo.cum eccleſia.j.de preben.dilecto.j.de cōceſ.preben.literas.§.j.
R.j.⁊ hoc dicit hic eſſe expreſſum.⁊ videas qḋ dicetur.j.eo.ſicut
cum.in princi.¶ Aliquid qḋ ſit de forma.qḋ dic vt leg.⁊ not.ſ.
e.quia papa vel qḋ contingat capitulum.ſ.eo.cum in cunctis.⁊
ita obiiciatur in perſonam.nam illud.c.cum in cunctis potiſſi
me reſpicit perſonā electi.¶ Perſonā electi.⁊ idē eſt ſi oppona
tur in perſonas eligentiū.vtranꝗ enim electionē reddit inuali
dam.ſ.e.cū in cunctis.⁊.c.cū vintonienſi.c.cōgregato.ſ.de cōſue.
cū dilectus.ſm.h.⁊ qḋ hec dec.locum habeat qñ obiicit in perſo
nas eligentiū.videt expreſſum.j.eo.vt circa.vbi ſcripſit.g.du.ꝙ
iſta ſententia.h.ibi comprobatur expreſſe licet Innoc.⁊ Hoſti.
notēt contra.Ego dico ꝙ iſta dec.bene hꝫ locum vt ſi poſt obie
ctionem

ctionē in perſonas eligētiū appelleť partes teneanť in re vel ire.
als procedereť abſentia partis alterius nō obſtante.q2 in formā
obĳcit q ſic obĳcit.ſm.h.cō.hoc etiā.ſ.dixi.c.ti.in glo.dicūt qui
dam ⁊c.vnde dicebat Inno.ꝙ qñ obĳciť in perſonas eligentiū
pōt dici talis obiectio melius ꝯ formam ꝙ ꝯ perſonā nec eſt bo-
4 na ratio.vitiū eligentiū.†reddit elec.nullā ergo dꝫ pati penā hu
ius cōſti.nā talis obiec. eſt in formā vt dicit ⁊ qui in formā obĳ-
cit nō patiť penā poſitam.ſ.e.c.§.vlt.licet patiať condēnationē
expenſarū.vt.ſ.e.c.§.adĳcientes.⁊ ſi bene videať dec. pre.ſ.eo.vt
circa.ad hūc reduciť intellectū ſcꝫ quo ad certā formā appellan-
di ſic etiā loquiť.ſ.e.procu.pene aūt huius cōſti.ibi nō mutanť:
ſed conſeruať.vt ibi pꝫ.§.vlti.ergo illa. ſm iſtaꝫ intelligeť cū ſi-
mul in hoc volumine cōſcribanť. Sed lꝫ talis obĳciēs in perſo-
nas eligentiū nō teneať pena huius cōſti.vt predixi.teneť tñ ſm
Inn.ire vt agat cauſam ap.ſue.¶Propter hoc.i.occaſione ele-
ctionis vel poſtulationis vel prouiſionis ſm.h.cō.⁊ dic ex cauſa
probabili ꝗ probata deberet legitima reputari.ſ.e.ſi poſtꝙ.⁊.c.
ꝗuis.⁊ repete qđ dixi.ſ.e.c.in gl.ante confirmationē ⁊c.⁊ no.qđ
qui dixerūt qđ ex quo cā ſemel ad ſe.ap.differť ⁊ iudicibus com-
mittiť extra curiam ſi ab his iudicibus appellať locū nō hꝫ hec
cōſtitutio ⁊ ſic etiā intelligunt ſolūmodo de ap. prima. ſed certe
iſti dicūt contra mentē huius conſti.ſed tam per primā ꝙ per ſe
cundā ap.cōtingit diu vacare beneficia cōtra qđ voluit hec con-
ſtitutio ꝓuidere.¶Ad nos ſup hoc verbo diuerſi diuerſa dixe-
runt:ſed ego nō recedo ab innocentia huius litere. nā debemus
vti verbis ad id ad qđ ſunt in ſti.xxxvĳ.di.relatum.⁊ leg. ⁊ not.
xxĳ.q.ĳ.is autē. vnde cū hec litera dicat ad nos dicam ſecus in
aliis.nam cū hec conſtitutio exorbitet a iure non eſt ꝓrogāda
ad caſum in quo nō loquiť.ff.de le.que vero cōtra.⁊.ſ.e.li.de re.
iur.ꝗ a iure.⁊ ſic etiā tenet hic.h.cō.vnde ſi vnus appellet ad pa
pam ⁊ alius ad archiepm ꝗuis de hoc ſint diuerſe opi.meo iudi
cio eſt verior ſnīa ꝙ indiſtincte ꝓcedet papa.ar.ſ.de ap. vt debi-
tus.in ſi.ar.cōtra.ſ.e.vt circa.vbi dicit appellari contingeret.nā
ibi loquiť indiſtincte ⁊ generaliter nō ponēdo ad nos ibi dicā.
¶Appellari.idē eſt ⁊ ſi alio modo ꝙ per ap.negotiū electionis
ad ſuperiorē deferať ⁊ corā ipſo aliquid obĳciať cōtra formā vel
perſonā.ſm Innoc.q2 eadē eſt ratio ſcꝫ vt cito prouideať eccle-
ſĳs ergo idem ius.ſ.de conſti.tranſlato.tu dic ꝙ hec decr. hꝫ lo-
cum vbi qs publice appellet ꝯ electionē prouiſionē vel poſtula-
5 tionē.†Si vero eſſet appellatū ſed alr̄ quis iret ad ſuperiorē ꝓ-
poſiturus aliquid cōtra electionē expectari dꝫ aduerſarius con
tra quē agit per.vi.menſes ⁊ etiā amplius ex iuſta cauſa ꝓuta ſi
eſſet nimis longe ⁊ ſic loquiť.ſ.vt lit.non conte.qm̄.§.ꝙ ſi forſan
⁊ hoc plus placet ipſi Inn.ꝙ illud qđ dictū eſt.ſ.in prin. huius
glo.ſic etiā tenet Hoſt.⁊ hoc ipſi no.ſ.e.c.in verbo.ſ.menſem qui
dam tñ intelligūt qđ is qui dꝫ expectandus dꝫ etiā citari non ſo
lum expectari ⁊ ſic intelligunt ⁊ ſupplent.§.ꝙ ſi forſan.vnde no
tabiliter dicit hec litera.⁊ propter hoc appellari ⁊c.q.d.in app.
hoc dicimus obſeruandū ſic.ſ.e.vt circa.ſecus ſi non per modū
ap.ſed alio modo deducatur negociū ad ſuperiorē ſcꝫ q2 aliqua
opponit non tamen appellat hoc caſu conſtitutio diſcrepat ab
alio iure cōi.⁊ ideo nō eſt ad conſequentiā protrahenda.xxvi.q.
ĳ.non exemplo.ff.de le.ꝙ vero contra.⁊ dixi.ſ.in glo.proxi.pre.
⁊ hāc ſnīam tenuit hic. P. de.⁊ hoc illa rōne q2 valde grauis eſt
pena hic poſita que non eſt ampliāda ſed potius reſtringēda
vt.ſ.e.ſtatutum.⁊ de pe.di.i.§.pene.ff.de lib.⁊ poſthu.cum qui-
dam ⁊ ꝙ non eſt decreto ſancitum.⁊.e.ĳ.cōſuluiſti.ſ.de tranſla.
inter cor.ar.ad hoc.ſ.de deci.ad audientiā.xxvi.di.vbi nam cuꝫ
ergo hic nihil dicať qñ per ſimplicem querelam. ideo ad id non
dꝫ extendi.⁊ hoc credo verius.ad hoc qđ no.in Spe.tit. de pro-
cur.§.i.ver.ſed quid ſi cā ꝗuis quidā inherent primo dicto ꝓ
quibus videť facere qđ dicam.ſ.eo.e.in verbo canonis ⁊ dic ap-
pellari.ſ.x.dies a tpe conſcientie numerādos.ſ.eo.li. de ap. con-
a certationi.No. tamē qđ ſi facta cōiter ⁊ cōcorditer electione.ali-
quis poſtea appellet.⁊ nihilominus ſic electus nō ob.hui9 app.
vel cōtradictione adminiſtrabit.ar.ſ.e.nihil eſt.§.vlt. ſm Inn.
et adde qđ diceť.ſ.e.auaritie.in glo.ſubaudi.hic ⁊c.dicebat In-
no.qđ talis ap.modica vis eſt.q2 ⁊ ſine ap.⁊ capitulum ⁊ quili-
bet cuius intereſt cōtra electum agere poteſt ⁊ excipere ac ſi ap-
pellaſſet nihil tamē valere poteſt appellatio q2 reuocat negociū
ad ſuperiorem.ar.ad hoc.ſ.de ap.ſi duobus.⁊.c.ſolicitudinem.
hoc ipſe Inno.no.ſ.e.auditis.idem tenet.ſ.e.cū nobis in gloſſ.
hic no.iuxta prin.ver.in hoc aūt ⁊c.⁊.ſ.de ma.⁊ obe.dilecti.i gl.
ad quid.iuxta ſi.ſ.de ap.vt debitus in glo. vlti.ſ. de his que ſi. a
ma.par.ca.tum in cōcilis.in gl.appellando ne fiat. ⁊ ibi videas.
ſed hoc vltimo dictū intellige ſm id quod habetur.ſ.e.ꝗuis. et
dicetur.ſ.e.cupiētes.in prin.in verbo deuoluit. ſi aūt quis ꝓcu-
rator cōſtituať ad appellandū in hoc caſu dic vt infra.e.ti. ꝓcu-
rator.⁊ dic ꝓcurator dꝫ curare tam in ſuam animā quā in illam

quoꝝ eſt ꝓcur.aliter non eſſet ſufficienter ꝓuiſum quo ad men-
tem illius cōſti.infra.e.vt circa.tu dic hoc eſſe verū.vt dicā. e.tit.
ꝓcurator.¶Tamen is qui.is igitur qui ſe opponit. ⁊ q appel
lauit venire dꝫ ⁊ proſequi ap.alioquin patitur penā que infra
ſequitur ſm Inno.q dicit qđ illi ſoli venire tenētur qui appella
uerunt.vel quoꝝ nomen appellatū eſt.vel qui ap.ab alio inter-
poſitam expreſſe ratā habuerūt ⁊ ſi nō venerūt puniētur. vt hic
infra.dic ⁊ idē no.hic.h.de hoc habebitur infra.e. cupiētes.§.ſi
vero.⁊ ꝙ dixi illos quoꝝ noīe appellatū eſt ire debere.⁊ ap.exer
cere poſſe intellige qñ ratam habuerūt talem ap.ſuo noīe factaꝫ
infra.x.dies ſm id qđ le.⁊ no.ĳ.q.vi.nō ſolent ⁊ dicunt quidam
iſtos dies cōputādos a die qua appellatū eſt vt dicā.ſ.e.vt circa
in glo.habes ſimile ⁊c.⁊ etiā ſic no.Inno.c.auditis. ſed certe cū
infra.x.dies a tpe ſciētie poſſunt appellare.vt.ſ.e.li.de ap.cōcer-
tationū eadem rōne videtur qđ poſſunt nedum a die ap.ſed ſen
tentie ratificare.ſic etiā tenet.h.cō.hic in glo.ſed qualiter proba-
tiones.§.iiĳ.fuit ⁊c.vbi etiam dicit ꝙ is qui non eſt procur. ſed
amicus poteſt appellare a ſententia lata cōtra abſentem in hoc
caſu.ff.quorum appella.non reci.l.i.⁊ ſic obtinuit ⁊ abſens pro
quo eſt appellatum ſe poteſt iuuare ipſa appellatione dummo-
do eam ratam habeat.ſ.x.dies vt predixi alĳ vero qui ſe ſolum-
modo oppoſuerunt ſed non appellauerūt nec ratam habēt ap.
venire non tenentur vel mittere videntur ẽnim renuntiare iuri
ſuo ⁊ acquieſcere electioni.ff.quando appellā.ſit.l.i.§.ſolet.ff.de
appel.ſcio.vnde eorum abſentia non obſtante procedetur in ne-
gocio ſed vitiora illorū vel illius qui appellauit omnibus pro-
deſt.C.ſi vnus ex pluribus app.l.ĳ.ſ.de app.Vinc.ĳ.q.vi.§.qđ
plures.ſi autem is qui appellauit ex fide non proſequitur app.
alius qui etiam appellauit ⁊ non proſequitur poteſt aſſumere
negotium ⁊ proſequi inuito eo qui ex fide non proſequitur. ar.
ff.de app.a b executore.ſm.h.Hoſt.⁊ Inno.ad hoc.ſ.e.li. de ap.
concertationi.in ſi.⁊ idem intelligit Inn.de eo qui ſe oppoſuit.
ſed non appellauit quid ſi proſequens corruptus ⁊ colludens
permiſit ſe ſuccumbere ⁊ aliam obtinere dicas cū dño Hoſt.qđ
iudex dꝫ de hoc inquirere:⁊ ſi de hoc fiat fides omnia retracta-
bit.ſ.de collu.dete.c.vlt.ſ.de do.cum olim.ſ.eo.cum dilecti.item
quid ſi appellatus non venit nec etiam appellans vel venit ap-
pellatus ⁊ non vult proſequi app.nunquid ad inſtantiam eius
cuius intereſt ⁊ qui nō appellauit procedeť in aliquo contra ap
pellatū non citatum dico qđ non q2 hec conſtitutio non hꝫ ap-
pellatū vel appellantē pro preſente niſi qñ alter corū app.proſe-
quiť.¶Opponit quocūqꝫ modo ⁊ hoc innuit hoc verbū.is aūt
in cā actoris obtinet ſm Hoſt.¶Defendit.is habeť in loco rei.
¶Quorū intereſt.ergo nō alĳ.ſm Hoſt.⁊. P.de.⁊ ſuū intereſſe
probabant.ſ.de teſti.veniens.item quo iure.ſ.eod. conſtitutus.
No.ꝙ in hoc caſu non hꝫ locum ius reuo.domū vt no.Inno.ſ.
de fo.cōpe.lꝫ item alie perſone quarū intereſt preter appellātes
poſſunt aſſiſtere appellantibus ⁊ etiā per ſe ſi nō veniunt appel
lantes procedere in cauſa prouiſionis q2 curia cōmune forū eſt:
ſed nō poterit ad eoꝝ petitionē procedi ꝯ appellantes abſentes
ſm tenorem huius conſti.ſm Inno. ¶Contingit.ſ. vtrunqꝫ.ſ.
de ma.⁊ obe.humilis Hoſt.¶Procuratores ſic.ſ.de do. ⁊ con-
tu.cum dilecti.dic ꝙ quo ad hoc iſta cōſtitutio corrigitur quan-
tum ad.ſ.cathedrales ⁊ regulares eccleſias.ſ.e.cupientes.⁊ not.
ꝙ quando hꝫ locum pena huius conſtit.nullus procura. poteſt
obĳcere crimina vel defectus niſi ſpecialiter ei mandetur qđ de
crimine excipiat ⁊ hoc ſic obſeruat curia propter penā quam in
currit obĳciens qui deficit in probatione obiectorū ſm.h.cō. de
hoc ſatis no.Inno.ſ.de accu.ſuper his in glo.vlti.⁊ in Spec.de
procu.§.i.ver.ſed nunqd media cauſe ⁊c.ibi videas.⁊ in.ix.ver.
ibi ſe.qui faciunt ad notitiā tit.huius.no.tñ ꝙ procur. ſine ſpe-
ciali mandato admittiť ad excipiendū de crimine vel defectu ter
tĳ.vt iudicis vel executoris ⁊ eſt ratio q2 per talem except. non
agitur ad penam ſeu priuationem.ſ.de ordi. cog.c.iĳ. vnde dic
ꝙ vbi crimen vel defectus obĳcitur vt quis repellatur a digni- a
tate tūc poteſt dici accuſatio. in auten.quō oportet epiſcop.§.ſi
quis autem.⁊ neceſſaria eſt lit.conte. ⁊ ordo iudiciarius dꝫ ob-
ſeruari ⁊ ſi crimina non repellitur ab obtinendo.ſ. de accu.ſu-
per his ⁊ tunc non poteſt per procu.talis cauſa agitari ſine ſpe-
ciali mandato.ff.de procura.non ſolum.§.vlti.ſm hoc igitur de
bet intelligi pre.decre.ſ.de do.⁊ con. cum dilecti.vbi videtur ca-
ſus ꝙ talia poſſunt opponi ⁊ defendi per procur. ⁊ qđ hic dicit
q2 ſicut dixi in curia ro.vbicunqꝫ crimen vel defectus opponitur
ſpeciale man.deſideratur in procur.nam cauſa fame eſt vbi ſta-
tus alicuius in totum vel in partē diminuitur ⁊ tunc procur.dꝫ
habere ſpeciale mandatū ⁊ ita curia ſeruat ⁊ hoc ſatis conſonat
rōni q2 ſemper poſſet ōis differentie ſine negare delictū ſiue fa-
ctum nō fuiſſe propoſitionē de mandato ſuo.vt ſic ei euitaret pe
nam conſti.huius ⁊ in iſto ſpeciali mādato debet crimina poni

¶Not. tamen qđ ſi. adde ad materiam que dicit Spec. in tit. de cenſi.§. nunc deſcendūꝫ.ver. pone.

⁊ ſpecificari ſiue exprimi. ſm quoſdam. arg. C. de lib. pre. ⁊ exhe. auten. non lꝫ. ff. de inoff. teſta. omni mõ. C. de libe. pre. ⁊ exhe. l. j. ⁊. ij. ar. ad hoc. j. eo. li. de teſt. preſentium. cum concor. ibi not. in glo. idem ſingulariter. ⁊. j. eo. procurator. facit ad hoc quod dicetur. j. eo. vt circa. in glo. habes ſimile ⁊c. ſed Inno. dicit qð talis procu. bene admittit̃ q̃uis crimina non ſpecificentur in procu. ⁊ eſt ratio qꝛ talis videtur fuiſſe intentio dñi conſtituentis ⁊ ſic obtinuit ſm. h. cõ. ⁊ iſtam ſniam ſequit̃. p. de. ſic etiã no. in Spe. de procu. §. j. ver. ſed nunquid ſufficit ⁊c. ⁊ ſic de facto ſeruat curia. non ob. hec pre. de procur. quoniã loquitur in procuratore qui dꝫ eadẽ forma appellare qua ⁊ dñs principalis. de qua habetur. j. e. vt circa. cum ſit organum ipſius cuius nomine appellat. ad hoc. lxiij. diſt. tibi dño. in princ. vbi de hoc. ¶ Inſtructos aliter nõ eſſent ſufficientes. j. de do. ⁊ cõ. venerabilis. j. de iura. ca. in pertractandis. ⁊ ſunt hec iura contra illos qui conſtituũt ſyndicos vel procu. ignotos ⁊ inſcios cauſe ⁊ ideo negant oĩa. ⁊ ideo ſubuenire dꝫ iudex ⁊ cogere vt inſtructus ⁊ bone fame conſtituatur. ar. C. de procu. l. vlt. ff. de procur. ſi actor. j. eo. li. de teſti. preſentiũ. ſm Hoſti. ⁊ hec inſtructio erit qꝛ principalis perſona ſiue procu. breuiter oĩa portare dꝫ que tenet̃ probare ſine alterius obiectione alr̃ iure cõi nõ habebunt dilationẽ ad ea exhibenda cũ hec conſtitutio ad hoc terminũ aſſignauerit. ar. j. de in inte. re. corã ſm. h. cõ. ſed ⁊ ſuper inſtrumẽtis ſi qua iuſta cã moueret iudicem iterũ dabit dilationem. ff. de eden. ſi quis ex ar. §. vlt. ⁊. l. ſeq. ⁊ videt̃ ꝙ dꝫ habere locũ quantũ ad hoc vt vadat inſtructus vbicũqꝫ a iudice prefigit̃ terminus ad proſequendũ negotiũ prouiſionis etiã ſi alterutra partiũ hoc nõ petat ⁊ hoc ꝓpter periculũ more. j. de ap. oblate. j. e. li. de ap. cordi. quidam tñ hoc nõ admittunt cũ non ſit iure tautũ ſm Inno. ¶ A die ſi. j. e. ſi electio. ⁊. j. e. li. de preben. ſtatutũ. de iſta propoſitione. a. habetur. xxxj. di. c. j. ⁊. c. alter. xxviij. di. de his. ver. quib⁹. lxxvij. di. §. non autẽ. xciij. di. a ſubdiac. ⁊. j. eo. quam ſit. vbi de hoc. j. de re iud. ꝙ ad conſul. ⁊. j. c. ſi electio. ⁊. j. eo. cum ex eo. j. R. dicunt tamen quidam qð in hoc termino hic aſſignato non computantur dies obiectionis de hoc dicetur in pre. c. ſtatutum. ¶ Obiectionis. Inno. dicit ꝙ hec obiectio fit extra iudiciũ qð ex eo apparet qꝛ coram nullo iudice agebatur dic de hoc vt dixi. ſ. e. c. in gl. ante cõfir. ⁊c. ¶ Iter arripiant no. ꝙ hic prefigit̃ tꝑs ad iter arripiendũ. de hoc no. ij. q. vj. appellatore. ibi videas ⁊. j. de ap. per tuas. ¶ Infra menſem hoc videas qð dixi. ſ. e. li. de reſcri. ſi ꝓpter. in glo. ſed hic ⁊c. ⁊ dic hũc menſem connumerando a die obiectionis emiſſe. ⁊ ap. facte publice. ⁊ ſuccurrit etiã ignorantibus ⁊ eſt ideo qꝛ papa voluit qð cito prouideret̃ eccleſijs. ar. ſ. e. ne pro defectu ſm Inno. ⁊ Hoſti. ſed quantũ ad eccleſias cathedrales ⁊ regulares. dic vt. j. c. cupientes. iuxta prin. ver. j. vnũ ⁊c. ⁊ adde qð dicam. j. eod. ꝙ ſit in gloſ. j. eo. ⁊c. ſed tu hoc intellige poſt ap. notifitatam. nam cũ hec conſtitutio citet appellatum ⁊ alios quoꝝ intereſt propter ap. emiſſam dꝫ appellatio citans in notitiam citati deuenire. alioqñ non procedet̃ in curia contra illũ ⁊ eſt ratio qꝛ non eſt contumax qꝛ non fuit citatus. nam appellatio que defert cauſam ad curiã ibidẽ tractandã eſt quedam citatio vt vult iſta conſtitutio. igitur cũ non fuerit illi notificata appellatus nõ intelligitur fuiſſe citatus ſi vero illi ſuit inſinuata procedet̃ contra illũ tanq̃ contra cõtumacem. qꝛ terminus ſine citatio iure habet̃ pro peremptorio. vt hic. ⁊. j. de ap. oblate. ⁊. c. ſepe ipſa aũt notificatio facienda eſt ei cõtra quẽ appellatũ eſt ⁊ ſi malicioſe ſe occultat vel impedit ne poſſit ad eũ perueniri notifitatio appellationis tũc ſufficit appellationẽ legi publice in eccleſia ⁊ in loco vbi morari conſueuit ad hoc qð leg. ⁊ no. j. de deri. nõ reſi. ex tue. ⁊ hoc videas qð dicet̃. j. e. li. de preben. cũ
a in eccleſijs. nã ad hoc vt valeat citatio[a] facta ad domũ duo ſunt neceſſaria. primo qð nõ poſſit qui citatus eſt inueniri. j. de do. ⁊ cõ. venerabilis. in ſi. ⁊ no. per. h. cõ. ⁊ Hoſt. eo. ti. cauſamqꝫ ⁊ no. eo. tit. cum olim. in glo. no. ar. ⁊c. ibi videas. ſcðm eſt vt publice ⁊ alta voce citet̃ illa qð edictũ perueniat ad eos qui ſunt in domo ⁊ hoc probat pre. decr. venerabilis in ſi. ff. de inſti. ſed ⁊ ſi. §. proſcribere. ⁊ pre. dec. ex tue. cũ his que ibi not. ⁊ latine ⁊ aperte dꝫ talis notificatio fieri ſicut dicimus in edicto pretoris. ff. de re iudi. decreta. ſed ſi talis eſt abſens ⁊ neſcitur vbi ſit videt̃ ſufficere talis notificatio facta ad domũ. ar. iuriũ predictorũ ⁊ hoc videt̃ innuere. h. cõ. in gloſ. qualiter hoc. §. v. fuit. ver. in ſcðo vero caſu. ⁊ Inno. ⁊ Hoſt. hic vt ptꝫ in eo qð dixi. ſ. in princi. huius glo. aliĩ contra pro quibus facit expreſſe. j. vt lit. nõ conte. qm̃. §. porro. ⁊ pro ſnĩa iſtorum facit optime qð no. Innoc. ⁊ Hoſti. j. de eo qui mit. in poſ. ſi adulterius. vbi plane determinat̃ in quibus caſibus procedi poſſit contra abſentem citatione facta publice. nã cꝫ in pre. §. porro exprimant̃ tres caſus dũtaxat ſcꝫ qñ abſens eſt peremptorie citatus ⁊ venire contemnit. ſcðs eſt qñ malicioſe ſe ipſum occultat. tertius eſt qñ impedit ne poſſit ad eum citatio peruenire quorũ nullus eſſe videt̃ caſus nõ videt̃ in

a ¶ Nam ad hoc vt valeat citatio. ad de de materia an ⁊ qñ citatio poſſit fieri ad domũ. Bar. ⁊ doc. i. l. iij. §. pretor ait. ff. ꝗ vi. inſe. Inno. in de. cãm. l. ij. co. de elec. ſel. ſ. c. cum ſit romana. in. v. col. de app.

hoc caſu ſufficere talis notificatio ſed obſeruari dꝫ ꝙ ibi habet̃ de hac materia niſi etiã no. j. e. li. de ſo. cõpe. romana in gl. vltimã no. ⁊c. ibi videas. ſed nũqđ iſte ꝓuocationes q̃ habent̃ loco citationis faciunt prouocatũ contumacẽ adeo qð ſi nõ veniat poſſit procedi ad diffi. in cauſa in qua poſſit procedi lit. nõ conte. ⁊ nõ audiatur appellans videt̃ ꝙ appellare non poſſit qꝛ pro cõtumace habetur. vt. ſ. dictũ eſt ⁊ contumax non auditur appellans. C. quorũ ap. non reci. l. j. C. de iudi. properandũ. §. ſin autẽ. xxiij. q. iij. de illicita ⁊ maxime cũ talis ꝓuocatio notificata loco perẽptorii habeat̃. vt dictũ eſt vnde ſi non cõparuerit poſtea appellare nõ poterit. ff. de ap. ex conſenſu. §. vlti. Item facit ad hoc qꝛ ſi non reputaretur vere cõtumax non poſſet procedi contra ipſum. C. quõ ⁊ qñ iud. ea que. ⁊. l. tres. ff. de re iudi. de vnoquoqꝫ. merito igitur ſi vere cõtumax eſt appellare nõ põt ⁊ iſta ſnĩa multũ obtinet in curia. dicunt tñ quidam ꝙ cum poſſit procedi contractũ obtinet in curia. dicunt tñ quidã ꝙ cũ poſſit procedi contra talem non venientẽ lite non conte. ⁊ poſſit condẽnari ſufficit ei iſta pena. ⁊ ſic non eſt ei appellationis beneficiũ interdiſum qꝛ ꝙ contra iure rationem introductum eſt in ſimilibus non obtinet ad hoc. j. eo. li. de regu. iur. que a iure. preterea dato ꝙ ſit cõtumax potius dꝫ preſumi contumax preſumptiue: quã vere de hoc habetur. j. eo. li. de ſen. exc. venerabilibus. §. idẽ eſt. nam interpretatione legis pene ſunt potius moliende quã exaſperande. ff. de penĩ. ſi preſes. ⁊. l. ſanctio legum de pe. di. §. pone. ⁊. j. c. ſtatutum. ⁊ ſictus ſiue preſumptus contumax bene appellat. ff. de iudi. ⁊ poſt. ⁊ dicetur in pre. §. idem ibi videas. preterea leges. ſ. alle. loquuntur in citatione facta ab hoĩe noſ autẽ loquimur de citatione facta a iure. ⁊ mitius agitur cum iure quã cum eius miniſtro. ff. de arbi. ſi cum dies. §. vlti. ⁊. l. celſus. vnde cum de ap. nil ſit immutatũ ſtare non prohibet̃. C. de teſta. ſancimus. C. de ap. precipimus. ff. de edi. at ſi quis. §. idem labeo. imo videtur ſufficere q⁹ nullo iure prohibitum eſt. C. de ap. illam. ff. de iure ſiſ. deferre. §. idem retu. qð prius dicitur verius eſt ſm. h. cõ. vt noc. in pre. §. v. fuit. ⁊c. in princ. arg. ad hoc opti. j. de app. Nicolao. ⁊ hoc videas quod not. iij. q. ix. caueant. ⁊. j. de exceſ. prela. ex literis in glo. no. qð ſufficit ⁊c. ⁊ dicetur infra. eo. li. de do. ⁊ cõtu. cum in glo. j. ⁊. iij. ⁊. j. de ſen. excom. venerabilibus. §. idem eſt. in ſcða glo. in prin. xx. dies. infra. c. cupientes. iuxta prin. ver. ꝙ ſi p. r. xx. poſt aduentum poſt lapſum mẽſis premiſſi. ſm hoſti. expectata. ergo ante hoc tempus non eſt cõtumax. ⁊ ſic ꝓcedi nõ poteſt. iij. q. ix. omnia. c. abſente aduerſario. c. reuera. c. charte. ⁊ quaſi per totã illam qõnem ad idem. j. de maio. ⁊ obe. inter. iiij. hoc tamen ſpeciale no. circa electiones qꝛ ⁊ ſi nõ ſit terminus aſſignatus ab homine. neqꝫ delatum ſit appellationi. litere impetrate ab appellante. j. terminum huius conſti. non valebunt. ⁊ ideo non obſtantib⁹ talibus literis. nec obſtãte abſentia appellantis ꝓcedit curia in hoc caſu. ſm Inno. ⁊ hoſti. qui etiam dicunt qð ſi elapſo termino iſto proſequat̃ qs ap. admitti debet. dũmodo res ſit integra. ar. ſ. e. an cauſis. ff. de cõ. l. iij. res autem dicitur eſſe integra pluribus modis vt dicetur. j. eo. ver. ſane. ¶ Cuiuſqꝫ canonicoꝝ vel aliorum quoꝝ intereſt. vel quos
6 res tãgit. ¶ † Abſentia. vbi enim agitur de federe matrimonij ſpiritualis contrahendi. non ob. abſentia partis aduerſe vt hic ⁊. ſ. e. c. dudum. j. ⁊ vbi agitur de matrimonio carnali etiam contracto. j. vt lit. non conte. quoniã. §. porro. ⁊. c. accedens. ij. qð intelligitur ſi pars altera citari videtur vel interpretatiue non venerit vere vt in preal. concor. interp̃tatiue. vt hic. ⁊. j. de ap. ſepe. terminus prefixus loco citationis peremptorie habetur. vt hic ⁊ in prece. c. ſepe. h. vnde dic abſentia. quandocunqꝫ contingente ſiue ab initio qꝛ non venit ſiue ex poſtfacto. ſ. qꝛ venit ⁊ contumaciter receſſit. ix. q. iij. certum. j. vt lit. non conte. quoniam. §. porro. ⁊. §. qð ſi forſan. infra eo. li. de eo qui mit. in poſ. cum qui. ſm Inno. ⁊. h. cõ. ¶ Sicut de iure vt ſi appellans eſt preſens facti⁹ prius tribus citationibus in audiẽtia. vt eſt moris. videbit iudex quod ſit appellatum an tempore ap. pars p̃ſens ſeruauerit quibus ſufficienter probatis iudex pronũciabit cauſam eſſe in curia. ⁊ ꝓcedendũ eſſe in ea. prout de iure fuerit ꝓcedendum partis abſentis abſentia nõ obſtãte. lꝫ hec ꝓnũciatio plus ſit de bene eſſe q̃ de iuris neceſſitate ſm. h. cõ. qð ꝓſequere vt hic notauit. vnde dic qð in beneficialib⁹ eo ipſo qð appellat̃ in ſcriptis ex cauſa rõnabili. ⁊ petunt̃ apoſtoli. ſi fuerit ſuperior a quo petũtur. ⁊ appellatio eſt notificata ⁊ a p̃ſente tꝑa fuerunt ſeruata. hꝫ talis ap. vim citandis. vt. in hoc. c. ⁊. j. c. li. de ap. cordi. nec eſt neceſſe ptes ampli⁹ citari. niſi forſan ⁊ ſupabũdanti in audiẽtia. ⁊ hoc dicere vult qð dici ſolet. qð cauſa eſt in curia. hoc eſt citatio facta eſt ab hoĩe vel a iure. ad hoc facit qð dicet̃. j. e. c. vlt. que incipit hic videtur corrigi ⁊c. ibi videas. ¶ Procedat̃. ⁊ talis proceſſus tanq̃ legitime habitus tenebit cũ autoritate huius cõſti. per iudicem legitime potuit procedi ad quẽcũqꝫ actum iudicialem. ac ſi eſſet preſens. cũ talis contumax pro preſente habeatur.

ad hoc

ad hoc. C. de teſti. ſi qñ. ſ. de teſti. in nomine. in auten. vt omnes
obe. in. §. ſi vero. colla. v. ⁊ in. q. ix. §. nulli fuerit. ⁊ ideo vlterius
non admittetur ad proponendũ ea que ſi fuiſſet preſens nõ pro
poſuiſſet ſed negligenter omiſiſſet. Sed ſi veniat anteꝙ cauſa ter
minetur admittet in eo ſtatu in quo cauſam inuenit. ad hoc. ſ. e.
li. vt lit. pen. ſi bis. in ſi. not. tñ qꝫ ſi is contra quem opponit qꝫ
non fuit ap. proſecutus. ſ. tps iur. vult probare. ſ. illud fuiſſe im
peditũ ne nequiuerit proſequi. hoc poteſt facere priuſꝙ fiat lit.
conte. in cauſa ap. nec prius fiet lit. conte. ⁊ ſic obtinuit. vt no. in
Spe. de ap. §. nunc breuiter. ver. hoc etiã no. in quo. §. plura po
nunt pertinẽtia ad hanc conſti. ibi videre poteris. ¶ Hoc autẽ
ſcꝫ ꝗ dicta ſunt ſuperius. nam hec clauſula omnia ſuperiora re
ſpicit. ſ. de reſcri. olim. §. vlt. Hoſt. ¶ In dignitatibus hic equi
parant. hec tria dignitas perſonatus ⁊ canonia. ſ. e. li. de eo qui
mit. in poſ. cũ qui. alibi equiparant dignitas perſonatus ⁊ be
neficiũ cũ cura animarũ. ſ. de fil. preſby. ꝑmus alibi perſonatus
⁊ beneficiũ curã habens. vt. ſ. eo. tit. dudũ. ij. alibi perſonatus ⁊
ordo preſbyteralis. ſ. ne cle. vel mo. ſuper Specu. §. quia vero. h.
¶ Perſonatibus. dic vt dixi. ſ. eo. lib. de conſue. conſuetudinẽ.
a ¶ Canonijs[a]. canonias vocat omnia beneficia ꝗ canonice con
ferantur tanꝙ perpetua. vnde ſi aliquod beneficiũ confert ali
cui tanꝙ perpetuũ hec conſtitutio locũ hꝫ cum eadem ſit ratio
in eo ergo idem ius. ff. ad. l. aquil. illud vnde vbicunqꝫ eſt pericu
lum in vacatione alicuius beneficij perpetui quocunqꝫ nomine
cenſeat locum hꝫ hec cõſtitutio ſm. h. cõ. vnde dicebat hic Hoſt.
qꝫ de ſimilibus ad ſimilia procedendũ eſt in hoc caſu. ff. de leg.
nõ poſſunt ⁊ ſic locũ hꝫ hec cõſtitutio in eccleſijs parochialibus
id eſt capellanijs ⁊ in oĩbus alijs beneficijs etiã ſimplicibus. ad
hoc. ſ. eo. ti. vt circa. ſ. R. qui dicit hic ſecutus ſniam quã. ſ. tetigi
qꝫ hic appellatione canonie continet omne beneficiũ qꝫ tenet
vt beneficiũ ⁊ qꝫ poſſideri non põt ſine inſtitutione canonica. ſ.
e. li. de re. in. eo. ti. ad hoc. iij. q. j. §. ptꝫ ſed. p. de hoc negabat. ſcri
pſit eñ hic qꝫ hoc nõ eſt verum cum hic dicat tantũ de dignita
tibus perſonatibus ⁊ canonijs ergo in alijs non videt. ad hoc
inducebat ꝙ ſm eum dixi. ſ. in glo. idem eſt ⁊c. pro hac ſententia
videtur facere hec litera. hoc autẽ ⁊c. q. d. premiſſa reſtringimus
ad hec tria hic expreſſa ergo de alijs nõ intelligimus. ar. ſ. de de
ci. ad audientiam. Item qꝛ hec conſtitutio multũ penalis eſt er
go non laxatur inquantum ſonat ⁊ pro hoc facit qꝫ dixi. ſ. eo. c.
in glo. ſuper hoc dic ſm. h. cõ. ꝙ hec litera non ob. qꝛ non negat
quin ⁊ in alijs locum habeat hec conſtit. ¶ Feciſſe docuerit per
iuramentum taxatione iudicis premiſſa. ſ. qꝫ me. cauſa. c. vlti.
ver. de hoc. h. ⁊. iij. q. in. qꝫ fieri. ad idem in aut. de iud. §. opꝫ. ar.
contra. ſ. de procu. auditis. vbi de hoc. ¶ Condemnetur. ſi. ſ. eo.
lib. de reſcrip. diſpendia. ¶ Qui vero in probatione. videtur di
cendũ ſcꝫ plena. vt premittitur. ſ. proxi. dicit Hoſt. ſaltem ſemi
plena. ⁊ in hoc iſte. §. diuerſificatur a litera prece. ⁊ eſt ratio di
uerſitatis qꝛ is qui obijcit in forma tangit ius ꝙ clarum ⁊ indu
bitatum eſt ⁊ ideo non poteſt habere iuſtam ignorantie cauſam
qꝛ non lꝫ clericis ignorare canonicas ſanctiones. vt. ſ. de cõſti.
c. j. ⁊ vlt. ſ. de temp. or. vel non eſt vnde hoc ipſo preſumit calum
niari qꝫ nõ probat qꝫ in formã obijcit. ſ. de pen. calumniam. ad
hoc. C. de iud. rem nõ no. ff. de iudi. eum quem. ſ. de calũ. c. ij. vbi
de hoc ſed is qui obijcit in perſonam tangit factum ꝙ etiã pru
dentiſſimos fallit. ff. de iur. ⁊ fac. igno. l. in omni. poteſt habere
iuſtam excuſationẽ in multis caſibus. vt ptꝫ in eo qꝫ le. ⁊ not. ij.
q. ij. paulum. ſufficit ergo ſi ſemiplene probet ad hoc vt ceſſet pe
na huius conſti. ⁊ tunc non dr deficere in probatione ſed hec lr̃a
contrariũ innuere videtur cum dicat in probatione defecerit ⁊c.
cũ ſemiplena probatio nõ ſit probatio. nam nulla ⁊ nõ ſufficiẽs
equipollent vt dicã. ſ. eo. li. de offi. or. ordinarij. §. qꝫ ſi forte. ⁊ ſic
videtur deficere. ad hoc iij. q. x. c. j. ⁊. §. vlti. in ſi. v. q. j. c. j. ⁊. ſ. eo. ſi
forte vbi dicam caueant ergo ſibi obijcientes qꝛ ſi deficient pu
nietur. vt hic dicit ad hoc. ff. de teſti. l. j. ⁊. l. contra veterani. §. ſi
quis. ff. de teſti. l. iij. §. item diuus. ⁊ videtur ſatis expreſſum. ſ. e.
ſi compromiſſarius. §. vlti. v. q. vj. c. ij. ⁊. iij. in prin. ¶ Defecerit
dic qꝫ obijciens ſiue appellans non incurrit penam huius con
ſti. niſi ꝓbãdi onus aſſumpſerit ⁊ hoc innuit hec litera dũ dicit
qui vero ⁊c. anima enim quã onus probandi aſſumat ſine metu
huius pene ab ap. recedere poteſt. ij. q. vj. appellatore. ver. ſi vero
ar. ff. de in ius voc. quãuis. ipſe tñ qui ſic deſtitit appellato con
demnabit in expenſis legitime comparenti. ſm. h. cõ. ¶ Eius ſi
ue ſit crimen ſiue defectus ſiue irregularitas. litera enim huius
decre. gñaliter loquit. ſm Inno. ⁊. h. cõ. ſic. ſ. eo. ſi compromiſſa
rius. §. vlti. ⁊ no. qꝫ hec litera loquit in ſingulari que ex hoc de
monſtrat qꝫ ſi plura obiecta ſint ⁊ vnũ tantũ qꝫ ſufficit ad caſ
ſationẽ electionis eſt probatũ. ſatis eſt ar. ad hoc. ſ. de exceſ. pre
la. graue. ſ. de regu. iur. ⁊. c. ex parte conuenit tñ ⁊ qꝫ ibi no. ⁊ ſic
non puniet deficiens in alijs. de hac materia le. ⁊ no. iij. q. x. per
totũ. ⁊ hec eſt cõis ſnia Inno. ⁊ Hoſt. ⁊. h. cõ. ⁊ adde qꝫ dicam. ſ.

eo. ſi forte in glo. euidens ⁊c. ⁊ hoc qñ ad vnũ finem tendit. ⁊ hoc
habet tantũ vnũ cap. petitio ſnie obiectio ſecus ſi proponeretur
contra diuerſa lꝫ contenta ſunt in eo. li. nam tũc victoria in vno
non releuat in alio qꝛ tunc ſunt plura facta ⁊ ad diuerſos fines.
vt qꝛ libellus hꝫ plures narrationes ⁊ ſm illas plures cõcluſio
nes ar. ff. de ver. ob. ſcire. ⁊. l. qꝫ dr. ¶ Obijcit quid ſi epõs obijciat
⁊ deficiat in probatione nunquid ligatur pena huius conſti. vi
detur ꝙ ſic cũ litera huius. §. in prin. indefinite loquat dicens q
vero ⁊c. ⁊ huius ſnie ſunt Inno. ⁊ Hoſti. ſ. de ſup. ne. pre. c. j. dic
contra vt. ſ. e. ſi compromiſſarius. §. huiuſmodi. ¶ In perſona
electi. poſtulati ſeu prouiſi vt dictũ eſt. ſ. i ꝑu. huius. c. qualiter
aũt probationes obiectoꝝ in perſonã interpretationẽ recipiant
ſatis no. Inno. ⁊. h. cõ. ſ. e. dudũ. ij. ibi videre poteris. ¶ Al be
neficijs ſic. ſ. e. ſi cõpromiſſarius. §. porro. ibi dicã. ſed hoc qꝫ hic
dr reſtringitur. vt ptꝫ. ſ. eo. c. §. pe. ⁊ vlti. ¶ Triennio continuo
ad hoc. ſ. e. tit. cupientes. §. ceterũ. ſi. habes. ſ. e. ſi cõpromiſſarius
§. porro. ¶ Suſpẽſum ipſo iure. vt in pre. §. porro. in ſi. ⁊ nihilo
minus condemnabit in expeñ. ſ. de accu. accedens. ⁊ ſm hoc ma
gis punit qui obijcit in perſonã ſed reuelatur qꝛ põt probare er
rorem vt ſequit qꝫ in alio non videtur. ſm id qꝫ dixi. ſ. proxi. in
glo. videt dudũ. ⁊c. ſm Hoſt. Infra illud ſcꝫ trienniũ vt premit
titur requirit ergo qꝫ trienniũ ſit completũ ⁊ hoc indicat illud
verbũ. ſ. ita qꝫ vltima dies ipſius triennij ſit cõpleta. ad hoc. ff.
de ſue. e. l. j. §. ꝙ dicimus. ff. de ver. ſig. ſi qs ſic dixerit quo cõpleto
ipo iure reſtitutus eſt ſine alio hoĩs adminiculo ad hoc. xv. q. vj.
c. p. ⁊ vlt. lxxxj. di. ſi quis amodo ⁊c. ſi qui preſbyteri. vbi de hoc
⁊. ſ. e. qꝛ diligentia. in ſi. ⁊. c. quiſqs in glo. per hec qꝫ ⁊c. ¶ Te
meritate ſi. ſ. de conſue. quanto. ⁊. ſ. eo. cupientes. §. ceterũ ſi vel
aliquo queſito colore. vt ibi dr. ¶ Ingeſſerit. ſi. verbum. vj. q. ij.
c. ij. ſ. de cle. ex. mi. illud. ſ. eo. lib. de ſen. ⁊ re iud. cum eterni. in ſi.
dic ingeſſerit. ad recipiendum de ipſis per ſe vel per alium. ſi ta
men ibi ponat cuſtodem autoritate iudicis ordi. qui omnia cõ
ſeruet. donec errorem ſuum probauerit. vt. ſ. ſequitur excuſatus
erit ar. ſ. de offi. ord. cum vos. aĩs non excuſatur. arg. ff. de admi.
b tut. non exiſtimo ſm Hoſtiẽ. ¶ Priuatus[b]. accipe qꝫ ſequitur
niſi manifeſtiſſimus ⁊c. vſqꝫ ad ſi. ⁊ poſtea reaſſumas nullam ⁊c.
¶ Miſericordia ſcꝫ iudicis ordi. ad hoc. ſ. de teſti. tam literis in
ſi. vbi dicit noſtram indulg. ⁊c. ſm Hoſti. Sed videtur qꝫ pape
tantum ⁊ hoc videtur dare innuere litera illa. nam cum hec ſit
pena iur. ſiue a iure ſtatuta ⁊ ſit canon late ſentẽtie is qui in hũc
cano. incidit. non poteſt abſolui ab alio ꝙ a papa. argu. xvj. q. j.
frater noſter. iuxta ſi. ver. qꝫ ſi contra. ⁊. xx. di. ſicut ſancti. in ſin.
ſed contra videtur qꝫ leg. ⁊ not. l. di. accedens ⁊c. de his clericis.
in ſi. ⁊. xxxiij. q. ij. latorem. vbi videtur expreſſum qꝫ penitentiã
impoſitam a papa inferior tollere poſſit. dic qꝫ illa. c. potius fa
ciunt pro ꝙ contra. nam illud fuit ex permiſſione pape ſiue com
miſſione per qꝫ demonſtratur qꝫ niſi papa ex certa ſcientia cõ
miſiſſet illa penitentia non potuiſſet tolli vel minui nec protela
ri vel dic qꝫ in pre. c. latorem. papa nõ iniungit penitentiam ſed
docet quã penitentiã habet epiſcopus iniungere ⁊ ibi de hoc p
Jo. ⁊ Hug. Item contra hec litera dicit propria temeritate. ⁊. ſ.
e. cupiẽtes. §. ceterum. ſi ergo innuit qꝫ ſi faciat hoc ex diſpenſa.
epĩ non incidit in penã. qꝛ procur. ex cauſa non poteſt mandare
contrarium eius qꝫ mãdauit dñs. ff. man. ſi hominẽ. ⁊ no. xxvj.
q. vij. tempora qꝫ prius dr ſcꝫ qꝫ de miſericordia pape. teneas p
id quod habetur. ſ. eod. cupientes. §. ceterum ſi. vbi dicit vel ali
quo queſito colore que clauſula fuit addita ad id qꝫ precedit ꝓ
pria temeritate ⁊c. ꝙ enim dñs prohibet fieri omnino non licet
xxviij. q. j. iam nunc. de hoc etiam dicam. ſ. eo. li. de regularibus
7 non ſolum. in ſi. in glo. qꝫ ſi iſta. ¶ †Spem. ſpes eſt cupidorum
8 nemo enim ſperat qꝫ non cupit. ¶ Fiduciam. fiducia in rebus
bonis confidentia in malis accipit. ¶ In manifeſtiſſimus id eſt
apertiſſimis. ſ. e. li. de excep. pia. §. ſi quis. vj. q. ij. c. vlti. in ſi. ij. q.
viij. ſciant. ¶ Conſtitit iudici ordi. a quo talis miſericordia ſuo
rum bonorum petitur. ho. tu dic vt. ſ. dixi. in glo. ſcꝫ iudicis ⁊c.
¶ Documentis. ſi. ij. q. vij. plerunqꝫ. vj. q. ij. c. vlti. in ſi. ij. q. viij.
c ſciant. Et no. ꝙ nomine[c] documentorũ continent tam teſtes ꝙ
inſtrumẽta. vt dicam. ſ. e. li. de excep. pia. in glo. j. teſtibus. ibi vi
deas. ¶ Ipſum qui ꝫ perſonã obijcit. nam hec litera excipit de
proxi. dicto tantũ is autem qui obijcit in formã in nullo audiet
quin in expeñ. condemnet ſm Hoſt. ¶ Uitio. no. ꝙ in excipien
do quis calumniat qui non probat qꝫ excipit. ad idem. ſ. de ac
cu. ſuper his. ad idem. ſ. e. li. de excep. pia. §. ſi quis. ¶ Cauſa ꝓ
babilis id eſt iuſta. ſm id qꝫ no. Inno. ſ. de ap. bone. in glo. pro
babilẽ cauſam. ¶ Excuſaret. no. ꝙ probabilis error excuſat exci
pientem. de quo hic loquitur ⁊ accuſantem ⁊ denuntiantẽ a vi
tio calum. ⁊ ſic poteſt intelligi. ij. q. iij. §. notandum. ff. de lega. ij.
qui ſolið. C. de calũ. qui nõ probabili ⁊ de iure fiſc. ſenatus. j. R.
exemplum habes de iſto errore. ij. q. iij. paulum. ſcðm. h. de hoc
etiam not. ſ. de calum. c. ij. ⁊. C. de fruct. ⁊ lit. expen. non ignoret.

a ¶ Canonijs. Adde tñ qꝫ ꝓprie beneficiũ ⁊ canonicatus differũt tanꝙ genus ⁊ ſpẽs vt declarat Car. i cle. ij. ſ. vij. notabili. de iud. ⁊ Fel. in. c. poſtulaſti. in. vij. co. in ſi. extra de reſcri. Quotuplex autẽ ſit canonia. vide Feli. in c. cũ. M. ferrarienſis. in viij. col. circa medium de conſti.

b ¶ Priuat[9]. Adde ꝙ qs excuſat a calũnia ⁊ a pena hui[9] text. propter infamiã precedẽtẽ. d. abb. i. c. cũ cõtingat. ſ. ij. colũ. circa medi. de reſcrip.

c ¶ Et no. qꝫ noie. An autem appellatione inſtrumentorũ veniant teſtes. vid pulchre Feli. in. c. lꝫ. ſ. ij. col. de teſt. ⁊ eũdẽ in. c. pueniĩt. el. j. ſ. j. col. de teſti. cogen. vbi etiã ponit an appellatione monumẽtorum comprehendant teſtes.

⁊ plenius. C. de aduo. di. iu. l. j. ⁊ in ſum. Hoſt. de dolo. rubricel
la de contumacia. §. qua pena ſub. ſed ſi petantur. ver. alij vero
dicunt ibi videre poteris.

Summarium.

1 ¶ Electores in poſtulationibus ſemper proferuntur.
2 Scrutinium quid dicitur.
3 Electio ad hoc vt valeat quomodo debeat eſſe.

In electionibus q̄ fieri ha-
bēt a maiori ⁊ ſeniori parte ca. ſ. e. qr propter Hoſti.
¶ Poſtulationibus in quibus due partes ca. requi
1 runtur. ſ. c. ſcriptum. Hoſt. vbi dicit Vin. hic habes q† ſemper
electores proferunt poſtulationibus niſi duplo ſint in poſtula-
tione ipſa tamen poſtulatio dependet a gratia. j. eo. cupientes.
§. penul. in fi. ſed dic ſm Goſ. q ſi duplo maior numerus poſtu-
lat. poſtulatio tūc innititur ⁊ iuri ⁊ gratie qr preualet electioni.
vt in pre. c. ſcriptum. Item qr ca. pen. non debet alia poſtulatio
vel electio fieri. ſ. eo. bone me. cre. ⁊ qr poſtulantes a poſtula. reſi
lire non poſſunt. ſ. de poſtulatio. bone me. ij. q dic vt not. lrj. di.
§. ſed aliud. Et adde qđ dictum eſt. ſ. c. proxi. in gloſ. ſolenne. ⁊c.
gratie vero debet inniti qr non datur actio ad hoc vt poſtulatus
concedatur a ſuperiore. ⁊ adde qđ dicetur in pre. c. cupientes. §.
2 penul. ſuper verbo a gratia. ¶ † Scrutiniū hic de ſcrutiniū in-
quiſitio voluntatum que fit ſecreto ⁊ ſigillatim. in electionibus
vel poſtulationibus faciendis ſic ſumitur. ſ. eo. qr propter. ſm
H. ⁊ Hoſt. ¶ Ex quo ſcꝫ ſcrutiniis ſcriptis ⁊ publicatis alīs nō
acquirit ius. ſ. e. publicato. j. e. perpetue. ⁊ dic qđ iſtud relatiuū
quibus refertur tantū ad ſcrutinia publicata ex quibus ius ori
tur ⁊ nō ad alia duo prece. ſm. h. ⁊ hoc ſatis competenter dictuꝫ
videtur propter id qđ ſequitur. Eligendi. qr ex electione vel po-
ſtula. nō oritur ius eligendi ſed ſunt ipſum ius ortum. qđ dic vt
le. ⁊ no. lxiij. di. quanto. in gl. ex hoc loco ⁊c. ¶ Ius oritur id eſt
legitime factis. q. d. ſi ſcrutinia alīs eſſent malefacta nō recideret
in alios ius eligendi vel poſtulandi ſm id qđ habetur. ſ. eo. ſcri
ptum ⁊ no. xxiij. di. literas. nam ⁊ nomine electionis poſtulatio
continet ad hoc. ſ. eo. in cauſis. ⁊ no. lxj. di. vllus. in gloſ. nunqđ
iuxta fi. ⁊. viij. q. j. licet. ⁊ xxij. q. iiij. innocēs. in glo. vlt. ¶ Vota
id eſt cōſenſus. ſi. lxiij. di. vota. ⁊. c. vlt. viij. q. j. nec nouū. ¶ Con
ditionalia id eſt ſub condi. prolata. ⁊ no. q conſenſus non tenet
ſub condi. datus vt hic ſequitur ⁊ poteſt eſſe ratio qr ſi dico con-
ſentio in talem eſt talis conditionis. hoc eſt dicere in eū non con
ſentio niſi ſit talis. ff. de condi. ⁊ demon. quibus di. §. j. ⁊ ita tale
votū eſt incertum ſed huic litere videt cōtra. lxj. di. ſtudij. lxxxv.
di. florentinum. ⁊ quod no. vij. q. j. q̄uis. in glo. vlt. ⁊. viij. q. j. in
ſcripturis ſed dic qđ. c. ſtudij. loquitur de re iam certa. ⁊ de man
dato pape ſm Vinc. ⁊ anteq̄ electus inuentus eſſet minus ido-
neus mandauit eis papa vt alium inuenirent non tū propter
electionem ſed per deliberationē. vt ſic reprobetur electio facta
de vno eligant aliū. ⁊ eſt ſi. ſ. eo. cum terra. illud autem. c. florenti
num. factū narrat vbi diſpenſauit papa cum non valerent ele-
ctiones qua autē rōne diſpenſauerit neſcio niſi qr ſic ei placuit.
ſm no. qđ dic vt ſatis no. Hoſt. in ſumma. e. tit. §. quā penā ſub.
§. ex premiſſis iuxta fi. ver. fuerunt. ſed videtur qđ quis poſſit cō
ſentire aliquē ſub ea condi. que ex ipſo iure inſit ipſi electioni ſi-
ue electio qr non de conditio eā ſubintelligitur. ff. de condi. ⁊ de-
monſtra. conditiones ⁊ etiam conditio. ſi non notabit conditio
nem ſed quandā modificationē. ar. ff. de ea. muto. §. ij. ego nō cre
do q aliquo modo dictio que ſonat in aliquā conditionē poſſit
in conſenſu electionis in ſcrutinio. ⁊ ſi adiciatur nō tenet votuꝫ
vt. j. dare ptꝫ vnde nō tenet votum ſi dicat conſentio in. a. ſi eſt
legitime natus ſm Inno. ⁊ Hoſt. ⁊ poteſt eſſe ratio qr in electio
nibus faciendis cura dꝫ eſſe perſpicua. lxj. di. c. ij. in princ. nā in-
quirendū eſt anteq̄ quis eligatur de vita ⁊ moribus ⁊ ſcientia.
⁊ in his eligendus eſt iudicandus. viij. q. ij. dilectiſſimi. in fi. ſ. e.
cū in cunctis. ⁊. c. innotuit. ⁊ poſt hoc parus eſt preſtandus con-
ſenſus. vt. j. ſequitur. Item cū electio ſpiritualis ſit actus legiti-
mus conditionē nō recipit. vt. ff. de reg. iur. actus. j. eo. li. de reg.
iu. actus cum hoc ſit iure cautū expreſſe in hoc caſu. ⁊ ſufficit ita
ſcriptū eſſe. vj. q. iij. c. j. ſed cōtra huic litere videt. j. de condi. ap-
po. ſuper eo. dic qđ illud loquitur in matrimonio carnali. vbi
poteſt conditio interuenire vt ptꝫ eo. tit. per totū. hic aūt loquit
in ſpirituali vbi nulla cadit conditio. vt. j. ptꝫ ⁊ eſt ratio qr tale
matrimoniū non contrahitur pacto vel pecunia mediante. j. q.
ij. quā pro. ſ. eo. ſi alicuius. cum ſi. ſecus in matrimonio carnali.
ſij. q. iiij. conſanguineorū. xxx. q. v. c. j. ⁊. c. nullū. de hoc etiam no.
xxiij. di. his a quibus. j. q. j. quicquid. xxxij. q. ij. honorant. j. qui
ma. ac. poſ. ſignificante. ⁊ alie plures ſunt differentie inter ma-
trimoniū carnale ⁊ ſpūale. qđ dic vt plene no. hoſt. j. de ſpō. tūc.

a ¶ No. rōnē. Adde text. nota. ⁊ ibi Bar. l. l. ſcire opꝫ. §. aliud. ff. de ex act. tut. ⁊ ea que pulchre ponit Feli. I c. humanuꝫ genus co. ij. ver. ad pri mū. pma. d.
b ¶ Ibi de eſſe curia. ad de Inno. in c. expoſuit ꝺ dila.

¶ Alternatiua. ſ. de reſcrip. inter ceteras puta ſi ita dicatur eli-
go. a. vel. b. vnde cum tale votum ſit incertū non vꝫ. eo qđ certū
conſenſum nō exprimit nā perſona eligenda dꝫ eſſe certa. ſ. e. cū
terra. vbi de hoc. ad hoc etiam facit. ſ. de reſcript. ad hoc ſm. h.
¶ Incerta. puta ſi ita dicatur. eligo illum in quem maior pars
ca. conſenſerit. vel eligo illum quem eliget Archi. ſm Innoc. ⁊
Hoſt. etiam no. q certum eſt clarum ⁊ manifeſtum ſic ſumitur.
xj. q. iij. certum. j. de hereti. excōmunicamus. j. §. vlt. vij. q. ij. c. vl.
ergo incertum eſt obſcurum ⁊ non manifeſtum de quo eccleſia
ſe non intromittit. ij. q. j. nomen ⁊. q. conſuluit. ne. cum ſi. meri-
to ergo vota talia reprobantur. vt ſequitur. ¶ Pro non adie-
ctis id eſt perinde ſit ac ſi nullum nominaſſent ⁊ ſic vota talium
non computantur ſed facta collatione aliorum inſurget electio.
in ipſa tamen collatione dicet quare nō habet ratio eorundem
alīs non eſſet plena collatio nec ſeruaretur. ſ. eo. qr propter ⁊c.
3 in geſi. Hoſt. ¶ Puris. electio † debet eſſe pura ſincera atq̄ gra
tuita. xxiij. di. c. j. ver. quod ſi prauorum. ¶ Ea vice. ⁊ etiam an-
te elec. de qua agitur. ſi. ſ. eo. cū vinton. j. de ſup. ne. pre. c. ij. in fi.
¶ Reſidente. vnde ſi erant. xij. canonici in capitulo ⁊ tres alte-
ro modorum premiſſorum cōſentiant electio. a. vj. aliis facta vꝫ
⁊ dicetur a ma. par. ca. facta qr voces trium reciderunt in. x. ⁊ ſic
illi tres quantum ad iſtam elec. perinde erunt ac ſi non eſſent de
capitulo ſm. h. cō. ⁊ hoc etiam ſonat qđ premittitur ibi pro non
adiectis ⁊c. Et no. qđ Inno. ſcripſit hoc in ſua additione qđ hoc
intelligitur quando in eodem contextu fuerint due elect. vna ab
illis qui huius vota reprobata emittunt ⁊ alia ab illis qui bo-
na vota emittunt ſi enim omnes huius mala vota emitterēt vel
etiam maior pars ſed minor pars neminem eligeret in eodē con
textu. tunc in nullos accidit eorum vox. imo plus dicit ipſe In-
no. qđ ſi ipſi idem eligerent anteq̄ priuarentur poteſtate eligen-
di. teneret eorum electio. niſi eam facerent ſuſpitione penitētie.
ar. ff. de dona. poſt contractum de hoc not. in conſimili caſu. ſ. e.
qr propter in glo. hic dixerunt ⁊c.

Summarium.

1 ¶ Periculum circa maiora vertitur.
2 Curia eſt vbi eſt papa.
3 Electio vtrum facienda ſit in loco in quo papa moritur etiam
ſi moriatur in alia ciuitate vel dioceſi q̄ Rome.
4 Marcellus qui conſtituit. xv. cardinalatus in vrbe Roma pro-
pter baptiſma ⁊ ſepulturas hominum qui fuit.

1 # Vbi periculum maius. † Circa maiora
periculum vertitur. xlij. di. quieſcamus. ¶ Conſulen
dum. qr de tanta re ſegnius non eſt agendū. vij. q. ij.
c. vlti. ad hoc. lxj. di. miramur. ver. qđ ſi. ff. ad car. l. j. §. ſed ſi ge.
C. de ap. ne cauſas. ¶ Onuſta id eſt onerata. ¶ Diſpendiis. ſ. e.
li. de reſcrip. diſpendia. ¶ Prolixa vocatio. ad hoc. ſ. eo. ne pro
defectu. ⁊. c. cum inter vniuer. ¶ Exacta id eſt preteriti ſiue tranſ
acti. habes hic qđ preſumitur ex preterito in preſens ⁊ futurum
de hoc le. ⁊ no. xliiij. di. multis. j. de preſum. qr. ¶ Illius ſcꝫ pro-
a lixe vocationis. ¶ Euocat ideo not. rationem[a]. l. attendendam
non minus quam ipſam. l. C. que ſit lon. conſue. l. j. ff. de iur. pa.
adigere. §. q̄uis. ⁊ no. qđ vbicunq̄ habet locum ratio. ⁊. l. ff. de
interdic. l. j. cum ſimili. ¶ Solerte id eſt caute ſolicite ⁊ vtiliter.
¶ Minoribus. xxv. q. j. c. ij. cum ſi. ¶ Accommode id eſt valde
commode. ¶ Et ideoq̄ predeceſſoribus. xxiij. di. In nomine do
mini. lxxix. di. per totum. ¶ Alexandro. ſ. eo. licet. ¶ In ſua fir
mitate bene dicit vt ptꝫ. xxv. q. ij. ſi ea. c. qđ vero. ⁊. c. eccleſiaſtice.
cum ſi. ¶ Experientia ſic in auten. hec conſti. Innocē. cō. ⁊c. col.
lx. ⁊. j. quam ſit. j. R. ¶ Supple. qđ potuit. vt. xxv. q. j. ſunt qui-
dem. ¶ In ciuitate. quid ſi non in ciuitate ſed in vico dic qđ. j. e.
2 c. §. porro. ¶ Sua curia ibi dicitur eſſe † curia[b] vbi eſt papa. nā
b vbi eſt princeps ibi omnia iura. C. de teſta. omnium. ar. ad hoc.
C. de his qui ad ec. cō. l. vlti. in prin. facit etiam ad hoc quod no.
3 Inno. ⁊ Hoſt. j. de iurein. ego. ij. in glo. vlt. ¶ † Reſidebat. quid
ſi propterea moriatur in alia ciuitate vel dioceſi dum per eam fa
ceret tranſitum credo idem ſcꝫ q electio debeat fieri in ea in qua
eſt mortuus ⁊ hoc propter mentem ⁊ intentionem iſtius conſti.
ad hoc facit qđ dixi. ſ. e. c. in glo. no. rationem. ⁊ quod le. ⁊ no. j.
de ver. ſi. perſona. ¶ Cardi. iſti fuerunt tempore pontiani pape.
qui non ponitur in cathalogo pontificum. hic fuit. xxxxi. vt ha
4 betur in cronica. dicitur etiam ibi qđ † marcellus qui fuit. xxxiij.
conſtituit. xv. cardinalatus in vrbe ro. propter baptiſma ⁊ ſepul
turas hominum. de iſtis etiam habetur. lxxix. di. c. j. c. oportebat
c. ſi qs ex ipſis. ⁊. c. ſi quis pecunia. xxiij. di. c. j. xxxiij. di. a ſubdia-
co. ij. q. iiij. preſul. ⁊ poteſt dici qđ dicuntur Cardi. eccleſie ro. qr
ſicut cardine regitur hoſtium ita eccle. ro. eorum bono cōſilio. ſic
not. Laur. ⁊ Ioā. de ſer. xxij. di. ſacroſancta. in fi. vbi dixi. ⁊ cum
hoc non

hoc non ponat numerum ipſoꝝ Cardi. videntur duo ſufficere. tiñ. q. iiij. vbi numerus. ĩ. e. li. de reg. iu. pluralis. Sed ar. cōtra. ĩ. e. lʒ. dic q̄ ille habeat͂ pro ſummo pon. qui a duabus partib⁹ Card. eſt electus ſcʒ preſentiū in eo loco vbi eſt electio celebranda. nam ⁊ ſi hec decr. nihil detrahat illi decr. ĩ. eo. lʒ. vt. ĩ. dicitur ſupplet tamen eam in hoc quantum ad locum ⁊ dicūt quidam ſed male q̄ locus per hanc conſti. eſt de ſubſtantia huius electionis ⁊ ſi alibi fiat electio q̄ in loco ad hoc deſtinato nulla erit. vt no. xxiij. di. c. j. in gloſ. ſemper eius ⁊c. ⁊ hec olim habebat͂. ĩ. eo. venerabilem in parte deciſa vbi dicebat vbi debuit ⁊c. ſic alias in aliis ſententiis obſeruatur locus in quo maiores conſueuerunt iudicare. ff. de inſti. ⁊ iu. l. pe. ĩ. de iudi. ſi locus. ff. de arbi. ſi cum dies. §. ſi arbiter. i. quantum ad concedendum ius eligendi preſentibus ⁊ ſi alij volunt tali electioni cōtradicere nō poſſunt de iure vt patet ex eo q̄. ĩ. proxi. ſequit͂. ¶ Preſentes [a] ſumendo hoc verbū large per interpretationem iur. preſes dr̄ ⁊ qui in ortis eſt vel in continentibus edificiis. ff. de procu. preſens. ⁊ l. ſeq. Sed cōtra iudex dr̄ eſſe abſens qui in ortis eſt. ij. q. vj. biduum. ſicut ⁊ is qui in vrbe non eſt. ff. de dam. infect. l. iiij. §. abeſſe. ⁊ intelligitur abeſſe qui non eſt in eo loco in quo petit͂. ff. de ver. ſig. abſentem. vnde ſumendo ſtricte hoc verbum illi tantū dicuntur eſſe in ciuitate q̄ ſunt intra muros. ĩ. e. li. de ſen. exc. ſi ciuitas. vñ dicit hec litera qui fuerint in ciuitate ipſa preſentes hoc forte nō dicit ſine cauſa. ⁊ habetur ſi. ĩ. de re iudi. cum olim. in ſi. alias preſentes dicunt͂ qui ſunt in prouincia. vt ptʒ in eo quod leg. ⁊ no. ĩ. de ma. ⁊ obe. humilis. in prin. ⁊ adde qđ dixi. ĩ. eo. tit. de reſcri. ſtatutū. in glo. ſicut. y. ⁊c. ibi videas. ¶ Expectare. iſta litera nō dicit aliud requirēdum ſub. ergo nec citare tenent͂ abſentes. ⁊ ſic de conſue. obſeruāt do. Card. ⁊ ſicut ſimpliciter hec litera loquit͂ ita eam intellige indiſtincte. ff. de alea. l. j. §. qđ aūt. ¶ Decē hos dies credo computandos a tpe mortis pape vt ſatis demōſtrat mens huius litere maxime cū in hoc caſu mora ſit valde damnoſa. ĩ. e. cum inter vniuerſas teneant͂ ſub. q̄uis certi fine q̄ abſentes. ĩ. hoc tp̄s conuenire non poſſent. ar. ad hoc. ĩ. c. commiſſa. j. R. ff. de ver. ſi. in illa ſtip. ar. ꝯ ad velle. aliqñ. §. vlti. ſed non ob. q̄ hoc caſu nedum datur hec expectatio propter abſentes. ſed ⁊ propter preparationē illorū qui ſunt includendi. item ar. cōtra de pe. di. j. predixerat. ſed ibi de hoc in glo. ar. qđ nō teneris. Itē contra qđ no. ĩ. e. cum in veteri. in glo. ⁊ ideo. Sed quicquid dicatur nō credo recedendū ab iſta litera que ſimpliciter loquitur in hoc caſu. vñ ſequit͂. ĩ. proxi. quatenus elapſis ⁊c. ¶ Ex tūc ⁊c. nam hic articulus tunc extremū decendij tp̄s ſignificat. ff. de condi. ⁊ demon. ſi is. §. ſi ita quid ſi preſentes qui faciunt duas partes collegij Card. eligant. ĩ. hoc tp̄s. x. dierū abſentibus minime expectatis videtur q̄ hoc non poſſint cum hic dicat teneantur. vt ſic eorū poteſtas vſq̄ ad illud tp̄s ſit ligata cōtra credo. ĩ. e. lʒ. ⁊ facit ad hoc qđ no. lxxix. di. ſi qs pecunia. ¶ Eiuſdē ſcʒ Card. ¶ Electionis arbitrio id eſt eligant duos quos volunt vel id eſt idem arbitriū habeant in elec. duorū. cū ſuadet neceſſitas q̄ habebant in elec. vnius. ¶ In codē conclaui. hoc appellat͂ conclaue locus quidā ſecretior in domo ad quē non niſi per plures claues peruenit͂ ⁊ eſt ſi. verbū. ff. de dam. infec. q̄ cōclaue. ⁊. C. de cuſto. re. l. qui ibi exponitur cōclaue. i. camera. xij. q. j. omnis etas. ⁊ in lib. regū legitur eſt propheta in iſrael qui omnia nouit que loqueris in conclaui. ¶ Nullo intermedio pariete. hoc dictū videtur quia medio pariete edificato ſit alia domus. ff. cō. pred. ſi quis ēdas. §. ſi quis partē dr̄ idcʒ. ĩ. e. li. de conſe. ec. §. Dūmodo hac cū deteſtatione fiat. ff. de le. i. q̄ in rerum natura. §. ſi quis debent do. Card. ſemper ſe ad inuicē videre nullo velamine interpoſito. vt al's facere cōſueuerunt ⁊ cū hoc inter medius paries ſi ue velamen interdicat͂ dūtaxat ad alia nō eſt iſta prohibitio extēdenda ⁊ ita nō prohibent͂ habere tapetia ad caput vel etiā ſupra lectos ad hoc. xxxj. di. omnino. ĩ. de deci. ad audi. in ſi. cū ſi. ⁊c. expreſſum. ĩ. e. §. perſona in ſi. ¶ Habitent in cōmuni. ſi. ĩ. de vi. ⁊ ho. de. qm̄. xij. q. j. neceſſaria. ¶ Quod ſcʒ cōclaue. ¶ Cameram ad quam itur cauſa ſuperflui ponderis deponēdi. C. de teſta. l. cum antiquitas. ¶ Nulli. ſecrete. ne aliqua inde orie͂t ſuſpitio. ¶ Omniū. xix. di. ſi romanorū. ver. quibus de pe. diſt. iii. adhuc inſtant. ver. quē omniū. ĩ. de ma. ⁊ obe. ſolite. ſed quid ſi vnus cō tradicat. nō videt͂ obeſſe q̄ de vno vel duobus non videt͂ curandū. y. q. j. deniq̄ in princi. ad idē. ĩ. de poſtu. bone. ij. ⁊ eccleſia debet facere q̄ maior pars ea. facit. lxij. di. apoſtolica. de hac materia. no. ĩ. in proc. rex paci. Ego credo q̄ niſi omnes cōſentiāt nemine diſcrepante nullus dʒ venire. ne tante elect. negotio impedimentū aliquod afferat͂ ⁊ ne inter duos Card. alicuius diſcordie materia orie͂t. vt innuit. ĩ. eo. c. in princi. vt ſic oībus vt ſingulis hoc cōpetat nō vt collegio ⁊ ſic omniū conſenſus exigat͂. de hoc not. ĩ. de cōſti. cū olī. ff. de ſeruj. ru. pre. per fundū. ¶ Notarētur vt puta ſcriba ſiue notarius. ¶ Nulli literas id eſt licitū. j. di. c. omnes in ſi. ¶ Nunciū mittere. q̄ non lʒ mihi per alium q̄ per me non lʒ. ff. de admi. re. ad ci. p. l. ij. vbi de hoc ar. cōtra. lxxxviij. di. epiſcopus guber. vbi de hoc. ¶ Scripturā arg. hoc q̄ ſi quis b excōmunicatus [b] mittat literas vel nunciū qđ ſit excōmunicatus ac ſi ei loqueret͂. nā hic iſta tria equipollere vident͂ ſcʒ loqui nunciū vel literas mittere ad hoc. ff. de cōſti. pe. ⁊ lʒ. ⁊. xxvij. q. ij. l. diuine in pri. palea eſt. ⁊ huius ſnie fuit Aug. xj. q. iij. qm̄ multos. ¶ Secrete. i. ſingulariter ad hoc. xviij. q. ij. diffinimus. c. in decima ar. xxxv. q. vj. ab illa. l. ⁊. ĩ. e. ſi quis iuſto. in ſi. ſumpto ar. a cōtrario ſecus videt͂ ſi palam qs ei loquat͂. nam tūc ceſſat ſuſpitio ſed forte hic vacat ar. a cōtrario cū. ĩ. proxi. §. aditus interdicat͂. ſed pōc dici q̄ licet ita ſi punitur dūtaxat ſecreta locutio ⁊ non ipſe aditus q̄uis ſit prohibitus ⁊ credo q̄ illud aduerbiū reſpiciat quodlibet iſtorū hic ſimul poſitorū ſcʒ nunciū. vel litere miſſionē. Itē ⁊ loquelam dr̄ autē ſecretū a ſecerno nis. ⁊ de ſecreto habes de pe. di. j. §. quicunq̄. §. hoc ergo. in prin. ⁊ ver. filiam. ĩ. eo. li. de hereti. ſtatuta. §. j. Ideo autē iſta ſecreta magis puniuntur q̄ fortius p̄ſumitur contra ea. vt hr̄. lxxxj. diſt. clericus qđ. c. multū declarauit locū iſtum. vnde ibi videas. vñ ſcriptū eſt qui b male agit odit lucem. vt Jo. in. matth. xviij. ⁊. xviij. q. ij. pnitioſam. ĩ. de offi. dele. cōſuluit is aūt qui in luce agit non peccat de pe. di. j. §. hoc idē iuxta ſi. ꝟ. Item vt xp̄s ait ar. ff. de ritu nup. l. vlti. ¶ Ipſo facto. i. ſine alio hoīs adminiculo. ĩ. e. li. de reſcrip. c. j. ¶ Incurrat no. nouū caſuz excōicatiōis aliū habes. ĩ. e. §. ſuper his. ⁊. ĩ. e. fundamēta. c. ſunt ⁊ alij multi prout no. Hoſti. in ſum. de ſen. excō. §. quis poſſit ⁊ in multis nouis iurib⁹ inuenitur. ¶ Prouiſionis reſeruāda habes ſi. xij. q. ij. hoc huius. et. c. nō lʒ alicui. in ſi. ĩ. e. q̄ ſepe ⁊. ĩ. e. li. de offi. or. pñti. ¶ Qui autēʒ abſtinere habes ſi. ĩ. e. c. q̄ ſept. ¶ Idē iciderct. no. qđ in oī edicto intelligit͂ iuſta cā excepta. vt. ĩ. de ſen. excō. de cetero. c. q̄uis. xj. q. iij. excellentiſſimus. ⁊. c. qm̄ multos. ⁊. ff. de iuriſ. om. iud. ſi quis id qđ. ff. ſi quis cau. l. ij. ff. ex qui. cau. ma. l. ⁊ qui ſa. cog. l. ſi. cum ſi. ¶ Omnibus ⁊ ſingulis. ſi. infra. t. c. §. preterea infra. c. vt circa. ¶ Sane exprimitur. ĩ. e. c. §. iu eodem. ¶ Libere procedatur. i. nō ob. abſentia cōtradictione ſeu ap. illius qui exiuit ⁊ ita punietur iſte in eo quo peccauit͂. ĩ. de tranſla. inter. cor. in ſi. et. t. quāto ⁊. ĩ. e. li. de tēp. or. nullus. ⁊ de hoc no. infra. e. ſi cōpromiſſarius. §. reſtringitur. Si vero ſuffragio. i. conſenſu ſic ſumitur. ff. de leg. de quibus. in ſi. ff. qđ cuiuſ. vni. no. item totum. §. j. ad hoc. ff. de decu. ſpurij. §. minores. ĩ. e. ex eo. alibi ſumitur pro auxilio conſilio vel ſeruitio. xij. q. ij. quicūq̄. C. de ſuffra. l. i. ¶ Diximus. ĩ. eo. c. ver. hoc ſacro. ibi cardi. qui fuerint ⁊c. ⁊ de tali reditu dr̄. C. de teſta. cum antiquitas ⁊. ĩ. e. eccleſia veſtra deſtituta. ¶ Re integra. res hic dicitur integra anteq̄ ſit electio celebrata. et ſic dictio que immediate ſequitur vcʒ. expoſitiue ponit͂ alias dicitur res integra quouſq̄ in aliquo negocio aliquid geratur. ff. de pollici. l. j. §. cepiſſe. ff. de iuriſ. om. iudi. ⁊ q̄. ĩ. de offi. deleg. gratum. et videas. ĩ. e. li. de preben. ſi cui. in glo. hoc videtur ⁊c. al's vero quouſq̄ perueniatur ad aliquod ſubſtātiale rei. ff. de procur. l. ante. ⁊ no. ĩ. e. in cauſis. al's res dicitur itegra quouſq̄ iter ſit mādatarij. ff. de cō. cā. da. ſi pecuniā. ¶ Premiſſa. ĩ. e. c. §. in illis. in codē. §. in cōclaui. ⁊. §. verū. ¶ Pro territorio. [c] facit. ff. ad muni. qui ex vico. C. de epiſ. ⁊ cle. nulli. in ſi. C. de natu. li. ſi quis. in quibus dicitur qđ qui eſt de vico dicitur eſſe de ciuitate. cui vicus ſubeſt quid ſit territorium habes. ff. de ver. ſig. pupillus. §. territorium. de hoc etiam ſit mentio. lxiij. diſtin. ego ludouic⁹. et le. ⁊ no. xvj. q. v. c. j. ⁊. ij. ⁊. q. iiij. omnes baſilice. ⁊ territorium poteſt eſſe maritimū. vt patet in pre. t. §. ego. ¶ Interdicta. hoc videtur ſatis planū qđ in loco iterdicto nō debeat electio celebrari. ad idē. lxiij. di. c. j. ⁊ ꝟ. qđ ſi prauorū. multi vero ꝯdicant dicētes hoc obtinere in elec. pape. ¶ Preterea q̄ parum eſt ſit. ff. de ori. iur. l. ij. §. poſt originem. C. de iude. nullus. ¶ Super his corporaliter. i. iurabunt tactis ſacroſanctis euangeliis ſiue ſcripturis [d] qđ hec omnia obſeruabunt. eſt et aliud iuramētum qđ vocatur verbotenus qñ non tangit aliquid manib⁹. C. ſi mi. ſe ma. di. ſi alterius. in ſi. ¶ Ipſos libere reuertātur habes ſi. ĩ. t. li. de pen. ⁊ iſta bona poſſunt occupari ab eccleſia qñcunq̄ ante preſcriptionem. ĩ. e. li. de preſcrip. ſi qui. i. R. ¶ Diſponenda. ſic. ĩ. e. fundamēta. §. qđ ſi ſciens. in ſi. vbi habes idem qđ hic dicitur. ¶ Ciuitas priuata. ſic. ĩ. e. li. de pen. felicis. ibi videas. ¶ Ceterū arbitrium. i. poteſtas eligendi. ⁊ hanc literam ſic expone cum in ordinariis affectus. i. praua et mala ſiue corrupta intētio vel voluntas. viij. q. ij. dilectiſſimi captiuat. i. ligat arbitrium vel neceſſitas cuiuſcūq̄ ⁊c. adigit id eſt aſtringit. ſiue cogit ab adigo. ſin papam ad certum aliquid. i. qui hʒ animum ad certum aliquēʒ eligendum imminet faciendum. vicarij ieſu chriſti. i. pape. ĩ. de tranſla. e. inte. ⁊. e. quanto. aliqñ papa dicitur vicarius beati petri. lxiij. di. ego. i. q. j. nō quales. ⁊. q. vij. quoties. ⁊ habet͂ etiā in legenda beati Jo. pape ⁊ martiris. ¶ Obligationis. iſtud verbum ⁊ duo pri. p̄cedentia. ſ. pactionis ⁊ cōuentionis. pro eodēʒ ponuntur lʒ al's aliqua differentia ſit inter ea. ⁊ no. ff. de pac. l. j.

a ¶ Preſentes. adde de hoc vbo. d. abb. in. c. cū oēs. i in. col. circa ſi. de cōſti. ⁊ do. abb. i. c. cū inter vniuerſas. de elec. alex. plene in. l. j. in pri. ff. de ver. ob. fel. in. c. qm̄ frequenter. ĩ. colū. ſi. extra vt lite. non conte.

b ¶ Arg. q̄ ſi qs excōicat⁹ adde gl. no. in. c. cōſtitutione. in ꝟ. participatiōe ď ſen. ex. ĩ. e. li. ⁊ i de. ſi ſummus pontifex. in ꝟ. liberis ď ſen. ex. facit ho. ter. in. c. clericus lxxxj. di. ⁊ de materia an prohibitus loqui puta cū bannito vel alio prohibeatur mittere nūciū vel epiſtolā vide ia ſo. plene. l. l. j. in prīc. i. ij. notabili. ff. de ꝟ. ob. vbi etiā an doc. prohibitis allegare prohibeat͂ mittere allegatiōes ſcriptas.

c ¶ Pro territorio. Quid ſit territoriū dioceſis prouincie ⁊ ſi. vide fel. in. c. lʒ. col. j. de proba. ⁊ plen⁹. in. c. rodulfus. extra de reſcri.

d ¶ Siue ſcripturiʒ. an autē iurim debeat preſtari tactis ſcripturis. vide ho. gl. in cle. j. in ꝟ. tactis ⁊ ibi imol. ď here. Paul. de ca. in auf. ſed iudex. C. de epi. ⁊ cle. fel. palebre in. c. fraternitatis. in pe. colū. ⁊ in. c. tuis. i. iij. co. ⁊ ſeq. extra de teſti.

a ¶ Nec vnꝙ̄ meminí ad de tñ Pe. de ancb. in cõſ. cccc. pro da rioei ⁊c. vbi dicit ꝙ ſicut regula nõ li gat papam. ita nec Car. cũ ſint pars corporis ſui. ⁊ refert Fel. ſ.c. ad aures col. vj. in fi. extra de re ſcri. ⁊ ibidẽ in. vij. co. po nit plura ad hãc materiã ſcʒ an conſti tutiones li gent Card.

C. de leg. non dubiũ. ¶ Condicti. condictum eſt qñ aliqui ſimul dicunt ſecrete ⁊ ordinant de aliquo faciendo ⁊ dr̃ a condico cis. ⁊. h. d. pp̄ter id qḋ aliqñ faciebant do. Car. nam tp̄e vacationis faciebant inter ſe condicta. puta vt nõ eligaꝛ extra collegiũ ali quis ⁊ conſimilia ꝙ nõ erat bene factũ vt pʒ. xxvj. di. c. j. ¶ In tendimenti. dr̃ intendimentũ qñ aliquis dicit electori. ſi talis eſ ſet papa vere tu eſſes papa. non ipſe ⁊ ſimilia. ¶ Reciprocent il le dr̃ reciprocare contra ſe vel ſuos qui cõtra ſua commoda facit. ¶ Que ſua. ſic. ſ. de cen. procurationes. ſ. eo. lib. c. titu. romana. ¶ Priuatis. vij. q. j. ſunt in eodẽ vtilitatẽ pu. que preferẽda eſt priuate. in auten. de teſti. ⁊ ea que pa. ñ. liceat. colla. iiij. ⁊ de non ali. §. qr vero. col. ñ. ꝙ dic vt le. ⁊ no. vij. q. j. ſcias. ſ. de regularib⁹. lʒ. ⁊ no. ē. de poſtul. bone. ¶ Et idonea ſm̃ poſſibilitatẽ huma ne nature. nam talis dʒ eligi qui nullius incõgrue voluntati de ſeruiat. ſed vita ⁊ moribus decoratus tanto ordine dignus va leat inueniri. vin. q. ñ. c. j. in quo nihil ſapiẽtie nihil ſciẽtie: nihil deſit induſtrie. nam ſi hec in eligendo requirunꝛ. vt. viij. q. j. lʒ. multo fortius ⁊ in electo. ⁊ dic ſapientie quo ad diuinã ſcientie quo ad humanã induſtrie quo ad mores. videꝛ tñ ꝙ etiã in ro. ec. poſſunt eſſe non idonei ad papatũ. vt. xxiij. di. in nomine. dic vt ibi: ⁊ ad huius verbi declarationẽ vide qḋ le. ⁊ no. xl. di. ſi pa pa. lxxix. di. c. j. ⁊. c. ſi qs pecunia. ⁊ ſcripſit Vinc. ꝙ poſtꝙ̄ electus eſt a duabus partibus Card. tanꝙ̄ idoneus. tertia pars nihil ei põt obijcere. vt. ē. c. lʒ. oneraꝛ enim in eo ꝙ opʒ ad minus duas partes conſentire in eũ. vt ibi ⁊ ſit recõpenſatio eius qḋ ei nihil poteſt obijci niſi de hereſi. xl. di. ſi papa ſed certe ſalua reuerẽtia ipſius Vinc. illud. c. ſi papa. loquitur ſi recte intelligaꝛ in accu ſando nõ excipiendo. hoc pʒ qũ dixit redarguere ⁊c. i. accuſare. preterea dicit ſi papa per qḋ pʒ ꝙ erat conſecratus ⁊ forte iſta ratione moti dixerunt Inn. ⁊ h. melius dr̃ ꝙ de hereſi accuſari poſſit ſed nõ excipi. ⁊ hoc teneas. nam ſi exciperetur ante conſe crationẽ non eſſet coram quo proponereꝛ hoc tñ intellige ſm̃ id qḋ no. lxxix. di. ſi quis pecunia. hoc quero an collegiũ Card. poſ ſint inter ſe ordinare ꝙ valeat electio celebrata a maiori parte ipſorũ. dic ꝙ ſic ⁊ hoc innuit litera illius decre. ē. eo. lʒ vbi dicit cõcordia ⁊c. ⁊ talis electus dr̃ elect⁹ nõ tñ a maiori parte. imo ⁊ a toto collegio. prout ibi not. h. cõ. hoc etiam tenent ibi Goff. ⁊ Hoſti. quo caſu nil ſit contra ipſam conſti. ſed ſm̃ ipſam. Item quero an iſtã conſti. poſſint tollere vel in aliqua ſui parte renũ tiare ipſi do. Card. credo ꝙ non. ⁊ eſt ratio quoniã eſt pro bono publico introducta. vt cito prouideatur de ſponſo eccleſie ſancte dei. facit ad hoc qḋ no. Hug. ⁊ Io. lxxix. di. nullus pon. ⁊ qḋ no. Hoſt. ⁊. h. cõ. ē. eo. licet vbi dicunt ꝙ Cardi. non poſſunt tollere ius ſuperioris ſcʒ pape nec immutare ar. xxj. di. inferior ad idẽ xxj. q. j. §. ex his. ⁊. C. de leg. l. vlt. ſ. de ſen. exc. inter alia. ver. vt igi tur vnde ⁊c. ⁊. ſ. eo. li. de conceſ. pre. qm̃ ibi. vt vnde ⁊c. ⁊ eſt ratio qm̃ ſtatuta cañ. debent ab omnibus cuſtodiri. nam cunctos aſtrin gunt. ē. de conſti. c. j. c. qm̃ ad idẽ. xix. di. in memoriã. c. di. contra morem. lxxxj. di. ſi qui. in fi. ibi videas. ⁊. viij. q. j. ſciendum. in fi. xvj. q. vij. ſi quis deinceps. j. q. iiij. §. item peccato. item etiam di cunt quidã ⁊ de conſilio ar. ē. eo. ſignificaſti. ver. aiunt. ad hoc. l. di. ſi ille. ix. q. iij. nemo ⁊c. cuncta vbi de hoc per Hug. ⁊ idẽ not. Hoſt. in ſum. eo. tit. §. qualiter facienda ſit ſub. §. ⁊ no. ꝙ in pñc. ibi videas. nã cuius poteſtas pñcipaliter eſt ideo vt not. xxvij. di. §. hinc etiã. vnde ipſe dr̃ gerere perſonã xp̄i de pe. di. iij. inter hec ver moyſes. hinc eſt ꝙ dici cõſueuit. ꝙ ſacrilegiũ cõmittit q pa pe mentitur vt ar. de pe. di. j. ſerpens vbi de hoc. in gloſ. arg. ⁊c. dominorũ aũt Card. potẽtia eſt ab homine. nã quicqd poſſunt ha bent a papa. ⁊ ideo nõ debẽt preſumere q̃ eis nõ videnꝛ eſſe con ceſſa. vt. xxv. q. ñ. amputato. Is eñ qui aſſumit ꝙ nõ accepit im probabili temeritate laborat. vt. e. q. ſic decet. ⁊ ideo dʒ quilibet proprietatẽ tenere menſurã. xxiij. di. diaconis. xxiiij. di. c. vlt. vnde di ctũ eſt non tranſgrediaris terminos. ⁊c. ſ. de ſepul. c. nos inſtitu ta. iuxta ſi. ad hoc. xxv. q. j. c. iij. vij. q. j. ſi quis epiſcopus in fi. ri diculũ eñ videtur dicere ꝙ illi qui vtunꝛ potentia in eos trãſfu ſa ab homine poſſint tollere ⁊ infligere qr ſtatutũ eſt ab eo q vti tur potentia à ſolo deo infuſa vt eſt apoſtolicus vt dictuʒ eſt ad hoc. xj. di. c. ñ. nam ſummus ſacerdos canonib⁹ a ſe vel ab aliis ſua autoritate conditis ius ⁊ autoritatẽ impartiꝛ. vt. xxv. q. j. §. his ita. ⁊ tñ canones ſic cõditi dicunꝛ editi inſtinctu ac dono ſpi ritus ſancti. l. di. ſi qs dia. ⁊. c. ſi ille. xxv. q. j. violatores. ⁊. q. ñ. igi tur. in prin. xvi. q. iij. nemo. xj. q. iij. imperatores. viij. di. quo iu re. per qḋ peccatũ eſt violare ſtatuta ⁊ decreta ſummorũ ponti. nam debitores ſumus ſacras regulas cuſtodire. ix. q. iij. cum ſu mus ad idẽ. lxiij. di. qr per ambitiones. ver. nõ reſpicientes. xij. di. ridiculũ cuʒ ſi. ⁊ que legibus diffinita ſunt mutari nõ lʒ. xvj. q. ñ. §. eccleſia. ⁊. xxv. q. ñ. imperiali. preterea Card. ſunt apoſtoli ci coadiutores in executione officij: ⁊ etiã cõſultores recti ⁊ intre pidi. ſ. c. fundamẽta. §. decet nãq. ad idẽ. ſ. qui fil. ſint le. per ve nera. §. rationibus. ver. ſunt aũt vel ſunt filij ipſius eccleſie. ſ. eo

b ¶ Qui legis vel cañ. Ad de Feli. pul chre p⁹ hal. ibi i. c. in oi. in. ñ. co. ver. in text. ibi ſi peccauerit. de teſti.

li. de pe. felicis. §. vlt. in pñ. ⁊. lxxix. di. ſi qs ex epiſcopis. nec vnꝙ̄
a memini⁹ me legiſſe ꝙ ſuccedaꝛ loco apoſtolici qui eſt vicarius dei. vt in pre. §. decet ꝙ ſi eſſet fruſtra papa haberet eligi eũ ipſi per ſe ſufficere viderenꝛ. ad hoc etiam facit qr ſic omnes apoſto lice ſe. ſanctiones accipiende ſunt tanꝙ̄ ipſius diuina voce petri firmate. xix. di. c. ij. hinc eſt ꝙ violatores canonum voluntarie a ſancto ſpiritu damnantur vt in pre. c. violatores. nã ab eis nul latenus deuiandũ eſt ⁊ hoc dicitur prima ſalus recte fidei. xxv. q. j. prima ſalus. vnde dr̃ ꝙ hec ſtatuta nulla debent improbita te compelli. nulla nouitate immutari. de cõ. di. iij. celebritatẽ in fi. ad idem. lxj. di. ſtatuimus. in princ. nam habentes decreta ro manorũ pon. ⁊ non obſeruantes ſunt de temeritate corripiendi xx. di. ſi decreta. ex quibus pʒ ꝙ hi qui conantur traditionibus paternis preiudicium generare tenentur eterno iudici reddere rationem non ſine perpetue damnationis interitu: ſi in hac ob ſtinatione deceſſerint. vt habetur. liij. di. quia his auditis ⁊ li beratis reſpondeat qui poteſt ſoluatꝛ eius erit. ſi dicatur nõ eſt veriſimile ꝙ deus velit eccleſiam eſſe acephalam. R. abſit hoc a cordibus fideliũ: ſed dicã ipſe ſponſus eccleſie qui eſt Chriſtus Ieſus. vt. xxvij. diſt. c. eccleſie ipſam virginem ⁊ intactam ſeruat vt ibi habeꝛ. ver. ipſe eñ qui eſt verus rex de quo dicit pſalmus. Deus iudicium tuũ regi. ⁊ ipſe Chriſtus vicariũ ſuũ conſtituit Petrum: ⁊ eius ſucceſſ. qñ ei dedit claues regni celoꝝ ⁊ qñ dixit ei paſce oues meas. viij. qḋ. j. in ſcripturis quod non dixit niſi apoſtolicis viris. preterea ipſe Chriſtus eſt caput noſtrum ſm̃ apoſtolum. ſ. de ſacra. nec ca. §. vnde in veteri. ver. ſed vbi. ſ. c. li. de voto. c. j. vnde dr̃ eccleſia Chriſti que eſt corpus ipſius. vt. iij. q. iiij. c. vlti. ⁊. xxiij. q. j. aduocant ⁊c. vbi ſana. iiij. de cõ. di. ñ. cõ mendauit. ⁊. c. ſeq. ⁊. c. in nullo. ⁊ de pe. di. j. eccleſia Chriſti. Itẽ eſt pater noſter. vt. xxij. q. ñ. qui abſtulit per qḋ pʒ ꝙ mater no ſtra q̃ eſt eccleſia. vt ibi habeꝛ. xvj. q. j. c. nos aũt. de cõ. di. iiij. ma ter eccleſia nunꝙ̄ poteſt eſſe acephala ꝗuis Chriſti vicarius ab ipſo reuoceꝛ a vicariatu. namqȝ ſm̃ hoc tam eſſet dare ꝙ eccleſia tunc tp̄is eſſet mortua ꝙ in di. falſum eſt. ad iſta facit optime de cõ. di. ñ. in Chriſto pater in prin. ſed his premiſſis multũ obſta re videꝛ conſtitutio boni. q̃ poſita fuit. ſ. e. li. de ſciſma. ad ſucce dendos ibi nec etiam per collegiũ ſed reſpondi põt ꝙ loquiꝛ in abſolutione excõicationis. que vacante ſede ad collegiũ deuolue baꝛ niſi per ſedẽ apoſtolicã fuiſſet interdicta prãs. ſ. c. li. de ma. ⁊ obe. epiſcopali. ⁊ ſic nõ ob. Itẽ non obſtare videꝛ ꝙ viri reuerẽ diſſimi clerici eccleſie ro. ſcʒ cetus dominorũ Car. habẽt culmen honoris ſanctorũ. vt. xxiij. di. conſtantinus. ver. iure aũt diuerſi. ⁊ ſm̃ Inno. de illis loquiꝛ canon. xvj. q. j. eccleſia. vt ipſe no. ſ. de reg. iur. cum te. ⁊ ſenatus equiparaꝛ principi. ff. de aqua plu. ar. l. quod principis. ⁊ no. l. di. cõtumaces. ſed hoc in papa non vi detur verum qui ſuã iuriſdi. hʒ non ab homine ſed a deo vt. ē. dictum eſt. preterea lʒ ſenatus poſſit legem condere. non tamẽ. l. imperialem tollere põt cum ſit minor concludi poteſt ꝙ decre tum religioſe ac neceſſarie factũ obſeruetur a nobis vt dicit Ci prianus. lxxxviij. di. c. vlt. in fi. iſta ſemp ſubmco correctioni veri tatis. de hoc ſatis no. Hoſti. ſ. de pen. cum ex eo. ¶ Sponſo. ſ. de tranſla. inter cor. c. quanto. ⁊. c. licet. ¶ Cum aũt vlnoni. vj. q. j. ſi omnis. ¶ Penitentia in foro anime infligenda. ſm̃ da. ſ. ead. ¶ Et nos caſſamus ſi. C. de leg. non dubium. ff. de pac. iur. gen. §. ⁊ generaliter. ⁊ ſi de hoc nõ dixiſſet papa tñ nõ tenebant cõtra hãc conſti. ⁊ alia iura. ꝙ dic vt le. ⁊ no. x. di. videas. ſ. de ſpon. du ma. in fi. ¶ Fidei nõ ſeruate. qr in hoc caſu nullã notam incur
b rit. propter huc cañ. qr qui legis vel cañ. b autoritate peccat non dr̃ peccare. xxxi. q. iij. peccat. C. de adul. gracchus alſ qui frangit fidẽ ſine violat grauiter peccat. ad hoc. xxij. q. j. noli. xxxiij. q. v. ꝙ deo. xxij. q. v. iuramẽti. vnde dr̃ ꝙ violator fidei priuatur ſuo beneficio. de hoc dic vt no. ſ. e. de ſepul. animarũ. in glo. j. permiſ ſione facta ⁊ graue eſt fidem fallere. ff. de conſti. pec. l. j. ad hoc fa cit. ff. de his qui no. infa. furti. talis tamen non admittitur vlte rius ad teſtimoniũ: imo repelletur. qr male preſumitur dicere q aliquãdo male dixit. ff. de accu. ſi cui. §. iiſdem. ⁊ huius ſnle fuit Ac. in autẽ. pri. alle. ¶ Laudis titulũ ſi. C. de famo. li. l. j. ¶ Lex in autẽ. coll. v. ſenecas nõ ſolũ fideiuſ. preſ. ⁊. c. ij. R. ꝟ. cũ opʒ ⁊c. ⁊ hoc videas qḋ ibi no. ff. de le. j. ſi quis in ciuili. §. ſi quis. ¶ Or vero inſtãtia importune ⁊ inſtanter orandũ eſt. qr tunc omnino impetrat. de pe. di. j. importuna. ⁊ adde ⁊ videas qḋ dicetur. de hoc. ſ. c. li. de immu. ec. decet. in verbo oratiõibus. ¶ Humili ſo lo penetrat p humilitatẽ. vnde diciꝛ ec. xxv. oratio humilis ipſas nubes penetrabit. ¶ Locis inſignibus. ē. e. li. de reſcrip. ſtatu tũ. ¶ Minor. ar. cõtra. ñ. q. v. hʒ hoc. ſ. de eo qui cog. conſan. vx. ſup eo. lʒ aduerbium p̄cedens indubitanter ſoluit cõtrariũ. ⁊ ꝙ pra. ſequitur veritatem. ¶ Fundantur pro eo enim eſt orandũ qui pro cõi vtilitate laborare nõ ceſſat. C. de ap. p̄cipim⁹. in pñc. ¶ Sublimibus ſuis. i. ſanctis. ¶ Et ne tanti. ſ. electiõis ſummi pon. vt premittitur.

Summarium.

1 ¶ Mulier qualiter dicitur vacans.
2 Fides quomodo adhibetur literis.
3 Iuramentum ſuper ſancta dei euangelia quibus in iuribus precipitur.
4 Voluntas ſola non ſufficit vbi opus eſt facto.
5 Ille qui adheret alicui vnus ſpiritus eſt cum eo.
6 Que de nouo emergunt nouo indigent conſilio.

V
T circa. Elec. ſ. e. innotuit. ⁊ c. bone. ¶ Po
ſtulationes. ſ. de poſtul. bone. proui
ſiones. ſ. c. ſtatuimus. in prin. ⁊ ibi dixi. ¶ Po. libi
le. b. d. ꝙ malas hominū volūtates ad plenū prohi
bere nō poſſumus. xxv. q. i. hac rōne. in fi. ¶ Precludamus. nā
ipſis malicijs eſt obuiāde. ſ. de reſcri. ſedes. ⁊ c. plerūqꝫ. ff. de rei
ven. in fundo. ſ. c. auaritie. ¶ Periculoſe. ſ. e. ne pro de. ſ. c. ꝙ ſit
⁊ ponit̄ hec dictio aduerbialiter. ſic de pe. diſt. i. periculoſe. ⁊ dic
id eſt ne periclitent̄ eccleſie in ſpiritualibus ⁊ tpalibus vt in pri
mis concor. ¶ Vacant eccleſie id eſt prelatis careant ⁊ miniſtris
1 ſic ⁊ mulier dr̄ vacans q̄ virū non hꝫ. ff. ad. l. iul. de vi pu. qui ce
tu. §. qui vacantē. ⁊ ep̄s dr̄ vacans qui epiſcopatū non hꝫ. xcij.
di. c. pe. ¶ Dignitatū repete qđ dixi. ſ. e. li. de cōſue. conſuetudi
nem. ¶ Aliorū eccleſiaſticorū beneficiorū cū hec litera ſic indi
ſtincte loquat̄ locum hꝫ hoc conſilium etiam ſi appellaret̄ ſuper
ſimplici beneficio ⁊ ſic ſeruat̄. ad hoc facit q: talis cauſa que eſt
ſuper beneficio grauis cauſa appellat̄. ſ. de procu. querelā. ⁊ ex
eo qđ hic dr̄ iuncto cum eo ꝙ formam ſequitur dici conſueuit ꝙ
forma conſiln. ſ. c. q: propter hꝫ ſeruari in electionibus canoni
corū ⁊ hꝫ locū in ſimplicibus beneficiis q̄ per elect. conferuntur
ad idem. ſ. c. ſtatuimus. vbi etiam dixit de hoc in gl. dicunt̄ qui
dam in fi. ver. ⁊ ſcias. ibi videas. ¶ Aliqñ dic vt dixi. ſ. e. ſtatui
a mus ⁊ ſuper his q̄ ſequunt̄ videas ꝙ ibi dixi. ¶ Se opponūt[a]
illi ergo qui ſunt opponentes habēt ſeruare formā huius. c. per
qđ innuitur ꝙ electus ad hoc non aſtringat̄ per hoc. c ſed ſerua
re hꝫ in ſua app. ꝙ in alijs iuribus eſt ſtatutū ſed ad declaratio
nē huius articuli ſciendū eſt ꝙ do. Io. car. no. ſ. e. c. ꝙ hoc cōſil.
nō hꝫ locū qñ qs impugnat nō ex defectu ſuo vitio alterius ſed
dūtaxat ex iure ſuo de quo contendit̄ q: dicat ſe habere ius in re
vel ad rem ⁊ ꝙ alter ipſum moleſtat pretextu electionis ſeu pro
uiſionis facte de illo beneficio de quo contendit̄ tantū indirecta
oppoſitione hꝫ locū hoc conſi. nō indirecta vt in hoc caſu q: hoc
ipſo ꝙ dico rem meā mihi debitā impugno contingenter ꝙ ad
uerſam non ſit. ff. de procu. pomp. ſed ⁊ rem. ff. de iureiur. ſed ⁊
ſi poſ. in prin. ⁊. §. ſi cū de hereditate. ſed ⁊ ſi impugnem ex iure
meo qđ volo augeri ex defectu vel vitio alterius vt quia dico ali
quos electores aduerſam non preſtare ſuffragiū eidem propter
certa crimina locū hꝫ hoc conſiliū q: per me non proſequor ius
meū ſed illud declarare volo ex obiecto vt premiſi nec hoc conſi
liū priuat quēquā a proſecutione ſui iuris ſed a ꝓbatione obie
ctorū que ſimili querent poſſet ſe iuuare impugnās qui per hoc
conſi. repellit̄ a proſecutione facta nō rōne iuris. ar. ff. de his qb.
vt indig. ſi teſtamentum credo tñ ꝙ conſultius ſit iurare in hoc
caſu. ¶ Electionis poſtulationis formā vt puta q: non fuit ſe
creto ⁊ ſigillatim facta votorū inquiſitio ⁊c. que no. ſ. co. q: pro
pter ⁊ adde qđ dicetur. ſ. e. is qui. in prin. ¶ Perſonas electā
vel electi. videas ꝙ dicā. ſ. co. ſi qñ. cū contrariat no. nā dare de
monſtrat certā ⁊ determinatā perſonam. ſ. e. qui contra. hoc pro
tanto dico q: ſi nō appellet̄ in ſpecie contra certā perſonā ſed in
genere puta ne fiat electio niſi canonica vel ne quis excōicatus
periurus homicida ſimoniacus aut alius criminoſus vel inha
bilis eligat̄ tūc in huius caſibus aut ſimilibus ſolēnitas huius
c. locū non hꝫ q: in tali caſu non loquit̄ ⁊ interdū licent aliqua
in genere q̄ non licent in ſpecie. ſ. de offic. or. ſi ſacerdos. ff. de qđ.
l. i. §. qui queſtionū. Facta ⁊ ſic no. hanc cōſti. habere locū ante fa
ctam prouiſionē ⁊ poſt idem videt̄ dicendū in electione ⁊ poſtu
latione. ar. huius litere. ſ. e. qui cōtra. nā intētio pape fuit in hoc
conſi. vt mox vitiū prout eſt poſſibile amputet̄ vt in predictis:
ſapit etiā hec conſtitutio de natura illius. ſ. e. ſtatuimus. ⁊ eam
in aliquo ſupplet vt patet intuenti ea que ſequuntur. ¶ Pro
pter hoc: q: his. i. ſpretis que opponebant̄ facta fuit electio ſeu
prouiſio ⁊ hoc qñ non opponebatur in formam ſeu perſonam
ante elect. vel ꝓuiſionē factam. ſi aūt poſt electionem vel ꝓuiſio
nem factam. dic ꝓpter hoc. ſ. q: facta fuit electio vel ꝓuiſio de ꝑ
ſona indigna forma caſi. minime obſeruata aliqui tñ dicunt ꝓ
pter hoc. ſ. q: agente electo ad confirmationē ſue elec. quod pōt
vt. ſ. e. dudum. ij. ſpretis oppoſitis in formā vel pſonam. nihilo
minus facta fuit confirmatio vel etiā qui agētibus ad infirmā
dam elec. opponendo in formā ſeu perſonā non obtinuerunt. ⁊
ideo appellauerunt ſed hoc non eſt beneficium. nā ſcđm hoc in
iudicio appellaret̄ quo caſu iura anteriora ſeruāda. ſ. c. cōſtitu
tio in fi. ⁊ ex eo qđ dicit hec litera videt̄ ꝙ ſi alijs aliquid ſeu ali
qua opponit non tamen appellat nō tenetur iurare prout hic
dr̄ hoc enim conſil. in multis diſcrepat a iure communi: ⁊ ideo
non eſt ad conſequentiam pertrahendū. ff. de le. ꝙ vero. xxvj. q.
ij. non exemplo. ſ. co. li. de reg. iur. que a iure. de hoc etiā tangit̄.
ſ. e. ſtatuimus. in gloſ. idem eſt. ¶ Appellans hec appellatio q̄
vim citationis hꝫ. vt. ſ. e. ſtatuimus. bene poteſt fieri abſente eo
contra quem appellatur vt ſatis colligit̄ ex his que no. h. cō. in
pre. c. ſtatuimus. in verbo in perſonam. §. v. fuit queſitum ⁊c. ⁊
dic appellari ſcꝫ certa iudicium. ſ. c. conſtitutio ⁊ contra certam
⁊ nominatam perſonam. vt dixi. ſ. co. in gloſ. not. nam ⁊c. ⁊ dic
appellari ſcꝫ ad papā. ſ. e. ſtatuimus. ſ. c. is qui ⁊c. indēnitatibus
§. porro ⁊c. qui contra. ſ. c. ſi poſtq̄. i. R. de hoc etiā dixi in pre. c.
ſtatuimus ⁊ ſi ad hoc conſtituitur procu. dic vt. ſ. e. procurator.
¶ Inſtrumēto publico. ſ. de fide inſt. c. i. ⁊. ij. vbi de hoc le. ⁊ no.
⁊ videt̄ ꝙ inſtrō habenti ſcriptū triū teſtiū ſtandū ſit tanq̄ pu
blico ſm id qđ le. ⁊ no. xvj. q. iij. §. preſcriptionū ver. ꝙ ſi preſcr.
in glo. ar. ꝙ ⁊c. ⁊ dic inſtrumento ſcꝫ ſup ap. confecto. ⁊ idem in
tellige de literis nam litere debent eſſe tales q̄ fidem faciant in
ducuntur etiam ad probationē rei geſte. vnde ſicut inſtrumen
tum dꝫ eſſe tale ꝙ probet̄. vt colligitur ex eo qđ dicit publico ſic
intelligo in literis. vnde debent eſſe ſignate ſigillo autentico. ſ. e.
lib. de off. ord. ſi canonici. ſ. co. li. de ſen. exc. cum medicinalis ſed
licet forte aliquibus videatur nō credo ſufficere literas epiſcopi
ſigillo ſignatas niſi adſit teſtiū ſubſcriptio niſi hoc habeat con
ſuetudo. ſm id qđ le. ⁊ no. vij. q. ij. placuit. ⁊. iij. q. ix. teſtes. in gl.
ſ. ⁊ quod not. Inno. ſ. de fi. inſtr. c. j. ⁊. c. cum dilectus. ⁊ idem co
nuit Vincen. vt not. ſ. de proba. poſt ceſſi. ⁊. ſ. de rap. c. j. vbi di
cit ꝙ ſic intelligitur. xj. q. iij. curie marime cū hec conſtitutio ſit
penalis. dic ergo ꝙ priuate litere non faciunt fidem de appella
tione vel iuramento preſtito ꝙ eſt neceſſe vt colligitur. ſ. eo. c. ad
hoc facit op. xxx. q. vl. incerta. xj. q. iij. quius. ſ. de ꝓba. qñ. nā ſo
la teſtificationis ep̄la non videt̄ ſufficere. ar. op. xij. q. i. qualiter.
in fi. ſꝫ ar. cōtra. ſ. de ſol. c. ij. vbi de hoc. ſ. e. li. de ſen. ex. cū medici
nalis. xj. q. iij. cure. vbi de hoc. ſ. de treu. ⁊ pa. c. j. ⁊. ſ. de fideiuſſo.
peruenit. de re iudi. ad probandum. poteſt dici ꝙ creditur lite
ris autenticis plurīū prelatorū in preiudicium alicuius. vt pꝫ
ſ. de matr. cum in eccleſijs. ſ. de accu. cum dilecti. ⁊. c. prelatorū. ſ.
de purg. ca. cum dilectus. §. his igitur. ar. ſ. de arbi. nō fine ⁊ ſic
ſeruat curia ro. vt no. Inn. in pre. c. qñ. in prin. ſed non dicit vel
litere vnius vt plene habetur. xxxiij. q. ij. admonere. iiij. q. iij. iu
riſiurandi. vj. q. ij. placuit. ⁊. §. ꝙ autem. xxxv. q. vj. c. vlt. ⁊. ſ. de te
ſti. cum a nobis. ibi videas niſi forte eſſet Cardi. ſ. de app. cū pa
rati. ⁊. c. conſtitutus. §. intellecto. vbi hoc approbant Hoſtien. ⁊
Goff. ad idem. ſ. de priuil. cum olim eſſemus vbi hoc tenet Inn.
⁊ hoc niſi in fauorabilibus. vt in excommunicatione que nō eſt
mortalis ſed medicinalis. ij. q. j. multi iuxta princ. cum ſi. de hoc
etiam le. ⁊ not. per Inno. ſ. de teſti. cum a nobis. durum cū eſſet
ꝙ aliquis a iure ſuo caderet propter literas ſolam epiſcopi. niſi
alio adminiculo fulciretur. vt ſaltem teſtium ſubſcriptione. vt
dictum vt ſic habeat vim publici inſtrumenti integram fidē fa
cientis. ſ. de procur. alia. vnde vides ꝙ ea que ſunt de ſubſtantia
rei de qua agit̄ etiam propter dictū Card. non dꝫ preteriri. vt pꝫ
b in pre. §. intellecto. Omnia ⁊ ſingula[b] habes ſi. ſ. e. v. §. idē quo
cūqꝫ. ⁊. §. preterea. ⁊ credo ꝙ iſtud poteſt gloſſari ⁊ intelligi per
id qđ habetur. ſ. e. ꝓcurator. vbi dicit ſingulariter clare. vnde ꝙ
ille qui appellat omnia ⁊ ſingula que intendit obijcere in formā
vel perſonā ſiue pars clare ⁊ aperte exprimat tot ⁊ tales ſpecifi
cando circunſtātias in ſingulis q̄ opponit ꝙ expreſſe appareat
de intentione opponētis ne poſt modū variationi aut vagatio
ni ſit locus. ad hoc. ſ. e. li. de reſcrip. cum in multis. in fi. ad hoc
ſ. c. vt quis. ver. oporteat. ergo expone omnia ⁊ ſingula id eſt ſin
gulariter ⁊ ſpāliter deſignata. ad hoc. ff. de edil. edic. cum eiuſdē
⁊. l. ſi plura. ⁊. l. ediles. ff. de rei ven. ſi in rem. ⁊ hic adde ⁊ videas
qđ dictum eſt. ſ. e. ſtatuimus. in verbo procuratores vt ſi oppo
nat excōmunicationē exprimat ſpeciē illius ⁊ nomen excōmuni
catoris. ſ. e. li. de excep. pia. ſi periuriū cauſam ex qua illud incur
rit ſi homicidiū quem interfecit vbi ⁊ qualiter ita ꝙ iſtorū deli
ctorū ſpecie ꝓponat ⁊ ſi obijciat adulteriū obſeruet id qđ ponit̄
ij. q. viij. libellorū. ponendo cauſam cum qua. in quo loco quo
anno ⁊ menſe. idem in ſimilibus in talibus enim non debet qs
cum alterius detrimēto vagari in incerto. ff. de iniur. pretor edi
xit. in prin. ⁊. §. ꝙ autem. ſ. e. li. de teſti. preſentiū. vbi etiam dicaꝫ
de hoc ibi videas. ⁊ ſm hoc intellige quod no. Inno. ſ. e. cū in
ter ca. in glo. ſed lꝫ ex vi. §. ſed quid ſi ad epiſcopum ⁊c. ⁊ quod
ibi no. h. cō. in glo. viij. ⁊ quod no. Inn. ſ. de app. conſtitutus. in
glo. q̄ eſt adminiſtratio ⁊c. ⁊ hoc etiā clare innuit verbū ſequens
exprimant ſed quodammodo videtur nouum quod hic dicit
ſed qualitercunqꝫ ſit periurus hoc periurio vel illo ſufficit ad
repulſionem. ſ. e. c. venerabilem. ſ. de iureiur. querelam. idem

a ¶ Se oppo
nunt. ſl nta
ci poſſunt ſe
opponere.
vide Feli. in
c. ex parte. el
ſ. in. iij. col.
circa fi. extra
de reſcri. vbi
allegat gloſ.
hic ⁊ alia de
quibus per
eum.

b. ¶ Omnia ⁊
ſingula. Ad
de Alexā. in
conſ. cxviij.
in. iij. co. cir
ca fi. i. ij. vol.

in alijs criminibus cum criminoſus ſit repellendus. xxiij. diſ. il-
lud. ⁊ .c. qui epiſcopus. ſed dic hoc habere locum in repellendo
ſi fuerit probatum non tamen ſufficit in propoſito ꝓpter hanc
conſti. que arctat ſingulariter ſpecificare. cū dicat oīa ⁊ ſingula.
que litera clare demonſtrat qḋ non dȝ admitti vagatio. idem di
citur. ff. de iniur. pretor edixit. §. q̄ autē. ſed adhuc facta tali ex-
preſſione in genere locus eſſet vagationi. q꞉ potuit ab initio de
alio periurio vel de alio crimine ſic expreſſo intelligere. nunc ve-
ro de alio. ⁊ multa valent in probando. C. de proba. ſine poſſ. q̄
non valerent in proponendo. vbi vis preſens allegare opȝ. ff. de
rei ven. in rē in princ. ¶ Coram. corā aliquo dr̄ fieri q̄ eo ſciente
⁊ intelligente fit licet non conſentiat. ff. de ver. ſig. coram. ¶ An
perſona: ſcȝ autētica. ⁊ intellige illam perſonā hic appellari au-
tenticā que preeſt iuriſditioni. ⁊ habes hic caſum in quo credit
vni perſone autentice. ad hoc lxxvi. di. in tanta vbi de hoc. ibi vi
deas. in glo. ar. qḋ creditur ⁊c. ⁊ . xviij. di. placuit. in gl. ij. ⁊ . viij.
q. iij. c. j. dicit. H. ou. q̄ hoc cōtingit ꝓpter autoritatem iuriſdi-
tionis cui preeſt ipſa perſona vt q꞉ eſt epūs vel eius offic. vel alia
eccleſiaſtica ſecularis ve perſona hn̄s iuriſdi. vel ſigillum auten-
ticum de iure vel conſuetudine. ꝭ. de fideiuſ. c. ij. ⁊ . c. cum dilect᷒.
lxxiij. di. in noīe. tu dic vt diri. ꝭ. eod. ti. in glo. ꝭ. de fide inſtru. ⁊c.
¶ Super hoc. i. ſuper his que in formam intēdunt obicere vel
perſonam vt predicitur. ¶ Prohibeant. dicunt quidā corā iu-
dice vbi tractantur als non ſtaretur dicto ſuo. ff. de teſti. l. iij. §.
Item diuus: q꞉ non teſtimonijs ſed teſtibus eſt credēdum. ꝭ. de
cleri. excō. tua. alij dicunt ⁊ verius prohibeant. ſ. inſtrō publico
2 vel literis patētibus ſup ap. cōfectis. † nā literis ſigillatis auten
tico ſigillo fides adhibetur q̄ dic vt diri. ꝭ. eo. c. in gloſ. ꝭ. de fide
inſtru. nam tali perſone ſiue pſonis autēticis eſſet graue ire Ro
mam ad teſtificandū ſuper hoc ⁊ ſi tabellio ſiue perſona autēti-
ca de hoc fidē nō faceret nō ſeruatꝛ forma huius conſti. necꝫ mēs
conditoris. vnde dȝ dicere q̄ eo p̄ſīte hec oīa obſeruata fuerunt
que in hac conſti. continētur dȝ ergo tabellio facere mentionem
de preſtatione huius iuramēti. cum requirat hec ꝯſtitutio q̄ co-
ram pſonis preſtetur hoc ſacrm̄. ⁊ ſi in inſtrō inueniatꝛ q̄ appel
lans iurauit ſed nō dicat aliquid de tactu nō ſufficit. ⁊ eſt ratio
q꞉ non teſtificaretur de qualitate iuramenti que neceſſaria eſt in
hoc caſu. ſ. de tactu corporeo. ⁊ ideo peccatur cōtra iſtam conſti.
⁊ ſi dicatur q̄ oīa preſumuntur legitime acta. inſti. de fideiuſ. §.
vlti. C. de ꝯhen. ⁊ cōmit. ſtipu. l. j. ff. de pac. integeri. §. qḋ fere. dic
q̄ illud eſt verū in qualitate intrinſeca que leuius p̄ſumitur vt
ibi: ⁊ . ff. de ver. ob. ſciendū. q̄ extrinſeca que habet probari. ff. de
pub. quecūqꝫ. §. vlti. in qua habet locum qui ſolēnitatem ſubſtā
tialē allegat ipſam ꝓbet. C. de iureiur. l. j. ſic etiā no. h. eō. ꝭ. c. cū
dilectus. in fi. ¶ Corporali notabiliter dicit corporali q꞉ tale iu-
a ramentum *minoris autoritatis eſt q̄ non corporale. C. ſi mi. ſe-
ma. dir. ſi alterius dȝ. n. tangere librum ⁊ cum manu. vt. j. q. vij.
quoties cordis. in aut. coll. ij. iuſiur. q̄ preſ. in princi. ij. q. v. ſi qs
dicens: iuro ſuper hec ſancta dei euangelia per me corporaliter
tacta ⁊c. vnde niſi tangat non valet appellatio cum dicat corpo-
rali niſi fuerit epūs appellans qui non tangit cuius eſt hoc priui
legium ad hoc. xj. q. j. non flagitetur vbi de hoc. C. de epi. ⁊ cleri.
aut. ſed iudex. ff. de pen. ſanctio. ꝭ. de iur. cal. c. vlti. ſed argu. con-
tra. j. q. vij. quoties. ⁊ . ꝭ. de pu. ca. c. j. §. porro. vbi de hoc per Ho
ſti. ſed iſti ſunt caſus ſpeciales. quidam tamen intelligunt qḋ in
hoc caſu epūs dȝ tangere qḋ non credo. ⁊ eſt ratio ſm̄ eos: q꞉ hec
litera generaliter loquitur non diſtinguendo inter hunc vel illū
opponentem. ⁊ facit ad hec: q꞉ priuilegium cōceſſum epīs qḋ nō
habent tangere ſacra eſt corpore iur. clauſum vnde perinde eſt
ac ſi eſſet ius cōe. ⁊ ſic per hanc vltimā conſtit. priori fit preiudi-
cium. ar. ꝭ. c. li. de conſti. lȝ dic hoc eſſe verum in legibus cōibus
non in primo ſpeciali ⁊ ſequenti generali: vt in caſu pre. l. ſcio.
¶ Preſtito ſic. C. ſi mi. ſe ma. di. ſi alterius. in fin. in iuramentis
3 que in iure precipiuntur † vt eſt iuramentum teſtis ⁊ calū. ſemp
eſt iurandum ſuper ſancta dei euangelia. xj. q. iij. non flagitetur
⁊ . ij. q. iiij. c. vlti. ꝭ. de iur. cal. cum in cā. ita qḋ ipſa euangelia tan
gantur vt. iij. q. ix. hortamur. Idem in oibus alijs iuramētis q̄
a iure vel a iudice vel a ptibus ex neceſſitate deferuntur ad hoc
j. q. vij. quot. j. ⁊ . vn. q. v. c. pe. ⁊ . c. omnibus. in fi. de cōſec. diſt. ij.
ego. b. ꝭ. de iureiur. ego in fi. ꝭ. de pur. ca. quot. §. j. ibi ſuper ſan-
cta ⁊c. vbi dicit Inno. no. hic non ſufficere habere coram ſe euā-
gelium. ⁊ idē eſt ſi partes promiſerint aliquid iurare nulla for-
ma diſtincta. ſic etiā no. Inno. ⁊ Hoſti. ꝭ. de iureiur. ⁊ ſi chriſtus
⁊ dic preſtito a ſe. ꝭ. c. is qui. in prin. vel per ꝓcur. ad hoc ſpāliter
conſtitutū. ꝭ. c. ꝓcurator ad hoc. ff. de iureiur. l. iuſiuran. §. procu
rator. ⁊ qḋ leg. ⁊ not. lxiij. diſt. tibi dn̄o. in prin. ⁊ . ꝭ. e. lib. de iura.
calum. nullam. ⁊ no. q̄ licet dicat hec litera corporali preſtito ⁊c.
non tn̄ addit ꝓprio qḋ tamen ponitur. ꝭ. eo. c. §. ſup his ⁊ ſic illa
litera plus ꝯtinere videtꝛ q̄ iſta. ⁊ dic p̄ſtito pure nō alternatiue
ꝭ. eo. ti. is qui. ⁊ cū hec litera dicat p̄ſtito innuit clare q̄ nō ſuffi-

cit qḋ ſe offerat p̄ſtaturū vbi cū eſt opus facto ſola volūtas nō
ſufficit. vt le. ⁊ no. ꝭ. de offi. de. paſtoralis. ꝭ. de eo qui mit. in poſ.
c. j. ⁊ intelligunt quidā qḋ iſtud ſacm̄ dȝ preſtari anteꝗ̄ oppo-
nētes ſiue appellantes diuertant ad extraneos actus ⁊ hoc colli
gunt ex tenore huius decre. ar. ad hoc. ff. de dā. infec. l. qui bona
§. ſi quis. ⁊ in ſcriptura appellationis dȝ contineri de hoc iuro
ar. C. de epā. au. iubemus. ⁊ niſi cum appellāt preſtent hoc ſacra
mentum nō valet appellatio. vnde ſi hodie appellant ⁊ cras iu
rent. nō valet appellatio. ⁊ dicit qḋ papa nicol. ſic diffiniuit. ſic
etiam ſeruat curia. ⁊ hoc plane colligitur ex intentione huius
conſti. cum dicat appellantes omnia ⁊ ſingula exprimāt corpo-
rali p̄ſtito ſacramēto ſcȝ incōtinenti anteꝗ̄ diuertant ad extra-
neos actus. ad hoc. ff. de teſta. heredes palam. §. ſi. C. de teſt. cum
antiqꝫ. ⁊ . l. hac cōſul. ff. de iureiur. l. non erit. in fi. vnde cū iu-
ramentū ſit de ſubſtātia nō debet p̄ſtari ſeparatim. ⁊ hoc ꝓbat
hec litera ſequēs dum dicit. ꝭ. ſic exprimūt ⁊c. nam non dicit ex-
preſſerunt. nec ob. litera ꝑci. §. ibi autenticis q꞉ illa refertꝛ ad li-
teras de quibus p̄miſerat. vel etiā ad inſtrumētū ponitꝛ expoſi-
tiue. q. d. inſtrumentū hȝ fieri coram autentica pſona: ſcȝ tabel-
lione in quo inſtrumēto appellatio cōtinetꝛ als ſequeretꝛ q̄ eſſet
neceſſe fieri appellationem in publico inſtrō nec ſufficeret ſi le-
gerem in ſcedula. ⁊ rogarē iudē fieri inſtrm̄. vel lr̄as autēticas
qḋ truffatoriū eſſet tenere. ſed nūquid iſti iurabunt iterū corā
iudice ad quem appellatū eſt. videtur qḋ nō. C. de iur. cal. autē.
hoc ſacramentū. dicūt quidā qḋ ſi per modum accuſationis im
pugnāt non iurabūt de calū. ſed de veritate dicenda. ꝭ. de iura.
calum. literas: ſed argu. contra. ꝭ. eo. lib. de iuramen. calum. c. j.
§. ſi. ſed illud intelligunt vbi tale iuramentum non preceſſit: vt
hic tu dicere potes qḋ ſi preceſſit ad aliuṁ finem ſed vt formaȝ
reſeruaret non iudicialiter. ⁊ potuit hen. non caluniari. hodie
vero contra. Sed ſi per modū exceptionis dicūt qḋ iurabit ue-
rum. ad hoc. ꝭ. eo. cum dilectus. ⁊ non obſtāte quod ſic iurauit
vt hic dicitur ad hoc inducunt. ar. ff. de dam. infec. qui bona. §.
ſi quis ſtipu. ff. iudi. ſol. cum apud. Sed nūquid iuramentū de
quo hic loquitꝛ preſtabitꝛ in cauſa principali ab eo q ſe opponit
per modū exceptionis nō videtꝛ ſed preſtabitꝛ illud ſcȝ qḋ mali-
tioſe ſe opponat cōtra electum de quo loquitꝛ. ꝭ. e. cum dilectus.
dic qḋ etiā preſtabitꝛ iuramentum de cal. lȝ non ſicut in hoc caſu
ſit in modū accuſationis ſe opponit iurabit de veritate dicēda
ꝭ. eo. oudum. ij. ⁊ ēt de calū. ꝭ. eo. li. de iur. ca. c. j. §. vlti. ¶ Expri-
mūt ſi bene attendatur hoc verbū tēporis cōtinuationē demon
ſtrat. vt diri in glo. pe. nā non dicit expreſſe. ſ. in capitulo vel alī
bi. ſed modo exprimūt. Et no. qḋ in iuramēto non repetit oīa ⁊
ſingula. ſed dicit d̄ſtarat ea que ⁊c. ad hoc. ꝭ. eod. is qui. vbi de
hoc. ¶ Poſſe ꝓbare videtꝛ contra. ꝭ. de ap. interpoſita. vbi ſuffi
cit pbari cām ap. eſſe legitimā. dic q̄ non eſt contra. q꞉ ſi hoc tra
ditur certa forma que debet obſeruari in ap. que fiunt in factis
electionū. ¶ Alioquin. ſ. ſi formā nō obſeruauerūt ſupradictā
⁊ nō exprimendo oīa ⁊ ſingula. ⁊ non iurando modo predicto
⁊ ſic omnia predicta ſunt exacta diligentia obſeruanda. vt oīs
materia dilectionis ⁊ fraudis amputetꝛ. vt. ff. de rei ven. in fun-
do. alias malicia p̄ſumitꝛ. qḋ dic vt dicā. ꝭ. eo. lib. de iur. ca. in ap
pellationis. in glo. hoc iuramentū. Et no. qḋ forma ap. p̄dicte
obſeruari debet etiā in electionib᷒ monialiū. ꝭ. eo. indēnitatib᷒
§. porro. ¶ Adherentes habes ſi. verbū. ꝭ. eo. lib. de re iudi. ad
apoſtolice. ver. nolebat etiā. ⁊ . ꝭ. de poſtu. pre. ad hoc ver. nec vȝ.
⁊ . ꝭ. de accu. olim. no. qḋ opponētes ⁊ eis adherētes pari mō re-
pelluntꝛ. nam qui adheret alicui vnus ſpūs eſt cū eo. ꝭ. de ſum.
tri. damnamus. ⁊ ſic accipitur. xxvi. q. v. nec mirū. in ſi. coheren
tia enī cenſentꝛ ſicut ea quibus coherent. ar. ꝭ. de offi. le. volētes.
ff. de rei ven. que relig. ſicut agentes ⁊ conſentientes pari pena
puniuntꝛ. ij. q. j. votum. ꝭ. de offi. dele. c. j. adherere autē poſſunt
illi quorū intereſt. ⁊ nō alij. ꝭ. eo. ti. cū inter. R. ij. q. vj. nō ſolet.
⁊ hec poſſunt tam tpe ap. quā poſtea. vt hic dicit dū tamē hoc
faciant. ꝭ. tp̄s qḋ appellare potuiſſent qḋ eſt tp̄s decendij. ꝭ. e. li.
de ap. cōcertationi. qḋ dic vt diri. ꝭ. eo. ſtatuimus. in glo. is igi-
tur ⁊c. ⁊ nico. tertius tenuit qḋ adherētes ſeruare debēt ea que
in hac cōſti. cōtinentꝛ vt principalis. alias nō audirentꝛ. ⁊ hoc in
nuit hec litera adherentes ⁊ ſi hoc nō eſſet non precluderetꝛ via
maliciis qḋ intendit iſta cōſtitutio. vnde ſi adherentes nō tene
rentꝛ ſeruare iſtius cōſtitutiōis formā multa poſſent facere ma-
licioſe. ⁊ vna via concederetꝛ qḋ alia ꝓhibetur qḋ eſſe non dȝ. in
fra. c. auaricie ⁊c. ⁊ no. infra de ꝓcur. me. infra. eo. li. de re. iu. cū
quid. ⁊ ſic ſeruatur in curia quāuis quidam aliter dicere conen
tur ⁊ male. ⁊ ſic qs adheſit poſt tp̄us legitimū. lȝ talis adheſio
ei nō ꝓſit ipſi nō obeſt ꝓpter intentionem cū ope ſubſecuto. in
fra de biga. nup. ⁊ ſic eius adheſio tenet quo ad ei᷒ incōmodū.
ar. C. de lib. cā. cum precum. in auten. de his qui ingre. ad ap. §.
illud. eo. v. ¶ Expreſſa ⁊ etiam p̄ſticum iuramentū vt predicitur.
¶ Interdictam ipſo iure. ad hoc infra. eo. qui cōtra. in ſi. ⁊ eſt
ſi. ꝭ. e.

a ¶ Quia tale iuramentum. Adde gloſ. in de. ꝭ. univer. tacta. ⁊ ibi Imol. de her. pen. de ca. in aut. ſed iudex. C. de epi. ⁊ cle. ſcdi. iu. c. fraternitatis. I pe. colū. ⁊ in c. tuis qōni bus. in. iij. col. circa me dū. ⁊ in col. ſeq. extra de teſti.

ſi.ſ.e.li.de ap.cordi.ver.ꝙ ſi appellator.nã ſi ſemel cecidit quis ꝓpter male formatam ap.vlterius admitti non dꝫ ad appellandum ſuper in ea cõtentis vt predicat.ꝛ eſt ſi.ſ.de offi.dele.in literis.ff.de re iudi.iudex ꝛ videas ꝙ dicet.ſ.e.li.de iur.calum.c.ij. in gloſ.hoc iuramentum. Quid ſi quis aliqua ſufficiẽter expreſſit in ap.ſua.ꝛ aliqua minus ſufficiẽter nũqd vꝫ ap.quo ad ſufficiẽter expreſſa ſi als in iurando ꝛ alis ſeruauit formã huius cõſilij.non videt.xij.q.ij.pura.ſ.de offic.dele.cum ſuper.ſed credo contra vt ſatis colligitur ex litera.ſ.proxi.pre.ar.ſ.de preben.dilectus.xij.q.ij.ſi quos de ſeruis.in ſi.ꝛ qꝺ ibi not.ij. q.vj.ſi quis ex pluribus.ſ.de arbi.cum tpe. pena enim nõ eſt vlterius ꝓtrahẽda quã reperiat in excedẽte cõmiſſum.ſ.de his q̃ ſi.a ma.par. ca.queſiuit ad idem.C.de pe.ſancimus.C.de tranſac.ſi ex factis. ꝛ credo cũ per hanc conſti.ſit pena appellãtibus impoſita quãtum ad non ad agendũ ꝙ talis exceptio poteſt opponi ante lit. conte.ſm id qꝺ no.Inno.ſ.e.li.de lit.conte.exceptionis. nã hoc facit.ſ.e.li.de ap.ro.§.ſi vero.ꝛ qꝺ not.Inno.eo.tit.conſtitutus. vbi dicit qꝺ exceptis que tangunt nullitatẽ appellationis poſſunt proponi ante lit.cõte.cõtra agentẽ via appellationis. vt in pre.§.ſi vero.ꝛ.h.cõ.ſ.e.tit.cũ dilectus.in ſi. ¶ Niſi emerſerit.nã

6 que de nouo emergant nouo indigent auxilio.ff.de interro.ac. de etate.§.ex cauſa.ſ.de offic.dele.inſinuante.ſ.de excep.paſtoralis.ſ.de teſti.preſentiũ.iiij.q.iij.ſi quis teſtibus per que iura ſatis patere poteſt intellectus huius litere.ad hoc.ſ.eo. nulli.ff.de ven.inſpi.l.j.in princi.ſ.de iur.cal.ceterum. ¶ Superueniat.vt qꝛ forſan.teſtes qui erant in remotis tpe ap.interpoſite conſtituti ꝛ mortui dicebantur poſtea ſuperuenerunt ſiue redierunt vel aliud conſimile.ar.ſ.de teſti.vltra.ſ.e.li.de excep.pia. nam lꝫ appellans ab initio de his que intendebat opponere certus eſſet. tñ ex quo probationes tũc non habebat tacere debuit quouſqꝫ haberet.ij.q.vij.plerique.ad idẽ.vj.q.ij.c.ij. ¶ Antiqua puta qꝺ tpe ap.electus erat excõicatus vel piurus.aut als criminoſus.ꝛ hoc ignorabat ipſe appellãs. ¶ Noticia.ſic.ſ.e.nulli.ꝛ.c.cupientes.j.R.ſ.de excep.paſtoralis. ¶ Veriſimiliter.hoc ideo dicit qꝛ ſi erant publica vel notoria. non eſſet veriſimile qꝺ appellans ignoraret.xvj.di.ꝙ dicitis.ſ.qui ma.ac.poſ.cum in tua.ad idem xij.q.ij.qui diuinis.in ſi.ꝛ videas qꝺ dicet.ſ.e.li.de elec.in glo.ſ. peccatum. ¶ Ignoranter actũ eſt.ſ.e.li.de cõſti.animarũ.in gl. dic ꝙ nulli ꝛc.ꝛ vim facias.quomodo iſta litera hic ponit copulatiue dicens ꝛ vim ꝛc. ¶ Super huius per propriũ ſic.ſ.e. nulli.ſ.e.li.de reſcrip.ſtatutũ.§.cũ vero.ꝛ no.qꝛ dici per propriũ iuramentũ ꝛc.vñ quero nunqd hoc iuramentũ poterit preſtari p procur.hñtem ſuper hoc ſpãle mandatũ no.hic.H.du.ꝙ ſic.ꝛ vꝫ facere pro eo.ſ.e.ꝓcurator.in ſi.ꝛ.xvij.q.iiij.metuẽtes.ꝛ le.ꝛ no. e.di.optatum.in ſi.ꝛ qꝺ le.ꝛ not.lviij.di.tibi dño.ꝛ.xciiij.di.c.j. in glo.nam ipſe.ꝛ.ſ.eo.lib.de reg.iur.põt.ꝛ.c. qui facit hoc etiã ſic vr̃ poſſe probari.ſi alicui eſt iniunctum ſpãliter poteſt deferri iuramentũ deciſoriũ.ff.de iureiur.iuſiurandũ qꝺ.§.procurator. ar.ad hoc.ſ.eo.lib.de iur.cal.nullam.ſ.eo.lib. de procur. qui ad agendũ.§.vlti.ꝛ ſic ex quo iſtud in ꝓcuratorio cõtineatur iurabit ꝓcurator.ff.de dã.infec.qui bona.§.ſi alieno.ꝛ hoc dicunt qdam curiales eſſe verũ ꝛ ſic ſeruari:qꝛ ſatis eſt propriũ poſtq̃ hꝫ ſpeciale mandatũ.ff.de libe.cau.in ſer.ff.de reli.ꝛ ſump.fu.oſſa. in ſi.ſed cõtra vr̃ quum hec litera dicat clare talẽ ignorantiam eſſe probandam per ꝓpriũ iuramentũ ꝛ facit ad hoc qꝛ iſta vr̃ quedã purgatio cõſcientie.ꝛ ſe purgãs iurat in ꝓpria pſona.ſ.de purga.ca.eo.ti.in ſi.ꝛ.c.quoti.c.j.ꝛ eſt huic ſi.infra qui ma.ac.poſ.

a cũ in tua ꝛ intelligo propriũ iuramentũ.[a] i. ꝓpria manu ꝓſtitũ vt clare loquitur in caſu conſimili vbi opꝫ probari ignorãtiam. ſ.de ſen.excõ.ſi vero aliquis ꝛ eſt his ſimile.C.de teſta.hac cõſul. i.R.ibi ſua manu ꝛc.ꝛ.l.cum antiquitas.§.p.ꝛ vlti.ꝛ.C.de iure deli.ſancimus.§.ſimiliqꝫ modo.ver.ſubſcriptionem ꝛc. ibi manu heredis poſito ꝛc.de hoc etiam dicam.ſ.eo. nulli ibi videas. non ob.pre.decre.ſ.eo.procur.qm̃ non loquitur in hoc caſu vbi debet probari ignorantia vel facultas probãda. ſed loquitur in caſu de quo habetur.ſ.e.c.ver.coram. vbi ſi bene aduertas non ponitur hec clauſula per proprium iuramentũ. ſed dicit tãtum corporali preſtito ſacramento non addito proprio.ꝛ ſic pꝫ qꝺ in hoc caſu plus cõtinetur quã in illo vt etiam ibi dixi. nõ ob. etiã aliqua ꝯria:qꝛ poſſunt intelligi vbi de hoc non exprimitur. vel vbi eſt a iure permiſſum vel vbi non requiritur oĩno pñtia corporal.vt hic.ſicut etiã no.Inno.in caſu cõſimili.ſ.de ſen.excõ.cũ deſideres.lꝫ eius ſñia nõ ſeruet in curia in caſu in quo loquitur ꝛ in alio caſu.de pe.di.j.quem penitet.ꝛ in alio.ij.q.v.preſbyter ſi.ver.digna.ſ.de pur.ca.quot.in ſi.ꝛ.c.conſtitutus.ꝟ. vel qꝺ ꝛc. de teſti.in ſi.ꝛ in alio.j.q.vij.quoti.cordis.de cõ.di.ij.ego.b. hoc autẽ iuramentũ ideo preſtant qꝛ preſumptio eſt cõtra ipſos opponentes.qꝛ de facto electi ſiue poſtulati vel prouiſi a prin. diligenter inquirere debuerunt.viij.q.ij.c.ij. ¶ Illa ſane probantes hoc videas ꝙ dicam.ſ.eodem.ſi forte in gloſſ.qꝺ ſi electio ꝛc.

¶ Perſonam no.verbũ:qꝛ non dr̃ in perſonas ꝛ ſic pꝫ hoc qꝺ pena illius conſti.ſ.e.ſtatuimus. non tangit opponentes cõtra eligentes ſiue poſtulantes ꝙ dic vt ibi dixi in glo.electi ꝛc.

Summarium.

1 ¶ Auaritia ydololatria nuncupatur.
2 Improbus quis dicatur.
3 Nouum quid ſit.
4 Capitulum eccleſie cathedralis vtrum vacante ſede poſſit dare electo alicuius eccleſie licentiam vt adminiſtret.

Auaritie forte iſta conſtitutio ortum habuit ex eo qꝺ no. Inno.ſ.e.bone me.

b ma.in prin.in gloſſ.ſed fingebat ꝛc.de auaro[b] habetur.xlvij.di.ꝛ in.mater.c.bonorum ꝛc.ſicut hi.ꝛ.xvj.q.j.quero.in

1 prin.†vbi auaritia ydololatria nuncupat per que iura apparet ꝙ per hoc vitiũ quis a deo ſeparat ꝛ hinc largitas obuiat.q̃ ſancta in canone appellatur.xvj.q.ij.viſis.ver.diuine ꝛc.cupiditas vero ſeua nuncupatur.ſ.de iude.ita quorundã.in prin. ¶ Ambitionis.ſ.e.quorundam.ꝛ circa iſta videas qꝺ no.ſ. de conſue. ex parte.in glo.qꝺ ſequitur ꝛc. ¶ Improbitas.i.importunitas

2 vel perſeuerantia vnde illud labor † improbus oĩa vincit. ꝛ ſm Iſidorũ improbus dr̃ qui inſtet etiã prohibeti. ſed papias dicit ꝙ improbi ſunt ſcelerati. ¶ Occupantes vitiũ denotat ſic.ſ.e.generali.vbi dicã in gl.in vitiũ ꝛc. ibi videas temeritatẽ id eſt preſumptionẽ violentia. ¶ Nonnulli confirmationẽ legitimã.de hoc dicam.ſ.c.j.qm̃.in glo.not. qꝛ ꝛc. ¶ Vocantur numeri.xij.ꝛ viij.q.j.i ſcripturis.j.R.ſ.e.qualiter.j.q.vj.ſicut is. vbi de hoc. ¶ Ingerere.vitiũ denotat.ſic.ſ.e.li.de re iudi. cum eterni.§.vlt. ibi exponam. ¶ Procurant ſi.in auten.vt nulli iudi.§.j. col.ix. hic ſiebat fraus de contractu ad contractũ ſit autem fraus iuri pluribus modis.vt no.xiij.q.iij.c.plerique.ſ.de priuile. quanto. ff.de leg.contra legem.ꝛ in ſum.Hoſti.de cõtrahen. emp.§.vlt. ꝛ iſtis eſt a iure adminiſtratio interdicta ante confirmationẽ vt dictũ eſt iſtud ius habes.ſ.eo.noſti.c.qualiter.ſ.de preben.cum iam excipere qꝺ hr̃.ſ.e.nulli.in ſi.ꝛ qꝺ leg. ꝛ not.xxiij.di.c.j.in glo.in aliis prelatis ꝛc.ſ.e.indẽnitatibus.§.ſi vero.ꝛ.§.ceterum. ¶ Cum itaqꝫ indulgendũ.vt.ſ.e.proxi.ff. de rei vend. in fundo. ſ.de reſcrip.ꝛ.c.plerique. ¶ Latius ſub.§ eſſet prouiſum per iura antiqua.ſ.e.noſti.ꝛ.c.qualiter. que videretur loqui ꝙ tantũ electus nõ poſſit ſe immiſcere adminiſtrationi. ergo innuere videbant ꝙ alio modo ſe poſſit immiſcere.ar.ad hoc.ff.de adopt. ſi pater.§.ſerui qui duos.ſed hoc remouet iſtud conſiliũ cum.ſ. dicat alio queſito colore.ſimile dicit.ſ.ff.ad mace.l.idem ſi filius als ſed ꝛ iul.ar.C.de dona.l.j.ꝛ.ſ.e.li.de temp. or.eos qui.ff.de inoffi.teſt.hoc colore. ¶ Nullus.hoc ſignũ ſi vniuerſale comprehendit quemcunqꝫ electum ad regimen eccleſie cuiuſcunqꝫ. hoc etiam ſatis demõſtrat.ſ.e.§.in pñ.ꝛ ꝙ ſtatim ſequit. ¶ Dignitatis intelligo cuiuſcunqꝫ ꝛ ſi ſit epalis que dignitas appellat. in auten.de ſanc.epiſ.ſancimus.ꝛ dixi.ſ. eo. lib. de conſue. c.j. ¶ Cõfirmetur ſub. hic inſtallatione ſecuta.als pro nihilo eſſet inuenta.ꝛ hoc plane conſtat.ſ.e.li.de preben.cũ qui.§. vbi dicã: ſed quid ſi ſeruata forma ſolẽnitatis que habetur.ſ.e.c.vlt. a cõfirmatione fuerit appellatũ. nunquid tunc hꝫ locum ꝙ debeat cadere a iure ſibi per elec.queſito ſi app.pen.adminiſtrat.ar.eſt hic ꝙ non.ꝛ.ſ.e.c.lꝫ.§.j.ad idem.ſ.de preben.cũ iam dudũ. que ponit in redargutionẽ ſi adminiſtrauit ante confirmationẽ vel poſt cõfirmationis caſſationẽ.vnde tacite relinquitur adminiſtrationẽ medij tpis inculpabilem fuiſſe ꝛ facit ad hoc qꝛ p confirmationẽ acquirit exercitiũ iuris ſibi queſiti per electionẽ.vt no.xlij.di.quãto.ſed expreſſe videt cõtrariũ.ff.de mu.ꝛ ho.reus §.cũ cõtra quem.in auten.vt nulli iud.§.illos.in ſi.ar. opt.ff.de mi.intra vtile.preterea appellatio ſuſpendit effectũ cõfirmationis.vt no.Inn.ſ.de cauſa poſ.cũ olim.in glo.j.ver. ſecus tñ ꝛc.

b nam per ap.ſoluta ſententia non obtinet firmitatem.vj.q.iiij.c. vlt.ꝛ appellatio omnia ad ſtatum ſuum reducat.ſ.e. conſiderauimus.ad idẽ.ff.de admi.tut.chyrographis.§. vlti. ꝛ hoc forte verum eſt qñ confirmatio facta eſt in iudicio.ꝛ tunc hꝫ vim diffinitiue ſentẽtie.als credo ſecus nam vbi ſummatim cognoſceret.tũc nõ eſt ſñia diffinitiua ſed quoddã factũ. de hac materia no.Inno.ſ.de ap.cõſtitutus.ij.in glo.idem eſt ꝛc.ꝛ glo. ſed queritur ibi videre poteris.ꝛ.ſ.de ma.dilecti.in glo. ad quid ꝛc. in ſi.ꝛ adde ꝙ dixi.ſ.e.ſtatuimus.in gl.idem eſt ꝛc.in ſi. ¶ Nouo.

3 †nouum eſt[c] ꝙ nõ fuit prius.v.q.j.non autẽ. ſ.e.generali.vbi de

c hoc.xviij.q.ij.de monachis.vbi de hoc ad idẽ qꝺ le.ꝛ not.xij.di. c.ij.viij.q.ij.nec nouum.xxiij.q.j.c.j.ꝛ.c.iij.in principio. xxv.q. ij.non tam nouũ vbi de hoc ꝛ.ſ.de iude. conſuluit. ¶ Queſito. nunc ſcꝫ poſt factã elec.ꝛ dic queſito id eſt facto. ¶ Colore ſcꝫ illegitimo ꝛ a iure nõ permiſſo.ſic.ſ.e.cupiẽtes.§.ceterũ. ꝛ adde ꝛ videas qꝺ dicã.ſ.e.c.in glo.ſcꝫ ex commiſſione ꝛc.ꝛ in glo.ſic ꝛc.

a ¶ Et intelligo propriuꝫ iuramentũ. Adde bene facere tex.in c.lꝫ ex quadam.in ver. ꝓprio iuramẽto. de teſti. iũcta doctrina.d.abba. ꝛ aliorũ ibi maxime ſcd.in.ij.co.

b ¶ De auaro.Cõ. auarũ vide multa per Spe. in tit. de inſtru. edit.§. iiij. ver.itẽ ꝙ panis.

c ¶ Nouũ eſt. adde text.in c.athanus. xxiiij. q.iiij. Card.in de. ſi.in prin.de penis.

¶ In ſpiritualibus. vt excõicare abſoluere interdicere peniten
tias iniungere ⁊ ſimilia. xvi. q. ij. interdicimus. ſ. de exceſ. prela.
accedentibus. ¶ Temporalibus vt recipere cenſus ⁊ debita cu
ram colligendorũ fructuũ habere ⁊ cõſimilia. ¶ Per te. q: ge
rere videt qui etiã minimã partẽ de hereditate attingit. ff. de ac
qui. her. l. ſi ſeruũ. §. ſi quis ſeruus. ¶ In totũ. ꝙ eſt in toto quo
ad totũ. idẽ etiã iuris eſt in tpe quo ad partẽ ff. de rei vend. que
de tota. ff. de fur. vulgaris. de pe. di. j. vulgaris. ¶ Gerere in iu
dicio vel extra. ff. de ver. ſigni. ſi verba. ⁊ l. liʒ inter geſta. ff. de mi
nor. pre. ¶ Recipere. de prouẽtibus ſimile dicit. l. in tutore. C. ar
bi. tut. l. vlti. ¶ Immiſcere preſumat ſcʒ ex cõmiſſione ſibi facta
a capitulo. vbi vacat eccleſia cathedralis metropol. propter cau
ſam neceſſitatis vel vtilitatis eccleſie que diſpenſationẽ inducũt
vt. j. q. vij. tali poteſt dare electo licentiã adminiſtrandi. vt patet
ſ. de ſimo. ſicut nobis. ſm Hoſt. vero ⁊ hanc ſententiam tenuit
Jo. de anca. prout ipſe no. in ſum. de elec. §. ſed nũquid electus.
vbi dicit ꝙ electus non confirmatus põt ſine pena adminiſtra
re de licẽtia ſuperioris prelati tanꝗ cuſtos. vt in pre. c. ſicut. ⁊ ſ.
de do. ⁊ contu. cum olim. d. §. vlt. ad hoc facit qð no. Hoſt. ẽ. eo.
cũ dilectus. in verbo in etate. vbi dicit ꝙ tanta põt imminere ne
ceſſitas qð metrapol. electo in epm poteſt cõmittere vſqʒ ad vo
luntatem pape adminiſtrationẽ. vt ar. in pre. c. ſicut. j. R. lx. di.
c. vlt. ⁊. ſ. de eta. ⁊ qua. a multis. facit etiã ad hoc. ꝙ dicit Vinc. ſ.
4 de ma. ⁊ obe. cum olim. vbi patet ꝙ † capitulũ eccleſie cathedra
lis vacante ſede. põt dare electo alicuius eccleſie licentiam vt ad
miniſtret. ⁊ idem no. ſ. ne ſe. va. illa. ſed Jo. ⁊ h. notant in pre. c.
ſicut ꝙ illud obtinet de cõſuetudine illius metropol. vel ſm In
noc. Hoſt. illud fecit tanꝗ patronus eccleſie. ſ. de offi. or. cũ vos.
ſed hoc diuinare videtur. nã ibi nec de conſue. conſtat nec de iu
re patronatus. ꝙ ſi de rebus prelature nihil attingit ſed in preci
piendo in ſedendo in ſplendidius viuendo. ſed ſi prelatũ oſten
dit nunquid offendit hanc cõſti. ſine eius mẽtem põt dici ꝙ hec
l. ſcripta eſt cõtra ingerentes ſe adminiſtrationi rerũ. vnde vlte
rius nõ eſt protrahẽda. ff. qui ⁊ a quibus proſpexit. ff. de pe. in
terpretatiõe. de pe. di. j. §. pene. ſ. de his que ſi. a ma. par. ca. que
ſiuit. ſ. eo. ſtatutũ. preterea omnis ambitio hec non punitur. ſed
illa ſola ꝙ in adminiſtratio. conſiſtit. vnde ſufficit ꝙ pena nõ eſt
ſtatuta. ff. de reli. ⁊ ſum. fu. l. ſi quis. §. diuus marcus. Quid ſi
extrinſecus aliquid ꝙ ad adminiſtrationẽ ſiue dignitatẽ perti
nebat expilauit vel furatus eſt nunqd ex hoc adminiſtraſſe vi
detur nõ videt. qꝛ admiſſum voluntatẽ contrariã declarat. ff. de
acqui. he. ſi quis extrinſecus. ar. cõtra. qꝛ ſuus heres perdit bene
ficiũ abſtinendi ſubripiendo. ſecus in nõ ſuo. ff. de acqui. here. ſi
ſeruũ quis. §. pretor. ⁊. l. ſi extraneus. ⁊ eſt ratio vt ibi no. ¶ Se
cus adminiſtrando quocũqʒ colore. ¶ Queſitum. videas ꝙ no.
lxiij. di. quanto eo nõ ſic. ſ. c. prior. ibi videas. in glo. ſic. ẽ. ⁊c. ⁊ dic
eo ipſo ſcʒ ꝙ ſe adminiſtrationi immiſcuit. tanꝗ procu. vel eco
nomus. ⁊ nõ eo ſolo ꝙ ſe fecit conſtitui procu. vel economũ. ſi ſe
nõ immiſcuit prout hec litera innuit. ẽ. ibi nullus de cetero ⁊c.
ar. ff. ꝙ quiſqʒ iur. l. j. circa ſi. ſ. de cleri. non reſi. relatum. ff. de in
ius voc. ꝗuis. i. ⁊ de his qui no. infa. l. qui antẽ. ⁊ ſi nullum ius
haberent ex electione ⁊ fructus perceperunt tenet ad illos reſti
tuendos. ẽ. c. tit. dudum. ij. ⁊. ſ. de pre. dilecto in ſi. ¶ Priuatos
quicquid circa hoc olim tenuerunt ſapientes credo ꝙ quiſqʒ ele
ctus ſit ipſo iure prelatus quocunqʒ noĩe adminiſtret. ſi ſine au
toritate legitimi ſuperioris adminiſtrat ⁊ talem intelligo violen
tum etiam in ſimplici beneficio vel prebenda ⁊ hodie eſt expreſ
ſum. ſ. e. li. de preben. eum qui. §. j. ibi etiam dicam. excipe tamen
vt dixi. ẽ. e. c. §. nonnulli. in gl. ſimilem autem ⁊c. Sed nunquid
talis ſic priuatus iterum alibi poterit eligi non credo. cũ ſit pri
uatus propter crimen ſuum. vt. ẽ. eo. ſuper eo. ⁊ capi. qualiter. ⁊
c. bone me. ma. ⁊. c. per inquiſitionem:

a ¶ Ratiõ quantum ad hoc. adde ꝙ etiã in alijs eſt magna conformitas inter electionẽ ⁊ poſtulationem vt pulchre per Hoſti. in. c. cum olim. l. ij. co. ibi ꝓ his facit magna cõformitas. extra de ma. ⁊ obe.

b ¶ Et dic hũc menſem. adde Alex. j. in conſi. xlv. in j. col. in ſi. in in. vo. ⁊ Ange. in. §. curſus. i. iiij. co. circa pnc. in ſti. de actio.

Summarium.

1 ¶ Experientia preteritorum inſtituit ad futura.
2 Monachus vtrum poſſit eligi in abbatem alterius monaſterij cum licentia epiſcopi illius dioceſis ex quo epiſcopo non facit obedientiam ſed abbati.

Quam id eſt quantum. Sic po
nit. iij. q. j. nulli. xij. q. j. c. ſi. alr ponit pro valde. xxiij. q. iiij.
ꝙ magnũ. in princi. ¶ Diſpendioſa id eſt damnoſa.
ẽ. e. li. de reſcrip. diſpendia. ſ. de accu. qualiter. ij. in ſi. ¶ Jura. ẽ.
eo. ne pro de. ⁊. c. cum inter vniuer. l. diſt. poſtꝗ. ¶ Experientia.
ꝗ rei veritatẽ demonſtrat ad hoc. l. di. vt conſtitueret. lix. di. c. n.
1 xx. q. ij. monaſterijs. ad hoc. ẽ. c. vbi iuxta prin. ¶ † Et experiẽ
tia preteritorum vos inſtituit ad futura. ſ. de reſti. licet ex quadã
circa prin. in auten. quib. mo. natu. eſſi. ſui. §. illud quoqʒ ad hoc
xxxv. q. v. ſi apud merito ergo appellat eſſicax. Magiſtra. ſic. C.
de no. codi. cõ. l. ex precepto. in. j. col. ¶ Cupiẽtes. omnia quidẽ

legiſlatori in magna ſunt eſſe quemadmodũ optime ſe habeant
in auten. vt hi qui ob. ſe res ha. pro. mi. col. vj. ad idem. ſ. de do.
⁊ contu. ſiniu. ¶ In aliqua eccl. no. quomodo hec litera loquit
indiſ. ad hoc. ſ. de teſta. relatum. in prin. cum concor. ibi poſitis.
⁊. ſ. de cõ. ecc. quoniam. in ſi. ibi videas. Item aduerte ꝙ ratio ꝗ
precedit eſt etiam generalis. ex quo colligitur manifeſte qð hoc
conſi. locum habet in qualibet ecc. cui cura imminet animarum
quidam tñ dicũt ꝙ hoc debet intelligi dũtaxat de eccleſia cathe.
vel regulari. nam hic ſuppletur ꝙ eſt omiſſum in iuribus anti
quis de regularibus eccl. loquentibus. hic etiam liquet ſm eos
ſ. eo. cupientes. §. j. ⁊. §. ceterum. dic vt. ſ. eo. c. in glo. ſic. ſ. eo. li. ⁊c.
alij etiam hoc extendunt ad omnes dignitates que debent con
firmari. vt eſt prepoſitura ⁊ conſimiles que indigent confirma
tione. ſ. de app. conſtitutus. ij. nam in illis eſt eadem ratio. ergo
idem ius. ad hoc. ſ. de conſan. ⁊ affi. tua. in ſi. pro iſtis videtur fa
cere. ẽ. e. c. in prin. vbi dicit ipſarũ vocatio. ſed illam literã intel
lige de prelatis qui ſunt ſponſi. in alijs nõ credo verũ. ꝗ citius.
ſic. ſ. de ſen. ex. de cetero. alr ponitur ꝗ cito. ſ. eo. li. de ſen. exc. eos
hoc intelligo cum quodam ſpatio tpis qð magis poteſt intelle
ctu percipi quã elocutione exprimi. ff. rem rat. ha. l. quo enim. §.
fi. vnde credo ex mente que põt haberi legiſlatoris ꝙ publica
ta electione incõtinenti eligentes ſe debeant preparare ad id qð
ſequitur penſando tps ⁊ conſiderata diſtãtia ſi abſens fuerit ele
ctus ⁊ alijs circunſtantijs. xxix. di. ſciendũ. ⁊ ideo hoc relinquat
boni viri arbitrio. i. iudicis. ſ. de of. dele. de cauſis. ff. de iur. deli.
l. j. ff. de ver. obl. continuus. §. cum ita. ⁊ intellige iudicis. vt dixi
ẽ. e. li. de reſcrip. ſtatutum. in glo. j. nobilibus ⁊c. Commode ſic
ſ. e. li. de ſup. ne. ſi epiſcopus. ſ. e. li. de pre. cum in eccleſijs. ⁊. ſ. eo.
li. de hereti. ſtatuta. §. j. ⁊. ſ. e. cupientes. §. ceterum. vbi ſtatuit mi
co. vt hanc preſentationẽ debeãt facere ipſi electores. ſ. viij. dies
ꝗ cito commode poterunt ꝙ niſi fecerint hi qui erunt in culpa
punientur pena que ibi ponitur. ⁊ licet aliqui dicant ꝙ illa con
ſtitutio cupientes non habeat locum niſi in electionibus eccle
ſiarũ cathed. vel regularium quarũ electionũ confirmationes a ſe.
ap. ſunt petende rõne ſubiectionis immediate vel ap. interiecte
ad eam. Ego tñ credo ꝙ quantum ad preſentationẽ ⁊ penas nõ
preſentãtibus in ea inflictas. ſit intelligenda etiã de alijs electio
nibus aliarum ec. ꝙ ſatis aperte colligitur in prin. ipſius cõſti.
ibi vbi dicit in ſuo robore cum. ſ. ſcripti moderatione tpis ⁊c. ⁊
tamen circa ea que hic continentur non eſſet antiquo iure proui
ſum vtile fuit ꝙ in iſtis nouis iuribus continet. ꝗuis Hoſti. de
hoc ſatis no. in ſum. e. tit. §. quam penam. ver. quid ergo ſi capi
tulum. ⁊ notauerit. ẽ. e. cũ in cunctis. ⁊ ibi de hoc etiam per In
no. ⁊ no. ꝙ dicit commode. ſic. ſ. e. li. de ſen. exc. eos. qꝛ impeditis
non currit tps. ẽ. e. ne pro de. incipient igit currere iſti. viij. dies
poſtꝗ poſſunt preſentare commode ⁊ non ante. ar. ẽ. eo. eis qui
bus. ſ. de cõ. pre. qꝛ diuerſi. C. de an. ex. l. j. in ſi. nam id poſſumus
qð commode poſſumus. xxij. q. ij. faciat. ff. de verb. ſigni. nepos.
¶ Electo preſentare idem in poſtulato. nam eadem eſt ratio in
vtroqʒ. nam ſicut in electione neceſſaria eſt celeris eccleſiarũ ex
a peditio vt hic dicit. ſic in poſtulatione nam quantũ ad hoc[a] vi
dent electio ⁊ poſtulatio pari paſſu ambulare. ſicut innuitur. ſ.
eo. cupiẽtes. §. deniqʒ ibi ⁊ negligentes ſtatuta ibidẽ, ſimilis pe
na percellat. tñ ſi poſtulantes fuerint negligentes in preſentatio
ne facienda punient ea pena qua electores quã penã habes. ſ. e.
cupientes. §. ceterum. Petere conſenſum hic in electo. ſed poſtu
latus non hʒ certum tps ad conſentiendũ. vt dixi. ẽ. e. li. de poſtu.
pre. perpetuo. in glo. adimus. Ipſius vt ſic per mutuũ conſen
ſum eligentiũ ⁊ electi quaſi ſpirituale matrimoniũ ſit contractũ
ẽ. e. cũ inter ca. ¶ Illiũ ſcʒ conſenſum. ¶ Infra menſem ſimilem
temporis dilationem habes. ſ. e. li. de pe. felicis. §. propter hoc. ⁊
in hac dilatione etiã vltimus dies mẽſis computabit. ff. de ſuc.
edic. l. j. §. ſi intra. ⁊ per hoc ꝙ hic dr videt corrigi. vt lit. nõ cõte.
b quoniam. §. ſi vero. ver. ꝙ ſi. ⁊ dic hunc menſem[b] computandũ
ſm ꝙ tunc in kalendario occurrit. ꝙ dic vt dixi. ẽ. e. li. de reſcri. ſi
propter in glo. dʒ hoc. ¶ A tpe ſic. ſ. e. cum ex eo ⁊. c. ſeq. alr po
nitur a die. ẽ. e. ſtatuimus. j. R. in ſi. ⁊ cũ hoc dicat a tpe ⁊c. vide
tur ꝙ dʒ fieri computatio de momento ad momentum. ar. ſ. pe
re. in. ꝙ ad conſul. ⁊ hoc videt expreſſum. ſ. eo. ſi electio. ⁊. c. com
miſſa. §. j. in prin. de hoc dixi. ẽ. e. li. de conſue. cum in tua. in glo.
innuit ⁊c. ⁊ in pre. c. ſtatuimus. in gl. ſi. ſ. e. ⁊c. ibi videas. ¶ Pre
ſentationis ſibi de electione facte. ¶ Tenetur. non notat neceſ
ſitatem qꝛ nemo cogitur creſcere inuitus. lxiij. di. geſta. ad idem
ea. diſt. vbi iſta. vbi de hoc ar. contra. xlj. di. ante oĩa. in ſi. vbi de
hoc. lxj. di. cathinen. iuxta ſi. vbi de hoc etiã no. xxiij. q. iiij. diſpli
cet. in prin. j. q. vj. ſicut. xx. q. j. ſcias ⁊ videas qð leg. ⁊ no. ij. q. vj.
biduum. iuxta prin. ver. appellari ⁊c. Sed ſi conſentire vdit hoc
ſ. menſem facere tenetur ⁊ precibus ⁊ inſtantia deuictus ⁊ plu
ries inuitatus conſentire dʒ ne de ambitione notetur. C. de epiſ.
⁊ cleri. ſi quenꝗ. j. q. vj. ſicut is. viij. q. j. in ſcripturis. ex quibus
iuribus

iuribus colligit ⁊ no. qualiter elect⁹ debeat cōſentire ⁊ not. per
Inno. ē. co. cū in iure. vel dic ꝙ ita elect⁹ pōt conſentire nō ſu-
perbe recuſo. nec ambitioſe cōſentio ⁊ hoc vt non cadat in con-
trarietatē iurtā alle. in pre. c. in ſcripturis. iuxta ſi. et medi⁹. xvj.
q. j. nos autē. Quē. ſ. conſenſum. ¶ Ultra menſem diſtulit negli-
gentiam no. j. cauſam iuſtā ſiue impedimentū excludunt. patet
infra. eo. §. vlti. ⁊ ē. c. §. ne pro defectu. vbi de hoc. ⁊ patet in eo
qḋ le. ⁊ no. lxj. di. bñ nouit. ¶ Ex tunc ergo vſq; ad finē menſis
poterit expectare. nam hic articulus tunc extremum ipſi⁹ men-
ſis ſignificat. ff. de cōdi. ⁊ de. ſi ita. §. ſi ita. de quo dictū eſt. ē. eo.
li. de reſcrip. ſi eo tempore. in glo. facias vim ⁊c. ibi videas. ſed
nunquid interim dignitas talis vacat. ar. ꝙ non. infra. eo. li. de
pre. ſi tibi abſenti. vbi plene dicet. ¶ Eo ipſo. ſic. ē. c. proxi. in ſi.
dic ergo ꝙ per lapſum ipſi⁹ tpis priuatus eſt ſine alia hōis ſen-
tentia. niſi intantū ꝙ ſi elect⁹ vellet ſup hoc contendere. deberet
tunc iudex corā quo agi dꝫ ſua ſententia declarare an ſit priua-
tus vel nō ſic etiā intellige. ē. c. pri. in ſi. ar. ad hoc. C. de apo. l. j.
j. eo. li. de here. cum ſecundū. C. de iure ſiſ. facultas. ⁊ adde ꝙ di-
cet. j. eo. lꝫ. in prin. in gl. ad hui⁹. v. ⁊ no. ¶ Niſi hoc excipere ꝙ
2 dic vt dixi. ē. eo. li. de cōſti. licet in glo. hoc verbū. ¶ †Electe hoc
plane patet cū eo ꝙ proxi. ſequit ꝙ monachus pōt eligi ſic. j. eo.
quorundā. c. ſi religioſus. et. c. nullus. xvj. q. j. ſi quos a clerica-
tu. l ſi. xviij. q. ij. ꝙ ſit. v. ꝙ ſi ⁊. c. abbas. ¶ Propter ſuperioris
ſui. hic gloſat per id ꝙ hʒ. j. c. ſi religioſus. §. j. in ſi. ⁊. c. quorun-
3 dam. §. j. in ſi. ⁊. §. ibi ſe. † ſed pone ꝙ vacāte monaſterio ſancti
proculi monach⁹ illius monaſterij eligit in abbatē monaſterij
ſancti ſtephani eiuſdē ciuitatis. nunquid hon. ep̄s poterit dare
iſti licentiā tranſeundi non videt. cū hic fiat ꝗdam alienatio ad
hoc. j. eo. li. de re. ec. nō ali. dud. preterea ep̄o non facit obediētiā
ſed abbati. xx. q. iij. ſtatuimus. l. eo. ſi religioſus. j. R. ⁊ ob hoc
dicitur ꝙ magis dꝫ obedire abbati ꝗ ep̄o. lviij. di. c. j. ⁊. ij. ⁊ no.
xj. q. iij. qui reſiſtit. ⁊. viij. di. ꝗ cōtra. ad hoc facit qḋ no. xxiij. q.
v. voluit. Et videas qḋ dicetur. j. eo. li. ne cle. vel mo. vt periculo
ſa in verbo ꝓlato. vñ expectet quouſq; hr̄e poſſit licētiam ab eo
qui dare poſſit. nec ſibi interim currit tp̄s vt hic ad hoc habes
ar. pro ⁊ cōtra. in eo qḋ le. ⁊ no. x. q. ij. c. vlti. aliq dicūt ꝙ hoc po
teſt ep̄s cū cōſenſu cōuent⁹. ⁊ hoc ꝓpter neceſſitatem monaſterij
ad ꝙ eligit. ⁊ hoc colligunt ſumpto ar. a cōtrario. pre. c. x. q. ij. c.
vlti. in prin. ad hoc facit qḋ no. Inno. j. de teſta. requiſiſti in gl.
licet multa ⁊c. ꝙ dicere forte nō eſt contra iura. ꝗuis multi ꝯdi-
cāt ad hoc qḋ no. j. e. li. de teſta. religioſus. in glo. imediate. ⁊ ad
hoc hōs op. ar. xviij. q. ij. null⁹. xvj. q. j. q vere lꝫ ſolus papa quo
ad cōpulſionē ſit ſuperior vt dictū eſt. j. c. c. in glo. intelligo ⁊c.
¶ Ex habitatione canonis. vt patet. j. de renunc. poſt trāſla. p-
pe prin. ibi ſuper hoc requiſitio ⁊c. xij. q. j. non dicatis. j. eo ſi re
ligioſus. j. R. ¶ Sedis apo. pōt poni exemplum per id quod
habetur. xvj. q. j. huic etiā. v. precipit vel dic vt quia papa alicui
ꝓhibuit vt electioni de ſe facte nō cōſentiret ſine licentia ſui ſu-
perioris. ¶ Non poſſit vt patet in eo quod le. ⁊ no. xviij. di. c. j. ⁊
xviij. q. ij. quam ſit. j. de ſta. mona. cum ad. §. j. in ſi. de hac mate-
ria not. per Innoc. j. de renun. poſt tranſla. ⁊ Hoſt. ⁊. b. cō. ē. de
poſtula. c. j. ¶ Petere intellige cum effectu. de pe. di. j. §. hec au-
tem verba. cum ſi. ſcꝫ vt proſequatur petitionē. nam qui nō pro-
cedit in petitione non videtur petere ſed petere velle. ff. rem ra-
ba. l. amplius. ar. C. ad ſille. cum ſille. hoc etiam ſatis demōſtrat
verbū ꝙ ſeqnit habere. porro huius licentia obtenta electus ha
bebit menſē integrū qꝛ non currit tp̄s niſi ex quo potuit conſen
tire. C. de an. ex. l. j. §. vlt. j. de cō. pre. qꝛ diuerſi. de ap. ex rōne ⁊. ē.
eo. tit. ne pro defectu. nam iſtud tp̄s eſt vtile. vt. j. ſatis colligitur
ad idem. ff. qñ ac. de pec. eſt an. l. j. §. j. ⁊. j. eo. c. iuxta ſi. ver. ꝙ ſi in-
ſto. ſed quid ſi ſuperior non vult dare licentiam. dicunt oēs com
muniter ꝙ eam dare tenet ⁊ ad hoc per ſuperiorē cogi poterit.
vt no. Uin. j. de voto. per tuas. niſi iuſtā cauſam habuerit dene-
gandi. vt no. j. de renū. ꝙ tranſl. in glo. ⁊ a capitulo ⁊c. vbi etiam
idem no. Gof. ⁊ no. lxj. di. §. ſed aliud. ⁊. lxiij. di. literas. ⁊ iterum
quero quis erit iſte ſuperior. dicūt quidam ꝙ primus. ⁊ huius
ſnie videtur eſſe do. Gof. ſm id quod ipſe no. j. de iure patr. nul
lus. dic ꝙ ſolus papa prout no. Hugo. in pre. c. literas. ſic etiam
tenuit Hoſt. in pre. c. nullus. ⁊ pre. decre. j. de renū. admonet. ſed
iſta in caſu decr. huius non vendicant ſibi locum. vt ſatis pꝫ. j.
in ſeq. litera. ⁊ eſt ratio qꝛ eſt ipſo iure priuatus niſi licentia ha-
beat. vt extra benedic. e. tit. ſi religioſus. preterea hic agimus de
caſu emergente. ad quem nemo cōpelli dꝫ. x. q. ij. precarie. ſecus
vbi alr̄ eſſet aliquod ius queſitū ⁊ ſic loquitur. j. de iure pat. nul
lus. ¶ Studeant id eſt operam dent. ¶ Et habere innuit hec li-
tera ꝙ eligentes talem variare nō poſſunt in hoc caſu. ad hoc. ē.
eo. publicato. ⁊. j. eo. perpetuo. vbi etiam dicam in glo. plane in-
nuit ibi videas. ¶ Alioquin moderando intelligo arbitrio bo
ni viri. vt dixi. ē. c. c. in glo. ſic. j. de ſen. exc. ⁊c. alij intelligunt da-
tis. xx. miliaribus pro quolibet die. ff. ſi quis cautio. l. j. vel dato
tēpore quo cōmuniter ire poſſit ad locū. ff. de ver. ob. cōtinuus.
§. cū ita. ¶ Obtinere. non ergo ſufficit licentiam petere niſi obti
neatur alioquin elapſo huius tp̄e electores poterunt ad aliam
elec. procedere vt hic dicit ⁊ pꝫ dare in lr̄a pri. pre. ibi alioquin
ſi elapſo tp̄e ⁊c. ¶ Ex tunc. ſi tamen obtineat licentia conſentien
di ipſe electus ex tūc hʒ integrū menſem poſtꝗ de hoc fuerit cer-
tificatus ad conſentiendū. nam hoc tp̄s eſt vtile vt hic ſatis colli
gitur. ar. ff. qñ ac. de pec. an. l. j. §. j. ē. eo. ne prode. C. de an. ex. l. j.
¶ Procedendi. j. de iureiu. tantū. c. ſi electio. ¶ Ceterū nō com
mittat ipſe electiones per ſe. ad hoc. ē. e. cum inter. R. ⁊. c. dudū.
j. vnde vides ꝙ electus conteſtat litem. ē. eo. dudū. ij. idem eſt ſi
procu. ad hoc ſpecialiter conſtitutū. ē. de reſcrip. cum dilecta. ff.
de here. inſti. l. poſtulare. nam qui facit per aliū eſt perinde ac ſi
faciat per ſeipſum. j. eo. li. de reg. iu. qui facit. ad hoc qḋ le. ⁊ no.
lxiij. diſt. tibi dño. In illis aūt qui petuntur a papa. ſerua qḋ de
in pre. decre. cupientes electores etiam petere poſſunt confirma
tionem ipſius electi. vt. ē. c. innotuit. iuxta prin. ipſo electo ſcien
te ⁊ ratum habente alr̄ non. vt pꝫ in eo qḋ le. ⁊ no. ē. c. dudum.
ij. in prin. ⁊ honeſtius eſt ꝙ electores petant ipſam confirmatio
nem ⁊ cauſam proſequant qñ duo ſunt electi ⁊ contendunt. ar.
viij. q. j. ſciendū. ⁊ no. Inno. ē. c. cum in iur. circa ſi. not. tñ ꝙ ta-
lis petens confirmationē ſue electionis nō agit nomine eccleſie
ſed ius ſuū proſequitur propriū ⁊ priuatū. ar. ē. e. c. publicato.
ſic etiā no. Inno. ⁊ Hoſt. j. de arbi. ex parte. ¶ Quod ſi impedi-
mento. ē. eo. ne pro defectu vbi de hoc ⁊ dixi. ē. ¶ Uacuet repete
qḋ dixi. ē. eo. in glo. ſic. ē. ⁊c. ⁊ dic vt ibi ⁊ in hoc caſu redibit ele-
ctio ad capitulū. cum non fuerit negligens in eligendo ſed fece-
rit qḋ in ſe fecit. ad hoc. j. e. ſi electio. ſed contra propter negligē-
tiam non petentis irritatur electio ipſo iure vt hic: ⁊ in caſu ne-
gligentie deuoluitur ius eligendi ad proxi. ſuperiorē. ē. c. ne pro
defectu. j. de cō. pre. nulla. ſed hec iura non obſt. qꝛ loquuntur de
negligentia eligendi nos loquimur de negligentia electi. que ca
pitulo imputari non debet. j. c. ſi compromiſſarius.

Summarium.

1 ¶ Sanctio quid dicitur.
2 Electores poſtꝗ in ſcrutinio vota ſua expreſſerunt vtrum va-
leant reſilire.
3 Scrutinium ſi nō eſt concors: ſed alr̄ eſt legitime factum minor
pars variare poteſt ⁊ trahere ſe ad maiorem partem.

PErpetue iſta decre. Dictū habuit
ex eo qḋ not.
Inno. ē. eo. dudum. in glo. lꝫ denuo ⁊c. ver. ⁊ cum di
cant ⁊c. ibi videas. ⁊ dic perpetue. i. generalis. vel. i. ſi
ne prefinitione. C. de diuer. reſcri. ſilio. ff. de excep. do. pure. in ſi.
1 ¶ Sanctionis. xxv. q. ij. ſi quis dogmata. xix. di. c. ij. † ſanctio di-
a citur[a] in genere oīs cōſtitutio principis. vt. C. de no. co. cōpo. §.
quibus. vbi dicit colligentes in vnam ſanctionē ⁊c. ſtricte vero
dr̄ conſtitutio que penam imponit vt hic: ⁊ inſti. de re. di. §. ſan-
cte. ff. de pen. ſanctio. de hoc etiā not. ij. di. in prin. ¶ Oraculo. i.
reſponſo. hoc ideo dr̄ oraculum qꝛ orando aliquando conſtituit
vel conceditur a principe. j. e. li. de ver. ſi. ſicut. vnde conſtitutio-
nes priuilegia ⁊ reſcripta poſſunt appellari oracula. xxv. q. ij. ⁊
ſi legibus. C. ſi contra ius vel vti. pub. ⁊ ſi legibus. C. de le. digna
vox. in ſi. ¶ Declaramus. hoc eſt ſolius principis. xi. q. j. ex his
omnibus. j. de ſent. exc. inter. ⁊ hoc ideo dicit qꝛ de hoc ꝙ in hac
decre. continetur erant diuerſe ſententie magiſtrorū. de hoc no.
Inno. ē. eo. dudum. j. in gloſ. j. iuxta ſi. ⁊ vt hoc clareſcat melius
dic ꝙ reſpicit verbum elegerint qḋ eſt. ē. eo. cum in cunctis. §. de
nci. ſcꝫ vt illud verbum ſignificet rem perfectam id eſt electionē
celebratam cōmuniter ad hoc. ff. ꝙ quiſq; in. l. j. ⁊ eſt ſimilis de-
claratio iure antiqui. C. de bo. que li. nō ſine. C. ſi aduerſus ven.
b l. j. in auten. ſacramenta. ¶ Scienter[b]. ſi. j. de cleri. ex. mi. ſi cele-
brat. j. R. ſed ſecus ſi ignoranter. ē. eo. innotuit. circa fin. ff. loc. ſi
ignorans. ⁊ no. ꝙ inquiſitione de eligendo facienda debent ele-
ctores eſſe multū ſoliciti. viij. q. ij. dilectiſſimus. in ſi. nam inqui
rendū eſt de vita ipſius ⁊ ſciētia anteꝗ eligatur. lxj. di. c. ij. in pre.
ē. eo. cum terra. vbi de hoc ſatis per Hoſt. hinc eſt qḋ ſi allegant
ignorantiā eam probare debent. vt in pre. c. innotuit. vbi de hoc
etiam ſatis per. h. cō. ¶ Electionibus. i. ſcrutiniis electionum.
¶ Nominantes ⁊ conſenſum prebentes. vt ſequit ⁊. j. c. proxi. ⁊
hoc videas qḋ no. lxiij. di. quāto. in glo. ex hoc loco. ver. ſed que-
ritur vtrum ⁊c. ⁊. ē. de poſtu. bone. j. in ſin. ¶ Indignum vt qꝛ
defectū patitur in ordinibus vel morū grauitate ſcientia vel eta
te vel ſimilibus ꝙ dic vt leg. ⁊ no. ē. c. cū in cunctis ⁊ ad declara-
tionē huius litere vide omnino qḋ not. lxiij. di. valentinianus.
in gloſſ. j. ad vos ⁊c. ¶ Suffragiū id eſt conſenſum in ſcrutinio
electionis datum. ſic habes. ē. eod. vbi. §. ſi vero vbi etiam dixi.
¶ In ſcrutinio id eſt inquiſitione non in electis facta ſic etiā ſu-
mitur. ē. c. qꝛ propter ⁊. c. in electionib⁹. ⁊. c. publicato. ⁊. j. c. pr.

a ¶ Sanctio dicit. Adde ſcd. in. c. j. in j. col. de conſti. vbi de verbo ſanctio. Decretuz opuſculū ſtatutū ⁊ ſimilibus.

b ¶ Scienter. Adde ꝙ eligere idignū i dubio preſumitur hoc facere ſcienter ſm bart. in. l. ſi patronus. ff. de cōſir. tu. ⁊ ſcd. in. c. cū olim in. ij. col. v. qñ autē. de teſti.

alias etiam habet ſignificationes illud verbum ꝙ dic vt not. ſ. de capel. mo. c. ij. in prinic. ¶ Adeo id eſt in tantũ. In eo ſuffragio ſiue voto in electione dato cũ dicit ego talis talem volo ⁊ eligo in paſtorẽ noſtre bone eccleſie ſcias tñ ꝙ quondã fuit opi. ꝙ exprimens in ſcrutinio votũ ſuum non dꝫ dicere eligo ⁊ eſt ratio ne videanť tot electiões quot ſunt numero eligẽtes. vt. §. eo. in Señ. ſed ſine dubio vt ex eadem decr. colligiť. ibi ne vel idem repeti videatur ⁊c. ⁊ §. eo. publicato. vbi hi qui conſenſerunt in ſcrutinio electores vocantur anteꝗ̃ fiat electio in cõi bene poteſt dicere eligo. vt dictum eſt. ⁊ videas qꝺ dicitur per goſ. in ſum. eo. ti. §. ſed nunquid. Perſtiterint. i. perſeueraverint. ¶ Cõmunis electio. ſupra eo. in gene. ſ. eo. ſicut cum per formam. ſ. eo. li. de regu. iur. cum ab vno. ¶ Subſequatur plane innuit hec litera qꝺ
2 poſtꝗ̃ electores in ſcrutinio vota ſua expreſſerunt. † valeant reſilire ad hoc. xxviij. di. de ſyracuſane. vbi de hoc. ⁊ lxiij. di. quanto vbi de hoc. Sed contra. §. e. publicato. dic illam decre. debere intelligi ſm Vin. ⁊ Inno. ⁊ ſequaces quando ſcrutinium eſt legitime factum ⁊ ex votis receptis apparet alicui nominato ius acquiſitum. ſi autem ſecus eſſet poſſet iterum ad ſcrutiniũ vel ad compromiſſum procedere. ſm Innoc. ⁊ ſic intelligo hanc decre.
3 vnde ſi ſcrutinium non eſt † concors ſed alꝭ eſt legitime factum minor pars variare poteſt ⁊ trahere ſe ad maiorem partem ⁊ nõ eſt variatio: qꝛ ille aſſumendus eſt in quem maior pars ⁊ ſanior conſentit. §. eo. qꝛ propter ⁊ duci poſſunt diſcordantes ad cõcordiam. §. de poſtul. bone. ſm Vinc. ¶ Priuanť ipſo iure per illã conſti. §. eo. cum in cunctis. §. clerici ⁊ poſtꝗ̃ ita ſtatuitur in votis ꝙ non priuantur electione. multo fortius hoc non extendiť ad beneficia qꝛ non priuantur nominantes ſed eligentes. vt in pre. §. clerici vt hic ⁊ qua ratione excuſanť ab iſta pena. ⁊ ab illa. ſed nunquid aliquis iſtorum poterit eligi dici poteſt ꝙ nõ impediente peccato mortali pro hoc facit. §. eo. cum in cunctis. §. j. ibi qui vita ⁊c. §. de poſtul. pre. c. j. §. nos igitur. per que iura dicebat Hoſt. ꝙ criminoſus ineligibilis erat ⁊ facit ad hoc qꝺ leg. ⁊ not. §. e. innotuit. §. quis. ⁊ e. congregato. ar. contra. viij. q. j. in ſcripturis. vbi de hoc vbi ſatis dixi ſi placet ibi videas. ⁊ ꝙ dicetur. ſ. e. li. de ſen. ex. decernimus in glo. ſed contra. §. e. ⁊c. ¶ Contra conſcientiam ⁊ ſic edificãt ad gehennã. ſ. de reſti. ſpo. literas ⁊ ſic peccant. ſ. de preſcr. quoniam anime. xxviij. q. j. in prin. ⁊. §. ex his itaqꝫ. ⁊ grauiter peccant. vt pꝫ. lxj. di. miramur. ¶ Diuinam vindictam forſan etiam in hoc ſeculo. ad hoc. xxij. q. iiij. incommutabilis. vij. q. j. c. ij. xj. q. iij. epiſcopi. ſ. viij. q. j. ſciſcitaris. vbi de hoc. ⁊ habes ſ. verbunt. C. de ſum. tri. l. j. in ſi. ¶ Modꝰ hoc erit arbitrariũ. cum hoc non determinetur. ſ. de offi. dele. de cauſis. in ſi. ad hoc. ff. de iure delib. l. j. ¶ Qualitas. nam acrius punict eum qui ſcienter nominat indignum patenter ⁊ eccleſie pernitioſum. quam qui ignoranter ⁊ occultum indignum. ſ. de homi. ſicut dignum. ſ. de ſen. excom. cum voluntate. in prin. arg. ff. de penis. reſpiciendum. §. relinquunt.

a ¶ Propriũ ꝙ eſt. Adde Archi. in c. ſtatutum. in col. antepe. §. de reſcri. co. lib.

Summarium.

1 ¶ Prelatus magis deberet velle proſperari moribus quam verbis.

NVlli. In ſcrutinio nominauerit. ſic. §. c. priori. ⁊ dic nominauerit. ⁊ votum ſuũ in eũ emiſerit. Et no. ꝙ aliqñ fit nominatio ſolẽnis. vt cũ duo vel tres excellentiores qui ſunt in eccleſia nominanť pape. vt de eoꝝ altero prouideat. lxxv. di. c. j. ⁊ ex tali nominatione ius queriť. xix. q. vij. contra ſanctorũ. ⁊ no. lxiij. di. quanto. in glo. ex hoc loco. ver. ſed ſi per ⁊c. de hoc etiã le. ⁊ no. cõiter p doc. §. de poſtul. pre. bone. j. ¶ Subſecuta ex illis conſenſibus. ⁊ hoc ideo dicit ꝙ ante electionẽ poſſet variare. vt. §. c. priori. ¶ Preſtitit qñ in ſcrutinio non nominauit eum: qꝛ forte nõ erat preſens tpe electionis. ſed poſtea rediens conſenſit in eũ eligibilẽ. ⁊ habes ſ. ſ. de his q̃ ſi. a pre. cum vos. ⁊. §. e. ꝙ ſicut. ¶ Conſenſum. iſte conſenſus nil adijcit numero. §. c. eccleſia noſtra. ij. ſed Goſ. ⁊ Hoſt. contra. ⁊ dicunt ꝙ illud eſt partis allegatio ꝙ prius dr verius eſt. vt dicam. ſ. e. indẽnitatibus. §. ſi aũt. ¶ Illum obijciẽdo in perſonam. ¶ Item credo ꝙ nõ poterit illum impugnare obijciendo in formã electionis ar. litere ſeq. ff. de adop. poſt mortem. ſed ar. contra. C. ne de te. defun. l. ꝙ cõſtitutũ ex cauſis id eſt vitijs ſiue defectibus. ¶ Poſtea id eſt poſt electionẽ ſiue conſenſum. ¶ Emergentibus. ⁊ ſic q̃ de nouo emergunt nouo indigẽt auxilio. ff. de inter. ac. de etate. §. ex cauſa. ſ. de of. dele. vel inſinuãte. ⁊ habes ſ. §. e. vt circa. §. niſi aliquid. vbi dixi de hoc. ¶ Impugnãte. viij. q. ij. dilectiſſimi. ſ. e. li. de re. iu. ꝙ ſemel. iij. q. iij. offerantur. cum ſi. Modorum. ſic. ff. de cõfir. tu. in confirmãdo. in ſi. ¶ Grauitas morũ requiriť in prelato. §. eo. cũ in cunctis. xxiij.
1 di. qui epꝭ. in prin. xj. q. iij. illa prepoſitorũ. ⁊ prelatus † dꝫ velle proſperari moribus non verbis. xcix. di. c. vlt. ⁊ indecorus moribus non dꝫ pallio decorari. c. di. cõtra morem. ¶ Vitij. vt quia

b ¶ Zelus cõſiſtit in animo. Adde Jo. andr. in c. ij. ſ. de reg. c. li. ⁊ Alberic. plene in dictionario ſuo. in verſi. zelus.

adulter erat vel luxurioſus. ¶ Defectus vt qꝛ eſt illegitimus. ſ. de pur. ca. accedens. in ſi. vel qꝛ eſt in minoribꝰ ordinibus vel aliquod cõſimile. §. e. cum in cunctis. ¶ Veriſimili. ſic. §. c. vt circa. vbi dixi. ¶ Ignorantia. veriſimuli. ¶ Faciat ſcꝫ ei corã quo queſtio ventilatur. iiij. q. iij. ſepe. ⁊. l. eos. ſ. de probo. ex literis. ⁊ not. ſ. de off. dele. prudentiã. in glo. quid ſit ⁊c. ¶ De huius proprio iuramento ſi. §. e. li. de reſcrip. ſtatutum. §. cum vero. iuxta ſi. §. e. vt circa. §. ſuper huius. ⁊ habes op. ſimile. ſ. eo. li. de preben. preſenti. §. j. in ſi. ibi domus ꝓpria. ⁊. c. ſi motu. ⁊. c. ſi pluribꝰ. ⁊ hoc exponebat Jo. de eccl. hoc nõ eſt per aliũ. ad hoc facit. ſ. de offi. dele. ſuper qꝺ. §. intentionis. ibi per ſeipſum ⁊c. ⁊ hoc qꝛ dicit proprio qꝛ videť perſonam iurantis contingere. nõ alterius vt manifeſte colligitur. ſ. de ſen. exc. vniuerſitatis ⁊c. ꝙ de his. in ſi. xij. q. ij. cũ redemptor. in fin. ſ. de in inte. re. ex literis. ad hoc. ſ. de teſta. tua. in pñ. ⁊. ſ. e. li. de hereti. quicũqꝫ. ver. nec abſolutionis ⁊c. vbi eſt expreſſum. ad idẽ. ſ. c. ij. de of. or. vt litigantes. ſ. c. cupientes. §. ad hoc. §. ⁊ qũ. in prin. ſ. eo. li. de cen. romana. in prin. ⁊ facit op. ſ. de ap. cũ parati. in ſi. ibi videas. ⁊ ꝙ iſta ſit bona expoſitio ſatis probať qꝛ cum dicat proprio ⁊c. non eſt a verbi ſignificatione recedendũ nec a verbis ſtatuti. ff. de exerci. l. j. §. ſi is qui. ff. de le. iij. non alter. in prin. qꝛ debemus vti verbis ad id ad qꝺ ſunt inſtituta. vt le. ⁊ no. xxij. q. ij. is autem. j. R. nam recurrendum eſt ad communẽ verbi intelligentiam ⁊ illa dꝫ retineri. ſ. de ſpon. ex literis. in ſi. ⁊. ſ. de cele. miſ. in quadam. §. ceterum. ibi de hoc videas in glo. ſic. §. ⁊c. Item facit qꝛ verba ſtatuti debẽt virtutem propriã operari. vt ſatis pꝫ. ſ. de tranſla. inter. ver. nec qꝺ ſ. de deci. ad audi. in ſi. ⁊ leg. ⁊ no. viij. di. ſi conſuetudinẽ. ⁊. xxxj. di. omnino. xxvj. q. j. ꝙ ſi. in prin. ⁊. ſ. de diuor. gaudemus. ver. ⁊ ſcriptura. ibi non dixit tres ⁊c. ⁊ de cõ. di. iiij. ſi quis ſacerdos. C. de cad. tol. l. j. §. ſi autem. ad idem. ff. de le. ſi qñ. in prin. C. de pona. l. vlt. at ſi poſſet in hoc caſu per alium iurare. fruſtra hic ⁊ in ſimilibus adijceretur hec dictio proprio ꝙ eſſe non dꝫ. vt dictuꝫ eſt. §. e. li. de reſcrip. ſi propter. in gloſ. ſic habes hic ꝙ verba ⁊c.
a Sed ad huius declarationẽ ſcias illud eſſe propriũ ꝙ eſtᵃ porro priuatũ ſeparatũ a cõmunitate. vnde propriũ priuatũ ſuũ ſic ſumitur. ij. q. vij. bidnũ. ver. palam. xij. q. j. res eccleſie. x. di. quoniã idem in princi. xxvj. di. cũ ad verũ ibi actibus proprꝭ ⁊c. x. q. ij. precarie. ij. R. in ſi. ⁊. ver. decreuit etiam cum ſi. Et not. ꝙ aliqñ in textu iure non ponitur hec dictio proprio ſed ponitur ſimpliciter iuramento. vt. §. e. qꝛ propter. §. illud autẽ. ſ. de teſti. preſentiũ. de excep. paſtoralis. ponitur aliter vt pꝫ. ſ. de teſt. vltra in autem. e. tit. §. qꝛ vero. ſ. de his que vi me. cauſa ſi. ſuper eo. aliquando aliter. vt. j. q. vij. quoſ. cordis. in auten. iuſiuran. ꝙ preſ. ⁊c. in prin. ⁊ adde qꝺ dixi in pre. c. vt circa. in ſi. in glo. ſic. ſ. ⁊c.

Summarium.

1 ¶ Canonicus ſi eſt maiori excommunicatione nodatus ⁊ intereſt electioni nunquid propter hoc vitiatur electio.

SI quando. Sic. C. vnde vi. ſi qñ. ¶ Celebratis vno contextu. §. eo. congregato anteꝗ̃ diuertãt eligẽtes ad extraneos actus. nam q̃ incontinenti fiunt ineſſe videntur. §. e. officii. ff. ſi cer. pet. lecta. ſi autẽ fiant ex interuallo dic vt no. §. c. auditis in glo. no. ꝙ inueniri in computatione facta ſuper hoc ſcꝫ numeri ad numerũ. ¶ Electores ſub. maxime. nam idem cõtra electũ vt pꝫ. ſ. priori. vbi dicit meriti ⁊ in ſi. ¶ Sic id eſt in numero duplo maiori ⁊ no. ꝙ hic determinať qꝺ olim dubiũ erat ſcꝫ quis numerus dicať multum excedere aliũ. nam ſuper hoc fuit olim contẽtio inter doc. vt pꝫ in eo qꝺ no. lxiij. di. §. vlti. in glo. ſuper iſta. §. eo. eccleſia. ij. ſ. de teſti. in noſtra ⁊ no. Inno. §. eo. dudum. ¶ Ad extenuationẽ id eſt debilitationeꝫ. nã extenuatio voti eſt qñ tale quid obijciť ꝙ non annullat votũ penitus ſed reddit minoris autoritatis annullatio dr qñ votum redditur nullũ ⁊ de
b hoc habeť. ſ. e. e. in ſi. ¶ Zeli. dicas ꝙ zelus conſiſtit in animoᵇ. vt ſine carnali amore eligant: ſed ſm meritũ vite perſone eligende. q. j. ergo. §. vt ec. be. vt noſtrũ. zelus autem ſciri nõ poteſt niſi preſumptiue per actus exteriores per quos apprehendimus interiorem affectum. ad hoc inſti. de re. di. §. gallinarũ. cum ſi. ⁊ ſi bene aduertas vtilis admodũ fuit hec cõſtitutio. nam ante eam paſſim proponebať cõtra eligẽtes ad extenuationẽ coꝝ que hic dicunť vt. §. e. ſtatuimus. ¶ Merito. §. eo. in Señ. nam circa iſta fit collatio. vt no. §. e. qꝛ ꝓpter in gloſ. vt ſciatur. ¶ Autoritatis in quibus conſiſtat autoritas habeť. §. c. dudũ. j. ⁊. ſ. de teſtib. in noſtra. ¶ Ipſorũ eligentiũ qui ſunt in numero duarũ partiuꝫ. ¶ Ab eis qui ſunt i numero tertie partis. ¶ Opponẽdi. ſ. poſt electionẽ ⁊ ſic loquitur hic vt patet. §. eod. c. in prin. nã ante hoc nõ prohibet. vnde dic qꝺ lꝫ nõ poſſit obijci de ꝓmiſſis qñ pars alteriꝰ eſt duplo maior vt hic dicit. nõ tñ ſequiť qꝺ nõ ſit collatio faciẽda. dic igiť collationẽ zeli faciendã etiã ſi facta eſſet in cõcordia. §. eo. tit. quia propter. ⁊. c. cũ poſt. ⁊. e. cumana iuxta ſi. ibi, q̃

poſt publicationẽ

poſt publicationẽ ⁊c. vnde dixit Inn. ꝙ in omni elec. collatio eſt neceſſaria. vnde ſi vnus ſolus eſt electus in cõcordia tñ de neceſſitate facienda eſt collatio non numeri qꝛ de illo patet ſed zeli et meriti. ⁊ hoc ipſe no. ẜ. eo. in gen̄. in glo. collatio in omni ⁊c. in prin. ⁊ in fi. ⁊ iſta collatio dicet idẽ conferentiũ plerũqꝫ inter ſe de ſciẽtia ⁊ meriti electi ⁊ qualiter oẽs conuenerunt. ⁊ quo zelo cõſenſerunt in eũ quib' preambulis ſequat electio ⁊ hoc teneas quãuis aliqui cõtradicãt ſi tñ eſſet facta in diſcordia faciẽda eſt collatio numeri ꝙtumcũqꝫ altera pars excedat verũ ſi in multũ excedat preferẽ numerus autoritati partis alterius. ⁊ ſic loquit ẜ. c. dudũ. i. vnde ante electionẽ fit collatio poſt electionẽ autem nõ eſt locus oppoſitioni quo ad partẽ zeli meriti ⁊ autoritatis. ⁊ alia pars ſit duplo maior numero vt hic dicit ratio autẽ quare ſit faciẽda collatio. põt eſſe qꝛ per collationẽ põt quis reſipiſcere ⁊ recipere ſi male conſenſit in ſcrutinio. ẜ. c. perpetue. ar. ff. de arb. ſi in tres cũ. l. ſe. j. eo. li. de reg. iur. in malis. ⁊ adde hic ꝫple ne videas qđ no. Hoſ. in pre. c. qꝛ propter. in glo. ꝗ triplex eſt ⁊c. ⁊ in glo. ergo non oẽs. ⁊ qđ no. in ſpec. eo. ti. §. j. ver. publicatione ⁊c. ¶ Inter oẽs habes hic qđ numerus duplo maior preſu-
a matur autoritati ⁊ preſumitur zelus melior[a] ſi autẽ numerus eſt maior non tamẽ in duplo eſt hic arg. a cõtrario ſenſu ꝙ numerus nõ preferẽ ſed dic vt no. ẜ. eo. eccleſia noſtra. ij. in gloſ. ex hac decre. ⁊c. ¶ Votũ. i. vocem vel ſuffragium preſtitũ in ſcrutinio ſiue electione. ¶ Illius electoris. ¶ Ipſo iure. i. ſine alio hominis auxilio ſiue adminiculo ſi. ẜ. eo. li. de reſcript. ipſo iure puta quantum ad electionem excommunicationẽ. j. de procu. conſulti. hominis ſiue ab homine factam ſuſpenſionẽ. ẜ. eo. cum inter. R. de conſue. cum dilectus. vbi de hoc ⁊ adde ꝙ de hoc dicam. j. eo. quorundam. §. circa. in glo. ſic. j. eo. ⁊c. vel ſi facto ſue prebende renunciauit ſiue voto. j. eo. li. de big. altercationis. lxxxiij. di. quicquid vel alſ matrimonium cõtraxit vel factus eſt miles vel ioculator vt de hoc not. j. de cle. non reſi. clericos. vel ſi verbo renunciet. vj. q. j. ꝙ periculoſum. vel ſi eſt electoribus electio interdicta. ẜ. eo. cis hec eadẽ poſſunt dici de electo. ⁊ tũc ipſo iure nõ tenet electio vt ſi dicit excõicatus. ẜ. eo. venerabilis vel ſuſpẽſus vel interdictus vt in pre. c. cũ dilectus. vel ſi nõ ſit ſufficiẽtis etatis vel ordinis vel legitimus. ⁊ ſimilia. ẜ. eo. cum in cunctis. facit ad finẽ illius cõſti. j. de ap. cõſtitutis. ⁊ ꝓpe fi. ſed cõtra videtur
1 facere. j. c. indẽnitatib'. §. ſane. Quid ſi vnus† canonicus eſt maiori excõicatione nodatus. ⁊ intereſt electioni nũquid ꝓpter hoc vitiatur electio dicunt quidã ꝙ ſic ſi alij cõicarent eidẽ ſcienter alſ nõ ad hoc inducũt. j. de re iudi. ad probandũ. ⁊ etiã ad hoc allegãt qđ le. ⁊ no. ix. q. j. non in hominem. ⁊ dicunt tenendũ qđ ibi no. ⁊ ſententia que ibi ponitur per Io. fuit lau. Tu dic ꝙ ſi tales eligunt de gremio eccleſie non valet electio. qñ ſcienter cõicauerit. nã talis electus eſt tũc minori ligatus que cõtrahit per participationẽ. j. de excep. a nobis. xj. q. iij. cum excõicato. cũ ſi. ⁊ hoc repellitur a paſſione ⁊ non ab actione. j. de cle. ex. mi. ſi celebrat nõ ob. pre. decre. ad probandũ qꝛ ibi iudice loquitur qui in iudicando non vtitur iure ſuo: ſed delegato preterea iudex iudicando. ⁊ teſtis teſtificando proſequit officium publicũ a quo repellitur quilibet criminoſus. ⁊ ſic loquitur. j. de teſti. ſuper eo. ſecus in canonico qui vtitur iure ſuo. ẜ. e. qđ ſicut. cum ſi. qui etiã ꝓpter crimen non repellitur ab eligendo. ẜ. eo. perpetuo. ar. ad hoc. iiij. q. vj. omnib'. vnde in delegatis iudicibus vel arbitris nõ valet ſententia ſi vnus talis ſit qđ iudicare vel arbitrari non poſſit qꝛ oẽs loco vnius intelligunẽ. qđ dic vt no. j. de offi. deleg. prudentiã. in glo. ad hãc queſtionem. ⁊ ideo niſi illa clauſula qđ ſi non omnes ⁊c. ſit poſita in reſcripto nõ valet ſentẽtia. j. de of. dele. vno dele. ſed in electione quilibet vtitur iure ſuo hinc eſt ꝙ non eſt nulla electio papa contempto. ẜ. eo. qđ ſicut. ſed iſtis obſtare videẽ. ẜ. eo. illa. dic vt ibi no. vel dic qđ cauſa queritur electio vero excõicatorum facta cũ excõicatis non valuit fuit iſta qꝛ excõicati nõ poſſent per ſe eligere ſiue cũ excõicatis eligere voluerũt vnũ tñ ex eis eligere intendebãt ac ſi ius haberent ꝙ eſſe nõ poteſt. j. de of. dele. cũ ſuper. ⁊ ſic intellexit ibi Inno. ⁊ ſm hoc bene dixit ibi papa: qꝛ talem defectum ſupplebat de plenitudine poteſtatis. ⁊ hoc teneas etiam ſi diuerſos eligant non excommunicati. ⁊ excõicati. ⁊ hoc predicta ratione qꝛ coeligere videnẽ licet diuerſos eligant. ar. ff. de reg. iu. duo ex tri. ff. de arbi. ſi in tres. ⁊ l. ſeq. ſm Inno.

Summarium.

1 ¶ Acta que dicantur.

Quamuis. Conſtitutio olim fuit in titu. de elec. ⁊ incipiebat dilecti filij ſꝫ hodie quo ad verba eſt remota. vt. ẜ. eo. li. in prin. §. vlti. ¶ Cauſas principales. ¶ Exortas in proceſſu cauſe vt emergentes ⁊ incidentes in cauſis predictis. arg. iij. di. deniqꝫ. ⁊ ſic no. ꝙ idẽ iuris eſt in principali ⁊ in eo qđ ex eo oritur ar. ẜ. de conſti. tranſlato. ¶ Maioribus cauſis. xvij. di. huic ſedi. et no. xij. di. preceptis. j. de of. le. qđ tranſl. de exceſ. pre. ſicut. ⁊ de his etiam eſt datio coadiutoris epiſcopi. j. e. li. de cle. egro. c. j. in prin. ¶ Annumeratis hoc dixit motus ex verbis poſitis. j. de ap. vt debitus. in fi. ⁊ ex eo qđ ibi Inn. Tu dic qđ in illa litera hoc nõ dicit nam qđ ibi dicitur saluis cõſti. ⁊c. fuit quedam proteſtatio quã papa ibi facit de iure ſuo ad cautelã ne quis credat ꝙ illud qđ ibi ſtatuitur locum habeat in caſibus ſe. apo. reſeruatis. et eſt ſi. ix. q. iij. ſaluo. j. de ſup. neg. prela. licet. nã maiores cauſe abſqꝫ aliqua appellatione ⁊ cauſe expreſſione ad ſe. ap. ſunt deferende xvij. di. huic ſedi. cũ ſi. de hoc articulo etiã no. Inno. ⁊ Ho. ẜ. eo. ſtatuimus. ¶ Examẽ. ſic. j. de of. le. licet. ij. q. iiij. c. lator. iuxta fi. iij. q. ix. decernimus in fi. j. eo. cupiẽtes iuxta prin. ꝟſi. hac gñali. ¶ Extra iudiciũ maxime vt patet. j. §. pri. ¶ Electionib'. ſ. epiſcoporũ. idẽ videẽ de electionibus abbatũ. ad hoc. j. eo. ſi poſtꝙ. ¶ Maioribus vt eſt dignitas metropolita. archiepalis primatie primarchatus. xxj. di. cleros. ⁊ dicit. G. du. qđ etiã in inferioribus dignitatibus ſeruatur qđ hic dicitur. j. de ap. vt debitus.
b ⁊. c. cordi. eo. li. ¶ Expreſſa cauſa idẽ ſi nullã exprimeret[b] cauſaꝫ qꝛ nullã ⁊ inutile equipolleret. lv. di. c. j. ⁊. j. de trãſla. inter. ff. qđ cuiuſqꝫ vni. l. j. §. vlti. ⁊ cũ eadẽ ſit ratio in nõ expreſſa ꝗ eſt in fruſtratoria erit idẽ ius. ẜ. de ꝯſti. tranſla. manifeſte no. verbũ nam demonſtrat ꝙ in dubio cauſam deferet appellatio ad curiã. ar. j. de ap. dilecti. nam dubia fruſtratoria ap. eſt admittenda ſicut occultus peccator. de cõ. di. ij. non ꝓhibeat. ⁊ no. ij. q. vj. ad ro. ſꝫ nõ manifeſte friuola. vt. j. eo. li. de ap. cũ appellationibus. in prin. ⁊ ſm hoc ꝙ hic dicit intellige qđ prius notauerat. B. cõ. ẜ. e. ſtatuimus. in verbo appellari. §. qđ aũt diri cãm ⁊c. ¶ Friuola puta ne ꝓcedatur ad elec. precibus regis non expectatis vt dicit in pre. decre. dilecti. vel qꝛ electus non eſt magiſter in theologia vel in decretis: qꝛ competens ſcientia toleratur. ẜ. eo. cum nobis. vel nobilis genere. j. de pre. venerabilis. ⁊ conſimilia. ¶ Deuoluaẽ ratio eſt qꝛ talis ap. non debet admitti. j. de ap. vt debitus. poterit ergo alius ordi. ꝓcedere ac ſi non fuiſſet appellatũ. ad hoc. j. de ap. ſolicitu. ⁊ cum in hoc. c. papa titum reprobet appellationes premiſſas non intelligiẽ remouere decre. Alex. ſiue id qđ in ea continetur. ſ. qđ in talibus elec. negotium ad ſe. ap. per ap. deuoluatur niſi qñ euidenter apparet fruſtratoria ap. igiẽ in aliis app. remanet mens ipſius. ⁊ hoc demonſtrat litera ſequens. ad idẽ. j. eo. ſi poſtꝙ ar. ẜ. eo. li. in proe. in fi. ſed nõ videẽ integre ꝓuiſum diuine eccleſiarũ vacationi. nã ſatis bene erat alicui fingere ꝓbabilem cauſam ⁊ appellare ſic confirmatio differeẽ imo ſi fuit ſubſecuta nõ tenebit ſm id qđ habetur. j. eo. ſi poſtꝙ põt dici ꝙ de hac ſua malitia talis punietur appellans ad hoc. ff. de re. iu. ſi longius. j. de pen. calũ. ad hoc etiam facit qđ not. Inn. j. de re. iur. de cetero. ⁊ ꝙuis ꝙ durum lex ita ſcripta eſt ſicut. j. ſequitur vt in pre. c. ſi poſtꝙ. item non intelligitur remouere ſi quis alſ velit electionem impugnare ex cauſa legitima per ſimplicẽ querelam. ¶ Sed cũ in iudicio qđ finitur per ſententiã. ff. de re. iu. l. j. ad hoc. xx. di. in prin. iij. q. viij. c. j. iuxta fi. cum ſi. nã poſtꝙ facta eſt diſcuſſio nõ eſt iudicium. j. de ver. ſig. forus. §. j. ergo hic loquitur ante diffinitiuam. ¶ Inſcriptis. j. eo. li. de app. cordi. ¶ Cauſa probabilis ſic. j. eo. ſi poſtꝙ. i. R. cauſa probabilis ſeu legitima pro eodem ſupponunt vt ſatis patet. j. eo. li. de ap. romana. §. cũ autem. in fi. ſic etiam cauſa iniuſta ⁊ minus legitima vt. eo. c. §. qđ ſi obiciaẽ. aliquãdo tñ dicitur cauſa minus rationabilis vt. e. c. §. fi. dicit Inno. cauſam ꝓbabilẽ dñis iuſtã veriſimilem dñis que a iure approbatur. ⁊ que de iure obtinet. ⁊ hoc no. j. de ap. bone. in glo. ꝓbabilem. in prin. ⁊ no. de hoc per. h. j. de ap. vt debitus. in glo. colligitur euidenter ⁊c. ⁊ ſatis not. ij. q. vj. ad ro. in glo. ergo fruſtratoria. ibi videas. ¶ Differanẽ. et ſic ſeruatur in hac ap. ſicut in aliis que interponuntur ex forma illius conſti. ẜ. eo. ſtatuimus. nam ꝙ hic dicitur generale eſt ⁊ cõe in aliis ap. que in iudicio interponuntur. j. de ap. vt debitus. et c. cauſam que. in fi. j. eo. li. eo. ti. cordi. ſed cum a diffi. ſentẽtia appellatur nõ eſt neceſſe cauſaꝫ exprimi. vt ibi probaẽ ſm. G. dur. ⁊. d. Io. car. ꝙuis grat. notet hic ꝙ per iſtã cõſti. inducitur illud ſpeciale ꝙ in diffi. teneaẽ exprimere iuſtam cauſam cum hec litera precedens indiſtincte loquatur ꝙ in diſ. credo falſum cũ hec decre. nõ loquaẽ in hoc caſu vt predixi ⁊ cum iuriũ correctio ſit vitanda. j. eo. cũ expediat. in prin. ad hoc. ẜ. eo. eccleſia noſtra. ij. C. de inoffi. teſt. ſi qñ cum ſi. ¶ Ceterũ caſibus cũ eſt appellatum in iudicio vel extra. ¶ Partibus ſm quoſdã idem ſi parti appellanti placet ab appel. recedere ne iuſte penitudinis humanitas amputetur. ij. q. vj. §. ſi vero is. ⁊ in. l. que ibi ſequitur. ſi quis li. ad hoc. j. de offi. dele. gratũ. j. de ap. de priore. de hoc dicam. j. eo. li. de do. ⁊ contu. cũ qui in gl. expreſſe ⁊c. ibi videas ſed qđ hic diciẽ intelligendũ puto qñ ſuper ap. certificatus eſt iudex vel ad-
c uerſarius. nam poſtea ſolus appellans[c] nõ poſſet renũciare inuito aduerſario cum hec litera dicat in plurali partibus ⁊ non

a ¶ Et preſumitur zel' melior. Adde feli. in c. cũ oẽs. i. xij. co. ꝟ. prim' caſus extra de conſti.

b ¶ Idem ſi nullã exprimeret. Ad hoc ꝙ paria ſint nullã exprimere cãꝫ ⁊ exprimere friuolã. adde gl. in. l. j. in princi. in glo. magna in ꝟſ. hactenus. et ibi not. Bald. ff. de oper. no. nunc. ⁊ Iaſo. in. j. quoties. in fi. ff. qui ſatiſ. cog.

c ¶ Solũ poſtea ſolus appellãs. adde Bar. in. l. ſi libellos. C. de ap. cũ concord. adducitur p Alex. i ꝯſil. xxxvi. in. viſo themate. in fin. colũ. iij. iij. volu.

parti.preterea pars aduerſa citata tūc eſt. ⁊ hic extirpatur opi. h.cō.quā poſuit.ē.co.ſtatuimus.in gl.vlti.ibi videas.quantū ad ea que hic poſſunt dici ⁊ queri. ¶ Prauitate.i.vitio ſimonie ſed canonice pōt ab iſta ap.recedi.vt.ſ.eo.ſi poſtq̄.i.R. ¶ Prefate ſedi.ſ.apoſtolice.i.apoſtolico cōſpectui:vt.ſ.ſequitur.in fi. ſ.eo.cupientes.iuxta prin.ver.hac generali.⁊c.ibi coram nobis. vbi de hoc.hoc etiam ſatis denotat dictio prox.ſequens preſentare.⁊.ſ.e.prouida.i.reſpon.nam talia coram eo habent proponi non cathedre in qua ſedet preſentari. ¶ Preſentare ergo nō poſt ea ad hoc.ē.de poſtul.bone.§.nec nocebat.ſ.de offi.leg.lȝ.et hoc quia tunc ad ipſius pape pertinet officium examinare negotium.ē.eo.cum nobis olim.c.nihil.⁊.c.cum dilecti.ſ.de trāſ. c.vlt.preſertim ſi crimina vel defectus obijciuntur ſiue exprimūtur,in app.xxiiii.q.iii.ecce.ſ.de collu.dete.crimina.⁊ hoc qđ hic dicitur intellige in ap.interpoſitis in talibus cauſis.nā in alijs ſecus,in quibus appellās mutat libellos.⁊ poteſt reducere cauſam ad primum iudicē anteq̄ ſit alij cognitio delegata.ſ.de ap.interpoſita ſenſu.§.ii.de offi.dele.paſtoralis.§.preterea.C.de appel.eos in prin.a cōtrario ſenſu.⁊ eſt ratio in hoc caſu quam.ē.pri.tetigi hic forte fallit in caſu.ſ.eo.li.de ap.cū appellationibꝰ. ¶ Inferiores ceſſante.i.poſtq̄ appellatio ceſſaret vt puta qꝛ ei renunciatum eſt a partibus vt premiſit vel dic ceſſante.i.ſi app.non fuiſſet interpoſita ſed per modum act.vel except.fuiſſet electio impugnata qui modi no.ē.eo.dudum.ij.⁊c.vt circa.ſ.c.li.de ap.concertationi. ¶ In hoc.i.in renunciatione appellatiōis ¶ Prauitas.i.q.i.ſunt nonnulli.quid ſi electus fouens iuſtam cauſam dat pecuniam appellanti vt ſic ceſſet ab app.⁊ redimat iſto modo ſuam vexationem de hac materia no.i.q.i.nullus epiſcopus gra.ij.q.iij.queſitum.⁊.c.altare.ſ.de ſimo.dilectus. Ego credo hic intercedere ſimoniacā prauitatem.ſcđm id qđ no.xvi.q.vij.decimas quas ⁊ no.Inno.ſ.de ſimo.ad aures.ibi videas. ¶ Ancea olī.i.anteq̄ pcedat ad aliquid ſuper ipſa ele.vel cā.⁊ eſt ſi.huic litere.xl.di.ante omnia.⁊.ſ.e.proxi.ſ.c.li.de ap.non ſolum competentem circa hoc debet conſiderari locorū diſtantia. ⁊ perſonarum ⁊ negotij qualitas ſm id qđ le.⁊ no.ſ.de ap.cum ſit.ij.R.⁊ poſt hunc terminū pꝰuis peremptorium expectabitur abſens per.xx.dies.ſm id qđ habetur.ē.e.ſtatuimus.ſ.eo.cupiētes.ad hoc.ſ.de do.cum dilectus.ver.expectantibus ⁊c.vbi Ho. videtur iſtud approbare per pre.decre.ſtatuimus.⁊ ſic etiam no. hoc G.dur.⁊ garȝ.ſed contra iſtis ab homine terminus peremptorius aſſignatur.vnde non videtur qđ vltra debeant expectari. ad hoc.ſ.de ap.ſepe.ver.ita vȝ.⁊.ſ.eo.li.eo.ti.legitima.in fi.⁊ ſi bene aduertas ſententia ſupradicta eſt contra iſtum tex.cum dicat in quo ⁊c.ergo vlterius expectari non debet non ob.ſm hoc pre.ver.expectantibus:qꝛ factum recitat ipſius pape qui potuit gratiam facere in expectando.⁊ licet equū ſit vt expectet non tamen eſt neceſſarium vt patet in eo qđ le.⁊ no.ſ.de offi.dele.conſuluit.ver.ſi durat ⁊c.ibi poteris expectare non enim dicit debebis:ſed dicit poteris imo lapſo termino peremptorio aſſignato in illa decre.cum dilecti.poterit papa de iure procedere eo amplius nō expectato vt ibi patet dum dicit ex tunc in negotio ⁊c. ad idem.ſ.de inter.re.cum ex literis.in fi.ſ.de ap.perſonas ibi ex tunc ⁊c.c.reprehenſibilis.§.ſi vero.ibi tunc epō ⁊c.⁊.c.legitima. in fi.ſm hec etiam non obſtant pre.decr.ſtatuimus ⁊ cupientes. quia loquuntur in citatione iuris.⁊ mitius agitur cum.l.q̄ cū eius miniſtro.ar.ff.de arbi.celſus.preterea ibi ponit tex.qui dicunt expectari per.xx.dies qđ non eſt hic imo dicit in quo.ſ.termino.⁊c.ſ.eo.prouida.ſ.R.in fi.ergo nihil adijcias in hoc caſu.ad hoc.ij.q.v.cōſuluiſti.ſ.de deci.ad audiē.in fi.cum ſi.cum iſti ſint caſus diuerſi non aduerſi.nam in hoc caſu propter prauitatem cōmiſſam ſtrictius voluit papa partes limitare quam in decre.
1 antedictis. ¶ [a] Actis ſic.ſ.eo.cupientes.§.i.acta dicuntur oīaa que in cauſa aguntur.ſ.de proba.quoniā cōtra.ff.de re.iu.acta. ⁊ eſt verbū generale.ff.de ver.ſig.labeo.⁊ ita ſumitur.C.de edē.ſ.ap.etiā appellantur geſta.ſ.de re.iu.cum inter vos.iuxta fin. ff.de offi.preſi.illicitas.§.i.C.de re.iu.geſta.aliquando appellantur documenta vt in pre.decre.quoniā.in fi.⁊ in cōcor.ſ.pri.gl.allega. ¶ Munimenta ſic.ſ.de his que ſi.a pre.quanto.ſ.eo.li. de ap.cordi.⁊ dic.i.inſtrumētis ⁊ alijs probationibus ſic dictis qꝛ cauſam muniunt.ij.q.viij.ſciant ⁊ ſic appellatione inſtrumētorum poſſunt cōtineri.ff.de fi.inſtru.l.i.⁊.ſ.de teſti.quo puenit i.aliquando dicunt documēta.ij.q.vij.c.plerūq.xxij.q.ij.ſi qs. C.de edē.aut.ſi quis in aliquo.ſ.de re.ec.nō alie.ſi quis preſbyterorū.de pba.quoniā.in fi.ideo ſic dicuntur qꝛ docent iudicē qd ⁊ quantum facit ad cauſam vt ibi ſatis patet. ¶ Repreſentet qđ permiſſum eſt iudices aliquādo omittebant cōtra tales emanauit cōſtitutio.ſ.eo.puida.⁊ hec ſub.q̄ ſi hoc nō inuenit ipſi iudices pcedant ad confirmationē vel infirmationē perinde ac ſi appellatum nō eſſet nam nō appellare vel appellare.⁊ ap.renūciare paria ſunt.ar.ſ.de offi.dele.gratum.C.de ap.l.ij.

a ¶ Acta dicuntur oīa. Adde gl.in l.illud.in v. actor. C.de ſac.ſanc ec. Pau.de ca.ſ l.ij.C.vt lit.pen. Alex.ſ in.l.ij.ſ fin. C.de edē.fe li.in.c.qm̄ 3 l.iiij.col. contra de pba.

b ¶ Tamen euidens eſt. Adde feli.ſ ea.ex pte el ij.in iiij.co. in pn.et de of.deleg.qd aūt ſit notoriam et qd manifeſtuȝ vide Jo.fa.plene in pe. inſti.in.ij.⁊ iij.col.

Summarium.

1 ¶ Euidens quid dicitur.

2 Si quis eligitur in epiſcopum ⁊ petit ſue electionis confirmationem ⁊ opponitur quod non eſt de legitimo matrimonio natus cui incumbit onus probandi.

Si forte. Habes conſimilem locutionem.ſ.de renun.niſi cum iuxta ſi.prin.ibi q̄ ſi forſan.ff.de offic.preſi.ſi forte. ¶ Obijciūtur vt puta obijcitur homicidium ⁊ alia grauamina que repellunt que requirūt plenā pbationē.ij.q.viij.ſciant cuncti.xxv.q.vlti.c.vlti.inter illa q̄ opponunt.obijcitur etiā euidens ſcientie defectus qui etiā repellit vt.xxxviij.di.per totū ⁊ maxime.c.que ipſis ⁊.c.ſe.ē.eo.cū in cunctis.ſ.de eta.⁊ qua.q̄uis. ¶ Promouendo forte per puiſionē ſiue collationē ſiue per ſolennē nominationē de qua dixi.ē.c.nulli.in pn.quidā autem ex hoc verbo q̄ eſt generale ⁊.ſ.eo.ab eo.dixerūt q̄ hic ſtatuitur locū habere ſiue crimē ſeu defectus opponatur ante confirmationē ſiue poſt ſiue ante cōſecrationē.xxiij.di.illud. ¶ Dignitate que dicat dignitas ſatis dixi.ē.eo.li.de cōſue.c.i.⁊ ſubaudiunt hec quidam maxime qꝛ eadem eſt ratio in omnibꝰ beneficijs que eſt etiam in dignitatibus.ſ.vt fiat expeditio cita ⁊ velox.ergo idem ius eſſe debet.ē.de conſti.trāſlato.ff.ad.l.aquil.illud.⁊ pro hac opi.facit qđ dixi.ē.eo.ſtatuimus.in gl.canonias vocat ⁊c.alij nō recedunt ab innocētia huius verbi.⁊ non extendūt tum hoc nō ſit iure cautū ad hoc.ſ.de deci.ad audiē.ij.q.v.cōſuluiſti.xxvi.di.c.ij.xxxi.diſt.omnino.ver.inde.xxxi.q.i.c.ſi.in prin.⁊ pro iſtorum ſentētia facit q̄ dixi.ē.eo.ſtatuimus.in glo.ſuper hoc verbo ⁊c. ⁊ in gl.idē eſt ⁊ ſi.⁊ hoc forte verius eſt ſic.ſ.eo.ab eo.in princ.et ſ.eo.li.de ver.ſig.c.ij. ¶ Euidentem de euidēti vide.ff.ad exhi.l.iij.§.ibidē.ff.de cōtrahen.emp.ea que.ff.de edil.edi.querit.§.vlti.ff.qui ſatiſ.cog.ſi vero.§.i.⁊ habes ſi.ſ.eo.li.de offi.or.⁊.ordinarij.§.ceterū ibi euidēter.ſ.e.li.de reg.non ſolū.ver.id aut euidenter.ſ.eo.li.de ſta.mona.periculoſo.ſ.R.ver.niſi forte.tñ euidens eſt [b] iſtud propter qđ ſemper palam eſt ⁊ ſemper apparet

1 dens † eſt ...

b ar.ff.de contrahen.emp.ea que infra de accu.euidentia.ſ.q.ſ.vt euidenter.in prin.qđ enim in euidenti eſt nulla tergiuerſatione celari pōt.ſ.de coha.cleri.⁊ mu.c.vlti.ſ.eo.lib.de offi.or.ordinarij.§.ceterū ⁊ dic euidentē.⁊ euidenter notoriū ſiue manifeſtū ſic ſ.e.ab eo.⁊.c.nemo.ad idē.ſ.e.li.de except.pia.§.prouiſio ibi de hoc.nam euidens ⁊ manifeſtū videntur eſſe ſynonima ar.ſ.de ver.ſig.cū olim in fi.⁊ vim facias in hoc verbo.nam vt hec conſtitutio locum habeat oportet qđ opponens in ſua oppoſitiōe dicat impedimentū qđ opponit eſſe euidens ſiue manifeſtū.vt hic patet cum hec conſtitutio repellat tantū opponentem euidentē defectum.⁊ in eius probatione deficientem ſic.ſ.eo.ab eo.⁊.ſ.c.li.de ver.ſig.conſtitutionē.vel dicas ſynonima vt ſi dicatur promouendus eſt omnino illiteratus.ſ.de eta.⁊ qua.q̄uis de renun.ſi cum pri.§.pro defectu.xxxvi.di.c.i.⁊.i.q.vij.§.pietatis.nā tunc idem eſt ac ſi diceretur euidens ſcientie defectus.cum idē ſit ſenſus verborum.ff.de cōdi.⁊ demon.nominatim.C.de teſta.quoniam ⁊ ſecūdum hoc expone euidentem.i.cuius pbatio euidēs facilis ⁊ prompta eſt vȝ per examinationē ⁊ inſpectionē ar.ff.de cōtrahen.emp.hec venditio.§.huius ⁊ ſicut prerogatiua meritorū poteſt eſſe euidēs vt.i.q.vij.tali ita ⁊ defectuū impedimentum ad hoc.ſ.eo.li.de re iud.ad apoſtolice.§.⁊ vt ver.de hereſi.⁊ ſ.de eta.⁊ qua.quamuis.⁊ ſic ſm hoc reſpondetur ad id qđ queri cōſueuit.ſ.quomodo pōt dici defectus ſciētie euidēs vel manifeſtus.nam certū dicitur dupliciter.aut qꝛ ex ſe apparet qd quale quantū aut nomine pprio aut alia demonſtratione.ff.ſi certū pe.certū dicitur etiā certū eſſe promiſſum dū promittitur vinuȝ q̄ eſt in dolio q̄ ex apertione dolij poteſt fieri certū.ff.de ver.ob.vbi antē.§.ſed qui vinum ſic iure compellitur homo loqui vt ſciatur quid eſt in ore cordis ſui reconditū:qꝛ ibi ſciētia reconditur.C.de teſt.omnium.ſunt ergo paria q̄ aliquid ſit certum vel leuiter poſſit fieri certum ar.ff.de dam.inſec.l.damni.§.ſabi.C.de adulte.quamuis.ſ.ff.de re.iur.ait pre.§.i.⁊ faciunt iſta ad id qđ fuit dubitatum.ſ.ſi promouendus dicatur caſtratus in caſu in quo promoueri non poſſet vt patet.lv.di c.iij.iiij.v.⁊.vi.in pn. ⁊ videtur q̄ talis defectus dicatur eſſe euidens cū per inſpectionē de facili conſtare poſſit.ad hoc.xxvij.q.i.nec aliqua.ff.ſi.reg.ſi irruptione.ſ.de preſer.qꝛ iudicante.de fri.⁊ ma.fraternitatis. ppe prin.⁊ in pre.c.q̄uis.ſed ſi plures defectus euidentes quis opponat ⁊ in primo deficiat quando prius venit in diſcuſſione in iudicio opponens appellet a proſecutione aliorū vt hic.⁊ ſic intelligo.iij.q.x.c.i.vbi dicit prius egerint.nam ibi debet exponi.i.diſſenſerit in iudicio illud em̄ capitulū intelligi dȝ ſm verū intellectū quādo ſimul pponunt plura crimina ꝯ reū ſed prius de vno illorum diſcutitur in iudicio.⁊ deficit opponēs in probatione eius.⁊ tunc non admittetur ad alia vt ibi ad idem.ff.de accuſa.

acca.ſi cui.§.ñſdem.C.qui acca.nõ poſ.l.j.ꝛ hoc etiã tangit glo.
ca.q.in ſum.ꝛ hoc ſatis dicitur ex.§.vlti.ca.q.in ſi.ipſi⁹.§.ꝛ ab
hoc intellectu non diſcedas:ſed ſi ſimul pluriũ defectuũ euidẽ
tium fiat examinatio locũ hꝫ hoc concil.cum eadẽ ſit ratio.ergo
idem ius ad hoc facit pre.decre.cõſtitutionẽ.ꝛ adde ꝙ dixi.ſ.e.
ſtatuimus.§.qui vero.in glo.ſiue ſit ꝛc.ꝛ.ſ.dixi.¶Sciẽtie repel
lit.vnde dictũ repuliſti ſcientiã ꝛ ego te repellam.xxxviij.di.obs
ꝛ talis defectus non palam apparet imo neceſſe eſt illum p exa
minationẽ oſtẽdi ad hoc.viij.q.ij.dilectiſſimi.C.de aduo.diuer.
iu.l.nemini.ſ.de eta.ꝛ qua.ꝗuis.ſaltem debet inquiri de his ꝗ
iure preſumitur.ſ.eo.cum in cunctis.xxxviij.diſt.que ipſis.cum
ſi.ſ.eo.licet ca.nam preſens concil.requirit ꝓbationem exami
nis in defectus euidentia vt ibi patet ſed ſi opponens non dicit
ꝙ nihil ſcit ꝓmouendus:ſed dicit ꝙ non ſufficienter ſcit ꝗuis
cõtrarium reperiatur non excludetur ab aliis oppoſitis:qꝛ pe
ne reſtringuntur ꝛ non laxantur de pe.di.j.§.penũ.ff.de pe.in
terpretatiõe.ſ.e.ſtatuti.¶Perſone in mẽbris vt qꝛ ſit leproſus
qui repellitur a cõſortio aliorũ.ſ.de cleri.egro.de rectoribus.et
c.tua nos.ꝛ no.vij.q.j.in prin.vel obiicit defectus de quo habe
tur.vij.q.ij.c.vlti.ꝛ le.ꝛ no.xxxiij.di.cõtter.vel ꝙ ſit paraliticus
vel hꝫ manus tremulas.ita ꝙ nõ poſſet frangere eucharistiam
ꝛ ſimilia:vt.ſ.eo.li.de ver.ſig.cõſtitutionẽ.vbi iſta cõſtitutio de
2 claratur ibi videas.¶†Defectum quid ſi electo^a in epm ꝛ petẽti
a ſue elec.confirmationẽ opponitur ꝙ non eſt de legitimo matri
monio natus cui incũbit onus ꝓbandi ꝛ videtur ꝙ ei qui obiicit
vt.ſ.eo.dudũ.ſi.c.ſtatuimus.ꝛ.c.vt circa.in quibus dicitur qꝺ
obiiciens defectũ illum ꝓbare debet põt dici ꝙ hoc caſu oppo
nens ꝙ aſſerit ꝓbare tenetur idem ſi petatur electionis caſſatio
ꝛ hec ſo.põt colligi ex eo qꝺ no.Inn.ſ.de do.ꝛ cõtu.cũ olim.d.
ꝛ.ſ.de accu.ſuper his quidam tamẽ vt Io.de ecſe.dixerũt ꝙ pe
tens cõfirmationem dꝫ ꝓbare ſe legitimũ parte altera hoc negã
te niſi ipſe ſit in quaſi poſ.legitime filiationis.C.de proba.neqꝫ
ꝛ.l.nõ nudis.ff.de ꝓba.quidẽ.ſ.qui nihil.ſine le.lator.non ob.
ſm eos iura prius inducta qꝛ qꝺ ibi dicitur verum eſt in his ꝗ
aſſerit nõ in his que negat.Itẽ non ob.ꝙ dicitur qꝺ in except.
reus actor efficitur.ꝛ ideo ꝓbare debet except.ſuã quoniã fallit
in excep.ꝓpoſita negatiue vt no.ff.de ꝓba.in exceptionib⁹.ꝛ ad
de qꝺ dixi.ſ.eo.li.de reſcrip.ſi eo tpe.in glo.ꝓpter etatis.Item
quid ſi ei non opponitur ꝙ eſt euidenter ſimplex,in adminiſtra
tione ꝛ ita repellendus vt.xxxix.di.c.j.lxxxiij.di.epõrum.vel eſt
bigamus vel eſt irregularis.vel vſurarius.dic ꝙ ſolẽnis proba
tio in his ꝛ ſimilibus eſt neceſſaria.ad hoc.xlvij.diſt.de petro.ꝛ
dixi.ſ.eo.c.in prin.nam ſepe quoqꝫ in falſo crimine nominatur
ij.q.j.multi.vnde intellige ꝙ hic dicit de patenti defectu perſo
ne in mẽbris vt prediri.¶Opponi.qñ quis appellat.ſ.e.vt cir
ca ſm.G.dur.alii intelligũt etiã ſine ap.cũ de ea nõ fiat hic men
tio.ꝛ hoc credo verius cũ hec litera indiſtincte loquatur ad hoc
xxxj.di.c.vlti.in prin.nam ſm perſonam ſententiã decre.iſta re
ſtringentur ad caſum quãdo fuit appellatũ dũtaxat ꝛ ſic nõ ha
beret locum cum quis alter ſe opponit qꝺ indiſtincte falſum re
puto cum nõ inuenias hic aliquid ꝙ demonſtret iſtã decre.cir
ca aliquã ſpecialitatem reſtringi:ſed ſemper generali verbo vti
tur vt hic patet.ſ.in pn.ꝛ.ſ.etiam ſequitur oppoſitorũ.¶In
diſcuſſione.i.examinatione.¶Obſeruandũ not.hic ordinẽ ne
ceſſario obſeruandũ.ad hoc.xliij.diſ.c.j.in ſi.vbi de hoc.ſ.de re
ſcri.cũ dilecta.vbi de hoc.xxiiij.q.j.alienus.lxiij.di.metropolita
no.ſꝫ dic ꝙ hoc ideo ſtatuitur ne quis ſit facilis ad opponendũ
crimina vel defectus aut citiſſime vel velociter ꝓuidcatur eccle
ſijs.nã ante iſtã conſti.in cauſis frequenter opponebatur ꝙ illi
qui impugnabãt alicuius elec.vel poſtulationẽ ſeu prouiſionẽ.
opponendo crimina vel defectus erant in euidenti calũ.ꝛ ideo
debebant repelli a ꝓductione oppoſitorũ electores vero ecõtra
dicebant cum obiecta parati eſſent oſtendere per ꝓbationes effi
caces.ꝛ ſic talis alteratio ꝓcelabat cauſas electionũ vltra debi
tum nec iſta conſtitutio remouet certum ordinem ſtatuendo.et
no.ꝙ dicit hec litera incommutabiliter per qꝺ patet qꝺ lꝫ pars
non petat fieri huius diſcuſſionem oppoſitorũ nihilominus iu
dex eã facere tenetur ex officio.ar.xxx.q.v.iudicantẽ etiã ſi vtraqꝫ
pars renũtiet huic cõcilio exꝓſſe ad hoc.C.de iura.ca.l.ij.§.ſꝫ qꝛ
ff.de procu.filiuſfa.at vbi permixtim in iudicio eſſent examina
te oppoſitiones tam defectuũ corporis euidentium ꝛ ſcientie ꝗ
alie.ꝛ alie inueniuntur vere defectuũ.ſic inueniunt falſe oppoſitio
nes nõ incidet in penã huius cõcilij.ꝛ eſt ratio qꝛ pene hui⁹ cõ
cilij eſt ꝙ repellatur a ꝓſecutione cauſe:ſed iſte opponẽs iam perſe
cutus eſt.ꝛ ita talis pena in eum cadere non poteſt.¶Defectu
ſcientie vel alio defectu perſone.¶Ante oia ſic.xl.di.ante oia ꝛ
dic.i.anteqꝫ examinet alia non euidentia que ſunt oppoſita.
¶Subiiciatur a iudice cui fides dꝫ fieri de his que coram eo agũ
tur.iiij.q.iij.ſepe.ſ ſi.vbi de hoc.l.eos.xxx.q.vlt.iudicãte.¶Cu
ius euentus.i.falſus illius examinationis.¶Aliis oppoſitis
ab opponente que non ſunt euidentia.¶Initium hic breuiter
vult dicere ſi examinator oppoſitorũ nõ inuenerit in electo pſo
ne vel ſcientie defectum oppoſitũ repellet impugnatorẽ a ꝓſecu
tione totius queſtionis ſiue negotij alioquin ſi inuenerit defe
ctuꝫ obiectio in electo ꝓcedet ſm formã iuris.ꝛ hoc licet oppo
nẽs repellatur iudex tamẽ nihilominus ex ſuo offi.procedet ad
diſcuſſionem aliorum vt.ſ.e.cum nobis.ꝛ.c.nihil eſt.cum ſimi.
¶Ceterũ oppoſitiones.ſ.de defecto euidenti ſcientie vel pſone.
¶Deſtitui:qꝛ non ſunt ꝓbate ipſe oppoſitiones.Et no.qꝺ di
cat oppoſitiones in plurali quid cnĩ ſi plures euidẽtes defectus
fuerint ſimul examinati.ꝛ vnus inuenitur alius non nunquid
habet locum pena huius conſti.videtur ꝙ non.ꝛ hoc per hanc
literã.nam cum vnus defectus ꝓbatus eſt nõ deſtituitur verita
te qꝛ non videtur falſum qꝺ iuuatur aliqua veritate.ar.ff.de le.
ij.filius.§.heres.ꝛ ſm hoc non eſt puniendus.ad hoc facit qꝺ di
xi.ſ.eo.ſtatuimus.§.qui vero.in prin.Ego intelligo oppoſitio
nes deſtitui veritate qñ non ſunt ꝓbate vt oppoſite ꝛ diſcuſſe.ꝛ
hoc ſatis clare innuit litera ſi bene videatur.ꝛ ad hoc etiã facit
qꝛ ibi cõmuniter ponũtur plura vnũqꝫ faciendũ eſt.ff.de verb.
ob.ſi quis ita ſtipu.ff.iud.ſol.cum querebatur.§.j.facit etiã ad
iſta qꝺ le.ꝛ no.ſ.de ꝓba.licet ſed ar.ꝫ qꝺ le.ꝛ no.ſ.de iud.exhibi a
ta.in ſi.ꝛ.de ap.ſignificante.ꝛ qꝺ no.ſ.de reſcrip.olim.ſed dic ꝙ
licet defectus ꝓbatus ſitefficax ad repulſionẽ electi.non tñ quã
tum ad euitationẽ pene quo ad ipſum opponentẽ quare impu
tet ſibi qui ſe onerauit ad ſuperflua recitanda ſicut ꝛ mos ei ge
rendus eſt qui ſe ad non neceſſariã ꝓbationẽ onerat.ff.de ꝓba.
circa.ff.de lib.cau.diui.fra.nam vbi me aſtringo ad duo ſub co
pulatione vel ius me aſtringit vt.ſ.eo.is cui nõ eſt ſatis imple
re alterũ ſecus indiſtincta.ff.de ver.ob.ſi qs ita.ꝛ.ſ.de ꝓba.licet
ſed videtur contra qꝛ decre.ſuper quã iſta fundatur.ſ.ſ.e.vt circa nõ
arctat eos ad ꝓbandũ oia:ſed ſolum ad credendũ poſſe omnia
ꝓbare ar.iij.q.ix.decernimus.ſ.de exceſ.prela.graue.ſed ibi for
ma opponendi exprimitur ꝛ appellandi ad hoc.ſ.e.is qui.ꝛ re
pete qꝺ dictum eſt.ſ.eo.c.in gl.de euidenti iuxta ſi.ver.ſed ſi ꝛc.
¶Excludimus totaliter.ſ.eo.li.de ver.ſig.conſtitutioneꝫ.j.R.
¶Puniri.ſ.ſm id qꝺ habetur.ſ.eo.ſtatuimus.ꝛ no.hic ꝙ qs
calũniatur in excep.non probatis.ſic in pre.c.ſtatuimus.in ſi.ꝛ
ꝙ hic dicit puniri intellige cũ determinatione ibi poſita vt pu
ta qꝛ electus talis habebatur a cõi fama hominũ qualẽ eum eſſe
dixit,opponens licet poſtea ꝫtrũ reperiatur ad hoc.ij.q.iii.paulũ.
ff.de leg.ij.qui ſolid.ar.ad hoc.ſ.e.vt circa ibi ꝙ credunt ea que
ſic exprimũt ꝛc.vnde ſi aliquis electus publice habetur excõica
tus cum ſm veritatẽ non ſit.ꝛ ita per ſententiã declaratur tenet
electio,nec eligẽtes peccant.ar.ſ.de ap.dilectis.iu ſi.vbi ſatis de
hoc per Inno.ꝛ in hoc caſu obiiciẽs nõ ligatur perſone huius
conſti.cum habuerit cauſam ꝓbabilẽ ignorantie vt in pre.c.ſta
tuimus.in ſi.Itẽ no.ꝙ tales opponẽtes poſt oppoſitionẽ peni
tere nõ poſſunt.ſ.eo.ibi videas.ꝛ puniuntur tñ opponẽtes vt hic
dicit:ſꝫ nõ repelluntur alij quorũ intereſt.cũ de eis nõ dicatur hic.

¶Quid ſi electo.adde Io.an.i regula ſſamiſbus in mercu.quem refert Feli.i.c.ex lfis.ad ſi nẽ de ꝓba.

Summarium.

1 ¶Qui violentia vel fauore non permittunt eccleſias ordina
ri regulariter iudicantur.

Sciant cuncti. Habes ſi.C.de ꝓba.ſciãt
cuncti.ij.q.viij.ſciãt cun
cti.ꝛ cũ ſic indiſtincte loquatur etiam epõs comprehẽ
dit.nã cum dicat cuncti patet qꝺ vult iſtum canonem
eſſe generalẽ ad hoc.C.de le.l.iij.non ob.ſ.c.ſi cõpromiſſarius.
§.huius.ꝛ.ſ.eo.li.de ſen.ex.qꝛ periculoſum quoniam in ſuſpen
ſione loquuntur.hic autem loquitur de excõicatione vt patet
ſ.eo.c.in ſi.¶Clericos ad quos ſpectat electio in aliqua eccleſia
quando vacat.ſ.eo.c.j.ꝛ.c.maſſana.ꝛ.c.ſacroſan.lxiij.di.§.cum
ergo.xvi.q.vij.congregatio.ꝛ credo qꝺ vocantur hic clerici pro
pter canonici alicui⁹ collegiate eccleſie ad quos regulariter ſpe
ctat prelati electio.ſ.de cau.poſ.cũ eccleſia.¶Perſonas eccleſia
ſticas que non ſunt de collegio vacantis ec.ſed ex conſuetudine
habent ius eligendi vt dicitur.ſ.de conſue.cum dilectus.ꝛ.ſ.de
cau.poſ.cum eccleſia.hoc noĩe cõprehenduntur etiã perſone de
quibus leg.ꝛ no.xvij.q.iiij.quiſquis ꝛ ex hac litera patet ꝙ lai
ci patroni hic non cõprehẽduntur.¶Locis de quibus habetur.j.q.
vij.ſi quis omnẽ.ver.quicunqꝫ per pec.ꝛ.xxiij.q.viij.ſancimus
eſt ſub.§.ꝗuis ibi videas.¶Spectat de iure vel de cõſue.ꝛ vi
de qꝺ le.ꝛ no.ſ.eo.cũ eccleſia.¶Electio hec dictio videtur innue
re ꝙ hec decre.non cõplectatur patronos quorũ nõ eſt eligere ſꝫ
ꝓñtare.ſ.de iur.pa.tranſmiſſe.ꝛ illud loquitur de patronis cle
ricis ſed.G.dur.dicit idẽ in preſentatione ſiue ſint patroni cleri
ci ſiue religioſi.ꝛ hanc ſententiã ſequuntur.Garz.ꝛ.d.Joã.car.et
ad hoc allegãt ar.ſ.e.cũ terra.ꝛ.c.querelã.ꝛ qꝛ litera prece.inde
finite dicit quaſlibet alias perſonas ꝛc.ꝛ dicunt hoc fauorabile
fauore eccleſiarũ alij ꝫ quib⁹ fauet idẽ verbũ electio ꝛ pre.decre.

a ¶ Cū p̄ſenta-
tio.adđ Jn-
no.i.c.cū au
tē.de iu.pa.
ꝛ an p̄ſenta-
tio ꝛ electio
differāt vid
d.Abb.i.c.
iij.in.j.col.
de iur.pat.
b ¶ Ubi p̄tꝫ
in delictis.
Adde bar.
i.l.nō ſolū.
§.ſi mādato
co.in.v.ģro
dixi.ff.de in
iurijs.alex.
pulchre i cō
ſil.lxv.j.iiij.
vol.d.Jaſ.i
§.penales.i
vl.notabili.
inſti.de act.
c ¶ Extēdi dꝫ
adđ ad iſtā
materiā an
in penalibꝰ
maſculinꝫ
cōprehēdat
femininum
d.Jaſ.pul-
chre i.l.ſi qs
id qđ i.j.ꝛ i
ij.colū.ff.de
iur.om.iu.
ꝛ.d.Jaſ.i.l.
ſi qs maior.
C.de trāſac.
aliqđ p Ge-
mi.i.c.ſi.de
de offi.dele.
i.vi.adde ꝙ
ſiſr in mate
ria diuina.
maſculinꝫ
cōprehēdit
femininum
no.d.Abb.
i.c.maiores
extra de ba-
ptiſ.vide ēt
ad materiā
Alex.cōſil.
lxxxv.circa
prin.in.iiij.
volu.
¶ Uſurpa-
re.adde tex.
ꝛ ibi card.i
cle.j.in p̄nc.
de deci.
¶ Occupa-
re.adde tex.
i.c.ſi.cū gl.
j.de reſ.ſpo.
eo.li.car.in
cle.j.§.j.in
p̄nc.de ſeq.
poſ.ꝛ fruct.
ꝛ in cle.j.in
§.abbates.
de exceſ.pre
lato.

tranſmiſſa. nam idē de preſentatione dixiſſet ſi idē ius de ea vo-
luiſſet.j.de deci.ad audiē.ij.q.v.cōſuluiſti.ſed illorum videtur
equior ſnia ꝛ benignior cum eadem ſit ratio in vtriſq3.ſ.clericis
eligentibus ꝛ preſentantibꝰ.ergo idē ius erit maxime cū p̄ſenta-
a tioᵃ clericorum obtineat vim cuiuſdā electionis ſm id qđ not.j.
de offi.leg.dilectus.in glo.ij.¶ Rogati illicite que autē preces ꝛ
q̄ſi ſimoniā inducant vel nō dic vt leg.ꝛ no.j.q.j.ordinationes.
ꝛ.c.de ordinationibus.ꝛ.§.non itaq3.j.q.iij.ſaluator.in gl.j.pre
cibus.ꝛ ſatis no.j.de eta.ꝛ qua.cū.de hoc etiā ſatis no.Hoſti.
in ſum.de ſimo.§.qualiter ſub.§.lingua.ꝛ Ray.in ſua ſum.e.ti.
§.committitur ꝛc.ibi videre poteris.¶ Inducti qꝛ forſan non
grauabātur expreſſe ſed per promiſſiones alias inducebant vel
per aliam viam ſiue modum.¶ Eorū.ſ.ad quos ſpectat electio
ꝛ habes huic ſi.j.e.li.de ſen.ex.quicūq3.ꝛ de immuni.eccle.qm̄.
¶ Beneficiis eccleſiaſticis.¶ Bonis.ſ.tpalibus.¶ Suis.ſ.ec-
cleſiarū.ꝛ tūc dic qđ dꝫ reſtitui eccleſie q̄ damnū paſſa eſt.xij.q.
ij.c.auguſtino.in ſi.c.quicūq3.in ſi.ꝛ.c.quicunq3 legibꝰ.xvj.q.j.
in canonibꝰ.v.generaliter.ꝛ credo ꝙ ſatis ſit reſtitutū eſſe eccle-
ſie cū eius prelato reſtituit.ar.eius qđ le.ꝛ no.xvij.q.iiij.ſi qs cō
tumax.vel dic ſuis.ſ.cōſanguineorū.ꝛ tūc hꝫ fieri reſtitutio ſpo-
liatis.j.de homi.ſicut dignū.§.eos.¶ Spoliando.i.auferendo
vaſtando inuadēdo eripiēdo.xij.q.ij.c.iij.ſine,rapiēdo.vel frau
dādo vt ea.q.qui abſtulerit.ꝛ expone auferendo.ſ.latenter va-
ſtando quocūq3 modo inuadēdo immobilia eripiēdo.ſ.mobi-
lia ꝛ p vim rapiēdo.ſ.publice fraudando.ſ.doloſe.que oīa ſatis
cōprehendunt ſub hoc vocabulo ſpoliando.vt patet in.c.alle-
1 gatis.¶ †Grauare.illi qui violentia vel fauore nō permittunt
eccleſias ordinari regulariter.i.ſm regulas a ſanctis patribꝰ cō-
ſtitutas.vt ſacrilegi iudicant vt.j.qđ.j.ſunt quidā.ꝛ hoc adde ꝛ
videas qđ le.ꝛ no.j.e.lib.de of.le.deliberatiōe.in gl.not.hoc ꝛc.
vt ſimoniaci.vt ibi no.p.hu.lau.ꝛ Jo.in pre.c.ſunt quidā.ꝛ idē
tenuerūt gof.ꝛ Ray.in ſummis ſuis.R.de ſimo.ſed hoc vltimū
dictū intelligit aliter Hoſt.vt ipſe no.in ſum.ſua.eo.ti.§.qualr.
in ſi.ver.ꝛ notandū.ſ.qn̄ ex peccato violentia infert.aliter nō eſt
talis vt ſimoniacus puniēdus ſm eum.¶ Innodatos.ergo eſt
canon late ſententie.vt hic patet.ꝛ cū papa hic ſibi non retineat
abſolutionē.ordinario dioc.talium delinquentiū indulgere vi-
det.j.de ſen.ex.nuper.ad hoc facit qđ no.j.eo.ti.ſi que.in glo.vl.
in ſi.an talem iniuriā factam eccleſie occaſione talis exſpoliatio
nis prelatus remittere poſſit.habes.xxiij.q.iiij.ſi is qui.in gloſ.
imo ꝛc.ꝛ.j.de ſen.excom.contingit.in glo.quādoq3 ꝛc.ꝛ tangit.
j.de fo.compe.conqueſtus.ꝛ cum iſta cōſtitutio loquatur in fa-
ciente hoc grauamen per ſe vel per alios ꝛ dicat talem excōis
vinculo innodatum.vt hic patet ad mādantē alſ mañ.nō vide-
tur extendenda quātus aliās grauiter peccet.alij cōtra dicentes
qđ multo fortius eſt excōicatus mandatariꝰ ꝙ mādās.ꝛ eſt ra-
tio qꝛ iſte per ſe facit.mādator per alium.ar.ad hoc.ff.de vi ꝛ vi
ar.l.j.§.deieciſſe.ꝛ.§.quoties.j.de ſen.ex.mulieres.ꝛ.c.vniuerſi-
tatis.j.de re.ſpo.cū ad ſedē.j.e.li.de ſen.ex.cum eām.ꝛ hanc ſen-
tentiā tenuerūt Guli.ꝛ Garꝫ.pro quibus videtur facere pre.de-
b cre.quicūq3.vbi patet qđ in delictisᵇ mandās ꝛ mandatariꝰ in
eādem penā incidūt.ad idē.C.de accu.non ideo.ſed.d.Joā.car.
hoc no.contra.ꝛ hoc per ſniam huius.c.loquentis in mandato
re non in mandatario ad quem nō eſt p̄roganda.niſi vbi inue
nitur.ꝛ eſt ratio bona ſm eū.qꝛ mandator in ſe ꝛ in alio peccat
ꝛ ideo plus punit mandatarius in ſe tm̄.ar.ff.de his qui no.in
fa.athletas.§.pompo.ꝛ.l.impator.ꝛ ar.in cōtrariū locū habēt
expreſſe in mandatario.hic vero nō ſic habes ad hoc op.ar.j.de
deci.ad audientiā.xxvj.di.vbi nam dici poteſt ꝙ precedens ſen-
tentia preualet.nam ꝛ ſi talis mādatarius nō ligetur verbis hu-
ius ꝛc.ligari tamen videtur mente.ar.ff.de ſeruo cor.l.ꝛ tantū.
§.j.ff.de iniur.non ſolum.in prin.ꝛ.§.ſi mandato.ꝛ ſe.C.de ac-
cu.nō ideo.cum ſi.maxime cum participet in crimine ꝛ ſic actor
mali nec valet ratio alle.ſm id qđ no.in pre.c.mulieres.nam iſte
qui facit peccat in ſe exequēdo mandatum illicitū peccat etiam
in alium quem offendit ꝛ in illum qui mandat cui fauet nō ſic
autem in.l.ſuperius alle.

Summarium.

1 Femine vtrum peccent ſicut maſculi.
2 Aduocati defenſores appellantur.
3 Nouum aliqđ dicatur qđ nunq̄ fuit.
4 Religioſi omnes bellum mouere poſſunt pro defenſione ſua et
rerum.
5 Contēnentes diuina mandata ꝛ inobedientes iuſſionibus pa-
ternis ſeuerioribus corrigi debent vindictis.

Generali. Sic.C.de ſac.ſan.ec.generali conſti
tutione.¶ Uniuerſos puta qſi ali
qua vniuerſitas ſibi.j.ſcripta de nouo vſurpat.ꝛ cū
c iſta dec.ſit crimina puniens extendi debetᶜ hoc verbū

1 ad feminas † qꝛ ita peccant femine ſicut maſculi:vt ſatis p̄tꝫ in
eo qđ le.ꝛ no.xvij.q.iiij.ſi quis ſua.vbi plene dixi de hac mate-
ria igitur ſubaudi.ꝛ vniuerſas.ff.de ver.ſig.l.j.ꝛ de nego.geſt.l.
ait pretor.§.hec verba.ar.contra.j.eo.li.de pe.vbicunq3.ff.de vē.
in poſ.mit.l.j.§.queritur.¶ Singulos vt quando aliqua ſin-
gularis perſona vſurpat ſuo nomine infraſcripta.¶ Regalia
habes ſi.verbū.j.de iur.pa.preterea ꝛ dic regalia.i.ea que capit
rex vacante eccleſia vt patet in regno Francie ꝛ Anglie.nā illic
vocantur regalia iura regi in quibuſdam ec.vacantibus cōpe-
tentia quibus de prelato ordinatis illa percipiunt prelati ꝛ nō
rex alias hoc verbū aliter accipitur vt patet in li.feu.in conſti.
federici.que incip.imperialem.§.regalia.ꝛ de iure imperij.c.re-
galia alias eſt.§.ſub.l.hac edictali.eo.li.¶ Guardiam.j.de iure
pa.preterea.ij.ꝛ qꝛ dicunt ſe debere cuſtodire eccleſiam vacantē
donec de prelato ei fuerit prouiſum vt patet exemplum in eccle
ſia parmeſi.vbi,tales cuſtodes laici ꝛ nobiles appellantur vice
dñi vt in pre.decre.preterea.ꝛ.j.de pe.in quibuſdam.in prin.ꝛ
patet etiam exemplū in eccleſia florentina quid autē iuris de eo
ſit ꝙ nomine guardie datur dicitur in li.feu.in ti.guardie.c.j.ꝛ
hoc verbū ꝛ precedens pro eodē ſumuntur vnde expone ſiue p
i.ꝛ intelligūt quidam hic cōprehendi ſub hoc nomine ius pa.
ꝙ non credo ſed intelligo ſimpliciter ſicut ſonat quāuis aliter.
no.j.de iu.pa.qꝛ.¶ Aduocationis dicunt quidā exponēdū.i.
iure pa.qꝛ ſm diuerſas regiones diuerſa ſortiūtur vocabula vt
patet in eo qđ le.ꝛ no.j.de iur.pa.qꝛ ibi videas.¶ Defenſionis
2 ſumitur pro eodē †nam aduocati dicūtur defenſores vt in lom-
bar.de aduoca.ꝛ incedo.l.oībus.vnde expone ſeu pro.i.nā hic
aduocator dicitur quilibet defenſor de talibus dicitur.j.de pen.
in quibuſdam.ꝫ.eo.ti.venerabilem.j.eo.li.de re.ec.nō alie.hec
conſtitutio.¶ Titulū.i.cauſam.alias vero hꝫ ſignificationes
hec dictio vt no.ꝫ.eo.dudū.ij.¶ Piis locis ſi.ꝫ.c.pri.ibi dixi.
¶ De nouo ꝛ ſic loquitur de his que non habent ius a funda-
tione de his em̄ dicetur.j.eo.c.§.qui aūt.vbi ſatis declarat qua-
liter hec litera ſit intelligenda vel ab antiqua cōſuetudine.j.de
3 iur.pa.preterea.vbi de hoc †no.tamen qđ aliqñ dicitur nouum
qđ nūq̄ fuit ſic ſumitur hic vt dixi.ꝫ.eo.auaritie.alias etiā ha-
bet hec dictio acceptiones vt patet in eo qđ le.ꝛ no.de cō.di.ij.
d literis.xxxv.q.viij.c.j.¶ Uſurpareᵈ in mala parte ſumitur hic
ſic.C.de bo.va.l.iij.in ſi.li.x.ꝛ de iure ſiſ.l.facultas.C.de ſac.ſan.
ec.l.placet.xxv.q.ij.amputato.ꝛ.xij.q.ij.predia.xvj.q.j.placet.
q̄ ponitur ſub.§.nouarū.xiiij.q.v.penale.j.de pe.in quibuſdā.
que decre.eſt quaſi glo.iſtius concilij aliter tamen ſumitur hoc
verbum.ff.de vſuc.l.ij.ꝛ.l.naturaliter.ꝛ de iniur.l.iniuriarum
circa ſi.¶ Conātes in vitium ſonat.C.de his qui ad ec.cōfu.de
nunciamus.¶ Bona eccleſiarū de quibus nullā habent diſpo-
nēdi facultatem.xvj.di.hec quidem.ꝫ.de conſti.eccleſia ſancte.
M.j.de re.ec.non alie.cum laicis.j.R.¶ Uacantium quibus
debet de paſtoribus idoneis prouideri.j.de pe.in qbuſdā.j.R.
e ¶ Occupareᵉ in vitium ſonat.ꝛ in mala parte ſumitur hic.et.j.
eo.quia ſepe.ꝛ.j.eo.li.de offi.or.preſenti.ꝛ.ꝫ.e.vt preterite.in ſi.
C.vi bo.rap.l.j.C.de bo.va.l.j.li.x.C.vnde vi.l.ſi.circa ſi.ꝛ.j.eo.
li.de preb.cum qui.quandoq3 tamen in bona ſignificatione ſu-
mitur vt.vij.q.j.factus.de pe.di.ij.charitas.iuxta princ.j.de p-
cu.non iniuſte.j.eo.li.ti.ſi duo.j.e.ti.ſi quis iuſto.j.R.in ſi.ꝛ fa
cit ad hoc.j.eo.li.de preſcrip.ſi qui.in aut.colla.j.de here.ꝛ fal.
in prin.C.de bo.va.l.ſi.li.x.ꝛ.j.e.li.de hereti.cum ſecundum.in
ſi.ꝛ no.ꝙ p̄prie mobilia dicuntur occupari vel capi.immobilia
vero inuadi.ſepe tamen vnum ponitur p altero vt patet.xlvij.
di.ſicut hi.in ſi.inſti.de vi bo.rap.§.qđ non ſolum.C.de rei ven-
dendum.xij.q.ij.quicunq3.C.de ac.emp.l.ij.C.vnde vi.ſi quis in
tan.j.de reſti.ſpo.ſepe.ꝛ iſti tales rerum eccleſiaſticarū occupa-
tores dicuntur cōmittere furtum.ꝛ ſacrilegiū non qualecunq3
furtum ſed peculatus:peculatus enim dicitur furtum de repu.
hec leguntur.xxiij.q.iij.quid ergo.ꝛ adde qđ dicam.j.e.li.de in
inte.re.eccleſia.in glo.ij.¶ Quantecūq3 ſiue regie ſiue comitati-
ue.ꝛ habes ſi.C.de man.princ.l.j.¶ Ceteris ſiue ſint clerici ſiue
laici.cū hec litera ſic loquatur.¶ Procurant forte occaſione di-
ſcordie electionis que imminet facienda.vnde.ꝫ.premiſit vacā-
tium ſed idem intellige in non vacantibus ec.nā laici a talibus
ſunt totaliter excluſi a iure vt premiſi in glo.de quibus ꝛ procu-
rare intelliguntur ope conſilio perſuaſione ꝛ cooperatione.nā
iſtis modis maleficia perpetrantur ad hoc.l.di.ſi quis viduam
xxiij.q.vlti.c.vlti.in ſi.j.de homi.ſicut dignū.lxxxvj.diſ.tanta.j.
de cleri.pu.in du.c.ij.in ſi.ff.de ſer.cor.l.j.§.perſuadere.ff.de ver.
ſig.ſepe.inſti.de ob.que ex quaſi de.naſ.§.ope.¶ Illos vero cle
ricos cum.ꝫ.in litera proxi.fecerit mentionē de clericis ꝛ de mo-
nach.nulla habita mentione non videtur pena huius.§.exten-
denda ad monachos quos ſi voluiſſet hac pena cōprehēdi hoc
expreſſiſſet ſicut in alia pena que precedit.j.de trāſla.inter cor.§.
ſed nec.ver.vñ ſi.ij.q.v.cōſuluiſti.C.de cad.tol.l.j.§.ſin autem.
j.de deci.

ſ.de decī. ad audi. ⁊ qꝛ hec cōſtitutio eſt penalis ⁊ ideo reſtringē da. de pe. di. j. §. pene. cū .ii. ad hoc etiā facit qđ dicit. ſ. co. lib. de bigā. alteratiōnis. in glo. fi. ligātur tñ ipſi monachi pena que habet. ſ. eo. qꝛ ſepe ibi videas. ¶ Ut deberent. n. q. vij. quapropter. ⁊ c. ſi qđ. ⁊ bene dicit deberent: qꝛ qui tenet rem cuſtodire. nō ſolū per ſe ſed alijs prohibere dꝫ et reſiſtere ad hoc. ſ. eo. c. §. vl. ff. loc. ⁊ cō. l. in lege. ⁊ l. idē querit. §. exercitu. ⁊ l. de dāno alis cōſentire videt. xxv. q. v. regū. lij. di. quid proderit in fi. ⁊ leg. et no. xxij. q. v. de forma. ibi videas. ⁊ ij. q. vij. negligere. lxxxiij. di. cōſentire. ¶ Talia facientibus. i. vſurpantibus de nouo regalia ⁊c. vel procurantibus talia fieri. ¶ Opponitur hoc verbuꝫ pōt determinaria verbo precedēti deberēt. ⁊ ex ſuperiori ⁊ iſto R. dici pōt differentiā eſſe aliquā nō prohibere vel facere. ſꝫ ar. cōtra. lxxxij. quaſi p totū. lxxxvj. di. facientis. ij. q. vij. negligere. ff. loc. cū fundus. circa fi. dic de hoc. vt no. ij. q. j. votum in fi. ſ. de offi. dele. c. j. in fi. ⁊ dic opponūt cū effectu. vt innocādo ad hoc auxiliū brachij ſecularis. xxiij. q. v. adminiſtratores. j. q. iij. maximianus. cū c. ibi ſe. vſqꝫ ad §. ecce. ſ. eo. lib. de ſtatu mo. periculoſo in fi. vbi videas vel denūciando iudici ſeculari. ar. ſ. de bonis. prelatis nō tamen dicitur qđ corporaliter debeāt ſe opponere talibus ſcđm id qđ leg. ⁊ not. xj. q. j. ſi tributū. ſed pone qđ tales clerici inuocāt milites ad defenſionē ſui iuris ⁊ pugnam ⁊ ibi aliqui moriunt nunquid eis mors imputabit. dic qđ nō. ad hoc. C. ad. l. iul. de vi pub. qm̄. ⁊ l. ſeq. xxiij. q. v. de occidēdis ſic etiam no. in pre. c. maximianꝰ. ⁊ not. Innocē. ſ. de reſti. ſpol. olim. j. in gl. quo hoc licuit ⁊c. § glo. eſt ad delectationeꝫ huius

4 littere. ⁊ dic vt ibi. nā ibidem etiam ipſe not. † qđ oībus etiā perſonis relig. licitū eſt mouere bellum pro defenſione ſua ⁊ rerum ſuarum. nec dicitur proprie bellum ſed defenſio. ¶ Premiſſa. vt qꝛ vſurpant bona eccleſiarū predicta occaſione. ¶ Premiſerint. ergo ſi ſe opponūt ⁊ debita cōtradictione obuiāt ſatis eſt vt puniāt iſta pena. ꝗuis nō ſubſequat effectus. ⁊ innuit ſatis clare. qđ lꝫ iſti clerici ſiue religioſi. ab initio nō cōtradixerint. ſi poſtea cōtradicant ⁊ faciant poſſe ſuū euitāt penā in hoc. §. cōprehenſam. qua priuant prouētibus eccleſiarū. ar. ad hoc. C. de inceſt. nup. qui cōtra. in fi. i. q. j. cōſtat. ff. de edil. edic. quid ſit. §. idem ait. ſed ar. cōtra. ff. de fur. l. qui ea cū ſimi. hoc poteſt ſolui per. l. ff. de admini. tut. tutor qui. §. ſi tutor. cū cōcor. ibi poſitis. hoc tñ ſane intellige. nam ſi a princi. non contradixerint ⁊ taciturni fuerint per aliquot tp̄s. ꝗuis poſtea contradicāt nō percipient fructus pro tp̄e quo nō cōtradixerūt vt plane dicit tex. ſed bñ recipiēt in futurū vt hic pbat ſumpto ar. a ꝯtrio ſenſu qꝫ eſt validū. ſ. de his que fi. a pla. cū apoſtolica. in fi. ¶ Aliqđ percipere. ſi. ſ. c. lib. de offi. or. ſi canonici. §. ſaturi. ſed cū hec litera ſic indiſt. loquat quero an extēdat ad victū ⁊ veſtitum. ſiue tegumentū de quibꝰ habet. x. q. ij. cp̄s. xij. q. j. clericus. in fi. ⁊ c. duo. xvj. q. j. ſi cupis. xxxv. di. omnino. ⁊ videt qđ nō ſcđm id qđ le. ⁊ no. l. diſt. ſtudeat. in fi. ne cogant in cleri. opprobriū mēdicare. xcij. diſt. diaconi. ibi mēdicat in felix clericus ⁊c. ſed ar. cōtra. ſ. de cleri. pu. hereticus. in fi. nā iſti pro eccleſia ſua laborare voluerunt nec eā procurarēt defendere ergo ab ea nō debet ali. ad hoc. C. de cadu. tol. l. vnica. §. pro ſcđo. ff. de his quib. vt indig. l. heredē. C. de alen. li. l. fi. ⁊ qui nō laborat nō mād ucet. ff. ſi ex no. cā ag. ſicut. ⁊. ff. de dā. infec. quāuis. ar. a ꝯtrario ſenſu. ſ. de phē. cū ſi. xij. q. j. clericus. in fi. ⁊ c. ex his. in fi. ⁊ faciūt ad iſta ille allegationes que ponunt per grac. viij. q. j. §. his ita. R. ver. itē nō alle. cū ibi ſe. dignū ē em vt male meriti egeſtate laborēt. lxxxvj. diſt. nō ſatis. ver. ſimiliter debi. ff. de po. bona ſi. ⁊ hoc credo verum. nā hoc graue ſcelus ⁊ execrabile eſt qđ omittūt veꝫ qꝛ non defendūt eccleſiam. ad hoc. lxxxvij. diſt. in religioſum. i. R. ⁊ qđ agant ſiue defendant qui patiunt ⁊ nō cōtradicūt ſi poſſunt ſatis probat. l. ff. de libe. agno. l. necare. ff. loca. ſi fundus. in fi. ff. de re mi. omne delic. §. vlti. ad idē qꝛ qui nō facit qđ debet intelligatur facere qđ nō debet. xxv. q. j. ideo. ff. de reg. iur. qui nō facit ad idem. ſ. co. li. de vſur. c. vſurarum. ver. qui vero. vbi de hoc. ⁊ tantū peccat qui nō facit qđ debet quantū is qui facit qđ nō debet. ar. xlvij. diſt. ſicut hi. xvj. q. vj. c. j. xviij. q. ij. abbates. xxvij. q. j. ſi cuſtos. vbi etiā ſic no. hi ſic etiā puniuntur. ar. xvj. q. vj. c. j. Item qꝛ tacens fugere intelligit. xliij. diſt. c. j. iuxta prin. perſona tacens aliquid facere videt. ar. ſ. co. li. de reb. ec. nō ali. hoc cō ſul. iuxta fi. ⁊ negligentia cōparat voluntati. ſcđm id qđ legiſ ⁊ no. ix. q. iij. c. ſi. in fi. ⁊ eodem modo videt punienda vt ibi merito ergo puniuntur grauiter vt hic patet. nam dicit canon. inſtū eſt vt qui diuina contemnūt mand. ita ⁊ inobediētes paternis exiſtunt iuſſionibus. ſeuerioribus corrigantur vindictis. xxiij. q. iij. iuſtum. ad hoc. xv. q. j. violatores. nam illi qui tenentur reſiſtere ⁊ non faciūt eque puniuntur vt ſcientes. ſecundū id qđ legi. ⁊ no. x. q. ij. epiſcopus. habes ad iſta efficax arg. xxiij. q. iij. qui poteſt. ⁊. q. viij. preterea. ſ. de here. c. ij. C. de cō. et mer. l. ij. in fine. vbi ſunt ad hoc plures. concor. xxxiij. diſt. c. j. xliij. di. ephe-ſijs. l. di. ſi quis diac. in fi. ⁊ hic videas qđ le. ⁊ no. c. di. contumaces. vnde generaliter intelligo iſtā literam ſicut ſonat. ¶ Qui autem fundatione. ex hoc acquiritur ius pa. ſ. de iure pa. nobis. j. reſpon. de hoc ſatis. no. xvj. q. vij. pia ſectis. ⁊ vide qđ not. ſ. eo. li. de iu. pa. ſi laicus in glo. j. ¶ Conſuetudine ego intelligo hoc de antiqua conſuetudine que excedit hominum memoriā. nam cū talis cōſuetudo totaliter ſit cōtraria iuri ſcripto. eo qđ eccleſijs grauamen inducit. ꝫ. de cōſue. c. j. ⁊ qꝛ laici ſe intromittunt de rebus earū contra iura que poſui. ꝫ. eo. c. in glo. de quibꝰ. Itē qꝛ etiā patroni poſt fundationem nil retinent in eccleſijs ab eis fundatis niſi in quantū a iure permittitur. x. q. j. nouerint non ſufficit qꝫ ſit ſcripta ſm id qđ le. ⁊ no. xij. di. conſuetudo cum nō poſſit eſſe rationabilis. ergo nec pſcriptibilis. ꝫ. de ꝯſue. c. vl. ad hoc facit qđ no. Io. iiij. di. §. leges. viij. di. fruſtra. ⁊ xj. di. in prin. ⁊ le. ⁊ no. ſ. de pba. c. ij. ⁊ qđ no. Inn. ⁊ Hoſ. eo. ti. ad noſtrā. ⁊ videas qđ no. hoſt. ſ. vt ec. bene. c. j. in glo. qꝛ iſte ⁊c. in fi. ſed qñ cōſuetudo eſt vetuſta. ita qꝫ excedit hominum memoriam vt. ff. de aqua plu. ar. in ſum. §. caſſius. tunc loco conſtituti habetur. ff. de aqua quo. ⁊ eſti. hoc iure. §. ductus aque. ad hoc facit expreſſe. ſ. eo. li. de preſcrip. ep̄m in fi. ibi videas. ¶ Uendicāt quo ad fundationē dicas qđ fundans ⁊ dotans poteſt ſibi de conſenſu dioce. expreſſe retinere qꝫ vacante eccleſia faciat fructus ſuos ſiue illud quod placet. xviij. q. ij. eleutherius ad hoc. ꝫ. de conſue. cum dilectus. ſ. de iur. pa. preterea quoniam vbi de hoc. ⁊ hoc etiam ſ. proxi. ſatis patet. ¶ Illorum. ſ. iurium premiſſorum. ¶ Abuſu. i. malo ⁊ prauo vſu. xj. q. iij. priuilegium. lxxiij. di. vbi iſta. xxv. q. ij. §. his ita. nam in eccleſia catholica ſic ſeruari oportet vt quod habuit amittat qui improbabili temeritate qđ non accepit aſſumpſit vt ea. q. ſic decet. nam talis vſurpator exiſtit vt. e. q.

a amputato. ¶ Abſtinere. nam quiᵃ tenentur res alterius ſaluare tenetur de facto miniſtrorum ſuorum. ff. nau. cau. ſta. l. vlti. in prin. ad hoc facit qđ dixi. ꝫ. eo. c. in gl. qꝛ qui ⁊c. ⁊. ſ. eo. li. de offic. ord. ſi epiſcopus. in glo. ij. ⁊. ſ. eo. li. de preben. ſi epiſcopus in gl. quid ſi ⁊c. ¶ Non pertinēt vtꝫ ſunt theſauri eccleſie. Redditus ideo addit hoc verbum qꝛ eſt generalius omnis em̄ fructus eſt redditus: ſed non conuertit: qꝛ perſonatus non eſt in fructu. ff. de vſur. l. in pecud. §. perſonatꝰ inſti. de rerū diui. §. in pecu. ſed appellatione redditus perſonatus continetur. ff. de vſur. l. paulus. §. heres. ff. ad treb. deducta. ¶ Cetera. ff. de ver. ſig. ceterorū. ¶ Dilabi. i. cōſumi vel perire. ¶ Conſeruent. ſ. de offic. or. cum vos. xij. q. ij. hoc huius placiti. ſ. eo. quia ſepe. ſ. eo. li. de offi. ord. preſenti. ff. de peti. here. diuus. ff. de mu. ⁊ ho. l. j. §. vlti. ergo patet hic quod talia habent cōſeruare non cōſumere. ff. vt in poſ. le. is cui. §. qui legatorū nec credo valere conſuetudinē contrariā ꝫ. de conſti. c. j. ſatis tñ poteſt dici qꝫ hec litera ſic loquatur tamē ꝗdiu. vnde cuſtodes qui ſimplicem cuſtodiam ſibi vendicāt de quibus dictū eſt. ꝫ. in verbo guardiam qui non faciunt fructus vacantis ec. ſuos. ⁊ dant fidelem operam ad cuſtodiam premiſſam habebunt ab ipſa ec. cibaria moderata ad hoc. ff. commo. in rebus. §. poſſunt. ff. de edil. edi. Item ſi ſerui. §. ſi. ff. ſo. ma. diuortio. §. vlti. ff. man. ideoqꝫ. §. idem lab. nam non debet alligari os bouis triturantis. deut. xxv. xiij. q. j. §. his ita. ver. iteꝫ non alligabis. ſ. de preben. extirpande. §. cum igitur. quis enim vnqꝫ militat ſuis ſtipē. vt dicit apoſtolus ad cor. ij. ⁊ habetur in pre. §. his vſ. itē quis. ad hoc facit expreſſe. xij. q. ij. charitatē. in fi. ar. cōtra. ff. ex qui. cau. in poſ. ea. fulcinius. in princ. ⁊ vt de omnibꝰ dare liqueat que ſunt inuenta poſt mortē prelati ⁊ que cuſtodiri debent faciant illi qui debent cuſtodire confici inuentarium de omnibus. xij. q. ij. charitatem. ⁊ ea. cauſa. q. v. ſic ver. ⁊ no. hoſt. in ſum. de elec. §. quid iuris. in fi.

¶ Naꝫ qui. Adde q̄ habentur vel Bar. ⁊ Alexā. in. l. j. §. familie. ff. ð publi.

Summarium.

1 ¶ Fraus fit iuri pluribus modis.
2 Parochia grece latine dicitur partitio.
3 Iudex quandocunqꝫ a iure communi recedit cauſa eſt exprimenda.
4 Sacerdos parochialis dicitur paſtor ⁊ laici oues.
5 Is reſidere videtur qui continue ibi moratur.
6 Si teſtator vxori ſue decē legauerit ſi cum filio moraret cōtinua mora non requirit vt cū eo p ſingula momenta moretur.

Icet canon. ꝫ. eo. cum in cunctis. §. inferiora. ¶ Alij. q. d. ſi cidē de priuato: vt. ſ. eo. cōmiſſa. §. porro. quia ſic fieret fraus huic conſti. quod fieri non debet. ff. de leg. fraus. ꝫ. c. titul. auaritie

1 † fit autem frausᵇ iuri pluribus modis vt dixi in

b pre. c. auaritie. ¶ Negligentes male vt ſequitur. nam habentes canones et non obſeruantes ſunt de temeritate corrigendi ⁊ increpandi vt. xx. diſtin. ſi decreta. ⁊ ipſa apoſtolica ⁊ canonica decreta non ſunt in aliquo violanda. lxj. diſt. ſtatuimus. contrafacientes grauiter peccare dicuntur vt. lxiij. di. quia per ambitio.

b ¶ Fit auteꝫ fraus. Uiđ ad iſtā reg. Alex. in cōſi. xlix. in. ij. col. circa fi. in. iiij. vol. Alex. in ꝯſ. lvij. in. ij. colum. circa fi nē. ij. volu. Alex. in ꝯſ. cx. colū. ij. circa fin. in iij. vol. ⁊ in cōſt. cviij. in iiij. volu.

¶ Juris executione.⁊ iſta hec cõſtitutio executoria.vñ no.quod
quilibet canon qui eſt late ſententie poteſt executor appellari ꝙ
verũ eſt quo ad iuris execut.ſed factũ hominis ſiue iudicis reg-
ritur ſm quoſdam vez vt denũciatio priuationis ſubſequa͂t an-
teꝗ conferatur ſed ar.contra.j.cod.li.de pri.bi.vbi de hoc.⁊ de
hoc dicetur.j.eo.c.in gl.ad huius declarationem ⁊c.ibi videas.
¶ Parochialis.dic vt.j.eo.ſtatutum.¶ Moribus.xj.q.iij.illa
xxiij.di.qui epiſcopus.in prin.ſ.eo.cum in cunctis.¶ Scientia
xxxviij.di.que ipſis.de hoc ſatis no.Inno.ſ.eo.cum in cunctis.
ibi videre poteris.¶ Etate quo ad iſta expreſſa.ſ.nil addit.ad
pre.decre.ſ.eo.cum in cunctis.¶ Parochialibus de talibus ec
cleſijs habetur.xxxiij.di.quando in prin.x.q.j.regenda.xiij.q.j.
2 capi.j.¶ †Parochia grece latine dicitur partitio.⁊ dicitur pa-
rochia quaſi partiuo cure:q rector ipſius habet curam anima-
rum totius populi infra illos limites cõgregati.vnde dici͂t po-
pulum regere.j.de capel.mo.c.j.dic ergo ꝙ parochia eſt locus
in quo degit populus alicui eccleſie deputatus de tali eccleſia ẽt
loquitur.j.de cle.egro.tuas.⁊.j.de his que fi.a prela.paſtoralis.
in princi.j.de ſepul.c.ij.§.illa.⁊ de paroch.ij.xvj.q.j.quicunqȝ.
j.de offi.dele.coram.⁊ adde qđ dixi.ſ.eo.li.de reſcrip.ſtatutum.
in glo.dicitur dioce.⁊c.⁊ qđ hic dicit intelligunt quidam ſiue ſit
actu parochialis ſiue habitu dũtaxat vt quia prius tali eccleſie
fuit parochia diſtincte aſſignata.nunc vero deſierunt eſſe ex cau
ſa aliqua ipſius eccleſie parochiani.⁊ ad hoc facit ſm Inn.j.de
preben.de multa.¶ Extenditur ad tales eccleſias puta ipſe ibi
no.eadem ratione ⁊ iſta decre.tales ecc.complectitur cum paro-
chiales ſint rei perſecutorie veritate inſpecta.quãuis nullos ha
beant in quos agant talium eccleſiarum rectores ar.op.ff.ſi qs
cau.l.vlti.⁊ dici͂t talis ec.parochialis nullorũ pochianorũ ſicut
di epiſcopus quãuis nullius eccleſie.j.de tranſla.c.c.ij.§.j.hinc
eſt ꝙ aduenientibus parochianis ad ſuas paroch.non expedit
qđ eis de nouo parochia aſſigne͂t imo quaſi iure poſtli.ad pri-
ſtinũ ſtatũ redibit poſtꝗ de eius ſtatu aliter non eſt loc⁹.xvj.q.
iij.prima act.ar.ſ.eo.ti.quia diligentia ⁊.xxxv.di.ab exordio.ad
hoc facit plane qđ no.Inno.j.de iur.pa.poſtulaſti.in glo.j.ver.
item ſi in collegiata aliĩ contra quia deficientibus perſonis col-
legij deficit collegium vt no.ff.qđ cuiuſ.vni.no.ſicut ꝓ hoc etiã
facit quia hec decre.fundatur ſuper illa.ſ.c.cum in cunctis.ſed
illa facit mentionem de cura animarum que non eſt nunc ipſi
eccleſie.ergo non tangit hec conſtitutio talem ec.⁊ hanc ſenten-
tiam tenuit Hoſt.j.de cle.non reſi.quia nonnulli.pro hac ſentẽ-
tia etiam facit ar.ff.de le.ij.pater.§.tuſculanus.item qr cauſa cõ
ſtitutionis ceſſat ergo ipſa cõſtitutio.ff.de iur.pa.adigere.§.quã
uis.⁊ qđ primo dicitur plus placet nam licet deſierit collegium
non tamen parochia.ergo remanet parochialis eccleſia vt dictũ
eſt igitur de tali eccleſia loquitur hec litera cum dicat parochia-
libus ec.⁊.j.eo.cum eo.non diſtinguendo de actu vel habitu.ad
hoc ſatis bene facit qđ no.xiij.q.ij.inl.imperator.in gl.j.ṽ.hoc
autẽ.dic igitur qđ non eſt ius ſiue habeat parochianos ſiue nõ
dum tamẽ habeat parochiam in qua habeat ius parochiale ſic
etiam no.in ſpe.de leg.§.videndũ.ver.ſed queritur ꝙ benc.⁊c.
⁊ cum hic loquatur tñ de talibus ec.non recedã a ꝓpria ſignifi-
catione verbi nec ad aliam extendam ſm id qđ leg.⁊ no.xij.q.ij.
is autem.j.R.maxime cum iſta cõſtitutio ſit penalis.⁊ ideo nõ
laxanda.j.eo.ſtatutũ.attingit etiam per vnam horam ſic.ſ.e.cũ
in cũctis.§.inferiora.ad hoc.ff.de teſta.qua etate.in ceteris alijs
ſecus qđ dic vt no.lxxvij.di.ſubdiaconus.j.de offi.dele.cum vice
ſm ũ.j.de regula.ad noſtram.¶ Xxv.annum in dignitatib⁹ nõ
curatis dic vt.j.e.li.de eta.⁊ quali.permittimus.⁊ quo ad hoc
dicatur minor annis.⁊ hoc dicitur multis modis vt patet in eo
qđ le.⁊ no.xxvij.q.j.c.j.in prin.⁊ no.ff.de poſtu.l.j.§.prouinciã.
in glo.ſi ergo ⁊c.¶ Omnino ſi habetur.xxvij.q.j.virginibus.c.
ſi qs ſacro.⁊.c.ſi vero.⁊.c.ſi cuſtos.xxij.q.j.in prin.j.de iureiu.⁊
ſi xp̃s.⁊.ff.de fideiuſ.grece.§.illud.ſed ibi exponitur omnino.i.
nullo modo.ad idem.j.de conuer.coniu.dudum.§.j.R.j.Item
ſimile.ſ.de reſcrip.cum contingat.¶ Carere.dicunt quidã vbi
diſpenſatio non precedit.nam tunc ſecus ſm id quod no.l.diſt.
peruenit.⁊.n.di.c.vlti.in gl.ex hac in fi.vbi dicitur quod tantũ
indiſcreta diſpenſatio epis prohibe͂t preterea iſta litera nil de
diſpenſatione loquitur:ſed tantũ de iure cõi.⁊ hanc ſententiam
tenuerũt Inn.⁊ ſequaces alij contra cum hec litera dicat omni-
no ⁊c.⁊ permittant ipſis in certo caſu diſpenſationem:vt.j.pa-
ter.§.vlt.ergo in hoc caſu videtur tacite ꝓhibere vt ſic locum ha
beat ſententia Tan.⁊.B.que ponitur.ſ.c.cum dilecti.in gl.põt
eſſe ⁊c.⁊ ꝓ iſta ſententia vide͂t expreſſum.j.c.li.de eta.⁊ qua.per-
mittimus.ego credo primã ſententiam eſſe verã vbi eſt neceſſitas
vel vtilitas eccleſie que diſpẽſationẽ inducũt.j.q.vij.tali.ad hoc
ſ.eo.offici.in fi.⁊ talis diſpen.debet fieri diligenti conſideratio-
ne vt.c.q.neceſſaria.⁊ ita aliqua cauſe cognitione premiſſa vt.c.
q.diſpenſationes.⁊.j.c.proxi.vñ dicebat Inno.hoc dicit quidã
⁊ verius.⁊ ſic fieri ergo cõſulo ꝙ ad hoc vt intelligatur epiſco-
pus diſpenſare oportet ꝙ precedant ea que contra preſumi fa-
ciant.ſ.ꝙ precefferit cognitio ſummaria ſuper cauſis diſpenſa-
tionis puta an ſit vtilitas vel neceſſitas vel alia iuſta cã.ff.de in
ius voc.libertus.j.q.vij.§.vbi rigor.cũ multis.c.ibi ſe.ad hoc fa
cit op.xix.di.ſi romanorũ.j.xij.imo plus dicunt quidã ꝙ neceſſa
ria eſt ſententia diſpenſatis.vel decretũ potius ſuper diſpenſat.
cõceſſa.ſ.dicendo decernimus eum idoneũ ad tale quid forte vo
cabun͂t hi quorũ intereſt.j.q.vij.c.quoniã quicquid.hoc nõ cre
dit Inn.aliter preſumi͂t temerarium factum epi.nec pro diſpen
ſato habetur imo eps punie͂t.qđ nõ fieret ſi diſpenſaſſet ſicut de
beret in caſu ſibi diſpenſabili.l.di.qui in aliquo.lxxxj.di.qui-
cunqȝ hoc totum ita no.Inno.j.de fil.preſ.veniens.ibi etiã no.
a hoſti.qđ ad hoc vt diſpenſatio rite fiat cõſiderandum eſt[a] qđ in
ipſa diſpen.inſera͂t cauſa.nam diſpenſatio eſt iuris cõis relaxa
tio vt not.j.q.vij.§.pro tpe in glo.hic incipit ⁊c.ſub facta cũ cau
ſe cognitione.ab eo qui poteſtatem habet diſpenſandi ſm In-
3 no.hoc autẽ regulare eſt qđ qñcunqȝ †iudex a iure cõi recedit.cã
eſt exprimenda.ad hoc.ff.de ap.nõ re.ſciendum.vnde cũ ſcđm
ius eccleſie victus victori ſit condẽnandus in expẽ.ſi iudex hoc
non facit debet exprimere quare nõ cõdemnat in auten.de iudi.
§.oportet col.v.dici͂t enim diſpenſatio quaſi diſcreta penſatio q̃ſi
ſ.iudex in lance mentis ſue diſcrete penſat ⁊ ponderat qđ ma-
gis eccleſie expedit.ſ.ſequi rigorẽ iuris vel equitatis diſpenſatio
nem preferre ſm hoſti.de hoc ẽt no.Inn.j.de ſta.mo.cũ ad mo-
naſte.in glo.niſi ex cauſa ⁊c.ibi etiã idẽ ſentit hoc no.ẽt hoſti.j.
de cleri.cõiu.diuerſis.⁊ ita debet eſſe ſufficiens diſpen.⁊ clare.ꝙ
nulla rõnabilis dubitatio poſſit eſſe vt.j.eo.lib.de offi.or.c.or-
dinarij.§.ſi vero.ita qđ diſpẽſatio fiat iuſta ⁊ certa cũ hoc exigẽ
te alias ꝓhibita eſt diſpẽ.vbicunqȝ nõ ſubeſt iuſta cauſa diſpen
ſandi.j.q.vij.⁊ ſi illa.⁊ no.hoſti.in ſum.de pen.ſub reſpõ.de re-
miſ.§.quot ſunt ſpecies ſub.§.prohibita alia ẽt requirũtur que
per ordinẽ ponũtur.j.q.vij.§.vbi rigor.cum ſeq.ibi vſqȝ ad.§.
ecce quibus cõſiderata etiam perſona re ⁊ loco.vt.xxix.diſ.c.j.⁊
ij.alioquin non diſpenſatio ſed depoſitio dici poteſt.nam qui
ſine iuſta cauſa diſpenſat deponẽdus eſt ſi ſuper hoc fuerit accu
ſatus vt ſatis colligitur.lj.diſt.c.j.in fi.⁊.c.qui in aliquo in fi.vt
ſ.etiã dictum eſt.⁊ videas qđ no.xij.di.oĩs qui in glo.ſed quali
ter.ver.ſo.ideo dicitur ⁊c.lxxviij.di.c.j.Itez requiritur ꝙ talis
vtilitas vel neceſſitas ſit magna vt qr eſt ibi eccleſie periculum.
lvj.di.cenomanen.in fi.vt ẽt alias habetur.ix.q.j.c.j.in fi.j.c.p-
xi.j.reſpon.qr diſpenſationis gratia eget negotium multũ.j.q.
vij.didici in fi.⁊ dic multum.i.magnũ vt ibi ponunt hug.lau.⁊
Joã.⁊ qui hoc negant profecto ſacras regulas non intelligunt
vt clare legitur.vij.q.j.ſcias.dicam igi͂t in talibus epis prohibi
tam diſpen.in caſu fauoris perſone nõ eccleſie de quo etiã loqui
tur pre.c.tali ⁊ hoc adde ⁊ videas qđ dice͂t.j.eo.li.de eta.⁊ qua.
permittimus in glo.ſi.in fi.ſeu indiſtincte ⁊ non cũ deliberatio
ne factam.nã vaga diſpen.punitur.ſ.e.nihil.⁊ ſic intellexit Jo.
ſiue vbi eſſet aliqualis vtilitas vel neceſſitas que habet excuſa-
re qđ contra.l.fit vȝ eſſe ſumma vt de cõ.di.j.c.j.⁊.c.ſicut.⁊ tunc
eſt inculpabile iudiciũ.vt.xxx.q.j.ad limina.xxxiij.q.j.nec huic
intellectui aliqđ ius cõtradicit.de hoc ẽt ſatis no.hoſt.in pre.de
cre.cũ dilecti.⁊ in hanc partẽ declinat dicit tamen ibidem ꝙ ro.
curia amplectitur ſupradictã ſententiã Tan.⁊.B.et ſequaciũ.
ſcđm quã de facto ita ſententiauit papa tom.in facto electionis
aduerſi.dicens ſententiã glo.cõis eſſe preſtantiorẽ ad hoc.j.de tẽ
po.or.dilectus.j.de eta.⁊ qua.ex ratiõe in fi.ar.C.de his qui ve.
e.impe.eos eſt enim abſurdũ vt eps cõtra tam ſolẽne concil.de-
beat diſpen.vt in pre.c.dilectus.⁊ ſic etiã no.do.Jo.car.j.eo.cu-
pientes iuxta fi.ſuper verbo in ordinibus ſed ſi audacia cõcedat
intelligam iſta ſcđm ea que premiſi.⁊.R.ad decr.permittimus
qđ licet ſic permittat vt ibi dicat attamen ꝓhibet in caſibus ſu-
pradictis.alš cõtineret iniquitatẽ vt ibi etiã dicã ⁊ adde qđ di-
xi.ſ.eo.li.de cõſue.cõſuetudinẽ.in glo.⁊ hoc vide͂t ⁊ ꝙ dicã.j.c.
b c.in gl.no.quod ⁊c.vnũ tñ[b] ꝙ tibi mirandũ videbi͂t ex certa ſciẽ
tia nõ omitto ꝙ epi non pñt diſpen.cõtra iura que ipſi idẽ fece-
rũt ⁊ ideo nec contra approbatas cõſue.lȝ illa poſſint tollere et
interpretari ex quo etenim legẽ fecit eps vel cõſuetudinem ⁊ ius
alicui queſitum eſt ex illo iure non põt ei ius queſitũ tollere.ar.
j.c.ab eo.j.e.li.de iureiu.lȝ in fi.j.e.li.de ſen.exc.decernim⁹.et ꝙ
qſqȝ iuris in alterũ ⁊c.⁊ patere legẽ ꝗ tu ipſe tuleris.ſ.de cõſti.
cum omnes.nec etiam anteꝗ quera͂t ius ex ea põt eps diſpen.ꝙ
quis in eam nõ incidat cum non ſit facta pro ſpeciali cõmodo
alicuius ſȝ pro cõi.iiij.di.eric.⁊ hui⁹ ſentẽtie fuit Inn.j.de tem-
or.dilectus.adeo fuit quaȝ habui a vero originali ipſius Inn.
⁊ ibi aſſertiue dixit ꝙ epi non pñt diſpen.niſi vbi eſt a iure con-
ceſſa diſpenſatio.item non poſſunt diſpen.contra iura condita
a papa.⁊ ꝙ iſta ſit vera ſententia ꝓbatur manifeſte.⁊ primo ſic
conſtat ꝙ epi cuſtodes canonũ appellant.xxiij.q.iij.cũ quibus.
in fi.

a ¶ Cõſiderã
dũ eſt.Ad d
hal.i.l.reſcri
pta.ṽ.iij.q̃-
rũt doc.Cõ
ſci.ſpe.o ſe.
Inn.i.c.ve-
niẽs.extra d
fil.pſbi.ſpe.
i ti.de leg.§.
qlr.ṽ.dicũt
aũt qdã.Et
beat⁹ ber.di
cebat qđ di-
ſpẽſare ſine
cã ẽ diſſipar͂
vt refert Jo.
mo.i.c.j.de
eta.⁊ qua.o.
ant.i.c.p ve-
nerabilẽ.co-
lũ.ĩ.q fil.
ſint le.⁊ ibi
car.alex.i.§.
cũ aũt.colũ.
xxxj.vſi.re-
quiri͂t ⁊ vñ.
alex.cõſilio.
xciiij.i col.ſi.
i.j.vol.⁊ in
cõſil.lx.i pe.
col.l.ij.vol.
ſoci.in cõſil.
cxvj.in.iij.
col.qđ conſi
liũ ẽt in con
ſilijs curtij
cõſi.xviij.vi
de ẽt curti.
cõſi.xvj.col.
viij.ver.iij.
me mouet.
Et in predi-
ctis locis hr
ẽt plene qđ
legitimatio
ſpurij ſine
cã ex quo eſt
q̃dã diſpẽſa
tio nihil va-
let.
b ¶ Anuȝ tñ.
Vide q̃ dicit
feli.i.c.ceter
col.ij.i verſ.
iij.limita ẽt
de offi.ordi.

in fi. eſt al's. c. per ſe. ita ne regularis pceſtitis nulla negligentia aut preſumptione diſcedant. vt. xxv. q. ij. igitur. in fi. vnde dixit leo papa ſtatuimus ne in aliquo apoſtolica ⁊ canonica decerta violent. lxj. di. ſtatuim⁹ ad hoc. xj. di. c. ij. xij. di. riditib. xxxviij. di. nulli. ⁊. ſ. eo. li. de iureiur. lz in fi. ſ. eo. li. de ſen. exco. decernimus. vnde in. vij. ſynodo ſcriptum legitur ꝙ epi debitores ſunt oēs ſacras regulas cuſtodire. ix. q. iij. cū ſimus. in princ. ad hoc. xxx. di. cum vero. xxv. q. j. que ad perpetuā. ⁊ eſt a deo expreſſuz. e. cā q. ij. inſtōnis ꝙ reſponderi non pōt. quid plura nonne epi obligantur iuramēto ad regulas ſanctorū patrū defendendū ⁊ retinendū vt eſt expreſſuz. ſ. de iureiur. ego. qua ergo cōſciētia diſpendēdo. vel vti verius loquar temerando ipſa iura venient cōtra. niſi inquātum eis ab ipſo iure pmiſſuz inuenitur nō video ad hoc. ſ. de temp. or. dilectus. ſ. e. li. de ſup. neg. pre. roma. ⁊ hāc ſniam teneas tanꝙ veram quicquid al's ſit notatum. ſi obiciatur de decre. ſ. de ſen. ex. nup. dic ſuperſtitioſam eſſe talē obligationē ⁊ inutilē cū nō loquatur in diſpen. que hz ius vulnerare. vt habetur. xxiij. q. iiij. ipſa pietas. ꝟ. item ſi. ⁊ ꝙ cōiter eſt prohibita. vt pbant iura ſupius alle. ſed loquitur in abſolutiōe ab excōicatione que eſt fauorabilis. ⁊ per quā ius cōmune vulneratur. lz ar. cōtra. e. ti. cum illorū. §. j. ꝟ. in reliquis. ⁊ idez dicit Inno. in iuribus cōditis ab aliis ſupioribus. ⁊ videas qđ dixi de hac materia. xj. di. c. ij. No. tamen ꝙ ſi papa dat alicui poteſtatē cum aliquo diſpenſandi ⁊ per cōſequens dat ei illum fame reſtituendi. vt nota. xv. q. viij. hi qui. in gloſ. ſi intelligas. ⁊c. in fine. ¶ Sciant nūquid qđ infra ſequitur extendēs ad ppetuos vicarios canonice in talibus ec. inſtitutos: videtur ꝙ ſic. q₂ iſta conſtitutio intendit pvidere animabus ⁊ tales vicarij ex tali vicariatu habent curam animarum: ⁊ debent in loco reſidere. ſm id qđ le. ⁊ no. ſ. de offi. vica. ex pte. ad hoc videtur facere vna ſnia q̄ no. ſ. de preb. expoſuiſti. in glo. iſta duo ⁊c. ꝟ. vel dic. ⁊c. preterea. c. ſ. eo. cōmiſſa loqui videtur indiſ. ſed cōtra. ſicut. ſ. pxi. ſequitur iſta decre. loquitur de eo qui eſt rector principalis talis eccleſie vt pz ibi cuius rector extiterit. ad idem. ſ. eo. ſtatutū. ſed perpetuus vicarius nō eſt rector ſed portionarius in eccleſia. vt pz ſ. de offi. vica. ad hoc. vnde nō dicitur habere adminiſtrationez nec titulum ſicut prelatus put no. infra de fid. inſtru. §. perpetuus. in gloſ. j. ergo ad tales non extendetur cum de eis non loquatur. ar. xxvj. di. vbi nam hoc credo verum ⁊ adhuc remanet in hoc cañ. pre. decre. ex pte. nō ob. preec. infra. e. cōmiſſa. qm̄ ſicut ibi pz in princi. preſupponit hoc concil. ⁊ ſup eo fundatur. igiſ illa decre. dz intelligi ſicut iſtud. ¶ Gregis. ſm hoc parochialis

4 †ſacerdos dicit paſtor ſic. xxv. di. ecce. ver. qm̄ ſic ⁊ plebani. lxij. di. ſi in plebibus. aliquando tamen dicuntur miniſtri. vj. q. j. §. hic. vij. q. j. oues ſolum ⁊ layci oues appellantur. ij. q. vij. oues. ⁊ ideo benedicit gregis. e. q. ſuggeſtuz. cui prelatus qui ei preeſt tanꝙ oues ducatū preſtare. e. q. ſciſcitaris. ¶ Credita. i. cōmiſſi Curam. cura cū eſt ſine moderatione dicta. q₂ cor vrat. ⁊ videas qđ no. infra. e. li. de fil. pſ. is qui. in gl. dic qđ ⁊c. ¶ Quaſi rector no. verbum per quod nō loquitur de perpetuo vicario vt. ſ. di.

5 xi. ¶ Reſidere †is reſidere videtur qui cōtinue ibi moratur. ar. ſ. l. deuotum. infra. xj. niſi in caſibus a iure acceptatis in quib⁹ is qui abeſt fingitur eſſe preſens. et reſidere vt infra de cleri. non reſiden. de cetero. e. ex parte. ⁊. e. cum dilectus. ⁊ adde quod dicā in glo. eo. e. verbum reſidentie ⁊c. ¶ Perſonaliter hoc non eſt nouum vt pz infra de cle. non reſi. q₂ in tantū. ⁊. e. relatū. vij. q. j. ſi quis in clero. in fi. xxj. di. ca. ſ. eo. cum in cunctis. §. inferiora. ⁊ infra de appel. pueniſ. ij. ⁊ hanc lrām intellige p id qđ habeſ infra de preben. extirpande. in. §. qui vero. ¶ Teneatur ſac viz in verbo. nam quis ſm apoſtolicā vocē debet manere in ea vocatione qua vocatus eſt. xxj. q. j. c. j. lxx. diſt. ſanctorū. vij. q. j. eps ⁊ adde qđ dixi. ſ. eo. li. de reſcrip. gratia. in glo. vt quia ſunt. ⁊c. ¶ Cōmiſſi per cōfirmationē ⁊ adminiſtrationē decretaz ⁊ poſ. adeptam. vt. ſ. eo. cōmiſſa. vbi dicā alias non diceretur cōmiſſuz ſed potius cōmittendū alij contradicunt. ⁊ tunc nō tenetur petere ordines at vbi pacificā hz poſ. tunc tenetur ad onus qđ. ſ. ſequitur: ⁊ eſt ratio q₂ ordines recipiūtur ppter curā populi commiſſi vt pz ex lrā. ſ. pxi. pce. vnde ꝗuis aliquoꝝ fructuum non poſſit habere adminiſtrationē: vt q₂ alteri debenſ ex iuſta cā. ad hoc nihilominus teneſ ⁊ eſt iſta ratio. q₂ talis ecclia nō ppter tēporalia ſed ppter deum ⁊ curā animarū vt circa eas poſſit fructificare appetenda ⁊ recipiēda eſt ad hoc. viij. q. j. qui epatum. ergo ppter vſurpationē taliū nō dz dimittere quin petat ordines hoc etiā tāgit Inno. ſ. de ap. cōſtitutus. ij. in gl. no. poſt confir. ſed obſtare vr. ſ. eo. cū in cunctis. §. cū vero. vbi dr ꝙ non ſufficit habere cōfirmationē electiōis niſi habuerit adminiſtrationē bonorū ad illam eccle. pertinentiū dic ꝙ nō ob. q₂ poſtꝙ hz ius adminiſtrādi bona ad illā eccle. pertinētia liberā ⁊ quietam ſatis intelligiſ ſatiſfactū illi litere. ſecus ſi iniurioſe turbaretur ſup adminiſtratione ⁊ ſic loquitur. xxj. di. ſi qui. vbi de hoc qđ nō eſt hic vt dicā. ſ. eo. cōmiſſa. Itē videſ obſtare. ſ. eo. li. de prebē. ſi tibi cōceſ. dic qđ licet in caſu ipſius decre. primū beneficiuz dicatur nō vacare non tñ negat quin pmoueri teneaſ is cui facta eſt collatio de ſcđo ſi adeptus fuerit alias pacificā poſ. regiminis ſecunde eccleſie. ⁊ ſic nō ob. ¶ Promoueri. hoc nō extendiſ ad ec. collegiatas. ⁊ ſi aliter parochialis extiterit. ſ. e. ſtatutū. ¶ Idem tps. ſ. ſ. annū. ⁊ hoc forte dicit ne tollat opi. Hoſti. qui dicebat talem expectandum per quinquenniū vt ſi haberet. xxx. an. antequꝫ fieret ſacerdos: vt. lxxvij. di. in ſingulis. ⁊. c. quicunq₃. ⁊ melius. lxxviij. di. c. j. ⁊. c. pſbyter. ⁊. c. vlti. niſi neceſſitas hoc expoſcat: vt in pre. c. vlti. dic vt ibi no. ¶ Admonitione. hoc eſt ius nouum. ⁊ hoc forte dixit ppter ſententiam quā notant Inno. ⁊ Ho. de preb. extirpande dixerunt eñ ꝙ vbi apponitur pena verbis negatiuis ſicut hic patet exemplū tunc requiritur admonitio ſecus ſi apponaſ verbis affirmatiuis vt ibi dicit. ¶ Priuatus ad huius declarationē vide. ſ. e. cum eo. ſ. e. cōmiſſa. ⁊ ex tūc currit tps ei ad quē ſpectat collatio ex quo ſciuit vel ſcire debuit tps annale eſſe elapſum. ⁊ iſtū non fuiſſe pmotum. ſ. de ſup. ne. pre. licet. ſ. de cōceſ. preb. q₂ ſcire eñ dz eū elapſo tpe fuiſſe priuatum. ſ. de pre. de multa. Et no. ꝙ regulariter vbi ius priuat ipſo facto aliquē beneficio vel honore vt hic. ⁊. ſ. eo. auaritie. ⁊. c. qm̄ ſic ſtatim is ad quem ſpectat conferre ſeu eligere nulla alia ſententia expectata ad hoc. ſ. eo. li. de offi. or. ordinarij. §. j. in fi. ⁊. ſ. e. li. de re. iur. ad apoſtolice ad fi. ſ. eo. li. de homi. p humani. ppe fi. ſ. eo. cum in cunctis. §. cū vero. ⁊ in pre. dec. de multa. §. is quoq₃ ſ. de cō. pre. nulla in quibus nihil de citatione ſeu cauſe cognitione dicitur. ad id ē. ff. de cōdi. ⁊ demō. l. in teſtamento. ff. de condi. inſti. l. vlti. ⁊ videas ꝙ dixi in pre. c. quā ſit in glo. ſic. ſ. ⁊c. nā regulariter eccleſias vel res ad collationē noſtrā ſpectātes donare vel ius ꝙ in ea habemus ⁊ quocūq₃ alio ti. transferre poſſumus renūciatione alterius nō ob. ff. de reg. iur. qui poteſt. C. de here. vel ac. ven. per totum. ff. de contrahen. emp. qui tab. ad hoc. ſ. e. li. de pre. licet. ij. videas quod no. in pre. c. ordinarij. §. ꝙ ſi forte.

a ¶ Sub reſidentia verbū reſidentie[a] non eſt amare intelligendū ſ. vt nunꝙ inde diſcedat. nā verba ſunt ciuili modo intelligenda. ff. de ſerui. ſicuti. ad hoc. ff. de edil. edic. ſi quis venditor ⁊ ar. in eo qđ le. ⁊ no. xxxviij. di. de quibuſdam. in fi. ⁊ de con. diſt. v. ſicut ibi ⁊ iſtud concedendū eſt precipue in conſtitutis in dignitatibus. ſ. de offi. archid. c. ij. ⁊. iij. Item in his qui habent beneficia dependentia a prebendis. ſ. de preb. extirpande. ⁊. c. expoſuiſti. ſtrictius autē eſt accipiendum verbum reſidentie vbi prebēda onus habet annexū. ſ. de preben. ſignificatū. item vbi eccleſia habet vnum ſolū miniſtrū. vj. di. teſtamentum. ſ. de prebē. extirpande latius accipitur vbi ſunt plures miniſtri. ⁊ ſeruiūt ⁊ officiant per ſeptimanas. lxxxv. di. ppoſuiſti. lxxxiij. di. cōſuluit. vij. q. j. illud. xxv. di. plectis. ita tñ ꝙ per oēs precedentes caſus ⁊ interpretationes reſidētie eſſent fraudes. ſ. de cle. nō reſi. ex parte. ⁊ negligentie. ſ. de offi. archid. ea que ſm Vin. qui ita no. in pre. decre. ex parte ad ꝙ facit ꝙ ſine intermiſſione fieri dr licet medi⁹ actus interueniat. ar. ff. de ver. ob. continuus. ff. de duo. re. duos

6 b §. duo ſic. l. di. ſi quis, voluntatem vnde †ſi teſtator[b] legauerit. x. vxori ſue ſi cum filio moraretur continua mora non requiritur vt per ſingula momenta cū eo moretur. ff. de condi. ⁊ demon. ſi quis. ff. de ver. obli. continuus. in prin. ⁊. §. ſi quis. ff. de annu. le. meuia. facit ad hoc. q₂ cā ſtillicidij ppetua eſt. ⁊ tamē non ſemp cadit. ff. de ſer. vi. pre. foramen. ff. de aqua quot. ⁊ eſti. l. j. §. quotidiana. ⁊ intelligitur cohabitatio per decennium continuum. ſ. de fri. ⁊ ma. litere. ⁊ licet nō ſemper incumbat rei tamē poſſidet ⁊ ſi res ducte ſunt in pvincia animo reducēdi eas poſtea in italiam tñ italice cenſentur licet in morte teſtatoris ibi inueniātur. ff. de here. inſt. ex facto. §. rerum autē. eſt aūt in eccleſia reſidere. i. eccleſie deſeruire. ſ. de cle. non reſi. conquerente. parum enim eſt reſidere niſi ⁊ reſidens curam eccleſie habeat in qua perſonatū hz vel beneficiū. ſ. de cle. non reſi. q₂ nonnulli. ad idem. ſ. e. li. eo. ti. conſuetudinem. ar. ff. de cap. ⁊ poſtli. re. l. nihil. C. de epiſco. et cle. generaliter. ¶ Facienda. ſ. perſonaliter in eccleſia parochia. ¶ Poſſit diſpenſatio non pōt peti licet qñq₃ debita ſit: ſed circa hoc videas qđ le. ⁊ no. l. di. vt conſtitueretur. ⁊. c. dño ſancto. ⁊ c. ſi quis. ver. qđ ſi. j. q. vij. exigunt debita eſt ipſa diſpē. vt in pre. c. domino. ⁊. e. di. conſiderandum. ⁊ peccat eps ſi non facit vt di-

c citur in gl. predictis. ¶ Ordinarius[c]. i. eps. x. q. j. de perſona. ad hoc. ſ. eo. li. cum ex eo. ſ. eo. li. de offi. or. cum eps. vbi de hoc. nam nomine ordinarij ſimpliciter poſito intelligendū videtur de ſolo epo. ad hoc. ſ. eo. li. de of. or. ordinarij. in prin. vbi de hoc. ſ. eo. li. de iureiur. ſed in fi. ſ. eo. li. de ſen. exco. decernimus. ſed ar. contra. in eo qđ le. ⁊ no. ſ. eo. li. de cōſti. vt animarū. ⁊ hic videas qđ no. ſ. eo. li. de priuile. cum de diuer. in glo. ſi quis ⁊c. ¶ Gratiam no. quod hec diſpenſatio gratia appellatur ſic. j. queſtione. vij. vidiſſ. in fi. ſ. de cle. ex. mi. apoſtolice. aliquando vocatur beneficium. ſ. eo. li. de offi. or. c. ordinarij. §. ſi vero. aliquando vocatur

a ¶ Verbū reſidētie. Ad de car. poſt glo. in ce. j. in. xij. q. de ſo. compe.

b ¶ Unde ſi teſtator. ad de Bar. i. l. gaio. §. j. ff. de ali. leg.

c ¶ Ordinarius. Adde Inno. in. c. ij. de ſo. cōpe. ſpe. i ti. de of. or. §. j. card. in cle. j. in. xiij. q. vel lit. pend. car. in cle. j. §. ad hoc. de ſta. mo. feli. in. c. poſt ceſſionē. in. j. col. de pba.

munus. xxiii. q. iiii. ipſa pietas. cum ſi aliquādo ꝙ ad tps cōceditur pra leuitas appellatur. ii. q. vi. exigunt. ꝛ c. donatum. ꝛ dicas qḋ diſpenſatio eſt actio. i. ſm qḋ eſt in diſpenſante. nō eſt ius ſed poteſtas data a iure diſpēſatio paſſio. i. ſm qḋ eſt in eo cum quo eſt diſpēſatum eſt ius priuatū. ſicut de priuilegio poteſt dici. ar. ad hoc. xxxii. q. ii. interfectores. ꝛ c. in adoleſcentia. aliquādo tamen diſpenſatio ponitur pro iure. ſ. de tornea. c. ii. dic tamē circa hoc vbi diſpen. eſt debita tūc eſt ius cum ſit executio ſententie vel iuſtitie. ff. de iuſti. ꝛ iu. l. i. R. i. ar. ff. de aqua quot. ꝛ eſti. l. i. circa fi. ſi autem ſit permiſſa tūc non ius licet miſericordia. xlv. di. diſciplina. i. R. ꝛ c. oīs. ix. q. i. c. ii. ver. q̄uis. ſiue miſeratio. i. q. vii. hi qui ſiue compaſſio. xlv. di. c. vera. ¶ Facere. ꝛ ſic habes hoc priuilegiū ordinariis cōceſſum. qḋ eſt corpore iure clauſum ſed nūquid hoc priuilegiū tollitur per ſpeciale mandatū tollitē nō imo oportet ꝙ ſit via iuris cōis obtētū vtputa ſi papa in ſuo reſcripto mandat ꝙ impetrans in beneficio impetrato ſi curam habeat animarū debeat pſonaliter reſidere. ꝛ dico ꝙ nō q2 hoc eſt ſm ius cōe: ſed primū eſt priuilegiū ordinarii cōceſſum ꝙ nō tollitur priuilegiū per reſcriptū via iuris cōis obtētū niſi de eo ſpecialis mentio habeatur. ad hoc. ſ. de pſcrip. veniens. ī. de reſcrip. cum ordinē. ꝛ eadem ratione dicendū eſt idem de illo priuilegio de quo habetur. ſ. eo. cum ex eo. vtputa q2 papa mandat in reſcripto ſpeciali ꝙ impetrās ad ſacros ordi. prout requirit onus beneficii de quo ſibi puideri mandatur ſe faciat ſtatutis tpibus pmoueri. nam per hoc ſpeciale reſcriptum non derogat generali priuilegio ordinariis cōceſſo ſup certorū ordinum temporali diſpēſatione de qua loquitur pre. dec. cū ex eo. ¶ Rationabilis. ſ. e. cū ex eo. lxxiiii. di. quorundam. ſ. de de. nō reſi. ad audientiā. c. de cetero. ꝛ c. cum dilectus. ꝛ c. ex tue. ī. eo. bone. i. ꝛ. ſ. de voto. magne prope fi. ꝛ vbi alias cauſa rationabilis videtur ꝙ relinquo diſcreto iudicio ſui prelati. ar. ff. de an. leg. menia. §. vxo. ꝛ de ali. le. l. gaio. circa fi. Quid ſi is qui fecit gratiam mortuus ſit videtur ipſa indulgentia expirare ſm id qḋ no. ſ. de de. non reſi. cum ad tempus ſed contra credo ꝙ vbi ſacta eſt ex cauſa que duret. ꝛ hoc ſatis innuit hec litera.

Summarium.

1 ¶ Canon etiam diaconum vocat ſacerdotem.

Nemo. Sic. C. de iudi. nemo. C. de of. mag. edi. nemo. C. de of. ma. mi. nemo. Nunquid hac dictione cōprehenditur legatus car. credo ꝙ ſic. nam nemo ab homine tractū eſt quaſi nō homo qḋ eſt nullus homo nullum ergo omittit quin comprehendat iſto ſigno vniuerſali: vt patet in eo qḋ leg. ꝛ no. xix. di. c. i. ver. ſed reſponſum. ad idem de pe. di. ii. ſi enim. ꝛ diſt. iii. adhuc. ꝛ de con. di. iiii. vt oſtendit. ff. de neg. ge. l. iii. ſ. de ma. ꝛ obe. ſolite. ¶ Parochialem eccleſiam. ī. c. pri. ꝛ hic repete ꝙ ibi dixi de hoc in gl. de talibus ꝛc. nō ergo videtur prohibere collegiatam quamuis alias parochialem. ad hoc. ī. eo. ſtatutum. C. de ap. precipimus. in fi. qḋ credo verum in epō. ꝛ adhuc remanēt iura antiqua. xxi. q. i. qui plures. ꝛ. ī. eo. ti. dudū. ii. ſ. de accuſa. ſi conſtiterit. ſed ſecus in l gato. ſ. eo. li. de offi. le. deliberatione. nec cōmendationē prebendarū que habēt onus annexūvt patet. ſ. de preb. ſignificati. uno vacante ſe de capitulū poteſt talem prebē. cōmendare vt dicam. ſ. eo. li. de iuſti. ꝛ iur. in glo. ſ. ne ꝛc. ¶ Etate. ita ꝙ ſaltem attingat. xxv. an. ī. eo. cū in cunctis. §. inferiora. ī. c. pri. §. decernentes. ¶ Legitima ſic. lxxvii. di. in veteri. q. d. non diſpenſata. nam cum de legitima etate ſit mentio. de naturali eſt intelligendū nō de ea que ex imperiali beneficio ſuppletur. C. de his qui ve. eta. impe. l. vlt. ſicut cū ſtipulamur in caſu mortis de naturali intelligendū eſt nō de ciuili. ff. de ver. ob. ex ea parte. §. inſulā. ff. de le. ii. ſi ita quia. §. is cui. ꝛ in li. feu. ſi de feu. cōtro. fu. §. adoptiuus. ꝛ l. naturales. ¶ Sacerdotio. i. preſbyterio. ita ꝙ poſſit
1 iuſtū facere ſnā canon etiā diac.[a] vocat ſacerdotem vt. xv. q. v. c.
a i. in fin. ſ. de coha. de. ꝛ mu. c. ii. lxxxi. diſtin. ſi quiſpiam pat. eſt ꝛ quilibet ſanctus pōt dici ſacerdos vt. xl. di. c. vlti. ſicut etiam ſub hoc noīe comprehendit ſubdiac. vt in pre. c. ii. ꝛ etiam quēlibet clericū cuiuſlibet ordinis li. di. c. i. ꝛ ea. q. vii. ſicut omnem. ꝛ ita noīe ſpeciei ampliat ad ſupponendū pro genere ſic econuerſo nomen generis reſtringit ad ſupponendū p quolibet ſuo ſpeciali. xi. q. i. de perſona: ſed hic denotat dūtaxat ordinē ſpecialē ſ. preſbyteratum ꝛ eſt hoc ſtatutū vt interim poſſit tali ec. deſeruire in ordine preſbyterali. ad hoc. ī. c. pri. ꝛ eſt hoc ius nouū. ¶ Commendare hic agit de cōmenda. que eſt cuſtodia eccleſie alicui cōmiſſa. lxi. di. obitū. ꝛ c. ſe. vii. q. i. paſtoralis. ꝛ iſte cōmē-
b datarius[b] nō eſt prelatus eccleſie commēdate: ſed potius procu. vt no. hu. lan. ꝛ Io. xxi. q. i. qui plures. ꝛ non habet ius in eccleſia vt no. Inn. ꝛ Hoſ. ſ. de accu. ſi cōſtiterit ꝛ talis nō habet ius in fructibus niſi ad colligendū ꝛ gubernandū ꝛ erogandū pro vtilitate eccleſie ad cuſtodiendū ꝛ prouidendū miniſtris ꝛ que ſuperfluūt in vtilitate eccleſie cōuertendū ſicut dicit in viſitatore. vii. q. i. q2 ſi frater. ꝛ in pre. c. obitum. ꝛ c. ſe. ꝛ huius ſententie ſunt Inn. ꝛ Hoſt. ī. eo. dudū. ii. dicit tñ vin. ꝙ clericus cui commendatur eccleſia pōt vim facere expenſas ꝛ ſumere alimēta et ſoluere debita ſicut ꝛ qui nondū adiit hereditatē. ꝛ deliberat an adeat: lʒ ius nō habeat ſoluendi debita. ff. de iure deli. ſi filius. ꝛ l. ariſto. §. vlti. ꝛ ſi neceſſarias expen. fecit in eccleſia de ſuo pōt retinere donec ſibi ſoluat. ff. de pig. act. ſi neceſſarias. ſm Uin. quī ita no. in pre. c. dudum quē hic ſequit. G. dur. No. tñ ꝙ iſta cōmenda dʒ fieri per epm. xxi. q. i. qui plures. ꝛ ſit diſpenſatione: vt hic patet. nā per eā ſit iuris cōis relaxatio qḋ vult qḋ quelibet eccleſia propriū ꝛ non cōmendatū habeat prelatū. vii. q. i. nunc alterius. ſ. de preb. cū non ignores. x. q. iii. vnio. xxi. q. i. c. i. ꝛ. ii. ꝛ ſemper dʒ ex cā fieri. ſicut ꝛ diſpenſatio. i. q. vii. tali. ſ. de prebē. expoſuiſti. ꝛ ita aliqua cauſe cognitione premiſſa vt hic ꝛ. i. q. vii. diſpenſationes. ꝛ dixi. ī. c. prori. ꝛ quādo ſic facta eſt ꝛ ex cauſa legitima ſcripſerunt Hoſ. G. na. ꝛ Hoſt. ꝛ Guil. poſt eū ꝙ durante tali cōmenda. nō currit tps lat concil. ſ. de cō. pre. nulla illis ad quos ptinet collatio vel preſentatio ꝛ eſt ratio q2 eſt titulus canonicus ſicut alii vt patet in pre. c. qui plures. ꝛ. ī. c. dudū ꝛ ideo interim nō dicit vacare. ſ. de cō. pre. cū noſtris. ꝛ c. literas. vnde ſi aliquis talē ec. impetraret nō facta mentione de tali cōmēda. nō teneret impetratio vt ibi pbat vnde dic ꝙ etiā ſi vlti. vel penul. die ſemeſtris tpis fiat cōmendatio poterit p alios. vi. mēſes durare ſʒ nō vlt. ꝛ hoc clare innuit iſtud cōcil. caueat tñ ſibi epūs vt priuſq̄ tps ſemeſtre a die vacationis labatur cōmenda. nā illa finita ſm quoſdā vlterius ſe intromittere non dʒ ar. ſ. de offi. dele. de cauſis. ſed tu dic ꝙ etiā illo tpe finito poterit cā cōmendare alicui cuſtodiendā ꝛ adminiſtrandā donec illi ſuperior eccleſie ſic vacanti puiderit de rectore. ar. ſ. de offi. or. cū vos. ſ. de ap. cum teneamur maxime cū cuſtodia vacantiū ec. ad ordinariū pertinere noſcatur. ſ. de inſti. cū veniſſent. ſed contra quo ad hoc. lxiii. di. ſi in plebibus. dic qḋ illud locū habet in maioribus eccleſiis. ſ. in plebibus. quarū cuſtodia ad archi. pertinet de iure cōi vt ibi patet hic autē loquimur de cuſtodia eccleſie parochialis. Iſta aūt cōmenda morte cōmendantis non expirat ar. ſ. de commo. c. i. ꝛ. ſ. de preca. c. vlti. ad idem. ſ. de dona. cum dilectus. ſ. de verb. ſigni. olim. ¶ Item no. quod ſm Innoc. Hoſti. G. du. ꝛ Gui. vocabitur patronus quando epiſcopus vult facere talem commendam arg. ad hoc. xvi. q. vii. filiis ꝛ idem dicendum de aliis qui ex tali cōmenda leduntur ar. ff. de adopt. nam ita. ſ. de offi. archi. ad hoc in fi. ff. de mino. in cauſe. ꝛ ſi illi fuerint contumaces vlterius non audientur ar. ſ. qui fi. ſint leg. lator. ſ. qui ma. ac. poſ. c. vlt. ī. c. qḋ ſicut. is ergo cuius intereſt vocādus eſt ꝛ audiendus eſt ſi iuſtā cām 2dictionis opponat alioquin ſi non vocatur vel vocatus non audiatur faciet reuocari commendam. ad hoc. ī. c. venerabilem ꝛ c. qḋ ſicut. imo dicunt quidā ꝙ ſi epūs malicioſe ꝛ ſine cauſa cōmendā facit. tenet electio vel preſentatio facta ab eo ad quē ptinet nō obſtante tali cōmenda ar. infra de cō. p̄. poſtulaſtis. ꝛ pro iſta ſnīa facit optime iſta decre. que vult qḋ talis cōmenda ſit irrita ipo iure. ꝛ ita future electioni vel preſentationi non pſtat impedimētū. ſm id qḋ le. ꝛ no. ī. c. auditis. ¶ Sed nūquid is cui facta eſt talis cōmenda. ꝛ legitime ſm formā huius concilii poterit aliquē preſentare ad ti. ipſius eccleſie ordinandū clericum dicunt quidam ꝙ non. ar. ff. loca. ſi quis domū. §. i. ꝙ dicas eſſe verum in grauamen ipſius ec. ſecus credo ſi eccleſia eget clerico. infra de iure pat. poſtulaſti. de ſimo. p tuas. ii. ꝛ eſt rō q2 illi9 eccleſie adminiſtratio legitima eſt ei cōmiſſa. ꝛ liberiorem adminiſtrationē habet ꝙ procur. ar. ī. eo. cū olim nobis. ſ. eo. is cui. xi. q. i. reſo. lxi. di. obitū. ꝛ c. ſe. vii. q. i. paſtoralis. vnde ſi alienatio expedit eccleſie eam facere poterit ſm formā iuris. ar. ff. de pcura. l. pcurator cui. ꝛ. ſ. eo. is cui. vbi de hac materia dicitur inſti. de pcura. §. vlt. alii cōtra p quibus facit qḋ no. lxxi. di. fraternitatem. in glo. ſed nunquid. in fi. ꝛ qḋ no. Inno. ſ. de of. dele. venerabili. in verbo alienationis. verūtamen res eccleſie donare non poteſt. ff. de dona. filius. cū eas habeat conſeruare. vt. ī. dictum eſt. ¶ Unam. hoc non mutatur quod dicitur in pal. c. qui plures. ꝛ. ī. eo. dudū. ii. vbi ptʒ ꝙ habenti vnam ec. intitulatā pōt ex cā altera cōmendari. ¶ Euidenti. ſi. ī. c. ſi forte. vbi dixi. ¶ Neceſſitate. repete materiā quā dixi. ī. c. pri. in glo. dicūt quidā ꝛ de hac materia habetur. xvi. q. i. monachi va. ¶ Utilitate. ꝛ no. ꝙ iſta duo ſeu eorum alterū ſunt ſemper attendenda in rerum eccleſiaſticarum diſpoſitione xii. q. ii. hoc ius. ſ. de p̄ben. expoſuiſti. ſ. eo. li. de re. ecc. nō alienā. dudū. ¶ Eccleſie. no. nō dicit pſone. i. q. vii. tali. vnde in tali caſu facta cōmenda non teneret. vt. ſ. ptʒ. ¶ Huius. i. factam conſtituto in pſbytero ꝛ etate legitima. ꝛ de vna ecclia tñ ex cauſa. ¶ Non durare. hoc verbū multas tollit ſententias olim ſcriptas. ī. c. dudum. ii. ꝛ hunc rigorē induxit hic cōcil. in odiū plaſtorum qui ante preſentē cōſti. plurimū huius cōmendis abutebantur.

a ¶ Nā canon etiaʒ diaconum. Adde ſpe. in ti. de inſtru. edi. §. nunc aliqua in. xv. c. ar. vi. qd de ſpoſitis.

b ¶ Et iſte cōmēdatari9. Adde feli. ſ. c. cū olim. ſ. pe colū. de ma. ꝛ obed. Ang. in 2ſ. xxxv. incip. quidā nobilis homo. ꝛ Alex. in addi. ad Bar. in. l. lucius. ff. depo. alorā. in conſil. xcvi. i. ſ. col. in fi. ꝛ ſeq. ſ. iiii. volu.

bantur. vnde ſic ſeruandum eſt licet per quam durum. xix. diſt. in memoriam. c. di. contra morem. vj. q. iij. ſcriptū eſt. ff. qui et a quibus ma. li. non ſi. proſperit.

Summarium.

1 Canones quando volunt loqui de hoſpitalibus nomine eccleſiarum ipſa comprehendere non ſolent ſed ſeparatim alio nominant nomine.
2 Iudex poteſt arctare prorogare ꝛ interpretari inducias.
3 Diſcrimen aliquod non debet induci ex locorum diſtantia.
4 Fatuum eſſet cuilibet referenti credere.
5 Illud dicimur poſſe quod commode poſſumus.
6 Contemnere idem quod aſpernari eſt.
7 Sicut in appel. non ſufficit qȯ cauſa legitima allegetur niſi ꝛ probetur ita in cauſa abſentie.
8 Effectus ceſſat ceſſante cauſa.
9 Expenſe neceſſarie ꝛ vtiles quid inter ſe differant.
10 Duo vel plures quando ſunt electi vtrum aliqui de ſe opponentibus teneantur venire perſonaliter vel mittere.
11 Equitas rigori prefertur.
12 Pluribus exiſtentibus in loco vbi delinquitur ꝛ iudice veritatem ſcrutari cogente ſed obſcuritate non potente vtrū ſanctius ſit nocentem dimittere ꝙ innocentem punire.
13 Electus non veniens vel mittens vtrum ſit ipſo iure priuatus ꝛ ad quid teneantur eligentes mittere perſonas inſtructas.
14 Aliquis cum ad duo tenetur ſi alterum ex aliqua cauſa nō implet vtrum alterum adimplere teneatur.
15 Epiſcopus vtrum debeat canones obſeruare ꝛ a ſubditis obſeruari facere.
16 Iudex vtrum ex officio poteſt de facto ſupplere ꝛ excipere vbicunqꝫ vertitur periculum anime.
17 Aliqui ſi poſtulātur in epiſcopos vtrū debeat haberi recurſus ad papam.

Cupientes. Eccleſiarū cathedralium ꝛ regularium vt. ſ. ſequitur. ꝛ cum hoc dicat eccleſiarum patet qȯ iſta conſtitutio nō extenditur ad hoſpitalia. ꝛ eſt ratio q꞉ cum canones vo-
1 lunt loqui de hoſpitalibus † nomine eccleſiarum * non ſolent cō-
2 prehendere hoſpitalia: ſed alio nōie nominānt ſeparatim vt patet. ſ. eo. ſciant. ꝛ. c. generali. ſi igitur voluiſſet iſta conſtitutio de illis intelligere de illis expreſſiſſet. ſ. de deci. ad audiē. cum ſimi. Uacationibus. ſ. eo. li. de reſcript. ſuſceptū. vnde generaliter intelligere quocūqꝫ modo vacent ꝛ cum hec litera loquatur de ec. cathedralibus vel regularibus vacantibus patet qȯ non extēditur ad illos per quorū mortes non dicitur eccleſia viduata ſicut nec illa. ſ. eo. ne pro de. vt ibi no. Inn. ꝛ. h. cō. ꝛ videas circa hoc qȯ dicetur. ſ. eo. li. de offi. or. preſenti. in glo. iiij. ex quo colligitur manifeſte ꝙ non habet locum in electionibus ſiue ap. interpoſitis in electionib⁹ magiſtri templarij vel hoſpitalarij. ꝛ eſt ratio q꞉ nulli eccleſie ſpecialiter preſunt nec aliqua eccleſia ꝓpter eorum mortem patitur in ſpiritualibus detrimentū quibus caſib⁹ loquitur hec cōſtitutio vt. ſ. patet. Periculoſis. ſ. eo. ne pro de. ꝛ. c. ꝙ ſit. in prin. ſ. de ap. oblate. in ſi. l. di. poſtꝗ. ꝛ no. ꝙ hic concurrant ſimul cauſa finalis ꝛ impulſiua. ſ. periculū euitandū vt hic. ꝛ vbi vtraqꝫ cauſa. ſ. finalis. ꝛ impulſiua cōcurrūt licet ceſſet cauſa non ceſſat effectus. ff. de poſtu. l. j. §. ſerui. ꝛ habes exemplū xxxij. q. vij. c. p. de hac materia no. lxj. di. neophitus. xix. q. ij. due. de renū. poſt tranſ. §. ceterum. in glo. ar. eſt hoc ꝛc. ꝛ. ſ. de iureiu. ꝛ ſi xps. in glo. propter quam ꝛc. Subterfugijs ſic. ſ. de iudi. venerabilis ꝛ habes ſi. ſ. de ap. ſepe. j. R. ꝛ ex eo qȯ dicit hec litera malignantium tollit quod poſſet opponi de eo quod habetur. iiij. q. iij. nullus. ꝛ no. xxxij. q. ij. dominus noſter. ꝛ. ff. de leg. ij. cū pater. §. plane. vnde quod hic dicit intellige quando aduerſarius non habet malitias ꝛ habes ſi. ff. de his qui mor. ſibi cōſci. l. j. ꝛ no. C. de tranſac. tranſigere. Obuiare ſi. ſ. eo. ꝙ ſit. ver. cupientes. ꝛ iunge hic verbum ſubiungimus q;. eſt. ſ. poſtea reaſſume ſequentia verba. ꝛ iam prouiſis ꝛc. remedia autem iam prouiſa ſunt. ſ. eo. ne pro de. ꝛ. c. q꞉ ꝓpter. c. ſtatuimus. c. vt circa. ꝛ. c. ꝙ ſit. l. di. poſtꝗ. c. di. c. j. cum ſi. Alia. ſ. remedia quod eſt. ſ. et que ſint illa. ſ. ſequitur. Experientia que eſt rerum magiſtra. ſ. eo. ꝙ ſit. Earum. ſ. eccleſiarū. Remedia experta. i. per experientiam adinuenta ad hoc. l. di. vt conſtitueretur. Preſentandis ſub. ꝙ cito commode poterunt. Adhibēdo. ſ. mēſem. Statuit. ſ. eo. ꝙ ſit. Infraſcripti. ſ. eo. c. §. ceterū. Temporis. ſ. viij. dierū. Moderatione. i. moderati tpis adiūctiōe. Inſtituit. ſ. eo. ꝙ ſit. §. vlti. Peti debet hoc patet. ſ. eo. c. ibi quorū elec. ꝛc. Temperātes. ſ. in hūc modū. nā ad parandū ſe ſtatuit mēſem. ad expectandū vero. xx. dies. ſed ad veniendū eſt tps arbitrariū nō legale vt. ſ. pri. in prin. ibi moderati. ꝛc. et eſt
2 hic ar. qȯ iudex pōt arctare prorogare ꝛ interpretari inducias a. l. cōceſſas de hoc dic vt no. ſ. de app. cū ſit. Diſtātia ſi. ſ. de in inte. re. cū ex literis. in ſi. ſ. de dila. c. vlt. de ap. cū ſit. ſ. de accu. veniens. ꝛ qȯ hic dicit ꝛ in ſimilib⁹ in tpe non limitato ꝛ arbitra-
3 rio ſecus vbi eſſet tps certū a iure limitatū. ꝛ ſic loquitur. C. de temporī. in inte. reſti. ſupernacuā. vbi habetur † qȯ ex locorū diſtantia nullum debet induci diſcrimen. Hac generali. hic incipit. ij. pars que continet. vij. caſus. Electi idem dicendum in prouiſis per ſuperiorem vel ſi ab ipſorum confirmatione appellatur. ſ. eo. ſi poſtꝗ. §. vlti. de electa in abbatiſſam habetur. ſ. eo. indemnitatibus. §. porro. ver. ſed cum eas. Electi in epōs. Cathedralium. i. epiſcopalium. Regularium epiſcopalium vel nō epiſcopalium collegiatarum tamen de quibus etiam loquitur. ſ. eo. ne pro defectu. ꝛ cum iſta conſtitutio ſit penalis. ꝛ mentionem tantum faciat de regularibus ꝛ cathedralibus ecc. ad alias extendi non debet. ff. de pe. interpretatione de pe. di. j. §. pene. nā etiam ſi papa idem in aliis voluiſſet hoc expreſſiſſet. ſ. de deci. ad audien. ſ. de tranſl. inter. Quorum. ſ. electorum. Immediata ſubiectio iſto caſu ſufficit adire legatum card. in ea prouincia exiſtentem. ſ. eo. ſi abbatem. ꝛ tunc debet ſeruari hec conſtitutio. ar. ſ. de reſcri. ſuper literis ad ſi. ꝛ eſt ratio quia per hoc eccleſie citius expediuntur. ꝛ quia conſtat quod eſt ibi immediata ſubiectio ꝛ quod eſt apud ipſum legatum quaſi examen ſe. ap. cum loco pape ſit ibi ad hoc. xxiiij. di. c. j. ij. q. vj. ſi epiſcopus. ſ. de of. dele. ſane. j. R. niſi inueniatur exceptum. ꝛ ſpecialiter ſe. ap. reſeruatum ar. a contrario. ſ. de offi. le. quod trāſla. xvj. q. j. frater noſter. ꝛ quamuis iſta litera ſic loquatur intellige eccleſiam immediate ſubiectam quando vere vel interpretatiue nullus eſt medius actualiter inter eccleſiam de qua agitur ꝛ eccleſiam ro. nā is dicitur proximus quem nemo antecedit. ff. de ver. ſign. proximus. vñ ſi eccleſia eſt metropoli. ꝛ eſt ſcīſmatica. vt. ſ. eo. quia diligenter vel a ſarracenis occupata vt. xvj. q. iij. prima actione et c. ſeq. talis eccleſia metropoli. tunc temporis fingitur non eſſe. et ideo locum habet quod hic dicit. ar. opp. in pre. c. quia dili. xxv. q. ij. §. vlt. propt ſi. ſ. de cō. pre. quia diuerſi. ſed. H. du. hic no. cōtrarium in hoc caſu. ꝛ eſt ratio ſcdm eum quia talis ec. nō ſubeſt immediate domino pape adhuc enim poterit reparari. ſ. eo. lib. de reg. iur. Abbate ſane. j. R. nec etiam appellatum. ꝗn iſtis caſibus loquatur iſta conſtitutio ſed quod premittitur plus placet ꝓpter intentionē huius conſti. que premittitur. Appellatio ante elec. vel poſt. ſ. eo. ſtatuimus. ꝛ. c. vt circa dummodo fuerit appellatum ex cauſa probabili in ſcriptis que ſi eſſet probata deberet legitima reputari. ſ. eo. quamuis. ſ. eo. li. de ap. cordi. vnde ꝛ ſi poſt tempora huius conſti. compareat aliquis qui dicat procuratorio nomine electi quod iſta conſtitutio non habet locum in caſu ſuo: vt quia nō pertinet immediate illa eccleſia ad papam nec eſt appellatum eo modo quo debuit vt deuoluatur talis procu. eſt audiendus. ꝛ eſt ratio quia ſi non habet in illo caſu locum iſta conſtitutio ergo nec eius pena nec iſtius conſtitutionis temporis arctatio abſurdum enim eſſet dicere contrariū cum nec quo ad verba nec quo ad mentem locum habeat niſi in caſibus hic expreſſis ꝛ ad caſum penitus diſſimilem penalis cōſtitutio traheretur contra iura. ff. de pen. interpretatione ꝛ quādo eſt ad ſe. apo. appellatum tunc non ſufficit adire eius legatū ad hoc. ſ. de offi. le. licet. ꝛ. c. ſtuduiſti. ſ. de ap. conſtitutus probatur etiam hoc. ſ. proxi. ibi coram nobis. niſi forte hoc fiat de partium communi conſenſu renunciatio. tamen prius appoſitionem. ſ. eo. quamuis. §. ceterum. ꝛ hic adde quod dixi. ſ. eo. quāuis in glo. ſic. ſ. eo. ꝛc. quidam etiam ſcripſerunt hic quod ſi in cauſa electionis agit coram metropoli. ꝛ in proceſſu ab aliqua interlocutoria apponatur hec conſtitutio locum habet: q꞉ ſi inueniatur bene appellatum procedetur in curia ſup negotio electionis etiam ſine noua citatione. ſ. eo. ſtatuimus. ibi in electionis negotio ꝛc. vnde debent venire ad curiam ſm formam huius cōſti. ꝛ hoc tenuerunt. H. dur. ꝛ Garz. alij vero dicunt quod iſte intellectus durus eſt quantum ad perſonas inſtructas. ꝛ quantū ad eligentes ꝛ ſe opponentes. ꝛ ideo dicunt ꝙ cum appellatur a proceſſu iudiciali vt in caſu propoſito ſeruabunt iura priora. nam tunc ſi appellatio iniuſta apparuerit remittentur partes ad priorem iudicem. vnde graue eſſet tot perſonas fruſtra inueniēdo grauare precedens ſententia communiter approbatur. vnde dic appellatio ſiue immediate pertineat eccleſie ſiue non cū generaliter loquatur ꝛ indiſtincte. vnde ſi fuerit appellatū a prouiſione facta per metropoli. ad quem erat deuoluta eligēdi poteſtas propter negligentiam inferiorum bene vendicat ſibi locū hec conſtitutio vt. ſ. eod. ſi poſtꝗ. in ſi. nam talis prouiſio electio cenſetur. ſ. de ſup. neg. pre. dilecto. ſ. de cō. pre. dilectus. nam eadem eſt ratio hinc ꝛ inde. ergo idem ius eſſe debet. C. ad. l. fal. l. vlti. ſ. de tranſla. inter. Et bene aduerte quia hec conſtitutio loquitur in duobus dūtaxat caſibus. ſ. cum appellatum eſt ꝛ cum immediata ſubiectio deducit. vnde quamuis partes voluntarie

8 Nomine eccleſiarum. Adde tamē Bar. l. l. oīa C. de epiſ. et de. Alex. in 2ſi. cx. in. ſ. vol. ꝛ in 2ſ. ix. in. ij. vol. ꝛ l addi. ad Bart. in. l. ſemp. §. ſin. ff. de in. inmuni.

venire velint ad curiam propter cauſam ſi non eſt appellatum
nec ſubiectio immediate deducit non tenentur iſtam conſti.ſer-
uare cum hic non ſit aliquis caſuum predictorum.ar.ſ.eo.li.de
reſcrip.ſuſceptum.ff.de lib.ꝛ poſth.commodiſſime.ſed propter
quandā ſimilitudinē quam habent ſimul appellatio ꝛ remiſſio
vt colligitur ex coniunctione dictionum in rub.de appel.ꝛ no.
Poſt.eo.ti.intimaſti.ꝛ dicitur qꝺ iſta conſtitutio locū habet in
remiſſione partibus notificata que ſi non notificetur non tenet
vt in pre.c.intimaſti.ꝛ ſi aliter fieret inſurgeret grauamen qua-
re ꝛ appellatio in hoc caſu fieri legitime poſſet vt ibi ſatis patet
vnde ſi per remiſſionē ex cauſa factam deuoluitur cauſa electio-
nis nondum plene inſtructa locū habet hec cōſtitutio.nā remiſ-
ſio vel reſolutio de qua dictū eſt ita exuit cauſam a iuriſditione
iudicis remittentis vel referentis ſicut appellatio ꝛ ſuperior ita
habet iuriſditionem ſicut ſi eſſet appellatum.ſ.de of.le.licet. er-
go a ſimili idem dicendū eſt qꝺ in appellatione.vnde ſi bene ad
uertatur eadem eſt ratio in vtroqꝫ.ita enim eſt neceſſaria inſtru-
ctio hec ꝛ talis expeditio ſicut ibi igit̃ idē ius eſſe debet. ¶ De-
uoluit accipe illa verba pri.ſequentia ad ipſam ſe.iter arripiāt
poſtea reaſſume literam dimiſſam.ſ.vnū ꝛc.ꝛ dic qꝺ appellatio
que ſi aperiatur eſt illa que habet vim citationis.ſ.e.ſtatuimus
ſi enim appellatio non eſſet notificata legitime quomodo arcta
rentur ignorantes.ad hoc.ſ.de conſti.cognoſcentes.nam ſicut
non arctat citacio citatum niſi legitime fuerit citatus vt.ff.que
ſen.ſine ap.re.l.i.§.item cum.ff.de ap.ex conſenſu.ſ.e.bone me.
ere.ita ꝛ appellatio vim citationis non habebit nec arctabit ni-
ſi notificata fuerit prout debet ꝛ talis ſit que deuoluat negotiū.
nam manifeſte fruſtratoria non deuoluit.ſ.eo.quamuis.ꝛ cum
hec conſtitutio exigat electos poſtulatos ꝛ perſonas inſtructas
venire ad curiam non eſt veriſimile qꝺ de alia ap.papa intelle-
xerit ꝙ de illa que habet vim citationis niſi papa propter cōſti-
tutionem hanc reuocare voluit decre.ſ.eo.ſtatuimus.ſ.eo.li.de
app.cordi.que certas conditiones exigunt in tali ap.niſi quate-
nus eis expreſſe derogat.ad hoc.ſ.eod.eccleſia.C.de ap.precipi-
mus.igitur de app.tali intelligas in qua ſeruata ſunt ea que in
pre.c.continētur eo ſaluo ꝙ in caſu huius cōſti.cauſa erit in cu-
ria licet tempora non ſeruent̃.ꝛ hoc ſatis patet per id qꝺ ſequit̃
ibi ſiue.ſ.preſcriptum menſem iter arripuerint ſiue non.ꝛ per
id qꝺ habetur.ſ.eo.§.ver.qꝺ ſi per.xx.ꝛ.§.ceterum.ꝛ ſic etiā tem
poribus non ſeruatis ab electis ꝛ opponentibus nihilominus
negotium eſt in curia alꝫ ad qd venirēt perſone inſtructe.vn̄ di
cēdū eſt negotiū eē in curia vt agnoſcat̃ an pſone electe ſint pri- 5
natevel repellende ſm̄ hanc conſti.vn̄ deuoluitur negotium tra
ctandū dupliciter in caſu huius cōſti.primo cum partes in hac
conſti.non peccauerint ſecundo deuoluitur tractande cū obijci-
tur aliquam partium cōſti.iſtam non obſeruaſſe vt per penam
in ea expreſſam pars peccans repellatur in exercendis.ſ.de fide
inſtru. ¶ Infra vnum menſem ſub.quando fuit electio tēpore
debito preſentata. ¶ Obtentam.i.habitam. ¶ Ipſorū electorū.
¶ Notitiam habes ſi.ſ.eo.li.de preb.quidam.ꝛ.ſ.eo.li.de pen.
felicis.§.ſi.ꝛ qꝺ hic dicitur intellige de certa ꝛ indubitata noti-
tia vt qꝛ ipſe idē interfuit qn̄ fuit ipſa electio celebrata.ꝛ tunc di
a citur vere ſcire.[a] vel etiā ſi aliquo modo cognouit vt qꝛ pater vel
frater ſuus aut aliquis fidelis amico de quo habet confidere ei
verbo vel ſcripto notificauit ꝙ electus erat vt hec habētur.xxij.
q.v.hoc videtur.ꝛ no.qꝺ ſicut dicit quidam ſapiēs cognitio eſt
incognitorum prius notificatio.ar.lxxxvj.di.tanta.ver.dubij.ꝛ
q.iiij.§.vlti.ver.ſi quis vel inſtrumento autentico hoc continē-
ti vidit ad hoc.ſ.de conuer.coniu.ex publico.in prin.ꝛ.c.dudū,
ꝛ.ſ.de preſum.illud.ꝛ.ſ.de preſcrip.ad audiē.ver.nec credentes,
nam per tale inſtrumentum eque probatur vt per teſtes vt.C.de
fide inſtru.in exercendis.ꝛ repete qꝺ dictum eſt.ſ.eo.ſtatuimus,
in verbo appellati.cum Jo.§.porro.ſ.de cler.pere.tue.ad hoc.ſ.
eo.li.de regu.non ſolum.ver.aut euidenter.vel litera autentica
cui credi debet ad hoc.ſ.eo.vt circa.ſ.eo.li.de ſen.exc.cū medici-
na hoc de pba.poſt ceſſi.xj.q.iij.cure.tū ſi.vel hoc audiuit a per
ſonis fide dignis aſſerentibus ſe interfuiſſe nam ſcire dicimur
qꝺ a talibus audiuimus ad hoc habes efficax.ar.ff.de teſt.cum
antiquitas in ſi.vbi patet qꝺ teſtes intelliguntur ſcire que acta
ſunt a teſtatore ſi priores teſtes eis illa dixerint.ad idem.lxxxvj.
di.tanta.vbi papa credidit vni fideli viro ad idem.xx.q.iij.pre-
ſens.ver.ſuper qua re ꝛc.vbi papa admiſit teſtamentum patris
pro filio.ꝛ hoc etiā eſt expreſſum.viij.q.iij.talia.ver.cū hui⁹ ꝛc.
vnde cum ex tali relatione habere poſſit credulitatem probabi-
lem ꝛ diſcretam habet credere.ad hoc.ſ.de ſen.exc.inquiſitioni.
§.vlti.facit ad declarationem huius dicti qꝺ le.ꝛ no.ſ.de reſcri.
4 cū contingat.in glo.nec per famā ꝛc.ſ ibi videas ſatuum autem
eſſet credere cuilibet referenti.ſ.de ſpon.cū in tua.de in inte.reſt,
ex lr̄is vel cuilibet litere qꝛ ſuper eulogia ꝛ mala fide ſcribūtur.
ff.de cuſto.re.diuus.ſ.de procu.in noſtra.ꝛ hoc etiam tāgitur.ſ.

eo.li.de preben.ſi beneficia.in glo.manifeſta ꝛc.ibi videas.et ex
quo certus eſt non eſt neceſſe quod vlterius certioretur.ff.de ac.
emp.l.j.in ſi.ſ.eo.li.de reg.iur.cum qui.ſ.eo.ti.cum inter.ꝛ ſup-
plent hic quidam ꝛ etiā poſt tempus in quo debuit electio pſen
tari.ꝛ etiam poſtꝙ deliberauerunt de conſentiendo ſi electio in
uenitur canonica.ſ.vnū tn̄ menſem a tpe quo debuit preſentari.
dicunt enī qꝺ etiā poſt obtentā de electione notitiam non ſtatim
currit mēſis iſte qui dat̃ ad deliberandū ꝛ parandū ſe ad iter.
donec labatur prius tps.ſ.qꝺ debuit electio preſentari de quo tē
pore habet̃.ſ.eo.ꝙ ſit que cōſtitutio hic cōprobatur vt.ſ.patet
vſ.ꝛ qꝺ ſcilicet ꝛc.ꝛ hoc pbatur.ſ.vbi dicit ſi eā debito tpe ꝛc.et
ibi ex tunc ſiue ꝛc.ſ.de cō.pre.qꝛ diuerſitatē.ꝛ etiā donec prius
deliberauerit qualiter enī cōpelleret̃ venire priuſꝙ deliberaret.
ꝛ quomodo plene deliberabit niſi tempus ad hoc habeat.l.di.
pōderet.in prin.tū ne fraudi locus relinquatur cautius eſt dice
re qꝺ tn̄ vnū menſem habeat a tpe notitie ad deliberandū ꝛ ad
ſeparandū prout plene innuit hec litera qn̄ ex quo nouit ſe ele-
ctū poterit autoritate huius cōſti.ſine nota ambitionis delibe-
rare etiā anteꝙ ſibi electio preſentet̃ at vbi eccleſia non pertinet
immediate.ꝛ electus ſicut de electione ſed non de appellatione
nō currit ei mēſis iſte nec venire tenetur vt dictū eſt.ſ.e.c.in gl.
accipe illa ꝛc.imo ſeruare tenetur.ſ.e.ꝙ ſit donec ſciuerit appel
latum. ¶ Eam.ſ.electionē. ¶ Debito tēpore.ſ.ſ.viij.dies poſt-
quā commode poterit preſentari.ſ.eod.c.§.ceterū. ¶ Ex tunc.i.
elapſo ipſo menſe ſic.ſ.eo.li.de preb.dudū.de reb.ec.nō alie.hoc
conſul.in ſi.ſ.eo.li.de ſepul.c.j.in ſi.ſ.eo.li.de regu.is qui.§.qui
vero.in princ.ſ.eo.li.de cen.exigit.ſ.eo.li.de vſur.vſurarium.in
b ſi.nam iſte articulus[b] tunc extremum tempus ipſius mēſis de-
monſtrat.ff.de cōdi.ꝛ demō.ſi eſt legatū in ſi.ꝛ no.ff.ſi cer.pet.l.
cauſam.ij.R.alij exponūt ex tunc.i.arrepto itinere ſed hec expo
ſitio ſtare non pōt pptẽ id qꝺ ſtatim ſequitur ſiue iter arripue
rit ſiue non.ſ.preſcriptum tempus ꝛc. ¶ Siue nō per literā iſtā
habes qꝺ licet.ſ.menſem non arripiat iter nō nocet ei dūtamen
veniat tēpore cōtempti.ꝛ ita hic de arreptione itineris nō cura-
tur qn̄ fiat ſed potius de aductu ſed per dec.ſ.eo.ſtatuimus.te-
netur iter arripe.ſ.mēſem.a die obiectiōis numerādū. ¶ Fraū-
dē hanc pbat ipſe tpis lapſus.ff.de ex.tu.ſcire.§.obſeruabunt.
vnde ſi is qui venire debuit nō venerit.ſ.ſtatutū tēpus punitur
niſi pbet iuſtā cauſam abſentie vt pꝫ.ſ.§.pri.alias tā regulari
ter qui fraudē allegat illam pbare tenetur.ff.de pba.quoties.
§.qui dolo. ¶ Cōmode ſic.ſ.eo.ꝙ ſit.ꝛ.ſ.eo.li.de ſen.ex.cos.Et
5 not.[†] qꝺ illud dicimur poſſe qꝺ cōmode poſſumus.xxij.q.ij.fa-
ciat.ff.de ver.ſig.nepos.vnde impeditus nō currit tps.ſ.e.ne p
deſe.ꝛ.t.eis quibus.ſ.de cōceſ.pre.qꝛ diuerſitatē.C.de an.ex.l.j.
in ſi.ꝛ iudex inſpecta qualitate perſonarū viarū ꝛ temporū.ar-
bitrabitur qualiter poſſit cōmode fieri.ꝛ dietas maiores vel mi
nores.ff.de ver.ob.continuus.§.j.ꝛ.ij.ꝛ.ſ.de ap.cum ſit.ꝛ.ſ.vſ.
prox.conſiderando vulgares dietas quas homines facere con-
ſueuerunt ſm̄ id qꝺ dictū eſt.ſ.eo.li.de reſcrip.ſtatutū.ſup ver-
bo dietas ſi aūt vulgares dicte nō apparent ipſe iudex referret
ſe ad legales vꝫ cōputādo.xx.milliaria pro dieta.ff.ſi qs tan.l.
j.ꝛ.ij.ꝛ ſi facta computatione ſuperſit tantū vnū milliare pro il-
lo dabit vnā integram diem.ff.de ver.ſig.l.iij.ꝛ no.ij.q.vj.pro-
pter.in gl.c.vlt. ¶ Quod ſi electus hꝫ duo domicilia in quibus
equaliter ſe locauit.qꝺ eſſe pōt.ſ.eo.li.de ſepul.cū quis.§.j.ſunt
tamē diſpariter a curia diſtantia cōputabunt̃ diete a quo loco
iter arripuit ſine fraude ſufficit enim ſecūdum hāc literā qꝺ nō
ſit in negligentia vel fraude perſona ſi fuerit longa viarū diſtan
c tia equū eſt vnum diem[c] in ſeptimana pro quiete dari.nam mē
ſis datur ad priuandū ſe.xx.vero dies ad expectandū.ꝛ hoc pro
bat lr̄a iſta cōmode non enī poſſet cōmode venire p.x.vel.xx.die
tas continue abſqꝫ aliqua intermedia quiete ad hoc.lxiij.di.cū
longe.xiiij.qꝺ.j.pudenda.debet igitur iudex arbitrari benigne
tempus itineris.ad hoc.ſ.de offi.dele.cōſuluit.nec debet in per
emptorio cōtra abſentē nimiū feſtinare.ff.de dam.inſe.ſi ſinita.
§.ſi forte.ar.ſ.de re.iur.cum bertol. ¶ Sed quid ſi facta compu-
tatione poterit commode in.xx.diebus venire ꝛ ſtatim menſe ſi-
nito iter arripiens venit in.x.diebus.nunquid concedentur ei
pro itinere.xx.dies.dicūt quidam qꝺ nō qꝛ vbi tempus arbitra
rium eſt in eo tpe vel facto qꝺ finitū eſt non eſt locus coniectu-
ris.ff.de ver.ob.cōtinuus.§.ſi dyplomate.vnde habebit locum
tpe in quo venit qn̄ ſic diligenter currendo nihil lucratur imo
videtur renunciare illis.x.diebus quos habere poterat ex arbi-
trio iudicis per hanc cōſu.ſecus autē in cōuerſo caſu qn̄.ſ.mēſe
finito negligit iter arripere infra.x.dies ꝛ demū in alijs.x.dieb⁹
ſequētibus venit per.xx.dietas.quādo tūc habebit.xx.dies tūc
enim bene ſatiſfacit huic conſti.veniendo in tāto tempore quā-
to cōmode venire potuit que non curat quo tpe iter arripiat dū
modo tpe debito veniat. ¶ Rurſus ſi electus qui diſtat p.xx.die
tas a curia arripuit iter a principio mēſis veniens in.x.diebus
non vult

a ¶ Et ſic de
ve ſcire.ad-
de gl.i.l.ij.
§.idē labeo
el.j.in verſi.
ſciat.ff.de
aqꝫ plu.arc.
glo.inſti.de
vulg.ſubſt.
in ſi.gl.in.l.
in repudiā-
da.ff.de ac-
qui.her.gl.
i.l.venire.i
vſ.ſciat.ff.e.
do.Anto.ꝛ
Doc.in.c.nā
cōcupiſcen-
tiā i gl.in vſ.
hoc enī ꝺ cō
ſti.gl.i.c.co-
arctationi.i
vſ.ſciūt.ſ.de
ap.e.li.quā
reputat no-
tabilē alex.l
ꝯſi.cxiij.in-
cip.pōdera
tis.i.in.col.
l.j.vol.ꝛ di-
cit bal.in.l.
emilius l.ij.
col.ff.de mi
no.qꝺ ſcire
in me non
eſt ſcire plu
ra ēt annul-
lat ſcli.in.c.
cū cōtingat
in.iij.co.vſ.
in ꝯcluſio ꝺ
reſcr.ꝛ i.c.q̄
ad conſulta
tionē.i.j.co.
dere in.viꝺ
ēt Are.i ꝯſ.
lxviij.inci.
diſc collate-
ralis i.j.col.
alex.in cōſi.
xxxv.i.j.col.
vſ.p hoc ad
duco i.j.vo.
Alex.in ꝯſ.
dxxix.l.j.co.
in.ij.volu.
b ¶ Nā iſte ar
ticulus tūc.
De hac di-
ctione tunc
viꝺ.d.Jaſ.
i.§.rurſus.i
ij.notabili.
inſti.de act.
c ¶ Equū eſt
vnum diē.
Adde ang.
i.§.rurſus.i
ij.col.ad ſi.
inſti.de act.

non vult comparere niſi toto menſe ⁊ .x. diebus in quib⁹ venit ⁊ .xx. diebus per quos debuit expectari prius elapſis non incidit in conſti. iſtam ſiue penam. ⁊ eſt ratio qꝛ cū hec tēpora ſibi concedantur a iure ei auferenda non ſunt. xxviij. di. de his. ⁊ de ſecūdis nup. c. pe. ⁊ vlti. ⁊ ideo citatio huius conſti. cum non arctat niſi demū illis elapſis. ⁊ qꝛ ei diligentia obeſſe non debet. ⁊ hoc ꝓbat pcedēs litera ibi ex tūc ſiue. ſ. ſcriptum menſem ⁊c. q. d. quantūcunqꝫ arripuerit iter ſiue in principio mēſis ſiue poſtea habebit mēſem. ⁊ tm̄ tp̄s in quo cōmode iudicis arbitrio venire poſſit. ⁊ inſuper .xx. dies. nec hoc cōtradicit ei qꝫ premiſſum eſt. ſ. qḋ currēdo ⁊ pueniēdo nil lucrat̄ qꝛ illud locū hꝫ in tpe arbitrario qꝫ iudex nō debet pueniēti maius arbitrari qꝫ ſit illud in quo venit preſertim vbi negligēs fuit in arripiēdo iter nō aūt loquit̄ de tpe certo ⁊ a iure limitato. ſ. de mēſe ⁊ .xx. dieb⁹. et etiā de illo in quo venit vel ſm̄ iudicis arbitrium venire debuit preterea hoc nō ꝑcut̄ maius tp̄s arbitrariū qꝫ ſit illud in quo venit prout ibi petebatur ſi aūt electio ſit in ciuitate in qua eſt curia. ⁊ electus preſens eſt de tpe arbitrario nihil habebit mēſem vero ⁊ .xx. dies habebit. nā in tpe certo ⁊ a iure limitato locorū varietas nullam varietatē inducit vt dictū eſt. ſ. eo. in verbo diſtātia. ⁊ ſi recte facta tempore cōputatione inueniſ electus veniſſe per duos aut per tres dies poſt terminū ⁊ nullū allegat impedimētum ex hoc qꝫuis ita cito currat nō purgatur mora. ⁊ eſt ratio qꝛ cum lex certum dicit ⁊ aliquid ſtatuit ⁊ cōtumaci certā penam imponit pena cōmiſſa nō purgat̄ vt. C. de ꝫhē. ⁊ cō. ſti. magnam. ff. de act. ⁊ ob. traiectitie. ⁊ de ſup. neg. pre. literas. in fin. ⁊ c. dilecto. xvi. q. ij. longinquitate. niſi lege vel canone cōtineat̄ qḋ purgari poſſit. ⁊ ſic intelligantur. ⁊ de loca. potuit. ⁊ de re. ec. nō ali. ſi quis preſbyterorū. ſ. eo. qḋ ſicut. C. de iur. emph. l. ij. ad hoc C. de fideiuſ. ſancimus. ff. ſi quis cau. ⁊ ſi poſt. vbi patet qꝫ circa preparatoria iudiciorū mora purgari pōt non tn̄ poſt lit. conte. ff. de ver. ſig. inſulā. multo minus vbi per ſententiā pena inflicta eſt ꝓpter morā niſi fingeretur nō fuiſſe in mora. ff. de in integ. re ſti. diuus. ſicut hic impoſita eſt per ſententiam cañ. qꝛ ſentētia legis vel cañ. etiā per ap. nō ſuſpendit̄. ff. de verb. ſig. ſi qua pene. preterea ſtatim elapſo termino iſto electio reddit̄ ipſo iure nulla. vn̄ vlterius per aliquā more purgationē cōualeſcere nequit xvi. q. iij. §. pōt. ſ. eo. auditis. ⁊ c. nudū. i. ¶ Petituri. hoc referas ad id qḋ precedit poſt cōſenſum. nā poſtqꝫ cōſenſit dꝫ petere confirmationē. ſ. eod. qꝫ ſit. ⁊ habes hic qḋ electus pōt licite ſine ambitione petere cōfirmationē ſue electionis. ⁊ qꝫuis exiſtat in curia eā petere poterit per ꝓcur. ſicut ante iſtā conſti. poterat nā hoc non tollitur. C. de ap. precipimus. ad hoc demonſtrandum in ſe. vſi. ponitur illud aduerbiū perſonaliter iuxta verbū petere ſufficit eīn qꝫ electus ſit in curia ⁊ qꝫ cōpareat ⁊ reſpondeat ſi neceſſe fuerit. ⁊ idem de eligentibus eſt dicendū qꝫ vt. ⁊. ſequitur debēt venire ⁊ petere confirmationem electionis qꝛ hoc poterūt per ꝓcu. ſicut ante iſtam conſti. poterant de hoc no. ſ. eo. qꝫ ſit. §. fin. ¶ Proſecuturi. hoc referas ad id qḋ dixi vel poſt obtētū. ¶ Electionis no. qḋ non dixit confirmationes qꝛ anteqꝫ electione preſentata cōſentiat ordo eſſet prepoſterus cōfirmationē petere vt patet. ſ. eo. qꝫuis. ¶ Modis vt qꝛ ſupplicabit pape ⁊ dicet cum ſim canonice electus in tali ec. ⁊ canonici differāt preſentare ipſam elec. de me factā peto qꝫ faciatis ipſam elec. mihi preſentari. ad hoc. ſ. e. publicato. ⁊ c. nulli licere. ⁊ electores ⁊ alios corā veſtra ſanctitate vocari vel alꝰ mihi ex officio ꝓuideri alij intelligunt qꝫ poſt obtentā notitiā debet electioni etiā non preſentate conſentire. ⁊ eius confirmationē petere ⁊ iſta opi. ſic iuratur planū eſt qꝫ matrimoniū poteſt cōtrahi inter abſentes vt. ⁊. eo. li. de procu. procurator cum ſi. qḋ per mutuū conſenſum eligētium ⁊ electi contrahit̄ vt patet. ſ. e. cū inter ca. ergo qꝫcito cōſentit electus matrimoniū eſt contractū vt ex pre. c. colligit̄ euidenter ex quo patet qꝫ eſt illius eccleſie ſponſus. viij. q. ij. dilectiſſimi. ⁊ no. lxiij. di. quanto. ergo pōt agere pro iuris ſibi acquiſiti executione que datur per confirmationē vt dicit̄ in pre. c. qꝫto in glo. ex hoc loco ⁊c. ibi videas. hoc dicere forte nō eſſet malum neqꝫ contra iura ſed hec litera primū clarius ſonat intellectū. ⁊

a adde qꝫ dicetur. ⁊. eo. §. in glo. vbi electio. ¶ Actis dicūtur acta[a] ꝓprie proceſſus iudicialis vel extraiudicialis puta denūciationes proteſtationes appellationes ⁊ huius ſi. ſ. e. quamuis vbi de hoc. ¶ Iuribus. i. rationibus circa factū conſiſtētibus puta decretū electionis ſeu poſtulationis ⁊ huius. ¶ Monumentis. ⁊. de iniuſte. re. corā. ⁊. e. li. de ap. cordi. vbi de hoc ⁊ ꝓ id ē ¶ Cōtingentibus vt ſunt diſpēſationes ſuper pluralitatē beneficiorum ſi ſunt oppoſiti de quibus habetur. ſ. eo. dudū. ij. vel ſuper defectu natalium ſi fuerit natus illegitime. ⁊. eo. li. de fil. pſby. ſi is. Item ſi aliqui interfuerint electioni ſue qui de iure cōi non debuerunt intereſſe: ſed per priuilegiū dūtaxat habeat ipſe priuilegium quo id cauetur. ſ. qḋ potuerunt tali electioni intereſſe. ⁊ idē de conſimilibus. ¶ Que coram nobis no. verbum quid igitur ſi vacante ſe. aliquis eligitur. ⁊ qꝛ ſedes vacat nō venit ſm̄ formā huius cōſti. venit tamen anteqꝫ papa crearetur nūquid incidit in penam. Iſta litera plane innuit qꝫ nō quia papa mortuo impoſſibile eſt fieri talem comparitionem. ⁊ impoſſibile preceptū non obligat. ff. que ſen. ſine ap. re. paulus. ⁊ quia impoſſibilium nulla eſt obligatio. ⁊. eo. li. de reg. iur. nemo. ⁊. ff. de re. iur. impoſſibilium. ⁊ facit ad hoc qꝛ ſi arbiter diem ſtatuit ſub certa pena. ⁊ mortuus eſt. ⁊ pars non affuit de illa pars non veniens in penam nō incidit. ff. de arbi. l. arbiter kal. ff. de adulte. miles. §. ex. igitur ſi dies ſtatuta ab homine mortuo iudice nō arctat ad penam partem non venientem multo minus dies ſtatuta a canone qꝛ mitius agitur cum. l. qꝫ cum eius miniſtro. ff. de arbi. celſus. ⁊. ad hanc partem facit expreſſe qꝫ dicetur. ⁊. eo. li. de do. ⁊ cōtu. actor in verbo cauerit ibi videas iſto enim caſu non ſit cōtra mentem huius conſti. nec expeditio eccleſiarum propter hoc retardetur cui papa prouidere intēdit vt patet. ſ. in litera pre. vſi cum hec litera dicat nobis perſonā ſiue ſubſtantiam pape denotat manifeſte. ſ. eo. li. de reſcrip. ſi gratioſe. ⁊ hoc verū credo multi tamen cōtradicūt dicentes qꝫ cadit in penam qꝛ tempus ſtatutum a cañ. non ſeruauit. C. de cōtra. ſti. magnam. ⁊. de loca. potuit. Item qꝛ iuriſdictio papalis remanet apud collegiū de hoc dictum eſt. ſ. eo. vbi in gl. ſm̄ poſſibilitatem ſed ſi papa viueret. quāuis eſſent ferie nihilominus electus iſtam conſti. ſeruare tenetur. nam hic agitur de matrimonio ſpirituali. ⁊ ſic talis cauſa poteſt bene certari omni tempore feriato vt not. xvi. q. iiij. in ſumma. ⁊ no. Hug. ea. q. placita. ⁊ idem no. Inno. ⁊ Hoſti. ⁊. de fer. c. ſi. quamuis ipſe Hoſti. in ſum. de fer. §. ⁊ an feriis. verſi. qḋ de cauſis. aliter innuere videatur. ⁊ in ſpec. eo. tit. §. ſequitur videre. ver. quem de cauſis ⁊c. nec ob. ff. ſi quis in ius voc. l. ij. quia ibi non dicitur qḋ pena ibi non committatur: ſed qḋ pretor remittit. ita ⁊ hic remitti poterit ſi pape placebit. ¶ Teneantur vbi electio preſentata non fuerit locum non habet quia taliter compareat ſed habeat illa que habere poteſt ad ſuam elec. pertinentia. nam impoſſibilium non eſt obligatio vt dictum eſt. ſ. e. c. in verbo coram nobis. hoc etiam probatur. ⁊. eo. §. ver. electos. ibi niſi ex iuſta cauſa ⁊c. ⁊ quamuis iſta litera ſic loquatur nō tamen habent neceſſe ſtatim cum peruenerint ad curiam illa exhibere: ſed ſufficit aſſignare in termino ad hoc ſtatuto vt. ⁊. eo. §. v. electos quia vt ibi dicitur ſi non oſtendant non puniuntur alter non qꝛ non habebunt ad hoc dilationem extra curiā. ¶ Et proceſſus expoſitione ⁊ pro. i. ¶ Quod ſi ver. accipe quod ſequit̄ expectari. ¶ Dies ſub. computandos poſt ⁊c. ⁊ ſic propter menſem ⁊ ꝓpter .xx. dies conceditur tempus quo fuit in itinere et ſm̄ hoc intellige. ſ. eo. ſtatuimus. ⁊ ſic ſeruatur: ſed ſcḋm illā conſti. iſti .xx. dies computantur poſt aduentū alterius partis. ¶ Expectati repete vt dictum eſt. ſ. eo. in verbo cōmode. ¶ Eligētes ⁊. §. pxi. R. i. ¶ Opponētes. ⁊. §. i. ver. ⁊ quādo. ¶ Sum niſi: ſed ſi opponentes non veniunt non eſt vtile electum ad curiam venire vt videtur quare igitur punitur aduerſarius eius non venientibus contra. l. illam. ff. ſi quis in ius vo. l. ij. dicas qꝫ iſte caſus eſt talis qḋ iudex poteſt ꝓcedere etiā aduerſariis non veniētibus ex quo citatio facta eſt ab homine vel a iure. ſ. eod. ſtatuimus. ⁊. eo. li. de eo qui mit. in poſ. cum qui. dato etiam qꝫ ceſſent aduerſarij iudi. officiū locum habet. ſ. c. cū nobis olim. ⁊. de ap. conſtitutus. ¶ Confirmationē dici cōſueuit qꝫ per iſta hic poſita voluit apoſtolicus denotare qḋ electus debet eſſe preſens in curia vſqꝫ in finē cauſe. nam per hoc qꝫ dixit cōfirmationē petere denotauit principiū per hoc qḋ dixit proſecutionē denotauit medium. per hoc qḋ dixit executionem denotauit finem. ⁊ ſic electus per verba iſta tenetur perſeuerare vſqꝫ in fi. qḋ hodie eſt expreſſum. ⁊. eo. ſi poſtqꝫ. §. i. ibi videas. aliqui tn̄ exponūt ſeu ꝑ. i. ¶ Iuſta cauſa bene dicit vt patet. ſ. eo. quā ſit. ¶ Cōtempſerint aſſume hic illam clauſulam. ⁊. ſequentem electiones de ipſis ⁊c. vſqꝫ ad ver. electos vero. ⁊ ibi poſt verbū eſſe priuatos. ſub. ſic. ſi autem aliqua iuſta cauſa interuenerit ſatis eſt qꝛ non incidunt in penam: dictū. reaſſumas literā omiſſam de qua ⁊c. ⁊ hoc caſu cōtemptus ⁊ negligentia ſupponūt pro eodē vt. ⁊. patet. quāuis iſta de ſui natura ſint diuerſa vt colligitur. xx. di. ſi decreta. nā in hac conſti. quantū ad hoc vt puniatur non eſt differentia inter neglectū ⁊ contemptū. vnde in hoc caſu ꝓmiſcue vtitur iſtis verbis vt. ⁊. eo. §. pe. ⁊ hic. ⁊ ita ſiue negligat ſiue cōtemnat punit̄.

b eſt aūt contēnere[b] aſpernari ꝫ nō curare. ad hoc. xcij. di. de cōſtantinopoli. ¶ De qua v. ſ. iuſta cauſa interueniēte. ¶ Predictos ſ. ⁊. quos dꝫ expectari. ¶ Propoſitam. ſ. per ꝓcu. debet eīn proponēs cauſam abſentie ꝓ electo eſſe ꝓcu. habens ſpeciale mandat. ad hoc. ⁊. eo. c. v. inſuper. ibi per ꝓcu. ſufficienter inſtructum ad oīa premiſſa. nam ⁊ allegās cauſam abſentie ꝓcurator vocat̄ v. q. iij. in. l. reos. ⁊. de accu. veniēs. ff. de ꝓcur. abſens. C. de act. et obli. reus preterea ſi quilibet paſſim admitteretur daret̄ occaſio cōmittendi fraudes cōtra hanc conſti. nec mittere curarēt electi

a ¶ Dicitur. acta. Adde gl. i. l. illud i verſ. actores C. de ſa. ſan. ec. Pau. de ca. in. l. ij. C. vt lite pen. Alex. in. l. ij. in pnc. C. de edē. ſcḋi. i c. qm̄ ꝫ falſam. in. iiij. col. de ꝓba.

b ¶ Eſt autē cōtemnere. Adḋ archi. i. c. j. i glo. in ver. contempſerit. d ap. in. vj. ſcḋ. in c. ij. in col. ſi. de maiori. ⁊ obe.

verũtamen ſi talis procu. impeditur non nocet mittenti dũmodo poſtea nõ ſit negligens. ad hoc. ſ. eo. c. ver. inſuper. ibi. iuſto impedi. ceſſante. ſ. de pig. ſignificante. C. qui pe. tu. cũ a matrib⁹ C. de ap. preſens. dicunt tamẽ quidã qȝ ſi aliquis amicus electi admiſſus ſine mandato per. l. ff. de procu. ſeruum. §. publice eũ excuſat. ⁊ iuſtã abſentie cauſam allegat ⁊ pbat ſufficit quod electus poſtea ratificet. ar. C. ad mace. l. vlti. verũtamen. ſ. tempus. ſ. qȝ ſe debuit. ff. rem ra. ha. l. pe. ſi vero talis amicus nõ admittit. ⁊ ipſe proponẽs iuſtã cauſam abſentie pbare volẽs offerat cautionẽ qȝ electus ratũ habebit. ſ. tempus huius conſti. equum eſt ipſum admitti. ⁊ tunc ſufficit electo qȝ ratificet. ſ. predictũ tempus. ⁊ hoc per. l. predictã. porro ſi. ſ. iſtos. xx. dies nequit adire papã vel audientiã obtinere proteſtetur ad oſtiũ pape ne poſſit de negligentia notari. ⁊ ſic doceat ſe voluiſſe agere ſm id qȝ no. Inn. ſ. de preſcrip. ex tranſmiſſa. in glo. talis ⁊c. ibi videas. ⁊ qȝ dicam. ſ. eo. li. de in inte. reſti. eccleſia. in gloſ. qȝ datur ⁊c. ⁊ talis proteſtatio habebitur pro petitione ⁊ propoſitione. ff. de nau. fe. l. ij. ⁊ licet vnica proteſtatio interrumpat curſum preſcriptionis vt. ſ. de app. ſi iuſtus. ſ. de of. or. paſtoralis. §. vlti. C. de an. ex. vt perfectius. ⁊ vnica denunciatio curſum vſurarũ. C. de vſur. ſi parte. ⁊. l. acceptam. tutius tamẽ eſt electo pluries proteſtari vt maiorem diligentiã oſtendat. xliij. di. c. j. in fi. ⁊ de pe. di. j. importuna. nam ⁊ trina monitio requiritur. ad hoc. ſ. de ſup. ne. pre. c. j. ⁊ dicam. ſ. eo. li. de ap. ab eo. in glo. vlti. ibi videas. ⁊ trina citatio. xxiiij. q. iij. de illicita. ff. de iud. ad peremptoriũ. ⁊ trina denunciatio. ff. de pig. ac. ſi conuenerit. nec vt ibi dicitur ſufficeret vna. ff. de pub. iud. inter accuſatorẽ. in auſ. colla. viij. vt lic. ma. ⁊ aui. §. pe. ⁊ vlti. verũtamen ſi tempore ⁊ loco competenti legitime requirit papam ſemel. ⁊ proteſtaẜ tempus ſibi non currit vbi non põt eius copiã habere imo talis vnica pteſtatio curſum temporis impedit donec papa copiã ſui fecerit. ar. ff. qñ ap. ſit. l. j. §. biduum. ⁊ ar. in pre. l. vt perfectius. teneẜ tamẽ poſtea qñ papa copiam ſui fecerit ſe coram eo preſentare ſi poteſt alioquin iterum proteſteẜ qȝ prima proteſtatio ſequẽtis pena temporis nõ impedit curſum. ar. vitiũ predictorũ debet enim hoc fieri abſqȝ dolo ⁊ fraude. vt. ȝ. eo. c. ibi abſqȝ fraude ⁊c. vnde debet proteſtari corã oſtio pape ⁊ oſtiariis eius ⁊ tabellione. ⁊ aliis perſonis. arg. iurium predictorũ. ſi iuſtus ⁊. l. vt perfectius. ſ. e. li. de vſur. quãqȝ. ſi. j. ⁊ tali hora qua ſit veriſimile papã debere facere ſui copiã. non quãdo eſt occupatus vt quidã malitioſi ſepe faciunt alias fraus preſumitur. ⁊ idem fieri debet ſi tantum auditorem petere debet ⁊ ſolitũ ſit illum a papa peti ſi vero ab aliis qui habẽt hoc pape referre ſufficit proteſtari ⁊ auditorẽ petere coram illis C. de tẽp. ap. cum anterioribus. §. in his autẽ. in auſ. colla. ij. de refe. ⁊ fiant huius proteſtationes in ſcriptis in auſ. colla. vij. de temp. nõ ſe. pec. §. conteſtationem. xxiij. q. j. omnes. ſi autẽ apoſtolicus ad inſtantiam electorũ conſueuit eos in camera admittere debet ⁊ ipſe electus ad hoc inſtare. ⁊ tenetur etiam papa in publico copiam ſui non faciente. ar. in pre. c. xliij. di. c. j. in fi. ⁊ in pre. l. §. in his autem quin ſi alios inſtantes admiſerit ipſe negligens preſumitur. qȝ qȝ alij poterunt illud preſumitur potuiſſe v. di. ad eius ppe ſi. iuj. di. deniqȝ. Sed ſi eo tempore quo copiã ſui facit quoſdam de inſtantibus admiſit. ⁊ quoſdam nõ is qui tunc non eſt admiſſus non eſt cẽſendus cecidiſſe a iure ſuo: quia preſumi debet fuiſſe de numero inſtantium non admiſſorũ. arg. xlvi. di. ſunt nonnulli. in fi. de pe. di. j. §. pene. ff. de pen. interpretatione. ff. de act. ⁊ ob. arianus. ſ. de proba. ex litteris. ſ. de fide inſtru. inter. in fi. xx. diſ. accipe computandos. ⁊ cum iſtud ſit tempus a iure preſixum immutari nõ poterit. ¶ Tempus. i. poſt predictũ. xx. di. debet enim cauſa. ſ. xx. dies per quos expectaẜ ppo- ni ⁊. ſ. xv. dies ſequentes probari. vnde ſi non proponaẜ. ſ. ipſos xx. dies ſed. ſ. xv. dies ſequẽtes nõ ſatiſfit cõſtitutioni vt hic pȝ. ¶ Videbiẜ ſi pendente deliberatione vtrum cauſa abſentie propoſita ſit admittẽda vel non tempus. xv. dierum labatur nõ nocebit electo. ij. q. vj. anteriorum. ſ. de ap. ex inſinuatione. C. de tẽpo. ap. ſed lis ⁊ no. hic ar. quod ex quo appellatio admittiẜ rationabilis reputatur dummodo cauſa expreſſa vera ſit. ad hoc ſ. de app. paſtoralis. §. preterea. ¶ Apud ſedẽ ſic. ſ. de accu. accedens in princi. ergo non alibi. ⁊ hoc ſit ſiue ſtatuitur vt fraudes euitentur ⁊ negotia eccleſiarũ vacantiũ accelerentur. ſ. eo. c. §. pe. ⁊ hoc verũ intelligo niſi ex aliqua cauſa ſibi indulgeaẜ vt ſequiẜ ſi. huius. §. ¶ Plenam fidem alias penam incurrerẽt quia nõ ſufficit propoſito niſi ⁊ probatio ſubſequatur ſicut ⁊ in ap. contingit. ſ. de app. vt debitus. ar. ſ. de his que ſi. a ma. par. ca. c. j. ad tria ergo tenetur. ſ. probare. ⁊ apud ſe. ap. ⁊. ſ. xv. dies pbare ſiet autẽ iſta plena pbatio per teſtes vel inſtrumẽta vel aliter. ſ. de reſti. ſpo. cum ad ſe. ad idẽ. ſ. eo. li. de reg. non ſolũ. ver. aut euidenter. Et no. qȝ ſi auditor datus a papa pnũciat fore pbatum vel non pbatum altera pars poterit appellare: qȝ regulariter quilibet grauat⁹ appellare poteſt. ij. q. vj. omnis oppreſſus. ſ. de ap.

vt debitus ⁊ dicetur. ſ. eo. li. de heretici. vt inquiſitionis. in princ. ſed hoc caſu iudex ap. abbreuiare poterit tempus ap. pſequendi. ſ. de ap. oblatę. §. ſuprior. ſequendo moderationẽ tẽporis hic contentã ad pbandã cauſam abſentie. ⁊ ſic accelerabitur negotium. ⁊ iſta conſtitutio non fraudabitur ſimiliter pbata ex parte electi iuſta cauſa abſentie opponens poterit pbare contra et dicere cõtra per teſtes. ff. de pba. circa. ne ille per falſitatem obtineat. ſ. eo. li. de teſti. preſentiũ. nã res pernicioſa eſſet exemplo ſi per ſubreptionis aſtutiam quis aſcenderet ad apicẽ dignitatis vt. ȝ. eo. ti. cum dilecti. §. nos vero. ad idem. ſ. de reg. iur. cũ olim. §. nos igitur ⁊ iudex inquantum poterit accelerabit qȝ hec eſt mens huius cõſti. ¶ Quid ſi pronunciat electum fore priuatũ qȝ nõ ſeruauit tempora huius conſti. nec excuſatorem miſit dic qȝ aut conſtat eum non ſeruaſſe tempora aut conſtat eum ſeruaſſe. aut dubitatur quia forte allegat aliquod impedimẽtum. primo caſu non audiẜ appellans qȝ terminus iſte eſt quedã ſententia iuris a qua non appellatur. ff. de verb. ſig. ſi qua pena. ad hoc quod leg. ⁊ no. ſ. de ap. conſuluit nos tua. hoc indubitatum eſt. In ſcdo ⁊ tertio membris auditur appellans qȝ in illis caſibus non eſt priuatus per hanc conſti. que priuat ſolũmodo tẽpora non ſeruantes ⁊ contẽnentes ⁊ negligentes. ⁊ ideirco poterit appellare ſi reputat ex tali ſententia ſe grauatum vt in pre. c. omnis ⁊ talis pnũciatio ⁊ quelibet alia ſup dilatoria ſiue peremptoria excep. ⁊ etiã qñ pnunciatur aliquẽ nõ potuiſſe appellare ppter aliquam excep. peremptoriã que obſtabat interlocutoria eſt vt pbatur. ȝ. eo. cum dilecti. ad ſi. ſ. de of. dele. ſignificaſti bus. ſ. de ap. ſua. ⁊. c. dilecto. verũtamen vbi iudex pnunciat ſuper ap. interpoſita a diffi. tunc eſt bene diffinitiua qȝ fertur ſup principali. ⁊ cõtrouerſie finem imponit. C. de app. eos. ff. de his qui no. infa. facti ſi ergo pnunciatur ſuper principali puta confirmãdo vel infirmãdo electionẽ diffinitiua eſt ſi ſuper peremptoria excep. interlocutoria eſt tñ per quandã conſequentiã habet vim diffinitiue ſi p exceptiõe feraẜ vt ſi pnunciatur electum pati defectũ in etate vel tempora non ſeruaſſe. No. tñ qȝ quãdo appellatur a tali interlocutoria q̄ habet vim diffinitiue dȝ cauſa rationabilis in ap. exprimi aliter nõ valet vt pbatur in pre. c. dilecto ¶ Niſi ver. iſtud niſi excepit ab eo qȝ. ȝ. dictũ erat. ſ. qȝ electi debeãt perſonaliter cõparere aliter cadãt a iure ſuo hic dicit qȝ hoc eſt verum niſi vel ⁊c. ⁊ hunc intellectũ pbat litera ſequẽs ibi ad predictã cõparitionẽ tpe ⁊c. aliqui dicũt qȝ excepit tam ab illo qȝ a pri. dicto. ¶ Eoſdẽ. xx. dies per quos expectaẜ. ¶ Predictos. xv. qui dantur ad probandũ cauſam ppoſitam hoc autẽ tempus cũ ſit limitatũ a iure iudex pro motu ſui arbitrii abbreuiare nõ poterit. ar. ſ. de of. dele. de cauſis. xxviij. di. de his. ſicut nec tps qȝ datur ad petendũ reſti. in inte. C. de tẽpo. in inte. re. ſuperuacuã. ar. ȝ. ſ. de ap. cum ſit. vbi de hoc in glo. ar. qȝ iudex. ¶ Eo caſu hoc ideo dicit qȝ ſi cauſa abſentie ppoſita nõ fuit admiſſa ad pbandum qȝ forte non reputaẜ ſufficiens non habent locum iſti. xv. dies qui conceduntẜ hic ad pbandũ illam vnde licet illa veriſimilia de quibus ſequitur proponat. ſ. illos. xv. dies non excuſaẜ a pena huius conſti. vt ſequitur. ¶ Veriſimilia puta qȝ inſtrumẽta que mittebat electus. ſ. debitum tempus ad curiã ad probandũ abſentie cauſam incendio vel vi predonũ vel alio caſu fortuito in via vel in domo perdita ſunt aut teſtes mortui vel infirmi vel in via capti vel obſeſſi ⁊ huiuſ. intellige tamẽ ſemper abſqȝ fraude ⁊c. vt patet. ȝ. eo. ibi abſqȝ fraude ⁊c. ad hoc. ſ. de of. dele. paſtoralis. §. pe. ⁊ ſi pponaẜ cauſa abſentie legitima quo ad ius nõ eſt veriſimilis quo ad factũ vt puta valde potens homo dicit ſe fuiſſe detentũ ab homine vilis cõditionis ⁊ impotẽte vel pponit coram iudice iuſto ⁊ potẽte ſuã iuriſditionem defenſare ſibi in poſſeſſione factam qȝ nõ eſt veriſimile. ff. qȝ met. cau. non eſt audiendus volens tam probare ſ. tempus. ⁊ eſt ratio qȝ plena pbatio eſt preferẽda preſumptioni. ff. de his qui ſui vel alie. iur. ſunt. filium. ⁊ veritas opinioni. ſ. de big. nup. niſi forte in ȝriũ eſſet preſumptio iuris. ⁊ de iure que pbationẽ in cõtrariũ nõ admittit. liij. diſt. fraternitatẽ. ſ. de ſpõ. is qui. de hac materia pſumptionũ no. C. de pba. ſiue in ſi. ibi videas. ¶ Ut predicitur. hoc eſt infra. xx. dies predictos.

7 ¶ Probandam ſ. i. xv. dies. ⁊ no. quod ſicut in ap. non ſufficit qȝ cauſa legitima allegeẜ niſi ⁊ probetur ita in hac cõ abſentie. ¶ Proponi ſub. ⁊ probari vt. ȝ. dictum eſt. in plenam fidem. ¶ Preſidentis. id eſt pape vel alterius iudicis ab eo deputati. ¶ Pena. ſ. quam incurrunt non veniendo et non probando. ¶ Comparitionem. ſ. perſonaliter faciendã. ¶ Prolixius arbitrio iudicis ex quo non determinabitur. ff. de iure delib. l. j. ſ. de offi. dele. de cauſis. inſpecta tamen diligenter impedimẽti ⁊ negotij qualitate. ¶ Indulgendũ. i. de gratia concedendũ. ſ. a papa vel eius auditore. ⁊ hic reaſſumas iterũ clauſulã illã ſequentem electionem de ipſis ⁊c. vſqȝ ad ver. electos. ¶ Inſuper ver. vel pro ⁊. ¶ Tunc. ſ. quãdo iuſtitia cauſa abſentie pponitur. et admittitur

admittitur vt. ſ. patet. ¶ Tempus infra q electus ceſſante im‑pedimento debuit perſonaliter cōparere. ¶ Ceſſante iuſtū im‑pedimentū pōt eſſe ſi electus cōtinue tenet in carcere. ita q non pōt cōſtituere nec mittere pcu. vel q ipſe pcu. venire non pōt q impeditur ex his pz qd ſi electus venire pōt non excuſatur mittendo pcu. ſi vero nec mittere nec venire pōt ipſo iure quo ad penā ſeruatur illeſus. C. de tēp. ap. autē. Item ſi appellatōe. ſi tamē iudex in aliquo pceſſit contra abſentem reſtituetur ille cōtra pceſſum probato impedimento. ſic intelligitur. ff. de iudi. ſi pretor. ad ſi. ideo q non nimiū feſtinet pcedere cōtra eum. ſ. de do. ꝛ cōtu. pront. ff. de dam. infec. ſi finita. §. ſi forte. de hac mate‑ria etiā le. ꝛ no. ſ. de re. iu. cum bertol. ꝛ. iij. q. ix. caueant preſer‑tim ſi ſit ſpes de vicino eius euentu. ſ. de do. ꝛ cōtu. cum dilecti. ¶ Omnia. i. ad petendā cōfirmationem vel ad proſequendum electionem ꝛ ad proponendum ꝛ probandū. ſ. predictos termi‑nos iuſtam cauſam abſencie electi. ꝛ qd hic dicit intellige dūta‑xat in caſu huius conſti. ¶ Inſtructum. ſ. cum actis ꝛ munimē‑tis vt. ſ. patet de electo. ¶ Nihilominus. i. non ob. qd miſit pro‑cura. ſufficienter inſtructum. ¶ Ipſa cauſa. ſ. abſentie. propter quā ipſe electus nō potuit ſe primo pſonaliter pſentare. ¶ Ceſ‑

8 ſante. hoc no. qd ceſſante cauſa ceſſat effectus ſic. ſ. de ap. cū ceſ‑ſante. ſ. de iureiur. ꝛ ſi xpſ. iuxta ſi. vbi de hoc aduerte tū q ceſ‑ſante iuſta cauſa ſi fuerit tale impedimentū q non ſolū aduētū ſed etiā approbatū electi impediuit penitus habebit ipſe elect9 menſem ad parandū ſe ad iter: ita eū nūc indiget paramēto ſicut a principio indiguit. ꝛ ita expectabit in hac pſentatione faciē‑da per xx. dies ſicut ſi a principio veniſſet. ꝛ hoc pbat litera ſe‑quēs vt pmittit ꝛc. q. d. ita ſe dz nūc pſentare vt pmiſſum eſt. ita aūt premittit in illo caſu qn nō eſt impeditus venire. qd ad pre‑ſentandū ſe pdicta tpa hanc ergo ꝛ nunc habebit priuatus ipſo iure. ꝛ hoc caſu deuoluetur pūiſio ad papā. ꝛ ita ſeruat curia. ꝛ eſt ratio q cita debet eſſe ꝛ clericis expeditio eccleſiarū ad qd iſta cōſtitutio ſpecialiter intēdit. ꝛ ſi iſte ſic priuatus. ſ. q. l. ſ. tpa non venit vult ſe opponere alteri elec. tanq vnus de capitulo ſi ſatiſ‑factū eſt huic cōſti. in alio capite q ſi per ipſum ꝛ p parte ſuā pſo‑ne inſtructe tempore debito miſſe ſunt ſe opponere poterit. ꝛ au‑dietur vt vnus de electoribus ſuis. nā ꝛ filius excluſus tpe ab vnde liberi. admittit per vnde legitimi. ff. de ſuc. e. l. j. §. quib9. li‑cet eū ſit priuatus iure ſuo vt electus non tū vt vnus de capitu‑lo q non dz dupliciter puniri. ſ. de iudi. at ſi. in ſi. l. ix. di. pſby. ꝛ in. q. ij. queſitū. in ſi. xxij. q. v. quid ergo. ſed ꝛ ſi alii de parte ſua peccaſſent nō mittēdo nihilominus ipſe pſequēs negotiū eccle‑ſie audiet ſi non inueniat peccaſſe. ſ. de conſti. cognoſcētes. ſ. eo. c. §. ceterū. ſ. de his que ſi. a ma. par. ca. queſiuit. ¶ Electos. ver. premittitur. ſ. eo. c. ver. inſuper. ſ. in caſu in quo impeditus ve‑nire perſonaliter excuſat mittendo pcu. eo. ſ. eū ꝛ non alio. ¶ Eo caſu. ſ. qn veniunt vel mittunt ſine actis ꝛc. ¶ Alibi. ſ. ſ. de pri‑uile. cū olim eſſemus pp prin. ꝛ qd hoc dicat intelligitur qn ve‑niunt ceſſante impedimēto vel eo inſtante nō mittūt locū habet qd. ſ. dicit. Itē q hic dicit intelligas de munimētis que ad cau‑ſam principalē faciūt vel ad exceptiones ab initio appoſitas in‑ſtruēdas. ¶ Iuſta cauſa quecūq ſit illa. ¶ Ad hoc. in. pars in qua dicitur tria. ꝛ dic ad hoc. i. pter hoc. ¶ Inquiſitio hoc aſſu‑me literā ſequentem poſſit haberi. ¶ Premiſſa. i. eligētes ꝛ ele‑ctos. ¶ Contingētibus puta ſup obligationibus exceptionib9: replicationibus ꝛ ſimilibus. ꝛ bene aduerte q per hanc literā pbatur qd iſte perſone inſtructe tenent perſiſtere vſq in ſi. cau‑ſe ad hoc. ſ. e. ti. cū nō decreat. xj. q. iij. certū i ſi. xvin. di. c. ſi qs aūt. C. de decu. ſi quis decurio. nā multa cōtingētia negotiū poſſunt incidere in pceſſu ſup quib9 eorū inſtructio neceſſaria erit vt pa‑tet. ſ. eo. c. v. ꝛ qn ad ſi. vnde non debēt recedere ſine licētia vt in pre. c. xj. q. iij. certū alias reputabunt nō veniſſe. ꝛ mittētes tāq culpabiles punient. ſ. eo. c. §. ceterū. ſ. de iudi. c. j. ff. de excu. tu. ſci‑re. §. obſeruabunt. i. ¶ Plena hoc no. qd iudex plene debet in‑formari ſiue inſtrui in facto antq ad ſententiā veniā. xxx. q. vlt. iudicantem. ¶ Plurimū. i. frequentius. ¶ Electoribus hec li‑tera ꝛ ſequens pbant q non ſufficit mittere canonicos qui nō interfuerūt electioni vnde ſi electione facta aliqui canonici qui non interfuerunt ſuperueniunt non ſufficit mittere duos ex il‑lis. ꝛ eſt ratio q papa nō poſſet per illos plene ſuper electionis negotio informari ſufficit tū q hi qui mittuntur interfuerint ipſi electioni celebrate ſiue ipſimet elegerint ſiue aliis eligēdi de‑derint poteſtatē. nā qui per alium facit per ſe videt facere. ff. de admi. tu. ita aūt. §. geſſiſſe. ſ. eo. in cauſis. ꝛ. ſ. eo. li. de reg. iur. qui facit. cum ſi. nec eſt neceſſe q fuerint de ſcrutatoribus vel cōpro‑miſſariis dūtamen fuerint de electoribus vt hic dicit. ¶ Nō ſen‑tit imo potius in cōtrarium ſentit. ſ. de ap. ſept. j. R. ꝛ vacat hoc ar. a contrario ſenſu. nam licet pcu. conſtituatur is qui non eſt negotii ignarus nihilominus tenetur mittere iſtas duas perſo‑nas. nam licet cauſa impulſiua ceſſet nō ideo ceſſat q pter eam

a conſtitutū eſt vt no. xxx. q. ij. duc. nec ar. a cōtrario9 locum hz vbi ius cōtrariū reperit ſicut hic. ¶ Due perſone q in ore duorū ꝛc. ſi. q. un. in prin. ſ. de teſti. in omni. debēt autem iſte due perſone conſtitui procu. a capitulo ſeu eligentibus. ꝛ hoc demōſtrat lite‑ra. ſ. ſequēs que dicit a capitulo tranſmittant nō enim poſſunt dici tranſmiſſi niſi mandatū habeāt. ſ. de procu. c. j. ꝛ. ſ. de heret. cū ex iniuncto nec capitulū repreſentarēt. ſ. eo. innotuit. §. vlti. hoc etiā ſatis innuit litera pri. pcedēs. poſſunt eū petere noīe ca‑pituli confirmationē electionis. quā ipſum capitulū petere pōt vt dictū eſt. ſ. eo. q ſic. §. vlti. in glo. ipſe electus ꝛc. ꝛ ſic notauit hoc. G. dur. alii vero dicūt q iſti nō debēt pcu. conſtitui ad pe‑tendū cōfirmationē elec. ſiue vel ad impugnandū electionē alte‑rius ſed ad informationē faciēdā dūtaxat quaſi nō poſſunt pro‑curatorū ꝛ inſtructorū gerere ſimul officiū ar. ſ. de teſti. inſtru. ſ. eo. li. e. ti. romana. vnde lz ſemper hic fuerint altercatiōes in cu‑ria ꝯſultius eſt qd illi duo qui mittūtur ad inſtruendū nō cōſti‑tuant pcu. ad pſequendū electionis negotiū ſed ad inſtruendū tantū ſi autē capitulū non poteſt mittere niſi vnā perſonā illam mittat vt dicetur. ſ. §. pri. ver. niſi eos ꝛc. ſuper verbo paucitas. nam paucitas eos excuſare poteſt etiā vt nullū mittāt vt ibi pro‑batur at vbi capitulū nullum miſit electus eos duos ducere nō tenetur q hoc onus eſt eligentiū non electi vt ſequitur ꝛ proba‑tur. ſ. eo. t. §. ceterum. in ſi. nullo tamen veniente electus poterit per alios facere plenam inſtructionem. Sed licet quo ad eū hec ſufficiant non tamen electores excuſat imo qui fuerint culpabi‑les punientur vt. ſ. eo. t. §. ceterum. ꝛ hoc propter contemptum huius cōſti. Sed ꝛ ſi perſone electe nolunt venire punient ipſe tanq culpabiles. ꝛ capitulū mittat alias niſi paucitas vel alia rationabilis cauſa eos excuſet vt. ſ. eo. t. §. ceterum. Si vero per‑ſone inſtructe miſſe ante cauſe deciſionē decedāt electores tenen‑tur poſtq ſciuerint alias perſonas mittere. i. tps huius conſti. alioquin pter nouū cōtemptū ꝛ negligētiā punient. ar. ſ. vt li. nō cōte. c. j. in ſi. ſed electus excuſatus ab initio pter impedimē‑tū illo ceſſante venire tenet alioqn pter nouū cōtemptū punit vt. ſ. §. pri. ver. inſup. ꝛ pcuratore alicuius cauſa nondū finita defuncto vel remoto alter mitti dz. ſ. de reſcript. ex pte. Rurſus ſic electores miſerūt pſonas inſtructas. ꝛ aliqui etiā eorū fecerūt pcuratores aliquos ad opponēdū crimina ꝛ defectus electo ab altera parte deinde dicte pſone inſtructe illicētiate recedunt nec ipſi electores poſtq hoc ſciuerint alias pſonas mittāt tales pro‑cu. de cetero non audient cōſtat eū qd ſi ab initio non miſiſſent perſonas inſtructas ipſi ꝛ eorū pcur. excluderent vt. ſ. §. pri. v. vel ſi pſonas. ꝛ v. niſi eos. hic aūt licet miſerint eas q tū ille pſo‑ne illicentiate nondū finito negotio receſſerunt perinde eſt ac ſi non miſiſſent ex quo ſcientes contumaciam non purgauerunt vt. ſ. dictum eſt. ¶ De electis ſicut enim electi tenentur iter ar‑ripere. ſ. menſem. ꝛ poſt conſenſum obtentū de electione notitiā vt. ſ. §. pri. in prin. ita ꝛ electores duos mittere tenent. ſ. idē tem‑pus vt ſequitur. ¶ Inſtructe ſi. ſ. de procura. t. j. ꝛ ex eo qd dicit hec litera innuit qd pſone iſte debent venire inſtructe portando

b ſecum b acta ꝛ munimenta cauſe alias nō ſatiſfit huic conſti. de electis enim premiſſum eſt qd deferant illa nec aliter dicunt ve‑nire inſtructi poſſibile enim eſt qd electus ea non deferet. ꝛ ita cū inſtrui. ꝛ eccleſia celeriter expediri nō poterit iuxta mentem hu‑ius conſti. ꝛ autor huius cōſti. plenā voluit haberi inſtructionē.

c ¶ Concordem c vz nemine diſcrepante factam vt. ſ. patet. ꝛ. ſ. c. ver. ſi vero. ꝛ adde qd no. ſ. eo. quorundā. in glo. religioſi ſuis ꝛc. ¶ Infra idem tempus ſub. ſ. qd electus debet perſonaliter com‑parere ſi aūt electus ſit remotior q electores ſufficit q pſone ipſe veniāt. ſ. illud tempus. ſ. qd ipſe remotior venire debet q proba‑tur ex eo qd hic dicit. ſ. idē tempus ꝛc. ſi vero electus primior ſit ipſi habebūt menſem ꝛ. xx. dies. ꝛ etiā tū tempus quo cōmode venire poſſint licet elect9 citius venire potuerit q nemo ad im‑poſſibile obligat. ſ. de pac. pactiones. ff. de re. iu. impoſſibiliū. ſ. eo. li. de re. iu. nemo pōt. Sed ꝛ ſi aliqs exiſtēs in curia digit vl‑tra mōtes pſone inſtructe habebūt illud tps ad veniēdū qd ipſe haberet ſi fuiſſet exiſtēs in eccleſia elect9 vt pbat hec lra hoc autē tps incipiet eis currere demū poſt cōſenſum electi eis notificatū: q nec ipſi electo currit niſi poſt conſenſum ſuū vel poſt obtentā notitiā de electione ſua vt. ſ. eo. c. §. i. pp9 prin. pterea iniquū eēt cogi eos venire ꝛ in vanū laborare electo forte diſſentiente. ff. de inof. te. l. i. ꝛ. ſ. eo. li. de excep. pia. ſ. R. tū credo ſecurius q incon‑tinēti mittant ad curiā perſonas inſtructas tā ad preſentandū electionē q inſtructionē faciēdā q ſi deberēt prius expectare ele‑cti cōſenſum multū differretur puiſio eccleſie. qd eſt ꝯtra mentē huius conſti. ꝛ intentioni debent verba deſeruire non econtra. ſ. de ver. ſig. intelligentia. xv. q. v. humane aures. ſ. de ap. ſecūdo requi. verum ſi hoc commode facere nequeunt dicunt quidam ꝛ bene qd non incidunt in penam niſi demū lapſo tempore dicto computato poſt conſenſum eis aliquo certo modo notificatum

a ¶ Nec ar. a 3rio. Adde Ang. i. §. fi. in. j. col. circa fi. inſt. de duo. re. do. Baſ. plene l. j. in. ix. co. vſi. ij. ex hoc correlarie. ff. de offi. ei9 cui man. eſt iuriſ.

b ¶ Portando ſecū. ad. de ſeli. l. c. accepimus. in prin. extra d ſi. inſtru.

c ¶ Concordē. Add. d. abb. l. c. non pōt. l. vj. co. v. ſz dubitari pōt. de re iud. imo. in de. ne romani. de elec. et ibi car. l. §. coiſpo. i pri. ꝛ l. ix. q. ale. rā. ꝯſ. cerui in. q. vola.

⁊ ad hanc ſententiā fulciendā faciunt ea que .ſ. eo. ti. inducūtur p hac parte ⁊ ſi bene aduertas illa iura que dicūt q intentioni debent verba deſeruire nō obſtāt. nam tunc vendicant ſibi locū quādo certum eſt de intellectu in dubijs aūt melius eſt verbis edicti deſeruire. ff. de exac. l. j. §. ſi is qui. hic aūt per verba huius conſti. cōſtat de intellectu quē .ſ. dixi. ſ. qḋ poſt cōſenſum cōputetur predictū tempus. nā non occurrit quō deberent arctari ad pſecutionē cauſe donec electus cōſentiret qḋ ſi duo digunt quorū vnus eſt in curia alter in eccleſia vbi electio fit tps iſtud curret ei qui in eccleſia eligit. ⁊ perſonis p parte ſua inſtructis. ſtatim poſt cōſenſum ſuum ⁊ nō demū poſt cōſenſum alterius ei notificatū prout quidā dixerunt vt probat .ſ. eo. c. §. j. ibi poſt conſenſum ⁊c. ⁊ ibi poſt obtentū ⁊c. ❡ Diſcreta. i. ſeparata. ſ. de reſcrip. edicti. ❡ Communibus. i. ad prelatū ⁊ capitulū pertinētibus. Sʒ ſi aliqua ſunt diſcreta aliqua cōia de diſcretis ad prelatum pertinentibus hec fieri debent ſi ſufficiunt alˀs qḋ deeſt de cōibus ſuppleatur vt hec litera manifeſtat. ❡ Aliunde cum eñ capitulū habeat proſequi electionis ſue negotium .ſ. eo. vt preterit. neceſſe habet pꝛuidere de expen. ex quo nō extant bona diſcreta vel cōia. nā poſſunt mutuo recipe p cauſa vtili ⁊ neceſſaria. x. q. ij. precarie. xij. q. iiij. quicūqꝫ vel ſi hoc fieri nequit a clericis dioc. forte poterit charitatiuū ſubſidiū poſtulare. j. de cen. cū apoſtolus. §. vlti. nā qḋ oēs tangit dʒ ab oībus approbari. ad hoc. viij. q. j. licet. ⁊ .j. de tēpo. or. ſi archiepūs. vbi de hoc ſalˀ enim ſubditorū ⁊ eccleſie eſt bonum habere prelatum. lxj. di. miramur. viij. q. ij. c. j. ⁊ ij. bona tñ ad epm pertinētia non poſſunt pꝑter hoc alienare. xij. q. ij. ſi qua de rebus. ❡ Non poſſunt cōmode. ff. de ver. ſig. nepos. ❡ Ad oīa hec verba ad oīa inſtructi plenarie ſuperabundāt. nam .ſ. pꝛioꝛi. premiſit ſufficiēter inſtructi. pꝑterea melius diceret inſtructe q inſtructi: qꝛ .ſ. dixit due perſone. ⁊ ex eo quod dicit litera plenarie eſt argu. quod iſte perſone debent deferre munimenta. ⁊ no. qḋ iſte pſone que accedūt ſeu mittuntur ad ſe. ap. hac de cā. habēt priuilegiū de quo habetur .j. eo. cū non deceat. ❡ Si vero in diſcoꝛdia. videas qḋ dicet. .j. eo. quecūdā. §. j. in verbo in diſcoꝛdia. ❡ Due perſone aſſume hoc illa verba plene vt dictū eſt cum actis iuribus ⁊ munimentis inſtructe cōpareant que verba ſunt .j. in ſeq. ver. ⁊ poſtea recedas ad verba dimiſſa de parte qualibet ⁊c. verū eſt hic q tenētur mittere ad minus duas perſonas vbi ſunt tot electores qḋ hoc fieri poſſit alias ſi vnus ſolus aliquē eligeret in diſcoꝛdia; ille pſonaliter vadat ſicut ⁊ vnus ſolus ſe oppōnēs venire tenet vbi vnus tm̄ eligit: vt patet in ſeq. ver. dūtamē ſint alij qui poſſint eccleſie deſeruire vt .j. pri. §. v. niſi eos capituli paucitas ⁊c. ❡ Et qualibet parte. i. cuiuſlibet electi. ⁊ no. qḋ licet iſti inſtructores oſtēderint ſe in iudicio aduerſarios nihilominus adhuc inſtruere poterunt ⁊ ita video in curia obſeruari ſupplēt eñ in inſtruendo quaſi defectū pcuratoꝛ qui patenter aduerſantur. ⁊ in eorū loco ſuccedunt vt patet in prin. huius. §. pꝑterea opponētes ſunt aduerſarij. ⁊ tñ ipſam cauſam inſtruunt. ⁊ ad hoc venire iubentur vt probatur in ſequēti. ver. ibi ⁊ per pmiſſas perſonas ⁊c. nec ob. qḋ ipſi inſtructores ſunt quaſi teſtes q abſqꝫ omni ſuſpicione eſſe debēt. ff. de teſti. l. iij. .j. de excep. c. j. ⁊ .ij. q. vij. teſtes. nam inſtruunt cauſam per acta ⁊ munimēta non ſolū tanq teſtes. ⁊ vbi inſtruunt tanq teſtes ſi oēs tam ex vna parte q ex alia concoꝛdauerint credetur eis idē ſi maioꝛ pars concoꝛdet ad hoc. .j. de teſti. in noſtra. ſi aūt nec oēs concoꝛdāt nec maioꝛ pars dicit Garʒ. qḋ credetur eis quatenus dicūt pro parte alias non pro ſua ſed ſi aliquid dicunt contra partē aduerſarij nō credet. per iura .ſ. pri. alle. ſi dicant cōtra ſuam. ad hoc. ff. de inte. act. de etate. §. j. niſi doloſe dicerent contra ſuam partem ad hoc. .j. de ſi. mo. nobis. ❡ Plures. ſ. electiones. ⁊ hoc intelligas dummodo

9 quilibet ſuam electionem proſequatur. ❡ In neceſſarijs †dicitur

a tar neceſſarieˀ expēſe quibus nō factis res peritura vel deterioꝛ futura eſt vtiles vero eam melioꝛē faciunt deterioꝛem eſſe non ſinunt. ff. de ver. ſig. impenſe. .j. de deci. paſtoꝛalis. nō ergo tenētur electi ad vtiles cū hec litera dicat tñ de neceſſarijs verūtamen ſi expenſe vtiliter fiant datur faciēti illas actio neg. ge. ff. de nego. geſt. ſed an vltro debēt ⁊ eſſe moderate vt hic ſequit. ❡ Contēpſerint ſufficit q electi parati ſint illas ſoluere requiſiti nec eas offerre tenet ar. ff. quoꝛū leg. l. vlti. §. j. ff. de oper. liber. cū patronus. ff. de dā. infec. l. iiij. §. hoc aūt. ff. de cōſti. pec. l. Itē illa verba hoc etiā demōſtrat hoc verbū contempſerunt. ⁊ in ſe. §. ver. vel ſi perſonas. contēnere eñ intelligunt ſi cum poſſunt nō exhibēt requiſiti. ar. .j. de iureiur. breui. ſ. eo. li. de ſen. exc. cū medicinalis. §. exemplū. ❡ Impotentia. v. impotētia excuſat electos a ſolutione huius expenſarū tūc electores ad illas tenent. nā ⁊ vbi ius excuſat poſtulatū a ſolutione expenſarū poſtulantes illas ſoluere tenētur vt .ſ. eo. c. §. denīqꝫ. ergo a ſimili idem dicendum eſt ⁊ in hoc caſu qñ. ſ. electio facta eſt in diſcoꝛdia electores tenentur mittere iſtas perſonas inſtructas ſiue opponentes vel electi velint

❡ Dicitur neceſſarie. Adde tex. ⁊ ibi doc. in l. impenſe. ff. de impē. in re. dota. fac.

venire vel mittere vel expenſas miniſtrare ſiue non vt patet .j. §. pri. ver. vel ſi perſonas. ex quo clare patet q hoc onus electoribus incūbit verūtamē impotentia pōt eos multipliciter excuſare. .j. de reſti. ſpo. olim. ij. ff. de dolo. nam is. quo caſu miniſtrent de bonis prelati vel de cōibus prout iam de poſtulantibus dicetur ceſſante aūt tali electorū impoſitio. equū eſt eos ad refuſionē expenſarum factarū teneri. ar. .j. §. ſe. .j. de ſol. odoardus. ſed et ſi impotentia non excuſat eos in totum contribuent pro modo facultatum ſuarum vt probat litera ſequens ibi pro qualitate negotij ⁊c. ſi vero electi bene poſſunt ſed nolunt expenſas dare electores perſonas inſtructas mittere ⁊ ſumptˀ illis miniſtrare tenentur vt probatur in pre. ver. vel ſi perſonas: qꝛ illi non tenent proprijs ſtipen. militare. x. q. ij. precarie. .j. de preſcrip. cum ex officio. in alio vero caſu. ſ. quando opponentes debent duobus ex ſe miſſis expēſas miniſtrare ſi volūt illas dare. ⁊ ita nullus venit. debēt tanq culpabiles puniri vt in pre. v. vel ſi pſonas ſed nūquid iſti tenent cōtribuere etiā iſtas expen. dic q ſicut conuenit inter eos ita ⁊ ſeruetur. ff. depoſi. l. j. §. ſi conuenerit. .j. de pact. c. j. ⁊ c. qualiter. ſi nihil conuentū eſt conſuetudo ſi qua apparet ſeruetur. ff. cō. pre. vēditoꝛ. §. ſi cōſtat. .ſ. de conſue. cum dilectus. at vbi nulla apparet tunc iudex penſatis laboribus miſſoꝛū ⁊ facultatibus tam eorū q mittentiū arbitretur ar. .j. de cenſi. ſopite ⁊ .j. de ver. ſig. c. vlt. ſed pone in caſu huius cōſti. q electio nō fuit preſentata tpe debito electus tamen poſt notitiā de ele. alter. habitam iter arripiens fecit expen. demū preſentatur ei ipſe vo veniens cū peritis iurie non inuenit eam canonicam ⁊ ob hoc nō vult cōſentire nunquid electores tenebuntur ei ad expen. factas pꝑter eorū moram culpam ⁊ negatiuā. ⁊ quas facturus nō erat ſi ſibi modo ⁊ tpe debito preſentaſſent. dic qḋ ſic. ff. de peri. ⁊ cōmo. rei ven. l. vlti. C. de iudi. ſancimus. .j. eo. li. de oſ. or. ſi canonici. j. R. ⁊ §. j. alias per hāc cōſti. electo laqueus pararet circa poſtulationes vero dicendū eſt qḋ poſtulati nō tenent pſonis miſſis miniſtrare expen. ſed ſi poſtulatio ſit concoꝛs ſeruabit qḋ in concoꝛdi electione dictū eſt. ſi vero diſcoꝛs ſit poſtulantes de proprio ſoluant ſicut premiſſum eſt de eligētibus in diſcoꝛdia. hoc pbatur. .j. eo. c. §. deniqꝫ. ſi vero eligentes ſiue poſtulantes nihil habent puta qꝛ ſunt regulares vel alias pauperes tunc fiant eis expenſe de bonis prelati vel de cōibus ſm diſtinctionē in prin. huius. §. ar. .j. de accu. ex parte. ⁊ c. olim. in ſi. c. nam ⁊ dantur ſeruo agenti cauſam libertatis. C. de or. cog. l. ſi. ſimiliter ei qui egit de inofficioſo ⁊ obtinuit ſi aduerſarius appellet. ff. de inoſ. te. ſi inſtituta. §. pe. vnde ſcripſit Hoſt. qḋ vbi regularis pſequeretur cauſam cōtradictionis pen. lite ei prouidendū eſt. ⁊ eſt ratio qꝛ pꝛpꝛiū non habet vt in pre. c. ex parte. olim. ⁊ hoc no. in ſum. eo. ti. §. quid iuris. de expē. ⁊c. v. hoc aūt. in prin. ei eñ pcurent vtilitatē eccleſie pcurando in iudicio vel extra qḋ habeāt bonū prelatū iuſtū eſt vt habeant expē. ex ipſa. xij. q. ij. charitatē. ⁊ c. eccleſiaſticis. ff. qḋ cuiuſ. vni. ſicut inimici. ad idem. .j. c. cū nō deceat. ⁊ hec ſunt vera de poſtulantibus patientē defectum in etate vel in oꝛdinibus ⁊ ſimilibus. vt patet in pre. §. deniqꝫ. ſi vero poſtulatur alteri eccleſie alligatus. circa quem de antiqui iuris obſeruantia nil immutatur vt ibi dicitur. dicūt quidam qḋ ⁊ tūc eodē modo ſi poſtulatio ſit cōcoꝛs fient expēſe de bonis eccleſie vacantis. ar. .ſ. eo. vt preterite. ſi diſcoꝛs. tūc quelibet pars ſibi prouideat. hec eñ videt vera mens huius cōſti. qḋ eccleſie non grauentur in expenſis in proſequendo electiones vel poſtulationes in diſcoꝛdia celebratas. de recuperatione talium expenſarum ſatis no. Inno. ⁊ Hoſt. ⁊ .b. cō. .ſ. eo. vt preterite. ❡ Pro qualitate negotij qḋ foꝛte magnos ſumptˀ requirit. ⁊ electus eſt pauper. ❡ Et quando. ver. anticus eſt electus ſub. vt .ſ. pꝛioꝛi. dictū eſt. ❡ Opponūt obijciendo aliquid in foꝛmā vel in perſonam. .ſ. e.

10 ſtatuimus. .j. eo. vt circa. ❡ †e Opponentes quando ſunt duo vel plures electi. nō tenent aliqui de ſe opponētibus venire perſonaliter vel mittere. ⁊ hoc pꝛobatur per hanc literā. ⁊ per illam que eſt .j. §. pri. ver. opponentes. nā demonſtrat qḋ aſtringūtur opponētes venire vel mittere ſolūmodo qñ vnica eſt electio pꝑterea hec cōſtitutio nō cogit alias perſonas venire perſonaliter q electos poſtulatos perſonas inſtructas etiam cum vnicus eſt electus. ❡ Opponētes. vnde nō dʒ ad alias pſonas inſtructas extēdi. ſi eñ legiſlatoꝛ ita voluiſſet hoc expreſſiſſet. .j. de tranſl. inter cor. §. ſed neqꝫ. .j. de deci. ad audiē. vnde non debet ab his verbis recedi. ff. de leg. iij. non aliter. ff. de exerci. act. l. j. §. ſi is qui ⁊ hec vera ſunt de opponentibus qui ſunt de electoꝛibus. qꝛ pro illis veniunt electi. ⁊ perſone inſtructe ſi vero ſunt alij puta clerici eccleſie vel dioc. vel alij quoꝛū intereſt ſe opponere nihilominus debent venire qꝛ nemo venit pro illis. Sed ſi electus nō venit opponentes nihilominus debent venire. ar. .j. pꝛioꝛi. §. v. vel ſi perſonas. ⁊ hoc dūmodo electus cōſenſerit ⁊ nō renūciauerit ⁊ cū hec litera ſic indiſtincte loquat. dicūt aliqui q comprehendit etiā epm vel metropoli. ſed dic ſiue defendat ſuum pceſſum

ſiue

ſiue electionē impugnet ſufficit ei mittere tpe debito ꝓcu.inſtit. ar.ſ.§.pri.ver.niſi eos.ne a negotiis ſue eccleſie vel prouincie re uocētur.hoc eſt eiſi iuſta cauſa.ff.de iudi.ſi longius.⁊ cauſa iuſta excipitur in pre.ver.niſi eos.hoc etiā probat.ſ.eo.c.§.pe.vbi alli gatus eccleſie ſue nō arctatur venire perſonaliter ſi fuerit poſtu latus. ¶Duo ad minus.ex eo ꝙ hic dicat.ſ.qd ad minus duo ad ſe opponentibus venire teneant vbi ipſi ſunt plures quam duo probatur ꝙ opponentes etiā veniunt ad cauſam inſtruen dā.alias eis ſufficeret vnus:ſed quid ſi ſimul opponētes ſingu li ſingula crimina opponant puta vnus homicidiū alius adul teriū.⁊ ſic de reliquis pōt dici per hāc literam ꝙ ſufficit mittere duos inſtructos.ſ.cū actis vt.ſ.de pur.ca.quoties.tñ papa hoc nō diſtinguit.vtrū eadē vel diuerſa.⁊ vtrū cōiter ab oībus vel ſi gillatim a ſingulis opponant quare nec nos diſtinguere debe mus.ii.q.v.cōſuluiſti.xxi.q.i.qd ſi dormierit.in prin.cū multis cōcor.ibi no.⁊ inconueniēs eſſet tot opponētes cōpelli venire.⁊ electum per tot aduerſarios diſtringi.ff.de exerc.l.i.ne plures. ff.de ꝓcu.non tñ.ſicut ergo opponētes per dec.ſ.eo.ſtatuimus. poterāt mittere vel venire.ita ⁊ nūc dūmodo de opponentibus mittant duos. ¶Ut dictum eſt ſupra de electis ⁊ pſonis inſtru ctis.ſ.eo.c.§.i.R.i. ¶Cōpareant.ſ.i.idē tempus.ſ.qd debēt cō parere electi ⁊ perſone inſtructe vt.ſ.c.ſtatuimus.⁊ ſi electus ex cipiendo dicit opponentes excludendos quia hoc nō ſeruaue rūt tpa huius cōſti.opponētes vero replicāt.⁊ tu ꝓpter hāc cau ſam cecidiſti a iure tuo primo cognoſcet de exce.tanq̄ de queſtio ne preiudiciali:qz ſi opponentes nō ſeruauerūt tpa excludunt a totali pſecutione ꝓceſſus.ita qd perpetuo excludent.⁊ quo ad oppoſita ⁊ opponēda vt dicet.ſ.c.in verbo totaliter.C.de adul. qm.iii.q.xi.aliqñ ad idem.xxiii.di.illud.ff.de iure codi.quidam reſc.§.i.⁊.ſ.de ec.edif.ad audi.ii.illo aut excluſo iudex ex offi cio ſuo inquiret an electus ſeruauerit tpa an nō vt dicet.ſ.§.pri. ver.opponentis.ſed ſi electo tpe debito veniente ſi poſt lapſum tpis huius conſti.ante fine vel cōſtitutionē cauſe de dioc.aliquis vel alius cuius intereſt qui tñ ab initio ſe nō oppoſuerat ſe op ponit dic.qz aut iſte ignorauit appellatū eſſe vel eccleſiam imme diate ad papā pertinere.⁊ tūc audietur etiā antiqua opponēs. ar.ſ.qui ma.ac.poſ.ci in tua.aut ſciuit nec aliorū impedimētū allegat ⁊ tūc nō poterit antiqua opponere ar.eius dec.⁊ huius cōſti.que intendens viā aliis precludere.⁊ eccleſias celeriter ex pedire.certū tēpus poſt opponētes nō audiunt.que vero de no uo peruenerint vel emerſerint.de quib⁹ ſuperuenit ꝓbandi fa cultas poterit opponere niſi poſtq̄ ſuperuenerit poſſit eis ne gligentia imputari.ſ.eo.vt circa.⁊.c.nulli.ſ.eo.li.de except.pia. §.ſi vero.aliud ergo eſt in his qui ſe ab initio oppoſuerunt ſed tpa nō ſeruauerūt qz totaliter ⁊ quo ad noua ⁊ quo ad antiqua excluſi ſunt vt.ſ.dictū eſt ⁊ aliud in ſe nouiter opponētibus.in quibus hec diſtinctio locū hz.⁊ hoc ſiue illi qui ab initio oppo ſuerunt veniant ſiue non:ſed quid ſi archid.eiuſdem eccleſie vel alius in dignitate vel perſonatu cōſtitutus non oppoſuit ſe ele cto.ſ.tps huius conſti.cui prius q̄ eſſent in cauſa cōcluſum obeū ti alius ſubſtituit qui eſt penitus extraneus.nūquid iſte ſubſti tutus poterit electo opponere.ſ.que de nouo emergūt vel ad ei⁹ notitiā peruenerūt ſeu de quibus ſuperuenit ꝓbandi facultas. ⁊ ſup quibus deceſſor ſi viueret audiret:qz in iſtis caſibus nulla ſibi vel deceſſori pōt negligentia imputari vt.ſ.eo.vt circa.etiā ſi deceſſor vnus de electoribus extitiſſet.ſ.eo.nulli.⁊ in pre.c.cū in tua.C.ſi pē.ap.mors inter.l.vlti.ſi vero vult antiqua oppone re.⁊ a quibus deceſſor iuxta premiſſa excluſus erat tpis lapſi.nō debet audiri.C.de iure deli.cū antiquioribus.ſ.de preſcrip.audi tis.ſ.de in inte.reſt.auditis.ff.ex qui.cau.in poſ.ea.l.apud iul. ſ.de teſti.licet eiñ.ſi eiñ ſucceſſores admitterent intētio ⁊ effectus huius cōſti.adnihilaret ⁊ idē eſt dicendū in canonicis aliis ſub ſtitutis preſertim vbi ſunt prebende diſtincte iudex tñ ex officio ſuo de oībus inquiret pdicto termino obſtāte vt pdictū eſt.hec vera intelligas niſi ſucceſſor doceat de preuaricatione ſui deceſſo ris quo caſu etiā ad opponēda antiqua admitteret.ff.de puari. l.iii.C.de accu.ſi quis homicidii.hoc etiā notandum eſt ꝙ ſi due pſone quas opponētes miſerūt cū in curia pendente deſiterint vel obierint ipſi opponētes ſi veniāt pſonaliter poterūt pſequi obiecta per illas pſonas.⁊ cauſam reaſſumere in eodē ſtatu.⁊ eſt ratio qz nulla vz eis negligētia imputari ſecus ſi fuerint negli gentes vt dictū eſt.ſ.eo.c.in verbo interpoſitis. ¶Perſonas.ſ. inſtructas.⁊ etiā ſe opponētes.⁊ per ꝓbationes habitas per ea rū inſtructionē.⁊ ſm hoc habes hic ꝙ opponētes:licet ſint ad uerſarii admittūtur ad inſtructionē cauſe ⁊ inſtruēt etiam illo modo quo pſone inſtructe eū aduerſarios ſe oſtēderunt.de quo dictū eſt.ſ.eo.§.in verbo.de qualibet parte. ¶Inſtrui ſub.ita ꝙ poſſit decidi. ¶Informari qū.ſ.non eſt tale quid probatum per qd poſſit decidi vt.ſ.eo.dudū.i.⁊ ideo ille probationes ne ceſſarie ſunt. ¶Circunſtantiis.puta cum de facili vel non ſine

difficultate ⁊ periculo poſſint ꝓbationes haberi in curia vel nō ⁊ intelligas hoc de ꝓbationibus faciendis per teſtes illos enim non teneret ducere ad curiam vt no.ſm Inn.ſ.eo.ſtatuimus.qz hoc difficile eſſet.ii.q.ii.c.vlti.ſ.de fideiuſ.conſtitutus.nam pro bationes debent fieri in curia per inſtrumenta.nec ad hoc alibi dilatio concederetur cum hec cōſtitutio aſſignet terminū.ſ.quē debent venire cum actis ⁊ munimētis.⁊ iuribus cauſe pōt etiā dici qd qñ agitur de ꝓbatione facienda per inſtrumēta informa bitur ꝓ illo ſuper hoc puta qz nō potuit ferre ad curiā priuile gium vel inſtrumētum per qd ꝓbare intendebat eo ꝙ alterius eſt nō ſuū nec habere potuit.ar.ſ.de ſi.inſtru.accepimus.⁊.c.cō tingit.vel qz altera pars impediuit quo minus inſtrumētū ha beri poſſet.ſ.de teſti.cogē.peruenit.ſ.de teſt.conſtitutis.⁊ ſimilia. ¶Ambaſciaſq̃ aliis.puta ſup aliqua examinatione vel ꝓceſſu

11 aliquo ad negotiū ptinēte. ¶†Equitate que pferēda^a eſt rigo

a ri.ff.de eo qd cer.lo.qd ſi ephēſ.ſ.de tranſac.c.vlt. ¶Ceterū.uni. pars in qua dicunt quinq;. ¶Eligētes cuiuſcunq; eccleſie ſiue eius cōfirmatio deferat ad ſe.ap.ſiue non qz in prin.huius con ſti.corro borat illud qd ſtatuit greg.circa preſentādas elect.cum hac tpis moderatiōe.⁊ ipſe greg.generaliter de qualibet electio ne loquit. ¶Uiii.dies ſed quid ſi tali tpe arripuerūt iter accedē di ad preſentādum electionem electo qd impedimēto ceſſante il lam preſentare potuerūt tempore debito ſaltē vtēdo diploma te pro dieta.ſupuenit tamē impedimētum dic qd nō excuſantur culpa eiñ precedit caſum:qz ſe nimiū arctauerūt.ff.ſi quis cau.l. ii.§.ſi quis tamē.ſ.eo.tamē in veteri alſ ſi tempore cōpetēti iter arripuiſſent bene excuſarent propter caſum.ad hoc.ſ.de homi. Joānes.⁊ vide etiam qd de hoc no.ſ.eo.cum ex eo.in glo.idē in anno ⁊c. ¶Commode bene dicit qz impeditis nō currit tēpus vt dictū eſt.ſ.eo.c.iuxta prin.in verbo commode.⁊ patet qd iſti viii.dies incipiūt tunc demū currere poſtq̄ poſſunt cōmode pre ſentare ⁊ non ante.nā cum ſm cōſti.ſ.eo.q̄ ſit.preſentare debēt quācito cōmode poterunt.hec vltra illud tps addūtur iſta.viii. dies. ¶Illud etiā notandū eſt qd ſi electi copia haberi non pōt ſufficiat electionē preſentari tempore cōpetēti ꝓcur.ſuo ad hoc ſpecialiter cōſtituto.nā per ſpecialē procuratorē hereditas tem poralis ⁊ ſpiritualis eſt acquirēda.nō per generalē dic vt leg.et no.ſ.eo.li.de preben.ſi tibi.ſi tñ electio ꝓcuratori generali fuerit preſentata.⁊ electus poſtmodū ratū habuerit ſufficit dūmodo hoc faciat.ſ.tps quo debuit preſentari.alſ non.ff.rē ra.ha.l.pe.

12 ¶†Culpabiles non debent puniri niſi culpabiles.ſ.de his que ſi.a ma.par.ca.queſiuit.C.de pe.ſancimus.Quid ſi ignoret qui ſunt culpabiles dic cū pluribus perſonis agitur ⁊ cōſtat ꝙ qui dam deliquerūt quidā non neſciri pōt qui ſunt delinquentes

b tūc ſanctius eſt^b nocentē impunitū relinquere q̄ innocentē dā nare.ff.de pen.abſentem.ſ.de ſimo.licet heli.ad ſi.ſ.de tranſac.c. i.ſed non ob.qd omnēs deliquerūt ſed non equaliter vt qz oēs percuſſerūt:ſed vnus occidit tñ ⁊ neſcit.qz tunc oēs de occiſo te nentur.xxxiii.q.vlti.c.vlti.ff.ad.l.aquil.item mella.§.ſed ſi plu res.ſ.de homici.ſignificaſti.ſic ⁊ hoc cum oēs teneantur preſen tare electionē ex quo non inuenitur pſentata lapſus tpis ꝓbat omnes culpabiles in penam incidiſſe niſi forte aliquid in cōtra rium oſtendāt puta qz ad docendū de ſua diligenter probāt qd miſerant ſed miſſi capti vel occiſi vel alſ impediti fuerunt vel ſimilia. ¶Aut ꝓceſſus pſecutione ſic.ſ.eo.ſi forte.§.ceterū.qz vlterius tanq̄ totaliter excluſi nec cōfirmationem electionis a ſe facte petere nec de negotio ſe intromittere nec electionē alterius vel electores ipſius tanq̄ pars impugnare.vel alio modo ꝓce dere poterunt vt.ſ.eo.§.ver.opponētis.⁊ ſi cum eis de facto pro ceſſum eſt ipſi ex tali ꝓceſſu nō poterūt ſe iuuare cū totaliter ſint excluſi iudex tamen ſi per talē proceſſum de aliquo articulo ſibi conſtiterit ex officio ſuo poterit non ad eorum petitionem ex eo animum ſuum informare vt.ff.de inoffi.teſt.poſthumus.§.pe. ſ.de renun.in preſentia.xxxvii.di.que de menſa.ff.de mino.etiā. §.i.ff.de nego.geſt.cum actum.preſertim ſi ſit talis caſus in quo ex officio cū parte ⁊ ſine parte ꝓcedere poſſit.ſ.eo.cū nobis.⁊.c. ſtatuimus. ¶Totaliter ⁊ ſi hoc verbū non eſſet poſitū ex quo ſimpliciter ſunt excluſi.in totū ⁊ ſimpliciter excluſi intelligūtur l.di.c.i.in ſi.vbi de hoc.ar.ſ.ſ.de cōſti.ex literis.vbi de hoc.ipſo ergo facto per ſententiā huius canonis ſunt excluſi ſed in ſequē ti caſu per ſententiā iudicis excluduntur. ¶Beneficiis.i.perce ptione beneficiorū prouētuum vt hic ſequit ver.vel ſi pſonas.et debent iſti prouētus in vtilitatē eccleſie conuerti.ſ.de cle.nō reſi. cum ad hoc in ſi.verū licet iſti ſuſpenſi ſint a beneficiorum ſuorū perceptione non tñ ab officiis.vnde officiabunt eccleſiā.⁊ ſi ipſi dicentes.qui altari ſeruit de altari debet viuere.ipſi.de prebē.cū ſm.noluerunt officiare eccleſiā ⁊ ſunt multi de capitulo vel for te omnes epūs cogat eos ad hoc per beneficiorū ſuorū perpetuā priuationē.iii.di.clericus victū.⁊ hoc ſi cauſam rationabilē nō pretendant.ar.ſ.de cle.non reſi.inter quatuor.⁊.c.clericos vel ſi

a ¶Que pferēda. Adde ad hanc materiā Bar i l.i.C.de.ll. gl.no.xv.q. viii.in ſum. ad ſi.uno.i de.i.de rerū permu.

b ¶Tūc ſanctius eſt.ad de glo.no.i l.item mella. §.ſz ⁊ ſi ſer uum.i gl.i. ff.ad.l.aql. quā dicit no tabilē.Bar. in 2uii.lxv i ii.col.circa ſi.iii.ii.vo.

forte ob multitudinē velis eos ſuſtinere vt. l. di. vt cōſtituerē. ſ.
de cle. ex. mi. c. latores. faciat de ꝓuentibus beneficiorum illorū
eccleſie deſeruire. ſ. de ap. peruenit de cle. nō reſi. cum ad hoc. ſ. e.
li. de offi. or. ſi canonica. §. ſ. ⁊ preter hanc ſuſpenſionē tenebūtur
ipſi electo ſi ꝓpter hoc inutiliter fecerint expen. vt dictū eſt. ſ. §.
pri. in verbo in perſonā. ¶ Eccleſiam ipſam ſi. ſ. eo. ſi compro-
miſſarius. §. pe. ⁊ vlti. ſ. eo. li. de offi. or. ſi canonica. ſ. R. ſ. eo. li. de
re. ec. non alie. hoc cōſultiſſimo. §. ⁊ nihilominus. ¶ Ex tunc. i.
poſt lapſum. viij. dierum. ¶ Suſpenſos ſi. ſ. eo. cū in cunctis. §.
clerici. ⁊ c. ſtatuimus. ⁊. ſ. eo. ſi cōpromiſſarius epiſ tamen habēs
vocē in elec. metropol. vt patet exemplum in archiepō rauēnate
in cuius elec. vocem habēt eius ſuffraganei de conſuetudine an
tiqua in preſentando elec. culpabilis fuerit nō incurrit hāc pe-
nam. ⁊ eſt ratio qꝛ de eo mentio nō habetur. ad hoc. ſ. e. li. ſi com-
promiſſarius. §. huius. incurrit tamen penā precedētem. videli-
cet qꝛ excluſus eſt a proſecutione ꝓceſſus totaliter. Sed nūquid
epiſ ordinarius poterit iſtam penam tollere. ar. qꝺ non. ſ. eo. ita
tuimus. ibi dictum eſt. ¶ Temeritate. i. ꝓprio motu ſi. ſ. eo. ſta
tuimus. ſ. eo. li. de re iudi. cum eterni. ¶ Uel alio. i. aliquo colo-
re puta de licentia vel autoritate alicuius qui hoc non poſſit et
eſt ſi. ſ. eod. auaritie. cum ſi. ¶ Ingeſſerint aliquid de ipſis per
ſe vel per alium percipiēdo ſic. ſ. eo. ſtatuimus. iuxta ſi. ¶ Pri-
uati cum ſint perpetuo priuati ordinarius non debet illa eis de
nouo conferre. ad hoc. ſ. eo. cōmiſſa. §. porro. ſ. eo. li. de homi. ꝓ
humani ꝓpe ſi. ſ. eo. licet canon. ibi ⁊ alteri conferat. alſ fieret
fraus huic conſti. qꝺ eſſe nō debet. ſ. eo. auaritie. ff. de lega. fraus.
¶ Uel ſi. ver. dixit. qualiter puniunē eligentes ſi elc. tempore de
bito nō preſentant nūc dicat quomodo puniunē ſi perſonas nō
mittūt inſtructas. ⁊ aſſume hoc qꝺ ſtatim ſequitur deſtinare ne-
glexerint. ¶ Ut premittitur. ſ. eo. c. §. ad hoc. R. i. verſi. ſi vero.
¶ Mittere vel venire: ſed cum electus non veniens vel mittēs
ſit ipſo iure priuatus vt. ſ. §. pri. ver. inſuper. ad quid tenentur
13 eligentes † mittere perſonas inſtructas. R. ad hoc vt papa ſuper
toto negotio inſtruatur. ⁊ ſup aliis electionibus ſi que facte ſint
⁊ cito eccleſie prouideatur preterea poſſibile eſt qꝺ electus legiti-
mum habet impedimentum vt venire non poſſit. ⁊ ita non eſt
priuatus vt in pre. ver. inſuper. vnde ſuper his ⁊ aliis eorum in
ſtructio eſt vtilis. ⁊ qꝛ forte fiet inquiſitio cum eis vtrum ex con-
temptu an ex malitia expenſas omiſerint miniſtrare. ¶ Negle-
xerint. aſſume hic literā ſequentē. ⁊ a totali quo ad ſe ⁊c. vſqꝫ ibi
nihilominus ⁊c. demum reaſſume literam dimiſſam. niſi eas ⁊c.
⁊ dic eos. ſ. negligentes. ⁊ opponentes ⁊c. qui ſm hanc lecturam
precedit ver. niſi eos. ver. paucitas quot dicantur hic pauci indi
cis arbitrio eſtimandum erit ſi is dubium vertatur aliqne enī
eccleſie pluribus indigent ſeruitoribus. aliqne paucioribus: ſꝫ
cum nō ſit niſi vnus ſolus cōtradicens. ⁊ ille ſolus venire tenea
tur vt. ſ. §. pri. ver. ⁊ qñ eodē etiā modo vnus ſolus eligens vt
dictū eſt. ſ. eo. §. ſuper verbo due perſone qūo paucitas eligētiū
ipſos excuſare pōt nō enī poſſunt eſſe pauciores qꝫ vnus. R. ver.
quo ad cōtradictores locū habere pōt ſi forte oēs ꝯdicant vt qꝛ
ꝓuiſioni facte per ſuperiorē oēs ſe opponūt vel eligentes mor-
tui vel infirmi vel excōicati vel abſentes ſunt. ⁊ ita nulli aliȷ̄ ſunt
qui eccleſie deſeruiāt preterqꝫ cōtradicentes ⁊ ipſi ita pauci ſunt
qꝺ ſi mitterent nullus remaneret qui eccleſie deſeruiret tūc enim
excuſantur a mittēdo vt hic dicitur paucitas quelibet eligentiū
ipſos excuſat qñ nō ſunt aliȷ̄ qui eccleſie deſeruiāt ⁊ ipſi ita ſunt
pauci quod ſi ex ſe mitterēt nō remaneret qui eccleſie deſeruiret
ſ. de cle. non reſi. ad hoc etiā no. qꝺ ſi cōtradicentes non poſſunt
niſi vnum ex ſe mittere. ar. ſ. §. pri. ver. ⁊ qñ. vbi dicitē qꝺ quan-
do vnus tm̄ ſe opponit ille venire tenetē. vnde ⁊ hoc pari ratione
14 ſi nō poſſunt duos mittere vnū. nā ⁊ cum quis † ad duo tenetē. ſi
alterū ex aliqua cauſa nō implet nihilominus alterū adimple-
b re tenetē. ſ. de do. ⁊ ꝯtu. cū olim. ff. de arbi. celſus. §. idem ait. ⁊ idē
dicendum eſt de perſonis inſtructis quas eligentes in diſcordia
mittere debent: qꝛ ſi ex cauſa non pōt niſi vna mitti illa veniat
quādo autē opponentes vel eligentes non poſſunt mittere niſi
vnicam perſonam mittāt etiam procur. ſi commode poſſunt vt
ſic ſatiſfaciant huic conſti. in quantū poſſunt vt hic ſequitur. alſ
nō videtur ſufficere mittere vnam perſonam. nam melius pote
rit papa inſtrui per duas perſonas qꝫ per vnā. xx. di. de quibꝰ. ſ.
de offi. dele. prudentia. ſ. R. ¶ Alia iuſta cauſa puta infirmitas
inimicitie capitalis nimia paupertas. ⁊ huius. ſ. de procu. quere
lam. ſ. de do. ⁊ contu. cum dilecti. ar. ſ. §. pri. ver. ſi vero. ſ. de ſen.
ex. qꝺ de his. ⁊ c. qꝛ vnus vim qui eſt eccleſie cathedrali alligatus. pu
ta epiſ vel ſuperior vt. ſ. dictum eſt. ¶ Probabilis. ſ. qꝺ tēpus hec
cauſa ꝓbabitur iudicis arbitrio relinquitur ex quo hoc nō de-
terminatur. ff. de iure deli. l. ſ. ¶ Procuratorē non eſt tamen ne
ceſſe qꝺ ꝓcurator iſte ſit de electoribus vel opponētibus imo po-
teſt eſſe extraneus vt ꝓbat litera ſequēs ibi dictas perſonas diri
gere teneantur. ar. ſ. eo. cauſam. q. lxiij. di. obeuntibus. dūmodo

a ¶ Nā ipſe epiſ. Qua autem pena puniatē epiſ nō ſuās canones pōit h. ſcl. l. c. ego in. ij. col. circa ſi. de iure iu. Et adde qꝺ epiſ magis aſtringitur canonibus quā ꝓnceps legibꝰ Alex. in ꝯſ. ſ. in. vij. col. circa mediū in. v. vol.

veniat ad cauſam inſtructus. vt hic dicitur. ſed cū actis ⁊ muni-
mentis. ¶ Cauſa ceſſante ſic. ſ. e. c. ver. inſup. ⁊ dic cauſa. ſ. infir-
mitatis vel alia ꝓpter quā impediti fuerūt venire ceſſante autē
cauſa ceſſare dꝫ effectꝰ. ſ. de renū. poſt tranſlationē. §. ſ. ⁊. ſ. de ap.
cū ceſſante. ſi tamen negotiū prius determinatū eſt quā impedi-
mentū ceſſet. nō tenetē vlterius pſonas illas mittere impedimen
to ceſſante. ⁊ eſt rō qꝛ iā nō eſt locus inſtructioni vel oppoſitiōi.
¶ Priuentur per ſniam ſi. ſ. e. qꝛ propter. §. qꝛ vero. ſed in caſu
pre. ꝓuati ſunt ipſo iure. ⁊ eſt ratio qꝛ ibi magis delinqnūt quaꝫ
hic. hoc ergo caſu papa vel iudex deputatꝰ ab eo ꝓuabit eos be-
neficiis ⁊ excludet a ꝓſecutione ꝓceſſus. qdā etiā dicunt qꝺ epiſ
poterit eos priuare perceptione beneficioꝝ ꝑ iſtud triēniū autori
a tate huius conſti. Nam ipſe epiſꝰ dꝫ canones † obſeruare ⁊ face
15 re a ſubditis obſeruari. ſ. de iureiur. ego. xxv. q. ſ. oīa. eſt enī mi-
niſter ſacroꝝ canō. xxi. di. §. ſ. in prin. ⁊ cuſtos. xxiij. q. iiij. cum qꝫ
bus. in ſi. alſ eſt. c. ⁊ incipit canonū ad idem. xxv. q. iiij. igitur. in
ſi. ⁊ ſi iſto triennio durante ingeſſerint ſe ſuis bñficiis. dicūt qui
dā qꝺ nō ſunt illis ꝑpetuo ipſo iure ꝓuati. ſicut cōtingit in ca-
ſu pre. ſi enī huius cōſtitutionis autor hoc voluiſſet illud expſ-
ſiſſet. nec eſt hoc extendendū cum ſit penale poterunt tamen pro
pter hoc ꝑ iudicem puniri. ⁊ hoc credo verius. Quis quidā in
iſto caſu dicāt qꝺ multo fortius debet eſſe priuati: qꝛ mitiꝰ agitē
cum. l. qnā cū eius miniſtro. ff. de arbi. celſus. ¶ Opponentis.
hoc eſt ver. ¶ Cōtumacia quādo vcꝫ non veniunt vel non ſuffi
cienter inſtructi cum ſint duo vel vnus vel qñ duos ex ſe nō mit
tunt cū ſunt plures quā duo. ſed videtur qꝺ ex iſtoꝝ repulſione
ſequitur iniquitas. qꝛ ſi aſcendet indignus ad apicē dignitatis
qꝺ eſſe non dꝫ. ſ. e. cum dilecti. donec qꝺ lꝫ iſti repellantur tamē
ex officio de oībus ad negotium ꝑtinentibus ingreditur. ſ. de ap.
16 conſtitutus. vbicūqꝫ enī vertitur piculum aīe † pōt iudex ex offi
cio etiā de facto ſupplere. ⁊ excipere. ſ. c. cū nobis. §. his igitē. in
fra de excep. exceptionē. ſ. ti. pri. bone. ſ. ſed quare iſti opponen
tes puniuntur hic ſimili pena. ſ. qꝺ excluduntur a ꝓſecutione ꝓ
ceſſus. ⁊ beneficiis triēnio ꝓuantē. nōne poſſunt deſiſtere a ſua
oppoſitiōe ſine pena. vt. ij. q. iij. ſi quē. §. notādū. in ꝓn. R. intel-
lige hic de illis q ꝑſeuerant in ſua oppoſitiōe. vel ab ea recedūt
eo modo ⁊ tpe quo non lꝫ. ſ. e. ſtatuimus. ⁊ c. quam ſit. ¶ Pro-
cendi a. ex hoc vbo pꝫ quo ad hoc nō eſt late ſentētie iſti autē tali-
ter excluſi volentes denūciare ſemp audientur. ar. ſ. de accu. ⁊ ve
niens. c. prelatorum. infra de iureiur. ad noſtrā. ij. ſ. c. ⁊ ſi chriſtꝰ.
¶ Nihilominus hoc eſt ver. i. non ob. qꝺ illi excluduntur ꝓ eo
qꝺ electionē nō ꝑſentauerūt vel ꝑſonas inſtructas nō miſerūt
⁊ etiā cum opponētes puniunē eo qꝺ hanc conſti. non ſeruaue-
runt. ¶ Generetē. nā poterunt petere cōfirmationē electionum
ſuarū ⁊ alſ ius ſuū ꝓſequi. ac ſi eligentes vel opponentes non
veniſſent aut miſiſſent. illorꝫ enī negligētia aut malitia electis
obeſſe nō dꝫ. ſ. e. cum in veteri. ⁊ ꝓbatur hoc qꝛ extraiudicialis
eligentium negligētia nō nocet electo. ꝓceſſus vero cōtra electo
res in iudicio habitus hūi ꝑiudicat ei ſcienti ſi nō interfuerit in
iudicio. ſecus ſi ignorauerit. arg. in. q. vj. hoc quippe. ſ. de do. et
cōtu. cum olim. ſ. de re iudi. quāuis. ff. de re iudi. ſepe. ¶ Deniqꝫ
v. pars in qua dicuntur tria. ⁊ pro. i. ¶ In etate. ſ. e. dudum. ſ.
¶ Similes. vt illegitime nati. corpore viciati. ⁊ aliȷ̄ de qbus. no.
ſ. de poſtul. ⁊ ſi. ¶ Poſtulētur. aſſume qꝺ hic ſequitē. ibi poſtu-
lantes huius. vſqꝫ ibi ꝑſtringimus. vt ⁊c. ⁊ ibi etiam aſſume ſe-
quētem literam. poſtulatus in iudicio ⁊c. ⁊ proſequere cōtinue
vſqꝫ ad ver. nec ꝑ hoc ⁊c. poſtea reaſſume literā omiſſam. ⁊ ſal-
uo ⁊c. ⁊ dic poſtulētur. ſ. ad epatus. ⁊ hoc ſiue īmediate ꝑtineat
ad papam ſiue non. ⁊ ſiue appelletur ad eum. ſiue non: quia ex
quo nullus alius ibi diſpenſare poteſt niſi papa. vt no. Innoc.
⁊ hoſti. ⁊. b. cō. ſ. e. de poſtul. ꝑla. ⁊ ſi. vbi dicat qꝺ vbi aliqui po-
17 ſtulantur in epōs † recurrēdum eſt ad papam. ⁊ idē no. vt. ſ. e.
innotuit. ⁊ facit ad hoc. ſ. de cor. viti. c. ij. ⁊ ita etiā tenet curia. vi
detur quo ad hoc īmediate ꝑtinere ad papam. Idem etiā cū po
ſtulantur ad eccleſias regulares. ⁊ eſt appellatum vel eccleſie ipſe
īmediate ꝑtinent. vel talis eſt caſus in quo alius ꝑter papaꝫ diſ-
penſare non poteſt. vt qꝛ forſan poſtulatus eſt illegitimus. ſ. de
fil. pſby. c. ſ. ⁊. c. dilectus. ⁊. c. nimis. ⁊ tūc talis eccleſia regularis
licet alias non ſit ſedi ap. immediate ſubiecta. tamē quo ad hoc
dicitē etiā ſubiecta. ¶ Non qui alias hic eſt ver. alligati. vt ſunt
epī ⁊ ſuperiores. ⁊ electus in epm confirmatus. ſ. de trāſla. inter.
cor. epiſ autem qui renunciauit oneri ſed non honori. nō poteſt
dici alligatꝰ quo ad hoc qꝛ nulli certe eccleſie alligatus eſt. imo
poteſt ſm quoſdam eligi. qꝛ liberum hꝫ volatum ar. in pre. c. in-
ter. ſ. de renun. poſt tranſla. §. rurſus. aliȷ̄ dicunt ⁊ verius eū po-
ſtulandum. ar. c. c. in ꝑin. vbi de hoc. quid de abbate exempto.
dic qꝺ talis abbas non eſt ita ſue eccleſie alligatus qꝛ pōt trāſire
de licentia legati cardi. ſ. de conſue. cum venerabilis ⁊. ſ. eo. tit.
abbatē. ſ. R. quod in epō non contingit. ſ. de tranſla. c. ſ. vnde in
eo non hꝫ locum. §. iſte. ſed ſuperiores. cum enim hic eximātur

a veniendo

a veniendo vel mittendo ad curiã ſolum poſtulati aliis eccleſiis alligati qui non habent liberũ abſq; permiſſione ſedis ap. volatum. ſequitur ꝙ iſte qui non eſt ita ligatus vt dictum eſt venire vel mittere teneat̃. ſicut alij poſtulati tenentur. nam ⁊ talis eligi poteſt. vt. j. c. ſi abbatem. in princ. ¶ Sine noſtra. hec litera clare demonſtrat ꝙ dictum eſt in glo. pre. ¶ Veteris iuris. in iſtis ergo non habet locũ hec conſtitutio. vnde poſtulantes taliter alligatos non tenent̃ mittere perſonas inſtructas. ⁊ eſt ratio q2 veteris iuris obſeruantia hoc nõ h3. ſm quam ſufficit mittere ꝓcur. ſufficienter inſtructũ. ſ. c. ſtatuimus. ſ. de poſtu. bone. ij. ⁊. c. ſeq. ſcias tñ ꝙ quorundã fuit ſententia. ꝙ qua ratione alij qui alios poſtulant etiam tenẽtur perſonas inſtructas mittere ad hoc ſcz vt plene inſtrui poſſint. ⁊ eccleſie vacantes celeriter expediri. eadem ratione tenentur ⁊ iſti cum ſicut in illo caſu ſic ⁊ in iſto ſit neceſſariũ vt cauſe plene inſtruantur. ⁊ eccleſie cito expediant̃. ſimilis enim equitatis ratio ſimilia iura ſuadere videtur. C. ad. l. fal. l. vlt. j. de confir. vti. cum dilecta. j. de tranſl. inter cor. ⁊ hoc ſine dubio tutius eſt in hoc caſu ſcz qñ poſtulantur ſue eccleſie alligati opponẽtes ſe poſtulato obijciẽdo ei crimina vel defectus vel alia que illum omnino inhabilem reddant ꝙ facere poſſunt vt. ſ. c. ſtatuimus. c. vt circa. ⁊. c. ſcriptũ. non tenent̃ perſonaliter ad curiam venire: q2 veteris iuris obſeruantia hoc non h3 ⁊ vt equalitas ſeruet̃. nam nec ipſe poſtulatus perſonaliter venire cogitur ad hoc. de mu. peti. c. ij. j. de excep. cum inter. ſed in alio caſu ſcz qñ poſtulatur quis ꝓpter defectũ ordinum vel etatis. hi qui ſe poſtulato opponunt bene tenent̃ venire ſicut ⁊ hi qui ſe electis opponũt. ⁊ hoc ꝓbat litera ſequens ibi etiam negligẽtes ſtatuta ⁊c. nec ob. ſi dicatur ꝙ ſi papa voluiſſet ꝙ venirẽt hoc expreſſiſſet. ſicut ſtatim exprimit de perſonis inſtructis ⁊ poſtula-
a tis. ⁊ propter nimiã ſimilitudinẽ[a] que eſt inter electionẽ ⁊ poſtulationem. ⁊ q2 diuerſitatis ratio reddi nõ poteſt hoc expreſſit ꝓ expreſſo tñ habuit ar. ad hoc. ſ. c. ſtatuimus. c. in electionibus. c. vt circa ⁊. c. ſi forte. in prin. ⁊ hoc de quibuſdam locis paria iura ponuntur in electione ⁊ poſtulatione. ⁊ ad eadem aſtringuntur opponẽtes ſe electis ⁊ poſtulatis. ⁊ eccleſia ita eget acceleratione per viam poſtulationis ſicut per viam electionis. ¶ Hnius ſcz patiẽtes in ordine vel etate defectum. ⁊ his ſimiles. ¶ Eo ſaluo. ecce moderata diſtinctio de qua premiſit. ¶ Preſtare cõſenſum no. igitur ꝙ poſtulatus non cogitur conſentire poſtulationi de ſe facte. ⁊ hic dicitur. ⁊ eſt ratio q2 per poſtulationem nullũ ius acquiritur: ſed a gratia dependet. preſertim vbi poſtulat̃ qui eccleſie ſue eſt materialiter alligatus qui cum non habeat liberum volũtm nõ poteſt etiam ſi velit conſentire ſm Hoſt. vt no. ſ. de poſtul. c. j. quid ergo reſpondebit epiſcopus vel electus in eſt̃ confirmatus ad illam eccleſiã poſtulatus qñ ſibi poſtulatio preſentatur. R. poterit ſic dicere. poſtulationi nõ conſentio nec diſſentio: ſed me in hoc beneplacito dñi pape ſubmitto. ar. viij. q. j. in ſcripturis. in ſi. No. tamen ꝙ vbi canonice facta eſt poſtulatio pulchrius eſt ꝙ omniũ aliorũ requirat̃ aſſenſus: ſed ⁊ ſi ipſe primo conſentiat poſtulationi nõ in matrimoniũ. nõ nimie redargutioni ſubiacet. vt no. Innoc. ſ. eo. cum in iure. in ſi. vnde bene aduerte q2 hec litera nõ prohibet talẽ preſtare conſenſum. l3 dicat ꝙ tales poſtulati non teneant̃ ſuis poſtulationibus preſtare conſenſum. imo videt̃ potius cõcedere vt poſſint ſic cõſentire ſi volunt cũ tantũ dicat non teneantur. q. d. poſſunt ſi volunt ſic cõſentire: ſed non tenent̃. ¶ Dictum eſt. ſ. eo. c. §. ad hoc. ver. ſi vero. ¶ Aliquas. argu. aliquibus puta perſonis inſtructis vel aliis. ¶ Subminiſtret. ſi em̃ poſtulatio concors eſt. ſeruabit̃ idem qð in electione dictũ eſt. ſ. e. c. §. ad hoc. j. R. ſi diſcors. ipſi poſtulantes ſubminiſtrabũt eas de ꝓprio ar. ſ. e. c. §. ad hec. ver. ſi vero. vbi de hoc in verbo impotentia. ¶ Inueniendo hoc vult dicere hic ⁊ ſequens litera qð ſicut electus tenetur iter arripere. j. menſem. ⁊ ſe coram papa perſonaliter preſentare. alioquin cadit a iure ſuo ſi nõ iuſta cauſa eũ excuſet. quo caſu tenetur mittere procur. ad proponendũ ⁊ probandũ illam. vt. ſ. eo. c. §. j. ſic per oĩa dicendum eſt in poſtulato. ſi non diſſenſerit. Item in concordi electione ſunt due perſone inſtructe mittẽde vt. ſ. e. c. §. ad hec. j. R. ⁊ in diſcordi due de parte cuiuſlibet electi vt. eo. §. ver. ſi vero. ⁊ ſic in poſtulatione concordi vel diſcordi ſeruãdum eſt hec oĩa probant̃. j. ibi per omnia. vt. ſ. premittitur ⁊c. ſed ex quo poſtulatus non tenet̃ conſentire vt dictum eſt ⁊ poſtulatio ei nullum ius tribuit. quare cogitur venire. dic ꝙ ex quo non diſſentit intendit ꝙ poſtulatio admittatur. ⁊ ideo vt eccleſia celerius expediatur vtilis eſt prouiſio. vt venire teneat̃. ⁊ incipiet ei currere tp̃s ad veniendũ ex quo deliberauerit nõ diſſentire. j. menſem tñ qui datur ad hanc deliberationẽ. ſ. e. ꝙ ſit hoc eteñ pro cõſenſu habet̃ vt ſequit̃ hic etiã no. ꝙ poſtulantes tenent̃ preſentare poſtulationẽ poſtulato. ſicut eligentes electionẽ electo. ſ. e. quã ſit. ſi enim non preſentaretur qualiter cogeretur venire. ⁊ qualiter poſſet de diſſentiendo vel non deliberare. hoc etiã probat litera ſequens ibi: vt in concordi ⁊c. ſed ⁊ ſi poſtulantes fuerint negligentes in preſentando. puniunt̃ ſicut electores ſi preſentando tẽpore debito puniunt̃. ſ. e. c. §. ceterũ. tum q2 ita puniunt̃ hic negligentes vt ibi: prout probat litera ſequens ibi: ⁊ negligentes ſtatuta ⁊c. tum q2 ita eſt hic neceſſaria eccleſiis expeditio eccleſiarum ſicut ibi: tum q2 cõiter paria iura in electione ⁊ poſtulatione ponunt̃ vt dictũ eſt. ¶ Permittit̃ in locis iam dictis in gloſ. pe. ¶ Negligentes ſcz poſtulantes ⁊ poſtulatos ſi fuerint negligentes in omittendo vel veniendo. ¶ Ibidem ſcz in. §. ceterũ. ⁊. §. j. ver. qð ſi. ¶ Similis pena q2 ſicut electus non veniens priuatur iure qð h3: ſic ⁊ poſtulatus qualecũq; ſit illud vel ſaltem ſpe gratie quã habebat. Item electus ſicut ſi nõ dat expenſas perſonis inſtructis priuandus eſt iure ſuo. ⁊ poſtulantes ſi non dant ꝓpuniunt̃ pena eis competẽti: ſed illa qua puniunt̃ eligentes qñ nõ mittunt perſonas inſtructas. ſ. e. c. §. ceterum. ¶ Nec per hoc ꝙ ꝙ propter hoc quod hic dicitur ꝙ poſtulati venire cogũtur. crederet forte aliquis ꝙ ipſi habeant maius ius ꝙ antea haberẽt. hoc ideo remouetur hic. ¶ Celeri. no. cauſam huius conſtitutionis. ¶ A gratia. ſ. de poſtul. bone. j. ⁊. c. poſtulationem. ſ. e. tit. ſcriptũ. No. tñ ꝙ ſolennis poſtulatio l3 non omnibus tamen in multis formã electionis tenet. ſ. eo. in cauſis. ſic etiã no. Inno. ſ. eo. cũ in iure. in ſi. ⁊ non dicas ꝙ in tali caſu ſit mera gratia. imo eſt ibi etiã aliquod ius. ⁊ hoc ſatis colligitur ex prece. decre. bone. ibi non tñ ex iuſtitia ⁊c. per qð patet ꝙ ibi eſt iuſtitia. vt ⁊ ibi etiam not. Hoſt. Et adde ⁊ videas qð leg. ⁊ no. ſ. e. in electionibus. in glo. ij. ⁊ habes ſi. j. de ſen. ex. contingit. j. §. j. non tñ dicas ꝙ poſtulatus poſſit agere: q2 eius conſenſus nõ v3. cum ab altero dependeat: ſed poſtꝙ eius cõſenſum haberet a quo dependeret crederem qð poſſet iudicis implorare officium. huius etiam ſententie fuit Inno. j. de re iudi. cum Bertol. in gloſ. ſecus dicerem ⁊c. vnde ſane intellige ꝙ hic dicitur. Item no. ꝙ poſtulatio non confirmatur ſed iudicatur. ſ. de poſtul. bone. ij. §. nec nocebat. ver. noſq; ⁊c. ſi inuenta fuerit canonica admittitur. ſ. e. ſcriptum vel nõ admittitur ſi minus canonica ſit inuenta. ſ. de poſtu. bone. j. vel etiam irritatur. ſ. e. tit. ⁊ ſi vnanimiter. vnde ſuperior non d3 dicere confirmamus: ſed prouidemus ſiue admittimus. vt p3 ex eo quod leg. ⁊ no. ſ. de poſtul. gratum. ¶ Porro vi. pars. ¶ Caſibus. in quibus ſcz eligentes electi poſtulantes ⁊ ſe opponentes coguntur facere expenſas in proſecutione electionis vel poſtulationis. ¶ Supradictis. in. §. ad hoc. §. ceterum ⁊ §. deniq;. ¶ Poſtulati id eſt quas eligentes ⁊ electi. poſtulantes ⁊ poſtulati fecerunt. ¶ Iuſtum. j. de iure. xiiij. q. vn. quid dicam. j. de ver. ſigni. ius dictum. q. d. circa hoc nil de nouo ſtatuimus: ſed ꝙ a iure ſtatutum eſt ſeruari mandamus. ⁊ hoc repete ꝙ dictum eſt. ſ. eo. §. ad hoc in verbo. impotentia. habebit ergo locum condictio ex dec. ſ. eo. vt preterite. vel iud. officium. vt no. in Spec. R. de expen. §. ſi autem.

a ¶ Propter nimiã ſimilitudinẽ. Adde de hoc an electio ⁊ poſtulatio habeant in ſe magnã conformitatẽ ſe li. pulchre in c. cũ olim. in j. col. de ma. ⁊ obe.

Summarium.

1 ¶ Fundamentum quid ſignificat.
2 Corpus myſticum eſt hoc in quo ſunt boni ⁊ mali quia continet paleas cum granis. vbi etiam habes ꝙ quandoq; eccleſia dicitur ſanctorum collectio.
3 Eccleſia aliquando dicitur catholicorum collectio.
4 Apoſtolus grece: litera hebraice: latine dicitur miſſus: q2 fuerũt miſſi a chriſto apoſtoli ad predicandum euangelium per vniuerſum mundum.
5 Predicator qui dicatur.
6 Baſis quid eſt ⁊ pro quo accipitur communiter.
7 Petrus a quo nomen accepit ⁊ quid interpretatur.
8 Vrbs vtrum compoſita ſit ad modum orbis ꝗuis orbis maior ſit vrbe.
9 Satrape qui dicantur.
10 Senatus vnde dicatur.
11 Populus quid ſit.
12 Papa an poſſit ſuam ſedem in alium locum mutare.
13 Regimen extraneorum ab vrbe vocatur peregrinum.
14 Menia vnde dicantur ⁊ quid ſignificant.
15 Coluber quid ſit ⁊ vnde ethimologizetur.
16 Pertinax qui dicatur ⁊ vnde componatur.
17 Mandare quid ſignificat.
18 Patricius vnde dicatur.
19 Quis non debet eſſe aſſenſor in prouincia de qua eſt oriundus: ergo multofortius nec iudex.
20 Oraculum vnde dicitur.

Fundamenta. Sic ff. de poſti. l. j. §. cepiſſe ⁊ dic. i. ſtabilitatẽ.
1 ⁊ no. ꝙ †fundamentum[b] in ſingulari ſignificat chri-
b ſtum. vt. j. q. j. cum paulus ⁊. j. p̃ori. ſequitur pluraliter patriarchas prophetas apoſtolos ⁊ ceteros predicatores.

b ¶ Et not. ꝙ fundamẽtũ. Adde Spe. in titu. de inſtru. edi. §. j. verſicu. ante omnia.

¶ Militantis eccleſie. de hoc habetur. vij. q. j. ꝛ multi. xxiiij. q. j.
a recta. ꝫ. de ſen. exc. a nobis. ij. ꝛ. xj. q. iij. nolite. ibi videas. ꝛ hoc
2 eſt corpus ꝉ myſticũ in quo ſunt boni ꝛ mali: vt ibi dicitur. ꝛ no.
xxxj. di. acutius. in gloſ. ꝛ numero. in fi. nam continet paleas cũ
granis. de cõ. di. iiij. eſt vnitas. q̃nq; dr̃ eccleſia ſanctorũ collectio.
xxvij. q. j. nuptiarum. xxxij. q. iiij. recurrat. in fi. q̃nq; eccleſia dr̃ ca
3 tholicorum ꝉ collectio de cõ. di. j. eccleſia. item alijs pluribus mo-
a dis dr̃ eccleſia. vt no. ꝫ. ne p̃el. vi. ſu. c. ij. in fi. ꝛ varias hʒ ſignifi
cationes. vt no. ꝫ. de ver. ſigni. cum clerici. ꝛ videas. ꝫ. c. lj. de con.
ec. c. j. in glo. j. Et not. ꝙ ſicut ex decreto Julij pape. c. ij. ſumitur
eccleſia nomen grecum eſt: qđ in latinum vertitur conuocatio. ꝓ
pter hoc qđ omnes ad ſe vocat: vt hic habetur. ꝛ not. lj. iij. c. j. ꝛ
hec appellatur catholica. vt ibi: ꝛ. xxj. diſt. quis. ꝛ. j. q. j. extra ca-
tholicam. ꝛ dic catholica id eſt vniuerſalis ꝛ hoc ideo q2 per vni
uerſum mundum eſt conſtituta vel quoniã vniuerſalis eſt. hoc
eſt generalis. i. eadẽ doctrina eſt ad inſtructionẽ. vt in pre. c. iulij
pape hoc habeatur. ꝛ eſt fidelium. ſed ſynagoga que congrega-
tio interpretatur. eſt proprie iudeorum. quãuis eccleſia dicta ſit ſed
noſtrã apoſtoli nunq̃ ſynagogam dixerunt. ſed ſemper eccleſiã.
ſiue cauſa diſcernendi. ſiue q2 interpretatione differũt. nam con-
uocari eſt proprie vtentiũ ratione. ſicut ſunt homines ſed cõgregari
ſolent pecora. ita dicit Hugo. ideo autẽ noſtra eccleſia dr̃: q2 verũ
continet conuocationem id eſt populũ conuocatũ. de quibus di
cit Apoſtolus ad Ro. quos vocauit hos ꝛ iuſtificauit ꝛ eſt figu
ra que dr̃ methonomia ſcz cũ ponitur continens pro contento.
ideo aũt dr̃ apud iudeos ſynagoga id eſt congregatio: q2 virga
legis q̃ erat dura ꝛ aſpera populus ille grex irrationabiliũ pe-
corũ congregabatur. ſed in catholicis dr̃ eccleſia id eſt cõuocatio: q2
amore ſpiritus ſancti populus iſte ad vnã fidẽ. ad dei iudicia.
ad xp̃i conuiuiũ conuocatur. vt audiat penas ꝛ premia futuri ſecu
li ꝛ percipiat corpus xp̃i. ad hoc. ꝫ. de ſen. excõ. reſponſo. ꝛ poteſt
eccleſia dici caſtrũ in quo fides eſt murus. temperantia ſenſuum
eſt ianua. patientia antemurale: foſſatũ humilitas: turris ſpes:
cuſtos prudentia: arma opera bona: machine orationes: victua-
lia vba ſcripture: aque deuotiones. ¶ Propheta Dauid in pſ.
4 fundamenta. ¶ Apoſtolos. ꝉ apoſtolus grece: litera hebraice: la
tine dr̃ miſſus. nã miſſi fuerũt a xp̃o apoſtoli ad predicandũ euã
geliũ per vniuerſum mundũ vt habetur Math. c. vlti. xxxvj. di. §.
5 ecce. ¶ Predicatores. ꝉ predicator dr̃ qui aliquid p̃nuntiãdo
b affirmat. ꝙ lʒ interdũ de preſenti eſſe videatur ad futurã tñ vitam
pertinet. ꝛ componitur a pre. ꝛ dico. ¶ Qui ſcz apoſtoli ꝛ predica
tores. ¶ Baſes. baſis ſicut dicit Hug. nomẽ eſt fortiſſime petre.
6 Jtẽ baſis ꝉ eſt ꝙ ſupponitur colũne ꝛ cõiter accipitur pro fundamen
to. ꝛ ſic accipitur hic. itẽ baſis eſt extrema pars plante. ¶ Xp̃s ie-
ſus. vt dicit ap̃ſ ad Corin. iij. ꝛ ad Thi. iij. ꝛ. j. q. j. cũ Paulus.
¶ Lapide. de cõ. di. ij. re vera. vt virtus. ꝙ ſequitur vſq; ibi: cũ ſal
uatoris noſtri ꝛc. ſumptum fuit ex canone. xix. di. ita dñs. ¶ Re-
gis Jſi. ix. ꝛ. xvij. ¶ Apoſtolicã curã id eſt predicationẽ apoſto-
lorũ. de iſta turri habetur. xxij. di. legimus. ꝟ. parua; tibi. ¶ Scri-
ptum in pſ. ad idẽ actu. ij. ꝛ. vj. q. iij. eſtimant. in fi. huius autẽ.
7 ¶ Petro. Petrus ꝉ a petra. i. xp̃o nomẽ recepit ſup quẽ ſcz xp̃m
fundata eſt eccleſia. vt i p̃e. c. ita dñs. ꝛ. ꝫ. ſequitur petrus ꝉ interpre-
tatur vocatus vel agnoſcẽs. hebraice cepha. i. agnoſcẽs vel vocatus
vt. xxix. di. c. ij. ꝛ ipſe cephas dictus eſt ꝙ in capite ſit conſtitutus
apoſtolorũ cephali enĩ grece. latine dr̃ caput. ¶ Hunc ſcz petrũ.
¶ Unitatis ſcz eccleſiaſtice. q̃ tota in vnitate conſiſtit. ꝛ indiui-
dua eſt. xxiiij. q. j. loquitur. ꝛ. c. ſchiſma. vel dic. i. apoſtolorũ qui
inſeparabiliter ſunt vniti ꝛ colligati vinculo charitatis. Hugo.
ipſe erat. i. ab eo ꝙ ipſe dñs erat ſcz petra. de qua dictũ eſt. petra
autẽ erat xp̃s. vt de cõ. di. ij. re vera voluit eum vocari petrũ. xxj.
di. §. j. iuxta fi. ¶ Dicendo Math. xvj. ꝛ. xxj. diſt. quis. in prin. ꝛ
c. in nouo. xxj. di. c. ij. ¶ Tu es petrus dictus a me petra. xxj. di.
c. j. ¶ Hãc petrã id eſt ſuper me principaliter. ¶ Templi id eſt
eccleſie ſcz vnitatis fidelium. ¶ Qui ſcz petro. ¶ Dextras. dicta
eſt dextra a dextra per ſyncopã. ꝛ dicta eſt dextra manus a dan-
do vel quaſi dans extra ipſa enim pignus pacis datur ipſa fidei
teſtis adhere; dextra ſignificat fauorem ꝛ propiciationẽ. ſm Au
gu. dextra a dexto greco deriuatur. ꝛ q2 hoc refulſit in iſtis duo-
bus ap̃lis. ideo potiſſime adiũcti dicuntur ſocialiter p dextras. ad
Gala. ij. ¶ Adiunxit. vt. xxj. di. quis. vnde iſtud qđ dictum eſt
fuit ſumptum. xxij. di. c. ij. ¶ Jſti ſcz Petrus ꝛ Paulus. ¶ Re
ſplenduit ad hoc. xxj. di. in nouo. xxij. di. c. ij. ꝛ dicit Augu. ꝙ iſte
Paulus plus omnibus alijs in euãgelio laborauit. xxiij. q. iiij.
quis nos. ¶ Eius rome. ¶ Jſti ſcz Petrus ꝛ Paulus. ¶ Una
die. hoc ſumptũ fuit ex dicto Ambro. qđ habetur. ij. q. vij. beati.
¶ Una die. xxij. di. quis. ꝛ hoc fuit poſt paſſionem chriſti. anno
xxxviij. vt in cronica reperi. ¶ Juncto ſcz vt paris meriti eos fuiſ
ſe credatur ſiue oſtendatur Hugo. ¶ Gloria ſcz vt paris ꝛ excel
lentiſſime glorie eius fuiſſe oſtendatur Hugo. ¶ Uirtute ſcz in
parem virtutem ꝛ conſtantiam contra perſecutionẽ in paſſione

a ¶ Jtem alijs pluribus modis. Quot modis dicatur eccleſia. vide Bal. in marga. ver. mortua. ꝛ in c. cũ clerici. ꝟ. ver. ſig. gl. in c. ſcire. j. qđ. vij. itẽ eccleſia dr̃ caput mater nr̃a. ꝛ cardo. item dñã. itẽ filia cardi. elegãter in cle. i. ꝟ ſum. tri. l ſi. ꝓ ſolum.

b ¶ Predicator dicitur. An autẽ p̃dicis ꝛ proponẽs vbũ dei differant. vide Card. in cle. dudũ. §. ab olim. in vlti. oppo. de ſepul.

eos habuiſſe videatur Hugo. ꝛ Jo. ¶ Conſecrarunt. hoc ſumi-
tur. xxj. di. quis. ꝛ. xxij. di. c. ij. ꝛ ex eo qđ hic ꝛ in pre. c. dicitur. eſt
ar. ꝙ eo ipſo qđ aliquis in aliqua eccleſia martyriũ ſuſcipit. vt fe
cit beatus Tho. cantuarieñ. eo ipſo eccleſia intelligitur conſecrari.
ſicut ꝛ martyr in ſuo ſanguine baptizatur. vt de cõ. di. iiij. bapti-
ſmi vicem ꝛ ſm hoc videtur qđ talis eccleſia non eget reconciliatio-
ne. ad hoc de cõ. di. j. ſi motum. dicit Hug. videtur ꝙ eccleſia pro
quolibet homicidio ſit recõciliãda. vt. lxviij. di. eccleſijs. de con.
di. j. c. eccleſijs. vbi iniquus occiditur multo fortius vbi iuſtus.
criminoſius enĩ eſt occidere virũ ſanctũ quã iniquũ. xxxiij. q. v.
ſi nõ lʒ. ad idem. l. di. de his. j. ver. verũ. de cõ. di. iiij. rebaptizare.
ibi de hoc videas. ſed ar. contra. xxiiij. q. iij. ſi habes. iuxta fi. vbi
de hoc: dic vt ibi in glo. ar. maius ꝛc. locus vero vbi apparet ve-
ſtigium ſanguinis ſancti nõ eſt abluendus ſed claudendus ꝛ cu
ſtodiendus. alij vero inherentes huic litere dicunt ꝙ in hoc ca
ſu eccleſia nõ eſt recõciliãda q2 ſanguis ſiue effuſio eccleſia non
polluit: ſed ſanctificat ſed hoc non eſt verum ſm Hugo. de ipſo
ſanguine: ſed eius effuſione ꝛ actione eccleſia polluitur ꝛ eget recõ-
ciliatione. ꝛ hoc probatur aperte ex dicto Aug. qui dicit ꝙ in hoc
caſu eccleſia polluta eſt. ꝛ pro hac pollutione conſecranda. vt hic
habetur Bro. li. iij. c. ſanguinis. ¶ Sene ſancta ſcz affectu apoſto-
lorum. ¶ Sacerdotalis hoc ſtatum dr̃. ꝫ. §. proxi. ¶ Effecta. xxij.
di. c. ij. vij. q. vij. beati. petrus. ꝛ ſicut poſuerunt antiqui patres
8 huius eſt iudiciũ q2 vrbs cõpoſita ꝉ eſt ad modũ orbis ſed orbis
maior eſt vrbe. xciij. di. legimus. ver. quidem. ꝛ ſicut totus orbis
hʒ. iiij. patriarchales ſedes ꝛ principales de quibus habetur. xxij.
di. c. ij. ꝛ. c. pe. ꝛ vlti. ꝛ. ꝫ. de priuil. antiqua. ſic ꝛ vrbs romana hʒ
iiij. eccleſias principales ſcz eccleſiã ſancti Petri ꝛ eccleſiã ſancte
Marie maioris: eccleſiam ſancti Laurentij deforis muros. ꝛ ec
cleſiam ſancti Pauli ſm quoſdam: ſed Hugo. dicit ꝙ ſunt. v. pa
triarcha. iiij. predicta ꝛ quintũ eſt lateraneñ. vt pʒ de co. xxiij. diſt.
in prin. ꝛ. lxiij. di. adrianus papa. ij. nam ibi eſt ſedes papalis. ꝛ
dr̃ patriarchium. q2 ibi frequentius reſidet ſummus patriarcha
alij dicunt ꝙ ſunt. iiij. tantũ. q2 eccleſia beati Petri. non eſt pa-
triarchiũ e͞palis eccleſia nã ſubeſt e͞po portueñ. ꝛ eſt de eius dio-
ce. ſed hoc videtur mirabile q2 eccleſia beati Petri prima appel-
latur. xij. q. j. futuram. ꝛ dicitur caput ceterarũ. iij. q. vj. dudum.
vbi dr̃ qđ ſicut beatus Petrus apoſtolus primus fuit omnium
apoſtolorum. ita ꝛ eccleſia ſuo nomine conſecrata prima ſit ꝛ ca-
put ceterarũ. ꝛ ibi dicit Laur. ergo eccleſia beati Petri maior eſt
lateraneñ. ar. ad hoc. xj. q. j. ſanctorum. ꝛ in pre. c. ſummũ. vbi de hoc
ꝛ in cronica legitur ꝙ Bonifacius papa. iiij. obtinuit ab auguſto
imperatore vt eccleſia beati Petri apoſtoli caput eſſet omniũ ec
cleſiarum communiter tenetur ꝙ eccleſia laterañ. que intitulatur
nomine ſaluatoris de qua habetur in pre. c. ſanctorũ. ꝛ. lxiij. diſt. c.
adrianus. ij. eſt maior alijs. ꝛ romana ec. appellatur. ꝛ eſt ibi p̃ma
ſedes apoſtolica ſm Hugo. ad hoc facit ꝙ in cronica legitur ſcz qđ
conſtantinus intra lateraũ. palatiũ eccleſiã ſaluatoris noſtri con
ſtruxit quã eccleſiam cenſuit eſſe in toto orbe terrarũ matrẽ eccle
ſiarũ. ꝛ ad hoc facit qđ dicam. ꝫ. c. lj. de preſcri. ſi qui. in gl. hec ſo-
la ꝛc. ¶ Mater eccleſia. xij. diſt. c. j. dic mater ratione principij. ꝛ
inſtitutionis ꝛ prelationis. xxj. di. quis. xxij. diſt. c. j. ꝛ. ij. eſt enim
ſenior roma caput omniũ ſediũ. in autẽ. de ec. tit. in prin. colla.
ix. eſt ꝛ dña noſtra. lxxix. di. oportebat. huic tñ dicto videtur cõtra-
dicere hoſt Ber. vt dixi. ꝫ. c. lj. de ſum. tri. fideli. in gl. xxij. di. ꝛc.
ibi videas. ¶ Jn cõgregatione. ergo nõ diuiſione ꝙ dyabolicũ
eſt maxime in prelato. ¶ Paſtura. primo capiti eccleſie dictum
eſt: paſce oues meas Jo. vlt. ꝛ. viij. q. j. in ſcripturis. ꝛ de hac pa-
ſtura habetur. viij. q. j. ad audacter. in fi. ¶ Auxilijs. ad hoc. xxiij.
q. v. adminiſtratores. ꝛ. c. principes. cũ ſi. ¶ Quin potius, id eſt
magis. ¶ Miraculo. j. q. j. teneamus. vbi de hoc ſatis dixi. vbi
videre poteris. ꝛ not. Gof. ꝛ Hoſti. de teſti. venerabili. ꝛ in ſuis
ſummis. de venera. ſanctorũ. ¶ Monarchie. xij. q. j. futuram. i.
vnica ꝛ ſingularis principis. a monos qđ eſt vnus ꝛ archos qđ
eſt princeps. ¶ Quarto die. qđ ſequitur vſq; ibi decet, namq; eſt
ſumptum. ex eo qđ habetur. xcvj. di. conſtantinus palea eſt. ad hoc
9 xij. q. j. futurã. ¶ Satrapis. ſatrape ꝉ prefecti perſarũ principes
dicebantur. perſarũ ſapientes ſiue iudices ſapientes vel dic ꝙ ſa-
trape dicuntur ſapientes iudices vel reges vel duces ꝛ prefecti
prouinciarum. ꝛ dicuntur ſatrape. quaſi ſatis parati: vel quaſi
ſatis rapientes vel potentes. ꝛ declinatur hec ſatrapa. ita dicit
Hugo. ¶ Uniuerſo ſenatu. hoc dicit quia. c. numero erant. C. de
pe͞ti. here. l. vlti. in prin. ꝛ not. ff. de ſena. l. j. qui ob etatem ſenato
res. eo ꝙ ſeniores eſſent ob ſimilitudinẽ cure appellati ſunt pa-
tres. C. de emen. iuſti. co. l. cordi nobis eſt. in princip. C. ad. l. iul.
maieſta. quiſquis. eo qđ ſicut patreſfa. prouiderent reipublice
ſenatus officium eſt iuuare ciuitatem ſm Papiam. Sed Hug.
dicit qđ componitur quaſi ſenex natus vel natu: quia in illa di-
gnitate eligebantur ſenes natu vel naſcebantur in ea id eſt eligo-
10 bantur ſenes ſaltem in prudentia vel ſenatus ꝉ dicitur a ſinendo
quis

q senatores facultatem eligendi dabant. nam sine eorum licen-tia nulli licebat magistratũ aliquẽ facere. ¶ Optimatibus. opti-mates quasi optimi existẽtes dicunt meliores ⁊ honorabiliores in populo: ⁊ declinatur hic ⁊ hoc optimatis. cuius plurale facit optimates. ¶ Cuncto populo id est vniuersa ciuitate communi-
11 catis senatoribus. insti. de iure nat. §. plebis. ⁊ est populus † hu-mane multitudinis iure cõsensu ⁊ cõcordi cõmunione sociatus. ¶ Pragmaticum. C. de diu. re. l. vlt. x. q. ii. §. sed ⁊ permutare. xxv. q. ii. vniuersa. j. de re. per. c. j. vbi exponit. ⁊. j. di. c. j. ¶ Insti-tuit. hic habes ar. efficax ad id qḋ olim sepius est quesitũ. vtrum
12 papa † suã sedẽ posset a roma in aliũ locũ mutare vel transferre ⁊ cõsueuit dici q nõ: q hoc esset cõtra dñi iussionẽ. nã sedes bea-ti Petri fuit apud antiochiã. que postea iubente dño romam translata est. xxiiii. q. i. rogamus. ad hoc actu. xi. ¶ Decet. Cardi. isti sunt illi sacerdotes leuitici generis de quib^9 habet Deuter. q summo sacerdoti iure leuitico in execútione sacerdotalis offici coadiutores existunt. j. qui fil. sint legi. p ven. §. cõnibus. v. sunt autẽ. C. ad. l. iul. ma. quisquis. in prin. vi. q. i. si qs cũ. ¶ Vicarii dei. j. de transla. c. inter cor. alibi appellatur successor piscatoris. xxiiii. q. j. qm vetus. alibi dr vicarius beati Petri. lxiii. di. ego. i. q. i. nõ quales. ⁊. q. vii. quot. cor. sicut etiã habet in legenda beati Io. bapti. ⁊ martyr. alibi dr tenere locum dei in terris. j. vt ec. bñ. vt nostrũ. j. de transla. quanto. vbi Petrus dr vicarius dei. Ele-cto. xxiii. di. c. i. s. e. li. ⁊. c. vbi periculum. ¶ Digne dispendia. s. e. li. de rescri. dispendia. ¶ Peregrina. iii. q. vii. peregrina. xxv.
13 q. ii. c. i. in fi. C. cõ. de suc. autẽ omnes. hic vocat peregrina † extra-
14 neorũ regimen ab vrbe. vt. j. patet. ¶ Menium. menia † dicunt proprie muri ciuitatis. quasi munimenta dicunt tñ qñq abusi-ue menia omnia edificia: vt ita sumitur hic. ¶ Colubri. coluber
15 † quasi colens vmbras vel q sit lubricosus. nam in lubricos fra-ctus simosis flexibus labitur. ⁊ dr q coluber ceruum fugat ⁊ leo-nem interficit ⁊ dr q sic ad literam fuit de isto frederico. ¶ Sin-gillare id est diminuere. ff. de in ius voc. Sed si hac. l. §. pretor ait dic qḋ singillare idem est qḋ sugere. strangulare condemnare. suf-focare gulam stringere. ¶ Colore. sic. s. e. auaritie. ⁊. ff. de abige. l. i. in fi. ¶ Ingesserint. si. j. e. li. de sen. ⁊ re iud. cum eterni. §. vlti. ¶ Et disponendi. habes simile. s. e. vbi. §. sup his. in fi. ¶ Et ne
a pertinacia. dr pertinax^a. † valde impudenter tenens: ⁊ compo-
16 nitur a per. ⁊ teneo q perperam tenet qḋ perperã ⁊ peruerse ce-pit ⁊ in hoc pertinacia. sic sumit hic ¶ Mandata. dic q man-
17 dare † fidẽ est qḋ precipere. aliqñ tamen^b sumitur pro mittere. sic
b ii. q. v. mandastis. aliqñ prorogare vel supplicare. sic sumit. i. q. i. filiũ. nã precariũ verbũ est mando. C. cõmunia de leg. l. ii. in prin. ¶ Patricii. lxiii. di. adrianus. ii. insti. qui. mo. lib. qs a pa. po.
18 §. filius. ⁊ dicuntur patricii. † q sicut pater filiis ita isti prouide-bant ecipub. ¶ Mortis articulo scz. xvii. q. iiii. si quis sua. j. co. li. de immu. ec. clericis. §. vlt. vt q continuo credatur moriturus xxvi. q. vi. is qui. ⁊. c. vlt. ⁊ iste articulus semper excipitur. sic. j. de of. or. pastoralis. vbi de hoc. ¶ Territorio. hic habes ar. q noĩe ciuitatis non continent eius territoria. ⁊ idem. j. in pluribus lo-cis vsq ad fi. ⁊. lxiii. di. ego ludo. vbi de hoc: dic de hoc vt dicam j. e. li. de preben. felicis. §. vlt. ¶ Functionibus id est honoribus. aliter tñ sumitur. xvi. q. i. l. placet. ¶ Excludat. sic placuit huius constitutionis conditori. ⁊ videtur q bene ar. C. li. x. de incol. vo-rum. sed ar. contra. C. de cri. sacri. l. vlti. vbi dr qḋ potestas nõ est de ciuitate eligenda. Item arg. contra. ff. de of. assensus si eadem
19 vbi dicitur † q nullus in prouincia de qua est oriundus dz esse assensor. ergo multo fortius nec iudex. ¶ Nominari de solenni nominatione intellige que habetur loco electionis. ¶ Assumi. viii. q. i. si ergo. ver. sicut. ¶ Oraculo. potest exponi. i. responso di-
20 citur oraculum propiciatorium. † vnde Exod. xxxvii. fecit propi-ciatorium ⁊ oraculum ⁊ in eodem sensu accipit fere per totam bibliam. nec aliud significat. tñ pro templo potest accipi. in. R. vi. vbi dicitur. in ingressu oraculi fecit duo ostiola. Item oracu-lum dicitur diuinum eloquium. celeste responsum. vel imperia-
c le^c rescriptum. C. de sac. san. eccle. l. iubemus nullam. Item in hy-storiis responsum oraculum dicitur: q orantibus datur. dr autẽ oraculũ ab oro oras. q multa significat. vnde ver. supplicat im-plorat. petit obsecrat hoc notat orat. vnde orator. l. j. actor. defen-sor. patronus causidicus. ⁊ aduocatus.

Summarium.

1 Proximus dicitur quem nemo antecedit.
2 Dignitas episcopalis ⁊ abbatialis equiparari videntur.

Quamquam. Sic. ff. ad velle. quãq. ff. de exer. tu. quamq. ⁊ iure. s. e. ne pro defectu. ¶ Spectat de iure. lxiii. di. §. cum ergo j. de causa pos. cũ ecclesia. vel consue. vt ibi ⁊. s. de con-sue. cum dilectus ¶ Debitum scz trium mensium. l. dist. postq. lxiii. di. obeuntibus. s. eo. ne pro defectu. nisi ineuitabilis necessi-tas coegerit tempus amplius protelari. fm id qḋ leg. ⁊ no. lxv. di. c. ii. ⁊. lxi. di. bene nouit. s. e. ne pro defectu. ex quibus satis ap-paret q tempus deputatum ad electionem celebrandam est vti-le non continuum nam non currit iusto impedimento detentis nec etiam ignorantibus: sed si esset continuũ cederet etiam igno-ranti. ff. quibus ex causis. in fa. ie. gño. secus vbi tpa sunt vtilia. ff. de diuer. ⁊ tẽ. pre. l. j. ff. de calũ. annus. ¶ Superiorẽ proximũ. di-
1 xerunt quidã q in episcopatibus ⁊ superioribus proximus su-perior est papa. q primus † est quẽ nemo antecedit. vt. ff. de ver. sig. proximus. ⁊ sic intelligũt doc. s. e. tit. ne pro defectu. cũ deter-minatione. j. de cõ. pre. dilectus. ⁊ hanc opi. tenuit Bar. brix. in addi. sua quã posuit. c. di. c. j. in gl. dicunt quidã ⁊c. in fi. nam in ipsa decre. dilectus videt esse expressum q ordinatio episcopaliũ ecclesiarũ ⁊ maiorũ nõ deuoluatur ad pxi. superiorẽ. sed ad pa-pam. dixerũt Gof. ⁊ Innoc. q illa decre. corrigitur per illam. ne pro defectu. vel est dudum fm Gof. q in decre. ne pro defe. appel-lat ecclesias cathedrales nõ episcopales: sed archipresbyteratus ⁊ prepositurass: quib^9 in se subsunt capelle. tanq titulo. ⁊ cathe-dre. s. eo. querelã. sed hec opi. est falsa. vt satis hic colligitur ⁊ se-quitur. non ob. illa decre. dilectus. quoniã loquit de concil. j. de cõ. pre. nulla. qḋ hz spatiũ. vi. mensiũ. ⁊ in minoribus beneficiis vendicat sibi locũ duntaxat predictũ consiliũ. s. e. ne pro defectu loquitur in episcopatibus. ⁊ ita hic. ¶ Extendendũ. ratio est q intelligit omissum qḋ scriptũ non inuenitur. fm id qḋ le. ⁊ not. xcvi. di. vbi nam ⁊ nonnunq intelligit prohibitũ qḋ non inue-nit expresse concessum. q dic vt le. ⁊ no. xciii. di. peruenit ad nos ii. q. v. consuluisti. j. ne se. va. illa. j. de trãsl. c. inter cor. §. sed neq. in fi. presertim in iure metropolitico. vbi qḋ nõ est cõcessum spe-cialiter vel qḋ prisca consuetudo nõ contulit nõ põt vendicari ⁊ prohibitũ censetur. ix. q. iii. conquestus. j. de of. or. duo. j. eo. li. de sup. ne. pre. romana. ¶ In huius ecclesia scz cathedrali. epi-scopali. ¶ Scienter. s. e. scriptũ. in fi. ¶ Indignũ. s. e. cũ in cun-ctis. ⁊. c. innotuit. ⁊. c. cõgregato vbi de hoc. ¶ Per sententiã. s. eo. q propter. §. qui vero. e. tit. c. romana. in fi. vbi de hoc. ¶ Cõ-cilio. s. e. q ppter. ¶ Deuoluet. hic confirmat qḋ no. cõmuniter s. e. bone me. ma. in glo. dixit Lau. ⁊ hoc etiã ante constitutionẽ istam seruabat curia. ⁊ est ratio q metropol. in subditos suffra- a
ganeorũ non hz potestatẽ dandi eis prelatũ nec aliam nisi qua-tenus inuenit vt. s. dixi. ⁊ sic etiã scripsit Ber. cõ. s. e. ne pro defe-ctu. ⁊ Host. s. e. cũ in cunctis. in glo. vlti. ¶ Secus scz q ad pro-ximũ superiorẽ potestas illa deuoluit. in quolibet casuum pre-missorum. ⁊ hic videas qḋ no. Inno. j. de excel. prela. ad aures. ⁊ c. inter. s. e. tit. cum in cunctis in fi. ⁊ ibi de hoc per Ber. cõ. ⁊ de b
hoc per Ber. cõ. j. de excep. significauerũt in glos. i. ¶ Inferiori-bus ab ecclesia cathedrali. episcopali. ⁊ cum sic loquat hec litera indistincte ptz q secus est in ecclesiis regularibus. ⁊ ista litera sic exposita tollit id qḋ videbat posse in contrariũ allegari scz. xvi. q. vii. si quis deinceps ⁊. s. eo. ne pro defectu. vbi dignitas epalis
2 ⁊ abbatialis equiparari vident. ⁊ adde qḋ dicã. j. e. li. de preben. hz in glo. quascunq ⁊c. ⁊ sic expresse corrigi videt hec snia Inno. ⁊ Ber. cõ. quã ipse Ber. no. s. e. ne pro defectu. vbi dicit q in ca-su vbi ecclesia regularis sine culpa negligentie priuat fine eius potestate capitulũ eligendi deuoluebat collatio ad papã. vnũ ta-xat non ad proximum superiorem. ⁊ idem visus est tenere Host. in prece. c. cum in cunctis. in glo. vlti. sed Hugo. Lau. ⁊ Io. con-trarium notauerunt. xviii. q. ii. c. j. quam sententiam sequebatur Vin. put ipse no. s. c. innotuit. cõtra. xviii. q. j. §. ex his. iuxta fi.

Summarium.

1 Disiuncta vocatur indeterminata.

Is qui. ¶ Formam qñ vitiũ dr in forma inter-uenisse. si electores vel electus petãt cõ-firmationẽ qui negat formã seruatam. eam omissam probare dz: q excipiẽti incũbit probatio. ⁊ q ex quo de facto constat presumit interuenisse solennitatẽ. C. de cõtrahẽ. stip. l. j. ff. de proba. ab ea. dũtamen scrutiniũ vel voto fratrũ ostẽ-dat in scriptis redacta. s. c. q ppter. ⁊ decretũ in quo appareat consensus capituli. lxi. di. epo dum ⁊ huius sententie fuit Inn. j. de accu. sup his. in gl. ad excipiendũ ⁊c. iuxta fi. ⁊ hoc plus pla-cet q qḋ no. j. de do. ⁊ cõtu. cũ olim. in glo. videt q ⁊c. ⁊ repete q dictũ est. s. c. statuimus sup verbo in formã. ¶ Apostolicam. sic j. c. proxi. ⁊. c. si postq. in prin. ⁊. c. prouida. ⁊. c. indẽnitatibus. §. porro. ⁊ cũ ista cõstitutio facta fuerit ad declarationẽ illi^9. s. c. vt circa illa dz intelligi vt hic dicit ad hoc. s. eo. statuimus. ¶ A se vel a procuratore sup hoc specialiter cõstituto. vt. j. eo. pcurator. ¶ Audiendus. cum illa: q dec. s. eo. vt circa. super quã ista fun-datur opponẽdi ⁊ appellandi exprimat certam formam ab illa nõ est recedendũ. ff. de admi. tu. quidã. ff. ad muni. l. constitutio-nibus. ff. de le. iii. nõ aliter. ff. de exerc. l. j. §. si is qui nauẽ. ad hoc facit qḋ le. ⁊ no. xxxii. q. ii. is qui. ergo stãdũ est huic cõstitutioni

a ¶ Dicit pertinax. Adde glo. ⁊ Raec. in de. j. §. sane. de vsur.

b ¶ Aliqñ tñ. Adde gloss. Bart. ⁊ ibi Alex. in. l. se pe audiui. ff. de offi. pres. Alex. in. l. j. l. ii. col. l. fi. ff. de le. j. Feli. in. c. nam cõ-cupiscentiaz in. ii. col. de cõsti. ⁊ in. c. cũ te in. vj. ⁊ vii. col. ⁊ l. c. cũ cõtingat. in prin. de re-scrip. Imo. l. de. sepe. in iii. col. de v. sig. ⁊ Bal. in l. i. in. iii. no tabili. ḋ pre. impera. offe.

c ¶ Vel impe-riale. Adde tex. in. l. fi. C. de prec. lon. tẽs gl. in. §. illud. insti. ḋ adop.

venire velint ad curiam propter cauſam ſi non eſt appellatum nec ſubiectio immediate deducit non tenentur iſtam conſti. ſervare cum hic non ſit aliquis caſuum predictorum. ar. ſ. co. li. de reſcrip. ſuſceptum. ff. de lib. et poſth. commodiſſime. ſed propter quandã ſimilitudinẽ quam habent ſimul appellatio et remiſſio vt colligitur ex coniunctione dictionum in rub. de appel. et no. Hoſt. co. ti. intimaſti. et dicitur qđ iſta conſtitutio locũ habet in remiſſione partibus notificata que ſi non notificetur non tenet vt in pre. c. intimaſti. et ſi aliter fieret inſurgeret grauamen quare et appellatio in hoc caſu fieri legitime poſſet vt ibi ſatis patet vnde ſi per remiſſionẽ ex cauſa factam deuoluitur cauſa electionis nondum plene inſtructa locũ habet hec cõſtitutio. nã remiſſio vel reſolutio de qua dictũ eſt ita exiuit cauſam a iuriſditione iudicis remittentis vel referentis ſicut appellatio et ſuperior ita habet iuriſditionem ſicut ſi eſſet appellatum. j. de of. le. licet. ergo a ſimili idem dicendũ eſt qđ in appellatione. vnde ſi bene aduertatur eadem eſt ratio in vtroqꝫ. ita enim eſt neceſſaria inſtructio hec et talis expeditio ſicut ibi igit idẽ ius eſſe debet. ¶ Deuoluit accipe illa verba pri. ſequentia ad ipſam ſc. iter arripiãt poſtea reaſſume literam dimiſſam. j. vnũ et c. et dic qđ appellatio que ſi aperiatur eſt illa que habet vim citationis. ſ. e. ſtatuimus ſi enim appellatio non eſſet notificata legitime quomodo arctarentur ignorantes. ad hoc. ſ. de conſti. cognoſcentes. nam ſicut non arctat citatio citatum niſi legitime fuerit citatus vt. ff. que ſen. ſine ap. re. l. j. §. item cum. ff. de ap. ex conſenſu. ſ. e. bone mem. ita et appellatio vim citationis non habebit nec arctabit niſi notificata fuerit prout debet et talis ſitque deuoluat negotiũ. nam manifeſte fruſtratoria non deuoluit. j. eo. quamuis. et cum hec conſtitutio exigat electos poſtulatos et perſonas inſtructas venire ad curiam non eſt veriſimile qđ de alia ap. papa intellexerit qꝫ de illa que habet vim citationis niſi papa propter cõſtitutionem hanc reuocare voluit decre. ſ. eo. ſtatuimus. j. eo. li. de app. cordi. que certas conditiones exigunt in tali ap. niſi quatenus eis expreſſe derogat. ad hoc. ſ. eod. eccleſia. C. de ap. precipimus. igitur de app. tali intelligas in qua ſeruata ſunt ea que in pre. c. continẽtur eo ſaluo qꝫ in caſu huius cõſti. cauſa erit in curia licet tempora non ſeruent. et hoc ſatis patet per id qđ ſequit ibi ſiue. j. preſcriptum menſem iter arripuerint ſiue non. et per id qđ habetur. j. eo. §. ver. qđ ſi per. xx. et §. ceterum. et ſic etiã temporibus non ſeruatis ab electis et opponentibus nihilominus negotium eſt in curia alĩs ad qđ venirẽt perſone inſtructe. vñ dicẽdũ eſt negotiũ eẽ in curia vt agnoſcat an pſone electe ſint priuate vel repellende ſm hanc conſti. vñ deuoluitur negotium tractandũ dupliciter in caſu huius cõſti. primo cum partes in hac conſti. non peccauerint ſecundo deuoluitur tractande cũ obiicitur aliquam partium cõſti. iſtam non obſeruaſſe vt per penam in ea expreſſam pars peccans repellatur in exercendis. j. de fide inſtru. ¶ Infra vnum menſem ſub. quando fuit electio tẽpore debito preſentata. ¶ Obtentam. i. habitam. ¶ Ipſorũ electorũ. ¶ Notitiam habes ſi. j. eo. li. de preb. quidam. et j. eo. li. de pen. felicis. §. ſi. et qđ hic dicitur intellige de certa et indubitata notitia vt qꝛ ipſe idẽ interfuit qñ fuit ipſa electio celebrata. et tunc dicitur vere ſcire. [a] vel etiã ſi aliquo modo cognouit vt qꝛ pater vel frater ſuus aut aliquis fidelis amico de quo habet confidere ei verbo vel ſcripto notificauit qꝫ electus erat vt hec habẽtur. xxii. q. v. hoc videtur. et no. qđ ſicut dicit quidam ſapiẽs cognitio eſt incognitorum prius notificatio. ar. lxxxvj. di. tanta. ver. dubiũ. et q. iiij. §. vlti. ver. ſi quis vel inſtrumento autentico hoc continẽti vidit ad hoc. j. de conuer. coniu. ex publico. in prin. et c. dudũ. et. j. de preſum. illud. et. j. de preſcrip. ad audiẽ. ver. nec credentes. nam per tale inſtrumentum eque probatur vt per teſtes vt. C. de fide inſtru. in exercendis. et repete qđ dictum eſt. ſ. eo. ſtatuimus. in verbo appellati. cum Io. §. porro. j. de cler. pere. tue. ad hoc. j. eo. li. de regu. non ſolum. ver. aut euidenter. vel litera autentica cui credi debet ad hoc. ſ. eo. vt circa. j. eo. li. de ſen. exc. cũ medicina hoc de pba. poſt ceſſi. xj. q. iij. cure. cũ ſi. vel hoc audiuit a perſonis fide dignis aſſerentibus ſe interfuiſſe nam ſcire dicimur qđ a talibus audiuimus ad hoc habes efficax. ar. ff. de teſt. cum antiquitas in ſi. vbi patet qđ teſtes intelliguntur ſcire que acta ſunt a teſtatore ſi priores teſtes eis illa dixerint. ad idem. lxxxvj. di. tanta. vbi papa credidit vni fideli viro ad idem. xx. q. iij. preſens. ver. ſuper qua rex c. vbi papa admiſit teſtamentum patris pro filio. et hoc etiã eſt expreſſum. viij. q. iiij. talia. ver. cũ hui⁹ et c. vnde cum ex tali relatione habere poſſit credulitatem probabilem et diſcretam habet credere. ad hoc. j. de ſen. exc. inquiſitioni. §. vlti. facit ad declarationem huius dicti qđ le. et no. ſ. de reſcri.
4 cũ contingat. in glo. nec per famã et c. †ibi videas fatuum autem eſſet credere cuilibet referenti. j. de ſpon. cũ in tua. de in inte. reſt. ex lrĩs vel cuilibet litere qꝛ ſuper eulogia et mala fide ſcribũtur. ff. de cuſto. re. diuus. j. de procu. in noſtra. et hoc etiam tãgitur. j.

eo. li. de preben. ſi beneficia. in glo. manifeſta et c. ibi videas. et ex quo certus eſt non eſt neceſſe quod vlterius certioretur. ff. de ac. emp. l. j. in ſi. j. eo. li. de reg. iur. cum qui. ſ. eo. ti. cum inter. et ſupplent hic quidam et etiã poſt tempus in quo debuit electio pſentari. et etiam poſtqꝫ deliberauerunt de conſentiendo ſi electio inuenitur canonica. j. vnũ tñ menſem a tpe quo debuit preſentari. dicunt enĩ qđ etiã poſt obtentã de electione notitiam non ſtatim currit mẽſis iſte qui daĩ ad deliberandũ et parandũ ſe ad iter. donec labatur prius tps. j. qđ debuit electio preſentari de quo tẽpore habeĩ. ſ. eo. qꝫ ſit que cõſtitutio hic cõprobatur vt. ſ. patet vñ. et qđ felicis et c. et hoc pbatur. j. vbi dicit ſi eã debito tpe et c. et ibi ex tunc ſiue et c. j. de cõ. pre. qꝛ diuerſitatẽ. et etiã donec prius deliberauerit qualiter enĩ cõpelleret venire priuſqꝫ deliberaret. et quomodo plene deliberabit niſi tempus ad hoc habeat. l. reſpõderet. in prin. tñ ne fraudi locus relinquatur cautius eſt dicere qđ tñ vnũ menſem habeat a tpe notitie ad deliberandũ et ad ſeparandũ prout plene innuit hec litera qñ ex quo nouit ſe electũ poterit autoritate huius cõſti. ſine nota ambitionis deliberare etiã anteqꝫ ſibi electio preſentet at vbi eccleſia non pertinet immediate. et electus ſicut de electione ſed non de appellatione nõ currit ei mẽſis iſte nec venire tenetur vt dictũ eſt. ſ. e. c. in gl. accipe illa et c. imo ſeruare tenetur. ſ. e. qꝫ ſit donec ſciuerit appellatum. ¶ Eam. ſ. electionẽ. ¶ Debito tẽpore. ſ. j. viij. dies poſtquã commode poterit preſentari. j. eod. c. §. ceterũ. ¶ Ex tunc. i. elapſo ipſo menſe ſic. j. eo. li. de preb. dudũ. de reb. ec. nõ alie. hoc conſul. in ſi. j. eo. li. de ſepul. c. j. in ſi. j. eo. li. de regu. is qui. §. qui vero. in princ. j. eo. li. de cen. exigit. j. eo. li. de vſur. vſurarium. in
b ſi. nam iſte articulus [b] tunc extremum tempus ipſius mẽſis demonſtrat. ff. de cõdi. et demõ. ſi eſt legatũ in ſi. et no. ff. ſi cer. pet. l. cauſam. ij. R. alij exponũt ex tunc. i. arrepto itinere ſed hec expoſitio ſtare non põt pptẽ id qđ ſtatim ſequitur ſiue iter arripuerit ſiue non. j. preſcriptum tempus et c. ¶ Siue nõ per literã iſtã habes qđ licet. j. menſem non arripiat iter nõ nocet ei dũtamen veniat tẽpore cõtempti. et ita hic de arreptione itineris nõ curatur qñ fiat ſed potius de aduẽtu ſed per dec. ſ. eo. ſtatuimus. tenetur iter arripe. j. mẽſem. a die obiectiõis numerãdũ. ¶ Fraudẽ hanc pbat ipſe tpis lapſus. ff. de ex. tu. ſcire. §. obſeruabunt. vnde ſi is qui venire debuit nõ venerit. j. ſtatutũ tẽpus punitur niſi pbet iuſtã cauſam abſentie vt pꝫ. j. §. pri. alias tñ regulariter qui fraudẽ allegat illam pbare tenetur. ff. de pba. quoties. §. qui dolo. ¶ Cõmode ſic. ſ. eo. qꝫ ſit. et j. eo. li. de ſen. ex. cos. Et
5 not. †qđ illud dicimur poſſe qđ cõmode poſſumus. xxij. q. ij. faciat. ff. de ver. ſig. nepos. vnde impeditis nõ currit tps. ſ. e. ne p defe. et e. eis quibus. j. de cõceſ. pre. qꝛ diuerſitatẽ. C. de an. ex. l. j. in ſi. et iudex inſpecta qualitate perſonarũ viarũ et temporũ arbitrabitur qualiter poſſit cõmode fieri. et dietas maiores vel minores. ff. de ver. ob. continuus. §. j. et. ij. et. j. de ap. cum ſit. et j. vñ. prori. conſiderando vulgares dietas quas homines facere conſueuerunt ſm id qđ dictũ eſt. ſ. eo. li. de reſcrip. ſtatutũ. ſup verbo dietas ſi aũt vulgares diete nõ appareant ipſe iudex referret ſe ad legales vꝫ cõputãdo. xx. milliaria pro dieta. ff. ſi qs cau. l. j. et. ij. et ſi facta computatione ſuperſit tantũ vnũ milliare pro illo dabit vnã integram diem. ff. de ver. ſig. l. iij. et no. ij. q. vj. propter. in gl. c. vlt. ¶ Quod ſi electus hꝫ duo domicilia in quibus equaliter ſe locauit. qđ eſſe põt. j. eo. li. de ſepul. cũ quis. §. j. ſunt tamẽ diſpariter a curia diſtantia cõputabunĩ diete a quo loco iter arripuit ſine fraude ſufficit enim ſecũdum hãc literã qđ nõ ſit in negligentia vel fraude perſona ſi fuerit longa viarũ diſtan
c tia equũ eſt vnum diem [c] in ſeptimana pro quiete dari. nam mẽſis datur ad priuandũ ſe. xx. vero dies ad expectandũ. et hoc probat lra iſta cõmode non enĩ poſſet cõmode venire p. x. vel. xx. dietas continue abſqꝫ aliqua intermedia quiete ad hoc. lxiij. di. cũ longe. xiij. qõ. i. pudenda. debet igitur iudex arbitrari benigne tempus itineris. ad hoc. j. de offi. dele. cõſuluit. nec debet in peremptorio cõtra abſentẽ nimiũ feſtinare. ff. de dam. infe. ſi finitas. §. ſi forte. ar. j. de re. iur. cum bertol. ¶ Sed quid ſi facta computatione poterit commode in. xx. diebus venire et ſtatim menſe finito iter arripiens venit in. x. diebus. nunquid concedentur ei pro itinere. xx. dies. dicũt quidam qđ nõ qꝛ vbi tempus arbitrarium eſt in eo tpe vel facto qđ finitũ eſt non eſt locus coniecturis. ff. de ver. ob. cõtinuus. §. ſi dyplomate. vnde habebit locum tpe in quo venit qñ ſic diligenter currendo nihil lucratur imo videtur renunciare illis. x. diebus quos habere poterat ex arbitrio iudicis per hanc cõſti. ſecus autẽ in cõuerſo caſu qñ. ſ. mẽſe finito negligit iter arripere infra. x. dies et venit in aliis. x. dieb⁹ ſequẽtibus venit per. xx. dietas. quãdo tũc habebit. xx. dies tũc enim bene ſatiſfacit huic conſti. veniendo in tãto tempore quãto cõmode venire potuit que non curat quo tpe iter arripiat dũmodo tpe debito veniat. ¶ Rurſus ſi electus qui diſtat p. xx. dietas a curia arripuit iter a principio mẽſis veniens in. x. diebus

non vult

a ¶ Et tũc dicere ſcire. adde gl. l. l. ij. §. idẽ labeo cl. j. in verſi. ſciat. ff. de aq. plu. arc. glo. inſti. de vulg. ſubſt. in ſi. gl. in. l. in repudiãda. ff. de acqui. her. gl. i. l. venire. i ver. ſciat. ff. c. do. Anto. et doc. in. c. nã cõcupiſcentiã i gl. in v. hoc enĩ ꝺ cõſti. gl. i. c. coarctationi. i v. ſciuit. j. de ap. c. li. quã reputat notabilẽ alex. i ꝯſi. cxvij. in ap. põderatis. i. iij. col. i. j. vol. et dicit bal. in. l. emilius i. ij. col. ff. de minõ. qđ ſcire in me non eſt ſcire plura ẽt annullat ſcit. in. c. cũ cõtingat in. iiij. co. v. iij. ꝯcluſio ꝺ reſcr. et l. c. ꝗ ad conſultationẽ. i. j. co. de re in. viõ ẽt Arc. i ꝯſ. lxviij. inci. dñe collateralis i. j. col. alex. in cõſi. xxxv. i. j. col. v. p hoc adduco i. j. vo. Alex. in ꝯſ. dxcix. i. j. co. in. ij. volu.

b ¶ Nã iſte articulus tũc. De hac dictione tunc vid. d. Iaſ. l. §. rurſus. i ij. notabili. inſti. de act.

c ¶ Equũ eſt vnum diez. Adde ang. i. §. rurſus. i ij. col. ad ſi. inſti. de act.

non vult comparere niſi toto menſe ⁊ .xx. diebus in quib⁹ venit ⁊ .xx. diebus per quos debuit expectari prius elapſis non incidit in cōſti. iſtam ſiue penam. ⁊ eſt ratio qꝛ cū hec tēpora ſibi concedantur a iure ei auferenda non ſunt. xxviij. di. de his. ⁊ de ſecūdis nup. c. pe. ⁊ vlti. ⁊ ideo citatio huius conſti. eum non arctat niſi demū illis elapſis. ⁊ qꝛ ei diligentia obeſſe non debet. ⁊ hoc ꝓbat precedēs litera ibi ex tūc ſiue. ſ. ſcriptum menſem ⁊c. q. d. quantūcunqꝫ arripuerit iter ſiue in principio mēſis ſiue poſtea habebit mēſem. ⁊ tm̄ tp̄s in quo cōmode iudicis arbitrio venire poſſit. ⁊ inſuper .xx. dies. nec hoc cōtradicit ei ꝙ premiſſum eſt. ſ. qꝺ currēdo ⁊ preueniēdo nil lucrat̄ : qꝛ illud locū hꝫ in tp̄e arbitrario ꝙ iudex nō debet preueniēti maius arbitrari ꝙ̄ ſit illud in quo venit preſertim vbi negligēs fuit in arripiēdo iter nō aūt loqꝛ de tp̄e certo ⁊ a iure limitato. ſ. de mēſe ⁊ .xx. dieb⁹. et etiā de illo in quo venit vel ſm̄ iudicis arbitrium venire debuit preterea hoc nō petit̄ maius tp̄s arbitrariū ꝙ̄ ſit illud in quo venit prout ibi petebatur ſi aūt electio ſit in ciuitate in qua eſt curia. ⁊ electus preſens eſt de tp̄e arbitrario nihil habebit mēſem vero ⁊ .xx. dies habebit. nā in tp̄e certo ⁊ a iure limitato locorū varietas nullam varietatē inducit vt dictū eſt. ſ. eo. in verbo diſtātia. ⁊ ſi recte facta tempore cōputatione inuenit̄ electus veniſſe per duos aut per tres dies poſt terminū ⁊ nullū allegat impedimētum ex hoc ꝙ̄uis ita cito currat nō purgatur mora. ⁊ eſt ratio qꝛ cum lex certum dicat ⁊ aliquid ſtatuit ⁊ cōtumaci certā penam imponit pena cōmiſſa nō purgat̄ vt. C. de ꝯhē. ⁊ cō. ſti. magnam. ff. de act. ⁊ ob. traiectitie. ⁊ de ſup. neg. pre. literas. in fin. ⁊ c. dilecto. xij. q. ij. longinquitate. niſi lege vel canone cōtineat̄ qꝺ purgari poſſit. ⁊ ſic intelligantur. ⁊ de loca. potuit. ⁊ de re. ec. nō ali. ſiquis preſbyterorū. ſ. eo. qꝺ ſicut. C. de iur. emph. l. ij. ad hoc C. de fideiuſ. ſancimus. ff. ſi quis cau. ⁊ ſi poſt. vbi patet ꝙ circa preparatoria iudiciorū mora purgari pōt non tm̄ poſt lit. conte. ff. de ver. ſig. inſulā. multo minus vbi per ſententiā pena inflicta eſt ꝓpter morā niſi fingeretur nō fuiſſe in mora. ff. de in integ. re ſti. diuus. ſicut hic impoſita eſt per ſententiam cañ. qꝛ ſentētia legis vel cañ. etiā per ap. nō ſuſpendit̄. ff. de verb. ſig. ſi qua pene. preterea ſtatim elapſo termino iſto electio reddit̄ ipſo iure nulla. vñ vlterius per aliquā more purgationē cōualeſcere nequit xvi. q. iij. §. pōt. ſ. eo. auditis. ⁊ c. dudū. ij. ¶ Petituri. hoc referas ad id qꝺ precedit poſt cōſenſum. nā poſtꝙ̄ cōſenſit dꝫ petere confirmationē. ſ. eod. ꝙ̄ ſit. ⁊ habes hic qꝺ electus pōt licite ſine ambitione petere cōfirmationē ſue electionis. ⁊ ꝙ̄uis exiſtat in curia eā petere poterit per ꝓcur. ſicut ante iſtā conſti. poterat nā hoc non tollitur. C. de ap. precipimus. ad hoc demonſtrandum in ſe. vſi. ponitur illud aduerbiū perſonaliter iuxta verbū petere ſufficit eñ ꝙ electus ſit in curia ⁊ ꝙ cōpareat ⁊ reſpondeat ſi neceſſe fuerit. ⁊ idem de eligentibus eſt dicendū ꝙ vt. ſ. ſequitur debēt venire ⁊ petere confirmationem electionis qꝛ hoc poterūt per procu. ſicut ante iſtam conſti. poterant de hoc no. ſ. eo. ꝙ̄ ſit. §. fin. ¶ Proſecuturi. hoc referas ad id qꝺ dixi vel poſt obtētū. ¶ Electionis no. qꝺ non dixit confirmationes qꝛ anteꝙ̄ electione preſentata cōſentiat ordo eſſet prepoſterus cōfirmationē petere vt patet. ſ. eo. ꝙ̄uis. ¶ Modis vt qꝛ ſupplicabit pape ⁊ dicet cum ſim canonice electus in tali ec. ⁊ canonici differāt preſentare ipſam elec. de me factā peto ꝙ faciatis ipſam elec. mihi preſentari. ad hoc. ſ. e. publicato. ⁊ c. nulli licere. ⁊ electores ⁊ alios corā veſtra ſanctitate vocari vel alīs mihi ex officio ꝓuideri alij intelligunt ꝙ poſt obtentā notitiā debet electioni etiā non preſentate conſentire. ⁊ eius confirmationē petere ⁊ iſta opi. ſic iuratur planū eſt ꝙ matrimoniū poteſt cōtrahi inter abſentes vt ⁊ eo. li. de procu. procurator eum ſi. qꝺ per mutuū conſenſum digētum ⁊ electi contrahit̄ vt patet. ſ. e. cū inter ca. ergo ꝙ̄ cito cōſentit electus matrimoniū eſt contractū vt ex pre. c. colligit̄ euidenter ex quo patet ꝙ eſt illius eccleſie ſponſus. vij. q. ij. dilectus ſum. ⁊ no. lxiij. di. quanto. ergo pōt agere pro iuris ſibi acquiſiti executione que datur per confirmationē vt dicit̄ in pre. c. ꝙ̄to in glo. ex hoc loco ⁊c. ibi videas. hoc dicere forte nō eſſet malum neqꝫ contra iura ſed hec litera primū clarius ſonat intellectū. ⁊

a adde ꝙ dicetur. ⁊ eo. §. in glo. vbi electio. ¶ Actis dicūtur acta ꝓprie proceſſus iudicialis vel extraiudicialis puta denūciationes proteſtationes appellationes ⁊ huius. ſi. ſ. e. quamuis vbi de hoc. ¶ Iuribus. i. rationibus circa facti conſiſtētibus puta decretū electionis ſeu poſtulationis ⁊ huius. ¶ Monumentis. ⁊ de iniunte. re. corā. ⁊ c. ij. de ap. cordi. vbi de hoc ⁊ ꝓ id ē. ¶ Cōtingentibus vt ſunt diſpēſationes ſuper pluralitatē beneficiorum ſi ſunt oppoſiti de quibus habetur. ſ. eo. dudū. ij. vel ſuper defectu natalium ſi fuerit natus illegitime. ⁊ eo. li. de fil. pſby. ſi is. Item ſi aliqui interfuerint electioni ſue qui de iure cōi non debuerunt intereſſe : ſed per priuilegiū dūtaxat habeat ipſe priuilegium quo id caueatur. ſ. qꝺ potuerint tali electioni intereſſe. ⁊ idē de conſimilibus. ¶ Que coram nobis no. verbum quid igitur

ſi vacante ſe. aliquis eligitur. ⁊ qꝛ ſedes vacat nō venit ſm̄ formā huius cōſti. venit tamen anteꝙ̄ papa crearetur nūquid incidit in penam. Iſta litera plane innuit ꝙ nō quia papa mortuo impoſſibile eſt fieri talem comparitionem. ⁊ impoſſibile preceptū non obligat. ff. que ſen. ſine ap. re. paulus. ⁊ quia impoſſibilium nulla eſt obligatio. ⁊ eo. li. de reg. iur. nemo. ⁊ ff. de re. iur. impoſſibilium. ⁊ facit ad hoc qꝛ ſi arbiter diem ſtatuat ſub certa pena. ⁊ mortuus eſt. ⁊ pars non affuit de illa pars non veniens in penam nō incidit. ff. de arbi. l. arbiter kal. ff. de adulte. miles. §. lx. igitur ſi dies ſtatuta ab homine mortuo iudice nō arctat ad penam partem non venientem multo minus dies ſtatuta a canone qꝛ minus agitur cum. l. ꝙ̄ cum eius miniſtro. ff. de arbi. celſus. ⁊ ad hanc partem facit expreſſe ꝙ dicetur. ⁊ eo. li. de do. ⁊ cōtu. actor in verbo cauerit ibi videas iſto enim caſu non ſit cōtra mentem huius conſti. nec expeditio eccleſiarum propter hoc retardetur cū papa prouidere intēdit vt patet. ſ. in litera pre. vñ cum hec litera dicat nobis perſonā ſiue ſubſtantiam pape denotat manifeſte. ſ. eo. li. de reſcrip. ſi gratioſe. ⁊ hoc verū credo multi tamen cōtradicūt dicentes ꝙ cadit in penam qꝛ tempus ſtatutum a cañ. non ſeruauit. C. de cōtra. ſti. magnam. ⁊ de loca. potuit. Item qꝛ iuriſditio papalis remanet apud collegiū de hoc dictum eſt. ſ. eo. vbi in gl. ſm̄ poſſibilitatem ſed ſi papa viueret. quāuis eſſent ferie nihilominus electus iſtam conſti. ſeruare tenetur. nam hic agitur de matrimonio ſpirituali. ⁊ ſic talis cauſa poteſt bene certari omni tempore feriato vt not. xvj. q. iiij. in ſumma. ⁊ no. Hug. ea. q. placita. ⁊ idem no. Inno. ⁊ Hoſt. ⁊ de fer. c. ſi. quamuis ipſe Hoſt. in ſum. de fer. §. ⁊ an ſeruis. verſi. qd de cauſis aliter innuere videatur. ⁊ in ſpec. eo. tit. §. ſequitur videre. ver. quem de cauſis ⁊c. nec ob. ff. ſi quis in ius voc. l. ij. quia ibi non dicatur qꝺ pena ibi non committatur : ſed qꝺ pretor remittit. ita ⁊ hic remitti poterit ſi pape placebit. ¶ Teneantur vbi electio preſentata non fuerit locum non habet quia taliter compareat ſed habeat illa que habere poteſt ad ſuam elec. pertinentia. nam impoſſibilium non eſt obligatio vt dictum eſt. ſ. e. c. in verbo coram nobis. hoc etiam probatur. ⁊ eo. §. ver. electos. ibi niſi ex iuſta cauſa ⁊c. ⁊ quamuis iſta litera ſic loquatur nō tamen habent neceſſe ſtatim cum peruenerint ad curiam illa exhibere : ſed ſufficit aſſignare in termino ad hoc ſtatuto vt. ⁊ eo. §. v. electos quia vt ibi dicitur ſi non oſtendant non puniūtur alter non qꝛ non habebunt ad hoc dilationem extra curiā. ¶ Et proceſſus expoſitione ⁊ pro. i. ¶ Quod ſi ver. accipe quod ſequit̄ expectari. ¶ Dies ſub. computandos poſt ⁊c. ⁊ ſic propter menſem ⁊ ꝓpter .xx. dies concedit̄ tempus quo fuit in itinere et ſm̄ hoc intellige. ſ. eo. ſtatuimus. ⁊ ſic ſeruatur : ſed ſcdm̄ illā conſti. iſti .xx. dies computantur poſt aduentū alterius partis. ¶ Expectati repete vt dictum eſt. ſ. eo. in verbo cōmode. ¶ Eligētes ⁊. §. pri. R. i. ¶ Opponētes. ⁊. §. i. ver. ⁊ quādo. ¶ Sum mi : ſed ſi opponentes non veniunt non eſt vtile electum ad curiam venire vt videtur quare igitur punitur aduerſarius eius non venientibus contra. l. illam. ff. ſi quis in ius vo. l. ij. dicas ꝙ iſte caſus eſt talis qꝺ iudex poteſt ꝓcedere etiā aduerſarius non veniētibus ex quo citatio facta eſt ab homine vel a iure. ſ. eod. ſtatuimus. ⁊ eo. li. de eo qui mit. in poſ. cum qui. dato etiam ꝙ ceſſent aduerſarij iudi. officiū locum habet. ſ. e. cū nobis olim. ⁊ de ap. conſtitutus. ¶ Confirmationē dici cōſueuit ꝙ per iſta hic poſita voluit apoſtolicus denotare qꝺ electus debet eſſe preſens in curia vſqꝫ in finē cauſe. nam per hoc ꝙ dixit cōfirmationē petere denotauit principiū per hoc qꝺ dixit proſecutionē denotauit medium. per hoc qꝺ dixit executionem denotauit finem. ⁊ ſic electus per verba iſta tenetur perſeuerare vſqꝫ in fi. qꝺ hodie eſt expreſſum. ⁊ eo. ſi poſtꝙ̄. §. i. ibi videas. aliqui tm̄ exponūt ſeu ꝓ. i. ¶ Iuſta cauſa bene dicit vt patet. ſ. eo. quā ſit. ¶ Cōtempſerint aſſume hic illam clauſulam. ⁊ ſequentem electiones de ipſis ⁊c. vſqꝫ ad ver. electos vero. ⁊ ibi poſt verbū eſſe priuatos. ſub. ſic. ſi autem aliqua iuſta cauſa interuenerit ſatis eſt qꝛ non incidunt in penam : dicūt. reaſſumas literā omiſſam de qua ⁊c. ⁊ hoc caſu cōtemptus ⁊ negligentia ſupponūt pro eodē vt. ⁊ patet. quāuis iſta de ſui natura ſint diuerſa vt colligitur. xx. di. ſi decreta. nā in hac conſti. quantū ad hoc vt puniatur non eſt differentia inter neglectū ⁊ contemptū. vnde in hoc caſu ꝓmiſcue vtitur iſtis verbis vt. ⁊ eo. §. pe. ⁊ hic. ⁊ ita ſiue negligat ſiue cōtemnat punit̄.

b eſt aūt contēnere aſpernari ꝉ nō curare. ad hoc. xxi. di. de cōſtā-

6 tinopoli. ¶ De qua v̄. ſ. iuſta cauſa interueniēte. ¶ Predictos ſ. ⁊ quos dꝫ expectari. ¶ Propoſitam. ſ. per ꝓcu. debet eñ proponēs cauſam abſentie ꝓ electo eſſe ꝓcu. habens ſpeciale man. ar. ad hoc. ⁊ eo. c. v. inſuper. ibi per ꝓcu. ſufficienter inſtructum ad oīa premiſſa. nam ⁊ allegās cauſam abſentie ꝓcurator vocat̄ v. q. iij. in. l. reos. ⁊ de accu. veniēs. ff. de ꝓcur. abſens. C. de act. et obli. reus preterea ſi quilibet paſſim admitteretur daret̄ occaſio cōmittendi fraudes cōtra hanc conſti. nec mittere curarēt electi

a ¶ Dicitur. acta. Adde gl. i. l. illud ⁊ verſ. actores C. de ſa. ſan. ec. Pau. de ca. in. l. ij. C. vt lite pen. Alexā. in. l. ij. in ꝓnc. C. de edē. ſcdi. ⁊ c. qm̄ ꝯ falſam. in. iuſ. col. de ꝓba.

b ¶ Eſt antē cōtemnere. Addꝰ archi. i. c. i. i glo. in ver. contempſerit. d ap. in. vi. ⁊ ſed. in c. ij. in col. ſi. de maiori. ⁊ obe.

verũtamen ſi talis procu. impeditur non nocet mittenti dũmo-
do poſtea nõ ſit negligens. ad hoc. ſ. eo. c. ver. inſuper. ibi. iuſto
impedi. ceſſante. ſ. de pig. ſignificante. C. qui pe. tu. cũ a matrib⁹.
C. de ap. preſens. dicunt tamẽ quidã qđ ſi aliquis amicus electi
admiſſus ſine mandato per. l. ff. de procu. ſeruum. §. publice cũ
excuſat. ⁊ iuſtã abſentie cauſam allegat ⁊ pbat ſufficit quod ele-
ctus poſtea ratificet. ar. C. ad mace. l. vlti. dũtamen. ſ. tempus. ſ.
qđ ſe debuit. ff. rem ra. ha. l. pe. ſi vero talis amicus nõ admittit.
⁊ ipſe proponẽs iuſtã cauſam abſentie pbare volẽs offerat cau-
tionẽ qꝛ electus ratũ habebit. ſ. tempus huius conſti. equum eſt
ipſum admitti. ⁊ tunc ſufficit electo qđ ratificet. ſ. predictũ tem-
pus. ⁊ hoc per. l. predictã. porro ſi. ſ. iſtos. xx. dies nequit adire
papã vel audientiã obtinere proteſtetur ad oſtiũ pape ne poſſit
de negligentia notari. ⁊ ſic doceat ſe voluiſſe agere ſm id qđ no.
Inn. ſ. de preſcrip. ex tranſmiſſa. in glo. talis ⁊c. ibi videas. ⁊ qđ
dicam. ſ. eo. li. de in inte. reſti. eccleſia. in gloſ. qđ datur ⁊c. ⁊ talis
proteſtatio habebitur pro petitione ⁊ propoſitione. ff. de nau. fe.
l. ij. ⁊ licet vnica proteſtatio interrumpat curſum preſcriptio-
nis vt. ſ. de app. ſi iuſtus. ſ. de of. or. paſtoralis. §. vlti. C. de an. ex.
vt perfectius. ⁊ vnica denunciatio curſum vſurarũ. C. de vſur. ſi
parte. ⁊. l. acceptam. tutius tamẽ eſt electo pluries proteſtari vt
maiorem diligentiã oſtendat. xliij. di. c. j. in ſi. ⁊ de pe. di. i. impor
tuna. nam ⁊ trina monitio requiritur. ad hoc. ſ. de ſup. ne. pre. c.
j. ⁊ dicam. ſ. eo. li. de ap. ab eo. in glo. vlti. ibi videas. ⁊ trina cita-
tio. xxiij. q. iij. de illicita. ff. de iud. ad peremptoriũ. ⁊ trina denũ
ciatio. ff. de pig. ac. ſi conuenerit. nec vt ibi dicitur ſufficeret vna.
ff. de pub. iud. inter accuſatorẽ. in aut. colla. viij. vt lic. ma. ⁊ auie
§. pe. ⁊ vlti. verũtamen ſi tempore ⁊ loco competenti legitime re
quirit papam ſemel. ⁊ proteſtat tempus ſibi non currit vbi non
põt eius copiã habere imo talis vnica pteſtatio curſum tempo-
ris impedit donec papa copiã ſui fecerit. ar. ff. qñ ap. ſit. l. j. §. bi-
duum. ⁊ ar. in pre. l. vt perfectius. tenet tamẽ poſtea qñ papa co
piam ſui fecerit ſe coram eo preſentare ſi poteſt alioquin iterum
proteſtet qꝛ prima proteſtatio ſequẽtis pena temporis nõ impe
dit curſum. ar. vltiũ predictorũ debet enim hoc fieri abſqꝫ dolo ⁊
fraude. vt. ſ. eo. c. ibi abſqꝫ fraude ⁊c. vnde debet proteſtari corã
oſtio pape ⁊ oſtiariis eius ⁊ tabellione. ⁊ aliis perſonis. arg. in-
rium predictorũ. ſi iuſtus ⁊. l. vt perfectius. ſ. e. li. de vſur. quãqꝫ.
R. j. ⁊ tali hora qua ſit veriſimile papã debere facere ſui copiaꝫ.
non quãdo eſt occupatus vt quidã malitioſi ſepe faciunt alias
fraus preſumitur. ⁊ idem fieri debet ſi tantum auditorem pete-
re debet ⁊ ſolitũ ſit illum a papa peti ſi vero ab aliis qui habẽt
hoc pape referre ſufficit proteſtari ⁊ auditorẽ petere coram illis
C. de tẽp. ap. cum anterioribus. §. in his autẽ. in aut. colla. ij. de
refe. ⁊ fiant huius proteſtationes in ſcriptis in aut. colla. vij. de
temp. nõ ſe. pec. §. conteſtationem. xxiij. q. j. omnes. ſi autẽ apo-
ſtolicus ad inſtantiam electorũ conſueuit eos in camera admit-
tere debet ⁊ ipſe electus ad hoc inſtare. ⁊ tenetur etiam papa in
publico copiam ſui non faciente. ar. in pre. c. xliij. di. c. i. in ſi. ⁊ in
pre. l. §. in his autem quin ſi alios inſtantes admiſerit ipſe negli
gens preſumitur. qꝛ qđ alii poterunt illud preſumitur potuiſſe
v. di. ad eius ppe ſi. iiij. di. deniqꝫ. Sed ſi eo tempore quo copiã
ſui facit quoſdam de inſtantibus admiſit. ⁊ quoſdam nõ is qui
tunc non eſt admiſſus non eſt cẽſendus cecidiſſe a iure ſuo: quia
preſumi debet fuiſſe de numero inſtantium non admiſſorũ. arg.
xlvj. di. ſunt nonnulli. in ſi. de pe. di. j. §. pene. ff. de pen. interpre-
tatione. ff. de act. ⁊ ob. arianus. ſ. de proba. ex literis. ſ. de fide in-
ſtru. inter. in ſi. xx. diſ. accipe computandos. ⁊ cum iſtud ſit tem-
pus a iure prefixum immutari nõ poterit. ℭ Tempus. i. poſt pre-
dictũ. xx. di. debet enim cauſa. ſ. xx. dies per quos expectat ppo-
ni ⁊. ſ. xv. dies ſequentes probari. vnde ſi non proponat. ſ. ipſos
xx. dies ſed. ſ. xv. dies ſequẽtes nõ ſatiſfit cõſtitutioni vt hic ptꝫ.
ℭ Videbit ſi pendente deliberatione vtrum cauſa abſentie pro
poſita ſit admittẽda vel non tempus. xv. dierum labatur nõ no-
cebit electo. ij. q. vj. anteriorum. ſ. de ap. ex inſinuatione. C. de tẽ-
po. ap. ſed lis ⁊ no. hic ar. quod ex quo appellatio admitti ra-
tionabilis reputatur dummodo cauſa expreſſa vera ſit. ad hoc
ſ. de app. paſtoralis. §. preterea. ℭ Apud ſedẽ ſic. ſ. de accu. acce-
dens in princi. ergo non alibi. ⁊ hoc ſit ſiue ſtatuitur vt fraudes
euitentur ⁊ negotia eccleſiarũ vacantiũ accelerentur. ſ. eo. c. §. pe.
⁊ hoc verũ intelligo niſi ex aliqua cauſa ſibi indulgeat vt ſequit
ſi. huius. §. ℭ Plenam fidem alias penam incurrerẽt quia nõ
ſufficit propoſito niſi ⁊ probatio ſubſequatur ſicut ⁊ in ap. con-
tingit. ſ. de app. vt debitus. ar. ſ. de his que ſi. a ma. par. ca. c. j. ad
cuiuſ ergo tenetur. ſ. probare. ⁊ apud ſe. ap. ⁊. ſ. xv. dies pbare ſiet
aũt iſta plena pbatio per teſtes vel inſtrumẽta vel aliter. ſ. de re-
ſti. ſpo. cum ad ſe. ad idẽ. ſ. eo. li. de reg. non ſoli. ver. aut euiden-
ter. Et no. qꝫ ſi auditor datus a papa pnũciat fore pbatum vel
non pbatum altera pars poterit appellare. qꝛ regulariter quí-
libet grauat⁹ appellare poteſt. ij. q. vj. omnis oppreſſus. ſ. de ap.

vt debitus ⁊ dicetur. ſ. eo. li. de hereti. vt inquiſitionis. in princ.
ſed hoc caſu iudex ap. abbreuiare poterit tempus ap. pſequen-
de. ſ. de ap. oblate. §. ſupior. ſequendo moderationẽ tẽporis hic
contentã ad pbandã cauſam abſentie. ⁊ ſic accelerabitur nego-
tium. ⁊ iſta conſtitutio non fraudabitur ſimiliter pbata ex par
te electi iuſta cauſa abſentie opponens poterit pbare contra et
dicere cõtra per teſtes. ff. de pba. circa. ne ille per falſitatem obti
neat. ſ. eo. li. de teſti. preſentiũ. nã res pernitioſa eſſet exemplo ſi
per ſubreptionis aſtutiam quis aſcenderet ad apicẽ dignitatis
vt. ſ. eo. ti. cum dilecti. §. nos vero. ad idem. ſ. de reg. iur. cũ olim.
§. nos igitur ⁊ iudex in quantum poterit accelerabit qꝛ hec eſt
mens huius cõſti. ℭ Quid ſi pronunciat electum fore priuatũ
qꝛ nõ ſeruauit tempora huius conſti. nec excuſatorem miſit dic
qđ aut conſtat eum non ſeruaſſe tempora aut conſtat eum ſer-
uaſſe. aut dubitatur quia forte allegat aliquod impedimẽtum.
primo caſu non audit appellans qꝛ terminus iſte eſt quedã ſen-
tentia iuris a qua non appellatur. ff. de verb. ſig. ſi qua pena. ad
hoc quod leg. ⁊ no. ſ. de ap. conſuluit nos tua. hoc indubitatum
eſt. In ſcđo ⁊ tertio membris auditur appellans qꝛ in illis caſi-
bus non eſt priuatus per hanc conſti. que priuat ſolũmodo tẽ-
pora non ſeruantes ⁊ contẽnentes ⁊ negligentes. ⁊ idcirco pote-
rit appellare ſi reputat ex tali ſententia ſe grauatum vt in pre. c.
omnis ⁊ talis pnũciatio ⁊ quelibet alia ſup dilatoria ſiue per-
emptoria excep. ⁊ etiã qñ pnunciatur aliquẽ nõ potuiſſe appel
lare ppter aliquam excep. peremptoriã que obſtabat interlocu-
toria eſt vt pbatur. ſ. eo. cum dilecti. ad ſi. ſ. de of. dele. ſignificaſti
bus. ſ. de ap. ſua. ⁊. c. dilecto. verũtamen vbi iudex pnunciat ſu-
per ap. interpoſita a diffi. tunc eſt bene diffinitiua qꝛ fertur ſup
principali. ⁊ cõtrouerſie finem imponit. C. de app. eos. ff. de his
qui no. infa. facti ſi ergo pnunciatur ſuper principali puta con
firmãdo vel infirmãdo electionẽ diffinitiua eſt ſi ſuper perem-
ptoria excep. interlocutoria eſt tñ per quandã conſequentiã ha-
bet vim diffinitiue ſi p excipiẽte ferat vt ſi pnunciatur electum
pati defectũ in etate vel tempora non ſeruaſſe. No. tñ qđ quãdo
appellatur a tali interlocutoria q̃ habet vim diffinitiue dꝫ cau-
ſa rationabilis in ap. exprimi aliter nõ valet vt pbatur in pre. c.
dilecto. ℭ Niſi ver. iſtud niſi excipit ab eo qđ. ſ. dictũ erat. ſ. qđ
electi debeãt perſonaliter cõparere aliter cadãt a iure ſuo hic di-
cit qđ hoc eſt verum niſi vel ⁊c. ⁊ hunc intellectũ pbat litera ſe-
quẽs ibi ad predictã cõparitionẽ tpe ⁊c. aliqui dicũt qđ excipit
tam ab illo q̃ a pri. dicto. ℭ Eoſdẽ. xx. dies per quos expectat.
ℭ Predictos. xv. qui dantur ad probandũ cauſam ppoſitam
hoc autẽ tempus cũ ſit limitatũ a iure iudex pro motu ſui arbi-
trii abbreuiare nõ poterit. ar. ſ. de of. dele. de cauſis. xxviij. di. de
his. ſicut nec tps qđ datur ad petendũ reſti. in inte. C. de tẽpo. in
inte. re. ſupernacuã. ar. ꝫ. ſ. de ap. cum ſit. vbi de hoc in glo. ar. qꝫ
iudex. ℭ Eo caſu hoc ideo dicit qꝛ ſi cauſa abſentie ppoſita nõ
fuit admiſſa ad pbandum qꝛ forte non reputat ſufficiens non
habent locum iſti. xv. dies qui conceduntur hic ad pbandũ illam
vnde licet illa veriſimilia de quibus ſequitur proponat. ſ. illos.
xv. dies non excuſat a pena huius conſti. vt ſequitur. ℭ Veriſi-
milia puta qꝛ inſtrumẽta que mittebat electus. ſ. debitum tem-
pus ad curiã ad probandũ abſentie cauſam incendio vel vi pre
donũ vel alio caſu fortuito in via vel in domo perdita ſunt aut
teſtes mortui vel infirmi vel in via capti vel obſeſſi ⁊ huiuſ. in-
tellige tamẽ ſemper abſqꝫ fraude ⁊c. vt patet. ſ. eo. ibi abſqꝫ frau
de ⁊c. ad hoc. ſ. de of. dele. paſtoralis. §. pe. ⁊ ſi pponat cauſa ab-
ſentie legitima quo ad ius nõ eſt veriſimilis quo ad factũ vtpu
ta valde potens homo dicit ſe fuiſſe detentũ ab homine vilis cõ
ditionis ⁊ impotẽte vel pponit coram iudice iuſto ⁊ potẽte ſuã
iuriſdictionem defenſare ſibi in poſſeſſione factam qđ nõ eſt ve-
riſimile. ff. qđ met. cau. non eſt audiendus volens eam probare
ſ. tempus. ⁊ eſt ratio qꝛ plena pbatio eſt preferẽda preſumptio-
ni. ff. de his qui ſui vel alie. iur. ſunt. filium. ⁊ veritas opinioni.
ſ. de big. nup. niſi forte in ꝯtrariũ eſſet preſumptio iuris. ⁊ de iure
que pbationẽ in cõtrariũ nõ admittit. l. in. diſt. fraternitatẽ. ſ. de
ſpõ. is qui. de hac materia pſumptionũ no. C. de pba. ſiue in ſi.
ibi videas. ℭ Ut predicitur. hoc eſt infra. xx. dies predictos.
7 ℭ Probandam ſ. ſ. xv. dies. ⁊ no. quod ſicut in ap. non ſufficit
qđ cauſa legitima allegeẽ niſi ⁊ probetur ita in hac cã abſentie.
ℭ Proponi ſub. ⁊ probari vt. ſ. dictum eſt. in plenam fidem.
ℭ Preſidentis. id eſt pape vel alterius iudicis ab eo deputati.
ℭ Pena. ſ. quam incurrunt non veniendo et non probando.
ℭ Comparitionem. ſ. perſonaliter faciendã. ℭ Prolixus arbi-
trio iudicis ex quo non determinabitur. ff. de iure delib. l. j. ſ. de
offi. dele. de cauſis. inſpecta tamen diligenter impedimẽti ⁊ ne-
gotii qualitate. ℭ Indulgendũ. i. de gratia concedendũ. ſ. a pa-
pa vel eius auditore. ⁊ hic reaſſumit iterũ clauſulã illã ſequen-
tem electiones de ipſis ⁊c. vſqꝫ ad ver. electos. ℭ Inſuper ver.
vel pro ⁊. ℭ Tunc. ſ. quãdo iuſtitia cauſa abſentie pponitur. et
admittitur

admittitur vt. ſ. patet. ¶ Tempus infra quod electus ceſſante impedimento debuit perſonaliter cõparere. ¶ Ceſſante iuſtũ impedimentũ põt eſſe ſi electus cõtinue tenet in carcere. ita quod non põt cõſtituere nec mittere pcu. vel quia ipſe pcu. venire non põt quia impeditur ex his ptz qd ſi electus venire põt non excuſatur mittendo pcu. ſi vero nec mittere nec venire põt ipſo iure quo ad penã ſeruatur illeſus. C. de tẽp. ap. autẽ. Item ſi appellatore. ſi tamẽ iudex in aliquo pceſſit contra abſentem reſtituetur ille cõtra pceſſum probato impedimento. ſic intelligitur. ff. de iudi. ſi pretor. ad ſi. ideo quod non multũ feſtinet pcedere cõtra eum. j. de do. et cõtu. prout. ff. de dam. infec. ſi finita. §. ſi forte. de hac materia etiã le. et no. j. de re. iu. cum bertol. et iij. q. ix. caueant preſertim ſi ſit ſpes de vicino eius euentu. j. de do. et cõtu. cum dilecti. ¶ Omnia. i. ad petendã cõfirmationem vel ad proſequendum electionem et ad proponendum et probandũ. j. predictos terminos iuſtam cauſam abſentie electi. et qd hic dicit intellige dũtaxat in caſu huius conſti. ¶ Inſtructum. ſ. cum actis et munimẽtis vt. ſ. patet de electo. ¶ Nihilominus. i. non ob. qd miſit procura. ſufficienter inſtructum. ¶ Ipſa cauſa. ſ. abſentie. propter quã ipſe electus nõ potuit ſe primo pſonaliter pſentare. ¶ Ceſ-
8 ſante. hoc no. qd ceſſante cauſa ceſſat effectus ſic. j. de ap. cũ ceſſante. j. de iureiur. et ſi xps. iuxta ſi. vbi de hoc. aduerte tñ quod ceſſante iuſta cauſa ſi fuerit tale impedimentũ quod non ſolũ aduẽtũ ſed etiã approbatũ electi impediuit penitus habebit ipſe elect⁹ mẽſem ad parandũ ſe ad iter. ita eñ nũc indiget paramẽto ſicut a principio indiguit. et ita expectabit in hac preſentatione faciẽda per xx. dies ſicut ſi a principio veniſſet. et hoc pbat litera ſequẽs vt pmittit. et c. q. d. ita ſe dz nũc pſentare vt pmiſſum eſt. ita aũt premittit in illo caſu qñ nõ eſt impeditus venire. qd ad preſentandũ ſe pdicta tpa hanc ergo et nunc habebit priuatus ipſo iure. et hoc caſu deuolnetur puiſio ad papã. et ita ſeruat curia. et eſt ratio quia cita debet eſſe et clericis expedino eccleſiarũ ad qd iſta cõſtitutio ſpecialiter intẽdit. et ſi iſte ſic priuatus. ſ. quia. j. tpa non venit vult ſe opponere alteri elec. tanq̃ vnus de capitulo ſi ſatiſfactũ eſt huic cõſti. in alio capite quia ſi per ipſum et p partẽ ſuã pſone inſtructe tempore debito miſſe ſunt ſe opponere poterit. et audietur vt vnus de electoribus ſuis. arg. et filius excluſus tpe ab vnde liberi. admittit. per vnde legitimi. ff. de ſuc. e. l. j. §. quib⁹. licet eñ ſit priuatus iure ſuo vt electus non tñ vt vnus de capitulo quia non dz dupliciter puniri. j. de iudi. at ſi. in ſi. lxix. di. pſby. et iiij. q. ii. queſitũ. in ſi. xxiij. q. v. quid ergo. ſed et ſi alii de parte ſua peccaſſent nõ mittẽdo nihilominus ipſe pſequẽs negotiũ eccleſie audiet ſi non inueniat peccaſſe. ſ. de conſti. cognoſcẽtes. j. eo. c. §. ceterũ. j. de his que ſi. a ma. par. ca. queſiuit. ¶ Electos. ver. premittitur. ſ. eo. c. ver. inſuper. ſ. in caſu in quo impeditus venire perſonaliter excuſat mittendo pcu. eo. ſ. tñ et non alio. Eo caſu. ſ. qñ veniunt vel mittunt ſine actis et c. ¶ Alibi. ſ. j. de priuile. cũ olim eſſemus ppe prin. et qd hoc dicit intelligitur qñ veniunt ceſſante impedimẽto vel eo inſtante nõ mittũt locũ habet qd. ſ. dicit. Itẽ quod hic dicit intelligas de munimẽtis que ad cauſam principalẽ faciũt vel ad exceptiones ab initio appoſitas inſtruẽdas. ¶ Iuſta cauſa queciq̃ ſit illa. ¶ Ad hoc. in. pars in qua dicitur tria. et dic ad hoc. i. pter hoc. ¶ Inquiſitio hoc aſſume literã ſequentem poſſit haberi. ¶ Premiſſa. i. eligẽtes et electos. ¶ Contingẽtibus puta ſup obligationibus exceptionib⁹: replicationibus et ſimilibus. et bene aduerte quia per hanc literã pbatur qd iſte perſone inſtructe tenent perſiſtere vſq̃ in ſi. cauſe ad hoc. j. e. ti. cũ nõ deceat. xj. q. iij. certũ i ſi. xviij. di. c. ſi qs aũt. C. de decu. ſi quis decurio. nã multa cõtingẽtia negotiũ poſſunt incidere in pceſſu ſup quib⁹ eorũ inſtructio neceſſaria erit vt patet. j. eo. c. v. et qñ ad ſi. vnde non debẽt recedere ſine licẽtia vt in pre. c. xi. q. iij. certũ alias reputabunt nõ veniſſe. et mittẽtes tañ culpabiles punient. j. eo. c. §. ceterũ. j. de iudi. c. j. ff. de excu. tu. ſcire. §. obſeruabunt. j. ¶ Plena hoc no. qd iudex plene debet informari ſiue inſtrui in facto antequam ad ſententiã teſtiũ. xxx. q. vlt. iudicantem. ¶ Plurimũ. i. frequentius. ¶ Electoribus hec litera et ſeqẽns pbant quod non ſufficit mittere canonicos qui nõ interfuerũt electioni vnde ſi electione facta aliqui canonici qui non interfuerunt ſuperueniunt non ſufficit mittere duos ex illis. et eſt ratio quia papa nõ poſſet per illos plene ſuper electionis negotio informari ſufficit tñ quod hi qui mittuntur interfuerint ipſi electioni celebrate ſiue ipſimet elegerint ſiue aliis eligẽdi dederint poteſtatẽ. nã qui per alium facit per ſe videt facere. ff. de admi. tu. ica aũt. §. geſſiſſe. ſ. eo. in cauſis. et. j. eo. li. de reg. iur. qui facit. cum ſi. nec eſt neceſſe quod fuerint de ſcrutatoribus vel cõpromiſſariis dũtamen fuerint de electoribus vt hic dicit. ¶ Nõ ſentit imo potius in cõtrarium ſentit. j. de ap. ſepe. j. R. et vacat hoc ar. a contrario ſenſu. nam licet pcu. conſtituatur is qui non eſt negotij ignarus nihilominus tenetur mittere iſtas duas perſonas. nam licet cauſa impulſiua ceſſet nõ ideo ceſſat quod pter eam

a conſtitutũ eſt vt no. xxx. q. ii. hoc. nec ar. a cõtrario⁹ locum hz vbi ius cõtrariũ repperit ſicut hic. ¶ Due perſone quia in ore duorũ et c. ſi. q. iiij. in prin. j. de teſti. in omni. debẽt autem iſte due perſone conſtitui procu. a capitulo ſeu eligentibus. et hoc demõſtrat litera. j. ſeqũs que dicit a capitulo tranſmittant nõ enim poſſunt dici tranſmiſſi niſi mandatũ habeãt. j. de procu. c. j. et. j. de hereti. cũ ex iniuncto nec capitulũ repreſentarẽt. ſ. eo. innotuit. §. vlti. hoc etiã ſatis innuit litera pri. pcedẽs. poſſunt eñ petere noie capituli confirmationẽ electionis. quã ipſum capitulũ petere põt vt dictũ eſt. ſ. eo. quod ſit. §. vlti. in glo. ipſe electus et c. et ſic notauit hoc. G. dur. alii vero dicũt quod iſti nõ debẽt pcu. conſtitui ad petendũ cõfirmationẽ elec. ſue vel ad impugnandũ electionẽ alterius ſed ad informationẽ faciẽdã dũtaxat quaſi nõ poſſunt procuratorũ et inſtructorũ gerere ſimul officiũ ar. j. de teſti. inſtru. j. eo. li. e. ti. romana. vnde lz ſemper hic fuerint altercatiões in curia ↄſultius eſt qd illi duo qui mittũtur ad inſtruendũ nõ cõſtituant pcu. ad pſequendũ electionis negotiũ ſed ad inſtruendũ tantũ ſi autẽ capitulũ non poteſt mittere niſi vnã perſonã illam mittat vt dicetur. j. §. pri. ver. niſi eos et c. ſuper verbo paucitas. nam paucitas eos excuſare poteſt etiã vt nullũ mittãt vt ibi probatur at vbi capitulũ nullum miſit electus eos duos ducere nõ tenetur quia hoc onus eſt eligentiũ non electi vt ſequitur et probatur. j. eo. c. §. ceterum. in ſi. nullo tamen veniente electus poterit per alios facere plenam inſtructionem. Sed licet quo ad eũ hec ſufficiant non tamen electores excuſat imo qui fuerint culpabiles punientur vt. j. eo. c. §. ceterum. et hoc propter contemptum huius cõſti. Sed et ſi perſone electe nolunt venire punient ipſe tanq̃ culpabiles. et capitulũ mittat alias niſi paucitas vel alia rationabilis cauſa eos excuſet vt. j. eo. c. §. ceterum. Si vero perſone inſtructe miſſe ante cauſe deciſionẽ decedãt electores tenentur poſtq̃ ſciuerint alias perſonas mittere. j. tpe huius conſti. alioquin ppter nouũ cõtemptũ et negligẽtiã punient. ar. j. vt li. nõ conte. c. j. in ſi. ſed electus excuſatus ab initio ppter impedimẽtũ illo ceſſante venire tenet alioqn ppter nouũ cõtemptũ punit vt. ſ. §. pri. ver. inſup. et pcuratore alicuius cauſa nondũ finita defuncto vel remoto alter mitti dz. ſ. de reſcript. ex pte. Rurſus ſi electores miſerũt pſonas inſtructas. et aliqui etiã eorũ fecerũt pcuratores aliquos ad opponẽdũ crimina et defectus electo ab altera parte deinde dicte pſone inſtructe illicẽtiate recedunt nec ipſi electores poſtq̃ hoc ſciuerint alias pſonas mutãt tales procu. de cetero non audient cõſtat eñ qd ſi ab initio non miſiſſent perſonas inſtructas ipſi et eorũ pcur. excluderent vt. j. §. pri. v. vel ſi pſonas. et v. niſi eos. hic aũt licet miſerint eas quia tñ ille pſone illicentiate nondũ finito negotio receſſerunt perinde eſt ac ſi non miſiſſent ex quo ſcientes contumaciam non purgauerunt vt. ſ. dictum eſt. ¶ De electis ſicut enim electi tenentur iter arripere. j. menſem. et poſt conſenſum obtentũ de electione notitiã vt. ſ. §. pri. in prin. ita et electores duos mittere tenent. j. idẽ tempus vt ſequitur. ¶ Inſtructe ſi. j. de procura. c. j. et ex eo qd dicit hec litera innuit qd pſone iſte debent venire inſtructe portando
b ſecum [b] acta et munimenta cauſe alias nõ ſatiſſit huic conſti. de electis enim premiſſum eſt qd deferant illa nec aliter dicunt venire inſtructi poſſibile enim eſt qd electus ea non deferet. et ita cũ inſtrui. et eccleſia celeriter expediri nõ poterit iuxta mentem huius conſti. et autor huius cõſti. plenã voluit haberi inſtructionẽ.
c ¶ Concordem [c] vez nemine diſcrepante factam vt. j. patet. et. j. c. ver. ſi vero. et adde qd no. j. eo. quorundã. in glo. religioſi ſuis et c. ¶ Infra idem tempus ſub. j. qd electus debet perſonaliter comparere ſi aũt electus ſit remotior q̃ electores ſufficit quod pſone ipſe veniãt. j. illud tempus. j. qd ipſe remotior venire debet quod probatur ex eo qd hic dicit. j. idẽ tempus et c. ſi vero electus primior ſit ipſi habebũt menſem et xx. dies. et etiã tñ tempus quo cõmode venire poſſint licet elect⁹ citius venire potuerit quia nemo ad impoſſibile obligat. j. de pac. pactiones. ff. de re. iu. impoſſibiliũ. j. eo. li. de re. iu. nemo põt. Sed et ſi aliqs exiſtẽs in curia eligit vltra mõtes pſone inſtructe habebũt illud tps ad veniẽdũ qd ipſe haberet ſi fuiſſet exiſtẽs in eccleſia elect⁹ vt pbat hec lr̃a hoc autẽ tps incipiet eis currere demũ poſt cõſenſum electi eis notificatũ: quia nec ipſi electo currit niſi poſt conſenſum ſuũ vel poſt obtentã notitiã de electione ſua vt. ſ. eo. c. §. j. ppe prin. pterea iniquũ eẽt cogi eos venire et in vanũ laborare electo forte diſſentiente. ff. de inof. te. l. j. et. j. eo. li. de excep. pia. j. R. tñ credo ſecurius quod incontinẽti mittant ad curiã perſonas inſtructas tã ad preſentandũ electionẽ q̃ inſtructionẽ faciẽdã quia ſi deberẽt prius expectare electi cõſenſum multũ differretur puiſio eccleſie. qd eſt ↄtra mentẽ huius conſti. et intentioni debent verba deſeruire non econtra. j. de ver. ſig. intelligentia. xv. q. v. humane aures. j. de ap. ſecũdo requi. verum ſi hoc commode facere nequeunt dicunt quidam et bene qd non incidunt in penam niſi demũ lapſo tempore dicto computato poſt conſenſum eis aliquo certo modo notificatum

a ¶ Nec ar. a ↄrio. Adde Ang. i. §. ſi. in. j. col. circa ſi. inſt. de duo. re. do. Iaſ. plene l. j. in. ix. co. vẽſi. ii. ex hoc correlarie. ff. de offi. ei⁹ cui man. eſt iuriſ.

b ¶ Portando ſecũ. ad. de ſch. l. c. accepimus. in prin. extra 6 ſi. inſtru.

c ¶ Concordẽ. Add. d. abb. i. c. non põt. l. vj. co. v. ſz dubitari põt. de re iud. imo. in cle. ne romana. de elec. et ibi car. i. §. eodẽ. i pri. et l. ix. q. ale. rã. ↄſ. cxxiij in. ij. vol.

⁊ ad hanc ſententiã fulciendã faciunt ea que. ſ. eo. ti. inducitur ꝓ hac parte ⁊ ſi bene aduertas illa iura que dicũt ꝙ intentioni debent verba deſeruire nõ obſtãt. nam tunc vendicant ſibi locũ quãdo certum eſt de intellectu in dubiis aũt melius eſt verbis edicti deſeruire. ff. de exac. l. j. §. ſi is qui. hic aũt per verba huius conſti. cõſtat de intellectu quẽ. ſ. dixi. ſ. qđ poſt cõſenſum cõputetur predictũ tempus. nã non occurrit quõ deberent arctari ad ꝓſecutionẽ cauſe donec electus cõſentiret qđ ſi duo eligunt quorũ vnus eſt in curia alter in eccleſia vbi electio fit tp̃s illud curret ei qui in eccleſia eligit. ⁊ perſonis ꝓ parte ſua inſtructis. ſtatim poſt cõſenſum ſuum ⁊ nõ demũ poſt cõſenſum alterius ei notificatũ prout quidã dixerunt vt probat. ſ. eo. c. §. j. ibi poſt conſenſum ⁊c. ⁊ ibi poſt obtentã ⁊c. ¶ Diſcreta. i. ſeparata. ſ. de reſcrip. edicti. ¶ Communibus. i. ad prelatũ ⁊ capitulũ pertinẽtibus. Sʒ ſi aliqua ſunt diſcreta aliqua cõia de diſcretis ad prelatum pertinentibus hec fieri debent ſi ſufficiunt alś qđ deeſt de cõibus ſupplcatur vt hec litera manifeſtat. ¶ Aliunde enim cũ capitulũ habeat proſequi electionis ſue negotium. ſ. eo. vt preterit. neceſſe habet ꝓuidere de expen. ex quo nõ extant bona diſcreta vel cõia. nã poſſunt mutuo recipe ꝓ cauſa vtili ⁊ neceſſaria. x. q. ij. precarie. xij. q. iiij. quicũqȝ vel ſi hoc fieri nequit a clericis dioc. forte poterit charitatiuũ ſubſidiũ poſtulare. ſ. de cen. cũ apoſtolus. §. vlti. nã qđ oẽs tangit dʒ ab oĩbus approbari. ad hoc. viij. q. j. licet. ⁊. ſ. de tẽpo. or. ſi archieps̃. vbi de hoc ſal' enim ſubditorũ ⁊ eccleſie eſt bonum habere prelatum. lxj. di. miramur. viij. q. ij. c. j. ⁊. ij. bona tñ ad epm̃ pertinẽtia non poſſunt ꝓpter hoc alienare. xij. q. ij. ſi qua de rebus. ¶ Non poſſunt cõmode. ff. de ver. ſig. nepos. ¶ Ad oĩa hec verba ad oĩa inſtructi plenarie ſuperabundãt. nam. ſ. proxi. premiſit ſufficiẽter inſtructꝰ. ꝓpterea melius diceret inſtructe ꝙ̃ inſtructi: qꝛ. ſ. dixit due perſone. ⁊ ex eo quod dicit litera plenarie eſt argu. quod iſte perſone debent deferre munimenta. ⁊ no. qđ iſte ꝑſone que accedũt ſeu mittuntur ad ſe. ap. hac de cã. habẽt priuilegiũ de quo habetur. ſ. eo. cũ non deceat. ¶ Si vero in diſcordia. videas qđ dicit. ſ. eo. que ꝗdã. §. i. in verbo in diſcordia. ¶ Due perſone aſſumit hoc illa verba plene vt dictũ eſt cum actis iuribus ⁊ munimentis inſtructe cõparcant que verba ſunt. ſ. in ſeq. ver. ⁊ poſtea redeas ad verba dimiſſa de parte qualibet ⁊c. verũ eſt hic ꝙ tenẽtur mittere ad minus duas perſonas vbi ſunt tot electores qđ hoc fieri poſſit alias ſi vnus ſolus aliquẽ eligeret in diſcordia; ille ꝑſonaliter vadat ſicut ⁊ vnus ſolus ſe opponẽs venire tenet vbi vnus tñ eligit: vt patet in ſeq. ver. dũtamẽ ſint alij qui poſſint eccleſie deſeruire vt. ſ. pxi. §. v. niſi eos capituli paucitas ⁊c. ¶ Et qualibet parte. i. cuiuſlibet electi. ⁊ no. qđ licet iſti inſtructores oſtẽderint ſe in iudicio aduerſarios nihilominus adhuc inſtruere poterunt ⁊ ita video in curia obſeruari ſupplẽt enĩ in inſtruendo quaſi defectũ ꝓcuratoꝝ qui patenter aduerſantur. ⁊ in eorũ loco ſuccedunt vt patet in prin. huius. §. ꝓpterea opponẽtes ſunt aduerſarij. ⁊ tñ ipſam cauſam inſtruunt. ⁊ ad hoc venire iubentur vt probatur in ſequẽti. ver. ibi ⁊ per ꝓmiſſas perſonas ⁊c. nec ob. qđ ipſi inſtructores ſunt quaſi teſtes q abſqȝ omni ſuſpicione eſſe debẽt. ff. de teſti. l. iij. ſ. de excep. c. j. ⁊. ij. q. vij. teſtes. nam inſtruunt cauſam per acta ⁊ munimẽta non ſolũ tanꝙ̃ teſtes. ⁊ vbi inſtruunt tanꝙ̃ teſtes ſi oẽs tam ex vna parte ꝙ̃ ex alia concordauerint credetur eis idẽ ſi maior pars concordet ad hoc. ſ. de teſti. in noſtra. ſi aũt nec oẽs concordãt nec maior pars dicit Gar. qđ credetur eis quatenus dicũt pro parte alias non pro ſua ſed ſi aliquid dicant contra partẽ aduerſarij nõ credet. per iura. ſ. pxi. alle. ſi dicant cõtra ſuam. ad hoc. ff. de inte. act. de etate. §. i. niſi doloſe dicerent contra ſuam partem ad hoc. ſ. de ſumo. nobis. ¶ Plures. ſ. electiones. ⁊ hoc intelligas dummodo
9 quilibet ſuam electionem proſequatur. ¶ In neceſſariis. dicitur
a tur neceſſarie[a] expẽſe quibus nõ factis res peritura vel deterior futura eſt vtiles vero eam meliorẽ faciunt deteriorem eſſe non ſinunt. ff. de ver. ſig. impenſe. ſ. de deci. paſtoralis. nõ ergo tenẽtur electi ad vtiles cũ hec litera dicat tñ de neceſſarijs verũtamen ſi expenſe vtiliter fiant datur faciẽti illas actio neg. ge. ff. de nego. geſt. ſed an vltro debẽt ⁊ eſſe moderate vt hic ſequit. ¶ Contẽpſerint ſufficit ꝙ electi parati ſint illas ſoluere requiſiti nec eas offerre tenet ar. ff. quorũ leg. l. vlti. §. i. ff. de oper. liber. cũ patronus. ff. de dã. infec. l. iiij. §. hoc aũt. ff. de cõſti. pec. l. Itẽ illa verba hoc etiã demõſtrat hoc verbũ contempſerunt. ⁊ in ſe. §. ver. vel ſi perſonas. contẽnere enĩ intelligunt ſi cum poſſunt nõ exhibẽt requiſiti. ar. ſ. de iureiur. breui. ſ. eo. li. de ſen. exc. cũ medicinalis. §. exemplũ. ¶ Impotentia. v. impotẽtia excuſat electos a ſolutione huius expenſarũ tũc electores ad illas tenent. nã ⁊ vbi ius excuſat poſtulatũ a ſolutione expenſarũ poſtulantes illas ſoluere tenẽtur vt. ſ. eo. c. §. deniqȝ. ergo a ſimili idem dicendum eſt ⁊ in hoc caſu qñ. ſ. electio facta eſt in diſcordia electores tenentur mittere iſtas perſonas inſtructas ſiue opponentes vel electi velint

a ¶ Dicitur neceſſarie. Adde tex. ⁊ ibi doc. in. l. impenſe. ff. de impẽ. in re. dota. fac.

venire vel mittere vel expenſas miniſtrare ſiue non vt patet. ſ. §. pxi. ver. vel ſi perſonas. ex quo clare patet ꝙ hoc onus electoribus incũbit verũtamẽ impotentia põt eos multipliciter excuſare. ſ. de reſti. ſpo. olim. ij. ff. de dolo. nam is. quo caſu miniſtrent de bonis prelati vel de cõibus prout iam de poſtulantibus dicetur ceſſante aũt tali electorũ impoſitio. equũ eſt eos ad refuſionẽ expenſarum factarũ teneri. ar. ſ. §. ſe. ſ. de ſol. odoardus. ſed et ſi impotentia non excuſat eos in totum contribuent pro modo facultatum ſuarum vt probat litera ſequens ibi pro qualitate negotij ⁊c. ſi vero electi bene poſſunt ſed nolunt expenſas dare electores perſonas inſtructas mittere ⁊ ſumptꝰ illis miniſtrare tenentur vt probatur in pre. ver. vel ſi perſonas: qꝛ illi non tenent proprijs ſtipen. militare. x. q. ij. precarie. ſ. de preſcrip. cum ex officio. in alio vero caſu. ſ. quando opponentes debent duobus ex ſe miſſis expẽſas miniſtrare ſi volũt illas dare. ⁊ ita nullus venit. debẽt tanꝙ̃ culpabiles puniri vt in pre. v. vel ſi ꝑſonas ſed nũquid iſti tenent cõtribuere etiã iſtas expen. dic ꝙ ſicut conuenit inter eos ita ⁊ ſeruetur. ff. depoſi. l. j. §. ſi conuenerit. ſ. de pact. c. j. ⁊. c. qualiter. ſi nihil conuentũ eſt conſuetudo ſi qua apparet ſeruetur. ff. cõ. pre. vẽditor. §. ſi cõſtat. ſ. de conſue. cum dilectus. at vbi nulla apparet tunc iudex penſatis laboribus miſſorũ ⁊ facultatibus tam eorũ ꝙ̃ mittentiũ arbitretur ar. ſ. de cenſi. ſopite ⁊. ſ. de ver. ſig. c. vlt. ſed pone in caſu huius cõſti. ꝙ electio nõ fuit preſentata tpe debito electus tamen poſt notitiã de ele. alter. habitam iter arripiens fecit expen. demũ preſentatur ei ipſe vo veniens cũ peritis curie non inuenit eam canonicam ⁊ ob hoc nõ vult cõſentire nunquid electores tenebuntur ei ad expen. factas ꝓpter eorũ moram culpam ⁊ negatiuã. ⁊ quas facturus nõ erat ſi ſibi modo ⁊ tpe debito preſentaſſent. dic qđ ſic. ff. de peri. ⁊ cõmo. rei ven. l. vlti. C. de iudi. ſancimus. ſ. eo. li. de of. or. ſi canonici. j. R. ⁊. §. j. alias per hãc cõſti. electo laqueus pararet circa poſtulationes vero dicendũ eſt qđ poſtulati nõ tenent ꝑſonis miſſis miniſtrare expen. ſed ſi poſtulatio ſit concors ſeruabit qđ in concordi electione dictũ eſt. ſi vero diſcors ſit poſtulantes de proprio ſoluant ſicut premiſſum eſt de eligẽtibus in diſcordia. hoc ꝓbatur. ſ. eo. c. §. deniqȝ. ſi vero eligentes ſiue poſtulantes nihil habent puta qꝛ ſunt regulares vel alias pauperes tunc fiant eis expenſe de bonis prelati vel de cõibus ſm̃ diſtinctionẽ in principio huius. §. ar. ſ. de accu. ex parte. ⁊. c. olim. in fi. c. nam ⁊ dantur ſeruo agenti cauſam libertatis. C. de or. cog. l. fi. ſimiliter ei qui egit de inofficioſo ⁊ obtinuit ſi aduerſarius appellet. ff. de inof. te. ſi inſtituta. §. pe. vnde ſcripſit Hoſt. qđ vbi regularis ꝓſequeretur cauſam cõtradictionis pen. lite ei prouidendũ eſt. ⁊ eſt ratio qꝛ ꝓpriũ non habet vt in pre. c. ex parte. olim. ⁊ hoc no. in ſum. co. ti. §. quid iuris. de expẽ. ⁊c. v. hoc aũt. in prin. cũ enĩ ꝓcurent vtilitatẽ eccleſie ꝓcurando in iudicio vel extra qđ habeãt bonũ prelatũ iuſtũ eſt vt habeant expẽ. ex ipſa. xij. q. ij. charitatẽ. ⁊. c. eccleſiaſticis. ff. qđ cuiuſ. vni. ſicut iniuria. ad idem. ſ. e. cũ nõ deceat. ⁊ hec ſunt vera de poſtulantibus patientẽ defectum in etate vel in ordinibus ⁊ ſimilibus. vt patet in pre. §. deniqȝ. ſi vero poſtulatur alteri eccleſie alligatus. circa quem de antiqui iuris obſeruantia nil immutatur vt ibi dicitur. dicũt quidam qđ ⁊ tũc eodẽ modo ſi poſtulatio ſit cõcors fient expẽſe de bonis eccleſie vacantis. ar. ſ. eo. vt preterite. ſi diſcors. tũc quelibet pars ſibi prouideat. hec enĩ videt vera mens huius cõſti. qđ eccleſie non grauentur in expenſis in proſequendo electiones vel poſtulationes in diſcordia celebratas. de recuperatione talium expenſarum ſatis no. Inno. ⁊ Hoſt. ⁊. h. cõ. ſ. eo. vt preterite. ¶ Pro qualitate negotij qđ forte magnos ſumptꝰ reqrit. ⁊ electus eſt pauper. ¶ Et quando. ver. amicus eſt electus ſub. vt. ſ. proxi. dictũ eſt. ¶ Opponũt obijciendo aliquid in formã vel in perſonam. ſ. e.
10 ſtatuimus. ſ. eo. vt circa. ¶ Opponentes quando ſunt duo vel plures electi. nõ tenent aliqui de ſe opponẽtibus venire perſonaliter vel mittere. ⁊ hoc probatur per hanc literã. ⁊ per illam que eſt. ſ. §. pxi. ver. opponentes. nã demonſtrat qđ aſtringũtur opponẽtes venire vel mittere ſolũmodo qñ vnica eſt electio preterea hec cõſtitutio nõ cogit alias perſonas venire perſonaliter ꝙ̃ electos poſtulatos perſonas inſtructas etiam cum vnicus eſt electus. ¶ Opponẽtes. vnde nõ dʒ ad alias ꝑſonas inſtructas extẽdi. ſi enĩ legiſlator ita voluiſſet hoc expreſſiſſet. ſ. de tranſl. inter cor. §. ſed neqȝ. ſ. de deci. ad audiẽ. vnde non debet ab his verbis recedi. ff. de leg. iij. non aliter. ff. de exerci. act. l. j. §. ſi is qui ⁊ hec vera ſunt de opponentibus qui ſunt de electoribus. qꝛ pro illis veniunt electi. ⁊ perſone inſtructe ſi vero ſunt alij puta clerici eccleſie vel dioc. vel alij quorũ intereſt ſe opponere nihilominus debent venire qꝛ nemo venit pro illis. Sed ſi electus nõ venit opponentes nihilominus debent venire ar. ſ. proxi. §. v. vel ſi perſonas. ⁊ hoc omnimodo electus cõſenſerit ⁊ nõ renũciauerit ⁊ cũ hec litera ſic indiſtincte loquat. dicũt aliqui ꝙ comprehendit etiã epm̃ vel metropoli. ſed dic ſiue defendat ſuum ꝓceſſum

ſiue

ſiue electionē impugnet ſufficit ei mittere tpe debito ꝓcu. inſtic.
ar. j. §. pri. ver. niſi eos. ne a negotiis ſue eccleſie vel prouincie re
uocētur. hoc eſt enī iuſta cauſa. ff. de iudi. ſi longius. ⁊ cauſa iuſta
excipitur in pre. ver. niſi eos. hoc etiā probat. j. eo. c. §. pe. vbi alli
gatus eccleſie ſue nō arctatur venire perſonaliter ſi fuerit poſtu
latus. ¶ Duo ad minus. ex eo ꝙ hic dicit. ſ. qḋ ad minus duo
ad ſe opponentibus venire teneant vbi ipſi ſunt plures quam
duo probatur ꝙ opponentes etiā veniunt ad cauſam inſtruen-
dā. alias enī ſufficeret vnus: ſed quid ſi ſimul opponētes ſingu-
li ſingula crimina opponunt puta vnus homicidiū alius adul-
teriū. ⁊ ſic de reliquis pōt dici per hāc literam ꝙ ſufficit mittere
duos inſtructos. ſ. cū actis vt. j. de pur. ca. quoties. tñ papa hoc
nō diſtinguit. vtrū eadē vel diuerſa. ⁊ vtrū cōiter ab oībus vel ſi
gillatim a ſingulis opponant quare nec nos diſtinguere debe-
mus. ij. q. v. cōſuluiſti. xxj. q. j. qḋ ſi dormierit. in prin. cū multis
cōcor. ibi no. ⁊ inconueniēs eſſet tot opponētes cōpelli venire. ⁊
electum per tot aduerſarios diſtringi. ff. de exerc. l. j. ne plures.
ff. de ꝓcu. non tñ. ſicut ergo opponētes per dec. ſ. eo. ſtatuimus.
poterāt mittere vel venire. ita ⁊ nūc dūmodo de opponentibus
mittant duos. ¶ Vt dictum eſt ſupra de electis ⁊ pſonis inſtru-
ctis. ſ. eo. c. §. j. R. j. ¶ Cōpareant. ſ. j. idē tempus. ſ. qḋ debēt cō
parere electi ⁊ perſone inſtructe vt. ſ. c. ſtatuimus. ⁊ ſi electus ex
cipiendo dicat opponentes excludendos quia hoc nō ſeruaue-
rūt tpa huius cōſti. opponētes vero replicāt. ⁊ tu ꝓpter hāc cau
ſam cecidiſti a iure tuo primo cognoſcet de exce. tanꝗ̄ de queſtio
ne preiudiciali: qꝛ ſi opponentes nō ſeruauerūt tpa excludunt a
totali pſecutione pceſſus. ita qḋ perpetuo excludent. ⁊ quo ad
oppoſita ⁊ opponēda vt dicet. j. e. in verbo totaliter. C. de adul.
qm. in. q. xi. aliqñ ad idem. xxiij. di. illud. ff. de iure codi. quidam
refe. §. j. ⁊. j. de ec. edif. ad audiē. ij. illo antē excluſo iudex ex offi-
cio ſuo inquiret an electus ſeruauerit tpa an nō vt dicet. j. §. pri.
ver. opponentis. ſed ſi electo tpe debito veniente ſi poſt lapſum
tps huius conſti. ante finē vel cōſtitutionē cauſe de dioc. aliquis
vel alius cuius intereſt qui tñ ab initio ſe nō oppoſuerat ſe op-
ponit diſ. qꝛ aut iſte ignorauit appellatū eſſe vel eccleſiam imme
diate ad papā pertinere. ⁊ tūc audietur etiā antiqua opponēs.
ar. j. qui ma. ac. poſ. tñ in tua. aut ſciuit nec aliorū impedimētū
allegat ⁊ tūc nō poterit antiqua opponere ar. eius dec. ⁊ huius
cōſti. que intendens viā aliis precludere. ⁊ eccleſias celeriter ex-
pedire. certū tēpus poſt opponētes nō audiunt. que vero de no
uo peruenerint vel emerſerunt. de quib⁹ ſuperuenit pbandi fa-
cultas poterit opponere niſi poſtꝙ̄ ſuperuenerit poſſit eis ne-
gligentia imputari. ſ. eo. vt circa. ⁊. c. nulli. j. eo. li. de except. pia.
§. ſi vero. aliud ergo eſt in his qui ſe ab initio oppoſuerunt ſed
tpa nō ſeruauerūt qꝛ totaliter ⁊ quo ad noua ⁊ quo ad antiqua
excluſi ſunt vt. ſ. dictū eſt ⁊ aliud in ſe nouiter opponētibus. in
quibus hec diſtinctio locū hꝫ. ⁊ hoc ſiue illi qui ab initio oppo-
ſuerunt veniant ſiue non: ſed quid ſi archid. eiuſdem eccleſie vel
alius in dignitate vel perſonatu cōſtitutus non oppoſuit ſe ele-
cto. ſ. tps huius conſti. cui priuſꝗ̄ eſſent in cauſa cōcluſum obeū
ti alius ſubſtituit qui eſt penitus extraneus. nūquid iſte ſubſti-
tutus poterit electo opponere. ſ. que de nouo emergūt vel ad ei⁹
notitiā peruenerūt ſeu de quibus ſuperuenit pbandi facultas.
⁊ ſup quibus deceſſor ſi viueret audiret: qꝛ in iſtis caſibus nulla
ſibi vel deceſſori pōt negligentia imputari vt. ſ. eo. vt circa. etiā
ſi deceſſor vnus de electoribus extitiſſet. ſ. eo. nulli. ⁊ in pre. c. cū
in tua. C. ſi pē. ap. mors inter. l. vlti. ſi vero vult antiqua oppone
re. ⁊ a quibus deceſſor iuxta premiſſa excluſus erat tpis lapſi. nō
debet audiri. C. de iure deli. cū antiquioribus. j. de preſcrip. audi
tis. j. de in inte. reſt. auditis. ff. ex qui. cau. in poſ. ea. l. apud iul.
j. de teſti. licet eī. ſi eī ſucceſſores admitterent intētio ⁊ effectus
huius cōſti. adnihilaret ⁊ idē eſt dicendū in canonicis alius ſub
ſtitutis preſertim vbi ſunt prebende diſtincte iudex tñ ex officio
ſuo de oībus inquiret pdicto termino obſtāte vt pdictū eſt. hec
vera intelligas niſi ſucceſſor doceat de preuaricatione ſui deceſſo
ris quo caſu etiā ad opponēda antiqua admitteret. ff. de ꝓuari.
l. ij. C. de accu. ſi quis homicidij. hoc etiā notandum eſt ꝙ ſi due
pſone quas opponētes miſerūt eā in curia pendente deſtiterint
vel obierint ipſi opponētes ſi veniāt pſonaliter poterūt pſequi
obiecta per illas pſonas. ⁊ cauſam reaſſumere in eodē ſtatu. ⁊ eſt
ratio ꝙ nulla vꝫ eis negligētia imputari ſecus ſi fuerint negli-
gentes vt dictū eſt. ſ. eo. c. in verbo interpoſita. ¶ Perſonas. ſ.
inſtructas. ⁊ etiā ſe opponētes. ⁊ per pbationes habitas per ea
rū inſtructionē. ⁊ ſm hoc habes hic ꝙ opponētes: licet ſint ad-
uerſarij admittūtur ad inſtructionē cauſe ⁊ inſtruūt etiam illo
modo quo pſone inſtructe eū aduerſarios ſe oſtēderunt. de quo
dictū eſt. ſ. eo. §. in verbo. de qualibet parte. ¶ Inſtrui ſub. ita
ꝙ poſſit decidi. ¶ Informari qꝛ. ſ. non eſt tale quid probatum
per qḋ poſſit decidi vt. ſ. eo. dudū. j. ⁊ ideo ille probationes ne-
ceſſarie ſunt. ¶ Circunſtantijs. puta cum de facili vel non ſine
difficultate ⁊ periculo poſſint pbationes haberi in curia vel nō
⁊ intelligas hoc de pbationibus faciendis per teſtes illos enim
non teneret ducere ad curiam vt no. ſm Inn. ſ. eo. ſtatuimus. qꝛ
hoc difficile eſſet. ij. q. ij. c. vlti. j. de fideiuſ. conſtitutus. nam pro-
bationes debent fieri in curia per inſtrumenta. nec ad hoc alibi
dilatio concederetur cum hec cōſtitutio aſſignet terminū. j. quē
debent venire cum actis ⁊ munimētis. ⁊ iuribus cauſe pōt etiā
dici qḋ qñ agitur de pbatione facienda per inſtrumēta informa
bitur p illo ſuper hoc puta qꝛ nō potuit ferre ad curiā priuile-
gium vel inſtrumētum per qḋ pbare intendebat eo ꝙ alterius
eſt nō ſuū nec habere potuit. ar. j. de ſi. inſtru. accepimus. ⁊. c. cō-
tingit. vel qꝛ altera pars impediuit quo minus inſtrumētū ha-
beri poſſet. j. de teſti. cogē. puenit. j. de teſt. conſtitutis. ⁊ ſimilia.
¶ Quibuſcūqꝫ alius. puta ſup aliqua examinatione vel pceſſu
11 aliquo ad negotiū ptinēte. ¶ † Equitate que pferēda [a] eſt rigo-
a ri. ff. de eo qḋ cer. lo. qḋ ſi ephesi. j. de tranſac. c. vlt. ¶ Ceterū. vij.
pars in qua dicunt quinqꝫ. ¶ Eligētes cuiuſcunqꝫ eccleſie ſiue
cius cōfirmatio deferat ad ſe. ap. ſiue non qꝛ in prin. huius con-
ſti. corroborat illud qḋ ſtatuit greg. circa preſentādas elect. cum
hac tpis moderatiōe. ⁊ ipſe greg. generaliter de qualibet electio
ne loquit. ¶ Viij. dies ſed quid ſi tali tpe arripuerūt iter accedē
di ad preſentādum electionem electo qḋ impedimēto ceſſante il-
lam preſentare potuerūt tempore debito ſaltē vtēdo diploma-
te pro dieta. ſupuenit tamē impedimētum dic qḋ nō excuſantur
culpa eū precedit caſum: qꝛ ſe nimiū arctauerūt. ff. ſi quis cau. l.
ij. §. ſi quis tamē. ſ. eo. tamē in veteri als ſi tempore cōpetēti iter
arripuiſſent bene excuſarent propter caſum. ad hoc. j. de homi.
Ioānes. ⁊ vide etiam qḋ de hoc no. j. eo. cum ex eo. in glo. idē in
anno ⁊c. ¶ Commode bene dicit qꝛ impeditis nō currit tēpus
vt dictū eſt. ſ. eo. c. iuxta prin. in verbo commode. ⁊ patet qḋ iſti
viij. dies incipiūt tunc demū currere poſtꝙ̄ poſſunt cōmode pre
ſentare ⁊ non ante. nā cum ſm cōſti. ſ. eo. ꝙ ſit. preſentare debēt
quācito cōmode poterunt. hec vltra illud tps addūtur iſti. viij.
dies. ¶ Illud etiā notandū eſt qḋ ſi electi copia haberi non pōt
ſufficiat electionē preſentari tempore cōpetēti pcur. ſuo ad hoc
ſpecialiter cōſtituto. nā per ſpecialē procuratorē hereditas tem-
poralis ⁊ ſpiritualis eſt acquirēda. nō per generalē dic vt leg. et
no. j. eo. li. de preben. ſi tibi. ſi tñ electio pcuratori generali fuerit
preſentata. ⁊ electus poſtmodū ratū habuerit ſufficit dūmodo
hoc faciat. j. tps quo debuit preſentari. als non. ff. rē ra. ha. l. pe.
12 ¶ † Culpabiles non debent puniri niſi culpabiles. j. de his que
ſi. a ma. par. ca. queſiuit. C. de pe. ſancimus. Quid ſi ignoret qui
ſunt culpabiles dic cū pluribus perſonis agitur ⁊ cōſtat ꝙ qui-
dam deliquerūt quidā non nec ſciri pōt qui ſunt delinquentes
b tūc ſanctius eſt [b] nocentē impunitū relinquere ꝙ̄ innocentē dā-
nare. ff. de pen. abſentem. j. de ſimo. licet heli. ad ſi. j. de tranſac. c.
j. ſed non ob. qḋ omnēs deliquerūt ſed non equaliter vt qꝛ oēs
percuſſerūt: ſed vnus occidit tm̄ ⁊ neſcit. qꝛ tunc oēs de occiſo te-
nentur. xxxiij. q. vlti. c. vlti. ff. ad. l. aquil. item mella. §. ſed ſi plu-
res. j. de homici. ſignificaſti. ſic ⁊ hoc cum oēs teneantur preſen-
tare electionē ex quo non inuenitur pſencata lapſus tpis pbat
omnes culpabiles in penam incidiſſe niſi forte aliquid in cōtra
rium oſtendāt puta qꝛ ad docendū de ſua diligenter probāt qḋ
miſerunt ſed miſſi capti vel occiſi vel als impediti fuerunt vel
ſimilia. ¶ Aut pceſſus pſecutione ſic. ſ. eo. ſi forte. §. ceterū. qꝛ
vlterius tanꝗ̄ totaliter excluſi nec cōfirmationem electionis a ſe
facte petere nec de negotio ſe intromittere nec electionē alterius
vel electores ipſius tanꝗ̄ pars impugnare. vel alio modo pce-
dere poterunt vt. j. eo. §. ver. opponētis. ⁊ ſi cum eis de facto pro
ceſſum eſt ipſi ex tali pceſſu nō poterūt ſe iuuare cū totaliter ſint
excluſi iudex tamen ſi per talē proceſſum de aliquo articulo ſibi
conſtiterit ex officio ſuo poterit non ad eorum petitionem ex eo
animum ſuum informare vt. ff. de inoffi. teſt. poſthumus. §. pe.
j. de renun. in preſentia. xxxvij. di. que de menſa. ff. de mino. etiā.
§. j. ff. de nego. geſt. cum actum. preſertim ſi ſit talis caſus in quo
ex officio cū parte ⁊ ſine parte pcedere poſſit. ſ. eo. cū nobis. ⁊. c.
ſtatuimus. ¶ Totaliter ⁊ ſi hoc verbū non eſſet poſitū ex quo
ſimpliciter ſunt excluſi. in totū ⁊ ſimpliciter excluſi intelligūtur
l. di. c. j. in ſi. vbi de hoc. ar. ℏ. ſ. de cōſti. ex literis. vbi de hoc. ipſo
ergo facto per ſententiā huius canonis ſunt excluſi ſed in ſequē
ti caſu per ſententiā iudicis excluduntur. ¶ Beneficiis. i. perce
ptione beneficiorū prouētuum vt hic ſequit ver. vel ſi pſonas. et
debent iſti prouētus in vtilitatē eccleſie conuerti. j. de cle. nō reſi.
cum ad hoc in ſi. verū licet iſti ſuſpenſi ſint a beneficiorum ſuorū
perceptione non tñ ab officijs. vnde officiabunt eccleſiā. ⁊ ſi ipſi
dicentes. qui altari ſeruit de altari debet viuere. ipſi. de prebē. cū
ſm. noluerunt officiare eccleſiā ⁊ ſunt multi de capitulo vel for-
te omnes eps cogat eos ad hoc per beneficiorū ſuorū perpetuā
priuationē. in. di. clericus victū. ⁊ hoc ſi cauſam rationabilē nō
pretendant. ar. j. de cle. non reſi. inter quatuor. ⁊. c. clericos vel ſi

a ¶ Que pferēda. Adde ad hanc materiā Bar. ſ. l. j. C. de. ll. gl. no. xv. q. vij. in ſum. ad ſi. vno. i de. j. de rerū permu.

b ¶ Tūc ſanctius eſt. ad de glo. no. i l. itē mella. §. ſꝫ ⁊ ſi ſeruum. i gl. j. ff. ad. l. aqil. quā dicit notabilē. Alex. in ꝯſil. lxv i ij. col. circa ſi. iij. ij. vol.

forte ob multitudinẽ velis eos ſuſtinere vt.ſ.di.vt cõſtituerẽt.ſ.
de ele.ex.mu.c.latores.faciat de prouentibus beneficiorum illorũ
eccleſie deſeruire.ſ.de ap.peruenit de cle.nõ reſi.cum ad hoc.ſ.e.
li.de offi.or.ſi canonici.§.j.ꝛ preter hanc ſuſpenſionẽ tenebũtur
ipſi electo ſi ꝓpter hoc inutiliter fecerint expen.vt dictũ eſt.ſ.§.
pri.in verbo in perſonã. ¶ Eccleſiam ipſam ſi.ſ.eo.ſi compro-
miſſarius.§.pe.ꝛ vlti.ſ.eo.li.de offi.or.ſi canonici.j.R.ſ.eo.li.de
re.ec.non alie.hoc cõſultiſſimo.§.ꝛ nihilominus. ¶ Ex tunc.i.
poſt lapſum.viij.dierum. ¶ Suſpenſos ſi.ſ.eo.cũ in cunctis.§.
clerici.ꝛ.c.ſtatuimus.ꝛ.ſ.eo.ſi cõpromiſſarius eps tamen habẽs
vocẽ in elec.metropol.vt patet exemplum in archiepo rauẽnate
in cuius elec.vocem habẽt eius ſuffraganei de conſuetudine an
tiqua in preſentando elec.culpabilis fuerit nõ incurrit hãc pe-
nam.ꝛ eſt ratio q: de eo mentio nõ habetur.ad hoc.ſ.e.li.ſi com-
promiſſarius.§.huius.incurrit tamen penã precedẽtem.videli-
cet q: excluſus eſt a proſecutione ꝓceſſus totaliter.Sed nũquid
eps ordinarius poterit iſtam penam tollere.ar.qḋ non.ſ.eo.ſta
tuimus.ibi dictum eſt. ¶ Temeritate.i.ꝓprio motu ſi.ſ.eo.ſta
tuimus.ſ.eo.li.de re iudi.cum eterni. ¶ Uel alio.i.aliquo colo-
re puta de licentia vel autoritate alicuius qui hoc non poſſit.et
eſt ſi.ſ.eod.auaritie.cum ſi. ¶ Ingeſſerint aliquid de ipſis per
ſe vel per alium percipiẽdo fic.ſ.eo.ſtatuimus.iuxta ſi. ¶ Pri-
uati cum ſint perpetuo priuati ordinarius non debet illa eis de
nouo conferre.ad hoc.ſ.eo.cõmiſſa.§.porro.ſ.eo.li.de homi.ꝓ
humani ꝓpe ſi.ſ.eo.licet canon.ibi ꝛ alteri conferat.alˀs fieret
fraus huic conſti.q: eſſe nõ debet.ſ.eo.auaritie.ff.de lega.fraus.
¶ Uel ſi.ver.dixit.qualiter puniunt eligentes ſi ele.tempore de
bito nõ preſentant nũc dicit quomodo puniunt ſi perſonas nõ
mittũt inſtructas.ꝛ aſſume hoc qḋ ſtatim ſequitur deſtinare ne-
glexerint. ¶ Ut permittitur.ſ.eo.c.§.ad hoc.R.j.verſi.ſi vero.
¶ Aſſiſtere vel venire:ſed cum electus non veniens vel mittẽs
ſit ipſo iure priuatus vt.ſ.§.pri.ver.inſuper.ad quid tenentur
13 eligentes †mittere perſonas inſtructas.R.ad hoc vt papa ſuper
toto negotio inſtruatur.ꝛ ſup aliis electionibus ſi que facte ſint
ꝛ cito eccleſie prouideatur preterea poſſibile eſt q: electus legiti-
mum habet impedimentum vt venire non poſſit.ꝛ ita non eſt
priuatus vt in pre.ver.inſuper.vnde ſuper his ꝛ aliis eorum in
ſtructio eſt vtilis.ꝛ q: forte fiet inquiſitio cum eis vtrum ex con-
temptu an ex malitia expenſas omiſerint miniſtrare. ¶ Negle-
xerint.aſſume hic literã ſequentẽ.ꝛ a totali quo ad ſe ꝛc.vſq; ibi
nihilominus ꝛc.demum reaſſume literam dimiſſam.niſi eas ꝛc.
ꝛ dic eos.ſ.negligentes.ꝛ opponentes ꝛc.qui ſm hanc lecturam
precedit ver.niſi eos.ver.paucitas quot dicantur hic pauci iudi
cis arbitrio eſtimandum erit ſi in dubium vertatur alique eñ
eccleſie pluribus indigent ſeruitoribus.alique paucioribus:ſʒ
cum nõ ſit niſi vnus ſolus cõtradicens.ꝛ ille ſolus venire tenea
tur vt.ſ.§.pri.ver.ꝛ qñ eodẽ etiã modo vnus ſolus eligens vt
dictũ eſt.ſ.eo.§.ſuper verbo due perſone quõ paucitas eligẽtiũ
ipſos excuſare põt nõ eñ poſſunt eſſe pauciores q̃ vnus.R.ver.
quo ad cõtradictores locũ habere põt ſi forte oẽs ꝯdicant vt q:
ꝓuiſioni facte per ſuperiorẽ oẽs ſe opponũt vel eligentes mor-
tui vel infirmi vel excõicati vel abſentes ſunt.ꝛ ita nulli aliĩ ſunt
qui eccleſie deſeruiãt preter q̃ cõtradicentes ꝛ ipſi ita pauci ſunt
q: ſi mitterent nullus remaneret qui eccleſie deſeruiret tũc enim
excuſantur a mittẽdo vt hic dicitur paucitas quelibet eligentiũ
ipſos excuſat qñ nõ ſunt aliĩ qui eccleſie deſeruiãt ꝛ ipſi ita ſunt
pauci quod ſi ex ſe mitterẽt nõ remaneret qui eccleſie deſeruiret
ſ.de cle.non reſi.ad hoc etiã no.q: ſi cõtradicentes non poſſunt
niſi vnum ex ſe mittere.ar.ſ.§.pri.ver.ꝛ qñ.vbi dicit qḋ quan-
do vnus tñ ſe opponit ille venire teneť.vnde ꝛ hoc pari ratione
14 ſi nõ poſſunt duos mittere vnũ.nã ꝛ cum quis †ad duo teneť.ſi
alterũ ex aliqua cauſa nõ implet nihilominus alterũ adimple-
b re teneť.ſ.de do.ꝛ ꝯtu.cũ olim.ff.de arbi.celſus.§.idem ait.ꝛ idẽ
dicendum eſt de perſonis inſtructis quas eligentes in diſcordia
mittere debent:q: ſi ex cauſa non põt niſi vna mitti illa veniat
quãdo autẽ opponentes vel eligentes non poſſunt mittere niſi
vnicam perſonam mittãt etiam procur.ſi commode poſſunt vt
ſic ſatiſfaciant huic conſti.inquantũ poſſunt vt hic ſequitur.alˀs
nõ videtur ſufficere mittere vnam perſonam.nam melius pote
rit papa inſtrui per duas perſonas q̃ per vnã.ex.oi.de quibˀ.ſ.
de offi.dele.prudentia.j.R. ¶ Alia iuſta cauſa puta infirmitas
inimicitie capitalis nimia paupertas.ꝛ huius.ſ.de procu.quere
lam.ſ.de do.ꝛ contu.cum dilecti.ar.ſ.§.pri.ver.ſi vero.ſ.de ſen.
ex.q: de his.ꝛ.c.q̃uis vim q: eſt eccleſie cathedrali alligatus.pu
ta eps vel ſupior vt.ſ.dictum eſt. ¶ Probabilis.ſ.qḋ tẽpus hec
cauſa ꝓbabitur iudicis arbitrio relinquitur ex quo hoc nõ de-
terminatur.ff.de iure deli.l.i. ¶ Procuratorẽ non eſt tamen ne
ceſſe q: ꝓcurator iſte ſit de electoribus vel opponẽtibus imo po-
teſt eſſe extraneus vt ꝓbat litera ſequẽs ibi dictas perſonas diri
gere teneantur.ar.ſ.eo.cauſam q̃.lxiij.di.obeuntibus.dũmodo

¶ Nã ipſe
eps. Qua
autem pena
puniat eps
nõ ſuãs ca-
nonces põit
b.fel.l.e.ego
in.ij.col.cir-
ca ſi.de iure
iu. Et adde
q: eps ma-
gis aſtringi
tur canoni-
bus quã ꝓn
ceps legibˀ
Alex.in ꝯſ.
j.in.vij.col.
circa mediũ
an.y.vol.

veniat ad cauſam inſtructus.vt hic dicitur.ſed cũ actis ꝛ muni-
mentis. ¶ Cauſa ceſſante ſic.ſ.e.c.ver.inſup.ꝛ dic cauſa.ſ.infir-
mitatis vel alia ꝓpter quã impediti fuerũt venire ceſſante autẽ
cauſa ceſſare dʒ effectˀ.ſ.de renũ.poſt tranſlationẽ.§.j.ꝛ.ſ.de ap.
cũ ceſſante.ſi tamen negotiũ prius determinatũ eſt quã impedi-
mentũ ceſſet.nõ teneť vlterius pſonas illas mittere impedimen
to ceſſante.ꝛ eſt rõ q: tũ nõ eſt locus inſtructioni vel oppoſitiõi.
¶ Priuentur per ſniam ſi.ſ.e.q: propter.§.q: vero.ſed in caſu
pre.ꝓuati ſunt ipo iure.ꝛ eſt ratio q: ibi magis delinquũt quaʒ
hic.hoc ergo caſu papa vel iudex deputatˀ ab eo ꝓuabit eos be-
neficiis ꝛ excludet a ꝓſecutione ꝓceſſus.qdã etiã dicunt qḋ eps
poterit eos priuare pceptione beneficiorꝫ p iſtud triẽniũ autori
a tate huius conſti.Nam ipſe epsˀ dʒ canones †obſeruare ꝛ face
15 re a ſubditis obſeruari.ſ.de iureiur.ego.xxv.q.j.oĩa.eſt eñ mi-
niſter ſacrorũ canõ.xxj.di.§.j.in prin.ꝛ cuſtos.xxiij.q.iij.cum q-
bus.in ſi.alˀs eſt.c.ꝛ incipit canonũ.ad idem.xxv.q.ij.igitur.in
ſi.ꝛ ſi iſto triennio durante ingeſſerint ſe ſnis bñficiis.dicũt quiã
dã qḋ nõ ſunt illis ꝑpetuo ipſo iure priuati.ſicut cõtingit in ca-
ſu pce.ſi eñ huius cõſtitutionis autor hoc voluiſſet illud expſ-
ſiſſet.nec eſt hoc extendendũ cum ſit penale poterunt tamen pro
pter hoc p iudicem puniri.ꝛ hoc credo verius.q̃uis quidã in
iſto caſu dicãt qḋ multo fortius debet eſſe priuati:q: mitiˀ agiť
cum.l.quã cũ eius miniſtro.ff.de arbi.celſus. ¶ Opponentis.
hoc eſt ver. ¶ Cõtumacia quãdo vcʒ non veniunt vel non ſuffi
cienter inſtructi cum ſint duo vel vnus vel qñ duos ex ſe nõ mit
tunt cũ ſunt plures quã duo.ſed videtur qḋ ex iſtorꝫ repulſione
ſequitur iniquitas.q: ſi aſcendet indignus ad apicẽ dignitatis
qḋ eſſe non dʒ.ſ.e.cum dilecti.donec qḋ lʒ iſti repellantur tamẽ
ex officio de oĩbus ad negotium ꝑtinentibus inquiratur.ſ.de ap.
16 conſtitutus.vbicũq; eñ vertitur piculum alˀ †põt iudex ex offi
cio etiã de facto ſupplere.ꝛ excipere.ſ.e.cũ nobis.§.his igiť.in
fra de excep.exceptionẽ.ſ.ti.pri.bone.j.ſed quare iſti opponen
tes puniuntur hic ſimili pena.ſ.qḋ excluduntur a ꝓſecutione ꝓ
ceſſus.ꝛ beneficiis triẽnio priuanť.nõne poſſunt deſiſtere a ſua
oppoſitiõe ſine pena.vt.ij.q.iij.ſi quẽ.§.notãdũ.in ꝓn.R.intel-
lige hic de illis q pſeuerant in ſua oppoſitiõe.vel ab ea recedũt
eo modo ꝛ tpe quo non lʒ.ſ.e.ſtatuimus.ꝛ.c.quam ſit ¶ Ple-
ctenda.ex hoc ṽbo pʒ quo ad hoc nõ eſt late ſentẽtie iſti aũt tali-
ter excluſi volentes denũciare ſemp audientur.ar.ſ.de accu.ꝛ ve
niens.c.predatorum.infra de iureiur.ad noſtrã.ij.ſ.e.ꝛ ſi chriſtˀ.
¶ Nihilominus hoc eſt ver.i.non ob.qḋ illi excluduntur ꝓ eo
qḋ electionẽ nõ pſentauerũt vel pſonas inſtructas nõ miſerũt
ꝛ etiã cum opponẽtes puniunť eo qḋ hanc conſti.non ſeruaue-
runt. ¶ Generẽť.nã poterunt petere cõfirmationẽ electionum
ſuarũ ꝛ alˀs ius ſuũ ꝓſequi.ac ſi eligentes vel opponentes non
veniſſent aut miſiſſent.illorꝫ eñ negligẽtia aut malitia electis
obeſſe nõ dʒ.ſ.e.cum in veteri.ꝛ ꝓbatur hoc q: extraiudicialis
eligentium negligẽtia nõ nocet electo.ꝓceſſus vero cõtra electo
res in iudicio habitus hñ ꝓiudicat ei ſcienti ſi nõ interfuerit in
iudicio.ſecus ſi ignorauerit.arg.ij.q.vj.hoc quippe.ſ.de do.et
cõtu.cum olim.ſ.de re iudi.quãuis.ff.de re iudi.ſepe. ¶ Deniq;
v.pars in qua dicuntur tria.ꝛ pro.i. ¶ In etate.ſ.e.dudum.j.
¶ Similes.vt illegitime nati.corpore viciati.ꝛ aliĩ de quibus.no.
ſ.de poſtul.ꝛ ſi. ¶ Poſtulẽtur.aſſume qḋ hic ſequiť.ibi poſtu-
lantes huius.vſq; ibi ꝓſtringimus.vt ꝛc.ꝛ ibi etiam aſſume ſe-
quẽtem literam.poſtulatus in iudicio ꝛc.ꝛ proſequere cõtinue
vſq; ad ver.nec p hoc ꝛc.poſtea reaſſume literã dimiſſam.ꝛ ſal-
uo ꝛc.ꝛ dic poſtulẽtur.ſ.ad epatus.ꝛ hoc ſiue imediate ptineat
ad papam ſiue non.ꝛ ſiue appelletur ad eum.ſiue non:quia ex
quo nullus alius ibi diſpenſare poteſt niſi papa.vt no.Innoc.
ꝛ hoſti.ꝛ.h.eõ.ſ.e.de poſtul.ꝓla.ꝛ ſi.vbi dicit qḋ vbi aliqui po-
17 ſtulantur in epos †recurrẽdum eſt ad papam.ꝛ idẽ no.vt.ſ.e.
innotuit.ꝛ facit ad hoc.ſ.de cor.viti.c.ij.ꝛ ita etiã tenet curia.vi
detur quo ad hoc imediate ptinere ad papam.Idem etiã cũ po
ſtulantur ad eccleſias regulares.ꝛ eſt appellatum vel eccleſie ipe
imediate ptinent.vel talis eſt caſus in quo alius pter papaʒ diſ-
penſare non poteſt.vt q: forſan poſtulatus eſt illegitimus.ſ.de
fil.pſby.c.j.ꝛ.c.dilectus.ꝛ.c.nimis.ꝛ tũc talis eccleſia regularis
licet alias non ſit ſedi ap.immediate ſubiecta.tamẽ quo ad hoc
diciť etiã ſubiecta. ¶ Non qui alias hic eſt ver.alligati.vt ſunt
epi ꝛ ſuperiores.ꝛ electus in epm confirmatus.ſ.de trãſla.inter.
cor.eps autem qui renunciauit oneri ſed non honori.nõ poteſt
oĩa alligatˀ quo ad hoc q: nulli certe eccleſie alligatus eſt.imo
poteſt ſm quoſdam eligi.q: liberum hʒ volatum ar.in pre.c.in-
ter.ſ.de renun.poſt tranſla.§.rurſus.alij dicunt ꝛ verius eũ po-
ſtulandum.ar.e.c.in prin.vbi de hoc.quid de abbate exempto.
dic qḋ talis abbas non eſt ita ſue eccleſie alligatus q: põt trãſire
de licentia legati cardi.ſ.de conſue.cum venerabilis ꝛ.ſ.eo.tit.
abbatẽ.j.R.quod in epo non contingit.ſ.de tranſla.c.j.vnde in
eo non hʒ locum.§.iſte.ſed ſuperiores.cum enim hic extimãtur
ij veniendo

a veniendo vel mittendo ad curiã ſolum poſtulati aliis eccleſiis alligati qui non habent liberũ abſq; permiſſione ſedis ap. volatum. ſequitur ꝙ iſte qui non eſt ita ligatus vt dictum eſt venire vel mittere teneaf. ſicut alij poſtulati tenentur. nam ⁊ talis eligi poteſt. vt. j. c. ſi abbatem. in princ. ¶Sine noſtra. hec litera clare demonſtrat ꝙ dictum eſt in glo. pre. ¶Veteris iuris. in iſtis ergo non habet locũ hec conſtitutio. vnde poſtulantes taliter alligatos non tenenf mittere perſonas inſtructas. ⁊ eſt ratio qꝛ veteris iuris obſeruantia hoc nõ hʒ. ſm quam ſufficit mittere pcur. ſufficienter inſtructũ. ſ. c. ſtatuimus. ſ. de poſtu. bone. ij. ⁊ c. ſeq. ſcias tñ ꝙ q notundã fuit ſententia. ꝙ q̃ na ratione alij qui alios poſtulant etiam tenẽtur perſonas inſtructas mittere ad hoc ſcʒ vt plene inſtrui poſſint. ⁊ eccleſie vacantes celeriter expediri. eadem ratione tenentur ⁊ iſti cum ſicut in illo caſu ſic ⁊ in iſto ſit neceſſariũ vt cauſe plene inſtruantur. ⁊ eccleſie cito expedianf. ſimilis enim equitatis ratio ſimilia iura ſuadere videtur. C. ad. l. fal. l. vlt. ſ. de confir. vti. cum dilecta. ſ. de tranſl. inter cor. ⁊ hoc ſine dubio tutius eſt in hoc caſu ſcʒ qñ poſtulantur ſue eccleſie alligati opponẽtes ſe poſtulato obijciẽdo ei crimina vel defectus vel alia que illum omnino inhabilem reddant ꝙ facere poſſunt vt. ſ. c. ſtatuimus. c. vt circa. ⁊ c. ſcripti. non tenenf perſonaliter ad curiam venire: qꝛ veteris iuris obſeruantia hoc non hʒ ⁊ vt equalitas ſeruef. nam nec ipſe poſtulatus perſonaliter venire cogitur ad hoc. de mu. peti. c. ij. ſ. de excep. cum inter. ſed in alio caſu ſcʒ qñ poſtulatur quis ꝑpter defectũ ordinum vel etatis. hi qui ſe poſtulato opponunt bene tenenf venire ſicut ⁊ hi qui ſe electis opponũt. ⁊ hoc ꝓbat litera ſequens ibi etiam negligẽtes ſtatuta ⁊c. nec ob. ſi dicatur ꝙ ſi papa voluiſſet ꝙ venirẽt hoc expreſſiſſet. ſicut ſtatim exprimit de perſonis inſtructis ⁊ poſtula-
a tis. ⁊ propter nimiã ſimilitudinẽ[a] que eſt inter electionẽ ⁊ poſtulationem. ⁊ qꝛ diuerſitatis ratio reddi nõ poteſt hoc expreſſit ꝑ expreſſo tñ habuit ar. ad hoc. ſ. c. ſtatuimus. c. in electionibus. c. vt circa ⁊ c. ſi forte. in prin. ⁊ hoc de quibuſdam locis paria iura ponuntur in electione ⁊ poſtulatione. ⁊ ad eadem aſtringuntur opponẽtes ſe electis ⁊ poſtulatis. ⁊ eccleſia ita eget acceleratione per viam poſtulationis ſicut per viam electionis. ¶Huius ſcʒ patiẽtes in ordine vel etate defectum. ⁊ his ſimiles. ¶Eo ſaluo. ecce moderata diſtinctio de qua premiſit. ¶Preſtare cõſenſum no. igitur ꝙ poſtulatus non cogitur conſentire poſtulationi de ſe facte. ⁊ hic dicitur. ⁊ eſt ratio qꝛ per poſtulationem nullũ ius acquiritur: ſed a gratia dependet. preſertim vbi poſtulaf qui eccleſie ſue eſt materialiter alligatus qui cum non habeat liberum volatum nõ poteſt etiam ſi velit conſentire ſm Hoſt. vt no. ſ. de poſtul. c. j. quid ergo reſpondebit epiſcopus vel electus in eſm confirmatus ad illam eccleſiã poſtulatus qñ ſibi poſtulatio preſentatur. R. poterit ſic dicere. poſtulationi nõ conſentio nec diſſentio: ſed me in hoc beneplacito dñi pape ſubmitto. ar. viij. q. j. in ſcripturis. in ſi. No. tamen ꝙ vbi canonice facta eſt poſtulatio pulchrius eſt ꝙ omniũ aliorũ requiraf aſſenſus: ſed ⁊ ſi ipſe primo conſentiat poſtulationi nõ in matrimoniũ. nõ nimie redargutioni ſubiacet. vt no. Innoc. ſ. eo. cum in iure. in ſi. vnde bene aduerte qꝛ hec litera nõ prohibet talẽ preſtare conſenſum. lʒ dicat ꝙ tales poſtulati non teneanf ſuis poſtulationibus preſtare conſenſum. imo videf potius cõcedere vt poſſint ſic cõſentire ſi volunt cũ tantũ dicat non teneantur. q. d. poſſunt ſi volunt ſic cõſentire: ſed non tenenf. ¶Dictum eſt. ſ. eo. c. §. adde. ver. ſi vero. ¶Aliquas. argu. aliquibus puta perſonis inſtructis vel alijs. ¶Subminiſtret. ſi enĩ poſtulatio concors eſt. ſeruabif idem qd in electione dictũ eſt. ſ. e. c. §. ad hoc. j. R. ſi diſcors. ipſi poſtulantes ſubminiſtrabũt eas de ꝓprio ar. ſ. e. c. §. ad hec. ver. ſi vero. vbi de hoc in verbo impotentia. ¶Inueniendo hoc vult dicere hic ⁊ ſequens litera qd ſicut electus tenetur iter arripere. j. menſem. ⁊ ſe coram papa perſonaliter preſentare. alioquin cadit a iure ſuo ſi nõ iuſta cauſa eũ excuſet. quo caſu tenetur mittere procur. ad proponendũ ⁊ probandũ illam. vt. ſ. eo. c. §. j. ſic per oĩa dicendum eſt in poſtulato. ſi non diſſenſerit. Item in concordi electione ſunt due perſone inſtructe mittẽde vt. ſ. e. c. §. ad hec. j. R. ⁊ in diſcordi due de parte cuiuſlibet electi vt. eo. §. ver. ſi vero. ⁊ ſic in poſtulatione concordi vel diſcordi ſeruãdum eſt hec oĩa probanf. j. ibi per omnia. vt. ſ. premittitur ⁊c. ſed ex quo poſtulatus non tenef conſentire vt dictum eſt ⁊ poſtulatio ei nullum ius tribuit. quare cogitur venire. dic ꝙ ex quo non diſſentit intendit ꝙ poſtulatio admittatur. ⁊ ideo vt eccleſia celerius expediatur velius eſt prouiſio. vt venire teneaf. ⁊ incipiet ei currere tꝑs ad veniendũ ex quo deliberauerit nõ diſſentire. j. menſem tñ qui datur ad hanc deliberationẽ. ſ. e. ꝙ ſit hoc etenĩ pro cõſenſu habef vt ſequif hic etiã no. ꝙ poſtulantes tenenf preſentare poſtulationẽ poſtulato. ſicut eligentes electionẽ electo. ſ. e. quã ſit. ſi enim non preſentaretur qualiter cogeretur venire. ⁊ qualiter poſſet de diſſentiendo vel non deliberare. hoc etiã probat litera ſequens ibi: vt in concordi ⁊c. ſed ⁊ ſi poſtulantes fuerint negligentes in preſentando. puniẽnf ſicut electores ſi preſentando tẽpore debito puniunf. ſ. e. c. §. ceterũ. tum qꝛ ita puniunf hic negligentes vt ibi: prout probat litera ſequens ibi: ⁊ negligentes ſtatuta ⁊c. tum qꝛ ita eſt hic neceſſaria eccleſijs expeditio eccleſiarum ſicut ibi: tum qꝛ cõiter paria iura in electione ⁊ poſtulatione ponunf vt dictũ eſt. ¶Permittif in locis iam dictis in gloſ. pe. ¶Negligentes ſcʒ poſtulantes ⁊ poſtulatos ſi fuerint negligentes in omittendo vel veniendo. ¶Ibidem ſcʒ in. §. ceterũ. ⁊ §. j. ver. qd ſi. ¶Similis pena qꝛ ſicut electus non veniens priuatur iure qd hʒ: ſic ⁊ poſtulatus qualecũq; ſit illud vel ſaltem ſpe gratie quã habebat. Item electus ſicut ſi nõ dat expenſas perſonis inſtructis priuandus eſt iure ſuo. ⁊ poſtulantes ſi non dant puniunf pena eis competẽti: ſed illa qua puniunf eligentes qñ nõ mittunt perſonas inſtructas. ſ. e. c. §. ceterum. ¶Nec per hoc ⁊c. qꝛ propter hoc quod hic dicitur ꝙ poſtulati venire cogũtur. crederet forte aliquis ꝙ ipſi habeant maius ius q̃ antea haberẽt. hoc ideo remouetur hic. ¶Celeri. no. cauſam huius conſtitutionis. ¶A gratia. ſ. de poſtul. bone. j. ⁊ c. poſtulationem. ſ. e. tit. ſcriptũ. No. tñ ꝙ ſolennis poſtulatio lʒ non omnibus tamen in multis formã electionis tenet. ſ. eo. in cauſis. ſic etiã no. Inno. ſ. eo. tũ in iure. in ſi. ⁊ non dicas ꝙ in tali caſu ſit mera gratia. imo eſt ibi etiã aliquod ius. ⁊ hoc ſatis colligitur ex prece. decre. bone. ibi non tñ ex iuſtitia ⁊c. per qd patet ꝙ ibi eſt iuſtitia. vt ⁊ ibi etiam not. Hoſt. Et adde ⁊ videas qd leg. ⁊ no. ſ. e. in electionibus. in glo. ij. ⁊ habes ſi. j. de ſen. ex. contingit. j. §. j. non tñ dicas ꝙ poſtulatus poſſit agere: qꝛ eius conſenſus nõ vʒ. cum ab altero dependeat: ſed poſtq̃ eius cõſenſum haberet a quo dependeret crederem qd poſſet iudicis implorare officium. huius etiam ſententie fuit Inno. j. de re iudi. cum Bertol. in gloſ. ſecus dicerem ⁊c. vnde ſane intellige ꝙ hic dicitur. Item no. ꝙ poſtulatio non confirmatur ſed iudicatur. ſ. de poſtul. bone. ij. §. nec nocebat. ver. noſq; ⁊c. ſi inuenta fuerit canonica admittitur. ſ. e. ſcriptum vel nõ admittitur ſi minus canonica ſit inuenta. ſ. de poſtu. bone. j. vel etiam irritatur. ſ. e. tit. ⁊ ſi vnanimiter. vnde ſuperior non dʒ dicere confirmamus: ſed prouidemus ſiue admittimus. vt pʒ ex eo quod leg. ⁊ no. ſ. de poſtul. gratum. ¶Porro vi. pars. ¶Caſibus. in quibus ſcʒ eligentes electi poſtulantes ⁊ ſe opponentes coguntur facere expenſas in proſecutione electionis vel poſtulationis. ¶Supradictis. in. §. ad hoc. §. ceterum ⁊ §. deniq;. ¶Poſtulati id eſt quos eligentes ⁊ electi. poſtulantes ⁊ poſtulan fecerunt. ¶Iuſtum. i. de iure. xiij. q. iiij. quid dicam. j. de ver. ſigni. ius dictum. q. d. circa hoc nil de nouo ſtatuimus: ſed ꝙ a iure ſtatutum eſt ſeruari mandamus. ⁊ hoc repete ꝙ dictum eſt. ſ. eo. §. ad hoc in verbo. impotentia. habebit ergo locum condictio ex dec. ſ. eo. vt preterite. vel iud. officium. vt no. in Spec. R. de expen. §. ſi autem.

a ¶Propter nimiã ſimilitudinẽ. Adde de hoc an electio ⁊ poſtulatio habeant in ſe magnã conformitatẽ. ſe li. pulchre in c. cũ olim. in j. col. de ma. ⁊ obe.

Summarium.

1 Fundamentum quid ſignificat.
2 Corpus myſticum eſt hoc in quo ſunt boni ⁊ mali quia continet paleas cum granis. vbi etiam habes ꝙ quandoq; eccleſia dicitur ſanctorum collectio.
3 Eccleſia aliquando dicitur catholicorum collectio.
4 Apoſtolus grece: litera hebraice: latine dicitur miſſus: qꝛ fuerũt miſſi a chriſto apoſtoli ad predicandum euangelium per vniuerſum mundum.
5 Predicator qui dicatur.
6 Baſis quid eſt ⁊ pro quo accipitur communiter.
7 Petrus a quo nomen accepit ⁊ quid interpretatur.
8 Vrbs vtrum compoſita ſit ad modum orbis q̃uis orbis maior ſit vrbe.
9 Satrape qui dicantur.
10 Senatus vnde dicitur.
11 Populus quid ſit.
12 Papa an poſſit ſuam ſedem in alium locum mutare.
13 Regimen extraneorum ab vrbe vocatur peregrinum.
14 Menia vnde dicantur ⁊ quid ſignificant.
15 Coluber quid ſit ⁊ vnde ethimologizetur.
16 Pertinax qui dicatur ⁊ vnde componatur.
17 Mandare quid ſignificat.
18 Patricius vnde dicatur.
19 Quis non debet eſſe aſſenſor in prouincia de qua eſt oriundus: ergo multofortius nec iudex.
20 Oraculum vnde dicitur.

Fundamenta. Sic. ff. de polli. l. j. §. cepiſſe ⁊ dic. i. ſtabilitatẽ.
1 ⁊ no. ꝙ fundamentum[b] in ſingulari ſignificat chri-
b ſtum. vt. j. q. j. cum paulus ⁊. j. prox. ſequitur pluraliter patriarchas prophetas apoſtolos ⁊ ceteros predicatores.

b ¶Et not. ꝙ fundamẽtũ. Adde Spe. in titu. de inſtru. edi. §. j. verſicu. ante omnia.

¶ Militantis eccleſie. de hac habetur. vij. q. j. ⁊ multi. xxiiij. q. j.
a recta. ⁊ de ſen. ex. c. a nobis. ij. ⁊. xj. q. iij. nolite. ibi videas. ⁊ hoc
2 eſt corpus † myſticū in quo ſunt boni ⁊ mali: vt ibi dicitur. ⁊ no.
xxj. di. acutius. in gloſ. ⁊ numero. in fi. nam continet paleas cū
granis. de cō. di. iiij. eſt vnitas. quãq; dr eccleſia ſanctorū collectio.
xxvij. q. j. nuptiarum. xxxij. q. iiij. recurrat. in fi. quãq; eccleſia dr ca
3 tholicorum † collectio de cō. di. j. eccleſia. item alijs pluribus mo-
a dis[a] dr eccleſia. vt no. j. ne prel. vi. ſu. c. fi. in fi. ⁊ varias hʒ ſignifi
cationes. vt no. j. de ver. ſigni. cum clerici. ⁊ videas. j. c. ij. de con.
ec. c. j. in glo. j. Et not. ꝙ ſicut ex decreto Julij pape. c. ij. ſumitur
eccleſia nomen grecum eſt: qd in latinum vertitur conuocatio. p
pter hoc qd omnes ad ſe vocat: vt hic habetur. ⁊ not. li. iij. c. j. ⁊
hec appellatur catholica. vt ibi: ⁊. xxj. diſt. Quis. ⁊. j. q. j. extra ca
tholicam. ⁊ dic catholica id eſt vniuerſalis ⁊ hoc ideo qꝛ per vni
uerſum mundum eſt conſtituta vel quoniã vniuerſalis eſt. hoc
eſt generalis. i. eadẽ doctrina eſt ad inſtructionẽ. vt in pre. c. iulij
pape hoc habeatur. ⁊ eſt fidelium. ſed ſynagoga que congrega-
tio interpretatur. eſt proprie iudeoꝝ. quãuis eccleſia dicta ſit ſed
noſtrã apoſtoli nunꝗ̃ ſynagogam dixerunt. ſed ſemper eccleſiã.
ſine cauſa diſcernendi. ſiue qꝛ interpretatione differũt. nam con-
uocari eſt proprie vtentiũ ratione. ſicut ſunt hoĩes ſed cõgregari
ſolent pecora. ita dicit Hugo. ideo autẽ noſtra eccleſia dr: qꝛ verã
continet conuocationem id eſt populũ conuocatũ. de quibus di
cit Apoſtolus ad Ro. quos vocauit hos ⁊ iuſtificauit ⁊ eſt figu
ra que dr methonomia ſcʒ cũ ponitur continens pro contento.
ideo autẽ dr apud iudeos ſynagoga id eſt congregatio: qꝛ virga
legis q̃ erat dura ⁊ aſpera populus ille grex irrationabiliũ pe-
corũ congregabat. ſed in catholicis dr eccleſia id eſt cõuocatio: qꝛ
amore ſpiritus ſancti populus iſte ad vnã fidẽ. ad dei iudicia.
ad xpi conuiuiũ conuocat. vt audiat penas ⁊ premia futuri ſecu
li ⁊ percipiat corpus xpi. ad hoc. j. de ſen. exco. reſponſo. ⁊ poteſt
eccleſia dici caſtrũ in quo fides eſt murus. temperantia ſenſuum
eſt ianua. patientia antemurale: foſſatũ humilitas: turris ſpes:
caſtos prudentia: arma opera bona: machine orationes: victua-
lia vba ſcripture: aque deuotiones. ¶ Propheta Dauid in pſ.
4 fundamenta. ¶ Apoſtolos. † apoſtolus grece: litera hebraice: la
tine dr miſſus. nã miſſi fuerũt a xpo apoſtoli ad predicandũ euã
geliũ per vniuerſum mundũ vt habet Math. c. vlti. xxxvj. di. §.
5 ecce. ¶ Predicatores. † predicator dr[b] qui aliquid prenuntiãdo
b affirmat. ꝙ lʒ interdũ de preſenti eſſe videat ad futurã tñ vitam
pertinet. ⁊ componit a pre. ⁊ dico. ¶ Qui ſcʒ apoſtoli ⁊ predica
tores. ¶ Baſes. baſis ſicut dicit Hug. nomẽ eſt fortiſſime petre.
6 Itẽ baſis † eſt ꝙ ſupponit colũne ⁊ cõiter accipit pro fundamen
to. ⁊ ſic accipit hic. itẽ baſis eſt extrema pars plante. ¶ Xps ie-
ſus. vt dicit apls ad Corin. iij. ⁊ ad Thi. iij. ⁊. j. q. j. cũ Paulus.
¶ Lapide. de cõ. di. ij. re vera. vt virtus. ꝙ ſequit vſq; ibi: cũ ſal
uatoris noſtri ⁊c. ſumptum fuit ex canone. xix. di. ita dñs. ¶ Re-
gis Iſ. ix. ⁊. xvij. ¶ Apoſtolicã curã id eſt predicationẽ apoſto-
loꝝ. de iſta turri habet. xciij. di. legimus. ꝟ. parua, ibi. ¶ Scri
ptum. in pſ. ad idẽ actu. ij. ⁊. vi. q. iij. eſtimant. in fi. huius autẽ.
7 ¶ Petro. Petrus † a petra. i. xpo nomẽ recepit ſup quẽ ſcʒ xpm
fundata eſt eccleſia. vt i pre. c. ita dñs. ⁊. j. ſequit petrus interpre-
tat vocatus vel agnoſcẽs. hebraice cepha. i. agnoſcẽs vel vocatus
vt. xxix. di. c. ij. ⁊ ipſe cephas dictus eſt ꝙ in capite ſit conſtitutus
apoſtoloꝝ cephali enĩ grece. latine dr caput. ¶ Hunc ſcʒ petrũ.
¶ Unitatis ſcʒ eccleſiaſtice. q̃ tota in vnitate conſiſtit. ⁊ indiui-
dua eſt. xxiiij. q. j. loquitur. ⁊. c. ſchiſma. vel dic. i. apoſtoloꝝ qui
inſeparabiliter ſunt vniti ⁊ colligati vinculo charitatis. Hugo.
ipſe erat. i. ab eo ꝙ ipſe dñs erat ſcʒ petra. de qua dictũ eſt. petra
autẽ erat xps. vt de cõ. di. ij. re vera voluit eum vocari petrũ. xxj.
di. §. j. iuxta fi. ¶ Dicendo Math. xvj. ⁊. xxj. diſt. Quis. in prin. ⁊
c. in nouo. xxij. di. c. ij. ¶ Tu es petrus dictus a me petra. xxj. di.
c. j. ¶ Hãc petrã id eſt ſuper me principaliter. ¶ Templi id eſt
eccleſie ſcʒ vnitatis fidelium. ¶ Cui ſcʒ petro. ¶ Dextras. dicta
eſt dextra a dextra per ſyncopã. ⁊ dicta eſt dextra manus a dan-
do vel quaſi dans extra ipſa enim pignus pacis datur ipſa fidei
teſtis adhereſ. dextra ſignificat fauorem ⁊ propiciationẽ. ſm Au
gu. dextra a dexto greco deriuatur. ⁊ qꝛ hoc refulſit in iſtis duo-
bus aplis. ideo potiſſime adiũcti dicunt ſocialiter p dextras. ad
Gala. ij. ¶ Adiunxit. vt. xxj. di. Quis. vnde iſtud qd dictum eſt
fuit ſumptum. xxij. di. c. ij. ¶ Iſti ſcʒ Petrus ⁊ Paulus. ¶ Re
ſplenduit ad hoc. xxj. di. in nouo. xxij. di. c. ij. ⁊ dicit Augu. ꝙ iſte
Paulus plus omnibus alijs in euãgelio laborauit. xxiij. q. iiij.
quis nos. ¶ Eius rome. ¶ Iſti ſcʒ Petrus ⁊ Paulus. ¶ Una
die. hoc ſumptũ fuit ex dicto Ambro. qd habetur. ij. q. vij. beati.
¶ Una die. xxij. di. Quis. ⁊ hoc fuit poſt paſſionem chriſti. anno
xxxviij. vt in cronica reperi. ¶ Iudicio ſcʒ vt paris meriti eos fuiſ
ſe credatur ſiue oſtendatur Hugo. ¶ Gloria ſcʒ vt paris ⁊ excel
lentiſſime glorie eius fuiſſe oſtendatur Hugo. ¶ Uirtute ſcʒ in
parem virtutem ⁊ conſtantiam contra perſecutionẽ in paſſione

a ¶ Item alijs pluribꝰ modis. Quot modis dicatur eccleſia. vide Bal. in marga. ver. mortuus. ⁊ in c. cũ clerici. de ver. ſig. gl. in c. ſcire. j. qd. vij. itẽ eccleſia dr caput mater nſa. ⁊ cardo. item dña. itẽ filia cardi. elegãter in cle. i. de ſum. tri. l. fi. j. colum.

b ¶ Predicator dicit. An autẽ predicãs ⁊ proponẽs vbũ dei differant. vide Card. in clē. dudũ. §. ab olim. in vlti. oppo. de ſepul.

eos habuiſſe videatur Hugo. ⁊ Jo. ¶ Conſecrarunt. hoc ſumi-
tur. xxj. di. Quis. ⁊. xxij. di. c. ij. ⁊ ex eo qd hic ⁊ in pre. c. dicitur. eſt
ar. ꝙ eo ipſo qd aliquis in aliqua eccleſia martyriũ ſuſcipit. vt fe-
cit beatus Tho. cantuarienſ. eo ipſo eccleſia intelligit conſecrari.
ſicut ⁊ martyr in ſuo ſanguine baptizatur. vt de cõ. di. iiij. bapt.
vicem ⁊ ſm hoc videtur qd talis eccleſia non eget reconciliatio-
ne. ad hoc de cõ. di. j. ſi motum. dicit Hug. videtur ꝙ eccleſia pro
quolibet homicidio ſit recõciliãda. vt. lxviij. di. eccleſias. de con.
di. j. c. eccleſias. vbi iniquus occiditur multo fortius vbi iuſtus.
crimĩnoſius enĩ eſt occidere virũ ſanctũ quã iniquũ. xxxiij. q. v.
ſi nõ lʒ. ad idem. l. di. de his. j. ver. verũ. de cõ. di. iiij. rebaptizare.
ibi de hoc videas. ſed ar. contra. xxiiij. q. iij. ſi habes. iuxta fi. vbi
de hoc dic vt ibi in glo. ar. maius ⁊c. locus vero vbi apparet ve-
ſtigium ſanguinis ſancti nõ eſt abluendus ſed claudendus ⁊ cu-
ſtodiendus. alij vero inherentes huic litere dicunt ꝙ in hoc ca-
ſu eccleſia nõ eſt recõcilianda qꝛ ſanguis ſiue effuſio eccleſia non
polluit: ſed ſanctificat ſed hoc non eſt verum ſm Hugo. de ipſo
ſanguine: ſed eius effuſione ⁊ actione eccleſia pollui ⁊ eget recõ-
ciliatione. ⁊ hoc probat aperte ex dicto Aug. qui dicit ꝙ in hoc
caſu eccleſia polluta eſt. ⁊ pro hac pollutione conſecranda. vt hic
habet Ero. li. iij. c. ſanguinis. ¶ Gens ſancta ſcʒ affectu apoſto-
lorum. ¶ Sacerdotalis hoc ſtatim dr. j. §. priori. ¶ Effecta. xxij.
di. c. ij. vij. q. vij. beati. petrus. ⁊ ſicut poſuerunt antiqui patres
8 huius eſt iudiciũ qꝛ vrbs cõpoſita † eſt ad modũ orbis ſed orbis
maior eſt vrbe. xciij. di. legimus. ver. quidem. ⁊ ſicut totus orbis
hʒ. iiij. patriarchales ſedes ⁊ principales de quibus habet. xxij.
di. c. ij. ⁊. c. pe. ⁊ vlti. ⁊. j. de priuil. antiqua. ſic ⁊ vrbs romana hʒ
iiij. eccleſias principales ſcʒ eccleſiã ſancti Petri ⁊ eccleſiã ſancte
Marie maioris: eccleſiam ſancti Laurentij deforis muros. ⁊ ec
cleſiam ſancti Pauli ſm quoſdam: ſed Hugo. dicit ꝙ ſunt. v. pa
triarche. iiij. predicta ⁊ quintũ eſt lateranẽ. vt pʒ de co. xxiij. diſt.
in prin. ⁊. lxiij. di. adrianus papa. ij. nam ibi eſt ſedes papalis. ⁊
dr patriarchium. qꝛ ibi frequentius reſidet ſummus patriarcha
alij dicunt ꝙ ſunt. iij. tantũ. qꝛ eccleſia beati Petri. non eſt pa-
triarchiũ ſpecialis eccleſia nã ſubeſt epo portuẽ. ⁊ eſt de eius dio-
ce. ſed hoc videtur mirabile qꝛ eccleſia beati Petri prima appel-
latur. xij. q. j. futuram. ⁊ dicitur caput ceterarũ. iij. q. vj. dudum.
vbi dr qd ſicut beatus Petrus apoſtolus primus fuit omnium
apoſtolorum. ita ⁊ eccleſia ſuo nomine conſecrata prima ſit ⁊ ca-
put ceterarũ. ⁊ ibi dicit Laur. ergo eccleſia beati Petri maior eſt
lateranẽ. ar. ad hoc. xij. q. j. ſanctorum. ⁊ in pre. c. futurã. vbi de hoc
⁊ in cronica legit ꝙ Bonifacius papa. iiij. obtinuit ab auguſto
imperatore vt eccleſia beati Petri apoſtoli caput eſſet omniũ ec
cleſiarum communiter tenetur ꝙ eccleſia lateranẽ. que intitulat
nomine ſaluatoris de qua habet in pre. c. ſanctoꝝ. ⁊. lxiij. diſt. c.
adrianus. ij. eſt maior alijs. ⁊ romana ec. appellat. ⁊ eſt ibi pma
ſedes apoſtolica ſm Hugo. ad hoc facit ꝙ in cronica legit ſcʒ qd
conſtantinus intra lateranẽ. palatiũ eccleſiã ſaluatoris noſtri con
ſtruxit quã eccleſiam cenſuit eſſe in toto orbe terrarũ matrẽ eccle
ſiarũ. ⁊ ad hoc facit qd dicam. j. c. ij. de preſcri. ſi qui. in gl. hec ſo-
la ⁊c. ¶ Mater eccleſia. xij. diſt. c. j. dic mater ratione principij. ⁊
inſtitutionis ⁊ prelationis. xxj. di. Quis. xxij. diſt. c. j. ⁊. ij. eſt enim
ſenior roma caput omniũ ſediũ. in auten. de ec. tit. in prin. colla.
ix. eſt ⁊ dña noſtra. lxxix. di. oportebat. huic tñ dicto videt cõtra-
dicere hõis Ber. vt dixi. ſ. c. ij. de ſum. tri. fideli. in gl. xxij. di. ⁊c.
ibi videas. ¶ In cõgregatione. ergo nõ diuiſione ꝙ diabolicũ
eſt maxime in prelato. ¶ Paſtura. primo capiti eccleſie dictum
eſt: paſce oues meas Jo. vlt. ⁊. viij. q. j. in ſcripturis. ⁊ de hac pa-
ſtura habet. viij. q. j. ad audacter. in fi. ¶ Aurilus. ad hoc. xxiij.
q. v. adminiſtratores. ⁊. c. principes. cũ ſi. ¶ Quin potius id eſt
magis. ¶ Miraculo. j. q. j. teneamus. vbi de hoc ſatis dixi. vbi
videre poteris. ⁊ not. Gof. ⁊ Hoſti. de teſti. venerabili. ⁊ in ſuis
ſummis. de venera. ſanctoꝝ. ¶ Monarchie. xij. q. j. futuram. i.
vnici ⁊ ſingularis principis. a monos qd eſt vnus ⁊ archos qd
eſt princeps. ¶ Quarto die. qd ſequitur vſq; ibi decet namq; eſt
ſumptum. ex eo qd habet. xcvj. di. conſtantinus palea eſt. ad hoc
9 xij. q. j. futurã. ¶ Satrapis. ſatrape † prefecti perſarũ principes
dicebant. perſarũ ſapientes ſiue iudices ſapientes vel dic ꝙ ſa-
trape dicuntur ſapientes iudices vel reges vel duces ⁊ prefecti
prouinciarum. ⁊ dicuntur ſatrape: quaſi ſatis parati: vel quaſi
ſatis rapientes vel potentes. ⁊ declinatur hic ſatrapa. ita dicit
Hugo. ¶ Uniuerſo ſenatu. hoc dicit quia. c. numero erant. C. de
peti. here. l. vlti. in prin. ⁊ not. ff. de ſena. l. j. qui ob etatem ſenato
res. eo ꝙ ſeniores eſſent ob ſimilitudinẽ cure appellati ſunt pa-
tres. C. de emen. inſti. co. l. cordi nobis eſt. in princip. C. ad. l. iul.
maieſta. quiſquis. eo qd ſicut patreſfa. prouiderent reipublice
ſenatus officium eſt iuuare ciuitatem ſm Papiam. Sed Hug.
dicit qd componitur quaſi ſenex natus vel natu: quia in illa di-
gnitate eligebant ſenes natu vel naſcebantur in ea id eſt eligo-
10 bantur ſenes ſaltem in prudentia vel ſenatus † dicitur a ſinendo
quia

q: ſenatores facultatem eligendi dabant. nam ſine eorum licentia nulli licebat magiſtratū aliquē facere. ¶ Optimatibus. optimates quaſi optimi exiſtētes dicunt meliores ⁊ honorabiliores in populo: ⁊ declinatur hic ⁊ hoc optimatis. cuius plurale facit optimates. ¶ Cuncto populo id eſt vniuerſa ciuitate connumeratis ſenatoribus. inſti. de iure nat. §. plebis. ⁊ eſt populus † hu-
11 manę multitudinis iure cōſenſu ⁊ cōcordi ↄmmunione ſociatus. ¶ Pragmaticum. C. de diuer. re. l. vlt. x. q. ii. §. ſed ⁊ permutare. xxv. q. ii. vniuerſa. ſ. de re. per. c. ſ. vbi exponit. ⁊ j. di. c. j. ¶ Inſtituit. hic habes ar. efficax ad id qd olim ſepius eſt queſitū. vtꝫ an
12 papa † ſuā ſedē poſſet a roma in aliū locū mutare vel transferre ⁊ cōſueuit dici q nō: q: hoc eſſet cōtra dñi iuſſionē. nā ſedes beati Petri fuit apud anthiochiā. que poſtea iubente dño romam tranſlata eſt. xxiiij. q. j. rogamus. ad hoc actu. xi. ¶ Decet. Cardi. iſti ſunt illi ſacerdotes leuitici generis de quib⁹ habet Deuter. q ſummo ſacerdoti iure leuitico in executione ſacerdotalis offici coadiutores exiſtunt. ſ. qui fil. ſint legi. p ven. §. rōnibus. v. ſunt antē. C. ad. l. iul. ma. quiſquis. in prin. vj. q. j. ſi qs cū. ¶ Vicarii dei. ſ. de tranſla. c. inter cor. alibi appellatur ſucceſſor piſcatoris. xxiiij. q. j. qm vetus. alibi dr vicarius beati Petri. lxiij. di. ego. j. q. j. nō quales. ⁊ q. vii. quod. cor. ſicut etiā habet in legenda beati Io. bapti. ⁊ martyr. alibi dr tenere locum dei in terris. ſ. vt ec. bñ. vt noſtrū. ſ. de tranſla. quanto. vbi Petrus dr vicarius dei. ¶ Electo. xxiii. di. c. j. ſ. e. li. ⁊ e. vbi periculum. ¶ Digne diſpendia. ſ. e. li. de reſcri. diſpendia. ¶ Peregrina. iij. q. vii. peregrina. xxv.
13 q. ii. c. j. in fi. C. cō. de ſuc. aotē omnes. hic vocat peregrina † extra-
14 neorū regimen ab vrbe. vt. ſ. patet. ¶ Meniam. menia † dicunt proprie muri ciuitatis. quaſi munimenta dicunt tñ qñq abuſiue menia omnia edificia: vt ita ſumitur hic. ¶ Colubri. coluber
15 † qnaſi colens vmbras vel q ſit lubricoſus. nam in lubricos fractus ſinuoſis flexibus labitur. ⁊ dr q coluber ceruum fugat ⁊ leonem interficit ⁊ dr q ſic ad literam ſoit de iſto frederico. ¶ Sugillare id eſt diminuere. ff. de in ius voc. Sed ſi hac. l. §. pretor ait dic qd ſugillare idem eſt qd ſugere. ſtrangulare condemnare. ſuffocare gulam ſtringere. ¶ Colore. ſic. ſ. e. c. auaritie. ⁊ ff. de abige. l. j. in fi. ¶ Ingeſſerunt. ſi. j. e. li. de ſen. ⁊ re iud. cum eterni. §. vlti. ¶ Et diſponendi. habes ſimile. ſ. e. vbi. §. ſup his. in fi. ¶ Et ne
a pertinacia. dr pertinax[a]. † valde impudenter tenens: ⁊ compo-
16 nitur a per. ⁊ teneo q: perperam tenet qd perperā ⁊ peruerſe cepit ⁊ in hoc pertinacia. ſic ſumit hic. ¶ Mandata. dic q mandare
17 † idē eſt qd precipere. aliqñ tamen[b] ſumitur pro mittere. ſic
b n. q. v. mandaſtis. aliqñ prorogare vel ſupplicare. ſic ſumit. j. q. j. ſiluā. nā precariū verbū eſt mando. C. cōmunia de leg. l. ii. in prin. ¶ Patricii. lxiii. di. adrianus. ii. inſti. qui. mo. lib. qs a pa. po.
18 §. filius. ⁊ dicuntur patricii. † qi ſicut pater filiis ita iſti prouidebant reipub. ¶ Mortis articulo ſcꝫ. xvij. q. iiij. ſi quis ſua. j. eo. li. de immu. ec. clericis. §. vlt. vt q: continuo credatur moriturus xxvj. q. vi. is qui. ⁊ e. vlt. ⁊ iſte articulus ſemper excipitur. ſic. j. de oſ. or. paſtoralis. vbi de hoc. ¶ Territorio. hic habes ar. q noīe ciuitatis non contineat eius territoria. ⁊ idem. j. in pluribus locis vſq ad fi. ⁊ lxiii. di. ego ludo. vbi de hoc: dic de hoc vt dicam j. e. li. de preben. felicis. §. vlt. ¶ Functionibus id eſt honoribus. aliter tñ ſumitur. xvj. q. j. l. placet. ¶ Excludat. ſic placuit huius conſtitutionis conditori. ⁊ videtur q bene ar. C. li. x. de incol. verum. ſed ar. contra. C. de eri. ſacri. l. vlti. vbi dr qd poteſtas nō eſt de ciuitate eligenda. Item arg. contra. ff. de of. aſſenſus ſi eadem
19 vbi dicitur † q nullus in prouincia de qua eſt oriundus dꝫ eſſe aſſenſor. ergo multo fortius nec iudex. ¶ Nominari de ſolenni nominatione intellige que habetur loco electionis. ¶ Aſſumi. viij. q. j. ſi ergo. ver. ſicut. ¶ Oraculo. poteſt exponi. i. reſponſo di-
20 citur oraculum propiciatorium. † vnde Exod. xxxvii. fecit propiciatorium ⁊ oraculum ⁊ in eodem ſenſo accipit fere per totam bibliam. nec aliud ſignificat. tñ pro templo poteſt accipi. iii. R. vj. vbi dicitur. in ingreſſu oraculi fecit duo oſtiola. Item oracu-
c lum dicitur diuinum eloquium. celeſte reſponſum. vel imperiale[c] reſcriptum. C. de ſac. ſan. eccle. l. iubemus nullam. Item in hyſtoriis reſponſum oraculum dicitur: qi orantibus datur. dr autē oraculū a b oro oras. q multa ſignificat. vnde ver. ſupplicat implorat. petit obſecrat hoc notat orat. vnde orator. l. j. actor. defenſor. patronus cauſidicus. ⁊ aduocatus.

Summarium.

1 ¶ Proximus dicitur quem nemo antecedit.
2 Dignitas epiſcopalis ⁊ abbatialis equiparari videntur.

Quamquam. Sic. ff. ad velle. quāq. ff. de excu. tu. quamq a iure. ſ. e. ne pro defectu. ¶ Spectat de iure. lxiii. di. §. cum ergo ſ. de cauſa poſ. cū eccleſia. vel conſuc. vt ibi ⁊. ſ. de conſue. cum dilectus ¶ Debitum ſcꝫ trium menſium. l. diſt. poſtq. lxiij. di. obeuntibus. ſ. eo. ne pro defectu. niſi ineuitabilis neceſſitas coegerit tempus amplius protelari. ſm id qd leg. ⁊ no. lxxv. di. c. ii. ⁊ lxj. di. bene nouit. ſ. e. ne pro defectu. ex quibus ſatis apparet q tempus deputatum ad electionem celebrandam eſt vtile non continuum nam non currit iuſto impedimento detentis nec etiam ignorantibus: ſed ſi eſſet continuū cederet etiam ignoranti. ff. quibus ex cauſis. in fa. ir. gño. ſcꝫ vbi tpa ſont vtilia. ff. de diuer. ⁊ tē. pre. l. j. ff. de calū. annus. ¶ Superiorē proximū. dixerunt quidā q in epiſcopatibus ⁊ ſuperioribus proximus ſu-
1 perior eſt papa. q: primus † eſt quē nemo antecedit. vt. ff. de ver. ſig. proximus. ⁊ ſic intelligūt hoc. ſ. e. tit. ne pro defectu. cū determinatione. j. de cō. pre. dilectus. ⁊ hanc opi. tenuit Bar. brix. in addi. ſua quā poſuit. c. di. c. j. in gl. dicunt quidā ⁊c. in fi. nam in ipſa decre. dilectus videt eſſe expreſſum q: ordinatio epiſcopaliū eccleſiarū ⁊ maiorū nō deuoluatur ad pxi. ſuperiorē. ſed ad papam. dixerūt Gof. ⁊ Innoc. q illa decre. corrigitur per illam. ne pro defectu. vel eſt dudum ſm Gof. q in decre. ne pro defe. appellat eccleſias cathedrales nō epiſcopales: ſed archipreſbyteratus ⁊ prepoſituras: quib⁹ in ſe ſubſunt capelle. tanq titulo. ⁊ cathedre. ſ. eo. querelā. ſed hec opi. eſt falſa. vt ſatis hic colligitur ⁊ ſequitur. non ob. illa decre. dilectus. quoniā loquit de concil. j. de cō. pre. nulla. qd hꝫ ſpatiū. vj. menſiū. ⁊ in minoribus beneficiis vendicat ſibi locū duntaxat predictū conſiliū. ſ. c. ne pro defectu loquitur in epiſcopatibus. ⁊ ita hic. ¶ Extendendū. ratio eſt q: intelligit omiſſum qd ſcriptū non inuenitur. ſm id qd le. ⁊ not. xcvj. di. vbi nam ⁊ nonnunq intelligit prohibitū qd non inuenit expreſſe conceſſum. q dic vt le. ⁊ no. xciij. di. peruenit ad nos ii. q. v. conſuluiſti. ſ. ne ſe. va. illa. ſ. de trāſl. c. inter cor. §. ſed neq. in fi. preſertim in iure metropolitico. vbi qd nō eſt cōceſſum ſpecialiter vel qd priſca conſuetudo nō contulit nō pōt vendicari ⁊ prohibitū cenſetur. ix. q. iii. conqueſtus. ſ. de oſ. or. duo. ſ. eo. li. de ſup. ne. pre. romana. ¶ In huius eccleſia ſcꝫ cathedrali. epiſcopali. ¶ Scienter. ſ. e. ſcriptū. in fi. ¶ Indignū. ſ. e. cū in cunctis. ⁊ c. innotuit. ⁊ c. cōgregato vbi de hoc. ¶ Per ſententiā. ſ. eo. qi propter. §. qui vero. e. tit. c. cumana. in fi. vbi de hoc. ¶ Cōcilio. ſ. e. q: pp̄ter. ¶ Deuoluet. hic confirmat qd no. cōmuniter ſ. e. bone me. ma. in glo. dixit Lau. ⁊ hoc etiā ante conſtitutionē iſtam ſeruabat curia. ⁊ eſt ratio q: metropol. in ſubditos ſuffraganeorū non hꝫ poteſtatē dandi eis prelatū nec aliam niſi quatenus inuenit[a] vt. ſ. dixi. ⁊ ſic etiā ſcripſit Ber. cō. ſ. e. ne pro defectu. ⁊ Hoſt. ſ. e. cū in cunctis. in glo. vlti. ¶ Secus ſcꝫ q: ad proximū ſuperiorē poteſtas illa deuoluit. in qoolibet caſuum premiſſorum. ⁊ hic videas qd no. Inno. j. de exceſ. prela. ad aures. ⁊ c. inter. ſ. e. tit. cum in cunctis in fi. ⁊ ibi de hoc per Ber. cō. ⁊ de hoc per Ber. cō. j. de excep. ſignificauerūt in gloſ. j. ¶ Inferioribus[b] ab eccleſia cathedrali. epiſcopali. ⁊ cum ſic loquat hec litera indiſtincte ptꝫ q ſecus eſt in eccleſiis regularibus. ⁊ iſta litera ſic expoſita tollit id qd videbat poſſe in contrariū allegari ſcꝫ. xvj. q. vii. ſi quis deinceps ⁊. ſ. eo. ne pro defectu. vbi dignitas epalis
2 ⁊ abbatialis equiparari vident. ⁊ adde qd dicā. j. e. li. de preben. lꝫ in glo. quaſcunq ⁊c. ⁊ ſic expreſſe corrigi videt hec ſnia Inno. ⁊ Ber. cō. quā ipſe Ber. no. ſ. e. ne pro defectu. vbi dicit q in caſu vbi eccleſia regularis ſine culpa negligentie priuat ſine eius poteſtate capitulū eligendi deuoluebat collatio ad papā. dupta rat non ad proximum ſuperiorem. ⁊ idem viſos eſt tenere Hoſt. in prece. c. cum in cunctis. in glo. vlti. ſed Hugo. Lau. ⁊ Io. contrarium notauerunt. xviii. q. ii. c. j. quam ſententiam ſequebatur Vin. put ipſe no. ſ. c. innotuit. cōtra. xviii. q. j. §. ex his. iuxta fi.

Summarium.

1 ¶ Diſiuncta vocatur indeterminata.

Is qui. ¶ Formam qñ vitiō dr in forma interueniſſe. ſi electores vel electus petāt cōfirmationē qoi negat formā ſeruatam. eam omiſſam probare dꝫ: qi excipiēti incūbit probatio. ⁊ qi ex quo de facto conſtat preſumit interueniſſe ſolennitatē. C. de cōtrahē. ſtip. l. j. ff. de proba. ab ea dūtamen ſcrutiniū vel voto fratrū oſtēdat in ſcriptis redacta. ſ. e. q: pp̄ter. ⁊ decretū in quo appareat conſenſus capituli. lxj. di. eps dum ⁊ huius ſententie fuit Inn. j. de accu. ſup his. in gl. ad excipiendū ⁊c. iuxta fi. ⁊ hoc plus placet q qd no. j. de do. ⁊ cōtu. cū olim. in glo. videt q ⁊c. ⁊ repete q dictū eſt. ſ. e. ſtatuimus ſup verbo in formā. ¶ Apoſtolicam. ſic j. e. proxi. ⁊. c. ſi poſtq. in prin. ⁊ c. prouida. ⁊ c. indēnitatibus. §. porro. ⁊ cū iſta cōſtitutio facta fuerit ad declarationē illi⁹. ſ. e. vt circa illa dꝫ intelligi vt hic dicit ad hoc. ſ. eo. ſtatuimus. ¶ A ſe vel a procuratore ſup hoc ſpecialiter cōſtituto. vt. j. eo. pcurator. ¶ Audiendus. cum illa: q: dec. ſ. eo. vt circa. ſoper quā iſta fundatur opponēdi ⁊ appellandi exprimat certam formam ab illa nō eſt recedendū. ff. de admi. tu. quidā. ff. ad muni. l. conſtitutionibus. ff. de le. iii. nō aliter. ff. de exerc. l. j. §. ſi is qui nauē. ad hoc facit qd le. ⁊ no. xxxii. q. ii. is qui. ergo ſtādū eſt huic cōſtitutioni

a ¶ Dicit pertinax. Adde glo. ⁊ Carc. in cle. j. §. ſane. de vſur.

b ¶ Aliqñ tñ. Adde gloſ. Bart. ⁊ ibi Alex. in. l. ſepe audiui. ff. de oſſi. preſi. Alex. in. l. j. l. ii. col. i fi. ff. de le. j. Feli. in. c. nam cōcupiſcentiā in. ii. col. de cōſti. ⁊ in. c. eā te in. vj. ⁊ vii. col. ⁊ i. c. cū cōtingat. in prin. de reſcrip. Imo. i. de. ſepe. in iiij. col. de v. ſig. ⁊ Bal. in l. j. in. iiij. notabili. ō pre. impera. offe.

c ¶ Vel imperiale. Adde tex. in. l. ſi. C. de preſ. lonte. ⁊ gl. in. §. illud. inſti. ō adop.

que ortū habuit a ſententia do. Inno. vti. qui ita fuit interlocu-
tus in cauſa electionis biture. ⁊ huius dici poteſt eſſe ratio. q
vbi me aſtringo ad duo ſub copulatione vel ius me aſtringit. vt
hoc ptʒ. nō eſt ſatis implere alterutrū. ſecus tñ eſt in disiuncta. ff.
de ver. ob. ſi quis ita ſtip. fu. ff. de condi. inſti. l. ſi heredi plu. cū
concor. ſ. de proba. lʒ. ¶ Obiecta. hoc videt caute corrigi ſentētia
notata per quoſdam. ſ. e. vt circa. nā hoc clare apparet ſufficere
in iuramento dicere me credere oppoſita ſiue obiecta eſſe vera.
lʒ non dicat in ipſo iuramento omnia ⁊ ſingula. ⁊ ſi bene aduer
tas in ipſa dec. vt circa non repetuntur illa verba in iuramento.
¶ Poſſe probare. ſ. e. procurator. ¶ Indeterminata no. diſiun-
ctam vocari indeterminatā † ar. ff. de condi. inde. cum is. §. vlt. ff.
de ver. ſig. vbi autē. §. qui illud. ⁊ continet incertitudinē. vt dicā.
ſ. eo. li. de teſti. preſenti ñ. in verbo ſigillatis. ratio ſatis ptʒ q̄ ois
disiuncta eſt vna: ſed copulatiua eſt nō ſic. ſed eſt plures. ad hoc.
ff. de le. i. ſi ex toto. §. ſi ita. ff. de ver. ob. ſi pluribus. ſ. tñ. ⁊ l. inter
ſtipulantem. §. ſi ſtipulante. ⁊ §. ſequenti.

Summarium.

☞ Prelatus vtrum poſſit impedire perſonam criminoſam ne
eligatur ſicut in matrimonio carnali.

Quicontra. Certam. iſta cōſtitutio ortum
habuit a ſnia do. Nico. qui ita
ſententiauit in cauſa frigien. ⁊ bona fuit ſententia vt
hic patet. ⁊ hoc ſatis probatur. ſ. eo. vt circa. vbi dicit
cui prouiſio erat facienda ⁊c. vbi de hoc. nam ratio illius conſi-
lii ita poteſt habere locum ante electionē ſicut poſtea. ⁊ par ra-
tio ſimilia iura ſuadere videt. C. ad. l. ſal. l. vlt. Nominatam. ante
ſcrutinium vʒ. q̄ eſt ſpes de aliquo qd̄ eligatur eo qd̄ a pluribus
nominatur in eligendum. ¶ Sed hic quero nunquid antequā
fiat electio † de aliquo pōt ſe interponere prelatus ex officio ſuo.
⁊ prohibere certā perſonam eligi. quaſi ſibi conſtet q̄ criminoſa
ſit. ſicut in matrimonio carnali. ar. q̄ ſic. ſ. de tempo. ord. ad au-
res. de ſpon. preterea. ſ. de deſpon. impu. c. ſ. ſed hoc non credit
Vinc. niſi probet. ſ. de temp. or. ex tenore. ⁊ c. vlt. de cō. diſtin. ſi.
non prohibeat. ⁊ hoc ipſe Vinc. not. ſ. eo. innotuit. ad hoc facit
quod leg. ⁊ no. vi. q. ii. ſi tantum. ⁊ c. placuit. ⁊ ſimilem. q. no. In
noc. ſ. de app. conſtitutis. ¶ Et circa. no. q̄ hec decre. expreſſe no
minatur. quis. ſ. e. prori. non fiat. ita de hoc dicet. ſ. e. lʒ. de exce.
ptu. ir. glo. ſ. iudicis.

> ¶ Quia epiſcop⁹ q̄ñq̄. Adde text. gl. ⁊ ibi doc. in c. cum in graui. extra de cri. fal.

Summarium.

☞ Electio vel collatio ſi fiat per eum de capitulo cui a capitu-
lo non eſt cōmiſſum aliis de capitulo non contradicentibus ſed
tacentibus vtrum taciturnitas habeatur pro conſenſu ⁊ teneat
quod factum eſt.

Sicut. Cum ſcrutinii. ſ. e. q̄ ꝑpter. ⁊ not. q̄ ſm
Hoſt. forma iſtius concilii q̄ propter. dʒ
ſeruari etiā in prepoſitura eccleſie cathedralis. vt. ſ. e.
dudum. ſ. vbi ſm eum ideo precipit caſſari electio pre
poſiti ſanctorum apoſtolorū: q̄ facta fuit ꝯ formā cōcilii: q̄ pro-
pter. non ob. litera ipſius concilii. vbi dicit. viduatis nam mens
rationis illius. c. q̄ propter. in omnibus beneficiis quorum col-
latio ad collegium aliquod pertinet vendicat ſibi locū. ⁊ appro
batur hoc. ſ. eo. ſtatuimus. §. hoc autem. vbi dicit hoc autem in
dignitatibus. perſonatib⁹. ⁊ canonicis obſeruari volumus ⁊ c.
ergo etiam in canonicis obſeruāda eſt forma alioquin nil obiici
poſſet. ar. ſ. de deſpon. impu. ad diſſol. ſm Hoſti. Sed imo. ſcri-
pſit. ſ. eo. cum iniur. q̄ ſm iura antiqua ex ſolis conſenſibus in
aliū directis. velut in electū intelligitur facta electio epi vel pre-
lati. ſ. e. cum inter ca. ⁊ ſm moderna iura hoc idem hodie obſer
uatur in minoribus dignitatibus. vt in pre. c. cum in iure. cum
non ſit immutatū. C. de ap. ſancimus. idem etiā no. ſ. e. dudū. in
glo. lʒ de matrimonio ⁊c. in fi. ⁊ ibi idem not. b. cō. in glo. ſi autē
pars ⁊c. huius etiā ſnie ſunt in pre. c. q̄ propter ⁊ Jo. ⁊ Goff. ⁊
b. ⁊ vt breuiter concludam oēs antiqui iſtam ſententiā tenuerūt
⁊ Guil. in ſuo libello. iſtā ſententiā ⁊ approbauit. ⁊ facit pro iſta
ſnia. q̄ ſicut in matrimonio carnali ſufficiunt mutui conſenſus
contrahentiū. vt. ſ. de ſpon. tue. ſic videt ⁊ in ſpūali. ſ. de tranſla.
inter cor. ſed omniū predictorū ſalua debita autoritate nō reſpō
detur pre. decre. ſ. eo. ſtatuimus. ⁊ c. vt circa. in quibus videt ex-
preſſum pro ſnia Hoſt. ⁊ ſm hoc ceſſat ratio. ſ. per Inn. aſſigna
ta. nā hoc per iſta iura hodie eſt immutat. de hoc etiā dixi in pre.
c. vt circa. iuxta prin. in glo. cum hoc lʒ ⁊c. igitur q̄ hic. ſ. dicit de
cōmuni pronūtiatione diceinus habere locū in oībus ⁊ poſtula
tionibus dignitatum perſonatuū ⁊ canonicatuū in oībus aliis
ſufficiunt ſingulares conſenſus ⁊ ſic intelligo hodie ſnīam an-
tiquorū. vt preſentationibus rectorū ⁊ filibus. ¶ Inſtituta. ſ. e.
in Gen. ⁊ ad determinationē eorū q̄ ibi no. Inno. ⁊ Hoſt. ema-
nauit iſta cōſtitutio. vnde dic q̄ ille qui vice ſua ⁊ ſociorū eligit

ſeu prouidet dʒ formare ſua verba in ſingulari. vt hic dicit ⁊ nō
in plurali vt dicat vice mea ⁊ capituli prouidemus de tali vel eli
gimus talem: q̄ vt no. b. cō. ſ. e. q̄ papa. in verbo prouidemus.
do. Alex. papa caſſauit vnam electionē ꝑpter hoc: debet igitur
dicere ego vel prouideo. nec de hoc mireris q̄ dicit eligo vel pro
uideo. nam quedam iura innuūt q̄ cōpromiſſarius hʒ prouide
re. ſ. e. cauſamq̄. ⁊ c. q̄ ꝑpter. alia q̄ hʒ eligere. ſ. e. cum dilecti.
⁊ c. cum in veteri. ſ. de ſortil. eccleſia. vnde non eſt ius ſiue dicat
eligo ſiue dicat prouideo. ⁊ huius ſententie fuit. b. cō. ſ. e. q̄ pa-
pa. ⁊ idem innuit Inno. ſ. eo. in cauſis. in glo. videtur q̄ potue-
rint ⁊c. vltra mediū. ſed qñ fit electio per viam inſpirationis nō
requiritur q̄ vnus vice omniū eligat q̄ ea que fiunt diuina in-
ſpiratione nō ſunt ſub. l. xix. q. ii. due. ſ. de regularibus lʒ. ⁊ hoc
verum intelligas in vera inſpiratione ſiue in vere inſpirata. vbi
non eſt ius. ſiue dicat eligo. ſiue dicat eligimus. nam tunc qualis
tercunq̄ dicat intelligit cōmunis electio. † Et not. q̄ ſi fiat colla-
tio vel electio per eū de capitulo cui a capitulo nō eſt cōmiſſum.
aliis de capitulo nō cōtradicētibus ſed tacentibus taciturnitas
habet pro conſenſu. ⁊ tenet qd̄ factum eſt. arg. ad hoc. ſ. de his q̄
fi. a pre. continebat: ⁊ ſcripſit bona guida aretinus. q̄ do. In no-
ſic ſententiauit in cauſa cuiuſdam monaſterii. ad hoc qd̄ no. ipſe
Inno. ſ. e. in Gen. ⁊ h. cō. ſ. eo. q̄ propter. ⁊ hoc intelligo ſecuta
ratihabitione capituli vel illorum qui faciunt capitulum tacita
vel expreſſa. alias ſecus vt ibi dicit Ber. cō. ¶ Debet fieri. iſta li
tera loquitur qñ ſunt plures in quos factum eſt compromiſſum
ſicut indicat manifeſte verbū prori. precedens. per vnū ſic etiam
intelligo. ſ. eo. li. de re iudi. cum ab vno. ¶ Sed pone q̄ factū eſt
compromiſſum in ſolū epiſcopū boñ. vt. ſ. e. cauſamq̄. ⁊ pronū-
tiando ſuā elec. dixit eligimus. nunquid ob hoc vitiat ipſa elec.
ar. q̄ non. q̄ epūs q̄ñq̄ de ſe loquitur in plurali. vt ptʒ. lxxiii. di.
c. ſ. ⁊. ii. de cō. di. ii. re vera. ver. forte dicit. ⁊ ver. ſed cius. ⁊ ver. in
xp̄o pater. iuxta prin. ver. de naturali. ⁊ ver. ſi aūt. ad idē. xiii. q.
ii. quā prepoſterū. ver. idē. ⁊ etiā ſoli epo papa loquit in plurali
vt. xi. q. i. ſactis ⁊. xviii. q. ii. dudū. preterea tūc ceſſat ratio ſiue cā
que ponit. ſ. e. in Gen. ⁊ facit ad hoc qd̄ no. Innoc. ergo ceſſabit
effectus. ſ. de ap. cum ceſſante. in prin. ¶ Facienda. ff. de arbi. Ite
ſi vnus. §. item ſi plures. ⁊ §. vlt. ⁊ l. ſeq. ⁊ ibi no. nam arbitri ſi
miles pronuntiare debent. niſi contrarium actū ſit vt no. ff. c. ti.
non diſtin. §. cum in plures ⁊ l. ſicut tribus. ¶ Similis. hoc cla
re ptʒ q̄ ſicut oēs de capitulo neceſſe habēt eligere per vnum. ne
tot eſſent electiones quot ſunt numero eligētes. vt. ſ. eo. in Gen.
ita cōpromiſſarii debēt eligere ſiue pronūtiare per vnū. tot enim
ſunt ſtipulationes quot res que in ſtipulatione deducunt. ff. de
ver. ob. ſcire de. ⁊ l. ſtipulationes ad idē. ff. de le. ii. l. n. ſingularis
enim cōſenſus repreſentat vniuerſalē vbi vnicus eſſe dʒ ⁊ cōtra.
q̄ vniuerſalis conſenſus ex particularibus cōſenſibus nō reci-
pit. ff. de reb. du. ſi is. §. cū itaq̄. ſ. eo. in Gen. martine conſenſus
collegii vniuerſitatis vel corporis. ff. q̄ cuiuſcunq̄ vniuer. nulli.
¶ Non ſubſiſtat. ſed quid ſi poteſtas data fuerit ſub hac forma
ſcʒ vt compromiſſarii ſimilis omnes ſi voluerint. ⁊ poſtmodum
vnus ex ipſis vice ſua ⁊ aliorū ad cautelā debeat eligere perſonā
de qua cōcordauerint. nunquid ſi iuxta formā cōpromiſſi eligāt
omnes ſimiles. ⁊ poſtmodū vnus ſolus vʒ electio dic q̄ non. vt
plane probat ex hac litera ſicut etiam prius ſententiauerat dñs
Honorius. nam non licuit alicui predictorum compromiſſario-
rum ex vigore huius poteſtatis que conſumpta extitit taliter in
ſimilis eligendo ad electionem procedere iterato. nam ex quo ſic
elegerunt functi ſunt officio ſuo. ſiue bene ſiue ma. ſ. de offi. dele.
in literis. ff. de re iudi. l. iudex.

Summarium.

☞ Maius ſiue dignius comprehenditur in nominatione mi-
noris.

Statutum. Supra. e. lʒ canon. ¶ Ad ſacer
dotium. circa hoc dic. vt. ſ. e. cū
ex eo. ¶ Karari. ff. de pen. interpretatione. ff. de lib. ⁊
poſthu. cum quidam. de pen. di. i. §. pene. ſ. e. li. de fil.
preſbyte. c. i. in fi. ad idem. ſ. e. ſi. de prebē. quis. i. R. Sed ar. ſ. de
verbo. ſigni. cum in partibus. vbi videtur qd̄ odium amplietur
⁊ fauor reſtringatur. ſic. ff. de his qui. no. infa. l. ii. §. exercitus.
¶ Collegiatas. ſ. eo. li. ne cleri. vel mo. ſtatutum. v. niſi eedem ⁊c.
¶ Non extendi. idem prius dixerat papa Martinus in ſua cō-
ſti. ⁊ eſt ratio. q̄ ſicut ptʒ. ſ. e. cū in cunctis. §. inferioris. iſta ſunt
diuerſa ⁊ nō ſynonima. ergo q̄ ſtatutū eſt de vno. aliud nō con-
tingit. ar. ad hoc. q. i. §. ſicut ergo. xxvi. q. ii. nō exēplo. ſ. de priuil.
ſanc. preterea nominando † minus comprehenditur maius ſiue
dignius. ſ. de reſcri. ſedes. ar. ad hoc. C. de aqueduc. eos. lib. xi. ⁊
talis eccleſia de qua hic loquitur iam non debet eccleſia paro-
chialis ſimpliciter appellari: ſed dignitas ad hoc. ſ. de preben.
extirpande. §. qui vero. ſ. e. li. e. tit. ſuper eo. in auten. vt iudi. ſine
quoquo

quoquo ſuſ.§.illud tamen col.ii.¶ Seruari.cum non ſint tacta
vel correcta.C.de ap.precipimus in fi.C.de teſta.ſancimus.circa
med.j.de priui.paſtoralis.j.eo.conſtituto.in fi.

Summarium.

¶ Confirmare quid ſignat.

Si cui. Preter.tunc ſit preter qñ fit aliquid qđ
nondum erat ſtatutū.¶ Conſiliū.ſ.eo.
qi propter.¶ Non valere.ipſo iure.vt.ſ.eo.in Gen.
in fi.ſed totū capitulum bene poteſt vni cōmittere vt
vicedomini de capitulo poſſit viduate eccleſie prouidere.ſ.eod.
cauſam que.⁊ tunc di iuris donatio ſine votorū tranſla.j.de ap.
cōſtitutus.vbi ſcripſit Vin.ꝙ etiā a certis poſſit fieri talis trāſla
tio.aliis nō facientibus vt ibi patet dixit enim not.ꝙ hic habes
ꝙ poſſunt quidā de canonicis dare electores pro ſe.⁊ illi eligent
cū aliis qui electores nō dant:ſed ibi Inno.⁊ Hoſt.notāt ꝙ ho-
die non poſſet fieri talis tranſlatio votorum.niſi tenore decre.ſ.
eo.qi propter.ꝙ verū intelligo vbi forma illius conſilii hʒ ſerua
ri.de hoc not.ipſe Inno.ſ.eo.ſcriptum.alias credo cum Vinc.
prout ibi etiam no.p.d.¶ Non obtinet quid ſi confirmatio fue
rit ſubſecuta.dicunt Innoc.⁊ Hoſti.ꝙ vbi canonica forma non
fuit ſeruata omnia ſupplent in confirmatione.⁊ hoc ipſe Hoſt.
no.j.de accu.prelatorū.de hac materia ſatis no.Inn.⁊.h.cō.ſ.e.
ꝙ ſicut.⁊.c.cū dilectus.ſed ꝯtra credo.j.q.j.ordinationes.⁊.lxii.
diſt.per tot.⁊ eſt ratio qꝛ cum forma electionis ſit de ſubſtātia vt
hic probatur expreſſe.⁊ no.Inno.ſ.e.eccleſia veſtra.§.deficiente
ipſa ſubſtantia deficit ipſum totum.vt patet in eo qđ legi.⁊ no.
xxxviii.di.que ipſis.⁊.c.ſeq.xxxiii.q.v.c.ii.ver.ſi ira.ar.ff.de au.⁊
ar.le.ſena.nam vbi certa forma deſiderat̃ illa neceſſaria eſt ſeruā-
da.ff.de tranſ.cum hi.§.ſi pretor.C.de iu.fiſ.l.certa forma.li.x.ff.
ad mu.l.conſtitutus.de admi.tu.quidam decē.ibi duo imperfe
cta nō faciūt vnū perfectū.vt pʒ in eo ꝙ le.⁊ no.xxiii.di.quorūdā
ff.de excu.tu.ſpadonē.§.qui ira.vnde cum canonici ſunt aſtri-
cti ad formas iuris illius.ſ.e.qꝛ ꝓpter.vt pʒ.ad hoc.lxi.di.mi-
ramur.illas formas excedere non poterūt.ar.ff.de le.j.l.nemo.⁊
a ſic ꝑ conſequēs ꝙ fecerūt nō potuit confirmari.nam cōfirmare[a]
eſt ꝙ a ꝑncipio tenuit cōfirmare.ad hoc eſt qđ no.xvi.q.vi.pla-
b cuit.vnde cōfirmare ē eſt cum alio firmare.⁊ vbi electio nō tenuit
ipſo iure.vt hic confirmari nō potuit.⁊ ſi non vʒ principale nec
acceſſ.j.de fide inſtr.inter.iuxta fi.vbi de hoc.j.de no.oper.nun.
cum ex iniuncto.ff.de teſt.iur.hinc eſt ꝙ male confirmatus eſt
decidendus.vt.ſ.e.nihil.per hoc pʒ ꝙ confirmatio nō ſupple-
uit defectum electionis.⁊ hoc etiā probat̃ expreſſe in eo qđ leg.⁊
no.j.de cauſa poſ.cum ſuper.in glo.j.que fuit Tan.per quā de
cre.cum ſuper.probat̃ ꝙ confirmatio non tollit actionē vel exce.
competentē contra electū.ad idem.ſ.e.cum inter.⁊.c.cum dilecti
ſm Hoſ.item qꝛ in electione quis efficitur prelatus:vt pʒ in eo
quod le.⁊ no.per Hug.⁊ Lau.viii.q.j.dilectiſſimi.in fi.per con-
firmationē eni nil noui iur.acquirit̃:ſed tantū iuris ex electione
⁊ conſimili queſiti exercitiū ꝙ dic vt no.ſatis.lxiii.di.quanto.nā
electio facit prelatum.xxiii.di.legimus.⁊ in prece.c.dilectiſſimi.
iuxta fi.vbi eſt expreſſum.¶ Firmitatis.hoc videt̃ expreſſe con-
fundi ꝙ notando dixerunt Innoc.⁊.h.cō.ſ.eo.ꝙ ſicut ſcribunt
enim ibi ꝙ ius poſitiuum de forma ſeruanda eſt de rigore intro
ductum ⁊ inuentū eſt propter periculum euitandū.ꝙ eccleſie in
currebant propter lites quas habebant qꝛ certam formā in ele-
ctionibus non habebant:at vbi electio non fuit canonica ꝓpter
formam vel ſolennitates omiſſas quas ius poſitiuū in electioni
bus precipit obſeruari fuit tñ aliter canonica de iure naturali te
net talis electio ⁊ eſt aliqua ⁊ corroboratur confirmatione ſecu-
ta:ſed contrarium indiſtincte credo falſum vt predixi.

Summarium.

1 ¶ Qui dicantur retro poſt aratrum reſpicere.
2 Anfractus vie aſpere ⁊ loca diuerticulis plena dicuntur.
3 Solium quid ſit:⁊ a grecis quomodo vocatur.
4 Ius queſitum ex electione concordi non corrumpit̃ ex diſcordia.
5 Mendicare quid ſit:⁊ vnde dicatur.
6 Quoquomodo negatiue ponitur id eſt nullo modo.
7 Excommunicatio eſt aliud ꝙ eradicatio.

Quorundam. Ambitionis.vt.ſ.e.auari
tie.in prin.j.de preben.cū
iam olim.¶ Contemptis honoribus.j.eo.li.de ver.
ſig.exiit qui ſe.¶ Euulgarunt.xii.q.j.non dicatis.
xix.q.ii.ſtatuimus.j.e.ſi religioſus.in prin.j.eo.li.de ſepul.reli-
gioſi.hinc eſt ꝙ abſqꝫ ſuperiorū promiſſione nil agere poſſunt.
xv ii.q.iii.§.4.in fi.¶ Ditioni id eſt poteſtati.vi.di.c.vlt.⁊ in hoc
caſu ſcribitur per t ſolum.¶ Reſpiciunt.⁊ male ait Luc.ix.j.de
voto.magne.¶ Ad aratrū.de pe.di.ii.pennata.vt dicit Greg.
1 ꝙ retro poſt aratrum reſpicit ē qui poſt exordium boni operis
b ad mala reuertitur que reliquit ¶ Anfractus[b].ideo ſic dicun-
tur qꝛ vndiqꝫ franguntur vel qꝛ circuitum habent.vnde anfra-
ctus id eſt circunfractiones:⁊ dicuntur qui nonnullas moras
habent.ff.vt leg.⁊ ſi.no.ca.l.etiam.⁊ inter eos habent euentus.
ff.de pec.le.ꝙ debetur.⁊ ideo ſic dicuntur:qꝛ vndiqꝫ franguntur
2 ⁊ dicuntur anfractus ē vie aſpere ⁊ loca diuerticulis plena ⁊c.cō
fractionibus ⁊ ruinis.anfractus etiam dicunt̃ ſouee ⁊ concaua-
tiones.vnde dr.in anfractus decidit ille ſuos.ſm Hugo.qui ita
ſcripſit in derina.c.frango iuxta fi.¶ Strepibus id eſt clamori-
bus ⁊ tumultuationibus.¶ Inuoluerunt.⁊ male.ad hoc.ii.q.
vii.c.ſicut ſacerdotes.⁊.ii.ad Thimo.ii.extra.ſ.e.li.de reſcri.ſta-
tutū.§.in nullo inde non dicit intra ſed extra ergo ſic intelligas
⁊ non mutes vt eſt expreſſum.xxvi.di.omnino.ver.inde inſipiēs
viii.di.ſi conſuetudinem.xxiii.q.iii.de illis.in prin.¶ Solium.
3 latini ſolium greci ē tronum vocant.⁊ eſt ſolium in quo reges ſe-
dent propter tutelam corporis.ſm quoſdam a ſoliditate dictuʒ
ſm alios.quaſi ſedium:a ſedendo.ſm Iſid.¶ Moliūtur id eſt
cum difficultate conantur.¶ Electionibus.hic habes ꝙ mona-
chus eligitur etiam extra ſuum ordinem.vt.j.e.c.§.j.ſic.ſ.e.quā
ſit.vbi dixi de hoc.¶ In diſcordia celebratis religioſi ſuis mo-
naſteriis habent concorditer prouidere.xviii.q.ii.quā ſit.ver.de
functo ⁊ concors intelligitur electio non ſolum ſi omnes concor
dent:ſed etiam ſi maior ⁊ ſanior pars:prout no.Hoſt.j.de re iu.
cum olim.ad idem.ſ.e.cum nobis olim.ꝙ non credo in hoc ca-
c ſu.nam lʒ aſs talis electio eſſet canonica.non tñ eſt concors[c].vt
ſ.eo.cupientes.§.ſi vero.vnde cum eſſent due electiones celebra
te de epiſcopo in eccleſia Balneorenſi vna de clerico ſeculari a.v.
caſi.⁊ alia de quodam fratre minore a tribus canō.dñs clemēs.v.
declarauit in conſiſtorio:qđ tales electiones erant in diſcordia ce
lebrate ⁊ fratrem ius nō habere ⁊ dixit ꝙ ſic eſſet dicendū omni
bus conſimilibus caſibus.⁊ hoc dixit anno primo pontificatus
ſui die mercurii.xv.Iunii.⁊ in illa decre.cū nobis.illi pauci con
tradictores noluerunt electioni intereſſe.vnde alii eligere potue
rūt ⁊ talis electio tunc dr concors.ad iſta habes ſimile.ſ.e.nihil.
in fi.⁊ not.ꝙ dicit hec litera celebratis habes conſimile.j.c.quo-
niam in prin.nam clare demōſtrat nō ſufficere ſi poſtea accedat
concordia ſic.j.§.j.ibi de ſe facta ⁊c.nam in hoc caſu eſt initium
ſpectandum ex vi huius verbi celebratis ſic.ſ.eod.dudum.j.ſed
in electionibus celebratis a monialibus dic.vt.j.eo.indemnita-
tibus.idem ſi a prin.fuit concors ꝙuis poſtea diſcordia interce-
4 dat.qꝛ ex electione concordi ē ius queſitum ex diſcordia non cor-
rumpitur.arg.C.de nup.l.vlt.⁊ adde qđ dictum eſt.ſ.eo.ſtatui-
mus in gloſſ.idem eſt ⁊ ſi.ver.non tamen ⁊c.verſi.not.tamen ⁊c.
¶ Obtenta hic habes efficax arg.ꝙ extorta licentia dr non licen-
tia.ad hoc.xv.q.vi.c.j.⁊ leg.⁊ no.xxxiii.q.v.c.ii.⁊ iſtam literam
reſpicit illud etiam qđ eſt.j.e.c.§.circa.vt ibi dicetur.¶ Diſpen-
dia id eſt damna.ſic.ſ.eo.li.de reſcrip.diſpendia.¶ Mendican
tium.j.eo.li.de pac.qꝛ ex eo.j.e.li.de regularibus conſtitutionū.
⁊ de exceſ.prela.c.j.xciii.diſt.diaconi ſunt ver.mendax inſelix.j.
eo.lib.de reli.do.religionum.§.confirmatos.C.de mendi.vali.
l.j.vel.xi.⁊.lxxxvi.diſt.non ſatis.⁊ no.ꝙ mendicare eſt cogere ab
5 aliis neceſſaria querere.⁊ dicitur mendicare ē quaſi manu dicēs.
ad hoc.iii.qđ.j.volo vel dicitur a mene qđ eſt defectus ⁊ dico cis
quia dicit defectus ſuos ⁊ neceſſitates cū auxilium petit.vel ſm
Iſido.dicitur mendicus quaſi minus habens:⁊ faciunt iſta in
ar.ad interpretationem priuilegiorum ſedis ap.in quibus ali-
quando dicitur ad hoc mendicantes minime teneantur.nam ex
his ſatis poteſt colligi qui dicantur mendicantes.¶ Electione
prouiſione aliquando iſta pro eodem accipiuntur vt patet in eo
qđ dixi.ſ.eod.ſtatuimus.in verbo promiſſionem ⁊.c.ſicut cum in
glo.ii.¶ Seu.videtur expoſitiue dictum.Uocatione ſic.xvii.⁊
viii.q.j.in ſcriptu.in prin.ſ.eo.tit.qualiter ar.ad hoc.xxiii.q.j.
didicimus.viii.q.j.ergo.verſi.⁊ deus ⁊c.⁊ verſi.gubernatio ⁊c.
¶ Ordinis ſic.j.ne cle.vel mona.relatum in fi.⁊.j.de indi.cū de-
putati.ibi officium ſui ordi.⁊c.⁊.j.eo.lib.de ver.ſigni.veniens.
ver.ceterum.ibi conuenientibus clericorum ordinis ſui ⁊c.ſed or-
do ⁊ religio videntur poni vt diuerſa.j.eo.li.de priuil.epiſcopo
rum.j.Reſp.j.e.li.de ſen.exc.alma.§.ſi.¶ Acquiratur innuit ꝙ
ſi aſs eſſet electio concorditer celebrata ꝙ ſic eſſet ius quoniam in
eius accedēte conſenſu ꝙ dic vt no.lxiii.diſt.quanto.ſed tale ius
proſequi non poteſt nec conſentire niſi prius habita licentia ſui
prelati vt.j.e.ſequitur.j.e.ſi religioſus.⁊ dʒ eſſe profeſſus.j.e.nul
6 lus.¶ Quoquomodo ē negatiue ponit̃ id eſt nullo modo ſic.j.e.
indemnitatibus.§.ſi vero in fi.ibi dici.¶ Conſentire.hoc ideo
quia non hʒ conſenſum vt.ſ.eo.c.in prin.j.eo.ſi religioſus.j.eo.
lib.de ſepul.religioſi.¶ Magiſtri.hoc quo ad predicatores.
¶ Miniſtri.hoc quo ad minores.¶ Priores hoc quo ad here-
mitas ſancti Augu.de quibus.ſ.premiſit.¶ Genitalium.hoc
clare innuit ꝙ alii inferiores prelati nō poſſunt cōſentire ſiue da
re talem licentiā vt ipſe electus cōſentiat electioni.ad hoc.xix.q.

a ¶ Nam confirmare. Adde gloſ.in.l.ſi expreſſum ff.de ap.glo.in.l.j.C.de ſen.cōtra fiſ.la.li.x.ſcdi.j c.ſignificaſti col.ii.ver.adde etiam Bald.de fo.compe.

b ¶ Anfract[us]. Adde ꝙ iſta vba Archi.refert ⁊ ſeqt̃ Albe.in dictio.ſuo.in verti.anfractus.

c ¶ Non tamen eſt concors. Adde do.Abb.in c.non poteſt in.vi.col.ver.ſed dubitari poteſt.ſ.de re iudi.gl.in cle.ne romani.⁊ ibi Imo.de elec.⁊ ibi Car.in.§.eo ipſo.in pnc.⁊ l.ix.q.bal.⁊ Alex.in.l.fun.§.hodie ff.de pact.⁊ ibi etiam de verbo vnanimiter.

iii. ſtatuimus ſm illam literam que eſt ſibi ſine copula ⁊ que litera videt̃ verior. vt hic pꝫ ꝙ intellige quo ad electos ordinū predictorū in aliis ſecus. vt colligitur. j. proxi. §. ⁊. j. c. ſi religioſus. ¶ Circa quoqꝫ. iſte. §. nõ aduerſatur ſuperiori. ſed eidē cõtinuatur. in hac dictione ⁊ habes ſi. j. c. ex eo. §. j. ⁊. j. eo. li. de offic. dele. §. j. ⁊ de pe. di. j. §. econtra ea. ver. filia. ⁊. j. e. li. de preben. ſi motu. §. ſi. ⁊. c. ſeq. §. vlt. j. e. li. de pe. ſcdicis. §. per hoc. ⁊. j. de ap. interpoſita. §. j. in princi. dicunt quidā que eſt dictio ſiue coniunctio ſine copulatiua. accipitur enim pro ⁊ vel etiā vel melius eſt completiua id eſt ſuperuacua ⁊ componit̃ ex corrupto ⁊ integro. tñ etiā loco aduerbij inuenit̃: vt ibi multa quocūqꝫ bella paſſus: ibi ponitur pro ſimiliter. ¶ Alias a ſupradictis tribus. §. preced. ⁊ dic alios nõ mendicantes ⁊ quorū electio ſit facta ad prelationes ex ſui ordinis monaſteriū vt pꝫ clare ex litera prece. nam premiſit qd ſit de electionibus mendicantiū extra adminiſtrationes ſuorū ordinū in diſcordia celebratis. hic vero continuato themate determinat quid velit obſeruari de ele. mendicantiū nõ a minori parte celebratis. ⁊ ſi bene aduertat̃ iſte. §. continuat̃ ad premiſſa. ergo ꝙ ibi dr̃ de elec. extra celebratis. idem hoc repetitū intelligetur ad hoc. xxxij. q. vij. apoſtolus ſcꝫ vt de illis duntaxat loqui videatur. ⁊ ſic ſm hoc non loquit̃ hic de electionibus intra proprium monaſteriū celebratis: ſed videt̃ ꝙ iſtud latius debet intelligi. cum. j. ſequat̃ ſignū vniuerſale quaſlibet. ⁊ ſic videt̃ complecti etiā propriorū monaſteriorū electiones. ⁊ ita tenēt magni viri in curia ſed vt cū pace eorū loquar ſm hūc intellectū iſte. §. nõ continuat̃ litere prece. qd nõ eſt verū vt dixi in glo. prec. vnde dic ꝙ illa litera reſpicit quaſcunqꝫ dignitates quocūqꝫ nomine cenſeantur extra ſuorū ordinū adminiſtrationes exiſtentes. ſiue ſint epiſcopales: ſiue abbatiales: ſiue plebanie: ſiue prioratus: ſiue alie. ⁊ habet̃ ſiſe. j. eo. ſi religioſus. in prin. ibi aliqua ⁊c. vnde lꝫ ſic loquat̃ in genere. nõ poteſt reflecti ad prelationes vacantes per mortes ſuorū prelatorꝫ. cum. ſ. faciat mentionem de licentia ipſorū ſuperiorū obtinēda. ⁊ etiā. j. ſequit̃. ⁊ in elec. facta in proprio monaſterio nõ requirit̃ ſuperioris licentia. vt plane colligitur. j. e. ſi religioſus. j. R. ſed ex canonica elec. ius eſt acquiſitū electo. ita ꝙ ex hoc agere poteſt ⁊ petere confirmationē ſue elect. ſ. de reſcrip. cum dilecta. in prin. ſ. de conſue. cum dilectus. ⁊. ſ. eo. cum inter. R. ⁊. ſ. eo. indemnitatibus. ⁊. ſ. eo. cupientes. ⁊. ſ. eo. quam ſit. dicendum eſt igitur incunctāter. ꝙ iſte. §. loquatur de illis qui habent ſuperiores: a quibus habent licentiam ſui tranſitus impetrare. xviii. q. ij. quam ſit. ver. pariter vel ſi non habēt ratione ſuarū electionum tranſire ad alia monaſteria: ſed debēt in ſuis proprijs monaſterijs remanere. non requiritur aliquorū conſenſus. vt clare colligitur ex iuribus. ſ. proxi. alle. quo patet ꝙ iſte. §. non intelligit̃ in hoc caſu: ſed obſtare videtur illud etiā
b ſi. qd. j. ſequitur ſed illud intellige vt. j. dicet. ¶ Conditionis vel ſtatus ſic. j. eo. li. de primat. epiſcoporum. j. R. ¶ Numero ſic. j. e. indemnitatibus. §. ſi qua. ⁊ hoc repete qd dixi. ſ. e. li. in proe. in verbo numerus. ⁊ hoc intellige de facto nõ determinato ſed per ſeductionem faciendam aliter nihil adderet iſta conſtitutio ad iura antiqua. hoc adde ſic dr̃ propter declarationē pape Bonifa. qui dicit ꝙ iſtud ad factum dꝫ referri alr̃ prouiſio huius conſtitutionis parum valeret. vnde nec ſubductione vel voti ad nihilationem vtendū eſt in hoc caſu ⁊ hoc ſiue eodem contextu incontinenti ſiue ex interuallo ſiant elec. ⁊ ſic nõ habet locum quo ad hoc. ſ. eo. congregato. ſ. e. tit. ſi quā. ⁊ ſm hoc minor pars extra ſuum ordinem nunꝗ habet ius eligendi iſtos regulares. in alijs vero obtinet qd erat prius ſtatutū. ſ. eo. ſi quā. vnde vim facias q2 dicit hec litera: a minori parte numero. nam lꝫ aliquis ſit excõicatus ⁊ ita ſit ex collegiū. vt. xxiij. q. ij. hoc ipſum. verſi. Maria. xj. q. iij. ois chriſtianus. ⁊. c. ſeq. viij. di. quo iure. vij. q. j. §. ij. xlv. di. ſed illud. xj. q. iij. audi. nõ tñ propter hoc excluſus eſt a numero. imo quātum ad computationē ipſius numeri remanet de eodem. ⁊ hoc plane colligitur. ij. q. j. nomen. in prin. vbi dicit ſupprimere vel delere. nam prout ibi no. noia excõicatorū tpe excõicationis ſupprimebantur in matricula. ⁊ hoc eſt qd dicit ibi tex. ſupprimere ſed noia depoſitorū reddebant̃. vt probatur. l. di. cõtumaces vbi
7 dicit reſcripti in matricula ⁊c. preterea aliud eſt excõica. † aliud
a eradicatio. xxiiij. q. iij. notandum. in fin. ex quo clare conſtat qd hec litera ⁊ cõſimilis nõ pōt intelligi de excõicatis vel ſuſpenſis q̃uis illi vocem non habeant eligendi. ſ. c. cum inter. Rub. ſ. de conſue. cum dilectus. ⁊ eadē ratione nec de illis qui ſcienter elegerunt indignū q̃uis illi ipſo iure ſint priuati poteſtate eligēdi. ſ. e. q̃q̃. idem ⁊ de illis de quibus habetur. j. eo. li. de ſent. exc. is qui. in ſi. preterea lꝫ ſuſpenſis adminiſtratio interdicatur poteſtas tñ non auferatur. vt. xxiiij. q. j. §. his autoritatibus. ergo ſunt de numero. ad hoc facit qd no. Inno. j. de ſen. exc. ſi vere. in gloſ. de excõicato ⁊c. vbi dicit ꝙ excõicati tenēt etiam ſpiritualia quo ad ius lꝫ quo ad fructus eis ſubtrahant̃. ⁊ ita ſm hoc ſi bene aduertas minor pars ſuo iure priuat̃ ſine culpa. ¶ Parte numero vt premittit̃. etiā ſi idem habetur. j. e. li. de preben. cū de beneficio. R. j. in ſi. ⁊. c. cum in illis. §. j. ⁊ dic ꝙ iſtud etiā reſpicit qd ponitur. ſ. eo. c. in prin. ibi nõnunꝗ extorta licentia ⁊c. q. d. dato ꝙ talis licentia non ſit extorta ſed potius voluntaria nil proſit. quo ad ius aliquod inquirendū. ¶ Sup hoc ſcꝫ ꝙ taliter electi valeant conſentire. ¶ Aſſenſus liber non coactus. ¶ Licentia libera nõ coacta extorta. de qua. ſ. fecerat mentionem. ¶ Prelatorum. hec litera clare innuit ꝙ. ſ. dixi in gloſ. a ſupradictis ⁊c. Item patet ex hac litera ꝙ iſte. §. loquitur de clauſtralibus. nam ſi eſſet abſolutus a monaſterio monachus vt q2 ſit rector eccleſie ſecularis. vt. xvj. q. j. c. ij. ⁊. c. ne pro cuiuſlibet. xviij. q. ij. dudum. non videtur locum habere qd dicit iſte. §. ſed ſtabitur alijs iuribus antiquis. ſed contra credo eū ver. dicat cuinſcūqꝫ ſtatus ⁊c. preterea talis per prelationem ſecularem non abſoluitur a priori propoſito monachali vt patet. xvj. q. j. c. iij. lꝫ abſoluant̃ a tanto. vt ibi not. hinc eſt ꝙ talis iterato poſſet eligi in abbatem. ſm id qd leg. ⁊ no. e. q. preſbyteros. ⁊ ad declarationem eius ꝙ dicit prelatorū ſuorum videas. j. e. li. ne de. vel mo. ij. in verbo prelato. ¶ Nos enim omnino. ita totaliter quo ad omnem ſuum effectū habes ſi. ſ. eo. licet canon.

Summarium.

1 ☞ Clerici potiſſime vagari non debent.

Et quis. Celebratas a diuerſis perſonis vel diuerſis tēporibus. vt q2 forte prius fuerat electus ab illis ad quos videbat̃ pertinere de iure. ⁊ q2 forte dicebatur ꝙ tempus electionis fuerat elapſum. ſuperior iure deuoluto elegit. iſte ſic electus vtrāqꝫ elec. proſequebatur. nam primi poterant dicere ꝙ fuerant iuſto impedimento detenti quare non potuerant elegiſſe. vel q2 forte in prima elec. aliqui fuerunt contempti qui in ſcđa fuerunt admiſſi vel aliud ſimile. ſed iſta non procedunt vt. j. pꝫ. q2 titulus duplicari nõ poteſt ex duabus cauſis. vt patet in eo qd leg. ⁊ no. j. de fide inſtru. inter dilectos. §. ceterū ex. contra id qd hic dr̃. C. de inoffi. teſt. ꝫ maiores dic ꝙ non tangit caſum iſtū. nam ibi nõ agitur de nouo iure acquirendo. ſicut hic. No. tñ ꝙ qñ duo tituli ex eodē fonte deſcendunt. ita ꝙ ſcđs ti. nihil addit iuri primo niſi ad quantam futuram vel ſumentem oppoſitionē vel impugnationē tollendā ſeu ad defenſionē primi tituli. tunc qs vtroqꝫ ti. poteſt vti. vt plane probatur. C. de contrahen. emp. cum res. ¶ Inſimul maxime. q2 etiam nec diuiſim vt. j. pꝫ. ¶ Rationem ſi. j. de prebē. ratio ⁊ hoc eſt magne autoritatis vt pꝫ. l. di. cõſuetudo. viij. di. veritate. ⁊. c. fruſtra. ix. di. c. vlt. ix. di. cõſuetudinis. ⁊ re ex eo. vnde dixit Sene. ſi vis tibi oīa ſubijcere. te ſubijcias rationi. q2 rõne vincendū eſt. xxiij. q. vj. vides. ¶ Petat. ⁊ ſic no. ꝙ
b electus[b] poteſt proſequi ius ſuum ſibi ex electione acquiſitum ⁊ petere confirmationem iure ſibi acquiſiti. ſic. ſ. eo. cū inter. R. ⁊ e. duđū. ij. ſ. e. li. ⁊. c. tit. quā ſit. §. vlti. vbi dixi de hoc. ¶ Non putamus ex. ad hoc. ff. de leg. ij. cum filius. §. varius. C. de codi. l. vlt. ff. de acquir. poſ. l. iij. §. ex pluribus. ff. de ex. rei iu. ⁊ in eodem. §. actiones. ad idē. ſ. e. li. de poſtu. c. j. §. vlt. cum iuribus ibi alleg. ¶ Diſcrimine id eſt damno vel labore. ¶ Proteſtet̃ de proteſtatione no. xxvij. di. c. j. vbi de hoc plene dixi. ⁊. xxviij. di. diaconi. ⁊ no. Hoſt. in ſum. de conſti. §. qñ conſtitutio ſub. §. ⁊ q2. ⁊ ſi bene aduertas iſtū ver. quo ad caſum iſtum tollitur dictum Inno. ꝙ poſuit. j. de in integ reſtitu. conſtitutus in glo. no. formam. ⁊ eſt ver. ſed certe nos ⁊c. vbi dixit ſic eſſe proteſtandum. vt hic dicit.
1 ¶ Vaget̃ id eſt diſcurrat quaſi vagus ⁊ diſſolutus ꝙ † potiſſime clericis non lꝫ. ſ. e. li. de reſcrip. cum in multis. in ſi. de hoc ſatis dixi. e. tit. gratia in glo. quid ſi ⁊c. ibi videas. ⁊ ſic no. hic euagationē ⁊ proteſtationē q ipſam induceret repellendā. ecõtra proteſtatio q arctaret vagationē admittenda eſt. ff. de acqui. her. pro herede. ff. de relig. ſump. fu. at ſi quis. §. pleriqꝫ. q2 de incerto eſt veniendum ad certum. non econtra inſti. de act. §. curare. xxx. q. vlt. iudicantē. ver. ⁊ tam dix. ¶ Eligere iſtud obtinet in iure acquirendo ſecus videt̃ in iure iam queſito. ⁊ ſic loquitur. j. de cõ. pre. poſt electionē vbi pꝫ ꝙ ex duplici collatione quis petit ius ſuum ſibi aſſignatū confirmari. cum ibi talis petitio nõ reſpuatur. ꝙ fuiſſet ſi inepte concepta fuiſſet. ij. q. j. ſacerdotib⁹. ff. ſi mē. ſal. mo. di. l. j. j. de iudi. examinata. j. de offi. vica. c. j. vbi de hoc p Inno. ⁊ huius dicti eſt ratio q2 iura fauorabilia ſunt vt ius queſitum retineatur ⁊ habeatur: q2 ibi nulla pōt notari ambitio. quā in iure ad rē querendā ⁊ ad hoc ꝙ hic dicit facit. C. de codi. l. vlt. ij. R. ⁊ eſt huic ſimile. ſ. e. li. de poſtu. pre. perpetuo in fin. ⁊ hoc ideo eſt q2 dubium non eſt probabile. vnde cogit̃ eligere. ff. de tribu. ꝙ in heredē. §. eligere. vbi de hoc. alias vbicunqꝫ quis probabiliter dubitat nõ ſolum ratione alieni facti ſed ⁊ proprij. nõ cogit̃ eligere. j. de in inte. reſti. cõſtitutus. ſm Inno. ⁊ Hoſti. qui de hoc ſatis notant ibidē. ad hoc. ff. quorū leg. l. j. §. qo autē. ¶ Confirmationem petere quid ſi inter duos queſtio vertitur.

ſuper electione

¶ Aliud eradicatio. Ad de tert. in c. nolite. xj. q. iij. ⁊ xxiij. q. j. in pñc. ⁊ c. q̃uis. ix. qđ. iij. ⁊ c. quidam. xxiiij. q. iij.

¶ Et ſic no. ꝙ elect⁹. ad de Jo. an. in c. j. j. vt lit. pen. eo. li. in nouel. Bar. in l. barbarius. l. ij. col. ff. de offi. preto. car. i de. j. ver. quem etiam de cõceſ. preben.

ſuper electione ⁊ papa vel alius ſuperior vni eorum adiudicat eccleſiam. dic qđ ſic adiudicando videt confirmare cū nō ſit ius in verbis: ⁊ hoc videt comprobari ex eo qđ habet. ſ. de re iud. cū Bertoldus ſm vnum intellectum quē ibi ponit Innoc. in gloſ. ſinrum videtur ⁊c. iuxta prin. ¶ Renuntiare. ad hoc facit ꝙ le. ⁊ no. lxxxi. di. ſi quis ſacerdotum ibi videas ⁊ ꝙ no. ſ. de li. ob. c. ij. in glo. hic de vna. iuxta fi. ⁊. ſ. de cen. cum dilectus. in gloſſ. hic de vna ⁊c. ⁊ videtur. ar. ff. de acqui. here. illud.

Summarium.

1 ¶ Electio plures habet partes.
2 Electus ad prelaturam vtrum peccet ſi ipſam ſibi oblatam non recipit.
3 Occultum illud dicitur eſſe quod quinqꝫ homines ſciunt.
4 Appellatio dum pendet nil innouari regulariter debet.

Si electio. Hic determinatur ꝙ recitari cōſueuit. ſ. de ma. ⁊ obe. cum olim.
a ¶ Ex eo id eſt propter idº. ¶ Effectū. ſciendū eſt qđ
1 electio † habet plures partes. prima eſt factū electionis. alia confirmatio. ſm qđ no. ⁊ habet. ſ. de tranſl. lꝫ. ⁊ no. Inno. ſ. de in inte. reſti. c. ij. in gl. per monachos ⁊c. iuxta fi. ⁊ electio non dr̄ perfecta quouſqꝫ ſit cōfirmata. ⁊ ideo electores electionē defendunt ⁊ ſequunt. quouſqꝫ fuerit confirmata. vt no. etiā ipſe Inn. ſ. de preben. dilectus. ij. in gl. iſte enim ⁊c. iuxta fi. dic ergo effectū qꝛ non fuit confirmata. ¶ Quid ergo in qōne facti elect⁹ in prepoſitū alicuius eccleſie ſed nondum cōfirmatus morit in curia. nunquid tale beneficium dr̄ vacare in curia. videt ꝙ ſic. qꝛ per canonicā elec. eſt prepoſitus. viij. q. ij. dilectiſſimi. ⁊ no. lxiij. di. quanto. ſed contra videt aliquibus ⁊ eſt ratio qꝛ adhuc non eſt prelatus cū effectu. vt hic pꝫ. vn de ante confirmationē caret adminiſtratione q̄ ſibi datur qñ cōfirmat. vt no. in pre. c. quāto. ¶ Recuſat ⁊ ideo nō eſt confirmanda. eo qđ electus hꝫ conſentire. vt. ſ. de tranſla. lꝫ. vt ſic matrimoniale vinculū contrahat. ſ. e. cū inter cano. ſ. de tranſla. inter cor. ver. vnde cum non ⁊c. ſ. vt lit. non conte. qm̄. ſi vero. in prin. ⁊ ad conſentiendū non pōt cōpelli ſm id qđ dixi. ſ. e. li. de poſtul. c. j. in fi. peccat tn̄ † mortaliter ſi
2 ſe dignū credit ad prelaturā: ⁊ ipſam ſibi oblataꝫ nō recipit ſm id qđ leg. ⁊ no. viij. q. j. in ſcripturis. qđ verū intellige vbi alius deeſt. vt ibi colligitur. ver. qui eo itaqꝫ. dum tn̄ ipſe electus vires ſuas metiri cū onere qđ eſt ſubiturus. ⁊ facere vt habetur. j. q. j. non eſt putanda. in fi. xlix. diſt. §. j. in fi. ¶ Renuntiat videt hoc
b ſubaudiendū^b auctoritate pape ſi eſt electus in epiſcopū. alr̄ renuntiare nō poſſet. ar. ſ. e. cū inter cano. verſi. diſcretioni. ⁊ hanc ſententiam tenuit Hoſ. ⁊ pro ſe inducebat. ſ. de tranſla. c. ij. verſi. vnde cū non ⁊c. ⁊ eſt ratio ſm eū: qꝛ ⁊ ſi per confirmationē detur poteſtas adminiſtrandi. vt. ſ. e. noſti. ⁊. c. trāſmiſſum. ⁊ not. lxiij. di. quanto. nihil tn̄ additur quo ad ſubſtantiam ſiue vinculum matrimoniale. vt pꝫ in pre. decre. ſ. de tranſla. c. ij. qꝛ per mutuū cōſenſum hꝫ ꝯtrahi tale matrimoniū. vt. ſ. dixi in gl. pre. poſtꝙ eſt obligatus ſponſus eccleſie. vij. q. j. ſicut. ſm Hoſ. alij cōmuniter tenēt cōtra. que ſn̄ia equior eſt ſm Hoſti. qui etiā dixit in hoc caſu ꝙ interpretatio nō erat ſua ſed pape. Ego credo ꝙ hec dubitatio hic ſopitur. cū hic loquatur de renuntiante poſt conſenſum ⁊ de licentia alicuius nullā faciat mentionē. ¶ Iuri ſuo. i. iuri prelationis ſue dignitatis ⁊ adminiſtrationis eiuſdem. qđ dic vt plene no. lxiij. di. quanto. ſi aūt ſunt due electiōes in diſcor
c dia celebrate. dic vt. ſ. vt lit. pen. diſpendius. Occultum^c. i. ſecretū
3 vel abſconſum. illud enim videt eſſe occultū † ꝙ quinqꝫ homines ſciūt ſm id qđ leg. ⁊ no. de pen. di. j. §. ecōtra. iuxta prin. ver. ſiliā ſiue plures. xv. q. v. c. j. alr̄ dr̄ occultum ꝙ ab eccleſia toleratur. ſ. de coha. cle. veſtra. §. j. ſed hoc intelligo occultū qñ debita inquiſitione facta per electores illud vitium ad eorū notitiam nō potuit peruenire. ad hoc. ſ. e. nulli. ¶ Eius ſcꝫ electi. ¶ Vitium. i. peccatū vel defectū. ⁊ not. ꝙ ſi electus reperitur non idoneus ſed illegitimus ⁊ eligentes ignorantiam allegant ipſam probent. ſ. eo. innotuit. qđ dic vt ibi ple. no. h. cō. ſed cōtra. qꝛ qui ſcientiam allegat eā probare dꝫ. lxxxj. di. ꝓpoſuiſti. ff. de proba. verius dic hoc verū eſſe niſi eſſent violente preſumptiones cōtra illos qui ſe ignorantia proponūt. ad hoc. xvj. di. ꝙ dictis. ⁊. ſ. de poſtu. c. j. vbi de hoc in glo. ij. ſic etiā no. Inno. ſ. de proba. lꝫ. in gl. quid ad rem ⁊c. de hoc etiam no. ſ. e. li. de temp. or. eos. in glo. vt qꝛ ibi videas. ¶ Irritatur per eū qui de electione cognouit. ſ. e. nihil. in prin. ⁊. ſ. e. c. ꝙ ſic. ¶ Iuris. l. di. poſtꝙ. lxxi. di. obeuntibus. ſ. e. ne pro defectu. ¶ Terminū ſcꝫ triū menſiū. vt probant iura predicta. ⁊ hoc ſi eſt eccleſia cathedralis vel regularis. vt in pre. c. ne pro de. ⁊ ibi tres menſes dantur ad elec. celebrandam a die mortis. vt no. in pre. c. poſtꝙ. ad hoc ſatis facit qđ. ſ. ꝓxi. ſequitur. in alijs vero inferioribus prelatis terminus eſt qui habetur. ſ. de conceſ. pre. nulla. videtur tamen ꝙ non debet fieri electio. ſ. tertiam diem depoſitionis corporis epiſcopi defuncti. lxxix. di. nullus. ⁊. ſ. eod. bone me. cre. ſed dic ꝙ illud non ſeruatur in mortuo prelato. imo immediate debet fieri electio. vij. q. j. c. j. ⁊ ij. ⁊. c. ſicut alterius. ⁊ ſic obtinuit. vt no. Innoc. in pre. c. bone. ⁊ eſt ratio: qꝛ cum prelatus ſit maritus ⁊ eccleſia vxor. vt ibi. ⁊. iij. q. ij. audiuimus. xxj. q. ij. ſicut eo mortuo ſoluta eſt a lege eius. vt in pre. c. ſicut alterius. ⁊ poteſt nubere cui vult. dum tn̄ in domino vt ibi ergo poteſt eligere ſibi prelatū ſiue ſponſum cum quo contrahat. ſ. e. cum inter cañ. ¶ A diſſenſu. de iſta prepoſitione a dic vt. ſ. e. ſtatuimus. in glo. ij. ſ. eo. ⁊c. ibi videas. ¶ Irritatione.
4 ne. non fuerit appellatū legitime. qꝛ ap. † pen. nil nouari regulariter dꝫ. ij. q. vj. appellatione. ⁊ tunc electoribus nō currit tēpus cum ſint iuſto impedimento detenti. ſ. e. ne pro defectu. ¶ Integrum ſm hoc intellige quod no. Inno. ſ. eo. cum vintoñ. in gl. j. ¶ Egerint. ⁊ de hoc apparet. ſ. e. li. de renun. ſite. ⁊ tunc ſecus. qꝛ fraus ⁊ dolus nemini debent patrociniū impartiri. vt leg. ⁊ no. xxx. q. j. dictum. ſ. de do. ex literis. de cleri. non reſi. tue. de teſta. officij. ſ. de reſcrip. ſedes. in fi. ⁊. c. ſeq. in fi. ⁊ qui dolum allegat ſiue fraudem illam probet. ff. de proba. quoſ. §. qui dolum. ⁊ debet probari dolus ex perſpicuis indicijs. ſ. de cauſa poſ. paſtoralis. iuxta fi. C. de dolo. l. dolum.

a ¶ Ex eo. i. ꝓpter id. Ad de Barto. ⁊ Bal. in. l. nō dubiū. C. de legi. ⁊ Bar. in. l. j. §. ex incendio. ꝓ illuz tex. ff. de incen. rui. ⁊ naufra.

Summarium.

1 ¶ Monachus ſi eligatur petita licentia a ſuo abbate vt poſſit conſentire ⁊ ei fuerit denegata poterit poſtea ipſam elec. acceptare ⁊ inuito abbate tranſire.
2 Alienatio perſone eſt maior ꝙ alienatio rei.

Si religioſus. Arbitrium id eſt conſenſus vel volūtas ſimi. xxxij. q. iij. c. j. in fi. ſ. eo. vbi. §. ceterum. in prin. ¶ Non habeat. xij. q. j. nō dicatis. ſ. eo. li. de teſta. c. ij. ⁊ de ſepul. c. vlt. excipitur caſus. xx. q. iiij. c. j. ⁊. §. ſeq. ⁊. c. monachum. j. R. ſ. de reg. licet. cui ratio habetur. xix. q. ij. due. c. quem vicem dei. xix. q. iij. ſtatuimus. xvij. q. iij. §. j. in fi. ⁊ videas ꝙ dicetur. ſ. eo. li. ne cle. vel mo. vt periculoſa. in verbo prelato. ¶ Imperio. xij. q. j. non dicatis. ¶ Aliquam quocunqꝫ nomine cenſeatur. vt dixi. ſ. eo. quorundam. ¶ Extra ſuum. h. d. quia monachus bene eligitur in abbatem ſui monaſterij. xviij. q. ij. abbatem. ⁊. c. quam ſit. ver. defuncto. ⁊ tunc monachus ſic electus conſentire poteſt propria voluntate. vt no. Inno. ⁊. h. cō. ſ. de poſtu. ad hoc qđ dictum ſatis hic approbatur ſumpto arg. a contrario ſenſu qđ eſt validum ad probationem. ad hoc. xvj. q. j. ſtatuimus. ⁊. §. ſe. ⁊. c. in ſacris. ⁊. §. ſeq. ⁊ le. ⁊ no. ſ. de his que ſi. a prela. cum apoſtolica. in fi. valeat. ſ. e. quorundam quaſi innuat iſta litera ꝙ nō ois ſuperior poteſt dare talem licentiam ſed ille duntaxat cuius imperio ſe ſubiecit: vt premiſit. ſ. de regularib^b licet. ¶ Non teneat hic ideo qꝛ preſtitus eſt ab eo qui non poteſt eo qđ non hꝫ velle. vt premittitur. ⁊ ob hoc pro nō preſtito habetur. ſ. de iure pat. ꝙ autem in fi. cum concor. ibi poſitis. j. q. vij. daybertum. ſed videtur expreſſe contra. ſ. de voto. per tuas in fi. vbi dicit recipere poteris ⁊c. dic hoc eſſe verum de conſenſu abbatis. non alr̄. vel dic recipere poteris quantū in te fuerit. dicendū quātū in me. eſt paratus ſum. ⁊ huius ſententie eſt Vinc. ⁊ ſic expreſſe corrigit opi.
d Hoſ. qui not. ꝙ monachus^d ſi eligatur petita licentia † a ſuo
1 abbate vt poſſit conſentire ⁊ ei fuerit denegata poſtea poterit ipſam electionem acceptare: ⁊ inuito abbate tranſire. ⁊ hic adde quod dicam. ſ. eo. lib. ne cler. vel mo. vt periculoſa. ¶ Vacetur id eſt vacua ſit. ¶ Omnino id eſt quo ad omnem ſui partem ſ. ſ. eo. quorundam. in fi. ¶ Quia vero iura. hoc dicit quia. l. viij. diſtinc. c. ij. dicit ꝙ debet eſſe licentia abbatis ⁊ monachorum ad idem. ſ. de verb. ſigni. abbate. §. j. ibi abbati ⁊ conuentui ⁊c. xix. q. iij. ſtatuimus. in fi. ſ. de ſtatu mo. c. ij. §. vlti. in fin. alia iura ſatis aperte innuunt ꝙ prelati ſolius licentia ſufficit vt. xvj. qō. j. monachi. ⁊. c. cum pro vtilitate. ⁊ ad idem. xx. q. iiij. monachus. ſ. eo. quā ſit. ſ. de renun. poſt tranſla. in prin. ſ. de ſtatu mona. qđ dei. xviij. q. ij. nullam ⁊ ei ſit obedientia ⁊ obligatio. vt patet in prece. c. ſtatuimus. ⁊. ſ. eo. c. j. Rub. de hac materia ſatis not. Innoc. ſ. de renuntia. ꝙ in dubijs ⁊. c. poſt tranſla. ⁊. c. vlti. ſed hec altercatio hic. ſ. expeditur. ꝙ tenendum eſt. ¶ Valeant hoc videtur contra qđ dicitur. ſ. de ſtatu mona. c. ij. §. ſi. ⁊. ſ. de reg. iur. cū
2 cauſa. xij. q. ij. ſine excep. nam maior eſt alienatio † perſone ꝙ rei. xij. qō. ij. precipimus. dic qđ non obſt. nam quicquid dicatur de alienatione rerum. in perſone alienatione propter maiorem vtilitatem eccleſie facilius diſpenſatur vt hic pꝫ ad hoc. vij. q. j. eꝙ de loco in fi. huius ſentētie fuit Hoſt. vt no. ſ. de ſta. mo. c. j. ⁊ adde ꝙ dixi. ſ. eo. quā ſit in glo. hic gloſatur ⁊c. ſed nunquid exigatur epiſcopi conſenſus. videtur ꝙ ſic. ſm id qđ le. ⁊ no. xix. q. ij. c. j. ⁊. xxij. q. ij. c. j. ſed hec litera vbi dicit liberam ⁊c. innuit contra. Ego credo ꝙ ſi tranſit ad eccleſiam eiuſdem dioce. ſufficit tacitus cōſenſus epiſcopi. ſecus ſi ad eccleſiā alterius prout no. in

b ¶ Videtur hoc ſubaudiendū. Ad de q habent in. c. admonet ⁊ in. c. ꝙ in dubijs. de renun.

c ¶ Aliter dr̄ occultū. Ad de Arch. in. c. in fidei fauorem. ſ. de hereti. e. li. ⁊ vide plene ꝑ Albe. in dictio. ſuo. in ver. occultū.

d ¶ No. ꝙ monachus. ad de Ange. in §. penales. i ij. notab. in ſti. de actio. ⁊ Feli. in. c. ſuper queſtionum. §. j. circa fi. extra de offi. deleg.

pre.c.xxi.q.ij.c.j.7.vij.q.j.placuit.vt ne.lxxi.di.c.iij. 7 idem not. Lan. 7 Uinc.j.de renun.admonet. 7 ſm hoc intelligendū eſt ꝙ dixit.ſ.c.c.j.R.ibi ad prelationem aliquam 7c. ſed huic intellectui videt refragari ratio ſue cauſa huius conſti.ſ.proxi.vbi dicit celerius 7 facilius 7c.dic qḋ hic tangit tantū ius conuentuorū nō epiſcoporū: 7 ſic intelligendo iura iuribus concordabunt qḋ expedit.j.c.cū expediat. in princi.ſed queres nunquid poteſt fieri monachus alterius monaſterij ſine licentia epi dic qḋ non ſi eſt paris aut minoris relig.ſed autoritate epi poteſt fieri diſpēſatio ar.j.de regularib⁹.ſignificatū. 7 huius ſententie eſt Inno.j.de renun.dilecti.ſed ar.cōtra.j.de regu.non eſt.

Summarium.

1 Clericus ſecularis poteſt aſſumi in eccleſia epiſcopali regulari dumtamen alſ bonus quod non eſt in monaſterio.

Nullus. Sue vel alterius no.verbum ſic indiſtincte prolatū 7.j.proxi.ibi ordinem regularem.habes ſ.xviij.q.ij.ꝙ ſit.ver. qḋ ſi. 7.c.abbas in ſi. 7 hoc qḋ hic dicit. ſic prius notabat Goſ.ſ.eod.cum monaſterium. alij intelligunt qḋ electus dȝ eſſe monachus non tū minus diſtincte religionis ꝙ ipſi eligentes. ad hoc videtur opti.facere.xviij.q.ij.c.iij. 7 hoc plane dicunt Uin.Lan. 7 Ber.in pre.c.cum monaſte.ſed generalitas huius decre. multum ſauet dicto do.Hoſt.7.ſ.c.quorūdam.7.c. ſi religioſus.7.c. quam ſit.per quod euidenter apparet ꝙ etiam canonicus regularis expreſſe profeſſus poteſt eligi in abbatem. ad hoc habes eſſicax ar.ſ.c.cum in magiſtrum.ſumpto ar.a contrario ſenſu.ar.ad hoc.j.eo.indēnitatibus.circa prin.ver.nec in abbatiſſam. xx.q.iij.preſens.in ſi.j.de ſta.mo.qḋ dei.vbi patet ꝙ canonici regulares equiparantur monachis.ad idem.j.de poſtula.ex parte. 7 j.e.li.de reli.do.religionum.in ſi.cum eo qḋ ibi dicetur: ſed contra.xvi.q.vij.nona accu.dic ꝙ ibi loquitur de diſparitate dūtaxat clericorū 7 laicorum.vnde non tangit hunc caſum.item contra.xix.q.iij.monaſterijs.dic ꝙ ibi loquitur de laicis qui ſunt in probatione.itē contra.ſ.c.officij.ſed ibi loquitur de nouitio nō experto.de hoc etiā ſatis dixi.vj.q.j.qui vere:ibi videre poteris. ¶ Expreſſe profeſſus.ſi.j.c.indēnitatibus.circa prin.ver. nec in abbatiſſam.non ergo ſufficit ꝙ ante annū recepit habitū profeſſorum.cōtra id qḋ Hoſt.not.j.de regularibus. ſtatuimus.in gl.j.profeſſionis 7c.ſed ſi talem habitū recepit ante quā compleat annus probationis 7 nihilominus expreſſe profiteaṫ. videtur ꝙ tunc poteſt eligi in abbatem.vt ibi no.de hoc dicetur.j. e.li.de regu.is qui.ibi etiam dicetur qualiter ſit expreſſa profeſſio.in verbo profeſſionem: 7 qḋ dicit profeſſus:dic promittēdo ea que habentur.j.de ſta.mo.cum ad mo.in ſi. 7 in manu abbatis.j.de regularibus.porrectum.in ſi.7.c.ad apoſtolicam.xviij.q.ij. gonſaldus.vel alterius recipientis de mandato a abbatis.ita ꝙ ipſe abbas recipere videtur.vt in pre.c.ad apoſtolicam. ſed videtur qḋ profeſſio pōt fieri coram p.iuato alio.xx.q.j.c.vlti.de hac materia ple.no.Inno.in pre.c.porrectū.in glo.cum eſſ eſſet 7c. ibi videas: 7 qḋ le. 7 no.j.e.li.de reg.conſtitutionē. 7 hic confunditur ſnia.G.na.7.h.cō.quā notant.ſ.eo. cū in magiſtrū. qui dixerūt ꝙ tacite profeſſus poterat eligi.ad hoc inducebant.ar.j.de regularibus.ex parte.7.c.conſulti. 7 idē tenuit Goſ.ſed Hoſt.in pre.c.cum in magiſtrū.ꝙ hic dicit quid aūt ſit profiteri ſatis colligitur.xv.q.j.c.vlt. 7 no.xxvij.q.j.vidus quidem.not.tū ꝙ ſi aliqui inducerenṫ tantū bona intentione 7 nō ambitione poſſet quis poſtulari 7 teneret poſtulatio etiā ſi nō eſſet profeſſus tacite vel expreſſe. 7 hoc videtur ſonare finis decre.ſ.eo. officij.ad idē.xvj.q.j.preſbyteros.vbi de hoc. 7 huius ſnīe ſunt Inno.7.h.cō.ſ.c.cū monaſteriū.non ob.qḋ hic dr.quoniam non prohibet de poſtulatione ſed de elec.dicit tū Inno.ꝙ ſi talis in abbatem poſtuletur non de facili admittetur.ſic not.in prece.c. officij. vbi dicit Hoſt.hoc eſſe verum.ſi qḋ poteſt poſtulari.dumtamen ſit inſtructus ꝗuis non expertus in alia vero decre.offici.non fuit poſtulatio:ſed electio que fuit caſſata propter ſuſpitionē ambitionis ortam contra electū ex eo qḋ incontinēti fuit monachus factus 7 electus 7 propter alia.vt ibi no.conſueuit. Uinc. tū 7.B.not.in pre.c.offici cōtra.ſcȝ ꝙ talis in abbatem poſtulari non poteſt. 7 pro hac ſnīa videtur facere qḋ not. Inno.j.de temp.or.dilectus.vbi dicit ꝙ epſ diſpen. nō pōt ꝙ nouitius ſiat abbas. vt in pre.decre.offici.ſed certe illa decre.hoc nō probat.nam ibi non dicit ꝙ fuerit diſpenſatum. vnde credo ꝙ propter magnā vtilitatem vel neceſſitatē eccleſie epiſcopus in hoc diſpenſare poteſt ſm ea que dixi.ſ.c.lȝ in glo.dicunt quidā 7 ſatis clare demonſtrat pre.c.offici.in ſi.nam ad eū pertinet quomodo eccleſie ſue dioce. debeant gubernari 7 per quos.ix.q.iij.c.ij.ver.vnūquodqȝ 7c.x.q.j.regenda.7.c.decretum.xvj.q.vij.ſicut domini.j. de reli. do.c.iij. ꝙ autem hic de nouo ſtatuitur talem diſpoſitionem non prohibet. 7 ſic non obſt. ¶ Ad dignitatem. nouitij diguntur.de hoc

a ¶ Vel alterius de mādato. Adde glo. 7 doc.in c. cōſuluit. 7 in.c.ſi. extra qui cle. vel vouē.Spec. in tit.de ſta. mo. ver.xx. querit. 7 ibi Jo.an.i additi.ſcli.in.c. his quibus.in ſi.eo.C.de offi.ordi.

ſatis not.Hoſt.de voto.per tuas. 7 Tang.j.de regularibus ſtatuimus. ¶ Prohibemus.nā in eccleſia epiſcopali regulari ſpoteſt aſſumi etiam ſecularis clericus. dumtamen alſ bonus ꝙ nō eſt in monaſterio.vt no.ſ.eo.offici.

Cum expediat. Id eſt conueniat vel oporteat.ſic etiam ſumiṫ j.e.li.de regularibus.non ſolū. 7 poteſt iſta decr.iungi cum illa.ſ.eo.ſi cui. ¶ Euitari.C.de inof. do.l.j.C.de ap.precipimus.in ſi.ſ.eo.eccleſia noſtra.ij.§.denique. ¶ Inn. pape.in.ſ.c.cum dilecti que per iſtam decre.declaratur. non eſſe correcta per cōſ.ſ.c.qꝛ propter. 7 cauſa huius dubitationis potuit eſſe qꝛ illud conſ.qꝛ propter.in pnc.dicit diuerſas electionū formas 7c.ponit ibi Hoſt.vt.ſ.eo.cum diſcreti. 7 in illo conſ.ſequitur.alſ electio facta non valeat.vnde videbatur forma illius decr.cum dilecti eſſe ſublata.ꝙ non eſt verum.vt.j.ſequitur. preterea hoc etiam dici nō poterat ex eo qḋ ponitur in proe.rex pacificus.vbi dicit reſecatis ſuperfluis 7c. vnde dic ꝙ male exemplificauit Hoſt.ex ipſa decre.cum dilecti.vt hic patet. 7 in pre.c.qꝛ propter.in prin.vbi dicit inuenire conantur. nam ibi factum ponit nō vis iam ſcriptum Tang. ¶ Secreto. dic ꝙ ſinguli nominatim ſunt vocandi ad ſcrutinium 7 hoc innuit.ſ.eo.qꝛ propter.vbi ita etiam not. Inno. 7.h.cō.vnde notabiliter proxi.ſequitur 7 ſigillatim.q.d.non plures ſil. 7 hoc ſit vt quis liberius dicat votum ſuum.vt no.in pre.c.qꝛ propter.ſic.ſ.eo.perpetue 7 habes ſi.ei ꝙ dictū eſt in eo qḋ le. 7 no.j. de teſti.venerabili in ſi. ¶ Conſilium.ſ.c.qꝛ propter 7 ad huius intelligentiam. not.ꝙ ſunt tres forme 7 erit exceptio a formis.prima eſt partim ſcrutinij. 7 partim compromiſſi.vt hic 7 in pre.dec.ſ.c.cum dilecti. ſecunda ſimpliciter ſcrutinij.vt in pre.decre. ſ. eo. qꝛ propter. ver. ſtatuimus tertia ſimpliciter compromiſſi. vt ibi.verſi.tuſi 7c.

Summarium.

1 Proſequens vtilitatē ſue eccleſie non debet percipere quotidianas diſtributiones.

Cum non deceat. Sic.j.e.li.de regu.non ſolū ibi dicā. ¶ Officiū damnoſum.ff.quēadmo. te. aperi.l.ſed 7 ſi qs.ff.ex qui.cau.ma.vcȝ.arg.j.de fideiuſ.peruenit. vbi de hoc in glo.ij.etiā publicū.ff.ex qui.ca.ma.ial.nec priuatū ff.de fur.ſeruus cōis.§.vero.ſed ar.cōtra.x.q.ij.hoc ius dicit qḋ illud eſt ſpāle. 7 eſt ratio qꝛ.l.preſumit ob carnis vinculū aliqua fieri de facili in damnū 7 leſionē eccleſie. 7 ad huius dicti declarationē maiorē.vide ꝙ no.Inn. 7 Hoſt.j.de fide inſtr. inter dilec.§.inſtrumentū.ver. porro. ¶ Editam.ſ.eo.cupientes. ¶ Uenerint tranſmiſſi vt dr in pre.c.cupiētes.§.ad hoc intelligo vt talibus loqui hanc decre. ¶ Proſequētes vtilitatē.vt diligens inquiſitio ſup electionibus 7 ipſas contingentibus 7 electis 7 eligentibus fieri 7 haberi poſſit hec ratio. dicunṫ iſte perſone proſequi vtilitatē eccleſiarū ſuarum. 7 ſic intelligatur ꝙ hic dicit 7 colligiṫ hoc.ſ.c.cupiētes.§.ad hoc 7.§.ſi vero non merita cauſarū 7c.j.de in integr. reſti.cū ex literis.cum ſi. ¶ Reſidentes.j.de cle.non reſi.ex parte tua.de reſidentia ſatis dixi.ſ.e.lȝ.c. in gloſ.verbū reſidentie 7c.ibi videas ad hoc.ff.ex qui.ca.ma.non ſolū.§.cum.7.l. ſi quis ſtipu. ¶ Reciperent. forte de conſuetudine. ¶ Poſſent recipere intelligo etiā de priuilegio ſpeciali vel alio iure ſingulari 7 hoc clare innuit hec litera.ſic gn̄aliter loquens. vt patet exemplum in Archi. boſ.qui exiſtens perſonaliter in ipa eccleſia poteſt ex priuilegio percipere oīa beneficia ſi qua alibi hȝ hoc etiā demonſtrat.j.c.ibi ac ſi perſonaliter 7c. ¶ In dictis ec.ſcȝ quarū negocia proſequunṫ. ¶ Integre ſic.j.de prebē.licet.alſ dr plene vt.j.de verb.ſigni.olim in ſi. ¶ Sed hoc quero cum iſti inſtructiones habere debeant expen. ſm id qḋ habetur ſ.c.cupientes.nunquid iſti fructus computabunṫ in illis expē. vt tantū de illis deducaṫ credo qḋ nō: 7 eſt ratio qꝛ iſtud qḋ hic dr datur a papa in priuilegiū pro labore.ad hoc in auten. de indi.§.ne autem labor.coll.vj.qui autem labor non debet eſſe ſine fructu.vij.q.j.c.j.vbi de hoc.ad idem.xij.q.ij.charitatem.ſed are contra.ibi qꝛ ſicut taliū nō debet eis eſſe damnoſum vt hic dicit. ita nec lucroſum vt.ff.ex qui.ca.ma.vcȝ.ff.man.l.deniqȝ. cum ſi. ar.ff.de rei ven.l.ſumptus.§.j.pro.j.parte eſt ar.ff.de adop.ſi arrogator.ff.man.idemqȝ.§.ſi.7.l.ſeq. ¶ Exceptis.hic videtur qḋ
1 is qui proſequiṫ vtilitatem ſue ec.nō debet percipere quotidianas diſtributiones.ſed videtur contra.j.e.li.de cle.non reſi.conſuetudinem.§.qui vero.ibi aut euidens 7c. ¶ Laborando intellige vſqȝ ad finem cauſe.ſ.eo.cupientes.§.ad hoc.in prin.vbi de hoc in gloſ.puta ſuper 7c. ¶ Reſiderent hoc canonis datur ratione eccleſie cui ſeruitur. 7 ideo ſi eccleſia habet de conſuetudine vel alias ius percipiendi fructus alibi hoc ſeruaṫ ſibi vt hic. ¶ Non obſtantibus ſic.j.e.qꝛ ſepe in ſi. 7 adde qḋ dixi.ſ.e.li.de reſcrip.cum aliquibus in glo.j.

Ab eodem.

Abeodem. Dignitatem no. verbum. ſic. ſ. eo. ſi forte. vbi de hoc. ¶ Defectum. vt. ſ. e. li. de ver. ſigni. conſtitutionem. ¶ Defeciſſet. ſ. eo. ſi forte. ad cuius declarationem hec conſtitutio emananit. ¶ In preiudiciū. h. d. quia ex oppoſitione propoſita queſitum eſt ius ei contra quem proponitur ꝛ ſic opponens ei vlterius illud auferre non poteſt ar. ff. de pac. l. vlti. ff. de po. l. j. §. ſi rem. ſ. eo. vt circa. ergo reuocare non poteſt. vt ſequitur ad hoc. ſ. eo. lib. de regu. iur. mutare. ff. de re. iu. nemo etiam nolente promouendo ſeu electo. quod obiciens renunciet tali obiectui vel qualitati obiectus. ꝛ hoc denotat litera precedens ibi nequeat poſtea reuocari. ꝛ ibi debet omnino reuocari. ꝛ ibi debet omnino excludi ꝛc. ad hoc facit etiam optime qđ le. ꝛ not. ij. q. vij. querendum ꝛ. c. alieni. ibi videas. ſed arg. contra. c. q. §. his ita in ver. hoc ergo. ꝛ. §. ex his.

Summarium.

1 ¶ Pupillaris qui dicatur.
2 Impubes caret iudicio.
3 Abbas habet eligi a monachis.
4 Laicorum appellatione etiam intelliguntur templarij ꝛ hoſpitalarij.

1 Ex eo. Pupillari. † pupillaris dicit̃ qui. ſ. pubertatem deſijt eſſe in patris poteſtate morte vel emancipatione. inſt. qui. mo. tu. fi. in princi. C. quā tu. vel cu. l. vlti. ff. de ver. ſigni. pupillus ꝛ not. lxxvij. di. c. j. vnde iſte canonicus erat minor. xiiij. an. que eſt etas pupillaris in maſculo. ꝛ not. hic pupillum eſſe canonicum in eccleſia cathedrali. ſed hic repete qđ dixi. ſ. e. li. de reſcrip. ſi eo tempore. in glo. ſacias viiij ꝛc. ¶ Admiſſam. ꝛ bene. ſm id qđ ſequitur. ꝛ no. Hoſt. ſ. de eta. ꝛ qua. ex ratione. ¶ Non potes. ratio eſt qđ non debeat nec poſſet electionem facere vt ſequitur multo fortius non poteſt agere de contemptu. qui in hoc caſu locum non habet. qꝛ non intelligitur contemptus qui vocari non debuit. ſ. eo. cum inter vniuer. ꝛ. c. qꝛ ſicut. ꝛ. c. in geñ. iuxta fi. nec etiam electionem factam impugnare. vt hic dicit. ar. ff. de pec. le. eo tempore. ff. de reg. iur. qui poteſt. nam talis etas ignorat quid agat. C. de ſal. mo. l. j. argu. xxij. queſtione quinta. paruuli. in principio. ꝛ in talibus ſicut in iuramento adeſſe debet iudicium ſiue diſcre-
2 tio. xxij. queſtio. ij. c. ij. ꝛ † impubes iudicio caret. iij. q. vij. §. tria. ꝛ. ſ. ſequitur. ¶ Cum iam. ecce ratio promiſſorū. diſcretionem. ff. de indi. cum pretor. §. non autem. ſ. de reg. iur. in prin. ꝛ. c. cum ſcimus. iij. q. vij. §. tria. ¶ Suffragium ꝛ auxilium. ſuffragium componitur a fragor qđ non eſt in vſu. ¶ Admittantur. iſti minores ſuffragia in electione preſtare non poſſunt. ff. de cu. ſpurij. §. minores. C. de teſta. mil. l. vlt. ꝛ eſt ratio vt ibi. ꝛ. C. de le. tu. l. fi. ꝛ no. de hoc. ſ. de eta. ꝛ qua. c. ij. ad hoc etiam facit. l. ff. de iure immu. l. j. §. impuberes. vbi dicitur qꝛ non debet admitti ad honores etiam ſi neceſſitas hominum cogat. tamen maiores. xiiij. an. bene vocabūtur ꝛ poſſent agere de contemptu ꝛ electionem impugnare. vt hic patet ſumpto ar. a contrario ſenſu. ꝛ arg. op. ſ. e. indemnitatibus. j. R. in fi. facit ad hoc qđ no. Inn. ſ. de no. ope. nun. c. ij. in glo. vlt. in fi. ar. contra dicta. l. ſpurij. §. minores. in eccleſijs quoqꝫ fi. ſ. e. quorundam. §. vlt. ¶ Regularibus id eſt canonicorū regularium qui a conſortio ſanctorū monachorū non ſunt ſeiuncti. xxij. q. in. preſens clericus. in fi. quis regule inſer-
a uiant laxiori quā monachi. ſ. de ſtat. mo. qꝛ dei. certum eſt enim[a] qꝛ alia eſt regula canonicorū regularium a regula monachorum vt patet. xix. q. iij. c. j. ꝛ. ij. ſ. de eta. ꝛ qua. intelleximus. no. tamen qꝛ eccleſia ſiue locus canonicorum regularium. monaſteriū appellatur. vt in pre. c. intelleximus. ꝛ. ſ. de priuil. cū olim propter. in princi. ꝛ in pluribus locis ipſius. c. ¶ Tacite. profeſſi. qꝛ. ſ. ſequit̃ de talibus profeſſis habet̃. xxvij. diſt. qꝛ interrogaſti. xx. q. j. quē progenitores. xxvij. q. j. vidua quidē. ſ. de regu. vidua. ꝛ. c. ex parte tua. ꝛ ſic habes hic qꝛ tacite profeſſus eligere pōt idem. ſ. e. indēnitatibus. j. R. lꝫ non poſſit eligi. vt. ſ. e. nullus. ¶ Expreſſe profeſſi de talibus habet̃. xx. q. j. vidua. ſ. de reg. porrectū. ſ. qui cle. vel vo. conſuluit. ¶ Cum profeſſis. accipe clauſulam illam q̄ ſequitur. ſ. de elec. intereſſe vnū membrum per ſe. ꝛ ratio eius qꝛ
3 hic dicitur ſatis eſt in promptu. nam abbas † hꝫ eligi a monachis. xviij. q. ij. abbatē. j. ꝛ. ij. ꝛ. c. quā ſit. ver. defuncto. ꝛ. c. abbas propter. xvj. q. vlti. c. vlti. ſed iſti quibus clerici nō profeſſi monachi non cenſentur. ſ. e. li. de ſen. exc. religioſo. ad idem. ſ. de regularibus. ſtatuimus. cum poſſint ad ſeculum libere redire. ſ. annum. vt ibi dꝫ: dicunt tñ quidam qꝛ iſti poſſunt admitti de grã. ꝛ voces eorum valebunt. nam ꝛ in penitus extraneū poſſunt totā electionem transferre. ſ. e. cauſamqꝫ. Sed ſm Hoſt. poſſet de cōſuetudine introduci qꝛ clerici ſeculares intereſſent electioni abbatis. vt no. per eum. ſ. de ſtatu mona. ea que. §. vlti. ꝛ facit qđ not. Inno. ſ. e. conſtitutus. vbi Inno. not. etiam qꝛ hic dicitur. illud autem qđ ſequitur. loquitur de illis conuerſis qui ſunt in monaſterijs. qui quis ſint expreſſe profeſſi non tñ ſunt in clericos tonſorati illi non debent in illo monaſterio cum fratribus eiuſdem conuentus electioni intereſſe. ꝛ in hoc articulo corrigi videtur ſententia Inno. ꝛ Hoſt. quam poſuerunt. ſ. de inſtit. in eccleſia: ſecus tamen videtur in hoſpitalibus. vt. ſ. de arbi. cum olim. ad hoc. ſ. eo. indemnitatibus. §. pe. item no. qꝛ pueri monaſterio oblati ꝛ ibi recepti nō habent vocem aliquam antequā profiteantur. ꝛ antequā perueniant ad tempus qꝛ profiteri poſſunt. etiam ſi habet hec conſuetudo. ſ. de ſta. mo. ea que. §. vlt. ꝛ huius ſententie fuit Inno. ſ. de eta. ꝛ qua. c. ij. in glo. j. ¶ Conuerſi laici. dicit
4 Inno. laicos † etiam intelligimus templarios ꝛ hoſpitalarios. ꝛ qꝛ ſunt. ꝛ fratres minores qui non ſunt clerici. hoc ipſe no. ſ. de cele. miſ. c. j. ex eo qđ hic prohibetur duntaxat in eccleſijs regularibus. tacite videtur dare intelligi qꝛ conuerſus in eccleſia ſeculari poteſt intereſſe electionibus ꝛ alijs contractibus qui fiunt de ſpiritualibus. huius etiam ſententie fuit Innoc. ſ. de conſti. cum. M. in glo. aliud eſt ꝛc. ver. credo tñ dic qđ tales ex hoc nō intelliguntur uouiſſe nec continentiam promiſiſſe nec proprijs renuntiaſſe. vt ſatis not. xxvij. q. j. vt lex. ꝛ tales non debent cum clericis eccleſiarum ſuarum in quibus ſunt conuerſi electionibus intereſſe. ꝛ hoc ideo quia licet iſti ex cōuerſione tali ſint ſuis
b eccle. aliqualiter obligati. non tamen ſeculum[b] mutauerunt. ꝛ hoc voluit clare innuere. prec. c. vt lex. vbi dicit conuerſi profeſſi. vbi illa dictio profeſſi. ponitur adiectiue ad illam dictionem cōuerſi. igitur non poſſunt tales matrimonium contrahere ſpirituale. vt hic dicit vnde ſcripſit. B. cō. ſ. e. c. j. qꝛ curia tenet qꝛ ſoli canonici capitulum faciunt. ꝛ iſti cum prelato faciunt vnum corpus. ſ. de his que fi. a prela. nouit.

a ¶ Certū eſt eñ. An autē monachi precedant canonicos regulares. Vide Feli. in rub. de ma. ꝛ ob. col. iij. in fi.

b ¶ Non tamen ſeculū. Adde Jo. an. in. c. ſciāt cuncti. ſ. eo. ti. ꝛ li. bal. in l. placet. l. ij. col. ver. quid de ſororibus. C. de ſa. ſan. eccle. Alex. in addi. ad Bar. i l. ſemper. §. fi. ff. de in. immu. Cardi. i cle. pe. de ſen. excom.

Summarium.

1 ¶ Comparens in principio comparitionis adueniente legitima cauſa ꝛ magno periculo exiſtente in mora premiſſis proteſtationibus ꝛ ſufficienti procuratore dimiſſo ſi copiam iudicis habere non poteſt impune recedere poteſt.
2 Non venire vel venire ꝛ illuminatus recedere equipollent.

Si poſtquam. Regulari. not. hic equiparari eccleſias cathedrales ꝛ regulares ſic. ſ. e. ne pro defectu. ſ. c. cupientes. fallit hoc. ſ. eo. quamqꝫ. hec tñ clauſula. vel regulari. eſt de nouo appoſita. vt patet. ſ. c. quis ꝛ. ſ. e. prouida. ¶ Inſcriptus. ſ. eo. lib. de ap. cordi. ¶ Probabili. ſ. eo. quis. §. j. vbi dixi. ¶ Aplicam. non recedo ab innocentia huius litere. vt dixi. ſ. e. ſtatuimus ꝛ. c. vt circa. ¶ Appellatum ſcꝫ ab eo cuius intereſt. alias non auditur appellans. ij. q. vj. non ſolent. ſ. eo. cum inter ꝛ qui ſuo iure ꝛ voluntate ſuum intereſſe poteſt in iudicium deducere. ſecus in regulari qui non habet velle. ſ. eo. ſi religioſus. niſi vbi ſui ſuperioris licentia interueniat. xvj. q. j. monachi. ij. vnde ſi ad aliquem abbatem eiuſqꝫ conuentū ſpectat confirmatio alicuius electi. ꝛ monachus illius monaſterij appellet. ne cōfirmetur etiam proponens talem cauſam que ſi eſſet probata deberet legitima reputari ꝛ nihilominus confirmatio ſubſequat̃ non habet locū qꝛ hic dicit. ꝛ eſt ratio qꝛ talis appellatio non eſt interpoſita ab eo qui ſuo iure actualiter potuerit appellare. vt probat pre. c. monachi. in fi. ad hoc qđ plene le. ꝛ no. ſ. de poſtu. ex parte. in glo. xvj. ꝛc. ibi videas. hec tamen non intelligas in proprio monaſterio qꝛ tunc ſuo iure pōt appellare. ꝛ ap. proſequi. ¶ Appellatum. ſub. ꝛ appellatio intimata ar. ſ. de ap. ſi duobus ꝛ dic appellatū extra iudiciū in quo caſu loquitur hec litera vnde. ſ. premiſit ab electione q̄ non fit in iudicio: ſed idē erit in ap. iudiciali ante diffi. ꝛ hoc ideo qꝛ iudicialia leuius retardant̃ quā extraiudicialia. ar. ſ. e. li. de ſen. exc. ſolet in fi. propter qđ appellatio iudicialis videtur efficacior quā extraiudicialis. igitur multo fortius habebit effectum hic poſitum. ꝛ idem in ap. a diffinitiua qꝛ illa inter omnes efficacior eſt. ff. ad tur. l. j. in fi. ad idē. ſ. e. li. de ap. non ſolum. ſcilicet quam confirmatio fuerit ſubſecuta. ¶ Canonice. ſ. e. quis. §. ceterum. ſ. eo. prouida. ¶ Non potuit. qꝛ talis ap. totaliter transferet cognitionem ad papam. vt patet ſ. c. ſtatuimus. c. vt circa ꝛ. c. cupientes. ꝛ ideo alius de hoc ſe intromittere non poterit. ſ. de offi. le. licet. in fi. ꝛ le. ꝛ not. ſ. de app. conſtitutus. niſi in caſu qui premittit̃. ꝛ ſi in iudicio fuit appellatum. idem qꝛ legitima ap. eximit a primo iudice quantum ad id de quo eſt appellatū. ſ. de app. directe. in fi. ꝛ ſic primus iudex ex vi exemptionis hꝫ abſtinere. xvj. q. j. frater noſter. ¶ Preſumpta. in vitium denotat. ſic. viij. di. contempta. ꝛ. di. c. ij. xvij. diſt. multis. ꝛ. ſ. e. li. de offi. deleg. hac conſtitutione. §. conſeruatores. in fi. ꝛ. ſ. eo. li. de offi. or. c. ordinarij. §. in conferendis. Firmitatē. huic dicto videt̃ contra. ſ. e. indēnitatibus. §. ſane. ſed illud videt̃ ſpeciale in caſu in quo ibi loquit̃. hoc autē generale. ꝛ nō ſolū talis confirmatio non tenet ſed ꝛ confirmans punit̃. vt. ſ. eo. pro-

nida in fi. ¶ Si vero electus pape.iij.ſ.e.cupientes. ¶ Licētia
ſ.pape ad hoc.ſ.e.cupiētes.iuxta prin.ibi corā nobis ⁊c.vbi qñ
cauſa pendente papa moritur.vel eo viuēte vacationes indicū-
tur tunc ſm.G.du.ſine licētia pape aut cetus card. de curia nō
debet recedere ſed qđ dicitur de licētia dāda a cetu cardi. in hoc
caſu.neſcio videre quo iure cum textus dec.illius cuius eſt iſta
declaratiua.dicat corā nobis ergo ad hoc remanet obligatus.
¶ Receſſit.dicit dñs Jo.card.vbi cauſe cognitio impediret.q̄
requirit dicta cōſtitutio.ſ.e.cupientes.ſecus ſi non impediret.
et eſt ratio q2 tunc mentē cōſtitutionis nō offendit.ſm eū.diſcre
tus mentis oculus diſcernat ſi litera ſequens hūc patitur intel-
lectum.⁊ dicendum eſt tñ qđ ſi electus eo tpe quo propter ipſi⁹
abſentiam proceſſus cauſe in nullo impeditur exit curiā ad vnā
vel duas dictas abſq3 dolo ⁊ fraude non incidit in penā.⁊ eſt
ratio q2 conſtitutionē iſtam.ſ.e.cupientes. non offendit in ali-
quo.nec quo ad verba.nec quo ad mentē.C.de leg.non dubiū.
Item q2 non videtur recedere qui animum non habuit recedē
di.ſed in breui reuerſurus eſt.de pe.di.j.diuortium.ff.de diuor.
l.in.ad hoc facit qđ dicetur infra.e.li.de priuil. cum de diuerſis
in glo.intelligo aliquem ⁊c. Item q2 alia conſtitutio.ſ.e.cupiē-
tes.non punit niſi abſentiā malitioſam.vt ibi patet.iuxta prin.
vbi dicit abſq3 fraude ⁊c.ad idē infra de priuil.in his. in prin.
verba enim conſtitutionis ciuili modo ſunt intelligenda non
captioſe.vel calūnioſe.ff.ad trebel.l.pe.ff.de ſerui.ſi cui.xxxvij.di.
relatum.⁊ no.qđ quedā ſunt que in iudice ⁊ litigatore inuitis
diem deferunt.ſic eſt morbus ſonticus.i.que cuiuſq3 rei agēde no
cet.ff.de re iudi.queſitum.ff.ſi quis cau.l.ij.§.ſi quis. ſi tali im-
pedimento detentus ſine licentia recedat non incidit in penā.
non eñ intelligitur cōtumaciter recedere q2 ipſo iure licentiam
habet.dūmodo dimittat pcur.ad allegandum ⁊ pbandum in-
fra tēpus legitimū impedimentum illud ⁊ ad oīa ſufficiēter in-
ſtructum qualem mittere debuit ſi ab initio impeditus pſona-
liter comparere nequiuit.niſi ⁊ in hoc fuerit impeditus.vt.ſ.e.
cupientes.§.j.ver.inſup.quedam vero ſunt que diem non diffe
runt ipſo iure.ſed parant cauſam petendi licentiam a iudice.ff.
de iudi.l.ij.§.ſed ſi.⁊.l.ſi qs ex.⁊ tunc non dꝫ quis recedere ſine
1 licentia obtenta.tñ tunc ſi copiam † iudicis habere nō poteſt et
magnū periculum ſit in mora.pmiſſis pteſtationibus ⁊ ſufficiē
ti procur.dimiſſo impune recedere pōt.arg.ſ.e.cupientes.§.j.⁊
vbi quis ex legitima cauſa receſſit illa ceſſante redire tenet.alias
incidit in penam.infra de ap.cum ceſſante. nā ⁊ vbi quis ab ini
tio ex cā rationabili excuſatur a veniēdo.ea tñ ceſſante perſona-
liter venire tenetur.vt.ſ.e.cupientes.§.j.ver.inſup.mens eñ cō
ſtitutionis.ſ.e.cupientes.preſentiam vſq3 in finē cauſe reqrit.
¶ Finitū.per ſniam vel confirmationem.xx.di. in prin.ſi.eo.li.
de in inte.reſti.ſi aduerſus.vbi de hoc.⁊ qđ dicit de electis idem
intellige ⁊ de perſonis inſtructis ⁊ de ſe opponentibus ſine licē
tia recedentibus.nam ⁊ ipſi vſq3 in fi.cauſe in curia pſiſtere de-
bent.⁊ taliter recedentes vlterius citandi non ſunt infra de of.
le.conſuluit.imo in cauſa pceditur eorum abſentia non obſtan
te.ſ.e.ſtatuimus. ¶ Cadente.infra de ver.ſi. intelligentia.⁊.e.p-
2 terea.infra.e.li.de reg.iu.c.vlt. ¶ Vacuetur.nā non venire † vel
venire ⁊ illuminatus recedere equipollent.xj.q.iij.certū. infra
de re.iu.e.j.C.de decu.l.ſi quis.li.x.cum ſi. ¶ Cum autem pote-
ſtas.ſ.e.ti.§§. ¶ Eandem.ſ.apoſtolicam. ¶ Conſtitutionem.
ſ.eo.cupiētes. ¶ Obſeruari.q2 eſt eadem ratio in hoc caſu que
in pre.igitur idem debet eſſe ius.⁊ hoc videas quod dixi.ſ.e.cu
pientes.iuxta prin.in glo.ante electionem.⁊ in glo.ante confir-
mationem obtentam ⁊c.

a ¶ Videt qđ
iferiores. ad
de Feli. in.c.
pterea. i. iij.
col.circa pn.
de offi. or. v.
bis quibus.
i.j.col.⁊ car.
i de.j.i. xxvj.
q.de off.vic.
⁊ in de.j.§.ſi
qs.in. ij.op.
de priui.

Summarium.

1 ¶ Vicarius conſtituitur in diuinis in aliquo caſu.
2 Aliquis ſi eſt citatus ⁊ tarde arripiat iter ad comparendum
ac aliquod impedimentum ei contingat in via non poterit ex-
cuſari eo quod nimium ſe arctauit.

Cum ex eo. Concilio.ſ.e.l3. ¶ Tempore
ſic.ſ.eo. quam ſit. vbi de hoc.
¶ Abſq3 ſic.ſupra.e.li.de conſue.conſuetudinē.vbi
de hoc. ¶ Cupientibus.facias vim in verbo.per qđ
demonſtratur cum quibus ſit diſpenſandum.⁊ intellige habilī
bus alias remanet conſtitutio concilij.ſupra.e.licet canon.nam
ſi cum alijs diſpenſaretur. non teneret.vt clare demonſtrat hec
conſtitutio.⁊ intentio conditoris.ar.ff.de mu.⁊ ho. vt gradatim.
§.j.⁊ dicit.l.minor.xx.an.poteſt ex iuris pmiſſione manumitte
re ſeruū.vt cum eo nubat.quod intelligitur ſi eſt habilis. alias
non.vnde ſi eſſet caſtratus nō poſſet.ff.de manu.vin.l. aliū nos
in fi.ar.ff.de iure pa.adigere.§.quāuis.fraudes igitur euitentur
ar.C.de epi.⁊ de.qui ſup.preteritu.⁊ qđ le.⁊ no.xvj.q.j.generali
ter.quod ſi non fuerit.credo quod illi cū quibus ſic fuit diſpen
ſatum teneatur ad cōſeruandū eccleſiā indēnem.ſ.e.pri.⁊ etiā

b ¶ Eo ipſo.
ergo eſt ca-
non late ſen
tentie. adde
Card.in de.
j.de elec.

ſcienter cum talibus diſpēſantes vt ibi.§.vlt. ¶ Epi.accipe diſ-
penſare poſſint quod infra ſequitur ⁊ ſic videt hic qđ ſolus eps
poſſit ſine capitulo ſuo.ad idem infra.e.li.de fil.preſby.is qui.i.
a R.ibi dicam. ¶ Superiores a ſcđo videtur q̄ inferiores⁹ plati
in hoc diſpenſare non poſſunt.ad qđ facit qđ dicit Innoc.ſ. qđ
prelati infra epm conſtituti vt abbates.archidi.⁊ alij. non poſ-
ſunt diſpen.niſi vbi inuenit eis cōceſſum.⁊ eſt rō q2 iſta grādia
inferiores plati habēt referre ad epos.⁊ hoc ipſe no.infra de eo
qui fur.or.re.cum.h.idem no.ibi etiā hoſt.⁊ idem ipſe Inno.et
h.cō.ſ.de poſtu.⁊ ſi.in glo.vlt.in ſi.que ſnia etiā in ſpe.recitatur
de of.le.§.ſunt quoq3 ⁊c.in ſi. ¶ Subiectas ſibi.no.verbum per
qđ demonſtratur qđ in alijs ec.hoc non poſſunt. Obtinent.no.
verbū.nam non dicit diſpenſatiue obtinent.⁊ ſic facit expſſe p
ſententia hug.⁊ lau.⁊ Jo.que ponitur.lx.di.c.j. vbi dicunt qđ
in minoribus ordi.conſtitutus poteſt eligi ad curam animarū.
hoc etiā tenuit vin.hoc etiā declarat.ſ.e.c.vbi dicit niſi ad ordi-
nem ⁊c.⁊ intelligunt ita qđ ſit acolitus.vt ibi dicūt ⁊ ſic nullū
patietur defectū in ordinibus.ſ.minorib⁹.⁊ ſic nō ob.decre.ſ.e.
dudum.j.in ſi.ad idem.ſ.e.li.de pben. ſi pro clericis. vbi de hoc
ſ.e.li.de inſti.ſi is.ar.j.q.j.quicquid in ſi.nā ſi non eſſet acolitus
tunc non credunt quidā qđ poſſit eligi niſi diſpenſatiue. ſic in-
telligunt.ſ.de eta.⁊ qua.preterea.quā predicti doc. p ſe allegāt.
Sed ego non credo hodie neceſſarium qđ ſit acolitus ſed ſuffi-
cit qđ ſit clericus.nā predicta.c.ſi p clericis ⁊.c.ſi is. requirunt
ſolum qđ.ſ.tps a iure ſtatutum ad ordi.debitos promoueatur.
ſic etiā tenent magni viri in curia.⁊ ſm hoc qđ pmiſſum eſt cor-
rigitur qđ no.h.cō.ſ.e.conſiderauimus in gl.j.ver.poſt hoc ⁊c.
¶ Libere.i.nullo impedimento obſtante quid ſi de tpe annali
non reſtant niſi pauci dies vr̄ qđ etiam in hoc caſu locū habeat
qđ hic dicit cū litera pri.pcc.dicat q̄ obtinent ad hoc qđ le.⁊ no.
ſ.eo.ti.prori.credo qđ ſi hoc petatur in fraudē. locū non habeat
quod hic dicit.ar.ad hoc.ff.de adult. ſi maritus.§.j. nā ibi dicit
quod abſens cauſa rei pu.bona fide dū eſt abſens non pōt accu
ſari.ſi autem abeſſet in fraudem ⁊ data opa vt euitaret cognitio
nem iudicis tunc illud conuentum nō pderit illi vt ibi dicit ad
idem.ff.ex qui.ca.ma.l.⁊ qui data.quidā tamen indiſtincte di-
cunt qđ cum iſte in breui ſit ipſo iure amiſſurus tale beneficiū
eo qđ non poterit pmoueri eps in hoc caſu non poterit diſpen
ſare.facit ad hoc qđ le.⁊ no. de pe.di.j. predixerat q2 tunc fraus
preſumitur manifeſta ar.p hoc.ff.de ver.ob.ſi ſtipulatus.⁊ no.
qđ hec litera dicat diſpenſare poſſint ⁊c.qđ vr̄ non imponere ne
ceſſitatē diſpenſandi.ſed hoc dependere a recto iudicio pſiden-
tis pōt tamē dici qđ vbi eſſet pſona que euidenter apparet apta
ad ſtudiū.⁊ in hoc eſt voluntarius eps cum tali dꝫ taliter diſpē
ſare cū cauſa in hac cōſti.expſſa modo locū hr̄e debeat. quod ſi
hic eps noluerit ſine cā.forte talis q petit diſpenſationem pote-
rit quo ad hoc ſuperioris offici.implorare.ſm id qđ no.j.q.vij.
exigunt.in glo.cum ergo.⁊ eſt ſi.ſ. de iure pa. nullus. ¶ Septē-
nium.cum hoc ſit tps limitatum a iure vr̄ quod prorogari non
poteſt.q̄uis poſſit abbreuiari ſm iudicium ſupioris put no.ſ.
de ap.cum ſit.⁊ dic qđ huius litere ſenſus eſt qđ epi diſpenſare
non poſſunt vltra hoc tps.ſed citra.ſm qđ eccleſijs non pſonis
viderint expedire.⁊ habes ſi.ſ.de pe.⁊ re.oīs.⁊ hic repete quod
dixi.ſ.eo.ti.l3 canō.in glo.⁊ ſic habes ſi.⁊c.ſed facta tali diſpen.
nō credo quod poſſit reuocari ante tēpus niſi cā ceſſante pp̄ter
quā facta fuit.ar.ad hoc efficax.ſ.de voto.magne in ſi.lxxj.di.§.
verum.ſecus tñ videtur ſi eps concedens talem licentiam moria
tur.ſm id qđ le.⁊ no.ſ.de cle.non reſi.cum ad hoc. in glo. ⁊ ſi.de
hoc ⁊c.ſed hoc non credo verum in caſu. ad hoc.ſ.eo.c.§. porro.
in prin.ibi durante ⁊c.ar.C.de reuo.do.l.j.in ſi.⁊.l.vlti.ff.de mi
nu.vin.ſi pater.ff. cōmo. incōmodato.§. ſicut. ¶ Inſiſtentes.i.
perſeuerantes.mens ergo huius littere veritatem reqrit non ſi
mulatam fraudē.habes ſi.ſ.de cle.non reſi.tue. ¶ Dino.i.nulla
obſtante diſpen.ſiui ſuperioris.ſecus vbi aliter eſſet iuſta cauſa
ſ.e.c.in ſi.⁊.c.ſe.ar.ſ.e.c.in ſi.⁊.c.le.ar.ſ.eo.ne pro defectu. cū ſi.
¶ Receperint.ſm ordinem ſubdiaconatus. ¶ Eo ipſo.ergo eſt
b canō[b] late ſententie. ¶ Porro ab eis epis ⁊ ſupioribus. ¶ De-
putandos.ſ.de ap.puenit.ad hoc.x.q.j.decretum.⁊.c. regenda.
nam ipſi epiſcopi ſunt preordinatores in cunctis.xxv.di. perle-
ctis.⁊ ipſis principaliter animarum cura eſt cōmiſſa.xij.q.j. pci
pimus ad hoc.xvj.q.j.§.ecce ſufficiēter in ſi.⁊.c.cūctis. ⁊ eſt hoc
ar.qđ inferiores prelati non poſſunt alijs curā ſuorū parochia-
norum delegare ad hoc.xvj.q.j.p cruenit ⁊.§.ecce in hoc.vbi di-
cit tantum execut.⁊c.hanc ſententiā videtur ſequi Ray.in ſum-
ma.de pe.⁊ re.§.item poſito ⁊c. ¶ Deſeruiatur hic habes caſū
1 in quo conſtituitur vicarius † in diuinis.de hoc legi.⁊ no.ſ.de
cleri.non reſi.quia nonnulli.ſed hoc ſit iſto iure permittente ex
iuſta cauſa.ſ.ſtudiorum vt premiſit ad idē.ff.ex qui.ca.ma. nec
non.in prin.⁊.ſ.de cle.non reſi.relatū.⁊ habes caſum conſimi-
lem in quo eccleſie per vicariū deſeruitur.xvj.q.j.⁊ tēporis.ad
hoc.C.de

hoc.C.de epi.ꝛ cler.ad ſimilitudinē.inde conſueuit dici ꝙ niſi p
ſe dꝫ clericus ꝛ multo magis prelatus eccleſie deſeruire ad hoc.
xvi.q.j.generaliter ibi denagantes.C.de cad.tol.l.j.§.ne autem.ꝛ
in pre.c.qꝛ nonnulli.ꝛ.c.relatum.ff.de ſolu.inter artif.ſed ar. cō
tra.ſ.de offi.vica.per totum.ſ.de app.peruenit.C.de epi.ꝛ cleri.
quiſquis.ff.de di.re.l.nemo eſt qui.C.de contrahen.ꝛ cō.ſtip.ve
teris.dic ꝙ primo dicitur verum eſt regulariter.C.de decur.nul
lus.li.x.ſi tñ ex iuſta cauſa fuerit impeditus vel ꝑpter cauſas ſu
peruenientes ſine delicto quis efficiꝛ nihil ad ſeruiendū poterit
vicarius cōſtitui.vt in pre.decre.peruenit.ad idē.C.de epiſ.ꝛ cle.
ad ſimilitudinē.C.de agen.in re.l.agentes.in fi.li.xij. ¶ Neceſſa
ria ſic.ſ.e.li.de preben.ſi eps.ibi dicitur. ¶ Congrue id eſt ſuffi
cienter.ꝙ dic vt dicam.ſ.e.li.de preben.ſuſcepti.in gl.qꝛ inde ꝛc.
¶ Adminiſtrentur.ſ.de ap.peruenit. ¶ Elapſo.ſ.an.integrum ꝛ
continuū ꝛ hoc tempus hꝫ promouendus beneficio huius con
ſti.ꝛ ſi bene aduertas ſufficit qd ſit promotus ad ſacerdotium.ſ.
duos annos.nā ſufficit qd in primo anno ſit ſubdiaco.ſic in hac
parte ſatiſfiat concilio Lugd.demū elapſo tpe diſpenſatus dꝫ re
cipere diaconatū ꝛ preſbyteratū vt.ſ.dic ex tunc id eſt anno ela
pſo.ſ.c.pri.quid ſi in primis tpibus neglexit ordinari ſubſequē
ter iuſto impedimēto interueniēte promoueri non pōt.nūquid
cadit in penam iſtam.ar.ꝙ ſic: qꝛ ſua culpa non fuit promotus
ꝛ cum putatur ꝙ accidit ſua culpa.ſm id qd legi.ꝛ no.de cō.di.
iiij.qñ quis.ꝛ qd no.Hoſt.in ſum.e.ti.§.ꝛ qui nullo.ver.ſed nū
quid ꝛc.ꝛ dictū eſt.ſ.e.capientes.§.ceterū.in glo.ſed quid ſi ꝛc.
ad idem.ſ.e.tit.cum in veteri.iuxta fi.vbi etiam no.Hoſ.ꝙ ſi ali
2 quis † citatus tarde arripiat iter ꝛ aliquod impedimentū ei con
tingat in via.non poterit excuſari eo qd nimium ſe arctauit.ad
idem.ff.ſi quis cau.l.ij.in fi.C.de diui.tu.l.ij.in fi.ff.de dam.infe.
cum poſtulaſſem.tu dic contra.ꝛ eſt ratio qꝛ ſm hoc compellere
tur multo minori tpe anno quodāmodo promoueri ꝙ eſſet con
tra hoc capitulum.ꝛ ei imputaretur caſus cuius culpa vel mora
nō preceſſit.ꝙ eſſet cōtra iura.ff.cōmo.in rebus.in prin.ff.de ad
mi.re.ad ci.perti.l.j.§.ſi eo tpe.C.de pig.ac.que fortuitis.hic eñ
iuris dilatione vtebatur.ꝛ ideo non erat in mora neqꝫ in culpa.
ff.ſi cer.pe.lecta.ff.depo.lucius.nec potuit caſus fortuitos preui
dere.vnde ſufficiebat tempus.ſ.ꝙ illis ceſſantibus poterat ordi
nari.ar.ff.qui ꝛ a qui.ma.li.nō fi.inl.ff.de ver.ob.cōtinuus.§.j.
ff.de ſtatu li.ſeruus.§.imperator.ad hoc.ſ.e.capientes.in prin.
ff.de neg.geſt.diuortio.§.v.hic nō ob.in cōtra.alle.quoniā locū
habent vbi potuit probabiliter preuidere caſum.ff.de iuriſ.om.
iu.ſi idē.vel factū eius in faciēdo preceſſit caſum pri.vt in.l.alle.
ff.ſi quis cau.vel nō in obtinēdo qd in ſuo facto erat querendū.
vt in.l.alle.cū poſtulaſſem:ſed hic nō faciendo ſed in omittendo
loquimur.quid diceꝛ in queſtione facti.puta papa Boniſ.cum
quodam.xviij.an.diſpenſauit.vt eo tpis defectu non obſt.bene
ficiū eccle.ꝙ curam habeat animarū.dūmodo eidem alias cano
nice confirmaꝛ libere recipere ꝛ retinere licite valeret adiecta il
la clauſula conſueta.prouiſo qd beneficiū ipſum ſi eodē duran
te defectu aſſequi eū contingat debitis non fraudeꝛ obſequiis ꝛ
animarū cura in eodē beneficio nullatenus negligatur.iſte ante
quā perueniret ad etatē legitimā quo ad tale beneficiū cōſequē
dum aſſecutus eſt parochialē eccle.qua adepta non fuit promo
tus ad ordinē ſacerdotij.ſ.annū ꝑpter qd iſtius dioce.eps dicit
eum ipſo iure priuatū beneficio.ſ.dicto.nunc queritur quid ſit
iuris.dicendū eſt in hoc caſu ꝙ defectus etatis eum excuſet a ſu
ſceptione ordinis.ſ.dicti.vt plene colligitur.lxxviij.diſt.c.j.ꝛ.c.
preſbyter.ꝛ.c.vlt.ꝛ.c.nemo.ꝛ ꝙ ex nouel.ſumitur ꝛ eſt pal.Iſte
autem defectus durare videtur in eo beneficio qd hꝫ curam ani
marum vſqꝫ ad.xxx.an.vt patet in eo qd le.ꝛ no.ſ.e.cum in cun
ctis.§.inferiora.ꝛ.lxxviij.di.c.vlti.nam lꝫ valde dignus ſit ante
ordinare nō dꝫ.vt.lxxviij.di.c.j.ꝛ lꝫ per diſpenſationem predi
ctam ſit ſublatū impedimentū etatis quo ad ſuſceptionem cura
ti beneficij.cū de impedimēto etatis quo ad receptionē ordinis
ſacerdotalis nullā faciat mentionē.illud impedimētū adhuc du
rare videtur.nam iſta ſunt duo impedimenta ad eandē finē ten
dentia.lꝫ vnum tollatur aliud tñ propter hoc ſublatum non vi
detur ſicut dicimus in ſeruitutibus.ff.de ſer.ruſt.pre.ſi domus.
ad hoc etiam habetur efficax ar.ſ.de priuile.paſtoralis.ſ.de vſu
pal.ex tuarū.ad hoc etiā facit qꝛ diſpenſatio ſtricti iuris eſt.ꝛ nō
laxatur niſi inquantum ſonat.ad hoc.ſ.de conſan.ꝛ affi.qd dile
ctio.ſ.e.li.de fil.preſby.is qui.in fi.ꝛ ſm hoc tollitur ꝙ pōt obijci
ſcꝫ ſi dicatur ꝙ iſtud eſt onus annexum ſcꝫ ꝙ promoueatur.naꝫ
inhabilitas eſt principaliter ad vtrūqꝫ.ꝛ ideo licet auferaꝛ quo
ad vnum ſcꝫ quo ad recep.beneficij.nō tamen in altero tollitur
uno remanet in ſuo eſſe.ꝛ eſt ratio qꝛ vnum ſine altero eſſe po
teſt ad hoc in pre.l.domus.ꝛ ſi licentia aduertaꝛ ex quadam con
ſequentia:ſi iſte tenetur ad ordinē,ex tunc.aliud priuilegiū eſſet
inutile impetranti.qꝛ cum ordinē ſacerdotij nō poſſit recipere.
vt.ſ.dictū eſt:priuabiꝛ propter defectum ordinis ipſa eccleſia ꝛ
hoc dicere eſſet cōtra mentē concedentis.qui vult illū retinere il
lam eccleſiā in etate predicta.ꝛ hoc demonſtrat ꝙ in themate po
niꝛ ac retinere licite ꝛc.ꝛ hoc eſſet dicere ꝫ iura.ff.de re.iu.quoſ.
ff.de condi.ꝛ demon.quoſ.ſ.de ver.ſig.abbate.ſ.e.li.de priuile.ſi
papa.§.j.in fi.C.li.x.de bo.va.l.ij.ad ſupradicta facit opti.qd le.
ꝛ no.ſ.de eta.ꝛ qua.ex ratione non minores.xxv.anno.non aſſu
muntur ad dignitates.vt.ff.de mu.ꝛ ho.ad rem pu.niſi ex cau
ſa quaſi diſpenſatiue.ff.de decu.nō tm̄.ſi ergo ex cauſa aſſumun
tur percipient ſportulas:ſed ſuffragiū ferre non poterunt.ff.de
decu.ſpurij.§.j.ſic videꝛ in propoſito.hoc etiam colligaꝛ ex eo qd
poniꝛ in ipſo themate.vbi dicit prouiſo ꝛc.ꝗ clauſula videꝛ poſ
ſe ſumi ex canone.xvi.q.j.ꝛ tpis in fi.nam cū dicat.eodē durante
defectu ꝛc.ſi teneretur ſe facere promoueri.fruſtra illa verba eſ
ſent adiecta:qꝛ tunc obſequia debita ipſe preſtaret.ſm id qd le.
ꝛ no.ſ.de de.non reſi.qꝛ ꝛ.c.relatum.ſ.e.tit.licet canon.

Summarium.

1 ¶ Beneficia vbi dicantur vacare an vbi ſunt an in curia.
2 Ludibrium quid eſt.

Commiſſa. Id eſt ſtatuti.ſ.e.lꝫ ca. ¶ Va
care.ad hoc.ff.de ver.obli.l.in
illa ꝛ.l.inſulam ꝛ.l.ſi ſtipulatus.que.l.dicūt expecta
ri debere lapſum totius temporis quaſi in diem tota
obligatio ſit collata.ff.ſi qs cau.ſi cum.§.j.arg.ad hoc qꝛ eo vſqꝫ
debet officiū iudi.conquieſcere donec dati temporis defluxerint
curricula.C.de dila.fine pars.ſ.de ap.ſignificante.ꝛ hanc partē
tenuit Hoſ.etiam in termino ap.proſequēde.prout ipſe no.ſ.de
ap.reprehenſibilis:ſed arg.contra.de pe.di.j.predixerat vbi de
hoc.Idem in termino aſſignato ad audiendam reuocationem
grauaminis.ſ.e.li.de ap.ſi a iudice in fi.ꝛ faciunt iſta in ar.ad id
de quo queri conſueuit ſcꝫ ſi papa cōmittit alicui cauſam qd cā
audiat.ſ.certum terminū ꝛ iudicio vel concordia terminet alio
quin cauſam inſtructam remittat ad curiam qd.ſ.ipſum termi
num etiā vna die nō poſſit auditor remittere ꝛ ſi remiſit qd non
tenet remiſſio.niſi eſſet facta de conſenſu partiū:ſic etiā ſcriptum
inueni per curiales qd ſeruat curia ꝛ dicūt ꝙ Inno.ſic tenebat.
ꝛ pronūciauit. ¶ Annus eius ſcꝫ regiminis eccleſie dicunt qui
dam ſi hꝫ liberū cure animarū exercitium locū hꝫ qd dic de ꝛ.ſ.
eo.lꝫ ꝗuis habeat tantū minoris partis bonorū poſſeſſionē: qꝛ
cura animarū principalis eſt ꝛ dignior.ad hoc ar.xcvj.di.duo.ꝛ
ratione exercitij cure animarū teneꝛ quis ad ſacerdotiū.ſ.de pre
ben.extirpande.§.hoc vero.ſecus ſi non hꝫ cure animarū liberū
exercitiū ꝗuis habeat poſſeſſionē ꝛ maioris partis bonorū.ar.
ſ.eo.dudū.ij.circa prin.ꝗuis.p.di.ſcripſerit.ſ.e.cum in cunctis
ꝙ ſi habuit poſ.maioris partis bonorꝫ ſue eccleſie.iam currit
ei tempus.ꝛ hoc ar.ſ.e.li.de reſti.ſpo.frequens.alis ſecus vt ibi.
¶ Sed quid ſi fructus primi anni ad aliū pertinent de antiqua
conſuetudine vel ex priuilegio ſpeciali nunquid teneꝛ promoue
ri donec fructus integre percipiat cum effectu.ar.ꝙ nō in eo qd
le.ꝛ no.ſ.e.li.de preben.ſi tibi cōceſſo.ꝛ.ſ.in glo.ſeq.cōtra credo.
ꝛ eſt ratio qꝛ iſta litera reſpicit principale duntaxat ſcꝫ regimen
eccleſie.ſic.ſ.e.lꝫ.ꝙ ſi hꝫ ꝑmotus libere ꝛ quiete.ex tūc ad onus
ipſius eccleſie eſt aſtrictus.vt hic pꝫ.ꝛ in pre.c.lꝫ.§.is alt etiam.
nam vnaqueqꝫ res tranſit cū onere ſuo ad quemlibet poſſeſſorē.
vt patet.ſ.eo.li.de hereti.accuſatus.§.ſi vero.in fi.ꝛ in eo qd le.ꝛ
no.ſ.de deci.paſtoralis.vnde poſtquā hꝫ pacificum ipſius eccle
ſie regimen.ſi non promoueaꝛ eſt in culpa.ſi dꝛ nō hꝫ pacificam
poſ.eo ꝙ fructus nō recipit dico hoc eſſe falſum qꝛ ꝙ iure fit nō
eſt iniuria.neqꝫ peccatum.vt.xxiij.q.iiij.qui peccat.ꝛ is qui eos
recipit vtitur iure ſuo.ꝛ ſic non turbat poſſidentē.ſ.eo.cū eccle.
vnde cum ſit aſtrictus eccleſie.ei deſeruiat vt teneꝛ.ſm id qd le.ꝛ
no.xij.q.clericus victum.ꝛ in ſum.goſ.de cele.miſ.§.vlt.cōtraria
vero tangunt caſum iſtū ſi bene videantur.vt dixi in pre.c.licet.
¶ Pacificam ꝛ tunc hꝫ pacificam qñ in ea nō turbatur.ad hoc
xiij.q.j.non ſic.ſ.e.li.de preben.licet epiſcopus.nam tunc demū
aſſumptus intelligitur vt dicit pre.concil.ſ.e.licet.qñ pacificā ꝛ
quietam hꝫ poſ.vt hic dicit.ꝛ not.xcij.di.ſi qui epiſcopi.xviij.q.
j.in ſum.xvj.q.j.ne pro cuiuſlibet ꝛ.ſ.de priuil.quidam.xxj.q.ij.
ſi quis iam.ibi videre poteris.per que iura probatur ꝙ tunc de
mum dicunꝛ vacare priora beneficia qñ quis habet adminiſtra
tionis pacificam poſ.ad idem.ſ.e.cum in cunctis.§.cum vero.ꝛ
cū effectu.ff.de ver.ſig.l.nomen filiarum.§.here.ꝛ faciunt iſta ad
id de quo vidi dubitari ſcꝫ vbi dicantur vacare beneficia electi
1 in curia confirmati.ꝛ dic ꝙ ibi dicuntur beneficia † vacare vbi
ſunt ꝛ nō in curia.ꝛ eſt ratio qꝛ per confirmationē nō vacant lꝫ
videatur contra.ſ.de cōceſ.pre.poſt electionem.in prine.ꝛ de his
que fi.a ma.per.ca.ex ore.ſed per adeptam pacificam poſ.vt in
iuribus.ſ.dictis.at vbi in curia ipſe electus perſonaliter reman
ſiſſet ꝛ per procu.fuiſſet adeptus poſ.tunc credo ꝙ in curia vaca
uerunt ꝛ eſt ratio qꝛ poſt poſ.adeptam quo ad prima beneficia

ſingit mortuus eſſe. ad hoc. vij. q. j. §. ecce. in quib⁹. xxj. q. ij. ſi qs
iam. xxxiij. q. ij. in prin. ſed mori non poteſt niſi vbi eſt perſona-
liter. vnde cũ preorum beneficiorũ ius ab eo deſcendat ibi dicam
vacare vbi eſt perſonaliter conſtitutus. ⁊ adde qđ dictũ eſt. ṡ. e.
licet in gloſ. per confirmationẽ. ⁊ dicetur. j. e. li. de preben. licet. j.
in glo. ſic. ṡ. eo. ⁊c. ⁊. c. ſi tibi in glo. hec litera ⁊c. ¶ Habuiſti per
te vel per aliũ q̃ idẽ eſt ac ſi per ſe. j. de preben. accedẽs. ar. iij. q. j.
§. j. ff. de acq. poſ. quarundã. ſic etiã not. Lan. ⁊ Jo. xcij. di. ſi qui.
tñ ſi in ipſa inueſtitura ⁊ poſ. apprehenſione incontinenti mo-
ueatur queſtio ſuper ipſo beneficio non videt̃ habere poſ. paci-
ficam. ar. C. de euic. l. poſt perfectam. q̃ poſſeſſio pacifica que nõ
durat. non videtur pacificam fuiſſe. j. de ver. ſigni. nam ⁊ ego. ff.
de in rem verſo. ſi pro parte. §. verſum. ff. de diuor. l. iij. in fi. ff. de
acqui. poſ. l. non videtur. nam q̃ incontinenti fiunt in eſſe viden
tur. ṡ. c. offi. ⁊ qđ lit. pen. ordinatio debeat eſſe in pendenti eſt ar.
ff. de condi. cauſa da. l. ꝙ ſeruus. ff. ſi cer. pe. nõ omnis. in prin. C.
de acqui. poſ. l. nemo. ⁊ hic potes videre qđ no. Inno. ⁊ Hoſt. j.
de preben. de multa. §. is quoq;. ſecus ſi ipſam poſ. pacifice ap-
prehendit. ⁊ eam aliq̃ diu tenuit ſufficit enim ꝙ ſemel cepit pa
cifice poſſidere. arg. ff. de ac. emp. ex empto. in prin. ⁊. l. ratio. ⁊. l.
iul. §. poſſeſſionẽ. ff. de procu. pomp. §. j. ⁊. ff. de leg. ij. cum pater.
hoc etiam indicat hec litera ſatis plane. ¶ Quo minus. ſic. xliij.
di. ephesus. ¶ Haberes eandem ad hoc. ff. de le. ij. titius. §. ſi ea.
ff. de an. le. annua. j. e. li. de reg. iur. conſtat. alis imputari ſumpto
ar. a contrario ſenſu. ergo a contrario ſi per te non ſtetit tibi im-
putandũ nõ eſt: vt patʒ in eo qđ le. ⁊ no. xliiij. diſt. ephesus. xlvij.
di. c. vlt. ¶ Impedimento. ſic. ṡ. e. proxi. in fi. ad hoc facit qđ leg. ⁊
no. xviij. di. peruenit. ¶ Porro. ꝙ dr̃ in iſto. §. ſumptum fuit eo
qđ habet̃. ṡ. c. lʒ canon. j. R. ibi ⁊ alij confirmat̃. ¶ Ludibrioꝝ.
a ludibrium^a eſt aliqua res † que ludo ⁊ contemptu haberi digna
2 eſt ſm pap. ⁊ ſic habes hic qđ leges ſiue iura ⁊ ſtatuta non debẽt
fieri ludibrio. ſic. C. de bo. que li. l. vlti. §. non autem. ff. de iudi. ſi
pretor. ¶ Videatur ad hoc. ṡ. e. ſi poſtq̃. §. fi. ⁊. C. communia de
le. l. ij. in fi. ¶ Mutata. not. hic fraudem committi. ⁊ cõmiſſam
poſſe purgari. ad hoc. ff. de ali. in mu. cauſa fa. l. ex hoc. §. ſi quis.
ff. de vſuf. l. iij. §. idem labeo. ſed ar. contra. ff. de fur. qui ea men-
te. ff. vi bo. rap. l. vlti. ff. depo. l. j. §. ſi rem. ſic etiam mora purga-
tur. ff. de ver. ob. interdum. §. vlt. ff. ſi quis cau. ⁊ ſi poſt tres. ff. de
vi ⁊ vi ar. l. pe. ar. xviij. di. c. iij. vbi de hoc.

a ¶ Ludibrium. Addit. ter. l. l. vnica. C. de inreiu. quis tol.

Summarium.

1 ¶ Legatus cardinalis vtrum omnia poſſit exceptis his q̃ ſunt
romano pontifici reſeruata.

Sabbatem. Subiec. ṡ. de conſue. cũ ve-
nerabilis. j. de renun. c. dile
cti. ¶ Poteſtis. hic confunditur ſententia illorũ qui
ſcripſerunt ꝙ vnus prelatus nõ poteſt eligi ad aliam
prelaturam in alia eccleſia. de hoc no. per Vin. ⁊. B. j. de renun.
admonet. ⁊ ſic habes hic ꝙ abbas exemptus poteſt eli. ꝗ dõs. B.
cõ. ſcripſerit ꝙ debeat poſtulari. ⁊ hoc ipſe not. ṡ. de poſtula. ⁊ ſi
vnanimiter. ſed dic ꝙ eſt poſtulandus quo ad tranſitum. alias
tranſire non poteſt; vt hic ⁊ in iuribus. ṡ. c. iij. j. gloſ. alle. ⁊ idem
dico de quolibet alio prelato pape immediate ſubiecto q̃ papa
tunc eſt immediatus prelatus. ¶ Si ſit in prouincia. hec litera
dare innuit ſumpto arg. a contrario ſenſu. ꝙ vbi eſſet extra pro-
uinciã ſibi decretam hoc non poteſt. nam cum ſit ordinarius tñ
habet iuriſditionẽ in ſua prouincia exiſtens ſicut de epõ dici con
ſueuit. ar. xj. q. j. Si quiſquam. ar. xcij. di. ſi quis epõs. ff. de bo. au.
iu. poſ. cum vnus. §. pe. ibi ergo ordinarius exiuerit prouinciam
ſuam pro priuato habetur. ff. de of. pre. l. iij. ⁊ ideo non hʒ pote-
ſtatem iudicandi: ſiue ius dicendi. ff. de iur. om. iud. l. vlt. ⁊ ſic in
alia prouincia nõ poterit ſedere pro tribunali. ix. q. ij. epm. vbi de
hoc. de hac materia no. conſueuit. j. de of. le. nouit. ⁊ adde qđ di-
cam. j. e. li. de of. le. preſenti. in gloſ. que finitur ⁊c. dicit Vinc. ego
dico cum Ho. Inno. ꝙ delegare poteſt cauſam: q̃ nõ deponit im
periũ. ⁊ priuatus eſt quantũ ad iuriſditionẽ contentioſam. i. de
portãdo vel animaduertẽdi. ff. de iu. om. iu. l. vlt. dicimus aũt ali-
ter ſm canõ. ꝙ ſi epõs eſt abſens ⁊ poſſidens committere põt ar. ff.
de of. pre. vr. l. fi. ⁊ beneficiũ conferre. vt dicã. j. e. li. de offi. le. c. vlt.
excipe caſum qui habetur. j. e. li. de preben. ſtatutũ. in fi. ſi epõs eſt
abiectus non poſſidens vt exul. xvj. q. in prima. e. porro. j. e. li. de
ſup. ne. pre. ſi epõs. in. q. ij. audiuimus. non poteſt aliquid exerce-
re. ar. xj. q. j. ſi quiſquam. de cõ. diſt. j. c. hoc ergo. ſm Vin. qui ita
no. j. de procu. petitio. ar. ad hoc. j. e. li. de ſup. ne. pre. ſi epõs. j. R.
b ſed ar. cõtra. ff. de teſta. qui a latronibus. ¶ De latere. ad hoc. ṡ.
de conſ. cũ venerabilis. vbi Inno. ⁊ Ber. cõ. ibi eñ Hoſt. no. con
trarium cuius ſententia hec confundit̃. ꝗuis pro eo facere videa
tur. j. de offi. leg. qđ tranſla. xvij. di. huic ſedi. j. de renun. dilecti.
vbi dicat ſine licentia noſtra ⁊c. ⁊ idem etiam ibi dixit: ſed nun-
quid ſufficeret tacitus conſenſus. hoc videt̃ qđ no. cũ dicat licen-

b ¶ Et no. ꝙ officiũ. adde Arch. in. c. j. ṡ. de conſue. Bart. in. l. j. §. j. ff. man.

tia ⁊c. ad idem. xix. q. ij. c. j. ⁊. ṡ. eo. ſi religioſus. imo ꝙ plus eſt ſi
etiã abbas exemptus vellet tranſire etiã ad diſtrictiorẽ relig. nõ
põt. vbi obtenta licentia q̃uis petita. ⁊ ſic determinauit Clemẽs
iiij. vt no. Hoſt. j. de de. ex. mi. iſtud in prin. ⁊ no. ꝙ cũ hoc ſolum
modo tranſitũ prohibebat. ⁊ ꝓpter monaſterij dimiſſionẽ ſatis
demõſtrat ꝙ talis prohibitio nõ extendit̃ ad cõſenſum. ar. xxv.
diſt. qualis cũ ſi. nam idẽ expreſſe prohibuiſſet de conſenſu ſi idẽ
de eo intellexiſſet. ad hoc. j. de deci. ad audi. ⁊ facit ad hoc op. ṡ.
eo. cũ in veteri. ver. relato ⁊c. cũ ſequen. ¶ Habere. ff. de offi. pro-
cõ. ⁊ ideo. §. pe. ⁊. l. nec quicq̃. ff. de offic. preſi. l. iiij. ſic etiam not.
1 Inno. ⁊ Hoſti. j. de offi. le. ꝙ tranſla. hinc eſt ꝙ legatus † Cardi.
omnia poteſt. niſi ea q̃ ſunt ro. pon. reſeruata. vt no. ṡ. c. li. de re-
ſcrip. ſi ꝓpter in gloſ. hoc videt̃. ¶ Confirmare. de hoc olim fue-
runt opi. ꝓpter quas decidẽdas hec conſtitutio emanauit: ſed lʒ
epiſcoporũ electiones poſſit confirmare vt hic dicit. nõ tñ ipſos
deponere poteſt nec mutare de loco ad locum nec in eius mani-
bus poſſet epiſcopus reſignare prout no. xciiij. di. c. ij.

Summarium.

1 ¶ Ciues functi dicebantur qui vtebantur officio ⁊ honore ali
quo ⁊ vnde dicatur officium ibidem.
2 Qui offendit extraneam eccleſiam plus punitur q̃ is qui offen-
dit propriam.

Si compromiſſarius. Dicitur cõ
promiſſa-
rius is cui ſimpliciter vel ad tempus committitur vt
eligat vice eorũ qui cõmittunt. ṡ. e. q̃ propter. ⁊ ꝙ dr̃
in iſto. j. R. fuit ſumptum ex eo qđ no. Hoſt. in ſum. eo. tit. §. vlt.
ver. quid ſi capitulum. vbi idem dr̃ ꝙ hic. ¶ Defuncto epiſcopo
hoc ideo dicit q̃ ante exitũ epiſcopi poteſtatem non habent eli-
gendi. viij. q. j. c. ij. ⁊. iij. ergo ante non poſſunt in alium compro
mittere: q̃ lʒ canonici ante mortem epiſcopi habeant poteſtatẽ
eligendi habitu. non tñ actu. vt ibi plane colligit̃. ⁊ hanc ſniam
tenuit Vin. prout ipſe no. ṡ. e. bone me. ere. in fi. ¶ Negligenter
id eſt abſq; legitimo impedimento. xxviij. di. de ſyracuſa eſt ar. ṡ.
e. cũ ex eo. in fi. ⁊. c. cõmiſſa. §. porro. ¶ Statutũ. l. di. poſtq̃. lxiij.
di. c. pe. ṡ. e. ne pro defectu. ¶ Superiorẽ. proximi. ṡ. eo. quamq̃.
¶ Prouidendi. hic habes ꝙ factũ ſine negligentia cõpromiſſa-
rij capitulo imputatur. ad hoc. j. de ap. ſepe. in prin. ⁊ ita no. qđ
tp̃s eligendi a iure prefixũ dʒ a cõpromiſſarijs obſeruari. cũ ca-
pitulũ vacantis ec. nõ poſſit eis plus dare q̃ ipſi noſcant̃ habere
ff. de ac. re. do. l. traditio. j. de dote poſt di. re. nup. ⁊ interim cur-
rit tp̃s. ad hoc. ff. de fun. do. ſi fundo. nec ob. C. de tẽp. ap. aut. ſi ꝗ.
q̃ ibi cõpromiſſum eſt de voluntate preſcribentis. ⁊ eius cui pre
ſcribitur. hic vero tantũ de volũtate eius cui preſcribit̃. preterea
nõ eſt verũ compromiſſum: ſed dr̃ iure collatio negligentia iſtoꝝ
ideo capitulo imputatur: q̃ perdit quis ius quo per ſe vel per
aliũ nõ eſt vſus. ff. quẽad. ſer. amit. l. vſu. ff. de diuer. temp. ⁊ pre-
ſcri. l. j. §. fi. Sed cũ capitulũ in mora nõ fuerit ſeu in culpa. quo-
niã perſone diligẽti cõmiſit. videt̃ ꝙ ſi nõ eligat tũc legitime ca-
pitulũ ſit impeditũ ad hoc vt tp̃s ſibi nõ currat. j. de cõ. pre. qm̃.
maxime qñ id reuocari non poteſt q̃ res non eſt integra. vt. ṡ. e.
in cauſis. dic ꝙ ipſi capitulũ ſibi tale impedimentũ intulerũt. ꝓ
pter qđ eis imputat̃. ad hoc. ff. ſi quis cau. l. nõ exigimus. §. ꝙ di-
cimus. ff. de mi. cũ mandato: q̃ debuerunt ita terminum ab eis
datum prefigere ꝙ poſtea eligere poſſent. ſi cõpromiſſarij eſſent
in eligendo negligentes. ⁊ hoc ſatis hic probat̃. ad idem qđ no.
Inno. j. de exceſ. pre. inter. in glo. vlt. in fi. idem etiam ſi nõ com-
promiſſarij eſſent ſed donatarij. quo caſu dixerunt quidam ⁊ vt
credo male ꝙ ſi capitulum poſtea eſſet legitimo impedimento
detentũ. ita ꝙ eligere non poſſent excuſantur ipſi donatarij ſi nõ
eligunt ſcʒ tempus. ¶ Tranſtulerũt. ar. ad hoc. iij. q. vij. in gra-
uibus. cum concor. ibi no. in glo. j. ⁊ ita not. hic quod nocet com
promiſſarij negligentia: ſed non dolus vt. j. eo. §. proxi. ratio po-
teſt eſſe q̃ contra negligentiam ſibi potuerunt prouidere. vt pu-
ta dando ſibi minus de tempore deputato ad electionem qđ in
dolo non contingit. vel dic quod hoc eſt ideo q̃ negligentia de-
uolutionem ad ſuperiorem operatur. vt hic patet ⁊ procurator
in omittendo nocet dño. non committendo. C. de acqui. poſ. l. fi.
ex iſtis ſatis põt colligi rõ diuerſi. inter. j. R. ⁊ ſcdm. ¶ Si vero
imputari. vt. ff. de dolo. ⁊ eleganter. §. pe. ſic approbatur hec ſen-
tentia Vinc. ⁊. B. qui no. j. de cõ. preben. conſtitutus. in glo. hoc
enim. ⁊ hic adde ⁊ videas ꝙ no. j. de preben. dilecto in glo. vnde
videbatur ⁊ videas qđ no. j. eo. li. ne cler. vel mo. epõs in glo. ſub.
maxime ⁊ hoc no. Hoſt. in ſum. eo. tit. §. quam penam. ver. quid
ergo ſi alios ⁊c. ex quo ſumptum fuit qđ hic dicit. ¶ Functus.
fi. j. de offi. dele. in literis. in fi. functus ſiue id eſt vti prope perti-
1 net ad officium. vnde functi † dicebantur ciues qui vtebantur of
b ficio ⁊ honore aliquo. ⁊ no. ꝙ officium^b dicitur quaſi efficiũ ab
efficiendo ⁊ mutat̃ in prima litera cauſa euſonie. vt dicit Iſido-
rus. vel

rus. vel ſm alios dicitur per contrariũ ab offi. ꝙ eſt nocco qꝛ minime nocet. ⁊ hic approbaẗ ſententia Vin. ⁊ B. que no. ſ. e. cauſam. ⁊ reprobaẗ intellectus quẽ ibi tangit Hoſt. ⁊ de hoc no. j. q. vij. per illicitã. ⁊ videas qḋ not. B. cõ. ſ. e. in cauſis. in queſtione Bar. brix. que incipit. quidã dederũt poteſtatẽ ⁊c. queſtio dominicalis eſt ſed ad huius intelligentiã not. ꝙ vbi deferẗ electo alicui ab hoie. conſumiẗ vna elec. qualitercũq; vt hic. ſi vero deferatur a. l. ſepius poſſet fieri. ⁊ variari. ff. de ver. ob. cũ qui. §. vlt. videtur tñ obſtare. ff. de op. le. l. ij. vbi ab hoie delata fuit electio ⁊ non conſumitur vnica elect. ſed dic ꝙ ibi non fuit exhibita tota familia. in qua debuit electio fieri. ff. de le. j. ſerui elec. ⁊ ſic nõ ob. ſed contra videẗ ꝙ etiã vbi a iure datur q̃nq; variare non lʒ. ff. de ſerui. ſi cui. ff. de tribu. ꝙ in heredem. §. eligere. hec eſt via hoſ. ¶ Ratam habuerunt. tunc alienam culpam faciũt ſuam. vt le. ⁊ no. j. q. iiij. iam itaq;. j. R. ad hoc. ff. de cõdi. inde. ſi procu. xxij. q. v. ſi quis ſc. lxxxiij. di. quid prodeſt. ad hoc. ſ. e. li. de ſen. exc. cũ quis. j. R. ⁊ qḋ le. ⁊ no. xvij. q. iiij. omnes. ⁊. ſ. e. ſi alicuius. ſ. e. li. de regu. iur. ratum. ¶ Reuertitur hec litera caute videẗ velle ſaluare vtranq; ſententiam ſuper hoc articulo olim ſcriptam. nam Vin. ⁊. B. olim notauerunt ꝙ ad compromittentes reuertebaẗ ius ⁊ poteſtas eligẽdi ⁊ hoc ipſi no. j. de con. preb. conſtitutus. ⁊ idem tenebant Tan. ⁊. B. brix. in ſua q̃one veteri que incipit canonici cuiuſdam eccleſie ⁊c. alij contra. ſed cum hec ſententie videanẗ nimiũ generaliter promulgate. ideo hec litera diſt. ⁊ bene. ſcʒ an cõmittentes ratam habuerunt elec. ſibi factã. an nõ. ſi non habent ratam. locũ hʒ ſnia pͥmoꝝ. ſi ratam habent. locũ hʒ ſententia aliorũ. quo caſu intellige qḋ no. Inn. j. de exceſ. pre. inter. in glo. vlt. ⁊. B. cõ. ſ. eo. in cauſis. in glo. vlt. in ſi. que glo. hic declaraẗ. ¶ Idem ſcʒ ꝙ dr in litera pre. ⁊ ꝙ hic dicit ſumptũ fuit ex eo ꝙ dicit Hoſti. in pre. §. quam penam ſub. §. ex premiſſis. v. quid ſi hoñ. elegit. ¶ Conſentire ſcʒ. j. menſem. ſ. eo. quã ſit. quo caſu capitulum habet integrũ tempus ad elec. faciendam. ſ. e. ſi electio. nam ius redit ad priſtinum ſtatum. ſ. eod. cum vintoñ. ⁊ no. per. B. ⁊ Vinc. j. de con. pre. conſtitutus. ⁊ ſm hoc corrigitur qḋ no. Inno. ſ. e. in cauſis. in glo. vlt. ⁊ qḋ ibi no. Ber. con. in gl. vlti. §. ſed quid ſi compromiſſis elegerunt ⁊c. ¶ Porro. qḋ hic dicit ſumptũ fuit expreſſe ſub. §. ver. qd ergo ſi eſſet. ¶ Pregrauari. j. eo. li. de iniur. ⁊ ſi pignorationes. ff. de dolo. eleganter. j. e. lib. de reg. iur. non debet. C. de inoſ. teſt. ſi quis in ſuo. §. legatum de hoc ple. le. ⁊ no. j. q. iiij. per totum. xxiiij. q. ij. in princi. ⁊. §. j. ⁊ §. illicita. ¶ Teneat. j. de his que ſi. a ma. par. ca. queſiuit. in ſi. vbi de hoc. dic vt ibi. ¶ Beneficijs illius ec. in quam peccauit. j. eo. §. reſtringitur. ⁊ hoc ſi ibi beneficium obtinebat: ſed quid ſi ibi non erat canonicus ſed alibi nunquid habebit locũ ꝙ hic dicit. ſcripſit Hoſti. ꝙ hoc indigebat declaratiõe. credit tñ ꝙ debet locũ habere. ⁊ eſt ratio qꝛ ex quo propter delictum ſuſpenditur ⁊ puniaẗ per generalem conſti. omnes offendit vt patet. vij. q. j. nouatianus. ⁊. iij. q. iiij. nullus. ⁊. c. ſeq. ⁊ eſt ſi. ſ. eo. li. ⁊. eo. tit. ſtatutũ. §. vlt. ſm Hoſt. cuius ſniam credo hic approbari q̃ñ nõ poteſt inſligi illa pena de qua habetur. j. e. §. reſtringiẗ. ⁊ eſt ratio q̃ premittitur. nam vbi eſt facti impoſſibilitas. ⁊ iure impoſſibilitas. etiam ibi eſſe cenſetur. ff. que ſen. ſine ap. re. l. vlt. ff. de con. inſti. ſi filius. vñ ſcripſit. P. d. ꝙ talis ſic delinquens erat ſuſpenſus beneficijs non ſolũ que hʒ in illa eccleſia: ſed etiam que hʒ in alia. ⁊ nõ ſolũ obtentis: ſed etiã obtinẽdis. vt. ſ. e. per inquiſitis. ſed hec ſententia modificatur per pre. §. reſtringitur ſcʒ q̃ñ illa pena inſligi poteſt. vt prediri. aľs intelligo literã iſtam ſic gñaliter ſicut iacet. cũ iſta. l. ſic ſcripta ſit. q̃uis per quãdurũ. vt ⁊ aľs no. j. de ſen. exc. cũ illorũ. §. ſi vero. in gloſ. qꝛ ille in ſi. ſic etiam intelligo pre. decre. ſtatuimus. videretur tñ poſſe dici ꝙ in hoc caſu cum pena ordinaria pre. §. reſtringiẗ. non poteſt imponi correctio extraordinaria indicatur. ff. de pe. l. j. in ſi. ff. de in ius voc. l. vlt. ff. de ſepul. vio. l. vlti. in ſi. j. de iude. ad deliberandam. in ſi. Sed iſta non credo hic locũ habere. cum hoc pateat certã penã ab iſto primo iure impoſitaʒ. ⁊ ſic non eſt ad extraoꝛ. recurrendũ. aľs ſecus. ⁊ ſm ea que dicta ſunt videẗ inſurgere quoddam ab-

2 ſurdum ſcʒ ꝙ plus punitur †qui offendit extraneã eccleſiam q̃ is qui offendit propriã: ſed hoc credo eſſe propter impoſſibilitatem facti. ⁊ quia lex ita ſcripta eſt: ſed pone ꝙ non habeat aliud beneficium niſi illius eccle. in quam peccauit. vnde habebit neceſſaria. dici poteſt ꝙ de illo habebit modicam ſuſtentationem. ne ex toto egeat vt no. ſ. e. cum vintoñ. in glo. no. ꝙ ⁊c. in ſi. facit etiam ad hoc qḋ not. j. de ap. paſtoralis. in ſi. ⁊ idem no. P. d. ſ. eo. cum in cunctis. ⁊ facit qḋ le. ⁊ no. lj. di. ſtudeat. ſed ar. cõtra. ſ. eo. generali. §. illos vero. vbi dr aliquid percipere. ¶ Concilium ſ. eo. cum in cunctis. ¶ Ipſo iure. ſic patet hic confundi ſententiam Tan. nam. c. cum in cunctis. eſt canon late ſententie. vt hic de hoc le. ⁊ no. ſ. e. innotuit. in gloſ. ſic ergo ptʒ ⁊c. ſic etiã habeẗ ſ. eo. per inquiſit. §. cũ igiẗ. ⁊ ꝙ hic dicit ſic prius notauerat Innoc. ſ. eo. cum in cunctis. §. clerici. cuius ſententia hic approbaẗ.

⁊ qḋ no. B. ſ. e. cumana in glo. vlt. ſic etiam prius not. Inno. in parte. c. innotuit. ¶ Legitimus. iſte. §. ſumptus fuit ex eo qḋ dicit Hoſti. in pre. §. ver. ꝙ ſi vni epo. ¶ Pena. ſuſpenſionis a beneficijs de qua premittit. ⁊ ꝙ hic dicit ſic prius no. Hoſt. ſ. e. cauſamq;. in ſi. ⁊. c. cũ in cunctis. ¶ Compromiſſarius. ſ. e. quamq̃. ¶ Peccante. ⁊ ideo puniẗ. ſ. e. perpetue in ſi. ar. ſ. e. cõmiſſa. in ſi. ⁊ cũ in hoc caſu in epo non ſit certa pena ſtatuta. vt ſequiẗ. aľs pro motu iudicis puniẗ. j. de offi. deleg. de cauſis. ꝙ dic vtile. ⁊ no. j. de tranſac. c. vlt. in ſi. ¶ De iur. hoc ius habeẗ. j. e. li. de ſen. exco. qꝛ periculoſum. ¶ In aliorũ. ꝙ hic dicit ſumptũ fuit ex eo qḋ no. in pre. ſub. §. ſi vero in ſimplicibus ⁊c. ⁊ no. per Hoſt. ſ. e. cauſamq;. in glo. vlt. ¶ Locũ ar. contra. ſ. e. quamq̃. in ſi. dic qḋ caſus eſt diuerſus nõ aduerſus. nam ibi loquitur in caſu priuationis poteſtatis eligendi. de quo etiã loquitur. ſ. e. cũ in cũctis. in ſi. ¶ Reſtringitur id eſt refrenatur ⁊ coerceẗ. ⁊ fac vim in verbo qꝛ non tollitur pena. ſ. dicta. ergo remanet: ſed refrenata ⁊ reſtricta qḋ dic vt diri. ſ. e. §. porro. in glo. illius eccleſie ⁊c. ⁊ cõcordat ad hunc. §. ſ. eo. cupientes. §. ceterũ. q. d. ipſa ſuſpenſionis a beneficijs pena locũ nõ hʒ quo ad epiſcopos ſic peccantes vt premittitur. ſic nec in beneficijs aliarũ eccle. in quas non peccabat. vt hic ſequitur. ad idem habes op. ar. j. e. li. de offi. or. ſi canonici. §. futuri. ⁊. j. e. li. de re. ec. nõ alie. hoc conſul. §. j. in ſi. ⁊ bona ⁊ iuri conſona fuit iſta reſtrictio: qꝛ in eo in quo quis deliquit puniri dʒ equo iudicio. j. de hereti. ad abolẽ. §. j. iuxta ſi. cũ concor. ibi no. ⁊. j. de temp. or. literas. j. q. j. ſi qui epiſcopi. j. e. li. ⁊. e. tit. prouida. in ſi. j. de tranſla. quanto. §. ceterũ. cum concoꝛ. ibi no. ⁊ nõ in pluri. j. de his que ſi. a pre. queſiuit. ⁊ ſm Aug. contra faciẽs peccaret. vt. xxiij. q. iiij. qui peccat. in ſi. vbi dicit. culpantur etiã q̃nq; prohibentur a malo ſi modũ peccati modus correctionis excedat ad hoc. xvj. q. vj. cognouimus. cum ſi. preterea hec pena eſt ⁊ ideo reſtringenda. ſ. e. ſtatutũ. ff. de pen. interpretatione. habes tñ caſum in quo delinquens plus punitur q̃ exceſſiſſe inuenitur. j. eo. qꝛ ſepe. ibi beneficijs quibuſcunq; ⁊c. ſic ⁊ hic vbi nõ poteſt iſta pena imponi vt dictum eſt. ¶ Offendiſſe ad hoc. j. e. e. de offi. or. ſi canonici. §. ſi autem. ¶ Et idem ſcʒ ꝙ reſtringitur ſuſpenſio a beneficio. de qua ſuſpenſione loquitur. ſ. eo. li. e. tit. ſtatuimus. §. vlti. que hic declaratur ꝙ dic vt diri. ſ. eo. §. porro. in glo. illius eccleſie ⁊c.

PRocurator. Iſta cõſtitutio emanauit ad declarationem concilij. ſ. eo. vt circa. ꝙ non habet locum in ap. interpoſitis in iudicio. j. eo. conſti. ergo nec iſta. dic ergo ad appellandum ſcʒ extra iudiciũ. ⁊ hoc repete ꝙ diri. ſ. e. ſtatuimus. in verbo procuratores. ¶ Promiſſiones factas vel faciendas. ſi cõtra certam perſonam appellatur. ſ. e. qui contra. ¶ In forma. ſ. eo. qꝛ propter. ¶ Perſonas. hic dicit vt comprehendat electũ ⁊ digẽtes. ¶ Singulariter. hic repete ꝙ diri in pre. c. vt circa. in ver.

a ſingula. ¶ Ipſi ſcʒ dantes procur. in quorũ animas[a] iurat ipſe procur. vt hic dicit. ⁊ quorũ eſt quoddam organum. vt dicam. j. eo. li. de teſti. preſentium. in glo. omnes ad capitulum ibi videas ⁊ ſm hoc videẗ ſugillari ſententia quorundã curialiũ dicentiũ ꝙ nõ videẗ ſeruata forma concilij vt circa. niſi dicat talis procu. ſe ⁊ dñm ſuũ credere ⁊ ſe ⁊c. ⁊ dicũt ſic obtinuiſſe in curia: ſed tu dic ꝙ talis procu. iuret dñm ſuũ credere nec dicat ſe. videẗ ſufficere. vt hic ſatis colligitur ad idẽ ar. ff. de dã. infec. qui bona. §. ſi alieno. nam cũ tale iuramentũ procu. hoc ſit commiſſum nec hic contineaẗ ꝙ ſic iurare debeat. ergo vltra non requiram quã hic contineatur expreſſum ad hoc. xxvj. di. c. vbi nam. ¶ Et ſc: id eſt illos in quorum animas iurauit. ad hoc facit ſatis plant ꝙ no. Inno. ſ. eo. qꝛ propter. §. illud. in glo. ſuper hoc ⁊c. ver. Item dicimus ꝙ procur. ⁊c. ibi videas.

a ¶ In quorũ animas. adde ad h̃ alex. in conſil. ſuo edit. I pe. co. circa ſi. in. v. vol. ⁊ ſcd. in c. lʒ ex quadã in. ij. col. circa med. de teſti.

Summarium.

1 ¶ Electio non canonica que ſit.

SI confirmationem. Omiſſam. j. e. c. vlt. ſ. co. q̃uis. j. eo. prouida. §. verum. ⁊ ꝙ hic dicit potuit habere ortum ab eo qḋ no. Innoc. j. de pre. cum iam. in prin. ⁊ colligitur ex antiqua decr. que ponitur extra. lib. iij. de re. iu. c. j. in ſi. ¶ Poteſtatem. ſ. e. ſi poſtq̃. ¶ Canonica. dicunt

1 quidam ꝙ electio †non eſt canonica. ſi aliquandiu protrahatur poſt publicationeʒ conſenſuum. ⁊ collationis tractatam. ſm id qḋ le. ⁊ no. ſ. eo. cum paſt. ⁊ eſt ratio motiua. qꝛ cũ iſte tres partes electionis ſcilicet ſcrutiniũ. ⁊ ipſius publicatio ⁊ electio ſint vnus actus ⁊ in his omnibus non habeat electus facere: ſed electores duntaxat. ſufficit peccatum ipſorum. vt caſſetur quicquid factum eſt etiam ſi fiat preiudiciuʒ electo nec ex notis prioribus eligatur: qꝛ cum ſit vnus actus qui peccat in vno in totum peccare videtur. j. de re. iu. deſicat cum ſi. alij vero dicunt ꝙ lʒ caſſanda ſit electio. q̃ñ poſt ſcrutinium publicatum peccatur in forma

¶ Et hec di
ctio ſepe. ad
de facere ru-
bricā iuncto
magiſtro. C.
ſi ſepius i in
teg. re. Inn.
l. e. j. extra vt
li. nō ꝯte. gl.
in. c. ſi qs ex-
ga. ñ. q̄ō. vij.
Alex. in. l. ſi
idē cū eodē.
ff. de iu. om.
in. Spe. i tit.
de inquiſi. §.
j. ver. ſʒ qua
liter.
¶ Eſt autez
vſurpare. de
hoc v̄bo vid
etiā Archi.
in. c. gn̄ali. ꝫ.
hoc eo. tit. ꝛ
plene alber.
i dictio. ſuo.
i. v̄. vſurpar.
¶ Nā prela-
tus ob hoc
remouet. ad
de ter. in. c. lʒ
hely. qi v̄o d
ſimo. in. c. cō
ſtitutis de te
ſti. i. c. qualr.
el. ñ. d re. cre.
ꝛ Spe. in ti.
de inſtr. edi.
§. xiij. v̄ſi. qd
ſi executor eſt
ſuſpect⁹ pen
dēte tñ oi ſu-
ſpitionis nō
remouet ab
adminiſtra-
tio. ſʒ ſuſpē-
dit vt eſt gl.
not. l. §. ſi qa
aūt ſuſpēſua
inſt. d ſuſpe.
tu. ꝛ text. l. d.
c. lʒ hely. ꝛ l. c.
venerabili. d
of. dele. ꝛ da-
tur ei coadiu
tor. ſm gl. in
d. c. lʒ hely. ꝛ
bar. i. l. q̄ō ſi
forte. §. ſunt
quedā. ff. de
ſol. itē iterim
eſt alendus
prelatus de
bonis eccle-
ſie vt no. gl. l
l. ſi. C. de or-
di. cogni.
¶ Fiunt irre
gulares. ad-
de ad mate-
riam Card.
in cle. ñ. ad
ſi. p̄n. de eta.
ꝛ qua. ꝛ in
cle. j. §. pe. de
priuil.

tamen remanet electo ius ex votis publicatis ſibi queſitū. ꝫ. eo.
publicato: ſed poteſt reſponderi. ꝙ illa decre. publicato loquit
de protractione q̄ fit rōne varietatis ſeu inconſtantie. que in cle-
ricis reprobatur. j. de iure pat. cū antē. vnde ne varient electores
in preiudiciū electi cui per conſenſum fuit ius queſitū ad electio
nem merito compelluntur. illa aūt decre. cum poſt. loquitur qñ
nō ratione varietatis protrahit. imo illum eundē in quē conſen
ſerant elegerunt infirmati. premiſſa ſententia plus placet. qm̄ ſi-
cut ſcriptū inuenit Inn. in publico conſiſtorio ſuſtinebat. ratio
qꝛ inutile non vitiat vtile. ff. de aqua quot. ꝛ eſti. l. ij. §. item que-
ritur. ꝛ. §. ſeq. ꝛ ad hoc. j. eo. li. de re. iu. vtile. vbi dicet. de hoc etiā
no. ff. de vſur. l. pecunie. ff. de ver. ob. l. j. §. ſed ſi mihi.

Summarium.

1 ¶ Sepe dictio pro duabus vel tribus vicibus ponitur.
2 Eccleſie collegiate que dicantur.
3 Furtum manifeſtum ꝛ non manifeſtum differunt in punitione:
quia manifeſti punitio fit in quadruplum: ꝛ non manifeſti in
duplum.
4 Damnum ꝛ iactura differunt.
5 Reſtituere verbum plenam habet ſignificationem.

1 Q Uia. Sepe. ſic. xij. q. ij. longinquitate in princ. ꝛ
a hec dictio † ſepe ᵃ pro duabus vel tribus vi-
cibus ponitur vt le. ꝛ no. in auten. de teſti. §. qꝛ vero.
2 in prin. ¶ Collegiatis. ille eccleſie † dicuntur collegia
te in quibus eſt collectio hominum ſimul viuentiū. vt monacho
rum ꝛ ſimilium. prout no. Hug. xij. q. ij. qui manumittit. ¶ Ca-
pitula eccleſiarum ſecularium. ꝫ. eo. congregato. in prin. ¶ Con
uentus eccleſiarū regulariū. j. de ſta. mo. c. ij. §. vlt. in prin. ¶ Di-
miſſa. videtur ex hac clauſula ꝙ iſta conſtitutio ſit intelligenda
de bonis ad prelatum defunctum pertinentibus duntaxat. ꝛ ſic
loquuntur canones. xij. q. ij. hoc huius. ꝛ. c. nō licet. ꝛ. c. charitatē
ꝛ. c. de laicis. ꝛ. c. illud. ꝛ. q. v. ſicubi. ꝛ ſm hoc non comprehendet
quando bona prelati non ſunt a bonis capituli ſegregata. hoc
etiam ſatis ratione probatur: qꝛ cum prelatus cū conuentu cen-
ſeatur vnum collegium. in bonis communibus ſimiliis poſſidē-
tis mortuo prelato ius adminiſtrandi cadit in collegiū. ff. ꝙ cu-
iuſ. vni. ſicut. §. vlt. ad hoc. j. de in inte. re. c. ij. ꝛ. j. e. li. ne ſe. va. c. j.
in glo. ſed nos dicimus ꝛc. vnde lʒ mortaliter peccent ſi vacatio-
nis tpe male miniſtrent non tñ pena huius conſti. inuoluuntur
cum de talibus non loquatur. ¶ Obuenientia quocunqꝫ ꝛ vn-
decunqꝫ. ꝫ. e. ver. prouiſionis. ꝛ hec litera eſt expreſſe contra que-
dam capitula eccleſiarū cathedraliū vacantiū. nam dicunt earū
canonici cū vacationis tpe habeamus iuriſditionē ꝛ cauſarum
omniū cognitionē. ꝛ ita habeamus id q̄ō eſt principale. per con
ſequēs ad nos pertinet ꝙ ſequitur ex eo vel ob id ſcʒ habere pe-
cuniā que obuenit ratione ſigilli ad cauſas deputati. ad hoc. j. e.
li. de re. iur. c. acceſſoriū. ſed hoc non eſt verum. vt plene per hanc
literam demonſtrat. imo tota ꝛ integra talis pecunia dʒ futuro
ſucceſſori reſeruari. vt ſequitur. ꝛ ſic papa Boniſa. declarauit. ꝛ
habes ſi. verbū. ff. de ver. ſig. obuenire. j. de of. or. preſenti. ꝛ ſi he-
ne aduertas. c. hʒ cuſtodire ꝛ qꝛ etiam adminiſtrat nomine alie-
no non ſuo. reſtat igitur ꝙ ſi etiam vſurparet noīe ſuo eſſet ma-
leſi. poſſeſſor. ꝛ ſic peccaret. ad hoc. j. eo. li. de re. iu. c. ij. cum ſimi.
¶ Expendi. xij. q. ij. illud. ꝛ de of. or. cum vos. ¶ Reſeruata. xij.
q. ij. illud. vbi de hoc. ꝛ. c. hoc huius perſonam ſuit ſic. j. eo. li. de
of. or. preſenti. ꝛ le. ꝛ no. in pre. c. cum vos. ꝛ debent fructus inte-
gri conſeruari vt. lxvj. diſt. quoniam. in ſi. ita ꝙ omnes illibati ꝛ
intacti ſucceſſori reddantur. vij. q. ij. non licet. ad iſta concor. l. qꝛ
poſſeſſor hereditatis non dʒ diſſipare bona hereditatis: ſed con
ſeruare. ff. de peti. heredi. l. diuus. in prin. Item in curato. bonis
dato. ff. de mune. ꝛ hono. l. j. §. vlt. cuſtodes ergo cuſtodire debēt
non conſumere. ff. vt in poſ. le. is cui. ꝛ de talibus debent futuro
ſucceſſori plenariam reddere rationē. j. e. li. de de. egro. c. j. §. vlti.
ꝛ adde q̄ō dixi. ꝫ. c. generali. in glo. ¶ Occupant id eſt diſtrahūt
ꝛ hoc verbum hic ſumitur in mala parte ꝛ. ꝫ. e. vt preterite. in ſi.
nam vitium demonſtrat ſic. ꝫ. e. generali. vbi dixi de hoc. idem ſi
b vſurparent. vt in pre. c. vt preterite. in ſi. eſt autem vſurpareᵇ pre
ſumere vel illicite vti ſiue contra vſum vel in vſum capere. ſiue
in vſum habere. ſm Hug. ¶ Subripiunt. ſic. xij. q. ij. de laicis id
eſt latenter capiunt ſiue tolliūt. xij. q. ij. ſicubi. vbi dicit ꝙ ſi quis
de hoc conuictus fuerit. ſm fructi tenorem reſtituat vniuerſa. ꝛ
3 dic furti manifeſti: qꝛ grauius punitur manifeſtum. † qꝛ in qua-
druplum: ſed nō manifeſtum in duplū. inſti. de obli. que ex de-
na. §. pena. ¶ Dilapidant id eſt prodigūt ſiue indifferenter ero-
c gant. ꝙ eſt peſſimum. nam prelatus ob hoc remouetur ᶜ prout le.
ꝛ not. j. de ſtatu mo. c. ij. §. vlti. alˢ ſi nihil dolo aut furto ſuppri-
merent auferrent aut abſconderent: ſed propter cauſas vtiles ꝛ
neceſſarias expenderent. non credo eos teneri iſta conſti. vt ſatis
plane colligitur ex canone. xij. q. ij. hoc huius qui poteſt eſſe glo.

huius. c. ad idem. ff. de admi. tut. l. cum plures. §. j. ꝛ ſeq. ff. de tu.
ꝛ ra. di. l. j. §. ſed nō nullos. vnde ſi capitulū aut economus pro-
uident vacante ec. alicui offi. de bonis. ꝫ. dictis. non credo eos te
neri ad reſti. ar. ad hoc efficax. ꝫ. e. vt preterite. vbi dicit. fiant ꝛc.
ꝫ. eo. capientes. §. ad hoc. idem ad idem. in pre. l. cum plures. ff.
de here. ſi quid. §. ſicut. hoc etiam ſatis probat q̄ō not. Hoſti. in
ſum. eo. tit. §. quid iur. de expen. in princi. ¶ Diſſipant id eſt de-
ſtruunt euelliunt ſiue diminuunt. ꝛ videas q̄ō no. ꝫ. e. ſciant cun-
cti. ꝛ ver. ſpoliando. ¶ Diſpendium. ſic. ꝫ. e. quorundam. ꝫ. e. li.
4 de reſcri. diſpendia. dic vt ibi dixi. ¶ Iacturā. iactura † ꝛ damnū
differūt: qꝛ iacturam ſcienter ꝛ vltro patimur. vt patet exemplū
in nautis marinis qui propter tempeſtatē res ſuas de mari, ia-
ctant in mari. vt. j. q. iiij. diſpēſationes. ff. ad. l. ro. de iac. l. j. ꝛ. ij. ꝛ
per totū. damnū vero inſolito⁴ nobis neſcientibus fit. ad hoc
ij. q. j. in primis. j. de iniur. olim. c. in via. ff. ad. l. aq. l. j. ꝛ per totū.
C. de iniur. l. damnū. damnū dr̄ diminutio patrimonij. ff. de dā.
infe. l. in. ¶ Auſus id eſt prauam audaciam. ¶ Indēnitatibus
ſic. ꝫ. e. li. ꝛ. c. ti. indemnitatibus. ¶ Peccauere. ad hoc. xxiij. diſt.
in noīe. iuxta prin. lxxxij. di. plurimos. iuxta ſi. j. de ſer. non or. in
ſtruendi. ¶ De cetero. ſic. ꝫ. e. li. lʒ canon. j. R. in ſi. ¶ Eo ipſo. i.
ſine alio hominis adminiculo. ¶ Tandiu. ſic. j. eo. lib. de ſepul.
animaruʒ. ¶ Beneficiis. hic videas ꝙ ſuſpenſus alˢ ſuſpendit
ab officio ꝛ beneficiis. per q̄ō videt ꝙ ſi tantū ſuſpendiſſet ab of-
ficio. ꝑpter hoc nō eſſet ſuſpēſus a beneficio. de hoc etiā ſatis di-
cet. j. c. li. de ſen. ꝛ re iu. cū eterni. in gloſ. ſic. ꝫ. eo. li. ꝛc. ibi videas.
ſed cū. ꝫ. fecerit mētionē de perſonis regularibus iſta pena q̄uo
in eis poterit locū obtinere. cū tales beneficia nō dicantur habe-
re. xij. q. j. volo. ꝛ. c. non dicatis. preterea ſi iſta litera ſic generali-
ter intelligat. de quo interim viuent monachi ſic delinquentes.
cū intra clauſtrū morari precipiant. ꝛ prohibeant peragitare ci-
uitates ꝛ caſtra. xiij. q. j. iuxta ꝛ. c. placuit. ibi ſint clauſtro ſuo ꝛc.
ad hoc. xvj. q. vij. de lapſis. in ſi. xxvij. q. j. ſi qs rapuerit. l. di. ſtu-
deat. pōt dici ꝙ hec litera hoc vult demonſtrare q̄ō tales mona-
chi nō recipient prebendam de monaſterio ſuo: nec habebūt vo
cem in capitulo. ꝛ ſic eligere nō poterunt. vt dicā. j. e. indēnitati-
bus. ſup verbo canonica. ſemper tñ monachi remanebunt. ꝛ hu
ius ſnīe eſt Inno. j. de ſi. dilectus filius. ꝛ ver. ſup quo. ſed quid
ſi de preben. intelligas in conuentu ſicut prius. nam in ergaſtu-
lis eſt eis prouidendū. vt. c. tit. quoniā ſimoniaca. j. de reg. ſi reli-
gioſi. ſm Hoſt. ¶ Quibuſcunqꝫ. hoc videt ꝙ quis vltra puniat
q̄ deliquerit. ad hoc. j. c. ii. de hereti. c. ij. §. ad hoc. ꝛ ſic videt con-
tra. q̄ō dixi. ꝫ. e. ſi cōpromiſ. §. reſtringit. dic illud regulare. hoc ita
placuit latori legis. cui ſufficit pro ratione voluntas. q̄ iuſta fuit
in hoc caſu. propter latrociniū q̄ō cōmittunt ad hoc. lxxxvij. di.
religioſum. xxiij. q. iij. iuſtum. xxv. q. j. violatores. ff. de incen. rui.
nau. l. iij. §. ſenatus. ¶ Suſpēſi. ſic etiā dicimus ordinalibus in
hoc caſu precipit abſtinere ab his q̄ percipere poterant. vt. ꝫ. eo.
li. vbi. item ſi. ꝫ. c. vt preterite. xvj. q. vj. placuit. ſic heres punit vt
non detrahat quartā in re quā ſubtraxit. ff. de his qui. vt indig.
l. reſcripta. ff. ad. l. fal. paulus. in aut. de here. ꝛ fal. §. hinc nobis.
idē in legatario vt legatū amittat ſi rē legatā ſubtrahat. ff. ad. l.
fal. l. j. §. j. ꝛ. C. de le. nō dubiū. ſed pone ꝙ iſti ſic ſuſpenſi celebrāt
d in ſuis ordinibus ſicut prius. nunqd efficiunt irregulares ᵈ vide
tur ꝙ ſic: qꝛ ſunt ſuſpenſi ꝑpter crimen. vt videt fiunt irregula-
res in ſuo celebrāt ordine ſicut prius. j. eo. li. de re. iu. cū eterni. in
ſi. vbi de hoc. j. e. li. de ſen. ex. cū medicinalis. §. ſi. nā in ſuſpēſis a
canone hoc obtinet ꝙ quantūcūqꝫ peniteāt ante tp̄s ſuſpēſionis
finitū celebrare nō poſſunt vt ibi ptʒ ſed circa hoc vnū aduerte.
qm̄ hic nō ſuſpendunt ad tp̄s certū ſed indefinitū vt hic ptʒ q̄ō
nō fuit in iuribus. ꝫ. dictis. ꝛ. ꝫ. e. tit. ſtatuimus. §. vlt. ꝛ. c. cupien
tes. §. ceterum. ꝛ. j. eo. li. de of. dele. c. pe. §. vt inter ꝛc. hoc pro tan
to dico ꝙ quorundam fuit ſententia qñ quis etiā ab homine ſu-
ſpenditur quouſqꝫ peniteat. ſi celebrat non efficitur irregularis.
ſed huic ſnīe multū obſtare videt. ij. q. j. preſbyter. vbi ptʒ ꝙ ta-
lis ad arbitriū ſuſpendētis dʒ ſatiſfacere. dic ꝙ ibi loquitur qñ
ſententialiter facta eſt ſuſpenſio ab hoīe. ꝛ ex cauſa. ꝙ nō eſt hic.
nam hec nō eſt ſuſpēſio hoīs nec forte etiā canonis ſiue iuris. vñ
dicit Innoc. nō dicamus ſnīam vel ſuſpenſionē canonis proprie
ſed dei qñ dicit: ſit ſuſpenſus quouſqꝫ ſatiſfaciat vel quouſqꝫ pe
niteat. vt dictum fuit. lxxxj. di. ſi qui. ꝛ. c. ſeq. ꝛ. xvj. q̄ō. vij. ſi quis
deinceps. ꝛ. xv. q. vj. c. pe. ꝛ. j. e. li. de ſepul. animarū. in ſi. xxxv. q.
vj. ſi duo. ꝛ ideo ſtatim poſt penitentiā legitimā celebrare pōt. j.
de coha. cle. ꝛ mu. ſicut. ꝛ etiā ſi ante celebret nō eſt irregularis ꝛ
huius ſnīe fuit Inno. j. de cle. ex. mi. ſi celebrat. in glo. quidam ſu
per hoc ꝛc. ver. Itē non diuinis ꝛc. ꝛ ſm iſtam ſententiā ſatis pōt
colligi ꝙ ſi tali ſuſpenſione durante eligant perſonā alˢ idoneā
ex hoc electio irritari nō debet cū hoc non ſit iure cautū. non ob.
iura q̄ cōtra hoc innuere vident. qñ intelligunt de excommuni-
catis ſiue ſuſpenſis ab homine vel a iure. ꝙ nō eſt hic vt predictū
eſt. ꝛ ad huius dicti declarationē. vide ꝙ no. Inno. j. de cle. pere.
c. j. in

c.j.in glo.in probatione ⁊c.ꝙ autem hic dicitur videtur applaudere ſententie illorū qui dixerunt ꝙ talium rerum raptores erāt ipſo facto anathematizati vt. xij.q.ij.de laicis.in princ.vbi dicit anathema probatū eſt.ſed dic cū Hug.⁊ Lau. probatū eſt id eſt conſtitutū vt proferat̄.nam per ſententiā erāt excōicandi. vt ibi pꝫ.verſi.ſi quis poſt ⁊c.⁊ ita requirebat̄ ſententia vt ibi. ⁊. c.q. hec huius.in fi.⁊c.nō ſic etiam dꝫ intelligi id eſt ꝙ illud vel dici pōt ꝙ illud.c.de laicis loquit̄ i caſu ſuo.⁊ qñ laici indebite vſurpant bona pℓatorū defunctorū contra quos anathema prolatum eſt.⁊ ꝙ hic dicit ibi excōicentur.denūciatiue intelligit̄.⁊ poteſt ex eo qđ hic dđ fieri interpretatio illorū canonū antiquorum qui de hac materia loquebant̄vel ꝙ ipſo facto ſint ſuſpēſi vt hic dicit clerici vel monachi taliter delinquētes.¶ Reſtituerunt.ergo plene facta reſtitutione ſup re integra in priſtinū ſtatum. xv. q.vj.vos ſanctorū.⁊ le.⁊ no.lxxxj.di.ſi qui ſunt.⁊.ſ.c. qui diligentia.⁊.c.quiſquis.⁊ de ſpon.nō eſt.j. de ma.ꝯtra iuſ.ec.contrac. de muliere.C.de his qui in ex.mit.l.ad tps.li.x.de hoc no. Inn. j.de coha.cle.⁊ mu.ſicut quidam.hec vera intelligunt qñ quis ſuſpendit̄.ſecus ſi ſit ſuſpenſio quouſqꝫ ſatiſfaciat vt hic.⁊.xij.q.ij.de laicis.qꝛ tūc legitima eſt ſpālis abſolutio etiā poſt ſatiſfactionē.ij.q.v.preſbyter ſi.⁊ hanc ſententiā viſus eſt habere Io. vt pꝫ ex eo qđ not.xvj.q.vij.ſi quis deinceps.in gl.ex hoc ver.tu potes ⁊c.q̄ ſit ratio diuerſitatis no. Inn.⁊ Hoſt.j.de eta.⁊ qua.cum bone.⁊ no.ꝙ dicit plene reſtituerint.ſic habes.j.de off.dele. venerabili.in prin.⁊.j.c.li.de cen.ꝙꝙ.in fi.⁊.j.co.li.de ſepul.animarū.iuxta fi.iij.q.ij.c.ij.⁊.c.electis.⁊.c.ſi eps. ver. nullatenus. in prin.⁊.ij.q.ij.per totū.dicas tñ ꝙ ſi hoc verbū plene non fuiſ-
a ſet adiectum plenaria reſtitutio fieri dꝫ. nam verbū reſtituere.*
5 †plenam habet ſignificationem.ff.de vſur.videamus.§.in ſania.⁊ verbo reſtitutionis omnis vtilitas actoris continetur.ff.de ver.ſi.cū pretor.reſtituet̄ ergo ſucceſſor ad oēs fructus perceptos qui debuerunt ei conſeruari.vt premiſſum eſt ⁊ ad omnē vtilitatem quā habiturus eſſet ſi nō fuiſſet expoliatus.ij.q.ij.per totū. ff.de vi ⁊ vi ar.l.j.§.nō ſolum.⁊.§.ꝙ aūt.quid ergo ſi deſit vnus deñ.ſiue vnū ouium pōt dici ꝙ ſm Hugo. ꝙ forte in paupere dꝫ attēdi res cara modica.ſ3 in diuite vel ſm Lau. forte in talibus tam modica res nō eſt attendenda.⁊ hoc ipſi no.in pre.c.iij.q.ij.c.ij.ſed litera illius.c.contradicit cū dicat.omniū ſuarū ⁊c. huic dicto facto per.c.pre.iij.q.ij.ſi eps.vbi dicit integerrime oīa ⁊c.⁊ ea.cā.q.j.reintegranda.vbi dicit funditus.i.ex toto ⁊.j.ſequit̄ ⁊ hoc in odium tam grauiter delinquentiū.⁊ ad hoc faciunt iura ſuperius alle.vim magnā facio qꝛ dicit litera donec plene reſtituerint.intelligo ablata illicite vel eius eſtimationē reſtituendo. vt.iij.q.j.§.ſed notandū.vt eiectus vel expoliatus corporalē poſ. recipiat.vt ibi dđ ⁊ ſunt reuocanda ſumptibus ſpoliatoris.ff.de rei ven.Si vero ⁊ in eodē loco vnde ablata fuerūt.vt le.⁊ no.ea. q.reintegranda.nec ſufficit dare pignora in hoc caſu.vt no.in.§. ſed notandū.ſicut nos dicimus ꝙ in pretoriū pignus eſt qđ corporaliter mittēdꝰ.ff.de pig.ac.non eſt mirū. nec credo qđ in hoc caſu eps ſucceſſor poſſit remittere hanc iniuriam eccleſie irrogatam ſm id qđ le.xxiij.q.iiij.ſi is.j.de ſen.exc.cū deſideres.⁊.§.vlt. ⁊.c.contingit.j.de ſo.compe.conqueſtus.vnde dicit Inno. ꝙ cū pℓatus ſit vt procu.non dñs.vt.xij.q.j.c.vlti. iniuriam eccleſie remittere non poteſt.hoc not.in pre.c.contingit ⁊ facit ad hoc qꝛ hec eſt pena iur.que bꝫ tolli ab eo qui eam induxit. ꝙ dic vt dixi ſ.e.ſtatuimus in fi.vñ iſta verba.donec plene reſtituerint quicquid de bonis perceperint ſupradictis.ita intelligo amare ⁊ ſtricte.vt ſonare videtur.⁊ hoc propter odium taliter delinquentium vt predixi.ar.ad hoc.j.e.li.de cen.exigit.in fi.⁊.j.co.li.de ſepul.animarū.§.ſi vero.vnde nō credo hic ſufficere cau. de reſtituendo.ꝙ ſi ſuffeciſſet hoc fuiſſet expreſſum.ſicut.j. e.li. de vſur. c.ij.iuxta fin.Sed contra inter perſonas coniunctas demonicis nō curatur.ff.de impen.in re.do.fa.l.omnino.ff.de do.inter vir.⁊ vxo.l.virum.ſed iſtud eſt in odium delinquentiū.vt predixi.⁊ qui talia frequenter fiunt vt not.ff.de dolo.idem. Quid ſi monachus ſic delinquat.nec hꝫ vnde reſtituat. credo ꝙ iſta pena hic expreſſa commutat̄ in penam corporalem.ar.eius quod le.⁊ no. xiij.q.vj.c.j.nam monachus delinquens conueniendus eſt non eccleſia.ſicut ſeruus qui delinquit nō eius dominus.C.de nox.l. pe.⁊ vlti.ad hoc qđ le.⁊ not.iij.q.iiij.c.nulli.⁊ no.xj.q.j.de perſona.in glo.conuentum ⁊c.⁊ not.ff.de offi.procon.obſeruare.§. proficiſci.in glo.j.rationibus.in fi.⁊ not. Inno.j.de priuil.cum olim propter in glo.⁊ male.⁊ dicetur.j.co.li.de iud.mulieres.§. ceterū.ibi videas.⁊ monachus ſeruus dđ.liiij.di.multos.⁊ no. xij.q.j.volo in glo.nunquid ⁊c.⁊ ſic ꝙ dđ de ſeruo idem ⁊ de monacho poteſt dici qua pena perfecta cum intelligam reſtituiſſe.⁊ huic litere ſatiſfeciſſe.nam aliter reſtituere nō poteſt cū nihil habeat.⁊ nemo ad impoſſibile obligatur.j.de pac. pactiones in fi. j.e.li.de reg.iur.nemo.j.de ſolu.odoardus.cū ſi. ¶ Non obſtantibus.ſi.ſ.co.cum non deceat.in ſi.

Conſtitutio. Supra.eo.vt circa. ¶ Antenoia.j.de app.vt debitus.j.li.eo.tit.cordi.cū ſi.¶ Eam ſcꝫ conſtitutionē.¶ Immutata.C.de ap.precipimus.C.de teſta.ſancimus.

Summarium.

1 ¶ Papa ſi committit adminiſtrationē alicui qui primo erat electus in ipſa eccleſia ſic commiſſa an ex hoc electio ipſius confirmata videatur.

Is cui. Cathedralis id eſt epiſcopalis.⁊ hoc factum recitat.nā idem in alia ec. ¶ Plena ⁊ libera.ſic.j.e.li.de ſup.ne.pre. grandi. de eo cui a ſede apo.conceditur libera adminiſtratio.habetur
1 ſ.co.cum nobis.in fi.⁊ no.ꝙ quorundam fuit ſententia † ꝙ ſi is cui a papa committitur adminiſtratio primo erat electus in ipſa eccle.ſic commiſſa ex hoc electio ipſius cōfirmata videtur ad hoc j.de eta.⁊ quali.ex ratione.ſm Innoc. hunc tantum comparat. viſitatori.de quo habetur.xxiij.di.preſbyteri.j.co.li.de ſup. ne.prela.ec.⁊ idem tenet.B.cō. dicens ꝙ morte eius qui hoc officiū concedit non expirat.hoc etiam ſatis hic colligitur. nam iſte nō habet iuriſdi.dele.ſed potius ordi.que morte non expirat. ff. de iuriſdi.om.iudi.⁊ qꝛ papa ſic committendo videtur ordinationem eccleſie ſic commiſſe ad ſe reuocare.⁊ ſic ſibi reſeruare. vnde a ¶ Nam verbuꝫ reſtituere. De natura huius verbi ponit plene Feli. in c. venerabili. j. j.co.de of.de le.⁊ aliquid per Fel.in.c. iter dilectos in.ij.co.ver.⁊ electis etiā de fide inſtr.
ſi capitulum ignorans talem commiſſionem eligeret non valeret ei.ar.ad hoc.j.de ap.vt noſtrum.⁊.ff.de acqui.poſ.qui abſenti.j.e.li.de cō.pre.qꝛ in cunctis.⁊ ſic obtinuit ſm. B.⁊ ꝙuis tali de bonis eccleſie ſic cōmiſſe non deneget expenſas cōdignas.ar. j.e.li.de cleri.egro.c.j.§.preſenti.⁊ cum poſſet adminiſtrare ⁊ diſponere ſm formam que habetur in prece.c.grandi.ff.de procu. ciui.j.e.li.de procur.qui ad agendum in fi. non tamen credo qđ poſſit donare fructus vel bona mobilia pro libito voluntatis. cum non ſit ſponſus eccle.nec pℓatus vt in prece. c. preſbyteri.
nec faciat fructus ſuos.hinc eſt ꝙ omnia dicunt reſeruari futuro ſucceſſori.xij.q.ij.hoc huius.ſ.c.qꝛ ſepe.poterit tñ vendere ea que de facili corrumpi poſſunt.ff.de procur.l.procur. tutorum.⁊ adde qđ dictum eſt.ſ.co.nemo.⁊ de adminiſtratione bene tenetur reddere rationem ad hoc.ij.q.vij.qua propter.x.qđ. iij.c.j.j. de accu.qualiter.ij.¶ Compecit.j.e.li.de ſup.neg.prela.eccleſie. ¶ Immobilium.in coadiutore dic vt.j.e.lib.de cle.egro.paſtoralis.§.preſenti.¶ Epiſcopalis. que ſint iuriſditionis epiſcopalis.ſatis habetur.j.de offi.ord.conquerente.⁊.c.dilecto.⁊ ple. no. Inno.j.de ſtatu mona.c.j.ibi videre poteris.⁊ Tang.x.q.j. in prin.¶ Confirmatus.ſ.c.tranſmiſſam. ¶ Exercere. ſm hoc poterit conferre beneficia ſpectantia ad collationem epiſcopi viuentis.ad hoc.j.de ſup.ne.pre.eccleſie.in fi.⁊ ſm hoc poterit talis dare literas ad ordines.j.e.li.de tēp.or.cum nullus.§.epiſcopo.item credo ꝙ poſſit dare licentiā eundi ad ſcholas.ſm id qđ habetur ſ.co.cum ex eo.ar.ad iſta.C.de of.eius qui vi.al.iu.l.j.⁊ ij.ff.de tutel.queſitum.¶ Conſecrationis.lxxiij.diſt.ꝙuis. ⁊ de conſe.ec.aqua ¶ Expediti.ſ.c.ſuffraganeis.

Summarium.

1 ¶ Conſtitutio tractans de electione monialium ponit multa ſpecialia que exorbitant a iure communi.
2 Pubes an poſſit ⁊ debeat admitti ad electionem.
3 Corrupta quandoqꝫ ſit abbatiſſa ſed tunc non conſecratur.
4 Strepitus quid eſt.
5 Finis terminu electionis faciende ſi inſtat ⁊ minor pars eligit maiore parte nō curante: ſed negligente eligere vel nolente vtrū teneat electio facta a tali minori parte.
6 Concordia dicitur a coniunctione cordis.

Indemnitatibus. Sic.j.de iurem.⁊ ſi christus in fi.⁊ dic.i.vt ſint ſine damno. ¶ Monaſteria.monialiū
1 quarūcunqꝫ.⁊ ſcias ꝙ iſta cōſtitutio † tractās de elec. monialium ponit multa ſpecialia que exorbitant a iure cōmuni.vt.j.e.§.vlti.⁊ ideo nō eſt ad alias elec.trahenda.j.e.li. de reg. iur.que a iure.nam primo ponit quales moniales ⁊ cuius etatis poſſint eligere.⁊ quales ⁊ cuius etatis poſſint eligi in abbatiſſas ſeu prioriſſas ſeu locū tenētes vt.j.e.§.ſane.⁊ in ſequentibus.§.ponit multa ſpecialia contra formā concilii traditā.ſ.e. qꝛ propter.nam in ipſo.§.ſane.dicit qꝛ ap. interiecta cōtra electas a duabus partibus numero.nō impedit officiū ſuperioris.lꝫ regulariter ſit cōtra.ſ.e.ſi poſtꝙ.j. R. Item aliud ponitur ſpeciale.j.e.§.ſi aūt ſcꝫ ꝙ pōt fieri acceſſus poſt ſcrutiniū publicatū qđ eſt cōtra ius cōe.ſ.e.eccleſia noſtra.in.§.pars aūt.ſed.j.e.§.verū. remouet dubiū ꝙ inſurgit ex premiſſis ⁊.j.co.§.ſi vero.dđ ꝙ vbi eſt electio facta a maiori parte non tñ vt in pre.§.ſane.⁊.§.ſi autē mandat̄ inquiri de plano ⁊ ſine ſtrepitu ⁊ figura iudicii.interim tamen electa exceptis duobus caſibus in ſpiritualibus ⁊ tempo

ralibus licite adminiſtret. Item. ſ. e. §. ſi qua. habetur ꝙ electa a minori parte numero. nullũ ius hʒ nec acceſſus põt fieri ad eam. Item. ſ. co. §. vt autẽ. fit collatio in premiſſis ſolũ numeri ad numerũ. non zeli ad zelum. nec meriti ad meritũ. Itẽ. ſ. §. co. poſtremo ponitur aliud ſpeciale. ¶ In diſcordia. ſ. e. quorũdam. vbi dixi. ¶ Diſpendia. i. damna. ſ. e. quorũdam. ⁊. qr ſepe. ſ. co. li. de reſcrip. diſpendia. ¶ Patiunt. ſ. e. ne pro defectu. ¶ Peregerit
2 ſic. ſ. e. cum in cunctis. §. j. in fi. ⁊ habes hic op. ar. ꝙ pubes ſ poteſt ⁊ debet admitti ad elec. de hoc dixi. ſ. eod. excom. ibi videas. ¶ Tacite. ſ. de reg. iu. ex parte tua. ¶ Expreſſe. ſ. e. nullus relig. vbi dixi. ¶ Eligendũ. acnue. ſ. e. ex co. in fi. ¶ Gubernatur non eſt vis in nomine facienda. dummodo electa ſit illa per quã monaſterium habet gubernari. ad hoc. xviij. q. ij. nullã. ⁊ in illa locum hʒ q hic ſequitur non in priore clauſtrali. ¶ Eligatur no. q nõ dicit poſtuletur per qḋ demonſtratur ꝙ minor. xxx. anno. põt poſtulari. cũ hoc nõ probat. ad hoc. ſ. e. de elec. ad audientiã cum concor. ibi no. ⁊ credo ꝙ poſſit ab epiſcopo poſtulari cum mulier curam non habeat animarũ. ſ. e. li. de eta. ⁊ qua. permittimus. ſ. de pe. ⁊ re. noua. in fi. ¶ Aliqua cum littera iſta loquat ſimpliciter de electione abbatiſſe non extendam eam niſi quatenus loquitur. cum in multis exorbitet a iure communi. vt dictũ eſt. ſ. e. in glo. j. ſcias tamen ꝙ aliquã religioſis feminis aliqs preponendus eſt ⁊ ille dʒ ab epiſcopo comprobari. xviij. q. ij. qui religioſis. qḋ. c. forte intelligitur de illo qui monialibus preeſt. de quo habet. e. q. in decima. vt ibi no. Hug. ſcʒ vt eis miniſtret vel ſit ſacerdos ſm la. ¶ Aliqua ſub. que etiã ſit virgo ſm quoſdã. ad hoc. j. q. vij. c. ij. ver. nouimus. ⁊. xxxij. di. c. vlti. vbi de hoc per Hug. ibi ordinat in hãc partẽ ⁊ le. ⁊ no. x. q. j. iuuenculas. ⁊ no. xxxj. q. j. in glo. nõ ideo ⁊c. ſed ar. cõtra. xxvij. q. j. ſi quis rapuerit in fi. ⁊. lxxviij. di. nemo preſbyter. qḋ. c. ſumit ex libro nouellarũ ⁊ eſt pal. vnde dicebat Hugo. q quãq corrupta ſit abbatiſſa. ſed
3 tunc non conſecratur. ⁊ facit pro iſta ſententia: qr lex equiperat moniales monachis. etiã in creatione abbatis. ⁊ in abbate hoc
a nõ requirit in aut. de monach. §. ordinationẽ. in fi. Dicũt quidã priori parti fore ſtandum. nam valde incongruum eſt ꝙ corrupta preſit virginibus. ad hoc. xxv. di. c. pe. in fi. requiritur etiam ꝙ talis ſit nata de legitimo matrimonio. ⁊ legitime. ad hoc vt de iure cõmuni poſſit eligi. ſ. de fil. preſby. c. j. ⁊ eſt ratio qr mulier a ſucceſſione tẽporali repellit. ppter illegitimitatẽ. ſ. de or. cog. tuã in auten. quis mo. na. ef. le. §. filii. colla. vij. ergo multo magis ab eccleſiaſtica dignitate. ¶ Triceſimũ annũ. aliqñ habetur de. xl. an. vt. lxxviij. di. nemo palam eſt. aliqñ de. lx. an. xxx. q. j. iuuenculas. xxij. q. j. quomodo. ſed quicqd alias cautũ ſit. ſta huic dicto. ¶ Completus. hoc eſt ſpeciale in abbatiſſa ⁊ in epiſcopo. vt pʒ in eo qḋ le. ⁊ not. ſ. e. cum in cunctis. vnde dic ſecus in abbate vt ibi le. ⁊ no. §. inferiora. ratio querit ſecus in abbatiſſa ꝙ in abbate. põt eſſe ppter ſexus fragilitatẽ. ar. ad hoc in auten. de ſanctiſ. epi. §. preſbyterum. ⁊. §. ſeq. coll. ix. ſed cõtra. C. de his qui ve. eta. impe. l. ij. cum notatis ibidem dic ꝙ ibi loquit de adminiſtratione patrimonii propter hec quo ad dignitatem eccleſiaſticam. ſic in alio caſu annus dʒ eſſe cõpletus qḋ dic vt le. ⁊ no. lxxvij. diſt. ſubdiaconus. ſ. de offi. dele. cum. ex. ⁊ de reg. ad noſtram. ¶ Expreſſe. ſ. e. cum nullus. ¶ Sane ſcrutinij. ſ. e. qr propter. ⁊ ſic nobis approbari ſententiam illorum qui dicebãt ꝙ forma concilij qr propter hʒ obſeruari in monaſteriis monialium ⁊ hoc tetigerunt. Ho. ⁊ Hoſt. ſ. de reg. iu. ad probandũ. ar. ad hoc. C. de iur. ⁊ fac. ign. l. pe. ⁊ vlti. non enim eſt licitũ ei ignorare qui peritiores cõſulere potuit. ff. de iur. ⁊ fac. igno. regula. C. de iur. ⁊ fac. igno. l. vlti. vnde moniales conuocant ſapientes ad eas dirigendas in facto electionis vt. j. §. poſtremo. Uotis. lxj. di. vota. ſ. e. congregato duabus partibus ſi. ſ. e. ſcriptũ. ¶ Numero ſi. ſ. e. quorundam. §. vlt. vbi dixi de hoc. ¶ Quecunqꝫ ſic. j. e. §. ceterum. ⁊ ſi. ij. q. vij. lator. ſed poſſet hoc intelligi de excep. illegitima. ſm id qḋ no. Hugo. de papa. lxxix. di. ſi tranſitus ad hoc. ſ. de offi. deleg. ex parte. ij. ⁊ no. in pre. c. lator. ſed quicquid dicatur credo hoc nouiter conſtitutũ in hoc caſu. ⁊ intelligo literam ita generaliter ſicut iacet. ꝙ etiã ſatis pʒ qr ſolum offi. iud. reſeruatur hic. ⁊ alia excludũtur ſcʒ exceptio contradictio ⁊ appellatio: ſed nunquid repellent aliqui vel alique moniales tertie partis ſi volũt coadiuuare officiũ ſuperioris eo volente. vtpote offerendo probationes quibus nitant demonſtrare ꝙ ipſa ſit ineligibilis vel qḋ ſit electa ab illis qui eã eligere nõ potuerunt. cũ ad alias electio pertineret de priuilegio ſpeciali vel cõſuetudine approbata vel preſcripta vt. ſ. de conſue. cũ dilectus. ſ. e. cũ inter. ar. xxij. di. preter. hoc ad idem. ſ. e. li. ne ſe. va. c. j. vel ab illis qui celebrauerũt in loco interdicto. ſ. e. li. de ſen. ex. is qui in fi. vel qr eſſent excõmunicate vel interdicte. ⁊ ſic eligere non potuerunt. ⁊ ſic per hoc ipſe ſuperior informet qualiter debeat ſe habere in confirmando vel infirmando. videt ꝙ ſic. ſ. e. ſi qñ. §. vlti. nam hoc hic non videt prohiberi. imo denunciatio ⁊ accuſatio reſeruant. vt. j. e. §. verũ. multo fortius ⁊ hic reſeruari videtur cum non ſit hoc prohibitũ vnde ſi admittuntur ex poſt facto. multo fortius ⁊ ante factũ in eo in quo non prohibent. maxime cũ ſua interſit bonam habere abbatiſſam. facit etiam ad hoc vt videt. ſ. co. li. vt lit. pen. ſi hi. in fi. vnde cũ hoc iud. officium adiunctur non videtur repellenda. xxx. q. vlt. iudicantẽ. inſti. de act. §. curare. nam talis coadiuuans non videt exercere actũ iudicialem ꝙ ſatis colligitur. ſ. de pba. quoniã contra. vbi hoc nõ connumerat inter actus iudiciales. ¶ Spectat ad ipſum. ſ. e. cũ olim. ⁊. c. nihil eſt. in quibus not. de hoc. ⁊ ita no. hic ⁊ in concor. predictis inquiſitionẽ fieri ſicut in fama. qḋ dic vt no. Inn. ſ. de poſtu. pre. ad hoc in gl. ar. ꝙ lʒ ⁊c. ¶ Diligẽti id eſt accurata examinandẽ. interim tñ adminiſtrare poterit in ſpiritualibus ⁊ temporalibus. j. e. §. ſi vero. poſſet tñ dici contrariũ ⁊ verius iudicio meo ⁊ eſt ratio qr hoc hic nõ conceditur. ⁊ regulariter adminiſtratio talis eſt prohibita. vt. ſ. qualiter. c. bone me. ma. ⁊. c. auaritie. ergo nõ eſt facienda niſi vbi conceſſa inuenit. ad hoc. ſ. e. li. de re. iur. que a iure ibi not. ſcʒ in primo. §. ſi vero eſt ſpecialiter conceſſa. ꝙ hic feciſſet papa ſi hoc voluiſſet. ad hoc. ij. q. v. conſuluiſti. ſ. de tranſla. inter cor. §. ſed nec. ⁊ poteſt eſſe ratio diuerſitatis procedit ad confirmationẽ nõ obquacunqꝫ cõtradictione. vel except. vnde expectet. donec ſit confirmata. ſed. j. §. ſi vero. hʒ expectare confirmanda. vt ibi pʒ. ob. ꝙ conceditur adminiſtratio: ꝙ non eſt hic. ſed ꝙ prius dixi quidã credunt. cum per hanc conſti. papa intendat prouidere indẽnitatibus monaſteriorũ monialium. vt dicit. ſ. co. c. R. j. que multum euitant per bonã adminiſtrationẽ. preterea cũ in pre. §. permittat adminiſtrare electã a maiori parte. multo fortius hoc videtur permittere electe a duabus partibus. vt hic ⁊. j. §. prori. cũ hoc etiã maiori equitate inuitat ꝙ illud. ⁊ ideo ſm eos potius eſt tenendũ. ¶ Canonica. ergo ſi eam nõ inuenerit canonicã nõ confirmabit. vtpote qr eſt celebrata ab excõmunicatis qui nõ faciunt numerũ cum aliis. ij. q. j. nomen. nam tales extra collegiũ eiciunt. xxiij. q. ij. hoc ipſum ver. Maria. ad hoc. xlv. diſt. illud. cum ſi. xj. q. iij. audi. vel a ſuſpenſis. ſ. de conſue. cũ dilectus. ſ. e. cum inter. R. xxxij. di. preter hoc. ad idem. ſ. co. li. ne ſe. va. c. j. ab illis qui celebrauerũt in loco interdicto. ſ. e. li. de ſen. ex. his qui in fi. ⁊ no. ꝙ excõmunicatus ⁊ ſuſpenſus ab officio. in aliquo coherent. vt. e. tit. is cui. §. ſane. vnde ſuſpẽſus ab officio eligere nõ poteſt. vt no. Inno. ſ. de coha. cle. ⁊ mu. ſicut. ¶ Confirmet. ecce vnũ ſpãle cõtra formã ſcrutinij traditã. ſ. e. qr propter. nam ap. interiecta contra electam a duabus partibus numero nõ impedit officiũ ſuperioris. lʒ regulariter ſit contra. ſ. e. ſi poſtqꝫ. l. R. ¶ Benedictio. ſ. de ſup. neg. pre. c. j. ⁊. ſ. de re iud. inter mo. in fi. ⁊ hic eſt quedam manus impoſitio. vt. lxix. diſt. quoniam. ſ. de eta. ⁊ qua. cũ contingat. que non eſt niſi benedictio. j. q. j. manus vbi no. Hug. ꝙ illa manus imponitur que ſit ſuper abbates vel abbatiſſas. eſt quedam ſolennis oratio ſiue benedictio facta ⁊ benedictoria dr: ⁊ eſt quaſi ſacramentum ⁊ non repetitur ad modũ benedictionis nuptiarum. ſ. de ſecun. nup. c. j. ⁊. c. iiij. ſm Hug. alij contra. vel dic benedictio abbatiſſe que nõ eſt conſecratoria nec ſimplex benedictio: qr illas recipit ſimpliciter monachus vel monacha: ſed nunquid hec manus imponit quolibet die dari põt. dicit Hoſti. ꝙ hoc eget declaratione. videtur ꝙ hoc liceat ſicut ⁊ eccleſiam conſecrare. ſ. de conſe. ec. vel al. c. ij. arg. contra. xx. q. j. de votis. ſ. de tempo. or. c. j. ꝙ tenere tutius eſt ſm Hoſtien. ¶ Impendatur. ſub. ſi eſt de more ſiue vſu ſui monaſterij. xij. q. ij. alienationes. nam prout ibi pʒ certis iſta orationũ ſolennitas adhibetur ⁊ certis nõ. ſic etiã no. Hug. ⁊ Lau. lxix. di. c. j. vel dic qḋ forte iſta tangit ſententie do. Inno. dicẽtis ꝙ hodie regulare eſt qḋ abbates benedicunt. ſ. de ſup. ne. pre. c. j. ⁊ hoc ipſe no. ſ. de eta. ⁊ qua. c. l. ſic. j. §. prori. in fi. ⁊. c. neutri. ¶ Si aũt extraneos q ſunt actus extranei ⁊ qui non. habes ar. ff. de teſta. heredes palam. §. vlt. ff. de duo. re. duos. in fi. ff. de ver. ob. cõtinuus. j. R. C. de teſt. cum antiquitas. ff. ad. l. iul. de adul. q ait lex ſm. d. Jo. car. Ego intelligo ꝙ hoc faciendũ eſt quaſi vno contextu. ſm id qḋ leg. ⁊ no. ſ. e. qr propter. ita ꝙ nullus actus cõtrarius interponatur. ⁊ dic extraneos ab eo qḋ tunc ſit ſcʒ electione. ¶ Accedere. eccleſie aliud ſpeciale ſcʒ ꝙ poſt publicationem notorum ſiue ſcrutinij põt fieri acceſſus. qḋ eſt contra ius cõmune. vt ſupra dixi. vñ ſcripſit. B. cõ. ꝙ conſenſus poſt ſcrutiniũ adhibitus nihil vʒ. ſ. e. c. ij. ⁊. c. auditis. ⁊ hoc ipſe no. ſ. e. qr propter. ¶ Maiorẽ partem. no. verbũ ⁊ ſic accipias vt ſonare videt. nã cũ talis acceſſus ſit p literã iſtã cõtra antiqua iura nouiter introductus. eum ad aliũ numerũ non extendã. ſ. e. li. de re. iu. q a iure. ⁊ ſic nõ poterit fieri talis acceſſus minori numero vel equali. hoc etiam denotat litera. i. pri. ſequẽs ibi p acceſſum huius. ⁊. ſ. co. §. ſi vero. in princi. ¶ Uerum. dignitate. hic habes ꝙ abbatiſſa dʒ habere dignitatem. ¶ Facultas. ⁊ ſic via exceptionis hic tollitur. non denunciationis vel accuſationis. ſ. de app. cõſtitutus. in fi. ¶ Si vero promittitur. vt qr eſt electa a maiori parte. ¶ Strepitu ſm autores ſtrepitus

a ¶ Dicũt quidam. Adde q hanc opi. tenet Card. in cle. inter ceteros. §. ſtatuimus. l. xj. q. de ſta. reg. niſi diſpenſet per papã ⁊ nõ per epm vt ibi p eũ.

4 ſtrepitus † idem eſt ꝙ frequens populi ſonitus ſiue clamor vel tumultus. ⁊ habes ſi. v. q. iiij. in loco. ⁊ hoc idē habetur. ſ. e. li. de hereti. ſtatuta. ſ. R. ibi etiā dicitur. ¶ Et figura. dicit pap. ꝙ figura idem eſt ꝙ ſimilitudo vel forma. ſed figura hominis eſt forma vere nature. de formis habes. xxi. q. j. habebat. ⁊ qſi ſic debet
a procedi. dicit quidamª ꝙ tūc iudex nullū ordinē iudiciariū ſeruare tenetur. vt colligitur. C. de lati. li. tol. l. j. §. ſimiliqȝ modo. hoc eſt ⁊ qd dixi ſane itelligas. nam lȝ papa mādet ad celerem expeditionē negocij ſine iudicij figura pcedi. nō tamē intelligit illud de iudicij figura debere omitti ſine quo nō poteſt iudiciū expediri. nam quantumcunqȝ precite mandetur alicui aliquid fieri debere. ſemp tamen intelligit excep. legitima debere admitti. ſ. de of. deleg. ex parte. ⁊ patet in eo quod le. ⁊ no. ix. q. vij. lator. ⁊ cum litibus ⁊ iuriis ſit celeritas imponenda. C. de agri. ⁊ cen. litibus. ⁊c. ſ. de do. et cōtu. finem. illud tm̄ vult ꝑtermitti per quod poteſt expeditio negocij prorogari. vnde bene aduertas qȝ dicit litera ſine iudicij figura. qȝ illa que ſunt cauſe nō tolluntur. lȝ tollantur illa que ſunt iudicij. ⁊ de hoc nō mireris. qȝ eorum que fiunt coram iudice. quedam dicuntur acta litis et qdā acta iudicij. nam atteſtationes. cōfirmationes. ⁊ oīa ēt factū reſpicientia potius dicunt acta litis ꝙ iudicij. alia vt citationes. ſatiſdationes. ⁊ cōſimilia dicūtur acta iudicij. vt no. Inn. ⁊ hoſti. ſ. de teſt. cūmqȝ. vnde quādo papa ſic mandat non intelligit tollere ea que ſunt cauſe ſiue litis. ſed illa dūtaxat p que iudiciū ordinatur ꝙ intellige vt ſupra dixi. in hoc tñ quādo. ſ. ſic pcedi tur. dȝ ſnīa ꝓmulgari. ſecūdū id qd le. ⁊ no. C. quorū ho. l. j. ī gl. nōne hoc pbare ⁊c. ⁊ no. in ſpe. R. de inquiſit. §. nūc tractemus. ꝟ. quid igitur ſi in lſa ⁊c. hoc enī ſatis dare pȝ per literā ſeq. ibi infirmet. ⁊ in ſ. c. ſ. e. li. de here. ſtatuta. vbi habetur ꝙ inquiſitores in crimine hereſis poſſunt procedere iſto modo ⁊ tñ ipſi ſententiā proferūt cōtra cōuictos. vt ibi pȝ. ⁊ ex quo colligitur irrefragabiliter ꝙ corā tali qui ex cōmiſſione cōtra aliquē hȝ procedere iſta forma hȝ offerri ſcriptura in qua contineatur id ſuper quo eſt ſentētia proferēda. nā illud tm̄ venit in cōdēnatione ſiue ſententia ꝙ in petitione continetur. ar. ff. de iud. non poteſt. ⁊ l. de qua re. ſ. de accu. qualiter. ij. de ſi. licet hely. de cauſa poſ. cum ſuper. ⁊ le. ⁊ no. e. ti. c. iiij. in glo. hoc ſcriptū ⁊c. ſ. de fide inſtr. inter. §. ceterū. vbi de hoc. ſed conſtat vt ſupra dictū eſt ꝙ probatio in hoc caſu nō tollitur imo totaliter reſeruat. que pōt fieri etiaȝ poſt cōfirmationē partis aduerſe. vt patet. ſ. e. li. de cōfeſ. ſtatuimus. ex quo cōcludo ꝙ actore petente ⁊ volente ſic ſuā intentionē probare neceſſe habeat reſpōdere. ⁊ ſic ſm̄ hoc ſiet lit. cōte. ꝙ ſi nō petat ſatis credo ꝙ omiſſa tali reſpōſione pōt actor articulare ſiue poſitiones facere ſuper ſua petitione. de qua premiſi. ⁊ hoc ex vigore clauſule hic inſerte. ⁊ cū ipſe reus de facto ſuo aliquādo interroget non habebit dilationē. qȝ debet ſcire an ꝙ ab eo petitur ſit verū vel non. vt not. ſ. de dila. preterea. in glo. qȝ in literis. niſi vbi ageretur de facto alieno. vt qȝ alteri ſucceſſit et ſic habere iuſtā ignorantie cauſam poteſt. ſ. e. li. de re. iur. cū quis cuiuſ ſi. ¶ In ſpiritualibus. ſ. de ma. ⁊ obe. dilecta. ¶ Adminiſtret. hic eſt aliud ſpeciale. quia cōtrariū verū eſt regulariter. ſ. quod quis nō poſſit adminiſtrare ante confirmationē vt ſupra dixi in glo. interim tamen ⁊c. ſimile tamen in caſu ſpeciali habetur. ꝫ. e. nihil. in ſi. ¶ Nil penitus. ſi. ſ. de accu. c. preda. in ſi. ¶ Al
b lienet. hoc verbūᵇ largā habet ſignificationē. ſ. de re. ecc. non alienāti ꝙ ſi cōtrafecerit nō tenebit. ſ. de do. ⁊ cōtu. veritatis. in ſi. ⁊ cū hec litera ſic indiſt. loquatur eam intelligo vt ſonat ſm̄ ea que no. hoſt. ⁊ in pre. c. veritatis. poterit ergo adminiſtrare in tēporalibus fructus colligendo ⁊ cōſeruando. ſed nō alienando. niſi tales eſſent qui ſeruando corrūperentur. C. de admini. tut. l. ſancimus. in ſi. terras faciēdo coli. iuramēta ⁊ fidelitates a vaſallis recipiēdo ⁊ cōſimilia. ¶ Recipiat. no. nō dicit eligat. nā ad monachatum nullus eligitur. ſed poſtulari debet vt no. Inno. ⁊ h. cō. ꝫ. e. officij. ſiue recipi vt hic vel creari. ſ. e. li. de regu. ſi ad ſolū. vel fieri. vt. e. ti. is qui. vel ordinari. xiij. q. vlt. c. vlt. in ſi. nō tamē credo ꝙ ob hoc vitiaretur ingreſſus ſi eligeretur. ¶ Quoquomodo. i. nullo modo. ij. q. j. deus omnipotēs. ⁊ ſic iſta dictio hic ponitur negatiue. ſic. ꝫ. e. quoniam vndani. §. volentes iuxta ſi. ⁊. ſ. e. li. de offi. or. preſenti. j. R. de offi. le. preſenti iuxta ſi. aliter tamen ponitur. ſ. e. li. de offi. or. ſi canonici. R. j. de proba. ad noſtram. l. di. ponderet. in prin. ver. ſed ſi. ꝫ. c. fundamēta. §. quod ſi ſecus. verſi. an nihilominus. ⁊ de pe. diſt. j. nemo. C. de epiſ. aud. nemo. C. de poſtula. nemo. ſ. de homici. ſi perfodiens in fin. ibi videas. ¶ Si qua vero nominata qd fit dupliciter prout no. Iran. diſt. quanto. in glo. ex hoc loco. ⁊. ꝫ. de poſtu. pre. bone. me. j. in fin. et ibi etiam de hoc ſatis no. per Innoc. h. cō. ⁊ gof. ¶ Obtinere. ſi. ꝫ. co. quoniam. §. vlt. ¶ Quomodolibet. ſic. ſ. co. li. de ele. egro. paſtoralis. §. pe. ſ. co. li. de ſepul. animarum iuxta ſi. ſ. de hereti. vt officium. §. cōpeſcendi. alr̄ dicitur quomodolibet modo. l. diſt. de his clericis. ⁊ not. qd hec dictio ſiue pars orationis eſt ſignū diſtributiuū modorū. vnde dic quomodolibet. i. quocūqȝ modo vel quolibet modo vt in pre. c. de his. ⁊ eſt ſi. ꝫ. co. li. de reſcri. ſtatutū. §. inſuper. in ſi. ⁊ no. qd natura cuiuſcūqȝ ſigni diſtributiui eſt hec qd ſi ei poſtponatur negatio remouet illud qd ſequitur ab omni pro quo diſtribuit. vnde hec litera hoc vult dicere qūolibet nō querat. i. nullo modo querat qȝ quomodolibet nō valet nullo modo. ergo nullo modo attribuitur. ergo valet nullo modo. ⁊ dic qd hec litera qūolibet eſt vna dictio ⁊ nō plures.
5 ¶ Non querat quid ſi inſtat finis termini ‡ electionis faciende. ⁊ minor pars eligit maiore parte non curāte. ſed negligēte eligere. vel nolēte. nūquid tenet electio facta a tali minori parte. ⁊ videtur qd ſic ſm̄ id qd no. Inn. ⁊ hoſt. ⁊. h. cō. ꝫ. e. cū nobis olim. ⁊ Inno. ſ. de offi. ordi. irrefragabili. in glo. ſic ⁊c. §. ſed querēs. et ſ. de ma. ⁊ obe. c. j. facit ad hoc qȝ ꝓpter factum alterius non debet quis pregrauari. ꝫ. co. ſi cōpromiſſarius. §. porro. ſ. co. lib. de reg. iur. non debet. ⁊ eſt etiā op. ar. in pre. c. cū nobis. lxv. di. ſi forte. ⁊c. vbi de hoc. ſed iſte. §. videtur cōtradicere expreſſe qd ſic monſtratur cōſtat ꝙ ad hoc vt valeat electio ⁊ electo ius acquiratur nullo modo debet fieri a minore parte cōuentus numero vt hic ſed maior pars que nō curat eligere vel nō vult per hoc non excludit a numero cōuentus vt hic plene patet ⁊ hoc videtur nouiter introductū in electionibus monialiū qd verū nō credo vt ſatis plene demonſtratur ex iſta litera. ⁊ dixi in gl. pre. ⁊ erit ſpecial. aliqui tñ dicunt cōtrariū. in hoc caſu per id no. ꝫ. co. audiſtis in glo. no. qd ⁊c. in ſi. ⁊ hoc dicitur intelligere quādo vno cōtextu fuerint electiones vel tp̄s non labitur eligendi. ¶ Ut antē
6 predictā. ꝫ. co. §. j. ¶ Concordiā dicitur concordia ꝗ̄ſi coniunctio de cordis. vnde concordare idem eſt qd conuenire. i. vnius cordis fieri. ¶ Ceterū vt predicitur. ꝫ. co. ſi vero. ¶ Duplo maiorē. nā licet oēs cōmiſerint nō videnſ dediſſe poteſtatē niſi eligatur idonea in abbatiſſam. ꝫ. eod. ſi cōpromiſſarius. §. ſi vero. ad hoc qd no. ſ. de preben. dilecto. in glo. vnde videbatur. ⁊ ideo ſe oppōnere poſſunt. ¶ Porro cōſtitutionis. ꝫ. eo. vt circa. ¶ Si eā demonſtrari. ſ. co. li. de iudi. mulieres. ſ. R. ¶ Euagari. ſ. co. li. de ſta. re. periculoſo. ¶ Cōſtitutionē. ꝫ. eo. cupiētes. ¶ Supradicta renūciant. de iſtis intelligitur. xij. q. vlt. c. vlt. in ſi. ¶ Regularem. de iſtis loquitur. xx. q. iiij. c. j. ⁊ appellantur canonice. ſ. de ma. ⁊ obe. dilecta. ¶ Approbate eo qd pernicioſus eſt earū ſtatus. xviij. q. ij. pernicioſam.

a ¶ Dicit quidā. Adde q̄ traduntur p Bart. in extrauag. ad reprimen. in vb̄o figura. ⁊ Alex. in conſil. xxxij. li. ij. co. ad fi. in iij. volumi.

Prouida. Concilij. ꝫ. co. ꝙuis. ¶ Jngt aūt. hoc verbū fecit dubitationē hic de ciſam. ſ. eo. §. ſe. ¶ Uerū commiſſa ⁊ male vt. ſ. patet. ¶ Cōfirmationes. no. qd nō dicit electiones. que propter hoc nō infirmanſ. ꝫ. co. conſtitutionē. ſic. ſ. c. qm̄. ſed cum infra dicatur qd taliter cōfirmans ſit ſuſpēſus per annū ab epiſcopalū cōfirmatione. ab eo qui preter omnē defectū tales cōfirmātis poterat cōfirmare petet ipſius electionis cōfirmatio. ¶ Nullius. habendo reſpectū ad cōfirmationē. dic quo ad executionē. ſic. xj. q. ij. c. j. ⁊. c. nullū. ⁊. c. epm̄. ¶ De cetero. hoc verbū innuit qd iſtud ſit deciſio noui iuris nō antiqui declaratio. ſic etiā ante hāc cōſtitutionē per papā fuerat declaratū. alr̄ diffinitū. nā a iure tali ſuperiori eſt inquiſitio demādata. qua ꝑtermiſſa nil agitur: vt. ff. de trāſact. cum hi. §. ſi pretor. ff. de in inte. re. diuus. ¶ Puniantur. ſ. co. li. de temp. or. eos. de hoc dixi. ꝫ. co. tit. ſi cōpromiſſarius. §. reſtringatur. ⁊. c. qȝ ſepe. ¶ Annum qui ab hora delicti incipiet. ar. ſ. de ap. ſuper eo.

Summarium.

1 ¶ De intentione pape quandocunqȝ ⁊ qualitercunqȝ conſtet illa ſeruanda eſt: quia intentio mens conſideranda eſt.
2 Confirmatio a non ſuo iudice facta an valeat ſeu teneat.

b ¶ Hoc verbis. Adde text. ⁊ q̄ ibi no. Doc. in l. fi. C. de reb. alie. nō alie.

Si eo tempore. Eccl'ie cathedralis. hoc forte dicat qȝ iſta queſtio ſic de facto fuit in eccleſia boñ. ex cauſa. vnde dic qd facti ꝓpoſitionem reſpicit hic papa. nam idem intelligo in aliis inferioribus non cathedralibus. ⁊ eſt ratio qȝ per talem reſeruationem conſtat de eius intentione. ſ. qd non vult aliū vlterius procedere. arg. ſ. de ap. vt noſtram. ¶ Scienter vel ignoranter. videtur qd ſi hec clauſula non poneretur. non haberet locum qd dicit. ſed contra credo per id qd habetur. ꝫ. co. innotuit. in ſi. ⁊. ſ. co. li. de cō. pre. quia cunctis. §. adiciebat. in quibus non ponitur hec clauſula. ⁊ tñ decretum ibi ligat. vnde dicas qd quādocūqȝ ⁊ qualitercūqȝ cōſtet de intentione pape illa
1 ſeruanda eſt. qȝ mens mittentis eſt cōſideranda †. ꝫ. co. li. de reſcrip. ſup lr̄is. ⁊. c. ad aures. ſic etiā no. Inno. ⁊ Hoſt. in pre. c. innotuit. ⁊ idē no. h. in pre. c. qȝ cūctis. in gloſ. no. per hanc. nā decretū pape ſm̄ cañ. ligat ignorantes. vt. ſ. patet. ad idē. ſ. co. li. de preb. dudum. §. nos igitur. ver. ⁊ quidē. ⁊. c. ſi beneficia. ⁊. c. quorūdā. ⁊ poteſt eſſe ratio. qȝ cum ipſe ſit ꝑter ius ⁊. ꝫ. ius. ſ. de cō. pre. ꝓpoſuit oīa pōt ad ſe trahere iuxta velle. ix. q. vj. patet. c. ipſi

ſunt.c.cuncta.c.nūc vero.ꝛ adde qꝺ dicetur.ſ.e.li.de preb.ſi apo
ſtolice. ¶ Careant:confirmatio a non ſuo iudice facta non tenet
2 †.ſ.eo.nꝑoſitꝙ.ꝫ.R.ſed non conſecratio.ad hoc.ix.q.ij.lugd.ſ.
de temp.or.ſepe.§.j. ¶ Subſequunt.ad hoc.j.de ap.vt noſtrū.
nam adeo afficit decretū pape illud ſubſequentia ꝙ abſq3 iuris
offenſa.is cui per papā eſt de epatu ꝓuiſum non pōt per ſuum
metropol.cōfirmari nec conſecrari.nā quādo reſeruat ꝓuiſionē
intelligitur cum effectu.ſ.de de.non reſi.relatum.cū concord.ibi
no.ꝛ ante conſecrationē epi nō intelligitur ipſi eccleſie fore ꝓui-
ſum.ꝛ qꝺ quantum ad ea que miniſteriū conſecrationis deſide-
rant ipſa eccleſia dicitur vidua.ſ.de tranſla.inter cor.igitur per
papam habet fieri ſine eius commiſſione.

Summarium.

1 ☞ Infirmus aliquis de preſentibus ſi eſt an poſſit dare ꝓcur.
pro ſe.ex quo pro abſente habetur qui non poteſt ad capitulum
venire ꝗuis ſit in loco vnde vocari debet.
2 Procurator debet habere ſpeciale mandatum ad iurandum in
animam compromittentis ꝛ debet exprimere impedimentum.
3 Canonicus abſens ſi eſt mortuus an procurator debeat ceſſare.

Si quis. Iſtud prin.vſq3 ibi verū ſi ꝛc.ortum
habuit ex eo qꝺ no.vin.ſ.eo.congre
gato.ꝛ.h.cō.ſ.eo.qꝛ ꝓpter.in verbo procuratorem.
ꝛ ibi tenuerunt vt hic dicit. ¶ Iuſto.ad huius decla
rationem vide qꝺ dicetur.ſ.eo.li.de ſent.exco.venerabilibus.§.
idem eſt in glo.iuſto ꝛc.ibi videas. ¶ Electionis eccleſie vbi ha
beat ſcrutinium fieri vt ſatis patet.ſ.e.§.porro.nā preſupponit
concilium.ſ.eo.quia ꝓpter. ¶ Nequeat intereſſe.hoc quero an
1 aliquis de preſentibus qui infirmus eſt poſſit dare procu.† pro
ſe.ꝛ videtur qꝺ ſic.qꝛ pro abſente habetur qui non poteſt ad ca-
pitulum venire.ꝛ eſt in loco vnde vocari debet.ſ.eod.quia pro-
pter.ꝛ ſi iuſto impedimento detenti de longinquo requiruntur
multo fortius de propinquo.xvj.di.quod dicitis.ꝛ pre.ca.quia
propter.§.illud autem hoc innuit.ꝛ hec litera cum dicat inter-
eſſe ꝛc.tamen Vin.no.contra.ſ.eo.congregato.ſed hoc qꝺ pre-
miſſum eſt credo verius.ſm id quod not.h.cō.in pre.c.qꝛ ꝓpter
in verbo abſens.nam abſens eſt ex quo non eſt in loco vbi petit
ff.de ver.ſig.abſentem.vnde dicit Innoc.abſentem reputo ſi ſit
in eadem villa.dummodo non poſſit ire ad capitulū.ꝛ iſta ſen-
tentia clare per hanc literam comprobatur.ꝛ hoc adde ꝛ videas
qꝺ dicam.ſ.eo.li.de preben.cum in eccleſijs. ¶ Tunc.iſte procur.
a debet habere ſpeciale mādatum a ad iurandum † in animā com-
2 promittentis ꝛ debet exprimere impedimentum.vnde dicas qꝺ
non poteſt conſtituere procu.ad eligendum niſi det ei poteſtatē
iurandi in animam ſuam.ꝛ eſt ratio quia non venit inſtructus
ſm Innocen.qui ita.no.ſ.eo.qꝛ propter.§.illum autē.queritur
ſi iſte procu.infirmatur.an poſſit pro ſe dare vicarium vel ꝓcu-
ra.dicit Vinc.ſ.eo.congregato.qꝺ ſic.qꝛ procu.negotiorum pōt
pro ſe dare procu.ff.man.ſi procur.ad idem.ſ.eo.li.de procu.c.j.
in ſi.ꝛ.c.procu.iſta etiam fuit ſententia.h.cō.ſ.eo.qꝛ propter ſu-
per verbo procu.ſed ar.contra.ff.de diuer.temp.ꝛ preſcrip.l.pe.
§.qꝺ ſi is.ſ.de offi.dele.quoniam apoſtolica.§.is autem.ver.pre
terꝗ.ſ.eo.li.eo.ti.is cui.§.j.ꝛ hoc credo verū.ad hoc.ſ.eod.li.de
procu.§.ꝓcu.ꝛ.§.ꝛ ꝗuis.nam per electionē ſine cōſenſum per-
uenitur ad matrimoniū.ſ.eo.cū inter ca.cum ſi.ad qꝺ matrimo
nium contrahendū videt electa induſtria ꝛ fides eius circa hoc
cōmittitur.ergo alij delegare nō poterit vt in pre.§.ꝗuis.nam
non eſt veriſimile ꝙ alteri incerte ꝛ incognite perſone velit com
mittens ſubdelegari.ff.de ꝓcur.dari.ꝛ.l.ſeq.ff.ne teſta.tu.tutor.
ff.de here.inſti.inſtitutio.ꝛ.l.tempus.§.j.Itē querit ſi mortuus
3 eſt canonicus † abſens an procu.debeat ceſſare.dic qꝺ ſic tamē fa-
cta ab eo tam de ſcrutatorib⁹ ꝗ de alijs ſtabunt firma ꝛ ſi neſci-
retur de eius morte.ꝛ fieret eius electio ſtaret.ff.de ꝓcu.qui pro-
cura.ff.ſicut pe.l.vlti.ꝛ hoc in procu.canonici abſentis ſm Vin.
idē no.h.cō.ſ.e.qꝛ propter in verbo procu.ſecus in procura.ab-
batis vel alterius prelati qui debeat intereſſe electioni.nā ſi mor
tuus eſt abbas ꝛ capitulum recipiat eius procu.durabit procu.
ipſe qꝛ a monaſterio.i.a loco datus intelligitur.ſ.de offi.delega.
quoniam abbas.vnde nec a ſucceſſore abbatis forte poſſet amo
ueri ſm Vin.qui ita no.ſ.eo.congregato.ſed iſtud vltimum dī
ctum non admitto.ꝛ videas qꝺ dicetur.ſ.eo.li.ne ſe.va.c.j.§.vl.
¶ In concil.generali.ſ.eo.quia propter.quod conci.hic decla-
ratur. ¶ Cōmittere.queritur que ſit ratio ſi nō poteſt intereſſe
vel venire quare eius admittitur procu.ad hoc reſpondit Vin.
quia eſt in loco vnde vocari debet ꝛ dicit.l.qꝺ is qui valitudine
impeditur ꝛ mandare poteſt experiēdi poteſtatē habet.ff.de di-
uer.temp.ꝛ preſcri.l.j.ꝛ hoc in actore. ¶ Occupantis.ff.de pro-
cur.pluribus.ꝛ.ſ.de procu.non iniuſte.vbi de hoc.ꝛ videas qꝺ
leg.ꝛ no.ij.q.vi.§.forma.in glo.poſſunt ergo ꝛc. ¶ Verum nō
expedit.quid iuris ſit in hoc caſu vbi eſſet cauſa electionis habe

¶ Debet habere ſpecia-
le mādatū.
Add tū no-
tabiliter ꝙ
procurator
habēs gene
rale māda-
tum ad cau
ſas cū man-
dato ſpāle
ad iurandū
pōt iurare i
qualibet cā
ſm Matthe-
ſi.in notabi
libus ſuis i
añpe.char.i
ij.col.i noc.
inci.no.ꝙ ſi
in cā.ꝛimo.
i de.ij.in.j.
no.de ꝓcu.
¶ Porro ni
hil agit.Vi
de ad iſtū
ter.pulchre
ꝛ elegāter ſe
li.i.c.ꝗuis.
extra de of.
dele.
¶ Sed dic
qꝺ illa lex.
Add tamē
Bar.in.d.l.
iuſte ꝑ ano.
in.c.ad no-
ſtrā.in ſi.de
iurciu.alex.
in cōſi.cxix.
in ſi.col.i.ij.
vol.ſcl.in.c.
eccleſia ſan-
cte marie.in
xx.col.ver.
ix.no.de cō-
ſti.ſcdi.in.c.
conſultatio
nibus.l.ij.
col.de offic.
delega.

tur.ſ.eo.li.de procu.ſi duo.§.ſanc. ¶ In diuerſos.narrat quod
cōtingere poſſet:ſed de hoc non eſt curandū:qꝛ dicit diuerſos.et
hoc ꝓpter iſtud qꝺ ſtatim ſequitur.verſi.ſed is. ¶ Nominatus.
no.hic.ar.qꝺ quis ex nominatione ius acquirit.ad idem.xciij.
di.diis.vbi de hoc.xj.q.j.ſacerdotibus.vbi de hoc.xxvij.q.ij.in-
uenta.ſ.qui fil.ſint leg.per mas.vbi de hoc.ar.contra.ij.q.j.mul
ti.in ſi.de hoc ſatis no.hoſt.ſ.de elec.bone.me.ma.in prin.item
videtur hic qꝺ ordo verborū conſideratur.ad hoc.ſ.eo.li.de pre-
ben.mandato.§.j.vbi dicam. ¶ Si autem iſte ver.vſq3 ibi.vni-
tum porro.fuit etiam dictum Vinc.ꝛ.h.cō.vnitū cū eo qꝺ poſi-
tum eſt.ſ.j.R.vt ibi dixi. ¶ Eandem.ſ.que ponitur.ſ.c.§.quia
b poſſet ꝛc. ¶ Porro.nihil agit b nā tunc cū ex ſuo vnito conſenſu
duos nominat neutrū votū v3 tanꝗ incertū.ſ.eo.in electioni-
bus.ſicut etiā ſcripſit.h.cō.ſ.eo.qꝛ ꝓpter.de hoc qꝺ hic in textu
dicitur olim fuerunt multe opi.magiſtrorū.ſ.eo.qꝛ ꝓpter ꝗ hic
totaliter decidentur. ¶ Decreta.quo caſu talis ꝓcu.non poſſet cō-
promittere:ſed ad ſolā formā neceſſitatis vel ſcrutinij datus vi-
detur.ff.de ꝓcu.licet.§.ſi ſeruo.ſm.h.cō. ¶ Abſens ꝓcu.ꝙ hic
dicit ortū videt habuiſſe ab eo qꝺ dicit hoſt.in pre.c.qꝛ propter.
§.illud.in gl.ſ.abſens.ver.qꝺ ſi per plures.quid ſi nullus de ca-
pitulo.ꝛc.cū his que ibi ſequūtur. ¶ Valeat deputare.ſm hoc
qꝺ hic dicit intellige qꝺ no.ſ.eo.qꝛ propter.§.illud.in glo.ſi ve-
nire ꝛc.ver.ſed quid ſi nullus ¶ Exprimere.hic cōfunditur ſen
tentia.h.cō.quā no.in gloſ.pre.in ſi.ꝛ approbatur hec ſententia
Inno.ꝛ.cō.quā ibidem ſcripſit in verbo ꝓcu. ¶ Exprimendū
hic patet ſola cōmiſſio de aliquo eligendo nō ſufficeret quo ad
augmentum termini votum faciendum niſi votū commiſſarij
exprimatur.ꝛ eſt ratio qꝛ per cōmiſſionem ſolum matrimonij
contrahendi non cōtrahitur matrimonium vt clare patet.ſ.de
procur.procurator.§.ſane.ꝛ in matrimonio verba requiruntur
ad matrimonium apta.ſiue ſit matrimonium ſpeciale vt hic cū
ſi.ſiue ſit matrimoniū carnale.vt.ſ.de deſpō.impu.ſi infantes qꝛ
ſunt.in ſi.ꝛ.c.ſi inter.in prin.

Summarium.

1 ☞ Iuſte poſſidet qui autore pretore poſſidet.
2 Vocatio nominatim faciēda eſt vbi eſt certus aduerſarius.
3 Electio ſi ſit facta in alia eccleſia ꝗ in ea que vacat prelato vbi
fiet vocatio.

Quoniam. Non in cōcordia celebrata.repe-
te qꝺ dixi.ſ.e.quorūdam. ¶ Cō
firmatio ſub.que cauſe cognitionē deſiderat.ꝛ ideo
de plano expediri non poteſt.ſ.de app.qua fronte.in
glo.confirmatione ꝛc.ibi videas. ¶ Pertinet quidam magnā
vim faciunt in hoc verbo ꝛ habetur idem verbum.ſ.eo.li.de pre
ben.ſi apoſtolica.in glo.iſtud verbum ꝛc.ibi videas. ¶ Celerita
te.no.hic celeritatē reprobari.aliquando tamen deſideratur ac-
celeratio de iſtis duobus articulis ſatis dixi.xxiij.di.cōmunis ſi
lius.ꝛ.xciii.di.c.j. ¶ Doctrinam apoſtoli.j.ad thi.v.vt.xxiij.di
ſtin.in ꝑn.lxj.di.miramur.lxxviij.di.qui eſt.ſ.e.cū nobis olim.
¶ Confirmationes.no.qꝛ non dicit electiones ſic.ſ.eo.ꝓuida.
ſed quid ſi poſt talem confirmationem adminiſtrat vt confirma
tus.nunquid eius electio ex hoc caſſabitur.credo quod ſic cum
talis confirmatio nulla ſit vt.ſ.patet ꝛ ideo nō excuſatur.ar.ad
hoc.xxxiij.q.v.cum miniſter.ſ.de temp.or.cum dilectus.idē vi-
deretur ſi alias non teneat confirmatio vt qꝛ epiſcopus confirmet
ſuo.c.non habito ſeu requiſito.contra id qꝺ le.ꝛ no.ſ.de his que
fieri apud.nouit.c.quanto.ꝛ ſic talis confirmatio nulla eſt.ſm
id qꝺ le.ꝛ no.in pre.c.nouit.in ſi.ar.ad hoc.C.ne de ſta.defun.ſi
poſtꝗ.ꝛ.l.ſi pater.ff.de re.iur.l.ij.§.cōdemnatū.ff.de bo.poſ.cō-
trata.l.non putauit.§.non queuis.ff.de vſuc.vbi lex.C.de agri.
ꝛ cen.quemadmodum.li.xj.inſti.vi bo.rap.§.ſed nedum talia.
ſ.eo.li.de reg.iur.que contra.xxv.q.ij.imperiali.ſed contra vide
tur quod non ſit nulla talis confirmatio ſed annullanda vt eo.
ti.ea noſcitur.vbi dicit conuenit vacuari.ergo per ſententiā ra-
tione cōtemptus.ꝛ hoc tenuit Hoſt.ſed tu dic cum domino goſ.
qꝺ ibi debet exponi vacuari.i.vacua renunciari.nam ſecundū
eum,ſicut inſtitutiones facte a prelatis ſine collegiorum conſen-
ſu robur firmitatis nō habēt vt in pre.c.nouit.ſic ꝛ preſentatio-
nes vt in pre.decre.ea noſcitur.ꝛ vbi ex cauſa nulla eſt cōfirma-
tio de facto obtenta dicit non de iure.ergo nō excuſat.ar.ad iſta
ff.qꝺ cuiuſq3 vni.l.j.§.pe.ff.qui ſatiſd.cog.l.vlti.ff.ad velle.quā-
uis.§.ſi conuenerit.ſ.de tranſla.inter cor.§.ſed neq3.ver.ſicut iu-
xta.nā titulus qui habetur pro nō ti.nō excuſat.C.li.x.ne iur.et
haſt.fiſ.l.j.ꝛ.ff.de pet.here.l.nec vllam.vnde cum talis confirma
tio nulla ſit vt ſupra dixi non videtur prodeſſe.ar.ſ.eo.li.de reg.
iu.non preſtat.ſed ar.cōtra.in eo qꝺ not.vij.q.j.cū qui. ¶ Nam
1 iuſte poſſidet † qui autore pretore poſſidet.ff.de acqui.poſ.iuſte.
c ſed dic ꝙ illa.l. c loquitur quando iudex iuſte interponit autori-
tatem.alias ſecus.C.de inge.ma.ſi animam.ff.de nata.re.l.ij.et.C.
communia

cõia pre.l.pe.preterea vbi aliquorũ preſentia deſiderať quo ad neceſſitatẽ vt in hoc caſu ſic ſupradictũ eſt ꝙ in eorũ abſentia ſit nullũ eſt ipſo iure ſicut le. ⁊ no.ĩ.de of.dele.cauſam matrimonii ad idẽ.xv.q.vij.§.ſolus.⁊.c.ſe.⁊ pro iſta ſentẽtia facit.ff.de admi ni.tu.l.titiũ ⁊ me.in prin.ff.de exerci.l.j.§.ſi plures.ff.de inſti.l. j.§.cõditio.ff.de acquir.poſ.ſi quis mihi.§.corã.nã canonici in hoc participant officiũ cum epo.⁊ ſic habet locũ pre.l.titium et me.ſed ar.cõtra.ff.de iuriſ.om.iudi.ſi quis id.§.doli.⁊.ff.de pe. here.ſed ⁊ ſi.§.ſcire.qꝛ non eſt predo qui errat in iure vt ibi ⁊ in dãnis vitandis iure error excuſat.ff.de iur.⁊ fac.igno.regula.ff. ad ſillc.ſi quis in graui.⁊ nulli nocet:vt no.xxxviij.di.in prin.ſꝫ poteſt reſponderi qd hic preſumitur dolus cõtra eũ qui ſe fecit taliter cõfirmari nec ſibi licuit inratam notoriã ignorare.vñ nõ excuſatur.ff.de inſt.ſed ⁊ ſi pu.§.palam.ff.ad.l.cor.de fal.diuus preterea iſtud damnũ habet ortũ a lucro.ff.de acqr.here.ſi duo. idẽ dicẽdũ puto vbi adminiſtrat facta cõfirmatione non pre- miſſa vocatione de qua loquiť hec decre.⁊ eſt ratio qꝛ talis ele-
a ctus debet eſſe diligens nõ credulus[a] ⁊ debuit ꝓcurare hoc fieri. cũ ſit de actis ſubſtãtialibus cauſe vt patet.C.ſi ꝓpter pu.pen.l. vlt.C.ſi vt ſe ab he.ab.anť.oẽs.C.qui pe.tu.l.j.C.de fur.inciuile. ver.curare.ad idẽ.ĩ.de ſer.non or.e.j.in ſi.cum ſi. Item ſi electus debet ꝓbare etiam ſolẽnitates ſicut in matrimonio carnali dici- mus.ar.xxxj.q.ij.lotharius.ſic cum aliquis dicit ſe emiſſe a pu- pillo probabit qd tutore autore emerit.ff.de pub.quecũqꝫ.§.vlt.
b ¶ Decernimus[b] videtur qd ſit nouum ius.de hoc ſatis no.In- noc.ĩ.de do.⁊ contu.cum olim.⁊.h.cõ.ẽ.eo.qd ſicut.in glo.j.§.j. eo.ſi autem confirmatio ſue cauſe ⁊c.⁊.c.nihil.in gl.j.ſed tene qd dicitur ⁊c.ratio que.ẽ.in tex.premittitur.nam predictã doctri- nam apoſtoli debemus in confirmando attendere diligenter vt vt in pre.c.ẽ.eo.cum nobis. ¶ Vocationem nominatam.no.vo-
2 cationem† nominatim faciendam vbi eſt certus aduerſarius ha bes ſi.ĩ.eo.li.de ſen.exc.conſtitutionem.ff.de lib.⁊ poſthu.nomi natim.⁊ generalẽ vbi eſt incertus vel eſſe põt vt.ĩ.eo.ver.ꝗ etiã. ⁊ dic generaliter.i.publice.ad hoc.ẽ.de poſtula.ad hoc. ¶ Ele- ctio no.quia nihil dicit de prouiſione vel collatione.in quibus non videtur hic ſolẽnitas vacationis neceſſaria obſeruanda ar. cõtra.ĩ.e.li.de preb.licet ſed ar.cõtra.e.ti.cum ſm ibi de citatio. legitime qd prius diciť approbant Inn.h.cõ.⁊ hoſt.ĩ.de trãſla. licet in ſi.⁊ videas circa hoc qd no.Inno.⁊ Hoſti.ĩ.de ap.inter- poſita in verbo probatũ.nã beneficiũ dare de ſui natura non re- quirit cognitionẽ vel iuriſdi.cum talis habeat tm̃ miniſteriũ et no.ipſe Inno.ĩ.de of.dele.qm̃ apoſtolica.in gloſ.cõtra.⁊c.iuxta ſi.de cõ.pre.prepoſuit in glo.ij.⁊ videas qd etiã no.ẽ.e.ti.dudũ. in glo.no.cõte.⁊c.⁊ qd no.ĩ.eo.li.de offi.dele.e.j.in glo.j.ordinẽ.
3 ver.nondũ vero facta eſt†quid ſi facta ſit electio in alia eccleſia ꝙ in ea que vacat prelato vbi ſiet hec vocatio nũquid ſiet ſicut dicit hec litera vel ſiet ec.va.videť qd vbi facta fuit electio vnde dicat ĩ.cenſemus.ar.ad hoc.ẽ.eo.ſcriptũ.ver.de ſtudijs ⁊c.ibi celebra te fuerũt credo qd habet fieri regulariter in eccleſia vacante vbi melius ſciri poteſt veritas ar.pre.c.ſcriptũ.⁊ expone qd hic di- cit in qua id eſt ad quã.nã regulariter habet fieri electio in eccle ſia que vacat.ẽ.eo.qd ſicut.c.j.R.cũ ſi. ¶ Que etiã.iſtud relatiuũ que non põt reſpicere niſi generalẽ vocationẽ qꝛ vbi eſt concor- dia nõ põt fieri vocatio nominatim niſi forte vbi ab initio fuit electio cõcors ⁊ poſtea appareat cõtradictor. ¶ Obſeruari hoc videť corrigi qd no.Inno.ẽ.eo.ti.cũ dilecti.in gl.no.qd ⁊c.in ſi. ⁊.c.nihil in gl.de iure eiũ ⁊c.⁊.c.ſtatuimus.in glo.ij.⁊.ĩ.de trãſ. de cetero.in gl.ij.vbi dicit ꝙ oẽs qui ſe volunt opponere etiam ſine citatione debent cõparere.ẽ.c.ſtatuimus.quid ergo in que- ſtione facti dñs papa Cle.cõmiſit duobus cardi.qd cuiuſdã ele- cti cõcorditer electionẽ examinarẽt ⁊ ſi cauſa canonica inuenirẽt eã autoritate apoſtolica cõfirmarent.nũquid debuerũt ipſi dñi car.obſeruare vt hic dicit credo qd nõ.⁊ ſeruabo dictũ Inn.di- cẽtis ꝙ non eſt neceſſaria citatio aliqua qñ petitur confirmatio elec.ad hoc vt cõfirmaretur.⁊ ita eſt generalis cõſuetudo ſm eũ vt no.in pre.c.nihil.⁊ ita de facto obſeruauerunt ipſi dñi cardi. de cõſilio dñi heng.cardi.⁊ ſic adhuc remanet ſentẽtia ⁊ cõſueta do ſupradicta nõ ob.qd hic dicit qñ in talib⁹ deuolutis ad ſe. apo.ſm formã illarũ decre.c.ẽ.eo.ſtatuimus.⁊.c.cupientes.ſa- cta eſt citatio a iure qd nõ eſt hic ⁊ ſic intelligo ſententiã Innoc.

¶ De renunciatione. Rubrica.

Quoniam. Curioſi habes ſi.ẽ.e.li.de poſtu.ꝑpetuo vbi de hoc. ¶ Doctrinã apoſtoli.ad ro.xij.⁊.xliij.di.c.j.⁊. hinc paulus ⁊c.⁊ de pe.di.iij.adhuc inſtant in prin. ¶ Conſilio ⁊ aſſenſu ⁊ idẽ habes.ĩ.eo.li. de reli.⁊ve.ſan.glorioſus.in ſi.hoc tñ in iurib⁹ antiquis non memini me vidiſſe ſed adde ꝙ dicta.ĩ.c.li.de reg.

iur.ad apoſtolice.in ſi.ipſius decre. ¶ Reſignare hic plane pa- tet qd poteſt renũciare oneri ⁊ honori ad idẽ.vij.q.j.ꝙ periculo ſum.⁊ idẽ no.Hu.⁊ Jo.vij.q.j.nõ autẽ.viij.q.j.ſi petrus.lxxix. di.ſi quis pecuniã.in glo.j.in ſi.xviij.q.ij.ꝙ ſit in glo.ſi tamẽ de hoc etiã no.Hu.xxvij.q.j.agathoſa.in verbo tõſuratis.vbi idẽ ſentit ſed hic quero corã quo renũciabit.ad hoc idem hu.R.qd renunciabit coram cardi.⁊ ſic de facto fecit iſte cele.de quo loqui tur hec decre.⁊ qd hoc facere debuerit poſtꝗ renũciare volebat. ſic põt probari primo qꝛ ab eis habet electionẽ confirmatã.xxij. di.in nomine.⁊ qd per eos factum eſt per eos diſſoluendum vi- detur.ff.de re.iur.nihil de renũ.admonet.in auť.de defen.ci.col. ij.ĩ.itẽ arg.contra.C.de lega.princeps.vbi dicitur eũ eſſe ſolutũ legibus.facit ad hoc inſti.de vſuca.in ſi.C.de quad.preſcrip.l.ij. dicas cũ vinc.qd ſufficit qd papa ab adminiſtratione ceſſet.xxj. di.nunc autẽ.cum non habeat ſuperiorẽ.ix.q.iij.aliorũ.⁊.c.ſeq. cuius ratihabitio ſit neceſſaria.⁊ ſic no.ipſe vin.ẽ.eo.c.qd in du bijs.⁊ qñ conſtat per ipſius expreſſionem ꝙ totaliter vult ceſſa- re ſatis intelligitur facere ꝙ hic dicit ſed tutius eſt facere coram collegio vt fecit celeſtinus.

Summarium.

1 ☞ Aliquis ſi impetrat literas a papa vt recipiatur in canoni cum boñ.cum ſic paratus alijs ſuis beneficijs renunciare quod precedet an renunciatio an collatio prebende.
2 Litere ad renunciandum ſi ſunt miſſe pape ⁊ anteꝗ papa reſpõ deat an acceptet vel non reuocet nunquid poteſt.

Ite. Tenuem.i.fragilem ſubtilem ſiue paupe- rem vel aridam. ¶ Fraudulenter.i.doloſe contra fidem mutuam precludatur.hoc pre.habet ex cludere.nã hoc verbũ eſt cõpoſitũ. ¶ Pinguiorem.i. magis craſſam. ¶ Tibi debitã.vbi in petro primam prebendã vacaturam.licet litere gratie ſint generales verbo ſiue nomine ſunt tamen ſpeciales poteſtate effectu qꝛ re caſſate erant tantũ ad vnũ ⁊ primo vacaturum beneficium ſiue dignitatem ſm id qd le.⁊ no.ĩ.de of.dele.ex parte.ij.ſic etiam no.ibi.T.vin.⁊ goſ. ⁊ ſi in illo fuero negligens mihi imputatur.ĩ.eo.li.de preben.ſi clericus.⁊ vtroqꝫ caſu huius.c.renuncians eſt in fraude.⁊ iſte impetrans non eſt in culpa qui ex fraude alterius habet impe- dimentum de facto.⁊ ideo hoc ſibi nõ obeſt.vt hic dicit.⁊ eſt ra- tio qꝛ grauari non debeo.nec ius mihi competens deterius fieri facto alterius vel dolo.ad hoc.ĩ.eo.li.de re.iu.non debet.ſed qd primo vacans debeatur eſt regulare.ſed fallit hoc propter cau- ſam predictam.fallit etiam hec regula.pre.ĩ.eo.li.de preb.ei cui. ⁊ ad declarationem eorum que hic dicuntur.vide qd no.Hoſ.ĩ. de preb.niſi.§.ſi. ¶ Renunciet ſi per ſe renunciet planum eſſe.et tenuit renunciatio.nec vlterius poterit redire ad ceſſa.vij.q.j.ꝙ periculoſum.de cõ.di.iiij.queris.ff.de edil.edi.queritur.§.ſi vẽ- ditor.C.de ac.⁊ ob.ſicut.⁊.ĩ.ſequitur.in ſi.ſi vero intelligas qd iſte renunciet.⁊ per literas miſſas pape.vt continetur in inte.ẽ. eo.veniens.ſimiliter tenet reſignatio.ff.de act.⁊ ob.non figura. ſed nunquid tales litere poſſent reuocari anteꝗ preſenteť ſu- periori.ar.qd ſic.in pre.c.veniens.⁊.ẽ.eo.lecte.ĩ.eo.li.de procu.c. procu.§.ſi.ĩ.de procur.ex inſinuatione.c.j.in noſtra.ff.de pac.in fundum.qd videtur verum.ſi rem non abiecit a ſe.ſi vero abie- cit perdidit poſ.⁊ non poterit reuocare vt in pre.c.ꝙ periculo- ſum.⁊ ſi alius occupaſſet eam nõ poſſet agere.ff.pro de.lic.l.j.ſm Vin.ſed videtur contra qd dicam.ĩ.eo.li.de offi.le.deliberatio- ne.in glo.qꝛ contra ⁊c.ibi videas.ſed quid ſi penitet ceſſionis.et tamẽ determinauit nec potuit denunciare vt perueniret ad pro cu.vel papam.dic qd valebit actum.ẽ.de poſtu.bone.⁊.ĩ.de pro cura.mandato.ſi tamen renunciare volens incumbit rei ⁊ reuo cabit mandatum in publico.⁊ alias concedi poteſt ꝙ renuncia- tio non habebit effectum.licet teneatur ad expenſas alias.⁊ ad intereſſe.⁊ cuius interfuit qd dñium ⁊ poſ.ſemper retinuit.ſicut ſi dño mortuo ſeruus ignorãs donaſſet.vel ꝓcurator reuocatus dñium non transferret per dona.vel credendo pecuniã dñi.ff.ſi cer.pet.l.vlti.ff.de ma.vin.ſi pater.ij.R.ſi autẽ non peniteret.et ſequereť renũciatio per literas.fructus tñ vſqꝫ ad illud tp̃s iſte reciperet.ſicut ſocius qui renũciauit ſocietati abſentis.cõicabit ei queſita quouſqꝫ ſciuerit renũciationẽ.ff.pro ſoc.ſed ⁊ ſocius. §.ſi abſenti.continẽtia tñ litere attendẽda eſſet.an dicatur ibi re nuncio.an renunciaui.an paratus ſum vel volo cedere.vel cedo ad pñtationẽ lr̃arum.ſꝫ videť cõtra hic.qꝛ ſi ꝓhibui ꝓcuratorẽ ⁊ actor ignorans egit cõmittitur ſtipulatio.ff.iud.ſol.ſi antẽ ſed dic qd cõmittitur nõ ex illa clauſula.de reg.iu.ſed ex illa de dolo ma.qꝛ nõ certiorauit de reuocatione ſunt enim tres clauſule in illa ſtipu.iudi ſolu.ff.iudi.ſol.l.iudicatum ſol.vel dic vt ibi.ſed pone ꝙ diceretur eum renunciaſſe coram bonis hominibus.et nuncius nunꝗ det literas dño pape nũquid põt retinere preb. illã vel an ſit ei neceſſaria de nouo iſtru.ar.ꝙ ſic.ẽ.c.ex trãſmiſſa.

a ¶ Non credulus. Adde ad hoc ꝙ prelatus nõ dꝫ eſſe credulus ſm ſpe.in ti.de iqui.§.j.vſ. itẽ qd tm̃ et in.§.ij.verſ. vt autem.

b ¶ Decernimus. Adõ de hoc verbo ꝗ dicat ſe li.iij.c.ſi.in ix.col.circa princi.extra de conſti.

ſed ar. cōtra. ff. de pecul. l. peculiū. §. ſi here. cum enim nō perdat
proprietatē taliter renūciando vt no. Inno. ſ. eo. q̄ð in dubiis
videt̄ ſufficere patiētia prelati qui ipſum poterat reuocare. arg.
ff. qui. mo. pi. vel hypo. ſol. volūtate. ⁊ ſ. eo. dilecti. ſed querit̄ ſi
1 aliquis impetrat † literas a papa vt recipiat̄ in canon. & bon. cum
ſit paratus aliis ſuis bñficiis renūciare ꝙ precedet an renuncia-
tio an collatio prebēde. credo q̄ð ſi litere admittunt̄ prius prece-
det renūciatio. ⁊ ſi poſtea ei reſiſtit̄ ſuccurret̄ ei. ſ. de pac. cū pri-
dē. ſ. de re. permu. cū vniuerſorū. ⁊ credo ꝙ in his ⁊ ſimilib⁹ agi
tur ex officio implorato potius ꝙ̄ ex vi actionis vel obligatio-
nis intēdendū. ſ. de pac. cū pridē. ⁊ huius ſententie fuit vinc. in
2 pre. c. veniēs. itē pone ꝙ litere † ad renūciandū ſunt miſſe pape.
⁊ anteꝙ̄ papa reſpondeat an acceptet vel nō reuocat. nunquid
poteſt videt̄ q̄ð non. ar. ſ. eo. de poſtu. bone. ij. cōtra credo ar. ſ.
eo. de elec. cū poſt vbi dicit obtentū. ff. de in ius vo. quāuis. ff. de
vſur. mora. ⁊ huius ſentētie fuit vin. in pre. c. cū poſt. ⁊ Inno. ſ.
eo. quidā. ¶ Ambita ſi. vij. q. j. ſi qs eps. ſ. de tranſla. qm̄. in ſi.

a ¶ De ſupplenda negli. prela.[a] Rubrica.

¶ De ſup. neg. pla. De penis platorū negligētiū vide ſcl. pulchre ſ. e. j. i. j. ⁊. ij. co. extra ð tren. ⁊ pa. vbi ēt qd in digni tatib⁹ ſecularibus. an aūt platus ðbeat deponi ꝑpter negligentiā ſeli. in. c. j. in in. col. extra de offi. dele. ¶ Dicit Inno. Addō ꝙ iſtud dictū Inn. refert ⁊ ſequit̄ alex. in conſil. xxv. in. j. co. in ſi. ⁊ i ꝯſil. lxvij. ⁊ l ꝯſi. xciij. in fin. col. in. j. vo. curt. in ꝯſi. xvi. col. ij. v. vi. oſtēdit̄ ſoci. in cōſi. cdj. col. xj.

Summarium.

1 ¶ Illa dicitur proprie pena canonica que eſt in actionibus expreſſa.

Romana. Edictū. archieps remeñ. ex-
cōicauerat ſuffraga. ſuos qi
nō receperāt eū viſitantē. ⁊ tūc archieps fecit fie
ri edictū per totā ſuam ꝓuinciā. q̄ð oēs ſubditi
ſuffraganeorū libere etiā in principalib⁹ cauſis
irēt ad curiā remeñ. ⁊ hoc edictum reuocat hic
Inno. dicebat eñ idē archieps ꝙ cū ipſi ſuffrag. eſſent excōicati
nō poterant de cauſis cognoſcere. ⁊ ſic ob talē defectū ad eū erat
tunc tpis iuriſditio deuoluta ſed maledicebat vt. j. ꝓz ad idē. j.
eo. ſi eps. ⁊ q̄ ſit ratio inferius demōſtrat̄. ¶ Libere. i. nō obſtāte
cōtradictione ſuffraganeorū ⁊ nō ſolū p ap. ſed etiā per ſimpli-
cē querelā. ¶ Penitus. i. ex toto. ita q̄ð non valeat quicquid fa-
ctū fuerit hac de cā ſicut a nō ſuo iudice. C. ſi a nō cōpe. iu. l. vlti.
ij. q. j. in primis. ſ. de iudi. at ſi. cū ſi. ſm Hoſt. ¶ Reuocamus et
merito. cū non ſolū ſuffraganeis ſed etiā aliis inferioribus ſub
ipſis iuriſditionē exercētibus preiudiciū generaret. ⁊ ipſi infe-
riores ſine culpa ſua puniri nō debēt vt le. ⁊ no. lvj. di. ſatis per-
uerſum. ſ. de cōſti. c. ij. ꝓterea nō niſi p ap. ad metropol. queſtio
defert̄. ⁊ nō p ſimplicē querelā. ad hoc. ix. q. iij. nullus. ſ. de offic.
or. duo. in ſi. nec plus iuriſditionis hz in ſubditos ſuffrag. ſuo-
rū ꝙ̄ ei a canone ſit cōceſſum vel priſca cōſuetudo illi cōtulit ab
antiquo. ix. q. iij. cōqueſtus. ⁊ in pre. c. duo. ſm. h. ⁊ Hoſt. qi etiā
hic ſub. nec ob. q̄ð ſuffrag. dicant̄ per archiepm excōicati qi ⁊c.
¶ Suis hñ dicit vt patet. xxiij. q. iij. ſi habes. ¶ Culpis. in hoc
verbo faciūt vim dñi Hoſt. ⁊ Jo. car. nā nō dicit negligētiis: qr
ex illis ſm eos deuolueret̄ iuriſditio ad metropol. ⁊ hāc ſentētiā
videt̄ tenere ipſe hoſt. j. de offi. or. paſtoralis. ⁊ c. irrefragabili. §.
exceſſus. iura tñ per eos ad hoc alle. hoc nō ꝓbant. ⁊ ideo ſalua
reuerētia tātorū patrū hoc nō credo cū hoc nō inueniat̄ iure cau
tū. ⁊ ideo taliū negligētias ſupplere non pōt in cognoſcēdo ſm
id q̄ð no. Inno. ſ. de cō. pre. qr diuerſitatē: in v̄bo ad illū. ad hoc
induco pre. c. ix. q. iij. nullus ⁊. c. cōqueſtus. ſ. de of. or. duo. in ſi. ⁊
c. paſtoralis. ij. rñ. dz. hoc etiā no. ix. q. iij. in ſum. niſi in caſu quē
habes. j. e. c. ad hoc. xxv. q. ij. amputato. ⁊. c. ſic dictū. ⁊ adde ⁊ vi
deas q̄ð diceret̄. ſ. eo. li. de fo. cōpe. romana. in v̄. appellant̄. de tē
po. or. cū nullus. in glo. intelligo ſi quidē ⁊c. ⁊. ſ. eo. li. de cē. ro. §.
ſane. in glo. ſi. de iſta. ¶ Ex culpis ipſis. i. propter ipſas culpas.
¶ Conceſſum. ergo videt̄ ꝓhibitū ſi. ſ. de temp. or. dilectus. j. ne
ſe. va. illa. de hoc le. ⁊ no. xiiij. q. iij. ꝑuenit ad nos. ij. q. v. cōſului-
ſti. ſ. de tranſla. inter cor. ¶ Archiepm als. i. curiā. deuolueret̄
ſub. ſed ad eū qui omnibus preeſt. ſ. ad papā. ix. q. iij. per princi-
palē. c. cūcta. ⁊ ſumit̄ hoc ius ex eo q̄ð habetur. ſ. de cō. pre. qr di-
uerſi. §. ſic tñ. ver. de aqua. ⁊ hoc tenet curia hodie qr culpa infe-
rioris nō deuoluitur poteſtas ad ſuperiorē ſm Hoſ. niſi in caſu
j. eo. c. vlti. de hoc etiā no. ipſe hoſt. in ſum. de offi. or. §. quid per-
tinet ſub. §. ſunt autē. ver. ſed quid ſi eps. ¶ Forte ꝓhibitum eſt
temperamentū. nā nō ponit̄ dubitatiue ſi. ſ. de pen. tue. ¶ Per
illis. ſ. culpis vt qr negligens eſt in abſolutione petenda Hoſti.
¶ Pena. ſ. arbitraria. cōſiderata culpe quantitate. ⁊ qualitate
perſone. ſ. de of. dele. de cauſis. ⁊. c. ſane qi. ſ. de trāſac. c. vlt. hoſt.
1 ¶ Ipſis. ſ. epis canonica illa dicit̄ ꝓprie pena † canonica que eſt
in actionibus expreſſa. ⁊ illa dicitur ꝓprie pena. ff. de verb. ſig. ſi
qua pena. at vbi non eſt expreſſa datur tamē ſm moderationem
cañ. ꝓprie eſt ⁊ dicit̄ arbitraria ad hoc. ff. de effrac. ⁊ expi. l. j. cir-
ca prin. vt q̄ð deſit canonibus ſuppleat diſcretio preſidentis. ar.
ff. de teſti. queſitum pōt etiā dici canonica eo q̄ð eſt per canones
directa. ⁊ hoc adde ⁊ videas q̄ð le. ⁊ no. ij. q. vij. in. §. notandum
ij. q. in ſi. de pe. di. j. menſurā. ff. de pe. hodie. ⁊ de his qui not. in-
fa. quid ergo. §. pena. ¶ Intligi. per ipſum archiepm remi. qui
eſt eorum ordinarius. j. de offi. or. paſtoralis. nam paſtoralē au-
toritatem habet ſuper eos. xxiiij. di. c. j. iuxta finem.

Summarium.

1 ¶ Probus qui dicatur.
2 Filius vna perſona eſt cum patre ſuo.
3 Reges in ſuo regno quos poſſint priuare.
4 Ratio potentie vtrum habenda ſit in electionibus ⁊ vtrum ratio nobilitatis.
5 Defenſio ⁊ tuitio eccleſiarū pertinet ad principes.
6 Defenſio ⁊ tuitio viduarum ⁊ taliū miſerabilium perſonarum ad iuriſditionem ſecularem pertinet.

Grandi. Hoc do. ponit̄ ſub rubrica iſta qr re
ges etiā ꝓlati nūcupant̄. vt. xi. q. iij.
precipue. ¶ Deuotione. i. timore. ⁊ bona obſeruatio
ne. vnde dicit deuotione quo ad fidē catho. ¶ Pro-
1 bitate dicit̄ probus bonos † mores habēs ſiue modeſtus bñ mo
rigeratus. ¶ Circūſpectione quo ad tēporalia. Commendatū.
2 a baronib⁹ regni. ¶ Qui. ſ. comes. ¶ Filio. filius † vna pſona eſt
cū patre ſuo. xxxv. q. iiij. §. his autoritatib⁹. ¶ Succederet. dicit
b Inno. [b] q̄ð ſpeciale eſt in regnis ꝙ ipſorū reges nō poſſunt pri-
uare nedū filios ſed nec fratres nec alios cōſanguineos ex linea
3 paterna † deſcendētes a regno ſola voluntate licet ex cauſa papa
vel alius ſuperior regni poſſit eū priuare. j. de voto. licet. j. eo. li.
de re. iu. ad apoſtolice. ad hoc. xj. q. j. nullus eps. vbi de hoc. iij. q.
v. c. iij. in ſi. lxiij. di. adria. papa. in ſi. vbi de hoc. xvj. q. vij. ſi quis
deinceps. in ſi. ⁊ dicit hoc eſſe verū vbi regna deferūtur per ſuc-
ceſſionē q̄ð fieri pōt vt videt̄. vij. q. j. deniqꝫ. vbi de hoc. in princ.
ſed ꝯtra. patet in eo q̄ð le. ⁊ no. viij. q. j. moyſes. dici pōt q̄ð illud
c. moyſes. ⁊ cōſimilia verū continet de rigore ſtricti iuris. ſed de
cōſuetudine quā iam dudum ſciuerūt principes. ⁊ illi ad quos
electio ptinebat eſt illis iurib⁹ derogatū. nā licet imperator per
canonicā electionē eligat̄ vt. ſ. de elec. venerabilem. xciij. di. legi-
mus. in aliis pleriſqꝫ principibus per cōſuetudinē diutius ob-
ſeruatā ⁊ pacifice eſſe cōtrariū ſentiendū. nā filii ſuccedunt iure
hereditario, vt hic. ⁊. j. de voto. licet. ⁊ ex eo q̄ð hic dicit preſume-
bat̄ ꝙ iura regni deberēt illibata ſeruari. ¶ Quiqꝫ. hic aſſignat
diuerſas cauſas quare iſti comici cōmiſit curā ⁊ adminiſtratio-
nem regni. ⁊ ſic eſt ar. hic q̄ð datio tutoris ⁊ cura. ⁊ coadiutoris
fieri debet cū cauſe cognitione ⁊ hāc cōmiſſionē fecit qr ipſe rex
erat valde negligens ⁊ male adminiſtrabat iura regni. ⁊ qr ne-
gligebat defenſionē eccleſiarū monaſteriorū ⁊ piorū locorum. ⁊
perſonarū eccleſiaſticarū. vñ ad petitionē baronū ſiue magna-
tū illius regni ⁊ prelatorū papa motus iſta ſtatuit circa ipſum
regē vt in litera continet̄ ⁊ q̄ð quis etiā ꝑpter negligentiā poſ-
ſit deponi habes ſi. lxxxj. di. dictū. vbi de hoc etiā no. j. de of. ar-
chid. ea que. de of. cuſto. c. j. ⁊ de reg. iu. q̄uis. C. de ſun. pec. l. ij. li.
xij. nā negligētia vt factū punit̄. ar. in eo q̄ð le. ⁊ no. de cō. di. j. ne
mo. ij. ⁊ negligēter ⁊ perperā adminiſtrare equipollere vident̄.
ſ. e. eccleſie. ⁊ videt̄ q̄ð debet intelligi de negligentia que eſt negle
ctus. xj. q. iij. placuit, vniuerſo. ⁊ hoc qñ monitus ſe non corrigit
vt ibi patet. ⁊ ſi eſſet negligentia que nō eſſet neglectus videt̄ q̄ð
locū habeat q̄ð dicit̄. j. q. j. quicquid. ſed de hoc ſatis no. Goſ. in
ſum. eo. ti. §. hi. vbi videas. ⁊ q̄ð le. ⁊ no. ſ. de pe. ⁊ re. queſitū, ꝓn.
4 ¶ Quo. ſ. affectu. ¶ Potentia hic videtur ꝙ in electionib⁹ † ſit
habenda ratio potentie. de hoc leg. ⁊ no. ſ. de ap. conſtitutis. ſed
non videtur q̄ð debeat haberi ratio nobilitatis. ſm id q̄ð not.
xxiij. q. j. quoniam vetus. ¶ Generale aliquādo cōmittitur ple
nū. ſ. eo. li. de elec. is circa in prin. ¶ Liberā ſi. ſ. de elec. cum no-
bis olim. in ſi. ſ. eo. li. eo. ti. is cui. in prin. ⁊ licet habeat liberam
⁊ generalem adminiſtrationē non tamen donare pōt. ff. de pac.
cōtra iuſ. circa ſi. ff. que res pig. ob. poſ. pupillus. ff. de ꝓcura. l.
ꝓcurator tutorū. ⁊. ff. de dona. filiuſfa. ⁊ videas q̄ð dictū fuit in
pre. c. is cui. ⁊ eo. ti. nemo. ſed ſi iuſta cauſa motus donauerit te-
net. ⁊ vz donatio. vt in. l. preal. filiuſfa. maxime in regibus ⁊ cu
ratoribus eorū quibus ꝓprium ⁊ ſpeciale eſt donare. ar. ad hoc
ff. de admi. tu. cū plures. §. vlt. ⁊ etiā ſi rex ipſe donaret in preiu-
diciū regni tenet̄ reuocare donationē. nō obſtante iuramento. ſ.
de iureiur. intellecto. ⁊ curator iſte etiā tenet̄ reuocare male alie-
nata vt. ſ. patet ibi. ac de perditorū ⁊c. ſimiliter. xij. q. ij. c. nobis.
⁊. c. vlterane. vij. q. j. qr frater. in ſi. que aūt veniunt in generali ⁊
libera adminiſtratione habetur. ff. de ꝓcu. l. procurator cui. ſ. co.
li. de procu. qui ad agendū. §. vlti. ⁊ hinc cōſueuit elici ar. ꝙ pre-
latus liberā habet adminiſtrationē in bonis eccleſie. ad idē. xvj.
q. j. ⁊ tpis. ⁊. c. ſe. in ſi. xxj. q. j. relatum. ſic etiā no. Hoſti. in ſum.
de iureiur. §. quis poſſit. ver. in rebus. ⁊c. ⁊ generalē. ſm id q̄ð
no. v.

no. v. q. iii. c. vlti. in glo. i. in fi. ⁊ le. ⁊ no. vii. q. i. c. i. in glo. vlti. ſed cõtra. no. xii. q. i. c. vlti. ſuper hoc ſcripſit Hoſ. qđ habet generalẽ ſed nõ liberã adminiſtrationẽ. hoc no. ſ. de tranſla. cõtingit. ſ. de his q̃ fi. a pre. nouit. Uin. aũt dicit qđ habet liberam adminiſtra. vbi habet cõſenſum capituli aľs nõ. hoc ipſe ſcripſit. ſ. e. de reſcrip. edoceri. ⁊ in pre. c. nouit. niſi in caſu. ſ. de his que fi. a pla. paſtoralis. nõ ob. hec litera ⁊. ſ. co. li. de elec. is cui. in princ. quã in cõmiſſione per papã ſpecialiter facta loquit̃. ⁊ adde ⁊ videas qđ le. ⁊ no. ſ. eo. eccleſie. in gloſ. hoc approbat̃ ⁊c. ¶ Defenſionẽ. ſubdit aſſumptus. ¶ Eccleſiarũ. defenſio ⁊ tuitio eccleſiarũ ad

5 principes pertinet † xxiii. q. v. principes. ad idẽ ca. eã. q. iiii. q̃to. vbi dicit̃ qđ deo de ſuo imperio tenent̃ reddere rationẽ qui eorũ poteſtati ſuam eccleſiam credidit committendam vt in pre. c. principes. in fi. ⁊ dic cõmittendã. i. eorũ poteſtate cõſtituit muniendã. Monaſteriorũ eccleſia canonicorũ regulariũ etiã monaſteriũ appellatur vt. ſ. de priui. cum olim. ii. ⁊. ſ. de eta. ⁊ qua. intelleximus. ⁊ domus heremitarum. ſ. de reg. ad noſtram. arg. xvi. q. i. qui vere. ⁊ cum hic ponat iſta duo vt ſeparata videt̃ qđ nomine eccleſiarũ non contineantur monaſteria. ad idem. ſ. eo. li. de ſenten. excom. alma. § adiicimus. in princi. vbi de hoc. ⁊ videas qđ no. ſ. eo. li. de big. altercationis. in gloſ. vlti. piorum vt hoſpitaliũ. ⁊ aliorũ locorum. de quibus habetur. xxiii. q. viii. l. ſancimus. eſt ſub. § q̃uis. ⁊ ponitur. C. de ſan. epi. ¶ Uiduarũ. hoc videtur qđ tuitio ſiue defenſio talium miſerabilium perſo-

6 narum pertinet ad iuriſd. ſecularem. † ad idẽ. xxiiii. q. v. adminiſtratores. ⁊. c. regũ. vbi de hoc. ſed cõtra. lxxxvii. di. c. i. vbi de hoc ⁊. c. ii. ⁊. ſ. de cẽ. licet. ⁊. ſ. de fo. cõpe. ex tenore. vbi de hoc. dic vt ibi ⁊ ad taliũ perſonarum tuitionẽ poſſunt per eccleſiã cõpelli iudices ſeculares vt in pre. c. adminiſtratores. ¶ Recuperationem. not. hoc ſimile habes in concor. quas. ſ. poſui in gloſſ. fin. ſ. ⁊c. ¶ Aſſumptus. bene dicit aſſumptus. q. d. per alios. ſic. vii. q. i. ſi ergo ⁊ curator iſte ſatiſdare dȝ rẽ eius cui datus eſt cur. ſaluã fore ⁊ dȝ facere inuentariũ. C. de epiſ. audi. de creationibus. nec debet dari niſi cauſa cognita. ff. de cur. furi. l. obſeruare. ⁊. l. ſe. C. de cur. fu. l. vlti. § cũ antiquitas. ſm Innoc. qui dicit ꝙ furioſis ipſo iure aſſignati ſunt curatores ⁊ ꝓdigis. poſtq̃ interdictum eſt eis bonis. ff. de cur. fu. l. iul. ſcribit. inſti. de cur. § furioſus. et

a debes ſcire[a] qđ ordinariũ eſt qđ curatorẽ a regibus ⁊ ſimilibus perſonis petere debẽt ſubditi. ⁊ ſuperior ꝑrimus debet eũ concedere. ⁊ ſi nõ habet ſuperiorẽ aliũ papa. ſ. qui fi. ſint le. per venerabilẽ. ff. de tu. ⁊ cu. da. ab his. qui. § diuus. ita factũ fuit ſm Inno. ad idẽ. ii. q. vii. quapropter. vii. q. vl. nuper. ¶ Fidelitate. xxii. q. v. de forma. ¶ Homagio. ſ. de reg. in. c. indignũ. ¶ Eius ſ. regis portulagie. ¶ Contigerit. hoc dicit q̃ nullum habebat filiũ. ¶ Eis. ſ. regi ⁊ filio naſcituro. ¶ Procuretis. huiuſ. ſuſpenſiua eſt cõſtructio. ¶ Sibi. ſ. comiti. ⁊ ſuis ſic. l. di. ſtudeat in fi. nã non tenet̃ ipſe comes ſuis ſtipẽ. militare. x. q. ii. precarie. xii. q. ii. charitatẽ. ſ. de preſcri. cum ex officii. ¶ Ualeat. ſ. comes. ¶ Alioquin. i. ſi predicto mãdato duxeritis reſiſtendũ. ¶ Ad id. ſ. qđ ꝑmiſſum eſt in mãdato. i. vt obediatis ipſi comiti in premiſſis. ¶ Per id. ſ. qđ dictum eſt. ſ. ⁊ ſic eſt hoc ar. pro proteſtationibus faciendis. vii. q. i. pontifices.

Summarium.

1 ¶ Capitulum vacante eccleſia generaliter adminiſtrat.
2 Miniſtrare dicitur ille qui reddit debitum obſequium.
3 Solicitudo omnimoda clerici ⁊ populi illius eccleſie cui dat' eſt viſitator incumbit eidem.

Si epiſcopis. Schiſmaticis. xxiiii. q. iii. inter ſchiſma vacaret. hic vides ꝙ mors ciuilis equiparat̃ morti naturali ſic. xvi. q. i. placuit cõi vbi de hoc. ſic deportatus habetur ꝓ mortuo. ff. de bo. poſ. cõtrata. l. i. § pe. ⁊ no. ff. ad treb. ex facto. § ex facto. de hoc etiã ſatis dixi. ſ. eo. li. de elec. ſi abbatẽ. in gloſ. hec

1 litera ⁊c. ¶ Miniſtrare no. † hic qđ capitulũ vacante eccleſia generaliter adminiſtrat ⁊ ſic cũ habeat ordinariam poteſtatem vt hic patet alii eam poteſt committere. cum hoc ſit poteſtatis ordinarie. ſ. iudicem deputare. ff. de iuriſ. om. iudi. l. imperium. in fi. ſed nunquid tunc capitulum poterit concedere per ſuam dioc. literas indulgentiarum de hoc dicetur. ſ. e. li. de pen. ⁊ re. romana. in fi. ⁊ ei qđ hic dicit habes ſimile. ſ. c. prox. de ſpiritualibus habes vnum exemplum. ſ. eo. li. de temp. or. nullus. § epo. ⁊ no.

2 qđ ille dicitur miniſtrare qui reddit debitum obſequiũ † cũ iſta litera ſic indiſtincte loquatur. videtur facere pro ſententia illorũ qui dicũt qđ capitulum vacante ſede poteſt ciuitatẽ ⁊ dioc. viſitare. ⁊ ſic ꝓcurationẽ cauſa viſitationis recipere. nam cũ hoc poſſit epiſ ve. x. q. i. epiſ. c. placuit. ſ. de offi. ordi. pernicioſam. ſ. eo. li. eo. ti. cum epo. ergo ⁊ eius ſucceſſor hoc poterit. ar. ſ. e. li. de ma. ⁊ obe. epali. cum viſitare ſit iuriſditionis. ad hoc facit plane quod no. Inno. ſ. de hereti. ad abolen. in gloſſ. mortuo aliquo ⁊c. ver. item cum. Item pro hoc dicto facit op. ſ. c. proxi. vbi patet quod certo caſu deuoluitur iuriſditio de capitulo ad archiepiſcopũ. ⁊ tunc ipſe deputare poteſt viſitatorẽ. ſed cõſtat qđ viſitatori incumbit omnimoda ſolicitudo clerici ⁊ populi illius eccleſie cui

3 datus eſt viſitator † vt patet in eo qđ dicam. ſ. c. proxi. ergo cõſtat qđ hoc erat prius apud capitulũ a quo tranſlata eſt in eum qui talem viſitatorẽ dedit ſolo iure in eũ tranſfuſo aľs non potuiſſet tranſfundi licet alii contra. ⁊ eſt ratio q̃ nõ eſt expreſſe cõceſſum hoc. c. vacantis eccle. vnde cauetur qđ a ſuperiore debet legitime viſitator conſtitui vt. xii. q. ii. charitatẽ. vbi dicit te diſponẽte ⁊c. ver. no. Hug. ⁊ Lau. qđ is cui ibi loquitur erat metropoli. vel legatus ſe. ap. ⁊ qđ ibi dicit viſitatores ec. ⁊c. debet exponi. i. vicarii epi qui conſtituunt viſitatores in ec. epiſcopalibus vacantibus. ⁊ ſic intelligunt. ⁊ no. ibi Hoſ. Hug. ⁊ Lau. Item videtur cõtra lxi. di. obitum. in princ. ibi eccleſie ⁊c. dic qđ non ob. quoniã illa dictio nõ reſpicit operã viſitationis quã ibi papa cõmittit ſed illud dicit q̃ illa ecc. erat vacans. ⁊ non dicebatur deſtituta ſuo paſtore ſic. ſ. de elec. innotuit. in prin. c. cum dilecta. in princ. c. cũ anima. in prin. ⁊. c. eccleſia veſtra. ii. ¶ Debebit qđ hic deciditur olim ꝓ queſtione ponebat̃ per Hoſt. ſ. de ma. ⁊ obe. cũ olim. in glo. vlti. vbi etiã in hanc partẽ declinabat q̃uis aliqui cõtradicerẽt. ⁊ ita in hoc caſu capitulũ poterit cõfirmare etiã maiorẽ in ipſo capitulo licet enim canonici de ipſo capitulo in eo qđ canonici poſſint eſſe inferiores. ⁊ etiã de cõſuetudine obedientiã facere ſicut ſit in quibuſdã ec. in eo tamẽ qđ capitulũ ſunt maiores. ar. ff. quis ⁊ a quo ap. l. vlti. ſ. de oſ. ord. irrefragabili. § exceſſus. ⁊ maxime in eo qđ epi vices gerunt. ar. ſ. de oſ. deleg. ſanc. q̃ ſm Hoſt. ¶ Reſtituitur. ⁊ tũc omnia recuperat iure poſtli. vt. xvi. q. iii. prima ac. vbi de hoc. xxxiiii. q. i. c. i. ad hoc. ſ. de preſ. ex trãſmiſſa. ⁊ talis predatus qui ſic detinetur mortuus reputat̃ quia ſeruus factus eſt inſti. de iure per. § pe. ff. de cap. ⁊ poſtli. re. l. v. ff. de re. iur. ſeruitus. merito igitur capitulũ adminiſtrat in hoc caſu vt hic dicit. ad hoc. ff. de cap. ⁊ poſtli. re. l. i. ⁊ hic adde qđ de hac materia le. ⁊ no. lxxi. di. clericos. ⁊. vii. q. i. paſtoralis. ¶ Prouidere. lxi. diſtin. c. vlti. ¶ Commode. ſic. ſ. eo. lib. de elec. q̃ ſit.

Summarium.

1 ¶ Uiſitator conſtituitur mortuo epiſcopo.
2 Coadiutor vtrum debeat dari abbati propter ſeniũ ſiue nimiã egritudinem.
3 Uiſitator qui eſt deputatus vni eccleſie non poteſt eligi ab illa.
4 Archiepiſcopus poteſt ⁊ debet bona eccleſie vacantis illibata ſeruare ⁊ epiſcopo qui ordinabitur reddere quando in eccleſia non ſunt clerici idonei.

Eccleſie vacanti. Hoc dicit q̃ mortuo epiſcopo cõſtituitur

1 viſitator † vt no. vii. q. i. conſtitutũ. ¶ Uiſitator. ſcire debes qđ ille qui ec. non viduate datur vocatur in iure coadiutor. de quo habetur. ſ. eo. lib. de cle. egro. paſtoralis. ff. de tutel. l. ſolet. ſ. de oſ. dele. venerabilis. ⁊ datur perſone ſicut tutor datur perſone pupilli. inſti. qui da. tu. poſ. § certe. ſed nun-

b quid[b] abbati propter ſenium † ſiue nimiam egritudinem dabit̃

2 coadiutor dicit Io. quod abbates facti inutiles remouentur penitus. ⁊ hoc ipſe no. vii. q. i. inſuum. in fi. idem etiam tenuit Hoſt. in ſum. de cle. egro. iuxta fi. ⁊ hoc ipſi dicunt per. c. xviii. qõ. vii. ſi quis abbas. ſed poteſt reſponderi qđ ille canon loquitur de vitioſis abbatibus ex cauſa damnabili non ex defectiuis a natura ⁊ hoc plane intelligitur ex eo qđ ibi le. ⁊ no. ⁊ adde ⁊ videas qđ dicam. ſ. eo. li. de oſ. or. preſenti. in glo. ſ. per economum. ſed pro illorum ſententia videtur facere. quoniam abbates ex cauſa de facili remouent̃. ad hoc. ſ. de accu. qualiter. ii. in fi. ſ. de ſimo. per tuas. in fi. poteſt dici qđ illa iura ⁊ conſimilia loquuntur quando cauſa procedit a crimine vel quando ex facto ſuo ſiue ꝑpter culpam ſuam peruenit ad ſtatum talem ꝙ inhabilis factus eſt. ad hoc qđ le. ⁊ no. communiter per doc. ſ. de eta. ⁊ qua. vt abbates. ⁊ tunc prelationem amittat vt ibi dicitur. in fi. qđ nõ eſt verum in hoc caſu. ſi tamen bene aduertas non dicitur in pre. dec. qualiter ⁊ per tuas. qđ remoueatur a dignitate. ſed ab adminiſtratione a qua ſm Io. remouẽtur vt no. ii. q. i. in primis. in gl. intelligas ⁊c. in fin. item pro illorum ſententia videtur facere. ff. de iud. ſi longius. C. de offi. pre. mi. ſi quos. que iura ꝓbant qđ propter nimiã ſenectutẽ alter primo iudici ſubrogatur. ad hoc põt dici ſm Hu. qđ iſte. ll. loquuntur de honore temporali. nos aũt loquimur de honore ſpirituali. ⁊ ꝑpetuo. ⁊ alia eſt ratio in ſecularib' cauſis. alia in diuinis. ii. q. vi. nõ ita. de cõ. di. iii. celebritatẽ. in fi. ſed poſſet rñderi ꝙ illa. l. ſi lõgius. loquit̃ in iudice dele. cuius iuriſdictio de facili per ordinariũ iudicẽ cũ delegantem reuocat̃ cum iudiciũ ſoluatur vetante eo qui iuſſit iudicare vt. ff. de iudi. l. iudiciũ. ff. de iudi. ſed ⁊ ſi in ſeruum. in fi. ⁊ no. ſ. de oſ. dele. ſup queſtionũ. § porro. in gl. ſi vo. in gl. i. ⁊ ꝙ de tali

a ¶ Debes ſcire. Adde ꝙ lȝ regulariter curator nõ det̃ inuito. § itẽ inuiti. inſt. d cu. tñ ſpẽale eſt ĩ rege minorẽ cui inuito detur curator vt tradit. d. Ja. l. l. ſi. l. i. col. circa fi. C. de teſt. mĩ. li. ⁊ fel. in. c. cũ vigeſimũ in. ii. col. circa fi. de offi. delega.

b ¶ Sed nunquid. Addo de materia per Old. in conſil. xliii.

iudice,loquatur colligitur ex verbo ibi poſito.datus qd exponitur.i.delegatus.vt eo.ti.iudex.⁊.l.a iudice.non ſic autem eſt in abbate.qui non pōt ſine iuſta cauſa a ſue prelationis officio remoueri.ad hoc qd le.⁊ no.lvj.di.ſatis pueſum.xviij.q.ij.nullū ſ.de accu.ad pet.cum ſi.ꝑterea ſi bene aduertatur non eſt tanta cōnexitas inter talem iudicem ⁊ eius offiñ.quāta eſt inter abbatem ⁊ ſuā ec.cui eſt matrimonialiter alligatꝰ.⁊ icirco nō eſt mirum ſi facilius iudex remoueatꝛ.ſi longo tp̄e fuerit impeditus.⁊ ad hunc intellectum reduco generalitatē pre.l.ſi quos.faciunt etiā pro abbate iura que dñt qd ꝓpter fauorem vel cecitatē ſupuenientē iudex vel magiſtratus non dꝫ remoueri.ff.de ſta.ho.q furere.ff.de poſtul.l.j.§.caſum.ff.de iud.l.iudex.⁊.l.cecꝰ.vel poteſt dici qd dānum imminēs reipublice.tam in iudicando quā etiā in cōſtituendo aliud ſalariū ei qui daretur coadiutor.facit illum iudicē ſic impeditū remoueri.ſiue fuerit dele.ſiue ord.niſi ſit iudex iuriſditionē habens in patrimonio radicatā quo caſu ex cauſa tali amoueri nō pōt.⁊ eſt ratio qꝛ ſine cā re ꝓpria priuaretur.qd eſſe nō dꝫ.vt in pre.lxvij.di.ſatis pueſuꝫ.poſſet etiā reſpōderi qd illud vēdicaret ſibi locū in alijs ꝑlatis ſiue rectoribꝰ qbus dandus eſt coadiutor.vt in multis iuribus contineꝛ.ſicut in abbate.de quo in iſto caſu nō inuenio illud ſtatutum quā in alijs ꝑlatis.ergo non recedam a regula aliorū.ij.q.v.cōſuluiſti.ē.de trāſl.inter cor.§.ſed nec illud.ad hoc.xvj.di.vbi nā.xxvij.q.ij.lex diuine.in ſi.pal.eſt.⁊ qd talis abbas non debeat penitus amoueri habes efficax ar.ff.de tute.ſolet.etiā vbi dicitur qd ſi tutor propter longam egritudinē non pōt adeſſe datur curator q potius dicitur adminiſtrator.⁊ video qd ꝑlati aſſimilantur tutoribus ⁊ cur.vt.iij.q.ij.qd ſi male.ergo qd de eis eſt ſtatutuꝫ de ꝑlatis dictū intelligetur.ar.ibi.Item vꝛ ſtatutum expꝛſſum pro abbate.ſ.de ſta.mo.ea que.§.qd ſi abbas.in princi.⁊ hoc credo verum qm̄ regulariter flagellatis ſiue afflictis a deo ſiue a natura non eſt addenda afflictio.vt no.vij.q.j.cum percuſſio.preterea ex eo qd ipſe abbas patitur inuitus ſine ſua culpa.ſed ex nature defectu iniuſtum eſt ſi penitꝰ remoueatur a regimine abbatie.ad hoc.j.di.ad eius vero.ver.que tamē ⁊c.cum ſi.Ille vero qui datur eccleſie vacanti vocatur viſitator.vt hic.de hoc habetur lxj.di.obitum.⁊.c.ſe.⁊.c.qm̄.xij.q.ij.qm̄ vel ma.hinc eſt qd ille cui eccleſia cōmēdatur vacationis tp̄e.vt.ē.e.li.de elec.nemo viſitator appellatur ſiue dicitur.vt no.Inno.ē.de elec.dudum.ij.in gloſ.ſoli enim ⁊c.de viſitatore loquitur.vij.q.j.conſtitutum.vbi no.qd talis viſitator non pōt eligi ab eccleſia illa cui eſt de-

3 putatus † vt ibi ſm̄ Jo.ſed certe ſi ille canon bene videatur potius innuit ɔ̄rium.nam inquantū inhibetur ne eccleſiā ipſam ſeditionibus retineat datur intelligi qd alias canonice electꝰ poteſt eā retinere.⁊ ſic intellexit Hug.vnde ibi no.l.iij.qd bene poteſt eligi viſitator qꝛ nō eſt tutor ſed ꝓcur.q nō ꝓhibeꝛ cōtrahere cū puella.C.de inter.matri.l.vlt.⁊ hoc credo verū qꝛ nō decet qd alicui ſuum officium ſit dānoſum.ff.de fur.ſi ſeruus cōis.ſ.de fideiuſ.peruenit.ē.e.li.de elec.cum nō deceat.j.R.⁊ iſte viſitator dꝫ habere curam in electione.vt pꝫ in eo qd le.⁊ no.in pre.c.conſtitutum.per qd.c.dicitur qd niſi procuret qd.j.annū ſit ibi ep̄s.ipſe remoueꝛ.qd intellige qñ ex cauſa tñ differetur electio.quod ex cā fieri pōt.ar.xxviij.di.de ſiracuſane.vt pꝫ in eo quod le.lxj.di.bene.j.R.aut qꝛ eſt neceſſitas inexcuſabilis.lxxv.di.c.ij.vbi de hoc alias obtinet quod habeꝛ.l.di.poſtꝙ.lxiij.di.obeuntibus.⁊.ē.de elec.ne pro defectu.ſed anno elapſo dando operaꝫ nihil agit.ff.de do.inter vi.⁊ vxor.qd aūt.§.vlt.ſm̄ Lau.⁊ dicebat Hu.qd iſte viſitator hꝫ ius in electiōe.ſed Jo.⁊ Lau.cōtra qd dic vt le.⁊ no.in pre.c.obituꝫ.in glo.pe.❡Nō poteſt ad hoc ē.e.li.de elec.is cui.hic cōfunditur ſententia Hug.⁊ Lau.⁊.B.brix.qui dixerunt qd ſi eccleſia cathedralis ſubeſt archiep̄o pōt illi eccleſie vacanti dare viſitatorem ſicut preſes curatoreꝫ.inſti.de cur.§.vlt.ſed Jo.contra.vt no.lxj.di.c.vlt.cuius ſnīa hec approbatur ⁊ bene qꝛ hoc nō inuenitur archiep̄o conceſſum.ergo non dꝫ vſurpare.xxv.q.ij.amputato ⁊c.ſic decet.xviij.q.ij.hoc tñ.x.q.iij.qꝛ.xvj.q.j.nulli ep̄orūꝫ.ſed hoc fallit in caſu ſe.❡Adminiſtret ⁊ ſic no.hic qd priuari adminiſtratione ſua pp ſuā negligentiā vel malitiā etiā in altū ex hoc trāſferri.ſic.ē.c.c.ij.ff.de ſuſp.tu.l.impuberibus.§.j.in his caſibus credo precedere debere admonitionem anteꝙ̄ fiat illud.ſequitur ſm̄ id qd le.⁊ no.ij.

a q.viij.accuſatio.ij.⁊.xij.q.ij.indigne.⁊ no.qd capitulūꝰ vacante eccleſia fungitur vice ꝑlati.ar.ad hoc efficax.ſ.de inſti.cum veniſſent in ſi.vbi de hoc pro ep̄atu aūt vacāte nec capitulum maioris ec.nec aliud admittitur ad agendum vel defendēdum niſi forte detur viſitator.ille eñ caſus ep̄atus bene aget vel coadiutor.vij.q.j.qꝛ frater.xij.q.ij.nobis.⁊.c.vlterane.ſꝫ etiā no.Inn.ſ.ne ſe.va.c.j.in glo.hoc cōſtat.in ſi.❡Negligentiam credo intelligendū de negligentia que eſt neglectus.de qua dixi.ē.c.grādi.in glo.hic aſſignac ⁊c.❡Malitiam.vbi in eccleſia non ſunt

4 clerici idonei.tunc pōt ⁊ debet archiep̄s bona † vacantis eccleſie

a ❡Et no.qd capitulum. Adde Inno.in.c.dilecti.in pñ.de ma.et obe.abb.in.c.verū.de fo.cōpe.fel.plene in.c.his q̄.l ij.co.⁊ in ſi.col.de ma.⁊ obed.

b ❡Apoſtate.Qui aūt dicanꝛ apoſtate declarat Bar.in rubric.C.de apoſta.

illibata ſeruare.⁊ ep̄o qui ordinabitur reddere vt.xij.q.ij.nō licet alicui.nā ſi eſſent mali.culpa eſſet talibꝰ cōmittere gubernationē.ff.de rei ven.vtiqꝫ.§.culpa.ſm̄ Lau.vel faciet qd.ſ.pri.cōtinetur.ſ.dabit viſitatorē.❡Cognitione.iſta olim fuit ſententia Inno.⁊ Hoſt.dixerūt enim nō credimus qñ ſine cauſe cognitione ⁊ nō vocatis quorū intereſt cuſtodiam vel viſitatorem in preiudicium alterius alius quā papa dare poſſit.⁊ hoc ipſi not.ſ.vt ec.bene.c.j.⁊ hoc dixerūt ſecuti ſententiā Lau.qui dicit qd cōſenſus clericorū erat requirēdus ⁊ exigēdus in viſitatoris datione:qꝛ in eos habet iuriſdi.⁊ corrigere pōt.nā ipſi viſitatori ſm̄ Hug.incūbit omnimoda ſolicitudo in ciuitate ⁊ extra.in toto ep̄atu.ad hoc.lxj.di.qm̄.⁊.c.obitū.xij.q.j.quoniam ne in vna.⁊ hoc ipſi no.in pre.c.quoniā.lxj.di.huius.❡Habere.hic approbatur ſentētia Lau.qui dixit qd vbi viſitator daꝛ eo ipſo qd daꝛ liberā adminiſtrationē habet.vij.q.j.c.j.ver.omnē.⁊.c.ꝙuis.v.cū vero.⁊ tam in ſpiritualibꝰ ꝙ̄ in tēporalibꝰ.ar.ē.eo.cū nobis olim.in ſi.licet iſti ſpecialiter fuerit cōmiſſum ad maiorē cautelā quāuis ſm̄.l.aliter ſit in ꝓcu.ff.de procu.vel mādato.tamē poteric viſitator dare ſententiā alicui ad aliā ecc.trāſeundi.qꝛ ad ea q̄ ſolēnitate iuris deſiderant opus eſt tutore.ff.de auto.pre.l.curatorē.ſic eñ no.Lau.⁊ Jo.lxj.di.fraternitatē.vbi etiā dicūt idem in.c.vacantis ec.cū ſit quedā alienatio.ibi tamē Hug.dicit ꝙ in hoc caſu cōſenſus metropoli.cū clericis ſufficeret.ſed hoc nō credo.cū hoc nō inueniā conceſſum metropoli.de hac materia etiā no.xxiiij.diſ.presbyteri.ibi etiā videas.❡Alio deputata legato cardi.qui hoc poteſt.nā ſi hoc poteſt archiep̄s vt.ē.proxi.dicitur multofortius talis legatus qui in prouincia ſibi decreta maius imperiū obtinet poſt principē.ē.eo.de elec.ſi abbate.iſtud autē demōſtrat generalitas huius dictionis.vel dic alio vt archiep̄o ſicut dicitur in caſu ꝓxi.pre.ſed ſi a romano pon.fuerit deputatus talia beneficia cōferre poteſt vt hic ſumitur a contrario ſenſu.⁊ ſm̄ hoc intellige qd no.lxj.di.obitum.in gloſ.per hoc.c.⁊c.in ſi.vbi etiā dicitur ꝙ talis viſitator viuet de bonis eccleſie.xij.q.ij.charitatem.⁊.c.eccleſiaſticus.

❡De temporibus ordinandorum. Rubrica.

Summarium.

1 ❡Excommunicatio maior a fraterna ſocietate ſeparat.

2 Apoſtata non dicitur proprie niſi qui ad ſeculum redit.

3 Tuſcia ſardinia ⁊ ſicilia continentur ſub hoc noīe italia.

Epe contingit. Excōicationis maioris.q̄ a fra-

1 terna † ſocietate ſeparat.iij.q.iiij.c.vlti.vel etiā minoris.q̄ ſeparat a participatione ſacramētorū.ſ.de exce.a nobis.apoſtate

b dicunꝛ retro habētes apoſtate.xxvj.q.vj.nō obſeruatis.⁊ apoſtate ad clericatus officiū admitti nō debēt.l.di.§.vlti.dicitꝛ autē apoſtata ab apoſ.qd eſt re.⁊ ſtolos ꝙ eſt miſſus.vel miſſio.inde apoſtata.i.refuga.retro miſſus retro abiens no.tñ qd non dicaꝛ

2 ꝓprie apoſtata.niſi qui ad ſeculū redit † vt.l.di.c.vlt.ſ.de apoſ.c.j.ſic etiā no.Vin.Jo.Goſ.⁊.b.ē.eo.ex parte.ibi tñ no.Inno.qd proprie nō dicaꝛ apo.niſi qui xp̄ianam le.dimittit.iij.q.iiij.beatus.⁊ qui relicta ꝓfeſſione quā dimittere non licet dimittit ſine cauſa vt in pre.c.vj.l.di.❡Regulares.irritas eſt quoddā impedimentū ꝓueniēs ex cōſtitutione canonica.vnde nō extēdiꝛ niſi quatenus inueniꝛ a iure inflicta.ſ.eo.li.de ſen.exc.is qui.vbi dicetur.❡Indigni vt.vj.q.j.infames.❡Fugiētes.hec eſt cū impulſiua nō ſi.ff.de poſtu.l.j.§.ſecū.de hoc no.lxj.di.neophitus.xix.q.ij.due.ē.de renū.poſt trāſla.ſ.de iureiu.⁊ ſi xp̄s.in ſi.vnde hoc ſubiiſſit maxime.❡Ordines.ſ.ſacros.ergo nō extendetur ad minores ordi.cum.ē.premittat.ordinum ſanctorum.⁊ hic dicat huius ordines maxime cū iſta cōſtitutio ſit penalis.ergo reſtringēda nō laxanda eſt.ē.eo.li.de elec.ſtatutū.etiā ordinatoribus ſeu collatoribꝰ taliū ordinū certa pena imponiꝛ vt patet.ſ.eo.c.vlt.ſed an cōtra qꝛ quilibet ordo eſt ſacer.qꝛ ſicut dicitur in quarto ſententiarū.xxij.di.in prin.ordo eſt ſacrū ſignaculū.in quo traditur ſpūalis ptās ordinato.⁊ offiñ hoc ēt no.xxxij.di.in prin.dic ꝙ re vera quilibet ordo diceretur ſacer large ſumpto vocabulo.⁊ ſic ſumiꝛ.l.di.qñqꝫ.ij.liiij.di.c.ij.⁊.j.q.j.de ordinatiōibꝰ.⁊.c.quibuſdā.⁊.§.quolibet.⁊.q.iij.nō ſolū.in prin.vj.q.j.infames.xxviij.q.j.nullus ſed quatuor.ſ.ſubdiaconatus.diaconatus.preſbyteratus.⁊ ep̄atus.precipue dicūtur ſacri a ſanctimonia.⁊ caſtitate.⁊ cōtinētia.quā inducūt.lxxxiiij.di.cum in preterito.et ita intelligiꝛ hoc.vnde notabiliter dicit hec litera huius.alij aūt ordines inferiores dicūtur minores vt.ē.eo.ti.de eo qui fur.ordi.re.cum hoc.ſ.eo.li.de fil.preſby.is qui.facit ad iſta.ē.e.ti.dilectꝰ.⁊.c.cōſultationi.⁊ ſic ſm̄ hoc nō extēdiꝛ iſta ɔſtitutio ad eū ep̄m

qui in

qui in clericū ordinaret aliquē vltramontanū cū tantum de iam
3 ordinatis loquatur. ❡ Italie ſub hoc noīe cōtinetur tuſcia ſar-
dinia ꝛ ſicilia. ꝛ vide. ff. de ver. ſig. notionē. §. ꝛ. ff. de indi. inſule.
no. tamē ꝙ italia multas ꝓuincias ſub ſe cōtinet. qḋ dic vt ple-
ne ponit pap. c. italia. ꝛ hoc verbū demonſtrat hanc cōſti. nō ge-
neralē ſed localē ꝛ eā intelligo ſicut plane iacet in alns ſto iuri
communi. ❡ Originē ſub. vel ibi vbi alias habeat domiciliū ac-
quiſitum. ad hoc. ſ. eo. cum nullus. ſ. R. vbi iſti tres caſus equi-
parant: ſed in iſtis videtur cōtra cū hic duo caſus dūtarat erci-
piant. ꝛ idē dixiſſet de iſto tertio caſu ſi voluiſſet. ad hoc. ſ. de de-
ci. ad audientiā. cū ſi. ꝛ hoc forte papa ex certa ſcia ſubticuit pro-
pter fraudem que in hoc caſu poſſet fieri de facili. ꝛ adde qḋ di-
cam. ſ. c. pri. in glo. fine ſit ꝛc. ſed ꝙ prius dicit credo verius qḋ
hoc deficit vnde ſuppletur vt ibi dicetur. ❡ Continentes credo
hoc ſpeciale in hoc caſu in alns hoc non requiritur: ſed ſola licē-
tia ſiue commiſſio ſufficit. ix. q. ij. lugd. ſ. c. qḋ trāſla. ꝛ. ſ. c. j. ꝛ. ſ.
❡ Condigna. ſ. c. prori. ibi dicam in glo. imo videtur ꝛc.

Summarium.

1 ❡ Regio ponitur aliquando pro dioceſi.
2 Scholaris non efficitur parochie illius collegij vbi ſtudet niſi
elapſo decennio.
3 Scientia ignorantia affectata equipollent.

Eos dicit. S. dur. qḋ hoc verbū ſic generali-
ter prolatum oēs quib⁹ ex officio
competit conferre ordines comprehendit vt. xix. di. ſi
romanorum. ſ. de priuile. q2 circa. ꝛ ſic ſm hoc extēdi-
tur vt etiā comprehendātur abbates qui ordinare poſſunt ꝓut
le. ꝛ no. lxix. di. qm̄. ꝛ no. Ray. ꝛ Hoſ. in ſummis ſuis de epō qui
re. ec. ſed videt qḋ tantū epōs comprehēdat. ꝛ eorum ſuperiores.
ad hoc. ſ. eo. c. in ſi. ibi ab alijs vicinis epis ſed pro primo dicto
facit. ſ. eo. c. j. in prin. ibi nullus ꝛc. qḋ eſt verbum multum gene
rale. ꝛ hec ſententia ab omnibus approbatur ꝛ bene vt. ſ. c. nul-
lus. ꝛ hoc videas qḋ ibi dicetur. ❡ Clericos. idem de laicis. ſ. c.
c. vlti. ad idem. lxxj. diſtin. primatus. vbi de hoc. ꝛ dic vt ibi not.
❡ Parochie. i. dioc. ſ. c. nullus. ſic. ix. q. ij. c. lugd. ꝛ. q. iiij. archi-
1 epō. ꝛ. c. ſi aūt. ꝛ. c. nullus. lxx. di. c. j. aliquādo regio † ponitur ꝓ
dioc. vt. xix. q. ij. epiſcopum. ꝛ no. ea. q. epiſcopi. ad idem. ea. cau-
ſa. q. iij. per ſingulas. ij. circa ſi. aliquando dioc. ponitur ꝓ pro-
uincia vt in pre. c. epiſcopi. aliquādo regio ponitur ꝓ regno vt
iij. q. vi. hoc quippe. ver. q2 nemo. aliqñ ponit ꝓ parochia. ſ. de
pecul. preſbyter. ꝛ v3 hoc cōſiderare ad inſtrumēta ꝛ deriſiones
prouinciarū ſm Jo. the. ꝛ adde qḋ dictū eſt. ſ. eo. li. de reſcri. ſta-
tutum. in verbo dioc. ❡ Aliene ſiue ſit prima ſiue remota ipſa
parochia ad hoc. ſ. eo. nullus. ſic enim loquuntur ꝛ intelligunt
canones de hac materia loquētes. lxxj. di. per totū. ix. q. ij. quaſi
per totum. ſ. de cle. pereg. inter. iiij. vij. q. j. epō in dioc. ſ. eo. ti. ꝙ
tranſl. ſed conſtitutio pre. loquitur de vltramontanis tm̄ vt ibi
patet. nā quilibet eſt ordinādus a ꝓprio plato. ꝛ eſt ratio q2 qui
iudicare non pōt nec ordinare. ix. q. ij. nullū. ij. ꝛ. ſ. de in. pa. nul-
lus epō. ſed nunquid extendā iſtā cōſti. ad epm̄ boñ. ſi ordinaret
aliquos ibi in ſcholis exiſtētes non videt ꝛ eſt ratio q2 eſt ipſo-
rum ſcholarū ꝗuis aliunde venientiū iudex vt. ff. in proc. et. C.
ne fil. pro pa. anſ. habita. ſed hec litera demonſtrat contra cū di-
2 cat parochie aliene. ꝛ. ſ. eo. nullus. non enī ſcholaris † deſinit eſſe
a parochie ideo q2 ſcholaris ſit nec propterea[a] efficit parochie epi
boñ. niſi elapſo decēnio. C. de incolis. l. ij. li. x. ff. de iniur. l. lex cor.
nō ob. qḋ primo dictum eſt q2 licet epō boñ. ſit iudex ꝓ cōtracti-
bus ꝛ delictis factis in ſtudio. non tamē eſt ſue parochie cōtra-
hens vel delinquēs. nā cōtractus ſiue delictū forū cōſtituit non
domiciliū ſiue in collegiatā vel parochiā q2 hec cōſtituunt vt di-
cit. l. C. de incolis. l. ciues. li. x. ꝛ hoc teneas niſi forte ipſi ſchola-
res ſuas ciuitates ꝛ epm̄ amiſiſſent. lxxj. di. clericos. ❡ Superio-
res. ſ. c. pri. in prin. licentia vel mādato. ſ. eo. qḋ trāſla. ꝛ dic mā-
dato. i. literis cōmendatitijs. de quibus habetur. lxxj. diſt. c. ij. ꝛ
in. per totū. ſic etiā exponit Hoſt. in ſum. ſ. eo. ti. §. ꝛ a qua. ſ. R.
ꝛ de hac licentia debet conſtare per literas patētes vt. ſ. c. pri. et
talis licentia appellatur teſtimoniū vt patet. ix. q. ij. epm̄ has au
tē lr̄as archid. dare non pōt qḋ dic vt le. ꝛ no. ſ. de of. archi. ſigni
ficaſti. ꝛ. ix. q. ij. epm̄. lxviij. di. §. inter epōs. ❡ Scienter vt q2 cla-
re ſcit eū clericū alienum vel qū ſit per eū examinatio de qua ha
betur. xxiiij. di. quando. ſ. de pur. ca. conſtitutus ſed ſi per alium
fiat di: vt no. ſ. de of. archid. ad hec. §. in quadā. ꝛ ex eo qḋ dicit
ſcienter videtur qḋ ſi aliquis furtiue vel ex ſimplicitate clericus
alienus ſe ordinationi in multitudine ingeſſerit epō ignorante
talis epō hac pena non punit. Item ſi deceptus eſſet epō iuſta
ignorantia facti potuit enim eſſe qḋ ordinatus portauit literas
furtiue impetratas a cancellario ſui epi ſic no. Hu. ix. q. ij. lugd.
No. tamen ꝙ in hoc caſu epō ordinator ꝓſumit ſciens niſi igno-
rantiam probet. ſ. eo. innotuit. ibi nec probare cogantur ꝛc. ra-
tio eſt ibi ꝛ hoc q2 quilibet debet ſcrutari quē eligit ꝛ ordinat.
xxiij. di. qui epō. ꝛ. ſ. de ſcruti. c. j. qḋ dic vt de conſimili materia
b no. plene. ſ. de fal. ad falſariorū. in glo. ij. hāc aūt ignorantiam[b]
ꝓbat epō per ꝓprium iura. vt no. in pre. c. j. ꝛ no. lxxxij. di. propo
ſuiſti. in glo. ex hoc videtur ꝛ. j. q. j. ſi qui a ſimo. ꝛ. ſ. de homi. ſi-
gnificaſti. ꝛ. ſ. de fal. accedens. ad hoc etiā facit qḋ not. ſ. de calū.
c. ij. ad idem. ſ. eo. li. de elec. vt circa. ꝛ. c. nulli. in ſi. vnde in hoc ca-
ſu iuramēto ſuo ſe purgauit. ꝛ hoc ꝓpter preſumptionē que eſt
contra ipſum epm̄. ꝛ tunc ꝓbatio incūbit neganti. vj. q. vlti. ac-
cuſatorū. ſ. vt ecc. bene. c. j. non tamen tanget ſacra ſic iurando. ſ.
de iura. ca. cum in cā. ꝛ no. vj. q. j. non flagitetur. de hoc etiā dixi
ſ. eo. li. de elec. vt circa. in glo. notabiliter ibi videas dixit tamen
Hug. qḋ ignorantia probatur eo ipſo ꝙ ſcientia nō probat. C.
qui mi. non poſ. ſuper ſeruis. li. xij. ff. de ꝓba. l. verius. ꝛ de ad-
mi. tu. l. hoc aūt. ſ. eo. li. de re. iur. preſumitur. ꝛ hoc etiā videt ſen
tire Jo. in pre. c. ſi qui. vbi ipſe Hug. hoc notauit. ꝛ de hac mate
ria etiā dictū eſt. ſ. eo. li. de elec. ſi aliquis. in glo. j. peccatū ibi vi
3 deas. ❡ † Affectata. hoc not. qḋ ſcientia ꝛ affectata ignorantia
equipollēt ſic infra declarande. de ſpon. cum inhibitio. ꝛ illa di-
citur affectata quando potuit ſcire ꝛ noluit ſed potius diſſimu-
lauit ſic exponitur. C. de inceſt. ꝛ inuti. nup. l. qui cōtra. ❡ Igno
rantia. dic ꝙ talis ignorātia que eſt ex culpa nocet vt. xxviij. q.
vj. §. ex his. vnde neceſſariū eſt qui ignorat ignorabitur qḋ de eo
intelligēdum eſt qui noluit intelligere vt bene ageret. xxxvij. di.
§. vlti. ❡ Figmento. vt puta q2 dixit qḋ epō ordinandi erat ſuus
amicus ꝛ q2 bene acceptaret talem ordinationem. ix. q. ij. lugd.
❡ Queſito. ſic. ſ. eo. li. de elec. auaritie. ff. de abig. l. j. in ſi. ❡ An-
num dic continuum. ſ. eo li. de elec. pnida. ❡ Ordinū. dicūt qui-
dam. ſ. omnium ꝛ huius ſententie fuit hug. j. q. j. ſi qui epi. pro
cui⁹ ſentētia videt facere hec litera indiffinite ꝓlata. ad hoc. xix.
di. ſi romanorū. ſ. de priuil. q2 circa. vnde dicebat Hoſt. ꝙ indiſ-
finita ꝓlata. ſ. eo. li. non eſt. ꝛ hic ꝫ ꝗuis circa penam q̄ eſt odio
ſa vt. ſ. eo. li. de ele. ſtatutū. tamē late interpretatur vt in pre. c. q2
circa. ꝛ hoc ipſe no. in pre. c. vel nō eſt vbi goſ. eſt eiuſdem ſenten
tie ſuper hoc ſcripſit. h. ꝙ illum eūdem ordinē nō pōt conferre:
ſed maiorē vel minorē. vnde ar. ſ. eo. literas. ꝛ. ſ. eo. in ſi. nā quis
debet puniri in quo delinquit vt patet in eo qḋ le. ꝛ no. ſ. de iur.
pa. paſtoralis. in ſi. ꝛ nō in pluri. vt dictum eſt. ſ. e. li. de elec. ſi cō
promiſſarius. §. reſtringitur. q2 hic pena eſt. ꝛ ideo reſtringēda.
de pe. di. j. §. pene. ſ. e. li. de re. iu. odia. ꝛ in pre. c. ſtatutum. ꝛ ideo
non debet ꝛc. ſ. de his que ſi. a ma. par. ca. queſiuit. in ſi. hoc etiā
no. in pre. c. ſi qui epi ad hoc facit. xxiij. q. iiij. qui peccat in ſi. vbi
dicitur culpantur etiā qui ꝓhibent a malo ſi modū peccan mo-
dus correctionis excedat in pre. c. non eſt. ideo aggrauat penā
quia graue fecit delictū alſa collatione eius ordinis in quo de-
liquit debet puniri. xxxvj. di. qui eccleſiaſtica. ꝛ. ſ. eo. literas. ſm
Vin. cuius ſententiā credo verā eſſe. ꝛ hāc generalitatē hic po-
ſitam intelligam ſm id qḋ habetur. ſ. eo. nullus. in ſi. licet in hoc
facto ſit culpa hic tm̄ agitur de epō puniēdo pena hic poſita que
ſuis limitibus debet eſſe contenta. ar. in pre. c. qui peccat. in ſi. ff.
de his qui. vt indig. l. heres qui. §. j. ꝛ. l. reſcripti. ❡ Suſpenſos
imo videt qḋ debēt deponi vt. ix. q. ij. nullū. in ſi. item ſm alium
canonē tales ſic ordinātes ſuſpendebant per annū a celebratio-
ne miſſe vt. vij. q. j. epō in dioc. vbi de hoc in hoc dicebat Hug. ꝙ
generaliter dꝫ deponi is qui ſine licētia ordinat clericos alienos
vt in pre. c. nullū. ꝗuis alij intelligant illum ordinē vbi ordinat
indignus. ꝛ poſt depoſitionē ab epali officio etiā per annum dꝫ
abſtinere a celebratione miſſe vt in pre. c. epō. ꝛ hec pena fuit ad-
dita illi ꝓpter frequentiā talis facti ſm Hug. qui ita no. xxxvj.
di. qui eccleſiaſticis: ſed iſto iure adijcitur iſta pena. quā ipſo fa-
cto incurrit is qui taliter ordinat clericos alienos. ❡ Iura. ix.
q. ij. c. j. ꝛ. c. nullum. ver. qḋ ſi. ꝛ. c. epm̄. lxxj. di. c. j. cū ſi. per que iu-
ra ꝓbatur qḋ talis ordinatio eſt irrita: ꝛ vacua quo ad executio-
nē ad hoc. ſ. de epi. qui re. ec. c. j. ver. ſane ſi itē. vij. q. j. epō in dioc.
vbi dicit qḋ taliter ordinati debēt admoueri ob hoc forte moti
ſunt quidā dicētes ꝙ taliter ordinati nō ſuſpenſi ipſo iure. niſi
quo ad ſe tantum. ſed quo ad alios ſunt ſuſpendēdi vt patet. ſ.
de of. archi. ſignificaſti. in ſi. ſ. eo. qḋ tranſla. vbi hanc ſententiā
tenuit Hoſt. vnde ſi celebrant etiā anteꝗ̄ ſui epi cū talibus diſpē
ſent qḋ eſſe pōt vt. ix. q. ij. lugd. nullam irregularitatē incurrūt
ex tali celebratione. qḋ dic ꝛ ꝓſequere ſi placet vt no. in ſpe. de of.
leg. §. iuxta ꝓpoſitiōis ordinē ꝛc. ver. ſed nūquid ꝛc. vbi hec ſen
tētia approbat multi tm̄ cōtradicunt. Ei autē qḋ dixi. ſ. pri. ſ. ꝙ
ſui epi cū talibus debēt diſpenſare. videt cōtra. ſ. e. dilectus. c. cū
quidā. ꝛ. c. literas. dic qḋ per ꝓprium epm̄ diſpenſat in caſibus
illis in quibus recepiſſet executionē ſi mandatū ſuum ab initio
interueniſſet puta quādo ordinatur ſine ſua licentia vel manda
to vt in pre. c. lugd. ꝛ in alio caſu qui ponitur. ſ. de epi. qui re. ec.
c. vlti. Iura vero loquunt in alijs caſib⁹ vt ibi patet. ꝛ eſt ratio: q2
licet ordinatus a nō ſuo epō non recipiat executionē recipit tm̄

a ❡ Nec propterea. Vid tm̄ car. l de. j. i. xvj. q. de priuil. ꝛ car di. in cle. du dum. §. ꝛ ſi idē. in. iij. q. de ſepul.

b ❡ Hāc autē ignorantiā. Adde gloſ. no. in. l. at q natura. §. cū me abſō te. l gl. in vſ. cōmittat. ꝛ ibi no. bar. ff. de ne. geſ. gl. in. c. ꝓpoſuiſti. lxxxij. diſ. ꝛ in. c. g huanis. xij. q. ij. ꝛ iſta di cta glo. alle. d. abb. in. c. ij. in vlt. col. extra de cōſti. ꝛ ibi feli. plene ſ. vn. ꝛ. viij. re. de mā ꝛ Iaſ. ſ §. ſꝫ iſte l. xj. char. iſti. de actio.

characterem vt in pre. decre. quod tranſla. ¶ Parochie .i. dioc. ¶ Taliter qui ordinauerit clericos alterius dioce. ſiue epiſcopi. ¶ Suſpẽſorũ epõrum qđ innuit litera .ſ. pri. ibi alijs ꝛc. de hoc no. ē. eo. in glo. j. ¶ Suſpenſio. de qua premittant. ¶ Manifeſtatio. ergo ante nõ licet. ad hoc .vij. q. iiij. nõne. ꝛ hec põt eẽ manifeſta per euidentiã facti vel qꝛ de hoc in iudicio eſt cõfeſſus ſiue cõuictus ꝛ condẽnatus .ſ. de coha. cle. c. vlti. ¶ Interim .i. durãte tali ſuſpẽſione. ¶ Alijs hec litera innuit ꝙ iſtud cõci. intelligatur tñ de epis taliter ordinãtibus alij ꝫ. ꝛ ſm hoc hec dictio nõ ponitur hic ꝓprie ſic .xxvj. di. deinde. vbi de hoc .ij. q. i. nouatianus. xlix. di. c. j. ver. impetiginẽ. in aut. de mã. prin. §. oportet. in. colla. ff. de pecu. non ſolum. §. queritur. lvj. di. apoſtolica. ꝛ c. quia. ff. de cõſti. pec. l. j. §. debitum. ¶ Canonice .i. ſm qđ ꝓcipiũt canones puta precedente ſcrutinio vel examinatione canonice facta. xxiiij. di. quando .ſ. de ſcru. c. j. ꝛ vt non committat in eo ꝙ dicatur. ē. eo. ti. per totũ. ¶ Facilitatem. ar. huius. c. ar. ff. de condi. inſti. l. que ſub conditione. §. ſi.

Summarium.

1 ¶ Papa ſi alicui exiſtenti in curia ac defectus certorum ordinum patienti confert epiſcopatum vel abbatiam nunquid iſti poterunt recipere ordines a ſuis proximis ſuperioribus vel de eorum licentia ab alijs.

2 Quis de ciuitate ad ciuitatem ſiue de prouincia ad prouinciam vbi tranſit ꝛ ibi domicilium collocat ſibi tũc iuriſditioni illius iudicis ſubijcitur.

3 Eccl'ia poſtꝙ eſt exempta monachi ſiue canonici eiꝰ ſunt exẽpti.

Cum nullus. Clericũ maxime vt patet .ſ. c. pri. ſed hoc dixit qꝛ reſpicit hec decre. cõci. pri. pre. ꝙ hic declarat. ¶ Ordinare vt. ē. c. pri. dicas quid ſiue queras de maioribus ſiue de minoribus ordinibus a proprio prelato ſunt cõferendi .ſ. de eta. ꝛ qua. cum contingat. ar. ſ. de preſ. veniẽs. §. criſma. etiam ſi de prima tonſoratione queratur .ſ. de reg. iur. cum inter .j. R. ibi tonſoratione ꝛc. lxix. diſt. quoniam ſed contra innuitur .ſ. de or. ab. e. qui re. ec. c. j. verſi. in ſcđo. dic qđ ibi debet ſubaudiri de licentia prelati proprij vt hic. ꝛ. ē. c. proxi. cum ſi. de hoc etiam ſatis no. Hoſt. in ſum. eo. tit. §. ꝛ a quo ꝛc. in prin. ¶ In hoc caſu

1 pone ꝙ papa † alicui in curia exiſtenti ac defectus certorum ordinum patienti confert epatum vel abbatiam nunquid iſti poterant recipere ordines a ſuis proximis ſuperioribus vel de eorũ licẽtia ab alijs vt hic videtur qđ nõ qꝛ per talem collationem papa videtur illud negotiũ ad ſe ex certa ſcientia reuocare ſm id qđ le. ꝛ no. per Inno. ſ. de ap. vt noſtrum. ꝛ. ſ. de prebẽ. vt inter. qđ credo verũ vt ſatis probatur extra boniſ. viij. iniũcte nobis. §. vl. ar. ad hoc. ē. e. li. de ele. ſi eo tpe. in ſi. ſ. de accu. meminimus. non ob. iſta conſtitutio qꝛ non loquitur in hoc caſu. ¶ Obtinet ſi alius epũs ꝙ proprius alicui det prebendã ſiue beneficium in ſua iuriſditione cum hoc ei liceat non tollendo eum primo ſm qđ no. Inno. ē. eo. cum in diſtribuendis. ꝛ. ſ. de prebẽ. cum iam dudum per cõſequẽs ex quo dat ei prebendã illum poterit ordinare licet curialius ſit illum nõ ordinare ſine licẽtia primi. ꝛ hoc totũ no. Inno. ſ. de cle. pere. c. j. cuius ſententia videt̃ hic approbata. ¶ Eccleſiaſticũ .i. qđ debet tantũ clerico aſſignari ꝛ qđ ſit perpetuũ ꝛ requirat reſidentiã de quo loquit̃ .ſ. de cle. nõ reſi. clericos. nã etiã laico bene merito poſſet epũs cõcedere beneficiũ vt patet. xvj. q. j. poſſeſſiones. ꝛ q. vj. ideo. xij. q. ij. quicũꝙ ſuffra. et id poſſet. dic beneficiũ eccleſiaſticũ eo qđ ab eccleſia habetur: ſed tamẽ reſidentiã nõ requirit quid ſi habet quis prebendã vt magiſter in alia dio. nũquid illa dioc. poterit ordinari vel dari licẽtia ordinandi credo ꝙ non cũ hoc beneficiũ nõ ſit perpetuũ ſed tñ ꝓ doctrina dat̃ qua ceſſante ceſſat ius illius ſm qđ no. Jo. h. ꝛ Hoſt. ſ. de magi. qꝛ nõnulli. in glo. quid ſi ꝛc. ¶ Domicilium.

2 vbi qs de ciuitate † ad ciuitatẽ ſiue de ꝓuincia ad ꝓuinciã trãſit ꝛ ibi domiciliũ collocat ſibi tũc iuriſditioni illiꝰ iudicis ſubijcit̃ xiiij. q. ij. §. qꝛ ergo ꝛ tunc domicilio tranſlato locum habet qđ hic dicit̃ qđ dic vt etiã no. lxxj. diſt. priuatus. ꝛ hec litera ſupplet qđ defecit. ē. e. ſepe. §. j. ꝛ qđ hic dicitur olim ſic etiam ſcripſerat Hoſti. in ſum. eo. ti. §. ꝛ a quo ꝛc. ibi videas. ¶ Non extendat ſic .ſ. eo. lib. de offi. vica. licet. ¶ Inferiores ſubditos hoc intelligas etiã de laicis talibus prelatis ſubditis qui de iure debẽt a ſuis dioceſanis ad ordines promoueri vt dixi. ē. eo. eos in glo. idem de laicis ꝛc. ¶ Epiſcopo intellige ſi quidẽ catholicus fuerit et gratiam ſe. ap. habuerit ꝛ ordines gratis ſine prauitate aliqua voluerit exhibere vt. ſ. de preſcri. veniens. §. criſma vero. ꝛ no. qđ dicit hec litera gratis. q. d. ſine aliqua ſimo. epi vel miniſtri. ſ. de ſimo. c. j. ꝛ putauit ibi goff. qđ hoc licite fieri poſſet etiã ſine aliquo priuilegio ex quo epũs eſt indignus gratia ſed. ap. prout etiã ibi no. Jo. ꝛ Vinc. ꝛ eſt ratio qꝛ ꝓpter malitiã vel deſidiam alicuius deuoluit̃ ius ſuũ ad aliũ. ar. ē. de ſup. ne. pla. c. j. ꝛ per totũ

1 ¶ Nã literis carẽs. Adđ in. §. hoc de eo. in autẽ. quõ oportet epi. hera. in era. ð epi. in. ij. li. car. in cle. j. §. regula. de ſta. mo. Inno. in. c. cuꝫ noſtras. de conceſ. prebend.

ſ. de preſcri. c. j. xxj. q. ij. placuit etiã vt nõ ſit iudex. lv. diſ. ſi forte. ē. de ſo. cõpe. ex tranſmiſſa ſm Jo. ꝛ. viij. ſed Hoſ. cõtra cõcedit in hoc caſu ꝛ bene ad hoc allegat. ē. de auto. ꝛ vſu pal. c. antepe. ſ. de priuile. porro. ſed melius qđ le. ꝛ no. ē. eo. li. de ſup. neg. pla. romana. ibi videas. in glo. in hoc verbo ꝛc. ¶ Indulti ſub. vel niſi habeant hoc ex conſuetudine ſpeciali que in hoc caſu minime reprobat̃. ſm id qđ no. Lau. ꝛ Jo. ix. q. ij. epm. in gl. nũquid hic ꝛc. in ſi. ꝛ qđ no. B. ſ. de of. archid. ſignificaſti. in glo. ij. in ſi. ¶ Non extendat. ſic. ſ. eo. li. de of. vic. licet. ¶ Epo in remotis ſic ſ. eo. li. de teſt. religioſus. §. vbi de hoc. ¶ Pertinere vt viſitator de quo habetur. ē. eo. li. de ſup. neg. prela. eccleſie. ꝛ no. hic iſtos tres caſus equiparari. de quibꝰ mentio hic habet̃ quo ad caſum expreſſum: ſed qđ hic de capitulo nouiter eſt text. expreſſus ꝙuis id antiquitus diceretur pre. c. vij. q. j. pontifices. ſed illud. c. hoc non probat cũ loquatur in eccleſia nõ vacante vt dicam. ſ. eo. li. de ele. egro. paſtoralis. in glo. ſi. ē. ꝛc. Religioſi ordinati .i. ad ordines promoueri quoſcũꝙ cũ indiſtincte loquatur. ¶ Licite innuit hec litera qđ vbi prioratus etiã exemptus talis ibidẽ prior deputatus neꝙ eius ſocij poſſent licite per dio. epm ſuo iure ad ordines promoueri ſicut nec per aliuꝫ epm hoc fieri poſſet. nam

3 poſtꝙ eccleſia † eſt exempta ipſa ec. ꝛ eius monachi ſiue canonici ſunt exempti. ſ. eo. li. de priuil. per exemptionem. j. R. igitur per ipſum ordinarium iure ſuo nil debet in talibus attentari alias punitur vt patet. xvj. q. j. frater noſter.

Summarium.

1 ¶ Infans an poſſit ingredi monaſterium.

2 Carens literis non poteſt eſſe aptus officijs ſacris.

3 Quilibet ordo quandoꝙ dicitur ſacer.

Nullus epiſcopus. Alius vt puta presbyter curatꝰ qui poteſt primam clericalem conferre tonſuram vt. xxiij. diſt. pſalmiſta. ꝛ hoc tenent. b. Inno. ꝛ. p. d. ſ. de eta. ꝛ qua. cũ contingat. ꝛ idem no. xxj. di. c. j. in gl. hic patet. in ſi. ꝛ. lxix. di. quoniã. in gl. vel etiã in ſi. ꝛ. xxij. di. non liceat ibi tamẽ. l. iij. no. qđ in pre. c. pſalmiſta. nõ videtur ꝙ presbyter poſſit cõferre pſalmiſtatũ. ſed qđ ad preceptũ presbyteri poteſt ſuũ officium exequi. vnde ſm aliquos nõ debet intelligi de ordinis collatione: ſed de ordinis iam collati ab epo executione ꝛ hanc ſententiã tenuit Hoſ. prout ſatis no. in ſum. de epo qui re. ec. circa prin. ſꝫ frater Ray. dicit hic nil eſſe differẽtie qꝛ ſm hoc nulla denotaretur ſpecialitas in ordine pſalmiſtatus. cũ nec etiã alios ordi. poſſit quis exequi ſine licẽtia ſacerdotis illius eccleſie. ergo ſm eum intellige in pre. c. pſalmiſta de ordinis collatione. ꝛ hoc ipſe no. in ſum. ſua de epi. qui re. ec. §. item presbyter. eo. ti. ꝛ hãc ſententiam tenuit Goſ. in ſum. ꝛ intelligit de illo presbytero qui eſt curatus nõ de alio. ꝛ ſic ſm eum intelligatur. c. pſalmiſta. qđ teneas. de hoc etiã no. Inno. ē. de ſup. ne. pre. c. j. ſed ar. ꝫ. xxv. diſtin. perlectis. vbi dicitur ꝙ collatio ordinum pertinet ad epm dic hoc eſſe verum de ſolẽni ordine prout no. in pre. c. pſalmiſta. ꝛ in pre. c. xxj. di. c. j. in glo. hoc patet ꝛc. in ſi. abbas etiã põt conferre primã clericalẽ tonſurã. ſ. eo. li. de priuil. abbas. in ſi. itẽ cõfert ordinem vt le. ꝛ no. in pre. c. quoniã. ꝛ presbyteri card. conferunt ordines ꝛ ſolẽniter benedicũt. ꝛ ſic no. Hoſ. de ſup. ne. pre. c. j. in glo. ar. qđ ꝛc. ¶ Infanti .i. minori. vij. an. C. de iure deli. ſi infanti. ꝛ hoc intellige etiã ſi eſſet ſue dioc. niſi in caſu qui ſequitur. ꝛ tunc etiã abbas poſſet eidem cõferre clericalem tonſurã in ſuo monaſterio. qđ dic vt le. ꝛ no. lxix. di. qm̃. ſ. de eta. ꝛ qua. cum contingat. ꝛ. ſ. eo. li. de priuil. abbates. §. vlt. ¶ Inuitaret hic vi

1 det̃ ꝙ infans † poſſit monaſteriũ ingredi ar. contra. ſ. de reg. ad noſtram. ꝛ. c. ſignificatũ. ſed circa hoc dic vt no. xx. q. j. in ſumma ꝛ plene no. Ray. in ſumma. de voto. §. põt autẽ. ver. itẽ impuberes ꝛc. ibi videre poteris. ſed ad huius declarationem videas. ſ. eo. li. de reg. is qui. ꝛ. c. nõ ſolũ. ꝛ. xx. q. ij. c. j. ¶ Illiterato .i. igno

a rãti literas vt. xxxiiij. di. precipimus. nam literis carens ᵃſacris

2 nõ poteſt eſſe aptus † officijs. xxxvj. di. c. j. vbi Jo. ꝛ Hug. intelligunt de penitus illiterato qđ promoueri nõ debet. ad idẽ. j. q. j. §. ecce. ſi clericus. in aut. de ſanc. epi. §. clericos. col. ix. l. di. non cõfidat. vnde ante iſtam conſti. ſcripſit Inno. qđ epi eum penitus illiteratis non poterãt diſpenſare vt eſſent clerici prout ipſe no. ē. eo. dilectus. vnde de penitus illiterato debet hec literatio intelligi. ar. contra. xxxviij. di. ſedulo. ꝛ no. qđ dici cõſueuit ꝙ ſi papa mãdat alicui executori vt ꝓuideat de beneficio ei qui defectũ patitur ſuper quo nõ cõſueuit papa diſpẽſare vtpote pro omnino illiterato de quo hic loquit̃. tũc nõ impeditur poteſtas ordinarij ſi vero cum eo diſpenſare conſueuit vt in defectu ordinis vel etatis vel natalium tũc ſecus hoc ſi placet ꝓſequere vt no. Inno. ſ. de exceſ. pre. inter dilectos. Jo. an. idẽ ꝛ. h. eõ. ē. de reſcrip. capitulum. in glo. qꝛ queſtiones ꝛc. §. item quid ſi ꝓuiſio ꝛc. ibi videas ſed parũ ſcictos ſi ſpes eſt ꝙ addiſcere poſſint ordinari poſſunt

in minoribus

in minoribus ſi nõ eſt ſpes q̄ poſſint addiſcere. nõ debent ordinari niſi forte in tali eccl'ia q̄ nunq̄ indigeret eorũ ꝓmotione ad maiores ordines. ſm Hu. ſ; ar. tale quale habes ꝓ illiteratis. j. q. vij. maximũ. vbi de hoc. ℂ Superioris. ⁊c. pri. ℂ Tonſuram.
a dic vt le. ⁊ no. lxxi. di. priuat⁹. ⁊ ꝑ iſtã tõſurã clericat⁹ ordo cõfert vt ptʒ. j. de eta. ⁊ qua. cũ cõtin. in fi. put enĩ ibi ptʒ certa forma ec cleſie exigit q̄ cõfert ipſa prima tõſura. ergo eſt ordo. ar. de reg. iu. cũ inter. j. ibi tõſuratione ⁊c. ⁊. j. de trãſac. ex lr'is. ibi in clericũ tonſuratũ ⁊c. qui ordo pſalmiſtatus appellat. de quo habet xxiij. di. pſalmiſta. xxi. diſt. c. j. j. rñſo. ⁊. lxxij. di. c. ij. xxvij. q. j. ſi qs ep̄s. xlin. di. nõ oportet. vbi dicit Hu. q̄ pſalmiſta clericus eſt. ⁊ ordinẽ hʒ de hoc ẽt dicit. j. eo. li. de pen. degradatio. §. clericus. in pñ. nõ enĩ eſſet clericus ſi ordinẽ non haberet. eſt enĩ cantor. vt in pre. c. pſalmiſta. ⁊ cantor clericus eſt. xj. q. j. de pſona ſm hug. ⁊ hoc ẽt no. xxj. di. c. j. in glo. hic ptʒ pro hac licẽtia facit expreſſe pre. c. ſi quis ep̄s. vbi ptʒ q̄ pſalmiſta deponit q̄ fieri nõ poſſet ſi nõ eſſet clericus. nã nõ eſſet a quo deponi poſſet ⁊ facit ad hoc lxxxj. di. c. romanus. ſ; Uin. no. in pre. c. cũ cõtin. q̄ nõ eſt ordo de principalib⁹. niſi dicas large ordinẽ. vbi dicit quilibet cleric⁹ in ſortẽ dei aſſumptus. ⁊ ſic intelligit pre. c. cũ cõtin. ⁊. xxj. di. c. j. vñ dicit q̄ nõ eſt ordo q̄uis tpa prima tõſura cũ oratione ⁊ antiphona ſpeciali fiat. ⁊ ꝑ hac ſnia facit. lxxvj. di. illud. vbi de hoc xciij. diſ. a ſubdiacono. vbi nõ fit mẽtio de pſalmiſta. ad hoc. lix. di. c. j. ⁊ hãc ſententiã tenẽt theologi. ad q̄ facit q̄ no. Inno. qui dixit q̄ ſi hoc ordine omiſſo conferat lectoratus vel oſtiariatus. nõ eſt ille repetẽdus. ⁊ eſt ratio q̄ in collatiõe talis ordinis nullũ officiũ ſpũalitatis cõcedit. nec in ſignũ collationis ordinis aliquid tradit. in aliis ordinib⁹ ſecus. ⁊ ideo recipiẽdo quẽcunq̄ aliorũ ordinũ vr̄ recepiſſe poteſtatẽ faciẽdi oĩa q̄ pertinẽt ad ordinẽ pſalmiſtatus. hoc tñ nõ placet Hoſt. qui dicit q̄ pſalmiſtatus eſt ordo certus vt ptʒ in pre. c. cũ cõtin. ⁊ eſt principiũ ⁊ quaſi fundamentũ militie clericalis cui quis per hũc ordinẽ aſcribitur. j. de ſer. nõ or. eo libertinus. ⁊ in hereditate dñi aſſumit. xxj. diſtin. c. j. ⁊. j. de preben. cũ ſcdm. nõ eſt ergo cõtemnendus. vñ ſi eſt omiſſus repetẽdus eſt. nõ eſt tñ vna cũ quatuor minorib⁹ cõferẽdus. hoc tñ nõ eſt iure cautũ ⁊ ideo põt dici hoc eſſe verũ ſm illos qui dicũt q̄ nõ eſt ordo ſex primos ſequit Hoſ. qui hoc no. ſ. eo. c. iij. ⁊ in pre. c. cũ cõtin. de hoc plene dici in pre. c. xxj. di. c. j.
ℂ Coniugato. hic expedit antiqua altercatio magiſtrorũ q̄ conſueuit recitari. lxxvi. diſt. quicũq̄. c. ep̄s. j. de cõuer. cõiu. cõiugatos. nã quidã hic q̄ dicit hic tenebãt. alij vero cõtra. ſed quicqd olim dictũ fuerit tene q̄ dicit hic. ſ; hoc intelligo niſi pmiſſa cõtinẽtia ⁊ tũc põt pmoueri habita vxoris licẽtia. lxxvij. diſt. ep̄i. ⁊ q̄ ibi dici. ℂ Religione. dic ſm Hug. i. religioſa continentia. ℂ Pariter. i. ſimilis cũ vxorib⁹. ℂ Conuerſi. ad cõtinentiã põt ẽt hoc intelligi niſi vtilitate vel neceſſitate cogẽte ep̄s diſpẽſaret cũ tali. ⁊ ſic ſaluat q̄ no. Ho. in pre. c. cõiugatus. ⁊ ſic q̄ hic di tñ ad ius cõe reſtringitur. ℂ Intrare ſub. vel volẽti ad ordines pmoueri habita vxoris licẽtia vt ꝑmiſi. ſ. pri. antẽ. ſub. niſi coniugato volẽti ad ſacros ordi. ⁊c. ⁊ tũc habet locũ q̄ dicit. lxxvij. di. ep̄s. vel q̄ de volũtate ⁊ ꝯſenſu vxoris dʒ hoc fieri. vt. j. de cle. cõiu. ſane. ⁊. j. de ꝯuer. cõiu. cõiugat⁹. xxxij. di. ſeriatim. q̄ dic vt ẽt no. xxviij. di. q̄ ſunt. in gl. vlti. xxvij. q. vlt. multorũ. de hoc etiã no. Hoſt. in ſum. de voto. §. vtrũ. vñ. quid ſi ibi poteris videre.
b ℂ Sacros ordi. dic q̄ quilibet ordo ſ q̄ñq̄ dr̄ ſacer vt ptʒ in eo
3 q̄ dixi. ſ. eo. ſepe. in gl. ſ. ſacros. ibi videas. ℂ Canonib⁹. alle. ſ. pri. in gl. ſub. niſi ⁊c. vel poſſet dici canonib⁹. lxxvi. di. in ſingulis. c. quicũq̄. c. placuit. ⁊. c. ſubdiaconus. xxviii. di. de his. ⁊ ſm hoc videt hic approbari illoꝝ ſnia qui dicũt q̄ obſeruãda ſunt tpa in triſtitia de quib⁹ habet in pre. c. ſ. pri. alle. q̄ verũ concedo vbi nõ cogeret vtilitas ad ꝯtrium. ar. ad hoc in eo q̄ le. ⁊ no. lxxviii. di. c. j. ibi videas nã debitores ſumus oẽs ſacras regulas cuſtodire vt. ix. q. iii. cũ ſimus. ad idẽ. lxiii. di. q̄ per ambitiões. ver. nõ reſpiciẽtes ⁊c. ⁊ dixi. ſ. eo li. de elec. licet canon. in glo. dicũt quidã ⁊c. in fi. ⁊ hic adde ⁊ videas q̄ dicã. j. eo. li. de preb. eicũ. in gl. ar. ꝯ ⁊c. ℂ Qui non puniatur. ad huius declarationẽ repete q̄ d. xĩmus. ſ. eo. eos. in glo. dicunt quidam ⁊c.

ℂ De etate ⁊ qualitate. Rubrica.

Summarium.

1 ℂ Epiſcopus in quo tempore poſſit diſpenſare.

PErmittimus. i. concedimus poteſtatẽ damus ſic ẽtiã ponitur. lxxiiij. diſ. vbi. xj. q. iij. priuilegiũ. xxv. q. ij. §. his ita. ⁊ hec eſt permiſſio iſtius iuris noui. q̄ ante iſtam conſti. non erat cautum quãte etatis debet eſſe is qui ad tales dignitates vel perſonatus aſſumeretur prout no. Inn. ſ. eo. preterea. et h. con. ſ. de elec. dudum. l. in verbo etate. nam decre. ſ. de elec. cũ in cunctis. §. inferiora. loquitur de dignitatib⁹ ⁊ perſonatibus habentibus curam animarum. ℂ Xx. anniſ. hic confundit ſentẽtia dñi Inno. qui ſcripſit q̄ in talibus non curatis ſufficit q̄ ſit maior. xiiij. an. cũ exinde poſſit etiam ſuam facultatem miniſtrare. q̄ dic vt no. in pre. c. preterea. hec tamẽ ſententia non videtur tolerabilis. cum in aſſumẽdis ad honores ſeculares adminiſtrationem habentes requiratur. xxv. an. completus. in aliis ad minus inceptus. de mu. ⁊ ho. adriam. ⁊ etiã in honore decurionatus. ff. de decur. l. ſpurij. §. minores. ⁊. l. non tantum. vnde rationabiliter poſſet hic dici ꝓpter hoc q̄ ad dignitates ſeu perſonatus eccleſiaſticos minores. xxv. an. non poſſunt aſſumi. vñ ſi decanatus vel archidiaconatus vel alie conſimiles dignitates cõferantur ei qui nondum attingit. xxv. an. collatio nulla erit vt ſatis hic colligitur. facit ad hoc q̄. ſ. de elec. cum in cunctis. §. inferiora. iſta parificãtur regimini eccleſie parochialis. vñ q̄ iuris eſt in illo. idẽ in iſtis. ar. C. ad. l. fal. l. vlti. ſ. de conſti. trãſla. de reſcript. inter ceteras. ff. ad. l. aquil. l. illud. item cum in pre. §. inferiora. prohibeantur talia cõferri ei qui nõ attingit. xxv. an. ſi cõtrahat collatio nõ valebit ipſo iure. x. di. vides. ver. xxv. q. ij. imperiali. C. de leg. non dubiũ. niſi forte ex cauſa. vt in pre. l. non tantum. ⁊ tunc diſpenſatione prece. vt hic tamẽ canõ antiquus prohibet ne archidiaconatus vel decanatus aut prepoſitura concedatur adoleſcentibus vt. xl. di. innouamus. ſed illũ canonẽ intellexit Inno. de habẽtibus curã animarũ. ⁊ valet iſta ad declarationẽ eius q̄ no. ſ. eo. a multis. in glo. ſic olim ⁊c. ℂ Cõpleuerint ſic. j. de of. dele. cum. xx. vbi de hoc perſonatus. ad iſtos poſſunt eligi in minoribus or. cõſtituti. ſ. eo. preterea. ſic etiã not. Inn. ſ. de re iu. cũ olim. ℂ Alius. ſ. a defectu etatis. xxv. an. vtputa mores ⁊ ſcientia. ℂ Diſpẽſare intelligo in habẽdo reſpectũ ad euidentẽ prerogatiuã meritorũ que diſpenſationem inducit vt. j. q. vij. tali. ⁊ hoc vbi morũ pbitas ſupplet etatis defectũ. lxxvij. di. c. vlti. C. de prepo. ſa. ſcri. l. ſcire. ⁊. l. inuitũ. nam quãdoq̄ ſit gratia ob praui. vt in pre. c. tali. lvj. di. valentinianus. vij. q. j. petiſti. ⁊. c. non autẽ. j. de preſumpt. mandata. j. de cõceſ. pre. cõſtitutus. vbi papa volens facere gratiã ſpecialem confirmauit conceſſionem de qua ibi loquitur ⁊ eam precipit executioni mandari at vbi eſſet neceſſitas vel eẽt eſſe vtilitas. dic vt dixi. ſ. eo. li. de elect. licet canon. in glo. dicunt quidã ⁊c. tunc credo q̄ poſt. xiiij. an. poſſit epiſcopus diſpenſare. etiam in curato beneficio. vt. ſ. eo.
1 indecorum. vbi oſtenditur in quo tempore poſſit epiſcopus diſpenſare. nam. j. xiiij. an. prohibetur diſpenſatio ibi q̄ eſt notabile. ſupra autem diſpenſare poteſt. cum non ſit prohibitum. nõ ob. ſ. de elec. cum in cunctis. §. inferiora. ⁊. ſ. eo. tit. eam te. ⁊. c. ex ratione. quoniam illa. c. de iure communi loquuntur. ⁊ ſic intellexerunt Gof. Uin. ⁊ Inno.

a ℂ Et ꝑ iſtã tonſuram. Adde car. j. cle. n. §. j. de ſepul.

ℂ De filijs presbyterorum ⁊ alijs illegitime na. Rubrica.

Summarium.

1 ℂ Illegitimus ab honoribus repellitur.
2 Epiſcopus an diſpenſet cum illegitime natis.
3 Illegitime nati de iure communi non poſſunt ꝓmoueri ad aliquem ordinem.
4 Ille curam dicitur habere qui facit ea que dicuntur ad curam requiſita.
5 Papa ſi aliquem legitimet quo ad dignitatem vtrum per iſtã indulgentiam intelligitur diſpenſatum ad dignitates citra epiſcopatum ⁊ non ſupra.

IS qui. Defectum. ſic. j. c. c. pri. de tali defectu habes. ſ. e. ti. innotuit vt' filij. in prin. ſ. de renũ. niſi cum pridem. §. perſone. ⁊ talis illegitimus
1 ab honoribus repellit. ſ. de elec. cum in cunctis. ⁊. ſ. eo. ti. vt filij. ⁊. c. nimis. ſed cõtra. ff. de decur. l. ſpurij. ibi habet q̄ ſpurij poſſunt dignitates adipiſci. preterea nullum paternum delictum innocenti filio pena eſt. ff. eo. tit. l. ij. §. nullum. j. q. iiij. crimen. c. iudei. cum ſi. dicas cum Uin. ⁊ Tan. q̄ aliud eſt in ſecularibus dignitatibus. ⁊ aliud in eccleſiaſticis. que non tantũ propter ſe ſed propter alios conceduntur ad hoc. j. q. j. §. ecce crimen. ⁊ hoc etiã videtur q̄ quãuis diſpenſatiue talis ſit adept⁹ ordinẽ ſacerdotij etiam vt miniſter nõ poſſit gerere officiũ cure animarũ. ne indirecte admittatur ad id a quo directe prohibet q̄ eſſe non debet. ad hoc q̄ leg. ⁊ no. j. de procu. tue. ⁊. j. eo. li. de cle. coniu. deriq. ⁊. j. de con. pre. conſtitutus. in ſi. j. eo. li. de regu. iur. cum quid. ad hoc facit op. ff. de tu. ⁊ cu. da. ab. l. ſcire. §. ſi inter. nã ſi pater prohibetur adminiſtrare tanq̄ pater. nõ poterit

b ℂ Dic quod quilibet. ad de gl. no. in ſum. xxxj. di. ⁊. d. ab. j. c. cõiugat⁹. de cõuer. cõiuga.

nec debebit adminiſtrare tanq̄ curator vt ibi dicit. Itē facit ad hoc qui ꝓhibetur ad ſucceſſionem venire de iure ciuili. non ad mittatur per aliam viam de iure pretorio. ff. de bo. poſ. l. non eſt ambigendū. §. vbicūq̄. ⁊ hoc verum credo. qꝛ qđ ꝓhibet pretor in totum ꝓhibet. ff. de poſtul. l. quos prohibet. facit etiā ad hoc qꝛ ꝓmotio talium ꝓhibetur ob reuerentiā ſacramētorū. ar. ad hoc. j. q. j. §. ecce ſi clericus. xxxiij. di. ſi quis viduam. ij. ⁊ in deteſtationem paterni criminis: vt no. Inno. ē. eo. c. j. vnde cū talis non ſit ſuſceptibilis per ſe cure animarū talem officium exercere non poterit ſine diſpenſatione eius qui ſuper hoc poterit diſpenſare. nam ꝙuis per talem diſpen. ſit habilitatus ad ordinē ſacerdotij ad quem prius erat inhabilis. vt. j. ſequitur. verſi. ad ordines. adhuc tamen remanet alia inhabilitas ſiue prohibitio cure animarum vt vbi ſunt contra vnū due prohibitiones ſicut eſt in caſu noſtro. licet vna tollatur altera remanet. ff. de ſer. vrb. pre. ſi domus. ad idem. ē. de vſu pal. ex tuarū. j. de priuil. paſtoralis. ⁊ ſi contradiceretur poſſet in multis conſtitutionibus fieri fraus. que tales prohibent ab exercitio cure animarum. qđ non eſt ſentiendū cum iura non debeant fieri ludibrio. ⁊ non verbis ſed rebus lex ſit imponenda. ē. e. li. de elec. cōmiſſa. §. porro. ⁊ cū iſta litera ſic indiſtincte dicat is qui ⁊c. intelligam eam generaliter loqui. ſm qđ le. ⁊ no. xxxv. q. j. qđ ſi dormierit. ⁊. j. de teſta. relatum. nam talis alieno vitio laborat. lvj. di. vndecūq̄. c. nunq̄. ⁊. c. naſci. ⁊ ideo dignus eſt venia. C. de natu. li. legē. intelligam igitur qđ dicit hic de quocūq̄ defectu natalium. ar. op. xxviij. q. j. idolatria. ver. qꝛ exceptā. vbi de hoc. j. de cōiug. lepro. quoniam.

a §. vlti. vbi de hoc. ¶ Epi. hoc habes expreſſum qđ eps ᵃdiſpēſat

2 cum illegitime †natis. ⁊ ſic tollitur illa ſententia de qua dicam. j. eo. li. de ſent. ⁊ re iu. cū eterni. in ſi. in glo. ſic. j. ⁊c. ibi videas. Itē hic videtur qđ ſolus eps poſſit diſpen. ſine capitulo. cum hic dicat tantum de epo. ⁊ de capitulo nullā facit mentionē. ⁊. j. ſequitur. ſic. ē. eo. li. de elec. cū ex eo. ver. nos volentes. ⁊c. j. de iud. at ſi. §. de adulterijs. j. de or. ab epi. qui re. ecc. cū clericis. ix. q. j. c. ij. de pe. di. vij. c. j. in ſi. l. di. ſi quis presbyter. ⁊. c. pſbyteros. iuxta pnc. ver. niſi forte. Sed contra in eo qđ leg. ⁊ no. j. q. v. preſentium. in ſi. ⁊ no. l. di. ex penitentibus. vbi no. qđ eps ſolus nō poterit diſpen. nam cum diſpēſatio habeat fieri cum cauſe cognitione. vt dixi. ē. eo. li. de elec. licet canon. in glo. dicūt quidā ⁊c. ⁊ etiā ſi de maioribus negotijs vt patet. j. q. vij. §. vbi rigor. cum. c. ibi ſe. eā non poſſe facere videtur ſine ſuo capitulo. j. ne his que ſi. a prela. noui c. ⁊. c. quanto. iſtam ſententiam tenet Hoſti. j. de ſta. mo. qđ dei. iſtud etiā cōprobatur in eo qđ no. xxxj. di. ſi qui. hāc ſententiam dicūt quidam tantam ⁊ ratam. ſed non eſt neceſſarium qđ dictum eſt de. c. nā ſm eos iure ſuo pōt eps diſpen. ⁊ hāc opi. conſuetudo amplectitur hodierna. ſm Hoſtiē. qui hec ita no. ē. de temp. or. dilectus. ego de veritate iuris premiſſam ſententiam credo veriorem ⁊ hoc qñ dicit eps ſub. dic de conſenſu capituli. vel maioris partis. nam diſpenſatio inter magna negotia reputatur vnde dicit canon. qđ diſpenſationis gratia eget negotium multum. j. q. vj. dixiſti. illud autem qđ primo dictum eſt ſic deſtruetur epo conceditur qđ cauſa vtilitatis ⁊ neceſſitatis poſſit res eccleſie alienare non tamē hoc pōt ſine capitulo. xij. q. ij. ſine except. Item qđ inſtituit clericos. j. q. iij. ſi quis eps. xvj. q. j. nullus omnino. non tamē ſine capitulo: vt in pre. c. nouit. ē. eo. quāto. non ob. hec litera cum ſi. quoniam vbi non ſunt membra cū capite. ibi non dicitur eſſe eps. vt in alio caſu conſimili. no. Hoſ. j. de do. apoſtolice. ¶ Minores qui ſunt minores ordi. habes. xxiij. diſt. acolitus. cum. c. ibi ſe. vſq̄ ad. §. clerici. patet ex pmiſſis

3 qđ de iure cōi illegitime nati ꝓmoueri non poſſunt † ad aliquē ordi. ſed poſtq̄ religionē intrant de iure poſſunt promoueri ad ordi. ſine aliqua diſpen. ſed non ad honores. qđ dic vt le. ⁊ no. ē. eo. c. minus. ⁊ qđ hic dicitur eſt ius nouum. nam in iure ante iſtā cōſti. non inuenitur expreſſum de ordinibus. qđ in maioribꝰ vel minoribus liceret epiſcopo diſpen. vt no. Inno. in pre. c. nimis. ¶ Beneficium. fuerūt quidam qui dixerunt qđ per literas apoſtolicas quas impetrant aliqui illegitimi vt promoueri poſſint ad ordi. ⁊ obtinere beneficium ec. non poterit cum eis diſpenſari per epm vt habeant rectoriam. ⁊ illi fundant hanc ſententiam per id qđ habetur. j. eo. li. de preb. cum olim. ſed Uin. dicit ⁊ bene hanc eſſe hereſim in iure: qꝛ beneficij nomine indeterminate propoſiti intelliguntur prebēde ⁊ maiora beneficia. j. de ver. ſig. tua. vnde epi poſſunt diſpen. cū illegitimis excepta cura dignitate ⁊ perſonatu. ⁊ hoc colligitur ex illis decre. ē. eo. dilecto. ⁊. c. nimis. hoc enim ſolum legiſlator referuauit ſibi in pre. c. nimis. ⁊. ē. eo. vt filij. ⁊ hoc vnde alia videtur concedere. j. ne ſen. ex. nuper. ad idem. xxvij. q. ij. lex diuine. iuxta ſi. vbi dicit cui ꝓhibet quem prohibendum nunq̄ ſacra ſcriptura declarat. arg. ad hoc in eo qđ le. ⁊ no. xxvj. di. vbi nam. xxviij. q. j. iam nūc. ⁊. j. de ſent. ex. cum illorum. §. j. ver. in reliquis. ſed quo ad hoc. ar. ē. c. li. de ſup. ne. pre. romana. iuxta ſi. ē. de procu. l. maritus. ē. de tempo. ordi. cum dilectus. ver. tamen qꝛ ſi ⁊c. vbi de hoc etiam no. xxvij. q. j. virginem que. in glo. ⁊ ita ibi videas. ſed qđ prius dictum videtur approbare Inno. ē. eo. ti. veniens. in glo. j. ver. cum enim. vnde epi poſſunt diſpen. vt tales habeant prelationem dum tamen ſit ſine cura. dignitate. ⁊ perſonatu. vt colligitur in pre. c. nimis. vbi Uin. hic no. ⁊ in pre. c. vt filij. ⁊. ē. e. preſentium. ad hoc facit. ē. eo. propoſuit. non ob. pre. c. j. de preb. cum olim. qꝛ in impetratione loquitur que de ſui natura cum ſit ambitioſa debet reſtringi. j. eo. li. de preb. ꝙuis. in prin. nō in caſu de quo loquit. ¶ Cura. dic qđ cura eſt ſine moderatione dicta qꝛ cor vrit ille

4 aūt dicitur habere curam †qui facit ea que dicuntur. ē. de elect. dudum. ij. §. licet autem. ver. ſed cum. de hoc etiā no. Innoc. j. de of. archid. cum ſatis. ibi videas. ⁊ in ſpe. de legato. §. videndum. ver. ſed queritur qđ beneficium. ⁊ Ho. in ſum. eo. ti. §. quis poſſit. ver. item queritur que beneficia ⁊c. ⁊ Goſ. in ſum. eo. ti. §. vlt. aliquando tamē aliter ſumitur hoc nomē cura. vt patet. xxvj. q. j. ſi quis eps. ibi monaſterium curam ⁊c. vbi exponitur curā. i. laborem. ieiunia. i. flagella. que ſunt cura monaſterij. vel dic qđ ibi poteſt exponi. i. curam monaſterij ſuſcipiat cum ad penitentiam pro peccato. ſ. vt curetur medicina monaſtica ſiue diſciplina. ⁊ ita erit ibi figura que dicit ypalage. ¶ Diſpenſari. nō pōt eps diſpen. in beneficio qđ eſt ſacro ordini annexū. nam cum nō ſit habilis ad ordinē ſine diſpen. pape vt ſequitur. ⁊ ſatis colligitur. j. de pur. ca. accedens. in ſi. per cōſequēs nec ad tale beneficium ar. ff. de le. ei. ſed ſi res. j. eo. li. de preb. ei cui. nec pōt diſpen. in caſu qui ponitur. ē. eo. preſentium. c. ad preſentiā. ⁊. c. ad abolen. ⁊ hāc ſententiā ſequit. B. brix. vt no. lvj. di. in ſi. ⁊. l. di. c. miſeror. alij dicunt qđ illa iura ⁊ ſimilia de iure cōi loqnunt. ſed ſecus vbi eſſet diſpēſatū per epm: vt. ē. eo. ex tua. que ſm eos cōtinet ius cōe. cū ibi ad cōſultationē rńdeat. ⁊ hec fuit ibi ſententia Tan. per. c. ē. c. veniēs. ⁊ idē no. Jo. lvj. di. in ſum. in ſi. Idē etiā no. Goſ. ē. de elect. innotuit. qđ verū dicas in filijs legitimis. in alijs autē ſecus ſm Ray. ⁊ Hoſt. qđ dic. vt ipſe ho. no. in pre. c. ex tua. Item ſm quoſdā non pōt eps diſpen. vt talis ſit canonicus in eccle. cathedrali. ar. j. eo. li. de preben. ꝙuis. j. §. quanq̄. cū enī eccleſia cū cura accedere valeat prebēde eccleſie cathedralis vt. j. de preb. extirpande. §. qui vero. ⁊. c. expoſuiſti. j. eo. li. ne pre. ſuper eo. non eccleſie prebēda ſed prebenda erit dignior quā cura. cum non poſſit diſpen. in minus digno. multo fortius in mag. digno. nā cui interdicitur minus ⁊ maius interdici videt. ff. de ſena. qui indignus. ff. de ſer. ex. l. cui. ar. lxxiij. di. geſta. j. de ſentē. ex. cum illorū. ſed generalitas litere proxi. prece. innuit contra. ⁊ qđ dixi. ē. eo. in glo. ſunt quidā ⁊c. nō ob. pre. decre. quanq̄. qꝛ ibi caſus eſt diuerſus nō aduerſus. ⁊ hoc maxime qꝛ non inuenitur hoc prohibitū expreſſe epis. ergo intelligitur cōceſſum ſm id qđ no. l. di. in ſum. in ſi. ⁊. c. miror. j. q. vij. §. ꝑ tempore. de hoc not. Inno. ē. eo. veniēs. ⁊ hoc etiā ſatis innuit Hoſti. in ſum. eo. ti. §. vlti. iuxta ſi. ver. circa hoc notandū. vbi dicit ꝙ quedā ſunt bñficia ſimplicia vt canonica vel aliud curā animarum nō habēs. ⁊ talia appellant infinita ⁊ hic cadit diſpēſatio epi voluntaria. ⁊ rationabilis ſm eum. ſed quid ſi eps diſpenſauit cū tali illegitimo in prebēda in eccleſia cathedrali. cui prebēde erat annexa eccleſia parochialis. vt. j. de preb. expoſuiſti. nūquid potuit videt qđ tale adiunctū nō obſit cū talis canonicus nō dicat habere curam. j. eo. li. de preb. ſuper eo. ⁊ ſic nō videt fieri cōtra iura q̄ volunt qđ epi non poſſint in talibus in cura animarum diſpēſare no. tñ ꝙ Jo. The. intellexit ꝙ epis cū talibus erat ꝓhibita diſpenſatio in cura. verū eſt niſi ex cā ſumme neceſſaria. ar. j. q. vij. §. niſi. c. tali. j. de ſer. non or. de famu. in ſi. qꝛ neceſſitas legē nō hꝫ de cō. di. j. ſicut non alij vbi de hoc qđ expone. i. ceſſac. l. vbi neceſſitas venit. ſic exponitur. ff. de offi. procon. l. j. in glo. licet ⁊c. ⁊ facit ad hanc ſententiā qđ dixi. ē. eo. li. de elec. licet canon. in gl. dicunt quidā ⁊c. alij vero cōtra. qđ cōſentire mihi durum videtur. ¶ Ordines diſpen. ſicut ſunt dignitates perſonatus. ⁊ alia beneficia curā animarū habētia. ē. eo. nimis. ¶ Ille vero ꝓmoueri

5 quid ſi papa aliquē legitimet †quo ad dignitatem. dic qđ per iſtā indulgentiā intelligit diſpenſaciū ad dignitates curā epiſcopatū. ⁊ nō. ē. qđ dic vt no. Goſ. in ſum. qui fil. ſint le. ⁊. §. ſꝫ queritur an videat. ⁊ idē ſentit Ray. in ſum. eo. ti. iuxta ſi. ad hoc qđ no. Inno. ⁊ Hoſt. j. de cōceſ. preb. dilectus. ⁊ in ſpec. de offi. le. §. poſtremo. ¶ Reſtringi. ff. de li. ⁊ poſthu. cū quidā. ē. de tranſla. eo. licet. j. de cōſan. ⁊ affi. qđ dilectio. ⁊ ſic no. ꝙ iura ſpecialia ſicut a iure exorbitātia ſunt reſtringēda. ad hoc. j. eo. li. de prebē. quāuis. j. R. ⁊. c. non pōt. j. R. ⁊. §. j. de priuil. abbates. c. autoritatē. c. vt apoſtolice. j. eo. li. de reg. iur. odia. ⁊ ex hoc dici cōſueuit qđ quāuis cū aliquo ineligibili diſpēſet. tñ eſt adhuc poſtulandus nō eligēdus. ar. expreſſum. ē. de trāſla. ca. licet. qđ quidā verū dicūt vbi remanet impedimentū vt ibi erat. nā ibi diſpenſationem impetrans non remanſit eps. qꝛ impedit ne eligat. ē. de poſtu. pre. c. ⁊ ſi ꝑnanimiter. vbi vo ponit tolleret irregularitas

ſiue

a ¶ Qđ eps. Add card. j de. j. l. xxvj. q. de of. vic. fel. in. c. pter ea. in. iij. co. circa prin. de offi. or. ⁊ fel. i. c. his quibus. l. j. col. de offi. ordi. archi. in ca. cū ex eo. ē. de elec. co. li.

ſiue impedimentū. ſicut patet in illegitimo ſatis videret qḋ poſ
b ſet eligi. ar. ē. de elec. cum vintoñ. alij contra ſm Inn. nam quan
tumcūqꝫ legitimetur illegitimus tamen remanet. C. de genera.
abol. l. vlti. ⁊ ſ. pri. circa hoc dicas verba indulgētie conſideran
da. ⁊ ſm illa iudicandum. ſ. de priuil. porro ſic eſt in liberto qui
impetrat ius anulloꝝ aur. nō eſt in totū ingenuus: ſ ſi natali
bus reſtituat. tūc eſt in totū. ff. de iur. annu. au. l. j. ⁊ l. qui ius. ff.
de nata. reſti. l. interdū. in fi. ⁊ l. vlti. in fi. hoc tñ notandū eſt. qḋ
magis tollitur impedimentū in irregularitate ⁊ in defectu nata
liū ⁊ in quolibet ſimili odioſo. ꝙ in honore epali vel alio fauora
bili. equum eſt enī vt odiū ex toto tollatur. ita etiā qḋ ex eo nihil
remaneat. nec inde memoria habeatur: ſed fauor delēdus nō eſt.
ar. ff. de lib. ⁊ poſthu. cū quidā. ⁊ eſt ſimile ꝙ in pacto dici cōſue
uit. ſ. qḋ tollit ipſo iure actionē ex delicto ꝓuenientē tanꝙ odio
ſam. ſed nō actionē ex contractu tanꝙ fauorabilē. licet ipſam eli
dat. ff. de pac. l. iuriſgen. §. quinimo. ⁊ l. ſi vnus. §. ſed ſi pon. ⁊ l.
ſi cum. ⁊. §. quedā. ff. de ſol. ſtichū. §. naturalis. ⁊ huius ſententie
fuit Hoſt. in ſū. de elec. licet. ſed videt cōtra qḋ dicā. ſ. priori. in glo.
quid ſi ⁊c. ❡ Obtinere. quid ſi vnicū habuit beneficiū ⁊ illud di
mittit. ⁊ recipit ſecūdum per collationē vel alio modo. nūquid
poterit illud retinere de iure. hic videtur innuere ꝙ non. ar. ad
hoc efficax. ſ. eo. li. de preben. non poteſt. §. illud aūt. ⁊ qḋ ibi di
cā. nā adepto ꝑmo beneficio ipſa diſpē. ſuū effectū eſt ſortita vt
dicā in pre. §. illud autē. ibi videas. nam ſi hec eſt in gratioſis in
quibus perſone nō habēt defectū. ⁊ in cōtractib⁹ multofortius
in perſonis habētibus defectū qui in totū non curat per diſpē
ſatio. vt patet. ſ. c. pri. ⁊ pro hac parte habes. ar. ff. de dona. inter
vi. ⁊ vxo. qui ⁊ a qui. ma. li. nō ſi. l. matrimoniū. ſed ar. contra. ff.
de do. inter vi. ⁊ vxo. l. ſi donare. qḋ primo dicit teneas. ⁊ ſic ſen
tentiauit papa boniſa. ⁊ non dicas iſtam conſti. iuris noui deci
ſiuam. ſed declaratiuam.

Summarium.

1 ❡ Diſpenſatio ſuper defectu natalium obtenta non equipa
rat legitimatum aliis nato legitime.

SIs natalium. ē. c. pri. aliquando ta
lis defectus peccatum
appellatur vt. lvj. di. qi. dic ꝙ talis defectus ⁊ ſi non
ſit nota delicti eſt tñ nota defectus impedientis ad ſa
cros ordines ꝓmouendū. ſ. de pur. ca. accedēs. nō papalis quo
ad hoc diſpenſatio requiritur: vt. ē. c. pri. ❡ Quem patitur. nū
quid is qui natus eſt de preſbytero ⁊ vxo. legitima quā habuit
ante ſacrum ordi. dicetur pati hunc defectum dicunt Hu. Lau.
⁊ Jo. qḋ ſic. lxxxi. di. miniſter. vbi hoc notant. ⁊ idem tenent ipſi
Inno. ⁊ Hoſtie. ſ. de cōuer. coniu. dudum. idem etiā no. Gof. in
ſum. eo. ti. §. item quid ſi ſacerdos ⁊c. ſed Ray. contra. prout di
cetur in ſum. ſua. eo. ti. ⁊ hoc duplici ratione. primo fauore pro
lis vt qi culpa parentū non debet nocere filio de huius matri
monio nato ar. xxviij. di. diaconi. xxvij. q. ij. multorū. ſed contra
iſtud dictū videt expreſſe. ē. eo. literas. imo ſm primos plus pec
cat ſacerdos cognoſcendo iſtam ꝙ aliam. ⁊ talis filius dicit ince
ſtuoſus ⁊ ſeruus. nā licet talis videatur de legitimo matrimo
nio natus. non eſt tamen legitime natus ergo dicetur pati hunc
defectum. ❡ Omnes ordi. quid ſi hec dictio oēs nō eſſet poſita
in diſpenſatione: ſed tñ diceretur qḋ poſſet ad ordines promo
ueri. dicit Gof. puto hoc priuilegiū reſtringi debere qi odiū eſt
eo qḋ detrahit cōi iuri. ff. de lib. ⁊ poſthu. cum quidā. ⁊ ſic intel
ligit de cōſan. ⁊ affi. ꝙ dilectio. ad idem. ē. c. pr. ⁊ dicit Hoſt. ta
lem indulgentiam reſtringendā quantū vꝫ dūmodo remaneat
in aliquo gratioſa. vnde talis ad ſacros ordi. nō poterit ꝓmo
ueri ſm Inno. ſed cōtra nomē clerici generale eſt. lj. di. c. j. q. vij.
ſi quis cōem. ⁊ ſupponit ꝓ omnibus ordinibus. xj. q. j. de perſo
na. in fi. ⁊. xij. q. ij. duo. vbi colligit qḋ ſupponit ꝓ omni perſo
na eccleſiaſtica ꝙ non faceret ſi reſtringeret ad minores ordi. tñ
ꝙ nequaquā faciendum videt in priuil. ſ. de deci. ad andi. dixit
alia. qḋ minores ordi. tm̄ recipere poterit. ⁊ nō vltra. ⁊ hoc dicere
tutius eſt. ſm Lau. Vin. ⁊. h. put no. ē. eo. ti. literas. ⁊ huic ſentē
tie fauet iſta litera omnis. q. d. ſi hoc nō fuiſſet poſitū ad ſacros
ordi. promoueri nō potuiſſet alias fruſtra fuiſſet hic poſitum in
indulgentia. ❡ Habeat animarū. nūquid is cū quo eſt ſic diſpē
ſatū poterit obtinere dignitatē vel perſonatum ꝙ videt cū noie
a beneficii^a etiā dignitas cōprehēdat vt patet. ſ. de preb. de multa.
§. qḋ ſi. ibi cauius eſt etiā illud beneficiū ⁊c. hoc etiā no. Inn. ſ. de
preb. cū olim. in glo. j. in prin. igitur multofortius idē in perſo
natu videt. ſꝫ ar. ꝯ. tria. ē. dicta ponunt vt diuerſa vt in pre. c. ni
mis. ſed video qḋ lꝫ diſpēſet cū aliquo in vno ordine ſiue hono
re. nō tñ in alio ꝓpter hoc intelligit diſpenſatū ſm qḋ leg. ⁊ no.
xij. di. nos conſue. Itē facit ad hoc qi talis diſpen. detrahit iuri
cōi ⁊ ideo tanꝙ odioſa eſt reſtringenda vt legitur. C. de ap. preci
piunus. in fi. ff. de lib. ⁊ poſthu. cum quidā. in fi. ⁊ hoc teneas. et
addē qḋ dicam. ſ. c. li. de preb. ꝯnis. ſ. R. ❡ Aut plura. ſ. ꝙ ſint
b duo. ⁊ ita ad tria ^b hoc verbū refertur. ad hoc. ff. de opt. le. l. j. ad
idem. ff. ad ſilē. l. j. §. hoc reſcriptū. ⁊. ſ. eo. li. de of. dele. cū plures.
in prin. aliquādo iſta dictio videt referenda ad maiorē numerū
quā ſint tres: vt. ſ. de preb. qi vitium. in prin. ſed ſi diceret pluri
ma. vt. xxxiij. di. xpiano. xxxj. q. j. quomodo. iuxta prin. tunc etiā
maiorē numerū cōprehēdit quā ſint duo vt pꝫ in pre. c. xpiano.
vbi no. Hug. qḋ duo non ſunt plurima dicūtur tamē plurima.
❡ Expreſſum. hoc manifeſte patet ꝙ diſpenſatio ſuper defectu
1 nataliū obtēta nō equiparat legitimatū ſ aliis nato legitime igit
nō intelligitur quo ad oia reſtitutus ratio aſſignat. ē. c. priori. in
fi. ar. ff. de condi. ⁊ de. falſa. §. j. ar. ꝯ. ff. de edil. edi. ꝙ ita. ❡ Nul
lius momēti. hoc dare habes qḋ litera ſuper beneficiis impetra
ta ſubreptitia ius nō tribuit. ſ. de reg. iu. cū olim. ff. de nata. re. l.
j. ⁊ ſic per cōſequēs nec ꝓceſſus habitus per eandē vt dicā. ſ. eo.
li. de preb. cū in illis. in glo. ad quā ⁊c. de hoc etiā ſatis not. ē. de
reſcrip. ad aud. in. Idē eſt ſm quoſdā in literis iuriſditionis et
dicūt qḋ eſt caſus. ſ. de pen. ſuam. vbi de hoc ſatis per Hoſti. de
iſto plene no. Ber. con. ē. de reſcri. ſuper literis. in glo. queritur
hic primo. ⁊ de hoc plene no. per Inno. imo ſi forſan. ⁊ eo. ti. cete
rum. in glo. in quibus videas de hoc.

❡ De bigamis. Rubrica.

Summarium.

1 ❡ Canon innuit quod bigamus poſſit promoueri ad mino
res ordines.
2 Priuilegium clericorum conſiſtit quia non poſſunt vexari in re
bus nec perſonis.
3 Tonſura qualis debet eſſe.
4 Habitus clericorum ſecularium qualis debet eſſe.

ALtercationis. Id eſt certaminis
litigationib⁹ ſm
Hoſ. ❡ Antique. q̄ olim ꝓponebat. lxxxiiij. di.
quiſquis. ⁊ inſurgebat iſta altercatio. qi canon
innuit qḋ poſſit bigamus ꝓmoueri ad mino
1 res ſ vt colligit. xxxiiij. diſt. lector. c. ſi ſubdiaco
nus. ad idē facit. c. di. curandū. c. ꝑcipimus. vbi ꝓhibētur ꝓmo
ueri ad ſacros ordi. per qḋ innuebat promoueri poterāt ad mi
nores. ar. xxv. di. qualis. ad idē. ē. eo. ti. ſuper eo. alij canones in
nuūt ꝯ. l. di. nō cōſidat. ⁊. xxxiiij. di. ſi qs viduā. ij. in fi. vbi dꝫ ex
poni ſm Hu. qḋ ibi dicit ex numero eorū qui miniſterio ⁊c. l. ge
neraliter ex numero clericorū. ad idē. c. di. cognoſcimus. ⁊. §. ꝓ
hibent. ⁊ ſic etiā dꝫ intelligi ⁊ exponi qḋ habetur. xxxiiij. diſ. c. j. ⁊
c. maritū. circa hoc dicas qḋ licet bigamus nō debeat ꝓmoueri
vt volūt iura ꝓ hac parte alle. ſi tñ promotus fuerit ad quēlibet
ſacrū ordinem tenet ordinatio. ⁊ in ipſo ordine pōt tolerari vt
manifeſte colligitur. l. di. quicūqꝫ permittēs. vbi etiā no. Hug. ꝙ
papa pōt diſpen. cū bigamo. niſi inueniat factus epūs preſbyter
vel diac. quāuis hoc facere nō debēt vt ad illū ordinē ꝓmoueret
de hoc no. xxxiiij. di. lector. vbi de hoc ſatis dixi. de hoc etiam no.
xxv. q. j. ſunt quidā. vbi etiam ſatis dixi no. tamē ꝙ quidā dixe
runt ex vigore huius concilij epīs eſſe ſublatam poteſtatem cum
talibus. ſ. bigamis diſpēſandi. ⁊ eſt ratio ſm eos. qi ſi bis tollat
priuilegiū videtur diſpenſatio eſſe ſublata. ar. ff. de conſti. trāſla.
❡ Oraculo. ſ. R. C. de diuer. reſcrip. l. ſi. habes ſi. ē. eo. li. de elect.
perpetue. in prin. ❡ Bigamos vere vel interpretatiue qḋ dic vt
no. ē. eo. ſuper eo. ⁊. xxxij. q. ij. placuit. in glo. nam ſi etiam in fin.
ibi videas. ⁊ intellige de illis qui in minoribus ordi. cōtraxerūt
bigamiā. ſecus ſi in ſacris conſtituti cōtrahūt de facto matrimo
nium cū vidua vel ſecūda vxo. vt. ē. eo. ti. a nobis. ⁊ ſi quis vnā
habuerit vxo. de iure alterā de facto poſt mortē prime videt bi
gamus reputādus. ē. eo. nuper. qḋ intelligo de illo qui ſciēs im
pedimentū hoc faciat bona fi. nec ob. pre. decre. nuper. qi ibi lo
quitur qñ cōiter ante ſacrū ordinē cōtraxit cū vna. ⁊ poſt ſacrū
ordi. cū alia. ſicut pꝫ ibi in integra. li. iij. de ſen. ex. nuper. ⁊ ſcien
ter peccauit cōtrahēdo. vnde ibi dicit ꝓpter affectū intentionis
cū opere ⁊c. nā vt ibi no. G. ⁊ gof. ſola volūtatis forma moueat
opus. ar. op. lvj. di. qui partē. at ignorās impedimētum iuſtā ex
cuſationē hꝫ eo qḋ ignorātia vera excuſat. ſ. de cle. ex. mi. apoſto
lice. cū ſi. ❡ Priuilegio clericali. ſic. ſ. eo. li. de vi. ⁊ ho. cle. c. j. in fi.
2 priuilegium clericorum conſiſtit ſ qi nō poſſunt vexari in rebus
nec perſonis. C. de epi. ⁊ cle. l. ij. ſ. de immu. ec. per totū. cū multis
iuribus. vnde no. qḋ ciuitas vel laicus qui aufert eccleſiis colle
ctam tenetur in duplū reddere eius qḋ exegit: vt in conſti. fede.
hac edictali. §. illicitas. alia etiā pena ponit. ſ. eo. li. de immu. ec.
clericis. Itē qi habent illud priuilegiū qḋ habetur. xvij. q. iiij. ſi
quis ſuadente. ❡ Declaramus. olim fuit opi. qḋ quidā dixerūt

a ❡ Cū noie bñficij. Adde q̄ tradun tur per feli. in. c. in nr̄a. in. xx. col. ex tra de reſcr.

b ❡ Et ita ad tria. Adde Alex. in ꝯſ. cvij. i. j. col. circa finē. in iiij. vol. por per illū tex. in. §. fi. inſt. de iu. perſo.

ipſum canonē.xxiiij.di.quiſquis.eſſe ferende ſententie.alij ꝙ iam
late iſtorū opinio preualuit in hoc concilio. ¶ Audatos.vnde
ſi quis talem percuteret nō ligaretur illo cañ.ſi quis ſua.prout
no.Lau.⁊ Jo.in pre.c.quiſquis.⁊ idē no.Hoſ.in ſum.de ſen.ex.
§.in canone.ver.quartuſdecimus ⁊c.⁊ facit ad hoc qđ leg.⁊ no.
ij.q.iiij.quiſquis inductus.in glo.ergo ſi clericus ⁊c.in ſi.⁊ idem
innuit.B.Vin.⁊ Hoſ.prout ipſi no.j.de ſent.excō.contingit.j.
¶ Adductos.i.aſtrictos.C.de epi.aud.addictos ipſis bigamis
C.de ap.addictos bigamis. ¶ Sub anathemate.ſic.j.de immu.
ec.nō minus.§.quo circa.ſed dic de hoc vt not.lxiij.diſt.ſaloni-
tane.j.c.de ſi.ſicut aurū.j.de ſag.c.j.⁊ de iur.pa.relatū. ¶ Ton-
3 ſuram.qualis dꝫ eſſe †tonſura° colligitur.e.xxiij.di.ꝓhibēte.⁊.c.
a nos liceat.xij.q.j.duo.tamen ad huius declarationem dicas qđ
his qui ad diuina miniſteria applicantur competit tonſura ⁊ ra-
ſura in modū corone.⁊ hoc in ſignū figure.qꝛ corona eſt ſignum
regni.vt in pre.c.duo.Itē ratione perfectionis qꝛ circularis.illi
eñ qui talibus miniſteriis applicātur adipiſcūtur regiā digni-
tatem:qꝛ ſe ⁊ alios virtutib° regere debēt:vt in pre.c.duo.⁊ per-
fecti.i.ſancti debēt eſſe leuite.xix.⁊.xxxj.di.tenere.lxxxij.di.opor-
tet.lxxxij.di.ꝓpoſuiſti.⁊.c.plurimos.cōpetit etiā eis ratiōe ſub-
tractionis capillorū ex parte ſuperiori per raſurā que nō debet
eſſe magna quo ad clericos ſeculares eo ꝙ magnitudo corone
eſt ſignū cōuerſionis.hoc ꝓbatur in eo qđ le.⁊ no.xxiij.di.§.cle-
rici.⁊ hoc veniēs illorū temporalib° occupationibus a contem-
platione diuinorū retardet.⁊ ex parte inferiori per tonſurā.ne
eorū ſenſus temporalib° inuoluatur.vñ etiā conuerſi tondūtur
ꝓpter renūciationē temporaliū.ſed non radūtur deſuper.qꝛ nō
occupantur diuinis miniſteriis.in quib° omnino oportet eos cō-
teplari mēte. ¶ Clericalē.ſed nūquid monachalē nō credo iſtud
cōcil.loqui niſi de clericis ſecularibus.nā quorundā erat cōſue-
tudo qđ bigami foro eccleſiaſtico ſubiacebāt ꝙ hic ꝓhibetur.ꝙ
de monacho dicere nō eſſet tutum.vnde dñs Jo.ſcripſit ꝙ biga
mus poteſt eſſe monachus.vt no.xxxij.di.ſeriatim.in gl.vlt.hoc
etiam vt credo reſpexit canon antiquus ſuper quo iſtud concil.
fuit fundatū.lxxxiij.di.quiſquis.in prin.vbi dicit quiſquis cle-
ricus ⁊c.vnde bene aduertas qđ ſub generali vocabulo clerico-
rum vbi fit de clericis mētio.non cōprehenduntur monachi vt
patet.iij.q.v.c.iij.ver.ſi quis.xviij.q.ij.quidē.ver.eos vero.⁊ in
ſi.licet poſſet dici qđ iſti cañ.loquūtur ſm ea tempora qñ mona
chi nō erant clerici.ad hoc induci cōſueuit.xvj.q.j.generaliter.
in pñ.⁊ ratio eius qđ dictū eſt pōt eſſe ꝙ ordo clericorū dignior
eſt ordine monachorū.ar.xvj.q.j.alia.c.legi.⁊ ita ſm hoc videt
eſſe alius.ad hoc.j.de heret.ad abolen.§.j.⁊.j.eo.li.de ſen.excō.
alma.§.adiicimus.in princ.⁊.j.de ele.ex.mi.poſtulaſti.in ſi.j.de
priuile.quoniam.ſ.eo.li.de elec.in generali.j.R.ver.clericos.in
aut.de ſan.epi.§.ne aūt omnis.coll.ix.⁊ ꝓbatur expreſſe.xxuiij.
q.iij.ſi quis depo.⁊.c.paternarū.j.eo.li.de pen.felicis.§.premiſ-
ſis.in prin.ſed cōtra.j.de reg.c.ij.nam inter clericos ſeculares ⁊
monachos eſt magna diſtantia tam in habitu ꝗ̄ in tōſura.⁊ di-
uerſis nominibus nominantur:vt etiā ptꝫ.j.eo.li.de immu.ec.cle-
rici.§.nos igitur.quis an ⁊ qualis dꝫ eſſe habitus clericorū ſecula
4 rium†colligitur.xxi.q.iiij.in ſum.⁊ per totū.xxiij.diſt.c.pe.⁊.j.de
vi.⁊ ho.cle.clerici.de habitu monachali habetur.xxiij.preſens.
xx.q.ij.⁊.j.de eta.⁊ qua.intelleximus.vnde notabiliter ⁊ nō ſi-
ne cauſa dixit clericalē ⁊ nō dixit monachalē ſiue canonicorū re-
gularium.de quibus habetur.ſ.eo.li.de elect.ex eo.in ſi.⁊ adde
qđ dicam.j.eo.li.ne cle.vel mo.c.ij.

a ¶ Qualis dꝫ eſſe tōſura.Addē gl. no.in cle.ij.§.idē.de vi.⁊ ho.cleri.tex.i.e.ſi gs.⁊ ibi doc.de vi.⁊ ho.cle.

¶ De officio vicarij. Rubrica.

Summarium.

1 ¶ Vicarius epi non eſt excōicatus ſi non valeret qđ facit qñ
epiſcopus commiſit vices ſuas ei.
2 Officialis epi excommunicari poſſet ſi ſuo epo excommunicato
vti vellet ſua iuriſditione.

b ¶ Habet idē ꝯſiſtorium. De hoc an vicarius ſit ordinari° et an ſit idē tribunal vicarij ⁊ epi.vide Alex.in l.⁊ qꝛ.circa ſi.ff.de iur.om.iu.⁊ fdi.in rub.de offi.deleg.in.ij.col.d.Jaſ.in ru.ff.de of.eius cui mā da.eſt iur.ſ ij.colū.circa princi.

b ROmana. Officialē iſte habet idē cōſi-
ſtorium ᵇcū ſuo epo vt.j.eo.
li.de ap.roma.j.R.⁊ per hoc patet qđ ordina-
rius eſt vt dixi.ſ.eo.li.de cōſue.non putamus.
¶ Cauſa rationabilis cauſa pōt eſſe ſi impe-
diat eām app.delatā ad archiepm vt ſatis pōt
colligi.j.eo.li.de of.or.romana.vñ.qꝛ in cauſis ſm.p.de.vel dic
eā forte qꝛ criminoſus vel alia cōſimilis ſm Inn.vel dic eā.puta
qꝛ deliquit circa officiū ſibi cōmiſſum vt ptꝫ exemplū de priuiſ.
quāto.j.eo.li.de re.iu.cū eterni.§.ſi qs.ar.j.eo.li.de ſen.ex.roma
na.§.pe.⁊ vlti.⁊ multa alia exempla poſſunt inueniri.ideo qꝛ ſi
exercēdo iuriſdi.epalem delinquāt officiales in aliquo poſſunt
archiepi animaduertere in eoſdē ſicut etiam ab eorū ſnia ad ar-
chiepos appellatur.j.eo.li.de ap.ro.j.R.ſm hoſt.⁊ niſi cā ſubeſſet
rationabilis nō debēt excōicare.ij.q.j.nemo.j.de ſent.exc.ſacro.
Et adde qđ dicetur.j.eo.li.de fo.cō.roma.§.vlt.⁊ dꝫ ſeruare tenorē
illius cōcilij.j.de ſentē.ex.cū medicinalis ſm.B. ¶ Proferret in
caſu in quo officialis epi ei ſubeſt alꝰ nō teneret excōicatio tāꝗ̄
a nō ſuo iudice lata.j.de iud.at ſi.j.eo.li.de fo.cō.romana.in ſi.
ſm.B.⁊ ſm hoc cōfunditur ſnia Lau.⁊ Joā.qui dixerūt qđ lꝫ
archiepꝰ nō ſit iudex ſubditorū ſuorū ſuffra.niſi in certis caſib°
ſi tñ ferat ſniam aliquā in ſubditos ſui ſuffrag.tenet ar.in aut.
de defen.ci.§.⁊ iudicare.⁊ hoc ipſi no.ix.q.iij.c.ij.in glo.hoc vi-
detur ſed Hu.⁊.B.hic.ſ.vt ibi no.quorū ſniam teneas per id
qđ dictū eſt ⁊ hic ptꝫ.ad idē.j.de of.or.paſtoralis.in prin.vbi di
cit nullā habeat poteſtatē ⁊c.ad hoc etiā facit qđ not.xxvj.q.vj.
§.j.in glo.hoc tñ eſt verū ⁊c.ibi videas ⁊ no.Hoſ.in ſum.de ſen.
exc.§.ſed non idē ⁊c.no.tamē qđ vbi eſt vitium eccleſie per totā
prouinciā archiepꝰ habet iuriſdi.in ſubditos ſuorū ſuffraga.j.
de cele.miſ.pernicioſus.⁊ ibi hoc approbat Hoſt.ad idē.j.de in
ſti.ex frequentibus. ¶ Ipſius.ſ.officialis.i.que officialis cōſue
uit exercere vel incitando vel iudicando vel aliter procedēdo vt
iudex. ¶ Gerunt ex cōmiſſione officialis anteꝗ̄ eſſet excommu-
nicatus ſecus ſi poſtea vt ſequitur in ſi.ſm Hoſ.vnde dicit In-
nocē.qđ hec decr.loquitur qñ officialis non epꝰ commiſerat vi-
ces ſuas quo caſu ⁊ ſi nō valeret qđ facit huius vicarius.ipſe ta-
1 men vicarius nō eſt excōicatus.†nam ipſe offici.bene pōt com-
mittere vices ſuas qđ dic vt no.j.de of.delega.ſuper queſtio.§.ſi
vero.in glo.hoc eñ non pōt ⁊c.ſ.aliquas queſtiones aliquibus
cōmittendo.nō tamē alios vicarios facere pōt.ar.ſ.eo.clericos.
ſic etiā no.Inno.ſ.eo.ſua.⁊ ſi quā cauſam cōmiſit anteꝗ̄ eſſet ex
cōicatus.⁊ ſuperueniat excō.tenet ꝓceſſus.ſm id qđ no.j.de of.
dele.licet.ar.ad hoc.j.de of.le.nemini.in ſi.⁊ qđ hic dicit dꝫ intel
ligi qñ facta fuit cōmiſſio ipſo officiali in excōicatione manente
vt dicit lſa ſm.B.⁊ eſt ratio:qꝛ morte naturali cōfirmatur dona-
tio non ciuili.ff.de dona.inter vi.⁊ vxo.cum hic ſta.§.ſi donator
ſic nomine Vin.⁊.B.in pre.c.licet.ſed videtur cōtra qꝛ talis pro
prium nihil habet:ſed vice ⁊ iuriſditione vtitur delegātis.ff.de
of.eius cui man.eſt iur.l.j.§.qui mandati.j.de of.deleg.ſane.c.
paſtoralis.⁊.c.cum olim abbas.ij.q.vj.ſi qui epꝰ.ergo cū dele-
gās hoc tpe non poſſet ꝓcedere ſiue iudicare vt ptꝫ in ſi.nec de-
leg.ſuus poterit.ar.ſ.de reſcri.ſuper literis.in ſi.ff.de offi.aſſeſ.
dic.dicit Hoſt.hoc eſt verū ſi excōicetur re integra.ſecus ſi re nō
integra.vt qꝛ citatio preceſſit excōicationē quo caſu eius iuriſdi
tio ſit perpetua poterit ea vti ſicut poſſet ſi delegans eſſet mor-
tuus.j.de offi.dele.gratū.⁊.c.licet.j.de of.le.nemini dicit Hoſ.et
B.qđ vbi excōicatur delegans.tūc nō expirat iuriſditio ſed ſu-
ſpenditur.⁊ eo abſoluto ꝓcedetur ex veteri cōmiſſione.ar.xij.q.
iij.nos ſanctorū.⁊.c.iuratos.at vbi re integra transfertur.dele-
gans putat expirare mandatū.ar.xxj.q.ij.ſi quis tam.ſ.de elec.
cū in cunctis.j.de offi.le.nonit.in hoc caſu multis placet ſenten
tia Vin.⁊.B.ſed ſententia Hoſt.credo veriorē ꝓpter rationem
quā dixi.ad hoc etiā facit qđ leg.⁊ no.ff.de iudi.vēditor.§.iudi-
ces.⁊ ſi a tali dele.ab officiali fuerit appellandū dicunt quidam
ꝙ debet appellari ad primū delegantē.ſic etiā.b.videtur tenere.j.
de ap.dilecti fil.prior.⁊ adde ꝙ dicā.j.eo.li.de offi.dele.ſi delega
tus.in ſi.at vbi epꝰ eſſet excōicatus.⁊ nō officialis.tūc nullus po
teſt ius ibi reddere niſi papa vt ſatis patet.ſ.e.li.de ſup.ne.pre.
romana. ¶ Propter hoc.ſ.qꝛ gerunt vices officialis.ꝓcedēdo
etiā in cauſis ſibi cōmiſſis ante excōicationē quarū citatio pre-
ceſſerit vt.ſ.dixi. ¶ Excōicationis maioris prolate ab archiepi
ſcopo.nec etiā minoris vinculo aſtringitur niſi aliter eis cōicent et
ſi ab ipſo officiali excōicato recipiāt iuriſditionē nō ꝓpter hoc
ligantur maioris excōicationis vinculo.ſed tantū minoris niſi for
te eſſet excōicatus ꝓ eo ꝙ iniunctū ſibi officiū exerceret.⁊ hoc eſt
ꝙ ſequitur.cū non cōicent ⁊c.ſm Hoſt.vnde dicit Inno.ſi offi-
cialis eſſet excōicatus ob hoc qꝛ officialitatē exercet ille qui in il-
lo officio ſibi deſeruit.ſiue ſtando iuri corā eo.ſiue ſuſcipiendo
cauſarū cognitionē ab eo excōicatus eſt.ſed ſi ſuſcipiat cauſarū
cōmiſſionē vel vicariū officialis.vel etiā eandē officialitatem a b
epo nō eſt excōicatus ſm Inn.qui ita no.ſ.eo.ſua. ¶ Cum.i.qꝛ
non cōicent ipſi delegati ab officiali. ¶ Ob id.ſ.qꝛ gerunt vices
ſui offici. ¶ In territorio.qꝛ tunc eſſent excommunicati.j.de ſen
ten.excō.nuper. ¶ Qui.ſ.offici.alicuius ſuffraganei. ¶ Diſtri-
ctione.i.ſententia ex. ¶ Exercet.ſ.ipſe offi. ¶ Officiū.i.officialita
tem.ſub.ſed ꝓpter aliam cauſam excōicatur.ergo a ꝯtrario ſen
ſu ſi offi.excōicatur ꝓ eo qđ ſuū exercet officiū.tūc is qui recipe-
ret ab eo cauſas excōicaret eidē in crimine damnato.⁊ ſic maiori
vinculo ligaretur.vt hic.⁊.j.de ſen.ex.nuper.c.inter.⁊.c.ſi cōcubi-
ne.xj.q.iij.qm multos.ob iſtā aūt cauſam poſſet officialis excōi-
2 cari†vt ſi ſuo epo excōicato vti vellet ſua iuriſdi.hoc nō obſtāte.
⁊ ab archiepo admonitus nō vult abſtinere.vel qꝛ cōmittit in
officio ſibi cōmiſſo.⁊ eſt icorrigibilis. ¶ Arctantur.i.cōſtringuntur

vel ligantur

vel ligant ipſi gerentes vices officialis. ¶ Taliter. i. ꝓpter aliā
cauſam. ⁊ q: ſuam exercent officialitatem. ¶ Ab eodē. ſ. officiali
qui cū excōicatus ſit iuriſdi. exercere non poteſt cum ſit extra ec-
cleſiam. ⁊ ita per conſequēs nec ille qui hʒ ab ipſo. ſibi deleg. iu-
riſdi. poteſt exercere. ⁊ hoc eſt qḋ ſequit. ⁊ ex hac litera elici con-
ſueuit qḋ ſi epūs qui officialem conſtituit moriatur ex tunc ceſſat
iuriſditio ipſius offi. ⁊ ſic ſeruatur de cōſuetudine q̄uis plerūq̄ʒ
capitula tales offic. confirment. ⁊ quandoq̄ʒ remoueant ⁊ alios
cōſtituant. arg. pro ipſis. ſ. de ma. ⁊ obe. cum olim. ⁊. c. is qui. ff.
de iudi. iudicium. in fi. ſic etiam no. Hoſt. ſ. de offi. delega. c. quo-
niam abbas. in fi.

Summarium.

1 ☞ Ea que meri vel mixti imperij ſunt per libellum expediri
non poſſunt.

Licet in officialem. Supra. c. pri. ¶ Facta ab epi-
ſcopo cuius vices ſeu officialitatē gerit. ¶ Trāsferā-
tur credo etiā qḋ per talem commiſſionē transfertur
in ipſum officialem ſiue vicariū dioce. poteſtas requirendi po-
teſtatē ſine rectorem quocūq̄ʒ nomine cenſeatur vt iuret obſerua-
re ⁊ facere obſeruari conſtitutiones editas contra hereticos vt
dicitur. ſ. eo. li. de hereti. vt officiū. §. vlti. Itē ⁊ dandi inquiſito-
ribus conſilium de quo habetur eo. ti. vt cōmiſſa. ⁊ ver. prīmādi.
Item etiā ⁊ alius caſus de quo habet eo. ti. ſtatuta. §. i. ¶ Volu-
mus licet ſic loquat ante iſtam conſti. idē dicebatur vt in conſti.
dn̄i Alex. iiij. que olim ponebatur de of. ord. ⁊ incipiebat dudū
dilectis filijs. ex qua dec. suppletū fuit ꝙ hic dicit. ⁊ idem nota-
bat Hoſ. ſ. de inſti. ex frequentibus. huius aūt dicti ratio poteſt
eſſe: q: per talē commiſſionē generalē cauſarum cognitio dīta-
xat intelligitur eſſe cōmiſſa. ⁊ habes ſi. ē. eo. li. de temp. or. cū nul
lus. §. i. in fi. ¶ Committat. ergo patet ꝙ iſta ſpecialiter poſſunt
cōmitti. ad hoc facit qḋ no. xxv. di. c. i. xxiij. q. iiij. illud. ⁊. q. viij.
his a quibus. ⁊ qḋ le. ⁊ no. ſ. de rap. in archiepiſcopatu. vbi no-
tant Lau. Ber. ⁊ Inno. qḋ hodie cōmitti ⁊ delegari poſſunt oīa
preter vltimū ſupplicium ⁊ membri abſciſſionē. an aūt de colla.
§. ad hec. prohibemus etiā que meri ſunt imperij vt no. Ioā. et
Ber. ſ. de offi. or. qḋ ad ſedē. in glo. ſ. in fi. ⁊ hoc dicebat Hoſ. eſſe
verum ſm eandē indiſtincte. ſ. de of. dele. venerabili. qui hoc no.
eo. ti. ſi q̄ñ. ⁊ ita ſm hoc epūs poteſt criminis committere inquiſi-
tionem alijs. ar. ſ. de frig. ⁊ male. c. vlti. qḋ ibi non credit Vin. q:
1 que meri vel mixti imperij ſunt per libellum † expediri nō poſ-
ſunt. ff. de offi. procon. nec quicquā. ⁊ in pre. decre. nō erat crimi-
nis inquiſitio ſm Vincē. ſed dic eum minus bene dicere vt hic
patet. ⁊ ſatis colligitur ex premiſſis ⁊ contra eum. ſ. de ſimo. licet
heli. iuxta prin. ver. tunc enim. ibi ⁊ videre. i. immittere. ⁊. c. ij. q.
i. deus omnipotens.

Summarium.

1 ☞ Vicarius an poſſit facere ea que poteſt ipſe iudex cuius vi-
ces gerit.
2 Iudices ordinarij eligebātur in certū tempus qḋ erat ordina-
rijs prefixum delegati vel ſubdelegati vt ipſi vices ordinariorū
viuentium ⁊ preſentium ſupplerent.

Cum in generali. Conceſſurus ſic. ſ.
eo. li. de pe. ⁊ re. ſi
epūs. ſ. eo. li. de dec. ſtatuto. §. i. ⁊. ſ. eo. li. de procur. qui
ad agendū. ſ. eo. li. de iurciur. c. i. ſ. eo. li. de re. iu. in ge-
nerali. ff. de pig. l. generali. ⁊ alea. ff. de dona. filiuſfa. ff. de pecul.
qui peculiū. ff. de pac. contra iur. ſed videt qḋ iſta ratio non facit
ad propoſitū q: epūs non dicit donare beneficia ſed dare vt not.
xxiij. q. vi. §. ex his. iuxta prin. dic qḋ etiā in bn̄ficijs donatio ap-
pellatur. ſ. de inſti. cum ad noſtrā. ſ. de conceſ. pre. quoniā diuer-
ſitatem. iuxta fi. ſ. ne ſe. va. illa. ⁊ tamē in hoc caſu non dicit libe-
ralitas in dando licet liberalitas ſit in cui dādo. ar. ff. de leg. ij.
vnū ex fa. qḋ dic vt le. ⁊ no. ſ. de preb. relatum. dicit tamē ꝓpter
gratiā facere quādo concedit aliquod beneficiū: vt. ē. eo. li. de re-
ſcrip. tibi. in prin. vbi de hoc. ¶ Commiſſi. hic cōfunditur ſentē-
tia Vinc. qui dixit qḋ vicarius pōt facere ea que pōt ipſe iudex
1 † cuius vices gerit ad hoc. ar. xxiij. di. c. i. C. de offic. eius qui vi.
al. gerit. l. i. ij. q. vi. ſi epūs. iuxta fi. ⁊ hoc ipſe ſcripſit. ſ. de procu. pe-
titio. ⁊ idem no. Hoſ. ſ. de preben. dilecto. ⁊ no. Tan. ⁊. B. ē. eo.
ſua. ſed fallit regula in hoc caſu vt hic patet. quidā tamē in hoc
caſu excipiunt vicarium pape ſed non video quare hoc dicant
nec quo iure. ſic etiā intelligitur. ſ. eo. li. de prebē. ſtatutum. in fi.
vbi dicit canonice. i. ſpecialiter. hoc forte non obtineret in confir-
mationibus prelatorū. vel preſentationibus patronorū admittē-
dis. cum hoc non ſit donare. ſed eſt neceſſitas nō liberalitas. ad
hoc. ff. de adi. le. l. rem legatam. ſ. eo. li. de inſt. c. i. In hoc caſu po-
teſt ſaluari ſententia Vin. ⁊ Hoſ. ⁊ aliorū de qua premiſi. et ad

horū declarationē ſcire debes qḋ illi vicarij de quibus tractatur
in legibus poſitis ſub illa rubrica. C. de of. eius qui vi. al. ge. ⁊c.
a non erant delegati ᵃ vel ſubdele. ſed ordinarij iudices. nam elige-
2 bantur † in certum tp̄s qḋ erat ordinarijs prefixum vt ipſi vices
ordinariorum viuentiū ⁊ preſentium ſupplerent. erant alij qui
gerebant vices mortuorū ⁊ abſentiū qui ſuffecti appellabantur
hi omnia poterant que pertinēt ad iuriſdi. preter vltimū ſuppli-
cium ⁊ membri abſciſſionem. C. e. ti. l. ij. in auf. de colla. §. anteq̄ʒ.
⁊c. ſic etiam ſcripſit Hoſ. in ſum. eo. ti. iuxta prin.

¶ De officio ⁊ poteſtate iudicis delegati. Rubrica.

Summarium.

1 ☞ Conſeruatores ſecundum veritatem ſunt delegati qḋ etiā
patet quia eorum iuriſditio expirat quoad non incepta obitu
deputantis.
2 Iniuria generaliter dicitur omne qḋ non iure fit.
3 Notorium qualiter quid dicatur.
4 Crimen eſt notorium per facti euidentiam apud omnes vel ma-
iorem partem illius habitationis non in vico ſed in villa.
5 Offenſor notorius ſi veniat excommunicatus infra annū et di-
cat cognoſcite de quantitate dāni quia volo ſatiſfacere quare de
hoc poſſunt ⁊ debent cognoſcere per teſtes ⁊ alio modo ad ſui
inſtructionem partibus preſentibᵘ ⁊ ſi nollet actor quod cogno-
ſceret conſeruator eum abſoluet quia qui poteſt ligare poteſt et
abſoluere.

Statuimus. Propterea ꝙ olim a di-
uerſis notabant ſuper
iſta dec. emananit iſta cōſtitutio. ſ. e. c. vlt. cōſer-
1 uatores † iſtiᵃ ſm veritatē ſunt delegati qḋ etiā
b patet q: eorū iuriſditio expirat quoad nō ince-
pta obitu deputātis vt. ſ. eo. c. vlt. §. officium. et
ob hoc ponit hic cōcilium ſub hac Rubrica non tamē ſunt iudi-
ces per oīa. vt. ſ. dicā. vnde dixit Hoſ. qḋ ſunt meri executores et
de talibus cōſeruatoribᵘ ante cōſtitutionē iſtā nil habebamus
in iure. hoc tñ Hoſ. notauerat in ſum. eo. ti. §. itē quid de cōſerua-
toribus ⁊c. ⁊ dicuntur conſeruatores contra notorias iniurias
ſeruatores. ¶ Plerūq̄. i. in pluribus caſibᵘ vt. ſ. dicā alias ple-
riſq̄ʒ. i. hoībus impetrātibus. ¶ Concedimus aliq̄ñ ad defenſio-
nem raptorū atq̄ʒ ꝑdonū. aliq̄ñ ad tuitionē priuilegiorū. aliq̄ñ
generalius cōcedunt. ſ. vt defendāt ab iniurijs ⁊ ab oībus offen-
ſis ſm Inno. ⁊ Hoſt. ⁊ q̄ñ datus eſt cōſeruator ad tuitionē pri-
uilegiatorū. ſ. vt nō permittāt eos vexari ꝯ tenorē priuilegiorum
ſuorū. tūc hñ ſtat verbū cōſeruatores in alijs caſibᵘ exponi dʒ. i.
defenſores ⁊ habes ſi. lxxxvij. di. c. i. ij. ⁊. iij. ⁊ talis cōceſſio potiſſi-
me pertinet ad officiū ſummi pon. vt occurrat litigijs ⁊ violen-
tijs cū eius interſit quēlibet in ſua iuſta poſ. tueri. ar. ff. de vſuf.
equiſſimū. ff. ne vis ſi. ei qui in poſ. l. i. ⁊. ſ. de ſi. querelā. in fi. ar.
vt lit. nō cōte. accedēs. i. vbi de hoc ⁊ no. ſ. de do. ⁊ contu. c. i. ⁊ de
teſti. ex parte. adde ⁊ no. qḋ illi de quibᵘ loquit pre. dec. querelā.
in fi. fungant vice ⁊ officio cōſeruatoris. de quo habet vt ibi no.
Inno. ⁊ dixi. ſ. eo. li. de preb. ſi cui. vbi videas. no. tñ qḋ ex eo qḋ
hic dicit hec litera plerūq̄ʒ cōcedimus ⁊. ſ. c. pri. eo. ti. c. vl. in pn.
dixerūt quidā qḋ legatus ſe. ap. nō pōt tales cōſeruatores depu-
tare tanq̄ʒ papa hoc ſibi ſpecialiter reſeruare videat ſed ꝯ credo.
c nam legatus ᶜ ſe. ap. eſt ordinarius vt l. ⁊ no. vij. q. i. ſicut iuris.
in fi. ⁊. ſ. de eſ. le. legatos ſic eſt ordinarius. ergo pōt defendere a
manifeſtis iniurijs ⁊ violētijs vt faciunt alij ordi. ad hoc. xxiij.
q. v. adminiſtratores. c. principes. c. regū. cum ſi. ⁊ no. ſ. de fo. cō.
ex tenore. ergo ſi per ſe hoc pōt poterit alijs delegare cum hoc ſit
iuriſditionis. ⁊ ſic de facto vidi ſeruari per dn̄m latinum epm
Hoſti. ap. ſe. legatum in eccleſia carpen. mati. dioc. ¶ Manife-
ſtis. ex hoc patet qḋ cōſeruator recuſari non pōt. ar. ſ. de ap. per-
uenit. ⁊. c. ꝓpoſuit. ſm Inno. nam in talibus notorijs in quibᵘ
tantā poteſtatē habet nō habet locū recuſatio nec accuſatio. ſ. de
ap. ſuper eo. ij. ⁊ in pre. decre. Item q: nec per omnia talis iudex
eſt vt. ſ. patet ſm Hoſtiē. ⁊ ſm hoc bene ſe corrent hic. B. in iſto
pūcto. Et no. qḋ limitata eſt iuriſditio iſtorū ad iniurias mani-
feſtas ſiue violentias tantum. eodem iure vt iſti cenſentur priui-
legiati qui ſuos iniuriatores vel malefactores excōicare poſſunt
nam nō intelligitur niſi de manifeſtis ſm Inn. ⁊ tales dici poſ-
ſunt iudices dati. i. cōſtituti a papa non tñ ex delegatione ſm id
qḋ leg. ⁊ no. ij. q. vi. anteriorū. §. illo vero iuxta fi. que autē dicat
manifeſta iniuria ⁊ violētia habes. ſ. de verb. ſig. ex parte. ⁊. c. ſe.
d ſm. B. itē no. qḋ aliq̄ñ ᵈ manifeſtū accipitur pro notorio vt hic.
⁊. ſ. de ver. ſig. cum olim. aliq̄ñ pro eo qḋ non indiget ꝓbatione
xi. q. iij. eorū. dic ergo manifeſtis. i. notorijs ita qḋ nulla poſſunt
tergiuerſatione celari. i. diſſimulatione ⁊ adeo patent qḋ nō eſt

a ¶ Non erāt delegati. que autē ſit diffe-
rētia inter de-
legatū vice-
gerentē ⁊ vi-
cariū ponit
late. d. alex. i
rub. ff. de of
fi. eiᵘ cui mā-
da. eſt iuriſ.

b ¶ Cōſerua-
tores iſti.
Quō autē
differāt iu-
dex ⁊ cōſer-
uator decla-
rat Io. an. i
addi. ſpe. de
delega. §. ſi.
et qs poſſit
eſſe cōſerua-
tor. ⁊ de eiᵘ
officio. ſpe.
in. d. §. ſi. v.
item ꝙ non
eſtis ⁊ ſe. et
ibidē Bal.
in ver. ſi.

c ¶ Nā lega-
tus. Adde
Bal. i addi.
ſpe. i ti. d le.
v. legatᵘ eſt
ordinarius
vbi eſt dicit
ꝙ eius iuriſ-
ditio durat
mortuo pa-
pa.

c ¶ Itē no. ꝙ
aliq̄ñ. De
notorio et
māifeſto ad
de Io. fa. in
proe. iſti. in
ij. ⁊. iij. col. ⁊
habet p ca-
no. in. c. ve-
ſtra. extra d
coha. cler. et
mu.

locus inficiationi.j.de coba.cle.⁊ mu.c.vlt.nec egent aliqua exa
minatione.ſ.de elec.bo.me.ma.§.cõtra.j.de accu.euidentia.ſm
Hoſt.⁊ etiā patet.j.vbi dicit iudicialē indaginē ⁊c.nam notoria
nõ requirūt iudicialem indaginem.imo in ipſis nõ ſeruari per
oīa ipſa iure ratio requirit.j.de iureiur.ad noſtrā.iij.ſ.de fi.pre
2 ſbyte.quoniā. ¶ Iniurijs generaliter dicitur iniuria ꝯ omne ꝙ nõ
iure fit.inſti.de iniur.in prin. ¶ Violentijs.j.de or.cog.cum di
lectus. ¶ Defendere.ex iſto verbo videt qd cõſeruatores nõ ha
beāt ſe intromittere de iniurijs iam illatis.nā hoc verbū defende
re videt reſpicere violentiā inferendā.nõ iam illatā quõ enī poſ
ſet defendere de illata.qd enī iam factū eſt pro infecto nequit ha
beri.ff.de capt.⁊ poſtli.re.in bello.§.facte.in aut.de equa.do.§.
huic igitur.in fi.ad idē.xlij.di.§.vlti.v.q.v.qui ambulat.xxxij.
q.v.ſi paulus.iuxta prin.quomodo igitur poteſtatem defenſio
nis ſibi datam poterit trahere ad ſatiſfactionē faciendā.hoc enī
iudiciale eſt.vt patet.j.de iniur.olim.quõ ergo ſe intromittet de
hoc vt ſe.ad hoc põt reſpõderi ſm Hoſt.qd hoc ideo eſt qꝛ ver
ba ſunt intelligēda cū effectu:vt.j.de cle.nõ re.relatum.cum fi.⁊
hoc eſt de mente cõcedentis cui ſtandum eſt contra verba ex quo
de ipſa conſtat.j.q.j.marchion.ff.de le.ſcire.j.de ver.ſig.intelligē
tia.⁊.c.in his.⁊ ne talis cõſeruatio inutilis videatur ⁊ fruſtrato
rie cõceſſa.ſed vt potius valeat ꝙ pereat.j.de verb.ſig.abbas.§.
contra.facit ad iſta.xxiij.q.vlti.§.is ita.cum quatuor.i.ibi ſe.et
§.licet ergo.⁊ facit per hoc.ff.de le.iij.cū quis decē.§.nuptura.
¶ Defendentes.violentes ⁊ iniuriationes ad ſatiſfaciendū le
ſis per cen.ec.diſtringendo ⁊ ſic planum eſt.ideo forma reſcripti
diligenter obſeruanda eſt.ſ.de reſcrip.cum dilecta.ff.mā.diligē
ter.j.co.li.de prebē.qui de nõ ſacr.in fi.⁊.c.ſi clericus.iuxta fi.qꝛ
eſt inſpiciēda.j.de priuile.porro.ſm Hoſt. ¶ Ad alia preterꝙ
3 in notorijs qualiter autem quid dicatur notorium †dicit vt no.
j.eo.li.de cen.romana.§.ſane.in glo.ſciendū eſt ⁊c.nam in noto
rijs bene habent indaginē.qd ſic ꝓbatur patet ꝙ in eis cõmitti
tur iuriſditio cõſeruatoribus.ergo ⁊ oīa illa ſine quibus illa ex
plicari non põt.ff.de iur.om.iu.l.ij.non põt venire ad punien
dum aliquos de notorijs malefactis niſi eos citet ſm Inno.qui
etiā ſcripſit.j.de coba.cle.tua.qd in omni notorio eſt faciēda cita
tio.vt in pre.c.ad noſtrā.ad idem.j.eo.c.vlti.§.vices.ad hoc con
cordat.B.vt no.j.de iureiur.ad noſtrā.j.de pur.ca.c.vlt.Sed ꝙ
in notorio poſſit ferri ſentētia parte non citata videt expreſſum
ſ.de tranſl.epi.quāto.§.ne aūt ibi.ſibi precipimus.vbi hoc per
Inno.⁊ Hoſt.approbat.nam verbū precipimus vim hꝫ ſenten
tie.j.de ver.ſig.in his.ſed hoc verū intelligo qū exceſſus ita iudi
ci eſſet notorius qd nulla poſſet tergiuerſatione celari.⁊ ſic intel
ligo.j.de re.iu.cū olim.in fi.vtputa qū aliquis potens manu ar
mata inuadit terrā alicuius monaſterij cui datus eſt cõſeruator.
⁊ ipſe inuenit eū potentē ⁊ ſuos in malefacto.vel eis euntib' oc
currit.⁊ non acquieſcūt.ſed niſi loquitur monaſteriū depredan
tur tunc merito ipſe cõſeruator animaduertere poterit in tales
violētes nec hꝫ vlterius neceſſe monere.cū iam de aperta contu
macia cõſtet ſibi.ar.ff.de rei ven.qui reſtituere.ff.ne vis fi.ei qui
in poſ.ſi quis miſſus.ff.ſi quis ius di.nõ ob.l.j.⁊ de ap.creditor
iuſſus.ſic etiā no.hic Hoſt.⁊ adde qd no.ij.q.j.§.vl.in glo.nõ ſe
dentis ⁊c.⁊ niſi citatos ⁊ cõtumaces puniat in expen.⁊ aliter.ſ.
eo.de cauſis.ff.ſi quis ius di.non ob.l.j.ſm Inno.ergo ſm hoc
qd dicit ad alia.ſ.nõ notoria patet a cõtrario ꝙ ad notoria poſ
ſunt ipſam iuriſdi.extendere.ſed hoc non placet Hoſt.dicēti qd
a cõtrario.hic ſequitur ꝙ notoria nõ requirunt iudicialem in
daginem.⁊ qd ea que hanc requirunt nõ ſunt notoria.ad idem
j.de pur.ca.cū dilectus.§.his igitur.meo iudicio verior eſt ſentē
tia Innoc.vt ſatis clare colligit ex litera iſta que ſequit ſumpto
ar.a contrario vt predixi. ¶ Que.ſ.dubia. ¶ Indaginē.i.ordi
nem ſiue cauſe cognitionē ſeu examinationē ſuper ipſo facto ꝙ
eſt dubiū.nā ſi de dubijs deberēt cognoſcere.⁊ qui eſſent genera
les in omnibus cauſis illorū qui eos impetrarunt.qd eſſet ꝯtra
ius.ſ.de reſcri.ad hoc. ¶ Exigunt.ſicut ſunt nõ notoria ſed vī
ꝙ etiā in notorijs ſit ordo iuris obſeruādus.ar.iij.q.v.qꝛ ſuſpe
cti.j.de diuor.porro.vbi de hoc.ſed ibi no.Goſ.qd in talib' ob
ſeruatur ordo iuris in ꝓnunciando nõ examinando.⁊ ſm In
noc.ſic expone hanc literam nõ habent iudicialem indaginem
ſub.in nõ notorijs.item nõ hunc iudicialem indaginem cū effe
ctu:qꝛ ſuper ea nõ iudicāt.ſed tantū ſe inſtruunt vtrū iuſte poſ
ſint excõicare.⁊ qd aliquā iuriſdi.habeant iſti conſeruatores et
aliquā cognitionē ex hoc apparet ꝙ ſententia ex.ferri nõ dꝫ ſine
cauſe cognitione.ij.q.j.ſicut.⁊.c.nemo.ſm Inn.qd dicit Hoſti.
eſſe veri cognitione plena vel ſemiplena.vel illud debet intelli
gi in dubijs.ſecus in notorijs.ad hoc.j.de iureiur.ad noſtrā.iij.
ſm Hoſt.dicit etiā ipſe Inn.qd ſi maleficiū eſſet notoriū alijs.ſꝫ
nõ iudici oportet ꝙ ſuper hoc requirat ꝓbationes.⁊ eſt ratio qꝛ
in termino ſibi occulto iudex ſniam ferre nõ dꝫ.ij.q.j.§.qū vero
crimē.⁊.c.ſe.vnde ſcripſit hoc.B.ꝙ ſi vult ꝓbare factū notoriū

a ¶ Et ſi in hoc caſu. De h an ſup notorio poſſint recipi ꝓbationes. vide pulchre per d. Abb. i. c. bone. in. v. col. extra de elect.

qd de hoc cõſeruator cognoſcere poſſit ſi reus negauerit.⁊ hoc
videtur bene dictum.vt ſic ſaltem per hoc ſciat.an ſua ſit iuriſdi
tio.⁊ ſi hoc inuenerit ꝓcedet.alſ abſtinebit.ar.ff.de iudi.ſi quis
ex alie.ſ.de reſcri.ſuper literis.alij ꝯ:qꝛ male ꝓbatur maleficiū
notoriū per teſtes:ſed per qualitatē facti.ſ.de tranſla.quāto.§.
4 ne aūt.vnde ſcripſit Vin.qd crimen eſt notoriū †per facti euidē
tiam apud oēs vel maiorem partē illius habitationis nõ in vi
co ſed in villa.vt ſi oēs vel maior pars videbāt aliquē habere cõ
cubinā.⁊ intelligit ꝙdiu ſuperſunt illi qui viderūt.alſ non eſt
notorium.ſed eſt infamatus de facto preterito.⁊ dicit ꝙ cõfacto
nõ facit crimen notoriū.qd intelligo de cõfactione facta extra iu
diciū.ſiue in abſentia cõſeruatoris que nõ ꝓiudicat.xv.q.v.pre
ſbyter.ſed ar.cõtra.j.de exceſ.pre.ꝙ ſit.vbi de hoc.⁊ qd nõ de fa
cili ꝓbatur notoriū.j.de ap.cõſuluit.⁊ hoc ipſe no.j.de iureiur.
ad noſtram.iij.Et adde qd de hac materia no.j.de app.eo.li.ro
mana.§.ſi autē.in glo.facti euidentiam ⁊c.ſed Inn.no.qd duo
teſtes ꝓbant notorium vt.ij.q.j.§.vlti.in gl.nõ ſedentis preter
ea ſic recipere ꝓbationes.hoc eſt aſſumere partes iudic.ꝙ hic ſi
bi ꝓhibetur expreſſe vt hic patet.⁊.j.eo.c.vlti.⁊ ideo ſi teſtes re
cipiat ſibi ipſi cõtrarius apparet:vt patet.j.de pur.ca.cum dile
ctus.§.his igitur.⁊ hanc ſententiā viſus eſt tenere Ho.in ſum.
eo.ti.§.quib' modis eius iuriſditio porro.⁊c.verſi.item ſit pro
rogatio ⁊c.ibi videre poteris.ſed hic ipſe Hoſtiē.dicit ꝙ iudex
debet attēdere in tali caſu famā qꝛ impoſſibile eſt ꝙ notoriū fa
cti de quo hic loquit.⁊.j.eo.c.vlti.famoſum nõ ſit.⁊ ſi reperiat
ꝙ non ſit famoſum abſtinebat omnino.ſi aūt audiat ⁊ reperiat
famam cõem ⁊ famoſam.⁊ quilibet de terra vocatus per ipſum
ſine iuramēto dicat ꝙ verū notoriū eſt in terra põt ꝓcedere.ar.
a op.j.de do.⁊ cõtu.cum olim.d.§.cunqꝫ.⁊ ſi in hoc caſu ᵃ vult ali
quos teſtes recipere iuratos ad ſuam inſtructionē nõ eſt impro
bandum.j.de teſti.veniens.ij.§.cum igitur.j.de ap.cõſtitutus.
in pre.§.j.⁊ ad cautelam.ſ.de elec.bone me.ma.§.licet.⁊ ar.xxv.
q.ij.⁊ ſi non cognitio.⁊ ſic põt intelligi qd hic no.B.⁊ alij tenē
tes viam iſtam.ſed nec facit hoc tanꝙ iudex.qꝛ nõ tenetur voca
re illos contra quos ꝓducuntur vt videant ipſos iurare ꝙuis
Inno.hic videatur notare cõtrariū dicēs ꝙ cõſeruator ſi male
ficium eſt notoriū alijs ⁊ nõ ſibi oportet ꝙ ſuper hoc reqrat pro
bationes.⁊ etiā aliqū cogat teſtes quibus intereſſe dicūt partes
ij.q.j.in primis.j.de teſti.c.ij.ſed hoc nõ placet cū hoc ſit iudicia
le vt patet.j.de teſti.co.per totū.vnde no.ad horū declarationē
ꝙ duobus modis põt fieri indagatio.ſ.iudice ſedente ꝓ tribu.
inter partes.Item ⁊ de plano.⁊ tūc ad inſtructionē ſiue animi
informationē eius qui eā facit.hoc ꝓbatur.ij.q.iij.ꝓuaricato
rem.ver.abolitio eſt.ſub.§.notandū.ij.⁊.j.de ſpon.cū in tua.ad
hoc qd no.Inno.j.de accu.cū oporteat.in gloſ.vel per teſtes ⁊c.
ſ.de elec.bone me.in glo.j.⁊.ij.⁊c.in princ.vnde cum hoc qū iu
dicialis indago ꝓbatur.⁊.j.eo.c.vlt.datur intelligi tacite ꝙ ple
naria indago ꝓbatur.⁊.j.eo.c.vlt.aūt intelligi tacite ꝙ plenaria
indago permittatur cum ꝓhibita nõ inueniatur ad hoc.xxv.di
ſtin.qualis.xxvj.q.ij.lex diuine.iuxta fi.pal.eſt.xcvij.diſt.vbi nā
cum concor.ibi no.⁊ quis in crimine ſibi occulto ſententiā ferre
nõ debet.ij.q.j.§.qū vero.ſileant igitur qui hoc negāt cū eorū di
ctum nulla autoritate fulciatur.ad hoc.xv.q.iij.§.cum ibi.iuxta
fi.nec excepti.ꝓpoſitas cõtra teſtes debet admittere.talia enī ad
iudicem pertinēt.j.de teſti.licet.⁊.c.ex parte idē.⁊ ſm hoc pote
rit intelligi opinio aliorum de qua.ſ.dixi.⁊ ſm hoc plenaria in
quiſitio hic minime ꝓhibetur.quidā tamē dicūt ꝙ ſi excepti.cõ
tra teſtes eſſent notorie deberet admittere.ff.ad exhi.l.iij.§.ibi
dem.C.de cõpen.l.vlt.ꝙ nõ credo.cū talia ad actum ſiue iudicia
lem indaginē pertinere noſcātur.ſed quid ſi ex poſt facto habet
recurſus ad cõſeruatorem.cū nõ poteſt eſſe notorium qꝛ forſan
diſtat per tres vel quatuor dietas.dic ſm Inno.⁊.B.qꝛ tūc vo
candi ſunt hi qui damnū dediſſe dicunt.⁊ ſi cõfiteātur violētias
nec alias exce.opponūt põt conſeruator ꝓcedere cõtra tales vt
hic ſm Hoſt.⁊ adde qd dixi.ſ.eo.c.in glo.ex iſto verbo ⁊c.item
quid ſi iniuriator confitetur factum ꝙ de ſe eſt iniuſtum.ſed aſ
ſerit ꝙ hoc iure fecit.planum eſt ꝙ per talem negationē res effi
citur dubia.C.qui.ad li.pro.non licet.l.iij.C.de fi.inſtru.plures.
⁊.j.de teſti.ſpo.piſanis.⁊ ideo hanc queſtionē talis conſeruator
nec examinare nec diffinire poterit tanꝙ iudex vt hic.dic cõtra
qꝛ hic factum iam eſt cõfeſſatum in iudicio.⁊ ſic notorium.j.de
coha.cle.c.vlti.contra ſe enī quis teſtari põt pro ſe vero minime
xiiij.q.ij.in prin.⁊ ſicut in cõfitentem nulle ſunt partes iudicis
in cognoſcendo ſeu inquirēdo.ſed in exequendo.vt.ff.ad.l.aql.
ꝓuide.ſic hoc caſu vbi factum eſt cõfeſſatum quo ad hoc non eſt
niſi exequi qꝛ cum cõfitens aliquid adijcit quo retardari debet
executio de quo debet cognoſci.ar.ff.de re iud.admo.§.qd ſi ſu
per quo.ad hoc ponitur competentis.hex dec.ſub hoc ti.vtpu
ta qꝛ dicit ſe id feciſſe iudicis autoritate.xxiij.qd.ij.iuſtum.⁊.§.
cum ergo.⁊.q.iiij.ille gladiū.⁊.c.qui peccat.v.cui nõ etiam.vbi
de hoc.

de hoc. ⁊. q. v. miles. ff. de rei ven. qui reſtituere. ff. de acqui. poſ. iuſte. ſm Hoſt. ℭ Poſſint ꝙ ſi de facto fecerint ſcienter puniantur vt habetur. ſ. eo. c. vlti. §. vt aũt. quid ſi iſte cõſeruator excõicet dic ſniam tenere vbi hꝫ iuriſd. alias nõ vt ibi. vnde dicit Inno. qꝺ forte ſnia ex. tenet cõtra illos qui dicitur deliquiſſe ſi factum eſt notoriũ: qꝛ ſnia ex. tenet etiã nõ ſeruato ordine: ſed tñ ꝙ iniuſta eſſet abſqꝫ difficultate relaxanda. imo prolator ipſius eſt puniẽdus. ſ. de ſen. ex. ſacro. ſm Inno. dic ꝙ ſi iudex dele. ferret ſententiã ex. ex his cauſis que ſibi cõmiſſe nõ ſunt non tenet ſententia. ſ. de preb. cum olim. ar. op. ſ. eo. li. de preben. cum in illis. vbi de hoc. ⁊ idẽ no. Inno. ꝫ. eo. cũ olim. j. in fi. ⁊. ꝫ. de reſcrip. cũ cõtingat. in glo. ⁊ ſi dicat ⁊c. in prin. facit ad hoc qꝛ talis iudex in hoc videtur fines mã. excedere. ⁊ ita non valet. ſ. eo. li. de preb. cui de nõ ſac. in fi. nam nõ mãdatur ei vt iniurietur alicui. vnde ſi ſcienter facit cõtra. videt factũ ab eo qui ſuper hoc nõ hꝫ poteſtatẽ ⁊ ſic non valeret. ii. q. j. in primis. ꝫ. de cõſue. ad noſtrã. ſ. de iudi. at ſi. C. ſi a non compe. iu. l. j. ii. ⁊. iii. ſ. de paroch. nullus. dicas igitur ꝙ ſi iudex deleg. precipiat aliquid fieri ſed iniuſte. et ideo excõicat. nulla eſt ſnia vt dictum eſt. ſecus tñ in ordinario ⁊ ita loquitur. xi. q. iii. c. j. vnde notabiliter dicit ibi paſtoris per qꝺ iudex ordi. demonſtratur. qui firmiorẽ ⁊ latiorem habet iuriſdi. ꝙ dele. quẽ mouere dꝫ eadem ratio ſiue cauſa que moueret ipſum delegantẽ. ꝫ. de reſcrip. ſuper literis. in fi. ⁊ huius ſententie fuit Hoſt. in ſum. de ſe. ex. mi. §. qualiter excuſetur ⁊c. ver. tertio ſi. ⁊c. Scias tñ qꝺ Vin. ſcripſit. ꝫ. de reſcript. ex inſinua. ꝙ ſi ledit ius litigatoris appellandũ eſt. alias tenet. ſ. de ap. nouit. ſed illa dec. hoc non ꝓbat. ⁊ ideo teneas ꝙ premiſſum eſt. ⁊ adde qꝺ dicetur. ſ. eo. li. de ſen. ex. cum medicinalis. in verbo cõſcribat. no. tñ ꝙ ex quo iuriſditionẽ hꝫ ꝓcedendi. excõicandi notorios malefactores. videt ꝙ reuocare poſſint ſuã ſentẽtiam vſqꝫ ad annũ: vt. ꝫ. eo. querẽti. Itẽ predicta ratione videtur ꝙ ſi noto
5 rius † offenſor excõicatus veniat. ſ. an. ⁊ dicat cognoſcite de quãtitate dãni. qꝛ volo ſatiſfacere: qꝛ de hoc poſſunt ⁊ debẽt cognoſcere per teſtes ⁊ alio modo ad ſui inſtructionẽ partibus preſentibus. ⁊ ſi nollet actor ꝙ cognoſceret. cõſeruator eũ abſoluet. ſm Inn. nã qui põt ligare ⁊ abſoluere: vt de pe. di. j. verbum. ⁊ no. xxj. di. inferior ꝙ dicat Hoſ. eſſe verũ quando excõicat cum cauſe cognitione. alias ſecus vt no. in ſum. de ſen. ex. §. ſed quid ſi papa ⁊c. de hac materia no. ſ. de maio. ⁊ obe. cum inferior. in glo. ſ. xxvii. q. ſ. ſi homo ibi videas.

Summarium.

1 Quedam ita competunt epis quod non inferioribus cum ſint dignitatis epiſcopalis.
2 Quatuor principaliter ſunt attendenda in penis inferendis.
3 Reuerentia eſt honor qui cum pauore exhibetur.
4 Suſpenſus ab officio ab ordinaria poteſtate ſuſpenditur.

Qvia ponti. Predictis. alias ꝓditis. i. ſublimatis. ℭ Exercẽt quedã ita
1 cõpetũt epis † qꝺ nõ inferiorib᷒ cũ ſint dignitatis epalis vt. lxxviii. di. ꝙuis. ℭ Alns ſibi īferiorib᷒. ℭ Iudicibus. intelligo quibuſcũqꝫ. ℭ Conſeruatoribus. ꝫ. c. pri. ⁊. ſ. eo. c. vlt. ℭ Eos. ſ. põtificali dignitate preditos. ℭ Ad coactiones. caute dicit. ⁊ no. qꝺ ꝙuis iudex in iudicio nõ debeat in partẽ alterã declinare. vt. ſ. de iud. nouit. §. j. ⁊. iii. q. ix. c. vlti. ii. q. vi. ſi qs. xi. q. iii. ſummopere. xxvj. q. vii. ſacerdos. nec ꝓpter nobilitatẽ vel gradus altitudinẽ debeat peccati vindictã dimittere. ſ.
a de ſta. mo. ca ꝗ. põt tñ in aliquibus[a] gratificare. ſalua rerũ ſubſtãtia. ꝫ. e. cõſuluit. §. j. ſed ⁊ ſemper in penis infligẽdis ſeu coactionibus dignitati defendendũ eſt ⁊ pſone: vt. ꝫ. eo. ſane qꝛ. ⁊. c. paſtoralis. j. R. in fi. l. di. cõtumaces. vbi de hoc. ⁊. ii. q. viii. quiſqs. ad idem. xxiii. q. j. qui ꝫ pacem. ff. de pen. in ſuorũ. xlv. di. cũ beatus. ⁊ hoc eſt qꝺ. ſ. ſequitur. ℭ Penas in quibus inferẽdis qua
2 tuor † principaliter ſunt attendẽda. qꝺ dic vt le. ⁊ no. ſ. de trãſac. ex parte. in fi. ℭ Gradus põtificalis dignitatis. ℭ Modeſtia. i. manſuetudo. ad hoc. xlv. di. diſciplina. ℭ Seruetur. i. cuſtodiatur. ſ. a iudicibus ſiue cõſeruatoribus ſupradictis. ℭ Reueren
3 tia † dic qꝺ ꝓprie reuerẽtia[b] eſt honor qui cũ pauore exhibetur.
b Ingreſſus. hic quo ad perſonam. cũ alicui interdicitur ingreſſus eccleſie. vt hic. ⁊. ſ. eo. li. de of. or. preſenti. tunc intelligitur priuatus ingreſſu eccleſie. non ſolũ vt nõ liceat ei miniſtrare in eccleſia in ordine ſuo. ſed nec etiã liceat ei in eccleſia intereſſe diuinis. ſiue pſallẽdo ſiue nõ pſallendo ſed tantũ audiẽdo ⁊ ſi durãte tali interdicto in eccleſia ſolẽniter celebret. irregularis efficit. ſ. eo. li. de ſen. ex. is cui. imo plus videt ꝙ etiã ſi ibi ſic nõ liceat ei orare. ⁊ ſi tũc moreret nõ dꝫ in eccleſia ſiue cemiterio eccle ſepeliri. non tñ negat quin per eccleſiã tranſire poſſit extra eccleſiã tamẽ põt diuina officia celebrare. etiã in officio ſiue ordine ſuo nõ obtali interdicto. ⁊ hoc ſatis ꝓbatur ex ꝓpria verborum ſignificatione ſm Inno. ⁊ Hoſt. qui ita no. ſ. de ſen. exc. ſacro. ⁊ hoc vltimum dictũ ſatis colligitur ex eo qꝺ habetur. v. q. ii. preſenti. ibi eccleſiam intrandi ⁊ oĩa diuina officia audiendi ⁊c. nam ex eo ꝙ ibi ſpecialiter inhibet denotat intellectũ. ſumpto ar. a cõtrario quãuis quidã ibi intelligant qꝺ tñ auditus in eccleſia ꝓhibeat facit ad predicta. ſ. eo. li. de ſen. ex. cum medicinalis. §. ſi quis autẽ. in fi. vbi de hoc per Inn. ⁊ Hoſt. ⁊ adde ⁊ videas qꝺ no. Innocẽ. ſ. de ap. ad hoc. ⁊ qꝺ dicetur. ſ. eo. li. de re. iu. cũ eterni. in fi. in glo. habes idẽ ⁊ no. qꝺ cũ quis eſt ſuſpenſus ab ingreſſu eccleſie vel pontificalibus tunc ab his ſolum ꝓhibetur que ſunt ſibi interdicta. ⁊ que dependẽt ab illis ⁊ non ab alns cum pene ſint molliende. de pe. di. j. §. pene non exaggregande. ff. de decur. l. generaliter. circa prin. ſic etiã no. B. con. ꝫ. de cõſue. cum dilectus. in verbo ſuſpenſus. vnde talis nõ repellitur ab elect. prout not. Inno. ꝫ. de elect. cõſiderauimus. ℭ Primo hic no. qꝺ incipiendum eſt a minori. ad idẽ. ſ. de vſur. qꝛ in omnib᷒. de hoc no. ꝫ. eo. de cauſis. ſ. de vſur. cũ tu. in glo. ſtatutã. ⁊ le. ⁊ no. l. diſt. eos qui. xxxiii. q. ii. hoc ipſum. xxj. q. ii. in ſum. xxii. q. v. c. iii. xxiii. q. iiii. ea vindicta. in gl. ergo que ⁊c. ⁊ cum hic ſit ordo a iure deputatus circa coactiones vel penas non eſt pretermittendus. vt in precedenti. c. de cauſis. ii. q. iii. §. notandum quoqꝫ eſt. ver. nã facti ⁊c. ℭ Miniſterium hoc quo ad ordines ſic. ꝫ. eo. ſane. vbi de hoc ꝗ dec. ponit adhuc vlti. quã iſta vꝫ qꝺ terram ad iuriſdi. epi ſpecialiter peruenientẽ poſſunt tales iudices ſupponere eccleſiaſtico interdicto. ⁊ dic ſpecialiter. i. illud tantum qꝺ ſpectat mẽſam ſuam. ar. ꝫ. de reſcri. edoceri. ſm Vin. ⁊ adde qꝺ dicetur. ſ. eo. li. de ſen. ex. ſi ſententia. §. ceterum. ℭ Ab officio ſuſpendatur. in
4 telligit Hoſ. qꝺ ſuſpenſus ab officio ſit ſuſpenſus † ab ordinaria poteſtate. qꝺ dic vt not. in ſumma. de of. or. §. impeditur aũt ⁊c. ⁊ idem tenet Hoſ. in ſum. ſua eo. ti. §. quid ſi religioſi ⁊c. in fi. v. qualiter ⁊c. alii contra. de hoc le. ⁊ no. xxiii. q. j. audiuimus. ꝫ. de conſue. cũ dilectus. ⁊ hic videas qꝺ no. Inno. ꝫ. de etate cum bone. in glo. j. ⁊ de elec. cõſiderauimus. in glo. de qua ⁊c. iuxta fi. v. melius credimus ⁊c. ℭ Aggrauetur. videas qꝺ dicam. ſ. eo. lib. de ſen. excõ. ſtatuimus cenſura. ſ. de verb. ſig. querenti. ℭ Aliter quã dictũ ſit. ꝫ. ſuaſerit. i. prouocauerit ſiue monuerit. ℭ Proteruitas. i. ſuperbia ſiue improbitas vel violentia ſi. ſ. vt lit. non conte. quoniam. §. vlti.

Summarium.

1 Si duo ſunt delegati ⁊ vnus committit totum alter principium ad quem appellari debet ⁊ an ad neutrum cũ ſint qui ad papam putent appellandum.

Si duo apoſtolica. Hoc dicit qꝛ ab alns delegati ad aliquã cauſam aliis ſubdelegare nõ poſſent. C. de iudi. a iudice. ⁊ adde ꝙ dicã. ſ. eo. ꝙuis. in pn. ℭ In totum ergo nõ ſimpliciter cõmiſerunt: qꝛ tunc in totũ cõmiſiſſet vt patet in eo qꝺ le. ⁊ no. ꝫ. eo. ſuper queſtionũ. §. ſi vero. in prin. et c. venerabili. retinuerũt ergo ſibi aliquid de iuriſdi. vt in pre. c. ſuper. §. porro. ver. cum antẽ. ℭ Appellari debebit qꝺ hic dicit vt ſuſpicor cauſam habuit ⁊ ortũ ab eo qꝺ ſcripſit Inn. ꝫ. eo. ſuper queſtio. §. ſi vero vbi poſitis ⁊ narratis variis opi. ſup hoc dixit ꝙ quorundã fuit ſententia ꝙ in hoc caſu dꝫ appellari primus delegãs. ⁊ hoc ꝓpter abſurditatẽ que occurreret. ſ. qꝺ tertius dele. a quo appellatũ eſt. eſſet iudex in cauſa ap. ⁊ hec ſententia hic approbatur ⁊ qꝺ no. B. in pre. §. ſi vero. in glo. his pꝫ ⁊c.
1 in fi. pone ꝙ duo ſunt dele. † vnus cõmittit totũ alter principiũ. quero ad quem appellabit. a ſubdelegato vel ſubdelegatus putat Hoſ. qꝺ ad papam. ar. C. de ap. precipimus. §. huic.

a ℭ Põt tñ i aliquibus. Adde glo. no. i. e. in iudiciis. ſ. de re. iu. c. li. gl. ⁊ doct. in c. cũ quidã. extra de iureiur. ⁊ glo. in cle. ii. in vſi. inferiores. ꝺ pe. feli. pulchre. ⁊ no. in ca. paſtoralis. in. j. ⁊. ii. col. extra de offi. dele.

Summarium.

1 Negatiua non debet precedere iſtam dictionem ambo et non ſubſequi.

Si contra. Vnum duobus iudicibus not. hic extirpari quorundam errorem dicentiũ qꝺ papa non cõmittit cauſam duobus iudicibus dele. qꝺ cõſtat eſſe falſum vt hic patet. ⁊. ꝫ. eo. ti. ſuper queſtionum. §. ſi vero. ⁊. c. prudentiam. iuxta prin. v. illa quippe. ⁊. c. coram. iuxta prin. ⁊. c. quamuis. ⁊. ſ. de reſti. ſpo. audita. j. R. ⁊. c. cũ olim abbas. j. R. ſ. de emp. ⁊ ven. cum dilecti. cum ſi. imo etiã cauſam matrimonii cõmittit decidendã duob᷒ iudicibus dũtaxat vt patet. ſ. de in inte. re. ex literis. j. R. etiã nõ epis vt. ꝫ. eo. cauſam matrimonii ergo ſileat talis error. ℭ Non
1 ambo. iſta negatiua † non dꝫ precedere iſtam dictionem ambo ⁊
c nõ ſubſeq. ⁊ eſt ratio qꝛ[c] ſi ſubſequeret equipolleret vniuerſali negatiue vt patet ſi dicat oĩs nõ ſequitur ex hoc ergo nullus. ſic eſt in propoſito noſtro ambo nõ ergo neuter. ⁊ hoc eſſet contra mentem litere ſm do. Io. car. ad hoc facit ſtilus curie in ſcribendo cũ dicit qꝺ ſi non oẽs ⁊c. vt. ꝫ. eo. licet. in prin. ſed ꝫ. ꝫ. eo. prudentiam. in prin. ⁊. §. adiicimus. c. coram. ver. predictus eps. ſ. de

b ℭ Dic qꝺ ꝓprie reuerẽtia. adde cũ dem archi. I c. decet. ſ. de immu. eccl. eo. lib.

c ℭ Et eſt rõ qꝛ. Adõ gl. no. ⁊ ibi barto. in. l. legitimos. §. i legitimis. ff. ꝺ le. tu. ⁊ bar. in. l. de pupillo. §. ſi pluriũ. ff. ꝺ op. no. nun.

emp. ⁊ ven. cum dilecti. ¶ Poſſunt q̃ aliter cum iudex impeditur in perſona iuris vel facti. ſ. de reſcrip. ſciſcitatus. vel forte q̃ non vult intereſſe ad exequendū qđ mandatur ſm. t. l. ⁊ vin. ſ. eo. prudentiā. §. adiicimus. ⁊ no. qđ nolle voluntatem requirit. ff. de tribu. leg. j. §. ſi. ſed goſ. cōtra. per pre. c. ſciſcitatꝰ. nō ob. ſm eum pre §. adiicimus. nam ibi vbi dicit voluit debet ſubaudiri ⁊ ſe excuſauit quare nō poſſunt: excuſatio enim neceſſaria eſt ad hoc vt aliter ꝓcedere poſſit ſm eum. Tu dic cū hoſti. qđ illa iura loquunt̄ in caſu diuerſo nō aduerſo. nā in caſu illius. c. ſciſcitatus abſens ex ſola volūtate ſe excuſare poterit ⁊ nō redarguetur. ſecus in caſu pre. §. vbi patet ꝙ eſt redarguēdus de eo ꝙ nō vult intereſſe. ⁊ hoc teneas quicquid no. goſ. ad hoc. j. eo. cū plures. §. j. aliquādo contingeret qđ abſentis delicto ⁊ odio partes grauarentur cōtra iura. C. de inof. te. ſi quis ſuo. j. de his que ſi. a ma. par. ca. queſiuit. ad idem. j. eo. lib. de re. iu. non debet. cū ſi. ¶ Alter eorū ſi. ſ. de reſcrip. ſaſtitatus. ⁊. j. de emp. ⁊ ven. c. iiij. ſ. eo. prudentiā. §. adiicimus. ⁊. c. cum ſuper. Quid ſi ordinariꝰ vel dele. a principe cōmiſit cām cum iſta clauſula vel cum illa ꝙ ſi ambo ⁊c. credo qđ vȝ cōmiſſio. nam ⁊ cōpromitti pōt cū hac adiectione. ff. de arbit. non diſtin. §. cum in plures. ſic etiam no. Goſ. in ſum. eo. tit. §. quid ſi ordi. ⁊c. ¶ Procedat procedere poterit quādo de abſentis impotentia cōſtat alias ſecus. ſ. eo. prudentiam. vbi in hoc caſu etiā abſenti per conſocium denunciari debet cōmiſſio eis facta. ⁊ qđ eum requirit vt cum eo conueniat certo loco vt mandatū apoſtolicū exequātur. ſm id qđ le. ⁊ not. ſ. eo. cū cām. nec expedit qđ fiat citatio peremptoria. ſed tantū trina requiſitio ſiue rogatio ſm hoſt. arg. ad hoc. ff. de pig. ac. ſi cōuenerit. in ſi. Sed. t. no. qđ vna ſola requiſitio ſufficit. arg. op. ad hoc qđ le. ⁊ not. xxiij. di. ſi eps. lxxx. di. ſi forte. ⁊ hoc credo verius. ⁊ quāuis abſens hoc ſciat. tñ denunciari debet. nā ⁊ ſi mulier ſciat libellū accuſationis eſſe porrectū. recte tñ nubit cum ei denūciatū nō eſt. ff. ad. l. iul. de adul. denūciaſſe. in pri. ⁊ licet certum ſit cōditionem extituram. expectandum eſt donec extitat. ff. qñ di. le. ce. l. huius. ſm Lau. ⁊ Vin. poſſet tñ dici ⁊ bene. qđ mediū eſt inter nō poſſe ⁊ non velle. ſ. ignorare terminum iſtū prefixum eſſe. ⁊ ita nec vult nec pōt. q̃ ignorat. nec tunc procedetur ſine eo. Et no. qđ Vin. ſcripſit in pre. c. cum cā. qđ ſi poſt talē requiſitionē requiſitus vellet impedire requirentem ne procederet forte poſſet eum excōicare. q̃ iam iuriſdi. habet in oēs impeditores. ⁊ requiſitus ratione delicti factus eſt inferior. C. vbi ſe. vel cla. l. ij. ¶ Licētia. vt ſi prius de qōne de qua impetratus eſt iudex per actorē interrogatus. reſpōdit qđ ius habebat ad hoc ff. de iur. om. iu. pretor. vbi qđ ibi dicitur ideo obtinuit q̃ conſulens ſuā volūtatē ꝓpalarat. vnde ſuſpectus habetur ſi iudicaret. ad hoc eſt qđ no. Inno. j. de offi. ordi. irrefragabili. in glo. ⁊ ſi capitulum. ver. ſed dices. vel q̃ procurauit ſibi cām cōmitti. ⁊ videas qđ dicetur. j. eo. ab arbitris. in glo. hoc iunge ⁊c. in fine. ¶ Proponatur. dic qđ licet melius ſit qđ corā ambobus proponatur. ſufficit tamē qđ corā recuſato tantū ꝓponatur. ad hoc. ſ. eo. cū ſuper abbatia. vbi de hoc per Inn. cum iudice. qđ. j. ſequitur ꝓbari ⁊c. ⁊ ſic no. hoc expreſſum qđ quādo collega recuſatur ⁊ eſt appoſita illa clauſula qđ ſi nō ambo ⁊c. nō eligunt̄ arbitri ſed alius collega nō ſuſpectus cognoſcit. vt ēt patet ſm Hoſt. ſ. eo. cum ſuper. vbi hoc no. ⁊. ſ. eo. ſuper qōnū. §. q̃ vero. ⁊ ſic corrigitur ſnia Inno. quā poſuit in pre. decre. cū ſuper. in gloſſ. no. qđ ⁊c. vbi dixit qđ nec ipſe nec cōiudices habent ſniare ſup hoc ſed arbitri. j. de ap. cū ſpeciali. poſſet tamē eius ſnia ſaluari quādo in literis continet̄ illa clauſula qđ ſi non oēs ⁊c. tu frater eps cum eorum altero ꝓcedas in cā. de qua clauſula habetur. ſ. e. in ſinuante. ibi ſine quo ⁊c. ⁊. c. quoniā apoſtolica. §. idē. nam tunc ſi recuſetur eps alij college non cognoſcēt de ſuſpicione obiecta cōtra epm. ⁊ eſt ratio q̃ quādo ſic mandātur. alij nō poſſunt ſic ꝓcedere ſine ipſo vel ſine ſubdeleg. ipſius vt in pre. c. qm. §. j. vñ eo recuſato ceſſat omnis iuriſditio ⁊ ſic ceſſat ratio huius litere. ibi ad quē ex vi. pre. clauſule ⁊c. quo caſu credo ad arbitros recurrendū. ſm regulam generalē. ſ. eo. ſuſpitionis. idem credo ſi ſcribitur cum clauſula illa de qua habetur. ſ. eo. corā. ⁊ idem credo vbicūq ceſſat ratio predicta. ¶ Haberi. ⁊ hoc ideo q̃ vbi nō eſt clauſula omnes ita loco vnius intelligūtur: q̃ vno deficiente deficit omnis iuriſditio. vt le. ⁊ no. ſ. e. vno. nam ipſa iuriſditio ita eſt apud omnes tunc ꝙ apud nullū qđ dic vt no. ſ. eo. prudētiam. in glo. ad hanc queſtionē ⁊c. ¶ Cum aūt. probanda idem no. B. ſ. eo. ſuper queſtionū. §. quē vero. vbi habes idē in iudice dele. ſ. qđ cognoſcit de cauſa recuſationis illius quē deputauit auditorem. ⁊ hoc no. Hoſt. in ſum. eo. ti. §. qđ ſit eius offi. ⁊c. vᵉ. ſi. ſed corā quo ⁊c. ſed hoc pōt verum intelligi qñ eps eſſet preſens nam in abſentia dȝ fieri ꝓteſtatio. ⁊ etiā ꝓbatio coram archi. vel alijs iudicibus ordinarijs loci. ſm quoſdā. ⁊ hoc videt̄ approbare. l. C. de iud. l. vlt. cui videtur ſtandū. cum ius cañ. ei cōtradicat alij vero cōtra. dicūt enī ꝙ ſm cañ. nō eſt ad iſtos ordi. recurrendum. ſed ad deleg. principalem tñ ſi preſens eſt ꝙ ſi abſens fuerit idē recuſans dȝ venire corā eo quē recuſat ⁊ recuſationis cauſam ꝓponere ꝫ eū ⁊ ſignificare ei ꝙ vult ire vel mittere ad dele. a quo ꝓbata eſt cauſa recuſationis ſi vult obtinere alij cōmitti cauſam ⁊ ex tunc ſubdele. ꝓcedere nō debet ⁊ ſi ꝓceſſerit appellare poterit ab eo. vel etiā ſi cauſam nō admiſerit q̃ hoc ipo grauat recuſantē ꝓcedendo ꝫ eum. vel q̃ nō admittit cauſam recuſatiōis ex quo vult cauſam ꝓbare corā delegāte cū hoc ſibi a iure ꝯcedatur: vt plane dicit pre. §. quem vero. ibi corā eo ⁊c. ⁊ hoc credo verum. de hoc tñ ſatis no. Inno. ⁊ Hoſt. j. de ap. cum ſpeciali. ibi videre poteris. ¶ Idem. ſ. ꝙ premittitur. ſ. pri. §. ⁊ ſic corrigitur ſentētia Jo. quam poſuit. xj. q. j. ſi clericus aduerſus. in glo. j. vbi dicit ꝙ eps cogit eligere arbitros vbi quis recuſat dele. ab eo. ¶ Ipſum. ſ. epiſcopum. ¶ Appellari. ſ. eo. li. de cōſue. non putamus. j. eo. li. de ap. romana. ⁊ adde qđ dicam. j. eo. ſi delegatus. in ſi.

Summarium.

1 ¶ Prelatus alicuius eccleſie ſi impetret nomine eccleſie aliquem ſuum conſanguineum in iudicem nunquid ille ſic impetratus poterit recuſari.

2 Paria ſunt probatum eſſe ⁊ iudicatum eſſe ſecundum ꝓbata.

Iudex. Quod hic dicit notabatur per Inno. j. de ap. cum ſpeciali. ⁊ per Goſ. eo. titu. poſtremo. vbi idē no. fuit etiā queſtio Bar. brix. ⁊ incipit aliquibus impetrauit ⁊c. ¶ Ut ſuſpectus. cum iſta litera ſic indiſtincte loquatur. quero hic ſi prelatus alicuius
1 eccleſie ſ. impetrat nomine eccleſie aliquem ſuum conſanguineū in iudicem. nūquid ille ſic impetratus poterit recuſari. ⁊ dicūt quidam qđ non. ⁊ eſt ratio q̃ nō eſt cauſa prelati. ſed eccleſie qđ patet q̃ in ea teſtificari pōt. j. de teſti. inſuper. cum ſi. nec emolumentū nec damnū ad ipſum pertinet ꝓprio nomine: imo ad ec. ſi. q. vi. biduū. ver. palā. ff. qñ app. ſit. l. j. §. in ꝓpria: q̃ ipſe non eſt dñs rerum ec. ſed ꝓcur. xij. q. j. ſi priuatum. j. de dona. c. ij. hec opi. videtur approbata in ſpe. de iud. dele. §. ſupereſt videre. vᵉ.
2 quid ſi prelatus. ſed hanc admiror ſententiā qm̄ eſt cōtraᵃ caſum decre. ſ. eo. inſinuāte. ſm quā dec. dicas cōtra. ¶ Proponit̄. ratio eſt q̃ cauſe recuſationis perſonā iudicis afficiūt. nō iuriſdi. ⁊ ideo cōtra ſucceſſorē. i. ſubdelegatū non cōpetunt. ff. de diuer. tem. ⁊ pre. l. in tantū. nam perſonales preſcripti. ⁊ exceptiones perſonā nō egrediunt̄ extra de exce. exceptiones. vnde mutatione perſone vitium aboletur. ar. C. de ꝓcu. l. pe. ij. q. j. in primis. j. q. j. cito turpem. ſ. de fil. preſby. ex tranſmiſſa. ff. vti poſ. l. ſi duo §. non videor. ⁊ ſm hoc intelliguntur dec. j. de preſcrip. de quarta. j. de iur. pa. cura. In ordinario tñ hoc indubitatū eſt. ff. de iuriſ. om. iudi. pretor. ¶ In totum. repete quod dixi. ſ. eo. ſi duo. ¶ Commiſerit. ⁊ ſi per ſubdele. ipſa cōmiſſio fuit acceptata. nā antequā conſentiat iudex non eſt vt patet in eo qđ le. ⁊ no. xxiij. q. vlt. ſepe. ita vt hoc verbū intelligamus cum effectu. ad hoc. j. e. li. de procu. is qui. R. j. ibi poſt mandatis ſuſceptū ⁊c. ſumpto ar. a cōtrario ſenſu. ¶ Impugnari intelligo ex cauſa deſcendente ex perſona ſubdelegātis ſecus credo ſi cōtingat iuriſditionis defectū. vt puta q̃ nō fuit capax iuriſditionis. ⁊ ſic alij ſubdelegare nō potuit. ¶ Requibit. cum premiſerit verba cōmiſerit et cōmiſſio. hic videt̄ tolli illa ſnia que dicebat ea q̃ premiſſa ſunt in tex. locum habere vbi citatio facta per ſuum ſubdele. preceſſerit recuſationē. ⁊ tūc non prodeſt recuſatio ⁊ hoc eſt q̃ iam perpetuata eſt iuriſditio ſubdelegati an recuſatio precedat primā citationē ſubdelegati qua ꝓbata extinguitur iuriſditio. ſ. e. cū ſuper. ⁊ in hoc caſu dicūt intelligendā ſententiā dicentiū contra ⁊ iſtorū ſentētia ſic iuuabatur inefficax eſt iuriſditio penes delegatum pōt enī elidi per excep. ⁊ nihil intereſt vtrum aliquid ſit inefficax ipſo iure. an ope excep. ff. de reg. iur. nihil intereſt. ff. ex qui. cau. in poſ. ea. fulcimus. §. ſi in diem. ff. de dolo. eleganter. §. ſeruus pactionis. ⁊ no. ſ. de reſcrip. ex tenore. in glo. no. qđ ⁊c. in ſi. ⁊ no. j. de con. pre. cum noſtris. in glo. hic videtur ⁊c. j. de iure pa. ſuggeſtum. in glo. pe. ſi igitur inefficax eſt iuriſditio in delegante erit inefficax in delegato qui nō proprio imperio agit ſed partibus fungit̄ delegantis. ff. de iur. om. iu. l. ⁊ ſi prior. ff. de of. eius cui man. eſt iur. l. j. ⁊. l. qui mādata. ſupradictā aūt diſtin. tenuit Hoſt. j. de ap. cū ſpeciali. ⁊ inducit ad hanc diſtin. comprobandam. ar. ſ. eo. gratum. C. de nouā. l. iij. ff. de ceſ. bo. l. iij. facit etiā ad hoc op. j. c. pri. ⁊. j. eo. li. de procu. is qui. j. R. qđ prius dixi credo verū vt plane colligit̄ ex iſta litera cū dicat recuſari vlterius ⁊c. non ob. j. c. pri. in ſi. quoniā caſus eſt diuerſus nō aduerſus. loquitur enim ibi in reuocatione hoc in recuſationis ꝓpoſitione que diuerſa ſunt nō aduerſa. ¶ Reſeruaſſet. ratio huius diuerſitatis eſt. q̃ in primo caſu non dȝ vlterius cā ad ipſum redire ꝙ intellige niſi reuocaret̄ re integra. j. c. pri. ſed in caſu ſecᵒ. ſ. eo. ti. ſup q̄ſtionū. §. porro. ⁊ ſe. c. venerabili. ff. de iud. l. iudex.

¶ Quoniā eſt cōtra. Vi de plene p ſ. li. iij. o. c. inſinuante.

¶ Poſt probata

2 ¶ Poſt probata. hic no. non eſſe paria ꝓbatū eſſe. ⁊ iudicatū
ſm probata ve ſequitur licet ſit no. contra. ff. de adul. ꝗuis. ff. de
dam. infec. l. dāni. §. ſabinus. ⁊ huius dicti ratio eſt q2 iuriſditio
delegata per recuſationē legitimā pōt intelligi: ſed anteꝗ̄ ſit pro
nunciatū nō eſt ſublata. lz transferri poſſit: ſed ſi pronunciatum
fuerit ſuper ea. iuriſditio eſt ſublata. ꝫ. e. cū ſup. iuxta fi. ſ. de ap.
ſecundo requiris. in fi. ergo nil poterit delegare. ſ. q. vij. diaber-
tum. ſ. de do. poſt di. re. nuper. nec ipſa iuriſditio poſt conſenſuz
partiū dari pōt. vt hic. ⁊ ꝫ. c. ſignificantibus. ⁊ hec olim fuit ſen
tentia do. Jo. Uin. ⁊. P. quāuis. G. ⁊ ſequaces dixerint ꝯtra. vt
ipſe no. in pre. decr. ſcdo. in fi. ⁊ in ſum. e. ti. ſcz de of. dele. §. itē fi-
nitur ⁊c. cuius ſnia hic corrigit̄ expreſſe cū dixit qḋ tam ordina-
rius ꝗ̄ dele. probata cā ſuſpitionis poſſit cōmittere negociū de
recuſatore aſſenſu vel ad ſuperiorē transferre. ſ. de ap. cū ſpeciali
vel pro ordinario obtinet in hoc caſu qḋ dr. xi. q. j. peruenerit. C.
de iud. apertiſſimi. ſ. de fo. cōpe. ſi qs cōtra. ſm Uin. ⁊c. ¶ Deſſe
rit. qs ergo cognoſcet de cauſa tali iudici delegata. dixit Hoſt. ſe-
cutus dictū Goſ. qḋ arbitri qui cognouerūt de cauſa recuſatio-
nis ad hoc allegat ⁊ dicit ꝙ eſt caſus. C. de iud. apertiſſimi. in fi.
⁊. l. vlti. ⁊ qḋ deficit. ꝫ. ſuſpitionis. vbi dicit ad hūc articulū. ſ. de
ap. ſecundo requiris. in fi. ⁊ hoc ſupplent leges pre. ar. x. di. ſi in
adiutorium. per totū. nam ſic in ap. obtinet. ſ. de ap. vt debitus.
⁊ ap. ⁊ recuſatio paribus paſſibus ambulant. ſ. de ap. ſuper eo.
⁊ dicit ꝙ in hoc caſu tales arbitri cenſent̄ delegati ab eo qui dele
gatum recuſatum delegauit. in cuius locum ſuccedunt. arg. ff. ſi
quis cau. l. ſi eum. §. qui iniuriarū. ⁊ aſſerit ipſe Hoſt. ꝙ tales ar
bitri iudice recuſato procedēt ſuper principali in oībus ſm for-
mam literarū ad recuſatum directarum. ⁊ hoc ipſe no. ꝫ. e. ſuſpi
tionis. ⁊ eius ſnia eſt. ſ. de ap. legitima. ⁊ in ſum. e. ti. ſcz de of. de-
le. §. quis ſit effectus. ver. quis ergo ⁊c. ibi videre poteris: q2 late
proſequit̄ hunc articulū. alij fere omnes vt Jo. Uin. Tan. Goſ.
⁊. B. dicūt contra. ſ. de ap. ſecundo requiris. iuxta fi. ⁊ ibi de hoc
⁊ hec ſnia eſt verior ſm cañ. vnde neceſſe eſt nouū impetrari re-
ſcriptum in illa cauſa. de hoc etiā no. ple. in Spe. rub. de tranſa.
§. effectus antē. ¶ Pronunciatū. ſcz per illos qui de ipſa excep.
recuſationis cognouerūt. vt. ꝫ. e. ſuſpitionis. ſ. eo. li. de ap. legiti-
ma. ⁊ talis pronūciatio eſt quedam interlocutoria. vt colligit̄. ꝫ.
eo. ſignificantibus. ſ. de ap. ſua. ¶ Illius ſcz recuſatoris.

Summarium.

1 ¶ Uſus illicitus abuſus ⁊ abuſio nominatur.

Quamuis. In totum. fi. ꝫ. c. prori. ⁊. ꝫ. eo. ſu
per queſtionum. §. porro. ⁊ not.
ꝙ licet dicat in totum iudicium tñ dandi licentiam
transferre non poteſt. licet ſic de iuriſditione. ff. de iu.
om. iu. l. iij. in fi. ⁊ hoc ideo q2 illa poteſtas nō habetur ex cōmiſ-
ſione: ſed ex. l. C. de iud. l. a iudice. ꝫ. e. paſtoralis. circa priī. ⁊ que
ſpecialiter. l. vel ſenatuſcon. tribuunt̄. mandata iuriſditione nō
transferunt̄. ff. de offi. eius cui mand. eſt iur. l. j. ⁊ huius ſententie
Jo. Uin. Goſ. B. ⁊ Hoſt. ꝫ. e. ſuper queſtionū. §. porro. ⁊ not. in
§. ſi vero in glo. hoc enim non pōt ⁊c. ſi qua cōtra vident̄ reſpon
dere. vt dr in Spec. e. tit. §. iam nunc. ver. ſed nunquid ſubdeleg.
ſed ar. §. ſcz ꝙ ſpeciali expreſſione facta in commiſſione ꝙ alteri
ſubdelegari poſſet. ꝙ tenet ſubdelegatio alteri tertio facta. ar. ſ.
eo. li. de procu. c. vl. ver. ⁊ quāuis. in fi. ꝫ. e. li. de elec. ſi quis iuſto.
§. vlti. ſ. e. is cui. ꝫ. e. li. de offi. vica. licet. in fi. dic qḋ non tangunt
caſum iſtum: q2 vt ibi ptz illa cōmiſſio facta fuit ab illis a quorū
poteſtate dependebat. hic vero ſecus. cum talis cōmiſſio non de-
pendeat a potētia priuata hoīs ſed a iure. vt. d. l. ⁊ ſic nō obſtāt.
vnde teneas pro conſtanti ꝙ ſubdele. in nullo caſu ſubdelegare
pōt. ſ. de ap. cū cauſam. que quāuis quidam ſomniet eſt contra.
¶ Ille ſcz cui delegaſti. ¶ Iuriſditione a te commiſſa. ¶ Uſus.
dicit Auguſtinus ꝙ vti eſt illud qḋ in vſum venerit tenetur re-
ferre ad id quo fruendum eſt. vnde ſm eum vti eſt que ſunt ad fi
nem ordinata referendū. ad idem concordat pap. dicit enim vti
eſt ꝙ in vſu venerit ad id qḋ directe amas obtinendū referre. nā
1 illicitus vſus † abuſus ⁊ abuſio potius nominandus eſt ſm eū.
¶ Fuerit id eſt vti ceperit. ſ. e. prori. ⁊. R. in fi. ⁊ dic ſcz per citatio
nem que dr ordinarium iudiciū quo ad perpetuandam iuriſdi-
tionē vt eſt expreſſum. ꝫ. e. gratum. §. nos antē. ſ. de of. le. nemini.
in fi. ⁊ habes idem. ꝫ. e. licet. ibi vti ceperis ⁊c. hec ſentētia appro
batur per Uin. Tan. Goſ. Inno. ⁊. B. ad idem. ff. de iud. ſi quis
a poſtea. lxxxj. di. tātis. ⁊ dic citationē [a] ſcz legitimā id eſt legitimo
tpe factā ſcz tpe non feriato. alīs ſi tpe non congruo fieret citatio
nō tenet: q2 nimis temeraria eſt ⁊ non arctat citatū. ꝫ. de elec. bo-
ne. me. ere. in fin. ⁊ per talem citationē non perpetuat̄ iuriſditio
ad hoc. ij. q. vij. non ita. ibi legibus notatis ⁊c. v. q. ij. c. j. ⁊ in. ⁊. ſ.
de fo. cōpe. propoſuiſti. arg. C. de ſta. defun. ſi pater. ff. de collu. de
te. l. cui nō iuſto. ff. de vſu. l. mora. dz etiā citatio eſſe peremptoria
ſm quoſdam. arg. xxiiij. q. iij. de illicita. ꝙ Uinc. non admittit. ⁊

bene. no. tñ ꝙ Hoſt. ſcripſit in pre. c. licet. ꝙ quantū ad hoc vt iu
riſditio perpetuet̄ non requirit̄ qḋ actus teneat: ſed ſufficit ꝙ vti
cepit qualitercūꝗ̄. ar. ad hoc. ſ. e. ſi a ſubdele. ſ. R. ibi i aliquo ⁊c.
Sed ſalua reuerentia debita tanto patri hoc non credo. imo aſ-
ſertiue dico. ꝙ ex actu non legitimo non firmat̄ iuriſditio. vnde
ex inordinabiliter habitis non poteſt ad ordinabiliter agi. ſ. de
accu. qualiter. ſ. ⁊ cum ipſa iuriſditio de ſe recta ſit. non poteſt ſu
per non recto firmari. j. q. j. cū paulus. ⁊. c. principatus. imo po-
tius deberet corruere quā firmari. ar. ad pri. C. de ſeruis. l. a nullo
non obſt. ꝙ hic dicat vſus fuerit. ⁊ in pre. decre. licet ibi ita ⁊c. quia
malus ⁊ inordinatus actus procedendi non eſt vſus: ſed potius
abuſus. vt probatur. lxxiij. di. vbi iſta. xj. q. iij. priuilegium. xxv.
q. ij. §. his ita. ⁊. c. ſe. ad idem. ſ. e. li. de cen. quēadmodū. quaiꝗ̄.
ver. volentes. ſ. eo. li. de iniur. ⁊ fi. vt dixi in glo. pre. ⁊ abuſus vi-
tandus eſt. vt. ꝫ. e. li. de elec generali. §. vlt. ⁊. ſ. e. li. de offi. or. quā-
uis. in prin. ad hoc. ꝫ. de reſcri. ſedes. ⁊. c. q2 nonnulli. ⁊ eſt ratio
q2 ipſe abuſus eſt malus. ⁊ contra rationem. ad hoc. ꝫ. de elec. ꝙ
ſicut. ij. R. ⁊. c. quiſquis. ⁊ extra Boniſa. deteſtande. R. j. aliquī
tamen abuſus appellatur. vt. xij. q. ij. eccleſiarum ſeruos. vbi di-
cit vt talis vſus ⁊c. vbi exponi debet vſus id eſt abuſus. preterea
licet ad conſequendam iuriſdi. ⁊ eius exercitium ſufficiat reſcri
pti receptio. vt. ſ. de ap. ſuper eo. ad hoc qḋ le. ⁊ no. ſ. de procu. is
qui. non tñ ex hoc perpetuatur iuriſditio vt plane probat̄. ſ. e. li.
de procu. is qui. ſumpto ar. a contrario ſenſu. ibi non poteſt ⁊c.
niſi citatio ſubſequatur. vt ſatis probatur in eo qḋ no. per Inn.
ſ. de ap. vt debitus. ſ. R. ibi conuenit ⁊c. ⁊ no. B. ꝫ. de reſcrip. c. ſ.
in gl. hic patet ⁊ facit ad hoc q2 citatio ponitur pro principio eo
rum ꝗ̄ in iudicio agunt̄ vt ptz in eo qḋ le. ⁊ not. ſ. de proba. quo-
niam cōtra fal. ⁊ adde ꝙ dixi. ꝫ. e. iudex. in glo. ⁊ per ſubdele. ⁊c.
¶ Reuocetur expreſſe idem credo ſi tacite. vt puta q2 procedit
ad citationē ⁊ ad alium actum iudicialem ad partis petitionez.
ſic etiam videtur tenere Inno. ⁊ Hoſt. ſ. de ap. intimaſti. vbi di-
cunt. ſic videt̄ ꝙ ipſo facto iudex reuocare videt̄: ſed ex certa ſciē-
tia ſciens alijs commiſſum incipit cognoſcere de eo qḋ alij dele-
gauerant. ſ. e. li. de cō. pre. quoniā diuerſi. §. j. ſicut dicimus in ꝓ-
cu. cōſtituto ad litem ſm qḋ habet̄. ſ. e. li. de procu. ſi quem. ⁊ no.
Inno. ⁊ Hoſt. ſ. de procu. petitio. ¶ Ab ipſo dicas ꝙ eſt genera
le in omnibus mandatis ꝙ re integra reuocet̄ inſtru. man. §. re-
cte. cum non interſit mandatarij. ff. de cond. cauſa da. l. dedi. ⁊. l.
ſi ideo. ⁊ videt̄ expreſſum. ff. ꝙ cuiuſ. vni. item corūz. §. ꝙ ſi actor.
¶ Eximi. ꝫ. eo. tit. licet. ¶ Poterit ſic. ſ. e. li. de procu. is qui. ſed
videt̄ contra per id qḋ habetur. ꝫ. eo. venerabili. in fi. vbi de hoc
videtur expreſſum. ⁊ hanc ſententiam multi antiquitus tenue-
runt ſed male. vt hic ptz. de hoc plene no. ꝫ. e. ſuper queſtionū. §.
ſi vero. in glo. hoc ptz ⁊c. ⁊ no. Inno. in pre. c. venerabili.

a ¶ Et dic ci-
tationē. addē
idē eē ſi cita-
tio fuerit fa-
cta i loco nō
cōgruo pu-
ta inhoneſto
vt eſt tex. no.
i. l. ſi cū dies.
§. pe. ff. de ar
bi. ⁊ ꝙ cita-
tio illegitiā
nō arctet no.
etiā Card. p
illū tex. l de.
ſ. in. xvi. not.
de fo. cōpe. ⁊
ibi declarat
que ſit legiti
ma. Inn. in
c. preterea. ꝺ
dila. gloſ. in
c. ſi eps. iij. q.
ij. ⁊ in. c. ve-
niens. de de-
cu. ⁊ Spe. in
ti. ꝺ cita. §. j.

Summarium.

1 ¶ Mortuum necubi eſſe conſtat ergo habetur abſens.
2 Iudex ſi committens diffinitionem queſtionis alicui adijcit hec
verba ⁊ ſi in aliquo ego procedam in hac queſtione propter hoc
non intendo a te iuriſditionē reuocare: deinde in cauſa illa pro
cedit nunquid intelligitur reuocare?
3 Res dicitur integra pluribus modis.
4 Iudex delegatus poteſt ſibi retinere executionē ſententie quan-
do alteri committit vices ſuas.

Si delegatus. Abeſſe. ff. de ver. ſig. in li-
teris. §. adeſt ⁊. ſ. e. li. de p
b cu. ſi quem. aliqñ abeſſe dr [b] iudex qui in ortis eſt. ij.
q. vj. biduuz. §. ceterum. ſicut ⁊ qui in vrbe non eſt. ff.
de dā. infe. l. iiij. §. abeſſe. ⁊ intelligitur abeſſe qui non eſt eo loco
vbi petitur. ff. de ver. ſig. abſentē. qñꝗ̄ tamen ⁊ qui in ortis pre-
ſens intelligit̄ vel qui in vrbe vel continentibus edificijs. ff. de p
cu. preſens. vbi de hoc. ⁊. l. ſe. ſed hic exaudi ſm Lau. quo ad hoc
vt ipſe debeat ſatiſdare. ff. iud. ſol. ſi ad alias procura. ſatiſdabit
vt inſti. de ſatiſda. §. ſi aūt. ⁊. §. ſi vero. ¶ Tunc ſcz poſt mortem.
1 ¶ Cenſeantur ⁊ merito q2 mortuū conſtat necubi † eſſe. ergo ha
bet̄ abſens. pterea ad eſſe hominis duo ſimul vnita requirunt̄
ſcz homo interior ⁊ exterior. ꝙ dic vt le. ⁊ not. de pe. diſt. ij. chari-
tas eſt. vt mihi videtur. ver. item corpus noſtrum. q2 pars ⁊c. ꝙ
non eſt in hoc caſu. ¶ Uti. repete ꝙ dixi. ꝫ. c. prori. in pñ. ¶ Dif
finire. ar. ꝯtra. ff. de le. ij. fideicōmiſſa. §. ſic fideicō. ſed ar. ꝓ. ff. de
verb. ſig. in literis. §. fi. ꝫ. de reſcrip. ſciſcitatus. per que iura dixe-
runt Inno. ⁊ Hoſt. hoc ꝙ hic dr prout ipſi no. ꝫ. e. licet. quorum
ſententia hic approbat̄. ¶ Idem ſcz ꝙ poteris libere diffinire.
2 ¶ Reuocandas quid ſi iudex † ita committens adijcit hec ver-
ba. ⁊ ſi in aliquo ego procedam in hac queſtione. propter hoc nō
intendo a te iuriſd. reuocare. deinde in cā illa ꝓcedit nūquid in-
telligitur reuocare. arg. ꝙ nō. ix. q. iij. ſaluo. ff. qui. mo. pi. vel hy.
ſol. ſi debitor. §. ſi in venditione. ff. ad ſil. heres. ff. de acqui. here.
pro herede. pñ. qḋ. j. pontifices. ⁊. ꝫ. de elec. cumana. nam ſemper

b ¶ Abeſſe di-
citur. Adde
gemi. ⁊ doc.
in. c. vbi peri
culū. §. j. de
elec. l. vj. do.
Ab. i. c. cum
oēs. i. in. col.
de ꝯſti. ⁊ i. c.
cū lcet vniuer
ſas. ꝺ electio.
Fel. in. c. qm
frequēter. in
fin. col. extra
vt lit. non cō
teſta.

preſumit durare voluntas niſi probet mutata. ff. de pba. cū qui. de leg. ij. lucius. ſ. ꝙ me. cauſa. c. j. xxxj. q. ij. lotharius. niſi ſe peni tere dicat expreſſe. ff. de leg. iij. ſi quis. in pn̄. ad hoc videt poſſe dici ꝙ cū talis proteſtatio facta ſit ſine iuſto metu. vel alia cauſa rationabili q̄ proteſtationē tueat. ad cōmunē intelligentiā recur rendū eſſet: vt per contrariū actū videat receſſiſſe a proteſtatio ne. ⁊ iuriſd. reuocaſſe. ar. ſ. de conſti. cum. m. §. j. ar. ff. loc. cū plu res. §. locator. ꝙ ſi ex iuſta cā fieret valeret. nec tūc intelligit receſ ſum a proteſtatione. ⁊ ſic loquitur pre. c. ꝙ me. cauſa. c. j. ⁊. c. lo tharius. ſm Hoſt. qui ita not. ſ. de ſpon. tua nos. vbi etiā de hoc no. P. Jo. An. ⁊. B. credo ꝙ cū in hoc caſu ambo ſcʒ delegans ⁊ ſubdelegans conſenſerint huic proteſtationi nō videat ſolo fa cto reuocari iuriſditio. ff. nau. cau. ſta. l. debet. §. itē ſi predixerit. ⁊ ar. eius qḋ no. Jnn. ſ. de ſpon. veniens. mariota. ❡ Sententie prolatio cōmitti. ꝙ eſt. ſ. niſi ⁊c. de hoc olim fuit altercatio inter doc. vt ptʒ in eo qḋ no. Jnno. ⁊ Hoſt. ſ. eo. ſi pro debilitate. nam Jnno. tenuit ꝙ tales nō poterant ſententiā proferre. Hoſt. vero contra cuius dictū hic canonizatur. ❡ Cōmittentis. i. deleg. qui

3 ſubdelegauit. ❡ Res integra. †res dr̄ integra pluribus modis vt dixi. ſ. e. li. de elect. vbi. §. ſi vero. ſed hoc pōt dici vt qʒ facta eſt citatio per ſubdeleg. ⁊ ad huius verbi declarationē facit qḋ le. ⁊ no. cōiter per doc. ſ. de elec. in cauſis. §. vlti. ⁊ ar. eius ꝙ hic dicit videt ꝙ ſi facta eſt ſubdelegatio vſqꝫ ad ꝑbeneplacitū cōmittētis ꝙ illius morte nō expirat ipſa ſubdelegatio re nō integra. ar. ad hoc. C. de vſufru. l. ambiguitatem. ſed ar. contra. ſ. e. li. de reſcri. ſi gratioſe. ff. loca. l. iiij. ❡ Ad eā execu. ſententie. hic habes ꝙ iu dex dele. poteſt ſibi retinere executionē ſententie qſi alteri cōmit

4 tit vices ſuas. †hoc etiā tenuit. B. ⁊ Hoſt. ſ. e. ſuper. §. porro. ſed Tan. Gof. ⁊ Jnn. ibi cōtra no. quorū ſnīa hic reprobat aperte. ❡ Quicquid ſic. ſ. eod. ſuper queſtio. §. porro. ❡ Reſeruat. hoc verbū indicat ꝙ hec decre. loquit in iudice delegato a papa. qm̄ nō expedit ꝙ ordinarius delegans aliquid ſibi reſeruet expreſſe. cū poſſit qñcūqꝫ voluerit reuocare. ꝑ dic vt dixi. ſ. de offi. vic. ro mana. in gloſſ. ex cōmiſſione ⁊c. ❡ Appellandū. de hoc articulo ante iſtam conſtitutionē multū fuit inter doc. altercatuʒ. ⁊ multi erant in ſnīa cōtraria. quorū opi. hic corrigitur manifeſte. ⁊ hoc intelligendū puto qñ ſubdelegans eſt talis qui poſſit de ap. co gnoſcere. alr̄s cōtra. vt. ſ. e. ſi is cui. fallit etiā in hoc caſu qui habe tur. ſ. c. ſi a ſubdelegato. Et not. ꝙ ordo qui ſeruat in ordinariis ſeruatur ⁊ in deleg. ⁊ a ſubdelegato appellatur ad delegantem. dummodo dele. aliquid ſibi de iuriſd. reſeruet cū dele. ſ. e. ſuper §. porro. §. qui pro ſua iur. l. j. in fi. ❡ Sed ob. ff. quis ⁊ a quo ⁊c. l. j. dic vt no. in pre. §. porro. in glo. lex dicit. ⁊. ſ. de ap. cum dilecti filij prior. vbi etiā no. de hoc. ab officiali aūt epiſcopi non poteſt ad eum appellari. vt. ſ. e. ſi contra. §. vlti. ❡ Appellari debebit. quid ſi conſtat talem dele. agere in remotis. dic vt dixi. ſ. eo. li. de reſcri. ſtatutum. ſuper verbo cognoſcat. ⁊ ex eo ꝙ iſta litera ſic lo quitur abſolute. demonſtrare videt ꝙ alr̄s facta appellatio non tenet. tanꝙ̄ facta contra formā huius decre. x. di. vides. xxv. q. ij. imperiali. C. de leg. non dubiū. ⁊ eſt ratio qʒ gradatim ſunt ap pellationes interponende. ij. q. vj. anteriori. §. illo vcʒ. C. de ap. precipimus. ⁊ ſi medio pretermiſſo ad alium appelletur. ⁊ proce dat nō videt ꝙ teneat proceſſus. ꝗuis de hoc nō fuerit exceptuʒ. tanꝙ̄ factus ab eo qui nō eſt iudex competēs ſm id qḋ no. Jnn. ⁊ Hoſt. ſ. de preben. referente. vnde ſi quis dicat appellatio nul la facta mentione de eo ad quem appellat intelligitur appellare ad proximum ſuperiorē nō ad papam. ſm Tan. ⁊ hoc predicta rōne. idem tenet. B. brix. in ſua queſtione q̄ incipit eſto ꝙ aliqs ſimpliciter ⁊c. videtur tñ ꝙ tenet proceſſus per talem iudicē ha bitus. ſi per partes coram eo ex certa ſcientia litigatur. ⁊ nō exci piatur. ad hoc. ff. de iur. om. iud. ſi per errorem. ff. de iud. l. ij. dici poteſt ꝙ ordinarium eſt ꝙ ad proximum ſuperiorem delegatuʒ eſt appellandum. vt hic patet: ſed ap. facta ad papam tenet. Sed ſi coram papa excipiatur ⁊ petatur ꝙ ad inferiorē delegatum re mittatur. obtinebit. ſ. e. ſuper queſtionum. vnde ſi non excipiat tenet qḋ fit coram eo. ad hoc qḋ no. Jnn. ſ. de re. iu. cum Bertol. in glo. ordinarium ⁊c. in alijs non credo verū imo ſto ſententie ſupradicte Jnno. ⁊ Hoſt.

❡ Unde dic ꝙ lʒ. Adde q̄ dicit Feli. in. c. pruden tiā. in. j. col. extra de offi. dele. panor. in. c. ceterū. in. v. co. ver. ij. no. de iud.

Summarium.

1 ❡ Unus executor ſi inceperit negocium executionis ⁊ longe diſtet a loco vbi debet fieri executio eccleſie: (beneficium qḋ nunc vacat) ita quod nō poſſit de facili ad eum haberi recurſus: alius executor id poterit terminare.

2 Opinio cedit veritati veritate manifeſtata.

Cum plures. Credo ꝙ iſta decr. ortū ha buit ex his que no. Hoſt. ſ. eo. prudentiam. ❡ Plures vide qḋ dixi. ſ. e. li. de fil. presby. c. ij. in glo. ſcʒ ꝙ̄ ſint ⁊c. ❡ Aut duo. hic no. cō mitti poſſe ſub alternatione. ſicut hic cōtigit in cōpromiſſo. ff. de arbit. itē ſi vnus. §. item pap. ❡ Executores. ſ. eo. proxi. qui libet. ſ. qui primo fuerit requiſitus ſibi facta preſentatione litera rum ſue iuriſditionis. vt cognoſcat ſeu exequatur. ❡ Porro ne quibunt. ⁊ ſic apud alios iuriſditio eſt inefficax. quāuis eam ha beant. niſi in caſibus ſubſequētibus. Quid igitur ſi alius execu tor de facto procedat videtur qḋ teneat quāuis male faciat pro cedendo. ⁊ hoc videtur ex eo qḋ iuriſdi. habet quāuis ligatam. vt ſequitur. vnde niſi excipiatur videtur qḋ tenet proceſſus tan quā factus ab eo qui inſolidum iuriſdi. habet. ſcḋm id qḋ ple. no. Jnno. ſ. eo. prudentiā. in glo. nobis videt ⁊c. ⁊ ſic videmus qḋ ope. excep. illius proceſſus impedit ipſo iure. dic cōtra. ⁊ hoc clare demonſtrat iſtud verbū. ⁊ niſi qḋ ſtatim ſequitur. alias nō bene exciperet. ad idem. ſ. eo. prudentiā. j. reſpon. vbi nihil repu tabunt egiſſe. ad idem. ſ. eo. iudex. ver. aut facta. ſ. eo. lib. de pro cur. qui generaliter. in fi. ⁊. c. ſi duo. j. R. ⁊. c. quāuis. in prin. ⁊. ſ. eo. lib. de preben. ſi clericus. j. R. ſ. eo. lib. de heret. inquiſitores. vbi patet qḋ hoc verbum abſolute poſitum continet oēm impo

a tentiā. ſic. ſ. de offi. ordi. paſtoralis. vnde dic qḋ licet[a] alij coexecu tores habeant iuriſdi. tamē illa adeo ligata eſt poſtquā vnus de legauit qḋ procedere non poſſunt nec tenet proceſſus. ſm id qḋ no. T. ⁊. b. in pre. c. prudētiā. in glo. duo bene habent ⁊c. ad hoc ſ. eo. de reſcrip. paſtoralis. in fi. ff. de of. procō. l. j. vbi dicit qḋ in cepta per vnū cōſulem alter perficere nō poteſt. niſi primo impe dito iuſta de cā. ⁊ hoc ēt innuit ibi Old. qui dicit idē in cōtentio ſa iuriſ. ad hoc etiā facit qḋ dicetur. ſ. eo. is cui. in verbo non po teſt. ſi caſibꝰ hic expreſſis iuriſditio que erat ſopita ⁊ inutilis. ꝙ patet ex huius verbi potentia. ⁊. ſ. ſequitur ibi vlteriꝰ intromit tere ⁊c. excitatur ⁊ efficitur valida apud alios executores ſeu eo rum alterum. ſic dicimus in caſu cōſimili ſatis. infra de ap. cum ceſſante. ⁊ patet in eo qḋ no. c. ti. cū teneantur. in gl. ſic videt ⁊c. ⁊ facit ad hoc qḋ dixi. ſ. eo. lib. de elec. ſi cōpromiſſarius. in gloſ. ij. ibi videas. ⁊ in tantū credo talem proceſſum non tenere qḋ is qui primo inchoauerat non poſſit ratum habere qḋ factum eſt ſm id qḋ ple. no. ix. q. ij. c. j. hec que dicta ſunt vera intellige quā do ad primū executorem inchoātē de facili poteſt haberi regreſ ſus. ſicut in caſu ſatis cōſimili dici cōſueuit. qui habet. xxvj. q. ſ. ſ. aurelius. alias ſecus. ar. op. vj. di. baptizari. cū ſi. ⁊ infra proxi. dicā. ❡ Jnfirmitate. xxiij. di. peruenit. infra. eo. lib. de cle. non re ſi. c. j. vbi de hoc. ❡ Juſta de cā. ff. ſi quis cau. l. ij. §. j. ⁊. ij. ⁊. l. iiij. ff. ex qui. cau. ma. l. item hi. ff. de re iudi. l. contra pu. §. is qui. in fra de ap. ex parte. habes etiā de illis iuſtis cauſis. ſ. eo. li. de pro cur. quāuis. ⁊. c. ſi duo. ver. poſt occupat. ⁊. ſ. eo. lib. de ſen. ex. ve nerabili. §. idem eſt. vbi de hoc. ⁊ dic iuſta. i. rationabilis. ſ. e. ſta tuimus. ❡ Jmpediri ſic. ſ. eod. lib. de pcur. ſi duo. §. ceterum. in ſi. ⁊. c. quāuis. ad hoc. ff. de procura. l. vel exilio. ⁊. l. aut longa. ff.

1 de fideicom. lib. l. ſi legatario. §. j. vnde credo qḋ ſi vnus † execu tor inceperit negotium executionis huius. ⁊ longe diſtet a loco vbi debet fieri executio eccleſie. beneficiū qḋ nunc vacat ita qḋ nō poſſit de facili ad eum haberi recurſus. alius executor id pote rit terminare. ar. op. ſ. eo. lib. de teſta. religioſus. §. j. ibi in remo tis agente. ⁊ eſt ratio qʒ ſi cōtradicere poſſet illi bñficio cōferēdo graue periculū ex mora generari. ſ. eo. li. de cō. pre. qi cunctis. §. ⁊ econtra. ⁊ ne ſe. va. c. j. in ſi. ꝙ eſſe nō debet. ſ. de elec. cū inter vni. ⁊ quāuis aliquibus durū videatur. credo ꝙ ad hoc vt alius quī non inchoauit poſſit procedere. prius ſibi conſtare debet de im pedimento. ſ. c. prudentiā. iuxta prin. ibi in hoc caſu ⁊c. ⁊ ibi d e hoc iñ glo. quid ſit ⁊c. ar. ad hoc efficax. ſ. e. li. de here. cum ſecun dum. in ſi. ſic etiā tenet Hoſt. in pre. c. pru. hoc tñ ſane intellige v t ſ. dicam. credo autem ꝙ conſtare poſſit p literas ipſius qui da in choauit. ad hoc. ff. de procu. ſi procu. abſen. ſicut dicimus ꝙ pro bat ſubdelegatio p literas cōmittentis vel etiā per alias literas vt puta epi ſui. xix. q. ij. due. ſ. de cle. pereg. tue. vel p literas alicu ius. c. ſm id qḋ le. ⁊ no. ſ. de elec. cum inter. R. vel aliorū prelato rum. ſ. de ma. ⁊ obe. cum in ec. ſ. de do. ⁊ cō. veritatis. iuxta ſi. ⁊ vi det ꝙ deberet intelligi de impedimēto ineuitabilis neceſſitatis. vt ptʒ. ſ. de reſcrip. ſciſcitatus. ver. de facto. ſed huic dicto ob. qḋ ſ. ſequitur nollet. ꝙ verbū demonſtrat requiſitionē debere inter uenire. alias de hoc nō poſſet conſtare de facili niſi hoc ante pro teſtetur expreſſe. ⁊ vide quod dixi. ſ. eo. ſi contra. ❡ Nollet ſic. ſ. e. li. de teſta. religioſus. §. j. ❡ Malitioſe. hoc preſumo qñ recuſat ſine iuſta cauſa. ad hoc. ij. q. vij. ſicut inquit. ver. admonemus. ⁊ qḋ no. e. q. c. metropolis. in gl. ex contemptu. ⁊ quāuis dicat hec litera malicioſe idem intelligo ſilente. ad hoc. xxvij. q. j. ſi homo. ver. nam ſi. ſiue negligenter vt ibi. ſ. e. li. de ap. ab eo. in ſi. vbi ptʒ ꝙ iſta duo equipollent. nam ⁊ in iſtis caſibus ſatis apparet de malicia. ad hoc. xviij. q. ij. dudum. ver. hoc itaqꝫ credo tamen qḋ ſi executor procedat anteꝙ̄ ſibi conſtet de impedimento ſi poſtea de eo conſtat tenebit proceſſus. nam veritate manifeſtata cedit

2 opinio †veritati. viij. diſtin. veritate. arg. ad hoc. ſ. de app. dile ctis. in ſi. ad hoc facit op. quod ibi no. Jnno. in glo. vlt. in prin. nam ⁊ in

nam ⁊ in cauſa ſpūali res iudicata nō preiudicat veritati vt p3
in eo qđ le. ⁊ no. xxxv. q. ix. §. is ita. in fi. vbi vero eſſent plures or
dinarij. quid iuris ſit in hoc caſu ſatis no. vij. q. i. non autē. ⁊ ff.
de re iud. pompo. ff. ad municip. magiſtratus. ¶ Recuſaret. ar.
ff. de offi. procon. l. j. ſ. eo. li. de procu. ſi duo. R. ij. ⁊ die. i. nolir. vt
in pre. c. ſi duo. ergo vt de voluntate pateat op3 ꝙ requiſitio fiat
vt exequatur qđ mandatur. ¶ Iuriſditione perpetua per inha
bitationem vel aliū actum legitimū. ⁊ hoc eſt qđ ſequitur ibi
quo poteſt ⁊c. ⁊ repete qđ dixi. ſ. e. Quis. in glo. j. vti eperit ⁊c. ⁊
ſ. e. li. de preben. ſi cui. in gl. hoc videtur ⁊c.

Summarium.

1 ☞ Sedes apoſtolica facere dicit̃ quod etiam metropolis facit.

SI ſuper. Gratia facta. no. verbum. ⁊ ſic non
ob. ei qđ ſequitur. ſ. e. li. de preben. ſi
cui. in fi. q2 ibi loquit̃ in facienda gratia. facilius tol
litur quā iam facta. ar. ad hoc in eo qđ le. ⁊ not. xv. q.
j. §. vlti. ¶ Executores. ſ. e. c. priori. ¶ Deputati a ſede apo. vt pre
cedit. Sed nunquid eſt idem in dele. ſiue executoribus datis a le
gato ſuper gratia facta per eum. videtur ꝙ non: q2 legatus eſt
alius a ſe. ap. vt p3. ſ. de ſen. exc. ea noſcitur. in fi. e. ꝙ de his. vn
de dici conſueuit ꝙ non intelligitur emanare a ſe. ap. q a legato
eius manat. vt le. ⁊ no. per Inn. ⁊ Hoſt. ſ. de fil. presby. dilectus.
facit ad hoc qđ le. ⁊ no. ſ. e. li. de iud. ſi annum. §. i. in prin. ſed ar.
1 contra. nam ꝙ etiam metropolis facit ſe. ap. † dicit̃ facere. lxiiij.
di. ordinationes. ⁊ hoc credo verum. ar. op. in eo qđ le. ⁊ no. ſ. e.
nemini. nam eadem eſt ratio in illis. ſicut in iſtis a ſe. ap. deputa
tis. ergo idem erit ius. ſ. de conſti. tranſlato. cum ſimi. ¶ Prin
cipalis. ſ. e. li. de re. iur. acceſſorium. ¶ Negocium. ſ. e. li. de re. iu.
no. op. rationem.

Summarium.

1 ☞ Preiudicium non debet generari regulariter alteri ex fa
cto alterius.

SI is cui. Licet id eſt Quis. ¶ Non ſuſpenſo
ſ. eo. quoniam abbas. quo caſu ſm
quoſdā ſi mortuus eſt ante mandatū receptū is cui
ſcribebat̃. ⁊ qui tpe date viuebat expirat mandatum.
ar. pre. c. quoniā. ſumpto ar. a contrario q2 tempus receptionis
reſcripti conſideratur. qñ queritur an iuriſditionem habeat is
cui ſcribitur. ſ. de ap. ſuper eo. in fi. ſed Hoſt. putat idem etiam ſi
non ſit ſuſceptū mandatū. in auten. vt nul. iu. §. ⁊ hoc vero. coll.
ix. niſi ſit nomē ſpeciale in literis legationis ſed generaliter ſcri
bitur iudici ꝓuincie vnde ſucceſſor cognoſcit. ⁊ ſubaudit ad id
qđ dicit pre. decre. quoniam. in prin. ibi ſuſcepto man. maxime.
¶ Non in totū. ſ. e. ſi dele. §. vlti. ¶ Excōmunicati. ⁊ tunc fingi
tur eſſe mortuus ciuiliter. xi. q. iij. §. euidenter. xxiij. q. iij. certu3.
¶ De medio id eſt de hac vita q̄ eſt media inter celū ⁊ infernum
vt. xxiij. q. iiij. hoc antē. ¶ Durante. no. verbum. ergo ſi non du
rat impedimentū nō habet locū aptum. ꝙ ſequit̃. ſed id qđ ha
betur. ſ. e. ſi dele. §. vlt. ¶ Ad ſe ipſam. hoc iunge qđ eſt in fi. vo
lumus appellari. ⁊ hoc qđ hic dicit ſatis declarat qđ notauerat
prius Inno. ⁊ Hoſt. ſ. e. l3. ¶ Ne abſolutionē. op. eſt ratio q2 al
1 teri ex facto alterius regulariter nō debet preiudiciū † generari
ad hoc. j. q. iiij. placuit. e. iudei. de cō. di. iiij. queris. xviij. q. iiij. ſi
quis a recta. ⁊. c. in vnum. in fi. ⁊. c. forte. cum ſi. vnde bene ſequit̃
preiudicari. Item q2 finis litibus eſt quā citius imponendus. ſ.
de do. ⁊ contu. ſinē. R. j. vnde bene ſequit̃ prorogari. ar. ad hoc ſ
ficar. ſ. e. li. de re iudi. abbate. §. vlt. ver. vt licet aliquibus.

Summarium.

1 ☞ Laicus non poteſt habere iuriſditionem in clericū nec poſ
ſet excommunicare niſi forte de mandato pape.
2 Hoc nomen arbiter eſt nomen equiuocum quia aliquando ac
cipitur pro iudice delegato: aliquando pro eo in quem eſt mera
voluntate concertantium conuentum aliquando accipitur pro
reuelatore conſiliorum.
3 Iudex qui recuſatur coram arbitris requiſitus nunquid debet
dicere veritatem de ſua ſuſpitione.
4 Iudices ſi in vnam ſententiam nequeant concordare arbitri eli
gentur.

AB arbitris. Nunquid iſti arbitri poſſunt
eſſe laici dico ꝙ non: q2 tales
ſunt ⁊ dicunt̃ arbitri iur. ⁊ recipiūt cohabitationē. ⁊
oīa poſſunt q̄ pertinent ad hunc articulū: ſed laicus
1 ī nō pōt hr̄e iuriſdi. in clericū. vt. ſ. e. li. de ele. cōīn. c. j. §. j. nec poſ
ſet excōicare niſi forte de mādato pape. ar. xxiij. di. c. j. vbi de hoc
le. ⁊ no. xxxij. di. §. verū. c. ad hoc. iuxta prin. ver. ſcribit enim ⁊c.
xcvi. di. c. j. in gl. nō licuit. ⁊. c. vltra mediū. ver. cūqȝ licta eſſet ⁊c.
in gl. ar. ꝙ cū ⁊c. quā gl. multi nō habent ⁊ male. ad hoc etiā fa
cit qđ le. ⁊ no. xvi. q. i. clericū cuiuſlibet. alij dicūt hoc eſſe verū niſi
ſi vbi interuenit ſuperioris autoritas. ⁊ tūc ſecus. ad hoc facit qđ
le. ⁊ no. xvi. q. i. plures. ⁊ hoc viſus eſt Inno. tenere. ſm id qđ le. ſ.
de arbi. cōtingit. Sed Hoſti. ibi cōtra. ⁊ credo bene. ar. in eo qđ
2 le. ⁊ no. ſ. e. cū ⁊c. ⁊ no. ꝙ † hoc nomē arbitri eſt nomē equiuocū.
a aliqñ enī accipit̃ pro iudice dele. ff. qui ſatiſ. co. l. ab arbitro. ⁊ l.
ſeq. aliqñ accipit̃ vt hic. ⁊ ab iſtis appellat̃ vt ſequit̃. aliqñ accipi
tur arbiter pro eo in quē eſt mera voluntate concertantiū conuē
tum. ſic accipit̃. ſ. de arbi. ⁊. C. ⁊ ff. e. tit. per totū. ⁊ a tali nō appel
lat̃. C. eo. l. iij. q. vi. a iudicibus. ⁊. §. ſeq. ſed ſupplicari pōt contra
ipſius ſententiā. ſ. de arbi. nō ſine. ⁊ no. ij. q. vij. §. ꝙ de arb. in gl.
ſm Inn. ⁊c. in fi. aliqñ accipit̃ pro reuelatore cōſiliorū. vñ Salu.
procul arbitris oībus remotis iuris. ſ. e. ſuſpitionis. ⁊. c. ſi cōtra
ſ. de ap. cū ſpeciali. ⁊. c. legitima. ¶ Cauſa. querit Vinc. qđ ſi im
pugnet̃ recuſationis cauſa: vtputa q2 dr̄ nō potes recuſare: q2 cō
ſenſi ad iudicē eundē. ad hoc rñd. ⁊ ꝙ ſi euidens eſt de iure ⁊ de
facto impugnatio corā recuſato iudice ꝓponet̃. ⁊ ab eo pronun
ciabit̃. Si vero nō eſt euidens vel eſt dubia. ille qui h3 cognoſce
re de cā recuſationis cognoſcet ⁊ de eius impugnatiōe. ⁊ hoc ipſe
Vin. not. ſ. de ap. cū ſpāli. ibi de hoc ꝑ Inn. ⁊ Hoſt. in glo. ſc3 an
ſit iuſta ⁊c. ⁊ in hāc ſententiā declinare videt̃. ⁊ dicā de hoc. j. e.
li. de ap. legitima ibi videas. in gl. j. ¶ Cognoſcant hic iunge ꝙ
eſt. ſ. e. c. ibi cū ſignificauerint ⁊c. ⁊ ita videt̃ hic approbata ſentē
tia Vin. qui ita no. in hoc caſu. ſ. de app. cū ſpāli. ⁊ idē. B. vt no.
ſ. e. ſuſpitionis. ⁊ iſti arbitri etiā habēt cognoſcere de oībus que
ad ipſam pertinere noſcunt̃. vt. ſ. e. ſuſpitionis. vtputa locū teſti
bus aſſignare teſtes cōpellere. ⁊ eoſdē punire ſi in falſo cōprehē
dant̃. diſcutere perſonas teſtiū. exceptiones in perſonas ⁊ dicta
eorū admittere. pronūciare veram eſſe vel falſam corā iudicē aſſi
gnatā. deficientē in expen. condēnare. ſm Gof. ⁊ punire cōtuma
cem. ff. ſi quis in ius vo. nō ob. l. j. nam ſi diffiniret̃ per iudicē recuſatū
de ſufficientia vel inſufficiētia cauſe recuſationis. vbi eſt dubiū
an ſit ſufficiēs an nō. iam in ꝑtāte ſua eſſet an recuſaret̃ an non.
⁊ potius vellet recuſator ſub eo litigare in principali. ⁊ leuius eſ
ſet quā ꝓponere ꝯ iudicē turpia. ar. ff. de iud. l. ij. §. ſ3 ſi dubitet̃.
3 ſm Vin. ſed nunqd iudex † qui recuſat̃. corā arbitris requiſitus
d3 dicere veritatē de ſua ſuſpitione. videt̃ ꝙ ſic. in eo qđ le. ⁊ no. ſ.
de excep. c. i. §. ceterū. C. de pe. iu. qui ma. iu. autē. nouo iur. §. l3 ſi.
C. de eden. is. in autē. de teſti. §. j. ⁊ hic adde qđ dictū eſt. ſ. e. ſi cō
tra. j. R. in glo. vt ſi ambigit̃. ſ. de reſcrip. paſtoralis. j. R. ⁊. c. cū
continuat. q̄ decre. eſt gl. illius verbi ꝙ ponit̃ in ipſa decre. paſto
ralis. ibi ambigit̃. ⁊ ei ſtandū eſt. alius cancellatis. ſm Hoſt. ⁊ dic
ambigit̃ id eſt dubitat̃ tam de facto q̄ de iure. ſm Inn. ⁊. B. cō.
qui dicūt ꝙ quicqd cogitari pōt in quo ſit dubitatio iuris locū
h3 qđ dicit pre. c. paſtoralis. ⁊ in dubitatione facti fortius quā iu
ris. putat Hoſt. locū habere qđ ibi dr̄. ad hoc. ſ. eo. ſuſpitionis. ⁊
ſ. de ap. cū ſpeciali: ſed quid ſi nō ſapientes iudices ſed imperiti
dubitant. dicit Tan. idem quē etiā ſequunt̃ predicti ſc3 Inno. ⁊
B. ar. ad hoc in pre. c. cū contin. ¶ Cōcordare. hoc ſic intellige ſi
iudices inter ſe ſibi nō duxerint deferendū ſc3 in cognoſcēdo ſiue
alijs quorū ſic iuriſditio ⁊ in tali delatione nō requirit̃ conſen
ſus partiū. vt p3. ſ. de reſcrip. paſtoralis. ſm Inno. ⁊. B. cō. tūc
inſimul cognoſcent de hoc ſc3 vtrū prime ſint per ſcōas literas
reuocate vel non. ⁊ cognoſcēt vt ordinarij. ſumentes in hoc iuriſ
ditionē a dec. ſ. de reſcrip. paſtoralis. ar. ſ. de ap. cū ſpeciali. ⁊ ff.
4 de of. eius cui man. eſt in. l. j. ⁊ ſi in vnam nequeūt † ſententiā con
cordare arbitri eligent̃. vt in pre. decr. paſtoralis. vt hic ſequitur
non obſt. ꝙ plures ſunt iudices ex vna parte q̄ ex altera ſm gof.
¶ Huiuſmodi. ſ. an ſcde lr̄e reuocēt primas. ſm Jo. Vinc. Gof.
¶ A partibus. i. impetrantibus q2 partes hic appellat litigan
tes ſm Inno. qm̄ hec cauſa eſt de cognitione iuriſditionis nō eſt
iudiciū q2 eorū nō intereſt ſed impetrantiū ſm. B. cō. ſed Tan.
⁊ Gof. vident̃ ſentire cōtra querūt enim ſic. nunquid in electio
ne iſtorū arbitrorū erit neceſſarius conſenſus partiū. ad hoc re
ſpondēt ꝙ ſic. vt ſine ſuſpitione procedat̃. ar. pre. c. ſuper qōnu3.
§. verū. in fi. ſed ꝙ prius dicit verius credo. ⁊ hoc ſatis plane col
ligitur ex iſta litera partibus q̄ venit ad determinationē ambo
rum caſuū premiſſorū: ⁊ inſimul iunctorū. ergo ꝙ de vno verbo
eum de ⁊ de alio intelligit̃. ſ. de conſti. trāſlato. ¶ Grauauerint
in proceſſu habito coram eis. ¶ Appellandū ratio eſt q2 iſti fun
gunt̃ iure poteſtate loco delegatorū a quibus erat ad ſe. apo. ap
pellādū. ar. C. de iude. apertiſſimi. in fi. ⁊ ex eo qđ hic dr̄ ſatis tol
litur altercatio quā poſuit Inno. ſ. e. ſuſpitionis. vbi de hoc di
ſputauit. ibi etiā dixit qđ quondā fuit ſnīa ꝙ tales arbitri nō
habēt iuriſd. ꝙ falſum eſt vt p3 ex eo qđ dixi. ſ. e. c. in verbo co
gnoſcant: ſed Quis iuriſdi. habeāt eā delegare nō poſſunt. vt ibi
no. ⁊ non dicas tales habere iuriſd. ordinariam vt quidā dicere
voluerūt ſed habent delegatā prout no. Hoſt. ſ. e. li. de ap. legiti
ma. ⁊ in ſum. de offic. deleg. §. quis ſit effectus. verſi. arbitri. ergo
iſti ⁊c. de hoc etiam dixi. ſ. e. iudex. in glo. quis ergo.

a ¶ Aliquan
do enī. adde
ꝙ quāqȝ acci
pit̃ ꝓ iudice
ordinario vt
in. l. quiſqs. C.
de poſtul. in
l. j. C. de ſent.
ex peri. rec. ⁊
in. l. ꝓ ſocio.
ff. ꝓ ſocio. ali
qñ autē poni
tur ꝓ iudice
quaſi delega
to. vt. in. l. a
pertiſſimi.
C. de iud. qñ
qȝ ꝓ modera
tore rei ſue.
vt in. h. in re
mandata. C.
mand. aliqñ
ſumit̃ ꝓ ar
bitratore. vt
l. l. ſocietatē.
§. arbitrorū.
⁊ ibi Bart. l
ij. co. ff. ꝓ ſo
cio. aliqñ e
tiā capit̃ pro
teſte. vt gen.
c. iij.

Summarium.

1 ¶ Ubi prouiſio ⁊ perſone examinatio alicui committitur etiã in forma pauperum locum habet quod hic dicit.
2 Differentia inter artifices longa eſt.
3 Aliquis ſi tulit ſententiam quam ferre non potuit vel damnauit aliquem quem damnare non potuit propter hoc aliquis priſtinus ſtatus illius damnati non mutatur.

1 **S**I cui prouiſio. Ubi prouiſio † ⁊ perſone examinatio alicui
committitur etiam in forma pauperũ locũ habet qd
hic dicit. j. R. ⁊ ſic ſeruat ſm do. Jo. car. ad hoc. ȝ. eo.
venerabili. ſed hoc non videt ſm id qd not. Inno. ȝ. e. quoniam
apoſtolica. §. vlti. ⁊ Hoſ. j. de do. ⁊ contu. venerabili. in fi. Et ad-
de qd dicam. j. e. c. in glo. facit ad hoc ⁊c. non ob. qd hic dicit quo
niam loquit qſi pura ⁊ ſimplex commiſſio ſit ſup prouiſione nõ
adiecta aliqua conditione proprio dicto videt optime facere. ȝ.
eo. quoniam. §. is aũt. nam cum ibi dicat q ſi mandat prouide-
ri eccleſiis de prelatis aut aliis miniſtris eo caſu videt pape eli-
gere induſtriam eius cui cõmittit ⁊ nil dicat qſi committit pro-
uiſionẽ faciendam perſone videt tacite innuere q hoc caſu poſ-
ſit alii delegare. nam ſi idem voluiſſet in hoc caſu q in prece. idẽ
dixiſſet. j. de deci. ad audientiã. in fi. cũ fi. ⁊ ſm hoc corrigit ſentẽ-
tia Inn. quã habuit contrariam. in ſua conſti. e. tit. queſiuit. ⁊. ȝ.
eo. quoniam apoſtolica. in fi. ⁊ diſtinctio huius conſti. olim fuit
ibi ſnia. Pe. d. ¶ Cõmittere. quid ſi is qui ſic cõmiſit retinuit ſi
bi aliquid de iuriſd. vt qꝛ cõmiſit donec ipſam iuriſdi. duxerit re
uocandam ⁊ ipſe ſubexecutor in exequendo formã excedat vt qꝛ
mandati fines excedit. ſm Hoſ. qui ita intelligit in ſum. de ap. §.
appellat ⁊c. ver. ſic ⁊ ab executore. dic q ex hoc locus eſt appella-
tioni. C. quorũ ap. nõ re. ab executore. ii. q. vi. §. ab executore. ȝ. e.
ſup queſtionũ. §. nos aũt. j. de re iud. q ad cõſul. in fi. ſed ad quẽ
appellabit credo q ad delegatũ non ad delegantẽ. ſm id qd leg.
⁊ no. in pre. §. nos aũt. in glo. q ſi fecerit ⁊c. ad hoc. ȝ. e. ſi dele. §.
ad eũ. ⁊ ſic olim obtinuit. vt no. in Spe. tit. de ap. §. nunc tracte-
mus ad quẽ ⁊c. ver. ſed ad quẽ ap. ⁊c. ¶ Sed ſi idonee. j. e. li. de
prebẽ. is cui. ¶ Eius cui dꝫ prouideri de certa eccleſia. ¶ Indu-
2 ſtria. ſi. ȝ. eo. quoniã apo. † inter artifices longa eſt differentia. ff.
de ſol. inter artifi. ſed in caſu pre. videt potius electa opera q in-
duſtria ⁊ ideo committere põt. ¶ Non põt. facit ad hoc qꝛ talis
iuriſditio videt infixa oſſibus ipſius executoris adeo qd ſup eũ
eccleſia remanet. ff. de pec. le. quis ergo. in fi. C. de cadu. tol. l. j. §. ſi
vero. preterea is cui committit id qd in facto conſiſtit nõ poteſt
alii delegare. ȝ. e. ſup queſtionum. §. nos aũt ⁊c. quoniã apo. j. de
ap. nouit. qd intellige vt. d. §. ſi vero. ⁊. §. pre. ſic ⁊ obtinet in ma-
trimonio carnali. j. e. li. de pcu. c. ſi. ſed quid ſi de facto ſubdelega
uit ⁊ autoritate ſubdele. quis ſit receptus. ⁊ inſtallatus ⁊ aſſigna
ta prebẽ. nunqd valebit. dic q ſi eſt inſtallatus † ſiue inſtitutus
⁊ aſſignata preben. per eũ cui ſubdelegari nõ potuit qd factũ eſt
ipſo iure nõ tenet. ff. de re iudi. ſi ſe nõ ob. §. condẽnatũ. C. ſi a nõ
compe. iu. l. j. ii. ⁊. iii. j. de iudi. at ſi. ȝ. de cõſue. ad noſtram. video
3 enim q ſi aliquis tulit ſententiã † quã ferre non potuit vel dãna
uit aliquem quem damnare non potuit propter hoc non muta
tur aliquis priſtinus ſtatus illius damnati. ff. de iniuſt. rup. ⁊c. ſi
quis filio. §. antepe. ¶ Alium. j. e. c. vlti. §. vices.

a ¶ Idoneũ. adde facere q̃ dicit. ȝ. eo. l. c. ꝗuis. archi. õ tpe idoneo. ⁊ vide q̃ ibi dixi.

Summarium.

1 ¶ Certo loco ibi regulariter facienda eſt inquiſitio vbi mora-
tur is de cuius vita vel honeſtate vel ſtatu eſt inquirendum.
2 Aliquando quia mandatur vt quis aliquod negotium perſo-
naliter exequatur: tunc committere non poteſt: ſed ſi mandatur
ſimpliciter fieri inquiſitio ⁊ nõ additur perſonaliter: tunc com-
mitti poteſt.
3 Reus licet citatus ad locum non idoneum ſemel reſpondit ni-
hilominus ſi iterato ibi citetur poterit excipere etiam poſt litis
conteſta.

b ¶ Probant per ſola ſigilla. adõ Car. in de. j. i pñ. de pcu. ſn. in. c. q̃ſi ȝ. õ pb. ſcdi. l. c. corã. l pe. co. arca ſi. extra de offi. dele.

1 **S**Tatuimus. Certo † loco ibi regulariter
facienda eſt inquiſitio vbi
moratur is de cuius vita vel honeſtate vel ſtatu eſt in
quirendum. vt. xlvii. di. pe. ii. q. j. deus omnipotens.
xxiii. q. j. pudenda. ȝ. de elec. poſtq ⁊c. ſcriptu. j. de preſum. quoſ
dam. ¶ Inquiſitio fieri nunquid hoc caſu poſſet fieri ſubdele-
2 gatio. dic vt. ȝ. e. quoniam. §. is autem. nam aliquando † manda
tur vt quis aliquod negociũ perſonaliter exequat. vt. j. de accu.
c. prelatorũ. ⁊ in pre. §. is autẽ. ⁊. j. de re. iu. cum. i. ⁊. a. ⁊ tunc com
mittere non poteſt. ⁊ aliqñ mandat ſimpliciter fieri inquiſitio ⁊
nõ additur perſonaliter. ⁊ tunc poteſt cõmitti. vt. ȝ. e. venerabili
⁊ adde qd no. Hoſt. in ſum. de renũ. §. quis poteſt. de renũ. ver.
quis ergo. ibi videas. ¶ Mandatur ſcꝫ certo loco vt premittit.
huius dubitationis fuit cauſa qꝛ forma mandati eſt obſeruan-
da. ff. man. diligenter. ⁊. l. ſi quis pro eo. ȝ. de reſcrip. cũ dilecta. j.
eo. de preben. cui de non fac. §. vlt. que ſi premittit ibi agitur. j. de
reſti. ſpo. piſanis. vbi no. Uinc. q licet dicatur q nõ eſt curãdus
ordo litere. ff. de ſol. nec enim. hoc tñ fallit in mandatis exequen-
dis. vt ibi. ⁊ in pre. decre. cum dilecta. ȝ. e. venerabili. ⁊ hoc viſus
eſt Hoſt. tenere prout no. in ſum. de accu. rubrica de denũ. §. qua-
liter. in fi. ad hoc facit qꝛ ex quo locus expreſſus eſt. reſpiciendus
eſt ⁊ ſi alibi feratur nulla eſt. C. quõ ⁊ qñ iu. ſi vt propo. cõtraria
ſententia hic approbatur. vt ſequit. ad hoc op. ar. j. de teſta. nos
quidem. ⁊ hoc intelligendũ puto in dele. pape. duntaxat ordina
rii. vnde dicit litera precedens. ab apoſtolica ſe. ⁊c. ⁊ eſt ratio. qꝛ
non ita de facili poteſt haberi recurſus ad papam ſicut ad aliũ
ordi. quo caſu tenet prima allegatio. Sed pone q iudices quib'
ſcribitur vt ad eccleſiam perſonaliter accedentes ⁊c. vt. j. de reg.
iur. cũ. i. ⁊. a. in alio loco cognoſcant ceſſantibus his que in lite-
ra exprimunt. ⁊ nõ opponit a parte aduerſa. nunqd põt obiici
poſtea vel feratur ſententia nõquid vꝫ. dicit Uinc. credo q ſic. ff.
de procu. filius. §. veterani. ⁊ hoc ipſe no. in pre. c. cum. i. cõtra cre
do in hoc caſu vt ſatis colligitur in iſta decre. ſumpto ar. a cõtra
rio ſenſu. ⁊ ſic põt ſaluari ſententia Hoſti. de qua premiſſum eſt
ȝ. pri. ⁊ qd ipſe no. in pre. c. cũ. J. ⁊. A. ſup verbo perſonaliter. nã
cũ papa eis determinet certũ locũ nõ videt valere q ſit alibi. ar.
ff. de iuriſ. om. iu. l. vlt. ff. de arbi. ſi cum diſt. §. ſi arbiter. vbi not.
¶ Non poſſit. facio vim in hoc quaſi innuat q ſi in loco deputa
to ſibi poſſit libere faceret qd mandatur. locum obſeruare dꝫ vt
hic colligit a contrario ſenſu. ⁊ ſic intelligo ſententiã Hoſti. quã
ȝ. poſuit. alias ſit mutatio loci vt hic qſi cauſa ſubeſt. ad hoc qd le.
⁊ no. xxiii. di. c. j. ver. q ſi prauorũ ⁊c. ⁊ qd dicat non poſſit intelli-
gere cõmode vt. j. ſequit. §. j. ¶ Reportet. optima ratio. ſic. xxx.
q. j. dictũ. j. de do. ⁊ contu. ex literis. j. de cler. non reſi. tue. j. de te-
a ſta. officii. ȝ. de reſcrip. ſedes. ⁊. c. ex tenore. in fi. ¶ Idoneum a. j.
de ap. ex parte tua. in fi. q ſi locus non eſſet honeſtus pars ad il-
lum locũ non tenetur venire. ff. de arbit. ſi cum dies. §. ſi arbiter.
3 Et no. q lꝫ reus citatus ad locũ nõ † idoneũ ſemel reſpondit ni-
hilominus ſi iterato ibi citetur poterit excipere etiã poſt lit. con
teſta. ſed in prima inſtantia in qua iam reſpondere incepit non
poterõ opponere ⁊ intelligo inſtantiã tpis q ab hora prime cõ-
paritionis vſq ad datam licentiã partibus reuertendi domum
elabatur. ⁊ hoc no. Uin. ȝ. de reſcrip. dilectus. ii. ⁊. B. cõ. e. ti. nõ
nulli. ⁊ in Spe. de ap. §. reſtat videre ⁊c. circa fi. vbi idẽ no. ⁊ iſta
exceptio erit proponenda ⁊ probanda corã ipſo iudice. cum hic
agat de iudicii declinatione. ¶ Securũ. xxxiii. q. ii. fine. j. de ap.
ex parte tua. in fi. j. e. li. de ſen. exc. venerabilibus. §. idẽ eſt. ⁊ hoc
ipſum. Et hic adde qd ibi dici. ¶ Idem ſcꝫ q premittit. ¶ Ra
tionabilis id eſt iuſta. ȝ. e. cum plures. ¶ Ex decreto id eſt depu
tato ⁊ determinato a papa. ¶ Commode. no. verbum. habes ſi.
ȝ. e. li. de reſcrip. ſtatutum. §. j. in fi. ⁊ iſta dictio reſpicit etiam ca-
ſum precedentem. vt ibi dixi.

Summarium.

1 ¶ Delegationes ⁊ ſubdelegationes probantur per ſola ſigil-
la delegantium.
2 Mandatum apoſtolicũ mortuo mandatore reintegra expirat.
3 Aliqua iuriſditio non eſt extra eccleſiam id eſt extra fidelem
quantum ad ſententiam excommunicationis ſed in cauſis ciui-
libus ⁊ criminalibus ſententia extra eccleſiam habet firmitatẽ.

1 **S**I a ſubdelegato. Dicit Inno. q de-
legationes † ⁊ ſub-
b delegationes probantur per ſola ſigilla b delegantiũ
⁊ ſic ipſe ſententiauit. non enim dicunt iudicii acta.
cũ fiant ſine cauſe cognitione ⁊ partibus abſentibus ⁊ hoc ipſe
no. j. de proba. quoniam in glo. no. q ⁊c. iuxta medium. glo. ver.
alii dicunt ⁊ ſic etiam papa ⁊c. quam gloſſ. plures male habent.
¶ Non in totum. ȝ. e. ſi is cui ⁊c. ſi dele. ⁊. §. ad eũ. ¶ In aliquo
q eſſet ſufficiens ad iuriſditionis perpetuationẽ vt puta ad ci-
tationẽ faciendam q dic. vt dixi. ȝ. eo. ꝗuis in glo. percipitat ⁊c.
¶ Ingreſſus ⁊ ſic ipſo iure eius iuriſditio expirauerat ſm. B.
⁊ Hoſt. prout ipſi no. j. de teſti. cũ veniſſent ad hoc. ȝ. e. lꝫ. ⁊. j. de
off. le. nemini in fi. inſti. man. §. recte. ff. ſicut pe. l. eius qui. vbi de
hoc in gl. ergo ſi ſciuiſſet in fi. ⁊. C. de iur. ⁊ fa. ig. error. vnde ſcri-
2 pſit Uinc. q mandatũ apoſtolicum † mortuo mandatore re inte
gra expirat vt. ȝ. e. gratum. ⁊ ſi neſcitur mors interueniſſe re inte
gra interuenit tñ. ſi iudices vel executores mandati excõmuni-
cauerint vel abſoluerint ignorantes mãdatoris mortẽ nõ vꝫ. qꝛ
mortuo mãdatore procurator ignorãs nõ transfert dominiũ. ff.
ſicut pe. l. p. nec eſt contra. ff. de dona. hoc iure. §. ſi quis. ibi enim
transfert dominiũ in primũ. ⁊ ille mortuo mãdatore potuit trãſ
ferre in aliũ. ſm Uin. qui ita no. ȝ. de reſcri. mandatũ. in prin. ⁊
ȝ. e. relatũ. in fi. ſed hoc nõ fit ab eo qui dꝫ. ⁊ ideo ſi proceſſus fa-
ctus eſt reuocari dꝫ ſm eum prout no. ȝ. e. licet. ſed Inn. ſcripſit

q iuriſditio

ꝙ iuriſditio ſubdelegati perit morte cõmittentis non ipſo iure:
ſed ope excep. τ hoc ipſe ſcripſit in pre. decre. lʒ. cuius ſniam ibi
etiã tenet Hoſ. per id qð habeť. ṡ. e. gratiũ. §. nos aũt. ibi maxime
ſi dele. τc. vbi etiã idẽ ſcripſit. τ Phy. cũ eo. per decr. ſ. de teſti. cũ
veniſſent. τ per eandẽ decr. idem tenuit. B. bri. in ſua. q. veneria-
li que incipit queriť vtrum morte man. τc. ſicut alś dicimus qð
ſentẽtia lata cõtra res prius iudicatas nulla eſt. ij. q. vi. §. diffini-
tiua. ver. ſententia. verũ eſt ſi excipiatur. ſ. de ſen. τ re iu. ſubortã.
ſicut alś dẽ ꝙ ſecundũ reſcriptũ non faciens mentionẽ de primo
non vʒ verum eſt ſi excipiatur de primo alś ſecus ſm Hoſ. τ pro
iſta ſnia facit qð no. ṡ. de reſcrip. ad audi. ij. in glo. vlti. τ qð not.
Inno. eo. tit. ſup literis in glo. imo ſine τc. pnotũ ſnia approbať
in Spe. eo. ti. ſ. de of. dele. §. reſtat videre. ſed iſta decre. fauet ſnie
Inno. Hoſſ. τ ſequaciũ. cum dicat ꝙ excepti coram ſe τc. innuẽs
ꝙ hoc caſu hʒ proponi exceptio. τ idem vř Hoſti. tenere in ſum.
eo. tit. §. τ qualiter. ver. vel receſſum τc. vbi ponit ſentent. Hoſ. τ
non reprobat. ꝙ tenendũ credo. ¶ Recuſauit τ male. ¶ Regeť
per excep. propoſita. ¶ Debebit. no. hic caſum in quo appella-
tur ad eum qui ſubdelegauit. τ non in totum alium habes. ṡ. e.
ſi ts. Item alium habes. ſ. e. §. idem. alium habes. ṡ. e. ſi duo. ſed
regula contrariũ obtinet. vt. ṡ. e. cum te. τc. ſuper queſtionum. §.
1 porro. ¶ Item habere negatur. vt qꝛ eſt hereticus[a] in quem non
cadit iuriſditio. ſm multos. vt. xj. qð. iij. cui eſt illata. vnde dicit
3 Azo ꝙ extra eccleſiam nulla eſt iuriſditio† τ ideo ſententia lata
a tali non tenet. ad hoc. xxiiij. q. j. aperte. τ. c. vbi ſana. in princ. τ
§. his autoritatibus. τ. §. ſed illud. in prin. τ. c. didicimus. in pn.
τ hanc ſententiam tenet Hoſt. prout ipſe no. in ſum. de homi. §.
qua pena. ver. τ ſi opponas ad hoc. ſ. de immu. eccl. aduerſus. §.
qꝛ vero. ſed ar. cõtra in eo qð le. τ no. xxiiij. q. vij. c. j. vnde dicunt
Lau. τ Jo. ꝙ quantũ ad ſententiã exc. nulla eſt poteſtas extra ec
cleſiam ſed in cauſis ciuilibus τ criminalibus ſnia extra eccleſiã
hʒ firmitatẽ. ar. xj. q. iij. iulianus. τ hoc ipſi no. xxiiij. q. j. §. ſed. il-
lud. in pn. de hoc etiã no. ea. q. j. in pn. τ. c. quiſquis. ibi videas. τ
in pre. c. cui eſt. ad hoc videť facere qð no. Inn. ſ. de voto. ꝙ ſup.
vbi dicit ꝙ iuriſditiones ſine peccato τ licite ſunt apud infide-
les. vnde dicit quidã ꝙ credit inſtrumento facto ab heretico. ꝙ
dic vt ple. no. in Spec. de inſtr. edi. §. reſtat videre. ver. qd ſi con-
fectum ſit ab heretico. τ videas circa hoc qð not. Inno. ṡ. de ele.
Nico. in glo. iſti ex ſola elec. τc. vel dic negatur qꝛ eſt excõicatus.
vt dicetur. ſ. eo. li. de excep. pia. in gloſ. cum hec litera. ꝙ intellige
vt dicetur. ſ. e. li. de lit. conte. exceptionis. in gl. iſta verba τc. iuxta
prin. vel qꝛ reſcriptũ ſue iuriſditionis eſt impetratũ ab excom-
municato. ṡ. e. li. de reſcri. ipſo iure. adde qð dicetur. ſ. e. li. de lit.
conte. exceptionis. in gloſſ. iſta verba τc. vel qꝛ non eſt alś capax
iuriſditionis. ṡ. e. cum viceſimum. ṡ. e. li. de reſcri. ſtatutum. §. j.
vel alś impetratũ fuerat contra formam ibi expreſſam vel qꝛ di-
catur remiſiſſe negociũ ad ſuperiorẽ. ſ. de offi. le. licet. de ap. inti-
maſti. τ ita vlterius ſe nõ potuit intromittere de queſtiõe vel qꝛ
legitime fuerat recuſatus. ṡ. e. iudex. §. j. vel legitime appellatus
ſ. de ap. directe. in fi. τ. c. vt debitus. vel in caſu decre. ṡ. de reſcri.
ſciſcitatus τ. c. ſuper literis. ¶ Contrarius. ad hoc. C. de fur. l. j.
τ ideo non eſt audiendus. ſ. de ap. ſolicitus. in fi. cum concor. ibi
no. τ huius dicti põt eſſe ratio qꝛ appellãs in eo qð appellat fun
gitur vice actoris. ſ. de excep. cũ inter. τ in agendo non lʒ contra-
ria proponere qð tñ lʒ in excipiendo. ſ. e. li. de re. iu. nullus. j. qð
dic vt no. xxij. q. ij. in prin. in glo. hec de vna τc. ſ. de reli. do. cum
dilectus. τ no. Inno. τ Hoſt. ſ. de in integ. reſti. conſtitutus.

Summarium.

1 ¶ Manifeſtum indiget ordine τ probatione.
2 Suffraganeus non poteſt eſſe conſeruator ſui metropolitani.
3 Uulnera que fomenta non ſentiunt: ferro abſcindenda ſunt.

Hac conſtitutione. Quamuis hanc
conſti. ſibi attri-
buat do. Bonif. tñ originaliter fuit Alex. iiij. vſqʒ ad
§. ſ. e. c. conſeruatores. τ fuit extra. eo. tit. τ incipiebat.
qꝛ de conſeruatoribus. ¶ Cõſeruatores. ṡ. e. ſtatuimus. j. ¶ Et
1 manifeſtis id eſt notorijs. nam manifeſtũ† indiget ordine τ pro-
batione. ſm id qð le. τ no. xj. q. iij. euidẽ qui. ꝙ nõ eſt in hoc caſu.
vt. ṡ. eo. ſtatuimus. ¶ Nec aliquis preeminet. n. q. vn. §. itẽ cũ da-
uid. ver. ſed notãdũ. ¶ Sub ſua iuriſ. hic videť ꝙ ſuffraganeus
2 nõ poſſit eſſe conſeruator ſui metropol.† τ idẽ etiam videtur de
alijs clericis ipſius prouincie propter id qð ſequiť diſtricto ec-
cleſiaſtico τc. nam ipſe gerit ſolicitudinẽ τ curam totius prouin
cie. ix. q. iij. c. ij. in prin. ver. metropol. τ grex prouincie dr ſibi eſſe
creditus id eſt commiſſus. lxxv. di. quoniã. j. R. τ ea q̃ deſunt dʒ
corrigere. xciij. di. legimus. iuxta prin. ¶ Conſeruatores iſtud ꝙ
ſequiť vſqʒ ad. §. pars vero eſt ius nouũ. τ cum eo qð ſequiť con-
cordat. ṡ. e. li. de reſcri. ſtatutũ. ¶ Traheri. ſcʒ in caſibus in qui-
bus habent cognitionem vt dixi. ṡ. e. ſtatuimus. j. ¶ Uices cita-
tionibus. hic habes clare ꝙ tales conſeruatores citat. vt dixi. ṡ. e.
ſtatuimus. j. ¶ Superius. ṡ. e. c. j. R. ¶ Ut autem. tradite a pa-
pa vel eius legato. ꝙ dic vt. ṡ. e. ſtatuimus. j. in gl. aliquando τc.
¶ Excedunt τ tunc ꝙ faciunt nullũ eſt ipſo iure. vt. ſ. dicitur. e.
c. §. vlti. τ. ṡ. de reſcri. cum dilecta. ſ. de preben. cũ olim. ¶ Ceteri
pene. ad hoc. lxxxj. diſt. c. ij. ferro enim abſcindenda ſunt vulnera
3 que† fomenta nõ ſentiunt. xvj. q. j. in canonibus. iuxta fi. de hoc
le. τ no. ſ. de vi. τ ho. cle. vt clericorum. §. j. in fi. ¶ Manifeſtis id
eſt notorijs. ¶ Indaginem id eſt ordinem ¶ Ab officio per cõ-
ſequens τ a beneficio cum beneficiũ detur propter officium. ṡ. e.
li. de reſcrip. c. vlti. vbi dixi. ad idem. ſ. de ap. paſtoralis. in fi. ſed
dic vt. ſ. e. li. de re iudi. cum eterni. in glo. ſic. ṡ. τc. ¶ Pars abſol
ui a proprio epiſcopo. cum papa hoc ſibi nõ retineat abſolutio-
nem. ſ. de ſen. exc. nuper. ad hoc. ſ. e. li. de ſen. exc. quicunqȝ. §. vlti.
in fi. ¶ Expenſis. ob hoc factis. vt in concor. quas poſui. ṡ. eo. li.
de reſcrip. diſpendia. in verbo legitimis. τ ibi videas. τ in gloſſ.
ibi prece. τ iſte expenſe debent dari ab excõmunicato anteꝗ̃ ab-
ſoluatur. vt hic. τ. ſ. de iude. c. j. ad idem. ſ. e. li. de ſen. exc. venera-
bilibus. §. prori. eſt etiã ver. ſecus ad hoc. ij. q. vij. accuſatio. in fi.
xxij. q. iiij. preſbyterorum. in fi. vbi de hoc. τ. xj. q. iij. excõmunica
tos. ibi videas. τ hoc dicit qꝛ ad expen. ſoluendas tenetur contu
mar. ſ. vt li. non conte. quoniã. §. in alijs. ſ. de procu. auditis. τ. c.
conſtitutis. ſicut τ doloſe impetrans. vt. ṡ. de reſcrip. ceterũ. in fi.
ad idem. ṡ. de conſti. ex literis. ad fi. nam τ ſi notoria ſit offenſa ſa
tiſfacere tenetur anteꝗ̃ abſoluatur. xviij. q. vlti. peſſimam. quo
aũt ad expen quas fecit aduerſarius. notoria eſt offenſa. cum cer
tum ſit de iure ꝙ ad ſatiſfactionẽ ipſarum tenetur cõtumax. vel
excõmunicatus vt dictũ eſt. ꝙuis ergo in cõtumacia nuda τ ſim
plici ſufficiat iuratoria cautio. in pregnãte tñ ſiue duplici requi
ritur etiã ſatiſfactio. τ ſic intellige. ſ. de ver. ſig. ex parte. j. τ pre. c.
ſ. de iu. c. vbi ſic not. Hoſtiẽ. τ bene. vnde dixit Inno. ꝙ ſi excom-
municatus ſit quis pro ſola contumacia. nõ abſolueť niſi prius
refuſis expen. τ alio intereſſe. qꝛ tunc põt dici manifeſta offenſa
ſicut ipſe no. ſ. de ver. ſig. ex parte. in fi. adeo fuit τ videas ꝙ no.
ṡ. e. li. de reſcri. ſtatutũ. §. in nullo. in gl. ꝙ ſi. ver. τ hoc τc. ¶ Offi
cium volumus hoc verbũ tollit multa dubia. ¶ Expirare. nun-
quid ergo hic habet locũ in conſeruatoribus deputatis ad con-
ſeruationem priuilegiorũ alicui eccleſie vel monaſterio conceſſo-
rum τ videť ꝙ ſic cũ litera. ṡ. proxi. dicat effrenate quorumcunqȝ
conſeruatorũ τc. τ ſic videť illa generalitas omnia genera cõſer-
uatorũ comprehendere. xxx. di. c. j. ver. quibus. ſ. de ma. τ obe. ſo-
lite. iuxta fi. de iſtis generibus dixi. ṡ. e. ſtatuimus. in gl. aliqñ τc.
ſed contra iſti conſeruatores ſunt dati ſuper gratia eccleſie facta
que morte concedentis non expirat. xxv. q. ij. c. j. τ. ij. τ. ṡ. eo. li. de
reſcrip. qꝛ per ambitioſam. iuxta fi. τ. ſ. e. li. de re. iu. decet. cum ſi.
ergo nec ipſa iuriſditio ſuper ea deputata. Hoſ. ad hoc. ṡ. e. ſi ſu-
per. ar. ſ. e. li. de preben. ſi cui. j. R. in fi. nam acceſſorium naturã
ſequi conuenit principalis. ſ. e. li. de re. iu. acceſſorium. non ob. ꝙ
hic dicit quoniam hec conſtitutio non loquitur de talibus con-
ſeruatoribus qui deputantur ſuper gratia prius facta: ſed de il-
lis qui danť aliquibus vt a manifeſtis iniurijs violentijs tuean
tur. vt. ṡ. e. c. R. j. τ. ṡ. e. ſtatuimus. j. τ inter iſta genera conſerua-
torum eſt differentia. igitur ad tales conſeruatores non extendi-
tur qð hic dicit. cum de eis hec cõſtitutio nõ loquitur. τ ſm hoc
qð dicit quorumcunqȝ expone id eſt quibuſcunqȝ perſonis ſiue
eccleſijs conceſſorum in illa generalitate de qua premiſi. ¶ Con-
ſtitutio. ṡ. eo. li. de reſcrip. ſtatutum. §. inſuper. τ. §. ibi ſequenti-
bus. vſqʒ ad finem decre.

[a] ¶ Ut qꝛ eſt hereticꝰ. adde ad materiam an qui non eſt xpianus poſſit habere iuriſditionẽ tpalem gl. no. l. l. ſpadones. §. ſin aũt. ff. de exc. tu. τ gl. in. §. j. in aut. iuſ iur. qð preſt. ab his Bar. τ doc. l. rub. ff. de no. ope. nũ. τ in rub. ff. de inſti. τ iu. vbi. d. iaſ. plene. τ in iſtis locis habetur etiam de inſtrumẽto cõfecto inter iudeos τ paganos.

¶ De officio legati. Rubica.

Summarium.

1 ¶ Prelatus debet ponere ſe murum ꝓ defenſione ſubditorũ.
2 Scandalũ grece latine ſonat offenſio ruina vel offenſa vel rixa.
3 Legatus eſt is cui certa patria vel prouincia gubernãda mãdať.

1 Officij. Debitũ hoc videť ꝙ prelatus† ex
debito teneť a ſuis ſubditis one-
ra τ ſcandala remouere. nam dʒ ſe ponere mu-
rum pro defenſione ſubditorum. xliij. diſt. c. j.
alś videtur facientibus tacite conſentire. vt ibi
τ. lxxxiij. di. error. lxxxiij. di. facientis. cum ſi. alij
qui tñ exponũt debitum id eſt dignitas: ſed prius dictum plus
placet ad hoc. xxiiij. q. j. offici. xlvij. di. c. vlti. ¶ Inuigilat id eſt
inuigilare dʒ ad hoc. lxxxj. di. opʒ. lxxxvj. diſt. fratrem noſtrum.
¶ Subiectorum de quorum animabus prelato dʒ eſſe cura. vt
xxiij. q. iiij. tres perſonas cum ei ſint commiſſe vt. x. q. j. quecũqȝ.
xij. q. j. precipimus. in prin. ad hoc qð le. τ no. ſ. de offi. or. irrefra
gabili in prin. ¶ Excutimus. i. colligimus. ¶ Onera id eſt pon,

dera. vnde onerare id eſt pondus imponere. ¶ Scandala. dic ꝙ
ſcandalū eſt dictū vel factum minus rectū vel ſignum cuius oc-
caſione trahitur quis in conſenſum mortalis peccati vel eſt alte-
ri prebens occaſionē ruine. de hoc ſatis not. Hoſti. in ſum. de re-
2 nun. §. pe. ver. eſt aūt ſcandalū ꝛc. ꝛ dic ſcandalū grece. ⁊ latine ſo
nat offenſio ruina vel offenſa vel rixa. vnde qui ſcandalizauerit
id eſt offendere vel rixare fecerit ꝙ non eſt faciendum. xj. q. iij. in
ter verba pharisei ſcandalizati ſunt. de cō. diſt. ij. prima. i. rixati
ſunt. Et no. ꝙ ſcandalū ſemper vitandum eſt dummodo deus
non offendatur. nam xp̄s ſapiētia eſt: iuſtitia veritas ſanctitas for-
titudo. xj. q. iij. examinante. alās ſcandalum vtilius toleratur vt. j.
de re. iur. qui ſcandalizauerit. ꝛ ſm hoc dicit Hoſt. intelligendū.
ſ. de renun. niſi cū pridem. §. pro graui. j. de preſcri. nihil. j. de vo
to. magne. de no. oper. nun. cū ex iniuncto. ¶ Quiete id eſt tran-
quillitate ꝛ pace. ¶ Quieſcimus. i. ſine perturbatiōe. ſi vnus er-
go a cōtrario in eorum labore laboramus ꝛ eſt ſi. j. eo. li. de reſti.
ſpo. frequens. in auten. vt di. iuſſio. colla. viij. in aut. vt iudi. ſine
quoquo ſuf. in prin. colla. ij. ¶ Fouemur. i. nutrimur. ¶ Pace.
a par eſt[a] tranquilla libertas ad hoc. xxiij. q. j. noli. ꝛ xp̄s venit do
cere pacē. xxiij. q. j. ꝛ bella. vnde pax treuga dei appellatur. xxiij.
q. vlti. illi qui. ꝛ ſm hoc pax eſt diſcordie finis prouide. ¶ Lega-
3 ti. legatus eſt is cui certa patria vel prouincia gubernanda ⁊ mā-
datur. ſ. eo. tit. c. j. ꝛ c. nouit. ꝛ c. volentes. legatus etiam dici pōt
quicunqȝ ab alio eſt miſſus. j. diſt. ius gen. l. diſt. presbyterū. lxiij.
diſt. ego in ſi. xxvij. diſt. c. vlti. iij. q. vj. hoc quippe. ff. de offi. aſſeſ.
diem. in auten. de ſanctiſ. epi. §. j. ſi vero epi. C. li. x. de legato. ꝛ ff.
eo. per totū. ff. de offi. procon. obſeruare. §. ij. ꝛ l. ſeq. hinc eſt ꝙ le
gatus ē vicarius muneris alieni. ff. de le. l. vicarius. ꝛ l. legatus.
de iſtis etiam habetur. xciiij. di. §. legati. ꝛ c. ſe. ¶ Miſſi. iſti nō
ſunt Card. quibus committitur officiū legationis intuitu perſo-
ne tantū. ꝛ nō plus poſſunt ꝙ eis committatur. ꝙ dic vt le. ꝛ no. ſ.
eo. excōmunicatis. vnde eorū reſcripta ſunt videnda ꝛ attenden
da. j. de priuil. porro. ꝛ C. de man. prin. l. j. ꝛ hic adde qd le. ꝛ no.
xxvij. di. c. vlti. ¶ Vendicent. iſti poſſunt dici creati ꝛ non miſſi.
nam eo ipſo ꝙ eſt talis eccleſie prelatus eſt legatus de tali loqui-
tur. ſ. e. c. j. ꝛ. j. de ap. c. j. ¶ Poteſtatem. j. de ap. c. j. ꝛ de preben.
dilecto. ¶ Quod ſcȝ ꝙ dictum eſt de beneficiis nō conferendis.
¶ In fratribus id eſt cardinalibus. ꝛ iſti proprie dicuntur miſſi a
latere. vt habes expreſſuȝ. j. de ſen. ex. ad eminentiā. ſ. e. li. de elec.
ſi abbatē. ꝛ ſic tenet curia. aliqū de legatis a papa a gremio ſan-
cte ro. ecc. tranſmitti vt patet. xij. q. ij. deuotiſſimam. iuxta ſi. ver.
qua ꝓpter. de iſtis tribus generibus legatorū ſatis not. in pre. c.
b ſ. e. excōmunicatis. Et no. hic ꝙ cū propter permixtim [b] loquitur
de Card. oēs appellant fratres. ſic. ſ. de elec. innotuit. proprie tū
Card. ep̄os fratres vocat. j. de cri. fal. ꝙ graui. de preben. venera-
bilis. non ep̄os vocat filios. j. de teſti. licet dilec. de prebē. dilecto.
cum ſi. poteſt tū dici ꝙ do. Card. ſunt vere patricij. ſcripti in dia
demate principis. inſti. qui. mo. ius pa. po. ſol. §. filiuſfa. ꝛ pars
eius corporis ſunt eidē in conſiſtorio aſſiſtentes. vi. q. j. §. veruȝ.
c l. ſi quis cum. C. ad. l. iul. ma. quiſquis. poſſunt etiā dici[c] ſenato-
res. ad hoc. xcvij. di. cōſtantinus. pal. eſt. ꝛ de talibus ſenatorib[9]
pōt dici ꝙ loquitur Hier. xvj. q. j. eccleſia hȝ: ꝛ ſic videtur intelligere
Inn. prout no. j. de re. iu. cū te. ¶ Legatione gnāli tū ipſorū po-
teſtas hodie eſt reſtricta vt pȝ. j. e. deliberatione. ꝛ iſti poſſunt cō
ferre beneficia q̄ tanto tpe vacauerunt ꝙ eorū collatio eſt ad ſe.
ap. deuoluta. j. de preben. venerabilis ver. hic approbant Hoſ.
Inn. ꝛ Hoſt. ſed Vin. ſcripſit ibi ꝙ illud nō licuit legato ſine ſpe
ciali man. ꝛ ideo inſtituit dn̄s papa ꝑ ratificationē faceret dona
tionē valere. ꝙ non credo vt hic ſatis colligitur. nam vices eius ge
rit legatus in prouincia ſibi decreta. xciiij. di. c. j. ꝛ ideo maxime
illa beneficia cōferre pōt ſm Hoſ. imo videtur ꝙ etiā legatus con-
ſtitutus hoc poſſit. vt. ſ. de ſup. ne. pre. literas. dic ꝙ illud cōtin-
git ibi virtute mandati nō legationis officio. promiſſio autē fa-
cta a legato de conferēdo alicui primo beneficio vacato. non vȝ:
qꝛ hoc eſſet cōtra late. concil. j. de cō. pre. nulla. cōtra qd concil. le-
gatus nil pōt nec etiā pōt conferre loca proxi. vacaturū. j. de pre-
ben. dilectus. j. ꝛ in eundo ꝛ redeundo vbicunqȝ excōicatos pro
iniectione manuū in clericos abſoluūt. ſ. e. ꝙ tranſi. j. de ſen. exc.
ad audiendū. ſm. B. ff. de offi. procon. l. ij. de hoc ſatis no. Inn.
in pre. c. ꝙ tranſi. ibi tū ſcripſit Vin. ꝙ alios quos in via venien
tes ad curiam inuenit. non pōt abſoluere. ſiue de ſua prouincia.
ſiue de aliena. j. de ap. dilecti. Et adde qd dixi. ſ. e. li. de elec. ſi ab-
batem. in prin. ſcripſit tū Hoſt. ꝙ dictum. B. non eſt verum vbi
eſſet enormis leſio. niſi hoc in ſua legatione ſpecialiter cōtineretur
prout ipſe no. ſ. e. excommunicatis. ꝛ idem no. in Spe. de off. le.
§. nunc dicamus. ver. circa poteſtatem ꝛc. ad hoc. j. de ſen. ex. ſi ve
ro. j. R. c. peruenit. c. cum illorum. §. j. ꝛ. ij. c. relatū. prope ſi. ꝛ. c.
canonica. Sed hoc in diſt. nō credo verum. vt plane ſatis poteſt
colligi. j. de ſen. exc. ca noſcitur. ver. alios. c. cū ius. ver. non tū. ꝛ. c.
ad eminentiam. in ſi. ſ. e. ꝙ tranſi. ꝛ videtur hoc hodie expeditū

¶ Pax eſt. quid ſit pax ponit Alex. in. l. j. in pri. ff. de pac. ſpe. in tit. de bo-ni. v. illud autem queritur.

¶ Et no. hic ꝙ cū permixtim. Adde glo. no. in. c. fundamēta. §. decet. in v. fratres. ſ. de elec. eo. li.

¶ Poſſunt etiaȝ dici. ad de de cardinalibus ple ne ꝑ Alexā. in rubric. ff. de iuriſ. om. iu. in. ij. eo. ꝛ do. Iaſ. in. l. j. in princ. in iij. colū. ff. de offi. eius cui man. eſt iur.

¶ Proconſules. Adde glo. no. in ru brica. ff. de of. pcō. ꝛ in ru-brica de off. pre. ꝛ do. Ia ſo. i. l. j. l pri. in. iiij. co. ad ſi. ff. de of. ei[9] cui man. eſt iuriſ.

¶ Preſides. Adde gl. in rub. ff. de of. pſi. ꝛ. d. Iaſ. i. d. l. j. l. iiij. co. in ſi. ff. de offi. eius.

j. eo. li. de ſen. excom. eos qui. §. item. in princi. ibi in quibus ius
ſententijs ꝛc. nam illa litera generaliter loquitur non diſtinguē
do inter ſententias ſiue iniurias maiores vel minores non obſt.
iura ſupradicta que per Hoſt. allegantur quoniam nō loquuntur
in legatis miſſis de latere. qui maius omnibus habent imperiū
poſt principem. vt. ſ. e. li. de elec. ſi abbatem: ſed in alijs quos pa
pa noluit in tantum priuilegiare.

Summarium.

1 Proconſules ſuffecti erant conſulibus dicti quod vice con
ſulum fungerentur.
2 Preſides rectores ſunt prouinciarum.

Legatos. Iſta decre. olim incipiebat ex par-
te nra. ꝛ multū eſt deciſa quid ſi le
gatus dixi. ſ. e. c. proxi. in gloſ. legatus. ¶ Euellāt ſcȝ
peccata ab obedientibus. ¶ Diſſipent. inobediētes
deponendo a dignitatibus. j. de here. excommunicamus. ij. j. de
ſen. exc. nouit. ꝛ c. grauem. ¶ Edificent. fideles baptizatos per
aliorum ſacrorum eccleſie adminiſtrationem ꝛ veram predica-
tionem ac honeſtam cōuerſationē inſerendo gratias ꝛ virtutes
ſ. de ſac. non ite. c. vlt. de offi. archiepiſcopi. officium. j. de of. or.
inter. xl. di. multi. ¶ Plantent in eccleſia dei ſcȝ infideles nō ba-
ptizatos per predicationē ꝛ baptiſmi ablutionem. de cō. di. iiij.
per totum. j. de bap. per totū. ꝛ ſumpta ſunt iſta verba a Hiere-
mia. que etiā ponuntur. j. de ma. ꝛ obe. ſolite. ꝛ ibi ſic iſta expo-
d nuntur ꝑ Hoſt. ¶ Inſtar. i. ſilitudinē. ¶ Procōſulū. procōſules[d]
1 ſuffecti ⁊ erant conſulibus. dicti ꝙ vice conſulū fungerentur vel dic
ꝙ proconſul eſt qui ex conſulibus ab imperatore mittitur ad re-
gendū certam prouinciam. ſic erat iſte in cuius noie iſta conſti-
tutio integra emanauit. preſes autem dr̄ qui tū non eſſet prius
conſul. mittitur ab ipſo principe ad prouincie certe regnū. ff. de
offi. preſi. l. j. vbi de hoc. ꝛ l. ij. ff. de offi. queſto. l. j. §. ex his ꝙ hic
dicit idem ſcripſerunt Inno. ꝛ Hoſt. ſ. eo. ꝙ tranſi. dixerunt enī
ſi legatus eſt ex Car. ſimile dicimus proconſuli. ar. ff. de of. preſi.
l. j. ꝛ ex eo qd hic dicit tex. e. ar. ꝙ dele. a legato poteſt ſubdelega-
re. cum dele. a proconſule ſubdeleget. ꝛ no. C. de iudi. a iudice. ff.
de off. procon. legatus. ibi videas: ſed contra. j. de ap. cū cauſam.
iuxta ſi. ibi cū non niſi ddeleg. a principe ꝛc. vbi de hoc dic hoc eſſe
verū quo ad cauſam totam ſibi commiſſam. ſecus forte quo ad
vnū articulum vt puta citationē. vnde querit Hoſt. quid ſi cui
dele. legati officium ſcȝ citationis commiſit. nunquid tenetur il-
le obedire videtur ꝙ ſic. ꝛ ꝙ cogi poſſit ſi aliter nō poſſit iuriſditio
expediri. alās non. ar. j. de re. iu. cū bertoldus. §. poſtmodū. xj. q. j.
peruenit. C. de ſpo. l. ij. C. de deſen. q. defenſores. §. ij. ꝛ eſt expreſ-
ſum. ſ. de of. dele. ex literis. ſm Hoſt. qui ita no. ſ. eo. paſtoralis.
e in verbo citationis. ¶ Preſidium. preſides[e] rectores ſunt pro-
2 uinciarum ⁊ vt hic dicit ꝙ preſunt ꝛc. ꝛ eſt nomen generale. ff. de
of. pre. l. j. ¶ Et moderandū id eſt gubernandū. ¶ Ordinarios.
ad hoc qd le. ꝛ no. vij. q. j. ſicut vir. in ſi. ꝛ idem ſcripſerant Inn.
ꝛ Hoſt. in pre. dec. ꝙ tranſi. ſed ar. pro ꝛ contra. j. de in inte. reſt.
cum ex literis. vbi de hoc per Hoſt. ſed declinat in hoc qd hic di-
cit. Item ar. contra. xxv. q. ij. igitur vbi de hoc. ¶ Declaramus.
benedicit vt pȝ ex premiſſis. vnde dicit Inno. iuriſditionem le-
gatorum ap. ſe. ꝛ etiam aliorum legatorū credimus durare etiā
poſt mortē eius qui eum legatum fecit. ꝛ hoc ipſe not. ſ. de of. le.
licet. ſiue res ſit integra ſiue non. ſm id qd leg. ꝛ no. ff. de iur. om.
iu. ꝛ qꝛ. ꝛ ſic pȝ ꝙ non bene ſcripſit Hoſ. in ſum. e. tit. iuxta ſi. §.
durat autem. vbi dixit ꝙ morte mittentis finitur legatū ꝛ hūc erro
rem ſecutus fuit Hoſt. in ſum. eo. tit. §. vlt. hoc tū intellexit qſi le-
gato erat perſonalis. ad hoc alle. j. de preſum. mandata. Sed cō-
tra videmus obſeruari de facto ꝙ hic approbatur. ꝛ iſte remanet
legatus ſe. ap. que non moritur. xvij. q. ij. liberti. ij. ad idem. ſ. e.
li. de reſcrip. ſi gratioſe. ꝛ ideo ex iuſta cauſa collegio poteſt reuo
cari. ꝙ dic vt no. Hoſt. j. de in inte. reſti. cum ex literis. ꝛ in Spe.
de offi. le. §. frater. ver. ſed nunquid ꝛc.

Summarium.

1 Legatus an interponat decretum.
2 Collatio beneficiorum cum ſit ſpiritualis ꝛ incorporalis indiui
ſibilis eſt.

Preſenti. Declaram[9] hoc ideo dicit ꝙ prius
idem tenebatur. ꝛ hec eſt ratio qꝛ
nec ipſe legatus hoc poſſet ꝙ deſijt eſſe legatus vt ſe-
quitur. multo ergo fortius nec deputati ab eo execu-
tores hoc poterunt ꝛ etiam ante iſtam conſti. dicebant curiales
ita ſepe fuiſſe declaratum ſicut in iſta conſti. cōuenietur. ꝛ eſt ra-
tio vt per hoc ſubtrahatur occaſio legatis eccleſias aggrauandi
ver. ſic etiam no. in Spe. e. tit. §. non tractemus. ſed ecce legatus.
in ſi. ſed ar. contra. ſ. eo. nemini. dici poteſt ꝙ vbi quis non aſſu-
mit ex eo iudicis nec facit cum cauſe cognitione. illud nō habet
vires poſt

vires poſt deceſſum illud facientis. ad hoc qđ le. ꝛ not. ff. de pe. l. vlti. ar. ad hoc. ff. de do. inter vi. ꝛ vxo. cū hic ſtatus. §. ſi ſponſus ꝛ hoc tenet. H. vt no. J. de ſen. ex. a nobis. in glo. ſed contra ꝛc. in fi. hinc eſt ꝙ ſi iudex interdixit alicui exercere artem ſuam intelligitur de tpe ſue poteſtarie ſiue iudicatus. vnde poſtea pōt exercere artem ſuā. ff. de poſtu. l. puto. §. ſi quis. ſic etiā intelligit Inno. prout no. ſ. e. ꝙ trāſl. ꝛ Hoſ. ſ. e. ti. c. nouit. ſed cōtra. ff. de of. pre. vr. l. j. in fi. ſo. ibi ſententiādo. in aliis interloquēdo. vt ibi no. de hac materia ſatis plene no. C. de poſtu. l. j. in gl. vl. ibi videas. ¶ Reſeruationes. J. de iure pat. cum dilectus. ¶ Quomodolibet. hoc verbum intellige ſm id qđ habetur. J. e. prox. ¶ Autoritate ſic. J. e. li. de prebē. ſi apoſtolice. in prin. hoc dicit qꝛ legatis maxime Cardi. q̄nq; de gratia ſpeciali conceditur ꝙ prouideant de beneficio adiecta clauſula non ob. certo numero canonicorū. ad hoc. J. e. li. de preben. ſi qui. §. j. ꝙ dic vt not. H. eo. ſ. de reſcri. capitulum. in gloſ. qꝛ queſtiones ꝛc. §. item quid ſumus ꝛc. ꝛ tunc ſi mandauit prouideri de beneficio vacante vel nō vacante cū habeat ſpecialem poteſtatem talis cōmiſſio mixta eſt ſm ea que no. Hoſti. in ſum. de of. dele. §. que delegari. ver. quid ſi dubitas ꝛc. vnde bene perpetuaꝛ per tale mandatū. ad hoc. J. e. li. de preben. ſi cui. in fi. ſ. de offi. deleg. relatū. ꝛ. e. gratū. ꝛ locum non hꝫ ꝙ. J. ſequitur de hoc in pre. §. nunc tractemus. ver. quid ſi legatus ibi
1 videas. ¶ Decreta interpoſita. hic habes ꝙ legatus †interponit decretū. ſic. J. e. li. de preben. ſi apoſtolice. in prin. ibi dicā. ¶ Finitur legatio que finitur eo egrediente prouinciam. nam tunc priuatus eſt dignitate. ad hoc. ff. de offic. preſ. l. iij. ſ. c. nouit. ꝛ. e. nemini ſm. H. de hoc etiam le. ꝛ no. ſ. eo. li. de elec. ſi abbatem. ſed hoc verū dicas quoniā exit prouinciā reuocatus ab eo qui eū deſtinauit. ſecus ſi egrediaꝛ non reuocatus. ff. de offic. pre. vr. l. vlti. nec enim videtur diuertiſſe. qui in breui reuerſus eſt. ff. de diuor. l. iij. de pe. di. j. diuortium. ꝛ huius ſententie ſunt Inno. ꝛ Hoſt. in pre. c. nouit. nam cum legatus ſe. ap. ſit ordinarius in p̄uincia ſibi decreta. vt. ſ. pri. durū eſſet dicere ꝙ qualitercūq; egrediendo extra terminos ſue legatio. priuatus ſtatim cenſereꝛ cū etiā ſi vellet expreſſe renunciare tali oneri nō poſſet ſine volūtate mittentis. qua ergo via inchoat iuriſditionē ſcꝫ per ſuperioris deſtinationē eadē hꝫ eā terminare ꝛ finire ſcꝫ p reuocationē ipſius. ad hoc. J. de re. iur. omnis reſ. nam qui delegat precipit. C. qui p ſua juriſd. l. j. in prin. ꝛ preceptū neceſſitatē hꝫ adimplēdi. xiiij. q. j. ꝙ precipiꝛ. ꝛ inuitus etiaꝫ quis delegatur. ar. ff. de mu. ꝛ ho. l. munerum. §. iudicandi. C. de aduo. di. iu. l. ſancimus. in fi. ergo aliter renūciare nō pōt etiā expreſſe. igiꝛ multofortius nec tacite. ¶ Penitus vacuari. quo caſu redit poteſtas ad ordi. cuius manus erant ligate p ipſum legatū ſine eius autoritate ita ꝙ cōferre nō poterat. J. de iure pa. cum dilectus. ꝛ ſic no. ibi Jo. Phy. ꝛ Ber. quorū ſententiā hic credo approbatam. cū dicat penitus iuribus vacuari q̄uis Vin. ſcripſerit hoc nō eſſe verū vbi alius legatus ſuccedit recedenti ꝛ tūc ſucceſſor ſm enim conferre pōt. prout ipſe no. ſ. eo. volentes. pro iſta ſententia facit qꝛ ei ſuccedit in onere ac honore. J. de of. or. paſtoralis. ſ. de offi. deleg. quoniā abbas. J. de eo qui mit. in poſ. c. in. ar. ā. de reſcrip. literis apoſtolicis: ſꝫ hoc nō credo: qꝛ perſonalis fuit reſeruatio. ar. vij. q. j. petiſti. J. de vſu pal. c. ij. ꝛ de cō. pre. conſtitutus. ff. de re. iur. priuilegia. xxvi. q. ij. non ex. ſecus tñ eſt in prouiſore. vt dixi. ſ. e. li. de reſcrip. tibi. in gloſſ. vbi talis ꝛc. ¶ Nec executores repete declaramus. ¶ Conferre. ar. ad hoc. J. e. li. de preben. ſi cui. in fi. cum hec commiſſio ſit adhuc integra quo ad effectum qui dari nō poteſt a legato anteq̄ vacet beneficiū. ſecus autē eſt in literis contentioſis per quas niſi datur: ſed de iure iam creato per ipſas cognoſcitur ꝛ per ſententiā ipſum ius declaraꝛ. ff. de rei ven. l. ex diuerſo. §. vbi. ff. ſi ſeru. ven. ſicuti. §. ſed queriꝛ. ꝛ ideo non eſt mirum ſi in talibus literis iuriſditio cepta mandatore viuente perduret. ¶ Ceterū in eadē ſcꝫ eccleſia in qua facta eſt vt hic ſeu in alia. vt J. §. prox. vnde bene aduertas ꝙ hec litera facit prohibitionē dūtaxat de beneficiis in eccleſia in qua ſit prohibitio conſtitutus. ſicut pōt patere in noſtra boñ. eccleſia. vbi preter canonicos ſunt multa alia beneficia. vt manſionarie capellanie ꝛ cōſimilia. ꝛ qđ etiā ſic debeat iſta litera intelligi ptꝫ ex eo qđ ſequitur. J. §. prox. vbi dicit alibi ꝛc. ¶ Hoc etiā alibi ſcꝫ quā in eccleſia cathedrali vel collegiata. §. cuiuſcūq;. ſed pone ꝙ reſeruat aliquod bñficiū ꝙ ſpectat tm̄ ad collationē epi. illa reſeruatiōe pendēte reſeruat aliud qđ pertinet ad collationē ipſius epi ꝛ capituli ſimul. nunquid vꝫ iſtius ſcōi reſeruatio dic ꝙ non. ꝛ eſt rō qꝛ collatio benefi-
2 ciorū †cū ſit ſpūalis ꝛ incorporalis. indiuiſibilis eſt. vt ptꝫ in eo qđ le. ꝛ no. J. de iure pa. perlatū. vnde oēs ad quos pertinet collatio loco vnius intelligūꝛ ſicut dicimus in pluribus iudicib⁹ dele. vt no. ſ. de of. dele. pendentiā. in gloſ. ad hanc queſtionē ꝛc. vnde cum iam fecerit ſpecialē reſeruationē de beneficio ſpectāte ad collationem epi. non pōt eum vlterius in aliquo aggrauare illa reſeruatione pendente. nam lꝫ illius beneficij reſeruati collatio nō ſit libera apud epm. ita ꝙ vt ſuū poſſit conferre ſine aliis vt dicam. J. e. li. de preben. mandato. in gloſ. hic confundiꝛ tñ ad eū pertinet. ar. ad hoc qꝛ res q̄ cōmunis eſt aliquibus omniū illorū eſt. ff. de ritu nup. illud. ꝛ no. xij. q. j. §. vlt. in gloſ. falſum dicit ꝛc. vbi etiā ſunt alia ar. ad hoc facientia. ibi videas: ſed tex. ille facit in ar. cōtra. in pn. ꝛ. J. e. li. de prebē. cū in illis. in fi. quid ſi legatus reſeruauit in eccleſia boñ. beneficiū ſpectans ad collationem capituli. deinū reſeruat qđ ſpectat ad collationē ſpecialem Archidi. vel canonici. nunqđ pōt prima reſeruatione pendēte. videꝛ ꝙ nō. cū dicat hec litera pri. precedens. in aliqua ec. ꝛ hoc verū credo ex vi ipſius clauſule. ꝑpter rōnem q̄ premittiꝛ. §. pre. in princi. quamuis quidam dicant diſtinguendū ſm id qđ habetur. J. e. li. de preben. mandatū: ſed dic ꝙ ibi eſt caſus diuerſus ab iſto nō aduerſus. ꝛ hoc indicat clauſula. ſ. dicta. ¶ Reſeruatio pendet. quid ſi reſeruauit in aliqua eccle. cathe. vel collegiata vacat beneficiū ꝛ contulit ei pro quo reſeruauit. cui moueꝛ queſtio ab alio ſuper illo beneficio. nunquid lit. pen. poterit aliud beneficium ibi reſeruare non credo cum hoc finale iudiciū pendeat ex futuro. J. de frigi. ꝛ male. fraternitatis. in fi.

Summarium.

1 ¶ Collegium eſt collectio hominum ſimul in vnū viuentium.
2 Ordinarius ad quem non pertinet collatio non poteſt ſe intromittere de futura electione: ꝛ prohibere ne fiat. quod ſi fecerit fortē: vt ſacrilegus debet puniri.
3 Renunciatio non tenet niſi fiat in manu eius qui poſſet eum in iudicio inuictum ex cauſa deſtituere.

DEliberatione. Legatus ſcꝫ Card. qꝛ de aliis non erat dubiū. ſ. eo. officij ꝛ talis legati. hec decre. in duobus continet reſtrictionē. vt. j. patet. ¶ Plenariam. ſi. ſ. eo. officij. ¶ Cathedrales id eſt epos habentes. de talibus loquitur. l. diſt. poſtq̄. lxiij. di. obeuntibus. ſ. de elec. qꝛ propter. ꝛ. c. ne pro defectu. ¶ Regulares. abbates habentes de talibus loquitur. xvj. q. vlti. congregatio. xviij. q. ij. c. j. ij. iij. iiij. ꝛ. v. ꝛ quaſi per totū. ꝛ. c. nullam. ſiue prepoſitos. de talibus loquitur. J. de ma. ꝛ obe. cum in eccleſiis. xij. q. j. non dicatis. ſiue priores. vt in camaldulē. ꝛ vallis vmbroſe ꝛ ſimilibus. J. de ſta. mo. ea que. in fi. ſiue archipresbyteros. vt patet in eccleſia carpeñ. muti. dioc. ꝛ plebis montiſbelli boñ. dioce. que ſunt regulares. ¶ Siue alios quoq; nomine cenſeantur qui talibus preſint eccleſiis. ¶ Collegiatas. q̄ a eccleſia dicatur collegiata. no. Innoc. J. de iure patr. poſtulaſti. ꝛ
a Hoſt. eo. tit. nobis. Et not. ꝙ collegium^a eſt collectio hominum
b †ſimul in vnum viuentium. de hoc loquitur. xij. q. ij. qui manumittitur. ſ. de elec. qꝛ propter. ꝛ no. J. de conceſ. pre. dilecta. ¶ Dignitates. hic potes repetere qđ dixi. ſ. eo. li. de conſue. c. j. in glo. ſepe dubitatur ꝛc. ¶ Ad quas ſcꝫ dignitates eccleſiarum cathedralium. ¶ Eiſdem ſcꝫ dignitatibus premiſſis. ¶ Maiores. vt puta qꝛ conuocant capitulum. habent primā vocem in capitulo ꝛ ſunt in iſto capitulo vt caput. de hac maioritate no. Inno. J. de ma. ꝛ obe. c. j. ꝛ. J. de no. oper. nū. c. ij. in glo. vlt. ¶ Exiſtentes. vt patet exēplū in capitulo bonoñ. quo ad Archid. ¶ Electiones. vel poſtulatiōes. vt. J. ſequitur que in talibus dignitatibus ſm Hoſt. hꝫ fieri. J. illud tempus ꝙ habeꝛ. ſ. de elec. ne pro defectu q̄ decre. ſm eū habet locū in talibus dignitatibus. ꝛ hoc vbi bona ſunt diuiſa. ſecus ſi cōmunia. q̄uis alij aliter intelligant. arg. ſ. de reſcrip. edoceri. ꝛ hoc ipſe no. in ſum. ne ſe. va. §. j. ꝛ de qua ꝛc. Itē etiā no. in ipſa decre. ne pro defectu. in gloſ. repete cathedralis ꝛc. ibi tñ Inno. videꝛ ſentire cōtrariū. dicit enī illud eſſe ſpeciale in paſtoribus cathedraliū ꝛ regularium eccleſiarū. in aliis enim prebendis ꝛ officiis neceſſarius eſt curſus. vj. menſiū. J. de cō. preb. nulla. ſm Inno. ꝛ hanc ſententiā cōſuetudo ampleciꝛ. ꝛ ſic ſeruatur. ꝛ ex eo qđ dicit hec litera per viā electionis aſſumi videꝛ colligi ꝙ hec decre. nō habet locū quo ad talē prohibitionem vbi aliter aſſumitur per viā collationis non electionis. cuꝫ inter iſta differentia noſcaꝛ vt patet. J. e. li. de preben. cum in illis §. j. ꝛc. in fi. ſed hoc non credo. ꝛ ꝙ hic dicit per viam elec. aſſumi intelligo dictū duntaxat de prelaturis eccleſiarū cathedralium que ſunt maiores poſt epm quas ad hoc vt veniant in iſta prohibitione opꝫ habere duo ſcꝫ ꝙ ſint immediate poſt epm maiores in capitulo. ſecundū eſt ꝙ eligantur. quorū altero deficiente vel vtroq; nō habet locum hec arctatio poteſtatis legatorū. de qua habetur. ſ. e. officij. J. de iure pat. cū dilectus. que iura remanent immutata. niſi inquantū ſpecialr vulneranꝛ. C. de ap. ꝑcipimus ff. de re. iu. l. j. xv. q. iij. §. cum ait. ꝛ eius ꝙ dicit hec litera forte rō fuit qꝛ nō eſt veriſimile ꝙ capitulū ita exorbitet in eligendo cum ſint plures. ſicut vna ſola perſona. ꝛ ideo hoc caſu ſubtrahiꝛ de potentia legatorum. ar. J. e. li. de preben. cum in illis. §. j. ¶ Ordinationi. ſic. J. e. li. de preben. ſi tibi. j. videtur tamen ꝙ ordinatio ꝛ inſtitutio pro eodem poſſint ſumi. vt dicetur. eod. titu. cum in

a ¶ Et no. ꝙ collegiū. ad de Bald. in rub. C. p ſocio. ꝛ quot autē perſonis conſiſtat collegiū eccleſiaſticū declarat Card. in cle. ij. in xliij. q. de reſcri. q̄uo aūt differant collegiū ꝛ conuentus ponunt doc. in c. ne pro defectu. de elec.

illis.§.j.in glo.ſ.ordinationē ibi videas.¶ Collationi.prouiſio
ni.diſpoſitioni ad horum verborū expoſitionē vide ꝙ dicef.ſ.e.
li.de preben.cū in illis.¶ De ipſis.reſpicit omnia.ſ.dicta ſcʒ ec
cleſias cathe.regulares collegiatas ⁊ dignitates eccleſiarū cathe.
ad quas ⁊c.vt premittit.¶ Nequaliquod accipe ꝙ.ſ.ſequif ob-
ſtaculum ⁊c.quominus ⁊c.decernentes ⁊c.¶ Eligere hoc reſpi
cit tantum dignitates eccleſiarum cathe.de quibus dictum eſt.
2 ¶ Interponant not.hic expreſſum ꝙ ordinarius † ad quē non
pertinet collatio nō pōt ſe intromittere de futura electione.⁊ p-
hibere ne fiat.ꝙ ſi fecerit forte vt ſacrilegus dʒ puniri.j.q.j.ſunt
quidam.iuxta fi.q.eſt.de hoc per Innoc.⁊ melius in gloſ.videf
tamen de hoc etiam dictum eſt.ſ.e.li.de elec.ſciant cuncti.in glo.
illi qui ibi videas: ſed quid ſi iſta beneficia ſiue eorum aliquod
de quibus facit hic decr.mentionem tanto tempore vacauerint
ꝙ ipſorū collatio eſt ad ſe.ap.deuoluta.nunquid tunc ipſe lega-
tus poterit ea cōferre.⁊ credo ꝙ ſic.vt dixi.ſ.c.c.glo.venerabili.
nō ob.iſta decre.quoniā de talibus beneficiis non loquif.vt pla
ne patet ex litera proxi.pre.ſed de aliis que iure ordinario confe
runtur ⁊ conferri poſſunt.¶ Prohibemus lateran.concil.ſ.de
cō.pre.nulla.Idem etiā prius notauerat Hoſt.⁊ Inno.ſ.de of.
dele.ex parte.j.vbi dixit Hoſt.ꝙ nō poteſt concedere niſi papa.
ad hoc qđ le.⁊ no.ſ.de cō.pre.conſtitutus.¶ Ex ea vel ob cauſ-
ſic.ſ.de procur.auditis.in prin.cum ſi.¶ Firmitatem qꝛ ꝙ con-
tra.l.factum eſt per.l.diſſolui meretur.x.di.vides.xxv.q.ij.impe
riali.⁊.ſ.eo.li.de re.iur.que cōtra.nec vʒ qđ ſequitur ex eo vel ob
id.C.de leg.non dubiū.ſ.de re.permu.exhibita.in fi.xix.di.c.vl.
in fi.xij.q.ij.alienationes.⁊ ſm hoc ꝙ hic dicit videtur ꝙ id totū
qđ factum eſſet non noceret.imo videretur de nouo repetendū.
ad hoc.ij.q.j.in primis.Quid ergo ſi fiat talis cōmiſſio de facto
⁊ in manibus talis ſic ad hoc deputati fiat renūciatio nunquid
tenet ar.ꝙ non qꝛ ſi non tenet teſtamentū nil in eo vʒ.ff.de le.iij.
l.j.§.j.⁊ ſi iuraui furtū non feciſſe.de toto iuraui etiā de condi.
furtiua.ff.de iureiur.ſi duo.ar.contra.qꝛ in hoc caſu vbi ſic irri-
tum iudicatur.vt in pre.c.auditis.not.Vinc.ꝙ non repetuntur
renunciata.ſ.de ſen.⁊ re iud.inter mo.nec reprobata.ff.de com-
pen.l.uij.arg.ad hoc.xxiij.q.iiij.ſi illic.ff.de nox.ſi alienus.ſ.de
dec.cum inter.R.ſe.ꝙ prius dr videtur verius per hanc literā.
⁊ qꝛ facta eſt in manu eius qui eam non potuit recipere.ſ.de re-
nun.ꝙ in dubijs.vbi dicit nullam obtinere firmitatem ⁊ videf
etiam expreſſum.c.tit.dilecti.videtur tū contra ꝙ in ſimili que-
ſtione not.Tanc.⁊ Goff.ſ.de re.permu.cum vniuerſorū.vbi di-
cunt ꝙ ille.g.repetere non poſſit beneficium obſtante ſibi renun
ciatione facta.vt in pre.decre.ꝙ in dubiis.⁊.ſ.de preben.inter ce-
tera.ſubuenitur ergo illi ſm Phy.iudicis officio non iure
actionis.⁊ propter fraudem aduerſarii.ſi.ſ.de pac.cum pridem.
ſm Phy.⁊ videas qđ no.ſ.de tranſac.conſtitutus.in gloſ.vlti.
dicas tamen ꝙ ⁊ ſi talis renūciatio nō teneat.tū priuari poteſt.
qꝛ deliquit ſic renūciando: ſed ante ſniam nō amittit ꝓprietatē
beneficii.xvij.q.ij.gonſaldus.ſecus de poſſeſſione.ſ.de renun.ſu
per hoc.⁊ hec vera ſunt in beneficiis iam queſitis.ſecus in acqui
rendis nam in illis tenet renunciatio in manibus etiam nō ſui
iudicis facta.ſ.de renū.veniēs.ſ.de his q̄ fi.a ma.per.ca.ex ore ⁊
huius ſnie ſunt Inn.⁊.B.cō.⁊ Hoſt.in pre.decre.ꝙ in dubijs.
vbi etiā ſcripſit ipſe.B.ꝙ quidam dicūt ⁊ verum videf ꝙ renū-
3 ciatio † nō tenet niſi fiat in manu eius qui poſſet eum in iudicio
inuitū ex cauſa deſtituere.idem ſm eos requirif conſenſus cano
nicorū eccleſie ꝙ reſignet.alš poſſent eū repetere.xix.q.iij.ſtatui-
mus.lviij.di.ſi quis.ſ.de ſtat.mo.monachi.in fi.⁊ adde qđ dixi
de hac materia.ſ.e.li.de renun.ſi te.¶ Pendentia.hoc forte di-
xit ꝓpter queſtionē que fit per Goff.ſ.de conſti.c.ij.vbi no.nego
cia pendētia debere decidi ſm ius obtinēs ante conſtitutionē.C.
de cur.fur.l.vlt.in fi.C.de teſta.iubemus.in auten.vt cum de ap.
cog.§.j.col.viij.⁊ ar.ſ.vt lite pen.a memoria.ſm Gof.ad hoc etiā
concor.Inno.dicit enim ꝙ idē eſt in iure ꝙ ⁊ in priuilegio ſcʒ vt
nouū ius nō preiudicet.vt in pre.c.aūt.⁊ in autē.in med.litis p
totū ⁊ hoc ipſe no.ſ.vt lit.pen.dilectus.⁊ hanc ſententiam viſus
eſt do.Nico.iij.approbare in quadā ſua conſti.que olim incipie
bat qꝛ leges.in pn.que hodie eſt remota.Hoſt.tū ſcripſit in pre.
c.ſ.de conſti.c.ij.ꝙ dʒ queſtio decidi ſm illud ius qđ obtinet tē-
pore ferende ſententie.vt in pre.auten.ꝙ pro ſe induxit Gof.⁊ ar.
ff.de pe.he.l.ſi quo tpe.ff.de rei ven.ſi aūt.§.j.in hoc articulo do-
minus meus Gui.de ſuz.ſic dicebat.ſi conſtitutio loquebaf cir-
ca ordinationē negocii vel cōtractus vt de numero teſtiū adhibē
do in ipſo ꝯtu vel de ſcriptura vel de alia ſolēnitate per partes
adhibenda.locū hʒ ꝙ dixit Gof.nō eñ pars potuit diuinare in
contrahendo de eo qđ nondū erat.C.de teſti.teſtiū.C.de teſta.iu-
bemus.in fi.ar.ad hoc.lxxxij.di.propoſuiſti.ſi aūt conſtitutio lo
quatur circa ordinationē ſnie vel proceſſus cauſe tunc locum hʒ
qđ dicit Hoſt.ita ꝙ proceſſum cauſe iam factū nō tangit: ſed fa-
ciendū ſic ⁊ ita expreſſe declarabat predicta conſtitutio qꝛ leges.

a ¶ Vel nō dʒ allegari.ad de Bar.in.l.fi.⁊ ibi plene alex.in apoſtil.ff.de falſis ang.⁊.d.Iaſ.in.§.in perſonā.l.ij.notabili.inſti.de actio.

Summarium.

1 ¶ Legatus ſtringitur canonibus ſed non papa.
2 Res modica non inducit ſimoniam.

Collatio legum. Supra.e.offici.nam hic loquitur qñ confert iure legationis: ſed ſi ex vi delegate poteſtatis loquitur.ſ.eo.li.de preben.hi qui.in fi.¶ Facta etiam extra prouinciam ſibi decretam.ad hoc.ſ.de conceſ.preben.poſt electionem.in parte deciſa.ſm Io.idem not.B.Inno.⁊ Hoſti.ſ.c.nouit.ad hoc.ſ.de app.qua fronte.Sed dic ꝙ illa decre.poſt elec.nō eſt allegāda pro iure ꝙ iſtud probet.cum illa particula ſit deciſa.ad hoc.ſ.in prima conſti.rex pacificus.vnde cum illud ſit abrogatum non dʒ allegari.alš imminet pena falſi.etiā ſi concordet cum nouo: ſed tūc poteſt commendari cū concordat.vt in
a ſecunda conſti.C.§.falſi.vel non dʒ allegari[a] vt ex eo quis nitaf vincere: ſed bene pōt allegari ius abrogatū ſi quis alias plenū ius per alia ar.vel rōnes vel iura.ita ꝙ etiā ſine hoc debēt vincere vel dic ꝙ quis non debeat allegari.tū poteſt in promulgatione inſeri.ad hoc.ſ.e.li.de cō.pre.autoritate.in fi.⁊ in ſcholis legi ne qđ antiquitatis etiā ignoref.vij.di.c.ij.vbi de hoc.C.de cad.tollen.l.j.§.⁊ cū triplici.inſti.de teſta.§.j.vel dic ꝙ pōt allegari quo ad inſtructionē.de hoc no.Hoſt.in ſum.c.tit.§.⁊ in quo ⁊c.⁊ dicūt quidā facta ſcʒ ad tui ſuggeſtionē.ſecus ſi motu proprio concedat ipſe legatus.ad hoc.ſ.eo.li.de preben.ſi motu.⁊.c.ſeq.Sed do.Io.car.contra.cū hec litera ſic indiſtincte loquaf.⁊ illa c.nō vendicat ſibi locū in legato: ſed in papa tantū.⁊ eſt ratio qꝛ
1 † legatus aſtringif canonibus.ſ.de conſti.c.j.ſed non pa.ſ.de cō.pre.propoſuit.vnde etiā in hoc caſu dʒ fieri mentio de alio beneficio ſi ꝙ habes.alias collatio facta nullius eſt momēti.vt hic dicit ꝙ ſi hoc obtinet in legato qui eſt ordinarius in ꝓuincia ſibi decreta.vt.ſ.c.legatus.⁊ maior eſt oibus poſt principem.ſ.e.li.de elec.ſi abbatem.§.j.multo fortius obtinere dʒ in alio inferiori ordinario.¶ Mentio expreſſa nec ſufficit ſi fiat ſm id qđ habetur.ſ.e.li.de preben.nō poteſt.§.vlt.¶ Beneficio.videf intelligendum de beneficio etiā nō ſufficienti: qꝛ hec litera loquif indiſtincte.vnde dicit ꝙ primitus ⁊c.⁊ hoc teneas.quis aliqui contradicant dicentes ꝙ modicus exceſſus non attendif.ff.de verb.ob.continuus.in prin.⁊ paruū interuallum nō obeſt.ff.de duo.
2 re.duos.§.duo.⁊ modica res non † inducit ſimoniam.ſ.de ſi.⁊ ſi queſtiones.⁊ de hoc habes multa alia iura.ſ.e.li.de preben.non poteſt.in glo.ſic.ſ.e.⁊c.facit ad hoc quod le.⁊ no.ſ.de reſcrip.cū adeo.⁊.c.poſtulaſti.ſ.de preben.cum teneamur.c.dilectus.ff.de ven.inſpi.l.j.⁊ hanc ſententiam fouere videntur Inn.⁊.B.cō.ſ.de reſcri.ſi propo.⁊ adde qđ dicam.ſ.e.li.de preben.ſi motu.

¶ De officio ordinarij. Rubica.

Summarium.

1 ¶ Iuriſditio que non eſt: committi non poteſt.
2 Circa refertur ad numerum: ⁊ ad locum: ⁊ ad tempus.
3 Electi confirmati licet nō ſint pontifices gerunt tamen vices epiſcoporum quantum ad ea que iuriſditionis ſunt.

Romana. Dioc.hic repete qđ dixi.ſ.e.li.de reſcrip.ſtatutum.in gl.dicitur dioc.⁊c.ſuffrag.ſuorum ſumpto arg.a contrario ſenſu.hic patet ꝙ in ſua propria dioc.poteſt metropol.tales officiales conſtituere.⁊ quilibet dioc.in ſua eadem ratione.ad hoc.ſ.de accu.olim.xxxv.q.vj.epš in ſynodo.⁊.ſ.de teſti.cog.preterea.⁊.ſ.e.cū epš.vbi de hoc etiā hic approbaf.P.d.dicit ꝙ tūc exercitiū non habēt: ſed tunc demum qñ eſſet cōmittens habiturus.ar.ff.de of.proc.obſeruare.⁊ tales offi.nō intelligunf ordinarii.ſed dele.⁊ ideo ab eis appellabif ad delegantē.ff.de ap.imperatores.ſm Inn.ar.ad hoc.C.qui pro ſua iuriſd.l.j.⁊ ſic nō ob.ſ.e.li.de ap.ro.ſm Hoſt.qꝛ ibi loquif qñ eſt idem cōſiſtoriū vtriuſq; ꝙ nō eſt hic.nam a principali officiali qui eſt ordinarius.ſ.e.li.de iudi.c.ſi annū.j.R.vbi de hoc.⁊ fingitur idem auditoriū habere cū epō.vt.ſ.e.li.de conſue.nō putamus.archiepš appellandus eſt ſm Inn.¶ Foraneos.i.extraneos.ſiue extraordinarios id eſt delegatos.ar.ſ.de tranſac.de cetero.ſ.de proba.quoniā.vel quaſi ad tuendū forū cōmittētis.ſm Hoſti.tales enim citabant partes in cauſis ap.factarū ad remeñ.curiā.⁊ inhibebant iudicibus a quibus appellatum erat ne pen.ap.in cauſis procederēt.alš in tales ſic rebelles ſnias fulminabant ⁊ iſti dicebanf foranei ad differentiā illoꝝ quos in ſua curia conſtituebat archiepš ſm Inn.¶ Cōſtituat.hic iūge niſi aliud remeñ.eccle.⁊c.⁊.ſ.e.§.j.v.non ſic ibi niſi ⁊c.¶ Quia.rō ad premiſſa.¶ Autoritate ꝓpria.

q.d.autoritate

q.d. autoritate pape vel de conſenſu ſuffrag. hoc poſſet facere archiepiſ. ad hoc. ſ.e.li. de fo. cõpe. roma. ſ. R. iudicãt. ſedẽdo p̄ tribunali. ¶ Diſponãt. ordinãdo vl' ſtatuẽdo de plano. ¶ Aliud. quodcũq; ſit illud ſpectãs ad iudicia. exceptis caſibus a iure p̄miſſis. ſ. c. paſtoralis. ¶ Agant p ſe. ⁊ hoc demõſtrat litera ſeq. ¶ Inſtituta. ix. q. ij. c. ij. ⁊. in. nullus p̄mas. ⁊. c. cõqueſtus. ¶ Illis. ſ. diœceſibus ſuorũ ſuffrag. ¶ Exercere. q nõ põt qs per ſe facere. nec p aliũ. ff. de admi. re. ad ci. per. l. ij. §. j. xlvj. di. c. vlt. ſ. e. li. de re. iu. q aliení. de h no. lxxxvij. di. eps gub. ibi videas. ¶ Nec p eo delegare. dic vt. ſ. e. litigãtes. ¶ Tales offic. foraneos. ¶ Inſtituere. quo ad futuras ap. tuẽdas. ¶ Qui. ſcʒ officiales. ¶ Eorum metropol. ¶ Appellant. i. appellari cõtingit. ¶ Ad ipſos metropol. ¶ Citationes quo ad partes. ¶ Inhibitiones quo ad iudices a quibus appellat. ¶ Cõpeſcant per cen. ec. ſ. de ver. ſig. querẽti. ¶ Rebelles. ſ. partes ſi citate ad remeã. curiã nõ irẽt vel iudices ſi poſt inhibitionẽ eis factã a dictis offic. in aliquos proccederẽt. nam ſm Hoſt. ad hoc tantũ inſtituebant. nec diſtinguebat vtrũ bene vel male vel rationabiliter eſſet appellatũ: q2 hic red dit rõ. quare cauſam in qua appellatũ eſt põt cõmittere metropol. ¶ Iuriſditionẽ. ergo ſi offi. epi impediat huius cauſas ap. archieps ad hoc in eũ hʒ iuriſdi. ⁊ poterit eũ excõicare q2 hic eſt cã rõnalis ⁊ ex tali cã põt eũ excõicare. ſ. c. li. de offi. iu. romana. ſm. P. d. ¶ Nõ ſic. hic reddit rationẽ quare non põt cõmittere cauſam q adhuc ad ipſm metropol. delata nõ eſt. ¶ Appellatũ. ſeu alias delatũ vel relatum ho. ⁊ hoc ideo q2 adhuc ad ipſum nõ ſpectat iuriſditio ⁊ ad hoc refert litera ſtatim ſequẽs.

1 ¶ In futuris. q2 iuriſditio q nõ eſt cõmitti † non põt. ar. ſ. q. vij. daibertũ. ſic reſcriptũ non dat ad futuras controuerſias. ſ. de reſcri. q2 nõnulli. vbi ſunt plura ar. ad hoc. ¶ Niſi iſta litera reſpicit q dictũ eſt. ſ. e. c. j. R. ibi cõſtituat cuius verbi hec litera eſt exceptiua. hoc etiã colligit ex litera ſeq. inſtitutionẽ ⁊c. nõ eñ dicit iuriſdi. ſeu exercitiũ eiuſdẽ q2 quo ad hoc nõ prodeſſet cõſuetudo. vt ſequit. ver. a quibus ⁊c. ſm Hoſt. ¶ Conſuetudine q dat iuriſd. ix. q. iij. cõqueſtus. C. de emã. li. l. j. ⁊ vlt. ſ. de fo. compe. cũ contingat. ad hoc no. ff. de iuriſ. om. iu. ⁊ q2. ⁊ hoc intellige ſi eſt cõſuetudo preſcripta vel de ea cõſuetudine. cuius memoria ſi erit ſtit vt no. Hoſ. in ſum. de offi. archid. in ſi. dat etiã priuate perſone iuriſd. ordinariã. vt in pre. c. cũ contingat. alibi ſic expreſſe de priuata perſona non memini me legiſſe. nam alia iura loquunt vel in abbatib9 vel in aliis prelatis vel collegiis vel capitulis aliquam tenẽtibus adminiſtrationẽ ſicut p3 in pre. c. cõqueſtus. ſ. de arbi. dilecti. de inde. nouit. ſ. R. ver. nõ enim. ſ. de exceſ. prela. ad hoc. c. accedentibus. ſ. e. irrefragabili. §. exceſſus. ⁊ in pre. legibus. C. de eman. li. l. j. ⁊ vlti. ſed conſuetudo nõ põt dare priuate perſone poteſtatẽ excõicandi. ſm Hoſt. v. no. in pre. c. cũ contin. ibi tñ no. Vin. q illa conſuetudo erat approbata autoritate ſu-
a perioris alias dicit[a] q nõ valet in talibus cõſuetudo. de hoc ſatis no. Hoſ. in ſuo lib. iur. canonici. R. ne ſe. va vel dici põt ſm Hoſ. de eeſ. q vbicũq; inuenit in iure q vniuerſitas vel conſue. dat iuriſdi. a lege vel canone videt dari. q lex vel qui canon non h. d. ⁊ ſi nõ ſolũ ab vniuerſitate vel conſue. videt dari iuriſditio. ſed a lege vel canone qui hoc inducit. ar. ff. de ver. ſig. lege. nã oĩa noſtra facimus quibus autoritatẽ impartimur. C. de ve. iu. enu. l. j. ſ. e. li. de preben. ſi apoſtolice. igit ſi verũ eſt qd dictũ eſt in p̄n. huius glo. nõ eſt mirũ ſi iuriſditionẽ metropol. ampliat vt hic ⁊ ſ. e. li. de ap. romana. §. j. ⁊. §. op3. ⁊ de fo. cõpe. romana. ¶ A quibus. ſ. foraneis offi. Inno. ¶ Conſtitui. ſcʒ talis offi. ¶ Inhibitiones. de quibus dixi. ſ. in glo. ſ. extraneos ⁊c. ¶ Inhibemus ⁊ merito. q2 nec ipſi archiepi debẽt hoc facere niſi ex cauſa ⁊ partibus ꝯuocatis. ſ. e. li. de ap. ro. §. ſi aũt poſt. ⁊. §. ſe. ⁊. §. pe. ¶ Officiales circa. habes idem verbũ. ſ. e. li. de elec. vbi. §. ſup his ver.
2 q ſi. ibi tñ aliter ſumit q hic ſm Iſidorũ circa refert ad † numerum. vt etiã p3. ſ. de deſpon. impu. c. vlt. ſed circa ad locũ. ⁊ circa ad tps. Aug. tñ dicit q circa refert ad locũ. vt iſte morat circa eccleſiam. ⁊ ad tps vt cũ di iſte h3 circa. xx. an. ſ. de deſpon. impu. cõtinebat. §. ſi aũt. ⁊. c. atteſtationes. ⁊ ſic poſſet hic intelligi vbi de. vel circa illam ⁊c. hoc eſt vt dicat locũ. do. Io. card. exponit circa id eſt in breui. q2 ſperat in breui reuerſio metropol. ⁊ hoc totũ refert ad arbitriũ boni viri. ff. de iure deli. l. j. ⁊. ff. de ver. ob. continuus. §. cũ ita. ff. de ver. ſi. hoc adiecto. ſed Hoſt. plus placet vt dicat circa. ita q de facili poſſit haberi recurſus ad eum. puta q2 eſt. ſ. duas dietas. ar. ſ. de reſcrip. nonnulli. ⁊ hec ſnia ſatis equa videtur. ¶ Suffraganeos. exponũt quidam ſcʒ pontificali ordine decoratos vt ſequit. §. idem. ſed cum hec litera ſic indif. loquatur videt fauere ſententie Hoſti. de qua ibi dicetur. ¶ Extiterit non q ipſe ferat ſententiã extra prouinciam ſed vt conſulat ⁊ q ſibi placuerit reſcribat vel cõmittat. ar. ff. de offi. procon. l. iiij. §. pe. ⁊ vlt. de hoc notari cõſueuit. ſ. de offi. ſe. nouit Hoſti. ⁊ facit ad hoc q dictum eſt. ſ. eo. li. de elec. ſi abbatem. in glo. hec lĩa ⁊c. ibi videas. ¶ Non attentent. ſi cõtra ſiat tenet ſm. B. ⁊ do. Io. card. ⁊ Hoſti. hoc non improbat. ⁊ eſt ratio ſm. B. quare teneat talis ſententia: q2 hic non dr̃ q non teneat ſi cõtra factum fuerit proutdr̃. ſ. e. tit. q2 plerũq;. ver. decernẽtes. ad hoc qd le. ⁊ no. ſ. de deſpon. impu. ad diſſol. ſalua reuerentia tantorũ patrũ hoc nõ credo ſcʒ q teneat talis ſententia ab officialibus cõtra ſuffraganeos in hoc caſu prolata tanq a nõ ſuo iudice in tali caſu data. hoc iure eis expreſſe prohibẽte ne hoc faciãt vt hic p3. ⁊. ſ. §. prin ſi. ad hoc. xxvij. q. j. vt lex. v. huius. xxxv. q. iij. cõtradicimus. ⁊ q. vj. videt. j. R. pal. eſt. nam vbi ius ſimpliciter inhibet hic ⁊ ſit contentũ ſinibus prohibitionis. nõ addens q factũ nõ valet. nec etiã per aliud ius hic additũ inuenit. q ſit contra talem prohibitionẽ nõ v3. C. de legi. nõ dubiũ. ſic etiã no. Hoſ. ſ. de reg. ad apoſtolicam. ad hoc. xxv. q. ij. imperiali. vbi hoc eſt expreſſum. ad idẽ ſ. e. li. de reg. iu. que contra. q enim dñs prohibuit fieri omnino non licet. xxviij. q. j. iam nunc. in prin. ad hoc. ſ. e. li. de' immu. ec. quoniã. in ſi. de hac materia etiã not. ſ. e. li. de preben. cũ de bene. in glo. ſ. e. li. ⁊c. ¶ Et hoc idem q dictũ eſt. §. pre. ¶ Quibus ſuffraganeis. idem de electis confirmatis. ar. ſ. de tranſ. inter. §. j. l3
3 enim nõ ſint põtifices † gerunt tñ vices epiſcoporũ quantũ ad ea que iuriſditionis ſunt. ar. ſ. de elec. trãſmiſſa. ſm Hoſti. ⁊ d. Io. card. ⁊ huic ſententie fauet litera pre. ſ. proxi. vt ibi dixi alii contra inherentes illi clauſule que ſequitur ibi pontificalis offi. nã tales non ſunt pontifices. vt in pre. c. inter. ⁊ ſic ceſſat hec cauſa. q forte non eſt hereticũ dicere. ⁊ ratio redditur. ſ. e. li. de' ſen. exc. q2 periculoſum. ¶ Pontificalis. xxj. di. c. j. ver. pontifex. lxviij. di. quamuis. in ſi. precipimus. xiiij. q. j. c. pe. ⁊ vlt.

Summarium.

1 ¶ Inſtrumentum publicum: ⁊ litera ſigillata ſigillo autentico: equiperantur.
2 Damnum dr̃ a diminutione patrimonij.
3 Satiſfactiones damnorum: ⁊ iniuriarum ſuperioris arbitrio taxari debent.
4 Damnum dediſſe videtur qui dat occaſionem damni.
5 Statua ⁊ imago differunt: quare ſtatua totum hominem ſignificat ſiue totam eius effigiem: ſed imago ſolam picturam.

SI canonici Sic. ſ. c. irrefragabili. §. ceterum. ⁊ dic canonici. i. capitulum. ſ. e. quamuis. ſ. R. que dec. iſtam modificat ⁊ cõfirmat. ¶ Ceſſare. de iſta ceſſatione le. ⁊ no. ſ. eo. irrefragabili. §. ceterum. ⁊ hoc plane conſtat q capitulũ poteſt iſtam ceſſationẽ facere a diuinis ex cauſa. ſ. e. quis. cõſueuit induci. cõtra. ſ. de his q ſi. a ma. par. c. queſiuit. dic q ibi loquit de interdicto q nõ poteſt poni niſi vt ibi dr̃. ſ. de exceſ. prela. c. ſ. hic autẽ loquitur de ceſſatione que ſit de conſuetudine vel alio iure ſm q ſ. ſequitur ⁊ tale factũ nõ eſt interdictũ. ſed quedam ceſſatio a celebratione diuinorũ. de qua loquitur. ſ. de ap. dilectis. ⁊ nihilominus. ſ. ec. ſubmiſſa voce celebratur per eos. q dic. ſ. e. li. de ſent. ex. alma. ⁊ videas q dicet. ſ. e. li. de ſen. ex. is qui. in gl. ab hoĩe ⁊c. ¶ A diuinis. ſcʒ officiis id eſt a celebratione diuinorũ officiorũ. ¶ Ex conſuetudine. q ius tribuit. q dic vt dixi. ſ. c. proxi. in glo. que dat ⁊c. ¶ Alias. puta ex cõceſſione ſiue priuilegio pape. vel preſcri. legitima. ¶ Vendicant. i. innuit q hoc faciũt ad ſuperioris mandatũ. ¶ Huius not. verbũ. ¶ Quoquomodo id eſt aliquo modo. ⁊ ita hoc non ponitur negatiue. vt ponitur negatiue. ſ. e. li. de elec. indẽnitatibus. §. ſi vero. in ſi. vbi de hoc. ¶ Inſtrumento publico. ſi. ſ. e. li. de ele. vt circa. ⁊ ſic in caſu illius con tili ⁊ huius neceſſaria eſt ſcriptura. vt ibi. ⁊ hoc patet regulariter tñ eandem vim obtinent teſtes ⁊ inſtrumenta. C. de ſi. inſtru. in exercendũ. ¶ Literis. no. hic duo equiparari. ſ. inſtrumentum
1 publicũ † ⁊ literã ſigillo autentico. ſi. ſ. e. li. de ſen. ex. cũ medicinalis. §. j. ſ. de ſi. inſtr. c. ij. ¶ Sigillorũ ſuorum poteſt exponi ſcʒ canonicorũ. ⁊ ſm hoc not. q ſi aliquid ſiat a canonicis q fieri põt in cõmuni ⁊ ab vniuerſis ⁊ nõ a ſingulis. poſſunt tñ talis negocij literis ſeu inſtrumento propria ſingulorũ apponi ſigilla. ar. ſ. de his que ſi. a pre. quanto. ff. de al. ſcrib. l. vlt. vbi ſingulariter ſe ſubſcribũt. l3 factũ eſſet cõmune ⁊ ſingulare ſigillũ non d3 plus quã ſingularis ſubſcriptio operari. ar. ff. de teſta. ad teſtium. §. ſi quis ex teſtibus. põt etiam intelligi qd hic dicit vt loquat de diuerſis canonicis diuerſarum eccleſiarũ non vnius eiuſdẽq; eccleſie. ⁊ ſic q dixit ſuorũ ſub. communiũ tñ ⁊ hoc credo tutius. arg. lxxiij. di. c. j. ⁊. ſ. de app. ſignificauit. ¶ Alterius hic not. q quis poteſt ſignare ſigillo alterius. ad idem inſti. de teſta. §. poſſunt.
b ff. de teſta. ad teſtium. §. ſi ab ipſo. tamen ad hoc vt ſit cautum[b] ſiue tutum. in ipſis literis ſiue inſtrumẽto de hoc ſiat mentio. ſ. qualiter alieno ſigillo ſignatũ eſt. ar. ff. de his que in te. de. l. j. §. ⁊ ideo. ¶ Autentici. dic vt. ſ. de ſi. inſt. c. ij. Et adde ⁊ videas qd dixi. ſ. e. li. de elec. vt circa. in glo. ſ. de fide inſtr. ⁊c. ⁊ in Spe. de proba. §. vlt. ver. x. ⁊ per literas ⁊c. ¶ Munimine id eſt firmamẽto. ¶ Cauſam. ſi ſubeſt cauſa rationabilis pro qua canonici ſuſpen

a ¶ Alias dicit. de hoc an conſuetudo poſſit dare iuriſditionem. vide gl. in. l. ⁊ q2. in ver. nec ipſa lex. ff. de iu. om. iu. ⁊ ibi doc. maxime. do. Iaſ. q ponit regulã affirmatiuã cum duabus fallentiis. vt p eum.

b ¶ Tamẽ ad hoc vt ſit cautum. Adde Salic. in. l. ſi vnus. C. de teſta. Innoc. ⁊ doct. i. e. n. ſ. de ſi. inſtr. cũ cõcor. adductis per Feli. ibi in pe. co. verſi. prima concluſio.

dunt organa ſua. epiſcopus nō debet ibi celebrare. ar. ſ. c. irrefra
gabili. §. ceterum. ⁊ hoc concedit Jo. ⁊ Uinc. ne vileſcatur pena
inflicta pro crimine. ar. ſ. de priuil. vt priuilegia. ⁊ hoc ipſi no. in
pre. §. ceterum. vbi etiam no. Hoſ. φ capitulū interdicere poteſt
eccleſiam vt nullus ibi celebret. vnde hoc interdictū quo ad ſe ne
ceſſitate non inducit ſed quo ad alios. ſm eum alii aliter dicunt
vt dictum eſt. ſ. ⁊ talis cauſa pro qua ceſſatur debet eſſe rationa
bilis ⁊ manifeſta. vt in. §. ceterum. ⁊. ſ. c. q̄uis. iuxta ſi. ⁊ debet eſ
ſe canonica ſiue legitima. vt. ſ. ſequit. §. prori. ⁊. §. ſi aūt. ⁊ intelli
gunt Inno. ⁊ Hoſt. φ cauſa ceſſationis debet eſſe notoria. nam
ſi ſic nō eſſet nulla conſuetudo prodeſſet: qꝛ eſſet eccleſiis oneroſa
ſ. de conſue. c. j. ⁊. c. cū venerabilis. alii dicunt hoc verum eſſe q̄ſi
ceſſatur cōtra epiſcopū φ aliquando contingit. vt ptʒ. ſ. c. q̄uis.
§. j. ſecus ſi contra alium qꝛ tunc non eſt neceſſe φ cauſa ſit noto
ria ſed ſufficit φ ſit rationabilis. Ego credo φ cā debet eſſe talis
que probata canonica reputetᷣ. vt. ſ. ſequitᷣ nec requiro φ ſit no
toria hodie. φ ptʒ qꝛ hʒ examinari φ non fieret ſi eſſet notoria. qꝛ
notoria examinatione indigetᷣ. ii. q. j. de manifeſta. ⁊. c. que lotha
rius. ſ. de fil. preſby. quoniam. ſ. de iureiur. ad noſtram. ſi. vbi de
hoc ſufficit. ergo φ ſit rationabilis ⁊ manifeſta. vt l pre. c. q̄uis.
iuxta illud ſcʒ inſtrumentū. ¶ Illas ſcʒ literas patentes. ¶ In
tendūt contra illum dicuntᷣ ceſſare qui fecit illud propter φ ceſ
ſant. ¶ Aſſignēt. i. exhibeāt ſic. ſ. e. li. de ap. cordi. j. R. ibi aſſigna
re deproperet ⁊c. ibi dicā ſub. ⁊ de illa aſſignatione fieri faciant
pu. inſtrumentū vel corā teſtibus fiat vt ſic de hoc fieri poſſit ſi
des ſicut ſit alias. ſ. de electio. vt circa. C. de vſur. ſi creditrici. ⁊ ſic
duo ſiant inſtrumēta ſiue due litere autentice. ſit aūt hec aſſigna
tio ſit ille deliberare poſſit ſup ſatiſfactione capitulo impnden
da. ⁊ hoc eſt quaſi quedā requiſitio. q̄nꝙ tñ aſſignare ponitᷣ pro
declarare. ff. de ver. ſig. aſſignare. ¶ Hec pretermiſſio. i. cauſa. vt
ſ. de nō expreſſa. ⁊ aſſignatione inſtrumēti ſeu literarū nō facta.
¶ Cauſa multū large loquitᷣ ⁊ indiſtincte. ⁊ ob hoc quidā intel
ligunt de cā quacūꝙ dūmodo ſit vera ⁊ iuſta: ſed forte melius eſt
vt dicamus cā ſcʒ magna puta: qꝛ epūs vel poteſtas ſeu magnus
⁊ potēs baro. ſeu cōmune. alicuiꝰ loci in aliquo magno ⁊ arduo
negocio iniurioſe grauaret eos. in grauē iacturā ⁊ damnū ſeens
ſi cā leuis eſſet. ar. ſ. de his q̄ ſi. a ma. par. ca. querituit. hec tñ diſcer
nenda ſunt arbitrio boni viri. i. iudicis. vt. ſ. de off. le. de cauſis.
ff. de ver. ob. continuus. §. cum ita. ¶ Inuēta a ſuperiore qui de
hoc cognoſcet. ¶ Canonica. ſub. ⁊ vera. ſi. ſ. de app. vt debitus. ſ.
eo. li. ⁊. e. ti. cordi. ⁊ no. qꝰ dicit p cauſa ſit notor. ſm φ ſit vera φ
credo ſufficere. vt. ſ. dixi. ¶ Illius ec. ſi. ſ. e. li. de elec. ſi cōpromiſ.
§. pe. ⁊ vlt. Et no. φ dicit litera illius ec. q. d. non alterius ſi alibi
fuerit beneficiatus: qꝛ penalis eſt hec conſtitutio ideo non laca
tur: ſed reſtringitᷣ. ſ. e. li. de elec. ſtatutū φ dic vt dixi in pre. §. pe.
¶ Perceperunt. ecce primū in quo puniuntᷣ aliud habes. ſ. c. c.
ver. illa vero tertiū etiam in quo puniuntur expiuuntur. ſ. e. c.
ver. ac ſi nihilominus. ¶ Reſtituent. ſcʒ ſue ec. cui debitum obſe
quium eſt ſubtractū. C. de ſac. ſan. ec. iubemus ⁊ auten. ibi poſi
to qui rem huius qđ ponitᷣ. x. q. ij. ⁊ reſtituent conditione iſtius
cañ. ar. ff. de condi. ex le. l. j. q̄uis autem ſm cañ. nō ſit actio pro
ponenda. ſ. de ind. dilecti. ad hoc facit qđ no. xvj. q. j. moderamē.
in glo. vlti. in ſi. ſ. de dec. tua. ij. in glo. vt. xvj. ⁊c. in ſi. ⁊. ſ. de ſepul.
cum liberū. in gloſſ. par. ibi videas. ¶ Tempore ſcʒ ceſſationis.
¶ Debentᷣ. ſ. qꝛ nondū receperant ea. ¶ Eiſdem. ſcʒ canonicis
ceſſantibus a diuinis. ¶ Nullo modo perci. ſi. ſ. eo. li. de elec. ge
nerali. §. illos vero. ¶ Cedere ſimilis pena habetᷣ. ſ. eo. li. de elec.
vbi periculum. §. prouiſionis. ſ. de preben. de multa. §. is quoꝙ.
¶ Damnis. ſi. ij. q. j. in primis. ver. glorioſus. ſ. de iniur. olim. ⁊
2 c. in noſtra. ⁊ dr damnū † a diminutione patrimonii. ff. de dam.
infec. l. damnū. vtputa ſi clericus erat is cōtra quem ceſſatum eſt
a diuinis. ⁊ percipiebat partē oblationū que in ipſa eccleſia ſie
bant. que nō ſunt facte propter ceſſationē. ⁊ ſic damnificatus eſt
vel ſi erat laicus forte propter ceſſationē. ⁊ ſic dāniſicatus eſt vel
ſi erat laicus forte ob hoc ſui ſubditi ſibi nō reſpondebant de tē
poralibus. omnia enim talia canonici reſarcire tenentᷣ. ⁊ eſt ſi. in
tutore qui tenetur reſarcire damnū pupillo ſi ceſſauerit in diſtra
ctione rerū que tpe pereunt. ff. de admi. tu. tutor qui. §. tutor. vel
ſi ceſſauerit adminiſtrare. eo. tit. quidam dece. in ſi. ¶ Iniuriis
quas eſtimabit is cōtra quem ceſſatū eſt. hoc modo potius vo
luiſſem tantū de meo ꝑprio perdidiſſe quā hāc iniuriā pati: ſed
iudex poſtea taxabit ne ille in infinitū iuret. vt. ij. q. j. in primis.
φ dic vt le. ⁊ no. iij. q. in. φ fieri. ad hoc. ff. de iniur. conſtitutioni
bus. §. j. inſti. e. §. pena. ⁊ no. Azo in ſum. e. ti. ſ. datur actio ⁊ iſta
actio iniur. datur ad vindictam. ff. de iniur. pretor. §. j. ⁊ eſt alia
ab ea que ſit ſuper damno: qꝛ illa eſt ſup diminutione patrimo
nii. ⁊ ita altera nō impedit alterā. ff. de cōdi. fur. ſi pro fure. §. cū
furti. ⁊ no. inſti. ſi qua. pau. ſc. di. in ſi. ¶ Satiſfacere. ⁊ ſic ſatiſfa
3 ctiones damnorū †, ⁊ iniuriarū ſuperioris arbitrio taxabuntᷣ vt
hs in caſu ſe. ar. C. vnde vi. ſi q̄ñ. ſ. φ me. cauſa. ſuper eo. verū ſi is

a ¶ Lʒ quidā. adde qđ iſta vltima opi. videtᷣ magis cōiʒ vt p doc. in. d. l. q de inofficioſo ⁊ Alex. in ʒſi. lū. in. ſi. vol. ⁊ faciūt q̄ ple ne ponitᷣ el. in. c. ſi. l. viii. colū. ad ſi. ⁊ pnc. ſc. extra de lib. ob. ⁊ l c. inter diſle ctos. in. j. co. de ſi. inſtru.

in cuius iniuriam. ⁊ contra quē ceſſatū eſt moriatur priuſquam
in actis iniuriarū ſit facta lit. cōte. heres eius nō poterit agere
iniuriarū. qꝛ actio iniuriarū non tranſit in heredem. ff. de iniur.
l. iniuriarū. inſti. de perpe. ⁊. l. actus. §. enim. condemnatus autē
ex act. iniur. ſit infamis. ff. de his qui no. infa. l. j. ad hoc qđ leg. ⁊
no. ſ. de re. iur. cum te. ⁊ no. j. de teſti. cog. peruenit. ¶ Tenebuntᷣ
φ dicit de ſatiſfactione intellige ſi propria habuerint. ad hoc. xij.
q. ij. ſtatuimus. in ſi. ⁊. c. ſeq. xvj. q. vj. §. vlt. in ſi. ſ. de ap. reprehen
ſibilis. §. ſi autem. ⁊ le. ⁊ no. ſ. de preben. de multa. §. ⁊ ſi vltra. igi
tur non ſatiſfacient de redditibus ec. cum illi non ſint eorū pro
prij. vt plene dictum eſt. ſ. e. li. de reſcrip. ſtatutum. in gl. propriū
eſt. quid igitur ſi nō habent propria. dicit vt no. in pre. §. ⁊ ſi vlt.
¶ Si autem canonica ſub. ⁊ vera. ¶ Iudicata habes ſi. qꝛ ſi pa
ter vult filiū exheredare debet cauſam legitimā in teſtamēto inſe
rere. ⁊ illa dʒ pronūciari vera eſſe. ad hoc vt exheredatio ſit effi
cax in auten. coll. viii. vt cum de ap. co. §. aliud etiā ſic eſt ſi. in ap.
interpoſita ante ſententiā que dʒ in ſcriptis ex cā legitima fieri.
⁊ iudex ap. pronunciabit cā legitimā ⁊ verā. ⁊ ex tunc cognoſcet
de principali. ad hoc. ij. q. vj. in ſi. ſ. de ap. vt debitus. ſ. eo. li. c. tit.
cordi. ⁊ ex eo φ dicit iudicata videtᷣ φ due erant inſtantie. vna in
qua probetᷣ ⁊ pronuncietᷣ cauſam canonicam vel non canonicā
eſſe. deinde alia in qua de intereſſe agatur ſicut q̄ſi agitur quere
la inof. teſt. per quā petitᷣ pronunciari primo teſtamētū inofficio
a ſum. ff. de inof. te. hoc colore. ⁊. l. ſeq. deinde agitᷣ pe. he. lʒ quidā[a]
contradicāt. ff. de inof. te. qui de inof. dic φ hoc totū vna ſnīa ex
pedietᷣ. ſicut ſit in caſu conſimili. in quo ſit totū in vna inſtantia
vt colligitur. ſ. de of. deleg. cū contingat. in ſi. ſ. de ſen. ex. ſacro. §.
cumꝙ. ⁊ no. in pre. l. qui de inof. ⁊ dicetur hoc modo. qꝛ fuit ceſſa
tum a diuinis in tali ec. tali dante cauſam ceſſationi. ideo eaʒ in
tantū condēnamus ipſi ec. ⁊ in tanta quantitate taxata a nobis
conuertenda in diuini cultus augmentū. ⁊ ſic non obſt. qđ no. ſ.
de or. cog. c. j. ⁊. C. de or. iud. l. j. ¶ Occaſione. hic habes efficax ar.
φ hi qui cauſam prebent interdicto ciuitatis vel caſtri alicuius.
tenentur ad reſtitutionē damnorū que eccleſie religioſi ⁊ hoſpi
talia illius loci occaſione interdicti in elemoſynis ⁊ obligatio
4 nibus vel aliis paſſa ſunt. nā qui occaſionem † damni dat. dānū
dediſſe videtur. vt hic. ⁊. ſ. de iniur. ſi culpa. in ſi. arg. ſ. de teſti. ſi
cut nobis. vbi de hoc. ⁊. ſ. de homici. preſbyterum. ⁊. c. de cetero.
⁊ ſic de facto vidi ſeruari. ¶ Omne intereſſe. ar. ad hoc. xij. q. ij. ſi
quis de clericis. de intereſſe no. xij. q. ij. fraternitas. in gloſ. vlti. ſ.
de iniur. in noſtra. ſ. de ſen. ex. ſacro. ⁊ ibi etiam de hoc ſatis per
Inno. ⁊ in Spe. de fruc. ⁊ intereſſe. §. vlt. ver. vlt. ⁊ hoc adde ⁊ vi
deas qđ le. ⁊ no. inſti. de ver. ob. §. non ſolū. ff. de preto. ſtip. l. vlt.
C. de ſen. que pro eo φ inter. pro. l. j. in glo. per probationes. ff. φ
vi aut. c. ſemper. §. in hoc interdicto. ⁊. ſ. de ſo. cōpe. dilecti. ¶ Ca
nonicis. quo ad ea que fuiſſent percepturi ſi non fuiſſet ceſſatio.
vt. ſ. dixi. ¶ Eccleſie. no. hic eccleſiam pati iniuriam eo φ nō ſit
ibi debitum officium: ſed ſubtrahitur. ad idem. ſ. e. li. de ſen. exc.
alma. §. j. ver. qꝛ vero. ¶ Culpa id eſt errata. ¶ Taxaturam. pre
ſtito ſacramento. ſic. ſ. φ me. cauſa. ſuper eo. ⁊ ſm φ iuratū eſt de
bet iudex condemnare. C. vnde. in. ſi q̄ñ. ⁊ non minus. in auten.
de iudi. §. oportet. C. de iud. auten. ſed hodie. ⁊ hic repete qđ dixi
ſ. c. c. in glo. quas exti. ⁊c. ¶ Augmentum. vt ſic poſſit augeri di
uinus cultus in eccleſia quo ad numerum clericorū. propter em
ptionem prediorum faciendam de iſta pecunia ſiue quantitate
de quibus colliguntᷣ fructus. augebitur diuinus ex hoc cultus.
aliꝰ augebitᷣ ſic melius fieri poteſt. nam cum ex hoc diuinus cul
tus minutus fuerit. iuſtū eſt φ ex his augmētetur. ⁊ eccleſie ius
ſuū tribuatur. ad hoc. xij. q. ij. cum deuotiſſimam. ⁊ in proe. ex
paci. inſti. de iuſti. ⁊ iur. §. iuris precepta. ¶ Arbitrio. tria prece
dentia determinat ſcʒ taxationē quantitatis. ⁊ illius cōuerſionē
in cultū diuinū. ¶ Itē in condemnationē. ¶ Condemnetᷣ. ⁊ ita
dupliciter condemnabitᷣ: qꝛ canonicis ad intereſſe. ⁊ eccleſie ad
certā quantitatē ſuperioris arbitrio taxandam. nam in hoc caſu
ſcʒ eccleſie ⁊ ſuperiori duo ſunt leſi. ⁊ ob hoc duobus eſt ſatiſfa
ciendū. ¶ Ceterū. crucis cuius feſtū eſt ſolenniter celebrandū de
cō. di. iij. crucis. ¶ Statuas. ſ. que non ſunt violande. de cō. diſt.
5 iij. prelatū. cū duobus. c. ibi ſc. ⁊ dr ſtatua † q̄ totū hominē ſigni
ficat. ſiue totā eius effigiē: ſed in imagine ſola pictura eſt. vt dicit
Azo in ſum. de ſtatu. ⁊ imag. ¶ In tantū hoc peſſime ſit. vt ſa
tis colligitur. xxvj. q. v. quicumꝙ. ¶ Ultrix. ſic. C. de his qui ad
ſta. cōfu. l. j. in ſi. ¶ Sentētia. q̄ erit iudicis arbitrio infligēda. vt
ptʒ. ſ. c. c. ibi ſic grauiter puniat ⁊c. ⁊ ar. C. li. xij. de colle. illici. l. j.
ibi de mulcta cuius modū in autoritate iud. collocamus vel dic
φ erit ſnīa ſpūalis. vt. xxvj. q. v. quicumꝙ. vel dic φ erit tpalis. vt
vʒ in publica vincula mittantᷣ. ff. de pe. capitaliū. §. ad ſtatuas. ff.
de iniur. ſenatus vel moriantᷣ. vt no. C. ne. li. ſi. ſal. ⁊c. ⁊ ſic ſm hoc
eſſent honore ⁊ dignitate priuandi. φ dic vt in pre. c. quicumꝙ.
¶ Cōpeſcat. C. ad. l. iul. repe. l. ſ. n. q. vij. qua ppter. xj. q. iij. c. vlt.
in ſi. xxxv. q. ix. loci. ſ. eo. tit. irrefragabili. §. ceterum. vbi de hoc.

Qui male

Summarium.

1 ¶ Qui male tenet eccleſiam: certuʒ eſt quod damnat animam ſuam.

2 Is qui ſuam defenſionem non exhibet in termino ſibi congruo aſſignato ius preſumitur non habere.

3 Is ad quem pertinet conferre licet conferat non tamen in poſſeſſionem introducet eum cui contulit niſi prius primo amoto poſſeſſore.

4 Illi de calumnia puniuntur qui calumnioſe vexant clericuʒ vel alium in iudicio contra quem ſciunt ſe ius non habere.

5 Ille eſt inhabilis ad obtinendum aliud beneficium niſi ſuper obtentis habuerit legitimam diſpenſationem qui habet plura beneficia curata ſiue plures perſonatus.

a ORdinarij. Ut epi ⁊ ſuperiores q̄ ſm Hug. ⁊ Uin. ſoli ſunt ordi.ᵃ vniuerſa-
les in ſua iuriſditiõe. vt. xj. q. j. de perſona. vbi de hoc
ad idē. ſ. e. cū epũs. in pnc. ⁊ hec eſt vera ſnia de iure. ſm
Hoſ. qui ita no. ē. e. paſtoralis. ⁊ idē tenet. B. brix. prout no. xxv.
di. perlectis. in gl. hoc videt̃ ⁊c. in fi. ad hoc. ē. de off. archipreſby.
c. vlti. vbi de hoc. ⁊. ſ. de fo. cõpe. cū contingat. alij etiā inferiores
ordinarij dicunt̃ de quibus habet̃. ē. e. cū ab ec. ſed ſub epõ ſunt.
vt pꝫ in pre. c. ē. de of. archipreſby. c. vlt. Et adde q̄ dixi. ē. c. ſi. de
conſti. vt animarū. in gl. cū iſta ⁊c. de elec. lꝫ canon. in gl. j. epũs ar-
b chiepũs etiā eſtᵇ ordi. ibidē. ſed in caſibus tantū. q̄ dic vt le. ⁊ no.
ē. e. paſtoralis. ¶ Dignitates. hoc videas q̄ dixi. ē. e. li. de cõſue.
conſuetudinē. in glo. hoc erat ⁊c. ⁊ dic dignitates. i. eccleſias qui-
bus ineſt dignitas vel plura beneficia habētia dignitatē. ¶ Ec-
cleſias. quibus nõ ineſt tanta dignitas. dūmodo habeāt curam
animarū. ⁊ ita ſatis pꝫ hic q̄ curati cappellanī non dicunt̃ ha-
bere dignitates. cū hoc ponat vt diuerſa. lꝫ dicant̃ fungi officio
prelationis. vt. ſ. de cle. egro. tua nos. ¶ Cura. hic videas q̄ dixi
ē. e. li. de fi. preſby. is qui in gloſ. dic q̄ cura ⁊c. ¶ Et ſimilis. ſcꝫ
animarū. ¶ Compellāt. p excõicationē vel beneficioꝝ ſubtractio-
nem vel alio modo quo poſſunt queri cõſueuit. ⁊ iuſta cõpulſio
habeat fieri tantū per epõs ⁊ videt̃ q̄ ſic. cū dicat ordinarij loco-
rū ⁊c. ad hoc. ē. e. li. de tēp. or. cū nullus ſcdm dic ſm oēs q̄ hanc
cõpulſionē facere poſſunt oēs habētes poteſtatē inſtituēdi ⁊ de-
ſtituendi. nam cū eos ex cā poſſent priuare beneficijs. ⁊ per iſtaꝫ
cõpulſionē deueniat̃ ad priuationē. ergo illā poterunt facere ar.
ē. de of. dele. preterea. ff. de iur. om. iu. l. ij. hoc etiā ſatis colligit̃. ſ.
e. c. §. inferendis. vbi locorū ordinarij vocant̃ illi qui conferūt be-
neficia. ⁊ tales poſſunt eſſe alij ab epĩs vt pꝫ. ē. c. de of. dele. ſuper
eo. ſ. de preben. referēte nõ ob. pre. decr. cū nullus quoniā loquit̃
in caſu ad ſolū epm regulariter pertinēte ſcꝫ quo ad clericos or-
dinandos ⁊ eos mittere ad ord. ſuſcipiēdos. ¶ Diſpenſationes
videas q̄ dixi. ē. e. li. de elec. lꝫ canon. in gl. ⁊ dicūt quidā ⁊c. in gl.
no. q̄ ⁊c. ¶ Huius eccleſias. ſ. curam animarū habētes. ¶ Pro
facti qualitate. hoc regulariter attendendū eſt in quibuſlibet di-
lectionibus moderandis. ſ. de ap. cū ſit. ad hoc. ſ. de dilec. c. j. vt ſi
dicat̃ habere diſpēſationes in remotis maius tpe tardabit̃ quā
ſi habeat in propinquo. ff. de eden. ſpaciū. ¶ Exhibere ſed cõtra
ij. q. v. in pn. dic vt ibi. ⁊. c. di. cõtra morē in gloſ. hoc eſt ꝫ ⁊c. ⁊ in
glo. qui cū ⁊c. ⁊. ſ. procu. ex inſinuat̃ in gl. ſed qꝛ. ⁊ ſi bene aduer-
tas tota iſta. decr. loquit̃ in dignitatibꝰ ſeu ec. curatis nõ in alijs.
⁊ ſic videt̃ q̄ ſi quis hꝫ plura heremitoria ſeu alias ec. in quibus
nõ ſunt parochiani. nõ hꝫ locū q̄ hic di. ⁊ hoc tenuit hic. G. dnſ.
ar. ad hoc. xxv. di. qualis. ſ. de preſum. nõne. ⁊ facit ad hoc qꝛ pre-
ſumit̃ aliquis eſſe canonicus ex quo apparet inter alios vt canõ.
in ſtallo. in capitulo. in plebē. ⁊ in alijs niſi probet̃. cõtra. xx. q. j.
quem progeni. ⁊ ar. C. de nup. ſi vicinis. ad ſe. cõ. ſili. ſi qs maior.
hoc no. Ian. ſ. de ap. pſonas in parte decifa. de hoc etiā no. c. di. ꝫ
morem. in glo. qui cū priuilegiū ⁊c. ibi videas: ſed ꝫ qꝛ niſi cleri-
cus probet ſe canonice inſtitutū remouendus eſt ex officio ⁊ ſine
1 libello. ē. de cle. perc. c. vlt. ſ. de inſti. ex frequē. nam ſi †male tenet
eccleſiā certū eſt q̄ animā ſuā damnat. ē. de elect. dudū. ij. ⁊ ideo
inquiſitio fit de talibus etiaꝫ gn̄alis. ſ. de preben. graue. vñ dicit
Inno. q̄ epõ ſaluū manet ius in inſtitutione alicuius clerici vel
cõfirmatione vel ordinatione vel etiā ex offi. ſuo rõne ſue iuriſd.
q̄ inquirat ꝫ eū. ⁊ hoc ipſe no. ſ. de tranſac. de cetero. in glo. ij. ibi
videas. ⁊ qd dicet̃. ſ. eo. li. de inſti. ⁊ ſi. in glo. ad huius dicti ⁊c. ⁊
q̄ talia per officiū expediant̃ pꝫ. ſ. vt ec. be. c. j. ⁊ vide qd dixi. ē.
eo. li. de conſue. non eſt. in glo. dꝫ prelatus ⁊c. ad idem. ē. c. perni-
cioſam ⁊c. irrefragabili. ſ. de exceſ. prela. ad aures. nõ ob. ſ. de re-
ſtitu. ſpo. conquerente. qꝛ ibi nullus ordo fuit ſeruatus. ⁊ huius
ſententie fuit Hoſt. ſ. de ſy. licet Hely. ⁊ pro hac ſnia facit qd dice-
bat Hoſ. q̄ cū agat̃ de inſtitutione clerici ſpeciale eſt q̄ detinens
habeat probare ſuā inſtitutionē per inſtrumentū ſue inſtitutio-
nis. ⁊ eſt ſi. ij. q. j. legum. ſicut etiā ſpeciale eſt in eo qui poſſidet.
vel p herede vel p poſſeſſore. vt. C. de pe. here. l. cogi. ⁊ in liberto
eccleſie qui ⁊ ſi ſit in quaſi poſ. libertatis. nihilominus probare
ſuā manumiſſionē. vt. xij. q. ij. longinquitate. ⁊. c. liberti. alis obti-
nent iura q̄ poſſunt ꝫ hoc allegari q̄ dicūt nõ debere cogi poſſeſ-
ſorem titulū ſue poſ. oſtendere. ⁊ q̄ dicunt q̄ actore nõ probante
reus ⁊c. ⁊ hoc ipſe no. in pre. decr. ſ. de pcu. ex inſinuat. q̄ verū in-
tellige indiſtincte. qñ eſt queſtio inter prelatū ⁊ ſubditū niſi ille
ordinarius ad quē collatio pertinet viſus fuerit in eū conſentire
tacite vel expreſſe. ar. ſ. de his q̄ ſi. a ma. par. ca. ex ore. hoc etiā ca-
ſu qñ ille ad quē ſpectat collatio in poſſeſſorē viſus fuerit cõſen-
ſiſſe. lꝫ pro poſſeſſore preſumat̃ pōt vim ille ad quē collatio perti-
net dicere ⁊ probare collationē cõtra ius factā. ſ. de preben. dile-
cto. ſecus ſi inter duos aduerſarios queſtio agitet̃ quo caſu non
probabit. ij. q. v. in pn. ⁊ hoc ſatis colligit̃ ex eo qd no. B. cõ. ē. de
reſcri. capitulū. in gl. qꝛ qões ⁊c. §. ſi qs veniet ⁊c. ver. ix. ex quo
c quis ⁊c. ibi videas. de hac materiaᶜ etiā no. Inn. ſ. de preſump. il-
lud. in gl. vlt. iuxta ſi. nõ ob. q̄ dicit hic de curatis dūtaxat. qñ lꝫ
expreſſe dicat de talibus ppter maius periculū nõ tñ ppter hoc
phibet de alijs beneficijs nõ curatis. nā non ſemp cõtrarius ſen-
ſus autoritatis pro. l. ⁊ certa rõne ſuſcipiendus eſt. vt leg. ⁊ no. e.
q. j. ſi qui a ſyno. ⁊ vbi quis hꝫ plures tales ecc. de quibus. ē. fa-
cta eſt mentio in diuerſis epiſcopatibus. ſuis vni epõ fecerit fi-
dem de ſua diſpenſatione. nihilominus facere fidem tenet̃ alte-
ri epõ in cuius dioc. ſiue iuriſditione aliā hꝫ dignitatē vel perſo-
natum ſiue eccleſiā cū cura. ⁊ hoc qꝛ illius epi intereſt ſcire quo ti-
tulo ſua eccleſia detinet̃. ad hoc. ſ. de cõceſ. pre. qꝛ diuerſit. de pre-
ben. dilecto. ⁊ de inſti. ex frequētibus. hoc etiā ſatis colligitur. in
pnn. huius decr. cū dicit indiſtincte ordinarij locorū ⁊c. Sed ar.
contra qꝛ creditur exemplaribus ſumptis autoritate iudicis. C.
de teſta. publicati. ſ. de ſi. inſtr. ſi inſtrumenta. ⁊ not. co. ti. c. j. ſ. de
verb. ſig. abbate. in glo. ex hoc videt̃ ⁊c. ⁊. c. diſtiu. contra morem.
in gloſ. ſed nunqd ⁊c. ⁊ ob hoc quidā dicere voluerūt q̄ ordina-
rius qui preuenit in cõpulſione exhibitionis. qd hic dr obſerua-
bit. ⁊ poſt modū alter epõ in cuius iuriſd. habet ſimile beneficiū
quaſi preuentus ab illo epõ. nõ poterit eum ad hoc cogere. ar. ſ.
de fo. cõpe. propoſuiſti. ff. de iudc. ſi quis poſtea. ff. de iur. om. iu.
cum quedam. ar. C. de epi. ⁊ cle. cum clericis ſed primū credo ve-
rius. cū in hoc caſu agatur de iure ſpeciali cuiuſlibet iſtorū epi-
ſcoporū. vtpote inſtitutionis ſeu collationis. ⁊ ideo ſua ſpeciali-
ter intereſt ſcire quo iure detineat curaꝫ ſui populi ſibi cõmiſſi.
rõne cuius eſt deo ipſe epũs obligatus. xij. q. j. precipimus. ē. e. ir-
refragabili. ſ. ꝟ. in ſi. ¶ Quod ſi forte. impedimēto. ſic. ē. c. li. de
elec. quam ſit. §. vlt. ⁊. e. ti. ne pro defectu. illud enim eos excuſa-
ret ne ipſi tpõs dilationis ſtatutū eis curreret. C. de inof. te. contra
maiores. ad hoc. xxviij. di. de ſyracuſane. lxj. diſt. bene nouit. ſ. de
cõceſ. pre. qꝛ diuerſitatem de pig. ſignificante. ¶ Nullam vel mi-
nus ſufficientem quoniam iſta equipollent. vt pꝫ. ē. de tranſl. e.
inter cor. §. ſed neqꝫ. vbi de hoc. lv. di. priſcis. ad idem. ff. q̄ cuiuſ.
vni. l. j. §. pe. ad idem. ſ. de procur. c. j. ⁊. ſ. de conſan. ⁊ affi. qꝛ circa
hoc etiā clare indicat. §. ſeq. ſ. prox. ibi ſufficiens ⁊c. ¶ Idē tps.
ſcꝫ moderatū vt dr. ē. §. prox. in ſi. ¶ Eccleſie. ſcꝫ quibus anima-
rum cura ineſt. vt dr. ē. e. c. j. ꝟ. ¶ Beneficia. ſcꝫ curata. de quibꝰ
premittitur. ē. in princ. c. ¶ Conſtabit. iuris preſumptione ⁊ de
iure. ſ. de preben. de multa contra quā non admittitur probatio
q̄ dic vt le. ⁊ no. liiij. diſt. fraternitatem. in ſi. l. di. ferrū. ſ. de ſpon.
2 iuuenis. ⁊ ſic no. hic q̄ is qui ſuam †defenſionem non exhibet in
termino ſibi congruo aſſignato. ius preſumit̃ non habere ad idē
qd le. ⁊ no. de cõ. di. ſolennitates. ⁊. ſ. de excep. paſtoralis. ¶ Per
eos. quoſcunqꝫ cū generaliter loquat̃. pertinet ſic. ſ. e. li. de homi.
pro humani prope ſi. ſ. de preben. de multa. §. is quoqꝫ. ¶ Libe-
re. q. d. non ob. collatione prius facta de ipſis. ⁊ non ob. contra-
dictione taliter illud tenētis. ⁊ habes ſi. ſ. de preben. extirpande.
iuxta ſi. ver. alioquin. ⁊. c. de multa. §. is quoqꝫ. ⁊. ſ. e. tit. ſi benefi-
cia. ¶ Idoneis. ſ. de preben. graue. ¶ Conferantur. ſ. e. li. de pre-
3 ben. licet ſed videtur q̄ licet conferat is †ad quem pertinet nõ tñ
in poſ. introducet eum cui contulit niſi amoto primo poſſeſſore.
vt ibi dr contra credo. cū hec litera dicat libere ⁊c. ſic. ſ. e. li. de ho-
mi. pro humani. iuxta ſi. non ob. illa decr. quoniam loquitur qñ
eſt dubium de iure detinentis. hic qñ non eſt dubiū. vt pꝫ ex li-
tera prox. prece. ibi eo ipſo ⁊c. vnde dic q̄ in omnibus cauſis in
quibus beneficiatus ipſo iure vel per ſententiam hominis iam
rite latam ⁊ que iam in rem tranſijt iudi. perdit ius q̄ habebat
in beneficio poteſt ⁊ dꝫ alij conferri beneficium. ⁊ licet epõ ei qui
ius perdidit auferre poſ. ſi ipſi incumbat de facto. ſine alia cauſe
cognitione: qꝛ in hoc exequatur offi. ſuum. ad hoc. ſ. de reſti. ſpo.
accepta. ⁊ adde q̄ dixi. ē. e. li. de elec. licet canon. in glo. ad huius
declarationē ⁊c. ſed nunquid vtrumqꝫ beneficiū debet perdere
primū vcꝫ ⁊ ſecundū an poteſt q̄ voluerint retinere dic cum do.
Hoſ. q̄ non poteſt q̄ voluerint eligere qꝛ nolens vtrūqꝫ habere
fuit in culpa. ſ. de preben. de multa. ergo optionē habere non dꝫ.
ar. ff. de peti. here. l. ſed ⁊ ſi rem. ⁊ precium. ff. de te. tu. l. tutor. nec

a ¶ Soli ſunt ordi. adde q̄ dicant̃ ordinarij. Inn. ſ. c. ſi. de fo. cõpe. Spe. l ti. de off. or. §. j. ⁊ ſel. l. c. poſt ceſſionē. in. ſ. col. de pba.

b ¶ Archiepũs etiā eſt. adde gl. no. in. c. ſi cuc. extra de exceſ. prela.

c ¶ De hac materia. Adde bal. in. l. ſiue poſſidetꝫ. C. de pba. ⁊ in c. ex parte. el ſ. ⁊ ibi plene Fel. in pn. ex de teſti. vbi an in ſpũalibus ex tpis diuturnitate preſumat̃ titulus.

dant organa ſua. epiſcopus nõ debet ibi celebrare. ar. ſ. e. irrefra
gabili. §. ceterum. ⁊ hoc concedit Jo. ⁊ Uinc. ne vileſcatur pena
inflicta pro crimine. ar. ſ. de priuil. vt priuilegia. ⁊ hoc ipſi no. in
pre. §. ceterum. vbi etiam no. Hoſ. ꝙ capitulũ interdicere poteſt
eccleſiam vt nullus ibi celebret. vnde hoc interdictũ quo ad ſe ne
ceſſitate non inducit ſed quo ad alios. ſm eum alii aliter dicunt
vt dictum eſt. ſ. ⁊ talis cauſa pro qua ceſſatur debet eſſe rationa
bilis ⁊ manifeſta. vt in. §. ceterum. ⁊. ſ. e. ꝗuis. iuxta fi. ⁊ debet eſ
ſe canonica ſiue legitima. vt. ſ. ſequit. §. priori. ⁊. §. ſi aũt. ⁊ intelli
gunt Inno. ⁊ Hoſt. ꝙ cauſa ceſſationis debet eſſe notoria. nam
ſi ſic nõ eſſet nulla conſuetudo prodeſſet: q: eſſet eccleſiis oneroſa
ſ. de conſue. c. j. ⁊. c. cũ venerabilis. alii dicunt hoc verum eſſe qñ
ceſſatur cõtra epiſcopũ ꝙ aliquando contingit. vt ptz. ſ. e. ꝗuis.
§. j. ſecus ſi contra alium q: tunc non eſt neceſſe ꝙ cauſa ſit noto
ria ſed ſufficit ꝙ ſit rationabilis. Ego credo ꝙ cã debet eſſe talis
que probata canonica reputet. vt. ſ. ſequit nec requiro ꝙ ſit no
toria hodie. ꝙ ptz q: bz examinari ꝙ non fieret ſi eſſet notoria. q:
notoria examinatione indigẽt. ij. q. j. de manifeſta. ⁊. c. que lotha
rius. ſ. de fil. preſby. quoniam. ſ. de iureiur. ad noſtram. ſi. vbi de
hoc ſufficit. ergo ꝙ ſit rationabilis ⁊ manifeſta. vt l pre. c. ꝗuis.
iuxta illud ſcʒ inſtrumentũ. ¶ Illas ſcʒ literas patentes. ¶ In
tendũt contra illum dicunt ceſſare qui fecit illud propter ꝙ ceſ
ſant. ¶ Aſſignẽt. i. exhibeãt ſic. ſ. e. li. de ap. cordi. j. R. ibi aſſigna
re depꝛoperet ⁊c. ibi dicã ſub. ⁊ de illa aſſignatione fieri faciant
pu. inſtrumentũ vel corã teſtibus fiat vt ſic de hoc fieri poſſit fi
des ſicut ſit alias. ſ. de electio. vt circa. C. de vſur. ſi creditrici. ⁊ ſic
duo fiant inſtrumẽta ſiue due litere autentice. ſit aũt hec aſſigna
tio ſit ille deliberare poſſit ſup ſatiſfactione capitulo impenden
da. ⁊ hoc eſt quaſi quedã requiſitio. qñq; tñ aſſignare ponit pro
declarare. ff. de ver. ſig. aſſignare. ¶ Hec pretermiſſio. i. cauſa. vt
ſ. he nõ expreſſa. ⁊ aſſignatione inſtrumẽti ſeu literarũ nõ facta.
¶ Cauſa multũ large loquit ⁊ indiſtincte. ⁊ ob hoc quidã intel
ligunt de cã quacũq; dũmodo ſit vera ⁊ iuſta: ſed forte melius eſt
vt dicamus cã ſcʒ magna puta: q: epũs vel poteſtas ſeu magnus
⁊ potẽs baro. ſeu cõmune. alicui⁹ loci in aliquo magno ⁊ arduo
negocio iniurioſe grauaret eos. in graue iacturã ⁊ damnũ ſecus
ſi cã leuis eſſet. ar. ſ. de his q ſi. a ma. par. ca. queſiuit. hec tñ diſcer
nenda ſunt arbitrio boni viri. i. iudicis. vt. ſ. de off. le. de cauſis.
ff. de ver. ob. continuus. §. cum ita. ¶ Iuncta a ſuperiore qui de
hoc cognoſcet. ¶ Canonica. ſub. ⁊ vera. ſi. ſ. de app. vt debitus. ſ.
eo. li. ⁊. e. ti. cordi. ⁊ no. ꝙ dicit ꝑ cauſa ſit notor. ſm ꝙ ſit vera ꝙ
credo ſufficere. vt. ſ. dixi. ¶ Illius ⁊c. ſi. ſ. e. li. de elec. ſi cõpromiſ.
§. pe. ⁊ vlt. Et no. ꝙ dicit litera illius ⁊c. q. d. non alterius ſi alibi
fuerit beneficiatus: q: penalis eſt hec conſtitutio ideo non laxa
tur: ſed reſtringit. ſ. e. li. de elec. ſtatutũ ꝙ dic vt dixi in pre. §. pe.
¶ Perceperunt. ecce primũ in quo puniunt aliud habes. ſ. e. c.
ver. illa vero tertiũ etiam in quo puniuntur exprimuntur. ſ. e. c.
ver. ac ſi nihilominus. ¶ Reſtituent. ſcʒ ſue ⁊c. cui debitum obſe
quium eſt ſubtractũ. C. de ſac. ſan. ec. iubemus ⁊ auten. ibi poſi
to qui rem huius qð ponit. x. q. ij. ⁊ reſtituent conditione iſtius
cañ. ar. ff. de condi. ex le. l. j. ꝗuis autem ſm cañ. nõ ſit actio pro
ponenda. ſ. de iud. dilecti. ad hoc facit qð no. xvj. q. j. moderamẽ.
in glo. vlti. in ſi. ſ. de dec. tua. ij. in glo. vt. xvj. ⁊c. in ſi. ⁊. ſ. de ſepul.
cum liberũ. in gloſſ. par. ibi videas. ¶ Tempore ſcʒ ceſſationis.
¶ Debent. ſ. q: nondũ receperant ea. ¶ Eiſdem. ſcʒ canonicis
ceſſantibus a diuinis. ¶ Nullo modo perci. ſi. ſ. eo. li. de elec. ge
nerali. §. illos vero. ¶ Cedere ſimilis pena habet. ſ. eo. li. de elec.
vbi periculum. §. prouiſionis. ſ. de preben. de multa. §. is q:oq;.
¶ Damnis. ſi. ij. q. j. in primis. ver. glorioſus. ſ. de iniur. olim. ⁊
2 c. in noſtra. ⁊ dr damnũ † a diminutione patrimonij. ff. de dam.
infec. l. damnũ. vt puta ſi clericus erat is cõtra quem ceſſatum eſt
a diuinis. ⁊ percipiebat partẽ oblationũ que in ipſa eccleſia fie
bant. que nõ ſunt facte propter ceſſationẽ. ⁊ ſic damnificatus eſt
vel ſi erat laicus forte propter ceſſationẽ. ⁊ ſic dãnificatus eſt vel
ſi erat laicus forte ob hoc ſui ſubditi ſibi nõ reſpondebant de tẽ
poralibus. omnia enim talia canonici reſarcire tenent. ⁊ eſt ſi. in
tutore qui tenetur reſarcire damnũ pupillo ſi ceſſauerit in diſtra
ctione rerũ que tpe pereunt. ff. de admi. tu. tutor qui. §. tutor. vel
ſi ceſſauerit adminiſtrare. eo. tit. quidam dece. in ſi. ¶ Iniuriis
quas eſtimabit is cõtra quem ceſſatũ eſt. hoc modo potius vo
luiſſem tantũ de meo ꝓprio perdidiſſe quã hãc iniuriã pati: ſed
iudex poſtea taxabit ne ille in infinitũ iuret. vt. ij. q. j. in primis.
ꝙ dic vt le. ⁊ no. iij. q. iij. ꝙ fieri. ad hoc. ff. de iniur. conſtitutioni
bus. §. j. inſti. e. §. pena. ⁊ no. Azo in ſum. e. ti. ſ. datur actio ⁊ iſta
actio iniur. datur ad vindictam. ff. de iniur. pretor. §. j. ⁊ eſt alia
ab ea que ſit ſuper damno: q: illa eſt ſup diminutione patrimo
nij. ⁊ ita altera nõ impedit alterã. ff. de cõdi. fur. ſi pro fure. §. cũ
furti. ⁊ no. inſti. ſi qua. pau. fe. di. in ſi. ¶ Satiſfacere. ⁊ ſic ſatiſfa
3 ctione damnorũ †, ⁊ iniuriarũ ſuperioris arbitrio taxabunt vt
hr in caſu ſe. ar. C. vnde vi. ſi qñ. ſ. ꝙ me. cauſa. ſuper eo. verũ ſi is

¶ Lʒ quidã. adde qð iſta vltima opi. videt magis cõiſ vt p doc. in. d. l. q de inofficioſo ⁊ Alex. in ꝯſi. lij. in. ſi. vol. ⁊ faciũt q ple ne ponit ẽcl. in. c. ſi. l. vij. colũ. ad ſi. ⁊ pnc. ſe. extra de lib. ob. ⁊ l c. inter diſle ctos. in. j. co. de ſi. inſtru.

in cuius iniuriam. ⁊ contra quẽ ceſſatũ eſt moriatur priuſquam
in actis iniuriarũ ſit facta lit. cõte. heres cuius nõ poterit agere
iniuriarũ. q: actio iniuriarũ non tranſit in heredem. ff. de iniur.
l. iniuriarũ. inſti. de perpe. ⁊. l. actus. §. enim. condemnatus autẽ
ex act. iniur. ſit infamis. ff. de his qui no. infa. l. j. ad hoc qð leg. ⁊
no. ſ. de re. iur. cum te. ⁊ no. ſ. de teſti. cog. peruenit. ¶ Tenebunt
ꝙ dicit de ſatiſfactione intellige ſi propria habuerint. ad hoc. xij.
q. ij. ſtatuimus. in ſi. ⁊. c. ſeq. xvj. q. vj. §. vlt. in ſi. ſ. de ap. reprehen
ſibilis. §. ſi autem. ⁊ le. ⁊ no. ſ. de preben. de multa. §. ⁊ ſi vltra. igi
tur non ſatiſfacient de redditibus ⁊c. cum illi non ſint eorũ pro
prij. vt plene dictum eſt. ſ. e. li. de reſcrip. ſtatutum. in gl. propriũ
eſt. quid igitur ſi nõ habent propria. dicit vt no. in pre. §. ⁊ ſi vlt.
¶ Si autem canonica ſub. ⁊ vera. ¶ Iudicata habes ſi. q: ſi pa
ter vult filiũ exheredare debet cauſam legitimã in teſtamẽto inſe
rere. ⁊ illa dʒ pronũciari vera eſſe. ad hoc vt exheredatio ſit effi
cax in auten. coll. viij. vt cum de ap. co. §. aliud etiã ſic eſt ſi. in ap.
interpoſita ante ſententiã que dʒ in ſcriptis ex cã legitima fieri.
⁊ iudex ap. pronunciabit cã legitimã ⁊ verã. ⁊ ex tunc cognoſcet
de principali. ad hoc. ſi. q. vi. in ſi. ſ. de ap. vt debitus. ſ. eo. li. e. tit.
cordi. ⁊ ex eo ꝙ dicit iudicata videt ꝙ due erant inſtantie. vna in
qua probet ⁊ pronunciet cauſam canonicam vel non canonicã
eſſe. deinde alia in qua de intereſſe agatur ſicut qñ agitur quere
la inoſ. teſt. per quã petit pronunciari primo teſtamẽtũ inofficio
8 ſum. ff. de inoſ. te. hoc colore. ⁊. l. ſeq. deinde agit pe. he. lʒ quidã°
contradicãt. ff. de inoſ. te. qui de inoſ. dic ꝙ hoc totũ vna ſnia ex
pedit. ſicut ſit in caſu conſimili. in quo ſit totũ in vna inſtantia
vt colligitur. ſ. de oſ. deleg. cũ contingat. in ſi. ſ. de ſen. ex. ſacro. §.
cumq;. ⁊ no. in pre. l. qui de inoſ. ⁊ dicetur hoc modo. q: fuit ceſſa
tum a diuinis in tali ⁊c. tali dante cauſam ceſſationi. ideo cuʒ in
tantũ condẽnamus ipſi ⁊c. ⁊ in tanta quantitate taxata a nobis
conuertenda in diuini cultus augmentũ. ⁊ ſic non obſt. qð no. ſ.
de or. cog. c. j. ⁊. C. de or. iud. l. j. ¶ Occaſione. hic habes efficax ar.
ꝙ hi qui cauſam prebent interdicto ciuitatis vel caſtri alicuius.
tenentur ad reſtitutionẽ damnorũ que eccleſie religioſi ⁊ hoſpi
talia illius loci occaſione interdicti in elemoſynis ⁊ obligatio
4 nibus vel aliis paſſa ſunt. nã qui occaſionem † damni dat. dãnũ
dediſſe videtur. vt hic. ⁊. ſ. de iniur. ſi culpa. in ſi. arg. ſ. de teſti. ſi
cut nobis. vbi de hoc. ⁊. ſ. de homici. preſbyterum. ⁊. c. de cetero.
⁊ ſic de facto vidi ſeruari. ¶ Omne intereſſe. ar. ad hoc. xij. q. ij. ſi
quis de clericis. de intereſſe no. xij. q. ij. fraternitas. in gloſ. vlti. ſ.
de iniur. in noſtra. ſ. de ſen. exc. ſacro. ⁊ ibi etiam de hoc ſatis per
Inno. ⁊ in Spe. de fruc. ⁊ intereſſe. §. vlt. ver. vlt. ⁊ hoc adde ⁊ vi
deas qð le. ⁊ no. inſti. de ver. ob. §. non ſolũ. ff. de preto. ſtip. l. vlt.
C. de ſen. que pro eo ꝙ inter. pro. l. j. in glo. per probationes. ff. ꝙ
vi aut. c. ſemper. §. in hoc interdicto. ⁊. ſ. de ſo. cõpe. dilecti. ¶ Ca
nonicis. quo ad ea que fuiſſent percepturi ſi non fuiſſet ceſſatio.
vt. ſ. dixi. ¶ Eccleſie. no. hic eccleſiam pati iniuriam eo ꝙ nõ ſit
ibi debitum officium: ſed ſubtrahitur. ad idem. ſ. e. li. de ſen. exc.
alma. §. j. ver. q: vero. ¶ Culpa id eſt erratũ. ¶ Taxaturam. pre
ſtito ſacramento. ſic. ſ. ꝙ me. cauſa. ſuper eo. ⁊ ſm ꝙ iuratũ eſt de
bet iudex condemnare. C. vnde. iij. ſi qñ. ⁊ non minus. in auten.
de iudi. §. oportet. C. de iud. auten. ſed hodie. ⁊ hic repete qð dixi
ſ. e. e. in glo. quas exti. ⁊c. ¶ Augmentum. vt ſic poſſit augeri di
uinus cultus in eccleſia quo ad numerum clericorũ. propter em
ptionem prediorum faciendam de iſta pecunia ſiue quantitate
de quibus colligant fructus. augebitur diuinus ex hoc cultus.
als augebit ſic melius fieri poteſt. nam cum ex hoc diuinus cul
tus minutus fuerit. iuſtũ eſt ꝙ ex his augmẽtetur. ⁊ eccleſie ius
ſuũ tribuatur. ad hoc. xij. q. ij. cum deuotiſſimam. ⁊ in proc. rex
paci. inſti. de iuſti. ⁊ iur. §. iuris precepta. ¶ Arbitrio. tria prece
dentia determinat ſcʒ taxationẽ quantitatis. ⁊ illius cõuerſionẽ
in cultũ diuinũ. ¶ Itẽ in condemnationẽ. ¶ Condemnet. ⁊ ita
dupliciter condemnabit: q: canonicis ad intereſſe. ⁊ eccleſie ad
certã quantitatẽ ſuperioris arbitrio taxandam. nam in hoc caſu
ſcʒ eccleſie ⁊ ſuperiori duo ſunt leſi. ⁊ ob hoc duobus eſt ſatiſfa
ciendũ. ¶ Ceterũ. crucis cuius feſtũ eſt ſolenniter celebrandũ de
cõ. di. iij. crucis. ¶ Statuas. ſ. que non ſunt violande. de cõ. diſt.
5 iij. prelatũ. cũ duobus. c. ibi ſe. ⁊ dr ſtatua † q totũ hominẽ ſignifi
cat. ſiue totã eius effigiẽ: ſed in imagine ſola pictura eſt. vt dicit
Azo in ſum. de ſtatu. ⁊ imag. ¶ In tantũ hoc peſſime ſit. vt ſa
tis colligitur. xxvj. q. v. quicunq;. ¶ Ultrix. ſic. C. de his qui ad
ſta. cõfu. l. j. in ſi. ¶ Sentẽtia. q erit iudicis arbitrio infligẽda. vt
ptz. ſ. e. c. ibi ſic grauiter puniat ⁊c. ⁊ ar. C. li. xij. de colle. illici. l. j.
ibi de mulcta cuius modũ in autoritate iud. collocamus vel dic
ꝙ erit ſnia ſpũalis. vt. xxvj. q. v. quicunq;. vel dic ꝙ erit tpalis. vt
vʒ in publica vincula mittant. ff. de pe. capitaliũ. §. ad ſtatuas. ff.
de iniur. ſenatus vel moriant. vt no. C. ne. li. ſi. ſal. ⁊c. ⁊ ſic ſm hoc
eſſent honore ⁊ dignitate priuandi. ꝙ dic vt in prec. c. quicunq;.
¶ Cõpeſcat. C. ad. l. iul. repe. l. j. ij. q. vij. quia ꝓpter. xj. q. iij. c. vlt.
in ſi. xxxv. q. ix. loci. ſ. eo. tit. irrefragabili. §. ceterum. vbi de hoc.

Qui male

Summarium.

1 ¶ Qui male tenet eccleſiam: certuʒ eſt quod damnat animam ſuam.
2 Js qui ſuam defenſionem non exhibet in termino ſibi congruo aſſignato ius preſumitur non habere.
3 Js ad quem pertinet conferre licet conferat non tamen in poſſeſſionem introducet cum cui contulit niſi prius primo amoto poſſeſſore.
4 Jlli de calumnia puniuntur qui calumnioſe vexant clericuʒ vel alium in iudicio contra quem ſciunt ſe ius non habere.
5 Jlle eſt inhabilis ad obtinendum aliud beneficium niſi ſuper obtentis habuerit legitimam diſpenſationem qui habet plura beneficia curata ſiue plures perſonatus.

a **Ordinarij.** ⁊ epi ⁊ ſuperiores ꝙ ſm Jnng. ⁊ Hin. ſoli ſunt ordi.ᵃ vniuerſales in ſua iuriſdictiõe. vt .xi. q. i. de perſona. vbi de hoc ad idẽ .ſ. e. cũ epũs. in pñc. ⁊ hec eſt vera ſnĩa de iure. ſm Hoſ. qui ita no. ſ. e. paſtoralis. ⁊ idẽ tenet. B. brix. prout no. xxvi. perlectis. in gl. hoc videt ꝛc. in fi. ad hoc. ſ. de off. archipreſby. c. vlti. vbi de hoc. ⁊ .j. de ſo. cõpe. cũ contingat. alij etiã inferiores ordinarij dicunt de quibus habet. ſ. e. cũ ab ec. ſed ſub epo ſunt. vt pʒ in pre. c. ſ. de of. archipreſby. c. vlt. Et adde ꝙ dixi. ſ. e. li. de conſti. vt animarũ. in gl. cũ iſta ꝛc. de elec. lʒ canon. in gl. j. epũs ar-
b chiepũs etiã eſtᵇ ordi. ibidẽ. ſed in caſibus tantũ. ꝙ dic vt le. ⁊ no. ſ. c. paſtoralis. ¶ Dignitates. hoc videas ꝙ dixi. ſ. e. li. de cõſue. conſuetudinẽ. in glo. hoc erat ꝛc. ⁊ dic dignitates. i. eccleſias quibus ineſt dignitas vel plura beneficia habẽtia dignitatẽ. ¶ Eccleſias. quibus nõ ineſt tanta dignitas. dũmodo habeãt curam animarũ. ⁊ ita ſatis pʒ hic ꝙ curati cappellanũ non dicunt habere dignitates. cũ hoc ponat vt diuerſa. lʒ dicant fungi officio prelationis. vt .j. de cle. egro. tua nos. ¶ Cura. hic videas ꝙ dixi ſ. e. li. de fil. preſby. is qui in gloſ. dic ꝙ cura ꝛc. ¶ Et ſimilis. ſcʒ animarũ. ¶ Compellãt. p excõicationẽ vel beneficiorũ ſubtractionem vel alio modo quo poſſunt queri cõſueuit; a iuſta cõpulſio habeat fieri tantũ per epos ⁊ videt ꝙ ſic. cũ dicat ordinarij locorũ ꝛc. ad hoc. ſ. e. li. de tẽp. or. cũ nullus ſcdm dic ſm oẽs ꝙ hanc cõpulſionẽ facere poſſunt oẽs habẽtes poteſtatẽ inſtituẽdi ⁊ deſtituendi. nam cũ eos ex cã poſſent priuare beneficiis. ⁊ per iſtaʒ cõpulſionẽ deueniat ad priuationẽ. ergo illã poterunt facere ar. ſ. de of. dele. preterea. ff. de iur. om. iu. l. ij. hoc etiã ſatis colligit .j. e. c. §. inferendis. vbi locorũ ordinarij vocant illi qui conferũt beneficia. ⁊ tales poſſunt eſſe alij ab epis vt pʒ. ſ. e. de of. dele. ſuper eo. j. de preben. referẽte nõ ob. pre. decr. cũ nullus quoniã loquit in caſu ad ſolũ epm regulariter pertinẽte ſcʒ quo ad clericos ordinandos ⁊ eos mittere ad ord. ſuſcipiẽdos. ¶ Diſpenſationes videas ꝙ dixi. ſ. e. li. de elec. lʒ canon. in gl. ⁊ uicũt quidã ꝛc. in gl. no. ꝙ ꝛc. ¶ Huius eccleſias. ſ. curam animarũ habẽtes. ¶ Pro facti qualitate. hoc regulariter attendendũ eſt in quibuſlibet dilectionibus moderandis. j. de ap. cũ ſit. ad hoc. j. de dilec. c. j. vt ſi dicat habere diſpẽſationes in remotis maius tpe tardabit quã ſi habeat in propinquo. ff. de eden. ſpatiũ. ¶ Exhibere ſed cõtra ij. q. v. in pñ. dic vt ibi. ⁊ c. di. cõtra morẽ in gloſ. hoc eſt ꝫ ꝛc. ⁊ in glo. qui cũ ꝛc. ⁊ .j. procu. ex inſinuat in gl. ſed qꝛ. ⁊ ſi bene aduertas tota iſta. decr. loquit in dignitatibus ſeu ec. curatis nõ in alijs. ⁊ ſic videt ꝙ ſi quis hʒ plura heremitoria ſeu alias ec. in quibus nõ ſunt parochiani. nõ hʒ locũ ꝙ hic dr. ⁊ hoc tenuit hic. G. dnſ. ar. ad hoc. xxv. di. qualis. j. de preſum. nõne. ⁊ facit ad hoc qꝛ preſumit aliquis eſſe canonicus ex quo apparet inter alios vt canõ. in ſtallo. in capitulo. in prebẽ. ⁊ in alijs niſi probet. cõtra. xx. q. j. quem progeni. ⁊ ar. C. de nup. ſi vicinis. ad ſe. cõ. ſill. ſi qs maior. hoc no. lau. j. de ap. pſonas in parte decisa. de hoc etiã no. c. di. ꝫ morem. in glo. qui eũ priuilegiũ ꝛc. ibi videas: ſed ꝫ qꝛ niſi clericus probet ſe canonice inſtitutũ remouendus eſt ex officio ⁊ ſine
1 libello. ſ. de cle. pere. c. vlt. j. de inſti. ex frequẽ. nam ſi † male tenet eccleſiã certũ eſt ꝙ animã ſuã damnat. ſ. de elec. dudũ. ij. ⁊ ideo inquiſitio fit de talibus etiaʒ gñalis. j. de preben. graue. vñ dicit Inno. ꝙ epo ſaluũ manet ius in inſtitutione alicuius clerici vel cõfirmatione vel ordinatione vel etiã ex offi. ſuo rõne ſue iuriſd. ꝙ inquirat ꝫ eũ. ⁊ hoc ipe no. j. de tranſac. de cetero. in glo. ij. ibi videas. ⁊ qd dicet. j. co. li. de inſti. ⁊ ſi. in glo. ad huius dicti ꝛc. ⁊ ꝙ talia per officiũ expediant pʒ. j. vt ec. be. c. j. ⁊ vide qd dixi. ſ. co. li. de conſue. non eſt. in glo. dʒ prelatus ꝛc. ad idem. ſ. e. pernicioſam ꝛc. irrefragabili. j. de exceſ. prela. ad aures. nõ ob. j. de reſtitu. ſpo. conquerente. qꝛ ibi nullus ordo fuit ſeruatus. ⁊ huius ſententie fuit Hoſt. j. de ſy. licet Hely. ⁊ pro hac ſnĩa facit qd dicebat Hoſ. ꝙ cũ agit de inſtitutione clerici ſpeciale eſt ꝙ detinens habeat probare ſuã inſtitutionẽ per inſtrumentũ ſue inſtitutionis. ⁊ eſt ſi. ij. q. j. legum. ſicut etiã ſpeciale eſt in eo qui poſſidet. vel p herede vel p poſſeſſore. vt. C. de pe. here. l. cogi. ⁊ in liberto eccleſie qui ⁊ ſi ſit in quaſi poſ. libertatis. nihilominus probare ſuã manumiſſionẽ. vt. xij. q. ij. longinquitate. ⁊ c. liberti. alʒ obtinent iura q̃ poſſunt ꝫ hoc allegari q̃ dicũt nõ debere cogi poſſeſſorem titulũ ſue poſ. oſtendere. ⁊ q̃ dicunt ꝙ actore nõ probante reus ꝛc. ⁊ hoc ipſe no. in pre. decr. j. de pcu. ex inſinuat. ꝙ verũ intellige indiſtincte. qñ eſt queſtio inter prelatũ ⁊ ſubditũ niſi ille ordinarius ad quẽ collatio pertinet viſus fuerit in eũ conſentire tacite vel expreſſe. ar. j. de his q̃ ſi. a ma. par. ca. ex ore. hoc etiã caſu qñ ille ad quẽ ſpectat collatio in poſſeſſorẽ viſus fuerit cõſenſiſſe. lʒ pro poſſeſſore preſumat põt vim ille ad quẽ collatio pertinet dicere ⁊ probare collationẽ cõtra ius factã. j. de preben. dilecto. ſecus ſi inter duos aduerſarios queſtio agitet quo caſu non probabit. ij. q. v. in pñ. ⁊ hoc ſatis colligit ex eo qd no. B. cõ. ſ. de reſcri. capitulũ. in gl. qꝛ qões ꝛc. §. ſi qs veniet ꝛc. ver. ix. ex quo
c quis ꝛc. ibi videas. de hac materiaᶜ etiã no. Jnn. j. de preſump. illud. in gl. vlt. iuxta ſi. nõ ob. ꝙ dicit hic de curans dũtaxat. qm lʒ expreſſe dicat de talibus ꝑpter maius periculũ nõ tñ ꝑpter hoc ꝓhibet de alijs beneficiis nõ curatis. nã non ſemp cõtrarius ſen ſus autoritatis pro. l. ⁊ certa rõne ſuſcipiendus eſt. vt leg. ⁊ no. e. q. j. ſi qui a ſyno. ⁊ vbi quis hʒ plures tales ecc. de quibus. ſ. facta eſt mentio in diuerſis epiſcopatibus. ſi uis vni epo fecerit ſidem de ſua diſpenſatione. nihilominus facere ſidem tenet alteri epo in cuius dioc. ſiue iuriſdictione aliã hʒ dignitatẽ vel perſonatum ſiue eccleſiã cũ cura. ⁊ hoc qꝛ illius epi intereſt ſcire quo titulo ſua eccleſia detinet. ad hoc. j. de cõceſ. pre. qꝛ diuerſit. de preben. dilecto. ⁊ de inſti. ex frequẽtibus. hoc etiã ſatis colligitur. in prin. huius decr. cũ dicit indiſtincte ordinarij locorũ ꝛc. Sed ar. contra qꝛ creditur exemplaribus ſumptis autoritate iudicis. C. de teſta. publicati. j. de ſi. inſtr. ſi inſtrumenta. ⁊ not. eo. ti. c. j. j. de verb. ſig. abbate. in glo. ex hoc videt ꝛc. ⁊ c. diſtin. contra morem. in gloſ. ſed nunqd ꝛc. ⁊ ob hoc quidã dicere voluerũt ꝙ ordinarius qui preuenit in cõpulſione exhibitionis. qd hic dr obſeruabit. ⁊ poſt modũ alter epo in cuius iuriſd. habet ſimile beneficiũ quaſi preuentus ab illo epo. nõ poterit eum ad hoc cogere. ar. j. de ſo. cõpe. propoſuiſti. ff. de inde ſi quis poſtea. ff. de iur. om. in. cum quedam. ar. C. de epi. ⁊ cle. cum clericis ſed primũ credo verius. cũ in hoc caſu agatur de iure ſpeciali cuiuſlibet iſtorũ epiſcoporũ. vtpote inſtitutionis ſeu collationis. ⁊ ideo ſua ſpecialiter intereſt ſcire quo iure detineat curaʒ ſui populi ſibi cõmiſſi. rõne cuius eſt deo ipſe epũs obligatus. xij. q. j. precipimus. ſ. e. irrefragabili. j. R. in ij. ¶ Quod ſi forte. impedimẽto. ſic. ſ. e. li. de elec. quam ſit. §. vlt. ⁊ e. tit. ne pro defectu. illud enim eos excuſaret ne ipſi tps dilationis ſtatuti eis curreret. C. de inof. te. contra maiores. ad hoc. xxviij. di. de ſyracuſane. lxj. diſt. bene nouit. j. de cõceſ. pre. qꝛ diuerſitatem de pig. ſignificante. ¶ Nullam vel minus ſufficientem quoniam iſta equipollent. vt pʒ. ſ. de tranſl. e. inter cor. §. ſed neqꝫ. vbi de hoc. lv. ij. priſcis. ad idem. ff. ꝙ cuiuſ. vni. l. j. §. pe. ad idem. j. de procur. c. j. ⁊ .j. de conſan. ⁊ affi. qꝛ circa hoc etiã dare indicat. §. ſeq. j. proxi. ibi ſufficiens ꝛc. ¶ Jdẽ tps. ſcʒ moderatũ vt dr. ſ. §. proxi. in ſi. ¶ Eccleſie. ſcʒ quibus animarum cura ineſt. vt dr. ſ. e. c. j. R. ¶ Beneficia. ſcʒ curata. de quibꝰ premittitur. ſ. in princ. c. ¶ Conſtabit. iuris preſumptione ⁊ de iure. j. de preben. de multa contra quã non admittitur probatio ꝙ dic vt le. ⁊ no. liiij. diſt. fraternitatem. in ſi. l. di. ſeruũ. j. de ſpon.
2 iuuenis. ⁊ ſic no. hic ꝙ is qui ſuam † defenſionem non exhibet in termino ſibi congruo aſſignato. ius preſumit non habere ad idẽ qd le. ⁊ no. de cõ. di. ſolennitates. ⁊ .j. de excep. paſtoralis. ¶ Per eos. quoſcunqꝫ cũ generaliter loquat. pertinet ſic. j. e. li. de homi. pro humani prope ſi. j. de preben. de multa. §. is quoqꝫ. ¶ Libere. q. d. non ob. collatione prius facta de ipſis. ⁊ non ob. contradictione taliter illud tenẽtis. ⁊ habes ſi. j. de preben. extirpande. iuxta ſi. ver. alioquin. ⁊ c. de multa. §. is quoqꝫ. ⁊ .j. e. tit. ſi beneficia. ¶ Jdoneis. j. de preben. graue. ¶ Conferantur. j. e. li. de pre-
3 ben. licet ſed videtur ꝙ licet conferat is † ad quem pertinet nõ tñ in poſ. introducet eum cui contulit niſi amoto primo poſſeſſore. vt ibi dr contra credo. cũ hec litera dicat. libere ꝛc. ſic. j. e. li. de homi. pro humani. iuxta ſi. non ob. illa decr. quoniam loquitur qñ eſt dubium de iure detinentis. hic qñ non eſt dubiũ. vt pʒ ex litera proxi. prece. ibi eo ipſo ꝛc. vnde dic ꝙ in omnibus cauſis in quibus beneficiatus ipſo iure vel per ſententiam hominis iam rite latam ⁊ que iam in rem tranſijt iudi. perdit ius ꝙ habebat in beneficio poteſt ⁊ dʒ alij conferri beneficium. ⁊ licet epo ei qui ius perdidit auferre poſ. ſi ipſi incumbat de facto. ſine alia cauſe cognitione. qꝛ in hoc exequatur offi. ſuum. ad hoc. j. de reſti. ſpo. accepta. ⁊ adde ꝙ dixi. ſ. e. li. de elec. licet canon. in glo. ad huius declarationẽ ꝛc. ſed nunquid vtrunqꝫ beneficiũ debet perdere primũ vcʒ ⁊ ſecundũ an poteſt ꝙ voluerint retinere dic cum do. Hoſ. ꝙ non poteſt ꝙ voluerint eligere qꝛ nolens vtrũqꝫ habere fuit in culpa. j. de preben. de multa. ergo optionẽ habere non dʒ. ar. ff. de peti. here. l. ſed ⁊ ſi rem. ⁊ precium. ff. de te. tu. l. tutor. nec

a ¶ Soli ſunt ordi. adde q̃ dicant ordinarij. Jnn. j. c. ſi. de ſo. cõpe. Spe. l. ti. de off. or. §. j. ⁊ ſcl. j. c. poſtceſſionẽ. in. j. col. de pba.

b ¶ Archiepũs etiã eſt. adde gl. no. in. c. ſi cut. extra de exceſ. prela.

c ¶ De hac materia. Adde bal. in. l. ſiue poſſidetis. C. de pba. ⁊ in c. ex parte. el j. ⁊ ibi plene ſcl. in pñ. eẽ de teſti. vbi an in ſpũalibus ex tpis diuturnitate preſumat titulus.

obſt.ſ.de preben.referente.qꝛ de gratia loquitur vel ſm tpa ſua. 1
nam hodie ſecus.vt in pre.c.de multa.vbi de hoc. ¶ Ceterũ.eui b
denter id eſt manifeſte.xl.viij.di.c.j.ſ.e.li.de elec.ſi forte.vbi dixi.
ſecus ergo ſi eſſet dubium:qꝛ tunc ad ſe.ap.remitteretur.vt.ſ.ſe-
quitur.§.ſi vero. ¶ Moleſtetur.qui vero calumnioſe vexant
4 †clericum vel alium in iudicio contra quem ſciũt ſe ius nõ ha-
bere de calumnia puniuntur.C.de epi.⁊ cler.omnes.§.preterea.
ff.de iudi.cum quem.ſ.de calum.c.j.⁊.ij.ſ.e.li.de elec.vt circa.§.
alioqnin. ¶ Prouideat.habes huic ſimile.ſ.eo.li.de elec.cũ eo.
§.porro.ibi videas. ¶ Ordinarius.ad quem pertinet animarũ
ſaluti prouidere.ne decipiantur.vt hic ſequitur.ad idem.x.q.j.
regenda.ſ.de elec.dudum.ij.prope prin.nam de iure communi
omnes eccleſie dioce.⁊ earum diſpoſitio ad eum pertinent ⁊ ſibi
ſubſunt.xvj.q.vij.omnes baſilice de cõ.di.j.c.ij. ⁊.ſ.de relig.do.
de xenod. ¶ Negligatur.hoc ideo dicit qꝛ talis negligentia mul-
tum eſt damnabilis.vt.ſ.e.li.de elec.licet canon.iuxta princ.ver.
qꝛ tamen.⁊ iſtud ſonat litera iſta ſcꝫ ꝙ ipſe ordi.debet prouide-
re ⁊ inueſtigare an hi qui habent huius dignitates vel perſona-
tus per diſpenſationem ſolicite peragant ea que pertinẽt ad cu-
ram animarum. ¶ Defraudentur.ſic.xvj.q.j.⁊ temporis in fin.
Item habet prouidere ne ſuis deſtituantur miniſtris.ſ.de cle.non
reſi.cũ ad hoc ⁊c.conquerente.⁊ hoc eſt ꝙ hic dicit debitis obſe.
ad idem.ſ.de cele.miſ.dolentes.⁊.ſ.e.li.de elect.cum ex eo.§.por-
ro.vbi de hoc. ¶ Si vero dubitetur ſub.probabiliter.ar.ſ.de re
ſcrip.cũ contin.prope ſi.nam ſi indulgentia euidenter inualida
aſſeratur valida talis dubitatio probabilis non eſt vt ibi colligi
tur manifeſte ad idem.ſ.de ap.conſuluit nos.ſi de virtute indul
a gentiarum[a] papaliũ vis plenam habere noticiam vide qꝺ not.
in ſpe.de legato.§.videndũ.ver.nũc aliqua ⁊c.vſqꝫ ad ſi.ipſi[o].§.
¶ Eſtimare ſi.ſ.de iud.cũ veniſſent.⁊.ſ.e.li.de reſ.pre.c.quoniã.
ver.vt vnde.vbi de hoc. ¶ Quemadmodũ ⁊c.hoc ſumptum vi-
detur.ff.de reg.iu.l.nec.in ſi. ¶ Sui beneficij id eſt ſue diſpẽſat.
⁊ ita no.hic diſpenſationem nomine beneficij contineri.vñ gra-
tia vocatur.ſ.e.li.de elec.licet canon.in ſi.vbi de hoc. ¶ In con-
ferendis cum.ſ.dixerit quid iuris ſit de beneficijs habitis.nunc
vult dicere de habendis. ¶ Similem curam iſta ſimilitudo non
ad ſpecies:ſed ad genus refertur.⁊ ſufficit qualitercunqꝫ curam
habeat animarum ⁊ talis indulgẽtia tanqꝫ ambitioſa ⁊ iuri ini
mica ſtricte eſt interpretanda.C.de ſenat.l.j.ſ.de elect.dudum.ij.
ſ.eo.li.de preben.q̃uis.in prin.ad idem.ſ.e.li.de fil.preſ.ſi is cuꝫ
5 quo. ¶ Plura ſimilia hoc haberi conſueuit ꝙ is†qui habet plu
ra beneficia curata ſiue plures perſonat[o] inhabilis eſt ad aliud
tale beneficiam obtinendum.niſi ſuper obtentis habuerit legiti
mam diſpen.nec ſufficit ꝙ talibus velit renunciare ſiue renũciet
ad hoc vt habilitetur vt ſatis colligitur ex ſeq.litera.de hoc le.⁊
no.ſ.de elect.dudum.ij.§.nos igitur.⁊ ibi plene de hoc per In-
nocẽ.in verbo electionis tempore.⁊ ꝙ ibi dicitur teneas. ¶ De-
mum.ſi.ſ.e.li.de elect.commiſſa.j.R. ¶ Vel ſi ſub.ꝙ ſi talem in-
dulgentiam non oſtendit ea que ſic ⁊c.⁊ no.qꝛ dicit ea.non ergo
ſufficeret alterum dimittere.cum hec litera in plurali loquatur.
¶ Reſignet ꝙ hic dicitur de reſignatione prius facienda de no-
uo inducitur.debet ergo reſignare ꝙ obtinet anteqꝫ conferatur
ei aliud.vt ſic prima beneficia vacent de iure.ſ.de preben.de mul
ta.⁊ de facto.ſ.de conceſ.prebẽ.cum noſtris. ¶ Aliter ibi niſi di-
ſpenſatio euidẽter ſufficiens oſtendatur.tam ſuper obtentis quã
ſuper eo beneficio ꝙ de nouo deſideratur adipiſci.vel illa q̃ obti
net libere ac ſponte reſignet vt ſuperius eſt expreſſuꝫ.⁊ ſic iſta di
ctio aliter reſpicit duos articulos preci.prece. ¶ Talibus ſcꝫ cu
ram habentibus animarũ de quibus facta eſt mentio.ſ.e.c.§.in
conferendis. ¶ Facta collatio ſcꝫ habentibus plura beneficia cũ
cura vel perſonatus vel dignitates quibus premiſit. ¶ Nullius
ſi.xj.di.c.ij. ¶ Penitus id eſt prorſus ex toto ſic.ſ.e.tit.romana.
in ſi.§.j.ſ.e.li.de ſen.ex.romana.§.vniuerſitatem. ¶ Sit id eſt cõ
ſtat ſiue conſiſtentiã habeat. ¶ Momenti id eſt vigoris.hoc põt
intelligi eſſe verũ quantũ eſt ad eũ cui facta eſt collatio:ſed que-
ro ſi talis acceptat ⁊ in poſ.inducatur an prima duo que ex diſpen
ſatione obtinebat vacent ipſo iure.ad hoc dicit do.Io.car.ꝙ ſic
⁊ allegat.ad hoc ar.ſ.e.li.de preben.non poteſt.§.j.ibi dicam.il-
lud tñ ar.parum aut nihil facit ad hoc.Et adde ꝙ dixi.ſ.e.li.de
offi.le.deliberatione.§.prohibemus.

¶ Si de vir
tute indulgẽ
tiarũ. Adde
q̃ tradunẽ p
Fel.i ſermo-
ne ſuo de in-
dulgẽtia ple
naria.
¶ Temeri-
tas eſt. Addꝺ
archi.i.c.cu-
pientes.§.cete
rũ.ſ.de elec.
e.li.geni.l.c.
cũ qui.§.in-
ſuper.ſ.de p
ben.e.li.
¶ Aſtrigi.
Adde p ex-
teſione huiꝰ
tex.Fel.in.c.
iumanit.in
ij.col.circa
ſi.ſ.de teſti.

Summarium.

1 ¶ Temeritas eſt proprie qñ aliquid fit ſine conſilio.
2 Generalis inquiſitio vbi non fit non eſt locus ſubtilitatibꝰ po
ſitis ⁊ notatis per Io.Vinc.⁊.B.qui in idem conueniunt in.c.
cum.I.⁊.A.in fine.
3 Aliquis ſi promouetur pendente inquiſitione facienda in capi-
te ⁊ in membris in eadẽ eccleſia in prelatũ an debeat fieri inquiſi
tio in eũ vt in prelatũ ſiue vt in caput aut in membrum.
4 Ille qui preceptis non obtemperat reus eſt ⁊ debitor pene.

1 Qvia plerique. Temeritatis.temeritas eſt[b]
b proprie qñ aliquid fit ſine
conſilio. ¶ Ipſorũ prelatorũ. ¶ Inquiſitoribus.ij.
q.j.deus omnipotens.xcvj.di.ſi quid.ſ.de ſta.mona.
in ſingulis.⁊.c.ea que. ¶ Corrigendũ.ſic.ſ.j.li.de conſue.nõ eſt
ibi dixi. ¶ Reformandum ſi alicui mandatur vt corrigat ⁊ re-
formet que correctionis.⁊ reformationis officio nouerit indige-
re.vt.ſ.de accuſat.olim debet intelligi corrigat.i.inſtantia ⁊ ea q̃
nunc inſtant corrigenda id eſt emendanda.nã corrigere eſt emen
dare.reformet ſcꝫ omiſſa.⁊ ſic intelligit Vin.in p̃.c.olim. ¶ De-
putatis.ſ.e.li.de of.dele.ſtatuimus vt is. ¶ Eccleſiarum ad ho-
rum declaratiõẽ ſcire debes ꝙ niſi ſuper ſtatu eccleſie ſiue mo-
naſterij ſit inquiſitio capitula nõ exprimuntur.qꝛ generaliter
inquiritur de vita ⁊ conuerſatione clericorum ⁊ officijs ⁊ de ſta-
tu poſſeſſionum ⁊ rerum eccleſie.Item excipi non poterit cõtra
teſtes:qꝛ tales recipientur quales inueniuntur in ex.ſ.de re.iu.cum
I.⁊.A.in ſi.⁊ eſt ſpeciale in hoc caſu vt minus idonei admittan
tur.⁊ eſt ratio ſpecialitatis qꝛ ea q̃ in capitulo fiunt non poſſunt
ſciri niſi per illos de capitulo.ſ.de teſti.veniẽs.ij.ſicut ea q̃ fiunt
domi non poſſunt ſciri niſi per domeſticos.C.de repu.conſenſu.
⁊ ideo quales inueniuntur tales recipiuntur ⁊ ꝙ in hoc caſu ſcꝫ
cum agitur de ſtatu eccleſie minus idonei teſtes admittantur ap
probant Io.Vin.Lau.Gof.⁊.B.ſ.de elec.per inquiſitionẽ.ta-
lis inquiſitio ſit de plano ⁊ ſine ſtrepitu iudicij.ſ.de accu.olim ⁊
ideo nõ credo ꝙ capitulo competat exceptio recuſationis ꝯ inq
ſitores tales nec excipi poterit ꝯ denunciatores qui capitulũ dif-
famauerunt ſic etiã intellexit Gof.vt ptꝫ ex his que ipſe no.ſ.de
re.iu.cum.I.⁊.A.de ſy.licet Helr.dicas igitur ꝙ vbi non ſit ge
2 neralis † inquiſitio.non eſt locus ſubtilitatibus poſitis ⁊ nota-
tis per Io.Vinc.⁊.B.qui in idem conueniũt in pre.c.cum.I.⁊
A.in ſi.⁊ maxime quo ad illos qui preſentiã agere debent vt ibi
probatur in ſi.ver.vt ipſos ſed hoc qꝺ dictũ eſt non hꝫ locũ quan-
tum ad forum clauis iudicij alias.per quaꝫ quis remouetur ab
adminiſtratione.vt in pre.c.cũ.I.⁊.A.vt ptꝫ in eo qꝺ leg.⁊ no.
ſ.de accu.cum oporteat.⁊.c.cum dilectus.ergo canonici eccleſie ꝯ
quã ſit inquiſitio quantũ ad agendũ preſentiã per cõſpiratores
conuincentur qꝛ nõ eſt curandũ quis in talibus teſtificet vel denũ-
ciet.ſic etiã no.Hoſt.ſ.de teſti.in omni.de iudi.nouit.de hac ma
teria no.ij.q.j.deus omnipotẽs.in gloſ.cũ iſtud ⁊c.⁊ videas qꝺ
dicetur.ſ.e.li.de accu.ſi is.ſed hic quero pone ꝙ pendente inqui
3 ſitione facienda in capite ⁊ in membris aliquis† promouetur in
eadẽ eccleſia in prelatũ.an debeat fieri inquiſitio in eũ vt in pre-
latum ſiue vt in caput aut in membrũ.ad hoc dicũ ſm Tan.⁊
Vinc.ꝙ in membrũ.⁊ hoc ratione principij.ſ.de elec.dudũ.I.⁊
A.de probs.poſt ceſſionẽ.⁊ ſm eos nõ vꝫ eius promotio.lxxj.
diſt.tantis.Item queritur ſi impetrata eſt inquiſitio in capite ⁊
in membris.an canonici mortuo prelato poſſint eligere.ad hoc
ipſi reſpondent ꝙ ſic qꝛ diu ſunt canonici.j.q.j.dedit.Rurſus queritur
ſi inquiſitio debeat fieri tam in capite qꝫ in mẽbris mortuo prela
to an in ſucceſſorem debeat fieri inquiſitio.ad hoc reſpondent ꝙ nõ.
qꝛ crimina morte extinguuntur.C.ſi reus vel actor mor.fu.l.j.⁊
alius eſt iſte prelatus de quo nõ fuit cogitatũ.Sed ſecus vbi ali-
cui morbo ſuccederet alius.nam tunc fieret inquiſitio in ſucceſ-
ſorem.capitulũ tñ ſemper idem eſt.ff.de iudi.proponebatur.dicũt
etiã ꝙ ſi talis cõtra quẽ ſit inquiſitio etiã in epm ſit promotus ⁊
cõfirmatus ꝯ talẽ ipſi inquiſitores animaduertere poſſunt.quo
ad penitentiã:ſed nõ quo ad remotionẽ ab epatu.ar.ff.de traſa.
l.ij.⁊ adde ⁊ videas ꝙ no.de hac materia.ſ.de ſy.licet hely.in ſi.
¶ Inſinuent id eſt aperiant vel intiment.ſ.de ſy.inſinuatũ.⁊.c.
ex inſinuatione vel expone vel ꝙ ſequitur pro.l.nam idem eſt expo
nere ꝙ inſinuare. ¶ Proferentes.⁊ male.vt.ſ.ptꝫ vbi de ꝙ tales
ſentẽtie ſunt nulle. ¶ Iuramentis.q̃ non debent eſſe vincula ini
quitatis.xij.q.iiij.inter cetera.ſ.e.li.de iureiu.cõtingat.§.qꝛ vo.
¶ Penis.forte ordinis.j.q.vij.quoties.vel excõicationis.vt ibi
quamuis ꝙ ibi de conſueuerit intelligi de iuris interpretatione
nõ de excõicatione.vt ibi no.Hug.Lau.⁊ Io.ſed addit ꝙ dictũ
eſt de excõicatione.facit optime qꝺ le.⁊ no.ſ.de of.dele.P.⁊.H.
nam quis voluntarie poteſt ſubire ſententiã ex.prout not.Gof.
⁊ Hoſt.in p̃.c.P.⁊.H.alij cõtra.ſm id qꝺ no.Inn.ſ.de of.dele.
de cauſis.in glo.ij.ibi videas.vel forte beneficijs.ſ.de elect.cũ di-
lecti in ſi.vbi de hoc. ¶ Aſtringentes.⁊ male.vt ptꝫ in eo qꝺ le.
⁊ no.xj.q.iij.quiſquis. ¶ Decernẽtes.ſi.ſ.de deſpon.impub.ad
diſſol.ſed hoc ad maiorẽ expreſſionẽ ponitur hic.ſm id qꝺ dici.ſ.
c e.c.romana.in glo.ſi contra fiat ⁊c. ¶ Aſtringi.[c]nam cũ non va
leat talis obligatio.vt.ſ.ptꝫ.ſic nec illam firmantia valent.ſm id
qꝺ le.⁊ no.ſ.de fo.cõpe.ſi diligenti.in gl.ſic ergo ad hoc.ff.de re.
iur.cum principale.ſ.e.li.de re.iu.acceſſorium.ſ.e.li.de of.dele.ſi
ſuper.ff.vt leg.no.ca.l.j.§.ſi quis ſub condi.idem intelligas qñ
principale eſt illicitũ vel eſt contra.l.alias ſecus.ff.de ver.ob.l.ſti-
pulatio.§.alteri.⁊ ibi not.item ꝯ.C.de pred.mi.l.⁊ ſi is.ſo.ibi.

Preſumptores.

¶ Preſumptores. impunita reipu. intereſſe ne maleficia rema-
neant impunita. ſ. de ſen. ex. vt fame. cũ concor. etiam no. ¶ Pre
cipimus. ꝙ precipiꝫ imperaꝫ ⁊c. xiiij. q. j. ꝙ precipiꝫ. ⁊ is qui pre
4 ceptis non obtemperat reus eſt debitor pene. c. q. quiſquis. Et
not. ꝙ eque obligat preceptũ canonis vt hominis ſm id qđ le. ⁊
no. ſ. de app. cũ ſpeciali. ver. ſciant expenſis. ad hoc bonus iudex
laborare debet. ſ. de do. ⁊ contu. venerabili.

Vt litigantes. In princi. ⁊ . c. finali. cum
concor. ibi no. ſ. e. li. de re-
ſcrip. ſtatutũ. alias. ſ. e. li. de ſup. neg. pre. eccleſie. ⁊ ſ.
eit. j. c. duo. ¶ Eis ſcꝫ ciuitatibus vel dioce. non tamẽ
in loco exempto ibidem conſtituto ar. ſ. e. cũ epiſcopus. ¶ Au-
diat. autoritate propria ſine iure metropol. ſ. e. romana. ꝙ qui-
dam ante iſtam conſtitu. non admittebant. niſi ad ipſum fuerit
appellatum. vt in pre. c. romana. §. j. ſed dic ꝙ illa decr. hic arcta
tur in hoc puncto. ⁊ in eo ꝙ ſequitur. ⁊ c. tit. paſtoralis. j. R. ⁊ ꝙ
hic dicit olim fuit ſentẽtia Hoſt. ⁊ P. d. in pre. c. romana. ¶ Cõ
mittat. quid ſi de facto faciat contra. ⁊ partes non contradicant.
imo tacite litigas coram ipſo metropol. vel deputato ab eo. di-
cant quidam ꝙ tenet proceſſus. nam tenet delegatio talis. ſm id
qđ dicetur. ſ. e. li. de fo. compe. roma. in verbo compellant. aliĩ cõ
tra cũ iſtud ius ipſi metropol. hoc expreſſe prohibeat. ⁊ ſic qđ fit
cõtra non valet. ⁊ de leg. nõ dubiũ. x. di. vides. xxv. q. ij. imperia-
li. ⁊ qđ dixi. ſ. e. romana. in gloſ. ſi contra. v. pro prima ſententia
facit qꝛ hoc introductum eſt in fauorem partiũ. vt pꝫ. ſ. igitur
iſte partes poſſunt huic fauori renunciare tacite vel expreſſe ad
hoc. C. de pac. ſi quis in conſti. ⁊ hoc credo verum ⁊ ſic intelligo
canoñ. iij. q. vj. pulſatus. nam lꝫ in hoc caſu iſtius iuriſditio ope
excep. poſſit elidi. ⁊ ita quo ad hoc dicetur iudex nõ ſuus. vt ibi.
poſſunt tñ corã eo volũtarie responde. vt ibi de manifeſte. ¶ Cõ
ſuetudine ſcꝫ preſcripta ⁊ legitime ſpacio. xl. an. ⁊ eſt ratio. qꝛ de
iure communi non poterit metropol. ingredi dioc. ſui ſuffra. vt
ibi autoritate propria ⁊c. ſm id qđ habetur. ſ. e. romana. j. R.

Summarium.

1 ☞ Epiſcopus ſi de alia dioceſi inuitatur ad clericos ordinan-
dos ⁊ conſecranda altaria ⁊ alia huiuſmodi facienda in alia dio
ceſi habebit expenſas ex illa dioceſi vel parochia ad quam inui-
tatur.

Si epiſcopus. A iure. vt cum per ſe viſi-
tare non poſſunt. ſ. c. inter
cetera. x. q. j. epiſcopũ. que iura hic declarant. ¶ Viſi-
tari. hoc etiam poteſt archiepiſcopus quando iuſtis
occupationibus impeditur. ſm qđ dicetur. ſ. eo. li. de cen. roma. in
prin. alſ debet perſonaliter viſitare. vt. eo. tit. procurationi. ⁊ in
pre. c. inter. vbi dicit. qui plebs ⁊c. ⁊ hoc ſatis innuit litera pri.
a prece. ibi a iure permittitur ⁊c. q. d. non debet per aliũᵃ regula
riter viſitare: ſez vbi a iure ⁊c. ꝙ hoc dicit cum ſi. intellige de an-
nua viſitatione. que pertinet ad epiſcopum quã põt cõmittere
cui vult. vt in pre. c. epiſcopum. ſic intelligũt Hug. ⁊ Jo. xxv. di.
perlectis. in gl. hic videtur ⁊c. iuxta ſi. vnde dicit hec litera indi-
ſtincte per alium intelligo quem ad hoc eligendũ dixerit dunta-
xat idoneum vt in pre. c. epiſcopum. vbi dicit presbyteros proba
biles ⁊c. ⁊ in pre. c. inter. vbi dicit viros idoneos ⁊c. ꝙ dictum eſt
tenet etiam Hugo. in pre. c. epiſcopũ. alias ſi ab eo deputatus in
aliquo exceſſerit teneꝫ epĩs. ff. de ex. ac. l. j. in prin. ar. ff. de offi. pro-
con. obſeruare. §. proficiſci. de hoc ſatis no. Azo in ſum. de exer-
cito. §. tenetur. ⁊ Hoſt. in ſum. de ſeru. in or. fa. ⁊ Inno. ſ. de fide-
iuſ. ꝙ quibuſdam. de hoc dicetur. ſ. e. li. de preben. ſi epiſcopus.
in glo. quid ſi ⁊c. ibi videas. illam auten. quotidianam nam viſi
tationem que multis de cauſis fit quotidie emergentibus non
poteſt epiſcopus alij demandare quã archidi. ſm Hugo. qui ita
no. xxv. di. perlectis. ⁊ in pre. c. epiſcopum. ¶ Prouidere. ſ. c. in
ter cetera. ¶ Victualiũ. no. hic ar. op. pro ſententia Hug. quam
1 no. ix. q. ij. nullus primas vbi dicit ꝙ ſi epĩs de alia dioc. inuitaꝫ
ad clericos ordinandos ⁊ conſecranda altaria ⁊ alia huiuſmodi
facienda in alia dioce. habebit expẽſ. ex illa dioce. vel paroch. ad
quã inuitaꝫ ar. xij. q. ij. charitatem ⁊c. eccleſiaſticos. x. q. iij. cauen
dum. ⁊ qđ hic dicit tenuerunt Tan. ⁊ Hoſt. ſ. e. tit. inter. ſed ſi ta
lia a clericis vel laicis ſine ſcandalo haberi non poſſunt tũc epi-
ſcopus tali viſitanti prouidebit in omnibus. ar. x. q. iij. cauendũ
ad hoc. j. q. vij. placuit. ⁊ xj. q. j. aliud. ſm Inno. ⁊ Hoſt. ⁊ ſic po
teſt intelligi qđ dicit pre. decr. inter. ver. quibus epĩ. ⁊c. Et hic ad
de ꝙ dicam. ſ. eo. li. de cen. romana. iuxta prin. in glo. ſic. x. q. j. ⁊c.
¶ Apoſtolum. j. corint. ix. ⁊. xiij. q. j. §. his ita. ver. corinth. autẽ.
¶ Debebit. qꝛ cum non viſitauerit perſonaliter vltra quam di-
ctum eſt non habebit ad hoc. x. q. j. relata. ſ. decem. cum venerabi
lis. ver. decernimus que litera multum facit ad declarationem
eius ꝙ hic dicitur ⁊. ſ. eo. li. eo. tit. felicis. de hoc etiam ſatis prius
no. Hoſt. in pre. decre. ſ. eo. inter.

Summarium.

1 ☞ Ordinarius alicuius dicitur is in cuius dioceſi vel territo-
rio domicilium habet.
2 Locus is eligendus eſt in quo ius ſine incommodo litigantium
reddi poteſt.
3 Crimen eccleſiaſticum appellatur illud quod eſt crimen ſm ca-
nones ſiue ſm eccleſiam non ſm leges.

Cum epiſcopus. Ordinarium. is ẽ or-
dinarius † alicuius
1 in cuius dioc. vel territorio domiciliũ habet. ff. de iu-
di. heres abſens. xiij. q. ij. §. qꝛ ergo. ſ. de fo. cõpe. licet
rõne. ff. de iur. om. iu. l. vlt. Is autẽ eſt ordinarius qui iure ſuo vel
principis bñficio vniuerſaliter. iuriſd. exercere põt. ff. de iu. om.
iu. more maiorũ. ⁊ l. ſeq. ¶ Habere. xj. q. j. de perſona de hoc di-
xi. ſ. e. ti. ordinarij. in pñ. ¶ Loco. duntamen honeſto. ff. de iuſti.
⁊ iur. l. pe. §. vlt. ad hoc ꝙ dictũ eſt. ſ. e. li. de elec. ſi abbatẽ in glo.
2 hec litera ⁊c. nam is locus eligendus † eſt in quo ius ſine incom-
modo litigantiũ reddi põt. ff. de iudi. ſi locus. l. vbicunqꝫ pretor
ſalua maieſtate imperij ſui. i. nõ proſtibulo vel alio loco inhone
ſto. ſaluoqꝫ more maiorũ. i. nõ extra territoriũ ſibi cõmiſſum. ix.
q. ij. c. j. ⁊. ij. is enĩ eſt mos maiorũ vt extra territoriũ ius nõ dicãt
ſic enĩ ſcripſit Hoſt. in ſum. de feu. §. apud quẽ. v. nã is ⁊c. ad hoc
ſ. e. li. de priuile. cũ perſone. ¶ Non exempto. quis locus dicatur
exemptus habeꝫ. ſ. e. li. de priui. ſi papa. ⁊ hoc ideo dicit qꝛ ibi ter
ritoriũ nõ hꝫ. ⁊ ideo ibi pro tribunali ſedere nõ põt. ad hoc. xvj.
q. j. frater videtur. ſ. e. li. de priui. autoritate. ⁊ no. ſ. de of. leg. no-
uit. ad hoc ꝙ dictum eſt. ſ. e. li. de elec. ſi abbatem. in gloſ. hec lite-
ra ⁊c. de ibi territoriũ qꝛ is ſub cuius dominio conſiſtit poteſtatẽ
hꝫ ferendi. i. ſubmouendi. ſub. hoĩes delinquentes. ff. de ver. ſig.
pupillus. §. territoriũ. C. de epi. ⁊ cle. nulli licere. §. vlti. ff. ad mu.
b qui ex vico. vnde ⁊ territoriũᵇ poniꝫ pro dioc. xvj. q. v. c. j. in pñ. ⁊
q. vij. omnes baſilice. in ſi. Idẽ videꝫ ſi locus eſſet exemptus a iu
re cõi vt monaſteriũ. xviij. q. ij. luminoſo. dic cũ Hugo. ⁊ Lau. ⁊
Jo. ꝙ illud. c. intelligiꝫ de exempto monaſterio vel priuilagiato
hoc etiam indicat ibi litera. ver. nec audeat ibi vel quãlibet pote
ſtatem ⁊c. ⁊. ſ. e. li. de priuile. ſi papa. §. ⁊ eſt idem. iuxta ſi. ver. vel
ꝙ ⁊c. ſed ſi eſſet caſus in quo epĩs haberet iuriſd. in loco exempto
tũc nõ habet locũ ꝙ hic dicit. ¶ Per aliũ. hic quero cũ hec lite-
ra ſic indiſtincte loquaꝫ quid erit in queſtione facti archid. boñ.
habet. ĩ. dioce. boñ. certam parochiã in qua a memoria hominũ
citra exercuit ordi. iuriſdi. cognoſcẽdo de cauſis quibuſcũqꝫ ⁊ iu
dicando ⁊ finiendo. nunquid ibi poterit epĩs boñ. ponere officia
lem qui ibi reſideat in graue preiudiciũ ipſius archid. hic videꝫ
ꝙ ſic cõtra. nã cũ in dicto loco ſit ſpãliter prouiſum de iudice. ge
neralis prouiſio huius. c. ⁊ aliorũ iuriũ conſimiliũ ſe nõ extẽdat
ar. C. de pac. cõ. tam ſuper do. l. vlt. ⁊ damnum ſentit qui amittit
ſolitũ commodũ. ff. ne quid in lo. pu. l. ij. §. merito. non ob. ꝙ hic
dicit. cũ ſi. quoniã loquunꝫ qñ in certo loco nõ eſt ſpecialiter pro
uiſum de aliquo iudice ꝙ non eſt in hoc caſu. qđ vt dictum eſt. ⁊
ſm hoc intellige qđ le. ⁊ no. ſ. e. romana. in prin. ⁊ adde ꝙ de hac
materia diceꝫ. ſ. eo. li. de ma. ⁊ obe. epiſcopali. in verbo hominis.
¶ Sede. ſic. ſ. e. li. de here. vt officium. j. R. ⁊ tunc vocabiꝫ is qui
ad iudiciũ eſt requirendus. nam tantũ extendiꝫ eius iuriſditio
forum. ff. de iu. om. iu. l. vlt. ⁊ ideo vbiqꝫ põt ſubditus. ſ. prouin-
ciam vocari. in auten. de ſan. epi. §. vt autẽ. co. ix. C. vbi ſe. vel cla.
l. j. ſicut enĩ quilibet epĩs põt ſuis ſubditis quolibet loco ordines
conferre. ita ⁊ inter ipſos poterit ibidẽ iudicare. ar. ſ. de paroch.
nullus. ix. q. ij. epiſcopũ. c. ſe. ⁊ per totũ. ad idẽ. ff. de of. procon. ſo
lent. ⁊ l. ⁊ ideo. ff. de of. preſi. l. iij. ⁊. iiij. ⁊. l. generaliter. ⁊ qđ. ſ. pro
uinciã alicui cõmiſſam teneaꝫ quis reſpõdere habeꝫ in auten. vt
oẽs obe. iudi. §. hic conſiderantes. coll. v. nec enĩ ad angulũ pro-
uincie ſiue dioc. reſtringendus eſt iudex: ſed in omni loco ſue iu-
riſditionis põt ius reddere. vt hic. ſicut alſ lex dicit. ſi. ff. de vi ⁊
vi ar. l. j. §. j. ideoqꝫ qñ queriꝫ de loco vbi queſtio agitari debeat
potius inſpicitur iudex ⁊ territoriũ ꝙ locus. in quo quis degit.
ar. ff. de poſtul. l. j. C. de fruc. ⁊ lit. ex. non ignoret. C. de iu. om. iu.
l. pe. ⁊ vlt. C. in quibus ca. inſt. l. j. C. vbi quis decu. vel coar. l. j. ⁊
ſm hoc intellige aliquẽ conuenirĩ ibi tantũ vbi habet domiciliũ
id eſt coram illo iudice: nec tñ propter hoc remouentur alie cau-
ſe ex quibus quis ſortitur forum. ſic intellige. ff. de iur. om. iud. l.
iuris ordinem. vnde exponi debet vbi id eſt coraꝫ quo. vel apud
quẽ iudicem. ſic. C. vbi de cri. a. opꝫ. auten. qua in prouin. ad hoc
ſ. de rap. c. j. ⁊. iij. q. vj. c. j. ⁊. vj. q. iij. placuit. ſm Hoſt. ¶ Specia-
tes. videas qđ no. xj. q. j. in ſum. lxxxv. di. c. j. ſ. de fo. compe. ex to-
nore. ⁊. c. cũ ſit. videꝫ tñ ꝙ omne crimẽ ſit eccleſiaſticũ. ar. lxxxvij.
di. eos. vbi de hoc le. ⁊ no. ſ. e. ti. c. j. ⁊. ſ. de pur. ca. nos quidẽ. ſed
3 dic ꝙ † crimen eccleſiaſticumᶜ appellatur illud qđ eſt crimen ſm
c canoñ. ſiue ſm eccleſiam non ſm leges. prout no. Gof. in pre. c. cũ
ſit. ⁊ adde qđ dictum eſt. ſ. e. li. de conſue. nõ eſt. in gl. epiſcopus.

a ¶ Q. ꝑ. non
dꝫ per aliũ.
Adde Bal.
in. l. vnica. §.
ne aũt. in. ij.
col. ver. qui-
dã ſunt acᵗ.
C. de cad. to.
Panor. in. c.
inter dilectos
ð of. or. in. ij.
notabil. car.
in cle. j. ꝑn. v.
⁊ in. vj. q. de
ſta. mo.

b ¶ Vñ ⁊ ter-
ritoriũ. adđ
Feli. pulchre
in. c. rodul-
fus. in. x. col.
ẽ de reſcrip.
Alex. in cõſ.
lxxviij. in ij.
col. in. v. vo.
Alex. in cõſ.
lxxvj. l. ij. co.
in. ij. vo. ⁊ in
cõſil. xxv. in
ij. col. in. iiij.
vol. ⁊ eundẽ
Alex. in cõſ.
xxij. l. ij. col.
circa med. in
v. volu.

c ¶ Sꝫ dic qđ
crimen eccle-
ſiaſticũ. adđ
Spe. in ti. de
cõpe. iud. ad
§. i. verſ. ij. ⁊
ibi Bald. in
addi. glo. in.
c. nos inter.
de purg. ca.

¶ Spectantes. de iure. ē. c. conquerente. vbi habeas ꝛc. j. de ſo. compe. ex tenoꝛe. §. nos igitur. vel de conſue. j. de ſo. cōpe. ſi quis. ¶ Audire. ſub. ꝛ diffinire. j. de cā. poſ. cum ſoper. in ſi. ff. de iude. de qua re. ¶ Exegerint. vt puta qꝛ ſunt incoꝛrigibiles. nam ſi oe prelatus ſiue alius de mandato ſuo vel ſine clerico parato corrigi ꝛ volenti obedire violentiam inferat excōmunicatus eſt ipſo iure. ſic colligitur. j. de ſent. exc. vt ſame ver. nō ſolū. ꝛ in ſi. ipſius decre. vbi etiam ſic no. c. tit. vniuerſitatis. ¶ Capere. j. de ſen. ex. vt ſame. j. e. li. ꝛ. eō. tit. ſi clericos. ¶ Carceri. lxxij. diſt. preſbyter. xxvij. q. j. c. ij. j. de ver. ſig. nouimus. in ſi. xix. di. in memoriam. iuxta ſi. ꝛ ibi innuitur qꝛ carcer eſt cuſtodia[a]. ſic. j. e. li. de pen. quis ꝛ. j. de apoſta. a nobis. ꝛ. j. e. li. de ſen. ex. ſi clericos. ꝛ. e. tit. noper. j. R. ſed. C. de cuſt. re. l. j. carcer pena dicitor. ꝛ. e. tit. l. ij. ſic qui accuſatur de graui crimine incarceratur vt cuſtodiatur non vt le. ꝛ no. C. de exi. ꝛ intro. re. l. ij. iure ciuili non eſt ad penam: ſed ad cuſtodiam regulariter. ff. de pe. l. aut dam. §. ſolent officiū. lxxiij. di. quis. ¶ Libere id eſt non obſtante alicuius contradictione. ſi. ē. e. li. de elec. quod periculum. §. ſane.

1 ¶ Quod carcer eſt cuſtodia. adde ad hāc materiā Jmo. in cle. j. l. in. col. de heret.

Summarium.

1 Jſta verba de fratrum noſtrorum conſilio quid operentur in curia pape ꝛ vtrum papa debet vti tali cōſilio maxime in negocijs magnis cum alios inferiores velit ita facere.
2 Partes poſſunt componere licet de crimine agatur.
3 Continuum dicitur aliquid licet ſit ibi aliquod interuallum.
4 Culpa maior maiorem exigit penam.
5 Qui fatuus fuit in culpa ſapiens ſit in pena.

Quamuis. Jn iſta conſtitutione ſic ponas caſum ꝛ non errabis ꝛ ipſum incipe ibi. de fratrum veſtrorū ꝛc. conſiderans apoſtolicus qꝛ eccleſie ſepiſſime ppter duas ceſſationes a diuinis of. fraudabatur duxit diſtrictius inhabēdū. ne a ſeculari vel regulari capitulo collegio ſeu cōuentu eccleſie cuioſcūqꝫ ceſſationes ipſe aliquatenus attemētur. niſi funditus forma que in hac conſti. traditur obſeruetur. ꝛ ita ex hoc habeatur ꝛ per mandatum prohibitoriū omnes ꝛ ſinguli de collegijs ꝛ conuētibus eccleſie cuiuſcunqꝫ ſont aſtricti pariter ꝛ affecti. vt ad actum ceſſandi a diuinis nō procedant niſi forma iſtius conſti. integre obſeruata. ex iſta ordinatiōe noua ſic generaliter ordinata in collegijs eccleſie cuiuſcunqꝫ. quedam ſatis bona dubitatio q in pn. huius cōſti. ponitur eſt exhorta. ꝛ ideo incipit Quāuis inquit enim querens ſanctiſſime pater longam ꝛ altam gratiam ponere videmini in noſtra eccleſia ſancta dei. ponendo formam huius ceſſationis in collegijs eccleſie cuioſcunqꝫ. nam per illam clauſulam eccl. cuiuſcunqꝫ omnes in genere cōprehenditis. ex quo colligitur manifeſte qꝛ iſta veſtra conſtitutio. lz dura erit generaliter obſeruanda: ſed hoc tali ratione procedere nō videtur qꝛ collegia eccleſie cuiuſcūqꝫ ſi ceſſent. habent ceſſare altero de duobus modis. nam quedam ſunt que ceſſant q̄cqꝫ ex conſuetudine vel priuile. vel alio aliquo iure proprio. ꝛ illa habent formam ſuam. ē. e. irrefragabili. §. ceterū. ꝛ. c. ſi canonici. vnde cū veſtra ſanctitas non velit aliquorū ſtatutis ſeu conſuetudinibus per ſua iura aliquatenus derogare. vt ptz. ē. eo. li. de conſti. licet romanus videtur qꝛ ſtare nō poſſit hec veſtra generalis ordinatio de ceſſando ſub certa forma quin illa iura precalle. corrigantur ꝛ tñ illa iora minime correcta dicuntur niſi de ſtatuto illorū vel conſuetudinibus feceritis mentionem. vt in pre. decr. lz noſcitur contineri. ex tali obiectione motus papa volens qꝛ per illos qui ex iure conſuetudinario ceſſare poterant vel alio ſpeciali. ꝛ aliam formam ab iſta habebant hic noua ſua ordinatio inſtantiam poſſit in aliquo obtinere vult qꝛ q̄uis ſoper ceſſationibus a diuinis que abſqꝫ cauſa rationabili a pleriſqꝫ conuentibus attentantur ex conſue. vel alio iure ſpeciali manifeſta ſtatuta emanauerunt. vt ptz in iuribus. ē. dictis illa ſtatuta per iſtam ſuam nouam ordinationē nullatenus reuocentur. ſed habeant in ſuo robore permanere. hac tñ moderatione adhibita. vt in hac conſti. de ſolennitate ceſſationis plus apponitur illi qualiter per iura preal. ceſſare poterant qꝛ ibi ſtatuebatur ꝛ hoc adiungitur niſi locus obſeruare habeāt in ceſſando. ꝛ ita iſta cōſtitutio. Quāuis innuit in gñe duas ſpecies collegiorū qꝛ ſont quedā collegia q ceſſare poſſunt iure cōſuetudinario vel priuilegio vt in pre. c. ſi canonici. ꝛ pre. §. ceterū. alia vero ſunt collegia q nullo modo ceſſare poterāt aliquo iure ſpeciali. ꝛ ita illa collegia nunqꝫ ceſſare poterāt niſi de mādato ſuperioris cū eis indicebatur ceſſatio: ꝛ qꝛ iſti quidē mandato ſuperioris ceſſabāt multotiens ad actū ceſſationis procedebāt ſine cauſa ꝛ ita eccleſie iniuſte diuinis officijs fraudabantur. idcirco oībus ad actū ceſſandi pcedentibus ſiue ceſſent iure pprio ſine ſuperioris mandato imponit ꝛ dat certā formā ꝛ mandatū vt nullatenus p eos ad actū ceſſationis pcedatur vbicūqꝫ forma in hoc. c. ordinata. ꝛ ita poſtqꝫ papa iſtis ita ſpecialiter non ſub certa forma ceſſationē inhibet ꝛ in mandato qđ deinceps faciet epiſcopus de ceſſando intelligetur autoritas ſuperioris ſcȝ pape excepta. vt p mandatū inferioris. i. epi a mādato pape ſiue ſue cōſtitutionis nullatenus diſcodatur ad hoc qđ le. ꝛ no. j. de iureiu. veniēs. ꝛ ita niſi ſubditi viderint formā cōſti. huius totaliter obſeruatā. nō debet mādato inferioris offendere mandatū ſuperioris. i. pape qꝛ pcedit. ꝛ hic eſt verus huius. c. intellectus qui colligitur ex verbo poſito in pre. c. ſi canonici. in pn. ꝛ. ibi. in aliquibus ec. ꝛ ex verbo pleriſqꝫ vel ponitur in prin. iſtius decr. qꝛ verbū aliqui libri nō habēt. ꝛ ex clauſula eccleſie cuioſcūqꝫ etiā ponitur ante verbō ceſſationes. ¶ Inn. iij. ē. c. irrefragabili. §. cete᷑. ¶ A gregorio. ē. e. ſi canonici. ¶ Irrationabiliter. i. ſine cā rōnabili. vt premittitur. ¶ Pernitioſum. ſic. xviij. q. ij. pernitioſum. ē. e. c. j. ꝛ dic. i. pnitioſum. j. e. li. de ſtatu re. c. j. in prin. ¶ Abuſum. i. prauū vſum. repete qꝛ dixi. ē. c. li. de of. dele. quis. in glo. j. vti ꝛc. ¶ Moderatione. ſic. ē. eo. li. de elec. cupientes. j. R. ꝛ dic moderatione. i. modi ſiue forme impoſitione. ¶ Conſilio. ſic. j. eo. li. de heret. ſuper eo. aliqñ papa addit ꝛ aſſenſo. vt ptz. ē. e. li. de reliqu. quoniam. ꝛ. j. e. li. de reli. ꝛ ve. ſan. glorioſus. iuxta ſi. ¶ Sepius vidi in curia queri quid operentur

1 iſta verba † de fratrū noſtrorū conſilio. dici poteſt qꝛ ſunt ad bonam ordinationē pape qui hȝ vti conſilio potiſſime fratrū vnde in multis iuribus antiquis ꝛ nouis dr habito fratrū noſtrorȝ conſilio: ſed nō quantū ad neceſſitatem. vt ptz. xiiij. q. iiij. nemini. ad idem. ix. q. iij. nemo. cum. c. ibi ſe. vſqꝫ ad. §. viii. lvj. di. apoſtolica. cum duobus. c. ibidem ſe. ſed potiſſime in magnis negocijs tali debet vti conſilio cū alios inferiores velit ita facere. vt. j. de his q ſi. a. pre. nouit. ad hoc. lxxxviij. di. c. j. ver. ꝛ qꝛ vnde dicit Iſid. iuſtū eſt principē legibus obtēperare ſuis. ix. di. iuſtū. pal. eſt. ¶ Diſtrictius inhibemus. igitur nō eſt negligendō neqꝫ contōnendū qꝛ ſi quis facerent peccatū paganitatis id eſt infidelitatis incurrēt. vt. lxxxij. di. ſi qui preſbyteri. in ſi. xxxij. di. §. verum ꝛc. ad hoc. ver. aie. j. q. iiij. §. item peccato idolō. in prin. viij. q. j. ſciendum. in ſi. ꝛ no. qꝛ idem videtur facere inhibitio canonis vt hoſtiē ſm id qđ le. ꝛ no. j. de ap. cū ſpeciali. ver. ſciantqꝫ. ¶ Eccleſia cuiuſcunqꝫ not. quo loquitur effrenate delerant eñ clare qꝛ forma ꝛ modus qui ꝛ que inferius denotatur ſiue imponitur in ceſſando locum habeat. hodie etiam qñ ſit ceſſatio a diuinorū celebratione ad mandatū ſuperioris. nam cū hec litera dicat cuioſcūqꝫ nullū capitulū excipit. c. de pe. di. iij. ad hūc inſtanc. ver. memor. cū ſi. ergo tu ex capite tuo nō debes excipere. ij. q. v. conſuluiſti. xxxj. q. j. c. vlt. in prin. j. de cōiu. lepro. quoniā. in ſi. vbi de hoc. ꝛ dixi. ē. co. in cauſis poſitione. ¶ Ceſſationes ipſe. accipe. j. aliquatenus attententur. reaſſume. ver. niſi ꝛc. euocandi. ē. de elect. qꝛ propter. ꝛ c. coram. ꝛ. c. in geñ. de hoc etiā ſatis no. vij. q. j. factus. ¶ Epiſcopo iſtud verbō iunctū cū eo qꝛ. j. ſequitur requiſitio. denotat caſuȝ in quo epus eſt diuiſa a ſuo capitulo ꝛ ſic videtur cōtra. j. de his q ſi. a prela. nouit. in prin. vbi dr qꝛ ſont vnū corpus. arg. ad hoc. j. de iureiur. cum te. de preſcri. cū nō liceat. ꝛ. j. de ver. ſi. cū clerici. in ſi. vbi dr qꝛ epus eſt caput capituli. quō igitur membra poterūt ceſſare contra caput. vt. j. ſequitur in penam eius. ꝛ ſic eſt cōtra. xxj. di. inferior. j. de ma. ꝛ obe. cū inferior: ſed qꝛ capitulō talem ceſſationem facere poſſit contra epm. ſatis probatur. j. de ap. dilectis. vbi hoc dr de decano. igitur ꝛ eadē ratione idem poteſt dici de capitulo. preterea capitulū non facit iſtam ceſſationē vt index: ſed vt pars. qñ hȝ ex conſue. vt ceſſare poſſit. ¶ Quocunqꝫ. in olū generaliter loquitur. ꝛ ita oēs generaliter comprehendit. ad idē de pe. diſt. iij. adhuc intrāt. ver. quid eñ ꝛc. j. de ma. ꝛ obe. ſolite. ꝛ qđ le. ꝛ no. xxviij. q. j. idolatria. xix. di. c. j. ſed ar. contra. in eo qđ le. ꝛ no. xvi. q. j. c. vlt. ¶ Conditionis. hoc verbū de ſui natura comprehēdit etiā ſeruū. vt ptz. liiij. di. c. ij. in prin. c. qui ex famulis in ſi. ꝛ. c. frequens. vbi ꝛ ſo. xj. q. j. xpianis. ē. de ſer. nō or. conſuluit. ꝛ. c. eo libentius. ꝛ iudeus. vt. C. de iude. l. vlti. nunquid ergo in iſtis habebit locū iſta conſtitutio. in ſeruo videtur qꝛ ſic. quoniā delinquere pōt ꝛ rōne delicti cōueniri. ꝛ idē in monacho vt no. x. q. j. de perſona. iij. q. iij. c. nolli. ff. de of. procon. obſeruare. §. proficiſci. l gl. j. rōnabilis. in ſi. ar. cōtra. j. de ſen. exc. relatū. ꝛ idē in iudeo eadē rōne. j. de vſur. poſt miſerabilē: ſed hoc abſonū dicere videtur. nam ſm hoc pro delicto ſingularū perſonarū poſſent in eccleſia ceſſari. ꝛ ita nō delinquentes ponirentur. contra id qđ habetur. ē. e. li. de elec. ſi compromiſſarios. §. porro. j. de his que ſi. a ma. par. ca. queſiuit. vbi delinquens pro quo ceſſandō eſſet dñs foret ſiue rector illius loci ad hoc. j. de ſpon. non eſt. ē. de poſtul. c. j. ꝛ ſm hic qđ. j. ſequitur videtur ceſſatio ꝛc. exponi debet. i. videri dȝ de ior. ſed videtur facere pro dicto prete. j. c. li. de ſen. exc. alma. §. j. ¶ Vel etiā per eos ſteterit. ſi. j. e. li. de preben. lz epus. ¶ Aliquatenus. accipe ne. qꝛ precedit ꝛ iungas hoic dictioni. ꝛ tūc dic. ne aliquatenus. i. nullo modo. ergo nec ad mādatū cuiuſlibet ſuperioris. excepto papa. qꝛ dic vt. ē. dixi impoſitione caſus ꝛ hoc eſt nouiter introductū. ſi aut capitulū quo ad eccleſiam cathedralē. ē. de elec. congregato. c. cū in veteri. in tex. ipſius. c. ꝛ. c. in geñ. j. R. ꝛ. c. maſſana.

etiam tit.

etiā ti. ꝛ. c. eccleſia veſtra. in ti. ipſius. c. pōt etiā reſpicere qḋ dicit regulariū. ad hoc. ꝫ. eo. ſacroſan. j. R. ꝛ. ſ. ptꝫ. ibi ne a ſeculari ꝛc. ¶ Collegiū. hoc quo ad alias inferiores ec. nō regulares. de hoc no. ſ. de exceſ. pre. dilecta. in glo. no. ꝙ ꝛc. ¶ Conuentus. hoc quo ad regulares ec. ꝛ ſic habes hic confundi ſententiā illorū qui ſcri pſerunt. ꝫ. c. ſi canonici. in prin. ꝙ illud conci. non habet locū in ec. regularibus ſiue monaſterijs. hoc etiā ptꝫ. ꝫ. e. c. ibi vel regulari capitulo ꝛc. ꝛ tunc ſimile. ſ. de ap. ſuper eo. §. vlt. ¶ Intereſt. ſi. ꝫ. e. li. de elec. quam ſit. ꝛ hoc intellige vt ibi dixi. ¶ Concordia. ꝛ
2 ſic no. hic ꝙ licet agaꝛ de crimine partes cōponere ꝑ poſſunt. ꝛ ratio redditꝛ. ff. de no. ope. nū. l. j. ꝛ no. C. de tranſac. trāſigere ꝙ dic vel e. ꝛ no. xc. di. c. j. ꝛ. c. ſtudēdū. ij. q. iij. in oībus. v. q. ij. ſi primates. ſ. de collu. dete. c. j. ¶ Veniendi. ꝫ. c. li. de elec. ſtatuimus. ꝛ. c. cupiētes. circa prin. ibi proſecuturi elect. ſuas ꝛc. ꝛ bene aduerte. quoniam iſta conſtitutio arctat adveniendū ad ſe. ap. ſ. mēſem. ꝛ ꝙ dictis continuatis ꝛc. vt ſequiꝛ. vnde patet qḋ ipſa citatio duo cōtinet ſcꝫ itineris arreptionē. ſcdm eſt qḋ poſt iter arreptū quā citius commode poterūt ꝛc. vnde quāuis iter non arripiāt ſ. menſem nihilominus poſtea venire debent ꝛ ſe in curia preſentare. ad hoc. ſ. de do. ꝛ contu. cū dilectus. ꝛ facit ad hoc ſententia Hoſt. de qua dicam. ſ. e. li. de ſen. ex. cum medicinalis. in glo. hoc vlt. ꝛc. ex quo patet ꝙ nō nocet quantū ad deuolutionē ſi nō fue
a rint iſta tpa obſeruata ¶ Continuatis. aliquid dꝛ continuum[a]
3 licet ſit ꝑ ibi aliquod interuallū. ſm id qḋ le. ꝛ no. de cō. di. v. ſine tabi. ij. nam aqua dꝛ quotidiana q̄ tantū ſemel in anno duciꝛ. ff. de aqua quot. ꝛ eſti. l. j. §. ij. ꝛ. iij. ꝛ no. ſ. de cauſa poſ. cū eccleſia in glo. ex hoc videꝛ ꝛc. ¶ Dictis ſcꝫ vulgaribus de hoc dixi. ꝫ. eo. li. de reſcrip. ſtatutum. in glo. vt. xx. ꝛc. ¶ Commode. dic vt. ꝫ. eo. li. de off. dele. ſtatuimus. ij. in ſi. hoc forte dicit quia in dictis huius moderandis habenda eſt ratio viarū ꝛ tpis etatis ꝛ ſexus ꝛ valitudinis. vt. ff. de ver. ob. l. cōtinuus actus. §. cum ita ſit. vnde cū ſm hoc certū tempus ſtatui nō potuerit relinquēdū eſt arbitrio boni viri. l. iudicis. C. de iure deli. l. j. in ſi. ar. ff. de teſti. queſitum. ꝫ. e. ti. ordinariū. j. R. ¶ Videbitur. maior culpa maiorem exigit
4 ꝑ penam ad hoc. ꝫ. de eta. ꝛ qua. cū bone. ſ. de hereti. excōicamus. §. credentes. de exceſ. pre. tanta iuxta ſi. ꝛ ideo certa pena hic ap
b poni nō potuit. ¶ Pena docente[b]. nam qui fatuus fuit ꝑ in cul
5 pa ſapiēs ſit in pena. xxxviij. di. qui ea. ꝛ per penā ſciet ꝛ cognoſcet illud qḋ fecit culpam fuiſſe hec expoſitio colligitur. xxxv. di. vj. dic xxvij. q. j. ſi homo. ꝛ. c. ſi cuſtos. ¶ Manifeſta id eſt notoria. ſed dic vt. dixi. ꝫ. e. ſi canonici. in glo. ſi ſubeſt cauſa ꝛc. ¶ Celebretur. ꝛ merito cum talium ſit maior contumacia. ad hoc. ſ. e. li. de do. ꝛ contu. actor. ad hoc qḋ no. ſ. de do. ꝛ cōtu. cauſam que. in gl. no. ꝙ ꝛc. ver. ꝛ eſt ratio ꝛc. ꝛ ſi bene aduertas ex iſto fine colligitur euidenter qḋ perſona ceſſans de neceſſitate habet venire ad curiam. nam per hanc conſtitutionē cauſa ceſſationis eſt affecta ipſi curie tantū cū quilibet de populo agere poſſit vt reaſſumaꝛ diuina organa tanq̄ in actio populari. ꝛ actor habeat ſequi forū rei. xj. q. j. experientie. cū ſi. ¶ Oportebit neceſſario ꝙ illi quorū intereſt ꝛ qui volūt proſequi iniuriā ꝛ contemptū ꝙ ex ceſſatione huius patiuꝛ veniant ad curiā vbi habēt de neceſſitate inuenire partē ceſſantē a diuinis. nam ibi ipſa pars ceſſans oino eſſe dꝫ vel ſi nō venerit ceſſatio eſt tollenda vt hec litera indicat manifeſte. ꝛ bene attende cū in fauorē eccleſiarū vt diuinis non defraudenꝛ officijs partē ceſſantē onerat in tribus ſcꝫ in ceſſando ſeu veniendo ſeu ceſſando ad ſe. ap. nō ſeruauerint iſtius conſti. formam qḋ ceſſatio non ſeruetur ex quo concludiꝛ qḋ neceſſariū eſt parti ceſſanti ſeruare formam. ꝫ. dictam in ceſſando ꝛ etiam ꝙ veniat aut mittat. alꝰ ceſſatio non obſeruabitur. vt. ꝫ. dꝛ manifeſte bene vel conſiderē qḋ iſta conſtitutio nulla cauſa exceſſet partes ad curiā veniēdū niſi ſola concordia per quam ceſſaret iſta ceſſatio diuinorū. vt patet ibi niſi ſuperueniente ꝛc.

Summarium.

1 ¶ Differencia inter metropolitanum ꝛ archiepiſcopum q̄ ſit.
2 Abbas vtrum poſſit monachum conſtituere vt adminiſtret alicuius loci bona.
3 Abbas non poteſt ſe obligare de facili monacho vt ſemper aliquem certum locum teneat extra clauſtrum.
4 Abbati coadiutorē dare ꝛ ipſum remouere ꝛ eo remoto adminiſtratorem conſtituere idoneū qui temporalium curam gerat: donec ipſi monaſterio fuerit de abbate ꝓuiſum ad epiſcopi dioceſani curam ꝛ officium pertinet.

PReſenti. Eorum epiſcoporū ſuperiores nomine dignitate ꝛ adminiſtratione ꝛ ſi non ordine. vt. xxj. di. c. j. iuxta princ. ver. ordo ꝛc.
1 ver. etiam colligiꝛ ꝙ eſt ꝑ differentia inter metropol. ꝛ archiepiſcopum. nam archiepiſcopus eſt maior vt ſatis colligiꝛ in auten. coll. ix. de priuil. archiepiſcopi ꝛc. in pn. vbi dicit nō ſolum metropolis ſit. ſed etiā archiepiſcopus fiat ꝛc. In quibus autē locis epi ꝛ eorū ſuperiores habeant cōſtitui. habeꝛ. lxxx. di. ꝑ totū. ¶ Vacantibus. fac vim in verbo etiā per qḋ demonſtraꝛ ꝙ nō extendiꝛ hec conſtitutio ad illos prioratus qui nō vacant. vt puta qꝛ ſunt prioratus ſimplices ſiue obedientie tales enim ſunt tpales ꝛ ponunꝛ ꝛ remouenꝛ ſiue mutanꝛ iuxta ſuperioris ſui arbitriū dioc. irrequiſito. vnde potius dici poſſunt tales cuſtodes quā priores ꝙ ptꝫ. ſ. de ſta. mo. cū admo. §. tales. ſ. e. li. de priuile. volentes. §. in eos. ver. niſi forſan ꝛc. nec de hoc mireris qꝛ non tenent talia beneficia vt intitulata. ſed potius cōmendata. vnde ſi ſunt prioratus ſimplices nō habētes curā animarū vel ſunt obediētie licitū eſt monacho plures habere ꝛ tenere ex precepto ſui abbatis. ſm Hoſt. qui ita not. ſ. de preben. de multa. in glo. ferre ſemꝑ ꝛc. iuxta ſi. vnde circa huius prioratus qui curā nō habēt ſiue parochianos ꝛ qui nō ordinanꝛ per electiones collegiorum ſuorū: ſed monachi tantū manēt in eis. ꝛ abbates plene. i. ex ſua fundatione in eis obtinēt tpalia. dicas qḋ ideo permiſſum eſt ꝛ obſeruatū ſicut tradiꝛ a doctoribus qḋ ponanꝛ in eis priores ꝛ remoueanꝛ ad mandatū ſuorū abbatū vt in religionibus magis vigeat obſeruetur obediētia. ꝛ ideo huius prioratus ꝓprie appellanꝛ obediētie. vt in pre. §. nā abbas bene poteſt monachum
2 ꝑ conſtituere vt adminiſtret alicuius loci bona. vt. ſ. de ſta. mo. c. ij. ꝛ ſi tales prioratus ſunt de mēſa abbatie pōt abbas dicere qñ ponit monachū in eo qḋ certū qd ſoluat ipſe monachus de bonis prioratus dicti nō aliūde ꝛ talis dꝛ potius miniſter q̄ prior qḋ nomen ſonat in dignitatē. ſecus cū ille prioratus habet bona diſtincta a bonis monaſterij ꝛ ſibi appropriata vel habeat ius ſpirituale annexum. ꝛ ſic intelligiꝛ qḋ dꝛ in pre. c. §. prioratus. vt ibi no. Inno. vnde dicas ꝙ iſti prioratus vel certa officia q̄ ſunt in monaſterijs ſub abbate eidē monaſterio preſidēte. nō arctanꝛ ſub regula illius decre. ꝫ. de elec. ne pro defectu quantū ad terminum triū menſium: qꝛ nō habent principaliter curā. vt ibi not. Inno. ꝛ iſte abbas agit noīe iſtius officij ſiue obedientie vt not. Inno. ꝛ. B. con. ꝫ. de reſcrip. edoceri. in ſi. vnde tales prioratus ex eo ꝙ ſic preficiunꝛ non debēt nec poſſunt ſibi aſſumere autori
c tatē cōtinue ꝑlationis. imo cū expedierit[c] mutari poſſunt abſqꝫ contradictione. ꝓpter qḋ talibus ſue adminiſtrationes nō confirmanꝛ. ſ. de cōfir. vti. porrecta. ꝛ adde qḋ dicetur. ſ. e. li. de preb. cū de beneficio. in glo. ſ. e. li. ꝛc. Sed qꝛ iſta aliquibus obſcura videntur diſtin. ſic aut in iſtis prioratibus ſunt eccleſie autoritate dioc. conſtructe ꝛ dotate ſicut eſſe debent. vt de cō. di. j. nemo eccleſiam. aut non. ſed ſunt ibi duntaxat oratoria. q̄ poſſunt fideles in ſuis domibus habere. vt. e. di. vbicūqꝫ. primo caſu abbas vel quiuis alius clericus ab eccleſia cuius eſt patronus nil recipiet niſi ſolitum cenſum. ad hoc. ſ. de cenſ. prohibemus. de hoc not. xvj. q. ij. c. ij. nam ſi epō hoc nō lꝫ vt ptꝫ. x. q. iij. qꝛ vbi de hoc. ꝛ. c. ſeq. xviij. q. ij. c. j. multo fortius hoc nō licebit abbati. de hoc. xvj. q. j. nulli epiſcoporū. vbi de hoc. xxv. q. ij. amputato. ꝛ hoc qḋ dictū eſt habet locū vbi poſſeſſiones pleno iure transferunꝛ in eccleſiam beneficiatā. ſi vero ꝓprietas poſſeſſionū nō transferretꝛ ſꝫ remanet penes edificatorē. ita tñ qḋ eccleſia edificata habeat vtile dominiū ſub certa penſione quā reddat edificatori. vel etiam ſine penſione. ꝛ ſic videꝛ ſonare. ſ. de preben. de monach. xij non lꝫ augere penſionē ꝛ ſi fiat puniꝛ. ſ. de pac. clerici. niſi fiat cū autoritate epi. ꝛ epꝰ nunq̄ conſentire dꝫ ꝙ redditus ſoliti clericorum diminuanꝛ. ſ. de prebē. auaritie. huius ſententie fuit Inn. in pre. c. de monach. ꝛ talis eccleſia de iure cōmuni ſubeſt epō dioc. x. q. j. decretū. xvj. q. vij. oēs baſ. ꝛc. ſicut dñi. ꝛ hoc caſu ſatis videꝛ incongruū ꝙ aliquis prioratū vel eccleſiam intret aliquā ꝛ ibi adminiſtret irrequiſito epō dioc. cui ſubeſt. ꝫ. de renun. admonet. cū ordinatio ad ipſum pertineat. vt iuribus. ꝫ. pri. all. ꝛ ſi alius inſtituit vel deſtituit in tali eccleſia dic ꝙ illud habet locū qñ monachi habent talē ec. collatione epi. cū omni ſuo iure. vt dicam. ſ. eo. li. de cap. mo. c. preſbyteri. ꝛ hoc caſu poteſt intelligi pre. decr. volentes. §. in eos. ver. niſi ꝛc. vel hoc hꝫ in priuilegio vel preſcriptione. ꝛ hoc qḋ dictū eſt de tali collatione nō eſt incongruū. ptꝫ ex eo qḋ no. Jo. xvj. q. ij. c. j. in gl. pleno iure. ꝛ. B. in pre. c. de monach. ꝛ. ſ. de tranſac. preterea. ij. ¶ In ſcdo vero caſu ſcꝫ qñ eſt tñ oratoriū vel cella dubitatio aliqua nō exiſtit. Sed pone ꝙ abbas ſuo monacho talē prioratū conceſſit ꝛ ei promiſit ꝙ non auferret in vita ſua videꝛ ꝙ nō vꝫ ꝓmiſſio ſicut pactū factū inter dñm ꝛ ſeruū. non vꝫ. C. de tranſac. interpoſitas. nā monachus ſeruus dꝛ. liiij. diſt. multos. ꝛ no. xij. q. j. non dicatis. in glo. nunquid ꝛc.
3 vnde dicebat Hoſt. ꝙ de facili nō poteſt abbas ꝑ ſe obligare monacho vt ſemper aliquem certū locū teneat extra clauſtrū. vt ptꝫ. ſ. de ſta. mo. monachi ꝛc. cum admo. §. tales. xvj. q. j. placuit hoc ipſe ſic not. ſ. qui cle. vel vo. inſinuante. in verbo ſua ſubſtantia. ibi tñ no. Hoſt. Inn. ꝙ ſi caſus occurreret ꝙ abbas vellet ex malicia remouere illum a loco quē ei deputauit poſſet ſupplicare ſuperiori. ꝛ ſuperior cū audire debet ad ſimilitudinē ſerui. ff. C. de preci. impera. of. l. j. inſti. de his qui ſui vel ali. iur. ſunt. ꝛ etiā nō

a ¶ Aliqḋ dꝛ cōtinuū. ad de q̄ dicunꝛ per Fel. in. c. licet in. v. co. circa ſi. de ꝓba.

b ¶ Pena docente. Adde facere pulchre tex. vb[…] not. Imo. in[…] de. cupiētes[…] de penis. ꝛ[…] gl. no. in. l. j.[…] in pnc. in v[…] metu pena[…] rum. ff. de iu[…] ſti. ꝛ iur.

c ¶ Imo cum expedierit. An talis p[…] ratus remo[…] ueri poſſit ad nutū abbatis poni[…] Feli. in. c. pe[…] tuas. i ſi. col. extra de ma[…] ꝛ obe.

religioſus prioratū hȝ a papa nō tenet renunciare ad mandatū abbatis qđ quātū ad hoc eſt emācipat⁹. ar. xvi. q. i. ſi monachus. ſ. de ſta. mo. monachi. §. priores huius ſententie fuit Vin. de elec. cū inter. R. idem vbi papa confirmauit vt no. Inno. ſ. de prebē. niſi. ¶ Dignitatibus ⁊c. ergo non tangit prebendas vacātes de quibus habetur. ſ. de teſta. relati. ii. ¶ Subiectis. que ſunt illa ex quibus demonſtrat aliqua ecc. alteri pleno iure eſſe ſubiecta. habes. ſ. de reg. iur. cum inter. R. i. ē. eo. tit. conquerente. ⁊ tunc ſubeſt quo ad ſpūalia ⁊ tp̄alia. xviii. q. ii. c. i. puta q̄ de tp̄alibus ipſa eccleſia ſubiecta reddat rōnem. xvi. q. ii. ſane. ſ. de preben. illate. de priuil. cū ⁊ plan. §. in eccleſiis. vbi no. Inno. q̄ hic debet intelligi. ibi videas. ¶ Seu ſic. ē. eo. li. de reſcrip. ſtatutū. §. i. vbi dixi in glo. quid ſi actor. ¶ Collationes. ſ. e. li. de preben. cū in illis ordinationē. ē. eo. li. de of. le. deliberatione. ¶ Cuſtodiā. lxiii. di. ſi in plebibus. ſ. de app. bone. ſ. de inſti. cū veniſſent. ¶ Eorūdem. omnia premiſſa reſpicit. no. quō generaliter loquit̄ ſic. de teſta. relatū. ii. R. i. vnde dic bona ſcȝ mobilia. ⁊ alia que bonorū nomine continent̄. ff. de ver. ſig. bonorū. vnde dic bona ſcȝ a minimo vſqȝ ad maximū. xv. q. i. ſicubi. morientib⁹. ē. e. li. de reſcri. ſuſcepti. ¶ Rectoribus id eſt prelatis. ſ. de der. ex. mi. de rectoribus ⁊ hic reſpicit perpetuos nō tp̄ales gubernatores. ¶ Adminiſtris. i. q. i. multi. ver. ſiue ergo. in princ. ē. eo. li. de ſup. ne. prela. ſi ep̄s. ⁊. c. eccleſie. ſed credo qđ hic ſit verborū inculcatio. nā rector ⁊ miniſter ſumit̄ pro eodē. ⁊ ſic vel nō diſiungit ſiue diſcretionē demonſtrat: ſed potius declarat. vt ſic comprehendat omnes eccleſiarū rectores vel gubernatores quocūqȝ noīe cenſeant̄. xviii. q. ii. in decima. ſ. e. li. de prebē. cū de beneficio. ibi videas in gl. habes ſi. ⁊c. ¶ In ipſis ec. quibuſcunqȝ. ¶ Inuenta id eſt reperta. xi. q. ii. charitatē. ⁊ q. v. ſicubi obuenientia q̄ſocunqȝ. ſic. ē. eo. li. de elec. q̄ ſepe. i. R. ibi videas ad hoc. ff. ō v. ſi. l. obuenire. ¶ Expenda ſcȝ per economū. qui habet talibus eccleſiis conſtitui per ep̄m. vt patet. ē. c. cū vos iuxta prin. vbi habet̄ qđ hic. ⁊ ſ. prox. dr̄ qui ep̄s habet hoc facere in eccleſiis ſibi ſubiectis vacantibus. vt ibi patet. etiā in monaſteriis ſiue regularibus eccleſiis vt ptȝ ex eo qđ le. ⁊ no. pee Inn. ⁊ Hoſt. ſ. de ſta. mo. ea que. §. qđ ſi abbas v.

4 ac monaſterio ⁊c. nam dare coadiutorē abbati † ⁊ ipſum remouere. ⁊ eo remoto adminiſtratorē conſtituere idoneū qui temporalium curam gerat donec ipſi monaſterio fuerit de abbate prouiſum ad curam ⁊ officiū pertinet epi dioc. prout ibi no. Hoſti. qđ ep̄s poſſit abbatē remouere habes. xviii. q. ii. ſi quis abbas etiā ſine accuſatore ſi eius iniqtas ep̄o fuerit manifeſta apertiſſimis rerū argumētis. ar. ff. de ſuſpec. tu. l. ii. §. nō tm̄. ⁊ adde ⁊ videas qđ no. ē. e. li. de ſup. ne. pre. eccleſie. in gl. ii. ¶ Fideliter. dic vt. xii. q. ii. hoc hui⁹ placiti. ē. e. li. de elec. q̄ ſepe. vbi dixi de hoc. ¶ Occupare. hoc in parte mala ſumit̄. ſic. ē. e. li. de elec. generali. vbi dixi de hoc. ⁊. c. ſepe. ¶ Conuerte hoc malū eſt. vnde tenent̄ ad reſtitutionem illi eccleſie faciendam. vt patet. xii. qđ. iiii. quicunqȝ. ¶ Quoquomodo id eſt nullo modo. ſic ē. e. li. de elec. quorundā vbi dixi. ¶ Iam preſcripta. ad huius declarationē vide qđ not. iiii. diſt. mala conſuetudo. i. q. i. nullus. ii. iuxta ſi. q. eſt. x. q. iii. q̄ cognouimus. xviii. qđ. ii. ſeruitium. ē. de conſue. cum tanto. ſ. de preſ. ſi dilecti. de cenſi. peruenit. ¶ Legitime ad huius decla. vide. ſ. e. li. de reſti. ſpo. ad decimas. ⁊ ſ. eo. li. de preſ. ep̄m ⁊ qđ non procedat preſcriptio ſine ti. vbi eſt preſumptio contra poſſidentem no. Inno. ſ. de confir. v ti. cū dilecta. in gl. nam ſi ⁊c. quid aūt ſi preſcriptio ſiue eius ſpecies ⁊ que ad eam exigantur ⁊ que preſcriptio currat cōtra ec. ⁊ qualiter interrūpat̄ ⁊ quid ſit eius effectus ſatis no. per Ioā. xvi. q. iii. in ſum. ibi videre poteris. ⁊. c. q. dilecto. ¶ Cauſa rōnabili. i. iuſta. ſ. vt ec. bene. c. i. §. vlti. verſi. vtrūqȝ aūt ⁊c. ſiue neceſſaria vt ibi. vbi etiā ſcripſit Hoſt. not. ab omni iure iuſtā ⁊ neceſſariā cauſam eſſe ſemp acceptā: ſed q̄ pōt eſſe cauſa iſta ad hoc. R. guerra. litigium. magna emptio. longa peregrinatio. ⁊ quelibet iuſta paupertas. ar. ſ. de dona. apl̄ice. ſ. de reli. do. c. ii. xvi. q. i. ⁊ tēporis. ſ. de cen. cū apoſtolus. ſm Hoſt. ¶ Eiſdē ſcȝ de quibus premiſſum eſt: ſed qđ ſi fuerint laici cuſtodes talē conſue. allegātes. dic vt no. Hoſt. ſ. vt ec. be. vt noſtrū. in glo. q̄ iſte archieps̄. in ſi. ⁊ ibi innuit qđ talis conſuetudo eis nō prodeſt. facit ad hoc caute iſta litera ⁊. ē. de cōſue. c. i. ⁊ videas qđ le. ⁊ no. ē. e. li. de elect. generali. §. vlti. ¶ Ab ingreſſu eccleſie. hic repete qđ dixi. ē. e. li. de of. iu. dele. q̄ pontificali. in glo. hic ⁊ quo ⁊c. ¶ Beneficio hoc ſuperflue additū videt̄. nam qui ſuſpēſus eſt ab officio per conſequēs ⁊ a beneficio vt dicā. ſ. e. li. de reſti. cū eterni. in gl. ſic. ē. e. li. ⁊c. ſed hoc forte ad maiorē exaggerationem appoſuit. ſic etiā habes. ē. eo. li. de elect. q̄ ſepe. ¶ Fecerint. no. verbū qđ factum requirit ex quo demonſtrat̄ qđ cautio non ſufficit in hoc caſu alias fuiſſet expreſſum. vt. ſ. c. li. de ſen. ex. venerabilibus. §. idem eſt. ver. tunc enim. ⁊ ſ. eo. li. de vſur. q̄q̄. verſi. aut ſeruo ⁊c. cū ſi. ad hoc. ar. ē. de tranſla. inter. ſ. de deci. ad audi. ⁊ intelligo qđ debet eſſe plena reſtitutio. qđ dic vt leg. ⁊ not. ⁊ vt dixi. ē. e. li. de elec. q̄ ſepe. in glo. ergo facta ⁊c. ⁊ habes ſi. huic. ē. eo. li. de elect. vbi. §. prouiſionis. ¶ Porro ſolutis debitis. ſic intelligit̄ bona. ff. de iure do. mulier. ¶ Neceſſaria. ſic. ſ. c. li. de preben. ſi epiſcopus. ibi dicam. ſ. de cle. egro. paſtoralis. §. preſenti. ¶ Seruitoribus. ſic habes. ſ. de cle. non reſi. cum ad hoc. ¶ Supereſſe. hic enim dictat ratio qđ dicat fructus reſpicere debere totum annum. ff. ſo. ma. diuortio. §. non ſolum. ¶ Sanc. ſuperius eo. li. de elect. quia ſepe. ¶ Prioratibus ſcȝ vacantibus. vt patet ē. e. c. i. R. vbi dixi.

Summarium.

1 Manus violentas in clericum iniiciens vtrum ſit excōmunicatus nec poſſit abſolui niſi a papa.

2 Preſes prouincie non poteſt inhibere defenſoribus ciuitatum quod ſuo non fungantur officio.

Episcopali. Capitulū ad qđ iuriſd. de iure communi vt videt̄ transfertur vacante ec. prelato ſm id qđ le. ⁊ no. ē. e. his que. q̄ p̄ſequere ſi placet. vt no. Innoc. ſ. de heret. ad abolendū. de hoc etiam tangit. lxxix. di. nullus pon. ⁊ ē. e. cum olim. ibi tñ no. Vinc. qđ non concedit capitulo vacantis eccle. ad iuriſd. niſi quatenus inuenit̄ in iure expreſſum. idem etiam no. ē. de reſcri. ex parte. in prin. tu dic qđ ea que ſunt⁹ de iuſtitia proſequitur capitulum ſe. va. etiam ſi illa competant epo. ſ. de heret. ad abolen. in temporalibus. etiam in ſpiritualibus. ē. eo. li. de ſup. ne. pre. ſi ep̄s. ⁊. c. eccle. non autē illa que ſunt de gratia ſiue de alienatione niſi quantū conceditur certo iure. ⁊ ſic pōt intelligi qđ dixit Vinc. ad hoc. ſ. e. li. ne ſe. va. ſi ad ep̄m. ſ. e. li. de inſti. ⁊ ſi capitulum. ſed non ſemper ſuſtinet eccleſia vicem defuncti epi. vt ptȝ. xii. qđ. ii. ſi qua de rebus. ſ. de preſ. c. i. ⁊ hic adde qđ dixi in pre. c. ſi ep̄s. ⁊. c. eccleſie. ¶ Iuriſditio. pone exemplū per id qđ habetur. ē. e. li. de elec. is cui. ē. c. li. de ſup. ne. pre. eccleſie. ¶ Tunc temporis ſcȝ q̄ñ vacat eccle. ¶ Iuris ve puta in caſu. ſ. de ſen. exc. c. in. R. i. c. mulieres. c. de cetero. c. ea noſcit̄. c. de monialibus. c. relatū. ver. quo circa. c. per tuas. ⁊. c. pueris. ſ. c. li. de ſen. ex. religioſo. i. R. vel dic q̄ñ facta eſt eius monium iniectio in clericum. ſ. de ſen. ex. peruenit. ſic etiam no. ii. q. i. in primis. in gl. pro modica ergo ⁊c. in fi. ¶ Ala. tamen dicit q̄ illa decre. continet indulgentiam ſpecialē ⁊ idem tenuerunt. G. Na. ⁊ Inno. q̄ ſumitur ex eo qđ dicit illa litera committendū. ⁊ hoc etiam eſt tutius ſm. B. cū generaliter

1 dicatur quicunqȝ manus † iniecerit in clericū violentas excommunicatus eſt nec pōt abſolui niſi a papa. xvii. q. iiii. ſi quis ſuadente. ſed ſm Goffr. q̄ prius dictū eſt verius eſt. ⁊ hoc ſatis colligit̄ in ſpecie integra. in qua dr̄ in prin. q̄ libere pōt ep̄s abſoluere multos ſenes ⁊ pueros qui in can. inciderunt. ſubſequenter antē dr̄. de his etiam que clericis non enormem ⁊c. ⁊ ſic ſm hoc is eſt caſus in quo non opȝ talem ire vel mitti ad curiam pro abſolutione obtinēda. ⁊ hoc teneas. ¶ Dominis. vt. in. q. iii. nullus. cum ſi. ē. de of. or. ad reprī. vt puta epi nūc defuncti ſiue eius of. ⁊ hoc faciunt capitulū ſiue canonici non ex iure p̄prio: ſed vt gerentes vices epi. ⁊ ex iuriſditione ad eos per mortē epi deuoluta. cū ad capitulū de iure mortuo ep̄o iuriſditio deuoluat̄. vt. ē. dixi. vnde ipſe ep̄s facere ſiue abſoluere videt̄ in caſu iſto. ar. eorū que leg. ⁊ no. ē. de reſcrip. cam te. qui eīm noīe alterius quicqȝ facit nō ipſe faciēs: ſed ille cuius nomine autoritate vel mandato ſit facere id videt̄. ff. de admi. tut. ita aūt. §. geſſiſſe. ff. ad. l. aq. liber homo. in prin. ff. de iur. om. iu. ſi quis id. §. vlt. ad hoc. xvi. q. vi. conſue. in ſi. ſ. de ſen. ex. mulieres. idem ſm quoſdam ſi excom. lata eſt a plebano in ſuū ſubditū quē ep̄s abſoluere poſſet. ſm Vin. T. Gof. Inno. ⁊. B. ar. ad hoc in auten. de defen. ci. in prin. col. iii. vbi dr̄ qđ non prohibet̄ defenſor ciuitatis. c. cui ep̄s comparat̄. cognoſcere de cauſis inferiorum pretermiſſis municip. magiſtratibus. idē etiā tenet Roy. in ſum. de ſententiis. §. quid ſi archieps̄. ⁊ eſt ad hoc. xxvi. q. vi. in prin. de hoc ſatis no. Gof. in ſum. de ſen. exc. §. ſed querit̄ cui ep̄s ⁊c. Sed cōtra. ē. de of. or. cum ab ecc. per quā decre. Hug. tenet cōtra. vt dictū eſt. ē. eo. li. de conſti. vt animarū.

2 in glo. cū iſta ⁊c. ibi videas de hoc. preterea preſes † prouincie non pōt inhibere defenſoribus ciuitatū q̄ ſuo nō fungant̄ officio. in auten. de defen. ci. §. interim. col. iii. vnde ep̄s nō pōt ab eo abdicare iuriſ. ordi. cū non poſſit tollere ius qđ non pōt inducere. ſic augmentat̄ lex. ff. de le. iii. ſi quis. in prin. ff. de le. i. nemo. xi. q. i. §. ex his. ſ. de ſen. ex. inter. pro hac parte facit. l. di. in capite ⁊ qđ no. ē. de of. or. irrefragabili. §. i. in glo. i. ⁊. c. tit. grauе. in glo. vlti. circa ſi. xxix. di. ecce ar. ſ. de op. cum in eccleſia. poſſet dici q̄ ep̄s hoc non debet facere. vt in pre. c. cum ab. lȝ poſſit. xxvi. q. iii. in princ. vbi dicit reconciliare poſſunt. ſi vis ſaluare ſentētiam. T. Hug. ⁊ ſequaciū. dic q̄ poſſunt in defectū nō alias. ⁊ hoc credo verius ſed exemplificatū ab Archid. qui excōmunicare poteſt. ſ. e. li. de ſen. ex. romana. in prin. vbi de hoc. ⁊. c. venerabilibus. ſ. R. abſoluere pōt ep̄s indiſtincte cum Archidi. ſit vicarius epi. ⁊ ſic not. Io. ix. q. iii. nullus primas. ad idē ar. op. in pre. c. venerabilibus

§. vbi

§.vbi aũt.ergo idẽ poterit capitulũ va.ſe.vt hic. ¶ Impartiri. quo ad capitulũ ſuit iſta dubitatio: q2 id qḋ habetur.xj.q.iij.ſi epẽ.ante videbaꝛ hoc reſeruare ſucceſſori.⁊ iſtã ſententiã tenuit indiſtincte.G.prout ipſe no.ſ.ne ſe.va.illa que ſentẽtia hic corrigitur ⁊ approbaꝛ qḋ illo canone ſi epẽ no.Hug.qui dixit ꝙ hic poterat capitulũ va.ſe.⁊ hoc propter periculũ animarũ.⁊ idẽ tenẽt Vin.B.⁊ Hoſt.in pre.c.illa.nõ ob.pre.c.ſi epẽ.q2 nõ prohibet nec dicit qḋ hoc nõ poſſit capitulũ va.ſe.ſic etiam ſcripſit Vin.ſ.de hereti.ad abolen. ¶ Sede ap.pone exemplum vt.ſ.de ſchiſma.ad ſuccden.c.li.ibi nec etiã per collegiũ.⁊ hec litera clare innuit qḋ hoc nõ poteſt alius inhibere.ad idem.C.de ſac.ſan.ec.cum innouatione.ſed ar.contra.xxvj.q.j.in prin.

¶ De pactis. Rubrica.

Summarium.

1 ¶ Pacta que impediunt electionem ſepulture que ſint.
2 Sepultura chriſtianorũ qualiter debeat fieri.
3 Dictio quadruplicata pro coniunctione aduerſatiua accipitur.
4 Hoſpitalarij ꝙuis habeant in priuilegium ſepulture ⁊ celebrandi diuina quoties terra generali interdicto ſubijcitur tamen excommunicati ⁊ interdicti excluduntur.
5 Quedam eccleſie ſunt que non habent ius funerandi.
6 Omnis eccleſia non habet cemiterium.
7 Speciale vt derogat gñali ſic ſpecialis cõmiſſio tollit generalẽ.

a Pactum. a Quid ſit pactũ.habes.ſ.de verb.ſig.pactũ.rectore.hoc videtur qḋ ſolius rectoris ſufficiat aſſenſus ſine pactũ.ſed ar.ſ.de tranſ.ſtatuimus.vbi videtur qḋ autoritas ordinarij requiratur.dic ꝙ caſus ſunt diuerſi nõ aduerſi. ¶ Parochialis ec.videas qḋ dixi.ſ.eo.li.de elec.licet canon.in gl.de talibꝰ cauſis ⁊c. ¶ R.nobis.regularibus loquitur vt colligiꝛ ex litera ſubſequẽ.ſed hoc ſub.maxime.nã eadẽ ratione idem eſſet ſi nõ eſſent regulares ſed ſeculares.⁊ hoc ſatis approbaꝛ qḋ no.Inno.⁊ Hoſ.ſ.de ſepul.c.j.vbi dicunt qḋ pacta que impediunt electionẽ ſepul-
1 ture †que ſunt aliqñ qḋ nullũ recipiãt ad ſepulturã.quandoqꝫ de certa parochia.quãdoqꝫ homines nõ debẽt recipere.de con.diſt.j.certũ. ¶ Aliquos.i.nullos.⁊ ita in genere. ¶ Parochianos.ſic.ſ.de ſepul.ex parte.ſed dic.i.ipſorum cadauera.xiij.q.ij.queſitum eſt.ſiue corpora ea.q.qui diuina.ſ.de ſepul.c.fraternitatẽ.⁊.c.cũ liberũ. ¶ Eccleſiaſticã ſepulturã.ſcire debes qḋ aliquando iura ſic appellãt ſepulturã.ſ.eccleſiaſticã.vt.ſ.eo.de ſepul.ex parte.parentũ.⁊.c.ſacris.ſ.de tornea.c.j.in fi.ſ.de rap.ſuper eo.⁊.c.in literis.ſ.eo.li.de vſur.quanq̃.ver.oẽs.aliqñ appellant eã ſepulturã xpianam.ſ.de pe.⁊ re.omnis.i.R.in fi.ſꝫ qua-
2 liter debeat fieri xpianorũ †ſepultura habeꝛ.xiij.q.ij.qui diuina ⁊ in pre.c.ſuper eo.niſi interdicaꝛ in penã vt ibi. ¶ Seruare debetis ad huius dicti declarationẽ ſciendũ eſt qḋ in quacunqꝫ cõpoſitione vel tranſactione inter eccleſias inita extra iudiciũ maxime ad hoc vt preiudicet ſucceſſoribus oportet ſuperioris autoritatẽ interuenire:vt patet in eo qḋ le.⁊ no.per Inn.⁊ Hoſ.ſ.de tranſac.c.ij.⁊ de hoc.ſ.eo.li.de teſti.preſentiũ.in prin.⁊ hinc põt elici.manifeſte per pactũ põt renũciari priuilegio vt.ſ.ſeqniꝛ.et põt eſſe ratio in hoc caſu q2 nõ videnꝛ deterioris cõditionis eſſe.vbi reuertunꝛ ad priſtinũ ſtatũ ſuũ.ar.xxv.di.ab exordio.ſicut vides qḋ licet cõditio dotis per pactũ non poſſit fieri deterior.tñ ſi primo fecit mulier pactũ qḋ hodie redderet ei dos deinde faciat pactũ ꝙ reddatur tempore legibus conſtituto.ex quo cõditio dotis reuerſa eſt ad ſuã naturã non videꝛ deterior facta.ff.de pac.ſi vnꝰ.§.qḋ in ſpecie.ſicut etiã no.xvj.q.iij.neqꝫ. ¶ Quãquã.ſic de cõ.di.iij.qño iuxta prin.ver.manus ibi vt melius in-
3 telligas ſcire debes qḋ dictio quadruplicata† pro coniunctione aduerſatiua accipitur vt quãuis pro ꝙuis ⁊ ſic accipitur in pre.c.qño.⁊ hic. ¶ Sepultura libera.ꝙuis talem habeant indulgẽtiam nõ tñ poterũt tumulare eos quibus ec.interdicꝛ ſepultura.qui aũt ſint illi no.ſ.de ſepul.ex parte.⁊ plene no.ho.in ſum.de ſepul.§.quibus interdicaꝛ ⁊c.licet enĩ liberã habeãt indulgẽtiam ſepulturarum tñ honeſte dꝫ intelligi vcꝫ qḋ illos ſepeliant qui de iure poterũt intelligi.ar.ad hoc.C.de inof.teſt.ſi quã ⁊ qḋ le.⁊ no.ſ.de reſcrip.c.j.⁊.ſ.de priuile.vt priuilegia.⁊.c.qḋ non-
4 nullis.nam ꝙuis hoſpitalarij †habeant in priuilegium ſepulture ⁊ celebrandi diuina quoties terra generali interdicto ſubijciꝛ tñ excõicati ⁊ interdicti excludũtur.quid ergo operaꝛ tale priuilegiũ ſiue indulgentia.ad hoc dicũt quidã ꝙ hoc operaꝛ vt non tenẽtur aliquid dare ec.parochiali.de cuius parochia mortuorum corpora aſſumentur.ſed hoc nõ credo non enim eſt noſtri moris dicat legiſlator cõcedere priuilegia in alterius preiudiciũ ſine iniuriã.C.de eman.nec auus.ff.ne quid in lo.pu.ſi.l.ij.§.ſi quis a principe.⁊ ſatis dixi.ſ.eo.li.de reſcri.cũ aliquibꝰ. ¶ Indultũ ſub.maxime.nam nõ videꝛ qḋ talis indulgẽtia hodie ſit neceſſaria.cũ quilibet poſſit ſibi eligere ſepulturã ſicut placet.ſ.eo.li.de ſepul.cũ quis.§.ſi quis.vel ſic poteſt intelligi de his qui de iure non habent ius ſepulture.vt q2 eſt eccleſia fundata in alterius parochia que tale ius non habet niſi ex priuilegio.nã ſm
5 Goſ.quedã ſunt eccleſie †que non habẽt ius funerandi vt capelle que ſunt in caſtris vel in ciuitatibus vel in locis ſtrictis.xviij.q.iij.quiſquis.ver.capelle ⁊ quibus epi cemiteria non conceſſerunt.⁊ talia cemiteria per eos habẽt aſſignari ſm id qḋ habeꝛ.de con.di.j.nemo vnde dixit Ray.ius ſepulture competit eccleſijs parochialibus ⁊ alijs quibus a iure vel priuilegio eſt cõceſſum capellis autẽ priuatis nullo modo cõpetit.vnde dicit Inn.
6 caue tibi quoniã non omnis eccleſia habet †cemiteriũ.ſed illa tantum que habet populũ vel illa cui conceſſum eſt ex priuilegio.⁊ hoc no.ſ.de ſepul.nos inſtituta.poſſet tñ dici ſm Roſ.qḋ ex quo eccleſia cõſtituiꝛ omnia iura videnꝛ cõceſſa que eccleſie cõpetunt ff.qḋ cuiuſqꝫ vni.l.j.⁊ cõceſſa iuriſditione ea videtur cõceſſa que iuriſditionis ſunt.ff.de iur.om.iudi.l.cui.ff.de offi.dele.preterea.ff.de re.iu.quidã.ar.ff.de procu.ad rem le.⁊.l.ad rẽ mo.Hoſ.vero dixit ꝙ hoc ius non habet aliquis niſi ei per epm fuit conceſſum:vt no.in ſum.de ſepul.§.ij.⁊.iij.⁊ hoc credo verius vt ſatis patet in pre.c.nemo.⁊.ſ.de ſepul.fraternitatem.in princi.ibi diſpoſita ⁊c. ¶ Elegerint ſepeliri ar.ſ.eo.li.de ſepul.cum quis.§.ſi quis.dic vt ibi dicꝛ locũ habet alias vbi nõ fuit qḋ hic dicꝛ.et eſt ratio que ſeqꝛ vnde talem ſic ſepulturã eligentẽ nõ poterũt tumulare pacto obſtãte ꝙ ſi fecerint locũ habet qḋ dicꝛ.ſ.de ſepul.cũ liberũ.hoc etiam demõſtrat litera prece.omnino ſeruare
7 debetis ⁊c. ¶ Derogeꝛ q2 ſpeciale †derogat generali.ſ.de reſcri.c.j.ſ.eo.li.de prebẽ.dudũ.§.nos igitur.ſ.eo.li.de reg.iur.generi.ſic ſpecialis cõmiſſio tollit generalẽ.ſ.de offi.le.ſtuduiſti.ſi tale pactũ preceſſerit indulgentie impetrationẽ locũ habet.ſ.de deci.ex multiplici.ſ.qḋ nõ valet indulgẽtia vt ibi.⁊ eſt ratio:q2 papa nõ intendit per ſuũ reſcriptũ alicui preiudicium generare.ſ.de offi.dele.ſuper eo.⁊ dixi.ſ.eo.c.in glo. Si vero.indulgentia preceſſerit pactũ ipſi quo ad hoc videtur renunciatũ qḋ poteſt fieri vt ſatis colligiꝛ.ar.in eo qḋ le.⁊ no.ſ.de priuile.accidentibus.et ſ.de arbi.cum tempore.in glo.vlt.⁊.ſ.de tranſac.ſicut.nam cum priuilegiũ cõceditur ad factũ ⁊ vnicus actus cõtrarius interponitur locũ habet.ſ.de conſti.cũ acceſſiſſent.ſ.qḋ vnico actu perditur priuile.ſed ar.contra.ſ.de priui.ſi de terra dici poteſt ꝙ factum ponit ſm Goſ.de hoc articulo ſatis no.in pre.c.cum veniſſent.ſed nunquid habebit locũ in hoc in inte.reſti.ſic ſi fratres dicant ſuam eccleſiam leſam ex tali pacto ⁊ idem in decre.ſ.e.q2 credo qḋ nõ quaſi principis autoritate ſine iure firmetur pactũ C.de his qui ve.eta.impe.l.j.

Summarium.

1 ¶ Iuramentum per vim extortum non obligat.
2 Impubes ſi iurat non tenet iuramentum.
3 Quedam ſunt illicita ⁊ prohibita propter ſui turpitudinem et ideo tunc iuramentum nihil operatur.
4 Iuramentum illud eſt ſeruandum qḋ ſeruatum in priorem vergit exitum.

b Quamuis. b Videbaꝛ factũ narrat vñ ſub.maxime nã idẽ ſi poſt. ¶ Lex ciuilis.que habeꝛ.C.de colla.l.pactũ dotali.ad idem.C.de pac.l.pactũ qḋ dotali.ff.de ſuis ⁊ le.he.l.vl. ¶ Iuramẽto.qḋ dꝫ habere tres comites.xxij.q.ij.c.ij.j.q.j.⁊ iurabũt.ſ.de iureiur.⁊ ſi xp̃s. ¶ Non valet.ſic.ſ.de iureiur.cũ cõtingat.⁊ ſ.e.li.de iurein.c.licet mulieres.ec.no.qḋ canon iſta tria equiparat.ſ.vim metũ ⁊ fraudẽ.iij.q.j.reintegranda.⁊ tale iuramentũ
1 †per vim extortũ nõ obligat.xv.q.vj.c.j.in prin.ſ.quod me.cau.abbas.ar.ꝫ.ſ.de iureiur.ſi vero.de hoc ple.no.ea.q.autoritatẽ.⁊ in pre.c.abbas.⁊ pre.c.ſi vero ſi ſumaꝛ hoc ar.a cõtrario ſenſu expreſſe approbaꝛ ſnia.B.⁊ Tan.qui dixerũt ꝙ tale iuramẽtũ.ſ.per vim extortũ non eſt obligatoriũ.vt.ſ.de iureiur.c.ij.⁊ eſt ratio q2 iuramentũ nõ dicꝛ eſſe vinculũ iniquitatis.xxij.q.iiij.inter cetera.ſ.de iureiur.quãto.ſ.eo.li.de iurein.cõtingit.§.j.ſ.eo.li.de cõſue.cõſuetudinẽ põt dici ꝙ vbi preſtatur tale iuramentũ ſ.per vim extortũ dꝫ prius peti abſolutio anteq̃ ſtat ꝫ ⁊ ſic intelligẽda dicũt Inno.⁊ Hoſt.illa.c.ſ.de iurein.c.ij.vbi hoc notãt.c.ſi vero.c.verũ.⁊ hoc tutius eſt tenere. ¶ Eadẽ.ſ.filia q̃ nuptui tradebatur vt.ſ.patet.per ꝙ innuiꝛ ꝙ erat pubes.ꝫ tñ certius eſt.ꝙ ſi qs ſpõte recipit iuramentũ hñ valet.⁊ tenet iuramentũ.
2 ff.de iurein.qui iuraſſe.Sed ſi impubes †iurat nõ tenet iuramẽtũ vt no.xxij.q.iiij.in prin.vñ no.Hoſt.cõſidera ꝙ auꝛ.ſacramẽta puberum.que ponitur.C.ſi aduerſus ven.⁊ ſumitur ex.l.frederica.in libro feu.poſt ti.qui dicunt ſuc.in feu.hac edictali.§.ſi.

dicit puberū. nā idē eſſet de impubere doli capace. ſm qđ leg. ⁊
no. ſ. de delic. pue. pueris. nā ⁊ talis piurare pōt. infans aūt q nō
intelligit qđ agit. nō obligat. ſic pōt itelligi. xxii. q. v. paruuli. et
c. perſonā ⁊ hoc ipſe Hoſt. no. ſ. de iureiu. cū contingat. vbi etiā
de hoc ſatis no. in pre. c. ibi videas. ¶ Omnino. credo qđ iſta di
ctio hoc non careat miniſterio cū non ponatur. ſ. de iureiurā. cū
contingat. ⁊ forte dicit vt ſuggillū ſententiā Jo. An. ⁊ Gof. qui
dixerūt qđ mulieri preiudicat iuramentū cum ei aliūde conſuli
pōt. C. ad velle. autē. ſine a me. vnde dicit Vin. credo qđ tale iura
mentū de quo loquit pre. dec. cū contingat. obligat. ſed inſtet vt
abſoluat. hic per eos. no. in illa dec. cū contingat. qđ per iſtā lite
ram. non credo verū. ¶ Seruari hic approbat ſententia plac. ⁊
confundit ſentētia accur. quā poſuit in pre. ſ. C. de colla. l. pactū.
vbi notat contrariū eius qđ hic dicit. ⁊ hoc per. l. C. de leg. nō du
bium. ⁊ facit p ſentētia plac. qui qua ratione ſm leges tenet con-
tractus puberis ſi iurauit. qui alš non teneret: vt. C. ſi aduer. vē.
autē. ſacramēta. eadē ratione tenere debet pactū ſicut iuramentū
3 ⁊ idē in ſimilibus. Sed circa hoc dici poteſt qđ quedā ſunt† illi-
cita ⁊ prohibita propter ſui turpitudinē. de his habet. xxii. q. iiij.
c. j. ij. iii. ⁊. iiii. ⁊ quaſi per totū. ⁊ tūc iuramentū nihil operat. vt
ibi. ad hoc. ē. eo. li. de ele. vbi. ⁊. c. ſepe. iuxta ſi. ſ. eo. li. de re. ec. nō
alie. hoc conſultiſſimo. ad hoc. ff. de lega. j. ſi quis inquilinos. in
ſi. aut in priuilegiū vel fauorē perſone. quo caſu iuramentū tale
eſt obligatoriū. ⁊ firmat rem de qua agit vt hic. C. ſi aduer. ven.
autē. ſacramēta. ſ. de iureiur. cū contingat. vbi plene de hoc. ſ. eo.
li. de iureiurā. licet mulieres. dic ergo qđ quatenus rem priuatā
tāgit ſacramentū ſpōte preſtitū cū effectu ⁊ inuiolabiliter aſtrin
git. vt hic. ⁊ eſt ratio: qꝛ quilibet poteſt renūciare his que pro ſe
introducta ſunt. ſ. de re. ſtatuimus. ſm Hoſt. ipſe tū ſcripſit qđ
omnia iura que dicūt quod quilibet poteſt renūciare iuri ſuo.
ſiue his que pro eo ſunt introducta intelligēda ſunt eſſe vera qñ
fuit quis certificatus vt patet. xxxviij. di. placuit. ar. in autē. quo-
modo oportet epi. §. igit ordi. ⁊ hoc ipſe no. in ſum. de ſi. inſtru.
§. ⁊ ſi quis ſub. §. mulier. ver. idē eſt ſi vterqꝫ igno. ⁊c. qđ non cre
do hic neceſſariū. cū hec litera indiſtincte loquat. cum ſi. ar. ad
hoc in autē. vt ſine prohi. ma. ſi. tu. ge. §. propterea. ¶ Debebit. qꝛ
ſi hoc facere recuſaret ad hoc per iudicē ec. cōpellat. ſ. eo. li. de ſo.
cōpe. cū. §. j. eo. li. de iureiur. licet mulieres. ¶ Eterne ſalutis. ſit
ſ. de iureiur. cū contin. ⁊. c. ſi vero. vbi de hoc. in glo. q. d. ⁊ qđ hic
dicit ſalutis eterne videt intelligendū ſm illud Bede ⁊ Sochis
pape qđ habet. xxij. q. iiij. ſi aliquid. ſ. ⁊. ij. vbi innuit a cōtrario
4 ſenſu qđ ſeruandū eſt iuramentum †qđ ſeruatū in priorē vergit
exitum ⁊ ſm illud intelligendum eſt qđ interitus ſalutis eterne
idē ſit qđ peior exitus. ne videat eſſe obſeruandū ſi quis iurane-
a rit aliquid facere veniale. cū veniale[a] poſſit fieri ſine interitu ſa-
lutis eterne. ⁊ hoc pauci epiſtolares aduertunt. ¶ Alteri puta
creditorū vel eccleſie. ſ. de iureiur. c. ij. vel regni. eo. titu. intellecto
idē ſi vergeret in preiudiciū couſconqꝫ alterius. eo. ti. veniētes.
ſm Inno. ar. ad idē. C. de emanci. nec auus. ſ. de ſta. mo. in ſingu
lis. §. porro. ſm Hoſt. ¶ Detrimentū. qꝛ tunc non eſſet licitū iu-
ramentū vt patet. xij. q. iiij. ſi ad pactū. C. ſi mulier. ⁊. c. inter cete
ra ⁊ vide qđ no. Hoſt. ſ. de arbi. c. ij. in verbo abſoluas. ⁊ vbi iu-
ramentū eſt illicitū ⁊ cōtrariū rationi non tenet. ſ. de iureiur. cū
quidam. hoc etiam hic habetur ar. a cōtrario ſumpto. idem ha-
betur. de iureiur. cum contingat.

a ¶ Cū venia le. Ad hoc qđ iuramē tū etiā indu cēs veniale peccatū eſt ſeruandum vide Fedi. in c. itimauit. ſ ſi. colū. circa ſin. extra de teſti.

b ¶ Et no. qꝛ ſcādalū. ad. de archi. ē. eo. li. in. c. ex lris. de offi. or. Hoſti. in ſum. de re nun. §. vtrū verſ. graue ſcādalum.

t ¶ Non indi ſcrete. Limi ta diſpoſi- tionē hui⁹. c. vt per do. Abb. in. c. ij. in. iiij. co. in princi. de iudi.

Summarium.

1 ¶ Iſta ſynonima deceſſor predeceſſor ⁊ anteceſſor quam diuer
ſitatem habent.
2 Scandalum dicitur cum ſubito inter aliquos ſcandit diſſenſio
vel pugna.
3 Fama noſtra eſt neceſſaria alijs ⁊ noſtra vita nobis.

Quia ex eo. Arc. hec dictio hic pape ponit aliqñ improprie de hoc le. ⁊ no.
xvj. di. deinde Mendicātes. vt heremite ⁊ carmelite
hic. ē. eo. li. de elec. quorundā. §. j. ibi dixi. ¶ Compoſi
tiones. i. cōuentiones. ſ. de deci. ex multiplici. ¶ Pacta. pōt hoc
exemplificari per. c. ē. eod. peccatum. vel dic pacta. i. firmitates.
¶ Prelatis. ad huius declarationē videas qđ le. ⁊ no. ſ. de trāſ.
cōtingit. ¶ Perſonis videas qđ dixi. ē. eo. li. de cōſue. c. j. in gl.
ſepe dubitat ⁊c. ¶ Juribus paroch. ad huius declarationē. ſ. in
quibus cōſiſtit ius paroch. vide qđ ple. no. Hoſt. in ſum. de pa-
roch. §. in quibus conſiſtit ⁊c. in princ. ⁊ per Rof. in ſuo li. iure
cañ. eo. ti. ¶ Anteceſſoribus aliqñ in iure inuenit anteceſſor vt
xi. q. iij. anteceſſor aliqñ predeceſſor. c. ti. in priu. ⁊. c. qđ predeceſ-
ſor. xviij. q. ij. dudū. ſ. de ſchiſma. c. vno. aliqñ deceſſor. xij. q. v. c.
j. c. quia Jo. lj. di. qui in aliquo. lxxiij. di. honoratus. ⁊ inter iſta
eſt diuerſitas ſm antiquos quoniam deceſſor qui deceſſit nullo
1 medio interueniēte predeceſſor †qui deceſſit aliquo medio ⁊ ſic
deceſſit ante deceſſorē anteceſſor qui deceſſit multo tempore ante

ſed de hoc tñ eſt curandū quoniā ſepius vnū ponit pro altero
vt patet. xxiiij. di. c. j. vbi dicit Hug. qđ iſta ſunt ſynonima vel ſi
vis approbare differentiā dicas qđ ſepe vocabula cōfundunt. ⁊
vnū ponit pro alio ſm Hug. vt dixi. ¶ Moliuntur. i. conātur.
¶ Magiſtri. quo ad predicatores miniſtri quo ad minores.
¶ Priores quo ad heremitas ⁊ carmelitas. ¶ Eorundē. ſ. prio
rum predicatorū miniſtrorū minorū heremitarū ⁊ carmelitarū
⁊ ſimiliū. ¶ Scādala. i. offenſiones ⁊ rame. xi. q. iij. inter verba.
b de con. di. ij. prima. ⁊ no. qđ ſcandalū[b] †dicit cū ſubito inter ali-
2 quos ſcādit. i. orit diſſenſio vel pugna. vnde ſcādalizare. i. ſubito
cōmouere occaſionē ruine dare. de hoc ſatis dixi. ē. eo. li. de offic.
le. c. j. in gl. dic qđ ſcādalū ⁊c. ¶ Obſeruare. ſi. ſ. de dona. p tuas.
¶ Fame. quiſquis cuſtodit famā ſuā bene facit. ⁊ in alios miſeri
3 cors eſt nobis enī neceſſaria eſt vita noſtra alijs †fama noſtra. xi.
q. iii. nō ſunt in ſi. vnde Aug. ꝑpter nos cōſciētia noſtra nobis
neceſſaria eſt ꝑpter nos fama nr̃a nō polliui. qui negligit famā
ſuā crudelis eſt. xij. q. j. volo. ¶ Cū prelatis capitulis. cū iſta duo
ponat vt ſeparata nō cū copula. facit hec litera ad id qđ dici con
ſueuit qđ vbi bona prelati ſunt diuiſa totaliter a bonis capitulꝫ
⁊ ecōuerſo quilibet pōt agere ⁊ facta ſua expedire ſine alio iſta
tractant. lxviij. di. c. vlti. v. q. iij. c. vlti. ē. de reſcrip. edoceri. in ſi.
ſ. de procu. c. j. ⁊. ſ. de iudc. cauſam. ⁊ plene in ſpe. de actore. iuxta
ſi. ver. itē etiā obijcit prelato ⁊c. ibi videas. ¶ Licita. xx. q. j. puel
le. in ſi. xxvij. q. j. c. ij. ver. ſi enim. vbi de hoc. vt quia a iure nō re-
probata. ⁊ dicit de hoc le. ⁊ no. ē. eo. ti. antigonus. nā tunc ſecus
xxij. q. iij. ſi ad peccatū. ¶ Honeſta. ſi eſſent contra bonos mores
nō valerēt. C. de inuti. ſti. ex eo. ſ. eo. li. de re. iu. nō eſt obligatoriū
vel ſi procedāt pacta a radice auaritie nō tenēt. ē. c. pleriqꝫ. talia
enim cenſent impoſſibilia ⁊ ideo nō obligāt. de hoc le. ⁊ no. ē. c.
pactiones. in ſi. dic vt ibi. ¶ Obſeruari. ē. c. antigonus. ē. c. pec-
catū. ad iſta que hic dicunt ſatis pōt adaptari qđ le. ⁊ no. cōſue-
uit. maxime per Inno. ⁊ Hoſt. ſ. de iud. cū deputati. ſ. de reſtitu.
ſpol. olim. cauſam aſſenſum forte hoc dicit ne videatur cōtrariū
de bonis que tenent dicti minores que ſunt eccleſie ro. ſ. eo. li. de
ver. ſig. exijt. hodie iſta conſtitutio eſt reſtricta quo ad predicato
res. vt extra na. ipſius pape Boniſa. ſuper cathedram.

¶ De procuratoribus. Rubrica.

Summarium.

1 ¶ Laicus vtrum in ſpiritualibus poſſit eſſe procurator.
2 Cauſa eccleſiaſtica nō eſt agēda niſi per hominē bone opiniōis.
3 Procurator datus in rem ſuam vtrum tranſigere poſſit.
4 Mandatum vtrum finiatur morte cedentis iura vel illius cui
ſunt ceſſa.
5 Cedēs vtrum debeat venire ad iurandū ſi petatur qđ veniat vel
an tantum procurator in rem ſuam factus iuret.

c Non indiſcrete. [c]Admittēdo hic expreſſe cōprobat
ſnīa Hug. ⁊ Lau. quā notauerūt. v. q. iij. qꝛ epi.
1 vbi dixerūt qđ laic⁹ †in ſpiritualib⁹ poterat eſſe
pcu. ⁊ hoc colligebāt ex eo qꝛ lr̃a illius. c. loquit
indiſtincte imo ſm Hu. melius eſt qꝛ ſit laicus
qꝫ cleric⁹. ⁊ ſic colligit opi. pe. de qua. no. ē. ſ. de excel. pre. apoſto-
lice. de hoc ple. no. Hoſt. in ſum. de pcu. §. qs dari. v. vl. ⁊ in ſpe.
eo. ti. §. j. v. itē qđ eſt laicus ⁊c. qđ hic dicit ſic etiā ſeruabat curia
ro. nō ob. qđ no. B. ⁊ Hoſt. in pre. c. apl̃ice. vbi dicūt qđ qs non
pōt agere p eo qđ per ſe vel per aliū poſſidere nō pōt qꝛ illud in
telligo qđ nō pōt agere tanqꝫ principalis habēs ius in re. ſecus
ſi agat tanqꝫ miniſter ſiue pcu. vt hic no. tñ qđ cauſa eccleſiaſtica
2 †nō eſt agēda niſi per hominē bone opi. vt dicā. ſ. eo. li. de teſti.
preſentiū. in glo. perſonaliter. in ſi. ¶ Reputari. ff. de reſt. l. du-
ctus. §. j. ¶ Licet aūt ab eo. ſ. procu. ¶ Litis. i. inſtātie cauſe ſm
Ac. ad hoc. C. de iud. ꝑperandū. q̄ inſtātia nō perit tpe ſm cañ.
ſ. de iud. venerabilis. ⁊ ideo ſm cañ. videt qđ dꝫ hoc verbū intel
ligi vt ſonat. ⁊ ſic in eū pcu. vr formāda ſnīa. ſ. de ſi. inſtru. inter.
in ſi. ē. de elec. querelā. vbi de hoc. ⁊. ē. eo. ti. nō iniuſte. §. j. ibi vi-
deas. in gl. bene dicit. ¶ Effectus: vt. C. eo. ti. pcu. ⁊. l. nulla. vbi
de hoc. ſ. eo. ſi duo. j. R. in ſi. ¶ Dari. vt. C. eo. ne qđ. in ſi. ⁊. l. nul
la. Sed hoc verū intellige vbi eſt ad cauſam ſimpliciter cōſtitu-
tus pcu. alš dic vt no. Inno. ⁊ Hoſt. ē. eo. petitio. nā ſi fuiſſet ex-
preſſe prohibitus ne lit. cōte. vltra ꝓcederet. ſecus ⁊ ſcias qđ qñ
procu. ſubſtituit aliū poſt lit. cōte. dicet ſic facio talem procur. in
tali cauſa in qua erā procu. C. qui accu. nō poſ. l. j. §. ſi procu. in-
terceſſit poſt lit. cōte. non pōt aliū ſubſtituere: qꝛ non eſt factus
dñs lit. qđ nō eſt neceſſe. ff. de ap. ab executore. §. vlti. licet videat.
ar. ē. C. e. ti. lꝫ nihil. Sed dic qđ ibi loquit de facultate dandi nō
de facultate ſubſtituēdi vt ibi not. ⁊ iſta lr̃a caute vr̃ approbare
ſententiam

ſententiā Jo. ipſi tactā in gl. vlt. ꝟ. porro differt ꝛc. Sed qd ſi dedi pcu. ad lit. cōte. nūquid lit. cōte. ille poterit vlterius litē pſequi videt̄ qꝺ ſic. ar. C. eo. ti. l. pcuratoꝛibus. ff. eo. ti. qui pcur. nā per lit. cōte. factus eſt dñs lit. vt hic. ꝛ in cōcoꝛ. ꝟ. ad hoc inductis et dño inuito pcedet: vt. ff. eo. ti. poſt litē ꝛ eſt ſi. ff. de lib. ꝛ poſthu. ſi ita. §. regula. Sed alii ꝺ. C. e. ti. ſi pcurator. ꝛ. l. maritus. ibi ad ſolū ꝛc. ff. eo. ti. l. j. §. j. dic ꝙ ſi datus eſt pcu. ad litē cōte. ſimpliciter. tūc obtinet qꝺ primo dictū eſt qꝺ ſi datus eſt ad lit. cōte. tantum tūc obtinet illoꝝ ſnia nō pōt vt. C. e. ti. ꝙ quis. vbi de hoc.
¶ Niſi in rem ſuam ꝛc. iſta exceptio pbatur. C. de dona. illam. ꝛ
3 no. in. l. pīcal. qꝺ quis. Et no. ꝙ procu. datus † in rem ſuam trāſigere pōt. q2 talis dño pferetur ſieri. §. j. procu. in rem ſuam ſm Hoſ. ꝛ Hoſt. vtrū aūt morte cedentis iura vel illius cui ſunt ceſ-
4 ſa ſiniat̄ mandatū † ꝛ quid iuris. de hac materia no. C. de act. ꝛ obli. ſi quidē. C. de dona. illam vtrum pcu. in rē ſuā factus iuret de calū. no. C. de iur. cal. l. ij. §. finaūtē. C. de pcu. qꝺ qs. Itē vtrū pcu. in rem ſuā factus debeat ſatiſdare ꝙ defendit illū a quo ſibi iura ceſſa ſunt no. C. de pcu. ſi quis in rem. itē quot ſint caſus in quib9 ille qui ceſſit iura poſſit agere. ꝛ qñ cōtra illum contra quē iam facta eſſet ceſſio. no. expreſſe in ſum. Azo. de noua. l. iij.
5 itē vtrū cedens † debeat venire ad iurandū. ſi petatur qꝺ veniat. vel an tantū pcu. in rē ſuā factus iuret. ꝛ quid iuris no. in ſum. Azo. de iur. ca. vtrū inſtrumentū ceſſionis debeat edi cum die ꝛ cōſule. no. Old. ff. fa. her. plane. ꝛ dic qꝺ inſtrumentū procuratoris ceſſionis debeat ꝛ ſindicatus ꝛ iuriſditionis ꝛ huius que. faciunt ad cōfirmationē iudicij edēda ſunt cū die ꝛ cōſule. que vero ad cauſam pbandā ſine die edunt̄ a cōſule. ꝛ adde qꝺ de iſto articulo ſatis no. in ſpe. de pcu. §. ſequit̄ videre ꝛc. ¶ Alium ꝙ fieri pōt vt hic. ar. ff. de ſer. ru. pre. cū eſſem. §. j. ff. qꝺ cuiuſ. vni. itē coꝝ. §. ſi decuriones. ꝛ hic decidit̄ antiqua altercatio doctorum. nam quidā hoc dicebāt. alii vero cōtra. qꝺ dic vt plene no. in ſpe cu. e. ti. ſ. de pcu. §. j. vltra mediū. ver. ſed quid ſi pcur. cōſtitutus eſt ꝛc. ꝛ de hoc etiā no. B. ꝟ. de reſcrip. ex parte. in glo. ꝛ ita. idem eſt ꝛc. ꝛ no. in pre. l. cū eſſent. in ſi. ſic etiā prius curia obſeruabat ꝛ hoc cauſa dirimēdarum litiū. hoc etiā bene probat̄ per. l. ff. de ma. te. l. pōt. ꝛ. j. eo. ꝯ qui. j. R. ꝛ videas qꝺ no. Inno. ꝛ Hoſt. ꝟ. eo. penulto. ſuper verbo intētio. ꝛ. j. vt lit. nō cōte. c. j. in ſi. ¶ Non expreſſa. videt̄ cōtra. ff. de arb. itē ſi vnus. §. ſi in duos. dic qꝺ nō eſt cōtra cū in hoc caſu ſit tm̄ vnus qui hꝫ eligere in quo nō pōt eſſe diſcoꝛdia ſꝫ in pre. §. ſunt plures qui inter ſe diſcoꝛdare poſſunt ꝛ ideo ibi expreſſio perſone requirit̄ vt ibi. itē videt̄ contra ff. de pcu. l. ij. ꝛ qꝺ no. eo. ti. l. j. in glo. ſed nōne. vt ibi dicit̄ qꝺ dꝫ dari poteſtas certi ſubſtituēdi. ꝛ hāc ſententiā etiā tenuit Vber. de bo. per. l. ff. de pcu. l. ij. j. de arbi. innotuit. ff. de teſta. tu. tutoꝛ incertus. ꝛ. l. duo ſunt titij. ¶ Poteſtas. ꝛ tūc intelligit̄ fieri talis pcu. ſubſtitutio per dñm ſed miniſterio alterius. ar. j. de ſen. exco. mulieres. cum ſi. ff. qꝺ cuiuſ. vni. itē eorum. §. ſi decuriones.
¶ Procurator. datus ad negotia hoc intellige ſm id qꝺ habet̄. j. eo. qui generaliter. ꝛ. c. procu. ¶ Deputare. vt. ff. man. ſi procuratorē. §. j. ꝛ no. ꝟ. de reſcrip. ex parte. in glo. ꝛ ita. ꝛ no. C. eo. ti. ꝙ quis. ſed hoc intellige ſm id qꝺ habetur. j. eo. qui generaliter. et c. procu. de hoc etiam no. Inno. j. vt lit. conte. c. j. Et no. qꝺ procu. a procu. ad negotia conſtitutus aliū procu. conſtituere pōt. ꝛ ſic in infinitum. ꝛ vnus alteri tenebitur: ſed liꝗ tantum eſtimabitur quantum intereſt domini principalis primo conſtituētis ff. de neg. geſt. l. ſi quis mandato lucij.

Summarium.

1 ☞ Sigillum ſi aliquis ſuum tradit videtur de illo multū confidere ꝛ totam voluntatem ſuam illi committere ex quo in ſigillo domini imago exprimitur.

Quamuis libere.

Si ergo dñs titubat de pcu. ſine dubitat hūc reuocare pōt. ꝟ. e. in noſtra. C. de acqui. poſ. ꝯ ſemo. C. de cōdi. inſer. l. vlt. ꝛ hoc ante lit. cōte. vt hic niſi datus eſſet in rem ſuā. ff. eo. tit. procuratore. ¶ Reuocari. vt ff. eo. ti. ante lit. ſed nūquid in hoc caſu debet peruenire reuocatio ad iudicē vel aduerſarium. de hoc leg. ꝛ no. ꝟ. eo. mandato. ꝛ liij. di. tibi dño. in glo. no. qꝺ ꝛc. vbi dicit̄ ſi eſt lis cōte. opoꝛtet ꝙ reuocatio perueniat ad iudicē vel aduerſariū ſed ſi nō eſt lis cōte. ſufficit qꝺ reuocatio perueniat ad procu. ꝛ hoc dicit per decre. ꝟ. eo. ex inſinuatione. ꝛ. c. ſeq. ꝛ hanc ſententiā tenuit Hoſ. in pre. c. mādato qꝺ. c. hoc dicit plane. ſed licet Inn. tāgat hāc ſententiā. ꝟ. eo. in noſtra. plus placet ſibi qꝺ ibi reuocatio facta fuit aduerſario ſciente ꝙ ibi approbauit Vin. B. ꝛ Hoſt. de hoc etiam no. Inno. ꝟ. de reſcript. ex parte in glo. ꝛ bene ibi videas. ꝛ ideo dic vt plene no. in pre. c. mandato. ſed Hoſt. no. ꝟ. eo. auditis. qꝺ reuocatio tenet indiſtincte quo ad preiudicium reuocātis. de re-
a uocatione autē putat Hoſ. fidem fieri aduerſario per literas reuocantis ſicut de inſtitutione ſit fides per literas inſtituētis. ff. eo. ſi procur. abſen. ar. ad hoc. j. de ſol. c. ij. vbi colligit̄ euidenter ꝙ pro eodē habetur ſiue litere alique cōcedant̄ alicui ſiue ſigilla tradātur ſuper aliqua obligatione concipienda noīe eccleſie ex quo eſt op. ar. qꝺ ſiue ſigillū eccleſie dat̄ alicui pcuratori ſine lrē de rato admitti dꝫ tanꝗ legitimus procu. ꝛ huius ſnie eſt ibi do-
1 minus Hoſ. qui alteri ſigillū † ſuū tradit videt̄ de illo multū cōfidere ꝛ totā ſuam voluntatē illi cōmittere. nā in ſigillo exprimitur imago dñi. de pe. di. ij. principiū. vel ad minus characteris nois dñi. j. de fi. inſtru. inter. ff. de teſta. ad teſtiū. §. ſi qꝺ ex teſta. Hoſt. tñ hoc nō admittat niſi oſtēdat̄ litera ſigillata vel de rato caueat. ar. pre. l. ſi pcuratorē. ꝟ. de of. ord. cōquerēte. vel alias fiat fides. C. de ſatiſda. l. j. ꝛ hoc teneas ꝛ no. qꝺ qñ dñs mandatum a procu. reuocat in totū dꝫ reuocare. nā ſi quedā negotia reuocare velit ꝛ quedā apud pcu. remanere iuſte pcurator hanc inconſtantiā recuſabit. ff. eo. ti. vicem. R. j. ¶ Poſtea. i. poſt lit. conte. Volente. ff. eo. ti. l. poſt litē. cū. l. ſe. ꝛ. l. que oia. vbi de hoc in hoc ergo caſu requirit̄ cauſe cognitio. ſi procu. defendēdo ſuū pudorem in hoc refragetur. ibi que autē verſentur in cauſe cognitione verſant̄ tradit̄ in ea. l. poſt lit. §. vlti. ꝛ. l. ibi ſequē. vſqꝫ ad. §. j. illius. l. in cauſe. vel ſi in hoc reſiſtit aduerſarius eo qꝺ ſua interſit procuratorē qui iam nouit negotiū nō mutari. de hoc etiam no. ꝟ. eo. mandato. in glo. circa huius ꝛc. in ſi. ꝛ melius in ſum. Hoſ. eo. ti. §. his igitur. ibi videat quot autē ſint caſus in quibus dñs lit. non pōt reuocare mandatū poſt lit. cōte. ꝛ pcu. que oia. ¶ Domino. ſ. qui eū procu. cōſtituit. ¶ Inimicū. ſ. manifeſtum j. de accu. meus inimicus. ꝛ. c. cū opoꝛteat ꝛ capitalē. ff. eo. ti. filius. §. vlt. vñ ſumptū fuit qꝺ hic dicit̄. idē videt̄ ſi ei tantū ſiat inimicus vt. ff. eo. ti. l. vlt. ex illo. Itē ſi cū dñi hoſtib9 ſine inimicis cōuerſatur vt in pre. c. j. eo. tit. repellantur. iij. q. v. c. iii. R. j. imo eo ipſo quis ſuſpectus eſt qꝺ inimicoꝝ amicus eſt vt le. ꝛ no. xxij. di. c. j. ad idē. C. de inoffi. te. liberi. ¶ Suſpectū. ff. eo. ti. Itē ſi ſuſpectus ꝛ. ꝟ. de reſcrip. ex parte decani. ꝟ. eo. tit. in noſtra. vbi de hoc. ¶ Affinitatem. ff. eo. ti. aut affi. ¶ Heredē. vt ea. l. aut vnde fuit ſumptū qꝺ hic dicit̄. ¶ Religionē hoc ſumitur. eo. ti. l. autē relig. ſ. vt ſi ſit monachus vel ſacerdos vt ibi no. vnde caute dicit hec litera ingredi. ad hoc. xx. q. iij. q2 ingredientibus. ¶ In longis. liiij. di. cū longe. ¶ Peregrinari. ff. eo. ti. l. aut longa. vnde ſumptū fuit hoc membrū ſed videt̄ qꝺ debet intelligi qñ eſt neceſſaria peregrinatio vt. ff. eo. ti. aut ſi. vt q2 eſt deportatus. ſꝫ dic idē in volūtaria vt ſi vult ire ad ſanctū Jac. vt ibi no. ¶ Egritudine. ff. eo. ti. vel iudicio. vnde hic ſumitur ꝛc. ſi. j. eo. li. de ele. nō reſi. c. j. in verbo infirmitas ibi dicā. ¶ Vincula. ff. eo. tit. Item ſi ſuſpectus. vnde hoc ſumitur. ¶ Alias. ſi. ff. eod. ti. aut longa. vnde hoc ſumitur. ¶ Similis vtputa qui pari equitate vel maioꝛi nititur cum aliqua de expreſſis. ar. eius qꝺ no. C. de fur. ꝛ ſeruo coꝛ. ſi quis ſeruo. ¶ Verū de colluſione. quid ſit colluſio. no. j. de collu. c. iij. in prin. ¶ Timeat ad hoc. ff. de inoffi. te. ſi ſuſpecta. ff. eo. ti. paulus. ¶ Adeſſe. j. eo. ti. ſi quem. §. j.

Summarium.

1 ☞ Iuriſditio mādata iudici ꝛ pcuratoꝛiū multū ſimilia ſunt.
2 Procurator vbicunqꝫ non compellitur defendere ſi tamen actio eſt tempore peritura compellitur.
3 Procuratio ꝛ iudicat. differūt q2 procuratio eſt actus oneris et vtilitatis ſed iudicatio eſt actus honoꝛis.

Is qui ſubſtitutus.

Supra eo. li. e. ti. nō indiſcrete. §. j. ¶ Suſceptū. no. verbū. ꝛ hic habes op. arg. qꝺ procu. a tempore preſentationis ſibi facte. ꝛ receptionis ſui procuratorij ſuā recipit poteſtatē ꝛ non ante. ad idem. j. de ap. ſuper eo. ij. in ſi. ff. de offi. procon. obſeruare. in ſi. lxxxvij. di. perlatū. ij. q. vi. pp̄ter. iij. q. v. c. j. vbi de hoc. ad idem. j. de reſti. ſpo. audita. iuxta ſi. ꝛ le. ꝛ no. xxiij. q. vlti. ſepe. nam iuriſditio
1 † mādata iudici ꝛ procuratoꝝ multū ſunt ſimilia. ff. de iuriſd. om. iu. l. ꝛ quia. ꝛ huius ſentētie fuit. B. con. vt no. ꝟ. e. li. de electionis ſtatuimus. in glo. querit̄ quis procu. ꝛ c. §. vlti. ibi videre poteris. ꝛ in ſpe. R. de procu. §. j. ver. ſed quid ſi procu. ꝛc. ad hoc etiā facit qꝺ dictū eſt. ꝟ. eo. li. de of. dele. iudex. in verbo cōmiſit. dic ꝙ finitur mandatū re integra renunciatione procuratoꝛis. poſtea nō niſi ex cauſa. vt eadem intelligas in renūciatione que dicunt̄ in reuocatione. ff. eo. ti. imitari. cū. l. ſe. ꝛ no. Hoſ. in ſum. eo. ti. §. his igitur. Sed hic quero an compellatur quis preciſe defendere. ex quo cauit de defendēdo an ſufficiat ſtip. cōmitti. dicit Vincen. qꝺ procurator ex quo cauit de defendēdo ꝛ eſt receptus ad agendum compellitur precise defendere etiam ſi nolit agere. ff. eo. ti. ſed ꝛ ad hoc. §. pretoꝛ. niſi ex iuſta cauſa deſierit ab agendo vt ea. l. procu. autē rei q cauit pro ſe. vel qui pro domino inſcio vel abſente cauit. nō cōpellit̄ p̄ciſe defendere ſed cōmittat̄ ſtip. ſi vero eo preſente ꝛ nō cōtradicēte cauit dñs p̄ciſe defendere tenet̄ nec audit̄ volēs dicere ꝙ cōmittatur ſtip. ff. eo. tit. ſi defunctus.

a ¶ De reuocatiōe. adde ad materiā q̄ tradunt̄ p ſdi. in. c. ex parte decani. in. x. col. ver. fallit. v. eꝫ de reſcri.

2 ſed cōtra.ff.eo.ti.nō cogendū. Et no.q̄ vbicūq; pcurator† non cōpellit̄ defendere.ſi tñ actio eſt tpe peritura cōpellit̄.ff.eo.ti.in nitius.§.vlti.tñ in hoc caſu hodie ſufficit libelli oblatio ſecuta per executorē.ſm Vin.qui ita no.ē.co.nō iniuſte.C.de preſ.xxx.anno.ſicut.z.l.cum notiſſimi.in prin.de hoc etiā ſatis no.Inn.ē.co.ti.conſtitutus.in gl.vlt.ibi videre poteris.ſed pone q̄ aliquis cōſtitutus pcu.ad defendendū aliquā cauſam z contra eū actū eſt perſonali actione ex certa cauſa.ſi actor vult agere cōtra eundē pcu.ex alia cauſa.videt̄ q̄ non cogit̄.ar.ad hoc ſatis expreſſum.ē.co.non iniuſte.in ſi.licet ſi velit agere bene poſſit cū bene ſit procu.vt in pre.c.non iniuſte.q2 ſufficit ſicut alſ in pandeſ zc.C.de neg.ge.tutori.z huius ſnie fuit Inn.in pre.c.nō iniuſte.in ſi.adeo fuit. ¶ Cenſeatur q2 licet mandatū ſuſceperit nihilominus poterit reuocari:vt hic colligit̄ manifeſte.ad idē.ē.eo.li.de offi.dele.cū plures.§.ſi.niſi fuerit prius facta citatio.q̄ dic vt ſatis dixi.ē.eo.li.de of.dele.quis. ¶ Reuocari.rō eſt q2 iudi-
3 care† actus eſt honoris:ſed procurare eſt actus oneris z vtilitatis.C.de decur.l.ſi quis.li.x.z eſt veriſimilis q̄ quis velit a ſe excutere onera z vilia q̄ honores preterea dele.z habet onus exercitii.z habet honorē iudicādi a cōmittente ſed procu.tātum habet onus.z ideo citius excutitur vnū q̄ duo. ¶ Conceſſa fuiſſet.nūquid poterit reuocare ſubſtitutū poſt lit.cōte.per ipſum ſubſtitutū.nō videt̄ q2 per hoc factus eſt dñs lit.ē.eo.nō indiſcrete.z dñs principalis hoc nō poſſet.niſi in certis caſib⁹:vt.ē.c.pri.multofortius hoc nō poterit pcu.ad hoc cōſtitutus. ¶ Verum exercere.ratio pōt eſſe:q2 cum in connexis perſecutio vel negligētia in vno non obeſt in alio ſecus in eodem facto.ad hoc.ē.eo.li.de offi.deleg.cum plures.

Summarium.

1 ☞ Dominus videns cauſam ſuo nomine agi per falſum procuratorem z non contradicens vtrum preiudicium patiatur ex quo voluntate ſua creditur agere cum poſſet eum prohibere et non prohibet.

Qui. Ad agendū.ſpeciale que ſint illa in quibus tale man.deſideratur ſatis no.ſ.de in integ.reſt.coram.in glo.in hoc caſu.ff.de procur.nō ſolū.in ſi.z.l.ſe.z adde quod dixi.ē.co.li.de elect.ſtatuimus.in glo.ſic.ſ.de do.z cōtu.zc.no.tñ q̄ licet conſtituatur procu.generaliter ad omnes cauſas.de ciuilibus tantū intelligit̄.ad hoc ff.eo.ti.nō ſolū.in ſi.z.l.ſeq.pōt etiā generaliter agere de crimine ciuiliter.ff.de iniur.Sed ſi vnus.§.procu. ¶ Admitti nō debet ratio eſt q2 ibi nihil eſt expreſſum ſpeciale:vt hic totū eſt generale.z in generali man.ſpecialia nō veniant.vt hic ſatis patet ad hoc.ff.de mino.l.illud.§.ſi talis.alſ fruſtra requirerent ſpeciale man.ad hoc.ē.de offi.le.q̄ tranſl.z q̄ hic dicit pōt pbari euidēti ratione:q2 ſpeciale manda.intelligitur dari vbi nominatim quid demandatur.ff.eo.ti.nō ſolum.§.vlt.z.l.pōp.in prin.z in pre.l.illud.z noiatim intelligit̄ qd mādari cū quis aliquid mandat demōſtrato pprio noie vel aliqua alia circūlocutione q̄ vice ppriī nois fungit̄.ſ.de teſti.licet ex quadā.ff.de condi.z demon.noiatim.ff.ſi cer.pet.certū.ff.de ver.ob.l.ſtipulationū.z.l.vbi aūt.Sed pone q̄ fuit admiſſus.z dñs poſtea ratū habet q̄ cū eo factū eſt nūquid tenet.videt̄ q̄ ſic.ſm id q̄ no.ſ.de arbi.per tuas.in gl.licet pcu.zc.z ſentētiam hic poſitam approbant Hoſ.z Inno.ē.de reſcrip.ex parte.ad hoc inducit.ff.rē ra.ha.l.in.§.falſus.ff.q̄ cū fal.tu.l.j.z melius facit.l.ij.z.ff.de fur.l.ſi vēdidero.§.titius.ff.de indi.licet.z hoc intelligas verū ſiue approbet expreſſe ſiue tacite dūmodo eius noie agat.z vlterius cōtra-
1 uenire nō poterit z ex hoc dicendū eſt q̄ ſi dñs † videt eūm ſuo noie agi per falſum pcu.z nō cōtradicit.q̄ fit ſibi preiudicium.nā ex volūtate ſua credit̄ agere cū poſſet eū phibere z non phibet.ad hoc.ff.de re iu.ſepe.z q̄ no.ſ.de teſti.veniens.in glo.ſed querit̄.z cōtra eū mādabitur ſentētia executioni.cū credatur ex mādato agere.ff.de re.iu.l.iiij.debuit enī proteſtari q̄ ſibi factū procu.ſuo noie agētis cū prio hoc ſciuit diſplicebat.C.de fil.fa.l.ij.ſm Inn.falſus autē eſt procu.cuius mā.eſt reuocatū eo ſciente.vel qui nullum ab initio habuit man.vel minus ſufficiens.vnde cū nō ſit pcu.z ſe ingerat falſus eſt.ff.de ver.ſig.paulus.ff.
a q̄ cū fal.tu.l.j.C.de fur.falſus. ¶ Sed ſi ᵃadmittit̄.z eſt ratio q2 in hoc caſu aliqua ſunt ſpecialia expſſa.z clauſula generalis cōſimilia tūc includit.ar.ad hoc.ſ.eo.li.de preb.ſi apoſtolica.ibi vel alia zc.vbi de hoc.in glo.repete zc.ſed nō maiora.ar.ē.de reſcri.ſedes.ff.de vi.tri.z ole.le.l.vlti.in ſi.z de au.z ar.le.plautius.ar.xij.di.nos cōſue.ē.de elec.ſcriptū.iuxta ſi.z ex eo q̄ hic e.ē.pri.dictū eſt.decadit̄ opinio no.ff.ſi quis cau.ſed z ſi qs.§.queſitum.ſaltē ad materiā procuratorii. ¶ Procurator.hic.§.ſumit̄ ex eo q̄ habet̄.ff.e.ti.pcurator cui.z.l.mādato.ff.de iurein.l.in ſur.§.vlti.agere in procu.conſtitutis ad negotia ſatis poſſet dici q̄ quamuis generaliter conſtituti ſint tamen poſt mortem conſti-

a ¶ Sed ſi.Iſtū text.in v.ſed ſi aliquis intelligas pcedere in caſib⁹ ſimilib⁹ expſſis nō antē in maiorib⁹ ſm.d.abb.ī c.ſedes.i.ij.col.circa de reſcri.z feli.in.viii.col.v.cōſidera.ij.itē limita vt p fel.i.c.nonnulli.§.ſunt z alij.v.amplia ſecūdo de reſcri.itē limita niſi ſit exceptuata aliqua cā reqrēs ſpeciale mādatū q2 tūc poterit expedire ēt alſ requirētis ſpeciale mandatum gem.hic et feli.ij.c.qm̄ frequēter.i.ſ.colū.extra vt li.nō conteſta.

b ¶ Abſq; hec dictio.Adde eundē arch.in c.ij.de deci.eo.li.z in.c.ſi iudex.de ſen.excom.

c ¶ Si duo.Ad iſtū tex.vide q̄ dicit fel.in.c.ij.i.pe.col.ad ſi.de teſti.

tuentis non debent incipere noua negotia.arg.ff.de nego.ge.l.nam z ſeruius.§.ſi viuo.z huius ſententie ſunt Inno.z Hoſti.de fo.compe.dilecti.

Summarium.

1 ☞ Procurator generaliter conſtitutus ad negocia vtrum videatur etiam conſtitutus ad cauſas regulariter z vtrum in cauſa criminali ſiue publica ſiue priuata in agendo vel defendendo interuenire poſſit procurator.z nu.2.

3 Dictio abſq; aliquando ponitur excluſiue.

Qui. Generaliter experiri.i.defendere.ſ.de iud.de quo vult deo.alſ ponit̄ p agere.ſ.de eo.q̄ poſ.paſtoralis. ¶ Pōt.vt.ē.eo.dilectus.ibi glo.tacite videt̄ innuere q̄ erat ibi cōſtitutus pcu.z ad iudicia et ad negotia ſed q̄ hic dicit prius etiā notauit Ho.ē.eo.petitio.in gl.j.hoc etiā ſic pōt pbari per negotiū dicit̄ in cauſis.ſ.de verbo.ſig.forus.§.negotiū.z ponit̄ pro cauſa criminali z ciuili.C.de epi.z cle.eū clericis.ſ.R.ergo pcu.generaliter conſtitutus ad
1 negotia † videt̄ etiā cōſtitutus ad cauſas regulariter:ſed fallit in
2 caſibus,vt ſequit̄.Itē in cauſa † criminali in qua non interuenit pcu.ſiue publica ſiue priuata in agēdo vel defen.ff.de pub.iu.l.pe.ad hoc.ē.c.tuc.ſ.de accu.veniēs.in ſi.ij.q.vij.ſi qñ.v.q.iij.in criminalib⁹.z.c.ſe.iij.q.ix.abſens.ij.ar.ē.ff.eo.ti.ſeruū.§.publice.ſo.ibi.Idē dicit vt.ff.an cauſa ap.per alū.l.j.itē cōtra.v.q.iij.reos ſo.ibi itē cōtra.ſ.de do.z cōtu.veritatis.ſo.ibi de hoc etiā ple.no.Ho.in ſum.e.ti.§.z in qua re zc.ibi videas z eſt duplex ratio.prima q̄ ſi interuenerit pcu.z ſuccūberet ipſe cōdemnaretur qui nō deliquit.ff.de neg.ge.liberto vel amico.q̄ eſſe non dz.ē.de conſti.cognoſcētes.ſ.de his q̄ ſi.a ma.par.ca.q̄ñuit.ſcda q2 id q̄ amittere nō poſſet cōſequi per act.man.cōtrariā licet ſecus ſit in cauſa ciuili ſi tñ interuenerit z tacite admittat̄ tenet q̄ cū eo ſit vt dicet̄.ſ.eo.li.de iurein.ſpeciale repete q̄ dixi.ē.c.proxi.in glo.q̄ ſunt zc. ¶ Nedū filiusfa.accipe q̄.ſ.pri.ſequit̄ fieri pcurator z hoc ēt habet̄.ē.c.nō iniuſte.ff.eo.filiusfa.in pnc.z.§.
b ipſe quoq;.ff.de mino.cū mādato.in ſi. ¶ Abſq;.hec dictio ᵇali
3 quādo ponit̄ † excluſiue.i.q.iiij.q2 preſulatus.xxvij.q.iiij.diffiniuit.xxiij.di.pſalmiſta.ſ.eo.li.de teſti.ſi pater.ſ.de immu.ec.non minus.in ſi.ſ.c.aduerſus.iuxta prin.aliqñ ponit̄ incluſiue.ſ.eo.li.de fo.competē.romana.ſ.R.z.ſ.eo.li.de deci.ſtatuto.§.ſane.z xxiij.q.v.nō eſt noſtrū.ibi de hoc.ſed hic ponit̄ excluſiue.z.ſ.eo.li.de ſen.ex.cū quis.xxviij.q.j.§.ex his itaq;.iuxta princ.ver.vñ Augu.ē.eo.li.de cōſue.conſuetudinē.ſ.eo.li.de priuile.qm̄.xvj.q.ij.ſane.xviij.q.ij.cellulas.ſ.de exceſ.pre.tāta.ver.licet autē.ē.e.ti.de elect.cū eo.j.R.dici pōt q̄ quādo negatiua preponit̄ huic dictioni videt̄ q̄ tūc includat vt ptz in pre.c.tāta.v.cū ſuis zc. ¶ Patris.de hoc olim fuit dubiū.ſm id q̄ no.C.de ho.que li.l.cū non ſolū iuxta prin.ver.neceſſitate per officiū zc.in glo.capitis zc.ver.itē ſi pcu.zc.ſed tene q̄ hic dare dicit̄.z non ob.q̄ ibi no.q2 loquitur vbi negotiū tangebat patrē z filiū:ſz hic nō tangit patrē.ar.ff.ad tre.ille eſt quo.§.vlti.cum.l.ſe.ar.ff.de mino.cum mandatum.in ſi.ſ.eo.li.de iud.c.vlt.§.vlti.ſic etiā prius no.in ſpe.de actore.v.ſed an egeat zc. ¶ Aſſenſu patris:z preter patris aſſenſum.ſic.xxiij.di.diacones.de cō.diſ.iiij.conſtat.ſ.eo.li.de teſti.licet.§.j.z.ſ.eo.lib.de cōceſ.pre.ſi is. ¶ Licet autē hic deputetur.ad hoc.ar.inſti.qui.ex cau.ma.non poſ.§.iuſte.in ſi.vbi de hoc.ad idē.ff.de manu.vin.l.ſi collectaneus.z noc.idē.ff.de poſtu.l.j.§.pueritiā.ff.eo.ti.de procu.minor.C.eo.ti.exigēdi.z idem no.Hoſt.ē.eo.non iniuſte.z ex eo q̄ dicit hic poſt.xvij.an.videt̄ a cōtrario q̄ non ante.z eſt ratio q2 ſic placuit legiſlatori.ſm id q̄ le.z no.in pre.§.pueritiā.ſz ar.ē.ff.de inſti.act.ſed z ſi quis.§.pupillus. ¶ Requiſiuit.ad hoc.ff.e.ti.minor.xxv.an.vbi de hoc.z ſm q̄ hic dicitur intellige q̄ no.Io.xv.q.iij.l.certus.in gl.regulariter zc.z q̄ no.per Vin.Hoſ.Io.z.B.ſ.de reſti.ſpo.ex parte.z quod no.B.z Hoſ.ē.eo.non iniuſte.qui etiā Hoſt.ſcripſit ibi quod maior.xvij.an.poterat ad iudicia conſtitui ponitur poſtq̄ poterat conſtitui ad negotia ſed hoc falſum eſt vt hic patet.

Summarium.

1 ☞ Procurator conſtitutus a prelato cum capitulo nunquid poteſt in cauſa procedere prelato moriente.

2 Conſenſus an ſit requirēdus ab illis prelatis qui ſucceſſerit in locū defunctorum ſi procurator eccleſie nomine creatus eſt.

c Si duo. ᶜSine altero.ad hoc.ff.de neg.geſt.cū alicuius.ē.de offi.dele.cauſam ſed hic ſumpto arg.a contrario videt̄ q̄ ambo ſimul admittenda ſunt ad idem.ſ.eo.c.§.ſane ſed Vinc.ſcripſit ē.eo.non iniuſte.quod non ſunt admittendi quia quoquomodo agerent ſimul vnus impediret alium ſecus in pluribus tutoribus datis.ff.de admi.tu.decreto.§.vl.z.l.tutores.§.curatores.z.l.lucius.

ꝛ.l.lucius.ꝛ.l.illa.ff.man.creditoꝛ.§.duobus.intelligit̄ vbi duo
bus in ſolidū vtriq; qḋ cōmiſſa erat adminiſtratio negotiorū et
ſm hoc vnus ꝓcu.poſſet exigere debitū ab alio procu.ꝛ eū con
uenire.ff.eo.ti.qui ꝓprio.§.vlti.ꝛ hoc ſi habuit ſpeciale mā.ſm
quoſdā.ff.eo.ti.qui duos.ꝛ.l.ſe.ſm Uin.videtur tñ qḋ dñs qui
duos conſtituit procura.eos ſimul agere voluerit.ꝛ ideo non ſit
neq; in dictis neq; ꝓcuratoris electio.vt hic videt̄ ꝛ intētio cōſti
tuentis cōſideranda eſt.ſ̄.eo.petitio ꝛ qḋ hic dicit̄ notauit Hoſ.
ſ̄.eo.nō iniuſte.ar.eius qḋ dicit̄ de duobus iudicibus deleg.ſine
clauſula.qḋ ſi nō omnes.ſ̄.de offi.dele.vno dele.de hoc no.ij.q.
vj.§.forma.ſ̄.eo.nō iniuſte.ꝛ per Inno.ꝛ Hoſt.eo.ti.in noſtra.
ibi videas.ꝛ.ff.eo.l.pluribꝰ. ¶ Per hīs cōte.hic approbat̄ ſen
tentia Goſ.qui dixit occupare illū intelligo qui prius ad lit.cō
te.peruenerit.ff.de le.j.ſi pluribꝰ hoc.ff.eo.ti.l.pluribꝰ. ¶ Poſt
occupationē effectus.ſ̄.eo.li.eo.ti.c.j.§.licet aūt.pone talē ꝓcur.
1 †fuiſſe ꝯſtitutū a prelato cū capitulo moritur prelatus.nūquid
poterit in cā procedere.videt̄ qḋ nō:q2 vacat ſedes quo caſu nil
eſt innouandū.ſ̄.ne ſe.va.per totū.ꝛ videt̄ qḋ ſit caſus.eo.ti.cō
ſtitutus.ꝛ hanc ſniam tenuit Hoſt.ſ̄.de fo.cōpe.dilecti.Sed ibi
Inn.ſcripſit qḋ cōtra.dixit eñ q2 ꝓcu.talis pōt agere cauſam ſi
ue inceperit agere cām viuēte ꝓlato ſiue nō.ꝛ hoc dixit.ar.illius
dec.dilecti.ꝛ hoc videt̄ verū.nā ꝓcu.talis non conſtituit̄ nomi
ne ꝓlati cōſtituentis.ſed noīe eccleſie que nō morit̄.xij.q.ij.liber
ti.ergo nec ꝓcuratio moriet̄.ad hoc facit qḋ dixi ſm Uinc.ſ̄.eo.
li.de elec.ſi quis iuſto.in glo.iſte ꝓcu.in ſi.ſi igitur conſtat eū ve
rum ꝓcu.quare ꝓhibetur cauſam agere ſibi cōmiſſam.forte in
magnū eccleſie detrimentū.in hoc credo dicendū qḋ ſi cauſa cō
munis eſt prelati ꝛ capituli ꝙuis mortuus ſit prelatus nihilo
minus aget ſindicus vel ꝓcu.ar.ſ̄.eo.li.de reg.ſi ad ſolū.idem ſi
agat̄ de re ſpecialiter ad capitulū pertinēte vt in hoc caſu intelli
gat̄ ſententia Lau.de qua habet̄ in pre.c.cōſtitutis.ꝛ hoc etiā in
nuitur ſumpto ar.a cōtrario.in pre.c.ſ̄.ne ſe.va.nouit.§.attēdē
tes.in pn.ꝛ ſic etiā pōt intelligi.ſ̄.eo.de reſcri.edoceri.in hoc.ſ̄.
de iur.cal.in pertractādis.ꝛ huius ſentētie etiā fuerūt Lau.goſ.
ꝛ Hoſt.in pre.§.attendētes.at vbi eſt cauſa q̄ tantū cōtingit epi
ſcopū ſiue eius factū.tūc videt̄ ſecus.ꝛ in hoc caſu intelligat̄ qḋ
le.ꝛ no.in pre.c.cōſtitutis.hoc etiā ſatis innuit pre.c.nouit.§.at
tendentes.vbi dicit cum non ſit qui ēpale ius tueat̄ ꝛc.ꝛ ſm hoc
iſte ſentētie ad cōcordiā reducunt̄.ꝛ bene aduerte qñ illa dec.cō
ſtitutis.loquit̄ qñ lis erat cōte.qḋ patet q2 loquitur de receptio
ne teſtiū. ¶ Alias impediri:vt.ſ̄.eo.ꝙuis.ſ̄.eo.li.de of.dele.cū
plures.vbi de hoc. ¶ Inchoatū.ſic.ſ̄.eo.li.de of.dele.cū plures
ꝛ ſic no.hic qḋ ſi nō valet vt ago cōtra iuris intētionē.valeat tñ
eo caſu quo valere pōt.ſ̄.eo.li.de deſpon.impu.c.j.§.j.ceterum.
¶ Ipſum.ſ.negotiū. ¶ Requirit.no.magnā ꝛ mirabilē potē
tiam.huius clauſule.ita qḋ nō ſit melioꝛ cōditio occupantis vt
ex pre.§.ꝛ hoc colligit̄. ¶ Sane cauſis.alias negotiis.qḋ aūt iu
ris ſit in elec.in quibus celebrādis ſunt ꝓcu.conſtituti.habetur
ſ̄.eo.li.de elec.ſi quis iuſto.vnde vim facias qḋ dicit cauſis.nam
hic loquit̄ in negotio iam nato.ibi in naſcituro.hic quero pro
2 cu.eccleſie noīe creatus eſt.vtrū cōſenſus illorū †qui ſucceſſerunt
in locū defunctorū ſit requirendus.ad hoc.R.per idḋ no.per
ſimile.ſ̄.de elec.qḋ ſicut in glo.ſic patet. ¶ Idoneorē dici pōt q
is videt̄ magis idoneus qui melius nouit veritatē cauſe.ff.e.ti.
ſi actoꝛ.C.eo.ti.l.ſi.ar.ad hoc.ſ̄.de iur.cal.in pertractandis.ſ̄.eo.
li.de elec.ſtatuimus.ibi ad cauſam inſtructos.vbi de hoc.ꝛ ha
bes ar.ad hoc qḋ hic dicit.ff.de accu.ſi plures.ff.de admini.tu.ſi
plures. ¶ Superius.ſ̄.eo.c.ver.poſt occupationē.ꝛ ver.ſeq.

Summarium.

1 Reus quamuis ad cauſam miſerit ſufficientem procurato
rem vtrū excuſetur ſi ille non vult proſequi.ꝛ vtrum excommu
nicari poſſit ſi ſciens contumaciam miſſi non purgauit can
dem.ꝛ nume.2.

a Licet. Is nolle.ad huiꝰ verbi declarationē.vi
de qḋ no.ff.de verb.ob.l.ſi ĝs ita.ꝛ no.q
1 ꝙuis reus ad cām †miſerit ſufficientē ꝓcu.ſi ille non
vult ꝓſequi vt hic dicit nō excuſat̄ reus ſicut nec tu
toꝛes qui mādant alij q ipſi facere debuerūt.ff.man.ſi ꝓcurato
2 rem.§.ſi tutores.vñ excōicari poſſet †ſi ſciēs cōtumaciā miſſi nō
purgauit eandē.ſ̄.vt lit.non conte.c.j.ar.C.de exac.ꝛ tranſ.mili.
l.ij.li.xij.ꝛ huius ſentētie etiā fuit Goſ.ſ̄.de ap.nicolao. ¶ Ob
ſtante.ar.cōtra.ſ̄.eo.li.de re.iu.qḋ ſemel.cū ſi. ¶ Quādiu hec li
tera ſatis pōt declarare qḋ no.ff.de iureiur.nō erit. ¶ Preſtite
rit clare demōſtrat ſecus eſſe vbi cōſtituēs mutauit voluntatem
puta aliū cōſtituēdo.ſ̄.eo.nō iniuſte.ff.eo.ti.ſi quis cū procu.cū
ſi.qḋ verū dic in eadem cauſa.nā ſecus in diuerſis ſm id qḋ no.
ff.de tutel.cum ſemel.quo caſu primum non intelligitur reuoca
re.ꝙuis alium a primo cōſtituit procu.ſed in primo caſu ſecus:
vt in iuribus.ſ̄.dictis niſi in procuratorio exprimat q non in
tendit primū reuocare:ſed quid ſi ſecundus ꝓcur.conſtitutus a
dño in eadem cauſa dicat ſe nolle mandatum ſuſcipere.nūquid
primus poterit acceptare.ſm formā huius conſti.videt̄ hic qḋ
nō ſumpto ar.a cōtrario.nam dñs alium cōſtituendo videt̄ mu
taſſe voluntatē vt dictū eſt.ad hoc habes efficax ar.inſt.qui.mo.
te.infir.§.poſteriore.vbi dicit̄ qḋ ſecundū teſtamentū rūpit pri
mū.licet ex ſcḋo teſtamēto aliquis heres nō ſit vel eſſe voluerit
ſic dicā in hoc caſu.ar.ff.de adimen.le.l.ſed ꝛ ſi trāſferā.ꝛ.l.lega
tum.§.pater.ff.de iureiu.non erit.in ſi. ¶ Placebit hoc ſtatutū
eſt ne ꝓpter defectū ꝓcuratorum contingat negotia protogari.
ar.ad hoc.ſ̄.eo.li.de of.dele.ſi is cui.in ſi.ꝛ qua ratione hic iſtud
dicit̄ in ꝓcu.eadē ratione videt̄ idē poſſe dici in iudice dele.vꝫ
qḋ licet dicat nolo acceptare iuriſditio.nihilominus re integra
ꝛ durante voluntate cōmittentis poſſit acceptare poſtea ꝛ ꝓce
dere in cauſa quantum permiſerit ordo iuris.ar.ſ̄.eo.li.de offi.
dele.quāuis.Itē ad hoc facit q2 vltima mora nocet.ff.de peri.et
cō.rei ven.illud hoc autē vult.nō eſt in mora.Itē ex ſola volūta
te nō potuit ſe exonerare.ſ̄.de reſcrip.ſciſcitatus.ff.de of.preſ.le
gatus qui mandatū neceſſitatē importat.xxij.q.j.c.p.ꝛ vlt.ꝛ.xix.
di.in memoriā.c.di.cōtra morem.vnde vel adimplere debet de
le.vel cauſam rationabilem ſine executionē pretendere.vt in pre
di.dec.ſciſcitatus.ff.de excu.mu.l.pretoꝛ.§.qui aūt.ſecus tamen
vbi eſſent plures iudices cum clauſula.qḋ ſi non omnis vt.ſ̄.de
offi.dele.prudentiam.hic vide qḋ no.ſ̄.eo.li.de preb.ſi tibi.in gl.
idem ꝛc.ver.pone ergo.

Summarium.

1 Proteſtationis potentia magna eſt.

SI quem abbatem. Hoc verbum ꝛ
ponitur.ſ̄.eo.
li.de offi.dele.ſi delegatus vbi dixi de hoc ibi videas.
¶ Abſentare ar.ad hoc.C.de cur.fur.tū ul̄s. ¶ Se
cus ſimplex.i.clauſula ꝑdicta nō adiecta. ¶ Aſſiſtas qḋ pōt.ff.
eo.paulus.ꝛ.ſ̄.eo.ti.ꝙuis.§.vlt. ¶ Ceteris ar.ad hoc.ff.de pro
cu.pluribus.ff.man.qui mutuā.§.nō ideo.vbi cōſueuit de hoc
notari.ſ̄.eo.nō iniuſte.ꝛ hoc eſt verū niſi poſt lit.cōte.contradi
cta fuiſſet aſſumptio lit.ff.eo.ti.que omnia ad idē.ſ̄.eo.ꝙuis ſic
etiā prius notauerat Inno.ꝛ Hoſt.ſ̄.eo.petitio.vbi etiā dicunt
qḋ ex ſola preſumptione dicimus iſtā reuocationē factam ſi non
apparet alia preſumptio qḋ dñs hoc nō intendat ſed ꝓpter ali
quam iuſtam cauſam aſſumpſit agere ipſam litē vt ſequitur ar.
ff.de le.ij.l.fideicōmiſſa.§.ſi rem. ¶ Expreſſe.hic ergo expreſſio
requiritur ſic.ſ̄.eo.li.de boni.prelatis.ꝛ.ſ̄.eo.li.de hereti.inqui
ſitores.j.R.in ſi.ſ̄.eo.li.de priuile.abbates.j.R.in ſi.ꝛ.c.per ex
emptionē.in ſin. ¶ Hoc nō obſtante.ſ.q2 tractas cauſam per te
ipſum. ¶ Manere hic habes qḋ magna eſt potētia proteſtatio
1 nis †ad hoc qḋ le.ꝛ no.vij.q.j.pontifices.nā hic conſeruat[b] q ſi
b ne proteſtatione amittentur.ſic.ſ̄.eo.li.de boni.prelatis. ¶ Ve
ritatem.ff.eo.ti.ſi actoꝛ. ¶ Opportuna.ſ̄.eo.quamuis.j.R.no.
tamen qḋ hoc verbum conſueuit exponi diuerſis modis prout
no.xxv.q.v.j.c.j.

Summarium.

1 Parentes ꝓ filijs impuberibus ꝛ ad cauſam illorum con
ſtituere habent procuratores nō impuberes ad matrimonium
ſponſalium.
2 Matrimonium poteſt contrahi inter abſentes.
3 Matrimonium non eſt contractum ſi ille cui mittuntur litere
non notificat ſuū conſenſum alicui quantūcunq; conſentiat ſed
tunc demum erit cōtractum cum illud notificauerit illi que mi
ſit ei literas ſiue alij q2 ſolus conſenſus occultus alij non notifi
catus non ſufficit quia in hoc verba expreſſa requiruntur.

1 PRocurator. Ad matrimoniū ſponſaliū
parentes †poſſunt contrahe
re pro filijs impuberibus ad cauſam illorum conſti
tuere habent procu.non impuberes.ſ̄.eo.accedens.
ſecus tñ eſt ſm quoſdaꝫ in cauſa matrimoniali in qua requirit̄
ſpeciale man.ad hoc qḋ no.Azo.in ſum.de procu.§.eſt ꝛ illud.
alr̄ nō preiudicatur ad hoc qḋ no.in pre.c.accedens.in gl.ſic er
go.In ſponſalibus igitur pater vel eius procu.aget pro filia vel
filioſa.ꝛ licet competat actio filio tñ exercitium eſt patris ꝛ pro
ponitur pater ꝛ eius ꝓcu.ſpecialis.ꝛ etiā generalis.ſm Uin.ni
ſi pater ſit vilis ꝛ filius ſit probus vel ceperit poſt li.conte.ꝛ niſi
pater ſit abſens longe ꝛ tarde venturus ꝛ filius nō ſit ſenioꝛ vel
inutilis.probant̄ hec.ff.de iniur.ſed ſi vnus.§.ait pre.vſq; in ſi.
l.verū. ¶ Speciale ad hoc.ſ̄.de deſpon.impu.c.j.ꝛ.ij.inſtitu.de
nup.§.j.q2 per generale man.querendi mariti non ſit matrimo
c niū.ff.de ri.nup.l.generali.[c] ꝛ.l.mulierem.ꝛ ſic matrimonium
2 †pōt cōtrahi inter abſentes.ad hoc.xxx.q.v.nec illud.vbi de hoc
ſ̄.de cōuer.cōiu.ex parte.in pn̄.ꝛ qḋ hic dicit̄ de matrimonio idē

a ¶ Licet. Ad iſtū tex.vid q̄ dicit do. Alex.in ꝯſ. lxxxj.incip. reuocat̄ in dubiū in.j. col.ad ſi.in v.volumi.

b ¶ Nam hic cōſeruat.ad de bo.tex.in l.ſi debitoꝛ.§.j.ꝛ ibi gl. ꝛ Bar.ſ.q. mod.pi.vel hi.ſol.ꝛ de mā habetur ple.p Bar. ꝛ alios in.l. nō ſoluꝫ.§. morte.ff.de ope.no.nū. ꝛ cañ.mari me ſcli.in.c. cū.m.ferra rieñ.de cō ſtitu.

c ¶ L.gñali. Adde do. Alex.in ꝯſ. clvi.ꝛ ꝯſi. cl.circa ſi.in v.vo.vbi et ponit quid in ſponſali bus.

videt de ſponſalibus ſm id qđ le. ꝛ no. l. qui dic. vel vo. veniens. vbi patet ꝙ ſponſalia inter abſentes contrahuntur. ad idē. ff. de ſpon. l. vlti. ꝛ ſic habes ſpeciale ꝙ alteri poſſumus paciſci vt in pre. c. veniēs. ꝛ no. xxx. q. ij. c. j. in glo. ij. ꝛ. j. q. vij. quoties. ij. in gl. ar. contra. ¶ Et ꝙuis dare poſſit. ſ. eo. c. j. in fi. ¶ Deputare ali quādo. ſ. ad matrimoniū contrahendū ꝛ ſic etiā eſt in matrimo nio ſpirituali vbi in generc alicui committitur ꝓuiſio alicuius eccleſie de perſona idonea ordināte. vt. ſ. eo. li. de of. deleg. is cui. §. ſed ꝛ ſi. ¶ Commiſſum ꝛ ſic habes inſtantiā contra preceden tem caſum. ad hoc. ff. de ri. nup. l. generali. ¶ Sane qđ. j. ſequit ortum habuit ex eo qđ no. lxiij. di. tibi dño. in glo. no. qđ in fi. et xxx. q. vlti. nec illud. ꝛ no. Inno. j. de ſpon. ſuper. R. ibi videas ad declarationē eius qđ hic dicit. ꝛ in ſum. Hoſt. de ſpon. §. qua liter contrahant. ver. quid ſi peniteat ꝛc. ꝛ in ſum. Ray. eo. ti. §. quid ſi aliquis cōſentit ꝛc. ff. de ſpō. l. ſufficit. ¶ Reuocatus idē ꝙ hic dicit obtinet vbi quis ſuū cōſenſum exprimit per literas

a ꝙ fieri poteſt[a] ſm id qđ no. lxiiij. di. c. j. in glo. ar. qđ ꝛc. ꝛ no. xxx. q. v. nec illud. in gl. erat ergo ꝛc. vbi dicit ꝙ ſi aliquis cōſenſum ſuū exprimat per literas ſuas alicui femine. ꝛ ante receptas ab illa peniteat non eſt matrimoniū ſm Hug. ꝛ Io. vt hic clare di cit. ꝛ dixerunt quidā qđ qñ mittunt litere per nunciū qui nihil ſcit de facto ſed nudū miniſteriū portandi literas cōmiſſum eſt ei. ſi ille vel illa cui mittunt litere huius nulli notificat ꝯſenſum

3 ſuū nō eſt matrimoniū † cōtractū quantūcunqꝫ cōſentiat: ſed tūc demū erit cōtractū cum illud notificauerit ſiue abſenti qui mi ſit ei literas ſiue aliꝫ ꝛ dicunt ſufficere in hoc caſu ꝙ aliis notifi cet. ꝛ hoc credo bene dictū nā in hoc verba requiruntur. qđ dic vt no. xliij. di. c. j. ꝛ ita ſolus cōſenſus occultus aliꝫ non notifica tus non ſufficit. ad hoc. j. de ſpon. tue. qñ autem inter abſentes contrahit matrimoniū per procu. qualiter debeat vtrīqꝫ verba conſenſus exprimere ple. no. Ho. in ſum. de ſpon. §. qualiter cō trahantur. ver. vbi vero. ibi videas. ¶ Requirit. xxvij. q. ij. ſuffi ciat. j. de ſpon. cum locum. ꝛ. c. tua nos. in fi.

a ¶ Q6 ſieri pōt. Ad gl. hic in vbi. re uocatis. ibi qđ ſi iurauе rit dñs iſtaꝫ glo. reputat ſing. feli. l. c. cū acceſſiſſet in. v. col. de cōſti. ꝛ circa eā vide oīno fel. l. e. edoce ri. in. iiij. co. in fi. ꝛ pn. ſe. in. c. ex par te decani. in v. col. l. ſi. ex tra de reſcr. vbi ponit quoqꝫ āplia tiones. ad iſtū. §. fin. ꝛ ibi in. vj. co. circa fi. ad ducit quedā ꝯ iſtā gl. vid etiā ſcd. vbi dicit iſtā gl. eē aureā l. c. ſi diligēti in vj. col. ꝛ in pe. col. de fo ro cōpe. vbi ponit plu res pulchras deciſ. ꝛ alia ad intelligē tiā hui⁹ gl. vide etiā ge mi. in conſi. lj. ad fi.

¶ De his que vi metuſve cauſa fiunt. Rubrica.

Summarium.

1 ¶ Sententia iniuſta vtrum valeat ſiue teneat ſicut etiā tenet iniuſta abſolutio quo ad eccleſiam militantem.
2 Loca ſubijciuntur interdicto propter homines.
3 Vis dicitur impetus maioris rei cui reſiſti non poteſt.
4 Metus eſt trepidatio inſtantis vel futuri periculi cauſa mētis.
5 Sententia per vim vel metum extorta an teneat.
6 Sententia ſi contra iuris ordinem proferatur ipſo iure nullius eſt momenti.
7 Crimina impunita remanere non expedit ne ad maleficia quiſ quam temere proſiliat.
8 Audaces dicuntur contra ius facientes ideo hoc verbū auda cia hic in mala parte ſumitur.

Abſolutionis. Beneficium aliqñ dicit ſententia. ſic ſu mitur. xj. q. iij. c. ij. ſentētia ſic. j. de accu. olim. j. R. ſed non eſt proprie ſententia qꝛ poti⁹ punit ꝙ diffiniat. Idem in ſuſpenſione ꝛ interdicto. ¶ Quācunqꝫ ſi placet dicere potes qđ dicit ab ſolutionis refertur ad ſolēnem abſolutionem que fit iuxta for mam eccleſie excōicationis autem forma ꝛ modus reconciliatio nis habetur. xj. q. iij. debēt. c. canonica. c. cū aliquis. ꝛ. c. prima. et de tali abſolucione etiā habetur. j. de ſen. ex. a nobis. c. ſepe. in fi. ꝛ habes qualiter aliquis abſolui debeat ꝛ a minori ꝛ maiori ex cō. in ſum. Ho. de ſen. ex. §. qualiter hec abſolutio ꝛc. qđ vero ſe quitur reuocationem potes referre ad verbales reuocationes ſententiarum que fiunt quotidie per iudices ſine ſolēnitate. vel dic qđ vbi excōicatio tenuit tūc hꝫ locū ſolennis abſolutio. j. de ſen. ex. ſacro. §. vlt. ꝛ dicunt quidam quod aliter abſolutio facta non valet Ray. vero dixit qđ quaſi oēs doc. concedunt qđ ſic vꝫ

1 iniuſta ſententia † ſiue tenet ſicut etiam tenet iniuſta abſolutio quo ad eccleſiā militantē. ar. j. de re. iur. omnis res. ad idē. ij. q. j. de manifeſta. vbi de hoc. xj. q. iij. cū aliquis. xxiiij. q. iij. comperi mus. hāc ſententiā etiā tenuit Gof. ſm Hoſt. ꝯ. vt. j. de ſen. ex. cū deſideres. vbi etiā de hoc reuocatur antē ſiue relaxatur proprie qñ non tenuit quo caſu etiā nudo verbo relaxatur: vt in pre. c. ſa cro ibi abſqꝫ grauamine reuocare ꝛc. ar. ad hoc. xxiij. q. iij. com perimus. j. de accu. olim. ibi relaxatis excommunicationum ꝛc. vel dic ꝙ dicit reuocationē referri pōt ad abſolutionē ad caute lam. j. de ſen. ex. venerabili. interdictum aūt proprie dicit relaxa ri. j. eo. li. de ſen. ex. preſenti. vſ. vim facias in hac lr̄a ſic generali ter ꝓmulgata. cum dicat quacūqꝫ ꝛc. ¶ Suſpenſionis. hic quo ad perſonas. ¶ Interdicti. hic ad loca ꝓprie. vnde loca interdi cuntur. j. de priui. vt priuilegia. de relig. do. cum dilectus. de deri. ex. mi. poſtulaſti. ꝛ de ſpon. non eſt nobis. ſed loca ſubijciuntur

2 interdicto † propter homines. j. de priuile. petiſti. ꝛ ita tria con tinentur ſub cenſura ec. j. de ver. ſig. querenti. ¶ Vim. que mul tiplex eſt vt patet in eo qđ no. ſ. eo. ad audientiam. in gloſſ. olim

3 ita ꝛc. ſed hoc intellige de vi cōpulſiua. ꝛ dicit vis † impetus ma ioris rei cui reſiſti non pōt. ſ. cōmode. ff. eo. ti. l. j. ꝛ. ij. ꝛ habes ſi. huic. ſ. eo. li. de pac. quāuis. ꝛ hoc adde qđ ibi dixi. ¶ Metum

4 metus † eſt inſtantis vel futuri periculi cauſa mētis trepidatio ꝛ dicit metus quaſi mentē tenēs. ff. qđ met. cau. l. j. vis tñ in plus eſt ꝙ metus. nā vis cōtinet in ſe metū. omne eñ qđ fit vi per me tū fit: ſed nō econuerſo. ff. e. ti. l. j. ſed cū metus infert ei reſiſti po teſt licet cū periculo. C. de here. inſti. cū proponas. ꝛ habes huic ſi. j. eo. li. de re. ec. nō ali. hoc cōſultiſſimo. §. laici. ſed nūquid hoc intelligemus metū ſm id qđ habetur. ſ. eo. ad audientiā. ꝛ not. xvi. q. v. c. j. nō credo in hoc caſu. ar. vij. di. fuerunt. vbi de hoc. et j. q. vi. c. j. preterea multi ſunt caſus in quibus quis excuſat quā uis talis vis vel metus nō inferat: vt no. ſ. eo. cū dilectus. in gl. in pluribus aliis ꝛc. vnde cū metus accipi poſſit multis modis accipiā large vt ſonat iſta litera. ꝛ hoc in odiū facientis no. tñ ꝙ licet aliqua verba dicat talis que videantur incutere timorē. illa non ſufficiūt ad iſtum timorē. ff. eo. ti. l. metū. j. qui cle. vel vo. in ſinuante. ꝛ idcirco hoc relinquo arbitrio boni viri. ſm id qđ di citur in gloſ. pre. in pluribus aliis ꝛc. ad hoc. ff. ex qui. cau. ma. l. metus autē. ¶ Extorta. factum requirit hec litera. ſic. j. §. proxi. ¶ Vacuamus. igitur taliter abſolutus remanebit vt prius ex cōicatus. ar. ad hoc. j. de reg. iur. qđ latenter. ꝛ ſic no. qđ licet ali ter cōtra ea que publice fiunt aliquo preſente nō admittat eius cōtradictio. vt. xvj. di. qđ dicitis. viij. q. j. ſed tñ poteſt ꝓbari me tus precedēs euacuantur que publice metū paſſo preſente acta ſunt. ꝛc. q. ij. c. j. in fi. xxxj. q. ij. lotharius. ſ. e. perlatū. ꝛ habes hic

5 op. ar. qđ ſnia † per vim vel metū extorta nō tenet. nā par eſt ius ligādi ꝛ ſoluendi. de pe. di. j. verbū. ad idē. xj. q. iij. iniuſtum. vbi de hoc. xv. q. j. omne qđ vbi de hoc. ꝛ hoc quidā indiſtincte verū credūt ſm can. ꝛ dicūt qđ hoc fuit introductū in odium poten tium qui cogebant iudices ſiue prelatos aliter iudicare quā de berēt ar. ij. q. j. in primis. xj. q. iij. tengaldū. xvj. q. vij. ſane. xxxiij. q. v. notificaſti. ad hoc dicebat Hug. qđ ſi cōtra iuris ordinē ꝓfe

6 ratur ſnia † ipſo iure nullius eſt momēti alias ſic. ꝛ vꝫ ꝛ tenet ſed ꝓbato poſtea ꝙ metu lata ſit reuocari dꝫ. ad hoc. ix. q. iij. fratres xxiij. q. iij. cōperimus. ar. ff. de fur. interdū. §. j. nā ea que metu fiunt regulariter tenent. ꝛ ita tenebat iſta abſolutio ſiue reuoca tio. ſic etiā no. xj. q. iij. quatuor. ibi videas. ꝛ ita not. hic qđ aliqñ qđ factū eſt euacuat ipſo iure ꝛ aliquādo euacuat per act. quod met. cau. aliqñ per cōſti. principū. aliqñ per officiū iud. qđ dic vt ſ. no. ſ. e. cū dilect⁹. ¶ Ne aūt vindicta hoc ſumptū fuit. C. de ra. vir. l. j. in prin. ꝛ ne ad malef. quiſqꝫ temere ꝓſiliat expedit ne cri

7 mina † remaneāt impunita. qđ dic vt le. ꝛ no. j. de ſen. ex. vt fame. ¶ Audacia. hoc verbū hic in mala parte ſumit ſic. iiij. diſt. facte ſunt. C. vñ vi. ſi qs l can. C. de ſepul. vio. pergit audacia. j. qui fil.

8 ſint le. per venerabilē. ver. videbat vnde audaces † dicunt facien tes cōtra ius in aut. de admi. circa prin. colla. vij. C. de iudi. ꝓpe rādū. ibi nullus tam audax ꝛc. aliqñ tñ hoc verbū ſumit in bo na parte: vt. C. de iud. rē nō no. in fi. viij. q. j. audact. xxxij. q. v. ſi paulus. ¶ Excōis huius abſolutionē ſibi nō retinet igit alius indulſiſſe vꝫ. j. de ſen. ex. nuper. ad idē in eo qđ le. ꝛ no. j. de ꝓbē. graue. in fi. ¶ Subiacere ergo eſt canon late ſnie ſed hoc intelli ge vbi eſt ꝓceſſum ad factum ita qđ eſt abſolutio ſiue reuocatio ſubſecuta. ꝛ hoc clare indicat verbū precedēs. ¶ Extorſerint in telligo aūt cū effectu vt patet in eo qđ le. ꝛ no. j. de de nō reſi. re latū. ar. op. ff. de in ius voc. quāuis. vbi dicit ꝙ ſi libertus voca uit patronū in ius ſine venia. ꝛ patronus nō venit nō punit li bertus. ꝛ dic extorſerint ſiue ꝑ ſe ſiue per aliū. ad hoc. j. de ſen. ex. mulieres. ff. de vi ꝛ vi ar. l. j. §. quoties. j. eo. li. de re. iu. qui facit. Idē intelligo ſi alius faciat noīe ſuo ꝛ ipſe poſtea ratū habeat. ad hoc. j. e. li. de re. iu. l. ratihabitionē. j. e. li. de ſen. ex. cū qs. ꝛ no. xvij. q. iiij. oēs ec. ꝛ. ſ. de elec. ſi alicuius. ꝛ qđ hic dicit intelligo ēt locū hr̄e vbi ſnia erat iniuſta. ar. xj. q. iij. c. j. at vbi eēt vanus me tus forte locū nō hꝫ iſta pena qꝛ de eo iudex timere nō debuit. et qꝛ talis nō iducit reſtitutionē nec ꝓprie dē met⁹. ff. eo. ti. metū. cū l. ſe. Sꝫ ſi alias fuit iſta cā timoris. ſiue in ſe ſiue in ſuis locū hꝫ qđ hic dē. ad hoc. ſ. eo. li. de elec. ſcientes. j. eo. li. de ſen. ex. quicunqꝫ. nā timor ſuorū excuſat. j. de ap. ex parte. iij. q. ix. hortamur. xxiij. q. ij. ſiue. ꝛ le. ꝛ no. xxiij. diſt. oīs filius. cū ꝛ iſta lr̄a ꝓꝛ. pīc. dicat indiſtincte eos ꝛ extorſerint indiſtincte eſt intelligēda. ꝛ ſic in ta li caſu ēt extraneos ligabit iſta pena. ſic ēt loquit idiſtincte. ſ. e. j. R. ibi extorta. ꝛ idē ibi dicas qđ predixi. ꝛ ex eo qđ hic dicit excō municationis ſentētie ꝛc. habes qđ ſemel excōicatus iterū excōi catur. qđ dic vt no. iij. q. iiij. c. vlti. j. de iud. ita quorundam. in fi.

De in integrum

¶ De in integrum reſtitutione. Rubrica.

Summarium.

1 ☞ Eccleſia ſemper reſtituenda toties ⁊ quando leſio apparebit an ſit.
2 Eccleſia non poteſt comparari minori vel reipublice cum ipſa non poſſit petere retractationem ſententie pretextu nouorū inſtrumentorum qđ minor ⁊ reſpublica poſſunt.
3 Eccleſia prelatum habens vtrum ſine ipſo agere poſſit.
4 Negligens qualiter quis in agendo dicatur.
5 Preſcriptio non currit in alienatis illicite.
6 Eccleſia an poſſit reſtitui ſi non fuit vſa reſcripto per annum.
7 Eccleſia an poſſit renunciare reſtitutioni impetrate.

Eccleſia. Propter altercationem doctorum que no. ſ. eo. c. j. hec conſtitutio deciſoria illius dubitationis emanauit. nam quidam vt ala. ⁊ Hena. dixerunt eccleſiam
1 †ſemper reſtituendam quoties ⁊ quando leſio apparebit. ad hoc inducebant. ſ. eod. c. j. ⁊ c. cū ex literis. j. de re. ec. nō alie. ad noſtram. ſed hodie tenendū eſt ꝙ hic dicit ⁊ hanc conſti. poſuit ⁊ gloſſauit Hoſt. ſ. eo. c. j. ¶ Eccle
a ſia que fungitur iure minoris. ᵃ Itē iure reipublice. Itē iure imperij. qđ dic vt le. ⁊ no. ſ. eo. auditis. in gloſ. eccleſia enim ⁊c. ſed
2 per omnia ſm Jo. non poſſumus eccleſiam †comparare minori vel reipublice: q2 eccleſia non poteſt petere retractationem ſentē tie pretextu nouorū inſtrumentorū. j. de ſen. ⁊ re iudi. inter. ⁊ c. ſuborta. in fi. ad hoc. ff. de iureiur. admonēdi. ſed minor ⁊ reſpu. poſſunt. ff. de reg. iu. imperatores. ſed eadē ratione videt idē de eccle. q2 res eccleſie reſpu. dicit qđ dic vt le. ⁊ no. xxiij. q. iiij. quid ergo ⁊ dixi. ſ. eo. li. de elec. generali. in glo. in vitiū ſonat. in fi. preterea iura eccleſie pu. appellantur. ff. de iuſt. ⁊ iur. l. j. §. publicū. C. de ſac. ſanc. ec. l. vlti. vide no. Hoſ. in pre. c. ſuborta. in fi. qđ illud verū eſt niſi per reſti. in inte. vt. ſ. eo. ſciſcitata. ff. de mino. ſi ex cauſa. ⁊ idē ſentit Hoſt. in pre. c. inter. ſed dic prout ipſe Hoſ. no. in ſum. de re. in. §. qualis ſub. §. iuxta. ℣. quartus ⁊c. ¶ Sententiam ſic. C. ſi aduer. rem iu. l. j. ⁊. ſ. eo. cū ex literis. Idē ſi omiſit neceſſarias probationes. ſ. eo. c. ij. §. nos igitur. Quid autem ſit iuris ſi minor in iudicio vel in contractu ledatur ⁊ qualiter ⁊ contra quem detur reſtitutio. no. lxxxvij. di. in religioſum in gl. vlti. ibi videas. ¶ Contractū ſic. C. ſi aduer. vē. l. j. ⁊ ſi aduer. do. l. prima. ¶ In integrū qđ ſi preſtet quilibet ꝙ ſuū eſt recuperat C. ſi aduer. vſu. l. j. ff. de mi. qđ ſi minor. §. reſtitutio ⁊ l. ſtra vtile. ¶ Hoc admittit eccleſia. ſ. vt premiſit. i. prelatus vel alius q vis idoneus hoīe eccleſie. ⁊ ſi eſt alius a prelato in hoc debet habere mandatū. ſ. eo. coram. ſed ar. ſ. eo. ſciſcitata. dic vt ibi no. in glo.
b iſte fuit. ¶ Spatium. ᵇ qđ datur minori facto maiori. qđ dicit vt no. ſ. eo. requiſiuit. in glo. ſic. j. eo. ⁊c. qđ hic dicit reſcripte eſt. C. de temp. in inte. reſti. l. pe. ⁊ hic ⁊ ſecus ſi ius minus tempus ad reſtituendū indulgeret quo caſu. j. illud tempus reſtitutio peti. no. ff. ex qui. cau. ma. ſed ⁊ ſi per pre. §. pretorem. ⁊ §. quoties. et l. necnon. §. ſi quis ſepius. ⁊ no. ff. de in inte. re. diuus. ad fi. ⁊. j. de preſcrip. c. j. Et hic adde ⁊ videas qđ le. ⁊ no. xvj. q. iij. placuit vt quicūq3 in glo. expleto ⁊c. ⁊ qđ hic dicit ſane intellige q2 oportet qđ infra hoc tempus cauſam incipiat ⁊ finiat. C. de temp. in inte. reſt. petende. ⁊ l. vlt. ff. de mi. pape exuli. ⁊ no. ſ. eo. ti. requiſiuit. ſ. de tranſac. contingit. niſi forte per reum vel iudicem ſtete rit q2 tunc etiā vltra quadriennū ſe extendit vt in pre. l. petēde. in fi. in aut. vt ſpon. lar. §. ad hoc colla. ix. ij. q. vj. anteriorū. §. ad hoc. ⁊ ea. q. ſed lis. ar. iij. q. v. quiſquis. ff. de mi. ſed ſi fine. §. vlt. ⁊ ſic intellige cum Hoſt. ſ. eo. cū ex literis. nam vt ibi dicit eccle. Ylerdeñ. tempore eugenij grauiter per ipſius ſententiā fuit leſa coram quo fuit petita ſtatim reſtitutio ⁊ poſtea continue nec neglexit eccleſia Ylerdeñ. ius ſuū proſequi. ſed per iudices ſtetit vt ibi etiam cōiter no. per doc. qđ non diffinierūt vtrum reſtitutio eſſet danda vel non. vnde non obfuit ei lapſus quadriennij ⁊ ꝙ agens ⁊ reſt. petens inſtare debeat ⁊ non negligere patet ex eo qđ no. Inno. j. de preſ. ex tranſmiſſa. vbi dicit ꝙ eſt neceſſe qđ doceat ſe noluiſſe agere: ſed propter iuſtas cauſas non potuiſſe. ff. ex quib. cau. ma. ſed ⁊ ſi. §. ſi ferie. C. de an. ex. vt perfectius. ſ. de of. or. paſtoralis. ⁊ videas qđ dixi. ſ. eo. li. de elec. cupientes. j. R. ver. de qua. in glo. ſ. per pcu. ¶ Elapſum. quadriennū eſt computandū a tempore leſionis non ante. C. de temp. in inte. re. l. petende. in fi. ſm quoſdam. ⁊ ad idem. j. e. priori. Hoſtie. vero dicit hoc eſt verum qñ alienatio tenuit: q2 fuit ſeruata forma. tunc vero ſi leſa ſit eccleſia reſtituitur. vt. ſ. eo. titu. requiſiuit. ¶ Officio iud. vt. ſ. de offi. iud. c. ij. ad idem. j. de in inſti. cū veniſſent. iuxta fi. ibi vel per nos ipſos ⁊c. niſi decepta ſit vltra dimidiam iuſti precij: q2 tunc iure cōi iuuat ſine actione ex ipſo cōtractu. qđ dic vt. j. de emp. ⁊ ven. cum dilecti. ⁊ c. cum cauſa. Si vero non fuerit ſeruata forma. nullus eſt contractus. xij. q. ij. ſine excep. ⁊ c. apoſtolicos vt etiā no. ea. q. in ſum. in fi. ⁊ ideo tunc iuuatur eccleſia iure cōi. C. de ſac. ſan. ec. l. iubem᷒. ij. C. ſi aduer. do. l. ij. ho. ⁊ ideo non datur reſtitutio. ff. de mi. in cauſa. ij. C. in qui. cau. in integ. re. non eſt ne. l. ij. ⁊ per totum. ¶ Omiſerit. ſ. prelatus vel alius qui agere potuit. ⁊ eccleſiam repreſentet. ⁊ videt qđ ſi prelatus talis eccleſie propter aliquā iuſtam cauſam repellatur a tali petitione. ⁊ eccleſia nihilominus admittetur vt. j. de inſti. cū veniſ
3 ſent. iuxta fi. vbi patet qđ eccleſia habens †prelatū ſine ipſo agere poteſt ⁊ ibi etiam no. ad idē. ſ. de tranſac. cōtingit. j. de ſimo. querelam. xvij. q. iiij. q. ſed dicunt quidam qđ hoc caſu dabitur capitulo a ſuperiore curator ad litis. ſm id qđ no. v. q. iij. c. vlti. ⁊. ſ. de reſcrip. edoceri. ⁊. j. de ap. ſignificauit. cuius officium ceſſabit lite finita. ⁊ huius ſententie etiam fuerunt Jo. Hoſ. ⁊ Innocen. in pre. decre. edoceri. ⁊. j. de ap. ſignificauit. ſed hoc nō videtur neceſſariū: vt ſatis patet. ſ. de elec. cum eccleſia. j. de cā poſ. cum olim. de teſti. co. dilectorum. j. de ap. dilecti filij. ⁊ huius ſententie etiam fuit. B. con. in pre. c. edoceri. ⁊ no. qđ dicit negligenter. demonſtrat enim ſecus eſſe ſi negligentia non interceſſit qua
4 liter autem quis in agendo dicat negligēs †habetur. ff. de diuer. tēp. ⁊ preſ. l. j. ſicut. j. e. pri. ¶ Preuaricationis. C. de ſen. aduer. ſiſ. la. l. j. li. x. ⁊ hoc ſumitur. ff. de mi. l. ait pre. alſo ⁊ ſi ſine. §. idem in fi. C. vnde vi. l. meminerint. in fi. vel dic preuaricationis quo ad ſententiam. Fraudis quo ad contractum. ⁊ ſic improprie ponitur qđ dicit preuaricationis: q2 preuaricatio in iudicijs locū habet. ſm Hoſt. ⁊ no. qđ fraus nedum ex alio ſed etiā ex euentu conſideraf. ff. de reg. iu. l. fraudis ⁊ habes ſi. verbū. j. de teſti. cog. peruenit. j. in fi. ¶ Plecteret. qui dolum dicit ⁊c. ff. de pba. quoties. §. qui dolo. ¶ Manifeſte. i. clare ⁊ euidentis. ⁊ ſic eſt nomē ⁊ caſus genitiui. ⁊ adiectiuū iſtius dictionis fraudis. ¶ Super hoc. ſ. ne beneficium reſtitutionis ſit in culpa ille cōtra quē petitur eſt in dolo. ⁊ dolus prepōderat. ff. ad. l. aql. ſi obſtetrix. in fi. ¶ Commentum. i. deceptionem. vel infra occultum ⁊ malicioſum tractatum habes ſi. verbum. j. de teſti. co. peruenit. j. in fin. ¶ Subſit. que poteſt ſubeſſe ex multis cauſis vt. ſ. eo. cum ex literis. §. nos igitur. vel pone exemplū. ff. de mi. intra vtile. vel q2 eccleſia in modico tempore habuit multos ⁊ diuerſos prelatos. ⁊ no. qđ ſicut non currit preſcriptio contra eccleſiam tēpore prelati male alienantis: vt. xvj. q. iij. §. itē ſi. ⁊ c. ſi ſacerdotes. ita hoc tempus quadriēnij non currit cōtra eccleſiā tempore prelati ledentis eccleſiam per contractum. vel alio modo prout no. Inn. ⁊. T. in pre. c. cum ex literis. ſed hec litera prece. non videtur pati hunc intellectum cū indiſtincte loquatur. ⁊ hoc credo verius. ad hoc qđ le. ⁊ no. ſ. de tranſac. contingit. non ob. iura. pre. nam loquuntur in caſu diuerſo non aduerſo. cū hic loquatur de tempore petende reſt. ibi vero de tempore preſcriptionis. qua dominium acquiritur. videtur tñ ꝙ in illicite alienatis nō currit pre
5 ſcriptio †. C. de bo. ma. l. j. dic qđ in hoc eſt eccleſie deterioris conditionis quam minor ſine filiuſfa. q2 non prius contra ipſum preſcribitur quā ſue poteſtatis eſſe incipiat. C. de bo. q̄ lib. quecunq3. ⁊ huius ſentētie eſt Jo. in pre. c. xvj. q. iij. placuit. ⁊ ad hoc facit qđ no. xvj. q. ij. placuit. vt in glo. expleto ⁊c. ver. ſed nūquid eccleſia leſa ⁊c. ibi videas. ſed pone qđ vterq3 fuit deceptus. ſ. prelatus ſiue eccleſia ⁊ alius qui cū eo contraxit ⁊ per tertiū. dic qđ quilibet agit contra ſuū ſeductorē ſi aūt is qui ſeduxit eccleſiam non eſt ſoluendo tunc dabitur beneficiū reſtitutionis in tertiū. ff. de eo per quē fa. e. l. vl. in princ. ⁊. §. ſed ⁊ ſi ſtipulator. ⁊. §. pre. de hac materia no. ſ. eo. c. ſi. in glo. hec reſtitutio ⁊c. ⁊. j. de ap. ex
6 ratione. ſed quero ſi eccleſia †nō fuit vſa reſcripto per annū an reſtitui poſſit. dicit Vin. qđ nō ſi hoc fecit dolo. C. ſi aduer. delic. l. j. ſi vero per negligentiā. dicit eā reſtituendā. vt. ſ. eo. auditis. niſi inueniret ꝙ tpalis preſcriptio occurrerit cōtra eā qđ nō eſt
7 in minore. Itē dicit ꝙ eccleſia †pōt renūciare reſtitutioni impetrate. ff. eo. ti. ſi iudex. ⁊ hoc ipſe Vin. no. in pre. c. cum ex literis. ⁊ ibi Hoſ. no. qđ inter reſtitutio ⁊ ſupplicatio ſunt extraordinaria auxilia. ⁊ vtrunq3 eſt eadem equitate inuentum.

a ¶ Que fungit iure minoris. Add. gl. tibi har. in. l. reſpublica. C. ex qui. cau. ma io. glo. in. §. ex maleficijs in vlt. iudiciū. inſti. de act. ⁊ ibidē. d. iaſ. ⁊ imo. in de. j. i an tepe. col. i fi. de in integ. reſti.

b ¶ Spatiū. De hac materia an eccleſia poſt quadriēniū poſſit petere reſtitutionem in integrū. vide Alex. in cōſi. xlvij. in col. fin. in princi. in. v. volumi.

Summarium.

1 ☞ Concluſio aliud eſt ꝙ renunciatio in probationibus ⁊ legationibus.

Si aduerſus. Hec cōſtitutio certū habuit ex his q̄ olim notata fuerit p quoſdā. j. de ꝯfeſ. ex parte. q̄ hic deciduntur. ¶ A ſe facta. i. a pcu. ſine ſindico. j. de ſen. ⁊ re iud. ſuborta. vbi
c videt ꝙ cōfeſſio pcu. dño ꝓindicet ⁊ ideo habuitᶜ reſtitui eccleſia. vt. j. ſequit. ¶ Cōputandā. hic manifeſte ptz ꝙ iſtud incipit currere tm̄ a tpe leſionis ſic. ſ. e. pri. ſ3 pone terminū pſone peremptoriū eccleſie aſſignatū ad ſua iura pducenda que infra terminū nō pduxit fert ſnia 3 eā qñ icipiet iſtud tp̄s quadriēnij com-

c ¶ Et ideo habuit. add. ad iſtud. c. q̄ dicat Alex. i cōſi. cxv. incipi. attētis narratis in fi. col. in. v. volumi.

putari. dicunt quidam quod a tempore ſcientie computatur dū
taxat ⁊ quod ſufficit contra ſolam ſententiam reſti. petere. ar. ff.
de mino. l. iij. §. j. alij dicūt quod a fine termini peremptorij aſſi-
gnati. ⁊ non a die ſentētie promulgate. ⁊ eſt ratio quia finito ter
mino completa eſt eius leſio. ⁊ hec ſententia plus placet. ſm̄ In-
nocen. ⁊ Hoſt. qui de hoc no. ſ. eo. cotam. ibi videas. ¶ Admit-
tenda. vt. ſ. c. pri. ¶ Ubi vero finitur. C. de iur. ⁊ fa. igno. error.
j. de confeſ. ex parte. de hoc no. xxxv. q. ix. §. his ita. j. de cen. olim.
⁊ habes ſi. j. eo. li. vt lite pen. ſi hi. quod licet autem negotium fi-
nem accipit vel in abſolutione vel condemnatione. ff. de re iu. l.
j. ix. di. in prin. iij. q. viij. c. j. ver. filius vero. v. q. iiij. c. duodecim.
in fi. ad idem. xxx. q. vlti. iudicantem. ver. nec litigatoribus. hoc
tamen intelligunt quidam quantum ad hoc negotium finitū ſi
eſſet in cauſa concluſum. ar. eius quod leg. ⁊ no. j. de fi. inſtru. cū
dilectus. ſ. de procura. auditis. C. de adul. quamuis. ibi no. ff. de
iudic. l. ſi rem. in fi. ⁊ dic concluſum. i. renunciatum probationib⁹
⁊ allegationibus vt no. in pre. c. cum dilectus. C. de iudi. auſ. iu-
1 bemus. Sed videtur ꝙ aliud ſit concludere † ꝙ̄ renunciare pro-
bationibus ⁊ alle. nam iſta videntur poni vt diuerſa. j. de cauſa
poſ. c. paſtoralis. ſed dic qꝺ aut quod ibi ponitur debet exponi
pro. i. nam ⁊ in iudicio nil aliud eſt concludere ꝙ̄ renunciare. et
a ſic exponitur. in auſ. de teſt. §. quia vero ᵃ multi. in prin. ſm̄. T. et
Hoſ. ad idem concor. Inno. in pre. c. paſtoralis. vbi dicit qꝺ con-
cluſum improprie dicitur quando ſic cōcluditur quod vlterius
nec de facto nec de iure quicquam dicatur. vel ſi vis dicere ⁊ tene
re predictum vt diſiunctiue. dic quod tunc eſt renunciatum quā
do partes renunciant ex toto concluſum. quando partes dicūt
nil amplius volumus allegare. ⁊ ſtatuatur quo inſtrumenta de
mus iudicibus. ⁊ renunciemus ſm̄ Uinc. ſed quod renunciare
aliud ſit ⁊ concludere videtur expreſſum. j. de proba. quoniam.
vbi ponit per ſe renunciationem ⁊ per ſe concluſionē ⁊ poſt re-
nunciationem non poteſt aliquid fieri ſuper eo ſuper quo facta
eſt renūciatio. C. de condi. inſer. l. vlti. ante fi. vij. q. j. ꝙ̄ periculo-
ſum. C. de re. cre. ſi quis poſt. de cō. di. iiij. queris. prope prin.

a ¶ In autē. de teſti. §. qꝛ vero. Adde gl. in. d. §. qꝛ vero. ſequitur. dicēs eā eſſe ſingularē. in. l. j. in iij. col. ff. de arbi. ſed ad Iaſ. in pnc. inſti. de act. ⁊ ob. aliam gl. conſociā. ⁊ vide etiaꝫ Alex. idē te nentē in cō ſil. lxxvj. in ij. colū. circa medium in j. volu.

¶ De arbitris. Rubrica.

Summarium.

1 ¶ Sententia prolata a tribus arbitris duobus concordanti-
bus ⁊ tertio omnino aduerſante vtrum valeat.
2 Numerus maior vtrum includat in ſe minorem.

Si ex tribus.

Duorꝫ huius ratio eſt qꝛ vbi duo arbitri
1 omnino eſſent concordes in vnam ſententiā † ⁊
tertius omnino aduerſus valeret duorum ſen-
tentia. ff. eo. ti. diem. §. ſi plures. ff. de re iu. duo.
⁊ no. ij. q. vj. §. iteꝫ ſi plures. ergo multo magis
vbi tertius in aliquo concordat. j. de re iu. duobus. ſ. eo. ti. ſane.
in fi. patet ergo quod ſi compromiſſum eſt in tres ⁊ vnus condē
nat in. x. duo vero in. xx. ⁊ proteſtantur quod non conſentiunt
in condemnatione facta de. x. ⁊ abſoluunt condemnatum ab il-
lis. x. preualet ſententia duorum. ad hoc. ff. de vul. ⁊ pup. ſub. ex
facto. §. j. quamuis alij contra. ar. ff. de arbi. diem. §. ſi in tres. v.
vnde queritur. ⁊ ibi ac. tenet contra huius tertius. dic igitur qꝺ
in abſoluendo vel condemnando ſtabitur maiori parti ſiue nu-
mero. vt in pre. §. ſi plures. ad hoc. ff. de pact. maiorem. ff. de arbi
2 tris. duo. ¶ Cōcordes hic patet quod maior numerus † in ſe in-
cludit minorem. ad idem. ff. de adimen. leg. l. iij. §. ſi quis plus.
ff. de regulis iuris. in eo. l. iij. j. eodem. lib. de regu. iur. plus ſem-
per. ſed cum iſti inter ſe videantur diſcordare in ſententia con-
demnationis quia non aduocant alium ad conſonantiam fa-
ciendam dic tunc eos eſſe diuerſos quo ad hoc vt alius aſſu-
matur quando vnus vult condemnare ⁊ alius abſoluere. ſic vi-
detur loqui. l. ff. eo. titu. item ſi vnus. §. ſi in duos. ⁊ §. ſeq. quali
ter autem arbitri debeant ſententiare habetur. j. eo. li. de reg. iu.
cum ab vno.

b ¶ Ut queſtionibus. Addꝺ ad. q. formati hic per gl. in v. j. reſcente. cir ca fi. quādo actum eſt ꝙ oēs arbitri debeant eſſe concordes. ⁊ ꝙ nō va leat ſnīa ma ioris ptis. Jo. and. in addi. ſpe. in fi. de arbi. §. ſi. ver. quid ſi actū eſt in compromiſ ſo ⁊ Alex. i cōſi. cxxiij. incip. in cā et lite. in. ij. voluni.

b Ut queſtionibus.

ᵇ Imponatur. j. de do. ⁊ contu. ſinē. ff.
ſicut pe. quidam. ¶ Statuimus ius nouum inducit
⁊ credo quod cauſa huius conſtitutionis fuit qꝺ no.
Inno. ⁊ Hoſt. j. de teſta. Raynal. in verbo forma. per Innocē. ⁊
verbo quarum per Hoſt. ¶ Requiſitus ſi bene aduertat iſtud
ius nouum inducit tres arbitros ad inſtar trium iudicum dele
ga. cum clauſula. quod ſi non omnes. ⁊ qꝺ hic dicitur ſumitur
ex doctrina olim poſita per doc. cōtra. ſ. de of. delega. cū cauſa.
¶ Lex ciuilis. ff. eo. tit. item ſi vnus. §. celſus ait eſt. l. ⁊ incipit ſi
in tres. ⁊. l. ſe. ¶ Repleta. C. de iudi. properandum. §. cum autē.
⁊ inde hec verba ſumuntur.

Incipit liber ſecundus.

¶ De iudicijs. Rubrica.

Summarium.

1 ¶ Ius eſt ambiguum vbi iura videntur aduerſa ſiue 𝔷ria.
2 Beneficium iuris nemini eſt auferendum.
3 Aliquis quando citatur vt perſonaliter ad cauſam veniat non
ſufficit tunc mittere procuratorem.
4 Iuramentum calumnie ⁊ in animam domini mittitur ſolū ad
egregias perſonas ſi ad iudicium venire noluerunt.

Uris eē ambiguū.

1 Ius † eſt ambiguum vbi iura videnꝉ
aduerſa ſiue cōtraria. ita quod ſapiē-
tes diſcordant. j. de reſti. ſpo. literas. ⁊
ſ. de eta. ⁊ qua. queris. ⁊. c. a multis. l.
di. qi tua. Ber. ⁊ tale ius eſt per ſum-
mum pon. declarandum. j. qui fil. ſint
legi. per venerabilem. §. rationibus. ⁊
ideo multa talia ſunt per eum deter-
minata ⁊ declarata: vt. ſ. de reſcrip. ſuper literis. de offic. delega.
ſuper queſtionum. j. de cauſa poſ. paſtoralis. ad idem. j. eo. li. de
preben. quia ſepe. ¶ Delegatum maxime. nam idem in ordina-
rio niſi in caſibus. C. de procura. l. vlti. cum ſit liberum cuilibet
per ſe vel per procura. reſpondere. C. de his qui ad ec. confu. pre
ſenti. §. cum autem. ff. de procura. l. j. j. de iura. calum. cum in cau
2 ſa. ſ. de procura. querelam ⁊ iuris beneficium † nemini eſt auferē
dum. lxviij. diſt. de his. j. eo. li. de reg. iur. indultum. ff. de re iud.
l. iiij. §. ſi quis condē. auſ. de nup. §. ſi vero ſolum in fi. colla. iiij.
non ob. j. de do. ⁊ contu. cum dilecti. ſ. de maio. ⁊ obe. humilis.
⁊. j. de dil. c. vlti. quoniam ibi papa loquitur qui obtinet pleni-
tudinem poteſtatis. xx. di. ⁊. j. de conceſ. preben. propoſuit. ⁊ hoc
in cauſis priuatorum ſecus in collegijs vniuerſitatis ſiue eccle-
ſiarum in quibus neceſſarius ſindicus ſiue procura. interueni-
re debet. ſ. de procu. c. j. ⁊. c. quia in cauſis. ſ. de ſindi. c. j. j. de iur.
calum. in pertractandis. ⁊. c. ſe. ſm̄. B. dicas quod idcirco plus
expreſſit de dele. quia illa ⁊ ſola commiſſa videntur ſine quibus
cauſa expediri non poteſt vt dicam. j. ⁊ ei non eſt parendum ni-
ſi in his que pertinet ad cauſam ſibi commiſſam. ſed ordinario
in omnibus dubijs eſt parendum. xxiij. qꝺ. j. quid culpatur. ſm̄
Hoſtien. ¶ Apoſtolica multo fortius ſi ab alio. ſed dato qꝺ ab
alio tale mandatum recepiſſet plus non poteſt ꝙ̄ ſibi delegans.
j. de do. poſt di. re. nuper cum ſi. ibi notatus. ¶ Ad hoc. ſ. qꝺ ſta-
tim ſequitur ibi perſonaliter ⁊c. ¶ Receperit. nam quandoqꝫ
tale mādatum recipitur. ſ. de maio. ⁊ obe. humil. ¶ Partium
3 actoris vel rei. ¶ Perſonaliter cum quis † citatur vt perſonali-
ter ad cauſam veniat non ſufficit tunc mittere procu. ſecundum
id quod leg. ⁊ no. ſ. de maio. ⁊ obe. humilis. in gloſſ. cum enim
ibi videas. ¶ In iudicio. fac vim in verbo. ergo non loquiꝉ ex-
tra iudicium. ⁊ ſic multa ſunt hic notata ſuperflua a modernis.
quo ad iudicium ordinarium. ⁊ dic in iudicio. i. in proceſſu iu-
dicis. ¶ Comparere. ſicut non poſſet ei precipere ꝙ iret ad ſan-
ctum Iacobum ea enim ſola mandare poteſt ſine quibus im-
plere mandatum delegantis non poteſt. ſ. de offi. delega. preter-
ea. ſm̄ Inno. ad idem. ſ. eo. ti. c. j. ⁊. c. ſuſpicionis. ſed ſine hoc ex-
pediri poteſt per procuratorem. ergo hic mandare nō poteſt cū
nec illud videatur commiſſum ſibi preceptū non aſtringit par-
tem citatam. ff. de reg. iur. factum a iudice. ſm̄ Hoſt. j. eo. li. de re
gu. ea que facit ad hoc quod no. ſ. eo. li. de officio delega. ſtatui-
mus. in glo. quod ſi de facto ⁊c. ibi videas cū ſuis remiſ. ¶ Cri-
minalis grauis. ſ. talis ⁊ tāta quod pena maior ſit relegationis
imponenda. ſm̄ Hoſtien. in qua non interuenit procur. vt dixi
ſ. eo. li. de procur. qui generaliter. in glo. j. ⁊ ideo dicit crimina-
lis: quia aliud eſſet ſi de crimine ageretur ciuiliter. C. ad. l. cor. de
fal. l. j. ideo in cauſa denunciationis poteſt conſtitui procu. ſ. de
procu. in noſtra. j. de re iudi. cum. I. ⁊. A. Item ideo dicit crimi
nalis: quia aliud eſt ſi ſit mixta. ſ. de procura. tue. j. de accuſa. ſu-
per his. ſm̄ Hoſt. ⁊ Innocē. ⁊ hoc intellige criminalem cauſam
large vt comprehendat etiam pluralem. ff. de procura. licet. §. in
popularibus. niſi afficiatur pro priuato incommodo. ⁊ ſic intel
lige quod ibi dicit. ⁊. l. non cogēdum. §. qui ita. ff. ne quid in lo.
pu. ei qui. ſm̄ Hoſtien. ⁊ no. quod ſi cauſa vtitur ſuper re dedita
publico vſui non poteſt interuenire procu. ex parte actoris ſed
ex parte rei ſemper poteſt. ff. de popula. act. qui populari. ⁊ ſic
no. Hoſti. in ſum. de procu. §. ⁊ in qua re. iuxta prin. Secus eſt ſm̄

Roſ. ſi vniuerſitas eſſet in cauſa. C. li. x. de re mili. l. collatores
in prin. vltra vnã colũ. an aũt collegiũ poſſit accuſari vel de ei⁹
crimine inqri plene no. vñ. q. j. ſicut vir. xij. q. ij. eps qui. j. de ſy.
dilectus. Si tamẽ in hoc caſu pcur. interueniat. ⁊ nõ opponat.
vʒ ea q̃ cũ ipſo fiat ſm. bar. C. de pcur. ita demũ. ff. e. ti. ſi iuſſa.
§. veterani. ⁊ q̃uis a parte nõ opponatur in hoc caſu. iudex dʒ
talẽ repellere a iudicio ex ſuo offi. vt. d. §. veterani ⁊ ff. de poſtu.
quos phibet. ad hoc. j. de excep. exceptionẽ. cum ſi. j. de accu. cũ
p. ⁊ c. veniens. ¶ Dicenda. ff. de penr. ſi actor. C. de procur. l. vlt.
Inno. ã. e. li. de pcur. ſi qñ. in ſi. hic ſi placet. videas qd le. ⁊ not.
j. de iur. cal. literas. j. de iurciur. ex literis. in gl. vlti. ſufficit tamẽ
ſm hoſt. ſi pcur. habeat ptãtem vt in animã dñi iuret. j. eo. li. de
teſti. preſentiũ. alias hoc iuramentum, non põt pſtare pcur. Sʒ
dñs. vt. ã. de elec. dudũ. ij. §. n. ptibus. ⁊ §. tandẽ. ¶ Calũnie. hoc
4 iuramentũ † ⁊ precedens mittitur ad egregias pſonas ſi ad iu-
dicium venire noluerunt. ff. de iurciur. ad egregias. xi. q. j. non
flagitetur. qd extrahitur de auẽ. C. de ſanc. epi. §. nulli iudicum
colla. ix. Sed ⁊ verecũdie ſexus ⁊ pcitur. C. de iur. cal. l. ſi. §. ſinau
tẽ. vel dignitas. ⁊. j. C. pri. ⁊ q hec iuramenta nolũt pſtare cadũt
a iure ſuo. j. de iura. cal. cum in cauſa. §. pena. C. de iur. cal. l. ſi. §.
qd ſi actor. ⁊. §. ſe. hodie tñ hoc iuramentum põt p pcur. pſtari.
n ſi ſuper hoc habeat ſpeciale^a man. j. eo. li. de iur. cal. nullũ. alias
dñs citari poterit pſonaliter. vt hic dicit. qr forte melius ſcit veri
tatem q̃ procur. vel qr iniuſtior eſt q̃ procur. C. de procur. l. vlt.

Summarium.

1 ¶ Mulieres voluntarie euocari poſſunt licet certus modus
debeat obſeruari in mulieribus velatis. ⁊ nu. 2.
3 Teſtificatio vnius vtrum valeat in iudicio.
4 Iudex in cauſa matrimoniali vtrum debeat accedere ad locum
vbi teſtes recipi valeant.
5 Monachus vel monacha ſi contra aliquem delinquant ipſi cõ
ueniendi ſunt non eccleſia.

Mulieres. Immiſceri. C. de procur. maritus
C. de arb. l. vlt. ¶ Quacũq. ſ. auto
ritate ergo non ab ordinaria. ¶ Inuitas intelligen-
1 dum relinquit qd voluñtarie mulieres † poſſunt euo-
cari ſumpto argumẽ. a cõtrario qd eſt fortiſſimũ. ſm id qd le. et
no. j. de his que ſi. a pre. cum apoſtolica. in ſi. ſic etiam argumen
tatur grac. xvj. q. j. §. cum addit. §. cum ergo. ⁊ §. cũ aũt. xx. q. j. §.
cum ergo. excipe tñ caſum q infra ſequit. ſ. in ſeminis religioſis.
¶ Exprimitur vt in criminib⁹. ff. de pu. iu. l. pe. §. ad crimen. lʒ
2 certus modus † i mulieribus velatis debeat obſeruari. vt in au-
ten. vt nulli iud. §. ſi vero crimẽ coll. ix. C. de cuſto. re. l. qñ autem
nulli. C. de offi. diuer. iu. l. j. Item in ferẽdo teſtimonio in cauſa
criminali quo caſu teſtes in preſentia iudicis ſuũ teſtimonium
dicere debẽt. C. de ſi. inſtru. iudices. ⁊ autẽ. apud eloquẽtiſſimuʒ
et hoc ſm bãc. l. ff. de teſti. l. ex eo. in auten. de teſti. §. ⁊ quoniã. ſʒ
b ſm cano. mulier nõ admittitur^b ad teſtimonium in cauſa crĩali
niſi in exceptis criminibus. qr dic v t le. ⁊ no. xv. q. iij. ex eo. xxxiij.
q. v. mulierem. j. de teſti. qñ. vnde ſcripſerũt hug. ⁊ tã. qr mulier
ſm cano. nunquã in cauſa criminali admittitur niſi vbi omnes
indifferenter admittuntur ẽt infames autẽ in caſibus in quib⁹
admittuntur infames. vnde admittentur ſm id qd no. in pre. c.
mulierẽ. de hoc ẽt no. j. de ver. ſi. forus. §. vlti. in gloſſ. hoc intelli-
ge ⁊c. Item cõpellitur mulier tutrix filiorũ ſi vult actorem con-
ſtituere. qui cãs filiorũ ſuorũ pupillorũ pagat ſuo pciculo. petere
illum iudicis decreto conſtitui. inſtit. de cura. §. vlt. ⁊ ſatis vr̃ qr
hoc petere poſſit per pcura. cum ſpãli mã. ad hoc. C. qui pe. tu.
l. cum a matribus. ff. de he. tu. l. poſtulare. ¶ Producentis. C. de
teſti. l. quoniaʒ liberi. ſic. ã. e. li. de reſcrip. ſtatutũ. §. pſerẽdo. iiij.
q. iij. §. veniunt. vbi de hoc. ¶ Aliam pſonam. hic vr̃ qd vna pſ
ſona ſufficiat in hoc caſu ⁊ ſic vr̃ ↄ. iiij. q. iij. iuriſiurãdi. in ſi. vbi
3 dr qd vni ſoli † non creditur. ⁊. j. de teſti. lʒ vniuerſiſ. i. R. ſi dica-
tur qr iſta pſona adhibeat teſtes ſecum in hoc caſu ↄdicit qr te-
ſtes ſunt examinandi ſecreto ⁊ ſigillatim. ar. C. de teſti. nullũ. j.
de accu. inquiſitionis. ⁊ le. ⁊ no. j. de teſti. venerabili. ppter hoc
forte dixit. d. Ricar. qd melius diceret in plurali. vt ſi concederet
vt le. ⁊ no. j. de proba. qñ. vel poteſt dici qd erit alia a tabellione
q̃uis honeſta pſona cui cõmittatur qd explicãdum erat p tabel
lionem ⁊ maxime ſi is ſit officialis. ⁊ creditur ei ſicut tabellioni
vt pote ſubrogato in eius locum. ar. ff. ſi quis cau. l. ſi cum. §. qui
iniuriarum. cum ⁊ literis teſtimonialibus calium ſtetur. vt. C.
de epi. ⁊ cle. ſi quis per caliũ. ar. C. de man. prin. l. j. qr miniſtro cre
ditur in facto ſibi commiſſo. ar. ff. de re. co. l. mag. §. in primis et
§. illud. circa ſi. ⁊. j. de ſen. ex. ſicut nobis. ſic etiam not. h. ã. de re-
ſcrip. capitulum. in glo. qr qõnes ⁊c. §. ſed nunquid credis abba
ti per ſuas literas ⁊c. Sed qualiter hoc ſit intelligẽdũ collige ex
eo qd plene no. in ſpe. de remiſ. §. vtile. ver. ſed nũquid remiſſio
iudicis ⁊c. ibi videas in hoc tñ caſu facerem illam pſonam cui
talis facta eſt cõmiſſio iurare qd rite ⁊ fideliter ſuum officiũ cir-
ca ea q̃ cõmittuntur adimpleret pſtare corporaliter iuramentũ
vt ſic maior fides ⁊ plenior habeatur. ar. op. j. de pſump. illud. j.
de pſcrip. ad audientiam. j. q. vij. ſancimus aliqñ tñ talis pſona a
nuncius. vt. j. de teſti. co. e. j. aliqñ executor vel auditor. ã. de offi.
dele. ſuper qſtioni. ¶ Non poſſit. vt qr cã criminalis eſt in qua
teſtiũ examinatio alij non debet cõmitti. ff. de qd. de minore. §.
tormenta. autẽ. de teſti. §. ⁊ qm ſancimus. in ſi. colla. vij. ¶ Pro
pter hoc. ſ. vt earũ teſtimoniũ recipiat. ¶ Accedat ſic. ã. de offi.
4 or. ſignificauit. vbi innuitur qd in cã matrimoniali iudex † dʒ ac
cedere ad locũ vbi teſtes recipi valeant. ſed illud intellige ex gſa
alioquin non tenetur. ff. quis or. in bo. poſ. ſer. l. ij. §. ſi pſes. ſm
goſ. ⁊ adde qd dicã infra. e. li. de teſti. pſentiũ. in glo. hoc demon
ſtrat. ¶ Conditio. vt qr ſit eps. ar. xj. q. j. non flagitetur. ver. ſed
iudex. que eſt auten. ſignata. C. de epi. ⁊ cle. auten. ſed iudex. vel
alias religioſus ⁊ magne fame. ¶ Non poſſit. vt qr euitabilis
neceſſitatis articulo impedit⁹. ã. de reſcrip. ſciſcitat⁹. ver. de fa-
cto. ff. de excu. mu. ptor. in prin. imo ppter ppria cõmoda poſ-
ſet iudex deſerere iudiciũ. ff. de iudi. ſi longius. j. R. qd intelligo
qñ graue ſibi immineret periculum rei familiaris. ar. ff. de ver.
ſi. nepos. infra de dona. apoſtolice. §. j. ⁊ ſic etiã ſcripſit hoſt. ã.
de offi. dele. prudẽtiã. §. adiicimus. ar. ff. quẽad. te. api. l. ſi qs ex
ſig. in prin. vel qr a ſuperiore vocat. ã. de of. dele. paſtoralis. §. vlt.
¶ Mittat. hoc eſt ius nouũ. nam hoc ſit autoritate huius con-
ſti. lʒ alias hoc non poſſet. ¶ Ceterum. morari. infra. e. li. de ſta. b
5 re. periculoſo. Non ligentur vbi monachus † vel monacha ↄ ali
quem delinquit. ipſe cõueniendus eſt nõ eccleſia ſm id qd not.
ã. e. li. de elec. qr ſepe. in glo. ergo plena. ⁊. C. de epi. ⁊ cle. autẽ. ea.
que ſit cum mo. quo caſu monacha cõſtituit pcur. vt hic colligi
tur. ⁊ no. Inno. ã. de reſcrip. cum dilecta. in prin. ¶ Attentari.
ſi. ã. e. li. de reſcrip. ſtatutum in ſi.

Summarium.

1 ¶ Principalia que ſunt vnuum cum ipſis dependentibus
cenſentur.
2 Minor vel pupillus licet in multis caſibus accuſare permittã-
tur tamen tutoris vel curatoris autoritas requiritur.
3 Minor. vij. annis vtrum ſit idoneus ad beneficium eccleſiaſti-
cum obtinendum.

Sy annum. Ad deciſionem corũ que hic
dicitur vſq; ad. §. proxi. vide
qd no. Inno. ⁊ hoſt. ã. de eta. ⁊ qua. indecorum. ⁊. ã.
de pcur. accedens. iuxta prin. ver. in ſpiritualibus. ⁊
ver. itẽ mulier ⁊c. ex quorum ibidẽ dictis credo qd ortũ habuit qd
hic dr. Peregiſti. ergo dʒ hoc tps eſſe cõpletũ ſic in alio caſu. ã.
de of. dele. cũ veriſimi. in pn. ⁊ ſic in alio caſu. vt. j. de deſpõ. im-
pu. literas. ⁊. c. acceſſit. ſic ⁊ in alio caſu vt. lxxvij. di. ſubdiacon⁹.
⁊ ſic in tpalibus act. opʒ qd vltim⁹ dies ſit cõpletus. ff. de ac. et
ob. in oib⁹. ſic ⁊ in alio caſu. ã. de elec. cũ in cũctis. ⁊ in alio caſu
infra de regularib⁹. ad noſtrã. imo regulariter vr̃ qd neceſſariũ
ſit vt annus ſit cõplet⁹. ff. de cõdi. ⁊ de. nõ putabã. ff. de mi. l. iij.
§. minorẽ. ⁊ qr ſpãle eſt vt ſufficiat attigiſſe in publicis honor. ff.
de mu. ⁊ ho. ad rẽ pu. ex quo demõſtrat qd ↄtrũ eſt ius cõe. ff. de
legi. l. ius ſingulare. ¶ Spũalib⁹. vt in, matrimonio. infra de re
ſti. ſpo. ex pte. vbi de hoc. ⁊ etiã plene no. xv. q. iij. l. certis de cau-
ſis. ¶ Depẽdentib⁹ ſi reſpicias verbũ pmiſſum bñficialib⁹. dic
vt ſunt decime ⁊ fruct⁹ pueniẽtes ex eiſdẽ. ſi reſpicias aliud ver
bũ ſpũalibus dic vt eſt dos. j. de do. poſt di. re. de prudẽtia. ſiue
1 ius patronat⁹ ⁊ huius rõ põt eſſe. qm ea q̃ principalia † ſunt cũ
ipſis depẽdentib⁹ vnũ cẽſent. ar. ff. de ar. fur. ce. l. ſi gemina. vbi
dr qd lʒ arbor gemina ſit. ſi tñ cõiunctam hʒ p vna reputat. ad
hoc etiã facit in ar. qr ſi arrogat aliqs omnes q ſunt in ei⁹ ptãte
trãſeunt. inſti. de adop. §. ideo. ff. de hear. q̃uis. j. de reli. do. qr ⁊
facit. ff. de pcur. l. q pprio. §. itẽ qrit. ⁊ de neg. ge. l. nam ⁊ ſerui⁹
§. j. ⁊ de admi. tu. l. tres. §. non ſolũ. ⁊ cum hic dicat depẽdentib⁹
⁊ pmiſerit bñficialibus ⁊ ſpũalibus vr̃ qd nõ poſſit qd. j. ſequit
in alijs cauſis. ad hoc. j. e. c. §. ſi. dicunt tñ qdã in oibus cauſis in
qbus cenſent maior põt agere vel accuſare ſine tu. autoritate et
in caſib⁹ q no. xv. q. iij. l. certis de cauſis. ver. pupillus. ⁊. j. de re-
ſti. ſpo. ex pte. idẽ etiã vr̃ in omni crimine ſi ſuã ſuorũq; iniuriã
pſequat. ff. de accu. q accuſare. ⁊. l. hi tñ. iiij. q. vi. oibus. ſic etiam
no. in pn. ver. in ſpũalib⁹. tu dic qd lʒ in multis caſibus minor
2 † vel pupillus accuſare pmittat. tñ tutoris vel cur. autoritas re-
quirit. ff. de accu. l. certis. C. de auc. tu. l. clarũ. C. ad. l. iul. de adul.
l. ppter. vñ cũ iura illa in ſuo caſu correcta nõ inueniã. nõ rece-
do ab Innocẽtia corũ. In ſpũalibus vero locũ hʒ qd hic dicit.
¶ Admitti debebis etiã ſine tutoris aſſenſu vt. j. e. c. §. vlt. ⁊ hic
adde ⁊ videas qr no. i ſpe. de actore. v. ſʒ cũ clericorum ſunt bõa ⁊c.
vbi i dr qd bona p clericos poſt clericatuʒ acqſita ipſi clerici pñt
vendicare ſine patris aſſenſu. ad hoc. C. de epi. ⁊ cle. ſacroſan. C.

b

a ¶ Si ſuper hoc habeat ſpeciale. An aũt ſufficiat qd hẽat mãdatuʒ gñale ad cauſas cũ mãdato ſpeciali ad iurãdum de calũnia. vid mat the. in notabilib⁹ ſuis i aſpe. cher. i ij. col. i notabili icip. no. no. qd ſi i ci. imo. i de. ñ. i j. notabili de procura.

b ¶ Mulierũ admittit. ad de ad hoc an mulier poſſit eſſe teſtis in cã capitali Alex. i ↄſ. xj. in. ij. col. v. circa dictũ in. j. vo. item an poſſit eẽ teſtis in caſu in quo pena applicat ſiſco. vid alex. in conſi. xix. circa pn. i. j. vol. ⁊ in cõſ. lxiiij. ver. vñ videm⁹. ⁊ in cõſil. xcviij. i j. col. ad ſi. e. vo. itẽ an de iure canonico poſſit mulier in teſtõ eẽ teſtiſ. vide alex. in cõn. lxx. i. iiij. co. poſt prin. in ij. vol. vbi ẽt an poſſit eẽ teſtis i teſtõ iter liberos vel tempore peſtiſ. ⁊ alex. in ↄſ. dcxvij. in. ij. col. i. ij. vol. ⁊ Alex. in addi. ad Bart. in. l. q teſtõ. §. cũ q ff. de teſta. et plene de materia p ↄcly. i. c. qm extra de teſti. vbi qd i teſtõ inter liberos vel ad pias cauſas. ⁊ generaliter qd in alia cauſa ciuili et criminali.

de bo. que li. cum op3. §. ſi qs ⁊ pro hoc etiā facit expreſſe qd hic
dicit. nam princeps q ſciens minori beneficiū dedit olī, ſacerdoti
decreuit q hoc. c. cōtinenſ. ad hoc. ff. de re. iu. quidam cōſu. in fi.
¶ Si vero ipſis. ſ. bñficialibus ⁊ eorū dependentibus. vt pmiſit.
¶ Per officialem. ſ. de inſti. c. ij. i. eius vicarium. de quo habet
ē. de offi. vic. ſua. q alias miſſus epi appellatur. ſ. de frig. c. j. ver.
illa autē. ⁊ alias miſſus dñicus. ſ. de regularibus. c. ij. ⁊ ex eo qd
hic dicitur ⁊ in iuribus ſupradictis colligitur manifeſte qd vi-
carij ſiue officiales epōrum deputati ad vniuerſitatem cauſarū
a iure hñt ordinariam iuriſditionē ſicut epi. ¶ Curatores ſm iu-
ra ciuilia puberes ſibi curatores petunt ⁊ eorū conſenſu vel iu-
dicis autoritate eis dantur. C. q pe. tu. l. j. ⁊ l. matris ſed ſm cañ.
videtur qd tales dentur etiā teſtō. vt videt expreſſum. xxj. qō. iij.
cañ. dic qd curator teſtamēto nō datur. C. de teſt. tu. l. p. §. vlt. ſed
datus cōfirmatur inſti. de cur. §. j. vel dic qd aliud eſt ſ3. l. aliud
ſm cañ. q de talibus ſubtilitatibus nō curarunt ad hoc. ē. e. tit.
dilecti. ſ. de do. ⁊ cōtu. ad hoc. ¶ Dabitur ad huius declaratio-
nem ſcias qd ſiue pupillus agat cōtra tutorem ſuū3 qd fit qñq3
inſti. de aut. tu. §. ſi. ſiue cōueniatur ab eo curator ſibi dabitur a
iudice ſed poſcenti duntaxat. ff. de tutel. quibus. §. ſi pupillus ⁊
§. denique ſi vero agat q aliū cogetur a iudice velle habere cura-
torē. ſi velit agere ſed nō pciſe hūc vel illū, ſed notabit quē velit.
C. eo. qui h3. §. idem caſſius vt not. ibidē in verbo cogi ⁊ hoc ca-
ſu pñficatur puberi circa daſ inuito ad litē inſti. de cur. §. item
inuiti. ⁊ C. q pe. tu. l. j. ⁊ ij. vbi de hoc in verbo ſuo offi. ⁊c. ⁊ ſm
hoc intellige qd hic dicit ⁊ no. qd ſi indiſtincte daſ curator dari
vr̄ ad oēs lites. ff. de tutel. l. iij. §. ſi pupillus ⁊ §. denique ⁊ §. idē
caſſius ⁊. l. qd dī ⁊ no. ff. de tu. ⁊ cu. da. ab. l. curatorē hoc etiā ſa-
tis demonſtrat hec litera q. ſ. ſequiſ. nā indefinita equipollet vni-
uerſali. xx. di. c. j. l. di. c. j. in fi. ſ. de priuil. qz. ¶ Exercēdas ergo
etiā in ſpñalib' talis minor d3 curatorē habere vt. xx. q. ij. puel-
la. ⁊ ipſe curator autoritate ordinarij d3 tractare cauſas huius
ſiue agendo ſiue defendēdo. vt hic dicit. ¶ Infante. l. vij. an. C.
de iure deli. ſi infanti. in pñ. ⁊ ex eo qd dicit maior infante deno-
3 tat manifeſte qd minor. †. vij. an. nō eſt idoneus ad beneficiū ec-
cleſiaſticum obtinendum qd dic vt dixi. ē. e. li. de reſcrip. ſi eo tē-
pore in glo. faciās vim ⁊c. ¶ Eorundē. ſ. epi vel ei' offi. vel cura-
toris ſic deputati. nā l3 tutor vel cura. ante lit. cōte. cū eis hoc nō
poſſint qz adhuc nō ſunt dñi. ſed poſt ſic. ipſe minor cū eis auto-
ritate hoc facere pōt. C. de pcur. neque. ff. de admi. tu. decreto. hoc
etiā ſatis no. litera iſta ⁊ no. Inno. ē. de pcur. accedens in gl. pa
ter eiū in fi. vbi etiā dicit qd ſi nō interueniat autoritas tutoris
et feraſ ſnia pro eo. hñ v3 cōtra eū vero minime. ff. de pcur. l. nō
eo minus pmiſſa ſententia etiā approbaſ in ſpe. de autore ab ad
miniſtra. conſtitu. §. porro. actor ⁊c. de actore le. ⁊ no. ij. q. vij. c. ſi
qs erga. ¶ Delegatus ap' ſe. innuit hec litera qd alius dele. non
poterit facere id qd ſequiſ. ⁊ eſt rō qz reguliſ hec datio de qua ſe-
quiſ cōpetit ordinarijs. inſti. de vti. tu. §. ij. ff. de tutel. l. muto. §.
tutoris. ⁊ ad epiu ſeu ei' officialem de facili poterit haberi recur
ſus ad hoc. ē. §. pri. ⁊ ſic ſm hoc nō poterit dele. legati qz nō vr̄
manare a ſe. ap. qd alegato ei' manac niſi ⁊ a papa emanet vt
ē. de fil. preſ. dilectus. ⁊ dixi. ē. e. li. de offi. dele. ſi ſup. ibi videas.
Ualeant, nam etiā quo ad cauſam ſibi cōmiſſam ptinet. ſed vt
pſona legitima ſit in cauſa. C. q tu. vel cu. da. poſ. l. vniuerſis. er-
go ⁊ oē id qd ptinet ad id. ff. de procur. ad legati. ē. de offi. dele.
pterea. cū ſi. ⁊ innuit hec litera qd hoc ſit ius nouū p quod cor-
rigiſ ſnia Inn. quā poſuit. ē. de pcur. petitio vbi notauit qd cu
rator ſiue gñalis ſiue ad litē tñ. d3 dari autoritate ordinarii iu-
dicis nō dele. qz mixti eſt iperij. inſti. de excu. tu. §. ij. ff. de tu. mu-
to. §. tutoris. ff. de tu. ⁊ cu. da. ab. l. neque. ſed iſta ſnia hic corrigiſ
vt pdixi. no. tñ qd hui' curator nō d3 ſatiſdare rem ra. dñm ha.
vel de iudi. ſol. C. de admi. tu. l. vlt. §. defenſione. ſufficit qd ſatiſ-
det rē pu. vel adulti ſal. fo. ſm. Inno. ¶ In huius. alias quā in
cauſis bñficialibus. ⁊ ab eis dependētibus de quibus pmittit.
¶ Eiſc poſſis. qm agenti ⁊ fugienti pater cōſentire d3. C. de bo.
que li. l. vlt. §. filius. ¶ Cum. i. qz ⁊ ponit optimā rōnem. ¶ Nō
habeat. ſ. pater tuus laycus. ar. ē. de arbi. cōtingit. ē. de cōſti. ec-
cleſia. xvj. di. bene qdē. ſ. de re. ec. non ali. cū laicis. xvj. q. vij. nō
placuit. ⁊. c. laicis. ⁊. c. ſe. ¶ Aſſenſus idem etiā notabaſ in ſpec.
de actore. ver. ſed nunqd in caſibus ⁊c. ⁊ hoc ar. iuncti alle. xv. q.
iij. licet certis. ver. pupill'. ⁊. ſ. de reſti. ſpo. ex pte. in gl. ſic pt3 ⁊c.
et. C. ſi per vim vel alio modo poſ. iur. fu. l. j.

8 Ex hoc not. de materia q veniāt ap pellatiōe p latorū vide char. in de. ij. §. aboline l. ix. q. de ſe pul. ⁊ in. §. ſi. ca. de. vbi de rectore ec clie. et char. i cle. i. de cō ſan. ⁊ affi.

¶ De foro competenti. Rubrica,

Summarium.

1 ¶ Metropolitanus iudex peregrinus vocatur quantum ad
ſubditos ſuorum ſuffraganeorum.
2 Salarium aduocatorum non debet excedere centum aureos.
3 Litere ſigillo epiſcopi vel eius officialis conſignate requiranſ
ad perpetuam rei memoriam in dioceſi cuius eſt celebratus con
tractus cum aliquis emit aliquam poſſeſſionem maxime in re-
gno francie in quo ſunt pauci tabelliones.

Romana. Eccle. Pretermiſſo. in hoc
caſu perinde eſſet ac ſi p ſim
plicē querelā cognoſceret de cauſis ſubditorū3
ſuor ſuffrag qd facere nō pōt. vt p3 in eo qd le.
⁊ no. ē. e. li. de offi. or. romana ſed ē. ſ. e. li. de ap.
cordi. ſm. h. dic qd nō ob. qz vbi papa loquiſ ad
quē oēs pñt cōcurrere. tan. ē ad eum q eſt ordinarius oīm. ix. q.
iij. cūcta. ⁊. c. per principalem. ij. q. vi. id ⁊ hec curia ſiue iniuria
alicuius procedit in cauſa principali ap. articulo pterm iſſo. idē
etiā credo de alio ordi. qui per ſimplicē querelā adiri pōt. qd nō
eſt in metropol. vt infra ſequiſ prius igitur diſcutiēdus eſt ap.
articulus per metropol. ⁊ nō omittēdus ſed diffiniendus. vt p
hoc ſciaſ an metropol. in cauſa principali debeat pcedere. ſi ap
pellatio fuerit iuſta. vel ptes ad ſuffrag. remittere ſi iniuſta. ſ. de
ap. vt debitus. ⁊. ſ. eo. li. e. ij. romana. §. qd ſi obiiciatur. ⁊. §. vlti.
¶ Minime appellatū iuſte hoc dr qz deficiente ap. deficit dela-
tio cognitionis in his cauſis. ¶ Clericorū ex eo qd hic prohibet
de clericis tñ tacite innuit qd ſit ſecus de cauſis laicorū quãuis
ſuffraganei nō conſentiant ⁊ hoc qz alias preeſt iuriſditioni. ff.
de iudi. l. j. qd dic vt no. ē. eo. ſi diligenti. in glo. ſic p3 ⁊c. iuxta fi.
nec credo valere cōſuetudinē qd clericus in aliū iudicē cōſentiat
ſine ſui dyoc. aſſenſu. nā ſi papa illud intellexiſſet illud expſſiſſet
ſicut in alijs caſibus ſubſequē. ſ. de deci. ad audi. ¶ Iudices. ē.
eo. ſignificaſti. ſed tanq in arbitros pñt cum hoc non ſit prohi-
bitum ſm. B. imo eſt permiſſum ſm id qd no. ē. eo. ſi diligenti.
in glo. ſic p3 ⁊c. in ſi. ibi videas ſed de iudicibus prohibetur. ē.
e. li. de ſup. neg. prela. romana. ē. eo. lib. de offi. or. romana. i. R.
¶ Abſque. ſic. ē. eo. lib. de procur. qui generaliter. vbi dixi. ¶ Co-
gnoſcant hoc ideo qz de facto. i. per ipſos tñ non poterūt ſuo
dyoc. piudicare quantū ad hoc non ipſe conſentiat. nam metro-
1 pol. ſiudex pegrinus vocatur quātū ad ſubditos ſuorū ſuffrag.
vt. vj. q. iij. ſcitote. in ſi. ē. de offi. or. ꝑ aſtoralis. de hoc no. iij. q. vj.
peregrina. ibi videas. ¶ Neque ſuſcipere. videas qd le. ⁊ no. ē. de
offi. or. paſtoralis. in glo. ſi nullā. dic vt ibi niſi obmet conſuetu
do vt ſequitur. hoc tñ intellige ſm id qond habetur. ē. de of. or.
vt litigantes. ¶ Snias vt qñ li. fuit oblatus ⁊ ordo iudiciarius
obſeruatus. Precepta vt qñ cōfeſſio facta eſt in iudicio. qd dic
vt no. ſ. de ver. ſi. ex pte in xpo. in glo. quō ergo ⁊c. ⁊. ē. de elec. du
dum. ij. glo. ſed pone ⁊c. ¶ In his. iij. hec litera demōſtrat ſatis
plane qd ſupradixi in glo. ex eo. nam ex eo qd hic dicit innuitur
clare qd in alijs pcedentibus 3ria conſuetudo non tenet ar. ad
hoc. xxv. di. qualis. ff. de iudi. cū ptor. ſ. de pſump. non ne. xlv. di.
diſciplina. ver. certe eū ⁊c. cum cōcor. ibi poſitis in glo. ar. qd de
vno ⁊c. alias ſi cōtradiceret poſſet ordinarior iuriſdi o totali-
ter vacuari. ¶ Cōpellāt. hic vr̄ qd iudex nō h3 eandē iuriſditio
nē in acceſſorio quā h3 in principali: ſed 3. qz circa cōmittiſ prin
cipale ⁊ acceſ. ē. de offi. dele. prudentiā. §. ceterū ver. explorate ad
id qd legiſ ⁊ no. eo. tit. pterea in ſi. ad hoc dicēdū eſt ſ3. h. qd hoc
eſt qz nō h3 ordinariā iuriſdi. in ſubditos ſuffrag. ſuor. ē. de of.
or. paſtoralis. ſed hoſt. dicit qd 3ria ſupius inducta vera ſunt ſ3
neceſſe eſt qd ordo ſeruetur. ſ. qd is q eſt ordinarius pſonar primi-
tus requiraſ qz ſi nō obedierit puniri poterit. ⁊ ſi infra tps con
gruū p metropol. aſſignatū hoc nō fecerit ipſo elapſo locū habe
būt 3ria ſupradicta vt pbat p. decre. prudētiā. §. ceterū. v. explo-
rati ⁊c. ſm hoſti. ſed hoc nō credo verū ſm id qd dixi. ē. eo. li. de
ſup. neg. p. romana. vñ dic qd delegari nō pōt inuitus niſi qui
de iuriſditione delegātis eſt. inſti. de atti. tu. §. ſed hoc iure. ff. de
tu. ⁊ cu. da. ab. l. j. ⁊. l. ius dādi. ad eoque metropo. ſubdito ſuffra-
ganei inuito delegare nō pōt ſicut nec qlibet ali' ordi. extra ter-
ritoriū ſuum. ff. de iur. om. iu. l. vlt. qd dic vt. ē. e. li. de offi. or. vt
litigantes puto tñ qd ſi ſubditus ſuffra. nō vult recipere delega
tionē pōt precipere ſuffraganeo vt ipſu compellat. tenet ergo de
legatio mero iure. vt. ē. e. li. de offi. or. romana. §. nec p eo. ⁊ hoc
ſatis innuitur. ſed tñ non per archiepm: ſed per epm cui hic pre-
cipiet archieps cōpelletur. ſic intelligo qd le. ⁊ no. ſupra de offi.
or. paſtoralis. i. R. ver. ad qd in glo. ſi nullā ⁊c. nō ob. tria ſupra
dicta. ⁊ qm in iudicibus dele. loquunſ qbus cauſa cōmiſſa intel
ligunſ oia delegata q ad ipſam ptinere noſcunſ. hic autē loqui
tur in iudice qui plus non h3 ptātis in ſuor ſuffraga. ſubditos
quā ei expreſſe a iure cōmittitur. ſupra de offi. or. paſtoralis. Nec
etiam officiales accipe cogant qd eſt. ſ. ſed videbaſ 3. qz epm ex-
preſſe poſſet cōpellere. ⁊ ipſius epi ⁊ eius officiali idem eſt conſi
ſtorium. ſ. e. li. de ap. romana. dic ſm. h. qd non eſt ita vt hic. ⁊ eſt
ratio qz cauſa ſalarij alia eſt a cauſa de qua agiſ. in qua ſola h3
8 iuriſditionē ppter appel. ¶ Prelatos. ex hoc no.' qd neccū ar

ebipreſbyteri ſed etiaꝫ inferiores puta plebani ꝛ rectores largo
modo dicuntur ꝑlati. ad idē. ē. de of. ord. cū ab eccleſiarū. ꝛ ꝑpo
ſiti poſſunt vocari. vt. ſ. de ver. ſig. quãuis. ſed quo ad hoc vt eis
cãc a ſe. ap. cõmittantur. nõ ſunt ꝑlati niſi in cathedralibus ec.
locum obtineãt. vel alſ ſint in dignitatibus cõſtituti. vt. ē. c. li.
de reſcrip. ſtatutū. §. j. ſic ēt not. hic hoſt. vnde põt hic exponi ꝛ
intelligi de rectoribus eccleſiarum parochialiū. ꝛ eſt ſi. ſ. de de.
egro. mi. in prin. ibi tales rectores dicũtur fungi officio ꝑlatio-
nis. ad idem. ē. e. li. de elec. auaritie. ℭ Conſuetudo nõ tribuat
hoc dicit qꝛ ipſa cõſuetudo tribuit iuriſdi. qḋ dic vt ſatis not. ē.
e. li. de of. or. romana. in gl. que dat eccleſie. ℭ Salariis. de iſtis
ſalar. habetur. C. de ſuffra. l. j. ff. man. ſalarium. ſed qua act. petã
tur. no. C. man. l. j. in gl. vlt. ꝛ. ff. c. ti. ſalariū. Si de hoc plene vis
a videre. reſpice in ſpe. rub. de ſala. §. nũc de pcur. ꝛ. §. ſc. ℭ †Ad-
b uocatoꝝ. iſtorum ſalariū non dꝫ excedere. c. aur. ff. de var. ꝛ ex-
traor. cog. l. j. ꝛ tale officiū licite vendit. xj. q. iij. non licet. xiiij. q.
v. non ſane. ſed de certa pte litis non licet paciſci. ſm Joã. azo. ꝛ
lan. ff. de pac. ſumptus. de hoc no. iij. q. vij. arcentur. ibi videas.
ℭ Procuratorū. vꝫ hec litera incongrue loqui. qꝛ officiū pcu-
ratoris dꝫ eſſe gratuitū. ff. man. l. j. C. de pcur. l. vlt. dic qḋ pcura
tionis eſt gratuitū. qꝛ non põt paciſci. nam tūc eſſet locatio. qḋ
ſibi non lꝫ. ſalariuꝫ tñ pro ſuo labore petere põt. ff. man. ſalariū.
ꝛ dic vt ibi. Cogãt. aliquo modo niſi. ſ. remeū. dyoc. fuerit facta
promiſſio. ſed nec tunc preciſe. niſi ibidem inueniant pmittẽtes
vt ſequit in. §. ſe. ergo occaſione ſalariorum iſtorum non differe-
tur negotiū pncipale. ſed ꝑcipiet archiepſ ordinariis. vt de ipſis
faciant ſatiſfieri cõpetenter. ꝛ ſic admittas pro concor. qḋ. ē. pro
contrario allegatur. C. de iud. ꝓperãdum. §. illo procul. hoſt.
ℭ Contrahentes. aliarum a remeū. nam oẽs alie extranee ſunt
quo ad id de quo hic agitur. ꝛ ideo dicit aliaꝝ. qꝛ ſi eſſent in dio
ce. remeū. ꝛ in eadem ꝯtraxiſſent. tunc rõne ꝯctus cogerentur. ē. co.
tita. lꝫ rõne. qꝛ iudiciū redditur in inuitum. ff. de ꝟ. ob. inter ſti-
§. j. ſm hoſt. ℭ Cõtractibus. dicit Jnnoc. repete qḋ diximus. ē.
e. dilecti. ꝛ. c. lꝫ. ℭ Jnitis. ideo facti ſunt de foro remē. ratione cõ-
tractus. ff. de iud. l. c. heres. et. ē. e. licet. ꝛ no. iij. q. v. in ſum. vt no-
men ꝯctus ponaꝛ pro ol pacto vel quaſi cõtractu vt ſi quis geſſit
alterius negõ. vel tutelã. vt in ꝑ. l. heres. §. pe. vlti. et. l. omnē ob-
lig. ſic ēt notant vin. ꝛ gof. in ꝑ. c. lꝫ. ad idem. ff. c. l. interdū. §. vl-
ti. ff. de ac. ꝛ ob. ꝯtraxiſſe. ſed ꝓprie de ꝯctus vbi vltro citroqꝫ naſci-
tur obligatio. ff. de ver. ob. alſ. ff. de ver. ſi. l. labeo. la. ij. ℭ Jnue-
niantur ergo ſi ibi inueniantur ibidē poſſunt cõueniri ꝛ cogi ſi
rñdere recuſetur. ꝛ hic approbatur ſnia vin. quã poſuit ī ꝑ. c. lꝫ.
dicit enim qḋ dicit de cõtractu intelligēdū eſt ſi ibi cõſiſtit vel cõ
a traxit. non dico iure domicilij. nam ſi eſt mercator ᵃ aduena ſta-
tim receſſurus nõ cogitur ibi ſe defendere vel quoties locū trãſit
vt in pre. l. heres. ꝛ. l. oēm. ꝛ. e. ti. interdū. §. vlti. ſm vinc. ſed hec
litera vꝫ cõtra ſumpto ar. a cõtrario ſenſu. ſꝫ dic hoc intelligēdū
cum determinatiõe ꝑmiſſorū ꝛ ſic ēt intelligãdū hic hoſt. et. p.
de. ſed ꝛ ſi inueniantur ibidem ꝛ negent ſe ibi cõtraxiſſe. nõ co-
gentur ibi rñdere libello ſup principali qõne porrecto niſi prius
ſumma requiratur ꝛ probetur eos ſibi cõtraxiſſe ꝛ ſi probatum
fuerit iudicabit iudex ſuam eſſe iuriſditionem cognoſcendi de
principali. ff. de iud. ſi quis ex aliena. ē. de reſcrip. ſup literis. in
ſi. ꝛ tũc cogentur reſpondere libello ſuper principali ꝛ vtent tunc
vtereqꝫ iuribus ſuis ſm Jnno. ꝛ idem no. gof. in ſimili materia.
ē. eo. ſi clericus. vbi dixit quod ille laycus de quo ibi loquit ad
fori excluſionē nõ ad iudicij ordinationem dicebat rem de quã
agebatur non eſſe eccleſie vel clerici prius ergo erat videndum
an res eſſet eccleſiaſtica vt ſciretur de foro. et eſt ſi. ſ. de teſti. ve-
niens. ij. ſummarim ergo de hoc cognoſcetur ꝛ ſi pnuntietur rē
eſſe eccleſiaſticã ꝛ in foro eccleſie ipm debere rñdere non fiet pre-
iudicium principali queſtiõi. ff. de lib. ag. ſi quis ali. §. ſi vel pa-
rens. ſm gof. ꝛ ex eo qḋ hic ōr habes qḋ vbi quis cõtraxit ibi ſe
defendere debet ſm diſtin. hic comphenſam. ꝛ ea que hic dicun-
tur notantur in ꝑ. l. heres. de hoc ēt no. in. ꝑ. c. lꝫ. in verbo cõtra
ctus ſm. h. ℭ Jbidem. ſ. in remē. dyoc. ℭ Nõ dꝫ. ſ. remē. archiepſ.
vel eius offi. ℭ Jnuitos ex hoc collige quod tales excommuni-
care non poſſunt qꝛ ſic cõpellent coram eis pro abſolutione ob-
tinẽda cõparere. hoc etiã pꝫ qꝛ certos articulos eis concedit cõ
tra tales vt ſequitur ꝓpter qḋ alia intelligitur ꝓhibere. xxv. di.
qualis. ℭ Jbi. ſ. in remē. dyoc. ℭ Alibi ēt extra remeū. dyoce. in
ſuis dyoc. ℭ Faciunt. ſ. contrahentes. Eorum archiepiſcopi vel
eius officialis. ℭ Condemnãt. vitium notat. Sed ſi ſui copiam
faciunt vt ꝑmittitur citandi ſunt pſonaliter anteqꝫ contumaces
reputentur. ff. que ſen. ſine ap. re. l. j. §. item cum ex edicto. ꝛ hic l
nuit litera ſequẽs ibi pueniat ad eoſdem. ad hoc. ſ. de do. ꝛ con-
tu. venerabilis. in ſi. ꝛ. ſ. de cle. nõ reſi. ex tue. de hoc etiã no. iij. q.
ix. caueant. ꝛ. ſ. e. li. de ſen. ex. venerabilibus. §. idem eſt in gl. caꝫ
iſta. vnde dicebat hoſtien. quod citatio que fit ad eccleſiam ſine

ad domū. vt habetur. ſ. de do. ꝛ contu. cũmqꝫ fit tñ in defectum
ſꝫ hoc intellige quãdo is qui citandus eſt inuenitur intra pꝛuin
ciam. nam extra non eſt facienda citatio qꝛuis ſciatur vbi ſit is
qui citandus eſt et intelligo de vulgari prouincia. ꝛ hoc pꝫ ex eo
qḋ le. ꝛ no. ſ. de do. ꝛ cõtu. cum olim iuxta fin. ibi in ybernia ꝛc.
vbi ēt hoc pro gof. approbatur. ꝛ hic per hoſt. Et adde qꝛ de hac
materia dictum eſt. ē. eo. li. de ele. ſtatuimus. in gl. hic videas ꝛc.
ſ. e. li. de ꝑben. cum in eccleſijs. ℭ Poſſint vt hic iuſte ſtatuitur
quia huius forum ſortiũtur ratione cõtractus ibidem celebrati.
ℭ Miſſionem facere. idem notabat vin. ē. eod. ſane. ex cuius di
cto fuit formatum quod hic dicitur. vbi ēt dixit qꝛ ſi is qui patit
miſſionem impedimerit eius iudicis mandatū tūc qꝛ delinquit
in eius iuriſditione excõicari poterit ab eodē ꝛ teneret ſnia deli
cti potius quã ratiõe rei alſ non poteſt excõicari ab iſto epo in a
cuius dyoc. eſt predium. quãuis citatus non occurrat ſꝫ hꝫ fieri
qꝛ hic ōr ſm vin. ꝛ hanc ſententiã viſus eſt Jnnocen. approba-
re. ē. eo. lꝫ ibi videre poteris. ꝛ qḋ ipſe no. ſ. de dil. preterea in gl.
hic habes ꝛc. ℭ Occultent latitando vel pcurando qꝛ ad ipſos
citatio peruenire non poſſit vt ſequitur. ꝛ. ſ. vt lit. non cõte. qm̃
fre. §. porro quo caſu puto edictum ꝓponi debere in ec. cathe-
drali. ꝛ pochiali in qua ſua bona ſunt. ſi habeat ea in ſua dyoc.
ar. ſ. de do. ꝛ cõtu. cũm ꝛ. c. venerabilis. ſ. de eo q mit. in poſ. ſi ad
uerſarius. ſ. de de. non reſi. ex tue. ℭ Decernere. ſed nõ poſſet ꝑ-
cipere quiſi de bonis adiuire de ſuã ſpectãtibus. vt. ff. de iude. he-
res. §. j. ff. de bo. aut. in poſ. cũ vnꝰ. §. pe. nec etiã exequi vt ſequi-
tur. ℭ Sed tunc. ſ. qñ ſic decreuit. ℭ Loci. vbi ſunt bona ipſius
latitantis. ℭ Denunciationem. ſi. ē. de treu. ꝛ pa. c. j. xj. q. in. cu-
re. ℭ Jpſorum archiepi vel offi. ℭ Faciet. ꝛ ſic exequet qḋ alius
decreuit ꝛ ſic etiam qñ diffinitiue pronunciatur. ff. de re iudi. a
diuo pio. §. j. ē. e. poſtulaſti. Sed quid ſi non vult facere dico qḋ
peccaret. ꝛ poſſet cõpelli a papa vel eius ſuperiore. ſm id qḋ le.
ꝛ no. lxv. di. ſi forte ſꝫ. p. d. dixit qḋ hoc facere poterat iſte metro-
pol. ſupplẽdo eius negligentiã. qꝛ nõ credo. cũ hoc non ſit ei per
miſſum. ar. xxv. q. ij. amputato. cõpellat igitur metropol. ſuum
ſuffraga. vt exequatur ipſam miſſionē faciendã. vt dixi in caſu. ſi
mili. ē. e. in glo. hoc vꝫ ꝛc. ne ſuū decretū iudicio ſiat. ℭ Nec cle- b
ricos. mutat. ſ. archiepſ vel eius offi. ꝛ loquit hic ſm conſue. re-
gni francie in quo ſunt pauci tabel. ꝛ eſt cõſuetudo qꝛ cũ aliqs
3 emit aliquã poſ. ad ꝑpetuã rei firmitatē facit fieri lfas† ſigillo
epi vel eius offi. cõſignatas. in cuius dioce. eſt celebratus cõtra-
ctus. vnde iſte archiepſ ſuos clericos ꝛ officiales mittebat pro dio
ce. ſuffraga. ſuorū. vt huius cõtractus celebrarentur corã eis ꝛ ſi
gillo archiepi literas ſup contractibus ſigillarēt qꝛ hoc ꝓhibet
ꝛ metropol. qꝛ archiepſ ipſe vel eius offi. mittebãt falcē in meſ
ſem alienã quod eſſe nõ dꝫ. vj. q. iij. c. j. ad hoc. ē. c. li. de of. or. ro-
mana. j. rñ. ℭ Nec poteſt rñdere. hoc intellige niſi in his in qui-
bus delinqueret circa officiũ cõſiſto. ij. qꝛ tunc ſecus vt. ē. de offi.
vic. romana. vbi dixi de hoc. nec etiam citatus venire tenetur ſi
ipſe citans nõ exprimat caſum ad eum ptinentē. ff. de iur. om.
iu. l. vl. ad idem. ē. c. c. is. nec etiã ſꝫ hoſti. ℭ Cēſurã. ſ. de ver. ſig.
querenti. ē. eo. lib. de offi. or. romana. §. officiales. que autē hec
fuerit cauſa dubitationis. ſatis habetur ex eo quod dixi. ē. eo. c.
§. nec etiam.

Summarium.

1 ℭ Perſona eccleſiaſtica cum coram iudicibus ſecularibꝰ ne-
queat conueniri vtrum probatio corã talibus iudicibus cõtra
ipſas perſonas eccleſiaſticas poterit induci.

SEculares. Eis iudicibus. ℭ Jpſis perſo
nas eccleſiaſticas carū pſonarū
eccleſiaſticarū. ℭ Litere cõtinẽtes obligationē cõtra-
ctam per ipſas perſonas. ſ. eccleſiaſticas que litere co
ram iudice cõpetenti fidem facerēt cõtra eos. ſ. de ſolu. c. ij. xxiij.
q. j. in prin. ꝛ de hoc not. ſ. de ſi. inſtru. c. ij. in glo. j. ꝛ le. ꝛ no. j. q.
vij. ſalaberrimū. ℭ Jnducũtur. de facto. nam cum pſona eccle-
1 ſiaſtica † coram talibus iudicibus nequeat cõueniri vt. ē. de iu
di. at ſi clerici. xj. q. j. experientie. c. ſi quiſqꝫ. ꝛ. c. clericus nullus. er-
go nec ꝓbatio coram talibus iudicibus cõtra ipſas pſonas ec-
cleſiaſticas poterit induci vt hic qꝛ iudicia facienda eſt fides. ſ. de
ꝓba. literis. ē. de elec. ſcriptum. ꝟ. verū. ff. de ꝓba. quinquagin-
ta. iiij. q. iij. ſepe. ꝛ. c. eos. ꝛ not. ē. de offi. dele. prudentiam. iuxta
prin. in gl. qui ſic certe ꝛc. fruſtra ergo tales ꝓbationes recipet.
ℭ Cõpellatur. quid in cã reconuentionis in qua iudex ſecularis
põt eſſe iudex clerici. vt vꝫ. iij. q. viij. cuiꝰ in agẽdo. vbi ēt no. nũ
quid habet locum quod hic dicit. videas quod dicetur. ſ. eo. li.
de cle. conīu. clerici. in glo. ſic. xj. ꝛc.

Summarium.

1 ℭ Monitio an vindictam ſemper debeat precedere.

a ℭ Nõ dꝫ excedere. c. aureos. Limita nõ pcedere qñ eēt aduocatꝰ in cã capitali vt ſignanter per Bart. in. l. ſi pater. §. j. ff. de dõa. ꝛ de ſalariis aduocatoꝝ mulierꝫ notari no rū ꝛ minorū vide per. d. iaſ. i. §. tripli ci. l. pe. char. inſti. de act. ꝛ fely. i. c. ex literis extra de teſti.

b ℭ Naꝫ ſi eſt mercator. Adde qḋ dicunt p fely. l. c. fin. in. ix. ꝛ. x. colū. de fo. cõpe. vbi inter cetera ponit an forenſis poſſit atteſtari ꝛ ciꝰ res ſeqſtrari.

a ¶ Cū layc⁹. a An iuramē tū ſit de foro eccleſiaſtico. vide plene ⁊ elegāter per ſcīy. in. c. cū ſit. ſ. v. col. et 1 duabus ſeq. extra de fo. cpe. vbi am pliat regulā huius tex. et demum po nit. vn. nota biles limita tiones.

b ¶ i. elegāter §. ſi qs. Ad de ad mate riā qḋ ois ex ceptio reſul tans ex ſtatu to eſt ipedi tiua litis in greſſ⁹ ita no tabiliter di ſit bal. in. l. poſtq̄. l. vij. et. viij. exce ptione. C. de pac. itē adde qḋ iſte exce ptiones ſpe ditiue litis i greſſus ſi nō ſint oppoſi te añ lit. ↄte. vel fuerit op poſite ſꝫ nō pbare pote runt poſtea opponi l viꝫ pemptorīe vt notabili ter tꝫ. o. iaſ. l. §. actionꝫ l. xiiij. char. b iſti. de actio.

c ¶ Iudicata. An iaſit exce ptio rei iudi cate oppoſi ta contra re ſcriptū dele gatariuꝫ ſeu ad ipediēdū lites igreſſū ipediat pceſ ſum ad vlte riora. vide alex. ↄſ. clij. in. iiij. volu. vbi etiā po nit alia ad materiā hu ius. c.

Cum laycus recuſat. a Et male. qḋ dic vt le. ⁊ no. ſ. de fideiuſ. peruenit. ¶ Temere veniendo ⁊ ma. c. ſec⁹ ſi ex neceſſitate. qḋ dic vt le. ⁊ not. ſ. de iureiur. ↄrda. ad vīt. ſ. de pig. ſignificante ¶ Pertinere. vt. ē. de iudi. no uit. §. poſtremo. ſ. de purg. ca. nos inter. facit ad hoc ꝙ no. xi. q. i. cum aliqs in glo. ſed pone ⁊c. ¶ Premiſſa. hic videt qḋ mo nitio ſſemper debeat vindictā precedere. ſed verum eſt hoc cum agitur ad penā. ex qḋ dic vt legi. ⁊ no. xij. queſtio. ij. indigne. ibi videas in glo. ar̄g. qḋ ⁊c. ¶ Compellat. no. hic qḋ a dicto iura menti mutat forum. ſicut contractum inualidū facit quandoꝗ validū. ē. e. li. de pac. ↄſtuis. infra. e. li. de iureiuran. lꝫ mulieres. et quando. ꝑ no. infra. eo. lib. de reg. iur. non eſt obligatorium.

¶ De litis conteſtatione. Rubrica.

Summarium.

1 ¶ Exceptiones que perimunt ipſum principale negotium ⁊ retardant litis conteſt. que ſint.
2 Iuramentum impedit litis conteſt. ⁊ retardat.
3 Renunciatio qꝛ ipſo iure tollit ius alterius pōt dici defenſio.
4 Exceptio tranſactionis ante litem conteſt. an admittatur.
5 Impedire eſt detinere quaſi in compededare.

Exceptionis. Ut pñs. c. melius intel ligat ſciendū eſt aliās notandā eſt qḋ hic tangitur de qbuſdaꝫ excep. que contingunt tm̄ literas impetratas ab acto re. ⁊ de aliis ꝗ̄ cōtingunt literas ⁊ gratiā in eis cōtētā. ⁊ de iſtis eſt tenēdū qḋ qñ exceptio cōti git literas tm̄. tūc talis exceptio lit. ↄte. ipedit ⁊ retardat. vt pꝫ exēplū. ſ. de re. iu. inter. ⁊ de do. ⁊ ↄtu. ex lris. ſ. de cōfir. vti. bone. ⁊ idem ſi exceptio pimat lras ⁊ grām in eis cōtentā. vt pꝫ exem plum de reſcrip. ſi ꝑponēte. ⁊. c. cōſtitutus. ſ. de cōceſ. pben. cum noſtris ⁊c. lras nā talis exceptio impedit lit. cōte. ⁊ retardat vt ibi pꝫ tangitur etiam hic de quibuſdam except. que cōtingunt ipm̄ principale negotium. nō tñ impediūt lit. cōte. cum poſſint ꝑponi ⁊ ꝓbari poſt lit. cōteſt. vt eſt exceptio non nu. pec. ⁊ doli mali. ⁊ qḋ me. cā. de quibus habetur inſti. de except. ⁊ hoc colli gitur ex eo qḋ infra ſequitur niſi ⁊c. ex quo ſequit qḋ aliq̄ ſunt ex iſtis que contingunt ipm̄ principale negotiū nō tñ impediūt lit. cōte. C. de excep. ſi quid. Itē etiā habetur hic de aliis excep. 1 que perimunt ipm̄ principale negotium † ⁊ retardant lit. conte. vt eſt exceptio rei iudi. tranſacte vel finite vel ſi iurauerit de nō agendo vel de aliquo petendo ab aduerſario ſuo. quo caſu non admittitur ad agendum niſi ex cā. ff. de condi. in eleganter. §. ſi quis b. C. de iureiur. admonendi. ⁊ ar. cō. de reſcrip. cōſtitutus. ⁊ ſcias qḋ exceptio eſt actionis excluſio. ff. de except. l. ij. vñ dic qḋ ꝓprie eſt exceptio vbi ſup eſt actio lꝫ poſſit p except. elidi. inſti. de excep. in prin. ff. de ſolu. ſtichū. §. naturalis obligatio eſt ſub lata p peccatū. ſed ciuilis remanet ꝗ̄ tñ eliditur ope except. pem ptorie obiecte aliq̄ñ tñ ꝺi exceptio facti ſeu intentionis. ff. de ex cep. l. ij. §. illud. ſicut agit de facto. C. de tranſac. l. vbi. ¶ Perem ptorie ſic vocatur eo qḋ pimit intentionem agētis. de hac no. iij. q. vi. exceptio. ſ. de excep. exceptionēꝫ. vt exceptio doli mali. ff. de excep. l. ij. ⁊. iij. Item peccatū de non pe. ꝑpetuo ſm̄. h. ſed Inn. facit differentiā an ſiat pactū de nō petendo. vel de non agendo nam primo caſu exceptio recte contra reſcriptū opponitur lit. conte. retardat qꝛ ſi hoc caſu expſſiſſet nullas lras habuiſſet. In ſecūdo caſu nō ita ⁊ eſt rō qꝛ qñ paciſcitur de non agēdo nihilo minus extra iudiciū petere pōt nihilomin⁹ debitor manet obli gatus ex ꝑmiſſo lꝫ agere non poſſit ⁊ econuerſo. ff. de condi. in. l. naturaliter. ff. de iudi. iur. ⁊ ita ſi pmittit litē cōtra ſe cōteſtari non oppoſita cōtra lras dicta excep. poſt lit. conte. opponere nō poſſet cū ſit declinatoria fori. C. de excep. l. vlt. ſed niſi paciſcitur de non pe. nullo modo remanet obligatus naturaliter. ſed ciui liter tñ. ff. de pac. ſi vnus. §. pactus. ⁊ ita poſt lit. conteſt. poterit excipere ſm̄ Inno. ⁊ hoc qꝛ exceptio peremptoria eſt. dicit hoſt. hec glo. non placet. ſed tu dic vt dicā. ſ. e. c. in glo. j. cohibeat. Itē ſm̄. h. ſi iurauit de nō accuſando vlterius aduerſariū. ſ. de accu. 2 veniens. vñ dicit Inno. qḋ iuramentū † impedit lit. cō. ⁊ retar dat ad hoc eſt vt impediat periuriū peccati eñ de non pe. ꝑpe tuo. ſiue iuramentō ipſo iure tollit oblig. naturalē. ſicut nume ratio pecunie. ſed non tollit ipſo iure ciuilē. ſed eam ope except. elidit. vt in ꝑ. l. ſtichū. §. naturalis. inſti. de excep. §. preterea. ſm̄. h. ad idē. C. de pac. creditori. ⁊. l. ſe. vbi de hoc. ff. c. tu. ſi vn⁹. §. pa ctus. ⁊ de iureiur. l. vlt. ē. de pact. pactiones. ⁊ ar. ſ. de iureiur. de bitores. ¶ Defenſiōis. ꝓprie vident ꝗ̄ ipſo iure tollūt act. vt eſt ſolutio acceptilatio. inſti. qui. mo. tol. ob. in pn. ⁊. §. itē acceptil. 3 Itē renūciatio pōt dici defenſio qꝛ ipſo iure tollit † ius alterius vn. q. i. quā periculoſum. ē. de elec. cū inter. R. huius eñ defenſio nis ⁊ cōſimiles nō dicunt ꝓprie exceptiones. ⁊ hoc ideo qꝛ non excludūt actiones cū nulle ſint ibi tñ largo modo ſm̄. h. pñt di ci exceptiones qꝛ repellūt ſiue excludūt agentē. vñ dic qḋ defen ſio dꝛ ꝓprie vſu nihil eſt ptinendū. ſed eſt repulſio intentionis agentis. vt eſt ſolutio ⁊ acceptilatio. vt dictū eſt. ¶ Cōtingentis id eſt ad principale negotiū ptinentis ⁊ hoc ſubaudi tm̄ qꝛ ſi ex ceptio talis eſſet qḋ pariter afficeret ⁊ literas ⁊ qḋ in eis conceditꝛ tunc illa exceptio etiā cōpeteret cōtra reſcriptū. ante lit. cōte. ad hoc. ē. de reſcrip. ad aures. ⁊. c. cōſtitutus. ſm̄ Inno. qḋ etiā pla cet hoſt. ad hoc. ſ. de ap. dilecto. ⁊. ē. de reſcrip. ſi ꝑponente. ⁊ eſt vtile ſic contra reſcriptū opponere. adde ⁊ videas qḋ no. ſ. e. li. de ap. romana. §. cū aūt. in glo. ab appellato vtile ſit cōtra reſcri ptū opponere. nā tā literā quā iuriſditionē iudicis elidūt. ⁊ lite ris eliſis tota qḋ eſt eccleſia. ⁊ ſic lites abbreuiātur. ſ. eo. li. de ap. cordi. in prin. ⁊ qḋ ↄ gratiā ſubreptitiā competat except. habes. ſ. de re iudi. cū olim. ſ. de excep. cū eccleſiaſtice. ſ. de accu. accedēs. diſtingue tñ hoc caſu in ꝑ. c. de c. accedens. ⁊ ad huius etiā decla rationē. vide qḋ no. ipſe Inno. ē. de reſcrip. ſup literis in glo. ſ. veritate ⁊c. ſ. de excep. paſtoral. in glo. j. v̄. ſi aūt ⁊c. ⁊ qḋ no. h. cō. in ꝑ. c. ſi p lrīs. in gl. vlt. iuxta ſi. v̄. ad illud qḋ fuit ⁊c. Quid er go ſi papa dat alicui bñficiū. ⁊ poſtea mādat ꝙ ponatur in poſ. obiicitur ei qḋ veritatē tacuit. nūqd audiet ante lit. ↄte. talis ſic excipiens. dicit Inno. qḋ nō: ⁊ eſt rō. qꝛ lrē non ſunt ſubreptitie licet gr̄a ſit ſubreptitia. aliꝗ quoꝝ ſnīa ſequit hoſt. dicūt ↄ ⁊ ve rius. ⁊ eſt rō qꝛ ſi gr̄a ꝗ̄ eſt principalis eſt ſubreptitia. p ↄñs ⁊ li tera ab ea deſcendēs. dꝫ ſubreptitia iudicari. ad hoc habes ſatis euidēs ar. ſ. de ſi. inſtru. inter dilectos. §. ceterū. Sciās tñ qḋ. h. cō. ſcripſit in ꝑ. c. ſup lrīs. iuxta ſi. qḋ in bñficijs lrā habetur lo co tituli. ⁊ ſine iuſto ti. qs nō hꝫ ius in bñficiis. ſ. de inſti. ex fre quētib⁹. ff. de decur. herēnius. ff. de reli. ⁊ ſum. fu. ſi quis ſepul. vñ ꝓbato qḋ lrā iſta eſt ſubreptitia. ꝓbatur qḋ in bñficio p talē literā obtento quis non hꝫ inſtum ti. ⁊ per ↄñs in ipſo bñficio ius nō hꝫ. ad hoc optime faciūt. ff. de in ius vo. ſed ⁊ ſi. §. patro nū. ff. ex qbi. cau. in poſ. ea. l. fulcim⁹. §. ſi qs ſed qḋ litera habeat in bñficio p titulo. pōt verū intelligi in collatione facienda nō in iam facta. qꝛ tñ iam facta ipſa collatio eſt titulus p quē dñiū eſt tranſlatum. vt. ſ. e. li. de cō. ꝑ. c. vlt. nā gr̄a pōt fieri ſine literis ⁊ ſemp literas ꝑcenit. vt no. Inno. ē. de reſcript. conſtitutus. vel pōt dici qḋ litera eſt titulus remotus nō imediatus vt no. in ſi mili. C. per quas p. no. ac. l. j. ⁊ adde qḋ dictū fuit. ē. e. li. in ꝓhe. in glo. ſic. ſ. e. li. ⁊c. negotiū aūt principale ſi cōtingunt ea ꝗ̄ ſunt de ꝓceſſu. ⁊ ideo de his ꝗ̄rit añ lit. cōte. i. de re. iu. inter mo. ē. de reſcrip. dilect⁹. j. ⁊. i. de coha. cle. ⁊ mu. ſup eo. hic etiam fuit hec ſnīa Inno. ⁊ hoſt. ¶ Obiectus. i. exceptio peremptoria Innoc. hanc aūt literam ordina. ⁊ plana erit. obiectus exceptionis ⁊c. propoſitus ante ⁊c. hic loqꝺit de eo q propoſuit peremptoriaꝫ excep. Sed pone qḋ ipſe excipiens deficit in probatione eius qḋ excipit. nunqd ex hoc cōdēnabit quaſi videat fundaſſe intētio nem agentis. niſi ⁊ ipſe actor alias probet intētionē ſuā. dico qḋ non. vt. ſ. de excep. cū venerabilis. vbi pꝫ qḋ lꝫ procur. monaſte rij excepiſſet. ⁊ nō probaſſet fuit monaſteriū abſolutū. qꝛ cp̄s nō probauit. ⁊ ibi ſatis de hoc per Inno. in glo. nō eſt verū ⁊c. ibi videre poteris. ſꝫ cū hic agat ⁊ dicat de excep. propoſita tm̄ non probata ꝗ̄ ſi eſſet probata. etiā dicunt qdā qḋ ipſi actori eſſet ſilē tium imponendū. ſ. de accu. veniens. ad ſi. ex quo eñ eſt notoriū de excep. propoſita. iudex nō dꝫ pmittere vt eā in iudiciū dedu cat. ē. de fil. ꝓſ. qm̄ factus. per hoc eñ euitat circuitus ⁊ finis liti bus imponitur. ſ. eo. li. de re. iu. abbate. circa ſi. C. de agri. ⁊ cē c ſitibus. li. xj. ¶ Iudicata. c iſta v̄ba. ſ. de re iudi. tranſacta finita ſumpta ſunt ex. l. ff. ad le. cō. tertul. l. j. §. vlt. ff. de ver. ſi. trāſacta. ⁊. l. ſe. ⁊ dic iudicata. ſ. ab eo cui iudicandi ius fuit. ⁊ ſententia te nuit. ff. de re. iu. l. iiij. §. cōdemnatum. ff. de pe. l. ij. §. vlt. ff. de bo. poſ. ↄ ta. l. non putauit. §. noui que vis. Sed ſi eſſet excōicatus ſe cus. ſ. de re. iu. ad probandū. ſ. de imunu. ec. aduerſus. §. qꝛ vero. ad hoc. iij. q. iiij. nullus. j. de heret. fraternitatis. hoc tñ ſane in telligē. nam in iudice ſola excō. obeſt ad hoc vt eius ſnīa remitta tur. ad hoc qḋ leg. ⁊ no. ſ. de re iudi. ad probandū. ff. de offi. pre. barbarius. iij. q. vij. §. verū. occulta vero nō obeſt ignorātib⁹. ar. ſuriū ꝓdictoꝝ. ⁊ hui⁹ ſnīe fuit vinc. ē. de procur. cōſulti. ⁊ Inn. ſ. de excep. exceptionē. ⁊ hoc teneas q qd notet. Io. in ꝑ. §. verū. ⁊. xj. q. in. cui. facit ad hoc qḋ ipſe Io. ⁊ lau. no. xxiiij. q. i. in ſum ma. Et adde qḋ dictū fuit. ē. e. li. de of. dele. ſi a ſubdele. in glo. vt qꝛ eſt ⁊c. ⁊ qḋ dicā. ſ. e. li. de excep. pia. i gl. ſ. e. ⁊c. ⁊ hoc dicit qꝛ ex ceptio rei iudi. ↄ reſcriptū opponi pōt. C. ſen. re. non poſ. l. vlt. ſꝫ Inno. ideoqꝫ nō eſt mirū hic rē iudicatam tenere cū ſnīa nō fuit ap. ſuſpenſa. ff. ad tur. l. j. ſnīa eñ diffi. a qua nō eſt appellatum

tranſit

tranſit in rem iudi. ij. q. vij. anteriorū. ſ. de re iudi. cam inter. et c. qđ ad ꝯſul. ē. de elec. cū dilecti. ſ. de reſti. ſignificauerūt. ff. de re. iu. l. ſ. C. e. ti. l. ij. reſcriptū impetratū tacito de re iudi. a qua non eſt appellatū. non tenet. C. ſen. re. nō poſ. l. impetrata. ꝛ ſi dicaꝛ qđ nō fuit iudex q eā tulit audiendus eſt. ff. ad ſe. cō. tertul. l. ſ. in fi. ſm. h. ꝛ idē dic in exceptio. rei arbitrarie ex qua naſcitꝛ actio ꝛ exceptio. C. de arbi. cū anna. ij. R. qꝛ per eā finita eſt litis inſtantia hoc tū ſane aduertas qđ ſup reb⁹ iam iudicatis nō pōt fieri cōpromiſſum. vt no. Inno. ē. de arbi. ꝑ expoſita. ꝛ eius qđ hic dicit rō fuit qꝛ ex quo ſemel fuit controuerſia ꝛ eſt ſnia lata noluit pnceps p ſuū reſcriptū lites ſopitas iterū ſuſcitari. C. ſen. re. nō poſ. l. vlt. C. de tranſac. cauſas. ꝛ de erro. aduo. l. vlti. ſ. de deci. ex multiplici. ē. de reſcrip. nōnulli. nā actio ſemel extincta iterū nō reuiuiſcit. ff. de ſol. l. q res. ꝭ. areā. de cō. di. iiij. ꝗris. Itē ſm hoſt. ad hoc etiā requiritꝛ qđ iudicatū fuerit ordine iudiciario obſeruato alꝭ ꝯ. ij. q. vj. ꝭ. diffinitiua. ꝟ. ſnia ꝛ in iurib⁹ ē. alleg. ꝙ dic vt no. ij. q. ſ. in ſum. de hoc etiā no. in ſum. de ſen. ex. ꝭ. ꝗliter ſub. ꝭ. is eſt ordo. ibi videre poteris. ſed eſto qđ ꝓponatꝛ exceptio de re iudi. trāſacta vel finita ante lit. cōte. in quo hꝫ vim pemptorie ꝛ in quo hꝫ vim dilatorie. dic qđ vim dilatorie hꝫ ex eo qđ hꝫ ꝓbari in loco vbi ꝓponitur nec ſup hoc fit alia remiſſio ſicut nec ſup aliis dilatoriis. ꝛ ita ſeruat curia ꝛ hꝫ hoc locū maxīe in excep. rei finite. Item eſto qđ ꝓponatur exceptio de re iu. trāſacta vel finita ante lit. cōte. ꝛ ppterea ꝓponitꝛ nō ob. aliā cauſam niſi vt impediatꝛ lit. cōte. ꝓponens tū non pōt ſuam excep. ꝓbare ꝛ ſic opꝫ eū conteſtari litē. nunqđ poſt lit. cōte. in pceſſu iudicij pōt agere de illa excep. vꝛ qđ ſic. qꝛ prius ꝓpoſuit ad alium, eſſe eū ſcāꝺo ad aliū. ꝛ huius ſnie vꝛ fuiſſe Inno. ē. de reſcrip. ſup literis. in glo. ꝗ incipit. ſ. veritate ꝛc. ver. ſed certe ſi diligēter ꝛc.

4 ℭ Tranſacta. qꝛ exceptio tranſactionis ante lit. conte. admittitur † ff. de condi. inde. elegāter. ꝭ. ſi qs. ꝛ intellige qđ hic dicit qñ trāſactio bona fide eſt habita vt trāſactio teneat. nā p trāſactionē recedit a lite. C. de tranſac. fratris tui ꝛ. l. cauſas. ē. de trāſac. c. ſ. ꝛ ſi de ea re tranſactū ſit de iudicio dimittendus eſt reus. ff. de in ius voc. l. neq3. ꝭ. ſ. ſm. h. ꝛ eius qđ hic dicitur eſt rō qua dixi. ē. in glo. pre. ver. ꝛ eius qđ ꝛc. Ideo aūt dr bona fide qꝛ ſi euidens, eſt ita qđ nec lis eſt nec eſſe pōt nulla eſt tranſactio. ff. de cōdi. inde. in ſum. puta qꝛ facta eſt ꝯ ſniam primo latā ꝗ nec regulariter lata negatꝛ nec in dubiū vertitꝛ. ff. de cōdi. inde elegāter. ꝭ. ſ. ſecus ſi appellatū ſit. vel alꝭ ꝗritur in dubiū. ff. de trāſac. l. poſt rē etiā iudicatā. ſm hoſt.

a ℭ Seu^a. dicūt qdā qđ hec dictio nō notat hic ꝺiuerſitatē. ſed multiplicatis verbis idē repetit ſicut aliqñ hec dictio poti⁹ auget quā diſiungat. ff. de aur. ꝛ ar. le. l. ſi qs ita le. ꝛ no. lrin. di. ego lodouic⁹. aliqñ tū hec dictio ponitꝛ diſiūctiue. lxxv. di. c. vlt. in fi. nā ſm iſtos lis aliter finiri non pōt niſi ſnia vel trāſac. dic vt in gl. ſeq. ℭ Finita. ſ. cōſenſu. i. per iuramētū delatū a pte ptis. qꝛ tale iuramētū maiorē hꝫ autoritatē quam res iudi. ff. de iureiur. l. ij. ꝛ cōtrouerſie oīs finis eſt iuramētū. ſ. de iureiur. ꝛ ſi xps. ꝛ poſt iuramentū aliter delatū ꝛ pſtitum nil ampli⁹ eſt ꝗrendū. ff. de iureiur. non erit. ꝭ. dato. ar. ſ. de accu. ueniens. ꝛ qñ negotiū ſic eſt finitū. ſ. per iuſiur. vlterius reſtaurari non dꝫ ſi quis tū diceret negotiū nō fuit iure finitū audiendus eſt idem ſi dicat qđ tranſactio nō tenuit. ff. ad ſe. cō. tertul. l. ſ. in fi. ff. de ver. ſi. tranſacta. nam iſta ꝓiudicialia ſunt ꝛ prius tractāda. ſ. de or. cog. tuā. alꝭ regulare eſt qđ dicit hec decre. ſm. h. ſed ꝗuis ſupradictā expoſitionē hic ſequatꝛ hoſt. cōtra eā tū ſic opponitur lꝫ iuſiur. tollat naturalē oblig. ipſo iure ciuilem tū ipſo iure non tollit. ſed eā tū ope excep. elidit vt dixi. ē. e. c. in glo. ſic no. ꝛc. in fi. vnde cum hec exceptio cōtingat principale ꝛ ſit pemptoria vꝛ qđ nō impediat lit. cōte. ſed poſt lit. cōte. nō ſit differēda ideo forte ad hanc obiectionē vitandam diſtinxit Innocē. vt dixi in glo. ꝓdicta vel dic finita. i. longo ſilentio ſopita ſm cano. longiſſimo ſm. h. ſed hoc non vꝛ bene dictū qꝛ ſic vꝛ innuere qđ p excep. ꝓſcriptioni impediatꝛ lit. cōte. qđ tū eſt falſum. C. de pſ. xxx. vel. xl. an. l. emptor. vel dic finita p amicabilem compoſitionem. ſ. de deci. ex multiplici. Item ſi amicabilis cōpoſitio ſit habita in ſpūalibus qꝛ tū facit amicabilis cōpoſitio in his quantum tranſactio in temporalibus. ē. de trāſac. ſup eo item ſi vna ptium renūciauit liti. C. de pac. poſtꝗ. ꝛ ſic loquitur ꝓ. c. ſ. de accuſa. veniēs. itē ſi iudicato ſuſpenſo p appellationē ſi ſit ꝓſcrip. ſ. e. li. de ap. romana. ꝭ. ſi vero. C. de temp. ap. eos vero. ꝛ tunc negotium pōt dici finitū longo ſilentio ſecus in excep. que contingunt rem de qua agitur. nō inſtātiā cauſe. ℭ Nō impediat. impedire

5 † eſt detinere. fruſtrari quaſi in cōpede dare. ſꝫ ꝯ. ff. famil. herc. l. ſ. vbi ꝯ ꝓponentem ſe heredem ꝛ ob hoc fami. herc. agentem ob. exceptio qđ non eſt heres donec qđ illud eſt ſpeciale ne ſiat preiudicium petitioni here. ꝗ de ſui natura dꝫ precedere. vt ibi dr. ꝛ idem pōt dici in aliis ꝓiudicialibus. vt ſi actor dicatur ſeruus vel filiuſſa. C. de or. iudi. l. ſ. ꝛ. ij. de quibus ꝓiudicialib⁹ habes. inſti. de act. ꝭ. preiudiciales. ꝛ hec preiudiciales ꝓponūtur ꝛ probentur ante lit. conte. C. de adul. qñ. ff. de ꝓuar. l. iij. in prin. ℭ Retardat. i. cohibeat. ꝛ hoc verbum reſpicit dictio ꝗ ſequitꝛ. lꝫ ꝛc. ꝛ per hoc appet qđ obiectio excep. pemptorie nō facit lit. cōte. vt. ſ. c. pxi. ꝛ rōnabiliter fuit ſtatutū hic qñ negotiū eſt finitū. qꝛ ſublata eſt oīs obligatio ex qua vel ſup qua reſcriptū poſſet impetrari. ꝛ ideo nō eſt mirū ex quo nulla cōpetit actio ſi ꝯ lr̄as talis exceptio ꝓponatꝛ. ē. de reſcrip. nōnulli. ꝭ. ſunt ꝛ aliꝗ. ꝛ. c. qi nōnulli. ℭ Dicat. ſ. excep. peremptoriā obijciēdo ſiue opponēdo. ꝛ ſic nō ſeꝗtur abſurditas de dilatoria. tota eñ hec dec. intelligi dꝫ in perēptoria. ℭ Obiector. ſ. excep. perēptorie. ꝛ no. qđ cū actor non habeat facere mentionē in libello ſuo de excep. rei. vt no. Inno. ē. de li. ob. dilecti. multominus in reſcripto qđ libellū ꝓcedit. ℭ Reſcriptū. hec lr̄a euidenter demōſtrat. qđ hec dec. loquitur in iudice dele. ſiue qñ corā eo ꝓponitꝛ excep. ꝛ ſic ꝓbaretur corā ipſo poſt lit. cōte. qđ dictū eſt. nō poſſet ꝓnunciare diffinitiue iuriſditione deficiente ſecus in ordi. de cuius iuriſditione nulli venit in dubiū. C. de excep. ij. ℭ Obtentum ꝯ. ē. de reſcrip. ſup literis. dicit Hoſt. qđ illud intelligitꝛ de excep. ꝗ principale nō tangūt ſm di. huius. c. ff. de le. nō eſt nouū. ꝛ. l. ſe. dicit et ipſe hoſt. qđ in caſu iſto autoritate hui⁹ litere cognoſcet iudex. ꝛ ſi reſcriptū ſit ſubreptitiū. qđ dubiū eſt. alias contra obtinet. qđ dic vt ipſe no. ē. de reſcrip. dilectus. ij.

Summarium.

1 ℭ Exceptio actionis eſt excluſio.
2 Peremptoria ſi opponatur antequā reſpondeatur ad libellū erit tunc exceptio illa actionis excluſio.

SJ oblato. Li. hec dec. ꝛ eius rō ſumitꝛ. ē. c. pxi. ff. de excep. rei iu. non vtiꝗ. ſ. e. li. de re. iu. exceptionē. ℭ Proponatꝛ puta pēdico a te fundū ꝛ ſi. offero. tu vero excipis ꝓſcriptū. vel dicis actioni renunciaſſe. ꝛ huius. ℭ Eſſe facta. ad hoc. ē. e. ti. olim. ibi rñſionem ꝛc. vbi intellexit gof. reſpōſionē. ſ. cōtradictoriam.

1 nam exceptio † eſt actionis excluſio. vt. ff. de excep. l. ij. in prin. nō eſt ergo opus act. excludi. cui ꝯdictū non eſt ſed ar. ꝯ. qꝛ inſtituta peremptoria vꝛr eſſe iudicium. ff. de inter. ac. ſi fili⁹. ꝭ. exceptionibus. Item contra. ſ. de do. ꝛ contu. put. ꝛ. ſ. de ap. cū cauſam. vbi de hoc. ad idem. ē. de elec. dudū. ij. ꝛ in autē. de exhi. ꝛ intro. re. ꝭ. ſuſcepto. coll. v. vbi de hoc. dic qđ ibi approbatꝛ ſnia gof. et hoſt. quā ipſe poſuit in ꝓ. c. dudū. vbi dixit qđ per hoc nō ſit lit.

2 cōte. vñ ſi peremptoria † opponatꝛ anteꝗ rñdeatur ad libellum. b erit tunc exceptio illa actionis excluſio. ꝛ ſic intellige. ff. de cōdi. inde eleganter. ꝭ. ſi qs poſt tranſac. ff. qđ me. cā. l. metū. ꝭ. ſed ait. in fi. ff. de neg. geſt. ſi aūt. ꝭ. ſi quocūꝗ ſi vero poſtꝗ iā eſt rñſum ad libellū ꝛ cōteſtatio facta opponatꝛ excep. peremptor. erit actionis excluſio. ſed huic opi. vꝛ aduerſari. ꝓ. c. cū cauſaꝫ. ad hoc. R. qđ ibi ceſſat. ar. a cōtrario ſenſu. C. de epi. ꝛ cle. l. cōuenticulam. item contra. ſ. vt lit. nō cōte. qñ. ꝭ. qđ ſi ſup. ibi tanꝗ lite ꝗ ingeritur cōte. ꝛc. pōt dici ſm vinc. qđ ibi in dubio ꝓſumitꝛ lis cōte. ex eo qđ peremptoria exceptio propoſita inuenitꝛ inſti. de inuti. ſti. ꝭ. ſi ſcrip. qꝛ ſup hoc articulo diuerſi diuerſa ſcripſerūt. emanauit iſta cōſtitutio. cui ſtandū eſt. ꝛ huius euidēs eſt rō. qꝛ per excep. recte iudiciū non ordinatꝛ. ſ. de or. cog. cum dilectus. ergo eſt ꝓpoſita nō obſtāte dꝫ fieri lit. cōte. vt ſequitꝛ ad dec. ꝓdictam. put. dic cū Vinc. qđ p illa verba. xl. an. ꝛc. nō fuit facta lit. conte. ſed aliꝗs qđ innuitꝛ qꝛ omittebat rñdere. qꝛ nō habebat aduocatū. ꝛ ſi haberet rñdere. idē innuit illa lr̄a. de qb⁹ erat cōtētio ꝛc. vbi etiā ſcripſit hoſt. qđ illa lr̄a innuit qđ li. fuit oblatus. ſic etiā no. ē. de li. ob. c. ſ. in glo. no. qđ ꝛc. vñ dic ibi factā fuiſſe lit. conte. directe put ibi etiā no. Inno. ℭ Ea. excep. peremptoria. ℭ Im

b pediūt. dic vt. ē. c. pxi. ℭ Oportebit. iſtud verbū innuit ^b qđ lit. conte. neceſſario habeat fieri in cauſa. ꝛ ſic de cōſenſu ptium nō poſſit omitti. ad idem. ē. de elec. dubū. ij. ꝭ. lꝫ autē. ē. de li. ob. c. ſ. iij. q. iij. offeratꝛ. qđ verū eſt ſm. h. ꝛ hoſti. vt ipſi no. ē. de offi. dele. de cauſis. ſed Jo. ꝛ lau. videntꝛ ſentire ꝯtrarium. ſm id qđ no. ij. q. ſ. in primis. in glo. per hanc. l. ſed qđ prius dicitur verius credo. vt hic ſatis colligitur. no. tamen qđ verbū opꝫ diuerſis modis accipitur in iure. quod dic vt le. ꝛ no. xxv. q. ſ. c. ſ.

a ℭ Seu. De hac dictione Adde plene ang. in rub. ſſti. de excep. in. ij. co. prati. paꝶ. i ſor. l. lib. l gl. i. ꝟ. nō aſtrigēs. in. iij. col. fel. in. c. inter ceteras. in pe. col. ad fi. de reſcrip. alex. in cōſi. cxxiij. in. ij. colū. in ꝓn. in. ij. vo. ꝛ l ꝯſ. cxxiij. in. ij. col. circa mediū in v. volu.

b ℭ Iſtud verbuꝫ innuit. An autē qs poſſit cogi litē cōteſtari. vide ſcly. i. c. cū olim. l. ij. col. in princ. extra de teſt. ꝛ qñ exigatꝛ litis ꝯte. ſcl. in. c. n. in pe. col. de of. in. Ro. tū. Adde gl. in. l. ſ. i ꝓn. in ꝟ. opꝫ ꝛ ibi bart. et doc. ff. de iniſti. ꝛ in. ſcli. i c. ſi q teſtiū. i ij. colū. circa prin. de teſt.

ℭ De iuramento calumnie. Rubrica.

Summarium.

1 ℭ Iuramentum calumnie quare fuerit inductum.

SJ de calumnia. Exordio hoc ꝟbuꝫ exponitur multis modis put no. ē. de of. dele. ſup qōnuꝫ. ꝭ. qđ ſi dele. hic tū ēxpone exordio. ſ. lit. cōte. vt ibi no. in glo. exordiū ꝛc. vbi idē dr qđ hic. ꝛ. C. de eden. l. ij. circa fi. ꝛ in autē. de litig. ꝭ. ſi vero

initium.col.viij. ¶ Ut op3.C.eo.ti.cū ꝛ iudices.ꝛ.ſ.e.ti.cū cauſam. ¶ Iurari.vñ dic qd̄ ſi ouiſſum ſit poterit qñcūqꝫ añ ſniaȝ exigi.ar.ff.de dā.infe.l.q bona.§.pe.C.de iu.cal.l.vlti.circa fi.de hoc etiā no.hoſt.in ſum.de lit.cōte.§.ꝛ qn̄. ſed quero qs primo iurare dȝ.an actor vel reus et vr̄ qd̄ actor.C.eo.ti.l.j.§.j.ff.de iureiur.l.iuſiur.§.ſed nec ſed contra.inſti.de pen.te.liti.§.j.vbi dr̄ primo de reo qd̄ iurare dȝ forte in talib⁹ nō eſt ordo attēdēdus ff.de ſolu.nec ordo.an aūt detur talibus dilatio ad reſpondēdū no.ſ.e.ti.cū cauſam.in glo.hic pt3. ¶ Non exiſtat.hui⁹ ratio eſt
1 qꝛ hoc iuramentū a prin.fuit inductū †vt via malitijs hoīm precludatur.vnde hoīm ſuccreſcente malitia ad finem imponendū litigijs hoc fuit prouiſum.C.e.ti.l.ij.§.finautē.hic approbatꝫ qd̄ no.Io.ꝛ.h.j.de iureiur.ex literis.in glo.vlt.in fi.hoc etiaȝ ſatis colligitur ex ipſa dec.ex literis.in glo.quis ad ipſam poſſit reſponderi qd̄ ibi extraordinarie implorabaꝫ illius iuramēti preſtatio.ꝛ hoc forte fuit cauſa conſultationis qꝛ non videbaꝫ tp̄s aptum ad hoc ſed tene qd̄ hic dicit. ¶ Propter cōuiſſum tacite ad eius declaratiōnē qd̄ not.j.de reſti.tuis in glo. ꝛ ſi op3 ꝛc. et.C.de iura.ca.l.ij.§.ſed qꝛ.ꝛ hic ſigillat ſententiā hoſt.q no.ibi qd̄ tale iuramentū nec tacite nec expſſe pōt remitti qd̄ eſt falſum vt hic pt3.ꝛ.C.e.l.fi.in fi. ¶ Calūnie.ſ.vitande.j.t.pri.ſicut alſ dr̄ habeat vnuſquiſqꝫ ſuā ppter fornicationē.ſ.vitandā non cōmittendā.xiij.di.nerui teſticulo.ppe fi. ¶ Annullandus.ſec⁹ dicas ſi exigatur ꝛ nō iureꝫ quo caſu non tenet ſnia ex quo exactum eſt ſm pyl.C.de ſen.ꝛ inter.om.iu.platam.ad hoc etiā plane facit litera pce.ſumpto ar.a contrario ibi tacite ꝛc.ꝛ adde qd̄ no.in ſpe.eo.tit.§.ſequiꝫ.v̄.ꝛ not.ꝛc. ¶ Quāuis iurari.vt.ſ.de elec.dudum.ij.j.de iureiu.ex literis. ¶ Debeat.vide qd̄ le.ꝛ no.ſ.e.literas.in pre.e.ex literis.ꝛ.j.e.de teſti.preſentium.

Summarium.

1 Iuramentum calumnie aliquando appellatur iuramentum malitie.
2 Iuramentū de malitia in quatuor differt a iuramento calūnie.

In appellationis. Iuben⁹.hic corrigitur ſnia azo.et plac.ꝛ approbatur ſnia goſ.de his no.C.eo.ti.l.ij.iuxta prin.ver.ꝛ actor.in glo.vel mouere ꝛc.ꝛ p azo.inducitur in auten.de his q ingre.ad ap.§.vlti.ſniam etiā goſ.tenuit hug.ꝛ ſequaces.ꝛ hoc dicebāt verū eſſe ſi petiꝫ.ff.de dā.infe.qui bona.§.vlt.ꝛ.l.iiij.§.hoc aūt.ad idē.ſ.e.tit.inherentes ibi vel quacūqꝫ cauſa ꝛc.vbi de hoc per Inno.fuit.q.venera.h.huī.ꝛ incipit.queritur vtrum in cauſa ap.ꝛc.vbi ſoluit idem qd̄ hic dr̄.ad idem de ap.interpoſita.ꝛ hoc qꝛ alia cā vr̄ vt dicaȝ j.e.li.de teſti.romana.in prin.ꝛ ex eo quod hic dr̄ ſatis vr̄ decidi antiqua altercatio.ſ.an in cā ap.ſit noua litis conte.facienda.et hic vr̄ qd̄ ſic.qꝛ iuramentū de calū.pſtatur demū lite ꝯte.ad idē j.de teſta.raynaldus.v̄.a cuius.vbi de hoc.C.ne li.in vna eadēqꝫ cauſa ꝛc.l.j.niſi altera pars ſe cōtumaciter abſentet.C.de tē.ap.l.vlt.j.de ap.p tuas.ꝛ hoc dicit hoſt.eſſe tenendum quicquid ab alijs ſit notandum.Inno.Ab.ꝛ Uin.dicūt quod nō eſt neceſſe nec dare libellū in cauſa ap.ꝛ hoc no.ſ.de of.dele.cū contingat.in glo.tanqꝫ ꝛc.in fi.Sed ad conſonantiam noſtrarum opi.pōt diſ.aut appellatur ab interlocuto.aut a diffi.primo caſu nō datur li.in ſcōo vero ſic.ꝛ ſic mādauit dñs cle.papa.iiij.auditoribus ſacri palatij debere obſeruare.ꝛ ſicetiam obſeruaꝫ ꝛ no.et in ſpe.de li.concep.§.nūc dicendū eſt ꝛc.in fi.ꝛ ſm hoc corrigiꝫ qd̄ no.goſ.j.de ap.p tuas.vbi dicit qd̄ vbi facta eſt lit.cōte.coraȝ primo iudice principali nō eſt iterato facienda corā iudice ap.ꝛ hoc ea ratione qꝛ iam facta eſt ſecus ſi ab interlocu.appelletur.j.de ap.interpoſita. ¶ Procuratores a deputātur factū reſpicit ꝛ hic reprobatur ſnia hoſt.quā no.ſ.e.inherentes ſubeūdū cōtra vr̄.ſ.e.li.de teſti.pñtium.§.ſine iuramēto.ibi dicā. ¶ Etiā ſi hoc dicit qꝛ ſup hoc articulo olim fuit iter doc.altercatū.vt no.Inno.ſ.e.inherentes.in glo.dicūt quidā ꝛc. ¶ In omnib⁹ de
1 calū.hoc iuramētū †ſm quoſdam aliqñ appellatur iuramentū malitie.vt.ſ.e.cum dilecti.vnde calūnia pōt dici malitia.C.de epi.ꝛ cle.oēs.§.pterea.ꝛ ſic pōt ſumi calūnia pro malitia auten.quō op3 epi.§.ſi tñ.ꝛ qñcūqꝫ talis malitia detegitur dȝ punire ſiue detegatur in initio cauſe ſiue in medio ſiue in fi.in caſu electionis poſtulationis vel puiſionis vel repellaꝫ talis calūniator ſiue malitiator a cauſe pſecutione.ꝛ ſic loquiꝫ.ſ.e.li.de elec.vt circa.ꝛ in p̄.e.ſi tñ.Iſta tñ iuramēta inter ſe differūt.vt colligiꝫ ex eo qd̄ hic ſequiꝫ ꝛ dicā in glo.ſe. ¶ Malitie.no.hic reprobari qd̄ no.j.de teſti.pñtiū.in glo.iuramētū ꝛc.ꝛ approbaꝫ ſnia Inno.ꝛ hoſt.q ita no.ſm hoc intellige qd̄ no.j.de reſti.ſpo.literas.in gl.hoc eſt notabile ꝛc.j.de pba.c.ij.in gl.vlt.dic qd̄ iſtud
2 iuramētū de malitia †differt a iuramēto calū.in.iiij.qd̄ pſequere vt no.goſ.in ſum.e.ti.§.pſtaꝫ hoc iuramētū ꝛc.Itē not.qd̄ eſt quadruplex gen⁹ ſacri.ſiue iuramēti.qd̄ pſeqre vt plene.no.in ſpe.eo.ti.§.j.v̄.vñ ad huius ꝛc. ¶ Expedire iuramentū malitie cōmunius eſt preſidium.ſ.de elec.cum dilecti.§.nos vero.j.de reſti.ſpo.literas.circa fi.ſ.quandocūqꝫ iudici viſum fuerit expedire.vt hic dicit.

Nullum. Hec decre.ortum habuit ex his q no.Inno.ꝛ Hoſtiē.ſ.eo.inherentes.ꝛ.c.cum cauſam.ibi videas.

¶ De reſtitutione ſpoliatorum. Rubrica.

Summarium.

1 Agens de expoliatione an poſſit reconueniri ſaltem ſuper proprietate eiuſdem rei.
2 Delicta paria compenſatione mutua tolluntur.

Frequens. Id eſt plurima ſic.liiij.di.frequēs.in prin.vnde ſumptū fuit iſtud in p̄n. ¶ Circūſtrepit.i.pulſat vel ledit vel moleſtat vel dic.i.ex clamoſa poſtulatiōe circūcurrentiū venit. ¶ Calūnioſe.i.malitioſe qñ ſcit eſſe falſum qd̄ excipiēdo pponit.ꝛ ſic.ij.q.iij.§.notandū.ꝛ ſic not.qd̄ exceptio dilatoria qñqꝫ malitioſe pponiꝫ vt hic.ꝛ.j.e.li.de excep.pia.ſic etiā pemptoria vt.j.de do.ꝛ cōtu.finē.ꝫ ideo occurrit tali malitie.vt ibi. ¶ Exceptionē.i.ipſius diſputationē ſeu altercationē. ¶ Intermittiꝫ id eſt progatur hoſti. ¶ Perimitur de facto ꝛ non de iure.naȝ exceptio ſpoliationis eſt dilatoria.ij.q.ij.c.j.qualitercūqꝫ pponatur.prout no.ſ.e.ex conqueſtione.ꝛ qꝛ dilatoria eſt.ideo poſt lit.conte.pponi nō pōt.etiā ſi poſtea fiat ſpoliatio.cum habeat aliud auxiliū.ſ.interdictū.alij aliter dicūt.de hoc no.Inn.ſ.de or.cog.c.ij.in glo.j.ante ꝛc.ꝛ in gl̄a.hanc excep.ꝛc.ibi videas.de hoc etiā no.xxix.q.ij.cuius in glo.vlt. ¶ Uolantarios labores.hec verba ſumunꝫ in autē.vt diui.iuſſi.in princi.colla.iiij.ar.ad hoc.ſ.e.li.de of.le.officij. ¶ Cupientes.j.de do.ꝛ contu.finem.in prin. ¶ Materiā.j.de pe.calū. ¶ Negotijs.i.cauſis. ¶ Obiectu.i.ppter obiectum. ¶ Actore nam eſſet iniquū qd̄ reus exciperet ꝯ actorem de expoliatione ab alio facta.cū actor in hoc nō deliqrit.ꝛ ideo non dȝ ſibi imputari.nec de hoc in aliquo pregrauari.C.de inof.te.l.ſi quis in ſuo.j.de his q̄ ſi.a ma.par.ca.q ſinit.ſm.h.ad idem.xxiij.q.iiij.qui peccat in ſi.xlv.di.cum beatus.ꝛ.j.eo.li.de re.iu.non dȝ.ꝛ dicit.h.qd̄ non inuenit ſe vidiſſe aliquem taliter excipiētem in ciuilibus negotijs.ſed ꝯ in eo qd̄ le.ꝛ no.ſ.e.olim nobis.ibi videas. ¶ Non poſtponat.ſub.diffiniendo non tñ exequēdo.ſi ſit ab alio ſpoli.ita qd̄ ſit factus nō ſoluendo.vſqꝫ quo fuerit reſtitut⁹.vt.ſ.e.olim nobis.ꝛ hoc modo ſm hoſti.opponi poteſt facta ſpoliatio ab alio qꝫ ab actore.qcqd no.hic.h. ¶ Actore.ſ.de or.cog.cū dilectus.ꝛ.t.vl. ¶ In ciuilibus.dicūt aliq qd̄ nō eſt materie ſpūalis cauſa vbi agiꝫ de reſtitutione ſpoliato.ꝛ iſti nō male dicūt.vt no.Inn.ſ.de elec.cū dilecti.in glo.hic habes ꝛc.ꝛ ſcire debes qd̄ ſunt quidā caſus q impediūt reſtitutionē.ſiue in qbus reſtitutio denegaꝫ.ꝛ ſunt caſus.xxvj.qd̄ pſequere vt no.in ſpe.de peti.ꝛ poſ.§.vlti. ¶ A quocūqꝫ.rō huius eſt qꝛ cū ſit ſpoliat⁹ tota ſua ſubſtātia vel maiori pte ipſius accuſari criminaliter non debet.vbi prius fuerit reſtitutus.ij.q.ij.nullus.iij.q.ij.op3.ſm.h.hoc tamen caſu hec exceptio admittiꝫ.nā cū accuſatio penā mereaꝫ.ꝛ regrit.tāquaȝ odioſa reſtringi dȝ.ff.de pe.interpatiōe.ſm hoſt.ſ.e.li.de elec.ſtatutū.de hoc articulo ſatis no.Inno.ſ.de reſcript.ex pte.ſ.in glo.duplex.ꝛc.ibi videas. ¶ xv.dierū.hic arctaꝫ tp̄s pbatiōis qꝛ timeꝫ de calū.ſic.j.e.li.de excep.pia.§.ſi qs igiꝫ.ſm.h.ꝛ hoſti.ad idē.j.e.li.de ſen.ex.ſolet.Sed nunqd hec dilatio pōt a iudice progari.dicit.d.Ioā.car.qd̄ ſic.ex cauſa ſaltē ex clauſula gñali.ſi qua mihi iuſta cauſa videbiꝫ.ff.ex qui.ca.ma.l.j.ad fi.ſꝫ nō eſt pprie tūc progatio.ff.de mino.qd̄ ſi minor.§.reſtitutio.ꝛ idē no.h.j.e.li.de ſen.ex.ſolet.in verbo.viij.dierū.verū eſt ſi fiat prima dilatiōe finita.Sed ſi ante finē progeꝫ ex cauſa.tūc erit prorogatio.ꝛ qua eqtate poſſet dari de nouo ex iſta clauſula.eadeȝ poſſet progari.ff.de re.iu.q p tribunali.ff.de iud.nōnūqꝫ.ff.de preca.ſed ſi manēte. ¶ Poſt diē.ſ.in quo pponiꝫ.ſic.j.e.li.de excep.pia.ꝛ.j.e.li.de ſen.ex.cū medianalis.ꝛ ex eo qd̄ dicit hec litera poſt diem demōſtrare vr̄ qd̄ ſi hoc nō fuiſſet dictū.illa dies in qua pponiꝫ debuiſſet ꝯputari in hoc termino.ꝛ idꝫ in p̄.decre.pia.ad hoc.j.de ap.ſup eo.ij.in fi.ſ.e.ti.audita.ver.mādam⁹.ff.de adul.pater.§.j.vbi p3 qd̄ dies in quo ſit diuortiū cōputatur inter.lx.dies q dantur accuſatori a tēpore diuortij.ad hoc facit op.xviij.q.ij.pridē.ver.admonem⁹.j.de ele.nō reſi.qualiter.ij.q.vi.ppter.lxxviij.di.platum.vbi de hoc.iiij.q.v.c.j.ibi ex eadē die ꝛc.nā illa ppoſitio ex.ibi includit diē receptionis literaꝝ ad hoc.xxxj.di.tenere.ibi ex die ordinationis ꝛc.lxxxij.di.ppoſuiſti.

a ¶ Procuratores. De h[oc] an iuramentum calūnie poſſit pſtari p pcuratorē vide ſely.i.c.licet ex quadā.l.ij.colū.de teſti.

ſuiſti. iuxta prin. ibi ex die ꝛc. ꝛ ita ſm hoc tẽpus qḋ citatũ apꝑ
bendet eũ ex tũc arctare incipiet. ꝛ hic etiã videas qḋ dicit. ſ. e.
li. de pben. ſtatutũ. in glo. ſic. ſ. ꝛc. ℭ Alioquin. i. ſi excep. ſpolia
tionis obiectã nõ pbauerit eſſe verã. ℭ Interim. pendẽte dila
tione qua impeditus eſt pcedere in principali. ſic. ſ. de procur.
auditis. ℭ Ob hoc. ſic. ſ. de pcur. cũ pro cã. ſ. de ſequeſt. poſ. c. j.
in ſi. ꝛ. ſ. e. li. de do. ꝛ cõtu. actor. ℭ Taxatione ſic. ſ. de pcur. con
ſtitutis. in ſi. vbi de hoc. ſ. qꝛ mc. cã ſup eo. vbi de hoc. ꝛ. iij. q. iij.
in ſi. l. qḋ fieri. in autẽ. de iudi. §. opꝫ. ſꝫ ar. ꝯ. ſ. de pcur. auditis.
dic vt ibi. ℭ Puniendus. ad arbitriũ pſidentis. ſ. de of. dele. de
cauſis. de tranſac. c. vlt. hoſt. ℭ Illũ aũt. deſtitutũ. i. ſpoliatum.
ℭ Audi. i. ſpoliati. hoc habet. iij. q. ij. opꝫ. vbi de hoc. ℭ Contẽ
dere. i. in iudicio ꝯueniri. vel criminaliter accuſari. ℭ Inermes
i. noſtris reb⁹ ex poliati vel maiori pte ipſarũ. ℭ Inimicis. i. ac
cuſatoribus vel expoliatoribus q inimici eſſe pſumunt. Itẽ cũ
qs in ſi. ad idem. iij. q. vlt. in ſi. l. ſi quis ex famil. ꝛ no. ſ. de accu.
cũ oporteat in glo. pꝫ hic ꝛc. ℭ Habet enĩ. hoc ſumit. ij. q. ij. nul
lus põt. ꝛ ſm iſtã interpretationẽ intellige oĩa iura q̇ dicũt qḋ ſpo
liatus nõ põt accuſari anteq̃ fuerit reſtitutus. ℭ Priuilegiũ. i.
defenſionẽ ex ea. dignitate. ℭ Iam nudat⁹. i. ſpoliatus. ℭ So
let a tertio. puta petrus accuſat me. ego excipio qḋ eius⁹ me expo
liauit oĩbus rebus meis hoc poſſum facere. vt. ſ. pꝫ exceptione
pbata ipſm repellere quouſq̃ fuero reſtitutus. iij. q. j. c. j. vbi de
hoc. ꝛ. c. ij. ꝛ. c. cã. q. ij. c. ſi. ꝛ p totũ ſm hoſt. ℭ Excipiat crimina
litis accuſatus et ſpoliat⁹. ꝛ accuſatus. ℭ Indulgentia ſi petat
vel aſſignari ſi nõ petat. hoſt. ℭ Exiſtere. qḋ pſumit eo ipſo qḋ
nõ agit cũ poſſit vel nõ vult recuperare res cũ ſibi offerant qḋ. ſ.
qḋ ei tẽpus pdictum a iudice aſſignet. ℭ Equitati q̇ ſequenda
eſt. ſ. de tranſac. ex pte in ſin. vbi de hoc. ℭ Indultum a iudice.
ℭ Non petierint. cũ potuerit vt ſequitur hic q̃ro an agẽs de ex
1 poliatiõe † poſſit recõueniri ſup ꝓprietate ſaltẽ eiuſdẽ rei. dicũt
qdã qḋ ſic. ſ. de or. cog. cũ dilectus. dic ꝯ. vt. e. ti. ſup ſpoliatione.
ꝛ vr̃ eſſe caſus iure qḋ recõueniri nõ poſſit ſup ꝓprietate duran
a te qõne ſpoliationis. C. ad. l. iul. de vi pub. l. ſi quis a ſe fun.ᵃ et
iſtud ſeruatur in curia vbi nõ cõſtat qḋ per malitiã agat vbi au
tem ambo agunt de ſpoliatione ſup diuerſis rebus vel eadẽ. di
cunt qdã qḋ cõcurrunt petitiones ꝛ ſic intelligũt. l. ff. de vi ꝛ vi
ar. ſi colonus. ꝛ. l. cũ fundus. ff. de nox. quẽadmodũ. §. vlt. ꝛ pre.
dec. cũ dilectus ꝛ hoc cõcꝫ. ꝛ dicũt iſti qḋ ſi quis agat de expolia
tione ꝛ ei obijcit expoliatio p modũ excep. de eadẽ re vel alia in
2 diſtincte repellit ſi pbet ꝛ eſt rõ qꝛ paria delicta mutua † compẽ
ſatione tollunt. ff. ſol. ma. viro. ſ. de adul. intelleximus. ꝛ ita ſm
hoc ſi agas ꝯ me iterdicto vñ vi. vr̃ qḋ poſſũ te repellere excep.
prime expoliatio. vt in pre. decr. ſup ſpoliatio. ff. qḋ vi aut clam
ſi alius. §. belliſſime. ꝛ. §. ſeq. ꝛ hanc ſnĩam tenuit hoſt. ſ. e. in li
teris. in ſi. ꝛ. h. e. tit. e. ij. in glo. ꝯ hanc. in prin. dic cũ vin. hoc eſſe
verũ de excep. expolia. facte alterius rei. nõ eius de qua pncipa
lis actio intentat. ꝛ qua actor ſe ſpoliatũ pponit nã in diuerſis
ſpoliatorib⁹ circa eandẽ rẽ. vltima dꝫ purgari. inſti. de interdic.
§. recuperande. vbi de hoc. ꝛ no. ff. de vi ꝛ vi ar. l. j. §. qui a me. et
hoc ſatis plane innui vr̃. iij. q. j. §. pꝫ. v. ſi aũt diſtin. vtrũ oppo
nat violẽtia facta incõtinẽti circa eãdẽ rem vel ex internallo vel
circa diuerſas ſi incõtinẽti ꝛ circa eãdẽ rem locũ hꝫ prima ſnĩa
ſi ex internallo ꝛ circa diuerſas tũc dicũt qḋ nõ ob. exceptio agẽ
ti de expoliatio. ꝛ pbat hec diſtin. ff. de vi ꝛ vi ar. l. iij. §. vlti. C.
vnde vi. l. j. ff. de iuſti. ꝛ iu. l. vt vim. ꝛ dicunt iſti qḋ ſi ſpoliatus
obijciat recõuenienti ꝛ dicat nõ es audiẽdus. qꝛ ſine ſpoliatus.
ꝛ hoc dicat excipiẽdo tũc bene audit. ſed niſi. j. xv. dies pbet ſpo
liatio. admittit ſm formã huius cõcilii nõ ſolũ ad recõueniẽdũ
eũ ſup ꝓprietate. ſed ſup oĩbus alijs põt eũ recõuenire ꝛ cõdem
natur ſpoliatus in expeñ. qꝛ nõ pbauit. ℭ Cauſam. ſpoliatiõis
cõtra tertiũ. ℭ Ad ſinẽ excuſat. ſi hoc p iudicem ſteterit. ij. q. vj.
anteriorũ. §. ad hoc. cũ ſi. ꝛ ſic no. hic caſum in quo qs agere cõ
pellit. ℭ Spoliationis obiecte cõtra accuſatorẽ. ℭ Deinceps. i.
tertio elapſo. ℭ Accuſari id eſt in accuſatione procedi ſic. ſ. de
offi. or. irrefragabili. §. exceſſus. ſ. de conuerſi. coniu. ex publico
de clan de. deſpon. cum inhabili. qui ma. accuſa. poſ. cum in tua
de excep. paſtoralis. ꝛ de ap. perſonas. c. cum ſit. c. ſepe. ꝛ. c. obla
te. ℭ Ad hoc priuatarum rerum temporalium. que ſunt ꝓprie
ſingulorum ar. ad hanc literam. xxxiij. q. j. qui contra. ℭ Op
ponatur. ratio eſt quoniam iſta nihil commune habent inter ſe
ſicut. ar. §. dicitur. ff. de ac. poſ. naturaliter. C. de don. inter vi. et
vxo. ſi maritus ꝛ ſm hoc intellige hanc. §. quando inter perſo
nas eccleſiaſticas cauſa vertitur ne ſit contra ſupra de ordi. cog.
capitulo ſecundo vel dic quod hic loquitur de rebus quas qui
libet priuatus poſſidet tanquam proprias ꝛ ſunt omnino ſe
parate ab eccleſia in preal. cap. loquitur de rebus quas quis
ab eccleſia tenebat in feudum. ꝛ ſic iſta iura non ſunt contraria
ſed diuerſa.

Summarium.

1 ℭ Dominus verus ad quem ab alio res ſua poſſeſſa reuerti
tur etiam poſt tempora longiora retentionis commodum obti
nere debet.
2 Decime pdiales illi eccleſie ſemp dande ſunt vbi pdia ſita ſunt.

AD decimas pochiani. Quid ſit et quare
dicat noĩe iſto dixi. ſ. e. li. de elec. licet in glo. de talib⁹
ꝛc. ibi videas. ℭ Poſſediſſe. ex eo qḋ iſti ſic confite
bantur videnť fundaſſe intentionẽ rei cõtra quem agebãt. ſ. qḋ
ipſe decime erant. ſ. illius parochiã. ꝛ ſic ad eã ſpectabãt de iure
cõmuni vt. ſ. pꝫ ex quo reſultat veriſimilis preſumptio ꝯ eos qḋ
eas iniuſte occuparũt vt ſequit ꝛ ideo allegare debẽt iuſtũ tit. ꝛ
pbare. vt dicit. ſ. e. c. ver. niſi ꝛ c. ad idẽ. ſ. e. li. de off. or. ordinarij
b ſ. e. li. de pſcrip. cũm. ℭ Aliquãdiuᵇ. i. p aliquãtulũ tẽporis. ad
hoc. ſ. e. de eo q mit. in poſ. cõſtitut⁹. habes idẽ. ſ. de elec. cũ poſt
ſ. de puri. poſt p. c. j. in ſi. ꝛ hec dictio de ſui natura reſpicit mo
derationẽ vel arbitriũ iudicis. ff. de iur. ꝺdi. l. ij. ℭ Reſtitui. naꝫ
1 ver⁹ dñs † ad quẽ ab alio res ſua poſſeſſa reuertit etiã poſt tẽpo
ra longiora retẽtionis dꝫ cõmodũ obtinere. ſ. de or. cog. cũ dile
ctus ad idẽ. xvj. q. iij. §. preſcriptionũ. verſi. ex ſi mala. C. de pre
ſcip. xxx. an. ſi qs emp. §. ſin autẽ. ſed Inn. ꝛ hoſt. no. in pal. c. cũ
dilect⁹ qḋ iſta iura loquunt qñ ſine vitio redit res ad dñm. pal.
aũt. c. cũ dilectus qñ vitio ad monaſteriũ ſiue dñm redit. ꝛ ſic vr̃
cõtra. ei qḋ hic dicit. nã illi q poſſidebãt p rectorem eccleſie ſunt
ſpoliati. ꝛ ita ante oĩa debebãt reſtitui ſed hoc facit hec fatua al
legatio ſpoliatorũ. ex quoꝝ ꝓpoſitione cõſtat qḋ cõtra iura poſ
ſidebant. ꝛ ideo tanq̃ de notorio iuris papa ſic debuit iudicare a
ar. ff. de ex. do. l. dolo. ff. vt in poſ. le. ſi is a quo. ff. de act. emp. em
ptorẽ. in prin. ff. de pba. circa in ſi. ſicut alias fecit. ſ. de cõſue. cũ
inter vos vbi de hoc p Inno. ꝛ. h. cõ. ꝛ no. Inno. ſ. de elect. cum
inter. R. in glo. mirũ ꝛc. in prin. vbi dicit ꝛ. h. cũ eo. ꝛ hoſti. quã
uis obſtare. qḋ vbicũq̃ de aliqua excep. vel defenſione conſtare
põt ſiue pbationib⁹ facti. ſiue p iuramentũ. ſtatim de illa excep.
iudicandũ eſt. vt in p. e. cũ inter. ꝛ eſt ratio ne ptes grauent labo
ribus ꝛ expeñ. ſecurũ vbi ſunt neceſſarie pbationes facti. cũ ibi
nõ poſſit ita de facili liquere. ſicut in his que de iure ſunt. cũ iu b
ra debeant eſſe notata. ꝛ liceat ſupplere de iure. ad idem etiã ha
bes. c. ti. dudũ. ij. vbi de hoc no. ipſe Inno. in glo. qꝛ hic excuſa
tio. ad idem. ſ. de accu. ad petitio. vbi de hoc per Hoſt. Item ad
idem. ſ. de reſcrip. ex tenore. vbi iudex qui eũ de exceptione co
gnouit. pnũciauit qḋ impator ꝯmodo careat vtrinſq̃ reſcripti.
ꝛ ſic vr̃ contra. ſ. de or. cog. cũ dilectus. ſ. de accu. qualiter ꝛ quã
do. ij. iuxta fi. ſ. de ſymo. licet hely. C. de fideicom. li. l. ſi. ff. cõmu
ni di. vt fundus. ad hoc põt rñderi. qḋ hoc põt papa q ius gene
rale cõdere põt. ꝛ eſt. ſ. ius. ſ. de conceſ. pre. ꝓpoſuit ſed inferior
iudex ex hoc nõ poſſet ſic dicit. h. cõ. in pre. c. cũ inter vos. quod
dictũ non approbo. ſed dic vt dixi. ſ. ea. glo. in prin. ad dec. ex te
nore. dic qḋ illud erat notorium iure. vnde ſine iuris ordine põt
in eo pcedi. vt notari cõſueuit. ſ. de de. cõiug. tua. ꝛ. c. veſtra. hec
etiam rñſio facit ad alia. ſ. dicta. ℭ Legitime. i. allegato ti. ꝛ pro
bato. ſ. eo. li. de pſcrip. cũm quia no. opti. rõnẽ. ℭ Oſtendat qḋ
tollat ius cõe vt priuilegiũ cõpoſitio pſcriptio legitĩa. ℭ De in
re cõi. ſ. de deci. cũ cõtingat. ꝛ. c. cum in tua in ſi. ad idẽ. ſ. de pac.
2 plerique in ſi. nam pdiales † decime illi eccleſie ſemper dande ſunt
vbi pdia ſita ſunt. xvj. q. j. ſi quis laycus. ꝛ no. xiij. q. j. in princi.
vnde dic qḋ reales decime ratione prediorꝫ tanq̃ tributa cõpe
tunt. ꝛ ideo in ſolutione conſideratur parochia pdiorũ. vt in p.
c. ſi quis laycus. ꝛ. e. q. decime. ſ. de deci. quoniam. ꝛ. c. de terris.
ꝛ. ff. de cenſi. forma. ff. de publi. imperatores.

a ℭ l. ſi qs a ſe fundũ. Adde de vnã pulchrã limitationẽ p alex. l cõſi. lxxvij. in. ij. col. circa medium in. ij. vol.
b ℭ Aliquãdiu. Adde de hac dictione text. l c. cõſtitutus extra de eo q mit. i poſ. in. c. cũ poſt. de elec. in. c. j. in ſi. de puri. poſt p. ꝛ in. c. cũ dilecta extra de reſcri. ꝛ l. c. bone. in pn. de appel.

ℭ De dolo ꝛ contumacia. Rubrica.

Summarium.

1 ℭ Reus ſi citatus non venit ad iudicium vtrũ puniatur alte
ri parti in expenſis.
2 Actor ꝛ reus in quibus equiparantur.

ACtor ad terminũ. ℭ Quõ
cũq̃ ſiue
peremptoriũ ſiue nõ ſm her. cum indiſtincte lo
quat hec litera. xix. di. ſi romanoꝝ. ſ. de priuile.
qꝛ circa. ff. de publi. de pcio. ℭ Itẽ ſi venit ꝛ il
luminatus recedit. xj. q. iij. certum. ℭ Itẽ ſi ve
nit ꝛ temere aduerſarium vocari fecit. ff. de iudi. cum quẽ teme
re. ℭ Fecerit. ꝛ ideo magis ei dꝫ imputari ſi non venit quã cita
to. ar. iij. q. iij. §. ei aũt. ℭ Non curauit. cum hoc facere potuiſſet

ſi.ſ.e.li.de reſti.ſpo.frequens.§.pe.ꝛ ſic negligentiam ꝛ cōtemptum notat: vnde puniri debet.ff.de re iudi.contumacia.ꝛ hoc ſm her.ꝛ hoſti. ¶ Clementi.ergo nō veniētī reo ad iudiciū null⁹ ꝯdēnabit.ꝛ ſic ꝯtumacia cū cōtumacia ꝯpēſabit ſiue abſētia rei cū abſētia actoris.ff.de dol.ſi duo.ff.de cōpen.ſi ābo.ff.de eo ꝑ ꝙ ſat.eſſet hoc edicto.§.j. ¶ Factis tpe cōtumacie.ſ.e.cū dilecti.ꝛ.c.ſinē.vbi de h̄ ꝛ de biṅ expeñ.plene inuenies in ſum.hoſt.e.ti.§.q̄ pena.ſub.§.punit' ēt ꝯtumax.cū ſe.ꝛ videas ꝙ dixi.ſ.e.li.de re ſcri.ſtatutū.§.inſup.in gl.moderatas ꝛc. ¶ Cōdēnetur.nā cum
1 reus † qui citatus non venit ad iudicium puniatur alteri pti in expeñ.vt.ſ.de pcur.querelā.vbi de hoc.ꝛ ēt no.lxxiiij.di.honoratus.ꝛ.iiij.q.v.in ſum.ꝛ.c.j.in gl.ſed obijcitur.in ſi.multo fortius ꝛ actor condemnari ſiue puniri dꝫ in expenſis.C.de iudi.l.ſancimus.nam ſi reus non veniret ipſe actor vellet ab eo extorquere expenſas igitur non debet moleſtū ferre ſi reus exigat ab eodem.arg.ſ.de conſti.cū omnes.C.de reſcin.vend.l.ratas.et de fruc.ꝛ lit.ex.l.ſi.et quod hic dicit idem obtinet in accuſatore.iiij.q.vj.quiſquis.niſi iuſta cauſa excuſet eum.qua ꝓbata nō punit' vt ibi dicitur.ꝛ in ꝑ.c.ſ.de pcur.querelam. Sed qualiter poterit illa cauſa ꝓbari.vī ꝙ per ꝓpriū iuramentū ipſam cāin allegantis cum vno teſte.vt nos.ſ.de in inte.reſti.ex lris.ſed Jo.et Lau.dicūt quod in hoc caſu ſufficit ꝓprium iuramētū.vt no.in pre.c.q̄uis.h.hrix.dixit ꝙ ſi eſt pſūptio cōtra eum non credit' proprio iuramēto.ꝛ hoc no.lxxxij.di.ꝓpoſuiſti.in glo.ex hoc videt' ꝛ ob hoc forte ſcripſit hic hoſt.ꝙ iſtud erat arbitrio iudicis relinquendū cōſiderata qualitate pſone ꝛ honeſtate.ꝛ mō ipedimēti fama ꝛ alijs adminiculis.j.de teſti.pterea ꝛ.c.in noſtra.ad idē.xxiij.q.viij.occidit ſine ex.ꝛ his pēſatis plenā ꝓbationē exiget.vel deferet iuramentum.ſ.de trāſac.ex pte.j.de iureiur.c.iuramentum hanc ſniam ſatis credo equā.ar.ff.de re mili.nō omnes.§.a barba.ꝛ videas qō no.lxxxvj.di.tāta in gl.ar.ꝙ ꝛc.ꝛ qō dicā.j.c.li.de ſen.ex.venerabilibus.§.idem eſt in gl.tū iſta litera ꝛc.ꝛ dic contēnetur.i.ſcđ taxationē in auten.de iudi.§.oꝫ.et ſ.e.li.de reſti.ſpo.frequens.v.ſed ſi vbi de hoc dixi qualiter pcedatur.ꝯ cōtumaces ſatis no.ſ.eo.ti.pnt ꝛ.c.cūnq̄. ¶ Ad cautionē.hec clauſula de nouo introducit'.nam ꝙ cautio ſequēs pſtaret' nullo iure cauebat' ſm Inno.ſed hoſti.dicit hoc eſſe verū in hoc caſu cauebatur tamen in alio iꝫ quo iure videbat' hoc fieri debere in auten.de execu.ꝛ his qui cōue.ꝛ reconue.§.ſcimus coll'.iiij.ꝛ ponitur.C.de lit.cō.aut.libellū.ꝛ.iij.q.iij.libellū.ad idem eſt in autē.de litig.§.ad excludendas.coll'.viij.ex quo elicitur aliud autē.quaſi idē ſonans.C.de epi.ꝛ clē.auten.generaliter.ex quibus pꝫ ꝙ hoc nouum ius introductū cum pdicta nō ſeruarent' in cauſis hec fit innouatio ꝛ interptatio intellect⁹ ſm hoſti.pōt tamen dici qō iſta conſtō differt ab illis aut.q̄ hic loquitur contumacia pcedente ibi nulla.eſt tū huic ſimile in autē.de exi.ꝛ intro.ꝛc.§.ſi vero.lꝫ ibi loquatur in reo ꝛ actore miſſo in poſ. ¶ Sufficiēter.i.datis fideiuſſor.vel pignorib⁹.ff.man.ſi mandato.ij.§.vlti.quod dic vt no.j.de pig.cum cōſtet.in gl.j.e.literas ꝛ.ſ.vt lit.nō cōte.qm̄.§.in alijs in gl.ex eo ꝙ ꝛc.ꝛ.xxxij.q.j.de benedicto in gl.cū non dicatur ꝛc.ſic ēt intelligunt hic.h.et hoſti.ſed Inno.ſcripſit hic credimus ſufficere ſolā verbalem cautionē cū pena tū hoc iure aliquo nō ꝓbauit vī tamē ad hoc facere.j.e.li.de ſen.ex.venerabilibus.§.idē eſt.ver.tūc.n.ibi cautione pſtita ꝛc.que litera multū large loquit'.ſed quid ſi cautio ꝺ qua prius dixi dari nō pōt.dicit.l.vī ſufficere iuramētū als iuratoria.j.de do.poſt di.re.p noſtras vbi de hoc ꝛ in hoc caſu poteſt ſaluari ſnia.d.Inno.ſed hoſti.dicit ꝙ ſola iſta ſunt expreſſa.
b C.de epi.ꝛ cle.autē.generaliter ᵇ dūtamē cauerit de expeñ.ꝛ dānis et intereſſe reſtituēdis.vt in dictis aut.ſed ꝙ in hoc caſu contumacie poſſit a iudice exigi cautio iuratoria.vī.ſ.eo.prout vbi notant vinc.goſ.ꝛ hoſt.ꝙ ibi illa cautio fuerit extorta pp cōtumaciam pcedentē ab illo cōmiſſam aliq̄ñ tamē nulla interueniēte cōtumacia iudex cuius iudicium declinatur cautionē exigere poteſt ſꝫ nudā vt excipiēs rñdeat incompetēti foro.ff.de iudi.l.ij.per quā.l.dicendum eſt ꝙ ſi ſcholaris excipiat corā iuſtinario vel pſtāte ꝙ velit cōueniri corā epo vel magiſtro compelli poteſt cauere vt corā illo.ſ.epo vel magiſtro rñdeat ſm vinc.et goſ. ¶ Cauerit iudici vt.ſ.de oſ.or.paſtoralis.§.preterea vel reo.iūqō.in libellum que auten.facit ad vtrāq̄ expoſitionē ex eo qō dicit litera.iſta notab.ꝙ ſicut reus cōtumax ꝯ quē eſt ꝓceſſum ꝓpter cōtumaciā nō audit' niſi ſufficiēter cauerit de iudicio ſiſti ꝛ de expeñ.reſtituendis.ſ.vt lit.non conte.qm̄.§.in alijs cum ſ.ita actor qui non venit ad citationē quā fieri pcurauit.punit' vt
2 ſ.dcm̄ eſt.ꝛ ita actor † ꝛ reus equipant' in hoc.ſed ſi reus venit et actor non venit et iudex ita fuit impeditus ꝙ ſi ēt pſens vtraq̄ pars fuiſſet.proceſſum non fuiſſet actor puniri non dꝫ ſm.h.ſicut ēt idē no.in reo.ſ.eo.venerabili ꝛ hec ſnia vera eſt.nam ſine dubio actor in hoc caſu non eſt contumax.ff.de arbi.arbiter kl.nec iudex dꝫ procedere cōtra ipm̄ cū de ſuo facto certus ſit ſecus

a ¶ Autenti.generaliter.Aldō ale.i.l.ſi cōſtante.§.quoties.l.ij.co.ff.ſo.ma.ꝛ bar.i rub.ff.de in ius voc.vt eant vbi ampliat etiam in eo qui ducitur pronunciaꝫ ptāuuvt poſſit vti cautōe iuratoria qñ nō pōt dare fideiuſſores ꝺ ſe pūtādo.itē vide glo.no.i.l.j.i gl.ſi.circa finē ff.q ſatiſd.cog.ꝛ ibi pſ.ere ꝛ notabiliter.d.taſ.q pōit.xiij.limitationes.vide ēt ꝺ iſta cautiōe ale.i ꝯſ.lvn.in.ij.co.poſt med.i.iij.vo.feli.i c.ad noſtrā l in.col.circa med.extra ꝺ iureiu.alex.plene i apoſtil.ad bar.i l.vſufructu.C.de vſufru.in apoſtil.in ver.pro declaratione.

ſi ignoret.ꝛ ꝓbatur iſta ſo.ſm hoſt.j.de ap.ſi duobus hanc etiā queſtionē.h.hri.inter ſuas q̄ōnes diſputauit.ꝛ idē ſentit ꝛ eſt rō quia rei nō intereſt autorem ad iudiciū non veniſſe.ff.ſi quis in ius vo.nō ie.l.ij.in ſin.ſic ēt eadem rñdit dñs hug.legum doctor prout ibidē dicit. ¶ Termino.i.terminis quibuſcunq̄ vſq̄ ad finē litis.C.de epi.ꝛ cle.aut.generaliter.ꝛ hoc innuit qñ indiffinite dicit hic ſicut dixi.ſ.e.in glo.j.ſed hoc iō dicit in ſingulari ꝛ indiffinite vt ſcias ꝙ pro defectu cuiuſcūq̄ termini dꝫ fieri cōdēnatio expenſaꝝ.ꝛ ꝙ adit⁹ iudicij clauſus eſt cōtumaci quouſq̄ ſatiſfecerit de expeñ.C.de iu.ſancimus.hoſti. ¶ Fideliter.nō malitioſe ꝙ pſumit' niſi probet' ꝙ iuſta de cā fuerit impeditus.ſ.de procur.querelā.vbi de hoc.her.

Summarium.

1 Contumax dicit' qui poteſt iudici obtemperare et nō obtēperat
2 Iudex nō admittendo falſam cauſam licet alñ iuſta eſſet fingit' prudens.

Cum qui. Appellans clare innuit quod ſecus ſi eſſet ſimpliciter contumax quod poteſt eſſe pluribus modis.ꝑ.qō.j.certum.ille
1 contumax † dr̄ qui pōt iudici obtemperare ꝛ non obtemperat.ff.de re iudi.contumatia.j.vt lit.non conteſt.qm̄ oniā eſt etiam cōtumax qui latitat vel ſe occultat.ff.ex qui.ca.in poſ.ea.ſulcimus.§.qō ſit ꝛ ſe. Item is qui ponit ſe in tali loco qō ad eū non pōt citatio puenire.vt in pre.c.qm̄.§.porro. Item is qui iudicē contēnit.ff.de inter.act.de etate.§ qui tacuit.ff.de re iudi.l.contumacia.in ſi.ꝛ talis cōtumax dicit' fruſtratorie appellans quia iudicē cōtēnit.ꝛ iam dicit eū non ſuū iudicē.niſi poſtea corā eo compareat renūciando appellationi tacite vel expſſe.vt ſequitur. Si aūt tali ap.perſeueret iudicē cōtēnendo.iudex eū vlterius citare nō tenetur:imo pōt procedere eius cōtumacia non ob.vt ſequit':ſic etiā prius curia obſeruabat.aut vbi eſſet dūtaxat ſimpliciter cōtumax.nō ſic.q̄ lꝫ ſit in vno articulo cōtumax non tamē ꝓteſtatur ꝙ in alijs velit eſſe cōtumax.maxime.quia nō dicat ſe velle fugere ſuā iuriſdi.lꝫ ſpectet exiſtendo contumax ſm Inno.ꝙ dic vt no.j.de non.ad petitio.in gloſ.quidā dū.ex qua gloſ.elicitū eſt ꝙ hic dr̄.ibi videas.ſed de hoc olim fuerunt opi.vt ibi pꝫ.dicūt tamē quidaꝫ ꝙ ſi citat⁹ ad aliquē certū articulū cauſe cōtumax eſt.ꝛ nō cōparet in vno termino.iudex ꝯtra eum pōt procedere nulla citatiōe pmiſſa tanq̄ cōtra cōtumacē.ſi de ea liquet.C.de iudi.ꝓperandū.§.ſi quidem.et.§.ſinautē.ff.de iudi.poſt editū.C.quō ꝛ qñ iu.aut.qui ſemel.ꝛ hic adde qō dicā.j.eo.li.de cōfeſ.ſi poſt.in glo.ſi. ¶ Proteſtari.i.valde confirmare.ꝛ not.hic ꝙ eſt ꝓteſtatio que habet' a iure.alia eſt hois.xxvij.di.diaconi.j.eo.li.de homi.placuit. ¶ Litigare.ſi propoſita cā appellationis receſſit ēt cū non admittebat' iuſta cā.ſi illa cauſa ꝓpoſita nō eſt vera.neq̄ ꝓbet' appet qō ab illo iudice receſſit contumaciter.ꝛ ſic appellatio eius nō tenuit.nec potuit eū releuare.etiam ſi alie cauſe nō ꝓpoſite vere ꝛ iuſte ſubeſſent.ff.de in inte.reſti.diuus.j.de ap.cōſtitutus.§.vlti.nam qñ appellat quis ante ſniam.niſi vera ſit cā expreſſa fingitur contumaciter
2 receſſiſſe.vt dictū eſt.ꝛ iudex † qui non admittet falſam cām licet als iuſta eſſet fingit' prudēs huius ſnie fuit Inn.j.de ap.interpoſita.in glo.cum hoc ꝛc.ex hoc vī ꝙ talis qui ſic recedit appellans.niſi coram iudice appellationis ꝓbet veritatē cāe ſue ap.verus contumax debeat reputari ad hoc.j.c.li.de ſen.ex.venerabilibus.§.ſecus autem.in prin.ibi q̄ forte pdixerat ꝛc.ꝛ ſm hoc ſi iudex procedat ꝛ ꝓferat ſniam ꝯ eū tanq̄ verus cōtumax non poterit appellare.ff.de ap.ex cōſenſu.§.vl.xxiiij.q.iij.de illicita. Et adde ꝙ dixi.ſ.e.li.de elec.ſtatuim⁹.in glo.hec videas ꝛc.verſꝫ nū quid iſte ꝛc. ¶ Renūtiet.expſſe vl' tacite.ſ.e.li.ꝺ elec.q̄uis.§.ceterū.vbi de hoc.ꝛc.ſi poſtq̄.j.R.in ſi.j.de ap.ſolicitudinē.in ſi.quod facere poteſt.ſ.de off.dele.gratum.j.de ap.directe.C.de ap.ſi quis.li.ij.q.vj.ſiquis li.vbi ſcripſit hug.quod appellās ſemper poſſit reſiſtere ſi primus iudex eſt ordinarius ſi vero eſt dele.primus iudex ex quo redit appellans ad delegantē erit in arbitrio delegātis an velit ei concedere vt liceat ei redire ad primum.an ipſe velit de cā cognoſcere.vel eam alteri delegare.licet vbicūq̄ cauſa tractet'.ita tractabit' quaſi i ea appellatū nō fuiſſet ex quo vult deſiſtere ab ap.alij dicant ꝙ poſtq̄ appellans venit ad iudicem ꝛ ſub eo litigare cepit.non pōt deſiſtere ſine voluntate appellātis.ſm hug.ꝛ p iſta vltima ſnia eſt op.ar.j.de ap.interpoſita.§.ille deniq̄.ſumpto ar.a ꝯtrario ſenſu.ꝛ in ꝑ.c.q̄uis.§.ſceterum. Sed Jo.ꝛ Lau.notāt in pre.l.ij.q.vj.ſi quis li.ꝙ ibi dr̄ locum hr̄e re adhuc integra exiſte.ad hec.inſtit.mā.§.recte.ſ.de elect.in cauſis.ff.de ceſ.bo.is q bonis.C.qui bo.poſ.l.ij.ſ.de renun.lecte.vbi idem no.Goſ.alias ſi aduerſarius iam receſſiſſet non liceret mutare conſilium in iniuriaꝫ alterius.ff.de reg.iur.nemo.ꝛ melius.ff.de cōdi.cauſa.da.ſi pecuniā.j.R.ꝛ.§.j.ad idē ſ.e.li.de elec.ab eo.in ſi.et.j.eod.li.de re.iur.mutare.de hac materia

teria ſatis no. Hoſt. ſ. de cri. fal. c. vlt. ⁊ in ſum. de ap. in Rubri cella. forma appellationis facte a ſnia dif. ver. illud certū eſt. Et adde qđ dicam. ſ. e. li. de ap. cum appel. qñ aūt licitum ſit penitere. ſatis no. ſ. de turepa. cum laici. ¶ Non teneris innuit qđ ipſe iudex hoc poterit ſi ſibi videbitur. ad idem. ṡ. de of. dele. conſuluit. ſi tñ vocaueris cum ad hoc ſolum vt reuocationē grauaminis audiat venire tenetur. qđ dic vt. ſ. eod. lib. de ap. ſi a iudice. ¶ Proceſſeris. ſub. aľs canonice.

¶ De eo qui mit. in poſ. cauſa rei ſeruande. Rubrica.

Summarium.

1 ¶ Pretoris tuitione omnia Roborantur.
2 Ingreſſus vitioſus quis eſt.

¶ Super iſta rubrica quero qđ iam ſepius vidi in iudicio agi-
a tari. nunqd paſſus miſſionē in poſſeſ. cauſa rei ſer. poſſit cōpelli vt ipſam poſ. recuperet. ⁊ ſic in eā poſtmodū pcedaṫ vꝫ qđ nō qꝛ daṫ a iure annus ad ipſius recuperationem. ṡ. vt lit. non conte. qm̄. §. in aliis. de of. or. paſtoralis. ergo ei a iudice auferri non pōt. xxviii. di. de his. in autē. de nup. §. ⁊ qdē. dic ℨ. ff. de ven. in ſpi. l. i. §. qđ ergo. C. vt in poſ. le. q legali. in fi. ⁊ facit. ff. de re. iu. q pro tribunali. ⁊ ſi aliter diceremus iam cōtingeret qđ melioris conditionis eſſet contumax quam is q ad iudiciū venit qđ eſſe nō dꝫ ad hoc. ff. de do. inter vi. ⁊ vxo. l. iii. ff. de in lit. iur. ſi tutor. cum ſi. ff. de re. iu. contumacia. ff. de nox. non ſolum. nō ob. iura prius inducta qm̄ ⁊ ſi concedant reo illud tps non tamē negāt quin ad hoc poſſit compelli. ſ. illud tempus vt predixi.

Cum qui. Credo qđ iſta decre. ortū habuit ex eo qđ prius notauerat Un. ṡ. vt lit. nō cōte. tac. ⁊ ibi idē ſentiebat. ¶ Dignitate pſonatu videas qđ no. ṡ. co. li. de cōſue. cōſuetudinem. in gl. hic erat ⁊c. ¶ Beneficio etiā. xx. ſolidorū. de quo habeṫ. ſ. de cle. nō reſi. cōquerēte. vnde cū hec lr̄a loquaṫ indiſti. intellige de q̄cūq̄ beneficio agaṫ. vt. ſ. de prebē. maioribus. ⁊ intellige de beneficio ſpūali. ſecus eñ eſſet ſi eccleſia dediſſet alicui layco vel clerico aliqđ beneficiū tanꝙ benemerito ad ſuſtentandā vitā ſuā. xvi. q. i. poſſeſſiones. ⁊ q. vi. illud. ⁊ tale beneficiū reſidētiā nō requirit. ⁊ de tali loquiṫ. ſ. de cle. nō reſi. clericos vel ſi eccleſia peteret vel ꝓprietas nō vt bñficiū. ṡ. e. cōſtitutis. de hoc etiā not. ṡ. de do. et cōtu. cōting. in glo. vlt. ⁊ ibi de hoc p Inn. ⁊ idē tenet hic hoſti. in iure patrona. ¶ Obtinēdis ſed qñ dē agi de beneficio obtinēdo. vt locū habeat qđ. ſ. ſequiṫ ad hoc reſpōdet. h. cō. qñ inueſtitura vel collatio nō pceſſit. vt cū q5 pñtatus eſt vel electus alias ſi pceſſiſſet inueſtitura vel collatio. iā nō ageret de obtinendo ſꝫ de iā obtento. ſ. de accuſa. ſup his. ⁊ p iſta ſnia facit qꝫ le. ⁊ no. ṡ. de of. dele. cōſultationibus. obtinuit tñ ſm eū qđ ⁊ tūc locū habeat ſi obtinendū eſt quo ad poſ. ⁊ hoc ipſe not. ṡ. de reſcrip. capitulū. in glo. vlt. in fi. ſed qđ dicat qđ obtinuit vꝫ mirandū. naꝫ p cōfirmationē accipit electus exercitiū adminiſtrandi cū p electionē cano. habuerit ius plature ſiue bñfici. vt no. lxiii. di. quāto. vbi etiā idē no. hug. ⁊ idē tenet Hoſ. vt no. ṡ. de trāſla. e. c. ii. vnde vꝫ qđ ſufficiat etiā quo ad hoc ſola ꝯfirmatio etiā ſine poſſeſſione qꝛ ex quo de poſſeſſione cōſtat nō pōt obiici nec timeri
1 qđ iniuſte ſit pmotus qꝛ tuitione ptoris oia † roborantur. ff. qđ cū fal. tu. l. i. ⁊ idē dicendū eſt de inueſtitura ex quo de illa appet ex quo ſequiṫ qđ ratio hui9. c. locū nō hꝫ. ſ. qđ ingreſſ9 pateat ⁊c. facit etiā expſſe ad ea q̄ dicta ſunt qđ no. ṡ. de cauſa poſ. in glo. qꝛ iā ⁊c. ibi videas ea. ibi pmiſit alii tenent put hic no. Inn. dicēs qđ ad hoc facit qꝛ decre. in cōfirmato vꝫ ſtatuere iſtā ſniam que hic nō mutaṫ. ṡ. vt lit. non cōte. qm̄. §. ſi vero aliter. vbi de hoc p Inno. vñ illi tenentes iſtā ſniam dicūt qđ ſiue petat aliqs beneficiū aliqđ qꝛ ſit cōfirmatus ſiue qꝛ fuit in poſ. ⁊ eaꝫ amiſerit. ⁊ eā repetat ſicut loqtur. ṡ. de pcur. ex inſinuat. in fi. ṡ. de cauſa poſ. cum olim. §. cū ſup. ſiue petat vt cōfirmatio ſuā cōſequaṫ effectū ſicut loquiṫ. ſ. de ap. conſtitutis. ſ. de cōceſ. pben. poſt elec. ſ. de accuſa. accedens. ſiue agat interdicto vnde vi. vel per conſti. ſi qs in tan. ſiue p cōſti. cū qrebaṫ. ſiue quolibet alio mō agat ſiue petitorio ſiue poſſeſſorio ſemp poterit fieri miſſio in poſ. ⁊ non hꝫ locū qđ. ſ. ſeqtur. ⁊ ita ſm hoc nō habebit locū iſta decre. in recuperādis. ⁊ hoc demōſtrat litera vbi dicit ingreſſus. nā niſi dicit regreſſus hoc etiā denotat iſta litera obtinendis. Quid ergo de illo q ſe dicit ſpoliatū pbenda quā poſſidebat nūqd citato ſpoliatore legitime ⁊ nō cōparēte poterit iudex pcedere ad diſ. ſententiā lit. nō conte. dicūt qdā qđ ſic. qꝛ cū poſſit in caſu priūs cōtumacie pnūciare ſup ꝓprietate vt ſequitur multo fortius ſup poſ. ſic etiā de facto factum fuit p dñm Inno. iii. vt inueni ſcriptum p quēdam curialem. ad hoc facit op. ṡ. de of. dele. conſultationib9. in fi. quicqd ibi no. antiqui gloſſatores alii aūt dicūt qđ hec decre. locū hꝫ in oibus pdictis caſibus qꝛ cā ꝓpter quaꝫ facta eſt cōſtitutio iſta. locū hꝫ in oibus eis. ſicut in primo caſu. ſm Inno. ⁊ iſtorū vltimorū ſniam hic ſeqtur hoſti. ⁊ approbaṫ in ſpec. R. de cōtumacia. §. ſequitur videre ⁊c. iuxta fi. ver. illud aūt ⁊c. ad hoc etiam facit qđ no. bona areti. i. qđ qui agit poſſeſſorio ⁊ petit eccleſiam ſibi reſtitui dꝫ ⁊ tenetur pbare de ſua canonica inſtitutione ⁊ de ꝓprietate rei ⁊ aliter nō dꝫ reſtitui. ita tenebat dñs Inno. ⁊ ſic ſeruat curia. ſm eum. ⁊ hoc probat per hanc decr. ⁊. in. q. i. §. ptꝫ. ver. ſed obiicitur. ⁊ ar. ad hoc qđ no. de cō. di. iiii. qui in maternis. ⁊ ideo forte ipſe Inn. no. ſupra de reſti. ſpo. in literis. in gl. C. de rei ven. ⁊c. circa fi. qui ad hoc vt poſſit petere reſtitutionem poſſeſſionis opꝫ qđ ſuperioris autoritate eius. ſ. ad quem ptinet ex officio habuerit poſ. ſ. inſtallationē
a vel etiā per ſentētiā. ⁊ pro iſta ſnia premiſſa facit qđ no. Hoſtiē. in ſum. de reſti. ſpo. §. qñ facienda. ſub. §. in caſibus autē. ver. qđ ergo. ibi querit ſic. qđ ſi qs dicat ſe aliqua eccleſia quā poſſidebat tanꝙ beneficiū ſpoliatū. vꝫ qđ non ſit reſtituendus. niſi ⁊ pbet qđ autoritate ordinarii ipſam fuerat adeptus. ar. ſ. de inſti. ex frequentibus. ṡ. de renū. ad morē. de cle. peregri. c. vlt. qđ quidam admittunt. p quibus facit qđ ſic. ⁊ no. ſ. e. li. de preben. cuꝫ qui. §. i. in glo. violentia intelligitur ⁊c. ad hoc vꝫ facere. ṡ. de filiſby. conſtitutus. circa hoc dici pōt qđ ſi is cuius electio non tenuit fuit tñ confirmatio ſubſecuta expolietur obtenta poſſeſſio
b ne dꝫ reſtitui. vt ptꝫ in eo qđ le. ⁊ no. ṡ. de cauſa poſ. cum ſup in glo. l. que fuit tan. ⁊ pro pdicta ſnia facit qꝛ mittere in poſ. eſt extraordi. auxiliuꝫ nec vnꝙ hꝫ locum miſſio regulariter vbi pōt alias principalis qđ expediri. ſed qñ agitur de bñficio eccleſiaſtico obtinendo. vel obtēto poteſt iudex talem queſtionē lite nō conte. exigente contumacia expedire ⁊ diffinire. vt ſupra vt lit. non conte. qm̄. §. porro. ⁊ ſe. ṡ. c. veritatis. ⁊. e. cum olim. ⁊. ſ. ſeqtur ergo nō eſt loc9 miſſioni nō eſt recurrēdū ad extraordi. auxꝙdiu habeṫ ordinariuꝫ. ff. de mino. in cauſe. ii. ff. nau. cau. ſta. ⁊ ita. §. i. qđ nō eſt hic. uno plení9 ⁊ expedit9 eſt hic ordi. ſm hoſti. ¶ Poſſeſſore. idem videṫ ſi vacet beneficiū ſed ſi nō agat cōtra poſſeſſorē qi forte null9 poſſidet. ſed agit ℨ clericos qđ obediāt ei. tūc non videṫ habere locū hec cōſtitutio. ſm Inno. ⁊ pōt eſſe ratio qi in hoc caſu nō videṫ habere locū ratio q infra poniṫ de ingreſſu vitioſo. ¶ Poſſeſſionē. ſub. ſed pcedendū eſt ad negotii examinationē ⁊ diffinitionē. vt ſequiṫ hoſt. vnū tñ ſcias qꝫ de cauſis ſpūalibus in qbus pcediṫ lit. nō conte. hic intelligendū altera de ptibus p cōtumaciā abſentib9. nā ambabus partib9
b preſentib9. niſi ordo iuris ſeruetṫ quo ad oia pceſſus non vꝫ vt ſatis no. ſ. q fil. ſint le. p venerabilem. in gl. q̄ incipit. ii. q. vi. ⁊c. ſic etiā tenebat Inn. ⁊ car. ſm bona. Sed nūquid hoc caſu poſſet fieri ſequeſtratio fructuū. qdam dicūt qđ ſic. vt. ṡ. de reſcrip. olim. nam cum miſſio hoc caſu ceſſet. vt hic aliud qđ erat ei ſimile vel vicinum debuit fieri. vñ ibi dicit glo. ſ. quod male fuit facta ſequeſtratio. minus bñ dixit ſm eos. cum eadem dec. proſequatur factum ſeqſtratur. qđ non faceret ſi indebite factus fuiſſet ⁊ hoc caſu ſic opꝫ fieri qꝛ ſeqſtratio eſt loco miſſionis in poſ. ſubrogata. ⁊ qđ iure ſeruareṫ in vna ⁊ in altera. ⁊ ſi hoc nō poſſet fieri. iam ipſius cōtumacia non puniretur. ⁊ ſic eſſet cōtra. ṡ. de poſtu. pla. c. i. ſm nos igitur. in pn. ṡ. de do. ⁊ cōtu. veritatis. iuxta fi. ꝟ. in noīe dñi. in prin. q̄ ergo via ſi eſſet alius caſus poſſet fieri miſſio in poſ. cauſa rei ſer. eadeꝫ ſiet ſequeſtratio ꝓpter rei cōtumaciā. Sed cum in caſu huius cōcilii modus ⁊ via procedendi detur ⁊ ſequeſtratio ſit phibita regulariter. non vꝫ ipſa ſeqſtratio locū habere in hoc caſu. niſi alia cauſa poneret iuſta cauſa inducens. ſ. de ſeque. poſ. e. i. C. de phi. ſeque. l. i. alias quaſi duplex pena imponeretur. ſ. proceſſus in cōtumaciam. ⁊ ſeqſtratio. ⁊ regulariter propter eandē cām non dꝫ quis duplici pena puniri. lxxxi. di. pſbyter. xiii. q. vlti. que ſuā. in fi. xxiii. q. v. qđ ergo. ſed ar. cōtra. ſ. e. li. de pen. felicis. §. vlti. vbi de hoc. de hac materia ſequeſtrationis ad ſaturitateꝫ notaui. xi. q. i. qꝛ res. ibi videre poteris. ¶ Ne per hoc. not. bonā rationem ad premiſſa. q̄ ſi bene ponderetur multa eneruat dubia. que in hac die fieri conſueuerunt. ¶ Ad ea. ſ. bñficia. ⁊ ſic per ꝯñs nec ſiet miſſio in poſ. cā rei ſer. ſ. fructuū q ſunt acceſſoꝛii ad ius ſpūale. lxxxi. di. ſi quis ſacerdotiū. ⁊. c. eos. i. q. iii. ſi quis obiecerit. ideo dē qđ bñficium datur propter officiū. vt ibi. ⁊. ṡ. e. li. de reſcrip. qꝛ per ambitioſam. ⁊ idem iuris eſt in acceſſorio qđ in principali. ff. de re. iu. cum principale. ad idem. ſ. de pben. dilecto. in fi. ⁊. ſ. de iure pa. cum dilectus. in fi. ff. de rei ven. que religioſis. nam ⁊ in fructibus pcipiendis magis ius corporis ex quo pcipiuntur ꝙ ſeminis ex quo oriūtur inſpicitur. ff. de vſufr. quid ſit. §. i. ⁊ hui9
2 ſnie eſt etiā hic hoſt. ¶ Vitioſus. tūc eſt vitioſus † ingreſſus cuꝫ qs ſine canonica inſtitutiōe vel electiōe aut cōceſſione maioris obtinet eccleſiā. ſ. de pben. dilecto. de inſti. ex frequentib9. ii. q. i.

¶ An autē loco miſſionis in poſſeſſione poſſit fieri ſeqſtrū vide pañ. et fely. i. c. olim in. i. colū. extra de reſcri.

¶ Nā ambabus ptibus. De hoc an † caſib9 ſpūalibus in quibus nō requirit litis conteſtatio. requiratur vbi vtraq̄ pars eſt pñs. vide fely. in. c. ii. i. pe. colū9. de offi. iudi.

legum. ff. de decur. herennius. §. h. ⁊ Hoſt. al's ſola poſſeſſio nō ſufficit line aliquo ꝑdictorum. ad hoc. j. e. li. de reg. iu. l. j. ¶ Sed liceat. ſub. nā quid igitur cōtumax de ſua cōtumacia cōmodum reportabit nequaꝗ ſed liceat ⁊c. ¶ Replente. hoc ſumptū fuit. C. de iud. ꝑperandū. §. cū aūt. ad idem. ij. q. j. de manifeſta. ȝ. de do. ⁊ contu. veritatis. §. vlti. j. de ap. cū ſit. in fi. ¶ Non cōte. no-
a nouū caſum[a] in quo recipiunt teſtes lit. non cōte. ⁊ fertur diffi. ſnīa. ſic. ȝ. vt lit. nō conte. q̄ꝛ. vbi de hoc in prin. ¶ Diligēter. q. d. non ꝑfunctorie. xxx. q. vlt. c. ſi. ij. q. vij. ſicut iugt cū cauſa bene ficij ſit magna. ȝ. de ꝑcur. q̄rclam. ⁊ in talibus nō eſt agendū negligenter. vij. q. ij. nup. in fi. ¶ Debito cum igitur hic agatur de iure ſpūali. ſ. de beneficio vr̄ qd̄ ꝑprius diceret hec litera ſine ca nonico. ſed dic vt de hoc le. ⁊ no. ȝ. de reſti. ſpo. ex conqueſtione. in fi. ¶ Terminati ſi ꝑbauerit actor de iure ſuo pro eo adiudi-
1 cabitur idē qd̄ petit al's ei ſilētiū imponet ⁊ abſoluet reus. ad hoc. ȝ. de reſcrip. olim. tn̄ hic ꝑcedet tanꝗ lis eſſet vere cōte. ⁊ ſic intelligo illā decr. ȝ. vt lit. non cōte. q̄ꝛ fre. §. porro. in fi. ſm̄. h. ſȝ qd̄ ſi probat ſemiplene dicunt qdā qd̄ pōt deferri iuramentū. ⁊ hoc vr̄ ſentire Azo in ſum. de rebus cre. ⁊ iureiur. §. idem in cā monachationis. ⁊ facit ad hoc. ȝ. de procura. ex inſinuatione.

a ¶ No. nouū caſum. Ad de q̄ dicitur p fely. in. c. ſignificauit in primo notabili extra de teſti. ⁊ ibidē in pe. col.

¶ Ut lite pendente nil innouetur. Rubrica.

Summarium.

1 ¶ Lis dum pendet non debet aliquid innouari.
2 Sententia quare fertur homine mortuo.

DIſpendijs. ȝ. e. li. de reſcrip. diſpendia. ȝ. de cōſti. cognoſcētes. C. de decur. l. ſiue. in fin. vel. xj. C. de bo. auc. iu. poſ. l. vlt. ¶ Uel alibi. credo qd̄ hoc dicat vt ſuggillet id qd̄ no. hoſt. ȝ. de elec. dudū. ij. in gl. nunquid hoc caſu ⁊c. qui videbatur facere differentia an cauſa pēderet in curia vel alibi. ¶ Litigantibus q̄ñ res dicatur litigioſa ptȝ. C. de litig. auc. litigioſa. ⁊ in eo qd̄ le. et no. xj. q. j. c. vlt. ⁊ not. qd̄ auten. que ponitur. C. de litig. litigioſa in corporalibus locum nō hȝ. vt ptȝ in auten. de litig. §. ad hoc. coll. viij. dic vt no. in auten. litigioſa. ⁊ vim facias q̄ꝛ dicit litigātibus. nam hoc. c. ⁊ ſequens locum hȝ q̄ñ in litigium erat q̄ſtio coraȝ iudice inter partes ſup elec. celebratis alias obtinet qd̄ le. ⁊ no. ȝ. de elec. auditis. in gl. vlt. ſed hec eſt differētia inter iſtud c. ⁊ ſequēs q̄ꝛ hic nullus litigantiū poſſidebat id de quo qd̄ vertebaṫ in. c. ſe. alter litigantiū poſſidebat ⁊ forte cā iſtarum cōſti. fuit qd̄ no. Inno. ȝ. de cōſti. cum ōp̄9. in gl. hic mādat papa ⁊c. ver. ⁊ generaliter ibi videas. ¶ Celebratis. hec decre. loqtur in duobus electis non in petitore ⁊ contradictore de quibus habetur. ff. de decur. generaliter. §. ſpurios. illa vō decre. ȝ. de in inte. reſti. c. ij. loquitur in petitore ⁊ cōtradictore ideo hoc caſu non proceditur ad aliam. ȝ. de arbi. ex pte. vbi de hoc olim notabantur diuerſe ſnīe magiſtrorū prout ibi no. Inn. q̄ hic totaliter decidunṫ. ¶ Mori. ȝ. de arb. ex pte. ¶ Renūciare. ȝ. de in inte. re. c. ij. ¶ Excludi. in iudicio qd̄ ptȝ q̄ꝛ. ȝ. dicit litigantibus. ⁊ pōt poni exemplū p decre. ȝ. e. li. de elec. ſi forte. ⁊. c. cupientes. §. qd̄ ſi per. ⁊. §. ſe. ¶ Pendente. hoc dicit q̄ꝛ lite pen. nō debet aliquid
1 innouari † vt hic. ⁊. ȝ. c. ij. per totum. ¶ Procedaṫ. ⁊ eſt ratio q̄ꝛ cauſa iſta annexa eſt inter eligentes ⁊ electum. vt nec mors nec abſentia electi impediat ſententiā. ȝ. de elec. dudūȝ. ij. in fi. ſicut dicimus cōnexā cauſam inter ordinātē ⁊ ordinatū. lxxxj. di. tantis. lxx. di. ordinatos. ſicut connexā dicimus cām inter inſtituētem ⁊ inſtitutū. iij. q. vj. hoc q̄ppe. vnde ⁊ ſi non ꝓpter electū iā mortuū vel excluſum ſeu renūciantē. ſaltem ꝑpter eligentes ferenda eſt ſnīa. vt ſciaṫ a quibus delinquentibus ad alios deuoluta ſit eligendi ptās. ȝ. de elec. cū inter. vel an alij oēs deliquerint. vt ſic intelligaṫ deuoluta ad papā. ȝ. de elect. bone me. ma. in fi. ⁊. c. innotuit. ſupra. c. li. c. ij. quāꝗ ſupra de poſtul. ad hoc. et. c. ⁊ ſi vnanimiter. ⁊ ita ꝑpter hoc ſaltem ferenda eſt ſententia
2 ſicut ⁊ mortuo homine fertur † ſnīa propter bona. C. ſi reus vel accu. mor. fu. l. vlti. poteſt dici ſm̄ goff. quod cum vterq̄ electorū imploret officium a ſuperiore petendo cōfirmationem mortuo vno vt dix̄ eſt finitum negotium quo ad alterum ⁊ propterea ſentētia fertur. vt in ꝑ. decre. ſupra de arbi. ex pte. vbi ſic notauit ⁊ quod petitio confirmationis non dirigatur contra aliquem directe ſiue ſpecialiter ſed officium iud. petitur no. Innocē. j. de or. cog. cum dilectus. in glo. hanc aūt excep. ⁊c. in fi. ſupra de cauſa poſ. cum eccleſia. in gl. petitorium ⁊ poſ. ⁊c. in fi. ar. ad hoc ſupra de elec. cū nobis. ⁊. c. nihil. Sed alij dicūt ⁊ melius ſm̄ Inn. quod ille qui petit confirmationem agit. vnde ſi habet aduerſarium dȝ dare libellum. quod dic vt ipſe no. j. de accu. ſuper his. in glo. ad excipiendum ⁊c. iuxta prin.

Summarium.

1 ¶ Poſſidere ꝑſumitur quis ea q̄ detinet niſi cōtrariū ꝑbet.
2 Cauſam agi ſcientes ⁊ nulli dicētes vtrum ſibi preiudicent.

MIbi contra. ¶ Quos hec litera demonſtrat q̄ erant rei. ⁊. j. ſequiṫ ibi poſſident per qd̄ demonſtraṫ qd̄ nō loquiṫ iſta decr. in duob9 cōpetitoribus ſicut quidā intelligūt ſed in actore ⁊ reo. ⁊ no. qd̄ ꝑpter fraudes que fiebāt in hac materia fomētum habētes a glo. quā poſuerūt Inno. ⁊ Hoſti. ſupra de iudi. q̄ꝛ cōtra predictam glo. eſt hoc ꝓuiſum que prouiſio nō eſt de rigore ſed de equitate vt malitijs occurraṫ. ⁊ vt lites ſup beneficijs cuius finē habeant. ¶ Alns gnāliter loquiṫ ſic. ȝ. eo. li. de eo qui mit. in poſ. cū qui. vbi dix̄. ¶ Poſſident.
1 dicūt Inno. ⁊ Hoſti. qd̄ ea que q̄s detinet † preſumiṫ poſſidere niſi cōtrarium ꝑbet. xviij. q. j. c. j. ⁊ hoc ipſi no. j. de priuil. cum olim. ij. no. tn̄ qd̄ in poſſeſſorio debet iure adminiculū cōcurrere. nā ſi iure adminiculū obuiet vel nō aſſit nō diciṫ q̄s poſſidere lȝ corpore ⁊ animo inſiſtat rei. hec aūt q̄nq̄ cōtingit propter rem q̄nq̄ ꝑpter cām ⁊c. qd̄ dic vt no. azo. in ſum. de acq. poſ. §. ſed verbo. Itē not. qd̄ vt videṫ q̄s pōt poſſidere rē cui9 nō pōt habere ꝓprietatē. ad hoc. xij. q. j. q̄ꝛ tua. in prin. ⁊. c. ſcimus. ſed cōtra. j. de ꝑſcrip. cauſam que pōt dici q̄ q̄s tūc diciṫ poſſidere naturaliter id eſt corporaliter de iſta corporali poſ. habeṫ. iiij. q. j. §. ſed notandū ſed nō ciuiliter vel diciṫ poſſidere. i. detinere ſicut ſeruus diciṫ poſſidere. ff. de acq. poſ. qd̄ ſeruus. Itē no. qd̄ poſ. nō dicitur vacua quā alter poſſidet. vel quocūq̄ modo detinet lȝ reuera nullus ſit poſſeſſor. ff. de act. emp. l. ij. §. vacua. ſic etiā no. Ja. bu. ⁊ Ho. j. de cōceſ. ꝑben. cū noſtris. ¶ Litigaṫ intelligas q̄ñ agiṫ inter duos de beneficio ⁊ queriṫ cuius ſit ſecus aūt vbi ageret principalr̄ de beneficio ſed acceſſorie vt fuit ȝ. de elec. dudū. ij. vbi principalr̄ agebaṫ de elec. ſed incidenter obijciebaṫ de pluralitate beneficiorū quo caſu nō impediṫ collatio ipſius qui poteſtatē habet cōferēdi. ⁊ ſic pōt itelligi ſnīa Inno. de qua. j. dicā ¶ Cedant decedāt vere vel interpretatiue ⁊ ſub. maxime nā qd̄ infra ſequiṫ multo fortius obtinere debet ⁊ ſeruari vbi nō cederēt vel decederēt. ¶ Ne ꝑpter. no. bonam rōnem. ¶ Subroganṫ id eſt ſubſtituunṫ. vnde aug. in li. de ciuitate dei. Lucreti9 qui in loco fuerat ſubrogatus ſic. lxij. di. cū longe. ¶ Finita. xx. di. §. ver. cū ergo. ff. de re. iu. l. j. ita quod trāſiuit ſnīa in rē iudi. ¶ Nullatenus id eſt nulla rōne ¶ Conferanṫ facies vim in verbo nā īdiſtincte loquiṫ. vnde intelligo per quēcunq̄ qui iure ſuo vellet cōferre durāte litigio. ⁊ credo qd̄ iſtud emanauit ꝑpter ea que no. Inno. ⁊ Ho. ȝ. de elec. dudū. ij. §. nos igiṫ in verbo. diſpēſata. ⁊ videas qd̄ dicā. j. eo. li. de prebē. lȝ in glo. ſic. ȝ. ⁊c. ver. ſed ſi aliq̄s ⁊c. ⁊ ita p iſtā cōſti. ligātur manus ordinarij q̄ cōferre nequit ſed ar. cōtra. j. e. li. de ꝑ. lȝ. ij. ſed q̄ hic diciṫ intelligo. in caſu in quo loquitur: ſcȝ q̄ñ de aliquo bñficio eſt litigiū inter actorem agentē ⁊ reum poſſidētem ⁊ reus ante litē motā finitā cedit vel decedit ſecus ſi lis nō pendet quo caſu pōt ordi. cōferre nō obſtante poſ. facti quam habet ille poſſidēs. ⁊ ſic loquiṫ ꝑ. dec. lȝ. ⁊ probaṫ in eo qd̄ no. j. de cle. non reſi. clericos. in glo. no. qd̄ ⁊c. ⁊ no. gof. in ſum. de cōceſ. pre. in prin. ſed quid ſi lite finita per ſnīam: q̄ꝛ vni eſt adiudicata eccleſia ordinarius alij cōferat ec. illi adiudicatā ⁊ ſcienter nūquid in hoc caſu is cui fu. ec. adiudicata habet ec. cōtra or. dic q̄ ſic. ar. j. de iure pa. paſtoralis. vbi ſatis de hoc p hoſti. apparet enim ex hoc q̄ malitioſe ꝓceſſit ergo puniēdus eſt ex hoc ar. ȝ. de poſtu. ꝑ. bone. ij. §. nec nocebat. appet ēt qd̄ ex hoc facta eſt deterior ⁊ durior cōditio ſiue cā victoris q̄ proconſul modis oīb9 ꝓhibet. ff. de ali. iu. mu. l. j. in prin. ⁊. l. iij. §. j. et. ij. ergo ad intereſſe tenetur. ar. ff. de ali. iu. mu. Itē ſi res alias incipit non ſolum. §. hec accuſatio. ſm̄ Ho. ¶ Sane admittētes. ſi reus ⁊ actor ſunt in cauſa. et actor vel reus debet cadere ab eadem ꝑpter cām et ſunt in curia litigātes per cōſti. ȝ. e. li. de electis ſtatuimus ꝓceſſus habitus ꝑiudicat alijs quoꝝ intererat ⁊ eſt rō q̄ꝛ illa cōſtitutio citat oēs quoꝝ intereſt idē dico ſi ꝓceſſus nō eſt in curia. nam reus poſſidens defenditur vt poſſeſſor cuius principaliter intereſt. arg. ff. de colli. dete. cū nō iuſto vnde
2 illi qui ſciunt cām † agi et nullis dicūt ſibi ꝑiudicāt. prout no. j. de teſti. veniēs. ij. in glo. ſed quare. ſecus ſi ignorāt vt ēt diciṫ.

¶ De confeſſis. Rubrica.

Summaium.

1 ¶ Poſitio quid ſit.
2 Teſtari pro ſe quis minime poteſt cum contra ſe poſſit.
3 Reus ſicut nō videṫ fateri qd̄ non ſentit: ſic nec actor videtur in iudicium deducere quod non ſentit.
4 Reſpondere ad poſitionem negatiuā q̄s de iure nō tenetur.
5 Equitas quid eſt ſecundum Cyprianum.

Statuimus

a **Statuimus.** Poſitiones. dicit roſ. qꝺ poſitio eſt dictũ loco interrogatiõis ponebatur. hodie de plano ponitur. alij dicũt qꝺ poſitio eſt breuis verborum formula mentẽ ponentis cõtinens ad veritatem eliciendã concepta vel dic qꝺ poſitio eſt aſſertio alicuius facti ſi per reſponſionẽ ad ipſam ptinentẽ obligetur reus. ⁊ actor a ꝓbandi onere releuetur. no. tñ qꝺ poſitio quandoqꝫ dr large pro ſtatuto. vnde dr ius poſitiuũ. ẜ. de cõſue. cum tanto. in fi. Itẽ dicunt duo poſitiones inſti. de iuſti. et iu. §. penul. ibi huius ſtudij due ſunt poſitiões ⁊c. ff. e. ti. iuſtitia. vnde interdictũ vti poſ. ⁊ vtrobi. equant quãtum ad poſitionẽ inſtru. de interdic. §. interdictũ. in fi. ⁊ ſcias qꝺ ſm Uin. poſitio
1 †eſt aſſeueratio alicuius dicti vel facti vt ad eam reſpõdeamus ⁊ ipſa poſitio factũ reſpicit. C. de arbi. l. pe. in fi. qꝺ dꝫ a ptibus ꝓponi. ẜ. de iudi. paſtoralis. per qꝺ demonſtrat qꝺ ad ptes tñ pertinet poſitiones facere. ar. ad hoc. j. e. pri. j. R. nam hñt fieri per iuramentum. j. e. li. de teſti. preſentiũ. circa prin. ⁊ is q ponit certum ponere dꝫ. ff. de rei ven. ſi in rem. ar. j. de ſpon. de mulic. re. j. de ſymo. de ſymoniace. cum ⁊ certũ velint reſpõſum vt vtatur eodẽ iur. quo vult alium vti. ff. qꝺ quiſqꝫ iur. l. j. ẜ. de conſti. cum oĩs. l. di. põderet. ij. q. vj. decreto. in fi. ⁊ no. qꝺ quilibet ponens eſt interrogandus per iuramentũ preſtitũ an ſciat credat ſeu exiſtimet verum eſſe qꝺ ponit. vt in ꝑ. c. pñtiũ. ⁊ dato etiã qꝺ non interroget vr̃ credere vel eſtimare q̃ poterit ſibi hñ aduertantur capitula q̃ in iuramento calũ. cõtinentur que notant. ẜ. de iura. cal. inherentes. in glo. in iuramento. qꝺ quidẽ iuramentũ ad oĩa ea que fiunt in lite extenditur. C. de iura. cal. autẽ. mulier. ⁊ auten. hodie. ⁊ j. e. pri. hinc eſt qꝺ poſitiones fiunt ⁊ fieri intelliguntur in vi preſtiti iuramenti. Inde eſt qꝺ ꝯ poſitiones ſuas non audit qs ad hoc. j. de ꝓba. per tuas. C. de nõ nu. pe. generaliter. ff. de dona. ſi patronus. §. j. igitur certũ eſt qꝺ tam po-
b nens[b] quã is q cõfitetur qꝺ poſitũ eſt ꝑ cõfeſ. habet. ff. de cõfeſ. l. j. C. e. ti. l. j. ff. de interro. ac. l. j. §. ſi cũ eſſet. ⁊ eſt expreſſum. j. e. lib.
2 de iureiur. cum in poſitionibus. nam quis † cõtra ſe teſtari põt ꝑ ſeuero minime. xxij. q. ij. §. j. ẜ. de tranſac. ꝑterea. ij. ⁊ contra ſe cuius dicto fides adhibet. ff. de iter. ac. de etate. ff. depoſi. publica. §. vlt. qd ergo pone qꝺ lit. ꝯte. actor ſic ponit pono qꝺ debes mihi. x. reus r̃ndet ſe cõditionaliter ꝓmiſiſſe nunquid vr̃ pure confeſſus ex ꝓmiſſis eſt ar. qꝺ ſic. ⁊ ei qꝺ dixit pro ſe. ſ. qꝺ conditionaliter ꝓmiſit nõ creditur niſi ad hoc. vj. q. vlti. actor. C. de proba. ex̃. auten. de iureiur. a mo. pſ. §. j. ad hoc dicit Old. qꝺ dꝫ actor ſtare confeſſioni ꝯ ſe. ſi tñ conditio ꝓbetur. aliter non. ⁊ eſt rõ. q2 ei qui dicit ⁊c. vt in ꝑ. c. actor. ff. de ꝓba. l. ij. Ego credo qꝺ ex tali confeſſione actor ſuam intentionẽ non fundat. ⁊ eſt ratio q̃ me monet. q2 regulare eſt qꝺ qui approbat pro ſe. ⁊ cõtra ſe approbare tenetur. vt ar. xix. di. c. j. vbi de hoc. in glo. ſ. recipiendo ⁊c. ⁊. iiij. q. iij. ſi quis teſtibus. vbi de hoc. ⁊ no. xxxvij. di. ſi quis nori. ⁊. j. de cen. cum olim. in fi. vnde cũ premiſſa r̃nſio ſit tñ vna ⁊ non plures imo ſit tñ vnũ ſtructũ aut ipſe actor totum approbabit aut totũ reprobabit. ⁊ in vtroqꝫ caſu habeo optatũ. cũ iſte nõ ſit de caſibus a ꝑ. regula exceptatis. qui colligunt. x. di. c. j. in fi. ⁊ in pre. c. ſi qs. ij. q. vij. ſi heretic⁹. ⁊ facit ad hoc qꝺ ſicut reus
3 †non vr̃ fateri qꝺ non ſentit ſic nec actor vr̃ in iudiciũ deducere qꝺ non ſentit. ff. de exe. rei iu. ſi ex teſtõ cogã. igitur cum de nouo r̃ndere ſimpliciter ſicut põt facta ſimpliciter alias nõ vr̃ eſſe re-
c ſpõſum nunqd ergo ex poſitiõe[c] negata per me poſſum me iuuare ꝯ ponẽte vel ipſe aduerſus me ex ſua negatione. ⁊ vr̃ ex ꝑmiſſis qꝺ ſic. nã ponẽs nõ vr̃ poſſe negare verũ eſſe qꝺ poſuit. et ſic ex eo me potero iuuare ſed ꝯtra. q2 ex inſtrõ vel teſte qꝺ negaui vel impugnaui nõ poſſũ me iuuare. j. de cen. cum olim. j. de teſti. preſentium. dic qꝺ neuter contra alterum põt ſe iuuare ex poſitione negata. ar. in ꝑ. dec. ꝑ tuas. q2 qlibet ſuã turpitudinẽ allegaret q2 cõtra ſuũ dictũ veniret. ſ. ponens cõtra ſuam aſſeuerationem ⁊ reſpondens cõtra ſuam negationem. ⁊ hoc verũ eſt niſi ꝓbaret ſe erraſſe. C. de tranſac. tranſact. C. de ſer. pi. da. ma. l. cũ. C. de his q in frau. cre. l. iij. ⁊. j. vt ec. b. ñ. vt noſtrũ. j. de donacum dilecti. j. de conceſ. ꝑ. cum ſup. ⁊ de pena mendacij poſſet puniri. vt in pre. cõcor. Item no. qꝺ ſi poſitio quã facit reus eſt preiudicialis ad poſitionem quã facit actor. i. qꝺ eam interimit. tũc opꝫ qꝺ r̃ndeat prius poſitioni rei. ad hoc. xxxij. q. iiij. q peccat. j. R. alias nõ tenetur. ⁊ ſic intelligitur ſm Ioan. ff. de ꝓba. circa. actor tamen prius dꝫ facere ſuas poſitiones. nã qui prius appellat prius agat. ff. de iudi. qui prio. ⁊ hoc eſt verũ niſi eſſet ꝑiudicialis. vt dixi dũtamen malitioſe actor tps nõ octineat in ſermone qꝺ relinquo arbitrio iudicãtis. ſic etiã hꝫ cõſuetudo cauſarũ que eſt optima legũ interpres. ẜ. de cõſue. cũ dilectus. ¶ Negati-
4 uas de iure ad poſitionem negatiuã non tenet qs † r̃ndere. C. de ꝓba. actor. vj. q. v. actor. C. de nõ nu. pe. in ꝯtribus. ⁊ hoc tenuit Uin. put ipſe no. ẜ. de lit. cõte. olim. ſed hoc intelligit vt. j. ſequi-

a ¶ Poſitio eſt. Adde bart. in. l. ij. §. quid obſeruari. C. de iur. calũ. ⁊ ibi plene. d. Franc. cur. in. j. breuiloquio. trac. ſui poſitionum poſito poſt illum ti. de iur. cal. vbi plene ponit iſtam materiam poſitionum.

b ¶ Certum eſt quod tam ponens. Adde Alex. in conſi. dj. circa prin. in. v. volu. ⁊ in conſi. cxxxiij. in. ij. col. in prin. e. volu.

tur. ſecus tñ q̃ ſi ex officio iudi. ſit interrogatio negatiua vt. j. de ſi. inſtru. cum Io. ⁊ no. qꝺ iſta cõſtitutio facta fuit ſm opi. vber. de ho. ⁊ Alb. pap. ⁊ Ho. bo. dicentiũ qꝺ ⁊ negatiua non poſſit directe ꝓbari ꝓbatur tñ per obliquũ. ſ. ꝑ confeſſionem ptis aduerſe. ⁊ fuit ſumptum ex. l. ff. de inter. ac. vbicũqꝫ. ⁊ de hoc plene no. hoſt. in ſum. de ꝓba. §. quis dꝫ ꝓbare. ꝟ. nunquid ergo poſitio negatiua ⁊c. ¶ Non poſſunt directe eo qꝺ negationum nulle ſunt cauſe. vt le. ⁊ no. vj. q. v. actor. ⁊ nulla ꝓbatio. ẜ. de le. bone me. ma. vbi de hoc. ¶ Per confeſſionem cum hic non ſit niſi vna ſpecies ꝓbationis magis. n. ipſi ponenti ſuccurrẽdum. ar. ad hoc. j. de teſti. cog. vlt. ⁊. j. de teſti. dilectio. j. de ꝓba. c. ij. ⁊. e. ad noſtram. ff. de teſti. current. C. de re. cre. generaliter. j. R. C. de heret. ⁊ mani. l. pe. ſm hoſti. ¶ Iudices ordinarij vel dele. j. de ꝓba. quoniam fine arbitrij. ſ. de arbi. C. de ar. l. pe. §. vlti. hoſt. ¶ Poſſint. ſub. ⁊ debeant dũmodo ad cãm faciant. ⁊ hoc ſatis colligitur in eo qꝺ ſequitur ſi equitate ⁊c. ſm conſti. alias nõ dꝫ quis admitti ad probandum quo probato nõ prodeſt. vt pꝫ in eo qꝺ le. ⁊ no. ẜ. de offi. dele. cum contingat. iuxta fi. ad hoc facit quod dicit Aug. ſi ſcirem nil tibi ꝓdeſſe non tibi darem. de pe. di. vij. qui egerit. ver. ſed vnde ⁊c. ¶ Equitate. dicit hoſ. Cypria-
5 nus qꝺ equitas †eſt iuſtitia dulcore miſericordie temperata. ſic etiam ponit hoſt. ẜ. de tranſac. ex pte. ⁊ iſta dꝫ eſſe rationibilis ⁊ hanc iudex ſemper dꝫ habere pre oculis. ff. de eo qꝺ cer. lo. qꝺ ſi ephesi. ⁊ que ꝑferenda eſt rigori. C. de iudi. placuit. ⁊ vbicunqꝫ ius deficit eſt ſequenda. ẜ. de tranſac. ex parte. qꝺ dic vt ibi not. ¶ Suadente. ſuadet. n. hec equitas rõnabilis ex quo conſtat iudici qꝺ ponit ad cauſam facit vel facere põt nec aliter ꝓbari poteſt vt. ẜ. e. qꝺ r̃ndeat q2 hec eſt ſñia humanior in quã iudex declinare dꝫ. ẜ. de tranſac. ex pte. in fi. ſm hoſt. ⁊ ſi iſte ꝯ quẽ ſit poſitio nouit veritatem equũ eſt vt r̃ndeat ſi noluerit cõpellatur. q2 iudicis eſt veritatẽ inquirere modis oĩbus quibus põt. xxx. q. v. iudicantẽ. xxiij. q. viij. occidit. ſm. h. ⁊ ſi iuſſus non vult r̃ndere. dic vt. j. e. pri. ⁊ videas qꝺ no. Inno. ẜ. de elec. cum in cunctis. in glo. trium menſium ⁊c. in fi. ꝟ. nam qui tacet ⁊c.

c ¶ Nunquid ergo ex poſitiõe. Adde her. l. l. poſt legatũ. l. pri. in fi. col. ꝟ. q̃ro aduerſari⁹. ff. de his qui. vt indi. Alex. in ꝯſi. lxxj. in. ij. co. in prin. l. iij. vol. ⁊ in ꝯſi. cxxxij. l. uij. col. in fi. i. v. volu. ⁊ cõſil. xcij. in. ij. co. poſt medi. e. vol. ⁊ conſil. clxj. colũ. j. ⁊ cõſi. clxxxv. l ij. col. e. vo. ⁊ fely. plene in c. caplꝫ. l. ix. col. cũ pluribus ſeq. ⁊ in c. ſup litteris in. uij. col. extra de reſcri. d. iaſ. in. l. naturalr. §. nihil cõmune l. ix. col. ff. de acq. poſ. ⁊ in repe. leg. admonendi. in xliij. col. ff. de iureiu. ⁊ l. l. poſtq̃ liti. l. j. col. C. de pact. fely. l. c. gratũ in. iij. col. extra de of. dele. ⁊ in c. examinata l. ij. col. ad fi. ⁊ colũ. ſe. de iudi. ⁊ alex. pulchre l ꝯſ. lxxxix. l pri. l ij. volu.

d ¶ Cõtumaciter. No. tñ qꝺ licet contumax in reſpõdẽdo poſitionib⁹ habeatur ꝓ cõfeſſo tamẽ ex tali ficta cõfeſſione non põt adiudicari iu̾s parti ſꝫ fely. notabiliter l. c. olim. l. v. co. ver. ſi dixerit. extra de reſcrip.

Summarium.

1 ¶ Poſitio ſecundum tenorem libelli fieri debet.
2 Confiteri intelliguntur illi ad quos pertinet cõtradicere ſi moniti taceant.
3 Contumax quando quis eſt in proceſſu negotij citatur ad ſententiam audiendam.

Si poſt. Hec dec. vſqꝫ ad. §. verum ſumpta eſt ex decre. Alex. iiij. q̃ incipiebat retuliſti. hoc excepto qꝺ hic adijcitur de iuramento veritatis qꝺ ibi nõ continebatur. ſed tñ de iuramẽto calumnie. ſed hic additur ꝓpter id quod habetur. ẜ. eo. li. de iur. calũ. c. j. §. vl. item clauſula que ſequitur vel ꝓcur. ipſius nõ fuit ibi in reſpõſione pape ſed ibi fuit in facti narratione. ¶ Reus originaliter vel incidẽter. ¶ Procurator. hic habes ex eo quod hic ita nouiter ponitur qꝺ poſt lit. conte. contumacia procuratoris nocet dñõ. ar. ad hoc. ff. de do. ex. ſi procurator. de hoc le. ⁊ no. ẜ. vt lit. non conte. c. j. in fi. ¶ Aduerſario. q. d. non ab alio. de hoc
1 dixi. ẜ. c. priori. ¶ Factis. debet fieri poſitio †ſm tenorem libelli. ſiue ſuper his que libellum contingunt ſiue pertinent vel pertinere poſſunt quo ad fundandã intentionẽ ipſi⁹. vel quo ad tenuandam ex parte rei. ar. iiij. q. iiij. c. j. ⁊ ſi certũ eſt qꝺ poſitio facit ad cauſam tũc dꝫ iudex cogere vt r̃ndeat. j. e. li. de teſti. preſentium. ⁊ hoc ſatis. j. pri. declarat. ¶ Interrogat⁹. no. qꝺ ſm Io. mon. differt interrogatio iudicis ab interrogatione partis q2 ſi ptes adinuicem interrogant. nocet. vt ps interrogãs prius ponat aliqd ⁊c. rõ ne videat calũnioſe interrogare. ſed aliud eſt cũ iudex interrogat. ſic no. xxx. q. vlt. iudicantẽ. ⁊ hoc ſatis innuit ꝑ hanc literã. ¶ Iuſſus. ſed qd ſi is contra quẽ ſit poſitio ad inſtantiã aduerſarij iudice hoc nõ precipiente r̃ndeat. dic qꝺ tenet r̃nſio. ff. de inter. ac. ſi ſine. ẜ. de dolo. put. vbi de hoc. ¶ Cauſa vt puta q2 dicere. non teneor r̃ndere huic poſitioni. q2 eſt contra aliã poſitionem cui reſpõdi vel poſui. ar. j. de teſti. cum tu. j. de iureiu. veniens. j. de coha. cle. clericos. ad idem. j. eo. li. de iureiur. cum poſitionibus. vel dicat hec poſitio eſt implicata vel duplex vel trãſpoſita vel remota. vel dicat qꝺ poſitio eſt criminoſa. cui reſpõdere nõ cogit. qꝺ dic vt no. Inn. ⁊. h. cõ. ẜ. de elec. dudũ. ij. ⁊. j. de cõfeſ. c. ij. de hoc ꝯ no. l. di. ex penitẽtibus. ⁊ in ſpe. de poſ.
§. vij. videndũ eſt. ibi videre poteris. recuſet vitiũ notat. ¶ Con-
d tumaciter⁹. xj. q. iij. certũ. ⁊ no. verbũ. quid ergo eccꝫ ꝑncipalis

reſpondet q̄buſdā poſitionib⁹ iudex vero ſibi ꝓcipit ne recedat donec r̄nderit oībus poſitionibus. ille vero ſpreto mandato recedit ad patriam ſuam. queritur an haberi debeat pro cōfeſſo. non credo vt hic ſatis colligitur manifeſte quāuis ſit aliās contra eū tanꝙ̄ cōtra cōtumacē ꝓcedendū. ⁊ ſic etiā obtinuit in curia vt no. in ſpec. R. de poſit. §. octauo loco ⁊c. ver. itē queritur. et ex eo q̄ ibi no. nouiter additū fuit q̄ dr̄. j. §. pri. q̄ ſatis declarat hoc dubiū. itē ex eo q̄ dicit interrogatus demōſtrat q̄ hec lr̄a loquit̄ in p̄ſente in iudicio vn̄ ſecus credo in abſente citato vt veniat r̄ndere poſitionibus ⁊ nō veniente q̄n maior eſt illius cōtumacia ⁊ contēptus quā iſtius. vnde in hoc caſu ꝓcedetur ꝯ eum tanꝙ̄ cōtra cōtumacē. ¶ Haberi dꝫ per ſniam iudicis non ipſo iure. ſm id q̄ no. ſ. de iura. ca. cū in cā. in fi. ad hoc in auten. vt liti. iu. §. j. in fi. ⁊ ar. C. de iud. properandū. §. ⁊ ſi q̄d ſed vr̄ q̄ ipſo iure vt plane vr̄ hec lr̄a ſonare. ad hoc in auten. de litig. §. edicta. in fi. coll. viij. ⁊ q. ij. §. qui vero iā. v. emphiteoſis. ⁊ hoc credo verius. ⁊ in hanc etiā ſniam vr̄ declinare hoſt. in pre. c. cum in cā. §. vlt. ¶ Pro cōfeſſis. ⁊ ita habes hic q̄ cōfiteri intelliguntur illi ad quos ptinet cōtradicere ſi moniti taceāt.
2 ff. de inter. ac. de etate. §. nihil intereſt. ⁊ no. Inno. ſ. de elec. dudum. ij. in glo. ⁊ no. cōteſtationi ⁊c. ar. ad hoc. ſ. de iura. cal. cū in cauſa. in fi. ⁊ hāc literā intellige in cā ciuili. nā ſecus ſi agatur de ſpūali puta de bñficio. ⁊ eſt rōne ingreſſus pateat vitioſus. ſ. e. li. de eo qui mit. in poſ. cū qui. que non p̄nt poſſideri ſine canonica inſtitutione. j. de inſti. ex frequentibus. ſed contra hoc facit lr̄a hic nouiter addita in prin. ibi veritatis iuramentū. nam iuramentū de veritate p̄ſtatur in cauſis ſpūalibus. vt pꝫ. ſ. e. li. de iura. ca. c. j. §. q̄uis. in prin. ⁊ ſ. de elec. dudum. ij. §. partib⁹. j. de iureiur. ex literis. ego hoc verū intelligo quo ad ptis preiudiciū. nō quo ad iudicē vel ptis aduerſe vtilitatem vt ſibi ꝓpter hoc beneficium adiudicet. ad hoc. ſ. de reſcrip. olim. in fi. ⁊ vbi eſſet pti alī vtilis ipſa interrogatio dꝫ haberi pro negante. ff. de inter. ac. l. non alienū. ⁊ l. de etate. ¶ Ceterum contumaciter. ij. q. iij. certum. ⁊ xviij. di. ſi quis autem. ſecus ſi abeſſet ex iuſta cauſa nam tunc non pōt dici cōtumax. ff. de re iudi. cōtumacia. §. pe. ⁊ ſi. forte iuſta cā ſe abſentādi pōt colligi ex his que le. ⁊ no. xxxij. di. cōis. ⁊ xciij. di. puenit. ⁊ generaliter quoties non voluntarie ſed neceſſitate impeditur ſubuenitur ei. ff. ex qui. ca. ma. l. ſed ſi adeo q̄ probata iuſta cauſa abſentie retractet̄ ſnia. j. de re iudi. cū Bertoldus. ¶ Procedendū. nā ſi liquet de lite. dic vt le. ⁊ no. ſ. de do. ⁊ contu. prout. j. de ap. per tuas. ⁊ c. ſepe. q̄ diffinietur pro actore ſi non liquet examinabitur cauſa. ⁊ citabit̄ abſens cōtumax ad ſingulos actus. nam lꝫ aliquis citetur ad teſtes recipiendos vel aliū articulū vel ad ſniam vocandus eſt. lꝫ primo fuerit contumax. ar. C. quō ⁊ q̄n iu. ea. que. ſ. de elec. eccleſia noſtra. ij. vbi de hoc per Inno. in gl. j. nam vbi quis eſt contumax
3 in proceſſu negotij citat̄ ad ſniam audiendā. j. de teſt. cū olim. pōt dici hoc verū eſſe vbi quis prius eſt citatus ad certum articulum at vbi fuit citatus nō ſolum ad vnū articulū ſed etiā ad totā cauſam pōt ſine alia citatione ꝓcedi ad totā cām diffiniendā. ſm id q̄ le. ⁊ no. p Inno. ſ. de ꝓcur. auditis. in glo. ij. de hac materia etiā ipſe no. ſ. de of. dele. cōſuluit. iuxta fi. in gl. no. ſufficere vbi dicit q̄ ſi nō ſit ad aliq̄d cert⁹ terminus aſſignatus tūc ad oīa pōt ꝓcedere iudex. etiā ad ſniam abſente ampli⁹ nō citato. C. de iudi. ꝓperandū. ⁊ q̄ dr̄ poſſe ꝓcedi ad ſniam intellige niſi aliud impediret vt puta q̄ lis nō erat ꝯte. vnde nō poterat ferri ſnia. ſ. vt lite non conte. c. j. ⁊ per totū. vel q̄n conſtat ad plenum de intentione fundata. ſed equius eſt aliquantiſp expectare abſentem ⁊ de nouo citare quā ꝯ ipm diffinitiue ꝓcedere. vbi etiā alias poſſet. ar. j. de voto q̄ ſup his. §. vñ credim⁹. ff. de da. infe. ſi finita. §. ſi forte. ſic etiā no. hoſt. in p̄. c. auditis. ⁊ adde hic q̄ hic legit̄ ⁊ dixi. ſ. e. li. de do. ⁊ contu. cū quis. ⁊. ſ. de eo q̄ mit. in poſ. cauſa rei. ſm eum vnde q̄ hic dicit intellige cū determinatione ⁊ declaratione eorum que ibi dicuntur.

¶ Admitti non dꝫ. Adde bar. j. l. de ferre l. ij. col. ff. de iur. fiſ. ⁊ ibi alex. in addi. Alex. ī ꝯſi. xiij. in. v. col. circa fi. ī j. vol. alex. in cōſil. cl. in. ij. col. ī. v. vol. prati. pap. ī forma iuramēti teſtiū ī gl. v. pteſtā. ⁊c. v. ix. dicit. Alex. in ꝯſi. cxviij. in. ij. vol. Alex. in conſi. xix. in. iiij. col. circa fi. in. iiij. vo. ⁊ ī cōſ. cclvj. in pe. col. ad fi. l. v. vol. ⁊ ī ꝯſ. cl. l. ij. col. ⁊ in ꝯſi. cliij. in. ij. col. ad fi. ⁊ in conſi. ſeq. in. j. col. circa fi. in. v. vol. feli. in. c. cū a nobis. ī col. fi. de teſt. ⁊ fely. i. c. dilectorum. circa prin. de teſti. cog.

¶ Ubi quis eſt pticeps. Adde alex. in conſi. cxxij. in fi. in. j. vol. Alexā. conſi. lxix. in fi. colum. in princi. in. ij. vol. vbi ponit quando admittatur ptiteps criminis an autē faciat iudiciū ad torturam. vide Alex. in conſil. cxviij. in fi. in. iiij. vo. Alex. in conſil. lxxxx. in iij. vol. vide Alexan. pulchre in conſilio. cvij. in princi. in. v. volumi. vbi ponit an cōfeſſio mulieris dicentis aliquem

¶ De teſtibus. Rubrica.

Summarium.

1 ¶ Mediator tractus in teſtem an admitti debeat ſine conſenſu partium.
2 Mendacium nec peccatum lex docere non debet.

MEdiatores. Iſti in legibus ꝓſenete vocantur quibus datur ſalarium q̄ proſeneticum vocatur. ff. de proſeneticis. l. j. ⁊ ij. ⁊ tales ſi in ſpūalib⁹ recipiāt aliq̄d cōmodi tpalis ſymoniā cōmittūt. j. de ſymo. cū eſſet. ⁊ tūc nō admittunt̄ etiā ſi ciuiliter agat̄ cū ſint criminis pticipes vt ſequtur in fi. ſumpto ar. a ꝯtrario ⁊ ꝓbatur. ſ. e. ti. veniens ad nos. ⁊ tales ſunt infames. j. q. iij. c. vlt. ⁊ ſi ſunt clerici debent a ꝓprio gradu deijci. ſi laici dn̄t anathematizari. ij. q. j. ſi q̄s epūs. in fi. vbi ſatis no. de hac materia. ⁊. ſ. de confeſ. cum ſup. vbi dr̄ q̄ tales ab officio ⁊ beneficio eccleſiaſtico deponuntur ⁊ beneficijs priuantur. ſ. de elec. per inquiſitionem. ¶ Per quos. i. quoꝝ miniſtro. pleruq̄z. non tn̄ ſp. ¶ Ad teſtimoniū. hic ponitur caſus ſpālis cōtra clauſulā que habetur q̄
1 mediator tractus in teſtem admitti non dꝫ niſi conſenſu ptiū
a in auten. de teſti. §. q̄n vero. vbi de hoc. coll. vij. ⁊ not. in pre. c. ſi quis epūs. nec mirū q̄ in hoc caſu multa ſunt ſpecialia in deteſtationem ſymonie. j. de ſymo. tanta. ⁊ hic. ⁊ habetur ſimile in crīe hereſis. j. eo. li. de heret. in fidei. ¶ Admittant̄ cum nec p alios conuinci poſſint ⁊ hr̄e ſimile. j. de teſti. co. venerabilis. nam ꝓſeneta ſiue mediator pōt in teſtē ꝓduci in defectū ꝓbationis. ar. ibi. ⁊. C. de heret. q̄m. in fi. ¶ Admittant̄. hic corrigit̄ ſnia goſ. quā habes in ſum. ſua de ſymo. §. vlt. vbi no. ꝯtrariū eius q̄ hic dr̄ ⁊ q̄ hic dr̄ intellige ſm q̄ diſtiguit̄. j. de ſymo. p tuas. c. lꝫ hely. hoſt. ⁊ de hoc ſatis no. lxxx. di. ſi q̄s papa. ibi videas. j. q. j. ſi q̄s epūs. ij. q. vij. §. in hoc. c. in gl. falſū dicit ⁊c. vi. q. j. §. porro. in gl. in crimine ⁊c. de hoc ſatis not. hoſti. in ſum. de ſy. §. q ad accuſa. ¶ Si ciuiliter hec rō eſt q̄ in crīe ꝓbando aptiſſime ꝓbatiōes eſſe dn̄t. ij. q. viij. ſciāt cuncti. C. de ꝓba. l. vlt. ⁊. q. vj. epiphaniū. nā vbi ꝯ ſalutē hoīs agit̄ ſtrictius eſt agendū. C. de ep. ad dictos ſic etiā no. ſ. e. veniēs ad nos. ⁊ ideo ꝓbatio ſufficit in vno mō agendi que non ſufficeret in alio ſicut in caſu ſatis cōſimili dicimus. vt pꝫ. ſ. de elec. ſcriptū. iuxta fi. in glo. j. ex certa ſcientia ⁊c. q̄n aūt ciuiliter vel criminaliter agat̄ collige. j. de ſy. p tuas. §. vlti. vbi dr̄ q̄ tūc agitur criminaliter q̄n agit̄ vt deponeret̄ ab ordine vel q̄n ad degradationē intēditur. j. de accuſa. qualiter. ij. §. lꝫ aūt. v. vꝫ ⁊c. ⁊ tunc agitur ciuiliter ſi vnus ageret vno bñficio ⁊ excipitur q̄ non eſt capax q̄ cōmiſit ſymoniā cum. p. epm mediantibus. b. ⁊c. licet hic agat̄ de crimine nō tn̄ agitur criminaliter ſicut alī dicimus. ſ. de ꝓcur. tue. ⁊ talis exceptio accuſatio vocat̄ in auten. de ſan. epi. §. ſi quis aūt. coll. ix. ⁊ no. Inno. j. de accu. ſup his. in glo. ad excipiendum ⁊c. ¶ Emolumentū. i. fructum laboris ſiue acquiſitionem cuiuſcunq̄z rei. ¶ Aſſecuti ergo. i. a contrario in criminali etiā ſi pticeps non ſit in ciuili ſi
b pticeps ſit repellitur. nā vbi quis eſt pticeps criminis ⁊ muneris repellit̄ vt. ſ. e. veniens ad nos vbi de hoc. ⁊. C. de teſti. l. q̄m. ſecus in ciuili q̄ōne vbi eſt tn̄ ſoci⁹ criminis. ⁊ ita loquitur hic ſed qualiter repelletur ab eo qui pticeps fuit nūquid dicet q̄ fuit ſocius nō q̄ iam confiteretur contra ſe. ſ. de confeſ. c. ij. vbi de hoc. ⁊ talis cōfeſſio p̄iudicat. xiiij. q. ij. in prin. nunquid ergo
2 dicet nō feci. nō q̄ ſic mentiretur ⁊ lex nō docet mēdacium nec peccatū. xxij. q. iiij. qui peccat. in prin. ff. de tribu. conce. illud. §. pe. ad hoc r̄nderet Inno. ⁊ hoſti. q̄ ita dꝫ dicere non potes eſſe teſtis. q̄ hoc crimen ſymonie cōmiſiſti. ⁊ hoc volo probare. ⁊ ſic repellit̄ ſi ꝓbetur eum per crimen et obijciatur. j. de ſy. lꝫ hely. ſm hoſti. ⁊ hic adde quo ad hoc vlti. dictū q̄ no. iij. q. xj. in princi. C. qui accu. non poſ. l. j.

Summarium.

1 ¶ Conuentus totus abbate cōputato ⁊ monachis honeſtior ⁊ veracior reputatur quam ſolus abbas.
2 Confeſſio prelati non preiudicat eccleſie.
3 Conuentus vbi dicatur eſſe.
4 Iuramentum qualiter formari habeat.
5 Defenſor vbi cum mandato defendit confeſſio eius obeſt.
6 Cauſa tractari debet vbi teſtes ſunt.
7 Teſtes qui producit articulos an dabit probare quos vult.

PReſentium. Abbatem conuentum iſti erant actores. priorem ⁊ cōuentū. iſti erant rei. ¶ Et no. q̄ quādo agitur de religioſis pro maiori pte non vocant̄ cōgregatio neq̄z capitulum. ſed conuentus. vt hic ⁊. j. de his que ſi. a. p̄. l. j. c. ij. lꝫ capitulum q̄nq̄z vocentur. vt. ſ. de tranſac. contingit. ¶ Poſſeſſione. hic habes q̄ incorporalia poſſidentur. ad idem. ff. cōmunia p̄di. l. ij. vbi expreſſe dr̄ q̄ ius poſſidetur. nam ⁊ ſcia poſſidetur. xvi. q. j. reuertimini. ⁊ cōmunio. vt. lxxxiiij. di. quiſquis. vbi de hoc. hinc eſt q̄ ipſius petitur teſtamēto prout no. ij. q. ij. nullus. n. ad hoc q̄ no. ſ. de of. dele. venerabili. in p̄n. ⁊. j. de excep. cum inter. in glo. hic manifeſte ⁊c. in fi. ⁊ ius eligendi preſcribitur. ſ. de elec. cumana. ad idem q̄ poſſeſſorium pōt intentari circa res incorporales. vt pꝫ in eo quod le. ⁊ no. ſ. de reſti. ſpo. olim inter te. j. R. j. de ca. mo. c. ij. R. j. ⁊ ver. vnde predictus ſed cōtra ſ. de elec. querelam. §. nos igitur. ſ. de fo. cōpe. conqueſtus. vbi de hoc. ſ. de cauſa poſ. cum ec. in. §. nos igitur. ver. clericos vbi de hoc. ⁊ no. j. q. j. nullus epūs grauamen. in glo. ij. in fi. ⁊ ideo dicit hic Hoſt. q̄ melius diceret quaſi poſſeſſione vt in predictis iuribus. ⁊ probatur. j. de ſen. ⁊ re. iu. ſuborta. iuxta prin. ver. q̄ vero.

vero. ꝛ ver. verū. q2 iſta incorporalia ꝓprie nō poſſidentur. ff. de
ac. re. do. ſeruus. §. incorporales. ff. de vſuca. ſequitur. §. ſi viam.
de hoc le. ꝛ no. š. vt lite pen. a memoria. in gl. no. qđ ꝛc. ¶ Sub-
iectiōis. š. de reſti. ſpo. olim inter. ſ. de re. iu. cū inter. ¶ Spolia
tos. per ſubtractionem. š. de elec. q̄relam. š. de tranſac. preterea.
fʒ hoſt. ¶ Compoſitione. ſed ſpūalibus ſm Innoc. ꝛ hoſti. in
quibus tranſactio interuenire nō pōt. ſupra de tranſac. ꝑteres. ij. ꝛ
c. ſup eo. vbi de hoc. vnde qđ ſequitur inita. dic inimicabiliter.
¶ Inter ptes. hec lrā innuit qđ talis compoſitio nō fuit realis
niſi autoritas iudicis interueniſſet. ſupra de tranſa. de cetero. c.
veniens. hoſt. ꝛ videas qđ dictū eſt ſupra. c. li. de pac. pactum. in
glo. ad hui⁹. ¶ Rebus aliis. de hac clauſula generali habes ſu-
pra. c. li. de reſcrip. cum in multis. ꝛ. c. tit. paſtoralis. c. ſedes. vbi
de hoc. ¶ Abbate priore. pſonaliter q tanq̄ honeſtiores ob cau-
ſas vehementiores requirendi ſunt. C. de ꝓcur. l. vlt. ff. de ꝓcur.
ſi actor. ſupra de iura. ca. in ptractandis. ſm hoſt. dic qđ ideo ab
bas ꝛ cōuentus ſancti. n. requirunt cauſa quā honeſtiores. q2 ſi
mul egerūt. vt ptʒ ex lrā p̄. q2 ſi ſolus abbas egiſſet ipſe ſol⁹ tāq̄
honeſtior requiri poſſet. ſm Inno. ſed in hoc caſu dicunt quī-
dam qđ cōuētus cōputato ipſo abbate requiri poſſet. q2 hone-
ſtior ꝛ veracior reputat̄ totus cōuent⁹ cōputato abbate ꝛ mona
1 chis quā ſolus abbas † ꝛ no. qđ hi abbas ꝛ prior nō erant ſindi
ci. per quos eſſet facta lit. cōte. ſed ptibus placuit qđ per hos iu
raretur ꝛ alias etiā equitatis viri cōſonabat cū eſſent capita cō-
uētuū. poſſet tñ ꝛ aliis cōmitti hoc iuſiur. cū ſupra de iura. ca.
in hūtes. ſm Inno. ad idem. c. ti. c. ij. c. in ptractan. c. cū cauſam.
ꝛ ſupra. c. li. c. ti. nullam. poſſet tñ dici qđ illa iura loquunt̄ in iu
ra. ca. hic in iuramento de veritate q̄ iuramenta in multis diffi-
nierunt quā prius dicitur verius credo. dūmodo ſpecialiter cō
mittatur. ar. in p̄. c. nullam. ad idem qđ le. ꝛ no. lxiij. di. tibi dño
ꝛ idonee perſone. quod dic vt le. ꝛ no. ſupra de iura. calū. impe-
ratos. §. tu vero. l. di. accedens. in gl. vlt. ꝛ. in. q. vn. c. j. ꝛ. ca. cū. q.
ꝛ. c. vlt. in glo. v. q. iij. q2 epi. verū dicas qđ hodie autoritate hui⁹
decre. licitum eſt oībus collegiis per aliqui iurare. ꝛ eſt ratio q2
cum collegium cenſeatur vna pſona in cā vniuerſitatis dignuʒ
ſatis eſt qđ per vnum iurent. lʒ per ſe iurare poſſent ſi vellent. C.
de iura. ca. l. ij. §. hoc etiam. ff. de condi. ꝛ de. l. municipib⁹. et eſt
hoc propter difficultatem ponendi ridendi alias aūt quilibet
in aiam ſuam iurare dʒ. ſupra de iura. ca. in pertractandis. ꝛ. c.
cum in cā. ꝛ ſupra. c. li. ꝛ. c. ti. nullam. ſic etiam finaliter tenet hic
Inno. ꝛ no. qđ ſindicus ſine ſpeciali mandato ad iurandū iura
re non pōt ſic nec ꝓcur. priuate pſone. ꝛ eſt ratio q2 non hʒ gene
ralem adminiſtrationē ſed ſi ſindicus eſt datus ad oēs cauſas
monaſterij tunc iurat ꝛ in hoc caſu loquūtur iura. de hoc. š. no.
š. de iura. ca. cū cauſam q̄ que. š. de ꝓcur. q2 in cauſis. ¶ Nomine
ſuo. q2 cōuenti ſunt. ꝛ inde eſt qđ inter ridentes faciunt nume-
rum. ꝛ no. ſm Inno. qđ non eſt alia cauſa quare tales iurēt no-
mine ſuo niſi vt aſtringātur cum aliis dicere veritatē. vnde etiā
de his que ſoli ſciunt nil dicere debent niſi de ſuo facto cū dictū
eorū nō preiudicaret neq3 quaſi ꝓcuratoris q2 nō eſt ꝓcur. neq3
quaſi teſtis. de hoc etiā infra dicam. in glo. ptʒ per hanc. ¶ Cō-
uētuum ſuorū cum quibus hñt oīa cōmunia ſm hoſti. vt no. in
ſum. de iudi. §. q̄ ſint neceſſaria ſub. §. vtroq3 aūt. ver. hoc tameq
ſcias. ꝛ dic conuentuum. i. illorum ſingulorū de cōuentibus. nā
conuentus cum ſit collegium non hʒ aīam inquantū eſt vniuer
ſitas. ſed ſingulares aias hñt. vnde litera non dicit animā in ſin
gulari ſed dicit aias in plurali. ad hoc. ſ. co. li. de ſen. ex. romana
§. in vniuerſitatem. ¶ Maioris ptʒ p hanc literam qđ confeſſio
2 ꝓlati non ꝓiudicat eccleſie. de hoc no. š. de elect. dudum. ij. in
glo. no. ergo ſm. h. ar. contra. xxij. di. de conſtantinopoli. vbi de
hoc in glo. q. d. ꝛc. nam ibi dr̄ hoc non eſt verum quando prela-
tus eſt in iudicio de conſenſu ſui capituli. Idem etiā not. ſ. de ꝑ
ſcript. q2 omne in glo. vlt. in ſi. nam tunc ſuſtinet vices toti⁹ ca
pituli vt ibi dicitur ꝛ tunc confeſſio preiudicat niſi probaretur
ipſum erraſſe. š. de confeſ. ex pte ꝛ ex his colligitur qđ capitulū
pōt prelatū conſtituere ꝓcur. ſue eccleſie ſed ar. cōtra q2 ipſe pre
latus eſt his qui hʒ procur. conſtituere. š. de procur. alias. š. de
iudi. cauſam que. ſed dic qđ talis procurationis cōmiſſio vʒ ad
iſtum effectum qđ ipſum capitulū vr̄ prebere conſenſum facien
do ipſum procur. in tali cā. ſed quantū ad hoc qđ virtute ipſius
procurationis admittit̄ ad agendū non hʒ effectum cum alias
poſſint de iure. š. de reſcript. edoceri q2 eſt legitim⁹ adminiſtra-
tor ar ad hoc. ff. de ſer. ruſ. pre. p fundū. ff. de pac. ſi vn⁹. §. ſi acce-
ptilatio. ¶ Ipſorum ibidem reſidētiū. x. q. ij. hoc ius ꝛ ſibi mā-
dantium qđ in aias eorum iurent ſm Inno. vel dic ipſorum ſi-
mul vocatorū. š. de elec. q2 ꝓpter. ꝛ ibi vbi diſcreparent in rñſio
nibus ſtabitur dicto maioris partis ꝛ ſanioris. š. de elec. coram
ſed hoſt. qđ prius dicitur verius credo q2 illi ſunt vocādi ad cu-
riā qui intra vrbē cōſiſtunt. C. de le. l. ij. li. x. non ob. iura preal.
q2 in facto electionis loquūtur in qua ſpecialiter eſt ſtatutū qđ
ſiant abſentium vocationes vt. ſ. eo. li. de prebē. cū in eccleſiis. et
š. eo. li. de offi. or. quāuis. v. niſi vocatis ꝛ in caſu ceſſationis a di-
uinis vt ibi dr̄ ſed no. qđ ſi cauſa eſſet ciuilis iuris in qua iurat̄
de calū. non eſſet neceſſe qđ in animas conuentus iuraret prela-
tus ſed in animam ſuā tñ. ꝛ ſm ſuū placitum poſitionibus re-
ſpondent. š. de iur. ca. cum cauſam. ſm Inno. ſed hoc intellige
ſm id qđ dixi in gl. pri. prece. ¶ De veritate. ꝛ ita not. qđ lʒ aga
tur poſſeſſorio ſuper re ſpirituali iuratur de veritate non de ca.
ſicut quando agitur de ꝓprietate. š. eo. li. de iur. cal. ſi calūnia. §.
vlt. ꝛ eo. ti. literas. ſm Inn. ꝛ hoſt. ¶ Ponendo. repete. qđ dixi
š. eo. li. de cōfeſ. ſtatuimus. ¶ Dicat veritatem. no. qđ cum iurat̄
de veritate dicenda. tam ponens quam reſpondens non quod
credit ſed quod ponit dicere debet. ar. iij. q. ix. hortamur ſed cū
iuratur de calū. ibi qđ creditur ponitur. ꝛ reſpōdetur. C. de iur.
calū. l. ij. §. j. ꝛ not. š. de iur. ca. cum cauſam. in glo. hic patet ꝛc.
¶ Tranſmiſſis quibus nihil obiici pōt cum ſint examinate in
curia ar. C. de teſti. olim. xxxv. q. ix. apoſtolice preterea bulla pa-
pe oēm ſuſpitionē excludit alias ſcribit Inno. ſ. de ſi. in. ex pte.
¶ Ipſi. ſ. abbas ꝛ prior. ¶ Sciunt. xxij. q. v. hoc videtur. š. de re
ſcrip. cum contingat ꝛ repete quod dixi. š. eo. in glo. q2 de cōuē-
tibus. ꝛ no. qđ hec litera dicit ſciunt per quod habetur qđ ſicut
hoc iuramentum preſtitum eſt dicendū ſic reſponſio data ad po
ſitiōes dʒ eſſe per ſcio vel ignoro. ſufficit tñ ſi dicat̄. credo vel nō
credo cum nouo iure in cauſis ſpiritualibus etiā de cal. iuretur.
š. eo. li. de iur. ca. c. j. in ſi. ꝛ hoc videtur Inno. ſenſiſſe in glo. ſua
in hoc. c. poſita que incipit. qui litem ꝛc. ꝛ expone qđ ſequitur. ſ.
priori. pro. i. ¶ Illos. ſ. conuentus. no. quod ibi dicitur eſſe con-
3 uentus † vbi eſt maior pars vt ptʒ in eo quod le. ꝛ no. lxj. di. apo
ſtolica. ff. ad mu. quod maior. š. de elec. cū inter cano. j. ꝛ ij. ¶ In
telligent omnes ad capitulū vocabunt̄ ꝛ ibi ſigillatim poſitio-
nes legentur ꝛ ſi oēs cōcordāt in eandē rñſionē illud ſiet ꝛ reſpō
debitur ꝛ ſi diſcordant ſtabitur iudicio maioris partis illoꝝ cū
illi capitulū cenſeant̄ vt ſupra ꝓxi. dixi. ꝛ ſi abbas qui iurat in
aias alioꝝ ſciret aliquā ꝛ illi in quoꝝ aias iurauit neſcirent vel
econtra non dʒ rñdere veritatem niſi de eo qđ maior pars ſcit ꝛ
ei cōmittit vnde ſi ipſe veritatem ſciret cōuentus aūt non. non
dicet veritatem. ꝛ eſt rō q2 eſt quoddā organū cōmittētiū. vnde
cum tanq̄ pro vniuerſitate ſit iuratus. rñdebit ſm beneplacitū
maioris partis non ſm ſuum. cum in his habeat tñ miniſteriū
tamen ſi illi dicant qđ ipſe reſpōdeat ꝛ dicat alias quā ſe hʒ ve-
ritas quā ipſe ſcit. nō rñdebit q2 ꝓ nullo hoīe dʒ mentiri vel fal
ſum dicere. ſed vocatis q ꝓdeſſe ꝑūt dʒ eos monere vt a falſo
dicto ſiue reſpōſione abſtineant. xxij. q. v. hoc videtur. ſed ſi no-
lunt per ꝓcur. rñdere ſed per ſe. non videt Inno. quare hoc nō
4 poſſint. ¶ Iurauerūt qualiter formari habeat iuramētū † colli
ge ex eo qđ le. ꝛ no. lxiij. di. tibi dño ¶ Preterea. q. d. nōdum eſt
reſpondendum poſitionibus vt dictum eſt. ſed ꝛ ſigillatim ꝛc.
vt ſequitur. ¶ Sigillatim. i. ſepatim. ꝛ eſt hoc vtile ꝛ cautū. naʒ
aliqñ poſſeſſio continebit plura capitula quoꝝ vnū erat falſum
ita poterat tota poſſeſſione genera. ff. de re. du. ſi is qui. §. vtruʒ
nec ſub disiunctione admittuntur q2 disiuncta incertitudineʒ
cōtinet. ff. de v. ob. vbi aūt. §. qui illud. ff. de minor. ꝓtor. §. qđ au-
tem ꝛ dictū eſt. š. c. li. de elec. is qui cōtra. in ſi. ꝛ ponens dʒ pone
re certū. ꝛ reſpondēs rñdere certum. ff. de confeſ. certum. ſm ho
ſtiē. ¶ Sufficienter. i. clare ꝛ euidenter. non obſcure. h. ꝛ qđ rñ-
deatur non ſolum de ſcīa ſed etiā de credulitate ſm hoſt. ¶ Ad
inuicem hic repete qđ dixi. š. e. li. de confeſ. ſtatuimus. in glo. j.
in ſi. ¶ Contradictione. ipſe poſſeſſiones erant per papā in cu-
ria approbate. ideo ſic mādat. ¶ Sine iuramēto vr̄ ꝯ. š. de iur.
calū. in appellationi. §. ꝓcuratores. dic qđ hi caſus ſunt diuer-
ſi non aduerſi. nam hic procurator fuerat litem conte. ꝛ ita erat
factus dñs inſtantie cauſe. ꝑterea dñs hoc iurauerat ibi datus
fuit procur. poſt lit. cōte. ꝛ ideo iurare dʒ vt ibi dr̄. ꝑterea hic nō
ꝓhibetur quin ꝑſtetur ſacramētū. ꝛ de calū. vt ibi dr̄. q̄uis dica-
tur qđ non interrogetur p ſacramentū. ¶ Sciat vbi certus eſt.
¶ Credat ſi non ſit certus qđ ſi iuſtus ab iſto iudice non vult re
ſpōdere. vr̄ qđ haberi debeat ꝓ confeſſo. š. e. li. de confeſ. ſi poſt.
¶ Inquiras tanquā a principali quo ad iudiciū in quo litē eſt
conte. ꝛ ideo ei credendū eſt etiā ſi nō iurauerit. vnde nō diſtin-
guo iurauerit vel nō. ꝛ. ſ. de accu. ſi conſtiterit. q2 confeſſos in iu
5 re ꝛc. C. de confeſ. l. j. nam vbi defenſor † defendit cum mandato
eius confeſſio obeſt. ff. de ꝓcur. non ſolum. ꝛ. š. de confeſ. ex pte.
ꝛ imputet ſibi qui talem elegit. ff. de ini. l. cum mādato. ſm hoſt.
ꝛ dixi. š. e. in glo. ptʒ per hanc ꝛ hoc intelligas qñ rñdet de ſcīa
ꝛ alii de credulitate tunc vr̄ qđ ſibi derogent. ſicut vbi reperit̄ ꝯ
rius ſibiipſi. ar. ſ. de ap. ſolicitudine. in ſi. ſi aūt ꝯria ſtabitur cō-
feſſioni conuentus. ꝛ hoc ideo q2 maior eſt ſcīa quā credulitas ꝛ
vterq3 rñdens in aias conuentus ꝛ ꝓcur. qui lit. eſt conte. princi
palem pſonam repreſentat ſi qlibet de ſcīa vel credulitate. tunc vr̄
qđ ſibi derogent ſicut ſi idem reperiretur ſibi ꝯtrius. vt in pre. c. ſo-

habuiſſe reſ cuʒ ea faciat ſidē. vide & ſcdy. in. c. venieñ. vi. col. deteſt. an āt admittat̄ in defectū ꝓba tionū ponit ſcdy. i. c. ſi. in ſi. colū. de teſti. cog.

agitur de preiudicio aie. qḋ dic vt le. ⁊ no. ſ. de pſcrip. qm̄ omne. vel vbi eſt de ſua iuriſdictione tpali. qḋ dic vt le. ⁊ not. ſ. de teſtacum eſſes. in glo. ſ. ſup relictis ⁊c. ſic etiā cogis ad ſuas ſnias obſeruādas. ſ. eo. li. de excep. cum quidā. de hoc etiā ſatis no. Inn. ē. de of. or. pniciosā. ſed huic litere vr̄ cōtra. ſ. e. li. de pact. quāuis. hoc aūt qḋ hic dr̄ nisi haberet locū vbi ſcḋm iuramentum illicitū eſſet cōtrariū poi licito pſtito. verbi gratia mulier primo

a iurat[a] qḋ nō alienabit dotem. ⁊ ſic iuramentū licitum. eo qḋ viri concordet. ſ. qḋ dos nō debet alienari. poſtea iurat contrarium. hoc caſu cū ſcḋm iuramentū ſit cōtrarium primo ⁊ ſic ſit illicitū non eſt ſeruandum. ē. eā te. ⁊c. intellecto ſed an contra. ē. eo. tua nos. ſed non tangit caſum hunc.

a ¶ Mulier primo iurat. Adde quod hec gl. reputat ſing. ſm d. Iaſ. i. §. itē ſi poſtulāte. ſ. ij. col. iſti. de acti. Alex. in cōſi. xvi. in j. col. i. in. vol. ⁊ in eo. cōſi. i. pe. colū. ponit vnā limi. ad hanc gl.

Summarium.

1 ☞ Conſcientia bona ⁊ mala quomō poſſit haberi de aliquo.
2 Confeſſio que non fit calore iracūdie ſed ex deliberatione: vtrū poſſit reuocari.

Cum. In poſitionibus repete qḋ dixi. ē. e. li. de confeſſ. ſtatuimus in prin. ⁊ idē intelligo in articulis in cauſa exhibitis ſup quibus recipiunt teſtes ⁊ hoc eadē rōne. ⁊ credo qḋ iſta cōſtitutio ortū habuit ex eo qḋ no. ho. ē. de fide inſtr. cū Io. in ver. vnica tm̄ ⁊c. ¶ Iuramentū. ſ. de calū. ⁊ de veritate dicenda. ē. e. li. de iur. calū. ſi de calū. §. vlt. ⁊ no. qḋ hec litera dicit poſt iuramentū. nā ſi añ iuramentū cōtraria rñdiſſet nō haberet locū qḋ. ſ. ſequit de primo qḋ qs vna die rñdet vnū ⁊ die ſequēti aliud videtur excuſari qr poteſt eſſe qḋ heri credidit vnū ⁊ hodie poſt meditationem credit aliud ar. ff. de inter. act. de etate. §. vlt. ar. de pe. di. iij.

1 iudex nam hodie poſſum habere bonam cōſcientiam † de aliquo cras malā ex ſuperueniēti facto ⁊ econuerſo. ſ. de ſy. ex inſinuatione. ē. e. li. de elec. vt circa. §. j. alioquin. ar. ad iſta inſti. de excep. in prin. ff. de cōdi. inde. l. ij. §. ſi quis. ē. de frigi. ⁊ male. fraternitatis. in fi. ¶ Datis ⁊ ſic per ꝯñs a te cōfeſſatis vt dixi. ē. e.

b li. de confeſſ. ſtatuimus in glo. j. caueat tñ ſibi ponens[b] ne cōtraria ponat. qm̄ ex hoc incurrit vitium calūnie. ⁊ bene colligitur. xxiij. q. vij. qḋ nobis iuxta prin. vbi vſqꝫ a te calumniandi ⁊c. et ideo nō eſt audiēdus vt ibi no. ¶ Manifeſta. i. notoria ſiue euidens. ſ. eo. li. de verb. ſi. cōſtitutionem. nec eſt ius in ſimul an ſeparata appareat talis cōtrarietas ⁊ in diuerſis poſitionib⁹ diuerſis temporibus factis nam ea que in iudicio fiunt ſunt quodāmodo coniuncta ⁊ ſic nō eſt ibi ordo prioritatis vel poſteritatis. ff. de pecul. quidam. ¶ Rationabilis. i. a iure approbata. ¶ Excuſet vt qr incontinenti ſe correxit. ſ. de teſti. eo. preterea et in eo qḋ le. ⁊ no. xxix. q. j. a prcal. de pe. di. j. diuortiū. ſ. de verb. ſig. nam ⁊ ego. ff. de diuor. ſi penituit ⁊ no. ē. de elec. ſcriptum. ſ. de ap. cū cauſam in glo. ſed nunquid ibi videas vel q̄i vnum dicum poteſt intelligi multipliciter. ſ. de accuſat. cum dilecti. j. §. ſ. ⁊ vlt. vel qr pbare ſe erraſſe in altero de cōtrariis qḋ poteſt. ē. de confeſ. ex parte. ⁊ C. de nō nu. pec. generaliter ⁊ not. Inno. ē. de elec. per inquiſit. in gl. vlt. ſiue probet directe ſiue indirecte. ē. de teſti. ex tenore tamen hoc probare videtur difficile. xxxiij. q. ij. mulni. ē. de reſcrip. ab excōmunicato vnde dixit. h. vbi cōfeſ-

2 ſio † fit non calore iracūdie ſed ex deliberatione non videtur qḋ poſſit reuocari qr nō poſſet probare errorem hic no. ſ. de diuor. ex literis in glo. ſed nunqd ⁊c. in fi. de hoc no. j. vt ec. bene. vt noſtrum in gl. cum primo ibi videas ⁊ qḋ no. j. e. li. de accu. poſtqꝫ in glo. ſubaudi ſi ſicut. ⁊. ſ. eo. li. de ap. romana. §. ſi ibi in glo. in notorio crimine. ⁊c. ⁊ ad hoc. xliij. di. §. ſi. in fi. ē. de probat. per tuas. C. de non nu. pe. l. generaliter. vnde tunc haberi dꝫ pro cōfeſſo. C. de confeſſ. l. j. ff. ad. l. aquil. pinde. §. notandum. ff. de cōfeſ. l. j. c. iij. q. ij. §. j. ē. de confeſ. cum ſuper in facto tamen alieno tolerabilis eſt error. ff. p ſuo. l. vlt. ſ. e. li. de re. iu. cum quis vnde ſi talis error procedit ex facto alieno excuſari vr̄ vt hic. ¶ Ipſa elec. de qua nunc agitur ſic de beneficio agitur obtinendo. Idē ſi agatur de iam obtento qr licet multa impediant q̄ nō deijciūt vt. xv. q. j. §. vl. per totū de quo conſtat ſemper deicit. ē. e. ti. tua nos ⁊. c. querelam. ſ. de fideiuſ. peruenit ad hoc. xxxiij. q. iij. ecce C. de ſacroſan. ec. cū innouatur ad huius tamen declarationem ſcias qḋ qñ cōſueuit qḋ ſtatuit iudex contrarium ſuū defectum confeſſum ⁊ eſt dicendum qḋ ſi cauſa non coram papa ſed coraꝫ iudice in inferiori tractatur non videtur qḋ contra reum cōtra quem nil fuit actum ſine exceptum debeat diffiniri aliqd cum vltra libellum iudicis non extēdatur ptās. ff. cōmuni di. in fundo. ſ. de ſy. licet hely. ſi tamen contra reum poſtea in modū accuſationis vel inquiſitionis agatur poterit amoueri propter confeſſionem predictā licet etiā in alio iudicio factā vt in prca. c. p inquiſitionem vbi de hoc per Inno. ⁊. h. cō. ſi vero cauſa eſt coram papa q. ē. ius eſt. ſ. de confeſ. propoſuit ⁊ nec actor nec reus habeat ius poteſt papa ⁊ conſueuit reo priuato ⁊ reo ſilētio impoſito pſone idonee beneficium illud de quo eſt actum aſſigna-

b ¶ Caueat tñ ponēs. Adde tñ qḋ articulās ſibi cōtrari⁹ nō habet p periuro. fely. in. c. examinata. ſ. ſi. colū. circa med. de iud.

c ¶ Et hidez fiet. Ibi vel etiaꝫ ex poſt facto. vide fely. in. c. cum olim. ij. in. colum. circa med. de reſcrip.

re ſm. h. cō. qui ita no. ē. de reſcrip. mandatū in glo. vlt. §. ſꝫ qd ſtatuet hoc autē intellige quando quis eſt in iudicio ⁊ ſe defendit ſecus autē ſi non ſit in iudicio nā tunc licet cōtra eum aliqḋ crimen probetur nil ei obeſt vt. ē. de ordi. cog. cum dilectus. vt no. Inno. in prca. c. peruenit in fi. ¶ Debebit nō tñ obligatur hic cōpetitori adiudicabit niſi alias haberet ſm id qḋ le. ⁊ no. ē. de reſcrip. olim nec eſt mirandū de eo qḋ hic dr̄ qr nedū antiqua crimina añ electionē ppetrata repellūt electos vt pꝫ. xxviij. di. priuſqꝫ. xlix. di. §. j. in fi. ⁊. c. vlt. j. q. j. non eſt putanda in fi. ad idem. ē. de temp. or. qñtum. ſed etiā nata poſt. ē. eo. li. de elec. vt circa. §. niſi. nec mirū qr res ante ſui completionem deuenit ad eum caſum a quo incipere nō potuit ⁊ ideo repellitur vt hic dicit vbi ergo ſuper eo de quo agitur nō eſt pbabilis ignorantia. et de hoc varie ponit vel rñdet negando vel cōfitendo circa idē coniunctum vel diuiſim intellige de varietate que contrarietatē faciat vt ex tex. colligitur manifeſte vel etiā dat articulos varie ſi ne ꝯrie repellendus eſt. vt in auten. coll. j. quo opꝫ epi. §. ſi tamē ⁊ puniēdus. ff. de teſti. qui falſo. iiij. q. in. qui falſo. ſ. vt ec. bñ. vt noſtrum. ff. qḋ cum eo. l. in. §. j. ⁊ ſi mi. ſe. ma. di. ſi alterius vt ſic puniatur in eo in quo deliquit. j. q. j. ſi qui epi talē. ſ. de iurepa. paſtoralis. in fi. ſecus ſi eſt pbabilis ignorantia. vt qr eſt de alia eccleſia is electus contra quē ponit ⁊ ſic eius vitā ſatis pōt probabiliter ignorare vel illius eccleſie irregularium canonicorū ⁊ tunc punitur in eo iudicio. ar. ff. de inter. ac. de etate. §. vlt. ff. de coll. bo. nōnūqꝫ. ⁊ facit ad hoc in auten. de exeu. ⁊ his q conue. in prin. coll. vj. ⁊. ij. q. iij. paulum. ē. e. li. de elec. ſtatuimus. in fi.

c ¶ Et hoc idem fiet[c] vt electo ſilētiū imponatur. ¶ Manifeſte qḋ faciat quis vel mandet iſta ſunt paria. ſ. de ſen. ex. mulieres §. vlt. cum ſi. ſ. e. li. de reg. iu. qui facit. ¶ Nō refricāte. ar. ad hoc ē. vt lit. non conte. c. j. in fi. ⁊ eſt ratio qr alienū factum facit proprium per conſenſum vnde merito dꝫ puniri. ar. eſſicax. lxxxiij. di. per totum valet ad. §. ſicut autem.

¶ De exceptionibus. Rubrica.

Summarium.

1 ☞ Eccleſia hoc nomen multas habet ſignificatiōes ⁊ varias.
2 Excommunicatus non habet perſonam ſtandi in iudicio in aliquo caſu.
3 Hereſis quid eſt.
4 Excommunicati non excluduntur a teſtamenti factione.
5 Excōmunicationis exceptio admittēda eſt etiā in foro ſeculari.
6 Peccatum eſt morbus anime.
7 Excommunicatio maior repellit ab agendo: ſed minor non.
8 Canones excommunicationis ſententiam cōtinentes ex variis cauſis multi ſunt.
9 Terminus vbi datur a iudice ad teſtes producendos habetur pro ſatiſfacto.
10 Condēnatio expenſarum eadeꝫ die fieri debet qua ſit remiſſio.
11 Litere ab excommunicato impetrate an valeant.
12 Propoſitio ſola abſqꝫ iuramento non ſufficit niſi probatio ſubſequatur.

Pia. Conſideratione quadruplici. vt. ſ. ſequitur prori. ¶ Statuit. ē. e. exceptionem.

1 ¶ Eccleſia. hoc nomē eccleſia † multas hꝫ ſignificationes ⁊ varias. vt no. ſ. de ver. ſig. cum derici. ſꝫ hic expone eccleſia. ſ. generaliter qr qḋ papa facit qui eſt ſpōſus generalis eccleſie. vt ſatis colligitur. xj. di. nolite. xij. di. c. j. xxx. di. ita dñs. xxj. di. in nono ⁊. c. quis. xxiij. q. j. rogamus eccleſia ſponſa ſpūalis intelligitur facere. arg. ē. de tranſla. epi. c. j. ij. ⁊. iij. ⁊ pre. c. rogamus ⁊. c. q. beatiſſimus. ⁊. c. quoties. ⁊ ideo generaliter omnes aſtringit ꝯſtitutio papalis. ē. de conſti. quoniam conſtitutio. ad idem. ix. q. iij. cuncta per mūdum ⁊c. per principalem. ¶ Maioris. que a cōmunione hominum ſeparat. ix. q. iij. c. vlti. ⁊ ex hoc demōſtrat qḋ ſecus in minori. ⁊ eſt ratio qr ſeparat tantum a perceptione ſacramētorum. ē. e. a nobis. ſ. de cle. ex. mi. ſi celebrat. ¶ In quacunqꝫ parte. i. ſiue ante lit. conte. ſiue poſt. ⁊ talis exceptio dicit media. quod dic vt no. iij. q. vi. §. exceptio. in. j. gl. iuxta fi. ⁊. ē. e. exceptionem. in glo. ⁊ iuxta fi. ¶ Iudiciorū. ſ. principalis queſtionis in cauſa autem ap. etiam actori non ob. exceptio ex. ar. ē. eo. ſignificauerunt ſic etiam no. Innocen. ⁊ hoſtien. ē. eo. exceptionem. ⁊ in pre. c. ſignificauerunt quid ergo pone appellatus eſſe a diffi. ſententia appellationis nō curat proſequi ap. appellatus vult eam proſequi qḋ poteſt. vt. ſ. de ap. c. oblate cui obijcitur excep. excom. nūqꝫ poteſt. non ob. tali exceptione. videtur quod ſic. ar. pre. c. ſignificauerunt. vbi patet qḋ capitulū coram

ſecundis

ſecundis iudicibus obtinuit ſententiā abſolutionis pro prepo
ſito latam reuocari: qꝛ in eo qđ pro ſe lata erant nō poterat pro-
ſequi ap. ſed contra hoc obiicitur. ṡ. eo. exceptionem. poteſt dici
ꝙ ab illa generalitate excipitur vnde caſus. Item cōtra hoc op-
ponitur qđ dicitur. ſ. eo. c. vt vides qđ ſi actor per ſe veniſſet vſqꝫ
ad ſententiā repelli poteſt nec ad ſententiā procedetur dici pōt
qđ hoc eſt ideo quia ante ſententiā nullū damnū habet per iu-
dicem. vnde ibi non leditur equitas iudicantis. ſed poſtqꝫ
per ſententiam acquiſitū eſt ius alteri parti ⁊ damnū irrogatū
ſi non poſſet ap. pſequi lederetur equitas ſi eo vincēte defendet
ſe per ap. actor victus facultatē habere non poſſet. ṡ. eo. cum in-
ter. tū poſſet reſponderi ad illam doc. ſignificauerunt. quod ibi
vtraqꝫ pars appellauit a ſententia quatenus lata fuerit contra
ſe. ſic. ſ. de teſta. raynucius. ⁊ ideo ipſam ap. poterat proſequi et
ſic adhuc videnꝰ remanere cōtraria: ſed qđ appellatus poſſit ex
ceptione repelli videꝰ qꝛ ius ſuū per iudicē qui eſt leſum ſed ma
gis firmatur. ar. ff. de pig. l. grece. §. ei. ff. de leg. iuris. non ſolent.
item habet aliud remediū. ſ. qꝛ appellante vbi proſequente ra-
ta manet ſententia. C. de temp. ap. l. vlti. in fi. ij. q. j. ei qui. tamen
dicas qđ cōmune eſt tam reo quā actori vt ſi appellet poſſit pro
ſequi ſuā ap. non obſtante excep. excō. ⁊ eſt ratio qꝛ excommuni
cato poteſt appellare: vt. ṡ. e. cū inter. mihi autē valeret appella-
tio ſi non daretur appellanti ⁊ proſecutio: vt. ṡ. e. venerabilē. ſe-
cus autē ſi excōmunicatus idemqꝫ victor petat ſententiam cōfir
mari: vt. ſ. de confir. vti. bone. vel petat excōmunicationem tunc
ei obſtabit exceptio excipitur enim contra perſonam agētis co-
ram executore. ſ. de accu. accedens nec ob. ſ. de re. iu. ad proban-
dum vbi ſententia retractatur per hanc exceptionem excommu
nicationis illud enim in iudice locum habet ex cuius autoritate
ſentētia nitiꝰ. ſm Hoſ. qui ita no. in pre. c. excep. ⁊ c. ſignificaue-
runt ⁊ videas qđ ibi notant Vin. Inn. ⁊ Ho. de hac materia. et
cōpoſt. ṡ. eo. li. de reſcrip. ipſo iure. in glo. ſ. de excep. ⁊ c. exclndi
actor qui in initio litis appellatio. grauatus poſtqꝫ oſtendit ſe
iuſte appellaſſe ⁊ mandatur ei per iudicē releuata cauſa ꝑ qua
appellauit vt procedat in cauſa principali ſed proponitur ſiue
excipitur de excōicatione qꝛ non pōt agere audiendus eſt reus
quam non opponitur ei in cauſa ap. ſed in principali ſm Vin.
¶ Differat ⁊ ita proponitur in vim dilatorie ⁊ in hoc caſu peti
tur abſolutio ad cautelā ⁊. ṡ. eo. apoſtolice. ſ. de ſen. excō. venera-
bili. ⁊. ſ. eo. li. de ſen. ex. ſolet. §. in prima. ⁊. c. venerabilibus. §. p.
⁊ vlti. qđ tū intellige vt ibi habetur quandoqꝫ ꝓponiꝰ vt per-
emptoria vt contra electionē quaſi non contra perſonā ſed pro-
pter factū perſone perpetuo inițandō. ⁊ quādoqꝫ poteſt opponi
ante ſententiā tanqꝫ alia peremptoria. ṡ. de elec. cū inter. R. ſ. de
ele. ex. mi. poſtulaſtis. ⁊ de iſta nō poteſt peti abſolutio ad caute-
lam. nec eſt opus qꝛ peremptoria eſt ⁊ ita pars cauſe ſicut dies
ſolutionis editur qꝛ pars eſt ſtipulationis ⁊ nō dies confectio-
nis inſtru. ff. de eden. l. j. §. editionis. ſm Vinc. ¶ Repellat ſub.
fuerit legitime propoſita vt. ſ. ſequitur ⁊ probatur nā non ſuffi-
cit ſola exceptionis obiectio. niſi ⁊ probatio ſubſequaꝰ. ſ. de re.
iu. cū ſuper. §. j. ⁊. c. ſuborta. §. verū. ¶ Agentes ratio ſatis effi-
2 cax eſſe poteſt: qꝛ excommunicatus † in nullo caſu habet perſo-
nā ſtandi in iudicio: vt no. iij. q. vij. §. verū. in glo. ecce quantum
in fi. ⁊ ideo pōt petere reſtitutionē: vt no. Inno. ſ. de conceſ. pre.
cū noſtris. in glo. credimus tū iuxta fi. ⁊ no. xxxiij. di. c. j. in glo.
hic habes. in fi. ⁊ vide qđ ple. no. Inno. ṡ. de or. cog. cū dilectus.
in glo. ſic enim. ⁊. ṡ. eo. ti. cū inter. in gl. j. ⁊ no. qđ non dicit reos.
nam illis omnis legitima defenſio ſeruaꝰ. ṡ. eod. cū inter. ⁊. c. ſi-
gnificauerūt. qđ dic vt dixi. ṡ. eo. li. de reſcri. ipſo iure. in gl. ergo
a in his ⁊c. qđ intelligo de reo[a] neceſſario nō volūtario. ſm id qđ
no. Inno. ṡ. eo. cū inter. quis Ho. cōtra eū ibi viſus ſit notabiliſ-
ſe dicēs qđ ipſe Inno. illud dictū habuerat a capite ſuo qđ ve-
rum cōfiteor tanqꝫ patre ⁊ organū veritatis. ⁊ hoc clare probatur
ṡ. eo. dilecti. vbi cōtra excipiente de excōicatione contra electum
non datur replicatio. ſed hoc eſt ideo qꝛ ibi loquitur in neceſſa-
rio reo. vt ibi manifeſte patet dum dicit vſqꝫ in cauſam. nam ibi
demonſtratur neceſſitas nō volūtas. ⁊ ſi bene aduertas licet ibi
excipientes cōtra eccleſiā cauſam eccleſie defendere videanꝰ non
tamē eā defenderēt noīe eccleſie. cū ad hoc ab eccleſia vel capitulo
mandatū non haberēt: ſed ſuo noīe ſic etiā ſcripſit. B. con. ṡ. eo.
li. de elec. ſtatuimus. in verbo appellā. §. ſed quid ſi non oppo-
nat ⁊c. vnde ſi aliquis appellat extra iudiciū. ita qđ dici debeat
me extraiudicialis appellatio: vt. ṡ. de elec. cum nobis olim. ſ. de
ſp. bone. tūc hec appellatio eſt prouocatio dictarat ad cauſam.
ſ. de ap. cū ſit. §. j. quo caſu taliter ꝓuocans obiectu talis except.
repellitur tanqꝫ agens vt hic. ⁊ in hoc caſu videꝰ poſſe intelligi
qđ no. Inn. ṡ. eo. cū inter. in glo. j. ver. itē no. qđ ⁊c. ibi videaꝰ li-
cet videaꝰ notare contrariū. ṡ. de ma. ⁊ obe. dilecti. in glo. ad qđ
vꝫ ⁊c. circa fi. v. ⁊ qꝛ ſic ⁊c. Sed hunc articulū dic clarius. ſ. qđ
etiā reus voluntarius admittitur excōicatus. puta ſi canonicus

alicuius eccleſie volūtarie ſe opponit ei qui eſt electus in prela-
tum eccleſie ſue petēti cōfirmationē ſue electionis ſi vero ꝑ pro-
prio intereſſe nō admitteꝰ. ⁊ ſic ſeruat hodie curia. vt no. in ſpec.
de actore. ver. itē qđ eſt excōi. ſic etiam diffinit dñs clemēs vt not.
Hoſt. in pre. c. cū inter. at vbi nō eſſet me extraiudicialis. ſed hꝫ
aliquid de iudiciali vt in executore qui vult ꝓuidere autoritate
ordinarij ſiue pape tūc credo ſecus cū in hoc caſu negari poſſit
⁊ grauari. ⁊ ſic per cōſequēs appellare ⁊ ap. proſequi vt. ṡ. eo. c.
venerabilē. ¶ Ut ex hoc. ſ. qꝛ opponi pōt in quacūqꝫ parte iudi
ciorū. ⁊ repellit agētes ⁊ eſt hec prima cōſideratio. ¶ Cenſura. i.
excō. ſ. de ver. ſig. querenti. ¶ Timeatur ſub. que ſuper omnis
habet ſm id qđ dicit Io. griſo. ⁊ Aug. xj. q. iij. nemo contēnat. ⁊
c. omnis xpianus. ⁊. c. nihil ſit. ¶ Communionis. ſecunda con-
ſideratio. ¶ Periculū qđ nō eſt minimū vt patet. ṡ. de his q̄ vi
me. cauſa fi. ſacris. ſ. de ſen. ex. cū deſideres. §. ij. ⁊. c. ſuper eo. ij. ſ.
de cle. ex. mi. illud. §. pe. de hoc ſatis no. Hoſt. in ſum. de ſen. exc.
§. ⁊ que ſit pena ſub. §. neceſſe. ver. ſed nūquid. ⁊ adde qđ dicā. ſ.
eo. li. de ſen. exc. ſtatuimus. in fi. ¶ Contumacie hec eſt. iij. cōſide
b ratio. propter quā ſolā[b] hec ſentētia eſt ferēda. ar. xj. q. iij. nemo
epiſcoporū. ⁊. c. nullus ſac. xxiiij. q. iij. cauſa ſacerdotes vnde qđ
dicitur quis excōicari pro crimine adulterij vel furti vel huius
xvj. q. j. alia. xxij. q. j. predicandū. xlvj. diſ. accuſatores. ſ. eo. li. de
reg. iur. ad apoſtolice expone. ⁊ dic. i. pro contumacia ex tali cri-
mine deſcendenti. xj. q. iij. certum. ⁊ huius ſententie fuit Hug.
vt no. ij. q. j. nemo epiſ. ⁊ idē etiā no. Inno. ſ. de ver. ſig. ex parte.
l. in glo. ⁊ de hoc no. ⁊c. vbi dicit ꝙ pro ſolo crimine nō eſt quis
excōmunicādus ſi velit ſe corrigere vt in pre. c. nemo vbi de hoc
xlv. diſt. ſed illud. ⁊ in pre. c. cū ſacerdotes. de hoc etiā no. xj. q. iij.
epiſ. xvij. q. iiij. de preſbyterorū. ¶ Reprimatur. nam quos diui-
nus timor ⁊c. ſ. de vi. ⁊ ho. cle. vt clericorū. §. ne vero cū cōcor. ibi
no. in gl. ſimile dicit. l. ⁊c. ¶ Excommunicari. iiij. cōſideratio et
iſti dicunꝰ heretici. iiij. q. j. ꝙ autē qui ab eccleſiaſtica cōmunione
remouenꝰ ⁊ extra eccleſiam mittuntur ob qđ diabolo tradi dicū
3 tur. x. q. iij. omnis xpianus. nam hereſis † idꝰ eſt quod ſeparatio
xxiiij. q. iij. inter ſchiſma. ſ. c. li. de ſen. ex. licet a cōibus ab agēdo
patrocinādo ⁊ teſtificādo vt. ſ. c. li. de ſen. exc. decernimus. excipe
caſum qui habeꝰ. ſ. c. li. de hereti. in ſide. ⁊. c. preſidentes. Item
a procuratione. ṡ. de pba. poſt ceſſionē. Itē a iudicādo ſicut pu
blice excōicatus. ſ. de re. iu. ad probandū. de hoc iij. q. vij. §. verū
qđ dic vt dixi. ṡ. e. li. de lit. conte. exceptionis. in gl. iſta verba ⁊c.
item ab arbitrando ſm id qđ no. in ſpe. de arbi. §. differt. aut v.
item ſm eum. item ab impetrando. ṡ. e. li. de reſcri. ipſo iure. itē
a beneficio. ṡ. de eta. ⁊ qua. cū bone. ſ. de cle. ex. mi. poſtulaſtis. di
cebat Tan. ⁊ Ber. hic. ⁊ Hoſt. hoc eſſe verū indiſtincte quantū
ad ſuā vtilitatē ſed non quantū ad ſuū damnū vnde ſe pōt alte
ri obligare: ſed ſibi aliū obligare non pōt. vnde excōicatus pōt
cedere ⁊ donare etiā ſuā acc. ⁊ omnia facere que ad ſuū incōmo-
c dum ſpectāt vt ille cui[c] facta eſt ceſſio ſiue actio ſtatim agere pōt
qꝛ remotū eſt impedimentū. nā ſola excōicatio erat cauſa quare
agere nō poterat ipſe cedēs: ſed illa cauſa ceſſa eſt actio ergo age
re poteſt. itē ſi vendidiſſet villā vel eccleſiā in qua haberet iuſpa-
tronatum emptor poſſet preſentare. itē delegare pōt ſuū debitorem
alij ⁊ ille ſtatim aget. ⁊ hec eſt queſtio ven. ⁊ incipit quidā cum
eſſet excō. ⁊c. idē dicit in ſpe. de procu. §. ſequiꝰ videre. iuxta prin.
ver. quid ſi excō. ⁊c. ad hoc facit qđ no. Inno. ṡ. de do. ⁊ cōtu. ve-
ritatis. ⁊ ſic talis exceptio agenti non obſtaret cum ſit perſona-
lis. i. adhereret perſone ⁊ nō rei. ergo talis actio ſine vitio perſona
li ad ſucceſſorē trāſit ſingularē. ff. de diuer. ⁊ tem. pre. l. an initiū.
ſ. R. que. l. videꝰ ponere caſum iſtū. ⁊. C. de ac. poſ. vitia. facit ad
hoc qđ le. ⁊ no. ij. q. j. in primis. iuxta prin. ver. ſi vero. in gloſ. cū
4 enim ſit ⁊c. item non excludunꝰ a teſtamēti † factione. nam excōi-
catus pōt teſtari ſm ſucc. vt no. ſ. de ſen. excō. cum voluntate. in
glo. no. elemoſinas. in fi. ad hoc etiā ſatis bene facit qđ ipſe no.
ṡ. de do. ⁊ cōtu. veritatis. ⁊ qđ teſtari poſſit hoc etiā no. p. de ſa.
⁊ eſt ratio qꝛ ipſe donare pōt vt patet in pre. c. cū volūtate. §. pre-
dicatores. ergo ⁊ legare. nam ⁊ legatū ꝙ in teſtamēto relinquiꝰ
eſt donatio a teſtatore facta. inſti. de le. circa prin. ⁊ hec ſententia
poteſt iuuari per id ꝙ habetur. C. de hereti. auꝰ. credentes. nam
ſi illud ſpecialiter ibi ſtatuitur in excōmunicatis ꝓpter hereſi. ⁊
demū poſt annū tacite intelligiꝰ relinqui contrariū eſſe in alijs
ob alias cauſas excōicatis. xxv. di. qual. cū ſi. maxime cū excōica-
ti nō perdāt dona. nec ꝓpterea ſunt perdituri. ⁊ infamis poſſit
teſtari. C. de ſecū. nup. l. j. facit ad hoc qꝛ excōmunicatus habet
rerū ſuarū adminiſtrat. ⁊ dñiū. vnde magis videꝰ cōparandus
relegato. vt no. ſ. de ap. paſtoralis. in glo. vlti. iuxta prin. qui po-
teſt teſtari. ff. de inter. ⁊ releg. l. relegatorū. §. j. ⁊ ſe. Item deporta
tus pōt vendere emere ⁊ contrahere. ⁊ aliū ſibi obligare. ergo
excōicatus. C. de bo. dā. l. ij. preterea ſicut vꝫ qđ cum eo ⁊ pro eo
ſit in iudicio donec excipiatur vt hic quare non valebit qđ cum
eo ⁊ pro eo ſit extra iudicium ⁊ in iudicio enim quaſi contrahiꝰ

a ¶ Quod intelligo de reo. Adde Feli. plene i. c. cū inter. R. in vj. col. ⁊ ſe. extra de excep. ⁊ feli. in c. intelleximus. in. iij. ⁊ iiij. et vj. col. extra de iud. Bar. et doct. in. l. de pupillo. §. ſeruo. ff. de ope. no. nū.

b ¶ Propter quā ſolam. Adde Inn. in. c. j. de exceſ. pla. bal. in. l. iij. C. de pe. an autē ⁊ qñ citatꝰ p edicta excōicari poſſit ponit fel. in. c. qm̄. §. porro. eo. v. in princ. extra vt lit. nō conteſt.

c ¶ Ut ille cui. Adde feli. in. c. intelleximus. circa fi. in v. xiij. declaratio extra de iudi.

ff. de pecul. l. iiĳ. §. idē ſcribit. imo multofortius. nā aliqui repel-
luntur in iudicio qui nō repellunt extra iudi. ſ. eo. li. de pac. q̄ ge-
neraliter. in fi. iura. enī nō in plus eū arctant niſi qđ videtur, ⁊ re
pellatur. Sed ſi nō repellat nec videt licet peccet valet q̄ agit et
hoc teneas. ſed hoſt. contra prout hoc ſatis no. pro quo facit hec
litera ſic indiſtincte prolata que ita generaliter intelligēda vide
tur ſicut generaliter ſonāt. ⁊ facit p iſta ſentētia ar. ſ. e. li. de vſu.
quan. §. vbi magiſter Gar. iſtā ſententiā approbauit. nā ſi vſura
rius teſtari non pōt. vt ibi dicit multofortius nec excōicatus: qi
ipſe eſt penitus extra eccleſiā ⁊ ſeparato a cōmunione eccleſie ſa
cro ſancte eſſe beneficiū ex legibus deſcendēs denegat. in aut. de
priuile. do. hereti. mu. nō pref. §. antepe. col. viĳ. itē excludit excō
municatus; qi nō pōt heres inſtitui ab extraneo prout no. Ho.
in ſum. de teſta. C. quis ſit effectus ver. ⁊ prodeſt hoc notare ⁊c.
¶ Succreſcēte malitia ſemper creſcit. ĳ. q. i. omnis etas. in aut.
de nup. §. mitioris colla. iiĳ. ¶ Prouiſum. ſic. xlv. di. licet. in fi.
ſ. de trāſla. inter cor. §. vlt. ſ. de puni. qđ non nullis. ad fi. ¶ Ro-
ram. i. delictū. vnde vbi tenet impropriē nota. ſic. ſ. de regu. con-
ſulti. vbi de hoc. ¶ Dum alīs cum. ⁊ eſt melior litera. ſm Hoſti.
¶ Eccleſiaſticis. qi in illis ⁊ eorū occaſione frequētius promul-
gatur, poteſt tñ ⁊ pro alīs promulgari vt patet. ſ. de iud. nouit.
⁊ iudices ſeculares per cen. ec. compellant vt. ſ. eo. li. de iureiur.
licet. in fi. ⁊. ſ. eo. li. de ſen. ex. decernimus. vnde hec etiā ſub vel in
5 ciuilibus. qz etiā in foro ſeculari eſt excōicationis exceptio † ad-
mittēda vt ſatis probat in aut. de priuile. do. here. mu. non pref.
circa mediū. ¶ Malicia. ſ. calūnioſe. ſ. e. li. de reſti. ſpo. frequēs
⁊ eſt fi. huic. ſ. de do. ⁊ cōtu. finē. ⁊ hinc elici cōſueuit arg. qđ pōt
exigi iuramentū de malicia qñ talis exceptio proponit. ad hoc
ſ. de reſti. ſpo. literas. §. preterea. vbi de hoc opponant ſub. ⁊ ad
mittant a iudicibus eccleſiaſticis ſeculares cū parum curāt ⁊ tñ
leges vim magnā faciunt vt ſatis colligit in cōſti. feu. hic finitur
lex conſuetudinis reg. c. dño. ⁊ in aut. de epi. ⁊ cle. §. vt autem. in
lombar. de deci. l. de decimis. ⁊. l. vlti. l. uñ. ¶ Differri. cōtra iu-
ra. C. de fi. inſtru. l. vlti. qđ fieri. ff. ſi cer. pe. quidā examinauerit.
ſ. de do. ⁊ contu. finē. ⁊. c. venerabilis. ¶ Fatigari q̄ euitandum
eſt. ſ. de app. vt debitus. ¶ Morbus ſic. ſ. de reſcrip. ad hoc ſu-
mus. in fi. l. di. vt conſtitueret. ⁊ leg. ⁊ no. ſ. de iur. cal. ceterū. ſ. e.
li. de ap. legitima. ⁊ dic morbus. i. malū ſiue peccatū ſiue malicia
6 nam peccatū † eſt morbus anime: vt. ſ. de pe. ⁊ re. cū infirmitas.
¶ Irrepſerit. i. latēter inualuit. ſic habes. xlviĳ. di. c. vlti. ſ. R. in
fi. l. di. quecunq̄ peni. iĳ. q. i. §. patet. ſ. eo. li. de peni. felicis. ſ. R.
¶ Cōmunē. i. generalē medelā. i. cōſtitutionē. ſ. de cōſti. quoniā.
a ¶ Si quis[a] ſub. vel ſi qua. ff. de ver. ſig. l. i. quod dic vt plene dixi
xvĳ. q. iiĳ. ſi quis ſuadente. ¶ Opponit contra agentē. Inno. ⁊
hoc eſt expreſſe contra quoſdā hebetes intellectu qui trahunt hāc
dec. ad except. que proponitur contra iudicē de qua loquit. ſ. de
re iudi. ad probandum vel que proponitur cōtra perſonam te-
ſtis. ⁊ ad matrimonium. viĳ. dierū qui dantur ad probandum
vt. ſ. ſequitur qđ eſt prorſus falſum nam hic loquit quando exce
ptio ex. in vim dilatorie propoſita repellit agentē nihilominus
valent ea que facta ſunt in iudicio anteq̄ iſta exceptio propona
tur ⁊ probetur. ⁊. ſ. ſequitur ⁊ ita ob hoc nil preiudicat queſtio-
ni principali. ſed ſecus vbi proponitur in vi peremptorie quia
tunc ea probata perempta eſt queſtio principalis. Item ſi pro-
ponatur contra iudicē qi ea probata illa iudicii inſtātia eſt per-
empta vt in pre. dec. probandum ⁊ ſic debet intelligi qđ no. ſ. e.
exceptionem in glo. ad intelligentiā ⁊c. in fi. Idem de excep. pro-
poſita contra teſtem, nam ea probata principali queſtioni preiu
diciū generatur vnde dicas q̄ in talibus exceptis ſic propoſitis
debet dari terminus non qui. ſ. ſequitur ſed ſm diſcreti iudicis
diligentiam vt ſecundum qualitatem perſonarum ⁊ locorū di-
ſtantiam viderit expedire ſm id qđ no. ſ. de pen. dilectus. ⁊ dic
opponit equocūq̄ iudicio eccleſiaſtico vel ſeculari ammodis ex
ceptis. ſm Hoſt. ¶ Speciem vtrū ſi maior excommunicatio vel
minor. ſ. eo. a nobis ſm. B. ⁊ Hoſt. Inn. ⁊ Gof. de iſtis exceptis
xĳ. q. iĳ. ſi inimicus. ⁊. ſ. de ſen. excom. ſi quem ſed vide qđ iſta ex-
poſitio ſtare non poſſit ⁊ eſt ratio quia certum eſt q̄ maior excō
7 municatio † tantum ⁊ non minor repellit ab agendo vt. ſ. e. a no
bis. dic qđ bona eſt expoſitio. nam per hoc apparet an exceptio
propoſita ſit efficax ad repellendum agentē vel non ad q̄ per ex
cipientem intenditur: ſed videtur q̄ ⁊ ſi dicatur de excommuni-
catione maiori que repellit hoc non ſufficit niſi ex cauſa adiciat
vt ſic ex tali expreſſione appareat vtrum ſit excommunicatus p
eadem cauſa an pro alia vt per hoc appareat per quem ſit abſol
uendus. ſ. de offi. dele. prudētiam. §. vi. Item ex hoc apparebit
an ſit excommunicatus pro contumacia an pro offenſa. ſ. de ver.
ſig. ex parte. Item ex hoc apparebit an ſit excommunicatus ab
homine vel a canone. ⁊ ſic per conſequens an maiori vel minori
ex. ſit ligatus preterea quicunq̄ excōicat cauſam exprimere fo-
ſſe. ſ. eo. li. de ſen. ex. cum medicinalis. ex qui. videtur quod alter

a ¶ Si qs igit addead iſtū tex. ca q dicitur p fel. ſ. e. prudētiā. §. ſexta p to. ⁊ marie. i fi. extra d of. dle.

b ¶ Cū multi ſint canones Adde. xvĳ. notabile. ca ſus i qb[9] excōicatio iſtu- git a iure. p Inn. l. c. i. extra d ſen. ex.

iſta exceptio nō ſit admittenda. ⁊ ſic hoc q̄ hic videtur deficere
ſupplebitur p alia iura ⁊ rōnes dicat qđ ſufficit ſi tñ exprimi-
tur nomen excōicatoris. ⁊ ſpēm excōicationis. vt hic nā q̄ dixi ⁊
de ſpecie pponenda. idem dixiſſet ⁊ de cā ſi voluiſſet ⁊ de ca pro
ponenda ⁊ exprimenda intellexiſſet. ſ. de deci. ad audientiā naz
licet in iudice excōicante cā requiratur vt in pre. c. cum medici-
nal. in proponente hoc nō eſt verū cū hoc nō ſit iure cautum vñ
omiſſum intelligitur qđ ſcriptum ſine a iure cautum non inue-
nitur ſecundū id qđ le. ⁊ no. xxvĳ. di. vbi nam dicunt tamen quī
dā q̄ hec litera ſic eſt exponēda. ſpēm. i. vtrū ab hoie vel a cano-
ne. ⁊ qđ ſequit. ⁊ nomē iudicis vel cañ. vt ſic certū ſit de quo intel
ligat. ⁊ ſic vlterius vagari non poſſit in alterius preiudicium. ff.
de iniur. pretor edixit. ff. de dolo. ſi ex dolo. §. vlt. ⁊. l. ſeq. arg. ſ. e.
li. de teſti. pñtium. ⁊ an ſit ordinarius iudex vel dele. qz ſi de leg.
eſt excōicatio illius exhibeatur ſiue delegatiōe iuriſditionis nō
ſtatur tali excōicationi. ſ. de offi. dele. cum iniur. ſed hoc in ordi.
nō requiritur ſm. h. ⁊ q̄ nomen canonis ſit ſpecificandum ha-
hes arg. ſ. de ſymo. licet hely. ⁊ de ſen. ex. q̄ in dubiis. ⁊. c. inter ⁊
ſ. e. li. de elec. qui cōtra. nam idem iuris eſt in canone qđ in iudi
ce. aliqui tñ dicūt q̄ cum iura ſint certa. non vr̄ neceſſe ius imo
cantidem exprimere. ff. de iur. ⁊ fac. igno. l. ĳ. nam nō refert quo
iure fiat. ff. de libe. ⁊ poſth. gallus. §. ſi eius. facit ad hoc optime
xlv. di. c. ĳ. intelligo vbi dicit. Item in quodā conſilio. ⁊. §. huic
f. eſt. i. multe. in prin. ſ. de ſymo. lz hely. ver. nam iuxta. ſ. de coha.
cle. veſtra. in prin. xviĳ. di. qm̄ quid eſt. in princ. ex quibus iuri-
bus vr̄ qđ ſatis eſt ſi fiat mentio de canone in genere ⁊ non in
ſpē. vt. xxxv. q. i. quedam lex. ⁊. q. v. ad ſedem. in fi. v. quedaz ad
idem. ſ. e. li. de elec. ſi poſtq̄. §. i. in prin. ⁊. c. is qui. ⁊. c. cum nō de
ceat. ſ. R. ſ. de regularibus. cum virum. enim ſi. ſed q̄ prius videt
8 verius credo ppter hāc lrām cum multi ſint † canones[b] excōica
b tionis ſniam ex cāis variis cōtinentes. vt pz. ſ. e. li. de cle. vbi. §.
ſuper his. c. fundamēta. ⁊. c. in dēnitatibus. §. poſtremo. ſ. e. lib.
de iud. mulieres. ſ. e. li. de pen. felicis. ſ. de hereti. vt inquiſitōis
ſ. ne cle. vel mo. ſup ſpecula. ſ. e. li. de homi. pro humani. ſ. e. li. de
vſur. vſurarū. cuz multis ſi. que ſtudioſus lector poterit inueni-
re ſicut ergo dicit de iudice ſniam pferente. q̄ debet ſpecificari ⁊
noīari. vt hic eadem rōne. idem dicendū eſt de canone ſniam cō-
tinente quāuis quidam mirantes cōtrariū ſuſtinere ſatagant ⁊
conētur. nam licet ius in genere certū ſit vt dictum eſt non tamē
ppter hoc conſtat de quo iure ſpāli poſſit intelligi niſi noietur
expreſſe. aut noīe ꝓprio vel equipollentibus indiciis. nam iſta
equipollere videtur ſm id qđ le. ⁊ not. ſ. de conſang. ⁊ affi. tua
nos. ⁊ de teſti. lz ex quadā. v. teſtes. ff. ſi cer. pe. certū. vt ſic poſtea
vagationi non ſit locus. ſ. eo. li. de reſcrip. cum multis. ⁊ de elec.
vt quis alias eſt in tex. excōicationis. q̄ vtrūq̄ concludit ſed qd
ſi opponēs ita pponat vel pbet q̄ homo cōtra quem proponi
tur publice denūciatur excōicatus. lz in denūciatione nulla cau
ſa exprimatur. vr̄ qđ non ſit admittendus. nec ſufficiat talis p-
batio. cum ſicut pz ex hac lrā neceſſe ſit exprimi ⁊ nomē excōica
toris ⁊ ſpēm excōicationis. ſed contra ex quo publice ſit denun-
ciatio nihil aliud vr̄ requirendum. ſupra de poſtu. ad hoc. §. qđ
nec ſuper hoc ſcripſit hoſt. ſ. de offi. dele. prudentiā. §. vi. qđ cuz
talis in loco poſſit dici excōicatus notorius nihil vr̄ vlterius re
quirendū. nec ob. ſm eum qđ dicit hic. qm̄ ſicut ex mente huius
cōſti. colligit loquit de occulto excōicato nōdū ſolēniter publica-
to. in illo enim ppter autoritatem iudiciariam pſumendum eſt
qđ iuſte fuerit excōicatus. ſ. de renun. in pñtia. pro hac ſnia facit
optime. ſ. eo. li. de ſen. ex. lz. vbi pz qđ per denūciationez vitatur
tam ab extraiudicialibus q̄ iudicialibus. ⁊ hoc verū credo quā
uis poſſet dici q̄ in p̄. c. licet nō facit denūciatio ſola ſz ſnia pro
lata. cuius eſt executio. ſ. de ap. paſtoralis. ¶ Sciturus ſi. ſ. eo. li.
de voto. licet. ver. ſciturus. ¶ Eam rem. i. excōicationem. ¶ De
ferre. hoc ſumptū eſt ex. l. C. de proba. ſciāt cūcti. que ponitur. ĳ.
q. viĳ. ſciant. ⁊ dic deferre. i. proponere. ¶ Debere. ⁊ nō aliam.
¶ In publicū. i. coram iudice. ¶ Notionem. ⁊ in iudiciū. ⁊ no.
quod noīe notionis accipere poſſumus ⁊ cognitionē ⁊ iuriſdi-
tionem quāuis nomē notiōis ad eos ptineant qui iuriſditionē
non habēt. ſed hñt de quantis cā aliā notionem. ff. de re iudi. ait
ptor. ¶ Octo dierum ſi excōicatiōis exceptio pponatur legiti-
ma vt ab agendo agens excludantur nō dabitur dilatio ad pro
bandū extra curiā ſed in curia. ſ. viĳ. dies pbari. ſ. de of. deleg.
prudentiā. §. vi. vbi dicit ſtatim vel. ſ. terminū ⁊c. vt hic. ſic no. in
ſpe. R. de dila. §. i. ver. ſed ⁊ ſi ⁊c. q̄ dictū eſt de. viĳ. diebus. non
ſeruatur de more audientie contradictarū. ſed dantur ad pban
dum dūtaxat. v. dies. nec admittit pbationem per teſtes. ⁊ not.
q̄ cum excōicationis exceptio frequēter malitioſe proponatur.
nō ſuit laxanda pbandi licentia ſed potius reſtringenda maxi
me cum talis exceptio ſit odioſa. arg. ad hoc ſi. ſ. de deci. tua. l. in
fi. ff. de lib. ⁊ poſt. cū quidā. ſ. e. li. de elec. ſtatuitū ⁊ eſt huic ſile. ſ.
eo. lib. de reſti. ſpo. frequens. ſm. h. dic q̄ tam breuis terminus
ſtatuitur

ſtatuitur hic q: nullum preiudiciũ ſit actoribus in principali queſtione non enim minus bene conſequetur iuſtitiã in principali ab excõicato ꝙ non excõicato. Idem dicendum eſt in termino aſſignato ad impendendũ abſolutionẽ ad cautelã. ĩ. eo. li. de ſen. ex. ſolet. item in termino aſſignato contra ſpoliatorem. ſ. eo. li. de reſti. ſpo. frequẽs. ad idẽ. ſ. de offi. dele. prudentiã. §. vi. non autẽ obtinet hec breuitas termini ſi fieret ſibi magnum preiudiciũ vbi ſi dicitur non tenere citationem alias electionem vel ſcripturã vel contractũ vel huius qi ab excõicatis vel de excommunicato. ſ. de conſue. cũ dilectus. de eta. ⁊ quali. cũ bone. iij. q. iiij. conſanguineorũ. Sed ſi per iudicem vel teſtes vel infirmitatem proponentis exceptionẽ vel fraudẽ aduerſarii vel alia iuſta cauſa ſtaret quominus. ĩ. tam breuẽ terminum probare poſſet exceptionẽ iudex terminũ prorogaret vt nõ curreret. ar. ff. de re. iur. l. ij. in autẽ. de his qui ingre. ad ap. §. j. ij. ⁊ iij. ſm Inn. ⁊ dominum Io. car. ſic etiã not. in ſpecu. de dila. §. j. ver. ſed ⁊ ſi. ⁊c. ⁊ licet dicat hic qḋ iſta exceptio eſt probanda. ĩ. viij. dies tñ poterit probari vltima die termini vt ſatis ꝓbatur. ff. ad. l. iul. de adul. pater. §. lx. ⁊ l. is cui⁹. §. ex ſenat⁹. ff. de ſuc. edi. l. j. §. qḋ dicimus. ff. de ver. ob. l. qui ante. ſm Inno. ⁊ B. ⁊ Hoſti. ¶ Probare. cũ iſte terminus ſit a iure aſſignatus non expedit qḋ a iudice prefigatur. vnde licet cum iudex non aſſignet tamen ex quo admittit exceptionẽ debet ſtatim excipiẽs ſuas probationes producere ⁊ hoc ſatis innuit hic quoniã obijciens non habeat probationes paratas taceat. ij. q. vij. plerũqȝ etiã ſi eps ſit. ⁊ .. q. ij. ſi tantum. et c. placuit. ⁊ ſm hoc intellige. ſ. de of. dele. prudentiã. §. vj. ſm hoc tamen intellige qñ opponitur contra actorem vt ſupra dixi. ¶ Valeat quid ſi a principio fuerit datus terminus peremptorius ad proponendas oẽs excep. ſicut moris ⁊ rationis eſt vt. ſ. de in inte. reſti. corã. ſ. de proba. licet. C. de inge. ma. diffamari. C. qui ac. nõ poſ. ſi ea. nũquid termino illo elapſo habebit locũ qḋ dicit. ſ. qḋ talem excep. excõicationis poſſit proponere cõtra actorẽ ⁊ probare quicquid ſcriptũ ſit ab aliquibus ſuper hoc ſic dico. aut proponitur inuim dilatorie aut peremptorie primo caſu locũ habet qḋ hic dicit ſecundo caſu nõ eſt verũ. ⁊ ſic intelligo ꝙ no. Inno. ſ. eo. paſtoralis. in gl. hic terminus ⁊c. in fi. ⁊ eſt ratio q: terminus peremptorius preſentibus partibus aſſignatus eſt quedam interlocutoria. ff. de arbi. qualẽ in fi. vnde cum per eã vis partibus acquiratur nõ debet niſi cũ cauſe cognitione per quandã quaſi reſtitutionẽ reuocari vt in pre. c. corã ſi obijciat̃ de l. ff. de no. ope. nun. de pupillo. §. qui opus. ⁊ ſ. de teſt. preſentiũ dic qḋ ibi nõ fuit partibus terminus aſſignatus peremptorius per iudicẽ ſi etiã obijciat̃. ſ. eo. paſtoralis. dicat qḋ non obſtat q: nõ de termino peremptorio nec de peremptoriis except. loquit̃ vnde ad talia trahi nõ dȝ huius etiã ſententie fuit. B. con. ſcḋm id qḋ no. ſ. de elec. qḋ ſicut in gl. j. iuxta fi. §. item pone qḋ datus eſt ⁊c. ⁊ ſi ipſam excõicationis excep. probauerit. ĩ. tpe iudex ſic poterit interloqui ſuper ea nõ te vidim⁹ in hac cauſa. niſi prius fueris abſolutus ⁊ ſi iſte qui ſic repellitur ab agẽdo propter exceptionẽ ſi poſtea cõtra eundẽ vel aliũ agat de alia re non obſtabit ei ſentẽtia predicta nec probationes in alio iudicio recepte niſi de nouo probet̃ excõ. ⁊ in hoc iudicio. ar. ff. de excep. rei cum queritur. ⁊ l. ſequẽtibus eſt etiã dicendũ qḋ ſi aliquis petat abſolutionẽ ⁊ probet̃ cõtra eũ qḋ pro manifeſta offenſa eſſet excõicatus nõ admittet̃ iterũ ad petendã abſolutionẽ niſi prius ſatiſfecerit de manifeſta offenſa. ĩ. eo. li. de ſen. ex. ſolet. §. in prima. ſed nec per has probationes primi iudicii nec per iſtã ſententiã obtinebit qḋ ab alio iudicio repellatur. niſi de nouo iterũ cõmittatur vel qḋ pregrauet̃ cõtra eũ manus iudicis vel qḋ denũcietur excõicatus vel qḋ ſubtrahant̃ ſibi beneficia ⁊ eſt ratio q: ad hoc actum nõ eſt ſed ad hoc tantum directe eſt actum vt repellat̃ ab abſolutionis petitione ꝙ ⁊ cõſecutus eſt reus. ⁊ huius ſententie

a ſunt Inno. ⁊ Ho. ſ. de ordi. cog. cum dilectus. ¶ Apertiſſimis[a] i. indubitatis ⁊ claris documẽtis. i. teſtibus vel inſtrumentis vt ſ. de teſti. cog. peruenit Ho. nam noĩe documentorũ cõtinentur tam teſtes quam inſtrumenta vt leg. ⁊ no. ſ. de proba. qm cõtra. in fi. vel etiã cõpetentibus indiciis vt. ĩ. eo. li. de reg. iur. non ſolum ver. aut euidenter vbi patet qḋ clara probatio ⁊ cõpetentia indicia equipollent habes huic ſimile. ij. q. vij. plerũqȝ. ⁊ q. viij. ſciant. vij. q. ij. placuit. in fi. ad idẽ. C. de fi. inſtru. in exercendis. ff. de fide in. l. j. C. quorũ ap. nõ re. l. ij. ⁊ qḋ no. ff. ad tur. l. in ſenatus. in glo. cõtinebatur ⁊c. ¶ Quod. i. quã excep. ſic ꝓpoſitam. ¶ Probauerit clare iuuat iſta litera qḋ nõ ſufficit teſtes ꝓducere ad probandũ ꝗuis apud acta iurauerint vt tenẽtur niſi et deponãt. nã teſtiũ depoſitio eſt actus iudicialis per ſe. ſ. de ꝓba. quoniã cõtra. inſtet ergo producens apud iudicem vt deponãt ad hoc. xlij. di. ca. l. in fi. ſicut in caſu conſimili dicimus. ij. q. vj. poſt ap. cum ſi. ⁊ c. di. priſca. alias nõ eſt huic litere ſatiſfactum que probationẽ requirit ſic. ſ. eo. li. de reſti. ſpol. frequens. v. ſed

9 ſi. vbi dicit comprobabit vbi datur terminus ſ a iudice ad teſtes

b producendos ſatiſfactũ eſt termino[b] ſi. ſ. illũ teſtes producũtur ⁊ iurant vt in re licet. ĩ. illũ non fuerint examinati. ar. C. de teſti. l. pe. ⁊ ſic ſeruat curia. Itẽ iſta litera innuit qḋ ſufficit ſi probet̃ excõicatio ꝗuis ex oppoſito oſtendatur abſolutio ad hoc vt nõ fiat condemnatio expenſarũ. de qua. ĩ. proxi. ſequitur. ⁊ eſt ratio q: in hoc caſu nulla apparet malitia quam damnat ⁊ proſequitur iſta decre. vt patet. ſ. eo. c. in prin. ar. ad hoc. ſ. de elec. ſtatuimus. in fi. ff. de le. ij. qui ſolidũ. ij. q. iij. paulũ. nam in facto alieno probabilis eſt ignorantia. ff. pro ſuo. l. vlti. ar. ff. de proba. verius dicit quidã hanc ſententiã eſſe verã vbi in cauſa prius iuratum eſt de calũ. vel preſtitũ eſt iuramentum de malicia. ſuper ipſa propoſitione exceptionis alias ſecus. ⁊ eſt ratio: q: licet ille probauerit excõicationẽ certũ eſt tñ qḋ non probauit actorẽ excommunicatũ eſſe. ⁊ ab agendo repellendũ ad qḋ excipiens intẽdebat ⁊ tanꝙ in probatione deficiẽs eſt in expẽſ. condẽnandus ⁊ pro hac ſentẽtia facit q: nihil refert an ipſo iure quis non habeat act. an habeat ſed per excep. repellitur. ff. de re. iur. nihil. debuit enim eſſe diligẽs excipiẽs in inquirẽdo an obtinuit abſolutionẽ illius excõicationis qḋ potius preſumere debuit qi nõ eſt veriſimile qḋ ſit immemor ſue ſalutis. i. q. vij. ſancimus. ⁊ hec vltima ſentẽtia approbat̃ in ſpe. R. de excep. §. nũc videndũ. ver. quid ſi probet̃ excõicatio ⁊c. qḋ prius dicit verius credo. ar. ff. de le. ij. qui ſolidũ. §. j. ff. de inof. teſt. l. nihil. §. ſed tam filius. C. de calum. qui nõ probaſſe. ⁊ no. ff. de his qui no. infa. athletas. §. calũniator. ſ. eo. li. de elec. ſtatuimus. in fi. cum ſi. ⁊ dic probauerit aliquo modo vel aperte: vt premittit̃ Hoſt. Sed quid ſi probat ſe-

c mipleue nõ credo qḋ ſufficiat.[c] vnde cũ litera dicat apertiſſimis docu. ⁊c. pone ergo qḋ teſtes ſunt recepti ſed nõ publicati. nõ videtur ſatiſfactũ huic litere. cũ dicat apertiſſimis ⁊c. ſed dic cõtra q: excipiens fecit qḋ in ſe fuit. nam publicatio atteſtationũ non pertinet ad partẽ; ſed ad iudicẽ. ⁊ ipſa publicatio eſt actus per ſe vt patet. ſ. de proba. quoniã cõtra. preterea publicatio vel ſententia nõ probat: ſed probatũ declarat. ar. ff. de cõtrahen. empt. clauſibus. ⁊ de acq. poſ. l. j. §. ſi miſerim. rurſus iſta cõſtitutio introducta fuit cõtra malicioſe proponẽtes vt patet. ſ. eo. in prin. at hic nulla malicia apparet ergo non hȝ locũ condẽnatio expẽſarũ. itẽ etiã vltima parte termini põt fieri talis probatio vt ſupra dixi in gloſſ. ſi excõicationis ⁊c. in fi. Sed pone qḋ excipiens probet ſuam excep. excõicationis per hũc modũ. ſ. qḋ actor a iudice ſuo ord. petat ſe abſolui a ſentẽtia ex. nũquid hȝ locũ qḋ hic dicit̃. ⁊ videt̃ qḋ ſic. ſm id qḋ le. ⁊ no. ſ. de elect. venerabilẽ. §. cos igitur. ſed Inno. ⁊ B. con. tenẽt ibi contrariũ qḋ teneas. ſm id qḋ no. Inno. ſ. de or. cog. c. cũ dilectus. in glo. ſic eũ ⁊c. in fi. hoc etiã approbat̃ in ſpe. R. de proba. §. videndũ. iuxta fi. ver. ſȝ nũquid probatur ⁊c. ⁊ reſpõde ad pre. decre. venerabilẽ. vt ibi dicitur. ⁊ vt ibidẽ etiã no. B. con. nam põt eſſe qḋ ex ſuperabundanti cautela talis abſolutio petitur q: bonarũ mentiũ ⁊c. v. diſt. ad eius vero. ĩ. de obſer. ieiu. cõſilium. §. cũ autẽ. in fi. ¶ Non omittat. quaſi iudex loquẽdo. ¶ Reũ. i. recipientẽ in probatione deficientẽ. Inno. ⁊ Hoſt. ¶ Ob hoc ꝓpter talẽ excep. ſic propoſitã ⁊ non probatã. ¶ Diebus illis. ſ. a tpe quo fuit propoſita exceptio. quouſqȝ procedet̃ in principali. q. q: tãto tpe fuit impeditus ſ. de pen. auditis. de do. ⁊ cõtu. cũ dilecti. in fi. Hoſtiẽ. ¶ Actor originaliter. ¶ Docuerit. ꝓprio iuramẽto ſm Ho. ⁊ habes huic ſimile. ſ. eo. li. de elec. ſtatuimus. §. hoc autẽ. in fi. vbi dixi de hoc. ¶ Prohibita. per iudicẽ. ¶ Taxatione. iuramẽto premiſſo. de hoc dixi in pre. c. ſtatuimus. §. hoc autẽ. in fin. ¶ Condẽnas niſi errore probabili excuſetur. ĩ. de ſen. ex. ſacro. §. ij. Hoſti. ad idẽ. ſ. eo. li. de elec. ſtatuimus. in fi. ⁊ videt̃ qḋ ſi iudex pronunciat non ob. excep. ſic propoſita ⁊ nõ probata eſſe ꝓcedendum in cauſa ⁊ nihil dixit de expẽſ. nihilominus poſtea lite pen. vel in fine litis poterit ad expẽſ. occaſione predicte excep. ſic reprobet factas illum qui fruſtratorie exceperat condẽnare. ſm Inno. ⁊ Hoſ. qui ita no. ĩ. de ap. ſepe. in glo. ⁊ etiã ſi ⁊c. iuxta fi. ¶ Sed alii contra. ad hoc. ĩ. c. li. de ap. cũ appellationibus. vbi dicit qḋ eadẽ die dȝ

10 fieri condẽnatio ſ expenſarũ qua ſit remiſſio. ſic videt̃ dicendum in hoc caſu: ſȝ dic qḋ illud eſt ibi qi per remiſſionẽ deſinit eſſe index. ff. de reg. iur. paulus. ſecus vero videt̃ vbi iudex durat cauſa penes eũ durãte. ⁊ eſt ratio q: durãte cauſa durat officium quo petunt̃ tales expẽſe. C. de fruc. ⁊ lit. expen. terminato. C. de iudi. ſancimus. de hoc no. in ſpe. de excep. §. nunc videndũ. ver. ſed qd ſi iudex ⁊c. ⁊ in. R. de expẽſ. §. poſtremo. ver. illud ⁊c. ¶ Si vero eadem. primo propoſita ſed nõ probata. Sed nũquid teſtes primo producti poterũt ſcḋo produci. videt̃ qḋ ſic. ſ. de teſti. veniens. ij. Sed dic qḋ ibi erat diuerſa inſtãtia ⁊ diuerſus modus agẽdi. ⁊ ad alium finẽ. Sed hoc ſecus vñ dic contra. nã dato qḋ teſtis primo productus produceret̃ ſcḋo magis credit̃ proprio producto ꝙ ſcḋo vt no. in pre. c. veniens. itẽ atteſtationibus publicatis nõ debent teſtes ſuper eiſdẽ artic. produci ꝓpter timorem ſubornationis. ſ. de teſti. fraternitatis ⁊ hec litera admittẽs

a ¶ Apertiſſimis. Add ſcli. in rub. ex de ꝓba. vbi plene ꝗ dicat̃ legitima manifeſta indubitata legitima probatio ⁊ ſi.

b ¶ Satiſfactũ ẽ termino. Adde Bar. ⁊ doc. l. l. ſi qñ. C. de teſti. ⁊ ſe. li. in. c. licet cam. i. xiiij. colũ. ⁊ doctores ſe. extra de ꝓba.

c ¶ Non credo ꝙ ſufficiat. Adde d. fel. plene in rubri. extra de ꝓba. in. ij. co. circa fi. in ver. in ꝯdutio.

ſcdo excep. excõicationis illud ius antiquũ non tollit ⁊ põt eſſe per alios teſtes vel aliud genus probãdi excipiẽs poterit docere de excep. ꝓpoſita. ¶ Alia. de nouo excipiẽti exorta. ʒ. c. paſtoralis. ¶ Alis. ſ. actis omnibus que preceſſerũt excep. ꝓpoſitam. ſm Innoc. ¶ Duraturis cũ hec litera indiſtincte loquaꝛ videꝛ
11 qđ litere ab excõicato impetrate ꝓualeant ꝙ eſt falſum: vt. ʒ. c. li. de reſcrip. ipſo iure. hec decre. loquitur qñ impetrans non erat excõicatus. ſed poſtea ſuperuenit excõica. vt ibi dixi. ⁊ tũc valet qđ cũ eo factum eſt. vt hic dicit ſiue ſit excõicatus publice ſiue occulte. alij cõtra vt. ſ. dicam. qđ verũ intellige qñ actor excõicatus repellitur ſecus eſt in iudice qꝛ defectus eſt ibi in iuriſditione, q̃ non cadit in excõica. ⁊ ſic loquitur. ſ. de re iudi. ad probandũ. et ſententia nititur autoritate iudicis que ſi proferatur ab excõicato cum nullã habeat iuriſdictio. nõ poteſt obtinere autoritatem rei iudi. ſm. B. de hoc dictũ eſt. ʒ. eo. li. de lit. conte. exceptionis. in glo. iſta verba ⁊c. dic vt ibi. ⁊ eſt iuſtũ ꝙ talia durare debeant qꝛ in culpa fuit qui nõ excipit actorẽ excõicatũ ⁊ propter fauorẽ rerũ iudi. ⁊ vim iudiciorũ. ⁊ qꝛ modicũ prodeſt reo ſententia qꝛ ſi excipiatur ⁊ probeꝛ abſoluetur reus ab obſeruatione iudicij tantũ non ab eo qđ petitur. ff. de iudi. nõ idcirco. § ſi quis poſtea. vnde dicas qđ quicquid in iudicijs facit excõicatus vʒ vt hic ſm Inno. ¶ Prouiſo vltra duas. ſi. ʒ. de procu. c. j. ʒ. de teſti. licet dilectus. ſ. de ap. ſua nobis. ff. de dila. l. vlti. ij. q. vj. ſi quis in quacũꝗ. C. ne li. in vna eadẽꝗ cauſa. l. j. ſm Hoſti. ⁊ B. ¶ Hec exceptio. ſ. excõicationis cõtra actorẽ ⁊ põt dici hec exceptio. i. eadem ſi prompta probatio ſuperuenerit de antiqua vt ſequiꝛ vt ʒ. eo. paſtoralis. ſed ſi noua emerſerit. tũc dic vt prius dictũ eſt ⁊ ſic eſt relatio ſimilitudinis nõ identitatis. ¶ Noua. i. de nouo promulgata. ⁊ ſic de nouo orta fuerit ſic. ʒ. de of. dele. inſinuante. Hoſt. ¶ Emerſerit que de nouo emergunt nouo indigẽt auxilio. ff. de interro. ac. de etate. § ex cauſa. ʒ. de teſti. preſentiũ. ʒ. e. ti. paſtoralis. ver. ⁊ in iſto caſu adhuc bis admittitur ad probãdum ſed nõ tertio vt. ʒ. dicitur qꝛ eadẽ eſt ratio ergo idẽ ius. ʒ. de conſti. tranſlato niſi videreꝛ iudici malicioſe hoc proponi. ʒ. de do. ⁊ contu. finẽ. ¶ Euidens. ſ. q. j. vt euidẽter. xlviij. di. quoniam. ʒ. e. li. de offi. or. c. ordinarij. § in conferẽdis. ſ. eo. li. de ver. ſig. conſtitutionem. ⁊ dicunt quidam euidẽs ipſi iudici vt puta qꝛ reus excipiens oſtendit iudici inſtrumentũ excõicationis vel exhibet teſtes ipſi iudici ⁊ qđ dicit prompta incontinenti ⁊ eſt ſi. ʒ. de teſti. ſpo. literas. dicas ꝙ tunc poteſt dici euidẽs ⁊ prompta qñ non petit aliquam dilationẽ ſed habet probationes paratas. ita qđ põt dicere hodie cõſtat hodie agamus. ff. vt in poſ. leg. ſi is a quo. i. R. ff. ad exhib. l. ij. § idem. ʒ. de teſti. veniens. ij. ¶ Superuenerit de quo ſi neceſſe fuerit idẽ faciat iuramento. ʒ. eo. paſtoralis. ad idem. ʒ. eo. li. de elec. nulli. in ſi. ⁊ c. vt circa. § j. in ſi. ver. ſuper his ſed licet quidã dicãt tale iuramentũ exigendum non videꝛ hic neceſſe ex quo probationes offert. ʒ. e. excep. ⁊ huius ſententie eſt hic Hoſt. ⁊ B. qui tũc ceſſat preſumptio ꝙ malicioſe proponat de antiqua iam bis ꝓpoſita. ¶ Sed ſi. hoc ſub. diximus qđ hec exceptio põt proponi eodẽ durãte iudicio ⁊ ſic videbatur a cõtrario qđ finito iudicio non poſſet proponi ⁊ ob hoc addiꝛ qđ ſequitur. ¶ Iudicatã. i. per ſententiam diffi. ¶ Talis exceptio. ſ. excõicationis. ¶ Proponaꝛ ſub. diximus qđ admittatur. ⁊ executionẽ ⁊c. ſi probetur. ſ. de re iud. ſuborta.
12 nã ſola propoſitio ꝓ nõ ſufficit niſi probatio ſubſequatur vt ibi colligitur manifeſte ⁊ eo. ti. cũ ſuper. § j. in prin. ¶ Impediet. i. retardabit vel differet. ⁊ hoc habes expreſſum ſm Hoſt. qđ merus executor admittere debet excep. excõicationis alias appellari põt vt hic. xj. q. iij. cũ excõicato. nã hãc excep. admittere habet quantũcunꝗ ſibi preciſe ſcribatur. ʒ. de offi. deleg. ex parte. ij. et hoc ſummarie examinabit. ff. de re iudi. diuus. ff. de iud. ꝓtor ſʒ non pronunciabit. ʒ. de offi. delega. paſtoralis. § quia vero. imo partes remittet ad delegantẽ quia determinet ex quo eſt merus executor ⁊ hic intellige. xxv. q. ij. ⁊ ſi non cognitio. ſ. de re iud. de cetero. C. de except. rei iu. ſint propo. ¶ Obtinebit. i. obtineret ſi tempore late ſententie non fuiſſet excõicatus qđ intelligit Hoſt. in excõicato occulto. nam ſi eſſet publicus. i. notorius non valeret ſentẽtia nec proceſſus. ⁊ ſic poteſt intelligi. ff. de iudi. non idcirco. § ſi quis poſtea. cui cõtrario ſm Glo. aliorũ ſufficiẽter reſponderi nõ põt. ⁊ iſte intellectus probaꝛ per literã ſeq. eo tñ ſaluo ⁊c. q. d. oĩa precedẽtia intelligo in occulto excõicato. nã ſi publicus eſſet nõ teneret ꝓceſſus. ʒ. eo. exceptionẽ. ſm eum ſed hoc nũꝗ placet cũ hec dec. indiſtincte loquaꝛ. ⁊ ideo teneas vt ſupra dixi. ⁊ litera ſequẽs nõ tangit hũc caſum de quo agiꝛ. nam licet iudex ex officio ſuo poſſit publice excõicatum repellere ab agendo vt ibi diciꝛ non tñ negat quin ꝓceſſus prius cũ eo habitus teneat. ¶ Quandocũꝗ. i. ante ſententiã ⁊ poſt. ¶ Acceſſorem nõ reum. de iud. intelleximus. ¶ Repellere. ſi adhuc durat iudiciũ vel ſi eſt finitũ poteſt abſtinere ab executione cum hoc poſſit ex propoſitione rei. ʒ. eo. exceptionẽ. ¶ Non poſtponat ſic. ʒ. eodẽ exceptionẽ. ⁊ hic adde ⁊ videas qđ le. ⁊ no. ij. q. vij. alien. in gloſ. alias antẽ iudex ⁊c. ⁊ c. querend. in glo. audite ⁊c. ⁊ iſte vbi loquitur in excõicato publice quem iudex ex officio ſuo repellere hʒ quis autẽ dicaꝛ publice excõicatus dicam. ſ. eo. li. de priuile. epõrum. in verbo publice non ſic in occulte excõicato. nam iu-
a dex[a] põt ſupplere de iure ⁊ notorio facto nõ de occulto. C. qui et aduerſus quos. l. j. ⁊. ij. q. i. § vlti. ſed ar. contra. ij. q. vij. iudicet. vbi de hoc. xxviij. diſ. prin ſcꝫ. dic qđ iudex de facto ⁊ de iure põt
b ſupplere vbicũꝗ vertitur periculũ[b] anime. ar. ʒ. de elec. cum nobis. § is igitur. ⁊ in pre. c. exceptionẽ. ⁊ hic. ⁊ vbi leditur publica vtilitas. ar. C. de ꝑen. militem. ff. de poſtul. quos pretor alĩs autẽ non debet ſupplere de facto niſi de eo qđ conſtat ſibi tanꝗ iudici a ſic etiam no. Hoſti. ʒ. de poſtul. bone. j. vbi etiam de hoc. ff. de offi. preſi. l. illicitas. § veritas. ff. de pe. here. l. vlti. ⁊ C. vt que deſunt aduo. par. l. j. ⁊ adde quod dicitur. ſ. c. li. de ſen. ⁊ re. cũ eterni. in glo. q. d.

a ¶ Nam iudex. Adde q̃ dicat § di. in c. licet. l. iij. col. circa prin. ci. de pba.
b ¶ Vbicũꝗ vertiꝛ periculũ. Adde arch. i. c. cupientes. in xviij. col. ʒ. de elec. c. li.

Summarium.

1 ¶ Iudex ſecularis an compellatur ad iuſtitiam faciendã ⁊ an ſit ipſo iure excõicatus ſi renuit facere iuſtitiam clerico.

Cum quidam. Ad eum iudicẽ eccleſiaſticum. ¶ De conſuetudine. ʒ. de fo. compe. ſi clericus. in ſi. de iure. ʒ. de foro compe. cum ſit. ¶ Recuſetur vitium notat. ⁊ dic. i. refugium. ¶ Audire cum effectu. ¶ Derogationem. i. vituperationem detractionem. ¶ Contemptum ex contemptu intellige fieri qñ ſine cauſa non curat. ſiue aſpernatur audire ꝓponentẽ excep. ſm id qđ no. ij. q. vij. metropolitanum. in gloſ. ex contemptu ⁊c. ad hoc qđ le. ⁊ no. lxxxj. di. quicunꝗ. vbi de hoc plene dixi. ibi videas no. tñ ꝙ aliud eſt contemnere. aliud non parere vt patet in eo qđ le. ⁊ no. x. di. quis autem. ¶ Cenſuram. ſ. de verb. ſigni. querenti. ¶ De iure. ʒ. eo. li. de fo. compe. ſeculares. ʒ. e. li. de iureiur. licet. ¶ Ordinarijs. i. epiſcopis vel eorum offic. ſic. ʒ. eo. li. de offi. ordi. in prin. ¶ Compellantur admonitione trina ꝓmiſſa. xxiij. q. v. adminiſtratores. ar. xij. q. ij. indigne. xv. q. vij.
1 omnis. ⁊ ho: no. qđ iudex ꝓ ſecularis compellitur ad iuſtitiã faciendam. imo videtur qđ ſi talis iudex renuit facere clerico iuſtitiam ſit ipſo iure excõicatus. ſm id qđ leg. ⁊ no. in pre. c. adminiſtratores. in ſi. ⁊ hoc dare ibi innuit tex. dum dicit omni cõione ſe nouerint eſſe priuatos. de hoc etiã diceꝛ. ſ. eo. li. de ſta. mo. periculoſo. in ſi. ibi videas. ¶ Similiter non inducunt. ʒ. de iureiu. licet. cũ ſi. ¶ Superioris ſi. ſ. de iure pa. nullus. ⁊ intelligas hic ſuperiores metropolitanos ſi agatur de epĩs puniendis ſiue excõicandis. ad hoc. xxxiij. di. c. j. in ſi. ⁊ habes ſi. ſ. eo. li. de hereti. vt commiſſi. in ſi. vbi de hoc. nam archiepõs excõicando ⁊ etiã ſuſpendendo põt ꝓcedere contra epõs remouere autem ab adminiſtratione vel epãtu non põt. ſed ar. contra. ſ. de cler. non reſi. ex tuc. dic qđ ibi fuit ſpecialis cõmiſſio. ſic etiã ibi no. Inn. ⁊ Hoſ. ⁊ facit ad iſta. ix. q. iij. cum ſcimus. ⁊ c. nũc vero. viij. q. iij. artaldus. xvi. q. vij. filijs. per que iura patet qđ quoties inferior facere renuit ꝙ de iure faciendũ eſt ad ſuperiorẽ eſt recurrendũ. ar. ad hoc. ſ. de iu. pa. ex literis. ⁊. ʒ. de offi. or. ad reprimendã. c. duo ſimul. c. quãto. in ſi. ⁊ c. irrefragabili. § exceſſus. in auꝛ. de ec. ti. § ſi autem ꝑ redemp. ⁊ ſe. colla. ix. ⁊ ille habet eum cogere ⁊ punire vt hic patet. ¶ Animaduerſione ſi. verbum. ſ. eo. li. de hereti. vt inquiſitionis. j. R. in ſi. ſed hoc expone. i. cen. eccleſiaſtica. aliquando inuenio qđ quis percelliꝛ mucrone eccleſiaſtice diſcipline vt. xvj. q. ij. viſis in ſi. ⁊. ſ. de pur. ca. inter vbi exponiꝛ mucrone. i. degradatione. aliqñ mucrone eccleſiaſtice animaduerſionis. ſ. eo. li. de homi. ꝑ humani. vnde no. ꝙ in eccleſia dei eſt duplex mucro. ſ. ſpiritualis ⁊ temporalis de quibꝰ habeꝛ. ſ. c. li. de ſen. ex. dilecto. § ⁊ quidẽ. Itẽ no. qđ aliud eſt cenſura eccleſiaſtica que conſiſtit circa ſpiritualẽ penã. ſ. de ver. ſigni. querenti. aliud ſeueritas canonica que conſiſtit circa temporalem penam vt. ſ. de pe. in quibuſdam aliud eccleſiaſtica animaduerſio que conſiſtit circa degradationem. ⁊ curie ſecularis traditionem. ſ. de ver. ſig. nouimus tamen multoties vnum pro alio ponitur.

¶ De preſcriptionibus. Rubrica.

Summarium.

1 ¶ Oportet. iſtud verbum oportet neceſſitatem importat.
2 Titulus minus iuſtus dat cauſam preſcribendi.

Epiſcopum. Hec cõſtitutio extracta fuit paucis exceptis de quadã cõſti. dñi Greg. ix. q̃ incipiebat venerabilẽ. de qua etiã ſit mẽtio. ʒ. c. ſi diligẽti. in gl. ex hoc videꝛ ⁊c. in ſi. ꝙ gl. videas ad huius dec. declarationẽ. ⁊ qđ no. ſ. de deci. dudũ. in gl. hic aperte

aperte ⁊c. ⁊.c.nup.in gl. ⁊ ſic cõpo. ⁊c. ¶ Legitime. hic cõcludit
bonã fidẽ que in pſcriptione exigit cõtinue. ẜ.c.ti.qñ eſſe. ẜ.c.ſi
diligẽti. vbi de hoc in glo. illud generaliter. ibi videas. ¶ Spo
1 tet neceſſitatẽ †imponat ſic.iij.q.ix.nõ oportet. ſʒ de hoc videas
qd le. ⁊ no.xxv.q.i.c.i.in glo. hoc verbũ ⁊c. ⁊ circa hoc videas. ſ.
co.li. de priui. cũ perſone. ¶ Faciat hic habes op.arg. qd ſi alius
ꝙ capitulũ maioris ec. ſit in poſ. eligẽdi. ⁊ petit cõfirmari ſuam
elec. ſuccũbere dʒ in ſua petitione qꝛ non preſumit bona fi. eſſe in
tali poſ. ⁊ hoc ideo qꝛ ꝯ ius cõe eſt. ⁊ hoc tenuit Inn. ẜ. de in in-
teg. re. ſup. in gl. p monachos ⁊c. alias incipit. mirũ vr ⁊c. in fi. ibi
tñ Ho. vr ſentire ꝯdicẽs nõ requiro qd probet bo. fi. ſed ſufficit
pbatio actus pacifici. vbi poſſeſſorio tantũ agit ad hoc facit qd
le. ⁊ no. ẜ. de ele. querelã. in gl. ſʒ nõne ⁊c. ſed qꝛ prius dixi teneas
ad hoc facit qd dr. ſ.e.c. in gl. hoc ſemper ibi videas. ¶ Probare
ſi. ẜ.e.li. de reſti. ſpo. ad decimas. ⁊ eſt huiꝰ ratio qꝛ eps in cuius
territorio erãt decime ⁊ eccleſia intentionẽ ſuã fundabat de iure
cõi. vt hic. ⁊ ad idẽ. ſ. de deci. dudũ. ⁊.c. cũ contin. vt ⁊ alias. ẜ. de
elec. cõſtitutis. vbi de hoc. ¶ Bona fides. hoc ſemper preſumit
niſi probet cõtrariũ: qꝛ preſumit ignorãtia vbi ſciẽtia nõ proba
tur. ſ.e.li. de reg. iur. preſumit. ⁊ no. ẜ. co. ſi diligẽti. in gl. genera-
liter. ⁊ ibi notant idẽ Jo. An. ⁊ Hoſ. ſʒ Inn. dicit ibi hoc eẽ ve
rum niſi in caſibꝰ. C. de rei vẽ. ſi fundũ. C. de agr. ⁊ cen. queadmo
dũ. ff. p emp. qui fundũ. §. qui ſciẽs. ⁊.l. ſi qs. ipſe tñ Inno. dicit
alibi qd lʒ quilibet preſumat bonus niſi probet ꝯ. non tñ ſic eſt
in bona fi. vñ ad hoc vt preſumat bona fi. oportet vt habeat iu-
ſtũ ti. vel qd pbabilibꝰ rationibꝰ qneſierit poſ. vel qd lõgo tpe
fuerit in poſ. ſed qd dicat longũ tps relinquit arbitrio boni vi-
ri. ⁊ hoc ipſe dicit in pre. gl. per monachos alias incipit mirũ vi
det ⁊c. iuxta ſi. ṽ. itẽ no. ⁊c. poſſet tñ dici qd longũ tps eſt. xl. an.
ar. ſ.c. pri. §. ſ. ſʒ illud in preſcri. loquit. ⁊ hoc adde ⁊ videas qd
le. ⁊ no. xxxiii. q. ii. virgo. ¶ Ius cõe. vt qꝛ duo cõtendũt ſup de-
cimis poſitis in territorio tertie parocb. vt. ẜ.c. ad aures. ¶ Uel
habet. hoc fuit de nouo additũ qꝛ hec clauſula non fuit in pre.
dec. venerabilũ ⁊ fuit hic poſitũ ppter ſentẽtiã Jo. poſitã. xvi.
q. iiij. dilectio. in glo. alteri parti ⁊c. ⁊ in hoc caſu ipſe intellexit.
ẜ. de proba. lʒ ⁊ ẜ.c. ſi diligẽti. de hoc etiã no. Hoſt. ẜ. cũ olim. di-
cit tñ qd ſi alleget cõſuetudo nõ eſt neceſſe titulũ allegare. ſʒ ſuffi
cit vſus cũ pſcrip. de hoc articulo ſatis no. xviij. q. ii. ſeruitiũ. ibi
videas. ⁊ põt poni exemplũ p id qd habet. x. q. iii. qꝛ cognouimꝰ
vel pone qs habuit ſententiã ꝯ alterũ ⁊ ſnia preiudiciũ nõ facit
quo ad tertiũ quo ad petitoriũ. facit tñ quo ad poſſeſſoriũ. ſ. de
re iu. cũ ſuper crimine nõ ſufficit bona fides tũc cũ ſit pſumptio
2 ꝯ eũ ppter iudicatũ. ¶ Titulus minus iuſtus titulus † dat cau
ſam preſcribẽdi qd hic vt in pre.c. ſi diligẽti. in glo. ex hoc vide-
tur ⁊c. ver. ad hoc põt dici ⁊c. Niſi ⁊ hec clauſula non fuit in illa
dec. venerabiliũ ſed additũ fuit qd hic dicat ppter id qd le. ⁊ no.
ſ. de ver. ſig. ſuper quibuſdã. §. ſ. ver. vel ex antiqua. ibi videas.
¶ Allegetur. ſub. ⁊ pbetur. ſ. de re. iu. ſuborta. ⁊.c. cũ ſuper. §. ſ.
⁊ ſm id qd hic dicitur intellige qd no. Inn. ⁊ Hoſt. ſ. de deci. du
dũ. vbi dicũt qd preſcriptio hʒ ſub ſe ti. ⁊ bonã fi. ⁊ ideo allega-
ta preſcri. allegare vr iuſtũ ti. ⁊ bonã fi. etiã ſi nõ dicat ⁊ qd no. x.
q. iii. qꝛ cognouimus. xviij. q. ii. ſeruitiũ. ¶ Non exiſtat ſi. ẜ.c.li.
de cõſuetu. cõſuetudinẽ. vbi dixi ⁊ qd tãto tpe titulus pſumi dʒ
ff. de vſur. cũ de in rẽ. ver. ff. de aqua plu. ar.l.ſ. in ſi. ⁊.l. ſc. in pri.
⁊.l. ſi. ff. de aqua quo. ⁊ eſti.l. hoc iure. §. ductꝰ ⁊ credo qd ſic titu-
lus p ſuo. ff. p ſuo.l.ſ. in prin. ⁊.l. iiij. in ſi. nam ſm can. ex preſcri
ptione vtile ⁊ directũ acqrit dñium: vt le. ⁊ no. xvi. q. iii. in ſum.
in ſi. ⁊.c. quicũq. ⁊.c. inter. ⁊.c. clerici. in ſi. ⁊. §. preſcriptionũ. et
fuit opinio. mar. C. de preſ. xxx. an. ſi quis in prin. ⁊. C. de bo. ma.
l. ſ. aut. in ſi. vbi de hoc no.

Summarium.

1 Leges diuinitus per ora principum promulgate fuerunt.
2 Filius ſi poſt mortem patris heretici publicati ſponte veniat et
peniteat habebit hereditatem.

RODUI. Ex culpis. i. erratibꝰ. vel offenſioni-
bus. ¶ A romana. ẜ.e. ad audiẽtiã.
¶ Ipſo iure. ſ. de pe. in qbuſdã. iuxta ſi. ibi proſꝰ
a amittãt. q.d. ᵃipſo iure ſine aliqua ſnia. ⁊ ſic etiam
expoſuit Ho. qui alii exponãt amittãt nõ ipſo iure ſʒ p ſentẽ-
tiã. ⁊ hoc innuit illud verbũ amittãt. ſʒ qd prius dixi teneas. ha
bes ſi. ſ. co. li. de elec. vbi periculũ. §. ſup his. ṽ. ipſos inſup. ⁊.c.
fundamẽta. ṽ. qd ſi ſecus. ſ. de ſen. ex. graue. ¶ Extirpãdis. ſ. ab
eccleſiis. ⁊ hoc ſumit hic in bona ſignifica. aliqñ tñ hoc verbũ in
mala parte ſumit. ẜ. co. li. de elec. gñali. vbi dixi. de hoc in glo. in
vitiũ ſonat ⁊c. ibi videas. ⁊ qñ quis dr eſſe priuatus aliquibꝰ bo
nis ipſo iure. vt hic cũ ſi. ad hoc vt poſſint illa bona ab aliis ad
quos pertinet occupari oportet qd illud prius per ſniam decla-
ret: vt ptʒ. ſ.e. li. de here. cũ ſcdm. ad hoc. ſ.e li. de homi. p huma-
ni. in ſi. ibi plene dicã. ⁊. ſ.c. li. de pe. ſelicis. in gl. q eſt ſup verbo
infamis. ibi videas. ¶ Nullus accipe qd. ſ. ponit tpis lapſus ⁊c.
¶ Licet. i. qui. ¶ Humanę nõ vr bene dicere qꝛ leges diuini-
1 tus ſunt per ora principũ pmulgate. xvi. q. iii. nemo. ad idẽ con
cordat Aug. viij. di. quo iure. xi. q. iii. imperatores. C. de preſcri.
lon. tem. l. ſi. circa ſi. ⁊. ff. de legi. l. greca. q incipit leges. dic qd id-
circo ſic dicit: qꝛ iura humana ſunt iura imperatorũ vt in pre.c.
quo iure. ⁊. iij. q. v. qꝛ ſuſpecti. ṽ. ſʒ ⁊ re vera. aliqñ vocant leges
publice. iij. q. v. de accu. aliqñ dicant leges exteriorũ. aliqñ leges
ſeculi: vt ibi. ⁊. xi. q. ii. cũ deuotiſſimã. ver. ⁊ dr lex vulgaris ſʒ iu
ra eccleſiaſtica dicant iura diuina. ar. l. pre.c. qꝛ. ⁊.e.q. canonica.
¶ Videant. vt in aut. vt cũ de ap. cog. §. generalẽ. ver. ſi vero li-
beri. coll. viij. in aut. de ſan. epi. §. ſi qs rapiũt. n. R. circa ſi. intel
li. ar. ff. de diuer. temp. ⁊ preſ. in omnibꝰ. vbi de hoc. ¶ Centena-
ria. hec ſola preſcriptio ꝯ ro. ec. locũ hʒ. ẜ.c. ad audientiã. iuxta
ſi. ⁊.c. cum nobis. ⁊.c. ſi diligẽti in ſi. xvi. q. iii. nemo. in ſi. vbi de
hoc fallit tñ in hoc caſu: vt. ſ. §. px. no. tñ qꝛ lʒ pſcriptio. xl. an. nõ
habeat locũ regulariter ꝯ ro. ec. vt hic. ⁊ in iuribus ſupra dictis
cõtra eccleſiã ſiue monaſteriũ. exemplũ bene pſcribit ſpacio. xl.
an. vt. xvi. q. iiii. volumus. ibi etiã not. Jo. Vinc. Hoſ. ⁊. B. ſ. de
cap. mo. dilectus. hoc tñ nõ admittit Jo. dicit enĩ qꝛ lra illius.c.
volumus. vbi dicit etiã ſi qd ratione ⁊c. eſt ſimpliciter intelligẽ-
da in illo caſu eſt gratie fauore quo apoſtolicus illud monaſte-
riũ amplectabit alias res ro. ec. niſi ſpacio. c. an. non põt pſcribi:
vt plane loqnit in pre.c. nemo. in ſi. ⁊ hoc etiã ponit ibidẽ Hug.
⁊ pro iſta ſnia facit optime. ſ. de cõfir. vti. cũ dilecta. §. qꝛ vero. ṽ.
vt tñ ⁊c. Sed qro quã hic appellãs ro. ec. põt dici qd lateranẽſ.
que eſt patriarchalis. ⁊ ibi papa ſiue ſummꝰ patriarcha frequẽ
tius reſidet. xxii. di. c. ſ. ſ. R. ⁊ adde qd dixi. ẜ. co. li. de ele. funda-
menta. in glo. xxii. di. ⁊c. ⁊ ſic res illius eccleſie ⁊ generaliter oẽs
que ad diſpoſitionẽ apoſtolici pertinẽt nullo medio habẽt pri-
uilegiũ predicte preſcrip. c. an. vt ſatis patet in pre.c. ad audien-
tiã. ſʒ poſſeſſiones eccle beati Petri. ⁊ tñ vbiq patrimoniũ pa-
pe ⁊ ec. ro. dicit patrimoniũ beati Petri ſm Hug. qui ita no. in
pre.c. nemo. ar. ad hoc. ẜ. co. ti. auditis. ver. ſi autẽ. ſ. co. li. de reg.
iur. apoſtolice. ver. pter hoc aliqñ dicit noſtre eccleſie patrimo-
niũ vt. xciiii. di. c. ſ. alias dr eccleſiaſticũ patrimoniũ. x. q. iii. rela-
tum. ſ. R. ¶ Quadragenaria. xvi. q. iii. quas act. ẜ.c. ad aures.c.
illud. c. qꝛ. in ſi. ⁊.c. de quarta. vbi de hoc. ¶ Legitime. arg. dicit
canonice. ẜ. co. li. de cõſue. nõ eſt vbi dixi. ibi videas. ¶ Comple
ta. ſubducto tpe vacationis. qd ſemp ſubducit. ẜ.c.c.ſ.c. auditis
⁊.c. cum nobis. ⁊.c. de quarta. vbi de hoc. ⁊. ẜ. de in inte. reſti. au-
ditis. ibi videas. ſiue vacet de iur. vt ibi. ſiue interpretatiue vt. ẜ.
co.c.ſ. §. ſ. xvi. q. iii. prima ac. cum duobus. c. ibi ſe. ar. ſ. de cõceſ.
pre. quoniã. ¶ Si poſt bona fide. repete qꝛ dixi. ẜ.c.ſ. in glo. hic
ſemper ⁊c. ¶ Moleſtandos. ⁊ hoc facit bona fides poſſidentiũ
2 ⁊ no. qd ſi poſt mortem patris † heretici publicati filius ſponte
veniat ⁊ peniteat hereditatem habebit. ⁊ ſic põt intelligi. l. C. de
hereti. ⁊ manicheis. ſm Hoſt. vt not. in ſum. co. ti. §. iii. ver. ad-
uerte tamen ⁊c. ¶ Nunc. i. poſt. xl. an. ¶ Detegantur. hic videt
qꝛ memoria alicuius poteſt damnari in perpetuum. ⁊ videas qꝛ
dicetur. ſ. co. li. de hereti. filij. in princ.

¶ De ſententia ⁊ re iudicata. Rubrica.

Summarium.

1 Tribunal nota quod tribunal ponitur pro iudicio dei.
2 Sententiam qui non amore iuſtitie ſed liuore odij dat iuſtitiam
dei non imitatur.
2 Iudicans recte ⁊ premium remunerationis expectans fraudẽ
in deum perpetrat.
3 Iudex ſi per imprudentiam male iudicauerit an teneat ex quaſi
maleficio inquantum bonum ⁊ equum iudici viſum fuerit.
4 Suſpenſus ab ordinibus vel excõicatus an teneatur non offi-
ciando eccleſiam dicere horas ſuas.
5 Irregularitas quid ſit.
6 Arbiter male iudicans quare punitur.

b CUm eterni. ᵇ Eternũ. i. ppetuũ. ſ.
de cel. miſ. cũ Marthe
ṽ. vt viuamus. ⁊ dr qꝛ caret pn. ⁊ ſine. ⁊ dicit per
1 ſyncopã. ¶ Tribunal hic tribunal † ponit p
iudicio dei ⁊ appellat ppter excellentiã qꝛ iu-
dex ſuper oẽs eſt. ⁊ de maximis iudicabit. ix. q.
iij. aliorum. ẜ. de ſum. tri. firmiter. §. hec ſancta. iuxta ſi. ſ. de pe. ⁊
re. cũ ex eo. vnde dicit Augu. aliud ſella terrena. i. ſedes iudicis.
ſiue cõſulis de qua habet. C. li. xii. de cõſulibꝰ ordinem. in princ.
aliud tribunal celeſte. xi. q. iii. ⁊ ſi ad tps. ¶ Iudicis. i. dei viui.
xxxii. di. erubeſcãt. in ſi. xi. q. iij. cuſtodi. ix. q. iij. aliorũ. ¶ Reũ. i.
culpabilẽ. ⁊ ſic dr reus a reatu. ſic. xv. q. vlti. ſciſcitantibus. in ſi.

a ¶ Amittãt q.d. Adde gl. not. in. l. amiſſione. §. ſ. ff. de ca. dimi. qꝫ ne- multũ bal. ibi dicens eã raro re- periri alibi ſed eſt ſilis gl. i. l. ſi qs in tantã. C. vñ vi. in ṽ. amittat ꝙ allegat feli. in. c. rodul- phꝰ. i. xvii. col. extra õ reſcrip. vbi late. ⁊ i col. ſe. ponit q ſint ṽba la te ſnie ⁊ q ferende.

b ¶ Cũ eter- ni. Ad in- tellectũ hu ius. c. vide d. Ab. in. c. ſ. in. iij. col. extra de of. or. ⁊ Bal. ſ l. ſi. C. õ pe. indi. q ma- le iudi.

¶ Contemnat.vt.xj.q.iij.⁊ ſi ad tp̄s.c.cuſtodi.⁊.c.cui eſt.c.ſerui.c.cepiſti.⁊.c.q̄d ꝓbeſt.ſ.de ſen.ex.a nobis.ij.cū ſi. ¶ Propheta dauid tp̄s noli emulari.⁊.xxiij.q.iij.nō in perpetuū.vbi iſta eadē verba ponuntur.que expone vt ibi exponunt. ¶ Caueant ſic.xxviij.q.j.caue.⁊ dic caueāt.i.euitēt vel ante tp̄s prouideant. ¶ Eccleſiaſtici.ſi dicit quia pena.ſ.poſita quo ad ordinem laicos tenere nō poteſt cum ordine careant ⁊ ita iſta conſtitutione ſeculares iudices non ligantur.ſm Hoſti.ad hoc facit.ſ.e.c.v.ſi quis autē.⁊c. ¶ Iudices ordi.vel dele.vt.ſ.ſequitur. ¶ Attendant.l.diſt.ponderet.j.R.⁊ dic.i.cum ſolicitudine aduertant. ¶ Proceſſibus quibuſcunq̄.ē.de proba.quoniā contra.Hoſ. ¶ Odium.vt.iij.q.vij.iudicet.xxiij.q.iiij.c.j.vindicta.j.R.xv.q.vij.c.j.ad hoc facit q̄d dicit.B.ad eugenium de vultu illius iudicium meum prodeat oppo.cui inſit amor abſit error.abſit et perturbatio.⁊ facit ad hoc.iij.q.v.omnis qui.⁊ no.q̄d ille q nō
2 amore iuſticie ſed liuore odij ſententiā dat iuſtitia in dei nō imitatur.xj.q.iij.ita eſt.in ſi.⁊ dicit Grego.iudicare digne de ſubditis nequeūt qui in ſubditorū cauſis ſua vel odia vel gratiam ſequuntur.xj.q.iij.vindicare tamē odiū quo ad vitia bonū eſt vt patet.lxxxvj.diſ.c.ij.xxiij.q.iiij.duo iſta.ad idē.j.q.j.odit.xxiij.q.j.odi.⁊ de tali odio loquit̄ ꝓpheta dauid dicēs perfecto odio oderā illos ⁊c.⁊ odiū culpe quo inducta eſt preſcriptio.xxx.vel xl.an.ē.de preſ.vigilanti.vt ſic negligentia puniatur.ſed hic loquitur de odio priuato cōtra certam perſonam.de quo etiā loquit̄.xj.q.iij.quicūq̄ aut.ē.de teſti.quotiens.§.j.⁊.c.licet ex quadam.§.teſtes.quo contra quēlibet aduerſarium molimur.xj.q.iij.quatuor. ¶ Fauor.xv.q.vij.c.j.xxv.q.ij. de eccleſiaſticis.ſm Hoſt.q̄d peruertit iudicium ⁊ talis eſt malus fauor.ar.xj.q.iij.nō ſolum alſ incipit.c.timendo.j.q.j.ſunt nōnulli.c.pueri.in ſi.⁊.c.ſunt quidā.ij.q.vij.ſicut. ¶ Timor qui peruertit iudicium xj.q.iij.quatuor.ix.q.iij.fratres.xj.q.iij.iniuſtū.xxv.q.j.omne ꝙ timor eſt plenū ꝓ peruertit opinionē.⁊ hebetat itellectū.iij.q.v.accuſatores vel teſtes de tali loquit̄.ē.de teſti.licet ex quadā.§.teſtamēto.nam iudices cū omni ſolicitudine ac viuacitate mentis habēt procedere.iij.q.vij.ſicut. ¶ Expectatio tacita vel expreſſa ſiue cōuentionalis que ipſum iudicē moueat ad male iudican-
2 dum. ¶ Premij.is qui recte iudicat ⁊ premiū remunerationis expectat fraudē in deū perpetrat.xj.q.iij.qui recte Iob.viij.c.legimus.ignis deuorabit tabernacula eorū qui libenter munera recipiunt ⁊ iuſtitia cito auro violatur.xj.q.iij.pauper.ad idem exo.xxiij.deutero.xuj.in ſi. ¶ Staturam.hoc habet̄.xlv.diſt.oīs qui.⁊ dic ſtaturā.i.equalitatē iudicij ⁊ examē ad hoc.xxiiij.q.j.nō affectamus ſic prouer.xj. ¶ In manibus.i.in poteſtate iudicandi. ¶ Lances.lanx eſt quoddam vas.i.ſtatera trutinas. ¶ Equo.i.iuſto. ¶ Libramine.i.pondere ſiue iudicio.⁊ ꝙ hic dicit̄ de iudice.idē dicendum eſt ⁊ de ven.ſ.de empt.⁊ vend.c.ij. ¶ Agenda.in prin.medio ſiue fine.ff.ſi quis ius di.non ob.l.j.ē.de offi.dele.ſuper queſtionum.§.intentionis. ¶ Preſertim.i.maxime. ¶ Concipiēdis.i.dictandis.quo ad informationē animi.⁊ ſcribēdis cōſideratis omnibus que corā ipſo in ipſo iudicio acta ſunt.ē.de teſti.preterea.in ſi.⁊.c.in noſtra.ē.de renun.in preſentia. ¶ Ferēdis quo ad prolationē ex quo diffinitiue pronūciauit ita magnū iudicabūt vt paruū nō declinātes ad dexteram vel ſiniſtrā.ē.de iud.nouit.§.j.ad hoc q̄d le.⁊ no.iij.q.ix.neceſſe.ibi videas ſed ar.cōtra.ē.de do.⁊ cōtu.ex literis.dic ꝙ ibi
a loquitur in penis def.l.di.cōtumaces.⁊.ē.de offi.dele.paſtoralis.ad idē.ē.eo.li.de offi.dele.qꝛ pōtificali q̄d dic vt no.ē.de trāſ.ex parte in glo.p. ¶ Solū deum a quo ſicut iudicant ⁊ ipſi iudicabunt.C.de iud.rem nō no.ad hoc.xj.q.iij.ſm in ſi.⁊.c.temerarium.ſ.de accuſa.qualiter ⁊ qñ.j. ¶ Illius.ſ.moyſi.exo.xxxv.c. ¶ Mutātes no.hic exempla ſequēda.ad idem.iij.q.v.qꝛ ſuſpectū.C.de edi.priua.an in totū.ff.de legi.nam imperator.xxiij.q.v.de liguribus.in ſi.xxvij.di.que de menſa.vbi de hoc.⁊ melius xx.di.de quibus ibi videas.ue hoc etiā le.⁊ no.ē.de elec.c.venerabilē.§.q̄d autē.in gl.hoc eſt exemplū ⁊c.ar.ꝫ.C.de ſen.⁊ inter.om.iu.l.nemo.ij.q.vij.§.hoc edicto.l.ſi.⁊.q.v.monarchiā.xxvj.q.ij.non ſtatim pōt dici q̄d illa exempla que pietatem continent ſunt ſequēda.⁊ illis poſſumus argumētari.ar.ad hoc de cō.di.iiij.ſanctū eſt.vel eum aliquid factū recte inuenitur.ff.de manu.vin.an apud ſe.alias ſec.xiiij.q.v.dixit. ¶ Tabernaculū quantum ad huius litere declarationē dicas q̄d tabernaculū erat domus deo dedicata quadrata ⁊ obliga.trib' clauſula parietib'.aquilonari meridionali ⁊ occidētali.liber autē patebat introitus ab oriēte vt ſole oriēte radijs eius illuſtraret̄ ꝙ ꝓſequere ſi placet vt ḣ in ſymbolo ſup exo.⁊ vide gl.ad hebre.ix. ¶ Iudicaret.ix.q.iii.ſummopere.vn de ſumunt̄ iſta verba. ¶ Si qs ordinarius.nō tñ ep̄s vel ſuperior in quo non hꝫ locū pena que.ſ.ſequitur.ſ.eo.li.de ſen.ex.qꝛ periculoſum.⁊ melius.ē.e.li.de ele.ſi cōpromiſſarius.§.huius tñ ſi ep̄s in hoc deliquit grauius peccat tanq̄ maior.xl.di.homo xp̄ianus.ad hoc.v.q.vj.preſbyteri.

a ¶ Dic q̄d ibi loquit̄. Adde gl.et doct.c.cum quidā de iureiu.gl.i.de.ij.in v.inferiores.ō pefecti.in.c.paſtoralis.l.j.⁊.ij.col.⁊ in c.qꝛ in ꝓnc.de of.deleg.
b ¶ Quā dꝫ ex allegatis Adde gl.et Bar.i.l.illicitas.§.veritas.ff.de of.pꝛ.⁊ ibi pulchre Alc.in apoſtil.⁊ feli.plene i.c.paſtoralis.§.qꝛ vero.in iij.col.de of.dele.vbi ponit.v.pulchras.⁊ notabiles limitā.ad hāc regulaꝫ.⁊ ad cōfirmationē ſue vltie fallētie vide notabile dictū bal.in.l.ſi.C.de mauin.q̄d dꝫ multū extollit fel.i.c.cū venerabilis l.iij.col.ex̄ ō excep.alex.i l.ſi is ad quē.ff.de reiu.vide etiā ad materiā panor.l ꝑe.dec.i.v.col.gl.⁊ doct.in c.j.de of.or.d.iaſ.plene l.§.ſi nun'.l iij.char.⁊ ſe.inſti.de act.

C.de epi.⁊ cle.preſbyteri.ff.de pen.l.quedā.⁊.ē.de iureiur.cum quedam.vbi plene de hoc.⁊ de hoc etiā no.ē.de temp.or.literas.in gl.vlt.ar.ad hoc.ē.de trāſl.c.inter cor. ¶ Delegatus.cū hic loquatur tantū de iudicibus ordi.vel dele.arbit.qui male iudicauit non currit penam ſuſpenſionis.de qua.ſ.ſequitur.ſm.B.et Goſ. Idem in mero executore vel auditore qꝛ talis nō eſt iudex.ē.de of.dele.ſuper queſtionū.§.j.⁊.§.verum.ſm Hoſt.⁊ bonum non eſt qꝛ pene non ſunt laxande.ſed reſtringende.de pe.di.j.§.pena.eo.li.de re.iu.c.in penis.⁊.ē.eo.li.de elec.ſtatutū. ¶ Prodigus ſic.ē.in conſti.rex pacificus.j.R.ſ.de accu.prelatorū.⁊ talis crudelis appellatur.xij.q.j.nolo. ¶ Et cōtra iuſtitiā.q.d.nō patietur penā.ſ.poſitam ⁊ ſi contra conſcientiā iudicet dūtamē ſm iuſtitiā neq̄ eñ dꝫ ſequi conſcientiā humanā ſed iudicialem
b quā dꝫ ex allegatis b ⁊ probatis ⁊ ſcriptis iuribus informare.et ſic ſm iuris conſciētiaꝫ iudicare.q̄d dic vt le.⁊ no.iij.q.v.iudicet ⁊ videas q̄d le.⁊ no.ē.de cōſti.c.j.in gl.ſ.male ⁊ huius ſententie etiā ſunt hic.B.Goſ.⁊ Hoſt.⁊ videas ꝙ de hoc no.Inn.ſ.de cē.venerabilē.in gl.j.v.R.q̄d qñ ⁊c.⁊ ꝙ Goſ.ē.de iureiur.venientes.in ſi.⁊ no.ꝙ ſi pars aliqua nō innitit̄ alicui rationi:qꝛ non credit releuari per rationē illā ſi tñ iudex videat debere pronunciari per rationē illā pōt pronūciare per illā.⁊ ſic fuit.ē.de conſue.cū dilectus.⁊ de cōceſ.pre.ex parte.ē.e.ti.cū bertoldus.ē.de elec.cū cauſam.⁊ hoc cū ratio illa deducta eſt in iudiciū.alias ſecus vt in pre.c.iudicet.ſic etiā no.Goſ.in pre.c.cū dilect'.aliqui tñ dicūt idē ⁊ ſi non ſit deducta in iudiciū.ſi eſt rō iuris vel facti noti.vt iudici.ff.de le.iij.officdius.C.vt q̄ deſūt aduo.⁊c.l.j.q̄d dic vt no.ē.eo.li.de excep.pia.in glo.vlt.ibi videas ⁊ vbi iudex hꝫ vt homo cōſcientiā de aliquo ⁊ aliā hꝫ vt iudex ex allegatis ⁊ probatis ⁊ in iudiciū deductis pōt ſecure iudicare.q̄d dic vt no.ē.de of.or.ſi ſacerdos ⁊ de of.dele.paſtoralis.§.qꝛ vero.ad hoc ēt facit q̄d no.xv.q.j.pſbyter.i gl.hic cōſueuit queri.⁊ q̄d no.Ray.in ſum.ſua de iuramēto.⁊ periurio.§.quid de iudice.⁊ q̄d leg.⁊ no.de cō.di.ij.nō prohibeat.⁊ in hoc peccat.facit eñ hoc autoritate canonis ⁊ ſicut miniſter iuris vñ ipſum ius facere videtur.ar.xxiij.q.v.homicidas.⁊ ſi habeat conſcientiā ſcrupuloſam deponat errorē.ſ.de ſimo.per tuas.nam facit quis ex officio quod alias facere nō debet.ar.bonum in pre.c.ſi ſacerdos.vj.q.ij.placuit.ff.de in ius vo.queſitū.C.de admi.tu.cū quidā.⁊ facit quis aliquid non tanq̄ ipſe ſed tanq̄ alius vt patet in eo q̄d le.⁊ no.ē.de elec.cum inter vniuer.in ſi.ē.de reſcript.ad audientiam.in ſi.vbi de hoc. ¶ In iudicio no.verbū.q.d.hoc nō intelligimus in arbitrio ⁊ hoc ſi ſit arbiter cōpromiſſarius.ſecus ſi ſuccedit loco delegati vel ordi.ſm Hoſt.ad hoc.ē.eo.li.de offi.delega.ab arbitris. ¶ Quicquā de his que proponūtur.ē.de proba.quoniam contra. ¶ Gratiam.i.preces quo caſu ſentētia pōt reſcindi.ff.ad tre.ſeruo inuito.§.cū pretor. ¶ Sordes.i.pecuniā.i.propter preciū.quo caſu ſnīa nulla eſt.C.quō ⁊ qñ iudex.nō eſt ne.l.venalis.ij.q̄d.vj.§.venales.⁊ dicunt quidā q̄d ad hoc vt habeat locum pena ſequēs debēt interuenire.iiij.de quibus ſit mentio in hoc.§.j.q̄d ſit ſue ſame prodig' q̄d ſit perſecutor ſui honoris q̄d in grauamē alterius cōtra iuſtitiā in iudicio fecerit quicquā.Itē ꝙ per gratiā fecerit vel per ſortes.⁊ ſic etiā intellexit hoc Hoſtiē.ſed tu dic ꝙ textus nō dicit hoc ſed' ſupponit talem qui ſic facit eſſe ſue ſame prodigū ⁊ ſui honoris perſecutorē eo ipſo q̄d hoc facit vnde ex hoc ſequitur pena ⁊ preſumitur ſeu ſequit̄ q̄d eſt ſue ſame prodigus ⁊c.vnde non requirit̄ q̄d primo talis fuerit vel q̄d ad hoc intendat.⁊ ſic intellige dictū Ho. ¶ Officij ſic.ē.eod.lib.de offi.dele.c.vlti.§.vt autē ⁊ dic officij ſ.diuini ⁊ eccleſiaſtici q̄d patet qꝛ.ſ.de regularitate ſequitur ⁊ ſic colligit̄ expoſitio quorundā qui dicebāt officij.ſ.iudicialis.vt ſic pena traheret̄ ad id quo peccabat.ad hoc.ē.eo.li.de temp.ord.nullus.§.j.⁊ cū dicat tñ de officio.nō dꝫ extendi hec pena.ad hoc.ē.eo.li.de elec.ſtatutū.nam idē dixiſſet de alia ſuſpenſione ſi voluiſſet.ſ.de deci.ad audientiā.ergo nō prohibetur iſto tp̄e a perceptione beneficiorū.⁊ huius ſentētie etiā eſt hic Hoſt.qui dicit hoc eſſe verū vbi a canone lata eſt ſnīa ſecus vbi ab homine.nam tūc ea que cōpetunt ratione officij nō reciperet ſic ſuſpēſus ad hoc ar.ſ.de de.cōiu.diuerſis ⁊c.Io.ſ.de preb.cum ſcōm.ē.de eta.⁊ quali.cū bone.ſ.de ap.paſtoralis.ē.de excep.apoſtolice.⁊ ſm hoc dicit intelligendū q̄d ipſe no.in ſum.de ver.ſig.§.vlti.ver.in fine.no.⁊c.⁊ ſe.ſed videt̄ ꝙ indiſtincte quicunq̄ ſuſpenſus eſt ab officio per conſequens ⁊ a beneficio.ſm id q̄d leg.⁊ no.lxxxj.diſt.ſi quis ſacer.⁊.c.eos.⁊ no.ē.de conſue.cum dilectus.in gl.ſuſpēſus enim ⁊c.iuxta medium nam beneficium datur propter officium:vt.ē.eo.li.de reſcrip.qꝛ per ambitioſam.vbi vnum ꝓpter alterū vtrobiq̄ tantum vnū vt in iuribus predictis.⁊ not.ſ.de cleri.excom.mi.latores.in glo.⁊ etiam ⁊c.beneficia eñ eccleſiarū ſunt ſequela ad officiū vt ibi dicitur ⁊ dixi in pre.§.quia igitur ſi cauſa propter quā eſt ſit extincta ergo eius ſequela.dic q̄d alia eſt ſuſpēſio ab officio.⁊ alia a bñficio.nam qñq̄ quis ſuſpēdit̄

ab officio

ab officio vt hic. ⁊ in pre. c. latores. q̃ſiq; ab afficio ⁊ bñficio vt. ȝ. co. li. de elec. qı ſepe. ⁊. ſ. e. li. de re. ec. nõ ali. hic cõſul. §. cõtractus ſ. e. li. de cẽ. exigit in fi. ⁊ ideo vna inflicta per hãc cõſti. penalem alia non intelligit̃ inflicta nã ſi hoc voluiſſet id expreſſiſſet. vt in pre. c. qı. ⁊. ȝ. dixi. cũ iſta ſit pena ſuſpẽſionis data a iure. Secus ſi eſſet data ab hoie ⁊ eſt ratio qı nõ dȝ eſſe clemẽtior lege in aut. de iud. §. oportet. coll. vi. ⁊ initius agit̃ cũ. l. q̃ cũ miniſtro ei⁹. ff. de arbi. celſus. dicũt Tanc. ⁊ Uin. q̃ ſuſpẽſione ſubtrahunt̃ beneficia eccleſiaſtica ſi eſt in mora petẽdi abſolutionẽ. alias nõ. ij. q. v. ſuper cauſa. ȝ. de elec. eis. hoc ipſi no. ȝ. de eta. ⁊ qua. cũ bone. de hac materia no. xxxij. di. preter hoc. ⁊ videas queſtionem. B. hic. q̃ incipit clericus quidã ⁊c. ⁊ qḋ no. Gof. ſ. de ap. paſtoralis. in fi. ℭ Annũ habes ſi tp̃s. ſ. eo. li. de vi. ⁊ ho. cler. c. i. ⁊ dic annũ. i. xij. mẽſes qḋ dic vt dixi. ȝ. eo. li. de reſcrip. ſi ꝑpter. in gl. dȝ hoc qḋ ſi annus eſt biſſextilis. dic vt no. lv. di. nulł⁹. ⁊ no. ſ. de ver. ſig. queſiuit. in gl. ideo ⁊c. ⁊ qḋ ibi dicit̃ tenẽt ibi Uin. Tã. ⁊ Gof. alij cõtra pro quibus facit qḋ le. ⁊ no. plene Ho. ſ. de ſen. ex. ſi quẽ ibi videre poteris. ℭ Suſpenſum. ⁊ nihilominus ſm l. infamis eſt. C. de pena iu. qui ma. iu. l. vlti. ſm. B. ⁊ Inn. ℭ Litis. tũc demũ iudex condemnãdus eſt in verã litis eſtimationẽ cũ precio deprauatus aut per gratiã aut per ſordes perperã iudicat. C. de pe. iu. qui ma. iu. l. vlti. ff. de iud. ſi filiuſfa. ⁊ hoc ⁊ iure autẽticorũ eſt cõdẽnandus in triplũ ſi cauſa ſit ciuilis ſi criminalis punitur cõfiſcatione ꝑprie ſubſtantie. ⁊ in exiliũ mittitur in autẽ. vt liti. in exor. li. iu. §. ſi quis autẽ. ⁊. §. hoc quoq; coll. ix.

3 Sed ſi iudex † per impudentiã male iudicauerit tenet̃ ex quaſi maleficio inquantũ bonũ ⁊ equũ viſum fuerit iudici. ff. de var. ⁊ extraor. cog. l. vlt. inſti. de ob. q̃ ex quaſi de. na. in prin. idẽ intel

n lige⁹ in arbitro: vt litẽ faciat ſuã ſi male iudicauerit. C. de pac. ſi quis in cõſcri. ſm Gof. ⁊. B. de hoc etiã le. ⁊ no. ij. q. vi. hoc etiã ibi videas. ⁊ qḋ le. ⁊ no. xxiij. q. ij. dñs. ⁊. q. viij. ꝑterea ⁊ no. qḋ ſicut patet hic ex precedẽtibus. talis puniť quatuor penis. ſ. q̃ eſt ſue fame prodigus. ⁊ rem perſecutor ſui proprij honoris qḋ eſt ſuſpenſus ab executione officij per annũ. ℭ Itẽ qḋ condemnat̃ ad litis eſtimationẽ ſm Hoſti. Nihilominus. i. ſine dubio. non minus ſic. iij. q. ix. nihilominus. ȝ. eo. li. de elec. fundamẽta. §. qḋ ſi ſecus. v̄. ac nihilominus. ℭ Sciturus. ſ. iudex ſuſpẽſus ab officio: vt. ȝ. dictũ eſt. ℭ Durante. i. ſ. annũ predictũ. ℭ Damnabiliter hoc innuit q̃ ſe ingerẽs peccet mortaliter. ſic. l. di. de his. in fi. ſ. de exceſ. pre. tanta. in fi. ar. ad hoc. ſ. eo. li. de exceſ. pre. deteſtãda. ⁊ hic. adde qḋ ibi dicet̃. in verbo dãnabiliter. nã ex hoc crimẽ paganitatis incurrit. lxxxi. de. ſi qui. in fi. ⁊ ad huius declarationem no. qḋ ſi ſacerdos vel alius exercet huius publi. offi. ⁊ ad q̃ tenet̃. ſ. cantat miſſam vel diaconus dicit euangeliũ vel ſubdiac. epiſtolã ⁊ huius ſi peccator eſt mortaliter peccat non dicat talia faciendo ſed preſumẽdo facere talia. ar. l. di. quid eſt ⁊c. cũ exaudiero. iij. q. viij. §. idẽ teſtatur. illud quidem prodeſt. ſed ſibi ex preſumptione ſine veritate nocet. vt hic. lxxxi. di. quanq̃. xv. q. vlti. c. vlti. viij. q. iiij. nonne. i. qḋ. i. ſi fuerit. xix. di. ſcḋm alias autem orando vt etiã faciunt laici nõ peccant imo ad hoc tenẽtur. de pe. di. v. falſas. ſm Hug. qui ita no. in pre. §. idẽ tenet̃ etiã priuate nõ officiando eccleſiã dicere horas ſuas ſuſpenſus vel excõi

4 catus † vt no. xxxviij. di. c. vlti. in glo. vlt. ſ. de cle. exc. mi. illud. in glo. in hoc delinquit ⁊ cũ ſuſpenſus cũ alijs dicit horas ſuas ad quas prius tenebatur nõ dȝ dicere ſi eſt dia. vel ſubdia. dñs vobiſcũ. vel aliud ſimile q̃ cõpetat vel dignitatẽ ordinis multoſcius idem in excõicato. ℭ Ingeſſerit habes idẽ verbũ. xliij. diſt. in mandatis. v̄. qḋ ſi. ⁊. vi. q. ij. c. ij. ⁊. ȝ. eo. li. de elec. fundamenta. §. qḋ ſi ſec⁹. v̄. ac nihilomin⁹. i. immiſerit vel intruſerit ſm Hu. vel. i. miniſtrauit. ſic habes. ſ. de cle. ex. mi. illud. in fi. ⁊ dic ingeſſerit ſicut prius officiũ celebrando. xj. q. iij. ſi quis ep̃s. ſ. eo. li. de ſen. ex. cum medicinalis. §. caueant. ſm Inno. ⁊ pe. de. ⁊ Hoſt. ⁊ c. is cui. j. R. ⁊ qḋ quis ſe tantũ in gerendo non tamen celebrando in ſuo ordine vt prius nõ incurrat irregularitatẽ. no. Inn. ⁊ Hoſt. ſ. de exceſ. pre. tanta. in gl. j. ⁊ eſt ratio qı nihil agit quaſi in officio ſuo agẽs. cũ hoc etiã nuſq̃ inueniat̃ ⁊ hoc ſatis innuit pre. c. ſi quis. ſm Inn. ⁊. ſ eo. li. de ſen. ex. is qui in eccleſia. ⁊. c. is cui. qui etiã dicit qḋ ex of. ſuo. i. ordine agere intelligit ſiue in maiori ſiue in minori ordine ſit. ⁊ ita ſm hoc cõſtitutus in minoribus ordinibus ſi celebrat in officio ſuo agens vt prius irregularitatẽ incurrit. ad hoc. ſ. de cle. ex. mi. c. ij. ⁊. c. illud. §. vl. ſic etiam ſentiunt Tan. ⁊ Gof. ⁊. Ber. eod. tit. c. j. nam etiam talis deponi põt. xxvij. q. j. ſi quis ep̃s. quid ergo ſi acolitus vel diaconus dicit epiſtolam ſine apparatu. dixit Hoſt. q̃ talis nõ eſt irregularis: qı non facit hoc tanq̃ officians in ſuo ordine: ſecus ſm eũ ſi etiã id qḋ minus eſt faceret tanq̃ acolitus vel exorciſta vel officiarius tanq̃ in officio ſuo. ar. xxiij. di. acolitus. ⁊ in tribus. c. ibi ſeq. ſed Roſ. ſcripſit cõtra dicens q̃ ſi in minoribus conſtitutus etiam cum ſolennitate celebrat ſiue agat in ordine ſuo nõ incurrit irregularitatẽ. ⁊ eſt ratio qı iura de talib⁹ ſpecialiter non loquunt̃ ⁊ pene ſunt reſtringende. ad hoc. ȝ. e. li. de elec. ſtatutum. cũ concor. ibi no. hanc ſententiã etiã tetigit Hoſt. ſ. de cle. ex. mi. c. ij. vbi de hoc ſatis diſputat tenet tñ finaliter qḋ incurrit cũ hec litera ⁊ alia iura ſimilia indiſtincte loquant̃. quid ergo de clerico ſimplici. i. pſalmiſta põt dici q̃ ſm illos qui dicũt q̃ nõ eſt ordo. nullã irregularitatẽ incurrit. ſm alios quorũ ſentẽtiã tenuit Hoſt. vt dictũ eſt. ȝ. eo. li. de tẽpo. or. nullus. qui dicũt q̃ eſt ordo dicẽs ȝ. ⁊ ſi in officio ſuo cantet. xxiij. di. pſalmiſta. ſic etiã põt intelligi q̃ clericus homicida nõ legat lectionem nec reſpõſoria in choro ſeparatim cantet quãuis alij dicant hoc ꝑpter horrorem criminis fuiſſe inductũ. ſ. de homi. ſicut dignũ. §. vl. ⁊ huius ſententie fuit Ho. in pre. c. tãta. ⁊ adde q̃ dictũ eſt. ȝ. e. li. de of. dele. qı põtificali. et dicet̃. ſ. eo. li. de ſen. ex. cũ medicinalis. in fi. ℭ Diuinis. ſ. officiens nõ dicit bñficijs ꝑpter q̃ videt̃ q̃ non peccet ſi iſto tp̃e ſuſpẽſionis bñficia recipiat: vt. ȝ. dixi. ℭ Irregularitatẽ. po

5 teſt irregularitas ſic magiſtraliter deſcribi. Irregularitas † eſt quedã no. ſeu quoddã impedimentũ canonicũ ꝑueniẽs in clerico ex violatione cenſure ec. vel ex alia notabili inobediẽtia ⁊c. q̃ ꝑſequere ſi placet vt no. Hoſt. ſ. de cleri. ex. mi. c. ij. ⁊ bene dixi canonicũ qm̃ irregularitas de iure can. tñ introducta eſt. ſ. e. li. de ſen. ex. is q. vbi de hoc. ℭ Inuoluet. hic vr̃ q̃ ſuſpẽſus a can. ꝑpter crimẽ ſi celebrat vt prius irregularitatẽ incurrit. ad idẽ. ſ. eo. li. de ſen. ex. cũ medicinalis. ⁊ hoc tang. Inn. ſ. de cle. exc. mi. ſi celebrat. ⁊. ȝ. de cle. pereg. c. j. in gl. idẽ in ꝑbatione ⁊c. ibi videas hoc quidã verum intelligunt vbi canon talẽ penã imponit alʼs nõ ad hoc. ſ. eo. li. de ſen. ex. is qui. vnde dixit Inno. ſi ſuſpenſus a canone celebrat nõ eſt irregularis. ar. ſ. de coha. cle. ⁊ mu. ſicut hoc etiã aſſertiue tenuit Uin. e. ti. queſitũ. hanc ſententiã amplector tanq̃ verã quamuis aliquibus dura videatur. ⁊ adde q̃ dixi. ȝ. eo. li. de elec. qı ſepe. in verbo ſuſpenſi. ⁊ q̃ dicit inuoluet. ſ. ſi in ſuo officio. i. ordine dicat etiam matutinũ vel veſperas ſolẽniter in eccleſia ſicut prius vt. ȝ. dixi nec in hoc caſu locum hȝ admonitio de q̃ habet̃. ſ. de cle. ex. mi. clerici. vbi de hoc. ℭ A qua. ſ. irregularitate. alʼs a quo. ſ. vinculo. ℭ Pontificem ſic. ſ. e. ti. de ſen. exc. cũ medicinalis. in fi. ⁊. c. is qui. ⁊ ideo ſic dicit qı etiã per canones antiquos hoc ſibi ſpecialiter reſeruatur. xj. q. iij. ſi quis ep̃s dã. ⁊. c. ſe. alij etiam caſus ſpeciales notant̃. xij. diſ. preceptis ⁊ melius. ȝ. de of. le. qḋ tranſla. ſi dicas q̃ iure antiquo non inuenitur q̃ excõicatus vel interdictus celebrans ſit irregularis vt in pre. c. ſi ep̃s. ⁊ tribus. c. ſe. vbi dicitur q̃ nõ debet habere ſpem reſtitutionis ſine reconciliationis in alio concilio dico quod ex alijs. c. cõi interpretatione aſſumptũ eſt vt quicũq; excõicati vel interdicti celebrãt ꝑ regularib⁹ habeant̃ nec mutãda ſunt, q̃ interpretationẽ certã habuerũt. ff. de le. minime. ſic no. Inno. ſ. de exceſ. pre. tanta. in gl. hoc videt̃ ⁊c. ⁊ credo q̃ iſta cõſtitutio et. ſ. de ſen. ex. eo. li. cũ medicinalis. in fi. firmant talẽ interpretationẽ ſiue ſuper eã fundate fuerũt ꝑpter quorundã antiquorũ ſententias reprobãdas. qui ȝ ſentiebãt ꝑ quibus facere videt̃. ij. q. v. q̃ de cã. ſed dic q̃ illud fuit de ſpeciali cõmiſſione pape ⁊ no. hic caſum in quo romanus põ. diſpẽſat. Idẽ vr̃ de corpore viciatis et illegitime natis. ⁊ penitẽtibus. ⁊ bigamis. ⁊ idẽ ſeruat curia ro. ſm Inn. ⁊ Ho. de vno hoc miror qm̃ ipſe Inn. ſcripſit. ȝ. de cle. innotuit in glo. j. qḋ ro. eccleſia vt quidã dicũt nõ tñ eſt verũ vt dicit ibi ſeruat q̃ ſolus papa põt cũ illegitime natis diſpenſare. ſed de hoc dic vt. ȝ. e. li. de fil. preſ. is qui. ℭ Saluis. q. d. illas cõſtitutiones volumus in ſuo robore permanere. ℭ Conſtitutionibus de quibus dixi. ȝ. eo. c. in glo. tũc demũ ⁊c. ℭ Iudicibus

6 no. verbũ. Sed ſi arbiter † male iudicauit punitur qı litem facit ſuam vt dixi. ȝ. eo. c. in glo. tunc demũ ⁊c. nec ob. autẽ. C. de arbi. decernimus. ⁊ autẽ. de iudi. §. qı vero colla. vj. vnde ſumptum fuit predictũ autẽ. decernimus. vbi prohibetur arbitriũ fieri vt cũ iuramẽto iudicet arbiter. Sed penã ſtatuant partes ſi ȝ hoc iuratũ fuerit iudex qui male iudicat ſi dolo facit penã n deo expectet ſi ignoranter nihil erit amplius. i. partibus preter ſacramentũ. q. d. ſi cõpromiſſum nõ fuerit nullatũ niſi iuramẽto. tũc nihil habebũt partes. ſi nõ ſteterint arbitrio niſi quod obediẽs partẽ inobedientẽ dicat periurã eſſe: alia lr̃a hȝ nihil erit ei arbitrio ſm Gof. ⁊. B. ⁊ Hoſt. ℭ Iudicãtibus. ſ. in foro cõtentioſo. ⁊ iudiciali Hoſt. ℭ Ingerũt. i. inferũt inſigũt. i. imprimũt. ℭ Tot. i. quatuor premiſſis Inn. ſ. cõtra conſcientiã ⁊ iuſtitiã per gratiam vel per ſordes. nam qui in pluribus offendunt in pluribus puniũtur: vt hic. xiij. di. duo ad fi. xxiij. di. ſi quis autẽ. ſ. de cele. miſ. de hoie. ⁊ qı excõicatus ingeſſerit ſe diuinis. B. ℭ Multiplici. no. hic declarari q̃ apud quoſdã legum doc. dubium fuit. ſ. q̃ vbi quis in pluribus deliquit. in pluribus puniat̃ vt ꝑdixi ⁊ dic ſm do. Io. car. q̃ predicta oĩa copulata inducũt penã iſtius cõſtitutionis. alias ſi. ar. ff. de ver. ob. ſi quis ita ſtipu. Idẽ preſente alias ponit̃ approbante. ſ. de ſen. ex. ſacro. in prin. ſed hoc nõ eſt ad neceſſitatem. ſed ad ſolẽnitatẽ tñ. vt ſatis colligitur. j. q. iij. cũcta ⁊. c. preterea. ⁊. c. aliorũ. ver. ⁊ rurſus. nã

a ℭ Idẽ intellige. Adde ſcḋ. l. c. paſtoralis. §. qı vero. l. iij. col. iij. extra de of. dele. vbi ponit de arbitro ⁊ arbitratore.

eccleſia ro.ſua autoritate vȝ de oībus iudicare vt ea.q.§.ſola.et
c.patet ad idē.xv.q.v.alius vbi nulla fuit mētio de preſentia ali
quorū de approbatione ipſe eñ ſolus vocatus eſt in plenitudi
nē ptātis.ij.q.vj.d.ecce.ꝛ.t.ſe.iij.q.vj.multū.xj.diſt.c.ij.vbi de
hoc. ¶ Concilio.xv.di.c.j.iuxta ſi.ver.cōcili vero. ¶ Sempiter
nam.ſub.pronūcio ꝛ diffinio omnis eñ ſentētia ad perpetuam
memoriā eſt ferēda: qꝛ perpetuo eſt ſeruāda.ꝛ ius facit inter par
tes.ſ.eo.ti.cū inter no.tñ ꝙ illud nō vr̄ debere fieri ꝙ iudex ali
cui ſcribat ſententiā ꝛ loquaꝛ in preſenti.lȝ in dec.factū inuenia
tur.ſ.de ſequeſt.poſ.c.j.ſ.eo.ti.inter.qđ q̄uis ſit abſurdū.cuili
bet diligenter intuenti ipſas dec.liquido apparebit ſm Inno.

Summarium.

1 ¶ Eccleſia nedū anteꝙ aduerſarium ſuū conueniat debet eū
prius requirere vt cum ipſo ad pacem ꝛ concordiam veniat ſed
etiam quilibet alius.
2 Dominus ſiue prelatus an poſſit agere ꝓ iniuria facta ſuo ſub
dito ſiue clerico.
3 Crimen periurij ꝛ pacis fracte ad quē directe pertineant.
4 Feudatarius habens vtile dominium quamuis liceat ſibi vti re
feudataria tamen diſſipare non debet.
5 Imperator verus qui dicatur.

AD apoſtolice. Et.j.ſub.hoc.j.cōtineꝛ re
ſiduū proemii. ¶ Autore
deterius in populis plati delinquunt.ac per hoc ipſi
grauius ceteris puniunꝛ.xj.q.iij.precipue. ¶ Exceſſi
bus.i.cōtumacia ſuorū exceſſuū.de hoc dixi.ſ.eo.li.de excep.pia
in glo.hic eſt ꝛc.ibi videas. ¶ Anathematis.ij.q.iiij.c.vlti.xj.
a q.iij.nemo eꝓꝛū.xxiij.q.iiij.guiliſarius.ꝛ de anathema.ᵃquaſi
anatheta.i.ſuperna maledictio.de qua loquitur hic ꝛ in pre.c.
guiliſarius.nihil autē ſignificat anathema niſi a deo ſeparatio
nē.xxiij.q.iij.certū eſt.ꝛ ideo dicit ꝙ in eccleſia nulla maior eſt
pena.xxiij.q.ij.corripiant. ¶ Innodatū.hoc pōt nō ſolū papa
imo etiā eps vt ptȝ.xcvj.diſt.duo.vbi de hoc idē probaꝛ.ij.q.vij.
§.itē cū dauid.viros.j.q.j.eſtote.in ſi. ¶ Celebrant.i.feruēter et
ſincero aio amabant.de pe.di.ij.charitas eſt.v̇.quid eſt.ꝛ tales
interceſſores mitti debēt qui diligūt illū ad quē mittunꝛ ꝛ qui
diliguntꝛ ab illo.xlix.di.in pn̄.iij.q.vij.in grauibꝰ. ¶ Proponi.
1 hoc poſſit ex ſormari.q: nedū eccleſia †ſed etiā quilibet alius
anteꝙ aduerſariū ſuū cōueniat dȝ illū prius requirere vt cum
ipſo ad pacē ꝛ concordiā veniat.ij.q.vij.ſi quis erga.ꝛ.c.accuſa
tio.ij.iuxta ſi.ver.ſed ſi qs.ſed hoc quidā intelligūt de honeſto ꝛ
nō neceſſario. ¶ In vobis erat.hoc ſufficit.iij.q.vj.hoc quippe.
in ſi.xj.q.iij.inter verba.in ſi. ¶ Satiſfactionē.no.ꝙ prius eſt ſa
tiſfactio preſtāda ꝙ abſolutio impēdaꝛ.ij.q.vij.accuſatio quoqꝫ
in ſi.vbi de hoc.in gl.ꝙ vr̄ ꝛc.xiiij.q.iiij.de pꝛ̄ſbyterorū.in ſi.vbi
de hoc.ar.ad idē.xcv.di.iniurioſum.in ſi. ¶ Corrigere.hoc non
eſt ꝓprie dictū: vt ptȝ.xlvj.di.§.neceſſe.in ſi. ¶ Tutum locū.ad
hoc qđ le.ꝛ no.xxxij.q.iiij.ſine de cōiugij. ¶ De cōſilio hoc dicit
de honeſtate.ꝙ dic vt dixi.ſ.e.pri.in gl.ponitꝛ ꝛc.nā per hoc cui
tatur oīs ſuſpitio mali.ꝛ claudunꝛ oīa detractoꝝ qui ſunt per
ſequēdi.vj.q.j.deteriores.xxiij.q.iiij.minimū.v̇.itē ſi ſuper.ꝛ.c.
qui peccat.in pn̄. ¶ Reuocare.no.hic ꝙ eccleſia reuocat ꝙ per
ſe factū noſciꝛ iniuſte.ad idē.ſ.eo.li.de reſcrip.q: per ambi
tioſam.v̇.nos volētes ꝛc.ſitꝛ prius factū in melius reformat.ſ.
eo.li.de reſcrip.ſtatutū.j.R.vbi ſatis dixi.ꝛ hinc dici conſueuit
q̄n iudex a quo eſt appellatū ꝓpter grauamē habeat dicere q̄n
vult illud reuocare.de hoc etiā le.ꝛ no.ſ.de ap.cū ceſſante.ſȝ dic
vt.ſ.t.li.de ap.ſi a iudice. ¶ Suiſqꝫ hoc videꝛ ar.ꝙ dn̄s ſiue pre
2 latus †poſſit agere pro iniuria facta ſuo ſubdito ſiue clerico ad
idem.ij.q.j.in primis.ſ.de ꝓba.licet.ꝛ qđ ibi no.Inn.ꝛ.ſ.de pe.
preſbyteri.ſ.de ma.ꝛ obe.inter.ꝛ no.ſ.de ſen.ex.contingit.in gl.
licet nō reſpondeat ꝛc.ꝛ pōt eſſe ratio q: in moleſtatione ſubdi
ti intelligitur dn̄s moleſtari.ar.xxj.di.in nouo.iij.q.j.nulli.in ſi.
ij.q.vij.accuſatio.in fin.xvj.q.j.reuertamini.viij.q.j.qui vos.in
prin.xv.q.j.vnicuiqꝫ.cū ſi.ſed cōtra.ſ.e.li.de priuil.autoritate.§.
vlti.fin.P. ¶ Ad habētes.vide ad declarationē huius verbi
qđ le.ꝛ no.ſ.eo.li.de elec.vt circa.in verbo adherētes. ¶ Et pha
raonis.xxij.q.iiij.nabuchodonoſor.iiij. ¶ Grauiſſima.hoc.j.
ponit per ordinē.ꝛ ſic not.hic qꝛ periuriū eſt grauiſſimū ſcelus
ad idē.xxij.q.j.c.vlti.xlij.dȝ.duo. ¶ Tergiuerſatione.i.diſſimu
latione vel occultatione vel palliatione ſic.ij.q.j.§.in manifeſtis
ꝛ hic ꝛ ibi hoc ponit improprie vt patet ex eo qđ habeꝛ.ij.q.iij.
§.notandū.in prin.ver.tergiuerſari.ꝛ ex eo ꝙ hic dicit patet qđ
hec notoria erāt.ſ.de coha.cle.c.vlt. ¶ Deierauit multoties hoc
turpiſſimū fuit in imperatore.ꝛ etiā in quolibet xpiano.xxij.q.
j.habemus.ꝛ ideo grauiter debuit puniri.ad hoc.xxij.q.ij.§.itē
qui.nā periuriū ex ſuo genere eſt mortale peccatū.xxv.di.§.alſ.
xxij.q.j.in nouo.v̇.nā impetrat contemptū dei.xxij.q.iij.neceſſe
eſt.ꝛ.c.nō periurabis.ꝛ ex eo ꝙ hic dicaꝛ deierauit eū multoties

a ¶ Et dicit anathema. Adde car.l de.j.de pe.ꝛ ſcli.i.e.a nobis.i.ij.col. extra de exceptio.
b ¶ Et pacis fracte. adde ſpe.in tit.de cōpe.iud.§.j.v̇.ij.in criminalibꝰ.ꝛ ſcli.in.c.cūȝ ſit.in.ix.col. circa pn̄c.de ſo.cōpe.vbi etiā dicit ꝙ ſtatuta pape ſuper pace debēt obſeruari per laicos.
c ¶ Sto.hic ꝙ papa. Adde Inn.ꝛ doc.ſ.t.nouit.de iudi.ꝛ doctrinā ſime ſcli.in.c.lȝ ex ſuſcepto.extra de ſo.cōpeten.

pacē ꝛc.vꝛ expreſſum ꝙ quoties qs deierat toties facit ꝫ rem in
ratā.ad hoc qđ le.ꝛ no.vj.q.j.mutare.ꝛ circa hoc videas qđ no.
in ſpe.in rub.de ſen.ꝛ hīs q̄ ipſam ſuccurriꝛ.§.ſpecies aūt.v̇.ſed
3 pone ꝙ in ſtatuto ciui.ꝛc. ¶ Pacē.no.hic ꝙ crimē †periurij et
b pacis fracteᵇ pertinēt directe ad papā.ſ.de iudi.nouit. ¶ Per
petrauit ſacrilegiū.xvij.q.iiij.ſi qs ſuadēte.de ſacrilegio plene
no.e.q.ſacrilegiū.ꝛ per Inn.ſ.de ſen.ex.cū pro cauſa. ¶ Faciēs.
ſ.de ſen.ex.mulieres.ſ.eo.li.de reg.iur.qui facit.ꝛ illi qui capiūt
ſiue qui capi faciūt cardinales grauiter etiā puniūtur.qđ dic vt
ſ.eo.li.de pe.felicis. ¶ De hereſi.hereſis peruerſum dogma hȝ
xxiiij.q.iij.inter ſciſma.hereſis aūt grece ab electione dr̄.e.q.here
ſis.ꝛ dr̄ hereticus ab hereſtoꝛ.ris.id eſt diuidis.nā hereticus
diuiſus ē ſiue eſt ſeparatꝰ a fide catholica quis autē ꝓprie hereti
cus dicaꝛ habeꝛ.e.q.hereticus eſt. ¶ Euidentibus.j.q.j.vt euidē
ter.ſ.eo.li.de elec.ſi forte.ꝛ.c.ab eo.ſ.e.li.de ver.ſig.cōſtitutionē.
¶ Argumētis.que ꝓbant etiā in hoc caſu vt hic probaꝛ.de hoc
le.ꝛ no.ſ.de preſump.literas.ꝛ ꝙ fidē faciant habes.ſ.e.li.de ho
mi.pro humani.in ſi.Et no.ꝙ argumentū eſt ratio rei dubie fa
ciens fidē.vnde dr̄ argumentū argute inuentū q: dubie rei facit
fidem vt dixi.ꝛ ob hoc dicit probatio ſiue oſtenſio.ad hoc ꝙ le.
ꝛ no.ſ.de ele.pereg.inter.iiij. ¶ Suſpectus.de hereſi ſuſpectus
ſi ſe nō purgauerit excōicari dȝ ꝛ ſi per annū in excōicatione ſte
terit ſicut hereticus condemnari dȝ.ſ.de hereti.excōicamus.§.j.
ſ.eo.li.de hereti.cum contumacia.Et no.ꝙ hereticus puniꝛ ſm
iura cañ.iiij.modis.ſ.excōicatione depoſitiōe omniū rerū abla
tione ꝛ militari perſecutione.ꝙ dic vt no.Hoſ.in ſum.e.ti.§.pu
niatur hereticus. ¶ Preter.hec dictio preter de ſui natura ſemp
hȝ excludere.ꝛ ſic ponitur.xvj.q.j.adnciamus.ꝙ ſi placet vt ple
ne dixi.xiij.q.ij.ebron.ſȝ ibi hec dictio ponit incluſiue vt ibi no.
¶ Patrimoniū.vt.xcix.di.valde.in ſi.vbi de hoc.ꝛ videas qđ
dictū eſt.ſ.eo.li.de preſcrip.ſi qui.in glo.hec ſola. ¶ Pene.iij.q.
vij.qui ſine.vbi gloſſatur ꝙ hec dictio ad magnam quantitatē
refertur.ꝛ habes ſi.vij.q.j.factus in princ. ¶ Exinanitionem.i.
4 euacuationē minutionē ꝛ no.ꝙ licet feudatarius† habeat vtile
dominiū ꝛ ſibi liceat vti re feudataria diſſipare tñ non dȝ imo
nec deteriorare ſicut nec vſufructuarius Inn ad hoc.ff.de vſuf.
ſi cuius.§.fructuarius.ꝛ.§.ſe.ꝛ in li.feu.de inueſti.de re.ali.f.c.
j.§.ſi quis ergo vſqꝫ in ſi. ¶ Poſſet reprehendi no.ꝙ licet papa
poſſet eū priuare regno.q: debitā penſionē per bienniū nō ſol
uit.vt.ſ.de loc.c.vlt.ꝙ dic vt no.ſ.de dila.litere ꝙ ibi dictum eſt
intellige in laico nā ſi eccleſia ceſſat in ſolutione canonis vel tri
buti res non transfertur in eū cui tributū vel canon debetur vt
patet ex eo ꝙ tñ ex cauſa le.ꝛ no.xvj.q.j.placet.xj.q.j.ſi tributū.
ꝛ no.Hoſ.in ſum.de immu.ecc.§.ij.ꝛ hoc teneas licet Innoc.et
Hoſt.dicāt ꝫ vt no.ſ.de reli.do.conſtitutus.ꝛ idē no.C.de ſacro
ſan.ec.autē.qui rē.in glo.eccleſia.in ſi.ꝛ aut.de ali.ꝛ emphi.§.ſi
vero quis in glo.no.in emphi.de hac materia no.in ſpec.de loc.
§.nunc aliqua.v̇.xiiij.queritur.ꝛ ſeq.tñ ex cauſa que tantum in
tereſſe ſe.ap.tangit non priuat: ſed tñ ipſum reprehēdit Inno.
¶ Amplius.ſ.de dila.c.ij. ¶ Nos itaqꝫ vides.ſ.vt ecc.bene.vt
noſtrum.ſ.de trāſla.quanto.vbi de hoc in gl.vnde dr̄ ¶ Quod
cunqꝫ.Matth.xvj.ꝛ.xxiiij.q.j.quodcūqꝫ.vbi de hoc.j.q.ij.c.ij.
vbi de hoc ibi videas. ¶ Ligaueris iuſte.arg.de pe.di.j.quē pe
nitet.iuxta prin.ver.deus enim.ꝛc.ibi oportet vt iuſtus miſeraꝛ
iuſte ꝛc.ꝛ clauē non errāte.xxiiij.q.j.manet. ¶ Super terrā.ſ.de
ſen.excō.a nobis.ver.nec ob. ¶ Solueris.xxxiij.q.ij.admonere
iuxta ſi.ver.ſunt ꝛ alia multa ꝛc.ibi ꝛ ſm dictū ꝛc.ad idē.xj.q.
c iij.plerūqꝫ.in pn̄c ¶ Priuamus no.hic ꝙ papaᶜ imperatorem
deponit.nec eſt mirū ſi demeruerit.q: imperium habetur a pa
pa.ar.xxiij.di.c.j.v̇.eligaꝛ autē.i.hi futurus imperator vnde dici
cōſueuit ꝙ papa circa imperiū magnā hȝ poteſtatē: vt leg.ꝛ no.
5 lxiij.di.in ſynodo ꝛ ille dicitur verus imperator †quē papa con
firmat.ſ.de elec.venerabilem.ſed ar.ꝫ.x.di.qm̄ idē vbi de hoc et
le.ꝛ no.ſ.de iud.nouit.ꝛ.ſ.qui fil.ſint legi.cauſamqꝫ ꝛ plenius
per Hoſt.in ſua ſum.eo.ti.§.quis ꝛ a quo.ꝛc.ibi videre poteris
ꝛ ꝙ no.Inn.ſ.de ſo.cōpe.licet.ꝛ no.qđ bene dicit priuamus: q:
qui dat ſn̄iaȝ nō dȝ differre dicere verba narrationis ſcribēdis
vniuerſis ſed verba aſſertionis de preſenti quo ad ſententiā ſal
tem.nā precedētia narranꝛ per verba de preterito ad hoc ꝙ not.
Inn.ſ.de ꝓba.quoniā contra.in glo.per hoc ſatis. ¶ Et abſol
uentes.xj.q.vj.alius.ꝛ.c.nos ſanctorū.c.iuratos.ſ.de elec.vene
rabilem.in ſi.ꝛ dicetur.ſ.eo.li.de priuil.ſi papa.in glo.per hoc.
¶ Illi aut.electio.ſ.de elec.venerabilem.

Summarium.

1 ¶ Actio quādo ad plures pertinet de aliqua re ita qđ ad vnū
pertinet quaſi ſub alio tunc ſimul ambo ꝛ omnes diuiſim agere
poſſunt.
2 Iura dominij vel quaſi dominij non ſolum ſunt diuerſa ſȝ etiā
aduerſa ſiue contraria.

Matrimonium etiam de preſenti contractum adiecta conditio-
ne ea completa tenet.
4 Inſtrumenta que producuntur edenda ⁊ inſpicienda ſunt.
5 Actiones perſonales ⁊ reales quomodo differant.
6 Venditio certa fieri non poteſt niſi certo loco ⁊ tempore.

Abbate. Et cetera in titulo. Cōmēdatori not. qḋ quãdo ad plures pertinet actio de aliqua re. ita qḋ ad vnū pertinet quaſi ſub alio. ſicut commēdator eſt ſub preceptore qḋ ſimul ambo ⁊ oēs
1 diuiſim † agere poſſunt. de hoc ſatis no. Inno. ē. de iud. cū depu
tati. de reſti. ſpo. olim cauſam. ⁊ ſ. de reli. do. cum venerabilis. in
glo. iſte ẽps ibi videas. ¶ Conuentu congregatio monachoꝝ. de
qua habet. xvi. q. vii. c. vlt. conuentus appellat. vt hic. ⁊ ē. de cau
ſa poſ. in cauſa. ē. e. li. de priui. licet. §. j. ⁊ dicūt q̄nidã expreſſe cō-
ſentiente. ē. de reſcrip. edoceri vel dic q̄ ſic loquit: q2 loco de quo
agit cōmuniter pertinet ⁊ abbatē. ⁊ conuentū ⁊ etiam ſecurius
eſt qñ ſimul agunt. ē. de iud. cauſam. etiam de iuribus ꝓpriis ca
iuſlibet licet de iure quiſq; ꝓ ſuis iuribus agere poſſet ⁊ huius
ſnie fuit Inno. vt no. ē. de reſti. ſpo. olim cauſam. in pñc. ⁊ ſic vi-
des q̄ q̄ñq; abbas agit pro ſe ⁊ ſuo cōuentu vt hic q̄ñq; noīe ſui
monaſterii. ē. de fi. inſtr. inter dilectos. in prin. ⁊ hoc ipſe proprie
qi prelati ſunt procu. nō dñi. ſ. de dona. fraternitatē. ⁊ ideo nomi
ne non ſuo ſed nomine eccleſie ſue ſeu dignitatis agunt ⁊ defen-
dunt. ſ. de inſtit. cū veniſſent. ē. de dila. litere. ē. de reſtit. ſpo. olim
cauſam q̄ñq; etiam agunt ſimpliciter. ē. de reſcri. auditis. ⁊ c. ve
niens. ¶ Proponens. ſub. corã dele. datis a papa vt cauſam ſuf
ficienter inſtructã remitterent ad ipſum vt colligitur in integra.
¶ Vel quaſi no. hic libellum admitti ſub diſiunctione. ad idē. ſ.
de pig. ex literis. §. ñ. de hoc no. Inno. ē. de in inte. reſti. conſtitu
tus. ⁊ ſatis dixi. iñ. q. iñ. offeratur. ibi videas: ſed videtur q̄ talis
2 li. non ſit admittendus: q2 iſta duo. iura dominii † vel quaſi dñii
nō ſolū diuerſa ſunt: ſed etiam aduerſa ſiue contraria: q2 qui pe
tit rem iure dominij. dicit ſe dominū vel dominiū illius rei ad ſe
pertinere: ſed qui petit rem iure quaſi dominij. dicit dominium
illius rei nō ad ſe ſed ad aliū pertinere. ⁊ ita per hoc dicit ſe do-
minū ⁊ non dominū illius rei quam petit ⁊ ita tanquã ſibi con
trarius ⁊ aduerſa petēs debet repelli. ſ. de ap. ſolicitudinē. in fi.
C. de codicil. l. fi. ff. de eden. l. j. nam ſcriptura in ſe contraria deſo
labitur ſiue deſtrueretur. xxv. q. ñ. ſi ea. ē. de fi. inſtru. imputari. ⁊
iſte ſic petens tanquã mendax eſt puniendus. ff. de inte. ⁊ rele. re
legatorum. in fi. ff. de neg. geſt. ſiue hereditate. ſ. vt eccle. bene. c. j.
xxii. q. ñ. primū. ⁊ c. ſeq. ē. c. ne qs. dicit. H. ⁊ quidã alii q̄ talis li.
ſub. diſiunctione admittitur. de conſuet. non de iure mero. vnde
potius dici deberet peto talem rem iure quaſi dominii: q2 modo
certus eſt reus. ⁊ ita videt ſm premiſſa q̄ publiciana ⁊ rei vend.
ſunt cōtrarie. ⁊ ſic nō poſſunt ſimul ꝓponi. C. ſi ſeruus extero. l.
j. nec vna intentata poterit rediri ad aliam. C. de fur. l. j. Sed dici
pōt q̄ nō ſunt contrarie. lʒ ſint diuerſe. non enī habēt cōtrarios
euētus ſiue effectus. C. de fur. l. j. nec ſunt cōtrarie originis rōne.
ff. quēad. te. aperi. l. j. ff. de v. ſi. paulus. R. C. de inof. te. cū qui ef-
fectus eñ publiciane ⁊ rei ven. idē eſt q2 vtraq; datur pro re ven
dicanda. diuerſe ſunt tñ: q2 diuerſos habēt autores. nam rei vē.
eſt ciuilis. ⁊ publiciana eſt pretoria q̄ inuenta fuit a publico pre-
tore. ⁊ ab eo dicta eſt publiciana. inſti. de ac. §. alie. in fi. ⁊ compe-
tit ei qui rem ex cauſa dona. vel legati vel cuiuſlibet alterius in-
ſti. tı. bona fide ab aliquo acceperit credens illum verū dominū
fuiſſe. cū tamen in veritate nō eſſet. ſi enim iſte priuſquã vſu cepe
rit ipſam rem vel alias eius dominiū natus fuerit a poſſeſſione
cadat ipſius competit ei actio publiciana. ff. de publici. l. j. ñ. iñ.
⁊ iiii. ⁊ l. eū qui. §. ꝑto2. ⁊ dicit. H. q̄ quãcūq; partē huius diſiun
ctē ꝓbauerit obtinebit ſm formã petitionis. ⁊ ſi deficiat in vna
⁊ abſoluat reus poſtea poterit intentare alteraʒ partē diſiuncte
non obſt. excep. rei iu. q2 hic eſt modo alia cauſa quã prima. ē. de
cauſa poſ. in cauſa. in fi. de hac materia no. inſtru. de accu. §. alie.
at vbi poſt vſuc. cadit a poſ. tūc nō cōpetit publi. ſed datur ciui-
lis actio ſcʒ rei vē. ff. de publi. l. j. ⁊ tūc nō cōpetit iure quaſi dñii
ſed iure dñii. ⁊ datur ei directa: q2 p vſuc. directū dñium acquira
tur. C. de pac. traditionibus quãuis quidã dicant q̄ ei dat vtilis
rei ven. ¶ Finibus. ſic. ſ. de reli. do. cum venerabilis. in pñ. ē. de
reſti. ſpo. cum ad ſedem. ibi videas in gl. hic ergo. ¶ Largitione.
hic expreſſit cauſam ex ſuperabundanti cū ſufficiat exprimere do
minium loco cauſe. cã eñ expreſſa eſt eo ipſo q̄ exprimit dominiuʒ
rei ven. ff. de excep. rei iu. ſi mat. §. j. ⁊ ñ. ⁊ §. eadē. ⁊ l. ⁊ in eadē.
§. actiones. de hoc no. ē. de li. ob. c. ñ. ibi videas. ⁊ q2 nō probauit
cauſam ſuccubuit in iſta inſtantia. ⁊ hic habes q̄ expreſſa aliqñ
nocēt. ⁊ no. q̄ in hac decre. nō fit mētio de traditione. cū hoc caſu
nō ſit neceſſaria quo ad acquiſitionē dñii. C. de ſa. ſan. ec. l. vlt. de
hoc etiam not. ē. de conſue. ex literis. in gloſ. ſicut annulus ⁊c. ibi
videas. ¶ Adiudicari. hic no. q̄ illud qḋ meū eſt poſſum petere
adiudicari ſic. ē. de conſue. cum dilectus. §. vlt. ⁊ expone adiudi-
cari id eſt ad ſe ſpectare iudicari. nam probato petitorio ipm tra
hit ad ſe poſſeſſoriū. ē. de cã poſ. cū dilectus. ¶ Nos quibus loqui-
tur papa. ¶ Amoueri ſic. ē. de preſcri. auditis. in fi. ſ. e. li. de con
ceſ. pre. q2 cūctis. in fi. ſ. de reli. do. cum dilectus. in fi. ſ. de ca. mo.
c. dilecta. in fi. prope tñ ſit adiudicatio in his caſibus alias actio-
nibus q̄ mixtam cauſam habēt. inſti. de ac. §. quedã. inſti. de off.
iudi. §. ſi familie. ⁊ §. ſe. verū rem meã ab alio detentã peto mihi
reſtitui. ē. de fi. inſtru. inter dilectos. in prin. iure vero ciuili peto
rem meã declarari ad me ſpectare. ff. de rei ven. ſi ex diuerſo. §. j.
ff. ſi ſerui ven. ſicuti. §. ſed ſi queritur. ¶ Allegabat. hic reſpon-
dent hoſpitalarii ad allegationē abbatis qua dicebat q̄ dona-
tio facta de re illa que ſub hoſtiū poteſtate tenet nō vʒ. ¶ Facta
ab auo ⁊ patre iſtius regis. ¶ Predictis ſcʒ caſtro caruarie cum
ſuis finibus inter quos conſiſtit locus de roſellis. ¶ Tūc ſcʒ tpe
donationis. ⁊ ita videt hic tpe donationis ſpectandū eſt ſicut tē
pus venditionis. ſ. de emp. ⁊ ven. cū dilectus. ¶ Sub conditio-
ne. hec reſpōſio ꝓbat. ff. de le. j. certa igitur. in princ. §. ñ. ff. de act.
emp. l. vlt. tñ loquit qñ pure. ff. de condi. ⁊ demon. qui heredi. in
3 fi. ⁊ l. qui ſub cōdi. ⁊ matrimoniū etiã de preſenti cōtractū † adie
cta conditione ea cōpleta tenet. ſ. de condi. appo. ſup eo. ⁊ c. per
tuas. alias verū eſt q̄ rei cuius cōmerciū quis nō hʒ ꝓpter natu
ram ipſius rei. nec legatū nec donatio nec ſtipulatio fieri pōt. ff.
de le. j. filiuſſa. §. ſi quid alicui. vbi dr ſi aliquid alicui relictum ſit
q̄ ꝓpter qualitatem relicti habere nō potuit alius tñ habere po
tuit nō tenet legatū habebit tñ eſtimationē cū diſtinctione illius
l. ff. de le. iñ. fideicōmiſſa. §. ſi ſeruo. ⁊ eſt expreſſuʒ de re q̄ eſt apud
hoſtes. ff. de ver. ob. l. liber homo. j. ſm Inno. ⁊ H. vbi vero pu-
re promittent res que eſt apud hoſtes diſtin. vt no. in pre. l. liber
homo. in fi. ¶ Deuenirent videt q̄ non valeat q̄ hic dr q2 ſtipu-
latio nō debet eſſe in pendenti. licet. de libero poſſit fieri ſeruus
non tamen valet ſtipulatio q2 protinus inutilis eſt inſti. de inu-
ti. ſtipu. in prin. ſed dic qḋ ibi fuit pura ſtipulatio ⁊ pura ſuſpen
di non poteſt. ff. de ſtip. ſer. vſufructu. ¶ Habere vigorem condi
tione exiſtente. ¶ Natura. cum res donare a rege nō eſſent ſacre
vel religioſe: quia in talibus inutilis eſt ſtipulatio. ff. de ver. obl.
inter ſtip. §. ſacrã. ⁊ ita cum natura vel qualitas rei donate non
obſtaret donationi adueniente conditione valuit donatio. ſm
H. ¶ Preſtolari. hoc. o. quia cum conditio eſt appoſita ſpectari
debet tempus conditionis appoſite non tempus preſens. ff. de
verb. obli. ſi rem meam. ¶ Illa ſcilicet donata hoſpitalariis per
annum iſtius regis. ¶ Quare id eſt q2 facta fuit ſub conditione. a ¶ Maior. De dictiōe mor incōtinēti ⁊ filiibus. vide pleniſſime ꝑ ro. in. l. j. §. j. ff. de v. ob. ⁊ ꝭcli. in. c. pre terea in pen. col. extra de teſti. cog.
a ¶ Maior. de hac conditione habes. xlv. diſt. diſciplina. xx. q. ñ. c.
j. ē. de elec. q2 ꝓpter. ¶ Ipſos fideles. ¶ Deuoluta. ex vigore do-
nationis vobis facte. C. de ſa. ſan. ec. vt inter di. ¶ Multum. hic
reſpondet ad ſecundam allegationem abbatis dicebat enim ab
bas q̄ nil intereſt cui iſtorum monaſteriorum facta fuerit dona-
tio. ⁊ hoc dicit qḋ multum intereſt. ¶ Rege. ſub. collata. ¶ Illo
ſcʒ monaſterio populeti. ¶ Voluit ſcʒ reus. ¶ Edificaretur per
monachos populeti. ¶ Ibi ſcʒ in caſtro de beneſa. ¶ Donauiſ-
ſe regem. ſua ſcʒ regis. ¶ Intentio ſatis bene dicit quia ex nullo
verbo poſito in donatione facta monaſterio de populeto appa-
ret voluntas donatoris qḋ locus de roſelis. daretur monaſterio
de beneſa. ar. C. de do. promiſ. l. j. ff. de ver. ſigni. l. ñ iſta ſtip. §. gri
ſogonus. ¶ Non valebat. de hoc le. ⁊ no. ſ. de ex. edifi. ad audien
tiam. ñ. in fi. ¶ Premiſſa. hic reſpondetur allegationi facte per
abbatem dixerat enim eſto q̄ donatio nō fuiſſet facta per regem
monaſterio de beneſaʒ. ſed tantum monaſterio populeti tamen
monaſterium populeti donauit locum ꝓ quo hic agitur mona
ſterio de beneſaʒ. ⁊ ſuper hoc exhibuit inſtrumentū donationis
facte a monaſterio populeti. ⁊ hec allegatio que ſequitur conti-
net ius. ¶ Facta poſt lit. con te. vt. ſ. ſequitur ei ſcʒ monaſterio de b1 ¶ Tñ nō potuiſſe. l. adde q̄ habet ꝑ Bar. ⁊ alex. l. addi. ſ. l. habebat. ff. d in ſti. ac. Alex. ſ l. diuus. ff. d re iud. ⁊ ꝭel. in. c. licet. in pen. colū. de proba.
beneſaʒ. ¶ Potiſſime. ideo ſic dicit q2 dato q̄ ante lit. conteſt. fa
b cta fuiſſet donatio ex illa cauſa tamen non potuiſſet[b] fundare in
tentionem ſuam cum cauſam aliam ſcʒ conceſſionem ſibi factã a
rege expreſſiſſet in libello. vt pʒ. ſ. e. c. §. ſed ad hoc ibi an ex omni-
no. arg. ad hoc. ē. de or. cog. cum dilectus. ſ. de accuſa. qualiter. de
ſy. licet hely. ¶ Conteſtatam inter abbatem ⁊ conuentū mona-
ſterii de beneſa. ⁊ preceptorē hoſpitalis. ¶ Proceſſum habitum
in iudicio corã auditore. ¶ Ex inſtrumento. hoc ſatis pʒ q̄ in-
4 ſtrumenta q̄ producunt † ſunt edenda ⁊ inſpicienda. ¶ Prefato
ſcʒ facte cōceſſionis monaſterio de beneſaʒ. a monaſterio de po-
puleto. ¶ In predictis ſcʒ loco de roſellis. ⁊ finis pertinentiis.
¶ In iudiciū habitū coram iudice. ¶ Deduxiſſet q2 agebat tñ
ex cōceſſione regis facta ipſi monaſterio de beneſaʒ. ¶ Quia ad
iſtam allegationem reſpondet. ſ. §. prori. ver. porro. ¶ Non pōt
ff. de iudi. nō poteſt. l. ſolemus. ⁊ l. nō quemadmodū. ff. ad exhi.
l. ligni. §. vlt. C. de in litē iur. l. j. nec ob. ff. de pig. ac. ſi rem. §. vlti.
q2 ibi loquit in pignoraticia que ſtatim naſcitur ſoluto debito
pro quo pignus fuerat obligatum vel dic eã ſtatim natam cū con
uenit de pignore. ſm Inno. ſed impeditã quouſq; ſolutū fuerit

pcciū. Sed contra eſt. c. l. §. eū. ſm do. Jo. car. dic ꝙ illud veriū
eſt vt dn̄iū naſcatur ſoluta pecunia ſed nō naſcitur ex ſolutione
ſed ex precedenti oblig. ſiue ꝯtu. C. de re. permu. ex placito. ff. de
tu. ⁊ ra. diſ. ſi tutor. in fi. ſed ꝑ Jnn. facit. C. de coll. aut. ꝙ locum
⁊ q̄ re contrahit̄ obligatio. ergo ſtatim re tradita naſcitur. inſti.
qui. mo. re cōtra. ob. §. creditor. ſed quo ad hoc de quo hic loqui
tur eſt ratio: q̄ naſcit̄ ex priori ꝯtu ex quo agit̄. ff. man. l. ſi man
dauero. ¶ Jllud iudiciū. ¶ Poſtmodū ſcȝ poſt iudiciū inten
tatū. ⁊ lit. conte. ¶ Pronunciari. ſub. pro ipſo monaſterio de be
nefaȝ. petitis ꝑ abbatē. ¶ Ex eadē ſcȝ cōceſſione facta a monaſte
rio populeti. ¶ Pro parte ſcȝ abbatis qui dixerat duo dato ꝙ
valeret donatio de re que erat apud hoſtes. rex iſte tñ ſua probi
tate ⁊c. ⁊ hic reſpondet allegationi poſite in integra. vbi dicebat̄
ꝙ auus iſtius regis donauerat predicta hoſpitali ⁊ pater iſtius
donatoris confirmauerat. vt fuit prima allegatio ꝓ parte hoſpi
talis: ⁊ q̄ abbas omiſerat rn̄dere idcirco aſſumit eam. ¶ Dice
batur. bene allegabat iſte ſi res donate nullo modo pertinebant
ad regnū q̄ ſm hoc nil pertinebat ad regē de eis diſponere. Sȝ
ſi ad regnū pertinebāt licet eas nō poſſideret. tñ ius ꝙ in eis ha
bebat dare potuit. ad hoc. ff. de fun. do. ſi fundū. ff. de leg. j. ſi do
mus. in fi. ⁊ ad hoc obligare ſucceſſor̄. ⁊ ſm hoc bona etiā erat
partis aduerſe reſponſio ſm Jnno. vel dic ꝙ male allegabatur:
q̄ obligatio cōditionalis bene ſtringit ſucceſſorem. ff. de ꝓba.
pactū. C. de dona. ſpē. inſti. de ver. obli. §. ex conditionali. ſm do.
Jo. car. ¶ Rex q donauerat a monaſterio de populeto. ¶ Jnfi
delibus id eſt ſarracenis. ¶ Donatio que allegabat̄ ex parte pre
ceptoris. ¶ Priuſquā ad manus fideliū deuenirent. ¶ Sic ſcȝ
probitate et induſtria ſiue ſtudio regis. ¶ Propria. nam bellum
iuſtū erat contra ſarracenos. vnde res ſic occupate videri pote
rant ſue. xxiij. q. v. dicat. de hoc no. xxiij. q. ij. in prin. ⁊ videan qđ
not. Jnno. ſ. de reſti. ſpo. olim. j. in glo. quo ⁊c. in fi. ⁊ ꝙ not. ſ. de
voto. ꝙ ſup. ¶ Separata. hoc non valebat: q̄ bonorū ſeparatio
non habet locū niſi in certis caſibus qui not. ff. de ſepara. bo. l. j.
que hic dicebatur impetrata ſeu facta ſm quoſdam. imo q̄ ſim
pliciter adiuit hereditatē patris vna cenſetur ſua ⁊ patris here
ditas. ff. de vulg. ⁊ pup. ſub. ſi plures. §. filio. ¶ Porro. hec eſt ſe
cunda allegatio abbatis. ⁊ eſt melior. licet locū nō habeat in hoc
caſu. ⁊ ſup iſta pendet tota vis huius dec. ⁊ reſpicit illum. §. pre
miſſa vero ⁊c. ¶ Facta ſcȝ ab abbate ⁊ cōuentu monaſterij de po
puleto. ¶ Acceptū iudiciū ſcȝ cū preceptore hoſpitalis. ¶ De
bebat. ipſi abbati de benefaȝ. ¶ Cum pro actore. ordo. cum ſatis
ſufficere videatur pro actore ꝙ de iure ſuo appareat ex cauſa ido
nea. quāuis ſuperuenien. ſcȝ poſt lit. conte. ff. de rei ven. ſi ante.
in prin. ⁊. §. j. ff. ad exhib. tigni. in prin. ſm Jnnoc. ſatis que ⁊c.
¶ Jntereſt. q. d. ſufficit ꝙ intereſt actoris ex ſuperuenienti cauſa
poſt lit. conte. tpe ſentētie. ꝑut ſeruat̄ in reo q̄ vtrinſq̄ equa de
bet eſſe conditio. vñ dic hic ꝙ vult ſic arguere vbi agitur rei ven
duo ſunt extrema ſcȝ dominiū ex parte actoris. ff. de rei vendi. in
rem. j. R. ⁊ poſſeſſio ſeu detentatio ex parte rei. C. de ali. iu. mu.
cauſa fa. l. j. ſ. de rei ven. officiū. ſed ex parte rei ſufficit detentatio
⁊ tpe ferende ſnie. ff. de rei ven. ſi ante. ff. ad exhib. tigni. ff. de pe
cul. queſitū. j. R. ergo idem in actore ſcȝ vt ex cauſa ſuperuenienti
poſt lit. conte. reus ſibi debeat condemnari: ſed hoc non eſt verū
vt ſequit̄. ⁊ eſt ratio ſm. B. q̄ ex certa cauſa agit maxime poſt li.
conteſt. eam mutare non poteſt. nec aliā allegare cum ſup re alia
non ſit facta lit. conte. ⁊ ita ex cauſa illa ex qua actum eſt ſit feren
da ſententia: ſed reus qui conueniebat̄ ſi nō poſſidebat rem tpe
quo lis conteſtari debuit. dicere debebat. dn̄e non poſſideo rem
petitā. ⁊ ſi de hoc cōſtet abſolui debet: q̄ hoc nō dixit ſibi impu
tet. vt in pre. l. tigni. §. ſi q̄n cum. §. ceterū. de hac materia ſatis
no. ſ. de excep. aduerſario in duabus gloſ. ibi videas. ¶ Jp ſum
actore. vt ex cauſa ſuperuenienti poſt lit. conteſt. reus ſibi debeat
condemnari. ¶ Sed ad hoc hic reſpondent hoſpitalarii ꝑ ordi
nem ad premiſſa duo. ⁊ dic ad hoc ſcȝ q̄ dicta ſunt. ſ. §. pro par
te ⁊c. ¶ Acquiſitio facta ꝑ iſtū regē. ¶ Memoratus rex ſcȝ ne
pos donationē factā ab auo ⁊ pr̄e iſtius regis donatoris. ¶ Ce
terū. hic reſpondet̄ allegationi facte. ſ. eo. §. porro. ⁊ continet hec
allegatio equitatē. j. e. §. prefatus. circa fi. ¶ Conceſſio facta poſt
lit. conteſt. coram deleg. ¶ Speciali cauſa ſub. vt hic fecit abbas
monaſterij de benefa. qui expreſſit donationem ſibi factam a re
ge vel ſi quis dicat ex cauſa venditionis habite cū titio vel dona
tionis alterius cōſimilis tali die ⁊ tali loco poſita ⁊ talibus pre
ſentibus q̄ cauſam conſtant̄. vt. j. in ſententia dr̄ ſm Jnn. ⁊. B.
¶ Poſtea. i. poſt lit. cōte. ¶ Alia. vt puta q̄ res quā petit ex cā
vēditionis ſibi debet̄ poſt lit. cōte. ex cauſa donationis q̄ proſus
eſt alia ⁊ cauſa venditionis. B. ⁊ Jnno. ¶ Similis. cauſa prime
que poſt lit. conteſt. accidit. eſt ſi ex cauſa alterius venditionis in
loco alio ⁊ tpe ſibi facte allegetur. ⁊ q̄ ex ea actū nō eſt nō veniet
in iudiciū. ⁊ ideo de ea nō ſententiabitur ſm Jnno. ſic contingit
in preſenti queſtione: q̄ monachi de benefa. petierūt locū de ro

s ¶ Sed reales cauſa nō expreſſa. Ad de Jnno. in c. conquerente. in vlt. col. de of. or. hal. ⁊ Ang. in. l. ſi. in. ſi. coll̄. C. de an. excep.

ſellis ex donatione regis poſt lit. conte. allegauerunt donationē
ſibi factā a monaſterio de populeto alio loco ⁊ tpe exhibendo in
iudicio inſtrumētū donationis. B. ¶ Expoſuit in ſua petitiōe.
¶ Diligēter q̄ iudex debet cūcta rimari. xxx. q. vlti. iudicantem.
¶ Eadem ſcȝ cauſa extitit in li. ſuper quo facta fuit lit. conteſta.
¶ Tūc hic videt̄ ꝙ nō ſufficit ꝓbare cauſam expreſſam in li. ni
ſi tpe lit. cōte. cōpetat licet illa eadē cā poſtmodū incipiat cōpete
re. ad idē. j. e. v. vnde etiā ſi ibi niſi ⁊c. Secus hoc eſt verū de equi
tate: ſed de rigore ſcripto ſecus videt̄ vt. j. e. §. prefatum ergo. Ob
noxiū. dicit Jnno. hec gn̄alis petitio raro admittit̄ in perſonali
bus act. in realibus ſepe. dic ꝙ gn̄alis petitio in perſonalibus
act. nō debet admitti. ſ. de li. ob. c. vlt. tñ ſi recipiat̄ talis li. videt̄
valere ⁊ ſibi imputet reus qui nō fecit exprimi cauſam in li. ſibi
oblato. C. de anna. ex. ſi ex multis. de hoc no. ſ. de li. ob. c. ij. ⁊ ple
ne no. Jnno. ſ. de of. or. cōquerente in glo. no. quoſdā ⁊c. ⁊ de re
ſti. ſpo. cū ad ſedem in glo. ij. ⁊. ſ. de exceſ. pre. tanta. in glo. no. ge
neralem ⁊c. ⁊ tangit̄. ſ. de of. archid. c. vlt. in glo. vt ibi videre po
teris. ¶ Jure dn̄i de hoc dictū eſt. ſ. in pn̄. c. iudici. i. ꝑ iudicem.
¶ Cōſtet tpe ſnie de hoc ſcȝ de iure actoris. ¶ Poſtmodū. i. poſt
lit. conte. exinde. i. ex cauſa q̄ ſuperuenit. ¶ Quoniā. hic allegat
tres rōnes ad ꝓbandū ꝙ intendit ſcȝ quare debeat ſentētiari ex
cā ſuperuenientē. ¶ Jndebite in exordio litis ſcȝ ꝙ tunc nō debe
bat̄. Jnno. vel dic. i. nulla cā expreſſa vel ſibi nō cōpetente tpe lit.
conte. licet eū iniuſte petat nihilominus iudiciū. i. inſtātia iudi
cij tenet. dūm iuris ordo ſeruet̄ q duplex eſt. vt no. ij. q. i. in ſum.
⁊ ſnia tenet etiā ſi ferat̄ contra iun litigatoris. niſi fuerit ap. ij. q.
vi. §. ii ſnia. ſ. e. cū inter. j. e. li. de ſen. ex. venerabilibus. §. vbi aūt.
¶ Judiciū. q̄ hoc caſu tps ſnie erat ſpectandū. ff. de rei vē. ſi an
tem. j. R. §. j. ff. de pig. ac. ſi rem. §. ſi. ¶ Nec etiā ſcda ratio. ¶ Ta
liter ſcȝ q̄ ex ſupuenientē cā fundauerit intēnonē ſuā. ¶ Cōſcien
tiam ⁊ eſt rō q̄ cū in gn̄e dicit eū ſibi obnoxiū ⁊ tpe ſnie ſi inue
nerit iudex ꝯ cōſciētiā iudicaret ſi eū nō obnoxiū ſniaret. Jtē ex
hac ſnia perpetuo ⁊ ex omni cā ꝑpararet̄ excep. rei iudi. abſolute
ſed ſic nō eſt cū ex certa cā petit q̄ tūc tātū parat̄ exceptio ex illa
cā. Jnno. ſ. de cā poſ. c. vlt. vbi de hoc in glo. vlt. ff. de exc. rei iu. ſi
mat. §. eādē. ⁊ ſic ꝓponēs in gn̄e lit. conte. poteſt. de vna cā ꝓba
re ⁊ obtinere. ſm. B. ¶ Non ꝓdeſſet. tertia rō. iudicio q̄ ꝓba
tiones ⁊ acta inter eaſdē perſonas preiudicāt etiā in alio iudicio
ſi ad idē agat̄ ⁊ hoc ad idē agebat̄. ⁊ eſt rō q̄ ſub gn̄alibus ꝯbis
omnis tpis ius ſcȝ ⁊ ante lit. cōteſt. ⁊ poſ. deducit̄ in iudiciū ſm
Jnno. ⁊ ita hoc videt̄ ꝙ ſi iudex nō cōdēnaret reū ex cā huius ſu
peruenientie. ꝓbatiōes habite in ꝑmo iudicio valerēt in alio iudi
cio inſtituto ea de cā ar. ꝯ q̄ nō eſt nouū iudiciū. vñ cū teſtes ſint
recepti in hac cā lit. nō cōte. nō deberēt vt videt̄ valere ꝗ̄tū ad
hoc iudiciū. iuxta regulā illā teſtes lit. nō cōte. recepti nō valēt. ſ.
vt lit. nō conte. in lra rubea ⁊ nigra ſcripſit hic. B. ꝙ forte ꝑ oſſet
dici ſup hoc ſm qđ tradit̄. ſ. de teſt. preſentata. ⁊. C. de teſti. l. vlti.
dicit do. Jo. car. ꝙ hoc eſt facto lit. cōte. etiā ſup cā q̄ emerſit poſt
lit. conte. q̄ omnis ſpecies habitu contınet̄ ſub genere vt pꝫ. ſ.
de reſcrip. paſtoralis licet genus actu contineat̄ ſub ſpecie. vnde
in eo qđ dico aliqd mihi obnoxiū. ⁊ ipſe lit. conteſt. negat omnē
obligationē vnde ꝓbata vna obnoxietate in emergente poſt lit.
conte. probat̄ intentū. vt. j. ſequit̄. nec eſt hic conſideranda men
ſura tpis vel loci genera certis loco ⁊ tpe non menſurat̄. ſed ſpe
cies q̄ locū habet ⁊ tps ſe comitantia. vt. j. ſequit̄ circa fi. c. poteſt
dici qđ ſm iur. ſubtilitatē iſta nō valent q̄ ſuper hoc qđ nō erat
nō videt̄ facta lit. conte. ar. ff. de arbi. l. de his. ff. de exce. rei iudi. ſi
ex teſtamēto. nec ſufficit ꝙ in potētia ſeu habitu ſit. ff. de iud. nō
quēadmodū. ⁊. l. non poteſt. ff. de aur. ⁊ ar. le. ſi ita. ſed hoc eſt de
equitate. vt dicit tex. j. e. c. in fi. ¶ Ex illa cā ſuperuenientē. ¶ Fun
daſſe. nō habita diſtinctione inter perſonales ⁊ reales ac. niſi
s q̄ perſonales ꝑ raro admittunt̄ cā nō expreſſa ſed reales cā nō ex
n preſſa ſepe admittunt̄. ⁊ ſic in eis cā certa ſit expreſſa. niſi cā ſit ꝓ
poſita tpe lit. cōte. nō ꝓdeſt ſi poſtea alia ſupueniat. ff. de rei vē.
ſi mater. §. ſi vero. ⁊. §. ſi ego ſm Jnn. de iſtis cauſis in libello ex
primendis. no. ſ. de li. ob. c. ij. ¶ Aliqua ſcȝ cauſa. ¶ Certā. vt in
noſtro caſu. ¶ Niſi iſtud, niſi hic non ponit̄ ꝓpter q̄ nō excipit̄.
ſed latenter ingredit̄ aliam caſum. ⁊ dicit ꝙ actor cauſam expri
mens ipſam cauſam expreſſam penitus habet ꝓbare ⁊ tpe li. cō
teſt. competētē aliqui dicunt ꝙ iſtud niſi reſpicit illud q̄. ſ. dixit
ſecus tñ ⁊c. ⁊ exprimāt ſecus. q̄ tūc nō ſufficit ꝙ cauſam expreſ
ſit vt ſiat cōdēnatio. niſi poſtmodū ⁊c. ¶ Poſtmodū. i. poſt lit.
conte. tūc ſcȝ tpe lit. conte. Jnno. ¶ Fundauerit. ⁊ tūc non eſt ſe
cun ſed idē. ¶ Quare cōcludit. ex eo ꝙ actū fuit ꝑ abbatē. ex ſpe
ciali cā ⁊ nō ꝓbata. licet aliā ꝓbauerit q̄ nō cōpetebat tpe li. ꝯte.
¶ Propoſuerint in ſua petitione. ¶ Terminis. i. pertinētiis.
¶ Oſtenderit. corā dele. ⁊ poſt lit. conteſt. factam poſt lit. conteſt.
¶ De his ſcȝ de loco de roſel. cū ſuis pertinētiis. ¶ Petitione.
ſuper qua fuit lis conte. ante ſcȝ ante lit. cōte. vel ante petitionē.
nec iſtud ſufficeret. ex quo alia cauſa expreſſa fuit. vt. ſ. e. c. v. niſi
poſtmodum

poſtmodum ⁊c. nam poſt lit. conteſt. facta fuit a monaſterio po-
puleti. ¶ Debebat. ſcz in iſta inſtātia iudicij ſed poſtmodū alia
inſtantia ſiue in alio iudicio. ¶ Illam ſcz dona. factam a mona-
ſterio populeti ſiue aliam cauſam poterant ꝓponere. nec ob. eis
exceptio rei iud. niſi quo ad cauſam iam expreſſam. vt. ſ. de emp.
⁊ ven. c. ij. in fi. cū ſi. ſ. de iud. examinata. ¶ Preſatus ſcz in par-
te deciſa ⁊ hic arguit ex illa allegatione preceptoris poſita. ſ. e. c.
§. ceterum. ¶ Alius hoc dici conſueuit inſtructio iudicantis ſcz
qḋ debet ſpecialia ſubijcere clauſulam generalē. ſub qua omnis
cauſa deciſionem iuſtificans valeat comprehendi. ¶ Diſcuſſi. ſ.
e. c. eterni. ¶ Propoſuerūt. ſ. e. c. ver. porro. ca. ſ. que poſt lit. con
te. acciduṫ. ¶ Allegatū. ex parte ꝑceptoris. i. ſ. §. ceterū. ¶ Spe-
cialiter ſcz in genere. ¶ Inchoatū. per lit. conte. de hoc. not. ſ. de
of. dele. ſup queſtionū. §. i. ver. ꝙ ſi. ¶ Recepti. i. inchoati. cauſaꝫ
id eſt dona. ipſam vel venditionē. ¶ Celareṫ ſcz cū expreſſa. l. do
natio vel venditio. nam cū quis dicit. peto talem fundū ex cauſa
a vēditionis. licet nō adijciat[a] de tpe ⁊ loco facte ven. qꝛ tñ vēditio
nē neceſſario cōcomitanṫ locus ⁊ tps nō ꝓderit petitori ſi poſt
lit. conte. eandem rem adiiciat. cum de certa venditione intelligi
oporteat. ⁊ certis loco ⁊ tpe facta vt dicit. ad hoc. ſ. de fi. inſtr. cū
Jo. ſecus autem ſi dicat: dico hanc rem ad me pertinere iure do-
minij vel quaſi habet ſi poſt lit. conte. a nouū dominiū acquiraṫ.
fertur ſententia pro eo. ff. de rei vend. ſin autē. ff. de excep. rei iu. ſi
mater. §. eadē. cū eī nullas cauſas dominij expreſſerit nō hꝫ con
comitantias loci ⁊ tpis certi. ⁊ ideo nō eſt ius quo loco vel tpe
dominiū ad ipm perueniat. ſm Inn. ⁊. B. ¶ Uacua. i. impoſſi-
6 bilis. certa eī vēditio †nō poteſt fieri niſi certis loco ⁊ tpe. faten
dum eſt tñ qḋ nec actor debet exprimere. in li. diem vel locum ce-
lebrati 3ctus. ſicut nec teſtis. ſ. de fi. inſtr. cū Jo. circa fi. ar. inſti.
de act. §. curare. Inno. ¶ Concomitantia ſcz loci ⁊ tpis. Et licet
q. d. ⁊ ſi hec q̄ dicta ſunt non poſſint tolerari de iure tñ ſic ſeruan
dum eſt. qꝛ equū eſt. ff. ad. l. aquil. ita vult. §. vl. Inn. ad idem. ff.
qui. ino. pig. vel hip. ſol. ſicut. §. ſi debitori. ar. ſ. c. li. de of. dele. ſi
is cui. ⁊ equitas prefertur rigori. C. de iudi. placuit. ar. bonum. ſ.
de ſymo. licet hely. ⁊. c. per tuas. B. ad hoc etiā facit qꝛ cauſe non
ſunt ꝓrogande. ſ. de do. finem. cum ſi. ſaltem vt euitetur circui-
tus. ff. de condi. inde. dñs teſtamēto. ⁊ ꝙ hic dr̄ obtinet ex equita-
te que ſumitur. ſ. e. c. ver. non prodeſſet. ⁊ pre. l. dominus.

Summarium.

1 ¶ Sententia quando valeat.
2 Sententia arbitri quando nulla ſit.
3 Statuo verbum quam vim habeat.

Cum ab vno. Ad declarationem eius ꝙ in hac dec. h. videas ꝙ le. ⁊ dixi. ſ. e. li. de elec. ſicut cū per formam. ¶ Mandan-
tibus. no. verbum qꝛ hic reprobari videṫ ſententia. ſ.
1 a Bal. qui dixit valere ſententiam † ſi tpe quo ferenda eſt litigan
tes conſentiunt qḋ vnus ꝓ ſe ⁊ ꝓ alijs poſſit ꝓnunciare. alś nō.
⁊ eſt ratio qꝛ omnia in cōpromiſſo ꝓcedunt ſm conuentionē li-
tigatoꝝ. ff. de arb. litigatores. §. de officio. ⁊ de ꝙ hac ratione do.
Azo ⁊ quidam alius doctor arbitri electi ſimul ſententiam lege-
runt. ⁊. h. d. qꝛ ex quo ſunt preſentes ⁊ mandantes ſiue conſen-
tientes. perinde eſt ac ſi ꝓnunciareṫ ab vno. C. de erro. aduo. l. ſ.
ar. ff. de ver. ob. ſi procuratori. ſecus ſi nō concordarent in vnam
ſententiā. in auṫ. vt iud. nō expec. §. ſi a colł. ix. at vbi vnus ex ar-
bitris monaſteriū ingreſſum ingredereṫ non cogereṫ ꝓnuncia-
re. ar. C. de epi. ⁊ cle. deo nobis. ⁊ auten. ingreſſi. xix. q. vi. nec auṫ.
⁊. ff. de arbi. non diſtin. §. ſacerdotio. ¶ Scripta ſententia. ij. q. i.
in primis. in fi. ⁊. l. ibi ſe. ⁊. ſ. c. pri. in pn̄. ¶ Recitaṫ arbitri nul-
2 la eſt ſententia † quā ſcriptā edidit litigatoribus ſi non ipſe recita
uit. C. de ſen. ex peri. re. l. i. ⁊ ſedendo vt ibi no. ſ. c. pri. Illud quo
cunqꝫ notandū eſt qḋ ex ſententia arbitri non oriṫ actio nec exce-
ptio. ff. de arbi. l. ij. vbi de hoc no. Inno. ſ. de arbi. per tuas non
poteſt dici qḋ hoc fuit olim: ſed hodie ſecus ſaltē in caſu. C. de ar-
bi. l. pe. in prin. ⁊ dic vt ibi. ¶ Recitata ſub. q̄uis in arbitris ⁊c.
vt. ſ. e. li. de elec. ſicut cum per formam. ¶ Et nos tales. vt profe-
rat tam ſuo nomine quā aliorū. ⁊ ſic alter eſt miniſter. ar. ff. de cō
ſti. pec. l. ⁊ licet. ⁊. l. eum qui. §. iul. ¶ Statuimus. hoc verbū rem
3 perfectam ſignificat. ⁊ habet vim ſiue firmitatem diffi. † ſentētie.
vt. ſ. de ver. ſig. in his. ⁊ hic ſit. verbū precipimus nō habet ſentē-
tie. ſ. de tranſl. quanto. ſed ſi eſſet tantū vnus iudex ⁊ diceret ſen
tentiam diffi. per verba pluralis numeri. non videtur ex hoc vi-
tiari. cum. l. excipiatur tantū de elec. facienda. ſ. eo. li. de elec. ſicut.
cum alias non valet electio vt ibi dicitur.

Summarium.

1 ¶ Iudices per ſe ſententias recitare debent.
2 Epiſcopi diuerſis cognitionibus appellantur.
3 Sententia in quot caſibus nulla ſit.

Et ſi ſententia. Scripta interlocutoria etiam debet in ſcriptis redigi. ſ. de ꝓba. quoniam contra. ſed epiſcopus po
teſt inter ſuos ſubditos ꝓcedere ſine ſcriptura. vt le.
⁊ no. xj. q. i. ſi quis cū cler. C. de ſen. ex peri. reci. autē. niſi breues.
1 ⁊ ibi ſunt alij caſus. ¶ Ab alio. nam iudices †per ſe[b] debent ſen
b tentias recitare. C. de aſſeſ. preſes. ad hoc. ſ. eo. ſicut nobis. in fi. ⁊
hoc vbi vnus tātū eſt iudex ſecus ſi ſunt plures. ſ. c. proxi. Quid
ſi iudex ſit omnino illiteratus vel non videt. nam ⁊ cecus iudica
re poteſt. dicit tamen Tan. vel deleget cauſam diffiniendam alte
ri vel faciat petitionē ⁊ allegationes partiū per alium recitari.
⁊ per ſe ipſum inſtructū ab alio proferat verba diffinitionis cau
ſe ſcz abſoluo vel condemno. ⁊ ad hoc. xj. q. iij. ſummopere. in fi.
ſic ſeruant cardinales ⁊ auditores in curia qui ſunt literati. ⁊ nō
ceci. qꝛ non imponitur neceſſitas niſi in ſententie prolatione. nō
in actorum recitatione. ⁊ idem videtur ſentire ac. ſm id qḋ not.
C. de ſen. ex peri. re. l. fi. ſed Hoſti. dicit ꝙ hoc non putat verum.
C. cōmi. vel epi. l. vlt. de hoc ipſe plene no. in ſum. e. ti. §. qualiter
pro. ⁊c. ver. quarto ſi reci. ⁊c. pro iſta ſententia facit hec litera. cuꝫ
dicat a iudice non ab alio ⁊c. ad idem. ſ. eod. lib. de ſent. exc. cum
medicinalis. §. i. in pn̄c. vbi de hoc. vnde dicas ꝙ iudex ſententiā
recitare debet in ſcriptis alioquin recitata ſine ſcrip. vel ſcripta
⁊ partibus edicta non recitata non valet. ij. q. i. in primis. in fi. ⁊
l. ſtatutis. C. de ſen. ex peri. re. l. i. ⁊. ij. in. hoc tamē fallit in caſibuſ
illis in quibus agitur ſine ſcrip. quos not. Hoſ. in ſum. de li. ob.
§. libellus exigitur ⁊ edicto autē. niſi breues. ⁊ in autē. de exhi. ⁊
intro. re. §. illud col. v. recitari in qua debet a iudice non ab alio.
ſ. de conſue. ad noſtram. ⁊ hoc etiam ab aſſeſſore in autē. vt de-
fun. ſeu. fu. eo. §. illud colł. v. ſm Hoſ. nam ipſa ſententia diffi. fe-
renda eſt per eos ipſius iudicis non enim debet aliī committere
prolationem verborum. alioquin ipſo iure eſt. C. de ſent. ex peri.
re. l. i. fi. ⁊ vlt. ff. de arbi. dicit. in prin. ⁊. l. nō diſtin. §. ꝙ ſi hoc mo-
do. ⁊ hoc verū niſi iudex ſit illuſtris vt ſequitur. ¶ Recitatione
ſcripti id eſt recitandi ſcripturam ⁊ ſententiam ſcriptam ſcḋm
Hugo. ſic. ij. q. i. in primis. in fi. ⁊. l. ſtatutis. de qua ſumptum
fuit qḋ hic dicitur. ¶ Proferri. ſ. e. ſicut nobis. in fi. xj. di. in no-
uo. ij. q. vij. accuſatio. in fi. aliquando epiſcopi dicuntur pupilla
2 † oculi dei. Item aliquando dicitur columne eccleſie ſancte dei.
Item aliquando dicuntur ſummi ſacerdotes. vt in pre. c. accuſa
tio de con. diſt. v. de his ibi no. quare dicuntur ſummi ſacer. ali-
quando dicitur ꝙ epiſcopus habet perſonam chriſti. Item qḋ eſt
eius vicarius. xxxiij. q. v. mulier ⁊ ideo ſunt plus ceteris honorā
di ob reuerentia ſacri officij qḋ exercent. ſ. e. ij. de of. dele. qꝛ pon-
tificali in pn̄. ⁊ epiſcopatus eſt culmen. vt. lxj. di. oſius. in fi. lxiij.
diſt. ſi per ordina. dignitatū. ſ. de preben. venerabilis aliquando
dicitur dux. lix. di. e. ij. ⁊. i. aliquando talis dignitas faſtigiū appel-
latur. c. di. ordinationes. lxj. di. miramur. i. R. ⁊ dic faſtigiū id eſt
magnitudo vel altitudo ſic. C. de no. C. ſa. l. i. iuxta pn̄. ver. ideoqꝫ
vbi ſic exp onitur. ¶ Illuſtrū. de iſtis habetur. ij. q. vi. anteriorū.
§. illo in fi. ⁊ auṫ. vt ab illuſtri. ⁊ qui ſuper eos ſunt col. v. ¶ Re-
citare dummodo is cui committit ſciat legere. vt in auṫ. vt ab il-
luſtri. ⁊ qui ſuper. eo. ſunt. §. ſancimus. igitur. v. col. ibi ne coga-
tur ⁊c. ⁊ qḋ hic de illuſtribus. dicitur habetur. C. de ſent. ex peri.
re. l. ij. igitur cum perſonis iſtis tantū hoc concedatur. alijs non
licebit. vt. C. eo. tit. l. vlti. in prin. vbi de hoc que. l. ponitur. ij. q. i.
poſt. c. in primis. ⁊ incipit ſtatutis. ¶ Sententia ſedendo. C. de
dil. a procedente. iij. q. iij. c. a iudice ⁊ ſic no. hic tres caſus in qui-
3 bus ſententia † nulla eſt ipſo iure. poteſt tamen appellari. q̄uis
ſ. dicatur qḋ non ſit neceſſe appellari. ⁊ licet preſcribatur appel-
lationi via. tamen nullitatis remanet. ff. de ap. ſi expreſſum. ij. re-
ſpon. vnde inuenimus qḋ aliquando iudex ap. pronunciat ſen-
tentias nullas. ſ. de ap. dilecti vbi de hoc per Inno. ⁊ licet ap. in
hoc caſu non habeat effectum extinguendi ſiue ſuſpendendi ha-
bet tamen effectum deuoluendi. Quid ſi ſedet in altiſſima turri
vel equo. ſatis eſt ſm ac. prout no. C. de ſen. ex peri. re. l. i. quāuis
Azo dicat ꝙ forte taliter prolata ſententia non valet. ꝙ nō pla-
cet Hoſt. prout in ſum. e. tit. per. qualiter proferri ⁊c. iuxta prin.
ver. quid ſi pronunciat ⁊c. ibi videas.

a ¶ Lꝫ nō adiciat. adō ꝙ dicat Bart. l. l. ⁊ an eadē. l fi. c. v. ſed qḋ ſi expſſi. ff. de excep. rei iu. ⁊ Alex. in cō ſi. xxxix. in. ſ. colū. ad fi. in v. vola.

b ¶ Nā iudices ꝑ ſe. an iudex poſſit facere legi ſententiā ꝑ aliū ⁊ an poſſit v bo ꝓnūciare ⁊ ſtatim cōmitteṫ vt redigat in ſcriptis. vid ſcſ. in. c. ſuſcitatus. in. v. co. v. illiteratus eſt de reſcri. ⁊ Feli. in. c. qm̄ cōtra falſam in. xxiij. col. de proba.

¶ De appellationibus. Rubica.

Summarium.

1 ¶ Interlocutoria quid ſit.
2 Aſſignatio quomodo fieri poſſit.
3 Apoſtoli aliquando dicuntur refutatorij.
4 Appellatus nec literas impetrare poteſt ſine appellationis ꝓ-
ſecutione: nec ad alium iudicem ire niſi ad quem appellatuꝫ eſt
quandiu appellator poteſt proſequi appellationem.

5 Teſtes aliquando munimentorum nomine continentur.
6 Iuriſditio iudicis ad quem appellatum extendi poteſt.
7 Contuinno quid ſignificet.

Cordi nobis. Minuere ſic. ff. ſi cer. pet. quidā ex tit. in ſi. ē. de do. finem. ad idem. ē. de reſcri. nōnulli. §. cū ibi. cū ſi. ¶ Releuare. ar. ē. e. li. 6 of. le. offici. ¶ Si quis. onus interſit. ii. q. vi. non ſolent. ē. de elec. cum inter. R. ſ. nos attendentes. in iudicio. q͛ habet locum poſtquā quis citatus eſt. ē. de fo. compe. propoſuiſti. ē. de le. gratum. ⁊ c. licet. Hoſt. ⁊ dic in iudicio id eſt ab actu iudiciali in quo eſt iudiciū id eſt iure partium diſquiſitio. ¶ Uel extra. a iudice tñ ⁊ hoc apparet p id qđ ſequitur ſcʒ q͛ debet dare apoſtolos. quos non daret niſi eſſet iudex. ſm Inno. q͛ ſic pbatur ille cui dantur apoſtoli dimittitur de poteſtate ſeu iuriſditione vnius. ⁊ mittitur ad poteſtatem ſeu iuriſditionem alterius. ⁊ iſte litere vocantur dimiſſorie. vt patet. ff. de li. di. ⁊ tunc eſt quis dimiſſus quando de vno ad aliū eſt miſſus. ii. q. vi. poſt ap. ex quo ſatis habetur qđ hic non loquitur niſi in iudice cum pars appellata partem appellantem ad ſuperiorem non poſſit mittere nec a ſe dimittere q͛ ſcʒ a quo appellat ſuū iudicem conſitetur. etiam in eo ſup quo appellat: ſed tñ dicit q͛ iniuſte eū grauat ⁊ extra iudiciū. ⁊ ideo cū appellat ſm Inn. vt ſi aliquis puideat alicui ille non vocato de beneficio meo vel mihi debito vel de beneficio q͛ poſſideo. ſ. eo. li. de preben. lʒ eps. vel in caſu. ſ. de preben. cū ſecundū. §. inde eſt. ibi de citato ⁊c. vbi eſt op. ar. contra illos q conferunt beneficia non citatis nec vocatis his quos res tangit. ad idē. ē. de eta. ⁊ qua. accepimus. de hoc articulo no. ē. c. licet. de elec. quoniā. in glo. no. q͛. ſ. item ille qui non eſſet iudex ſed tantū pars nō pfigeret terminū appellanti q͛ hic facit vt ſ. ſequitur ſm Inn. ⁊ ex his ſatis colligit q͛ hic nō loquit nec poteſt intelligi de ap. vſquequaqʒ extra iudiciali. de qua habet. ē. de elec. cū nobis olim. hoc etiā ſatis habet. ſ. eo. c. vbi dicit iudex exprimat ⁊c. ⁊ ſ. eo. ab eo. ſ. R. Sed quid ſi ipſe iudex appelletur dicit Hoſti. hanc conſti. debere obſeruari. quāuis extra ius ſiat. ē. e. de priore. ⁊ c. cum ſit. §. ſi vero. not. tamen q͛ in diſciplinis ⁊ correctionibus regulariū non habet locū ap. vt. ē. e. ad noſtram. c. reprehenſibilis. ⁊ c. cū ſpeciali. vnde in his remota ap. pcedebatur etiā ſm iura vetera. ſ. ne de. vel mo. relatū. hoc tñ intelligo cum Gof. cum modus correctionis modum peccati non excedit xxiii. q. iiii. q peccat. in ſi. alias ſecus. q͛ nimie aſperitatis increpatio nec correctionem recipit nec ſalutē. xlv. di. cum beatus. de hoc etiā no. in pre. c. de priore. ⁊ le. ⁊ no. ē. de of. or. licet. in pn. ibi videas. ſcias tñ q͛ quidam narrant ſup intellectu illius decre. de priore. nam dicūt quidā q͛ ille canonicus de quo ibi loquit appellauit illum priorē ad papam. vt q͛ dixit. ego te appello ad dominū papam. ſm id q͛ le. ⁊ not. ē. e. tit. cū ſit. §. ſi vero vnde dicit ibi tex. ſi prefatus canonicus priorē pp̄ter ſentētias legitur. ⁊ primo intellectu videt applaudendū ho. vt ptʒ in eo q͛. ē. pri. dixi. ſm eū alii exponūt priorē id eſt a priore. ⁊ hoc colligit ex eo q͛ ibi dicit. ⁊ ipſe ſcʒ prior tali ap. ⁊c. ⁊ in hac vltima expoſitione remanet ibi Gof. q͛uis etiā pmā expoſitionē ibi tāgit: ſed ipſius decr. intellectus verus ſatis pōt colligi ex antiqua vbi fuit talis lr̄a. de priore qui non deferens protectioni noſtre. ⁊ appellationi ad ſe. ap. facte quēdā canonicū fecit veſtibus oībus vſqʒ ad camiſiā diſpoliari. ⁊ eū actioni ⁊ appellationi renunciare cogit: q͛ de ſuis ⁊ quorundā fratrū enormitatibus murmurauit rurſus q͛ ſi inueneris q͛ p vitanda diſciplina predictus canonicus appellauit eidē priori nullā penitentiā infligas. ceterum ſi prefatus canonicus ⁊c. vt ibi habet. Itē no. q͛ aliqñ appellans dicit appello papam. appellatio ſe. ad. ⁊ hoc bene dr̄. vt ptʒ in eo q͛ le. ⁊ no. lxxv. di. c. i. ⁊ xcix. di. c. i. ⁊. ii. q. vi. §. formā. ¶ Interlocuto. interlocu-
1 toria eſt[a] que nō pfertur ſup principali directe: ſed ſup inciden- a
ti vel emergenti. in quibus bene pnunciat. vt patet. iii. q. iii. §. a iudice. ē. de elect. cū dilecti. ſ. qui ſi. ſint le. ſaror. ē. de reſtit. ſpo. ex cōqueſtione de hoc etiā ſatis no. ē. de or. cog. c. ſ. ⁊ no gof. in ſum. e. tit. §. ſed nunqd plures. ideo aūt dr̄ interlocuto. q͛ inter pn. ⁊ ſinē pncipali cauſe fertur vel q͛ iudex inter partes loquendo ſine ſolēnitate ſcripture pnūciat ſm gof. q͛ dic vt no. hoſt. in ſum. ti. de re iudi. §. quot ſint eius. ver. ſ. ⁊ not. q͛ nō omnis vox iudicis cōtinet rei iudi. autoritate. C. de ſent. ⁊ inter. om. iu. ex ſtipulatione. ⁊. l. poſt ſententiā. p quas. l. dicebat Io. q͛ interlo. nō obtinet vim rei iudi. q͛ nō videt verū. vt patet. ē. de elec. cū dilecti. in ſi. ff. de arbi. differre. ppe ſi. niſi q̄ ad hoc qđ pōt reuocari. ff. de re iu. qđ iuſſit. ē. e. cū ceſſante de hoc etiam not. in. q. vi. hoc quippe. in pn. ſ. de ver. ſig. ex parte. ſ. in glo. quo ⁊c. imo tranſit in rem iud. non fuerit appellatum. ē. de teſti. ſignificauerunt. §. ſ. ſed ar. contra. ſ. e. licet. ibi dicam. ⁊ q͛ hic dr̄ eſt ius nouū ſcʒ q͛ qui appellat ab intellectu dʒ in ſcriptis appellare ⁊ cauſam exprimere in ap. cur ap. ſed nunquid is qui facto appellat dʒ hoc obſeruare. dicit Inno. prudēter faciet ſi corā teſtibus exprimat omnia grauamina p quibus vadit vel mittit nunciū. nā ſi qñ appellat viua voce ad hoc tenet vt hic ſequit. quare nō qñ facto. ⁊ hoc ipſe no. ē. eo. vt debitus. in glo. dicunt quidam. ad hoc facit qđ no. B. ē. e. dilecti filii. in glo. quoniam plus ⁊c. ſi tñ hoc non ſeruauerit nō credo eū cadere in iſtam conſti. licet tutius faciat ſi illud exequat ⁊ ideo diri caute prudenter. ¶ Grauamine extra iudiciū. P. d. ⁊ dic illato vel cōminato. ē. e. cū ceſſante. alſs nō valet ap. niſi ſiat ex aliqua rationabili cauſa ex quo quis in iudiciū eſt vocatus q͛ nec nouum eſt imo antiquum. vt patet. ē. e. cū in eccleſia. c. vt debitus. c. dilectus. ⁊ c. interpoſita. no. tñ q͛ quidam quorum ſententiam ſequit Gof. dixerunt q͛ ſi grauamen q͛ exponitur nō contingit perſonā iudi. tunc hʒ proponi ⁊ pbari coram eodē a quo appellatur. vt ſi dicant locū iudicii nō eſt tutū: ſed periculoſum pp̄ter inimicitias. iii. q. ix. hortamur. xxxiii. q. ii. ſiue de cōiugiis. ē. eo. ex parte. ſ. de ſpon. cū locū. ſ. e. li. de ſen. ex. venerabilibus. §. idem eſt. vbi de hoc. in glo. quo ad op. ⁊c. vel ſi dicat aliqua difficultas accedendi ad locū vel exactio officialiū preter iudicis conſcientiam. Ceterū ſi grauamen contingat iudicē. ⁊ eius perſonā afficiat. tunc nō eſt pbandum coram eo. cito enim ſubuerteret pbationes ſed illud eſt exponendū corā eo ⁊ pbandū corā ſuperiore. ¶ Ad nos. ſub. maxime quo ad formā ap. q͛ idem eſſet ſi ad alios iudices inferiores appellaretur. ſm. P. d. tu dic vt dicam. ſ. in verbo in ſcriptis. ¶ Appellandū verbo. nam ipſo facto poteſt fieri ap. vt patet. ē. eo. dilecti filii. q͛ Hoſtiē. non putat hic corrigi no. tñ qđ illa decre. dilecti loquitur in puocatione nō in ap. puocatio enim eſt ad cauſam vocatio ⁊ ſit ante lit. cōte. ē. eo. cū ſit. ⁊ puocatio etiā hodie locū habet nā p hunc modū recedi poteſt ⁊ ab ordinario ⁊ vocabitur aduerſarius puocantis ad ſuperiorem recedi etiam poteſt ⁊ a delegato. dūmodo ⁊ ante nociuam literarū. ē. eo. meminimus. ⁊ c. ſuggeſtiuū. ⁊ e. ad hoc ſicut ē. de of. dele. cū cauſam nō ob. ē. e. vt debitus q͛ nō in puocatione ſed in ap. locū habet q̄ demum poſt lit. ingreſſum habet fieri.
b ¶ Cauſam[b]. ſ. e. romana. §. cū aūt. in ſi. ad idē. ii. q. vi. nō ita vbi plene de hoc ſcias tñ q͛ Hoſt. ſcripſit. ſ. e. c. q͛ in maioribus cauſis nō requirit hec ſolēnitas. imo valet ap. ſiue cū facta. ē. e. vt debitus ſcʒ in cauſis que ſedi ap. reſeruantur. ⁊ q͛ hic dicit intelligē vbi eſt iudex a quo appellat aliter non tenentur offerre put no. Inn. ſ. de his que ſi. a ma. par. ca. cū in cunctis in gloſ. coram ſuperiore. ⁊ q͛ hic dicit intelligunt quidā vbi cauſa pp̄ter quam appellat non eſt notoria: q͛ tenet tunc ap. quāuis cauſa nō exprimatur. ſm id qđ no. Uin. B. ⁊ Hoſt. ē. vt lit. non cōte. accedens at vbi cauſa ap. eſſet latens tūc debet exprimi vt hic cū ſi. ſed Inno. intelligit q͛ in decre. accedens fuerunt cauſe ap. inſerte in ap. ⁊ idem not. ibi Gof. vel dic q͛ prima ſententia locū habet qñ appellatur ad aliū quā ad papam ſecus ſi ad papam in quo caſu loquit iſta dec. ⁊ q͛ cauſa exprimat. ideo ſit vt frigidior cui porrigitur ap. videat an iuſta fuerit ipſa ap. ⁊ ſi ſit ei defendendū vel nō nam hec cognitio ad eū pertinet ſm id qđ le. ⁊ no. ſ. e. ſi a iudice ⁊ nō ſatis p Gof. ē. e. vt debitus de hoc etiā no. ff. nil no. ap. pen. l. i. in pn. ſed de ipſa ap. cognoſcere non poteſt. ſm id qđ no. ē. e. ſolicitudinem in glo. ſed quare. vt ſi iuſta cauſa fuerit appellandi. ipſum appellantem admittat vel grauamen reuocet. ē. eo. cū ceſſante. ſ. e. ſi a iudice. ⁊ ſi eſt iniuſta repellat. ſ. e. romana. §. cū autē. vnde papa qñ cōmittit cauſam ap. interpoſite a grauamine ſemp ita ſcribit. ſi eſt ita. ⁊ etiā ſm iura antiqua idē erat ſcʒ q͛ appellās extra iudiciū tenebat exprimere cām put no. ē. cū cauſam q̄ in gl. ſed nunqd. ⁊ c. dilecto in glo. ſic patet. ⁊ c. ho. me. de hoc etiā no. Inno. ſ. de no. op. nū. c. pe. ¶ In ſcriptis ſic. ſ. e. ap. ⁊ non eſt neceſſariū autenticū aut ſub manu publica ſcriptum. quantū ad hoc vt ap. teneat tñ priuate ſcripture non credit nec quo. ad hoc qđ pbetur appellaſſe. nec quo ad hoc qđ pbetur formā ap. fuiſſe talem qualem illa ſcriptura continet. niſi pbet aliter quā per priuatā ⁊ nō autēticam ſcripturā. ſm Inn. ideo aūt in ſcriptis ap. debet vt ſi vellet appellans variare obuiet ſibi ſua ſcriptura. vt aliter dicitur. ſ. q. vii. ſaluberrimum. iuxta ſi. cū concor. ibi no. xxvii. q. i. omnes femine ⁊ leg. ⁊ no. xx. q. i. vidua vnde pōt dici q͛ licet cōſuetudo teneat q͛ nō ſit vis an ſit autētica ſcriptura vel nō in qua ap. videtur tamen qđ p talem ſcripturā non ſatis ſiat mentio huius cōſti. q͛ vult variationē ⁊ contradictionē euitare ⁊ excludere. ⁊ ideo ſm Hoſti. tutius eſt vt habeat tabellio vel ſigillū autēticū ſi haberi pōt. ar. ē. de ſi. in. c. ii. ⁊. ſ. e. li. de ſent. ex. cum medicinalis. §. exemplū. ſicut alias diximus in caſu conſimili. ē. e. li. de elec. vt circa. ⁊ dic qđ hoc ius nouū eſt. ⁊ eſt ſpeciale in ap. factis ad papam. vt patet vbi dicit ad nos. ſi. ē. eo. li. de elec. ſtatuimus. cū ſi. ibi nō alias ſufficit qualitercunqʒ ſiat dummodo tamē iuſta de cauſa. ſ. e. romana. §. q͛ ſi obiici. alii hoc intelligūt gñaliter p quibus facit. ē. de proba. qñ ⁊ licet iſte intellectus expediēs ſit non tñ adeo aſtringit qđ ad non ſcribentē id eſt ad nō appellantem in ſcriptis penam huius conſtitu. extendam nec priuilegium.

¶ Interlocutoria eſt. Adde gloſſ. no. in. l. ii. ff. de ap. re. gl. ordi. in de. ſ. 6 ſeque. poſ. ⁊ fru. ⁊ alex. plene i rubr. ff. de re. iur. i ii. co. circa ſi. in vſi. ex qua habes doctrinā. ⁊ in. d. rubrica. ponit etiā alex. pulchre ⁊ late an ap. ſententie veniat inter locutoria.

b ¶ Cauſam. Adde Bar. in. l. i. §. ſi. ff. de ap. Bar. i l. de pupillo §. ſi qs. i pn. in. xi. q. ff. de op. no. nun. ſcli. l. e. ſi qñ ſn. ſi. col. ad ſi. de offic. de leg.

priuilegiū. ar. j. de his que fi. a ma. par. ca. queſiuit. j. de priuil. ſa
ne. ſ. de of. le. qđ tranſla. ⁊ ideo quicquid aīn gloſſent in his que
de nouo inducit hec conſti. nō credo qđ aſtringatur aliquis niſi
ad ſc. ap. fuerit appellatū. vt patet. ſ. eo. vbi dicit ad nos ⁊c. ⁊. j.
etiam ſequitur. ibi vt ſi nobis ⁊c. nec obſt. pre. c. quoniam. qꝛ ⁊ ſi
in ſcriptis redactū fuerit nihilominus poterit fieri fides ꝑ alia
documēta. vt ibi patet. in fi. ſic no. hic Hoſti. ⁊ bene. qui dicat ſm
hoc intelligendū qđ no. in ſum. e. tit. § qualiter. ¶ Aſſignare. aſ
2 ſignatio † pōt fieri verbis vel nutu. teſtamēto vel codicil. ff. de aſ
ſig. li. p to. ff. de ver. ſi. aſſignare. ⁊ ſm iura canonica aſſignare ſeu
porrigere idem eſt qđ preſentare. ſ. e. li. de of. ord. ſi canonici a ſe.
in fi. ⁊ preſentatio non requirit lecturam. ad hoc. j. e. appellatio.
¶ Deproperet id eſt feſtinans. ſiue valde ꝓperet ſi. verbū. C. de
ve. iu. enu. l. ij. § ſed quia. ¶ Petat. j. xxx. dies. j. eo. ab eo. vbi di-
cam. ⁊ hoc qñ a iudice appellatur. in quo caſu loquitur hec dec.
vt. ſ. dixi. ⁊. j. ſequitur. ibi iudex ⁊c. ¶ Apoſtolos id eſt libellos
dimiſſ. de quibus. ſ. dixi in glo. a iudice tñ ⁊c. ⁊ ſi poſtꝙ apoſto-
li petiti fuerint iudex in aliquo proceſſerit donec. vt. j. c. vt ſup. ⁊
ſi cum inſtantia diuerſis temporibus ter petiti fuerint quãuis
iudex dicat qđ velit deliberare. ⁊ poſtea ſuam ap. proſequaꝛ ar.
ſ. de ſup. ne. pre. c. j. Sed caueat qđ ipſam requiſitionē poſſit ꝓ-
bare. j. e. li. de ſen. exc. cū medicinalis. § ij. ¶ Precipimus. j. e. vt
ſup. ¶ Exhiberi. ⁊ ſic iudex nō deferat ap. debet apoſtolos con-
cedere. ff. de ap. re. ſciendū. ⁊ tales apoſtoli continere debent quō
partes dimittit a ſua iuriſdi. ⁊ eas tranſmitti ad iudicem ap. ij.
q. vj. § forma. Quid ſi petantur ⁊ non exhibeanꝛ ſiue concedun-
tur. dic ꝙ hoc non nocet appellanti: qꝛ nihilominus tenet ap. C.
eo. li. j. ⁊. ij. q. vj. poſt ap. ⁊ videas qđ le. ⁊ no. j. eo. ab eo. in glo. vt
C. ⁊c. ⁊ iudex qui petenti apoſtolos non concedit ad arbitrium
ſuperioris punitur. cum circa hoc nō inueniatur certa pena ſta-
tuta. ar. ſ. de of. dele. de cauſis. C. ff. de iure deli. l. j. ⁊. C. de ap. l. iu-
dicibus. in fi. ſed gl. videtur ibi intelligere de certa pena que ibi
imponitur. C. eo. tit. quoniam iudices. ⁊ in iſtis literis iudex ex-
primat cauſam quare ap. detulit aut nō detulit. vt. j. ſequiꝛ. vt ꝑ
hoc ſuperior intelligat quare hoc factū ſit. ⁊ melius inſtruatur.
qualiter aūt iudex puniatur qui nō detulit legitime ap. colligiꝛ.
ij. q. vj. de certo. ſ. e. de priore. ⁊. C. e. ti. qñ iudices. ¶ In quibus
ſcʒ apoſtolis ſiue libellū dimiſſo. ¶ Cauſam ſcʒ ap. ad mittende
vel nō vt ita ſicut appellans debet exprimere cauſam ſiue ap. ſic
⁊ iudex cur deferat vel nō deferat. ⁊ tūc coniunctio ⁊ que ſtatim
ſequitur tenetur non copulatiue ſed expoſitiue. vt dicaꝛ ⁊ pro. i.
¶ Exprimat. ex hoc manifeſte demonſtratur qđ hec decr. loquiꝛ
qñ appellatur ſed non a diffi. nam tunc ſufficit. ⁊ ius antiquum
concedit poſt diffi. ſola voce illico apud acta etiā ſi non ſcriptis
appellare. C. de ap. litigatoribus que ponitur. ij. q. vj. iuxta fi. §
iudicibus. ⁊. ff. c. l. ij. hoc etiā patet ex eo ꝙ. j. ſequitur. his que in
ap. ⁊c. ibi de hoc dicam. qđ nō eſſet neceſſe ſi poſt ſententiā appel
lareꝛ: ſed videꝛ contra ſm id qđ dicam. j. eo. romana. § ſi autē. in
glo. in notorio. ver. in hoc dicit ⁊c. ¶ Nō ſit admiſſa. ff. de ap. nō
3 re. l. pe. in fi. ⁊ ibi apoſtoli † dicunꝛ refutatorij. ar. C. eo. tit. quoniā
nōnulli. ⁊. l. ſc. ⁊. l. vlti. § in refutatorijs. C. de rela. l. j. ¶ Forſitan.
q. d. nō de neceſſitate iur. ſed duntaxat ex ſuperioris ⁊c. cū hec li-
tera dicat in genere ſuperioris ⁊ nō dicat ex noſtra. ſeu ſc. apoſt.
clare demonſtrat ꝙ in quacūqʒ ap. iudiciali apoſtoli ſunt peten
di. ad idem. j. eo. ab eo. vnde dic ſuperioris cuiuſcunqʒ. ¶ Reue
rentia ſit delatū. dic qđ niſi iudici euidenter appareat ap. tenere
nō deferet ei licet ſuperior poſſit retractare qđ factū eſt. vt. ſ. e. pa
ſtoralis. ⁊ ſic not. ij. q. vj. ad ro. j. ibi videas. tñ vbi eſſet dubium
an teneat. debet referre. ſ. eo. cum ſpeciali. § exceſſu. at vbi aperte
videꝛ ap. iniuſta tunc non deferat: qꝛ tunc non eſſet reuerētia ſed
malicia vel imprudentia. ⁊ ſic puniendus eſſet inſtit. de ob. que
ex quaſi de. na. in prin. ſ. de of. dele. paſtoralis. ſm Inno. ad idē.
ff. de euict. ſi per impru. ⁊ hic videas qđ de hoc not. ff. nil no. ap.
pen. l. j. in prin. ſed Hoſt. dicit qđ in hoc caſu non punietur dum
tamen hoc nō faciat in grauamen alterius partis: gratiam vel ꝓ
ſordes. ſ. e. li. de re. iu. cum eterni. § ſi quis ⁊ ex eo qđ hic dicat ha
bes qđ antequam hos apoſtolos conceſſerit iudex in voluntate
ipſius eſt grauamen ſi qđ intulit reuocare ⁊ ita intellige. ſ. eo. cū
ceſſante. poſtea vero nō poterit. j. e. cum appellationibus. vbi de
hoc. ibi etiā innuiꝛ qđ poſſit remitti ſi vdit iudex appellationis
ſed nō hʒ neceſſe. ⁊ ibi retulit qꝛ iuſte dubitauit. tunc ſi appareat
nō bene appellatū. remittēdus eſt ad iudicem a quo appellauit
condēnandus in expēſ. j. c. ratio. § ſi. ſed vbi malicioſe detulit ad
eū non debet vlterius cauſa remitti. cū ſe priuauerit. vt in pre. c.
cum ap. excipere papā qꝛ omnia poteſt. ¶ Poſt hec ſcʒ poſt tra-
ditionem apoſtolorū Hoſt. vel dic id eſt poſtquā fuit appellatū
⁊ delatū vt premiſſum eſt. fiat nec ſequiꝛ ⁊ no. qđ quantū ad hoc
equiparanꝛ hi duo ſcʒ iudex ⁊ appellatus. qꝛ in poteſtate alteri⁹
eſt ap. factam admittere vel approbare vel non. ſ. e. interpoſita.
§ eidē. ⁊. e. ſepe. ver. qđ ſi fo. ¶ Appellatori id eſt ei qui appella-
uit ſm formam premiſſam. ¶ Diſtantiam. vt no. ſ. eo. cū ſit. ⁊. c.
oblate. ¶ Indulto ſcʒ ab eo a quo appellatū eſt. q. d. ex quo ap-
pellatū eſt nō poteſt ſe intromittere de eo articulo ratione cuius
appellatū eſt Hoſt. ⁊ ſic loquitur qñ terminus prefixus eſt ad ꝓ
ſecutionē ap. in quo caſu tenetur mittere ꝓcu. ſufficienter inſtru
ctum. ſ. c. nicol. vbi de hoc in gl. poteſt enī ⁊c. ⁊ qñ ap. eſt recepta
a iudice ⁊ approbata aperte. ſ. e. interpoſita. § j. ¶ Voluerit. hic
vult dicere hec litera ſcʒ qđ in voluntate reſideat appellati cau-
ſam preutilem ad examen pape deducere vt ſi ei videbiꝛ expedi
re finito articulo ap. vel omiſſo procedaꝛ in principali. ⁊ qđ dicit
voluerit intellige ita qđ de hoc conſtet. ita qđ poſſit ꝓbari vt ſi
poſtea cōtrariū fecerit puniaꝛ. j. c. § ſi aūt ar. cōtra huic litere. ſ.
eo. qua fronte. vbi videꝛ dici qđ in ptāte appellantis eſt cauſam
deferre ad ſuperiorē tractandā p principales perſonas dic ꝙ ibi
dicit ſi maluerit ap. ⁊c. iđ dicit qꝛ ſi velit hñ poſſet remittere ap.
interpoſitā nec abſoluaꝛ ex cōtractu ⁊ redire ad eū a quo appel-
lauit. de hoc etiā ſatis no. ſ. e. interpoſita. § ij. in gl. pars appella
ta. ¶ Appellatus. i. is contra quē fuit ap. ⁊ not. ꝙ ſi appellator
extra iudicium impetrat literas ſup negocio in quo appellauit
non valent litere niſi ſup ap. ſi appellatus cōſenſerit appellatio-
ni. vt in hoc. c. cordi. ⁊. ſ. eo. ſepe. vel ſi alias intereſt appellati. ff.
de re. iu. nemo. j. e. li. c. tit. mutare. ſ. e. li. de elec. ab eo. alias nō eſt
ei deneganda iuſte plenitudinis ſententia. C. eo. l. ſi quis li. ꝙ po-
nitur. ij. q. vj. ſi quis li. eſt ſub. § ſi vero is ⁊c. ꝙ dic vt dictū eſt. ſ.
eo. li. de do. ⁊ contu. eum qui. in glo. expreſſe. ⁊ dicunt quidam ꝙ
in dec. ſ. de reſcri. ex parte. ſ. interfuit appellari ꝙ appellator ꝓ-
ſequeretur ap. ⁊ huius ſententie fuit ibi Innoc. in verbo de ap.
4 vbi etiam dicit ꝙ appellatus † nec literas impetrare poteſt ſine
appellationis ꝓſecutione nec ad aliū iudicem ire niſi ad quē ap
pellatum eſt quandiu ap. poteſt ꝓſequi ap. ꝙ non poterat in ꝑ.
decre. ex parte. ꝓpter lapſum anni. de hoc etiam no. ſ. e. li. de ele.
ſtatuimus. ⁊ de ma. ⁊ obe. dilecti. ¶ Et petierit. q. d. non ſufficit
velle niſi petat vnde hoc ore debet exprimere. ff. de ver. ob. quic-
quid. ⁊ ex eo qđ hec dicit no. qđ ſi hoc non petierit. j. ſcripte non
vendicat ſibi locum niſi forte de elect. ageretur quo caſu ſiue hoc
petat ap. ſiue non vterqʒ debet venire inſtructus ſm id qđ habe-
tur. ſ. e. li. de elec. ſtatuimus. ⁊. c. cupientes. imo ⁊ ſi neutra pars
ap. factam ꝓſequi ꝓcurat iudex ex offi. ſuo ipſas partes ad ipſam
ꝓſequendam poterit coercere. ſ. e. oblate. in fi. ⁊ in eo qđ dici pe
tierit. addit decre. ſ. e. interpoſita. § j. ⁊ ꝙ dicit petierit. dic ſcʒ an
tequā litere impetrentur ſup ap. vel etiā nuncium mittat ꝓ im-
petratione. ex tunc enim cum iam non ſit res integra. non habe-
bit locum petitio eius niſi forte malicioſe feſtinaſſet in mittendo
nuncium vel impetrando literas. ſ. e. oblate. ſm Inno. ⁊ quan-
do res dicatur integra vel non. plene no. Hoſti. in ꝑ. c. interpoſi-
ta. § j. ⁊ ibi videas. ⁊ qđ dicam. j. eo. cum appellationibus. in gl.
ſic. ff. ⁊c. ver. ſed quid. qui Inn. credit qđ hic poſſit petere etiam
ſi iudex nullum terminum ap. prefigat. nam tunc ipſe ap. termi-
num ꝓſecutionis ſue prefigere poteſt hanc autem petitionē ſcʒ
qđ ap. vadat inſtructus ꝓcedere in cauſa ꝑncipali non poteſt fa
cere ap. non enim ad aliud tenetur appellatus niſi vt vadat ꝓſe
cuturus cauſam ap. ⁊ non ꝑncipalem habent autem hic locum
vbi ap. admiſſa eſt a iudice. ⁊ hoc colligitur ex eo qđ dixi. ſ. eo. c.
in glo. ſcʒ poſt ⁊c. vel ꝑ aduerſarium approbata ſm Hoſti. alias
fuiſſet ⁊ appellatori ⁊ appellato qđ mittam nuncium ꝓ literis
impetrandis. ſ. e. interpoſita. § is quoqʒ. ⁊ no. ſ. Inno. ſ. eo. ſepe.
Item habent hic locum vbi certus terminus eſt ap. prefixus. vt
ſ. dixi. in gl. ſcilicet ab eo: ſed vbi nō eſt prefixus vbi aliqua par-
tium vult impetrare poteſt ſm Mod. quē no. Inno. ſ. eo. ſepe.
⁊. c. oblate. habebit etiam locū hec dec. vbi non eſt terminus pre-
fixus a iudice vel a parte vt ap. poſſit petere ſ appellantē compa-
rere coram iudice ap. in termino aſſignato. iure ſcʒ cū vnus men
ſis reſtat de anno. ⁊ etiā ſi ante annū vellet appellans proſequi
ap. ſuam qđ pōt non poterit impetrare literas ſup app. ſua: ſed
oportebit eū portare acta ſua ad curiam. ⁊ facere citari aduerſa-
riū. ⁊ hoc ſatis innuit hec dec. ſm Inno. qui not. hic ꝙ qñ nō eſt
terminus prefixus ap. tū recepta eſt. ſi ap. eſt prius apud iudicē
ap. ſed appellator eſt abſens. eſt tamē preſens ꝓcur. eius q vult
impetrare literas ſup ap. ſua. tūc appellatus ſi vult ſemp dʒ ob-
tinere qđ nulle litere ap. impetrētur: ſʒ faciet citari eum et coram
iudice app. quē appellator elegit procedas. ⁊ qđ dixi recepta dic
ſcʒ p iudicē. ſ. eo. ſepe. ver. quia tamē. vel etiam p partē. ſm id ꝙ
habeꝛ. ſ. e. interpoſita. § eidē. in glo. ſibi impu. ⁊c. dicit etiam ipſe
Inno. idē in appellante qđ dʒ obtinere citari appellatū. ſi velit
etiā ꝓhibere appellato ne aliquas lrās ap. impetret. nam ordi-
nariū eſt qđ ſemp iudex ap. cognoſcat de ap. ex iuſta cā alias cō-
mittat ⁊ hoc eſt memorie commēdandū ꝓpter id qđ cōtinue ac-
cidit corā auditore contradictarū circa hanc materiā de hac ma-
teria etiā not. ſ. eo. nicol. in glo. pōt eius ⁊ ibi videas. ⁊. ſ. de re-
nun. veniēs in glo. ſʒ non videꝛ ⁊c. no. tñ ꝙ dixit Vin. motus illa

rõne q̃ habet in pre. §. eidẽ ꝙ ſi appellator in ꝓpria perſona iret ad impetrãdũ lr̃as nõ tenea̅t ibi ſubire iudiciũ niſi velit. ſꝫ ꝑ̃us aduerſarius eſſet qꝛ cãm habuit veniẽdi nõ paranus ꝓpter ap. nõ receptã. ⁊ põt dicere ⁊ ſi paratus es ego nõ ſum nec habeo in expedito qd proponã. ff. de col. bo. l. j. §. q̃uis. ſi vero appellator eſſet paratus ⁊ ex aduerſo nõ eſſet ibi procu. ad cõtradicendũ ⁊ impetrandũ poſſet ſup iniquitate iudicis ſententiã habere. vt videtur. ſ. de renũ. veniẽs. ꝙ tñ nõ credit ipſe Uin. ℂ Principales. perſone hoc eſt tam appellãs q̃ appellatus. ⁊ hoc etiã intelligit quidã ſiue terminus ſit prefixus a iudice ſiue a parte appellata alij dicũt ꝙ nurũ eſt. eſt enim iniquum ꝙ appellatus prefigeret terminũ appellanti ⁊ qḋ poſſet terminũ abbreuiare. ar. ff. qui ſatiſ. cog. de die in prin. xxviij. di. de his ⁊ hoc eſt verius ſm Inn. nam licet appellatus poſſit dimittere terminũ ſibi a iure datũ. vel etiam iudex a quo vel ad quem appellaꝛ ex iuſta cauſa. ſ. eo. cum ſit. ⁊ c. oblate. appellatus tñ beneficiũ iure appellati conceſſum diminuere nõ poterit. vt in pre. c. de his. in ſi. ⁊ j. eo. li. de re. iu. indultũ. an. ff. de iur. om. iu. ſi idem in ſi. j. R. ℂ Procuratores. qꝛ nec cogẽdi ſunt preciſe pſonalr̃ cõparere. ſ. e. li. de iureiur. ℂ Uiros inſtructos. ſi. ſ. e. li. de elec. ſtatutũ de do. ⁊ contu. venerabilis. ⁊ credo ꝙ in hoc caſu etiam ſufficiãt procu. cauſe principalis licet inuiti non cõpellanꝛ exercere articulũ ap. C. de procu. inuitus. ſ. de procu. non iniuſte. in ſi. ℂ Agendũ. ſ. de pro. accedens. ℂ Munimentis id eſt omnibus q̃ poſſunt cauſam facere munitam ſiue inſtructã. ſ. de do. ⁊ con. venerabilis. niſi ad lit. cõteſt. ſm Hoſt. ſic. ſ. e. li. de elec. quãuis. vbi de hoc. ⁊ c. cupientes.
5 ſed nunquid teneꝛ teſtes ducere. videꝛ ꝙ ſic qꝛ ↄ̃teſtes continenꝛ[a]
a nomine munimentorũ. ſm id qḋ le. ⁊ no. ſ. de in integ. reſti. cõn̄ ſed hoc non videꝛ. j. de fideiuſ. cõſtitutus. §. ſi. vnde intelligo de inſtrumentis ſiue priuilegijs. ℂ Cauſam prin. ſic id eſt ad agendum ⁊ defendendũ. alias nõ bene ſequereꝛ ꝙ hic ſtatim ſequiꝛ. ℂ Nobis hoc ideo dicit qꝛ ſpeciale eſt in papa vt omiſſo ap. articulo poſſit in cauſa principali procedere de partiũ voluntate. vt ſequiꝛ etiam ipſis inuitis de plenitudine poteſtatis. j. de con. pre. propoſuit metropoli. ergo hoc facere nõ poteſt niſi forſan ⁊ ſuffragia a quo appellatur hoc velit. ⁊ committat partibus conſenn entibus. ſ. de fo. cõ. ſignificaſti. ſ. eo. li. eo. tit. romana. vbi de hoc in prin. ⁊ j. dicam. in gloſ. hoc intelligo. ⁊ huius ratio eſt qꝛ
b cum papa[b] ſit iudex ordi. omniũ. vt. ix. q. iij. cũcta. ad ipſum etiã p ſimplicẽ querelã põt haberi recurſus arg. ad hoc. ſ. de fo. cõp. licet. ſed ſecus eſt in alijs inferioribus q non niſi per ap. poſſunt cognoſcere de cauſis ſubditorũ ſuorũ ſuffrag. cũ non habeant ordi. iuriſd. in eos niſi in caſibus qui no. ſ. de of. or. paſtoralis. inter quos iſte caſus non eſt. Inno. tamen ſcripſit. j. eo. c. in verbo ap. ꝙ forte ſecus eſt ſi ipſi prius iudicẽt ꝙ per ap. legitimam ad eos eſſet iuriſd. deuoluta tunc ⁊ ſi ſine ſcriptis vel ſine cauſe aſſignatione eſt appellatũ poſſunt cognoſcere: qꝛ hec ſentẽtia ⁊ ſi ſit contra ius litigatoris tñ facit ius inter partes. prout ipſe not. ſ. de reſcrip. ſuper literis. ℂ Finito confirmatione vel caſſatione. ij. q. vj. in ſi. §. ab eo. ſ. de in integ. reſti. ex literis in ſi. vbi de hoc vel dic finito lapſu trienij. alias termim. ab homine vel a iure ſtatuti. ſ. eo. ſepe. j. eo. romana. §. ſi vero no. C. de temp. ap. l. ſi. §. illud. ℂ Articulo. ſi talis erat app. ſine qua poterat terminari cauſa principalis alioquin contra. ſ. eo. tit. ſuper eo. ſm Innoc. ⁊ ſm Hoſti. ꝙ dicat ei ⁊c. expone ſcꝫ cauſe principali. alij intelligunt indiſtincte ꝙ hic dicit quoniã ad cognitionem pape. ⁊ hoc forte verius eſt in hoc caſu. ℂ De partium id eſt partis appellate. ſic dicit Inno. hanc literam exponẽdã prout ipſe no. ſ. c. vt debitus. in gloſ. ſed contra. j. ⁊c. ⁊ ibi idem ſentit Hoſti. in gloſ. ſed contra. idem etiam no. Ber. con. ſ. e. li. de elec. ſtatuimus in gloſ. ſed nunquid eſt nec ⁊c. in ſi. §. ſi autem ⁊c. vbi dicit ꝙ ſi appellatus voluerit procedere in cauſa principali articulo ap. omiſſo. hoc poteſt etiã appellante inuito. licet appellans dicat ꝙ in ſcriptis nõ appellauerit nec apoſtolos petierit nec cauſam ſue ap. aſſignauerit ita tñ ꝙ iudex ap. reuocet grauamina ſi qua p eum a quo appellatũ eſt ſunt appellanti extra negociũ principalem illata. puta p excõmunicationẽ expenſarũ ⁊ ſimilia ⁊ merito appellante inuito principali procediꝛ appellationis omiſſo articulo qꝛ ex quo grauamina appellanti illata p eum ad quem appellatũ eſt reuocantur non intereſt appellantis qḋ ſup ap. procedaꝛ. ⁊ ideo non auditur volens proſequi ap. ſicut non audiꝛ appellans cuius non intereſt. ij. q. vj. non ſolent. ſ. de elect. cũ inter. R. ſed appellato inuito non poteſt articulus app. omitti. ⁊ hoc ideo qꝛ ſi ap. in ap. ſuccumbat reuertitur cauſa ſeu negocium ad eum a quo ap. ſ. e. vt debitus ⁊c. cum ſpeciali in ſi. ⁊ hec remiſſio ſit in fauorem appellati. ⁊ ordinum ap. vnde ap. huic fauori renũciare non cogitur ſm. B. con. hoc teneas quãuis. P. d. hic notet contrarium. ⁊ teneat literam in plurali ſicut ſonat ſcꝫ partium: ſed dic vt prius dixi. ⁊ habes ſimile. ſ. eo. accepta. vbi exponitur partes id eſt partẽ. Id cũ etiã tenet Inn. in pre. c. ſtatuimus. in

a ℂ Quia teſtes continẽtur. adde gl. in. c. coram in v̇. munimenta. extra de reſti. in inte. ⁊ Fed. pulchre vbi ponit. ij. notabiles limitationes. l. c. peruenit. el. j. in. j. col. circa ſi. extra de teſt. cog.

b ℂ Quia cum papa. adde Alex. in ꝯſi. lxxiij. circa ſi. in. iiij. vo. ⁊ Fel. l. c. P. ⁊. B. i. ij. col. circa ſi. de off. dele. vbi qḋ totus mundus ẽ dioceſis papa.

c ℂ Cui debeꝛ reuerẽtia. de priuilegijs ⁊ prerogatiuis antiquoꝝ. vide Fel. in. c. j. in. ij. colũ. de ma. ⁊ obe. ⁊ in. c. ſi qui teſtium. in. iij. col. ex̄ de teſt.

d ℂ Ob prima die. Adde Bar. l. l. j. §. libelli. l. j. eo. v̇. ſed quero quanto tpe. ff. de ap.

glo. q̃ſcũq; ⁊c. ⁊ bene dicit ⁊c. ⁊ ſic ſm hoc habes hic qḋ iudicis
6 ad quẽ appellatũ eſt iuriſditio ↄ̃poteſt extendi. vt ſimpliciter cognoſcat tñ hoc ꝓprie non dẽ prorogatio: ſed exceptionis omiſſio ſm Innoc. qui etiã dicit notandũ. ꝙ ſi iudex a quo appellatũ eſt defert appellationi ſuperioris ad quẽ appellatur. ſiue ſit papa. ſiue archieps ſiue eorũ delegatus ꝓcedere poterit in cauſa appellante inuito licet in ſcriptis nõ appellauerit. nec apoſtolos petierit. nec cauſam ſue ap. aſſignauerit ar. ſ. de fo. cõpe. ſignificaſti. ⁊ c. romana ar. j. eo. tit. cum appellationibus. hic quero an is cui commiſſa eſt cauſa appellationis poſſit cognoſcere de nullitate ſententie ⁊ pronũciare ⁊ terminare ſi eam inuenerit eſſe nullam dic ꝙ ſic. ff. e. tit. l. ſi expreſſum. ⁊. ff. que ſenten. ſine ap. reſcin. l. j. ⁊ quaſi p totum. ⁊. C. qñ ꝓuo. nõ eſt ne. l. j. ⁊ quaſi p totũ. ⁊ videtur caſus. ff. fami. herc. quedam. ff. de oper. li. l. vlt. de hoc etiam not. Inno. ſ. c. dilecto. ℂ Omiſſo hoc intellige in papa. alias ſecus. ſ. eo. li. de fo. compe. romana ibi tñ no. Inno. ꝙ hec litera etiam poteſt habere locũ in iudice dele. a papa. coram quo poteſt fieri talis prorogatio iuriſditionis. ⁊ repete ꝙ dictum eſt. ſ. e. li. in gl. hoc ideo dicit ⁊c. ℂ Procedaꝛ. ⁊ debet ſemp procedere in cauſa principali niſi dimittat ꝓpter ꝓbationes remotas vel alia iuſta impedimenta Inno. ℂ Debebit lit. conte. regulariter. de reſcri.
c cauſamq;. Hoſt. ℂ Annquas cui debeꝛ reuerentia[c]. ſ. de tranſl. quanto. ff. de iure immu. ſemper. ℂ Statuit. in quibus diffinitiuis appellans cauſam ap. exprimere non teneꝛ vt. ſ. dixi in glo. ex hoc ſed ſufficit dicere appello. ff. de ap. l. j. ad ſi. ⁊. l. ij. ⁊. l. a ſententia. §. vlt. ⁊. l. ſcio. ij. q. iij. in ſi. §. iudicibus. ver. litigatoribus. ⁊ hoc qñ illico appellat lata ſnĩa ⁊ exponit quidã illico. i. anteq̃ diuertat ad extraneos actus vt in pre. §. iudicibus. ff. e. ti. l. ij. alij dicũt qḋ dum iudex ſedet pro tribunali hoc fieri poteſt arg. ff. de in inte. reſti. diuus. ſed Hug. dicit illico id eſt eadẽ hora Lau. dicit. i. prima die. ff. de ap. a ſnĩa. In hoc caſu ſcripſit Tanc. ꝙ pri-
d ma die[d] ſine ſcriptis põt appellari. C. de ap. litigatoribus. ⁊ in pre. §. iudicibus. ff. qñ ap. ſit. l. §. dies. ⁊. §. ſi quis. ſed hoc non eſt verũ niſi iudice adhuc ſedente pro tribunali ſi tñ poſt latam ſententiã p magnã horã ſederit. ſemp poterit ſine ſcriptis appellari ⁊ ſatis dẽ fieri apud acta ſecus ſi iam venit ad prãdiũ vel alios actus diuertit. hec probanꝛ. ff. eo. l. ij. C. e. l. eos. §. ſinautẽ. q̃ñq; tñ ſupponit pro triduo. ff. de iudi. l. vlti. de hoc tangitur. ij. q. vj. §. forma. in ſi. ſi aũt ex interuallo appellat neceſſe ꝙ. j. x. dies in ſcriptis appellet ſed nec tunc habet neceſſe cauſam exprimere. vt in pre. iuribus. ſ. de re iu. ꝙ ad cõſultatio. ℂ Premiſſa ſcꝫ ſi in ſcriptis non appellauerit ſi cauſam ap. non expreſſerit. ſi apoſtolos nõ petierit. ſi inſtructus nõ venerit vel miſerit. vt. ſ. e. c. §. j. ⁊. ij. ſm. B. ⁊ Hoſti. ⁊ ita habes hic quedam que requiruntꝛ ad hoc vt ap. valeat in iudicio facta ante diffi. ſentẽtiã. item ad hoc etiã requiriꝛ cauſa grauaminis illati vel comminati. ſ. e. cũ ceſſante. Itẽ ꝙ ſit cauſa legitima. ſ. eo. cũ ſpeciali. §. exceſſu. Item ꝙ ſit expreſſa. ſ. cũ cauſa. §. vlt. item ꝙ ſit vera. ſ. e. interpoſita. Item ꝙ non fuerit ſua petitio admiſſa. ſ. c. interpoſita. Item ꝙ non admittebatur. ideo extitit appellatũ. ſ. e. dilecto. §. ſi. ⁊ hoc eſt contra quoſdam iur. ignaros qui ꝓpoſita exceptio. dicũt ⁊ appellamus ſi eam nõ admittitis nam talis ap. nõ impedit quin nõ valeat quicquid ſit poſt ipſam ap. ⁊ eſt ratio qꝛ nullũ grauamen ſi ue cã ſubeſt tpe ipſius ap. vñ debet ap. poſt interlocutoriam latã ſup denegata exce. ſicut fuit factũ. ſ. de teſti. ſignificauerũt. vbi de hoc p Inno. ⁊ no. ſ. e. ti. c. ſup eo. in glo. ſic. ſ. e. ⁊ in pre. c. dilecto. ⁊ ſi aliquod iſtorũ defuerit ap. nõ tenebit. put etiã hic no. hoſt. Sed ſi iſte qui appellaꝛ nõ petijt ꝙ cũ munimẽtis aduerſarius cõparet bene ei ſcꝫ aduerſario dabiꝛ terminus ad munimẽta ꝓducenda. nec intelliguntꝛ noĩe ꝓbationũ vel munimẽtorũ teſtes. qꝛ ad hos producẽdos dabiꝛ terminus. ⁊ ſic etiã tenet hic Inn. quidã tñ intelligũt etiã hoc in caſu huius dec. ⁊ vt credo male. ꝙ ſi appellãs nõ vadat cũ munimentis qḋ ꝓpter hoc nõ cadit in penam huius conſti. ſed appellãs hoc caſu nõ habebit remiſſionẽ ſup ipſis munimẽtis qꝛ eſt ꝙ ſibi debeat imputari. vt. ſ. e. li. de elec. cupiẽtes. §. electos. ℂ Non appellans. ſ. e. perſonas. ⁊. c. reprehenſibilis. ℂ Examen. ſ. eo. conſuluit. ⁊. c. vt debitus. ⁊ dic examen id eſt iudiciũ. ℂ Condẽnandus. not. ꝙ dicit condẽnandos. q. d. is a quo appellaꝛ ipſum condẽnabit. ⁊ ſic reputabiꝛ vere non appellans. ⁊ ſi appellatio reputatur iniuſta condemnaretur ab illo ad quẽ appellauit. ij. q. vj. §. patet. ſ. e. nicolao. in ſi. j. e. li. cum appellationibus. j. R. in ſi. ⁊ remittetur ad illũ a quo appellauit. vt in ꝑ. c. cũ appellationibus. ⁊ hec eſt differẽtia inter ꝑ. c. ⁊ illud. ſ. e. vt debitus. ⁊. c. reprehẽſibilis. §. ſi aũt. ſm ho. dic plenius. enim tex. dicat. ſ. prori. ꝙ talis reputabiꝛ non appellãs. ſic nulla fuit appellatio in effectu. non poteſt dici ꝙ fuerit iudex appellationis. ⁊ ꝓpterea non condemnat in expẽſ. ſed ad primum verũ iudicẽ condẽnandus redibit: ſed in pre. c. j. eo. cũ appellationibus. prima facie fuit iudex is ad quẽ fuit appellatũ ꝙ patet. qꝛ de cã ap. cognoſcit. ⁊ ideo merito põt in expẽſ. condemnare.

nare. vt ibi dicit cum ſi. ⁊ ſiet condemnatio expenſarū factarū ab
appellato a tpe ap. interiecte. q ⁊ tunc cepit expectare ſine diſ-
ferri negociū per appellantē. ſ. de procur. auditis. de do. ⁊ cōtu.
cum dilecti. ⁊ melius. ſ. e. nicol. in ſi. huius condemnationis ra-
tio iuſta ſubijcitur ſcʒ culpa ⁊ contumacia. ⁊ no. regulare eſſe qȝ
in cā iudicialis appellationis appellās ſuccūbēs in expēſ. con-
demnatꝰ vt no. ij. q. vi. §. pꝫ. ⁊ probat. e. q. omnimodo. ſꝫ appella
tus nō. ſ. e. vt debitus. hic aūt fallit qñ ſnīa eſt euidēter iniqua.
7 vt no. Inn. ſ. de dolo ſinē. ¶ Contēpſerit. contēnere ſeſt aſperna
ri non curare ⁊ tūc contēnit qñ ſine cauſa nō ſeruat qȝ dictū eſt
ſm id qȝ no. ij. q. vij. c. metropolitanū. ⁊ dic contempſerit puta
qr non venit inſtructus. cum hoc a principio voluiſſet ⁊ petiuiſ-
ſet ꝙ vtraqꝫ pars ſic veniret. vt. ſ. dictū eſt. ver. poſt hoc. alias ſi
hoc nō petiiſſet in eius volūtate reſidebat ire vel nō ire. vt. ſ. e. in
terpoſita. ¶ Procedet dicit. B. ꝙ eodem modo procedi debet
in cauſa ap. cōtra contumacē ſicut procedit in cā principali. qua
liter aūt procedat in cā principali cōtra contumacē reū vel acto-
rem lit. conte. vel nō. vel quaſi cōte. plene not. ſ. de dolo. prout in
glo. ſi liquet. ⁊. ſ. e. ſepe. in glo. vt ſi lis. ⁊. c. per tuas. in gl. j. ibi vi
deas. ⁊ qȝ no. Hoſ. in ſum. de iud. §. item ⁊ poſt verſi. ſed ſi actor
nō veniat ⁊c. ⁊ dic ꝙ eodē modo procedi dꝫ in cā ap. diſtinguē-
do ſm ꝙ diſtinguit in glo. illis. ¶ Equidē. coniunctio cōpleti-
ua. ¶ Inſurgant ſic. C. de adul. cum vir. ¶ Iudicem qui ap. re-
cipit ⁊ terminū aſſignauit. ¶ Partem. q̄ inſtructa venit. vt. ſ. e.
c. ver. poſt hoc. ¶ Deluſit id eſt decepit. ⁊ ſic habes hic ꝙ deluſio
non approbatur a iure. ad idem. ſ. de ali. indi. mu. c. j. ſ. de po-
ſtu. pre. c. ij. §. nec nocebat. ff. de iudi. ſi pretor. ¶ Punitur etiam
vt. ff. ne quid in lo. pu. l. vlt. C. de ſpo. l. ſi. in ſi. ſed ar. cōtra. xliiij.
di. in mandatis. iuxta ſi. ver. ꝙ ſi. ⁊c. xxij. q. ij. vtilem vbi de hoc.

Summarium.

1 ¶ Libellus recuſationis iudici porrigendus eſt in ſcriptis ſi-
ue ſit delegatus ſiue ordinarius.
2 Iudex principalis queſtionis durante cognitione coram arbi-
tris non cognoſcit cum ſit ſuſpenſa iuriſditio delegati. propoſi-
ta except. ſicut ſi appellatum fuiſſet.
3 Arbitri duo vbicunqꝫ concordare nequeunt tertius aſſumen-
dus eſt.

LEgitima. Id eſt iuſta. ſ. eo. cum ſpeciali. ſ.
R. ſed ſi dubitetur an ſit legiti-
ma. dic vt ibi no. in glo. ꝙ ſi dubitet ⁊c. vbi dr ꝙ arbi
tri de hoc cognoſcent ſcʒ an iuſta cā ſit vera vel falſa.
¶ Item arbitri etiā cognoſcent an ſint recipiende cauſe. ⁊ ſi con
ſtiterit eas eſſe veras ⁊ legitimas: ſed tamen dicatur ꝙ renuncia
tum eſt a partibus recuſationi. ⁊ de hoc ipſo cognoſcere habent
arbitri ⁊ non iudex. nam ſi contrariū diceret ſcʒ ꝙ hec cognitio
ad iudicem pertinet delegatū. hoc eſſet iniquum. cū pariter ſibi
ſit ſuſpectus in hac cognitione ſicut in alia. tñ pars in hoc eligen
do iudiciū eius in alijs non poterit recuſare. iij. q. viij. cuius in
agendo. ſed ar. contra. ſ. de cauſa poſ. cum olim. vbi innuit ꝙ iu
dex ⁊ non arbiter fuit ille qui repulit cauſas recuſationis. dic ꝙ
vbi notoriū eſt ꝙ admitti nō debet tunc iudex repellet cauſas re
cuſationis. ⁊ ſic erat ibi ſm Inno. ⁊ Hoſt. qui ita no. ſ. e. cū ſpe-
ciali. ⁊ adde qȝ dixi. ſ. e. li. de of. deleg. ab arbitris. in glo. querit
Vin. ⁊c. cauſe ſuſpitionis multe ſunt de quibus no. ſ. de of. de-
le. cauſamqꝫ. ſ. vt lit. non conte. accedens. j. ⁊. ij. ⁊ plene no. Hoſt.
in ſum. de of. dele. §. que ſunt iuſte cauſe ibi videas. ⁊ in Spe. eo.
ti. §. ſupereſt videre ⁊c. ¶ Suſpitionis. no. verbū. nam ꝙ hic di-
cit non haberet locum ſi eſſet grauamen. cum in hoc caſu iſta de-
cre. non loquatur. de hoc dixi. ſ. e. cordi. in prin. in glo. ecce iudi-
cium ⁊c. ibi videas. ¶ Iudicē ad huius declarationem videas
ſ. e. li. de of. dele. ſi contra. ⁊. c. iudex. ¶ Aſſignata id eſt corā ipſo
iudice. ſ. eod. ſcdo requiris. §. tertio poſtu. vbi de hoc videas. nā
1 ei libellus † recuſationis eſt porrigendus in ſcriptis vt ibi no. ⁊
hoc ſiue ſit dele. vt ibi ſiue ordi. vt. ſ. eo. cū ſpeciali. qua aſſignata
ſtatim poteſt ⁊ dꝫ iudex cogere recuſantē ad arbitros eligendos
ar. C. de iudi. apertiſſimi. ⁊. ſ. e. cū ſpeciali. qui cognoſcūt iudicis
autē eſt admittere cauſas recuſationis. ⁊ requirere ꝙ eas probet
ſed reprobare nō poteſt cauſas ſiue cauſam propoſitam cōtra eū
hoc enim arbitrorū eſt: ⁊ ſufficit recuſati proponere iuſtā ſeu in-
iuſtas cauſas recuſationis ſm Inn. qui ita no. in pre. c. cū ſpeciali
in pn. ſed Hoſt. no. hoc ⁊ bene ꝙ cautū cōſiliū eſt ꝙ arbitrū ſuū
nominet iſte recuſans ſicut in app. debet dicere ad quē appellat.
ij. q. vj. §. forma nā hec duo equiparant in pre. decr. cū ſpeciali. ſ.
R. ⁊c. ſuper eo. §. ij. ¶ Iuris. ſ. e. ſcdo requiris. §. tertio poſtu. ſ.
eo. cū ſpeciali de of. dele. cū ſuſpitionis cauſa contra iudicem aſſi
gnata. ¶ Cognoſcant. ⁊ ſi tales grauamen intulerūt propter qȝ
quis velit appellare tūc eſt ad ſe. ap. appellandū. ſ. e. li. de of. de-
le. ab arbitris. ¶ Ipſis arbitris. ¶ In idē id eſt in vnam ſenten
tiam ferendam ⁊ dicas tales arbitros eligendos ſine ſuſpitione

ſm qȝ iudices alias poſſunt recuſari. ⁊ nō debent eſſe laici iſti ar
bitri. cum compellere debeant teſtes ⁊ alia facere que ad hūc per
tineant articulum. ſ. de of. dele. ſuſpitionis ⁊ in tales non poteſt
cadere iuriſditio ſpiritualis de qua hic loquit. xcvi. di. bene quī
dam ſm. B. de hoc etiam ſatis dixi. ſ. e. li. de of. dele. de arbi. ibi
videas. ¶ Volentibus ſub. vel nolentibus. ſed concordare non
valentibus. nolunt eligere tertium cū quo concordent ⁊ hoc eſt
nec tertiū ⁊c. cum a principio partes nō potuerūt vel voluerunt
concordare in vnū vel in tres ſm Hoſt. ¶ Procedant ſm conſi
liū. l. ff. de arbi. Item ſi vnus. §. principalis. ⁊. §. vlti. alias eſt. l. ⁊
incipit ſi in tres. ¶ Tenent. ſ. e. cū ſpeciali in princ. ver. ſcianqꝫ
ſe ⁊c. vbi dr qȝ ad hoc tenetur in virtute obediētie ſententiā vel
aliam. ſ. de of. dele. ſuſpitionis. §. ab eo. nam pōt mulctas iudice
⁊c. ff. ſi quis ius di. non ob. l. j. ar. ſ. de of. dele. de cauſis in ſi. vbi
habes prout ibi no. Inno. qȝ iudex dele. mulctare pōt idē etiam
no. c. tit. paſtoralis in glo. pro. ibi etiam idē no. Tan. ⁊. B. in gl.
forte ad intereſſe ⁊c. ad hoc. ff. de offi. eius cui man. eſt iur. l. vlti.
ſic etiā no. ſ. Inno. ſ. e. ſepe in glo. ⁊ etiam ſi. ⁊c. ſed intelligas de
parua mulcta ⁊ temperata. ſic intelligit. C. de ſportu. l. ij. ⁊. ſic no.
Hoſt. ſ. de of. dele. c. j. poteſt etiā punire captis pignoribus inſt.
de exec. tu. R. j. ⁊ de ſatiſda. §. vlt. ff. de lib. ag. ſi qs ex his. ſic etiā
no. in pre. c. ſuſpitionis. ¶ Odium. qȝ vitandum eſt. ſ. e. li. de re
iu. cū eterni vbi dixi ad idem. de pe. di. j. homicidiorū aūt. iuſtur.
ꝙ preſ. ab his. §. j. coll. ij. ¶ Canonem. xv. q. vij. c. j. ⁊ in pre. c. cum
eterni ⁊ l his caſibus cū ſm Hoſt. iſti arbitri ſunt dele. ſm alios
ſunt ordi. eo qȝ habent iuriſd. a lege ſcripta. ff. de iu. om. iu. l. pe.
⁊ qr de hoc etiā no. ſ. de of. dele. ſuſpitionis in glo. ſicut enim ⁊c.
nō euadent penas illius dec. cū eterni ſi aliquid faciant vel omit
tant per gratiam vel per ſordes vt ibi not. nam ⁊ omittendo de-
linquere poſſunt. ſicut ⁊ peccare faciendo vt hic pꝫ ꝙ dic vt ple-
ne dixi. ſ. e. li. de elec. in generali in glo. ſimile. j. e. li. ⁊c. ¶ Vilipē
dunt id eſt deſpiciunt. nō curant ⁊ ex hoc magis ligantur. xj. q.
iij. §. cum ergo. xxiiij. q. iij. notandum. in ſi. j. de ſen. exc. per tuas.
§. verum. j. e. li. ⁊ eo. tit. cū medicinalis. j. R. Item ex hoc contra
ipſos eſſet grauius procedendū. j. de excep. picl. tantā. ¶ Proro
gata ⁊ male cū ſit contra mentem iuris. vt patet. ſ. e. li. de reſtitu.
ſpo. frequens ⁊ de excep. pia. ſ. de dolo ſinem. ¶ Negocii id eſt
cauſe. ¶ Principalis nam durante cognitione corā arbitris iu-
2 dex † principalis queſtionis non cognoſcit cum ſic ſuſpenſa iu-
riſditio dele. propoſita excep. ſicut ſi fuiſſet appellatum ideo ſub
ueniendum eſt ar. ſ. eo. interpoſita. §. vlt. ¶ Morbo. dr morbus
qr ex eo mors naſcatur ſic. ſ. eo. lib. de excep. pia. ſ. de iur. calum.
ceterū. vbi ſatis de hoc. ¶ Statuimꝰ. hoc eſt ꝙ additur ad illā
decre. ſ. de offi. dele. ſuſpitionis ⁊ qȝ. j. ſequitur ibi alioquin ⁊c.
¶ Iudicem videtur contra. ſ. de of. dele. ſuſpitionis dicit. B. ꝙ
illa per iſtam corrigitur quantum ad aſſignationem termini ſu-
ſpitionis cognoſcende: ſꝫ hoc dicere multum eſt contra veritatē
vt patet cuilibet iſta iura intuenti. vnde dic qȝ non ſunt contra
ria ſed diuerſa vnde hic loquitur de termino aſſignato arbitris
non dico partibus ad hoc vt conueniant in vnam ſententiā vel
tertiū concorditer aduocēt: vt hic ſequit de termino aſſignando
partibus dico partibus ad veritatē cauſe probandam quē aſſi-
gnabit iudex qui prouocatus forſan talē terminū aſſignaret qȝ
impoſſibile eſſet probare ipſam: ſed ipſi arbitri debent hoc face-
re. dicas igit ꝙ iudex pōt aſſignare terminū arbitris ſed nō par
tibus. arbiter vero partibus ſed non ſibi: ⁊ huius ſententie ſunt
hic Hoſt. ⁊. P. d. ¶ Cōpetēs. ad arbitriū iudicis. cū hoc nō pro
ſigatur. ad hoc. ſ. de of. dele. de cauſis. ff. de re. aut. iu. poſ. l. in vē
ditio. §. de tpe. ¶ In idē id eſt vnā ſententiā diffi. ferendā ſic ad
petendū reſtitutionē. ſ. eo. li. de reſti. ſpo. frequēs. ⁊ in alijs caſi-
bus prout le. ⁊ no. ſ. de proba. licet. iuxta prin. ver. ſup quo. ſ. de
ſide inſtr. accepimus. ¶ Tertiū ſcʒ arbitrū. hoc enī eſt regulare.
3 vbicunqꝫ duo arbitri † nequeunt concordare. tertius eſt aſſumen
dus. ff. de arbi. item ſi vnus. §. in duos. ꝙ intellige vt dixi. ſ. e. li.
de arbi. c. j. ¶ Terminare. idē faciet ordinarius recuſatus ⁊ ſic
ꝑ hoc ſupplēda eſt decre. ſ. cū ſpeciali. ſicut. ⁊ hoc per illam. ſm
Hoſt. ¶ Iudex recuſatus. ¶ Ex tunc. ergo non ante. ⁊ dic ſcʒ la
pſo termino aſſignato. ſi nō concordauerint vel tertiū concordi-
ter non vocauerint: ſed videt ꝙ adhuc per iſtā conſti. nō ſit pro-
uiſum ſufficienter cōtra hominū malicias. nā ex hoc ꝙ hic dicit
nullus iudex poterit recuſari. qr ſi tu reus iudicē recuſas ⁊ ego
actor talem arbitrū eligam qui nunqꝫ cū tuo arbitro concorda-
bit. imo etiā mei fauore vel amore ex dicamōis ſententiā ſuſtino-
bit. vt ſic ei aſſignatus terminus labat. ⁊ ſic poſtea iudex in ter-
minū procedet in cā principali. ad hoc. P. o. dat tale remediū ꝙ
actor dicet iudici. arbitri cognouerūt de cā recuſationis: ſed no-
lunt in vnam ſententiā concordare. peto ꝙ videatis acta corā eis
habita ⁊ pronūcietis ſm ea acta enī corā arbitris faciunt ſidē in
iudicio. ſ. de teſti. preſentata. ſi vero iudex hoc facere noluerit vel
male pronūciauerit. poterit tanqꝫ ab iniqua ſnīa ſiue a grauami

ne appellare. ⁊ ſic erit ab eorum iuriſdi.exemptus. Si vero arbitri non ſolum noluerint conuenire in vnam ſententiam. imo etiã malicioſe differunt cognoſcere. tunc ſm eum ſunt alij eligendi. ego dico q̃ꝺ in hoc caſu debet appellari ad papam.ſ̃.eo.li.de of.deleg.ab arbitris.

Summarium.

1 ¶ Officiales iuriſditionem ordinariam habentes a lege magis proprie appellantur iudices q̃ officiales.
2 Conſiſtorium ⁊ auditorium quomodo differunt.
3 Perſonarum plurium vicem nemo gerere poteſt.
4 Archiepiſcopus licet citare non debeat tamen citatio forte facta citatum arctat.
5 Interlocutoria in rem iudicatam tranſit niſi infra dies decẽ ab ipſa appellatum fuerit.
6 Iudex appellationis nos debet vetare iudici executionem ſententie niſi partibus vocatis.
7 Cauſa probabilis non ſufficit ꝙ ſit niſi ⁊ veritas comprobetur.
8 Quandiu dubitatur vel queritur an appellatio recipienda ſit vel non quare nihil eſt innouandum.
9 Crimine in notorio non appellatur.
10 Appellari ad hoc vt non poſſit in crimine quot concurrere debent.
11 Cauſam exprimere non tenetur quis quando a ſententia diffinitiua appellatur.
12 Iuriſditio licet ſit archiepiſcopi in cauſa in qua eſt appellatum in alijs tamen reus remanet ſub iuriſditione ſui ordinarij.
13 Eccleſiarum res ſiue temporales ſiue ſpirituales ſint omnes ſub poteſtate ⁊ diſpoſitione epiſcoporum ſunt.
14 Cauſarum merita aſſertione partium panduntur.
15 Executio ſententie fieri non debet donec appellationis merita plenius ſint diſcuſſa.

Romana. Generaliter. ſecus ſi ſpecialiter vt ſ̃.e.dilecti filij prior. vbi plene de hoc. ⁊ ex eo q̃ꝺ hic dicit colligi poteſt q̃ꝺ hi officiales
1 † iuriſditionem habent ordinariam a.l. ⁊ magis proprie appellantur iudices quã offi.in auten.de iudi.in princi.⁊ §.illo cuſtodi.coll.vj.ſm.B.ad idem.C.e.tit.ſi quis.⁊ ſic nõ ob.ff.quis ⁊ a quo.l.j.ff.e.tit.imperatores.vbi dicitur ꝙ a delegato ad delegantem appellandũ eſt q2 iſte offic.non eſt delegatus. ſed ordi.q̃uis quidam olim contradixerint.vt dixi.ſ̃.e.li.de cõſue.non putamus.iſtam ſententiam viſi ſunt tenere Lau.⁊.B.ſ.ne pre.vi.ſu.e.ij.in glo.vel poteſt dici ꝙ bene ⁊ proprie appellaf vicarius.qui firmiter habet iuriſdi.ordinariam. ⁊ ab his vicarijs appellandũ eſt.quo appellaretur ab eis quorũ ſunt vicarij.C.e.tit.precipimus.ſm Inno.⁊ idẽ videf de quolibet iudice gerente vices alterius generaliter.C.de offi.eius qui vi.al.iu.ob.l.j.⁊.ij.de hoc dixi.ſ̃.e.li.de offi.vica.cum in generali.⁊ ſic appellabitur a talibus nõ ad illos quorũ vices gerunt:ſed ad ſuperiores illorum.⁊ eſt ratio in vtroq3 vt gradatim fiant appellationes ſm Hoſt.vt dixi.ſ̃.e.li.de conſue.nõ putamus. ¶ Eorundem.ſ.ſuffraganeorum. ¶ Supplendo.in oĩbus regulariter.ar.ad hoc.ſ.de inſti.ex frequentibus.ſ.de reg.c.ij.ſ.de frig.c.j.§.illa exceptis prohibitis.ſm Hoſt.ſ̃.e.li.de offic.vica.licet. ¶ Siue correctiue
2 ꝓonit.nã3 conſiſtorium † tantum eſt pape.auditorium vero quo ad imperatorem.ff.de mino.minor aũt ma.ſ̃.de in integ.reſt.cũ ex literis.§.nos igitur.ver.⁊ ſm iura.vel dic q̃ꝺ etiam imperatoris dicitur auditorium ⁊ conſiſtorium.C.eo.titu.l.pe.⁊ vlt.C.de temp.ap.l.vlti.§.in his.⁊ antẽ.ſed lis. ¶ Cenſendũ.quo ad appellationẽ.ita ꝙ conſuetudo contraria nõ prodeſſet.ſ̃.e.li.de cõſue.non putamus.q̃uis Hoſt.hic notauerit contrarium:ſed nõ quo ad recuſationẽ ipſius ſiue offi.ſ̃.e.li.de offi.deleg.ſi contra.§.idem. Item nec quo ad ſupplicationẽ:q2 vt dicunt hic Inno.⁊.P.d. a ſententia officialis poteſt ſupplicari ſuffraganeo.non econtra.idem tenet hic.d.Jo.car. Et no.ꝙ ſupplicatio eſt extraordi.auxilium.⁊ eadem equitate inuentũ qua ⁊ in integ.reſt.vt
a dixi.ſ̃.e.li.de in integ.reſti.eccleſie.in gloſ.poteſt ⁊c.differt autẽ ſupplicatio ab appellatione.ꝙ dic vt no.Jo.An.⁊.B.ſ̃.de in integ.reſti.ex literis.in glo.ſupplicare poteſt ⁊c.ſed Hoſt. hic dicit ꝙ ab officiali epiſcopi ad ipſum epiſcopum non poteſt ſupplicari.⁊ ſic dicas contrarium.da ad hoc ius expreſſum. nam ſi hoc dicis reſtat ꝙ ſemper poſſit fieri fraus appellationi contra mentem huius conſti.nec enim ab eodem ad eundem appellari poteſt,vt ſequitur:ſed ſm hoc ſupplicari licebit ꝙ admodum eſt abſurdum.nam prohibita vna via ⁊c.ſ̃.de procura.tue.ſ.eo.li.de cleri.coniu.clerici.§.j.⁊.ſ.eo.li.de regu.iur.cum quid proſententia.Hoſt.videtur expreſſe facere ꝙ no.ipſi.Inno.⁊ Hoſti.in pre.decre.ex literis.⁊ ipſorum ſententiam credo veram nam aliter dicere eſſet aſſignare diuerſa conſiſtoria epiſcopi ⁊ offic.eius ſed epiſcopi maius. quod eſt directe contra iſta iura ⁊ ſuppli-

a ¶ Differt autẽ.adde text.⁊ q̃ ibi notãt doc.maxime do.Jaſ.i autẽ.q̃ ſupplicatio.C.ꝺ p̃.imper.offe.

b ¶ Cauſa.adde ad intellectũ hui⁹ tex.plura q̃ tradunt per.d.Ṡcli.in.c.paſtoral.§.q̃m.l.ij.col.extra de reſcrip.

catio obtinet vim appellationis ⁊ locũ habet in certis caſibus.C.de pre.impera.of.aut.que ſupplicatio ⁊ ſit ſuperiori vt ibi no.hoc tamen certum eſt ꝙ non per omnia vnũ ⁊ idem eſt conſiſtorium vt ſatis colligif.ſ̃.e.li.de of.vica.romana.ſ̃.e.li.de of.or.romana. Item cum officialis nõ ſit electus confirmatus nõ poteſt degradare.ſ̃.de elec.tranſmiſſa nec habet reconciliandi poteſtatem excommunicatũ.niſi ſit presbyter.ſm Hoſt.hoc tñ vltimum non admitto indiſtincte:ſed dic vt plene dixi.xxiij.q.iu.notandum. Item nec quo ad iudiciu3. nam ep̃s poteſt eũ prohibere a iudicando ſed nõ eſt contra.ff.de iudi.iudicium. ¶ Ad ſeipſos
3 nemo enim vicem pluriũ perſonarũ † gerere poteſt.ff.ad tre.ille a quo.xvj.q.j.presbyteros cũ concor.ibi not.ar.ſ̃.de proba.ex literis in gl.hoc enim ⁊c.⁊ habes hic ar.ad id ꝙ no.in.q.vij.ſi cõtra partem in glo.arg.ꝙ ⁊c.ſ̃.de elec.querelam.in prin.C.de ap.eos.in prin. ¶ De iure.ad huius declarationem videas ꝙ leg.⁊ no.ſ̃.e.dilecti fil.prior. ¶ Curiam. habes conſimile verbum.xj.q.j.ſi quis clericus. ¶ Ab archid.inferioribus dicit Hoſt.ſc3 officiali qui cũ epiſcopo habet idẽ conſiſtoriũ vel auditoriũ vt.ſ̃.eo.c.⁊ dr ⁊ ideo eſt ſuperior ſicut ep̃s quãuis non per omnia ⁊ ſicut illius locũ tenens honorabif.xxiij.di.c.vl. nam repucat autoritatem illius cuius vicem tenet.xxiiij.di.c.j.ad idẽ.ij.q.vj.ſi ep̃s accu.ſ̃.de of.dele.ſane.q2 in pn.⁊.xcvij.di.nobiliſſimus. ¶ Prelatis habentibus ordi.iuriſd.quorũ ſententias ⁊ ipſi ſuffra.ſeruare debent.ſ̃.de of.or.cũ ab eccleſiarum.⁊ no.hoc ⁊ ibi ꝙ tales prelati poſſunt prepoſiti appellari.ſ.de ver.ſi.quãuis. ¶ Officialibus inferiorũ ſc3 prelatorũ in quibus ⁊ eadẽ ratio locũ habet qi vnũ ⁊ idem habent auditoriũ cũ ijs quorum vices gerunt ergo idem ius eſſe debet ar.ſ̃.de tranſl.e.inter cor.§.j.ſ̃.de excep.cũ inter.§.vlt. ¶ Debet de iure.niſi conſuetudo preiudicaret vt ſequitur. ¶ Eũdem ſc3 remenſem. ¶ Omiſſis.q2 gradatim eſt appellandũ.ij.q.vj.anteriorum.§.illo ve3. ¶ Niſi.reſpicit priori dictum non id q̃ꝺ dictum eſt.ſ̃.priori.R.in ſi.nam ibi conſuetudo non valeret.ſ̃.eo.li.de conſue.non putamus.⁊ ideo totaliter ibi nihil tetigit de conſuetudine ſed mirandũ eſt quo hic fertur ſententia cui additur hec dictio niſi.ad hoc dicas ſm Inn.⁊ Hoſt.ꝙ hic archiepiſcopus ⁊ ſuffraganei petierunt declarari quid eſſet iure archiepiſcopalis ſm caſũ.quo ad ſubditos ſuffraganeorũ ⁊ hoc diffiniuit hic papa ⁊ ideo addidit in ſi.ꝙ idem in alijs ec.ſeruaretur ad idem.ſ̃.e.li.de of.or.romana.in ſi.ſ.eo.li.de cen.romana.ſ.e.li.de pen.romana.in ſi.ſemper tamen intelligas exceptam conſuetudinem ſpecialem vt hic dicit. ¶ De conſuetudine.que dat iuriſditionem.ſ̃.eo.li.de of.or.romana.§.j.ver.qi in cauſis vbi dixi de hoc. ¶ Cu3 autem prefatam ſc3 remenſem.
b ¶ Cauſa.ſ̃.eo.de ap.cordi.vbi plene dixi in glo.ſ.e.romana ac.probabili.ſ.eo.non ſolum.ſ̃.eo.li.de elec.q̃uis vbi dixi de hoc. ¶ Seu aliquando hec dictio auget potius q̃ diſiungat.vt le.⁊ no.lxiij.di.ego Lodo.ſed hic ponitur expoſitiue.pro.i. ¶ Legitima.id eſt iuſta.ſ̃.c.cũ ſpeciali.j.R. ¶ Expreſſa in citatorio.Inn.vel dic in appellatione in ſcriptis.ſ̃.eo.cordi.ideo autem hec citatio prohibef qi metropol.iuriſd.nõ habet cauſa probabili vel legitima nõ expreſſa eo ꝙ alias reputabif nõ appellans.vt in pre.c.cordi.verſi.ꝙ ſi ⁊c.⁊ ideo citando vel committendo nihil aget cum ſit factũ a non ſuo iudice ⁊ ob hoc ei non paretur impune.ff.de iur.om.iu.l.vlt.ad idem.ſ̃.eo.li.de conſtitu.vt animarum.in ſi.ſ.eo.li.de pe.romana.ſed exponi.ſ̃.de cen.per Innoc.videtur contra.ſ̃.eo.ſi duobus.in princi.vbi archiepiſcopus citauit nulla cauſa ap.expreſſa.⁊ qi non comparuit tenuit excõ.lata dic ſm eum ꝙ non de ſtatuto erat ꝙ cauſa expreſſa appellaref vt hic vel dic ſm Hoſt.ꝙ illud ſuppletur per iſtud.⁊ determinatur vel
4 dic ꝙ licet archiepiſcopus † citare non debeat vt hic dicit tamen forte facta citatio arctat citatum. vt ibi nam multa fieri non debent tamen facta tenent.ſ̃.de iureiur.quemadmodum. preterea ibi conſtat archiepiſcopum eſſe iudicem ſubditorum ſuorũ ſuffraga.ex quo ad ipſum eſt appellatum at vbicunq3 quis citatur ab aliquo niſi conſtet ꝙ citatus ſit de iuriſdi.citantis non cogitur comparere niſi talis cauſa exprimatur in citatorio que ſi vera eſſet appareret quod iuriſditio eſſet citantis.ff.qui ſatiſ.cog.ſi vero.ff.de fer.l.ff.de iudi.non videtur ⁊ huius ſententie eſt Inno.hic qui de hoc ſatis no.ſ̃.de dil.preterea.⁊ ibi videas.de hac materia etiam not.iij.q.ij.e.ſi epiſcopus.⁊ de hoc etiam ple.no.Rof.in ſuo lib.iur.ciuil.rubrica ſi quis in ius voc.non ie.in pn. Item contra.ff.de iudi.l.ſi quis ex aliena.dic ꝙ ibi dr ꝙ citatus non debuit pretoris contemnere dignitatem ſoluit contra.ſi vero iuratus.ſ̃.e.per tuas.C.vt ab here.ſe abſti.auten.ſi omnes.⁊ ij.q.vj.appellatore.vbi de hoc ⁊ no.ſ̃.e.ſepe.in glo.iſtud no.⁊c.vnde dicit hic Inno.ꝙ partes vocande ſunt ſemper ſub.anteq̃ in iudicio procedaf.de ma.⁊ obe.inter quatuor.ſ̃.de iud.exhibite.ſ̃.de cauſa poſ.e.j.ſm Hoſti. Sed pone ꝙ.P.finxit ſe appellaſſe in cauſa quã cõtra me habebat ſup fundo vel eccl̃ia.cum tñ nõ appellaſſet vel appellatio nõ tenuerat qi non ex cauſa rationabili

nabili vel qꝛ tertio fuerat appellatum. iudex citat me. nunquid
teneor ire. dic ꝙ ſic. ⁊ ibi vadam ſi iudex pronunciat contra me.
in principali tenebit ſententia. nec poſtea queretur an fuerit ap.
vel non quia ratione dubii iudex habuit iuriſditionem. licet po
tuiſſet per exce. elidi. ⁊ ſic ſententiauit Inno. licet videatur nota-
re contra. ſ. eo. ſi duobus. ſed forte ibi loquitur cũ abſens non fuit
legitime citatus vel ibi loquitur qñ pars preſens que docebat ap.
dicebat hoc per maliciam ſciẽs appellatum non eſſe ſecus ſi ſne-
bat appellatũ eſſe ſm. H. con. qui ita ſcripſit. ſ. de reſcri. ſuper li
teris. in glo. ii. §. item pone ꝙ pe. ⁊c. ⁊ eſt hoc notandũ. ¶ Nulla
tenus id eſt nullo modo. nulla ratione: qꝛ dicit pars appellata
nullo modo appellatum fuiſſe vel ſub. confitetur fuiſſe appella-
tum ſed non. ſ. x. dies. ⁊ ſic eſt perinde ac ſi nullo modo fuiſſet ap
a pellatũ. ſ. de re. iur. ꝙ ad conſul. ¶ Interlocutoriã. hic colligitur
5 ꝙ interlocutoria †tranſit in rem iudi. niſi. ſ. x. dies ab ipſa fuerit
appellatum. ſ. de elec. cum dilecti. in ſi. vbi de hoc. ſ. de teſti. ſigni
ficauerunt. ⁊ adde qđ dixi. ſ. e. c. cordi. in glo. interlocutoria ⁊c. ſed
hoc intelligitur ſm id qđ not. ſ. eo. cum ceſſante. ¶ Si iuſte. vt ſi
poſt ap. receperit terminum ad procedendũ in cauſa vel renun-
ciauerit ap. expreſſe. ſ. de of. deleg. gratũ. vel dicit nullam cauſam
fuiſſe expreſſam in ap. licet contra in literis contineatur vel ꝙ cau-
ſa ap. non ſit legitima. vt. ſ. §. prori. ⁊ idem in diffi. vt ſi poſt ap.
receperit terminum abſoluendũ. tunc iudicatis acquieuiſſe vi-
detur. ad hoc. ſ. de re. iu. ꝙ ad conſul. C. de re. iu. ad ſolutionem.
ſm. H. ¶ Proponatur. ab appellato huic dicto videtur contra
ſ. e. li. de lit. conte. exceptionis. qꝛ talis exceptio eſt peremptoria
cauſe appellationis: ſed dic vt ibi dixi in glo. j. ad principalẽ ⁊c.
nam hec exceptio non contingit negociũ principale tantũ: ſed iu
riſditionem elidit iudicantis vnde non ſunt contraria ſed diuer
ſa. nam vbi non ap. vel non. ſ. x. dies. vel vbi renunciatur ap. tũc
rata manet interlocutoria vel diffi. ⁊ ſic per conſequẽs cauſa prin-
cipalis eſt finita. ⁊ appellatio eſt extincta. vt probatur in pre. c.
exceptionis. in verbo finita. vnde tales exce. antequã in cauſa pro-
cedatur admittende ſunt. vt hic cognito an ſit iudex debet prece-
dere omne exercitiũ iuriſditionis. ſ. de reſcri. ſup literis. ¶ Tali
ter id eſt per app. que teneat ⁊ cauſam ad ſuperiorem transferat.
quãuis forſitan cauſa expreſſa ſit falſa. ſed ignoratur Inn. ⁊ Hoſt.
¶ Prohibere poterit tñ huius dubitationis committere cogni
tionẽ. ſ. de of. dele. ſuper qđ. §. j. quãuis quidam hic notent con-
tra ⁊ ſic diuerſificatur caſus iſte a ſuperiori. Hoſt. Et ad declaratio
nem eius ꝙ hic dicit ſic diſtin. aut appellatur poſt ſententiã diffi.
aut ante ſcꝫ a grauamine. primo caſu ſi quidem proponitur coram
iudice ap. appellatum non eſſe aut ap. nullam vel alſ iuriſditio
nem nõ pertinere ad ipſum nõ debet priori iudici aliquid inhi-
bere niſi prius conſtet app. eſſe vt hic. nec mirum qꝛ prius debet
cognoſcere an ſua ſit iuriſditio. ſ. de reſcrip. ſuper literis ſed co-
gnito vocatis partibus appellatum eſſe. ſtatim poteſt inhibere.
vt hic dicit. ⁊ ſic debet intelligi. ſ. de of. del. paſtoralis. §. preterea
vbi loquitur qñ poſt ſententiã fuerat appellatum ꝙ verũ eſt ſcꝫ
ꝙ poteſt inhibere cum de ap. conſtat niſi in caſibus in qbus ap.
prohibetur. vt puta a ſentẽtia ſuper notorio crimine vel de quo
quis eſt in iure cõfeſſus. ⁊ ſimilibus. ij. q. vj. §. ſunt quorũ. ⁊ qua
tuor. §. ſequentibus. tunc enim non poteſt iudex appel. inhibere
priori iudici ne ſententiã exequatur. niſi poſtquã cognoſcere in-
ceperit an ap. ſit recipienda vel non. vtrum ſit caſus in quo po-
tuerit appellare. ſ. e. c. §. ſi autẽ. Si vero a grauamine ante ſenten
tiam appelletur. tunc non prohibebit priorẽ iudicem procedere
niſi cũ iam ſibi conſtat appellatũ eſſe ⁊ ex cauſa legitima incipit
iudex ap. de veritate cauſe app. cognoſcere. ⁊ tunc ſtatim inhibe-
bit. vt. ſ. e. c. §. ꝙ ſi obiciatur. ⁊ ſic intelligitur. c. ſ. de reſcrip. dile
ctus ſcꝫ qñ negabatur appellatum. nec ex legitima cauſa. ſed ap-
pellationis cauſa ſcꝫ qꝛ trahebatur vltra duas dietas dicebatur
eſſe falſa. ⁊ qđ ibi dr in ſi. ſcꝫ ꝙ ad iudices ap. ſpectabat cognoſce
re. quorum erat iuriſditio. expone id eſt an vera eſſet cauſa app.
qꝛ ex hoc dependebat ad quos iuriſditio principalis cauſe ſpe-
ctabat: ſed alij dicunt ꝙ hoc locũ habet qñ appellatur ad metro
pol. qui in ſubditos ſuffraganeorũ iuriſdi. non habet niſi in cer-
tis caſibus. ſ. de of. or. paſtoralis. ſecus in iudicibus dele. quibus
ap. cauſa committitur. tunc enim vt dicunt ſtatim cũ literas ſuper
ap. interpoſita grauamine recipiunt inhibere poſſunt priori in
dici ne procedat. ⁊ ſic intelligunt pre. c. dilectus. ⁊ facit. ſ. de reſt.
ſpo. audita prius dictũ approbatur Inn. ad pre. dec. audita. po
teſt reſponderi ꝙ non loquitur in literis ſuper ap. obtentis. vnde
aliud eſt in eis quã ſi ſup ap. fuiſſent obtente ſi autẽ iudex ap. nõ
ſit metropol. nec iudex dele. ſed ſi alterius ſuperior puta epũs ad
quẽ a ſententia archi. appellatur. tunc videtur ꝙ niſi contraria ſit
conſuetudo ꝙ qñcꝫ voluerit poteſt priori iudici inhibere ⁊ ante
quã incipiat cognoſcere ⁊ forſitan ſm eos poſſet etiam ſi nõ fuiſ
ſet appellatum. ff. de iudi. iudiciũ ibi. vel qui maius imperiũ ⁊c.
alij vero contra ⁊ videtur verius. ar. ſ. de exceſ. prela. c. ij. in autẽ.

de defen. ci. §. nulla. ⁊ vide ꝙ dictũ fuit. ſ. e. li. de ma. ⁊ obe. epali.
6 in glo. vt. iij. ⁊c. Illud autẽ aſſerendũ eſt ꝙ iudex ap. † non debet
vetare iudici executionẽ ſentẽtie niſi partibus vocatis vnde pre
mittit. ſ. in pñ. huius. c. vocatis partibus ⁊c. ad idẽ. ſ. e. c. §. ſenten
tias. ad hoc. ſ. e. nõ ſolũ. §. illa ibi canonice inhibebat ⁊c. ⁊ pmiſ-
ſa ſummaria cognitione ꝙ ex eo pbatur qꝛ in multis caſibus põt
exequi. ff. de ap. re. l. ij. ⁊ p totũ. C. quorũ ap. nõ re. p totũ. ⁊ iudex
tñ a quo eſt appellatũ. ex quo incipit cognitio an ſit ap. recipien
da debet ceſſare. ⁊ põt ei inhiberi. ſ. e. c. §. ſi autẽ ſaltem in diffiniti
ua. niſi in caſibus expreſſis. ff. de ap. re. l. vlti. ⁊ hec vera ſunt ſiue
appelletur ad papam ſiue ad alium. Item ſiue coram dele. a papa
ſiue corã alio hoc proponatur. hoc autẽ locũ habet qñ appellatur in
iudicio ſi enim extra iudicium appellaretur. tũc non ppter hoc ꝙ
ſuperior iudex ap. incipit cognoſcere de ap. ſiue in principali ſi-
ue alio modo debet impediri officium vel ius primi vel alterius
hominis quin illud exequatur ſicut primo ⁊ eſt ratio qꝛ litere vel
ap. non debet quẽꝙ priuare ſua poſ. ſ. vt lit. pen. per totũ. quãuis
⁊ hoc ipſum ſit in iudicio. preterea officiũ vel poſſ. vel aliud ius
non defertur ad iudicẽ ap. ſed iuriſditio tantũmodo. vt etiam no.
Inno. ⁊ H. con. ſ. de conſti. cũ or. ⁊ adde ꝙ dicam. ſ. e. c. in gl. vi- a
detur enim ver. ⁊ no. ꝙ licet ⁊c. ¶ Nulla ſcꝫ cauſa. qñ ante ſentẽ-
tiam diffi. eſt ap. ¶ Executioni. qñ a ſententia diffi. eſt app. ꝙ tñ
poſſunt ex quo ap. conſtat facta a diffi. quãuis dicatur pro notorio
crimine fore lata. ſ. e. c. §. ſi autẽ poſt. ¶ Preſumant vicium noto-
riũ. ꝙ ptꝫ qꝛ ſi ante prohiberet grauaret ⁊ ſic eſſet iuſta cauſa ap.
b ¶ Quod ſi[b] minus id eſt non. ¶ Legitima ſub. in iur. nõ expreſ
ſa. ⁊ ſic debet intelligi ꝙ hic dicit. de cauſis in iur. nõ expreſſis. nã
quedã ſunt expreſſe quedã nõ. ſ. e. paſtoralis. vnde hic arbitrabi- b
tur bonus iudex. ff. de ver. ob. cõtinuus. ⁊ de vſur. l. mora in pñ.
ſ. de of. dele. de cauſis. ⁊ ſi male arbitrabitur locus erit appella-
tioni. ff. qui ſatiſd. cog. l. arbitro. ⁊. l. j. ff. de re iu. cũ prolatis. ⁊. ſ.
de no. ope. nun. ſignificantibus. ſi autẽ cauſam in iure approba-
tam vellet dicere minus legitimam vel reprobatam vellet dicere
legitimam audiendus nõ eſſet quis contra iura. ſ. de cã poſ. c. j.
ff. de proba. ab ea parte vnde dic ꝙ hic tunc habet locũ cũ cauſa
vel grauamen qđ proponitur in iure expreſſum nõ eſt ⁊ tñ iuſta cã
videtur ⁊ huius ſententie ſunt hic Inn. ⁊ Hoſt. ar. ff. de teſti. l. que
ſitum ex eo id eſt ppter ro. ¶ Admittendam. hoc vult dicere id
eſt ante ſententiã ap. ⁊ coram iudice ap. dicatur ap. nõ recipien-
dam: qꝛ non ſit ſufficiẽs cauſa ex qua ap. eſt. quandiu hec queſtio
pendet an ſit recipienda ap. nõ debet prohibere iudicẽ a quo ap
pellatur procedere in cauſa ar. ſ. de reſcri. dilectus. j. in ſi. dic. vt. ſ.
dixi. in glo. poterit tamẽ ⁊c. ¶ Prohibere. neꝙ quo ad iudices.
neꝙ quo ad partes ho. ¶ In cauſa coram premiſſis iudicibus.
¶ Recepta. nam poſtea poſſunt. ſ. de of. dele. paſtoralis. ſ. eo. vt
debitus. ¶ Ex cauſa probabili. ſ. eo. non ſolũ. §. illo. ver. niſi ⁊c.
quã approbant eo ipſo ꝙ app. recipiunt ⁊ dic aſſignare. ad pro-
bandam veritatẽ partibus citatis ⁊ auditis ar. ff. rẽ ra. ha. pau-
lus. ſ. de of. dele. paſtoralis. §. papa. vnde ſequitur cognoſcere ⁊c. ⁊
dic per dici aſſignationẽ vel teſtiũ vel aliorũ documentorũ rece-
ptionẽ. ⁊ poteſt dici qđ etiã per ſolã citationẽ perpetuetur iuriſdi-
tio ſicut alle. ſ. de of. dele. gratũ. licet ⁊ poſt citationem iuſta exce
ptio admittatur. ſ. de of. dele. ex parte. ij. ſm Hoſt. ¶ An ſit vera.
7 nec enim ſufficit ꝙ cauſa probabilis ſit niſi ⁊ veritas †comprobe
tur. etiam ſi offerens ſe probaturũ nõ fuit admiſſus. ⁊ ideo fue-
rit ap. nam ⁊ hec cauſa ap. hoc eſt qꝛ offerens ſe probaturũ non
fuit admiſſus ⁊ hec eſt cauſa legitima ⁊ probabilis: ſꝫ neceſſe eſt
qđ probetur. ⁊ ſic intellige. ſ. e. interpoſita. ſm Hoſt. iſtud tñ dictũ
ſane intellige proponentẽ legitimã cauſam ⁊ nõ offerentẽ ſe pro
baturũ cauſam. vt appareat de grauamine duo opꝫ docere ſcꝫ ꝙ
grauamen fuerit oppoſitũ ⁊ qđ ſit verũ. ⁊ ſic loquitur hic: ſed ſi pro-
poſuit quis grauamẽ legitimũ. ⁊ obtulit ſe probaturũ legitime
eo ipſo qđ hec duo probat. eſt ap. legitima quo ad tranſlationẽ
iuriſdi. qꝛ hoc ipſo ꝙ iſta duo docet. eſt grauatus. vt in pre. decr.
interpoſita. j. R. veritas tñ cauſe primo eſt pbanda corã iudice
ap. ⁊ eſt ratio: qꝛ p predicta duo ppoſita ⁊ pbata facta eſt trãſla-
tio iuriſdi. qꝛ hoc ipſo conſtat de grauamine iudex tñ ad quẽ eſt
appellatũ eſt ſubrogatus loco eius a quo eſt appellatum. ⁊ ideo
vbi ille grauauit ſcꝫ in non recipiendo probationẽ ſiue oblatio-
nem probationis legitime grauaminis iudex ad quẽ eſt appel-
latum in hoc puncto habet reſumere negocium. ⁊ ſic cognoſcere
de veritate grauaminis: qꝛ licet hoc ſufficiat quo ad hoc vt app.
iuſta debeat iudicari. vt. ſ. eo. vt debitus. non tamen quo ad hoc
vt principalis qui appellauit ob hoc ſolum debeat obtinere. ſi.
ſ. de reſcri. olim. §. ſi. ⁊ dixit Hoſt. qđ non diſtinguit ſicut quidã
diſtinguere voluerunt vtrum exceptio oppoſita ſit dilatoria vel
peremptoria. multo fortius ⁊ in peremptoria hoc vendicat ſibi
locum ſicut de hoc notari conſueuit. ſ. de teſti. ex parte ade. qui-
dam tamen dicere noluerunt ꝙ illa dec. ſ. c. interpoſita. intelligi
tur ante lit. conte. cũ contingit interponi ap. ab executione. vt. ſ.

a ¶ Hic colligitur. Adde p limitatiõe q dicit Fel. i. c. accedẽs. el. r. l. vj. co. extra vt lit. nõ ꝯte.

b ¶ Quod ſi. Adde p intellectu huius ver. Panor. in. c. dilectus el. ij. in ſi. co. extra de reſcrip.

co.ſuper eo. Iſtud autem q hic dr intelligunt poſt lit. conte. ad
hoc allegant pro ſimili.pre.dec.ex parte ade. ⁊ no.q licet iſta de
cre.innuat q iudex app.in quibuſdam caſibus poteſt inhibere.
priori iudici q nō procedat. ⁊ q in aliquibus non debet inhibe
re nō tñ dicit qñ primus iudex debet ceſſare ppter ap. proceden
do in pncipali ſiue in prima cauſa vel qñ nō debet ceſſare.de hoc
no.Inno.ſ.de of.dele.paſtoralis. Item no.q qñcūq proponat
exceptio per quā non dr cauſam non delatā ad ſuperiorē per ap.
iudex a quo ap.eſt ppter hoc non tardabit executionem nec iu
dex ap.iudici vel parti precipiet q non exequat ſententiam. qꝛ
quouſqꝫ conſtet eū eſſe iudicem de aliis nihil precipere debet.ſ.
de reſcri.dilectus.in fi.nec ob.ff.nil no.ap.pen.l.j.vbi dr q quā
a dm dubitat vel queritur[a].an ap.recipienda ſit vel non.nihil eſt
8 innouandū †qꝛ hic non querit an ap. ſit recipienda vel non:ſed
querit an cauſa ſit ad eū delata per ap.q idem eſt.ac ſi quereret.
an ſit appellatū.ad hoc facit.ſ.e.vt debitus. vbi dr q iudex ap.
tūc demū procedet ad cognoſcendū de ap. ſi coram iudice a quo
appellatū eſt fuit propoſita iuſta cauſa ap. q.d. cognoſcendū eſt
primo an ap.valeat.de hoc enim bene eſt ſua cognitio.ff.de iud.
ſi quis ex ali.dicendū eſt tñ q hec cognitio an iuſta vel probabi
lis ſit cauſa ap. neceſſe venit in illam cognitionem an recipienda
ſit appellatio.nō illa.an ſit iudex in cauſa ap. ⁊ tūc forte interim
bene prohibebit executionē.vt in.l.j.ff.de ap.pen.l.j.ſed iſta exce
ptio q nullam cauſam preſixit ſue app.ad illam pertinet cogni
tionē an ſit iudex in cauſa ap. ⁊ repete qd dixi.ſ.e.c.in gl.poterit
tamen ⁊c. ¶ Si aūt poſt ſententiam diffi. ¶ Prohibitis ſi ergo
prohibitis locū habet q hic ſequit multo fortius in nō prohibi
tis.ar.a minori.ſ.de elec.cū in cunctis. Hoſt.ad idem.ſ.de iure
iur.venientes.ſ.e.non ſolum.in pn. ¶ Notorio facti euidētia.de
notorio.no.ij.q.j.manifeſta.ſ.de coha.cle.veſtra. ⁊ per Innoc. ⁊
Hoſt.eo.tit.tua. ⁊ per Vin.ſ.e.cōſuluit.ij. ⁊ in Spe.R.de noto.
cri.in pn.§.iam de notorio ⁊c.ibi videas. ⁊ dixi de hoc.ſ.e.li.de
b of.dele.ſtatuimus.in gl.ſicut ſunt ⁊c. illud appello notoriū[b] cu
ius populus teſtis eſt ⁊ diſſimulationi non eſt locus. hec diffini
tio probat fm Lau. ⁊ Ray.ff.de inſti.act.ſed ſi pupillus.§.inter
eſſe.ff.de ritu nup.palam.in pn.lxv.di.c.ij.in fi.ff.de ver.ſi.palā.
xxv.q.iij.qd ſcripſi.in pn. ⁊ intellige populū id eſt maiorē par
tem populi.ff.ad munici.qd maior. ⁊ le. ⁊ no. lvj.di. apoſtolica.
ſ.de elec.cū inter canō.in pn.teſtis dixi non ſolum fama ſed rei no
titia diſſimulationi dico que iudicem mouere poſſet illud etiam
appello notoriū q ſit in conſpectu iudicis ſedentis pro tribuna
li.vt no.iij.q.j.§.vlt.in glo.non ſedentis ⁊c. ¶ Crimine.in noto
9 rio crimine †non appellatur.ſ.e.cum ſit ro.in fi.c.peruenit.c.cō
ſuluit.ij.ſed hec litera videt dicere q condēnatus de notorio cri
mine ſine confeſſus in iure auditur appellans. ex quo ſuperior
inhibet executionē. ⁊ ideo vident cōtraria iura predicta. ad hoc
dicit.B.qd nō ſunt cōtraria: qꝛ ⁊ hic non impedit executio niſi
poſtquā ſuperior cognoſcere cepit de ap. poſtea vero bene pote
rit inhibere.ne inferior pcedat in exequendo.ante enim quā ſu
perior cognoſcat de ap.poterit inferior ſententiā. quidam tñ di
cunt ⁊ forte nō male qd confeſſus in iure non audit appellans.
ſi tñ ita ſit cōfeſſus q ſtandū ſit ſue cōfeſſioni.non territus formi
dine tormentorū ⁊ dicunt hoc obtinere tam in ciuili quam in cri
minali niſi velit allegare ſe ita cōfeſſum errore facti quo caſu poſ
ſet appellare ad hoc.vt corrigeret errorem ſuū ff.ad tur. l.j.§.vl.
ar. ⁊ hoc probat per hanc literam:qꝛ confeſſus ⁊ notoriū per rei
euidentiā equiparant hic. ⁊ .ſ.de coha.cle.c.vlt.fm. B. ⁊ fm hoc
videtur adhuc obſtare.ij.q.vj.§.nullus homicidarū.C.quorum
app.non re.l.ij.per que iura videt q tria concurrere debeant ad
10 hoc vt non poſſit appellari in crimine ſcꝫ q ſit confeſſus ⁊ teſti
bus conuictus ⁊ argumētis ſuperatus. ⁊ hoc tenuit Azo de hac
materia no.in pre.l.C.quorū ap.nō re.l.ij.ff.de ap.l.vlt.§.j.ſ.eo.
cū ſpeciali.§.porro.vbi ſcripſit Vin. qd confeſſus in iure appel
lare poteſt poſt ſententiam qꝛ in cauſa ap. ⁊ de errore facti ⁊ mul
tas excep.proponere poteſt peremptorias.C.eo.ti.eos.C.de tēp.
ap.per hanc ⁊ ſi confeſſus in ciuili vellet probare errorem. audit
appellans.ff.de confeſ. cū fideicommiſſum. ⁊ quo ad hunc arti
culum de reuocatione vide q dictū eſt.ſ.e.li.de confeſ.cū impoſi
tionibus in glo.vt qꝛ ⁊c. do. Ia. Bal.dicebat q confeſſus appel
lare nō poteſt ⁊ eſt ratio qꝛ iniquū eſt vt q quis ſua ppria voce
confeſſus eſt ⁊c.ſ.de proba.per tuas.C.de nō nu.pec.generaliter
⁊ hoc videtur expreſſum.ij.q.vj.quicūqꝫ.vbi de hoc ⁊ no.in pre.
§.nullus.in hoc dicit Hoſt.q ſemper appellare poteſt. vt hic ⁊
c q confeſſus[c] appellet videt expreſſe.ff.eo.tit.creditor.§.iuſſus is
tamen a quo appellatum eſt nō tenetur differre appellationi vt
in contrariis.in pn.alle.niſi forſan. ⁊ ap.facta cauſam exprimat.
puta qꝛ terrore tormentorum confeſſus eſt vel qꝛ dicit ſe erraſſe
in fac.ff.ad tur.l.j.§.vlt.ff.ad.l.ac.iudc.ner.§.vlt. ⁊.l.ſeq. vel con
feſſionem ſuam declarare velle.ſ.de accuſat. cum dilecti. vel ali
quid aliud rationabile.ar.ff.de confeſ.l.pe. ⁊ vlt.nec obſt.q non

a ¶ Qd qñ dm dubitat. De hoc vid q di cunt Bal. ⁊ Alex.i.l.appellatiōe. C. d ap. ⁊ .d.iaſ. i.l. ⁊ poſt rē. in.ſi. notabi li.ff. d traſa.

b ¶ Illud appello notoriū. addo Io.fa.in pe. inſti.in pn.ſ. ⁊.co. ⁊ Inno.ſ. de.ij.ſ.ij.col. de re iud.

c ¶ Qd cōfeſſus. Adde bar.in.l.creditor.§.iuſſus.bis allegatis cū concor.de quib[9] ibi plene p Alex.in addi.

11 tenetur quis cauſam †exprimere quando a diffi. ſententia appel
latur.vt le. ⁊ no.ſ.e.cordi.ver.his que.ff. e. tit.l.iij. qꝛ verū eſt qd
non tenetur iudex deferre appellationi.niſi exprimat cauſam in
hoc caſu expedit ergo ei q cauſam exprimat quāuis non teneat
nam ſi non expreſſerit ⁊ ſi mādata ſententia executioni ante inhi
bitionem a ſuperiore ad quem appellatū eſt factam tenet poteſt
tñ ſuperior inhibere ne fiat.vt ſequitur hic. ⁊ .ſ. vij.poſſit pro
bari cauſa notoriū. ⁊ ppter hoc lata erat ſententia ex. nō relaxa
bitur niſi premiſſa congrua ſatiſfactione.ſ.e.li.de ſen.ex. ſolet.§.
in prima vnde dicas q non aſtringit hic appellans cauſam ex
primere.quin teneat appellatio vt in contrariis tenetur tamen
exprimere quo ad leniorem receptionem ap. ⁊ inhibitionem fa
ciendam. ¶ Similibus vt in caſibus.ij.q.vj.§.ſunt quorū cum.
vj.§.ibi ſeq. ⁊ no.ij.q.vj.in ſum. ¶ Dicatur.ſed non conſtet.nec
ſufficit dicere niſi probet.ſ.de conceſ.pre.cū ſuper.ſ.de reg.in.cū
ſuper. ⁊ .c.ſuborta nam ſi de hoc conſtaret. ⁊ aliud non decernit
rationabile nō debet is ad quem appellatū eſt ap. recipere ſicut
nec ipſam recipit is a quo app.fuit Hoſti. ¶ Ceperint propter
cauſam rationabilem allegatam quā appellās pretendit Hoſt.
vt dixi.ſ.e.c.in glo.in notorio.ver.in hoc. ¶ Recipienda.hoc ex
pone etiam intellige vt dixi.ſ.e.c.in verbo ex cauſa probabili. ⁊
in gl.que ibi ſequitur. ¶ Inhibere q poteſt facere.ff.nil no. ap.
pen.l.j.in prin.ver.ſcꝫ ex quo ap.admiſit.ſ.de re iur.cum ſuper.
verſi.execimo ⁊ non ante.vt in pre.l.ff. nil no.ap.pen.l.j.ſ.de of.
or.paſtoralis.§.preterea.fm Hoſti. ¶ In alium ſcꝫ tertium vcꝫ
quēcunqꝫ vis alium ab eis qui litigant corā archiepiſcopo fm
Inno. ⁊ Hoſt. ⁊ huius dicti eſt ratio qꝛ ille non tranſtulit ad ar
chiepiſcopum cauſam ſuam per app.alterius ⁊ ideo poteſt con
uenire aduerſariū ſuū ſimpliciter coram iudice ſuo ⁊ nō coram
archiepiſcopo vel eius offi.cū archiepiſcopus nullā habeat po
teſtatem in ipſum niſi in caſibus.ſ.de of.or.paſtoralis. ſ. e.li.de
of.or.romana.in pn.ſcripſit tñ hic.B. ⁊ bene q iſte tertius debet
preſtare cautionē poſſeſſori vt ſi obtineat contra ipſum q eū de
fendet cōtra aliū aduerſariū.ff.de rei ven.l.is a quo.ff. de pe.he.
l.pe. ¶ Circa rem.ſuper hoc eſt ad ordinarium recurrendū.ſ.e.
c.un teneamur. ⁊ licet certis ex cauſis aliqui ſint ad eundē iudicē
remittendi.ff.de li.cauſa liberis. ⁊ .l.ſi parit. ⁊ in ac.fami. herc. ⁊
vbi eſt commixtio actionū ⁊ perſonarū vel rerum.ff. de quibus
ca.ad.e.iu.ea.l.j. ⁊ .ij. ⁊ .ff.in.ſol.iam tamen.§.in hoc.ff.de procu.
olim. ⁊ no. Inno.ſ.de reſcrip. paſtoralis.§.j. ⁊ ſuper his audiri
poſſunt etiam extranei.ſi ſe iudicio offerunt.ff.de re iud.a diuo.
§.ſimiliter.ſ.de teſti.veniens. ij. eos tamen vocare non poſſunt
ad iudicium niſi eorum iuriſditionem impedirent: qꝛ tūc ſecus
ſ.e.li.de peñ.romana.ad idem.ſ.de of. dele. e.j.vbi de hoc plene
per Inno. ⁊ Hoſt. ⁊ .e.ex literis.ad idem.ſ.de ſpon.veniens.j.in
fi. ⁊ huius ſententie ſunt hic Inno. ⁊ Hoſt. ¶ Vendicare.huius
ratio eſt.vt.ſ.dixi.qꝛ ſua inhibitio nō aſtringit alios cum nō ſit
eorū ordinarius niſi in caſibus quorū iſte non eſt. ¶ Cum vero
ſubiaceat.hoc ideo qꝛ in aliis cauſis nullam poteſtatē habet.ſcꝫ
pro illis non fuerit appellatū.vt hic dicit.idem habetur.ſ.e.pro
poſuit vbi de hoc.ſ.e.cum teneamur.vbi de hoc.c.ad hoc ſi. vbi
12 de hoc. ⁊ .c.paſtoralis.fm.B.nā licet iuriſditio † ſit archiepiſco
pi in cauſa in qua eſt ap.in aliis tamen remanet ſub iuriſditio
ne ſui ordinarij.vt hic qui ſi in alia cauſa grauauerit. iterū pote
rit appellari.ſecus tamen eſt in dele.a quo eſt appellatum in vna
cauſa qꝛ poteſt recuſari in alia. ⁊ ſic loquitur fm Ia. ⁊ Hoſt.ſ.e.
ad hoc ſi.ſed ibi dicunt Tan. ⁊ Vin.hoc eſſe verum ſi tenuit ap
pellatio.qꝛ me iniuſte grauauit. ⁊ tunc eum potero recuſare. cū
eum habeam certa ratione ſuſpectum.ar.ſ.e. poſtremo.ſi nō te
nuit ap.nec in priori cauſa potero eum recuſare. nec in ſecunda
fm eos.ad hoc inducebat Vin.quandam decr. que hodie eſt re
mota que fuit li.ſ.c.tit.appellationi. ⁊ rationem quare iudex de
beat eſſe ſuſpectus ei qui appellauit ab ipſo habes per Io.l.di.
ſi quis prepoſtera.in gl.cum ergo.ſecus in ordi. a quo appellās
eximitur duntaxat quo ad articulū in quo eſt appellatum vt hic
⁊ .ſ.eo.propoſuit q intelligit ibi Gof.niſi fuerit recuſatus.vt in
pre.dec.ad hoc.q locū non habet in notoriis.vt.ſ. e. tit.cum ſit.
c.conſuluit.c.preterea.vel dic fm Hoſt.q pendente cauſa ap.nō
cogitur reſpondere coram tali:ſed ea finita cogitur.nec poteſt eū
recuſare ob hoc.Sed contra videtur.ſ.eo. paſtoralis.in glo.qui
enim ⁊c.ibi videas. ⁊ dic vt no. Hoſt.in ſum.e.tit.§.quis ſit effe
ctus.ver.item licet exemptus ſit.ſi iterū grauat appellet.ff.apud
eum a quo ap.l.j. ⁊ hic. ¶ In aliis in quibus appellatū non eſt.
¶ Totaliter.occaſione ap.ſuper certis articulis facte. ¶ Debet
autem ad eos ſcꝫ ad archiepiſcopū ⁊ officiales. ⁊ hic accipe ver
bum q.ſ.ſequitur.in fi.appellari. ¶ Temporalē ſiue enim ſint
13 res †temporales ſiue ſpirituales eccleſiarū omnes ſub poteſtate
⁊ diſpoſitione epiſcoporum ſunt.x.q.j.nouerint. ⁊ .ſ.per totum.
xij.q.j.videntes.c.epis. ⁊ .c.precipimus. ⁊ .q.ij.quiſquis. ⁊ vulto
rane.xvj.q.vij.oēs baſilice.lxxxix.di.iudicatum. ⁊ ideo ſi in tpalibus
appelletur

appellatus eſt ad metropol. tanq̄ ad ſuperiorem proximū ap-
pellandum hoc aūt ideo ſic deciditur quia ad quē eſſet in hoc
caſu appellandū conſueuit dubitari ꝓpter id quod habeť. xj.
q. j. §. his ita. cū duobus. c. ibi ſe. ⁊ xxiij. q. viij. §. ecce ꝙ in nicol.
ver. porro. alij ſunt ⁊c. ⁊ c. conuenior. ⁊ c. tributū. de hoc not. ꝫ.
de ma. ⁊ obe. ſolite. in glo. nunquid ergo. ⁊ j. de delic. pu. c. ij. in
gl. ex hoc ⁊c. ⁊ plene no. hoſt. in ſum. de ap. §. a quo ⁊ ad quē ⁊c.
ver. ſed pone ꝙ eṗs. ibi videas. ⁊ in ſpe. e. ti. §. nūc tractemus ad
quem in ſi. ¶ Conſuetudine legitime preſcripta. ꝙ dic vt dixi.
ꝫ. eo. li. de conſuetu. non eſt. et habetur ſi. ꝫ. de foro compe. lꝫ. v.
licet tamen. ꝫ. de iudi. nouit ver. non enim. ⁊ in hoc caſu de quo
hic loquitur talis conſuetudo ab iſto concilio approbatur. re-
gulariter tū non tenet cōſuetudo que canonicis obuiatur inſti
tutis. imo nullius eſt momenti. ꝫ. de conſue. ad noſtram. ⁊ c. cū
venerabilis. j. de dona. ceterū. ꝫ. de re iudi. cum cauſa. ꝫ. de offic.
archid. cum ſatis. xj. di. c. ij. ⁊ c. conſuetudinis. xij. di. ſit ſancta.
et c. ridiculum. xxv. q. ij. inſtitutionis. ⁊ c. eccleſiaſtice. xxxv. q̄ō.
viij. c. j. de hoc no. vj. di. in prin. ⁊ vj. di. conſuetudo. ibi videas.
et ſi conſuetudo valeat quo ad iuriſdi. vt hic et. ꝫ. de foro cōpe.
cum contingat. non tamē quo ad alienationē rei ec. contra for-
mam cano. faciendā. ꝫ. de re iud. cum cām. vt qꝛ in aliqua ciui-
tate eſt ſtatutū quod eccleſia rem ſibi in teſtamento relictam te-
neatur alienare. j. anā ū vel aliud ſimile. ꝫ. de conſti. que in eccle
ſiarum. j. de re. ec. non ali. cū laicis. ¶ Iure. ſicut in cauſa feudi
ꝫ. de foro compe. ex tranſmiſſa. ⁊ c. verum. ſm Inn. ad idem. ꝫ.
de iudi. nouit. ver. non enim. vbi de hoc. ſed ar. contra. j. c. li. de
de. cōin. c. j. §. j. videas. ⁊ hic no. ꝙ cōſuetudo perficiať ibi priui
legio. ſicut etiam habetur in pred. verſi. non enim. vbi de hoc.
¶ Sententias vocatis partibus. ad idem. ꝫ. e. c. ſi vero. in prin.
14 vbi dixi. ⁊ hoc hū dictū. qꝛ cauſarū merita partiū † aſſertiōe pē-
dunť. C. ſi per vim alio modo. l. vlt. ꝫ. de in iter. re. cū ex literis.
¶ Cognito. pre. de offi. dele. cum contingat. ¶ Reuocent. ſi. ꝫ.
de of. or. cum ab ec. h. ſed hoc intellige niſi periculū ſit in mora.
ꝫ. eo. qua fronte. §. j. ⁊ j. de ſen. ex. ſacro. §. j. ſed nec tunc reuoca-
ret ſed abſolueret recepta cautione. vt in ꝓ. c. qua fronte. vel ad
cautelam ſi poſt ap. lata dicatur. j. c. li. de ſen. ex. venerabilibus.
§. pe. ⁊ vlti. de hoc no. xj. q. iij. ſi eṗs forte. in glo. ſm hoc. de hoc
etiam no. Inno. ꝫ. de offi. ordi. ad repri. j. de ſen. ex. per tuas et
ex eo ꝙ hic dꝛ dixerunt quidam quod ſi aliquis excōicať pro-
pter contumaciam. non pōt abſolui altera parte abſente. ſꝫ cō-
tra. ꝫ. de reſcrip. olim. j. de ver. ſig. ex parte. i. de hoc le. ⁊ no. xj. q.
iij. excōicatos. ibi videas. ¶ Cū aūt ante ſententiam diffi. hoc di
cit qꝛ aliud eſt a ſūia hoſti. nam tūc ſm quoſdam nō eſt neceſſa
ria remiſſio. cū iam non agatur de cognoſcēdo. ſꝫ de iam cogni
to exequendo. quis aūt iudex habeat ſententiam exequi no. ꝫ.
de offi. or. paſtoralis. in gloſ. ſed pone ⁊c. Sed dico ꝙ ſi fuerit
ꝓnunciatū bene appellatum ⁊ male iudicatū exequeť ſecūdus
iudex ⁊ non primus quicquid ab alijs ſit notatum. ⁊ eſt huius
ratio qꝛ cū per ap. legitimam a iudice a quo fuit appellatū ipſe
appellans ſe fecerit exemptum. vt. ꝫ. eo. paſtoralis. §. verum in
prin. ⁊ c. directe in ſi. vlterius de ipſa q̄ōe non habet ſe intro-
mittere cum ad eum caſum deuenerit q̄ꝺ per ſententiā ſit decla
ratum eum quantū ad ipſam cauſam fore priuatum. igiť execu
tum ad eū pertinere diceť qui in eius locū ſuccedit. ⁊ hoc meo
iudicio plane ꝓbat litera ꝓ. dec. paſtoralis. §. preterea in ſi. nā
ibi dicit papa ꝙ poſtq̄ ex certa ſciā cauſam ap. alijs iudicibus
cōmittit priorū iudicum iuriſditionē videtur reuocare ⁊ do-
15 nec appellationis † merita plenius ſiat diſcuſſa. non debet fieri
executio ſūie prius late ex quo patet q̄ꝺ poſtq̄ diſcuſſum eſt de
meritis ipſius ap. ⁊ ꝓnunciať bene appellatū remanet priua-
tus primus iudex. ad hoc. ꝫ. de offi. deleg. cum ſuper iuxta ſi. nā
appellatio ⁊ recuſatio paribus paſſibus ambulant ⁊ ꝙ in vno
ꝓhibetur. ⁊ in alio. ꝫ. eo. ſuper eo. §. j. vnde cum ſic obtineat in
recuſa. vt ꝓbāt illa. c. cum ſuper eo. iudex. ergo idem in ap. obti
nebit. ꝫ. de ꝯſti. tranſlato ⁊ ſic ſcōs iudex habet exequi ⁊ non pri
mus ad hoc in. auten. de ſanctiſ. epiſ. §. ſi quis autem litiḋ po-
nitur. C. de epi. ⁊ cleri. auť. ſi quis litigantiū per quam auť. dici
pōt ꝙ iudex app. pōt exequi ꝙ per ſecundā ſūiam latam fuerat
declaratum. ⁊ ſic intelligit. B. in gloſ. ꝓdicta. ſed pone in ſi. ſed
lau. tenet ibi ꝙ primus iudex debet exequi cū litera illius dec.
dicat interim executio ⁊c. ar. ad hoc. ꝫ. de of. dele. ſignuante in ſi.
ꝫ. eo. ti. cū in eccleſia. ⁊ c. vt debitus. in ſi. hanc ſententiā verā in
tellıgo vbi ꝓnūciatur male appellatū ⁊ bene iudicatū. vt patet
in eo q̄ꝺ le. ⁊ no. in ꝓ. c. cū in eccleſia in ſi. ⁊ idem vbi iudex ap.
pronunciaret ſm id ꝙ habetur. ꝫ. eo. ſūa ⁊ idem vbi ꝓnūciaret
tpa ap. ꝓſequende fuiſſe lapſa. quo caſu iudex ap. nō debet pro
nūciare bene vel male appellatum vel iudicatū. nam tūc perin
de habeť ac ſi non fuiſſet appellatū vt no. C. e. ti. eos. j. R. in ſi.
in glo. no. formam ⁊c. ⁊ idem in caſu. j. eo. ſi a iudice. de hac ma-
teria plene. no. Hoſti. in ſum. e. ti. §. quis ſit effectus ſub. §. ſed
. . .

qualiter. ver. ſꝫ quis man. ſūiam ex. ⁊c. ⁊ ibi dicit quod primus
exequetur etiam ſi ſit dele. dūmodo ſit dele. a papa ſiue a princi
pe. ſi vero ſit dele. ab alio ordi. tunc tempore ordi. cognito legiti
me partibus preſentibus vel per contumaciā altera parte ab-
ſente. ꝫ. e. c. interpoſita. §. vl. ¶ Mians. i. non. ¶ Rationabilē
ſ. qꝛ cā nō fuit expreſſa vel licet fuerit expreſſa nō erat rationabi
lis imo euidenter facta contra ius ⁊ irrationabiliter. ꝫ. eo. con-
ſuluit. ij. vel nō erat vera vel non fuit ſeruata forma illius decr.
ꝫ. eo. cordi. hoſti. ¶ Remittere ſit remiſſio ad illum iudicē cui
erat per ap. eius iuriſditio ſuſpenſa. j. e. ſi a iudice. ¶ Nō poſt-
ponat ſic. ꝫ. e. vt debitus. cū ſi. de hoc no. Inno. ꝫ. de reſcrip. ab
excōicato ibi videas. ⁊ die eadem dic condemnationem faciens
expenſarū. j. eo. cum appellationibus. j. R. ſub hoc ſed nec ipm
prohibebat procedere quouſq; cōſtiterit ei appellatum eſſe legi
time ex cauſa probabili de cuius veritate recepta iam ap. inci-
piat cognoſcere vt. ꝫ. eo. §. ſi vero. ⁊. §. ſe. ſm Hoſti. quid autem
de his que fiunt coram iudice a quo eſt appellatum ſit iuris. ſa
tis hic no. Inno. ⁊ ho. ⁊. h. j. eo. ſi ſolum ver. illa vero.

Summarium.

1 ¶ Preceptum canonis an tantum operetur quantum prece-
ptum hominis.

Vt ſuper. Olim iſta cōſtitutio incipiebat vt
probatio. ¶ Facilior. ad idem. ꝫ. e.
lib. de elec. cupientes. ver. ad hoc. ¶ Precipimus vi
1 detur quod tantum operatur preceptum † canonis
quantum preceptum hominis ſecundum id quod le. ⁊ no. ꝫ. e.
cum ſpeciali. ver. ſciant. ar. efficax. lxiij. di. quia. ¶ Conſtitutio
nis. ꝫ. eo. cordi. ⁊ hoc ius nouum. Inno. ¶ Tribuat hic repe-
te quod dixi in prin. c. cordi. in glo. ⁊ ſi iudex. ⁊c. ¶ Requiſitus
ſ. cū debita inſtantia loco ⁊ tempore congruo. j. eo. ab eo. verſi.
illud autem. ¶ Renunciatum dic tacite vel expreſſe. ꝫ. de offic.
del. gratū. ꝫ. de teſti. cum veniſſent. ¶ Irritus ſit hoc etiam de
claratur. j. eo. ab eo. §. illud autem et quod hic dicit pōt eſſe ve-
rum etiam ſi alias ap. non valeat vt puta quia erat friuola ma
nifeſte. cui non erat merito deferendum. j. c. pri. ⁊ tunc fiunt con
cedendi apoſtoli qui refutatorij appellātur. nam in apoſtolis
exprimi debet cā quare appellationi minime ſit delatum. ꝫ. eo.
cordi. j. R.

Summarium.

1 ¶ Iudici iniuriam facit qui ab ipſo fruſtratorie appellat.
2 Fructus ⁊ expenſe ⁊ ea que ſunt ad conſequētiam geſtorum ea-
dem die qua principale expediri debent.
3 Excommunicatus in quibus vitandus ſit ⁊ in quibus non.

Cum appellationibus. Friuo-
lis. i. va
nis. inanibus. ad hoc. C. de reſcin. ven. quiſquis. Et
1 no. quod iniuriam † facit iudici qui fruſtratorie ap-
pellat ab ipſo. C. quando prouo. non eſt ne. l. vltima. ⁊ le. ⁊ no.
l. di. ſi quis prepoſtera. ¶ Deferat. ad hoc. ꝫ. eodē paſtoralis.
in principio. ¶ Deferendum. huius ratio habetur. ꝫ. eo. cum
ſpeciali. §. porro. ⁊ in hoc caſu non peccat iudex nō deferēdo ꝙ
dic vt dixi. ꝫ. eo. cordi. in gloſ. dic ꝙ niſi ⁊c. ſed hic quero an id
ſit termini aſſignatio ſiue ꝑfixio ad ap. proſequēdam ꝙ delatio
ipſius ap. dico q̄ꝺ nō ꝑmo: qꝛ decre. ꝫ. eo. oblate. j. R. ponit iſta
vt diuerſa ſecūdo: qꝛ vbi facta eſt termini ꝑfixio ſi appellās nō
fuit ꝓſecutꝰ ap. ſcōm ꝙ terminus eſt ꝑfixus ipſo nō elapſo pri-
mus iudex a quo fuerat appellatū reaſſumet ſuā iuriſditionē.
ꝫ. eo. ſepe. ꝙ nō eſt in delatiōe dato ꝙ q̄ꝺ iudex appellationi de
ferat minus iuſte. vt. j. ſequiť. qꝛ vbi eſt ꝑfixus terminus ſed nō
delatū ſufficit q̄ꝺ quis mittat tū ꝓcuratorē ad impetrandū at
vbi eſſet delatū dꝫ mittere ad totā cām ꝙ dic vt no. ꝫ. de renun.
veniens. in glo. ſed non videtur ⁊c. hoc etiam clare colligitur ex
mente iſtius dec. vaita cum illa dec. ſepe. ver. quia tamen. nam
ſi cōtrarium diceretur iam illa dec. intelligeretur reuocata quo
ad termini prefixionē quod ridiculum eſt dicere. ¶ Sanctio-
nes: vt. ꝫ. eo. vt debitus. c. romana. §. vlti. ¶ Eadem die. hoc di-
cit. quia ea que ſunt ad conſequentiā geſtorum vt fructus ⁊ ex-
2 penſe eadem die qua principale debent expediri †. ff. de re iudi.
paulus. ⁊ ſic approbatur ſententia Gof. qui ſic ſcripſerat. ꝫ. de
reſcrip. ex parte. ⁊ ſuper prece. l. paulus. ⁊ no. per Io. xxxv. q. ix.
§. his ita. in glo. no. quod ⁊c. in ſi. ſic etiam no. Inno. ꝫ. de do. et
a contu. finem. in gl. vlti. iuxta ſi. ⁊ hoc quādo iudicis ᵃ officio ve-
nit. nā ſi ex cōſtitutione vt erat in prece. c. ex parte ſcꝫ: qꝛ agebať
ex ꝯſtitutione. ꝫ. eo. reprehēſibilis. vel forte ꝑpetuo agi pōt ⁊ ſic
nō cōtradicit. C. de fruc. ⁊ lit. expen. terminato. C. de iudi. prope
randū. §. ⁊ ſi quidem. ⁊. §. ſinaūt. ſm Hoſtien. qui ita not. in.
pre. c. ex parte in ſi. ⁊ videas quod dictum eſt. ꝫ. eo. li. de except.
pia. in ver. condemnans. ¶ Faciens. ar. contra. ꝫ. eo. cordi. §. j.

a ¶ Et hoc qñ
iudicis offō
Adde Bar.
no. l. l. ſi mu
lier. §. ſi rem
ff. de le. in. et
d. Iaſ. in. §.
actionū. i. v.
char. circa f.
inſti. de act.
d. Iaſ. in. l. j.
ſ. j. col. circa
finē. ⁊ in. l. p
perandū. §.
ſinaūt alter
uter. in. viij.
col. C. de iud.

idem ſ. in ſi. ibi cōdemnans. ¶ Si vero admittat. habes idem verbū. ſ. eo. lib. de inſti. ⁊ ſi. ē. cod. cū ſpāli. vbi pꝫ qꝺ admittere ⁊ deferre pro eodē ſupponit. vnde dic. i. deferat. ⁊ hoc ēt ꝓbat litera. ſ. pꝛ. ſequēs ibi dilatio. Sed vꝫ qꝺ ſit vis in hoc faciēda qꝛ nō dicit recipiat. quo caſu nō intelligeret ſe abdicare a ſe iuriſdi. vt clare colligit. ē. eo. ſepe. §. qꝛ item. qꝺ eſt qſi admittit ēā vt ſequit. nam admittere eſt verbū compoſitū ex ad ⁊ mitto quaſi ad aliū mitto. ⁊ ad eius qꝺ dicit declarationem. repete qꝺ dixi. ē. eo. cordi. in glo. dic qꝺ niſi ⁊c. ver. ⁊ ex eo ⁊c. ⁊ in glo. ſ. pꝛis. ¶ Eandē. ſ. ap. friuolā. ¶ Refutari. iudex ad quē appellatur

a hoc deberet facere. ⁊ hec ratio. qꝛ ap. fuit introducta[a] vt illicita reformenꝫ. arg. ē. de elec. cū nobis. in prin. ff. eo. ti. l. i. R. i. ⁊ eaq̄ bene facta ſunt ſuperior debet approbare ⁊ illicita ſiue non bene facta reprobare. ſ. de preb. ē. dilectus filius. T. ¶ Deferens. ⁊ male adeo qꝺ de hoc deberet puniri. vꝫ vt repellat ab honore iudicādi. C. vbi ſe. vel cla. l. i. ¶ Trāſfuſa. ſic. ff. de pc. le. l. i. ver. quid ergo. ff. de noua. l. i. in prin. ff. ad. l. fal. l. i. §. itē ſi ita. de cō. di. iiij. aliud. ⁊ dic. i. trāſlata. vt eo. c. ver. ſi eū qꝛ trāſit de vno in aliū. vt ea. di. baptiſmus. in prin. ⁊ arg. ē. eo. li. de elec. ſi cōpromiſſarius. in prin. ⁊ hoc eſt nota. dignū. ſ. qꝺ nō vꝫ appellatio iure appellationis vꝫ tamen iure relationis. vt ſi iudex eā admittat. ſ. apoſtolos cōcedendo ad ſuperiorē remittat. ē. eo. dilectus. i. R. ⁊. §. pe. ⁊. c. intimaſti. ē. de offi. dele. licet. ⁊ ideo ſñia lata in appellantē poſt talem ap. nō debet a ſubditis obſeruari. quibus notoriū eſt. vt. ē. eo. dilectus. §. vlt. ſecus ſi ignorant. vel ſi cauſa appellationis eſt dubia. qꝛ tūc in omnib[9] vitādus

3 eſt excōmunicatus † preter quā in cauſa ap. quouſqꝫ de ea cōſtiterit. ſ. de ſen. ex. per tuas. §. i. de hoc no. hoſti. in ſum. eo. ti. §. qualiter ſit ſub. §. ſi. in ſi. ver. illud tamē ⁊c. ibi videas. ⁊ adde qꝺ dixi. ē. eo. li. de do. ⁊ cō. eum qui. in glo. expreſſe ⁊c. ⁊ qꝺ no. hoſt. in pre. c. ſi ſectus. §. preterea. vbi dicit qꝺ poſtquā appellatio a iudice eſt recepta quātūcūqꝫ alias illegitima eſſet. ex quo tamen iudex eam recepit. ⁊ apoſtolos partibus dedit. tam partes quā cauſam principalē ⁊ acceſſoriam a manu ſua dimiſit. ⁊ ad ſuperioris remiſit examē. vnde non debet poſtea ſe intromittere. ⁊ hunc intellectū ꝓbat pre. §. preterea. ex quo dicto ſumptū fuit qꝺ hic dicit. Nunquid ergo partes volūtarie redire poſſunt ad ipſum iudicē qui detulit appellationi. arg. qꝺ non. ē. eo. interpoſita. §. ille denīqꝫ. vbi dicit de iure remittit ⁊c. ⁊ ſic videt[9] qꝺ partes a ſe hoc nō pñt. Sed videt cōtra. per id qꝺ leg. ⁊ no. ſ. de ma. cōtra iter. ec. cō. ex literis. vꝫ poſſe dici qꝺ ſi appellatio fuit a iudice ⁊ a parte approbata. nō pōt vlteri[9] ſe itromittere alioquin ſecus. nā tūc de cōſenſu partiū pōt iterū cognoſcere ante nuncij miſſionē ſicut dici cōſueuit in relatione ar. ē. de of. le. lꝫ. Sed nūcio deſtinato ei[9] iuriſditio eſt ſuſpenſa. ſi. ē. de of. deleg. cū cā. §. i. ver. tū qꝛ ante ⁊c. Sed quid ſi nuncius miſſus eſt. nunquid de conſenſu partiū poterit iudex vltra ꝓcedere no. ho. in pre. c. licet qꝺ ſic re integra. ⁊ intelligit re integra antequā ſummo pō. pñtent ad hoc. ē. de poſtu. pre. bone. §. nec docebat ar. ē. de ele. in cūtis. §. vi. ⁊ ſm hoc ad id qꝺ dicit pre. decre. lꝫ ibi nūcijs iam directis ſub. nec poſtea re integra de cōſenſu partiū reuocatis ſm hoſti. ⁊ hoc ēt ſatis innuit litera. ſ. pri. ſequēs ibi de neceſſitate remittenda. nā ex hoc demonſtrat qꝺ pōt remitti. ⁊ ſic pꝫ qꝺ adhuc iuriſditio remāſerat apud eū arg. ad hoc. ē. e. lib. de of. dele. quāuis. de ꝓcur. is qui. ⁊ ſic ſm hoc qꝺ dicit hec litera tranſfuſa dꝫ intelligi rurſus. ⁊ ſi litera precedēs bñ aducatur ibi refutari hūc denotat intellectū. nā vbi ſuperior renuit ſiue refutat delationē. pꝫ qꝺ primus iudex remanet ſicut erat ad hoc facit qꝺ no. ſ. de ma. cōtra inter. ec. cō. c. ij. in glo. not. qꝺ ibi videas. facit ēt ad hoc op. qꝺ no. Inn. ē. de reſcrip. ab excōicato. in glo. iſte ſcđs ⁊c. ¶ Illi iudici deferēti. ¶ De neceſſitate. innuit qꝺ remittere poſſet ſi vellet. ſcias tñ qꝺ Inno. ſcripſit. ē. eo. interpoſita ſuper verbo. nō doceat qꝺ vbi iudex detulit ap. ēt ſine eī aſſignata. ſi appellatus petat remitti ad iudicē a quo appellauit eſt audiendus ⁊ qꝺ dicit eī expone. ſ. cogente. ſed tātum ꝓpter reuerentiam ſuperioris. ē. eo. cordi. ſecundum ho.

Summarium.

1 ☞ Promittens bis idem ipſo iure amplius quā ſemel non tenetur.

2 Dictio ſepe que iterationem actus demonſtrat pro duab[9] vel tribus vicibus ponitur.

ABeo. Appellat legitime. ij. q. vj. anteriorum. ¶ Infra ſic. ij. q. vi. ꝓpter. ē. eo. ſi iuſtus ⁊ licet ita dicat tñ vltima dies in hoc cōputat. vt ibi patet. ⁊. ff. de ſuc. ed. l. i. §. qꝺ dicimus. ff. de verb. ſig. ſi quis ſic dixerit tūc dicit hoc fieri intra tps qꝺ ſufficit. ij. q. vj. poſt ap. ⁊ de hoc etiā dixi. ē. eo. lib. de excep. pia. in glo. ſi excommunicationis. ⁊c in ſi. ⁊ hoc intellige ſm id qꝺ habet. ſ. eo. c. in ſi. ¶ Inſtanter. i. cū debita inſtātia. vt ſequit in ſi. ſub. ⁊ ſepius ij. q. vi. poſt ap. vbi dicit qꝺ inſtantiā petentis dimiſſorias inſtanter. i. ſepius cōſtitutiones deſiderāt. vnde vim facias qꝛ dicit ſepius ad cuius declarationē ſcias qꝺ qui bis idē promittit

1 † ipſo iure amplius quā ſemel nō tenet. ff. de ver. obli. qui bis ⁊ hoc intellige ſi incōtinēti ſecus ſi diuerſo tpe qꝛ nō eſt nouū vt due act. de eadē re oriant. ff. de act. emp. l. nō eſt. ff. de fideiuſ. heres. §. i. Itē qui eandē rem ſepius legat in eodē teſtō. amplius quā ſemel peti nō pōt. ff. de leg. i. l. plane. §. ſi eadē res ⁊ eſt rō qꝛ nō ſepius eandē rem legare videt ſed loqui ſepius. ff. de leg. ij.

b l. meuius. §. cū eū. ſic ſi appellans[b] ſepius petat apoſtolos in eodē inſtictu. ſicut ſit a multis dicendo peto apl̄os. ⁊ iterū peto ⁊ iterū ⁊ cū inſtantia peto. nō videt pluries petere. ſed pl̄ies loqui. ad hoc facit optie qꝺ no. ff. de pig. act. ſi cōuenerit vbi dicit ter. niſi ei ter denūciatū fuerit vt ſoluat querit ibi glo. nunqđ ſufficit dicere ter. ſolue ſolue ſolue. ⁊. R. qꝺ non. p. i. ff. de publ. iudi. inter accuſatorē vnde licet quis ter dicat appello appello appello. vt factū fuit. xxij. q. ij. lotharius. ver. preterea. ⁊. ē. eod. bone nō dicit tūc tertio appellare. ſed ter vocem appellationis emittere vt no. in pre. ver. preterea. ⁊ no. B. ⁊ gof. ē. eo. ſuam. ⁊ tūc eſt tñ vna appellatio. vt dicit Gof. in ſum. e. ti. de ap. §. olim appellabat ⁊c. in ſi. ſed ar. cōtra. qꝛ verbi geminatio operat aliquid ar. xiij. q. i. in prin. vnde dicūt quidā qꝺ ſufficit ſi tantū ſemel petant ſm formam quā premiſi qꝺ dictū eſt in ſpecu. approbat lib. iiij. de ap. §. ſequit videre iuxta ſi. ver. in ſum. qꝺ dictum nō placet de veritate iure ſcripti ſm id qꝺ dici. ſ. eo. c. in glo. ſic. C. ⁊c. in ſi. ſed cōtra. ij. q. vj. ſi quis li. ſed dic qꝺ ibi loquitur quādo renūciat appellationi nos autē loquimur qſi vult ꝓſequi quo caſu locū hꝫ qꝺ di. e. q. ab eo ver. quin intra. vt dicitur in gl. ꝓdicta. dic igit qꝺ temporū diuerſitatē demōſtrat ꝓdicta dictio ſepius. ⁊ ſatis pꝫ in pre. c. poſt ap. ⁊. ſ. eo. li. de ſen. ex. cōſtitutiōi. ij. q. vij. §. ſi qs ergo. ¶ Apoſtoli. i. libelli dimiſſorij. ¶ Debēt hoc intellige quādo a iudice appellat vt ſtatiꝫ ſeqnit de hoc dixi. ē. eo. cordi. in prin in gloſſ. a iudice tamen ⁊c. ibi videas. ⁊ ex eo qꝺ hic dicit ſatis cōſtat qꝺ petitio apoſtolorū non eſt de ſubſtātia appellationis qꝺ ſi eſſet appellans haberet neceſſe petere apl̄os. ſ. x. dies. ſicut. ſ. illos appellare tenet vnde licet nō petat apl̄os in ap. ipſa appellatio ex hoc nō vitiat. imo bene tenet niſi in ea ſit alius defectus ⁊ deuoluit negotium ad ſuperiorem. verū eſt tamen qꝺ ſi non petat. ſ. xxx. dies per ſe vel per ꝓcur. reputabit nō appellans vt hic. ¶ Tempus. ſ. xxx. dierum. Exhiberi. C. eo. ti. iudicibus. ij. q. vj. in ſi. §. iudicib[9]. ſed ſi petens ipſos apoſtolos nō accipiat. vt qꝛ iudex nō dat petit[9]. ſ. legitimū tps cū inſtantia ⁊ ſepius ad ipſum petens cōteſtetur. i. corā multis ⁊ in pñtia ⁊ teſtimonio multorū proteſtet. ij. q[e]. vj. poſt ap. vbi ēt hug. ſic expoſuit. ⁊ hic adde qꝺ dixi. ē. eo. cordi. in glo. ⁊ ſi iudex ⁊c. ⁊ ſi per ipſum iudicē nō ſtat quo minus det. ſed appellans nō curat recipere. dico qꝺ ei obſtet. vt ipſum iudex ap. nō audiat ſine apoſtolis. vt pꝫ in eo qꝺ le. ⁊ not. ij. q. vj. poſt ap. in ſi. ſumpto ar. a ɔ̄rio ſenſu illi[9] litere. ⁊ eſt expſſum e. q. c. ab eo. ver. qui intra. vbi dꝛ qui intra ſtatuta tpa literas dimiſſorias non poſtulauerint vel receperint vel reddiderint ꝓſcriptione ab agendo ſubmoueant ⁊ penā appellatiōis ferre cogant. nā iudex ad quē appellatū eſt nō audiet eos. vt not. in pre. c. poſt ap. ¶ Renūciare. C. eo. ti. qm̄. ⁊. d. c. ab eo. vadat. hic corrigit ſñia Inno. quā poſuit. ē. eo. cordi. in glo. qui continēt vbi ſcripſit ꝙ bene intelligitur talis renūciare appellatiōi. niſi per alia arg. appareat eum velle proſequi ap. vt ſi ad eā proſequendā mittat vel vadat. ꝙ nō eſt verū. vt hic pꝫ. ſed hoc intellige qſi verbo appellatū eſt quo caſu apoſtoli debent peti ⁊ recipi ⁊ ſupiori aſſignari. vt. ē. dixi in gl. vt. C. ⁊c. in ſi. at vbi qs appellat facto ſecus nā ſicut facto tunc appellat ſic ipſo facto fingitur apoſtolos recepiſſe. ⁊ ſic intelligo. ē. cod. dilecti. ¶ Illud ſtatuendū. ē. eo. vt ſuper. ¶ Debita inſtantia fac vim in verbo qꝛ petentis pſeuerātiā demonſtat. vt pꝫ in eo qꝺ le. ⁊ no. ē. de renū. quidā. in prin. ar. ad hoc. xliij. di. c. i. in ſi. ij. q. vj. poſt ap. ⁊ ſi ipſius iudicis copiā habere nō poſſum vt apoſtolos cū inſtantia petā videt ſufficere qꝺ adeam iudicē ad quē appellaui. ij. q. vj. biduū. ver. ſi quis ipſius vt ei querimoniā iſtā proponā alioquin preſcriberet mihi qꝛ tanquā nō poſtulatis apoſtolis nō audirer. vt. ē. e. cordi. ⁊. ē. eo. c. i. R. ⁊ ſic ēt ſentit hu. in pre. v.

c ſi qs. qꝺ ſi iudex adeo ferox[c] eſt ⁊ dedignātis nature ⁊ turbat[9] qꝛ appellaui. ⁊ nō audeo ire corā eo vt petam apoſtolos ſcđm formā hic exp̄ſſam. credo ſufficere qꝺ premiſi. ⁊ hoc ſi. ſ. tps quo debeo apoſtolos petere ꝓteſtor qꝺ per me nō ſtat quo min[9] premiſſa faciam coram iudice a quo appellaui. ad hoc. ē. eo. ſi iuſt[9] C. de his qui ꝑ me. in. non ap. l. ij. ff. de li. di. l. i. §. ſufficit. ⁊ adde qꝺ dicetur. ſ. eo. appellatio. ¶ Loco. ij. q. vi. biduū. ver. ad a iudi. ¶ Tēpore. ij. q. iij. §. iudice. ij. q. vi. biduum. ver. quid ergo. ¶ Congruo. nam hoc eſt de iure intelligendū. ff. de in ius vo. l. ij. iij. ⁊. iiij. ꝑſin. ff. de vſur. more. in prin. ¶ Requiſitus ſemel

ſcđo ⁊

a ¶ Quia appellatio fuit introducta. Adde alex. in cōſi. xxiij. incip. viſo themate ⁊ ſtatutis in col. i. ſ. v. vo.

b ¶ Sic ſi appellās. Adde gl. i. c. lothari[9]. xxxi. q. ij. cū pluribus concor. elegātiſ. ꝓ fe li. adductis ſ. c. ſi. l. i. col. circa ſi. contra de of. dele. faciūt plura q̄ dicit ꝺ actu geminato. d. iaſ. i. l. i. l. viij. col. ff. de offi. ei[9] cui man. eſt iuriſ.

c ¶ Quꝺ ſi iudex adeo ferox. Addꝺ q̄ dicunt per bar. l. l. ꝺ pupillo. §. ſi qs ipſi ꝓtori ſ. v. q. cū ſex ſe. ff. de op. noui nun. ⁊ ibi per doc.

ſcdo ⁊ tertio ad hoc.xvj.q.vij.omnes decime.xvij.q.iiij.ſi quis domũ.⁊.c.de pſbyterorũ.ē.de ſup.neg.pre.c.j.ſ.de ſen.ex.cõtingit.ij.⁊.c.in audientia.ſ.de vi.⁊ ho.cle.ex literis.ſ.co.li.de ſen.ex.conſtitutionẽ.iuxta ſi.ſ.de cle.nõ reſi.ex tuc. ſed vt qḋ vnica requiſitio ſufficiat.ad hoc ꝙ le.⁊ no.xviij.di.ſi epõ.lxv.di.c.ij.⁊ vlti.ē.de reſcrip.ab excõicato.de oſſi. deleg.prudentiam.§.ceterum.vel ſaltem ſcḋa.ad hoc.ix.q.vlt.nũc vero.vbi exponitur iterato.i.ſcḋo.ad idem qḋ le.⁊ no.xxiij.q.v. non vos.ver.qui a cõione. ibi videas.in glo.hic ḃ ⁊c.ꝙ dicetur.ſ.c.li.de hereti.cũ
2 cõtumacia.xviij.q.ij.dudũ.nam hec dictio †ſepe que iterationem actus demonſtrat pro duabus vel tribus vicibus ponitͣ vt le.⁊ no.in auten.de teſti.§.qꝛ vero.in prin.qḋ prius dicitur tutius eſt ſcḋm id qḋ no.hoſt.ſupra de ap.interpoſita.ad hoc ij.q.vij.ſi quis ergo.⁊ ꝙ le.⁊ not.ſupra.c.cum ſpāli.in princ.ſ.de ſen.ex.ſacro.in prin.⁊ qḋ no.ſupra de oſ.dele.cũ ci.⁊ adde ꝙ dixi de hac materia.ſupra.c.li.de elec.cupientes.§.j.in glo.ſalt et per procur.⁊c.

Summarium.

1 Cauſa appellationis pendente poſſeſſio non debet alteri parti auferri.
2 Appellari quandiu poteſt nedum poſt appellationem nõ eſt procedendum ad executionem imo nec ante appellationem.
3 Papa an poſſit caſſare id quod factum eſt poſt appellationẽ licet non cognouerit an iuſta fuerit cauſa appellationis.

a Non ſolum. ᵃMedia principij huius cõſti.⁊.§.j.co. illa vero fuit originaliter dñi Inno.iiij.⁊ fuit pars illius ſupra co. vt ſuper.⁊ hoc patet in integra que fuit in co.tit.vt probatio. ¶ Innouata qḋ ḋi qḋ caſſandũ eſt quicquid fit poſt ap.intelligitur de his que ptinent ad iudiciũ vel ad cauſe pro-
b ceſſum.ſecũdũ eſt tñ ᵇꝙ cauſa app.pen.poſſeſſio non dꝫ alteri parti auferri.qꝛ illud.ſ.poſſeſſionem auferre.eſt de pceſſu cauſe.ad hoc ſupra.c.cum teneamur.in auten.vt nulli iud.§.illas ⁊ ſic dꝫ intelligi ſupra de conſti.cum ex.ibi reuocatis ⁊c.in preiudiciũ ⁊c.quo ad poſſeſſionẽ.ſi forte pro vna ꝑtem alterã poſſeſſione priuaret.⁊ ſic no.ibi.B.cõ.in glo.vlt ¶ Exceptis caſibus.ē.c.romana.§.qḋ ſi Inn.⁊.§.ſi aũt.⁊ no.ij.q.vi.in ſumma in ſi. ¶ Ante oia arg.ff.co.tit.cũ ei.vbi dicitur qḋ dꝫ expectari euentus litis.dic ꝙ ibi vacat ar.a cõtrario vt.C.de epi.⁊ deri.cõuenticulam ¶ Reuocari.argu.ē.de iureiuran.venientes in ſi.vbi de hoc.ē.c. ij.dilectis.§.qꝛ vero. ver.cum interim. vbi de hoc in gl.qꝛ ap.⁊c.⁊.ſ.de confir.vti.bone.in gl.ꝙ facere. rõ põt eſſe.qꝛ ꝑ ap.legitimam quis a iudicio eximitur ꝑtãte.ē.co.paſtoralis.⁊.c.directe.in ſi.⁊ ita illud intelligeretur factũ a iudice nõ cõpetenti.⁊ ideo nõ vꝫ.ij.q.i.in primis.C.ſi a nõ cõpe.iudi.ꝑ totũ. ¶ Medio tempore.huius rõ eſt ſm Inno.⁊ hoſti.put no.ē.de excep.dilecti qꝛ appellatione extinguitur ꝑnunciatuꝫ ff.ad tur.l.j.⁊ per ap.dicitur ſnia ſolui ita qḋ nõ obtinet firmitatem.vi.q.iiij.§.ſi.ſed hic extinguitur.i.ſuſpenditur.ē.de iureiur.venientes.j.R.de re iudi.cũ inter iuxta ſi.⁊.cuius ſnia ⁊c.⁊ ſ.c.ſi a iudice. ¶ Innouata fuiſſent huius rõ eſt qꝛ nedum poſt ap.nõ eſt ꝓcedendum ad executionẽ imo nec ante app. quan-
2 diu †appellari põtͤ.ff.de verb.ſig.ſi qua pena vbi de hoc ſic ét
c ſcripſit goſ.ſ.de accu.ad peti.ad hoc qḋ no.ff.nil no. ap.pen.l.j.in gl.j.ff.de ap.cõſtõ ex quibus pꝫ qḋ idem erat ante iſtam cõſti.vñ dicit Inn.qḋ ſi excõicetur appellãs poſt ſniam ante app.emiſſam.tũc officio iudicis obtinebit reuocationẽ huius ſnie ſicut ⁊ aliorũ grauaminũ que illo tpe intermedio fierẽt ⁊ hoc ipſe no.ē.c.li.de ſen.ex.ſolet in glo.no.qꝛ ⁊c.§.item no.⁊c.ver.ſi vero excõicetur appellans ⁊c.⁊ faciet ſic petitionem ſuam ipſe appellans.peto reuocari quicquid factum eſt poſt ſniaꝫ a qua appellaui ⁊ qḋ interdicatis iudici a quo appellatum eſt ne aliquid attentet quouſqꝫ mihi competit ꝓſecutio appellationis ⁊ iudex hoc ipſum facere tenetur ex oͤfficio vt.ē.de excep.dilectus.vbi huius ſnie fuit Inn.⁊ no.ꝙ ſi facta eſt petitio qua petit ſententiam tanꝗ̃ iniquã reuocari.⁊ attentata poſt ap.emiſſam ante oia retractari.⁊ ſuper ea fiat lit.cõte.ſi poſtea peto attentata ex offi.reuocari audiri nõ debeo vt no.in ſpe.co.titu.§.nouiſſime.in ſi.ver.ſed pone ⁊c.vbi etiam dicit quod ſic obtinuit.⁊ eſt rõ huius dicti quia ſi nunc admitterer ad hanc petitio.⁊ ſuper ea pronunciaretur iam prima petitio ſiue principalis qḋ videretur terminata cum ſuper eadem re nõ debeat bis pronunciari eſt ⁊ alia ratio qꝛ cõteſtando litem viam videor elegiſſe ordinariam ideoqꝫ illa eſt proſequenda.vnde nil debet ex officio reuocari.niſi cum ordine iudiciario fuerit hoc probatũ argu.ē.co.ſignificante.nam nõ poterunt illi incidenter quaſi ⁊ per offi.iu.poſtulare quod poterunt principaliter per libellum contra epiſcopum petitorio agendo.ſ.ius vendendi reditꝰ ad ſtatum priſtinum vel antiquum.nec te moueat quod dicit

ibi tex.ante lit.cõteſ.qꝛ idem eſſet poſt lit.conteſt.⁊ ideo ponitͣ ibi in textu ꝓſertim.⁊ huiꝰ ſnie fuit goſ.in ſum.de oſ.iu.§.vlti.in ſi.⁊ hoſ.in ſum.co.ti.§.⁊ vtrũ deſideret.ver. hec loca hñt ⁊c.in ſi.ibi ⁊ no.qḋ ⁊c.ſic dico in noſtro caſu quãdiu ſupereſt ordinarium auxiliũ nõ eſt ad extraordi.recurrendum.ff.de min.in cauſe.j.arg.ad hoc.ē.de in integ.re.ex literis.ff.vt leg.nomi.ca.l.j.§.nõ ſoluꝫ vtrũ aũt reuocato vno articulo libelli in cã app.ꝓtextu appellationis.ceteri omnes reuocati intelligantur plene no.Inno.ē.co.dilecti.ij. ¶ Illa vero reuocari nõ debet.ſed
3 videtur cõtra.ē.c.dilectis.vbi papa †caſſat id qḋ factũ eſt poſt app.licet nõ cognouerit an iuſta fuerit cauſa ap.i.an iuſte fuerit preſbyter captus.⁊ ita videtur qḋ eo ipſo quod aliqḋ poſt app.factum eſt cuius cauſe ꝓbabiles ⁊ veriſimiles ſunt expoſite.quod illud ſit caſſa pdũ.dicunt quidaꝫ hoc eſſe verũ in app.facta extra iudicium vt.ē.c.bone.certe ſi bene illa dec.videatur ibi nõ tantum ꝓbauit cãm app.eſſe iuſtã.ſed etiam veram naꝫ ibi non fuit reſtitutus niſi ad ea que probauit ſe poſſediſſe tpe app.emiſſe.ꝓbauit ergo veram cãm ap.ſ.ſe poſſediſſe.⁊ poſtea ea que poſſidebat ad archi.ꝑueniſſe.⁊ ꝑ eũ moleſtatum fuiſſe.⁊ ſcḋꝫ h nõ ob.ei quod no.Inn.ſ.de his que ſi.a ma.par.ca.c.j.vbi dicit ꝙ appellans extra iudicium ne ñ tñ dꝫ ꝓbare cãm app.eſſe iuſtã ſed etiam veram.⁊ ad hoc.ē.de elec.cuꝫ inter ca no.vbi etiam de hoc no.Inno.Idem etiam no.ē.co. interpoſita.in gl.ſed etiã ſi.ver.⁊ habet h dec.literas.§.qꝛ vero.dicit põt qḋ licet alias nõ proſit app.facta extra iudicium niſi ꝓbata veritate cauſe vt predictum eſt tamẽ vbi ex probabili ⁊ veriſimili cauſa appellatur.i.ex cauſa approbata a iure ciuili vel conſuetudinario hoc ipſo probatur veritas cauſe quod non ꝓbatur contrariũ vt ibi ſm Innoc.nã iure ꝓhibitũ eſt quod decanus nõ poſſit interdicere eccleſiam contra epũm niſi ex manifeſta cã ē.de offic.or.irrefragabili.§.pe. ac decanus in illa dec. dilectis nullam cauſam probabat.⁊ ideo ibi eius interdictum irritatͣ ſꝫ ſi iudicio appellatur locũ habet quod hic dicitur ⁊ ſupra.c.interpoſita.dicas igitur quod ſi appelletͣ ab interlocuto.⁊ poſt ap.aliqḋ innouetur.primo debet cognoſci de grauamine propter quod appellatum eſt quam reuocetur quod factũ eſt poſt app.ē.de dila.c.j.ē.de eo qui mit.in poſ.cum veniſſent.ē.co.ti.ſepe.verſi.qḋ ſi.ē.co.de excep.dilectus.vbi etiã pꝫ quod anteꝗ̃ incipiat cauſa app. reuocatur quicquid fit poſt app.ad idem ē.co. ex pte oi.⁊.C.⁊.ff.nil no.app.pen.ꝑ totum.⁊ adde qḋ de hoc no.liiij.di.quis aũt.in ſi.in glo.⁊ reſtituantur ei ⁊c.de iſta reuocatione plene not.Inno.⁊ hoſt.ē.de offi.deleg.paſtoralis §.qꝛ vero.ē.c.bone.⁊.c.romana.⁊.ē.de elec.dudum.ij.cauſa vero appel.probata reuocandũ eſt qḋ factũ eſt poſt app.ē.de off.dele.ſuper qõnum.§.ſi.in ſi.ē.de reſti.ſpo.ex cõqõne.⁊ hic adde quod dictũ eſt.ē.co.romana.§.ſi vero.in glo.poterit tñ ⁊c.⁊ in glo.nec enim ſufficit ⁊c.⁊.ē.de do.⁊ contu.cum qui.in glo.ſi ꝓpoſita cauſa ⁊c.no.tamẽ qḋ aliqñ dicit decr.in irritum reuocantes que poſt ap.⁊c.vt in pre.dec.ex cõqõne.in ſi.⁊ hoc intelligo quãdo cauſa ꝓpter quã appellatur eſt exꝓſſa in iure.aliqñ dicatur irritari ſiue irritũ nũciari.ꝙ intelligas quãdo cã non eſt in iure exꝓſſa.⁊ ſi aliqñ inenitur ꝙ decr. dicat irritetis. niſi cauſa ob quã appellatum eſt ſit in iure exꝓſſa expone.i.irritum nuncietis ⁊ econtra exponitur irritum nũciare.i.irritare.ē.de elec.bone me.via.j.R.vt ibi apparet ⁊.§.lꝫ.ſm hoſt.qui ita no.in pre.c.ex cõqõne.in ſi.vꝫ tamen hec diſtin.parum rõnis habere qꝛ cum ſemp requiratur cã ꝓbabilis ſiue iuſta ⁊ vera cum eadem ſit equitas ſiue rõ.idem debet eſſe modus ꝓnũciandi.ar.ad hoc.C.ad.l.fal.l.vlti.ff.de teſti.l.queſitum. ¶ Canonice.ē.c.romana.vbi de hoc in gl poterit tamen ⁊c.ibi videas ⁊ ex quo inhibitio legitima eſt qḋ fit contra eam dꝫ reuocari.ſ.de no.opũ.c.j.ff.co.ti.l.j.in prin.⁊ eſt hoc equum ne impium ꝓſidentis fiat eluſorium.ff.ne quid in lo.pu.l.vlti.

a ¶ Nõ ſolũ. de intellectu huiꝰ.c.i.ꝑ.pte.vid alex.in gl.lix.xix.ſ.j.vol.imo.i cle.j.in.in.cci.poſt medi.de cã peſ.⁊ propꝛ ⁊c.

b ¶ Scienduẽ tñ.adḋ gl.l.l.iperatores.§.ſ.magiſtratu.in ꝟ.aduerſario.ff.de ap.alex.ſ.addi.ad bar.i.l.j.ff.nil no.ap.pẽ.imo in cle.ſi.i.j.op.vt lit.pẽ.fel.in.c.dilecti.ſcol.ſi.circa medi.de ma.⁊ obe.

c ¶ Quãdiu appellari põt.adde bar.ãgl.et imo.i.l.ga lacronibꝰ.§.j.ff.de teſta.alex.in ꝯſi.xcix.ſ.j.col.iv.vol.bal.⁊ alex.ſ.l.appellatione.C.de app.d.iaſ.i l.⁊ poſt rẽ i ñ.notabili ff.de trãſa.⁊ alexã.in addit.ad bar.i.l.j.ff.nil no.ap.pen.

Summarium.

1 Certare idem eſt quod pugnare quaſi certum ſe dicens habere.
2 Tempus a tempore noticie currit.
3 Malicijs licet precludatur via appellandi per ſimplicem querelam non tamen precluditur via contradicendi.

1 Concertationi. †Certare idem eſt qḋ pugnare quaſi certuꝫ ſe dicens habere.ꝙ fit in diſputãdo.C.de poſthu.here.inſti.qḋ certatum.C.de le.cum quidam.⁊ habes conſimile verbum.lxxix.di.ſi duo.⁊.§.pre.aliquando tamen cõcertatio ponitur pro deliberatione ſiue tractatu cum alio habendo.lxiij.di.c.ij.iuxta ſi.ſed in pre.c.ſi duo.ſumitur contractari in mala parte.ſed in primo modo erat in caſu de quo,ſit hic mentio.⁊ deciditur.nam multi quorum ſententiam ſequẽ

iudex a quo appellatꝰ ſemper pſe pnunciaret. ⁊ ſic fruſtraretur
priuilegiū romane ec. ſic no. Hug. in pre. c. decreto. ⁊ idē videtur
notare. B. ſ. c. ſolicitudinē. in gl. ſed qꝛ ſed bene cognoſcet de p-
babilitate ipſius cauſe ap. extra formā iudicij. ⁊ hoc eſt ꝙ demō-
ſtrat iſta litera. ¶ Cum id per ſe videre habeat ⁊c. ſcꝫ ab alijs in
quirendo an cauſa propter quā eſt ap. ſit probabilis. vnde dicit
Inno. ꝙ iudicis a quo appellatū eſt: eſt eſtimare an cauſa ap. iu
ſta videatur. ar. ad hoc. ff. de arbi. qualem. ſed quid ſi iudex ſemp
remanet dubius quantūcunqꝫ inquirat. tunc dic cū Hoſ. ꝙ iudex
dꝫ ſupſedere: qꝛ in dubio potius ſtatur appellationi. quam ſen
tentie. ſ. e. dilecti. preſumitꝰ enim ꝙ ꝓpter grauamē fuerit appel
latū. ſ. de re iu. tenor. ¶ Suſpenſa. ſic. ſ. de iureiur. venientes. de
re iud. cū inter. ⁊ hoc dicit qꝛ per ap. ex cā probabili ſeu veriſimi
li ⁊ probabili interpoſitura appellans ſe facit exemptū a iudice
a quo appellat. ſ. e. directe. in ſi. ſed hoc intellige ſm id qđ leg. ⁊
no. ſ. e. ad hoc ſi. c. propoſuit. ⁊. c. cū teneamur ibi videas. ¶ Fa-
cienda. hic clare deciditur id ſup quo olim altercabantur docto
res ꝙ ponitur. ſ. e. cum ceſſante. vnde dic faciendam ſcꝫ cum effe
ctu. vt ſequitur. vt ſi ad factum proceſſum eſt de facto reuocet vel
ſententia contraria ſi ad factum non eſt proceſſum ⁊ non ſufficit
dicere paratus ſum reuocare niſi de facto reuocet. vt hic patet. ſi-
cut etiam prius ſcripſerant Inno. ⁊ Hoſt. ſ. e. cum ceſſante. Idē
etiam tenuit Jo. qui ſcripſit in ſuis cauillationibus. R. de gene
ralibus excep. ꝙ ſi iudex dicat ſolo verbo. ego reuoco ⁊ nō rece-
dit a grauamine interlocutorie. tenet appellatio. ſicut etiam qđ
le. ⁊ no. per. B. ſ. c. li. de re iud. ad apoſtolice. ¶ Comparuit ſci-
licet vt audiat reuocationem grauaminis. ¶ In termino. i. ſ. ter
minum ad hoc ſtatutū. ¶ Grauamen. qđ ibi proponis illatum
ab ipſo iudice a quo appellaſti. ¶ Reuocauerit. quero qualiter
reuocabit. nunquid dicet grauamen reuoco. ſi hoc dixerat qui fa
tetur legitimam ap. iam proſequens fateretur appellantem a ſe
exemptum. ſ. eo. directe. in ſi. dic tamen cum Tan. ⁊ Hoſ. ꝙ hoc
totū licet ei autoritate illius. c. ſ. eo. cū ceſſante. ⁊ grauatus ducit
in iuriſditionē reuocantis. ſm eos. vt ibi. ⁊ hoc etiā ibi colligitꝰ
manifeſte. ¶ Cum effectu. q. d. non ſolum verbo tenus. ſed de fa
cto. ſi ad factū proceſſum eſt vt. ſ. dixi in gl. hoc clare ⁊c. ⁊ habes
ſi. j. de cler. non reſi. relatū. ff. ꝙ quiſqꝫ iur. l. j. §. hoc antē. ⁊ ne qs
eum qui in ius voc. eſt vi exi. l. ſi per alium. §. docere. de pe. di. j.
§. hoc autem. ¶ Ex tunc id eſt elapſo termino ad audiendū re-
uocationem grauaminis preſixo. ⁊ habes ſi. ſ. eo. li. de elec. com-
miſſa. j. R. vbi de hoc in glo. ad hoc. ff. ⁊c. ¶ Procedere. intelli-
go etiam ſine noua citatio. vt. ſ. e. li. de do. ⁊ cōtu. eum qui ⁊ ſen-
tentiam promulgare vt ibi dꝛ manifeſte. Sed ar. contra qđ. j. di-
cit ibi ac ſi ⁊c. ſed certe ratio illius. c. eum qui ſoluit hoc.

Summarium.

1 ¶ Prebendarum collatio de iure communi an ſpectet ad epi
ſcopum ⁊ capitulum ſimul.

2 Epiſcopus eſt caput canonicorum ⁊ ipſi ſunt membra.

A Collatione. Quid ſit collatio dicam. j. e.
li. de preben. cum in illis. §. j.
¶ Cōmuniter facit iſta litera pro ſententia illorū qui
dicunt ꝙ de iure communi ſpectat collatio prebenda
1 rum † ad epiſcopū ⁊ capitulū ſimul de hoc ſatis no. xxi. di. §. j. in
glo. cū ergo. ⁊. c. j. ver. pontifex. in glo. ergo eps. ſ. de elec. cū eccle-
ſia. ſ. de ſup. ne. pre. c. dilectus. de of. or. irrefragabili. in glo. vel p
decanū. Sed alij dicunt qđ ad prelatū hoc pertinet. ar. ad hoc. ſ.
eo. li. de ſcrip. gratia. j. eo. li. de preben. ſi tibi. j. R. xxj. di. in nouo.
in ſi. j. q. iij. ſi quis eps vbi eſt expreſſum. j. de hereti. cū ex iniun-
cto. in ſi. ⁊ hoc tenuit. B. con. in pn. c. cum in eccleſia. dixit tamen
ibi ꝙ hanc debet facere prelatus de cōſenſu ſui ca. alias nō valet
⁊ ſic intelligit. j. de conceſ. pre. poſtulaſtis. ⁊ omnia alia iura que
videntꝰ dicere ꝙ ad prelatū ⁊ capitulū collatio pertinet preben-
darū qꝛ eps ſiue prelatus debet eam facere cum conſenſu ſui ca.
Sed ar. contra. j. eo. li. ne ſe. va. c. j. j. R. ⁊. §. j. vbi ve diuerſa poni
videntꝰ ꝙ ad capitulū ⁊ prelatū ſimul pertineat collatio preben-
darū. vt ibi. j. R. vel ad prelatū de conſilio capituli vel aſſenſu.
vt ibi. §. j. no. tū ꝙ autoritas inſtituendi ſemper eſt penes epm li
cet capitulum qnqꝫ eligat. tū de conſenſu capituli eps debet inſti
tuere ⁊ ſic no. Uin. Inno. Hoſ. ⁊. B. j. de inſti. ex frequentibus.
de hoc etiā ſatis no. Hoſt. in ſum. de elec. §. quis poſſit eligere. ꝟ.
quid de ⁊c. ibi videas. ⁊ adde qđ dicam. j. e. li. de capel. mo. c. j. in
pn. ⁊. j. e. li. de con. pre. ſi capitulo in glo. huic ſatis ⁊c. ¶ Uel pre
a latus. hoc preſumo prima facie^a niſi aliud oſtendatꝰ. ⁊ eſt ratio qꝛ
2 eps † eſt caput: capitulū vero ſunt membra. j. de his que ſi. a pre.
poſtulaſtis. j. ne ſe. va. c. j. R. j. ⁊ tūc dꝛ intereſſe vt prelatus. ⁊ vo-
cem vt prelatus habere. qñ ſedet in ipſo capitulo vt prelatus. ⁊
vox eius preualet voci cuiuſlibet alterius inferioris ⁊ tunc capi-
tulum commune eſt epi ⁊ canonicorū id eſt eps ⁊ canonici faciūt
vnum capitulum. ⁊ etiam no. Inn. ⁊ Hoſt. in pre. c. poſtulaſtis.

¶ Appellare ratio eſt ne videatꝰ appellare ab eo ad ſe ipſum qđ
eſſe non debet. ſ. e. ro. ſ. e. li. de conſue. non putauit. ⁊ hic videas
ꝙ ibi dixi. ¶ Ut canonicus. j. e. li. de prebē. cum in eccleſia ⁊ hoc
cognoſcatur qñ eps eſt in capitulo nō vt prelatus ſed vt vnus ex
canonicis ⁊ vox ſua nō plus valet quam vox alterius canonici.
quo caſu dꝛ tantū ca. ⁊ non epi ⁊ canonicorū. ¶ Ad eundē ſub-
tanqꝫ ad ſuperiorem cū aliquid non diffiniat ſed capitulū quā-
uis ⁊ ipſe interſit tanquā canonicus. ff. qñ ap. ſit. l. j. §. ſolent. nā
licet epiſcopus ⁊c. ⁊ canonici faciant vnum cap. in elect. non ta-
men in iuriſditione facienda eſt per vnum cap. ⁊ enim ad ipſum
epiſcopū ſolū pertineat iuriſditio ad ipſum appellabitꝰ in hoc
caſu. vt hic dicitur ſic etiam prius notauerat Inno. in pre. decr.
poſtulaſtis. ſi vis hanc materiam huius dec. latius proſequi vi-
deas ꝙ plene no. Hoſt. j. de exceſ. pre. c. j. ver. aut ſine iudicio. ibi
videas nam ibi clare ponit quid eſt dicere ꝙ epiſcopus habeat
vocem tanquam prelatus vel tanquam canonicus.

Summarium.

1 ¶ Principali in cauſa ſi quis ſpecialiter renunciaſſet in ali-
quo articulo: in cauſa appellationis non poſſet communi iure
teſtes producere ſuper illo.

2 Condemnatus ſi quis eſſet in expenſis ſi non appellaſſet per ap
pellationem emiſſam a diffinitiua cur non iuuaretur ſuper ex-
penſis.

Licet id eſt quamuis. ¶ Inter-
locuto. re-
pete ꝙ dixi. ſ. eo. cordi. in prin. in glo. interlocuto. ⁊c.
¶ Pacti de non petendo in perpetuū. de hoc dictū
eſt. ſ. c. li. de lit. conte. exceptionis. in gl. ij. idem de conſimilibus.
¶ Preiudicans. hoc poteſt facere in qualibet peremptoria. de
quibus dictū eſt in pre. c. exceptionis. ¶ Multū redde. vt in ca-
ſu. ſ. e. li. de reſcri. ipſo iure ⁊ in alio. ſ. de re. iu. ad probādū. ⁊ in
alios de procu. in noſtra. ⁊ no. ſ. de reſcri. ex parte decani. ad hoc
ſ. de iud. licet. ⁊ in alio. ſ. de exce. cum veñ. iuxta ſi. ver. licet autē.
⁊ in alio. xj. q. j. c. j. ſ. de iud. at ſi. ¶ Cum non fuerit ap. hec lite-
ra non caret miniſterio. quid enim ſi a tali interlocutoria fuerit
appellatū poſtmodū ipſi appellationi renunciatū tacite vel ex-
preſſe nunqd locū habebit ꝙ ſequitꝰ nō credo. quoniā renuncia-
re videtꝰ grauamen renunciando ap. ſue vt no. ſ. eo. ſolicitudinē
vnde notabiliter ⁊ caute ſic loquitꝰ iſta litera ⁊ no. ꝙ ſi quis in cā
1 principali † ſpecialiter renūciaſſet in aliquo articulo. in cā ap. nō
poſſet cōi iure teſtes pducere ſup illo. ſicut colligitꝰ ar. a cōtrario
ſenſu. ſ. de teſti. cōſtitutis. ij. in ſi. ſic etiā no. Inn. ⁊ Ho. ¶ Emē-
dari. ad hoc. ff. eo. tit. l. j. circa pn. ar. C. de iureiur. generaliter. §. ſi
autē cui. ⁊ huius dicti ratio eſt qꝛ totū negotiū queſtionis vnū
ſtructū eſt. in quo appellans eſt leſus. ⁊ a quo eſt appellatū. ff. de
mi. l. iij. §. j. ad ſi. preterea ſemp eſt iuuāda nec eſt probationibus
reſtringenda ſed cōtra ea q̄ hic dicūtꝰ videtꝰ. ⁊ ꝙ ap. emiſſa a diſ
ſi. non execu. datur ad interlocutoriam. nam alio modo appella
tur ab interlocu. ⁊ alio modo a diffi. qꝛ in prima cā exprimitꝰ in
ſecunda nō. ꝙ dic vt dixi. ſ. e. cordi. preterea interlocu. a qua non
eſt appellatū. j. x. dies tranſit in rē iud. ſ. de teſti. ſignificauit. ad
idem. ſ. de re iud. ꝙ ad cōſul. de elec. cū dilecti. ergo deinceps ad
idem agere nō poteſt nec de eo excipere. ff. de ex. rei iu. cū queritꝰ.
⁊. l. ſe. ar. qui. ex ca. ma. nec non. §. exemplo. preterea vbi interlo-
cutoria eſt prolata cū cauſe cognitione ſcꝫ auditis rationibꝰ hinc
⁊ inde. perpetuo debet ſtare ⁊ in rem tranſit iudi. prout no. In-
no. j. de inſti. cū veniſſent. in glo. perpetuo ⁊c. ad hoc. C. cōia pre.
l. iij. C. de ſen. ⁊ inter. om. iu. ex ſtip. ⁊. l. ſeq. ⁊. l. nemo iudex. ff. qđ
me. cauſa. metū. ſ. §. ſed qđ ptor. ad hoc qđ no. in. q. vj. hoc quip-
pe. ibi videas. Itē vbi expreſſe reprobatꝰ exceptio. ſi poſtea agat
excipitur ex re iudi. ff. de neg. ge. ſi autē. §. ſi quocunqꝫ. ff. de com-
pen. ſi in diē. §. ſi rationē. ſic etiā no. Hoſ. ſ. e. dilecto. in ſi. ideoqꝫ
dicebat Hoſt. ꝙ ſm caſ. quantūcunqꝫ a diffi. ſententia appelletꝰ
nihilominus tū quantum ad proceſſum; firma manet interlocu.
prioris cauſe in qua nō fuit. j. x. dies appellatū. ⁊ hꝰ ipſe no. ſ. de
re iu. ꝙ ad cōſul. ⁊ hoc plene no. in ſum. e. tit. ſub rubrica de ſen.
§. qualiter pro. debeat. ſub. §. j. ver. verūtamen ſi appelletꝰ ⁊c. vſqꝫ
in ſi. ad hoc pōt dici ꝙ tranſit in rem iud. quantū ad hoc vt vlte-
rius appellari non poſſit. non quo ad alia. vt no. ſ. e. cum ceſſan
te. in glo. videtꝰ ergo ⁊c. ⁊ hoc hic ſatis patet in hoc caſu. dicas igi
tur ꝙ licet de hoc olim fuerit altercatio magiſtrorū. vt patet ex
his q̄ no. Inno. ⁊ Hoſt. ſ. de re. iu. ꝙ ad conſul. hic approbatur.
ſententia Inno. ⁊ confunditur ſententia Hoſti. ¶ Ubi non re-
uocari. hec fuit ſententia Inno. in pre. decr. ꝙ ad conſul. ⁊ ſic ptꝫ
2 hic ꝙ ſi quis condemnatus † eſſet in expen. ſi non appellaſſet. p
ap. emiſſam a diffi. non iuuabitur ſuper expen. qꝛ proſecutio ex-
penſarum nil faciet ad negociū principale imo poſſet proſequi
ap. emiſſam ſup interlocutoria expenſarū. ⁊ nihilominus cau-
ſam ſuper principali agere. a quo non eſt appellatū. ſ. e. ſup co-

a ¶ Preſumo prima facie. Ad gl. h po ſitā in ꝟ. pla tus ibi ſi eſt i pmo loco ꝛ. Adđ q̄ dicit Feli. in. c. ex literis. circa pn. de pba.

Incipit Liber tertius.

¶ De vita ⁊ honeſtate clericorum. Rubrica.

Summarium.

1 ¶ Clerici dicuntur in dignitate conſtituti.
2 Uita eorum qui geſtus aliorum cum ludibrio ſui corporis repreſentant eſt infamis ipſo iure.
3 Uita goliardorum publicorum ⁊ notoriorum exercentium geſtus aliorum cum ludibrio ipſo iure caret priuilegio clericali.
4 Opera ſanctorum exercentes ſanctorum filii ſunt: ſed tenentes loca ſanctorum non omnes ſanctorum filii ſunt.
5 Buſio. iſtud eſt vulgare tuſcorum ⁊ quorundam lombardorū.
6 Clerici cum non debeant verſari cum improbis: multo fortius ſe debent prohibere ab exercendo talia opera ſic damnata.

¶ De de. cō iug. Addō ꝙ clerici coniugati nō diffe runt a laicis ſm. d. Abb. in. c. ii. in pe. col. p⁹ med. eꝫ de iu. niſi l duob⁹ caſib⁹ de qb⁹ l hoc c. j. vide etiā Jmo. in de. ii. in. iii. col. circa medi. d reſcrip.

Clerici dignitati. No. qd
1 clerici dicunt† in dignitate conſtituti. ſic. iii. di. denique. in prin. ¶ Joculatores. hoc eſt loca in publicum latores ⁊ hoc intelligo nō de oībus ſed de his q publice faciūt ſpectaculū ſui corporis. de quibus intelligit. iiii. q. j. ⁊ de con. di. ii. pro dilectione. nam tales qui ge
2 ſtus aliorū cū ludibrio ſui corporis † repreſentant ſunt infames ipſo iure. vt ibi. ⁊ talibus porte dignitatis patere nō debēt. C. de dig. l. ii. ff. de his qui no. infa. l. ii. §. ait pretor. ſ. e. li. de re. iu. c. j. de iſtis no. lxxxvj. di. donare. ¶ Goliardos. vulgare eſt gallicorum. intellige de illis q ſunt publici ⁊ notorii. tales ſi p annū exercue
3 rint talia ludibria † ipſo iure carent priuil. cler. vt. j. ſequit. ar. ad hoc. j. de ſta. mo. recolentes. §. j. ⁊. j. ne cle. vel mo. c. ii. ⁊. j. de apoſta. c. ſ. ⁊. j. de cle. coniu. Jo. ⁊ hoc ſtatuere dignū fuit. q: vilitas vite nō dimittit tales huius priuilegii dignos eſſe. C. de adul. l. que adulteriū. in fi. vnde cū iſti ſuis prauis moribus detrahant eccleſiaſtice dignitati cui tale priuilegiū eſt cōceſſum. nō perſone. vt. j. de ſen. ex. cōtingit. in hoc tale priuil. debēt perdere. nā omne priuilegiū huius reatus excludit. C. vbi ſe. vel cla. l. j. ff. de epi. ⁊ cler. gñaliter. ad hoc qd not. xvj. q. j. gñaliter. ad hoc etiā facit ꝙ dicit
4 Hierony. nō ſanctorū filii ſunt q tenēt loca ſanctorū. ſꝫ qui † exercēt opera eorū. xl. di. nō eſt: ⁊ quicūqꝫ in loco apoſtolorū ſunt nō ſolū ſermones eorū imitent ſed etiā cōſeruationes ⁊ abſtinentias xxv. di. principalis. in fi. ad id qd hic dr facit plene qd no. xxiii. q. v. ſi apud. ibi videas. ⁊ ideo ſi quis tales verberat nō incidit in canonē huius ſnie etiā fuit Hoſt. prout no. in ſum. de ſent. exc. §. qs poſſit excō. ſub. §. ſup illo. ver. qd de goliardis cuius ſnia hic approbat ar. ff. de rit. nup. l. ſenatoris filia. ⁊. l. ſe. §. j. quāuis qui
5 dam ꝯtrarium aſſerere videant. ¶ Buffones. † pro eodē ſupponit. ſed hoc eſt vulgare tuſcorū ⁊ quorundā lombardorū. ¶ Annū integrū ⁊ continuū. ff. de ſta. li. cū heres. §. ſtichus. ff. de pu. ⁊ vec. l. vlt. §. finaūt. ff. de vſuca. l. iii. ⁊ habes cōſile ꝑs. ſ. e. li. de re. iur. cū eterni. vbi dixi ibi videas. not. hic actū damnatū artē app. ad idē lxxxvj. di. qui venatori ſic vſura ars appellat. xliii. di. ſicut hi. ⁊ cura animarū. ſ. de eta. ⁊ quali. cū ſit. in pn. xxxix. di. petrus ſic etiā officiū predicatoris ars nūcupat. v. q. iii. q: epi. in fi. ⁊ magi artē exercēt. j. q. j. petr⁹. C. de male. ⁊ mate. l. ii. ⁊. iii. ⁊ aliis multis. l. e. ti. ⁊ ceci dicunt habere artē de con. di. v. nec tales baliſtarii. ⁊ ſagittarii. j. de ſagi. c. j. dr ars medicorū ⁊ ars demonū. xxvj. q. v. nec mirū. v. ad hoc autē. ¶ Ignominioſam. ff. de his qui no. infa. l. ii. §. ignominioſo. ⁊. §. vlt. ff. de re mil. l. milites. §. miſſionū. ⁊ dr ignominioſa quaſi ſine noīe eo ꝙ ppter ſui vilitatē nolari nō debet. ¶ Exercuerint cū talibus clerici nō debeāt intereſſe. vt xxiiii. q. v. nō opꝫ. C. de epi. ⁊ cle. auſ. interdicimus. multo fortius
6 ſe debēt ꝓhibere † ab exercendo talia opera ſic damnata. ad idē. ſ. e. ſi clerici. i. R. ¶ Ipſo iure ſic. ſ. e. li. de reſcri. ipſo iure. dic vt ibi. ⁊ accipe finē huius. c. careant ⁊c. vſqꝫ in fi. ⁊ poſtea reaſſume. ſi aūt ⁊c. ⁊ in hoc eſt noui iuris editio: q: abſqꝫ monitione qs nō amittebat priuilegiū clericale. ſ. e. ex literis. j. de ſen. ex. cōtingit. ii. ⁊ ſic habes hic ꝙ hoc turpe eſt eccleſie cū tranſcurſu cū facit aliquē perdere ſtatū clerici. ii. j. e. li. de here. cū contumacia. ¶ Breuiori ſcꝫ anno. hic caute tangit ſnia Hoſti. qui ſcripſit ꝙ ſi tales nūc de nouo incipiant talia ⁊ ſpes eſt de correctione eſt dioc. epi. monitio neceſſaria ſiue requirenda. j. de ſen. ex. in audiētia. c. contingit. ar. xii. q. ii. indigne. ⁊ breuiter quouſqꝫ habuit rei euidentiam priuilegiū clericale retinere videt quādiu ab eccleſia toleratur. j. de cohabi. cler. veſtra ſm Hoſt. ad idē preſidentis ⁊ contēptus ipſius agētis talē artē eū priuat ipſo iure. vt hic plane ptꝫ. ¶ Tertio moniti. ad huius declarationē vide ꝙ no. ſ. eo. lib. de

¶ Et videt ꝙ i iſto caſu. Addō ꝙ eiegāter habent p Alex. in ꝯſi. viii. in. j. vo. Alex. in ꝯſi. lx. in. iii. vo. Bald. in. l. ſi qua per calū nia. C. de epiſ. ⁊ cle.

ap. ab eo. in glo. vlt. ¶ Careant ipſo iure vt precedit. ¶ Clericali. ſic. ſ. e. li. de biga. altercationis. ibi dixi. lxxxiii. diſt. quiſquis ⁊ cū hec litera ſic indiſtincte loquat. certum eſt ꝙ talem verberans canonem non incurrit. ſiue ſit in ſacris ſiue nō imo in ſacris conſtitutū multo fortius. ſic debent puniri quā hi qui nō ſunt in ſacris. ar. v. q. vj. preſbyteri. circa fi. ar. xl. diſt. homo chriſtianus. j. de iureiur. cum quidam. j. reſpon.

¶ De clericis coniugatis. Rubrica.

Summarium.

1. ¶ Contrahens cum ea quam defloravit bigamus reputatur.
2 Clericali priuilegio renunciari vtrum poſſit ſolo verbo.
3 Clerici vtrū de licentia epiſcopi iudiciū ſeculare eligere poſſint.
4 Epiſcopi ⁊ alii clerici vtrum teneantur ad vocationem regis venire ſi tenent ab eo temporalia.
5 Delictum ⁊ crimen in quo differant.

Clerici virginibus. Hoc dicit propter id qd habitū eſt. ſ. e. li. de biga. altercationis: ſed quid ſi credens cōtrahere cū virgine cōtrahat cū corrupta dic ꝙ hoc nō excuſat. ſm ꝙ no. xxxiiij. di. nemo. ⁊ hic habes op. ar. pro ſenten
1 tia illorū qui dicūt ꝙ ſi quis cōtraxit cū ea quā † defloravit bigamus reputabit ad hoc. xxx. q. v. qualis vbi de hoc notabiliter dicit hec lr̄a virginib⁹ cōtraxerūt. de hoc etiā queſtio eſt. B. ſꝫ incipit aliqs cognouit virginē ⁊c. ⁊ facit ad hoc. xxxiii. di. maritū. in pn. vbi de hoc etiā no. ſ. de biga. debitū in gl. vlt. ⁊ Goſ. in ſum. e. tit. §. itē quid ſi quis ⁊c. ¶ Deferrent. nā alias vbi iuſte eū non cogeret ad contrariū. videt ei ſua cōditio diſplicere. ſiue ſuus ſtatus. xxiii. q. v. ſi ap. ⁊ ideo nō gaudēt etiā hoc priuilegio. facit ad hoc ꝙ dixi. ſ. e. ti. proxi. c. j. in glo. vulgare eſt ⁊c. ¶ Clericales. de tonſura habes. xxiii. di. ꝓhibito. c. clerici. c. ſi qs ex clericis. ⁊ melius. e. di. nō liceat quelibet. xii. q. j. duo ſunt. ſ. de vi. ⁊ ho. cle. clerici. ⁊ adde qd dictū fuit. ſ. e. li. de big. altercationis de veſtibus habes. in pre. c. nō liceat. xxj. q. iiii. ꝑ totū. ⁊. ſ. de vi. ⁊ ho. cle. clerici. ¶ Retinēt videt hic ſumpto ar. a ꝯtrario ſenſu ꝙ ſi nō deferūt premiſſa nō retinēt illud priuilegiū canonis. ſi qs ſuadēte. ⁊ ſm hoc ꝙ dicit hoc intellige ꝙ no. ſ. eo. Jo. ⁊ ꝙ no. xxxii. di. clerici. xl. di. c. vlt. ⁊. xx. q. iii. eos. no. tñ qd lꝫ tales clerici ſint vxorati. tñ abſtinebunt a negociatione ⁊ armis. ſm ꝙ hic not. xxxii. di. ſi qs. ⁊
b videt ꝙ in iſto caſu[b] trina admonitio requirat ar. xii. q. ii. indigne. j. de ſen. ex. in audientia. ⁊. c. contingit. dic ꝙ ibi loquitur in clericis nō coniugatis qui forte illud priuilegiū amittunt. ⁊ ideo non requiro admonitionē in hoc caſu ⁊ videas qd no. j. de apoſta. c. j. ⁊ de priuil. ex parte. xix. ⁊. de ſen. exc. ſi vero aliquis. ⁊ vbi prius dimiſiſſent ferre forſan ⁊ habitū clericalem ſi nunc volunt deferre ⁊ gaudere priuilegio clericali. credo qd poſſunt cum hic dicat indiſtincte ꝙ tales clerici ſic coniugati talia deferētes gaudent tali priuil. preterea. j. e. §. vlti. non dicit ꝙ totaliter amittāt: ſed dicit ꝙ nō portantes non gaudent. ſumpto arg. a contrario ꝙ eſt valid. vt patet in eo qd no. j. de his que fi. a pre. eſt apoſtolica in fi. ⁊ habes ſimilem modū. xvj. q. j. §. cum addit. §. autē. §. cū ergo. vel ſi vis dicere ꝙ amittant intellige vſqꝫ ad reaſſumptionem. ar. C. de cur. fu. l. vlt. ff. de te. mi. l. pe. nā vides ꝙ aliquando ſuſpendit priuilegiū alicuius ſed nō expirat. j. de ſen. ex. duob⁹. ⁊ no. ſ. de vi. ⁊ ho. cle. ex literis. in gl. bene dicit ⁊c. ibi videas. nō ob. ſ. e. ex parte. q: illi reſumebāt iuriſdi. ⁊ in illuſionē obſequiorū. ⁊ videtur hic plus operari renunciationē facti quā verbi. nā
2 verbo non poteſt renunciari priuilegio † clericali. j. de ſen. ex. cōtingit. ad idem. ſ. de ap. dilectus. de vi. ⁊ ho. cle. ex literis. ¶ Canonis. xvii. q. iiii. ſi quis ſuadente. ¶ In fauorem. j. de ſentē. exc. contingit interdum. ¶ Et cum conciliū. ſ. de fo. compe. nullus clericus. cuiuſcunqꝫ ordinis. ſ. de iud. cum non ab ho. ⁊ patet in c. de quo hic ſit mentio. de for. compe. c. nullus ſubaudiunt quidam ſine permiſſu epiſcopi. vt in pre. c. nullus. ad idem. xj. q. j. clericū cuiuſlibet. ⁊. c. clericū nullus. alii contra. ⁊ in iuribus predictis ſubaudiūt maxime q: etiā de licentia epiſcopi iudiciū ſe
3 culare nō poſſunt clerici † eligere. vt no. ſ. de fo. compe. c. j. ⁊ probatur. e. tit. ſignificaſti. ſed dicit Hug. ꝙ poteſt clericus duci corā ſeculari iudice permiſſu epi. ſi ipſe clericus voluerit alr̄ nō ar. iii. q. vi. non liceat. hoc eñ nō in fauorē ſolū epiſcoporū: ſed potius clericorū introductū eſt. ar. xj. q. j. ſimiliter. ⁊ hoc duntaxat in cā ciuili. nam in criminali quāuis epiſ cōſentiat ⁊ velit clericus nō debet produci corā ſeculari. nec negat ipſe Hugo. ꝙ papa ⁊ etiā epiſ poſſit delegare laico etiā cauſam criminalē clerici: ſed dicit iudicem ſecularem non poſſe cognoſcere de cā criminali ceſſante delegatione. ⁊ hoc ipſe Hug. no. in prin. c. clericū cuiuſlibet. ꝙ de

de papa

de papa certū eſt. ſm qđ no. xxxi. di. c. ad hoc vero. in glo. ar. qđ laicus ꝛc. ſed in epo non videt. vt ibi no. de hac materia. no. xcvi. di. bene quidē in glo. ar. qđ eccleſiaſtica ꝛc. quam glo. quidā nō habēt ꝛ male. ſiue defectiue: vt patet. e. c. in glo. non licuit ibi videas. ¶ Condemnari. ſic. xi. q. i. vbi dicit qđ nemo vnꝗ̄ clericos apud ſecularem iudicē accuſare preſumat vbi dicit Hug. qđ ibi accuſare large ſumit. i. impetere ciuiliter vel criminaliter. ꝛ no. qđ dicit ille canon. vnꝗ̄ qđ exponit. i. in aliqua cauſa. ergo nec in cauſa feudi. qđ verū eſt ſm Hug. prout no. e. q. in ſum. vbi dicit qđ idē eſt in cauſa feudi qđ in aliis ꝛ quicquid obſeruet inter laicos de iure ipſorū conſuetudinario tñ ratione feudi clericus nunꝗ̄ mutat forū. multi tñ in hoc articulo cōtradicūt. quorum ſententiā ſequit Gof. ꝛ Hoſt. per dec. ſ. de iudi. ceterū. ꝛ de foro cōpe. ex trāſmiſſa. de hoc etiā no. Inno. ſ. de fo. cōpe. ex parte. in glo. vlti. ſed vt cū pace loquitur ipſorū illa iura hoc nō probāt de clerico ꝛ iudicio ſeculari. ſed dec. eo. ti. ſ. de fo. cōpe. verū videtur hic dicere. ſed dic prout ibi no. Gof. ꝛ Ho. qđ prepoſitus de quo ibi loquit erat officialis iſtius eccle ꝛ vaſallus nō tñ cleric⁹. ꝛ ſic ſm hoc ibi loquit ſm vulgare gallicorū. vbi tales officiales prepoſiti appellant: vt. j. de verb. ſig. ex parte in xpo. aliter tñ ſumitur. j. q. iij. ſaluator. ver. ſed beatus. ſed pro ſentētia Hu. facit hec litera que ſic generaliter loquit. ꝛ. xi. q. j. clericū cuiuſlibet. c. cōtinua. vbi dicit nec quicꝗ̄ ꝛc. ꝛ. §. ſe. ver. nos aūt ꝛc. experiētie in fi. vbi dicit occurrat indifferenter examen. ꝛ. c. ſi quiſꝗ̄. iuxta fi. vbi dicit ſemper ſequi pulſari. c. de perſona. in principio. vbi dicit vocat prius ꝛc. ad idem. xcvj. diſt. ſi tue poteſt. in fi. xxxiij. q. ij. inter hec. ver. ſed ſancta. que iura multū indiſtincte loquunt igitur ſic ſunt accipienda. xxxij. q. i. c. j. j. de cōiu. lepro. qm̄. §. vlt. ſed. ꝯ. nam epi ꝛ alij clerici tenent venire ad vocationē regis tenēt ab eo tēporalia. xxiij. q. viij. §. ecce. ꝛ. c. ſe. xviij. di. ſi epus. ꝛ no. ſ. de ap. cōparati. per qđ demon citati tenent reſpōdere. ad hoc ff. de pecul. le. tempore. ff. iud. ſol. vir bonus dici pōt q̄ tenent tales clerici corā illo cōparere. nō ad litigandū. ſed ad auxiliū impetrandū. ꝛ ſic nō obſtant. Itē manifeſte videt cōtra ſententiam Hug. ſ. eo. li. de ap. ro. §. debet. vbi dicit iure ꝛc. dic qđ ibi loquitur in cauſa ap. interpoſite a iudice ecc. ꝛ nō de cauſa principali mota. ꝛ ſic nō ob. imo potius facit pro ꝗ̄ cōtra tñ in certis caſibus ibi cauſa app. excipiat quo ad cognitionē iudi. ſecularis. ꝛ nihil dicit de cā principaliter mota vel monēda ad hoc. xxv. diſ. qualis. ꝛ. ſ. de trāſla. inter. cor. ver. pſertim. cū ꝛc. ꝛ. j. de deci. ad audientiā. in fi. C. de cadu. tol. l. ij. §. finantē. Itē ꝯ. ſ. de iudi. nouit. ver. non enī ꝛc. dic qđ ibi loquit qñ inter laicos eſt queſtio ſuper feudo tunc cognitionē talis queſtionis iudex ec. ſibi aſſumere nō dꝫ niſi in caſibus vt ibi dicit. ꝛ ſic nō obſt. videt qđ iſta generalitas patiat except. in cauſa recōuē. vt no. ſ. de fo. cōpe. nullus. ꝛ ibi idē tenet Inno. ꝛ Hoſt. de hoc etiā no. ſ. ne iud. ac ſi ia. vi. ij. q. j. ꝛc. ꝛ vbi idē dicit. ꝛ. xxiij. q. iij. cōuenior. in gl. hoc intelligas. ſi audiētia cōcedat nō probāt iura que per eos allegā

a tur de clerico recōueniēdo ᵃ in iudicio ſeculari. ꝛ ideo videretur ſtandū huic ꝛ ei que habetur in pre. e. i. ꝛ in pre. c. cōuenior. ibi ſed in cōſiſtorio. niſi certo iure inueniat contrarium in hoc caſu ad hoc. xv. q. iij. §. autem. ver. nec quicꝗ̄ ꝛc. nam nuſquā memini me legiſſe textū iure cañ. qđ clericus in cauſa reconuentionis poſſit corā iudice ſeculari cōueniri quāuis ſit in cōtrariū cōmunis ſentētia magiſtrorū de hoc etiā no. iij. q. viij. cuius in a. Itē niſi clericus eſſet incorrigibilis. ſ. de iud. cū non ab. vel niſi ꝯ clericū innocet brachiū ſeculare. j. de ſen. ex. vt fame. ꝛ. j. eo. li. eo. ti. ſi clericos. ad idem. ix. q. j. petimus ꝛ adde alios caſus poſitos. xxij. q. v. princeps. in glo. ꝛ ibi videas. ¶ Declaramus no. verbum nā per hoc patet ꝙ male correxit. Ber. hꝰ. ſententiā poſitā xxiij. diſt. clerici. ꝛ. l. di. c. ſi. xx. q. iij. eos. xxxij. q. ij. ſi qui. ꝛ de hoc

5 etiā no. ſ. eo. ti. Io. ¶ Delictis delictū eſt genus generaliſſimū ſiue veniat ex animo ſiue nō ſed crimē eſt genus ſubalternū cōtinet enim ſub ſe furtū adulteriū. ꝛ alia que ex animo proueniūt ꝛ conſciētia. ꝛ ſic no. C. ſi aduer. delic. l. j. vel dic. vt no. pe. di. j. ſi peccatū. in glo. ij. ꝛ. iij. di. ille rex iuxta fi. ¶ Denegat. ſ. de procura. tue. j. eo. li. de re. iur. cum quid. j. de con. pre. cōſtitutus vbi de hoc ar. cōtra. j. de teſti. ad hoc. ꝛ. ſ. de in inte. re. corā vbi de hoc in gloſſa. ꝛ ita aliquid ꝛ cui ibi videas ꝛ. j. de cogni. ſpiritua. in glo. vlti. ¶ In ceteris. vt in contractibus. ſ. eodē. ex parte. ꝛ no. ſ. de vi. ꝛ ho. cle. ex literis. in gl. bene dicit ꝛc. ibi videas. ꝛ etiam in premiſſis ſm id quod ſequitur.

¶ De cleri. non reſiden. in eccleſia vel prebenda. Rubrica.

Summarium.

1 ¶ Diſtributionum quotidianarum genus duplex eſt.
2 Celebrationem diuinorum infirmitas excuſat.

Conſuetudinē inoleuit.

Id eſt inualuit cōſueuit. ꝛ corripit penultimā. ¶ Qua. i. ſm quā. ¶ Diſtributiones. j. de preben. licet. j. eo. li. de ſen. excō. alma. §. adijcimus. ¶ Manualia. j. de ver. ſig. olim. ſ. eo. de cetero. ¶ Deſeruirent perſonaliter ꝛ in integre. ¶ Improbātes. ſi alicubi eſſet ſpecialis conſuetudo quod canonicus de foris veniēs per tres dies vel plures in ſua domo moram faciens percipiat quotidianas diſtributiones quamuis non vadat ad eccleſiam non videtur cadere in penam huius conſti. que intelligit quando continue volunt recipere ſiue recipiebant ac ſi cōtinue deſeruirent qđ non fuit nec eſt rationabile. cum beneficiū detur propter officium. ſ. eo. li. de reſcrip. quia per ambi. ꝛ ipſe diſtributiones tantum dari debent illis qui interſunt diuinis. j. de preben. licet. ꝛ. j. eo. li. de ſen. excō. alma. §. adijcimus. ꝛ hoc quidam hoc voluerunt dicentes qđ verbum ſimplex poſitum vel dictum cum continuatione. xxij. q. ij. ne quis. ff. de ſolu. cum quis. ſ. de vſur. quemadmodū. ff. de aur. ꝛ ar. le. ſcio. §. menio. ꝛ. §. ſe. ar. ad hoc. ff. ex qui. cau. ma. ab hoſtibus. §. pe. ſumunt etiam ar. ex eo qđ ſequitur. ver. qui vero vbi excipitur iuxta ꝛ rationabilis cauſa. ſed multum me mouet ad contrarium litera. j. proxi. ſequēs. ibi qui eundem offi. in ipſis ec. aſſuerunt. q. d. non aliis enim hic agamus de talibus beneficiis que tantū laborantibus tribuuntur ꝛ non aliis vt in pre. c. licet. ꝛ in pre. c. adijcimus. ad que papalis indulgentia non extenditur ſm id qđ dicitur. j. de ver. ſig. olim ergo nec conſuetudo. cum non ſit rationabilis. ꝛ ideo hec fuit merito approbata. ¶ Quotidiane. fac vim in verbo ꝓpter id qđ dici cōſueuit qđ ſi quis impetrauit literas vt habeat quotidianas diſtributiones propter hoc non habebit panem ꝛ vinum ꝛ talia que dantur de cōi. ſed intelligantur diſtributiones

b quotidiane que dātur his ᵇ qui interſunt horis diuinis. vel qđ aliud ſm conſuetudinē quarundā ec. ꝛ ſic intelligunt doc. predictam dec. j. de preb. licet hoc etiam ſatis probat. j. eo. li. de ſen. ex. alma. §. adijcimus. ſic etiam tenuit curia ro. ſm Ro. no. tñ quod

1 duplex eſt genus diſtributionum † quotidianarū. nam quedā ſunt diſtributiones quotidiane que dantur etiā illis qui nō interſunt diuinis dūmodo ſint preſentes. ꝛ de talibus intelligit. j. de ver. ſig. olim vt no. in ſum. de magiſtris. §. vl. ꝛ de talibus nō loquitur hec dec. Eſt ꝛ aliud genus illarum diſtributionū que dūtaxat dantur de cōſuetudine aliquarū ec. illis qui diuinis interſunt. ꝛ de talibꝰ loquitur hic. ꝛ pre. dec. licet. ꝛ no. qđ ille qui moratur in ſeruitio pape de iuriſditione debet percipere fructꝰ beneficiorū ſuorum. ſicut alij in eccleſia reſidentes. ſ. e. ti. cum dilectus. ſed contra. nam videmus qđ ſuper hoc impetrant quotidie indulgentie. dic qđ hoc non ob. q2 de iure aliquādo alicui cōpetit illud a ſe. ap. impetrat de indulgentia ſpeciali vt patet. ſ. de iureiur. ꝛ ſi xpo. in fi. non tñ talis percipiet victualia que tantum preſentibus conſueuerūt dari. ꝛ no. in pre. c. cū dilectus. qđ

a intelligendū eſt de victualibus ꝛ quotidianis diſtributi. que in aliquibus locis dantur vt illis tantum qui interſunt horis canonicis. ꝛ talia non debent percipere. j. de preben. licet. ꝛ. c. dilectus. j. in fi. ſ. eo. de cetero. vbi etiam no. ſic Hoſt. ꝛ de talibus loquitur. hinc dicas igitur incūctāter qđ oēs hi qui ex precepto pape in curia ſiue in ſeruitio pape morant. ſicut ſunt capellani ꝛ ſimiles habēt priuilegiū de quo ſupra dictū eſt ꝛ ſi ſcriptores ꝛ ſicut nō percipit beneficiū ſi nec priuilegiū pape iuuat aliquē in hoc caſu qui nō facit obſequiū. ad hoc. ſ. de cle. cōiu. qđ ad cōſultationē. nam ceſſante cauſa dꝫ ceſſare priuilegium. j. de voto. magne. in fi. cum ſi. ꝛ qđ plus eſt ſi aliquis in curia reſideat cum cardi. in eiꝰ obſequio. locū hꝫ illud ꝑuilegiū de quo loquit pre. dec. cū dilectꝰ. vt ibi no. Hoſt. dicēs ꝙ ita de conſuetudine curie obſeruat. ar. ad hoc. ſ. e. li. de oſ. le. officij. in fi. ꝛ. j. eo. li. de penis premiſſis. iuxta prin. §. felicis. ſed ar. ꝯ. j. c. li. de ver. ſig. ſicut. vbi hoc ex priuilegio cōcedit alicui. vt ibi patet. ꝛ ibi generaliter loquit. nō exprimēdo cui tale priuile. cōcedat. ¶ Aſſuerūt iſti qui

b talibus interſunt dicunt adeſſe ad opus ſanctū vt. xxj di. c. vlti. ꝛ illi qui adeſſe cōtemnūt ſm arbitriū epi puniantur vt ibi dicitur. ad idē. e. di. c. j. vel dic qđ puniunt per ſuſpenſionē officij et bñficij. ſm qđ no. l. di. cōtumaces. vel dic vt. xxij. di. vlt. ¶ Faciendam. qđ ſi cōſuetudo erat in eccleſia tolerabilis ꝛ iuramēto firmata. nūquid capitulū pōt eā ſine metu piurij autoritate ꝓpria in melius reformare. dic qđ nō. ar. ad hoc. ſ. de iureiu. ſi vero. c. cū quidā. §. j. ꝛ. c. verū. ſ. de elec. venera. vbi ita no. Hoſ. ꝛ. B. cō. ad idē. ſ. eo. li. de iureiur. hꝫ. ſ. e. li. de pac. ꝗuis. ſecꝰ forte vbi cō ſtetiſſet ſm qđ no. xi. di. in his. in glo. no. qđ ꝛc. ad idē. ſ. de iureiur. ſicut noſtris. ꝛ qđ dicit faciendā. dic per epm̄ qui etiā nouā bonam conſuetudinē pōt in ſua ec. inducere. xij. diſt. nouit. ꝛ de con. di. iij. c. j. vbi de hoc. ſ. de cōſue. cū conſuetudinis. ꝛ videas

a ¶ De clerico recōueniēdo. Z' de de Bart. in aut. ꝛ conſe quēter in fi. col. v. quero verū cleric⁹. C. de ſent. et iter. om. iu. ꝛ ibi plene Alex. l apo ſtil. ꝛ ſcīs. la te. in. c. atti clerici. l. vj. col. cū tribꝰ ſe. extra de iudi.

b ¶ Que dantur his Ad de. d. Car. j de. ii. §. j. in xvij. q. 6 cta. ꝛ quali.

qd dicetur.j.e.li.de ver.ſig.cõſtitutionē.in gl.hic vſ ⁊c.¶ Ipſis
ſ.quotidianis de quibus promiſſum eſt. ¶ Receperit.no.ver
bum.q.d.dato q ei detur ipſum recipere non põt.q ſi fecerit
ipſe ad reſtitutionē omniū ſic receptorū tenet vt ſequitur ſi.j.e.
li.de cen.exigit.⁊ dic receperit.ſ.in futurū.⁊ hoc plane indicat li
tera ſequens ibi nõ acquirit ⁊c.⁊ ibi ꝫ huius noſtrā conſti.⁊c.
vbi patet q iſta dec.ꝓhibet de his que cõtingent poſt iſtā con
ſti.q: pena legis ex tpe ipſius.lxxiij.q.iiij.dixit ſarra. ¶ Infir
2 mitas ſiſta excuſat a celebratione diuinorū.j.de prebē.ſignifica
tū.alſ regulariter clerici tenētur ad horas.de hoc.j.de cele.miſ.
dolētes.xcj.di.clericus vitiū.j.de cle.egro.cū percuſſio.⁊ ſm hoc
q hic de victualibus ꝙ etiā de quotidianis diſtribuit.dꝫ egro
a tans percipere ſuā partē.⁊ põt eſſe ratio q: talis infirmus[a] fin
gitur ſiue intelligiſ tūc eccleſie deſeruire:vt ibi not.ad hoc.ff.de
fideiuſ.li.cū habere.§.ſtichus.ergo nõ dꝫ ſine culpa ſua priuari
ſuo ſtipēdio.l.di.ſatis peruerſum.⁊ talis infirmitas dꝫ eſſe ma
nifeſta:vt.vj.q.j.preſentiū.⁊ grauis.xviij.di.ſi quis epõrum.et
no.e.di.placuit.⁊.c.ſi epõs.⁊ tūc egritudo excuſat.vt.v.q.iij.c.j.et
iij.q.vj.multū.ꝫ.de procu.querelā.vbi de hoc.ad idē.xxiij.diſt.
b iuxta ſi.ꝫ.de reg.iu.queſitū. ¶ Corporalis neceſſitas.vt q: ſit po
tionatus ſiue ſumpſerit medicinā.vel ſit ſanguine munitus.vel
ſimile idē intelligo de qualibet alia graui neceſſitate ⁊ iuſto im
pedimēto noīe enim neceſſitatis intelligitur q licet iuſtū impe
c dimentū:vt de con.di.iiij.hi qui.idē ſine detinetur.ar.ꝫ.de elec.
bone vie.ma.xxviij.di.quoniā quidē.ver.ſi quis vero.vñ nota
biliter dicit hec litera ſic generaliter corporalis neceſſitas.Utili
tas.ꝫ.eo.ex parte tua.idē intelligo de neceſſitate eccleſie.xvj.q.j.
nos autē.ergo ſi epõs precipiat alicui canonico ⁊ pro euidēti ne
ceſſitate vadat ad curiā ro.vel alium locū.q quidem precipere
poteſt ſm q no.in pre.c.nos autem.⁊.xxiij.q.j.c.vlti.⁊.xj.q.iij.
quid ergo.talis eo tpe ſumit legationē talibus diſtributionib⁹
defraudari non dꝫ.⁊ eſt ratio:q: tunc ecce deſeruire intelligiſ et
eſſe reſidens in eadē:vt.ꝫ.eo.ex parte tua.preterea alicui officiū
ſuum non dꝫ eſſe dānoſum.ꝫ.eo.li.de elec.cū non deceat.ſed illa
videntur huic litere contradicere.ibi quotidianis diſtributio
nibus ⁊c.dicit q iſta dec.intelligitur vbi cõſuetudo talis eſt ꝙ
in abſentia canonici percipiant diſtributiones que cõſuetudo
tolleratur in caſibus hic expreſſis alias autē vniuerſaliter repro
batur vt.ꝫ.premittitur q autē dicitur in pre.dec.cum non de
ceat.⁊.j.de preben.licet.j.eo.li.de ſen.exc.alma.§.adncimus.lo
quitur de iure cõi ⁊ in eccleſiis vbi non eſſet talis conſuetudo.
¶ Dominiū iſta litera ⁊ ſequens ibi ſuas facere videſ op.ꝓ ſen
tentia illorum qui dicunt q clericus facit fructus prouenictes
ratione ſui beneficij.de hoc dicit Uinc.credo q habet eos quo
ad vſum ⁊ diſpoſitionem ſed in morte perdit vtrunqꝫ.ad hoc ex
tra de teſta.c.j.⁊ ibi hoc not.ſecus eſt in vſufructuario.ff.quib.
mo.vſufru.amit.l.j.§.vlti.ſm Uin.de hoc plene dictū eſt.ꝫ.e.li.
de reſcrip.ſtatutum.in glo.proprium eſt ⁊c.¶ Teneantur ſic.ꝫ.
eo.li.de cen.ro.§.caueant.⁊.c.exigit.in ſi.quid enim ſi a.ca.tenea
tur.videſ quod hoc fieri poſſit quia non prohibetur hoc ſi.ꝫ.e.
li.de reſcrip.ſtatutum.§.ſi quis autem.⁊ in pre.c.exigit.in ſi.⁊.j.
de deſpon.impu.ad diſſol.in ſi.cum ſi.ſed forte cõtrarium verū
eſt.nam poſtqꝫ non percipere vt hic.ꝫ.dictū eſt nullo modo põt
fieri ſuum quin ad reſtitutionem teneatur cum recipiat contra
mentem huius conſti.⁊ prohibitionem.

a ¶ Quia ta lis infirm⁹. Adde ho.⁊ no.gl.in.c.ad audien tiā.extra de cle.nō reſi.vi de tñ q dicit Bar.in.l.ſi vno.§.item eū quidā.in iiij.col.in ſi.in ver.itē ex ꝓdictis apparet q ſi famulus.ff.loc.⁊ ibi ale xā.in apoſt.et per.in.l.galinarū ſu per gl.in v.lucrādi.inſti.de re.di uiſio.

b ¶ Cathedra ticū. Adde d.car.in cle.j.in prin.in iij.q.de iure patro.

c ¶ Non pre ſcribiſ. Adde ca.in cle.j.in.xij.q.de cenſi.doc.in c.cū venera bilis.extra de cenſi.

d ¶ Quia ni hil refert. Adde plura elegātia p.d.Baſ.ſ.l.quoties.ff.qui ſatiſ.co.fel.in.c.in li teris.in.ij.⁊ iij.col.de of.dele.⁊ in.c.grati.in.j.col.ad ſi.et ꝓn.ſe.eo.ti.

¶ De prebendis ⁊ dignitatibus. Rubrica.

Summarium.

1 ¶ Cathedraticū appellatur pecunia illa que datur ob hono
rem cathedre epiſcopalis.
2 Equiparari videntur iſta duo.ſ.nihil habere vel non habere ꝙ
ſufficiat.

Uſcepti. Regiminis conſulit.vel per
que ipſarū animarū pericu
la euitanſ.ꝫ.eo.li.de cõſti.vt animarū.j.e.li.de
ſepul.c.j. ¶ Innouatione.xv.di.c.ij.ix.diſ.in
nouamus.xxv.q.ij.nõ eſt nouum.¶ Sane cõ
ſtitutū.ꝫ.e.de monach.parochiale.ci.ſ.preſe
tato epõ.dioc.per relig.¶ Eccleſie.ad quā preſentatur.⁊ ſic pa
tet hic q loquiſ de eccleſijs que ſunt religioſorū quo ad tpalia
in quib⁹ poſſunt monachi oīa ſibi appropriare reſeruata con
grua ſuſtentatione preſbytero vt in pre.e.de monach.⁊.j.ſequiſ.
q dic vt ſupra dixi.ꝫ.eo.li.de offi.or.preſenti.in glo.fac vim ⁊c.
¶ Eis.ſ.epis dioc.¶ Aſſignatis q ſi fecerint tales prouentus
ſic aſſignari per eos vlterius non poterunt defalcari ſine minui
ꝫ.eo.auaritie.¶ Unde.i.de quo.¶ Expalia.que ſint illa collige.
ꝫ.de of.or.cõquerēte.§.j.v.ſynod.ſm Ho.vt procu.x.q.iij.cauē
dum.⁊.c.relatū.ꝫ.de reſcrip.cū ex offi.⁊ in cathedratico.ea.cau
ſa.q.iiij.illud ſed obuiare videnſ iura que dicunt monaſteria nõ
ſubeſſe epis quo ad hoc vel dioc.vt.xvj.q.j.cū pro vtilitate cū ſi.
ſunt enim quedā ſeruitutis officia vt ſynodales exactiones an
garie.operum crebre receptiones annue exactiones mulctatio
nes peccantiū a quibus omnibus monaſteria ſunt libera.vt le.
⁊ no.xviij.q.ij.c.vlt.hinc eſt q ipſa monaſteria ſunt exempta a
preſtatione moderati auxilij.de quo loquitur.j.de cen.cū apo
ſtolus.⁊ hoc probatur in pre.queſtione.c.quā ſit.in ſi.⁊ no.In
nocen.j.de ſta.mo.c.j.dic q hoc eſt verū quo ad monaſteria ſed
nõ quo ad capellas de hoc no.x.q.j.in prin.ibi videas.⁊.ꝫ.de of
ficio or.dilectus.ix.q.iij.inter cetera.⁊ per Inno.j.de ſta.mo.c.j.
ſed videſ obſtare pre.c.inter.vbi dicit monaſteriorū baſilicis ⁊c.
Hu.⁊ Lan.⁊ Goſ.q illa litera dꝫ legi tranſitiue.i.baſilicis que
monaſteria:q: oīa monaſteria ipſo iure ſunt exempta a.l.dioc.
vel ab his que pertinēt ad.l.dioc.ergo ⁊ a cathedratico.x.q.j.c.j.
xxj.q.j.cū pro vtilitate.xviij.q.ij.quā ſit.q dicitur in illo.c.intel
lige in baſilicis regularibus q diciſ.ꝫ.de of.or.cõquerēte.intel
lige in.c.ſecularibus vt ibi etiā no.dñs Goſ.hoc tñ no.ꝙ cathe
b draticū[b] appellaſ pecunia illa que daſ ob honorē cathedre epa
lis.x.q.in.c.j.⁊ nõ dꝫ exigi vltra antiquū morem:vt ea.q.nec nu
merus per q colligiſ q põt currere preſcriptio in quantitate
cathedratici.j.de cen.olim.ſed cathedraticū totaliter nõ preſcri
c bitur[c] quin ſoluatur.ſm id q no.xvj.q.vij.quicūqꝫ.⁊ eſt ratio
ſm eū q: epõs nõ poteſt a ſe abdicare cathedraticū.j.de dona.pa
ſtoralis.i.idem tenuit.G.na.ſed contra notāt Jo.⁊ Hu.xiij.q.
ij.in prin.ad hoc.ꝫ.de preſcrip.ad aures.⁊ ſic preſcrip.tolliſ ca
thedraticū poteſt dici ꝙ epõs in generali donatione nõ intelligiſ
dimittere cathedraticū:vt in pre.decre.paſtoralis.vbi de hoc et
no.xvj.q.ij.viſis in glo.pleno iure.j.de cen.cum venerabilis.in
glo.hoc patet ⁊ no.Hoſt.in ſum.de offi.or.§.quid pertinet.ſub
§.ſunt autē quedā.v.⁊ no.q ⁊c.⁊ de reli.domi.ad aures.verſi.
extra ſummā.ſecus in ſpirituali.ſm id q no.Lan.Uin.Tan.
⁊.B.ꝫ.de tranſac.preterea.ij.in glo.qui licet ⁊c.ad idē q no.ꝫ.
eo.de monach.in glo.per hoc patet.¶ Congruā ſuſten.pro ſe et
hoſpitib⁹ ſuis.ꝫ.de ſup.ne.pre.ſicut.ſm Goſ.q dic vt le.⁊ no.
ꝫ.eo.extirpande.j.R.in ſi.⁊.xxj.q.j.c.j.ꝫ.de reſcrip.cū adeo.dici
tur tñ q ſi monachi hoc non faciant elapſis.vj.menſibus põt
taliſ eccleſiā ordinare:vt.ꝫ.de ſup.neg.pre.ſicut.⁊ huius ſentētie
ſunt Tan.Uin.Hoſtiē.⁊ Goſ.ꝫ.eo.de monach.ſed ſalua iſtorū
patrū reuerētia illa dec.ſicut hoc non probat.nā loquiſ qñ per
ſone minus idonee epõ preſentanſ.quo caſu locū hꝫ q dictū eſt
nos aūt loquimur non de defectu perſonarū ſed rerū ſiue reddi
tuum quo caſu hoc non videſ epõ cõceſſum.vnde ſi non eſt defe
ctus perſone preſentare ſed eorū que alias debent ſibi aſſignari
non videtur q epõs poſſit eccleſiam de perſona ordinare.⁊ hoc
ſatis probat illa dec.ſicut.in ſi.nā ibi in vno caſu cõcedendo in
alio ꝓhibere videſ.⁊ hoc dictū plane probaſ ſm id q not.In
nocē.ꝫ.de elec.cū eccleſia.in gl.j.⁊.j.de conceſ.pre.quoniā.in gl.
ſ.papā.ver.melius.cogat ergo epõs ipſos ad hoc ⁊ non ordinet
in hoc caſu.¶ Uerū frequēs.ſi.liiij.di.frequēs.⁊.ꝫ.e.li.de reſti.
ſpo.frequēs.fuit ergo huic querele merito prouidendū.ar.ff.de
leg.nam ad ea.¶ Preſentibus.hic dicit q ex iure patronatus
non colligitur:ſed preſentatio pertinet ad patronos.j.de iure
pa.tranſiuiſſe ad hoc.ꝫ.de of.le.dilectus.de hoc etiā diceſ.j.e.cū
in illis.§.j.in glo.hoc pertinet.⁊ illi quos taliter preſentauit de
bent eſſe perſone idonee.ꝫ.de ſup.ne.pre.ſicut.per quod colligiſ
a cõtrario ſenſu q ſi minus idoneas repreſentat iure preſentan
di priuati ſunt ipſo iure:vt no.ꝫ.de of.or.cum vos.⁊ hoc etiā ſa
tis ꝓbatur.j.de ecc.edi.c.iij.§.vlti.⁊ ſi ſint laici.ſm Hoſt.⁊ eſt ca
ſus expreſſus in aut.de ſanc.epi.§.ſi quis oratorij.do.col.ix.⁊ vt
cleri.qui rece.colla.v.§.vlti.⁊ idē no.Inn.ꝫ.de fil.preſby.propo
ſuit.ar.op.ad hoc.j.de iure pa.cū autē.⁊ facit ad hoc q: nihil re
d fert[d] an nullū vel minus idoneū repreſentent.ar.lv.di.priſcis.
2 vbi iſta duo equiparari videntur.ſ.nihil habere.†vel non habe
re ꝙ ſufficiat.ad idē.ꝫ.de tranſla.inter cor.§.neqꝫ.ver.iuſta ⁊c.⁊
le.⁊ no.vij.q.j.c.factus.in ſi.⁊ adde q dixi.ꝫ.eo.li.de of.or.ordi
narij.in glo.vel minus ⁊c.Sed contra in laicis colligitur mani
feſte in eo q le.⁊ no.ꝫ.de of.or.cū vos.⁊ ibi etiā de hoc per In
nocen.in gloſ.j.vbi dicit q licet patronum laicus preſentet mi
nus idoneum non tñ transferſ poteſtas prouidēdi ad epm.qui
dam tamē dicunt hanc ſententiā eſſe verā.ante ſententiā epi qua
declararet preſentatum eſſe nõ idoneū ſecus ſi poſt talē reproba
tionē.⁊ ſic intelligūt ⁊ ſaluant ſententiā Hoſt.ar.ad hoc in pre.
c.cū autem.ſed ad hec non reſpondetur illi dec.cum vos.vbi di
cit perſone minus idonee.que litera demonſtrat q de hoc iudi
ci conſtabat.⁊ ſic declarauerat.⁊ ideo dubitatio fuit orta.vnde
teneas ꝙ premittitur.⁊ niſi iſti religioſi qui ſunt patroni preſen
tauerunt.dioc.tales perſonas.j.tpe later.conci.ex tunc ipſe dio
ce.poteſt in talibus ecc.ordinare rectores:vt in pre.c.ſicut.in fin.
idem

idēꝫ de laicis ſi nō pñtant.ſ.tps eis a iure ſtatutū.ſ. de iure pa.
qm̄ in ſi.⁊.c.eā te.⁊.c.cū ꝓpter.per que dicit qḋ nō ſufficit patro
nis qḋ eligant pñtandū niſi.ſ.tps cum effectu pñtent.⁊ huius
ſnie eſt ēt Inno.in pre.decr.cum vos.in gl.j.ſed vr̄ ꝙ patroni
laici poſſint eligere.vt ſupra de elec.querelā.⁊.ſ.de iure pa.qm̄
⁊ dicam.ſ.c.cum in illis.in glo.hic ptinet.⁊ canon dicit qḋ ab
eis nō dꝫ ſuſcipi ſacerdos niſi ⁊c.lxxj.di.hortamur.qḋ verum
eſt in preſentandum.vt in pre.c.tranſmiſſe.quod dic vt dixi.
ſupra.c.li.de poſtu.pre.ꝑpetuo.in gl.vr̄ qḋ ſub iſta ⁊c.ver.ſed
quid ⁊c.ſ.epiſcopo dioc.xviij.q.vij.decernimus.vel alteri cui
competeret tale ius de conſuetudine vel alio iure ſpāli.vt ſu
pra de offi.dele.ſup eo.⁊ pꝫ exemplū in.c.boñ.eccleſie cui tales
ſunt pñtationes capellanorū ciuitatis ⁊ ſuburbiorū de cōſue.
antiquata.¶ Suſtentari.qꝛ inde nō poſſunt hr̄e victum ⁊ te
gumentū.que ſi haberent vel deberēt eſſe contēti iuxta appella
tum.j.ad thimo.vj.⁊.xij.q.j.epiſcopus eccleſiaſticarum.ad idē
xvj.q.j.ſi cupis.xliiij.di.in prin.v̄.vñ ait Iero.⁊.xxxj.di.oio ⁊
ſub iſtis intelligo oia neceſſaria vt.xxviij.di.§.ecce.v̄.ſed quod
xxxj.di.§.preter.in ſi.⁊.§.vt igitur.⁊ in pre.c.ſi cupis in fine.ad
idē ſupra.c.li.de elec.cum ex eo.§.porro in ſi.⁊.l.di.ſtudeat.ſ.c.
ſi epiſcopus.vbi dicam in glo.ſic habes ⁊c.⁊ videas qḋ no.ho
ſtien.ſupra.c.cū ſcdm in verbo.vite neceſſaria ⁊c.ff.de ver.ſi.l.
verbo victus.¶ Onera.xvj.q.j.placet.debet etiā platus cuiqꝫ
indigenti neceſſaria pro ſuo modo miniſtrare.xxxix.di.§.j.iu
xta ſi.⁊ dic pro ſuo modo.vt ibi no.¶ Nos itaqꝫ exemptos.nō
cū ſua parochia ſiue populo qꝛ tunc nil hꝫ cū epis dyo.vt pꝫ.ſ.
de ſup.ne.pre.ſicuti.¶ Alios habentes ius inſtituendi ſecūdū
id ꝙ le.⁊ no.ſupra.c.extirpande in prin.¶ Nō obſtante ſic ſu
pra.eo.extirpande.j.R.in ſi.

Summarium.

1 ¶ Epiſcopatus dignitas ſimpliciter non eſt:ſed culmen di
gnitatis.

2 Furioſus ſi delegatur iudex vtrum valeat pronūciatio eius dū
modo tempore pronunciationis fuerit mentis compos.

3 Dictio preter aliquando excluſiue:aliquādo incluſiue ponit.

a LIcet. a Plenaria apud ro.pontificeꝫ eſt plena
autoritas ⁊ de tali autoritate loquit.xj.
di.c.ij.qui ſolus vocatus eſt in plenitudineꝫ ptātis
alij vero in parteꝫ ſolicitudinis.ij.q.vj.decreto.⁊.c.
ſe.iij.q.vj.multum.⁊ideo adiectione nō indigent.vj.q.j.ſi oia.
¶ Diſpoſitio.hoc verbū multū generale eſt de hoc etiā habet
ſ.eo.cum in illis.§.j.ꝑ deſidiā ⁊ negligentiam illius qui pote
rat prebendas ſiue beneficia donare.ſ.de cō.pre.qm̄.¶ Confer
re.hoc verbū multum generale eſt.⁊ tunc is cui collatū eſt bene
ficium habet ius in ipſum beneficiū vt ſuū dici debeat.ſ.c.ſicut
ſ.R.ſ.c.cū qui.in ſi.¶ Ad ea.ſic.ſ.c.ſi is cui ⁊.c.cum qui.in ſi.⁊
videas qḋ dicā.ſ.c.ſi poſtqꝫ in gl.hic poteſt ⁊c.¶ Vacatura.ſ.c.
ſi is ⁊.c.ſe.ſ.de cō.pre.ꝓpoſuit.¶ Spālius nō intelligas ꝙ ꝑ
talē conſue.de qua loquitur hic ꝑterea habeat maius ius in ta
libus beneficijs conſerendis quā prius habebat.hoc ſatis pa
tet ex litera ꝑce.⁊ ex eo ꝙ no.xvj.q.iij.volumus ſed hoc dicit qꝛ
talis conſuetudo ꝑ papā approbata ita ligat manus ordina
riorum qui alias poterant talia beneficia cōferre qḋ.illa confe
rendi nō habeant ptātem.⁊ ſic ad ſolū apl̄icum collatio taliuꝫ
bñficiorū dignoſcitur ptinere.vñ bene dicit hec lr̄a.hoc tn̄ intel
lige ſm id qḋ ſequitur.ſ.c.prox.¶ Ceteris.ſ.beneficijs genera
liter ſumpto vocabulo.¶ Obſeruari quāuis h̄ ſic loquatur tn̄
hoc arctat qḋ ad tps.ſ.c.pxi.¶ Eccleſias parochialeſqꝫ hoc ar
ctatur.ſ.c.ſi apoſtolica.j.R.⁊ i alio caſu ibi expreſſo.§.j.ali qui
tn̄ curiales iam intellexerūt ēt de eccleſijs cathedralib⁹ qꝛ nomi
ne eccleſie cathedralis cōprehenditur vt patet.ſ.de ver.ſi.cum
clerici.qḋ nō placet.vt.ſ.pxi.dicā.quo ad plationē maiorē licet
cōprehendatur quo ad alia bñficia ipſius eccleſie vt ſatis pꝫ.ſ.
pxi.ibi pſonatus ⁊ bñficia ⁊c.⁊ no.ꝙ hoc nomen ꝑ exēpla va
rias ſignificationes demonſtrat vt.le.⁊ no.vij.q.j.ſcire in gl.j.
⁊ de hoc ēt no.ſ.ne pla.vi.ſu.c.vl.⁊.ſ.de verb.ſi.cū.Dignitates
qualeſcunqꝫ ꝑter epalem ⁊ abbatialem dignitates nam hec li
tera comprehendit tn̄ illa que cōplectitur later.cōcil.ſ.de con.
b pre.nulla.⁊ ſic tꝫ ⁊ ſeruat curia.ſm.d.Io.car.ꝙ aūt b abbatia
ſit dignitas hēs.ſ.c.li.de elec.idētitatibus.§.verū.⁊ certū eſt ꝙ
epalis dignitas illo cōcil.nō cōtinet vt.ſ.de cō.pre.dilect⁹.neqꝫ
abbatialis.vt pꝫ.ſ.de elec.ne ꝑ defectu.⁊ ꝙ iſta cōſtō ad epales
dignitates nō extendatur.ſatis pbat.ſ.c.pxi.iuxta ſi.in ea con
ferre valeant ⁊c.nā de talibus dignitatibus nō deberet ea ꝯfer
t re ⁊c.cū in talibus nō ſit collatio ſed electio preterea epat⁹ † nō
eſt ſimplr̄ dignitas.ſed eſt culmen dignitatis.qḋ dic vt dixi.ſ.
eo.li.ne re iudi.⁊ ſi ſnia in glo.nā epatus ⁊c.idē vr̄ de abbatia.
ſ.ꝙ nō cōtineat hoc noie ſimplr̄ poſito ar.op.xvj.q.vij.ſi quis
deinceps.nam ibi in primo gradu ponitur dignitas epalis ⁊
abbatialis.cetere appellantur inferiores dignitates.⁊ ſic ſecū
dum hoc ſi epatus nō comprehenditur vt dictū eſt.ergo nec ab
batia.Sed ar.ꝫ.ſ.de ſy.mandato.vbi pꝫ qḋ ſub noie monachi
etiā abbas cōtinetur.Itē ar.ꝫ.xciij.di.a ſubdiac.nā nomē ab
batis potius eſt ſolicitudinis ꝙ honoris.xviij.q.ij.c.j.⁊ no.ſ.
de eta.⁊ qua.tuā in gl.forte ⁊c.item ar.ꝫ.ſ.eo.li.de elect.quāꝙ
in ſi.nā vt ibi pꝫ quo ad deuolutionē ad ſupiorē equiparatur
alijs dignitatibus inferiorib⁹ ab epatu.itē ar.contra.ſ.c.pxi.
in princi.ibi dignitatibus beneficijs ⁊c.ibi ēt dicā.¶ Scias tn̄
quod do.Io.car.no.ſ.c.li.de hereti.inquiſitores.ꝙ vidit decla
rari qḋ appellatione dignitatis abbatia nō cōtinetur.⁊ ita ſe
cundū hoc nō cōprehendetur hoc ſtatuto.⁊ idē credo in prio
ratibus qui ſunt ꝑ ſe ⁊ ꝑ electionē creant in eis priores.nec hñt
ſup ſe abbatē ſicut pꝫ in priore ſancti Io.in mōte ⁊ ſancti Mi
chaelis de buſcho.de boñ.nā eadē eſt rō igit idē ius nam nois
mutatio ius nō mutat.¶ Apud ſe.ap.ſic.ſ.c.lib.de conſue.cū
in tua.vbi de hoc.⁊.ſ.eo.pñti.j.R.⁊.c.ſi apoſtolica.j.R.⁊.ſ.de
ſecu.accedens.ſed.ſ.c.pxi.R.j.dicit ēt curia ro.⁊ ſic ſm vtrāqꝫ
literam pꝫ ꝙ loquit tn̄ de bñficijs in curia ro.vacātibus.ꝙ dic
vt in pre.c.pñti.vbi iſta litera declaratur.⁊ credo ꝙ illud bñfi
cium dicatur vacare in curia qñ vacat ibi ꝑ renunciationē pro
cur.ad hoc ſpecialiter conſtituti.arg.ad hoc op.nam qui abñti
ſeruo ſuo ſcribit vt liber ſit non eā mentē habet vt ſtatim velit
ſerui ſui poſſeſſionem dimittere neqꝫ dominium.ſed magis de
ſtinationem ſuam in id tempus cōferre quo ſeruus certior fa
ctus ſit.ff.de acq.poſ.qui abñti.in prin.ad hoc ēt habes efficax
ar.C.vbi de poſ.agi oportet.l.j.⁊ facit ad hoc opti.ꝙ ſi aliqs fu
2 rioſus delegatur iudex † non ideo minus vꝫ delegatio ꝙ hodie
non pōt cognoſcere.ſufficit enim qḋ cum cognoſcit poſtea et
pronunciat ſane mentis factus repitur.⁊ ita nō tps cōmiſſiōis
ſpectatur ſed poſterius.ff.de iudi.cum furioſus.in prin.⁊ ſic ita
eſt in cōmiſſione delegationis.ergo idem in cōmiſſione ꝓcura
tionis.cū hec duo mandata paribus paſſibus ambulent.ff.de
iur.om.iu.⁊ qꝛ habes op.ar.C.lib.xij.de mu.⁊ ho.ſi vt ꝓponiſ
vnde cum in renūciatione factū requiratur vt pꝫ.vij.q.j.§.ecce
his autoritatibus.in ſi.c.qualiter.⁊.c.ꝙuis.ibi dicam benefi
cium vacare vbi facta eſt renūciatio ⁊ nō ꝓcur.conſtō.ſed ar.ꝫ
ff.ad.l.aq.huic ⁊ adde qḋ dixi.ſ.c.li.de renū.ſi te.⁊.ſ.eo.li.de
elec.cōmiſſa.in glo.tunc habes ⁊c.⁊ ſi aliquis in curia litigat
ſuper eꝑm ⁊ alibi renunciat tale bñficium intelligam vacare
in curia.ſi enim tale quid obijciatur ꝙ ꝓbatum nō ſolum red
dit elec.nullā.⁊ electores eligēdi ptāte priuatos.verū etiā trāſ
fert ius ꝓuidendi ad ſupiorem vt ſi iudicatur electus ſcienter in
dignus.ſ.de elec.bone me.j.i ſi.⁊.c.quāquā.quo caſu ſuperior
ſuper ꝓpoſitis poterit inquirere veritatē.ar.xxiij.q.iij.ecce.ſ.de
collu.crimina.ſ.c.li.de elec.quāuis.ſicut ⁊ qñ de iure defuncti
queritur vt conſtare poſſit de iure ſuperſtitis.arg.ſ.de arbi.ex
pte.ſ.eo.lib.ne li.pen.c.j.⁊.ij.ar.ad hoc qꝛ lꝫ de aliquo crimine
abſolutus ſit.tn̄ ſecundus accuſator de ꝑuaricatiōe prioris do
cens admittitur.ff.de ꝑuari.l.iij.C.de accu.ſi quis homi.⁊ licet
renunciatio teneat in preiudiciū renūciantis non tamē ꝑ eam
preiudicatur ſupiori quin poſſit ꝓuidere ſi ita cōſtiterit legiti
mis documentis.⁊ eſt rō qꝛ in tali renūciatione ius ſupioris in
telligitur eſſe ſaluū.arg.ix.q.iij.ſaluo.ſ.de iureiu.venientes.ad
hoc habes ius ſatis expreſſum.ſ.de ſup.ne.pre.lꝫ.C.de metro
poli.l.j.li.xj.⁊ ſi aliter diceretur ei poſſet illudi.ꝙ eſſe nō debet
ſ.de poſtu.bone.§.nec nocebat.In alio caſu credo ſecus qꝛ tūc
nō ꝑiudicat ſuperiori.no.tn̄ qḋ in alijs beneficijs cauſe cogni
tio nō collatio vr̄ in ſuperiorem tranſlata.ſm id quod no.Inno.
ſ.de elec.dudum.ij.in ver.diſpenſatum.ſ.eo.ſtatuimus.in
glo.beneuicit propter hoc ⁊c.⁊ no.B.cō.ſ.de conſti.cum ex.in
glo.vlt.ver.⁊ idem eſt.Sed nunquid hec conſti.extenditur ad
beneficia vacātia in ro.curia ptinētia ad pñtationem laicorum
patronorū.dicit.d.Io.car.vidi ſeruari ꝙ nō ꝑpōt eſſe rō vt cre
do qꝛ iſta conſtitutio de eo qḋ ad patronū ptineat nullam fa
cit mentionem.ſed tn̄ de electione ꝓuiſione ſeu collatione ad
aliquem pertinēte iure ordinario.vel delegate ptātis.igitur il
lud ius laicorum.ſ.preſentatione intelligitur nō immutaſſe.ſꝫ
eis reliquiſſe.cū ſupradicta differre noſcantur a pñtatione vt
ſ.c.cum in illis.§.cū aūt.ad hoc.ſ.eo.dilectus.ij.ſ.de iure pat.
cuꝫ dilectus.mutare nō potuiſſet ſi voluiſſet.⁊ ſibi eodē modo
reſeruare talia beneficia ⁊ eſt rō que ius mouet:patronus ſcdm
veritatem non habet ius in eccleſia vt eſt exꝑſſum.ix.q.j.noue
rint.ſed gratiam.xvj.q.ij.ſi quis eꝑorum.arg.ſ.de iure.pa.qm̄
in prin.preterea patronus ēt laic⁹ eſt de iuriſditiōe eccleſie quo
ad ius pa.ſ.de iudi.quāto.cum ſi.igitur ſi papa qui talib⁹ de
dit ipſam gratiam de ea taliter vult diſponere poteſt ſm bene
placitum ſue diſpōnis.cum ſit ſupra ius.ſ.de cō.pre.ꝓpoſuit.
ſed quid de beneficijs ſpectantibus ad preſentationē patrono
rum clericorū vr̄ ꝙ hac conſti.non cōprehendantur cum de pre
ſentatione nullā faciat mentionē.⁊ preſentatio differat a pre
dictis.vt in pre.decre.cum in illis.§.j.preterea iſta conſtitutio

a ¶ Lꝫ.Adde ad iſtō.c.q̄ dicit alexā.i ꝯſi.xxiiij.in cap.viſo pū
cto.i.iiij.co
lū.poſt pri.
in.iiij.vol.

b ¶ Qḋ autēꝫ abbatia.ad de car.i de.j.de reſcrip.
d.ab.i.c.cau
ſaqꝫ.de iud.
fel.i.c.paſto
ralis.i pri.in
fin.co.extra
ꝺ off.deleg.
vbi ētan ab
bas ſit di
gnior cano
nico.an aūt
abbas ſit di
gnior pſby
tero vid fel.
in rubrica.ꝺ
mai.⁊ obe.
circa prin.

eſt odioſa. ergo intelligenda ⁊ tenẽda in caſu in quo ſpãliter lo
quitur. ſed ꝯ hec cõſtõ generalit̃ loquit̃. vt hic pʒ ⁊ .j. dicit qua
cũqꝫ autoritate ⁊c. ar. ad hoc. ſupra. de offi. le. dilectus. j. de iure
pa. cum dilectus. nã pſentatio patroni clerici vim hʒ electiõis
3 vt no. Inno. infra de iure pa. cũ aũt. ¶ Preter † hec dictio hic
ponitur excluſiue. ſic. xvj. queſtio. j. adncimus. alias ponitur
incluſiue. xiij. queſtio. ij. ebron. vbi plene dixi de hoc. ⁊ not. B.
cõ. ſupra de elec. ondũ. ij. in glo. ſed quãꝗ ⁊c. ⁊ ibi videas ſi pla
cet. ¶ Pontificem. no. iſtam literã que clare demonſtrat q̃ nõ
hʒ locum qđ dr̃ infra. c. pxi. de tpe limitato qñ ec. ro. vacat pon
tifice ſic. infra eo. pñti. j. R. ibi per ro. pon. ⁊c. vnde ſi vacãte ſe. dr̃
poſt menſem beneficiũ vacans in curia confirmatur p ordina
riũ. non credo qđ teneat collatio. ar. ad hoc efficax infra. c. apo
ſtolica. vbi tñ ab iſta generalitate hic expreſſa. ⁊ infra. c. proxi.
excipitur caſus certus ⁊ decernẽs. ſ. de eccleſiis parochialib⁹
ergo in aliis remanet iſta generalitas in ſuo eſſe ⁊ ſic fuit p pa
pam interpretatũ ⁊ deciſum. nam lʒ currat tps pontifici. vt in
fra. c. pxi. non tamẽ ſedi. vt hic clare demonſtratur. ad idem. j.
de cõceſ. prebẽ. q2 diuerſitatẽ. Autoritate. inuenio qđ aliqñ laic⁹
autoritate pape hʒ inueſtituras. ſicut rex apulie. vt not. xvj. q.
vij. in ſum. in ſi. ⁊ tunc põt dare cui vult vt ibi dr̃ aliqñ inuenio
qđ rex anglie cõfert decanatus vt olim cõtinebatur. ſ. de ꝯſuc.
cũ inter. in pte deciſa. ⁊ no. x. di. imperiũ nunquid talia benefi
cia in curia vacantia hic cõprehenduntur. vr̃ q̃ ſic cũ iſta lr̃a
dicat quacũqꝫ autoritate ⁊c. ⁊ ſequit̃ collatio ⁊c. ¶ Sine. cre
do qđ iſta dictio declarat prox. dictum precedẽs. ⁊ nihil addat.
¶ Collatio quo ad hoc moderatur iſtud. c. j. c. pxi. ibi dicam.

Summarium.

¶ Curia multa ſignificat.
2 Moderandum dictio diminutionem notat non augmentũ.
3 Dictio iſta tantummodo ſonat in negatiuam vnde de ſui na
tura habet excludere.

Tantum. Supra. c. proxi. ¶ Beneficiis
hoc generale verbum de quo
libet beneficio eccleſiaſtico. j. epatũ vel abbatiam eſt
intelligendũ. ar. xix. di. ſi romanorũ. j. de priuile. q2
1 circa ſecundũ du. de hoc dixi. ſ. c. pxi. ¶ In curia. eſt curia † re
gum ſic. xi. q. iij. ſi quis clericus vel dicitur curia ibi curia deſũ
2 ctis adminiſtretur vel dicitur curia vbi ius redditur. dic vt. j.
eodem preſenti. ¶ Moderandum. hoc verbum † diminutio
nem denotat. nõ augmẽtũ. j. de ver. ſi. tranſmiſſe aliter tamen
ſumitur hoc verbũ. xxxi. di. in ſcripturis in ſi. vbi dicit mode
rãte dño. i. gubernãte. C. de iud. l. vlt. ⁊ de peda. ind. l. ſi. ¶ Spe
ctat collatio ſuo iure. vt pbatur. j. e. c. ibi. per ſcipſos ⁊c. idẽ vr̃
in legato ſe. ap. cum ordinariã habeat iuriſdi. ſm id q̃ le. ⁊ no.
vij. q. j. ſicut in ſi. ⁊ eſt expreſſum. ſ. c. lib. de offi. lega. legatis. ad
hoc facit expreſſe. ſ. c. pri. ver. j. ibi quacunqꝫ ſuper hoc autori
tate ⁊c. ¶ Collatio. que differt ab electione vt pʒ. j. cũ in illis
§. j. cũ hic de collatione fiat mentio dũtaxat ad illã nõ extendit̃
vt ibi. ver. cũ aũt. ⁊ ſic quo ad illũ adhuc remanet generalitas
que hr̃. ſ. c. pri. nam q̃ nõ mutatur quare ſtare prohibetur. C.
de ap. ſcip imus. Demum ſic. j. de ſepul. c. j. iuxta ſi. ¶ Poſt er
go nõ ante. ſi igitur ordinarius añ cõferat ⁊ papa j. menſeʒ nõ
cõferat nõ põt tale bñficiũ canonice obtinere is cui taliter fuit
traditũ. cũ ſit datũ ab eo cuius manus ſine ptis erat ligata tũc
tpis. ⁊ ſic cum a collatione talis bñficii ſit ſuſpenſus. vt hic. ⁊ ſ.
c. proxi. ⁊ extra boni. c. pie ſolicitudinis epi collatio nõ tenuit
tan̄ q̃ facta a ſuſpenſo. ſ. de cõſue. cũ dilectus. ⁊ de elec. cum in
ter. R. ⁊ plane dr̃ no. Inn. j. de iure pa. cũ dilectus in gl. ſi quan
do ⁊c. ibi videre poteris. ⁊ ‚a nõ dato hr̃ ⁊c. j. de iure pa. q̃ autẽ
in ſi. cum concor. ibi no. ad idẽ. ff. qui ⁊ a quibus. ſi ſeruo. cum
arg. ibi no. ⁊ eſt etiã ad hoc q2. ſ. c. prj. j ſi. dicitur decretum. ar.
j. e. c. quodã. credo tamen q̃ illud cõcilium recipit limitationẽ
quo ad eccleſias parrochiales ⁊ dignitates ap. ſe. vacãte curia
ro. vacantes quas ordinarii conferre poſſunt ſuo iure. antequã p
papam ſubrogatũ de eis fuerit ſatiſfactũ. ſ. iſto tpe nõ elapſo.
⁊ hoc in eo iudicio clare pbatur. j. e. ſi apſtica. j. R. nã talia bñfi
cia cotaliter per illam decre. eximuntur ab iſto cõcil. ⁊ a decre.
ſ. pri. poſita. ⁊ ita ad ſuã primã naturã ſunt redacta. aliqui ta
men cõtradicũt. ⁊ nõ bñ vt ibi pʒ. dñ dicit de cetero ⁊c. p eos ⁊c.
libere ordinari ⁊c. ¶ Menſem. computatis p vno menſe. xxx
diebus. ff. de re. iur. ꝟ. lex. dato quod. vacet in mẽſe qui habeat
j. vl̃ pauciores vel plures dies ſʒ. H. dur. ſed vr̃ aliis alr. ſcdʒ
id q̃ dixi. ſ. eo. li. de reſcrip. ſi pp in glo. dʒ hic. ¶ A die. ſic. ſ. e.
a li. de elec. ſtatuimus. ⁊ in cõcor. ibi poſitis. ⁊ iſta ꝑpoſitio ᵃa pri
uatiue ponitur ſm. H. dur. facit ad hoc q̃ le. ⁊ not. ſ. ff. de act.
emp. ⁊ ven. l. rõ. vbi hec ꝑpoſitio a notat ſeparationẽ. ⁊ ſic dies
vacationis nõ computabitur in hoc tpe. ff. de verb. ſi. anniculus
C. de poſtul. l. vl. ff. ſi quis cau. l. vlt. ⁊ ſic ſcdm hoc ip̃a ꝑpoſitio
ponitur excluſiue. ſic. xxviij. di. de his iuxta princ. ver. quib⁹ in

a ¶ Et iſta ꝑ
poſitio. ad
de Bald. ⁊
doc. i. l. a ca
ligato. C. de
nu. alex. i cõ
ſil. cxiiij. in
ij. colũ. circa
pri. i. v. vo.
b ¶ Redit ad
ius cõe. Ad
de ꝯ iſta gl.
rep. ſingul.
ſm alex. i cõ
ſi. lxxv. i. j.
co. i ſi. in. v.
vo. et ad eã
vide. d. iaſ. i
l. moderãdũ i
pri. i pe. col.
ꝟ. ego tene
or. C. d ind.
d. iaſ. i autẽ.
quas actio
nes. in. viij.
col. ꝟ. ij. li
mita. C. d ſa.
ſã. ec. ſel. l. c
olim. l. ix.
col. circa ſi. i
ꝟ. pria d cla
ratio. de re
ſcrip. ⁊ in. c.
nõnulli. in
pri. i. xxvij.
colũ. circa ſi.
e. ti. ⁊ alex. i
cõſil. clxxi.
circa ſi. l. ij.
volu.

ſi. lxxvij. di. in veteri in ſi. inuenio tamẽ qđ iſta ꝑpoſitio inclu
dit. vt pʒ. xxxj. di. c. j. ⁊ c. aliter. lxxiij. di. nõ aũt. xciij. di. a ſubdia
cono. lxxviij. di. c. vl. ⁊ ſic itelligo iſtã ꝑpoſitionem hic poni. ad
idem. ſ. de ſen. ⁊ re iu. q̃ ad conſul. ver. nec ſi ⁊ ar. ſ. de ap. ſuper
eo. §. vl. ij. q. vj. anteriorũ. ver. vnde neceſſariũ. ⁊ iij. q. v. quiſ
quis. ff. de adult. pater. §. lx. ⁊. l. is cui⁹. §. marito. ff. de ſuc. edi.
l. j. §. q̃ diximus. ⁊ hoc ſatis clare demonſtrat lr̃a que ſequitur
vacauerint numerãdũ ⁊c. que demonſtrat totũ tps vacationis
attendẽdũ ⁊ ſic ipſius vacatiõis principiũ. ſi. ſ. c. li. de reſcrip.
ſi pp. j. rñ. ibi vacabũt ⁊c. ⁊ adde q̃ dixi. ſ. c. lib. de reſti. ſpo. fre
quẽs. j. gl. i. in quo. ¶ Vacauerint. clare innuit iſta litera qđ a
tpe vacationis incipit currere iſtud tps nõ tñ a tpe noticie. nõ
enim dicit a tẽpore quo puenerit ad noticiã ſed dicit a tempo
re quo vacauerit ⁊ hoc teneas quicquid a quibuſdam hic no
tetur. ⁊ eſt ratio q2 papa iſta ſtatuit in fauorem eccleſiarum ne
contingeret bñficia diuti⁹ vacare ⁊ eccleſias defraudari officio
miniſtrorũ in ipſarũ graue diſpendiũ ⁊ iacturam quã ſuſtine
bat prius per conſti. precedentẽ. nec ſtatuit hoc in odiũ ſiue pe
nam negligentis. q2 tunc ſecus. ⁊ ſic intelligũtur iura que vidẽ
tur cõtrarium demõſtrare. ſupra de ſup. ne. pre. lʒ. infra de con
ceſ. pre. q2 diuerſitatẽ. in ſi. q̃ nõ eſt in hoc caſu. imo per iſtam
b dec. reditur ad ius ᵇcõe prius habitũ. ⁊ ſic hoc eſt fauorabile ⁊
extendendũ. ¶ Tñmodo. iſta dictio ſonat in negatiuaʒ. vt pʒ
ſupra de cã poſ. cũ eccleſia. iuxta prin. ꝟ. partibus. vnde cum de
3 ſui natura habeat excludere † vt ibi patet innuit q̃ nõ per alios.
¶ Per ſcipſos. hoc dicit vt tollat id qđ fiebat in curia ante il
lam conſti. ſupra pri. poſitam. nã prelati ad quos ptinebat il
lorum beneficiorũ in curia vacantiũ collatio cõſtituebant pro
cur. in curia qui quãcito vacabat aliquod beneficiũ in curia il
lud cõferebant ꝓpter qđ papa clemens ſtatuit id quod dicit il
la decr. licet. Sed q2 qñqꝫ illa cõſtitutio erat multũ ꝓiudicialis
multis eccleſiis. ad petitionem prelatorũ fuit taliter moderata
vt hic dicit ⁊ ſm hoc per ſeipſos ergo nõ per pcur. in curia exi
ſtentes. ¶ In remotis. i. eis exiſtẽtibus extra ſuã dio. ¶ Gene
rales. vere poteſt cõmitti beneficiorũ collatio. j. de inſti. ex fre
quentibus. ſed non in ſpẽ. j. de cõ. ꝓ. conſtitutus. vbi de hoc. et
ita not. hic caſum in quo vʒ qđ ſit per vicarium generalem de
quo loquitur infra de inſti. ex frequentibus. vbi de hoc. qđ nõ
teneret factum per vicarium ſpecialem. ⁊ eſt rõ ne fiat fraus ali
qua contra iſtam cõſti. Itẽ no. hic caſum ſpãlem in quo poſſuʒ
per aliuʒ q̃ nõ per me. q̃ eſt ꝯ illud regulare q̃ per aliũ nõ poſ
ſum. ⁊ per me. de hoc le. ⁊ not. lxxxviij. di. epus guber. ibi videas
item no. hic caſum in quo beneficii collatio redit ad ius cõe. ſʒ
nõ libere. imo certo onere aggrauata. ſed in his oĩbus ſic pla
cuit legiſlatori ꝓpter fraudes euitandas que fiebãt. ¶ Exiſtẽ
tes. ergo nõ poſſunt talia beneficia conferri extra dioc. in qua
ſunt illa beneficia ſic vacantia ⁊ ſic hic vr̃ corrigi qđ no. ſ. de of.
le. nouit. ſ. quod prelatus abſens põt cõferre beneficia in abſen
tia. ⁊ dixi. ſ. c. li. de offi. le. collatio qđ quidam aſſerũt in iſtis be
neficiis in curia vacãtibus in aliis aũt ſec⁹. ⁊ eſt rõ. q2 hic eſt cir
ca formã datã ab eo qui hʒ plenã beneficiorũ collationẽ vt. ſ. e.
lʒ. in prin. ⁊. j. de cõ. pre. q2 diuerſita. iuxta ſi. vbi de hoc ⁊ rei ſue
poteſt adiicere onus qđ vult ⁊ etiã conditionẽ. ff. de pac. in tra
ditis. ff. de pac. do. op. rem. §. j. C. de ſolu. l. j. ⁊ no. h. q. j. c. ſi. vnde
dicit conferre valeant tãtummodo per ſcipſos ⁊c. ergo nõ per
alium vt ſit certa forma eis prefixa cõferendi talia beneficia.
¶ Idem. ſ. beneficiorũ ſic in curia vacantiũ collatio. ¶ Cano
nice ſcilicet ſpeciali ⁊ expreſſa monitione. ſ. c. li. de offi. vica. cũʒ
in generali. in ſi.

Summarium.

1 ¶ Priuilegium vnius ad alterius iniuriam nõ extẽditur.
2 Summam ad maiorem qui tenetur ad minorem etiã tenetur.
3 Senatores ⁊ patricii nomine populi continentur.
4 Ciuitas ⁊ dioceſis correlatiua ſunt ſicut pater ⁊ filius.
5 Neglecta videntur ea que digna ſunt nota niſi ſpecialiter no
tentur.

Quamuis. Iſtud princi. vſqꝫ ad proxi. §.
quãꝗ fuit extra Innoc. iiij. co.
ti. licet. ¶ Facienda. vt le. ⁊ no. j. de dona. cum dilecti
in ſi. ⁊. j. de ver. ſigni. olim tibi. ⁊ licet iſta litera ſic lo
quatur non tamen dicas quod ſit nimis larga īterpretatio fa
cienda vt patet. j. de priuil. vt priuilegia. ibi aperiantur eccle
ſie ⁊c. ⁊ no. eo. titu. in his dici poteſt quod hoc eſt verum gene
raliter. vbi non ſit alii enorme preiudicium. argumen. C. de pre
1 ci. imper. offi. quoties. quia vnius priuilegium † ad alterius in
iuriam non extenditur. ff. de admi. tu. impuberi ſimiliter gene
rali verbo indulto ad alterius non porrigitur leſionem. ſ. de
reſcrip. ſedes. ff. ne quid i lo. pu. ſi. l. j. §. merito. de hac materia
ſatis not. j. de conſangui. ⁊ affi. quod dilecto. ⁊ ple. not. B.
ca. ſ. de reſcriptio. cauſam que. ibi videre poteris. ¶ Re
ſtringi

a ſtring. iᵘ vt. ſ. eod. ſi pluribꝰ. §. j. ad hoc. ȝ. de elec. dudũ. ſi. de
pe. di. j. §. pene. ff. ſi cer. pe. quidam. ff. de lib. ꝛ poſt. cũ quidã. ſ.
de dec. tua. j. q. j. ꝑncipatus. ff. de mi. l. iij. circa prin. C. de ſena.
cõſ. l. j. ꝛ no. ȝ. de trãſ. c. vlt. ibi videas. ad idem. ȝ. eo. li. de reſcr.
ſi gratioſe. l. ſi. hoc ẽt prius no. h. cõ. ȝ. õ reſcri. capitulũ. in gl. q̃
qõnes. §. item quid ſi papa. ꝛ hic expreſſe reprobatur illoꝝ ſen
tentia qui dicebant aliquid in diſpenſationibus. ꝛ aliquid in
reſcri. beneficialibus q̃ diſpenſationes reſtringuntur. ſ. de con
ſan. ꝛ affi. quod dilectio. ſed reſcripta beneficialia ſunt ampliã
da. ff. de conſti. prin. l. vlt. ꝙ non eſt verum vt hic patet. ꝛ. ſ. e. ti.
cum in illis. ¶ Quid ergo ſi papa ſcribat ꝓuideas tali. ſi pro
aliis ibidem nõ ſcripſimus. ꝛ iam pro vno duntaxat ſcripſerat
ipſe papa nũquid valent ille litere. ita ꝙ non poſſint ope exe.
cudi. ar. ꝙ ſic q̃ pluraliter dicit aliis. ff. de pig. ac. ſi neceſſitas.
iiij. q. iij. vbi numerus. ſ. eo. li. de re. iu. pluralis. ff. ſi quis cau.
l. ſi ſeruus. §. ſi plurium. dic contra ar. ff. de ver. ſig. non eſt. niſi
hic ꝙ non eſt ſine liberis qui vnũ filium vel filiam reliquit. ꝛ. l.
ſe. ad idem. ff. ad treb. ex facto. §. pe. ff. vi bo. rapt. l. ij. §. ſi vnus
C. q̃ſi di. le. ce. l. cũ vxori. ꝛ facit ad hoc q̃ iſta reſcripta ſunt am
bitioſa. ꝛ ideo reſtingenda vt hic dicit ad idẽ. ff. de mi. l. ij. ſic ẽt
tenet curia. de hac qõne etiam no. ho. in ſum. de reſcrip. §. que
poſſunt obiici ad huius declarationem videas ꝙ ple. no. xiii.
q. j. c. j. ad hoc facit ꝙ dicit vin. ꝙ cõmiſſiones ꝛ delegationes
ſtricti iuris ſunt. ff. man. diligenter. ȝ. de reſcrip. ad audientiã
ꝛ natura arbitri. ȝ. de offi. dele. ſane. ꝛ natura licentia. ſ. de con
uer. cõiu. accedens ꝛ natura omniũ excedentiũ ius cõe. xxij. q.
ij. hoc tantũ. ſ. de deci. tua. ſ. de priuile. q̃ hoc ipſe not. ȝ. de re
ſcrip. ſignificãte. ver. ſed qd ſi tres ꝛc. ꝛ. ȝ. de reſcrip. mandatũ.
ſed nunqd in hoc caſu ꝑmiſſo poterit prouidere de dignitate
alicuius eccleſie que eſt ibi vt caput ꝛ dignitas principalis vi
deas qd dicit. ſ. eo. in gl. ar. ȝ. ver. ſʒ mãdato. ¶ Uſq; iſtud vſq;
vt videt hic ponit vt nõ ſolũ cõprehẽdat ſummã expreſſam in
mãdato ſed etiã minorẽ ꝛ ita impetrante volente ſibi poterit
de minori quãtitate prouideri ad hoc: q̃ qui tenet ad maiorẽ
2 † ſummã tenet ad minorẽ. ff. de ver. obli. l. j. §. ſtipulãti. ꝛ. l. in
b ter ſtipulãtẽ. ff. de lega. j. ſi ſeruꝰ legatꝰ. §. qui. v. ¶ Beneficiis ᵇ
eccleſiaſticis hic caute approbat ſnĩa Inn. quã poſuit. ſ. de iu
re pa. cũ dilectus. in gloſſ. ſi enim ver. ſi alicui ꝛc. cuiꝰ ẽt ſnĩam
notat ꝛ ſequit. h. cõ. ȝ. de reſcrip. capitulũ. in gloſ. q̃ qõnes ꝛc.
§. itẽ qd ſi man. ꝛc. vnde dic quod cũ hec litera dicat in plurali
bñficiis põt in pluribus eccleſiis ꝓuiſor reſeruare ꝛ ꝓuidere
vnde ſi alicui ſcriptũ eſſet ꝙ ꝓuideret alicui in bñficiis q̃ vale
rent. c. marchos. tunc põt plura reſeruare ad predictã quãti
tatem nõ plus ꝛ eſt ratio: q̃ a forma mãdati nõ eſt recedẽdum
ff. man. ſi qs pro eo. ff. de inſti. ſi pupillus. §. cõditio. ſ. eo. cui de
non in ſi. ꝛ. e. ſi clericus iuxta ſi. q̃ ſecundũ formam reſcripti de
bet executor procedere. C. de pba. cũ ꝓcibus. ȝ. de of. del. cum oſſ
nbbas ꝛ. c. venerabili. ꝛ. ſ. e. ſi cleric' iuxta ſi. ꝛ neceſſario formã
ſeruare ar. ff. de ver. ſi. l. … ꝛ qd dicetur. ſ. e. nõ poteſt in
glo. quid dices ſecus ſi diceretur in ſingulari beneficio ſm In
no. ꝛ intelligunt quidaꝫ de duobus beneficiis tñ ar. ſ. c. ſi iocui
§. j. qd non credo ꝛ iſti caſus ſunt diuerſi vnde de quocũq; dʒ
adimpleri mãdantis intẽtio ar. ȝ. de reſcrip. ſi qñ. ¶ Prouide
ri ꝙ hic dicit põt coadiuuare q̃ per benefici eccleſiaſtici quod
tñ clerico datur receptionẽ ꝛ collationem talis ſic intitulatur
eccleſie ꝛ obligatur ꝛ tenetur ad cõtinuã reſidentiã. ſed ad hoc
non tenetur in penſione. ad hoc. ȝ. de cleri. nõ reſi. clericos. xvi.
q. j. poſſeſſiones ꝛ. q. vi. illud nã penſionẽ põt ẽt laicus hĩe vt ex
illis. c. colligitur manifeſte. ¶ Quãq; ꝙ hic dicat vſq; ad. §. ſe
quentem. fuit Inn. in. e. u. breui. ¶ Cathedralis. ad hoc. ȝ. de
autoritate ꝛ vſu. pal. c. j. facit ad hoc q̃ noie populi continẽtur
3 ſenatores † ꝛ patricii. inſti. de iure. na. §. plebs ꝛ familie conti
nẽtur. ff. de ver. ſi. familie ꝛ dux ſiſr inter milites computatur
ff. de te. mil. l. ſ. §. j. ad ſi. ꝛ ꝑſes ẽt in ordine cõtinetur. ff. qñ ap.
ſit. l. j. Itẽ ꝑtor ꝑſtare ꝑcipit legata liberis patronis ꝛ parenti
bus petita bo. poſ. contra tab. ff. de pe. bo. poſ. contra tab. l. j. ꝛ
cum nõ fuerit facta aliqua diſtinctio. de omnibus intelligitur
ff. de le. pre. bo. poſ. contra tabu. pe. li. j. ¶ Ciuitatis ꝛ tunc qñ
ſic mandatur non poterit ei prouideri in eccleſia cathedrali vt
hic dicit nec in eccleſia dyoce. ȝ. de reſcrip. Rodulphus. ſed nũ
quid in hoc caſu premiſſo poterit prouidere de dignitate ali
cuius eccleſie que eſt ibi vt caput ꝛ dignitas ꝑncipalis videas
ꝙ dicitur. ſ. c. c. in glo. ar. ȝ. ver. ſi mandato. ꝛ. c. ſignificante. ſm
Ho. q de hoc prius no. in ſum. de ver. ſi. §. a quo fieri. ꝛ ad hoc
4 facit q̃ ciuitas † ꝛ dyo. correlatiua ſunt ſicut pater ꝛ filius. ergo
nõ ſunt idem ſi uc vnum non eſt reliquum. ff. de re. per. l. j. nõ ſic
aũt de prouincia eſt de qua hr̃. ſ. §. pri. que non eſt correlatiua
quo ad ciuitates. ſed eſt potius collectiua ſeu cõcluſiua. nã ꝛ cõ
cludit ſub ſe ẽt ciuitatẽ a quo denominatur. ꝛ alias ſm Ho. vt
ibi dicã ꝙ aũt dictũ eſt de ciuitate. idẽ dõm eſt de dyoce. eadem

rõne. ¶ Eccleſiam no. verbũ nã nõ dicit ad canonias vel per
ſonatus vel dignitates eccleſie cathedralis ſʒ dicit in genere ec
cleſiã per ꝙ demonſtratur aperte qd nulliũ bñficiũ ſit ꝙ in ipſa
eccleſia intelligitur includi in reſcripto. ar. ad hoc. ſ. de priui. p
exceptionẽ. in prin. vbi ptʒ ꝙ exempta ecclĩa. nõ ſolũ canonici
ipſius eccleſie ſed ẽt alii clerici ꝛ cõuerſi intelliguntur exempti.
a vnde in hoc caſu ecclĩa cathedral' eximit vt hic ptʒ hoc priuile
giũ extẽdetur ad oĩa bñficia q̃ ſunt in ipſa. ar. ad hoc. xxj. q. j.
frater noſter. ver. ꝛ cum ibi in eis aliquid tibi ꝛc. naʒ idẽ iuris
eſt in mẽbris ꝙ in capite. ſm id ꝙ leg. ꝛ no. lxiij. di. in ſynodo.
verſ. ac per hoc incongruũ non eſt vt eadem eccleſia quo ad idẽ
diuerſo ꝛ duplici iure cenſeatur. xij. q. ij. cognouimus in ſi. ſ. de
deci. cum in tua. de priuil. q̃ circa. in ſi. Sed videtur quod no
mine eccleſie cathedralis cõtinẽtur tñ illi qui faciunt capitulũ
ſ. de ver. ſi. cuʒ clerici. dic ꝙ illud obtinet propter piurii ꝑiculũ
euidens. ꝛ ideo ſit ibi ſtricta interptatio. vt not. ȝ. de au. ꝛ vſu
pal. vnde dic quod nec in aliquo caſu ipſa eccleſia includetur. ni
ſi fiat expſſa mẽtio de eadẽ. vt hic ſecus in caſu ſeq. §. ꝛ ita pro
nũciauit dñs archiepũs rauẽn. de mandato dñi boni. in ꝓuiſiõe
facienda pauperũ clericorũ. facit ad hoc. ſ. c. li. de ſen. ex. alma.
§. adiicimus. v. ꝛ tñ ꝛc. ibi de hoc. ¶ Volumus. vr̃ ꝙ papa hic
non bene velit ꝓpter ar. q̃ dixi in gl. ꝑ. que incipit. ad hoc. ȝ. ꝛc.
ſed dic ꝙ ipſius volũtas põt per alia iura ſuſtineri. nam ſub
clauſula generali quidã alii nõ cõtinẽtur maiores ꝛ digniores
ȝ. de reſcrip. ſedes. Item noie plebis nõ intelliguntur ſenato
res. nec patricii. vt in p. §. inſti. de iur. na. §. plebs. ꝙ tenendum
eſt vt hic. ſ. ptʒ in hoc caſu. ꝛ eſt rõ que ꝑcedit. ꝛ ſic in iſtis onero
ſis non concludetur niſi expreſſe caueatur de ipſa ea enim q̃ di
5 gna ſunt nota niſi ſpẽliter notẽtur videntur neglecta †. ff. de in
iur. item apud. §. hoc edictũ. ſic ꝛ prius tenebat curia. vt no. h.
cõ. ȝ. de reſcrip. capitulũ. in gl. q̃ qõnes ꝛc. §. itẽ querit de hac
forma. ꝛc. ¶ Non extendit ar. ȝ. ȝ. de eta. ꝛ qua. accepimus. in
ſi. dic ꝙ eſt caſus diuerſus nõ aduerſus. nam ibi loquitur qñ to
ta eccleſia cathedralis eſt in culpa. ſ. epũs taliter ordinãdo ꝛ capi
tulum non reſiſtẽdo taliter ordinãti. vt no. ȝ. c. cum ſcõm. in gl.
Sed queritur. ꝛ ideo forte põt epũs ꝓuidere in ipſa ec. cathedra
li. vt ibi no. C. ꝛ. h. vt ſic ipſa eccleſia puniatur. vel dic ꝙ tũc hʒ
locum ꝙ epũs ſm illã formã cõem põt ꝓuidere in eccleſia cathe
drali qñ ad eũ alſ ſpectat ꝓuiſio. ar. ȝ. de reſcrip. abbatẽ. de of.
or. lʒ incorri. ꝛ huius ſentẽtie fuit Inno. ꝛ Ho. in ꝑ. c. accepimꝰ.
in ſi. ſed mãdato ꝓuideri in aliqua eccleſiarũ ciuitatis vl' dyoc.
c nõ vr̃ mandari ᶜ de eo ꝙ eſt principale ſeu caput eccleſiaruʒ. ar.
C. li. x. de aque duc. l. eos. ꝛ. ȝ. c. cũ oliʒ. ¶ Secus ꝙ hic dicit vſq;
in ſi. fuit prius ſnĩa curie. ꝛ ſic ſeruabat. ꝛ no. h. cõ. ȝ. de reſcrip.
capitulũ. in gl. q̃ qõnes. §. ſʒ quid ſi mã. ꝛc. ꝛ no. Hoſt. in ſum.
de ver. ſi. §. a quo. ſiet. ibi videas. de hac materia. ¶ Prouideri
hoc caſu. loquitur. ȝ. e. pro illorũ. ¶ Includũtur. nam nomen
ꝓuincie cathedralẽ ec. cõtinet. vj. q. iij. ſcitote. ad idẽ. iij. q. vj. nõ
liceat. ꝛ. c. ſe. ꝛ epũs ſuffraganeus eſt de clero metropol. ſm id ꝙ
le. ꝛ no. xciij. di. miratus. ¶ Hoc caſu hic expſſo aliq tñ ſumũt
hic ar. a ꝯtrio. ꝛ dicũt hoc caſu. q. d. nõ alio ꝛ ſic diſpẽſatio vt qs
illegitimus poſſit hẽre ꝑſonatũ in ecclĩa cathedrali nõ extẽdet
ad eccleſiã metropol. ꝛ eſt rõ q̃ hec eſt odioſa. ꝛ ideo reſtringen
da. ȝ. de fil. ꝑſby. c. j. ꝛ facit ad hoc quod no. Inno. ꝛ Hoſti. ſ. de
con. pre. dilectus. ibi videas. ¶ Quam alio. ȝ. §. prox. compre
henſo.

Summarium

1 ¶ Monachi canonici nõ poſſunt eſſe ibidẽ rectores vbi ſunt clerici ſeculares.

2 Eccleſiarũ ſtatus ꝗtum ad immutationẽ dependet a potẽtia epĩ nõ abbatis.

d Cum de beneficio. ᵃ Credo quod
iſta conſtitutio
ortum habuit ex eo quod no. Hoſti. ſ. de reb. eccl. nõ
ali. poſſeſſiones. vbi dicit quod ſi papa mandat ali
cui clerico ſeculari de aliquo eccleſiaſtico beneficio prouideri.
non extenditur hoc mandatum ad eccleſias que conſueuerunt
regi per regulares. ſiue agatur de eccleſia parochiali ſiue de pre
latura ſiue de plebes. vt in. ꝑ. c. poſſeſſiones. ȝ. de ele. cauſamq;
c. cum in magiſtrũ. c. officii. ſ. de ſtat. mo. ea que. §. precipimus.
ꝙ dic eſſe verum vbi eſt legitima ꝑſcriptio vt ſequit. ¶ Illo. ſ.
beneficio. ¶ Ab vno clerico ſeculari. ꝛ hic videas quod not. ſu
pra de cauſa poſ. cum eccleſia. in glo. ex hoc videt ꝛc. ¶ Recto
ribus. no. verbum quia demonſtrat eccleſie ſtatũ. nam vbi ſunt
1 clerici ſeculares rectores † ibideʒ nõ poſſunt eſſe monachi cano
nici. ar. xiij. q. vij. in nona. ſ. de reg. iur. ſup eo. cum ſi. ¶ Legiti
ma. ſ. xl. an. alias nõ eſſet preſcriptio ſi nõ eſſet p. xl. an. ꝯtinuos
ſine iterpellatione gubernatũ ad hoc. ȝ. õ elect. cum ana. ȝ. õ cã
poſ. cum eccleſia. nam ea ſolum locũ habet in rebus eccle. xvj. q.

a ¶ Reſtrigi. ad rẽã huiꝰ tex. vid q̃ di cunſp fel. j. c. cũ nos in vij. col. circa ſi. ꝛ i col. ſe. ẽt õ ſerí. ꝛ lumi. vt p fel. in. c. poſtulaſti. in vij. col. circa med. ibi dixit etiam rota de reſcrip. ꝛ adõ ꝙ reſcripta ad lites ſũt ſtrictiꝰ interꝑtanda ſm panor. l. c. captin. l. iij. colũ. circa med. e. ti.

b ¶ Bñficiis eccleſiaſticis. ad iſtũ tex. vid pan. in c. ad audiẽtiã. el. ij. l. j. notabili. ẽt õ reſcrip.

c ¶ Nõ vr̃ mãdari. adde Jo. fa. i. §. ſʒ quoties l. ſti. de iur. na. gentiuʒ vel ci. ꝛ fel. i. c. cũ acceſſiſſent. in. j. col. extra õ conſti.

d ¶ Cũ õ bñficio ad materiã huiꝰ c. vid fel. late i. c. cũ nr̃a. tpe. xij. col. õ reſcrip.

iiij. quas act. r. ē. eo. lib. de preſ. ſi quis. ſed in cōſuetudine nō obtinet iure ſcripto dicendum eſt aliter. vt dixi. ē. eo. li. de cōſue. cū in tua in glo. quero rc. vnde no. hanc literam requirere preſcriptionem nō cōſue. tñ ꝛ bene dicit cōtinue nam pſona inter media hāc conſue. interruperat. ar. ē. de elec. venerabilem. §. pe. ē. de fil. pſby. ex trāſmiſſa ꝛ. c. ad extirpandas. ſm Hoſti. et vbi nō pōt conſtare de veritate ſtatus ipſius eccleſie credo ſtandū ei ꝙ vltimo inuenieť. ar. C. de ſta. defun. ſi iur. ff. ſiuſufru. pe. vti frui C. de ſer. ex. monetor in ſi. ff. de ali. le. l. meuia. §. j. in ſi. ꝛ facit op. ſ. eo. lib. de ſen. excō. ſi iudex. §. j. vbi de hoc in glo. nam in quo rc. ¶ Cōpleta ſed nūquid ille qui pbat pſcriptio. teneť pbare de cōtinua. poſ. vř qḋ ſic. j. q. iij. queſitū ꝛ in eo qḋ le. ꝛ no. ſ. de priuil. accedētibus ꝛ hoc vř Hoſ. ſentire in ſum. de pſcrip. §. ſerui. in ſi. ad hoc qḋ leg. ꝛ no. ē. de cā poſ. eccleſia. ver. parte rc. dic de hoc vt no. xvj. q. iiij. volumus in glo. ecce qḋ rc. in ſi. ꝛ qḋ ibi dicitur ſequiť ibi Jo. deſ. eo excepto qḋ nō ponit ibi ar. ꝯ. ¶ Pñte ſcꝫ inchoatā ꝛ completā pſcrip. ſecus ſi poſt inceptā tñ cōpletam preſcrip. ꝛ ideo. ē. dicit continue. ¶ Poſt. nō tamen continue ꝛ pacifice ſpacio. xl. an. qꝛ tunc ſecus vnde notabiliter dicit quādoqꝫ rc. ſed vult dicere qḋ adminiſtratio tpis precedentis tollitur per preſcriptio. ſequentem adminiſtratio aūt preſcriptionem ſequēs illam nō tollit intelligo niſi de nouo legitime preſcriptio fiat. ¶ Adminiſtrauerint. ſ. eo. lib. de ver. ſig. nolētes. §. in eos. ver. niſi. ē. e. li. de cōſue. c. j. ꝛ habes ſi. verbum. xviij. q. ij. in decima. hoc tamen ſane intellige: qꝛ ſicut colligitur ex litera prece. talis prioratus nactus eſt naturam totalem eccleſie ſecularis. vnde ſi abbas vel alius poneret ibi monachū quē poſſet remouere p libito voluntatis talis non dicitur habere prelationem ipſius dignitatis alias prioratus integre. nā ad hoc vt prelatus cenſeať oportet qḋ habeat perpetuā dignitatē. vt not. Inno. ē. eo. de mulcta in ſi. alias ſi eſt mutabilis p libito volūtatis inſtituētis. nō dicit habere curā. vt no. ē. eo. ti. cū nō ignores. ¶ Item ad huius litere declarationē ſcias qḋ ſtatus eccleſiarū ꝑ quātū ad immutationem depēdet a potētia epi. nō abbatis. x. q. j. decretū. c. regenda. ſ. de reli. do. c. iij. ꝛ. ē. de exceſ. pla. ſicut vnire. in prin. vbi de hoc per Innocē. ad idē. ix. q. iij. c. ij. vt vniſquiſqꝫ ſm hoc igiť collatio facta per abbatem ex qua mutať ſtatus talis prioratus non videť tenere tanꝙ̄ facta per eum qui talem immutationem nō potuit inducere ad hoc. ē. de ſup. ne. pla. ſicut imo elapſo tpe collationis ſiue preſentationis faciēde poterit ſuperior conferre ſcḋm id qḋ no. Inno. ē. de renun. admonet vel etiam poterit impetrari. nec credo fore neceſſarium facere mentionem de tali poſ. ſcḋm id qḋ dicam. ſ. e. licet in glo. ij. vnde hic clare videre potes qḋ ſi mandeť alicui prouideri de tali beneficio poterit habere clericus ſecularis nulla mentione facta qḋ per monachos aliqñ fuerit gubernatū. ꝛ adde qḋ dicā ē. eo. li. de offi. or. pſenti. in gl. factū rc. ſed pone qḋ papa dat priuilegiū alicui abbati. in quo phibet ne prioratus ſuos cōferat clericis ſecularibus ꝛ ſi cōtra fiat illud decreuit irritū p plures a bbates ſucceſſiue fit ꝯ ſpacio. xl. an. ꝛ vltra nūquid talis prioratus comprehendeť ſub mente huius conſti. dic qḋ nō. vt habes quaſi expreſſum. xxxv. q. iij. contradicimus. j. q. vj. vř nobis in prin. pať. eſt. ſ. de deſpō. impu. ad diſſol. in ſi. xxxviij. q. iiij. nō oportet. ij. ſi obijciať de eo qḋ legiť. ſ. de ma. cōtra. inter. ec. cō. c. ij. ꝛ. iiij. cū ſi. dic qḋ ibi nō loquiť de interdicto principis ſed inferioris vt no. ho. in pre. c. ad diſſol. ꝛ hoc dicas verum maxime ſi adiecta ſit clauſula ſupradicta ad hoc. ē. eo. dictū. iuxta finē ver. niſi forte. nā vt ibi no. Inno. illa clauſula hoc operatur qḋ illi quibus inhibetur ſuo facto cōtrario nō poſſunt rūpere priuil. vt ibi patet. ſic dicendum eſt in hoc caſu. ſi dicať de tpis lapſu qḋ videatur priuilegio renunciatū ad hoc. ſ. de priuil. accedentibus. cū ſi. dic qḋ eſt verū in priuil. non in phibitionibus principis. ꝛ hoc ppter inobedientiam ꝛ maxime niſi obſtaret ſupradicta clauſula. p quā manifeſte pꝫ tam de intētione principis quā inferioris ꝙ diſcedere nō poſſunt ſiue abrogare ſine eius expreſſo cōſenſu. vt no. Jo. iiij. di. v. leges ad idē qḋ no. Innocē. ꝛ Gof. ē. de pba. ad noſtrā. nec mireris qḋ dictū eſt de expreſſo cōſenſu pape requirendo qꝛ eius autoritas nō eſt ab homine: ſed a deo. vt dixi. ē. c. lib. de elec. vbi periculū in glo. ſm poſſibilitatē rc. vnde cōuinciť manifeſte qḋ cōtra eius decretū ſine ſuo cōſenſu iudi. pōt fieri ab hoīe qḋ ſit firmū ad hoc qḋ le. ꝛ no. ē. eo. inter cetera in ſi. ꝛ hoc meo iudicio eſt expſſum. xj. di. cōſequēs ꝛ. c. nolite. iij. di. ſi factať. illud. ꝛ. c. ridiculū. ad hoc qḋ no. Inno. ē. de cōſue. in prin. ibi videas ſi dicať ꝛ obijciať de eo qḋ le. ꝛ no ē. de cōſue. cū tāto. dic qḋ illud loquiť in actu rōnabili vbi nō ſit ꝯ principis ſanctioneť. qḋ nō eſt in noſtro caſu vt pmiſſuꝫ eſt ar. ad hoc. iiij. di. qꝛ ꝛ qḋ dixi. ē. eo. li. de ap. romana. §. debet in glo. Ideo ne pſcripta rc. ibi videas ꝛ qḋ dictū eſt. ē. e. lib. de offi. or. romana. in glo. ſi ꝯ fiat rc. ¶ Cū gubernari. dicit ho. neceſſe eſt qḋ eccleſia ſit in qua ad minus duo monachi ſimul con-

a ¶ Non extēdiť ad illū. adde qḋ pulchre ꝛ eleganter dicit ſeli. allegans ad hoc plures autoritates in. c. in infa. in. xvj. col. verſ. xxiiij. corrclarium. extra de reſcrip.

fueuerunt morari alias rc. ſ. de ſta. mo. in ſingulis. c. ex que ꝛ in hoc caſu inſpicio ſtatū ꝛ cōditionē quam habet impetras tempore impetrati reſcripti. arg. ē. eo. lib. de reſcrip. ſi eo tempore.

Super eo. Credo ꝙ iſta conſtitutio quo ad mentem ipſius fuit elicita ex conſtitutione Inno. iiij. que incipiebat ſolubriter conſcientius qua diciť mihi. G. du. ſe vidiſſe bullatam. ꝛ per iſtam conſti. ſnia. Ꝯ. approbatur. ꝛ ſnia Inno. ꝛ Hoſti. que ponunť. ē. eo. extirpande. ¶ Annuere. ſ. expoſuiſti. ¶ Obtinentis pluribus canonicis loquiť ꝛ ſic patet qḋ nō eſt cōtra. ē. eo. li. de cōſue. c. j. ¶ Concilio. ē. eo. de mulcta. ¶ Obuiet huius ratio eſt qꝛ talis cura accedit ad naturā prebende cui annectitur. ad hoc. ſ. eo. lib. de re. iu. acceſſorium. ē. e. lib. de offi. dele. c. ſuper. ē. eo. extirpande. §. qꝛ vero. ꝛ ob. hec prebenda talis cum dignitate ſe pōt compati. ſine aliqua diſpenſatione. vt hic dicit.

Cum cui collatus. Et ſic ex tunc ius habet in futura vacatura que alij nō debetur. vt. ſ. ſequitur. Licet id eſt quāuis. ¶ Receptis factum reſpicit: qꝛ ex tali collatione habet plenitudinem iur. canonica l. vt patet. ē. eo. lꝫ primo reſpon. ꝛ. ſ. eo. ſi poſtꝙ̄. ¶ Poſtmodū. ꝛ ſic apparet cui primo ꝛ cui ſecūdo facta fuit collatio a ſe. ap. ſecus ſi nō cōſtaret quo caſu locū habet qḋ legiť. ē. e. lib. de reſcrip. duobus. §. ſi vero. ¶ Preferendū dū tamen petat ſuā prebendam ſcḋm ordinē ſue receptionis. vt hic dicit alias ſecus quo caſu locum habet. ſ. eo. ſi clericus. §. verum. ¶ Preſentauerūt. ē. eo. lib. de reſcrip.

Si pro clericis. Iſta conſtitutio quo ad mentem eſt elicita ex conſti. domini Alex. iiij. eo. tit. ſuper prouiſione. vbi idē dicebatur. qḋ ad hoc cōtinetur. excepta clauſula que ſequitur: vel aliās quam clauſulam credo fuiſſe additam ppter id qḋ olim quodam tempore in curia fuit ſeruatum. nam tempore Inno. ſeruabatur qḋ collatio vel inueſtitura facta de beneficio curato ei qui nō erat in ſacris erat nulla. ad hoc qḋ le. et no. ē. de elec. dudum pmo de eta. ꝛ quali. pterea. ꝛ ideo dicebāt tunc temporis curiales. qḋ cum predicta conſtitutio ſuper prouiſione tantum de pauperibus clericis loquať non derogabat iuribus ſupradictis. ar. ad hoc. C. de teſta. hac conſul. alij vero dicebant idem in aliās ꝛ iccirco illa conſtitutio tantum de pauperibus loquebatur: quia tantum de illis fuit queſitum. ꝛ iſtorum ſententia hic per iſtam clauſulam vel alias approbať. hoc etiam prius notauerat. B. cō. ē. de reſcrip. capitulum. in glo. qꝛ queſtiones. §. item queritur an collatio rc. ¶ Vel alias. hec clauſula eſt nouiter addita vt predixi. ¶ Prouideas. ad huius declarationē ſcire debes qḋ litera generalis in illa forma que appellatur forma pauperum clericorum nō extendiť ad illū a qui vnicum habet beneficium cōferre. ꝛ ſic determinauit papa honi. ſui pon. anno. vj. menſis ſeptembris. ar. eius quod habetur ij. regū. xij. ꝛ legitur ꝛ hiſtorice recitatur. iij. q. vij. §. vlti. in prin. ꝛ eſt ratio qꝛ nō eſt veriſimile qḋ papa per generale reſcriptum illud vnicū velit auferre. ꝛ facit ad hoc. ar. ff. de offi. pſ. illicitas §. nec tenuis. ff. de le. iij. l. vxorꝫ. §. feliciſſime. in ſi. pterea in illa forma poniť clauſula. de aliquo beneficio. ꝛ bene noſti qḋ verbuꝫ aliqḋ eſt ſignū partitiuū. ꝛ ꝙ eſt vnū partiri ſiue diuidi nō pōt eo qḋ diuiſionem vnitas non capit. xxiiij. q. j. loquiť iuxta ſi. ver. an velle. rc. ꝛ. c. ſchiſma. in pn. ad idem. xvj. q. j. plures. et q. vij. ſicut dñi ꝛ. vij. q. j. deniqꝫ. ꝛ dixerūt quidā ꝙ ſi epo ſcribať pro ſuo ſubdito. ꝙ ei debeat pͧuidere in aliqua eccleſiarum ſuarum ꝙ ei non pōt prouidere niſi de ſuis. maxime ſi impetrans dicatur in literis pauper. vel nullum beneficiū aſſecutus. ꝛ hoc ideo ſicut dicit qꝛ cū epiſcopus miniſtris de ſuo debeat prouidere. ē. de of. or. inter cetera. ꝛ ſubditos paterna affectione fouere. ē. de teſti. ſpo. conquerente. ſi papa ſcribit epiſcopo ſuper eo qḋ teneť facere non dat ei poteſtatem nouā. ſed officiū eius ſolicitať. ē. de of. or. lꝫ. alij do ꝯ quoꝝ ſniam ſequiť. B. cō. ꝛ eſt rō qꝛ magis cōſonat forme mandati. nec vim facit ſi de paupertate impetrantis non ſit mētio i litera qꝛ fauorabilius eſt reſcriptum obtentum pro paupere quā pro diuite. ꝛ ideo ſcḋm ipſum magis ampliandū. ſ. de dona. cū dilecti. ꝛ adde qḋ dicam. ſ. eo. ſicut. ¶ Annexa. videas qḋ dixi. ē. eo. lib. de fil. preſb. is qui. in glo. dic qḋ cura. ¶ Tenetur. ordinariū. vel alium quemcunqꝫ. vt in pre. decre. ſuper cōtinebatur expreſſe. que conſtitutio ſcribebatur vniuerſis eccleſiarum prelatis. ¶ Ipſis ſcilicet clericis pauperibus vel non pauperibus. ¶ Prouidere idem videtur ſi tale beneficium habeat ordinem ſacrum annexum ex ſtatuto ſpeciali. vt ſupra eod. ſtatutum. argu. ad hoc. ſ. eodē ei cui. nam tunc ſi ex reſcripto ſi tempore tolluntur ſtatuta vt ſupra. eo. lib. de reſcriptis cum aliquibus. quod dic vt ibi dixi in glo. j. etiā poteſt conferri quāuis nō ſit in tali ordine. dūmō ſit talis ꝙ in proximis tpibus ſe faciat promoueri vt ſeqtur ad hoc

in pre.

in p͛e. decre. ei cui. ſed quid in caſu conuerſo. videlicet vbi impe-
trās eſt maioris ordinis ꝙ̄ requirat̄ beneficium vel p͛bēda va-
cans ver. gra. eſt ſacerdos ⁊ p͛benda vacans debet ordini ſub-
diaconatus. vel diaconatus dūtarat nunquid tali talis p͛ben-
da poterit aſſignari videt̄ qꝺ non q꞉ ſm̄ hoc talis videt̄ deſcen-
dere ꝙ eſſe non debet q꞉ qui promouetur de minori ad maiorē
1 †promoueri debet non ſ contra ad hoc. xxiiij. di. legimus. in fi. de
pe. di. ij. in virtute ad idē. ff. de mu. ⁊ ho. vt gradatim. ꝫ. de trāſl.
c. licet iuxta fi. ad hoc facit q꞉ recipiendo ordinē ſacerdotalē vi-
detur recedere ab execu. ſolēni. i. nominatione ordinū inferiorū
vt patet. lxxiiij. diſt. geſta. c. ſi qui. vbi de hoc. ⁊ c. placuit. in fi. xj.
q. iij. ſi quis ep̄s. j. ⁊ ij. xxi. di. in ſancta. ff. ad munic. l. municeps
eſſe de. C. quemadmodū ci. mu. vēdi. l. ij. vel. x. vbi de hoc. ſed ar.
contra q꞉ licet ſit ſacerdos nihilominus retinet inferiores ordi.
vt patet. xv. q. viij. c. j. ⁊ c. ſi quis preſbyter. is fi. ſ. de homic. con-
tinebatur. in fi. xxv. di. perlectis ⁊ executionem etiā ipſorū ordi.
vt probāt iura p͛dicta nā character anime infigitur ⁊ ideo nō
omittit̄ nec deletur. ſecus tñ eſt in his que extra nos ſunt. vt in
realibus ⁊ pro hac parte facit. C. de dig. l. iij. li. x. iſta queſtio fuit
diutius in papali palatio agitata tempore dñi Bonif. pape in
perſona cuiuſdā preſbyteri dñi Luce cardi. ⁊ fuit bis pronun-
ciatū pro impetrāte per auditores ⁊ contra excipientem ⁊ cum
fuiſſet appellatū. ⁊ cauſa ap. cuidā ex auditoribus commiſſa tā-
dem factū propoſitū is coſiſtorio corā ipſo papa qui determi-
nauit cōtra p͛dictas ſententias auditorū ⁊ ſic contra impetrā-
tem. ⁊ ſic pronunciari mādauit per do. Jo. car. ⁊ hoc ipſe. d. Jo.
car. ponit. ꝫ. eo. lib. de reſcrip. cū aliquibus. ad hoc facit qꝺ not.
Inn. ꝫ. eo. cū olim. in glo. j. ver. ⁊ idem qꝺ dictū eſt ⁊c. ⁊ adde qꝺ
dixi in p͛e. c. cū aliquibus. in gl. i. ⁊ hic patet ꝙ in minoribus or-
dinibus cōſtitutus habilis eſt ad curā animarū ſic. ꝫ. c. li. de ele.
cū ex eo. vbi dixi. de hoc in glo. no. verbū ibi videas ⁊ dixi. ꝫ. c. c.
in glo. j. non ob. p͛e. decre. ꝫ. de eta. ⁊ qua. preterea. q꞉ qꝺ ibi dici
tur diſpēſatiue. dicebat ala. qꝺ erat diſpēſatio iuris nō hominis
ꝙ hic credo declaratū quicquid alias ſit notatū. ⁊ habes ſimilē
diſpē. ꝫ. de ele. nich. §. vlt. ❡ Defectus. ſ. quia nō eſt is ſacris or-
di. cōſtitutus ⁊ hanc literā quidā praue intelligunt dicentes qꝺ
poſtꝙ̄ hꝫ defectū ordinis ſacri nō eſt capax ad hoc. ꝫ. de elect. du-
dū. j. in fi. ⁊ ob hoc intelligunt ꝙ hoc dicit diſpenſatione prius
obtenta. ꝫ. de eta. ⁊ qua. preterea ſed vt cū pace loquar hec litera
eos cōfundit. ⁊ qꝺ. j. ſequit̄ ⁊. ꝫ. eo. lib. de inſti. ſi is. ❡ Oporte-
2 bit hoc verbum †diuerſimode accipitur vt patet is eo qꝺ leg. et
no. xxv. q. j. c. j. ❡ Temporibus. lxxv. di. ordinationes. lxxvj. diſ.
ſtatuimus. ꝫ. de tempor. or. c. ij. ⁊ iij.

Si eum. Iſta cōſti. quo ad mentē ipſius eſt di
cta ex cōſtitu. Alex. iiij. c. tit. dilectus
filius magiſter Lau. ❡ Prouiſione. ſ. facienda non
iam facta per legatum vt patet in p͛e. decre. dilectus.
⁊. j. eodem. ſi apoſtolice nam ſicut patet ibidem. H. tituli ſancte
Sabine preſbyter car. ep̄i. ⁊ aliud ſpectans ad collationē. tūc in
partibus alamanie ap. ſe. legatus ſuper receptione ac prouiſio-
ne p͛dicti Laur. in eccleſia treuereñ. decano. ⁊ c. eiuſdem. ec. de-
precatorias literas deſtinauit ⁊ quia ipſi eundem magiſtrum
Lau. per huius literas recipere non curarunt Inn. iiij. cuidam
ſuis dedit literis in mādatis vt eundē L. autoritate ſua in eadē
eccleſia recipi eiqꝫ de prebend. prouideri faceret ⁊c. vt ſequitur.
❡ Autoritate noſtra ſic. ꝫ. eo. li. de reſcrip. cum aliquibus. in fi.
j. eo. ſi apoſtolice. ⁊ huius ratio eſt in euidenti quoniam perfe-
ctam legati nullum ius habebat vnde quicquid ſit nūc per pa-
pam totum eſt papale. eo qꝺ eſt noua iuris collatio. ❡ Preferē-
dus. ꝫ. eo. cum cui. j. eo. ſi poſtꝙ̄.

Summarium.

1 ❡ Epiſcopus vt ſuum dare non poteſt qꝺ commune eſt cum
epiſcopo patrono.
2 Prebende plures ad collationem epiſcopi pertinentes ſi ſimul
vacent ⁊ ordinarius eas confert omnes quam a quolibet euin-
cere poſſit.

Mandato. Primo vacabit intellige ſiue fran
dē. ꝫ. eo. li. de renun. c. ij. ❡ Colla-
tionem intellige hanc literā vt ſonat. j. eo. cū in illus.
§. cum autem ❡ Debebit. hic confunditur interpre-
tatio dñi Inn. iiij. qui fuit olim interpretatus ꝙ ſi alicui ſcriba
tur in hac forma. ⁊ is cui ſic ſcribitur habet beneficia ad ſuā col-
lationem ſpectantia qꝺ de alienis prouidere non pōt ⁊ hoc etiā
poſuit. B. con. ꝫ. de reſcrip. capitulum in gloſ q꞉ queſtiones ⁊c.
§. ſed quid ſi in hac ⁊c. ⁊ idem dicebat ſi ſcribatur alicui in hac
forma vel prouideas tali de beneficio ad tuam alioquin cuiuſ-
cunqꝫ collationem ſpectante ſed iſte ſecundus caſus hic non cor
rigitur. Quid ſi ita ſcribat̄ prouideas tali de beneficio ad tuam
collationem ſpectante. ⁊ is cui ſcribitur habet collationē tantū

alius vero preſentationem poterit ne de tali beneficio prouide-
1 re. dic qꝺ non. ⁊ eſt ratio q꞉ qꝺ cōe eſt cum ep̄o ⁊ patrono †ep̄s vt
ſuum dare non poteſt. ff. de au. ⁊ ar. le. quintus. ⁊ facit etiam ad
hoc q꞉ papa per ſuū reſcriptū nō intendit ei dare nouā poteſta-
tem nec alicui per ſuum mandatū ſiue reſcriptū p͛iudiciū ge-
nerare. qꝺ dic vt plene dixi. ꝫ. li. de reſcript. cū aliquibus. in gl. j.
poſſibilitatē ⁊c. item facit ad hoc qꝺ dixi. ꝫ. eo. li. de of. le. preſen-
ti. §. nec etiā. ibi videas. ⁊ ita habes hic qꝺ vbi quis tenetur al-
ternatiue preſtationis quodcūqꝫ preſtādo liberat̄. de hoc habes
plures concor. ꝫ. de reſcrip. inter ceteras. in glo. ar. qꝺ ⁊c. ad. idē.
j. eo. li. de re. iur. in alternatiuis. ❡ Si vero. ſpectantia nō ſimul
ſed diuiſim vt demonſtrat litera ſequens. ❡ Simul vacent. tem
pore mādati. j. eo. ſi pluribus. alias ſi prius recepit mandatū id
qꝺ poſtmodū prius vacabit eſt in obligatione vt ſatis colligit̄
ex litera p͛e. Sed ſi ſimul nūc ſunt vacantia. ⁊ nō apparet quod
prius vacauit. vtputa q꞉ obijt vel traſlatus eſt qui ſimul talia
beneficia obtinebat. ſ. vnū ſpectās ad collationē ep̄i. ⁊ aliud ſpe
ctans ad collationē alterius credo qꝺ ſequitur interlocutū eſſe
in ter. locū habere. Sed quid ſi ſimul vacent plures p͛bēde ad
2 collationē ep̄i †pertinentes vtputa tres vel eo amplius ⁊ ordina
rius eas oēs conferat dicebat Inn. qꝺ vltima eſt illa quā a quo-
libet poſſum euincere. ar. ff. de iure do. plerūqꝫ facta eſt collatio-
ne per ordinariū canonice de duabus ſiue pluribus vltima re-
manſit conferēda. ac ſi tpe mandati illa ſola vacauiſſet. ar. l. p͛e-
dicte. ſic etiā ipſe Inno. diffiniuit vt no. B. con. ꝫ. de reſcri. capi-
tulū. §. item quid ſi executori. ar. ad hoc. ff. de fideicō. li. ſi legata-
rio. §. a duobus. ff. de ſolu. ſtichū. aut circa prin. ⁊. ff. qꝫ di. le. ce.
vſuſf. ff. de le. iij. qui cōcubi. §. fi. ❡ Et habebis. ſi. ꝫ. e. li. de elec. ſi
quis iuſto. §. j. ⁊ qꝺ ordo ſcripture ſit ſeruandus habes. xx. diſt.
in prin. vbi de hoc. xxxvj. di. §. ecce. vſ. huic etiā dñs. vbi de hoc.
xlij. di. ſit rector. in fi. vbi de hoc. j. q. j. vt euidēter. lxiij. di. metro
pol. vbi de hoc. xxiij. q. j. alienus. vbi de hoc. Sed cōtra q꞉ alias
dicit̄ de ordine ſcripture non eſſe curandū. ff. de ſolu. nec enim. ⁊
no. lxxix. di. ſi quis ex ep̄is. is glo. j. dicebat Ain. ꝙ iſtud vltimū
a fallit in mandatis^a exequēdis: vt. ꝫ. de of. dele. venerabili. ꝫ. de re
ſti. ſpo. piſanis. vbi hoc notauit. de hoc no. ꝫ. de reſcrip. cum di-
lecta. in glo. no. in reſcript. ordinem ſcripture ⁊c. ❡ Ad te. i. ad
tuā collationem. ⁊ hoc ſic diffinire fuit iuſtū. nam alias eſſet in po
teſtate eius cui ſic ſcribitur ſe exonerare is ſui fauorē ⁊ alterius
leſionē ꝙ eſſe nō debet. ar. ff. de eo qꝺ cer. lo. l. iij. circa prin. ⁊ ob
hoc in dubio debet ſeruari ordo litere in mandato cōprehenſus
vt hic dicit. ad idem. ff. de vſuſ. quoties. R. j. de fideicō. li. genera
liter. §. ſi quis ergo. ⁊ hanc diffinitionem etiā teneas eadē ratio-
ne. in ordine conuerſo. vt ſi dicatur ad alterius ⁊ tuam collatio-
nem ⁊c. nam tūc ceſſat cauſa iniuſte exonerationis. ⁊ idem ſi ſcri
batur tertie perſone ſm̄ iſtam formam.

a ❡ Fallit in mādatis. ad de Archi. in c. ſtatuimus in prin. ꝫ. de of. dele. eo. li. ⁊ Fel. in. c. cū dilecta.

Summarium.

1 ❡ Negligentia impetrantis an debeat precedere collationem
alteri faciendam.
2 Prior qui eſt tempore potior debet eſſe iure.

Si clericus. Hec dec. ſumpta fuit ex quadā
decre. nicol. iij. vſqꝫ ad. §. verū.
vbi eſt noua diffinitio. ⁊ tollunt̄ per eā alique opi. do
ctorū Beren. ❡ Recipi ſacres. ⁊ ita adhuc ſi habe-
bat ius canonicatus ſecus in ſeq. §. no. tñ qꝺ propter reſpectum
quē habet prebenda ad canoniā: q꞉. ſ. ex ea procedit. ⁊ pro cano-
nico inſtituta eſt dicendū qꝺ ſi alicui prebenda vacans que inſti
tuta eſt pro canonico conferat̄ vel inueſtiatur quis de ipſa quod
idē eſt per hoc ipſum canonia intelligit̄ ſibi eſſe collata fateor tñ
ꝙ decentius eſt ⁊ ſecurius faciet prouiſor ſi dicat cōfero tibi p͛e
bendā cum plenitudine iuris canonie. j. de con. p͛e. propoſuit. ⁊
huius ſententie fuit. B. con. ꝫ. de conſti. cū. M. in verbo ſine pre-
iudicio. §. j. ⁊ ſm̄ hoc iſta receptio de qua hic loquitur factū re-
ſpicit. ⁊ ius nō tribuit cū illud iam habeat ex collatione p͛cedē
ti. ⁊ ſi bene aduertatur hoc forma mādati manifeſte declarat qꝺ
cū talis executor pro quo mandatur non poteſt facere recipit in
canonicū ante collationē factā. ⁊ eſt ratio q꞉ ad hoc mandatum
non hꝫ ſed tantū poſtea ⁊c. vt precedit ad hoc. j. eo. cū de trāſac.
in fi. Quis in hoc aliqui cōtradicāt. no. tñ qꝺ canonicatus mini
ſteriū eſt. ⁊ ob hoc dr̄ qꝺ capitulū ſiue canonici alicuius ecc. non
poſſunt dare ius in vacatura. j. de cō. p͛e. nulla ſic etiā no. Inn.
ꝫ. eo. dilecto. in verbo illud. ❡ Negligenter. vt q꞉ lites execraba
tur. vel q꞉ tūc forte erat occupatus in alijs. ⁊ dic negligēter. ita ꝙ
ſit notabilis negligentia. ꝫ. eo. li. de reſcrip. tibi. in fi. ⁊ ex eo qꝺ
hic dicit qſi vacat expreſſe. videtur approbari ſententia Ho. quā
poſuit. ꝫ. de reſcri. capitulum. vbi dicit qꝺ ſi prius prouiſum eſt
ſecundo obſtabit primo impetranti exceptio. ad hoc. ꝫ. eo. li. de
reſcrip. tibi. vbi etiam dixi. Si autem primus reclamat re inte-
gra audit̄. ⁊ ſic videt̄ qꝺ primo impetrāti ſufficiat agere ⁊ petere

a ¶ Ex quo colligit. ad de q̃ habent per. d. Car. in cle. n. §. i. in xvj. q. ó eta te ꝛ quali.

b ¶ Ad ob. l. q̃ conſueuit Adde ad iſtã gl. pulchre felt. i. c. de cauſis. co lũ. n. verſ. n. lunita. ex de offi. dele.

prebendã ſibi debitã anteq̃ ſit collata ſcđo. ꝛ q̄ audiri debeat eſt
ar. ff. de cõſti. princ. l. vlti. ſ. de dona. cum dilectus. ſ. de ver. ſigni.
olim cum ſi. ꝛ ſi agat ꝛ petat non cõualeſcet collatio alteri facta
propter negligentiam ſubſequentẽ ad hoc. ȝ. de elect. auditis. ſ.
eo. ti. quodã. ff. qđ vi aut clam. l. ſi alius. §. eſt ꝛ alia in ſi. ff. de in.
ſiſ. edicto. §. cum antẽ. ff. ad tertul. l. n. §. ſi mater. ſ. eo. li. de regu.
iur. non firmaſ ꝛ quod le. ꝛ no. xxij. di. c. p. ibi videas. in glo. ar.
1 qđ ꝛc. nã collationẽ alteri faciendã debet precedere negligentia
impetrantis. ar. iuriũ pre. ꝛ hoc. ¶ Petere ad hoc. ar. ȝ. de re iu
di. q̃uis. ff. de re iudi. ſepe. ſed ar. contra. C. de proxi. ſa. ſcri. vni
cuiq̄ȝ. ſ. de cõceſ. pre. cum ſuper. per que iura ſumitur arg. qđ ſi
aliquis negligat petere prebendã ſibi debitam q̄ pōt nihilomi
nus aliã petere qđ falſum eſt vt hic pȝ. niſi vt ſequiſ in. §. verũ.
¶ Prouidere. q: nõ fuit tibi de alia ſcriptũ ſed tantũ de prima.
ꝛ non licet fines mandati excedere. ff. man. diligenter. ꝛ. ſ. eo. tit.
cui de non ſacerdo. in ſi. ꝛ. ſ. ſequitur huius ſententie fuit etiam
prius Inn. ȝ. de reſcrip. mandatum. in glo. j. qđ teneas quicqđ
ibi notet. B. con. in gl. ij. §. ſed pone. ꝛ ita patet hic qđ poteſtas
executoris primo impetrantis non extenditur niſi ad preb. que
primo vacauerit. ꝛ fuit ſeruatũ tpe dñi Alex. Sed ſecus in caſu
qui ſequitur. ſ. §. j. ¶ Extincta. ꝛ eſt ratio q: cũ primo ſibi actio
ad illã cõpetebat. ꝛ permiſit ſequentẽ agere preiudiciũ ſibi fecit
ff. de reg. iu. ſepe. ȝ. eo. ti. q̃uis q: hoc ipſo tacite videſ renuncia
re iuri ſuo. ſ. de his que ſi. a ma. par. ca. exore. ſic etiã no. ȝ. de te
ſti. veniens. ij. ꝛ hic manifeſte corrigitur ſnĩa. B. con. quã poſuit
in pre. §. ſed pone. vbi dixit q̄ ſi talis pro quo ſcriptũ eſt concur
reret cum pluribus alijs preferretur in vacante ſcđa: q: hic qui b
2 prior eſt tēpore ꝑotior eſt iure. ȝ. de ma. ꝛ obe. c. j. ſed hoc falſum
eſt vt hic patet. nã ſi eſt extincta igitur vlterius reuiuiſcere non
pōt de con. di. iij. queris. vñ. non pōt vbi de hoc q̄ verũ intellige
ex anti quo iur. ſecꝰ ex nouo. ꝛ tūc peti pōt. ff. de adi. le. cũ ſeruus
ꝛ. l. ſi ſeruus. §. ſi ſeruo ad idẽ. ȝ. de renũ. ex trãſmiſſa. ¶ Uerum
canonicus hec forma fuit gratioſior q̃ precedẽs. ꝛ q: canonicus
nõ debet carere prebenda: vt. ȝ. eo. relatum. in ſi. ideo negligẽtia
adeo nõ extinguit gratiam vt in caſu prece. dictũ eſt. ¶ Non ob
ſtante. ꝛ ſic patet q̄ negligẽtia excludit in hoc caſu ſolũ a prebẽ
da nõ a canonicatu. ꝛ pōt eſſe ratio q: negligentia in vno nõ dȝ
nocere in altero. ff. de ali. iu. mu. cau. fa. l. itẽ ſi. in prin. ff. quemad
modũ ſer. amit. l. nam ſatis. circa ſi. ¶ Proxima. pōt dici proxi 1
ma ita qđ nulla precedat. ff. de ver. ſig. proximus. Sed dic illam
proximã que nulli debeſ autoritate apoſtolica vt. ſ. colligiſ ma 2
nifeſte. que huic neceſſario debeſ ꝛ nõ alij: vt. ſ. patet. ¶ Eadem
autoritate. ſ. apoſtolica. ꝛ ſic ſumpto ar. a cõtrario ſenſu ſi eſſent
expectãtes recepti alterius autoritate illis debet preferri. ꝛ hoc
eſt ratione iur. canonicalis magis priuilegiati. ad hoc. ſ. c. proxi.
¶ Expectantes quo caſu negligentia iſtius illis non debet eſſe
damnoſa. ar. ſ. e. li. de iniur. ꝛ ſi pignorationes. qđ eſſet ſi iſte ali
cui illorum preferretur. ꝛ intelligo etiã ſi poſt negligentiã impe
trauerint quo caſu iſte negligens prebendã nõ obtinebit. ꝛ hoc
clare demonſtrat hec litera ſi generaliter loquẽs dummodo ꝛc.
nam de impetrãtibus ante negligẽtiam loquiſ litera proxi. pre
cedens ibi nulli alij ꝛc. igitur iſte ver. ſuperflueret niſi ita intelli
gatur. ꝛ ita no. hic caſum in quo vltimo impetrãs primo impe
tranti prefertur aliũ inuenies. ſ. eo. q: ſepe. aliũ. ſ. eo. quodam. ꝛ
aliũ. ſ. eo. li. de cõceſ. pre. autoritate regulariter tñ cõtrarium ob
tinet. ¶ Non per te. hic vr approbata ſententia Inn. quã poſuit
ȝ. de reſcrip. mandatũ. in gl. j. iuxta prin. ꝛ in ſi. ¶ Non ſuſcepe
ris ſub. ꝛ fines man. ſunt diligenter obſeruandi. ſ. eo. cui de nõ.
in ſi. vt dictũ eſt. ȝ. in gl. q: nõ fuit. ¶ Huius. ſ. que primo vaca
uit qñ nullus eſt expectans autoritate apoſtolica. ¶ Non ſubſi
ſtat. ſub. niſi petere eam negligenter omittat quia tunc preiudi
caret ſibi. nam qua ratione preiudicauit ſibi in prima propter
negligentiã. eadẽ ratione ꝛ in iſta ſcđa. Sed pone q̄ negligẽter
omittat petere iſtam ſecundã vacantẽ. ꝛ alteri per ordinariũ eſt
collata deinum vacat tertia petit eam ordinarius alteri confert
nunquid tenet credo qđ non. quia licet iſte ſuccumbat propter
ſuam negligentiam quo ad expectãtes autoritate apoſtolica vt
ȝ. patet. non tamen quo ad alios vt ſupra dixi.

Summarium.

1 ¶ Apoſtolica autoritate vbi quis eſt receptus in canonicum
ei debent per capitulum aſſignari ea que ad canonicatum perti
nent cum ſtallo chori ꝛ loco capituli.

SI qui. Iſtud prin. vſq̄ ad. §. ſumptum fuit ex
decre. Alex. iiij. execrabilis. ſed q̄ in. §.
dicitur de nouo eſt additum. forte ex eo qđ no. B. cõ.
ȝ. de reſcrip. capitulum. in gloſ. q: queſtiones. Item
quid ſi vnus. ¶ Recepti. vbi quis eſt receptus autoritate apo.
1 ſ. ei debent per capitulum aſſignari ea que ad canonicatum per
tinent. cum ſtallo chori. ꝛ loco capituli. vt. ȝ. c. pro illorum. in ſi.
a ex quo colligiturᵃ qđ dabũt ei diſtributiones: vt ibi no. vñ dixit
Hoſt. qđ vbi prebende ſunt diſtincte q̃cito quis eſt receptus hȝ
ius in omnibus cõibus. ȝ. de conſti. cũ oẽs ꝛ. c. cũ inter. ȝ. eo. di
lectus. ij. ꝛ hoc ipſe no. ȝ. de ma. ꝛ obe. ſtatuimus. ꝛ poſtq̃ tales
ſic recepti habẽt locum in capitulo debẽt in electionibus ꝛ alijs
cõibus intereſſe. ꝛ idem de ſtallo in choro eſt dicendũ. nam in or
dine ſuo facient pertinentia ad ipſum ſtallum. qđ dic vt no. In
nocẽ. ꝛ. B. cõ. in pre. c. cum. M. ¶ Receptis. huius ratio eſt q:
dare ius in vacatura eſt prohibitũ per concil. ſ. de con. pre. nulla
cui cõcil. non poteſt preiudicari per capitulũ: vt legatũ iure le
gationis. ȝ. de ſi. presby. nimis. ꝛ. ȝ. eo. ti. dilecto. ꝛ. c. tue. Sed ſo
lus papa qui concilio non ligatur: vt. ȝ. de elec. ſignificaſti. dare
ius in vacatura ſiue ad vacaturã poteſt. ȝ. eo. licet. j. R. ꝛ hoc ius
dat qñ mandat executori qđ faciat aliquẽ recipi et cõferat prebẽ.
que primo vacabit non obſtãte numero. ꝛ facit. ff. de al. ſcri. l. in
iure legationis. ideo dixi vt non obſtet qđ ſequiſ. ſ. in litera. qđ
autem ſit tenendũ qñ papa ꝛ legatus ꝛ ordinarius beneficiũ va
cans vna die conferret ita qđ non apparet de prima vel ſcđa col
latione vel tertia q̃ ſit ꝑma vl ſcđa vel tertia habeſ. ſ. c. ſi a ſe. ap.
¶ Eum quoq̄ȝ legati. hoc dicit q: legatus ꝛ maxime card. de ſpe
ciali gratia qñq̄ȝ cõcedit papa qđ prouideant autoritate ap. de
beneficijs adiecta clauſula. nõ ob. certo ca. numero. tūc cũ rece
ptus primo per legatũ prefert ſcđo recepto per papã. ꝛ eſt ratio
q: autoritate pape primus receptus fuit vt. ſ. dictũ. ¶ Dubiũ. ꝛ
eſt ratio q: legatus iure legationis hoc facere non potuiſſet. ȝ. e.
li. de of. le. offici. ꝛ ſic preponiſ ſcđo recepto per papam. nõ ob.
b l. que conſueuit.ᵇ in cõtrarium allegari. ff. de precar. Sed ſi ma
nente que loquiſ vbi prima ꝛ ſcđa conceſſio in eadẽ forma ſunt
facte. ſeu verius cũ prima cõceſſio prorogaſ nec ſit noua ſed mã
datum legationis primo ꝛ mandatũ de prouiſione vni vel plu
ribus facienda autoritate apoſtolica ſecundario directum lega
to non ſunt eiuſdẽ nature vel forme primũ cũ non continet gra
tiam ſed generalem legationis formã ſcđm vero de prouiſione
facienda continet gratiam ſpecialẽ factam legato vel alij ꝑ quo
papa ei ſcribit per quam poteſt dare ius ad vacaturam. qđ nõ
pōt ex ſe. ꝛ hoc ſatis hic colligitur manifeſte.

Summarium.

1 ¶ Fundum ſi quis duobus vendidit ꝛ ſecundo tradidit va
cuam poſſeſſionem ſecundus cenſeſ potior ꝛ ius habet.
2 Inconſtãtia. ꝛ varietas in quolibet reprobatur.

SI poſtquam. Contulimus ſi conferen
dam mandauit. dic vt. ſ.
eo. li. de con. pre. ſi capitulo. ꝛ. c. ſi ſoli. ¶ Conferendã
de facto. ¶ Ignorantes. factũ reſpicit. nã q̄ hic dicit
ſequitur multofortius obtineret ſi ſcirẽt. qđ dic vt ſatis ple. no.
Inn. ȝ. c. inter cetera. in gl. ſ. collatio. ver. ꝑ id qđ dicit hec gl. ꝛc.
ibi videas. ¶ Firmitatem. hoc ideo dicit q: iam erat canonicus
alias fuiſſet ſecus vt dicã. ſ. eo. li. de conceſ. pre. ſi ſoli. ibi videas.
ꝛ habes. ll. ſ. c. proxi. ¶ Ius hic pōt queri quale ſit iſtud ius qđ
eſt ſic acquiſitũ ad hec dici pōt ſm Inn. qđ ex quo qs receptus
eſt in canonicũ autoritate ap. nõ tenet collatio prebende illius q̃
ſibi debetur ſm ordinẽ ſue receptionis vt hic patet licet nullum
ius habeat prebenda ſed tãtum perſonalẽ act. quã hȝ ex illo ca
none. ȝ. eo. relatum. ꝛ hoc ipſe no. ȝ. de cõſti. cũ. M. in glo. pe. v.
nec eſt contra ꝛc. vel officium iudi. cõtra quemlibet poſſeſſorem
vel act. de dolo vt ipſe etiã no. ȝ. eo. inter. in pre. gl. ſ. collatio vbi
etiã idẽ no. Hoſt. in glo. ſ. collatio. de hac materia etiam no. ꝛ ali
ter. B. con. ȝ. de reſcript. mandatũ. iuxta ſi. §. itẽ queritur quali
ter agã ꝛc. ibi videre poteris. dixerũt quidã qđ receptus autori
tate pape. ſine habẽs collationẽ ab eo pōt propria autoritate in
trare prebendã ſibi debitam. ſi eſt vacans. ꝛ eſt ratio ſm eos q:
recta via tranſit ad eũ vt in pre. c. inter. ff. de ac. here. cũ heredes.
ff. de furtis. ſi a titio. ff. de le. n. legatũ. ff. ad treb. facta. ꝛ. l. reſtitu
ta alij dicunt cõtra. C. de rei ven. ſeruum. ff. de ac. poſ. ſicut ex ſti
pulatione. ff. de fur. cũ. ſ. de priuil. paſtoralis. ad hoc. ſ. c. cũ qui.
§. j. de hoc dixi. ȝ. c. li. de reſcri. tibi in gl. ſi aũt. ꝛ dicã. ſ. eo. ſi tibi.
in glo. dat iſta litera ꝛc. ¶ Primo vacaturã. ſub. maxime. nam
idẽ ſi eſſet vacãs tpe collationis canonicatus imo multofortius
vt clare demonſtrat litera ſequens. ¶ Debebatur aliquibus vi
detur quod ſi aliquis habuiſſet prebendam per. x. an. ꝛ modo
ſpoliatus eſſet ea de iur. quia forte alteri debebatur ſi modo in
uenitur aliqua vacans danda eſt ſibi ꝛ non ei pro quo ſcriptũ
eſt ar. vij. q. j. paſtoralis. nã indignũ videtur vt canonicus prebẽ
de beneficio defraudetur. ȝ. eo. dilectus filius. ꝛ. c. relatum. vbi
hoc notãt Inno. ꝛ Hoſt. ꝛ ita videtur iſta litera intelligẽda qđ
verũ dic ſi fuit autoritate illius qui potuit dare ius in vacatura
alias nõ vt ſatis colligitur ex eo qđ no. Inn. ȝ. eo. inter cetera. in
glo. ſ. collatio. in ſi. ¶ Ne quid. ¶ Sed nũquid a papa facta col
latio poſtea de vacãte ȝ in ꝑiudiciũ iſtius impetrãtis nulla de
primo

primo mandato habita mentione. videt̃ q̃ non premiſſa ratione imo talis collatio eſſe vr̃ de facto nõ de iure. ⁊ ſic cenſebitur ſubreptitia ad hoc.ſ.eo.ſi beneficia. nã vt patet ex litera pre ce.primus habebat ius ad primã vacaturã.nulli alij debitũ.q̃ ius papa non videt̃ abſtuliſſe per ſuã collationẽ.vt patet in eo q̃ le.⁊ no.ſ.de ver.ſi.dilecto. ⁊ dixi.ſ.eo.lib.de reſcrip.cum aliquibus in glo.ij.preterea primo impetrãti ipſa prima vacatura videt̃ eſſe affecta.ſ.e.lib.de reſcrip.tibi.§.j.vnde nõ eſt veriſimile q̃ ſi pape hoc fuiſſet expreſſum ipſum ius tale habentẽ voluerit priuare iure ſuo.ſ.eo.dudum.cõſiderantes.ad hoc.ſ.de offi.del.ex parte.ij.in ſi. Item facit ad hoc q̃ beneficium principis debet eſſe manſurum.ſ.eo.lib.de reg.iur.decet.nõ ob.q̃ dicit litera priori.prece.ibi a predictis quoniã factũ reſpicit ſicut fuit ſed cõtra primũ reſcriptum eſt generale.vt colligitur.ſ.eo.ſi pluribus.j.R.ſ.eo.lib.de conceſ.preben.ne captande ⁊ generi per ſpeciem derogatur quãuis de ipſo genere nulla mentio habeatur vt in pre.c.dudũ.§.nos igitur.ſ.eo.quãuis.j.R.in ſi.ſ.eo.lib.de reg.iur.generi.ſ.de reſcrip.c.j.in ſi.perſona per collationẽ habetur ius in re q̃ ius preponderat ei iuri q̃ habetur ad rem.ſ.eo.quodã in ſi.ſ.eo.lib.de reſcrip.quoniã facit
1 in hac parte quia ſi duobus quis fundum †vendidit ⁊ ſecundo tradidit vacuã poſ. ille ſecundus cenſetur potior ⁊ ius habet. C.de rei.vẽ.quoties.ff.de rei ven.ſi a titio.⁊ no.xxix.q.j.in glo.j.a ſe epiſcopatũ ⁊c.⁊.ſ.de ſpon.du.tuas in glo.j.ibi videas ad idem.ff.de publi.ſiue autẽ a duobus.ff.de ex.rei ven.⁊ tra.l.ij. aliquibus videtur q̃ collatio facta per papã nõ teneat.imo ſit ſubreptitia iudicanda.arg.iuris vbi ad hoc alle.nõ ob.iura que dicũt q̃ generi per ſpeciem derogatur.quoniã quã cito vacat preben.reſcriptũ q̃ videbat̃ generale factũ eſt ſpeciale.vt dicetur.ſ.eo.lib.de conceſ.prebẽ.q̃ cunctis.§.ex parte.in verbo certam ⁊ dat ius ad petendũ ipſam preben.ſic vacantẽ.vt patet in litera priori.pre.⁊ in pre.c.ex parte.⁊.ſ.eo.ſi clericus.imo quod plus eſt quorũdã fuit ſententia q̃ receptus in can.autoritate pape ius habet in preben.que ſibi ſuo ordine deferenda eſt.cũ
a connexa ſint[a] iura canonicatus ⁊ prebende.licet quandoq; differenter collationes prebendarũ.vt.ſ.eo.dilectus.j.hoc etiam ſic tetigit Inn.ſ.eo.dilectus filius.H.du.in gloſſ.iſte enim ⁊c. ad hoc etiã facit q̃ dixi.ſ.eo.ſi clericus in prin.facit pro parte iſta.xiij.q.ij.nõ enim.vbi dicitur nõ aufero q̃ ipſe donaui ad idem de pe.di.j.quãtũlibet in ſi.vbi dicitur q̃ Ieſus nõ reuocat beneficia.ad idem.xvj.q.ij.viſis.preterea inconſtantia ⁊ va-
2 rietas in quolibet reprobat̃ †.de pe.di.iij.irriſor.multo fortius ⁊ in papa qui cũ ex certa ſcientia primã fecerit liberalitatem non eſt veriſimile q̃ illã reuocare velit. ſed potius accumulare fa-
5 ſciculum libertatis vt dicitur in pre.c.quãtumlibet in ſi.vnde cum facti obliuio ſepe fallat principẽ.xxiij.di.preterea talis ſecunda collatio videtur facta per errorem in alterius preiudiciũ.⁊ ſic nõ tenet.vt in pre.c.dilecto.arg.ad hoc ſupra de conſeſ. ex parte.ex his patere poteſt ſcdam collationem fuiſſe ſubreptitiam.⁊ ſic per cõſequens corrigendã.xxxv.q.ix.§.his ita ſupra de reſcrip.cũ olim.nam talia ſubreptitia valere nõ debẽt vt ibi le.⁊ no.ad idem.ſ.de elec.cũ dilecti.ſ.de reſcrip.ad audientiã. xxv.q.ij.dicenti in ſi.vbi dicitur q̃ ea que per ſubreptionẽ impetrant̃ nullũ ſupplicantibus ferant remediũ.ſed poſſet reſpõderi q̃ iſta vendicant ſibi locũ quãdo impetrans eſt in culpa ſubreptionis que mẽ nõ fuit in propoſito caſu. Itẽ ad illã decr. ex parte.dici poteſt q̃ loquitur in beneficio cõferendo.nos autem loquimur de iam collato.vt in caſu legũ pre.quoties.⁊.l.ſi a titio.credo q̃ primus impetrãs ſit preferẽdus.⁊ ius habeat in p̃bẽda.⁊ eſt ratio que me mouet q̃ per reſeruationẽ ⁊ decreti interpoſitionẽ prima vacatura fuit ei collata.vt ſupra dictũ eſt q̃ non contingit in re prophana.de qua loquuntur.l.ſ.prox.alleg.preterea talia ſcilicet ſpiritualia non recipiunt intereſſe.ad quod agi poſſit contra collatorem ⁊ ſic leges alle.nõ tangunt hunc caſum.

Summarium.

1 Veritatis expreſſionem denotat velut.
2 Autoritas pape vtruz preſentetur per eum cui papa cõmittit.
3 Preoccupo verbum in bona ſignificatione capitur.velut in pſalmo.preoccupemus faciem eius in confeſſione.
4 Species de genere extincta amplius ſub genere non continet̃.
5 Ignorantes decretum ſi ſuper incerto interponatur nõ ligat.

Dudum. Libere.ſi.ſ.de offi.dele.ex parte.ij. vbi de hoc forte dicit.propter id q̃ dici cõſueuit.ſ.q̃ ſicut nõ tenet collatio beneficij ſimoniace facta.vt.j.q.j.ordinationes ſic nec ipſius renunciatio facta ſimoniace tenet ⁊ hoc notãt Inn.⁊ hoſt.ſ.de rerum permu.cũ vniuerſorũ in glo.vlti.ad idẽ q̃ no.B.eõ.ſ.de renun.ſuper hoc in gloſ.que pro expen.⁊c.⁊ videas q̃ dixi.ſ.eo.lib.de offi.dele.de liberatione.§.j.in glo.q̃ cõtra legem ⁊c. ⁊ q̃ not.Inno.⁊ Hoſt.an pre.c.ſuper hoc in verbo pecunie.⁊ legi.⁊ not.ſ.de trãſac.cõſtitutus. Perſonis idoneis.ſ.eod.ti.inſuper ordinata.ſ.eo.is cui. Ex tunc.habes ſi.ſ.de voto.lz.ver.ſciturus.dicunt tñ aliqui q̃ proprius dixiſſet ex nũc vt p3 ſ.eo.lib.de ver.ſig.exiñ.§.cũ igitur iuxta ſi.ver.gloſſantes.ſ3 dic q̃ in hoc nõ eſt ius ſiue ſciat ex nunc.ſiue ex tunc q̃ ſatis colli-
b git ex iurib[b] ſupradictis.nã ſemper hoc trahitur[b] ad diẽ conditiõis.put ẽt no.Inn.⁊ Hoſt.ſ.de ap.pterea. Forſanq.d.nõ eſt ius ſiue ſciret ſiue ignoraret.vt.ſ.p3.vnde dic q̃ factũ reſpiciat.q̃ ſiue ſciret non tenuit collatio.ſ.priori.⁊.ſ. eod. quodam.
1 Velut expreſſiuũ eſt veritatis. Debitam.ex facto pape.ſ.eo.lz.ex quo alteri nõ debebat̃.ſ.c.priori.nõ permittat.et male.vt.ſ.e.patet nos igit̃. Et ſi.i.q̃uis prima ratio. Poteſtas ſicut eſt maior fons ſcaturiens quã riuus ab eodẽ emanãs ſiue
2 procedens.⁊ tñ ſcriptũ eſt q̃ pape autoritas †preſentat̃ per euz cui papa cõmittit.vt.xciij.diſt.c.j.⁊.ij.q.vj.ſi ep̃s accuſat⁹.ſ.de offi.deleg.ſane.⁊ ideo bene dicit litera eadẽ poteſtas. Eandẽ poteſtatẽ.apud vos ⁊ ipſum ep̃m ex noſtra cõmiſſione exiſtentẽ.ad hoc.xxiiij.diſt.c.j. Preoccupauimus.cõſumitur hic oc-
3 cupare in bona ſignificatione †ſic.vij.q.i.factus eſt ⁊ habes ſi. in pſal.preoccupemus faciẽ eius in cõfeſſione ⁊c. vbi exponit̃.i.priuſq̃ veniat ad iudiciũ q̃ fecimus cõfitendo dãnemus. vñ dicit̃ preoccupare.i.preuenire.vt propheta. Eo.i.ideo ſecunda ratio. Preſertim.i.q̃ maxime. Canonicas.ſ.de reſcri. ſicut ro.in ſi.c.paſtoralis.de of.le.ſtuduiſti.arg.ad hoc.xxv.q.i.§.vlt.ver.op3.ſ.eo.lib.de reg.iur.generi. Sanctiones.i.leges ciuiles.ff.d le.iij.l.vx.§.feliciſſimo.⁊.l.ſeruis vrbanis.§.vl.ff.de ali.le.l.alimẽta.§.baſilice.⁊.l.ſtichus.in prin. Mẽtio.ſic.ſ.e. quãuis.⁊ hec rõ bñ cõſiderata ſatis ſufficiebat ad deciſionẽ huius q̃onis.nã prima gratia hic narrata eſt gñalis nihil cõtinẽs actu.S3 tñ habitu ſeu potẽtia ex ptãte cõmittẽtis in eũ trãſfuſa.ſcda vero ſpãlis cõtinẽs aliqd actu in eo q̃ cõtulit.vt ſupra
4 dictũ eſt.⁊ ideo ſpẽs extincta †de genere ampli⁹ ſub genere non intelligit̃.vt alle.ſ.in verbo canonicas. Cõſiderantes.tertia ratio. Expoſito.i.quãuis nobis fuit expoſitum. Vnia ſoret.iiij.ratio. Et quidã.v.ratio. Ignorantes.repete q̃ dixi.ſ.eo.lib.de elec.ſi co tpe.⁊.ſ.eo.ſi apoſtolice.in glo.hoc videtur. Incerto.ſ.eo.lib.de cõceſ.pre.q̃ cunctis.ſi ſumat̃.argu.a cõtrario ſenſu.ex iſta litera clare demonſtrat q̃ ſi decretũ ſup
5 incerto †interponat̃ nõ ligat ignorantes.vt puta q̃ papa reſeruat pro me bñficiũ q̃ duxero acceptãdũ.decernẽdo ex nũc ⁊c. in pre.c.q̃ cunctis q̃ verũ dicas vbi ſpecialiter ponit̃ q̃ duxero acceptandũ ſine adiectione clauſule que aliquãdo ponit̃ in talibus literis gratioſis.videlicet.ſ.menſem vel aliud tempus certũ quo caſu ligata eſt manus ordinarij vſq; ad illud tẽpus. vt in mei preiudicium nihil poſſit attentare.alias illa clauſula fruſtra in gratia impetrata appoſita videret̃ q̃ eſſe non debet vt dicã.ſ.eo.ſi cui in glo.hec clauſula.⁊c.ver.⁊ talis vr̃ ⁊c. S3 pone q̃ papa mihi cõceſſit talẽ gratiã.ſ.quã.ſ.menſem a tẽpore non nc duxero acceptãdã.nunquid tali tpe lapſo ⁊ vacante adhuc illo bñficio potero acceptare.dico q̃ ſic ad hoc.ſ.e.li.ſi tibi abſenti in ſi.⁊ eſt rõ q̃ talis clauſula in fauorẽ mei eſt inſerta.non d3 retorqueri in leſionẽ meã.ff.de leg.nulla.C.de leg.q̃ fauore.ſ.eo.lib.de reg.iur.q̃ ob gratiã q̃ eſſet ſi hoc mihi negaret̃.S3 cõtra talis clauſula tp̃s habet limitatũ.ſ.q̃ eſt optio facienda dic q̃ vbi res nõ eſſet integra.imo facta eſſet collatio alteri per ordinariũ.vlteri⁹ acceptare nõ poſſu3.ar.ff.de mino. q̃ ſi minor.C.de repu.hẽ.l.vl.circa ſi.alias ſecus.ad hoc.ff.de op.le.mancipiorũ.ff.de iure deli.ſi quis ⁊.ſ.eo.lib.ſi tibi abſẽti in ſi.ibi videas. Trãſferri.ſ.e.quodã. Ad inſtar inuat rõnẽ premiſſam per duo ar.legalia hoc eſt primũ ⁊ ſumit̃.ff.ſi cer.petitur qui. Calẽdario.i.noibus faciendis.ff.de le.ij.qui filiũ.⁊.l.vx.§.legauerat. Et dñ ſecũdum arg.⁊ ſumit̃.ff.de pecul. non ſtatim.ff.de op.leg.apud aufidiũ.⁊ de manu.vin.ſi pater. Premiſſa.xij.q.ij.indigne.

a Cũ cõnexa ſint Addõ q̃ ponit ſe-li.i.c.cũ.m.ferrarienſis.i viij.co.circa ſi.extra d cõſtitu.vbi in collata p̃bẽda ſolita cõferri canonico intelligat̃ collat⁹ canonicatus an aũt canonicat⁹ ſit acceſſio p̃bẽde vel e3 pon it fel.i.c.i.in.iij.col.circa mediũ.extra d p̃ioba.

b Nã ſemp hoc trahit̃. Adde bar.in.l.ſi ita ſtipulat⁹ i p̃n.ff.de v.ob.textus ⁊ ibi imo.i de.j.de 3ceſ.pre.bal.i.c.j.de mil.va.qui cõtra.eſt.gl.in ele.ij.ver.ex nũc debe ret.aler.i cõſi.lxxiij.in ij.colũ.circa ſi.iij.ij.vo.⁊ i cõſ.xxxvij.in.j.col.ad ſi.in.v.vol.fel.i.c.l3.circa ſi.extra d proba.

Summarium.

1 Canonicus an quis eſſe poſſit in eadem eccleſia ⁊ dignitatem obtinere.

Quia ſepe. Dubitatur huic dubitatiõi cauſam preſtabat q̃ not.Inn.ſ.eo.cum olim.cuius ſniam tenuit.B.eõ.ſ.de reſcrip.capitulum in gloſſ.q̃ queſtiones.§.vnũ caſum ⁊c.vbi ponit q̃ de mandato ipſius Inno.ſententiauit cõtra id q̃ ſequitur ⁊ ſententia Hoſti.que eſt ibi cõtraria quã poſuit in pre.c.cum olim.cuius ſententia hic approbatur. Et dignitate.
1 hic videt̃ q̃ in eadẽ eccleſia põt quis eſſe canonicus † ⁊ dignitatem obtinere ſic.ſ.eo.ſuper eo.⁊.ſ.e.lib.de cõſue.c.j.vbi de hoc dixi. Preferendũ.⁊ ita habes hic expſſum q̃ is qui prior eſt

tpe debet in iure potior reputari. ſic. ſ. de iurepa. cum autē in ſi. vbi de hoc ꝛ melius. ſ. de ma. ꝛ obe. c. j. ibi videas. iſtud autē qḋ hic dicit. ſ. primū preferendū eſt verū vbi quis prius erat canonicus vt premittit arg. vbi adhuc nō eſſet canonicus. ſed mandabat vtriqꝫ. ſ. p̄ilo ꝛ ſc̄do ꝓuidere. tūc quidā ſecūdum preferēdum cui mandat ꝓuideri de dignitate ꝛ p̄ebē. ꝛ ſic pōt intelligi ꝛ ſaluari ſnīa Inn. vt ēt patere pōt per rōnes per eū ibidem aſſignatas. ꝛ per. B. cō. in. §. ſupradicto. ſꝫ certe hoc dicere videtur cōtra hāc literā que ꝯſiderat tp̄is anterioritatē. vt pꝫ in p̄. p̄e. ibi cū ſit tēpore anterior ꝛc. ꝛ ꝓ hoc facit. ſ. eo. lib. de reſcrip. duobus. c. tibi. ꝛ rōnes Hoſt. Sed qḋ hic dicit videt̄ min⁹ bene dictū. nā dici debuit qḋ is p̄feraṫ qui prius fuit ordinatus. vt lxxv. di. c. vlti. in ſi. vbi de hoc. lxxiii. di. epoꝝ. vbi de hoc. vel qḋ melior p̄feraṫ. vt. xvj di. ſexta ſynodo. verſi. prima annotatio. vbi de hoc. vel qḋ maior autoritate p̄feraṫ. quāuis fuerit tēpore poſterior. vt pꝫ in eo qḋ leg. ꝛ no. C. de cōſul. l. j. iuxta ſi. lib. xij. dic qḋ hic approbaṫ ſnīa Inn. quā poſuit in hoc caſu. ſ. de ma. ꝛ obe. ſtatuimus. ꝛ reprobatur ſnīa Hoſt. quā ibi poſuit. ibi videre poteris. ¶ Annexa. ꝛ in caſu. ſ. eo. cū in eccleſia.

Summarium.

1 ¶ Periculum circa maiora vertitur.
2 Collatio ad quem pertineat.
3 Diſponere quid ſignificat.
4 Confirmatio quid eſt.
5 Inſtitutio quandoqꝫ appellatur conceſſio.
6 Inſtitutio ꝛ inueſtitura quomodo differunt.

a **Cum in illis.** [a] Habentia. repete qḋ dixi. ſ. eo. lib. de fil. preſb. is qui in gloſ. dic qḋ cura ꝛc. ¶ Requiraṫ. hoc ideo q2 non ſolum ſe ſed etiā alios regere ꝛ paſcere habent. hinc eſt ꝙ paſtores appellanṫ. lxiii. di. ſi in plebibus. xcv. di. ecce ego. 1 Item q2 circa maiora † periculū vertitur. xlii. diſt. quieſcamus. vii. q. j. c. vlt. in ſi. lxi. diſt. miramur. ¶ Intentiōis ad quā recurrendum eſt in talibus. ſ. de deci. ex multiplici. ſ. de ver. ſi. dilecto. vbi de hoc. ꝛ. ſ. eo. lib. de reſcri. cū aliquibus. in glo. ii. etiā ſatis dictum eſt de hoc. ꝛ habes hic efficax arg. ad id qḋ dici cōſueuit qḋ quādoqꝫ legatus proferat ſententiā vel aliter ꝓcedat cōtra intentionē delegantis nullus erit ꝓceſſus. vt. ſ. eo. cum olim. ſ. de reſcrip. cū dilecta q2 eadem ratio debet mouere vtrūqꝫ. ſ. de reſcrip. ſuper literis. ꝛ intentio potiſſime eſt cōſideranda. ſ. de reſcrip. c. ii. c. cam te. ſ. de arbi. innotuit. in ſi. ad hoc facit quod no. Inno. ſ. de offi. deleg. cum olim abbas. in glo. vlt. ꝛc. ſtatuimus. in glo. j. iuxta ſi. ꝛ ibi plene dixi de hoc in gloſſ. qḋ ſi de facto ꝛc. de hoc etiā dicā. j. eo. lib. de conceſ. p̄e. q2 cunctis. ibi glo. ſub. niſi aliud ꝛc. ꝛ adde qḋ dixi. ſ. eo. lib. de fil. preſby. ſi is. in ſi. ¶ Prouideri. olim quidā notauerant cōtrariū dicentes ꝙ in excellentius dignitate. C. de conſul. l. j. vel. xii. ſed iſtorum ſententia hic ſuccumbit. cū huius reſcripta ſint ambitioſa. ſ. eo. quāuis quid in queſtione facti. papa ſcripſit pro. T. exiſtēte vltra mare quod ei prouideatur in eccleſia ſancti petri ſubſequenter falſo rumore prolato qḋ mortuus vt ſcribit pro. B. ꝛ mandat ei conferri prebendā quā. T. habuerat quem intellexit viam vniuerſe carnis ingreſſum. nunquid litere. T. poſtmodū redeuntis ſunt reuocate. dico qḋ non. ff. de here. inſti. l. vlti. Item quero papa conceſſit alicui ſuas literas ſuper aliqua dignitate vel beneficio cū cura in eccleſia ſancti petri nō obſtantibus aliquibus literis impetratis vel impetrandis poſtmodū cōcedit capitulo ipſius eccleſie alicui prouideri valeat per literas impetratas vel impetrandas ꝛcum alis nō obſtantib⁹ opportunis nunquid prima litera intelligitur reuocata quo ad archidiaconatū videṫ qḋ ſic. ff. de admi. le. ſi hominem ꝛ. l. ſe. econtra videtur niſi expreſſe fieret mentio de prima litera ꝛ indulgentia ipſius capituli ad hoc. ff. de leg. iii. in prin. ff. de le. j. ſi mihi. §. vlti. ꝛ hoc vṫ veri⁹ lꝫ qn̄qꝫ vnū quoqꝫ aliud ſequaṫ ro. curia. ꝛ no. qḋ cū hec litera a premiſſa generalitate mandati dūtaxat excipiat beneficia curata demonſtat qḋ beneficia omnia alia cōprehendunṫ in tali mādato quāuis etiā ſint certis ordinib⁹ annexa. ꝛ hoc eſt expreſſum. ſ. eod. ti. cui niſi in caſu ibi poſito. ſ. ſi impetrans nō poſſet ad illum ordinem promoueri. ad idem ſ. eo. lib. de reſcrip. ſi eo tempore. ¶ Illis etiā ſi curatā iſtud ēt tenetur hic ampliatiue. q. d. multo fortius ſi curatā non habeat habes ſi. ſ. de vita ꝛ ho. cle. quoniā vt ait. §. j. in prin. ꝛ. ſ. eo. cū ſingula. j. reſpon. ꝛ hic repete qḋ dixi. ſ. eod. lib. de reſcrip. ſi eo tempore in gl. j. ¶ Collationē. i. erogationē ſm̄ Hug. ſ. de teſta. 2 c. ad hec dic collatio † pertinet ad eum qui conferre pōt cui vult abſqꝫ alteri⁹ facto. vt. ſ. c. pri. j. reſpon. ꝛ. §. j. ſ. eo. licet. ꝛ. c. ſtatutum. iuxta ſi. ſ. eo. mādatū. ꝛ. ſ. e. lib. de cō. p̄e. ne captāde. iuxta ſi. ad hoc. ſ. e. li. de inſti. ꝛ ſi capitulū. j. rn̄. ꝛ. ſ. e. li. de off. le. p̄nti. §. nec ēt. vnde dicit collatio in aliū iuris trāſlatio. ad hoc. ſ. eo.

a ¶ Cū i illis. Limita niſi gr̄a fiat motu ꝓprio q2 tūc vꝫ ꝓuiſio ēt de bn̄ficio curato ita dixit notabiliṫ fel. in c. ad aures. i. v. col. ver. ſcōs caſus. extra de reſcrip.

b ¶ Not. qḋ ꝓuiſio Ad de glo. ꝛ. d. car. in de ſi. de ele. ꝛ car. in de cām. i iiii. q. c. ti. ꝛ in de in pleriſqꝫ in pn. i xvj. q. eo. ti. ꝛ in de. j. §. ſi. de p̄e. ſe. in. c. in nr̄a. in. xx. col. v. ſcias ēt. extra de reſcr.

c ¶ Electionē. Limita iſtū tex. vt p glo. in de. j. in ver. cōferanṫ in ſin. ꝛ ibi imol. i iii. col.

li. de ap. a collatione de inſti. cum ad noſtrā. de con. p̄. poſt elec. vbi ꝙ ſi archiep̄s. ibi nō conferret. ¶ Prouiſionem. de hac habetur. ſ. e. li. de ele. ſtatuimus. ꝛ. c. vt circa. ꝛ hoc pro collatione ſumitur ſcōm id quod habetur. ſ. e. dilecto. j. R. ibi prouidere ꝛc. ſ. de iurepa. cum dilectus. j. rn̄. ibi ꝓuidere. ꝛ. ſ. e. is cui. ꝛ b no. ꝙ ꝓuiſio [b] hꝫ vim nō tm̄ electionis. ſed etiam confirmationis. vt no. Inno. ſ. de ap. conſtitutis. in glo. qui eſt ꝛc. ad idem ſupra. e. li. de reſcrip. ſi pro te. ¶ Preſentationem. hoc pertinet ad patronum. in iurepa. ꝛ non conceſſio. etiam ſi eſſet patron⁹ eccleſiaſticus. ſ. de iurepa. tranſmiſſe. ſ. e. cum dilectus. j. reſponſo. ſ. de offi. le. dilectus. ſ. de re. iu. cum Bertoldus. ſ. e. li. de inſti. ꝛ ſi capitulum ꝛ electio etiam ad patronum in capella pertinere videtur. vt. ſ. de iurepa. nobis. ver. ſecus tn̄ ꝛ. ſ. de elec. querelam. xvj. q. vii. decernimus in ſi. quamuis nō in eccleſia collegiata. vt. ſ. de elec. ſacroſan. vbi de hoc. ꝛ. c. maſſana. ꝛ adde qḋ dixi. ſ. e. ti. c. j. in gl. hoc dicit ꝛc. ¶ Diſpoſitionem. i. ordinationem. ſic. ſ. e. licet. j. R. ꝛ. ſ. priori. nam diſponere. c. idē eſt quod ordinare ad hoc. ſ. de teſta. cum tibi. ordinatio autem ponitur pro inſtitutione. vt patet in eo quod le. ꝛ no. ſ. de of. del. ſuper eo. ſ. de cōceſ. p̄e. poſt ele. ꝛ. c. ex parte. ꝛ. xvj. q. v. c. j. ſ. de arb. nō ſine. ad idem. xviii. q. ii. c. pe. j. reſpō. Sed videtur cōtra ꝙ inter ordinationē ꝛ diſpoſitionē ſit dr̄ia. nam iſta vt diuerſa ponūṫ ſ. e. li. de of. le. deliberatiōe. ꝛ de ordinatiōe etiā habetur. ſ. e. ti. niſi eſſent. ſ. de elec. cū inter. j. rn̄. ꝛ. xvj. q. ii. decernimus. ꝛ. lxiii. di. in ſynodo. ibi ep̄m ordinandi ꝛc. vbi verbū ordinandi ponitur ſm̄ Hug. pro verbo eligēdi. vel confirmādi ꝛ adde ꝙ le. c ꝛ no. ſ. e. priori. in verbo ordinari. ¶ Electionē [c] hoc ideo q2 electio ſegregata eſt a precedentibus. q2 electio confirmatur ꝛ con4 firmatio † eſt proprie approbatio proceſſus in electione habiti ꝛ quantū ad formā electionis ꝛ pſonam electi. ſ. de elec. nihil eſt. ſed ar. ꝫ qn̄ large ſumpto vocabulo electio ponitur pro preſentatione. vt pꝫ. ſ. de elec. querelam. ¶ Cum autem inſtōnē. 5 inſtō qn̄qꝫ appellatur cōceſſio. vt. ſ. de cō. p̄. poſt elec. ꝛ ibi etiā no. Inno. nō vṫ ꝙ inter collatōem ꝛ inſtōnem ſit differētia ad hoc. ſ. e. li. de cō. p̄e. ne captande. iuxta ſi. nam quid ſit collatio dixi ſupra. §. pri. in verbo collatiōem. ꝛ in eadē ſignificatione vṫ ſumi. ſ. de here. cum ex iniuncto. in ſi. ſm̄ id quod no. ſ. de inſti. autoritate. dici poteſt ꝙ inſtitutio ſit in eccleſia de ipſo electo approbato iam ꝛ admiſſo. qn̄. ſ. inueſtitur de illa. vt pꝫ infra de iurepa. ꝙ autem. ꝛ ſm̄ hoc iſtud verbū ponitur improprie. ſupra de ſup. ne. p̄e. ſicut. inueſtitura enim ſit poſt cōfirmationē ſupra de ap. conſtitutis. v. ꝛ cum tibi. ſed ad huius dicti declarationē vide ꝙ no. h. cō. ſupra de elec. trāſmiſſa. in glo. j. v. ꝛ no. ꝙ inueſtitura ꝛc. vbi ponit ꝙ inueſtitura diuerſimode accipiṫ Scias tn̄ quod inueſtitura quandoqꝫ idē eſt ꝙ collatio: vt ibi dicit. ꝛ ſupra de cōſti. cum. ɔ. in glo. iii. §. item queritur que ſit dr̄ia. v. ꝛ ꝓpter hunc effectum ꝛc. vel dic ꝙ poteſt ſiue aliter vt pꝫ infra de ꝓui. cū ꝛ plātare. §. in eccleſiis. ſupra. e. ti. in laterañ. ſ. de ca. mo. in eccleſiis. ſ. e. li. ꝛ. e. ti. p̄ſbyteri. aliqn̄ cōſtitutio ponitur pro ordinatione vt pꝫ in eo ꝙ leg. ꝛ no. xvj. q. ii. c. j. ver. diuine enim ꝛc. de inſtitutiōe etiā hṫ. ſ. de teſta. c. j. ꝛ. ſ. de hereti. ſi quis ep̄s dic ꝙ indifferenter vtitur ius iſtis vocabulis. ſ. inſtitutione ꝛ inueſtitura vt pꝫ. ſ. de con. p̄e. poſt ele. q2 inueſtiri dicitur aliquis de eccleſia vel p̄ben. ꝓpoſuit. ſ. e. ti. pro illorum. ꝛ c. accedens in ſi. ſ. de inſti. autoritate vbi de hoc. ꝛ inſtitui in ea. ſ. e. ti. dilecto. vbi dr̄ ꝙ vno iure īdiuiduo vacāte. ſ. p̄bēda. duo nō poſſunt inſtitui ad illud. ad idē. ſ. de ſup. ne. p̄e. lr̄as. iii. q. v. §. pꝫ in prin. ſ. e. li. de re. iur. c. j. de hoc etiā no. Ho. in ſum. de inſti. §. qd eſt. ibi videas. nā ibi dicit ꝙ hec eſt differentia. q2 in6 ſtitui dr̄ ꝓprie aliquis p̄ſentialiter † inueſtiri in abſentia. ad h̄ ſ. e. accedens. ſed aliqn̄ id ꝙ ſit abſēti collatio nūcupatur vt. ſ. e. ſi tibi ꝑ inueſtiturā aūt que cōſiſtit in collatiōe ſiue cōceſſione beneficii vel dignitatis non adipiſcitur quis dignitatis poſſeſſionem ſed poſtea inducitur. ſ. de ſen. ꝛ re iu. cū Bertoldus circa prin. ſ. de cō. p̄. poſt elec. in ſi. nec ꝑ inueſtituram intelligitur quis adeptus poſ. ſ. de dona. per tuas. ſ. de con. p̄ebē. ꝓpoſuit differentia que ſit ſatis pōt colligi ex p̄miſſis. ꝛ infra eo. lib. de inſti. ꝛ ſi capl̄m. q2 collō ſe hꝫ ad vnū actū tm̄. ꝛ idē in p̄ntatione inſtitutio vero ſe extendit ad plura. nā qn̄qꝫ ponitur ꝓ confirmatione. vt pꝫ in eo ꝙ le. ꝛ no. xviii. q. ii. hic tn̄ qn̄qꝫ ꝓ inductione in poſ. ſiue inſtallatione que de iure cōi ꝑtinet ad Arc. ſupra de offi. archi. ad hoc. c. in quadā. qn̄qꝫ aliter inuenitur. vt infra eo. licet. qn̄qꝫ ꝓ iuris collatiōe infra de his que ſi. a p̄la. nouit. ¶ Reſtringit ſupra. e. ti. ꝗuis. j. R. ad idē infra. e. ſi pluribus. j. R. §. j. ¶ Alios. ſ. caſus p̄miſ. ¶ Si vero nō pōt ad huius dicti declarationē videas infra. e. mandatū. ꝛ ꝙ dixi ſupra. e. li. de reſcrip. cū aliquib⁹. i gl. ii. v. ſed qd ꝛc. ¶ Perimeret. ratio ſatis eſt euidens. q2 ſi hoc fieret iam lederetur ille ꝫ quē nō impetratur. ꝙ eſſet equitati diſſonum ꝛ aduerſum. ꝛ facit. ff. de leg. ii. l. legatus.

summarium

Summarium.

1 ¶ Inueſtitoris prolatio in inueſtiendo quomodo eſſe dʒ.
2 Hereditas quando dicatur iacere.
3 Teſtamento ex eo ex quo nõ aditur hereditas aliquid non de
betur.
4 Legatum quando recta via tranſeat in legatarium.
5 Jus quod quis habet quomodo perditur.
a **Si tibi abſenti.** xij.q.ij.ſi qua de reb⁹ in prin. ⁊ abſens dicit͛ qui nõ eſt in loco de quo queritur. ff. de ver. ſig. abſentẽ. ¶ Tuũ epiſcopũ nõ ponit ius ſed factum vnde ſubaudi maxime hoc etiã. j. eo. pʒ. ibi vel quicunqʒ alius. ¶ Cõſeratur. i. aliquis preſens tuo noĩe inueſtiatur. vt. ȷ̃. eod. accedens ⁊ tunc melius eſt ꝙ inueſtitor dicat. inueſtimus te ꝓ
1 tali abſente quã † inueſtim⁹ talẽ abſentẽ ꝑ te. ſm Inn. ſed quid ſi ep̃s vel alius faciat collationẽ alicuius bñficij clãdeſtine. ita ꝙ neſciatur nũquid vʒ ualeat. T. goſ. ⁊ hoſt. ⁊ h. ꝙ ſic dũmodo is cui ſit collatio capax ſit. vt. C. de delator. l. j. li. x. ⁊ hoc quãdo no. j. vt ec. bene. c. j. ſed Inn. cõtra ar. ad hoc qꝛ litere que nõ apparent nõ ſunt. ȷ̃. de reſcrip. cũ cõtingat. vbi de hoc de con. di. ſolẽnitates. ⁊ diſ. iiij. cũ itaqʒ. ver. qm̃. ⁊. c. ſe. ſic ⁊ lapidicine ꝗ nõ apparent. ff. de cõtrahen. empt. in lege. ad hoc facit ꝙ not. hꝫ. ni. c. j. in gl. cũ ergo primũ dictũ plus placet. pro quo facit ſatis plane pre. c. vt ec. bene. vbi pʒ ꝙ ſi archiepiſcopus cõtuliſſet modo canonico perſone idonee ⁊ tẽpore cõpetenti. tenuiſſet collatio eo nõ obſtante quod erat canonice facta nõ ob. ꝙ habet. ȷ̃. de elec. qꝛ ꝓpter. qꝛ loquitur in elec. minorũ dignitatũ. vnde qð ibi de vno prohibetur de alijs concedi videt͛. ff. de iudi. cũ pretor. cum ſi. ¶ Collationẽ. repete ꝙ dixi. ȷ̃. c. prox. in glo. ibi erogationẽ. ¶ Rati. per hoc ⁊ per id ꝙ ſtatim ſequitur deciditur ꝙ olim querebatur. ȷ̃. eo. accedens. ſ. anteꝗ̃ cito eſſet facta inueſtitura de vno beneficio in perſona vnius noĩe abſentis acquiſita ſit proprietas ipſi abſenti ad hoc reſpondebat Hoſti. ꝙ nõ niſi fuerit ratificata. ff. de neg. ge. ſi pupilli. §. ſed ſi ego. ⁊ melius. l. ſi ego. ff. de ac. poſ. cõis ſeruus et hoc pʒ. niſi ſpecialiter ad hoc procur. cõſtituiſſet. is de quo queritur vt patet ex premiſſis. ad idem. C. de ac. poſ. l. j. ff. de ac. here. pro herede. l. qui bona quid ergo ſi cõſanguineus etiã ſine mãdato noĩe abſentis inueſtituram recipiat. dicit Inno. non credimus abſenti acquiri prebendam nã lʒ talis pro tali agere poſſit. ff. de procur. ſed hec perſone ⁊ reſcriptũ impetrare. vt ſupra de reſcrip. nõnulli. nõ tamen acquirat bñficiũ vel dñiũ. nec ẽt canonicatũ qui ſolo cõſenſu eligẽtiũ ⁊ electi acqritur. ad hoc ſupra de elec. cum inter ca. §. diſcretioni. ⁊ ar. ȷ̃. de reſpon. cũ locũ. ⁊ eſt vna rõ qꝛ ꝗuis lex cõiunctã pſonã agere permittat nõ
b tñ facit ꝓcur. ff. iudi. ſol. l. iij. §. j. ᵇde procura. nõ ſolũ. §. ſed de dote. ſm Hoſt. ¶ In ipſo no. verbum ſic. ȷ̃. c. prox. in fin. ¶ Vltimũ. dat iſta litera intelligi ꝙ poſt conſenſum cũ tale bñficiũ ſit quãuis abſenti collatũ eſt illius. ſed licet ita ſit ſi in eo ſe ingerit abſqʒ ſui ſuperioris autoritate eo priuatus eſt ipſo iure. vt j. c. proxi. dicas ꝙ in beneficijs eccleſiaſticis ius queritur facta traditione preſenti ⁊ acceptãti. ita ꝙ facta collatione vel inueſtitura ſtatim inueſtitus ius. ar. ȷ̃. de accuſa. accedens. ad idẽ. ȷ̃. c. a quodã. vbi de hoc in glo. hoc manifeſte ⁊c. ⁊. ȷ̃. eo. li. de cõ. pre. c. vlt. ⁊ adde ꝙ dixi. ȷ̃. eo. ti. ſi clericus in gl. j. ⁊. c. ſi poſtquã in glo. hic põt. ¶ Nõ acquiras. hic quero an iſto tẽpore dicat͛ tale bñficiũ vacare. ⁊ videt͛ ꝙ ſic qꝛ matrimoniũ mutuo cõſenſu cõtrahitur nõ ex vna parte tñ. ȷ̃. de ſpon. tua. ȷ̃. de elec. cum incerta ⁊ illa vxor dicit͛ vidua que nõ hꝫ maritũ. ff. de ver. ſi. vidua. vnde quouſqʒ talis exceptet nõ põt dici tale matrimoniũ
2 cõtractum. inter vtrũqʒ hereditas † enim dicit͛ iacere que nõ eſt adita ab herede. nec aliquid debetur ex eo teſtamento ex quo
3 aditur † hereditas. vnde rei hereditarie nõ ſit furtũ hec oĩa ꝓbantur. ff. de his que in te. de. l. cancellauerat. et. l. proxi. ff. de fur. l. hereditarie rei. ff. ſi quis te. li. eſſe inſ. fu. l. j. §. ſcimus. preterea heres dũ deliberat de adeũda hereditate nihil pro herede gerere põt nec accuſationes eius noĩe intentare. ff. de iure deli. ariſto. ⁊. l. ait pretor. Itẽ ex teſtamento nil peti poteſt niſi hereditas adeatur. C. de fideicõ. eã quã. ff. de pig. ſi ſuperatus. ſʒ contra videt͛ cõprobari ex litera ſubſequenti. nam per collationẽ ſine electionẽ ius eſt iſti acquiſitũ. ⁊ ſic alteri cõferri non poteſt vt ſequit͛ ad idem. ff. de acqui. he. quãdiu. cum ſi. ⁊ heres dum deliberat de adeũda hereditate nõ videtur ei renunciare imo ius deliberandi tranſmittitur ad heredes. C. de iure deli.
4 de antiquioribus. ad hoc qꝛ legatũ † recta via tranſit in legatariũ ab adita hereditate ita ꝙ nullo modo eſt penes heredem. ⁊ acquiritur ius heredi legatarij ignorantis legatum ſibi fuiſſe relictũ ſiue legatũ. ff. de pecul. ſed ſi damnũ. §. preterea. ff. qui. mo. ſer. amit. ſi parte. §. vlt. ff. de fur. l. ſi a titio iuſſu. §. vlti. ⁊ tamen ſi repudiatur legatum a legatario ſingitur non fuiſſe legatum. ⁊ ſemper fuiſſe heredis. ff. de fur. a titio. ⁊ de lega. j. l. legatarius. §. j. ex quibus concluditur ꝙ pendente deliberatiõe nõ vacat quo ad omnia. licet dicatur vacare quo ad quid. ſupra de tranſla. inter cor. argu. C. cõia de le. l. ſi. cum no. ibi. ⁊ antẽ. res que. ⁊. ff. de leg. iij. l. item quod in legato. §. j. ¶ Quicunqʒ alius. hic videas qð dicetur. ȷ̃. eo. li. de capel. mo. preſbyteri. in glo. dicunt quidam. ⁊ cũ iſta litera ſic effrenate loquatur comprehendit ẽt executorẽ a ſe. ap. delegatum ad hoc. de pe. di. iij. adhuc inſtant. ver. alius quoqʒ ⁊c. ȷ̃. de ma. ⁊ obe. ſolite. iuxta ſi. ¶ Ordinare. i. conferre. hoc ſi. ȷ̃. e. li. de cõſue. cũ in tua. §. ij. ȷ̃. de de elec. cũ in cunctis in ſi. ⁊. c. bone me. ma. in ſi. ⁊. c. ne ꝓ defectu. ȷ̃. de offi. del. ſuper eo. repete ꝙ dixi. ȷ̃. c. prox. in glo. j. ordinationem ⁊c. ⁊ ſi iſtud verbum vniatur cum eo ꝙ. ȷ̃. ſequitur. ſ. non libero ſoluit plures dubitatiões mihi formatus in curia dic igitur ꝙ de tali beneficio ſic collato durante deliberationis tẽpore an acceptet. nihil poterit epiſcop⁹ diſponere ac ſi iã acceptaſſet. ¶ Non ſubſiſtet. hic manifeſte confunditur ſnia Hoſti. qui dixit ꝙ ſi de facto tale beneficium alteri conferatur ſecundus erit potior ſi ignoranter recipiat. arg. ȷ̃. eo. dilectus. j. ⁊. ȷ̃. de iure pa. ꝙ autem Inno. autem dixit ꝙ tali collatori non liceat a proprio facto recedere. ⁊ hoc hic approbatur. ¶ Sed ſi notificata intelligo legitime ita ꝙ de hoc poſſit fieri plena fides non per ſolũ nuncium vel literas. ȷ̃. de ſen. ex facto. in prin. ⁊ facit ad hoc ꝙ dicit Vin. ſ. ꝙ citatio probanda eſt legitime duobus teſtibus vel per inſtrumentum pu. ſicut ꝙ licet aliud factum ⁊ ſcripſit. ȷ̃. de elec. ꝙ ſicut ⁊ videas ꝙ dicetur. ȷ̃. eo. lib. de ſen. ex. venerabilib⁹. §. idem in gl. cum iſta litera ⁊c. facit etiam ad hoc. ȷ̃. de in integ. reſt. ex literis. C. de decur. l. vlt. li. xij. C. de accuſa. ſinguli. ⁊ quod no. hoſt. ȷ̃. de proba. qm̃. ſed ar. ȷ̃. de teſti. co. e. j. dic ꝙ ibi vocatur nuncius is qui deputatur ad teſtes recipiendos. alibi talis vocatur executor vel auditor. ȷ̃. de offi. del. ſuper queſtionũ. ¶ Aſſignet. hoc idẽ o dicit. quia non eſt a iure aſſignatus terminus ⁊ in his poteſt adhuc ſaluari quod conſueuit no. per Inno. ⁊ ſequaces. ȷ̃. de elec. cum in cunctis. ſecus in elec. vt. ȷ̃. eo. li. de elec. ꝗ̃ ſit. ⁊ habetur ſi. ȷ̃. de ap. cum ſpeciali. §. cauſa. ⁊ ſic ſatis determinatur hoc ꝙ dici cõſueuit ꝙ electus compelli poteſt vt renunciet vel vt acceptet vt probatur. ff. de opt. le. mancipiorum. ff. de re. aut. iu. poſ. ſi ſeruus. Sed quid dices alicui habẽti beneficiũ cum cura confertur aliud curatum vel perſonatus ⁊ ita primũ vacat ipſo iure is ad quem primi beneficij ſpectat collatio illud confert cuidam abſenti ſed antequã ad illius notitiam perue- b
niat. vel collationẽ ratã habeat ille cui ſecundũ beneficiũ eſt collatum obtinet diſpenſationẽ ſuper vtroqʒ queritur quis ſit potior in primo beneficio ipſi abſenti ſic collato videt͛ ꝙ ipſe cui ſic collatũ fuit qꝛ ratihabitio retro trahitur adeo qð ab initio interueniſſe videt͛. C. ad mac. l. vl. ff. de ſol. cũ mihi. ff. ad tre. ſeruo inuito. ȷ̃. eo. lib. de ſen. ex. cũ quis. videt͛ cõtra. nã poſt obtentam diſpenſationem ab illo cuius fuerat collationẽ ſibi factam alius ratã habere nõ potuit cũ ante non fuerit ſibi ius in beneficio acquiſitũ. ſ. ante ratihabitionẽ. vt hic. ad idẽ. ff. quis or. in bo. poſ. ſer. l. vlt. ff. de bo. poſ. l. iij. §. acquirere. ff. de his qui not. infa. quid ergo imo vr͛ ꝙ ſit caſus. l. ff. rem ra. ha. l. bonorũ ⁊. l. vlt. ad hoc qꝛ ſi datur libertas ſeruo abſenti. nõ prius liber erit ꝗ̃ ad eius noticiã peruenerit. ff. de ac. poſ. qui abſenti. ff. ſi certpe. eius qui. ad hoc qð no. ſi. q. v. quãto. credo ꝙ talis diſpenſatio in qua nõ eſt facta mẽtio de tali collatione dici debet ſubreptitia. vt hic ſatis demõſtratur. ⁊ melius in litera prece. ibi vel quicũqʒ alius ⁊c. ad hoc etiã facit ꝙ dicet͛. ȷ̃. eo. ſi poteſt in gl. ſic ȷ̃. eo. in princ. ibi videas. ¶ Conſenſeris. ſ. collationi. i. niſi acceptaueris. ¶ Libere. i. nõ obſtãte collatione facta tibi. ¶ Cõferre. idem habes. ȷ̃. eo. ſi plurib⁹. §. ſi. ⁊ habes ſi. ſupra. eo. li. de cõſue. cum in tua. §. vlti. ⁊ eſt ratio huius quia poſtquam terminus eſt lapſus ſingeris tali collationi renũciare expreſſe ad hoc c
ſupra eo. lib. de ap. ab eo. cum ſi. niſi in caſu qui ſequitur pone ergo quod diſſenſiſti ⁊ renunciaſti tali collationi. nunquid ad
c huc re integra ⁊ ep̃o in prima voluntate manẽte elapſo tali tẽpore poteris acceptare cum effectu ita ꝙ tuũ dici debeat beneficiũ videt͛ ꝙ ſic ad hoc. ȷ̃. e. lib. de procur. licet. dic cõtra. nã vbi quis
5 ſemel ceſſit † ꝑdit ius ꝙ habebat nec ex primo iure poſtmodum põt petere nec recipere ꝙ ſemel ceſſit vt eſt poſtmodũ expreſſũ. vi. q. j. ꝗ̃ periculoſum. ⁊ ſupra de renũc. ex tranſmiſſa. cum igitur per renunciationem primum ius ſit extinctum. vlterius nõ reuiuiſcet ꝙ dic vt dixi ſupra eo. ſi clericus in verbo extincta et eſt ratio qꝛ ſicut per conſenſum mutuũ habet cõtrahi matrimoniũ ſpũale inter te ⁊ eccleſiam. vt. ȷ̃. de elec. cum inter ca. ſic per tuum diſſenſum diſſoluitur ad hoc. ȷ̃. de re. ſu. omnis res. dec. cõtraria non tangit caſum ſi bene videatur. ¶ Aſſenſum ad hoc ff. de op. le. mancipiorum. ⁊ no. Inn. de elec. cũ in cunctis in glo. trium menſium ⁊c. in ſi.

a ¶ Si tibi abſenti. Iſtud ter. pro no. allegauit. ⁊. abb. in. c. cũ m. l. viij. col. ſ ꝑn. extra de cõſti. ⁊ l. c. accedẽs l. ij. co lũ. extra de preben.

b ff. iud. ſol. l. iij. §. j. Vide ꝗ dicit ibi alex. iad di. ad ſum.

c ¶ Nũquid adhuc. Ad de ꝗ dicunt ꝑ Inno. l. c. quidam. extra de renũ.

Summarium.

1 Furtiuum quid dicatur.
2 Prebendam miniſtrare vel in prebenda cui licitum ſit.

Cum qui. Cura. repete qḋ dixi. ſ. eo. lib. de fil. preſ. is qui. in gloſſ. dic qḋ ⁊c. ¶ Imminet. i. inſtat. ſic. j. ca. proxi. ver. dum tamen. ¶ Occupat in mala parte ſumitur vt. ſ. eod. lib. de elec. generali. vbi de hoc. ¶ Scienter. ſecus ſi ignoranter recipe ret. j. eo. ſi beneficia. ¶ Priuatũ. hic decidiť antiqua altercatio magiſtrorũ. de qua no. Inn. ſ. eo. de mulcta in verbo contende rit. ¶ Obtinebat no. hic dominum Jo. car. qḋ vidit ſic in duo bus electis quorũ vnum hic pen. ſe fecit in epiſcopum conſecra ri quo declarato beneficia ſua fuerunt collata ac ſi canonice fuiſſet cõſecratus. ſ. de elec. cũ in cunctis. §. cũ vero. ⁊ ratio hu⁹ ſtatim ſubijcitur. ⁊ ex hoc collige iſta iura tendere ad eũdem fi nem. ſ. dec. cũ in cunctis dec. ſ. eo. de mulcte dec. j. eo. ſi motu dec. j. c. nõ põt. ponendo quãlibet iſtarũ decre. in caſu ſuo nam vbi qs autoritate ſuperioris cõfirmatus eſſet tũc quãuis alias nul la eſſet electio vel eſſet talis qḋ ordinari nõ poſſet nec ſecundam eccle. cũ ipſo iure renũciaſſe videť priori qꝛ quo ad hoc qḋ renũ ciaſſe videať ſufficit qḋ autoritatẽ ⁊ tuitionẽ pretoris habeat. arg. ff. qḋ cũ fal. tu. l. j. §. vlt. alias eſt. l. ij. in prin. arg. ſ. de tranſl. quãto ſm Inn. qui ita no. in pre. c. de mulcta. ⁊. ſ. de ap. cõſtitu tis. ij. in gl. queriť ſi. ⁊ videas qḋ ipſe no. ſ. de reſcrip. in noſtra. ¶ Nõ enĩ decet rõ ad ꝑmiſſa. que ſumiť. ff. qḋ vi aut clã. l. ſeru⁹. ibi ne melioris cõditionis ſit ⁊c. ff. de do. inter vir. ⁊ vx. l. in. §. j. ad hoc. lxj. di. ſtatuimus in fi. ⁊. xvj. q. j. legi. ¶ Vel qḋ aliud qḋ inducitur ad premiſſa. ⁊ hic ſumitur. ff. de nox. act. l. non ſolum in fi. ibi nã ⁊ abſurdũ videť. ⁊c. ff. de pe. here. ſi a domino vel pa tre. §. ſi predo. ibi ſed nõ eſt dubiũ ⁊c. cũ eo qḋ ibi no. ¶ Inua ſor. pone qḋ talis inuaſor pacifice poſſidet nũquid põt clericũ ad beneficiũ preſentare. ar. qḋ ſic. xj. q. j. ſi quiſquã ibi. in ciuita te vel teritorio cõſtitutorũ ⁊c. ar. j. qui ſi. ſint le. per venerabilẽ. ſed arg. cõtra. xij. q. ij. alienationes. ⁊. c. precarie. xxiij. q. j. qḋ cul pať. iuxta prin. lxxi. diſ. ſi p ordinationẽ. xvj. q. vij. ſane. xxiij. q. iiij. ille ⁊. q. v. miles. de cõ. di. hic igiť. vbi de hoc. j. q. j. hãc regu lam. i. vbi de hoc quidã dicũt qḋ ſi talis ab eccleſia toleratur po teſt alias nõ arg. ad hoc qḋ le. ⁊ not. lxx. di. c. j. in fi. j. q. ſ. ſi qui pſeudo ⁊ qḋ no. ſ. de ele. vbi in gloſ. vl. ⁊. xxiiij. q. j. in ſum. ⁊ qḋ no. Inn. j. de ſen. ex. ſi vero in glo. hinc colligiť ⁊c. iuxta fi. ſꝫ po ne qḋ aliqs eſt intruſus nũquid ſubditi ab eo requiſiti teneňť ei obedientiã ⁊ reuerentiã exhibere ⁊ nũquid debitores digni tates teneňť ei de debitis reſpondere. dicit Hoſti. diſtinguẽdũ vtrũ male ſi. poſſeſſor agat noie proprio. ⁊ tũc nõ eſt ei reſpondẽ dum. aut noie dignitatis. ⁊ tũc ſic donec de mala fide vel violen tia ſit cõuictus vt patet in eo qḋ no. ſm Inn. ſ. de cauſa poſ. cũ olim in prin. ⁊ hoc ipſe hoſti. no. ſ. de reſt. ſpo. in literis vbi etiã de hoc per Inn. ibi videas. ¶ Gaudeat potiori. eſt hic arg. effi cax qḋ in qui violenter occupa. aliquã. ec. ⁊ eã obligat cõtra for mam cõſtitutionis. j. de ſol. ſi quorundã ligatur pena ipſi⁹ con ſtic. ⁊ obligatur. ff. ad mac. l. ij. alias eſſet melioris cõditiõis qui eſſet predo. quã dñs qḋ eſſe nõ debet. ff. de do. inter vi. ⁊ vx. l. iij. §. videamus. ff. depoſi. bona fi. nec plus habet predo quã domi nus. ff. de nox. nõ ſolũ. ⁊ huius ſnie eſt vinc. in pre. c. ſi quorũdã. ¶ Inſuper. violẽti pone exemplũ in hoc caſu. vt no. Inno. j. de cõceſ. prebẽ. cũ noſtris. in glo. credimus tamen vt ſi pro aliquo lata eſt ſnĩa ſuper eiſdẽ. non ſufficit ſnĩam latã eſſe ſuper priua tione beneficii quo ad hoc vt liceat illi p quo lata eſt ſnĩa illud ſua autoritate capere. põt etiã ⁊ aliter intelligi vt patet ex gloſ ſis ibi ſe. ¶ Temeritate ꝓpria violentia intelligitur niſi fieret appreheñſio beneficii autoritate executoris vel ſuperioris iudi cis legitimi ad hoc poteſtatẽ habentis. ff. qḋ me. cauſ. exeac. ff.
1 ad. l. iul. de vi. pri. l. pe. ad hoc facit qꝛ furtiuũ †diciť nõ ſolũ qḋ fit occulte. ſed etiã qḋ fit ſumpta autoritate illius qui eam dare debet vt patet de cõ. diſt. j. certũ eſt nã cõcubitus illicitus. lꝫ pa lam fiat diciť furtiu⁹. vt. xxviij. diſt. de his. ſic ⁊ vſurpatio dr fur tiua. xciij. di. illud merito igiť furtiue taliter bñficia occupãtes puniendi ſunt vt ſequiť. ſic ⁊ beneficiũ citra iuri cõfertur alicui furtiuũ diciť. vt. lxiiij. di. extra. ⁊ ordo vt plane colligiť. j. de eo qui fur. or. ſu. c. ij. qḋ patet ex ipſa rubrica. ⁊ no. qḋ in re violen ter poſſeſſa nõ valẽt litere cõfirmatiõis. C. vnde vi. vel autorita tem. ⁊ no. xvj. q. vi. placuit. ¶ Refrenať ad hoc qḋ le. ⁊ no. ſ. de
8 vi. ⁊ ho. cler. vt clericorum. ver. vt quos ⁊c. ¶ Eo ipſo⁸ fine ali quo alio hominis adminiculo ⁊ ſic pꝫ qḋ eſt late ſnie opꝫ tñ q̄ iſtud per iudicis ſnĩam declaretur. ſ. qḋ taliter occupauit. j. eo. lib. de here. cũ ſm in fi. ⁊ dicã. j. eo. lib. de pen. felicis in verbo in famis videas qḋ no. ſ. eo. lib. de elect. lꝫ canõ. in glo. arg. huius. ver. ⁊ no. ¶ In dignitatibus not. verbũ ſine prepoſitionem in ſic. ſ. eod. ſi tibi. in prin. ⁊ ex eo qḋ hic dicit. ⁊. j. ſequiť ibi ad ea.

8 ¶ Eo ipſo. Add. d. car di. in cle. j. de ele. ⁊ arch. l. c. cũ ex eo. in ij. colũ. ſ. de ele. eo li.

habes id qḋ prius notauerat Inno. ſ. de offi. le. dilectus. ſ. qḋ quis habet ius in re. vt hic. ⁊. j. eo. lib. de cõceſ. pre. ne captande. iuxta fi. ⁊ ad rem. vt. ſ. eo. licet. j. R. j. eo. ſi is cui. j. eo. lib. de con ceſ. pre. quoniã. ¶ Beneficiis ad huius declarationem ſcias qḋ Inno. ſcrip ſic. ſ. de conſti. cũ. M. in gloſ. aliud eſt ⁊c. in fi. qḋ ſi nulla eſſet cõſuetudo de inſtallando. ſed tantũ ſimpliciter eligi tur tũc credit qḋ ex electione ⁊ cõfirmatiõe ſit canonicus. ⁊ hoc ipſo oia iura canonici habebit ⁊ quotidianas diſtributiones. ſ. eo. dilectus. dic in glo. ſe. ¶ Occupatis no. dignitates perſo natus prebendas ⁊ quecũq; beneficia equiparari quo ad penã hic inſertã. ⁊ hoc iuſte fuit ſtatutũ. nã nulli licitũ eſt miniſtrare
2 †etiã in prebenda anteq̃ã ſibi aſſigneť ab eo qui poteſtatẽ ha bet aſſignãdi. vt no. Inn. j. de ꝯceſ. pre. ꝓpoſuit. in prin. de hoc etiã dixi. ſ. eo. lib. de elec. auaritie. in fi. ⁊ videas qḋ diceť. j. eod. lib. de conceſ. pre. ſi capitulo. in glo. j. hinc ſatis. igiť ſimiliter ad miniſtreť violent⁹ adminiſtrator diciť. vt predixi. ⁊ tale benefi ciũ quãuis ad illud prius fuiſſet electus diciť occupare. ſi ante cõfirmationẽ adminiſtret. i. ante poſ. adeptã autoritate ſui ſu perioris qḋ intellige vt. j. patet. ⁊ diciť in glo. ſed nũquid ⁊ no. B. cõ. ⁊ Inn. ſ. de elec. Nico. nũquid ergo talis vocabiť ad elec. ſi eſt in loco de quo vocanť abſentes can. ſcripſit. B. cõ. ſ. de cõ ſti. cũ or. qḋ ille cui in abſentia collata eſt preben. canonico debi ta ⁊ antequã locũ in capitulo vel ſtallũ in choro fuiſſet adept⁹ vocari debebit. ⁊ ſic obtinuit credo cõtra. vt hic plane colligiť. cum nondũ habeat poſ. illius iuris ſic collati. ⁊ etiã per inueſti turam nõ datur poſſeſſio. ſm id qḋ le. ⁊ no. per Inn. j. de cõceſ. pre. propoſuit. in glo. ⁊ hene. ⁊. ſ. de cõſue. c. ij. in gl. vl. ⁊ no. B. ſ. eo. pro illorũ. in glo. per talẽ ⁊c. ⁊ de inſti. autoritate ⁊ de hoc habes pro ⁊ contra. xvj. q. vij. ſi quis deinceps. in fi. ⁊ electio ſit fructus poſſeſſionis nõ ꝓprietatis. vt no. Inn. ſ. de elec. cum a nobis. in glo. ſed ſimul. ⁊. ſ. de reſti. ſpo. in literis. in glo. j. ¶ Tali ter. ſ. violenter ſiue temeritate ꝓpria vt procedit in litera hic. q̄ ſic dixit. qḋ occupatio de ſui natura ſumitur ibi in bona parte vt patet. vij. q. j. fructus. de pe. di. ij. charitas. ver. ⁊ quidẽ de hoc ſatis dictũ fuit. ſ. eo. lib. de elec. generali. in gl. vitiũ ⁊c. ¶ Admit tant. ſed nũquid põt cõſuetudine introduci qḋ quis ſine cõfir matione adminiſtret credo qḋ nõ. ⁊ hoc ſatis plane innuit hec decre. ad idem. ſ. de elec. qualiter. in prin. ibi irreuerẽter ⁊c. eẽt enim pernicioſa cõſuetudo per quã admittereť inquiſitio. que in cõfirmatione debet obſeruari. ſ. de elec. cũ nobis. c. venerabi lem. et ſic de facto obtinuit ſm. B. cõ. vt no. ſ. de cõſue. cum ve nerabilis. et hoc verũ intellige niſi ſint aliqui q vigore ꝓuilegĩ etiã ſine cõfirmatione adminiſtrãt. ⁊ pro platis ſe hñt. nam tũc ſecus vt ibidem no. et Inn. ſ. de elec. trãſmiſſa. et hoc eſt qḋ cla re notat iſtud aduerbiũ taliter. et ſi bene hanc literã cõſideras videť manifeſte approbare ſnĩam illorũ qui dicũt qḋ quis etiã cõfirmat⁹ adminiſtrare nõ põt licite ſine pena ante inſtellatio nem ſiue inductionẽ in poſ. de qua habeť. ſ. de of. archi. vt no ſtrũ. vnde vꝫ facias qꝛ litera precedẽs dicit in bñficiis. et ita de mõſtrat ꝓprietatẽ. vt. j. eo. quodã. j. e. de ꝯce. pre. c. vl. in fi. et ita colligiť ſnĩa Inno. qui dicit qḋ inſtallatio facit ad ſolã ſolenni tatem. vt no. ſ. de cauſa poſ. cũ ſuper in glo. j. de hoc etiã not. in pre. c. tranſmiſſa. qḋ nõ credo verũ. vt hic patet. ad hoc. j. eo. li cet. in pa. et in fi. et. ſ. eo. lib. de elec. cõmiſſa. §. annus. alias fru ſtra eſſet a iure introducta. qḋ nõ eſt ſentiendum.

Summarium.

1 Beneficiati ſufficienter non reputãtur idonei ad aliud be neficium obtinendum.
2 Epiſcopus poteſt diſpenſare in perſonatibus nõ habentibus curam animarum vt quis duos ſimul obtineat.

Is cui conceditur. Gratioſe ſiue fa uore ipſius. et ta lis gratia nõ expirat morte cõcedentis. j. eod. is cui. imo debet eſſe menſura. vt ibi. ad idem. ſ. de offi. de le. ſi ſuper. ¶ Sufficiens. ſ. de reſcrip. cũ adeo. vbi de hoc. et vi de qḋ de hoc no. xxj. q. j. c. j. in glo. ij. ¶ Non poteſt. ſumpto ar. a cõtrario videť qḋ poſſit ꝓuidere ei qui nõ habet ſufficiens q̄ verũ credo dummodo faciat in collatione mentionem de prio. ad hoc. ſ. eo. lib. de offi. le. collatio. vbi dixi. et ſcdm hoc ſaluare potes opi. Inno. quã no. ſ. eo. cũ olim in glo. vlt. in fi. qui dixit qḋ ſi eſt reſcriptũ fauorabile poteſt in cui dať talis poteſtas pro uidere ei clerico qui alias haberet beneficiũ. et idem no. B. cõ. ſ. de reſcrip. cũ adeo. in gl. vl. §. vlt. dũmodo nõ ꝓhibeať a iure habere aliud beneficiũ. ſm Inno. et huius ratio fuit qꝛ bene
1 ficiatus †ſufficiẽter nõ reputatur idoneus ad aliud beneficiuꝫ obtinendũ de iure cõmuni. ſ. eo. ſuper inordinata. ad hoc. xxj. q. j. clericus ſecus ſi nõ eſſet ſufficienter beneficiatus. ar. hic. et ſ. de reſcrip. cum adeo. et. c. poſtulaſti. ſ. eo. titu. cum teneamur. ⁊. ſ. dilectus. ff. de ven. inſpi. l. j. in fine. et facit ad hoc quod no.

Inno. ⁊ H. cõ. ꝫ. de reſcrip. ſi proponente. ⁊ qđ talis nõ poſſet prouidere clerico. tenebat ho. ꝫ. eod. cũ olim. ¶ Dimittatur. ꝫ. de renũ. admonet. ¶ Unicũ. qđ hic dicit fomitem habuit ex eo qđ prius notauerat. H. cõ. ꝫ. de reſcrip. capitulũ. in glo. qꜫ queſtiones. circa fi. §. item queritur de hac clauſula. vbi dicebat qđ illa clauſula nõ ob. qđ alias beneficiatus exiſtat ſm qđ aliquãdo Inn. dicebat extendebatur ex magna gratia ad expreſſa in litera ſolũ. ⁊ aliud vnũ ſolum tantũ. ⁊ ſic ſeruabat curia. ⁊ erat ratio qꜫ huius reſcripta beneficia reſtringuntur. vt. ꝫ. de elec. dudũ. ij. ⁊. ꝫ. eo. tit. quãuis. j. li. eo. ti. cũ in illis. §. cũ autẽ. in fi. Eſt autẽ efficax ratio ad hoc. qꜫ ſi habet vnicum beneficiũ dũtaxat ſatiſfactũ eſt illi dictioni beneficiatus. vt patet. ꝫ. de reſcrip. poſtulaſti. hoſti. vero dixit qđ vbi ſic ſcribitur capitulo recipiatis. P. nõ ob. ꝙ alias beneficiatus exiſtat ſi ipſe. P. vnicum beneficiũ ſufficiens habet vel plura ſine diſpen. obſtat exceptio. argu. in pre. c. poſtulaſti. ꝫ. eod. cũ teneamur. ⁊ c. pre. ⁊ hoc ipſe no. in ſum. de reſcrip. §. que poſſint obijci. ver. quid ſi dicat ⁊c. dimittat hoc nõ ſufficeret vbi ipſe idem impetraſſet reſcriptũ quo ſibi debeat prouideri prout no. ꝫ. de elec. dudũ. ij. §. nos in glo. no. qđ tempus ⁊c. ad hoc. j. eo. ſi motu. qꜫ cũ tunc nõ eſſet capax vbi diſpenſatiue repellitur vt indignus. ff. de iur. fiſ. nõ intelligitur. §. ſi quis palam. j. q. j. quibuſdã. Sed ſecus in hoc caſu vt hic patet. ⁊ eſt ratio. qꜫ ex quo ad eũ cui debet fieri puiſio reſcriptũ nõ eſt ambitioſum nec ſubreptitium. ⁊ ideo nihil eſt qđ ei debeat imputari poſtquã ſe reddit habilem ad beneficiũ ſuſcipiendũ per renunciationẽ. ¶ Cũ ex eo. qđ tantũ excipit de tali beneficio curato. ergo talis interpretatio nõ extenderetur ad perſonatũ nõ curatum. nam ſi de illo voluiſſet idem dixiſſet. ad hoc. j. de deci. ad audientiã. cũ concor. ibi poſitis. ſed ar. cõtra qꜫ de beneficijs curatis ⁊ de perſonatibus idem iodiciũ eſt habendum. ꝫ. de elec. dudũ. ij. §. tandẽ. ego credo primo dicto fore ſtãdum. ⁊ eſt ratio. qꜫ reſcriptũ quo fit prouiſio eſt gratioſum vt patet. j. eo. ſi cui. ergo nõ eſt reſtringendũ niſi quatenus ſonat. j. de verb. ſi. olim cũ ſi. nõ ob. §. pre. tandem in fi. quoniã ibi ſpecialiter ſtatutũ eſt equale iudiciũ in diſpenſatione illa de pluralitate beneficiorũ que omnino reſtringenda eſt. non ſic autẽ eſt in alijs. ſm id qđ not. Inn. ꝫ. de eta. ⁊ qua. preterea. ⁊. H. cõ. ꝫ. de elec. dudũ. j. in glo ſed quis. vbi idem dicit preterea epiſco

2 pus † põt diſpenſare in perſonatibus nõ habentibus curã animarũ vt quis duos ſimul obtineat. vt no. Inno. ꝫ. eod. de multis. in gloſſ. hoc vult dicere. vel qđ ille. §. tandem in fi. loquitur allegando vt dicant predicti Inn. ⁊. H. cõ. rurſus circa beneficia curata maior eſt diligentia adhibenda vt. ꝫ. eo. cũ in illis in prin. Immineat. ſic. ꝫ. de fil. preſ. c. j. ⁊. ꝫ. ex. proxi. in prin. ¶ Si vero ad duo. hec interpretatio etiã ſic poteſt iuuari. prio qꜫ pluralis electio duorũ numero eſt cõtenta vt. ff. de teſti. vbi. iiij. qđ. iiij. vt. j. eo. lib. de reg. iur. pluralis. ⁊ pluralitas nõ multũ debet extendi vt ſi libertas legetur poſt annos intelligit de duobus. ff. de ma. teſ. libertas. §. vlt. ⁊ ſi quid faciendũ eſt in dieb⁹ intelligitur de duob⁹. ff. de ver. ſi. inter illam. §. vlt. ⁊ ita habes hic qđ pluralis elocutio ſic eſt intelligenda. vt ſi ſalua nõ vaga. ad idẽ j. eo. nõ põt. §. j. ad hoc facit qꜫ ſingula officia ſingulis perſonis ſunt cõmittenda. vt. lxxxix. diſt. c. j. ⁊. j. eo. cum ſingula in prin. ⁊ le. ⁊ no. j. de cõceſ. preben. literas in glo. hec cõſuetudo ⁊c. ⁊ huius ratio aſſignat. xvj. qđ. j. c. preſbyteros. C. de aſſeſ. nemo. ꝫ. de. non re. qꜫ nonnulli. ibi vt cum vnum ⁊c.

Summarium.

1 ¶ Certum illud dicitur quod dubitatione caret.

Si bñficia apoſtolica. Nõ ponitius ſed factũ. nã idẽ ſi per aliũ conferanſ. vbi iuſta interuenit ignorãtia q̃ vniuerſalr excuſat. viij. di. cõſuetudo. j. de cog. ſpũ. ſi iter in fi. j. de cleri. ex. mi. apoſtolice. j. q. iiij. §. vlt. ⁊ j. ſequit. ⁊. j. e. li. de reg. iur. ignorãtia. ſʒ ar. ꝫ. xxxij. qđ. ij. in lectũ ibi pſentiã quidẽ ⁊c. ſʒ illud expone ⁊ itellige vt ibi no. ¶ Decreto. de hoc hʒ. ꝫ. c. dudũ. j. e. li. de cõ. pre. qꜫ cũctis. ¶ Reſeruãtur. p papã vt ſepe facit de bñficijs q̃ bñt illi quib⁹ in abſentia puidit ignorãtib⁹ vniuerſaliter ſiue pbabiliter. vt in iuribus

a ꝫ. inductis in gl. j. ⁊ no. qđ pſumit⁹ ignorãtia niſi ſcia nõ pbat. j. e. li. de re. iur. pſumit. ¶ Dimiſſa iuris neceſſitate vel de facto. ¶ Sine culpa denotat iſta lr̃a qđ vbi fuerũt ſciẽtes añ collationem. nõ ſunt ſine culpa. ⁊ iõ bñficio hui⁹ cõſtitutiõis nõ gaudebũt. ¶ Preiudicialis. i. dãnabilis ſiue dãnũ cõtinẽs ſic. xv. q. v.

b c. j. in pri. vij. q. j. pſentiũ. ¶ Certiores. i. certi. illud aũt certũ[b] dr̃ qđ dubitatiõe caret. j. q. j. de cetero. xj. q. iij. certũ. ¶ Effecti manifeſta pbatione. vt. xxxiij. di. habuiſſe. in pri. ij. q. i. de⁹. v̈. mala vo. xix. q. vl. nullũ ſiue clara vel cõpetẽtib⁹ indicijs. j. e. li. de reg. nõ ſolũ. ver. aut euidenter ſiue manifeſtis. j. e. li. de hereti. accuſatus. §. lʒ vero. vt qꜫ vidit literas collationis ſiue reſeruatiõis tũ interpoſitiõe decreti. ad hoc. ꝫ. de app. ſi duob⁹. j. rñ. in fi. qđ no. h. cõ. ꝫ. de reſcrip. capitulũ. in gl. qꜫ qõnes. circa prin. §. vnũ caſum ⁊c. ver. alijs ⁊c. nõ tamen credere tenentur iſti tales relationibus ſingulor. ad hoc. j. de ſy. p tuas. ij. ⁊ videas circa hoc qđ le. ⁊ no. j. de de. ex. nu. illud. §. lʒ aũt. in prin. ⁊ ꝙ dictũ eſt. ꝫ. e. li. de elec. cupientes. iuxta princ. in verbo nũciaui. ¶ Priora dimiſſa vt pcedit. ¶ Difficultate ſic. j. de ſolu. Odoar. j. co. li. de ſen. ex. venerabilibus. §. ſi vero. ⁊ hinc poteſt elici ꝙ dici cõſueuit. ſ. ꝙ ille hʒ iuris bñficiũ qui ꝫ illud nõ cõmittit. ad hoc. ff. ſo. ma. ſi ab hoſtibus. ff. de mi. auxiliũ. xvij. q. iiij. ſup. ver. nec. n. j. e. li. de here. vt cõmiſſi. in fi. ¶ Quacunq̃. cum ſic indiſtincte loquatur omnẽ difficultatem excludit. ad hoc. de pe. di. j. nemo põt. ⁊ di. iiij. ad huc. ⁊ qđ le. ⁊ no. j. de cõm. lepro. c. ij. in fi. q̃nq̃ tamẽ fit ꝙ difficulter, fit vt ptʒ. ꝫ. de do. ⁊ cõtu. veritatis. v̈. tãdẽ j. e. li. de cog. ſpi. c. ij. vnde bñficium iſtius decre. dico hr̃e locũ quãdo totaliter deſiſit ab omni allegandẽ iur. vl̃ facti. ad hoc

c C. de abol. l. vlti. que eſt. ij. q. iij. deſtitiſſe. ¶ Omino[c]. i. totaliter. ſic. ꝫ. de oſ. dele. ex parte. ⁊. j. e. li. de ſepul. c. j. ¶ Dimiſerint. factum reſpicit. i. ibi ſe cieceꝛint. adeo ꝙ de illis vlterius non loquatur. ¶ Libere ſic. ꝫ. de ap. rephenſibilis. ꝫ. e. li. de oſ. or. ordinarij. §. j. dic vt, ibi in glo. q. v. ⁊. xj. q. iij. nolite. j. de iure pa. illõ ſupra de arbi. cum olim. in fi. ¶ Reuertantur. ad hoc op. ar. ff. de here. inſti. l. vlti. ⁊ habes ſi. de pe. di. ij. pennata. ⁊. c. ſe. ⁊ diſt. iiij. reuertar. ⁊ dic. reuertãtur etiã autoritate ꝑpria. ⁊ hoc bñficio huios cõſti. hoc ẽt ſatis denotat lr̃a p̃. ibi p̃iudicialis exiſtat vt ſic iure. fictionis ſiue bñficio nõ videat diuertiſſe. ad hoc de pe. di. j. diuortiũ. cũ ſi. ⁊ videas ꝙ dicetur. j. e. li. de cõ. p̃. ne captã de. in glo. ſed nũquid. ¶ Alios. huiuſ rõ eſt vt damnũ ꝙ ab vna radice ꝑuenit dio purgetur ar. C. de duo. re. l. vl. ⁊ de nup. l. ſi libertam. in fi.

Summarium

1 ¶ Donatio nõ eſt reuocanda pro leui iniuria.

2 Excõmunicari quis nõ debet pro minima cauſa.

3 Egiſſe nihil videtur qui aliud facit quam quoda pretore decretum eſt.

d **N**on poteſt. [b]Diſpenſatio. repete qđ dixi ſupra co. li. de elec. licet canõ. ¶ Conceſſa a quocunq̃ qui diſpẽſare poſſit. ⁊ hoc demonſtrat hec litera ſic indiſtincte prolata. nam eadem eſt ratio in omnibus. ſ. ambino. ergo reſtringenda ſupra de elec. dudum. ij. §. vlt. ¶ Modicum. ſic. j. e. ſi moui. §. j. etiam ſi ſint preſtimonia ſm dñm de. iij. q. oi ſententiauit ꝙ quantũcũq̃ impetrãs habilis cõe tñ quocũq̃ ſup beneficiis obtinendis aliqđ ſuppmit vel exprimit quo ſuppſſo vel expſſo pncep's moueri ad petiõem gr̃e expellendã ⁊ lr̃am ⁊ diſpenſatiões ſobreptitiã iudicabat. qꜫ in hoc caſu nõ eſt pſone habilitas. ſʒ potius veritatis ſuppſſio vel falſitatis expſſio attendẽda. ſm Hoſti. q hec ſcripſit ſupra de reſcri. paſtoralis. cauſaʒ huic dubitatiõi potuit pſtare ꝙ in multis iuribus cauetur. ſ. ꝙ res modica

e non dʒ obeſſe. nec attendi[e] ad hoc. ff. loca. ſi quis cõdue. qꜫ omne modicũ ſiue augeat ſiue diminuat pro nõ adiecto dʒ haberi nec vitiat ꝫtum ſiue actõem. nec parit excep. vt. eo. ti. habitatores. ff. cõmo. in rebus. §. pſit. ff. de impẽ. in re. do. fac. oĩno. ff. de do. inter vi. ⁊ vxo. ſi ꝙ. §. ſi quas. qꜫ nõ nocet ſi modicũ omittatur. ff. de ven. inſpi. l. j. in fi. nam ꝑpter modicũ rei deceptiõem non datur reſtõ minori. ff. de mi. ſcio. nec pro modica percuſſione ſerui agit dñs ꝫiur. inſt. de iniur. nec dat actio de dolo ꝑ modica ſumma. ff. de dolo. ſi oleũ. §. vlt. nec pro modica defraudatione dʒ rumpi diſpõ teſtatoris. j. de teſta. requiſiſti. nec pro modico vrgetur quis cauere. j. de do. poſt di. re. per veſtras. nec de modicis impenſis inter vi. ⁊ vxo. dʒ iudex curare. ff. de ip̃en. in re. do. fac. qm̃ nec modica refectio vel agricultura minuit dotẽ ff. e. ti. qđ dr̃. nec modicã pecuniã tenetur tutor deponere. ff. de admi. tu. l. ita aũt. nec pro pua iniuria quis notat iſamia ſupra

1 de re iudi. cum te. nec pro leui iniuria reuocatur donatio †. j. de dona. ꝑpter nup. Item paucorũ dier mora obligatõem non minuit. ff. loca. ſi in. l. §. colonos. Itẽ vbi res pro modico emitur. talis ti. habetur pro nõ ti. ff. de peti. her. nec vllam. §. ſed ſi qu id. Item modica deformitas nõ obeſt ꝑmouendo ſupra de cor. in ti. thomas. Item ſi minutatiõ antur alimenta. tranſigi de facili põt ſup illis. ff. de tranſac. cum hi. §. vlt. Item non hʒ locum. l. cor. ſi intro domũ quã quis per momẽtũ inhabitat. ff. de iniur. l. cor. §. j. in fi. Itẽ parua donatio non pſumitur ſimonia. j. de ſimo. ⁊ ſi qões. Item pro minima cauſa † nõ debet qs

2 excõicari. xj. q. iij. epi. itẽ attendi nõ dʒ bñficiũ ꝙ nõ eſt cõpetẽs. l. o i. ſtudeat. ꝫ. e. de mona. ⁊. c. ſoſcepti. ſed dic dia iſta argumẽta ceſſare propter odium ipſius diſpenſatiõis. ⁊ ambitionem impetrantis ⁊ ꝑ hac diffinitione facit op. qꜫ qui ꝑmiſit dare ſuum peculium ſufficit ſi habet vel minimũ peculiũ. ff. de edil.

l iij

a ¶ Et no. ꝙ pſumit. adeo mã plene p fel. l. c. a nobis. l. j. ⁊ ij. col. extra de excep.

b ¶ Illud aũt certũ. Adde q̃ dicit fel. l. c. pterea. in pri. extra. de teſti.

c ¶ Omno. De hac dictiõe vide glo. i. l. ſi cum excep. tiõe. §. qre n⁹. ff. qđ me. cã. glo. l. l. te net. §. ſed ſi vaſ. ff. de ac. emp. ⁊ iaſ. l. l. pcab⁹. i. n. ⁊ iij. co. C. de ipu. ⁊ al. ſub ſti. alex. i cõ. ſi. xin. in. iij. col. i pn. ⁊ l cõſ. lxxij. l. j. col. i ſi. in. ij. vo. ⁊ i ꝫſi. x. in. iij. col. c. vo. alex. l cõ ſi. lxxxix. in pn. i. iiij. vo. alex. i. l. qui vſufructũ. l ij. col. ff. de v̈. ob. ⁊ fel. i. c. ex parte. l. j. col. de of. de leg.

d ¶ Nõ põt. ad mãʒ hu⁹. c. adde ꝙ non ſufficit exprimere i iure qđ ipetrãs hʒ aliõ bñficiũ ſed neceſſe eſt exprimẽ nomẽ dignitatis quã hʒ ita no. panor. p illũ text. i. c. ad aures. in ij. notabili. extra de reſcri. faciũt q̃ plene ⁊ elegãter tradũtur p fel. i. c. i nſa. extra de reſcrip.

e ¶ Nec attẽdi. Addẽ dicta p alex. i ꝫſi. ciij. i ſi. col. l. j. vol. hai. l. l. ſi predia. co. ij. in pn. C. de edi. ac. gl. l. l. pe. l v̈. magno. C. de donante nup. ⁊ ibi ang. fel.

in.c.ſi.§.is aũt.i.ij.col. ad fin.extra de oſ.deleg. vbi dicit ꝙ ſtatutum loquẽs de vulnere nõ veriſicaꝛ i vulneribus.ꝛ loquẽs de debitorẽ hꝫ locũ i debitore paruo.ꝛ loquẽs de domo nõ hꝫ locũ in domũcula ꝛ ſi mi.

edic.ſi quis.§.vlt.Itẽ quãtacunqꝫ particula ſit relicta patrono vel filio liberti patronus excludit a bonorũ poſ.ff.de bo.li.ꝛ ſi ex modica.ꝛ hic addere potes ꝙ no.roſ.vide de hac materia in ſuo li.iur.ca.rubricã qñ cẽ.põt augeri vel minui.circa prin.vbi ponit de hoc multa iura. ¶ Beneficiũ.etiã.xx.ſol.ſ.de cleri.ne re.cõquerente.Subticuit.i.nõ expreſſit. ¶ Illud.vel cõferãtur quid dices in queſtione facti.papa boni.autoꝛ huius volumi nis cõceſſit cuidã epõ vt cũ tribus clericis ſue dyoc.habentibꝰ beneficia cũ cura ſiue dignitates vel perſonatus.poſſet diſpẽſa re ſuper aliis dignitatibꝰ vel beneficiis etiã curatis.ſi eis cano nice cõferantur autoritate huius indulgentie ipſe epõs diſpen ſauit cũ vno ſuo dyoc.qui nullũ beneficiũ habebat vt duo bñfi cia curã aĩarũ habentia.ſi ſibi canonice cõferanꝛ poſſet adipi ſci.liceteqꝫ retinere quibus adeptis ꝛ in eorũ altero reſideat per ſonaliter in altero per idoneũ vicariũ faceret deſeruiri.electus fuit in epm alicuius eccleſie cathedralis vacantis.modo queri tur an ſit ineligibilis.ita qð nõ valeat electio de ipſo facta.ꝛ vꝫ qð nõ excuſetur autoritate diſpenſationis ſupradicte.nã ſi be ne.attendatur papa cõceſſit qð ipſe epõs diſpenſaret cũ illo qui haberet vnũ bñficiũ cũ cura.ꝛ nõ cõceſſit qð diſpenſaret cũ illo qui nullũ hẽbat.vnde nõ ſeruauit formã indulgentie imo ipſiꝰ fines exceſſit.ꝛ ſic nõ vꝫ qð factũ eſt ad hoc qð dictũ eſt.ſ.e.quã
3 nis.in gl.hic caute ꝛc.ad hoc qꝛ qui facit aliud quã ꝙ in ꝑtore † decretũ eſt nihil vꝛ egiſſe.ff.de rebus eorum.l.ſi pupillorum.§.ſi pꝛetoꝛ.modus enĩ adiectꝰ ſeruari dꝫ ꝛ ſi aliter fiat trãſgreſſoꝛ intelligiꝛ.ff.de ſerui.l.ſeruitutẽ.§.mod.ff.de aqua quo.ꝛ eſti.l.ij.§.ſi vero.ꝛ.§.itẽ queriꝛ indulgentia enĩ cõtra iuris cõis for mã decıſa ſtrictiſſime interpꝛetãda eſt.C.de ſen.paſ.ꝛ re.l.iij.ꝛ l.ſi debitoꝛ.l.tutoꝛ.l.ademptis.l.inſulã.l.fruſtra.ꝛ.l.indulgen tia ad hoc qꝛ a ſignificatione verbi clare poſiti nõ eſt recedẽdũ.ſ.de trãſ.eo.c.vlt.ff.de exerci.l.j.§.ſi is qui.ꝛ hoc credo verũ.ad hoc.ſ.eo.cui de nõ in ſi.ꝛ facit ad hoc.qꝛ verbũ preteriti tempo ris non refertur ad futurũ in legatis ꝛ ſimilibus.ff.de leg.iij.l.vxori.§.l.ff.de lib.le.aurelius.§.titius nec preſens.ff.de aur.ꝛ neg.le.ſi ita.ꝛ.l.plautius.ar.ad hoc.ſ.eo.li.de reſcrip.ſuſceptũ ſed cõtra.C.q̃ res pig.ob.poſ.l.pt.ff.de teſta.tu.ſi quis filiabus ſed dic qð hoc facit hic odiũ.ibi vero eſt fauoꝛ ꝛ filiatio. ¶ Pri mus.hic occidiꝛ qð olim erat altercatio inter doct.vt pꝫ in eo qð no.Inn.ꝛ hoſt.ꝛ.B.cõ.ſ.de elec.dudũ.ij.§.vlt.vbi per eos ita fuit notatũ.ſ.ꝙ tñ ad duo prima que obtinuerat iſta diſpẽ ſatio extendiꝛ.vt hic dicit.huius rõ põt eſſe qꝛ quã cito hꝫ duo talia bñficia.ſ.cũ cura.adimpleta eſt grã diſpenſationis.ar.ff.de ver.ſi.bones.§.hoc ſermone.ff.de v.obl.cũ qui.ff.de iur.do.ſtipulatio.ff.de le.ij.cũ pꝛ.§.pꝛ vnde ſi illa vel aliqð illorũ ami ſerit nõ licebit ei aliud vel alia loco amiſſi vel amiſſorũ recipe re ꝛ retinere ſine noua diſpenſati.arg.ff.de le.iij.fideicommiſſa.§.ſi quis.x.ff.de cõdi.ꝛ demon.hec cõditio.ꝛ.l.conditio.ſi.ff.de ver.ſig.bones.§.j.in ſi.Itẽ facit ad hoc qð odioſe ſunt ꝛ reſtrin gende indulgentie ambitioſe.ſ.de elec.dudum.ij.C.de ſe.cõſul.l.j.ad hoc.ſ.eo.quãuis.j.reſ.vbi dixi de hoc arg.cõtra ꝙ licet ei loco dimiſſi aliud recipere.ſ.de voto magne.§.cũ igitur ſed ta le ar.eſt cõtra illiꝰ.§.de hoc ẽt no.B.in ſpecu.de oſ.le.§.videndũ reſtat.ver.Itẽ ſi aliquis ꝛc.Itẽ ar.cõtra.ff.de do.inter vi.ꝛ vx.ſi donate.§.j.ꝛ.l.ſi predia.ſed ibi ceſſat cã ꝓhibitionis.qꝛ tãtũ dem recipit vir quantuꝫ donat.vñ eſt ſimplex donatio.ꝛ ſi ha bens duo talia bñficia.ſ.cũ cura vel perſonatu ſi tertiũ recipiat ſine noua diſpen.vacãt ipſo iure duo prima beneficia.ſ.eo.de multa.ꝛ eſt ratio qꝛ illa duo primo habita.loco vnius intelligũ tur pp vigorẽ diſpenſationis prius obtente.ꝛ hoc precipue cuꝫ diſpenſatio ſit de pluralitate que eſt canonibꝰ in vnica.ſ.eo.qꝛ in tantũ de cleri.nõ reſi.qꝛ nõnulli ꝛ ſic ipſa pluralitas eſt odio ſa.nõ ob.ad hoc qð dictũ eſt.ſ.e.ꝑterea.qꝛ qð dicit qð ſit i optio ne recipiẽtis qð velit retinere corrigiꝛ per ꝑ.c.de multa ſm.B.cõ.ſed videꝛ qð illa bñficia prius habita nõ vacẽt ipſo iure per receptionẽ tertij ſic collati.ꝛ eſt ratio qꝛ talis collatio nulliꝰ eſt momenti niſi fiat renũciatione expſſe facta de illis.vel ſup hoc diſpẽſatio habeaꝛ.vt.ſ.eo.li.de of.oꝛ.ordinarij.§.pe.ꝛ vl.ꝛ ſm hoc põt rñderi ad decr.de multa.qð nõ loquiꝛ in hoc caſu.nã loquiꝛ qñ bñti vnũ bñficiũ curatũ vel dignitatẽ aut perſonatũ qð põt eſſe de iure cõi.cõferꝛ aliud.ꝛ tunc ſufficit tacita renun ciatio ſic ẽt põt rñderi ad dec.ſ.e.ſi tibi.nos autẽ loquimur vbi quis ex diſpen.ſe.ap.habet duo quo caſu requiriꝛ expſſa renũ ciatio.ad hoc vt collatio teneat.vt in ꝑ.c.ordinarij.ꝛ ſic qð lꝫ.c.obtinet ſuũ locũ.ꝛ ad cõcordiã reducitur.qð faciendũ eſt.vt.ſ.eo.lib.de elec.cum expediat.C.de inoſ.do.l.j.poſſet ad hoc dici qð licet illud.c.ordinarij.requirat expſſaꝫ renũciationẽ.ad hoc vt teneret talis collatio.nõ tamen negat quin in hoc caſu teneat renũciatio ſi acceptet ꝛ in poſ.inducaꝛ vltimo loco collati bñfi cij curati vel dignitatis aut perſonatꝰ.vt dictũ eſt.ſ.eo.cum q.in glo.no.hic ꝛc.ibi videas.vnde cũ in hoc caſu nõ loquaꝛ non

extendam dicam igitur qð nulla eſt collati.quantũ ad fauorem eius cui ſit.ſed non quantũ ad penã ambitionis.que imponiꝛ per pre.decre.de multa.ꝛ ſic intellexit.B.cõ.vt.ſ.patet cuiꝰ ſnia etiã approbaꝛ in pre.§.videndũ reſtat.ver.quid ſi habẽs duos perſonatꝰ ꝛc.ꝛ hoc indubitanter credo verũ alias multa abſur da ex dicto cõtrario inſurgere poſſent.facit ad hoc qð dictũ eſt de renũ.qð le.ꝛ no.vj.q.iij.denique.ꝛ.ſ.de renũ.qð in dubiis.fa cit ad hoc.ſ.de biga.nup.ꝛ.ſ.de elec.dudũ.ij.circa pri.ver.vij.nr.ff.de his qui no.infa.quid ergo.§.cũ autẽ.cũ cõcoꝛ.ibi not.ꝛ ita per magnũ virũ auditorẽ palatij fuit ꝓnũciatũ.a qua ſnia fuit appellatũ.ꝛ cã ap.cõmiſſa.ſed nõ fuit termiata.ita de hoc vide per Joã.and.j.eo.ſi plures in de. ¶ Optinere.arg.habes hic efficax ad id qð dixi.ſ.eo.lib.de fil.pꝛeſ.is qui.in gloſ.qd ſi v inc.ꝛc. ¶ Cũ vero diſpenſatũ.huius ratio eſt qꝛ de pꝛio papa nõ videꝛ cogitaſſe.vt in ipſa diſpen.includaꝛ cũ hoc nõ expꝛeſ ſerit.arg.ſ.de elec.dudũ.ij.ꝛ ideo ipſa diſpen.non laxatur.ſed eſt potius reſtringenda.ſ.eo.cũ in illis.§.cũ autẽ.ſ.e.lib.de fil.pꝛeſ.c.ij.qꝛ nõ agebaꝛ.ad hoc.ff.de his qui no.infa.lucius.ff.de iure co.l.j.ſ.de oꝛ.cog.cũ dilectꝰ.ꝛ hic videꝛ expedita antiqua queſtio qua queri conſueuit.pone qð aliquis habens duas ec.cuꝫ cura obtinet a papa qð ei liceat habere tertiã ſi ei canonice cõferaꝛ nõ ob.qð habet alias duas.nã per hoc nõ videꝛ diſpen ſatũ qꝛ illa duo que iniuſte detinebat nõ intelliguntꝛ in diſpen ſa.repetita.ad hoc.ff.de le.j.ſi ſeruꝰ le.§.ſi ita.§.ſi ei.ff.de ver.ſi gni.hoc verbũ aliqui tñ dixerũt cõtra.nã hoc ſolo qð fuerũt ꝑ dicta bñficia noĩata vꝛ ſup illis diſpenſatũ.ff.de le.j.ſi qñ mihi vꝛ qð ſi papa dixit in diſpen.liceat tibi cũ obtentis tertiã reti nere.ſup oibꝰ diſpenſatũ vꝛ.ff.de le.iij.ſi ſic.ꝛ.l.patri filiꝰ.§.vlt.ꝛ.l.lucius.§.pe.ꝛ.l.ſi pater.ff.de aur.ꝛ arg.le.l.vlt.§.vxori.ff.de cõdi.ꝛ demon.a via.ff.ſi cer.pet.lecta.ff.de leg.j.legata.vnde ex verbis diſpenſationis iſta intelligi debent.ff.de le.j.l.illud im peratoꝛ noſter.ꝛ.l.ab oibus.in ſi.j.R.j.de priuil.porro.cũ ſi.ꝛ adde ꝙ dixi.ſ.e.lib.de reſcrip.cũ aliquibus.in glo.j. ¶ Subre ptitia.qꝛ debebat facere mentionẽ de qualicũqꝫ beneficio.vt.ſ.eo.c.j.reſponſo.vt ibi dixi.ꝛ patet.j.eo.ſi motu.§.j.

Summarium.

1 ☞ Collatio a ſuſpenſis facta non valet.

Si apoſtolice. Hec dec.ſatis concordat cũ ea que habetur.ſ.eo.ſi enim. ¶ Legatus.cardi.ſ.e.lib.de offi.le.officien.hoc etiam demonſtrat dictio que ſequitur autoritate. ¶ Reſeruet.j.de in re pa.cũ dilectꝰ. ¶ Decernat.hic videꝛ cõfun di ſententia hoſt.qui dixit qð decreti interpoſitio pertinebat ad ſolũ papam.ꝛ hoc ipſe no.in ſumma de of.le.§.quidã perti net.ver.irritat ꝛc.ad idem.ſ.eo.lib.de offi.le.preſenti.ꝛ.j.eod.lib.de cõ.pre.ſi ſoli.iuxta ſi.qð loquitur in executione pape.ad idem qð dicã.j.eo.lib.de cõceſ.pre.qꝛ cunctis.§.ex parte.in glo.no.qð ꝛc.ſed nunquid legati decretũ ligat ignorãtes.dicit.B.cõ.non credo qð decretũ interpoſitũ ſiue ſuper beneficio vaca turo.ſiue vacante.ordinarij ignorantis impediat poteſtatẽ.nã nullus aliꝰ a papa põt hoc.cũ ſit cõtra ius qð ignorãs decreto ligeꝛ.ff.de decre.ab oꝛ.fa.l.vlti.ff.loc.ſi ignorantes.ꝛ leg.ꝛ no.lxxxij.di.ꝓpoſuiſti.iuxta ſi.ibi his ignorantibꝰ.ꝛ.c.j.xv.q.ij.de laicis.ꝛ nulli ẽt legato cardi.licitũ ẽ cõtra ius facere.ſ.de fil.pꝛ.dilectus.ꝛ.c.nimis.ꝛ hoc ipſe no.ſ.de reſcrip.capitulũ.in ſi.§.item queritur.cuius ꝛc.ſed cõtra cõſtat qð legatus põt ſue col lationi reſeruare beneficiũ.vt hic dicit ꝛ inhibere.vt.j.de iure pa.cũ dilectus.ꝛ ſi ille qui ſup hoc ptãtẽ habet cõtra iſta faciat non vꝫ qð poſtea fiet de tali bñficio.arg.in pre.c.cum dilectꝰ.j.qꝛ per hoc illa vice ſunt ſuſpenſi a collatione illius bñficij.ꝛ col
1 latio † a ſuſpenſis facta nõ valet.ſ.de conſue.cum dilectus.ꝛ de elec.cũ inter.R.ꝛ huius ſnie ſunt Inno.ꝛ hoſti.in pre.c.cũ dile ctus ꝛ idem no.hoſti.in ſum.de preben.§.ꝛ a quo iuxta ſi.ver.quid ſi legatus ꝛ pro iſta ſnia videꝛ expꝛeſſe facere.j.eod.lib.de cõceſ.pre.qꝛ cunctis.§.obijciebaꝛ in prin.vbi dicꝛ qð ſententia arctat ignorãtẽ.ad idẽ.eo.c.ex parte ibi aut ei collationi inter dicat ꝛc.ſ.eo.lib.de reſcrip.tibi.§.j.prioꝛ ſententia vera eſt in alio quã in papa.cuius decretũ ligat etiã ignorantes.vt.ſ.eo.dudũ.§.nos igiꝛ.ver.ꝛ quidã.j.eo.lib.de cõ.pre.quodã.Idem dicit quidã de eius dele.ſ.eo.lib.de reſcrip.tibi.§.idẽ.j.eo.lib.de conceſ.pre.ſi ſoli.ꝛ.c.qꝛ cunctis.§.ex parte.ſed certe illa iura hoc nõ probant.imo potiꝰ innuũt cõtra in pre.c.ex parte.ver.vel poſtquã ꝛc.ꝛ ideo credo in hoc caſu ſtandũ ſentẽtie.B.cõ.ſ.qð eius decretũ nõ liget niſi poſtquã notificationẽ fecerit vt in pre.ver.vel poſtquã.ꝛ videas qð diceꝛ in pre.c.ſi ſoli in glo.ꝛ ſic vꝛ ꝛc.ꝛ ſic qð dictũ eſt de ſuſpenſione locũ hꝫ notificatione facta ꝛ nõ ante que notificatio facta fuit in pre.c.cũ dilectꝰ.vt ibi patet in prin. ¶ Plene.i.integre.ex quo colligitur qð illaꝫ cõfirmationẽ facit ex certa ſciẽtia.ꝛ ideo locũ hꝫ ꝙ qð.j.ſequiꝛ.

ꝛ poteſt

ꝛ pōt dici plena forte toto tenore inſerto.ꝫ.de ꝯfir.vti.venerabilis ꝑ quā approbationē ſiue ꝯfirmationē plenū ius acquiritur.cui ꝑ ſequentē ſubreptionēꝫ nō ꝑiudicatur.ſ.ne ſe.va.illa.vbi ēt ſic no.Gof.ꝛ Hoſt.❡ Apoſtolica.ꝫ.eo.ſi cum.❡ Iuxta i.ſm.❡ Effectū.nam oīa noſtra facimus quibus autoritatem impartimur.C.de ve.iur.e.l.j.§.oībus.ver.oīa eni ꝛc.ſic ꝛ tutor a iudice cōfirmatus datiuus eſt teſtāriꝰ lꝫ iudex ēt ſine inquiſitione ꝛ ſatiſdatione cōfirmatione habeat datū in teſtō patris.C.de confir.tu.l.ij.ff.e.ti.l.ij.in autē.de defen.ci.§.interim ꝛ bñ aduerte qꝛ ſi hoc obtinet in facto legati qui nullū ius dare pōt in bñficio antequā vacet.multofortius hoc obtinere dꝫ in facto capituli ꝙ pōt dare ius canonicatus vñ miror ꝙ de hoc aliquis cauſam dubitationis habeat.ꝛ adde ꝙ dixi.ꝫ.e.lib.de reſcrip.cum aliquibus in glo.ſed nunquid.ꝛ.ſ.c.proxi.in glo.§.collationis.

Summarium

1 ❡ Confirmatio quid eſt.

2 Beneficij nomine intelligitur ſiue prebenda ſiue canonia ſiue aliud beneficium.

a **SI motu.** Beneficium maxime.qꝛ idem ſi plura haberet bñficia.cum motꝰ papalis in hoc attendi debeat nō bñficiorum pluralitas.❡ Cōferamus nos ipſa.ꝛ tūc habet locum ꝙ ſequitur ſecus in alio ord.vt.ꝫ.e.lib.de off.le.collatio.❡ Ob hoc.ſ.qꝛ habet aliud beneficium de quo papa non facit mentionem in ſua collatione quam vltimo facit.❡ Secus petitio nem ratio eſt qꝛ talis petitio eſt ambitioſa:ꝛ ideo reſtringenda.vt.ſ.c.proxi.§.ſi vero.ad idem.ꝫ.e.cū in illis.§.cum autem.❡ Huius.ſ.collationis bñficij.Sed nunquid erit idē in cōfirmatiōe papali.vt ꝟ.igiꝰ aliquis hñs nō ſufficiens bñficium ꝑprio motu capituli receptus eſt in caſu eccleſie alterius.qui ſic receptus ſue receptionis cōfirmationem impetrat a ſede ap.de primo bñficio nō habita mentione in qua mandatur executoribus ꝙ ei de ꝓben.nulli alij de iure debita debeant autoritate apoſtolica ꝓuidere nūquid talis cōfirmatio eſt ſubreptitia iudicanda.vꝛ ꝙ non qꝛ hoc ſtatuiꝛ in impetratione.vt hic ꝛ not.ꝫ.de reſcrip.ſi ꝓponēte itē in diſpenſatione.vt.ꝫ.eo.nō pōt.ſ.rñ.nō in confirmatione.ar.ſ.de deci.ad audientiā.in ſi.cū ſi.vt ſic ꝙ ſtatutū ſcriptū nō inuenitur omiſſum intelligatur ſm id ꝙ le.ꝛ no.xvj.di.vbi nā ar.op.ſ.ne ſe.va.illa.xj.q.iij.§.cū ergo ꝛ.c.ad menſam.xxxj.diſt.oīno ad hoc facit qꝛ cōfirmatio ꝓprie nō dat ius nouū ſm id ꝙ le.ꝛ no.xj.di.c.ſi.ꝛ.xxv.q.ij.in ſum.ꝛ ſ.de con.pre.qm̄ in glo.ꝑ cōfirmationē ꝛc.ꝛ.ꝫ.de cōſti.ex parte in ſi.ꝛ pōt eſſe rō qꝛ ꝯfirmatio eſt iuris priꝰ habiti corroboratio.ꝫ.de fide inſtru.dilectos.§.eos ꝛ ꝯfirmatio trahit originē a receptione.ꝫ.de re.iu.cū inter iuxta ſi.ver.ꝙuis ar.ff.de priuicre.l.ij.ꝓterea talis confirmatio vꝛ eſſe de iuſticia nō mera grā.ad hoc ſupra.c.relatū.ꝛ.c.dilectus ꝛ ar.ff.de dona.qui id quod nec vꝛ ambitionē cōtinere nā cum iam ante receptus ius hēat ex receptione vt ibi in petendo cōfirmationem vtitur iure ſuo quo ad ipſius iuris corroborationē.ꝛ vbi quis vtitur iure ſuo nō poteſt notari ambitio.ſm id ꝙ le.ꝛ no.c.di.priſca.ſecus in iure acquirēdo.ꝛ ſic loquitur hoc.c.ꝛ ſupra.e.nō pōt.j.rñ.ꝛ nemini facit iniuriam ſupra de elec.cū eccleſia que ex affectu mentis conſiſtit.xv.q.j.illud ꝑ eque.ꝙ nō eſt hic.facit ad hoc quia qui ꝯfirmat nō donat.ff.de iur.om.iu.l.ꝛ qꝛ ſupra de ſi.inſtru.inter dilectos.§.ceterum.Item facit ad hoc qꝛ ſi aliquid agis eo ꝓpoſito.vt tibi ꝓſit.lꝫ hoc alij noceat.nō peccas.ff.de aqua plu.ar.l.j.§.denicꝫ.ff.de dam.infec.l.fluminum.§.vlti.ꝛ.l.ſe.ꝛ no.xj.q.iij.ſi quis vero.ergo illud imputari non dꝫ ſed ar.contra qꝛ confirmat dat.vt pꝫ in eo.ꝙ le.ꝛ no.ff.de ver.ſig.l.obuenire.ꝛ no.Lan.h.Inn.ꝛ Hoſt.ꝫ.de tranſac.veniens.ad hoc facit.lxiij.di.ego.in prin.vbi dicit impator.ſtatuo ꝛ concedo.per hoc factū cōfirmationis veſtre tibi beato Pe.ꝛc.ꝙ.c.loquitur in iure nō acquirendo.ſed iam queſito.ad idem.c.di.in ſynodo ver.ego quocꝫ ꝛc.cōfirmatio enim principis multū opatur ſm id qḋ no.ꝫ.de conſti.cum acceſſiſſent in glo.ſed nūquid in ſi.ꝛ.ſ.ne ſe.va.illa dicas ꝙ talis confirmatio eſt ſubreptitia iudicāda.ꝛ papa boni.ita rñdit interrogatus ex pte auditoꝝ ſacri palatij.per ſuū referendariū dñm.p.yſpa.nūc cardinalē ꝛ ſic in curia tenetur cōiter.ꝛ eſt rō qꝛ negotij electionis naturā auget.ꝛ priuilegiat.ſm id qḋ le.ꝛ no.cōiter in ꝑal dec.veniens ꝛ per Hoſt.cum talem ſic receptū faciat apoſtolicū.ꝛ ideo aliis ēt autoritate ap.receptis poſt eum ꝓferendū.ad hoc.ꝫ.e.ſi eum ꝛ.c.ſi apoſtolice.quāuis quidā ꝯdicant ꝛ male.ꝛ ſic in curia tenetur cōiter.ꝛ per hoc ſatis pꝫ.R.ad id ꝙ querit.h.cō.ꝫ.de reſcrip.capitulū in glo.qꝛ qōnes.§.ſed pone ꝙ prio receptus ꝛc.in ſpe.de of.le.§.nūc tractemꝰ.ver.quid ſi.p.receptus.ꝛc.ꝛ credo ꝙ ꝓpter illa declaranda emanauit illa ꝯſtō.ꝫ.c.ſi apoſtolice.ꝛ hic ꝛ adde qḋ ibi dixi in gl.nā oīa ꝛc.ꝛ.ꝫ.eo.lib.de reſcrip.cū aliquibus in glo.ſed nūquid ꝛc.❡ Modicū ſic.ꝫ.eo.nō poteſt.j.R.ꝛ hic repete qḋ ibi dixi.❡ Beneficiū.noīe beneficij †

2 intelligiꝛ ſiue prebenda ſiue canonia ſiue aliud beneficiū.j.qō.iij.ex multis.c.cōſtituimus adde qḋ dixi.ꝫ.eo.lib.de reſcri.gratia.in pri.vnde vim facias.qꝛ dicat hec litera beneficiū.ꝛ ſic habebat ius in re.❡ Taceaꝛ.pōt intelligi.ſ.fraudulenter.ſecus ſi per ſimplicitatē.arg.ꝫ.de reſcrip.ſuper literis.qꝛ tūc niſi logtur valeāt litere put no.Inn.vin.ꝛ Gof.ꝫ.de reſcrip.poſtulaſti.ſed.B.ibi videꝛ innuere cōtra cuius ſnīa hic videꝛ approbari cū dicat vires nolumus obtinere.no.diſtinguēdo.ſed indiffinite loquēdo.ad hoc qḋ le.ꝛ no.xxxj.q.j.quō.in pri.nō ob.dec.

b ſup literis.qm̄ loquiꝛ in literis ᵇad cās in quibꝰ nō eſt ambitio que eſt in literis ad bñficia impetratis.ꝛ iō reſtringunꝛ.vt.ſ.c.pxi.§.ij.ꝛ no.qḋ dicit litera precedēs.❡ Bñficiū.nā.ſ.vin.Inno.ꝛ.B.cō.dixerūt qḋ ſi aliquis habet aliquā poſ.ab eccleſia.de ea debet facere mentionē.per id qḋ habes.xvj.q.j.poſſeſſiones.ꝛ.q.vj.illud ſed puto ꝯtrū ſi nō recipit illā vt titulū vel vt beneficiū.ſed vt ſtipendiū ꝛ vt laicus ꝛ extra eccleſiā.xxxij.di.ſi qui.huius ēt ſnīe ſunt Gof.ꝛ Hoſt.in ꝑ.c.poſtulaſti.Quid ſi habēs bñficiū de quo in impetratiōe nullā fecit mentionē.ſed paratus eſt illi renūciare nūquid per hoc cōualeſcent litere impetrate.dicūt Vin.Goff.Inn.ꝛ Hoſt.ꝛ.B.con.qḋ nō.ꝛ eſt rō qꝛ doloſe impetrauiꝛ.ꝛ qꝛ tp̄s date inſpiciꝛ.ꝫ.de reſcrip.ea ꝫ te.ad idē.ꝫ.e.lib.de reſcrip.ſi eo tēpore.hoc ēt ſatis plane indicat hec litera.cū dicat taceatur ꝛc.volumus ꝛc.ꝛ hoc ipſi not.in pre.c.

c poſtulaſti.ſecus forteᶜ ſi tempore impetratiōis nō habebat bñficiū.ſed erat receptꝰ.qꝛ tūc reſignādo iuri ꝙſito per receptionē valent litere put ibi no.B.cō.ſ.e.ti.in noſtra.ꝛ ibi idē no.Inno.nō ob.qḋ hic dicit.nā loquiꝛ de impetrāte hñte ius in re.nō ad rem.vnde dicit beneficiū taceatur ꝛc.❡ Obtinere.excipe caſum quē habes.ꝫ.eo.lib.de reſcrip.grā.no.tñ qḋ ſicut no.Hoſt.de reſcrip.ſi ꝓponēte.ſi impetrās dicat ſe nōdum bñficiū cōpetens aſſecutū de cōſuetudine curie vꝫ tale reſcriptū ſicut eadē cōſuetudine nō vꝫ ſi tacet.lꝫ minus cōpetens ꝛ quāuis ſimpliciter impetret qḋ ſibi prouideatur de aliquo bñficio.ꝛ hoc hic approbaꝛ expreſſe.arg.ad hoc.ꝫ.de reſcrip.in noſtra.eo.tit.cū adeo.ꝫ.eo.ſup inordinata.vnde notabiliter dicit.ꝫ.pꝛ.taceaꝛ.❡ Nota vel expſſe.habes ſi.ꝫ.eo.lib.de reſcrip.cū aliquibus.in ſi.ꝫ.eo.tit.c.ij.iuxta ſi.❡ Eadem.ſ.gratia.i.in litera apoſtolica gratiā cōtinente.vnde intellige hāc literā ſicut ſonat.

Summarium.

1 ❡ Diſpenſator bonus beneficia non reuocat imo cumulos liberalitatis exemplificat.

2 Mediocritas in iure approbatur.

SI pluribus. Per id qḋ hic dicit ſatis poteſt declarari queſtio dominicalis.Ber.brix.que incipit eps quidā ꝓmiſit autoritate.❡ Motu propria.ꝫ.c.pxi.§.vlti.❡ Pleniſſima.ad hoc.ſ.de dona.cū dilectus in ſi.ſ.de decimis.ex parte tua.i.ff.de conſti.prin.beneficium.C.de bo.va.l.ij.libro.x.antē.de non ali.§.ſi minus.colū.v.xvj.qō.ij.c.j.facit ad hoc quod hic dicit.de pe.di.j.quātūlibet.vbi dicitur qḋ bonus diſpenſa

1 tor beneficia †nō reuocat.imo cumulos liberalitatis exemplificat.ad idem.ſ.de dona.c.j.❡ Volumus.fac vim in verbo.per qḋ demonſtratur qḋ quando de tali valore maiori.ſ.reddi tuā cōſtiterit.debet impetrāti ꝓuidere de illa ꝛ nō de alia.ſ.eo.cui de nō.nā tūc debet accipi a cū talis ꝓbē.fuiſſet a pricipio expſſa in literis impetratis.vnde dicit qḋ in hoc caſu qm̄ eſt inequali non poteſt ei ꝓuideri de minori.ꝛ idē dicas econuerſo in caſu qui ſequitur.ſ.eo.§.ſi vero.ſ.ꝙ nūc poterit ꝓuideri de maiori.qꝛ ſi cōtra fieret nō valeret.eo qḋ fieret cōtra intentionē mādantis ſiue gratiā cōcedentis.nā vtrūque caſum reſpicit iſtud verbum notitiā.ſi.ꝫ.eo.lib.de ap.cōſtitutionē.ꝫ.eo.ſi tibi ibi dixi.❡ Si vero reſtringaꝛ.qꝛ ambitioſa eſt.ꝫ.eo.quāuis.j.R.❡ Eā accipe clauſulā que ſequiꝛ decernimus referendā.ſ.gratiam ſic obtentā.ad illam ꝛc.vt in hoc caſu.ꝛc.❡ Exiſtit.arg.ad hoc.ff.de leg.ij.minus.ad hoc etiā facit qꝛ ſemper in obſcuris qḋ minimū eſt ſequi debemus.ff.de regu.iur.ſemper in obſcuris.ꝛ.l.ſemp in ſtip.in ſi.ad idē.ſ.de deci.ex parte.ſ.eo.lib.de reg.iur.in obſcuris.ad hoc etiā facit op.ff.man.fideiuſſorem.ff.de leg.ſi quis a filio.§.ſi quis plures ſed hoc nō videꝛ bene dictū.nā nō debuit dicere minoris.ſed mediocris qḋ patet qꝛ ſi ſeruum artificem tibi promiſero.nō tenebor tibi exhibere perfectū nec indiſcretū.ſed mediocriter inſtructū.ff.de edi.edic.ſciendū.§.

2 illud.ꝛ.l.ſi quis ven.§.vlt.nā mediocritas† in iure approbaꝛ.x.qō.ij.hoc ius.xlj.di.diſciplina.ff.de pign.act.ſi ſeruos in ſi.ꝛ ad predicta facit.ff.de le.j.legato generaliter relicto dic qḋ litera proxi.precedens ſoluit hoc contrarium.❡ Equalitas.in va

a ❡ Si motu ꝺ cū motu ꝓprio.vid alīq ꝑ fel.i c.ad aures l.iiij.col.v.ſꝫ difficillimū eſt de reſcri.ꝛ i col.ſe.ꝛ fel.i.c.cāmqꝫ.el.ij.l.ij.col.vſqꝫ ad ſi.c.eꝛ ꝺ teſt.fel.i.c.ſi qm̄.i ſi.col.eꝛ ꝺ reſcri.vbi pōtt an intelligaꝛ ex ꝯiecturis.ꝛ fel.i.c.cū inter poteꝫ l.ix.col.circa med.dec ꝙp.vbi an motꝰ ꝓꝑius poſſit ꝓbari per teſtes.

b ❡ Qm̄ loqtur i literis adḋ fel.i.d.c.ſup lris i ij.col.v.limita ꝓlo.

c ❡ Secꝰ forte adḋ fel.i.c.i nrā.i colū.decima ſeptima.in xxviij.correla no.eꝛ de reſcrip.

lore redditū. ¶ Ad ea ſm dignitatē vel preben. ꝛ accipe clauſulam que .j. ſequitur decernimus referenda ꝛc. ¶ Tempus .ſ. decendii. ¶ Elegerit. ſi bene aduertas in hoc caſu ꝛ ſuperiori tunc ſolum optio reſeruaẽ. quādo eſt equalitas. vt tunc in primo caſu eligat is pro quo ſcribitur. in hoc vero caſu is ad quē ſpectat collatio. vt hic dicit. ꝛ dic elegerit .ſ. impetranti cōferendam. ꝛ no. nō dicit cōtulerit. nam licet hec declaratio pertineat ad ordinariū vt hic dicit. tamen poſt ipſam executor deputatꝰ poteſt cōferre dignitatē vel preben. cū per talem collationē papa totum negotiū ad ſe traxerit. ad hoc .ſ. eo. inter .ſ. de ap. vt noſtrū. vel ſi nō executor. hoc forte poterit ordinarius. ar. ſ. eo. ſi clericus in fi. ¶ Gratia. de qua facta eſt mentio in litera.
¶ Nota .i. patefacta. aut per executorem ſuper prouiſione deputatum. aut per eū circa facta erat gratia literas oſtendēdo. alr̃ non teneẽ credere. arg. cōtra .ſ. de of. dele. cū iniur. ad hoc facit op. qd no. H. con. ſ. de reſcrip. c. in glo. qi qōnes. iuxta prin. §. vnū caſum ver. alius ꝛc. ¶ Alteru tro. ipſorū .ſ. impetrantis vel obtinentis gratiā vel ordinarii. ¶ Pertinet. vt ſupra dictū eſt reſpon. .j. ver. ſeu. ¶ Alterū. impetrantē vel ordinariū. ¶ Libere. ſic .ſ. eo. lib. de conſue. cum in tua. in fi. ſ. eo. ti. ſi tibi.

Summarium.

1 ¶ Impetrantis gratiam differri quā epiſcopum defraudari melius eſt.

Cum in eccleſia.

Canonicꝰ ſic .j. de cōpre. poſtulaſti. ſ. eod. lib. de ap. a collatione ibi dixi. ¶ Nō extat factum conſuetudinis recitat ſed non credo qd epiſcopus ꝛ canonicus poſſit eſſe ſimul. cum ſit impoſſibile qd eodem tempore ſimul quo ad idem ſit pater ꝛ filius. ꝛ ſic loquitur .j. de cōpre. literas nec ēt credo cōſuetudinē in hoc caſu valere. ꝑ iuris impoſſibilitatē. ¶ Obtineat. nā aliquando eſt qd quis fuit canonicus ꝛ electus in epm retinet prebēdā. vt no. xxiii. di. c. ii. vt in eccleſia beati Iac. cōpoſt. ſm Lau. de hoc ēt no. hoſti. in ſum. eo. ti. §. cui ſit. ver. beneficiū ſeculare ꝛc. ibi videas. ¶ Debita. ſi illa preben. taliter vacans debetur futuro epo rōne cōſuetudinis ipſius ec. igiẽ de tali ei impetranti nō poterit prouideri. vt .j. dicit. ¶ Cōtingit. accipe qd ſequitur habere nō poſſe ne contra ꝛc. ¶ Derogaẽ qꝛ talis cōſuetudo facti eſt ꝛ in facto cōſiſtit. ꝛ ꝑpter cā veriſimiliter preſumiẽ ignorare. ſic .ſ. eo. lib. de cōſti. licet. ꝛ ob hoc nō ei intelligitur derogare. vt hic. ꝛ vr̃ eſſe idem vbi eſſet cōſuetudo qd electus in epm poſſet cōferre prebē. ſuā quā ſi eps cōferret videẽ qd preferẽ ſua collatio illi que fieret p executorē papalē. arg. hic. ff. de cōtra. emp. fiſtulas. §. frumenta. C. de fer. oēs iudi. in fi. .j. c. li. de rerū p. c. i. Sed certe hoc non credo. imo dico qd ſi executor conferat tenet collatio. ꝛ eſt ratio qꝛ ad quēcūqꝫ pertineat ipſa collatio quocunqꝫ ti. papa vult ipſi impetranti debere ꝓuideri ad hoc .ſ. eo. dudū. ꝛ .j. c. quis tibi. nō ob. qd hic dicitur. qi nō loquitur in cōferendo ſed in acquirendo rōne cōſuetudinis. vñ cū alteri debeatur papa nō intendit qd illi per ſuū reſcriptū preiudiciū generet. vt hic dicit alia iura ad hoc parā aut nihil operant. ſed argu. cōtra in eo qd dictū eſt .ſ. eo. ſi pro clericis in verbo prouideat. ¶ Careat meliꝰ
1 eſt gratiā ipetrātis † differri quā epm defraudari vt hic habes idē ꝛ in caſu quē habes .ſ. eo. qꝛ ſepe. in fi. ꝛ in alio caſu quē habes .ſ. eo. lib. de reſcrip. ſi ꝑ. ¶ Nō poſſe no. hic caſum in quo vacat preben. ꝛ ille qui expectat primā vacaturā eam non conſequitur habes alium .ſ. eo. c. ii. alium .j. eo. ei cui. alium .j. eo. lib. de re. permu. c. i. aliū .ſ. eo. lib. de renū. ſi te.

Summarium.

1 ¶ Prebende ꝛ maiora beneficia generali beneficiorum nomine continentur.

Si tibi.

Beneficiorū hoc verbū hic late extenditur ſic .j. de verb. ſign. tua nobis. vbi
t dicit qd hoc caſuᵃ prebende † ꝛ maiora beneficia ge
a nerali beneficiorū noīe cōtinētur. ꝛ ſic etiā cōprehendit beneficia curata. vt .j. patet. ꝛ habes cōſimilem conceſſionē .ſ. eo. lib. de reſcrip. ſi ꝑpter. ꝛ hic repete qd ibi dictū eſt in gloſ. .j. ¶ Onerata. hec fuit iuſta cauſa cōceſſionis. vt .j. vt ec. bene. vt noſtrum. in fi. niſi de hoc. ꝛ quelibet alia iuſta cauſa neceſſaria vt ibi ſicut guerra litigium magna emptio longa peregrinatio ꝛ quelibet iuſta paupertas. ar. .j. de dona. apoſtolice. xvi. q. i. ꝛ tpis .j. de reli. do. c. ii. ꝛ .j. de cenſi. cū apoſtolus. ſm hoſt. ¶ Perceptis. ex vigore predicte cōceſſionis. ¶ Vacare. hec litera interpretaẽ cōciliū .ſ. eo. de multa. ꝛ ad hoc qd hic dicit facit exp̃ſſe qd leg. ꝛ. xxii. di. ſi qui epi ordi. ver. qd ſi. ꝛ. xxi. q. ii. ſi quis iam tranſ. ꝛ .j. eo. lꝫ eps. nā cū is qui recipit ſm beneficiū curatum. nō recipiat fructus eiuſdē nō videẽ cū effectu tranſiſſe. poſtquā per eū non ſtat quominus illos percipiat. ad hoc facit qi ſi res mihi data ſit ꝑpter hoc vera poſſeſſio nō eſt mihi tradita. ff. de vſur. ſi ſtipulatus .j. R. ꝛ ſic nō videor ad plenū recepiſſe. ar. ff. cōmo. l. in. rū. n. ꝛ adde qd dixi .ſ. eo. lib. de elec. cōmiſſa. ꝛ. c. licet. in glo. per confirmationem ꝛc.

Summarium.

1 ¶ Beneficium nūquid prebende nomine continebitur ſi papa ſcribit vt alicui aſſignetur beneficium in eccleſia in qua ſunt ꝛ beneficia minora ꝛ prebende.

Qui de non ſac.

.i. de prebenda que nō ſit annexa ordini ſacerdotali. nā in quibuſdā ec. ſunt quedā prebende ſacerdotales. quedā diaconales. quedam ſubdiaconales. .i. talibus ordinibus deputate ꝛ annexe. ¶ Nequibit. ratio eſt .j. eo. c. in fi. ſed argu. cōtra .j. eo. lib. de reg. iur. c. plus ſemper vbi patet qd plus ſemper viſe cōtinet qd eſt minus dic qd poſito ꝛ qd nō ſacerdotalis eſſet maior quā ſacerdotalis cōceſſa nō ſacerdotali. videẽ ſacerdotalis potius denegata. qꝛ nō ſe habet vt pars ꝛ totū. de quibus loquitur illa regula. ſed habent ſe vt diſtincte ſpēs ꝛ ab inuicem ſepate. ¶ Similiter dimidie. poteſt poni exemplū .ſ. eo. vacante. ꝛ dimidie appellanẽ reſpectu illarū q̃ integre remanſerūt. vnde qūuis ita appellenẽ ſunt tñ quātum ad ſe integre. qꝛ ps a toto ſepata. iam nō eſt ps ſed totū. vñ ſi papa mādet alicui ꝓuideri de prebē. bñ pōt de tali dimidia ꝓuideri cū ſit certū ius ꝛ determinatū per ſe vt hic colligitur manifeſte ſumpto ar. a cōtrario ſenſu. ar. ad hoc. ff. de ver. ſi. locus. ff. de leg. i. planc. §. ſi. ff. de of. aſſeſ. l. ſi eadē. ¶ Quāqꝫ .i. quāuis. nam quāqꝫ duplicatū accipitur pro cōiunctione aduerſati
b na. ¶ Prouideri. ꝛ eſt rōᵇ que ſequiẽ .j. eo. c. in fi. quid ſi † papa
1 ſcribit vt alicui aſſignetur beneficiū in eccleſia in qua ſunt ꝛ beneficia minora ꝛ prebēde. nunqd prebende noīe bñficij continebitur. in hoc caſu cū prebēda nō ſit ſpālıter noīata. dicit goſ. nō puto. ꝛ videẽ qd bene dicat qi talis impetratio eſt ambitioſa. ꝛ ideo reſtringenda .ſ. eo. quāuis .j. R. c. cū in illis. §. cū aūt. ꝛ. c. ſi pluribus. §. ſi vero. In hoc caſu dicebat Hoſt. qꝫ qualitas pſone bꝫ cōſiderari. credo dñm goſ. melius dicere rōne ꝑdicta nec ob. .j. de ver. ſi. c. pe. nā ibi loquiẽ de indulgentia in qua dꝫ pleniſſima interp̃tatio adhiberi. .j. de ver. ſi. olim. ff. de cōſti. ꝑn. l. vlt. ſ. eo. quāuis. in prin. cū ſi. nos autē loquimur de ambitioſa impetratiōe at vbi nō eſſent in eccleſia minora bñficia ſꝫ prebende. tūc putant goſ. ꝛ hoſt. prebendā cōtineri noīe bñficij. ar. .ſ. eo. pro illorū. vt ſic reſcriptū potius valeat quā peat. ar. ſ. de ſi. inſtru. inter dilectos. .j. de ver. ſi. abbatē. §. pe. ff. ad treb. cogi. in prin. ꝛ de ver. ob. quoties. Quid ſi generalr̃ ſcribit papa vt alicui ꝓuideat in beneficio cōpetēti. in aliqua eccleſiarum vt .ſ. de reſcrip. abbatē. dicunt Goſ. ꝛ Hoſt. cōſiderari perſonam pro qua ſic ſcribitur. vt ſic prouideatur ei vel in beneficio vel in preben. arg. ad hoc. ff. de iud. ſed ꝛ ſi ſuſce. ff. de vſu ꝛ ha. plenū ff. de iure do. quero. ff. de le. ij. ſi filie. ff. de ali. le. tum alimentis. ſ. de eta. ꝛ qua. accepimus. §. ſi. ꝛ hoc ipſi. no. ſ. eod. cum olim. Idem oportet. ff. man. diligenter. ſ. de reſcrip. cū dilecta. de roſti. ſpo. piſanis.

Summarium.

1 ¶ Poſſeſſio in iure canonicali quando acquiritur.
2 Beneficium quando vacat de iure ꝛ non de facto conferri prohibetur quouſqꝫ renunciauit is qui detinet de facto quatenus de facto poſſidet.
3 Corporalis inſtitutio non per epiſcopum ſed per archidiaconum ſine conſenſu capituli fit.

Licet poſſeſſionem.

Not. qꝫ hec litera copulatiue dicit duo .ſ. recepiſti ꝛ poſ. habuiſti p qd ſatis pꝫ qd inueſtitura ſiue inſtallatio in beneficijs requiriẽ de qua loquūtur iura. xxix. in nomine. ſupra de of. archid. ad hoc. §. in quadā. ꝛ. c. vt noſtrum. per quas decr. patet quod inueſtire eſt ſpiritualis iure dignitatis vel bñficij corporalē poſ. tradere ſic etiam no. .j. de inſti. autoritate hoc etiam ſatis probatur. .j. eo. c. in fi. alias fruſtra diceretur qd talis inſtitutio corporalis ex officio ad archidi. noſcitur ptinere. vt in pre. c. dicitur quod ridiculum eſt ſentire. ꝛ adde qd dem̃ eſt ſupra. c. cum quā §. j. ꝛ no. qd in iure canonicali acquiritur poſſeſſio cū daẽ ſtallū in choro ꝛ locus in capitulo. vt latis innuitur ſupra de renū. cū inter ſupra. c. dilectus. .j. ꝛ. c. dilecto. de hoc ſatis no. Innoc. .ſ. de reſti. ſpo. in literis. in glo. q̃ incipit. C. de rei ven. ꝛc. ibi videas. ¶ Pacificā. de facto ꝛ nō de iure ꝛ hoc ſufficit in hoc caſu. ſm id qd no. Inn. ꝛ ho. .ſ. de ap. cōſtitutis i pñ. de hoc ēt no. Inn. .ſ. de reſcrip. in noſtra in gl. per hoc ꝛc. ꝛ ſupra. c. de multa in glo. no. ſolam ꝛc. ꝛ in glo. computandos ꝛc. de hoc etiam tetigi .ſ. eo. lib. de elec. commiſſa. in glo. per te. ꝛc. ibi videas ꝛ habes idem qd hic dicit .ſ. de excep. cum eccleſiaſtice. ꝛ .ſ. eod. lib. de elec. cōmiſſa. §. damus ꝛ hic repete qd dixi in gloſ. ſic .j. ro. ꝛc.
¶ Cōferre

a ¶ Vbi dicit qd hoc caſu ꝑbende. ad de feli. in. c. poſtulaſti. .j. vi. col. extra de reſcrip. vbi an appellatiōe beneficiorū veniāt ꝑbēde. ꝛ ibidem. i vii. colū: ponit an bñficij ꝛ canonicatus differāt. de q̃. etiā ponit ipē fe. li. i. c. in nr̃a ita p.r. l. c. ſ. ð reſcrip. ꝛ in d. c. poſtulaſti in v. ponit ēt an bñficiorū appellatiōe cō prebēdat pēſiōes ꝛ ꝑſtimōia de qꝰ bꝰ ēt ponit ipē fe. l. c. ad audiētiā. e. ti. ꝛ l. d. c. poſtulaſti. col. xv. pōit etiā an bñficiorꝫ appellatiōe veniāt bñficia curata. an aūt bñficij appellatiōe veniāt dignitates electiue. fel. in. c. i. nr̃a in xx. col. extra de reſcrip.
b ¶ Et eſt rō. Adde qd p iſtū tex. tradūt pulcrā reg. Pe. de an. ꝯſi. eccli. inci. ex ſerie teſti p quā ibi conſulit ſpulcro cān refert ꝛ ſequẽ fel. i. c. trāſlato iii. vj. col. circa med. ibi. ꝛ ad pre dicta extra de teſti.

¶ Conferre. vt ſupra. e. de multa. ꝙ concilium interpretatur p hāc decr. ſic ēt prius nota. p. h. j. de cōceſ. pre. cum ařis in glo. no. ꝙ ex iuſta cā. ꝛc. ꝛ Inn. ſupra de renū. admonet. ibi videas ꝛ ſic hēs ꝙ tȝ collatio cā p ordi. nō ob. poſſeſſione eiꝰ. vt ſupra eo. de multa. ꝛ. e. extirpande. ſed tñ lȝ hoc caſu valeat collatio. vt hic dicit nō tñ poſſeſſor amouebitur a ſua poſ. ſine cauſe cognitione. vt. xvj. q. iiij. volumus. ꝛ. j. e. ſequitur ad hoc. j. de cō. pre. ꝓpoſuit in fi. Sed ꝯ. ꝫ. e. li. ð oſ. or. ordinarij. §. ꝙ ſi forte. dic vt ibi dixi in glo. j. e. ſi ꝛc. Itē ar. ꝯ. ꝫ. eo. li. vt lit. pen. ſi hi dic vt ibi dixi in gl. facias viii ꝛc. Sed nūquid idē diceꝰ in collatione que hȝ fieri p executorē pape. ſ. ꝙ valeat collatio p eū facta alio de facto bñficiū poſſidente. ꝛ vr ꝙ non ꝛ ſi teneat collatio ordinarij. vt hic. ꝫ. e. de multa. lr̃e tñ date ſuper collōne facienda tacite de poſ. valere nō debent imo poſſunt ope exceptio. eli di. j. de cō. pre. cū noſtris ꝙuis poſſit rñderi quo ad ipſam decr. ꝙ ibi epꝯ nitebatur nouo iuriꝙ ex collōne poſt epatū habitaȝ q̄ in cā facta fuit p eos qui illā ꝓpoſiturā ꝯferre poterant ei fuerat acquiſitū. nā ſicut ibi pȝ in antiqua ex vigore ꝯſuetudinis fcā fuit talis electio allegebať. n. ꝯſuetudo ꝙ ad illā ꝓpoſituraȝ poterat eligi etiā epꝯ ꝛ tunc intellectum demōſtrat Ioan. vt patet ex eo ꝙ ipſe no. viii. di. fruſtra. vñ dicit Hoſ. nō vacare dr eccleſia vel ꝑben. que vtroꝗ mō nō vacat. de iure ꝛ de facto. vt ibi ꝛ eo. ti. literas ꝛ hoc dicit eſſe verū in eo q̄ literas impetrat a ſuperiore ſup eccleſia vel ꝑben. aſſerens eam vacare cum non vtroꝗ mō vacet vt dictū eſt. ꝛ hoc no. in ſum. de cō. ꝑ. ia princi. ꝛ facit ad hoc ꝙ reſcripta ſtricti iuris ſunt. ꝫ. de reſcript. ſedes ar. vt ſic contra eum qui lr̃as impetrauit ſup bñficio obtinēdo intelligendum ꝙ vacet de iure ꝛ de facto vt in hoc caſu intelligatur ꝙ no. Inn. ꝛ Hoſt. ꝫ. de ele. nō re. ex tuc in gloſſ. ij. ver. ꝙꝛ nis. ꝛ Hoſt. in ſūma. ð cō. pre. §. ꝛ vtrū. vbi dicit ꝙ qñ bñficiū
2 †vacat de iure ꝛ nō de facto cōferri ꝓhibetur quouſꝙ renūciauit is qui detinet de facto. quatenus de facto poſſidet. vt in pre. dec. cū nr̃is. ꝛ. ꝫ. e. ti. lr̃as ꝛ hoc dicit intelligendū ſicut ſonat. ſ. qñ aliquis ſuggerendo ꝙ vacat impetrauit ꝙ ſibi cōferatur. ꝛ hoc maxime qꝛ ambitioſum eſt huius reſcriptū ꝛ iō reſtringēduȝ. ꝫ. e. ꝙuis. j. R. concor. ibi no. ad hoc. j. e. de re. iur. ꝯ. cum ꝛ ſic imputadūꝰ eſt impetrāti q̄ potuit aptius dicere faciēdo mētionē de poſ. facti. ꝛ hoc quidā indiſtincte tenuerūt aſſerentes ꝙ huius litere eludi poſſint p excep. ꝛ dñt ꝙ illud ꝙ factū fuit in pre. dec. cū nr̃is factū fuit tñ autoritate lr̃arū ſcḋarum aō primarū. alij intelligūt dec. qñ pceſſerat tñ tacita renūciatio. q̄ tñ poterat hr̃e excuſatiōes. ꝛ hȝ intellectū amplum. Inno. j. de priuile. cū olim. ij. in glo. iſte portarius ꝛc. ita ſupponunt iſti qḋ ille poſſidens ſic de facto inſiſtebat ſue prime poſſeſſioni quam de iure fuerat aſſecutus. vñ tū hūit poſ. iuſtā ab eo qui de iure potuit dare. impedit talis poſſeſſio collōnē. ar. ff. de ac. pol. iuſte. ff. ꝙ cū fal. tu. l. j. §. pe. ꝛ in iſto caſu ſi bñ videas loquiť ꝑ. de ere. lr̃as p quā ꝓbatur ſatis plane ꝙ dīuum facilius pditur ꝙ poſſeſſio. nā vt ibi patet dominium prebende ille perdidit hoc ipſo quod tranſiuit de pria preben. ad dignitatem eiuſdem ec. in qua primus erat canonicus. ꝛ tñ poſſeſſionē retinuit ipſius prebē. vt ibi colligitur manifeſte. ꝛ ſm hec dec. ille loquuntur de poſ. iuſto colore colorata de qua faciēda eſt mētio ab impetrante vt ibi quis habet detentationē dūtaxat. nō poſ. ſecus ꝛ ad huius dicti declarationem. vide quod no. Inn. in pre. c. literas in gl. hec cōfirmatio ꝛc. ar. ad hoc. j. de cō. pre. qꝛ cūctis ꝛ ꝙ dixi. ꝫ. e. li. vt lit. pen. ſi hi. in gl. dicit Inn. ꝛ eſt ratio qꝛ talis detentator nil iuris habet ꝛ ideo impedimētū preſtare non poteſt j. de iurepa. illud. ꝛ. e. cum laici. ad hoc ſupra de elect. ſcripti. c. congregato. c. bone. ꝛ. c. cum. c. vinton. ſupra de ap. conſtitutis. in quibus pȝ ꝙ electio que eſt ipſo iure irrita non preſtat impedimentū ſecūde. ad hoc ꝙ le. ꝛ no. j. de ſpon. cū in apoſtolico in gl. ſic pȝ ꝛc. ꝛ in pre. dec. cum noſtris in gl. ita videtur ꝛc. ꝙuis de hoc a varijs varia ſint notata. hoc vltimum dictū ampleꝭtor tanꝙ verū. de hoc ēt ſatis no. h. cō. ꝫ. de reſcrip. c. in. glo. qꝛ qōnes. §. item queriť. an execu. ad ꝓui. ꝛc. ꝛ dicaȝ. j. e. li. de cō. ꝑ. qꝛ cūctis. ¶ Nō vocato. ꝛ ſic cāe cognitio hic requiriť. Sed qḋ venit h in cauſe cognitiōe. dic ꝙ iniuſta detentatio poſſeſſoris ꝛ canonica collatio facta alij. ꝫ. de reſeri. olim. non ob. j. de cō. pre. cum noſtris. his que hic dicuntur. ſ. quod vȝ collatio non ob. vitioſa detentione. qꝛ capitulū eboracē. ibi bene habebat poteſtatem dandi poſ. vt. e. ti. poſt elec. ꝛ ideo poſtꝙ detinēs habebat poſ. a decano nō debebat alius mitti in poſ. alterius. niſi prius ei auferretur poſſeſſio cui erat collata p capitulum. ꝛ hoc ſatis h declarať. dicas ergo ꝙ poſſeſſor nō remouebitur a ſua poſ. licet vitioſa ſine cauſe cognitione ex quo ti. poſſidet lȝ iniuſto. vt in ꝑ. dec. cū noſtris. ꝫ. de reſti. ſpo. in lr̃is. de cā poſ. c. ij. xvj. q. iij. volumus hinc eſt ꝙ vſufructuarius vſuf. finito nō pōt a quaſi poſ. expelli. imo ꝯ eū agi opȝ negatio. vel ex cautione ð reſtituenda re ꝑſtita. ff. ſi vſuſſ. pe. vti frui. R. j. ff. vſuſ. quē

ad ca. l. j. §. hoc aūt. is ergo circa eccleſia vltimo collata ē aget coram ordi. vt ſibi poſſeſſio tradatur. in quo ſūmarie pcedeť poſſeſſore vocato. C. ſi p vim vel alio mo. l. ſi. ꝫ. de in inte. reſti. cum ex literis. ꝑpe. ſi. ff. de acq. re. do. l. n. ij. q. ir. indicas. qꝛ nemini lȝ ēt rem ſua ꝓpria autoritate occupare. C. vnde vi. ſi qs in tan. xvj. q. vj. i. placuit ad idem. j. de diuor. porro. ar. tamē ꝯ. j. de loc. potuit hi potuiſſet expelli. ꝛ adō hic ꝙ dicā. j. e. li. de cō. pre. qꝛ cūctis. in ꝑn. in glo. ſub. niſi ꝛc. ¶ Inducere. i. inducendū
3 dū decernere. nā corporalis inſtō †nō per epm ſed p arch. ſine cōſenſu capituli ſit. ꝫ. de oſ. archi. ad hoc. ſic ēt no. Inn. j. de his q̄ ſi. a pla. nouit qui ēt dicit ꝙ archi. nō pñt remoueri ad libitum epoꝝ. nec pro velle eorū oſſm exercere. ꝛ hoc ipſe no. ꝫ. de oſ. archid. c. i. vel pōt hec lr̃a loqui qñ archi. nō eſt in eccleſia ar. eius ꝙ le. ꝛ no. xxiij. q. vj. qñ. ꝛ ꝙ no. la. x. q. i. epȝ. Sed et ꝙ dicit hec dec. vi ꝯ. ꝫ. e. li. de oſ. or. ordinarij. §. ꝙ ſi forte. ſed dic vt ibi dixi in glo. j. e. li. ꝛc

Summarium.

1 ¶ Proximus quis dicatur.
2 ¶ Impetrans ante etatē ſi ſe fecit ad ordines ꝓmoueri vt videreť habilis nihil ei pdeſt.

SI qui ſimpliter. i. generaliter non deſcendēdo ad aliquā ſpeciem. ꝛ dic ſimpliciter. i. non adijciendo in litera mandati aliquam clauſulam per quam euidenter appareat de intentione mandātis. nam ſi adijceretur tunc ſecꝰ eſſet ſecundum id quod le. ꝛ no. ꝫ. de oſſi. dele. ex parte. ij. ꝛ adde quod dixi. ꝫ. e. li. de reſcri. ſi eo tem. in glo. vlti. quo caſu nō habet locum hec dec. ordinem vero recipiet cū etatem habuerit ad hoc aptam ꝛ ſic obtinuit. ſed quid ſi eſt in reſcripto adijciatur clauſula generalis. vt puta nō obſtātibus ꝛc. per quē effectus nr̃e gratie impediri valeat vel differri. ꝛ is pro quo ſcri
b bitur nō eſt idoneus ad ſacerdotiū tunc vr̃ ſecusᵇ. ſ. vt nō hēat nā etiam ſi nō debeať talis ꝑbenda certe ꝑſone debeť tamen certo ordini ſm id quod not. Inn. ꝫ. e. cū olim in glo. j. ad hoc facit op. ꝫ. e. li. de reſcrip. ſi ꝑp. ibi videas. nā in generali clauſula. ea que nō ſunt veriſimilia. nō intelliguntᵃ in clauſula. j. e. li. de deci. ſtatuto. inſti. qui ma. nō poſ. §. j. ꝛ. ff. de reg. iur. in obſcur. ꝛ ad muniti. lucius. §. vij. ꝛ de mu. ꝛ ho. gradatim. §. j. ꝛ nō vr̃ veriſimile ꝙ papa velit in vbo generali defraudare illā eccleſiam ſeruitio vnius ſacerdotis. ar. C. de ꝑci. impa. oſ. q̄tie. ꝛ hoc teneas ar. ad hoc qḋ le. ꝛ no. ij. q. vij. lator ad hoc etiam facit qḋ dixi. ꝫ. e. ſuſcepti in glo. que ſunt illa in fi. alij contra ꝛ male ſicut credo ꝛ p illis vr̃ facere qḋ dictū eſt ſupra. e. ſi pro clericis
1 idē videtur ꝛc. in ꝑn. ¶ Proximo. proximꝰ †eſt quē nemo antecedit. ff. de v. ſig. primus. ¶ Sacerdotalis tangit ſtatum aliquarū eccleſiaꝝ que aliquas hñt ꝑben. ēt habent onus ſacerdotale vt pȝ in eccleſia boñ. ¶ Non pōt hoc eſt ꝑp inhabilitatem impetrātis in cuius īpetratiōe ſemp dȝ intelligi ſi eſt idoneus ſupra de reſcrip. cū adeo. ꝛ no. e. ti. ſi ꝓponente hec tamen intelligē. vt. j. ſequiť. ¶ Debebit ar. ꝯ ſupra eo. lib. de reſcrip. ſi eo, tpe. ibi ſolutio igitur ſumpto arg. a ꝯrio ſenſu huius litere ſi non patitur defectū in tpe etatis in quo poſſit ad ſacerdotiū ꝓmoueri qḋ tēpꝰ eſt in. xxx. an. vt pȝ. lxxvij. di. epꝯ. ꝛ. c. in veteri. in fi. ꝛ. lxxviij. di. c. j. ꝛ. c. preſbyter. vel ſi eſt neceſſitas. xxv. an. vt. c. di. c. vl. ſibi defectus ordinis nō obſiſit ad idem. ꝫ. eo. ſi p clericis vbi de hoc in glo. item vr̃ ꝛc. ſed vr̃ ſufficere quod attingit. xxv. an. ſm id qḋ le. ꝛ no. ꝫ. de elec. cū in cūctis. §. inferiora. ꝛ. ꝫ. eo. li. e. ti. lȝ. dicit hoc eſſe verū vbi haberet curā animarum. ꝛ ita eſſet vtilitas vel neceſſitas. ar. ad hoc. ꝫ. e. li. de elec. nemo. alias ſecus vt ēt no. hoſti. in pre. c. cū in cunctis. ꝛ vr̃ qḋ ſub iſto vocabulo ſacerdotalis ꝯprebendatur ēt dyaconalis. na dyac. etiam appellatur ſacerdos. vt. xv. q. v. c. j. in fi. qḋ verū credo ꝛ idē de ſubdyaconali. nam in iſtis eadē eſt rō. ergo idē ius ꝛ ſi aliter confirmatur p executorē credo ꝙ non tȝ collō tanquā facta ab eo qui nō potuit dare. ꝫ. e. cū olim. j. de iurepa. qḋ aūt in fi. epꝯ aūt dyaconatus ē quo ad ordinationē. xxv. an. lxxvij. di. placuit. c. epiſcopus. ꝛ. c. in veteri. Subdyaconatꝰ aūt tēpus eſt. xx. an. lxxvij. di. ſubdyaconus. ꝛ de hoc le. ꝛ no. ꝫ. de temp. or. vel non eſt ibi videas in gl. que dixit ꝛc. ꝛ in hoc caſu a tpe canonibus prefixo nō recedā cū aliter ordinatus puniatur vt pȝ in pre. c. ſubdyaconus. itē qꝛ talis lr̃a impetrationis eſt ambitioſa. ꝫ. e. ꝙuis. de hoc ēt tetigi. ꝫ. e. li. de tēpo. or. nullus in gl. p. Quid ergo in ſrau
2 de quā vidi fieri īpetrans añ etatē †vt videret habilis ſe fecit ad talem ordinē ꝓmoueri. dic ꝙ ei nō pdeſt. nā cū de hoc puniať quo ad ſuſpenſionē. vt. ꝫ. de tēp. ord. vel nō eſt. nō dȝ eſſe melior eius cōditio quo ad eius bñficiū nāſciēdū ad hoc. ꝫ. e. cū quis eū ſi. ibi no. ad hoc facit qꝛ non dȝ inſpici ipſum factū. ſed eius qualitas. vt. ꝫ. de elec. cū dīm. cū cōcor. preterea talis vult vti falſo duplomate quare puniēdus eſt. ff. ad. l. cor. de fal. eos. §. vl.

a ¶ Et ſic im putanduȝ adō fel. i. c. i. nr̃a i. xxij. col. i. xxxvi. correlario. ē ð reſcri.

b ¶ Tūc vr̃ ſecus adde bñ facere ꝙ dī ð iſta cā p fel. i. c. j. i in. col. adſi. de reſcri.

Summarium

1 Apoſtolica ſedes prouidet neceſſitatibus pauperum cleri corum qui nullum ſunt eccleſiaſticum beneficium aſſecuti per illam formam que habetur. ſ. de reſcript.

2 Executori alicui ſi mandatur vt epiſcopum moneat attentius ꝛ inducat vt clerico debeat prouidere: nunquid per illam clauſulam attentius inducas poterit executor epiſcopū compellere ſi illi clerico noluerit prouidere.

3 Papa ſi nollet ꝙ epiſcopus compelleretur que verba in reſcripto ponere deberet.

Si pauper. Prouideret. ꝛ ſic ſcribebatur ſm̄ illam formam quā habes ſ. de reſcrip. poſtulaſti per quā formam neceſſitatibus pauperum clericorum qui nullum ſunt ec. beneficium aſſecuti. ſedes ap. † prouidet vt ibi dicitur. Quid ſi ta- 1
lis impetrator dicit ſe pauperē. hȝ tñ certam annuam ᵃpenſionē ab eccleſia. dic literam ſubreptitiam ſi talis penſio alias poſſeſſio eſt ſibi ſufficiens ad vite neceſſaria vt manifeſte colligitur ī pre. c. poſtulaſti iuxta ſi. ibi ꝛ pro habenti. ꝛ ſic etiā ibi intelligit hoſti. nam talis nō pōt dici pauper. ꝛ ita ceſſat cauſa man- 2
dati. ꝛ adde ꝙ dixi ſupra eo. ſi motu. Sed pone † ꝙ alicui mandaſ vt iſtū epȝ moneat attētius ꝛ inducat vt ipſi clerico debeat prouidere. nunquid per illam clauſulam attētius inducas poterit executor epiſcopū cōpellere ſi illi clerico noluerit prouidere. videſ ꝙ nō qꝛ verbū ᵇinducas nō videſ importare coactionē. vt ſatis colligiſ. ī. de ſen. ex. ſi vere. ibi induci. aut etiā coarctari. nā illa verba ibi videntur potius diuerſa. ꝛ ad idem. ī. eo. li. de ſepul. c. j. ꝛ. ī. de conu. lepro. c. j. ꝛ. ī. de eo qui cogn. cōſan. vr. diſcretionē. ver. ꝙ ſi ꝛc. veniens. ij. in ſi. ī. de fri. ꝛ ma. fraternitas iuxta prin. ver. vnde inter ꝛ videtur expreſſum. ī. de ſy. ex tue. Sed contra videtur ꝙ per hanc moneas et indu. detur iuriſdictio ſeu coactio ꝛ niſi ſic dicerem⁹ periret reſcriptū vbi epiſcopus prouideret ꝛ ſic voluntas principis. ꝛ ipſius reſcriptum nō haberet vigorē ꝙ nō dȝ eſſe inſtit. de iur. na. §. ſed qđ principi. c. di. cōtra morem. ꝛ verbum moneas ponit monitionē primo. ꝛ verbū inducas. ponit coactionē ſecundo ad. hoc. ī. de ſen. ex. porro. ponuntur enim per copulatiuā. ꝛ eius natura talis eſt ꝙ diuerſa copulet. ꝛ nō idē. vt ſupra de probatio. lȝ ad idē ſupra de reſcrip. olim ex literis. vbi diciſ ſi eſt ita. i. ſi ipſe eſſet falſarius ꝛ eccleſiā tenuiſſet occupatā. Item ſi papa nol- 3
let † qđ cōpelleretur epiſcopus videſ ꝙ nō deberet ponere in reſcripto inducas. ſed ponere tantū attentius moneas. vt alias facit. ī. de voto. ex multa. §. ꝙ autē. in ſi. nō ob. decre. de cōiu. lepro. qꝛ loquitur de cōparatiua permiſſione. vt eo. ti. c. ſi. nō ob. dec. diſcretionē. qꝛ illa mulier nō potuit cōpelli qđ intraret religi. ſed epiſcopus poteſt compelli vt det beneficiū. ꝛ ſic reſpō. ad pre. decr. fraternitatis. Item non ob. pre. dec. veniens qꝛ loquitur in foro penitentiali. in quo nō cadit abſoluta cōpulſio vt in pre. decre. ex tue. hoc etiā videtur poſſe probari ex vi vocabuli. inducas eſt enim verbū compoſitum ex in ꝛ duco. ꝛ ſic ex prepoſitione in ꝛ verbo. ſed prepoſitio in cōpoſitione auget vt pȝ. ī. de fideiuſ. c. j. ꝛ. xxxv. di. c. j. ff. depoſi. l. j. in prin. ſcripſit bona. ꝙ quando ſic ſcribitur aliquibus vt religioſis ꝙ aliquē recipiāt. ꝛ datur executor ei qui dȝ recipi. qđ eos inducat ad hoc lȝ nō dicatur ꝙ eos per cen. ec. ad hoc cōpellat. hȝ tñ talis execu tor coertionē vt fuit ꝓnūciatum de mandato Inn. in cauſa eccleſie caſtellane. ꝛ hoc voluit tangere in ſpec. de reſcrip. preſen. §. ratione forme iuxta ſi. ver. itē ſi papa reget ꝛc. ad hoc de pe. diſ. iij. achab. ꝛ. c. talis. ꝛ. c. ſi acab. ꝛ illud greg. ad reginā francorū. xxiij. q. iiij. ſi quos violātes. ibi inducat. i. fortiter inducat ꝛ valde ſic in caſu propoſito. hoc etiā probaſ a vi vocabuli dñice orationis. ꝛ ne nos inducas ꝛc. hoc tenuit Io. de deo. in ſuis qōnibus dicens ꝙ qui ſecus ſentit cecus eſt incipit qđ ſancti ſpiritus ꝛc. in prin. qōnū ſed contra in eo ꝙ lc. ꝛ no. ī. de con. pre. tā noſtris in ſi. Scias tñ ꝙ loco verbi cōmoneas. aliquādo ponitur verbū cōuenias. xvj. q. j. peruenit in ſ. Bñficiū qđcūq; ēt. xx. ſol. ſ. de cle. nō reſi. cōquerente hoc etiā ſatis demonſtrat hec litera. ſic indiſtincte loquens. idem ſi eſſet factus vicarius ꝑpetuus. ſ. de reſcrip. poſtulaſti. ſ. eo. ti. extirpāde. nā tūc bñficiarius dr̄ vt ibi pȝ. Secus aūt credo vbi haberet tēporalē vicariā de qua habeſ. ſ. de ap. peruenit. ij. ſ. c. li. de elec. cū ex eo. in ſi. ī. c. li. de re. iu. bñficiū. ꝛ eſt rō motiua qꝛ talis nō reputaſ bñficiatus eo ꝙ tpe expirat talis cura. Cauſa ergo ceſſare dȝ effectus ipſius mādati. ſ. de ap. cū ceſſante. Sed nunquid eſſet idē in alio clerico nō paupere. in forma gratie impetrāte. vr̄ ꝙ ſic qꝛ res deuenit ad eū ſtatū a quo nō potuit incipere. ī. de cōuer. ꝯiu. placet. ar. op. ff. de iud. ſi a me. ꝛ. l. ſi alter. alias ſcipit iu. Sȝ Io. ꝛ Io. de anca. ſentiūt ꝯ. ꝛ eſt rō qꝛ litere primo ipetrate in forma gr̄e nō fuerūt ſubreptitie. ſed bone. ꝛ in eis tp̄s impetrationis inſpiciſ. ſ. de reſcri. cū te. ꝛ. ſ. c. li. e. t. ſi eo ad idē ſ. de elec. dudū. i. ꝛ. ij. ꝛ hoc credo verius. cū hic ſtatuatur tāt ū in ꝓuiſione pauperū clericorū vt hic pȝ vn de notabiliter. ſ. in prin. huius. c. dicit papa pauper ſic. ſ. q. d. ꝙ. ſ. dicetur in tali° clerico tñ intelligimus. ꝛ nō in alio ar. ff. de edē. l. ſi quis. §. ſi initiū. ꝛ de iur. ꝛ fac. igno. regula. §. ſi.

a Hȝ tñ certā annuā. Adde q̄ dicit. d. ſe. i. c. in noſtra. i. iij. col. v. primū correlariū. extra de reſcrip.

b O verbū iducas. Adde de hoc ſe ly. i. c. j. i pri. extra d teſt. cog.

c Lȝ receptio. Adde q̄ dicit p ſel. ſ. c. cū. ſr. i. xij. col. extra de conſti.

Summarium.

1 Liberas quidam ſi impetrauit vt reciperet in canonicum eccleſie ſancti petri ſm formā cōſuetā: capitulum eiuſdē eccleſie ab eodē papa obtinuit indulgentiā vt ad receptionē ſiue prouiſionē alicuius nō compellatur per literas appel. que de indulto ꝛc. iſta impetratio ꝛ indulgentia eodē die facte ſunt ita quod non poteſt apparere de prioritate vel poſterioritate queritur quis dici debet potior.

2 Interpretatio facienda eſt vt potius res valeat quā pereat.

3 Statutum iuramento firmatū ex parte vna ꝛ confirmatio ſedis apoſtolice ex altera equiparantur cum ibi ponantur ſub diſiunctione.

1 Si a ſede. Primo facta. hic quero quidam impetrauit literas. † vt reciperet ī ca ſi. eccleſie ſancti Pe. ſm formam conſuetam capitulum eiuſdem ec. ab eodem papa obtinuit indulgentiam. vt ad receptionem ſiue prouiſionem alicuius nō compellatur per literas ap. de indulto ꝛc. iſta impetratio ꝛ indulgentia eadem die facte ſunt ita ꝙ nō poteſt apparere de prioritate vel poſterioritate queritur quis dici dȝ potior videſ quod capitulū. qꝛ per indulgentiam redditur ad ius cōmune. ſ. vt capitulū. ſ. dictū habeat electionem in clericis recipiendis. ꝛ idō ob hoc ius alterius ledi nō videtur quo enim ad ius ꝙ lex nature ei tribuit de dote actio redit. nō ſit cauſa dotis deterior. ſȝ ſonne ſue redditur. ff. de pac. ſi vnus. §. pacta in ſi. Item cum eccleſia ſit mater. vt. xij. q. ij. qui abſtulit. xvj. q. j. nos autem. C. de ſacro. ſan. eccl. l. iubemus. potius eſt pro matre quam pro filio interpretatio facienda. ff. de re. du. ſi mulier credo ꝙ cum impetrans nō poſſit dici vltimus ei nō noceat indulgentia. ff. de re. du. cum impubere. §. l. qui duos in prin. ꝛ. §. j. ij. ꝛ. iij. ꝛ. §. cum in li. ꝛ melius. ff. de do. inter. vi. ꝛ vro. hic ſtatus. §. ſi mulier preterea ita dicēdo valebunt litere clerici ꝛ indulgentia. ff. de leg. l. benignus. ꝛ. l. ambigua. ſ. de tranſl. c. vlt. ī. de priuile. ex ore. et
2 facienda eſt interpretatio † vt potius res valeat quā pereat. ī. de ver. ſi abbate cū ſi. Item primus dicitur quē nemo antecedit in probe. ff. §. j. quidam ꝛ facit pro hac parte. ff. de le. j. ſi poſt mortē. §. j. ff. de reg. iur. quod. preterea impetrans eſt actor. petēdo ſibi ꝓuideri eccleſia reus ꝛ excipit de priuilegio ergo hȝ ꝓbare excep. ꝛ ſic prioritatē. quia alias nō eſſet exceptio ſufficiens. ff. de proba. in excep. ſ. de teſti. cum tu. Poſſidentis. hic habes ꝙ grande eſt commodum poſſeſſionis ad hoc inſti. de interdic. §. retinende. R. j. ꝛ. ij. xvj. q. iiij. volumus. ſ. ne ſite pen. per totū. Legatus ex eo ꝙ legatus contulit, pȝ qđ vacabat. ꝛ ſcias qđ quidā dicūt ꝙ ſi in eccleſia eſt canonicorū certus numerus iuramento firmatus ꝛ autoritate ap. confirmatus ſi ad mandatum ipſius legati aliquā recipiant vltra numerum tenet rece-
c ptioᶜ licet illi periuri remaneant dato etiā ꝙ in cōfirmatione ſit adiecta illa clauſula qđ ſi quid contra fiat non valeat. et eſt ratio quoniā in eorū fauorē facta eſt confirmatio. vnde enim poſſunt renunciare. ꝛ propterea legatus ex officio legationis poteſt circa predictaȝ clauſulam diſpenſare. vt. ſ. eo. ti. dilect°. j. ī. eo. dilecto. ꝛ. c. pro illorū. ī. de com. pre. cum ſuper. ſed ſine autoritate legati vbi appoſita eſt clauſula. ſ. dicta receptio nō teneret vt in pre. c. dilecto. ꝛ hanc ſententiam ſpeculator vt not. de off. le. §. nunc tractemus. ver. ſed ſi. ꝛ ſic iſtam ad maiorē ſententiam cum iura ſalle. nō probent id ad ꝙ allegantur. vnde nō credo taleȝ receptionē tenere vt probat expreſſe pre dec. dilecto §. procurator. ver. niſi forte vnde no. Hoſt. ꝙ illa duo expreſſa.
3 ſ. ſtatutū † iuramento firmatum ex parte vna. et confirmatio ſedis apoſtolice ex altera equiparantur. cum ibi ponantur ſub diſiunctione. argu. ſ. de reſcript. inter. et. c. conſtitutus. nec eſt ſm eum admirandum de hoc quia in ſecunda confirmatione primus homo quamuis ſit vicarius veri dei. in prima verus deus ſupra. de tranſla. eo. inter cui magis eſt obediendū quam homini. xj. q. iij. Iulia. et. c. qui reſiſtit. viij. diſt. que contra. et hanc ſententiam tenuit Inno. in pre. c. dilecto. ꝛ ſm hoc habes quod non tenet quod ſit contra iuramentum ſic. ſ. de iureiuran. cū contingat. ſupra. eo. lib. de pactis. quamuis. et ſupra. cod. lib. de iureiuran. licet nunc memini me legiſſe quod autoritas legati excuſet in hoc caſu. immo no. contra in pre. c. pro illorum.

Summarium.

1 ¶ Monachi vagātes ideo grauiter puniuntur q: grauiter excedunt.
2 Prioratus qui dicātur.
3 Monachus vtrū poſſit preſici eccleſie curate.
4 Religioſus aliqs an poſſit habere plures curas.

Cum ſingula officia. ſ. eo. lib. de conſue. con
ſuetudinem. vbi dixi committenda. vt. lxx. di. ſancto
rum. lxx. di. epiſcopi. lxxxix. di. c. j. ſ. eo. ad hoc licet.
¶ Euagationis monachi vagātes grauiter excedūt ⁊ ideo gra
1 uiter puniunt† vt patet. xvj. q. j. quidā. ⁊. c. ſe. ⁊. c. mōachi va. ⁊
c. mōachi. ij. ⁊ ob hoc pcipit ipis monachis intra clauſtrū mo
rari. vt. e. q. iuxta. ⁊. c. placuit. 3. vbi ſit clauſtro ſuo ɔtent⁹. q̄ v
bū ibi ponitur p̄cepciue. ⁊ clauſtrū ponitur p carcere. j. de ſen.
a ex. vt fame. ¶ Prioratibus prioratus† dicūtur^a ēt illi ad quo
2 rum regimen aliqui p ſuum abbatem deſtinātur. ⁊ poſſunt li
bere ad ſua monaſteria reuocari vt pz. j. eo. li. de puil. c. j. §. in
eos v̄. niſi forſan. aliqñ tñ tales prioratus obediētie nuncupāt
vt. j. de ſta. mo. monachi. §. prioratus. ⁊. c. cū admo. §. tales. ſed
q̄ hic dicit intellige de prioratibus etiā nō curatis ſed ppetuis
nō tpalibus. vt hic colligitur. j. e. §. circa eos vbi dicit vnuz ex
ipſis eligere teneantur. nam poſtq̄ datur electio pz q̄ nō erat
ibi tpalis prior ſed ppetuus ar. p hoc. ſ. e. li. de ɔſue. ɔſuetudi
nē circa fi. vbi dicit ppetua. ſumpto arg. a ɔrio ſenſu licet poſſet
rñderi q̄ ibi loquitur de ſeculari. hic de regularibus. ⁊ cum de
hoc articulo eſſet queſtio corā papa bonifa. dixit q̄ ita dz intel
ligi ⁊ ita diffiniuit ⁊ ſic ſm h̄ nō tollitur ſnīa Ho. de qua dictū
fuit. ſ. e. li. de oſ. oi. preſenti. in verbo vacātibus. ibi videas ⁊ q̄
hic ſequitur de cura aīarum referas ad eccleſias ⁊ ſic ad media
tum. ⁊ hoc ſatis demonſtrat diſiunctiua vel. argu. ad hoc. ff. de
poſth. l. j. §. deinde. ¶ Eccleſijs. ex eo quod dicit eccleſijs in ge
nerali videt ſimpliciter phibere pluralitatē. ⁊ nō ſingularita
3 tem. ſumpto arg. a ɔrio ſenſu. ⁊ ſic ſcdm hoc monachus† poteſt
preſici eccleſie curate qd quidam admittunt diſpēſatiue. lv. di.
priſcis vbi de hoc. ⁊ ibi iſtā ſententiam tenuit Lau. ⁊ Inn. idē
no. j. de ſta. mo. c. ij. de hoc no. j. e. ti. quod dei. ⁊. xvj. q. j. in ſum.
⁊. c. in parochia. ⁊. e. cū pro vtili. ¶ Habentibus. hoc videtur ſu
perflue dictum. nam hoc ſatis erat probibitum. ſ. de multa. ſ.
de elec. dudum. ij. poteſt dici qd reſpexit factum religioſorum
ſic de facto excedentiuz. ¶ Inſtitutos. xvj. q. ij. ſane. j. de ca. mo.
4 c. j. dependeat. iſte eſt caſus in quo quis religioſus† poteſt habe
re plures curas. ſ. de eta. ⁊ qua. cam te. ad idē. ſ. c. ti. ſuper eo. ⁊
eſt ratio q: tūc non reputātur duo beneficia. vt ibi colligit ma
niſeſte vbi vna ec. dicetur dependere ex altera quando vna alte
ri ſubijcitur. ſic no. Hoſ. in ſum. de reli. do. §. vl. ſ. que eſt ſita in
parochia alterius. ⁊ regitur per illam ⁊ capitulum ſuum ſi vici
na eſt. ⁊ non erit perpetuus ſi vero remota eſt. dicit Vin. impo
netur ei cenſus. ⁊ ponetur p̄ſbyter in ea ppetuus. ar. j. ō ec. edi.
ad audi. ⁊ ſi aliquis contraxit cum iſto presbytero ſuper rebus
ipſius capelle. ſi poſtea conueniatur ab eo. deducetur cenſus q
maiori ec. debetur. ff. de pec. ſed ſi dam. §. peculium. ⁊ de iſtis de
pendentibus habes quod pro vna reputan⁹ur quoad id qd
habetur. ſ. de elec. dudum. ij. in pic. c. cam te. ⁊ ſi euincatur ma
iori eccleſia. hoc ipſo euincuntur dependentes. ar. ad hoc quod
ſi arrogat aliqs oēs q ſunt in ei⁹ ptāte trāſeūt. iſti. de ado. §. iō.
ff. de preca. quāuis. j. de reli. do. q: ⁊ ſi matrix eccleſia nō ſoluit
iura epiſcopalia poterint interdici dependentes ab ea. ⁊ bona
ipſarum pignorari. ar. ſ. de offi. deleg. ſane. ⁊ iſte dependentes
dicunt ſingulares procurationes ſi ſufficiunt ⁊ habent popu
lum. ⁊ eſt ratio q: epiſcopus reſpicit quod libet membrum ſue
dyoc. ſ. de oſ. or. irrefragabili. xj. q. j. de perſona ſm Vinc. quid
de hoc ſatis no. in preal. c. dudum. ¶ Annexi. ſ. c. extirpande. §.
quia vero. ⁊. c. expoſuiſti. no. tamen quod quantuncuq: eccleſie
b plene ſpectēt ad abbates. nō licet eis vnire^b vel vnā alij ſubijce
re. hoc. n. eſt epale tñ vt pz. j. de exceſ. pre. ſicut vnire. ad hoc. ſ.
de cōſue. cū dilectus ⁊ hui⁹ ſnīe eſt Inn. in pre. c. ſicut ⁊ idez no.
Hoſti. ſ. de ele. non reſi. q: nōnulli. ſuper verbo pochiales. hoc
verum eſt de iure cōi. ⁊ iſta vnio dz fieri p epm de conſenſu capi
tuli ſui. vt no. Hoſt. ſ. e. dilecto in verbo de cōi ɔſenſu vbi dicit
quod ſic debet intelligi pre. dec. ſicut vnire. ⁊ idem not. h. ſupra
de his que vi. cum dilectus. ⁊ ſatis dixi. xvj. q. j. ⁊ temporis ibi
videas. ſed nūquid poſſet preſcribere abbas. ar. q̄ ſic. j. de exceſ.
pre. accedētibus. ar. ɔ. c. di. cōtra mores. xxiij. diſt. illud. videtur
quod ſic ſaltem in prioratibus ſimplicibus non habētibus cu
ram vbi ponunt ⁊ deponunt pro libito voluntatis ſicut poſ
ſent vnire grangias vel maneria. ff. de lega. ij. l. gaius. §. j. ⁊ de
leg. j. quod in rerum. §. j. ⁊ de verbo. ſignifi. locus. ¶ Eccleſiam
talem. ſ. curam aīarum hñtem. ¶ Receperit. cum effectu. q̄ dic
vt le. ⁊ no. xxj. q. ij. ſi quis iam. nam hre eſt cum effectu hre. ff. de
ver. ſi. nomen filiarū. §. hre. ad idez. ſ. e. li. ſ. e. li. de elec. cōmiſſa.
§. annus. ¶ Priuatus. ſ. e. de multa. ¶ Statim. ideſt quam ci
to ſecundā habuerint poſ. pacificā. vt in pre. c. cōmiſſa. §. ānus
ſ. e. licet. ¶ Teneatur. quatenus de facto poſſidet. vt magis fa
ctū hic reſpiciat ius. nam ſicut hic pz ipo iure priuatus eſt. ho
ſ. c. de multa. ¶ Cōferendū. ⁊ in hoc caſu pcedetur ſm id qd
habetur. ſ. c. lz. ¶ Ex tūc. i. poſtq̄ ſcdm recepit cum effectu. ⁊ pri
mū dimittere noluerit. ¶ Qd ſi. i. ſi nō dimiſerit de facto pmuz
prioratū quē habebat vel eccleſiā cū cura. ¶ Ab vtroq3. ſ. prio
⁊ ſcdo prioratu. ſi. hēs. vij. q. j. ſi qs eps. ſ. de trāſl. quāto. in ſi. ⁊
ſ. e. de multa. ¶ Cura. ſ. mēſez habes ſi. ſ. e. li. de elec. quā ſit. v̄.
electus. vbi dixi qñ debet intelligi peruenerit. octogeſima ſcda
diſt. propoſuiſti vbi de hoc dicit. q̄ nemo ligat ɔſtōe anteq̄ ad
ipz perueniat. vt ibi colligitur ⁊ no. xxxvj. q. vlt. ſi aūt. xxxij. q. iiij.
dixit. ſ. de cōſti. cognoſcentes. vbi de hoc in gl. ar. neminē ⁊c. di
cit vt ibi. ¶ Teneātur. hēs. ſi ſupra. e. referēte. ⁊. e. pterea. ¶ Su
pradictis. ſupra. e. ver. q̄ niſi. ¶ Prohibem⁹ illis. ſ. monachis.
⁊ hec ē bona rō q ſumit. j. de reli. do. ne nimia. §. ſi. ⁊ le. ⁊ not. ſ.
de elec. cōſtitutis. ¶ Locū pprium monachalē. ¶ Depēdet. tūc
non ſunt plura monaſteria. ſed vnū cenſentur. ſupra. e. ſup eo. ſ
autē. vt iudi. ſine quoquo ſuf. §. illud. coll. iij. ⁊ dixi ſupra. e. i gl.
iſte eſt ⁊c. ¶ Canonice. lviij. diſt. per totum. xvj. q. j. ſi quis mo.
xviij. q. ij. quā ſit. ⁊ repete q̄ dixi ſupra. e. li. de elec. ſi religioſus
§. q: vero. ¶ Transferantur. ⁊ tūc nil retinet in primo mona
ſterio. vt. xvj. q. j. ne pro cuiuſlibet. xviij q. ij. dudum. nec ēt ſibi
pōt reſeruari ſm id q̄ le. ⁊ no. ſ. de elec. cōſtitutis. ¶ Guberna
re. repete non liceat q̄ precedit ⁊ dic. i. regere. ¶ Qui vero pna
ri. vt in eo puniantur in quo peccauerūt: vt ſupra. e. li. de tēpo.
or. vt nullus.

a ¶ Priorat⁹ dicūtur adō. v. car. i cle. j. ij xxxij. q. de re. eccl. non alien. ⁊ an poſſunt reuocari ad nutum abbatis pōit fel. in. c. per tuas. i ſi. colū. 6 maio. ⁊ obe.

Summarium.

1 ¶ Electio ad quos ptineat ⁊ qui habeāt eligere.
2 Canonici qui ſunt in prouincia ſi cōmode vocari poſſunt vocā
di ſunt in electione facienda.
3 Canōici abſentes ſunt vocādi omnes perſonaliter ſi ſcitur vbi
degunt dum id poſſit fieri cōmode in electionibus dandis.
4 Canōici omnes vocādi ſunt in electionib⁹ fiendis dūmodo nō
ſint remoti vltra duas dietas.
5 Canonicus q eſt ingreſſ⁹ monaſteriū cauſa pbationis dūtarat
an ſit vocādus in electione faciēda.
6 Contemptus vnius canonici plus nocet in electiōe faciēda q̄
multorū cōtradictio in preſenti.

Cum in eccleſijs. Commode ſic ſu
pra eo. lib. de elect.
quam ſit. ad hoc ſupra eo. li. de offic. dele. ſtatuimus
ij. in ſi. ⁊. ff. de ver. ſi. nepos. ar. ad hoc quod le. ⁊ no.
xxij. q. ij. faciat. ⁊ hoc reſpicit eccleſiam non perſonam. ¶ Vo
candi. quod dic vt no. ſupra de elec. bone. ij. in gloſ. ſi citati ⁊c.
cum inter Vin. §. q: vero in glo. alīs ¶ Vocandi. quod hic di
cit. ⁊. j. ſequitur ſic no. h. ſupra de re iudi. cum olim. in ſi. ſed il
1 la litera videtur contradicere. cū dicat q̄ illi habent eligere† q
p̄ſentes ſunt in eccleſia. ſicut in alio caſu. ¶ Requiritur tñ con
ſenſus pñtium. x. q. n. hoc ius. dici pōt q̄ illud ius fuit de ſpāli
man. pape alioquin ɔ ar. ſupra de of. archidi. ad hoc in ſin. ſm
Hoſti. ⁊ ſic ēt viſus eſt ibi tenere Hoſ. dixit enim q̄ autoritate
huius mādati pñtes etiam eligēt. tu dic q̄ ibi illud obtinuit ō
ſpāli. ⁊ ipſius ecclīe magfalis in qua obſeruat q̄ ad talia non
vocātur niſi pñtes in eccleſia. ⁊ ſic audiui a quibuſdā canoni
cis ipſius ec. ſocijs meis dum hoñ. illaz legerem dec. ⁊ dicunt q
2 dam vocādos† qui ſunt in puincia ſi ɔmode vocari poſſunt.
ſupra de elec. corā. ⁊ not. vij. q. j. factus. ⁊. ij. q. vj. §. notationes.
ſiue venire pñt ſiue non. vt no. ſupra de elec. q: propter. in gl. ſi
venire ⁊c. in prin. cum illi dicant pñtes ſm id qd le. ⁊ no. ſupra
de ma. ⁊ obe. humilis. C. de pſ. lon. tē. l. vlt. ⁊ dicunt puinciam
vulgarē. vt no. Hoſ. in p̄. c. coraz. ar. in eo qd cōiter no. de dictis
ſupra de reſcrip. nōnulli. ar. ad hoc. j. c. pri. §. loca. Item q: lex
dz cōuenire cōſuetudini regionis. iiij. di. erit aūt. ſi interſunt ex
tra puinciam vulgarem. nō ſunt vocādi. ſm id qd le. ⁊ no. in p̄.
c. humilis. in prin. ⁊ ſupra de do. ⁊ cōtu. cū olim. iuxta ſi. v̄. mā
3 dātes ⁊c. circa hoc vr̄ poſſe dici q̄ oēs cañ. abſētes† ſunt vocādi
pſonaliter ſi ſcitur vbi degunt. dūmodo id poſſit fieri cōmode
vt hic dicit ac ſine piculo alias ſi neſcitur vbi morā trahunt
citari debent per edictum publicum in eccleſia vel in loco vbi
morari cōſueuerunt. hoc collige ex eo quod not. Inno. Hoſti.
⁊. h. cō. ſupra. de elec. q: pp. inter iſtos tñ eſt dr̄ia q̄ Inno. dicit
4 oēs vocandos† dūmodo nō ſint remoti vltra duas dietas. ar.
ad hoc. ſ. de reſcri. nōnulli. ⁊ hoc ipſe no. ſupra de elec. q: ppter
§. illud in pn. ⁊ huius ſnīe etiā fuit. h. cō. vt ipe no. i pal. c. corā.
Hoſti. vero dicit q̄ vbicuq3 ſint abſētes ⁊ hāc ſniam ēt videt ſo
uere Inno. in p̄. c. ſemp ſunt. ſiue intra puinciā ſiue extra vocā

b ¶ Nō licet eis v nire. adō car. in ele. j. i. ij. q. ō ſup. ne. p la. ⁊ car. in clementina ſi. i. v. q. de re. ec. nō alienā. ⁊ car. ī clementina j. §. ad hec de ſtat. mo.

di dūmodo id cōmode fieri poſſit. ac ſine periculo. vt not. per
eū ſupra de elec. ꝙ ſicut. §. ſi aūt. ⁊ c. q̄ ꝓpter. in verbo cōmode.
⁊ hoc videt̄ verius. ar. in pre. §. ſi aūt. ⁊ . lxiij. di. quanto. ⁊ hoc eo
ꝙ iſta litera ſic loquit̄ indiſtincte. vñ credo hic approbari iſtā
ſententiā Hoſti. ⁊ hic videas ꝙ de hac materia dictū eſt ſupra
eo. li. de elec. ſtatuimus in glo. hic videas. ſed quid ſi aliqui ex
canonicis ſint vagabundi. dicūt Jnn. ⁊ Hoſti. ⁊ . h. cō. ꝙ licet
nō videatur obeſſe ſi qui tales nō citantur eſt tñ tutius ꝙ fiat
citatio ad domū. vt no. per eos in pre. c. q̄ ꝓpter periculū vel
ipſa elec. pōt imminere puta q̄ expirat tēpus a iure eligenti-
bus p̄finitū vel forte tyrānus aliquis venit ad eccleſiam vt p
impreſſionē aliquē faciat recipi in cañ. tunc poſſunt preſentes
eligere vel collationē facere canonicis abſentibus nō vocatis.
⁊ faciunt iſta que. ſ. dicta ſunt ad id de quo cōſueuit dubitari
5 valde an vocandus ſit canonicus † qui eſt monaſteriū ingreſ-
ſus dūtaxat probationis cauſa. ⁊ videt̄ ꝙ ſic ar. huius litere
ſic indiſtincte loquētis de hoc dicā. j. eo. li. de reg. beneficiū. et
no. ꝙ ſi epiſcopus excōicet aliquē abſentē in preſentia capituli
⁊ pretendat iuſtā cauſam excōicationis ⁊ cōtumaciā excōicati
tñ capitulū citabit illū ſic excōicatū vt veniat ad eligendū qui
forte cauſas h̄z qñq3 nō tz excōicatio. tñ ſatis credendū eſt ꝙ ex
quo ordinarius ſic eū excōicauit qō capitulū in literis citatio
nis nō ſalutabit eū. q̄ preſumendū eſt p̄ ſnia ordinarij. in his
leuibus ⁊ parū preiudicialib⁹. ar. xj. q. iij. cure. ſ. de renū. ip̄e
ſentia. ſ3 capl̄m ſubiūget in literis citatorijs. q̄uo ordinarius
excōicauit eū vnde ſi credit excōicationē tenere nō veniat et ſi
credit eā nō tenere veniat q̄ ipſi nō intēdūt ſecū colligere. ſi eſt
excōicatus. ⁊ huius ſententie fuit Jnno. j. eo. li. de ſen. ex. ſolet
in gl. ſup eo. in ſi. ⁊ . h. cō. ſ. de cōſue. cū dilectus in gl. queritur
de ſuſpēſis iuxta ſi. §. ſed quid ſi epiſcopus ⁊c. ¶ Jnſtantibus
alias not. ſ. de elec. eccleſia. ij. nam contemptus eſt iniuria per
ſonalis que poteſt ab iniuriato dimitti. ¶ Jrritari debebit
q̄ in talibus plus nocet cōtemptus vnius quā multorum cō
6 tradictio † in preſenti. ſ. de elec. venerabilē. §. obiectioni. ⁊ c. qō
ſicut. ⁊ c. bone me. §. ſi. Quid ergo ſi quis recipiatur in cañ. de
mādato pape per preſentes abſentibus non vocatis dic ꝙ in
hoc caſu excuſat obedientes ar. xix. di. in memoriam. c. diſt. con
tra morē. ſ. de reſcrip. ſi qñ. vnde in hoc caſu tñ preſentes ſunt
requirendi ad hoc facit qō. ſ. dixi ſm Hoſti. ⁊ Goff. in gl. qō
hic dicit ⁊c. ⁊ ſi dicant qō abſentes. itē cōtēptus hic infringent
ſecus ſi dicerēt reſcriptū nō valere. ar. ſ. de reſcrip. ad audien-
tiam. ij. vl̄ qō pſona ſit minus idonea. ſ. de conſti. ex pte in ſi. de
reſcrip. cū adeo. hic enim quamuis receptus ſit putarē qō cō-
tēpti poſſent in modū exceptiōis pbare. ne p ſubreptionē pro
moueat̄ quis. ſ. de elec. cū dilecti. §. nos vero. ſ. de re. iu. cū olim
q̄uis alas hoc non poſſent. ſ. de appel. ꝯſti. §. vlt. j. de accu. acce-
dēs. ⁊ hui⁹ ſnie fuit Hoſt. i ſū. de cōſtit. §. qñ ꝯſtō. ver. qd ergo
⁊c. ibi videre poteris. ⁊ ſic ſm hoc quod hic dicit locum habet
quando ſit receptio non ad mādatū ſuperioris cui neceſſario
habet obtemperari.

Summarium.

1 ¶ Mors quid ſit.
2 Mortis genera quot ſint ⁊ que.
3 Senatores licet domicilium habeāt in vrbe: retinent tamen in
locis vnde ſunt oriundi.

Preſenti ſtatutum.

ſ. eo. h. ¶ Beneficijs. hic cō
a prebendit^a ſiue canoniam ſiue prebendā ſiue aliud
beneficium vt dixi. ſ. e. ſi motu in gl. nomine. ¶ Le
gati aut nuncij. videt̄ ꝙ inter iſtos ſit differentia vt hic colligi
tur. ⁊ . ſ. de ꝯſti. accedētes. j. de cen. cū inſtantia. de legato hēs.
xxiiij. di. §. legatum. ⁊ c. ſe. ⁊ hic adde qō dixi de hoc. ſ. eo. lib. de
off. le. officij. in verbo legati ⁊c. Uicinijs dic vt. j. eo. lib. §. loca.
1 ¶ Mori. i. vita priuari. nam mors † eſt diſſolutio aie vel corpo
ris. ad hoc qō leg. ⁊ no. de pe. diſ. ij. charitas ver. item corpus.
j. de cele. miſ. in quadam anī. de nup. §. deinceps. col. iiij. ſicut
autem tenebre nihil ſunt. ſed vbi lux non eſt, tenebre dicuntur
ita nihil eſt mors ſed priuatio vite hoc nomen accepit et dicta
eſt mors ſm yſi. quaſi amara vel verius a morſu primi homi-
nis q̄ vetite arboris pomum mordens mortem incurrit vel di
citur a morte qui eſt effectōr mortium. tria autem ſunt genera
2 mortis †. ſ. acerba vt infantium. immatura vt iuuenum. matu
ra. i. naturalis. vt ſenum. ¶ Morerentur. ad hoc. j. de conceſſi.
preben. quia diuerſi. ſ. de cleri. pe. c. j. ff. ex qui. cau. ma. miles. et
l. qui manumittunt̄ in ſi. ⁊ ita toleratur hic expreſſe illorū ſnia
q̄ dicebāt locū illū dūtaxat vbi ē papa. eū ſuburbis noīe curie
ro. itelligēdū p q̄b⁹ faciebat q̄ appellatōe rome ſuburbia tñ ⁊
vrbs ꝯtinēt̄. ff. dē ꝟ. ſig. l. ij. credūt tñ q̄dā ꝙ falſa ē illoꝝ ſnia q̄ dūt
ꝙ ſi accuſat⁹ pēdēte accuſatōe ſeu denūciatōe l curia ꝯ eū alibi
moꝛit̄ locū h̄z §. decr. de. ar. ij. q. j. c. multi. ꝓpe ſi. xv. q. vlt. c. vlt.
ſed videas ꝙ ibi dixi. ſ. eo. licet in gl. ſic. ſ. e. li. ⁊c. ¶ Jdē eſt vi-
cinum. j. §. pr. ¶ Domicilium proprium. vt ſequitur. ſed forte
idem vbi haberet domicilium ex acquiſitione. ff. ad munici. li
b bertus preſcriptio ⁊ not. ꝙ ibi quis^b dr̄ habere domiciliū vbi
inhabitat. ff. ad mu. municipes. §. miles. ad hoc. j. eo. lib. de ſe-
pul. cum quis. §. j. ſed videt̄ contra. ff. de ſena. ſenatores. vbi di-
3 citur qō licet ſenatores † domiciliū habeant in vrbe retinent ta
men in locis vnde ſunt oriundi. dic ꝙ illud verū eſt quo ad ho
nores non quo ad onera vt in. d. l. municipes ⁊ videas qō dixi
ſupra eo. li. de reſcrip. ſtatutū. §. cum vero. in glo. ij. ¶ Domus
propria. intellige hic domū propriam locum ſue originis ad
quē ſe talis tranſtulit. ad hoc. j. §. ſeq. de hoc no. ſ. de reſcrip. di
lectus filius. in glo. hic pz. ⁊ dixi. ſ. eo. lib. de reſcrip. ſtatutū. in
glo. ad huius intelligentiā ibi videas. ⁊ ideo forte poſuit hec
litera ꝓpriam ſicut dixi de domo. ⁊ intellige hic domū ꝓpriā
locum ſue originis ad quem ſe talis tranſtulit. ¶ Loca vero le
gales de hoc etiam dixi. ſ. e. li. de reſcrip. ſtatutū. in gl. vt. ix. ⁊c.
Sue orig. ſic. ſ. eo. li. de tē. or. c. iij. ¶ Moraretur. ſic habes hic
quod ſi originarius gerit ſe vt curialem ⁊ ſic antea ſe gerebat
tunc de ipſo eſt iudicandum vt de curiali non ſicut de origina-
li. ar. ad hoc. ff. ad ma. l. iij. ff. ex qui. cau. ma. necnō. ſed videtur
obſtare. ff. ad munici. libert⁹. §. preſcriptio. vbi habetur quod
magis debet conſiderari ratio originalis ꝙ acquiſitionis. ſed
dic hoc obtinere ꝓpter qualitatem additam per papam ipſi
origini. ad hoc. ff. de cap. ⁊ poſtli. re. l. nihil. ¶ Porro ſtatutū
clementis. de quo dictū eſt. ſ. in prin. huius. c.

Summarium

1 ¶ Uaſa vinaria dicunt̄ in quibus eſt vinū actu non habitu.

Si apoſtolica.

Parochiales. ſ. eo. li. de
elec. licet canō. dic vt ibi
dixi. in glo. de talibus. Sed videtur ꝙ hec decr. de-
bet intelligi tantū de eccleſijs parochialibus cura-
tis. non ſolum habitu ſed etiā actu. vt. j. ſequitur. ibi nec ipſa-
rum ⁊c. nam iſta conſtitutio eſt alterius correctiua. vnde debet
reſtringi ⁊ cauſa correctionis attēdi. ſ. periculū animarū in au
ten. de admi. of. circa ſi. ſ. eo. li. de elec. ſtatutum. Jtem facit ad
1 hoc q̄ vaſa vinaria † dicuntur in quibus eſt vinum actu non
habitu. ita ⁊ hoc ar. de ver. ſi. l. vinariū. ¶ Apud ipſam dic vt.
ſ. c. pri. per eos dic vt. ſ. e. li. de elec. ſtatutum. iuxta ſi. vbi dixi.
c Pertinet^c iſtud verbū late pz. vt. ff. de verſi. ſi. verbū illud vn-
de dic ptinet quocūq3 iure ordinario vel dele. hoc verbū etiam
denotat iui patronatus. ſecundū id quod no. Jnno. j. de reli.
do. conſtitutus. in princ. hic repete ꝙ dixi. ſ. eo. ſtatutum in gl.
non ante ⁊c. ¶ Ordinari. i. poterit collatio fieri cum effectu. ex
cipe caſum qui habetur. j. eo. ti. ſi tibi. Conſtitutione. ſ. e. licet
que hic reſtringitur contraria. vt. ſ. eo. ſtatutum ꝙ. c. hic corri-
gitur ſiue arctatur vt hic patet ꝙ dic verū eſſe quantū ad hoc
quod hic dicit. non quo ad aliud. C. de ap. precipimus. ¶ Nō
obſtante. repete qō dixi. ſ. eo. lib. de conſti. licet in gloſ. vt. ff. ⁊c.
habes hic ꝙ ſufficit vnū exprimi de neceſſarijs ſi poſtea genera
lis clauſula ſubſequatur. ad idem. ſ. eo. li. de pcur. qui ad agē-
dum. j. R. in ſi. vbi dixi de hoc. in glo. ⁊ eſt ratio ⁊c. ¶ Ordina-
rium per collationem. ſic. ſ. de elec. bone me. ma. iuxta ſi. j. de cō
ceſ. pre. ex parte ⁊ c. poſt ele. vel per cōmiſſionē ſuper hoc alteri
ſpecialiter delegatam. ſupra de offi. dele. ſup eo. ⁊ hic repete qō
dixi. ſ. eo. li. in proe. in ſi. in gl. pe. ⁊ . ſ. eo. ſi tibi abſenti. in gloſſ.
dat iſta litera ver. ⁊ dicas ꝙ ⁊c.

Summaium.

1 ¶ Gratiam qui allegat ipſam probare debet.

Si cui gratioſe.

1 Qui gratiam † allegat
gratiā probare debet.
j. de ſciſma. fraternitati. ⁊ hoc pōt colligi ex verbis
concedētis. vt. j. de cō. pre. cōſtitutus ⁊ iſta gratia q̄
ſit fauore ſiue gratia donatarij nō expirat. ⁊ de iſta loquitur in
pre. decr. ꝯſtitutus nec etiā poſſet reuocare ſi eſſet facta a balijs
ꝙ a papa. vt ibi no. Jnn. at apparet vbi nō apparet ex verbis
gratia licet contineat cōmiſſio ꝙ poſſit eligere non dicit̄ gratia
talis que non expirat ſm id ꝙ no. B. cō. ſupra de elec. in cauſis
idoneis. ſupra eo. ſi cui. ¶ Prouidere. hoc caſu eius pſone in
duſtria eligitur. ⁊ ſic hoc nō poterit alteri delegare. vt ſupra. e.
li. de off. del. ſi cui. §. j. ¶ Beneficia nomen generale eſt. vt pz. j.
q. iij. ex multis. ¶ Deuoluta. ſupra de elec. cum in cunctis. j. de
d cō. pre. nulla. c. poſtulaſtis. ¶ Contradictores. hec clauſula^d cō
prebendant̄ illi qui de ſolo facto ꝯdicunt. ⁊ nō de iure. vt le. ⁊
no. ſupra eo. p illorum. in prin. ⁊ videas ꝙ dicetur. j. eo. lib. de
cō. pre.

a ¶ Hic com
ꝓhendit an
bñficiū cō-
prehēdat ca
nonicatum
pōit feli. i. c.
poſtulaſti i
x. col. extraō
reſcri. ⁊ dixi
ſupra i. c. ſit
ibi hoc. e. t.
b ¶ Et no. ꝙ
ibi qs. Ad-
de alexā. i. l.
pe. ff. de iu-
riſ. om. iu. ⁊
i. l. aſſūptio
§. fili⁹. ff. ad
muni. ī no. i
c. ſi. de fo. cō
pe. ⁊ ibi fe.
in. j. col. cir-
ca ſi. vbi dt̄
pōit an dio
ceſis appel-
latiōe itelli-
gatur dioce
ſis domici-
lij vel origi-
nis ⁊ an flo
rentini ap-
pellatiōe i-
telligat̄ flo-
rētin⁹ origi
ne vel domi
cilio. ⁊ ibi-
dē i col. ſeq.
quot mōis
acq̄ratur ⁊
c quot mōis
pbatur do
micilium.
¶ Perti-
net De hoc
verbo vide
d. ia. i. l. cētu
rio. i pe. col.
ff. de vul. et
pup. practi.
pap. i forma
lib. i actiōe
rea. i gl. i ꝟ.
ſpectat alc. i
cōſi. lxxxix. i
j. colū. circa
pn. ⁊ i cōſil.
xcviij. i. j. co.
i. v. vo. fe. i. c
iter dilectos
i. ij. col. ꝟ. in
tert. ibi ad
mōaſteriū.
ē ō ſi. iſtru.
vbi dt̄ de ꝟ-
bo ſpectat.
d ¶ Hac cla.
adō car. i de
ſi. §. ꝯdicto-
res. ōſu. do.
⁊ fel. i. c. ſup
eo. circa ſi. ō
of. dele.

cõ.pre. q2 cunctis in prin.in glo.ſub.vnde magna eſt vis iſtius
clauſule.q2 ſi mandat̃ ep̃o vt mihi prouideat in aliqua ec.ſua⁊
põt mihi ꝓuidere de bñficio ad collationẽ alterius pertinẽte.
ſi eſt ibi iſta clauſula.⁊ eſt ratio q2 ꝯ ſe nõ põt eſſe executor.ff.de
arb.l.pe.⁊ in pñti caſu cũ habeat talẽ ptãtem ꝯferendi ſatis põt
dici ꝙ poſſit ꝯdictores ſue inueſtiture.i.annũ excõicare.ar.ſu
pra ne of.dele.querẽti de re.iur.ꝙ ad cõſul.⁊ huius ſnie videt̃
eſſe Inn.in pre.nec.p illorum.in gl.hec ſnia ⁊c.in fi. Sed Ho.
dicit hoc eſſe verum ꝗ̃tum ad ꝯdictionem de nouo exortam ⁊
ſniam de nouo ferendã vbi autẽ tẽpore inueſtiture generaliter
excõicauit oẽs ꝯdictores vl̃ ꝙ ſine.i.an.ſiue poſt cõtradicat ge
tali ligetur ſnia niſi forſan primo paruiſſet ſemel. q2 tunc quo
ad illum functus videtur ſua ptãte q2 nõ videt̃ ei cõmiſſum de
futuro exceſſu quantũ ad futuras lites ⁊ vbi quis incidit in ta
lem ſniam poſt an.abſolui nõ põt ab ipſo ſniam ꝓferente.imo
ad papã eſt recurrendũ.vt ptȝ in eo ꝙ le.⁊ no.s.de of.or. paſto
ralis.§.preterea ſm Hoſt.quidã tñ dixerũt quorũ ſniam tenuit
Inn.s.de teſti.ex parte ade.ꝙ dele.datam poſ.tueri debet vt in
pre.dec.ex parte.vbi de hoc.ad idem ſupra vt lit. nõ conte.c.ij.
vbi de hoc.⁊ no.ſupra de do.⁊ contu.c.i.in glo.ij.Dic ſm tanc.
Gof.⁊ Inn.eſſe verũ vſq; ad annum.s.de of.dele. querenti. tñ
Lau.⁊ Vin.dicũt ꝙ vbi ſemel paritũ eſt hoc nõ põt cum ſit of
ficio ſuo functus vt ſupra dictũ eſt ad hoc ſupra de of.dele.in li
teris.ff.de re.iur.index niſi ſpecialiter hoc mandatũ ſit.ſi autẽ
a dicit̃ in lr̃is^a pape mittas in poſ.⁊ tu eris induct⁹ dicũt Inn.
⁊ Hoſti.idẽ ꝙ primo ar.ff.ne vis ſi.ei.⁊c.l.i.in prin.§.i.⁊.ij.⁊.l.
ſi quis.i.R.videt̃ ꝙ in hoc caſu iſta clauſula.tuearis ſiue defen
das inductũ faciat talem fungi vice ⁊ officio conſeruatoris. de
quo habetur.s.e.li.de of.del.ſtatim⁹.vt ibi dixi cuius officiũ
ſiue potentia quo ad incepta tpe non expirat ſupra.e.li. de of.
dele.c.vlt.§.officium.⁊ ita tueri poterit nõ ſolum quo ad annũ
ſed etiã poſt.q̃diu turbatur ſuper illo ⁊ talis vr̃ fuiſſe intentio
illã clauſulam concedentis alias pro nico.appoſita videret̃ qđ
eſſe nõ dȝ vt plane colligitur.. .de ma.⁊ obe.ſolite ver.ꝙ autem
j.in fi.ad idẽ.i.e.li.de priui.ſi papa.§.i.in fi.nam in ſcripturis
nil dȝ eſſe ſuperuacuũ.lxxvi.di.c.huius obſeruãtie.ver.intelli
gẽtes.C.de pri.imp.of.l.vlt.C.de ap.ampliorẽ.§.in refutatoriis
de his aũt dictũ eſt.s.eo.li.de reſcrip.ſi papa.in gl.ſi habes hoc
⁊ cetera.⁊ dicet̃.i.e.li.de heret.vt officiũ.§.deniq; in glo.i.non
ob.dec.s.de of.dele.querẽti.q2 nõ loquit̃ in hoc caſu.cũ loqua
tur de mero iudice vel cuius iuriſditio nõ eſt ppetua.ſed circa
tpis metas terminat̃ vt ibi le.⁊ no.nos aũt loquimur đ eo qui
licet ſit iudex vel.tñ habet iuriſdi.que tpe non finitur vt.s.di
ctum eſt.ad hoc ſatis facit ꝙ not.s.de reſcrip.ad hoc in gl.ij.in
fi.aliquibus tñ prĩa ſentẽtia placet.⁊ eſt ratio q2 ſcđm hoc ꝙ.s.
dictum eſt.multum derogatur iuriſditioni ordinarii ꝙ eſſe nõ
debet.xi.q.i.pueniat.s.de offi.or.licet.s.de ma.⁊ obe. per tuas.
⁊ ita ſm hoc termino elapſo talis defenſio ad ordinariũ ptine
bit cuius intereſt ſubditos a violẽtiis defenſare. ❡ Cenſurã.i.
de ver.ſi.querẽti.❡ Obitũ ſi.s.e.li.de of.dele.ſi ſuper. ❡ Sec⁹
facienda.ſecus in iam facta.⁊ ita loquitur litera prec.s.e.li. de
of.dele.ſi ſuper quod hic dicit intelligitur quando ſunt impe
trate litere in quibus continetur ad aliquẽ iuſſus vel manda
tuȝ ad beneficiũ obtinendũ que expirat re integra vt hic dicit.
❡ Re integra.vt q2 nondum facta eſt collatio bñficii ꝗ̃uis fa
cta fuerit inhibitio p executorẽ.vt.s.e.li.de of.le.pñti.i.R.ſȝ po
teſt dici ꝙ ibi loquitur de legato qui nõ põt dare ius in vacatu
ra.ſecus in papa.vt.s.e.t.licet.vnde ipſo legato moriẽte tñ ei⁹
iuriſditione expirante ueficit reſeruatio bñficiorũ quorũcunq;
facta ſiue ſecuta ex ea vel ob eam;que nondum eſt ſortita ſuum
effectum ⁊ omnes pceſſus executorũ ab eo ſup hoc deputatorũ
vt ibi.❡ Moratur.hic videt̃ corrigi ſententia Gof.⁊ Hoſt.s.
de of.dele.q̃ñ abbas in gl.magna iuxta fi.⁊.s.de in reſu.ad no
ſtram.ii.⁊ hic intelligo rem integrã qñ nõ eſt pceſſum. ſiue nõ
eſt aggreſſus executor negotiũ per quod erat ꝓuiſio faciẽda.ſe
cus ſi fuiſſet aggreſſus ad hoc.s.e.li.de of.dele.ſi delegatus. in
ſti.mã.§.recte.⁊ eſt huic ſi.s.de elec. in cauſis. in fi. vbi dicunt
Inn.⁊.B.cõ.ꝙ tũc res integra nõ eſt cũ negotio cõmiſſo quo
ad ſubſtãtialia ipſius negotii in aliquo eſt pceſſum ad iſta fa
cit op.s.e.li.de of.dele.quãuis.ibi videas in glo.i.vti.⁊.i.e.lib.
de ſen.exc.quicũq; de hoc ẽt dixi.s.e.lib.de elec.vbi.ver.ſi vero
in glo.hic dr ⁊c.⁊.s.eo.li.de ap.cordi.in glo.q.d.verſ. ⁊ quod
dixit ⁊c.

Summarium

1 ❡ Epiſcopus cum ex generali cõmiſſione poſſit ſacros ordi
nes cõferre multo fortius ⁊ minores.
2 Epiſcopus bononienſis an poſſit facere commiſſionem epi
ſcopo qui eſt alterius prouincie conferendi ſacros ordines.
3 Culpa non debet imputari cõmittenti q2 in genere cõmittendo
nõ videtur epiſcop⁹ niſi legitimũ cõmiſiſſe.
4 Epiſcopus promotus ad ſacros ordines conferendos debet
prouideri in alimẽtis.ſcilicet cibariis.veſtiario ⁊ habitatione.

Si epiſcopus. Celebraret.cum ex iſta ge
neralii ꝯmiſſione poſſit ſa
1 cros ordi.†cõferre vt.i.ſequitur.multo fortius ⁊ mi
nores.⁊ eſt ratio.quia cui licet maius multo forti⁹
⁊ minus.xvi.q.ij.c.i.xcvi.di.ecce.i.e.li.de re.iu.cui licet non ob.
s.e.li.de tem.or.eos q2 nulla interuenit commiſſio. ſiue ſenten
tia vnde cum hoc ex cõmiſſione dyoce. epiſcopi faciat. excuſa
2 tur.ix.q.ij.ludo.Sed hic quero an boñ.epiſcopus †poſſit talez
commiſſionem facere boñ.epiſcopo qui eſt alterius prouincie.
⁊ videt̃ ꝙ nõ.vt.ix.q.ij.nullũ.vbi videtur quod metropol. to
tius prouincie cum ſuis ſuffrag.hoc habeant facere. nam cum
epiſcopus alterius prouincie ad hoc faciendum inuitatur.cau
tius ⁊ ſolennius eſt agendum.ne propter tale factuȝ poſſit ori
ri queſtio ſiue controuerſia de terminis ꝓnunciatio.⁊ hoc cla
re innuit litera illius.c.vbi dicit.ab vna prouincia ⁊c.Item ꝓ
pter incertitudinem debet cautius hec cõmiſſio fieri que cauſa
ceſſat in ſuffra.vt ſic intelligatur.c.q.nullus primas.⁊ hoc mul
ti doc.tenuerũt.Sed Hug.dixit referre an ſit negotiũ cõe.ſ. ꝙ
pertineat ad ſuffrag.⁊ metropol.ita qđ omnes tangat. ⁊ tunc
habet locum pre.c.nullũ in aliis ſolus ep̃s dyoce.poteſt cõmit
tere ſuo iure.⁊ ſic loquitur pre.c.nullus.ad hoc cõcor.Lau. di
cit enim ꝙ illud.c.nullũ.loquitur qñ pro magna cauſa eſt ſyno
dus congreganda al's ſecus vt dictum eſt.⁊ hoc clare innuit il
lud.c.nullũ ver.ꝙ ſi ⁊c.ſumpto ar.a ꝯ̃rio illi⁹ litere. ſic etiã ibi
no.per.Io.❡ In culpa que cõmittenti imputari non debet.
q2 in genere cõmittendo non videtur niſi legitimũ commiſiſſe.
3 †ff.de condi.inde.ſi procu.ff.de his que in frau.cre.ſi pater.ad
idem ſupra.e.li.de elec.ſi cõpromiſ.§.porro.❡ Tenebitur.ar.
ad hoc.liiij.di.ſi ſeruus ab.in fi.❡ Neceſſaria.ſic habes ſupra.e.
cum ſcđm.§.i.ſupra.e.li.de de.cum ex eo.§.porro.in fi.ſupra.e.
li.de of.or.preſcum.§.porro.⁊ ex eo ꝙ ſic dicit intellige tali ſic ꝓ
4 moto prouidendũ in alimentis.ſ.cibariis.veſtiario † ⁊ habita
tione.ff.de ali.⁊ ci.le.l.legata.⁊.l.vlt.ſcđm facultatem epiſcopi
⁊ equalitatem ſeu conditionẽ ordinati.ff.de ali.⁊ ci.le.l.cuȝ ali
menta.aliquando enim largius eſt agẽdum cum clerico pro di
gnitate ipſius.ff.de vſu ⁊ ha.pleñ.§.i.ff.de aur.⁊ ar.le. titia.§.
vlti.⁊ pro ſcientia.ſupra.e.de mulcta.in fi.huius etiam ſenten
tie fuit Gof.in.c.cum ſecundum.⁊ ꝙ in tali ꝓuiſione ſit digni
tas promoti attendenda.facit.xlj.di.non cogantur.ff. de iudi.
ſed ⁊ ſi.ff.de vſuf.ſed ⁊ ſi quid.§.i.item quod facultates ipſius
dantis ſint conſiderande habetur.ff.de admi.tu. cũ plures.§.
pe.ff.de reli.ſi quis ſepul.§.ſumptus.ff.de dona.filiuſfa.ſm io.
⁊ Vin.ad idem.ff.de ali.⁊ ci.le.l.cum alimenta.ff. de vſu ⁊ ha.
pleñ.§.i.⁊ adde qđ dixi ſupra.e.c.i.in glo.quia inde.⁊c.❡ Per
eum.ordinantem ſiue ei.qui in hoc male facit. vt patet.lxx. di.
c.i.⁊.ij.ſupra.e.ti.non licet.⁊.c.epiſcopo. ⁊ ideo iuſtũ eſt vt pu
niatur.i.de his que ſi.a ma.par.ca.queſ ti.t.i.de ſen.exco.vt fa
me.xiij.di.peruenit.in fi ❡ Competenti.s.c.ep̃s.s.de reſcri.cũ
adeu.vbi de hoc.❡ Beneficio.i.q.iij.ex multis. ver. conſtitui
mus.❡ Prouiſum.quid ſi ordinans nihil habet de quo poſ
ſit ꝓuidere taliter ordinato.forte cõmittens tenet̃.nã cuȝ negli
genter ad tale quid deputauerit.ex ipſius ordinãtis delicto ſeu
negligẽtia obligatur.ff.nau.cau.ſta.l.i.qui ſunt.⁊.l.vlti. ff. de
poſi.l.i.§.itẽ põpo.ad hoc.s.de of.archi.ea que.ſi enim is qui
ab ep̃o proponitur in aliquo exceſſerit tenetur epiſcop⁹ depu
tans.ff.de exerci.ac.l.i.in princi.ff.de of. ꝓcon.obſeruare.§.pro
ficiſci.ſed ꝯ q2 cõmittendo induſtrio ⁊ ꝑito nõ eſt in culpa. vñ
nõ videt̃ teneri culpa illius qui ꝑter ſpẽ hoc fecit.ff.cõmo.l. ar
gentũ.dic ꝙ vbi põt ei imputari culpa in eligẽdo ⁊ tali cõmit
tendo tenetur.⁊ nõ alteri.nam ipſe recipiens eſt in culpa.ar.ff.
cõmo.l.cum.§.vlti.⁊.l.ſe.ff.ne rei ven.ſi a bone.alias eſt aliud
ar.in.l.pre.ff.de exerci.q2 inde lucrũ dominus hȝ nec ꝯhentes
poſſunt deliberare.⁊ ideo non poteſt eis imputari hic vero ſe
cus.⁊ in pre.l.obſeruare.fuit in culpa.ducendo vr.quam non
debuit ducere.vt ibi de hoc etiam dictũ fuit.s.e.li.de of.ord.ſi
ep̃s.in glo.ij.ibi videas. ❡ Si vero ex iſtis.ad hoc facit quod
not.Inno.⁊ Hoſti.ſupra de etate ⁊ qua.cum ſit ibi videre po
teris.

b Quamuis. Beneficia^b generale nomen eſt
continens canoniam ⁊ preben.
⁊ aliud beneficium.i.q.iij.ex multis.ver. conſtitui
mus.❡ T uor.i.e.li.de ver.ſig.ſicut.❡ Cedentiũ.
voluntate non iuris neceſſitate quod contingeret ſi talis cleri
cus contraheret mrĩmonium carnale vel ſpirituale. ⁊ tūc nõ ẽ
ꝓprie ceſſio ſȝ iuris ꝓuatio.vt ptȝ ſupra de cleri.cõiu.c.i.ſupra
de mulcta cum ſi.❡ Decedentium vere non interpretatiue. vt
ſupra.e.lib. de reſcrip. ſuſceptum.❡ Idoneis.ſupra eo.ſuper

a ❡ Si aũt dr̃ l lr̃is. adde q̃ ponit fel. i.c. q̃rẽti. ad fi. et. d offi. dele.

b ❡ Bñficia addꝰ q̃ apo ſtillaui. s. i e. ſi tibi hoc eo ti.

inordinata ſupra eod·lib·e·tit·is cui·¶ Conferendi talis pote
ſtas non expirat morte concedentis ſupra·e·ſi cui·¶ Adent io
nem·ſupra·e·dudum·vbi dixi in gl·ſic·j·⁊c·¶ Simili ratiōe ex
preſſa in litera pri·pce·¶ Deuoluta·j·de cō·p̄·nulla ꝙ quidem
cōcilium ligat manus ordinariorum tantū·non deputati ad
prouiſionem alicui faciendam quiv tiꝛ iure·pape·¶ Canonica
ideſt ſi ſubreptitia.

Summarium.

1 Papa propter ſuum factum generale an intēdat alicuius
ius auferre.
2 Prebenda carere nō debet in canonicum receptus.

SIs cui. Officio ad horum verborum decla
rationem vide quod dixi ſupra·e·
li·de conſue·c·j·¶ Nicolai·iiij·celeſtini ver·¶ Con
ſtitutionis noſtre hanc non habes in hoc li·ſed eius
intentionem habes·j·e·li·de con·pre·quoniā·¶ Reuocatorie
ideſt reuocantis ius ad rem competens non in re·j·e·priori·⁊ in
pre·dec·quoniam·§·ſane·¶ Aſſecutus·huius ratio potuit eſſe
qꝛ talis canonicatus ⁊ prebenda erant ſui ſupra·e·ſi tibi·j·R·⁊
1 papa† propter ſuum factū generale non intendit alicuius ius
auferre·j·de ver·ſi·dilecto·vbi de hoc in glo·quod ⁊c·de hoc etiā
ſatis dictum eſt ſupra·e·li·de reſcrip·cum aliquibus in gl·j poſ
ſibilitatem·ver·⁊ eſt ratio·⁊c·¶ Ad dignitatem·huius ratio
eſt quia tempore non erat ſuum quod ſibi mandabatur confer
ri·⁊ ideo venit in reuocatione papali·⁊ ſic habes hic quod di
ci conſueuit habes ius in re ⁊ ad rem·ſic ſupra·e·cum qui vbi
dixi·⁊·j·de con·pre·cum noſtris in gl·planus eſt intellectus ⁊c·
que fuit noua glo·ibi videas·¶ Non ſic aſſecutus ſimul·ſ·quia
eidem facta fuit collatio·primo canonicatus ⁊ īmediate digni
tatis que quidem dignitas vacans fuit collata·e canonicatꝰ·
¶ Prebende·quia tempore collationis canonicatus non vaca
bat·¶ Cum ius ratio ad premiſſa ⁊ efficax·quia predicta con
ſtitutio reuocatoria conſeruauit ius in re·⁊ ſi non ad rē·vnde
per eam tolli non debuit·quod ipſa conſeruauit·cum igitur ⁊
dignitas canonico non prebendario conferri valeat·hoc caſu
ſublato iure ad rem tolleretur ius in re·quod dicta cōſtitutio
reuocatoria noluit cōſeruare·⁊ fuit iuſtius·quod perius in re
ſeruaretur ius ad rem quā per conſeruationem iuris ad rē tol
leretur ius in re contra mentem dicte conſti·reuocatorie ar·ff·
ff·de ven·in poſ·mit·l·j·§·j·ver·queritur ⁊c·⁊·§·ſed ⁊ ſi quis·⁊
eadem eſt ratio·§·ſc·ſecundum·d·Jo·car·¶ Magis dignum
ad hoc·j·de conſe·ec·vel al·in dubiis vbi de hoc Sed ar·contra
ſupra de offi·dele·ſuper queſtionū·§·ſi vero duo·vbi de hoc in
glo·hoc enim cum ⁊c·¶ Habebat ex collatione ſibi facta ⁊ ita
ius habebat in re vt·ſ·dictū eſt·¶ Ad prebendaꝫ·nā receptus
2 in canō·nō debet carere p̄bēda†·ſ·e·dilectꝰ·j·⁊·e·relatū·¶ Apo
ſtolica·nicolai·vel cel·de quibus ſupra p̄miſit·¶ Sed ⁊ ſi con
ſueti·hic videas quod no·Jnn·⁊ Hoſt·j·de his que ſi·a prela
tis nuper.

a ¶ Auferri
ō dīa auferi
ri vid q̄ ple
ne tradunt
p fel·in·c·
capl·i·vij·
col·iij·⁊ in
colū·ſeq·e
de reſcript.

b ¶ Sublatū
ad iſtū v·ſi
na·vide ꝙ
p illū dicit
fel·i·c·cum·
m·ferrarieñ
ſiſ·i·ꝛ·col·
circa med·
e de cōſti.

Summarium

1 Pape decretum an ignorantes liget.
2 Collatio ſola ſine inueſtitura tribuit ius in re quāuis corpora
lis poſſeſſio non fuerit ſubſecuta.
3 Papa ſi ſcribit pro aliquo vt prouideatur ei de prima vacatu
ra: ⁊ poſtmodum ſcribit pro alio mandans eum non obſtanti
bus aliquibus literis omnibus anteferri etiā ante eū receptis
quid erit ſi iſte vltimus criminoſus eſt ⁊ indignus.

QUodam. Quamuis alia·vt ſupra·e·ſi euꝫ
a ⁊·e·ſi apoſtolice·¶ Auferri·ᵃſic
j·eo·li·de con·pre·autoritate ⁊ ex eo quod hic ⁊ ibi
dixi vꝫ corrigi ſententia Jnn·⁊·h·con·quā ipſe·h·no·
ſupra de reſcrip·cauſamq·pro quorū ſententia faciebat quod
no·j·de ec·edi·c·ij·⁊·e·ad audientiam·ij·⁊·j·de verb·ſig·dilecto
in glo·no·quod ⁊c·aduerte tamen quod hic ⁊ in pre·e·abbate·
loquitur de his qui dūtaxat habent ius ad rem·ſed non in re·
ſcilicet per collationem vel inueſtituram·quo caſu ſcōm meum
certū eſt quod per tales literas impetrans non prefertur·⁊ hoc
teneas·⁊ ſm hoc intellige ꝙ no·ſ·e·li·de reſcrip·cum aliquibꝰ
¶ Decreti·j·eo·li de con·pre·qꝛ cūctis·ſ·e·ti·dudū·ſ·e·li·de re
ſcrip·tibi·ij·quimo·¶ Collatiōi·⁊ ita lꝫ haberet ius ad rē·non
tū in re·⁊ iō fuerit cōprehēſus in reuocatiōe papali ſic·ſ·e·pr·
¶ Cōſtitutiōe de qua ēt dictū eſt·ſ·e·pr·¶ Nō obtinet·hic ha
1 bes expſſuꝫ ꝙ decretū pape ligat ignorātes†ſic·ſ·e·dudū·§·nos
igiꝛ·j·e·li·de cō·p̄·qꝛ cūctis·§·ex parte·⁊ adde ꝙ dixi·ſ·e·ſi apo

ſtolice in gl·hic videꝛ ¶ Reuocationē·j·e·li·de cō·pre·quoniā
eius·ſ·beneficij·¶ Collatio·hic manifeſte patet qd ſola colla
2 tio† ſine inueſtitura tribuit ius in re·quāuis corporalis poſſeſ
ſio non fuerit ſubſecuta ſic·ſ·eo·lib·de reſcrip·tibi ⁊·j·eo·lib·de
con·pre·quoniā·§·ſane·hoc tamen intellige cū determinatione
eius qd le·⁊ no·ſ·eod·eum qui·⁊ alias hoc corrigit·C·de ſacro
ſan·eccle·vt interdi·⁊·ff·de fur·a titio·⁊ no·ſ·de conſue·c·ij·
b ¶ Sublatū·ᵇ ſed hic quero papa ſcribit pro aliquo vt p̄uidea
tur ei de prima vacatura·⁊ poſtmodū ſcribit pro alio mandās
eum nō ob·literis aliquibus literis omnibus anteferri·etiam
ante eum receptis·tamen iſte vltimus criminoſus eſt ⁊ indi
3 gnus† ⁊ ſic repellitur per principem ſeu eius dele·qd dic vt no·
B·con·ſ·de reſcrip·capitulū in glo·qꝛ qōnes ⁊c·§·item quid ſi
prouiſio per executorem facta ⁊c·vbi videas ad declarationem
iſtius queſtionis·nunquid primus admitteꝛ ad illam preben
dā vacantem vel deuolueꝛ collatio ad capitulū·⁊ erit in optio
ne ipſius vt videꝛ ſcōm quoſdā·⁊ dicunt verū eſſe qd capitulū
habeat electionē·ff·de his quibus vt indig·l·qui titij·§·j·ff·de
vulg·⁊ pup·ſub·ex facto·§·vlti·ff·ſi quis ali·te·pro·l·j·ſed con
tra ſicut patuit ex euentu·iſte litere ſcōe ab initio fuerunt nulle
cum ope exceptio·fuerint annullate·vt dictū fuit·ſ·eod·lib·de
offi·dele·iudex·in glo·cū premiſerit ⁊c·⁊ ſic nullū videꝛ p̄io im
petranti preſtare impedimentū·j·eo·lib·de reg·iur·nō preſtat·
nam clauſula de anteferri·videꝛ poſita duntaxat in fauorem ⁊
contemplationem ipſius impetrantis·igitur eo repulſo videꝛ
ſublatū impedimētū quo ad primū·ad hoc·ff·ad tertul·l·ij·§·
liberi·⁊·§·ſe·ff·cōmunia pre·ſi in venditis·§·j·ff·de vſuf·ſi ſub
condi·ff·de act·emp·l·fundum·ff·de eui·c·l·minor·§·vlt·facit ad
hoc qd partim not·Jnno·j·de exceſ·pre·inter dilec·iuxta ſi·j·de
con·pre·cum noſtris·in gloſſ·planus eſt intellectus ⁊c·que fuit
noua glo·ibi videas·⁊ hoc credo verius·⁊ ſi bene aduertas in
ra primo inducta magis faciunt quā papa cōferat·quā faucāt
capitulo·vnde dico primū eſſe potiorē in preben·vacante nan
ciſcenda quā ſit capitulū in collatiōe faciēda·ff·de iniuſto rup·
te·poſthumꝰ·⁊·l·filio·licet litera videaꝛ cōtra·eo·tit·l·q iuxta·
ſi aūt eſſet in lra illa clā cū obtulerit ſe facultas·tūc primus ſem
per eſt potior·ad hoc·C·de lib·⁊ po·l·j·⁊·ij·⁊ ſi papa cōceſſit ei
literas ſuper prima prebē·vacatura deinde illā eandem conceſ
ſit·T·cuius factis literis mutato propoſito mandat eas caſſa
ri·ex hoc prime litere·T·vigorē reaſſumunt·ad hoc·ff·de bon·
poſ·ſm tab·l·qui ex liberis·§·nō ſe[illegible]·⁊ multo fortiꝰ ſi expreſ
ſe dixerit qd prime reuiuiſcerent·vt in pre·l·§·reſtitutio.

Summarium.

1 Canonicus qui maior eſt in capitulo inueſtire habet.
2 Canonici conueniunt inter ſe quod quilibet conferat certa be
neficia tempore vite ſue: quando capitulum habet plura con
ferre.
3 Facere per ſeipſum videtur qui per alium facit.

MAndatum. Ad collationem·ſ·eo·cū in
illis·etiā quādo ſit mādatū
in genere·nō poteſt fieri p̄uiſio de beneficio cum cu
ra·vt ibi·R·j·nec de dignitate·ſ·e·tit·cū olim·¶ Jn
1 cōmuni·⁊ tunc is qui maior† eſt in capitulo habet inueſtire vt
ſit·j·de cō·pre·poſt elec·ver·qd ſi·in ſi·⁊ ex tali inueſtitura facta
de cōſilio ⁊ aſſenſu capituli vel maioris partis daꝛ ei poteſtas
adminiſtrandi in tali beneficio ſic collato·⁊ ita tenuit Jnn·iiij·
¶ Jpſum·ſ·capitulū ipſiꝰ·ſ·capituli·vt qꝛ capitulū habet plu
ra beneficia cōferre·cōueniunt inter ſe qd quilibet canonicꝰ cō
2 ferat certa† beneficia tpe vite ſue ſicut factū fuit temporibꝰ no
ſtris in eccleſia bon·¶ Cōprebendit·ſunt enim paria qd capi
tulū integrum ſimul in cōmuni faciant ſiue perſone ipſius ca
pituli ſingulares faciant collationē vice ⁊ autoritate ipſius ca
3 pituli·nam qui per aliū† facit per ſeipſum facere videtur·j·de
ſen·ex·muliere·j·eo·lib·de re·iu·qui facit per·¶ Ad beneficia·
tamen pro ſed·accipe ſpectātia ad collationem eorūdem ratio
ne ⁊c·¶ Officiorū·hec tria hic videntur poni vt diuerſa·ſic·ſ·
eo·lib·de cōſue·conſuetudinem·dic vt ibi in glo·hoc erit ⁊c·
¶ Que·ſ·dignitates·perſonatus vel officia·¶ Obtinet·ſ·de
reſcrip·eam ⁊c·ſ·eod·lib·de conſue·conſuetudinem·in ſi·vbi di
xi·¶ Extendi·ratio huius ſatis eſt in euidenti·nam licet colla
tio ad tales pertineat·tamen non dicuntur concedere tanquā
capitulū·vel autoritate ſeu vice ipſiꝰ·ſed ſue dignitatis·⁊ aliud
eſt etiā factū capituli·aliud ſingulariū perſone·ad hoc·ff·qd cu
iuſ·vni·ſicut·§·j·iij·q·ij·qui manumittiꝛ·ſecus ſi eſſet ibi clau
ſula cōmuniter vel diuiſim·vt·j·§·pri·ad idē·ſ·eo·cū in illis·§·
vlt·¶ Jdem qd dicitꝛ·ſ·prl·ſ·qd mandatū huius minime ⁊c·
¶ Suarū·ſ·quas obtinet in ipſa eccleſia·vt·ſ·priori·premittiꝛ·
¶ Niſi·excipit a p̄miſſis caſibus·ſic·ſ·eo·lib·de conſti·lꝫ·ibi vi
deas in gloſſ·hoc verbum·¶ Beneficio·nomen generale eſt·vt
j·q·iij.

ſ.q.iij.c. multis.verſ.conſtituimus.tit.ſ.q͞ſi ſic mandatur vt ſtatiʒ premittit. ¶ Unius.ſ.ſuarũ.vt ſupradictum eſt. ¶ Prebendarũ ſub.vel dignitatũ vel officiorũ vel ꝑſonatuum ipſius eccleſie.vt ꝑmiſſum eſt.ꝫ.eo.ver.ad beneficia ⁊c.alias niſi ſic intelligas.male exciperet exceptio.ꝫ.poſita.vñ dic ꝙ iſte dictiones que premittuntur.ſ.Idem.niſi tunc ſimul nunc tollunt dubitationem quã hic aliqui habuerũt. ¶ Providere.ꝫ.eo.cum in illis.§.vlti.

¶ De clerico egrotante. Rubrica.

Summarium

1 ¶ Jus commune mutatur propter damnum eccleſie vitandum.
2 Etates hominũ quot ſint ⁊ q̄ ⁊ nu.3.4.5.⁊.6.
7 Ualitudo ſumitur hic pro infirmitate ſiue debilitate valitudinaria.
8 Epiſcopus an committere poſſit ea que ſunt ordinis.
9 Coadiutores dati epiſcopis ſenibus: an cogente neceſſitate poſſint alienare bona mobilia eccleſie.
10 Epiſcopus qui adminiſtrationem rerum clericis celat deponi debet.
11 Rationem qui ſemel reddidit de adminiſtratis iterato ſuper eiſdem reddere eam non tenetur.

Paſtoralis. vij.q.j.paſtoralis.in prin. c.qualiter et.c. q͞uis.in prin.coadiutoruʒ ⁊ de his loquitur vij.q.j.c.j.⁊.c.qi frater.⁊.c.petiſti.xij.q.ij.nobis.⁊.c.vlterane.que duo.c.nõ loquuntur in economo.ſicut quidã intellexerunt.ſed in coadiutore q̄ habet in tẽporalib' plenã adminiſtrationẽ hoc etiam no.goſ.ꝫ.de preſcrip.c.j.de his etiã loquitur.ꝫ.eo.ex parte.⁊ hic adde qđ dixi.ꝫ.eo.li.de ſup.ne.pre.eccleſie.in glo.⁊ iſta conſtitutio emanauit propter ea que notari cõſueuerunt in pre.c.ex parte ⁊ maxime per hoſt.j.eo.ti.de rectoribus. ¶ Cauſationibus.de talibus eſt queſtio fidei.xxiiij.q.j.quoties.⁊ cauſe que alibi non poſſunt terminari ꝓpter ſui difficultatẽ.xx.di.de libelli. Jtem queſtio facti tam ſup electionibus epiſcoporũ.ꝫ.eo.li.de elect.q͞uis.in prin.vbi dixi de hoc. ¶ Apoſtolicã.ad quã maiores cauſe referende ſunt vt.vij.di multis.ꝫ.de ap.vt debit'. ¶ Poſtulandam.quidam prius cõtra notauerunt et male.vt hic patet. ¶ Uerum pretextu.ſ.q̄ eſt tantũ a ſe.ap.poſtulãda. ¶ Precipue.i.maxime. ¶ Diſpendia.i.damna.ſi.ꝫ.eo.li.de reſcript.diſpendia. ¶ Patiantur.ad hoc.lxiij.di.cũ longe.⁊ hic hẽs notare ꝙ propter damnũ vitandũ mutatur ius † cõe ꝙ intelligo de dãno eccleſie.vt hic nõ perſone ⁊ ſic nõ ob.l.di.miramur. ¶ Jndẽnitatib'.ꝫ.e.li.de elec.nolentes.⁊ bene qi etiã futuris caſibus prudenter eſt occurrendum vt le.⁊ no.xxiij.di.c.j.iuxta prin.ſi.ꝫ.eo.li.de elec.q̄ ſepe. ¶ Senio ad huius verbi declarationẽ ſcire debes ꝙ ſenectus ⁊ ſenecta ſunt vltime etates ho
2 mi. Prima eſt infantia † que durat vſq ad.vij.ann.de hac habetur.C.de iure deli.ſi infanti in prin. Exinde vſq ad an.xiiij.eſt
3 pueritia † ⁊ eſt ſecũda etas.ſic dicta q̄ pura eſt nec dũ ad gignẽdũ apta.vnde puer quaſi purus aer dicitur aut a puritate q̄ purus eſt ⁊ nec dum lanuginem florem genarum hʒ.de hoc habetur.j.q.j.pueri.lxxvij.di.in veteri.ſupra de eta.⁊ qua.Indecorum.ſ.de deſpon.impu.puberes.ad idem.ff.de ver.ſi.pupill'.inſti.qui.mo.tu.ſi.circa prin.q͞ñq tñ extendit in feminis.vſq ad.xiiij.an.in maſculis vſq ad.xviij.ſi ſint vſq ad pubertatem alimenta relicta.⁊ hoc in fauorẽ.ff.de ali.⁊ ci.le.mela.circa prin.
4 tertia etas † eſt adoleſcentia ad gignendum apta.⁊ adulta.de hac habet in pre.c.puberes.⁊ hec protẽditur vſq ad.xxv.an.
5 ff.de mino.xxv.an.l.j.in ſi. Quarta eſt † Juuẽtus de qua habet ſ.de ſpon.iuuenis i pri.⁊ hec ẽ fortiſſima oĩm etatum finiẽs in
6 l.anno. Quinta † eſt ſenioris.i.grauitas.que eſt declinatio a iuuentute in ſenectutẽ.nec dum ſenectus.ſed iam nõ iuuent'.ſed iam ſenioris etas eſt quã greci preſbitẽ vocant.nam ſenex apud grecos nõ preſbyter ſed geron nũcupatur.que etas in l.anno incipiens in.lx.an.terminatur.de hac habet.vij.q.j.petiſti.ꝫ.de renũ.c.j.⁊.c.niſi.§.alia.ꝫ.vt lit.nõ cõte.q͞ñ.j.R.ff.de
6 iur.in vnũ.l.iij.⁊.iiij.q.iij.in veteri. Sexta † eſt ſenectus que nullo determinato numero annorũ finitur.ſed poſt.v.illas etates quecũq vita eſt ſenectuti deputatur ſeniũ de quo hic loquit.⁊ ff.de iud.ſi longius.⁊.C.de of.pre.vr.l.ſi quos eſt vltima pars ſenectuti.ſic dicta q̄ eſt terminus certe etatis. Ita iſtas etates diuidit yſi.vj.li.ethi. ¶ Ualitudine.ꝫ.vt lit.nõ conte.quoniam j.R.ꝫ.de teſti.ſi qui.⁊.c.cum olim.ij.q.iij.inuiti.⁊ valitudo
7 ſumitur hic pro infirmitate † ſiue debilitate valitudinarij qui ſepe infirmat.ita dicit Hug.ad hoc.ff.ſi quis cau.l.ij.§.ſi q̄s.C.qui morbo.l.podagre.li.x. ¶ Exanatus vt.vij.q.j.qualiter.et c.q͞uis. ¶ Alias.quam infirmitate vel ſenio.adeo.i.in tantuʒ ¶ Perpetuo hec litera videt reprobare ſententiam bar.qui diſtinxit an morbus eſſet curabilis vel nõ vt de hoc no.ꝫ.eo.tua poſſet tñ reſpõderi ꝙ hic in epiſcopo loquitur. ¶ Exercere vt j.eo.§.ſi aũt apoſtolica ſi.ꝫ.de of.or.irrefragabili.§.ceterum.⁊ lʒ hoc nõ fuiſſet dictum videtur ꝙ hoc epiſcopus facere poterat ⁊ iure ſuo.vt.vij.q.j.pontifices q̄.c.loquitur in eccleſia nõ vacante.vt ibi pʒ vbi dicit vſq ad recipiendam ſanitatem ⁊c.que litera clare demonſtrat eccleſiam talem nõ vacare: ſic etiam no.Jnno.ꝫ.de of.or.q̄ ſedem vbi illum canonem allegat ad
8 probandũ ꝙ epiſcopus † cõmittere poteſt ea que ſunt ordinis. ¶ Si vero demens.vt.vij.q.j.q͞uis.iij.q.ix.iudicas.ſ.de ſuc.ab inte.cũ dilect'. ¶ Duos habes ſi.ꝫ.de te.or.de eo.ꝙ certus numerus hic ſtatuitur perſonarũ demõſtrat ꝙ nõ poſſunt aſſumi tres vel plures arg.in eo ꝙ le.⁊ no.ꝫ.de cleri.nõ reſi.ad audientiam. ¶ Aſſumant.hic habes caſum in quo datur coadiutor.nã ⁊ in hoc caſu adiungitur curator.tutori inſti.de cura.§.interdum. ¶ Si autem vniuerſitas alias non poteſt ad veritatem puenire.vt.xxiij.q.viij.occidit.⁊.ꝫ.de teſti.cum cauſaʒ que. ¶ Ordinari videtur quod iſte equitate ſuadente licet ius deficiat debet cogi renunciare ſm id ꝙ le.⁊ no.vij.q.j.q͞nis in glo.iſte ſed ibi videt tenere cõtra vt no.e.q.§.ecce.q̄ pro quo facit ea.q.§.ecce bis in ſi.⁊ videas ꝙ no.ea.q.c.j.in gl.vlt. ¶ Preſenti moderatos.ꝫ.eo.li.de reſcrip.ſtatutũ.§.inſuper.ꝫ.eo.lib.de ſup.ne.pre.grãdi in ſi.⁊ adde ꝙ dixi.ꝫ.eo.li.de elec.generali in glo.vlti.⁊ ſm ꝙ hic dicit gl.vij.q.j.q̄ frater. ¶ Quomodolibet.idem verbũ habes.ꝫ.eo.li.de elec.indẽnitatibus.§.ſi qua vero.ar.ad hoc.x.q.ij.c.j.vnde expone.i.per quoſcũq cõtract'.vt ibi. ¶ Penitus.ſic.ſ.de accu.prelatorũ.in ſi.ꝫ.de of.dele.venerabili.vbi de hoc.ſi.ꝫ.eo.li.de elec.nihil.in ſi.ſupra eod.li.et eo.ti.indẽnitatibus.§.ſi vero.in ſi.⁊ ex eo qđ dicit hec litera penitus videt ꝙ dʒ intelligi etiã de mobilibus nam quo ad im-
9 mobilia ſemper eſt interdictuʒ † cuilibet.j.de reb.ec.nõ ali.nulli.⁊.c.ſi quis preſbyterorum.ſupra eo.li.de elect.is cui.enim ſi forte poſſet dici ꝙ quatenus talis coadiutor eget neceſſarijs.ſm expenſas moderatas vendere poterit de mobilibus.nam
a adminiſtrationem^a hʒ temporalium vt.vij.q.j.ſcripſit.⁊ facit op.ad hoc.ꝫ.eo.q̄ ſuper.et ſupra eo.li.de ſup.ne.pre.grandi.nam alias poſſet multum indennitas eccleſie deperire.cui papa vult precauere.vt dicit.§.eo.§.verum.tñ litera pre.multum vrget ad ꝯtrũ.ibi ab alienatiõe q̄libet ⁊c.quãlibʒ faciẽdi ⁊c.Sʒ poteſt dici ꝙ q͞ñ alienat fructus qui ſeruando ſeruari nõ poſſunt propter ſuas veras neceſſitates.dicitur illos alienare vt ſuos.⁊ ſic litera non ob.⁊ illi intelliguntur excepti.ar.C.de admi.tu.lex.in ſi.⁊.l.ſancimus.in ſi.ff.ſa.here.alienationes.ff.de ca.fu.l.ſi. Si dicatur ꝙ talem alienationẽ põt facere epiſcopus cui datus eſt coadiutor.do.inſtantiã.ꝫ.eo.c.§.ſi vero.in prin.ſʒ quando demens eſt ⁊ ſic neſcit quid agat.⁊ quid dicat eſt hic de ſuis neceſſitatibus vt.xv.q.iij.§.cum inter.ver.nec quiſq̄ epiſcopi cuius eſt coadiutor ⁊ epiſcopatus ar.pre.c.grandi.
b ¶ Abſtinentes.hic innuit^b ꝙ beneficia conferre non poſſunt tales coadiutores.ad hoc facit q̄ in generali ſermone non ꝯtinetur beneficiorum collatio.ꝫ.eo.li.de off.vica.cum in generali.ergo ſtandum eſt regule niſi contrariũ oſtendatur.vt.xv.q.iij.§.cum autem.ver.nec quiſquam.ff.de re.iu.l.j.facit ad hoc.j.ne ſe.va.illa. Sed ar.contra.ſupra eo.li.de elec.is cui dic qđ nõ loquitur in coadiutore ſed in viſitatore qui hʒ liberam et generalem adminiſtrationem vt eo.ti.cum vber.in fin.de hoc ſupra eo.li.de ſup.ne.pre.eccleſie. ¶ Huius examine.vbi quis iudicatur eo iudice quo teſte.ix.q.iij.aliorum. ¶ Ex periculis ar.ad hoc.ij.q.vij.quapropter.in fin.per quam literam indu-
10 cebat lau.ꝙ epiſcopus † qui adminiſtrationem rerum clericis celauerit dʒ deponi.de cõſimili ratione habetur.x.q.iij.c.j.⁊.j.de accu.qualiter.ij.in prin.vbi de hoc. ¶ Non fecerint.hic ha-
11 bes qđ qui reddidit rõnem † ſemel.iterato non tenetur eam reddere ſuper eiſdem.

a ¶ Nã adminiſtrationẽ q̄ aũt auctoritatẽ hẽat talis coadiutor datus epõ ſeni vel infirmo ponit late ol. in ꝯſi.xliiij.

b ¶ Hic innuit adde oldr.i.o.cõſ.xliiij.

¶ De inſtitutionibus. Rubrica.

Summarium

1 ¶ Preſentatus per capitulum non conſequitur ius in re licet conſequatur ius ad rem petendam.
2 Capitulum an vacante ſede poſſit commendare illas prebendas que habent onus annexum.
3 Canonici conferre nõ poſſunt prebendas ad epiſcopi collationem pertinentes.tamen commendare poſſunt.

4 Capitulum an poſſit illud quod eſt iuriſditionis ſede vacāte.
5 Capitulum vel eius officialis ſi dicat talem non debuiſtis eli-
gere nec preſentare an ex hoc talē preſentatū videt̃ reprobaſſe.
6 Electus vbi quis eſt ⁊ ita in hoc epiſcopi confirmatio ⁊ inſti-
tutio requiruntur hoc non eſt propter ius quod ipſe epiſcop⁹
habeat in electione: ſed q̄ iuriſditionē habet epiſcop⁹ ex qua
dependet confirmatio ⁊ inſtitutio.
7 Admiſſus ⁊ inſtitutus per capitulum ſede vacāte debet caue-
re ſibi ne ſua propria autoriate occupet tale beneficium q̄ tūc
puniretur.

Et ſi. i. quamuis. ¶ Collatiōez repete quod
dixi ſupra. e. li. de preben. cū in illis. in verbo
collationē. non poſſit. ꝭ. ne ſe. va. illa. vbi vin.
Hoſt. ⁊ Goff. dicant hoc eſſe intelligendum
quando ad ſolum prelatum collatio pertinet.
vnde quod dicit hec litera epiſcopi. expone ſolius. Item ſecū-
dum eos ſi ſpectat collatio ad epiſcopum cum capitulo qḋ nō
eſt verum. vt. ꝭ. e. li. ne ſe. va. e. j. ad idem. ꝭ. e. li. de reg. ſi ad ſolum
in ſi. rationem aūt eius quod hic dicit tex. habes ſupra de ma.
⁊ obe. cum olim. in glo. ſic ergo. ⁊ dicūt quidam ꝙ hic dicit lo-
cum habere in beneficijs pertinentibus ad preſentationē epi-
ſcopi. ⁊ ſi non ad collationē. vnde vacāte ſede capl̃m nō poterit
p̄ſentare. ⁊ eſt rō q̄ per p̄ntationem ius acquiritur p̄ntato. ꝭ.
de iurepa. cū dilectus ⁊ hui⁹ ſnīe fuit. G. in ſpe. R. ne ſe. va. Sz
1 dic ꝙ p̄ntatus †nō cōſequitur ius in re. licet ꝯſequat̃ ius ad rē
petendā. vt in pre. c. cū dilectus. ⁊ c. ti. paſtoralis. ⁊ c. cum autē.
⁊ huius ſnīe eſt Jnn. ꝭ. de of. dle. dilect⁹. vbi etiā de hoc no. h.
in glo. hic ita ⁊c. ibi videas. vnde adiudicatur ſibi vt debita. ſic
intelligitur. ꝭ. de re. iu. cum Bertoldus. ſcias tñ ꝙ capitulum
2 ſva. ſe. pōt cōmendare illas preben. que hñt onus annexū. vt. ꝭ
de p̄. ſignificatū. ⁊ huius ſententie ſunt Alex. ⁊ vin. ꝭ. ne ſe. va.
illa. vnde ꝙuis tales p̄ben. ad epī collationē ptinētes conferri
nō pñt. tñ cōmendare †pñt ſm eos. ⁊ huius ſnīe rō poteſt eſſe
3 ne ſeruitio debito defraudetur. ⁊ intentio ꝯſtituentis ipm on⁹
ꝙ fieret ſi in tali p̄ben. nō deſeruiretur in miſſa. ¶ P̄ntatos. ꝭ.
de iurep. tranſmiſſe admittere. i. recipe ⁊ eos examiare. ⁊ ſi ſint
idonei. ¶ Poſſit. ſ. capl̄z eos. ſ. p̄ntatos a p̄onis. ¶ Inſtitue
re. i. approbare. ⁊ confirmare ſic. ꝭ. de ec. edif. c. iij. ⁊ ꝭ. e. li. de ca.
mo. preſbyteri. ꝭ. de re. iu. cum Bertoldus. ¶ In bñficijs ⁊ hic
repete ꝙ dixi. ꝭ. e. li. de preben. cum in illis in glo. nō videt̃ ⁊c.
4 ⁊ in. c. lz in ſi. ⁊ ſic habes hic ꝙ capitulū †pōt illud ꝙ eſt iuriſdi
tionis ſe. va. ꝙ dic vt no. Inno. ꝭ. de here. ad abolendā. ⁊ adde
ꝙ dixi. ꝭ. e. li. de ſup. negli. prela. eccleſie in gl. hic probatur ⁊c.
¶ Idonei alr̃s non ſunt admittēdi. ꝭ. de elec. cautamꝙ. Quid
5 ſi dicat capitulū vel eius officialis talē nō d̄buiſtis eligere †nec
p̄ntare. nūqd ex hoc talē p̄ntatum vī reprobaſſe. ar. ꝙ ſic. xviij.
q. ij. priuſꝙ ⁊ no. lxiij. di. c. j. in ſi. ¶ Inſtō. ad huius dicti decla
rationē ſcias ꝙ ēt vbi qs eſt electus. ⁊ ita in hoc epī cōfirmatio
6 †⁊ inſtō requirūtur hoc nō eſt ꝑpter ius ꝙ ipſe epūs habeat in
elec. ſed q̄ iuriſditionē hz epūs ex qua depēdet cōfirmatio ⁊ in-
ſtitutio. Sed no. Inn. ꝭ. de tranſac. de cetero. in gl. ij. in prin. ⁊
adde. ⁊ videas ꝙ no. ꝭ. e. li. de of. or. ordinarij. in gl. ſed ꝯ. ⁊ hec
eſt cauſa quare talis admiſſio ⁊ inſtō ad capitulū deuoluitur
va. ſe. cū ea que iuriſditiōis ſunt ad ipſum tūc tpis deuoluātur
vt. ꝭ. eo. lib. de ſup. ne. pre. eccleſie. ⁊ ſupra proxi. dictum eſt. ⁊ ta
7 lis ſic admiſſus ⁊ inſtitutus †caueat ſibi ne ſua propria auto-
ritate occupet tale beneficium. quia tunc puniretur quod dic
vt. le. ⁊ nota. ſupra eodem libro de prebē. eam qui. §. j. ¶ Per
tinet. hic videtur corrigi quod no. e. di. c. j. in gl. ſed quare ⁊c.
in. ſi.

Si is ad quem. No. literaz indiſtincte
loqui. ⁊ ſic omnes cō
prehendit. ¶ Parochialis. ſupra. e. li. de elec. licet
canon. vbi dixi. ¶ In ſacris ſub. ſed in minoribus
vt dixi ſupra. e. li. de preben. ſi pro clericis pauperibus in gloſ.
idē videtur ⁊c. ¶ A iure. lxxvij. di. quaſi per totū. ſed dic vt
ibi no. in ſumma.

¶ De conceſſione. p̄ben. ⁊. ec. non vacan. Rubrica.

Summarium

1 Papa ſi mandat alicui ꝙ det alicui poſſeſſionem alicuius
rei amoto quolibet illicito poſſeſſore procedetur etiā ſuper no
torijs ordine iudiciario ſeruato.
2 Collatio ſiue electio que non tenet non preſtat impedimentū
ſequenti.
3 Excommunicationis ſententia non ligat efficaciter niſi poſtꝙ
qs ſcit certitudinē prolationis.
4 Executor ſi primo conferat, ꝙ is ad quem ſpectat de iure colla
tio, vz collatio executoris ⁊ p̄ualet etiā ſi ordinarius hꝯ ignoret.
5 Decretū pape ligat etiam ignorantem.
6 Decretum ſuper beneficio vacaturo interpoſitum non impe-
dit ignorātis ordinarij poteſtatem.
7 Poteſtas nulla datur ſuper beneficio nō vacante.
8 Legitime ꝙ factum eſt irritari nō debet.

Quia cunctis predicta. In parte deciſa que precedit. ¶ Prepoſitura.
In eccleſia carnoteñ. vacabat quia non tenuit
facta collatio per priorem qui executor fue-
rat deputatus a papa ſub certa forma vt. ꝭ. pa
tet. cum facta fuerit de non vacante contra formam iuris. ꝭ. e.
c. j. ⁊. ij. ⁊ contra formam reſcripti. nam ſi poterat executor con
ferre niſi dignitatem vacantem poſt exceptionem vt. ꝭ. patet. §.
ſubiūctum. ¶ Per eum. ſ. epiſcopum vt patet in deciſa. ¶ Po
terat alias nil valeret. ꝭ. de iurepa. quod autē. in ſi. ff. de acq. re.
do. traditio. ⁊ no. qḋ qñ papa mandat alicui quod prouideat
nulla actio competit ad petendum preben. corā ordi. ſed corā
ipſo executore hñ poterit. eā petere lz executor ſine vlla ꝓcedēti-
cognitione poſſit eam conferre. ſm Inno. ⁊ dixi. ꝭ. e. li. de pre
ben. licet in v̄bo cōferre ibi videas ⁊ ꝙ no. Hoſt. ꝭ. ne. ſe. va. illa
in ſi. Canonica ſub. niſi aliud opponatur. ⁊ iō dz. n. obtinere et
quilibet illicitus detentor eſt remouēdus. ꝭ. de reſcrip. ex parte
⁊. ꝭ. c. olim. ꝭ. de frater. p. cum vniuerſorū in ſi. ⁊ ꝯtra talē poſſeſ
ſorem debet procedi. ꝭ. de iurepa. cum dilectus in ſi. cum cauſe
cognitione. ⁊ eſt ratio q̄ nō eſt remouendus a ſua poſ. ſine cau
ſe cognitione. C. ſi per vim vel ali. modo. l. vl. ꝭ. e. li. de prebē. li
cet ar. ad hoc. ꝭ. de ſy. querelam. in ſi. ⁊ ſi executor conferat. ⁊ ꝙ
1 plus eſt ſi papa †mandat alicui qḋ det alicui poſ. alicuius rei
amoto quolibet illicito poſſeſſore. procedetur etiam ſuper no-
torijs ordine iudi. obſeruato. ar. ꝭ. de reſ. ſpo. conquerenti. ⁊ ita
potuit ꝓcedere contra occultum. ⁊ huius ſnīe ſunt Inn. ⁊ ho-
ſti. ꝭ. de priui. cum olim. propter. aliqui tamē dixerunt ꝙ hoc ca
ſu talis executor non habet iuriſdi. niſi ſup notorios illicitos
ad hoc allegant. ꝭ. eod. li. de offi. deleg. ſtatuimus. ſed ꝙ prius
dictum ē cōiter approbatur per id ꝙ no. ꝭ. de re. ec. nō ali. epiſco-
pi. ⁊ ſi executor ferat aliter ſententiam ex. forte nō tenet. ⁊ eſt ra
tio q̄ cū iſte executor nō habeat iuriſdi. ſup hunc poſſeſſorem
niſi indebite contradicat iſte poſſeſſor non contradicit indebi-
te volendo dare poſ. ſine cauſe cognitione. ⁊ ſeipſum excōicare
non poteſt ar. ff. de poſt. l. j. §. apud iul. ff. de pet. here. ſi debitor
ſm Inno. ꝭ. de preben. pro illorum in glo. hec ſnīa iuxta ſi. ibi
videas. ⁊ adde ꝙ dixi. ꝭ. e. li. de preben. cum illis. j. R. ⁊. c. ſicut
in glo. hec clauſula. ¶ Priorem. executorem iſtius. d. cum quo
erat queſtio. ¶ Impedire. hoc dicit q̄ licet qualiſcūꝙ p̄ceſſerit
inhibicio vt patet in deciſione. fuit tamen incōpetens ⁊ incer-
ta ⁊ generalis. publicauit enim formā reſcripti. in capitulo in
eccleſia carnoteñ. qua publicatione facta contulit idē prior. ꝭ.
dicto. d. prela. vel dignitatem quam primo ibidem vacare con-
tingeret quam idem deduceret acceptandam inhibens ne quis
contra ſuam collationē veniret pronuncians irritū ⁊ inane ſi
ſecus fieret. vt. ꝭ. §. j. ver. preſertim ⁊ ex eo ꝙ hic dicit eſt ar. quod
2 collatio ſiue electio †que non tenet non preſtat impedimētum
ſequenti. ad hoc. ſupra. de elec. ſcriptum. ad fin. infra. c. congre-
gato. ⁊ ex predictis concludebat. a. ſibi deberet adiudicari pre-
poſituram de qua erat queſtio. ¶ Dicebat. ſ. ꝯ collationē fa-
ctam domino. a. ¶ Dic tamen. ſ. d. cui prior contulerat dictam
prepoſituram ⁊ excipiendo ꝙ non valebat collatio epiſcopi q̄
videtur hoc feciſſe in eluſionem man. apoſtolici cum ſciret mā-
datum. ꝭ. dictum eidem priori directum. ⁊ ideo non poterat
ignorantiam allegare. ¶ Premiſſe litere. in parte deciſa impe
trate ad priorem. ¶ Vacante. illud videtur potius facere con-
tra allegatiōem ipſius. d. ar. ꝭ. ne ſe. va. c. j. ij. ⁊. iij. dic ꝙ talia nō
obſtāt mādato apoſtolico cū ſit ſuper oēs. ix. q. iij. per principa
lem. ⁊. c. cuncta per mundū. §. propoſuit. ſed hoc dicit propter
id quod dicitur. q. d. ⁊ ſi non tunc tēporis epiſcopus erat. erat
tamen decanus ibi poſtmodū factus epiſcopus. ⁊ ideo ſibi non
licuit ignorare. ꝭ. de reſcri. eam te. ¶ Publicate. alias preſen-
tate ſub. ⁊ ideo non licuit ignorantiam allegare. xvj. diſt. ꝙ di-
ctis. ꝭ. de poſtu. prela. c. j. ¶ Prefatus. in deciſione. ¶ Epiſco-
pus. nunc ſed tunc decanus eccleſie carnotē. ſic ſupra de elec. bo
ne. j. ¶ Tunc. ſ. tempore preſentationis literarum ipſius. d.
¶ Eſſet ſi. ſupra de reſcrip. eam te. Dignitate. vtrum predicta p̄
poſitura ſit dignitas vel officium in hac dec. non fuit dubitatū
tamen no. Inno. ſupra de preben. de multa. circa ſi. prepoſitu-
ras in eccleſia carnoten. eſſe officia non dignitates. de his ſatis
dixi ſupra. e. li. de conſue. conſuetudinem. in glo. hec erat. Ali-
ſ. priori.

ſ.priori.q di prior facta publicatione reſcripti in capitulo con-
tulit preben.vel dignitatem quã primo vacare contingeret in
eccleſia carnoten.vt predixi.ſed in hoc minus ſapienter proceſ-
ſit cum fecerit collationem ante vacationẽ ⁊ acceptationem cõ
tra formã mãdati.⁊ ideo nõ valuit.ſupra de reſcrip.cũ dilecta.
ad idem ſupra.e.li.de preben.cui de nõ ſac.in fi.¶ Per conſe-
quẽs.repete nõ potuit ignorare.Huius ſine cura.¶ Propter
qđ.ſ.q꞉ alteri fuerat collata ptãs conferendi.¶ Videbat̃ ſub.
ipſi.d.vel nõ ſubtiliter intelligentibus q꞉ bene intelligentib⁹
videri non poterat cum tpe collationis facte p priorem ipſi.d.
nõ vacaret prepoſitura ⁊ q꞉ nõdum acceptauerat.ar.prepoſi-
turam.j.e.§.ſubiũctũ.Per aliũ.hoc dicit q꞉ conceſſerat cardi-
nali ipſius prepoſiture collationẽ.vt dꝛ in deciſione hꝰ idem
j.e.§.allegabatur.ver.collatio.⁊ hic videas de iſta regula gene
rali.j.e.li.de re.iu.q̄ alicui.⁊.c.qui facit.¶ Potuit ep̃s.preſer
tim repete verbũ nõ potuit.¶ Publicatus.ſ.in ca.carnoten.⁊
coram decano.tũc ſed nũc ep̃o mor.i.antq̃ diſcederet de capi-
tulo.ad hoc.j.de homi.ſignificaſti.iuxta fi.ver.ſi vero.¶ Con-
tuliſſet.⁊ male.vt ſupra dixi.⁊ huic allegationi rñdetur.j.eo.c.
§.ſubiunctum.⁊ ſi bene videatur iſte executor aut iuri aut ſibi
fuit ꝯtrius.nam ſi intendebat q̄ valeret ex nũc ſine ſtatim colla-
tio ꝯtrius erat iuri.ſ.e.c.⁊ ſi nõ valeret ꝯtrius erat ſibi ipſi q꞉ cuꝫ
ſtatim cõferret verbo intentioni ſue ꝯtrium innuebat.⁊ ſic erat
repellendus ſm Inno.⁊ hoſt.ad hoc.ſ.de preſcrip.veniens.§.
pe.in fi.ſ.de ap.ſolicitudinẽ.in fi.¶ Allegabatur ex parte.d.⁊
hoc dicebatur ad corroborandũ qđ dictũ eſt.ſ.priori.¶ Pro-
deſſe dicto.c.ep̃i carnotẽ.¶ Ignorãtia.ſub.quãuis ẽt ipſe ep̃s
ignorauerit predicta.¶ Naꝫ ſi hoc probat per quoddã ſimile.
¶ Excõicari.videas.j.e.li.de priuil.ne aliqui id.ſ.priuilegiuꝫ
pferat luus ep̃s.¶ Eũdem.priuilegiatũ.ſi.j.e.li.de priuil.volẽ
tes.§.in eos.¶ Alicui.ſ.executori.¶ Videtur nõ bene intelli-
gentibus.¶ Ep̃o ſub.ad queꝫ ptinet.alias collatio ipſius pre
bende vł dignitatis ex qua qđ oritur.¶ Facultas ſub.licet hoc
ignoret.ſicut in caſu premiſſo ptãs excõicandi.ſed dic hanc al-
leg.eſſe veram qñ certa eſſet p̃benda ſup ſcriberet̃ cum decreto.
nec eſt appoſita illa clauſula quã duxerit acceptandã.ſed hic nõ
erat ita vt.ſ.dixi.⁊.j.pꝫ.¶ Nec obſtaret hic antipoforizat.⁊
R.tacite qõni.vnde dic nec obſtaret.ſ.ei qđ dictũ eſt q̄ epiſco
pi ignorantia pdeſſe non poterat.in hoc caſu obĩceretur ex p
te dicti.d.¶ Aſtringãt.de hoc le.⁊ no.ſ.de ꝯſti.c.ñ.¶ Notitiã
lxxxñ.diſt.pꝓſuiſti.vbi de hoc.ſ.de poſtu.poſt.c.j.¶ Debuiſ
ſent.q꞉ lapſis duobus menſibus poſt publicationem cõputan
dis.vt in auten.vt facte no.conſti.in lra rubea.⁊.j.rñ.colla.v.⁊
j.ne de.vel mo.ſup ſpe.⁊.c.nõ magno.j.de ſen.ex.nouerit.vbi
de hoc.dicit hoſt.qđ hoc putat ſpãle in conſti.principis.alias
autem ſcđm eum hic tp̃s erit arbitrarium.ff.de iur.deli.l.j.§.ſi
ꝑior.⁊ ideo ſm eum ſufficit q̄ ſit publice pmulgata.ad hoc vt
oẽs aſtringat.ſ.de poſtu.pla.c.j.§.j.xlñ.di.qđ dictis.ſ.de con-
ſti.c.ñ.de hac materia.⁊ que ſit rõ diuerſitatis plene not.hoſti.
in ſum.de conſti.§.qñ ꝯſtõ.in prin.aliter tñ vł Ioã.intelligere
ſcđm id quod no.in pre.c.lxxxñ.di.pꝓſuiſti.in glo.ex hoc vi-
detur ⁊c.vbi dicit qđ ſm canõ.ligat ꝯſtõ poſt.vj.menſes.xviñ.
di.decernimus.no.tñ qđ mandatum non dꝫ ligare niſi ex quo
peruenerit ad eos quibus mittitur.ff.de acq.poſ.qui abſẽti.et
no.Inno.ſ.de elec.innotuit.in glo.vlti.¶ In priuilegiis.hec
allegatio intelligitur ſcđm rñſionem ptis aduerſe.j.e.c.§.ex p
te.h.¶ Secus qꝛ non pdeſt ignorantia.vel dic ſecus q꞉ nõ ha-
bent ſtatim ſuũ effectum.¶ Alicui.huius dicti rõ q꞉ per ꝯſtitu
tiones ꝯſueuit infligi pena que eſt odioſa.⁊ ideo reſtringitur.
ſupra de conſti.c.ñ.ſupra.e.li.de elec.ſtatutum.ſed p priuilegiũ
gratia.ideo dilatatur.j.de priuil.in his.ſꝫ hec allegatio videa
tur pbabilis nõ eſt tñ gñalis neq̧ ppetua imo fallit pleriq̧ vt
ſequitur.j.e.§.ſc.in rñſiõe ptis alteri⁹.ſm Inn.⁊ hoſt.¶ Su-
peri⁹ in ṽ.nec ẽt.Prebẽdã.vt fuit priori p̃dicto.¶ Spãle huic
allegatiõi rñdet̃.j.e.c.§.ex pte.vſq̧ ibi ſubiũctũ.dic hoc dictuꝫ
verũ eſt q꞉ cũ de iure cã ad eũ nõ ptineat ſpãliter ei cõcedituꝛ.⁊
ita iure priuilegñ cenſetur hẽc naꝫ quaſi priuilegiũ poteſt dici
vbicũq̧ aliquid ſit ꝯ ius cõe.iñ.di.priuilegia.h.⁊ hoc ſub.⁊ ſic
apparet ſm intentionem allegãtis qđ lra p.d.directa iure pri-
uilegñ eſt cenſenda.vñ nec ſcĩa ep̃i eſt requirẽda.ſed nõ eſt ita
vt ſequitur ſm Inn.⁊ Hoſtiẽ.¶ Adñciebatur.ſub.ad probã-
dum q̄ ignorantia ep̃i nõ pdeſſet.⁊ eſt.iiñ.rõ.ſꝫ quare dictam
exceptio.rõnib⁹ fulſit põt dici q̄ pte actoris dicebat̃ exceptio-
nem propoſitam ẽt ſi de ea cõſtaret nõ eſſe ſufficiẽtẽ.ſ.eo.j.R.⁊
j.e.ver.ſubiũctum ⁊ hec eſt cã quare in hac decre.Rñdetur po
tius rõnibus fulcientibus exceptionẽ q̄ ipſi exceptioni.vt li-
quet in replic.⁊ tripli.actoris.j.eodẽ.c.§.ex parte.⁊.§.contra.
¶ Abſentem.ſub.cõtumaciter.alias ꝯ.iñ.q.ix.decernimus.qđ
dic vt no.iñ.q.ix.in ſum.ſ.velit.nõ cõt.c.j.⁊ de do.⁊ ꝯtu.veri-
tatis.¶ Obtinent.ſub.Huis dicat ſe ſolam ignoraſſe.⁊ addã

qđ hic dicit̃ habes.ſ.de do.⁊ contu.veritatis.§.vlti.⁊.j.de cõ-
ceſ.prebẽ.tãta.xij.q.ñ.alienatiões.vñ.q.j.factus eſt.Sed vide ẽ
3 cõtra꞉q꞉ nulla ſentẽtia † ligat efficaciter niſi poſtq̃ ſcit.ñ.q.vj.
biduũ.ver.ſi aduerſus.⁊ no.ea.cauſa.q.v.quanto.in glo.ergo
aliquis ⁊c.j.de de.excõmuni.mini.apoſtolice.in gloſ.ſic ergo
iuxta fin.¶ Literis pro ipſo.d.directis priori.¶ Quicqd
verũ eſt de prebẽda vacãte ⁊ quam duceret acceptandã ipſe.d.
⁊ nõ aliter nec ante ⁊ hoc nõ cõſiderauit iſte qui ſic allegabat ⁊
ideo fuit deceptus ſm Inno.⁊ Hoſtiẽ.¶ Epiſcop⁹ carnotẽ.
nũc ſed tpe preſentationis literarũ facte in.c.carno.decanus.
¶ Et tale per qđ decernit̃ irritũ ⁊ inane ſi quid.de preben.vel
dignitate in cõtrariũ fuerit attentatũ.¶ Nod valebat hute di-
cto rñdetur.j.eo.c.§.ex parte.ver.ſubiũctũ.ſed dic qđ hoc poſ-
ſet tolerari ſi ſentẽtia vel decretũ pape fuiſſet de certa prebẽda
vel dignitate vacãte quã acceptaret alias non.¶ Ex parte tua
ſcꝫ And.⁊ hoc ex parte tua allegabat̃ ad deſtructionẽ eoꝝ que
dicta ſunt.ſ.pro parte predicti.d.⁊ hoc vſq̧ ad.§.ſed exiuit.⁊
habes ſi.ſ.de fide inſtru.cũ Io.de excep.dilecti.vbi replicatũ
fuit cõtra exceptiones ſicut hic.¶ Priuilegiis rñdet ad id qđ
dictũ eſt.ſ.eo.ver.nec obſtaret.¶ Circa ea ſcꝫ priuilegiũ vel in-
dulgẽtias qđ excõmunicari nõ poſſit ⁊c.¶ Intẽtio cui ſtandũ
eſt ex quo de tẽpore cõſtat.j.de deci.ex multiplici.j.de verb.ſig.
dilecto.⁊.c.intelligẽtia.⁊.c.preterea.⁊ hec rñſio eſt valde bona
⁊ notabilis fuit que corroboratur ar.eius qđ dicit̃ ſi ſcribatur
ſeruo vt in libertate moretur nõ videtur ſtatim data libertas
quouſq̧ ad ſeruũ vnũ peruenerit.ff.de acqui.poſ.qui abſenti-
ta prin.ſm Inno.⁊ no.ñ.q.v.quãto.in glo.ergo aliquis ⁊c.fa-
cit ad hoc qđ no.ſ.de preſc.accedẽs.in gloſ.j.in fi.ver.dicẽs ⁊c.
⁊ no.j.de deri.excõmu.mi.c.apoſtolice.in glo.ſic ergo iuxta fi.
¶ Alius ſuban.ſicut probatũ eſt.ſ.ver.nec etiã.¶ Facultatem
quidã dicunt hoc eſſe verũ vbi quis impetrat per ſe vel ſuum
pcuratorẽ ad hoc conſtitutũ hãc indulgẽtiã꞉q꞉ ex quo cõcur-
riſti volũtas cõcedẽtis indulgentiã ⁊ impetrãtis ſtatim habet
ſuã efficaciã vt hic dicit ad hoc faciũt iura allegata.ſ.§.pri.in
gloſ.cui ſtãdũ eſt ⁊c.hoc ſi placet pſequere vt hic notãt Inno.
⁊ Hoſtiẽ.⁊ adde qđ dixi.ſ.eo.lib.de reſcrip.c.vlti.in fi.¶ Cer-
tam cũ dicit̃ cõferas prebẽdam que vacabit ⁊ hic dicit̃ circa eã
ſemper ea ad vnã referat̃.ſ.de offi.deleg.ex parte.ſ.eo.lib.de
prebẽ.ſi cleric⁹.⁊.c.ſi poſtq̃.¶ Incertũ cũ dicit̃ cõferas prebẽ-
dam quã duxit acceptandã ſicut fuit in hoc caſu.¶ Poteſtas
ſub.nõ appoſita illa clauſula decernentes ⁊c.alias ſecus꞉q꞉ ſi-
ue ſciuerit ſiue ignorauerit ordinarius tale mandatũ poteſtas
cõferẽdi eſt ſibi adempta cũ ſuper hoc ſatis cõcedẽtis intentio
cognoſcat̃.j.eo.c.ver.niſi forſan.⁊.ſ.eo.c.ṽ.nõ ſic antẽ.¶ Tũc
ſcꝫ qñ ſcribitur ſine clauſula decernẽtes ⁊c.¶ Ordinatur ſub.
imo põt eã cõferre ſicut ante.¶ Ille cui poteſtas tribuit̃ cõfe-
rendi.¶ Sibi ad quẽ collatio pertinet.¶ Notificet iſta litera
niſi prius ille ſibi notificet qđ eam ⁊c.refert ſe ad formã illã qñ
ſoli executori ſcribit̃ qñ infra dicit per eã quã obtinet ipſe Ro.
pontifex ⁊c.niſi ſuam ſuper hoc niſi viuet volunta.⁊c.refert ſe
ad illam formam in qua papa ſcribit ordinario꞉⁊ tũc nõ eſſet
neceſſaria executoris inſinuatio vt ibi colligit̃ ⁊ adde qđ dicet̃
j.eo.ſi ſoli.in gloſ.⁊ ſic videt̃ ⁊c.¶ Cõferre ſcꝫ illi pro quo data
eſt poteſtas.¶ Interdicat ſcꝫ qđ aliĩ non cõferat.¶ Decernat
no.qđ talis executor qui habet poteſtatẽ cõferend⁹ vel prouidẽ
di poteſt interdicere collationi ei ad quẽ pertinet reſeruare ſi-
bi collationi prime prebẽde vel ſecũde ⁊ decernere irritũ ⁊ in-
ane qđ poſtea fieret ſicut legatus.j.de iure patro.cũ dilectus.⁊
huius ſentẽtie ſunt hic Inno.⁊.h.de hoc etiã no.ſ.de prebẽ.cũ
olim.in glo.cum mandatur ſm Hoſti.intelligit hoc ſcꝫ qđ po-
teſt ſuſpendere qñ illa clauſula ſcilicet decernentes irritum et
inane ⁊c.eſt poſita in reſcripto.ſ.de prebẽ.inter cetera ſed hoc
videt̃ cõfundi.j.eo.ſi ſoli.ver.autẽ executor.⁊.ſ.eo.li.de reſcri-
tibi.§.idẽ quocunq̧.in fi.Quia cũ no.optimã rationẽ Inno.
Taliter ſcꝫ per literas pape non appoſita illa clauſula decer-
nentes ⁊c.Illi executori.Inſinuet reſeruãdo ipſam ſue dona-
4 tioni vt interdicẽdo.Conferãt no.hic qđ ſi executor † primo cõ
ferat quã is ad quẽ ſpectat de iure collatio vꝫ collatio execu-
toris ⁊ preualet etiã ſi ordinarius hoc ignoret Inno.⁊ Hoſt.
¶ Vacet alias non põt cõferri.ſ.eo.pꝓpoſuit.¶ Nõ poſſit ſcꝫ
ordinarius.¶ Exprimat̃ per clauſulã decernẽtes ⁊c.vel per il-
lam reſeruãtes ipſam noſtre collationi ⁊c.que clã fuit poſita
in literis.d.⁊ probatur idem.j.de iure pa.cũ dilectus.quo ca-
ſu ligatur poteſtas ordinarñ.adeo quod conferre illam nõ po
teſt.⁊ ſi conceſſerit non tenet etiam ſi illud ignoret.⁊ ſic in hoc
caſu inſpicitur tp̃s date ſic.ſ.de reſcrip.eã tc.⁊ hoc qñ decretũ
ponitur ſuper certo.vt colligitur.ſ.eo.lib.de p̃ben.dudum.§.
nos igitur.ſumpto argu.a contrario.⁊ ibi de hoc.⁊ talis vide
tur fuiſſe pape intentio.ſicut quãdo conceditur alicui qđ excõ-
municari nõ poſſit vt dicit̃.ſ.eo.§.in p̃n.ſic etiã ſcripſit.h.hic.

¶ Ignoret ordinarius ꝛ ſic ignorãs ꝯferat vt ſequit. ¶ Nibil
5 vꝫ ſcꝫ vi clauſule ſupradicte ꝛ ita not. hic qꝺ decretũ † pape li-
gaceriã ignorantẽ. ſ. eo. lib. de preben. quodã. ꝛ. c. dudũ. §. nos
igit. de hoc dixi. ſ. eo. tit. ſi apoſtolice. in glo. hic videt ꝛc. olim
tñ dicebat qꝺ decretũ ſuper beneficio interpoſitũ vacaturo nõ
6 impedit ignorãtis ordinarii poteſtatẽ †. ff. de decre. ab or. fa. l.
vlti. niſi expreſſe papa decerneret irritum qꝺ fieret ab ordi. etiã
ignorãte ꝛ ne intelligebãt qꝺ dicit. ſ. pxi. ibi ſuã inſinuet vo-
luntate ꝛ ſic ſeruabat curia prout no. h. cõditio. ſ. de reſcrip. c.
circa ñ. §. item querit huiuſmodi ꝛc. qꝺ hodie in decreto a pa-
pa interpoſito nõ eſt verum vt probãt iura inducta. ſ. in prin.
huius glo. ¶ Intentio cui ſtandũ eſt vt dixi. ſ. eo. §. in glo. cui
ſtandũ eſt ꝛc. nec facit hoc pro. d. qꝛ hoc intelligit quando ſcri-
ptum eſt nec eſt dictũ in litera quã duxerit acceptator quare nõ
potuit ille executor cõferre ante acceptationẽ. ¶ Sicut ſubau.
cognoſci põt de intẽtione pape. ¶ In ſuperioribus. ſ. eo. ver.
nec etiã. ¶ Subiunctũ ex parte. a. cui papa loquit ſm Inno.
ꝛ Hoſtien. ꝛ hic reaſſumit ipſe id eſt primã allegationẽ. d. quã
ſ. poſuit. §. j. qꝺ collatio facta epi. a. non valebit: qꝛ facta erat p.
eum qui nõ habebat poteſtatẽ cõferendi: ꝛ qꝛ iam collata fue-
rat ipſi. d. per priorẽ ſuũ executorẽ ꝛ ex eo qꝺ infra ſequit im-
mediate põt ſumi caſus huius decre. ¶ Predictas literas in
quibus mandabat dicto. d. prouideri vt ſequit. ¶ Si vacaret
7 ergo ſuper nõ † vacãte nulla datur poteſtas Hoſtiẽ. ¶ Nõ ha
bebat vt patet ex forma literarũ etiã eſt exacta diligẽtia obſer-
uanda. ſ. de reſcrip. c. cũ dilecta. ſ. eo. lib. de prebẽ. cui de nõ. in
fi. ¶ Talis collatio ſic iuſte ꝛ rationabiliter facta. ¶ Mãda-
ti ſcꝫ directi ad priorẽ. ¶ Prius ſubaudi quã ipſe. D. accepta-
ret. ¶ Illud ſcꝫ mandatũ factũ de ipſa prebenda vel dignitate
cõferẽda. Sciuiſſet ꝛ certe nõ poterat ignorãtiã allegare vt fuit
8 probatũ. ſ. eo. §. j. Vacuari. qꝺ legitime factũ eſt irritari † non
debet. ſ. de reſcrip. cauſam que. de reſti. ſpo. accepta. j. eo. lib. de
reg. iur. factũ. ꝛ ideo penã nõ meret. C. de adul. graccus. Decre-
tum poſitũ in literis priori directis pro executione ipſius. D.
Acceptaret hic vult dicere qꝺ qñ papa ſcribit alicui qꝺ proui-
deat aliĩ de prebẽda quã acceptauerit decernẽs irritũ ꝛc. qꝺ ſic
eſt intelligẽdũ huius decretũ ſi poſt acceptationẽ aliquid fuit
factũ de prebẽda acceptata qꝺ illud ſit irritũ. nam ſi intellige-
retur qꝺ illud eſſet irritũ de prebẽda acceptãda hoc decretũ eſ-
ſet inualidũ tanqꝫ incertũ prolatũ. ff. qꝺ cuiuſqꝫ vni. noie. item
corũ. §. j. ꝛ hoc qꝺ dictũ eſt verũ eſt etiã ſi epiſcopus ignoraret
de acceptatione vel decreto. Secus autẽ eſſet ſi papa mãdaſſet
alicui ꝓuideri de prebẽda quã acceptaret ſine decreto: qꝛ tunc
a ¶ Decernẽtes de iſta clauſula vide Car.. in cle. j. §. j. de cõceſ. pbẽ.
tenebit collatio facta ab epiſcopo anteqꝫ ei denunciaret de acce
ptatione ſicut ex ſuperioribus apparet. arg. ſ. de appel. ſuper
eo. ꝛ. j. Si aũt papa mãdat alicui qꝺ ꝓuideat de prebẽda quã
acceptauerit ꝛ decernat irritũ ꝛc. tunc ſtatim acceptatione fa-
cta põt talis executor interponere decretũ cũ hoc ſit ſibi ex ſpe-
ciali gratia cõceſſum nec valebit ꝓuiſio ex tũc facta ab epiſco-
po ignorãte huius decretũ ſm Inno. B. ꝛ Hoſtiẽ. Incerto hũ
dicit qꝛ ante acceptationẽ nil põt. B. ꝛ decretum ſuper incerto
nõ profert. ſ. de prebẽ. dudũ. §. nos igit. Sed extitit ex aduerſo
ſcꝫ ex parte illius. D. Requiret ſubaudi: vt. ſ. priori. dictũ eſt.
Acceptare poſt vacationẽ. Prepoſiturã ſic vacantẽ cũ ſcꝫ. D.
pro quo ſcriptũ erat. ¶ Non potuit de iure ad hoc. ſ. de offi.
dele. ex parte. dic qꝺ non ob. qꝛ ibi nil dicit de acceptatione qꝺ
hic fuit ꝛ alia eſt ibi forma qꝺ hic Hoſti. Collatio ſcꝫ facta. A.
Poſtmodũ ſcꝫ poſt collationẽ epiſcopi factã dño. A. ſiue eius
autoritate. Acceptauerat forſan qñ eam vacãtem audiuit ſed
hoc nõ valet: qꝛ collatio ſecuta nulla fuit nec epiſcopus de acce
ptatiõe ante collationẽ certificatus fuit vel forſan collatio epi
acceptationem. D. preceſſerit. Hoſtiẽ. Cõceſſio id eſt inſtallatio
corporalis que ad Archidia. de iure cõi pertinet. ſ. de offi. ar-
chidi. ad hoc. c. vt noſtrũ Hoſtiẽ. vel dic proprie. Dictũ in deci-
ſione. Archipreſbyterũ cui prior cõmiſerat vices ſuas qꝺ facе-
re potuerit. ſ. eo. lib. de offi. ode. ſi cui. vel forſan idẽ erat prior
ꝛ archipreſbyter. ¶ Optauerit ponit tenorẽ eius qꝺ habet. ff.
de oper. lib. ſi cui optio. ꝛ hec allegatio videbat valida: qꝛ locũ
habet ſiue homo indiſtincte legatus ſit ſiue plurium ſit data
optio: qꝛ ſinguli ſub cõditiõe videnẽ legati. ff. qui ꝛ a qui. ma.
lib. nõ fi. l. iij. arg. ff. de pecu. l. cũ dñs. §. vlti. ff. de optio. leg. ſi ti
bi. §. fi. ꝛ. l. ſi optio. §. vlti. qnino. ꝛ ſi. xx. an. elapſi fuerit adhuc
videt qꝺ acceptare poſſit qꝺ bene ei debeat. arg. expſſum. ff. de
cõdi. ꝛ demõ. l. vlti. Hoſtiẽ. ¶ Cedit ille ſeru⁹. ¶ Legato id eſt
ſeruus manumiſſus anteqꝫ legatarius elegerit aliquẽ cedit le-
gato. i. legatarius poterit illũ ſeruũ manumiſſum vendicare ſi
voluerit forſitan ſeruus ille melior erat aliis cõſeruis ſuis ſed
heres non potuit legatario auferre electionẽ eodẽ modo vide-
batur qꝺ epiſcopus nõ potuit auferre electionem ipſi. D. ꝛ ſic
collatio ipſi facta valere debebat hec cõcludit allegatio ſed nõ

cõtinet veritatem in noſtro caſu: vt infra patet. B. ¶ Econtra
vero tua. A. cui loquit propoſitũ. ꝛ hñ Inno. ¶ Futuris ſi ita
dicat lego titio vnũ fetũ naſciturũ de armento meo ſiue grege
quẽ eligere voluerit. ¶ Extãtibus: ꝛ tunc eſt legatũ de preſen-
ti vt cũ dicit lego tibi vnũ de ſeruis meis quẽ elegeris: ꝛ querit
nõ ſit idẽ in vltimis volũtatibus ꝛ in beneficiis principis ꝛ cõ
tractibus põt ratio aſſignari: qꝛ ſi legatarius non repudiauit
res eſt ipſius a morte teſtatoris. ff. de fur. l. a titio. ſed optio. an-
te hereditatẽ aditam facta non vꝫ. ff. de leg. l. iul. ſi nec vꝫ acce-
ptatio hñficii in hoc caſu ante vocationẽ ipſius. ſ. eo. c. j. ꝛ. ij.
vij. q. j. nõ furẽ. ſm Hoſtiẽ. vel dic vt infra dicã in gloſ. qꝛ in ta-
libus ꝛc. de tali acceptatione dic vt. j. eo. ne captãde. ¶ Ex illis
ſcꝫ legatis de futuro ꝛ cui nõ põt ad eligendum terminus aſſi
gnari vt. j. ſequit. ¶ Ex iſtis ſcꝫ legatis de preſenti in qbus hñ
põt terminus aſſignari infra quẽ eligat ꝛ niſi elegerit infra ter
minum heres poterit alienare ſeruos nec poſtea legatari⁹ ha-
bebit actionẽ legatorũ. ff. de oper. lib. mãcipiorũ. ꝛ. l. ſi tibi. in
princi. ꝛ. l. ſi optio. §. vlti. B. ¶ Grauis reſpicit qꝺ ſupra dictũ
eſt qꝺ epiſcopus debuit ipſum. D. prius requirere an vellet acce-
ptare dictã prepoſiturã quã cõferret ipſam dño. A. ¶ Ipſum
pro quo ſcribit verbi ſcꝫ prouincia. ¶ Periculo: qꝛ in talibus
mora ſepe ꝯſueuit eſſe periculoſa. ſ. de elec. ne pro defectu. c. ni-
hil. ꝛ. c. cũ inter vniuerſas. ve lit. nõ cõte. quoniã. §. j. ꝛ. ij. ꝛ hec
eſt ſufficiẽs ratio querit aliud in beneficiis in quibus leditur
res publica ſi diu vacarẽt ꝛ aliud in legatis in quib⁹ nõ ledit
niſi res priuata cui teſtator ſine cuiuſcũqꝫ iniuria põt appone
re legẽ quã vult. C. de ſac. ſanc. eccle. l. ij. Hoſtiẽ. ¶ Requiri hec
eſt optima ratio ſic enim oẽs de prouincia ſuſpẽderent a colla-
tione ſuoꝝ beneficiorũ ꝛ nimiũ grauarent cõtra intẽtionẽ pa-
pe. j. de ſtatu mona. in ſingulis. §. porro. C. de emã. nec auus. et
priuarentẽ iure ſuo ſine culpa ſua ꝛ iuſta cauſa qꝺ eſſe non de-
bet. ſ. vt lit. nõ conteſta. quoniã. §. ſi vero. cũ ſi. ¶ Unde hic re-
dit ad id qꝺ ſupra allegatum ex parte. D. qꝺ poterat acceptare
etiam poſt collationem factã ab epiſcopo ſi vacaret ergo nõ aliter.
¶ Quãcito ergo nõ ante. ¶ Impediri añ acceptationẽ ꝛ ideo
ſequit niſi in fi. ꝛc. ¶ Acceptaret hic patet qꝺ ille cui mandat
prouideri ſine collatione ꝛ preſentia executoris poſſit impedi-
re collationẽ ordinarij dũmodo cõtineat in litera decretũ de-
a cernentes ªꝛc. ſecũdũ. B. hoc vult dicere qꝺ ſola acceptatio im-
pedit collationẽ etiã ſi fiat in abſentia executoris ſui ꝛ hoc vbi
eſt clauſula. ſ. dicta ſm Inno. ꝛ ad hoc adhibeant teſtes ido-
nei. arg. ſ. de offi. ordi. paſtoralis. in fi. Hoſt. aliqui tñ dixerũt
qꝺ acceptatio ad hoc vt impediat collationẽ ordinarii debet
fieri corã executore alias non impedit quãuis illa clauſula de-
cernentes ſit inſerta ꝛ hoc viſus eſt tenere. B. eo. ſ. de reſcrip.
c. in gloſ. quia queſtiones iuxta fi. §. quid ſi litere. per quas ꝛc.
ꝛ. §. ſeq. ꝛ ſecundũ hoc debet hoc ſubau. attentaret ſcꝫ corã exe-
cutore ad prouiſionẽ faciẽdã deputato ſed hoc nõ credo cũ hoc
nõ ſit iure cautũ imo cõtrariũ ſ hic apparet cũ ſic indiſtincte lo-
quatur nõ dicendo corã quo acceptet. ¶ Acceptandũ dic vt. j.
eo. ne captãde. ¶ Nos itaqꝫ prefati. D. aduerſarii tui alias nõ
fuiſſet papa plene inſtructus. ſ. de reg. iu. cũ bertoldus. §. vlti.
ſ. de elec. dudũ. j. §. cũ autẽ. Hoſtiẽ. ad hoc. xxx. q. vlti. indicãte.
Plenius ſic. ſ. de elec. in generali. in fi. ꝛ. c. eccleſia. ij. in fi. No-
uimus ſi dixiſſet volumus idẽ eſſet vt patet. ſ. de reiudi. cũ te.
in fi. ad idem. ſ. de appel. ex ratione. in fi. inſti. de iure na. §. ſed
qꝺ principi. ſed ideo dixit vt ſcias qꝺ iuſtitia mouit ipſum nõ
carnalitas. ſm Hoſtiẽ. qꝺ prohibitũ eſt: vt. ſ. de preben. grauẽ.
Pertinere ex collatione illius qui legitime tibi cõferre potuit
vt. ſ. probatum eſt. Ipſam prepoſiturã. Adiudicare. habes ſi.
ſ. de ſupplen. negli. prela. dilecto. in fi. ſ. de regu. iur. cum ber-
toldus. in fi. Imponentes ſium. ſ. de proba. licet. §. vlti. de reg.
iuris. cum olim. §. fina.

Summarium.

1 ¶ Chriſtianus dicitur iniquus eo quod non ſit equus ſed
pravis operibus maculatus
2 Eccleſia an poſſit irritare prius ſtatuta.
3 Mortaliter quomodo peccatur. ꝛ nu. 4.
5 Traditio eccleſie an obliget vt preceptum.
6 Correctio iurium maxime vitãda eſt niſi iniquantũ reuocant.

Deteſtanda. Id eſt abbominanda exe-
crãda ſic etiã ſumitur. ſ. de
filiis preſby. c. trãſmiſſa. in fi. ꝛ. j. de ſepul. c. j. in fi. ꝛ
qui filii ſint legi. per venerabilẽ. in fi. aliter tñ ſumit
ff. de verbo. ſigni. ſubſignatũ. §. deteſtari. ꝛ. l. ſeq. ſcꝫ pro denun
1 ciatione. Iniquorũ †. iniquus dicit qꝺ non ſit equus ſed prauis
operibus maculatus quãuis chriſtianus ¶ Cõceſſis hoc ſum
ptum fuit ex eo qꝺ habetur. xlvij. diſt. verum. ꝛ vt hec verba fa-
ciant ad propoſitũ potes dicere. ¶ Neſciẽs. a vetitis. h. d. pro-
pter conciliũ

pter conciliū. ē. co. nulla. ℂ Cōceſſis. hoc dicit. ꝓpter decretalē
ē. co. accedēs. ℂ Reuocāda hoc ſumptū fuit ex eo qđ habet. lxiij.
2 diſt. §. verū. vbi habet qđ eccleſia † poteſt irritare prius ſtatuta
ad idē. xij. q. ij. certe. in prin. ꝛ. ē. co. lib. de reſcrip. ſtatutum. in
prin. vbi dixi de hoc. ℂ Sane ꝯſtitutione. ē. co. accedēs. ℂ Ad
hoc. xij. q. ij. quicūq; ſuſtra. ꝛ. q. v. qꝛ Jo. ē. de pac. qualiter. ꝛ eſt
ratio: qꝛ nō adimplēdo promiſſum ſed veniēdo contra peccat
3 † mortaliter. xxij. q. j. predicandū. ℂ Experiētia. l. diſt. vt cōſti-
tueretur ibi experti ꝛc. ē. co. lib. de reſcrip. ſtatutū. primo reſſo.
ℂ Conceduntur. C. de pe. ho. ſubla. l. j. lib. x. ℂ Dānabiliter no.
verbū ꝛ habes ſi. l. diſt. de his. j. in ſi. ē. co. lib. de reg. iur. cū eter-
a ni. §. vlti. lxiiij. diſt. qꝛ ex iſtis iuribus videt qđ ᵃ peccet morta-
4 liter qui ſciēter facit cōtra prohibitiones † canonū ſine ꝓcepta
xix. diſt. nulli. vbi Hug. hoc tenet ad idē. xlviij. di. c. j. in ſi. xxiij.
q. viij. quicq;. ꝛ. c. ſi quis ep̄s. in ſi. j. q. vij. ſi quis omnē. in prin.
iij. q. iiij. c. j. ꝛ. in. lx. diſt. nullꝰ. in ſi. ē. de maio. ꝛ obe. c. ij. vbi de
hoc per Hoſt. ꝛ de treu. ꝛ pa. ꝛ de offi. ordi. inter cetera. §. vlti.
in prin. ibi videas ad hoc etiā habes. ē. co. lib. de immu. eccle.
decet. in ſi. xxv. q. j. violatores. c. j. ꝛ no. qđ Lau. ꝛ Jo. dixerūt ꝙ
5 traditio † eccleſie obligat vt preceptū ꝛ hoc ipſi no. de pe. diſt.
v. in ſumma. ℂ Ambitionem ſi. ē. co. lib. de reſcrip. qꝛ in prin.
vbi dixi. ℂ Lateranēſe cōciliū. ē. co. nullas ꝓmiſſiōes no. ver-
bum qꝛ nō reprobat receptiōes in fratres ꝛ canonicos de qui-
bus habet. ē. de cōſti. cū. M. vbi de hoc per. B. cō. in gloſ. ij. in
ſi. ꝛ. ē. de prebē. relatū. ꝛ. c. dilecto. ꝛ. c. dilectꝰ filius. vbi de hoc
per Inno. in gloſ. hic videt. ꝛ. ē. co. cū ſuper. cum ſi. vnde ver-
ba hic. ꝛ. j. generaliter prolata ſunt referenda ad caſus hic ſpe-
cialiter numeratos. ar. ad hoc. ff. de trāſac. cū aquil. ꝛ. l. qui cū
tu. facit etiam ad hoc quod legit ꝛ no. ē. de trāſac. c. j. maxime
6 cū iniuſta correctio † ſit vitanda niſi inquantū reuocant ad hoc
ē. de elec. eccleſia noſtra. ij. §. denicq;. in ſi. ē. co. lib. eo. tit. cū expe-
diat. in prin. ℂ Eaſdem. i. iam factas. vt ſatis colligitur ex ſu-
perioribus ꝛ etiā promiſſiones faciendas vt ſequit. ℂ Alias
ſcilicet a predictis. ē. in prin. huius. §. ſane.

Summarium.

1 ℂ Acceptatio an valeat ſi aliquis arctat ſe ad vnam preben-
dam eccleſiam vel diocēſim plures prebendas habētem ꝛ acce-
ptat beneficium quod ibi primo vacabit.
2 Acceptatio ꝛ reſeruatio ſi eſt facta de aliquo beneficio ſcilicet
primo quod vacauerit ꝛ primum quod vacauit eſt alteri debi-
tum nunquid ſecundum per ordinarium conferri poterit.
3 Acceptans beneficium quod eſt alteri debitum cauere debet
ne per ſententiam ſine colluſione ſuccumbat: quia ſi colluderet
non prodeſſet.
4 Beneficium ſi quis acceptauit quo non erat dignus an valeat
acceptatio.
5 Executor debet attendere conditionem eius cui mandatur
prouideri de beneficio eccleſiaſtico in moribus ſcientia ꝛ etate.
6 Acceptatori ſi de beneficio quod ei non competeret prouidere-
tur ſemper reduceretur ad arbitrium boni viri.

NE captande. Tribuat cōtra cōciliū la-
teranenſe. ē. co. nulla pro-
uincia quid ſi talis arctat ſe ad vnā prebendā eccle-
ſiam vel dioceſim plures prebēdas habentē ꝛ acce-
1 ptat beneficiū † qđ ibi primo vacabit dicit. B. cō. qđ vꝫ talis
acceptatio. nā papa qui ſibi poteſtatē dedit acceptādi in pro-
uincia facilius ei dediſſet acceptandi in ciuitate vel dioceſi ꝛ
eadē ratio que mouit delegantē ꝛc. ē. de reſcrip. ſuper literis. ꝛ
vbi acceptator acceptat beneficiū qđ primo vacabit in prouin
cia executor habet mittere literas oībus prelatis ꝛ capitulis p
ipſam ꝓuinciā cōſtitutis qualē mandatū recte prealle. ꝛ qua-
liter acceptatio facta eſt ꝛ qđ de tali beneficio ꝓuidere intēdit:
ꝛ tūc illi de tali beneficio ſi poſſunt prouidere nā hec ſpecifica-
tio perinde habet acſi papa de primo prouideri mandaſſet. ē.
de reſcrip. paſtoralis. de hoc ēt ſatis no. Inno. j. de iure patro.
cū dilectus. in glo. ꝛ ibi videre poteris ꝛ in glo. ij. iuxta princi.
ver. bene eñ dicimus ꝛc. vbi idē dicit qđ hic dato ꝙ vbi execu-
tor certe ſcriberet eccleſie tūc iam illud videt acceptare ꝛ ſic nō
poſſet alibi acceptare ad hoc. ff. de oper. liber. apud aufidium.
ē. co. lib. de reſcrip. cū in multis. in ſi. ſm. B. cō. ℂ In eccleſia
b no. verbū ꝛ prepoſitionē in: pone qđ ᵇ papa mādat prouideri
de dignitate in genere in aliqua eccleſia nō eſt ibi niſi vnica di-
gnitas nunqd de illa pōt prouidere determinauit clemēs. iiij.
qđ nō ſumpto themate. ſi. regū. iij. arg. ff. de offi. preſi. illicitas.
nam cum impetrauerit prouideri ſibi de dignitate in eccleſia
prouidēdo ſibi de illa ſola dignitate nō eſt ꝓuidere in eccleſia
imo eſt prouidere de eccleſia qđ certe non mandat qñ ſcribitur
qđ ipſi impetranti prouideatur in eccleſia hoc dare ſecūdum
quoſdā colligit ex eo qđ legit ꝛ no. ē. de prebē. cū olim. ꝛ potiſ-
ſime ex deciſa vnde ſi bene aduertas iſte prepoſitiones ſcilicet
in ꝛ de non ſunt idem ſed diuerſa demonſtrant ꝛ ſic poteſtas
data de prouidēdo in non extendit ad poteſtatē prouidēdi de
hodie quidā magiſtri dicūt cōtra ſumētes aſſertionē ſui dicti
ex eo qđ habet. ē. co. lib. de prebē. quāuis. vbi de hoc nam talis
dignitas vacat in eccleſia. ē. co. nulla. §. j. ad idē. vij. q. j. ſcire li-
cet audiui a dño berengario quondā ep̄o bitterenſi: nunc ve-
ro Cardi. qđ hoc fuit additum ꝓpter id qđ habet. ē. co. quia
cūctis. vt ſciat quid poſſit facere talis executor. ℂ Primū hec
eſt forma acceptationis ꝛ modus ſecurus acceptādi beneficio
nō vacāte. ē. co. qꝛ cunctis. §. econtra. in ſi. ꝛ ſic pōt in acceptan-
do dicere corā ſuo executore. Ego. G. proteſtor. ꝛ dico qđ eſt de
mea volūtate ꝛ optione qđ mihi prouideat ſecundū tenorem
literarū dñi pape de primo perſonatu ꝛc. vt. j. ſequitur vel for-
te melius ſeruando formā huius cōſtitutionis dicem ſi dicat ex
nūc accepto primū perſonatum vacaturū ꝛc. nec ſufficit dicere
volo acceptare. ff. de lega. j. l. ſerui electione. cū glo. Sed quid ſi
2 facta eſt acceptatio ꝛ reſeruatio † de tali beneficio ſcꝫ primo qđ
vacauerit ꝛ primū qđ vacauit eſt alteri debitū nunquid ſecū-
dum per ordinariū poterit cōferri videt qđ ſic: qꝛ de eo non eſt
facta acceptatio nec inhibitio ſed. B. cō. credit contra qꝛ acce-
ptatio ꝛ inhibitio intelligunt facte de primo nulli alij debito
mandat enim intelligendū eſt de eo qđ ſine alterꝰ preiudicio
ꝛ cōmode fieri poteſt. ff. de cōdic. inde. ſi procurator. ff. ne quid
in loco publi. l. ij. §. ſi quis a principe. ꝛ ita in hoc caſu variare
poterit. ar. ff. de oper. lega. homine legato. ꝛ. l. optione legata.
ff. quorū lega. l. j. §. qđ ait. ſecus ſi acceptauit qđ potuit nā ſuffi
cit ſemel expreſſa volūtas. ff. quorū lega. illud. §. prodeſt. vnde
ſufficit ſemel elegiſſe. C. de remiſ. pig. l. vlti. C. de fur. l. manife-
ſtiſſimi. C. de codicil. l. vlti. ff. de ſerui. ſi cui. in ſi. vnde indiſtin-
cte in hoc caſu variare nō pōt. ff. de lega. j. ſi pluribus. in ſi. ꝛ. l.
huius. §. ſtichū. cū ſi. ē. co. lib. de reſcrip. cū in multis. in ſi. vbi
etiā de hoc etiā aliqui dicūt qđ aut ex ipſa acceptatione eſt ius
acquiſitū ei: ꝛ tūc variare nō pōt aut nō eſt ius acquiſitū: ꝛ tūc
pōt. ff. de iuriſ. om. iudi. ſi cōuenerit. ff. de oper. lega. l. pe. credo
ſententiā precedētē veriorē alij vero diſtinguūt ſic aut papa di
xit quā duxerit acceptandā aut quā ducet primo caſu variare
nō licet ſed in ſecūdo ſic ad hoc. ff. de verbo. obli. ſi qs ſtipula-
tus. ſed qđ etiā in hoc caſu de quo loquit decretalis iſta nō poſ
ſit variare eſt. ar. ff. de dona. quidā. §. j. ſed hic excuſat propter
autoritatē pape reſcripti qui pōt dare ius in vacaturo. ℂ Ra
tionabilis cauſa vt qꝛ primū debet alteri vel veriſimiliter pōt
dubitari an alij debeat. ℂ Valeat acceptare nā ſine cauſa non
videt qđ poſſit acceptare primā ꝛ optare vlteriorē. arg. ē. co. qꝛ
cūctis. iuxta ſi. ſm Inno. ꝛ ar. hic. ℂ Nō pōt idē prius ſcripſe-
rat. B. cō. vnde ſi dicat accepto talē prebendā vel dignitatem
vel eccleſiā ei nominādo non vꝫ vt ſequit idē ſi nominet decē
bñficia vel plura vel pauciora ꝛ acceptet vnū de his qđ primo
vacabit ꝛ ſic fuit obtentū tpe dñi Inno. iiij. ꝛ eſt ratio qꝛ ex in-
hibitione videret procedere ꝛ qꝛ certe perſone quis mortē af-
fectaret: vt. ē. eo. c. in prin. preterea per predictas acceptatiōes
Alex. iiij. expſſe reprobauit per quandā ſuam cōſtitutionē. eo.
tit. que incipiebat licet ad cōpenſationes ꝛc. ex qua fuit elicita
iſta decre. ℂ Imo hoc adiunge qđ infra ſequit p eū ad quē ꝛc.
vſq; in ſi. poſtea reaſſume niſi ꝛc. ꝛ hoc no. factū dānatum per
nouū bonū ꝓceſſum reparādū ſed hoc forte ideo eſt: qꝛ poſtq̄
beneficiū eſt vacans qđ confert ꝛ ſic eo ipſo qđ recipit accepta-
re videt de nouo qđ ei nō prohibet: vt. ſ. dicā. ℂ Inſtitutionē
repete qđ dixi. ē. co. lib. de prebē. cū in illis. §. cum antē. in glo.
nō videt ꝛc. ꝛ in gloſ. que ſit ꝛc. ℂ Adeptus. i. aſſecutus id eſt
valde ſecutus ſiue cū omni ſuo iure ꝛ in hoc videt diuerſifica-
ri ab eo qđ infra ſequit ius in ipſo. ē. co. lib. de prebē. ſi tibi. in
prin. c. ſi is cui. §. nō ſic. ꝛ. c. quodā. in ſi. ſ. eo. c. vlti. in ſi. ℂ Acq-
ſitum ſcꝫ ex collatione facta dū vacaret vt plene dicit in anti-
qua iuxta ſi. ℂ Proceſſibus ſcꝫ malis de quibus dictū eſt. ē. eo.
c. in prin. nā ſecus ſi de nouo boni proceſſus fierent de vacanti
vt premittit. ℂ Alij prouideri ſed nūquid iſte qui taliter ac-
ceptauit poterit vlterius acceptare dicas qđ ſic: qꝛ talis acce-
ptatio nō tenuit: vt hic patet. ar. ad hoc. ff. de oper. leg. l. ij. ꝛ qꝛ
verba ſunt intelligēda cū effectu. ē. de cle. non reſi. relatum. ca-
ueat tñ ſibi talis qđ per ſententiā ſuccūbat ſine colluſione nā ſi
3 colluderet † nō prodeſſet ſed obeſſet. j. de collu. c. ij. ſm Hoſtiē.
ſed cū ſit notoriū nō tenuiſſe optionē ꝛ habere ius in ſequē. nō
videt ſententia expectāda neceſſario. ar. ff. de act. emp. l. empto-
rem. in prin. ꝛ. ē. co. lib. de prebē. ſi beneficio. j. R. iuxta ſi. ibi li-
bere reuertetur ſed ꝛ ſi cōmitteret vel alias cōponeret imputa
re ſibi nec poſſet alias vlterius acceptare. argu. ff. de euic. ſi ob-
ctum. §. ſi cōpromiſſo. ar. ē. de reſcrip. ad audiē. ꝛ huius ſentē-
tie fuit Hoſtiē. ē. co. lib. de reſcriptis. cū in multis. Quid ſi qs
4 acceptauit beneficiū † quo non erat dignus nunqd valet acce-

a ℂ Videt ꝙ peccet. Ad de ꝙ tradū tur p dom. abb. ꝛ doc. maxie He. hꝫ. l. c. canonū ſtatuta. extra de cō ſtitu.

b ℂ Pone ꝙ papa. Ad de ꝙ idē tꝫ Card. i cle. ij. §. co. de eta. ꝛ q̄li. in ix. q. p. c. cū oliꝫ. ō ꝑ bē.

ptatio dici pōt qḋ an ſit dignus vel nō redigeť ad arbitrium boni viri id eſt iudicis qui de cauſa cognoſcat.ff.de verb.obli. cōtinuus.ad hoc.ff.de cōtrahē.emp.l.venditio.ff.p ſocio.ſi ſocietatē.§.vlti.C.loca.cū in.l.z.l.ſi merces.ff.de oper.lib.ſi libertus.⁊ idē dicendū eſt qñ mandatur prouideri de cōpetenti ⁊ prouideť de nō cōpetenti.Quid ergo ſi mādať alicui prouide-
5 ri de beneficio eccleſiaſtico dic qḋ executor debet eius † conditionem attēdere in moribus ſciētia ⁊ etate ad hoc.ē.de elec.cū in cunctis.de eta.⁊ quali.accepimus.de prebē.cū ſecundū.ad idē.ff.de lega.ij.l.ſi ſic ibus liber eſto.ff.de lega.ij.quidā.ff.de iure delibe.quero.⁊.l.cū poſt.§.generali.ē.eo.lib.de reſcrip.ſi eo tēpore.vnde ſi de beneficio qḋ ei non cōpeteret prouideret ſem-
6 per reduceretur † ad arbitriū boni viri vt dictū eſt ad hoc.ff. de lega.ij.fideicommiſſa.§.ſi ſic.ſed nunqd acceptatio poterit fieri per procuratorē dicūt quidā qḋ ſic ſicut electio.ad hoc.ff. de procura.ſi is qui ſtichū.alij cōtra.ff.de verbo.oblig.l.vlti.in prin.⁊.l.ſi ſtipulatus fuero.in prin.ſed ibi nō loquiť in habēte mandatū vnde primum videtur verius.ff.de lega.j.ſi ſic.§.ſi quis ita.argu.ad hoc.ē.eo.lib.de procura.c.vlti.j.eo.lib.de regu.iur.poteſt.nam fauore eius eſt iſta optio.

Summarium.

1 Literas generales ſi ſunt plures habentes in aliqua ciuitate vel dioceſi tamen ſub diuerſis datis:an vacante vna prebenda vel eccleſia quam ſimul omnes petunt is cui primo cōfertur obtinere debeat.
2 Mandato alicui dato: an omnia mandata videātur ſine quibus mandatum expediri non poteſt.
3 Papa an poſſit ſuſpendere totam vnam prouinciam vel dioceſim ſic dicēdo ſuſpendo talem collatorem a collatione primi beneficij vel ſecundi vlterioris ⁊ aliorum ſequentium.

Executor. Iſtud totū qḋ ſequitur vſq ad.§.poteſt.tñ elicitū fuit ex cōſtitutione Inno.quarti que olim fuit.de offi.deleg.⁊ incipiebat ſicut ex parte vbi poſuit illā clauſulā duximus declarandū qḋ tales executores ⁊c.vt infra patet hic etiā Hoſt.poſuerat pro queſtione in ſumma.de prebē.§.j.a quo.iuxta ſi.ver.pe.vbi idē tenuit. Per generales literas pone
a qḋ [a] ſunt plures habētes literas generales † in aliqua ciuita-
1 te vel dioceſi tamē ſub diuerſis datis vacat vna prebenda vel eccleſia quam ſimul omnes petunt ſcripſit bonagui.Are. qḋ audiuit a dño bone me.dño Inno.quarto qḋ is cui primo cōfertur obtinere debet ad hoc.de rei ven.l.quoties.ff.eo.tit.ſi a titio.ex quibus iuribus dicebat ſic eſſe tenendū ſic etiā ſeruat curia ſecundū eū.ſed argu.cōtra.ē.eo.lib.de reſcrip.tibi qui.j. R. Inhibere:huius ratio eſt q2 effuſa ſuſpenſio illaudabilis eſt eſſet enim durū per generalē inhibitionē collationē omnium beneficiorū vnius prouincie impedire.ē.eo.q2 cunctis.§.econtra.ergo reſcriptū qḋ hic expreſſe nō cōcedit ad iniquum intellectū p interpretationē trahi non debet.ff.de vulga.⁊ pupilla.ſubſti.ex facto.ff.de reg.iur.neratius.in ſi.⁊ ratio eſt efficax:q2 aliquo mandato alicui dato ⁊ omnia mandata videnť
2 ſine quibus mandatū † expediri non poteſt.ff.de iuriſ.om.iu.l.ij.ē.de offi.delega.ex literis.Itē omnia videnť mandata per que perueniť ad illud.ff.de procura.ad rem.⁊.l.ad legatū.at prouiſor iſte de quo hic diciť bene poteſt mandatū ſibi iniunctum expedire ſine tam generali ſuſpenſione vel reſeruatione ergo eam facere nō poteſt vt hic ſed abſq ſpeciali nō poteſt ſaltem ita cōmode exequi ſibi iniunctū ⁊ ideo illā facere nō poteſt ⁊ huius ſentētie ſunt Inno.⁊ Hoſtiē.j.de iure patro.cū dilectus.ibi etiā dicūt qḋ etiā vni prelato vel vni eccleſie nō pōt ita generaliter inhibere ⁊ ſecundū hoc qḋ dictū eſt ſupra predictum in plurali dic maxime:q2 idē in prelato vel eccleſia. Poteſt tamen cōpilatores huius cōſtitutionis hic qḋ ſequitur poſuerunt propter id qḋ no.B.cō.ē.de reſcrip.capitulū.iuxta ſi.§.caueat tamē acceptator ⁊c.alias incipit.§.ſed qd ſi certa beneficia ⁊c.⁊ hic adde qḋ dixi.ē.c.prox.⁊ hoc additum fuit ad ſciēdū quid poterat talis executor. Facere hoc modo ſuſpēdo talem collatorē a collatione primi beneficij vel ſecūdi vlterioris ⁊ ſic cū iſta determinatione poteſt ſuſpēdere totā prouin-
3 ciam † vel vnā dioceſim vt hic patet ſic etiā prius no.Innocē. in decalleg.c.j.de iure patro.cū dilectus.idem etiam no.B.cō.ē.de reſcrip.capitulū.§.item queriť ſi executor datus ad probandum ⁊c.vbi dicit qḋ talis executor poteſt reſeruare in vna eccleſia prebendam que primo vacabit huius ratio eſt:q2 hoc acceſſorium eſt mandato.argu.ē.de offi.delega.prudentiā.in ſi.cum ſimilibus alij vero contra ne detur vlla ſpes in vacatura.arg.ē.eo.nulla.⁊.c.ex tenore.ſed hec opinio digna eſt exilio vt hic patet idem etiā no.Hoſtiē.in preallē.§.⁊a quo.ver.vlti. Non tenet ad hoc.argu.ē.eo.q2 cūctis.in prin.⁊.ē.c.prox.

a Ponc quod ſunt An in bñficijs attendať tp̄s date vel collationis vide Gemiñ.in cōſi.lxxix.incipiē. dño Ioānes in col.ſi.

b Qḋ canonia aliud eſt. Adde Fely.l.c.cū M. ferrarienſis. in viij.col.ad ſi.de cōſti.vbi ponit quotuplex ſit p̄bēda ⁊ quotuplex canonia et q̄ ſit differenter ius canonie ⁊ ius percipiēdi fruct9 p̄bēde ⁊ an collata p̄bēda ſolita cōferri canonico intelligať collatus canonicat9.

Summarium.

1 Canonia an aliud ſit a prebenda.
2 Beneficium aliquod vbicūq alicui perpetuo aſſignatur per capitulum vel alium ordinarium iure ſuo nunq̄ debet adminiſtrare niſi primo per dioceſanum inueſtiatur.
3 Papa ſi alicui executori mandat quod alicui conferat aliquā prebendam ⁊ non conferat puniendus eſt.
4 Executor cui mandatur quod alicui prouideat:an poſſit cogere canonicos ad implendum mandatum apoſtolicum.
5 Canonici etiam ſi velint tranſacto tempore ſibi indulto ad faciendum aliquem canonicum vel poſtq̄ renunciauerunt cum facere canonicum non poſſunt cum hec poteſtas faciendi eum canonicum ſit ad executorem tranſlata.
6 Poteſtas faciendi aliquem canonicum licet ad executorē per negligentiam capituli ſit deuoluta:non tamen eſt ita deuoluta quin capitulum poſſit mādatum apoſtolicum adimplere.
7 Beneficium an afficiatur ex ſola impetratione literarum continentium de prouidendo ſi aliud non ſubſequatur.

Si capitulo. Ipſum ſcȝ capitulū. Receptio ⁊ talis ius tribuit canonicatus ⁊ habet fieri in cōi alias nō tenet.ij.q.vj.nominationes.lxiij.diſt.c.j.vbi de hoc cū nō fiat receptio ſingulariter etiā ad mādatū ſuperioris nullū acquiriť ſic recepto ⁊ eſt ratio:q2 non ſcribitur tanq̄ ſingulis:ſed tanq̄ vniuerſitati.ſecus ſi eſſet mandatū tanq̄ ſingularibus quale eſt mandatū de recipiēdo inueſtitū a papa ⁊ huius ſententie ſunt Inno.⁊.B.cō.ē.de reſcrip.cū ⁊c.de hoc etiā no.Inno.ē.de poſtu.p̄la.bone.ij.in glo.q2 non erat.⁊ ibi idē tenet ſed ipſe videť tenere cōtra id qḋ dictū eſt.ē.eo.glo.in prin.ibi vñ ſi ⁊c.vt no.j.eo.lib.de ſen.excō.romana per quā ſniam habes ar.in eo qḋ legiť ⁊ no.in p̄alle.c.bone.iuxta ſi.hāc ſententiā tenuerūt G.na.⁊.P.D.ad probandū inducebāt.xix.diſt.in memoriā.iuxta prin.ver.queriť.c.diſt.contra morem.in prin.ar.ad hoc.xxiij.q.j.militare.ver.igiť qḋ ⁊c.Sȝ qḋ prius diciť verius eſt.
b Collatio hinc ſatis colligi poteſt qḋ canonia aliud [b] eſt a
1 † prebēda ad idem.ē.de reſcrip.cū ⁊c.j.rñſo.in ſi.ē.de preben.dilectus.ij.rñſo.⁊ etiā adde qḋ dixi.ē.eo.lib.de prebē.ſi clericus.in gloſ.⁊ ita adhuc ⁊c.⁊ no.qḋ vbicūq aliquod beneficiū
2 alicui perpetuo aſſignať per capitulū vel aliū † ordinariū iure ſuo nunq̄ debet adminiſtrare niſi primo per dioceſanū inueſtiatur ſic probať expreſſe etiam de minoribus beneficijs.ē.de prebē.cum iam dudū.de cle.peregri.c.vlti.⁊ de inſti.c.ij.⁊ huius ſentētie eſt Hoſtiē.ē.eo.pp̄oſuit.in glo.no.modo ⁊c.in ſi.qḋ proſequere vt ibi dicit.j.de offi.archi.cū ſatis ⁊ videas qḋ dictū eſt.ē.eo.lib.de prebē.cū qui.in glo.no.hic ⁊ in glo.ſȝ nunquid. Pertinebat videť qḋ factum reſpiciat nō ius ponat habes ſi.ē.eo.propoſuit.in prin.vbi de hoc p Hoſtien.vbi ita tenet ⁊ in ſum.de elec.§.quis poſſit eligere ver.contra.j.⁊c.ibi videas ⁊ qḋ dixi.ē.eo.lib.de appel.a collatione. Exequať id eſt prouideat vt infra patet ver.ex tūc in ipſum ⁊ no.qḋ ſi pa-
3 pa mādat † alicui executori q2 alicui cōferat aliquā prebendā ⁊ nō cōferat puniēdus eſt ad hoc.ē.de offi.delega.paſtoralis.in prin.ſic etiā ſcripſit Inno.ē.eo.tit.q2 cūctis.in gloſ.⁊ ita plures ⁊c.iuxta prin. Exequať ⁊ ita erat prouiſor ſed.ſ.c.proxi.erat expulſor vnde dicit ibi faciať prouideri ⁊ in hoc differt iſta decre.ab illa.ē.eo.pp̄oſui.vbi mādat papa capitulo qḋ cōferret executore dato qui ſecūdū ver intellectū habebat exequi ſi capitulū nō cōferret vnde nō valuit collatio facta poſtmodū per capitulū vt ibi diciť.⁊.j.ſequiť.⁊ huius intellect9 etiā fuit B.cō.ē.de reſcrip.capitulū.in gloſ.q2 q̄ſtiones.iuxta prin.§.ſi vero ordinario.vnde ſumptū fuit qḋ hic diciť vſq ibi imo ⁊c.⁊ cū iſte executor per iſtā formā non receperit niſi quoddā miniſteriū nō iuriſditionē cū ſit merus executor vel poti9 habēs miniſteriū tātū de quo habeť.ē.de offi.dele.qm̄ apoſtolica.§.is quoq.⁊.§.ſeq.ſicut ⁊ ille cui mādať q2 alicui prouideat.ē.de prebē.pro illorū nō pōt cogere canonicos ad implendū man-
4 datū † apoſtolicū id eſt ad faciēdū hūc canonicū ⁊ eſt ratio:q2 nō videť ſibi p literas hoc cōceſſum ſcȝ qḋ eos cogat ad hoc ſȝ
5 qḋ ipſe faciat vt hic. Itē videť q2 canonici † et ſi velint trāſacto tp̄e ſibi indulto ad faciendū hūc canonicū vel poſtq̄ renūciauerūt eū facere canonicū qḋ nō poſſunt cū hec poteſtas faciēdi eū canonicū trāſlata ſit ad executorē vt.j.ſequiť.⁊ huius ſentētie fuit Inno.iij.in p̄alle.c.pp̄oſuit.arg.ad hoc:q2 etiā in talem executoreť iuriſditio eſt trāſlata.ff.de optio.leg.mācipiorū.ē.de ſupplē.negli.p̄la.literas ſed.B.cō.dicit cōtra nā licet ad
6 executorē per negligētiā capituli ſit deuoluta poteſtas † nō tñ eſt ita deuoluta quin capitulū poſſit mandatū apoſtolicū adimplere ⁊ ſic obtinuit ſecūdū eū:vt no.in p̄alle.glo.ſed qd ſi capitulū ⁊c.⁊ hec ſnia videť verior ad hoc.ē.eo.lib.de offi.dele.

quamuis.

quamuis. de preur. licet. de p̄bē. ſi tibi. in ſi. ff. de mino. q̄ꝺ ſi mi‑
noꝛ. §. ſceuola. aliq̄ tñ dicūt q̄ꝺ licet talis nō poſſit eos ad hoc
cogere poſtq̄ꝫ inde ipſe miniſter cōtulit prebendā coget eos ad
recipiēdū eū ⁊ tractandū vt canonicū ſed ipſi Inno. plus pla
cet q̄ꝺ nō poſſit ⁊ hoc rōne p̄dicta Hoſt. vero videt̄ tenere ſen‑
tentiā p̄miſſoꝝ: vt ibidē no. ar. ad hoc no. B. ſ. eo. poſt electio
nē. in glo. nunq̄d. in ſi. quāuis Io. ibi videat̄ ſententiare ⁊ tene
re ſniām Inno. ¶ Factā ſed vr̄ cōtra. ſ. eo. lib. de reſcrip. tibi. ſ.
miſſo. ⁊. c. duob⁹. vbi nō videt̄ fieri vis in preſentatiōe ſed ſolū
in impetratione dic q̄ꝺ ſi ordinario ſcribit̄ ⁊ executori q ordi‑
nario negligēte exequat̄: tūc nō requirit̄ ad hoc vt poteſtas oꝛ
dinario adimat̄ q̄ꝺ executoꝛ aliq̄d inſinuet ordinario ſꝫ ſuffi‑
cit q̄ꝺ mādatū pape faciēs mentionē de mādato executori dire
cto puenerit ad ordinariū ⁊ ſic loquit̄ hic ⁊ eſt rō: vt in gl. ſeq.
ſm. B. cō. ſed quātū ad p̄miſſa dic q̄ꝺ ex ſola impetratiōe lite‑
7 rarū cōtinētiū de p̄uidēdo nō afficit̄ b̄n̄ficiū niſi aliud ſub‑
ſequat̄ vt hic niſi in eis cōferat̄ canonicatus: q̄ꝛ tūc ex cōſequē‑
ti afficit̄ prebēda: tūc vacans vel proxime vacatura: vt ī pal.
c. duob⁹. ſed vbi poſt mādatū ſeu impetrationē mādati de p̄‑
uidēda p̄ceſſus de quibus loquit̄ hic in prealle. decre. tibi ſcꝫ
p̄ſentatio receptio reſeruatio ⁊c. ante collationē prebende ſe‑
quunt̄ pro vtroq̄ꝫ impetrāte locū habet q̄ꝺ qs p̄ferat̄: ⁊ tūc at‑
tenditur tēpus date ſi vero anteq̄ꝫ aliquis proceſſus p̄ primo
fieret poſt p̄ceſſus ſecūdi vacaret prebēda ⁊ ei cōferret̄ proceſ‑
ſus primi ſcꝫ p̄ſentatio ⁊c. poſtea facte nō infirmarēt collatio‑
nem nec p̄ferret̄ primus in b̄n̄ficio iam collato ⁊ ſcd̄m hoc iſte
affectionē beneficioꝝ fidē per p̄ceſſus ſecūdi impetrātis ante
p̄ceſſus primi non ſunt incōmutabiles imo mutabiles ſi ante
collationē beneficij fiant proceſſus pro primo vt in prealleg. c.
tibi. arg. ff. vt in poſ. leg. l. ſi cui. §. ſi plures. ¶ Abſq̄ꝫ ſic. ſ. eo. li.
de p̄cu. qui gn̄aliter. vbi de hoc. ¶ Firmitatē ⁊ eſt rō: q̄ꝛ ſi per
inſinuationē volūtatis pape p̄ executorē factā ordinario cōfe‑
rendi poteſtas ipſi ordinario auferret̄ multofortius eadē adi‑
mitur p̄ inſinuationē factā p̄ ipſuꝫ papā ⁊ hoc etiā ſatis patet
ſ. eo. q̄ꝛ cūctis. §. ex parte. ibi niſi ſuā in hoc inſinuet voluntatē
ad idē. ſ. eo. lib. de reſcrip. tibi qui. §. j. ⁊ ita no. hic b̄n̄ficiū ne‑
dum debitū ſed affectū adeo q̄ꝺ factū in cōtrariū non tenet. ſ.
eo. lib. j. de preben. ſi poſtq̄ꝫ. inuenio tñ q̄ꝺ aliq̄ꝺ beneficiū licet
ſit debitū nō tñ eſt affectū: vt. j. c. j. in prin. ſ. de prebē. dilectus.
⁊. c. relatum. ¶ Imo q̄ꝺ infra ſequit̄ ſumptū fuit ex eo q̄ꝺ no.
B. cō. ſ. de reſcrip. capitulū. in glo. q̄ꝛ queſtiones. §. ſed quid ſi
executoꝛ eius mandatum ⁊c. ¶ Vacationem ſic diffinit papa
Innoc. ⁊ eſt ratio: q̄ꝛ cū capitulū fuerit primo negligēs p̄ſu‑
mitur q̄ꝺ erit poſtea. ſ. de preſump. ſcribā. ſm. B. cō. no. tñ q̄ꝺ
quidā dixerunt q̄ꝺ ſiue dicatur conferas ſiue exequaris vt hic
dicit locū habet q̄ꝺ pōt nullo canonicatu vacāte cōferre vt hic
dicit dūmodo hec clauſula ſit in literis. non ob. certo canoni‑
coꝝ numero ⁊ ſic ſeruauit curia vt ipſe. B. cō. no. ſ. de reſcrip.
eam te. §. itē ſi queras ⁊c. alij tenebant hic indiſtincte ⁊ eſt ra‑
tio q̄ꝛ cū hoc capitulū fuiſſet factum ⁊c. vt ibi dixit ⁊ iſtoꝝ
ſententia hic approbata videtur.

Summarium.

1 ☞ Executori ſoli ſi ſcribitur vt in certa eccleſia de prebenda
vel perſonatu prouideat: licet executoꝛ huius mādatum rece‑
pit non propterea ordinario conferendi poteſtas adimit̄ niſi
executoꝛ ordinario inſinuet ſe velle vti ſibi tradita poteſtate.
2 Inhibitionis litera ſi fuit preſentata vicario epiſcopi ⁊ capi‑
tulo epiſcopo agente in remotis: ⁊ epiſcopus hoc ignorans
prebendam poſt vacationem contulit an teneat collatio.
3 Papa quando dat compulſorem tunc poteſtatem ad ſe non
reuocat.

Si ſoli. Hec decretalis tota ſic ponebat̄ p. B.
cō. ſ. de reſcrip. capitulū in glo. q̄ꝛ que
ſtiones. in prin. ¶ Ordinario ecce ſecunda forma ⁊
ſubau. hic ſcribat̄ modo p̄dicto ⁊ nihilomin⁹ execu
tori ⁊c. vt ſequit̄ ¶ Cōpellat not. verbū. q̄ꝛ. ſ. c. pri. datus fuit
ad cōſequendū ſiue p̄uidendū hic vero ad cōpellēdū ¶ Aut
ſoli ecce tertia forma ⁊ in aliqua predictarū formarū cū nō det̄
executori poteſtas cōferēdi nō aufert̄ ordinario poteſtas cōfe‑
rendi licet aliqua predictarū literarū ſibi preſentet̄ imo ſi or‑
dinarius cōferat alij tenet collatio vt ſequit̄ ⁊ ſic ab olim intel
lexit curia. ſ. de prebē. dilectus. ij. ⁊ hoc niſi in tribus caſibus.
¶ Puniēdus exiſtat hoc ideo: q̄ꝛ in eluſionē mādati apoſto‑
lici ꝯtulit b̄n̄ficiū alij vt in palle. c. ſ. de prebē. dilect⁹. ij. ¶ Niſi
a predictis formis literarū excipit tres caſus. ¶ Irritū. ſ. eo.
q̄ꝛ cūctis. ¶ Aut his caſus. Huius ſcꝫ datus ad cōpellēdū vel
faciendū prouideri ¶ Interdixiſſet ⁊ ſic videt̄ q̄ꝺ in hoc caſu
ſola notificatio nō ſufficeret niſi inhibitio ſubſequat̄ ſecus in
caſu qui habet̄. ſ. eo. q̄ꝛ cunctis. §. ex parte. ſ. eo. lib. de reſcrip.
tibi qui. §. idem. quidam dicunt q̄ꝺ cū ſoli executori ſcribit̄ vt
1 in certa eccleſia de prebēda vel perſonatu p̄uideat licet execu
toꝛ huius mādatū recepit nō propterea ordinario ꝯferēdi po
teſtas adimit̄ niſi executoꝛ ordinario inſinuet ſe velle vti ſibi
tradita poteſtate ⁊ huius ſnīe eſt. B. cō. ſ. de reſcrip. capitulū.
in glo. q̄ꝛ q̄ſtiones iuxta prin. §. cū autē ſoli ⁊c. vnde ſi litera in‑
hibitionis agēte epiſcopo in remotis fuit p̄ſentata eius vica‑
2 rio ⁊ capitulo ⁊ ep̄s hoc ignorās prebendā poſt vacationē cō
tulit tenet collatio ⁊ ſic obtinuit. nec ob. q̄ꝺ de vicario dicit̄: q̄ꝛ
per cōſtitutionē vicarij non aufert̄ poteſtas epiſcopo quin cō‑
ferat q̄ꝺ vult. ff. de poſ. l. j. §. pe. ff. de cōdi. cauſa da. ſi pecuniā.
§. itē ſicut. nec p̄ſentatio facta capitulo ipſuꝫ epiſcopū potuit
obligare ſecūdū eū ad hoc videt̄ op. cōtradicere iſta litera q̄ꝺ
dicit interdixiſſet eidē ⁊ vbi dicit eidem ⁊ vbi dicit ordinario
ſuā inſinuās ⁊c. ⁊. ſ. eo. cū in cunctis. ex parte. ⁊. ſ. eo. lib. de re‑
ſcrip. eū qui. §. j. in prin. ibi qui eꝫ ad quē ⁊c. ⁊ dicit hoc eſſe ve
rum niſi ordinarius tpe p̄ſentationis ⁊ quo cōtulit erat remo
tus ab eccleſia ſua vbi facta fuit p̄ſentatio puta extra dioceſiꝫ
ſuā alias preſumeret̄ eū ſciuiſſe preſentationē ſeu mandatum
ad hoc. j. qui ma. accu. poſ. cū in tua. ſecūdū eū. ⁊ hoc ipſe not.
in gloſ. p̄alle. §. itē quid ſi ad ſolū ⁊c. Sed Inno. ⁊ Hoſtiē. no.
j. de iure patro. cū dilectus. in verbo inhibēs q̄ꝺ alius videt̄ ⁊
forte melius q̄ꝺ ſi ſcriptū eſt alicui vt prouideat alicui in certa
eccleſia q̄ꝺ ex quo prouiſoꝛ recipit literā p̄uiſionis penes eum
eſt poteſtas cōferendi ⁊ eſt ablata ab eo apud quē erat prius ⁊
hoc tenet. B. ſ. de prebē. cū olim. in glo. cū mandat̄ ⁊c. in prin.
vnde ſi hoc ſciēs primus collatoꝛ eam alij cōferat nō vꝫ ſi autē
neſcit in aliū collatā hāc poteſtatē ⁊ cōferat tenet collatio p̄ut
ipſe Inno. no. ſ. de elec. innotuit. in glo. vlt. ⁊. ſ. de reſcrip. mā
datū. ⁊ eſt rō ſcd̄m eū: q̄ꝛ de iure cōi eā fecit q̄ꝺ prius dicit̄ ve‑
rius credo vt. ſ. eo. lib. de reſcrip. c. j. nō poſſet ad declarationē
q̄ꝺ hic dicunt̄ diſtingui: vt plene no. Hoſtiē. in ſumma. de p̄bē.
§. ⁊ a quo. ver. ad eoꝝ ſolutionē ⁊c. ibi videre poteris ſi quera
tur rō quare in hoc caſu cū dat̄ ꝯpulſoꝛ adimit̄ poteſtas ordi‑
nario cū hoc ei inſinuat̄ per papā vel p̄ executorē ⁊ cū dat̄ cō‑
pulſoꝛ nō adimit: vt hic q̄ꝺ cū datur ꝯpulſoꝛ papa videt̄ ad ſe
nec ſuū executorē prouiſionē reuocare ⁊ p̄ ꝯñs adimere ordina
3 rio. ſ. de appel. vt noſtrū. ſed cū papa dat cōpulſorē: tunc po‑
teſtatē ad ſe nō reuocat ⁊ huius ſentētie eſt. B. cō. in preal. glo.
q̄ꝛ q̄ſtiones iuxta prin. §. ſi vero ordinario. ver. ratio quare ⁊c.
⁊ ſic no. hic expreſſum q̄ꝺ executoꝛ datus ad compellendū poteſt
interdicere ſic etiā prius no. Inno. ſ. de prebē. pro illoꝝ Hoſt.
tñ ibidē no. cōtra idē etiā no. B. cō. ſ. de prebē. cū olim. in glo.
cum mandat̄ quoꝝ ſentētia hic reprobat̄ expreſſe. ¶ Preſer‑
tim id eſt maxime. q. d. multofortius q̄ꝺ dictū eſt obtinet ſi de‑
cernat irritū ⁊c. ſicut etiā prius ſcripſerat. B. cō. in glo. predi‑
cta. ¶ Interpoſitione decreti no. hic expreſſum reprobari ſen‑
tentiam Hoſtiē. dicētis q̄ꝺ ſpecialis delegātis nō pōt decretū
interponere niſi etiā appoſitū ſit in litera apoſtolica ſibi dire
cta. hoc enim videt̄ ſecundū eū eſſe principis priuilegiū ⁊ hoc
ipſe no. in ſumma. de offi. lega. §. quid pertinet. ver. irritat ⁊c.
ſ. de prebē. p̄ illoꝝ. ¶ Decreti repete q̄ꝺ dixi. ſ. eo. lib. de p̄bē.
ſi apoſtolice. ¶ Vel niſi tertius caſus. ¶ Receptus ad idē. ſ.
eo. lib. de prebē. ſi poſtq̄ꝫ. hoc ideo q̄ꝛ per hoc q̄ꝺ ad mādatum
pape receptus eſt is pro quo papa ſcripſit negotiū p̄uiſionis
faciende de prebēd. poſt literarū receptionē immediate vacā‑
te videt̄ ad papā deuolutū ⁊ per cōſequēs capitulo ademptū
in. q. vj. dudū. ſ. de appel. vt noſtrū. de offi. lega. licet. de prebē.
inter cetera. vbi negotio permutationis prebende ad papam
deuoluto nō valuit collatio ordinarij facta de prebēda que au
toritate pape p̄mutari debebat ſm. B. cō. ¶ Non haberet idē
no. Inno. ſ. de prebē. inter cetera. ⁊ ſi in aliquo iſtorum trium
caſuum cōferat alij ordinarius pōt ille pro quo papa ſcripſit
prebēdā cū ſibi eſſet debita euincere a quolibet poſſeſſore agen
do vt poſſeſſori auferatur in alijs vero caſibus a predictis ex
quo executori ad conferendū nō dat̄ poteſtas non adimit̄ ipſi
ordinarij poteſtas ſm. B. con. vt. c. probatum eſt.

Summarium.

1 ☞ Vincentem te ſi vinco multofortius te vinco tamen fallit
in hoc caſu ſucceſſionis. ⁊ nu. 2.
3 Expreſſe quod non corrigitur ſtat.

Autoritate vacaturam. Su‑
pra. c.
a lib. de prebē. licet. ¶ Anteferri⁹ ſic. ſ. eo. lib. de pre‑
ben. quodam. ¶ Primo autoritate. M. pape in ca
nonicum recepto. Seruaretur: ſubaudi que ſeruāda eſt. ff. mā.
diligenter. ſ. de reſcrip. cum dilecta. ſ. eo. lib. de preben. cui de
non in ſi. ⁊ potes hoc videre q̄ꝺ no. B. cō. ſ. de reſcrip. capitu‑
lum. in glo. q̄ꝛ queſtiones. §. item. quid ſi duo ſunt recepti ⁊c.

a ¶ Anteferri. Adde de iſta clauſula Cle. j. c. capitulum. in. vij. col. extra de reſcriptis.

que glo. hic corrigit ⁊ declarat. ¶ Secũdus ſcʒ receptus auto-
ritate pape boni. ¶ Nõ poſſet: qꝛ debebat recepto autoritate
Martini pape cũ eſſet in iure potior. ¶ Sicut qđ premiſſum
eſt pbat. ar. l. ff. ad tertul. l. ij. §. obiicit. ⁊ §. ſi ſit agnatus. nõ tñ
videt caſus ſimilis cũ hic excludat primus per ſecũdũ ex toto
in prebẽda de qua agit ſed in caſu. l. alle. admittit ſimul mater
cũ agnato excluſo patre ⁊ ſic nõ in totũ vincit agnatus a ma-
tre dic qđ ſatis eſt bene ſimile propter cõcurſum quẽ operatur
agnatus in matre ⁊ excluſionẽ in patre ſicut ſecũdus vincit in
totũ primũ in prima vacãte nõ tñ ex ſua perſona cũ poſterior
ſit in ordine ſed ex perſona tertij propter verba adiecta in lite-
ris tertij ſcʒ qđ oibus predeceſſorum noſtrorũ ⁊c. ⁊ etiã vincit
ipſum tertiũ ita ⁊ mater vincit in totũ in ſucceſſione filij patrẽ
eiuſdẽ filij id eſt maritũ ſuũ: nõ tñ ex perſona ſua cũ ſecũdũ iu-
ra vetera pater preferat matri in ſucceſſiõe filij cõis ſed ex per-
ſona agnati puta fratris ſuperſtitis ⁊ etiã vincit mater ipſum
fratrẽ ⁊ ſic intelligit qđ hic dicit ⁊ lex de qua hic ſumit vnde p
omnia bonũ eſt ſimile tñ hic notãda ſunt quatuor. Primũ quod
a ex perſona [a] alterius habeo qđ ex mea habere nõ poſſem vt ſe-
cũdus ex pſona tertij ⁊ mater ex perſona agnati ⁊ ſunt ſimilia
ff. que res pig. obli. poſ. ariſto. ff. de cõtrata bu. ſi poſt mortẽ. C.
de tẽpo. in integ. reſti. petẽdo. Secundũ eſt qđ aliqñ illud qđ eſt
mihi inutile alteri eſt vtile ex perſona mea eſt ſicut hic ex pſo-
na certa ſecũdo ⁊ ex pſona agnati matri ſunt ſimilia. ff. de in-
offi. teſta. poſthumus. §. ſi qs ex his. C. de iure deli. l. vlti. §. j. ff.
rem ratam habe. ſi pcurator. §. ſi procura. Tertiũ ſi no. circa ar.
legis quod quamuis regulariter ſi vinco vincentem te multo-
fortius vinco te. ff. de diuer. ⁊ tempo. preſcrip. de accuſa. tamen
2 fallit in hoc caſu ſucceſſionis: qꝛ quãuis agnatus † vincat pa-
trem qui pater vinceret matrẽ ſi ſolus eſſet cũ ea non tñ agna-
tus vincit matrẽ imo a matre vincit in totũ fallit ⁊ in alijs ca-
ſibus qui his. l. continent. ff. qui po. in pig. ha. claudius. ff. ad
tertul. l. ij. §. cõuincit. l. equiſſimã. §. ex filio. C. de natu. lib. aut.
licet. in aut. de equa. do. §. his. col. vij. ⁊ in aut. de here. ab inte.
§. ſi autẽ. colla. ix. ⁊. ff. de iniu. rup. teſtamẽ. l. pe. hic tñ caſus po-
ſitus nõ eſt verus hodie. ſed correctus. quia nõ eſt hodie diffe-
rentia agnationis ſui iuris ⁊ prime po. quo ad hoc ſed ſimul
ſuccedũt nec iſta excluſio locũ habet. C. ad tertul. l. ſi. ⁊ aut. ibi
ſignificata defuncto. in aut. de here. ab inteſta. §. ⁊ cõſequens.
⁊ §. reliquũ. circa ſi. poſſet tñ aliquibus videri per hãc decreta
lem renouatũ ius antiquũ circa hoc ⁊ ita ſeruandũ ſaltẽ quo
ad ſuos ⁊ in foro ſuo: ſʒ hoc nõ credo nã nõ eſt veriſimile ſum-
mum pontificẽ p iſta verba voluiſſe obſeruationem ſucceſſio-
nis immutare. C. de inoffi. teſta. ſi qñ. ſ. de elec. eccleſia ſecũda.
3 Item qꝛ id qđ expreſſe nõ corrigit ſtat. C. de appel. precipim⁹.
in ſi. ⁊ iuris correctio eſt vitãda. in aut. de admi. offi. §. ſi. colla.
ij. ſ. eo. lib. de elec. cũ expediat. in prin. ⁊ ſic no. Quartũ ſcʒ qđ
ex iure abrogato põt argui ſic. ff. de indi. nouit. de hoc dictum
eſt. ſ. eo. li. de offi. lega. collato. dic vt ibi. ¶ Ab inteſtato acci-
pe verbũ qđ. j. ſequit decedit. ¶ Vincit agnatum contradicit
precalleg. §. obiicit. ver. ſi ſit cõſanguineus. ſed forte ſm. d. Ioã.
Cardi. hoc vult dicere vincit id eſt concurrit vt concurrendo
mater cum agnato vincat patrem adoptiuum vt in precalleg.
verſi. quam ſine agnato non vincebat.

Quoniam facit mentionẽ.

De ea conſtitutione reuocatoria de qua facta eſt mẽ-
tio. ſ. eo. lib. de preben. ſi is. ⁊ c. quoddã. ¶ Cum ſit
propter: vt ſ. eo. lib. de prebẽ. cũ qui. in ſi. ibi dixi. ⁊ infra ſeq-
tur. in ſi. ¶ Interpretatio. xi. q. i. §. ex his. vide hoc. j. de ſentẽ.
excom. in te. C. de legi. l. vlti. arg. ad hoc. ſ. de iudi. cũ veniſſent.
vbi de hoc. ſed argu. cõtra. ſ. de poſtu. prela. ad hoc vbi de hoc
in glo. no. qđ legit ſed dic qđ ibi loquit de interpretatione iu-
dicis ſed in ſimilib⁹ de interpretatione principis ad hoc. xxv.
q. i. §. his ita. ver. quãqȝ. arg. ſ. eo. lib. de offi. ordi. c. ordinarij.
b §. ſi vero. Poteſt quo ad caſſationẽ. ¶ Facultatis [b]. de his. ſ.
eo. lib. de reſcrip. cum aliquibus.

a ¶ Qđ ex perſona alterius. Adde gl. i. l. ij. de cõtra. rerũ ad ei. pti. Iaſon. l. l. emãcipati. l. iij. col. C. de colla. Fely. i. c. qm̃. i. j. col. de offi. dele. ⁊ pulchre i. c. j. in ij. et. iiij. colũ. extra de pſcrip. Fely. i. c. ij. in pe. col. i pnci. extra de iudicijs. Alex. l. ꝯſi. xxij. i. iiij. vol. Alex. i l. pcipim⁹. §. eod. C. de ap. d. Iaſ. in. l. ſi is q. l. j. notabi. li. ff. de vulga. et pup.

b ¶ Facultatis. Adde q̃ dicit Panor. in c. cõſtitut⁹. i. ij. col. ver. ſed qro. et ibi Fely. extra de reſcrip.

c ¶ Si ad epm̃. Adde ad intellectũ hui⁹ c. Panor. in c. ex parte. l ij. col. extra de conſti.

d ¶ Cum vero. Adde ad iſtũ tex. Fely. i. c. cã te. in. xiiij. col. circa ſi. extra de reſcriptis.

¶ Ne ſede vacante aliquid innouetur. Rubrica.

Summarium.

1 ☞ Collationis tempus quando currat in petenda abſolu-
tione in qua tempus non eſt ſtatutum.
2 Retardatio modici temporis an moram inducat.
3 Collationis poteſtas quando non deuoluatur ad capitulum
ſed ad proximum ſuperiorem.
4 Communicatio in his que ad epiſcopũ pertinẽt ſuo iure ma-
ior eſt quam in his que obueniũt aliunde.
5 * Iudex peritorum conſilium ⁊ aſſeſſorum quãuis requirat
tamen ſequi non tenetur ⁊ quare.
6 Pretermitti an debeat aliquid propter loci diſtantiam quod
alias deberet fieri.

c Si ad epiſcopum. [c] Pertineat alteri par-
tium ex hoc ad ſolum capitulum vt. ſ. eo. lib.
de cõceſ. prebẽ. ſi capitulo. ⁊ hic videas qđ di-
xi. ſ. eo. lib. de prebẽ. ſi apoſtolica. in glo. iſtud
verbum. ¶ Cõferre ſic primo ſi no. Innocẽ. ſ. de
cõceſ. prebẽ. quoniã. cuius ſententia hic approbat ⁊ hic repete
qđ dixi. ſ. eo. li. de inſti. ⁊ ſi. in glo. j. ne ſede vaca. ⁊c. ¶ Ut pre-
latus. ſ. eo. li. de appel. a collatione. vbi dixi in gl. i. pſumo ⁊c.
¶ Singulariter. j. eo. lib. de ſen. excõ. romana. §. in vniuerſita-
d tem ¶ Cum vero [d] aſſenſu repete qđ dixi. ſ. eo. lib. de appel. a
collatione. in gloſ. facit iſta litera ⁊c. qđ antẽ impetrẽt iſta ver-
ba cõſilio ⁊c. habet pro ⁊ cõtra. ff. de admi. tuto. ita autẽ. §. pa-
pinianus. ⁊. l. titiũ. in prin. ⁊. §. j. ſ. de elec. cũ in veteri. ſ. de ar-
bitris. cũ olim. ¶ Suſpẽſo vide qđ no. xxiij. q. j. audiuimus.
ſ. de cõſue. cũ dilectus. ⁊ qđ dixi. ſ. eo. lib. de offi. dele. qꝛ ponti-
ficali. in gloſ. intelligit ⁊c. ¶ In mora. ſ. de cõceſ. preben. qꝛ di-
1 uerſitatẽ vbi de hoc ergo tempus † collationis currit poſt mo-
ram cõmiſſam in petẽda abſolutione in qua tẽpus nõ eſt ſta-
tutũ vnde ſtatim cũ põt petere abſolutionẽ ⁊ non petit in mo-
ra intelligit: vt. ff. ad tertul. l. ij. §. cõfeſtim. vt ex tũc currat tem-
pus ⁊ huius ſentẽtie eſt Vin. ⁊ Odof. in precalle. c. eis. ſi nõ po-
teſt petere: tũc mora non imputat. ff. de acqui. here. nemo. ⁊ in
precalleg. decre. qꝛ diuerſitatẽ. Itẽ intelligo cũ in mora ſi prius
petijt licentiã ⁊ poſtea ſe retraxit recedẽdo ab inſtantia petẽ-
di. ff. de vſur. mora. ff. quod vi aut clã. l. vim facit. §. tãdiu. Sed
qđ ſi ordinauit nũcios qui irent pro relaxatione ſuſpẽſionis
⁊ ipſi nũcij ab eo licentiati ⁊ mandato recepto adhuc ſunt in
domib⁹ ſuis dic morã ibi eſſe niſi iter inceperint ⁊ ſic nõ pur-
gatã. ff. ex qui. cau. ma. mile. ſi vero iter arripuerint ſecus. ſ.
c. ij. qui mittunt. §. vlti. arg. C. de appel. meminimus. nõ tñ cre-
2 do qđ inducat morã modicũ tẽpus †. ff. de cõſti. pecu. promiſſor.
§. j. vnde ſi ppter aliquã iuſtã cauſam aliqñtulũ retardet nõ
imputat. ff. de in ius voc. l. ij. ⁊. iij. ⁊. iiij. ff. ſi quis cau. l. ij. ff. ex
qui. cau. ma. ab hoſtib⁹. §. ſed qđ ſimpliciter. ff. de ſolu. ratũ. et
l. qđ dicimus. nec enim facienda eſt amara interpretatio. ff. de
dona. inter vi. ⁊ vxo. ſi id qđ. §. ſi quas ſecũdũ operas. neqȝ ca-
lumnioſa. ff. ad exhi. l. pe. j. de priuile. in his. hec igit arbitra-
bitur bonus iudex. ff. de iure deli. l. j. §. j. ſm Hoſtiẽ. Sed ſi la-
borat fideliter pro relaxatione ibi nõ eſt in mora nec tũc currit
tempus vt in precalle. decre. qꝛ diuerſitatẽ. Sed qđ ſi malitioſe
impedit ab aliquo ne poſſit petere dic qđ ſubuenit ei: qꝛ non
eſt in mora ad hoc. ſ. de ꝯceſ. prebẽ. poſtulaſtis. niſi ex hoc ipſe
epiſcopus pcuraret. ff. ſi quis cau. l. ij. §. vlti. ⁊. j. ſequit. de offi.
dele. paſtoralis. §. vlti. Sʒ pone qđ fuit in mora p mẽſem poſt-
ea abfuit cauſa reipublice vel inſtitit pro licẽtia ⁊ nõ habuit ⁊
iterũ ceſſauit ⁊ fuit in mora poſtea inſtitit pro licẽtia nũquid
purgationes iſte ⁊ diligẽtie ꝓderũt dixit Vin. videt qđ ſunt
deducẽde excuſationes vt nõ currat tẽpus vel hoc ſubuenitur
tanqȝ ex iuſta cauſa ſicut abſenti ſubducunt de tẽpo. pſcri. C.
de reſti. mi. quo tpe. C. quibus nõ obſt. long. tẽpo. pſcri. l. pſcri-
ptione. C. de lõg. tẽpo. pſcri. aut. qđ ſi quibuſdã. ¶ Intromit-
tere ſcʒ quo ad collationẽ ergo a cõtrario ſi fuerat in mora pe-
tendi relaxationẽ ita qđ lapſum ſit tpˢ lateranẽſis concilij. ſ.
de cõceſ. preben. nulla poteſt ſe capitulũ intromittere ⁊ hoc eſt
ius nouũ ⁊ caſus nouus qui adijcit ad illã decre. ſ. de conceſ.
prebẽ. qm̃. ⁊ hoc forte ppter id qđ ibi ſcripſit Inno. q dixit qđ
iſta pena ſcʒ qđ electio deuoluat ad capitulũ non inuenit epo
ſiue plato impoſita a iure ⁊ ideo illud capitulũ nõ potuit cõ-
ferre bñficia. ſ. eo. lib. de ſupplẽ. negli. pla. romana. ſʒ hoc ho-
die nõ eſt verũ vt hic patʒ caute tñ aduerte qm̃ litera q̃ proxime
pcedit ponit duos caſus ſcʒ vbi epˢ habet facere collationẽ cũ
cõſilio capituli ſui. Itẽ qñ cum aſſenſu ⁊ qñ habet conferre cũ
aſſenſu vel cõſilio ipſo epo defuncto capitulũ ſe non põt ⁊c. vt
ſequit. Itẽ ſi ipſe epˢ ſuſpendat niſi epˢ ⁊c. vt precedit quẽ ſo-
lum caſum reſpicit illud niſi qđ premittit ⁊ ita habes hic ca-
ſum in quo minor ſupplet factũ maioris ſic. ſ. de elec. cũ in cũ-
ctis. §. pe. ⁊. ſ. de cõceſ. preben. c. ij. ⁊ hoc intellige de bñficijs que
ad ipſum epm̃ pertinent ſuo iure nã ſi iure deuoluto: puta qꝛ
negligẽtes fuerũt illi qui cõferre debuerũt: tũc nõ ad capitulũ
3 † ſed ad primũ ſuperiorẽ hec poteſtas collatiõis deuoluet. ſ.
de elec. ne pro defe. ⁊ eſt ratio diuerſitatis: quia in his que ad
4 epiſcopũ pertinẽt ſuo iure maior eſt cõmunicatio † quã in his
que obueniũt aliunde. j. de teſta. requiſiſti. §. ſecus. ¶ Ubi ve-
ro cõſuetudine quero an ſit intelligendũ hoc de conſuetudine
preſcripta ſpacio. xl. an. dic qđ ſic. ſ. de cã poſ. cũ eccleſia ⁊ vide
qđ no. ſ. eo. lib. de cõſue. nõ eſt. in glo. j. ¶ Cũ conſilio epiſcopi
ſimile. ſ.

ſimile. ſ. de conſti. ex parte. in fi. vbi dicūt Vincē. ⁊ B. cō. qꝺ ſi ꝑtermiſſo tali cōſilio fiat collatio nō tenet. ſ. de elec. cū in veteri. ſi tñ requiſito ciꝰ cōſilio nō aſſignēt ſiue cōferant iuxta eius
a conſiliū bene vʒ qꝺ fit ad hoc. ſ. de arbi. cū olim. ad hocᵃ etiā
5 facit qꝺ iudex † requirit cōſiliū aſſeſſoris ⁊ peritorū ⁊ tñ nō tenetur ſequi. ſ. de cōſue. ad noſtrā. qꝛ ſuo periculo iudicat non aſſeſſoris. C. de pe. iudi. l. ij. ⁊ ſi mādauerim ꝓcuratori negotia mea gerere cōſilio ſempronij ipſe tenet ſi male geſta ſunt non ſempronius: qꝛ nō eſt ibi adhibitus niſi vt conſulat ⁊ admoneat. ff. mā. idē ꝫ. ⁊ hoc qñ dicit cū cōſilio: vt hic. ⁊ in ꝑcalle. c. ex parte. ſed ar. cōtra. ff. de ſuſpe. tu. l. impuberibus. vbi dicit qꝺ adoleſcēs pōt accuſare curatorē ſuū durāte curatiōe cū cōſilio neceſſariorū ſuorū vnde ſi nō apparuerint neceſſarij corā iudice cū eo nō audit accuſans vt ibi. Quid ſi dicat de cōſilio: vt. j. de ſta. mo. c. ij. in fi. ⁊. j. eo. lib. de hereti. vt cōmiſſi. iuxta fi. tūc dicūt ꝑdicti Vin. ⁊ B. cō. eſſe ſecus: qꝛ plus importat iſta ꝑpoſitio de quā illa cū ad hoc de pe. diſt. iiij. ſi ex bono. inſti. vi bo. rap. §. ſane. nā qñ hoc caſu ⁊ qñ ſic mandaret videt electa induſtria perſone. ar. ad hoc. ſ. de offi. dele. qm̄. ſed ſi nulla ponit ꝑpoſitio ſed dūtaxat dicit cōſilio: tūc videt valere. ⁊ ſi cōſiliū nō ſequatur. ff. de admi. tu. quidā. §. papa. ⁊ aliud dicerem ſi ꝑponeret negatio: vt ſi ita dicat ⁊ hoc non facias ſine eius cōſilio ar. ſ. de offi. dele. venerabilibus. ff. de exerci. l. j. §. ſi plures. ff. de arbi. l. j. §. pupilli. ad hoc qꝺ no. ff. de inſti. ſed ⁊ ſi pu. §. conditio. ¶ De medio idē eſt de hac vita. xxiij. q. iiij. §. hec antē vita. ¶ Differēda ſcripſit Vin. cōtra. ar. ad hoc. C. de ꝯhē. emp. l. vlt. ſʒ ciꝰ ſnīa hic corrigit ad hoc. ff. de leg. l. titia. §. j. ff. de leg. ij. peto. §. mt. ⁊ qꝺ hic ſtatuit eqnū fuit ne vacāti būficio periculū immineret qꝺ eſſe non debet. ſ. eo. lib. de conceſ. ꝑbe. qꝛ cūctis. §. ecōtra. ⁊. j. ſequit. in fi. ⁊ ſic habes caſum in quo capitulum vacāte eccleſia non facit id qꝺ faceret prelatus ipſius habes ſimile. ſ. de elec. ſcriptū. ibi tot: qꝛ tūc tēporis habuiſſe ꝑlatos ⁊c. ¶ In remotis hoc no. qꝺ ꝓpter loci diſtātiā
6 aliqd ꝑtermittit † qꝺ alias deberet fieri habes ſi. lxiij. di. cū lōge. ff. de iudi. ſi lōgiꝰ. ff. de annu. leg. meuia. §. vl. ¶ Haberi credo qꝺ nō ſit talis epiſcopus requirēdus niſi apud eccleſiā ſuā ratione cuiꝰ habet intereſſe. ſ. de eo qui mit. in poſ. ſi aduerſarius. Itē nō credo qꝺ alteri poſſit cōmittere cōſiliū ſuū cū circa hoc eius induſtria ſcʒ epiſcopi cuiuſcūqꝫ illius eccleſie videat electa ⁊ tali epiſcopo nō do plus in ipſa collatione faciēda niſi quātū habet cōſuetudo ad hoc. j. de ca. mo. dilectꝰ huius ſnīe etiā fuit Vincē. ſ. de elec. camana. de hoc dixi. ſ. eo. lib. de elec. ſi quis. in glo. iſte ꝓcurator ⁊c. ¶ Periculū. ſ. de elec. cū inter vni. ⁊ hoc vitandum eſt: vt. ſ. dixi in glo. ſcripſit ⁊c.

¶ De rebus eccleſie alienandis vel non. Rubrica.

Summarium.

1 ¶ Eccleſie antique priuari decimis non debent vt tribuantur nouis oratorijs.
2 Alienatio bonorum eccleſie vacantium per epiſcopum facta pro iuſta cauſa an valeat.
3 Alienatione in temporali ſufficit tacitus conſenſus ⁊ quare.

Dudum. Dictus. ſ. in parte deciſa ꝓdit litē cōteſtando. ¶ Eccleſie cuius noīe agebat. ¶ Factā ⁊ nō iuſte vt infra patet: qꝛ vacāte eccleſia nil eſt innouādū: vt. ſ. ne ſede vacan. per totū. ¶ Exiles hoc erat quo ad iſta iuſta ⁊ ſufficiēs cauſa. ad hoc. ſ. de ꝑbē. expoſuiſti. ſed nō erat euidēs: vt. j. ptʒ Hoſtiē. Sed arg. cōtra
1 xvj. q. j. eccleſie vbi dicit qꝺ antique eccleſie † decimis priuari nō debēt vt nouis oratorijs tribuant dic vt ibi no. ⁊. j. de reli. do. cōſtitutus. in glo. hoc vt ⁊c. ¶ Archidiaconatu ⁊ ſic videbatur talis cōceſſio fuiſſe realis. ſ. de teſti. cū veniſſent. vbi de hoc. ¶ Defenſore id eſt ꝑlato ſic. ſ. ne ſede vacā. cōſtitutis. vbi etiā ſic exponit p Hoſtiē. ⁊ Hoſ. de hoc leg. ⁊ no. x. q. ij. c. vlti. ⁊ idē qꝺ hic dicit intelligas de qualibet dignitate ſiue ꝑſonatu ſm Hoſtiē. qui de hoc ſatis no. in ſumma ne ſede vacāte. §. de qua ſede ⁊c. de hoc etiā no. j. de exceſ. ꝑla. ad hoc quoniam. in glo. ⁊ male ⁊c. qꝺ ſi eccleſia tali defenſore caret epiſcopus aliū ſibi dare debet puta economū qui eccleſiam defendat ⁊ res gubernet ⁊ colligat ad ipſam eccleſiā ꝑtinētes: vt. ſ. de offi. ordi. cū vos. lxxv. diſt. qm̄. C. de epi. ⁊ cleri. oēs. §. hoc nihilominus. ſm Hoſtiē. vnde dic defenſore vel ꝑpetuo vt eſt legitimus miniſter illius eccleſie vel tꝑali vt eſt defenſor vel curator datꝰ eccleſie nō oſtēdēdas rationes quare alienatio huius non ſit facienda vel ſit concedenda nā ſine tali defenſore alienatio facta nō vʒ. C. de obſeq. pat. ꝑſtā. l. vlti. ſm Inno. teneas igit incū-
2 ctanter: qꝛ quātūcunqꝫ epiſcopus † alienet pro iuſta cauſa perpetuo bona eccleſie vacantis non vʒ alienatio niſi eccleſia habeat defenſorem legitime conſtitutū vt habetur in. l. ſ. proxi. alle. ⁊ argu. C. de admini. tuto. l. xxꝫ. ⁊ niſi fiat premiſſo tractatu: vt infra ſequitur ſcilicet cū cauſe cognitione nec eſt cōtra. ſ. de his que fiunt a ꝑla. tua. ⁊. c. paſtoralis. qꝛ negat hoc debere requiri ⁊ qꝺ ibi minus dicit per alia iura ſuppletur ad tempus aut cōcedere poteſt ſine tanta ſolennitate. argu. ſ. vt eccle. benefi. vt noſtrū. in fi. vbi huius ſententie eſt Innocē. ¶ Tractatus de iſto tractatu habetur. ſ. de his que fiūt a ꝑla. tua. in glo. ſed qualiter ſed Jo. dicit quis debeat eſſe tractatus habetur. x. q. ij. hoc ius ⁊ hoc ipſe not. xij. q. ij. ſine exceptione dic
b nō eſſe ᵇ neceſſe formam illius. l. hoc ius eſſe ſeruandā in alienatione rerū eccleſie ſecundū id qꝺ no. xij. q. j. videntes. in glo. videt ergo. in fi. j. q. ij. in ſumma. vbi videas. ⁊ huius ſentētie fuerunt hic Innocē. ⁊ B. ⁊ no. x. q. ij. c. j. ver. qꝺ ſi in glo. hodie ſufficit vbi dicit qꝺ ſufficit in alienatione rerum epiſcopalis eccleſie ſolus epiſcopus cū canonicis: vt. xij. q. ij. ſine exceptione. ⁊ idē no. Hug. Lau. ⁊ Jo. xij. q. iiij. nullus. ⁊ hanc ſentētiā tenuerunt Ala. ⁊ Tancre. ſ. eo. tit. nulli. ⁊ Hoſtien. in ſumma eo. titu. §. iij. ver. res autē. ⁊ pro hac ſententia videt expreſſum i ij. q. ij. placuit. ſed his obſtare videtur. ſ. eo. vt ſup. in fin. vbi no. Inno. ⁊ Hoſtiē. qꝺ gratioſe cōceſſit epiſcopo rauēnati qꝺ habito fratrū ſuorū cōſilio ⁊ conſenſu poſſit alienare res eccleſie ſue dic qꝺ non ob. nam nō loquitur in hoc caſu ſed demonſtrat qꝺ quando vult epiſcopus alienare hoc nō debet facere ſine licentia ſui ſuperioris quā ei debet ex iuſta cauſa liberam impartiri vt ibi fecit papa qua licentia habita nō expedit qꝺ ille epiſcopus conuocet alios epiſcopos ſecūdum qꝺ partim tradebatur in predictis canonibus. x. q. j. c. j. ver. qꝺ ſi neceſſitas. ⁊. xvij. q. iiij. nullus. ſed illam alienationem forma ſeruata poteſt facere cum cōſenſu ſui capituli: vt in ꝑcalle. c. ſine exceptione. ⁊ ſic intelligat prima ſentētia ⁊ remanet ſentētia Innocē. ⁊ Hoſtiē. ſine contradictione ⁊ hoc verū credo quamuis exponat in ꝑcalle. decre. vt ſup. quod cōcedimus id eſt cōceſſum eſſe oſtendimus vt. x. q. ij. §. ſi. ſed permutare. idcirco dixi forma ſeruata ⁊ qꝛ in alienatione rerū eccleſie neceſſaria eſt ſolennitas: qꝛ ea nō ſeruata vitiat cōtractus. argu. efficax in ꝑalle. ga. c. ſine exceptione. ⁊ no. qꝛ B. ſcripſit hoc qꝺ ſufficit ſi cōſenſus huius ſed ſtet ſicut in ipſo cōtractu ſiue poſt contractū ſ. de his que fiūt a ꝑla. cū vos. ⁊. j. de iure patro. cura. credo qꝺ vbi inferior ab epiſcopo vult alienare prius debet licentia epi interuenire vt ſatis plane colligit. xij. q. ij. abbatibus. ⁊. c. placuit. xxij. q. iiij. in vēditionibꝰ. in prin. alias pōt alienatio fieri ⁊ per epm̄ reuocari vt ibi. ¶ Perpetuis ſecus in tꝑalibus:
3 vt. ſ. vt eccle. bñfi. c. j. ſm Inno. nā in tꝑali alienatione † ſine cōceſſione ſufficit tacitus cōſenſus. ſ. de his ꝗ fiūt a ꝑla. c. ij. qꝛ in talibus nō ita ledit eccleſia ſm. B. nā tꝑalē conceſſionē pōt facere prelatus ſine canonicis: vt no. xvj. q. j. poſſeſſiones. ſʒ arg. cōtra. xij. q. j. epiſcopus. dic qꝺ ibi loquit cū ledebat vel fraudabat eccleſiā. Itē ar. ꝯtra. ſ. de his que fiūt a ꝑla. ea noſcit dic qꝺ illud loqnit in cōceſſione ſpiritualiū vbi debet eſſe magna examinatio: qꝛ de tāta re ſegniꝰ nō eſt agēdū. vij. q. ij. c. vlt. imo dʒ eſſe magna examinatio. xlij. diſt. qeſcamꝰ. ſʒ ꝑalle. c. poſſeſſiones. loquit in cōceſſiōe tēporaliū ad tꝑs ⁊ cauſa pietatis qꝺ licet vt ibi. Sed contra qꝛ collatio beneficij tꝑalis eſt ſcʒ ad vitā vt loquit ꝑalleg. c. poſſeſſiones. ⁊ eſt res neceſſitatis: qꝛ nō pōt ꝑlatꝰ ſibi retinere ⁊ dat cā pietatis vt. ſ. de reſcrip. poſtulaſti. ergo ſi hāc nō poteſt facere prelatus ſine. c. nec primā. ¶ Alienationibus. ſ. eo. nulli. ¶ Exigitur hoc verbū ponderatū expreſſe reprobat ſententiam Hoſt. ⁊ Inno. quā dicā. j. c. proxi. in glo. de hoc no. ⁊c. ver. Hoſ. tamen ⁊c.

Summarium.

1 ¶ Eccleſiaſtica bona dicuntur eſſe eccleſie ita quod eccleſia habet dominium eorum.
2 Eccleſie de rebꝰ nulla eſt attributa facultas laicis diſponēdi.
3 Alienatio rerum eccleſie oportet quod ſciatur a papa.
4 Poſſeſſio rei quam nomine alieno cōſtituo me poſſidere abdicatur a me ⁊ tranſit in eum ⁊ quare.
5 Prelatus quando opprimitur in eccleſia aduocādo aliquem principem vel baronem an propter talem aduocationem ille princeps poſſit habere ius in rebus eccleſie.
6 Principale vbi non tenet nec acceſſorium.
7 Temporis tractu non firmatur quod ab initio non ſubſiſtit.
8 Eccleſiarum res debent eſſe libere.
9 Beneficium propter quid detur.
10 Ignorantia preſumitur vbi ſcientia non probatur.
11 Monitio vindictam precedere debet.
12 Dominus rei fit is cui propter metum res eccleſie datur.
13 Vſurpata niſi reſtituant nō ſufficit abſtinere a grauaminibꝰ.

a ¶ Ad hoc etiaʒ facit. adde ꝺ materia plene p Bart. i. l. j. §. ſi plures. in. iiij. colū. cū tribus ſeq. ff. de exer. aliqd p Fely. i. c. cū oēs. colū. xij. extra de ꝯſti. Ang. i. l. j. ſ ſi. col. inſti. de ſuſpec. tut. Imo. i de. j. ad fi. ꝺ eta. ⁊ ꝗli. Fely. i. c. ſciſcitatus. in vj. colū. extra de reſcrip. in. c. iij. ſ. v. col. ⁊ ſeq. et in viij. col. de re iudic. d. Abb. in. c. cū olim. de arbi. et i. c. cū i veteri. in. ij. col. et ſeq. in. vij. notabili. ⁊ in. vj. col. ꝺ elec. barba. in conſilio j. ſ. xxxj. colum. ⁊ cōſi. xlvij. ⁊ ꝯſi. xl. i. xv. col. vol. j. Fely. in. c. ſi pro debilitate. in. iiij. col. de offi. delega.

b ¶ Dic nō eſſe neceſſe. Adde Panor. i. c. eccleſia ſancte marie. i iiij. colū. de conſti. do. Abb. in. c. tua. in fin. col. de his que fiunt a prela.

HOc conſultiſſimo. i. cū multo cōſi-
lio facto. ſic enim
debent fieri iura. C. de leg. ⁊ cō. humanū. xxv. q. ii.
apoſtolice vel hoc ideo ſic dicit quia valde conſulitur
eccleſiis. vt. i. patet habes ſi. ſ. eo. lib. de reli. do. religionum. in
prin. de cōſecra. diſt. i. conſulto. ¶ Edicto. ex hoc habes qḋ iſta
eſt conſtitutio generalis. C. de legi. ⁊ cō. l. iii. ⁊ e. li. de elec. vt cir-
ca. ¶ Immobilia. ex hoc patet quod hec cōſtitutio ſiue ꝓhibi
tio non' extēdit ſe ad bona mobilia huius potuit eſſe ratio quia
tales ſubmiſſiones non conſueuerūt fieri in bonis mobilib⁹.
¶ Seu iura. dic quod iura ⁊ bona mobilia paribus paſſibus
ambulant. quo ad vſuc. C. de pre. lon. temp. l. vlt. ⁊ quo ad alie
a nationem vt hic ad hoc no. quia iura ᵃ inter immobilia computā-
tur. C. de ſa. ſan. ec. iubemus. ii. §. i. que aūt dicātur iura. dic vt
ibi. ⁊ in autē. col. ii. de non alie. aut per. §. i. ¶ Ipſarū. ſ. eccleſia
1 rum. ⁊ ſic habes hic qḋ bona eccleſiaſtica † dicūtur eſſe eccleſie.
ita qḋ eccleſia h3 dominiū eoꝝ ad hoc. xvi. q. iii. iter memo. de
hoc l. c. ⁊ no. xii. q. ii. expedit. ſ. de ver. ſig. cū. ⁊ per Inno. ⁊ hoſti.
ē. de cā poſ. enim ſup ibi videas. dicit goſ. dic veri⁹ quia ſunt vni-
uerſitatis loci illius. inſti. de rerū di. §. vniuerſitatis. xii. q. ii. q
2 manu. ¶ Laicis quibus diſponēdi de reb⁹ ec. † nulla eſt attri
buta facultas. xcvi. di. bene quidē. xvi. q. vii. nō placuit. ⁊ c. lai
cis. ē. de cōſti. eccleſia. ¶ Submittere. hic quo ad eccleſias ſub-
iacere. hic quo ad bona immobilia. ¶ Supponere. iura eccle-
ſiarū. vel3 cōſtituendo vel recognoſcendo ſeu ꝓfitendo ſe predi
cta bona vel iura tenere a laicis vel aut vocādo aut ſtatuendo
eos patronos vel aduocatos in ꝑpetuū vel ad non modicum
tp̄a. vt. ī. ſequit̄ conſueuit aūt queri quare magis hic ꝓhibet̄
ſubmiſſio talis quā alia alienatio pōt dici quia talis ſubmiſſio
eſt quedā ſeruitus in qua eccleſia poſita remanebat. quia eſſet di
recte ꝯ. iura. ¶ Spāli. i. expreſſa. C. de neg. ge. l. negotiū alienū.
⁊ ſic patet hic qḋ non ſufficit habere licentiā generalē alienan
3 di quia eſt noui iuris introductio. op3 ergo qḋ papa † ſciat quare
⁊ de quibus rebus licentia ſit cōcedenda. ar. ff. de re. eo. ti. ma-
gis. §. nō tñ. C. de pre. mi. l. ob ea. ff. de acqui. here. ſi quis mihi
bo. §. ſed vtrū. ⁊ quia talis ſubmiſſio eſt piculoſior ꝙ̄ alia aliena-
tio. ideo ꝓpter hoc introduxit de nouo. ¶ Nō ꝯcedendo. qui
dam praue hanc literā intellexerunt. dicentes quia hic ꝓhibetur
oīs ꝯctus alienationis. ſ. in emphi. ⁊ oīm aliarū alienationū.
ar. ad hoc. xii. q. ii. alienationes. iuxta prin. ſed dic hoc eſſe fal-
ſum vt plene demonſtrat cōiunctio aduerſatiua que. ſ. ſequit̄.
ſed non eſt veriſimile qḋ papa oīa iura de hac materia loquen
tia voluerit vno verbo ſubuertere. ē. de elec. eccleſia noſtra. ii.
C. de inoffi. teſt. ſi quis. dic ergo quod hoc vult dicere. l3 ꝓpona-
mus fieri ſubmiſſionē ſubiectionem ⁊ ſuppoſitionē ſine cōſen
ſu capituli ⁊ licētia pape ſpāli ꝯſtituēdo vel recognoſcēdo ⁊c.
nō tñ ꝓhibemus bona ipſa vel iura in emphi. dari ſeu vel alie
nari in forma ⁊ caſib⁹ a iure expſſis ſine ꝑmiſſis. nō ob. ꝑ. c. alie
natiōes ad id qḋ ſequit̄ emphiteoſim ⁊c. quia illud loquit̄ in ca-
ſu cōceſſo vel ꝑter formā iuris vel intelligit̄ de reb⁹ ꝑcioſis ſed
poſſeſſiōes min⁹ vtiles dant̄ licite in emphy. x. q. ii. ꝑpetua. ſm̄
Hoſ. ⁊ Hug. ēt ꝑpetuā: vt ea. q. §. ſi quas. iō aūt talis ꝯctus em
phyteotic⁹ ꝓhibet̄ i ꝑalle. c. alienatiōes. quia emphy. nō eſt ꝑcul.
ab alienatiōe. i aut̄. ⁊ nō alie. aut ꝑmu. reb⁹ ec. §. alienatiōe vbi
de hoc. ⁊ in. §. ibi ꝑalle. vbi no. qḋ ꝑpetua emphy. ꝑmittit̄. vt ī
aut̄. de alie. ⁊ emphy. §. licētiā. de hoc ēt no. i aut̄. de ali. ⁊ ēphy.
eo. ti. ſ. de nō alie. aut p. re. ecc. §. neq3 illud. i ſi. ibi videre pote-
ris. ¶ Emphyteoſim qd iuris ſit de natura hui⁹ ꝯct⁹ ad ſatu-
ritatē no. i Spec. de loca. §. qm̄. ē. ⁊c ¶ Forma de hoc no. iii. q.
ii. i ſum. ea. q. ſine excep. x. q. ii. hoc ius. ⁊ qḋ dicit de forma expo
ne. i. cū cōſenſu ⁊ deſcriptiōe ſeu collaudatiōe eoꝝ q itēdere di-
cūt ⁊ cū aliis q̄ neceſſaria ſunt i talib⁹ quia dic vt. x. q. ii. hoc ius.
§. ꝑpetua. xii. q. ii. ſine excep. ſ3 no. qḋ Io. ſcripſit quia ſi forma tra
dita ⁊ p eū recitata i ꝑal. c. in ſum. nō obſeruet̄ alienatio nulla
eſt ipſo iure l3 ſit i caſu licito ſ3 ſi forma illa obſeruet̄ ⁊ fiat alie
natio t3 de iure quāuis fiat i caſu nō conceſſo ⁊ h̄ ipſe ibi no. ⁊
ea. q. ſine excep. i gl. ſ3 nōne ⁊c. ſ3 huic itellectui multū refragat̄
ē. de cōſti. q̄ in eccleſiarū. in ſi. ibi ſine legitimo ⁊c. ē. eo. cū lai-
cis. in ſi. ibi abſq3 legitimo ⁊c. ⁊ hoc teneo. Hoſ. tñ ſcripſit qḋ
ſufficit ſeruari ſolēnitates ſm̄ locorū cōſuetudines approba-
tas h̄ ipſe ſcripſit i ſum. eo. ti. §. i reb⁹. ē. eo. ti. nulli. ⁊ ibi Inno.
vī hāc ſnīa3 approbare dicit em̄ quia ſufficit obſeruare ſolēnitatē
que eſt in aliqua ec. p cōſuetudinē introducta. ⁊ ſi ſit preter ius
dūm ꝯ non ſit alias grauis ne ſit ꝯ. ē. de re. iu. cū eſ. de hac for-
ma. ſ. alienationis faciende no. ipſe Inno. ē. de tranſac. ſtatui-
mus in gl. ibi videas tu dic eū ho. quia ꝑdicta ſnīa Hoſ. ⁊ Inn.
reprobat̄. ē. c. pr. vbi quia ⁊c. ¶ Caſibus qui multi ſunt. ſed oēs
reducunt̄ ad. iiii. vt no. xii. q. ii. in prin. ibi videas. ¶ Premiſ-
ſis quod hic dr̄ intellige vbi ꝑlatus nō eſt prohibitus alienare
qḋ ſi eſſet ꝓhibitus nō teneret alienatio etiā in caſibus a iure
ꝑmiſſis qḋ dic vt no. Inno. ſ. de teſta. Raynaldus. in gloſ. pa-
ctum eū ⁊c. ¶ Recognoſcēdo. ē. de elec. venerabilē. ii. reſpōſo.
¶ Profitendo id eſt cōfitendo. ⁊ hoc videas qḋ dixi. ē. eo. lib.
de ſumma trini. fideli. iuxta prin. illis ſc3 laicis. ¶ Tenere hic
vult dicere qḋ prelatus nō pōt conſtituere nec recognoſcere id
eſt confiteri ſe tenere illa bona ab aliis laicis vel tanꝙ̄ pro ad-
uocatis vel patronis ea bona tenere vel ſtatuere ipſos patro-
nos vel aduocatos ipſorū bonorū ⁊ ſi bene attendat̄ hec erat
quedā alienatio nā vbi rem aliquā nomine alieno me ꝯſtituo
4 poſſidere rei poſſeſſio † abdicatur a me ⁊ trāſit in illum: quia
is poſſidet cuius nomine poſſidet̄. ē. de reſti. ſpo. cū veniſſent.
de preſcri. ſi diligēti. ff. de acqui. poſ. qḋ meo. ¶ Aduocando
id eſt tanꝙ̄ ab aduocatis recipiēdo. ¶ Partib⁹. i. gallicanis.
¶ Aduocatos dic vt dixi. ē. eo. de elec. generali. ¶ Perpetuo
x. q. ii. perpetua. ¶ Non modicū innuit hec litera qḋ ad modi
cum tēpus poſſunt vocari in patronos vel defenſores vel par
ticipes prouentuū ex aliqua iuſta cauſa cū cōſenſu ſui capitu-
li etiā ſine licētia pape ⁊ pōt huius eſſe ratio: quia in modico tē-
pore nō eſt periculum. ff. de indi. ſi debitori. ⁊ tunc dic qḋ ma-
gnum vel modicū tēpus arbitrabitur bonus iudex poſt ꝙ̄ nō
eſt hoc iure determinatū inſpecto ſtatu eccleſie ⁊ periculo im-
minenti ⁊ cōditionibus perſonarū ad hoc. ff. de iure delib. l. i.
in ſi. ē. de offi. dele. de cauſis. ¶ Statuendo hoc vult dicere cū
5 aliquis prelatus † alicuius eccleſie ab aliis opprimeret̄ adeo
qḋ ſe defenſare non poterat aduocabat aliquem principē vel
baronem vt ab aliorū oppreſſionibus tueretur ex qua aduo-
catione dicebat ille princeps vel baro ſibi ius acquiſitum ex ſe
ſemper ſuperiorē dominū eſſe iure propter que erat talis ad-
uocatio: vt. ſ. §. proxi. ⁊ §. vlt. ¶ Cōtractus iuramenti. xiii. q.
i. c. i. ¶ Adeo id eſt in tantū. ¶ Tribuant no. hic contractum
ipſo iure nō tenere tanꝙ̄ improbatum a iure ⁊ per conſequēs
quicquid ex eo vel ob id ſequit̄ nō tenet ad hoc. ē. de elec. qua-
liter. ⁊ de procura. auditis. in prin. nā vbi non tenet principa-
6 le † nec acceſſoriū. ff. de reg. iur. cū principale. ſ. eo. lib. de regu.
iur. cū quid. puta rei traditio pene promiſſio iuramēti inter-
poſitio fideiuſſorū ⁊ pignorū datio ⁊ ſimilia. C. de ſac. ſan. ecc.
iubemus. ii. §. ſane. C. de legi. non dubiū. x. diſt. vides. xxv. q. ii.
imperiali. ē. de teſti. c. ii. in ſi. de fo. cōpe. ſi diligenti. vbi de hoc
aliquādo tñ tenet acceſſoriū licet nō teneat principale. ē. de iu-
reiuran. cū contingat. ē. eo. lib. eo. ti. mulieres. primo reſpōſo.
ff. de pac. iuris gentiū. §. marcellus. alias eſt. l. ⁊ incipit. ⁊ ſi ſti-
pulatio. inſti. de inuti. ſtipula. §. alteri. ⁊ not. ſ. de procura. c. ii.
¶ Cauſam id eſt titulū qui eſt cauſa ꝑſcriptionis. C. de rei vē.
nullo. ¶ Parēt alias pene habes ſimile. C. de agri. ⁊ cen. quē-
admodum. in ſi. ⁊ xxvi. diſt. bene quid. ver. ⁊ is quā prediū ⁊c.
vbi de hoc. ⁊ no. ſ. de iure patro. in gloſ. ii. ē. de his que fiunt a
prela. continebat̄. in glo. arg. qḋ ⁊ eſt ratio quia talis titulus a iu-
re iſto improbatus habet̄ pro nō titu. ff. de peti. here. nec vllā.
7 ⁊ illud qḋ ab initio non ſubſiſtit tractu temporis † non firmat̄
ſ. de re. iu. nō firmat̄. ſ3 min⁹ iuſt⁹ titul⁹ qñq3 ꝑſtat cām ꝑſcribē-
di prout not. ē. de preſcrip. ſi diligenti. ff. de dolo. ⁊ eleganter.
C. de furta. l. vni. at vbi titulus nullus eſt ibi nō pōt eſſe pre-
ſcriptio. xvi. q. iii. §. poteſt etiā. ⁊ hoc eſt verū vbi titulus requi-
ritur qḋ dic vt no. Hoſtie. ē. de excep. cum olim. iuxta ſi. ſed nō
videt̄ qḋ iſta ſint contra ius cōmune. ſ. de iure patro. preterea.
cum ſimi. ergo non requiritur ti. ē. eo. lib. de preſcri. c. i. poteſt
8 dici qḋ imo eſt cōtra ius cōe: quia res eccleſiarū † debēt eſſe libere
C. de epiſ. ⁊ cle. l. ii. cū ſimi. niſi quatenus eccleſia ꝑmittit: vt in
ꝑalle. c. preterea. ⁊ eo. tit. quoniā. ē. eo. cū laicis. x. q. i. nouerit.
¶ Ipſo facto ſimile. ē. eo. lib. de elec. ſciant. ¶ Ab officio. i. ab
officii ſpiritualis executione ⁊ ſic per conſequens a beneficio.
9 lxxxi. diſt. ſi quis ſacrā. ⁊ c. eos. quia beneficiū † datur propter offi
cium. ē. eo. lib. de reſcrip. quia de hoc etiā no. ē. de appel. paſto-
ralis. ⁊. ſ. de ſe. exco. mi. latores. ¶ Adminiſtratione ſc3 tēpo-
ralium ſimi. ſ. de ſolu. ſi quondā. vbi de hoc. ¶ Sciētes pre-
b ſumitur ᵇ ignorātia vbi ſcientia non † probat̄. ſ. eo. lib. de reg.
10 iur. preſumit̄. ¶ Preſumptū ſcilicet factā ſubmiſſionē nō ſer-
uata forma predicta. ¶ Denunciare hoc ſumptū fuit ex eo qḋ
habet̄ in aut̄. colla. ii. de non alie. aut per. §. economū. ⁊ habes
caſum in quo quis cogit̄ denūciare ſimi. ii. q. vii. quapropter.
vbi de hoc. ¶ Neglexerint vitium no. ⁊ eſt hic ar. qḋ eclare eſt
aliquid facere ad hoc. ſ. de ſimo. nemo. primo reſpōſo. in ſi. ſic.
xxxvi. diſt. ſi quis vult. qḋ dic vt dixi. ē. eo. lib. de elec. generali.
in glo. ſimi. ſ. eo. ⁊c. ¶ Sic grauata plane innuit quod ſi alias
quis habeat beneficium non cōprehenditur iſta pena quo ad
illud beneficiū ⁊ habes ſi. ē. eo. lib. de elec. ſi cōpromiſſarius.
§. reſtringit̄. ¶ Triēnio hic reſpicit tam ſuſpenſionē prelatoꝝ
quā clericorū. ¶ Laici cōpetentē. ſ. de ſen. exco. ſacro. in prin. ⁊
dic cōpetentē ſc3 trinā: vt ibi no. ⁊ eo. ti. cōtingit. ii. xvii. q. iiii.
de presbyteroꝝ. ē. de ꝯſti. ex litteris. vbi de hoc vel vnā pro om-
nibus: vt

a ¶ Ad hoc not. qḋ iura. Adde ad h̄ Bar. in. l. monētum. ff. de verbo. ſig. ⁊ ibi plene Alexan. in apoſt. alex. in cōſi. xvi. circa fin. in i. vol. ⁊ ꝯſi. xxxi. in. iii. col. ṽ. ſ3 ita eo. vo. Bar. in. l. ſi ſic. §. ſi. ff. de leg. i. Alexā. in cōſi. xxvii. i ſi. et conſil. xlix. circa ꝑn. i. in. volu. Bart. i. l. ſingularia in. v. col. ff. ſi cer. pet. ⁊ in aut̄. hoc ius porrectū. in ſi. C. de ſac. ſan. eccle. Bar. i. l. cēturio. i. vii. col. ff. de vulg. ⁊. Iaſ. i. l. ſtipulatio h̄ modo cōcepta. ff. de ṽ. obl. pacti. papi. late i forma primi lib. i gl. i ṽ. veris ⁊ legitim⁹ titulis. i. xii. col. Fely. in pe. decre. i iii. co. alex. in ꝯſi. xlv. i iii. col. ṽ. ꝑmo eū. ⁊ i cōſi. lii. l. ii. colū. ṽ. iii. moneor. et i cōſi. cxv. i. iiii. col. i i. volu. ⁊ i cōſi. xii. i. ii. col. i ſi. l. ii. volu. ⁊ ꝯſi. lxii. in. iiii. col. i ꝑn. in iii. volu. et Alex. cōſil. cxi. i. ii. col. i ſi. i. iiii. volu. ⁊ ꝯſ. iiii. i ſi. l. i. vol. Fely. in. c. oēs leges. i vi. col.

b ¶ Preſumitur. Adde de materia p Fely. i c. a nobis. in. i. col. de excep.

nib⁹:vt.j.eo.lib.de ſen.exco.cõſtitutionẽ.§.j.xxiiij.q.iij.de illi-
cita de hoc et dixi.ſ.de appel.ab eo.in gl.vlt.ibi videas.Mo-
11 nitionẽ q̃ † vindictã pcedere d3:vt legit̃ ⁊ no.ſ.eo.lib.de ſen.⁊
re iudi.cum eterni.in verbo efficiẽ ibi videas.xij.q.ij.indigne.
de hoc etiã no.ij.q.vij.accuſatio.ij.in gloſ.hec pars ⁊c.ad idẽ.
j.eo.lib.de ſen.exco.cõſtitutione.⁊.c.ſtatuimus.⁊ no.in p̃alle.
c.ex literis.❡Exegerãt qꝺ preſumiẽ prima facie.ar.de renũ.
ſup eo.de pſump.q2 ⁊ hinc dici cõſueuit qꝺ is cui ppter metũ
12 res eccleſie dat̃ fit rei dñs † ⁊ hoc ſcripſerũt Jo.⁊ Laur.qꝺ pz
ex eo qꝺ no.xv.q.vj.c.j.in prin.in gloſſ.bene ſit ⁊c.⁊ idẽ tenuit
Vin.put ipſe no.ſ.de reſti.ſpo.cũ ad ſedẽ.in fi.ſed certe illa li-
tera.c.vbi dicit ad nullũ eis p̃ iudiciũ vel nocu.⁊c.⁊ vbi dicit
a ſuis bonis ſequeſ.⁊c.multum viget ad cõtrariũ.ad idẽ.ij.q.
ij.c.j.in fi.vbi dicit poſſeſſori.⁊ hãc ſentẽtiã dicit Hug.eſſe verã
ſecũdũ canonis eqtatẽ ad hoc etiã facit ſnĩa illorũ qui dicũt
qꝺ põt agi actiõe in rem p cũ qui p metũ tradidit:vt in p̃alle.
c.xv.q.vj.c.j.ad idẽ.ff.qꝺ me.cã.metũ autẽ.§.iul.⁊.§.volẽti.C.
eo.ti.l.ij.vbi de hoc ⁊ pleni⁹ no.ſ.de renũ.ſup hoc.in glo.alle.
ab ipſo ⁊c.ſ.de his q̃ in.c.ij.ibi videas.⁊.ſ.de iureiur.ſi vero.
❡Ego credo ſnĩam Hug.eſſe verã ſcꝺm canonis eqtatẽ:vt di-
cit p̃alleg.c.xv.q.vj.c.j.alias fit magna violẽtia litere vbi dicit
nullũ ⁊c.⁊ ſequeſtrationẽ ⁊c.⁊ ideo forte dicit p̃alle.c.ij.q.ij.c.
j.in fi.poſſeſſori ⁊c.j.nõ ob.iſta litera ſi bene vidcat̃ nã factũ re-
cicat ⁊ nõ ponit ius ſi tñ primo coactus pmiſit ⁊ poſtea ſpõte
tradidit nõ excuſat eũ coactio.C.qꝺ met⁹ cã.l.ij.⁊.j.qui cle.vel
vouẽ.inſinuãte.ſ.de eo qui duxit in mar.ſignificauit.⁊ vide.ſ.
eo.lib.qꝺ me.cã.abſolutionis.❡Ex cõtractib⁹ licentia ſcʒ dñi
pape cõſenſu.ſ.ſui capituli.❡Cõtractuũ vt ſi eſt cõtract⁹ em-
phyteoticus accipiãt qꝺ eſt a iure permiſſum nõ vltra ⁊ ſic de
alijs cõtractib⁹ initis inter partes.❡Lege id eſt pacto.nã lex
dicitẽ pactũ.C.de pac.legẽ ⁊ cõtract⁹ ex cõuẽtione legẽ accipiũt
ff.depoſi.l.j.§.ſi cõuenerit.qñq3 lex ſumiẽ pro ↄſuetudine.j.de
ſpõſa.c.j.❡Qui vero legitime id eſt tertio vt dixi.ſ.eo.in glo.
ſic.j.⁊c.❡Reſtituẽdo ⁊c.bene dicit:q2 non ſufficit abſtinere a
13 grauaminib⁹ † niſi vſurpata reſtituant̃.iij.q.vj.ſi res.j.de vſu
ris.cũ tu.❡Terrã.j.de ſpõſa.nõ eſt nobis.ſ.de poſtu.pla.c.j.
de offi.delega.ſane.Procedat ſubau.p p̃latũ eccleſie grauate ſi
terra ſit vſurpata ſit ſibi ſubiecta nã hoc caſu poterit eſſe iudex
in cã ſua.j.de verb.ſig.ex parte.j.vbi de hoc p Inno.in gloſ.ſʒ
dioces.j.eo.lib.de ſen.excõ.dilecto.alias ꝑ illũ in cui⁹ dioceſim
eſt ſua poſſeſſio vſurpata,ad hoc.ſ.de foro cõpe.ſane.ſ.eo.lib.
de elec.cupiẽtes.primo rñſo.C.vbi de crimi.agi oportet.aut.
qua in puincia.❡Ex tũc ergo nõ ante:q2 hoc extremũ tẽpus
reſpicit de hac dictione habes.ff.de condi.⁊ demon.l.iiij.⁊.l.ſi
is.§.ſi ita.de conſe.diſt.iiij.tunc valere ⁊ videas qꝺ dictum eſt
ſ.eo.lib.de preben.dudum.in glo.

❡De rerum permutatione. Rubrica.

Summarium.

1 ❡Permutatio beneficiorum ſiue prebendarum regulari-
ter prohibetur.
2 Permutantes ſtatim habent ius in iuribus taliter permuta-
tis poſtq̃ autoritas ſuperioris interuenit.

LIcet dioce. Formã iuris volẽtis qꝺ
pure et ſimpliciter ſine
a fraude fiat hincinde reſignatio in manib⁹ª epi
vt infra ſequit̃ ⁊ videas qꝺ dictum eſt.ſ.eo.li.
de preben.dudũ.in glo.de hac etiã habet̃.ſ.de
p̃bẽ.inter.⁊ nõ debet interuenire pactio ipſoꝝ
nolentiũ permutare.ſ.eo.queſitũ.⁊.c.cũ olim.ſed hoc totũ qꝺ
hic gerit̃ ex autoritate et arbitrio ſuperioris confirmaẽ qui ex
arbitrio ſuo de rebus pmutãdis diſponit vt omne vitiũ abo-
leatur.ff.de his qui no.infa.furti.§.qui iuſſu.ſ.de pac.cũ pri-
dem.de preben.in fi.de elec.cũ inter.R.ad hoc facit qꝺ no.j.q.
iij.ea que.in glo.tertiũ caſum ⁊c.in fi.x.q.iij.relatũ.in gloſ.in
huius ſnĩe fuit Hoſtiẽ.in ſumma.eo.ti.§.quid põt.ver.oppo
nitur tñ ſic ⁊c.⁊ Gof.ſ.eo.ad queſtiones.in gloſſ.j.de hoc etiã
b dicã.j.eo.c.in glo.nõ intelligas ⁊c.❡Tuã collationẽᵇ ſed nũ-
quid ſufficit autoritas ſuperioris ſi ad capitulũ ptinet colla-
tio ⁊ inſtitutio prebẽdarũ dicit Hoſti.certe nõ ar.ad hoc.ſ.de
offi.archi.ad hoc.§.vlti.ſ.de offi.dele.ſup eo.ad fi.de maio.et
obe.c.vlti.de his que fiunt a p̃la.c.vlti.⁊ hoc ipſe no.in p̃alle.
§.quid põt.ver.ſed nunqd ⁊c.etiã vbi dicit qꝺ in hoc caſu nõ
ſufficeret autoritas capituli ⁊ eſt ratio:q2 ei nõ ↄcedit̃ qꝺ poſ-
ſit cõtra cõciliũ diſpẽſare ſed epõ tantũ.ſ.de prebẽ.vacãte.ar.
j.de teſta.requiſiſti.ad hoc etiã facit qꝺ dixi.ſ.eo.lib.de elec.cũ
ex eo.in glo.a cõtrario ⁊c.qꝺ dicas eſſe verũ ⁊ eſt ratio ſm In-
nocẽ.⁊ Hoſtiẽ.q2 nemini licitũ eſt facere cõtra canonẽ niſi in-
quantum ab ipſis canonibus tolerat̃ ad hoc.ſ.de tẽpo.ordi.
dilectus.ver.tamẽ q2 ⁊c.⁊.ſ.eo.lib.de ſupplen.negli.prela.ro-
mana.⁊ plene dixi.ſ.eo.lib.de elec.licet canon.in gl.dicũt qui-
dam.in fi.ver.vnũtñ ⁊c.ibi videas qꝺ regulariter beneficiorũ
1 ſiue prebendarũ permutatio † phibet̃:vt.ſ.eo.queſitũ.p quã
decre.concediẽ epiſcopo dioce.vt ſi cauſam inſpexerit neceſſa-
riam licite poterit de vno loco ad aliũ transferre perſonas vt
ibi diciẽ alius ergo cui hoc a iure nõ conceditur non vſurpet ad
hoc.j.q.j.§.ſicut ergo.xxvj.q.ij.nõ exemplo.j.de priuile.ſane.
cũ concor.ibi no.xxv.q.ij.ampucato.qꝺ ſi fecerit in probabili
temeritate ſcʒ aſſumendo poteſtatẽ diſpenſandi ⁊ canonẽ diſ-
ſoluẽdi quã a iure nõ accepit puniri debet:vt.ſ.eo.qua fic de-
cet.epiſcopo autẽ ex cauſa pmittiẽ:q2 eſt precordinator in cun-
ctis.xxv.diſt.plectis.⁊ vnaqueq3 parochia regẽda eſt prouiſio
ne epiſcopi.x.q.j.decretũ.⁊.c.regẽda.ix.q.iij.c.ij.v.vnũquẽq3.
xvj.q.vij.oẽs.Itẽ quid ſi talia bñficia ptinẽt ad collationẽ di-
uerſorũ epiſcoporũ ſiue ſunt in diuerſis dioce.cõſtituta poteſt
dici ſecũdũ quoſdã qꝺ in tali pmutatiõe faciẽda debet in vnũ
cõuenire ac ſi eſſet tantũ vnus qui fungereẽ vice vnius tantũ.
arg.j.de ſentẽ.excõ.cũ illorũ.§.ſi vero clauſtralis.ff.de condi.⁊
demon.cui fundus.in fi.nõ ob.ſcꝺm eos q̃ hic dicit ſcʒ tuã ⁊c.
q2 in ipſis terminis ppoſitus fuit caſus vcʒ in ſingulari nam
idẽ iuris eſt in pluribus epiſcopis ſiue diuerſis qꝺ in vno epi-
ſcopo vnde quo ad hoc ſecũdũ eos hic non notat̃ iuris diuer
ſitas.ar.C.de in integ.reſti.l.vlti.ſaluis autoritate dicẽtiũ hoc
nõ credo.⁊ nõ recedo ab innocentia huius litere que dicit tuã
in ſingulari ⁊ eſt ratio que me mouet quã dixi.ſ.in ea.glo.ibi
⁊ eſt ratio ⁊c.nã cũ permutare prebẽdas ſit regulariter repro-
batum nunq̃ extẽdam niſi quatenus inuenio determinatũ in
iure ſicut hic ⁊ hoc probat̃ expreſſe.xv.q.iij.§.cũ autẽ.ver.cum
enim.ad idẽ C.de appel.precipimus.p que iura probaẽ qꝺ ſic
debeat fieri.❡Volẽtes intelligas vt dixi.ſ.eo.c.in glo.nolen-
tes ⁊c.hoc tñ ſane intellige:q2 bene põt quis dicere cũ ego nõ
poſſim ſecũ morari vel pficere in tali mea eccleſia propter ini-
micitias vel diuerſitatẽ lingue vel alia iuſta cauſa ſupplico vt
tali puideatis de bñficio meo ⁊ mihi de ſuo põt etiam dicere
tali melius competeret mea eccleſia ⁊ mihi ſua.ar.ſ.de prebẽ.
inter ſm Inno.ita qꝺ inter ſe nõ paciſcanẽ nec tractent nec ex
pactione partiũ ſeu tractatu aliud fiat ſed potius ex officio ⁊
iuſſione iudicis vt patet in eo qꝺ legiẽ ⁊ no.ſ.de pac.cũ pridẽ.
ſ.de prebẽ.niſi põt etiã dici qꝺ in pmutatione iuriũ qualis eſt
permutatio beneficiorũ poſtq̃ interuenit autoritas ſuperio-
2 ris ſtatim ius habẽt in iuribus permutãtes † taliter pmutatis
⁊ huius ſentẽtie videt̃ etiã Inno.in prealleg.decre.inter.dicit
tñ Goff.qꝺ tractatus inter partes põt interuenire de pmutã-
do ſed cõtractus pmutationis nõ ⁊ hoc eſt qꝺ dicit.ſ.eo.cum
vniuerſorũ.ibi licet ipſi per ſe ⁊c.totũ enim ex arbitrio ſupe-
rioris dependet:vt.ſ.eo.queſitũ.⁊ hoc ſatis clare innuit hec li
tera qñ dicit permutare volentes.⁊ in fi.nam alias non poſſet
ſciri voluntas illorũ volentiũ permutare ⁊ talis permutatio
fieri debet ex cauſa neceſſaria.ſ.eo.queſitũ.⁊ hoc quãtũ ad ec-
cleſiam idẽ tñ dicas etiã ſi expediat perſonis ſecundũ ea q̃ no.
Hoſtiẽ.in prealle.c.queſitũ.duplex aũt eſt cauſa ex qua poteſt
fieri trãſmutatio in eccleſiaſticis ſcʒ cauſa vtilitatis ⁊ cã neceſ-
ſitatis.vij.q.j.⁊ tẽporis.xvj.q.vlti.ſi quis vult.lxxiiij.di.quo-
rundam.❡Libere id eſt ſine pactione vel cõditiõe.j.q.ij.quã
pio.❡Fraude.ſ.eo.lib.c.ij.de renun.c.ij.tuis.ſ.de renun.ad-
monet.❡Equitatẽ videas qꝺ legiẽ ⁊ no.ſ.de tranſac.ex par-
c te.in fi.vj.q.iij.deniq3.rigori quid ſitᶜ rigor.no.l.diſt.vt cõſti-
tueretur in gloſſ.hic habes ⁊c.⁊ videas qꝺ no.l.diſt.ius gene-
rale.in glo.j.in fi.❡Beneficiorũ huius ſcʒ ſpectantiũ ad col-
lationem tuã de quibus ſupra dixit que quidẽ beneficia dun-
taxat gaudent priuilegio huius decre.vt hic clare patet.

a ❡In manibus. adde Hemi.l cõſil.xcvij.incip.titi⁹ habuit circa fi.ij.col.

b ❡Tuam collationẽ. Adde Heminia.i cõſil.l.incip.querẽ an epũs.iupe.col.

c ❡Quid ſit rigor.quid autẽ ſit eqtas declarat Archi.in.c.j.circa fi.de cõfeſ.in.vj.

❡De teſtamentis. Rubrica.

Summarium.

1 ❡Subſtitutionis pupillaris effectus quinq3 requirit.
2 Filius etiam ſi ſit ſpurius quãtum ad matrem ſemper habe-
tur pro legitimo niſi ſit nobilis.
3 Pauperes qui dicantur.
4 Subſtitutus per ſolam animi declarationem conſequitur in-
tegrum dominium rerum hereditatis ſine diminutiõe alicu-
ius partis ſicut inſtitutus.
5 Subſtitutio pupillaris expreſſa an in totum matrẽ excludat.
6 Subſtitutio vulgaris ad que ſe extẽdat ⁊ ad que pupillaris.
7 Teſtator an poſſit inhibere trebellianicam.
8 Subſtitutio quare dicatur pupillaris ⁊ que in ea requirant̃.
9 Filius an poſſit priuare matrem quarta iure nature.
10 Pater ⁊ filius cenſentur eſſe vna ⁊ eadem perſona.

S I propter. Miles vel pagan⁹ nõ refert: q: ambo inſtitu
ti fuerũt mortui infra pubertatẽ: vt. ſ. dr. ⁊ ff.
de vulga. ⁊ pup. ſubſti. cẽturio. C. de impu. ⁊
alijs ſubſti. l. p̃cib⁹. v. ſi vo. ſ. puber. C. de teſta.
mili. l. in teſtamẽto. alias aũt ſi poſt puberta
tem refert an ſubſtitutio fiat a pagano vel a milite: vt. d. l. cẽtu
rio. ⁊ l. p̃cib⁹. ⁊ ff. de teſta. mi. l. milites. ⁊ l. in fraudẽ. §. miles.
⁊ no. in p̃alleg. l. in teſtamẽto. ⁊ in. d. l. p̃cib⁹. ⁊. ẽ. eo. Raynu. in
glo. ex hoc. ¶ Habẽs ſcʒ i ptãtẽ nã aliter nõ potuiſſent eſſe pu
pillares ſubſtitutiões iſte vt dr. ſ. eo. c. in v. pmiſſe ad cui⁹ pu
1 pillaris ſubſtõnis effectũ † regrunt. v. vcʒ vt teſtõr filiũ q ſubſti
tuit habeat in ptãte: vt. ff. de vul. ⁊ pup. ſub. l. ij. ij. rñſo. ſcdo q
ſit ipubes: vt. ff. eo. ti. in p̃n. l. nã hoc iure. ⁊ l. i pupillari. ⁊ inſti.
eo. ti. l p̃n. tertio q fiat ſui iuris morte p̃ris teſtõris: vt. d. l. ij. ⁊
inſti. eo. in p̃n. quarto qḋ nõ deſinat' eſſe in ptãte p̃ris a ſi ipſius
p̃ris mortẽ: vt. ff. eo. ti. coheredi. §. cũ filie. qnto qḋ p̃r primo fa
ciat ſibi teſtm̃ poſtea filio: vt. d. l. ij. §. quiſqs. ⁊. §. prius. ⁊ hoc ſi
filiũ exheredat alias ſi ipm̃ iſtituat' nõ refert p̃mo filio ſcdo ſi
bi faciat teſtm̃: vt. d. l. ij. §. ſʒ ⁊ ſi qs ita. Si aũt habeat pater pu
berẽ ⁊ ipuberẽ eoſqʒ inuicẽ ſubſtituat tñ vr vulgariter ſubſti
tuiſſe ꝓpter inequalitatẽ nq in vno ſcʒ ipubere eſſet duplex. ſ.
pupillaris ⁊ vulgaris in alio ſola vulgaris: vt. d. l. nã hoc iu
re. ⁊ l. in teſtõ. C. de teſta. mili. ⁊ C. de ipu. ⁊ alijs ſub. l. ij. Quid
ſi vn⁹ habeat vnũ annũ ⁊ ali⁹. xiij. dic qḋ nõ nocet hec inequali
tas: q: in vtroqʒ duplex ſubſtõ cõcurrere põt: vt. d. l. nã hoc iu
re. ⁊ no. ff. eo. ti. l. luci⁹. fit ẽt impuberi inſtõ vel exheredatio: vt
d. l. ij. §. ſʒ ſi eos. ⁊ l. i. §. ſubſtituere. ſed nũqd impuberi p̃terito
dic aut fit a pagano ⁊ non vʒ: q: ex eo teſtamento nõ põt adiri
hereditas p̃ris: vt. ff. de vul. ⁊ pup. ſubſti. ſʒ ſi plures. §. ſʒ ſi ex
aſſe. ⁊ ff. de libe. ⁊ poſt. l. iter cetera. ergo nec filij cui ſubſtituit:
vt i. d. l. ij. §. a deo. ⁊ inſti. de pup. ſubſti. §. liberis aut a milite.
⁊ tũc bñ vʒ: vt. ff. de mili. teſta. l. miles ita. §. fi. ⁊ de vul. ⁊ pupil.
ſubſti. l. ij. §. qſqs. i. rñſ. ¶ Impuberes maſculũ minorẽ. xiiij.
an. feminã. xij. ff. de vb. ſig. pupill⁹. inſti. q. mo. tu. fi. in p̃n. nã h
etas regrit in pupillari ſubſtõne: vt. ff. de vulg. ⁊ pup. ſubſti. l.
ij. in nuptijs ꝯhẽdis: vt inſti. de nup. in p̃n. ⁊. ſ. de deſpõ. ipub.
adoleſcẽs. Itẽ in teſtõ: vt inſti. qb⁹ nõ eſt pmiſ. fa. teſta. §. ipube
res nõ autẽ idẽ tp̃s regrit ſi alicui relinquant alimẽta vſqʒ ad
pubertatẽ: q: debent maſculo vſqʒ ad. xviij. an. ſemine vo vſqʒ
ad. xiiij. vt. ff. de ali. ⁊ cib. leg. l. mela. circa p̃n. ¶ In re certa pu
ta fundo ſciano ⁊ circa hoc. iiij. caſus. Prim⁹ eſt ſi aliqs inſti
tuat in re certa nullo alio inſtituto inſtitut' in re certa erit he
res in totũ: vt. ff. de here. inſti. l. i. §. ſi ex fundo. ⁊ eſt rõ ne qs p
pte decedat inteſtat⁹ ⁊ ꝑ parte teſtat⁹ qḋ eſſe nõ dʒ niſi ſit mi
les: vt inſti. de here. inſti. §. nõ autẽ. ff. de reg. iur. l. ius nr̃m. vbi
de hoc ⁊ itellige ab initio ſʒ ex poſt facto ſic vcʒ qñ p̃mus obti
net ꝯ vnũ inſtitutũ p querelã ⁊ nõ ꝯ aliũ: vt. C. de ioffi. teſta. cũ
duob⁹. ⁊ ff. de inoffi. teſta. circa. in fi. ⁊ l. nã ⁊ ſi pr. §. fili⁹. ſecus
ſi obtineat p bo. poſ. ꝯ ta. ẽt ꝯ vnũ: q: tũc in totũ rũpit: vt. ff. de
inin. rup. teſta. l. pe. ⁊ ff. de fideicõ. lib. ſi p̃r duos. ⁊ no. qḋ ẽt fi
lius inſtitut' põt dicere teſtm̃ p̃ris nullũ p ꝯ ta. p̃terito edictũ
cõmittẽte ſiue idẽ p̃terit⁹ velit dicere nullũ ſiue nõ: vt. ff. de bo.
poſ. ꝯ tab. l. ſi poſt mortẽ. §. ſʒ ⁊ ſi qs ex liberis. Scdˢ eſt cũ vn⁹
inſtituit in re certa ẽt alius in alijs bonis vt hic: ⁊ tũc ſi inſtitu
tus in re certa eſt de liberis habet loco heredis: vt in aut. vt cũ
de appel. cog. §. cetex. ⁊ no. in. l. quoties. §. inter oẽs. fami. her.
⁊ hic vr expſſum. ẽ. eo. Raynu. ⁊ hic. ⁊ in eo qḋ deeſt ad quar
tã põt agere ſupplemẽtũ: vt. C. de inoffi. teſta. l. oimodo. ⁊. d. §.
cetex. alij dicũt ꝯ ſcʒ qḋ nõ habent loco heredis ſʒ legatarij ni
ſi inſtituant ſub noĩe quote ⁊ hoc ꝓpter honorẽ q debet filijs
⁊ id notabiliter dr in. d. §. ceterũ. liberis in iure ⁊c. ⁊ not. C. de
rei vẽ. cũ a mr̃e. in gl. magna. ſʒ p̃ma vr verior: nã olim ſufficie
bat quoqũo relicti titulo vt in aut. de triẽ. ⁊ ſemiſ. §. i. C. de in
offi. teſta. in aut. nouiſſima. ſʒ tñ p̃alleg. aut. vt cũ de ap. cog. §.
aliud quoqʒ eſt imutatũ qnãtũ ad inſtitutionẽ tñ nõ habita
mẽtiõe quote. ali. diſt. aut eſt ſolẽne teſtm̃: ⁊ tũc dʒ inſtitui aut
nõ ſolẽne: ⁊ tunc ſufficit quoqũo relicti titulo: vt no. in. d. aut.
nouiſſima. ſi aũt eſt extrane⁹: tũc habet loco legatarij: vt. C. de
here. inſti. l. quoties. Terti⁹ caſus eſt qñ plures in certis reb⁹
ſunt inſtituti: ⁊ tũc oẽs ſunt equaliter heredes ⁊ illas res cer
tas iure receptiõis vt in. d. l. ex facto. rñſo. ij. l. quoties. ſi duo
bus. ⁊. l. alteri⁹. ⁊ hoc verũ eſt niſi ſint duo cõiũcti ⁊ alius p ſe:
tũc cõiũcti habebũt vnũ ſemiſſem ⁊ terti⁹ aliũ ſemiſſem: vt. ff.
eo. tit. l. titi⁹. ⁊. l. iul. ij. rñſo. inſti. de here inſti. §. videam⁹. ⁊ ar.
ff. de vſufru. act. l. ſi qs titio. Quartus eſt qñ plures inſtituunt
nõ expſſis portionibus: q: tunc equaliter ſuccedũt: vt inſti. de
here. inſti. §. ſi plures. ff. eo. tit. l. quoties. §. heredes. C. de pac. l.
pactum ſucceſſ. ¶ Uniuerſalem ponit ad differentiã ſucceſſo
ris ſingularis. ¶ Bonis qd cõtineat appellatiõe bonorũ dic
vt. ff. de v. ſig. bonox. q: oĩa ẽt noĩa. ff. de in. do. l. mulier bona.
¶ Legauit qd ſi nõ legaſſet nũqd eſſet idẽ dic qḋ ſic. nã huius
ſubſtitutiões ſunt directe pupillares: vt. ſ. eo. c. v. ꝑmiſſe. ⁊ pu
pillaris ſubſtitutio expſſa excludit matrẽ: vt. C. de ipu. ⁊ alijs
ſubſti. p̃cib⁹. ff. de vulg. ⁊ pup. ſubſti. cẽturio. C. de teſta. mili. l.
in teſtõ. ſec⁹ l tacita q cõtinet in vulgari: vt. C. de cõdi. inſti. l. fi.
⁊ eſt rõ vt ibi. ¶ Inſtituit p̃m⁹ grad⁹ inſti. nã dr p̃mus grad⁹
inſtitutox ſcdˢ ſubſtitutox: vt. ff. de bo. poſ. ſcdm tab. l. cquiſſi
mũ. §. deferi. ⁊ de vulg. ⁊ pup. ſubſti. l. i. in p̃n. teſtator eni plu
res grad⁹ in teſtõ facere põt: vt. ff. de inin. teſta. l. ij. ¶ Adijciẽs
p̃mus grad⁹ ſubſtitutiõis. ¶ Decedet filia ſcʒ priuſq̃ fili⁹ ⁊ nõ
determinato tp̃e. ¶ Siue liberis. ſ. legitimis ⁊ naturalibus ⁊
idẽ ſi nõ dixiſſet: q: hoc ſemp intelligit: vt. C. de fideicõ. cũ acu
tiſſimi. ⁊ ſufficit vnũ habere: vt. ff. de cõdi. ⁊ demõ. l. p̃r ſeueri
nã. §. i. ⁊ ff. de vb. ſig. nõ eſt. ⁊ hoc dũmodo ſupuiuãt ſilie vt. ff.
ad trebel. l. ex facto. §. ſi qs autẽ is. eo. Raynu. ⁊. ſ. de vb. ſig. nã
⁊ ego. ⁊ no. ẽ. de ꝓba. in p̃ſentia. ſʒ vr ꝯ: q: ſufficit ſemel fuiſſe:
vt. C. de iſti. ſub ꝯdi. fac. l. ſi qs ita. ⁊. C. qñ dies leg. ced. ſi vxori.
⁊. ff. ad treb. l. heredib⁹. in p̃n. ſʒ dic q due p̃me. ll. reſpiciũt or
tũ. ci⁹ qḋ erat faciẽdũ. ⁊ ideo nõ ob. ſi deſnt eſſe ex quo fuit hic
aũt inſpicit mors p̃ris in. l. heredib⁹ fuit expſſa teſtatoris vo
lũtas vt ptʒ ibi donec filios ⁊c. qd de naturalib⁹ vr diſtinguẽ
a dũ an ſint ſemine an maſculi p̃mo caſu vr valere ẽt ſi ſit⁹ ſpu
2 rius: q: quãtũ ad mr̃eʒ ſemp fili⁹ habet ꝑ legitimo † niſi ſit no
bilis: vt. C. ad tertul. l. ſi qua mulier. Itẽ mr̃ ſemp certa eſt: vt
ff. de in ius voci. q: ⁊ vr expſſum. ff. ad trebel. l. heredib⁹. in fi.
In maſculo dicit vt no. ff. ad trebel. l. ex facto. §. ſi qs rogat⁹. ⁊
d. l. heredib⁹. C. de iſti. ſub cõdi. fac. l. gñaliter. qd ſi habeat ne
potes ex filio dicit qḋ euaneſcit ſubſtitutio. C. de iſti. ſub cõdi.
fac. l. gñalr. ⁊ ad treb. l. iubem⁹. ff. de leg. in. l. vxori. §. cõcubine.
⁊ de v. ſig. l. libertorũ. §. i. de ſpurio. aut. q ex ꝓhibitis nuptijs
ꝓcedit dic qḋ nõ admittit: q: excludit ab oĩ bñficio parẽtũ: vt
in aut. q. mo. na. effi. leg. §. pe. ⁊ appellatiõe parẽtũ ẽt mr̃ cõti
net: vt. ff. de vb. ſig. l. appellatiõe patris. ⁊ no. C. ad tertul. l. vlt.
⁊ inſti. ad tertul. §. nouiſſime. qd de adoptiuo ⁊ arrogato dic
qḋ nõ euaneſcit: vt. ff. de ꝯdi. ⁊ demõ. l. fideicõ. ff. de leg. ij. ſi ita
qs. §. fi. ⁊ in aut. qb⁹ mo. na. effi. leg. §. adoptiõis. niſi i vna pſo
na cõcurrãt iura naturalia ⁊ adoptiõis inſti. de adop. §. ſi vo.
q: tertul. euaneſcit ſcdm quoſdã ꝯ. C. de cõdi. inſti. l. ſi p̃r. ⁊. ẽ.
eo. lib. de reſcrip. ſuſceptũ ſo. põt haberi ex eo qḋ no. xvi. q. i. c.
placuit. fi. ¶ Eidẽ filio ſub. moreret qḋ eſt. ſ. ¶ Et ſi ipſe. ſ. fi
lius ⁊ eſt ſcdˢ grad⁹ ſubſtitutionis. ¶ Abſqʒ liberis. ſ. legiti
b mis ⁊ dic vt. ẽ. ob ret. ſ. p̃us. ¶ Moreret ᵇ id eſt ad vtilitatẽ vl
lucrũ filie ⁊ facit. ff. de reb. du. q duos. circa p̃n. ⁊ hoc ẽt non de
terminauit ipſe. ¶ Chriſti pauperes ⁊ hec eſt terti⁹ grad⁹ ſub
3 ſtitutionis ſed q dicunt pauperes † dic qḋ illi q i xenodochijs
ſunt poſiti ⁊ parochijs: vt. C. de epiſ. ⁊ cle. ſi qs ad declinãdã. ⁊
l. nulli licere. ⁊ l. orphanotrophos. ⁊ in aut. de eccle. ti. colla. ix.
§. ſi. lxxxij. di. c. i. C. de mẽ. val. l. i. li. x. Sʒ q pauperes p̃ferent ad
mittent ne captiui in carcere poſiti vel infirmi in hoſpitali
bus vel illi qui oĩbus renũciauerũt ꝓpter deũ ſicut ſunt reli
gioſi: vt. lxxxvi. diſt. nõ ſatis. iuxta p̃n. v. itẽ dñs ⁊c. xij. q. i. non
dicatis. xxx. q. iij. ſtatuim⁹. ⁊. ſ. de no. op. nũ. cũ ex iniũcto. §. ſu
per eo. vr qḋ dʒ intelligi de illis q magis pauperes ſunt ⁊ illi
debẽt p̃ferri. C. de epiſ. ⁊ cle. ſi qs. §. finaut. ar. in aut. de eccle.
ti. §. ſi qs in noĩe. ⁊ ſeq. colla. ix. ⁊ no. ẽ. eo. indicãte. ⁊ no. Hoſt.
ẽ. eo. tua. qḋ vr arbitrio epi relinquendũ ⁊ terminandũ: vt in
p̃alle. §. finaũt. vel forte religioſi p̃ferrent: q: in eis ſunt due rõ
nes cõcurrentes. ſ. paupertas ⁊ religio. ff. de reli. ⁊ ſump. fu. ſunt
pſonae. in aut. de ꝯſan. ⁊ vteri. fra. §. hec igit. i ſi. colla. vi. ad idẽ
xvi. q. i. c. vlti. vbi dr qḋ in pauperib⁹ nõ tam paupertatẽ quã
religionẽ debemus attẽdere nã iſti ſe deo dedicãt: vt in p̃alleg.
ver. itẽ dñs. ibi neqʒ eni ⁊c. ⁊ iſti qui ẽt ꝓprie volũtati renũcia
uerunt ꝓpter deũ poſſunt vere dici pauperes xp̃i de quib⁹ hic
loquit alij aũt pauperes habẽt voluntatẽ ꝓpriã ⁊ poſſunt ſaltẽ
habitu ꝓpria poſſidere: vt in p̃alle. nõ ſatis. iuxta fi. ꝑ hoſpi
talibus facit pcalle. l. ſi qs. in fi. nã' illi qui ſunt ibi alẽdi ſunt
cũ ſibi victũ acqrere nõ poſſint nec ꝓprijs manibus laborare
lxxxij. diſt. c. i. ⁊ in p̃alle. c. nõ ſatis. ver. itẽ cõſiderãda vbi dr qḋ
talib⁹ plus eſt largiendũ. ¶ Inſtituẽdo id eſt ſubſtituẽdo ⁊ ꝑ
talẽ ſubſtitutionẽ directo ſuccedit teſtatori nõ p mediũ ⁊ p ſo
lam animi declarationẽ cõſequit ſubſtitutus integrũ dñiũ re
4 rum hereditatis ſine diminutiõe alicui⁹ partis † ſicut inſtitu
tus: vt. ff. de vul. ⁊ pup. ſubſti. l. ex duob⁹. §. filiũ. ⁊. l. paterfa. ⁊
eſt rõ: q: oĩs ſubſtitut⁹ dr inſtitut⁹ ſub ꝯdi. vt. ff. de vul. ⁊ pup.
ſubſti. q literis. in p̃n. ⁊. ff. ad. l. fal. in rõne. §. filio. ⁊. ff. de libe.
⁊ poſthu. gallus. in prin. no. hinc eſt qḋ legata ab inſtituto re
licta repetita intelligunt a ſubſtituto: vt. ff. de leg. i. l. licet. qua
cõditione purificata ſicut directo dñium rerũ trãſit in inſtitu
tis per ſolã animi declarationẽ vt. ff. de acq. poſ. cũ heredes. ff.
de acqui.

a ¶ Etiaʒ ſi ſit ſpuri⁹. Intellige tamen niſi ſit natuſ ex dãnato coitu a iure ciuili ſm gl. ⁊ Bart. i. l. ſi qua illuſtris. C. ad orſi. ⁊ alex. in conſilio lxxiij. i. ij. colũ. in. v. volu.

b ¶ Moreretur. De h verbo vide Bart. in. l. cẽturio. in vlti. charta. ff. de vulga. ⁊ pup. ⁊ dicit alexan. in ꝯſi. xxvj. in. ij. col. v. tñ p̃miſſis. l. iij. volu.

de acqui. here. pl3. ⁊ l. paulus. inſti. de here. quali. et diffe. §. ſi. ſic ad ſubſtitutū in hoc differt ab obliqua ſeu fideicōmiſſaria: q: per eā nō directo ſed per mediā perſonā inſtitutā ſuccedit teſtatori ⁊ nō in totū ſed cū diminutiōe quarte partis: vt. ff. ad trebel. per totum. ⁊ ff. de vulga. ⁊ pupil. l. coheredi. §. cū filie. ⁊ ideo dicit qd fideicōmiſſari⁹ nō eſt heres ſed habet loco heredis: vt inſti. de fideicō. here. §. reſtituta. ſ3 videt qd talis ſubſtitutio nō valeat: vt inſti. de lega. §. incertis. ff. de vſuf. lega. quē plures. ff. de heredi. inſti. quoties. §. heres. dic fauore pietatis hoc valere: vt. C. de epiſ. ⁊ cle. l. id qd. ⁊ de ſac. ſan. eccle. l. gnāliter. vel pōt dici qd vniuerſitas pauperū gerit vicē perſone certe ⁊ ita v3 ſicut ſi relinquit collegio licito tn̄: vt. ff. de fideicō. l. mortuo. ff. de cōdi. ⁊ demō. l. municipibus. C. de ſac. ſan. eccle. l. j. ff. ad trebel. l. omnibus. ff. de lega. j. ſi heres. §. in eis. ¶ Cōtigerit ⁊ hoc nō determinat tēpus. ¶ Teſtatore mortuo ſcilicet prius filio ſc3 mortuo adita prius hereditate paterna p eū ⁊ idē intelligo in filia nā ſi ipſi adiiſſent: tūc ſuccederēt pauperes ex vulgari expſſa ſubintellecta in hac que videt cōpendioſa: vt. ff. de vulga. ⁊ pupil. ſubſti. l. lucius. ⁊ l. qui liberis. et. C. de impu. ⁊ alis ſubſti. quāuis. ⁊ l. pcibus. ⁊ ibi no. que durat ſemper hereditate nō adita ſed ea adita expirat. C. de vulga. ⁊ pupil. ſubſti. l. poſt aditā. fallit in duobus caſibus vnus eſt. in aut. de here. ⁊ fal. §. ſi vero inſtitutio. vel dic vt ibi no. alius. ff. de mino. l. ⁊ ſi ſine. §. ſed qd papinianus. ⁊ ff. de vulga. ⁊ pup. ſubſti. l. ij. §. interdū. ⁊ hoc intelligit de expſſa vulgari intellecta in cōpēdioſa. Si vero eſſet tacita que cōtinet in expſſa pupillari: tūc non extendit vltra tēpus pubertatis ne effect⁹ ſubſtitutionis trahat vltra tēpus a teſtatore limitatū qd eſſe non debet: vt. ff. de vulga. ⁊ pupil. ſubſti. ex facto. §. itē quero. ⁊ l. q plures lib. ⁊ l. in pupillari. ⁊ l. ſi ita quis. ⁊ ſic tacita vulg. adueniente pubertate expirat ⁊ hereditate nō adita prius qd expirare pōt hereditate adita: vt. l. poſt aditā. ¶ Abſq3 deductio. nūc incipit rñdere trebellianice quā mater volebat de bonis filij pmortui retinere: q: ſi pater voluerit qd bona filij premortui deuenirēt ad eā ⁊ ipſa bona reſtitueret filie ſubſtitute. Itē etiā quartā ex perſona filie poſtmodū mortue quaſi eodē modo rogata vt dicta bona reſtitueret pauperib⁹ chriſti per fideicōmiſſariū ⁊ allegabat pro ſe: q: ſubſtitutio facta de filio ad filiā ⁊ econtra ⁊ de eis ad pauperes erat fideicōmiſſaria ⁊ hoc apparet ex verbis vt dicebat ſc3 ſi moreret ſine liberis que non videbat directa ſicut ſi talis moriatur infra pubertatē talis ſit heres. Item verbū ſine liberis innuit qd non pōt valere magis vno tpe quā alio: q: ita pōt decedere ſine liberis ante pubertatē ſicut ⁊ poſt ⁊ ſic videbat ſemper obliqua ⁊ p ea facere videbat. ff. ad trebel. l. ex facto. §. ſi qs rogatus. Itē allegabat qd ſemper verba dubia ſunt interpretāda pro fideicōmiſſaria: vt. ff. ad trebel. l. nā qd. §. ſi. ⁊ l. ſeq. ⁊ l. ex facto. in prin. ⁊ §. vlti. ⁊ l. ſcenā. Item allegabat: q: nō eſt veriſimile qd teſtator voluerit preferre pauperes matri vt pter dolorē filiorū in bonis habeat ſolatiū. arg. C. de inſti. ſub. cōdi. l. facta. l. vlti. ⁊ inſti. ad tertul. §. vlti. tū male allegabat vt infra pt3 in ver. premiſſe. q: ſunt directe ſubſtitutiōes ⁊ quādiu habet locū directa excludit fideicōmiſſaria. ar. ff. de libe. agno. l. filie. §. qi placet. ⁊ C. de vulg. ⁊ pup. ſubſti. l. pcibus. ¶ Iure nature quā volebat retinere mater dicēs qd pater nō potuit filiū ſuū pmortuū grauare in quarta iure nature: vt. C. de inoffi. teſta. l. qm̄. in prin. ⁊ l. omnino. ⁊ ideo ipſo filio mortuo ipſam quartā directe ad matrē ⁊ filiā ſuperſtitem equaliter trāſmiſit: vt. C. ad tertullia. aut. defuncto. ⁊ in aut. vt cū de appel. cog. §. ſcimus. ¶ Itē dicebat quartā iure nature debitā filie in bonis patris in qua per patrē etiā grauari nō potuit ad ipſam ptinere vt dictū eſt de filio ſed male allegabat: q: illud nō fuit grauamē filiis impuberibus imo cōſiliū cū ipſi nō eſſent in etate in qua etiā in quarta illa vel aliis bonis poſſint teſtari: vt inſti. eo. §. liberis. ⁊ pt3. ſ. in ver. pmiſſe. Itē allegabat qd ſaltē quartā ex pſona ſua debebat retinere qua filius nō poterat cauſa priuare: vt aut. in teſtamēto. C. ad tertul. ſ3 male allegabat: q: filius matrē priuare nō pōt in teſtamēto qp ſibi faciat vt ibi ſ3 pater in teſtamēto qd facit filius pōt vt. ſ. eo. ver. licet. vt. ff. de inoffi. teſta. papinian⁹. §. ſed nec impuberis. ſed que erat iſta quarta dic qd olim erat quarta eius qd erat ab inteſtato habitur⁹: vt C. de inoffi. teſta. l. cū querit. ff. eo. ti. papinianus. ſi qs hodie ſi ſunt quatuor filij vel pauciores habebūt ſuā partē totius hereditatis ⁊ diuidēt equaliter ſi autē ſunt vltra quatuor tūc habebūt ſemiſſem. i. medietatē: vt in aut. nouiſſima. C. de inoffi. teſta. ⁊ ita habebūt tn̄ ſi ſunt quatuor ⁊ habeāt tertiā quantū ſi ſunt tres ⁊ habeāt ſemiſſem. i. medietatē ſi bn̄ cōputes ⁊ hec eadē quarta ēt debet aſcēdētib⁹ in bonis filiorū aucta eſt vt in cor. aut. de triē. ⁊ ſemiſ. §. j. circa ſi. ibi hoc obſeruādo ⁊c. l3 alij dicāt ↄtra vt ibi no. ⁊ prima approbat ſed nunqd quarta que

debet collateralib⁹ eſt aucta de trebel. ⁊ quarta que debet iure inſtitutiōis ⁊ aliis certū eſt qd nō: q: de illis nō ſenſit. l. ergo ſiet. C. de appel. pcipim⁹. in ſi. ⁊ vr̄ qd ſit aucta: q: in cor. aut. de triē. ⁊ ſemiſ. gnāliter. dr de quarta q̄ illis debet q ex antiquo iure habebāt qrelā ſed fratres poterāt dicere inofficioſo teſtamēto fratris turpib⁹ pſonis inſtitutis p querelā: vt. C. de inoffi. teſta. l. fratres. ⁊ inſti. de inoffi. teſta. §. ſoror. alij dicūt qd p nouellas reſtringit ad filios tn̄: vt no t. in. d. aut. nouiſſima. ⁊ arg. eſt p eis. l. cor. e. ti. de triē. ⁊ ſemiſ. §. phibem⁹. ibi nulli nō filios habēti ⁊c. qd autē dictū eſt de quarta debita iure nature filiis fallit in filio curiali. ⁊ filia nupta curiali q debent habere tres ptes ei⁹ qd habituri eſſent ab inteſtato vt ī aut. de triē. ⁊ ſemiſ. §. phibemus. qd intellige vt ibi no. quō ibi fiat curialis dic vt inſti. de nup. §. fin. ⁊ quot ſint quarte ⁊ qd imputet in eis ⁊ an due poſſint retineri ⁊ an de ſingulis reb⁹ quarta poſſit detrahi dic plene vt no. C. fami. her. l. filiū quē habētē ⁊. ē. e. ti. Raynuti⁹. ⁊ C. ad treb. iubem⁹. ⁊ ad. l. fal. l. ij. ⁊ l. in quarta. ¶ Bona oīa tā patris quā impuberis nulla facta deductiōe: vt. ff. de vulg. ⁊ pup. ſubſti. l. cēturio. ⁊ l. ſ3 ſi plures. §. ad ſubſtitutos. ⁊ inſti. de pupil. ſubſti. §. nō ſolū. ſ3 cōtra. ff. de vulga. ⁊ pupil. ſubſti. l. ſ3 ſi plures. §. ad ſubſtitutos. dic qd eſt ſpāle in milite q etiā pōt facere ſe inteſtatū p pte: vt in palleg. §. ad ſubſtitutos. ergo ⁊ pupillū ſec⁹ in priuato vt inſti. de here. inſti. §. non autē. Itē fallit in filio arrogato impubere cui arrogator ſubſtituere non pōt niſi in quarta debita ſibi in bonis arrogatoris ex cōſtitutione diui pij in eo qd ei⁹ bñficio acqſiuit: vt l. d. l. ſ3 ſi plures. §. in arrogato. ⁊ ff. de adop. ſi arrogator. §. ſed an impuberi. ⁊ dic vt ibi. Item cōtra. xvij. q. vlti. c. in. dic qd hic agit de teſtamēto patris q pōt in cōſiliū impuberi teſtari matre excluſa vt dictū eſt illud iure poli non iure fori. ſed nunqd
5 ſi alij fuiſſent ſubſtituti quā pauperes † matrē excluderēt dic
a qd idē nā ᵃ cū iſte ſint pupillares directe expſſe vt hic dicit expreſſa pupillaris in totū matrē excludit: vt in palle. l. pcibus. ⁊ ff. de vulga. ⁊ pupil. ſubſti. cēturio. ⁊ l. luci⁹. ij. rñſo. ⁊ in hoc nullū eſt priuilegiū pauperū niſi dicat qd ſit in eo qd dicit moriat pauperib⁹ ⁊c. q verba nō videbant eſſe ſuficiētia ad directā ſubſtitutionē pupillarē. Itē vr̄ ſpāle: q: alias inter ſe pſone teſtari nō poſſet: vt. ſ. dictū eſt. Quid ſi filia moriat poſt pubertatē adita hereditate: q: ea nō adita nō eſſet q̄ſtio vt. ſ. pictū eſt an erit idē ſc3 qd mr̄ excludat an veniet ab inteſtato. ⁊ reſtituet retēta quarta vel nihil reſtituet ⁊ vr̄ qp mr̄ in totū capiat nec debeat aliqd reſtituere: q: iſte ſubſtitutio. ſunt pupillares: vt. ſ. eo. v. pmiſſe. ⁊ v. cū in ſubſtitutionib⁹ ⁊ pupillaris ſubſtitutio a pagano facta expirat poſt pubertatē: vt. ff. de vul. ⁊ pu. ſubſti. l. in pupillari. eo. ti. vel vbis ciuilib⁹ ⁊c. de impu. ⁊ alis ſubſti. l. pcib⁹. ⁊ eſt rō q: pr̄ ſubſtituēdo impuberi vr̄ ſubſtituere i caſu vbi ipſe impubes nō pōt teſtari: vt. C. de impu. ⁊ alis ſubſti. l. humanitatis. ⁊ inſti. de pupil. ſubſti. §. liberis. ⁊ de inoffi. teſta. ex trib⁹. ſ3 poſt pubertatē teſtari pōt: vt inſti. q. nō eſt pmiſ. fa. teſta. circa pn. Itē vbi pr̄ expſſe ſubſtituit impuberē pupillariter ⁊ vulgariter expſſio vboꝝ facit vt nihil vni⁹ ſub-
6 ſtitutiōis trahat ad alterā ⁊ iō vulgaris † nō extēdet ſe ad impuberis bona pupillaris ad oīa: vt inſti. de pup. ſubſti. circa pn. ff. de vulga. ⁊ pupil. ſubſti. cū ex filio. ⁊ ff. de lega. j. ſi fund⁹ ſub ↄdi. §. vlt. p qd appet qp teſtator ſubſtituēdo pupillariter ī caſu vbi ſubſtitutio pōt habere effectū vr̄ remouere alias ſubſtitutiōes: vt in. l. ex facto. §. itē quero. Item hoc ſit in milite ex puilegio vt vltra pubertatem ſubſtitutio ſit directa matre nō exiſtēte in medio: vt in palle. l. cēturio. ij. rñſo. ergo in pagano remanet ius cōe: vt. ff. ad munici. l. j. Ecōtra vr̄ qd paupes admittant ēt mr̄e excluſa ⁊ hoc pter verbū mori contigerit vbi tēps nō determinat ⁊ idē intelligēdū eſt qñqz: vt. C. de pe. l. ſeruus. ⁊ ff. de poſtu. l. quos phibet. ff. de lega. ij. ſtatu liber. §. ſi. Itē q: teſtator nō diſtinguit. vtrū poſt pubertatē vel ante moriat nec nos: vt. ff. de lega. pſtā. l. j. §. gnāliter. ff. de publi. l. de pcio. Itē ecōtra vr̄ qd trahat poſt pubertatē ad fideicō. q: hic dicit qd directa ex cauſa fideicōmiſ. ⁊ circa magna ratio eſt q p relig. facit. ff. de reli. ⁊ ſump. fu. ſunt pſone. ⁊ pro hoc facit gl. que eſt in palle. l. pcibus. vbi dr qd ſi teſtator dicat qñcūqz fili⁹ meus deceſſerit talis ſit heres qd omni tpe ſit fideicōmiſſarius licet dicat hic qd ſunt pupillares pōt dici verū eſt pro eo tēpore quo poſſunt valere vt pupillares alio vero tpe erunt vel fideicōmiſ. nā verbū a teſtatore platū propriā retinet ſignificationem ad tēps poſt tēpus vero aſſumit impropriā. ff. de ↄdi. ⁊ demō. pater. §. cōditionū. ⁊. d. l. centurio. tn̄ hic dicit cōpoſitū v3 qd ſunt pupillares directe ⁊ ideo adueniente pubertate ⁊ hereditate adita euaneſcūt: vt. ff. ad treb. l. ſcenola. S3 ſi ponamus eā fideicōmiſſariam nunqd habebit locum trebellianice quarte retētio ⁊ ſi querat de fal. que detrahit de ſingularibus legatis qñ hereditas legatis exinanitur dr qua loquitur titu-

a ¶ Nā cum iſte. Vn autem tanta pupillaris fauore pie cauſe excludat mr̄em vide. D. iaſ. vbi dic iſtā q. eſſe de pane querendo in. l. pci bus. ſ. v. eo. C. de ipu. ⁊ alis ſubſt. ⁊ ibi Dom. hyp. de ſancto ſeue. in ſua repe. et Alex. j. cōſil. lxvj. l. ij. colū. in. iij. volu.

ad legẽ fal.C.ꝛ.ff.de iure antiquo fal.detrahebatur:vt.ff.ad.l.
fal.l.ad municipiũ.de iure nouo videt᷑ eſſe correctũ:vt in aut.
de eccle.ti.§.ſi qs aut heres.C.ad legẽ fal.aut.ſiſr.aln circa hoc
diſtin.aut relinquit᷑ deo vt pias cauſas vt pote ꝓ redẽptio.ca
ptiuorũ vel edificatiõe eccleſiarũ primo caſu detrahit᷑ ſcdo nõ
ſic no.C.de epiſ.ꝛ cle.ſi quis adde.ꝛ põt eſſe ratio:qꝛ cũ dñi ſit
terra ꝛ plenitudo eius nõ capit partẽ heredis eccleſia aũt que
ſolũ ſibi pia hominũ deuotiõe donatus aln dicũt qḋ ſcdo ca
ſu nõ detrahit᷑ fal.niſi cũ heres eſt contumax in ſoluẽdo alias
hñ detrahit᷑ ꝛ ita intelligũt ꝑ alle.§.ſi qs aũt.ſed ibi loquit᷑ de
re in teſtamẽto relicta quã amittit ꝓpter cõtumaciã non autẽ
loquit᷑ de quarta prima tñ diſtinctio nõ vr̃ habere locũ:qꝛ vr̃
ei eſſe datũ cõtẽplatione cuius dat᷑:vt.ff.de an.leg.annua.§.a
titio.ſ.co.ti.reqſiſti.ꝛ ſic.d.§.ad muni.ſit correctus:vt ibi no.
Si autẽ de trebel.q̃ detrahit᷑ de hereditate qñ aliqs inſtitutus
heres rogat᷑ de reſti.hereditate vniuerſali vel quota ei᷒ parte
de qua loquit᷑.ff.ꝛ.C.ad trebel.vr̃ dicẽdũ qḋ nõ detrahit᷑:vt in
aut.de eccle.ti.§.ſi qs aũt heres.niſi dicat᷑ oĩ fal.vacãte.ꝛ appel
latiõe fal.ẽt tre.cõtinet᷑:vt.C.ad.l.fal.l.ſi.ſine allegas.ꝛ.l.ſi qs.ꝛ
qui omne dicit nihil excipit.ſ.de ma.ꝛ obe.ſolite.ff.de vſufr.
ea.re.q̃ vſu cõ.l.j.ꝛ ptꝫ l.d.aut.§.ſi qs aũt.q de hereditate ꝛ de
legato loquit᷑ ꝑterea cp̃s loci habet᷑ loco heredis ſi teſtator re
linquat heredes pauperes nec aliqḋ detrahit᷑:vt in.l.ſi qs ad
declinãdũ.C.de epiſ.ꝛ cle.ꝛ ibi no.ergo nec inſtituti nec eſt mi
rũ:qꝛ alias reperit᷑ heres ſolo noĩe ꝛ nõ re.inſti.de fideicõ.he.
§.reſtituta.ꝛ.ff.de ca.fu.l.pe.Itẽ eſt eadẽ rõ ſit ergo idẽ ius:vt
ſ.de cõſti.trãſlato.ꝛ.C.ad.l.fal.l.ſi.Ecõtra vr̃ qḋ treb.locũ ha
beat:qꝛ ſi voluiſſet legiſlator de ea exp̃ſſe dixiſſet vt.j.de deci.ad
audientiã.j.de ſen.excõ.nup.C.de cadu.tol.l.j.§.ſi vero talis.ꝛ
caſus omiſſus iuri cõi relinquit᷑:vt.ff.de vb.obli.qsqd.ꝛ.ff.de
libe.ꝛ poſthu.l.cõmodiſſime.Itẽ non eſt mutatũ quare ſtet vt
C.de appel.ꝑcipim᷒.ꝛ.ſ.de trãſac.inter cor.itẽ facit op.l.ꝑalle.
ſi qs adde.in ṽ.ſi eñ.vbi dicit ſi eñ a ſpãli herede receſſum eſt
vt nõ fal.rõ inducat᷑ qño ꝛc.ergo nõ eſt ſpãlis heres ſemp ha
7 bebit locũ fal.ar.a ↄ̃rio illi᷒ lr̃e itẽ treb.† debet᷑ heredi ex ꝑnci
pali ꝓuidẽtia ꝛ iḋ dꝫ penes heredẽ remanere:vt.ff.de adop.ſi
arrogator.in ſi.hinc eſt qḋ cũ teſtator non põt inhibere:vt.d.l.
ſint alle.ſec᷒ in fal.vt.C.ad.l.fal.aut.ſꝫ cũ teſtator.ꝛ ſic nõ eſt ea
dẽ rõ in vtroq̄ igit᷑ ſi dicat᷑ ꝙ ſit ſpãle in caſu hui᷒.c.ꝙ trahat᷑
ad fideicõ.qḋ nõ vr̃ velle iſta lr̃a nõ deducit᷑ quarta treb.ſcdm
ꝑmos ꝓ hoc facit qḋ no.in glo.aut.de here.ꝛ fal.§.ſi vero exp̃ſ
ſim.colla.j.ſcdm alios ṽo detrahet᷑ ꝛ ꝓ hoc facit glo.d.aut.ſed
cũ teſtator.ꝛ aut.de triẽ.ꝛ ſemiſ.§.hoc nos.ṽ.hic obſeruandõ.
colla.iij.Itẽ qꝛ iuriũ correctio eſt vitãda aut.de admi.offi.cir
ca ſi.ſ.co.lib.de elec.cũ expe.Itẽ iura q̃ loquunt᷑ de ſingulari
bus nõ trahunt᷑ ad vniuerſitatẽ nec ecõtra.ff.de re.diui.l.in tã
tum.§.vniuerſitatis.ꝛ de in ius voc.ſꝫ ꝛ ſi.§.qui mãdatũ.ꝛ qḋ
cuiuſq̄ vniuer.l.ſicut.§.ſi qt.ſ.co.lib.de ꝑbẽ.c.ſi.ꝛ.c.cũ nõnul
lis.circa ſi.Itẽ ſi qḋ dr̃ de quarta extendit᷑ ad treb.fruſtra eſſet
ſenatuſcõ.trebel.quo ad detractionẽ quarte ꝙ eſſe nõ dꝫ in iu
re.C.de vete.iur.enu.l.j.§.ſꝫ hoc ſtudioſum.ꝛ.l.ij.§.oĩb᷒ ſuffe
ciſſet eñ ti.ad.l.fal.ꝛ eſt rõ diuerſitatis:qꝛ quarta treb.locũ hꝫ
cũ qs rogat᷒ reſtituere vniuerſitatẽ ſcꝫ totã heredi.vel ptẽ quo
tã.ff.ad treb.l.j.in ꝑn.ꝛ.l.cogi.§.j.ꝛ cõpellit᷑ heres adire vt re
ſtituat ſꝫ ꝓpter legata ſingularia nõ cogit᷑ adire vt dictis.ll.er
go q in hoc grauat᷑ in alio releuat᷑ vt quarta ſibi nõ auferat᷑.ff.
de iure iur.cũ qui.nõ ob.§.ſi antẽ heres.de eccle.ti.ſ.qꝛ ibi loq
tur de legatis ſingularib᷒ qḋ ptꝫ:qꝛ dicit ꝙ hẽs dicebat nõ ſuf
ficere ſubſtãtiã ad relicta ſi eñ eſſet rogat᷒ hereditatẽ dare hoc
nõ deberet:qꝛ ipſam haberet reſtituere ꝛ qꝛ dicit in plurali re
licta ꝛ ꝓ hoc facit glo.dicte.l.cũ alle.ꝛ ꝑhec inra põt dici qḋ lꝫ
teſtator exp̃ſſe ꝓhibeat in teſtamẽto fal.detrahi qḋ põt hodie
lꝫ olim ſec᷒.ff.ad.l.fal.qḋ de bo.§.j.aut.de here.ꝛ fal.§.ſi ṽo ex
ꝑſſim.nõ ꝓpter hoc vr̃ ꝓhibuiſſe detrahi quartã trebel.ſi antẽ
fuit ibi legata ſingulariter ad q̃ refert᷑ fal.ꝛ vniuerſalis ad q̃
refert᷑ treb.de hoc vidi dubitari de facto quartã vero iure na
ture debitã filiis mater retinebit cũ fideicõ.qꝛ in eo nullũ gra
uamẽ pater imponere potuit vltra pubertatẽ:vt in.d.l.qm̃ in
priorib᷒.ꝛ.l.oĩmodo.C.de inoffi.teſta.Itẽ nõ extẽdit᷑ ad bona
impuberis q̃ aliunde habuit nõ a pr̃e:vt.d.l.coheredi.§.cũ fi
lie ibi pr̃is heredi ꝛc.ꝛ ibi nec fideicõ.ꝓprie facul.ꝛc.ꝛ p h gl.
l.ꝑcib᷒ malũ ꝓpoſito ſcꝫ iſti᷒.c.nõ vr̃ ↄtinere veritatẽ qñ dr̃ cir
ca ſi.magne glo.ꝙ iſta ſubſtitutio ſi fili᷒ meus decedat qñcũq̄
ſine liberis ille ſit heres eſt fideicõ.cũ tpe.qꝛ in.l.cẽturio.dr̃ qḋ
infra pubertatẽ extẽdit᷑ ad oĩa bona impuberis ꝛ ſic ptꝫ ꝙ eſt
directa pupil.qꝛ ſi eſſet fideicõ.nõ extẽderet᷑ ad bona pupilli:
vt.d.§.cũ filie.ꝛ.d.l.ꝑcib᷒.i ſi.vltimo querit᷑ q̃ ſubſtitutio ſuit
ꝛ dic qḋ cõpẽdioſa ꝓ eo qḋ vno verborũ cõpẽdio plures ſub
ſtitutiones cõtinent᷑ ꝛ iſta cõpẽdioſa cõtinet pupillarẽ ꝛ vul
garẽ exp̃ſſas ꝛ aliqñ fideicõ.vt.ff.de vulga.ꝛ pup.ſubſti.lucius.

ꝛ no.in.d.l.ꝑcib᷒.circa quã diſtin.an ſit directa a milite aut a
pagano ſi a milite erit ſemp ẽt poſt pubertatẽ directa pupil.
niſi mater ſit in medio:vt.ff.de vulga.ꝛ pup.ſubſti.cẽturio.ſi.
R.ſi aũt ſit mater in medio vſq̄ ad pubertatẽ erit pupillaris
poſt ſubſti.fauore matris trahit᷑ ad fideicõ.ꝛ mater capiet oĩa
ꝛ reſtituet ſubſtituto.ꝛ ita loquit᷑.l.ꝑcib᷒.in ſi.ꝛ q̃ põt retine
re dic vt ibi ſi aũt a pagano ſi ſiat verbis directis expirat poſt
puberta.vt.d.l.in pupillari.ꝛ.l.verbũ.ꝛ iḋ dixi nõ refert ſiue
ſit miles ſiue pagan᷒.in ꝑn.hui᷒.c.qꝛ fuerũt mortui.ĩ.pub.d.
l.cẽturio.j.R.ſi vero verbis ꝑcarijs vel fideicõmiſ.vel verbis
q̃ ſunt apta ad fideicõ.vt ſubſtituo:vt.C.de cõdi.inſti.l.gñali
ter.§.cũ antẽ.ꝛ.C.de pac.cũ ꝓponas.tũc trahit᷑ ad fideicõ.qḋ
dic vt no.in.d.l.ꝑcib᷒.ꝛ.d.l.coheredi.§.cũ filie.de deciſiõe ve
ro aliaꝝ ſubſti.ꝛ hui᷒ plene no.ſ.co.Raym.ꝛ inſti.de pupil.
ſubſti.ꝛ.l.ꝑcib᷒ ꝑal.¶ Premiſſe nãq̄ ſic continua hñ dico qḋ
mater excludit᷑ ꝛ ad pauperes oĩa deferunt᷑ nãq̄ ꝛc.¶ Subſti
tutiones repetit oẽs ſubſti.in qõne ſeu themate ꝓpoſitas.Di
recte ꝛ ita remouet qḋ nõ habeat locũ trebel.q̃ locũ hꝫ vbi eſt
fideicõ.vt.ff.de vulg.ꝛ pupil.ſubſti.coheredi.§.cũ filie.ꝛ quã
diu locũ hꝫ directa ceſſat fideicõ.vt.ff.de mino.in cãe.¶ Pu
pillares ꝛ ꝓ hoc excludit matrẽ quare nõ debeat habere quar
tã iure nature ex ꝑſona alicui᷒ filioꝝ:qꝛ iſta pupillaris ſit ĩ cõ
ſiliũ nõ grauamẽ pupillis exiſtẽtibus in tali etate:vt.ſ.dictũ
8 eſt quare dicant᷑ pupillares † ꝛ q̃ reqrant᷑ in eis dic vt no.in.c.
Raym.ꝛ inſti.de pupil.ſubſti.in ꝑn.ꝛ.ſ.co.in gloſ.in pñte.
¶ Cũ in ſubſtitutionibus hic reddit᷑ rõ quare dicant᷑ directe
pupil.ꝛ ↄtinua hñ dixi ꝙ ſunt directe ꝛc.cũ in ſubſti.ſemp ꝛc.
videbat᷑ eñ qḋ cũ iſta ṽba ſint gñalia ꝛ non ſint directa pupil.
ſubſtitutio:vt ptꝫ in exẽplo pupillaris inſti.co.ti.in ꝑn.qꝛ tra
heret᷑ poti᷒ ad fideicõ.vt.d.l.nã qḋ.ff.ad trebel.ꝛ.l.ex facto.de
vulg.ꝛ pup.ſubſti.tñ hic remouet᷑ dubiũ hui᷒ ꝛ ponit regulã
qḋ ſubſtitutio ſemp intelligẽda eſt directa dũmõ ṽbis ſubſti
tutionis ꝛ ꝑſonis inſtitutis cõueniãt ṽbis eñ cõueniebãt hic:
qꝛ dixit teſtator ſi moriat᷑ ſine liberis moriat᷑ filie.Itẽ ꝑſonis q̃
erãt ĩpuberes ꝛ in pñte.ꝛ ratio hui᷒ eſt:qꝛ quoties idẽ ſermo
duas ſñias exprimit recipiat᷑ q̃ aptior eſt rei agẽde:vt.ff.de re.
iur.l.quoties.ſ.de ṽ.ſig.intelligẽtia.ꝛ in dubiis benignior via
eſt eligẽda:vt.ſ.de ṽ.ſig.abbate.de homi.ſignificaſti.ff.de reb.
du.quoties.benigni᷒ eſt ꝙ ſit directa quã qḋ fideicõ.ꝛ facit.C.
de hẽ.iſti.l.ſi.ꝛ no.l.d.l.ṽbis.¶ Obliqua.i.fideicõ.¶ Quãq̄
hic excipit ab eo qḋ.ſ.dixit dixerat eñ ꝙ ſubſtitutio eſt intel
ligẽda poti᷒ directa dũmodo ꝛc.fallit interdũ ex cã vt hic vꝫ
qñ pr̃ inſtituit filiũ in teſtamẽto ĩpuberẽ ꝛ ĩ codicillis ei ſub
ſtituit directo pupillariter ſi moriat᷑ fili᷒ in pupillari etate he
reditate adita ſuccedũt eidẽ venientes ab inte.vt benigna inter
pretatiõe preſumant᷑ rogati in codicillis reſtituere ſubſtituto
quarta detracta:vt.ff.ad tre.l.ſecũ nã cũ hereditas nõ poſſit
adimi vel dari in codicillis:vt.C.de codi.l.hereditatem.ff.de
cõdi.inſti.l.pe.§.ſi.vt res magis valeat quã pereat trahit᷑ ad fi
deicõ.ex ṽbis eñ fideicõ.nõ poterat intelligi:qꝛ nõ erat ibi ro
go mãdo volo vel ſubſtituo q̃ fideicõ.inducũt vt inſti.de fideicõ.
here.ꝑ totũ.ꝛ.C.cõia de le.l.j.Sꝫ nũqd filio mortuo vltra pu
bertatẽ cui fuit facta ſubſtitutio directa ĩ codicillis trahet᷑ ad
fideicõ.ſicut.ſi moriat᷑.ĩ.pubertatẽ:vt.d.l.ſecuñ.ꝛ vr̃ qḋ nõ:qꝛ
volũtas teſtatoris q̃ ſeruãda eſt:vt in aut.de nup.§.diſponat.
fuit vt demũ filio in pupillari etate mortuo veniat ſubſtitut᷒
vt.ff.de vul.ꝛ pu.ſub.in pupillari.ꝛ iḋ notabilr̃ dr̃ in.l.ſecũ.
ibi q ab inteſtato pupillo ꝛc.ꝛ ad hoc hñ facit.ff.de leg.j.ſi fun
dũ.ſub cõdi.§.ſi.Itẽ ali᷒ caſus vr̃ in caſu hui᷒.c.ſi fauorẽ pau
perũ ſic trahat᷑ ad fideicõ.vt ſupra dictũ eſt qḋ nõ ſonat litera.
¶ Ex cã h no.ꝙ directũ obliquũ ꝑſumit᷑ ex cã ſic ex cã ꝑſumit᷑
l.fingit᷑ ſtipu.intereeſſiſſe vbi nõ fuit vt.C.de rei vxo.act.l.vni
ca.circa prin.itẽ ex cã recedit᷑ a iure cõi:vt in reſti.in inte.in ꝑ
ſcrip.ꝛ vſuc.cũ nemo debeat cũ aliena iactu.locupletari:vt.ff.
de cõdic.inde.nã natura itẽ ex cauſa vnit᷑ vna eccle.alteri:vt.ſ.
de ꝑuile.antiqua.ꝛ in multis articulis ex cã a iure cõi recedit᷑.
¶ Licet hic remouet quare mater non põt retinere quartã in
bonis filii ex ꝑſona ſua rñdet tacite q̃ſtioni q̃ inſurgit ex ꝑdi
ctis ibi abſq̄ deductiõe quarte iure nature debite diceret ali
9 qs fili᷒ † nõ põt ꝑuare matrẽ quarta iure nature:vt.C.ad ter
tul.l.vlti.ꝛ ĩ aut.ex teſtõ.ibi poſito.ſꝫ.R.verũ eſt in teſtõ ꝙ ſibi
facit fili᷒.ſed hic nõ filius ſed pr̃ teſtamẽtũ hoc fecit ĩ quo ma
trẽ priuare põt ꝛ hoc ſequit᷑.¶ In teſtõ ſuo.i.ꝙ ipſe ſibi facit
qñ poſſet vt adultus.¶ Portiõe que hodie erit tertia ei᷒ qḋ
habitura erat ab inte.vt.ſ.dictũ eſt.¶ Nõ poſſet:vt.d.aut.in
teſtamẽto.ꝛ hoc intelligas niſi ſubeſſet cã quare:tũc cã exhere
dare poſſet:vt in aut.vt cũ de appel.cog.§.ꝛ hoc quidem.ꝛ de
here.que ab inteſta.§.ꝛ hoc ↄſequẽs que cauſe numerant᷑ in.d.
§.hoc quidẽ.¶ Poteſt ſcꝫ priuare.ſ.ſubſtituendo filio:vt.d.l.
papinianus.§.ſed nec imputet.ꝛ.ſ.co.lib.l.ex tribus.ꝛ intel
ligẽ de

lige de quarta quā mater petebat ex ſua perſona in bonis filij excludit mater a quarta que debetur filio in bonis patris in qua nō poteſt filius grauari: qꝛ ſubſtituēdo pupillariter non grauat ſed cōſulit ſibi item excludit a quarta debita ſibi in bonis filioꝝ ex perſona ſua: qꝛ nō eſt teſtamentū filij ſed patris ꝛ hoc ſequit itē excludit a trebellianā: qꝛ fuit directa ſubſtitutio idem videt dicendū ſi iſto modo ſubſtituat filio impuberi arrogato an ex conſtitutione diui pij debetur quarta: vt. ff. de adop. ſi arrogator. ꝛ arg. ff. de vulga. ꝛ pupil. ſubſti. ſed ſi plures. §. in arrogato. ꝛ hoc intelligo quantū ad quartā ꝛ bona que beneficio arrogatoris habuit ſecus de bonis ſuis vt habetur ī. e. §. in arrogato. ꝛ in. d. l. ſi arrogator. ꝛ dic vt ibi. ¶ Nā teſtamentū ꝛc. reſpondet obiectioni que inſurgit ex premiſſis ibi filius in ſuo teſtamēto nō poſſit priuare matrē ſed diceret aliquis nōne pater facit filio impuberi teſtamētū eſt teſtamētum filij ꝛ videt: qꝛ ad eius vtilitatē ꝛ cōmodū facit ſed reſpōdet nā teſtamentū pupillare ꝛc. ¶ Potius cōparatiue nā dicitur ſuū: qꝛ a patre factū. Itē pōt dici pupillare qd̄ fit pupillo: vt. ff. de vulga. ꝛ pupil. ſubſti. ſeꝫ patris ꝛ filij. ff. de here. vel act. ven. l. ij. §. illud. primo ſed potius paternū vel electiue non autē intelligas qd̄ ſint duo teſtamēta ſed vnū: qꝛ cōgnatio requiritur: vt. ff. de ſecūdis tabu. l. vt bonorū. Itē nō detraherētur due falci. ſed vna. ff. ad legē fal. in ratione. Itē nō requirūtur. xiiij. teſtes itē etiā vnū: qꝛ patris quātū ad excludēdū matrem a quarta vt hic. Item vnum qꝛ ab vna perſona factū: qꝛ

10 patris ꝛ filij eadem perſona ꝯcenſet: vt inſti. de pupil. ſubſti. in prin. xxxv. q. ij. §. hac autoritate. in prin. itē quo ad quid habetur pro duobus inſti. de pupil. ſubſti. §. igit. itē qꝛ rupto paterno ꝑ parte ꝑ querelā nō rumpit pupillare: vt. ff. de inoffi. teſta. papinianus. §. ſed nec imputet. ſec⁹ ſi in totū: vt in. d. §. ſed nec imputet. qꝛ tūc pupillare euaneſcit. ſec⁹ autē ſi expurgantur in totū per cōtracta: qꝛ nō rumpit pupillare: vt. ff. de vulga. ꝛ pupil. ſubſti. ꝛ ſi contra. ſed q̄ eſt ratio dic qd̄ q̄rela eſt de iure ciuili ꝛ teſtamētū de iure ciuili: ſed ꝛ ſic vnū pōt aliud tollere: vt inſti. de leg. agna. tute. in ſi. ſed ꝯtratabu. eſt de iure ꝑtorio qd̄ nō pōt tollere teſtamētū: qꝛ cū pretor non pōt facere heredē multominus pōt facere definere eſſe heredē qd̄ poſſet ſi poſſet tollere teſtamētū vt inſti. de bo. poſ. §. quos autē. Itē in querela agit de iure teſtamēti in cōtratabu. agit de iure patris ꝛ filij ſcꝫ an ſit pater vel nō vel an ſit filius vel nō: vt. ff. de inoffi. teſta. l. filio cōtratab. vt iſta notant. ff. de vulga. ꝛ pupil. ſubſti. l. ex duob⁹. §. ſi. Itē paternū pōt fieri ſcriptis ꝛ pupillare ſine ſcriptis: vt. ff. de vulg. ꝛ pupil. ſubſti. l. patris. ꝛ ibi no. ¶ Pars paterni: qꝛ paterni fuit inſtitutio que eſt prim⁹ gradus ꝛ prima pars filij eſt ſubſtitutio que eſt ſecundus gradus ꝛ ſecūda pars: vt. ff. de iniuſto teſta. l. ij. ꝛ. d. l. equiſſimū. ꝛ deferantur ſimul pars. ff. de vulg. ꝛ pupil. ſubſti. ſi plures. in ſi. pōt ēt dici ſequela: qꝛ ſi nō faciat ſibi teſtamentū pater nō pōt facere filio: vt. ff. de vulga. ꝛ pupil. ſubſti. l. ij. prius. vt dictū eſt etiā. ſ. in prin. Itē rupto in totū per querelam rumpitur pupillare vt. d. l. papinianus. §. ſed nec imputet. vt ſupra dictum eſt.

Summarium.

1 ¶ Eleemoſyna de illicite acquiſitis facta non prodeſt.

Religioſus. ᵃ Credo qd̄ iſta cōſtitutio emanauit ad declarationē illi⁹. ſ. co. tua. ¶ Executor ſcꝫ vltime volūtatis. ſ. co. Joānes id eſt pfector ꝛ cōſummator ipſius vltime volūtatis nō eſt ſimpliciter executor deputat⁹ ſic. xij. q. ij. de laicis. ¶ Nō habebat. i. executionē ꝓprie volūtatis non habebat vt xij. q. j. nō dicatis. ij. q. vij. null⁹. xxxij. q. vij. c. j. ſ. co. lib. de elec. quā ſit ꝛ. c. ſi religioſus. ſ. co. lib. de ſepul. religioſi. ¶ Suſcipere cū effectu vnde ſequitur del exeq ſic. xvj. q. j. monachi ¶ A monaſterio. ſ. de poſtu. ex parte. nā anima ꝛ corpore trāſlati dicūtur in aut. colla. vj. hec cōſtitutio. Inno. cōſtitutio. in ꝑn. ꝛ idē quo ad iſta ꝑ mortuo reputat. C. de epi. ꝛ. c. deo nobis. ¶ Superiore ſuo immediate vt ſatis colligit ex ꝑdictis iurib⁹ monachi a monaſterio. ꝛ dec. ex parte. ad idē. ſ. co. lib. de elec. ſi religioſus. Quid ſi vacat mediatus ſcꝫ abbas vel prior vel alius ꝑlat⁹ dicūt quidā negotiū deferendū. ar. ſ. de offi. dele. qm̄ abbas. ego credo qd̄ hoc caſu pōt epiſcopus dare licētiā vt videt expreſſum. xvj. q. j. qui vero. ꝛ. c. quidam mona. ad idē. lxxxvj. diſtin. c. vlti. ad hoc facit qd̄ no. Inno. ſ. de reg. in. cū. ſ. in glo. j. iuxta ſi. ꝑterea negari nō pōt quin epiſcopus ſit ſuperior monacho in hoc caſu: vt. xviij. q. ij. c. j. ꝛ. c. viſitādi. ꝛ. c. nō ſemel. ꝛ. c. monaſteria ꝑmo. ſ. de offi. ordi. quāto. cū ſi. ꝛ l ꝑalle. c. q vero. ergo pōt dare iſtā licētiā in defectū vt hic facit ad hoc opti. xviij. q. ij. nullus mona. ꝛ. c. quidam. ver. item clerici ibi epiſcopi ſui ordinarij dedinent ꝛ ibi loquit ēt de monaſterijs. Itē facit ad hoc qꝛ monaſteria ſunt in cura ꝛ diſpoſitiōe epi: vt. lxj. diſt. opitū. in ſi. itē facit. ad hoc. xij. q. ij. qm̄. in ſi. itē facit ad hoc qꝛ monaſterio vacanti dat adminiſtrator idone⁹ q tēporaliū curā gerat donec fuerit de abbate ꝓuiſum. ſ. de ſtatu mona. ea q̄. §. qd̄ ſi abbas. que datio pōt fieri ꝑ epiſcopum: vt ibi no. Inno. ꝛ H. oſti. vt dictū eſt ſ. co. lib. de offi. ordi. ꝑſenti. ergo multofortius poterit hoc qd̄ indiſtincte verū credo ꝛ hoc potiſſime cū iſt cā fauorabilis ꝛ ex charitate pēdeat ꝛ adde qꝫ de hac materia no. ſ. co. lib. de elec. quā ſit in glo. hic gloſſat. ¶ Obtēta ſi. ſ. co. lib. ne cleri. vel mo. vt periculoſa. ¶ Sane ſimplr̄ ꝛ non adiecta aliqua ꝯditione ꝛ ita ex hoc videbat qd̄ oēs eſſent loco vni⁹ ſicut dicim⁹ de iudicibus delegatis. ſ. de offi. dele. cūm matrimonij ꝛc. cū cauſa. ꝛ legit ꝛ no. co. ti. vno delegato. ꝛ no. eo. ti. prudētiā. in gl. ꝛ ſic niſi oēs eſſent ſimul nō valeret qd̄ fieret ſicut dicim⁹ in plurib⁹ ꝓcuratorib⁹ in ſimul datis nō adiecta clauſula inſolidū. ſ. co. lib. de ꝓcura. ſi duo. in prin. ff. de ꝓcura. l. qui ꝓprie. §. vlt. ꝛ in duab⁹ legib⁹ ibi ſeq. ſed ꝯtrariū eſt verū vt ſequit ad idē. ſ. co. lib. de offi. dele. cū plures. §. j. ff. de ꝓcura. aut lōga. ff. de iudi. ſi longius. ¶ Remotis ſi. ſ. co. lib. de ꝓcura. quāuis. vt puta diſtat vltra duas dietas. ſ. de reſcrip. nōnulli. ita qd̄ in breui nō pōt haberi recurſus ad eū ad hoc. ſ. co. lib. de offi. ordi. romana. hoc tū totū ponendū puto in arbitrio diſcreti ꝛ boni viri ff. de iure deli. l. j. ff. de verbo. obli. ꝯtinuus. §. cū ita. ff. de verb. ſig. hec adiectio. ff. de dā. infec. ſi finita. in prin. ꝛ ſic habes hic qd̄ vie longitudo priuat aliquē iure ſuo habes ſi. in eo qd̄ leg. ꝛ no. lxiij. diſt. cū longe. xxiij. q. j. qm̄ vetus iuxta ſi. pōt tū dici qd̄ id quod ſequit in nimiū ꝛc. reſpicit qd̄ hic dicit ꝛ qd̄ ꝑmittitur mortuo volēte videt qd̄ hic debet intelligi qn̄ mādatum ſuſceptū eſt alias ſec⁹ vt legit ꝛ no. ſ. co. Jo. Ego credo idē etiā poſt mādatū ſponte receptū etiā poſtq̄ incboauerit vna cum alijs. ar. ad hoc. ſ. co. lib. de offi. dele. cū plures. §. j. ꝛ hoc ꝓpter rationē que ſequit nā licet ꝑallegata decreta. Jo. dicat qꝫ poſt mādatū ſuſceptū executor cōpelli pōt exequi teſtatoris vltimā volūtatē nō ꝓhibet qd̄ hic dicit ꝛ ſic nō ob. nec tāgit iſtū caſuꝫ. ne. no. opti. rationē ꝛ fauorabilē. ¶ Libere id eſt nō ob. alicuius cōtradictione vel abſentia ꝑdicti ſui executoris iꝫ pone qd̄ teſtator in ſuo teſt. mādauit ꝑ ſuos executores expēdi ſcd̄m qd̄ eis videbit eſſe tū pro male ablatis incertis nunqd hoc poterit. nō ob. cōtradicti [illegible] epi dioce. dicētis qd̄ hoc ꝑtinet ad eū vt ſit pater pauperū ꝛ videt qd̄ nō. nā ſm̄ Hoſt. iſte eſt vnus de caſib⁹ ad epm̄ ſpecialiter ꝑtinētibus ſcꝫ reſtitutio ſubtractoꝝ ſiue male ablatoꝝ incertoꝝ vt pat. ꝛ ſecūdū eū. ſ. de iude. cū ſit. C. de epi. ꝛ cleri. nulli. C. cōtra de ſuc. aut. oēs vero. §. j. qd̄ ſumit ex. l. federici hac edictali. iſta Lau. ſatis ꝓſecutus eſt in ꝑalleg. c. cū ſit. ꝛ. ſ. de vſur. cū tutor. ꝛ in ſumma. de pe. ꝛ remiſ. §. vlti. iuxta ſi. ſub. §. ſed q̄ forma. ver. itē ꝛ vbi. Sed cōtradicit vt dare colligitur. ſ. co. tua. ꝛ hoc. imo ipſe idē qui male accepit hoc poſſet ſi vellet vt eſt planus tex. in ꝑalleg. decre. cū tu. §. j. ibi pauperibus erogare ad hoc etiā facit qd̄ legit ꝛ no. ſ. de homi. ſicut dignū. §. eos. in ſi. ſumpto. arg. a cōtrario ſenſu. ꝛ ad idē videt expꝛeſſuꝫ. xiiij. q. v. c. pe. ꝛ. §. ſeq. ꝛ. c. vlti. iuxta ſi. xiiij. q. iij. ſi quis rationē. ꝛ huius ſnie ſunt Jo. Vin. ꝛ. B. an ꝑalle. decre. cū ſit. in glo. ꝛ Inno. ſ. de immu. eccle. qꝛ pleriq. in glo. j. iuxta ſi. ver. ſi autē illicitas negotiationes ꝛc. ad hoc ēt facit qd̄ ſcriptū eſt que in malū acquiſiuiſti in bonū expende de hoc no. j. q. j. nō eſt. in glo. Sed opus que ſecūdū noſtros codices eſt glo. ꝑ ſeq. in verbo ex rapina ꝛ fuit gloſ. Lau. Si obijcias de autori-

b tatibus que ᵇ ꝓhibent eleemoſynas fieri de illicite acquiſitis dic qd̄ intelligit ſic id eſt nō debet qs hac intētione illicite acquirere

1 ꝑ vt inde faciat eleemoſynā ꝛ iſta expoſitio ꝓbat ap[illegible]e in ꝑallega. c. non eſt. vt etiā ibi no. Aug. nō ob. decre. illa cū ſit. qm̄ loquit de iudeo nō de chriſtiano cuius act⁹ ꝛ diſpēſatio merito habet ſuſpecta circa pauperes xp̄ianos ob qd̄ bñ ꝛ iuſte dicit ibi ſecundū ꝓuidētiā dioce. epi ꝛc. que ſuſpitio ceſſat in fideli xp̄iano vnde bene aduerte qm̄ in illa decretali cū ſit ponit dictio xp̄ianoꝝ que ſubijcit in ꝑalle. c. cū tu. §. j. qd̄ nō fuit ſine cā ꝛ ſi bñ aduertat illa decretalis tū ſit nō dicit qd̄ epiſcopus ſua manu vel ei⁹ autoritate illa incerta debeāt diſpēſari vnde nō dubito qd̄ epiſcopus quo ad erogationē nō habet ſe itromittere niſi in defectū nā vbi certa ꝑſona deputata eſt a teſtatore debet exeq vt hic ptꝫ. ꝛ. ſ. co. tua. ꝛ co. ti. Jo. C. de epi. ꝛ cle. nulli. in aut. de eccle. ti. §. ſi qs. xij. q. ij. de laicis. ꝛ no. qd̄ qn̄ mandat ꝑ teſtatorem expēdi per ſuos executores aliqua: vt. ſ. co. tua nobis. oīa adeo debēt expēdi qd̄ de illis apud ſe nihil retinebūt. ar. ff. de lega. ij. luci⁹. §. a te peto. ꝛ ſatis eſt expꝛeſſuꝫ in ꝑalle. c. tua. in ſi. ſꝫ ſumptus adminiſtratiōis ſiue litigādo ſiue alio honeſto mō faciēt de bonis de diſponēdis. ff. de pac. ſumptus. ff. de ꝓcur. qui ꝓprio. §. lꝫ. ſ. de ꝓcura. cū pro cā. ꝛ qn̄ ſunt plures ſicut hic forte oēs ſimul agere debēt vel ꝓcur. cōſtituere qui nomie oīm agat. ff. de procu. qui proprio. §. vlt. cū duabus. ll. ibi ſeq. diſtributio ab oīb⁹ ſiet. qꝛ qꝫ oēs tāgit ꝛc. C. de aut. pre. l. vlt. ſ. de off.

a ¶ Religioſus. ad materiaꝫ hui⁹ c. in. ij. ꝑte vide Fely. l. c. prudētiā in princ. in ij. colū. extra de offi. dele.

b ¶ Que ꝓhibēt. Add. de Archi. j. q. j. c. non eſt. an autē eleemoſyna fieri poſſit de extortis illicite ꝑ gabellarios dom. Abb. in. c. olim [illegible]

archi. ad hoc. §. vlti. ꝛ leg. ꝛ no. ē. de tempo. ordi. ſi archieps. ꝛ hoc regulariter credo verū excipe tñ caſus hic expſſos ꝛ credo qđ iſti fideicōmiſſarii nō ſatiſdabūt ꝛ hoc p ex. l. ff. ſi cui pluſq̄ per. l. fal. diuus iurare tñ debēt ſm Gof. ꝛ hoc p. l. C. de dona. ſi quis pro redēp. ¶ Adimplere per ſe nō aliis cōmittēdo vt patet. ē. co. ma. in prin. ibi per manus eorū ꝛc. ad hoc. C. de epiſ. ꝛ cle. nulli. ꝛ pro ſua cōſcientia votū adimpleat teſtatoris. Et hic adde ꝛ videas qđ no. in Spec. de inſtru. edi. §. nunc vero aliqua iuxta ſi. ver. inſuper querendū eſt ꝛc. vſq; in ſi. ergo a ſi eorū [a] cōſciētie ꝛ prouidētie cōmiſſum eſt alteri cōmitti non poteſt ꝛ hoc verum intelligo niſi certa erogatio re certe ꝛ certo loco cōmiſſa non eſſet: q; tunc forte alteri cōmitti poſſet. arg. ad hoc. ē. co. lib. de offi. delega. officij.

a ¶ Ergo ſi eoꝝ cōſcientie. Addo idē ſcnere Imol. ꝛ Panor. in c. ſin. de offi. dele. et multū exclamat Alex. in. l. a iudice. C. de iudi. et in. l. more. ff. d iuriſ. om. iud. ꝛ d. Jaſ. late i. d. l. a iudice. i. v. col. ꝛ ſcly. i. d. c. ſin. §. j. in. ij. col.

¶ De ſepulturis. Rubrica.

Summarium.

1 ¶ Prelatum ſemper decet intendere vitiis extirpandis.
2 Sepulture in electione an voluntas poſſit mutari.
3 Sepeliri vbi debēt cadauera incolarū aduenarū ꝛ pegrinoꝝ.

Primarum ſcanda. Repete qđ dixi. ē. co. lib. de offi. lega. officij. in verbo ſcādala. ¶ Volētes ꝛ bene nā ſemper decet prelatū
1 intēdere vitiis extirpandis † ad hoc. ē. de filiis presby. ad extirpādas. de prebē. extirpande. de inſti. c. iii. §. j. ¶ Sancte obediētie ſic. j. eo. lib. de reg. non ſolū ſi quis hanc infringit grauiter peccat vt patet. lxxxj. diſt. ſi qui in ſi. viij. q. j. ſciendū. xxxiij. diſt. §. verū. c. ad hoc. ver. aut eñ ꝛc. j. q. iii. §. itē peccato. xvj. q. vij. ſi quis deinceps. ꝛ ē. de maio. ꝛ obe. ſi quis. xj. q. iij. nō autē. ad hoc. ff. de re mili. l. ij. §. in bello. ¶ In terminatiōe ſic. j. de iure patro. relatū. de ſimo. ſicut nobis. j. eo. lib. de ſta. regu. c. j. §. ꝛ quoniā. j. de immu. eccle. eccleſiis. de eo qui fur. or. ſu. c. j. aliquādo ponit̄ ſub anathemate. j. de verbo. ſigni. c. j. ꝛ aliquādo ponit̄ ſub excōmunicatione. ē. de loca. c. j. aliqñ ponit̄ ſub excommunicationis pena. j. eo. lib. de regula. non ſolū ꝛ aliqñ ſub excōicationis interpoſitione. lxiij. diſt. ſalonitane. vbi de hoc aliqñ ponit̄ ſub diuini iudicij cōtēplatiōe. xij. q. ij. nuper. aliqñ ſub oſtentatione diuini iudicij. ē. de appel. cū ſpeciali. aliqñ ſub anathematis vinculo. ē. eo. nos inſtituta. iuxta ſi. ¶ Prohibemus ergo nō pōt fieri cōtra nam qđ dñs prohibet omnino fieri nō licet. xxviii. q. j. iam nūc iuxta ſi. ¶ Vouēdū ad huius verbi declarationē vide qđ dicet̄. j. eo. lib. de voto. qđ votū. in princi. ¶ Jurandū vide qđ no. xxij. q. j. in prin. ꝛ dic iurandū ſcz ſuper librū vel reliquias vel aliā rem ſacrā ꝛ videas qđ dixi. ē. eo. lib. de elec. vt circa. in verbo pſtito. ¶ Fide interpoſita id eſt pmiſſione facta per deū vel fidem ſuā ſic etiā exponit Inno. ē. de his que vi me. ve. c. ſi. ad aures. ꝛ poſtq̄ aliquid promittit̄ illud eſt adimplēdū dūtñ licitū eſſe noſcat̄. ē. de pac. qualiter habes ſi. j. de voto. venientis. ꝛ ita no. hic qđ iuramentū ꝛ fidei interpoſitio vt diuerſa ponunt̄ vident̄ tñ eſſe equipollētia ſic. ē. qđ me. can. ad aures. quoniā p fidei interpoſitionē obligat̄ quis vt per iuramentū vt in p̄alle. c. ad aures. ꝛ ē. de arbi. puenit cū tēpore. c. ex parte. ē. ne pla. vi. ſu. querelā. ad idē. ē. de ꝯſti. ex literis. in prin. Et no. qđ idē eſt venire cōtra fidē pmiſſam ſicut cōtra iuramentū vt patet in eo q̄ legit̄ ꝛ no. ē. de fideiuſ. puenit. ꝛ eque punit̄ in trāſgreſſione vnius vt alteri⁹ quāuis maior penitētia in foro anime imponeret̄ tranſgreſſori iuramēti: vt no. ē. de iureiurā. quarto. vnde ia qui venit cōtra fidei interpoſitionē nulla neceſſitate cōpulſus pōt priuari eccleſia ſua vt no. in p̄eal. decre. querelā. vbi Jo. ꝛ Hoſtiē. hāc ſentētiā tenuerūt itē no. qđ ſicut colligit̄ ex decre. ē. de iureiurā. ex literis. ꝛ ſi christus. nulla vel modica eſt differētia ſiue iuret̄ ſup ſancta dei euāgelia ſiue tātum dicat pmitto hoc in fide mea vt ibi ēt no. Inno. ꝛ Hoſt. ꝛ iuramentū eſt qñ dico in periculo anime mee: vt p̄z. j. de fri. ꝛ maleſi. fraternitatis. ¶ Promittendū. xxij. q. v. iuramenti. ¶ Indicāt repete qđ dixi. ē. eo. lib. de prebē. ſi pauper. in glo. j. nam hoc fieri p̄ſumit̄ ex auaritia ꝛ ambitionis vitio procedere. ē. de pac. plerūq;. cuius eſt iſta declaratiua. ¶ Eligāt huius pbibitionis ratio eſt: q; talis ex hoc p̄ſumit̄ illectus ad hoc. xiij. q. ij. §. ſed aliud. xx. q. iij. c. vlti. ꝛ ei liberū aufert̄ iudicium qđ nō eſt faciendū ad hoc. ē. de ſac. ſan. eccle. l. j. argu. j. de ſpon. gēma. nā in talibus libertas quo ad variationē a iure cōcedit̄ vt patet. xiij. q. ij. c. vlti. ꝛ §. ſed aliud. C. de teſta. qm̄ indignum. j. de cele. miſ. cū marthe. ver. nouiſſimū. ad idē. xvj. q. j. cōſiderandū. ¶ Poſſint eligere no. verba per que videt̄ expſſe decidi queſtio antiqua de qua habet̄. xiij. q. vlti. c. vltima voluntate ſed ſi quis iurauit [b] qđ non mutaret voluntatem ſuā

b ¶ Sed ſi qs iurauit. ad de Spe. i ti. de inſtr. edi. §. cōpendio ſe. ver. qđ ſi qs iurauit. ꝛ in ti. de ſepul. ver. no. qđ ſi aliqs. ꝛ ſcly. i. c. ſi diſigēti. in pe. col. de foro compe.

2 in electione ſepulture † an poſſit mutare ꝛ videt̄ expreſſum qđ non ad hoc. ē. de iureiurā. quemadmodū. in ſi. ꝛ c. ſi vero. nam iuramentū facit qđ ea que alias erant licita denegent̄. C. ſi aduer. ven. l. j. ꝛ. ē. de iureiurā. cū contingat. ē. eo. lib. de pac. quāuis. de iureiur. licet de hac queſtione ſatis no. Ray. in ſumma ſua eo. ti. §. quid de his qui eligūt ꝛ in ſumma Hoſtiē. eo. titu. §. an licitū ſit ver. quid ſi quis eligat ſepulturā ꝛc. in Spec. de inſtru. edi. §. cōpēdioſe. ver. ſi quis iurauerit ꝛc. ſed q̄cqd olim ſcriptū ſit ſtandū eſt ei qđ hic dicit̄ nā ad tollendū omnē ſuper hoc altercationē hec declaratio emanauit. ¶ De iure. xiij. q. ij. placuit. ꝛ §. ſed aliud. ē. eo. ti. nos inſtituta. ꝛ c. fraternitatem. que iura demōſtrāt qđ debet ſepeliri in ſepulchro parētū ſuoꝝ vt. j. c. is qui. ad hoc. j. c. pxi. in prin. Sed quid ſi de hoc nō apparet vcʒ vbi vel qđ eſſet ſepulchrū ſuorū maiorum: tunc ſta ho ſentētie Hug. dicētis qđ debet ſepeliri apud eccleſiā vbi in vita audiuit diuina ꝛ percepit eccleſia. ſacramēta: vt in p̄alle. c. nos inſtituta. vbi de hoc vbi etiā hoc per Inno. ꝛ Hoſtiē. approbat̄ per decre. ē. eo. in noſtra. ad idē. j. eo. is qui. de hoc etiā no. xiij. q. ij. §. nūc autē. in prin. ꝛ c. vbicūq;. ſi vero nō eſſet in-
3 cola ſed aduena ꝛ peregrinus: tūc debet ſepeliri † apud eccleſiā in cuius parochia mortuus eſt: vt. xiij. q. j. eccleſias. ſm Ray. ad hoc. xvj. q. i. c. j. in ſi. vbi ſm Hug. exponi debet factū qđ eſt ibi id eſt fideliū. nam notorie frater intelligit̄ quilibet chriſtianus. xij. q. ii. ad menſam ꝛ ibi iſtā tenet ſentētiā Hug. quā etiā approbat Vin. ꝛ Hoſtiē. inſti. ſed Gof. no. in ſumma. de ſepul. qđ talis debet ſepeliri in eccleſia cathedrali aut apud eccleſiā in cuius parochia mortu⁹ fuerit: vt in p̄alle. c. eccleſia. ſʒ Inno. ꝛ Hoſtiē. dicūt qđ talis debet ſepeliri in eccleſia cathedrali. xiij. q. ij. vbicunq;. ē. de offi. archipreſby. officiū ꝛ cleri. ꝛ in eccleſiis vbi ſunt clerici ꝛ hoc ipſi dicūt in p̄alle. c. nos inſtituta. illud. c. vbicūq;. debet intelligi de viatore. ꝛ no. Hoſtien. in ſumma. de ſepul. §. ꝛ apud. ver. tertio niſi ꝛc. ſed ſi audacia cōcedat̄ credo ſentētiā Hug. ꝛ Ray. veriorē. nō ob. p̄alle. c. vbicunq;. nā ibi loquit̄ de ordine qui debet obſeruari in ſepultura eligenda vt ibi no. nō ob. p̄alle. c. officiū. q; nō loquit̄ in hoc caſu ꝛ ſi aliter diceret̄ fruſtra viderent̄ eccleſiis cimiteria aſſignata ꝛ indiſtincta vt in p̄alle. c. eccleſias. ꝛ hoc intelligo vbi ucubi ſepulturam elegit: q; nō ſecus ad hoc. j. eo. cū quis. in ſi. caue tñ tibi q; nō omnis eccleſia habet cimiteriū ſed illa tantū que habet populū vel illa cui conceſſum eſt per priuilegiū de hoc etiā ſatis dictum eſt. ē. eo. lib. de pœ. c. j. in glo. ſub. maxime ꝛc. ibi videas ſed qđ ſi illa eccleſia apud quā de iure debebat ſepeliri ꝛ eius cimiteriū eſt interdictū ꝛ ita nō debet ibi aliqs ſepeliri vt j. de priuile. vt priuilegiis. ꝛ. j. eo. lib. de cōſe. eccle. ſi eccleſiā. ad hoc. j. eo. c. in ſi. tūc dicā cum ſepeliēdum in eccleſia cathedrali apud quā qlibet ciuis ꝛ dioceſanus pōt eccleſiaſtica ſacramēta reciperevt in p̄alle. c. officiū. ſic pōt intelligi p̄alle. c. vbicūq;. ꝛ ſi adhuc ipſa cathedralis eccleſia eſſet ſuppoſita interdicto: tūc obſeruabo ordinē illius. c. vbicūq;. quāuis Vin. intellexerit illud. c. de cōcilio. ¶ Si vero eccleſiis hic videt̄ qđ ētin eccleſia poſſit quis ſepeliri dic vt legi. ꝛ no. xiij. q. ij. nullus mortu⁹. ¶ Si petant̄ ſcđm hāc declarationē intellige. ē. eo. fraternitatem. in ſi. ꝛ c. ex parte. ꝛ c. liberum. ꝛ c. in noſtra. iuxta ſi. ꝛ hec quo ad cadauera mortuoꝝ in aliis tñ que illorū occaſione peruenerint locū habet qđ hic ſequit̄. ¶ Quolibet ſic. ē. de elec. indēnitatibus. §. ſi qua. ¶ Integraliter ꝛ ſic hoc dictū nō fuiſſet tñ ita debebat intelligi nā illi intelligunt̄ alioꝝ iuriū inuaſores ꝛ ideo tenent̄ ad reſtitutionē omniū que ad eos peruenerūt q̄ dic vt dixi. ē. eo. lib. de elec. q; ſepe. in gloſ. ergo plures ꝛ hoc eſt qđ in ſi. ſequit̄ ꝛ etiā. ē. pxi. p̄mittit̄ ibi omniū que ꝛc. ¶ Cemiteria ad huius declarationē vide qđ habet̄. j. eo. lib. de cōſe. eccle. ſi eccleſiā ꝛ not. hic eccleſiā puniri ex facto cū vni de eccleſia ad idem. C. de ſac. ſan. eccle. iubemus. xv. q. ij. ita vos. de hoc no. xvj. q. vj. c. j. ꝛ. ij. ibi videas. ¶ Ex tūc id eſt elapſo decendio ſed nunqd dies ſepulture cōputabit̄ in iſto decēdio ſiue tēpus receptionis eoꝝ que occaſione ſepulture ad eos peruenit vt videas circa hoc qđ dixi. ē. eo. lib. de reſti. ſpo. frequēs. in gl. ſeq. in quo ꝛc. ꝛ. ē. eo. lib. de prebē. ſtatutū. in gl. ſic. ē. ꝛc. ¶ Eo ipſo id eſt ſine alio hominis adminiculo. ¶ Tādiu ſic. ē. eo. lib. de elec. q; ſepe ibi videas in glo. ergo plena fuerit facta videas qđ no. j. eo. lib. de cenſi. quāq;. in ſi. in glo. hoc verbum.

Summarium.

1 ¶ Sepultura antiqua an poſſit dimitti ꝛ alia eligi.
2 Monaſterium ſi quis ingreditur probationis cauſa ꝛ ibi tūc moritur nunquid intelligit̄ mori prime eccleſie parochianus.
3 Eccleſia non ſolum de his que occaſione ſepulture relinquuntur ſed etiā de oībus relictis aliis eccleſiis ſuā pcipit portionē.
4 Eligere ſepulturam non poteſt quis in alia eccleſia quam parochiali: niſi portio debita detur eccleſie dimiſſe.

Cum quis

Cum qs ſoliti ab antiquo.

Sic.ſ.c.pri.forte ſpacio.x.vel.xx.an.nā id dicit͂ lon
gum tēpus:vt.C.de pſcri.lon.tēpo.per totū ad hoc
facit qd dicit.ā.co.lib.de cōſue.cū in tua.in glo.quero ꝛc. ℂ In
aliqua eccleſia id eſt in cimiterio alicui⁹ eccleſie. ℂ Eligat hic
1 videt͂ qd qs etiā ſine cā poſſit antiquā dimittere ſepulturā † ꝛ
aliā eligere iuxta velle ſed poſſet dici eligat nō ex contēptu ſiue
dolo vt patet in eo qd legit͂ ꝛ no.p.T.Hoſt.ꝛ.B.ā.eo.ex par
te.vel odio proprij ſacerdotis vel ex temeritate:vt plane loquit͂
xiij.q.ij.placuit.vt ſic ſaluet͂ antiqua ſentētia de qua no.xiij.q.
ij.nūc autē.ꝛ no.Ray.in ſua ſumma.de ſepul.§.nūc videndū.
ꝛ Hoſt.in ſua ſum.eo.ti.§.apud quā eccleſie.ꝛ.ā.eo.ti.nos in
ſtituta.de qua etiā not.ā.eo.fraternitatē.nā multū refert vtrū
fuerit illectus:vt.ā.c.pri.vel ex cōtēptu vel temeritate trāſierit
ad aliam eccleſiam ſua dimiſſa nā in his caſibus non vʒ electio
ſepulture.xiij.q.ij.§.ſed aliud.xx.q.iij.mādamus.ſ.de cōuer.
cōiu.dudū.vel hoc fecerit per ſeipſum bona fi.ꝛ tūc vʒ ꝛ ſic lo
quit͂ hic.ꝛ.ſ.eo.§.vlti.ꝛ hui⁹ ſnie eſt Hoſtie.in ſumma.eo.ti.§.
ꝛ apud quā ver.ſi vero ſit magis ꝛc.ꝛ hoc teneas nam ſic tenēt
Vin.ꝛ Hoſt.ā.eo.fraternitatē.ꝛ idē ēt no.Hoſ.ā.eo.in noſtra.
vnde pbata fraude pmiſſa irritabit͂ qd factū eſt vt in preallc.c.
fraternitatē.ꝛ.c.relatū.ꝛ in preallc.c.xiij.q.ij.placuit.ſm Vin.
ℂ Portio de qua habet͂.ā.eo.nos inſtituta.c.ij.cū multis cō
cor.que dat͂ ſecūdū cōſuetudinē.ā.eo.certificari.ꝛ ſi non appa
ret cōſuetudo debet͂ quarta:vt no.Inno.in palle.c.nos inſtitu
ta.niſi ſit cōtraria cōſuetudo tunc qd debet intelligi de mino
ri.q: in illa omnia iura concordāt.ar.ad hoc.ff.de arbi.l.item
pro.§.ſi plures.ꝛ.ā.eo.lib.de arbi.c.j.in ſi.nā in dubijs ſeq vt
id qd minimū eſt.ff.de lega.iij.minimis.ff.de reg.iur.ſemp di
cam quartā ſoluēdā ad hoc.ā.eo.in noſtra.ꝛ ſic ēt not.in palle.
c.certificari.in ſi.Sʒ papa bñdictus.xj.in ſua cōſti.extra eo.ti.
inter cūctas.§.de funeralibus.ſtatuit qd fratres pdicatores ꝛ
minores teneant͂ de funeralibus ſoluere eccleſie parochiali et
ſacerdotibus medietatē ſi cōmode diuiſionē recipiāt alias me
dietatē eius eſtimationis funeralia vero intelliguntur hoc caſu
que cū funere deferunt͂ de candelis tū quas fratres portāt pcū
tio nō petat vt ibi hoc totū habet͂. ℂ Non debet eccleſie hic ap
probatur ſnia Inno.q ita no.ā.eo.de his in gloſ.lʒ in vna ꝛc.
ꝛ reprobatur ſentētia Hug.Lan.ꝛ.B.de qua no.ā.eo.de his.
ℂ Audire diuina quid ſi qs ingredit͂ monaſteriū cauſa pro
bationis ꝛ ibi tūc morit͂ nunquid quo ad canonicā portionē
2 intelligit͂ mori parochianus prime † eccleſie ſcdm qd habet͂.ā.
eo.de his dicit.T.qd ſic.ar.ſ.de reſcrip.ſup eo.ꝛ.c.cōſulti.ꝛ.c.
ſtatuimus.Sed Hoſt.cōtra dicit enim qd ſi non morit͂ mona
chus eo qd profeſſionē nō fecerit inuenit͂ ibi plene cōuerſus.ꝛ
q: nō reperit͂ voluntatē mutaſſe ꝛ ideo canonica ceſſat ꝛ iſtud
videt͂ verius ſm Hoſt.q: in ſanitate cōuerſus eſt vt dicit pre
allc.decre.de his nec ponit͂ qd aliquid occaſione ſepulture re
linquat ꝛ ſaltē videt͂ voluiſſe domiciliū cōmutare ꝛ ideo deſijt
eſſe parochianus prime eccleſie.ſ.de parochia.ſignificauit.ſm
Hoſtie.q ita no.ā.eo.ver.his.iuxta ſi.in qua decre.Hoſ.ꝛ.T.
dictā opi.notāt ꝛ in ſumma.eo.tit.§.vlti.ꝛ hāc ſentētiā vr ap
probare Inno.ſcdm id qd no.ā.eo.relatū.in gloſ.j.ſalua re
uerētia tantis patrib⁹ credo ſnīam mei anteceſſoris.ſ.T.olim
bononiē.Archi.eſſe verā nec eſt verū qd is qui ingredit͂ cauſa
pbationis ſit plene cōuerſus:q: conuerſio eſt vndiqz verſio vt
plene habet͂.de pe.diſt.j.§.hoc idem.circa prin.ā.cōuerſio.nā ſi
eſſet plene cōuerſus haberet omnia iura cōuerſi qd falſuʒ eſt vt
patet.ā.eo.lib.de elec.ex eo.in ſi.ꝛ huic dicto contradicit expſſe
ſ.eo.lib.de reg.beneficiū.ſ.eo.lib.de ſen.excō.religioſo.§.quā
uis autē.Itē nō eſt verū qd ex hoc videat͂ voluiſſe domicilium
cōmutaſſe vt ptʒ in eo qd no.xiij.q.ij.§.q: ergo. ℂ Sacramēta
videas ad hui⁹ verbi declarationē.j.q.j.multi.ver.ſacramētū.
ꝛ.§.ſed notādū.de cōſe.diſt.ij.ſacrificiū.ꝛ videas qd legit͂ ꝛ no.
ā.de trāſac.veniēs.in prin.quid ſi qs in vna eccleſia ſacrata pe
cept.vt puta in eccleſia baptiſmali in alia vt puta in capella
audiuit diuina ad hoc pōt dici ſcdm Ala.qd debent diuidere
canonicā portionē:vt.ā.eo.nos inſtituta.ꝛ.c.relatū.hāc ſnīam
tenuit Inno.ēt in diuerſis eccleſijs p diuerſis anni tpib⁹ offi
ciū audiuit nā tūc inter ſe diuidēt mediā vel tertiā vel quartā
canonicā vt in iurib⁹ pri.allc.qd.T.Hoſt.ꝛ Hoſt.intelligūt
verū eſſe niſi loci cōſuetudo repugnet.ar.ā.c.certificari.ꝛ.c.de
vxore.ij.ꝛ.ſ.de parochi.ſicut hic p eos no.ā.de his. ℂ Cum ab
a eo hʒ domicilia vbi qs dicat͂ hr̃e domiciliū ꝛ p quē modū ꝯſti
tuit͂.ff.de v.ſig.l.l.C.li.x.de incol.ciues.ꝛ adde ꝙ dixi.ā.eo.li.de
pbē.pſenti.in glo.pprīā ꝛc.ꝛ.ā.eo.lib.de reſcrip.ſtatutū in gl.
ad huius intelligentiā ꝛc. ℂ Canonicā portio.dicit Inno.qd
hec canonica portio locū hʒ tātū in relictis eccleſijs vbi ſepelit͂
vel ad quam tranſit vel conuertendo vel alio modo ꝛ hoc no.

ā.eo.relatū.cuius ſentētiā tenuit.B.ā.eo.c.j.ſed illa decretalis
videt͂ expreſſe cōtradicere vt dicti ſui iudicij ꝛc.vbi no.Hoſt.ꝛ
1 qd legit͂ ꝛ no.ā.c.relatū.ꝛ.c.cū ſuper.ibi de teſtamēto ipſi⁹ vbi
ſm Hoſtie.exponit͂ id eſt de relictis in teſtamēto pro anima ꝛ
3 ſic patet qd parochialis eccleſia † non ſolū de his que occaſiōe
ſepulture relinquunt͂ ſed etiā de omnib⁹ relictis eccleſijs alijs
ſuā percipit portionē vt clare demonſtrāt iura ſuperius alleg.
qd indiſtincte verū eſt ſm Hoſtie.pro hac ſentētia facit expreſſe
xiij.q.ij.ſed aliud.in ſi.vbi dicit qui chriſto teſtat͂ ꝛc.ā.eo.in no
ſtra.§.talē.excipe tū qd excipit͂ in illa decre.ꝛ.ā.de teſta.de his.
ſed Hoſt.in ſuo lib.iur.canonici.eo.tit.§.ſed nunqd ſententiā
ſequit͂ ſentētiā primo dictā dicēs qd illa decretalis eccleſia vbi
in vita ſua audiuit diuina ꝛ habuit pabulū vel recepit eccle
ſiaſtica ſacramēta vt hoc totius illius iudicij qd reliquit illi ec
cleſie in cui⁹ cimiterio eligit ſepulturā debet habere canonicā
portionē ꝛ ſic intelligit omnia iura ſuperi⁹ allegata ꝛ eſt eius
ratio: q: cū eccleſie parochiali fiat iniuria de corpore qd alibi
ſepelit͂ fit ſibi recōpenſatio qd illa eccleſia det quartā ſicut he
redi alias illarū omniū rerū que ibi teſtator p anima legauit.
nō ob.iura allc.ā.eo.relatū.ꝛ preallc.§.ſed aliud.in ſi.quoniā
loquit͂ qñ vitiū intercedit vt patet ex antiquo integro canone
qui fuit leonis ꝛ malū eſt qd ſic decre.fuerit interciſa nā loqui
tur qñ monachi ſuadent laicis qd ſe cōuertāt nō zelo charita
tis ſed vitio capacitatis ꝛ qñ eccleſia parochialis nihil relin
quunt vnde propter hoc vitiū renouandū fuit illud ſtatutū ꝛ
vt qui fuerūt ſocij paſſionū ſint ꝛ cōſolationum cū dignus ſit
mercenarius mercede ſua ꝛ hoc vitiū ſatis innuit litera ipſi⁹
decre.in prin.vbi dicit ꝛ modo.q.d.ita feciſtis vt dictū eſt ob.
qd mādamus vt quicūqz ample.id eſt deinceps ꝛc.ꝛ hoc tenē
dum puto quicqd alias notauerim in predictis ꝛ ſcdm hoc
patet qd nō eſt bona expoſitio illa que cōiter fit.ā.eo.relatū.in
glo.ſub.eccleſijs.nā non debuit dicere eccleſijs ſʒ eccleſie in ſin
gulari vt hic patet ꝛ paſſiones intelligas ibi.ꝛ.ā.eo.nos inſti
tuta.labores quos eccleſia patit͂ in edificatione animarū ſibi
cōmiſſarū ſcʒ operādo predicādo ꝛ ſacramēta eccleſia.exhiben
do ſcias tū qd papa benedictus.xj.in ſua cōſti.extra eo.ti.in
ter cunctas.§.de quibuſcūqz.ſtatuit qd de quibuſcūqz relictis
1 fratribus pdicatoribus ꝛ minorib⁹ in cōi vel ſingulis in vlti
mis decedentiū volūtatibus ſiue apud ipſos fratres fuerūt ſe
peliendi ſiue nōnulla canonica portio detrahat͂ ſiue p epiſco
pos ſiue per ſacerdotes parochiales ipſoꝝ decedētiū. ℂ Si qs
antiqua ſcʒ ſepultura ꝛ hic determinatur antiqua altercatio
doctorū que poni cōſueuit.ā.eo.fraternitatē.xiij.q.ij.§.nunc
autē.in prin. ℂ Dimiſſa nō ex ꝯtēptu ſed dic vt.ā.dixi.ā.eo.in
prin. ℂ Elegerit hoc ſane intellige nā ante electionē talis debet
4 dari eccleſie dimiſſe canonica portio alias ipſa electio † non te
net vt clare patet.ā.eo.nos inſtituta.vbi dicit dari cenſeri ꝛc.ꝛ
ſic deinde ꝛc.q.d.data eccleſie de qua corpus aſſumit͂ parte ſua
vbicūqz ꝛc.vt ibi ſequit͂ ergo ſi ante ꝛ ne diceret aliqs qd ſuffi
ceret dare iſtā partē poſt electionem ſepulture ſequit͂ ibi aliter
ne fiat ꝛc.ꝛ ſub anathematis ꝛc.cum ergo talis excōmunicari
debeat vt ibi patet colligit͂ qd mortaliter peccauit aliter eligē
do ad hoc.xj.q.iij.nemo epiſcoporū ꝛ hanc ſentētiā tenuit ibi
Hoſtie.dicēs caueant ſibi trāſgredientes ꝛ ſuo ſenſui innitētes:
quia ſtatutum omnes aſtringit.ā.de cōſti.c.j.ꝛ.c.ne innitaris.

Summarium.

1 Mulier ſi reuerſa eſt ad ſuos an teneatur ſequi virum in
ſepultura.
2 Vidua abſtinens a ſecundis nuptijs videtur in preteriti viri
coniugio perdurare.

Si quis domicilium.

Supra.c.pri.§.cum ab eo. ℂ Poti⁹ correctiue ponit͂ ab antiquo ſic.ā.c.
proxi.in prin.ibi dixi. ℂ Deportari no.periculum
imminēs cōe immutat͂ ſuban.vel alias cōmode ad hoc.ſ.eo.re
ligioſe.arg.ad hoc.ff.ad muni.eius qui.§.pe.ff.de iudc.heres
abſens.ibi:nā vbi ſic venit ꝛc.vt.ſ.de eccle.edifi.ad audiētiā.j.
ꝛ qd hic dicit vt credo ſumptū fuit ex eo ꝙ no.Hoſtie.in ſum.
eo.tit.§.ꝛ apud.in ſi. ℂ Mulier ſucceſſiue:vt.xxxj.q.j.aperiāt.
cū.c.ibi ſeq.vſqz in ſi.ipſius.q.ꝛ intellige habuit viros legiti
mos id eſt maritos ita qd fuit legitima vxor.ar.ff.ad muni.de
iur.§.vlti. ℂ Non eligat qd facere pōt:vt hic ptʒ.ꝛ.ā.de vxore.
ℂ Tumulāda hic declaratur qd legi.ꝛ no.xiij.q.ij.vnaqueqz.
qd.c.dedit eām huic decre.ꝛ illi.ā.de vete.no.tū qd Hug.ſcrip
ſit.vij.q.l.ſicut.ij.qd ſi mulier reuerſa eſt ad ſuos.nō tenet͂ vi
rum ſequi in ſepultura tū ibi dicat ſoluta eſt a.l.viri.et vr.qd
huius dicti poſſit eſſe ratio:q: ipſe pater on⁹ ſepulture ſubeat
nō marit⁹.ff.de reli.ꝛ ſump.fu.qd ſi nulla.ꝛ hoc ſi marit⁹ dotē
nō lucret͂.ā.eo.Ray.Si vero bona habeat mulier cū ex dote q

a ℂ Vbi qs dicat͂. Ad de Alexā.ſ.l.pen.ff.de iur.om.iu.ꝛ l.l.aſſum ptio.§.fili⁹ ff.ad muni
1 ci.Inn.ſ.c.ſi.ꝛ ibi plene Fely.in xi.colū.extra de foro compe.

penes mariti remanet tñ ex bonis pro rata ſit expēſa:vt.ff.eo.ti.ſi pro rata. Itē pro iſta ſnīa Hug.videt̃ facere:qꝛ vita mariti erat cauſa vinculi. ⁊ mors cā diſſolutionis vnde videt̃ ꝙ ceſſante cā ceſſet effectus.C.de epi. ⁊ de.gñaliter.xvj.q.j.c.generaliter.ꝭ.de appel.cū ceſſante.preterea redeūdo ad domū pater nā ⁊ deſerēdo habitationē mariti videt̃ priuilegijs ⁊ iuribus ſuis que habebat ex pſona mariti ⁊ ratione matrimonij renūciare tacite ac ſi expſſe renūciaſſet nā nil refert an verbis an factis declararet quis intētionē ſuā.ff.de leg.de qbus.in ſi.ff.de edili.edic.ſi eū.§.ei.cū tacita equiparent̃ expreſſis.ff.ſi cer.pet.cū quid.ff.de ſerui.ſi cuius.ſed cōtra videt̃ ꝑpter id qđ hic dicitur nā quouſqꝫ nupta fuerit alij viro retinet nomē primi ad hoc.ff.de ſena.femine.ꝭ.de nup.cū te.ff.ad muni.filij.§.vidua.⁊.l.vlti.C.de digni.multos.⁊ patet in eo qđ legi.⁊ no.ꝭ.de fo.
2 cōpe.ex parte.b.preterea vidua abſtinēs ꝯa ſecūdis nuptijs videtur in preteriti viri cōiugio perdurare ⁊ in prioribus cōſiſtere nuptijs.in auē.de nup.§.ſoluto. Itē facit ad hoc qꝛ iſtud ſcꝫ ꝙ mulier retineat domiciliū ⁊ honorē mariti eſt datū pſone nō loco preterea ex differētia locoꝝ nulli debet diſcrimē induci.ff.de inſti.eū interdū.C.de in integ.reſti.ſuperuacuā. Itē facit ad hoc:qꝛ hui⁹ vita ſicut ⁊ dñium ⁊ ius pignoris ⁊ ſimilia vbicūqꝫ locorū ſuā extendūt virtutē ⁊ effectū.C.de preſcrip.long.tēpo.l.vlti.vltra mediū ipſius.l.⁊ ꝑ id qđ hic dicit̃ corrigitur ſnīa Uincentij qui ſcripſit.ꝭ.eo.de vxore qđ magis parentum ſepulturam quam viri vxor ſequi debeat.

Ex ordine ſte. Ad de glo. no. l. c. quorūdam. §. volentes. l v. predicatoꝝ ꝭ. de elect. eo. lib.

Summarium.

1 Sepulturam an poſſit eligere pater filio impuberi.

Licet pater. Pubertatis id eſt.xiiij.an.ꝭ.de regu.ad noſtrā.ꝭ.de deſpon.impu.puberes.xx.q.j.illud eligere.ad hoc qđ legi.⁊ not.ꝭ.eo.in noſtra.in ſi.ratio pōt eſſe:qꝛ teſtari nō poſſunt:vt.ff.de teſta.l.a qua etate.⁊ ſepultura ratione teſtamenti eligit̃.xiij.q.ij.ſed aliud. Cōſuetudo talis cōſuetudo quāuis ſit talis cōtra ius cōe que vult qđ quilibet tumulet̃ in ſepulchro patrū ſuorū:vt.ꝭ.eo.nos inſtituta.ꝭ.eo.ti.c.j.vbi de hoc cū ſimilib⁹ ab iſto iure tolerat̃ per qđ cōſtat eā rationabilē ⁊ ſic preſcriptibilē.ꝭ.de conſue.cū tanto ⁊ ita pōt tali iuri ſcripto preiudiciū generare vt ibi. Certe no.verbū ꝑ ꝙ pꝫ qđ illi⁹ loci aliquarū eccleſiarū cōſuetudo nō preiudicaret alijs eccleſijs ad hoc.xij.diſt.illud vbi de hoc. Non pōt hic corrigitur ſnīa Lau.Uin.⁊ Goſ.q notauerūt qđ pater poteſt filio
3 impuberi eligere ſepulturā ꝯ erat ratio ſcđm eos:qꝛ ⁊ teſtamētum pōt ei facere vt inſti.de pupil.ſubſti.§.liberis.itē expenſe funeris filij patris ſunt.ff.de in rem verſo.l.ſi filius.itē pater filio impuberi ſubſtituere pōt etiam in bonis maternis.ff.de vulg.⁊ pup.ſubſti.l.j.⁊ hāc ſnīam viſus eſt tenere Hoſtien.in ſumma eo.tit.§.apud quā.in prin. Sed quicquid olim dictū ſit ſtandū eſt ei qđ hic dicit ⁊ intelligēda eſt decre.ꝭ.eo.de vxore ſecūdū iſtā. Maiorib⁹ id eſt in ſepulturis maiorū qđ dic vt dixi.ꝭ.eo.animarū in verbo de iure. Uel nō intelligas ꝙ iſtud vel det opinionē ſed ordinē demonſtrat ſcđm id qđ leg.⁊ not.lxiij.diſt.metropolitano.xxiiij.q.j.alienus vt ſi appareat de antiqua ſepultura parētū ibi ſepeliat̃ alias in parochiali. Quamuis abſqꝫ ſic.ꝭ.eo.lib.de ꝑcur.qui cōtra vbi de hoc. Eligere hoc non videt̃ bene dictū:qꝛ vt.ꝭ.dixi de impubere qui nō pōt teſtari nō pōt eligere ſepulturā idē videt̃ in iſto nā filiuſfamilias teſtari nō pōt inſtitu.qui.nō eſt permiſ.face.teſt.in prin.ff.de dona.filiuſfamilias ſed dic qđ ille.l.nō ob.nā dicendū eſt qđ nō pōt teſtari in tpalibus pfectitijs vel aduētitijs porro quo ad ſpiritualia ⁊ eccleſiaſtica ſecus nā in iſtis cenſet̃ ſui iuris vt hic patet.⁊.ꝭ.de regu.cū virū.in ſi.ꝭ.eo.lib.de indi.ſi annū igit̃ cū ſepultura ſit ſpiritualis vt ſatis colligit̃.xij.q.ij.que ſtatuta cū tribus.c.ibi ſeq.⁊.ꝭ.de ſimo.ſuā cū concordaipſam eligere poteſt ſicut quilibet paterfamilias vt hic dicit. Judicare id eſt in vltima volūtate relinquere. Nō pōt.ff.de dona.cā mor.tā is. Caſtrēſe.caſtrenſe peculiū eſt illud qđ a parētibus vel cognatis in militia degenti donatū eſt. Itē ꝙ ipſe filiuſfamilias acqſiuit in militia qui hoc acqſiturus non eſſet niſi militaret.ff.de caſtrē.pecu.l.caſtrēſe. Quaſi caſtrēſe hoc eſt qđ acqrit aduocatus filiuſfamilias in aduocādo nam iſte dicitur militare.C.de aduoca.diuer.iudi.l.aduocati.

Summarium.

1 Sepulturam monachus an ſibi eligere poſſit.

Religioſi profeſſi. Ut infra patet. Adeo.id eſt l tātum cōmode ſi.ꝭ.eo.is qui.ꝭ.R.in ſi.⁊ no.qđ ꝑ iſta iura patet qđ impoſſibilitas ⁊ incōmoditas immutant ius cōmune. Non habeāt.xij.q.j.nō dicatis.ꝭ.eo.lib.de elec.ſi religioſus.ꝭ.eo.lib.de teſta.religioſus. Eligere hic videtur cōfundi ſentētia Hoſtiē.no.ꝭ.eo.de vxo.qđ monachus
1 ꝯ poteſt ſibi eligere ſepulturā ⁊ eſt ratio ſcđm eū:qꝛ i morte abſoluitur a iugo obedientie hominis ſicut dicit̃ de vxore ⁊ hoc videt̃ expreſſe ꝓbari.ꝭ.de exceſ.prela.nimis.§.qꝛ.ver.⁊ ſi quis.tu dic iſtā ſententiā hic nō corrigi ſed declarari ⁊ ad cōſonātiā reduci cum eo qđ ibi no. Inno.vnde dicas qđ religioſus quādo morit̃ extra cōuentū ſecundū qđ hic dicit pōt eligere ſepulturam ſcđm Inno.⁊ hoc plane ſumitur.arg.ſumpto a cōtrario ſenſu huius decre.alias nō vt hic dicit ⁊ ſic intellige qđ legit̃ ⁊ not.ſecūdū vnā lecturā.xvj.q.j.c.j.in ſi. Predicatoribus ex
4 ordine⁹ littere videt̃ fratres predicatores eſſe minorib⁹ preponēdos.ar.ad hoc qđ no.xcvj.diſt.bene qdē ver.cūqꝫ lecta eſſet ⁊ melius.eo.c.ver.facta ſynodus.vbi mediolanenſis archiepiſcopus nolatus fuit anteqꝫ rauēnas ⁊ ex hoc videt̃ dignior ad hoc qđ not.xliij.q.j.alien⁹.xliij.diſt.ſit rector.in ſi.nā ex ordine loquēdi preſumit̃ ordo factorū ſecundū id qđ legi.⁊ no.xxxvj.diſt.§.ecce.ſic ⁊ fratres ꝑdicatores prius nominant̃.ꝭ.de exceſ.pla.nimis.ij.in prī.⁊.ꝭ.eo.lib.de reg.iu.nō ſolū in titulo.

De decimis. Rubrica.

Summarium.

1 Decime ſunt eccleſijs debite.
2 Decime prediales debentur ex precepto.
3 Decimas dantes vt tenentur quadrupliciter remunerantur.

Diſcretionem. Olim incipiebat iſta cōſtitutio.ſua nobis ⁊c.⁊ ſicut ex ipſa antiqua decretali apparet relatū fuit domino Gregorio.ix.qđ fratres predicatores ⁊ minores in ſuis ꝑdicationibus aſſerebāt qđ nemo tenetur decimas ſoluere ex precepto ex quo contingebat qđ laici qui erant in preſtatione decimarū remiſſi ſiebant remiſſiones propter qđ papa mādat vt ſequitur. Decimarum iunge hoc verbū qđ infra ſequitur debitarū ⁊ ſecundū hoc habes expreſſum qđ deci-
1 me ſunt eccleſijs ꝯ debite:vt.ꝭ.eo.tua.ij.⁊ hoc clare probat̃ ex ſcripturis ſanctorū patrū:vt Alexā.ij.vt.xxxij.diſt.preter.hic vbi argumentatur id eſt ſexta ſynodo.item Inno.i.xvj.q.j.ſi monachus.item Gregorius ea.q.moderamine.item concilij magocieñ.ea.q.ſi quis laicus.⁊.c.q.⁊.q.vij.decimas deo.et.c.ſeq.item ſi monachi.alias ſymachi:vt ea q.in canonibus.itē Inno.xij.q.j.duo.in ſi.xvj.q.j.reuertimini.item iug.ea.q.decime.⁊.q.vij.maiores.item concilij rothomag.ea.q.omnes decime.itē ambr.ea.q.quicunqꝫ.item concil.grego.de conſe.diſt.vlti.xxx.in ſi.itē cōcilij gabiloñ.xvj.q.j.eccleſie.item cōcil.carno.ea.q.quicunqꝫ.item leonis.iiij.ea.q.de decimis.item paſchalis.ij.ea.q.decimarū appellatione.de hoc ēt habent̃ allegationes per grac.xiij.q.j.⁊ no.qđ Innocen.dicit qđ decime debent reddi:vt patet in preallega.c.xij.q.j.duo.in ſi.idem dicit Ange.in preallega.c.decime.idem dicit Inno.ꝭ.eo.tua.iuxta ſi.idem dicit Lucius.in.ꝭ.eo.ad apoſtolice.idem dicit Alex.ij.in preal.c.preter hoc.in ſi.vnde reducuntur vt aliena.vt in prealle.c.tua.nā aliud eſt reddere aliud eſt de ſuo dare.ff.depoſi.l.j.§.elegantes.ſed in cōcilio grego.ꝭ.alle.ponitur verbum dare ſcias tñ qđ verbum reddendi bene ponitur pro verbo dandi.ff.de verb.ſigni.verbum.⁊ ſic ponitur ſcđm Lau.⁊ Jo.xiij.q.iiij.quid dicā.in prin.ſummorū autem pontificum qui hoc aſſerunt ſcꝫ ꝙ decime ſunt debite non eſt numerus vt patet.ꝭ.eo.per totū videant ergo qua conſcientia ſuam allegationem defendere poſſunt contrarium aſſerentes. Et adde qđ de hac materia ſatis no.Inno.eo.ti.in prin.in hoc dicebat ſup Hug.
2 de ſincera.magiſter in theologia qđ decime ꝯ prediales debent̃ ex precepto ſed niſi petantur non tenentur dare. Sed ſi petantur ⁊ non ſoluant̃ ab illis qui debent:tunc peccant mortaliter ⁊ ſic videnī loqui iura dicentia quod ſunt cogendi ad ſolutionem per cenſurā eccleſiaſticā ⁊ hanc ſententiam ſequi videtur Hoſtien.ꝭ.eo.nobis.in glo.ſunt enim ⁊c.ver.quicunqꝫ igitur canonice monitus ⁊c.vbi videre poteris hunc tractatum integre ponit Alex.in ſuo l tertio.xxij.particula. Sint intenti ꝙ niſi fecerint cum effectu multa mala ex hoc inducuntur primū eſt preuaricatio diuini mandati.ꝭ.eo.a nobis.ſecundo quia olim homines ſoluētes decimas bonis omnibus abundabāt xvij.q.vij.maiores.nunc vero quia non ſoluunt ad decimum conuertuntur.xvj.q.j.decime.tertium quia dominus non increpat locuſtas nec plagas amouet.xvj.q.j.reuertimini.quartum:quia qđ nō accipit chriſtus hoc colligit fiſcus:vt in
3 prealle.c.maiores. Illi vero qui dant decimas ꝯ vt tenent̃ quadrupliciter remunerantur prima remuneratio eſt abūdantia

fructuum

fructuum. ſecunda corporis ſanitas. tertia indulgentia peccatorum. quarta vero premium eternū hec probant. xvj. q. j. decime.

Summarium.

1 ¶ Decimas laici poſſidere nō poſſunt ⁊. nu. 2.

Statuto. Hec decre. olim fuit poſita ſub rubrica. de ſta. mo. ⁊ incipiebat cū pſone. ¶ Cōtingat. quoquomodo. cū indiſtincte loquatur. vt puta priuilegio vel preſcriptiōe. vel alio modo. ¶ Impetratū. no. hic tēpus ipetratiōis inſpici. ad hoc ſupra de reſcrip. cam te. cum ſi. vel pro. 1. ¶ Poſſidebāt. ad huius dicti declarationē videas q̄ dixi ſupra eo. lib. vt lit. pen. ſi. hi in gl. dicūt Inno. ⁊ hoſt. Itē no. hic q̄ papa appellat noualia. ⁊ tñ pri⁹ erāt redacta ad culturā. q: aliter aliquis nō eſſet in poſ. ſic. j. de priuil. ou dum. vbi etiā ſic no. Vin. ſcias tñ q̄ ſi iſti mala fide poſſiderent. vel eſſent violenti detentores ex tali poſ. vires priuilegij nō impediunt. prout no. Inno. ⁊ hoſt. ergo qd̄ hic dicit intelligt̄ qñ bona fi. poſſidebant iure ſuo tanq̄ ſibi debitas. ¶ Extendit. ſic prius erat iure cautū. vt in pre. c. ondum. vnde videas q̄ papa hoc nō ſtatuit. ſed prius ſtatutū declarat vt ſupra dicit. ¶ Nec ad alias. ſecundū mēbrū declaratiōis. ¶ Habebāt. rō eſt q: initiū impetrationis attenditur vt predixi. ¶ Nec pro ea. tertiū mēbrū declarationis. ¶ Statuim⁹. nullaten⁹. i. nullo. ¶ Extēdat. potuit huius declarationis fuiſſe rō. q: verbū portionis facit vt amplius mediate nō debeatur. ff. de ver. ſig. l. nomen filiarū. §. portiōis. ff. de vſufru. l. et. Quia nō eſt. no. optimā ratiōnē ad premiſſa. ⁊ ex eo q̄ hic ſequit. ibi q̄ pȝ ⁊c. pōt notari q̄ ea q̄ nō ſunt veriſſima verbo generali nō intelliguntur incluſa. ad hoc. j. de re. iu. in generali. ē. eo. li. de oſ. vi. cum in generali. verbo indulto ad alterius nō porrigitur leſionem. ar. ē. de reſcrip. ſedes. ¶ Cū nō ſit reſponſio ad id q̄ poſſet opponi vel queri diceret quis bone pater. quare facitis talē interpretationē reſtringendo: cū in priuilegijs ſit larga interpretatio faciēda. vt. j. de dona. cū dilecti. in fi. ad hoc rñdet obuiatur. quare, vnius priuilegium ad alterum nō dȝ extendi. ff. de admi. tu. ipubes. ¶ Ubi aūt. hic reſpondet tacite queſtioni que inſurgit ex dicto immediate precedēti. nā ſi per dictam exemptionem curati enormiter lederentur dyoc. ipſis curatis vt ſequit prouidere tenētur. ad hoc ſupra de ſup. negligentia pre. ſicut de prebē. de monach. ⁊. c. auaritie. ē. e. lib. de preben. c. j. ¶ Sane. ad id q̄ in hoc. §. cōtinetur. facit q̄ no. ē. de his que fi. a pre. cū apoſtolica. ¶ Detentis. ſic. xvj. q. j. qm̄

1 quicquid ⁊ bñ dicit detentis. qm̄ laici decimas ſpoſſidere non

a poſſunt. ē. de preſc. cauſam que dicit tamen. Hoſ.⁹ q̄ perceptio decime laico pōt cōcedi. ſicut ⁊ aliud bñficiū. xxxj. di. ſi qui vero. Sȝ ad declarationē corū que hic dicunt. vide q̄ no. j. q. iij. pmenit. ⁊. ē. c. quāuis. xvj. q. j. c. vlt. ⁊. q. iij. §. ſic ēt ibi dr̄ quomodo laici poſſunt decimas percipere ⁊ habere. ¶ Abſq; iſta dictio hic includit alias ponitur excluſiue. vt. ē. e. li. de cōſue. c. ꝯſuetudinē. vbi de hoc. ⁊ hic demōſtrat q̄ cōſēſū dyo. aſſenſus facit valere q̄ lȝ alias nō valeret. ⁊ q̄ hic dicit declarat. j. §. ſe. ¶ Illas aūt. laterā. cōci. j. de priuilegijs cū ⁊ plā. ⁊ vt q̄ hic dē melius intelligas. ſcire debes q̄ut in cronica legitur q̄ vrban⁹ ij. āno dñi. M. xcvj. fecit cōci. turoñ. ⁊ ibi fecit decretū quo prohibuit res eccleſie in feudū cōcedi. vt in li. feu. R. epiſcopū vel abbatē. c. j. alias eſt. §. itē ſi epiſcop⁹ vel abbas ſub ti. qui. mo. feu. amit. ergo q̄ dicit pre. dec. ē. de his que fi. a prel. cū apoſtolica in fi. ⁊ hic intelligendum eſt de decimis in feudū cōceſſis an illud. c. ⁊ hoc tenuit ho. aliqui dicunt q̄ hec iura loquūtur de ꝯcilio celebrato ab alex. iij. qui fecit duo cōcil. vt in cronica habes vnū fecit turoñ. aliud rome celebrauit. ⁊ iſtud cōcili. alex. fuit celebratū anno. dñi. M. clxxix. ⁊ hoc videtur verius. cum iſta iura loquantur de concil. lat. ſic etiam no. ē. de preſcri. cauſamq;. ⁊ in turo. q̄ fuit prius celebratū ab vrbano. ⁊ hoc etiam pȝ a titulo ipſius dec. cū ⁊ plā. ad hoc facit q: illud decretū vrbani. de decimis nullam facit mentionem. ⁊ hic approbatur ſnīa ray. ⁊ cōfunditur ſententia hoſt. de quibus ipſe ho. no. in ſum. eo. ti. j. ⁊ vtrū preſcribi ⁊c. ſub. §. tertio quare ⁊c. ver. quid

b ſi laico ⁊c. ¶ Perpetuo hoc verbum[b] poteſt multipliciter exponi: vt patet in eo q̄ no. x. q. ij. perpetua in prin. ⁊ in eo qd̄ not. goſ. ⁊ Ho. ē. de re. ec. non ali. nulli. ſed hoc credo exponendum perpetuo. i. dum viuunt. ff. pro ſoc. l. j. x. q. ij. precarie. ⁊ not. lxx. di. ſanctorum: hic pro tanto dico q: placet ſententia Io. ⁊. G. na. quā inuenies. xvj. q. vij. c. j. in glo. videt ergo ⁊c. vnde dicit Ray. in ſum. ſua. eo. ti. §. itē quid militibus ⁊ alijs ⁊c. ſecutus ſententiā Io. q̄ nullo tēpore poterūt dari in feud. etiā quo ad ius tēporale ſeu priuile. vt tranſeant in heredes. ſicut ⁊ feudū. ⁊ hoc vr̄ expſſū. ē. eo. ad hoc. vnde notabiliter dicit cōcil. lat.

a quod laici decimas ſcū periculo animarum ſuarum detinent ſupra eo. prohibemus. ⁊. R. cum Io. ⁊ ſequacibus. ad id quod dicit pre. decr. cum apoſtolica ⁊ hic. quod potius factum q̄uis tangitur. ¶ Conceſſe ex cauſa. ſ. vt tuerentur eccleſias tūc tēporis oppreſſas. vnde ceſſante cauſa conceſſionis ceſſare debet qd̄ ex ea ſecutū eſt. j. q. j. q̄ pro neceſſitate. ⁊. q. vij. qd̄ pro remedio. ad hoc facit op. xxxv. q. j. in prin. ⁊. §. his ita. ibi videas ad rō. ē. de ap. cū ceſſante. hic quero quid ſi nō apparet qd̄ iſte decime fuerint laicis conceſſe ante lat. cōcil. nō tamen extitit memoria quod alius tenuerit vel acceperit decimas. niſi miles. vel laic⁹ dicas pro parochiali eccleſia pꝛeſumendum. q: is qui taliter detinebat recipiebat cōtra ius commune. nec eas poterat poſſidere. ⁊ iccirco nec preſcribere. vt pȝ. ē. de preſ. cauſamq;. ⁊ ipſa eccleſia de iure communi fundat intentionē ſuā. ē. eo. li. de reſ. ſpo. ad decimas. ⁊ eo. ti. cū cōtingat. ⁊. c. in tua. ergo debet obtinere niſi alius probet ti. ē. de preſc. ſi diligenti. ⁊ huius ſententie fuit hoſt. in pre. c. cum apoſtolica. in fi. ſed videtur expreſſe contra. ē. eo. li. de preſcript. epiſcopum in fi. ſed dic qd̄ non ob. q: loquitur in eo qui alias erat capax illius iuris q̄ non eſt in caſu noſtro. ¶ Dyoce. rebus exemptis. i. decimis pertinentib⁹ ad ec. ¶ Exemptas ceterū prius. i. antequam ad ipſos monachos peruenirent ⁊ iuſtum fuit qd̄ hic dr̄. q: ꝑpter nouam tranſlationem in alium factam eccleſia prima ſuum ius nō amittit ad hoc. xvj. q. j. ſi quis laicus. c. eccleſie. c. quicūq;. ad idē ſupra eo. ti. cum in tua. nam quelibet res cum ſuo onere trāſit ad quēlibet poſſeſſorem. ſupra de pig. ex literis. in fin. cum concor. ibi not. et. j. eod. lib. de hereti. accuſatus. c. et vero. in fin. ¶ Iure poteſt dici. vt patet ſupra eo. ex parte p̄o. ¶ Nec pro eo. iſtud quod in iſto. §. dicitur habetur ſuprā eo. cum contingat. ¶ Earundem. nam ſicut laico non exercuiſſent noualia. vt patet. ē. eo. tua. j. ſic nec iſtis religioſis qui a laico perceperunt. ⁊ dic vt no. in pre. cum contingat. in fi.

¶ De regularibus ⁊ tranſeuntibus ad religionē. Rubrica.

Summarium.

1 ¶ Religio quare ſic appelletur.

2 Monaſterium intrans in quo lautius viuitur q̄ regula pmittat ſi reformetur illud monaſterium an poſſit reſilire.

Tes qui monaſterium. Monachorum. de quo habetur. xvj. q. j. c. ij. ⁊ iij. xix. q. iij. qui ſemel. c. quedā. c. monaſterijs c. quia. c. perlatum. c. ſi qua. cum ſi. ſiue canonicorū regulariū. de quo habetur ſupra de eta. ⁊ qua. intelleximus. j. de priuil. cum olim papa. in pri. ⁊ in pluribus locis euſdem. c. dicitur autem mōaſterium habitatio monachorum. nam monos vnum. ⁊ ſteron habitatio dicitur. ad hoc. xvj. q. j. ſi cupis. in pri. ¶ Annum. ē. c. ad noſtram. xx. q. j. ⁊ ij. ē. c. ſignificatū. ¶ Monachus. quid ſit monach⁹ habetur xvj. q. j. placuit cōmuni. ¶ Ingreditur. ad declarationem eius q̄ hic dicit diſt. vt habet. xx. q. j. illum. ¶ Eo. ſ. xiiij. anno. ¶ Cōpleto. ē. c. ad noſtrā. c. ſignificatū. ¶ Profeſſionem. ſ. regularē quā fides deo pmittitur. xxvij. q. j. c. j. ⁊. ij. ⁊. ē. c. ſup eo. quid ſit profeſſio. bene habetur. xx. q. j. vidua q̄ ⁊ no. xxvij. q. j. vidua qdē pfeſſio aūt nihil aliō q̄ certe religiōis ſolēnis pmiſſio ſqua pmiſſione veniunt ſub. alia de quibus habet. j. de mo. cum ad mo. in fi. ⁊ fit in manu plati. vt. ē. eo. porrectū. ⁊. c. ad apoſtolicā qd̄ dic vt dicetur. j. c. conſti. in gl. vt patet ⁊c. fit aūt ipſa expreſſa profeſſio in hec verba. Ego. G. pmitto deo ⁊ vobis dñe abbas me ſeruaturum continentiam quantum deus fragilitati mee pmiſerit. renūcio ꝓprijs. ⁊ vobis obedientiam ⁊ reuerentiam pmitto ſic poſtea recipit habitū. pfeſſio iſta facit monachū. non habitus. vt in p̄. c. porrecti. c. ex parte. j. qui cle. vel vo. cōſuluit. ¶ Sequenti. i. xv. ergo patet q̄ exiſtens in. xv. anno poteſt profiteri q̄uis annus non ſit cōpletus de hoc etiā le. ⁊ no. xx. q. j. illud ibi videas. ¶ Conſueuit. ē. c. ſtatuimus vbi de hoc ⁊. j. eo. conſtitutionem in fi. ⁊ hic videas quod ibi dixi. ¶ Seu. ecce ſecundus caſus in quo nō pōt ad ſeculum remeare ſic. ē. eo. ſignificatum prius. i. in pupillari etate hoſti. ¶ Expſſe de hoc olim fuerunt opin. vna quarū habebat q̄ hic dicit alia que fuit. h. ⁊ ray. ⁊ ſequaciū. tenebat q̄ ſufficiebat tacita ratihabicio que hic reprobatur. vtraq; opi. poſuerūt ala. ⁊. b. ē. eo. ſignificatum de hoc etiā no. xx. q. j. illud ibi videas dic ergo q̄. j. xv. an. nō intel-

c ligitur tacite pfiteri habeat. C. in ma. f. ra. ha. l. j. ⁊. ij. ¶ Libere[c] i. non obſtante cuiuſcūq; contradictione. ¶ Annum. ſ. xv. ergo non poſt. ⁊ ſm̄ hoc intellige cum dño Hoſt. ē. eod. ſignificatum ⁊. c. poſtulaſti. cum ſi. ¶ Ad ſeculum. liij. di. c. j. lxj. di. c. j. quid proderit. ⁊ dicitur ſeculum a ſequor ris quia vnum ſequitur

a ¶ Dicit tñ goſ. Adde q̄ ēt laic⁹ per dēas tenere ex cōſuetudine tāti tpis cui⁹ init̄ memoria nō exiſtat. ale. l. ꝯſi. lxx iij. l. ſi. l. ſi. l. iij. vol.

b ¶ Hoc verbū Adde poꝛ. inſti. ō ſatiſd. tu. vl cu. l. ij. colū. ale. l. ꝯſ. lx. l ij. co. ⁊ i ꝯſi. lxxvj. v. ſeterea l. j. vo.

c ¶ Libere Addō alex. l ꝯſ. xcvj. in. j. co. c[?] me. ſ

aliud abeuntibus alij ſuccedūt ſeculū eſt ꝑpetuitatē oſtendit ⁊ tp̄s vnde dicimus in ſecula ſeculorū. qd autē eſt ſeculū ſeculi. niſi eius effigiem tanq̄ vmbrā h᷒ hoc ſeculū. viciſſitudo. n. temporū ſibi ſuccedentium cū luna minuitur ⁊ rurſus impletur dum ſol omni anno curſum ſuū repetit. dum ver vel eſtas vel autūnus vel hyems ſic tranſit vt redeat eternitatis quedā imitatio eſt. ſed hui᷒ ſeculi ſeculū eſt q̄ incōmutabilitate ⁊ eternitatē ꝯſiſti. ¶ Remeare. i. regredi reuenire ¶ Qd ſi annū. ſ. xv. ¶ Permanſerit. in habitu fratrū. ¶ Indiſtincti. indiſtincti tū ab habitu eū eis eādem vitam ducentium alioquin cōtra vt. ſ. e. ver. niſi tacita Hoſt. ¶ Per hoc. ſ. qd per annū. xv. ſine reclamatiōe ꝑmanſit ibidem ſic indutus. ¶ Feciſſe. ⁊ ꝑ lapſuꝫ anni tacite. quā prius fecerat in pupillari etate. ⁊ eſt differētia inter hunc. §. ⁊ ſ. e. i. R. q: ibi requirit expreſſa ratificatio nec ſufficit tacita. vt hic Ho. ¶ Videtur. i. preſumitur preſumptione iuris que nō admittit ꝓbationē in ꝯ. ſ. de ſponſa. is qui. ſm Hoſt. qui de hoc ple. no. in ſum. de pſump. §. ij. ſub. §. ſcda verba iur. ⁊ de iuris ⁊c. de hoc etiam no. l. di. fraternitatem. in ſi. ibi videas. ¶ Niſi tacita. excipit ab eo q̄ ſ. dixit. ibi niſi pſeſſorum. ¶ Ad electionē. cum eis puta qui pſbyteri ⁊ cleri oēs ſunt quaſi in habitu clericorū ſecularium ſm Hoſt. q̄ tū eſt p epm corrigendū. ſ. de teſta. qui ingredientib᷒ ſicut ⁊ qui arāt in boue ⁊ aſino ſupra de elec. cū olimq̄. ¶ Penitus. hoc ideo dicit qui ſi poſſet notari aliqua dūa obligaret. vt. ſ. dictum eſt. ⁊ i hoc caſu nō eſt cogēdus p̄ciſe ꝓfiteri. ſed cauſatiue vel ꝓfitear vl̄ exeat ſ. de elec. cū cām in fi. Sed ſi pubes intraſſet cogeret tunc preciſe. vt ſequitur ⁊ que ſit rō. ſ. demonſtratur. §. ſe. ibi qm̄ eū ⁊c. ſm Hoſt. ⁊ ſcdm hoc ēt declaratur q̄ no. ſ. e. ex pte. in glo. vlti.

¶ Circa hanc materiam poſſet dici q̄ vbi quis pannū fuit in relig. tenetur ad ꝓfeſſionem. ſ. eo. ſtatuimus. quā ſi ꝓfitare noluerit. ⁊ in loco quem intrauit ſeruabatur religio preciſe cogēdus ad ꝓfeſſionem faciendam. ꝑ diſtrictionē regularis diſciplinē. ⁊ ſic intellige dictū. c. ſtatuim᷒. in quo quidēꝫ nec fuga ꝑderit. ſ. e. ne religioſi. ſ. de oſ. di. ꝯtra q̄ ſi ibi nō ſuabat̄ religio. nec ipſe obligauit ſe ad ipaꝫ ſeruādā expſſe. ⁊ ſimpliciter intrauit. nihilominus cogēdus eſt ſed cauſatiue nō p̄ciſe. vt. ſ. ꝓfeſſione ibidē inſtitutā ab initio faciat ⁊ religionē ſeruet vel locū exeat ⁊ penitus dimittat. in quo nec ab uſus ꝯtius nec numerus defendit annorū. ⁊ ſic pōt intelligi ꝓ. e. cū cauſaꝫ. ſ. de teſta. qui ingredientibus. ⁊ huius ſnīe eſt hoſt. in ſum. eo. tit. §. ad quid teneatur ver. ſed ⁊ tenetur ⁊c. ¶ Qui vero annum ſic pubes. vnde fortius obligatur quaꝫ impubes. ſ. eo. c. pri ¶ Religiōis.

a dicit Iſid. religio[a] eſt appellata. q: ꝑ eā deo religamus aīas noſtras ad cultū diuinū vinculo ſeruiendi. alij dicūt q̄ religio eſt dei cultus dei veneratio. Tullius vero ⁊ Hu. dicūt q̄ religio eſt virtus que ſuperiori nature q̄ diuinā vocāt. cultuꝫ cerimoniamq̄ offert. vel ꝯfert. Item dixit Iſid. tria ſunt que in religionis cultu ad deum colendū curā in omnibus ꝑquirūtur. ſ. fides. ſpes. charitas. in fide quid credendū. in ſpe quid ſperādum in charitate quid amandum. Et no. q̄ dr̄ia eſt inter religionē ⁊ ſupſtitionē. q: religio eſt in virtute. ſupſtitio vero eſt in vitio. ſ. in cultu illicito. vnde tullius de re publica. qui totos dies p̄cabātur vt ſibi ſui liberi ſupſtites eſſent ſupſtitioſi ſunt appellati. qui ante oīa que ad cultum deoꝝ ptinent retractarēt ⁊ tāquā relegarent. hi ſunt dicti religioſi. Item no. q̄ religioſi ad iuſtos hoīes. ſacrū vero ad deū ptinet. ¶ Ex tūc. i. completo āno a tpe ingreſſus cōputando. qui in fauorem eſt inductus ꝯ, datus vtriſq̄. ſ. e. ad apoſtolicam ¶ Preſumitur. tacite ꝑſumptione iur. vt. ſ. dictū eſt in verbo vr ⁊c. ¶ Diſtinguitur ergo a contrario ſenſu. vbi habit᷒ diſtinguit nō vr ꝓfeſſus tacite niſi recipiat habitum pſeſſorum. et ſm hoc dicit hoſti. intelligendum. ſ. e. ſuper eo. d hoc dr ⁊ no. per. h. et Inn. ſ. e. ex pte. in fi. Sed ſm hoc melior eſſet cōditio puberis quam impuberis q: in hoc caſu impuberes oīno obligāt vt. ſ. §. pri. ad hoc. R. impubes melioris cōditionis eſt in caſu ſe. vñ nō eſt mirum ſi in vno releuatur. ⁊ in alio grauatur. iuxta illā regulā. ff. de iure iur. eū qui. cū ſi. Sed huic intellectui mēs rōnis impugnat ⁊ iō dicit ſubaudiendū. ſ. vt ibi dicit. ¶ Profeſſus ēt ſi intrauerit monaſteriū. ¶ Vbi. i. in quo profeſſi ⁊c. ergo idē. et ſic diſtinguntur. iō dicit incōgrue poſſit cōtinuare lrām ſe. ⁊ inter puberem dn̄am notare. ¶ Similibus. ſed impubes nō obligat̄ in caſu iſto. vt. ſ. §. px. ibi niſi tanta ⁊c. diceret quis. que eſt rō diuerſitatis ꝑ pubes in iſto caſu obligat̄ impubes vero non ad hoc. R. vt ſequitur qm̄ ⁊c. Contantur. i. cōiter vel cū alijs vtūtur. ad hoc. Io. iiij. iudei nō contūtur ſamaritanis. ¶ Agnoſcit. i. agnoſcere ꝑſumitur. vt. ſ. ſequitur ad idē. ſ. de ſen. ex. cum illoꝝ. §. vl. ¶ Aciō. ſ. q: agnoſcit quid egit tpe. ſ. pubertatis ¶ Hunc. ſ. ordinem ſiue religionem ¶ Probauit. in habitu. religioſoꝝum. vt. ſ. ¶ Firmiter. adeo q̄ penitere nō h̄ ⁊ hēs ſ ep. ar. ad ꝯōnem illius qui intrauit monaſteriū in quo mona-

2 chi delicate viuebant ꝯ nō ſm regulaꝫ quā intrauit. ⁊ pſeſſionē fecit ſi poſtea illud monaſteriū reformetur q̄ vlterius non poſſit reſilire de hoc ſatis no. Ray. in ſum. R. de votis ⁊ tranſgreſſionibus. ſub. R. de voto terre ſancte. ver. itē pone aliquis ſecularis ⁊c. de hoc ēt no Inn. ⁊ hoſt. ſ. e. ſup eo. ⁊ hoſt. in ſum. d vo ⁊ vo. re. §. vtrū ⁊ ꝑ quē. v. quid ſi aliquis ⁊c. ibi videas. ¶ Secus ante annos. i. annū. xiiij. ¶ Induit. vt. ſ. §. q̄ ſi ¶ Plenū. hoc dicit qui aliquā habet. nam poteſt mētiri ⁊ multa alia facere mortalia vt. ſ. de delic. pu. puberes. ⁊ no. xx. q. i. in prin. de cōſin. pauli. ⁊ in li. hyſto. ſup euāc. c. ſe. in ſequēti quocūq̄ die ⁊c. ſed nō habet plenū quo ad id de quo hic querit. ſ. vt ſe alicui religioni obliget. ⁊ hoc intellige ſi ſit maior infante minor. n. vij. an. nec ſemiplenū habet intellectū. C. de iur. delt. ſi infanti. C. de falci. mo. l. i. ante fi. ff. de ali. ⁊ ci. mu. cā. fa. l. i. nā ⁊ ij. de cō. di. in eos in fi. ſed ꝯ id q̄ dcīn eſt videt̄ expſſum de con. di. ij. §. q̄ vero. de ꝓbi. ver. bona condita. vbi dicit. quouſq̄ ad certū tp̄s infirmitas grauat vt neq̄ virtus neq̄ vitium nullū locum in nobis obtīeat. dic vſq̄ ad certū tp̄s. i. donec etas ſit capax rōnis. xv. q. i. firmiſſime. in fi. ⁊ §. ſe. ¶ Diſtinctos. hic declarat qd ſupra dixerat. §. i. ⁊ ij. ¶ Diſſimiles. vt patet in fratribus minorib᷒. ¶ Benedicantur. ſupra. c. ſtatuimus. vt in fratribus predicatoribus. ¶ Aliud quodcunq̄ ſit vl. id. vt quia debetur a certis perſonis. vel certis diebus. vel certis formis et ſolennitatibus adhibitis.

Summarium.

1 ¶ Profeſſus ad religionē in genere obligat̄. ⁊ an fratres poſſint eū cogere ad regrediendū ſi exiuerit de monaſterio.

Non ſolum. ꝫelum i bona parte ſumit̄ ſic. xxiij. q. iiij. qui peccat vbi de hoc ad idem ſupra. t. ij. de re iudi. ad apoſtolice. ij. q. iij. §. ſi. aliquando tamen quis ſucceditur in conſiderato ꝫelo de cō. di. iij. planum eſt aliquando ſumitur in mala parte. vt. j. di. ſi qua. in prin. ſ. de accu. etiā oportear. xxvij. q. i.
b nec aliqua. xvi. q. i. ſunt nonnulli. ⁊ expone ꝫelū[b]. i. feruorē vel dilectionē. vt dixi in pte. c. ad apoſtolice. ¶ Iudiciū rōnis. qd eſt diſcretio. vt h̄r. iij. q. vij. §. tria. ⁊ xxxij. q. iiij. origo. ⁊ ipſa diſcretio dicitur eſſe mater oīuꝫ virtutū. j. q. v. c. vlt. ſ. de oſ. cuſt. c. j. ¶ Decet. ſ. e. li. de imu. ec. decet ſupra. c. li. de elec. cum nō deceat. ⁊ aliquādo exponitur decet. i. bene apparet. ⁊ ponitur cū pſona. vñ ouidi. iſta decēt humeros iuuencos geſtamina ceruos ¶ Expedit. verbum impſonale. i. conſueuit prodeſt oportet ⁊ in hac vltima acceptione ſumitur hic. ſ. pro oportet. ſic etiā ſumitur ſupra. e. li. de elec. cum expediat. in prin. ¶ Diſpendium idest detrimentū. ſupra. c. li. de reſcrip. diſpendia ¶ Obedientie ſic ſupra. t. li. de ſepul. aiarum. vbi de hoc. ¶ Sub pena. repete que dixi. in pte. c. ſ. c. li. de ſepul. aīarum. ¶ Inhibemus. nobis quibus loquitur. ⁊ ſic etiam dic de alijs mendicantibus. vt. ſ. eo. c. prori. ¶ Inſtitutus. ad hoc. ſ. e. apoſtolicā ſi quis fuit in probationis anno. ⁊ eo nō cōpleto exiuit. ſi iterato redeat non habebit annū integrū ꝓbationis. niſi religionis conditio ſit mutata. vel monaſterij. vel niſi defectus perſone interuenerit. vt propter hoc timeat ſe nō poſſe pati aſpitatem. ⁊ tūc ei dabit̄ modica diſſolutio ad probandū ſm. h. bꝛix. qui ita in ſuis qōnibus terminauit. ¶ Recipere. hic adiunge verbum. ſ. poſitū pſumatis ꝯſtitutū ⁊c. ¶ Impedire. repete pſumatis qōnib᷒ ⁊c. Impedire repete pſumatis cōmun᷒ ⁊c. ¶ Vt redeat. ſic ordīa lrām ſe. ꝓl oīno. ad ſeculū redeat. ſicut d ſua volūtate pceſſerit. repete nō pſumatis impedire niſi profeſſus ſit. tacite vl̄ expreſſe maior tamen ⁊c. aut euidenter ⁊c. hoc totum ab iſto loco vel niſi. vſq̄ ibi ſtatt de ſua nouiter fuit additū propter ſubauditum Ho. q̄ prius faciebat nam hoc non fuit in antiqua. ⁊ ſic ex hoc colligitur q̄ fratres poſſunt eū cogere vt ingrediatur ſicut de ſua proceſſerit voluntate. vnde ⁊ patet q̄ ſi profeſſus ad religionē
1 in genere† obligatur. ⁊ ſi ad ſeculuꝫ redeat poſſunt euꝫ fratres cogere vt ingrediatur vnam de approbatis quaꝫ maluerit ſm hoc ergo ſua eſt electio religionū. ſed ad fratres ſpectat ne in ſeculo remaneat correctionis pcuratio quod eſt intelligendum ſm Hoſt. de alijs fratribus eiuſdem ordinis qui circa hoc non deliquerunt. illi enim qui deliquerunt circa hoc non habent actionem ſed penam. ⁊ hoc totum ipſe Hoſt. ſic poſuit. ſ. e. ſtatuimus. quod ergo dicit profeſſus dic in ipſo ordine predicatorum vel minorum. ¶ Euidenter. ſic. ſ. e. lib. de ſta. re. periculoſo. j. R. ver. niſi. forte ſupra eo. lib. de elec. ſi forte. vbi de hoc. Quod tamen iſtud fuit additum propter id quod le. ⁊ no. ſ. e. conſulti. ⁊ c. ſtatuimus. ¶ Competentibus. i. manifeſtis. ſ. eo. lib. de hereti. accuſatus. §. licet vero. ¶ Iudicis. ſicut de facto patuit de ſocio noſtro magiſtro Aldrico doctore decretorū hyſpano

---

a ¶ Religio ē. quot modis capiat̄ religio vid. car. l. de. ſ. l. iiij. notabili. de teſti.

b ¶ Excepcio de ꝫelū. adde archi. i. c. ſi quis circa fi. de elec. c. li.

ſpano. qui oībus ſuis beneficiis renunciauit expreſſe ⁊ oīa ſua
inter pauperes diſpenſauit. ⁊ immediate ingreſſus eſt ordinem
fratrum minorū. de hoc lc. ⁊ no. ſ. eo. ſtatuimus. in gl. ex hoc vi
def ⁊c. ⁊ l ſum. hoſt. qui cle. vel vo. §. vlt. iuxta fi. ver. vel per eui
dentia ſigna ⁊c. cum ſequen. ⁊ etiam not. ſupra eodem. conſul
ti. ibi videre poteris. vnde dic euidentia indicia poſſunt eſſe ſi
qñ igreditur renūciat ſeculo. facit teſtamētū ac ſi deberet mori
trāſferret oīa bona ſua in heredes ⁊ legatarios ⁊ in pias cau
ſas ⁊ mutat habitum. vt in pre. ver. ⁊ no. etiā gof. in ſum. e. ti. §.
nō profeſſus. ⁊ hic no. q̄ indicia probant. de hoc lc. ⁊ no. ſupra
de cle. peregri. inter quatuor. ſic. ſ. e. li. de hereti. accuſatus. §. lz
vero. vbi de hoc aut pbare incūbit moñ. non intranti. vt not.
Vin. ſupra eo. ſuper eo. ⁊ c. ſtatuimus. ⁊ hoc dicit per illud. c.
ſtatuimus. hoc etiā clare demonſtrat litera prior. ſequens. ſ. oſtē
datur. ¶ Qđ ſi cōtra. tūc fit cōtra ↄſtitutionē ſine prohibitio
nē. qñ aliquid de nouo fit contra id q̄ prius erat ſtatutū. ff. de
le. q̄ vero. xxviij. q. j. §. ex his itaq;. iuxta fi. ¶ Nullatenus. i. nul
lo modo. ¶ Noſtro ordini ſed religionum in genere. ſic. ſ. c. p
xi. ¶ Suſpenſos. quid ſi iſta ſuſpenſione durante iterū aliquē
recipiant cōtra hoc cōſtitutū. dicit hoſt. videntur irregulares.
ad hoc ſupra eo. li. de re. iu. cum eterni. Sed nūquid iſtorū ſu
perior nō delinquens poteſt tales abſoluere. dicit Hoſti. ſic. ſ.
de ſen. ex. nuper. q̄ vix credo. cum hoc nō ſit ei cōceſſum. et ideo
abſolutionē reſeruabo ei qui ligauit q̄ dic vt dixi. ſ. eo. lib. de
elec. ſtatuimus. in glo. ſ. iudicis ⁊c. ⁊ videas ad hoc qđ dixi. ſ.
eo. li. de rerū permu. lz in gl. ſed nunquid ⁊c. ver. ⁊ eſt rō: hanc
tñ penā nō extendas ad nō delinquentes fratres. ſupra de hi s
que fi. a ma. par. ca. que ſuit. xxiij. q. iiij. qui peccat. in fin. ⁊ hoc
idem ipſe Hoſt. no. c. ſtatuimus in verbo religionis. ¶ Cōſue
uit. ſm ordinis inſtituta. ⁊ hic habes q̄ quis punitur dupli ci
pena. de hoc ſupra de iud. at ſi.

Summarium.

1 ¶ Profeſſionis preſumptio ex quibus oritur.
2 Profeſſionem expreſſam facere ⁊ vitam abſolute velle mutare
equipollere videntur.

Conſtitutionem. Supra. c. proxim. ¶ Declarauit hāc
declarationē nō habem⁹ niſi hic. vſ. ⁊ ex hoc. ¶ In
ducti. C. ad. l. fal. vlt. cū ſi. ¶ Eandem. ſ. alex. mendi
cantium. ſic. ſ. eo. li. de elec. quorūdā. §. j. vbi de hoc. ¶ In aliis
ſ. mendicātibus. ¶ Expreſſe. ſ. eo. li. de elec. nullus. ſ. proxi. c.
ad huius litere⁹ declarationē ſcias q̄ eſt profeſſio vera ⁊ expſſa
eſt ⁊ pſumpta ⁊ occulta vera ⁊ expreſſa. que fit verbis. xx. q. ij.
vidua. ſ. de cōuer. cōiu. dudū. pſumpta ⁊ occulta etiā ſiue taci
1 ta. vt pz. ſ. eo. ſtatuimus. oritur aūt pfeſſionis preſumptio ex
minima mora in monaſterio. vel ex mora per annū vel per eui
dentia ſigna vel per aſſumptionē habitus profeſſorū. vt. ſ. eo.
vidua. xxvij. di. q̄ interrogaſti. xxvij. q. j. vidua. ſ. eo. ex parte. et
c. ſtatuimus. ſm gof. in ſum. eo. ti. §. quare in quo ⁊c. de hoc. ſ.
dicet. ¶ Infra annū. vt. ſ. c. ad apoſtolicā. ⁊ ſm q̄ hic dicit con
iunge q̄ ibi no. Ho. ⁊ hoc eſt q̄. ſ. proxi. pz in mendicantibus
etiā ordinibus pōt fieri. ſed nō bene licite. quo ad illud mona
a ſterium in quo fit. vt. ſ. c. proxi. ¶ Emiſſa vt pz. xx. q. j. vidua q̄
⁊ repete q̄ dixi. ſ. c. is qui in glo. ſ. regularē. ⁊ pōt dici emiſſa. ſ.
b in manu abbatis. vt ſibi dixi vel alterius ᵇ de mandato ſuo. ſ. e.
ad apoſtolicā. vel monachi illius monaſterij. ſ. qui cle. vel vo.
inſinuante. vel alterius religioſi. vt eo. ti. veniens vel epiſcopi.
vel abbatiſſe. vel ſuper altare. vt. e. ti. cōſuluit. ⁊ adde qđ dixi. ſ.
eo. li. de elec. nullus in verbo pfeſſus. ¶ Obligat. qꝛ tale votū
eſt ſolēne. ſ. eo. li. de voto. q̄ votum. ⁊ iđ cōpelli pōt ⁊ dz vt reli
cto ſeculo religionis propoſitum exequatur. ſ. de conuer. cōiu.
ex parte. in fi. ad idem. xij. q. j. ſcimus vbi habes q̄ ex nuda pol
licita. quā quis facit deo pōt ↄueniri. ad hoc. ff. de pollici. l. j. ⁊
vl. vnde ſi aliquis promittat intrare aliquod moñ. lz tale votū
ſit de futuro vel ſimplex. tñ moñ. pōt agere cōtra talē. vt votum
impleat ſm Inno. ⁊ etiā ſi in genere hoc voluerit. ſ. aliquam re
ligi. intrare. ⁊ nō dixit quā eccleſia nihilominus pōt ipſum di
ſtringere vt intret vnā de approbatis. ex quo de voto in iudi
cio facta fuerit ſibi fides. naz de occultis iudicare nō hz huius
ſententie eſt etiā ho. ſ. de cenſi. ex parte. que dec. op. facit. ad hoc
⁊ q̄ lc. ⁊ no. xxij. q. ij. agathoſa. ¶ Habitus. iſtud ſumptuz fuit
ex dec. ſ. eo. ti. ſtatuimus ⁊ iſte ſic agens videt tacite profiteri.
vt. ſ. pz. ſz dic q̄ id q̄ ſequitur habet locuz duntaxat in caſu ſe.
nec intelligitur de illa tacita que fit per lapſum tēporis anni.
de qua habet. ſ. eo. is qui. §. quoniam vero. ſ. eo. ex parte in il
la. ergo nō licebit. ſ. triduum penitere. vt in iſta tacita. ⁊ ē ratio
quia hoc in illa non eſt iure cautum. Et ſcias q̄ ſm Jo. et Lau.
triplex eſt habitus. ſ. profeſſionis cōuerſionis ⁊ probationis.
quod dic vt no. xxvij. q. j. c. j. in gl. idē ita q̄ ⁊c. vbi Jo. et Lau.
dicūt qđ habitus cōuerſionis. de quo loquitur. ſ. eo. ſup eo. hz
votum annexum. non dirimit matrimonium. ſ. q cleri. vel vo.
cōſuluit ⁊. q̄ plus videt ſm q̄ dicebat hoſt. nō facit monachuz
etiā habitus profeſſiōis. qñ recipitur extra moñ. vnde illa mu
lier. de qua loquitur. ſ. qui cle. vel vo. inſinuante. nō fuiſſet i ta
li caſu obligata niſi profeſſionē feciſſet per ſolum habitus mu
tationem. ⁊ idē dicendū eſt de clerico. de quo habetur. ſ. e. ſicut
niſi is qui talem recipit habitum extra moñ. ſe alicui deuoue
ret religiom. ſ. de cōuer. coniu. ex parte. ⁊ huius ſententie fuit
ipſe hoſti. ſ. e. ex parte. q̄ intellige de religione per ſe. ap. appro
bata. ſ. eo. li. de voto. quod votum. ⁊ videas q̄ no. xxvij. q. j. de
viduis ⁊ pu. vnde dicebat Inno. q̄ licet vidua de qua loquitur
ſ. c. vidua acceperit velū conuerſionis. vel etiā profeſſionis. i.
qui tñ profeſſis vel cōuerſis deputatus eſt. nō dz preſumi eam
velle fieri conuerſam vel profeſſam. niſi alique preſumptiones
hoc iuuenerent qđ dic. vt ibi no. ⁊ ad hoc ſupra. eo. li. de voto. c.
j. Scias tñ qđ bene obligat quis ſi in introitu renunciat ſecu
lo ⁊ pompis eius. vt ſupra eo. cōſulti etiā ſi habitū pfeſſionis
accipiat. qꝛ tacite profiteri videt ⁊ ſi p annū ſteterit quāuis in
habitu probationis: vt ſupra eo. ſtatuimus. qđ ergo dicimus
qđ habitus nō facit monachū. ſz pfeſſio. vt ſupra. eo. porrectū.
⁊. c. ex pte. loquit de habitu probationis. qꝛ inter iſtos habitus
differētia debet eſſe vt in pre. c. ſtatuimus. in fi. et habitus reli
gionis ⁊ profeſſionis. idē in pre. c. ſunt. ſtatuimus. in prin. ⁊ de
habitu religionis habes ſupra eo. ad noſtram. vbi Tan. ⁊ In
no. exponunt religionis. i. profeſſionis. ⁊ de conuer. coniu. ex p
te. §. porro. q̄ ergo dicit. ſ. eo. ſuper eo. religionis habitum. ex
pone. i. probationis. ⁊ intellige qđ ibi dixit ſe nolle mutare vi
tam ſiue ſeculum. ⁊ huius ſententie eſt hoſt. i ſum. e. ti. §. ⁊ qua
liter. ver. obligatur ⁊c. hic ipſe tñ hoſt. in pre. c. ſuper eo. expōit
religionis. i. profeſſionis. ſed qđ prius dixi plus placet. ⁊ adde
qđ dicetur. ſ. c. proxi. ¶ Etatis apte. ſ. in mare. xiiij. annis in fe
mina. xij. xx. q. j. c. j. cū ſi. ¶ Sciēs ſecus ſi nō intelligēs. vt qꝛ fu
rore laborat. ſ. eo. ſicut tenor ad idem ſupra de ſuc. ab inte. cū di
lectus ¶ Voluntarius. h. d. qꝛ inuitus non obligaret. ad hoc.
xx. q. j. preſens. ſ. eo. cum virū. q̄ intellige niſi tractu tēporis ta
cite ratū haberet v̄ puta cum poſſet monaſterium libere exire.
nō exiuit. q̄ dic vt no. j. q. j. cōſtat ¶ Sz queri cōſueuit quō pōt
hoc eſſe. quid ſi quis a prin. capit habitum per vim vel metum
poſtea ſtando per annum ratificauit. ſed per ſe ſumendo nō ta
men intentione vouendi non ratificatur. ad hoc qđ lc. ⁊ no. ſ.
de priuil. tuarū. §. verū. in glo. per hoc patet ⁊c. ad hoc poteſt
dici qđ coacta voluntas. eſt voluntas. vt. xv. q. j. merito. et ideo
ibi eſt qđ pōt ratificari. ſed ſecus in eo qui ſimulate ingreſſus
eſt in quo a prin. nil voluntatis fuit. ⁊ ideo nihil eſt qđ confir
mari poſſit ad hoc accedit qđ no. ſ. eo. ſi quis in fi ¶ Triduo
hoc ſumptū fuit ex dec. ſ. eo. ad noſtram. ⁊ no. xxvij. q. j. c. j. in
gl. j. ita ⁊c. ⁊. c. iij. ⁊ ita vr̄ ſentētia hug. correcta qui dicebat qđ
illa dec. ad nr̄az. nō tenebat. nec erat dec. ⁊ hoc ipſe no. xxvij. di.
qđ iterogaſti. ⁊ no. p Jo. xx. q. iij. c. j. ⁊ ita vr̄ hic approbata ſnīa
dñi cle. iiij. de qua no. hoſt. in ipſa dec. ad noſtrā dixit eñ idem
dñs cle. q̄ idē eſſet ſi expſſe diceret quis q̄ intendit vitā mutare
ſed alias expſſam pfeſſionē nō facit. tunc enim pōt libere exire
⁊ redire ad ſclm. ſ. triduū. ſed huic dicto ↄdicere vr̄. ſ. c. pri. v̄.
2 autem conſtet. vbi patet q̄ velle abſolute vitā mutare ⁊ profeſ
ſionem expreſſam facere equipollere videntur. quoniā ad eum
qui ingreditur moñ. ad idem. ſ. e. non ſolum. ſec⁹ vero dicebat
vbi quis minor. xiiij. an. expreſſam ⁊ vocalem expreſſionē ⁊ pro
miſſionem faceret. vel vbi votum de intrando relig. ante emi
ſiſſet ⁊ poſtea intrans relig. habitū ſuſciperet. tali enim nec bi
duum daret qꝛ ſtatim efficaciter obligatur. ⁊ ſm hoc videtur in
tellexiſſe q̄ dicit pre. decr. ad noſtram. ⁊. ſ. e. ſtatuimus. ⁊ ſic ipſe
H. ſententiauit vt no. Hoſti.

a ¶ Ad hui⁹ litere. Add d. car. l cle. cos. l. ij. q. d. regula. vbi declarat q̄ qnq; mōis fit pfeſſio.
b ¶ Vel alteri⁹. Adde ſpe. l. ita. de ſta. mo. ver. rix. q̄ri. arc. cbi. i. c. null⁹ de elec. ſ. eo. li. ſe. l. c. his qb⁹. i. j. col. d oſ. oi. vbi ē an laic⁹ d mādato abbatis poſſit recipere pfeſſionem.

Summarium.

1 ¶ Monachi ante profeſſionis annum an teſtari poſſint: et
an ſint ſui iuris.
2 Bona beneficij vacantis in quos vſus ſint diſtribuenda.

Beneficium poteſt intelligi
hic beneficium canonia vel preben. vt. j. q. iij. ex mul
tis. verſi. conſtituimus itaq;. ſed large intellige ſicut
ſonat. quodcunq; ſit illud beneficium. ¶ Illius intelligo cuiuſ
cunq; cum indiſtincte loquatur. xxxj. q. j. q̄ ſi dormierit. vnde ſi
minor ponatur in moñ. vel ingrediatur probatiōis cauſa ſuū
beneficium conferri non poterit ante. xv. an. completū nā talis
xv. an. eſt annus pbatiōis. vt. ſ. e. is qui. q̄ tñ intellige niſi poſt
xiiij. an. interueniat aliquod eorū que ſequūtur. ¶ Cōferendū
intellexit Jo. hoc eſſe verū. qñ non eſt in moñ. cauſa pbationis
de autoritate ſine licētia epiſcopi. ⁊ hoc no. xxvij. q. ij. diſpēſatā

Et propter. Miles vel pagan⁹ nō refert: q͂ ambo inſtituti fuerūt mortui infra pubertatē: vt.j.ðr. ⁊ ff. de vulga. ⁊ pup. ſubſti. cēturio. C. de impu. ⁊ aliis ſubſti. l. ꝑcib⁹. ꝟ. ſi vō.j. puber. C. de teſta. mili. l. in teſtamēto. alias aūt ſi poſt pubertatem refert an ſubſtitutio fiat a pagano vel a milite: vt. d. l. cēturio. ⁊. l. ꝑcib⁹. ⁊. ff. de teſta. mi. l. milites. ⁊. l. in fraudē. §. miles. ⁊ no. in pallcg. l. in teſtamēto. ⁊ in. d. l. ꝑcib⁹. ⁊. ꝫ. co. Raynu. in glo. ex hoc. ¶ Habēs ſcʒ i ptātē nā aliter nō potuiſſent eſſe pupillares ſubſtitutiōes iſte vt ðr. j. eo. c. in ꝟ. ꝓmiſſe ad cui⁹ pu-
1 pillaris ſubſtōnis effectū ꝛ̄qrunt. v. vcʒ vt teſtōr filiū q ſubſtituit habeat in ptāte: vt. ff. de vul. ⁊ pup. ſub. l. ij. ij. rñſo. ſcdo ꝙ ſit ipubes: vt. ff. co. ti. in ꝑn. l. nā hoc iure. ⁊. l. i pupillari. ⁊ iſti. eo. ti. i ꝑn. tertio ꝙ fiat ſui iuris morte pr̄is teſtōris: vt. d. l. ij. ⁊ iſti. eo. in ꝑn. quarto qð nō deſinat' eſſe in ptāte pr̄is añ ipſius pr̄is mortē: vt. ff. eo. ti. coheredi. §. cū filie. qnto qð pr̄ primo faciat ſibi teſtm̄ poſtea filio: vt. d. l. ij. §. quiſqs. ⁊. §. prius. ⁊ hoc ſi filiū exheredat alias ſi ipm̄ iſtituat' nō refert ꝑmo filio ſcdo ſibi faciat teſtm̄: vt. d. l. ij. §. ſʒ ⁊ ſi qs ita. Si aūt habeat pater puberē ⁊ ipuberē coſqʒ inuicē ſubſtituat tn̄ vr̄ vulgariter ſubſtituiſſe ꝑpter inequalitatē nq̄ in vno ſcʒ ipubere eſſet duplex. ſ. pupillaris ⁊ vulgaris in alio ſola vulgaris: vt. d. l. nā hoc iure. ⁊. l. in teſtō. C. de teſta. mili. ⁊. C. de ipu. ⁊ aliis ſub. l. ij. Quid ſi vn⁹ habeat vnū annū ⁊ ali⁹. xiij. dic qð nō nocet hec inequalitas: q͂ in vtroqʒ duplex ſubſtō cōcurrere pōt: vt. d. l. nā hoc iure. ⁊ no. ff. co. ti. l. luci⁹. fit ēt impuberi inſtō vel exheredatio: vt d. l. ij. §. ſʒ ſi eos. ⁊. l. j. §. ſubſtituere. ſed nūqd impuberi ꝑterito dic aut fit a pagano ⁊ non vʒ: q͂ ex eo teſtamento nō pōt adiri hereditas pr̄is: vt. ff. de vul. ⁊ pup. ſubſti. ſʒ ſi plures. §. ſʒ ſi ex aſſe. ⁊. ff. de libe. ⁊ poſt. l. inter cetera. ergo nec filij cui ſubſtituit: vt l. d. l. ij. §. adeo. ⁊ inſti. de pup. ſubſti. §. liberis aut a milite. ⁊ tūc bñ vʒ: vt. ff. de mili. teſta. l. miles ita. §. ſi. ⁊ de vul. ⁊ pupil. ſubſti. l. ij. §. qſqs. j. rñſo. ¶ Impuberes maſculū minorē. xiiij. an. feminā. xij. ff. de ꝟb. ſig. pupill⁹. inſti. q. mo. tu. ſi. in ꝑn. nā hec etas reqrit in pupillari ſubſtōne: vt. ff. de vulg. ⁊ pup. ſubſti. l. ij. in nuptiis ꝯhēdis: vt inſti. de nup. in ꝑn. ⁊. j. de deſpō. ipub. adoleſcēs. Itē in teſtō: vt inſti. qb⁹ nō eſt ꝑmiſ. fa. teſta. §. ipuberes. nō antē idē tps reqrit ſi alicui relinquant alimēta vſqʒ ad pubertatē: q͂ debent maſculo vſqʒ ad. xviii. an. femine vō vſqʒ ad. xiiii. vt. ff. de ali. ⁊ cib. leg. l. mela. circa ꝑn. ¶ In re certa puta fundo ſciano ⁊ circa hoc. iiij. caſus. Prim⁹ eſt ſi aliqs inſtituat in re certa nullo alio inſtituto inſtitut⁹ in re certa erit heres in totū: vt. ff. de here. inſti. l. j. §. ſi ex fundo. ⁊ eſt rō ne qs ꝑ parte decedat inteſtat⁹ ⁊ ꝑ parte teſtat⁹ qð eſſe nō vʒ niſi ſit miles: vt inſti. de here. inſti. §. nō antē. ff. de reg. iur. l. ius nr̄m. vbi de hoc ⁊ itellige ab initio ſʒ ex poſt facto ſic vcʒ qñ ꝑmus obtinet ꝯ vnū inſtitutū p querelā ⁊ nō ꝯ aliū: vt. C. de ioffi. teſta. cū duob⁹. ⁊. ff. de inoffi. teſta. circa. in ſi. ⁊. l. nā ⁊ ſi pr̄. §. fili⁹. ſecus ſi obtineat p bo. poſ. ꝯ ta. ēt ꝯ vnū: q͂ tūc in totū rūpit: vt. ff. de iniu. rup. teſta. l. pe. ⁊. ff. de fideicō. lib. ſi pr̄ duos. ⁊ no. qð ēt filius inſtitut⁹ pōt dicere teſtm̄ pr̄is nullū p ꝯ ta. ꝑterito edictū cōmittēte ſiue idē ꝑterit⁹ velit dicere nullū ſiue nō: vt. ff. de bo. poſ. ꝯ tab. l. ſi poſt mortē. §. ſʒ ⁊ ſi qs ex liberis. Scdo eſt cū vn⁹ inſtituit in re certa ēt alius in aliis bonis vt hic: ⁊ tūc ſi inſtitutus in re certa eſt de liberis habet loco heredis: vt in aut. vt cū de appel. cog. §. ceteꝝ. ⁊ no. in. l. quoties. §. inter oēs. fami. her. ⁊ hic vr̄ expſſum. ꝫ. co. Raynu. ⁊ hic. ⁊ in eo qð deeſt ad quartā pōt agere ſupplemētū: vt. C. de inoffi. teſta. l. oīmodo. ⁊. d. §. ceteꝝ. alij dicūt ꝯ ſcʒ qð nō habent loco heredis ſʒ legatarij niſi inſtituant ſub noīe quote ⁊ hoc ꝑpter honorē q debet filiis ⁊ iō notabiliter ðr in. d. §. ceterū. liberis in iure ⁊c. ⁊ not. C. de rei vē. cū a mr̄e. in gl. magna. ſʒ ꝑma vr̄ verior nā olim ſufficiebat quoqūo relicti titulo vt in aut. de triē. ⁊ ſemiſ. §. j. C. de inoffi. teſta. in' aut. nouiſſima. ſʒ tn̄ ꝑalleg. aut. vt cū de ap. cog. §. aliud quoqʒ. eſt imutatū quātū ad inſtitutionē tn̄ nō habita mētiōe quote. ali. diſt. aut eſt ſolēne teſtm̄: ⁊ tūc dʒ inſtitui aut nō ſolēne: ⁊ tunc ſufficit quoqūo relicti titulo: vt no. in. d. aut. nouiſſima. ſi aūt eſt extrane⁹: tūc habet loco legatarij: vt. C. de here. inſti. l. quoties. Terti⁹ caſus eſt qñ plures in certis reb⁹ ſunt inſtituti: ⁊ tūc oēs ſunt equaliter heredes ⁊ illas res certas iure receptiōis vt in. d. l. ex facto. rñſo. ij. l. quoties. ſi duobus. ⁊. l. alteri⁹. ⁊ hoc verū eſt niſi ſint duo cōiūcti ⁊ alius p ſe: tūc cōiūcti habebūt vnū ſemiſſem ⁊ terti⁹ aliū ſemiſſem: vt. ff. eo. tit. l. titi⁹. ⁊. l. iul. ij. rñſo. inſti. de here inſti. §. videam⁹. ⁊ ar. ff. de vſufru. act. l. ſi qs titio. Quartus eſt qñ plures inſtituunt nō expſſis portionibus: q͂ tunc equaliter ſuccedūt: vt inſti. de here. inſti. §. ſi plures. ff. eo. tit. l. quoties. §. heredes. C. de pac. l. pactum ſucceſſ. ¶ Uniuerſalem ponit ad differentiā ſucceſſoris ſingularis. ¶ Bonis qd cōtineat appellatiōe bonoꝝ dic vt. ff. de ꝟ. ſig. bonoꝝ. q͂ oīa ēt noīa. ff. de iu. do. l. mulier bona. ¶ Legauit qd ſi nō legaſſet nūqd eſſet idē dic qð ſic. nā huius ſubſtitutiōes ſunt directe pupillares: vt. j. eo. c. ꝟ. ꝑmiſſe. ⁊ pupillaris ſubſtitutio expſſa excludit matrē: vt. C. de ipu. ⁊ aliis ſubſti. ꝑcib⁹. ff. de vulg. ⁊ pup. ſubſti. cēturio. C. de teſta. mili. l. in teſtō. ſec⁹ i tacita q cōtinet in vulgari: vt. C. de cōdi. inſti. l. ſi. ⁊ eſt rō vt ibi. ¶ Inſtituit ꝑm⁹ grad⁹ inſti. nā ðr ꝑmus grad⁹ inſtitutoꝝ ſcds ſubſtitutoꝝ: vt. ff. de bo. poſ. ſcdm tab. l. equiſſimū. §. deferī. ⁊ de vulg. ⁊ pup. ſubſti. l. j. in ꝑn. teſtator cū plures grad⁹ in teſtō facere pōt: vt. ff. de iniu. teſta. l. ij. ¶ Adnciēs ꝑmus grad⁹ ſubſtitutiōis. ¶ Decedet filia ſcʒ priuſq̄ fili⁹ ⁊ nō determinato tpe. ¶ Siue liberis. ſ. legitimis ⁊ naturalibus ⁊ idē ſi nō dixiſſet: q͂ hoc ſemp intelligit: vt. C. de fideicō. cū acutiſſimi. ⁊ ſufficit vnū habere: vt. ff. de cōdi. ⁊ demō. l. pr̄ ſeuerinā. §. j. ⁊. ff. de ꝟb. ſig. nō eſt. ⁊ hoc dūmodo ſupuiuāt filie vt. ff. ad trebel. l. ex facto. §. ſi qs autē is. co. Raynu. ⁊. j. de ꝟb. ſig. nā ⁊ ego. ⁊ no. ꝫ. de ꝓba. in ꝑſentia. ſʒ vr̄ ꝯ: q͂ ſufficit ſemel fuiſſe: vt. C. de iſti. ſub ꝯdi. fac. l. ſi qs ita. ⁊. C. qñ dies leg. ced. ſi vxori. ⁊. ff. ad treb. l. heredib⁹. in ꝑn. ſʒ dic ꝙ due ꝑme. ll. reſpiciūt ortū. ei⁹ qð erat faciēdū. ⁊ ideo nō ob. ſi deſint eſſe ex quo fuit hic aūt inſpicit mors pr̄is in. l. heredib⁹ fuit expſſa teſtatoris volūtas vt ptʒ ibi donec filios ⁊c. qd de naturalib⁹ vr̄ diſtinguē-
a dū an ſint femine an maſculi ꝑmo caſu vr̄ valere ēt ſi ſit ᵃ ſpu-
2 rius: q͂ quātū ad mr̄ē ſemp fili⁹ habet ꝓ legitimo † niſi ſit nobilis: vt. C. ad tertul. l. ſi qua mulier. Itē mr̄ ſemp certa eſt: vt ff. de in ius voc. q͂ ⁊ vr̄ expſſum. ff. ad trebel. l. heredib⁹. in ſi. In maſculo dicit vt no. ff. ad trebel. l. ex facto. §. ſi qs rogat⁹. ⁊ d. l. heredib⁹. C. de iſti. ſub cōdi. fac. l. gn̄aliter. qd ſi habeat nepotes ex filio dicit qð euaneſcit ſubſtitutio. C. de iſti. ſub cōdi. fac. l. gn̄alr. ⁊ ad treb. l. iubem⁹. ff. de leg. iij. l. vxori. §. cōcubine. ⁊ de ꝟ. ſig. l. libertoꝝ. §. j. de ſpurio. aut. q ex ꝓhibitis nuptiis ꝓcedit dic qð nō admittit: q͂ excludit ab oī bñficio parētū: vt in aut. q. mo. na. effi. leg. §. pe. ⁊ appellatiōe parētū ēt mr̄ cōtinet: vt. ff. de ꝟb. ſig. l. appellatiōe patris. ⁊ no. C. ad tertul. l. vlt. ⁊ inſti. ad tertul. §. nouiſſime. qd de adoptiuo ⁊ arrogato dic qð nō euaneſcit: vt. ff. de ꝯdi. ⁊ demō. l. fideicō. ff. de leg. ij. ſi ita qs. §. ſi. ⁊ in aut. qb⁹ mo. na. effi. leg. §. adoptiōis. niſi i vna pſona cōcurrāt iura naturalia ⁊ adoptiōis inſti. de adop. §. ſi vo. q͂ tertul. euaneſcit ſcdm quoſdā ꝯ. C. de cōdi. inſti. l. ſi pr̄. ⁊. ꝫ. co. lib. de reſcrip. ſuſceptū ſo. pōt haberi ex eo qð no. xvj. q. j. c. placuit. ſi. ¶ Eidē filio ſub. morerent qð eſt. j. ¶ Et ſi ipſe. ſ. filius ⁊ eſt ſcds grad⁹ ſubſtitutionis. ¶ Abſqʒ liberis. ſ. legiti-
b mis ⁊ dic vt. ꝫ. obiret. ſ. ꝓus. ¶ Moreret ᵇ id eſt ad vtilitatē vr̄ lucrū filie ⁊ facit. ff. de reb. du. q duos. circa ꝑn. ⁊ hoc ēt non determinauit ipſe. ¶ Chriſti pauperes ⁊ hec eſt terti⁹ grad⁹ ſub-
3 ſtitutionis ſed q dicant pauperes † dic qð illi q i xenodochiis ſunt poſiti ⁊ parochiis: vt. C. de epiſ. ⁊ cle. ſi qs ad declinādā. ⁊ l. nulli licere. ⁊. l. orphanotrophos. ⁊ in aut. de eccle. ti. colla. ix. §. ſi. lxxxij. di. c. j. C. de mē. val. l. j. li. x. Sʒ q paupes ꝑferent admittent ne captiui in carcere poſiti vel infirmi in hoſpitalibus vel illi qui oībus renūciauerūt ꝑpter deū ſicut ſunt religioſi: vt. lxxxvj. diſt. nō ſatis. iuxta ꝑn. ꝟ. itē dñs ⁊c. xij. q. j. non dicatis. xxx. q. iij. ſtatuim⁹. ⁊. j. de no. op. nū. cū ex iniūcto. §. ſuper eo. vr̄ qð dʒ intelligi de illis q magis pauperes ſunt ⁊ illi debēt ꝑferri. C. de epiſ. ⁊ cle. ſi qs. §. ſi autē. ar. in aut. de eccleti. §. ſi qs in noīe. ⁊ ſeq. colla. ix. ⁊ no. ꝫ. co. indicāte. ⁊ no. Hoſt. ꝫ. co. tua. qð vr̄ arbitrio epi relinquendū ⁊ terminandū: vt in ꝑalle. §. ſi aūt. vel forte religioſi ꝑferrent: q͂ in eis ſunt due rōnes cōcurrentes. ſ. pauptas ⁊ religio. ff. de reli. ⁊ ſump. fu. ſunt pſone. in aut. de ꝯſan. ⁊ vteri. fra. §. hec igit. i ſi. colla. vj. ad idē xvj. q. j. c. vlti. vbi ðr qð in pauperib⁹ nō tam paupertatē quā religionē debemus attēdere nā iſti ſe deo dedicāt: vt in ꝑalleg. ver. itē dñs. ibi neqʒ eī ⁊c. ⁊ iſti qui ēt ꝓprie volūtati renūciauerunt ꝑpter deū poſſunt vere dici pauperes xp̄i de quib⁹ hic loquit alij aūt paupes habēt voluntatē ꝓpriā ⁊ poſſunt faltē habitu ꝓpria poſſidere: vt in ꝑalle. nō ſatis. iuxta ſi. ꝓ hoſpitalibus facit p̄calle. l. ſi qs. in ſi. nā' illi qui ſunt ibi alēdi ſunt cū ſibi victū acqrere nō poſſint nec ꝓpriis manibus laborare lxxxij. diſt. c. j. ⁊ in ꝑalle. c. nō ſatis. ver. itē cōſiderāda vbi ðr qð talib⁹ plus eſt largiendū. ¶ Inſtituēdo id eſt ſubſtituēdo ⁊ p talē ſubſtitutionē directo ſuccedit teſtatori nō p mediū ⁊ p ſolam animi declarationē cōſequit ſubſtitutus integrū dñiū re-
4 rum hereditatis ſine diminutiōe alicui⁹ partis † ſicut inſtitutus: vt. ff. de vul. ⁊ pup. ſubſti. l. ex duob⁹. §. filiū. ⁊. l. paterfa. ⁊ eſt rō: q͂ oīs ſubſtitut⁹ ðr inſtitut⁹ ſub ꝯdi. vt. ff. de vul. ⁊ pup. ſubſti. q literis. in ꝑn. ⁊. ff. ad. l. fal. in rōne. §. filio. ⁊. ff. de libe. ⁊ poſthu. gallus. in prin. no. hinc eſt qð legata ab inſtituto relicta repetita intelligunt a ſubſtituto: vt. ff. de leg. j. l. licet. qua cōditione purificata ſicut directo dñium rerū trāſit in inſtitutis per ſolā animi declarationē vt. ff. de acq. poſ. cū heredes. ff. de acqui.

a ¶ Etiaʒ ſi ſit ſpuri⁹. Intellige tamen niſi ſit natus ex dānato coitu a iure ciuili ꝯm gl. ⁊ Bart. i. l. ſi qua illuſtris. C. ad orſi. ⁊ alex. in conſilio lxxiiij. l. ij. colū. in. v. volu.

b ¶ Morere tur. De h verbo vide Bart. in. l. cēturio. in vlti. chartā. ff. de vulga. ⁊ pup. ⁊ dicit alexan. in ꝯſi. xxvj. in. ij. col. ꝟ. tn̄ ꝑmiſſis. l. iiij. volu.

de acqui. here. p. l. z. z. l. paulus. inſti. de here. quali. et diffe. §. ſi.
ſic ad ſubſtitutũ in hoc differt ab obliqua ſeu fideicõmiſſaria:
q: per eã nõ directo ſed per mediã perſonã inſtitutã ſuccedit
teſtatori z nõ in totũ ſed cũ diminutiõe quarte partis: vt. ff. ad
trebel. per totum. z. ff. de vulga. z pupil. l. coheredi. §. cũ filie. z
ideo dicit qd fideicõmiſſari⁹ nõ eſt heres ſed habet loco here-
dis: vt inſti. de fideicõ. here. §. reſtituta. ſʒ videt qd talis ſubſti-
tutio nõ valeat: vt inſti. de lega. §. incertis. ff. de vſuf. lega. quĩ
plures. ff. de heredi. inſti. quoties. §. heres. dic fauore pietatis
hoc valere: vt. C. de epiſ. z cle. l. id qd. z de ſac. ſan. eccle. l. gñali-
ter. vel põt dici qd vniuerſitas pauperũ gerit vicẽ perſone cer-
te z ita vʒ ſicut ſi relinquit collegio licito tñ: vt. ff. de fideicõ.
l. mortuo. ff. de cõdi. z demõ. l. municipibus. C. de ſac. ſan. eccle.
l. j. ff. ad trebel. l. omnibus. ff. de lega. j. ſi heres. §. in eis. ℭ Cõ-
tigerit z hoc nõ determinat tẽpus. ℭ Teſtatore mortuo ſcili-
cet prius filio ſcʒ mortuo adita prius hereditate paterna p eũ
z idẽ intelligo in filia nã ſi ipſi adiſſent: tũc ſuccederẽt paupe-
res ex vulgari exp̃ſſa ſubintellecta in hac que videt cõpendio-
ſa: vt. ff. de vulga. z pupil. ſubſti. l. lucius. z. l. qui liberis. et. C.
de impu. z aliis ſubſti. quãuis. z. l. p̃cibus. z ibi no. que durat
ſemper hereditate nõ adita ſed ea adita expirat. C. de vulga. z
pupil. ſubſti. l. poſt aditã. fallit in duobus caſibus vnus eſt. in
aut. de here. z fal. §. ſi vero inſtitutio. vel dic vt ibi no. alius. ff.
de mino. l. z ſi ſine. §. ſed qd papinianus. z. ff. de vulga. z pup.
ſubſti. l. ij. §. interdũ. z hoc intelligit de exp̃ſſa vulgari intelle-
cta in cõpẽdioſa. Si vero eſſet tacita que cõtinet in exp̃ſſa pu-
pillari: tũc non extendit vltra tẽpus pubertatis ne effect⁹ ſub-
ſtitutionis trahat vltra tẽpus a teſtatore limitatũ qd eſſe non
debet: vt. ff. de vulga. z pupil. ſubſti. ex facto. §. itẽ quero. z. l. q
plures lib. z. l. in pupillari. z. l. ſi ita quis. z ſic tacita vulg. ad-
ueniente pubertate expirat z hereditate nõ adita prius qd ex-
pirare põt hereditate adita: vt. l. poſt aditã. ℭ Abſq3 dedu-
ctio. nũc incipit rñdere trebellianice quã mater volebat de bo-
nis filii p̃mortui retinere: q: ſi pater voluerit qd bona filii pre-
mortui deuenirẽt ad eã z ipſa bona reſtitueret filie ſubſtitut⁹.
Itẽ etiã quartã ex perſone filie poſtmodũ mortue quaſi eodẽ
modo rogata vt dicta bona reſtitueret pauperib⁹ chriſti per
fideicõmiſſariũ z allegabat pro ſe: q: ſubſtitutio facta de filio
ad filiã z econtra z de eis ad pauperes erat fideicõmiſſaria z
hoc apparet ex verbis vt dicebat ſcʒ ſi moreret ſine liberis que
non videbat directa ſicut ſi talis moriatur infra pubertatẽ ta-
lis ſit heres. Item verbũ ſine liberis innuit qd non põt valere
magis vno tpe quã alio: q: ita põt decedere ſine liberis ante
pubertatẽ ſicut z poſt z ſic videbat ſemper obliqua z p ea fa-
cere videbat. ff. ad trebel. l. ex facto. §. ſi qs rogatus. Itẽ allega-
bat qd ſemper verba dubia ſunt interpretãda pro fideicõmiſ-
ſaria: vt. ff. ad trebel. l. nã qd. §. ſi. z. l. ſeq. z. l. ex facto. in prin. z
§. vlti. z. l. ſcenũ. Item allegabat: q: nõ eſt veriſimile qd teſta-
tor voluerit preferre pauperes matri vt p̃pter dolorẽ filiorũ
in bonis habeat ſolatiũ. arg. C. de inſti. ſub. cõdi. facta. l. vlti. z
inſti. ad tertul. §. vlti. tñ male allegabat vt infra pʒ in ver. pre-
miſſe. q: ſunt directe ſubſtitutiões z quãdiu habet locũ dire-
cta excludit fideicõmiſſaria. ar. ff. de libe. agno. l. filie. §. q: pla-
ne. z. C. de vulg. z pup. ſubſti. l. p̃cibus. ℭ Iure nature quã vo-
lebat retinere mater dicẽs qd pater nõ potuit filiũ ſuũ p̃mor-
tuũ grauare in quarta iure nature: vt. C. de inoffi. teſta. l. qm̃.
in prin. z. l. omnino. z ideo ipſo filio mortuo ipſam quartã di-
recte ad matrẽ z filiã ſuperſtitem equaliter trãſmiſit: vt. C. ad
tertullia. aut. defuncto. z in aut. vt cũ de appel. cog. §. ſcimus.
ℭ Itẽ dicebat quartã iure nature debitã filie in bonis patris
in qua per patrẽ etiã grauari nõ potuit ad ipſam p̃tinere vt
dictũ eſt de filio ſed male allegabat: q: illud nõ fuit grauamẽ
filiis impuberibus imo cõſiliũ cũ ipſi nõ eſſent in etate in qua
etiã in quarta illa vel aliis bonis poſſint teſtari: vt inſti. eo. §.
liberis. z pʒ. j. in ver. p̃miſſe. Itẽ allegabat qd ſaltẽ quartã ex
pſona ſua debebat retinere qua filius nõ poterat cauſa priua-
re: vt aut. in teſtamẽto. C. ad tertul. ſʒ male allegabat: q: filius
matrẽ priuare nõ põt in teſtamẽto q ſibi faciat vt ibi ſʒ pater
in teſtamẽto qd facit filius põt vt. j. eo. ver. licet. vt. ff. de inoffi.
teſta. papinian⁹. §. ſed nec impuberis. ſed que erat iſta quarta
dic qd olim erat quarta eius qd erat ab inteſtato habitur⁹: vt
C. de inoffi. teſta. l. cũ querit. ff. eo. ti. papinianus. ſi qs hodie ſi
ſunt quatuor filii vel pauciores habebũt ſuã partẽ totius here-
ditatis z diuidẽt equaliter ſi autẽ ſunt vltra quatuor tũc ha-
bebũt ſemiſſem. i. medietatẽ: vt in aut. nouiſſima. C. de inoffi.
teſta. z ita habebũt tñ ſi ſunt quatuor z habeãt tertiã quantũ
ſi ſunt tres z habeãt ſemiſſem. i. medietatẽ ſi bñ cõputes z hec
eadẽ quarta ẽt debet aſcẽdẽtib⁹ in bonis filiorũ aucta eſt vt in
coi. aut. de triẽ. z ſemiſ. §. j. circa ſi. ibi hoc obſeruãdo zc. ſʒ alii
dicũt ꝯtra vt ibi no. z prima approbat ſed nunqd quarta que

debet collateralib⁹ eſt aucta de trebel. z quarta que debet iu-
re inſtitutiõis z aliis certũ eſt qd nõ: q: de illis nõ ſentit. l. ergo
ſter. C. de appel. p̃cipim⁹. in ſi. z vi qd ſit aucta: q: in coi. aut. de
triẽ. z ſemiſ. gñaliter. dr de quarta q illis debet q ex antiquo iu-
re habebãt q̃relã ſed fratres poterãt dicere inofficioſo teſtamẽ-
to fratris turpib⁹ pſonis inſtitutis p querelã: vt. C. de inoffi.
teſta. l. fratres. z inſti. de inoffi. teſta. §. ſoror. alii dicũt qd p no-
uellas reſtringit ad filios tñ: vt not. in. d. aut. nouiſſima. z ar.
eſt p eis. j. eo. e. ti. de triẽ. z ſemiſ. §. p̃hibem⁹. ibi nulli nõ filios
habẽti zc. qd autẽ dictũ eſt de quarta debita iure nature filiis
fallit in filio curiali. z filia nupta curiali q debent habere tres
ptes ei⁹ qd habituri eſſent ab inteſtato vt l. aut. de triẽ. z ſemiſ.
§. p̃hibemus. qd intellige vt ibi no. quõ ibi fiat curialis dic vt
inſti. de nup. §. ſin. z quot ſint quarte z qd imputet in eis z an
due poſſint retineri z an de ſingulis reb⁹ quarta poſſit detra-
hi dic plene vt no. C. fami. her. l. filiũ quẽ habẽtẽ z. ẽ. c. ti. Ray-
nuti⁹. z. C. ad treb. iubem⁹. z ad. l. fal. l. ij. z. l. in quarta. ℭ Bo-
na oĩa tã patris quã impuberis nulla facta deductiõe: vt. ff. de
vulg. z pup. ſubſti. l. cẽturio. z. l. ſʒ ſi plures. §. ad ſubſtitutos.
z inſti. de pupil. ſubſti. §. nõ ſolũ. ſʒ cõtra. ff. de vulga. z pupil.
ſubſti. l. ſʒ ſi plures. §. ad ſubſtitutos. dic qd eſt ſpãle in milite
q etiã põt facere ſe inteſtatũ p pte: vt in p̃alleg. §. ad ſubſtitu-
tos. ergo z pupillũ ſec⁹ in priuato vt inſti. de here. inſti. §. non
autẽ. Itẽ fallit in filio arrogato impubere cui arrogator ſub-
ſtituere non põt niſi in quarta debita ſibi in bonis arrogato-
ris ex cõſtitutione diui pii in eo qd ei⁹ bñficio acquiſiuit: vt i. o.
l. ſʒ ſi plures. §. in arrogato. z. ff. de adop. ſi arrogator. §. ſed an
impuberi. z dic vt ibi. Item cõtra. xviij. q. vlti. c. in. dic qd hic
agit de teſtamẽto patris q põt in cõſiliũ impuberi teſtari ma-
tre excluſa vt dictũ eſt illud iure poli non iure fori. ſed nunqd
5 ſi alii fuiſſent ſubſtituti quã pauperes † matrẽ excluderẽt dic
a qd idẽ nã * cũ iſte ſint pupillares directe exp̃ſſe vt hic dicit ex-
preſſa pupillaris in totũ matrẽ excludit: vt in p̃alle. l. p̃cibus.
z. ff. de vulga. z pupil. ſubſti. cẽturio. z. l. luci⁹. n. rñſo. z in hoc
nullũ eſt priuilegiũ pauperũ niſi dicat qd ſit in eo qd dicit mo-
riat pauperib⁹ zc. q verba nõ videbant eſſe ſufficiẽtia ad dire-
ctã ſubſtitutionẽ pupillarẽ. Itẽ vĩ ſpãle: q: alias inter ſe pſo-
ne teſtari nõ poſſet: vt. ſ. dictũ eſt. Quid ſi filia moriat poſt pu
bertatẽ adita hereditate: q: ea nõ adita nõ eſſet q̃ſtio vt. ſ. pictũ
eſt an erit idẽ ſcʒ qd mr̃ excludat an veniet ab inteſtato. z reſti-
tuet retẽta quarta vel nihil reſtituet z vi̇ q mr̃ in totũ capiat
nec debeat aliqd reſtituere: q: iſte ſubſtitutio. ſunt pupillares:
vt. j. eo. v̇. p̃miſſe. z v̇. cũ in ſubſtitutionib⁹ z pupillaris ſubſti
tutio a pagano facta expirat poſt pubertatẽ: vt. ff. de vul. z pu.
ſubſti. l. in pupillari. eo. ti. vel v̇bis ciuilib⁹ zc. de impu. z aliis
ſubſti. l. p̃cib⁹. z eſt rõ q: pr̃ ſubſtituẽdo impuberi vi̇ ſubſtitue
re i caſu vbi ipſe impubes nõ põt teſtari: vt. C. de impu. z aliis
ſubſti. l. humanitatis. z inſti. de pupil. ſubſti. §. liberis. z de in-
offi. teſta. ex trib⁹. ſʒ poſt pubertatẽ teſtari põt: vt inſti. q. nõ eſt
pmiſ. fa. teſta. circa pn. Itẽ vbi pr̃ exp̃ſſe ſubſtituit impuberẽ
pupillariter z vulgariter exp̃ſſio v̇bor facit vt nihil vni⁹ ſub-
6 ſtitutiõis trahat ad alterã z iõ vulgaris † nõ extẽdet ſe ad im-
puberis bona pupillaris ad oĩa: vt inſti. de pup. ſubſti. circa
p̃n. ff. de vulga. z pupil. ſubſti. cũ ex filio. z. ff. de lega. j. ſi fund⁹
ſub ꝯdi. §. vlt. p qd appet q teſtator ſubſtituẽdo pupillariter i
caſu vbi ſubſtitutio põt habere effectũ vi̇ remouere alias ſub-
ſtitutiões: vt in. l. ex facto. §. itẽ quero. Item hoc ſit in milite ex
p̃uilegio vt vltra pubertatem ſubſtitutio ſit directa matre nõ
exiſtẽte in medio: vt in p̃alle. l. cẽturio. ij. rñſo. ergo in pagano
remanet ius cõe: vt. ff. ad munici. l. j. Ecõtra vi̇ qd paupes ad-
mittant ẽt mr̃e excluſa z hoc p̃pter verbũ mori contigerit vbi
tp̃s nõ determinat z idẽ intelligẽdũ eſt q̃nq3: vt. C. de pe. l. ſer-
uus. z. ff. de poſtu. l. quos p̃hibet. ff. de lega. ij. ſtatu liber. §. ſi.
Itẽ q: teſtator nõ diſtinguit. vtrũ poſt pubertatẽ vel ante mo-
riat nec nos: vt. ff. de lega. pſtã. l. j. §. gñaliter. ff. de publi. l. de p̃-
cio. Itẽ cõntra vi̇ qd trahat poſt pubertatẽ ad fideicõ. q: hic
dicit qd directa ex cauſa fideicõmiſ. z circa magna ratio eſt q
p relig. facit. ff. de reli. z ſump. fu. ſunt pſone. z pro hoc facit gl.
que eſt in p̃alle. l. p̃cibus. vbi dr qd ſi teſtator dicat q̃cũq3 fili⁹
meus deceſſerit talis ſit heres qd omni tpe ſit fideicõmiſſarius
licet dicat hic qd ſunt pupillares põt dici verũ eſt pro eo tẽpo-
re quo poſſunt valere vt pupillares alio vero tpe erunt vel fi-
deicõmiſ. nã verbũ a teſtatore platũ propriã retinet ſignifica-
tionem ad tp̃s poſt tẽpus vero aſſumit improprĩã. ff. de ꝯdi. z
demõ. pater. §. cõditionũ. z. d. l. centurio. tñ hic dicit cõpoſitã
vʒ qd ſunt pupillares directe z ideo adueniente pubertate z
hereditate adita euaneſcũt: vt. ff. ad treb. l. ſceuola. Sʒ ſi pona
mus eã fideicõmiſſariam nunqd habebit locum trebellianice
quarte retẽtio z ſi querat de ſal. que detrahit de ſingularibus
legatis q̃ñ hereditas legatis exinanitur de qua loquitur tit-

a ℭ Nã cum iſte. An au tem tanta pupillaris fauore pie cauſe exclu dat mr̃em vide. D. iaſ. vbi dic iſtã q. eſſe de pa ne querẽ do in. l. p̃ci bus. i v̇. eo. C. de ĩpu. z alis ſubſt. z ibi Rom. hyp. de ſan cto ſeue. in ſua repe. et Alerã. ĩ cõ ſil. lxvi. i. ñ. colũ. in. iiij. volu.

ad legē fal. C. ꝛ. ff. de iure antiquo fal. detrahebatur: vt. ff. ad. l.
fal. l. ad monicipiū. de iure nouo videt̄ eſſe correctū: vt in aut.
de eccle. ti. §. ſi q̄s aūt heres. C ad legē fal. aut. ſiſr. alii circa hoc
diſtin. aut relinquit̄ deo vt pias cauſas vt pote ꝓ redēptio. ca
ptiuoꝝ vel edificatiōe eccleſiarū primo caſu detrahit̄ ſcdo nō
ſic no. C. de epiſ. ꝛ cle. ſi quis addic. ꝛ pōt eſſe ratio: q2 cū dn̄i ſit
terra ꝛ plenitudo eius nō capit partē heredis eccleſia aūt que
ſolū ſibi pia hominū deuotiōe donatus alii dicūt qḋ ſcdo ca
ſu nō detrahit̄ fal. niſi cū heres eſt contumax in ſoluēdo alias
bn̄ detrahit̄ ꝛ ita intelligūt ꝑ alle. §. ſi q̄s aūt. ſed ibi loquit̄ de
re in teſtamēto relicta quā amittit ꝓpter cōtumaciā non aūtē
loquit̄ de quarta prima tn̄ diſtinctio nō vr̄ habere locū: q2 vr̄
ei eſſe datū cōtēplatione cuius dat̄: vt. ff. de an. leg. annua. §. a
titio. ꝫ. co. ti. regiſtri. ꝛ ſic. d. §. ad muni. ſit correctus: vt ibi no.
Si autē de trebel. q̄ detrahit̄ de hereditate qn̄ aliq̄s inſtitutus
heres rogat̄ de reſti. hereditate vniuerſali vel quota ei9 parte
de qua loquit̄. ff. ꝛ. C. ad trebel. vr̄ dicēdū qḋ nō detrahit̄: vt in
aut. de eccle. ti. §. ſi q̄s aūt heres. niſi dicat̄ oī fal. vacāte. ꝛ appel
latiōe fal. ēt tre. cōtinet̄: vt. C. ad. l. fal. l. ſint allegas. ꝛ. l. ſi q̄s. ꝛ
qui omne dicit nihil excipit. ꝫ. de ma. ꝛ obe. ſolite. ff. de vſufr.
ea. re. q̄ vſo cō. l. j. ꝛ ptꝫ. i. d. aut. §. ſi q̄s aūt. q de hereditate ꝛ de
legato loquit̄ ꝑterea ep̄s loci habet̄ loco heredis ſi teſtator re
linquat heredes pauperes nec aliq̄d detrahit̄: vt in. l. ſi q̄s ad
declinādā. C. de epiſ. ꝛ cle. ꝛ ibi no. ergo nec inſtituti nec eſt mi
rū: q2 alias reperit̄ heres ſolo nomine ꝛ nō re. inſti. de fideicō. he.
§. reſtituta. ꝛ. ff. de cu. fu. l. pe. Itē eſt eadē rō ſit ergo idē ius: vt
ꝫ. de cōſti. trāſlato. ꝛ. C. ad. l. fal. l. ſi. Econtra vr̄ qḋ treb. locū ha
beat: q2 ſi voluiſſet legiſlator de ea expſſe dixiſſet vt. j. de deci. ad
audientiā. j. de ſen. excō. nup. C. de cadu. tol. l. j. §. ſi vero talis. ꝛ
caſus omiſſus iuri cōi relinq̄dit̄: vt. ff. de v̓b. obli. q̄cq̄d. ꝛ. ff. de
libe. ꝛ poſthu. l. cōmodiſſime. Itē non eſt mutatū quare ſtet vt
C. de appel. ꝑcipim9. ꝛ. ꝫ. de trāſac. inter cor. itē facit op. l. ꝑ alle.
ſi q̄s addic. in v̓. ſi eni. vbi dicit ſi cū a ſpāli herede receſſum eſt
vt nō fal. rō inducat̄ q̄uo ꝛc. ergo nō eſt ſpālis heres ſemp ha
7 bebit locū fal. ar. a ꝯtrio illi9 lr̄e itē treb. † debet̄ heredi ex ꝓnci
pali ꝓuidēri. ꝛ idō dꝫ penes heredē remanere: vt. ff. de adop. ſi
arrogator. in ſi. hinc eſt q̄ ei teſtator non pōt inhibere: vt. d. l.
ſint alle. ſec9 in fal. vt. C. ad. l. fal. aut. ſꝫ cū teſtator. ꝛ ſic nō eſt ea
dē rō in vtroq̄ȝ igit̄ ſi dicat̄ q̄ ſit ſpāle in caſu hui9. c. q̄ trahat̄
ad fideicō. qḋ nō vr̄ velle iſta lr̄a nō deducit̄ quarta treb. ſcdm
ꝑmos ꝓ hoc facit qḋ no. in glo. aut. de here. ꝛ fal. §. ſi vero expſ
ſim. colla. j. ſcdm alios v̓o detrahet̄ ꝛ ꝓ hoc facit glo. d. aut. ſed
cū teſtator. ꝛ aut. de triē. ꝛ ſemiſ. §. hoc nos. v̓. hic obſeruandū.
colla. iij. Itē q2 iuriū correctio eſt vitāda aut. de admi. offi. cir
ca ſi. ꝫ. co. lib. de elec. cū expe. Itē iura q̄ loq̄unt̄ de ſingulari
bus nō trahūt̄ ad vniuerſitatē nec ecōtra. ff. de re. diui. l. in tā
tum. §. vniuerſitatis. ꝛ de in ius voc. ſꝫ ꝛ ſi. §. qui mādatū. ꝛ qḋ
cui uſq̄ȝ vniuer. l. ſicut. §. inq̄t. ꝫ. co. lib. de ꝑbē. c. ſi. ꝛ. c. cū nōnul
lis. circa ſi. Itē ſi qḋ dr̄ de quarta extendit̄ ad treb. fruſtra eſſet
ſenatuſcō. trebel. quo ad detractionē quarte q̄ eſſe nō dꝫ in iu
re. C. de vete. iur. enu. l. j. §. ſꝫ hoc ſtudioſum. ꝛ. l. ij. §. oīb9 ſuffe
ciſſet eni ti. ad. l. fal. ꝛ eſt rō diuerſitatis: q2 quarta treb. locū hꝫ
cū q̄s rogat9 reſtituere vniuerſitatē ſcꝫ totā heredi. vel ptē quo
tā. ff. ad treb. l. j. in ꝑn. ꝛ. l. cogi. §. j. ꝛ cōpellit̄ heres adire vt re
ſtituat ſꝫ ꝓpter legata ſingularia nō cogit̄ adire vt dictis. ll. er
go q in hoc grauat̄ in alio releuat̄ vt quarta ſibi nō auferat̄. ff.
de iureiur. cū qui. nō ob. §. ſi autē heres. de eccle. ti. ſ. q2 ibi loq̄
tur de legatis ſingularib9 qḋ ptꝫ: q2 dicit q̄ hēs dicebat nō ſuf
ficere ſobſtātiā ad relicta ſi eni eſſet rogat9 hereditatē dare hoc
nō deberet: q2 ipſam haberet reſtituere ꝛ q2 dicit in plurali re
licta ꝛ ꝓ hoc facit glo. dicte. l. cū alle. ꝛ ꝑ hec iura pōt dici qḋ lꝫ
teſtator expſſe ꝓhibeat in teſtamēto fal. detrahi qḋ pōt hodie
lꝫ olim ſec9. ff. ad. l. fal. qḋ de bo. §. j. aut. de here. ꝛ fal. §. ſi v̓o ex
ꝑſſim. nō ꝓpter hoc vr̄ ꝓhibuiſſe detrahi quartā trebel. ſi autē
fuit ibi legata ſingulariter ad q̄ refert̄ fal. ꝛ vniuerſalis ad q̄
refert̄ treb. de hoc vidi dubitari de facto quartā vero iure na
ture debitā filiis mater retinebit cū fideicō. q2 in eo nullū gra
uamē pater imponere potuit vltra pobertatē: vt in. d. l. qm̄ in
priorib9. ꝛ. l. oīmodo. C. de inoffi. teſta. Itē nō extēdit̄ ad bona
impoberis q̄ aliunde habuit nō a pr̄e: vt. d. l. coheredi. §. cū fi
lie ibi pr̄is heredi ꝛc. ꝛ ibi nec fideicō. ꝓprie facul. ꝛc. ꝛ ꝑ h̄ gl.
l. ꝑcib9 malū ꝓpoſito ſcꝫ iſti9. c. nō vr̄ ꝯtinere veritatē qn̄ dr̄ cir
ca ſi. magne glo. q̄ iſta ſubſtitutio ſi fili9 meus decedat qn̄cūq̄ȝ
ſine liberis ille ſit heres eſt fideicō. cū tp̄e. q2 in. l. cēturio. dr̄ qḋ
infra pobertatē extēdit̄ ad oīa bona impuberis ꝛ ſic ptꝫ q̄ eſt
directa pupil. q2 ſi eſſet fideicō. nō extēderet̄ ad bona pupilli:
vt. d. §. cū filie. ꝛ. d. l. ꝑcib9. l ſi. vltimo querit̄ q̄ ſobſtitutio ſuit
ꝛ dic qḋ cōpēdioſa ꝓ eo qḋ vno verborū cōpēdio plures ſob
ſtitutiones cōtinent̄ ꝛ iſta cōpēdioſa cōtinet pupillarē ꝛ vul
garē expſſas ꝛ aliq̄n fideicō. vt. ff. de vulga. ꝛ pup. ſubſti. lucius.

ꝛ no. in. d. l. ꝑcib9. circa quā diſtin. an ſit directe a milite aut a
pagano ſi a milite erit ſemp ēt poſt pubertatē directa pupil.
niſi mater ſit in medio: vt. ff. de volga. ꝛ pup. ſubſti. cēturio. ij.
R. ſi aūt ſit mater in medio vſq̄ȝ ad pubertatē erit pupillaris
poſt ſubſti. fauore matris trahit̄ ad fideicō. ꝛ mater capiet oīa
ꝛ reſtituet ſubſtituto. ꝛ ita loquit̄. l. ꝑcib9. in ſi. ꝛ q̄ pōt retine
re dic vt ibi ſi aūt a pagano ſi fiat verbis directis expirat poſt
poberta. vt. d. l. in pupillari. ꝛ. l. verbū. ꝛ idō dixi nō refert ſiue
ſit miles ſiue pagan9. in ꝑn. hui9. c. q2 fuerūt mortui. j. pub. d.
l. cēturio. j. R. ſi vero verbis ꝑcarijs vel fideicōmiſ. vel verbis
q̄ ſunt apta ad fideicō. vt ſobſtituo: vt. C. de cōdi. inſti. l. gn̄ali
ter. §. cū antē. ꝛ. C. de pac. cū ꝓponas. tūc trahit̄ ad fideicō. qḋ
dic vt no. in. d. l. ꝑcib9. ꝛ. d. l. coheredi. §. cū filie. de deciſiōe ve
ro aliaꝝ ſubſti. ꝛ hui9 plene no. ꝫ. co. Raynu. ꝛ inſti. de pupil.
ſubſti. ꝛ. l. ꝑcib9 ꝑ al. ¶ Premiſſe nāq̄ȝ ſic continua hn̄dico qḋ
mater excludit̄ ꝛ ad pauperes oīa deferunt̄ nāq̄ȝ ꝛc. ¶ Subſti
tutiones repetit oēs ſubſti. in q̄ōne ſeu themate ꝓpoſitas. Di
recte ꝛ ita remouet qḋ nō habeat locū trebel. q̄ locū hꝫ vbi eſt
fideicō. vt. ff. de vulg. ꝛ pupil. ſubſti. coheredi. §. cū filie. ꝛ quā
diu locū hꝫ directa ceſſat fideicō. vt. ff. de mino. in cāe. ¶ Pu
pillares ꝛ ꝓ hoc excludit matrē quare nō debeat habere quar
tā iure nature ex ꝑſona alicui9 filioꝝ: q2 iſta pupillaris ſit ī cō
ſiliū nō grauamē pupillis exiſtētibus in tali etate: vt. ꝫ. dictū
8 eſt quare dicunt̄ pupillares † ꝛ q̄ requirant̄ in eis dic vt no. in. c.
Raynu. ꝛ inſti. de popil. ſubſti. in ꝑn. ꝛ. ꝫ. co. in gloſ. in ptāte.
¶ Cū in ſubſtitutionibus hic reddit̄ rō quare dicant̄ directe
pupil. ꝛ ꝯtinua hn̄ dixi q̄ ſunt directe ꝛc. cū in ſubſti. ſemp ꝛc.
videbat̄ eni qḋ cū iſta v̓ba ſint gn̄alia ꝛ non ſint directa pupil.
ſubſtitutio: vt ptꝫ in exēplo pupillaris inſti. eo. ti. in ꝑn. q̄ tra
heret̄ poti9 ad fideicō. vt. d. l. nā qḋ. ff. ad trebel. ꝛ. l. ex facto. de
vulg. ꝛ pup. ſubſti. tn̄ hic remouet̄ dubiū hui9 ꝛ ponit regulā
qḋ ſobſtitutio ſemp intelligēda eſt directa dūmō v̓bis ſubſti
tutionis ꝛ ꝑſonis inſtitutis cōueniāt v̓bis eni cōueniebāt hic:
q2 dicit teſtator ſi moriat̄ ſine liberis moriat̄ filie. Itē ꝑſonis q̄
erāt īpuberes ꝛ in ptāte. ꝛ ratio hui9 eſt: q2 quoties idē ſermo
duas ſn̄ias exprimit recipiat̄ q̄ aptior eſt rei agēde: vt. ff. de re.
iur. l. quoties. j. de v̓. ſig. intelligētia. ꝛ in dubiis benignior via
eſt eligēda: vt. j. de v̓. ſig. abbate. de bom. ſignificaſti. ff. de reb.
du. quoties. benigni9 eſt q̄ ſit directa quā qḋ fideicō. ꝛ facit. C.
de hē. inſti. l. ſi. ꝛ no. l. d. l. v̓bis. ¶ Obliqua. i. fideicō. ¶ Quāq̄ȝ
hic excipit ab eo qḋ. ꝫ. dixit dixerat eni q̄ ſubſtitutio eſt intel
ligēda poti9 directa dūmodo ꝛc. fallit interdū ex cā vt hic vꝫ
qn̄ pr̄ inſtituit filiū in teſtamēto īpuberē ꝛ ī codicillis ei ſub
ſtituit directo pupillariter ſi moriat̄ fili9 in pupillari etate he
reditate adita ſuccedūt ei dē venietes ab inte. vt benigna inter
pretatiōe preſumant̄ rogati in codicillis reſtituere ſubſtituto
quarta detracta: vt. ff. ad tre. l. ſecunū nā cū hereditas nō poſſit
adimi vel dari in codicillis: vt. C. de codi. l. hereditatem. ff. de
cōdi. inſti. l. pe. §. ſi. vt res magis valeat quā pereat trahit̄ ad ſi
deicō. ex v̓bis eni fideicō. nō poterat intelligi: q2 nō erat ibi ro
go mādo volo vel ſubſtituo q̄ fideicō. l. docēt vt īſti. de fideicō.
here. ꝑ totū. ꝛ. C. cōia de le. l. j. Sꝫ nūq̄d filio mortuo vltra pu
bertatē eui fuit facta ſubſtitutio directa ī codicillis trahet̄ ad
fideicō. ſicut. ſi moriat̄. j. pubertatē: vt. d. l. ſecunū. ꝛ vr̄ qḋ nō: q2
volūtas teſtatoris q̄ ſeruāda eſt: vt in aut. de nup. §. diſponat.
fuit vt demū filio in pupillari etate mortuo veniat ſubſtitut9
vt. ff. de vul. ꝛ pu. ſub. in pupillari. ꝛ idō notabilr̄ dr̄ in. l. ſecuo.
ibi q abinteſtato pupillo ꝛc. ꝛ ad hoc bn̄ facit. ff. de leg. j. ſi fun
dū. ſub cōdi. §. ſi. Itē alī9 caſus vr̄ in caſu hui9. c. ſi fauorē pau
perū. ſic trahat̄ ad fideicō. vt ſupra dictū eſt qḋ nō ſonat litera.
¶ Ex cā h̄ no. q̄ directū obliquū ꝑſumit̄ ex cā ſic ex cā ꝑſumit̄
l. fingit̄ ſtipu. interceſſiſſe vbi nō fuit vt. C. de rei vxo. act. l. vni
ca. circa prin. itē ex cā receditur iure cōi: vt in reſti. in inte. in ꝑ
ſcrip. ꝛ vſuc. cū nemo debeat cū aliena iactu. locupletari: vt. ff.
de cōdic. inde. nā natura itē ex cauſa vnit̄ vna eccle. alteri: vt. j.
de ꝑuile. antiqua. ꝛ in multis articulis ex cā a iure cōi recedit̄.
¶ Licet hic remouet quare mater non pōt retinere quartā in
bonis filii ex ꝑſona ſua rn̄det tacite q̄ſtioni q̄ inſurgit ex ꝑdi
ctis ibi abſq̄ȝ deductiōe quarte iure nature debite diceret ali
9 q̄s fili9 † nō pōt ꝑuare matrē quarta iure nature: vt. C. ad ter
tul. l. vlti. ꝛ l aut. ex teſtō. ibi poſito. ſꝫ. R. vex eſt in teſtō q̄ ſibi
facit fili9. ſed hic nō filius ſed pr̄ teſtamētū hoc fecit l quo ma
trē priuare pōt ꝛ hoc ſeq̄uit̄. ¶ In teſtō ſuo. i. q̄ ipſe ſibi facit
qn̄ poſſet vt adultus. ¶ Portiōe que hodie erit tertia ei9 qḋ
habitura erat ab inte. vt. ꝫ. dictū eſt. ¶ Nō poſſet: vt. d. aut. in
teſtamēto. ꝛ hoc intelligas niſi ſubeſſet cā quare: ꝛ ſic cā exhere
dare poſſet: vt in aut. vt cū de appel. cog. §. ꝛ hoc quidem. ꝛ de
here. que ab inteſta. §. ꝛ hoc ꝯſequēs que cauſe numerant̄ in. d.
§. hoc quidē. ¶ Poteſt ſcꝫ priuare. ſ. ſubſtituendo filio: vt. d. l.
papinianus. §. ſed nec imputet. ꝛ. ꝫ. co. lib. l. ex tribus. ꝛ intel
ligēde

lige de quarta quã mater petebat ex ſua perſona in bonis filij excludit̃ mater a quarta que debetur filio in bonis patris in qua nõ poteſt filius grauari: q2 ſubſtituẽdo pupillariter non grauat̃ ſed cõſulit ſibi item excludit̃ a quarta debita ſibi in bonis alioꝝ ex perſona ſua: q2 nõ eſt teſtamentũ filij ſed patris ⁊ hoc ſequit̃ itẽ excludit̃ ad trebellianũ: q2 fuit directa ſubſtitutio idem videt̃ dicendũ ſi iſto modo ſubſtituat̃ filio impuberi arrogato an ex conſtitutione diui pij debetur quarta: vt. ff. de adop. ſi arrogator. ⁊ arg. ff. de vulga. ⁊ pupil. ſubſti. ſed ſi plures. §. in arrogato. ⁊ hoc intelligo quantũ ad quartã ⁊ bona que beneficio arrogatoris habuit ſecus de bonis ſuis vt habetur i. d. §. in arrogato. ⁊ in. d. l. ſi arrogator. ⁊ dic vt ibi. ¶ Nã teſtamentũ ⁊c. reſpondet obiectioni que inſurgit ex premiſſis ibi filius in ſuo teſtamẽto nõ poſſit priuare matrẽ ſed diceret aliquis nõne pater facit filio impuberi teſtamẽtũ eſt teſtamẽtum filij ⁊ videt̃: q2 ad eius vtilitatẽ ⁊ cõmodũ facit ſed reſpõdet nã teſtamentũ pupillare ⁊c. ¶ Potius cõparatiue nã dicitur ſuũ: q2 a patre factũ. Itẽ põt dici pupillare qð fit pupillo: vt. ff. de vulga. ⁊ pupil. ſubſti. ſcꝫ patris ⁊ filij. ff. de here. vel act. ven. l. ſi. §. illud. primo ſed potius paternũ vel electiue non autẽ intelligas qð ſint duo teſtamẽta ſed vnũ: q1 cõgnatio requirit̃: vt. ff. de ſecũdis tabu. l. vt honorũ. Itẽ nõ detraherẽtur due falci. ſed vna. ff. ad legẽ fal. in ratione. Itẽ nõ requirũtur. xiiij. teſtes itẽ etiã vnũ: q1 patris quãtũ ad excludẽdũ matrem a quarta vt hic. Item vnum q2 ab vna perſona factũ: q2

10 patris ⁊ filij eadem perſona † cenſet̃: vt inſti. de pupil. ſubſti. in prin. xxxv. q. ij. §. hac autoritate. in prin. itẽ quo ad quid habetur pro duobus inſti. de pupil. ſubſti. §. igit̃. itẽ q2 rupto paterno p parte p querelã nõ rumpit̃ pupillare: vt. ff. de inoffi. teſta. papinianus. §. ſed nec imputet. ſec⁹ ſi in totũ: vt in. d. §. ſed nec imputet. q2 tũc pupillare euaneſcit. ſec⁹ autẽ ſi expurgantur in totũ per cõtracta: q1 nõ rumpit̃ pupillare: vt. ff. de vulga. ⁊ pupil. ſubſti. ⁊ ſi contra. ſed q̃ eſt ratio dic qð q̃rela eſt de iure ciuili ⁊ teſtamẽtũ de iure ciuili: ſed ⁊ ſic vnũ põt aliud tollere: vt inſti. de leg. agna. tute. in ſi. ſed ꝯtratabu. eſt de iure ꝓtorio qð nõ põt tollere teſtamẽtũ: q2 cũ pretor non põt facere heredẽ multominus põt facere deſinere eſſe heredẽ qð poſſet ſi poſſet tollere teſtamẽtũ vt inſti. de bo. poſ. §. quos autẽ. Itẽ in querela agit̃ de iure teſtamẽti in cõtratabu. agit̃ de iure patris ⁊ filij ſcꝫ an ſit pater vel nõ vel an ſit filius vel nõ: vt. ff. de inoffi. teſta. l. filio cõtratab. vt iſta notant̃. ff. de vulga. ⁊ pupil. ſubſti. l. ex duob⁹. §. ſi. Itẽ paternũ põt fieri ſcriptis ⁊ pupillare ſine ſcriptis: vt. ff. de vulg. ⁊ pupil. ſubſti. l. patris. ⁊ ibi no. ¶ Pars paterni: q2 paterni fuit inſtitutio que eſt prim⁹ gradus ⁊ prima pars filij eſt ſubſtitutio que eſt ſecundus gradus ⁊ ſecũda pars: vt. ff. de iniuſto teſta. l. ſi. ⁊. d. l. equiſſimũ. ⁊ defertur ſimul pars. ff. de vulg. ⁊ pupil. ſubſti. ſi plures. in ſi. põt ẽt dici ſequela: q2 ſi nõ faciat ſibi teſtamentũ pater nõ põt facere filio: vt. ff. de vulga. ⁊ pupil. ſubſti. l. ij. prius. vt dictũ eſt etiã. ſ. in prin. Itẽ rupto in totũ per querelam rumpitur pupillare vt. d. l. papinianus. §. ſed nec imputet. vt ſupra dictum eſt.

Summarium.

1 ¶ Elemoſyna de illicite acquiſitis facta non prodeſt.

Religioſus. ᵃ Credo qð iſta cõſtitutio emanauit ad declarationẽ illi⁹. ſ. eo. tua. ¶ Executor ſcꝫ vltime volũtatis. ſ. eo. Joãnes id eſt pfector ⁊ cõſummator ipſius vltime volũtatis nõ enĩ ſimpliciter executor deputat̃ ſic. xij. q. ij. de laicis. ¶ Nõ habebat. i. executionẽ ꝓprie volũtatis non habebat vt xij. q. i. nõ dicatis. ij. q. vij. null⁹. xxxij. q. vij. c. i. ſ. eo. lib. de elec. quã ſit ⁊. c. ſi religioſus. ſ. eo. lib. de ſepul. religioſi. ¶ Suſcipere cũ effectu vnde ſequit̃ vel exeq ſic. xvi. q. i. monachi. ¶ A monaſterio. ſ. de poſtu. ex parte. nã anima ⁊ corpore trãſlati dicũtur in aut̃. colla. vi. hec cõſtitutio. Inno. cõſtitutio. in pn. ⁊ id quo ad iſta p mortuo reputat̃. C. de epi. ⁊. c. deo nobis. ¶ Superiore ſuo immediate vt ſatis colligit̃ ex pdictis iurib⁹ monachi a monaſterio. ⁊ dec. ex parte. ad idẽ. ſ. eo. lib. de elec. ſi religioſus. Quid ſi vacat mediatus ſcꝫ abbas vel prior vel alius ꝓlat⁹ dicũt quidã negotiũ deferendũ. ar. ſ. de offi. dele. qm̃ abbas. ego credo qð hoc caſu põt ep̃s dare licẽtiã vt videt̃ expreſſum. xvi. q. i. qui vero. ⁊. c. quidam mona. ad idẽ. lxxxvi. diſtin. c. vlti. ad hoc facit qð no. Inno. ſ. de reg. in. cũ. i. in glo. i. iuxta ſi. ꝓterea negari nõ põt quin ep̃s ſit ſuperior monacho in hoc caſu: vt. xviij. q. ij. c. i. ⁊. c. viſitãdi. ⁊. c. nõ ſemel. ⁊. c. monaſteria ꝓmo. ſ. de offi. ordi. quãto. cũ ſi. ⁊ i ꝓalle. c. q vero. ergo põt dare iſtã licẽtiã in defectũ vt hic facit ad hoc opti. xviij. q. ij. nullus mona. ⁊. c. quidam. ver. item clerici ibi ep̃i ſui ordinarij decedinent ⁊ ibi loquit̃ ẽt de monaſterijs. Itẽ facit ad hoc q2 monaſteria ſunt in cura ⁊ diſpoſitiõe ep̃i: vt. lxj. diſt. obitũ. in ſi. itẽ facit ad hoc. xij. q. ij. qm̃. in ſi. itẽ facit ad hoc q2 monaſterio vacanti dat̃ adminiſtrator idone⁹ q tẽporaliũ curã gerat donec fuerit de abbate ꝓuiſum. i. de ſtatu mona. ea q̃. §. qð ſi abbas. que datio põt fieri p ep̃m: vt ibi no. Inno. ⁊ ho. oſti. vt dictũ eſt ſ. eo. lib. de offi. ordi. ꝓſenti. ergo multo fortius poterit hoc qð indiſtincte verũ credo ⁊ hoc potiſſime cũ ſit cã fauorabilis ⁊ ex charitate pẽdeat ⁊ adde q͂ de hac materia no. ſ. eo. lib. de elec. quã ſit in glo. hic gloſſat̃. ¶ Obtẽta ſi. i. eo. lib. ne cleri. vel mo. vt periculoſa. ¶ Sane ſimplr̃ ⁊ non adiecta aliqua ꝯditione ⁊ ita ex hoc videbat̃ qð oẽs eſſent loco vni⁹ ſicut uicini⁹ de iudicibus delegatis. ſ. de offi. dele. cãm matrimonij ⁊c. cũ cauſa. ⁊ legit̃ ⁊ no. eo. ti. vno delegato. ⁊ no. eo. ti. prudẽtiã. in gl. ⁊ ſic niſi oẽs eſſent ſimul nõ valeret qð fieret ſicut uicim⁹ in plurib⁹ ꝓcuratorib⁹ in ſimul datis nõ adiecta clauſula in ſolidũ. ſ. eo. lib. de ꝓcura. ſi duo. in prin. ff. de ꝓcura. l. qui ꝓprie. §. vlt. ⁊ in duab⁹ legib⁹ ibi ſeq. ſed ꝯtrariũ eſt verũ vt ſequit̃ ad idẽ. ſ. eo. lib. de offi. dele. cũ plures. §. i. ff. de ꝓcura. aut lõga. ff. de iudi. ſi longius. ¶ Remotis ſi. ſ. eo. lib. de ꝓcura. quãuis. vt puta diſtat vltra duas dietas. ſ. de reſcrip. nõnulli. ita qð in breui nõ põt haberi recurſus ad eũ ad hoc. ſ. eo. lib. de offi. ordi. romana. hoc tñ totũ ponendũ puto in arbitrio diſcreti ⁊ boni viri ff. de iure deli. l. i. ff. de verbo. obli. ꝯtinuus. §. cũ ita. ff. de verb. ſig. hec adiectio. ff. de dã. infec. ſi finita. in prin. ⁊ ſic habes hic qð vie longitudo priuat aliquẽ iure ſuo habes ſi. in eo qð leg. ⁊ no. lxiij. diſt. cũ longe. xxiij. q. i. qm̃ vetus iuxta ſi. põt tñ dici qð id quod ſequit̃ in numũ ⁊c. reſpicit qð hic dicit ⁊ qð ꝓmittitur mortuo volẽte videt̃ qð hic debet intelligi qñ mãdatum ſuſceptũ eſt alias ſec⁹ vt legit̃ ⁊ no. ſ. eo. Jo. Ego credo idẽ etiã poſt mãdatũ ſponte receptũ etiã poſtq̃ inchoauerit vna cum alijs. ar. ad hoc. ſ. eo. lib. de offi. dele. cũ plures. §. i. ⁊ hoc ꝓpter rationẽ que ſequit̃ nã licet ꝓallegata decreta. Jo. dicat q͂ poſt mãdatũ ſuſceptũ executor cõpelli põt exequi teſtatoris vltimã volũtatẽ nõ ꝓhibet qð hic dicit ⁊ ſic nõ ob. nec tãgit iſtũ caſuꝫ. ne. no. opti. rationẽ ⁊ fauorabilẽ. ¶ Libere id eſt nõ ob. alicuius cõtradictione vel abſentia ꝓdicti ſui executoris ſꝫ pone qð teſtator in ſuo teſt. mãdauit p ſuos executores expẽdi ſcðm qð eis videbit̃ eſſe tñ pro male ablatis incertis nunqd hoc poterit. nõ ob. cõtradicti[illegible] ep̃i. dioce. dicẽtis qð hoc ꝑtinet ad eũ vt ſit pater pauperũ ⁊ videt̃ qð nõ. nã ſm Hoſt. iſte eſt vnus de caſib⁹ ad ep̃m ſpecialiter ꝑtinẽtibus ſcꝫ reſtitutio ſubtractoꝝ ſiue male ablatoꝝ incertoꝝ vt pat. ⁊ ſecũdũ eũ. ſ. de iude. cũ ſit. C. ne ep̃i. ⁊ cleri. nulli. C. cõia de ſuc. aut̃. oẽs vero. §. i. qð ſumit̃ ex. l. federici hac edictali. iſta Lau. ſatis ꝓſecutus eſt in ꝓalleg. c. cũ ſit. ⁊. i. ne vſur. cũ tutor. ⁊ in ſumma. de pe. ⁊ remiſ. §. vlti. iuxta ſi. ſub. §. ſed q̃ forma. ver. itẽ ⁊ vbi. Sed cõtradicit vt clare colligitur. ſ. eo. tua. ⁊ hoc. imo ipſe idẽ qui male accepit hoc poſſet ſi vellet vt eſt planus tex. in prealleg. decre. cũ tu. §. i. ibi pauperibus erogare ad hoc etiã facit qð legit̃ ⁊ no. i. de homi. ſicut dignũ. §. eos. in ſi. ſumpto. arg. a cõtrario ſenſu. ⁊ ad idẽ videt̃ expꝛ̃ſſuꝫ. xiiij. q. v. c. pe. ⁊. §. ſeq. ⁊. c. vlti. iuxta ſi. xiiij. q. ij. ſi quis rationẽ. ⁊ huius ſnĩe ſunt Jo. Vin. ⁊. B. an ꝓalle. decre. cũ ſit. in glo. ⁊ Inno. i. de immu. eccle. q1 plerique. in glo. i. iuxta ſi. ver. ſi autẽ illicitas negotiationes ⁊c. ad hoc ẽt facit qð ſcriptũ eſt que in malũ acqſiuiſti in bonũ expende de pe. d. i. q. i. nõ eſt. in glo. Sed opus que ſecũdũ noſtros codices eſt glo. p ſeq. in verbo ex rapina ⁊ fuit gloſ. Lau. Si obijcias de autori-

b tatibus que ᵇ ꝓhibent elemoſynas fieri de illicite acqſitis dic qð intelligit̃ ſic id eſt nõ debet qs hac intẽtione illicite acqrere

1 † vt inde faciat elemoſynã ⁊ iſta expoſitio ꝓbat̃ aperte in prealleg. c. non eſt. vt etiã ibi no. Hug. nõ ob. decre. illa cũ ſit. qm̃ loquit̃ de iudeo nõ de chriſtiano cuius act⁹ ⁊ diſpẽſatio merito habet̃ ſuſpecta circa pauperes xp̃ianos ob qð bñ ⁊ iuſte dicit ibi ſecundũ ꝓuidẽtiã dioce. ep̃i ⁊c. que ſuſpitio ceſſat in fideli xp̃iano vnde bene aduerte qm̃ in illa decretali cũ ſit ponit̃ dictio xp̃ianoꝝ que ſubijcit̃ in ꝓalle. c. cũ tu. §. i. qð nõ fuit ſine cã ⁊ ſi bñ aduertat̃ illa decretalis cũ ſit nõ dicit qð ep̃s ſua manu vel ei⁹ autoritate illa incerta debeãt diſpẽſari vnde nõ dubito qð ep̃s quo ad erogationẽ nõ habet ſe intromittere niſi in defectũ nã vbi certa ꝑſona deputata eſt a teſtatore debet exeq vt hic pꝫ. ⁊. ſ. eo. tua. ⁊ eo. ti. Jo. C. de epi. ⁊ cle. nulli. in aut̃. de eccle. ti. §. ſi qs. xij. q. ij. de laicis. ⁊ no. qð qñ mandat̃ p teſtatorem expẽdi per ſuos executores aliqua: vt. ſ. eo. tua nobis. oĩa adeo debẽt expẽdi qð de illis apud ſe nihil retinebũt. ar. ff. de lega. ij. luci⁹. §. a te peto. ⁊ ſatis eſt expꝛ̃ſſuꝫ in ꝓalle. c. tua. in ſi. ſꝫ ſumptus adminiſtratiõis ſiue litigãdo ſiue alio honeſto mõ faciẽt de bonis de diſponẽdis. ff. de pac. ſumptus. ff. de ꝓcur. qui ꝓprio. §. lꝫ. ſ. de ꝓcura. cũ pro cã. ⁊ qñ ſunt plures ſicut hic forte oẽs ſimul agere debẽt vel ꝓcur. cõſtituere qui nomie oĩm agat. ff. de procu. qui proprio. §. vlt. cũ duabus. ll. ibi ſeq. diſtributio ab oĩb⁹ fiet. q1 q͂ oẽs tãgit ⁊c. C. de aut̃. pre. l. vlt. ſ. de off.

a ¶ Religioſus. ad materiã hui⁹ c. in. ij. ꝑte vide Cle. i. c. prudẽtiã in princ. in ij. colũ. extra de offi. dele.

b ¶ Que ꝓhibẽt. Ad. de Arch. i. q. i. c. non eſt. an autẽ elemoſyna fieri poſſit de extortis illicite p gabellarios dom. Abb. in. c. olim innouamus. de conſti.

archi. ad hoc. §. vlti. ⁊ leg. ⁊ no. ꝫ. de tempo. ordi. ſi archieps. ⁊ hoc regulariter credo verū excipe tñ caſus hic expſſos ⁊ credo qȝ iſti fideicōmiſſarii nō ſatiſdabūt ⁊ hoc per. l. ff. ſi cui pluſq̄ per. l. fal. dixius iurare tñ debet ſm Hoſ. ⁊ hoc p. l. C. de dona. ſi quis pro redēp. ¶ Adimplere per ſe nō alii cōmittēdo vt patet. ꝫ. co. ma. in prin. ibi per manus eorū ⁊c. ad hoc. C. de epiſ. ⁊ cle. nulli. ibi ⁊ pro ſua cōſcientia votū adimpleat teſtatoris. Et hic addit ⁊ videas qȝ no. in Spec. de inſtru. edi. §. nunc vero aliqua iuxta ſi. ver. inſuper querendū eſt ⁊c. vſq; in ſi. ergo ſi eorū [a] cōſcientie ⁊ prouidētie cōmiſſum eſt alteri cōmitti non poteſt ⁊ hoc verum intelligo niſi certa erogatio re certe ⁊ certo loco cōmiſſa non eſt: q2 tunc forte alteri cōmitti poſſet. arg. ad hoc. ꝫ. co. lib. de offi. dele. offici.

a ¶ Ergo ſi eoꝝ cōſcientie. Addȝ idē tenere Imol. ⁊ Panor. in c. fin. de offi. dele. et multū exclamat Alex. in. l. a iudice. C. de iudi. et in. l. more. ff. de iuriſ. om. iud. ⁊ d. Iaſ. late l. d. l. a iudice. l. v. col. ⁊ Fely. l. d. c. fin. §. j. in. ij. col.

¶ De ſepulturis. Rubrica.

Summarium.

1 ¶ Prelatum ſemper decet intendere vitiis extirpandis.
2 Sepulture in electione an voluntas poſſit mutari.
3 Sepeliri vbi debēt cadauera incolarū aduenarū ⁊ peregrinoꝝ.

Animarum ſcanda. Repete qȝ dixi. ꝫ. eo. lib. de offi. lega. officij. in verbo ſcādala. ¶ Volētes ⁊ bene nā ſemper decet prelatū 1 intēdere vitiis extirpandis † ad hoc. ꝫ. de filiis preſby. ad extirpādas. de prebē. extirpande. de inſti. c. iij. §. j. ¶ Sancte obediētie ſic. j. eo. lib. de reg. non ſolū ſi quis hanc infringit grauiter peccat vt patet. lxxxj. diſt. ſi qui in ſi. viij. q. j. ſciendū. xxxiij. diſt. §. verū. c. ad hoc. ver. atteſ ⁊c. j. q. iij. §. itē peccato. xvj. q. vij. ſi quis deinceps. ⁊. ꝫ. de maio. ⁊ obe. ſi quis. xj. q. iij. nō autē. ad hoc. ff. de re mili. l. iij. §. in bello. ¶ In terminatiōe ſic. j. de iure patro. relatū. de ſimo. ſicut nobis. j. eo. lib. de ſta. regu. c. j. §. ⁊ quoniā. j. de immu. eccle. eccleſiis. de eo qui fur. or. ſu. c. j. aliquādo ponit ſub anathemate. j. de verbo. ſigni. c. j. ⁊ aliquādo ponit ſub excōmunicatione. ꝫ. de loca. c. j. aliqñ ponit ſub excommunicationis pena. j. eo. lib. de regula. non ſolū ⁊ aliqñ ſub excōicationis interpoſitione. lxiij. diſt. ſalonitane. vbi de hoc aliqñ ponit ſub diuini iudicij cōtēplatiōe. vj. q. ij. nuper. aliqñ ſub oſtentatione diuini iudicij. ꝫ. de appel. cū ſpeciali. aliqñ ſub anathematis vinculo. ꝫ. eo. nos inſtituta. iuxta ſi. ¶ Prohibemus ergo nō pōt fieri cōtra nam qȝ dñs prohibet omnino fieri nō licet. xx viij. q. j. iam nūc iuxta ſi. ¶ Volētū ad huius verbi declarationē vide qȝ dicet. j. eo. lib. de voto. qȝ votū. in princi. ¶ Iurandū vide qȝ no. xxij. q. j. in prin. ⁊ dic iurandū ſcȝ ſuper librū vel reliquias vel aliā rem ſacrā ⁊ videas qȝ dixi. ꝫ. eo. lib. de elec. vt circa. in verbo pſtito ¶ Fide interpoſita id eſt pmiſſione facta per deū vel fidem ſuā ſic etiā exponit Inno. ꝫ. de his qui vi me. ve. c. ſi. ad aures. ⁊ poſtq̄ aliquid promittit illud eſt adimplēdū dūmō licitū eſſe noſcat. ꝫ. de pac. qualiter habes ſi. j. de voto. venientis. ⁊ ita no. hic qȝ iuramentū ⁊ fidei interpoſitio vt diuerſa ponunt videnī tñ eſſe equipollētia ſic. ꝫ. qȝ me. cau. ad aures. quoniā p fidei interpoſitionē obligat quis vt per iuramentū vt in preallc. c. ad aures. ⁊. ꝫ. de arbi. puenit cū tēpore. c. ex parte. ꝫ. ne pla. vi. ſu. querelā. ad idē. ꝫ. de cōſti. ex literis. in prin. Et no. qȝ idē eſt venire cōtra fidē pmiſſam ſicut cōtra iuramentū vt patet in eo q legit ⁊ no. ꝫ. de fideiuſ. pueniē. ⁊ eque punit in trāſgreſſione vnius vt alterius quāuis maior penitētia in foro anime imponeret tranſgreſſori iuramēti: vt no. ꝫ. de iureiurā. quarto. vnde is qui venit cōtra fidei interpoſitionē nulla neceſſitate cōpulſus pōt priuari eccleſia ſua vt no. in preal. decre. querelā. vbi Io. ⁊ Hoſtiē. hāc ſentētiā tenuerūt itē no. qȝ ſicut colligit ex decre. ꝫ. de iureiurā. ex literis. ⁊ ſi chriſtus. nulla vel modica eſt differētia ſiue iuret ſup ſancta dei euāgelia ſiue tātum dicat pmitto hoc in fide mea vt ibi ēt no. Inno. ⁊ Hoſt. ⁊ iuramentū eſt qñ dico in periculo anime mee: vt ptȝ. j. de fri. ⁊ maleſi. fraternitatis. ¶ Promittendū. xxij. q. v. iuramenti. ¶ Inducāt repete qȝ dixi. ꝫ. eo. lib. de prebē. ſi pauper. in glo. j. nam hoc fieri preſumit ex auaritia ⁊ ambitionis vitio procedere. ꝫ. de pac. plerūq;. cuius eſt iſta declaratiua. ¶ Eligāt huius pbibitionis ratio eſt: q2 talis ex hoc preſumit illectus ad hoc. xiij. q. ij. §. ſed aliud. xx. q. iij. c. vlti. ⁊ xj liberū auferī iudicium qȝ nō eſt faciendū ad hoc. ꝫ. de ſac. ſan. eccle. l. j. argu. j. de ſpon. gēma. nā in talibus libertas quo ad variationē a iure cōcedit vt patet. xiij. q. ij. c. vlti. ⁊. §. ſed aliud. C. de teſta. qm̄ indignum. j. de ele. miſ. cū marthe. ver. nouiſſimū. ad idē. xvj. q. j. cōſiderandū. ¶ Poſſint eligere no. verba per que videt expſſe decidi queſtio antiqua de qua habet. xiij. q. vlti. c. vltima vo-

b ¶ Sed ſi quis iurauit. ad. de. Spec. l. ti. de inſtr. edi. §. cōpendioſe. ver. qd ſi quis iurauit. ⁊ in ti. de ſepul. ver. no. qȝ ſi aliqs. Fely. l. c. ſi diligēti. in pe. col. de foro compe.

b luntate ſed ſi quis iurauit [b] qȝ non mutaret voluntatem ſuā

2 in electione ſepulture † an poſſit mutare ⁊ videt expreſſum qȝ non ad hoc. ꝫ. de iureiurā. quemadmodū. in ſi. ⁊. c. ſi vero. nam iuramentū facit qȝ ea que alias erant licita denegent. C. ſi aduer. ven. l. j. ⁊. ꝫ. de iureiurā. cū contingat. ꝫ. eo. lib. de pac. quāuis. de iureiur. licet de hac queſtione ſatis no. Ray. in ſumma ſua eo. ti. §. quid de his qui eligūt ⁊ in ſumma Hoſtiē. eo. titu. §. an licitū ſit ver. quid ſi quis eligat ſepulturā ⁊c. in Spec. de inſtru. edi. §. cōpēdioſe. ver. ſi quis iurauerit ⁊c. ſed q̄cq̄d olim ſcriptū ſit ſtandū eſt ei qȝ hic dicit nā ad tollendū omnē ſuper hoc altercationē hec declaratio emanauit. ¶ De iure. xiij. q. ij. placuit. ⁊. §. ſed aliud. ꝫ. eo. ti. nos inſtituta. ⁊. c. fraternitatem. que iura demōſtrāt qȝ debet ſepeliri in ſepulchro parētū ſuoꝝ vt. j. c. is qui. ad hoc. j. c. pri. in prin. Sed quid ſi de hoc nō apparet vcȝ vbi vel qȝ eſſet ſepulchrū ſuorū maiorum: tunc ſit hoc ſentētie Hug. dicētis qȝ debet ſepeliri apud eccleſiā vbi in vita audiuit diuina ⁊ percepit eccleſia. ſacramēta: vt in preall. c. nos inſtituta. vbi de hoc vbi etiā hoc per Inno. ⁊ Hoſtiē. approbat per decre. ꝫ. eo. in noſtra. ad idē. j. eo. is qui. de hoc etiā no. xiij. q. ij. §. nūc autē. in prin. ⁊. c. vbicūq;. ſi vero nō eſſet in-
3 cola ſed aduena ⁊ peregrinus: tūc debet ſepeliri † apud eccleſiā in cuius parochia mortuus eſt: vt. xiij. q. j. eccleſias. ſm Ray. ad hoc. xvj. q. j. c. j. in ſi. vbi ſm Hug. exponi debet ſcīt qȝ eſt ibi id eſt fideliū. nam notorie frater intelligit quilibet chriſtianus. xij. q. ij. ad menſam ⁊ ſbi iſtā tenet ſentētiā Hug. quā etiā approbat Vin. ⁊ Hoſtiē. inſti. ſed Goſ. no. in ſumma. de ſepul. qȝ talis debet ſepeliri in eccleſia cathedrali aut apud eccleſiā in cuius parochia mortuus fuerit: vt in palle. c. eccleſia. ſȝ Inno. ⁊ Hoſtiē. dicūt qȝ talis debet ſepeliri in eccleſia cathedrali. xiij. q. ij. vbicunq;. ꝫ. de offi. archipreſby. officiū ⁊ cleri. ⁊ in eccleſiis vbi ſunt clerici ⁊ hoc ipſi dicūt in palle. c. nos inſtituta. illud. c. vbicūq;. debet intelligi de viatore. ⁊ no. Hoſtien. in ſumma. de ſepul. §. ⁊ apud. ver. tertio uiſi ⁊c. ſed ſi audacia cōcedat credo ſentētiā Hug. ⁊ Ray. veriorē. nō ob. preall. c. vbicunq;. nā ibi loquit de ordine qui debet obſeruari in ſepultura eligenda vt ibi no. nō ob. preall. c. officiū. q2 nō loquit in hoc caſu ⁊ ſi aliter diceret fruſtra viderent eccleſiis cimiteria aſſignata ⁊ indiſtincta vt in preall. c. eccleſias. ⁊ hoc intelligo vbi necubi ſepulturam elegit: q2 nūc ſecus ad hoc. j. eo. cū quis. in ſi. caue tñ vbi qm̄ nō omnis eccleſia habet cimiteriū ſed illa tantū que habet populū vel illa cui conceſſum eſt per priuilegiū de hoc etiā ſatis dictum eſt. ꝫ. eo. lib. de pac. c. j. in glo. ſub. maxime ⁊c. ibi videas ſed qd ſi illa eccleſia apud quā de iure debebat ſepeliri ⁊ eius cimiteriū eſt interdictū ⁊ ita nō debet ibi aliqs ſepeliri vt j. de priuile. vt priuilegiis. ⁊. j. eo. lib. de cōſe. eccle. ſi eccleſiā. ad hoc. j. eo. c. in ſi. tūc dicā cum ſepeliēdum in eccleſia cathedrali apud quā q̄libet ciuis ⁊ dioceſanus pōt eccleſiaſtica ſacramēta reciperet vt in palle. c. officiū. ſic pōt intelligi palle. c. vbicūq;. ⁊ ſi adhuc ipſa cathedralis eccleſia eſſet ſuppoſita interdicto: tūc obſeruabo ordinē illius. c. vbicūq;. quāuis Vin. intellexerit illud. c. de cōcilio. ¶ Si vero eccleſiis hic videt qȝ ēt in eccleſia poſſit quis ſepeliri dic vt legi. ⁊ no. xiij. q. ij. nullus mortuus. ¶ Si petant ſcdm hāc declarationē intellige. ꝫ. eo. fraternitatem. in ſi. ⁊. c. ex parte. ⁊. c. liberum. ⁊. c. in noſtra. iuxta ſi. ⁊ hec quo ad cadauera mortuoꝝ in aliis tñ que illorū occaſione puenerint locū habet qȝ hic ſequit. ¶ Quolibet ſic. ꝫ. de dec. indēnitatibus. §. ſi qua. ¶ Integraliter ⁊ ſic hoc dictū nō fuiſſet tñ ita debebat intelligi nā illi intelligunt aliorū iuriū inuaſores ⁊ ideo tenent ad reſtitutionē omniū que ad eos peruenerūt q dic vt dixi. ꝫ. eo. lib. de dec. q2 ſepe. in gloſ. ergo plures ⁊ hoc eſt qȝ in ſi. ſequit ⁊ etiā. ꝫ. pxi. premittit ibi omniū que ⁊c. ¶ Cōmitteria ad huius declarationē vide qȝ habet. j. eo. lib. de cōſe. eccle. ſi eccleſiā ⁊ no. hic eccleſiā puniri ex facto cuiuſdā de eccleſia ad idem. C. de ſac. ſan. eccle. iubemus. xv. q. ij. ita vos. de hoc no. xvj. q. vj. c. j. ⁊. ij. ibi videas. ¶ Ex tūc id eſt elapſo decendio ſed nunqd dies ſepulture cōputabit in iſto decēdio ſiue tēpus receptionis eoꝝ que occaſione ſepulture ad eos peruenīūt videas circa hoc qȝ dixi. ꝫ. eo. lib. de reſti. ſpo. frequēs. in gl. ſeq. in quo ⁊c. ⁊. ꝫ. eo. lib. de prebē. ſtatutū. in gl. ſic. ꝫ. ⁊c. ¶ Eo ipſo id eſt ſine alio hominis adminiculo. ¶ Tādiu ſic. ꝫ. eo. lib. de dec. q2 ſepe ibi videas in glo. ergo plena fuerit facta videas qȝ no. j. eo. lib. de cenſi. quāq̄. in ſi. in glo. hoc verbum.

Summarium.

1 ¶ Sepultura antiqua an poſſit dimitti ⁊ alia eligi.
2 Monaſterium ſi quis ingreditur probationis cauſa ⁊ ibi tūc moritur nunquid intelligit mori prime eccleſie parochianus.
3 Eccleſia non ſolum de his que occaſione ſepulture relinquuntur ſed etiā de oībus relictis aliis eccleſiis ſuā pcipit portionē.
4 Eligere ſepulturam non poteſt quis in alia eccleſia quam parochiali: niſi portio debita detur eccleſie dimiſſe.

Cum quis

C Um qs ſoliti ab antiquo.

Sic. ſ. c. pri. forte ſpacio. x. vel. xx. an. nã id dicit lon
gum tẽpus: vt. C. de pſcri. lon. tẽpo. per totũ ad hoc
facit qḋ dixi. ſ. eo. lib. de cõſue. cũ in tua. in glo. quero ꝛc. ¶ In
aliqua eccleſia id eſt in cimiterio alicui⁹ eccleſie. ¶ Eligat hic
1 videt qḋ qs etiã ſine cã poſſit antiquã dimittere ſepulturã † ꝛ
aliã eligere iuxta velle ſed poſſet dici eligat nõ ex contẽptu ſiue
dolo vt patet in eo qḋ legit ꝛ no. p. T. Hoſt. ꝛ. B. ſ. eo. ex par
te. vel odio propꝫ ſacerdotis vel ex temeritate vt plane loquit
xiij. q. ij. placuit. vt ſic ſaluet antiqua ſententia de qua no. xiij. q.
ij. nũc autẽ. ꝛ no. Ray. in ſua ſumma. de ſepul. §. nũc videndũ.
ꝛ Hoſt. in ſua ſum. eo. ti. §. apud quã eccleſie. ꝛ. ſ. eo. ti. nos in
ſtituta. de qua etiã not. ſ. eo. fraternitatẽ. nã multũ refert vtrũ
fuerit illectus: vt. ſ. c. pri. vel ex cõtẽptu vel temeritate trãſierit
ad aliam eccleſiam ſua dimiſſa nã in his caſibus non vꝫ electio
ſepulture. xiij. q. ij. §. ſed aliud. xix. q. iij. mãdamus. ſ. de cõuer.
cõiu. dudũ. vel hoc fecerit per ſeipſum bona fi. ꝛ tũc vꝫ ꝛ ſic lo
quit hic. ꝛ. ſ. eo. §. vlti. ꝛ huiꝰ ſnie eſt Hoſtiẽ. in ſumma. eo. ti. §.
ꝛ apud quã ver. ſi vero ſit magis ꝛc. ꝛ hoc teneas nam ſic tenet
Vin. ꝛ Hoſt. ſ. eo. fraternitatẽ. ꝛ idẽ ẽt no. Hoſ. ſ. eo. in noſtra.
vnde pbata fraude pmiſſa irritabit qḋ factũ eſt vt in preallc. c.
fraternitatẽ. ꝛ. c. relatũ. ꝛ in preallc. c. xiij. q. ij. placuit. ſm Vin.
¶ Portio de qua habet. ſ. eo. nos inſtituta. c. ij. cũ multis cõ
cor. que dat ſecũdũ cõſuetudinẽ. ſ. eo. certificari. ꝛ ſi non appa
ret cõſuetudo debet quarta: vt do. Inno. in palle. c. nos inſtitu
ta. niſi ſit cõtraria cõſuetudo tũ dic qḋ debet intelligi de mino
ri. qꝛ in illa omnia iura concordãt. ac. ad hoc. ff. de acbi. l. diem
pro. §. ſi plures. ꝛ. ſ. eo. lib. de acbi. c. i. in fi. nã in dubiis ſeq vt
id qḋ minimũ eſt. ff. de lega. iij. minimis. ff. de reg. iur. ſemp di
cam quartã ſoluẽdã ad hoc. ſ. eo. in noſtra. ꝛ ſic ẽt not. in palle.
c. certificari. in fi. Sꝫ papa bñdictus. xj. in ſua cõſti. extra eo. ti.
inter cũctas. §. de funeralibus. ſtatuit qḋ fratres pdicatores ꝛ
minores teneant de funeralibus ſoluere eccleſie parochiali et
ſacerdotibus medietatẽ ſi cõmode diuiſionẽ recipiãt alias me
dietatẽ eius eſtimationis funeralia vero intelligunt ho ca ſu.
que cũ funere deferunt de candelis tñ quas fratres portãt poꝛ
tio nõ petat vt ibi hoc totũ habet. ¶ Non debet eccleſie hic ap
probatur ſnia Inno. q ita no. ſ. eo. de his in gloſ. lꝫ in vna ꝛc.
ꝛ reprobatur ſententia Hug. Lau. ꝛ. B. de qua no. ſ. eo. de his.
¶ Audire diuina quid ſi qs ingredit monaſteriũ cauſa pro
bationis ꝛ ibi tũc morit nunquid quo ad canonicã portionẽ
2 intelligit mori parochianus prime † eccleſie ſcḋm qḋ habet. ſ.
eo. de his dicit. T. qḋ ſic. ac. ſ. de reſcrip. ſup eo. ꝛ. c. cõſulti. ꝛ. c.
ſtatuimus. Sed Hoſt. cõtra dicit enim qḋ ſi non morit mona
chus eo qḋ profeſſionẽ nõ fecerit inuenit ibi plene cõuerſus. ꝛ
qꝛ nõ reperit voluntatẽ mutaſſe ꝛ ideo canonica ceſſat ꝛ iſtud
videt verius ſm Hoſt. qꝛ in ſanitate cõuerſus eſt vt dicit pre
allc. decre. de his nec ponit qḋ aliquid occaſione ſepulture re
linquat ꝛ ſaltẽ videt voluiſſe domiciliũ cõmutare ꝛ ideo deſit
eſſe parochianus prime eccleſie. ſ. de parochia. ſignificauit. ſm
Hoſtiẽ. q ita no. ſ. eo. ver. his. iuxta fi. in qua decre. Hoſ. ꝛ. T.
dictã opi. notãt ꝛ in ſumma. eo. tit. §. vlti. ꝛ hãc ſententiã vẽ ap
probare Inno. ſecũdũ id qḋ no. ſ. eo. relatũ. in gloſ. j. ſalua re
uerẽtia tantis patribꝰ credo ſnĩam mei anteceſſoris. ſ. T. olim
bononiẽ. Archi. eſſe verã nec eſt verũ qḋ is qui ingredit cauſa
pbationis ſit plene cõuerſus: qꝛ conuerſio eſt vndiqꝫ verſio vt
plene habet. de pe. diſt. j. §. hoc idem. circa prin. ſ. cõuerſio. nã ſi
eſſet plene cõuerſus haberet omnia iura cõuerſi qḋ falſũ eſt vt
patet. ſ. eo. lib. de elec. ex eo. in fi. ꝛ huic dicto contradicit expſſe
ſ. eo. lib. de reg. beneficiũ. ſ. eo. lib. de ſen. excõ. religioſo. §. quã
uis autẽ. Itẽ nõ eſt verũ qḋ ex hoc videat voluiſſe domicilium
cõmutaſſe vt pꝫ in eo qḋ no. xiij. q. ij. §. qꝛ ergo. ¶ Sacramẽta
videas ad huiꝰ verbi declarationẽ. j. q. j. multi. ver. ſacramẽtũ.
ꝛ. §. ſed notãdũ. de cõſe. diſt. ij. ſacrificiũ. ꝛ videas qḋ legit ꝛ no.
ſ. de trãſac. veniẽs. in prin. quid ſi qs in vna eccleſia ſacrata pre
cept. vt puta in eccleſia baptiſmali in alia vt puta in capella
audiuit diuina ad hoc põt dici ſcḋm Ala. qḋ debent diuidere
canonicã portionẽ: vt. ſ. eo. nos inſtituta. ꝛ. c. relatũ. hãc ſnĩam
tenuit Inno. ẽt in diuerſis eccleſiis p diuerſis anni tpibꝰ offi
ciũ audiuit nã tũc inter ſe diuidẽt mediã vel tertiã vel quartã
canonicã vt in iuribꝰ pri. allc. qḋ. T. Hoſt. ꝛ Hoſt. intelligũt
verũ eſſe niſi loci cõſuetudo repugnet. ac. ſ. c. certificari. ꝛ. c. de
vxore. ij. ꝛ. ſ. de parochi. ſicut hic p eos no. ſ. de his. ¶ Cum ab
a eo hꝫ domicilia vbi qs dicat hrẽ domiciliũ ꝛ p quẽ modũ ꝯſti
tuit. ff. de v. ſig. l. i. C. li. x. de incol. ciues. ꝛ adde qꝫ dixi. ſ. eo. li. de
pbẽ. pſenti. in glo. ppriũ ꝛc. ꝛ. ſ. eo. lib. de reſcrip. ſtatutũ in gl.
ad huius intelligentiã ꝛc. ¶ Canonicã portio. dicit Inno. qḋ
hec canonica portio locũ hꝫ tãtũ in relictis eccleſiis vbi ſepelit
vel ad quam tranſit vel conuertendo vel alio modo ꝛ hoc no.

ſ. eo. relatũ. cuius ſententiã tenuit. B. ſ. eo. c. j. ſed illa decretalis
videt expreſſe cõtradicere vt dicit ſm iudicẽ ꝛc. vbi no. Hoſt. ꝛ
1 qḋ legit ꝛ no. ſ. c. relatũ. ꝛ. c. cũ ſuper. ibi de teſtamẽto ipſiꝰ vbi
ſm Hoſtiẽ. exponit id eſt de relictis in teſtamẽto pro anima ꝛ
3 ſic patet qḋ parochialis eccleſia † non ſolũ de his que occaſiõe
ſepulture relinquunt ſed etiã de omnibꝰ relictis eccleſiis alis
ſuã percipit portionẽ vt clare demonſtrãt iura ſuperius alleg.
qḋ indiſtincte verũ eſt ſm Hoſtiẽ. pro hac ſententia facit expreſſe
xiij. q. ij. ſed aliud. in fi. vbi dicit qui chriſto teſtat ꝛc. ſ. eo. in no
ſtra. §. talẽ. excipe tñ qḋ excipit in illa decre. ꝛ. ſ. de teſta. de his.
ſed Hoſt. in ſuo lib. iur. canonici. eo. tit. §. ſed nunqd ſententiã.
ſequit ſententiã primo dictã dicẽs qḋ illa decretalis eccleſia vbi
in vita ſua audiuit diuina ꝛ habuit pabulũ vel recepit eccle
ſiaſtica ſacramẽta vt hoc totius illius iudicẽ qḋ reliquit illi ec
cleſie in cuiꝰ cimiterio eligit ſepulturã debet habere canonicã
portionẽ ꝛ ſic intelligit omnia iura ſuperiꝰ allegata ꝛ eſt eius
ratio: qꝛ cũ eccleſie parochiali fiat iniuria de corpore qḋ alibi
ſepelit ſit ſibi recõpenſatio qḋ illa eccleſia det quartã ſicut he
redi alias illarũ omniũ rerũ que ibi teſtator p anima legauit.
nõ ob. iura allc. ſ. eo. relatũ. ꝛ preallc. §. ſed aliud. in fi. quoniã
loquit qñ vitiũ intercedit vt patet ex antiquo integro canone
qui fuit leonis ꝛ malũ eſt qḋ ſic decre. fuerit interciſa nã loqui
tur qñ monachi ſuadent laicis qḋ ſe cõuertãt nõ zelo charita
tis ſed vitio capacitatis ꝛ qñ eccleſia parochiali nihil relin
quunt vnde propter hoc vitiũ remouendũ fuit illud ſtatutũ ꝛ.
vt qui fuerũt ſocii paſſionũ ſint ꝛ cõſolationum cũ dignus ſit
mercenarius mercede ſua ꝛ hoc vitiũ ſatis innuit litera ipſiꝰ
decre. in prin. vbi dicit ẽ modo. q. d. ita feciſtis vt dictũ eſt ob.
qḋ mãdamus vt quicũqꝫ ample. id eſt deinceps ꝛc. ꝛ hoc tenẽ
dum puto quicqd alias notauerim in predictis ꝛ ſecũdũ hoc
patet qḋ nõ eſt bona expoſitio illa que cõiter fit. ſ. eo. relatũ. in
glo. ſub. eccleſiis. nã non debuit dicere eccleſiis ſꝫ eccleſie in ſin
gulari vt hic patet ꝛ paſſiones intelligas ibi. ꝛ. ſ. eo. nos inſti
tuta. labores quos eccleſia patit in edificatione animarũ ſibi
cõmiſſarũ ſcꝫ operãdo predicãdo ꝛ ſacramẽta eccleſie. exhiben
do ſcias tñ qḋ papa benedictus. xj. in ſua cõſti. extra eo. tit. in
ter cunctas. §. de quibuſcũqꝫ. ſtatuit qḋ de quibuſcũqꝫ relictis
1 fratribus pdicatoribus ꝛ minoribꝰ in cõi vel ſingulis in vlti
mis decedentiũ volũtatibus ſiue apud ipſos fratres fuerũt ſe
peliendi ſiue nõnulla canonica portio detrahat ſiue p epiſco
pos ſiue per ſacerdotes parochiales ipſoꝝ decedẽtiũ. ¶ Si qs
antiqua ſcꝫ ſepultura ꝛ hic determinatur antiqua altercatio
doctorũ que poni cõſueuit. ſ. eo. fraternitatẽ. xiij. q. ij. §. nunc
autẽ. in prin. ¶ Dimiſſa nõ ex ꝯtẽptu ſed dic vt. ſ. dixi. ſ. eo. in
prin. ¶ Elegerit hoc ſane intellige nã ante electionẽ talẽ debet
4 dari eccleſie dimiſſe canonica portio alias ipſa electio † non te
net vt clare patet. ſ. eo. nos inſtituta. vbi dicit dari cenſeri ꝛc. ꝛ
ſic deinde ꝛc. q. d. data eccleſie de qua corpus aſſumit parte ſua
vbicũqꝫ ꝛc. vt ibi ſequit ergo ſi ante ꝛ ne diceret aliqs qḋ ſuffi
ceret dare iſtã partẽ poſt electionem ſepulture ſequit ibi aliter
ne fiat ꝛc. ꝛ ſub anathematis ꝛc. cum ergo talis excõmunicari
debeat vt ibi patet colligit qḋ mortaliter peccauit aliter eligẽ
do ad hoc. xj. q. iij. nemo epiſcoporũ ꝛ hanc ſententiã tenuit ibi
Hoſtiẽ. dicẽs caueant ſibi trãſgredientes ꝛ ſuo ſenſui innitẽtes:
quia ſtatutum omnes aſtringit. ſ. de cõſti. c. j. ꝛ. c. ne innitaris.

Summarium.

1 ¶ Mulier ſi reuerſa eſt ad ſuos an teneatur ſequi virum in
ſepultura.
2 Vidua abſtinens a ſecundis nuptiis videtur in preteriti viri
coniugio perdurare.

S I quis domicilium.

Supra. c. pri. §. cum
ab eo. ¶ Potiꝰ correctiue ponit ab antiquo ſic. ſ. c.
priori. in prin. ibi dixi. ¶ Deportaci no. periculum
imminẽs cõe immutat ſuban. vel alias cõmode ad hoc. ſ. eo. re
ligioſe. arg. ad hoc. ff. ad muni. eius qui. §. pe. ff. de iude. heres
abſens. ibi: nã vbi ſic venit ꝛc. vt. ſ. de eccle. edifi. ad audiẽtiã. j.
ꝛ qḋ hic dicit vt credo ſumptũ fuit ex eo qꝫ no. Hoſtiẽ. in ſum.
eo. tit. §. ꝛ apud. in fi. ¶ Mulier ſucceſſiue: vt. xxxj. q. j. aperiãt.
cũ. c. ibi ſeq. vſqꝫ in fi. ipſius. q. ꝛ intellige habuit viros legiti
mos id eſt maritos ita qḋ fuit legitima vxor. ac. ff. ad muni. de
iu c. §. vlti. ¶ Non digat qḋ facere põt: vt hic pꝫ. ꝛ. ſ. de vxore.
¶ Tumulãda hic declaratur qḋ legi. ꝛ no. xiij. q. ij. vnaqueqꝫ.
qḋ. c. dedit oĩm huic decre. ꝛ illi. ſ. de vete. no. tñ qḋ Hug. ſcri
pſit. vij. q. j. ſicut. ij. qḋ ſi mulier reuerſa eſt ad ſuos. nõ tenet vi
rum ſequi in ſepultura cũ ibi dicat ſoluta eſt a. l. viri. et vꝫ qḋ
huius dicti poſſit eſſe ratio: qꝛ ipſe pater onꝰ ſepulture ſubeat
nõ maritꝰ. ff. de reli. ꝛ ſump. fu. qḋ ſi nulla. ꝛ hoc ſi maritꝰ dotẽ
nõ lucret. ſ. eo. Ray. Si vero bona habeat mulier cũ ex dote ſ

a ¶ Ubi qs dicat. Ad de Vlexã. ſ. l. pen. ff. de iur. om. iu. ꝛ l. l. aſſum ptio. §. filiꝰ ff. ad muni ci. Inn. l. c. ſi. ꝛ ibi ple ne Fely. in xj. colũ. extra de foro compe.

penes maritū remanet tñ ex bonis pro rata ſit expēſa:vt.ff.eo.
ti.ſi pro rata. Itē pro iſta ſnīa Hug.videt facere:q2 vita mari-
ti erat cauſa vinculi. ⁊ mors cā diſſolutionis vnde videt φ ceſ-
ſante cā ceſſet effectus.C.de epi.⁊ cle.gñaliter.xvi.q.i.c.genera-
liter.ſ.de appel.cū ceſſante.preterea redeūdo ad domū pater
nā ⁊ deſerēdo habitationē mariti videt priuilegijs ⁊ iuribus
ſuis que habebat ex pſona mariti ⁊ ratione matrimonij renū-
ciare tacite ac ſi expſſe renūciaſſet nā nil refert an verbis an fa-
ctis declararet quis intētionē ſuā.ff.de leg.de qbus.in ſi.ff.de
edili.edic.ſi eū.§.ei.cū tacita equiparent expreſſis.ff.ſi cer.pet.
cū quid.ff.de ſeruit.ſi cuius.ſed cōtra videt ꝓpter id qđ hic di-
citur nā quouſqꝫ nupta fuerit alij viro retinet nomē primi ad
hoc.ff.de ſena.femine.ſ.de nup.cū te.ff.ad muni.filij.§.vidua.
⁊.l.vlti.C.de digni.multos.⁊ patet in eo qđ legi.⁊ no.ſ.de fo-

¶ Ex ordine lre. Vide glo. no. l. c. quorūdam. §. volentes. l ij. predicatoꝝ ſ. de elect. eo. lib.

2 cōpe.ex parte.h.preterea vidua abſtinēs † a ſecūdis nuptijs vi-
detur in preteriti viri cōiugio perdurare ⁊ in prioribus cōſi-
ſtere nuptijs.in aut.de nup.§.ſoluto. Itē facit ad hoc q2 iſtud
ſcꝫ φ mulier retineat domiciliū ⁊ honorē mariti eſt datū pſo-
ne nō loco preterea ex differētia locoꝝ nulli debet diſcrimē in-
duci.ff.de inſti.cū interdū.C.de in integ.reſti.ſuperuacuā. Itē
facit ad hoc:q2 hui⁹ vita ſicut ⁊ dñium ⁊ ius pignoris ⁊ ſimi-
lia vbicūqꝫ locorū ſuā extendūt virtutē ⁊ effectū.C.de preſcrip.
long.tēpo.l.vlti.vltra mediū ipſius.l.⁊ p id qđ hic dicit corri
gitur ſnīa Uincentij qui ſcripſit.ſ.eo.de vxore qđ magis pa-
rentum ſepulturam quam viri vxor ſequi debeat.

Summarium.

1 ¶ Sepulturam an poſſit eligere pater filio impuberi.

Licet pater. Pubertatis id eſt.xiiij.an.
.ſ.de regu.ad noſtrā.ſ.de de-
ſpon.impu.puberes.xx.q.i.illud eligere.ad hoc qđ
legi.⁊ no.ſ.eo.in noſtra.in ſi.ratio pōt eſſe:q2 teſta
ri nō poſſunt:vt.ff.de teſta.l.a qua etate.⁊ ſepultura ratione te
ſtamenti eligit.xiij.q.ij.ſed aliud. ¶ Cōſuetudo talis cōſuetu-
do quāuis ſit talis cōtra ius cōe que vult qđ quilibet tumulet
in ſepulchro patrū ſuorū:vt.ſ.eo.nos inſtituta.ſ.eo.ti.c.i.vbi
de hoc cū ſimilib⁹ ab iſto iure tolerat per qđ cōſtat eā rationa-
bilē ⁊ ſic preſcriptibilē.ſ.de conſue.cū tanto ⁊ ita pōt tali iuri
ſcripto preiudiciū generare vt ibi. ¶ Certe no.verbū p φ ptꝫ
qđ illi⁹ loci aliquarū eccleſiarū cōſuetudo nō piudicaret alijs
eccleſijs ad hoc.xij.diſt.illud vbi de hoc. ¶ Non pōt hic corri-
gitur ſnīa Lau.Uin.⁊ Gof.q notauerūt qđ pater poteſt filio
3 impuberi eligere ſepulturā † erat ratio ſcđm eos:q2 ⁊ teſtamē-
tum pōt ei facere vt inſti.de pupil.ſubſti.§.liberis.itē expenſe
funeris filij patris ſunt.ff.de in rem verſo.l.ſi filius.itē pater
filio impuberi ſubſtituere pōt etiam in bonis maternis.ff.de
vulg.⁊ pup.ſubſti.l.i.⁊ hāc ſnīam viſus eſt tenere Hoſtien.in
ſumma eo.tit.§.apud quā.in prin.Sed quicquid olim dictū
ſit ſtandū eſt ei qđ hic dicit ⁊ intelligēda eſt decre.ſ.eo.de vxo-
re ſecūdū iſtā. ¶ Maiorib⁹ id eſt in ſepulturis maiorū qđ dic
vt dixi.ſ.eo.animarū in verbo de iure. ¶ Uel nō intelligas φ
iſtud vel det opinionē ſed ordinē demonſtrat ſcđm id qđ leg.⁊
not.lxiij.diſt.metropolitano.xxiij.q.i.alienus vt ſi appareat
de antiqua ſepultura parētū ibi ſepeliat alias in parochiali.
¶ Quamuis abſqꝫ ſic.ſ.eo.lib.de pcur.qui cōtra vbi de hoc.
¶ Eligere hoc non videt bene dictū:q2 vt.ſ.dixi de impubere
qui nō pōt teſtari nō pōt eligere ſepulturā idē videt in iſto nā
filiuſfamilias teſtari nō pōt inſtitu.qui.nō eſt permiſ.face.teſt.
in prin.ff.de dona.filiuſfamilias ſed dic qđ ille.l.nō ob.nā di-
cendū eſt qđ nō pōt teſtari in tpalibus ꝓfectitijs vel aduētitijs
porro quo ad ſpiritualia ⁊ eccleſiaſtica ſecus nā in iſtis cenſet
ſui iuris vt hic patet.⁊.ſ.de regu.cū virū.in ſi.ſ.eo.lib.de indi.
ſi annū igit cū ſepultura ſit ſpiritualis vt ſatis colligit.xij.q.
ij.que ſtatuta cū tribus.c.ibi ſeq.⁊.ſ.de ſimo.ſuā cū concorda.
ipſam eligere poteſt ſicut quilibet paterfamilias vt hic dicit.
¶ Iudicare id eſt in vltima volūtate relinquere. ¶ Nō pōt.ff.
de dona.cā mor.tā is. ¶ Caſtrēſe.caſtrenſe peculiū eſt illud qđ
a parētibus vel cognatis in militia degenti donatū eſt. Itē φ
ipſe filiuſfamilias acqſiuit in militia qui hoc acqſiturus non
eſſet niſi militaret.ff.de caſtrē.pecu.l.caſtrēſe. ¶ Quaſi caſtrēſe
hoc eſt qđ acqrit aduocatus filiuſfamilias in aduocādo nam
iſte dicitur militare.C.de aduoca.diuer.indi.l.aduocati.

Summarium.

1 ¶ Sepulturam monachus an ſibi eligere poſſit.

Religioſi profeſſi. ¶ Ut infra patet.
¶ A deo.id eſt l tā-
tum cōmode ſi.ſ.eo.is qui.i.R.in ſi.⁊ no.qđ p iſta
iura patet qđ impoſſibilitas ⁊ incōmoditas immu
tant ius cōmune. ¶ Non habeāt.xij.q.i.nō dicatis.ſ.eo.lib.de
elec.ſi religioſus.ſ.eo.lib.de teſta.religioſus. ¶ Eligere hic vi
detur cōfundi ſentētia Hoſtiē.no.ſ.eo.de vxo.qđ monachus
1 † poteſt ſibi eligere ſepulturā ⁊ eſt ratio ſcđm eū:q2 i morte ab-
ſoluitur a iugo obedientie hominis ſicut dicit de vxore ⁊ hoc
videt expreſſe ꝓbari.ſ.de exceſ.prela.nimis.§.q2.ver.⁊ ſi quiſ-
ta dic iſtā ſententiā hic nō corrigi ſed declarari ⁊ ad cōſonātiā
reduci cum eo qđ ibi no.Inno.vnde dicas qđ religioſus quā-
do morit extra cōuentū ſecundū qđ hic dicit pōt eligere ſepul-
turam ſm Inno.⁊ hoc plane ſumitur.arg.ſumpto a cōtrario
ſenſu huius decre.alias nō vt hic dicit ⁊ ſic intellige qđ legit ⁊
not.ſecūdū vnā lecturā.xvj.q.i.c.i.in ſi. ¶ Predicatoribus ex
2 ordine⁹ litere videt fratres predicatores eſſe minorib⁹ prepo-
nēdos.ar.ad hoc qđ no.xcvj.diſt.bene quidē ver.cūqꝫ lecta eſ-
ſet ⁊ melius.eo.c.ver.facta ſynodus.vbi mediolanenſis archi-
epiſcopus notatus fuit antiqꝫ rauēnas ⁊ ex hoc videt dignior
ad hoc qđ not.xliiij.q.i.alien⁹.xlij.diſt.ſit rector.in ij.nā ex or-
dine loquēdi preſumit ordo factorū ſecundū id qđ legi.⁊ no.
xxxvj.diſt.§.ecce.ſic ⁊ fratres pdicatores prius nominant.ſ.de
exceſ.pla.nimis.ij.in pn.⁊.ſ.eo.lib.de reg.iu.nō ſolū in titulo.

¶ De decimis. Rubrica.

Summarium.

1 ¶ Decime ſunt eccleſijs debite.
2 Decime prediales debentur ex precepto.
3 Decimas dantes vt tenentur quadruplicìter remunerantur.

Diſcretionem. Olim incipiebat
iſta cōſtitutio.ſua
nobis ⁊c.⁊ ſicut ex ipſa antiqua decretali ap-
paret relatū fuit domino Gregorio.ix.qđ fra-
tres predicatores ⁊ minores in ſuis pdicatio-
nibus aſſerebāt qđ nemo tenetur decimas ſol-
uere ex precepto ex quo contingebat qđ laici qui erant in pre-
ſtatione decimarū remiſſi fiebant remiſſiones propter qđ pa-
pa mādat vt ſequitur. ¶ Decimarum iunge hoc verbū qđ in-
fra ſequitur debitarū ⁊ ſecundū hoc habes expreſſum qđ deci-
1 me ſunt eccleſijs † debite:vt.ſ.eo.tua.ij.⁊ hoc dare probat ex
ſcripturis ſanctorū patrū:vt Alexā.ij.vt.xxxij.diſt.preter.hic
vbi argumentatur id eſt ſexta ſynodo.item Inno.l.xvj.q.i.ſi
monachus.item Gregorius ea.q.moderamine.item concilij
magocieñ.ea.q.ſi quis laicus.⁊.c.q.⁊.q.vij.decimas deo.et.c.
ſeq.item ſi monachi.alias ſymachi:vt ea q.in canonibus.itē
Inno.xij.q.i.duo.in ſi.xvj.q.i.reuertimini.item ing.ea.q.de-
cime.⁊.q.vij.maiores.item concilij rothomag.ea.q.omnes de-
cime.itē ambr.ea.q.quicunqꝫ.item concil.grego.de conſe.diſt.
vlti.xxx.in ſi.itē cōcilij gabiloñ.xvj.q.i.eccleſie.item cōcil.car-
no.ea.q.quicunqꝫ.item leonis.iiij.ea.q.de decimis.item pa-
ſchalis.ij.ea.q.decimarū appellatione.de hoc ēt habent allega-
tiones per grac.xiij.q.i.⁊ no.qđ Innocen.dicit qđ decime de-
bent reddi:vt patet in preallega.c.xij.q.i.duo.in ſi.idem dicit
Auge.in preallega.c.decime.idem dicit Inno.ſ.eo.tua.iuxta
ſi.idem dicit Lucius.in.ſ.eo.ad apoſtolice.idem dicit Alex.ij.
in preal.c.preter hoc.in ſi.vnde reducantur vt aliena.vt in pre-
alle.c.tua.nā aliud eſt reddere aliud eſt de ſuo dare.ff.depoſi.
l.i.§.elegantes.ſed in cōcilio grego.ſ.alle.ponitur verbum da-
re ſcias tñ qđ verbum reddendi bene ponitur pro verbo dan-
di.ff.de verb.ſigni.verbum.⁊ ſic ponitur ſm Lau.⁊ Jo.xiiij.
q.iiij.quid dicā.in prin.ſummorū autem pontificum qui hoc
aſſerunt ſcꝫ φ decime ſunt debite non eſt numerus vt patet.ſ.
eo.per totū videant ergo qua conſcientia ſuam allegationem
defendere poſſunt contrarium aſſerentes. Et adde qđ de hac
materia ſatis no.Inno.eo.ti.in prin.in hoc dicebat ſup Hug.
2 de ſincera.magiſter in theologia qđ decime † prediales debent
ex precepto ſed niſi petantur non tenentur dare. Sed ſi petan-
tur ⁊ non ſoluant ab illis qui debent:tunc peccant mortaliter
⁊ ſic videnē loqui iura dicentia quod ſunt cogendi ad ſolutio
nem per cenſurā eccleſiaſticā ⁊ hanc ſententiam ſequi videtur
Hoſtien.ſ.eo.nobis.in glo.ſunt enim ⁊c.ver.quicunqꝫ igitur
canonice monitus ⁊c.vbi videre poteris hunc tractatum inte
gre ponit Alex.in ſuo tertio.xxij.particula. ¶ Sint intenti φ
niſi fecerint cum effectu multa mala ex hoc inducuntur primū
eſt preuaricatio diuini mandati.ſ.eo.a nobis.ſecundo quia
olim homines ſoluētes decimas bonis omnibus abundabāt
xvij.q.vij.maiores.nunc vero quia non ſoluunt ad decimum
conuertuntur.xvj.q.i.decime.tertium quia dominus non in-
crepat locuſtas nec plagas amouet .xvj.q.i. reuertimini.
quartum:quia qđ nō accipit chriſtus hoc colligit fiſcus:vt in
3 prealle.c.maiores. Illi vero qui dant decimas † vt tenent qua-
druplicìter remunerantur prima remuneratio eſt abūdantia
fructuum

fructuum. ſecunda corporis ſanitas. tertia indulgentia peccatorum. quarta vero premium eternū hec probant. xvj. q. j. decime.

Summarium.

1 ¶ Decimas laici poſſidere nō poſſunt ⁊. nu. 2.

Statuto. Hec decre. olim fuit poſita ſub rubrica. de ſta. mo. ⁊ incipiebat. cū pſone. ¶ Cōtingat. quoquomodo. cū indiſtincte loquatur. vt puta priuilegio vel preſcriptiōe. vel alio modo. ¶ Impetratū. no. hic tēpus ĩpetratiōis inſpici. ad hoc ſupra de reſcrip. eam te. cum ſi. vel pro. i. ¶ Poſſidebāt. ad huius dicti declarationē videas q̄ dixi ſupra eo. lib. vt lit. pen. ſi. bi in gl. dicit Inno. ⁊ hoſt. Itē no. hic q̄ papa appellat noualia. ⁊ tñ pri⁹ erāt redacta ad culturā. q: aliter aliquis nō eſſet in poſ. ſic. j. de priuil. dudum. vbi etiā ſic no. Vn. ſcias tñ q̄ ſi iſti mala fide poſſiderent. vel eſſent violenti detentores ex tali poſ. vires priuilegij nō impediuni. prout no. Inno. ⁊ hoſt. ergo qd hic dicit intelligit qñ bona fi. poſſidebant iure ſuo tanq̄ ſibi debitas. ¶ Extendit. ſic prius erat iure cautū. vt in pre. c. dudum. vnde videas q̄ papa hoc nō ſtatuit. ſed prius ſtatutū declarat vt ſupra dixi. ¶ Nec ad alias. ſecundū mēbrū declaratiōis. ¶ Habebāt. rō eſt q: initiū impetrationis attenditur vt predixi. ¶ Nec pro ea. tertiū mēbrū declarationis. ¶ Statuim⁹. nullaten⁹. i. nullo. ¶ Extēdaſ. potuit huius declarationis fuiſſe rō. q: verbū portionis facit vt amplius mediate nō debeatur. ff. de ver. ſig. l. nomen filiarū. §. portiōis. ff. de vſufru. l. ẽt. Quia nō eſt. no. optimā ratiōnē ad premiſſa. ⁊ ex eo q̄ hic ſequit. ibi q̄ pz ⁊c. pōt notari q̄ ea q̄ nō ſunt veriſiſſa verbo generali nō intelliguntur incluſa. ad hoc. j. de re. iu. in generali. ⁊. eo. ti. de of. vi. cum in generali. verbo indulto ad alterius nō porrigitur leſionem. ar. ſ. de reſcrip. ſedes. ¶ Cū nō ſit reſponſio ad id q̄ poſſet opponi vel queri diceret quis bone pater. quare facitis talē interpretationē reſtringendo: cū in priuilegijs ſit larga interpretatio faciēda. vt. j. de dona. cū dilecti. in fi. ad hoc rñdet obuiatur. quare vnius priuilegium ad alterum nō dz extendi. ff. de admi. tu. ipn hes. ¶ Ubi aūt. hic reſpondet tacite queſtioni que inſurgit ex dicto immediate precedēti. nā ſi per dictam exemptionem curati enormiter lederentur dyoc. ipſis curatis vt ſequit prouidere tenētur. ad hoc ſupra de ſup. negligentia pre. ſicut de prebē. de monach. ⁊. c. auaritie. ſ. e. lib. de preben. c. i. ¶ Sane. ad id q̄ in hoc. §. cōtinetur. facit q̄ no. ſ. de his que fi. a pre. cū apoſtolica. ¶ Detentis. ſic. xvj. q. j. quā

a quicquid ⁊ bñ dicit detentis. qm laici decimas poſſidere non poſſunt. ſ. de preſc. cauſam que dicit tamen. Hoſt.[a] q̄ perceptio decime laico pōt cōcedi. ſicut ⁊ aliud bñficiū. xxxj. di. ſi qui vero. Sz ad declarationē eorū que hic dicunt. vide q̄ no. j. q. iij. preuenit. ⁊. ſ. e. quāuis. xvj. q. j. c. vlt. ⁊. q. iij. §. ſic ẽt ibi dr quomodo laici poſſunt decimas percipere ⁊ habere. ¶ Abſq3 iſta dictio hic includit alias ponitur excluſiue. vt. ſ. e. li. de cōſue. c. cōſuetudinē. vbi de hoc. ⁊ hic demōſtrat q̄ eorū dyo. aſſenſus facit valere q̄ lz alias nō valeret. ⁊ q̄ hic dicit declarat. j. §. ſe. ¶ Illas aūt. laterā. cōci. j. de priuilegijs cū ⁊ plā. ⁊ vt q̄ hic dr melius intelligas. ſcire debes q̄ vt in cronica legitur q̄ vrban⁹ ij. āno dñi. M. xcvj. fecit cōci. turoñ. ⁊ ibi fecit decretū quo prohibuit res eccleſie in feudū cōcedi. vt in li. feu. R. epiſcopū vel abbatē. c. j. alias eſt. §. itē ſi epiſcop⁹ vel abbas ſub ti. qui. mo. feu. amit. ergo q̄ dicit pre. dec. ſ. de his que fi. a prel. cū apoſtolica in fi. ⁊ hic intelligendum eſt de decimis in feudū cōceſſis an illud. c. ⁊ hoc tenuit ho. aliqui dicunt q̄ hec iura loquūtur de cōcilio celebrato ab alex. iij. qui fecit vno cōcil. vt in cronica habetur vnū fecit turoñ. aliud rome celebrauit. ⁊ iſtud cōcili. alex. fuit celebratū anno. dñi. M. clxxix. ⁊ hoc videtur verius. cum iſta iura loquantur de concil. lat. ſic etiam no. ſ. de preſcri. cauſamq3. ⁊ in turo. q̄ fuit prius celebratū ab vrbano. ⁊ hoc etiam pz a titulo ipſius dec. cū ⁊ plā. ad hoc facit q: illud decretū vrbani. de decimis nullam facit mentionem. ⁊ hic approbatur ſnia ray. ⁊ cōfunditur ſententia hoſt. de quibus ipſe ho. no. in ſum. eo. ti. ſ. ⁊ vtrū preſcribi ⁊c. ſub. §. tertio quare ⁊c. ver. quid

b ſi laico ⁊c. ¶ Perpetuo hoc verbum[b] poteſt multipliciter exponi: vt patet in eo. q̄ no. x. q. ij. perpetua in prin. ⁊ in eo qd not. gof. ⁊ Ho. ſ. de re. ec. non ali. nulli. ſed hoc credo exponendum perpetuo. i. dum viuunt. ff. pro ſoc. l. i. x. q. ij. precarie. ⁊ not. lxx. di. ſanctorum: hic pro tanto dico q: placet ſententia Jo. ⁊. B. na. quā inuenies. xvj. q. vij. c. j. in glo. videt ergo ⁊c. vnde dicit Ray. in ſum. ſua. eo. ti. §. itē quid militibus ⁊ alijs ⁊c. ſecutus ſententiā Jo. q̄ nullo tēpore poterūt dari in feud. etiā quo ad ius tēporale ſeu priuile. vt tranſeant in heredes. ſicut ⁊ feudū. ⁊ hoc vr̃ expſſuz. ſ. eo. ad hoc. vnde notabiliter dicit cōcil. lat.

2 quod laici decimas cū periculo animarum ſuarum detinent ſupra eo. prohibemus. ⁊. R. cum Jo. ⁊ ſequacibus. ad id quod dicit pre. decr. cum apoſtolica ⁊ hic. quod potius factum q̄uis tangitur. ¶ Conceſſe ex cauſa. ſ. vt tuerentur eccleſias tūc tēporis oppreſſas. vnde ceſſante cauſa conceſſionis ceſſare debet qd ex ea ſecutū eſt. j. q. j. q̄ pro neceſſitate. ⁊. q. vij. qd pro remedio. ad hoc facit op. xxxv. q. j. in prin. ⁊. §. his ita. ibi videas ad rō. ſ. de ap. cū ceſſante. hic quero quid ſi nō apparet qd iſte decime fuerint laicis conceſſe ante lat. cōcil. nō tamen extitit memoria quod alius tenuerit vel acceperit decimas. niſi miles. vel laic⁹ dicas pro parochiali eccleſia preſumendum. q: is qui taliter detinebat recipiebat cōtra ius commune. nec eas poterat poſſidere. ⁊ iccirco nec preſcribere. vt pz. ſ. de preſ. cauſamq3. ⁊ ipſa eccleſia de iure communi fundat intentionē ſuā. ſ. eo. li. de reſ. ſpo. ad decimas. ⁊ eo. ti. cū cōtingat. ⁊. c. in tua. ergo debet obtinere niſi alius probet ti. ſ. de preſc. ſi diligenti. ⁊ huius ſententie fuit hoſt. in pre. c. cum apoſtolica. in fi. ſed videtur expreſſe contra. ſ. eo. li. de preſcript. epiſcopum in fi. ſed dic qd non ob. q: loquitur in eo qui alias erat capax illius iuris q̄ non eſt in caſu noſtro. ¶ Dyoce. rebus exemptis. i. decimis pertinentib⁹ ad ea. ¶ Exemptas ceterū prius. i. antequam ad ipſos monachos peruenirent ⁊ iuſtum fuit qd hic dr. q: ꝓpter nouam trāſlationem in alium factam eccleſia prima ſuum ius nō amittit ad hoc. xvj. q. j. ſi quis laicus. c. eccleſie. c. quicūq3. ad idē ſupra eo. ti. cum in tua. nam quelibet res cum ſuo onere trāſit ad quēlibet poſſeſſorem. ſupra de pig. ex literis. in fin. cum concor. ibi not. et. j. eod. lib. de hereti. accuſatus. c. et vero. in fin. ¶ Iure poteſt dici. vt patet ſupra eo. ex parte prio. ¶ Nec pro eo. iſtud quod in iſto. §. dicitur habetur ſuprā eo. cum contingat. ¶ Ea ratione. nam ſicut laico non excreuiſſent noualia. vt patet. ſ. eo. tua. j. ſic nec iſtis religioſis qui a laico perceperunt. ⁊ dic vt no. in pre. cum contingat. in fi.

¶ De regularibus ⁊ tranſeuntibus ad religionē. Rubrica.

Summarium.

1 ¶ Religio quare ſic appelletur.
2 Monaſterium intrans in quo lautius viuitur q̄ regula permittat ſi reformetur illud monaſterium an poſſit reſilire.

Si qui monaſterium. Monachorum. de quo habetur. xvj. q. j. c. ij. ⁊ iij. xix. q. iij. qui ſemel. c. quedaz. c. monaſterijs. c. quia. c. periatum. c. ſi qua. cum ſi. ſiue canonicorū regularium. de quo habetur ſupra de eta. ⁊ qua. intelleximus. ſ. de priuil. cum olim papa. in pri. ⁊ in pluribus locis eiuſdem. c. dicitur autem mōaſterium habitatio monachorum. nam monos vnum. ⁊ ſteron habitatio dicitur. ad hoc. xvj. q. j. ſi cupis. in pri. ¶ Annum. ſ. e. ad noſtram. xx. q. j. ⁊ ij. ſ. e. ſignificatuz. ¶ Monachus. quid ſit monachus habetur xvj. q. j. placuit cōmuni. ¶ Ingreditur. ad declarationem eius q̄ hic dicit diſt. vt habet. xx. q. j. ſum. ¶ Eo. ſ. xiiij. anno. ¶ Cōpleto. ſ. e. ad noſtrā. c. ſignificatū. ¶ Profeſſionem. ſ. regularem quā fides deo ꝓmittitur. xxvij. q. j. c. j. ⁊. ij. ⁊. ſ. e. ſup eo. quid ſit profeſſio. bene habetur. xx. q. j. vidua q̄ ⁊ no. xxvij. q. j. vidua que pfeſſio aūt nihil aliō q̄ certe religiōis ſolēnis ꝓmiſſio i qua ꝓmiſſione veniunt ſub. alia de quibus habet. j. de mo. cum ad monaſterium in fi. ⁊ fit in manu plati. vt. ſ. eo. porrectū. ⁊. c. ad apoſtolicā qd die vt dicetur. j. e. conſti. in gl. vt patet ⁊c. ſit aūe ipſa expreſſa profeſſio in hec verba. Ego. N. ꝓmitto deo ⁊ vobis uſic abbas me ſeruaturum continentiam quantum deus fragilitati mee ꝓmiſerit. renūcio ꝓprijs. ⁊ vobis obedientiam ⁊ reuerentiam ꝓmitto ſic poſtea recipit habitū. pfeſſio iſta facit monachū. non habitus. vt in ꝓ. c. porrectū. c. ex parte. j. qui cle. vel vo. cōſuluit. ¶ Sequenti. i. xv. ergo patet q̄ exiſtens in. xv. anno poteſt profiteri q̄uis annus non ſit cōpletus de hoc etiā lc. ⁊ no. xx. q. j. illud ibi videas. ¶ Conſueuit. ſ. e. ſtatuimus vbi de hoc ⁊. j. eo. conſtitutionem in fi. ⁊ hic videas quod ibi dixi. ¶ Seu. ecce ſecundus caſus in quo nō pōt ad ſeculum remeare ſic. ſ. eo. ſignificatum prius. i. in pupillari etate hoſti. ¶ Expſſe de hoc olim fuerunt opin. vna quarū habebat q̄ hic dicit alia que fuit. h. ⁊ ray. ⁊ ſequaciū. tenebat q̄ ſufficiebat tacita ratihabitio que hic reprobatur. vtraq3 opi. poſuerūt ala. ⁊. b. ſ. eo. ſignificatum de hoc etiā no. xx. q. j. illud ibi videas dic ergo q̄. j. xv. an. nō intel-

c ligitur tacite pfiteri habeat. C. in ma. f. ra. ha. l. j. ⁊. ij. ¶ Libere[c] i. non obſtante cuiuſcūq3 contradictione. ¶ Annum. ſ. xv. ergo non poſt. ⁊ ſm hoc intellige cum dño Hoſt. ſ. eod. ſignificatum ⁊. c. poſtulaſti. cum ſi. ¶ Ad ſeculum. liij. di. c. j. lxj. di. c. j. quid proderit. ⁊ dicitur ſeculum a ſequor ris quia vnum ſequitur

a ¶ Dicit tñ gof. Addo q̄ ẽt laic⁹ p̄ce bēdas tenere ex cōſuetudine tāti tp̄is cui⁹ in memoria nō exiſtat. ale. i cōſi. ix. iiij. l. n. i fi. i iiij. vol.

b ¶ Hoc verbū Adde poe. inſti. ō ſatiſd. tu. vl cu. i. ij. colū. ale. i cōſ. lx. i ij. co. ⁊ i cōſ. lxxxvi. v. fe. tere l. j. vo.

c ¶ Libere Addo alex. i cōſ. xcvi. in. j. co. circa me. i. v. vol.

aliud abeuntibus alij ſuccedũt ſeculũ eſt ꝑpetuitatẽ oſtendit
⁊ tps vnde dicimus in ſecula ſeculorũ. qd autẽ eſt ſeculũ ſeculi.
niſi eiꝰ effigiem tanꝗ̃ vmbrã hʒ hoc ſeculũ. viciſſitudo. n. tem-
poruʒ ſibi ſuccedentium cũ luna minuitur ⁊ rurſus impletur
dum ſol omni anno curſum ſuũ repetit. dum ver vel eſtas vel
autũnus vel hyems ſic tranſit vt redeat eternitatis quedaʒ in-
timatio eſt. ſed huiꝰ ſeculi ſeculũ eſt ꝙ incõmutabilitate ⁊ eter
nitatẽ ↄ̃tinet. ¶ Remeare. i. regredi reuenire ¶ Qõ ſi annũ. ſ.
xv. ¶ Permanſerit. in habitu fratrũ. ¶ Indiſtincte. indiſtin-
cte tñ ab habitu cũ eis eãdem vitam ducentium alioquin cõtra
vt. ſ. e. ver. niſi tacita Hoſt. ¶ Per hoc. ſ. qꝺ per annũ. xv. ſiue
reclamatiõe ꝑmanſit ibidem ſic indutus. ¶ Feciſſe. ⁊ p lapſuʒ
anni tacite. quã prius fecerat in pupillari etate. ⁊ eſt differẽtia
inter hunc. §. ⁊. ꝫ. e. i. R. qꝛ ibi requirit̃ expreſſa ratificatio nec
ſufficit tacita. vt hic Ho. ¶ Uidetur. i. preſumitur preſumptio
ne iuris que nõ admittit ꝓbationẽ in ꝫ. ſ. de ſponſa. is qui. ſm
Hoſt. qui de hoc ple. no. in ſum. de ꝑſump. §. n. ſub. §. ſcꝺa ver.
alia iur. ⁊ de iuris ⁊c. de hoc etiam no. l. di. fraternitatem. in ſi.
ibi videas. ¶ Niſi tacita. excipit ab eo ꝙ. ꝫ. dixit. ibi niſi ꝓfeſſo
rum. ¶ Ad electionẽ. cum eis puta qꝛ ꝑſbyteri ⁊ cleri oẽs ſunt
quaſi in habitu clericorũ ſecularium ſm Hoſt. ꝙ tñ eſt p epm cor
rigendũ. ꝫ. de teſta. qꝛ ingredientibꝰ ſicut ⁊ qñ arãt in boue ⁊
aſino ſupra de elec. cũ ãnuꝫ. ¶ Penitus. hoc ideo dicit qꝛ ſi
poſſet notari aliqua dñia obligaret̃. vt. ꝫ. dictum eſt. ⁊ l hoc ca-
ſu nõ eſt cogẽdus ꝑciſe ꝓfiteri. ſed cauſatiue vel ꝓfitea᷑ vl̃ exeat
ꝫ. de elec. cũ cãm in ſi. Sed ſi pubes intraſſet cogeret̃ tunc ꝑci
ſe. vt ſequitur ⁊ que ſit rõ. ſ. demonſtratur. §. ſe. ibi qm̃ eũ ⁊c.
ſm Hoſt. ⁊ ſcꝺm hoc ẽt declaratur ꝙ no. ꝫ. e. ex pte. in glo. vlti.
1 ¶ Circa hanc materiam poſſet dici ꝙ vbi quis pannũ fuit in
relig. tenetur ad ꝓfeſſionem. ꝫ. eo. ſtatuimus. quã ſi ꝓſtare no-
luerit. ⁊ in loco quem intrauit ſeruabatur religio preciſe cogẽ
dus ad ꝓfeſſionem faciendam. p diſtrictionẽ regularis diſci-
pline. ⁊ ſic intellige dictũ. c. ſtatuimꝰ. in quo quidẽ nec fuga
ꝓderit. ꝫ. e. ne religioſi. ꝫ. ꝺ of. or. c̃to ꝙ ſi ibi nõ ſ᷑uabat̃ religio.
nec ipe obligamr ſe ad ipaʒ ſeruãdã expſſe. ⁊ ſimpliciter intrauit.
nihilominus cogẽdus eſt ſed cauſatiue nõ ꝑciſe. vt. ſ. ꝓfeſſione
b ibidẽ inſtitutã ab initio faciat ⁊ religionẽ ſeruet vel locũ exeat
⁊ penitus dimittat. in quo nec abuſus ʒelus nec numerus de-
fendit annorũ. ⁊ ſic põt intelligi. p. c. cũ cauſaʒ. ꝫ. de teſta. qꝛ in-
gredientibus. ⁊ huius ſuie eſt hoſt. in ſum. eo. tit. §. ad quid te
neatur ver. ſed ⁊ tenetur ⁊c. ¶ Qui vero annum ſic pubes. vn-
de fortius obligatur quaʒ impubes. ꝫ. eo. c. pri. ¶ Religiõis.
a dicit Iſid. religioꝰ eſt appellata. qꝛ p eã deo religamus aĩas no-
ſtras ad cultũ diuinũ vinculo ſeruiendi. alij dicũt ꝙ religio eſt
dei cultus dei veneratio. Tullius vero ⁊ Hu. dicũt ꝙ religio
eſt virtus que ſuperiori nature ꝗ̃ diuinã vocãt. cultuʒ cerimo
niamqꝫ offert. vel ↄfert. Item dixit Iſid. tria ſunt que in reli-
gionis cultu ad deum colendũ curã in omnibus ꝑquirũtur. ſ.
fides. ſpes. charitas. in fide quid credendũ. in ſpe quid ſperã-
dum in charitate quid amandum. Et no. ꝙ dñia eſt inter reli-
gioneʒ ⁊ ſupſtitionẽ. qꝛ religio eſt in virtute. ſupſtitio vero eſt
in vitio. i. in cultu illicito. vnde tullius de republica. qui totos
dies ꝑcabãtur vt ſibi ſui liberi ſupſtites eſſent ſupſtitioſi ſunt
appellati. qui ante oĩa que ad cultum deoꝝ ꝑtinent retractarẽt
⁊ tãquã relegarent. hi ſunt dicti religioſi. Item no. ꝙ religioſi
ad iuſtos boies. ſacrũ vero ad deũ ꝑtinet ¶ Ex tũc. i. comple-
to ãno a tpe ingreſſus cõputando. qui in fauorem eſt inductus
⁊ datus vtriſqꝫ. ꝫ. e. ad apoſtolicam ¶ Preſumitur. tacite ꝑ-
ſumptione iur. vt. ꝫ. dictũ eſt in verbo vr̃ ⁊c. ¶ Diſtinguitur
ergo a contrario ſenſu. vbi habitꝰ diſtinguit̃ nõ vr̃ ꝓfeſſus taci-
te niſi recipiat habitum ꝓfeſſorum. et ſm hoc dicit hoſt. intelli-
gendũ. ꝫ. e. ſuper eo. ꝺ hoc dꝫ ⁊ no. per. h. et Inn. ꝫ. e. ex pte. in
ſi. Sed ſm hoc melior eſſet cõditio puberis quam impuberis
qꝛ in hoc caſu impuberes oĩno obligãt̃ vt. ꝫ. §. pri. ad hoc. R.
impubes melioris cõditionis eſt in caſu ſe. vñ nõ eſt mirum ſi
in vno releuatur. ⁊ in alio grauatur. iuxta illã regulã. ff. de iure
iur. eũ qui. cũ ſi. Sed huic intellectui mẽs rõnis impugnat ⁊ iõ
dici ſubaudiendũ. ꝫ. vt ibi dicit. ¶ Profeſſus ẽt ſi intrauerit
monaſteriũ. ¶ Ubi. i. in quo profeſſi ⁊c. ergo idẽ et ſic diſtin
guntur. iõ dicit incõgrue poſſit cõtinuare lr̃am ſe. ⁊ inter pube-
rem dñiam notare. ¶ Similibus. ſed impubes nõ obligat̃ in
caſu iſto. vt. ꝫ. §. pr. ibi niſi tanta ⁊c. diceret quis. que eſt rõ di-
uerſitatis ꝙ pubes in iſto caſu obligat̃ impubes vero non ad
hoc. R. vt ſequitur qm̃ ⁊c. Contantur. i. cõuer vel cũ alijs vtũ-
tur. ad hoc. Io. iiij. iudei nõ couttũtur ſamaritanis. ¶ Agno
ſcit. i. agnoſcere ꝑſumitur. vt. ſ. ſequitur ad idẽ. ſ. de ſen. ex. cum
illorũ. §. vl. ¶ Ac iõ. ſ. qꝛ agnoſcit quid egit tpe. ſ. pubertatis
¶ Hunc. ſ. ordinem ſiue religionem ¶ Probauit. in habitu.
religioſorum. vt. ꝫ. ¶ Firmiter. adeo ꝙ penitere nõlʒ. ⁊ hẽs ꝺ
op. ar. ad ↄ̃ditiõem illius qui intrauit monaſteriũ in quo mona-

a ¶ Religio ẽ. quot mõis capiat̃ reli-
gio vid. tar. l. de. i. l. iiij. notabili. de
teſti.

b ¶ Et expõe zelũ. ad hoc ar
c̃h. i. l. c. ſi qñ circa ſi. ꝫ. de
elec. c. li.

2 chi delicate viuebant ⁊ nõ ſm regulaʒ quã intrauit. ⁊ ꝓfeſſionẽ
fecit ſi poſtea illud monaſteriũ reformetur ꝙ vlterius non poſ-
ſit reſilire de hoc ſatis no. Ray. in ſum. R. de voto ⁊ tranſgreſ
ſionibus. ſub. R. de voto terre ſancte. ver. itẽ pone aliquis ſecu
laris ⁊c. de hoc ẽt no Inn. ⁊ hoſt. ſ. e. ſup eo. ⁊ hoſt. in ſum. ꝺ vo
⁊ vo. re. §. vtrũ ⁊ p quẽ. ꝟ. quid ſi aliquis ⁊c. ibi videas. ¶ So-
cius ante annos. i. annũ. xiiij. ¶ Induit. vt. ꝫ. §. ꝙ ſi. ¶ Plenũ.
hoc dicit qꝛ aliquã habet. nam poteſt mẽtiri ⁊ multa alia face-
re mortalia vt. ſ. de delic. pu. puberes. ⁊ no. xx. q. i. in prin. de cõ.
ſin. pauli. ⁊ in li. hyſto. ſup euãc. c. ſe. in ſequẽti quocũqꝫ die ⁊c.
ſed nõ habet plenũ quo ad id de quo hic querit. ſ. vt ſe alicui re
ligioni obliget. ⁊ hoc intellige ſi ſit maior infante minor. n. vij.
an. nec ſemiplenũ habet intellectũ. C. de iur. deli. ſi infanti. C. de
falſa. mo. l. i. ante ſi. ff. de ali. in. mu. eõ. fa. l. i. na ⁊ ſi. de cõ. di. in-
tos in ſi. ſed ꝫ id ꝙ dcm̃ eſt videt̃ expſſum de con. di. ii. §. ꝙ vero.
de ꝓbi. ver. bona condita. vbi dicit. quouſqꝫ ad certũ tps infir-
mitas grauat vt neqꝫ virtus neqꝫ vitium nullũ locum in no-
bis obtineat. dic vſqꝫ ad certũ tps. i. donec etas ſit capax rõnis. xv.
q. i. firmiſſime. in ſi. ⁊. §. ſe. ¶ Diſtinctos. hic declarat qꝺ ſupra
dixerat. §. i. ⁊. ii. ¶ Diſſimiles. vt patet in fratribus minoribꝰ.
¶ Benedicantur. ſupra. e. ſtatuimus. vt in fratribus predica-
toribus. ¶ Aliud quodcunqꝫ ſit i. l. ad. vt quia debetur a certis
perſonis. vel certis diebus. vel certis formis et ſolennitatibus
adhibitis.

Summarium.

1 ¶ Profeſſus ad religionẽ in genere obligat̃. ⁊ an fratres poſ
ſint eũ cogere ad regrediendũ ſi exiuerit de monaſterio.

Non ſolum. zelum i bona parte ſumit̃ ſic
xxiij. q. iiij. qui peccat vbi de
hoc ad idem ſupra. e. li. de re iudi. ad apoſtolice. ix.
q. iij. §. ſi. aliquando tamen quis ſuccedit ur in conſi
derato zelo de cõ. di. iij. planum eſt aliquando ſumitur in ma-
la parte. vt. i. di. ſi qua. in prin. ſ. de accu. etiã oportcat. xxvij. q. i.
b nec aliqua. xvi. q. i. ſunt nonnulli. ⁊ expone zelũᵇ. i. feruorẽ vel
dilectionẽ. vt dixi in pie. c. ad apoſtolice. ¶ Judiciũ rõnis. qꝺ
eſt diſcretio. vt hꝫ. in. q. vij. §. tria. ⁊. xxiij. q. iiij. origo. ⁊ ipſa di
ſcretio dicitur eſſe mater oĩuʒ virtutũ. i. q. v. c. vlt. ꝫ. de of. cuſt.
c. i. ¶ Decet. ſ. e. li. de iuu. ec. decet ſupra. e. li. de elec. cum nõ de
ceat. ⁊ aliquãdo exponitur decet. i. bene apparet. ⁊ ponitur cũ
ꝑſona. vñ ouidi. iſta decẽt humeros ſimiles geſtamina veſtros
¶ Expedit. verbum impſonale. i. conſueuit prodeſt oportet
⁊ in hac vltima acceptione ſumitur hic. ſ. pro oportet. ſic etiã ſu-
mitur ſupra. e. li. de elec. cum expediat. in prin. ¶ Diſpendium
ideſt detrimentũ. ſupra. e. li. de reſcrip. diſpendia. ¶ Obediẽtie
ſic ſupra. e. li. de ſepul. alarum. vbi de hoc. ¶ Sub pena. repete
que dixi. in pie. c. ꝫ. e. li. de ſepul. alarum. ¶ Inhibemus. nobis
quibus loquitur. ⁊ ſic etiam dic de alijs mendicantibus. vt. ſ.
eo. c. prox. ¶ Inſtitutus. ad hoc. ꝫ. e. apoſtolicã ſi quis fuit in
probationis anno. ⁊ eo nõ cõpleto exiuit. ſi iterato redeat non
habebit annũ integrũ ꝓbationis. niſi religionis conditio ſit
mutata. vel monaſterij. vel niſi defectus perſone interuenerit.
vt propter hoc timeat ſe nõ poſſe pati aſpiritatem. ⁊ tũc ei dabit̃
modica diſſolutio ad probandũ ſm. h. bar. qui ita in ſuis qõ-
nibus terminauit. ¶ Recipere. hic adiunge verbum. ſ. poſitũ
ꝓſumatis ↄſtitutũ ⁊c. ¶ Impedire. repete ꝓſumatis qõnibꝰ ⁊c.
Impedire ꝛpete ꝓſumatis q̃minꝰ ⁊c. ¶ Trãſeat. ſic ordĩa lr̃am
ſe. ꝓl oĩno. ad ſeculũ redeat. ſicut rõ ſua volũtate ꝓceſſerit. repete
nõ ꝓſumatis impedire niſi profeſſus ſit tacite vl̃ expreſſe maior
tamen ⁊c. aut euidenter ⁊c. hoc totum ab iſto loco vel niſi. vſqꝫ
ibi ſicut de ſua noniter fuit additũ propter ſubauditum Ho.
ꝙ prius faciebat nam hoc non fuit in antiqua. ⁊ ſic ex hoc col-
ligitur ꝙ fratres poſſunt eũ cogere vt ingrediatur ſicut de ſua
proceſſerit voluntate. vnde ⁊ patet ꝙ ſi profeſſus ad religionẽ
1 in genere † obligatur. ⁊ ſi ad ſeculuʒ redeat poſſunt euʒ fratres
cogere vt ingrediatur vnam de approbatis quaʒ maluerit ſm
hoc ergo ſua eſt electio religionũ. ſed ad fratres ſpectat ne in ſe
culo remaneat correctionis ꝓcuratio quod eſt intelligendum
ſm Hoſt. de alijs fratribus eiuſdem ordinis qui circa hoc non
deliquerunt. illi enim qui deliquerunt circa hoc. non habent
actionem ſed penam. ⁊ hoc totum ipſe Hoſt. ſic poſuit. ꝫ. e. ſta-
tuimus. quod ergo dicit profeſſus dic in ipſo ordine predica-
torum vel minorum. ¶ Euidenter. ſic. ſ. e. lib. de ſta. re. pericu-
loſo. ſ. R. ver. niſi. forte ſupra eo. lib. de elec. ſi forte. vbi de hoc.
Quod tamen iſtud fuit additum propter id quod le. ⁊ no. ꝫ. e.
conſulti. ⁊. e. ſtatuimus. ¶ Competentibus. i. manifeſtis. ſ. eo.
lib. de hereti. accuſatus. §. licet vero. ¶ Judicis. ſicut de facto
patuit de ſocio noſtro magiſtro Aldrico doctore decretorũ hy-
ſpano

ſpano. qui oībus ſuis beneficiis renunciauit expreſſe ⁊ oīa ſua inter pauperes diſpenſauit. ⁊ immediate ingreſſus eſt ordinē fratrum minorū. de hoc le. ⁊ no. ſ. eo. ſtatuimus. in gl. ex hoc vi deē ⁊c. ⁊ i ſum. hoſt. qui cle. vel vo. §. vlt. iuxta fi. ver. vel per euidentia ſigna ⁊c. cum ſequen. ⁊ etiam not. ſupra eodem. conſulti. ibi videre poteris. vnde dic euidentia indicia poſſunt eſſe ſi qñ īgreditur renūciat ſeculo. facit teſtamētū ac ſi deberet mori trāſferret oīa bona ſua in heredes ⁊ legatarios ⁊ in pias cauſas ⁊ mutat habitum. vt in pre. ver. ⁊ no. etiā gof. in ſum. e. ti. §. nō profeſſus. ⁊ hic no. ꝙ indicia probant. de hoc le. ⁊ no. ſupra de cle. peregri. inter quatuor. ſic. j. e. li. de hereti. accuſatus. §. lz vero. vbi de hoc aut ꝓbare incūbit moñ. non intranti. vt not. Vin. ſupra eo. ſuper eo. ⁊. e. ſtatuimus. ⁊ hoc dicit per illud. c. ſtatuimus. hoc etiā clare demonſtrat litera pro. ſequens. ſ. oſtēdatur. ¶ Qd̄ ſi cōtra. tūc fit cōtra ꝯſtitutionē ſiue prohibitionē. qñ aliquid de nouo fit contra id ꝙ prius erat ſtatutū. ff. de le. ꝙ vero. xxviij. q. j. §. ex his itaq. iuxta fi. ¶ Nullatenus. i. nullo modo. ¶ Noſtro ordini ſed religionum in genere. ſic. j. c. pxi. ¶ Suſpenſos. quid ſi iſta ſuſpenſione durante iterū alium recipiant cōtra hoc cōſtitutū. dicit hoſt. videntur irregulares. ad hoc ſupra eo. li. de re. iu. cum eterni. Sed nūquid iſtorū ſuperior nō delinquens poteſt tales abſoluere. dicit Hoſti. ſic. ſ. de ſen. ex. nuper. ꝙ vix credo. cum hoc nō ſit ei cōceſſum. et ideo abſolutionē reſeruabo ei qui ligauit ꝙ dic vt dixi. ſ. eo. lib. de elec. ſtatuimus. in glo. ſ. iudicis ⁊c. ⁊ videas ad hoc qd̄ dixi. ſ. eo. li. de rerū permu. lz in gl. ſed nunquid ⁊c. ver. ⁊ eſt rō: hanc tñ penā nō extendas ad nō delinquentes fratres. ſupra de his que fi. a ma. par. ca. queſiuit. xxiij. q. iiij. qui peccat. in fin. ⁊ hoc idem ipſe Hoſt. no. c. ſtatuimus in verbo religionis. ¶ Cōſueuit. ſm ordinis inſtituta. ⁊ hic habes ꝙ quis punitur duplici pena. de hoc. ſupra de iud. at ſi.

Summarium.

1 ¶ Profeſſionis preſumptio ex quibus oritur.

2 Profeſſionem expreſſam facere ⁊ vitam abſolute velle mutare equipollere videntur.

Conſtitutionem.

Supra. c. proxim. ¶ Declarauit hāc declarationē nō habem⁹ niſi hic. vñ. i. ex hoc. ¶ In ducti. C. ad. l. fal. vlt. cū ſi. ¶ Eandem. ſ. alex. mendicantium. ſic. ſ. eo. li. de elec. quorūdā. §. j. vbi de hoc. ¶ In alijs. ſ. mendicātibus. ¶ Expreſſe. ſ. eo. li. de elec. nullus. ſ. proxi. c. ad huius litere⁹ declarationē ſcias ꝙ eſt profeſſio vera ⁊ expſſa eſt ⁊ ꝓſumpta ⁊ occulta vera ⁊ expreſſa. que fit verbis. xx. q. ij. vidua. j. de cōuer. cōiu. dudū. ꝓſumpta ⁊ occulta etiā ſiue tacita. vt pz. ſ. eo. ſtatuimus. oritur aūt
1 † ꝓfeſſionis preſumptio ex minima mora in monaſterio. vel ex mora per annū vel per euidentia ſigna vel per aſſumptionē habitus profeſſorū. vt. ſ. eo. vidua. xxvij. di. ꝙ interrogaſti. xxvij. q. j. vidua. ſ. eo. ex parte. et c. ſtatuimus. ſm gof. in ſum. eo. ti. §. quare in quo ⁊c. de hoc. j. dicet. ¶ Infra annū. vt. ſ. c. ad apoſtolicā. ⁊ ſm ꝙ hic dicit coniunge ꝙ ibi no. Ho. ⁊ hoc eſt ꝙ. j. proxi. pz in mendicantibus etiā ordinibus pōt fieri. ſed nō bene licite. quo ad illud monaſterium in quo fit. vt. ſ. c. proxi. ¶ Emiſſa vt pz. xx. q. j. vidua ꝗ ⁊ repete ꝙ dixi. ſ. c. is qui in glo. ſ. regularē. ⁊ pōt dici emiſſa. ſ.
b in manu abbatis. vt ibi dixi vel alterius ᵇde mandato ſuo. ſ. c. ad apoſtolicā. vel monachi illius monaſterij. ſ. qui cle. vel vo. inſinuante. vel alterius religioſi. vt eo. ti. veniens vel epiſcopi. vel abbatiſſe. vel ſuper altare. vt. e. ti. cōſuluit. ⁊ adde qd̄ dixi. ſ. eo. li. de elec. nullus in verbo ꝓfeſſus. ¶ Obligat. qꝛ tale votū eſt ſolēne. j. eo. li. de voto. ꝙ votum. ⁊ iō cōpelli pōt ⁊ dz vt relicto ſeculo religionis propoſitum exequatur. j. de conuer. cōiu. ex parte. in fi. ad idem. xij. q. j. ſcimus vbi habes ꝙ ex nuda pollicita. quā quis facit deo pōt ꝯueniri. ad hoc. ff. de pollici. l. j. ⁊ vl. vnde ſi aliquis promittat intrare aliquod moñ. lz tale votū ſit de futuro vel ſimplex. tñ moñ. pōt agere cōtra talē. vt votum impleat ſm Inno. ⁊ etiā ſi in genere hoc voluerit. ſ. aliquam religi. intrare. ⁊ nō dixit quā eccleſia nihilominus pōt ipſum diſtringere vt intret vnā de approbatis. ex quo de voto in iudicio facta fuerit ſibi fides. naz de occultis iudicare nō hz huius ſententie eſt etiā ho. j. de cenſi. ex parte. que dec. op. facit ad hoc ⁊ ꝙ le. ⁊ no. xxij. q. ij. agathoſa. ¶ Habitus. iſtud ſumptū fuit ex dec. ſ. eo. ti. ſtatuimus ⁊ iſte ſic agens videē tacite profiteri. vt. j. pz. ſz dic ꝙ id ꝙ ſequitur habet locū duntaxat in caſu ſe. nec intelligitur de illa tacita que fit per lapſum tēporis anni. de qua habeē. ſ. eo. is qui. §. quoniam vero. ſ. eo. ex parte in illa. ergo nō licebit. j. triduum penitere. vt in iſta tacita. ⁊ ē ratio quia hoc in illa non eſt iure cautum. Et ſcias ꝙ ſm Jo. et lan. triplex eſt habitus. ſ. profeſſionis cōuerſionis ⁊ probationis. quod dic vt no. xxvij. q. j. c. j. in gl. idē ita ꝙ ⁊c. vbi Jo. et Lan. dicit qd̄ habitus cōuerſionis. de quo loquitur. ſ. eo. ſup eo. hz votum annexum. non dirimit matrimonium. j. q cleri. vel vo. cōſuluit ⁊ ꝙ plus videē ſm ꝙ dicebat hoſt. nō facit monachū etiā habitus profeſſiōis. qñ recipitur extra moñ. vnde illa mulier. de qua loquitur. ſ. qui cle. vel vo. inſinuante. nō fuiſſet i tali caſu obligata niſi profeſſionē feciſſet per ſolum habitus mutationem. ⁊ idē dicendū eſt de clerico. de quo habetur. ſ. c. ſicut niſi is qui talem recipit habitum extra moñ. ſe alicui deuoneret religioni. j. de cōuer. coniu. ex parte. ⁊ huius ſententie fuit ipſe hoſti. ſ. e. ex parte. ꝙ intellige de religione per ſe. ap. approbata. j. eo. li. de voto. quod votum. ⁊ videas ꝙ no. xxvij. q. j. de viduis ⁊ pu. vnde dicebat Inno. ꝙ licet vidua de qua loquitur ſ. c. vidua acceperit velū conuerſionis. vel etiā profeſſionis. i. qui tñ profeſſis vel cōuerſis deputatus eſt. nō dz preſumi eam velle fieri conuerſam vel profeſſam. niſi alique preſumptiones hoc innuerent qd̄ dic. vt ibi no. ⁊ ad hoc ſupra. eo. li. de voto. c. j. Scias tñ qd̄ bene obligaē quis ſi in introitu renunciat ſeculo ⁊ pompis eius. vt ſupra eo. cōſulti etiā ſi habitū ꝓfeſſionis accipiat. qꝛ tacite profiteri videē ⁊ ſi p annū ſteterit quāuis in habitu probationis: vt ſupra eo. ſtatuimus. qd̄ ergo dicimus qd̄ habitus nō facit monachū. ſz ꝓfeſſio. vt ſupra. eo. porrectū. ⁊. c. ex pte. loquiē de habitu probationis. qꝛ inter iſtos habitus differētia debet eſſe vt in pre. c. ſtatuimus. in fi. et habitus religionis ⁊ profeſſionis. idē in pre. c. ſunt. ſtatuimus. in prin. ⁊ de habitu religionis habes ſupra eo. ad noſtram. vbi Tan. ⁊ Inno. exponunt religionis. i. profeſſionis. ⁊ de conuer. coniu. ex parte. §. porro. ꝙ ergo dicit. ſ. eo. ſuper eo. religionis habitum. expone. i. probationis. ⁊ intellige qd̄ ibi dixit ſe nolle mutare vitam ſiue ſeculum. ⁊ huius ſententie eſt hoſt. i ſum. e. ti. §. ⁊ qualiter. ver. obligatur ⁊c. hic ipſe tñ hoſt. in pre. c. ſuper eo. expōit religionis. i. profeſſionis. ſed qd̄ prius dixi plus placet. ⁊ adde qd̄ dicetur. j. c. proxi. ¶ Etatis apte. ſ. in mare. xiiij. annis in femina. xij. xx. q. j. c. j. cū ſi. ¶ Sciēs ſecus ſi nō intelligēs. vt qꝛ furore laborat. ſ. eo. ſicut tenor ad idem ſupra de ſuc. ab inte. cū dilectus. ¶ Voluntarius. h. d. qꝛ inuitus non obligareē. ad hoc. xx. q. j. preſens. ſ. eo. cum virū. ꝙ intellige niſi tractu tēporis tacite ratū haberet vt puta cum poſſet monaſterium libere exire. nō exiuit. ꝙ dic vt no. j. q. j. cōſtat ¶ Sz queri cōſueuit quō pōt hoc eſſe. quid ſi quis a prin. capit habitum per vim vel metum poſtea ſtando per annum ratificauit. ſed per ſe ſumendo nō tamen intentione vouendi non ratificatur. ad hoc qd̄ le. ⁊ no. j. de priuil. tuarū. §. verū. in glo. per hoc patet ⁊c. ad hoc poteſt dici qd̄ coacta voluntas. eſt voluntas. vt. xv. q. j. merito. et ideo ibi eſt qd̄ pōt ratificari. ſed ſecus in eo qui ſimulate ingreſſus eſt in quo a prin. nil voluntatis fuit. ⁊ ideo nihil eſt qd̄ confirmari poſſit ad hoc accedit qd̄ no. ſ. eo. ſi quis in ſi ¶ Triduo hoc ſumptū fuit ex dec. ſ. eo. ad noſtram. ⁊ no. xxvij. q. j. c. j. in gl. j. ita ⁊c. ⁊. c. iij. ⁊ ita vr̄ ſentētia hug. correcta qui dicebat qd̄ illa dec. ad nr̄az. nō tenebat. nec erat dec. ⁊ hoc ipſe no. xxvij. di. qd̄ iterogaſti. ⁊ no. p Jo. xx. q. iij. c. j. ⁊ ita vr̄ hic app. obata ſnīa dñi cle. iij. de qua no. hoſt. in ipſa dec. ad noſtrā dixit eſſe idem dñs cle. ꝙ idē eſſet ſi expſſe diceret quis ꝙ intendit vitā mutare ſed alias expſſam ꝓfeſſionē nō facit. tunc enim pōt libere exire ⁊ redire ad ſclm. j. triduū. ſed huic dicto ꝯdicere vr̄. j. c. pxi. ṽ.
2 autem conſtet. vbi patet ꝙ velle abſolute vitā mutare † ⁊ profeſſionem expreſſam facere equipollere videntur. quoniā ad eum qui ingreditur moñ. ad idem. ſ. c. non ſolum. ſec⁹ vero dicebat vbi quis minor. xiiij. an. expreſſam ⁊ vocalem expreſſionē ⁊ promiſſionem faceret. vel vbi votum de intrando relig. ante emiſiſſet ⁊ poſtea intrans relig. habitū ſuſciperet. tali enim nec bidunm daret qꝛ ſtatim efficaciter obligatur. ⁊ ſm hoc videtur intellexiſſe ꝙ dicit pre. decr. ad noſtram. ⁊. ſ. c. ſtatuimus. ⁊ ſic ipſe H. ſententiauit vt no. Hoſti.

a ¶ Ad hui⁹ lucre. Addō d. car. l. cle. cos l. ij. q. ō regula. vbi declarat ꝙ qnq; inōis ſit ꝓfeſſio.

b ¶ Vel alteri⁹. Adde ſpe. i tit. de ſta. mo. ver. xx. qrit ar. chi. i. c. null⁹ de elec. j. eo. li. ſe. l. c. his qb⁹. i. j. col. ō oſ. or. vbi ē an lai⁹ ō mādato abbatis poſſit recipere ꝓfeſſionem.

Summarium.

1 ¶ Monachi ante profeſſionis annum an teſtari poſſint: et an ſint ſui iuris.

2 Bona beneficij vacantis in quos vſus ſint diſtribuenda.

Beneficium poteſt intelligi

hic beneficium canonia vel preben. vt. j. q. iij. ex multis. verſi. conſtituimus itaq. ſed large intellige ſicut ſonat. quodcunq; ſit illud beneficium. ¶ Illius intelligo cuiuſcunq; cum indiſtincte loquatur. xxxj. q. j. ꝙ ſi dormierit. vnde ſi minor ponatur in moñ. vel ingrediatur probatiōis cauſa ſuū beneficium conferri non poterit ante. xv. an. completū nā talis xv. an. eſt annus ꝓbatiōis. vt. ſ. c. is qui. ꝙ tñ intellige niſi poſt xiiij. an. interueniat aliquod corſl que ſequitur. ¶ Cōferendū intellexit Jo. hoc eſſe verū. qñ non eſt in moñ. cauſa ꝓbationis de autoritate ſiue licētia epiſcopi. ⁊ hoc no. xxvij. q. ij. diſpēſatā

idem no. Hoſ. ſ. c. cōſulti. ⁊ qñ ſine licentia epiſcopi eſt in pba tione tunc ante tempus profeſſionis pōt ordinarius conferre ſcḋm eos. ⁊ idem dixit Hug. qui de hoc plene no. xvij. q. ij. Gō ſaluus. ⁊ hanc ſententiā etiā tetigit. h. ſ. c. ſtatuimus. in gl. j. ſꝫ Vin. dicit indiſtincte ꝙ beneficia ſunt cōferenda infra tp̄s pbationis elapſum. ⁊ hoc ipſe no. in pre. c. cōſulti. ⁊ hanc ſniam tenuit Inno. ſ. c. poſtulaſti. dicit tñ ibi ꝙ ep̄s poterit moderari tp̄s preciſius. ⁊ maxime duoꝝ menſiū. j. de cōuer. cōiu. ex publico. q̄ intelligit Hoſt. ꝙ ſubeſt magna cauſa alias nō. vt puta cum eccleſia tunc bñficium perieditaretur. niſi ei citius pui deatur. ⁊ hoc ipſe not. in pre. c. conſulti. de hoc etiā no. in ſum. de conuer. cōiu. §. vl. in fi. propter iſta ſic varie notata iſta conſtitutio emanauit. ſed huic litere videtur exp̄ſſe contra. ſ. de renun. ex tranſmiſſa. dic ꝙ illud fuit propter exp̄ſſa ſigna renunciationis que ibi fuerūt. ⁊ ita ſcripſit Inno. in pre. c. poſtulaſti nam in ipſa decre. tanquā fatuus omnino renunciauit petendo licentiam ⁊ bona que contulit ſibi reddi. que ⁊ reddita fuerunt. ⁊ ſic fuit ab eccleſia abſolutus ſicut dicit litera manifeſte. ſicut etiam no. Hoſt. in pre. §. vl. in fi. vnde notabiliter dicit ibi quaſi denuo. ⁊ facit ad hoc q̄ ponitur ſub rub. de renū. vnde credo ꝙ ea iura que habet iſte in beneficio. j. annum pbatiōis non debent in aliū transfundi dato etiā ꝙ nō habeat ius in re ſed ad rem. nā iſte vtetur bñficio iur. ꝙ pmittit eū eſſe in relig. cā pbationis. ergo ipſius iur. bñficio nō debet defraudari. nec ipſius ius in aliquo diminui ar. op. xxvij. q. ij. de viduis. xx. q. ij. cōſtituit. ſ. ꝙ me. cū cum dilecti. ⁊ ſ. de dona. per tuas. in fi. ⁊ hoc niſi papalis reuocatio interueniret que auferret ius ꝙ habetur ad rē nō in re. nā tunc ſecus. ſ. eo. li. de cō. pre. c. vlt. ¶ Ad id. ſ. ꝙ pmittitur. ¶ Aſſenſus. no. verbum pꝛopꝛ ꝙ talis nō eſt religioſus efficaciter. nā tūc nō haberet aſſenſuꝫ. vt clamāt omnia iura. nūquid ergo vocabitur ad omnes tractat⁹ electionum canonicorum vel ep̄orum. credo ꝙ ſic. ⁊ eſt ratio q̄ talis ſua bñficia retinet. vt hic dicit. ergo iura oīa ad id pertinētia. ſed

a eligere eſt fructus⁹ poſſeſſionis. vt no. Inno. ſ. de reſ. ſpo. in literis in gl. j. in prin. ergo cū ad hoc retineat bñficium. ve hie pacet. ſic p ꝯñs ⁊ vocem eligendi. Item facit ad hoc exp̄ſſe. q̄ iſte adhuc eſt canonicus. ⁊ canonici ſunt ad electionē talium vocandi. vt. ſ. c. li. de preben. cū in eccleſiis. durū. n. vr̄ dicere ꝙ iſte efficiatur deterioris cōditionis q̄ dat operā rei licite ⁊ a iure permiſſe. ad hoc. lvj. di. ſatis peruerſuꝫ. j. e. li. de re. iu. indultū cū ſuis ſi. ⁊ hoc indiſtincte verum credo. ſed q̄ fingitur habere iuſtum impedimentum abſētie vt nō vadat ad ipſam elect. ne ſuum experimentum impediatur ſiue interrūpatur. dicam ꝙ ſcḋm iur. formam poterit cōſtituere procu. ad illum actum. ad hoc. ſ. eo. li. de elec. ſi quis in prin. cū habeat voluntatē ⁊ aſſenſuꝫ vt hic dicit. ⁊ facit ad ſ. ff. de ho. poſ. ex te. mi. l. j. in fi. ff. de leg. iij. q̄ſitū j. R. ff. de fide inſtr. l. ſeue. §. pāpbile. ⁊ l. predia. ⁊ ob hoc dici cōſueuit ꝙ talis interim pōt teſtari. vt. xij. q. ij. c. vlti. in fi. vbi large modo femine nō pfeſſe moniales appellātur. ſicut ergo epiſcopus vel clericus largo mō ſumpto vocabulo dicuntur religioſi vt ptꝫ in eo ꝙ le. ⁊ no. j. de voto ex multa. ꝟ. ſic ergo. ⁊. liij. di. denīꝫ. j. R. ⁊ qḋ talis poſſit tūc tp̄is teſtari. no. Inn. ⁊ Ho. ſ. de ſtatu. q̄ ingredientibus. ⁊ no. ho. in ſum. c. ti. §. quis poſſit facere. ver. idem puto. ꝯterea hoc plane pbatur p̄ aut. C. de ſacſan. ec. aut. ingreſſi. ſūpto ar. a ꝯtrario ſenſu. nā ibi dī ꝙ ingreſſi monaſteria effectualiter nō poſſunt teſtari. ⁊ rō ſubiūcitur ibi q̄ ſe ⁊ ſua dedicauerūt deo. ⁊ q̄ nō ſunt dñi rerum ergo ſi ſunt dñi rerū. eis tunc nō pꝛohibetur. q̄ adeo ſunt ſui iuris ꝙ poſſunt ad ſeculum remeare. vt. ſ. c. ſtatuimus. ⁊ idem dare pbatur eodem modo. xix. q. iij. q̄. ⁊. §. ecōtra ibi videas. ⁊. ſ. de ceſta. q̄ vñ ſi. j. an fecit teſtñ ꝯ ⁊ poſtea moriatur. vꝫ teſ. ⁊ eſt rō quam pmiſi. q̄ tp̄e factionis erat ſuus ar. ad hoc. C. de ſen. paſ. l. vlt. vbi not. ſimile. ⁊ facit ad hoc q̄ liberā voluntatē ⁊ diſpōnem non amittit antequā ponat hoſtꝫ. ſ. caput ſuū. vt. xx. q. j. nō dicatis. xix. q. iij. ſtatuimus. ſed vr̄ ſ. j. de ſen. ex. ſi religioſe. dic ꝙ nō tangit caſum iſtum. nā ibi loquitur de priuilegio ordinis clericalis ꝙ eſt introductum in fauorē clerici. ⁊ odium delinquentiū nos autē non loquimur de illo martino. ſꝫ de illo iure ꝙ eſt proprium ⁊ priuatū ⁊ ꝙ depēdet a propria voluntate. vñ lꝫ ille largo mō dicatur religioſus vt ibi ꝙ ēt pōt pbari ſcḋm dictū Hoſ. qui dixit ꝙ ſcḋm iura moderna habitus pbatiōis ſit habitus religionis. vnde in quibuſdam locis diſtinguit̄ nouitiorum habitus ab habitu pfeſſoꝝ. Sed ſi nō diſtinguitur nihilominus ad aliquā differentiam denotandā inter vtrunqꝫ habitū religionis tñ hñ dicit̄ veſtes pfeſſoꝝ. ſ. c. ſtatuimus. ⁊ hoc no. ſ. e. ſuper eo. ad idem. ſ. c. is qui. tñ non eſt abſolute mutatus. quo ad ſeculum ſiue vitā. ⁊ hoc eſt ꝙ. j. ſequitur. ⁊ ibi dī. §. j. vbi dicit cū effectu. ex quo colligit̄ manifeſte ꝙ de tali religioſo nō pōt intelligi circa iura auferunt ppriā voluntatē. ad hoc. xiiij. q. vij. Gonſaldus. in prin. vbi dicit, nō tñ monaſterio vel abbati ⁊c.

¶ Sꝫ eligere eſt fruct⁹. Ad hoc fac. in c. cū olī. in ij. col. poſt me. ōma. ⁊ obe. vbi dicit ꝙ eligere ē fructus iuris eligēdi ſicut poma ſūt fructus agri.

⁊ ex toto nō ſequitur hꝫ habitum religionis indutū ergo eſt religioſus. vt. ſ. c. porrectum. cū ſi. Itē ar. cōtra ſupra. e. li. de procur. q̄uis. ver. ingredi ⁊c. dic ꝙ nō tangit caſum. nam ibi agit̄ de facto alterius. ſ. dñi conſtituentis. cuius factum impedire eſt. qḋ eſſe nō debet hic aūt agitur de facto pprio ⁊ iure quo regulariter quis priuari nō debet ſi dicat̄ iſte videt̄ incertus eſſe de ſtatu ſuo. ergo nō debet certum actū facere. dico ꝙ iſtud in nr̄o caſu eſt pꝛorſus abſonū ⁊ abſurdū. ſi bene aduertat̄ nā hic nulla apparet vera incertitudo. cū in totū adhuc ſit iuris ſui ⁊ proprie voluntatis. vt ſupra ſepius dictū eſt. ¶ Aut conſtet. vt ſupra. e. nō ſolū. ibi dixi. in verbo indiciis cōſtare etiā pōt p̄ confeſſionem ſuam quam mō facit. vel q̄ quādo intrauit ſic proteſtatus eſt ſcḋm ꝙ vult mutare vitam. ⁊ ſi de his cōſtiterit. hic habitus ſolenniter ſuſceptus dirimit matrimoniū iā contractuꝫ. hec proteſtatio ſiue intentio cū ſuſceptiōe habitus pꝛobatiōis habet̄ pro tacita pfeſſione ⁊ hoc eſt notandū. ſ. ꝙ habitus pfeſſionis ſolennizat propoſitum. ⁊ multo fortius votum tale ꝙ ab renunciat ſeculo. ſolennizatur ſuſcipiendo habitum profeſſionis. alias pbationis. ar. xxvij. q. j. c. j. huius autē ſententie fuit Inn. ſupra. e. conſulti. ⁊. j. qui cle. vel vo. meminimus. ⁊. c. inſinuante. in glo. vlt. ſed huic dicto videtur contra. j. e. li. de voto ꝙ votum habitus autē predictus ſolēniter ſuſcipitur. vt puta qñ ſuſcipit vocatis pentib⁹ vel ō altari. vel in eccleſia. vel ſi accipit ab epiſcopo. vel abbate. vel a ſimplici monacho vel ſacerdote. cum ea ſolēnitate qua cōſueuit aliis pfitentibus dari. ⁊ ſic intelligit Inn. ſ. c. ad noſtrā. ⁊. c. ſc. xxvij. di. ꝙ interrogaſti. xx. vij. q. j. viduas. hoc ipſe not. ſ. eo. vidua. abſolute. i. ex toto de hoc habetur ſupra. c. ſuper eo. c. conſulti. ⁊. c. ſtatuimus. quo caſu ⁊ ſi nō obligetur aliter religioni in ſpecie. vt ſupra. c. priori. tñ in genere obligatur. adeo ꝙ ad relig. ꝯpellitur. vt in pre. c. ſup eo. nam lꝫ habitus nouitiorū taliter ſumptus nō ſolēnizet votum quantū ad religionē aſſumptā. ſolēnizat tñ in genere quantuꝫ ad relig. inquantū generaliter ꝯſenſit intendens abſolute vitā mutare cū habitū aſſumpſit. ⁊ huius ſnie ēt fuit Hoſ. in ſum. e. ti. §. ſed queritur quid ⁊c. dicens ꝙ ſi ingreſſus cui egredi de iure ꝯpetit religionē aſſumptā. ſed regredi ꝯpellitur largiorem vt in caſu pmiſſo. ſi poſt egreſſum aſſumpte. ⁊ ante regreſſum aſſumende ꝯhat matrimoniū. nō tenet ⁊ huius ſnie etiā fuit Inno. in pre. c. conſulti. vbi de hoc per Hoſt. ¶ Expreſſam. dic vt dixi ſupra. e. eis qui in verbo pfeſſionem. ¶ Scienter ſecus ſi ignoranter. ſ. e. ſicut tenor. ad idem ſupra de ſuc. ab inte. cum dilectus ¶ Profeſſorū. ſ. e. is qui. ſi interim durante anno pbationis. ¶ Debebit prius hoc notauerat Hoſti. ſ. e. conſulti. ad hoc. ſ. eo. lib. de elec. cum ex eo. §. porro. ſ. de ap. peruenit ad nos. ¶ Aſſignata. per ep̄m. vel alium ſuperiorem. vt in pre. ti. §. porro. ¶ Congrua. ſic ſupra de ap. pueniſt. ſ. quo ad ſua negotia. dic vt victus ⁊ aliorū ꝙ dic vt dixi. ſ. e. li. de pben. ſi ep̄s. in verbo neceſſarie ¶ Portione nunquid is cuius eſt bñficiū recipiet tp̄e pbationis aliam portiōem ſupfluaꝫ. ⁊ vr̄ ꝙ non. q̄ iſte nō deſeruit eccleſie in qua eſt bñficium. ergo ab ea nō debet ꝯſequi ſtipendiū. cum bñficium detur ppter offiū. vt. ſ. e. lib. de reſcrip. q̄ per ambitioſam. ad idē. ſ. de cle. non reſi. conquerente. xij. q. ij. charitatē. in fi. ſed cōtra. ꝯſtat ꝙ iſto tp̄e pbationis non dꝫ eſſe onerosus monaſterio ꝙ intrauit. vt ptꝫ. xvj. q. vj. de lapſis. in fi. ⁊ xiiij. q. iiij. ſi quis rapuerit. ver. mulier. pꝛeterea iſte nō eſt monach⁹. vt ſupra dictū eſt. ergo ſuo iure defraudari nō dꝫ. vt ſupra ſepius dcm̄ eſt. hoc ēt vr̄ exp̄ſſe pbari per p̄. c. vij. q. ij. Gonſaldus. ad hoc dicas cum. T. ⁊. B. brix. ꝙ interim habebit fructus oēs ſupfluos. ⁊ eſt rō q̄ interim eſt ⁊ remanet canonicus eccleſie. cū poſſit ad ſeculum reuerti ſi velit. tu q tenes ꝯ da ius exp̄ſſum ſi ſcias an potes. ad tuam ſniam fulciendam ⁊ alias tuā dcm̄ nō pcedit. vt dī. xv. q. iij. §. cum aūt. ꝟ. nec quiſquā. cum ſi. ſi alleges. decſ. ſ. e. li. de elec. q̄ ſepe. vbi dī qḋ bona

2 debent in vtilitatē eccleſie ſerpēdi. vel futuris ſucceſſoribus reſeruari. dico ꝙ miror de hac allegatiōe. q̄ ibi loquitur in eccleſia ſine bñficio vacante. vt ibi ptꝫ manifeſte. j. R. ⁊ eſt ratio ad dec. ſ. e. li. de of. or. pāti. xij. q. ij. huius. cū ſuis ſi. p hac pte facit exp̄ſſe ꝙ dicit Hoſt. ſ. ꝙ puentus eccleſie ſunt ⁊ pertinēt ad aliquē dū eſt canonicus vel rector. ꝙ dic vt no. in p̄. dec. ſ. de ap. peruenit. in verbo de bñficiis illius ⁊c. ſi obiicias de dec. ſ. de cle. nō reſi. cū ad hoc. R. ibi aberāt malitioſe. ⁊ nō iuſta cā. ⁊ ideo tūc nil debēt pcipere ab eccleſia cui nolunt vel cōtemnūt deſeruire. ⁊ idē dicas ad dec. e. ti. cōquerēte. ⁊ ad id ꝙ le. ⁊ no. p inn. ſ. de coha. cleri. ⁊ mu. ſicut. hoc aūt ceſſat in hoc caſu. vbi eſt iuſta cā abſentie ab eccleſia. vt. ſ. ſepius eſt iam dictū. imo ſi bene videatur illa dec. cū ad hoc potius facit pro quā cōtra. cum papa mandet ibi puniri illos qui ſic aberant. p ꝙ demonſtratur ſumpto ar. a contrario ſenſu ꝙ niſi non abeſſent malitioſe. ſed ꝙ iuſta cauſa non deberent in aliquo pregrauari. ⁊ ſic in totū recipient ſuos fructus. ⁊ ſic teneas ſniam. ſequacū tanq̄ verā

Nouī

Summarium.

1 ¶ Votum non infringit qui in melius illud committat.

Qui poſt votum circa. Puta ſi cui bñdicti aut fratrū minorū vel pdicatorū. ¶ Intrando vt ibi eſſet regularis. ⁊ ita erat votū ſimplex. de hoc plene no. xxvij. q. i. in ſumma ⁊. c. j. in glo. nam ita ⁊c. ⁊ hoc vi-deas qꝛ no. ſupra. eo. porrectum. ¶ Profitetur ⁊ ſic eſt votum ſo-lēne. vt. j. eo. li. de voto. c. j. qꝛ hꝫ dirimere ſimplex vt hic ſequitur. arg. ad hoc. ff. de ind. p maiorē. ¶ Imponēda. hic qꝛ ad laxiorē tranſiuit. ſecus credo ſi ad maiorem. quia non videt votuꝫ ſīn-fringere qui in melius illud cōmutat ad hoc ſupra de iureiur. peruenit ⁊ ſupra eo. ti. ſcripture ar. ad hoc ſupra eo. ti. lꝫ. ⁊ ideo qꝛ dicit hec dec. profitetur in ea ⁊c. dat intelligere ſumpto. ar. a cōtrario ſenſu qꝛ vbi nō profitetur ſed ſimplex eſt ingreſſus nō pōt ibi licite remanere. ad hoc. ꝯ. q. i. ſcimus. ⁊ hoc repete qꝛ ibi plene dixi. immo dꝫ propoſitum primum ſiue votum pꝫ melius poteſt adimplere cum ad hoc de iure naturali teneatur ſupra eo. magne. ver. et ſi quidē ibi ſm ad imperiū ⁊c. ad idem quod no. ſupra de iureiur. quanto. in glo. abſoluere poteſt ⁊c. et adde quod dicam. j. eo. li. de reli. do. in glo. quo ad recipientes ⁊c.

Et ad ſolum. Hoc dicit reſpectu monachorum ſuorum. ¶ Pertinet factuꝫ reſpicit nō ius ponit. ⁊ habes ſi. ē. de ſup. ne. pre. dilecto. ⁊. ē. de cōceſ. pre. poſtulaſtis. alias niſi abbas hoc habeat ex conſuetudine vel alio iure ſpeciali non dꝫ aliquem ſine voluntate factum in monachuꝫ ordinare. xvj. q. vlti. qꝛ per hanc deci. dubitari conſuetudine. ē. de elect. cum tu. §. ſi vero. de hac materia dixi. ē. e. li. de ap. ſi a collatione. in glo. ij. ¶ Eſt ratio. repete qꝛ dixi. ē. e. li. de dec. indemnitatibus. §. ſi vero.

¶ De voto ⁊ voti redemptione. Rubrica.

Summarium.

1 ¶ Votum quid eſt.
2 Eccleſia an poſſit de perſonis legitimis ad contrahendum facere illegitimas.
3 Votum ſimplex quid eſt.
4 Matrimonium quare ſeparatur cauſa religionis poſt coniūctionem anime fidelis ad deum et non poſt coniunctionē chriſti ad eccleſiam.

1 **Quod votum.** Dic quod votum † eſt conceptio animi deliberatione firmati. ſic dicit Inno. ē. de regularibus ad noſtram. vel dic qꝺ votum eſt alicuius boni cū deliberatione facta pmiſſio hic plane colligitur. xxvij. q. j. de viduis ſub. nulla ſi enim fiat de re mala. vel etiā de bona. Sed ſine deliberatione nō obligat ſm Ray. ⁊ Hoſ. cū deliberatione ideo dicit. qꝛ votū qꝛ ex facilitate animi pōtius ꝙ ex arbitrio diſcretionis amittitur. nō eſt vſqꝫquaqꝫ obligatoriū. ē. eo. c. veniētes. de regularibus ad noſtrā. ⁊. c. cōſtitutiōe in ſi. ¶ Voluiſti. hoc qꝺ hic dicit ortum habuit ab eo quod no. xxvij. q. j. in gl. nā ita. vbi dr per Lau. ⁊ Jo. qꝺ votū ſolēnizatur tribus modis de duobus exprimitur. j. eo. c. tertiū addebant. videlꝫ cū dicit aliquis coram epo. vel abbatiſſa coram aliquibus teſtibus ego deuoueo me huic religioni. hoc enim ſm eos aliud eſt. ⁊ aliud cum dico ego voueo cōtinentiam. nam cum dicit deuoueo me huic religioni etiam profeſſio continentie tacita intelligitur. et religionis expreſſa ſm B. brix. qui ita no. e. q. in prin. in gl. hoc intelligatur. ver. tu breuiter ⁊c. Sed tu dic ſm Alber. tho. et p. qꝛ tantum duobus modis ſolēnizatur votum. vt. j. ſequitur. et quando fit manu eius qui poteſt eam profeſſionem recipere. ⁊ hi duo ſoli modi dirimit matrimonium poſtea contractum. ⁊ idem not. Hoſti. in ſum. qui cleri. vel vo. §. ij. ver. hoc etiam teneas. et ver. vlt. vnde dicit. p. quod votum factum in manu publice perſone non dirimit matrimonium. ſed tantum illi duo modi qui hic ita exprimuntur. et hoc approbatur. j. eo. c. ibi reliqua ⁊c. ¶ Voti ſolennitas. de hoc ſatis habetur. xxvij. di. §. vl. ⁊. q. i. in prin. ⁊. c. j. ⁊. j. qui cleri. vel vo. rurſus. ¶ Eſt inuenta. quero que fuit ratio huius inuentionis. cum votum ſimplex ſicut ſolenne eque obliget apud deum vt. j. qui cle. vel vo. rurſus cum ſi. ad hoc poteſt dici qꝺ eſt duplex ratio prima eſt publice honeſtatis iuſtitia. valde enim inhoneſtum eſſet ſi monachus cōtraheret relicto clauſtro. ⁊ idem de eo qui totaliter eſt alligatus eccleſie per ſacri ordinis ſuſceptionē. lxxxiiij. di. cū in preterito. ⁊. c. ſe. ſcda eſt qꝛ per votū ſolēne transferre voueret poteſtatē ⁊ dominiū ſui corporis in alium. vt puta abbatem per profeſſionē tacitā vel expreſſam. ad hoc. xix. q. iij. ſtatuimus cuꝫ ſi. ⁊ idem per ſuſceptionem ſacri ordinis. ergo cū nō ſit dñs ſui corpis qꝛ iā in aliū trāſtulit. qua trāſlatiōe trāſit totaliter in ſtatum alterum. non poteſt transferre in mulierem. ſicut econuerſo ſi prius tranſtulit ſui corporis poteſtatem in mulierem. que dicitur habere poteſtatem corporis viri ſm apoſtolum. vt. c. ē. de cōuerſi. con. quidam in ſi. ⁊ ideo qꝛ tam in matrimonio ꝙ in voto ſolenni ſui corporis transfertur dominium ſemper illud qꝛ precedit ſoluit illud quod ſequitur. i. facit qꝺ nō ſit ſiue nō teneat dicas igitur qꝛ votum ſolenne precedens matrimoniuꝫ facit vouentes alio perſonas illegitimas ad contrahendū. et hoc nō eſt ratione voti. nec ratione ſolennitatis. ſed ex conſti-

2 tutione eccleſie que hoc inſtituit poteſt enim eccleſia † de perſonis legitimis ad contrahendum facere illegitimas. ⁊ ita votū ſolenne ex cōſtitutione eccleſie dirimit matrimonium iam contractum ⁊ facit qꝺ nullū ſit cōtractū poſt ipm votū vnde ſi qs proprie ⁊ ſubtiliter inſpiciat inueniet qꝛ nullū votū dirimit mrīmoniū vñ dicit Jo. qꝛ nullū votū ꝺ ſui natura obligat vt no. xxvij. q. j. de viduis. ⁊. l. nulla. ⁊. c. nuptiarū. in glo. hic habes ⁊c. qꝛ fuit dictū Lau. ꝙuis quidā cōtrariū aſſeuerēt. quam ſententiam tenuit Hug. dicit enim qꝺ ipſa ſubſtātia voti repugnat ſubſtātie matrimonij. ⁊ ipſi contractui matrimonij. cum votum repellat carnalem copulam matrimonij exigat con. ſm carnalem copulam alias non poteſt dici matrimonium ⁊ inde eſt qꝛ nō pōt cōtrahi poſt votū. ſic ergo ⁊ ipm votū impedit ex ſe. ⁊ ēt eccleſie cōſtitutio facta ratione voti. qꝛ datur intelligi per id qꝺ dicitur. xxiij. q. j. vt lex. ibi ꝙ cōtra eccleſiaſticā ⁊c. et hoc ipſe Hug. ibi no. qꝛ prius dicitur approbat. h. vt not. e. q. nuptiarū. in gl. j. ſuſceptum ibi videas. ſed in voto ſimplici nō eſt ita. qꝛ ibi ē nuda pmiſſio ꝗ nō eſt veſtita tranſlatiōe dñij. vñ ſic vouēs ptātē ſui corpis pōt tradere in vxo. matrimoniū contrahēdo. lꝫ delinquat. ¶ Capite. hoc ſumptū fuit de aplo ⁊ hꝫ ē. de ſac. vn. c. j. ver. ſꝫ vbi xpo. ad idē. xci. di. ſi. eccleſie mee. ¶ Cōditore. ē. de ſumma tri. firmiter iuxta prin. vbi etiā dicit qꝛ eſt vnū vniuerſorū pncipiū qꝛ eſt cōtra marchionitas qꝛ aſſerunt duo principia. ſ. bonū ⁊ malū. xxiij. q. j. quidā. ver. marchionite ⁊c. ¶ In paradiſo. vt. xxxij. q. ij. §. is ita. ibi videas. ¶ Innocentie. fuit ēt poſt peccatū ⁊ extra paradiſum inſtitutum. ad remediū vt carnis vitiū cohiberet. vt in pre. §. is ita. hoc tñ dictum ſane intellige. ⁊ dic vt no. e. q. in ſumma. ¶ Inſtituente per illa verba ꝓthoplauſti: hoc nunc os ex oſſibus meis ⁊c. ē. de bigā. debitū. xxvij. q. ij. vt lex. alias eſt. xxxv. q. x. fraternitatis. j. de diuor. gaudem⁹. aliqui tñ dixerūt qꝛ per illa verba creſcite ⁊ multiplicamini. ſed hoc nō credo verū. fuerūt enim illa verba potius bñdictio nubentiū ſm Ray. de hac materia ad ſaturitatē notatū inuenies. xxxvij. q. j. in prin. in glo. tractato de negotiis

3 ⁊c. ibi videas. ¶ Dirimendū. lꝫ votū ſimplex † ſit potius ad impediendū matrimoniū cōtrahendū nō tñ ad matrimoniū cōtractū dirimēdū vt. xxiiij. di. qdā. ⁊. c. ſi vir. §. vl. j. qui cleri. vel vo. rurſus. ⁊ iꝺ lꝫ nō debeat cōtrahere. ſi tñ cōtrahat tꝫ nec peccat ſic vouēs vx. cognoſcēdo. vt no. xxvij. q. j. de viduis. ſub nulla. ar. ad hoc qꝛ no. xxxj. q. j. illud. qdā tñ dixerūt qꝛ hoc nō erat verū ſimplr nā peccat mortaliter prima vice cognoſcēdo vx. hāc ſniaꝫ ſuggillat hug. dicit. n. qꝛ ſecus hoc pprio dixit. nō eñ. pl⁹ peccat ibi quā ali⁹ vxorat⁹ cū inter eos ſit legitimū matrimoniū ſm hug. ſꝫ tu dicas qꝛ lꝫ vbi matrimoniū inter tales. tamē ipſe ſimpliciter vouēs nō abſoluit ꝛ voto quo ad ipm matrimoniū. niſi inquantū in ius matrimonij impellit eū agere cōtra votū. ar. op. ē. de iureiur. quāto. vbi dr qꝛ iuramētū dꝫ obſeruari quaten⁹ pōt ſed ius matrimonij nō impellit exigere. cū illud ſit libere volūtatis ⁊ libertatis ꝙuis cōpellat reddere cū illud ſit neceſſitatis ⁊ obligationis. vñ dicendū eſt qꝛ pōt ſine peccato ſoluere. qꝛ ad hoc eſt obligatus. ſed nō pōt ſine peccato exigere. qꝛ faceret cōtra pmiſſum deo. ⁊ frangeret primaꝫ fidē vnde ex hoc hꝫet dñationem. ad hoc. xxvij. q. j. c. j. ⁊. c. ij. ibi qꝛ ſponſio earū ⁊c. ⁊. c. de viduis. ſub nulla. ⁊ exigendo facit cōtra cōſcientiā. ⁊ ſic edificat ad gehēnam. ē. de reſt. ſpo. litteras. j. de ſen. ex. inqſitionē. xxviij. q. j. §. ex his. ibi videas. videtur tenere hic viri. ⁊. h. ſupra de cō. ꝯiu. quidā. ⁊. c. accedens. in gl. ij. in ſi. que fuit glo. Jo. de hoc ēt no. xxvij. q. ij. agathoſa. in glo. ſꝫ nō qꝺ ibi videas. ¶ Suſceptionē. ſub. datā ab eo q erat in veritate epis alias ſi nō erat in veritate. ſed pſumptiue tñ. ꝙuis quis ſacrū ordinē a tali recipiat. credens eū verū epm ⁊ poſtea matrimoniū cōtrahat. bene tenet matrimoniū cum a tali ſm veritatē nil receperit. cū in ſpūalib⁹ veritas preualeat cōi opinioni. ad hoc qꝛ no. xxxv. q. ix. §. his ita. ī ſi. ⁊ huius ſnie ēt fuerūt. T. ⁊. B. brix. vt pꝫ in ſua qōne que incipit. qdā ordinari⁹ ⁊c. ibi

videre poteris. ¶ Sacri ordinis. hoc indiſtincte verū eſt. q̄ſi ꝑ-
us ordinatus eſt q̄ matrimoniū ꝯbat. quo caſu loquit̄ hec ꝺ
crē. vt patet. ſ. pro x. ꝙnis ſupra in prin. huius. c. generaliter
fuerit propoſita conſultatio q̄onis. nam ſi prius ꝯxit. ⁊ poſtea
ordinatus eſt ante carnis copulam. de hoc fuit altercatio inter
doc. vnde ſcire debes ꝙ fuit ſnīa. B. prouinci. ꝙ ordo ſacer ſu-
ſceptus ante carnis copulam. inuita vxo. vel inſcia.. nullo mo
do ſoluit vinculum. imo ⁊ ſi papa fieret nec alias intraret reli.
teneretur matrimonium cōſummare. pro hac ſententia facit q̄
ex quo matrimonium tenuit cōſummari debet. ⁊ ad hoc eſt cō
pellēdus is qui tenuit niſi. ſ. tēpus religionē intrauerit. ſ. de
conuer. coniu. ex publico nulla except. oppoſita. vel obſtante.
vt patet. ſ. de coniu. lepro. c. ij. ⁊ facit ad hoc. ſ. de cōuer. cōiu. ex
parte. §. porro. ibi ad conſeruantiam regularē. quem ſoluz ca
ſum excipit litera ergo ſecus videtur in alijs. ⁊ hanc ſnīam vi-
detur tenere Hoſ. dicit. n. quod ſponſalia de p̄ſti nō ſoluūtur
niſi in caſu religionis. vt patet eod. ti. verum. ⁊. c. ex publico in
hac queſtione dicebat Ho. q̄ ſponſum ſic ad ſacros ordines ꝓ
mot. cōpelleret ingredi reli. ad hoc. n. cogitur quis ꝓpter deli-
ctum ſuum. xxxiij. di. fraternitatis. ⁊ dicebat ꝙ potiora ſunt iu
ra illa qui dicūt ꝙ in hoc caſu indiſtincte ſoluitur vinculū
matrimoniale. q̄ dic vt ple. no. in ſumma. de cōuer. coniu. §. ⁊
vtrū ver. ſed quid ſi maritus priorū ſnīam credo veriorē cū hoc
nō ſit iure cautū. ij. q. v. cōſuluiſti. ſ. de tranſla. inter cor. §. ſed
nec. ¶ Expſſam. videas ꝙ no. ſ. e. li. de reg. cōſtitutionē iuxta
prin. ¶ Tacitā. videas q̄ not. ſ. e. li. de re. beneficiū. in verbo
conſtac. ¶ Factā. dic vt dixi. ſ. e. in glo. hic ꝙ ⁊c. hic queri poſ-
4 ſet quare ſeparatur matrimonium cā religionis † poſt cōiun-
ctionē anime fidelis ad deū. ⁊ nō poſt cōiunctionē xp̄i ad eccle-
ſiam de hoc no. xvij. q. vlt. qua ꝓpter. ibi videas. ¶ Approba-
tis. facias vim in verbo: ꝑ ꝙ demōſtrat veritas nō opinio neqꝫ
credulitas p̄ſtentis facit hec litera op. ꝑ ſnīa Hug. qui dixit ꝙ
nunq̄ erit pſona religioſa quocūqꝫ mō veſtes mutet vel ꝓpriū
abrenūciet vel votū emittat niſi ſe det religiōi alicui. de hoc etiā
no. xxvij. q. i. de viduis. ⁊ pu. in gl. poteſt ergo ⁊c. ¶ Debeatur
videas ſuper hoc quod no. xxix. diſt. anaſtaſius. lxxxi. diſt. cleri-
cus ſolus. xxxij. q. iiij. nemo infra de celeb. miſſa. de homine. ff.
de ritu nup. lege vlti. ¶ Reſcindere. repete quod dixi ſupra eo.
lib. de regul. conſtitutionem in glo. iſte ſic agens ⁊c. vnde iſtud
ſumptum fuit.

¶ De ſtatu regularium. Rubrica.

Summarium.

1 ¶ Monachus precipitur morari intra clauſtra ſm regulam beati Benedicti.
2 Abbatiſſa comprehenditur nomine monaliū vbi agitur de ſalute anime.
3 Moniales iuuenes debent morari cū aliquibus monialibus vetulis vt p̄ſumptio mala tollatur.
4 Moniales neceſſario habēt litigare per procuratorē.
5 Iudex ſecularis iudicē eccleſiaſticū adiuuare tenetur.

Periculoſo. i. pernicioſo

execrabili. deteſtabili. i. execrabili. ¶ Habens
ſi. ſ. de homici. dilectus. ¶ Modeſtia. i. manſue-
tudine. verecundia. modeſtie partes ſant fru-
galitas pudor. caſtitas. ¶ Verecūdia. i. pudor
modeſtia. de hac verecundia ſexus femi. loquitur. xxx. q. v. nec
a illud de verecūdia. dicit ambr.ᵃ ꝙ nobiles ꝑdit natales. lxxxvi.
di. nō ſatis. ver. item conſideranda eſt. ⁊ alibi ſcriptum eſt. vere
cundos vel verendos facit filios iſrael ab omni immundicia.
hoc habetur in. l. veteri. non tamen ſm noſtram tranſlationē
ſed habetur. xxxij. q. iiij. in eo. ⁊ dic verecundos vel verētes. ſ. vt
verecundia vel timore ceſſent ab omni immunditia. ¶ Extra
1 ſua mon. ⁊ hoc peſſime. nā monachus † ſm regulam beati Be-
nedicti intra clauſtra morari p̄cipitur. xvi. q. i. iuxta calcedon.
vnde etiam p̄ceptiue dr̄. ꝙ monachus clauſtro ſuo ſit cōtentus
q̄ ſicut piſcis ſine aqua caret vita. ita monachus ſine monaſte-
rio. vt. e. q. placuit cōi. ¶ Admittunt. ⁊ male. xviij. q. ij. diffini-
mus. c. in decima. ¶ Illius. ſ. dei. ¶ Integritatem. i. virginita
tem ſiue cōtinentiā. xxvij. q. i. c. i. ⁊. ij. per totum. ¶ Spontanea
xx. q. i. nō eſt. xx. q. iij. p̄ſens. ¶ Perpetua. i. dum viuūt. ff. ꝓ ſo.
l. j. lxx. di. ſctōꝝ. de hoc. x. q. ij. §. perpetua. ⁊ lz ſic vt loquatur
in genere. nō tn̄ intelligas hic ꝓhiberi ꝙ nō poſſint afflāte ſpū
b ſancto tranſire ad ſtrictiorē relig. ſ. de reg. ᵇlicet. nā que ipſū de-
ducitur nō ſunt ſub. lxix. q. ij. due. ¶ Clauſura. boneſtus ⁊ deo
gratus fuit iſte modus in cohabitādo p̄ſtrus. nā ſic decet ipſas

a ¶ Dictum hic. pſā elegātia ō verecūdia ponit ſeneca i epliſ ad lucil. li. j. epla vi. ⁊ verecūdia pōit̄ ꝓ hōeſtate. l. dies. §. abſcē. ff. ō dā. infec. itē pōit̄ ꝓ reuerētia l. ſi ꝑſonus ff. de dona. ⁊ cōiter ieſt vḡginibꝫ. c. nec exēplo. xxxv. q. v.

b ¶ ſ. de reg. adō gl. ⁊ ibi har. i. l. qui ſub p̄texta C. ō ſac. ſan. ecc. im. i cle. ſ. i. in. col. ō re. ro. ſing. ccccliij. ſcipi. dn̄i mei fel. ſ. c. ſi dilige ti ꝑ e. col. ō fo. compet.

c ¶ Penuria adō pan. in c. poſtulaſti i. ij. col. circa p̄n. eꝫ de reſcrip.

d ¶ Et no. ꝙ homagiū. adō inno. i c. vl. cū ō re. iu. ſpē. i ti. ō feu. §. nūc ō homagiis

e ¶ Naz cū ſe hz. adō arc. ſ. c. ſtatutū col. xiij. ō re ſcrip. ſ. hoc e. li. ⁊ fel. in d. c. ſolite. col. ij.

moniales. ad hoc. ſ. e. li. de elec. indēnitatibus. §. porro cum nō
debeant etiam alie mulieres euagari. nec virorū cetibus immi
ſceri. C. de arbi. l. vl. ſ. e. li. de iud. mulieres. ¶ Quacunqꝫ ratio-
ne vel cauſa. no. q̄o large loquuntur. ergo ſic generaliter acci-
pi debet. ad hoc ꝙ le. ⁊ no. ſ. de cōiu. lepro. c. ij. §. vlt. ⁊ eſt rō q̄. ſ.
pxi. ſequitur ibi vt ſic a publicis ⁊c. ⁊ cū generali prohibitio-
ne duo caſus excipiantur dūtaxat. vt pꝫ. ſ. pxi. ⁊. ſ. e. §. verū. ma
gis ipſa ꝓhibitio fortificat̄ ⁊ lucet. ⁊ ſic nō erit ad caſus alios
ipſa exceptio extendēda. ad hoc. ſ. de deci. ad audientiam. in fi.
xxxj. di. olim. iuxta fi. xxxj. q. j. quō iuxta p̄n. ibi nō dicit tres ⁊c.
viij. di. ſi cōſuetudinem cum ſi. ⁊ ita ſm hoc ſatis vr̄ videri poſ
ſe ad id ꝙ vidi in dubiū reuocari. vꝫ vtrū abbatiſſa poſſet ſuū
propriū monaſteriū ſiue ipſius clauſtrū exire. vt viſitet alia mo
naſteria ſibi imediate ſubiecta. viſitet ergo ꝑ aliū. cum ſic iuſto
impedimento detēta ad hoc. x. q. j. epm. ſ. de of. or. inter. facit ēt
ad hoc. ſ. e. li. de iud. mulieres. ſi dicatur ꝙ hec litera loquitur
de monialibus tacito noīe abbatiſſe. dicendū eſt ꝙ vbi agitur
2 de ſalute aīe noīe monialiū † hn̄ ꝯprehenditur abbatiſſa. vt pꝫ
ſ. de ſimo. mādato. p̄terea p̄dictus. §. verū. facit mentionem ex-
preſſam de noīe abbatiſſe. ¶ Euidenter. j. q. j. vt euidenter. ſ. e.
li. de reg. non ſolum. ¶ Scandalo. repete ꝙ dictū eſt ſupra. e. li.
offici. in glo. dic q̄ ⁊c. ¶ Pertinuerit. q̄ aliqua p̄ceſſit illi mo
naſterio. vt. xviij. q. ij. in decima. ⁊ ille debet ab epiſcopo cōpro
bari. ead. q. qui religioſis. rōnabilis ⁊ manifeſta cā poſſet eſſe
vt ſi medico idigerent vel aliquo cōſimili. ¶ Speciali lr̄a. i. ad
hoc ſp̄aliter obtenta. ¶ Laſciuiēdi. ſic ſupra de homi. dilectus.
¶ Sanctimonia. i. caſtitate. a qua ſanctimoniales vocantur.
c ¶ Sane penuria ᶜdicit pap. ꝙ penuria, dr̄ indigentia, ⁊ rei fa-
miliaris neceſſitas. ⁊ ꝓprie dr̄ penuria que eſt in penore. i. in
cellario. nā ſicut dicit Hug. peno grece latine dr̄ nutrio. vn̄ pe-
nuria dr̄ a penu. i. cellario. in quo oīa reponūtur quibus homi
nes nutriuntur. habes idē ſupra de inſti. nō amplius. in ſi. ff. ō
niu. ⁊ bo. vt gradatim. §. quoties vbi de hoc. ⁊ credo ꝙ iſtud ve
lit dicere iſta litera ꝙ ꝯſtituta in monaſterijs monialiū nō mē-
dicantiū ita hēant ſubſtentamentū vite ſue ꝙ nō hēant neceſſe
mendicare ꝓpter defectū neceſſarioꝝ. nam ex hoc multa mala
pn̄t ꝓuenire in talibus monaſterijs dn̄arum. vt pꝫ. ſ. de ſi. q̄ſi
ſi. ⁊ no. ꝙ lr̄a p̄ce. recipiātur alique ſorores. q. d. ꝙ hic dr̄ dicimꝰ
intelligimus in monaſterijs monalium feminarū. ⁊ cum ſic re-
ſtringat vlterius ꝙ. ſ. ſequitur nō extendas ar. ad hoc. ſ. de de-
ci. ad audientiā. cum ſi. ¶ Verum homagium ſic. ſ. de re. iu. in-
d dignuꝫ. in ſi. ⁊ no. ꝙ homagiū ᵈeſt de tp̄alibus. ⁊ de his que ad
tp̄alia ptinent. xxij. q. v. de forma. ⁊ ideo homagiū in. hac ſigni-
ficatione ſumptum. nunq̄ pro ſp̄ualibus eſt p̄ſtandū vt in p̄. c.
indignū. ſm Ho. vnde expone vel ꝙ. ſ. pxi. ſequitur pro. i. quid
aūt ſacramentū fidelitatis cōtinere debeat hr̄ in p̄. c. de forma.
¶ Illud. ſ. ſacramentū fidelitatis. ¶ Preſtet. ⁊ ſic not. ꝙ quis
pōt ſe obligare iuramēto alterius qui illud noīe ſuo preſtet ſic
lxiij. di. tibi dn̄o. vbi de hoc. ſ. e. li. de reſt. p̄ſtitum. ¶ Societate
3 idest cōtinua. nā habebit quaſdā moniales † vetulas ſecū. xviij.
q. ij. diffinimus. in ſi. nam vꝫ etas ad p̄ſumptiōem tollendā vt
ibi. xxxiij. di. fraternitatis. ad morū iformatiōeꝫ. xij. q. j. c. j. po-
terit ēt hr̄e ſecum patrē ſuū ſp̄ualem de quo habet̄. xviij. q. ij. in
decima. ¶ Seu. pro. i. ¶ Eueſtigio due ptes ſunt expone ſcdm
Pap. i. ſtatim. vel ꝯtinuo. ¶ Reuerſura. no. hic ꝙ ſp̄alitas cō-
ceſſa ſuis terminis debet eſſe cōtenta. qua expedita ſine fraude
ad ius cōe eſt reuertendū. ⁊ cā ſp̄alitatis ceſſante ipſa ſp̄alitas
ceſſare dꝫ. C. de epiſ. ⁊ cler. generali. ff. de vulg. ⁊ pu. ſub. ex facto
¶ More. hic dicit q̄ morari dꝫ in clauſtro. vt ſupra dictum eſt
dr̄ aūt clauſtrū q̄ claudens. ſiue caſtrans. i. priuans habitātes
in eo ne paſſim vagari liceat. de hoc ēt habetur. vij. q. j. c. vlti.
e ¶ Porro. ſeu correctiue ponit̄. naꝫ cū ſe hzᵉ ad verum. occaſio
ad nō verū. vt pꝫ. ſ. de ma. ⁊ obe. ſolite. ſ. R. vbi patet ꝙ cauſa
ſe hꝫ ad id ꝙ iuri. eſt ⁊ rōnabile. ⁊ occaſio ad id ꝙ ꝯſiſtit in fa-
cto. ⁊ eſt rōnabile. vnde ſcriptū eſt occaſionē. i. qualēcūqꝫ animi
motiōem querit q vult diſcedere ab amico. ¶ Euagandi. hoc
eſt malū in religioſis. vt pꝫ. xvj. q. j. mōachi. j. ⁊. c. legi. ¶ Ro-
gamus. ad huiꝰ verbi declaratiōeꝫ vid ꝙ le. ⁊ no. xj. q. iij. roga-
credo ꝙ hic ponatur deprecatiue. vt. ff. de neg. geſt. ſi ſerui mei.
¶ Requirimus. i. cōſulimus ſiue ad memoriam reuocamꝰ. ob
ſecramus. i. p̄camur ſiue rogamus. ¶ Auctorizati. vulgare eſt
anglicorū. ⁊ normanoꝝ. ¶ Cogātur. C. de epi. ⁊ de. cū que ſit ⁊
vide q̄ no. xj. q. j. de perſona. ¶ Iniūgimus ex is. no. hoc ver-
bum. nam vbi locutus fuit de laicis. dixit rogamus ⁊c. per hoc
demōſtrat ꝙ primo hn̄t requiri ⁊ moneri ar. ſ. de fo. compe. ex
tenore. ⁊. e. licet. ſed epīs pōt papa iniūgere ſicut vult. ¶ Fieri
4 faciant. q. d. neceſſario hn̄t tales moniales † per p̄cura. litigare
vnde ſi per ſeipſas velint litigare non ſunt in hoc audiende. ⁊
habes caſum in quo procu. neceſſario habet in iudicio interue
nire. rō huius redditur in litera p̄ce. idem q̄ hic dicitur ha-
bes. ſ.

bes.ſ.e.li.ſ ind.mulieres.§.vi.τ.c.qm̄.¶Demandarēt.hoc ſtā ptū fuit.ff.de ori.iur.l.ij.§.poſt originē ad idē.ſ.e.li.de elec.niſi periculū.§.preterea.¶Patriarchis.qui ſunt τ qui hoc noīe cōprehendunt habes in eo q̄ le.τ no.xxi.diſ.cleros.ver.ordo.ſed hic loquitur tm̄ de his qui habent.xxii.diſt.c.p.τ vlt.j.de priui.antiqua.¶Primatibus primas dicitur qui eſt prim⁹ τ maior in prouincia de iſto loquitur.xviij.di.c.j.lxv.di.de perſona.τ.c.ſe.iij.q.vj.hoc qppe.vj.q.iiij.ſi iter epiſcopos.xxiij.q.iiij.ſicut excel.ver.concilium.vero.ſ.de ma.τ obe.humilis τ ſ.de vil.expoſuit.¶Archiepiſcopus proprie debet intelligi hoc vocabulo de primatibus.ſed hoc nomine comprehendit alios patriarchas ſiue primates.vt acquileg.de quo habetur.xx.q.iij.nunc vero in ti.ipſius.e.bituricē.de quo habetur.ix.q.iii.cōqueſtus.Itē grande ſi.de quo habet.xxxij.di.erubeſcat in ti.pōt aūt dici idē de pyſano ſm Hug.qui ita no.xvij.di.c.j.vbi ēt de hoc in glo.j.primatibus,τc.nec de hoc mireris.quia patriarche plures debent eſſe cum in capite cuiuſcunq; prouincie vnus dz eſſe primas.vt.xxx.di.c.vbi pz q̄ patriarcha τ primas idem ſunt lz noīa ſint diuerſa alij qui mediate in prouincia ſunt maiores poſt tales primates metropolitani appellantur de quibus etiā ibi habet.τ.c.diſt.c.ij.cū ſi.τ hi oēs ſub generali vocabulo epiſcoporū cōtinentur.vt pz.xxv.diſ.c.j.ver.ordo epiſcoporū.¶Obedientie.ſic.ſ.e.li.de ſepul.abarā in prin.ibi dixi ex hac litera pz q̄ cōtra hoc nō poſſet pſcribi tn̄ nō eēt rōnabile.τ ideo nō eſt iuri huic preiudiciū generatū:ad hoc.ſ.de cōſue.cū tāto.In terminatiōe.ſic habes.ſ.e.li.de ſepul.abarā in prin.ibi videas.ſic.j.de ma.cōtra.inter.ec.cō.c.ij.¶Precipiēdo.q̄ precipit imperatur.q̄ imperatur neceſſe ē fieri.xiij.q.j.c.vlt.vn̄ dicit Aug.q̄ ceſar pcipit faciendū eſt.xiiij.q.j.militare ad hoc.lxiij.diſt.qui cōtra ſua.accipere autoritate q̄.j.ſequitur ¶De clauſura.accipe facienda q̄ eſt.j.co.¶Acrimoniā.ſic.ff.ad.l.iul.pecu.l.ſacrilegij.xvij.q.iiij.attendendū.xvj.q.j.placet.vbi de hoc.j.de immu.ec.decet.τ pōt dici q̄ hic vocat acrimoniā ſentētiā ex.q: acceperant.cū in eccleſia dei nulla ſit maior.nā diabolus tanq̄ in pectore ſuo τc.xxiij.q.j.§.his autoritatibus ſic aūt ſcripſit Vin.in pre.c.attendendū.¶Inuocato etiā per abbates pdictos.cum hec clauſula videatur reſpicere ordinarios oēs.ſ.dictos.τ ita habes hic q̄ inferiores ordinarij inuocant auxiliū brachij ſecularis.ad idē.xxiij.q.v.adminiſtratores.vbi dicit ab eccleſiaſticis viris.ar.xj.q.iij.qui reſiſtit.de hac materia no.Inn.τ hoſt.ſ.de of.or.pernicioſa.an āt iudex del.poſſit inuocare brachiū ſeculare.dicetur.j.e.li.de hereti.vt officiū.§.deniq̄.¶Brachij ſecu.no.hic q̄ iudex ſecula-

5 ris tenetur iudicem eccleſiaſticū adiuuare.vt habes.ſ.de off.or.pernicioſam.τ.c.qm̄ in pleriſq̄.in ſi.vbi de hoc.dic vt ibi.τ xvij.di.nec licuit.in ſi.vnde notabiliter dicit hec litera ſi opus fuerit.q.d.nō alias.vt volunt ea que dicunt in locis predictis τ ipſi iudices ſeculares habent obſeruare q̄ habetur.xxiij.q.v.adminiſtratores.τ hic adde τ videas q̄ no.ſ.de except.cum quidam in gl.admonitione.

¶De religioſis domibus. Rubrica.

Summarium.

1 Religioſi q̄uis propriū nihil habere debeāt:tn̄ ſi loca religioni dedicata corruāt nō pbibentur reficere.

2 Monachus ad quedam ex voto et ad quedam propter votuz tenetur τ que ſint illa.

Eligionum diuerſi. Cōciliū.ſ.e.nc niſi.q̄ fuit celebratū ab Inno.j.anno ab incarnatiōe verbi dei.M.cc.xv.menſe nouēbris pō ti.ſui anno.xix.τ qō debeamus dicere ab incarnatiōe annū cōputādo.habes expſſum.xxiij.di.in noīe.in prin.ij.q.vj.§.forma.cū in aliq̄bus religionibus.cōputetur a natiuitate xpi dei.¶Inhiatō.hoc ſumptum fuit.C.de pe.bo.ſub.l.j.li.x.¶Mēdicantiū.ſ.e.li.de elec.quorūdā quorū ordinū.¶Repetita.hoc dicit q: pri⁹ ſtatutū erat vt dictū eſt.ſ.ſi.C.de epi.τ cle.repetita.C.de emē.propinquo.in epiſtola.circa medium.ibi cū nemi τc.¶Affatiz.i.generaliter.ſic xxiij.di.preterea.¶Religiōes.hec litera cū ſic īdiſtincte loquatur innuit idē iuris eſſe in religiōibus feminarū q̄ maſculorū.ar.ff.de v.ſi.l.j.¶Cōfirmatos pfeſſos.i.religio ſiue pfeſſio quā

a profitētur vnde illud ſiue q̄.j.ſequitur ponitur expoſitiue p i.¶Cōſtitutiones.ſ.ipſius regule vl̄ pfeſſiōis.¶Interdicit vt patet.j.de exceſ.pre.nimis.¶Publicum.i.publice faciendum.¶Mendicitas ſumpta fuerunt hec verba.C.de men.valid.l.j.li.xj.ex premiſſis ergo patet quod iſta conſtitutio non extenditur ad illos qui propria habere poſſunt quāuis non habeant.τ ideo mēdicare cogūtur.¶Subſiſtere.i.ſtare.¶Profeſſoribus.i.p profeſſionez obligatis illis ordinibus.¶Acquirant.vt retineant.ſi aūt legetur eis vt vendatur.τ eius preciuz in eorū elemoſinas cōuertatur.nō videt̄ probibitū.cū eſſet cauſa probibitiōis,itētio pbibētis.nā nō tm̄ acq̄ſitū q̄ nō dz apud eos remanere.ar.ff.de in rē ver.ſi pro patre.§.verſum.τ in eo q̄ no.j.de ver.ſi.nam τ ego.τ no.q̄ dicit acquirant.p q̄ demon

1 ſtratur q̄ ſua loca ſi corruant nō probibentur reficere.ar.j.de iudeis.c.iudei.τ.c.cōſuluit.C.eo.ti.l.vlt.cū ſi.¶Loca.ſ.pp bona.τ hoc verbū bona ēt immobilia cōprehēdit.ff.de ver.ſi.loc⁹.¶Ordinarios.hic demonſtrat q̄ hec conſtitutio facit ad rubricam.¶Conuertenda.ex noſtra ſpeciali cōmiſſione vel ordinatione.¶Ceterorū.hoc verbū oīa cōprehendit.ff.de ver.ſi.l.ceterorū.ad idem.ſ.de teſta.raynucius.C.e.ti.l.in teſtamētis.τ ptz in eo q̄ habetur.l.di.vt conſtitueretur.ad idem de pe.di.iij.adhuc inſtant.ver.quomodo enim τc.ibi qui ceteris minor eſſet τc.xv.q.iii.c.j.ſed videtur contra.lj.di.apoſtolica.τ.c.ſe.dic q̄ ibi debet exponi cetere.i.omnes ſic impropie ponitur.c.di.q: xvj.di.deinde.in prin.vbi de hoc.ff.de conſti.pe.l.j.§.debituz.τ ſcdm hoc videtur q̄ non poſſunt per tales fratres alienari bona mobilia.vt ſic hec ira adijciat ad pmiſſa q̄ verum credo alias pro nihilo iſta dictio adderetur.ſi dicatur non hn̄t alias vn̄ viuāt.dic puideant ſibi p ingreſſum alterius religionis q̄ pſit vt hic pz.¶Valeat.quo ad recipientes aliquem in fratrem vl̄ acquirentes aliquē locū quo ad receptūm forte tenet.ſ.e.li.de regularibus.nō ſolum.vt teneat̄ obſeruare promiſſum.τ ſi nō in illa relig.quā pfeſſus eſt.ſaltem in alia vt ibi.ad idez qō no.xij.q.j.ſcimus.q̄ verum intelligo vbi nō intendebat ſe obligare ad huius regule obſeruantiā que eſt totaliter interdcā.ſec⁹ ſi ſue intentionis eſſet obligare ſe huic religioni ſibi iterdicte.nā tūc nō tenetur.vt.C.de agri.τ cen.quēadmodū.in ſi.deus enim cor iterrogat τ reſpicit τ nō opus.xv.q.j.c.ſi.τ.q.vj.c.j.in fine.xxij.q.v.ſi quod.ad idem qō no.j.de ſen.ex.cū voluntate.j.R.xxij.q.v.qui piurare.xxiij.q.v.odi.xxxij.q.v.§.q̄ aūt.in ſin.de pe.di.j.nūquid.τ hoc prima facie vl̄ pſumendū niſi aliud oſtēdatur.ar.op.ſ.e.li.de regularib⁹.nō ſolū.ver.aut euidēter τc.τ maxime ſi hoc aſſerat.ar.op.j.q.vij.ſcimus.¶Incurrant.hec clauſula reſpicit omnia.ſ.dicta.ff.ad.l.aquil.ſi ſeruus.§.ingt.j.¶Perſonis oīo.hec dictio demōſtrat q̄ circa iſta que ſequūtur ceſſant oīa priuilegia ſi qua p tales fratres fuiſſent obtenta ¶In ſolio ſtatu.hec litera mutat antiqua.vbi dicebat̄ in ſuo ſtatu τc.τ ſic iſti ordines ſunt totaliter confirmati.vt hic pz.ad hoc.i.pter hoc ſicut.xxxij.di.§.verū.ver.ad hoc.alias exponit̄ ad hoc.i.circa hoc.xvj.q.ij.§.preſcriptionum.iuxta ſi.ver.ad hoc.¶Reliquos ordi.generaliter loquitur τ ſic videt̄ q̄ poſſunt tranſire ad equalem etiā minores obſeruātie ordinem approbatū.cū ēt ibi hēat tria ſubſtantialia regule obſeruare de quibus habetur.ſ.de ſta.mo.cum ad mo.in ſi.τ no.q̄ quedā ſunt

2 ad que monach⁹ tenetur ex voto.τ quedā ad que tenetur propter votū.ex voto tenetur ad alia de quib⁹ ibi dicitur in ſi.propter votum vt ſunt ordinationes ieiunia.τ ſimilia.

¶De capellis monachorum. Rubrica.

Summarium.

1 Priuandus non eſt quis ſuo beneficio p qualibet cauſa

2 Epiſcopus ſolum τ nō inferior habet cognoſcere vbi de crimine agitur.

Reſbyteri. Eorum.ſ.monachorum Eccleſijs dicunt quidaz q̄ iſta dec.debet intelligi de eccleſijs in quibus ipſi monachi habent tpalia epiſcopus vero ſpiritualia.τ ſic loquitur ēt.ſ.in eccleſijs.vt.ſ.de priuil.cum τ plantare.§.in eccleſia.xvj.q.ij.ſane.ſed ſi pleno iure ſpectarent ad monachos.non haberēt preſentare epiſcopo τ videtur vt ea.q.oportet.dic quod ſemper quandocunq; epiſcopus concedit curam animarum ei debet preſentari.nam ratione populi quez talis habet epiſcopus cōmittere debet ipſum examinare.τ ſi pernicioſus vel non ſufficiens fuerit eum non admittet ſm Hoſtien.ſed Io.τ Lau.intelligunt pre.decr.in eccleſijs quando monachi habent eccleſias collatione epiſcopi cum omni ſuo iure.τ tunc habent et temporalium et ſpiritualiū inſtitutionem.vt.xvj.q.ij.viſis.et ſic intelligunt illud eius eſt poſſeſſio cuius eſt inſtitutio.vt ibi dicit̄.τ hoc ipſi notāt.xvj.q.ij.in ſum.τ ſic intelligo qō hic dicit.τ ſit epo pſbyteri pn̄tatio.pp curā populi quā a ſe abdicare nō pōt.q: ſic poſſet a ſe rencere ſpalem iuriſdic.qō eſſe nō

a ¶Vn̄ illō ſi ne.adōter.l.c.j.ad ſi.ſ.ō co.ſpi.e.li.arch.l.c.pn̄ti.j.ō ſt̄.tē.ex.e.li.alb.l.l.ſine poſſi.detis.C.de p ba.§.verſuz Adde alex.i 2ſil.lxxxviij.i j.co.in.ij.vo.ſemi.l 2ſi.xl.vbi de mā bu ius.c.ſdi.l.c.in pn̄tia.l.xx iij.co.τ duo b⁹ ſe.ēt de p ba.τ l.c.cū cī circa ſi.de re.iud.

pōt.vt.ff.de oſ.pre.l.pe.⁊ huius ſnīe ſunt lau.⁊ Joā.xvj.q.iiī.c.
j.in glo.pleno iure.⁊c.⁊ Hoſt.in ſum.de oſ.ord.§.quid perti-
net ſub.§.ſunt autē quedā.ver.⁊ no.⁊ de re.ec.nō ali.§.an res
ver.extra ſumma ⁊c.de hoc etiā no.ſ.de cen.cū venerabilis.in
glo.hic pz ⁊c.⁊ adde ⁊ videas ꝙ dicetur.ſ.e.li.de ver.ſi.venies
alias regulariter in parochialibus ec.pſbyteri p epos habent
inſtitui.vt.c.q.ſane.in fi.lxx.di.epi.x.q.j.regenda.ſ.de here.cū
ex iniuncto in fi.ad idē.xvj.q j.in multis.ſm intellectū quem
poſuit ibi Hu.⁊ ibidē tāgitur p Jo.⁊ eſt etiā exp̄ſſum.j.q.iij.ſi
quis epo prebē.vbi dicit dignū eſt.n.vt ſicut gratis epatum ac
cipit ita mēbra eiuſdem epatus gratis diſtribuat ad idē.xvj.
q.vii.nullus.⁊ no.Inno.ſ.de offi.archid.cum ſatis.in glo.vl.
in fi.de hoc no.ſ.e.ti.c.ij.in gl.hoc ius ⁊c.niſi p̄ntatio ptineret
ad aliquem iure patro.vt.ſ.de iure pa.per totum.⁊ in pre.c.ſa-
ne.j.R.verum eſt tñ ꝙ ipſi Inn.⁊ Hoſt.intelligunt ꝙ ſi eccle-
ſia eſt.ſ.terminos alterius poſita.non ponet epus miniſtrum.
imo rector matricis eccleſie habet eum preſentare.⁊ ſi negligēs
fuerit tunc epiſcopus ponet eum.⁊ ſic ipſi no.ſ.de except.cum
veñ.in fi.ad hoc facit q2 talis rector videtur eſſe patronus ra-
tionē parochie.vt.ſ.de ec.edifi.c.iij.vbi de hoc.⁊ ſi alicubi inue
nis ꝙ alius hoc faciat dic quod facit illud tanꝗ epiſcopi vica-
rius.ſ.de oſ.del.ſuper eo de inſti.cum veniſſent.⁊ ſic intelli-
git.Inno.in p̄.c.cum ſatis.⁊ ſm hoc intellige.ſ.e.li.de prebē.ſi
tibi.vbi dicit quicūꝗ alius ⁊c.de hoc ēt tangitur.ſ.de offi.or.
preſenti in glo.ſac vim.ver.⁊ ſi alius.¶ Puniuntur.ſ.de his
que fi.a prela.ea noſcitur.¶ Inſtituuntur.ſ.e.li.de inſti.c.j.⁊
ſ.de iure pa.cum laici.c.tranſmiſſe in fin.⁊.c.paſtoralis.¶ Ab
ipſis.ſcilicet epiſcopis perpetui.i.dum viuunt.ſcōm id ꝙ le.
⁊ no.lxx.di.ſctōrum.⁊ de do.cōſultationibus in fi.repete ꝙ di-
xi.ſ.e.li.de reſcrip.ſi gratioſe.in glo.hic no.¶ Conſuetudine.
iſta cōſuetudo merito debuit reprobari cū eſſet irrationabilis.
eo ꝙ alterius ſuum abſorbebat.ſine illius culpa q poterat pri-
uari iure ſuo.ꝙ eſſe nō debet.lvj.di.ſatis pueruſum.xvj.q.vij.in
uentum in fi.vbi de hoc.⁊ ſm hoc videt̄ corrigi ſnīa poſita per
Inn.⁊ Ho.ſ.c.in eccleſijs.vbi videbant̄ innuere ꝙ cōſuetudo
nihil pdeſſet.⁊ idē dicendū eſt de ſtatuto.ſed cum in hoc caſu
nullam faciat reuocationē de priuilegijs ad illa iſta cōſtitutio
nō extenditur.ſed tm̄ ad iſta duo.ſ.conſuetudinem ⁊ ſtatutū.
¶ Ab eiſdem.ſ.monachis.¶ Requirit.ſic.ſ.de priui.cū ⁊ plā
tare.§.in eccleſijs.ver.inſtitutos.ad idē.ſ.de preben.in later.ſi
vero cōtra venerint videt̄ ꝙ talis eccleſia eſt interdicta ⁊ irritū
eſt ꝙ attentatur.vt in prece.c.cū ⁊ plantare.in fi.ſed Inno.no.
ibi ꝙ nō credit qđ ille ſit canon late ſnīe ⁊ ideo ſcripſerunt ibi
quidā qđ illud debet intelligi qñ p dyo.eſſet lata ſnīa.vt eo.ti.
to arū.§.eos vero.alij vero dicūt ꝙ ibi eſt canon late ſnīe.quo
ad vtrunꝗ caſum de quo ibi ſit mentio.ſ.quo ad interdictū.
⁊ quo ad inſtitutionē ſiue remotionē.cū iſti caſus exprimātur
in ipſo dec.⁊ ibi dicat.ſi enim ꝯ inſtitutū hoc.⁊c.ad hoc in eo
quod le.⁊ no.ſ.de cōſti.tranſlato.dicit Hoſt.ꝙ ſnīa Inn.⁊ ſe-
quacium.ſ.quo ad interdictum eſt benignior.⁊ ideo preferen-
da.vt.ſ.de tranſac.c.vlt.ad idem ꝙ le.⁊ no.xxiiij.q.j.ſi quis de
derit.¶ Per epos ſic.ſ.de heret.cū ex iniūcto.in fi.ſ.de ſta.mo.
ea que.§.precipimus.ver.ſi qui vero.xvj.q.vlt.inuentū in fin.
vbi de hoc ⁊.ij.q.vij.ſi quis epiſcopus in prin.¶ Cauſa ratio-
nabilis.⁊ grauis.nā p qualibet cauſa non eſt quis ſuo bñficio p̄
1 uandus† in qđ le.⁊ no.xvj.q.vij.inuentum in fi.ad idē.lxxiij.
di.c.j.attamē ſiue ad notitiaꝫ populi deuenerit ipſa cā vt plane
pz in eo qđ le.⁊ no.xxx.q.j.c.vl.in fi.ad idē concor.ibi Lau.ad
hoc.l.di.ſacerdotes ⁊.c.ſe.xlv.di.ſi illud.de pe.di.j.§.hoc ergo
⁊ no.xj.di.ſi quis epus.nam ſi latitaret nō tm̄ puniretur.l.di.de
his.lxxij.di.presbyter prout not.Hu.in pre.c.vlt.in fi.¶ Amo-
2 ueri.vbi de crimine ageretur ſoluꝫ epiſcopus† ⁊ nō inferior co-
gnoſcere hꝫ.xvj.q.ij.c.j.i fi.ar.xj.q.j.de pſona.xxviij.di.c.vlt.i fi.
xxj.di.ſubmittit̄ in fi.vbi dicitur ꝙ in cauſis clericorum inferio
ris gradus.ſolius epiſcopi ſui iudiciū nō eſt poſtulādū.ad idē
xv.q.iiij.c.j.in fi.⁊ dic ꝙ ibi illa clauſula excepto criminali.re-
ſpicit ꝙ ibidem precedit presbyterorū.⁊ nō id qđ dicit eporum
⁊ cōtra hoc vide ꝙ no.Inn.ſ.de of.or.quāto de preben.in late-
ran.⁊ per.h.ſ.de priui.cū ⁊ plātare.⁊ credo corrigi in hoc caſu
illam ſnīam que habet ꝙ abbas pōt talem remouere ex cā cum
cauſe cognitione.

¶ Est autē ius pa.q̄ āt ſint iura patronatus ⁊ q̄lr acquirant̄ vide gl̄am in ꝯſi.xlv.in.j.col.ale.i ꝯſ.lxxiiij.i.iiij.col.circa fi.l.iiij.vol.ſe.l.c.cū venerabilis col.xij.ad fi.de exce.an aūt p p̄ſcriptionem acquirat̄ ius patronatus ſdy.l.c.cūꝫ.l.ij.co.ad fi.⁊ ſc.de preſcrip.

¶ De iure patronatus. Rubrica.

Summarium.

1 ¶ Ius patronatus quid ſit.
2 Patronus an poſſit renūciare iuri ꝙ eſt introductū in fauorē ⁊ vtilitatem eccleſie in qua eſt patronus.

I laicus. Ius pa.quidam vt Inno.
⁊ h.hyſpanus dixerunt qđ
ius pa.eſt ſpirituale.ſed male dixerunt vt no.
j.cauſa in prima col.iuxta prin.Sed ad bonū
declarationē vide quod p le.no.xvj.q.vij.pie
1 mentis.eſt autem ius patro⁹.autoritas ſeu po
teſtas prouidendi eccleſie.proueniens ex beneficijs ante conſe-
crationē eccleſie collatis.ad hoc.ff.cō.predi.cauen.⁊ no.quod
patronus quandoꝗ dicitur poſſeſſionis dñs.xviij.q.ij.abba-
tem.ij.nā ad eum pertinet habere ſolertiā.i.cautelā.xvj.q.vij.
filijs.item debet habere curā ſolicitā.e.q.decernimus acquiri-
tur autem conſtitutione ſiue donatione.vt in pre.c.filijs.intel-
ligo qñ autoritate epi factū eſt.ad hoc.ſ.de reli.do.ad hoc.xxvj.
q j.quicunꝗ voluerit.de con.di.j.nemo ec.¶ Item predij fun
datiōe.xvj.q.j.in parochia.xviij.q.ij.abbatē.ij.⁊ no.ꝙ ius pa.
eſt apud vnūquēꝗ heredē in ſolidū.cū ſit indiuiſibile ⁊ ſꝫ Jo.
Inno.⁊ Hoſt.vbi plures vni ſuccedunt.tm̄ p vno vocē habe-
bunt.⁊ loco vnius reputantur ar.ff.de condi.⁊ de.cuꝫ fundus
ſic etiam no.xvij.ſi plures ſit enim ſm eos ſucceſſio in linea de-
ſcendenti in ſtirpes non in capita.inſt.de here.que ab inte.de.
§.⁊ q2 licet enim penes quēcunꝗ ſit ius pa.in ſolidum.q2 ipm
ius indiuiduum eſt.tm̄ durum eſſet nec cōſonum rationi vt cū
ego ſim patronus ⁊ tu:⁊ ego habeā vnū dūtaxat filiū ⁊ tu.iiij.
ꝙ filij tui eſſent potiores.⁊ ſic ille preferretur qui ab eis elige-
retur propter numerum.ſ.e.qm̄.⁊ hoc verū intelligo qñ ſunt
diuerſi patroni ex diuerſis.vt puta q2 vnus eſt patron⁹ ex fun-
datione.alter ex dotatione alter ex conſtructione.tunc intel-
ligam plures heredes deſcendētes ex vno talium patronorū lo
co vnius patroni.ꝗuis oēs in ſolidū ſint patroni.ſnīam dicē-
tium ꝙ oēs equaliter ſint patroni.vērā intelligo vbi a p̄ncipio
tm̄ vnus fuit patronus lꝫ plures poſtea ſucceſſiue heredes dſcē
derint ab eodē.vñ dico in talibus initiū fore ſpectandū.⁊ ſm
hoc iſte ſnīe que videntur ꝯtrie ad ꝯſonātiam reducūtur.illđ aūt
diligēter no.ꝙ ſi a ciuitate vel populo rōne cōitatis vel vniuer
ſitatis cōſtruatur eccleſia vel dotetur vel detur fundū in quo ec
cleſia ſit cōſtructa.nulli eoꝝ ſingulariter debetur ius pa.ſed tm̄
ipſi vniuerſitati.ad hoc.xij.q.ij.qui manumittit̄.ſic ēt ſcripſit
Hug.xvj.q.vij.pie mētis.¶ Item not.ꝙ eſſe patronū reſpicit
petitoriū.eſſe in poſ.reſpicit poſſeſſoriū.ſꝫ nō ſequit̄ poſſideo.
ergo ſum dñs vł habeo ius in re.nihil.n.habet cōe pprietas cū
poſ.nec ꝯ.nec op3 ꝯmiſceri cās poſ.⁊ ppriē.ff.de acq poſ.natu
raliter.⁊.l.ꝯmiſceri.nā poſſeſſio nō facit patronū.ſed quantū
ad p̄ntatum pdeſt poſſeſſio.ſ.e.de elec.querelā.vbi de hoc.vñ
hodie difficillimū reputo pbare ius pa.antiquū vñ ꝗuis ali-
quis pbet ꝙ ipſe vel ſui p̄deceſ.fuerūt in quaſi poſ.cōtinua p
xl.an.⁊ vltra p̄ntandi.nō pdeſt ſibi quō ad pbatiōē iuris pa-
cum tm̄ certis modis acquiratur.vt dictū eſt.¶ Sibi cōpetens.
Quid ſi talis patronus labitur in hereſim.nūquid amittit ta
le ius.dic ꝙ reuerſus ad fidē recupat illud.niſi ꝯ eum fuiſſet la
ta ſnīa de ꝯmiſſione eius.vt no.j.q.vij.maxime in glo.qđ ſi ⁊c.
hoc etiā no.ibi p Lau.⁊ Jo.de ere.ſed vř ꝯ.vt.ſ.eo.li.de hereti-
cum ſcōm.ver.bona hereticoꝝ.¶ Eidem.ſ.eccleſie cuius eſt pa
tronus.⁊ ex iſta dona.ſi nihil ſibi dixit retinere ipſa eccleſia li-
bera efficitur.vt.ſ.de reſ.ſignificauit.alias ſi nō dixit ꝙ ſibi ni
hil iuris retinebat in ea vř iura aliqua retiere que ipſo iure pa
trono debētur.vt ibi no.Hoſti.que ſunt ſibi.ſ.honor.onus.⁊
vtilitas.vt.xvj.q.vij.pie mētis.⁊ ꝙ plus ē ſcripſit Jo.e.q.cōſi
2 derandum.ꝙ patronus† nō pōt renūciare iuri ꝙ eſt itroductū
in fauorē ⁊ vtilitatē eccleſie in qua eſt patronus.ſed.b.bar.ꝯ eiꝫ
id poſſit donare.vt.ſ.eo.ex inſinuatio.⁊ hoc ſatis plane pbat
hec noua ꝯſtō.Itē ſcias ꝙ Lau.ſcripſit ꝙ patronus nō pōt re-
nūciare iuri pat.in p̄iudiciū heredū ſdiorū.ad h̄ facit ꝙ ius
pa.tranſit ad filios ēt ꝗuis heredes nō ſint.vt.xvj.q.j.cōſtitu-
tum.in fi.⁊ eſt rō.q2 tale ius hꝫ a canone ſi obuiatur.ff.de ope.
li.ſi oparꝫ.C.e.ti.liberti.rñderi pōt ꝙ ille.l.loquitur in opis
que ſunt in faciendo ſecus ſi in nō faciendo.C.de in ius vo.l.ij.
ſed ꝯ credo vt vř ſatis exp̄ſſum in pre.dec.ſignificauit.in fi.⁊ in
dicta dec.vnde ſi ſimpliciter donauit.intelligā donatiōem ſi-
cut ſonat.ad hoc.ſ.de dona.cū dilecti.¶ Loco religioſo.ſcōm
ſnīam Hu.pōt ſubaudire maxime.nam illud poſſet laico.ſm
eum.ſ.e.ex inſinuatione.⁊ hanc ſnīam tenuit Inn.ſ.e.nullus
⁊ illud.e.p̄terea.ſed pōt dici ꝙ ibi vnus alteri.ceſſit ſolidā ad
miniſtratio.nō.n.dedit ius pa.cū prius fuiſſet patron⁹ put ibi
no.⁊.xvj.q.vij.nemini.ſed tex.illius.dec.ſm Ho.nō patit̄ hāc
lecturam cum dicat hēbat.⁊ non dicat hēbant in plurali.Ego
credo ꝙ laicus ius pa.laico donare nō pōt ſine autoritate epi
vt.ſ.eo.p̄terea.vbi de hoc.ſed clerico ſic.vt in p̄.c.ex inſinuat.⁊
hoc ideo q2 p hanc cōceſſionem melior ſit cōditio eccleſie.⁊ cum
laici magis cōſueuerūt grauare eccleſias quā clerici.vel viri re
ligioſi.ar.vij.q.vij.laicos.Item q2 ſi clerici vexant vel ledunt
eccleſias

eccleſias facilius coherederent per iudicē eccleſiaſticū quā laici. lxxix. di. iudicatū vnde notabiliter in iure ſubiicitur de laico. ¶ Conferendū. ſed nūquid laicus pōt ius pa. cōmutare per ſe cū eccleſia forte nō. vt. xvj. q. vij. nemini. ver. cōmutare vt ſit ſenſus in illo ver. qḋ laicus nō pōt cōmutare per ſe ius pa. cū eccleſia. niſi cū habet ius pa. cōſiter cū alia ec. vt ſic ratione ſocietatis poſſit qḋ alias nō poſſet. ſepe enim eccleſie ſocietatis. id accidit vt arg. xxvj. q. iiij. nō poteſt. ꝛ hunc intellectū poſuerunt San. Joan. Lau. in pre. c. nemini. vbi etiam ſatis dixi de hoc. ¶ Cenſenda. vt. ȝ. eo. illud. ꝛ no. xvj. q. vij. in ſum. ſed videtur cōtra. ȝ. eod. nullus. ſed illam intellige cum de tertia ratione iſtius per quā ſublata eſt antiqua altercatio magiſtrorum. ꝛ ſm hoc intellige qḋ no. ȝ. de dona. cōſultationibus. ¶ Nō prebuit alias ſecus. ȝ. de dona. paſtoralis. ¶ Verū quadrimeſtre. hic approbatur qḋ no. h. ȝ. de offi. or. cū vos. in glo. ꝛ ſic patet ꝛ not. qḋ dici cōſueuit qḋ laicus patronus variare poteſt. vt. ȝ. eo. cū autē. ꝙ Inno. ꝛ ho. intelligunt eſſe verū ante preſentationem factā. ſed poſt nō ſine licentia ꝛ hoc ipſi not. ȝ. de re iudi. cū bertoldus. ꝛ ndde qḋ dixi. ȝ. eo. lib. de prebē. ſuſcepti. in glo. hoc dicit. ¶ Semeſtre. hic corroboratur qḋ dici cōſueuit. ȝ. de preben. dilectus filius. G. ꝛ no. hoc ius mutari qḋ habebat ipſe donās propter priuilegiū donatarij. vnde ex hoc infringit̄ id qḋ regulariter dici cōſueuit. ſ. qḋ qui in ius alterius ſuccedit illius iure vtit̄. ſ. eo. li. de reg. iur. is qui. ff. eo. ti. qui in ius ſed hoc ideo qꝛ illud ius altercatur. cū efficiat̄ totaliter eccleſiaſticarū vt dicit̄ in pre. c. dilectus. ꝛ ſic habes caſum in quo res trāſit de vna perſona in aliā ꝛ nō trāſit cū ſua cauſa vel priuilegio vel onere ſic. ȝ. de of. dele. ſuper queſtionū. §. ſi vero. vbi de hoc item cōtra. nā. video cū priuilegiat⁹ ſuccedit priuato. vtitur iure priuati. ff. de inſti. act. ſed ꝛ ſi. l. ſi quis. §. ſi pu. ff. de iudi. l. heres. ꝛ. l. ſi is. dic vt dixi ad hoc. ſ. eo. lib. de immu. ec. quidā. ſed pone qḋ duo ſunt patroni laici vnus quorum donat eccleſie ius ſuum quot menſes hȝ patronus laicus. nūquid. iiij. vt. ȝ. premittitur. vel vtet̄ iſto beneficio iuris eccleſie. credo qḋ ſic qꝛ magis dignum trahit ad ſe minus dignum. ff. de rei ven. que religioſis. ff. de ſo. ſi alicui. ff. de vſuc. qui edes ad hoc. xiij. q. ij. nō extimemus in ſi. ꝛ ſic habebit ex perſona eccleſie qḋ ex ſua nō erat habiturus. ad hoc. C. de temp. in integ. re. petende. ff. quemadmodū ſer. amit. ſi com
a munez. ꝛ. ȝ. eo. lib. de conceſ. pre. autoritate. ¶ Eccleſiaſticus.[a] ꝛ ita poterat per legatū conferri. ȝ. eo cū dilectus. ꝛ priuabitur ſi permutauerit indignum. vt no. ȝ. de of. ordi. cum vos de hoc dictū. ȝ. eo. lib. de preben. c. j. dic vt ibi.

¶ De cenſibus ꝛ procurationibus. Rubrica.

Summarium.

1 ¶ Epiſcopus ſeminans ſpiritualia debet metere carnalia.
2 Archiepiſcopus non tantum in ſua dioceſi: ſed etiam in dioceſi ſuorum ſuffraganeorum ſibi ſubditorum quādo eas viſitat poteſt conuocationem facere.
3 Archiepiſcopus quomodo procedere debet ſuper inquiſitione prelatorum ꝛ ſubditorum dioceſis ſue.
4 Epiſcopus vel archiepiſcopus viſitans plebanatum ꝛ omnia alia monaſteria dioceſis quomodo debeat interrogare religioſos circa ea que ſpectant ad officium eorum.
5 Archiepiſcopus excommunicando vel ſuſpendendo procedere poteſt contra epiſcopos.

ROmana. Archiepō. idē in aliis ordinarius. ſ. eo. §. vlti. ¶ Viſita
6 re.[b] perſonaliter. ȝ. eo. procurationes ꝛ qḋ de perſonali viſitatione loquatur patet. ſ. proxi. vbi dicit accedere. qḋ ſi iuſto impedimento detinetur poterit per alium viſitare. x. q. j. epiſcopum ſm Inn. ꝛ hoſt. ad idem. ȝ. de offi. or. inter cetera. ꝛ tūc hi qui viſitantur tenentur expenſas miniſtrare victualium viſitāti. ȝ. de offi. or. ſi epiſcopus. vbi de hoc videas. ſi ſimul concurrat ad viſitandū archiepiſcopus. ꝛ epūs ſimul viſitabūt. cū hoc a iure nō ſit phibitum ꝛ ſi diſcordent. tenet ſnīa pro reo in fauorabilib⁹ pro actore cū ordinarii ſint ſm Inn. aliqui tn̄ dicūt epūm preferendū eo qḋ ipſi ſpālīter cura animarū cōmiſſa eſt ꝛ de his ſpecialiter tenet̄ deo reddere rationē ad hoc. xij. q. j. pcipimus. ix. q. iij. c. ij. ver. vnūquemqꝫ. x. q. j. regenda. xcvj. di. d. no. xvij. q. ij. cognouimus in ſi. ȝ. de offi. or. irrefragabili. ꝛ iō procurator animarū appellatur. xj. q. j. §. ex his enim. Sed hec ratio non videt̄ multū vrgens. cū etiā metropol. habeat ſuo iure curā ꝛ ſolicitudinē prouincie ſibi decrete. vt dicā. ſ. eo. in gloſſ. hoc ideo credo qḋ vbi nō pōt eccleſia vtrobiqꝫ ſufficere. archiepiſcopus preponetur. ad hoc. viij. diſt. que cōtra in ſi. ꝛ in eo ꝙ le. ꝛ no. xj. q. iij. qui reſiſtit. ſic etiā no. ho. ȝ. de reſcrip. cū ex officij. de hac materia no. ȝ. de ſta. mo. in ſingulis. hoc tamen certū eſt ſm Inno. qḋ qui primo incepit prio perficiet. no. tamen qḋ ſubditis prelatis epiſcopo habentibus viſitationē vna cū epiſcopo vbi epiſcopus ꝛ clericus cōcurrunt preferetur epiſcopus niſi aliud obtineat de conſuetudine. ſicut eſt in archidi. ꝛ aliis prelatis epiſcopo ſubditis. ꝛ huius ſnīe etiā fuit Inn. ȝ. de preben. in lateran. ¶ Prius eccleſie ſue no. qḋ qui alios corrigere debet prius ſe ꝛ ſuos corrigere debet. xxvj. di. vna. ȝ. de ſta. mo. ea que. §. ſi vero. vbi de hoc in gloſſ. prio enim ꝛc. b. ¶ Viſitare. ꝛ tunc licet in ciuitate manens poſtquā viſitat pōt exigere procurationes. vt. ȝ. eo. veñ. Sed arg. cōtra. x. q. iij. cauendū. dic qḋ ibi eſt cōſiliū nō preceptū. Item arg. cōtra. xij. q. ij. charitatem. ibi de honeſtate loquitur. vel poteſt ibi ſubaudiri maxime. ꝛ ſic vacat ibi arg. a cōtrario ſenſu. ¶ Quid ſi capitulum ſuum vult vocare ad ſe ꝛ in ſua camera vel aula viſitare. ꝛ idem de aliis ec. ciuitatis. dic qḋ nō poteſt. cū. ſ. proxi. dicat accedere ad vnāquamqꝫ ꝛc. ꝛ ſic ibit ad capitulum ſue ec. ꝛ ibi viſitabit. ꝛ idem de aliis ec. viſitandis ad hoc. ȝ. de offi. ordi. conquerente. ibi viſitationem quoqꝫ ꝛc. ꝛ quod ſtatim ſequitur ibi populū vbi videas in gloſſ. ſic. x. ꝛc. in fine. ¶ Plene no. verbum ſic. ȝ. eod. lib. de elec. qꝛ ſepe. ꝛ dic. i. ita qḋ nulla remaneat inuiſitata. ſaltem quo ad viſitatorem. qꝛ oēs ad viſitationem vocat ſm Inn. qḋ ſi one vel alique tn̄ pauce remanēt. pp hoc nil impedit ꝙ ſequitur arg. ad hoc efficax. vij. q. j. denīqꝫ in prin. vbi dicit̄ ꝛ indignatus eſt inquit dn̄s oi ſemini Iſrael. no. ꝙ dicit omni ſemini. ꝛ tn̄ nō tribui vide beniamī. ꝛ ita verbū generale nō tenetur vſr. ad idē. ȝ. de poſtu. pre. bone. ij. vbi dicit̄ qḋ oēs cōueuerant in colloceñ. archiepm. ꝛ tn̄ qn̄qꝫ eccleſiaſtici. nō cōuenerat. pōt dici qḋ pro vno vel duobus nec plus nec minus. qḋ dic vt no. in proe. rex pacificus. in glo. ſic ergo. ꝛ huius ſnīe fuit hoſti. vel dici pōt omni ſemini. qꝛ maiori parti ad hoc. lvj. di. apoſtolica. ȝ. de elec. cū inter ca. aliqui dicunt plene. ita qḋ nulla remaneat. arg. ȝ. de offi. dele. venerabili. in prin. qḋ nō placet ſed tene qḋ dixit Inno. ¶ Minorū ec. etiam curam animarum non habentium. nā ibi delinqui ratione inordinationis officii etiā altaribus. ſ. de cuſto. reo. c. j. ꝛ. ij. ꝛ in deſtructione eccleſie que haberet reprobari. ad hoc. x. q. j. decernimus. ꝛ ſic ratione delicti pōt corrigi. ȝ. de iud. nouit. ¶ Populorū. ſic. x. q. j. placuit. vbi habet̄ quomodo debeat populū viſitandū admonere ꝛ docere in quibus debeant abſtinere. cū ergo habeat populū viſitare. ſic nō eo poterit procurationem exigere que debetur cauſa viſitationis. ꝛ hoc videt̄ expreſſum. x. q. iij. cauendū. ꝛ hoc ibi tenet Hu. qui dixit qḋ vna die poterit eſſe cū clericis alia cum laicis in eorū ſumptibus. ad idem qḋ no. x. q. j. placuit. nā nō eſt ma-
1 gnū ſi epiſcopus† metat carnalia vbi ſpūalia ſeminauit. xvj. q. j. §. in dioc. ver. qꝛ ergo. ȝ. eo. lib. de offi. or. ſi epiſcopus. ꝛ huius ſnīe fuit Inn. ꝛ hoſti. ȝ. de offi. di. inter cetera. ꝛ hoc teneas de veritate iuris. ꝛ pro hoc qḋ dicit populorū. patet qḋ nō ſufficeret viſitatio ſinodalis. nā ſm Inn. debet ire perſonaliter per parochias. ꝛ oculo ſubijcere loca eccleſiarū. ꝛ videre quomodo populi ad predicationes cōueniant. ꝛ ſic de aliis. ¶ Difficultatem. vt qꝛ ſunt inundationes aquarū vel aliud cōſimile per qḋ iter vel via redditur difficilis. ad hoc. ſ. de ec. edi. iij. ꝛ ſic no. hic qḋ illud ſolum poſſumus qḋ cōmode poſſumus. ff. de ver. ſi. nepos. ad idem. ȝ. de elec. qꝛ propter. xxij. q. ij. faciat. ſm hoſti. pōt tamen dici honeſte. ff. de inſti. filius. de p. c. di. ij. charitas. ¶ De pluribus locis. ſ. incōgruis qꝛ nō pūteſt quilibet locus archiepiſcopo puidere. hoſt. ꝛ idem no. Jo. x. q. j. illud. in ſi. ꝛ. c. inter in glo. hodie ꝛc. in ſi. ꝛ hoc dixit per. c. ȝ. eo. cū inſtantia. c. procuratiōes. ꝛ tūc omnes cōtributionē facient. vt dicūt illa. c. ſm eum. Sed ſalua reuerentia iſtorū patrū. hec videt̄ iuſta cū clauſulis cōmunis cōuocationis. qꝛ ꝛ ſi pōt accedere ad locū cuiuſcūqꝫ eccleſie debet hoc facere vt hic patet manifeſte. ꝛ. ȝ. de offi. or. cōquerente. ibi ita qḋ cū ꝛc. ꝛ ſi eccleſia eſt pauper. tūc nō exiget. vt eſt expreſſum. j. q. ij. placuit. ꝛ no. qḋ ibi dicit nihil exigatur. ꝛ dic etiā ſi gratis offerat̄. i. nihil accipiatur. q. actum. cum paupertas excuſet. x. q. ij. cauendū autē licet hoc verbum exigatur aliter accipiatur. ff. de leg. iij. fideicom. §. ſi quis rem. ꝛ qḋ a pauperib⁹ nihil debeat accipere. facit op. arg. ȝ. c. li. de reſcrip. ſtatutū. §. puiſuris. in ſi. vnde admodū admiror de ſnīa ſupradicta cū ipſi Joā. An. h. goſ. ꝛ hoſti. tenēāt ibi qḋ. ȝ. dixi ibi. ꝛ ſicut eccleſia eſt pauper ꝛc. hoc ipſi no. ȝ. eo. cū inſtantia. vnde ſi eccleſia grauat̄ debet epūs ipſam ec. ſuis expē. viſitare. vt in pre. c. placuit. c. cauendū. ꝛ hoc tenēt Lan. vin. ꝛ. b. ȝ. eo. cum apoſtolus. ꝛ idem tenent Lau. ꝛ rof. prout no. in ſuo li. iuris cano. R. de procurationibus. §. idem autē. ꝛ facit ad hoc qḋ dicit Inno. ſ. eo. in verbo viſitat. ſupra. vbi dicit qḋ iſtud conuiuium ſiue pcuratio dat̄ in ſignū ſubiectionis ꝛ potius ppter hoſpitalitatē ꝙ de neceſſitate iuris nālis. qꝛ ppterea epūs hȝ bona eccleſ

a ¶ Eccleſiaſtic⁹. Ad intelligētiam hui⁹. c. in ſi. adde feli. in tra. qn̄ litere apoſtolici patro. ec. in. v. co. in prin.

b ¶ Viſitare pſonalr. ad de arch. i. c. ſi epūs. ȝ. de of. or. c. lib. bal. in. l. j. §. pe aūt in. ij. col. ver. quidā ſunt act⁹ C. ðcad. iol. tex. ꝛ ibi pe nor. l. c. iter dilectos. ꝯtra de of. or. car. in cle. j. in. v. ꝛ vi. q. de ſta. mo.

vt ex eis hec ⁊ alia ad ſuum offi͂ptinētia faciat. ad hoc ſupra ꝺ
vi. ⁊ ho. de. cum ab omni. ⁊ dicetur. ſ. c. in glo. ſic. ſ. e. ⁊c. ibi vi-
deas. vñ propter hoc ſtatutū eſt ꝙ ſi aliq̄ ſunt pauperes eccle-
ſie ꝙ de hoc nō grauētur. vt. ȝ. e. cū apl's. in fi. ſed ꝯtra iſtā ſniaȝ
expſſe vr. ȝ. de of. or. cōquerēte. vbi plane dicit ꝙ eps ab eccle-
ſiis q̄ ad eas viſitandas accedit. nō debet exigere pcurationis
noie āplius. niſi q̄ntū pēſatis facultatib⁹ earundē moderate
poterūt exhibere. ⁊ poſſet dici ꝙ illud. c. placuit loquit̄ de penī
tus impotēte. quē euidēs paup̄tas adeo arctat ſiue retinet ꝙ ni-
hil ꝯferre pōt. pre. vero dec. ꝯquerēte loquit̄ ꝺ eccleſiis q̄ nō ſūt
penit⁹ impotētes. ſȝ aliq̄d ꝯferre pñt q̄uis ad totā pcuratiōeȝ
ep̄o faciendā nō ſufficiāt. ⁊ hoc clare indicat ibi tex. ⁊ no. ꝙ di-
cit illa dec. ꝯquerēte. ſ. ꝙ penſatis facul. ⁊c. vt predcm̄ eſt. ad idē
ff. de ceſ. bo. l. is qui. vbi p3 ꝙ debitor in q̄ntū pōt ſoluere d3
nō in totū. nam d3 haberi ratio ne egeant rectores eccleſiarum
earumq̄ miniſtri ad hoc. ff. de reg. iur. in condēnatione. nā nō
ſunt fraudandi alimētis quotidianis. ff. de ceſ. bo. l. qui bonis
Et adde ꝙ dicetur. ſ. e. li. de vſur. quāꝙ in gl. ſic. ȝ. c. ⁊c. ſi bene vi-
deantur dec. ȝ. dicte. c. cū inſtantia. c. pcurationes. non obſtant
q̄ nō loquūtur de ep̄is viſitātibus. quo ad cōtributionē. ſȝ de
legatis vel nūciis ſe. ap. nō tn̄ viſitātib⁹ nos loquimur ꝺ ep̄is viſi
tātib⁹ q̄ debēt recipere pcuratiōes a locis viſitatis. vt. ſ. pri. ſeq
tur. ⁊. ſ. c. felicis ad idē. x. q. ſ. ep̄m in princ. imo ſi bene videatur
pre. dec. pcurationes potius facit p quā ꝯ. cū ꝯ legatos ⁊ nun-
cios ſe. ap. de cōtributiōe ab aliis faciēda eccleſiis adhibeat mo
deramen. ep̄is de q̄bus premiſerat ibi pretermiſſis. ar. xxv. di.
qual'. cū ſi. vnde nō credo bñ dictum. ꝙ dixi in prin. huius gl.
¶ Congruā. i. oib⁹ cōem. puta eſt poſſibile ſic. ȝ. de fide in. c. acce
ptimus. ff. de iud. ſi locus ⁊ q̄ poſſit oēs recipere. quo ad neceſ
ſaria ſm̄ Hoſt. ⁊ licet dicat iſta lr̄a ad vnū locū credūt tn̄ Inno.
⁊ Hoſti. cū eo ꝙ ex cā diuerſis locis poſſet vnū collegiū viſitare
licet cōuenientius ſit ꝙ viſitet in eodē. ¶ Cōuocare. hāc voca-
2 tioneȝ facere poterit archieps † nō tn̄ in ſua dyoc. ſed ēt in dyo.
ſuoꝝ ſuffrag. ſibi ſubditorū q̄n eas viſitat ſm̄ Inno. ⁊ Ho. nā
eadē eſt rō. ergo idē ius. vt. ȝ. de cōſti. tranſlato. ȝ. de excep. cum
inter. §. id q: rōne ⁊c. nā quo ad officiū viſitationis tota puin
cia vr̄ eſſe ſiue fingitur vna dyoc. ¶ Demū. i. ex quo ſuam ciui-
tatem vel dyoc. viſitauerit ſicut pmiſſuȝ eſt. ⁊ no. ꝙ dicit deinde
liceat. q. d. ergo nō añ. q: forma eſt exacta diligētia obſeruanda
ff. man. diligēter. ȝ. de reſcrip. cū dilecta. ȝ. e. li. de preben. cui de
nō in fi. niſi aliud forſan obtinuerit de cōſuetudine ſpeciali. ȝ.
eo. lib. de of. or. romana. ver. niſi remeñ. ſaluis his que eps ſer-
uare d3. ⁊ que ſine illa dicetur. ſ. c. c. in fi. in verbo plane obſer-
uari. in quibus nō puto ꝯſuetudinem ꝯſue. valere ēt quo ad archiep3
ho. ¶ Prouinciā. hoc id q: ad archiepm̄ ſiue metropol'. ptinet
cura ⁊ ſolicitudo totius puincie. ⁊ ei eſt conceſſa. xj. di. c. j. ver.
metropol. ad idē. lxxv. di. q̄ in prin. ix. q. iij. c. ij. in princ. id ex
officij ſui debito nulla pſcriptio. obſtāte pōt annuatiȝ viſitare
a ȝ. de preſ. cū ex of. ⁰. ȝ. c. ſopite. ⁊. c. nup. ēt ſi ſui ſuffra. nō ſint ne-
gligentes. ſ. e. ppetuo. ¶ Vel eius pre ſub. ſi nō pōt totū. ff. de
reg. iu. impoſſibiliū. xxiij. q. ij. faciat. ff. que ſen. ſine ap. re. Pau-
lus ⁊ ꝙ not. ȝ. de ſolu. Odoardus. ſ. e. li. de reg. iu. nemo poteſt.
¶ Viſitationis officiū qualiter hoc. i. de quib⁹ habeat fieri col
ligitur. x. q. j. placuit. ſ. e. §. ſane ciuitates prio h3 eas ſiue earu3
qualibet viſitare tanquā caput ſcdo dyo. vt. ſ. ſequitur. ¶ Alia
rum cōuentualiū ⁊ parochialiū ⁊ aliarū quarūcūq̄. tam in ca
pite ꝙ in mēbris. vñ ſequit̄. ¶ Capitula. reſpectu cathedraliū.
¶ Monaſteria reſpectu cōuentualiū eccleſias reſpectu paro-
chialiū. ¶ Alia religioſa loca reſpectu aliarū ec. pia loca reſpe
ctu oium hoſpitaliū grāgie tn̄ nō viſitantur principaliter. ſed
dic. vt. ȝ. e. ancoritate cū illarū habitātes ad ſua capita vocabū
tur. ⁊ ibi cū aliis viſitabuntur ſm̄ Ho. ¶ Libere. i. cōtradictio
ne pſcriptio. vel appellatiōe aliqua nō ob. ȝ. de pſ. cum ex officij
pre. c. accedentes de of. or. licet Hoſti. ¶ Viſitando. ſi ius ordi-
nate viſitare perſonas in cōmuni. videlicet in capitulo. debes
viſitare ſimul cum aliis non enim v3 ita ſigillatim procedere
viſitans contra ſingulos. licet negari non debeat eam viſitatio
3 nem ſic fieri poſſe ſi viderit expedire. ⁊ a prelatis † debet ingre-
re q̄uō corrigāt ſubditos ſuos ⁊ q̄uō aliꝫ exerceāt ſuū of. ſȝ inn.
non tamen clericos ⁊ laicos viſitabunt ſimul ſed ſeparatim. q:
ſeparata eſt vita talium. iiij. diſt. ſtatuimus. ⁊. c. deniq̄. j. R. ij.
q. vij. laycos vero vnde vides quod in genere ⁊ in cōmuni ſit
iſta viſita. Jo. vt. ſ. e. §. ſane. Sed nunquid de ſtatu epiſcopi. ⁊
ab eodē in. c. inquiretur. dicit Hoſt. vtiq̄ fieri poterit ſed decē
tius eſt vt primo ſeorſum interrogetur ſeorſu3 corrigatur ſi q̄d
fuerit corrigendum. cū ſit aliis exemplum. x. q. iij. pcipue. ȝ. de
elec. cū in cūctis de voto magne. §. j. ⁊. ſ. de accu. qualiter. ij. §. j. ⁊
bene poteſt cap. corrigi ſine mēbris ⁊ mēbroꝝ correctio differri
ȝ. de re. iu. cū. J. ⁊. a. §. j. ¶ Viſitatis ſic. ſ. e. §. perpetuo. loca vi-
ſitata appellat ſiue ſint illa ad que accedit pſonaliter. ſiue alia

a ¶ c. cū ex of. vib que di- cit glo. i. c. odia. de re. iu. ſ. co.

q̄ vocat ad ſuā viſitationē. vt. ȝ. e. j. R. v. ⁊ ſi cōmode. Et no. qd
viſitare intelligitur ſi vadat cā cōſignādi pueros vel cōſeruan
di eccleſias. ſ. de relꝫ. do. c. j. hoc pro quocūq̄ alio negotio cōi.
vel ꝙ multos tāgit. ar. x. q. iij. relatū. j. q. ij. placuit. ſ. de ſy. cū ſit.
Secus ſi vadat pro cauſis expediēdis ſm̄ Inn. ⁊ ho. ⁊ ex eo qd
dicūt iſti patres ita generalr̄. p quocūq̄ negotio cōi ⁊c. vr̄ qd ſi
eps vadat ad eccleſiā vt eā reconciliet. tūc viſitare intelligitur.
⁊ ſic pcurationē habebit. tu dic ꝯtra tñ q: hoc nō ſit a iure per
miſſum. ſed hoc ſuis ſumptibus exercebit. nā ideo ſunt ei eccle-
ſiaſtici redditus deputati ⁊c. ȝ. de vi. ⁊ ho. cle. cū ab omni. ⁊. ȝ.
dictū eſt in glo. ſ. incongruus. ad idē. in auc. de man. prin. ⁊ hu-
ius ſnie eſt Vin. ȝ. de of. or. cōquerēte. vñ dicas generaliter ob-
tinere qd p officio impēdēdo nihil d3 accipere eps vel quicūq̄
prelat⁹ nec ēt pcur. q. iij. veudētes ⁊. c. nō ſolū. xviij. q. ij. hoc tn̄
x. q. iij. q̄ in p nn. xxv. q. ij. amputato. ſed certi ſunt caſus l iu-
re expſſi in quib⁹ ordinarius licet petit ſumptus alꝫ nil petet
niſi qd a iure ſpāliter exceptatur. ⁊ hoc cōſtāter dicas verū. hāc
ſniam tenēt Lau. ⁊ vin. ⁊ go. in pre. c. cū ab oi. ¶ Ceperit. ſub. ⁊
inde receſſerit ius puincie. ¶ Tenerent. ſub. eodē anno quas
dioc. ¶ Et ſua. ſ. dioc. archiepi. ¶ Eadē dioc. que eſt iam viſi-
tata. ibi in dioc. ¶ Plus aliis. ſubau. eccleſiis vel diocc. viſitan
dis. ¶ Intermiſſa. i. dimiſſa vel ſuſpēſa. ¶ Redeat ſi h3 redire
multo fortius poterit ibi morari ſi per vnā diem nō poterit cō
plere viſitationē. ⁊ hoc ſi neceſſe fuerit requiſitus. vt ſequitur. ⁊
hoc videt̄ expreſſum. x. q. j. placuit. vñ dicit Inn. ſi plurib⁹ die-
bus oporteat eū intendere circa viſitationē vnius eccleſie ſemp
dñe facere pcurationē. vt in. pre. c. placuit. q: ſi pōt ſtatī redire
⁊ pcuratōe3 hēc. vt. ſ. e. ppetuo. q̄re nō poterit ſtare ⁊ pcuratio-
nē hēc. Itē q: circa iura nō eſt malignādū. nec ob. x. q. iij. inter
cetera. q: ibi loquit̄ q̄n neceſſitas nō requirit qd vltra vnā diē
ibi moret̄. ar. ꝯ. ſ. eo. felicis. v. adnciētes. ſed rō que ibi ſequit̄ v.
cū eidē vr̄ potius facere p quā cōtra. ¶ Requiſit⁹ dicit ho. er-
go nō aliter. cū iam p eritū viſitationis illi⁹ anni videat̄ renū-
ciaſſe. vt hic plane colligit̄. ar. ȝ. de re. iu. ꝙ ad cōſul. §. vl. ¶ Aſ-
ſenſu dicit Inn. ſic itellige. ix. q. iij. null⁹ primas. c. ſaluo. quid
ſi loci dioc. ꝯdicit. dic qd nō. ideo min⁹ redibit archieps. ex quo
maior ⁊ ſanior ps cōſentit. lxj. di. c. j. ⁊. ij. ho. ¶ Profect⁹. qui to
tis viribus pcurare d3 officiū paſtorale. ȝ. c. cū apl's. v. ſȝ vero.
¶ Malicioſe. qd pſumit̄ eo ipſo qd indigētia nota eſt ⁊ famo-
ſa. q̄uāuis alias malitia ſit pbanda. ff. de pba. §. qui dolo. ho.
¶ Cōſidentē. q. d. nō requiret pbationem aliquā. ſed de facili
hoc cōcedet ho. ¶ Poſtq̄ aūt. cōſiliq hoc oēs eccleſie ei⁹ viſita-
te. ⁊ ideo ſufficit requirere cōſiliū ſuffraganeoꝝ. ⁊ reuertat̄ hec
viſitatio gñal'. ſed vbi inquiſitio intermittit̄. nō ſufficit requi
rere cōſiliū. vt. ȝ. e. §. qd ſi forſan. ⁊ eſt rō q: ibi piudicat̄ aliis ec-
ſue dio. ītermittit̄ earū vtilitas que adhuc nō ſunt viſitate ſm̄
h. diffinitiōe habita p archiep3 ⁊ ſuffrag. ſup his q̄ ſtatuta ſunt
in cōi inter ipſos que ſcribēda ſunt. in quolibet cōſilio. vt hr̄. ſ.
de accu. ſicut olim. h. dicas iſta diffinitio ſiet iſto mō. diffinim⁹
pcedendū eſſe ad viſitationē puincie noſtre p nos. nec ē neceſ-
ſe qd ſiat cā cognita ſȝ ſufficit qd de plano. nec a tali diffinitiōe
poterit appellari cū ſic tn̄ ſup executiōe officij ſui. ȝ. de off. or.
irrefragabili. ſm̄ Inno. ⁊ hoſt. ¶ Superi⁹. ȝ. eo. j. R. ⁊. §. j. ⁊. ij.
¶ Opportunū. de hoc eidē archiepo ſtandū eſt. ſm̄ Inn. ⁊ ho.
¶ Sanc. verbo dei. x. q. j. placuit. ⁊ dic qd per ſe vel per aliū ar.
x. q. j. ep̄m. ȝ. de of. or. inter. ȝ. de te. or. cū ſit. Inn. ⁊ hoſti. ⁊ dictū
4 eſt. ȝ. eo. in gl. ij. ¶ Coactiōe. hoc vult dicere qd viſitator † nō d3
q̄ſq̄uā cogere. vt dicat que ſunt corrigenda circa hoc que ad
ipſius officiū ſpectant. Sed ſimplr̄ querat. ⁊ volētes rñdere au
diat. ⁊ idē dicendū eſt in quolibet alio iure ordinario viſitāte.
tamen bene pōt eos cogere dicere veritatē de his ſuper quibus
inquirit. ⁊ que ad viſitationē cōueniant. ⁊ in his que ad ipſam
ſpectāt eidem obediāt. q: eni cōmittit̄ principale ⁊ acceſſorium
ȝ. de offi. dele. c. j. c. prudentiā. §. pe. ⁊ vl. alioquin deluſoria eſſet
talis viſitatio ⁊ correctio ſi cohabitationē aliquā nō haberent.
ȝ. de offi. dele. c. ex literis. ⁊. c. preterea. ſm̄ Inno. ⁊ hoc idē not.
h. dicit enim ſatis credo qd poſſit excōmunicare clericos cū vi-
ſitat ſi nollent dicere veritatē ſuper his in quibus eos corrigere
⁊ emendare debet puta ſi ſunt negligentes in his que facere de-
bent dicas qd de occultis nemo cōpellendus eſt dicere veritatē
vt patet. ſ. de accu. qualiter. j. §. forma. c. inquiſitionis. §. j. nec
a principio iuramentū. exigeretur per qd aliquid promere di-
ſtringatur. ex quo aliqua ſine iuramento referantur corrigen-
da poſtea poterit exigere iuramentū. ⁊ ſic intellige glo. premiſ-
ſam hoſti. ¶ Aſpera. ad hoc. xliij. di. c. j. xlv. di. diſciplina. ſ. de
pe. ⁊ re. omnis. nam hic ſolum bene agitur vt vita hominum
corrigatur. xxiij. q. v. prodeſt. ¶ De aliquibus. de quibus aliꝫ
interrogati de plano nil dicunt. ſicut premiſit ſolerter inqui-
quirat ſeruata forma. ſ. de accu. qualiter. ij. hoſti. ¶ Eos cleri-
cos viſitatos. Inno. ¶ Denūcient. ſi de materia iſta denuncia-
tionis

tionis vis videre recurras ad id qḋ no. xxi. q. v. hoc videt vbi plene dixi. ⁊ ad denunciationē ipſius ſolam epiſcopus inquirere tenet. arg. ij. q. v. mihi. nā. c. omnibus. ⁊ ſi epiſcopus nollet inquirere archiepiſcopus inquiret. ⁊ eſt ratio qꝛ curā eius habet. argu. ad hoc. ſ. eo. perpetuo. in fi. ⁊ ad eius pertinet officiū propter negligentiā epiſcopi. arg. ix. q. iij. cū ſimus. ⁊. c. ſe. ⁊ huius ſnie eſt hic Inn. ⁊ ho. alij. vero dicūt qḋ iſta cognitio ꝓpter epiſcopi negligentiā non deuoluitur ad archiepiſcopum. ⁊ eſt ratio qꝛ nō eſt iure canonico expreſſum. argu. ad hoc. x. q. iij. qꝛ cognouimus. xviij. q. ij. hoc tantū. xxv. q. ij. amputato. nam in hoc caſu papa expreſſiſſet ſi voluiſſet. hanc vltimā ſniam credo verā per id qḋ not. ipſe Inn. ſ. de cōceſ. pre. quoniā diuerſitatē in glo. ſ. palā ⁊c. ver. melius videt ⁊c. vbi diceret qḋ nec capitulum nec archiepiſcopus. nec ſuperior pōt ſupplere defectū alterius niſi ius hoc dicat qḋ ei liceat alteri⁹ defectū ſupplere. ⁊ eſt in eius ſnie. ſ. de elec. cū eccleſia in gl. j. ibi videas. ad hoc. ſ. eo. lib. de ſup. ne. pre. romana. ibi videas in glo. in hoc verbo ſi diceatur. ſm crimen illius remanebit impunitū. qḋ eſſe nō debet. vt. j. de ſen. ex. vt fame cū ſi. R. archiepō ſuo iure ordinario cōpellat ipſum epm negligentē vt ꝓcedat ⁊ puniat qḋ quidē archiepō facere pōt ratione predicte negligentie circa correctionē. paſtor enim eius eſt vt. xxxiij. di. quorundā. xxij. diſt. de his in fi. x. q. iij. qꝛ cognouim⁹. in fi. ⁊ huius ſnie ſunt Inn. ⁊ hoſti. ſ. de cleri. nō reſi. ex tue. vbi dicūt qḋ excōicādo vel ſuſpendēdo

5 pōt archiepō † ꝓcedere cōtra epos. ¶ Notoria vero crimina ſciēdum eſt qḋ eorū que ſunt notoria. quedā ſunt notoria iudici ⁊ incognita aliis quo caſu loquitur. ij. q. j. multi. c. ſi peccauerit. alia ſunt manifeſta aliis ⁊ occulta iudici quo caſu locū habet. ea. q. deus omnipotēs. ⁊ quedā nota ſunt iudici ⁊ aliis. quo caſu locū habet. ea. q. ſcelus. hoc ſi placet ꝓſequere. vt. ea. q. §. ſed notādū. vſq; in fi. q. ⁊ ſi in hoc caſu iudici ſit dubiū an crimina ſint notoria. de hoc prio inquirēdū eſt. ⁊ nō videt qḋ hic aliud debeat ꝓnunciare niſi. meū eſt punire hec maleficia qꝛ ſunt notoria. hoc enim modo tm videt cognoſcere an ſua ſit iuriſditio ea puniēdi. ⁊ hui⁹ ſnie eſt hic Inno. Ego intelligo notoriū crimen in hoc caſu cui populus teſtis eſt vt plane colligit. lxi di. ſacerdotibus in fi. ad idē. xxxv. q. iiij. qḋ ſcripſi in prin. ⁊ illud eſt notoriū facti cuius populus teſtis eſt. ⁊ diſſimulationi ſiue negationi nō eſt locus vt ibi. ⁊. ſ. de coha. cleri. ⁊ mu. tua. vbi plene de hoc per Inn. ⁊ Hoſt. ad idē. ff. de ritu. nup. palā in prin. ⁊ intelligit populus eſſe teſtis ſiue ſit crimen notū omnibus qui ſunt in loco ſiue maiori parti. ij. q. j. de manifeſta. ſ. de coha. cleri. ⁊ mu. vſa. ¶ Nō egerint. qꝛ notoria iſta nō requirūt. ſ. de fili. preſ. qm. ſ. de iureiur. ad noſtrā. j. de accu. euidentia. ſ. de ele. bone me. ma. §. cōtra. ¶ Negligentia. no. qḋ ipſo facto ꝓbat negligentia prelati. ex quo enim crimē alicuius notoriū eſt ⁊ non eſt tn̄ punitus ꝓbat negligētia prelati vnde ex hoc ſuperior inquirere pōt ⁊ corrigere ſubditū ſuffrag. ſm. h. arg. ad iſta. xliiij. di. multis. xviij. di. ꝓuenit ⁊ ex hoc qḋ dicit hec lrā collige arg. a cōtrario qḋ alr nō dꝫ corrigere niſi cōſtet de negligētia. i. niſi ſibi viſitandi volūtarie ſine coactiōe fuerit nūciatū. vel niſi aliud ſit de cōſuetudine ſm ho. ¶ Debitā. ſi qua eſt in iure expreſſa ſiue determiāta alioquin arbitrariā. ſ. de of. del. de cauſis ſi obijciat ad id qḋ hic dicit de negligētia. ſ. eo. ꝑpetuo dic qḋ nō ob. qm̄ hic loquit de correctione ibi de viſitatione ⁊ aliud eſt corrigere aliud viſitare. vn̄ nō tāgit caſum iſtū. ¶ Procurationes. in canonib⁹. x. qḋ. iij. relatū. ſ. eo. cū apoſtolus. ⁊. c. ſe. ⁊. c. ſopite c. nuper. Inno. ¶ Officij. vt ſcriptoris vel alterius conſimilis. ¶ In victualib⁹. vt eſculēta. ⁊ poculēta. ar. ſ. e. li. de reſcrip. ſtatutū. §. inſup. ff. de ver. ſign. l. vict⁹. ⁊. l. quos nos. § vlt. ⁊ hoſpitiū. ff. de ali. le. l. legatis. ⁊ litera hec ſatis demonſtrat qḋ eccleſie viſitate nō debent ſoluere vecturas equorū vel alia huius que ſunt preter ꝓcurationē hoſpitij. ⁊ huius ſnie eſt Inn. ¶ Tm. hoc intellige. vt. j. eo. felicis. ¶ Maledictionē. hic ſonat in penam ſpiritualē dūtaxat. ⁊ ſic ligatus erit quo ad deum ſicut cōmuniter dicit in literis apoſtolicis indignationē dei omnipotētis ⁊c. que pena nō multum ab aliquibus timebatur. ⁊ ideo huic ſpirituali fuit adiecta pena temporalis. vt. j. c. proxi. ⁊ ſm hoc habes hic efficax arg. pro ſnia illa que habet qḋ iuſtus homo ſiue iudex pōt alicui maledicere de hac diſputationē inuenies. pro ⁊ cōtra. xxiiij. q. iij. de illicita. cū duob⁹. c. ibi ſe. ⁊. §. ſꝫ qui. ⁊. c. ſe. ¶ Incurrat. ipſo facto aliqua maledictione diuina ſiue apoſtolica. ¶ Duplū. vt. ſ. eod. procur. in ſi. j. eod. exigit. ¶ Reſtituat. ſ. j. menſem alias puniuntur vt dicit. j. eod. exigit ¶ Liberet. ergo facta reſtitutione liberatus eſt. vt hec litera denotat manifeſte. ſic. ſ. eo. lib. de elec. qꝛ ſepe. vbi de hoc. ¶ Iuſtitutis. ſ. de ſta. mo. in ſingulis. c. ea que. Inno.

Summarium.

1 ¶ Audax quis dicatur.

Exigit peruerſorum.

Id eſt eorum qui non ſunt recti ſed bono aduerſi. audacia. i. temeritas. in malo hic accipitur ſic. iiij. di. facte ſunt. ⁊ dicitur audax

1 qui nō metuit † ⁊ audax pro arrogāte ponitur proprie ſic dicūtur audaces facientes cōtra ius. in autē. de admi. tu. circa prin. col. viij. aliquādo ſumit in bona parte. vt ibi audaces fortuna iuuat. ad hoc viij. q. audacter. in prin. xxxij. qḋ. v. ſi paulus. ver. caue queſo. ⁊ iſtud prin. ſumptū fuit. in auten. de depoſi. circa prin. ¶ Conten. magna enim ratio ſuadet penas ob maleficia ſolui. ff. de fideiuſ. ſi aro. §. id qḋ. C. de pen. ſancimus. ⁊ hoc dicit qꝛ ſola prohibitio nō multū ſepe faceret ad malos cōpeſcendos. qꝛ nō omnia in iudiciū deducunt. ſ. de preben. cū iam dudum ¶ Imponamus. vt quos diuinus timor a malo nō reuocat ⁊c. ſ. de elec. cū in cūctis. §. clerici. ¶ Conſtitutionē. ſ. eo. ro. ¶ Viſitationis. nihil ergo ſtatuit de procur. que debetur ratione ꝯſuetudinis. de qua potes intelligere. xvij. q. ij. ſeruitiū. ſiue pacti in fundatione alicuius ec. poſit. ea. q. eleutherius. ¶ Exigere. hoc eſt ab initio extorquere. ff. de leg. iij. ſideicom. §. ſi rem. ¶ Pecuniā. dicūt. G. du. ⁊ Bar. niſi ꝓpter vecturas ⁊ ferraturas equorū ſi indigent. tu dic contra. vt dixi. ſ. c. proxi. §. pe. in verbo victualibus. ¶ Nolēte. dic. vt. j. c. proxi. ¶ Munus. ſ. e. lib. ſtatutum. §. in ſuper.

Summarium.

1 ¶ Procurationum numerus dierum numerum excedere non debet.

Felicis in concil.

Supra. c. proximo ¶ A nolētibus. in hoc corrigitur pre. con. e lium. ¶ Perſonaliter. not. verbum ſic etiā. j. ſequit. ver. cū eidem. ⁊ per hoc demonſtratur qḋ quādo per aliū viſitat qḋ poteſt vt dictum eſt ſ. eod. romana. tunc ille tantū qui viſitat recipiet moderatum procurationem. vt. ſ. eo. lib. de of. or. ſi epiſcopus ¶ Vna die. i. vnius diei. nā a iure licentiā habet per vnāquāq; baſilicā morandi vna die. vt habetur plane. x. q. iij. inter. iuxta fi. ⁊ ibi vltra nō debet morā trahere. intellige niſi neceſſitas aliud inducat. qḋ dic vt dixi. ſ. eo. ro. §. deinde. in glo. ſed habet redire ⁊c. ⁊ ſcḋm hoc etiā pōt intelligi. x. q. j. placuit. quāuis quidā dicāt correctū qḋ ibi dicit alia die ⁊c. hoſti. tamen aliter intellexit literam illam. dixit enim qḋ prima die qua venit ad ec. procurātur in ſero. ⁊ tunc viſitat presbyterū craſtina vero die in mane conuocat populum. ⁊ reddit eis qḋ debet. ⁊ ſic ſumpta comeſtione ad aliam ec. proficiſcitur. ⁊ ſic procurator a qualibet eccleſia bis in anno. ⁊ hoc ipſe no. in ſum. de of. archid. §. qḋ ſit. ver. pa

1 tet ex premiſſis. ¶ Plura. nam numerus procurationū † non debet numerum dierum excedere. ſ. eo. procurationes. ſed ſi licite bene poteſt viſitare vna die plura loca. ⁊ hoc fecit illa poterit facere inſimul contribuere ad procura. faciendum. ¶ Viſitatis. ſic. ſ. eo. §. dic vt ibi eſt dictum in ver. verbo viſitatis.

Summarium.

1 ¶ Negotiator quis dicatur.

Quamquā.

Iure cañ. j. de ver. ſign. ſuper quibuſdam. §. preterea ciuili. C. no. ve. inſti. non poſſe. l. ab ec. C. de epi. ⁊ cle. placet. que eſt canonizata. xvj. q. j. placet. eſt ſub. §. nouarum. ¶ Ipſarum. ſ. eccleſiarum eccleſiaſticarūq; perſonarum quarum res videntur gaudere eodem priuil. ſm id qḋ le. ⁊ no. a
xvj. q. j. ſimiliter. ⁊ pōt eſſe ratio que ibi. no. ſ. de pig. ex literis. in glo. hoc priuil. dotis ⁊c. ⁊ hoc tamen nō eſt vniuerſaliter verum. nā res proprias clericorū preſcribūt laici ſpacio. xxx. an. qꝫ nō facerent in rebus proprijs eccleſie. vt no. xvj. q. iiij. c. j. ¶ Iure humano. C. de epi. ⁊ cle. l. ij. ⁊ aliis cōcor. ſ. poſitis in gloſſ. ij. ¶ Diuino. gen. xlvij. ⁊ eſdre. viij. vltra medium. ad idem. j. de immu. ec. non minus. ¶ Conſtitutionem. facit mentionem de illa conſti. que habetur. j. eo. lib. de immu. ec. c. j. de cuius intrinſeca mente iſta elicitur. ¶ Negotiandi. hoc verbū a multis nō

a plene colligitur. vnde dic⁹ qḋ ille dicitur negotiator † eſſe qui

1 rem comparat vt integram ⁊ immutatam vendendo lucretur. at is qui rem comparat non vt ita integram ⁊ immutatā vendat ſed vt materia ſit ſibi aliquid inde comparandi. ille non eſt negotiator. vt dicit Joā. criſo. lxxxviij. di. eiciens pal. eſt hanc negotiationem clerici exercere non debent. vt. ea d. di. c. ſi. xiiij. q. iiij. c. j. vbi de hoc. ⁊ melius ea. cauſa. qḋ. iij. in ſum. in fi. ⁊ dicit Jo. qḋ clericus negotiator vt peſtis euitandus eſt. vt in preal. negotiatorem. ¶ Deferunt. tunc videtur ſecus. C. de vect. ⁊ cō. l. vniuerſi. ⁊ no. in pre. c. j. de ver. ſi. ſi ſuper quibuſdam. §. pre

a ¶ Vn̄ dic. Adde ſpe. l ti. ne cle. vel mo. ſecul. nego. ſe immiſ. ⁊ ter. in. c. eiiciēs ⁊ in. c. tale. lxxxviij. di.

terea. ꝛ ſic ſumpto arg. a cõtrario ſenſu qḋ eſt validũ. ẽ. de his que fi. a prela. cũ apoſtolica. cũ ſi. ſi cauſa matrimonij trãſferũt. hac immunitate non gaudent. ꝛ ſic eſt hic arg. cõtra emptores redditũ clericorũ vel regis vel alterius baronis. qui volũt in his gaudere illa immunitate qua clerici vel rex vel baro in ſua iuriſditione volẽtes bladũ vinũ ꝛ alia ex huius emptionibus obueniẽtia ſine ſolutione trãſferre. prout illi a quibus emerũt facere poſſet. ſed hic quero id qḋ iam vidi de facto pone qḋ quis heri incipit trahere bladũ de ciuitate bonon. ſed in tempeſtate vel fluminis vel tempeſtatis vel alia iuſta cauſa reuerti coactus eſt ad ciuitatẽ ſubſequenter preconizatur qḋ quicunq; extraxerit bladũ de ciuitate amittat bladũ ꝛ animalia nunquid illud bladũ qḋ heri inceperat trahere põt etiã poſt preconizationem trahere ſine metu pene. ꝛ eſt dicendũ qḋ ſic. ff. de pub. ꝛ vec. l. ce-
a ſar.[a] alias incipit cũ inſule ꝛ facit ad hoc qḋ le. ꝛ no. ẽ. de of. ord. gratũ de fo. cõpe. propoſuiſti. arg. cõtra. ẽ. de cõſti. cognoſcẽtes. vbi hoſtiẽ. not. qḋ premiſſum eſt. ꝛ bene. ¶ Collegiũ ad huius verbi declarationẽ vide qḋ no. j. de exceſ. pre. cũ dilecta. ¶ Vniuerſitas. j. eo. lib. de ſen. ex. ro. §. in vniuerſitatẽ. ¶ Rebus propriis. i. propriis clericorũ quas cauſa negotiandi nõ deferunt. ¶ Aliũ. j. de ſen. ex. mulieres. j. eo. lib. de regu. iur. qui per aliũ. ¶ Alieno. xlvi. di. ſicut nõ ſuo. j. eo. lib. de reg. iur. quod alicui. ¶ Singulares generaliter loquit. vnde credo qḋ cõprehendat etiã epiſcopos. ꝛ hoc ẽt demõſtrat litera pre. ibi nec aliqua ꝛc. ſic obnciatur. j. eo. lib. de ſen. ex. q2 periculoſum. dic qḋ non loquitur in ſnia ex. vt hic. Sed ſuſpenſionis. vt. ẽ. eo. lib. de elec. ſi cõpromiſſarius. §. huius interdicti. ꝛ qua ratione dicit hic extendi ad tales perſonas eadẽ ratione dicemus ꝛ de collegiis eccleſiaſticis vnde. j. dicit loci alterius cuiuſcũq;. ꝛc. ¶ Obtineãt. cũ hic papa ſibi taliũ abſolutionẽ nõ retineat aliis cõcedere vt j. de ſen. ex. nuper. ꝛ no. eo. ti. ſi quẽ in gl. ſic ergo. ꝛc. in fi. ¶ Plenarie. alias dicit plene. ẽ. eo. lib. de elec. q2 ſepe. dic vt ibi dixi in glo. ergo plena ꝛc. ¶ Reſtituat hoc verbũ demonſtrat qḋ abſolutionẽ precedet reſtitutio ſic. ij. qḋ. vij. accuſatio quoq; in fi. vbi de hoc in gloſ. qḋ videt ꝛc. xvij. q. iiij. de presbyterorũ in fi. vbi plene de hoc in glo. arg. qḋ ꝛc. dic vt ibi. xv. q. iij. excõicatos in glo. j. etiã ibi videas ad hoc. ẽ. eo. lib. de ſepul. animarũ in fi. ꝛ merito hic dicit. q2 taliũ offenſio ad chriſtum dicit pertinere. iij. q. j. nulli ſicut eorũ bonoꝛ dicit eſſe chriſti. ij. q. v. hoc habet. ꝛ qḋ dictũ eſt de reſtitutione. idẽ intellige de ſatiſfactione tranſgreſſiõis cũ hic iſta ponant ſimul cũ copula. ꝛ ad hoc. j. eo. lib. de immu. ec. quoniã in fi. ꝛ. j. eo. lib. de hereti. quicũq;. in prin. ¶ Cõpetenter. i. cõgrue. j. de ſen. ex. porro. ꝛ. c. parochianos ꝛ ẽ. de coha. cler. ꝛ mu. ſicut. dic vt ibi no. Inn. ꝛ cũ in rebus eccleſie facta eſt talis trãſgreſſio videt ſufficere ſi ſatiſfiat tali prelato ſcḋm q no. xviij. q. iiij. ſi qs cõtumax. ꝛ hoc tenuit ibi Lau. ꝛ bene dicit enim illud. c. locũ habere cum iniuria fit loco ſi vero fit perſone locũ habet ſm cum pre. decre. parochianos. alñ contra. vt. ea. q. ſi quis in aliquo vbi dicitur qḋ non debet ſatiſfieri eccleſie.

Margin notes: a ¶ L. ceſar. Adde que pulchre ponit alexã in conſi. vij. in iij. vol. — b ¶ Aliqñ tñ. Add arch. ꝛ ibi apoſt. in c. fundamenta. ẽ. de elec. eo. lib.

Summarium.

1 ¶ Archiepiſcopus poteſt de iure communi viſitare quãuis de ſuffraganeorum negligentia non conſtet.
2 Ius qḋ eſt de viſitatione iteranda eſt propter publicam vtilitatem ꝛ autoritatem.

Perpetuo declaramus. Iſtud non videtur bene dictũ cũ ante iſtã cõſti. cõtrariũ cõmuniter teneret. vt. ix. q. iii. §. ſed aliud. j. de accuſat. ſicut olim. ꝛ no. ix. q. ii. nullus primas dic qḋ hic approbat ſnia Ho-
1 qui dicebat qḋ archiepiſcopus põt de iure cõi ꝛ ſimpliciter viſitare quãuis nõ cõſtet de negligentia ſuffraganeoꝝ. ad hoc. ẽ. eo. ſopite. c. ſuper eo. c. cũ nuper. ꝛ ita ſeruabat ante iſtã conſti. curia ro. ad hoc. ẽ. eo. ro. ver. Inno. ita viſus eſt tenere. Idẽ etiã no. ẽ. de preſcrip. cũ ex officij. ꝛ ſcḋm hoc videt dicẽdũ qḋ illa. c. x. ix. q. ii. c. ii. ꝛ. q. iij. nullus ꝛ. ẽ. eo. lib. de fo. cõpe. ro. cũ ſi. huc caſum viſitationis in ſua generali prohibitione nõ includãt. cũ per alia iura videatur excluſus non ob. pre. decre. ſic olim. q2 nõ loquitur in archiepiſcopo viſitante. imo nec de ſolo archiepiſcopo ſed de eo ꝛ de aliis in cõci. perſiſtentibus ꝛc. tamen eſt qḋ prouinciale cõſiliũ de licẽtia nõ ſolũ ſuffraganeorũ ſed ꝛ ſubditorũ examinat ꝛ cõpeſcit. vt ibi pꝫ. ẽ. de prebẽ. graue. xviij. di. quaſi per totũ nec eſt dicendũ qḋ illa decre. ſicut olim ſit ſuperflua. imo eſt vtilis ꝛ neceſſaria q2 multa poſſunt deputari e prouinciali conci. videre que nõ perpenderet in tranſcurſu archiepiſcopus ſed nec archiepũs ſemper viſitat annuati. quãuis hoc poſſet ſi vellet vt hic pꝫ dũmodo ſeruet formam cõcilij. ẽ. c. ro. ¶ Conſtitutionis. ẽ. eo. ro. ¶ Reiterare. iſte ver. vſq; ad. §. põt etiã excepta illa clauſula. ꝛ procurationes a locis recipere niſi fuit cõſtitutio dñi Inn. iiij. que incipiebat venerabilibus ꝛc. ꝛ. j. demũ viſitationẽ ꝛc. fuit extra. c. ii. vbi hoc q. j. ſequit cõtinetur ibi ẽt ipſe ſic no. vt habui de ſuis dec. dixit enim literate no. q cõſuetudo ꝛ peccatũ archiepi ꝛ ſuffrag. nõ põt impedire
2 nõ ſolũ viſitationẽ ſed ẽt nec eius iterationem. hoc iḋ q2 ius q eſt de viſitatione iteranda eſt public. vtilitate ꝛ autoritate. ẽ. de fo. compe. ſi dilig. ſed ſi eſſet publicã vtilitate puta q modicam pcuratiõẽ daret hoc ꝛ pacto ꝛ cõſue. poſſet induci. x. q. iij. relatum ꝫ q pcur. nõ daret. nõ poſſet pſcribi. ẽ. de pſ. cũ ex offi. q2 ꝛ hoc ius q aliqua pcur. detur eſt publicã vtilitate. q2 ſi nulla daretur negligeretur viſitatio. ꝛ conſuetudo que occaſionẽ mali tribuit nõ eſt toleranda. xij. di. nos cõſue. imo plus vꝫ q illa conſuetudo que eſt cõ ius pu. que eſt cum vtilitate ꝛ ex cã aliqua vꝫ ſed tũc tñ qñ vel expſſo conſenſu pape tacito ex certa cã ducit. vt in pre. c. nos conſue. Inn. at. ¶ Procurationes a locis recipere viſitatis. iſta clã fuit inſerta pp̃ter id qḋ no. Inno. ẽ. c. ro. vt ibi dixi. in verbo redeat. ¶ Viſitatis. ſic. ẽ. eo. ro. dic vt ibi dixi in glo. ſic. j. c. ꝛc. quid ſi due vel plures ec. propter paupertatem vnite vnã tñ debent pcur. ſimul. vel forte nõ ſunt vnite ꝫ epũs eas in pcurando cõiungit dic q tenetur quãlibet viſitare ſi poteſt cõmode. nec aliter põt recipe pcur. alioquin cõuocet ad aliquẽ locũ idoneũ populũ vtriuſq;. ẽ. eo. ro. ¶ Põt ẽt dum viſitat. q. d. non al. cum regulariter non ſit iudex alarum ſuorũ ſuffrag. ꝛ ſic illas non põt ſoluere vel litigare. j. de pe. ꝛ re. oĩs imo vt vꝫ tales nõ põt reſtituere ſacramẽtis abſoluẽdo a vinculo minoꝛis ex. cõe ex pticipatione. q plane colligitur ex decre. j. de ſen. ex. nuper. naꝫ ſicut ibi pꝫ fuit queſitũ an tales poſſent abſolui p confeſſionem a ſimplici ſacerdote. vel epõ ſeu archiepõ. ꝛ propter reſponſionem quã facit. e. c. §. viſuro. ſubiicet de archiepõ. ꝛ dicit q abſolui pſſit a ſuo epõ vel pprio ſacerdote. vnde ex tali ſolutiõe viſus eſt tacite archiepũs excludere. ar. ẽ. de deci. ad audientiaꝫ. põt tñ archiepũs etiã qñ nõ viſitat per ſuaꝫ prouinciam dare remiſſionis literas generales vt. j. de pe. ꝛ re. noſtro.

¶ De conſecratione eccleſie vel altaris. Rubrica.

Summarium.

1 ¶ Locus deo dicatus etiam q non ſit conſecratus: tñ appellatur eccleſia.
2 Homicidiũ ſi fiat in templo abſq; ſanguinis effuſione vtrũ eccleſia debeat reconciliari.
3 Irregularis an ſit celebrans in eccleſia polluta homicidio ante reconciliationem.

In eccleſiam. Etiam non conſecra-
1 tam. nam talis etiaꝫ eccleſia appellatur. vt pꝫ de cõ. di. eccl. j. ꝛ. ij. j. ẽ
b immu. ec. c. eccleſia. aliqñ tamẽ[b] eccleſia oratorium appellatur. xlij. di. c. pe. ꝛ vlt. xvj. q. v. ¶ rectoꝛ. ſed proprie dicit eccleſia poſtq̃ fuerit conſecrata. ante. n. baſilica appellatur. vt in pre. di. non oportet. ij. ꝛ in pre. q. c. poſſeſſio. ẽ. de relig. do. nunc añt. vbi de hoc. aliqñ eccleſia vocatur domus oratiõis. xvj. q. vij. ꝛ hoc diximus. j. de immu. ec. cum eccleſia aliqñ templum. vt ibi. lxxxviij. di. eiiciens. j. q. iij. ex multis. ver. illud quoq;. ij. q. vij. accuſatio. ij. aliquãdo tabernaculum. de con. di. j. c. j. xxxvj. di. c. fin. aliquando dicitur domus dei. j. q. j. non ſolum. ꝛ eſt ratio q2 ibi deus ſpecialiter inhabitat. vñ in ea habitantes xp̃s ptegit. domus enim tutiſſimũ refugiũ ꝛ receptaculũ eſſe dꝫ. ff. de in ius vo. l. pleriq;. de hac materia dictũ eſt. ẽ. e. li. de elec. fundamẽta. in prin. ¶ Pollutum. factum reſpicit. vnde dicit canon. q dicũtur eaꝫ mali polluere quantũ in ipſis eſt. cũ illa impolluta remaneat. j. q. j. q quidaꝫ in fi. ad idem. xlix. di. c. vl. ꝛ ſic intellige. lxxxj. di. opꝫ. q2 que ſctã ſunt coinquinari nõ pñt. xv. q. vl. c. vl. ꝛ. lxviij. di. eccleſiis. ẽ cõ. di. j. eccleſiis. ꝛ. c. eccleſia. ¶ Sanguinis humani. de con. di. j. ſi motum. vnde dic ſanguinis effuſi propter homicidium. ꝛ idem intellige ꝛ ſi ſanguis eſt effuſus p rixam vel p cõtentionem. vt. j. ẽ priuil. tuarum. j. R. hoc dato qḋ homo occidatur ibi ſine ſan-
2 guinis effuſione nihilominus eccleſia recõciliabit pp̃ter horrorem facti ar. in p. c. ſi motũ. vbi dicit homicidio ſm Hug. vñ dicebat Vin. ſanguinis nõ naſi vel cicatricis ſed ex vulneribus prãpentis ita q illa vulnera ſint in eccleſia facta. ꝛ ſi extra moriatur. ff. ad. l. aql. huic ſcripture. de hac materia plures poſui queſtiones. de con. di. j. eccleſiis. ꝛ ideo hic non repeto. Et adde quod dixi ſupra eodem libro de electionibus. fundamenta. in glo. hic ſumitur ꝛc. ¶ Seminis. per coitum emiſſi per adulterium vel fornicatoinem publice factum vel manifeſtam. ſecundum Hugo. nam ſi tale delictum eſſet occultum. non debet ex

hoc eccle

hoc eccleſia recōciliari. vt no. Un. ē. co. ti. eccleſia qui intellexit
de effuſione ſeminis cū ſcandalo. ⁊ ita de manifeſta. ad minus
per cōfeſſionē alterius fornicantiū. ſ. de adul. ſignificaſti. vbi ēt
iſtā ſniam tenuit hoſt. hanc ſniam etiā inuenies approbatā. in
glo. ſumme ray. de ſacra. iteran. vel nō. §. poſt predicta. nā ſi per
ſtimmū emittit. vt. vj. di. teſtamentū. vel per coitū cū vx. nō ideo
recōciliabit eccleſia ſm hug. Lau. ⁊ Jo. qui ita no. de con. di. j.
eccleſijs. ſed litera ipſius. c. videt cōtra. cū dicat cuiuſcūqꝫ ſemi-
ne polluta ⁊c. ⁊ idez habet. lxviij. di. eccleſijs. ⁊ in pre. c. ſi eccle-
ſia. vnde dicebat Joā. de. cum iſta iura ſic loquant indiſtincte.
nō recedā. nec mutabo intellectū. ſed generaliter intelligā. ſicut
ſonāt. ē. de teſta. rel atū. ij. ad hoc. xxxj. q. j. c. vlt. nā cū iura predi
cta dicāt cuiuſcūqꝫ ⁊c. neminem videntur excludere. de pe. diſt.
iij. adhuc inſtant. ver. memor enim ⁊c. cū ſi. Item facit ad hoc
qđ no. xxxj. di. quoniā. xxx. q. iiij. c. pe. dic contra qꝛ licet in eccle
ſia regulariter nō debeat vxor reddi debitū. vt nolunt gloſ. pro
xi. alleg. ſi tamen petat ⁊ reddat. nō eſt ibi illicita copula adul-
terij vel fornicationis. ⁊ ſic nō ob. vt plane colligitur. de con. di.
j. ſi motū. Item ad hoc induco. c. alle. quoniā qđ allegari cōſue-
uit pro alia parte. nā nō dicat ibi tēpore vel loco honeſto. Sed
dicit tempore opportuno. i. eo tēpore quo vxor opus habet ad
hoc. xxxiij. q. iiij. c. apoſtolus. nā ibi in debito reddēdo indiſtin
cte loquit. nō ob generalitas canonū predictorū dicentiū ſemi-
nis cuiuſcūqꝫ. quoniā debet intelligi. vt. ē. dixi. in prin. huius
glo. ⁊ probat pre. c. ſi motū. nā reddere debitū vxori. quādo pe-
tit matrimoniū eſt. vt pꝫ in eo qđ no. xxxij. q. v. c. j. ad hoc ēt fa-
cit qđ dicit aug. q vir cogit reddere debitū vxori. ⁊ īputat illi de⁹
incōtinētiā ſuā ſi petitus nō reddit. vt ea. q. ſin. ℂ Cōtingat. ⁊
3 ſic ex hoc eccleſia eſt interim. ita vt in ea. nō debeat diuina ſoffi-
cia celebrari. ſ. de priuil. tuarū. j. R. ſi tamen ibi celebretur ante
recōciliationē. taliter celebrātes nō incurrunt irregularitatē ex
hoc. ſ. eo. lib. de ſen. ex. is qui in eccleſia ℂ Pollutū. dici cōſue-
uit qđ eccleſia ⁊ cemiteriū gaudent eodē priuil. xvij. q. iiij. ſi qs
contumax. c. quiſquis. ſ. de immu. ec. immunitatem de hac ma
teria no. ho. ē. eo. ti. conſuluiſti. ⁊ ex eo quod hic dicit no. quod
quis ex vicinitate cōſequitur aliquem detrimentū. ſic de pe. di.
j. ſed ⁊ cōtinuo. ⁊ qua ratione dicit cemiteriū ex cōtiguitate eē
pollutū. per ſe ſed per accedens ſi eccleſia reconcilietur ipſum
cemiteriū eſt reconciliatū. nec recōciliatione indiget ſpāli. arg.
ſ. de reg. iur. c. j. ff. eo. ti. nil tā na. ⁊ habes hunc ſi. ſ. eo. lib. de ſen.
ex. ſi ciuitas. §. j. ℂ Nō ſic polluto. vt quia cadauer excōicati eſt
ibi tumulatū. ē. eo. cōſuluiſti. vel ſanguinis ſeu ſeminis effuſio
ne. vt in caſu premiſſo dicit. ℂ Trahere videat. neutrū iſtorū
eſſe debet. ē. eo. qđ in dubijs. ſ. eod. lib. de reg. iur. acceſſorium.
ℂ Nō vnū. ſeiunguntur. i. diuiduntur. ratio pōt eſſe quā dixi. ē. eo.
lib. de elec. tibi. §. in ea glo. hoc dictum videtur ⁊c.

ℂ De reliquijs ⁊ venera. ſanctorum. Rubrica.

Summarium.

1 Almus alma almum ſecundum vrbanum dicitur ſanctus
pulcher nutriens.
2 Feſta in totum duplicia: ⁊ dupliciter duplicia: ⁊ ſemiduplicia
que dicantur.

Cortoſus ineffabilis. i.
fari ſiue dici nō poteſt. habes ſi. de con. di. iiij. ſi
ex homo iuxta prin. ver. cur ergo cōprehenſa.
i. ſi. de pe. diſt. menſurā. iuxta ſi. ℂ Ingētior. i.
maior. ſic. xij. q. j. expedit. ℂ Alma. ſic. ix. q. iij.
antiquis. xvj. q. ō. j. ſunt nonnulli. ſ. eod. lib. de ſen. ex. alma. ⁊ vt
1 hoc melius intelligas ſcias qđ almus. ma. mum. † dicit ſanct⁹
pulcher. nutriens ſm vrbanū ⁊ dicitur ab alo alis. qꝛ alat do-
ctrina alios ⁊ exemplo. vnde alma. i. ſancta quidā tamen dicūt
qđ ſm glo. que ponitur ſuper pſa. alma tantū virginem nubi-
lem ⁊ adoleſcentulā ſignificat ⁊ no. qđ virgo in hebreo. alma in
greco apochrypha latine dicit ſecretus. qꝛ in cameris ſolent vir
gines abſcondi. ⁊ ſecrete morari. ℂ Athletas. ſic de con. diſt. v.
ne tales iuxta ſi. C. de athle. l. vnica. lib. x. vbi dicitur qđ athlete
qui pugnabant in collucatione. habebant immunitatē ſi tria
interuenirent. primo qđ a tenera etate fuerint in arte pugnan-
di. ſcđo qđ habuerint tres coronas viatoric. ad minus vnā in
altera romana tertia qđ habuerint aduerſarios incorruptis.
Doctores. quis iſtorū doctorū. cui ⁊ in quibus alteri propona-
tur. habes. viij. diſt. vt veterum. ℂ Sacerdotū. ij. qđ. vij. quāꝗ.
vbi no. qđ ipſe Joan. fuit preſbyter car. ℂ Lucernas. dicitur lu
cerna quaſi intra ſe lumen arcens. eſt enim lumē in teſta. ⁊ dicit
a lucco ceo. ℂ Profugatis. i. diſſipatis. ſic. xxiiij. q. j. quoniam
vetus. vbi de hoc. ℂ Enigmata. i. ſubtiles dubitatiōes. vt no.
C. de leg. l. vlt. §. vlt. aliter tamen ſumitur in auten. de equa. do.
§. j. ver. ille autē. ad huius declarationem ſcias qđ enigmatis
eſt obſcura ſnia. per occultā ſimilitudinem rerum. vt me mater
genuit. eadē mox gignitur ex me. cū ſignificet aquam in glacie
cōuerti. ⁊ ex eadē rurſus effluere. eſt igitur enigma ſermo figu-
ratiuus. ſiue obſcura locutio vel ſimilitudo. vel difficilis qđ. ⁊
dicit ab allegoria qꝛ allegorice vis gemina eſt. qđ ſermo eſt ob-
ſcurus. ⁊ ſub re alia aliud figurat. exprimit ⁊ deſignat. ſed eni-
gma ſenſus obſcurus. tantū eſt. ⁊ per quaſdā ymagines obſcu-
ratus. vnde quādoqꝫ ponit pro obſcuritate. nā interpretat ob-
ſcurū vel obſcuritas. ℂ Fabrica. i. ſtructura. ſi. xij. q. j. futurū. de
cō. di. j. de fabrica. ℂ Uernantibus. i. coruſcantibus. dic qđ hic
⁊ hoc verna. ne dicitur famulus pulcher. vl famula qꝛ vernat. i.
claret vel delectat ſua pulchritudine in domibus diuitum ſi-
ue nobiliū rutilat. i. fulget. ℂ Coruſcat. j. reſplēdet ſolerter. i.
ſolicite. ℂ Illuſtrarunt. i. clarificauerunt vel illuminauerunt.
ℂ Aſſenſu. ſic. ē. eo. lib. de renū. c. j. ℂ Dupli. ſciēdū eſt qđ que-
2 dam feſta dicuntur † in totum duplicia. quedam dupliciter du
plicia. ⁊ quedam ſemi duplicia. iſta ſi placet proſequere vt ple-
ne dicitur in rationabili domini. G. du. lib. xij. R. de feſtiuita-
tibus ſanctorum. §. quedā autem feſta ⁊c. ℂ Precipimus. xxiij.
q. j. quod precipitur.

ℂ De immunitate eccl. cemiteriorū ⁊ aliorū locor reli. Rubri.

Summarium.

1 Res ſi datur eccleſie libera: erit libera.

Uila francie. Sic de facto fuit. vn
de videas qđ iſtud
factū proſequitur generaliter. ⁊. ē. eo. lib. de cē.
quāꝗ. ℂ Scabini. i. officiales. ē. de ali. in. mu.
ex parte. ℂ Collectas. qui collectas ſiue talias
auferret ab eccleſia tenet in duplum reddere
qđ ex reg. vt in cōſti. ſiue hac edictali. §. illicitas. ℂ Acquiſierunt
intellige de bonis certo onere nō oneratis. nā ſi onus certū ha-
berent. tūc tranſeant cū ſuo onere. ſ. eo. lib. de heret. accuſatus.
§. ſi vero. in ſi. qđ dic vt no. xxiij. q. viij. §. huic datur intelligit. ⁊
1 c. tributū in ſi. ⁊ no. ē. de ſo. cōpe. verū. ibi videas. ſed ſi res † li-
bera datur eccleſie libera erit. xij. q. ij. eccleſiarū ſeruos. xvj. q. j.
§. nouarū. in legibus ibi poſitis. c. ſimiliter. x. q. j. nouerint. ni-
ſi in caſu. vt. ē. de iure pa. preterea. de hoc etiam no. ē. de cen. c. j.
ſcias tamen qđ dicūt quidā qđ ſi poſſeſſio acquiſita erat aſſeri-
pta dare pro ſolido ⁊ libr. ad collectas. qꝛ quandoqꝫ patrimo-
nialia munera poſſeſſionib⁹ inducunt vc. ff. de mu. ⁊ ho. reſcri
pto. §. vlt. ⁊. l. munerū. §. patrimoniorū. tūc res illa onerata eſt.
⁊ cū onere tranſit. vnde clericus ad quē peruenit pro ea ſoluere
tenet. ff. de act. emp. ⁊ ven. l. alienatio. ff. de acqui. re. do. l. tradi-
tio. ⁊ in concor. ad hoc alle. ē. in glo. ⁊ no. in pre. l. munerū. §. ad
huius. ad hoc expreſſe. vt videt. C. de epiſ. ⁊ cle. l. in. C. ſi a nō cō
pe. vel reli. l. omnes. alias ſcđm eos nō tenetur clericus. qꝛ mu- a
tata perſona mutatur rei ſtatus. vt colligitur. lib. x. de ſponſa.
lu. deſcri. l. j. ſumpto arg. a cōtrario. Sed certe cū deſcriptio ſit
extimatio que ſit p ſolido ⁊ libra. nō ſit perpetua ⁊ certa. imo
mutatur ⁊ variatur pro varietate imminentiū negotiorum. vt
ſepius factū eſt hoſt. non videtur huius onus durare. poſtquā
res peruenit ad perſonā priuilegiatā. x. q. j. nouerint. ⁊ in alijs
concor. ad hoc inducas. ē. ea. glo. ver. ſed ⁊ ſi ⁊c. ⁊ eſt expreſſum
ē. eo. lib. de iure pa. ſi laicus. vbi etiā dixi in glo. hic corrobora- b
tur ⁊c. ibi videas. de hoc ſatis no. in ſpe. de de. contu. §. j. ver. ad
huius declarationez ibi videre poteris. ⁊ hoc teneas. ⁊ habes.
§. quemadmodum ci. mu. indi. l. vlt.

a ℂ Dicit lucerna. Addo ter. in. l. menia. ff. ō ma. teſta. l. ſi ex plagis. §. tabernari⁹. ff. ad. l. aq.

b ℂ Tūc trāſeūt. Adde fel. l. c. eccleſia ſcē marie in. xxiiij. co. ver. iij. quero de cōſti. alex. in cōſi. c. xxxvi. in iiij. col. l pn. ⁊ in cōſilio. clv. l. ij. vo. fel. in. c. vex circa ſi. ⁊ in c. poſtulaſti in. iiij. colū. ver. iij. ꝯclu ſio. de foro compe.

Summarium.

1 Loca ſacra ſunt ſancta.
2 Anima cibo ſpirituali nutritur.
3 Peccatum quid eſt.
4 Petitio noſtra quomodo debet eſſe ad ſanctā trinitatē: ⁊ quo-
modo ad ſanctos.
5 Seditio quomodo fiat.
6. Clerici negotiationibus mercium intendentes de eccleſia eij-
ciendi ſunt.

Decet. Hec decre. compoſita eſt ſecundum ſti-
lum qui habetur. C. de fer. dies feſtos. eu
ius principiū ſumit ex pſal. dn̄s regnauit deco. ⁊c.
ℂ Domū domini. i. eccleſiā. qđ dic vt dixi. ſupra. eo.
lib. de conſe. ec. ſi eccleſiam. in gloſ. j. ℂ Sanctitudo. i. firmitas.

1 loca enim ſacra †ſunt ſancta.i.firmata penis cōtra delinquētes. in ea ſtatutis.inſti.de re.di.§.ſacre.in autē.coll.viij.vt lic.ma.ꝛ a.§.q2 vero.C.de epiſ.ꝛ cler.ſi quis in hoc ꝙ ponitur.ij.q.j.in primis.que quidē ſanctitudo ētdꝫ eſſe ex pte miniſtrorū dei ſeruientiū in eadē.iuxta illō ſcti eſtote qꝛ ego.ꝛc.di.xxx.ferie. lxxxij.di.c.ij.ad idē.xxiij.di.ſacratis de cō.di.j.in ſancta.ꝛ.j.ad theſſa.iiij.¶ In pace.hoc ſumptū fuit ex illo ps.notus in iudea deus.¶ Cultus.v.q.iiij.in loco.naꝫ cum pace ꝛ qͥete vota cōuenit celebrari.C.de his qui ad eccl.confu.denunciamus. ¶ Pacificus.ꝛ merito cum xps ſit rex pacificus.¶ Quieta.vt in.pre.l.denunciamus.c.in loco.ꝛ eſt hoc arg.contra clericos in choro tempore quo diuina officia celebrātur cōfabulantes vt ſupra de ce.miſ.dolētes.ꝛ ab officio auditū auertētes.xxvj. q.v.nec mirū.ver.hec ptās.¶ Deo grata.hic quanti ad laicos vcꝫ vt per rectaꝫ fidem ꝛ bona opera.ad hoc ſupra de ſum.tri. firmiter.in fi.¶ Inſtruat.per bonū exemplū.vij.q.j.§.cū vero vbi dicitur in exemplo ſue conuerſationis ꝛc.ad idem.lxj.diſt. eccleſia.ibi neſcit exempla ꝛc.¶ Reficiat per doctrinā.xxvj.di.

2 ſi quis vult.nā aīa †ſpirituali cibo nutritur.ad h.viij.q.j.audacter.in fi.ſupra de of.or.inter.¶ Ibidem.hic accipe verbū attollāt.ꝙ eſt.j.¶ Ieſu chriſti.ſm iſid.ieſus ebraice.grece ſother. latine ſalutaris ſiue ſaluator interpretatur.pro eo ꝙ cūctis ſalutifer venit.xps grece.latine dicitur vnctus.ſupra d ſacra vn.cū veniſſent.vñ nos chriſtiani dicimur a xpo.de con.di.iiij.poſtꝙ ad idē.viij.q.j.olim ſicut a iuda iudei ſic a ieſu ieſuani.ꝛ eſt ratio q2 rem ſignificatā hoc noīe.xps nobis cōicauit.xps.n.vt dictum eſt dicitē vnctus.q2 ſpū vnctus eſt a deo patre.Et ſcias ꝙ xps q2 nomen grecū eſt.p.x.eſt ſcribendum.quā vnctionem cōicauit nobis.q2 vt ait apoſtolus.de plenitudine eius oēs accepimus.ꝛ vnctio eius docet nos de omnibus.vt in pre.c.cum venissent ſed rem ſignificatam.hoc noīe ieſus nō cōicauit nobis nā vt dictū eſt.ieſus interꝑtatur ſaluator.ꝛ hoc.ſ.ſaluare.ipſi ſoli cōuenit.vt cū dī in euangelio ipſe ſaluū faciet populū ſuuꝫ ꝛ cetera.vt ſequitur.q.d.nō alius.ad hoc de cō.di.iiij.nemo.c. aliud eſt.xj.q.iij.illud.de pe.di.j.menſuram.j.q.j.vt euidenter. ꝓterea ieſus eſt propriuꝫ nomē.vñ dicit angelus.ꝛ vocabis nomen eius ieſuꝫ.ꝙ nomē ꝓpriū nō eſt cōicabile.naꝫ eſt cōis nūcupatio ptātis.vñ hꝫ plurale iuxta illud nolite tangere xpos meos.hoc aūt nomē xpiani prio apud antiochiā ortū habuit vt.xxij.diſt.a ſi.v.tertia xps aūt.vt dicit aug.dr a criſmate.criſma.n.grece latine vnctio dr.iō anteꝫ nos vnxit q2 luctatores ꝫ

3 dyabolū fecit.ad hoc de cō.di.v.c.ij.¶ Peccatis peccatū †eſt volūtas retinendi vel cōſequendi.ꝙ iuſticia vetat.ꝛ vſqꝫ adeo peccatū voluntariū eſt malū.vt nullo mō ſit pctm̄ niſi ſit voluntariū.v t.xv.q.j.§ ſed hoc.eſt aūt iuſticia rectitudo voluntatis. vt dicit aug.vel d.ie ꝙ pctm̄ eſt mali ꝑpetratio.vt no.de pe.diſt. ij.ſi peccatū.ꝛ no.ꝙ peccator a pellice.i.meretrice vocatur quaſi pellicator ꝙ nomē flagitiorū ant iquit9 fuit poſt vero trāſiuit in appellationē oīum iniquorū.ꝛ de hoc le.ꝛ no.de pe.di.ij.ſi enim v.fruſtra monuit ꝛc.¶ Eorū.nam neminē vult perire ſꝫ vt conuertatur:ꝛ viuat.iij.q.iiij.hi q de pe.di.§.q2 diuinitatis xxiij.q.iiij.his a quibus in fi.ipſe enim xps p oībus mortuus eſt.viij.q.j.in ſcripturis iuxta pria.ſ.quantū ad ſe.ꝛ quo ad ſufficientiam nō quantū ad ſalutis efficientiam quātū enim in ſe fuit oībus ſufficiens cā ſalutis.q2 omnes poſſunt ſaluari p eū. ſi velint ita dicit vg.de hoc ēt no.de cō.di.ij.ſcꝫ ēt videre poteris facit ad hoc ꝙ legitur in euāgelio marci.iiij.vbi dicitꝛ quod dominicū ſemen equaliter ſeminatur.ſed p varietatē terre aliud aſſumē.i.ꝯſumitur aliud in multiformē copulā terre ſimul ſexageſimi vel centeſimi fructuꝫ exuberans cumulatur.vt hꝛ de cō.di.iiij.nequaꝙ.v.plane eadē ꝛc.¶ Reuerentie.reuerentia eſt honor qui cum pauore exhibetur hōs ſi.ꝫ.de celeb.miſ.ſane. ¶ Omne genu.hoc hꝛ in epſa.j.ad phil.¶ Miniſteria.dicvt.j. q.j.multi ver.miniſterium.ꝫ.de celeb.miſ.cum marthe.§ ex eo. ¶ Cordis.hoc ſumptū fuit de palippomenon.c.vlti.in fin.vbi dr ꝛ nūc flecto genua cordis mei.ꝛ hīdirit cordis in orōne miſſe circa fi.ꝙ pꝫ ex eo ꝙ hꝛ.xv.q.vj.c.j.in fi.xxiij.q.v.ſi ꝙ.xxxij.q. v.ſicut.l.di.§.ecōtra.cū duobus.c.ſe.ff.ad.l.cor.de ſic.l.j.§.pe. ꝛ.l.diuus.xv.q.j.nō eſt de pe.di.j.quē penitet.ꝛ mathe.vj.ora. xv.ꝛ Io.iij.¶ Vel p ſalutem.inclinatione dicūt enim ſtare cū ad hoc de con.di.j.apſica ad idem.l.di.in capite.¶ Iatentis. hoc dicit.q2 tūc aliꝰ quicꝙ cogitare nō debet niſi ꝙ precatꝛ.de cō.di.j.qn̄ aūt mens.n.diuina nulla rōne impetrat.ꝛ hoc ēt ne dyabolus ingrediatur portas nr̄as.xvj.q.ij.viſis ver.vñ opꝫ.ꝛ ſi aliud cogitet.tūc deo mentitur quodā genere mētiēdi.xxij.q. v.caucte.¶ Orōnibus.dicit aug.orō eſt orantī ꝓſidiuꝫ aduerſario incēdiū angel.ſolatiū deo gratū ſacrificiū.ꝛ not.ꝙ luce xviij.dr.opꝫ ſemp orare dicit euſ.dū dicit opꝫ neceſſitatem dicit ꝛ iō ab orādo ceſſādū nō eſt.xxiiij.q.iiij.ſicut ad hoc.xxxvj. di.ſi quis vult.Queri aūt cōſueuit vtruꝫ aliqua orō ſit ad ſcōs

a ¶ Nō loquitur. Adde d.abbas.ſ c.ij.ſ.ij.col. eē d ꝯſti.ꝛ ſ c.ſi.l.v.col. ꝙ de ſerijs.

dirrigenda dicit tho.qō ad hoc eſt oratio ad ſanctos dirigenda nō tanquā per ipſos implenda.ſed vt eorū meritis ꝛ ꝓꝑhꝰ orationes ad eos ſortiantꝛ effectū.ꝛ hoc patet ex ipſo modo quo

4 eccleſia vtiē in orando nā a ſancta trinitate †petimus.vt noſtri miſereatꝛ.ab alijs autē ſanctis quibuſcꝙ petimus vt orēt pro nobis ꝛ idē de ange.quare autē deū oramus habetꝛ.xxiij.q.iiij. obtulerit.Et no.qō beat9.b.dicit qō oratio eſt quaſi ratio.ſ.qn̄ rōnalis eſt qō petiē alias nō eſt oratio.vñ dicit damaſcen9.oratio eſt petitio decentiū ad deū ꝛ debet eſſe humilis.vt.ꝫ.eo.lib. de elec.vbi.§.vlt.¶ Et ſcias qō oratio que dꝫ exaudiri.dꝫ habere in ſe.iiij.cōditiōes q ad ipſam cōiter requirunꝛ.ſ.vt p ſe petat neceſſaria ad ſalutē pie.ꝛ perſeuerāter.ꝛ hec.iiij.cōditiōes orationis ponunꝛ luc.xv.ſup illā parabolā quis veſtrū hꝫ ꝛc. qō dic ſi placet.vt dixi.j.q.j.dictū vbi ita exponunꝛ.¶ Nullus iſte.§.ſumptus.fuit.C.de his qui ad ec.confu.denunciamus.

5 ¶ Seditiōi.fit ſeditio †plebē cōcitando.vt pꝫ ibi.R.C.lib.ix. de ſeditioſis ꝛ dr ſeditio qꝫ ſeorſum itio.q2 i diuerſum vadūt. alios trahūt.ꝛ dicit azo.qō ſeditionē facere eſt quaſi ſacrilegiū cōmittere vnde ꝛ crimen le.maie.qō eſt pri.ſacrilegio cōmittiꝛ ſi ſit ſeditio rome.ſi autē ſit in alijs locis patitur quis capitalē penā mortē.ſ.C.de ſedi.l.j.ꝛ.ij.vel pōt dici qō pro qualitate perſone.aut dignitatis.aut furca ſuſpendunꝛ.aut beſtijs ſubijciūtur.aut in inſulam deportanꝛ.ff.de pe.ſi quis.§.n.ſm azo.ꝛ ac. Et no.qō eccleſia bene ponit in exiliū.l.diſt.accedens.in.q.iiij. hi.qui ꝯꝑm cañ.tales ſeditionē facientes promoueri nō debēt. xlvj.di.ſeditionarios.ꝛ nō ſolū nō debēt promoueri.imo iam promoti debēt eijci.xj.q.j.cōſpirationū.de hac materia etiam no.hoſt.ꝫ.de teſti.co.c.vlt.¶ Clamationum.v.q.iij.in loco. ¶ Ceſſent cōſilia.ſpecialia.ꝛ pro.i.nā hec duo pro eodē ſumūtur.Sed inquantū dicit cōtiones.reſpicit vulgare italie inquātum dicit parlamenta reſpicit vulgare gallicorū ſiue francie. ¶ Colloquia.ad hoc.xxxiiij.di.ꝓſbyteri.¶ Turbare officiū. qui hoc facit.i.turbat officiū grauiter punitꝛ.ij.q.j.in primis. in.l.ibi poſita.ſi quis in hoc.in autē.coll.ix.de ſan.epiſ.§.ſi quis cū ſacra.j.de ſen.ex.veniens.¶ Poſtulanda.ad hoc in autē.vt li.ma.ꝛ aute.§.qui vero.§.j.¶ Cimiterijs.iſta eodē gaudent priuilegio quo ꝛ eſt cōmune.ad hoc.ꝫ.eo.immunitatē.ꝛ.c.cū eccleſia.vbi de hoc.ꝫ.eod.lib.de conſe.ec.vel al.ſi eccleſia.vbi de hoc.

6 ¶ Negotiationes.clerici †talia exercentes de eccleſia ſunt eijciendi.j.q.iij.ex multis.ꝛ repc.qō dixi.ꝫ.eo.lib.de cen.quāꝙ.in verbo negotiandi.¶ Nundinarum.ſic.xcvj.di.clericus quilibet. ¶ Fori.i.veritati.ſi.xxxvj.di.ſedulo.in ſi.¶ Secularium.ſecus vidē de ſpiritualib9.ij.q.ij.preceptū.ꝫ.de ap.qua fronte.xj.q.in. ꝙs.preſbyteri.ibi corā altari.alias cū dicat omnis.nec ciuilis nec criminalis ibidē tractabiē.¶ Ordinarij.ꝫ.de of.or.cum ab ec.ꝛ.eo.lib.eo.ti.ordinarij.¶ Suadēda.puta ea que ſunt dicta a prin.huius cōcilij.vſqꝫ ad.§.nullus.¶ Interdicta.puta illa que debēt in eccleſijs ceſſare.que fuat.ꝫ.in pre.§.null9.¶ Proceſſus.aō loquiē de cōtractibus.vnde cū ſit penalis nō extēdit ad hoc.ꝫ.de deci.ad audientiā cū ſi.¶ Secularium.nō dicit eccleſiaſticorū.ergo ꝛc.xxv.di.qualis.ꝫ.de ꝓſum.nōne.ff.de iudicū pretor.¶ Carceris.ipſo iure.ſicut cōtingit quādo fertur ſententia in alio loco quā vbi ferri debet.C.de ſen.ꝛ inter.om.iud. cū ſn̄iam.¶ Qui vero poſtulāti.alias petulanti.i.ſuperbo ſeu cōtumaci.¶ Preter.iſtud preter ponitꝛ incluſiue.ſic.ff.de pign. act.l.j.in ſi.C.de ſacroſanc.eccle.l.iij.xiij.q.ij.ebron.vbi de hoc. ꝛ ibi plene dixi.alibi vero ponitur excluſiue.vt.ꝫ.de tē.or.queſitū.ꝛ.xvj.q.j.adncimus.¶ Sacrimoniā.ſic.ꝫ.eo.lib.de ſta.re. c.j.dic vt ibi dictū eſt.¶ Reatū.ſic.lxxxj.di.ad reatuꝫ.C.vbi ſe. vel da.l.j.ꝛ eſt reatus peccatū.nam peccauerint cōtra iſtam cōſti.faciendo.ad hoc quod no.ꝫ.eod.lib.de con ceſ.pre.de teſtanda.in verbo damnabiliter abſtinere.hec eſt vera penitentia.vt de pe.di.iij.c.j.cum ſi.

Quoniam iuſtitiariorum.

i.illorum qui deputati ſunt ad iuſtitiā faciendam.ꝛ eſt vulgare apulie ſic.ꝫ.de pig.ex literis.in prin. ¶ Baiulorū.vulgare eſt francie.ſic.ꝫ.eod.lib.de ſen.ex dilecto. ¶ De iure.de fo.cōpe.cū ſit.xj.q.j.chriſtianis.c.perlatū.c.experientie.ꝛ quaſi per to.cū ſi.ꝫ.eo.lib.de cle.cōiu.cleri.§.j.¶ Cōſuetudinem.ꝫ.de fo.compe.ſi clericus.ꝛ no.eo.tit.cū ſit in glo. vlt.in ſi.¶ Propinquorū.ſic.ꝫ.eo.lib.de elec.ſciant.ꝫ.eod.lib. de ſen.ex.quicꝙ.¶ Quin.i.imo.ꝛ cōponitur a quo.¶ Spōſe.ad hoc.xcvi.di.c.j.¶ Negligentie.ij.q.vij.negligere.cum ſi. ¶ Cōpelli faciat.tūc periade eſt ac.ſi faceret.ꝫ.de ſentē.ex.mulieres.ꝛ.ꝫ.de offi.dele.c.j.¶ Satiſfactū ſic.ꝫ.eo.lib.de cen.quāꝙ. in ſi.dic vt ibi dixi.¶ Nullatenus.i.nullo modo.quid ſi ante ſatiſfactionem tales fuerint abſoluti.nō credo qō talis abſolutio teneat.hic iſta litera ſpecialiter prohibente.ſic.ꝫ.eod.lib.de of.or.romana.§.officiales.dic vt ibi dixi.

Nos qui

NOs qui. Ad huius decre. materiam habes .j. de priuil. quando. Interdicunt. & male vt ſequitur. tales faciebant fraudem legi. ſic ſupra eo. lib. de elec. auaritie. ¶ Libertatis. in quibus talis libertas conſiſtit. dic vt no. Inno. .j. de ſen. excom. nouerit in glo. ad intelligentiam &c.

¶ Ne cleri. vel mona. ſecularibus nego. ſe immiſceāt. Rubrica.

Summarium.

1 ¶ Mos populi & conſuetudo maiorum dummodo canonibus non obuient pro lege tenenda ſunt.

STatuimus. Honorarij. ſ. eod. ſuper ſpe. ¶ Cantorib⁹ dignitas eſt. ſeu perſonatus qui ſic appellat. ſ. cantoria. vt in eccleſia carnotēſi. Alijs. vt ſunt illi qui habent maioriam. que eſt dignitas ſiue perſonatus. de qua habetur in eccleſia vercel. & no. lxxiiij. di. nolumus. Parochialis. ſ. eo. lib. de elec. ſtatutum. Declaramus. licet ſic dicat. tamen multi erant notantes contra. vt h. & Hoſt. ſed goſ. idem dicebat. & notauit qḋ ita tenebat curia. & ideo ſic loquitur hec litera. ſic etiā p̄gnus declarauerat Inno. iiij. in ſua cōſti. eo. ti. habitū cū fratribus noſtris &c. vbi idē per oīa quo ad ſubſtātiā dicit qḋ hic habet. ¶ Habentes. ſic. xiiij. di. plures. vbi dicūt hug. & Lau. quod nūquā dtātē

1 plebanus habeat in capel. nō eſt expſſum in iure. vn̄ mos † populi & cōſuetudo maiorū. dūmodo canonib⁹ nō obuiēt. p lege tenēda ſunt. ix. di. in his ſm̄ eos. ſed vr̄ ꝯtra. ſ. de ca. mo. dilect⁹ iuxta prin. vbi de hoc p Inn. Itē cōtra. ſ. de offi. archipſ. vt ſinguli. in ſi. ¶ Inſtituant. videas ꝙ dixi. ſ. e. lib. de cap. mo. preſbyteri. ¶ Amoueri. xvj. q. vij. inuentū. & ij. q. nullus. .j. de here ti. cum ex iniuncto. in ſi.

Summarium.

1 ¶ Religioſorum veſtes non debent eſſe diuerſi coloris.

2 Monachus debet eſſe ſuo clauſtro contentus.

3 Epiſcopus an poſſit dare licentiam monachis eundi ad ſcholas ſine aſſenſu abbatis.

4 Abbas debet eſſe ſolicitus circa reuerentiam diuini cultus & vtilitates monaſterij ſui.

5 Dioceſanorum cura tam in monaſterijs quā in eccleſijs degentium ad epiſcopum pertinet.

6 Monachus tenetur obedire abbati precipienti ipſum intendere literis ſacris.

7 Monachis prohibetur auditio legum & phiſice.

a VT periculoſa. Licet iſta conſtitutio attribuatur dn̄o bonifacio tamen originaliter fuit Inno. iiij. vt patet. eo. tit. grauis. & dolorem &c. excepto illo verſi. nec accedat &c. vſq; ibi. ſi quis autem &c. qḋ nouiter eſt inductum. ¶ Vagandi. ſic. ſ. eod. lib. de preben. cū ſingula. vbi dixi. ¶ Temere. hoc dicit q: ex cauſa poſſet. ſ. de vi. & ho. cle. clerici. ver. ſed nec alibi. & no. eo. ti. ſi quis ex. ¶ Habitum. habitus monachalis videt eſſe ciuilis. vt patet in eo qḋ no. xix. q. iij. mandamus. xx. qḋ. ih. preſens & eadē cauſa in thematē ipſius. ſ. de eta. & qua. intelleximus. Itē videt qḋ debet eſſe niger. vt ſatis colligitur. xxxij. q. v. qḋ deo ſed dic qḋ habitus ſiue veſtis religionis nō debet eſſe

1 diuerſi coloris † ſeu diuerſe partis. neq; notabilis ſed religioſa nō ſuſpecta. vt habet. xx. q. j. c. vlt. in ſi. ex quo ſatis colligitur qḋ de colore monachi cauſari nō debet vt audio in ipſorum regula cōtineri. ¶ Dimittat. adeo habitus eſt annexus oſſibus monachorum qḋ in quocunq; loco conſiſtant ſiue in loco quieſcentes. cōſtanter. eo vti debent. vt habet. xx. q. j. vidua ad hoc. ſ. de vi. & ho. cle. clerici. in ſi. xxiij. di. ſanctimonialis. vbi dicit qḋ eo habitu ſemper vti debent. ſed non videt qḋ illud ſemper ſit ita ſmart intelligendū. vt prima facie ſonare videt. xxj. q. iiij. ſine ornatu ibi extra domos &c. dic qḋ illud loquitur in clericis ſecularibus. qui ita ſunt aſtricti ſicut monachi. quid ſi in ſcholis vel alibi ſine cauſa dimiſerint monachi habitum ſuū licet poſtea ad male dimiſſū habitū reuertant. etiā ſi poſtea ſint vel efficiātur bone fame nō poterūt eligi in abbates ar. j. q. vl. ſi quis cōmunē. xvj. q. j. legi. iuxta prin. xxxij. q. v. ille antē. & huius ſententie fuit la. in pre. c. legi. ad idē. ſ. de voto. per tuas vbi patet qḋ ille vouens de quo ibi loquit fuit ineligibilis antequā regularem habitū ſuſcepiſſet. cū hoc vouiſſet ergo multo fortius ille qui habitū ſuſcepit regularē. & poſtea illū apoſtatādo dimittit

eſt ineligibilis. cū magis apoſtatet nō deferendo habitum ꝙ ille qui nunq̄ ſuſcepit. huius ſnīe fuit ibi Ja. de al. & P. d. qui dixerunt ꝙ nō ſolum erat talis ineligibilis. imo inſtitutus deijceretur: q: alias non poſſet ſuam ſanare cōſcientiā niſi reſignaret. vt ibi dicit de illo qui vouerat ad hoc facit q: in talibus inſpicitur initiū ſiue tempus electiōis. vt. ſ. de elec. dudū. j. & ij. ¶ Nec accedat iſte. ver nouiter eſt additus ad antiquam. vſq; ibi ſi quis autem &c. ¶ Ad quecūq;. hoc dicit vt etiam comprehendat ſtudium theologie. ſiue iuris cano. & huius ratio poteſt eſſe q: mo

2 nachus † debet eſſe ſuo clauſtro contētus. vt. xvj. q. j. quieſcere. & c. placuit. ij. & ei a canone precipit vt intra clauſtrū moret. vt ea. q. iuxta. nam mortuus dꝫ eſſe mundo. vt in pre. c. placuit. ij. q. vij. c. placuit. c. nullus. & non doctoris ſed plangentis habet officiū. xvj. q. j. monachus. vnde monachū per omnia ſingulariter agere oportet. xvj. q. j. c. j. & debet in ſolitudine contēplationis permanere. quantum eſt in ſe. vt. c. q. ſi cupis in prin. cum ſi. dicit tn̄ Vin. ꝙ theologiā & dec. legere poſſunt. ſunt enim ſcientie pietatis ad hoc. xxxiiij. di. ſi quis gra. ver. ſcietia. ¶ Prelato id eſt ab alio qui tenet vicē abbatis. qui ꝑprie dr̄ ſuus prelatus: vt ſatis colligit. xix. q. iij. ſtatuimus. in pn̄. vbi dicit hominē. nō dicit homines. xviij. q. ij. nullā. in ſi. xvij. q. iij. §. ꝙ aūt. in ſi. xvj. q. j. monachi. n. & eſt huic ſi. ſ. e. li. de teſta. ſi religioſus. ſ. e. li. de elec. quorundā. cui prelato faciūt obedientiā monachi ſpecialiter & ei reuerenter in oībus tenent obedire. ſ. de ma. & obe. cū in eccleſijs. de ſta. mo. cū ad mo. §. abbas non magis ꝙ epo. vt dixi. ſ. e. li. de

3 elec. quā ſit in glo. hic gloſſantur &c. nunquid ergo epis † poterit dare monacho talem licentiā ſcꝫ eundi ad ſcholas. nō credo. niſi interueniat etiam aſſenſus abbatis. vt hic. ar. xij. q. j. monachi va. cū duobus. c. ibi ſeq. xvij. q. iij. in ſi. xviij. q. ij. nullam. cum ſi. Item nunquid extendes penam iſtius prohibitionis ad abbatem videtur ꝙ ſic: q: cauſa prohibitionis de qua ſit expreſſio. ſ. eo. in prin. multū viget iō gn̄alis eſt ergo ꝙ dr̄. de monacho eadem rōne & de abbate dictū intelligat. cū in vocabulo monacho

b rū expreſſo etiā abbas contineat^b. .j. de ſy. mandato. ad hoc etiā facit litera pre. ibi aliquis ꝙ eſt verbū generale quoſcunq; comprehēdens. vbi religionē profeſſus: ergo ſic gn̄aliter accipiendū eſt. ſ. de teſta. relatum in prin. cū concor. ibi no. ad hoc facit optime q: nullus quāuis ex iuſta dꝫ abeſſe ab eccleſia ſua etiam cauſa ſtudiorū ſine licētia ſui prelati. ſ. de cle. non reſi. relatum. vbi de hoc. & c. inter quatuor. vbi de hoc. & c. vlti. de cō. di. v. nō opꝫ

4 ſi. preterea abbas † dꝫ eſſe ſolicitus circa reuerentiā diuini cultus. & vtilitates ſui monaſterij. vt pꝫ. xviij. q. ij. nulla. quō igitur hoc exequet ſi vaget pro libito volūtatis. cū habeat ex cōcil. Maguntinēſi. ꝙ abbas nō debet deſerere ſuū monaſteriū niſi cū permiſſione epi. vt no. e. q. abbates. ¶ Itē miſſus. nōne cauet in concil. Lateranēſi. ꝙ abbates cōſiſtūt in ptāte epōrū ſuarū dioce. & ab eis dꝫ corrigi. vt. e. q. abbates. certe ſic vt ibi &c. ſi quis abbas ergo quo ad ipm abbatē epus intelligit noīe ſui ſuperioris. & ſic videt ꝙ ſi eū contēnat in hac ſnīa impetranda. cadat in penā inferius

5 denotatā. nam ad epm † pertinet oīs cura dioc. tā in monaſterijs ꝙ in alijs ec. xviij. di. nulla. & q. iij. c. ij. & eſt expreſſuꝫ de monaſterijs. lxij. di. obijcit. in ſi. & xij. q. ij. qm̄ veſtra. ſi dicat ꝙ hec litera vr̄ loqui dūtaxat de prelato inferiori. cū dicat de ꝯcilio cōuent⁹ requirēdo. pōt dici ꝙ verū eſt quo ad inferiorū licētias concedēdas: ſed in licētia abbatis obtinēda noīe prelati videt epus contineri. vt pꝫ ex predictis. & tūc epus ſi abbas voluerit ire ad ſtudia literarū. & extra ſuū monaſteriū exire. habebit cōciliū cōuentus illius mona. & ſi viſum fuerit expedire poterit ſic licentiā impartiri: ſed obſtare vr̄ illud relatiuū ſui. ꝙ ſequit ꝙ vr̄ reſpicere immediatū prelatū ipſius mona. & ſic nō epm. & ſm̄ hoc pōt dici ꝙ quis abbas male faciat ſi vadat preter licentiā epi ad queuis ſtudia literarū vt probāt iura & rōnes ſuperius alle. nō tn̄ vr̄ ligari pena ꝯſtitutionis iſtius cū ſit penalis. & ideo ea magis reſtringi conſueuit quā laxari. ſ. e. li. de elec. ſtatutū. ibi etiā tetigi de ſimili materia. & ſ. de elec. quā ſit. in glo. hac glo. latis &c. ¶ Cū concilio. ſic. ſ. eo. li. ne ſe. va. ſi ad epm. ibi videas. in gloſ. ſi. ſupra &c. ¶ Cōceſſa. ꝓd eoꝝ que hic dicunt declarationē. ſcire debes ꝙ dare operam ſiue intēdere ſacris literis. nō eſt cōtra vocationē mo

6 nachalē. & ideo abbati pcipiētī ſacris lris intēdere monac. † obedire tenet. tamen ad hoc ꝙ monachus poſſit in ſtudio publico literis ſacris intēdere: duo precipue requirunt. primū eſt vt obedientia cogatur: q: ex ſe ſemp debet velle in clauſtro manere vt patet ex eo ꝙ dixi. ſ. e. in gloſ. h. d. &c. ſcho exigit vt intentio cordē non ſit ad vanam gloriā: ſed ad ſapientiā aſpirare. at vbi monachus eſt in ſcholis de licētia. pōt agere & mutuare. vt no. xij. q. j. nō dicatis. in glo. nunq̄d pauperi. ſ. quantū ad hoc pertinet ad ꝓpriā neceſſitatē. ꝙ dic vt no. .j. de accu. ex parte. j. ij. q. vij. cū paſto. vnde ſi mutuū cōtrahat tenet monaſteriū vſq; ad probabilē modū. ar. ff. ad mac. iul. §. ꝙ dr̄. niſi actū fuiſſet in alio mona. ſumptus inueniret. puta ꝓpinquus vel amicus: ſed quis niſi eſt in ſcho

a ¶ Vt periculoſa. amplia ēt ſi deferat habitū ſed coptū. gl. in cle. ij. i v. extrinſeci. de vi. & ho. cle. quā ibi multū not. imo.

b ¶ Abbas cōtineat. ad dc car. in cle. j. in. vj. op. de regula. ſcli. l. c. ſicut ex literis in pri. de iureiurā. car. in cle. j. §. j. de exceſ. prela.

lis de licētia ꝛ obligat lib. vel res alias pro ſcolari vel alio. nūc
quid valet obligatio. dic qđ nō ſicut nec ſeruus poteſt obliga
re res peculiares. ff. que res pig. ob. poſ. l. j. nam monachus ſer
uus moñ. eſſe dicitur. vt. liiij. di. multos. ꝛ no. xx. q. j. nō dicatis
idem etiā dicendum ſi fideiuſſiſſet pro aliquo. ſ. qđ nō tenet. ſi
cut ſeruus extra rem peculiarem nō tenetur. ff. de fideicom. ſer
uus. ꝛ. l. ſe. ℂ Si quis autē horum. ſ. premiſſoꝝ. vt qꝛ apoſtatat
dimittendo habitū. vel qꝛ vadit ad ſtudiū ſine licentia. ℂ Di
miſſo. ſub. maxime quo ad ſcientias hic prohibitas ipſi mona
7 cho. videlicet leges ꝛ phiſicā quas monachus † prohibeť audi
re. vt. ꝭ. eo. nō magno. ꝛ ſi audit ipſo facto ligať excōmunicatio
nis vinculo. ꝭ. eo. ſuper ſpec. ℣. verū. etiā ſi ſemel audiat. ſm ho
ſti. quāuis Inno. ꝛ Go. dicāt qđ tales habent duos menſes an
tequā ligenť. per id qđ habeť in pre. c. ſup. in ſi. ver. niſi ab his.
ꝛ iſta etiā fuit ibi ſententia vin. qui dicit qđ iſti duo menſes in
cipiunt in exitu ipſius mona. hac de cauſa. ſed iſta litera ſequēs
multū fauet ſententie hoſt. ꝛ reſpondet ad illam literam. niſi
ab his ꝛc. qđ ibi nō reſpicit religioſos. ſed ſeculares tantū cle
ricos. perſonas habētes. vnde ſi tales doctores. ſ. legū ſiue ma
giſtri. ſ. artis phiſice cum talibus monachis ſcienter cōceſſerit
in crimine eadē ſententia liganť cū eiſdē. ꝭ. de ſen. ex. nuper. ꝛ. c.
ſi cōcubine. quo ad alios hāc excōmunicationē nō extendā. cū
de aliis nō loquatur. ꝛ no. ſm hoſt. qđ ſolus papa diſpenſat cū
regularibus exeuntibus ad audiendū leges vel phiſicam. vt
promoueanť. ꝭ. eo. nō magno. in ſi. ꝛ. c. ſuper. in prin. hoc autē
probať in ſpe. de legato. ℣. nunc videndū. ver. lxxvij. ꝛc. ℂ Scie
ter docere ſi bene iſta litera attendatur ponit duo verba diuer
ſa. ſ. hoc verbū docere. ꝛ poſtea ſequiť diſiunctiua. aut cū ver
bo retinere in ſcholis. igitur videť ſi iſta ſic ponanť vt diuerſa.
qđ is qui docet leges vel phiſicam monachū ligetur vbicunqꝫ
doceat ſiue intra ſcholas. ſiue extra. arg. ad hoc op. j. q. iij. ſal
uator. in ſi. vbi dicit nō adiciens in templū vel extra templum
ad idem. n. qđ. vij. ℣. item paulus. nā eū pre. dec. ꝭ. eo. ſuper ſpec.
ꝛ hoc ſimpliciter prohibeat monachis audire leges ꝛ phiſicā.
ꝛ ſi audiant ſint ligati ꝛ non adiciat ſiue in ſcholis ſiue extra
ſcholas. ergo ꝛc. Sed pōt dici qđ illa decre. loquitur de mona
chis clauſtrū ob illam cauſam egredientibus vnde dicit Inn.
qđ ſiue in clauſtris audiant ſiue legant non liganť iſta conſti.
Sed dic tamen domino hoſt. eſſe verū iſtud quo ad verba ipſius
mens tamen eiuſdē refragatur omnino. vnde nō ſine miniſte
rio ponit hec litera indiſtincte docere intelligo vbicunqꝫ. nam
exitus videtur fuiſſe cauſa impulſiua predicte cōſti. finalis ve
ro qꝛ tales ſcientie religioſis nō congruunt cū eis exercitui in
terdicatur. ꝭ. de poſtul. c. ij. ꝛ. j. de homic. tua. ꝛ hec cauſa nun
quā ceſſare pōt nec eius effect⁹. j. de pe. ꝛ re. cū infirmitas. j. R.
in ſi. ℂ In ſcholis. hoc demonſtrat qđ ſi non eſt in ſcholis mo
nachus. ſed ibi habet camerā prope ita qđ audire poteſt docē
tem. nō tamen ligatur docens generaliter in ſcholis tam ad il
lum inſtruendum nec principaliter nec incidenter intendat.
ℂ Retinere. ff. de verb. ſigni. verbum retinere. Quid ſi mona
chus non vult exire. tunc credo poſſe fieri. vt habetur. j. de ver
bo. ſigni. veniens. cum ſi.

a ℂ Pena mortis liguita liguiāter vt p̄ ſe. in. c. dilecti. l. vn. co. v. c. ij. de claratio ex tra de excep.
b ℂ Illi dñr ꝯſanguinei addc ꝯ hoc ter. formalē in. l. j. ℣. pe. ff. de ſu. ꝛ le gi ꝛ glo. in ſti. ꝯ leg. ag. ſuc. in prin. in ver. itaqꝫ conſangui nei.

Summarium.

1 Mortis pena eſt debitum iuſticie in homicidio.

Episcopus baliuo.

ꝭ. eo. lib. de im
mu. ecc. quoniā
in prin. ℂ Super hoc. ſ. maleficio ſiue homicidio.
ℂ Debitū. in homicidio debitum iuſticie eſt pena
1 mortis † . xiiij. qđ. v. c. miles. ꝛ. c. cum miniſter. ꝛ. c. cum homo.
ꝛ. c. regū. eſt ꝛ. c. lex debet. c. ſi homicidium. c. cum ho. ꝛ. ℣. huic
apparet ꝛ. queſtio. iij. ℣. Item illud. ꝛ. c. ſe. ſed quid de ſtatutis
aliquarum ciuitatum que habent qꝛ homicida mulctetur tan
tum ꝛ nō moriatur. dic talia ſtatuta nō tenere. qꝛ talis mori de
bet. vt volunt iura predicta ꝛ lex humana non eſt contra. l. dei
ſed ſubtus. x. diſt. c. j. ſic etiam no. Hoſt. ꝭ. de conſue. cum tanto.
ſed arg. cōtra. xxiij. q. v. c. j. ij. iij. ꝛ. iiij. ℂ Maleficio. xxiij. qđ. v.
hinc apparēt. ibi videas. quia ibi multa ponuntur exempla ad
hec pertinētia. ℂ Iuſticia mediante ſub. maxime nam prelat⁹
non intelligitur in mandato predicto cū mandato predicto ei
mandaſſe vt inepte ꝛ contra ſcientiā procedat ad hoc. ꝭ. eo. lib.
de ele. ſi compromiſſarius. ℣. ſi vero. ꝛ. ℣. porro. nam in genera
li man. nō videť mandaſſe. niſi id qđ legitime fieri poteſt de cō.
inde. ſi procurator. ff. de his que in frau. cre. ſi pater nec qđ ali
quid fraudulenter faciat. ff. man. creditor. ℣. lucius ꝛ not. j. de
preben. dilectus in gloſſ. vnde videbatur. ℂ Nā licet. licet iſtud
qđ ſequitur ſit declaratiuum eius qđ premittitur. hoc tamē ſu
tis habebatur. ꝭ. eo. clericis. vbi de hoc. ꝛ. c. ſententiam.

ℂ Incipit Liber tertius.

ℂ De ſponſalibus ꝛ matrimoniis. Rubrica.

Summarium

1 Sponſalia ſunt promiſſio nuptiarū futurarū.
2 Conſanguinei qui dicantur.
3 Stipes in gradu conſanguinitatis quis dicať.
4 Affinitas ad hoc qꝫ ꝯtrahatur que ſunt neceſſaria.
5 Membui v nū officio alterius fungi indecorū eſt.
6 Affinitas ex coitu puenit: ꝛ ſine illo nunqꝫ.
7 Coitu ex damnato affinitas nō naſciť
8 Matrimonium nō poteſt ꝯhi niſi ibi tria interueniāt. ſ. fides.
proles. ꝛ ſacramentū.
9 Sponſalia alias ſunt nulla impedimēto iuris: aliquādo ſunt
nulla impedimēnto etatis: que autem iſtarum preſtet impedi
mentum ibi dicitur.
10 Affectus ꝛ non effectus in deſponſatione inſpicitur.
11 Sponſalia incerta ſpōſalia dici nō poſſunt.
12 Coniunctio maris ꝛ femine eſt de iure naturali

De ſponſalibus.

Puris ſpon
1 ſalia † ſunt pro
miſſio futurarum nuptiarum. xxx. q. v. noſtra
tes. ff. de ſpon. l. j. ꝛ dic quod ſpecies ſponſaliū
ſunt due. nam alie ſunt de futuro. alie de pre
ſenti. ſpōſalia de futuro contrahuntur. v. mo
dis primo ſimplici ſponſione. vt ꝭ. eo. ſi inter fidei datione. vt
ꝭ. e. c. ij. c. is qui iuramento interpoſito. vt. ꝭ. eo. ti. de illis. Item
datis arris ſponſalitiis. ſ. pecunia vel aliis rebus. C. de ſpō. ar
ris. Item anuli ſubarratione. j. de deſpō. impu. tue. ꝛ iſta dicū
tur vere ſponſalia. Sponſalia de preſenti ſunt illa que contra
huntur per verba preſentis temporis. vt. ꝭ. c. ſi inter. j. de ſpon.
du. licet ꝛ iſta improprie dicuntur vere ſponſalia. qꝛ vere per
illa verba matrimonium eſt contractuꝫ. ℂ Certis ordo. certis
oritur impedimentum efficax iuſticie publice honeſtatis ad i
pediendum. ꝛc. ꝛ ſi conſanguinitatis ꝛc. nō autem ad pſens ꝛc.
quare mo. ꝛc. ℂ Conſanguinitatis illi dicuntur conſanguinei
2 † qui ſunt de eodem ſanguine deſcendentes ꝛ nati. vt ſatis colli
gitur. xxxv. q. iij. c. j. ꝛ. ſi. progeniem. ꝛ. c. ſe. c. nullus. ꝛ. q. iiij. c. j.
ꝛ. q. v. c. j. c. parentele. ꝛ. q. vj. c. j. vnde dic qđ conſanguinitas
dicitur a con ꝛ ſanguine. quaſi de con. i. eodem ſanguine nati
uitas inde conſanguinei. i. de eodem ſanguine nati ſecūdum
Hu. ꝛ dic quod cōſanguinitas eſt vinculum diuerſarum per
ſonarum ab eodem ſtipite deſcendentiū carnali propagatio
ne contractum. ℂ Diuerſarum perſonarum ideo dictum eſt qꝛ
conſanguinitas non niſi inter diuerſas perſonas eſſe poteſt ab
eodem ſtipite. dictum eſt, vt remoueantur affines inter quos
qꝫuis ſit vinculuꝫ. non eſt tamen cōſanguinitas. qꝛ nō ab eodē
ſtipite deſcendunt. verum ſi obiicias eos ab eodem ſtipite de
ſcendiſſe. qꝛ ab adam. dic ſtipitem eum appellari in cuius lum
3 bis fuerant † nec. vij. graduꝫ olim hodie vero quartum exceſſe
ſcrunt. ℂ Carnali propagatione. ideo dictum eſt alias dicitur
contractum vt remoueatur vinculum ſpirituale. quod eſt in
ter compatres eorum ve filios. vt etiam remoueatur vinculum
adoptiōis qđ ciuilis iuris artificio ligat naturales filios ꝛ ado
ptiuos ſi queris an conſanguinitas ſit vnū vel plura. dicit Hu
go. quod conſanguinitas eſt vnum. ꝛ illud ſit tantum in vno.
ꝛ alia eſt conſanguinitas que eſt in me. ꝛ alia que eſt in te. ꝛ ſic
de aliis. due enim conſanguinitates ſiue relationes ſunt in me
ꝛ in te. quib⁹ dicimur ꝯſanguinei. ℂ Affinitatis hic aliquādo
ponitur pro conſanguinitate. vt. xxxv. q. iij. c. j. ꝛ. q. viij. hic ſalu
briter. ſic aliquādo econuerſo fit. vt. c. q. vlti. fraternitatis. ꝛ dic
quod affinitas eſt proximitas perſonarum ex carnali copula
vel coitu proueniens omni carens parentela. ideo autem dicť
carnali copula. qꝛ nūqꝫ ſine coitu contrahitur affinitas. vt ha
betur expreſſe. xxvij. q. ſcba. lex diuine. verſiculo propinquitas
enim vbi dicitur quod oſculum nullam parit propinquitateꝫ
qꝛ nullam facit cōmixtionem ſanguinis ex quo patet quod vi
tium ſodomiticum non inducit affinitatem cum ibi non fiat
ſeminum cōmixtio. ꝛ ob hoc dicunt Hugo. ꝛ Lau. quod ſi vir
ſeminet in agro pudicitie mulieris ꝛ mulier non faciat idem
ob hoc non contrahitur affinitas. nec impedit ob hoc conſan
guineos a copula talis ſic cognite. hoc ipſi no. xxxv. q. iij. extra
ordinaria. idem etiam not. Inno. j. de eo qui cog. conſan. vxo.
fraternitatis vbi dicit quod ad hoc quod contrahatur affini
4 tas † neceſſe eſt vtrinqꝫ ſeminis fieri cōmixtionem. ar. xxxv. q. j.
fraternitatis. vnde ſecundum eum licet mulier ſemen emittat.
vel econ

vel ecõtra nõ cõtrahiť affinitas. ſed ipſe hug. videť notare cõ-
tra. xxxij. q. vij. hi qui. cui manifeſte cõtradicit pre. c. lex diuine.
ver. ꝓpinquitas. ⁊c. ⁊ addit qḋ dicã. ī. co. lib. de deſpon. impu.
ſi infantes. in glo. ẽt in hoc caſu no. ẽt vitiũ ſodomiticũ cõmit-
ti nõ ſolũ in mare. ſed ẽt in femina. vt. xxxij. q. v. vſus vt vir mẽ-
bro mulieris nõ ad id cõceſſo vti voluerit. vt. ea. q. adulteriũ. in
5 prin. Indecorũ eſt enim vt vnũ mẽbrũ † fungať officio alteri⁹.
vt. lxxix. di. ſingula. vñ inter ſponſam ⁊ conſanguineos ſponſi
nulla eſt affinitas antequã coitus intercedat. vt etiã ꝓbať in
pre. c. lex diuine. ex eo eñi qḋ vir ⁊ vx. efficiunť vna caro. conſan
guinei vnius ſunt affines alterius. ⁊ ecõuerſo ex coitu igiť pro
6 uenit affinitas. ⁊ ſine illo nũquã † arg. xxxv. qḋ. iiij. nullã. ⁊ c. fi-
ne. c. ſi vir. c. extraordinaria. x. q. v. porro ex coitu dictũ eſt indi-
ſtincte. qꝛ affinitas ſm quoſdã cõtrahiť nõ ſolũ per coitũ cõiu
galẽ ⁊ licitũ. ſed ẽt per coitũ oĩno illicitũ ar. xxxv. q. iij. de ince-
ſtis. c. nec eã. c. extraordinaria. ⁊ no. xxx. q. iiij. c. iij. ex his eñ. c.
apte colligiť qḋ inter fornicariã ⁊ conſanguineos fornicatoris
eſt affinitas. qꝛ vt ibi is. c. diciť nõ eſt inter tales ma. ⁊ quare nõ
niſi ꝓpter affinitatẽ. qꝛ ibi nulla eſt. ſed ꝓpter publicã honeſta
tem. qꝛ ipſa. c. dicũt inceſtũ eſſe cũ talib⁹ qui nõ cõmittiť niſi cũ
affinibus vel cõſanguineis vel monialib⁹ ergo cũ huius forni
carie nõ ſint cõſanguinee nec ſint moniales ſunt affines. ⁊ hec
ſnĩa videť corroborari ex eo qḋ no. ī. de eo qui cog. cõ. vx. diſcre
tionẽ. iuxta fi. ver. ſed nec affinitas. ⁊ hãc ſnĩam tenẽt ibi Vin.
Tan. Inn. ⁊ h. ⁊ ho. ſed alij cõtra. arg. xxxv. q. i. c. i. vbi de hoc
dicũt enim abſurdũ eſſe qḋ affinitas que eſt legitimũ vinculũ
7 oriať ex dãnato † coitu. vñ dicũt qḋ ex tali coitu non naſciť. ſed
aliud qḋ tñdem vʒ. ſ. pub. ho. iuſtitia. ⁊ hoc innuit pre. dec. di-
ſcretionẽ. iuxta prin. ⁊ co. ti. tuc. in prin. nã affinitas eſt quedã
ꝓximitas ex nuptiis ꝓueniens. ff. de gradi. nõ facile. §. affines.
⁊. §. ſciendũ. ⁊ hoc põt probabiliť dici ſm gof. Sed cũ pre. decr.
tue. in fi. primã ſnĩam approbet manifeſte. verior videť illa ſen
tentia. ſed pacto ⁊ errore iuris cõſideratis non mereť affinitas
appellari. ⁊ ideo ex tali affinitate nõ põt differri hereditas vel
tutela. ⁊ ſic intellige pre. §. affines. ſm hoſt. ipſa affinitas eſt tã
te potentie qḋ diſſoluit ſpõ. de futuro. ī. de eo qui co⁹cõ. vx. ſ. ve
niẽs. ¶ Frigiditatis. nõ videtur qḋ iſtud ſit bene dictũ qm̃ fri-
gidus vř eſſe aptus ad matrimoniũ. arg. xxxiij. q. v. qḋ deo. vit
cõtra. ī. de frigi. qḋ ſẽ dẽ. xxxiij. q. i. c. i. ⁊. ij. nã nõ põt cõtrahi ma
trimoniũ niſi ſint ibi tria bona matrimonij. re vel ſpe. q̃ ſunt.
8 fides ꝓles ⁊ ſacramentũ. † vt ibi no. ī. qui fil. ſint leg. perueneã
bilem. in glo. no. qḋ tria ⁊c. ⁊ probať. xxvij. qḋ. ij. omne qḋ. c. lo-
quitur in matrimonio Marie ⁊ Ioſep. qḋ dic vt no. xxvij. qḋ.
j. nuptiarũ. iuxta prin. in glo. j. cõtrahitur vt eis ⁊c. ⁊. xxxij. qḋ.
vij. hi qui in glo. de iſtis ⁊c. ⁊. xxij. q. v. qḋ do. in glo. ab initio.
¶ Religionis. intellige approbate. alias non eſſet queſtio ſm
id qḋ no. xxvij. q. i. de viduis ⁊ pn. in glo. põt ergo ⁊c. iuxta fin.
ver. itẽ no. ⁊c. ¶ Cõſenſus ad huius declarationẽ. no. qḋ ſpon-
ſalia. alias ſunt nulla impedimẽto iur. vt. ĩ. cod. ad audientiã.
9 aliqñ ſunt nulla impedimẽto † etatis. ī. de deſpon. impu. acceſ-
ſit. ⁊. c. literas. ⁊ illa que ſunt nulla impedimẽto iuris ꝑſtãt im
pedimentũ. vt in pre. decr. ad audientiã. Sed illa que ſunt nul-
la impedimento etatis non preſtant. vt in pre. c. literas. acceſſit
⁊ hec eſt rõ diuerſitatis. qꝛ lʒ ibi ſit iuris impedimẽtũ. tñ l tali
facto eſt vtriuſqʒ cõſenſus qui preſertim inſpiciť in matrimo-
niis ꝯhẽdis. vt. ĩ. de biga. nup. C. de adul. cũ qui qḋ nõ ẽ vbi eſt
defect⁹ etatis. ad hoc. ĩ. de coi. vitu. ex pte. vñ cũ ibi deſit conſen-
ſus nihil fecẽſſe finguńť. ĩ. co. dilectus. ⁊ facit hec litera opt. in
ar. ad id qḋ queri cõſueuit. pone ꝙ frater meus ioco aliquã de
ſponſauit nõ pp hoc impedior a ꝯctu cũ illa celebrãdo. ſi iocus
patẽs ẽ. vt hic ſatis ptʒ. xxx. q. ij. ne quis. ver. illud aũt. nã taľr
deſponſans nullo mõ intendit cõſentire. ⁊ in talib⁹ inſpicim⁹
10 affectũ † nõ effectũ. vt eſt dictũ p ſ. dec. nup. vbi no. Inn. ⁊ ho.
qḋ hoc ſolũ eſt attendendũ. vtrũ ꝯhẽs illã cũ qua cõtraxit hẽre
voluit in vx. ⁊ huius ſnĩe fuit Vin. in ꝑ. dec. ad audientiã. vbi
etiã de hoc. ¶ Matrimonio. hic approbať exꝑſſe ſnĩa hu. ⁊ ſe-
quaciũ. de qua ſatis no. xxvij. q. i. ſi quis de ſpõ. in glo. puta fri
giditate ⁊c. ad hoc facit qꝛ ſufficit aliquid eſſe factũ ad hoc vt
pena cõmittať. licet nõ teneat. arg. ff. ad ſill. ſi quis in gram. §. ſi
quis codi. ff. ad. l. cor. de ſic. ſi qs legatus. C. de execu. tu. ampliſſi-
mi. arg. ff. de his quibus vt indig. cũ quidã. Impedimentum.
iſtud impedimentũ eſt perpetuũ. qꝛ nõ ſolũ impedit imo etiã
dirimit. vř. ī. qui fil. ſint le. referẽde. ī. de deſpon. impu. duo pue
ri. vbi de hoc. in glo. que impedit ⁊c. ⁊ non ſolũ habet locum in
ſponſalibus de ꝑſenti. imo ẽt in ſpon. de futuro. vt no. xxvij. qḋ.
ij. ſi quis de ſpõ. aliqua ad idť cõcor. vin. put no. ĩ. e. ti. gẽma. ⁊
ꝓbatur. ĩ. eo. ſponſam. nã illa dec. loquiť in ſpon. de futuro qḋ
ptʒ qꝛ ibi dicit. ſi eſt nubili etati ꝓxima ⁊c. ſic ẽt ſcripſit ibi. p.
d. ſecus ſi eſſent ſponſalia conditionata vt ſequitur. ¶ Iuſticie
publice. dic. i. cõſtĩois eccleſie facte pp publicã honeſtatem indi-
canit eſſe honeſtum vt conſanguineus nunꝙ deberet accipere
qualitercũqʒ ſui cõſanguinei viui vel mortui. ⁊ eſſe inhoneſtũ
ꝙ deberet accipere. ⁊ ſic in hoc corrigitur quo ad intellectũ lite
ralem. vij. q. i. olim. ⁊ vocatũ fuit iſtud impedimentũ ſuo noĩe
propter defectum qꝛ nullum aliud nomen ſibi potuit aſſigna-
ri. cum nõ ſit ibi cõſanguinitas vel affinitas de quibus ſupra
dictũ eſt. vel aliud huius. ſit etiã ſcripſit hu. xxvij. q. i. ſi qs. j. ⁊
ſic ꝓpter cauſam ꝓmiſſam inductũ eſt ius ꝓhibitorium ex ſola
honeſtate ⁊ vocatũ eſt publice ho. iuſticia. nã in matrimoniis
nõ ſolũ ꝙ liceat. ſed ⁊ ꝙ honeſtũ eſt cõſideratur. ff. de ritu nup.
ſemꝑ hui⁹ etiã ſnĩe fuit Gof. ĩ. co. ad audientiã. ⁊ no. ꝙ extraor
dinaria pollutio nõ inducit hanc iuſticiã. vt xxxv. q. iij. extra-
ordinaria ſi vilus ſiut conatus ſic. ĩ. e. iuuenis. c. adoleſcens. ⁊
eſt ratio qꝛ illa pollutio fuit ibi facta citra maritalem affectum
pre. dec. loquitur quando ſit conatus maritali affectu. ¶ Pu
re. i. ſine conditione. ¶ Determinate hoc dicit qꝛ incerta ſpon
11 ſalia † nõ ſunt ſponſalia. vt ſi dicã contraham cũ aliqua ex filia
bus titij ꝙ dic vt no. ĩ. e. ex literis fil. in glo. iſti erãt ꝙ dictum
poſitũ ibi. hic ſatis declaratur. ¶ Cõſanguinea. ī. de cõſan. nõ
debet. ¶ Idť qꝛ ꝯtraxit pure ⁊ determinate. ¶ Obligatus. qd
ſi nõ vult cõtrahere nũquid cogetur ad huius declarationẽ vi
deas ꝙ no. xxvij. q. ij. §. ſed cõcedať ⁊c. raptor. xxxvi. q. ij. in ſum
ma. xxxj. q. ij. in ſumma. ĩ. co. ex literis fil. ¶ Ille vero iſte. §. cõ-
tum habuit ex eo ꝙ no. Ho. ĩ. e. ad audientiam. vbi dixit ſi ali
quis contrahat cũ aliqua ſi nauis venerit ex aſia. ⁊ conditione
exiſtẽte ꝯhat cũ ſorore. tenet matrimoniũ. §. t. ſi inter. nec impe
diunt ipſa ſpõſalia ꝑcedentia. qꝛ pˀ ipſa nullũ firmũ vinculum
ẽt naturale ꝯctum eſt. ſed ſpes fuit tñ obligatiõis inſti. de ver.
obl. §. ex ꝯditiõali ꝙ verũ intellige niſi carnalis copula inter-
uenuiſſet inter ſpõſum ⁊ ſpõſaʒ anteꝙ ſpõſus cũ ſorore ſpõſe cõ
traxiſſet matrimonialiter. tũc. n. videť receſſiſſe a ꝯditiõe. ⁊ cõ-
ſenſiſſe mřimonialiter ⁊ idõ nec ſcẽa poſſet eſſe vxor ſm Hoſtiẽ.
de hoc k ſatis no. ī. de condi. ap. p tuas in glo. ſed quare ⁊c. ibi
videas. ¶ Sub ꝯdi. ſcripſerũt quidam ꝙ ibi in contractu ad-
ijcitur id ꝙ de ſui natura videtur ineſſe ipſi cõtractui. ſicut eſt
ſi aliquis dicat. ꝯho tecũ ſi deo placet illud matrimonium tñt
nõ dř conditionale matrimoniũ ſiue ſponſalia ⁊c. ⁊ eſt ratio ſe
cundum eos qꝛ tunc cõditio ſi nõ notat cõditionẽ. ſed quãdaʒ
modificationẽ. ar. ff. de tute. muto. §. ij. ⁊ ſic ponitur. ĩ. de elect.
ſignificaſti. imo nec dř cõditio cũ ſubintelligať. ff. de ꝯdi. ⁊ de.
l. cõditiones. ad hoc ꝙ no. ⁊. di. in ea ſynodo. planũ eſt eñ ꝙ li-
citum matrimoniũ placet deo. vt xxvij. q. i. nuptiarũ. xxviij. q.
j. ſic enim nec. iuxta mediũ. c. ver. ideo hoc ⁊c. vbi dicit. q dat
nuptui bene facit ⁊c. nã eius fuit inſtitutor. vt. ĩ. co. li. de voto.
ꝙ votum. xxvij. di. deniqʒ alias deinde ⁊ ſalomon vt a deo pa-
12 ratur viro vxor. ꝓtereã maris † ⁊ femine cõiunctio eſt de iure na
turali. l. di. ius naturale. ergo plʒ deo: vt ꝓbatur. xxxi. q. i. hac
ratione. ⁊. c. apiant tũ ſcõm. ⁊. c. ibidẽ ſe. ſed ho. videtur innue-
re contra. ĩ. t. ad audientiam. cui multũ contradicit ꝙ le. ⁊ no.
xxij. q. ij. beatus. in glo. qꝛ omnia ⁊c. vbi dicitur ꝙ iſte genera-
les cõditiones. ſ. ſi deo placuerit. ſi vixero. ſi potero. ſemꝑ intel-
ligantur in voto. in iuramẽto ⁊ ſimilibus. ⁊ ſit perinde eſt ac ſi
non fuiſſent appoſite. quantũ ad hoc vt contractũ faciãt cõdi-
tionalem. quid. n. ſi quis ita voueret. voueo ꝙ intrabo talem
relig. ſi deo placet. quis diceret talem nõ eſſe obligatũ certe nõ
video. ad hoc. ĩ. e. li. he ⁊c. qui ꝑoſt votũ. ſed dices. ſi iſte poſt ta-
lem votũ contrahat per verba de pñti. tenebit matrimonium.
vt. ĩ. e. li. de voto. c. j. R. j. hic nõ agimus de matrimonio dun-
taxat. an per iſta ſit expreſſa ſit ꝯctum matrimoniũ. an ſponſa
lia de futuro ibi agiť de voto prius emiſſo ⁊ matrimõio poſt
ꝯtracto. ꝙ ꝑiudicat ipſi voto. tanꝙ fortius vinculũ ſupueniẽs
q̃tum ad ea que ipm̃ matrimoniũ cogit ꝯtrahẽtes ſicut de de-
bito reddendo ⁊ ſimilibus in noſtro aũt caſu agimus nõ de di
uerſis ſed de eodẽ ex ꝑdictis vř poſſe dici. ꝙ ſi a deo parať vxor
viro. ⁊ ſit matrimoniũ magnũ ſacramentũ in xp̃o ⁊ eccleſia ex
nũc vř eſſe purũ ⁊ nõ cõditionale. niſi de diuina volũtate cõtra
ria appereť. vt ptʒ in exẽplis poſitis. xxvij. q. ij. §. ecce ꝙ coniun
gat. xxij. q. ij. beatus. ¶ Oriatur. hic videť corrigi ꝙ no. Inno.
ī. de ſpon. du. c. j. vbi dicit qḋ ex talibus ſponſalibus induceba
tur publice ho. iuſticia. ĩ. co. ad audientiam. ꝙ non eſt verum.
vt hic patet.

¶ De deſponſatione impuberum — Rubrica.

Summarium.

1 ¶ Prudentia ſupplet etatem.
2 Minores ſi contrahunt matrimonium non tenet quoad car
nalis copula interuenerit inter eos: ⁊ tale matrimoniũ põt di-

rimi adueniente fine .xiiij. anni in maſculo vel .xij. in muliere.
3 Maritus ſi defloꝛauit vxoꝛem ⁊ ante cognitionem id eſt ſemi-
num commixtionem velit intrare monaſterium an poſſit.
4 Pater an poſſit dare filium impuberem quo ad ſponſalia
cui vult.

Infantes. Id eſt minoꝛes .vij. an. C. de iure delib. l. ſi
infanti. ¶ Cõtraxerint. de facto. nam de iure
nõ poſſunt. vt. j. pꝫ. ⁊ eſt ratio que no. xxx. q.
ij. in prin. ⁊ c. j. ibi videas. ¶ Parentes pro
cis. ꝫ. de peur. accedẽs. qḋ dic vt le. ⁊ no. xxxi.
q. vle. per totũ. ⁊ ſic habes hic expeditã altercationẽ olim habi
tam inter doct. nã quidã dixerũt qḋ per ſponſalia cõtracta per
parẽtes nõ contrahitur publice ho. iuſtitia. ⁊ hoc tenuit Inn.
⁊ ho. ꝫ. eo. c. j. ⁊ alij cõtradicẽtes quod videtur eſſe caſus decre.
ꝫ. eo. acceſſit. ver. ſane. ⁊ hoc tenuit. p. d. de hoc etiã no. Ray. in
ſum. de ſpon. §. pone qḋ pueri ⁊c. pro ſnia ſecũdoꝛũ videtur facere.
xxvij. q. ij. lex diuine. pal. eſt. Sed dic vt no. ea. q. §. ĩeſ apl's in gl.
j. q fuit ibi ſnia hug. Lau. ⁊ Io. ¶ Mutuã. ff. de ritu nup. mioꝛ
rem. qḋ dic vt no. xxx. q. ij. c. j. in glo. ar. qḋ ⁊c. cuius ſnia hic ap-
probat. ad idẽ qḋ le. ⁊ no. ꝫ. eo. literas. ¶ Facto. dic vt le. ⁊ not.
in pre. c. literas. in glo. ⁊ ſi placuerunt vel oſculom dãdo. vt in
pre. c. lex diuine. ¶ Factos maioꝛes ſepẽnio. cum iſta litera ſic
plane loquat videt tollere antiquã altercationẽ magiſtroꝛum
nã hug. Lau. ⁊ Io. dixerũt tale tp̃s debere eſſe cõpletũ regulari
ter. niſi ita eſſent prími ſeptẽnio ꝙ eſſent capaces intelligentie.
⁊ hoc ipſi no. xxx. q. ij. in ſom. ⁊ iſtoꝛũ ſniam tenuit go. in ſum.
de ſpon. §. vno. ad hoc. ꝫ. eo. duo. hanc etiã tenuit ala. ⁊ tã. ꝫ. de
ſpon. iuuenis. vbi dicit qḋ tenet ſpõſalia ſi eſt doli capax ⁊ vi.
annoꝛũ ⁊ dimidij vel ploꝛis. ſed Vin. not. ꝫ. eo. gẽma. qḋ nõ vi
det quõ in tali tpe ſit doli capax. vt teneant ſpon. niſi dicas qḋ
ab illis tpibus quibus malicioſis incipiũt iam placere huius
tractat⁹. poti⁹ ꝙ aliis. vt. ꝫ. eo. lr̃as. in fi. vbi dicit placere cõſue-
uerũt. alij vero indiſtincte dicũt nõ cõtrahi pu. ho. iuſtitiã. ni-
ſi ſeptẽniũ totaliter. ⁊ integre ſit cõpletũ. vt plane dicit. ꝫ. eo. li-
teras. c. acceſſit. §. j. ⁊ hoc videt veri⁹. vt hic pꝫ. cũ iſtud ſit ipſo
iure limitatũ. qḋ non inuenit habere aliquã excep. in iure ſcri-
ptam. videt tñ poſſe dici qḋ inter iſtas duas ſnias põt mediuꝫ
inueniri. qḋ hec regula patiat excep. vbi malicia ſupplet etatẽ
⁊ mulier temptata fuerit. ⁊ hoc viſus eſt tenere hoſti. in ſum. de
ſpõ. §. quis poſſit ⁊c. ad hoc eo. ti. iuuenis. j. de deli. pu. c. j. Cõ-
ualeſcant. vt. j. eo. lib. de reg. iur. nõ firmat. ¶ Inducunt. ꝫ. c. c.
pri. idẽ pubes. ꝫ. e. puberes. ¶ Impubes. inſti. de nup. in pri.
inſti. qui. mo. tu. fi. in pri. quare autẽ dicat pubes vel impubes
habet de cõ. di. iiij. eos quos. iuxta fi. ¶ Nõ proximi. ad huius
declarationẽ. vide qḋ le. ⁊ no. ꝫ. eo. cõtinebat. §. ſi autẽ. ⁊ c. atte-
ſtationes iuxta fi. in glo. foꝛte per ſex ⁊c. ibi tamẽ hoſt. intellexit
qḋ ſunt proxi. qñ de tpe nubili reſtant tres dies. qꝛ nec ante tp̃s
cõpletũ preſumi põt vel debet potentia niſi facto oſtendatur. ⁊
pbet ſm eũ. ¶ Malicia. ff. C. ſi ſe ma. di. l. in. alibi dicat qḋ pru
1 dentia † ſupplet etatẽ. ꝫ. eo. tue. alibi qḋ bonitas. C. de proxi. ſa.
ſcri. vnicuiqꝫ. lib. xij. ⁊ lxxvij. di. monachus nouitios. Sed dic
hec malicia. i. naturalis vigoꝛ vel potentia coeundi. ⁊ iſtud in-
a ſpicit ⁊ nõ tpis ᵃ plenitudo. ſm qḋ le. ⁊ no. in pre. c. ꝫ. e. puberes
⁊ c. de illis. ⁊ c. atteſtationes in glo. foꝛte per ſex ⁊c. ſed vbi mi-
noꝛes cõtrahũt dicit Tan. ꝙ hoc nõ ſufficit niſi carnalis copu
2 la interuenerit † inter eos. quin alter ab altero poſſit recedere
a duenĩẽte fine .xiiij. in maſculo. an. vel .xij. in muliere ⁊ hoc vꝫ
expꝛeſſum. ꝫ. e. a nobis. tua. in fi. ⁊ in hoc caſu dꝫ intelligi ꝑ. dec. de
illis. vbi dicit poterũt carnali copula cõiungi. ſub. ⁊ eos cõiun
ctos fuiſſe cõſtiterit. vt in ꝑ. c. a nobis. nã aliter cõſtare non põt
an poterũt carnaliter cõmiſceri. cũ ſint minoꝛes ⁊ impuberes.
⁊ hanc ſnĩam etiam no. Vin. ⁊ ho. in pre. decre. de illis. Sed ibi
not. Inn. qḋ in illa dec. ſatis videt innui in matrimonio illam
ſolã dici proximã pubertati que cognoſci põt. arg. ꝫ. eo. puberes
⁊ ſic ſcḋm hoc ſi ſunt proximi pubertati. ⁊ poteſt patere ſm In
no. ex lanugine vel facti experientia. ⁊ malicia ſuppleat etatem
quãuis eã vel copula nõ fuerit inter eos. nõ poſſunt adinuiceꝫ
diſſentire qḋ indiſtincte verũ eſt ſm gof. qui dicit qḋ eſt caſus
illius dec. de illis. ⁊ ibi hoc ipſe no. pro hac ſnia videtur facere
hec lr̃a. ſed ego facio vis in eo qḋ hic dicit ſupplebit factũ ergo
reſpicit. ſicut alias dicit. ꝫ. eo. atteſtatiões ⁊ clare ꝓbat illa dec.
a nobis. in fi. vñ nõ dobito ſnĩam. T. Vin. ⁊ hoſt. eſſe verã. de
qua. ꝫ. dixi. ⁊ ſic intelligo qḋ hic dicit. ad hoc. ꝫ. eo. ex lr̃is. §. cũ
autẽ. in prin. de hoc ẽt. no. ho. e. ti. atteſtationes. ⁊ ibi idem no.
¶ Haberẽt. iſtud qḋ hic dicit erat caſus. ꝫ. eo. tue. ſed videas ꝙ
le. ⁊ no. ꝫ. eo. a nobis. in glo. quouſqꝫ. ⁊c. ¶ Nõ tranſeunt ad hoc
ꝫ. eo. litere. vbi dicit Inn. ꝓbari qḋ per ſigna cõſenſus nõ pre-
ſumunt ſponſalia fieri ꝑ matrimoniũ niſi cognoſceret eã. ꝫ. de
ſpõ. is qui. idẽ etiã no. ꝫ. eo. atteſtatiões. ſed videt cõtra. qḋ. j. ſe

a ¶ Et nõ tẽ-
poꝛis. Adõ
ex hoc iſeri
male loq gl.
iſti. ð nup. i
pri. lẽ. pube
res. eti ẽ. po
tetes ad fi. ⁊
ibi doc. ma
xie poꝛ. eam
reprobat.

b ¶ Nõ cõtra-
dixerint. vi
de c. p inedle
ctu huius
tex. fel. in. c.
cũm matri-
monij. i. iñ.
col. circa fi.
de oſ. dele.

qui ſibi vel aliquã ⁊c. ¶ Nõ tenuit. vt. ꝫ. de ſpon. tue. ¶ Copu
lam. iſta retoꝛquet verba futuri tpis ad verba pñtis tpis. ſm
qḋ le. ⁊ no. ꝫ. de ſpon. tua. de expꝛeſſo cõſenſu facit cõſenſum. ꝫ. de
ſpõ. veniẽs marioꝛa. ⁊ c. cõſultationi. j. qui ma. ac. poſ. inſuper
cõditionalẽ ꝓmiſſionẽ facie purã. j. de cõdi. app. de illis. c. per
tuas. itẽ verba tertie perſone ad primã trahit. vt patet in pre. c.
tua. qꝛ ex quo ſpõſalia vel aliquid matrimoniale preceſſit oĩa
ratificat oĩa ſupplet. ꝫ. de ſpon. de illis. c. cõmiſſum. ad idẽ. j. de
eo qui dux. in ma. ſignificanit. ſm hoſt. qui ita no. in pre. c. tua.
¶ Subſecutã. ẽt in caſu ſi hec mulier fuiſſet coꝛrupta. ⁊ nõ vir.
ex hoc nõ fuiſſet matrimoniũ cõſummatũ. vt no. Inn. ꝫ. eo. at-
teſtationes in glo. j. ⁊ facit ad hoc qḋ le. ⁊ no. Vin. ꝫ. de ſpõ. ado
leſcens. vbi querit ſic pone inquit qḋ iſte adoloſcens defloꝛauit
eã. ⁊ aperuit ſeras eius. ſed nõ cognouit. nunquid tenet matri-
moniũ cũ ſcḋa. dicit quidã qḋ ſic. quo ad rei veritatẽ. ⁊ hoc no.
xxxv. q. iij. extraoꝛdinaria. ⁊ ita debet ſeruari ſi cõſtaret qḋ nõ
cognouit. i. ſpermatizauit. ⁊ preſumitur qḋ cognouit. ⁊ cõpel-
leret remanere cũ prima. ſicut ſi aliquis ſolutus ſolutã defloꝛa
ret. i. aperiret pꝛio ſeras. ⁊ nõ ꝓcederet ad ſeminis effuſionem
⁊ hoc cõſtaret poſſet cõſanguineus defloꝛatoꝛis nõ impediretur
3 cõtrahere cũ illa. Idẽ eſt ẽt ſi maritus † defloꝛauit vx. ⁊ ante co-
gnitionẽ. i. ſeminũ cõmixtionẽ velit intrare mona. poſſet in ve
ritatẽ ſed eccleſia ſe opponeret ei ꝓpter preſumptionẽ ⁊; hic nõ
ceſſat ius ſed ꝓbatio. ff. de ſta. ho. Itẽ querit Vin. tñ in dubio
preſumit pro carnis copula. ꝫ. eo. cõtinebatur. ⁊ ſic etiã no. In
no. ⁊ ho. in pre. c. adoleſcens. ⁊ adde qḋ dixi de hoc. ꝫ. eo. lib. de
ſpon. c. ex ſpõſalibus in verbo affinitatis. ¶ Modũ aliũ. ſub-
quo iudicat. aliquãdo matrimoniũ preſumptũ ſicut ex tradu-
ctione. ff. de ſpon. queſitũ. aliqñ ex temptatione ſm qḋ le. ⁊ no.
ꝫ. eo. atteſtationes. aliqñ ex ſubarratione. vt le. ⁊ no. ꝫ. de regu-
lar. tenoꝛ. in gloſ. j. ¶ Fidẽ. ꝫ. eo. ti. tue. ſm ho. aliqui dicũt con
tra in hoc caſu. quoniam in matrimonio verba ſunt neceſſaria.
ad hoc. ꝫ. de ſpon. ſi inter. in prin. ⁊ c. tue. ⁊ not. xlij. diſtin. c. ij.
in glo. arg. in fi. ſed hoc ſolue per id qḋ leg. ⁊ no. j. de cõu. ſer. c.
vlti. in glo. vlti. vel cõditione exiſtente. j. de cõdi. ap. ſuper eo. §.
j. aliquãdo ex diuturnitate tpis ſm quoſdã. ꝫ. eo. de illis. j. §. j.
⁊ hos modos ẽt notat ho. ꝫ. de ſpon. adoleſcens. qui dicit iſtuꝫ
caſum vltimũ eſſe verũ. qñ ſimul morantur ſecus ſi ſeoꝛſum. qꝛ
tunc expꝛeſſus cõſenſus requirit vel dic qḋ licet ſponſalia rati-
ficent niſi etate aduenĩẽte redamauerit nunquã tñ erit matri-
moniũ niſi expꝛeſſe cõſenſerint vel carnalis copula interueniat
vel niſi traductione interuenĩẽte quilibet etatẽ perficiat. ⁊ ma-
xime ſi ſe cẽptauerint. hoc dicit in pre. c. de illis. vel dic vt. ff. de
ritu nup. minoꝛẽ. ⁊ ita caute tangit qḋ le. ⁊ no. xxx. qḋ. ij. nã ibi
dicit Io. qḋ ſi ſimul habitãt ⁊ nõ contrãdicit poſt legitimam
etatẽ. matrimoniũ dicit cõſummatũ. vt in pre. l. minoꝛẽ. Idem
etiã no. ala. vin. goſ. ⁊ h. ꝫ. eo. literas. vbi dicit hoſt. que eſt ra-
tio. quare aliud ſit qñ ſimul habitant. ⁊ aliud qñ ſeoꝛſum. qꝛ ſi
ſimul habitãt vertet ius ne ea tẽptent que foꝛte cõplere nõ po-
terũt. ꝫ. de ſpon. is qui. c. adoleſcens. ⁊ ꝫ. eod. atteſtationes. j. de
eo qui cog. cõſan. vx. ſ. veniens. vñ noluit ex hoc facere preſum-
ptionẽ iuris ⁊ de iur. vt ſic oĩno cõſenſiſſe preſumant ſm hoſti.
alij cõtra quoꝛũ ſniam tenuit Inn. vt. ꝫ. dixi in glo. ad hoc ⁊c.
⁊ dicũt qḋ eſt caſus. ꝫ. eo. tue. credo prioꝛẽ ſniam eſſe verã. ſic ẽt
no. goſ. in ſum. de ſpon. §. ſponſalia ⁊c. nõ ob. pre. decr. tue. ⁊. j.
de ma. cõtra inter. ec. litere. quoniã loquit in cohabitãtibus ſi-
mul ⁊ etatẽ cõplentibus. vt dicit pre. l. minoꝛẽ. vnde dic qḋ hoc
qḋ dicit hec litera. põt duob⁹ modis itelligi. ſ. vere. ⁊ hoc cũ di-
cit. per carnis copulã vel ꝓſumptiue. ⁊ hoc cũ dicit aliũ modũ.
ſ. per cohabitationẽ. ⁊ tũc eſt tacit⁹ ꝯſenſus. vt dictũ eſt ſm goſ.
¶ Perueniſſe. igit ſi alter ſponſoꝛum vult ab altero ſeparari.
ante hoc tp̃s cõtradicat. vt ſic tacite cõſentire minime videat. ꝙ
dic vt le. ⁊ no. j. q. j. cõſtat. ⁊. ꝫ. de ſpon. ad id qḋ not. Inno. ꝫ. de
reſt. ſpo. ex parte. in glo. ij. ibi videas. ¶ Ue poterat. ſ. quantũ
ad ſpõſalia per eũ ſic cõtracta. ¶ Agebat. qꝛ intendebãt agere
matrimoniũ cũ effectu. nõ ſponſalia de futuro. ¶ Iuſtitia. re-
pete qḋ dixi. ꝫ. eo. lib. de ſpon. c. ex ſpon. in glo. dic. j. ⁊c. ¶ Poꝛ
ro. cõſenſerint quo caſu loquit. xxxj. q. iij. c. j. put ibi no. hug. ⁊
Io. quãuis garr. ibi aliter intelligat ⁊ male. ⁊ tũc parentes nõ
pñt infringere ſponſalia ſic cõtracta. vt. ea. q. §. vlt. de hoc etiã
no. Inn. ꝫ. de reſti. ſpo. ex parte. in glo. ij. vel dic ⁊c. ¶ Nõ cõtra
b dixerint ᵇ vt a cõtrario qḋ ſi cõtradixerint qḋ ex talibus ſpõſa
libus nõ oritur iuſtitia pu. ho. qḋ verũ eſt vt hic pꝫ. ⁊. j. §. als
4 ſed hoc vꝫ quodãmodo mirandũ cũ pater † filiũ impuberẽ poſ
ſit dare quo ad ſpõſalia cui vult. vt. ꝫ. c. ti. tua. ⁊ ẽt monachare.
xx. qḋ. j. c. ij. iij. et. iiij. ꝫ. de reg. cũ viri obligant. qꝛ ſi ſunt maio-
res et de eoꝛũ expꝛeſſa volũtate ſit matrimoniũ per parentes con
tractũ tenet. nã tũc perinde eſt ac ſi ipſi cõtraherent. vt. xxxij. q.
ij. honoꝛãtur. et. c. nec illud. ꝫ. de cõuer. cõ. ex parte. ad idẽ. ꝫ. eo.
lib. de ꝓcur. c. vl. ſicut ſponſalia ẽt pñt cõtrahi, inter abſẽtes. j. q.
clerici

de. vel vo. veniẽs. ſi vero ſint minores debẽt adiplere factũ parentum. ſaltem de boneſto. ꝫ. e. tua. ⁊ vr ꝙ nõ ſine miniſterio dicat hec litera. de ſpon. ꝫctis a pentibus pro filiis impuberib⁹. pñtibus ⁊ non reclamãtibus ꝙ obligãtur. ex quo videt innui ꝙ ſi talia fuerint ab aliis. vt potẽ fratrib⁹ vel patruis. nõ obligarent ꝙ verũ eſt ſm Inno. vt le. ⁊ not. ꝫ. de reſti. ſpo. ex pte in pn. ⁊. ꝫ. e. tua. ibi videas ⁊. ſ. de ma. ꝫtra inter. ec. cõ. c. j. in gl. expreſſe ⁊c. ſm quã glo. credo cõpoſitum ꝙ hic dr ar. contra. ꝫ. de ſpon. ad id ꝙ dic ſm eum ꝙ ibi ad ſuaſionem victrici mulier alii nupſerit. vel poſtea mulier ſpõſalia eius noĩe ꝫtracta rata habuit. lꝫ cõtra ppiam voluntatẽ. hanc ſniam tenuerũt Ala. Vin. Hoſ. ⁊. h. in pre. e. j. de ma. cõtra inter. ec. c. j. ⁊ hoc teneas. Quis ho. videat ſentire cõtra. quã em potentiã hꝫ frater meus vel patruus vel alius quicũqꝫ me obligãdi ſine mea expſſa voluntate vel ratificatiõe potiſſime vbi eſt caſus ꝙ verba requirũtur. ſicut eſt in ſpõſalibus vel matrimoniis. vt. ꝫ. de ſpon. ſi inter. ⁊. c. tue. vbi de hoc. ⁊ no. xiiij. di. ſit rector. in glo. ar. ꝙ ſi aliqua ⁊c. certe hoc nõ video. ſed in pentibus ſecus qui hñt filios in ptãte. vt dixi. ꝫ. in gl. pri. pie. vnde dicit Hoſ. in pre. dec. ſ. de ma. ꝫtra inter. ec. ⁊c. vbi dicat litera illa cõſentiente ſub. corde. ⁊ cõſenſum ore exprimere. nã in talibus verba deſiderantur. vt in pre. c. tue. ¶ Eſt idem. ſ. ꝙ tales filii oligantur. ⁊ naſcatur ex talibus ſpon. publice ho. iuſticia. ¶ Alias. i. preterꝙ in caſib⁹ ſupradictis. §. porro.

¶ De cognatione ſpirituali. Rubrica.

Summarium.

1 ¶ Iudeus cum iudea commatre ſua licite contrahit: ⁊ cum filia ſpũali quã ſuſcepit in cathecíſmo ſi nondũ eſt baptizata ⁊ vtrũ peccet ſic cõtrahendo.
2 Nepos meus ⁊ frater meus cũ filia mea ſpũali matrimonium licite cõtrahunt.
3 Spiritus ad vnionẽ tranſitur per vnionem carnis.
4 Patrinus apud deum eſt fideiuſſor ꝑ ipſo filiolo.
5 Chriſmatio ab epo fit in fronte qui locus eſt de ſubſtantia ſacramenti.

NEdum. De iſta cognatione ſpirituali habetur ⁊. xx. q. iii. ⁊. iiii. ꝑ totum. ¶ Suſcipit de baptiſmo. i. de ſacro fonte xxx. q. iiii. c. iiii. ⁊. q. iii. c. nõ oportet. ꝫ. c. martinus. alias dr leuauerit. vt. e. cã. q. j. noſce. in pn. ꝫ. e. ti. c. ij. c. veniẽs. Et no. ꝙ dicit hec litera. de
1 baptiſmo ſie. j. c. Quis. nam ſm Hu. videm⁹ ꝙ iudeus † cum iudea cõmatre ſua licite contrahit ⁊ cum filia ſpirituali quã ſuſcepit in cathecíſmo. ſi nondum eſt baptizata. nec peccat ſic cõtrahendo qꝛ nõ aſtringit cõſtitutionibus eccleſie que hoc ꝓhi-
a bẽt dicit ẽt ipſe Hug. ꝙ hui⁹ cognatio ſpũalis ꝫhitur inter iudeos qñ vnus tenet vel ſuſcipit filiũ alterius in baptiſmo vel confirmatione. ⁊ iõ dicunt quidam ꝙ iudeus nõ põt ꝫhere cũ illã quã baptizauit. qꝛ eſt ibi diſpar cultus. ⁊ forte ſpũalis filiatio impedit quo ad mulierẽ. ⁊ facit hec lra ⁊ iura ſuperius alle. in prin. huius glo. in ar. ad id de quo ſepius queſitũ. vcꝫ an cõ-
b paternitas poſſit ꝫhi ꝑ ꝓcur. ᵇ ⁊ credo ꝙ nõ. cũ actus corporalis requirat vt hic dicit ad hoc. xxx. q. j. oẽs. ⁊. q. iii. c. j. in princ. ad hoc ẽt facit expſſe. qꝛ neqꝫ abſens. neqꝫ diſſentiens arrogari põt. ff. de adop. neqꝫ facit ad idem. c. ti. in adoptionibus. neqꝫ adoptare. neqꝫ arrogare quis abſẽs neqꝫ per aliũ huius ſolennitatẽ pagere põt. ff. eo. ti. poſt mortem in fi. ⁊ ita hẽs caſum in quo poſſum ꝑ me ꝙ nõ poſſum ꝑ alium. vt ibi no. ſie. ſ. eo. li. de hereti. c. ij. ⁊ ꝙ dicit illũ qui ſub. maxime. qꝛ idẽ ſi eſſent plures vt hr. ſ. e. Quis. lꝫ de hoc olim eſſent plures opi. varie diuerſorum. ¶ Eundẽ ſolũ. nam vltra talẽ talis cognatio nõ ꝑtendit
2 nepos enim meus ⁊ frater cũ filia mea † ſpũali hñ ꝫhunt. ſꝫ id ꝙ le. ⁊ no. xxx. q. iii. c. vlt. in gl. j. cũ hoc nõ ſit ꝓhibitũ. ¶ Filios oẽs. ſiue ante baptizatum iſtũ genitos. ſiue poſt. vt. xxx. q. iiii. §. filii vero. ⁊. c. ſe. ꝫ. eo. c. j. ver. ⁊ qꝛ. ⁊ hoc vult dicere ꝙ poſtꝙ aliquis ſuſcepit aliquã de fonte vel aliquẽ. filii eius nõ poſſunt iũgi illi ſuſcepto vel ſuſcepte. ſed olb⁹ aliis fratribus ſuſcepti vel ſuſcepte poſſunt cõiũgi ⁊ idem intelligit hu. de tenente ⁊ mergente laico vel nõ ꝓhibito a matrimonio. qꝛ bene poſſunt contrahere cũ ſororibus vel fratribus ſuſcepti vel ſuſcepte. ¶ Cognitam. ita ꝙ facti fuerint vna caro. alias nõ eſt verum ꝙ talis compaternitas ꝫhatur. ꝙ dic vt hr. xxx. q. iiii. c. iij. ⁊ videas qõ dixi. ꝫ. e. li. de deſpon. impu. ſi infantes in gl. ẽt in hoc caſu ⁊c. ⁊ ex eo ꝙ dicit hec lra. vxorem vl ſigillare ſniam Hu. dicentis qõ ꝫhitur cõpaternitas ẽt ꝑ coitũ fornicariũ. ſi ſuſcipiens prius erat factus vna caro cũ fornicaria. nã q adheret meretrici vnũ corpus efficitur cum eo. xxxij. q. iiij. in eod. ſed hec opiu. nuſꝙ placet ⁊ eſt rõ qꝛ cõpaternitas eſt vinculũ ſpũale. vt ptꝫ ex rubrica. vñ per fornicariũ ⁊ illicitũ coitum acquiri nõ põt. vñ qõ dicit pre. c. xxx. q. iiij. c. iij. dꝫ intelligi de coitu cõiugali. nõ de fornicario. nã dicit ſi qs ex vno cõiugio ⁊c. i. ex coniugibus vt hic. nã cõiter fornicarius nõ eſt cã acquirẽde cõpaternitatis fornicatori. per hoc qõ eius fornicaria leuat aliquẽ de ſacro fonte. ſicut cõcubitus cõiugalis. qꝛ de hoc aliquo canone nõ eſt cautũ. ſed vr cõtra. ꝫ. eo. cõtracto. die ſm goſ. qõ ibi illa vxor credebat qõ cõtrahẽdo cognationẽ ſpũalẽ cũ cõcubina cõtracta eẽt ⁊ cũ cõcubinario ⁊ ſic vinculũ matrimoniale diſſolueret ſꝫ cõtrariũ eſt vt ibi patet. ⁊. xxx. q. iiij. qui ſpũalẽ ⁊ hoc teneas qõ ſi dicat qõ affinitas cõtrahit per coitũ fornicariũ. vt dictũ eſt. ꝫ. eo. lib. de ſpõ. c. ex ſponſalibus in glo. hoc aliqñ ⁊c. ergo eadem rõne ⁊ mõ ipſa cõpaternitas põt fieri. dico qõ hoc nõ eſt verum nec de hoc eſt mirandũ. cũ affinitas ſit vinculũ corporale. hinc eſt qõ ẽt per illicita corporis opa acquiri poſſit ſed cõpaternitas eſt vinculũ ſpũale. vt dictũ eſt. ⁊ ſic nõ ob. ad hoc. xxx. q. iiij.
3 poſt vxoris vbi dicit per vnionẽ † carnis nõ trãſitur ad vnionẽ ſpũs. ¶ Cognatione ſpũalẽ. dic qõ cognatio ſpũalis eſt ꝓpinquitas ꝓueniẽs ex ſacramẽti datione. vel ad id detentione vt ſi ſacerdos baptizat puerũ. tu vero eũ ſuſcipis. vterqꝫ eſt eius pater ſpũalis. xxx. q. j. oẽs hoc tñ ſane intellige. nã in eo qui baptizat verba ſunt neceſſaria. vt. ꝫ. de bap. ſi quis puerũ. ad hoc de cõ. di. iiij. prima igit. ver. in hoc ergo. cũ ſi. ⁊. q. j. detrahe. ⁊ in tenente qui habet rñdere vt. ea. di. paruuli. cũ ſi. ſed quid ſi nõ reſpondeat ſed annuat ipſe patrin⁹ forte nihil ageret. imo neceſſe eſt qõ dicat volo. ita qõ cautio ſit emiſſa. quod dic vt no. in pre. c. prima igit. ver. nũc vero. ⁊ ſm hoc mutus nõ põt baptizare. nec puerũ tenere qꝛ nõ põt rñdere. vt vult ꝓ. e. paruuli. ⁊ huius ſnie fuit ho. in ſum. R. de matrimonio. §. qualiter cõtrahãtur. ver. ⁊ nunqd ſi poſt nutũ vel ſignũ ⁊c. ⁊ facit ad hoc qõ le. ⁊ no. in pre. c. prima igit. in glo. hic ergo ⁊c. in prin. nã ipſa rñſio ad celebritatẽ ſacramẽti pertinet vt. ea. di. cum pro paruul. ⁊. c. nihil. ſed ſibi hu. exponit celebritatẽ. i. ſolẽnitatẽ. nõ autem ad ſubſtãtiã. nõ enim oĩa que dicunt vel fiunt in celebratiõe ſacramentorũ. ſunt de ſubſtantia eorũ. ndẽ de cõ. di. ij. vtrũ de ſubſtãtia ſacramẽti baptiſmi eſt aqua ⁊ forma euãgelica. ſm hug. qõ dic vt no. j. q. j. detrahe. ſed huic ſnie hoſt. videt obſtare. qꝛ litera facit tñ mentionẽ de ſuſceptione. ⁊. j. §. j. ¶ Contrahi ex iſto contractu obligat patrinus. nã filiolũ vcꝫ debet docere ſimbolum ⁊ orationẽ dñicã. ⁊ quedã alia que directe pertinẽt ad ſalutem vt habet de cõ. di. iiij. nos autẽ. vbi dicit qõ apud deũ pa-
4 trinus † eſt fideiuſſor ꝑ ipſo filiolo. ꝙ dic vt ibi leg. ⁊ no. ex quo colligit qõ infidelis nõ põt eſſe patrinus. ad hoc qõ le. ⁊ no. ca. q. in baptiſmate. Itẽ ſcias qõ ex tali cõtractu naſcunt. ix. ꝓpinquitates. qõ nie vt no. goſ. in ſum. eo. ti. ¶ Poſt contractũ. videas qõ le. ⁊ no. xix. q. iij. in ſum. ¶ Et eadẽ ſuſcipiente no. non dicit rñdente. ⁊ ſic vr qõ ex ſolo actu ſuſceptiõis. leuatiõis ſine rñſione cõtrahit cõpaternitas. ⁊ ſic vr cõtra ſniam hoſti. quam ꝑmiſi. ¶ Cõfirmatione. de hoc dicit. xxx. q. j. c. ij. ⁊. c. de his. ⁊ de cõ. di. v. c. j. ⁊. ij. ⁊ aliis ibi ſe. vſqꝫ ad. c. oĩmodo. c. oĩmode. ⁊ illõ ſacramentũ cõfirmationis fit poſt baptiſmũ. vt ea. di. e. j. ⁊ dat ad robur ⁊ ad pugnã. vt ea. di. e. ij. ⁊ ꝓpter hoc aliquis accedit ad cõfirmationẽ. qꝛ ſe hre robur ſtandi nõ ꝑſentit. ideo ſtatutũ fuit vt ab altero teneret ad ſignificandũ qõ ꝑ ſe ſtare nõ poſſet. de con. di. iiij. in cathecíſmo. cũ duob⁹. c. ibi ſeqñtib⁹. hui⁹ ſnie
5 ẽt fuit tho. ¶ Frõtis. iſta chriſmatio † ab epo fit in frõte. vt de cõſe. di. v. nouiſſime. qui locus eſt de ſubſtantia ſacramẽti. qõ dic vt ibi plene dixi. ⁊ iſta pro eodẽ ſupponũt. vnde iſtud ſiue ponitur expoſitiue ſiue declaratiue. ¶ Cõtrahatur. vt. xxx. qõ. iiij. c. iij. de cõ. diſ. iiij. in cathecíſmo. cum ſi.

Summarium.

1 ¶ Mulier que eſt cathetizata chriſtiana dicitur.

PEr cathecíſmum. Dicit hugu. qõ cathecíſm⁹ grece latine dicitur abiuratio. vnde exorcizare eſt abiurare. vt exi ab eo immunde ſpũs ⁊c. vt de cõ. di. iiij. ſine paruuli. ⁊. c. ſicut noſtris. cum ſi. ⁊ de cathecíſmo habet ibi. ⁊. c. ante baptiſmũ. c. ante. xx. ⁊. c. cathecíſmi. c. in cathecíſmo. xxx. q. j. c. j. ⁊ ea que ibi no. declarant ⁊ determinant per hanc decr. ¶ Fundamentũ. xxxij. di. §. verũ. c. ad hoc. ꝫ. de preſ. nõ bap. veniens decre. ꝫ. eo. cõtracto. ad idem de cõ. di. iiij. in cathecíſmo. ⁊ ſm vnã ſcripturã hoc ſatis probat. xxx. q. iiij. c. iij. ibi vel chri-
1 ſtianitatis ⁊c. nã ⁊ chriſtiana dr mulier † q̃ ẽ cathetizata. xxviij. q. j. ¶ Talis res. ſ. cõpaternitas in cathecíſmo cõtracta ⁊ not. qõ res multis modis accipitur qõ dic ſi placet vt notani. xl. di. ante oĩa. ¶ Nõ exiſtit. ad hoc. ff. de iud. vix. ar. xv. q. j. merito ⁊ ita hic vr poni in ꝓpria ſignificatione hec dictio vix. ⁊. ꝫ. de de. nõ reſi. conquerente. xciiij. di. miratus. vbi de hoc. ad idem. ꝫ. de

a ¶ Cognatio ſpũalis. ad de alex. i ꝫſ. dvn. i. v. vola.

b ¶ Poſſit ꝫhi ꝑ ꝓcuratorẽ. Adde bal. i. l. multũ. i. v. co. C. ſi qs alte. vr ſibi i. l. ſi qs aliũnaꝫ. C. õ nup. Bal. ſ. l. j. §. he aũt i pe. co. ver. qri ſolet. C. de cad. tol. ale. i. l. gall⁹ §. forſitã in pe. col. ff. de lib. ⁊ poſth.

do. ꝛ contra veritatis. ver. tandē. xij. q. ij. hoc huius. iuxta ſi. vbi
de hoc. xix. di. in memoriā. j. R. vñ ver. vult remouere ſere. vix
verbū vult retinere. Sed hāc ſignificationē reijcit hec dictio in
perpetuo ꝛ abſolute ꝓhibitis. ff. de aſſig. li. l. vlt. ibi vix pōt ꝛc.
i. nunquā pōt. ff. ad vell. tutor. pup. circa prin. ibi vix ſit. i. im-
poſſibile ſit. ff. de ver. ſi. l. alienationis. circa prin. ibi vix cū eſt
vt nō videat ꝛc. ibi dicit glo. vix ſit qḋ nunquā ſit. ff. de leg. iij. ſi
mater ibi ſ3 vix id obtineri pōt. vbi exponit vix. i. nullo modo.

Summarium.

1 Vir ꝛ mulier que non eſt vxor ſi ſuſcipiunt filium alterius
ipſi ſuſcipientes non prohibentur cōtrahere matrimonium.

Quamuis. Debeāt. peccant ergo ſi plures
ſimul accederent. q2 faciunt cō-
tra prohibitionem canonis. de quo. ſ. ſit mentio. qḋ
dicyt diri. ꝫ. eo. lib. de cō. pre. deteſtanda. in glo. no.
verbū ꝛc. hoc nō obſeruatur vbiq3 ſm hu. Inſti. de con. di. iiij.
nō plures. arg. cōtra. xxx. q. iiij. qḋ autē. vbi de hoc ꝛ melius. ꝫ.
eo. ex literis. i gl. ꝛ ita ſuit. Cōtrahit. iſta fuit prius ſnīa hu.
xxx. q. iiij. qḋ autē. ꝛ no. hoſt. ꝫ. eo. martinus. ꝛ intellige qḋ con-
1 trahit cū parētibus ſuſcepti. ſed ſi vir ꝛ mulier † que nō eſt vxor
ſuſcipiūt filiū alterius ipſi ſuſcipiētes nō ꝓhibent contrahere
matrimoniū. r. nā expreſſe ꝛ ſpecialr nullo iure tale mr̄imoniū
ꝓhibet. ergo eſt cōceſſum. ꝫ. de ſpon. cū apud. ſic etiā no. Inno.
ꝛ hoſt. ꝫ. eo. veniēs. ſed ecce ſepe cōtingit qḋ multi tenēt linthcū
circūqua. ꝗ. ꝛ puer ponit in medio. ꝛ ita ſuſcipiunt eum in lin
theo. ſunt ne oēs patrini. dicit hu. ꝙ ſic. preſertim ſi in fonte ſu-
ſcipiunt. hoc etiam ſatis probatur hic.

De accuſationibus ꝛ denunciationibus. Rubrica.

Summarium.

1 Teſtificari contra ſe quis poteſt ꝛ ei creditur in ſui preiu-
dicium.
2 Iudex non debet punire: q2 iudicis non eſt ſine accuſatore dā-
nare.

Poſtquā. Certis factum recitat. vnde
ſubau. maxime quātum ad
caſum huius decre. Deputatus etiā ab or-
dinario. ꝫ. de offi. vica. licet in officialem. ibi
de hoc. in gloſſ. ergo patet. Confeſſus ſub.
ſicut ſtultus ꝛ fatuus. nam contra ſe teſtifica-
ri potuit ꝛ ei creditur in ſui preiudiciū. xix. q. ij. in prin. ꝛ poſt-
quā ſic confeſſus fuit. factum eſt crimē notoriū. ꝫ. de coha. cle. ꝛ
mu. queſitū. Sed nunquid poſſet reuocare confeſſionem inſtā-
ter qḋ ſic. ſm qḋ no. ꝫ. de diuor. ex literis. in glo. ſed nūquid ꝛc.
in prin. pōt dici qḋ ſi cōfeſſus fuerit deliberate ꝛ nō calore ira-
cūdie. nō poterit reuocare. q2 tūc nō poſſet ꝓbare errorē vt di-
cit in glo. pre. in ſi. ꝛ. ꝫ. vt ecc. be. vt noſtrū. in glo. cū prime cōfeſ
a ſioni ꝛc. ſ3 vbi ꝓbaret [a] ꝙ cauſa iracūdie ꝛ furore dixit. de hoc
dictū eſt. ꝫ. eo. lib. de iureiur. cū in ꝑſonibus in glo. vt qi ꝛc. ſec
arg. ff. de diuor. l. iij. C. de iniur. ſi nō conuitij. ij. q. ij. ſi quis ira-
tus. vbi iſtud. queſitus. ſatis declarat in eo qḋ ibi no. No. tamē
qḋ Az. dixit ꝛ bene ſm. T. qḋ cōfeſſio in iure ſemel facta ſpōte
ſuper criminibus preiudicat cōfitēti. ff. de cu. ꝛ exhi. re. ſi. cōfeſ-
ſus ꝛ eſt expreſſum. ꝫ. de elec. per inquiſitio. de confeſ. c. ij. xv. q.
v. preſbyter. ꝛ. q. vi. c. j. Si obijciat de l. ff. de q̄onibus. l. j. vbi di
cit qḋ reorū cōfeſſiones pro exploratis criminibus nō habent.
vt ea. l. §. diuus. ꝛ. §. ſi quis vltro. dic qḋ loquitur de cōfeſſioni
bus cruciatu extortis. ꝛ quare nō ſit ſtandū talibus cōfeſſioni-
bus. ratio eſt in ea. l. queſtioni. ꝛ hoc niſi in ea perſeuerat poſt
tormenta. vt ibi ſi obijciatur de pre. dec. ex literis dic qḋ ibi nō
dicit qḋ tali cōfeſſioni ſit ſtandum ſed ꝛ qḋ in ſponte cōfeſſum
ſit ſnīa proferenda patet in eo qḋ le. ꝛ no. ij. q. i. nos in quēꝗ ꝛ
xv. q. v. preſbyter. ꝛ qḋ poſt perſeuerantiā quāꝗ per tormenta
extorta ſit cōfeſſio damnari poſſit. euidenter probat. C. de pen.
q ſnīa3. vbi de hoc. ꝛ l pal. l. ſi cōfeſſus. C. de qḋ. l. ſi. vbi de hoc ꝛ
no. ēt. C. quor. ap. nō re. l. j. circa ſi. ad idē. ff. ḋ min. auxiliū. vbi
de hoc. per q̄ iura ꝓbat qḋ cōfeſſio ēt talis cū ꝑſeuerātia. ligat
cōfitētē ita qḋ poſt perſeuerantiā ſi reuocat nō proficit ſibi ſua
reuocatio. ad hoc. C. de non nu. pec. l. generaliter. ꝫ. de ꝓba. per
tuas. arg. C. de re. cre. ſi quis ius vbi variatio iniquitas appel-
latur ꝛ variantem iura non adiuuant. imo reprobant. argu. ff.
de ſta. ho. liber homo. ff. qui ſatiſda. co. de de. §. vlti. ff. de dona.
quidā. ꝫ. vt ec. bene. c. j. ver. circa varietatem. ſ. de pen. ſuper is.
iiij. q. iij. qui falſo. ꝛ videas qḋ no. de hac materia. C. de cōfeſ. l.
j. ꝛ in pre. §. ſi quis vltro. ꝫ. eo. lib. de ap. ro. §. ſi autē. ꝛ videas ꝙ
no. per Inn. ꝛ ſequaces. ꝫ. de elec. per inquiſitio. in gloſſ. xxiiij.
q. iij. ecce ꝛc. Iuſticia. q2 habet penā puniri canonica. lxxxvj.
di. ſi quid. i. prout eſt ſtatutū in canone. ſi eſt crimen extraordi-
nariū. pro motu iudicis ſecundum hug. ꝫ. de offi. dele. de cau-
ſis. ij. qḋ. in. §. notandū quoq3 eſt de pe. di. j. menſurā. Diffa-
matus. videt qḋ iſte bene volebat qḋ infamia habet loco accu-
ſatoris. ij. q. j. deus omnipotens. ꝫ. eo. qualiter. ij. vnde dicit qḋ
infamia debet precedere nō ſolum ſemel ſed ſepius. ꝛ apud bo-
nos ꝛ grāues. vt. ꝫ. eo. qualiter. c. cū oporteat. ſ. de ſy. licet hely.
ꝛ no. ij. q. vlt. in ſumma qḋ ſi accuſator verus vel fictus nō eſt in
2 iudicio. iudex nō habet punire q2 iudicis † nō eſt ſine accuſato-
re damnare. ff. de mu. ꝛ ho. reſcrip. §. ſi quis. ij. q. i. de manifeſta.
xxiij. q. iiij. poteſtatem ſi quis. ꝛ facit ad hoc ſnīa Dama ſi pape
dicentis qḋ ꝛ ſi apertiſſima ſit cōtrariorū reprehenſio verūta-
men oportet ab his qui dati ſunt ad eorū eſtimationem ordi-
nem ſeruari. xj. q. iij. eorū qui. in ſi. de ordine eſt qḋ accuſator ſit
in iudicio. ꝛ legitimus. ꝫ. eo. c. j. cū ſi. xxiij. diſt. illud. v. q. x. rela-
tum in ſi. dicas ad primū qḋ illud regulariter verū eſt. fallit ta-
men in caſibus notatis in pre. c. de manifeſta. ꝛ. ꝫ. vt ec. be. vt no
ſtrum. circa prin. Item illud habet locū in occultis. ſecus in no
torijs. vt manifeſte probatur. ij. q. j. que loth. §. in manifeſtis. c.
de manifeſta. ꝫ. de iureiur. ad noſtrā. ij. vnde cū iſta fuerunt no-
toria iudici ꝛ alijs per confeſſionem in iudicio factā ſtatim po
tuit contra eū ſnīa promulgari. ij. q. i. ſcelus qḋ. c. loquit in hoc
caſu. de hoc no. ſ. de pur. ca. j. cum dilectus in glo. q2 nec ꝛc. vbi
videas. ad ſcḋm dicas qḋ eſt duplex ordo iur. prout no. ij. qḋ. j.
ij. ſum. vnus qui eſt de ſubſtātia iuris. alius qui nō eſt de ſub.
vt ibi dicit. ſi ille qui nō eſt de ſubſtantia nō ſeruet tacente reo
bene valet vt hic alias poteſt appellari. at vbi nō ſeruat ordo
qui eſt de ſubſtantia iuris. nil agitur vt ibi dicit in pre. c. cū di-
lectus in glo. ſi ordo ibi videas negari tamen non poteſt quin
ſit quadā ſubſtantia reo excipiente. ꝛ negante ſe diffamatum. ꝛ
ſic poſſunt intelligi prima dicta. ſed nō eſt adeo de ſubſtantia
quin omitti poſſit vt hinc patet ꝛ. ſ. c. proxi. ꝛ idem dicas in ſe.
litera. nā licet capitula debuerint dari a iudice illi cōtra quem
vult inquirere. continentia ſuper quibus vult inquirere. vt. ꝫ.
eo qualiter. §. debet tamen ſi non dentur ꝛ confeſſio fiat in iudi
cio. talis omiſſio non obeſt vt hic patet.

Summarium.

1 Infamia orta ad denunciationem paucorum nō inducit
inquiſitionem.
2 Ordinari9 an ex ſola ſuſpitione poſſit procedere ad inquiren-
dum contra ſubditum.

Si is. Cui cōmiſſa. videtur quid debeat intelli-
gi ad alterius petitionem. nam aliud eſt
quādo cōtinet in reſcripto ex religione taliū audi-
uimus vel propoſitum eſt coram nobis. que propo-
ſitio nō probat infamiā. C. ex qui. cau. infa. irro. l. verbū. aliud
quādo dicit fama damoſa vel publica referente. Primo caſu
inquirendū eſt de infamia. q2 cōſtituitur principale. ꝛ acceſſ. ꝫ.
de offi. dele. preterea. cū concor. antequā de veritate. vt. ꝫ. eo. cū
oporteat. §. vlt. In ſcḋo vero caſu cū iam cōſtet de infamia. ad
inquiſitionem veritatis procedi poteſt vt ibi. ꝛ ſic forma reſcri
pti ſeruanda eſt. ꝛ attendenda diligenter. ff. man. diligenter. ꝫ.
de reſcrip. cū dilecta. ꝫ. eo. lib. de preben. cui de non ſa. in ſi. nam
cum hoc poſſit impetrari ſine prelato. eadem ratione ꝛ eius de
le. q2 eadem ratio debet mouere dele. que moueret delegantem.
ꝫ. de reſcrip. ſuper literis. in ſi. huius ſnīe fuit Inno. ꝛ hoſt. in
pre. c. cum oporteat. ꝛ hanc ſententiā tenuit ibi vin. ꝛ goſ. dicit
enim ſi papa dicat famam ad ſe perueniſſe. nec dicat per quos.
tunc inquirendū eſt de crimine ſuper quo inquiſito demanda
tur. at vbi in reſcripto perſone denūciantes ad quarum inſtā-
tiam obtenta eſt inquiſitio nominant in literis inquiſitionis.
poterit excipere is cōtra quem facienda eſt inquiſitio. vt dicat
inimicos fuiſſe denūciatores. ꝛ falſa denūciaſſe de quibus nun
quā fuerat infamatus. vt in pre. c. cū oportet. ibi tamē tan. not.
qḋ quāuis papa ſcribat qḋ multorū relatione ad ipſum perue
nit qḋ ꝛc. per tales literas non eſt faciēda inquiſitio. niſi fama
probetur. ꝛ eſt ratio qi multa falſa principi referunt. ij. q. vj. hi-
duum. in ſi. nec oēs ex bona fide eulogia ſcribunt. ff. de cu. ꝛ ex-
hi. re. diuus. ſub tali enim conditione cōceſſa videt inquiſitio.
videlicet ſi infamia ꝛ clamor precefferit vnde de hoc eſt primi-
tus inquirendum ſm eum. vt in pre. c. cū opor. vbi not. tan. qḋ
quāuis papa ſcribat qḋ multorum relatione ad ipſum perue-
nit qḋ ꝛc. per tales literas nō eſt facienda inquiſitio niſi fama
probet ꝛ hoc ratiōe premiſſa. ꝫ. proxi. ſed multū huic ſnīe obſta
re videt. ꝫ. ti. p̄eal. vbi ad denunciationē quoq3 mandat de veri
tate inquiri. ad hoc rñdet goſ. ꝛ bene qḋ ſi ſuperior mādet inqui
ri predicta

[a] Sed vbi ꝓbaret Ad de feli. in. c. cū venerabi lib9 i. n. col. in ſi. ꝛ i. c. di lecti. in. vij. col. ꝛ ſeq. de excep.

ri predicta nihilomin⁹ ſalua manet. ⁊ ſic nõ obſtaret illis decr.
1 ei qḋ dicit̃. ſ. eo. inquiſitionis. in fi. vbi dicit̃ qḋ infamia † orta ad denunciationẽ paucorũ nõ inducit inquiſitionẽ. ⁊ hoc not. in ſum. eo. ti. §. in ſumma notandũ eſt ⁊c. colligendũ eſt igitur ex premiſſis qḋ aliter procedit̃ qñ papa dicit. ad vos peruenit fama publica deferẽte ⁊c. ⁊ aliter qñ dicit multorũ relatiõe ⁊c. ſed arg. cõtra. videt̃ colligi poſſe ex prin. ⁊ fine illius. c. xxvij. q. ij. multorũ. ver. ſi ergo dic qḋ cũ ibi ageret̃ de veritate carnalis matrimonij. ſufficit qḋ cõſtet de ipſo matrimonio. ⁊ alus eidẽ adiacentibus. quo caſu nõ expedit de fama inquiri. ſed de veritate inquiri oportet ⁊ ſic nõ ob. cũ nõ tangat iſtum caſum. ⁊ qḋ ad hoc vt ex verbis infamatorijs oriat̃ infamia oportet qḋ in ſcriptis redigant̃. ⁊ etiã qḋ fiat cũ aliquali cauſe cognitione. ff. ex qui. cau. infa. irro. ea que videt̃. l. nullã. l. verbũ. l. interlocutio. ff. de obſequi. l. honori. ſed videt̃ qḋ ad hoc ſufficit leuis infamia. C. de inoſ. te. fratres. dic cũ hoſt. qḋ ibi loquit̃ de infamia iuris. hic autem tractamus de infamia facti. ſ. qñ quis eſt diffamatus apud bonos ⁊ graues. vt in pre. l. ea que. Quid ſi impetrãs reſcriptũ inquiſitionis erat excõicat⁹ tũc tpis. dicit tñ. qḋ hoc nõ obeſt. hoc ipſe no. in pre. c. cũ op3. ⁊ ibi Inn. ⁊ hoſt. hãc ſniam tenuerũt. ⁊ idẽ gof. no. ſ. de of. dele. prudentiã. v inc. Io. ⁊. b. cõtra. in pre. c. cũ op3. ⁊ credo veri⁹. ſ. eo. lib. de reſcrip. ipſo
2 iure. Dubitari etiã cõſueuit an ordinarius † ex ſola ſuſpitione procedere poſſit ad inquirendũ cõtra ſubditũ tenet Inn. qḋ ſic. vt no. ſ. eo. qualiter. ij. in glo. hic inſtruit̃ ⁊c. ⁊ de hoc de ſy. licet hely. in glo. j. ⁊. ſ. de pur. ca. cũ dilectus ⁊ in pre. c. cũ op3. in glo. dic qḋ vbi ad hoc. ij. q. v. oibus. ver. ipſe vero. ſ. de pur. ca. inter ver. attendẽtes. ibi vehementẽ ſuſpi. ⁊c. Sed Lau. ⁊ Io. cõtra. no. in pre. c. ipſe vero. ad qḋ facit qḋ le. ⁊ no. ea. q. in ſumma. in prin. ⁊ iſtorũ ſniam tenuerũt tan. v in. h. ⁊ gof. ſ. de of. or. ex pte. dicentes qḋ hoc nõ põt ordinarij ex ſola ſuſpi. nõ ſit diffamat⁹ apud bonos ⁊ graues. ad hoc. vj. q. ij. placuit. ſ. de pur. ca. cum in iuuentute. ⁊ qḋ no. xxij. q. j. c. j. in glo. ſ. ⁊ reus ⁊c. ibi videas. poſſet dici qḋ ſolius epiſcopi occulta ſuſpitio nõ ſufficit. vt in pre. c. placuit. at vbi eſt ſuſpitio veriſimilis apud epiſcopum ⁊ alios. tũc ſecus. de hac materia etiã no. iij. q. v. preſbyter. in gl. hic colligit̃. in pre. dec. inter. in glo. j. ⁊ adde qḋ dictũ eſt. ſ. eod. lib. de cõſue. nõ eſt. in verbo inquirendis. facienda. videas qḋ dicit̃. ſ. eo. lib. de hereti. per hoc in glo. vlti. ⁊ no. ſ. eo. li. de offi. dele. ſtatuimus. ij. ¶ Primit⁹. i. antequã inquirat̃ de veritate. ¶ De quib⁹. de hoc olim fuerũt diuerſe ſententie magiſtrorũ. vt patet ex eo qḋ no. ho. ſ. eo. qualiter. j. ⁊ in pluribus alijs locis. cuius ſententia hic ſuccumbit.

¶ De hereticis. Rubrica.

Summarium.

1 ¶ Degradatio duplex eſt ſcilicet verbalis ⁊ actualis.

QUoniam. Hec decr. multum fuit detruncata ⁊ olim incipiebat. ⁊ ſi cõtra ⁊c. ¶ Degradationem. xj. q. iij. epiſcopus preſbyter. Ad huius declarationẽ
1 ſcias qḋ eſt duplex degradatio † ſ. verbalis ⁊ actualis. ⁊ qualiter fiat vtraq3 habet̃. j. eo. lib. de pen. degradatio. ⁊ ibi dicet̃ quando quis degradat̃. Scias
a tamen ᵃ qḋ ad cognitionẽ criminũ propter que quis debeat degradari. habet ſeruari certa forma ⁊ ad hui⁹ declarationẽ vide qḋ le. ⁊ no. xv. q. vij. in prin. ⁊ qḋ no. Inn. ⁊ ho. ſ. de preben. grauem vbi dicunt qḋ in inquiſitione ſacerdotũ diaconorũ ⁊ ſubdiac. ⁊ vbicũq3 de crimine agitur. de modo depoſitionis ab ordine vel officio ſnia ferri debet obſeruadũ eſt qḋ dicit̃ in canonibus de quibus hic fit mentio. ſ. xv. q. vij. felix. c. ſi quis. ⁊ alia. c. eiuſdẽ. q. ⁊. iij. q. vj. accuſatus. reliquorũ vero clericorum cauſas etiã ſolus ep̃s loci agnoſcat. ⁊ firmat. vt. xv. q. vij. ſi autẽ in fi. ⁊ dic ſolus quo ad excluſionẽ aliorũ epiſcoporũ. nõ ſui capituli. ſine quorũ preſentia eius ſnia erit irrita. vt dixi. ſ. eo. li. de cõſue. nõ eſt. niſi cõtra eos epiſcopus legitime preſcripſiſſet vt ibi habet̃ ſed cũ in pre. c. ſi autẽ dicatur qḋ certus numerus in cauſa preſbyteri requirit̃. vz. vj. ⁊ certus numerus in cauſa diaconi. ſ. tres ⁊ in fi. cõcludat dicẽs. reliquorũ vero clericorũ ⁊c. vt ſupra dixi. videt̃ qḋ in cã ſubdiaconi iſte numerus nõ requirat̃ ſed ab vno ſolo ep̃o eius cauſa põt audici ⁊ terminari. ad hoc qḋ le. ⁊ no. v. q. vj. q2 iuxta. Sed dic qḋ ſubdiaco. hodie gaudet eodẽ priuil. quo ⁊ diac. ſ. de ſeruis nõ or. miramur. vbi no. ho. qḋ iſti duo ordines exceptis prohibitis hodie in omni honore ⁊ priuilegio. quinimo in oĩbus adequant̃. ergo ſi cõtrarium tenere volueris. da ad hoc ius expreſſum. ⁊ qḋ dixi locũ h3 regulariter. ſed fallit in hereſi. vt ſequit̃. ¶ A canonibus. de quibus facta eſt mentio. ſ. ſi certe illa. c. ſequi videntur duntaxat de criminum examinatione obiectorum. ⁊ diffinione ſnialj ſuper illis. ¶ Cũ. i. qñ. ¶ Hereti. caſum demonſtrat ſpãlem vt ſupra dixi. ſ. e. in fide. ¶ Relinquendus. ſic. ſ. e. excõicamus. §. j. ibi videas. ſ. de ver. ſi. nouimus. ¶ Immurandus. ſic. ſ. e. accuſatus. §. vlt. ⁊ dic. i. muro recludẽdus. ſ. e. vt commiſſi ver. ⁊ illorum. vbi pz ꝙ aliud eſt immurari. aliud incarcerari. ¶ Vocatis abbatib⁹. ſi. xviij. q. ij. ſi quis abbas. ¶ Perſonis hic exprimit clericos duntaxat qui religioſi dicũtur. vt pz. iiij. di. denique in pñ. j. q. j. nullus. in fi. ¶ Literatis. in hoc genere poſſunt cõpelli. heretici laici vt pote ſunt doctores vel bene inſtructi in iure cañ. vel ciuili. ¶ Videbitur ipſi ord. ep̃o qui debet ſniam promulgare. ¶ Solus ep̃s vt̃ reſpicere prin. hui⁹. c. vbi dicit ꝙ ox numerus. nã ſuum caplm nõ vĩ excludere iſta dictio ſolus tñ id ꝙ le. ⁊ no. xxj. di. ſubmittitur. ſ3 põt dici ꝙ illud h3 locũ quo ad cãe examinationẽ ⁊ diffinitionẽ. ⁊ hoc pz. xv. q. vij. c. j. in fi. ⁊. c. ep̃s ſacerdo. in fi. vbi dicit op3 diffiniri fine illox pñtia nõ ſ3. vt. c. xv. q. vij. ep̃s nullus ꝙ hic dicit qñ formam degradationis obſeruat. de quo habetur in ꝑ. c. ſ. de peñ. degradatio vnde dicit hec litera. poſſit degradare. vnde credo ſatis ſufficere qḋ tunc obſeruetur ꝙ hic dicit.

Summarium.

1 ¶ Hereticus qs pluribus modis dicitur.
2 Voluntatẽ ſuã quis exp̃mere poteſt nec refert an exprimat verbis an factis.
3 Hereticos ſcienter recipiẽs receptator dicitur.
4 Errorẽ defendens dãnabilior eſt eo qui errat.
5 Prelati dicuntur fouere peruerſos hereticos q illos corrigere negligunt.
6 Gladij poteſtate qui fungũtur ex ſola omiſſione fautores dici poſſunt.
7 Facti ignorãtia vnũquodq3 excuſat.
8 Publica nota publico eget remedio.
9 Peccata ſecreta ſatiſfactione ſecreta purgant̃.
10 Hereſis liberat filiũ a ptãte patria.

QUicunq3 hereticos. Quis dicit̃ heretic⁹ h̃t xxiiij. q. iij. hereticus. ⁊ no. ꝙ pluribus modis dici-
1 tur quis † hereticus. nam hereticus dicit̃ qui non recipit. iiij. concilia. ſic intellige. C. e. ti. quicunq3. cũ ſi. item ⁊ in caſu. xx. di. de libellis. de hoc no. xxiiij. q. iij. inter. in glo. vario modo. ⁊. ſ. e. c. ij. firmiſſime. vbi de hoc notantur varij modi. ſeuero qui in fide errat ſi paratus eſt corrigi non debet hereticus reputari. e. q. dixit apoſtolus. ⁊. c. qui in eccleſia. ⁊. q. j. hoc eſt vbi de hoc. ⁊ not. etiam. c. q. qui dignior. in glo. vi. ⁊. xvij. di. nec licuit xvj. di. nunc autem in gl. ſed videt̃ in fi. v ude ſcripſit hu. in pre. c. nũc autem ꝙ tunc papa poteſt cõdemnari de hereſi cũ priuatus fuerit alias nõ. ſed Laur. ibi ſcripſit ꝙ pre. c. dixit loquitur de non intelligente. vnde ſm eum ille hereticus eſt qui ſuũ errorẽ non defendit. imo paratus eſt intelligere rationẽ iam nõ eſt putandus hereticus. vt ibi heretici aũt ad fidẽ cõpelluntur multiplici ratione primo ad inſtar frenetici quem medicus ligat. vt xxiij. q. iiij. ipſa pietas. ⁊. c. nimiũ. in prin. ⁊ litargicus qui ſtimulandus eſt. vt. e. q. quid faciet. Item q2 pater filium indiſciplinatum. ⁊ magiſter diſcipulũ bene caſtigat vt in pre. c. ipſa. ⁊ ea. q. c. diſplicet. ver. ſi voluntas. preterea hi qui inueniuntur in vijs ⁊ ſepibus. i. hereſibus ⁊ ſciſmatibus. coguntur intrare ⁊ ad eccleſiam redire. vt in pre. c. ipſa. ⁊. c. cauſa. q. vj. c. j. in fi. Ite3 q2 luce. xiiij. legitur ꝙ paterfa. dixit ſeruis ſuis. quoſcunq3 inueneritis cogite intrare. vt. xxiij. q. iiij. nimiũ. ⁊ paulus fuit coact⁹ ad veritatem cognoſcendam ⁊ tenenda3 vt ibi. Item q2 paſtor errantia pecora flagello reuocat vt ibi. Item q2 vtilius ⁊ ſecurius de cibo panis tollitur. ſi malus eſt quã ei detur vt ibi. Itẽ q2 ſcriptum eſt detrahentẽ primo ſuo. hunc pſequebar. vt ibi. Item q2 medicus ferro vulnera incidit que fomẽta nõ ſentiũt lxxxvj. di. plurimos. in fi. j. q. j. reperiuntur. xxj. q. j. in canonib⁹ iuxta fi. Item q2 angelus coegit agar vt rediret ad dominam ſuã. vt. xxiij. q. iij. qñ vult. in prin. Item nabucodonoſor decretum dedit ꝯ eos qui dixerũt blaſphemiã in deũ. vt ibi ⁊c. non inuenitur. xj. q. iij. impatores. Item q2 multi tenẽtur inuiti. ⁊ includundunt̃ vt bonũ opus. i. cãtum ſuſcipiãt. vt. e. q. diſplicet. iuxta prin. multo fortius heretici ad fidem ſunt retrahendi. vt ibi. Itẽ q2 puniũtur paſtores quibus dr ezo. xiiij. ⁊ Ie. v. errantem non reuocaſtis perditum nõ requiſiuiſtis. vt in. ꝑ. c. diſplicet ver. ſi autẽ. ⁊. q. vj. ꝙ erraueraẗ. Item q2 ⁊ illi compellunt catholicos ad malũ ergo ⁊ ipſi ſunt cõpellendi ad bonũ. xxiij. q. v. relegente ſ. ¶ Credentes. illi dicuntur credentes hereticoru3

a ¶ Scias tñ q̃ autẽ ſint crimina digna degradatione ponit fel. in. c. at ſi clerici ſ prin. in fine col. extra de iudic.

qui ore ꝓprio dicit ſe credere erroribꝰ eorū.ad hoc de pe.di.j.
poteſt fieri.ver.quid ergo ⁊c.ibi de ſe fa.⁊c.⁊.c.in actione.xxiij.
q.iiij.deus q̄ ad hoc.de cō.di.iiij.cū ꝓ paruulis.⁊.c.ſi quis.vbi
dicit qḋ vnicuiq; ꝓpria volūtas in confeſſione demonſtrat.ad
idem.xxij.q.ij.is qui.⁊ tales heretici iudicant.ꝫ.eo.excōmuni-
camus.§.ij.§.ſi.ꝫ.de ver.ſi.ſuper quibuſdā.vbi de hoc.hoc in-
dubitatū eſt ⁊ ꝓbatione nō eget qui nō adorauerūt.reuerētiā
ſuo more exhibuerint.cōſolationē vel cōionē ab hereticis rece-
perint vel cōſimilia pertractant que ad ritū eorū pertinēt cre-
dētes merito dn̄t dici.nā factis ꝓſumit de affectu ad hoc.xxxij.
q.v.qui viderit.c.ſicut enī.C.de dolo.l.dolū.ꝫ.de hig.nuper.⁊
plus eſt facto quā verbo aliquid facere.arg.ꝫ.de ap.dilecti.nec
2 refert an quis voluntatē ſuā verbis exprimat an factis.ff.de le.
de quibus.ad idē qḋ le.⁊ no.xx.q.j.quē proge.⁊ dixi.ꝫ.eo.lib.
de re.is qui.in glo.vlt.in fi.ibi videas.nā negare ⁊ cōfiteri poſ
ſumus nō ſolū verbis.ſed ēt factis.xj.q.iij.eſtimant.⁊ hoc di-
co de his factis in quibus error exprimit ſicut.ꝫ.exempla po-
ſui.de his que ad ritū errantiū pertinēt.verū ſi quis eos viſi-
tauit.alimoniā dedit ducatū preſtitit.⁊ ſimilia fecit in quibus
nihil de ritu eorū expreſſum oſtendit.non credo qḋ poſſint cre
dentes iudicari.nam hoc qñ fuerit pecunie interuentu.ſecus ſi
prius eſſent lapſi ⁊ poſtea iſta facerēt.ꝫ.c.accuſatꝰ.§.illic quoq;
⁊ cum dicat dec.ꝫ.c.excōicamus.ij.§.vlt.nō ſimpliciter credētes
ſed credētes eorū erroribus neceſſe arbitror aliquid erroris in
eis videndū deprehendi.vñ ſupradictos quos vltimo dixi non
iudico hereticorum credentes.ſed potius fautores vel recepta-
tores.ad hoc.ꝫ.eod.accuſatus.§.ſi vero.cum enim credens he
reticus iudicet.nō dz de facili iudicari aliquis credēs.nā i hoc
crie ex vehemēti ꝓſumptiōe nemo ɔdemnatur.ꝫ.de ꝓſump.li-
teras.vbi de hoc in gloſſ.imo ex leui.ſi dicatur quō dicis illos
credētes qui adorant ⁊ ſimilia faciūt.ſi ex ꝓſumptiōe neminē
damnas.R.nō credo illos ex ꝓſumptiōe ſolūmodo iudicari.
imo ex vera ꝓbatione.nam ꝓbatio euidentiſſima eſt que fit ip
ſo fcō.vt no.ij.q.j.§.qñ.ibi in gl.nō ſedentis ⁊c.⁊ in ɔcor.ibi no.
alias de alo cōſtare nō poſſet.ad hoc.xxxv.di.erubeſcāt.in fin.
xxiij.q.iij.deus.ix.q.iij.aliorū.ꝫ.de vſur.in ciuitate.in fin.ſed
huius idicia que ad bonū retorquēri nō pñt.nec ad aliud niſi
ad id ꝙ expſſe indicāt pro ꝓbationibus ſunt habēda.⁊ iō ꝓſpi
cue vocātur idicie.C.de do.dolū.¶ Quid ergo dicemus de his
qui eorū ſermones ſiue ꝓdicationes audiunt pōt dici.quod ſi
ſemel tñ audierint ⁊ nūq̄ poſtea redire voluerint.nō debēt iu
dicari credētes.nec enim videtur approbaſſe ꝙ poſtmodū vita
uerint.ad hoc eſt efficax ar.j.q.j.conſtat.ꝫ.de ꝓſum.ex ſtudiis.
C.de ince.nup.qui ɔ.in ſi.ff.de in rem ver.ſi pro patre.cū ſi.ſane
oēs quos ſupra dixi nō debere iudicari credentes.fateor ſuſpi
tione maxima nō carere.⁊ ideo poſſe eis purgationē indici.ſm
cañ.ſanctiones.iuxta illud.qui vo inuenti fuerint ſola ſuſpitio
ne notabiles ⁊c.ꝫ.eo.excōicamus.§.qui aūt.vbi de hoc.item q
liberos hr̄ticoꝝ ſuſcipiūt dico ſuſpectos.⁊ eis purg.ꝑ indicen-
do.ſi tñ ſtatim eos deſtruxerint incēdio vel alio mō.credo ino-
xios iudicandos.ar.v.q.j.c.j.⁊.c.ſi quis.¶ Receptatores illi
3 dicūtur tales q ſciēter hr̄ticos † recipiūt ad hoc hēs efficax ar.
ꝫ.c.li.de pe.felicis.iuxta pr̄.ſ.ibi receptauerit vel defē.ſciēter ⁊c.⁊
facit op.ff.ad.l.iul.de adul.l.mariti.§.qſitum.nam lz ſm vires
grāmatice hoc verbū ſit frequētatiuū tñ in iure ꝓ ſimplici v̄bo
ponitur.ſ.receptare pro recipe.vt probatur.ff.de recep.l.ſi.ſic ⁊
pulſare dr̄ cedere ſine dolore.quāuis ibi nulla ſit frequentia.ff.
de iniur.lex cor.§.Item pulſatione multa quidē ɔ rōnem diſ-
putandi in iure recepta ſunt.vt.ff.ad.l.aq.ita vul.horū aūt qui
ſcienter receptant quidā ſunt in culpa quidā nō.C.de his qui
la.oc.l.j.hoc ſane notandū vr̄ ꝙ iura ciuilia videntur intellige
re illū eſſe receptatorē qui latenter recipit.i.celat.vt cōſeruatas
manus iudicis euadat vt innuitur.ff.de recep.l.j.⁊.ij.ff.de of.
preſi.ɔgruit.C.de his qui la.oc.l.ſi.de iſtis receptatoribꝰ ⁊ fau
toribus no.ho.in ſum.e.ti.§.que pena.¶ Defenſores.ad huiꝰ
intellectum ſcire debes.qḋ aliqñ defendit quis errorem.aliqñ
perſonam errantē.is qui defendit errorem damnabilior eſt eo
4 qui † errat.⁊ nō ſolū hereticus ſed hr̄ſiarcha dr̄.vt hr̄.xxiiij.q.iij.
qui aliorū.⁊ in eodē caſu intelligo canonē.xj.q.iij.qui cōſen-
tit.quāuis loqui ibi videatur de illo qui defendit errantem.
ſed intelligo qḋ defendit errorē ⁊ errātē.⁊ hoc per ꝓ.c.qui alio
rū.ſic.xj.q.v.cū hō.ad hoc ꝙ le.⁊ nota.lxxxvj.di.tanta.ſic aliqñ
plus punitur cōſulens ꝙ ſi ipſe idē faceret ꝙ conſulit.ff.ad.l.
iul.de pari.verū.⁊ no.e.ti.l.j.ſicut pz exemplū in medico qui
filio dedit venenū vt daret pr̄i.nam hoc caſu plus punitur me
dicus ꝙ ſi ipſe illius pr̄em venenaſſet.vt ibi pz.aliqñ quis de-
fendit pſonam reſiſtēs viribus vel pō.ne ad manus iudicis ve-
niat puniendus.vel examinādus.de ſimili defenſione loquit.
xxv.q.v.per to.xxvj.q.ij.ſi cuſtos.⁊ ɔ eius defenſores pōt ad
ꝓdicationē ꝓcedi.⁊ credo qḋ pro huiꝰ ſuſpitione poſſit ei in
duci purgatio.Si queras vnde habeo ꝙ ex tali defenſiōe ſunt
ſuſpecti.dico qḋ ex iniuſta defenſione opinio male viuentiū in
curritur.xiiij.q.vj.hi qui.¶ Et ſcias quorundā fuiſſe ſnīam ꝙ
a prelati ſeu principes.qui tales nō corrigūt ᵃ ⁊ puniūt.poſſunt
dici defenſores.qi negligere cū poſſis perturbare peruerſos.ni
5 hil aliud eſt quā fouere † .ij.q.vij.negligere.lxxxiij.di.error.ꝫ.de
ſen.ex.quante.de homici.ſicut dignū.§.illi ēt.hoc ego nō cōſen
tio.⁊ expono fauere.i.nutrire.⁊ hoc oſtendit canō.lxxxvj.di.in
feriorum.illos ergo appello fautores de quibus ſupra dixi in
gl.illi dicunt ⁊c.⁊ cet.¶ Fautores.de his etiā habet.ꝫ.c.cōtra
chriſtianos.hoc no.qḋ aliq̄ ſunt perſone priuate.alie publi-
ca poteſtate fungunt.⁊ nō eſt oīum vna cōditio.qui enī grādi
6 poteſtate † fungunt ex ſola omiſſione pñt dici fautores.puta ſi
ab eccleſia cōdemnatos nō fugāt ⁊ puniūt ſicut debēt.hoc pro-
bat.xxiij.q.iij.qui pōt ⁊.q.v.qui vithis.⁊.qḋ.viij.preterea ⁊ in
caſu qui habet.ꝫ.c.vt officiū.§.vlt.ibi videas.priuate vero per
ſone in hoc caſu ſi nō capiunt.ſi preterenūtes nō detinent fauto-
res dici non poſſunt.nā hoc ad eos pertinet qui poteſtate fun-
guntur.ad hoc qḋ le.⁊ no.xxvj.q.ij.ſi de area.licet ſit arg.cōtra.
xxiij.q.c.vlt.ꝫ.eo.lib.de ſen.ex.dilecto.ver.⁊ quid.cū ſi.⁊ hoc fa-
teor de priuatis perſonis que ad hoc nō ſunt ſacramento aſtri
cte.¶ Si enim iurauerunt indicare ſicut multi faciūt.⁊ celāt.
nō nego illos fautores cū ad hoc teneant debito iuramento.⁊
ſit mortale peccatū in hoc veritatem celare.xj.q.iij.ſi quis.⁊ ſic
patet qualiter quis omiſſione iudex ſiue prelatus fauere intel-
ligit.vt patet exemplū.xvij.qḋ.iiij.§.qḋ autē ibi videas.ſed in
verbis qs hic fauere pōt ſi quis enī excuſat hereticū nō ex lin-
gue lubrico.nec per locū.ſed in cōuenticul.vel erūt inter laicos
ſicut multi faciunt.dicētes ſepe.iſti hoīes nō ſunt tales quales
dicuntur nec negant iſta vel illa.vel forte qi aduocati ſunt ali-
qui.⁊ defendēdo eos excuſant ipſorū exceſſus.poſſunt dici fau
tores.cōſideratione habita perſonarū tpis ⁊ locorū.nō enī hec
oīa poſſunt ad vnguē perſtringi.plerūq; enim hoīes ſimplices
hec verba ad amorem hereticorū prouocāt.⁊ deuotionem quā
hñt ad eccleſiā minuunt ⁊ eneruāt.⁊ qḋ huius falſi excuſatores
fauere videantur.inſinuat canō.xj.q.iij.timendo.alias incipit
nō ſolum.ſed illi epī qui lothario adheſerunt.tāquā eius con-
dēnati ſunt.ij.q.j.c.vlt.⁊ dicit Nico.papa.q.fauendi modū ex-
ponēs qḋ fugans defenſionibus eius crimina tegere videban-
tur.xj.q.iij.ita.ex quibus cauſis colligit qḋ per huiꝰ coloratas
defenſiones intelligitur quis fauere.at vbi eſſet lubricū lingue
nō obeſſet qr illud ad penā vel ad dānū trahi nō cōuenit.ff.ad
l.iul.ma.famoſi.ſimiliter que per iocum dicunt nō obligāt.ff.
de act.⁊ ob.obligationū ſubſtantia.xxij.qḋ.ij.qḋ quidā ait.qḋ
quis facto faueat ꝓbatiōe nō eget.puta in eo qui talem alimo
niam ꝓcurat.qui liberat.qui ea per q̄ liberatur adminiſtrat.
⁊ ſi qua ſint ſimilia ad hoc.xxiij.qḋ.iiij.eſt iniuſta.ff.de furt.ſi
pignore.ꝫ.eo.accuſatꝰ.ibi vide nō per ſe an in gl.§.ſacerdotes.
dic vt ibi ⁊.ꝫ.eo.vt inquiſitionis.§.ꝓhibemus.Idem dico in
eo qui precibus eū liberat.arg.xiiij.q.vij.§.j.ver.illud vero nec
te moueat qḋ ibi dicit ſocius criminis.nō enim intelligit ſociꝰ
criminis quaſi idez crimē cōmiſerit.¶ Sed ſociꝰ.i.particeps
infectionis.de huius ſocietate loquitur canon.qñ dicit.nec ca-
ret ſcrupulo ſocietatis occulte ⁊c.ij.q.vij.negligere.cū ſuis con
cor.Sed ſi ſunt aii qui prelati q volūt facere carceres ad cuſto-
diā hereticorū ⁊ ſimilia que ad ꝓmotionē officii pertinēt.cū id
nō in fauorē hereticorū ſed ex auaritia faciāt.non dicā eos fau-
tores.⁊ ideo ſm quoſdā inquiſitores de hoc nō hñt ꝓcedere ɔ
eos.ar.ɔ.xxiij.q.v.adminiſtratores.⁊.ꝫ.de offi.dele.preterea.cū
ſi.¶ Eorū hereticorū.¶ Sciēter ſi.ꝫ.de cle.ex.mi.ſi celebrat er-
go ſi hoc neſciebat ipſe tumulans nō ligatur iſta pena.qi facti
7 ignorātia † vnq̄quā excuſat.ꝫ.de cle.ex.mi.apoſtolice.cum ſi.
¶ Eccleſiaſtice ſepul.habes ſi.ꝫ.de torne.c.j.in ſi.ꝫ.de ſepul.ex
parte.in ſi.ꝫ.de peni.qr inte.aīs dī xp̄iana ſepultura.ꝫ.de vſur.
qr in oībus.ꝫ.de pe.⁊ re.oīs vtriuſq;.ꝫ.de ſepul.ſacris ſz credo
ꝙ iſta ſupponūt pro eodē xp̄ianorū aūt corpora cū pſa.⁊ orōni
bus ad ſepulturā deducunt.vt.xxiij.q.v.placuit.xiij.q.ij.q di-
uina.in prin.⁊.c.queſitū.vult ergo decre.iſta qḋ cadauera non
debent in cimiterio eccleſie ſepeliri.neq; ēt alibi ad modū xp̄ia
norū.ſed foras iactari ab eccleſiaſtica ſepultura.vt in pre.c.ſa-
cris.in ſignū perpetue dānationis.ꝫ.de ſu.mo.cū ad mo.§.ſ.
¶ Uſq; iſtud vſq; hic ponit ī ēn ſine.⁊ ſic ſm hoc habes hic qḋ
prius debet ſatiſfacere quā abſoluat ſic.ꝫ.eo.lib.de cen.quāq̄.
in ſi.vbi dixi de hoc.¶ Cōdigna.nā habent deo ſatiſfacere de
peccato ſic patrato.i.eccleſie quā offenderet.de pe.di.j.in act.ꝫ.
de ſen.ex.cū deſideres.§.vlti.in ſi.ſic.ꝫ.eo.excōicamus.§.qui au
tē.¶ Propriis.ergo nō alienis.habes ſi.ꝫ.eo.lib.de elec.nulli.
ibi dicit ꝓprio iuramēto ⁊c.⁊ hic repete qḋ ibi dixi.¶ Mani-
bus taliter tumulātes exhibuerūt mēbra ſua ſeruire iniquitati
⁊ peccato ergo illa debeāt exhibere ſeruire in ſanctificatione.
ad hoc

a ¶ Omi tales nō corrigūt Addeq; dicunt per fe ſi.in.c.j.l.ij. eo. extra de offi.dele.

nō hoc.xlvij.di.oēs huius ſeculi.in fi. ¶ Publice.ſi publice ta
les tumulaſſent taliter dubiū nō eſſet quin publice haberēt ſa-
tiſfacere.q2 vt ait aug.publica nora†publico eget remedio. vt
8 de pe.di.j.§.hec ergo ad idem.j. de pe.ꝛ re. manifeſta. cum ſi.ꝛ
ideo poteſt dici vt videtur ꝙ hic dicit locū habere ſiue publice
tales eccleſiaſtice tradiderint ſepulture.quicūqꝫ fuerit laici vel
clerici.cū3.ē.dicat quicūqꝫ.ꝛ ita nullū excipiat.ſ.de ma.ꝛ obe.
ſolite iuxta fi.ſiue priuate ad hoc.v.q.j.quidam vt hic cōtingit
pro deteſtatione criminis.nā taliter delinquendo videtur fur-
tum anime ſue facere quam deo ſubtrahit per peccatū ad hoc
videtur facere ꝙ le.ꝛ no.l.di.ex penitentibus in glo.ex hoc.ſed
tunc obſtare videtur.ij.q.j.ſi peccauerit in fi.vbi dicit. vbi con
tingit malum ibi moriatur.vnde dicit Jo.criſo.non tibi dico
vt te prodas in publicū.de pe.di.j.§.his autoritatibus.ver.itē
9 illud ꝛc.ibi ēt dicit grac.ꝙ ſecreta peccata†ſecreta ſatiſfactiōe
purgātur.idē dicit.e.di.§.cōtra.in prin.vbi dicit occulta pec-
cata ſecreta ſatiſfactione.publica quoqꝫ manifeſta pniā expia-
ri debere.forte iſtud pōt ſolui ex eo ꝙ le.ꝛ no.in ꝓ.c.quidā. vel
ſi crimen talis ſepulture ſit publicū ꝗuis ꝑterea tumulās igno
retur pōt pcedi ꝯ eū in genere.vt ſuū errorē publice cōfiteatur
vt ibi dr ꝛ no.p Lau.ꝛ Jo.in glo.ē.ſ.ꝛc. ¶ Proiiciant hoc in-
[illegible]tellige ſm ꝙ hr.ē.de ſepul.ſacris. ¶ Locus ille.ſ.illud cemite-
[illegible]um eccleſie in quo tales ſunt ſepulti.ꝛ hoc ꝙ hic dicit intelli-
[illegible] ſm id ꝙ le.ꝛ no.ē.e.li.de conſe.eccl.vel al.ſi eccleſiam.§.vlti.
¶ Perpetua.i.ſine tpis prefinitione ꝗuis hec dictio multis
modis exponi cōſueuerit.x.q.ij.ppetua. ¶ Careat no.hic rem
inanimatā ſiue locū puniri pp peccatū ibi cōmiſſū3 ſic.j.q.iiij.
c.eccleſia.ꝛ.§.itē peccato ciuiū.ꝛ.§.his ita.ē.c.li.de elec.vbi.§.
ciuitas.j.e.li.de pen.felicis in fin. ¶ Inhibemus laice ſic.C.de
ſum.tri.nemo in prin. ¶ Perſone cuiuſcūqꝫ ſit ordinis vel re-
ligionis.vt.j.e.ti.ſicut in vno corpore. ¶ Innodetur.p ſniam
ſic.ē.e.excōicamus.§.q2 vero.ꝛ admonitione premiſſa.xi.q.ij.
indigne. ¶ Heretici ad ſcām.dic vt.j.e.ſtatutum. ¶ Felicis.i.
ꝙ dicit hic referas ad filios taliū nō infectos vt ſic ad prox.fiat
relatio.vt.ff.de poſtu.l.j.§.deinde.n dic. ¶ Ad hoc priuamus.
no.hic caſu3 in quo quis priuat̃ bñficio ex facto alieno.ꝛ hoc
eſt cōtra regulā cōem.ꝛ repete ꝙ dixi.ē.c.li.de reſcri.ipſo iure.
10 ¶ Illorum.iſte.§.continet ꝙ hereſis † liberat filium a patria
poteſtate.

Summarium.

1 ¶ Furioſus qui ſemel fuit ſemp ꝓſumitur furioſus.
2 Furorē q2 multi fingūt vt ſic excuſent̃ ideo iudex diligentiſſime
in quirer an fuerint furioſi.

FILIJ. Olim incipiebat ex parte.ad huius decla-
rationem ſcire debes ꝙ in crimine here-
a ſis obtinet ꝙ nō extinguitur morte[a] imo de eo poſt
mortem poteſt quis accuſari vt ptz.xxiiij.q.ij.§.his
autoritatibus ꝛ.c.ſe.ꝙ dic vt le.ꝛ no.ea.q.in ſum.ꝛ is qui vult
demonſtrare peccatum hereſis defuncti ſm pleroſqꝫ nō admit
tetur denunciatiue.imo oportet vt ſe inſcribat ꝛ obliget ad ta
lionem.ꝛ ſic hic ſm hoc admittetur p viā accuſationis dūtaxat
ad hoc.C.de hereti.ꝛ manicheos. ver. nam ſi.C. ad.l.iul.ma.ſi
quis ibi ſi alius manifeſtus ꝛc.ꝛ ſupponetur pene cui ſuppone
retur ille ſi viueret ꝛ huius ſnie fuerunt lau.ꝛ Jo.vt no.xxiiij.
q.ij.ſane in glo.ſed qualiter.ibi videas ꝛ ꝙ le.ꝛ no.e.c.in glo.ſ3
videtur.vbi dicūt ꝙ vbi quis poſt mortem de hereſi impetitur
ſi quis eum voluerit defendere admittetur.Et no. ꝙ in crimi-
ne hereſeos hoc obtinet ad plenā ꝓbationē.vt libri reprobate
lectiōis inueniantur apud aliquē.vt ptz in eo ꝙ le.ꝛ not.in ꝓ.
c.ſane.ꝛ pp enormitatē in odiū delicti.ꝛ adde ꝙ dicet̃.j.e.in fi-
dei in prin. ¶ Conſolationem.hoc ſumitur hic in mala parte.
ſed regulariter ſumitur in bona.vt ptz.xiij.q.ij.anime.ꝛ.c.tps
in fi.ē.de cele.miſ.cum marthe.in fi.effecti vt puta q2 tanqꝫ fre-
neticus alienatus erat a mente.ē.de ſuc.ab inte. cum dilectus.
1 ¶ Et no.ꝙ qui ſemel fuit furioſus†ſemper preſumitur furio-
ſus.iij.q.ix.iudicas vñ qui dicit poſtea talē fuiſſe ſane mentis.
illud h3 ꝓbare.vt le.ꝛ no.in ꝓ.c.cū dilectus. ¶ Diffamati.ita
ꝙ publica laborauerūt infamia ꝛ ad hui9 declaratiōē3 videas
ꝙ le.ꝛ no.ē.de accuſa.inquiſitionis.in fi.j.de pur.ca.nos inter
in prin.ꝛ.c.accedens.ꝛ.c.cū dilectus.in fi.ver.ſi vero.ij.q.v.om
nibus in verbo bonis.xj.q.iij. in cūctis vt tñ ꝙ rumor in hoc
nō ſufficeret.ar.xxiij.q.iiij.non inuenitur iuxta fin.vbi de hoc
¶ Suſpecti.videt̃ ꝙ leuis probatio ſufficiat ad ſuſpitionē.C.
de hereti.l.ij.ē.de preſump.lfas.§.nos vero in prin.hoc tñ nō
ſufficit ad condemnationē vt in ꝓ.c. lfas. vel dic ꝙ illud ꝙ hic
dr in.l.ꝓ.leui argumento ꝛc.determinat illud verbū deuiare ꝛ
nō illud detecti fuerint.vel leue nr.vocat ibi facile quo ad pro
bationē.quaſi.ſ.reuuit vitare dicens hoc eſſe peccatū.ē.c. excōica

mus.§.antepenul.preterea ex leui.i.facili.arg.precipitur cōdē-
nari de hoc crimine in pre.c.literas in fi.vbi ſic.not.ho.ꝛ vide
qꝺ no.ipſe in ſum.eo.ti.§.qualiter cōprehen.ver.ſed qꝺ vocat.
cū ſc.ꝛ qꝺ dicetur.j.eo.vt officiū.in glo.aliquorū fuit ſnia.ver.
ſcias tamen ꝛc. ¶ Legitime.i.clara ꝓbatione.vel cōpetētibus
indicijs.ē.eo.lib.de regularibus nō ſolum.ver.aut euidenter.
¶ Cōſtiterit.repete qꝺ dicā.j.eo.vt officium.in verbo teſtium.
¶ Peticrunt arg.ad hoc.xxvj.q.vj.is qui.vbi de hoc.c.is qui
in tempore.ver.qꝺ ſi ita.de pe.di.j.multiplex.ver.is autē alias
eſt.c.per ſe.ver.ꝙ ſi ita.de cō.di.iiij.egrotantes.Ad probandū
a ita in hoc caſu ꝓbabitur negatiua ſic in pre.c.cū dilectus.vbi
de hoc.ꝛ.xvij.q.ij.Goſualdus.in glo.arg.eſt hic ꝛc.ꝛ.ē.de reg.ſi
cut tenor.ibi videas.ꝛ eſt ratio q2 eſt negatiua qualitatis.cum
dicit̃ nō erat ſane mentis.ꝛ iſta habet ꝓbari ab eo qui dicit.vt
le.ꝛ no.vj.q.v.actor.ē.de elec.bone me.ma.ꝛ eſt ratio q2 quili-
bet preſumit̃ ſane mētis niſi probet̃ cōtrariū.C.qui te.ſa.poſ.
l.ij.iij.q.ix.iudicas.ſed cū probatū fuerit eū fuiſſe extra mētem
tūc tēporis nil ei nocebit.nā ea que fiunt mente alienata nō ob
ſūt.xv.q.j.aliquotiens.ꝛ.c.ibi ſc.vſqꝫ ad.§.cū itaqꝫ.C.qui te.ſa.
poſ.ſenīū.ꝛ l.ꝓ.dec.ſicut.vñ dicēdū ē qꝺ iudex vl inqſitor dilig
2 tiſſime iqret an fuerit furioſus q2 multi furorē†fingūt.vt ſic ex
cuſent̃.ff.de cur.fu.l.obſeruare.ſic ēt no.iij.q.ix.iudicas. ¶ Fa-
miliares.ēt mercenarij dicunt̃ domeſtici.vt.ff.ꝺ pe.reſpiciēdū.
§.furta.C.de his qui ad ec.confu.preſenti ꝛ domeſtici fides im-
probatur.iiij.q.iij.etiā excipiunt̃ quidā caſus.vt ibi le.ꝛ no.ꝛ
ad declarationē eorū que hic dicunt̃ vide qꝺ le.ꝛ not.iij.q.v.in
ſum.ꝛ.c.j.ꝛ.ē.de teſti.in literis.ꝛ.xiij.q.iij.in prin.ꝛ.c.quid di-
cā.j.eo.li.de priui.licet iſti autē ꝓpter ſuſpitionē repellunt̃.nā
b inter familiares[b] facile quid infigit̃.C.de dona.l.datā.alias ſe
cus.ſm qꝺ no.ē.de teſti.veniens.ij.in fi.ibi videas contra iſtā
literā eſt arg.C.ad.l.cor.de ſica.ſi forte exponit̃.de pen.diſtin-
cti.ſi forte ſed iſte caſus excipit̃ in odiū tāti criminis. ¶ Alios
a predictis. ¶ Dignos.ſi.ē.de elec.q2 ꝓpter.ſed ad declaratio-
nem huius clauſule collige ex eo qꝺ habetur.ij.q.vij.nō poteſt.
ꝛ.c.teſtes.ꝛ.ē.de teſti.teſtimonium cum ſi. ¶ Fidei zelatores.ſic
etiā ponit̃ extra Inno.iiij.ad extirpandam de medio populi.

Summarium.

1 ¶ Miſericordia non eſt claudenda vlli hominum.
2 Penitentia vbi poſt peccatū eſt ſecuta ibi datur dei miſeri-
cordia.
3 Deus non iudicat bis in id ipſum.
4 Deus infixit homini mortem corporis propter peccatum.

SVPER EO. Scriptum.C.de ſumma trini.in-
ter claras circa fin.C.de hereti.ꝛ
mani.argu.ad hoc.xxiiij.qꝺ.iij.duo iſta vbi dicit ꝙ
1 nulli hominū claudenda eſt miſericordia†ad idē.
xlvj.diſt.quieſcamus.xvj.q.j.ſi cupis.lxxxvj.di.qui clementiā
ꝛ.c.nō ſatis.hinc eſt qꝺ romana eccleſia dicit̃ liberalis.ē.de re-
ſcrip.ſedes in prin.vbi de hoc. ¶ Audientia caſus in quib9 au
dientia denegatur notantur.xxij.di.c.j.in gloſſ.hic habes ꝛc.
¶ Relinquēdi.ē.eo.ad abolendam.§.illos quoqꝫ.vbi de hoc.
¶ Petiſtis ꝛ bene.ē.qui fil.ſint le.per venerabilem. ¶ Peni-
teāt.quomodo peccator vere penitet pōt dici qꝺ habet̃.l.di.pō
deret.ver.duo.vbi dicit peccator in quacūqꝫ hora cōuerſus fue
rit ꝛ ingemuerit oīum iniquitatū ei9 nō recordabor amplius.
ꝛ ezechiel.xviij.ꝛ alibi dicit̃ cū conuerſus fueris ꝛ ingemueris.
tūc ſaluus eris.xxvj.q.vj.is qui.c.cognouimus.§.ecce vbi poſt
2 peccatū ſecuta eſt penitentia†.ibi dat̃ dei miſericordia.vt.l.di.
q2.in fi.nō debet reſpici in eo qꝺ fuit q2 iam incipit eſſe qꝺ nō
fuit.l.di.ferrū.ad idē de pe.di.iij.quātumlibet.c.quādoq̃.ver.
neqꝫ eū ꝛc.xxxij.q.j.qꝺ aūt.in fi.lvj.di.nūquā.Sed nr.ꝫ.l.di.il-
lud quoqꝫ. ¶ Denegand.ad hoc.l.di.penitētes.xxvj.qꝺ.vj.is
3 qui.ꝛ.c.qui recedūt.nā ſcriptū eſt.non iudicat deus†bis in id
ipſum.Nam ideo.lxxxj.di.preſbyter.xiij.q.ij.queſitū.xxiij.q.v.
quid ergo.de pe.di.iij.§.autoritas.ꝛ dic in id ipm.i.ꝓpter ean
dem cām.alr̃ ꝓpter idē factū dūmodo diuerſe cauſe ſint hñ pu
nit̃ quis bis.puta cū ex diuerſo facto diuerſe oriunt̃ act.puta
actio.l.aquil.ꝛ iniuriarum.vbi intētata vna intētat̃ ꝛ alia.in
id qꝺ reliquū eſt.ff.de act.ꝛ ob.q ſerui.ꝛ ſic intellige ex ꝓmiſſis
qꝺ illud qꝺ prio dr.ē.co.in ꝓn.locū h3 quo ad ſalutē aīe.q2 de9
nō vult mortē peccatoris.ſ.quo ad aīam quā creauit.de pe.di.
j.q2 diuinitatis.ad idē.e.di.ſicut ꝓmi in fi.in.q.iiij.hi q.xxiij.
q.viij.his a quib9.in fi.alia vero autoritas locū h3 quo ad cor-
4 pus.nam ꝛ mortē corporis†ꝓpter peccatū deus homini infi-
xit.vt in pre.c.ſicut primi.in fi.ꝛ ita ptz qꝺ hic loquit̃ de eo qui
eccleſie ſacramēta cū inſtantia petit.ex qua petitiōe ꝛ pectoris

a ¶ Nō extin-
guit̃ morte.
adꝺ tñ qꝺ
poſt mortē
d3 accuſari
ifra qnquē-
niū ſ3 bar.
in.l.ij.C.de
npoſt.p gl.
ibi qd tñ in
tellige vt p
d.abb.i.c.cū
nobis.ꝺ pre
ſcri.ꝛ ibi vi
de fel.i.iiij.
ꝛ.v.col.

b ¶ Familia-
res. Vide q̃
plene dñr p
fel.i.c.l līis
eꝭ de teſti.

tunſionibus apparet eū vere contritū. ⁊ qui vult ſuos errores ⁊ peccata cōfiteri ſacerdoti. de pe. di. j. quē penitet. ver. tātis ⁊c. ⁊ hic videas qd no. Inno. ⁊ hoſt. j. de ſen. ex. a nobis. ij. in fi.

Summarium.

1 ¶ Fauor fidei tantus eſt qd de crimine hereſis etiam in occulto papa accuſari poteſt.
2 Occultum poteſt dici qd quinqꝫ tantum ſciunt.
3 Catholico agente ſiue litigante contra hereticum pro orthodoxo quidem valet teſtimonium heretici.
4 Heretici contra hereticos deponentes ſiue teſtificantes un admittantur.

Infideli. Olim incipiebat cōſuluit. Fauore qui magnus eſſe debet eo qd extra fidem nō eſt ſalus. xxiiij. q. j. alienus. ⁊ c. qꝛ ex ſola ⁊c. c. quicūqꝫ ab vnitate. xciij. di. qui cathedrā. ⁊ adde ⁊ videas qd dixi. ſ. eo. lib. de ſum. trini. fideli. in glo. j. hereticos ⁊c.
1 ⁊ tantus eſt fauor † fidei qd de crimine hereſis etiā in occulto papa poteſt accuſari. vt patet ex eo qd leg. ⁊ no. xl. diſt. ſi papa ⁊ loquor de tali occulto quod ꝓbari poteſt. C. de ap. eos. ⁊ tunc ſecundum veritatem tale crimen dicitur manifeſtum. ſecundum id quod le. ⁊ no. ij. q. iij. eorum qui. dicitur enim oc-
2 cultum ſiue ſecretū qd. v. ſciunt. † ſm id qd le. ⁊ no. de pe. di. ij. §. ecōtra ⁊c. ver. filia nāqꝫ ⁊c. ⁊ huius criminis iudex cōpetens eſt cōciliū generale dūtaxat vt legit expreſſe. xvj. di. §. huic ēt. ver. ad hoc ſereniſſimus ⁊c. ij. q. vij. §. itē ſimoniacus. ſcias tamē qd hug. ſcripſit. lxiij. di. in ſinodo. qd cardinales pñt deponere papā ꝓpter hereſim. Sed hoc iure aliquo nō ꝓbauit. ⁊ ideo non recedo ab eo qd plane dicit in pre. §. huic etiā. ver. adhuc. ſed arg. cōtra. ix. q. iij. nemo. vbi de hoc. ſed ibi loquit de fideli ⁊ catholico nō de heretico. ⁊ ſic nō ob. ⁊ quāuis tale crimē probet in cōcilio cōtra papā. videt qd cōciliū nō debeat eū cōdēnare. ſꝫ ipſe papa cōtra ſe ſnīam habeat ꝓmulgare. vt. xxj. di. nūc autē. Sed ꝯ credo. ⁊ hoc clare colligit ex pal. c. ſi papa ut. ſi. ⁊ de papa imo indubitāter verū eſt. Sed quid ſi ꝓponat per viam accuſationis tale crimen papa defuncto nūquid ſucceſſor ei⁹ erit iudex cōpetens ita qd nō ſit neceſſariū cōciliū cōuocari ad cognitionē talis criminis. dicūt Io. ⁊ Lau. qd ſic. ⁊ hoc pꝫ ex eo qd le. ⁊ no. xxiiij. q. j. c. j. qd capitulū loquit nō in cognitore ſed in executore. ⁊ qd ibi dicit glo. ſic intellige. hic eſt caſus. ſ. hereſis. in quo. i. ꝓpter quē papa. ſ. prius defunctus. papā. ſ. viuētē vel ēt poſt ꝑdeceſſorē mortuū ligare pōt. ſ. ꝑ cōſtitutionē iuris prius ab ipſo defuncto editi. ⁊ hūc ītellectū plane īnuit ꝙ dicit ibi tex. ⁊ illa gl. ⁊ ꝙ ibi dicit nō fuerat neceſſariū vt aduerſus eū noua ſnīa ꝓdiret. put ibi notāt doc. potuiſſent tñ ferri. vt. ſ. de poſtu. ꝑ. c. ad hoc in pte deciſa. ver. qd niſi. nā excōicatus amplius poteſt excōicari. iij. q. iiij. c. vlt. ⁊ videas qd dicā. j. eo. vt cōmiſſi in gloſ. hic ad de ⁊c. ⁊ qd dixi. ſ. eo. filij. in prin. ¶ Inquiſitionis. quid ſi agat ꝑ modū iquiſitiōis nūquid hēbit locū qd. j. ſequit hic innuit qd nō. qꝛ cū dicat de modo inquiſitiōis dūtaxat. de alijs ex certa ſciētia ſubijcere vr. xxv. di. qualis. xcvj. di. vbinam ⁊. ſ. de pſump. nōne. ⁊. ſ. de deci. ad audictiā. in ſi. ⁊. ſ. de tranſla. inter corporalia. ij. q. v. cōſuluiſti. j. eo. li. de priuileg. ſi papa.
3 pro rñſo cōtra credo nā hēs expſſum qd catholico † agente ſiue litigante cōtra hereticū. pro orthodoxo quidē vꝫ teſtimoniū heretici. vt. ij. q. vij. ſi heretic⁹. ver. ſin aūt. ſic ēt notāt Ioā. ⁊ lau. xxiij. q. iij. ipſa pietas. in prin. in glo. in hoc ⁊c. in ſi. ⁊ de pe. di. j. multiplex iuxta ſi. in glo. maxime ⁊c. Si dicat qd hereticus teſtari nō pōt. vt. ſ. eo. dubius. ⁊. j. eo. lib. de ſen. ex. decernimus. xxiij. q. iij. ipſa pietas. in prin. dic vt ibi no. in glo. pre. ſ. ꝙ hoc verū eſt contra fidelē. nā eadem ratio eſt in caſibus ſupra dictis que eſt in caſu inquiſitionis. l. fauor fidei. ergo idem ius eſſe debet ad hoc. ſ. de cōſti. trāſlato. ſ. de reſcrip. iudei cū ſi. ¶ Excōicati. iſti regulariter ab omni actu legitimo repellunt. vt. ſ. eo. lib. de excep. pia. vbi dixi de hoc. fallit in caſu ſequētis capituli ⁊ videt qd etiā nō admittatur ad teſtimoniū in hoc caſu is de quo habet. j. eo. lib. de penis. felicis. §. j. ver. in iudic. ⁊c. ¶ Par-
a ticipes. iſti etiā ᵃregulariter prohibentur a teſtimonio. C. de teſtibus. quoniā. ⁊. ſ. de teſti. veniens. iij. q. iii. liberi. arg. cōtra. ſ. eo. lib. de teſti. mediatores. ſo. tu dic vt in gl. prox. prece. Sed iſti in fauorem fidei admittunt vt dictū eſt ſi veriſimiliter verū dicere preſumantur. vt ſequitur. quid de perinrijs. dic vt. j. eo. accuſatus. §. licet. ¶ Hereticos credentes ⁊c. repete circa iſtas dictiones quod dixi. ſ. eod. quicunqꝫ. ¶ Coniecturis. ad hoc cōcor. j. eo. accuſatus. §. licet. ⁊ potes ponere exemplū. ſ. de preſump. literas. has autē cōiecturas iudex examinans melius ſcire pōt. ff. de teſti. l. iij. ad hoc. iiij. qd. iij. ſi teſtes. ¶ Deponit. qꝛ facilius ipſis deponentibus ſiue teſtificantibus habet credi cō-
4 tra grauiter diffamatū † quā nō diffamatum. vel ſuſpectū quā non ſuſpectum. ad hoc. ſ. eo. filij.

a ¶ Iſti etiā Adde alc. in cōſi. lxviij. in ſi. col. j. ij. vo. ſel. i. c. ſi. in ſi. col. extra de teſti. cog. ⁊ ſel. in c. veniēs in vj. col. extra de teſti.

b ¶ Et ē graue pcm̄ ad de tex. ⁊ ibi not. bar. i. l. oē delictū. §. j. ff. de re mi. fel. i. c. ex lris in ſi. col. de cōſti. ⁊ in c. ſup eo. ad ſi. extra de teſti.

Summarium.

1 ¶ Ciuitas vna un poſſit ſe vni domino dare.

Preſidentes. Olim incipiebat. queſiuiſtis. ¶ Regni. xxiij. q. v. princeps. ⁊ c. regnum. ¶ Prouintie. xj. q. j. experientie. ¶ Locis ea. q. ſi quiſquā. xxiij. q. v. adminiſtratores excōicati quacūqꝫ excōmunicatione ⁊ quātūcūqꝫ publice. ⁊ hoc eſt in fauorē fidei: vt. ſ. eo. c. primo. ¶ De facto vt qꝛ intruſus
1 eſt. ¶ Nō de iure nunqd vna ciuitas † ſe poteſt dare vni dño. de hoc ſatis no. Hoſt. ſ. de indi. ſignificaſti. ſup verbo clabat ⁊ ibi videt tenere qd non ibi videre poteris hoc ergo caſu habet recurſus ad eos qui ſunt certis locis conſtituti nō diſtinguendo bene vel iniuſte ſic. xj. q. j. ſi quiſquā. ibi cōſtitutorū ⁊c. Habere. ergo ſi iſta ceſſant nō dicant talib⁹ excōicatis cōmunicare. xj. q. iij. ſicut apoſtoli. cū trib⁹. c. ibi ſequē. j. de ſen. excō. nup. ¶ Iuſtitiam videt qd ſi aliqui heretici ſunt in ciuitate tota ciuitas pōt exuri. ad hoc. xxiij. q. v. ſi audieris. vbi de hoc ibi etiā habetur qd heretici poſſunt occidi: vt ea. cā. q. iij. qñ ⁊ videt qd quicūqꝫ poſſit hoc facere: vt no. in pal leg. c. ſi audieris. in glo. tu quicūqꝫ ⁊c. ⁊ idē no. ibi Lau. ⁊ Io. de fa. ſꝫ ꝯ ea. q. ſi nō lꝫ v̇. quaſdā. ⁊ v̇. his igit. ⁊. q. iiij. ca vindicta. v̇. nō ergo. ⁊. q. vlti. qcūqꝫ. facit ad hoc qd no. xxxiij. q. ij. inter hoc. in gl. j. in ſi. dic qd quāuis ecclesia cōcedat generalē autoritatē ⁊ ſpālē priuilegiū exterminandi hereticos de ipſorū terris vt. xxiij. q. iiij. ⁊. q. v. ſi vos. c. ſi audieris. qd. c. loquit in principibus ſecularibus vt ibi pꝫ ex N. ⁊. q. viii. legi. ſ. eo. excōicamus. §. catholici. verūtñ ſcias ſatis videtur equū vt ſemper fiat ſpeciali edicto principis vel eccleſie ne alias ex cupiditate vel vltione potius quam ex iuſtitia vel obedientia videatur pugnare. xxiij. q. j. quid culpatur. ⁊. q. ij. c. j. ⁊. ij. q. ij. lex differētie. ⁊ huius ſnīe fuit Hoſ. in ſumma eo. ti. §. ſed nunqd catholici. Et adde qd dicā. j. eo. cū ſm in gl. vlti.

Summarium.

1 ¶ Suſpitio omnis regulariter potius eſt repellenda quam approbanda vel recipienda.
2 Puniendus nemo eſt pro prima contumacia.

Cum. Olim incipiebat cōſultationi. ¶ Cōtumacia que ꝯtrahit pluribus modis. xj. q. iij. certū. ⁊ eſt graue ᵇpeccatū. viij. q. j. ſciēdū. ⁊ no. iiij. q. j. in ſumma. ¶ Preſertim. i. maxime. Suſpi-
1 tionē regulariter ōis ſuſpitio † poti⁹ eſt repellēda quā approbanda vel recipienda. vj. q. j. oēs. in ſi. nec aliqs iudicari debet ſuſpitionis arbitrio. ij. q. j. primo dic vt ibi no. ¶ Vehementē id eſt fortē ſiue grandē ſm Hug. ſic. j. c. pri. ibi dicā. in prin. ſic. j. de precā. inter. c. ſolicitudines. ver. attēdētes ⁊c. ſ. de pſump. literas. ver. quo circa. vbi de hoc in gl. imo ex leui ⁊c. facit etiā ad hoc qd not. j. de ſimo. inſinuatū. in ſi. ¶ Vocatus videt qd his debeat admoneri excōicādus maxime heretic⁹. vt. xxiij. q. v. nō vos. ver. qui a cōmunione ibi videas de hoc in gl. hic dicitur ⁊c. ⁊. xxiij. q. iij. dixit apoſtol⁹. in prin. ibi ēt videas nā ꝑ
2 prima cōtumacia † nemo puniēdus eſt: vt ar. lxxiij. diſt. honoratus niſi de hoc videas in glo. ar. hic ⁊c. ⁊. iiij. q. v. quiſqs. in glo. ſed obijcit ⁊c. imo videt qd ſcda vel tertia monitio requiratur. q. iij. de excōicationis. aliqui tñ dicūt qd in hoc caſu ſtatim poſt primā citationē quis excōicari poſſit ad hoc qd legit ⁊ no. ea. q. ſi qs de potētibus. ⁊ adde qd dixi. ſ. eo. lib. de app. ab eo. in glo. ſemel ſcdo ⁊c. ¶ Rñdeat intelligo qñ hoc in citatione exprimit. ¶ Subterfugit: qꝛ iudiciū refugit apparet eū eſſe de iuſtitia diffiſum. xj. q. j. chriſtianis. in ſi. ad idem. iij. q. ix. decernimus. vbi de hoc ad idē. lxxiiij. diſt. honoratus. ſ. de preſum. nullus. ibi confitet eū ⁊c. ibi dicit Inno. cōfitet preſumitur cōtra eū nō tñ condēnabit ex hoc ſed punit in expēſis ⁊ aliqñ grauius. ſ. de iudi. de quo vult deo ⁊c. C. de iudi. ſancimus. xj. q. iij. rurſus. qd dic vt no. iij. q. ix. in ſumma. ſ. de do. ⁊ cōtu. veritatis. ſ. vt lit. nō cōteſt. c. j. iuxta ſi. ¶ Per annū ſic. ſ. eo. excōicamus. j. §. qui autē. ibi de hoc videas ⁊ qd legit ⁊ no. j. de penis. graue. ⁊ ex iſtis iuribus vr qd iſta ꝓpoſitio per de natura ſui demōſtrat tēporis cōtinuationē ad idē. vij. q. j. preſentium. ibi ꝑ duorū mēſium ⁊c. ſ. vt lit. non cōte. qm̄ frequenter. §. ſi vero. ver. qd ſi forſan ibi ꝑ ſpatiū. vj. ⁊c. ſ. de ele. nō reſt. c. ij. ⁊. c. ex parte. ſ. eo. lib. de elec. ſtatuimus. §. j. ⁊. c. cupiētes. v̇. qd ſi per. xx. ⁊. §. ceterū. ⁊. v. q. ij. ꝑſenti. ſ. de preſcrip. ſanctorū. xvj. q. vj. c. j et. c. qcūqꝫ. ⁊. c. placuit. ⁊. C. de pſcrip. xxx. an. cōpetit. §. vlti. que ponit. xvj. q. iij. ſub. §. pſcriptionū. ⁊ incipit iubemus. vbi dicit ꝑ cōtinuū annū ⁊c. ſ. de frigi. ⁊ male. lre. in ſi. ⁊. c. laudabilē. in pn. ¶ Ex tūc. i. anno elapſo ergo nō ante ſic ſ. eo. lib. de elec. cupiētes. j. rñſo. vbi de hoc. ¶ Velut expſſiuū eſt veritatis ⁊ hic adde qd dicā. j. eo. vt cōmiſſi. in glo. qualiter ⁊c. ſic. ſ. eo. lib. de elec. cupientes. j. reſponſo. vbi de hoc.

Diffamatos

Summarium.

1 ¶ Diffamat⁹ de herſi publice ſi ſit aliqs ꝓ eo ꝙ familiaritatē
continuam habet cum hereticis ſeu ad occulta cōuenticula cō-
uenit vna cum alijs: ſiue a cōi conuerſatione fideliū vita ⁊ mo
ribus diſſidet ſi talis ad arbitrium epiſcopi ſe nō purgauerit
ſiue qꝛ iurare non vult ſiue qꝛ in purgatiōe nō ſufficit canoni-
ce eſt puniēdus id eſt vere hereticus eſt cēſendus.
2 Secta vnde dicatur.
3 Genus ⁊ ſpecies non ſunt diuerſa niſi qꝛ vnū eſt in plus vt ge-
nus aliud in minus vt ſpecies.
4 Labes criminis hereſis tanta eſt quod ad eius accuſationem
ſerui aduerſus dominos ⁊ quilibet criminoſi etiā infames ad-
uerſus quēlibet admittunt.
5 Diuinatiōis gña ſunt duo. ſ. ars ⁊ furor.
6 Manifeſtū ⁊ notoriū differūt.
7 Hereticus ſi de hereſi peniteat ⁊ fuerit vnitati eccle reincorpora
tus eius heres ad ſucceſſionē bonorū admittitur.
8 Penitentie impoſitio ſequitur perſonam ⁊ ad heredes non
tranſit.

Accuſatus. Olim incipiebat quod ſuper. ¶ Suſpectus ſub. ⁊ ſuper hoc
ſit in ius vocatus. ſ. eo. excōmunicamus. §. j. ⁊ ſ. c.
prori. ⁊ pro. i. ¶ Vehemens. dicit pap. ⁊ hu. ꝙ ve-
hemens. i. ꝙ fortis ſiue grandis. ⁊ dic vehemens non tamē vio
lenta. ſ. de preſump. lras. vbi pꝫ ꝙ ꝓpter ꝑſumptionem dūta-
xat nō probatur hoc crimen. ⁊ ſ. ſequitur hec verba reſpicit. §.
ſequens. ⁊ hoc ſatis videt́ poſſe declarari p id qđ le. ⁊ not. ſ. de
pur. ca. inter. §. j. ¶ Orta forte ex dictis teſtium. vt in ꝓ. decre. in
ter. §. j. in qua dec. no. Ho. ꝙ ſi de hereſi ſit aliqs publice diffa-
1 matus ꝓ eo ꝙ familiaritatē cōtinuam hꝫ cum hereticis. ſeu
ad occulta conuēticula cōuenit vna cum alijs ſiue a cōi cōuerſa
tione fideliū vita ⁊ moribus diſſidet. ſi talis ad arbitriū epi ſe
nō purgauerit. ſiue qꝛ iurare nō vult. ſiue qꝛ in purgatiōe non
ſufficit canonice eſt puniēdus. i. vere hereticus eſt cēſendus. ſ.
e. excōicamus. §. j. adijcimus. ⁊ §. ſe. vnde in pre. dec. inter offi-
cio ⁊ bñficio deponitur ⁊ in arctū moſt. detruditur. ſi aūt ſuper
his infamatus nō ſit ſed ſola ꝑſumptiōe habet́ notabilis puta
qꝛ per annū ſtetit excōicatus. vt. ſ. de pe. grauē. vel alia de cauſa
ꝓbabili. tunc ſi arbitrio epi ſe non purgauerit nō condemnat́
ſtatim ac ſi cōuictus eſſet ſed ſolummodo eſt excōicatus in qua
ſnīa ſi per annū ſteterit. ⁊ ſi veritate hereticus non ſit pōt tñ ab
eccleſia valde hereticus iudicari. ſiue cōdemnari. ⁊ ſic loquitur
ſm eum. ſ. e. excōicamus. §. j. ⁊ hoc dicit tenendū licet per alios
fuerit contrariū notatū. ⁊ ipſa dec. inter. videas ꝙ ibi not. b. in
glo. imo videt́ etiā ⁊c. ⁊ ſi bene cōſideres ibi effectus purgatio
nis inducit depoſitionē. ⁊ eſt ratio ſꝫ Hoſ. qꝛ hec purgatio ab
accuſatione deſcēdit. ⁊ ideo qualis pena imponeretur p modū
accuſationis. talis imponetur per defectū purgatiōis deſcen-
dētis ex ea. nec ob. qđ ibi dicitur ꝙ nullus apparebat accuſa-
tor. qꝛ oꝫ intelligi verum eſt nūc apparuit tñ in prin. ⁊ deſtitit.
vel dic ꝙ purgatio deſcendit ex inquiſitiōe. ꝙ innuit iſtud ver
bum ex dictis teſtiū ⁊c. vt qualis pena imponēda fuiſſet p mo-
dū inquiſitionis talis imponat́ p defectū purgationis ſed cū
ibi ageret́ de crimine hereſis. certū etiā ꝙ per modū inqſitiōis
iponeret́ pena depōnis ab officio ⁊ bñficio. ſ. de accu. inqſitio-
nis. ¶ Abiurauit. ſ. de pur. ca. iter. de ꝯſe. di. ij. ego herē. de qui
bus iuribus colligitur modus ⁊ forma huius abiurationis.
¶ Cōmittit. repete ꝙ dixi ſupra. e. c. ij. in trib⁹ vel quatuor gl.
primis. ¶ Fictiōe. de fictiōe ēt hꝫ de pe. di. iiij. ſi ex bono. iuxta
prin. ⁊ hoc caute dixit ſꝫ rei veritatē cū de lapſu iſtius accuſati
nō ꝯſtiterit a ꝓn. vt. xv. q. vi. c. vi. in ſi. imo poſtq̄ abiurauit he-
reſim de qua erat infamatus ſiue canōice ſe purgauit. debuit
dnūciari boni teſtimonij vir. vt. xv. q. v. c. j. ad idē. ij. q. v. hic hꝫ
⁊. c. oībus. in fin. ſ. de pur. ca. ex tua. in ſi. nō pōt dici vere rela-
pſus ⁊c. ar. op. de cō. di. iiij. ſi baptizata. ver ſacrm. ⁊. c. q in ma-
ternis. ⁊ ſic hinc colligit́ ꝙ vehemēs ſuſpitio ꝯtra ipm induxit ꝑ-
ſumptiōe ꝙ ꝓus fuerit lapſus. vt ſic poſt reditū poſſit dici rela
pſus. ¶ Plene. demōſtrat ꝙ aliqualis fuit ꝓbatio ꝯtra eū ſꝫ non
plena ꝓpter quā poſſet ꝯdēnari ſic. ſ. de teſti. veniēs. j. c. ¶ Si
aūt grauius. ſ. q̄ ſi nūq̄ abiuraſſet. ¶ Pena q̄ hꝫ. ſ. e. ad abolē-
dam. §. illos quoq;. ſ. e. ſup eo. ¶ Cū vero iſtū. §. addidit hoſ.
2 heregeſi. ¶ Secta. dicta eſt ſecta a diuiſione quaſi ſectio. vnde
ſecte philoſophoꝝ hereticorū dicūtur de quib⁹ hereticorū ſectis
hꝫ. xxiiij. q. vlt. quidā. ¶ Fidei. ſ. ꝺ ſum. tri. firmiter cū ſi. ¶ Ar
ticulo. dr articulus diminutiue ab artu. i. membro vnde dic ar-
ticulo. i. membro. ¶ Simpliciter. vel generaliter factum reſpi-
cit ꝓn [illegible] hoc facit de con. di. iiij. ego beren. dic vt
ibi no. in glo. hoc facit ⁊c. ſed quid ſi tñ vnā ſpēm abiurauit. ⁊
vr̄ idē ar. ff. de iureiur. duobus. §. exceptio de cō. di. iiij. in ſyno
do de pe. di. v. c. vlt. ſ. de reg. iur. defleat ex quibus vi poſſe colli-
gi ꝙ ſi dūtaxat vnā ſpēm abiurauit. ⁊ non in illā ſpēm. ſed in
aliā incidit. vr̄ elapſus. cū fides ꝺ ſe quoddā ſtructū reputetur.
ad hoc facit op. de pe. di. v. c. j. ver. defleat. ⁊ ibi videas. ⁊. l. diſt.
ſ. quis orac. in ſi. ⁊ idō q eius partē offendit. totā ⁊ q̄libet eius
partem tetigiſſe vr̄ ⁊ offendiſſe. ad hoc de pe. di. j. vulgaris nā
3 genus ⁊ ſpēs nō ſunt diuerſa. niſi qꝛ vnū eſt in plus. vt genus.
aliud in minus vt ſpēs. facit ad iſta qđ no. de con. di. iiij. ꝓprie
iuxta ſi. in gloſ. ſi qñ ⁊c. ¶ Ille quoq; receptus dedicat ⁊c. hic
videas ꝙ dixi. ſ. e. c. ij. in glo. illi dicuntur ⁊c. ver. verū ſi qs ⁊c.
¶ Dona vel munera. ff. ꝺ ver. ſi inter donū. ¶ Nō poſſit. ſi poſ
ſet excuſari ſecus videret́ ar. hoc a ꝯtrario ſenſu. vt qꝛ fame mori-
tur. argu. xj. q. iij. qm̄ multos. in fin. cū ſi. j. q. ij. quam pio iuxta
prin. ibi quorum nulli ⁊c. vbi de hoc. Sed ar. ij. q. v. c. ij. xxiij. q.
iiij. nimium iuxta prin. de hoc no. xlij. di. quieſcamus. item ar.
contra. xxxij. q. iiij. ſicut ſanctus. ¶ Siue oratione. hoc dicit qꝛ
ſi hoc interuenisset nō eſſet dubium ꝙ tñ eſſet credens heretico
rum. vt dixi. ſ. eo. c. ij. in glo. ij. iuxta prin. ¶ Licet repellantur.
vt. xxij. q. vlt. pauli. ſ. de accuſa. cū oporteat. ⁊ not. ꝙ ferre teſtiū
dignitatis eſt. xxxij. q. v. preceptum. vbi de hoc ⁊. ſ. de teſti. teſta
mentum. in gl. vnde admitti ⁊c. ⁊. c. ſicut in ſi. ¶ Poſtmodum
ex internallo. ⁊ ita erit ſpeciale in caſu hereſis. alias ſecus ꝙ dic
vt no. ſ. de teſti. co. preterea. Exceptū ⁊ ob hoc dr ꝙ tanta eſt la-
4 bes iſti⁹ criminis ꝙ ad eius accuſationē ēt ſerui aduerſus do
minos ⁊ quilibet criminoſi etiā infames aduerſus quēlibet ad
mittuntur. vt. ij. q. vij. §. huic opponitur. ad idē. e. q. §. in hoc. ⁊
§. ſed queritur extra ſi. tanta. ⁊ idē eſt in alijs criminibus exce-
ptis. ſ. in ſimo. in ſacrilegio. ⁊ in crimine leſe ma. xv. q. iij. ſane
ſm h. ⁊ Lau. ⁊ intelligas ꝙ etiā in hoc crimine inimicus capi
talis admittat́ ad accuſationē. ad h. iij. q. v. c. ij. ſ. de ſi. licet he-
ly. in ſi. ⁊. c. per tuas. de hoc ſatis no. Ho. in ſum. de accuſa. §. qs
poſſit ſub. §. admittuntur. ad idem. ſ. eo. ti. cū. p. manco. vbi de
hoc. ¶ Manifeſtis. alias cōpetentibus. vt. [illegible] c. li. de re. nō ſolū
ver. aut euidēter. ¶ Indicijs. hic vides ꝙ indicia ꝓbant. ꝺ hoc
etiam not. ſ. e. excōicamus. §. vlt. ſ. de cle. peregr. inter quatuor
in glo. non dicit ⁊c. ſ. qui ſil. ſint legi. tranſmiſſe. in ſi. ſ. eo. li. de
regularibus non ſolum ver. aut euidenter. j. c. li. de homici pro
humani. in ſi. ¶ Leuitate. hec reprobantur vt hic. xix. q. iij. ſta
tuimus. ¶ Fidei. ſic. ſ. e. in fidei. ¶ Aliud quā periuriū ſupra
dictum. ¶ Obſiſtat forte poſſet poni exemplum. ſ. de teſt. ex te-
nore. vel aliud cōſimile. regulare eſt tñ ꝙ potius ſtatur primo
dicto quā ſecundo. vt no. ſupra. vt ec. bene. vt noſtrum. in gloſſ.
cū prime. ⁊c. ſupra de preſump. literas in glo. hoc eſt notandū
ad idem concor. ſ. de teſti. veniens. ij. in glo. ſed queritur ⁊c. in
ſi. ¶ Sane. ap. maxie. ¶ Orationibus. dicit Io. ꝙ oratio nūq̄
in bonā partem accipitur. j. q. j. nunq̄ de diuinatione ēt habet́
e. q. indices. in prin. vbi dicit ꝓphete eius in pecunijs diuina-
bant. Sed vr̄ ꝯtra e. q. qꝛ in prin. vbi dr. petrus diuinus apoſto-
lus. ⁊c. xxviij. di. dēs ibi diuini populi ⁊c. xvj. q. j. ꝑdicator. dic
ꝙ ibi in bona pte ſumit́. ſ. a diuinitate nō a diuinatione ſic etiā
ſumitur. xxvi. q. ij. ver. hoc aūt. ⁊. q. v. §. qđ aūt. Et ad hui⁹ ſcīa
rationem ſcias qđ diuinatio tripĺr accipit́. ⁊ primo p ſcīa theo
logie. a qua theologia nutritur. ſcđo p ſcīa infuſa a deo. ⁊ dicit́
tūc puer. xv. diuinatio in labijs regis. in iudicio nō errabit os
eius tertio p ſcīa magica vel fallaci ꝓphetatione. qꝛ falſi pro-
phete. vel magi fingunt ſe ꝓuidere vel ſcire futura numeri. xx.
vel non eſt augurium in iacob. neq; diuinatio in iſrael. ⁊ dr diui-
natio a diuino nas ꝙ eſt vaticinare vel futura ꝑdicere de iſta
diuinatione hꝫ. xxvj. q. ij. intelligitur. c. qui ſinc. ⁊. q. v. c. ij. ali-
quanti. c. ſorores. c. ſi quis clericus. ⁊. q. viij. nō obſeruetis ibi vi
deas. ⁊. iij. q. v. cōſtituimus. ex quib⁹. c. collige qualiter ad eos
qui talem diuinationē faciūt cōcurrentes debent penitere ⁊ pu
niri gen⁹ diuinatiōis aſpis oblatū eſſe diuini. q. deo plen duo
5 aūt ſunt gña diuinationis. ſ. ars ⁊ furor. varro aūt dixit diuina
tionū eſſe quatuor genera. ⁊ hētur. xxvj. q. iiij. cod. ti. in princi.
¶ Sortilegijs. que ſunt ſortilegia Iſi. diffinit ethy. lib. viij. ⁊
hꝫ. xxvi. q. j. c. j. ex quo. c. colligitur ꝙ eſt dña inter ſortilegos ⁊
diuinatores ad idem. q. iij. c. j. in prin. ⁊ in ſi. ⁊. q. v. ſi quis cleri
cus de ſortilegijs hēs. xxxiij. q. i. c. vl. ſ. ꝺ ſortil. c. j. ⁊. ij. ⁊. xxvj. q.
vij. non obſeruetis. ſi. q. viij. quiſquis. in ſi. ¶ Sepent. vt. xxvj.
q. iiij. c. j. iuxta prin. ꝺ. arioli. vt qꝛ aliqua faciūt vt habeāt rñſa
a demonibus vt ibi. ⁊. e. cā. q. ij. hi qui. nā tales multo plus pec
cant q̄ in cāu poſito. ſ. e. §. ille. ⁊ magis hoc vi hereticū quā illō
¶ Manifeſte. in dubio habēt dimittere ſuis ordinarijs. vt ſeq
tur. ⁊ dic manifeſte. i. clare perſpicue ⁊ certe. ita ꝙ ꝓbatiōe non
6 egeat. qꝛ ꝓprie ſumpto vocabulo manifeſtū dr̄ illud qđ debet
ꝓbari. xj. q. iij. eoꝝ qui. ſꝫ notoriū nō ꝓbatur. ⁊ ſic intelligit́. ij.
q. j. manifeſta. ſecus in ordinario alio qui in dubio hꝫ cogno-
ſcere an ſua ſit iuriſditio. ff. de iuð. ſi quis ex ali. idē vꝫ. ſ. de re-

ſcrip·ſup lr̃is·ꝛ eſt ſi.huic·ꝫ.e.li.de cen.romana.verſi.notoria.
¶ Judicibus·epis vel legatis quotiẽ dꝫ eſſe ſtudiũ tales ſolici·
te inquirere·ꝛ quoſcunq; ipſius xp̃i inimicos inuenerint.diſtri
cta vltione corrigere.vt habetur.xxxvj.q.v.puenit.qđ.c.loqui
tur in legato.vt pꝫ ex ti.illius.c.¶ De q̃onibus hic fuit aliqđ
inuitatũ de mandato pape boñ.nã p antiquã poterãt cõpelle·
re tales ad reſtituẽdas vſuras de quibus conſtat iudicialr̃.tñ
de ipſis cognoſcere nõ valebant heren.¶ Iniunxerũt pñiã ſi·
ne ſatiſfactiõe.ſeu reſtõe vſurarũ nõ eẽt fructifera.ſ.de pe.ꝛ re.
ꝙ quidam.ꝛ ideo eis talẽ penitentiã imponũt inquiſitores.nã
hoc ptinet ad iudiciũ aĩe non iuriſditiõis ordinarie.ꝛ ideo ta
lem executiõem hñt facere ordinarij.ꝛ nõ ipſi vt ſequiẽ.¶ Of·
fendiculũ.i.leſio vel oppoſitio.nam ſi de talibus q̃onibus ẽt
poſſent ꝛ vellent cognoſcere.nõ ita taliter vacarent ſaluationi
aiarũ.in officio inquiſitiõis.ꝛ ita illa cognitio eſſet quedã op·
põ tanto bono.qđ eſſe nõ dꝫ.ad hoc.xvj.q.j.c.p̃ſbyteros.in ſi.
cum ꝯcor.ibi no.Si vero receptãdo defendẽdo fouendo.ad de
clarationem hoꝝ verborũ vide qđ no.ꝫ.eo.c.ij.¶ Hereticus.hic
manifeſte pꝫ qđ non oĩs receptator defenſor fautor hereticorũ
eſt hereticus.ſecus ſi eſſet credens eoꝝ erroribus.ꝛ ſic loquiẽ.ꝫ.
e.excõicamus.ij.§.vlt.¶ Impoſitũ.ſecus ſi eſſet imponendũ.
ſ.§.px.¶ In bonis.hec lr̃a demõſtrat qđ pñia impoſita reſpi·
ciebat bona defuncti nõ pſonã dũtaxat.ſecus eſſet ſi eccleſiã vel
hoſpitale ſeu aliũ pium locum cõſtruere.eccleſiam dotare.vel
aliud cõſimile ꝙ ꝯſiſteret iã vere.¶ Heredes.ſic.ſ.ð ſen.ex.a no
bis.ij.in ſi.vbi de hoc.xvj.q.vj.ſi ep̃m.in ſi.xij.q.ij.epiſcop⁹ q
vbi de hoc.ꝛ no.j.q.iiij.§.item peccato ciuiũ.in glo.idẽ eſt ꝛc.
¶ Deuenerũt.ꝫ.de pig.ex lr̃is.iuxta ſi.cum concor.ibi not.de
hoc ẽt dixi.ꝫ.e.li.de iuu.ec.ꝙ nõnulli.¶ Porro vellent ꝛ ita
erat de futuro.ꝛ ita diuerſificatur a.§.p.¶ Extincto.dic de hoc
vt no.xxiij.di.quorũdam.caueas tñ tibi ꝙ aliter eſt litera iſti⁹.
§.quã cõiter habeatur.eſt eñ ſic.¶ Porro vel qui confeſſi fue
rint in iudicio de hereſi corã inquiſitoribus huius prauitatis
ꝛ ad faciendũ pñiam quã inquiſitores ipſis iniungere vellent.
bona ſua ei ſdẽ inquiſitoribus obligarũt.ſed anteq; iniungere
tur eis pñia deceſſerũt.nõ tñ heretici.ſed re incorporati potius
eccleſie vnitati vel heredibus eorũ qui ad ſatiſfactionẽ talium
admittũtur.nõ eſt ſatiſfactio pro extincto iam crĩe iniũgenda.
ꝛ talẽ lr̃am hꝫ dñs Jo.car.qui ẽt ſic exponit.¶ Re incorpora·
ti.i.p ipſos inquiſitores abſoluti.ꝛ ad gremiũ eccleſie per abſo
7 lutiõeꝫ debitã reducti.¶ Admittũtur.ꝛ ſic no.ſi hereticus †pe
nitcat de hereſi.ꝛ fuerit vnitati eccleſie reincorporatus.eius he
res ad ſucceſſionẽ bonoꝝ admittiẽ.in autẽ.vt cum de ap.co.§.
generalem.v.ſi vero.ꝛ v.ſe.coll.ix.ꝛ hoc vr̃ fieri de ſola miſeri·
cordia.ꝫ.e.vergentis.que ſicut equitas pferẽda eſt rigori.C.de
iudi.placuit.ꝫ.e.li.ne re.per.p.c.j.vel dic in.d.c.vergentis.fuit
ſnĩa diſ.lata ſuper crĩe.ſ.eo.cum ſecundum.ſed hic ſponte fuit
confeſſus ante diffi.¶ Extincto.in eo qui eſt confeſſus.ꝛ para
tus fuit penitentiã accipere.quã non religionis contemptus
ſed neceſſitatis articul⁹ excludit.ſ.de ſen.ex.a nobis.¶ Crimle
contra.ſ.e.prox.ſo.crimen eſt extinctũ morte quo ad iniunctio
nẽ faciendam.vt hic.vel dic qđ hic loquitur non de heretico:ſꝫ
de defenſore ꝛ ſi.qui non ſunt heretici.vt ſupra.§.proxi.ꝛ ideo
ex quo nõ ſunt ex crimine excepto tenebo regulam qua caueẽ
delicta ꝛ honores cum capite ambulant.ff.ſi ex nox.cauſa a.l.ſ.
R.ꝛ.C.ne de ſta.defun.ſi pater.iſte gl.ſunt dicta Jo.cardi.quas
hic poſui propter literam ſupradictam que eſt vera.alia vero
litera communis eſt ineffectiua.ꝛ obſcura.¶ Iniungenda.de·
functi ergo purgatorio reſeruant.ꝛ huius dicti ratio eſt quia le
8 poſitio penitentie †pſonam ſequitur ꝛ non tranſit ad heredes.
qđ pꝫ q; morientibus nõ iponiẽ ſꝫ eis dũtaxat ẽ innoteſcẽda.xxvj.
q.vij.c.j.qđ fieret ſi ad heredes trãſiret.nec ob.ſi dicas plerũq;
puniuntur heredes.p peccatis parẽtũ.ꝫ.e.vergẽtis.illud enĩ ve
rũ eſt l ſuo caſu.ſ.in confiſcatiõe bonorũ.nõ tñ corporaliter.q;
peccata ſuos debent tenere autores quãtũ ad penã.ꝫ.de his q
ſi.a ma.p.c.queſiuit.C.de peñ.ſancimus.ꝛ idõ nec vt pena.nec vt
penitentia a iudiciariis põt ad heredes trãſire.vt hic dicit.de
hac materia no.j.q.iiij.in prin.ibi videas.¶ In eo admitti.ꝫ.
e.vergẽtis.ſ.e.cũ ſm.¶ Per ſnĩaꝫ declaratũ.ar.qđ p ſententiã
ius nõ daẽ ſꝫ declaraẽ ſic.xj.q.iij.qũo vbi de hoc.¶ Poſt mor·
tẽ.xxiij.q.ij.ſane.¶ Procedatur.dic vt.ꝫ.e.lib.de pſ.ſi quis.§.
j.¶ Sacerdotes.eorũ ſub.erroribus.ꝫ.eo.excõicam⁹.ij.¶ In·
debite videas qđ not.xxiij.q.iiij.nõ inferenda in ſi.ꝛ.q.v.reos.
¶ Impedire.etiam occulte.religioſi immutationis.vt.ꝫ.eod.c.
dic vt ibi.

STatutum. Videas p te.ꝛ olim incipiebat multorũ ꝛ multum fuit abbre·
uiata.¶ Alicui.nõ cepta.hic videas papalem decla
rationẽ que hꝫ qđ vbi eſt iuriſditio commiſſa ꝯ plu
res ſi incipiat vti ꝯ vnũ eſt ꝯ alios perpetuata.ꝛ non expira
hec fuit ſnĩa Inn.ꝫ.de reſcrip.paſtoralis.in glo.ex hoc ꝙ ſnĩ
tenebat Jo.in ſuis queſtionibus.ꝛ hoc per illam decr.paſtora
lis.iuxta ſi.ꝛ eſt rõ q; iuriſditio eſt res indiuiſibilis.ergo ꝙ ci·
to eſt ꝑpetuata quo ad vnũ intelligitur ꝑpetuata quo ad oĩa
cõmiſſa quãuis nõ expreſſa.ſed tacite comprehenſa.ꝛ hãc ſnĩaꝫ
tenuit Jo.p̃.l.C.de duobus re.l.vl.ꝛ.C.de an.ex.l.vlt.alij di.an
negẽ ſint ꝯnexa aut non per id qđ hẽs.ff.de min.ẽt.ff.de nego.
ge.cum acium.alij di.an cõmittatur ꝯ vnam perſonam dumta
xat quãuis frater plures articulos diuerſos.quo caſu obtinet
prima ſnĩa.aut ꝯ plures pſonas quo caſu obtinet qđ le.ꝛ not.
ꝫ.de of.del.lꝫ an.glo.vlt.in p̃.c.paſtoralis.ꝛ forte illa ſnĩa nõ eſt
mala.ꝛ põt eñderi ad hãc decr.ꝙ iſtud accidit in fauoreꝫ fidei
vt ſequiẽ.ꝛ ſic erit ſpãle.vel dic qđ vr̃ ꝙ ſint ꝛ ſunt ordinarij.cũ
ſint a principe ad vniuerſitatem cauſarum deputati.

Summarium

1 ¶ Lupus aliqñ pro heretico ſumitur ꝛ pro malo prelato ꝛ
pro falſo cuſtode ꝛ pro layco ꝛ pro malo ſacerdote ꝛ ſemper in
mala parte accipitur ꝛ nu.1.2.4.5.6.ꝛ 7.
8 Seueritas integritatem ſignificat.
9 Probationes in criminibus luce clariores eſſe debent.
10 Clerici ſeculares religioſi dicunẽ.

VT officium. Olim icipiebat licet vbiq;.i.l quolibet loco ad hoc.ꝫ.
e.li.de of.or.cũ ep̃s.¶ Infamatos.ij.q.v.oĩbus.ar.
ſ.de pnr.ca.iter ſuſpectos.ſ.e.§.vl.¶ Sanctiones.
ꝫ.e.ad abolendam.ſ.de pnr.ca.inter.¶ Prepoſito ad hoc.xj.
q.iij.quatuor.c.quiſquis.c.qui reſiſtit.c.iul.¶ Si vero formã.
xj.q.iij.cum aliquis.ſ.de ſen.ex.a nobis.ij.iuxta ſi.Quid ſi fue·
rit abſolutus non ſeruata illa forma requiratur vt patet.ſ.de
ſen.ex.cum deſideres.ꝛ ſic ẽt no.Inn.ꝫ.de fil.p̃.veniens in gl.ſ.
in f.cõtra credo ſm id qđ leg.ꝛ no.ij.q.j.de manifeſta.in gloſſ.
ſimile ꝛc.in ſi.ꝛ.xxiij.q.iij.cõperimus.¶ Impendatis.nos in
quiſitores.ſic ẽt ep̃s dyo.ſiue eius ſuperior abſoluit eũ qui inci
dit in hereſim iam damnatam ar.xxiij.q.iiij.ipſa pietas.ſic etiã
no.lau.ꝛ Jo.xxiij.q.j.c.ij.in ſi.¶ Conſueuit.hoc habetur.j.q.
vij.quot.cor.c.ſaluberrimũ de con.di.j.ego beren.¶ Simula·
ta.ſpiritus ſanctus diſcipline effugiet fictuꝫ ſap.j.de pe.di.iij.
inter hoc.ij.ꝛ.j.q.j.per iſayam.ꝛ.q.iij.ſaluator de cõ.di.iiij.oñ
diẽ ad idẽ.j.q.j.ita ꝛ no.ꝫ.e.multiplex ſimulatio qđ dic vt not.
xxiiij.q.j.officiũ.iſta de qua hic loquitur eſt deteſtabilis ſic.lxx
vj.di.inferior.¶ Fallẽtes.bene dicit.imo ſeipſos ꝛc.q; lꝫ deo
poſſint mentiri ipſum tñ fallere non poſſunt de con.di.ij.panẽ
de altari.ſed ꝯ.lxxxj.di.oꝫ.iuxta ſi.ibi o vos ſacerdotes qui fal
litis nomen meum.ꝛc.dic quod falli poteſt duobus modis ſi·
ue vno modo l falſam opi.duci hoc nõ cadit in deum ꝛ ſic p̃.c.
panem.xxiiij.q.iij.deus.ſcðo mõ dr̃ falli.i.fraudem pati.ſm qđ
dr̃ deus fraudari.ꝛ nomẽ eius falli.ꝛ ſic loquitur p̃cc.c.opꝫ.xvj.
q.j.reuertimini.¶ Sp̃s inter cetera apoſtolus dicit qđ ipſe ſa·
thanas in lucis angelũ ſe transformat.vt.ij.ad cor.xj.xxvj.q.v.
nec mirũ.ver.porro.hoc eſt.¶ Lupus dic qđ lupus a greco trãſ
latus eſt.grece eñ licos dr̃ q; rapte rapacitatis⁹ quicquid in·
uenit trucidat ꝛ eſt beſtia que iſidiatur ouibus quarũ guttur
1 inuadit vt cito ſtrangulet.ꝛ ſumitur hic lupus †.pro heretico
ſic.xxv.q.j.ſunt quidã iſi.Itẽ dicũtur lupi mali plati.qui ſub
2 ditos beſtiali more †dilaniant.ij.q.vj.de certo.in ſi n.Item di
3 cuntur lupi falſi cuſtodes †.i.iudices.iij.q.iiij.ꝯ ritum.Itẽ di
4 cũtur lupi †reſpectu clericorũ.ſ.layci quos ſemper mordaci dẽ·
5 te lacerant.lxxxiij.di.nihil.Itẽ dicuntur lupi †mali ſacerdotes
qui adulteratorie exercent officium ſuũ de con.diſt.iiij.quo.v.
6 non ob.aliud in ſi Item dicuntur lupi †qui falſe baptizant vt
7 ibi.ꝛ ſumitur lupus †generaliter in mala parte.vt patet.lxxxj.
di.opꝫ.in prin.ſupra de elec.ne pro de.de renun.inſitum.§.
propter maliciam.xxiij.q.iiij.tres perſonas.Herant.i.ſub ſpe
cie vere incorporationis ad fidem non remaneant in errore.
¶ Uerum.quia procedi.ad hoc.C.de ap.additos.nam in ma·
gnis rebus diligẽtior facienda eſt inquiſitio.xlj.di.quieſcam⁹.
ꝛ no.vj.q.vlt.c.vj.iuxta ſi.Reos.i.pcõres peccato hereſis.Er·
rore.dicit Augu.quanta cura poſſumus cauendum eſt errare
nõ ſolum in maioribus verum etiam in minoribus rebus.nec
niſi rerum ignorantia poſſit errari.xxvij.di.quamuis.¶ Se·
8 ueritas.uicitur ſeueritas †integritas.rigor diſſenſio iudicium
de hac etiam habes.xij.q.ij.verum illud.l.di.vt conſtituetur.in
ſi.¶ Teſtium.aliquorum fuit ſnĩa ꝙ in hoc caſu non ſufficiũt
duo teſtes.ar.op.ꝫ.e.excõicam⁹.ſ.§.adiicimus.ibi tres aut plu
res ꝛc.ſic ẽt no.hoſt.in ſum.cod.ti.ſ.qualiter.ver.vt tamen ꝛc.
ꝛ ſic dicetur iſte caſus exceptatus a regula de qua habetur.ij.
q.iiij.

q.iij.in prin vbi et ponūtur alij caſus exceptati in ſum.ipſius queſtionis.nam durum videtur ꝙ hoiem bone fame debeant inquiſitores vel ordinarij ad dictum duorum ſimpliciter de tā to crimine ꝯdēnare ꝛ eſt ratio qꝛ talis ordo legitime defenſiōis trūcatur.ſ.in notitia teſtium.ſ.e.ſtatuta.§.j.in interrogationi bus dandis.vt fieri ꝯſueuit.ꝫ.de teſti.per tuas nobis.ꝛ not.ij. q.j.in prīmis.in glo.teſtes iurare ꝛc.ſed ar.contra.l.prori.ibi videas ꝛc.ꝛ in concor.ibi poſitis certū eſt tñ ꝙ per ſingulares teſtes ꝛ famā non pōt quis de tanto crimine cōdemnari.ꝫ.de
9 teſti.tam literis:pſertim cū in criminibus pbationes † debeāt eſſe luce clariores.C.de pba.ſciant cuncti.que ponit.ij.q.viij.ꝛ no.ꝫ.de teſti.veniens.j.in gl.ſed cum crimen.ꝛ de hoc crimine non eſt aliquis ex preſumptionibus iudicandus.ꝫ.de preſum. literas.indicatur ergo purgatio in hoc caſu ſcias tñ ꝙ Inno. ſcripſit.ꝫ.de ſi.ſicut.j.ꝙ in crimine ſimonie ꝛ hereſis hoc eſt ſpe ciale.ꝙ cū ī alijs negotijs requirende ſint probatiōes luce cla riores.vt dictum eſt tamē in crimine hereſis minores probatio nes ſufficiunt.C.de hereti.l.ij.Et adde ꝙ dictum eſt.ꝫ.e.ſilij.in glo.videtur ꝙ ꝛc.dicit tñ ꝙ leuia ſigna ſufficiunt ad preſumē
a dum aliquem hereticū.ſed illa ſigna[a] oportet plene pbari.ꝫ.de pſump.lras pp ter ſuſpitionē tñ inducit purgatio.ꝫ.e.excōica mus.ꝛ qñ agitur de hoc credo ꝙ teſtes pñt cōpelli ſi ſe ſubtra herent a teſtimonio phibendo.ꝫ.de teſti.ca.pueniṫ.ꝛ ſi inquiſi tori celarent veritatē nonum ꝯbunt mortale peccatum.xj.q.iij. quiſquis.ex quo ptꝫ ꝙ iuramentum nec votum ꝯ hoc pſtitū nō excuſat.xxij.q.iiij.in malis.ſ.e.li.de re.iu.in mal.nec priuilegiū exceptionis hñtes meo iudicio a ferendo teſtimonio ſe pñt ex cuſare et coram ordinario ar.ad hoc efficar.ꝫ.eo.excōicamus. ſ.§.adijcimus.in fi.ꝛ circa talia dꝫ iudex vel inquiſitor eſſe ſoli citus.nam ſi teſtes cōfuſe depoſuerunt.ꝛ de cā ſcie conſtat mi nus plene requiſitos fuiſſe iterato debent requirere.nam hoc de iure fieri pōt.vt.ꝫ.de teſti.p tuas.ad hoc.ff.de qō.repeti.de bent et īqrere de inimicitia teſtiū.eum is ꝯ quē inquirit de ta libus nequeat diuinare.ꝫ.vt ec.bñ.c.j.¶ Duas.qꝛ in ore duoꝝ ſtat omne verbū.ad cor.xiij.ij.q.iiij.§.ꝙ vero.iij.q.iij.vbi nu merus.xxxv.q.vj.§.vl.nam pluralis locutio duoꝝ numero eſt contenta.ſ.e.li.de re.iu.pluralis.¶ Religioſas.religioſi dicū
b tur[b] et clerici ſeculares.iiij.di.denique.iuxta prin.ꝛ ſic laici.xliiij. diſt.non liceat.vbi et dr de clericis.ſic et cpi.ꝫ.de voto.ex mul ta ver.ſic vero.vbi de hoc.ſed forte hic intellexit de illis religio ſis qui religionis habitū ſuſceperunt pro quibus multū preſu mitur.ſ.de no.op.nū.cum ex iniuncto.§.ſuper eo.vbi de hoc.ꝛ no.ꝙ ñ ſufficit ꝙ ſint pſone religioſe.ſed requirit ꝙ ſint diſcre te.nam multi religioſi ſunt ydiote ꝛ iure ignari.vt in pre.c.ex multa ver.ſic ergo.Item no.ꝙ illa perſona dr diſcreta que ſcit diſcernere inter leprā ꝛ leprā.xj.q.iij.quo.i.ſi quis ꝛ qualr ſit li gādus vl ſoluēdus.vt ibi.ad idē de p.c.di.vj.c.j.in prin.iuxta fi. ver.caueat ſpūalis.¶ Preſentia.i.cōſpectu.ix.q.vij.§.ſolus.ꝛ c.ſc.¶ Publicā.ꝫ.de preſump.illud.de pſ.ad audientiā.iuxta fi.iſte pſone tabellioi nō debēt ſatiſfacere de labore ab his cōtra quos inquirit.naꝫ inquiſitio hꝫ fieri ſine incōmodo reoꝝ.in aut. vt nulli iu.§.his inſup.coll.ix.¶ Duos viros.ſic.ꝫ.de proba. qm cōtra ꝛ extra boni debent ſuperioribus ver.ꝛ ſtatuit gene
c rale.ꝛc.¶ Ad cōſcribendas ꝛc.ſcriniarij[c] vulgare eſt romano rum.ſic.ꝫ.de preſ.ad audientiaꝫ.iuxta fi.¶ Seu.expoſitiue po nitur pro.i.¶ Teneri ar.ꝫ.ne cle.vl mo.ſicut ꝛc.dic ꝙ iſte eſt ca ſus exceptatus.vt hic patet.Et no.ꝙ iſte ſolus caſus excipitur in quo monachus conficiat inſtrumentum.vt clare patet extra boni debēt ſuperioribus.ver.ꝛ ſtatuit ibi videas.¶ Precipi mus.ergo eſt neceſſario obtemperandū.xiij.q.j.c.p.ꝛ vlt.ꝛ.iiij. di.§.vlt.xxiij.q.j.quid culpatur.nam ꝙ ceſar pcipit ferendum eſt ꝙ imperat tolerandū eſt.vt ea.q.militare.ꝛ dic ferendum corpore tolerandum.ſ.mēte.¶ Non obſtante.ſic.ſ.eo.li.de ſen. excō.alma.§.fi.ꝛ.ſ.e.ti.denique.¶ Canonis.pre.c.ſicut ꝛc.¶ Cō peſcendi premiſſa.xij.q.ij.indigne.¶ Cenſuram.ſ.de ver.ſi.ꝯ renti.¶ Predicatores.i.illos qui pdicare volunt ꝙ.ſ.de pe. ꝛ re.cum ex eo ipſos queſtuarios.¶ Denique brachij.xxiiij.q.v. adminiſtratores.c.prodeſt.ꝫ.de of.di.c.j.c.qm in fi.xvij.di.qm ꝛ habes hic efficax ar.ꝙ iudex dele.non poteſt inuocare auxi lium brachij ſecularis niſi ei ſpecialiter fuerit delegatum.ꝛ ſic obſeruat ꝛ tenet curia.nā reſcriptū eſt ſtricti iuris vt not.ꝫ.de reſcrip.c.doceri in fi.ibi videas.ꝛ forma mandati ab hoie dati nō pōt.ꝫ.e.li.de pben.cui de nō ſac.in fi.cum ſi.ibi no.ſic etiam tenuit.b.in ſua additiōe quā poſuit in pre.c.in gl.vl.in fi.ver. ſic dixit.iſta oīa loquuntur in ord.nam ſecus in dele.qꝛ nō pōt implorare brachium ſeculare quo adiuuat dictuꝫ iſtud ſtilus curie.nā in literis apoſtolicis ſiue reſcriptis.aliqñ apponi cō ſueuit inuocatio.ad hoc ꝛc.vt hic hꝫ ꝙ quidē nō ſit ſine eā ipo facto.in lris illud auxiliuꝫ nō apponatur.nā talis adiectio dꝫ aliquid operari dꝫ ar.ff.de le.j.ſi qñ.ff.ad mu.l.j.in fi.cū ſi.alio

quin ſi nil operetur fruſtra adijceretur.ad hoc ꝙ le.ꝛ no.ꝫ.de ma.ꝛ obe.ſolite.in glo.ꝙ quiꝗ ꝛc.xxviij.q.j.ſic.n.vltra me.ꝟ. ſi aūt.ſ.e.li.de priui.ſi papa.§.j.in fi.vt dictum eſt.ꝫ.e.li.de pre ben.ſi cui in gl.hec clā.Sed ar.ꝯ.xvj.q.v.adminiſtratores.ibi eccleſiaſticis viris ꝛc.ꝛ hanc ptem vr tenere Inn.ꝫ.de ele.ſigni ficaſti.ꝛ Ho.e.ti.c.j.primam ſniam teneas.ꝛ ſm hoc corrige ꝙ dixi in pre.c.adminiſtra.ꝙ.c.intelligitur in ord.iudicib' eccle ſiaſticis.de quibus dictū eſt.ꝫ.e.li.de ſta.mo.periculoſo.in fi. ibi vides.¶ Conſtitutiōe.ꝫ.de reſcrip.nōnulli.¶ De duabus nec iſta cōſti.que loquitur de vna dūtaxat.ꝫ.e.li.de reſcrip.ſta tutum.nam illa loquitur in mero iudice dele.licet et locū ſibi vendicet in cōſeruatore.vt.ꝫ.e.li.de of.dele.c.ſi.iſta in eo q ha bet certā puinciam limitatā.ꝛ ſic oēs de illa puincia ſunt ſue iuridi.ergo illos oēs poteſt ad ſe vocare ꝛ diſtringere.ſicut gli bet alius ordi.nam talis inquiſitor ordinario cōpatur.vt ptꝫ ꝫ.e.ne alicui.¶ Statuimus.obſeruari videas ꝙ no.xvj.q.vl. de forma.in gl.vide quō.ſic.ꝫ.e.excōicamus.j.§.ij.¶ Approba tas.que et dicūtur p approbationē.C.de ve.iur.enu.l.j.§.ſed neque.ꝫ.e.li.de pbē.ſi apoſtolice.¶ Fautor repete ꝙ dixi.ꝫ.e.c.ij. in verbo.fautores.¶ Spolieṫ.hoc verbū innuit ꝙ p ſententiā nō ipſo iure.nam facilius deciditur quis ab obtinendo ꝙ re pellatur ab obtēto.xv.q.j.§.j.§.vlti.ꝫ.de iureiur.quemadmo dum cum ſi.

Summarium.

1 ¶ Hereſis in negotio cū ſit cū magna cautela pcedenduꝫ ad talē cautelā ſunt peritorū cōſilia reqrenda.
2 Militare nemo cogiṫ ſtipendijs ſuis.
3 Iuriſconſultus cautus in cōſilio eſſe dꝫ:fidelis in patrocinio: iuſtus in iudicio.
4 Clericus in fide titubans ſi patus eſt corrigi ꝛ corde non ficto ad eccleſiaſticā vnitatē redire deponi nō debet.

Et commiſſi. Singul.nam ſinguli pñt pcedere.vt.ꝫ.e.prori.j.R. ¶ Cōmittendi citat.habes ſi.ꝫ.eo.li.de of.dele.hac cōſti.§.cīues.¶ Denūciationes ſniaruꝫ.ſic hr in p. vices.¶ Tuleritis.hic adde clam.j.poſitam.iuxta fi.¶ Ple nam.concedimus facul.ꝛ ſic repetat ad ſi.cuiuſlibet articuli q ſ.ſequitur.ꝛ licet iſta litera dicat tuleritis ſen.ꝛc.nō credas ꝙ ſit neceſſarium in crimine hereſis nouam ſententiam promul gari.cū iam a ſanctis canonibus ſit antiquitus pmulgata.Sꝫ ſufficit ꝙ antiqua ſententia per denunciationem renouetur.ꝛ tunc talis denūcians nō eſt pmulgator noui ꝯſtituti.ſed execu tor antiqui.vt hec colligūtur.xxiij.q.j.c.j.ꝛ eſt huius rō.qꝛ lex factū notat etiā ſine ſnia.vt ibi no.per.l.ff.de ri.nup.palam.§. vlt.ꝛ ꝙ dicit gl.in p.c.ſic intellige hic caſus.ſ.hereſis in quo.i. pp quem papa.ſ.prius defunctus papā.ſ.viuentē.vel etiā poſt pdeceſ.mortuum ligare pōt.ſ.p ꝯſti.iuris ab ipſo defuncto edi cti.ꝛ hunc intellectū plane innuit ꝙ dicit iſte textus.ꝛ illa glo.
1 ¶ Expedierit.qꝛ cum in negotio hereſis † ſit cum magna caute la pcedendū.vt.ꝫ.e.inquiſitionis.§.verum.ad talem cautelaꝫ ſunt pitorū ꝯſilia requirenda.¶ Peritos.differētia eſt inter peritos ꝛ prudētes.vt ptꝫ.xj.q.iij.nemo pi.vñ dic.ꝙ reſpicit li teratos.ꝛ dicit Hu.l derivatiōe ꝙ pitus idē eſt ꝙ doct' iſtruct' nec credo hoc intelligendū de quolibet pito lrato.ſꝫ de theolo go vel canoniſta vl legiſta.nā cū hic agaṫ de crīe puniēdo vl ab ſoluēdo ꝙ crimē eſt mere eccliaſticū.ſ.c.vt inquiſitiōis.§.phi bem' dꝫ p cañ.cognoſci ꝛ decidi.ar.ad hoc.xj.q.j.ſi quis cū cle rico.cū ſi.ꝛ ad hoc leges famulanṫ.vt.c.eā.q.iij.ſūmopere.iij.q. ix.digñ.c.hortamur.vj.q.iiij.ſi inter.x.di.ſi in adiutoriū.alias impitus matheſcos riſui pateret.xxxvj.di.que de menſa.ꝛ nō medicitas.vt ſi medicus cū ſuo vrinali vellet cū talibus indica re.ꝙ eſt riſui patēdū.ad hoc.ſ.c.ſtatuta.§.j.¶ Prebeāt.num quid gratis.vr ꝙ non.qꝛ nemo de ſuo cogitur facere hñfactuꝫ x.q.ij.pcarie.Item qꝛ eſt dignū recipe emolumentū cum qui
2 pſtitit obſequiū.xij.q.ij.charitatē.pterea nemo † cogiṫ ſuis ſti pen.militare.ſupra de preſ.cum ex offic.ꝛ hoc plane vr dicere Aug.xj.q.iij.nō lꝫ.vbi de hoc.ꝛ.xiiij.q.v.c.vlt.in prin.Sꝫ ꝯtra qꝛ hic agitur de iuſticia ꝛ veritate fidei quā quilibet defendere tenetur alias eſt pditor ipſius veritatis.xj.q.iij.nolite ti.cos.ꝛ
d vbi quis tenetur[d] ad aliquid ſuis ſumptib' id hꝫ exequi.vt di ctum fuit.ꝫ.e.li.de cen.romana.in verbo viſitatis.credo qō li cite pōt recipe ſi eis daretur aliquid ab inquiſitore vel alio iu dice.ar.eius ꝙ le.ꝛ no.j.q.iij vendētes.ꝛ ſic intelligo pria iura ſed non debet petere.ꝛ ſic intelligo ꝯ in hoc caſu.in alijs ſecus.
3 ¶ Cōſimiliū.iuris ꝯſultus † dꝫ eſſe l ꝯſilio caut'.in patrocinio fidelis.in iudicio iuſtus.vt olim habitū eſt in prima ꝯpilatio ne.in prin.ꝛ qō dictū eſt ꝯſilio cautus.dic cum dꝫ conſulere.qꝛ

a ¶ Sꝫ illa ſi gna.adō gl no.quaꝫ ibi multū excla mant har.ꝛ doc.i.l.ſi.C. ſu.her.ꝛ ale xā.l ꝯſi.xiij. col.pc.in ſi. i.j.vol.et i ꝯ ſi.v.i.ij.col. e.vol.do.ia ſon in repe. l.admonen di i.lxxxvij. col.ſi.ō iure in.alex.ꝯſil. xviij.circa ſi neꝫ i.j.vo.ꝛ ꝯſi.clxxx.co lū.ij.i.ij.vo. ꝛ alibi ſepe ꝛ feli.i.c.i pñ ſentia.i vij. col.verſ.ij.li mita.ō pba ri.ꝛ i.c.ij.i.iiſ ſi.eo.ver.v. xxiiij de te ſti.

b ¶ Religio ſi dñr.Adō fe.i.c.lꝫ i pe. colū.extra ō off.or.ꝛ i.c. tua nos.i.j. col.C.de in reiur.

c ¶ Scriniarij adō gl.j.in l.ſcriniari os.C.ō teſt. milit.ꝛ ibi doc.

d ¶ Et vbi q's tenet.adde feli.i.c.nō po teſt i ſi.col.ij pñ.cf.de re di.

ſi fraudē adhibet tenetur de dolo.ff.de reg.iur.cōſiliū alās regu-
lare eſt qd nemo tenetur ex ꝯſilio.ff.de re.iu.l.ij.in ſi.¶ In vir-
tute obediētie.ſic.ſ.c.li.de ſepul.animarū.in pri.ibi dixi Pro-
cedendi.qualiter ꝓcedi poſſit ꝫ abſētes.ſic plane iudico.ſi con-
ſtat de ipſorū pſidia.ꝛ ſint ꝫ eos ſolēnia eccleſie propoſita quā-
uis de iure ciuili in ctibus nō ꝓnūcietur diffi.ꝫ abſētem ad im-
pōnem pene.niſi vſqꝫ ad relegatiōem.vt.ff.de pe.abſētē credo
de iure cañ.poſſe ꝓnūciari ſuper ipſo crīe.ſ.de do.ꝛ ꝯtu.verita-
tis.lxxxvj.di.tanta.ſi aūt cōſtat.locū hꝫ.ſ.e.cum contumacia.
de hoc ple.no.in.q.ij.in prin.In fideiuſſores autē abſētium pe-
na pecuniaria iudicari pōt.ff.de cuſto.re.ſi quis.qd dic vt no.
xxiij.q.v.cum hō.qd.c.vr aliter dicere.qd ſi citati nō erāt.ꝛ ibi
iam deliquerāt ibi pñt cōueniri rōe delicti ꝛ remittendi ſunt
C.vbi de cri.ag.oꝫ.auten.qua in ꝓuin.in auten.vt nulli iu.§.
ſi vero.col.ix.iij.q.vj.c.j.vbi de hoc.ꝛ.c.vlt.ff.de nox.l.vlt.ff.de
of.pñ.l.in.ar.ꝫ.xxiiij.q.ij.necꝫ quiſqꝫ.vbi de hoc.videas qd le.
ꝛ no.ſ.de rap.c.j.aduerte tñ qd hereticus ante conuerſionē ſem-
ꝑ eſt in delicto actu manēte.ꝛ ideo vr qd vbiqꝫ poſſit cōueniri
ꝛ iudicari.at vbi prius fuerāt citati ꝛ ex hoc preuenti fuerit tūc
nō obeſt mutatio domicilij.ff.de iu.om.iu.cum quedam.ſ.de
fo.compe.propoſuiſti.¶ Obedientes.dubitari conſueuit qui
dicantur ſponte ad gratiā redire.ad hoc pōt dici qd illi ſponte
redeūt qui.ſ.tps gratie veniūt.lꝫ ſint moniti.necꝫ eñ coacti vi-
dentur qui a nemine ſunt ꝓueniendi.ꝛ facit bene ad hoc.ff.ad
tertul.l.j.§.ſi mater cum ſe.v.certe.ꝛ poſt tps gratie ſi eſt res in-
tegra hoc eſt qd nō eſt corporaliter requiſitus.nec probatiōes
ꝫ eū recepte.ad hoc.ff.de op.li.manciporū.nam ſi poſt tps grē
requiritur perſonaliter ꝛ auditur quāuis errorē ſuū detegat.
indignus eſt venia.ꝛ ſic loquitur canon in ſuo cañ.xxiiij.di.c.
vlt.cum ſi.circa hoc videas.C.de his qui la.de.l.vlt.hic tñ nō
loquitur de talibus obedientibus.qꝛ non incarcerarentur ꝛ
adde qd no.in ſum.Ho.eo.ti.§.qualiter cōpre.v.aduerte tñ ꝛc.
¶ In carcere.iſta carceris reclufio nō eſt tam ad penam crimi-
nis ꝙ ad cautelā.ad hoc.ſ.eo.lib.de pe.quāuis.nec noceant ne
n ¶ Damnar pōt.Vidō in no.i cle.j.in iij.col.de he reti.archi.i c.cū eps i ſi.ſ.de offi.or.eo.lib.

alios inficiant.vt appareat an in tenebris ambulent.an in lu-
ce.an ibi peniteant.ad hoc.ſ.e.excommunicamus.j.§.ſi quam.
non diffinitiue.nemo eñ in pena criminis ad perpetuum car-
n ceren damnari poteſt.ff.de pe.aut dam.§.ſolet.ꝛ hoc ſecundū
l.ſed ſecundum cañ.imponi poteſt.ꝛ ad perpetuum ꝛ ad tem-
pus.vt patet.ſ.eo.li.de pe.quāuis.vbi etiam de hoc dicam.eſt
ergo penitentie iniunctio non iudiciarie pene impō.vnde at-
tende quod abſoluti ꝛ poſtmodum detruſi in carcerē vel alijs
penitentijs leuioribus onerati nullam diffi.ſententiam recepe-
runt.nam non ſunt abſoluti a crimine quod crimen vtiqꝫ pro-
batum eſt ſed a ſententia ex.quam incurrunt ipſo facto ꝛ ſi ta-
les ſponte carcerem exiuerunt ſi legitimam excuſationem non
hñt.pñt tanꝙ heretici condemnari.naꝫ preſumitur ficta cōuer-
ſio ꝛ confeſſio ſimulata ꝛ materia veteris erroris recondita.ad
hoc de pe.di.ij.c.j.nam exitus acta probat.xxij.q.ij.quod ait ꝛ
precedentia probanꝫ per ſequentia.vt ibi no.ad hoc.xxiiij.q.
j.c.j.circa ſi.ꝛ hoc no.quod in ſententijs ferēdis ſeu potius peni-
tentijs iniungendis eis qui redire volunt.non debet iudex ꝓ-
nūciare hereticos.vel credentes.quia non ſunt tales.vt patet.
xxiiij.q.j.hec eſt fides.vbi de hoc.ꝛ.q.vlt.dixit apoſtolus.c.qui
in eccleſia.nec pronunciāt eoꝫ eos fuiſſe.quia nec eſt modus ꝓ-
nūciandi in iure.dicetur ergo ſic qꝛ te inuenimus per tuam cō-
feſſionē vel alias legitimas probationes hereticum vel hereti-
cos adoraſſe.vel ſimilia perpetraſſe.nunc ſaniori vſus conſilio
vis ad vnitateꝫ eccleſie ꝓut aſſentis de corde bono ꝛ fide nō fi-
cta redire.ideo te in primis abiurata omni heretica prauitate.
ſm formam eccleſie ab excommunicationis incluſionibus ꝛ vin-
culis quibus tenebaris aſtrictus abſoluimus.ſi non ad eam ex
corde redieris: ꝛ iniuncta tibi mandata ſeruaueris.ꝛ qꝛ in deū
ꝛ ſcām ec.ꝓdictis modis deliquiſti temere ad pagendā pnīam
cōdignā in ꝑpetuū carcerem te detrudi volumus.ꝛ ꝑcipimus
ibidē ꝑpetuo te morari.nec miretur aliquis de hoc qd dictū eſt
ſub cōditione ſi nā cā tollende queſtionis expedit ſic dici.ꝛ po-
ni vt ſi nō ſeruauerit qd imponitur.appareat eū nō fuiſſe abſo-
lutum.¶ Muro recluſi.ſic.ſ.e.qm epōrum.¶ Mitigandi ad
hoc.xxvj.q.vij.tēpora.l.di.accedens.ꝛ.c.pꝛſbyteros iuxta prin.
ver.dyaconi in ſi.cū ſi.¶ Mutandi not.de cōmutatione pene
ad hoc.lxxxij.di.pꝛſbyter iuxta fin.vbi de hoc.ſ.de voto.c.j.vbi
de hoc.ſi autem fuiſſent diffi.ſententia cōmutare non poſſet iu-
dex.ff.de re iudi.l.paulus.l.acta.§.j.ſ.de of.dele.i literis.¶ Cō-
ſilio.nō dicit cōſenſu.ꝛ hoc cōſilium ſm quoſdam potius reg-
itur de honeſto quā de iuſto.ſed ꝫ iſta litera ponit prepoſitio-
nem de.que vr de ſui natura importare neceſſitatem ſequendi
cōſiliū.ſm ea que dicta ſunt.ſ.c.li.neſe.va.ſi ad epm in gloſſ.ſi-
mile.ſ.ꝛc.ꝛ ſm hoc vr qd talis priuatio ſiue denūciatio nō poſ-
ſit fieri ſine epō vel eius offi.ꝛ hoc clarius fortificatur ꝛc.ex lrā

que ſequitur in qua dūtaxat vnus caſus ab iſta regula excepta-
tur.ꝛ huius rō pōt eſſe qꝛ ipſius epi ēt eſt deſtituere.ſ.c.cū ex in-
4 iūcto in ſi.xvj.q.ij.c.j.i ſi.ꝛ.q.vij.iuctū.ſi tñ clericus ꝑpatus eſt cor-
rigi.ꝛ corde nō ficto redire ad eccleſiaſticā vnitatē deponi non
dꝫ.vt no.xx.di.nūcaūt in glo.ſed vr ꝛc.in ſi.ꝛ hoc conſilium re-
qritur tñ qñ de bñficijs eccleſiaſticis ſpūalibus agitur.ſed in
alijs ſecus.vt pꝫ ex ordine lrē ſubſequentis.¶ Siue ſcienter hoc
vr prima facie.ſ.de elec.innotuit.lxxxij.di.ꝓpoſuiſti.ar.ꝫ.ſ.c.
li.de re.iu.pſumitur.ff.de proba.verius eos dyoceſanos.¶ In
his que.ſ.pri.pmittūtur.¶ Suo iudice vt metropol.qui eſt
ordinarius ſuorū ſuffrag.x.q.iij.qꝛ i ſi.Sꝫ vr qd dꝫ exponi ſuo
iudice.i.ſinodo.vt.ix.q.j.ſi clericus aduerſus.v.ꝛ ſi clericus.xxxiiij.
di.quorūdā.vbi de hoc.x.q.iij.c.ij.ꝛ vj.q.iiij.ſi inter.ix.q.iij.ſal-
uo.vbi de hoc qd prius dr verius vr.ꝛ ſm hoc dicemus quod ꝑ.
c.loquitur ſm antiqua tpa qñ in cōcilio oīa negā.tractabanꝫ.
ſm hug.ꝛ laur.ego ſto.c.ſupradictis.cū hic agatur de epo pu-
niēdo.vt in ꝑ.c.quorūdam.v.opꝫ ergo ꝛc.ꝛ dicā ſuo iudice.i.
metropol.in concilio exiſtente.vt probant iura ſupradicta.de
hac materia latius no.Inn.ꝛ Hoſti.ſ.de preben.graue.ibi vi-
deas.¶ Puniendos.vt fautores hereticorū ad hoc facit opti-
me.j.eo.decreuit.

Summarium

1 ¶ Iudeus baptizatus ſi tūc tēporis habet filios chriſtianos
ꝛ poſtmodum preuaricatur in chriſtum et ad hoc damnatur
nunquid eius filij chriſtiani ſunt excludendi a bonis pater-
nis.

Contra ritum. i.mores vel obſeruatio-
nes.xxviij.queſt.j.ſepe.
¶ Tranſierit.hic loquitur de illis qui xpiani facti
ſunt vide hoc ꝛ no.qd illi incidunt in hereſim dam-
natā.qui propterea affirmant legem cū euangelio.ꝛ circūciſio-
nem cū baptiſmo obſeruandā.vt.ſ.de bap.maiores circa pri.
v.ad id aūt.ꝛ iſti qui ſic trāſeunt puniuntur confiſcatione bo-
norū.C.de apoſta.l.j.ꝛ hoc cuꝫ accuſatio fuerit comprobata.vt
ibi dr.¶ Redierint.hoc dicit qꝛ pfidia iudeorum frequēter ad
vomitū redit de cō.di.iiij.iudei.ꝛ tales dicuntur ꝓuaricatores
in xpm.j.q.iiij.iudei.ij.q.vij.nō poteſt.c.alieni.ꝛ ita loquitur
hic de his qui de iudeis facti ſunt xpiani de his etiam loquitur
c.di.pleriqꝫ.xlv.di.de iudeis.¶ Iudeorum ſcias qd iudeis ſaſ-
ſura.x.tribuum nomē dedit.nā antea hebrei ſiue yſraelite noia-
banꝫ de hebreis hꝫ.xxviij.q.j.ſepe ex quo autem in duo regna
dei ppls diuiſus eſt.due tribus que de ſtirpe iuda reges habe-
bant.iudei dicti ſunt relique.x.tribus que in ſamaria regeꝫ ſi-
bi conſtituerunt iſrael dicti ſunt.de hac diuiſiōe recitari hyſto-
rice cōſueuit.vij.q.j.deniqꝫ in prin.¶ Infantes.i.minores.vi-
an.C.de iur.delib.l.j.ꝛ.ij.q.iiij.deniqꝫ.C.de iur.deli.ſi infanti.
Sed nō facias vim in eo qd ſic dicit nā ēt infans vnius diei ſi
baptizetur iuxta formam eccleſie ad fidem obligatur.vt pꝫ de
cō.di.iiij.puuli.ſ.c.nihil eſt.c.cū puulis.c.queris.c.puuli.ij.c.
fure eccleſia.c.ad hoc.vbi dicit quis aūt neſciat credere eſſe īfan-
tibus baptizari non credere aut nō baptizari.ꝛ puuli ꝑ alios
credūt.vt.c.di.in eccleſia.¶ Sed pōt queri quō tales infantuli
obliganꝫ ad fidē dictū eſt.dic ꝙ ſatis ꝯueniēs eſt vt qui ꝑ aliū
liberatur ꝑ aliū obligetur.vt in pre.c.queris ꝙ dic vt le.ꝛ not.
in ꝑ.c.nihil.¶ Mortis metus.hoc cāu obliganꝫ ad fidem.xlv.
di.de iudeis doncevt ibi no.¶ Coacti.talis coactio que eſt ab-
ſoluta nō cōditionalis vel eſt ꝑcaſa.excuſat adeo qd non obli-
gantur ad baptiſmum.ꝛ eſt rō.qꝛ ibi potius pati ꝙ agere vi-
dētur.vt.l.di.pꝛſbyteros dic vt ibi.ſꝫ i caſu ꝑmiſſo ſecus.ꝛ eſt rō.qꝛ
ſi noluit talis baptizari ſimpliciter.vel ad id ꝓpter qd baptizanꝫ
f.vitā.xv.q.j.merito.ꝛ no.xj.q.iij.timēdo.¶ Cōiūcti.ꝙ teſtimo-
niū iudeoꝝ admittaꝫ ꝫ tales hoc eſt i fauorē fidei.ſic.ſ.c.i fidei.
alās ꝫ xpianū nō admittiꝫ.iiij.q.iij.palā eſt.ꝛ no.ſ.de teſti.c.j.ꝛ
hic adiūge ꝙ.j.ſequiꝫ.in fin.¶ Fautores.repete ꝙ dixi.ſ.c.c.ij.
1 ¶ Procedēdū.ſꝫ pone iudeū ꝑ baptizatū.ꝛ tūc tpis hñe filios
xpianos.poſtmodū ꝓuaricaꝫ i xpꝫ.ad hoc dānaꝫ.nūqd ei⁹ filij
xpiani ſūt excludēdi a bōis pṙnis.vr ꝙ non.vt.c.j.q.iiij.iudei
vbi vr hoc expſſuꝫ.Sꝫ hec lrā nō vr hoc pati.cū dicat ꝫ talē tanꝙ
ꝫ hereticū ꝓcedēdū.ꝛ bona hereticoꝝ ꝯfiſcāꝫ.vt.ſ.c.cū ſꝫ.ꝙ te-
neas.nō ob.ꝑ.c.iudei.qm loquiꝫ.qñ tales ꝓꝑ ꝓuaricat ideꝫ dā-
nāꝫ aliā pēa.vt puta pēſione ſiue tributorū exactiōe.vt ipa exa-
ctiōis pena ꝯpellāꝫ ad rectitudinē ꝓuenire.vt.xxiij.q.vj.iā vo-
ꝛ ſic no.ibi hu.nō ob.ꝙ ibi dicūꝫ ꝓuaricātes in xpm qm ꝓuari-
catores dicūtur oēs q in deū peccauerūt.ꝛ nō obedīūt ꝑceptis
ei⁹.vt pꝫ.xi.q.j.relatū.in ſi.ad idē.c.cū.q.iij.ꝯprimant.in prin.

Decreuit. Tūc.ſ.tpe ꝯcꝛ⁹.vt ſic reſpiciam⁹ li-
tiū ipſi⁹ ꝯcꝛ⁹ vt alās diximus.ſ.de
emp.ꝛ vē.cū dilecti.ſ.de elec.dudū.j.cū ſi.Sciebāt.ꝙ
caſu ꝫ hē nō debuerūt.vt.xxviij.q.j.caue.ꝛ.c.ij.oꝫ.ſꝫ ſi
cōtraxerunt

ʒtrerunt tenet matrimoniū ſm Hu. vt ē ibi no. ſicut ſi ʒtherent
cum excōicato cuius matrimoniū tenet. ſ. de eo q duxit in ma-
trimoniū. ſignificaſti. ⁊ ad id qđ dicit ſciebant repete qđ dictū
eſt. ſ. eo. vt ʒmiſſi. in gl. vlt. vñ cū talis vxor ſcienter facit ʒtctum
qui nō ſumpſit initiū ab origine equitatis. dignū eſt vt punia
tur. nā p hoc videt̃ tali heretico fauere. vbi aūt ignorāter cōtra
xit. non fuit in culpa. ergo nō debet hoc puniri. j. de cle. ex. mi.
apoſtolice.

Summarium.

1 Mater filiū in poteſtate nō habet

Statutum.

Inn. dam. antiquorum ſtatu
ta. Innoc. in. ſ. eo. excōicamus
§. credentes. ⁊ c. vergentis. vel dic Inno. iiij. q fuit
poſitum in cōmiſſionibus per ipſum factis inquiſi
toribꝰ heretice prauitatis. ⁊ hoc ſtatutū olim eſt ſimile ſtatuto
Alex. iiij. q habet. ſ. e. quicūqȝ. §. heretici. ¶ Generationē qua-
liter iſta debēt cōputari. plene pbatur p In. ⁊ Alex. iiij. ⁊ papā
zachariā. xxxv. q. v. c. j. ⁊ ij. c. parētele. c. primo gradu ⁊. §. ecce h
aperte. ¶ Primū ⁊ ſcđm gradū. gradū parētele equaliter cōputa
mus. ſiquidē. ego ⁊ frater meus vna generatio ſumꝰ primūqȝ
gradū efficimus. ⁊ in nullo gradu diſtamus. rurſus filius meꝰ
fratriſqȝ mei filius. ſcđa generatio ſunt ac gradū ſcđm faciunt.
nec a ſe aliquo gradu ſeparant̃. hoc ita dicit papa zachar. in p̃.
c. parētele. ⁊ hoc facit tenor ſtatutoꝝ predictorū. ⁊ hec verba. ſ.
primum ⁊ ſecundū ⁊c. ſunt verba bonif. ¶ Declaramus. q̃uis
ſic dicat. de hoc erat olim magna altercatio in curia. vt de facto
iudi. nam cuidā electo fuit hic oppoſitum. ſup hac inducebat̃
in glo. Hoſt. quā ponit in p̃. c. ſ. eo. vergentis. ſed quicqđ olim
fuerit tenēdum eſt q hic dicit. ¶ Volumus. ſ. pri. dixit decla-
ramus q verbū demonſtrat ſic prius ante iſtā conſtitutionē te
nuiſſe alias obtinuiſſe hic vero dicit volumus. p q demōſtrat̃
q eſt in hoc articulo noui iuris cōſtitutio. ⁊ eſt notandum qđ
vbi alias nō caueretur de deſcendentibus p maternā lineā. illi
in nullo gradu cōprehendūtur p ſniam iuris ⁊ hoſt. j. eo. li. de
pe. vbicunqȝ. hoc q in predictis ſtatutis cōtinetur. ¶ Hoc ſa-
ne dic hoc. ſ. q iſte bonif. ſ. pri. ꝑmiſit. nam q hic dicit loquit̃
de filijs exclndēdis. ⁊ bñficijs ec. ⁊ offi. publicis. vnde nō videt̃
hoc ſtatutum cōtingere q no. C. ad. l. iul. ma. quiſquis. que po-
nitur. vj. q. j. ſi qs cū. nā ibi loquitur de bonis hereditarijs pa-
ternis ⁊ maternis que confiſcātur. ſ. e. vergētis. j. e. cum ſcđm.
ita q ad pentes vel filios vlterius nō reuertātur. C. e. ti. aut̃. ga-
zaros. ¶ Filius aūt naturalibus ⁊ illegitimis. ne plus habeat
luxuria q̃ caſtitas. in aut̃. de reſti. ⁊ ea que pa. in ſi. col. iiij. hoc
etiā demonſtratur p hanc lr̃am. que ſic in diſt. loquitur. ad hoc
xxvj. q. j. c. vlti. in p̃n. aliqui tñ intelligūt de his qui ſunt in ptā
te dūtaxat filij. nullū. nō ſunt in ptāte patris. inſt. de nup. circa
ſi. ſed lr̃a pre. vbi dicit p maternā vero. ⁊c. hūc nō recipit intel-
3 lectum qꝛ mater filiū † in poteſtate nō habet inſti. de adop. §. fe-
mine. ⁊ no. xx. q. j. c. ij.

Inquiſitores. huiꝰ hereſis.

¶ Inquirere. hoc verbum demōſtrat cum eo q ſe-
quitur q ſuperfluū eſt querere an inqſitores pñt in
quirere. ⁊ negotiū remittere ad ſe. ap. ſicut alias vr̃ poſſe fieri.
ſupra de ap. conſtitutis. ⁊ planū eſt q not. qꝛ actus inquiſitio-
a nis expreſſeꝰ prohibent̃ eis. vt hic. ¶ Expreſſe habes ſi. ſ. eo. li.
de procur. ſi quem. §. j. ver. niſi. j. eo. li. de ſen. excō. cum medici-
nalis. §. j. ⁊ hoc.

Summarium.

1 Epiſcopi ⁊ ordinarij deo obligati ſunt ad reddendā rōnem
de aiabus eis cōmiſſis.
2 Veritas exagitata ſepius magis ſplendeſcit in lucem.

Per hoc generaliter.

Hoc dicit
vt excludat
ſpecialem cōmiſſionē. ſ. de of. le. ſtuduiſti. ¶ Delega
ta. qꝛ ꝑpter eis ſpāliter cōmiſit hoc officium. ⁊ epi
contra exemptos in hoc crimine poſſunt procedere tanq̃ dele.
a papa. ſ. eo. ad abolendā in ſi. ¶ Volumus. hoc forte dixit qꝛ
per magnos viros olim contrarium tenebatur. ⁊ erat ratio. qꝛ
papa cōmittendo tale offi. inquiſitoribus illud ad ſe reuocaſſe
videbatur. ⁊ ob hoc ordinarioꝝ officium debebat acqueſcere
ſ. de of. le. licet. ſ. vt lite pen. eccleſia. ij. de ap. vt noſtrum. ij. q. ſ.
nomen. j. de pur. ca. cum dilectus in ſi. ¶ Probatur ē alia ra-
tiōe cuiuſdā incōuenientie que ex hoc ſequeretur ſi ordinarius
poſſet inquirere. dicebant. n. ſi poſſent inquirere ordinarii pro
cedere. cū cōſtet q inquiſitores poſſunt inquirere. diſtraherent̃
tur hoies ad diuerſa iudicia ſiue tribunalia. ⁊ ſic pmiſcuis acti
bus rerū turbarētur officia. q eſſe nō dꝫ. C. de epi. ⁊ c. repetita.
C. de teſt. hac conſultiſſima. ſed hec ſententia ſuccumbit. vt hic
patet. ⁊ eſt ratio. qꝛ generalis cōmiſſio facta inquiſitoribus or-
1 dinariorum officium non ſubtrahit. eo q ſunt epi † ordinarij
deo obligati ad reddendā rationem de aiabus eis cōmiſſis. vt
dixi. ſ. e. li. de cen. ro. in prin. ¶ Derogari pone q dyoceſanus
ordinarius ⁊ inquiſitor ſimul citāt cui tenetur potius citatus
obedire. videtur q ordinario. eo q firmiorē habet iuriſdi. cui
per cōmiſſionem alteri factaȝ nō derogatur. vt hic dicit ad idē
extra. c. benedi. ex eo. ar. ad hoc. ſ. de of. or. ſignificanti. ſed ʒtra
inquiſitores dicuntur dele. a papa cum hoc officium alias eis
non cōpetat. ⁊ hic patet ex litera prece. vbi dicit dele. a ſe. ap. ſed
video q illi quibus aliquid cōmittitur a ſe. ap. habent auto-
ritatem perſone illius a quo deſtinati ſunt. vt no. ij. q. vj. ſi epi
ſcopus. ⁊ dicuntur locum illius obtinere. xciij. di. c. vlt. ⁊ c. xxiij.
di. c. j. ad idem. xcvij. di. nobiliſſimus. ſ. de of. dele. ſane ergo vi-
detur maiorem fortioreȝ ⁊ meliorē iuriſdi. habere. ergo tali iu-
riſditioni potiꝰ eſt parendum. viij. di. q̃ cōtra. xj. q. iij. qui reſi-
ſtit. Si dicatur q dyo. habet equalem iuriſdi. cū inquiſitore. ⁊
hoc per iſtam dec. hoc nō videtur verū. cū ipſe fungatur ordi-
naria ptāte. niſi haberet ſuper hoc ſpāliter delegatā. ⁊ hoc cla-
re colligitur ex litera pri. prece. vbi dicit ordinaria vel del. non
habēt del. autē inquiſitor vtitur ſua ſpāli cōmiſſione papali q̃
eſt dignior ⁊ maior vt dictū eſt. Si dicatur q ordinarius etiam
videatur del. pape per iſtam dec. pōt dici hoc non eſt verum. qꝛ
hic nō datur maior iuriſditio neqȝ alia quā prius haberet. ad
hoc. ſ. de of. or. licet. ⁊ c. graue. nō ob. c. ti. ſignificauit. ſi bene vi
detur facere pro. nā ibi dicit q vbi del. abſoluit excōicatum ab
ordi. ⁊ ꝑpter maliciā eius vel deſidiā ꝓceſſus cauſe retardatur
pōt ordinarius illū abſolutū reducere ad priſtinam ex. ſniam.
ſed nō dicit q poſſit in cauſa ꝓcedere. imo innuit ʒ. ⁊ ſi bene
videas iſta lr̃a nō dat aliud ordinario niſi q eius ꝓceſſus hꝫ lo
cum q̃uis etiam inquiſitor ꝓcedat. ⁊ forte ſi ordi. prius citaſſet
ſubſequēter citet inquiſitor. citatus deſerto ordinarij iudicio
dꝫ venire ad inqſitorē. ff. de re. iu. ʒ pu. ⁊ in p̃. c. que ʒ. ⁊. c. q reſi-
ſtit. ⁊ ſic ſm hoc nō eſt vis ſi ꝑueniat ordinarius in ꝓcedendo
q verū credo. ¶ Utrū diuiſim ꝓceſſerint. hoc determinatū eſt
per papam bn̄dictū. in ſua ʒſti. co. ti. ex eo q vbi dicit q intelli
git dyoceſanū ⁊ inquiſitores tūc demū diuiſim ꝓcedere cū hi ſe
paratim nō qñ epi tm̄ vel inquiſitores tm̄ ꝓcedūt. ¶ Cōicare. ſ.
in ſi. qñ nil reſtat agendū niſi q ſnia ꝓferatur vt in p̃. conſti. ex
eo q ver. cōſultationi vnum tñ caſuȝ excipit illa cōſtitutio. vcȝ
ſi alter ʒmode nō poſſit ꝓcedere niſi alterius actis viſis ex hac
eñ cauſa ſemel tm̄ vt fraudi locus nō fiat. in toto negotio copia
tribuat̃. vt ibi ʒtinetur. §. vnū. ſanc. ¶ Inueniri. dicit canon q
2 veritas ſepius † exagitata magis ſplēdeſcit in lucē. nā fructus
diuinus eſt iuſticiā ſepius recēſeri. xxxv. q. ix. c. vlt. Proferatur
no. hic diligēter q licet ſeparatim fiant ꝓceſſus p diuerſos tamē
vna ſnia ꝓmulgatur. ⁊ ita nō tangūt caſuȝ iſtū illa iura que vo
lunt q de eodē crimine ʒtra aliqueȝ nō eſt ſepius procedendū
j. de collu. dete. c. vlt. de hac materia no. Inno. j. de pur. ca. cum
dilectus. in glo. de alio crimine ⁊c. Sed circa hoc ſatis dici po-
teſt q cū inquiſitor ex offi. ſuo procedit publicatis atteſtationi
bus de vno ab alijs teſtibus inquirere poteſt. vt. ij. q. j. votum.
⁊. q. v. habet hoc. c. pñiam cum aūt aliquo adiuuante inquiſi-
tio non ſic terminetur tunc ſubornatio. ⁊ huius ſententie fuit
Hoſt. ſ. de accu. qualiter. ij. §. debet. ⁊ in ſum. e. ti. §. videamus.
at vbi iſtoꝝ ꝓceſſus eſſent contrarij. ita q nō poteſt ſm vtrūqȝ
ꝓceſſuȝ iudicari. collige quid faciendū ſit ex eo q le. ⁊ no. ſ. de
teſti. in noſtra.

Summarium.

1 Heretici vbi dicuntur eſſe admixti fidelibꝰ de hoc faciēda
eſt inquiſitio vt a fidelibus diſcernant̃ ⁊ inuenti corrigantur.
2 Defenſio legitima nulli deneganda eſt.
3 Heretici aliquo priuilegio gaudere nō debent.

Ut inquiſitiōis.

1 † Ubi heretici dicū
tur eſſe admixti fi-
delibus. de hoc facienda eſt inquiſitio vt a fidelibꝰ
diſcernantur ⁊ inuenti corrigantur. ⁊ quibus non
prodeſt correctio. non parcat abſciſſio. xxiiij. q. iij. c. illud ſanc.
vnde hereticus dr̃ peccare in ſemetipſo. ead. q. dixit apoſtolus.
¶ Promulgatas. has. l. clemēs cum certis modificationibꝰ ⁊
adiectionibus in vnū ſub ſua bulla redegit. ⁊ fit de hoc mētio
j. e. c. vl. j. R. ¶ Sub arta. i. dura. xxiij. q. v. de liguribꝰ. ¶ Ter-
minetur. ſi. n. q. viij. quiſquis. iij. q. ij. qꝛ ea. in ſi. ⁊ hoc accidit ꝑ
pter graue crimē. ⁊ qñ eſt ſuſpitio non leuis. ſic loquitur hic ⁊
ff. de cuſto. re. diuus. ⁊ no. qđ dicit hec lr̃a terminetur p iudiceȝ
eccleſie. ⁊. j. ꝑx. ſequitur. ¶ Cōdemnatos. igitur not. q in hoc

a ¶ Expreſſe.
Ad gl. ſup
iſto vbo po
ſitam ibi cu
iuſcūqȝ ʒdi
tionis. vide
Alex. ſ. ʒſil.
cxij. in. iiij.
col. circa me.
in. iiij. volu.

crimine ſnīa requiritur per quā negotiū terminatur. vt. xx. di. §. j. v. cum ergo. ad idem. ff. de re iudi. l. iiij. §. cōdemnatū. j. e. c. vlt. §. j. ibi ad ſnīam ⁊c. ❡ Interdictū. hoc planū eſt. vbi data ē diff. ſnīa vt hic. ⁊ hoc demonſtrat lr̄a p̄. vbi dicit cōdemnatos. ⁊ vbi dicit ſibi relictos ſtatim ⁊c. ⁊ ſic ēt loquitur. ff. de ap. conſtō nes ſed nūquid erit idem in ꝓceſſu cāe inquiſitionis ſi grauen
2 tur ꝫ iura. vr̄ qḋ nō. qꝛ nulli eſt legitima defenſio † denegāda. vt ş. de excep. cum inter. v. inquiſitiōis. ⁊ ſic cognoſcetur de iniqtate inquirētis. vt. ş. de ap. interpoſita. in fi. nam regulare eſt ꝙ ōis opp̄ſſus libere pōt appellare. ij. q. vj. c. ij. ⁊ eſt rōne innocens dānetur. vt. e. q. c. iij. vn̄ dicit canon. qḋ in cāis eccleſiaſticis dicta aſſignata cā a primo iudice recedere lꝫ. ſi neceſſe fuerit. aut ſi viderit ſe p̄grauari. vt. e. ti. nō ita. in fin. opp̄ſſi aūt ⁊ p̄grauati dr̄ ante ſnīaꝫ. vt. e. q. §. opp̄ſſio. ideo aūt in occultis dꝫ certus ordo ſeruari. ne quis inocens aduerſariorū pateret inſidiis. ij. q. j. §. de manifeſtis. n. nō ob. qḋ hic dicit. imo potius facit pro. nam ſi bene videatur loquitur de illis de quibus iam ꝯſtabat. vnde dicit. ſic hereticis ⁊ credentibus ⁊c. ſic ēt loquitur ꝯſtitutio Inno. iiij. de qua fit hic mētio. dic enim ſic. item ꝓclamationes aut appellationes huius pſonarum minime audiat. ideo
3 aūt dixi huius pſonarum. qꝛ nō debent heretici † gaudere aliquo priuilegio vt in autē. de priuil. do. hereti. inu. nō preſ. circa mediū. idem ēt cōtinet ꝯſtitutio frederici quondā impatoris. de quibus etiam fit mentio que incipit cōmiſſi nobis celitus ⁊c. vbi etiam ſic dicit oē inſup ꝓclamationes ⁊ appellationes beneficium ab hereticis ⁊ receptatoribus. fautoribus eorū penitus amouendus. ⁊ ſic a ꝯtrio videtur qḋ vbi nō cōſtat aliquē eſſe hereticū. tale iuris beneficiū ei denegari nō debet coadiuuant etiam ad hoc. quia cum in tam graui crimine cum multa oportet cautela ꝓcedi. ş. e. vt officium. §. verum. ❡ Condemnetur. ⁊ ſic. ş. e. cum contumaria. in fi. ❡ Indilate. i. ſine dilatiōe. ij. q. i. ſicut. de pe. di. j. adam. ⁊ hic eſt vnus de caſibus in quib⁹ ſtatim dimittitur curie ſeculari. vt no. ş. e. ad abolēdam. §. j. in glo. in tribus autem. ⁊c. ❡ Animaduerſione. i. pena qua anim aduertiꝛ anima de corpore. ſic. ş. eo. ad abolendā. §. j. ⁊ videas quod dictum eſt. ş. de excep. cum quidam. in fi. ❡ Proclamationes hēs ſi. verbum. ş. de ſta. mo. ea que. §. j. ſed hic aliter quā ibi ſumitur. ſ. ſecundum qḋ habeꝛ. ş. de ap. cum ſit. nā appellatio eſt in iudicio proclamatio extra iudicium. qḋ dic vt not. in gl. ꝓpꝛie ⁊c. ❡ Prohibemus mē. eccleſiaſticuꝫ. ad hoc in autē. vt cle. apud ꝓ. epi. §. ſi vero eccleſiaſticū. vn̄ dicit her. ambr. cām fidei in eccleſia agenda quis annuat. ſi quis cōfidit hac veniat. vt. xxiij. q. viij. conuenior. vbi de hoc. vtinā ſecus eēt ⁊c. ſed ad huius dicti declarationē. vide qḋ le. ⁊ no. xxiij. q. j. quoties. ⁊ in cō col. ibi no. ⁊. c. ſi petr⁹. xxvj. q. v. ꝫ idolorū. ⁊ in p̄. c. quoties. melius eluceſcat. ſciendum eſt qḋ ea que ibi dr̄ dirigūtur beato aug. ⁊ aliis coepiſcopis ſuis congregatis in aphrica in cōcil. charthagi. vt ipſe refert in ſuis epiſtolis. qꝛ in cōcil. non fuit auſus condemnare pelagiū niſi requiſito ſummo pon. qui tunc eccleſie dei p̄ſidebat. ſ. Inno. j. ❡ Predeceſ. noſtrorum Inno. alex. ⁊ clemē. ❡ Imperialē frede. inſertam ſub bulla pape clementis.

Summarium.

1 ❡ Nuptie nepharie. inceſte ⁊ inutiles que dicanꝛ.
2 Donatio p hereticum ante damnationem facta non tenet.

Cum ſecunduꝫ nepharias

1 Nepharie proprie dr̄ nuptie † inter aſcendentes ⁊ deſcen. inceſte inter collaterales vel affines alie q̄ aliis rationibus prohibētur ſimpliciter inutiles dr̄. ſecundum qḋ no. C. de inceſ. nup. ſup rubrica. ❡ Cōtrarias. qm̄ ex tali coniugio ſobolos non poteſt ſuboreſcere. xxxv. q. iij. quedam. ad idꝫ. lvj. diſt. ver. ſi gens. ❡ Inceſtas. cū quibus cōmittaꝛ inceſtus hr̄. xxxvj. q. i. §. cum ergo de talibus nupt. inceſtuoſis hr̄. xxxv. q. iij. c. ij. ⁊. c. nullum. e. de inceſtis. ibi videas. ⁊. c. nec eam. ⁊ tales nuptie hic appellantur nepharie. quoniam tales nuptie inceſtuoſos deſignare funeſtum eſt vt in prece. c. de inceſtis. ⁊ dicūtur abbominabiles deo ⁊ cūctis hominibus. vt in pre. c. nec eā. ❡ Eo ipſo. in hoc videtur facere ad propoſitū. de quo hr̄. j. e. c. ver. bona in fi. ❡ Rerū. hoc nomē rei verā ſignificationē oīa cōprehēdit ⁊ corporalia ⁊ incor. ff. de ver. ſi. l. rei appellatiōe. aliqn̄ tn̄ hoc nomen rei. ſtricte ſumiꝛ ⁊ ꝓprie. vt. xxiiij. q. vij. ſi de rebus. vbi de hoc in prin. ſed ad huius verbi declarationem. vide quod plene dixi. xl. di. ante oīa. ❡ Perdat. vt. C. de inceſtuo. nup. cū ancil. ⁊. l. ſe. ⁊. l. ſi quis. ff. e. ti. l. inceſte. inſt. de nup. §. ſibi aduerſus. ❡ Et mulier repete. ⁊ cū ſecūdū. l. ciuiles mulier ⁊c. ⁊ dic mulier ingenua. C. de rap. l. j. §. ⁊ ſi quidē in ancillis. n. ⁊ libertinis nō hꝫ locū pena bonorū. vt ibi hr̄. ❡ Humanam. l. C. de rap. vir. l. j. ⁊ dicit humanā. l. ciuilē. qꝛ ſm canon̄. licite rapta contrahit cū raptore. qḋ dic vt. xxxvij. q. ij. in ſum. ❡ Conſortibus. i. ſociis. vt in p̄. l. C. de rap. vir. §. penas aūt. ❡ Ipſo iure. hoc hēs in aut. de nup. mul. ⁊c. in prin. coll. ix. ⁊ pp hoc qḋ hic ſic dicit facit ad ꝓpoſitum. ❡ Certo caſu. ſ. cū parētes mulieris nō ſupſunt nec alter eorū. vel ſi ſupſunt ipſi vel alter conſenſerāt talibus nuptiis hoc caſu bona deuoluuntur ad fiſcum. vt
a in pie. aut. de rap. mu. in fi. iſta aūt ceſſant^a ſm can̄. vt no. xxxvj. q. ij. de puel. in gl. hoc eſt derogatū ⁊c. ❡ Illicitas ſpēs. ş. de iudeis. ita quorundā. ❡ Omittens. hoc habeꝛ. ff. de vectig. l. commiſſa. C. e. oīuꝫ. ⁊. l. ſi quis. ⁊ qḋ hic dr̄ locāhꝫ in priuato. ff. eo. ti. l. vlt. §. diuus in militē nō. C. eo. ti. l. iij. ❡ Predicti. ſ. ſupius notati vt illicitas ſiue nepharias nup. ꝫ tales rapta que cū raptore cōtraxit tranſuehens illicitas ſpēs. vel rerū vectarū pfeſſionem
b omittēs ❡ Ipſo iure^b. ſic intellige qḋ hr̄. ş. e. excōicamus. j. R. ij. ❡ Cōfiſcata. ad hoc. xxiij. q. iiij. in vnū. iuxta. v. conſtantin⁹. vj. q. j. ſi quis eū. ş. e. t. vergentis. c. excōicamus. j. R. C. de apoſta. cū qui. ſ. de ver. ſi. ſuper quibuſdam. j. R. in fin. ⁊. q. j. qui ꝫ pacē. C. e. ti. l. iiij. ſaluo iure pꝛcipalis dn̄i. dūmodo ſuper hoc nullū p̄ſtet obſtaculū nec aliquod impedimentum opponat. C. de heret. aut. ſi vo dn̄s fuit aūt frederici. ⁊ dic ꝯfiſcata. ſ. tempore commiſſi criminis. C. ad. l. iu. ma. quiſquis. §. emācipatio. ⁊. C. de apoſta. apoſtatarū. j. R. hoc tn̄ quidā intelligunt crimine pmanente. ar. ş. e. ſtatutum. §. j. ⁊. xliij. di. c. vl. ī fi. ⁊. xlix. di. c. j. ī fi. Et aduerte quomodo hec litera loquatur indiſtincte. vnde
2 dico quod donatio ſiue alienatio † facta per hereticum ante dānationem non tꝫ licet dominia bonorum hereticorum non ptineant ad fiſcum ſiue eccleſiam niſi demum damnatione ſecuta ſuper crimine. tamen ex quo eſt ſecuta damnatio effectus huius damnationis trahitur retro ad diem commiſſi criminis. ⁊ ex die cōmiſſi cris vr̄ ei interdicta alienatio vt in p̄. §. emācipatio. ad hoc ꝙ le. ⁊ no. ş. de ſy. tāta in gl. precaſus. ver. eſt intus otius ⁊c. ar. ad hoc. ş. e. quicunꝗ. §. vlt. ff. de accu. l. ī indicio. hoc tamen intellige cū determinatiōe eius qḋ hr̄. ş. eo. li. de preſ. ſi qui. §. j. ⁊ vbi heretic⁹ alienauit. fiſcus vel inquiſitores nō tenētur preciū reſtituere emptori. ⁊ eſt ratio. qꝛ vt predixi effectus damnationis trahitur retro ad diem cōmiſſi criminis. ⁊ ſicut ſine damnatione non poſſet bona alienare eodē modo nec añ dānationem a die commiſſi criminis non potuit alienare. ar. C. de do. inter vi. ⁊ vx. l. donationes. ff. de dona. l. poſt contractū. ff. de accu. l. ex iudicio. ⁊ in pre. §. emācipatio. nā ſi hoc eſt in crimine leſe ma. multo fortius in crimine hereſis cū maius ſit crimen qḋ iudicio cōmittitur principaliter ꝙ ꝙ in homine. xviij. q. iiij. ſicut qui in fi. ad idem. ş. eo. vergentis. ver. cum eni ⁊ eſt rō. qꝛ fiſcus ſiue inquiſitores talia bona vt ſua videretur vendicare arg. pre. legum. quo caſu certum eſt vendicantē preciū nō debere reſtituere. C. de furt. l. inciuilem. ⁊ hoc verū intelligo niſi precium vel aliud loco precij inueniatur in bonis heretici. ar. ff. ſo. ma. ſi cuꝫ do. §. vlti. ⁊ le. ſe. ff. de le. j. l. imperator. ⁊. l. ſe. intelligas qḋ non ſolum aduocabit rem non reſtituto precio emptori qui emit ab emptore quantumcunꝗ bonam fidem habuerit. ⁊ quantumcunꝗ per plures manus ambulauerit. ⁊ eſt ratio. quia non habuit ius vendēdi. ar. ff. de min. in cauſe. §. vl. ff. de contrahen. empti. ſi quis. ſub hoc. ⁊ eſt ratio quia effectus damnationis trahitur retro vt predictum eſt. ⁊ ſic bona vendi non poterāt. vt patet ex premiſſis ſic etiam tenebat dy. in predi
c ctis. ❡ Confiſcationis^c pmulgata tunc demum eſt ſententia executioni mandanda. ff. de regu. iu. a diuo. ⁊ ſm hoc intellige ꝙ hr̄. xxiij. q. v. ſi vos. ⁊. c. de liguribus. in fine. xxiij. q. j. qui ꝫ. ⁊ hic adde ⁊ videas quod dicam. j. e. li. de homi. pro humani. in fi. in glo. quia ſufficit ⁊c. ⁊. j. e. li. de pe. felicis. in gl. que eſt in v° bo infamis. ⁊c. ſic. ij. q. iij. preuaricatorē. ❡ Abolitio. ş. de ſpōſ. cum in ma. ⁊. ş. de accu. ſicut olim.

Summarium.

1 ❡ Reū priuare debito iuris ordine non debemus ſine magna cauſa: quoniam hoc fieri non poteſt ſine offenſione dei.

Statuta.

De plano quidā itellexerūt ꝙ hoc dꝫ itelligi. i. ſiñ magna diſceptatiōe atꝗ ſūmati. alij hoc nō admittūt ⁊ itelligunt de plano. i. ſine ſcriptura. vel libello. ar. ff. de cōſti. pri. l. j. vl i. nō p tribūali. vl figura ſolēnis iudicij. puta ſedēdo in p̄torio. vl ibi ius reddi ꝯſueuit. ſꝫ alibi nō ſeruata ſolēnitate ſtrepit⁹ iudicioꝝ. ff. de adul. miles. §. lx. ff. quis or. in bo. poſ. ſer. l. ij. §. dies hec tāgūtur i ſpec. de of. or. iu. §. poſtremo v. tertio dicēdū ē ⁊c. ibi videas quo ad hāc materiā plenarie cognitiōi. ⁊ ſꝫ hoc qḋ dicit de plano. dꝫ exponi. i. ſūmarie. q. d. ſine magna inquiſitione vel. i. iudice nō ſedēte p tribunali. lꝫ em̄ d plano cognoſcat. nihilominus libellū recipiet iudex. vt in p̄. §. lx. hoc ēt ſic not. i
d ſpe. de li. ob. §. nūc dicendū eſt. v. xlij. ⁊c. ❡ Sine ſtrepitu.^d hec cēa ēt hr̄ de ſta. mo. ea que. §. qḋ ſi abbas. aliqn̄ iſte due cēe. ſ. de plano ⁊ ſine ſtrepitu ponūtur ſimul in cōmiſſiōe. vt. ş. de accu. olim. ⁊

a ❡ Iſta autē ceſſāt Addō gl. alex. i ꝯſi. xcvij. in. iij. col. i pri. ⁊ i pe. col. i fi. i. j. vo.

b ❡ Ipō iur̄ Addō ꝙ dicit bar. i. l. ſi debitor. ff. q i frau. cred.

c ❡ Confiſcatiōis. Addō ad itellectū huiꝰ tex. fel. i. c. ceterū in iij. col. ad fi. d of. or. vbi qd ī aliis penis ipoſitis a iudice eccleſiaſtico an ei applicētur vel iudici ſeculari.

d ❡ Sine ſtrepitu Anāt legatꝰ de latere poſſit committere cāꝫ ſimplr̄ d plano ⁊c. vide pa. nor. i. c. j. i. j. notabili. d reſcr. vbi dicit gl. hoc eē perpetuo notādū ⁊ iſta gl. reputaꝛ ſing. ſꝫ alex. i ꝯſ. cvj. in. j. col. circa med. i ij. vo. ⁊ i co. ꝯſil. col. iij. in fi. limitat niſi eēt magna vtilitas ꝙ ꝯmitteretur ſimplr̄ de plāo ⁊c. vid ēt imo. i cle. ne romani. i. iij. col. de elec.

olim. ⁊ tunc qualiter ꝓcedendum ſit plene ibi no. Jnn. ⁊ Ho. ¶ Et figura. ſic. ꝫ. e. li. de elec. in dignitatibus. §. verū ibi dixim⁹ ¶ Jubemus. cum teſtibus. repete qd̄ dictum eſt. ꝫ. e. ti. vt offi- cium. in gl. aliquorū fuit ſnīa ⁊c. ¶ Potentiā. hic habes ar. ꝙ potētia tpalis obeſt. ſed ar. ꝫ. ꝫ. de ap. cōſtitutis. ij. ver. decan⁹. cum cōcor. ibi no. ¶ Graue. o tu quicūꝗ iudex in tali cā bene aduerte iſta verba. nam nō dicit quale piculū. ſed dicit graue. ſi
1 verbū habes. xj. q. iij. graue. noli igitur reū † priuare debito iu- ris ordine ſine magna cā. qm̄ hoc fieri non pōt ſine offenſione dei. vt ſatis plane colligitur. xxviij. di. de his in fi. ¶ Eorundē accuſator vel teſtiū. ¶ Publice. ſic. xxx. q. vlt. §. his ita. ꝫ. eo. lib. de priui. eꝑorū ibi dicam. ¶ Cōmode. ꝫ. e. de reſcrip. ſtatutum §. j. ꝫ. e. li. de ele. quā ſic. vbi dixi. ¶ Jubemus ꝓceſſerint qm̄ in hoc ſolus ꝓcedit eꝑs ab inquiſitoribus heretice prauitatis. nil pōt exigere de ꝓuentibus qui ꝓueniunt illis pretextu expenſa- rum quas facit cū inquirit imo illud debet exequi ꝓpriis ſum- ptibus. vt extra. benedic. e. t. ex eo ꝙ. §. ver. ¶ Cōſilio. ad hoc. j. q. j. eſtote. lxxxiiij. di. c. j. ¶ Ad ſnīam. hic vꝫ ꝙ in crimine hſis ſnīa requiratur. ſic. ꝫ. e. vt inquiſitiōis. §. vbi pintus ⁊c. ſed ar. ꝫ. j. e. li. de homi. c. j. in fi. ¶ Et eorū ſecretū. vꝫ ꝙ illud dr̄ ſecre- tum ꝙ. v. hoīes ſciūt. ſcdm̄ qd̄ no. de pe. di. j. §. cōtra ea que. ꝯ- ſiliam nāꝗ ⁊c. ſed hoc nō eſt verū. in hoc caſu. vt. j. ptꝫ ibi alīs patefecerit ⁊c. ſic etiā ſumitur. iij. q. vij. ſacerdos in fi. de pe. diſt. vj. ſacerdos. ⁊ adde qd̄ dixi. ꝫ. e. li. de elec. vbi periculū. §. nulli in verbo ſecrete. ¶ Promulgare. demōſtrat ꝙ niſi pandentes ſic iniūxerint ſniam ex. nō incurrunt. ¶ Eꝑm. ſic. ꝫ. eo. inquiſi-
a tores. ¶ Judicijs a. ꝫ. de acc. qualiter. ij. ¶ Ceterum. onerātes no. hic ꝙ quis relinquitur ſue cōſcientie. ſic. ꝫ. e. li. de reſcri. ſta- tutum. §. aſſeſſorē. ⁊. iij. di. denicꝗ. ⁊ ad huius dicti declaratio- nem ſcias ꝙ tribus de cāis relinquitur iudicio ſuo. ſ. cū nō dꝫ ꝓhiberi. qꝛ īdifferenter poſſit illud facere. vl̄ dimittere ſine pec cato. xxxiij. q. iiij. cū ꝓpria. vel qꝛ timetur ſcādalū. ſicut cū multi tudo eſt in culpa. vt in pre. c. deniꝗ. ⁊. j. q. vij. quoties. xxxi. q. iiij. nō pōt. c. ipa. vel qꝛ deficit iudiciū. ⁊ hoc dupliciter. ſ. vel ꝓ pter pſonam que nō pōt iudicari. vt. xvij. di. §. huic etiam. xxj. di. nunc aūt vel ꝓpter crimē ꝙ occultū eſt. xxxiij. di. habuiſſe. in fi. xxxv. q. vj. ſi duo. ij. q. v. conſuluiſti ſic etiam ſcripſit Hugo. in pre. c. deniꝗ.

¶ De ſciſmaticis Rubrica.

Summarium.

1 ☞ Collegium an abſoluere poſſit apoſtolica vacante ſede.

AD ſuccidendos. mens ⁊ inten- tio huius dec. fuit remota per papam benedictum vt extra in conſti. ſua que incipit bone me. nec etiam. per collegium innuit ꝙ collegiū poterat abſol
1 uere ap. ſe. vac. † niſi obſtaret talis inhibitio vt ſupra de ma. ⁊ obed. eꝑali.

¶ De homicidio. Rubrica.

Summarium.

1 ☞ Chriſtus quare mortuus eſt ⁊ reſurrexit.
2 Cenſura eccleſiaſtica circa ſpūalem penam conſiſtit ⁊ ſeueritas canonica circa penā temporalem.

PRo humani Redemptiōe. xij. q. ij. cuꝫ redemptor. vn. q. j. ſuggeſtum. ¶ Temporalem bene dixit. i. corporalem. xxiij. di. qui epiſcopus. ſed in quā tum vere deus fuit immortalis. ꝫ. de ſum. tri. c. j. verſic. quicunꝗ. ¶ Scdm̄ gregem. viij. q. j. in
1 ſcripturis. ideo autē xp̄s † mortuus eſt ⁊ reſurrexit. vt ⁊ viuorū ⁊ mortuorū dn̄etur. ſiue ergo morimur ſiue viuimus domini ſumus. vt. xxiij. q. j. ante fi. ¶ Stabilitates. fidei talibus armis decet nos armari. xxiij. q. j. vbi bella. ¶ Jugis. not. ꝙ prelatus ſiue paſtor tenetur continuare laborem ⁊ ſolicitudinem circa oues. ad hoc. xliij. diſt. ſcimus cum duobus. c. ibi. ſe. ꝫ. de etat. ⁊ qua. intelleximus. ante fi. no. tamē ꝙ prelato ſiue paſtori nō ſuf ficit ſuis ouibus annūciare cōſilium dei ⁊ qd̄ eas mirare opor teat. imo debet puniri non faciens. ꝙ dic vt le. ⁊ no. xxiij. q. iiij. quidam in gloſſ. not. ergo. ¶ Noxia. ſ. delicta ⁊ peccata nocen- tia. ¶ Cum igitur aſciſſuros. hoc eſt peſſimum genus homin. ⁊ poſſunt dici a ſcindo. dis. qꝛ abſcindunt alaꝫ e corpore iuxta velle ad mandatum ſui dn̄i cuiuſlibet xp̄iani. ¶ Preuenerit.

ad huius intelligentiam videas ꝙ le. ⁊ no. de pe. di. iiij. ſi ex ho no. non ergo tribuat a dn̄o. vnde ait apoſtolus ad ro. xiij. oīs ptās a dn̄o deo eſt. xxiij. q. j. §. ſic. ij. ſiue iubente ſiue ſinente. xxiij. q. j. quid culpatur iuxta fi. ⁊. q. vij. queſitū. Jtē vt in euangelio Jo. xix. c. dixit xp̄s pylato nō haberes in me ptātem niſi tibi da ta eſſet deſup. vt in pre. §. ſic. ij. ꝙ dictū eſt intellige negatiue. qꝛ nullam ptātem habebat ſup eū. q. d. nullā ptātē hēs in me. ſed ſi quā hēres eā hēres a deo. ¶ Et quēadmodū. no. ſi nō ad quē datur principib⁹ iuriſdictio ab ipſo deo. ad hoc. xxiij. q. v. vnū ſolum. c. prodeſt. ⁊. §. hinc apparet in fi. ⁊. c. ſe. c. miles cū homo c. principes. c. inceſtuoſi. c. ſe. c. adminiſtratores. c. rex dꝫ. c. ſunt quedam. c. ſi homicidium. c. cū multis. c. ⁊ in ſumma dr̄ ꝙ ſum- mū bonū in vita eſt iuſticiā col. xj. q. ij. cū deuotiſſimā ad hoc facit ꝙ dicit apoſtolus paratus ſum oēm inobedientiā vlciſci. xxiij. q. vj. c. j. vbi ēt dixit. ¶ Aiaduerſiōis. i. eiectionis ⁊ depo- ſitionis vt ſequitur ſimile verbū. ꝫ. e. de excep. cū quidam in fi. ibi videas. j. e. li. de ſen. ex. dilecto. ibi videas in gl. ſic. ꝫ. eo. ⁊c.
2 Nota ad huius intelligentiā. ꝙ aliud eſt cenſura † eccleſiaſtica. que cōſiſtit circa ſpūalem penam. vt. j. de ver. ſi. querenti. aliud eſt ſeueritas canonica. que conſiſtit circa penam tpalē. vt. j. de pen. in quibuſdam. ⁊ aliud eccleſiaſtica aiaduerſio. que cōſiſtit circa degradationē ⁊ curie ſecularis traditionē. j. de ver. ſi. no- uimus. ⁊ hoc ſcripſit Ho. in pre. c. in quibuſdā. hic aūt cōpre- hendit eccleſiaſtica aiaduerſio ea que. j. ſequuntur ibi excōica- tionis ⁊ depoſitionis ⁊c. ¶ Mucrone. xvj. q. ij. c. in fi. ¶ Preſer tim. i. maxime. nā cauſa que ſequitur ꝯpulſiua eſt. ſed finalis ꝓ cedit. ſ. periculū aīarū imminēs. ⁊ correctio peccatorū ſi. j. de pe. ⁊ re. cum infirmitas ho. ¶ Dn̄o. iſtud vero clare demonſtrat hec dec. nā loquitur de illis qui nō ſunt ſub alicui⁹ dn̄io. ſed ꝓ pe- cunia occidunt hoīes ad inſtantiaꝫ alioꝝ. quos vulgariter iſto noīe appellamus. ¶ Principes. dicit ho. quicunꝗ ſit ille. naꝫ hec ſuit mētio cōdētis. ⁊ q audiuit teſtimoniū ꝓhibet. ¶ Pre- latus eꝑs vel inferior quicūꝗ fuerit excepto papa. ⁊ hac de cā fuit deciſuꝫ priuilegiū eꝑorū quo ad canones excōicationē cōti nentes. vt dicet. j. e. li. de ſen. ex. ꝙ piculoſum ho. ¶ Aſſiſinos. cū de iſtis ſimpliciter exprimat ad alios homicidas nō exten- det ꝙ iſto cōcilio cōtinetur in his penis. xxv. di. qualis. ꝫ. de ꝓ- ſumpt. nonne. ff. de iud. cū ꝑtor. ¶ Non ſequatur. vide qd̄ le. ⁊ no. j. q. iiij. qꝛ preſulat⁹. in glo. ar. ꝙ nudā ⁊c. de pe. di. j. cogita tionis notū. n. ꝓ opere reputat. xvij. q. j. §. qꝛ ergo. alias ſi ergo. vbi plene dixi. ibi videas ſi placet. ¶ Receptauerit. patienter. vt differat a ſequenti. ⁊ iſti receptatores tāquaꝫ aggreſſores te- nentur. C. de his qui latro. occul. l. j. ⁊. ij. ⁊ hoc intellige qn̄ pu- blice receptat. ¶ Occultauerit. ipſum celando. vel occulte rece- ptando abſcondendo. ¶ Excōicationis. hec eſt maior pena in eccleſia dei. xxiiij. q. iij. corripiantur. ¶ Depoſitionis. a dignita te honore. hēc duo referas tā ad ꝓncipes ꝙ ad ꝓlatos. ¶ Ordi- ne. hoc referas ad clericos. ¶ Officio. hoc referas ad eccleſiaſti- cas perſonas ⁊ ſeculares quaſcunꝗ. ¶ Beneficio. quocunꝗ ſiue ſit perſona eccleſiaſtica ſiue ſecularis. bn̄ficiata intuitu pie tatis ⁊ ex hoc ptꝫ ꝙ eccleſia iuriſdictionē ⁊ ptātē recipit nō ſolū quo ad ſpūalia. ſed ēt quo ad tpalia. ad hoc ꝙ legi. ⁊ no. xj. q. j. nullus eꝑs. ¶ Tanꝗ exꝑſſiuꝫ eſt vitatis. ¶ Argumē. ꝫ. hoc videtur ꝙ argumenta ꝓbent. ſic ⁊ indicia. ꝫ. e. li. de hereti. accu ſatus. §. licet. ꝫ. e. li. de re. nō ſolū. ⁊ no. qꝛ dicit hec lr̄a poſtꝗ cō- ſtiterit. ex quo ptꝫ ꝙ ſicut aliquis nō eſt vitādus tanꝗ excōica- tus vel pro excōicato habēdus niſi cōſtet de ſnīa iudicis vel ca- nonis ſic nec tanꝗ diffidatus ipugnandus niſi ⁊ hoc prius iu- ſta ſnīa diſcernatur. ⁊ ideo errāt ꝓncipes ⁊ milites ſeculares cō- trarium facientes ſcdm̄ Hoſt. ¶ Requiratur. qꝛ ſufficit iſtius cō cilii ſnīa ar. ff. de cōdi. inde. l. que ſine ꝯdi. §. ſi. xxviij. di. de his ante fi. Sed vꝫ ꝫ. ꝫ. e. li. de hereti. vt inquiſi. iuxta prin. ver. ⁊ vt ⁊ ver. vſꝗ. vbi hꝫ ꝙ quis de hereſi cōdemnat. ⁊ poſt ꝯdemna- tionē recipitur a iudice ſeculari. ⁊ eo. ti. c. vl. ſed ꝙ hic dicit itel lige ſic. i. nō eſt neceſſe exprimi in ſnīa de penis ꝓdictis. ſed hoc ipſo ꝙ ꝓnūciatuꝫ fuerit in genere cum fautorē aſſiſſinorū ſnīa ſuos ꝓdictos ſortietur effectus. ꝗuis in ipſa ſnīa ſpecificati nō fuerint. nam ⁊ hoc ipſo ꝙ quis de crīe capitali cōdemnatus eſt. ſubintelligitur tacite de ꝯfiſcatione bonoꝝ. C. ſi pen. ap. mors inter. ſi is qui. ⁊ ſi reus vel accu. mor. fu. l. vlt. ⁊ de p. c. l. deporta- torum. cū ſi. ⁊ hoc ipſo ꝙ iudex ꝓnūciauit accuſatorem calum. cōmiſiſſe. ſufficit ēt ſi in ſnīa nil adijciat. nam facti quidem qd̄ eſt in arbitrio iudicātis. pene vero executio nō eius voluntati mandat. ſed legis autoritati reſeruatur. ff. de pub. iu. l. vl. ff. ad tur. l. j. §. j. ij. q. iij. §. notandū. ⁊ eodē modo intelligi debent oīa iura canonica ⁊ ꝯcilia quibus cōtinetur ipſo iure vel ipſo fcō aliquē puniri bonoꝝ cōfiſcatione vel quacunꝗ alia pena. ſ. vt nō ſit opus exꝑmi in ſnīa ꝙ bona cōfiſcētur. vel ꝙ alia pena in fligatur. Sed ſufficit in genere ꝓnūciari ⁊ declarari eum culpa bilem illius crīs de quo actum eſt. ꝫ. e. li. de hereti. cum ſcdm̄. ⁊

a ¶ Judicijs i gl. ibi nō ſi ꝯ omitteret. vide fel. in c. lꝫ. i. xv. co. l ꝑn. ꝺ ꝓba.

hic.C.ad.l.iul.ma.l.vlt.ff.de pub.commiſſa.in auten.col.ix.de muli.que pro rap.τc.§.j.in auten.de ince.nup.§.ſ.col.ij.τ de li tig.§.ſi.col.iij.C.de ac.τ ob.auten.imo.C.loca.l.vlt.C.de here ti.quicunqȝ.§.quod ſi fecerint.C.de apoſta.l.j.ff.ad ſil.tutores.§.ſi alias.ff.de ſi.l.eius qui.in auten.; vt ling.in.§.illo.C.vnde vi.ſi quis in tan.ff.de reſcin.vend.fundus.cum multis concor.τ adde quod dixi.ſ.co.li.de pe.ſtlicis.in verbo infamis.ſ.co.li. de elec.ꝙ ſit.in glo.ſic.ſ.τc.

Summarium

1 ¶ Iniuriatori ſuo licet quis teneatur cordis rancorem dimittere non tamen ſatiſfactionem ſiue emendam.

1 **Relatis.** Emendam.hoc no.quod licet quis teneatur ſuo iniuriatori cordis rancorem † dimittere non tamen ſatiſfactionē ſiue emendam quod dic vt le.τ not.xlv.di.τ qui emendat.τ.xc.di.ſi quis contri.τ.j.q.iiij.quia preſu.in glo.arg.quod ſi cōſan.τc. ¶ Prouideri.per cautionem ydoneam.ad hoc quod le.τ no.xxxij.q.j.de benedicto.in glo.cum non dicatur τc.cum ſi. ¶ Expreſſe.no.caſum in quo requiritur expreſſa proteſtatio.ad hoc vt locum habeat quod.ſ.continetur.τ eſt caſus ſi.ſ.e.li.de hereti.inquiſitores.j.R. ¶ Ad vindictam.ar.cōtra.xlv.di.τ qui emendat.vbi de hoc intererat.argu.contra.xxiij.q.v.vnum ſolum.vbi de hoc le.τ no.etiam.e.cauſa.q.ij.maximianus.de hoc etiam no.ray.in ſum.e.ti.§.item quid ſi clericus.τ goſ.in ſua ſum.e.ti.§.item queritur an clericus ſed quicquid olim dictum ſit tene quod hic dicit.τ ſecundum hoc intellige quod no.Innocen.goſ.τ hoſt.in ſum.e.ti.§.que pena ver.verum contra hanc τc.τ quod no.Inno.ſ.eo.ti.tua nos.in ſi.τ quod le.τ no.ſ.eo.lib.de elec.generali.in glo.hoc verbum τc. ¶ Careat.ſub.quod eſſe non debet.argumē.ſupra de iureiuran.ſi vero.

Summarium.

1 ¶ Irregularitas contrahitur ex debilitate membri.

a **Is qui.** ᵃHec decre.ſumpta fuit ex eo qȝ not.Inno.ſ.e.ad audientiam.τ ibidem tenuit.vnde hic videas.ad huius declarationem qȝ ibi no. ¶ Mutuet.no.hic irregularitatē contrahi ex debilitate membri.ſic.ſ.de cler.pu.in du.c.j.in ſi.vbi de hoc per Inno.τ clericus qui facit alicui membri debilitationem debet priuari ordine τ loco τ alias puniri.vt habetur.xxij.q.vlt.his a quibus.lx.di.ſi euangelici.

¶ Iſq Limita τ intellige vt per alex.i conſi.cxl.iu.ij.co.l.ſi.i.ij.vo.

¶ De vſuris. Rubrica.

Summarium.

1 ¶ Vſura quid eſt.
2 Collegium quid eſt.

1 **Vſurarum.** Vſura † eſt.vbi amplius requiritur ꝙ quod dat.xiiij.q.iij.c.vlti. ¶ Voraginem.vorago dicitur profunditas ſiue baratrum ad quod tendunt vſurarij.nam ſubito animas deuorant τ exauriunt ſubſtantias illorum a quibus exigunt.vt.j.proxi.ſequitur.ad idem.ſ.eo.quanto.j.R.τ ideo quo ad iſtos ſoluētes.vſure poſſunt dici amare at quo ad recipientes temporaliter dici poſſunt dulces.vt.ff.de his que in frau.cre.l.ait pretor.§.ſi quid in frau.ver.ſi vero paſſi.vbi dicit vſurarum dulcedinem. ¶ Alias recipientium ipſas vſuras. ¶ Deuorāt.quia tales faciunt contra vetus teſtamentum.vnde queritur propheta.domine quis habitabit i tabernaculo tuo τc.reſpōdit quod pecuniam ſuam non dedit ad vſuram τc.vnde pſal.domine quis habita.τc.xiiij.q.iij.ſi quis oblitus.τ.c.quoniā Item faciunt prohibitiones omnium ſanctorum patrum.vt patet.xiiij.q.iiij.τ.v.per totum.Item faciunt contra euangelium luce vbi dicitur mutuum dantes nihil tamen accipientes ſ.eo.conſuluit.Item faciunt contra conſtitutiones ec.vt.ſ.patet.τ.ſ.e.per totum.ideo dānabiliter peccāt.quod dic vt dixi.ſ.eo.li.de con.pre.deteſtanda.in gloſſ.no.verbum τc. Item ēt faciunt contra conſtitutiōes nouas et ciuiles.vt patet in eo qȝ le.τ no.viij.q.j.quid dicam in glo.j.τ.ff.eod.quia in omnibus in glo.j.τ ſi placet videas circa hoc per no.Ray.in ſumma ſua.eo.t.§.quid de legibus τc.quid plura vſurarij dicuntur raptores.τ idcirco vita non viuunt.vt dicit ambr.in li.de bo.mor.τ habet.xiiij.q.iiij.ſi quis.Item dicuntur pauperum trucidatores.vt dicit aug.vt ea.q.quid dicam.dicuntur etiam ſectatores turpis lucri auaritie cauſa.ea.q.quoniam.τ.c.nec hoc.dicunt etiam infideles.vt.ea.q.quid dicam poſſunt etiam dici fures eo quod elemoſinas ſuas deo furantur.ad hoc.xiiij.q.v.penale dicuntur etiam ſerui vt Io.viij.nec poſſunt de eccleſia dei appellari.nec epiſcopo ſubiecti dici.de pe.di.j.eccleſia dicuntur etiam pati capitis diminutionem.ij.q.vij.§.qȝ ergo.vbi dicit qui facit peccatum ſeruus eſt peccati.tam in pena quam in culpa poſſunt etiam dici filij dyaboli.non naſcendo.ſed imitando eius opera.ad hoc.xxij.q.ij.§.itē opponitur iuxta prin.nā ſolo peccato filij dyaboli ſunt.de pe.di.j.§.hoc idem in ſi.ideoqȝ maledicti dicuntur.vnde dicit Ioann.cri.quod ſuper omnes mercatores plus eſt maledictus vſurarius.lxxxviij.di.eiciens preal.eſt.merito igitur vſure dicuntur animas deuorare. ¶ Rapientes.τ merito.vt patet ex premiſſis.nam omnis peccandi opportunitas debet adimi.xxiij.q.iiij.nec hoc i ſi.τ.ff.de vſur.equiſſimum.ij. ¶ Concilij.ſ.eod.quia. ¶ Sub diuine maledi.ſcilicet pēne eterne que debetur pro peccato. ¶ In terminatione.ſcilicet comminatione.ſic.ſ.c.li.de ſepul.animarum τ repete ſi placet quod dixi ibi in prin. ¶ Precipimus.ergo eſt neceſſario obſeruandum.xiiij.q.j.c.p.τ vlti.quo.i.inquantum eo.

2 li.in tantum. ¶ Collegium.collegium † eſt collectio hominum ſimul viuentiū.τ de tali loquitur.hic.xij.q.ij.qui manu.quoties autem homines faciant collegiū habes.x.q.j.c.j.ſ.de elec.nullus τ videas quod no.ſ.de exceſ.pre.dilecta in gl.j.ff.quod cuiuſ.vniuer.l.j.§.quibus. ¶ Vniuerſitas.ſ.eo.li.de ſen.ex.ro.§.in vniuerſitatem.τ dic.i.corpus aliquorum hominum.quod dic vt in concor.prox.alle.vnde dicitur vniuerſitas ab vno eo quod in vnum colligat.ſic vniuerſitas ſcholarium τ magiſtrorum τ conſimilium perſonarum τ eſt nomen generalius τ plura comprehendens quā predicta dictio collegium. ¶ Nō oriūdos.ille dicitur certe oriundus qui ortus eſt in vico illius ciuitatis.ff.ad mu.qui ex vico.vel etiam ſi pater originem habuit vt eo.ti.l.aſſumpto.§.filius.C.de mu.τ ori.l.j.τ.l.filius lib.x.τ cum iſta litera ſic ſimpliciter τ plane loquatur demonſtrat ſuperfluas eſſe queſtiones que hic fieri conſueuerūt.dicas ergo alienigenas,dato quod fierent ciues.ſecundum quod vulgariter dicitur fieri alicuius ciuitatis ciues quia ciues origo facit.C.de incol.l.ciues.τ hoc demōſtrat clare dictio alios ad iſtos iſta conſtitutio extenditur non ad alios cum de his non loquitur.xcv.di.qualis.ſ.de deci.ad audientiam.in ſi.τ ad horum declarationem videas quod le.τ no.ff.de ver.ſi.pupillus.§.incola.§.aduena.C.de lat.lib.tol.l.j.in prin.ff.ad mu.l.j.τ in pre.l.ciues. ¶ Publice.i.notorie.ſ.eo.cum an.τ.c.cum in dyoc.vbi de hoc.aliqui exponunt publice.i.palam.ad hoc.ff.de ver.ſi.palam.ff.ad mace.l.iij.ſ.de accu.euidentia.ij.q.j.de manifeſta.C.de epi.τ cler.orphanotrophos.j.R.τ ſic loquitur hic de illis qui publice palam τ paſſim in domibus quas cohabitant mutuant pecunias τ recipiunt pignora.ideo autem dixi mutuāt.quia non committitur vſura niſi in mutuo.arg.xiiij.q.iij.c.j.ſecundum Ray.τ Hoſ.ſic etiam no.Inno.ſ.eodem in ciuitate. ¶ Ad hoc.q.d.ſi ob alias mercationes vellent habitare vel domos conducere non ligantur laqueo huius concilij.hoc idem demōſtrat lra ſequens.ibi ad ſenus exercendū τc. ¶ Permittant.ſi ille conductor erat publicus vſurarius.preſumitur locans ignorare.ff.de accu.ſi cui.tamen ſi erat ignorans non ligatur.ar.ff.loca.ſi quis ignorans.ſ.de ſen.ex.ſi vero.c.in audientia.τ.ſ.de cleri.ex.mi.apoſtolice.viij.di.conſuetudo.ſed ex quo eſt talis.expreſſe debet cum.argu.lxiij.diſt.§.verum.xxiij.q.j.omnis quia impie verſatur in cauſa.ſ.de loca.propter ſola autem fama quo ad hoc non ſufficit.arg.ad hoc quod no.de cō.di.iiij.factum eſt in ſi.ſed cum vno teſte forte ſufficeret ſecundū quod no.iij.q.ix.ſepe.τ.ſ.de ap.dilecti.τ idem no.Hoſ.ſ.de teſti.tam literis.ſed contra videtur cum hic agatur quodammodo de ſtatu hominis.ſecundum quod le.τ no.ſ.de teſti.veniens.τ dic quod argumenta cum fama ſufficiunt quo ad iſtā conſti.ad hoc.ſ.eod.cum in dyoc.in ſi.habemus ſi.in hereticos.ſ.de hereti.excommunicamus.§.j.in adulterus.ſ.de adulter.marit⁹. ¶ Nemo.i.nullus homo.illis.i.vſurariis manifeſtis. ¶ Exercendum.hoc preſumitur ſcilicet quod adhuc ſinem locauerit ſi hōi noto τ conſueto publice exercere vſuras locauit argu.ſ.de pigno.illo.ff.de verborum obligationibus inter ſtipu.§.ſ.ſecus ſi ignoto τ ignoranter.vt.ſ.dictum eſt. ¶ Alio titulo quocunqȝ.nota quō generaliter loquitur.vnde dicas titulo.vt puta pignoris vel commodati.vel precarij τ huiuſmo. ¶ Concedat.quid ſi donet vel vendat.hoc verbum demonſtrare videtur.quod tamē nō habet locum quod dicit hec decretalis nam non notat dominij tranſlationem ſed ſolum vſus conceſſionem.dic contrā quia tales ſunt tituli vt.ff.τ.C.pro emp.τ pro dona.τ verbum concedo generale eſt.τ accipitur ſecundum naturam contractus cui adijcitur.argu.ff.loc.ſi vno.τ huius ſententie etiam fuerunt hic magiſter meus Ioan.de ce.τ.H.dur.

¶ Heca

a ❡ Fecerũt. [a] hec clauſula reſpicit oĩa premiſſa. ꝛ no. hic q̃ qui nõ facit q̃ debet facere dicit ꝛc. ff. de reg. iur. qui nõ facit. ꝛ di ctũ eſt de hoc. ſ. co. lib. de elec. generali. §. illos vero. in glo. fimi le. ❡ Perſone eccleſiaſtice. ❡ Collegiũ eccleſiaſticũ perſonarũ vniuerſitas. tam eccleſiaſticarũ quã ſecularium cõmorantiũ ſepa tim. ❡ Terre corũ ſi quas hñt ipſi prelati collegia. vniuerſita tes quãtũ ad dñiũ vel iuriſdi. q aũt terre noĩe poſſit ꝯprehẽdi. ſatis colligit. j. de ver. ſi. cũ in partib⁹. ❡ Ex tũc. hoc extremuꝫ tps menſis denotat. ff. de cõdi. ꝛ demõ. l. iis. §. ſi ita. ſic ſ. e. lib. de elec. cupientes. j. R. vbi de hoc in verbo ex tunc.

Summarium.

1 ❡ Radice ex corrupta que procedunt corrupta ſunt.
2 Teſtamentum excommunicati an valeat.

b **Quãquã.** [b] Manifeſti .i. publici. vt dixi. ſ. c. pri. in verbo publice poſſunt etiã dici quo ad hoc q̃ hic. j. dicit. ❡ Uſurarii manifeſti. qui poſſunt cõuinci ex libris ſuis apparentibus. tunc extorſionẽ vſurarie prauitatis. arg. ad hoc. xlv. di. qui ſincera ver. agendũ eſt. ergo ꝛc. ad idem. ff. de eden. l. j. §. edi tiones. ꝛ l. pretor. in prin. ꝛ not. xxiiij. q̃. ij. ſanc. iuxta prin. in glo. ſed quid ſi ꝛc. vel etiã ſi corã ſacerdote cõfiteatur qui eius iudex eſt. quo ad hoc quo ad aĩam noſcitur pertinere. vt de pe. di. j. quã penitꝫ. vltra med. ver. queritur quid. ꝛ di. vj. c. j. vltra med. ver. caueat. ad idem. xj. q̃. iij. abſit. ❡ Satiſfieri. quibus debet fieri ipſa ſatiſfactio. q̃ dic. vt. ſ. co. cum tu. ꝛ c. michael. ❡ Indiſtincte. i. nõ expreſſa certa quãtitate. ff. de leg. iij. minus. ❡ De vſur. no. q̃ nil dicit de reſtitutione intereſſe facienda. ꝛ iccirco videtur q̃ vſurarius ad hoc non teneatur ſic. ſ. de iu reiur. debitores. ꝛ c. ſe. in ſi. ꝛ c. noſtram. ij. in ſi. Scias tamen q̃ quidã dixerunt q̃ vſurarius tenetur reſtituere nõ ſolũ vſu ras. ſed etiã quicquid ex his lucratus eſt. ꝛ eſt ratio. q2 que ex
1 radice corrupta procedũt. corrupta † ſunt. xiiij. q. v. neq3. xvj. q. iij. ſi ſacerdos. in ſi. j. q. j. principatus. Itẽ facit ad hoc q̃ habe tur. xiiij. q. iiij. ſi quis. vbi dicit. qui vſurã accipit rapinã facit. ſed in rapina tenet ad iſta. vt. ſ. de reſti. ſpo. grauis. ergo ꝛ in vſura idẽ. ꝛ videas q̃ no. b. brix. in ſua qõne ven. que incipit. aliquis recepit ꝛc. idẽ tñ q2 ſcriptũ eſt qui nimiũ emungit eli cit ſanguinẽ. vt. iiij. di. deniq3. vr̃ ſufficere q̃ ſimpliciter ſatiſfa ciat de vſur. cũ hic tñ de his reſtituẽdis loquatur. ꝛ in aliis iu ribus. ſ. ad hoc inductis. ꝛ ſibi imputet q pecuniã mutuo acce pit ſub vſur. ad hoc l palle. c. debitores. ❡ Patiunt ſic. ſ. co. cũ tu. ſ. de homi. ſicut. §. cos. ꝛ de rap. ſup co. cũ ſi. ❡ Sed nunqd in hoc caſu oꝫ haberi rõ ne egeat hic vr̃ q̃ nõ ꝛ hoc videt verũ ſcdm q̃ no. ala. B. ꝛ Hoſt. in palle. c. cũ tu. vbi dicit q̃ in ſoli dũ conueniant vſurarij nõ in quãtũ facere poſſunt ꝛ hãc ſniam tenuit Hoſ. in ſum. co. ti. §. in iudicio. vñ dic q̃ tales tenent in tegre ſatiſfacere vl̃ bonis cedere: q2 talis peccator ſemp eſt i mo ra. ff. de cõdi. fur. l. in re furti. ar. ſ. de ſy. cum in eccleſie. ꝛ ſic te net Hoſtiẽ. in ſum. de pe. ꝛ re. §. vlti. ṽ. qd ſi nullã põt ꝛc. Sꝫ vr̃ ff. de reg. iu. in cõdẽnatis. ff. de ceſ. bo. is q. ꝛ l. ſi debitor. ꝛ no. ſ. de. odoard⁹. ꝛ hãc ſniãꝫ tenuit Hoſt. in palle. decre. cũ tu. ibi tñ Uincẽ. dixit q̃ hoc nõ credit verũ ſcdm cano. ſanctiões q̃ verũ approbes vt ꝑdixi hoc ẽt ſatis plane colligit. xiij. q. vj. ſi res alie. no. pauptatis eos excuſabit: vt palle. c. cũ tu. §. illi aũt. ꝛ forte iu ramẽtũ ipſi⁹ vſurarij excuſabit cũ in hoc caſu vt ibi dñt gra. et B. vꝫ ſi iuret ſe nõ hr̃e vnde reſtituat q̃ extorſit. ❡ Satiſfactũ accipim⁹ ſatiſfactũ cũ volũtati creditoris ſatiſfit. ff. de pig. act. ſi rem. §. oĩs. ſed vr̃ ſufficere ſi mãdat ſolui nã tenet ſoluere vr̃. ff. de ſolu. q mãdat. ſꝫ verũ eſt q̃ ipſe vr̃ ſoluere facta ſolutione p eũ cui mãdat. Et no. q̃ vſure prius debẽt deduci tãq̃ es alie num quã ſoluant legata ꝛ alia q̃ relinquunt titulo lucratiuo nã hereditas intelligi deducto ere alieno. C. de leg. l. ſi vniuer ſe. ꝛ ſiet reſtitutio ꝑ rata vnicuiq3 cõtingẽte ſi nõ põt totali ter ſeu plenarie ſatiſfieri prout extorſit vſurarius ad hoc. ff. de pe. ſeruũ. §. vlti. ſ. de teſta. relatũ. §. vl. ſm. G. du. ❡ Uel illis ſic ordina literã q̃ ſequit vel idonee ſit cautũ de reſti. faciẽda illis quib⁹ ꝛc. vſq3 ibi de ipſa parochia poſtea accipe q̃ eſt. j. aut ſer uo publico de ipſi⁹ ordi. mandato deinde redeas. ſ. qbus qui dem ꝛc. ꝛ dic illis. ſ. quib⁹ ſunt extorte. ſ. co. cũ tu. ❡ Preſto. i. ꝑſentes aliĩ. ſ. dñt recipere ſi ſint ꝑſentes. ❡ Poſſint acqrere do nec vt inſti. p quas pſo. no. acq. in ꝑn. ꝛ. §. ex his itaq3. ꝛ quaſi p totũ. C. eo. ti. l. j. ❡ Loci. ordi. ſ. co. li. de offi. or. ordinarij. ❡ He renti. i. vicario ſiue officio qui alias appellat miſſus dñicus vt ptꝫ ex eo q̃ le. ꝛ no. ſ. de teſti. ſi qs autẽ. ❡ Parochie in qua lꝫ ſic uicat multoforti⁹ obtinere dꝫ l ſacerdote parochie l q̃ habi tat creditor cui eſt reſtitutio faciẽda. ꝛ ẽ rõ: q2 ſu⁹ iudex ꝛ mini ſter eius eſt. ꝛ ideo ei acquirit. ff. de in ius voc. l. cum pro quo ſe cundum gra. ❡ Teſtator vſurarius fide dignus. ſic. ſ. de elect. q2 pp. ij. q. vij. non põt cũ ſi. ſ. de teſti. l. ꝫ ex quadam. ſ. qui ma

a ❡ Fecerunt. an aũt iſte tex. habeat locũ in concedente domum iudicis. vid alex. in conſi. lxxv. in. ij. colum. circa med. in. v. vol.
b ❡ Quanquam. adde tamen pro intellectu huius. c. quod ſi vſurarius manife ſtus deceſſerit nõ ꝑſtita cautione de qua in hoc tex. ſi tñ reliquerit procuratorẽ ad preſtandum qui poſt mortẽ vſurarij preſtiterit tunc valebit eius teſtamẽtũ.

acc. poſ. inſup. ꝛ per iſtos poterit probari cautio ſi opus fuerit ꝛ duo ſufficiunt vt probatur. xxxvj. q. vj. §. vltimo ꝛ cũ hic dicat aliquibus demonſtrat q̃ vnus nõ ſufficeret. vt ibi cum ſi. ſicut dicimus in caſu cõſimili. ſ. de teſta. cũ eſſes. ꝛ de cõ. diſt. iij. pla cuit. de infantibus. in prin. xxvj. q. vij. qui recedũt. iuxta. ſi. ꝛ. c. ſe. Sed videtur q̃ vnus etiam ſufficiat cũ eo qui accipit ipſam caut. ꝛ eſt rõ q2 nemini in hoc teſtimonio preiudicium genera tur. ꝛ ideo videtur valere ſm id q̃ le. ꝛ no. de cõ. di. iiij. puulos in ſi. ꝛ. c. cũ itaq3. vbi de hoc. ꝛ no. xxvj. q. vj. is qui. in glo. nun quid creditor. De ipſa parochia. nõ credo hoc eſſe de ſubſtan tia contractus. ſ. de bene eſſe. ad hoc. iiij. q. iij. ad finẽ. ꝛ q̃ no. iij. q. ix. ſi debitũ. vnde quicunq3 interfuerit dum tamen alias ido neus videtur ſufficere ad tale teſtimoniũ ꝑferendũ. ad hoc q̃ no. iij. q. v. canonica in glo. j. ver. alias. ꝛc. ❡ Acquirat. ad hoc q̃ le. ꝛ no. j. q. vij. quoties cordis. in gl. ar. ꝯ q̃ ꝛc. ❡ Seruo. i. ta bellioni mandato ceteri. ſ. dicti poſſunt per ſe ſine mandato alteri querere actionẽ: ꝛ id hec clauſula nõ ponitur in ſuperiori bus. ꝛ habes huic ſi. ff. rẽ pu. ſal. fo. l. ij. ꝛ. iij. C. ꝺ epi. ꝛ de. orpha notrophos. de hoc ẽt no. Inno. ſ. de cõuerſ. cõ. iudũ. ❡ Idonee. ſic. J. c. li. de pe. ſeſſio. §. cũ aliquis. ad huius declarationem videas q̃ le. ꝛ no. xxxij. q. j. de benedicto. in glo. cũ vero ꝛc. ſ. vt lit. nõ cõt. qm̃. §. in aliis in glo. ex eo q̃ ꝛc. de reſt. ſpo. ex trãſmiſ ſa. in glo. iij. ſ. de pig. cũ cõſtet. in gl. noĩe cautiõis ꝛc. ❡ Si cau tum. ſic. ſ. de rap. ſup co. ex qua dec. vr̃ ſumptũ q̃ hic. ſ. dictum eſt. ❡ Semp. i. in quolibet tali ꝯtu. ſi. ſ. de reſt. in int. c. j. ❡ In tentione. ſ. de fide inſtr. ſi cautio. ❡ Teneatur. ſ. ipe qui mode ratus eſt. nam ex quo ſciẽter in alterius ꝑiudiciũ minus mode ratur q̃ debeat moderari. ipe parti leſe reſarcire tenetur. vt hic ꝛ. C. ſi tu. vel eũ. in te. de. ꝛ facit ad hoc q2 iudex facit litẽ ſuã pp dolum ſuũ ꝛ pp culpã ſuam. ff. de iude. ſi iuſſa. ꝛ videas q̃ di ctũ eſt. ſ. e. li. de re. iu. cũ eterni. in verbo litis. imo q̃ plus eſt cũ incerta eſt quãtitas ꝛ modicã moderatur tenebitur in eo q̃ nõ fuit in cautione deductũ. ꝛ ſi nullam quantitatem fuerit mode ratus. tenebit in totũ. q̃ ptꝫ in eo q̃ hic dicit. ❡ Reſidui. nam reſidui cõmemoratio totũ admittit. C. de here. inſti. l. ij. ad hoc ff. de ver. ſi. ceteroꝝ. vt ergo hoc piculũ euitet faciet in cautione certam exprimi quantitatem quam veriſimiliter credit vel cre dere poteſt. ꝛ quod etiam vltra illam quantitatẽ ſatiſfaciat in quantũ cõſtabit cũ ratione vſurarũ teneri ſꝫ G. duran. ꝛ. g. pi.
2 ❡ Cõcilij. ſ. c. q2. ❡ Irrita. ar. q̃ nõ vꝫ teſtm̃ † excõicati. de hoc ſatis dixi. ſ. e. li. de excep. pia. ꝛ licet iſta litera dicat de teſtamẽ to. idem dicas ꝛ in codici. cũ. ſ. dicat in vltima volun. ꝛc. ꝛ qui non poteſt teſtari. nec codicillari. ff. de iur. codi. diui. §. codicil los. cum ſi.

Fel. in. c. ad hec in. j. col. ad ſi. de re ſcript. facit q̃ dicit fel. in. c. cũ dile cta. i. vij. co lũ. circa me. verſi. ꝛ facit co. ti. vbi po nit an iſta cautio poſ ſit ſequi. qd aũt ſi vſura rius mani feſtus poſt cautionem preſtitã fece rit teſtamen tuꝫ ꝛ poſtea ceperit ad huc exerce re vſuras ſꝫ nõ manife ſte. vid imo. in c. j. in p. col. de vſur. ꝛ de eo q̃ di xi ſupra q̃ poſt teſtm preſtitit cau tionem vel reliquit pro curatorẽ ad preſtandũ vid etiã fel. in. c. qm̃ fre quẽter i. iiij. col. circa p̃n cip. extra vt lit. non cõt. ꝛ fel. in. c. ſi gnificaue runt in pe. col. circa me di. extra de te ſti. itẽ adde q̃ diſpõ hu ius. c. hꝫ lo cũ in eo qui tpe teſt. n exercebat vſu ras fel. in. c. j. i x. co. circa me. de ꝑba.

❡ De exceſſibus prelatorum. Rubrica.

Summarium.

1 ❡ Plenũ quod eſt adiectione non eget.

Cum ex eo. Hec dec. ideo ponit ſub hac. R. q2 facit ad dec. ſ. eod. ti. nimis. in qua etiam ſit mentio de iſtis fratribus predicatoribus ꝛ minoribus. men dicantes ſic. ſ. e. lib. de elec. auaritie. vbi de hoc ꝛ cetera. generali. vbi de hoc. ❡ Scandala. hec
c ſunt vitanda [c] quod dic vt. j. de no. op. nun. cum ex iniuncto. j. de re. iur. qui ſcandalizauerit. ſupra co. li. de of. le. oſtien ibi vi deas. ❡ Clamores. de clamore habes. ij. q. j. deus. ſupra de acc. qualiter. ij. de teſt. cum clamor. de eo qui cog. con. vxo. ſ. ſuper eo. ꝛ de collu. in tantum. ❡ Deinceps. ante iſtam prohibitio nem licebat. ſ. e. nimis. ij. §. ad hoc. ❡ Nullatenus. i. nullo mo do. iij. q. v. ꝯſtituimus. ❡ Uolumus. eius duntaxat fuit ſic di cere ꝛ priuilegia auferre cuius fuit ea primitus cõcedere. vj. q. j. §. ex his. J. de ſen. ex. inter. ſ. co. li. de con. pre. qm̃. ſ. quod dic vt xv. q. ij. §. his ita. R. ꝛ. §. vlt. ❡ Ueditionis. ſ. de re. ec. non ali
1 nulli. ❡ Plenam. q̃ plenũ eſt adiectione † nõ eget. vj. q. j. ſi oĩa expꝛeſſam de offi. del. ex pte. ij. Huius. i. iſtius conſtitutionis ꝓhi bitione vt ſi dicatur. nõ ob. tali cõſti. vt. ſ. de cap. mo. ex parte. vbi de hoc. ꝛ dictũ fuit. ſ. e. li. de cõſti. licet in gl. vlt. ff. de leg. ꝛc. ibi videas. ❡ Eis. ſ. religioſis de quibus premiſit. ❡ Heremi ticã qui ſunt cõuenienti honore digni. xvj. q. j. qui vere in prin. ❡ Seu ſic. ſ. e. li. de poſtu. ꝑpetuo ꝛ expone ſeu. pro. i. ſic etiam

e ❡ Hec ſunt vitãda. ad o pleniſſime fel. in l. c. ni hil extra de pſ. vbi põit xxxiij. ſpecia alia iducti ua ad euitã dũ ſcãdalũ.

exponitur in p̄ie.c.xvj.q.j.qui vere.in p̄i.⁊ de iſtis heremitis habes.xix.q.iij.§.ecōtra.ibi patet q̄ tales poſſunt habere ꝓpriū ⁊ teſtari.⁊ dicūt quidā q̄ talis vita heremitica ſoluit ſpōſalia de p̄ſenti.vt no.ē.de conuer.cō.ex parte tua.⁊ dicūt qdā q̄ heremita eſt pſona religioſa.⁊ talis religio habet votū annexum.nā cōtinentiā ꝓmittere debet ⁊ ſeruare.⁊ no.Inno.ē.de elec.cū monī.de iſtis no.xxvij.q.ij.§.i.ecce q̄ cōiugati.ibi videas.ſed quero qualis debet eſſe vita iſtorū heremitarū heremiticā vitā ducētiū.ad hoc.R.Jo.hic nō reperi.tū priuilegiū clericorū hñt vt appet.xvj.q.j.qui vere.vbi de hoc.hinc eſt q̄ tales ſunt ep̄is dio.ad hoc q̄ le.⁊ no.xciij.di.nulla.⁊ ꝓbat in p̄ie.c.qui vere ego credo cū.h.y.q̄ heremita nō ſit perſona religioſa.niſi det ſe alieni religioni de approbatis.ſm id q̄ le.⁊ no.xxvij.q.j.de vidnis.in glo.pōt ergo ⁊c.Cellas.ſ.co.li.ne ver.ſig.priuilegiū.vbi de hoc.ad idem.ē.co.lib.de voto.q̄ votum.vbi de hoc in verbo approbatis.

¶ De priuilegijs. Rubrica.

Summarium.

1 ¶ Monachus loci exempti apoſtatando ⁊ deferendo habitum alienum ⁊ ſecularem vel quem non portaret in ſuo monaſterio an delinquat.

2 Priuilegium qui habent q̄ non poſſint conueniri niſi ſub vno iudice an poſſint conueniri vbi delinquerunt.

Volentes. Quia de materia huius concilij varia ⁊ a varijs notabantur.vt patet.vj.q.in.c.vlti.⁊.c.tuarum.hoc concilium emanauit. ¶ Libertatem qua eximuntur de poteſtate iuriſditionis dio.vt xvj.q̄.j.frater noſter.⁊ ideo vlterius ibi nil diſponere poſſunt ipſi dioc.ibi dicitur fundant intentionem ſuā de iure ꝯmuni.vt.xvj.q.vij.oēs baſilice.⁊.c.ſe.xviij.q.ij.monaſteria.ē.de reli.do.ne zenodoch.quicunq̄ dixerint ſe exemptos hoc probent.c.di.cōtra.morē.ſ.cod.cū perſone.⁊ hoc apparebit ex tenore priuilegiorū.ē.co.porro.⁊.c.recepi.nus.ē.de vſu pal.c.vlti.ff.de trāſac.de his. ¶ Illā ſcʒ exceptionē videas ſ.co.ſi ꝓpter. ¶ Alij puta ordinarij quorū priuilegia decurtabuntur ſi romane eccleſie priuilegijs audeāt obuiare.ē.co.ti.dilecti.in fi.nec eis fraudē faciāt.ē.co.quāto. ¶ Ipſi exempti eiꝰ exemptionis excedāt.ē.co.porro.ad fi.⁊.c.parētibus.in fi.verſic.xxv.q.j.que ad perpetuā.x.q.ij.c.j.ē.de ſepul.c.j. ¶ Irrefragabili id eſt irreuocabili.ē.co.lib.de offi.ordina.irrefragabili. ¶ Ratione delicti non cōmiſſi in loco exempto vt ſequit.Sed

1 pone q̄ monachꝰ loci exēpti apoſtatat.⁊ defert habitū alienū ⁊ ſecularē vel quē nō portaret in ſuo mona.cōſtat q̄ delīqt.ē.co.lib.ne cle.vel mo.vt periculoſa ſic talē defert habitū in loco non exempto ſubiecto dioce.nunqd iſte dioce.pōt in talē animaduertere hic vī q̄ ſic.qi delīqt in eius iuriſditiōe ī multorū ſcandalū ⁊ ruinā.⁊ ideo pretextu priuilegij ſe tueri non pōt.ad hoc.ē.co.tuarū.vbi de hoc ſunt plures cōcor.in glo.ſic ergo.in prin.circa.hoc dicit Inno.q̄ quicunq̄ exempti ſi accuſent de aliquo maleficio rñdebunt coram iudice ordi.⁊ in ꝓuincia in qua delinquerūt niſi delinquerēt circa res exemptas puta: q̄ nō portarēt habitū vel diſſiparēt bona eccleſie exempte ⁊c.hoc ipſe no.ē.co.recepimus.⁊ videas q̄ ipſe no.co.tit.ex ore.in gl.qū mēbra ⁊c. ¶ Rei nō exempte alioqn contra.ſ.§.pri.⁊.ē.co.cū capella. ¶ Exercere ſcʒ vt condēnent ſi notoriū fuerit crimē.ē.co.lib.de eccl̄.romana.§.notoria.ſine dubio excōicent ratiōe cōtumacie vel fiat miſſio in poſ.vel aliter puniant:vt no.ē.co.lib.vt lit.nō cōte.tue.⁊.c.qm̄.§.in alijs.⁊ ſeq.qi ibi nec accipere cōueniri poterūt q̄ eſt.ſ. ¶ Loco exempto monaſterio nō ſolū eccleſia: ſed etiā domus monaſterij ſunt exempte.ad hoc.ff.de rei vē.que religioſis.xj.q.j.neceſſaria.c.nullā.xvij.q.iiij.id conſtituimus.ē.de immu.eccle.c.j.cū eccleſia.imo ſecundū quoſdā ⁊ aree ⁊ orti ⁊ totus māſus q̄ ſunt iuxta ec.exēpti ſunt.ē.de ec.c.j.ſm Inno.⁊.B.ſed hoc pōt extendi vſq̄ ad.xxx.paſſus vel xl.ſm.c.xvij.q.iiij.ſicut antiqtus.c.frater.c.miror.c.diffiniuit.

1 dūmodo ſint extra muros ſi vero intra ambitū murorū alicuꝰ ciuitatis vel loci includunt paſſuū in hoc priuilegiū nō habebūt.xvij.q.iiij.quiſq̄s.ſm Hoſt. ¶ Nec vbi:ſubau.poterūt cōueniri corā ordi.ipſis. ¶ Alibi.i.ſi in alia dioce.quam in qua domiciliū habēt. ¶ Iſtis.ſ.tribꝰ ꝓmiſſis locorū in quibꝰ locis exempti domiciliū habēt. ¶ Si vera.i.in dioce.in qua ꝯueniātur rōne delicti vel cōtractꝰ vel rei de qua agit. ¶ Remittendi quo ad delictū hoc tū ad iudicē ſub quo deliquerūt de ꝓprijs ſubditis facere debuerunt.ē.de rap.c.j.de hoc ēt no.iij.q.vj.c.j.

⁊ no.Ho.in ſumma de fo.cōpe.§.quibus ex cauſis.ver.ratiōe delicti ⁊c.⁊ ſe. ¶ Vel ipſis.ſ.exemptis. ¶ Illic.vbi cōtraxerūt vel res ſi ita eſt. ¶ Saluis.hoc cōtinuat ad ſi.j.R. ¶ Canonica inſti.ē.ne hereti.ad abolēdā.in ſi.de offi.ord.irrefragabili.§.ceterum.ē.co.patentibus.ē.de ſta.mo.recolentes.ſm B.ad idem.ē.de preſcrip.veniens.§.criſma.xvj.q̄.j.interdicimus.xviij.q.ij.abbates.⁊.ē.co.ex ore.de ma.⁊ obe.q̄ ſuper.⁊.c.ſolite.ē.co.cū capella.c.ad hoc ⁊.ſ.co.ti.c.paſtoralis.c.cū ꝯplātare.ē.cod.lib.de preben.c.j.⁊.ſ.co.autoritate.de ſen.ex.nulli. ¶ Et id ipſum.hoc vult dicere litera iſta q̄ iſti qui habent priuile-

2 giū q̄ nō poſſint cōueniri niſi ſub vno iudice.bene pñt cōueniri vbi deliquerūt.⁊ vbi ꝯtraxerūt.⁊ vbi res de qua agit ſi ita eſt ſicut dicit de exemptis.⁊ q̄ nō ſunt mittēdi illi qui hñt hāc indulgentiā ab ordi.ſuis ad loca vbi delinquerūt vel cōtraxūt vel vbi res eſt litigioſa.ver.illos ⁊ ſi nō exemptos vt ſequitur. ¶ Uno iudice certo ⁊ determinato p̄ priuilegiū nō per reſcriptum cōceſſo.⁊ ſm hoc ceſſant omnia iura que videntur ꝯtra. ¶ In eos ad huiꝰ q̄.ſ.ſequit declarationē videas.ſ.co.ne aliqui.⁊ dic eos p̄uilegiatos exceptes vel nō. ¶ A quoquā ordinario. ¶ Indultū.ex hoc euidenter apparet q̄ romanꝰ pon.ſtatim bullato priuilegio alijs adimit p̄tātē.ē.co.lib.de cōceſ.pre.qi cūctis. ¶ Ep̄s vel archiep̄s.dicit Ho.q̄ iſto noīe oēs ſuperiores intelligunt excepto papa.⁊ legato de latere pape miſſo.ſ.de ver.ſi.veniens.j.R.nā ⁊ primates ⁊ patriarche epiſcopi ⁊ archiep̄i ſunt nec eſt vis.in oibus facienda ad hoc.ē.de offi.ordi.duo. ¶ Iſta.ſ.interdictū excōicationē ⁊ ſuſpenſionē.ergo quo ad alias penas iuriſditio ſalua manet ſm Ho.vñ ſed in loco nō exēpto cōmorant tales ſic priuilegiati ex cōtractu ibi inito rōne vel delicti.licet ordinarius nō poſſit illos ꝓpter cōtumaciā excōicatiōis vel alia de cā poterit tū ꝓnunciare faciēdam eſſe miſſionem in bonis que hñt in loco exempto vel ſub alterius iuriſdi.⁊ fiet miſſio per illius loci iudicem.vt probatur.ē.co.lib.de fo.cōp.romana.§.ꝯhētes. ¶ Ubicūq̄.ſiue ſint in monaſterijs ſiue in eccleſijs pertinētibus ad ipſa mōaſteria pleno iure. ¶ Fuerint.⁊ quātūcūq̄ illi delinquerint. ¶ Subiectos.ſecꝰ ſi eſſent exempti.ē.de ſub.ne.p̄e.c.ij. ¶ Herūe.hoc ideo dicit qi ſi irent cā viſitandi.vel vt tranſeuntes vel ex alijs cauſis ſimilibus.nō poſſunt ab huius ordinarijs conueniri ſi ibi delinqnāt vel cōtrahant.Inn. ¶ Reſiderant.hoc ſumptū fuit.ē.co.qm̄.c.cum capella.hoſt. ¶ Aliquem.ſ.monachum. ¶ Utrobiq̄.ſ.in monaſterio capite ⁊ membro nō ob.ē.de elec.cōſtitutis.qi ibi loquit in monaſterijs penitus ⁊ ex toto diuiſis ⁊ ſeparatis. ¶ Locū habere.⁊ ita rōne abbatie abbas poterit ipſum excōicare.ſi expedierit.⁊ ep̄s ēt rōne prioratꝰ.ē.co.cū capella.ſm Inno.⁊ hoſt. ¶ Dependere.ſi.ē.de elec.dudū.ij.de eta.⁊ qua.cū ⁊c.de preben.extirpande.§.qui vero.ē.co.lib.de prebē.cū ſingula.ſed nūquid talis vocē hēbit in elec.in vtraq̄ eccleſia.ar.q̄ ſic.in eo q̄ leg.⁊ no.lxvj.di.c.ij.in glo.ar.q̄ ⁊c.q̄ fuit glo.hug.la.⁊ Jo.ſed arg.cōtra xvj.q.vij.cōgregatio.⁊ facit ad hoc q̄ no.Inn.⁊ hoſt.ē.de reli.do.ne nimia.ff.de adop.cū adoptio.notat hic hoſt.⁊ credo bene.q̄ ſi cōſtat de cōſuetudine illa ſeruāda eſt alioquin ꝯuentꝰ tm̄ eliget ad quē ſpectat.ē.de elec.c.j.⁊.c.cum terra.⁊ in p̄ie.c.cōgregatio.vnde dicit hic Inno.dici pōt q̄ monachus non pōt habere locum in diuerſis moñ.quo ad hoc q̄ in vtroq̄ ſic.⁊ q̄ vocetur ad alia negotia monaſterij.Et adde q̄ ūiri.ē.co.li.de of.or.preſenti in gl.fac.vim ⁊c. ¶ Ad premiſſa.ſ.interdicti excōicationis ſuſpēſionis ſnias. ¶ Morant.ergo niſi p̄ueniant non ſubſunt ep̄is poſtq̄ fuerūt reuocati.ē.de fo.cō.ꝓpoſuiſti cū ſi.ſʒ nec reuocationi ꝯdicere poſſunt.ē.de ſta.mo.cuʒ admo.§.tales ⁊ quo ad hoc intelliguntur locū habere in monaſterio capite.cum non ſint ab abbatis obediētia abſoluti. ¶ Un poſſunt dūmodo ſeruet ordo.⁊ licita cauſa ſubſit alioquin.cōtra.ſ.co.lib de ſen.ex.cum medicinalis.Hoſti.

Summarium

1 ¶ Studere proprie quid ſit.

Cum de diuerſis. Quaſi pro expoſitiōe p̄iont ſic etiaʒ ſumitur.ij.q.vj.c.iij.⁊.c.ad ro.ſ.⁊.ij.nā eccleſia.vere mater noſtra eſt.vt.ē.co.lib.de ſum.trini.fideli.vbi

1 de hoc. ¶ Studentes.proprie ſtudere eſt vt ait aug.diſciplinę inuigilare.⁊ cū magna animi volūtate applicare ad aliqd faciendū in ca. ¶ In ſcholis ipſius.i.intrātes cōtinue ſcholas ad addiſcendū.vt prediri.penes ſic.ij.q̄.vj.ſi quis pu.xix.di.in memoriā. ¶ Studentes in ſcholis.intelligo aliquem eſſe in ſcholis.⁊ ſi aliūde diuertat cauſa eundi ad curiā ro.vel alibi.animā ſtatim redeūdi.nec tūc diuertiſſe videt.de pe.di.j.diuortium.ad hoc facit q̄ le.⁊ no.ē.co.lib.de elec.licet canō.in gloſ.verbū reſidentie ⁊c.vbi videas.⁊.co.ti.ſi poſtquā.§.clericꝰ.in glo.dicit

gl. dicit dñs ⁊c. ⁊ qḋ dicet. J. e. li. de ver. ſi. c. vl. in verſi. cōtinue. Itē ſtudentes nō tñ intelligo morātes in ſcholis. ſed ſcie opaꝫ dantes vt illi ſoli hēant priuilegiū. de quo hꝫ. ḣ. de magi. ſup ſpecu. ad hoc. xvj. q. j. gñaliter. C. de epi. ⁊ cleri. gñalr. C. de teſtamē. l. vlt. ⁊ p̄c. ⁊ huius ſnie fuit goſ. in p̄e. c. ſup ſpe. ⁊ intelligit de illis qui ſtudio inſiſtūt ⁊ cupiūt in ſcīa pficere. vt fructū in de ec. ſuo tpe afferant optimū. vt. ḣ. co. li. de elec. cū ex eo. Generale. nō particulare. ḣ. de cle. nō re. tac. vbi de hoc. ¶ Integre quotidianis diſtributiōib⁹ dūtaxat exceptis. ḣ. de prebē. licet. ¶ Sicut illi qui ſtudēt in ſtudijs generalib⁹. intellige de illis ſtudentibus qui ſunt in ſtudio de licentia ſuorū prelatorū. vt ḣ. de cle. nō re. relatū. vbi no. Inn. ⁊ hoſt. qḋ inferiores prelati cūdi ad ſcholas ⁊ alibi licentiā dare pñt alij ꝫ. ⁊ dicūt qḋ i illo c. relatū. dꝫ intelligi platos. i. epōs dūtaxat. qui ſuas dioc. hñt regere ⁊ gubernare. ix. q. iij. c. ij. x. q. j. regēda. de cō. di. v. nō oꝫ. ⁊ huius ſnie ſunt gui. ⁊. b. ḣ. de cle. nō re. inter. ⁊ pꝫ in eo ꝙ le. ⁊ no. eo. ti. c. vlt. tales habita tali licentia debent pcipe in ſcholis theologie. aut iure cañ. aut ciuilis ꝗ tria hic quo ad hoc eq pari videnf fructus prebēdarū ſuarū. vt hic. ad hoc qḋ le. ⁊ no. xxxvij. di. de quibuſdā. vbi ſcripſerūt goſ. hug. ⁊ lau. qḋ vbi eccleſia eſt efficiens is qui eſt in ſcholis de iure cōi dꝫ pcipere fructus ſuos ſicut ⁊ pñtes. nā nō minus ſeruit eccleſie quā ipſi. ar. C. de aduo. di. iu. l. aduocati. ⁊ ſm hoc intellige ⁊ corrige ꝙ no. hoſt. iu ſum. de magi. §. vlt. hoc ēt ſatis patere pōt. ḣ. de cle. nō reſi. tue. vbi dicit quib⁹ gratia ſtudiorū eſt indultū ⁊c. nā duo dicit. ſ. ſtudiorū in genere. item dicit indultū nō dicit a quo ergo intelligam ab eo qui pōt. vt eſt epūs vt predixi.

Abbates olim incipiebat.

Quā nōnulli. ¶ Priuilegio. h. d. qꝛ preſbyteros nō licet de iure cōi bñdictionē fundere ſup plebem. vt xxvj. q. vj. miniſtrare. Sed cōtra. de cō. di. j. cum eccle. dic vt ibi. ¶ Pleno iure. ſ. tpalibus ⁊ ſpūalibus. eo. tit. cū ⁊ plantare. §. l ecclesijs. vbi de hoc. ſcias tñ qḋ ala. ſcrip ſit qḋ pleno iure pertinēt eccleſie ad monaſteria cū in eis ſacerdotes inſtituūt. ⁊ oēs obuentiones ſuſcipiūt preter neceſſaria ſtipendia miniſtrorū. vt. ḣ. de preben. auaritie. ⁊. c. de monach. vbi de hoc. ⁊. xvj. q. ij. in ſum. ⁊ adde qḋ dictū fuit. ḣ. eod. lib. de offi. ordi. preſenti. in glo. que ſint. ¶ Solennē que fit per talia verba. ſit nomē dñi benedictū ⁊c. hoc vbi cōpetit inferioribus ab xpo. ⁊ de tali loquit p̄e. c. xxvj. qō. vj. miniſtrare. vt ibi no. dic vt ibi. ¶ Alibi. quā in eccleſijs. ḣ. dictis. hoc tamē plures circa hoc priuilegia-
a ti male obſeruāt ppter ꝙ cū abutanf pꝛiulegio ſic cōceſſo.* merenf illud amittere. lxxiij. di. vbi iſta. xxv. qō. ij. §. his ita. ⁊. c. ſe. ¶ Eis abbatibus. de hoc nō eſt vis. nā ⁊ idem de his qui ſup hoc priuilegiati ſicut ſunt plures inferiores. qꝛ eadem eſt rō. ergo idem ius. ḣ. de cōſti. traſlato. ¶ Nec eis. ſ. abbatibus. alijs ſi tamen fuerit inuitatus. poterit ordinare monachus alterius monaſterij. arg. ix. q. ij. lugd. vt no. Lau. ⁊ Jo. lxix. di. qñ. ⁊ hoc intellexit hoſt. ſi monaſteriū ad qḋ inuitaf ſit exēptū. ſed in nō exēpto hoc poſſet epūs phibere ſm eū. ⁊ dato qḋ nō fuerit inuitatus nihilominus cōfert caracterē ſi ordinat. arg. p̄e. c. lugd. ¶ Conuerſis. xxvij. q. ij. agathoſa. ḣ. eod. lib. de elec. ex eo. in ſi. ¶ Cōualuerint. vt ſiant monachi. ḣ. de eta. ⁊ qua. cū cōtingat. ¶ Juriſditionem. ḣ. de preſ. auditis. vbi de hoc in gloſſ. hic ergo ⁊c. ver. itē patet ⁊c. ¶ Clericalē. ḣ. eo. lib. de tem. or. nullus. ¶ Tonſurā. ḣ. de reg. iur. cū. inter. j. R. ibi tonſuratione ⁊c. ḣ. de tranſac. ex literis. ibi in clericū ⁊c. tonſuratum ⁊c.

Summarium.

1 ☞ Oratorium quatuplex ſit.

Autoritate.

Olim incipiebat. licet regularis. ¶ Oratoria. duplex ē ora-
1 torium. ſ. ſicut poteſt colligi ex canonibus. xvij. di. c. p. ⁊ vlti. vbi loquitur de oratorijs que ſunt eccleſie. vt ex illis canonibus qui habenf. de con. di. j. vnicū. ⁊. c. ſe. ibi loquitur de oratorijs priuatis. de iſtis nō loquif hic vt ibi patet. ¶ Capellas. ſic. xvj. q. j. plures de con. di. j. concedimus. vbi no. quare ſic dicaf. licet hic appellet capellas alibi tamen eas ſiue cōſimiles nominat eccleſias. vt. ḣ. eo. cū olim propter. ver. inſuper. ⁊. J. eo. lib. de ver. ſi. veniens. §. j. ver. conſentes. ad ideꝫ. ḣ. de ec. edi. cū dicat. ⁊ de con. di. certum. j. R. ⁊. c. precepta. ⁊. c. nemo ec. ⁊. c. eccleſias. xvj. q. j. quicūqꝫ. ⁊ qō. vij. eccleſias. in auten. vt nullus fabri. o. do. §. j. ¶ Non preſumat. ad hoc. ḣ. eod. cum olim propter. vbi de hoc. in glo. no. qḋ eccleſia ⁊ ſic videf ſumpto arg. a cōtrario ſenſu qḋ habita ſentētia a dio. eccleſias edificare poſſunt. ad hoc in autē. de monac. §. ij. de ec. ti. §. ſi qs autem no. xvj. q. j. quicunqꝫ. ad hoc. J. eo. lib. de ver. ſi. veniens vbi de hoc in glo. hec litera nā nō eſt cōtra iura qḋ plures ec. ſ. vnā limitationē cōſiſtant. vt patet. xvj. q. j. plures. nec eſt nouū ꝙ vna ecc. conſtituatur in parochia alterius. xxv. q. ij. §. vlti. in prin. xvj. q. vij. oēs baſi. ḣ. de ec. edi. c. ij. ¶ Expreſſis. ḣ. e. ꝙ non nullis. c. vt priuilegia. J. de ſen. ex. permittimus. J. e. li. de ſen. ex. c. vlt. ¶ Faciant. qꝛ ꝙ nō lꝫ eis p ſe. nec per aliū licere dꝫ ad hoc j. q. vij. ſcimus. ff. de admi. re. ad ci. per. l. ij. ff. ad mace. l. filiuꝫ ⁊ qui per aliū facit per ſe ipſꝫ facere vꝫ. ff. de admi. tu. ita tñ. §. geſſiſſe. J. de ſen. ex. mulieres. j. e. li. de re. iu. qui facit. ¶ Compeſcātur. hic eſt ergo vnus de caſibus exceptatis ⁊ epīs reſeruatis cōtra exemptos. ḣ. e. nolentes ⁊ videas ꝙ dicetur. J. eo. epōrum in glo. ſi excōicatus. ¶ Conſeruatores de his habef. ḣ. eo. li. de of. dele. c. j. ⁊ vlt. ¶ Cauſas pprias. ij. q. vj. biduū ver. palā. ¶ Sermonꝫ ad huius verbi declarationē vide ꝙ le. ⁊ no. ff. de rit. nu. illud. xij. q. j. §. vlt. in glo. falſum dicit de talibus oibus loquif lxxix. di. iudicatū. ¶ Liberos. hoc dicit qꝛ ſi eſſent eoꝝ ſerui ſecus eſſet de qbus loquif. xij. q. ij. c. eccleſiarū ſeruos. ¶ Suo noie hoc vult dicere ſi iſti hoīes volebāt agere vel cōueniri iſti exēpti ꝯſtituebant ſe actores principales. ⁊ ſic aſſumebāt in ſe cauſam vel cauſas. ⁊ idē qñ ꝯueniebant. ⁊ hoc iḋ vt aduerſarij duriores haberēt aduerſarios. hoc eis nō licet. bene tñ poſſunt agere ne tales ſui hoīes moleſtentur vt dixi. ḣ. e. li. de reg. iu. ad apoſtolice in glo. hic videtur ⁊c.

Ne aliqui.

Olim incipiebat ſedes apo. ¶ A quocunqꝫ dic vt. J. eod. lib. de ver. ſigni. veniens. j. R. ¶ Non poſſunt ſic infra eo. ſi papa. §. idem. ¶ Minutas. ſi de hoc dubiuꝫ fuerit ad papam recurratur ad hoc. ḣ. eod. li. de of. or. ordinarij. §. ſi vero cum ſi.

Ut apoſtolice.

Oliꝫ incipiebat ex parte. in alijs iſte ver. loquitur qñ talis prelatus nō eſt in pñtia ſui prelati precedēs vero qñ eſt preſens ſi vis prelatus.

Cum perſone priuilegia.

videas ꝙ no. xxv. q. j. in ſūm. requiſiti ſic. ḣ. d fide in. cōtin. ¶ In loco congruo. i. cōi ne magis laborent priuilegiari quam epiſcopus in eundo ad hoc. ḣ. de teſti. cum olim vel dic vt dixi. ḣ. eo. li. de of. or. cum epiſcopus in gl. dum tñ ⁊c. ibi videas. ḣ. de confir. vti. enim dilecta ver. vnde iudicibus ⁊c. ⁊. § vlt. ḣ. de ap. ex parte. j. in ſi. xxiij. di. c. j. ver. ꝙ ſi prauorum ibi cōgruerit ⁊c. ergo nō in turpi loco. vel inhoneſto ſic. ḣ. de ſi. in. accepimus. ¶ Securo. hic iudex debet prouidere vtriqꝫ parti. vt in concor. no. in p̄e. c. accepimus in glo. hic iudex ⁊c. alia litera habet ſecreto ſed in antiqua eſt ſecuro. ¶ Aliquibus forte. xij. vt. ḣ. de fide in. accepimus in fin. ¶ Poſſidentibus viris qui ſunt religioſe vite ⁊ ſane conſcientie. de quibus nō ſit veriſimile qḋ aliqui cōmitterent circa priuilegia vel etiam inhoneſtum ar. ad hoc. ḣ. de of. or. vt iuxta ſcdm Ho. ⁊ melius. j. q. j. eſtote in ſi. vnde bene dicit omni ſuſpitiōe ⁊c. ¶ Cōpetenteꝫ. ſic. ḣ. de of. del. pru. §. vj. alias poſſet appellatio interponi. ḣ. de dil. c. j. ⁊ in hac dilatione habēt cōſiderari ea de quibus habef. ḣ. de ap. cū ſit. ¶ Impedimento. hoc ſemper in qualibet dilatione intelligitur exceptatum ſcdm id ꝙ le. ⁊. no. ḣ. de elec. ne pro defectu ad idem. ḣ. eo. li. de elec. quam ſit. c. cupientes. §. qḋ ſi. c. commiſſa. ¶ Integraliter. hic manifeſte approbatur ſnia Inno. ⁊ reprobatur ſnia ho. quas ſnias inuenies notatas. ḣ. de fide in. cōtingit. ¶ Si autem canonicam. ḣ. de preſ. cum olim iuxta ſi. vbi de hoc per Hoſt. ⁊ dic canonicam. i. legitimam. ḣ. de iure pa. cura. vbi de hoc. ḣ. eo. li. de preſcrip. epiſcopuꝫ ⁊ repete quod dixi. ḣ. eo. lib. de conſue. non eſt. ¶ Ordinarijs quorum eſt cognoſcere an ſua ſit iuriſdictio que per reos recuſatur. ḣ. de reſcrip. ſuper literis. ff. de iud. ſi quis ex aliena quod dic vt not. Innocē. ḣ. de dil. preterea in glo. hoc habes ⁊c. ⁊ melius. J. de cen. venerabili. ⁊ iterum melius ⁊ clarius. J. de verbo. ſig. ex parte. j. in glo. ſed dices ibi videas. ¶ Quod ſi aſſerunt. hic videtur quod quis ſe poteſt defendere ſimul priuilegio ⁊ preſcri. ſic ſupra de preſ. auditis. vbi de hoc in gloſſ. ſic videtur ⁊c. ⁊. J. de verbo. ſignifi. abbate vbi de hoc in glo. hic alle. ſed contra priuilegium ⁊ preſcriptio ſunt contraria. ḣ. de preſ. veniens. vbi de hoc in gl. no. quod ⁊c. ⁊ no. eo. ti. ſi dilig. in glo. ex hoc ⁊c. in prin. dic vt not. xxiij. diſt. quāqꝫ in glo. ſic ergo. vt ita dicatur dicimus nos munitos quo ad vos domine epiſcope ex priuilegio ſe. apo. ⁊ ſi hoc non eſſet dicimus nos munitos legitima preſcrip. ¶ Preſcribendi quia etiam minus iuſtus ti. dat cauſam preſcribendi. quod dic vt no. ſupra de preſcrip. ſi diligenti. in gloſſ. ex hoc videtur. ⁊c.

a ¶ Sic ꝯceſſo. vide ſcli. ſ. c. traſlatū. in. ij. col. extra de cōſti.

Summarium.

☞ Irregularis efficif qui ſcienter in loco interdicto celebrat. Excōicatus occultus ſi intrat eccleſiam ⁊ exiſtentium in eccſia aliqui ſciant quidnā agere debent.

a ¶ Epiſcoporum. Adde p limitatiõe ⁊ intelligẽtia huius.c.ſcḋ.t.c.a nobis in.ij.col.ad fi.de excep.

a Epiſcoporum. ᵃQuãtumcunqȝ implicat qḋ ea que ſequũtur habeãt locũ etiã in nõ exceptis. ¶ Priuilegiis.ſ.e. ſi papa. ¶ Faciãt ecl.vt.ḋ.eod.autoritate.§.j.⁊ infe. ſic.ḋ.eod.autoritate.§.j. ¶ Locis.ḋ.eo.autoritate.ij.R. Interdictis.qui ſcienter celebrat in loco interdicto irregularis ſefficit.ſ.eo.lib.de ſen.ex.his qui efficitur inelegibilis actiue ⁊ paſſiue.vt ibi dicit in fi.alii etiã qui damnabilr violãt interdictũ puniunt.vt habet.ḋ.eo.tuarũ.§.eos.de cle.ex.mi.poſtulaſti.§.queſiuiſti de exceſ.pre.tanta.in fi. ¶ Ab ordinariis.videt qḋ cũ ita loquat generaliter approbet illorũ ſniam qui dixerũt qꝫ ordi.quilibet poſſit ponere interdictũ.⁊ ſic volũt intelligere.ḋ.de ap.dilectis.argu.ad hoc.ḋ.eo.lib.de offi.ordi.ordinarii.vbi iſtud verbũ ordinarii.late ſumitur.ſed cõtra videt cum regulariter ordinarii noiᵇ ſolus eps demonſtret.xj.q.j.ne per-

b ſona.põt dici qḋ ſi canonicus vel alius habet ſpiritualẽ iuriſdi.ſiue prelationẽ ſuper aliquos hoies ẽt rõne pbẽde ſue tũc ſi cõſuetudo hᵒ habeat nõ ſolũ hoies iuriſditiõis ſue põt excõicare vel interdicere.ſed etiã terrã.⁊ huius ſnie fuit Inn.ḋ.de his que ſi.a ma.par.ca.queſiuit.⁊ in hoc caſu põt locũ habere qḋ ſ.ſequit. Quid ergo ſi in aliqua parte dioc.aliquis canonicus tenet ec.prebẽde ſue annexã in qua habet ⁊ exercet ius epale.ſicut eſt in terra nobilis ec.carnotẽ.⁊ ipſaȝ ec cã interdicat.vꝫ qꝫ hoc interdictũ a canonico latũ ſit ſeruandũ.arg.ḋ.de fo.cõpe.cũ cõtingat.ad idẽ pre.dec.dilectᵒ ⁊ in pre.dec.queſiuit.vbi ita no.hoſt.⁊ iſta litera ſic ſumpta.op.facit ad hoc cũ generaliter loquat. ¶ Uel a iure.vt patet exemplũ.ḋ.eo.lib.de elec.vbi.§.ciuitas.ḋ.eo.li.ne ceu.quãqȝ.in fi.ſ.eo.lib.de pe.felicis.in fi.cũ ſi.ḋ.eo.cũ ⁊ plantare. ¶ Publice.ſic.ḋ.de do.⁊ contu.veñ.in fi.de cle.non reſi.ex tue.ne eo qui mit.in poſ.ſi aduerſarius.ff.de inſti.ſed ⁊ ſi.§.j.⁊.ij.ex quibus iuribus ſatis põt colligi quan-

c do quis dicatᶜ excõicatᵒ publice.ne hoc etiã no.ḋ.de excep.exceptio.in fi.⁊ plenius per.h.con.ḋ.de conſue.cum dilectus.⁊ hoc dicit qꝫ ſi eſt occultus aliquis excõicatus non debet quis talem publice vitare.⁊ eſt ratio qꝫ nõ debet quis eſſe proditor criminis ſm id qḋ le.⁊ no.xj.q.ij.ſi tantũ.in glo.j.ad idẽ.ij.q.j.ſi peccauerit.xlvj.di.clericus qui.⁊ ideo ſcripſit Ray.in ſum.

2 de ſen.ex.§.item querit vtrũ excõ.⁊c.qḋ ſi excõicatus † occultᵉ intrat eccle. quando dicitur officium ſi qui ſunt qui ſciant illum excõicatum exibunt caute ſi poſſunt ita qḋ nõ timeat ſcãdalum vel proditio.i.manifeſtatio excõicationis occulte.alias nõ exibũt.qꝫ in ſecreto debet eũ vitare nõ in publico.vt in pre.c.ſi tantũ.ad idem.ſ.de ſen.ex.cũ non ab.ſi ergo publice excõicatus intrat ec.oẽs exibũt.xxiiij.q.j.ois conſacerdos.tñ ſi incepit miſſam nõ exibit.qꝫ nõ debet delinquere officiũ impletuȝ.vij.q.j.nihil.⁊ ſic no.la.⁊ Jo.xj.q.iij.ſicut apoſtoli in glo.ſi ergo.ſed Inno.intellexit qḋ dictũ eſt de miſſa.quãdo incepit canonẽ miſſe.⁊ hoc no.ſ.de ſen.ex.nuper officiũ.ḋ.eo.cũ ⁊ plantare.§.ij.nam talibus interdictis cõtra formã interdicti non debent diuina officia celebrari.ſ.de ſen.ex.reſpon.ſi quis cũ excõicato celebrat nõ eſt ex hoc irregularis.ſ.eo.lib.de ſen.ex.is qui. ¶ Sepulturã.ſi excõicatus ſepeliat in cemiterio eccleſie.vt dic.ḋ.de ſepul.ſacris ſi autẽ eſt interdictus cui etiã eccleſiaſtica ſepul.denegatur vt hic.⁊.ſ.eo.lib.de ſen.ex.is cui.§.j.⁊.ſ.ne pe.⁊ re.qḋ ince.§.j.⁊.ḋ.eo.c.iij.§.qḋ ſic.c.vt priuilegia.vbi de hoc.ſi eſt interdictus.ratione loci.ſ.qꝫ locus interdictus eſt.vt puta ciuitas.caſtrũ vel parochia.ſi in moriente apparuerint ſigna penitentie.poſt ſolutũ interdictũ erit in cemiterio ſepeliẽdus.arg.ſ.de ſen.ex.a nobis.ij.⁊ ſi ſepultus eſſet dũ erat interdictᵒ poſt ſolutũ interdictũ nõ erit extumulandus.cum ad eum caſum venerit a quo incipere potuit.ad hoc.ḋ.de conuerſi.cõiu.placet.iuxta fi.⁊ huius ſententie etiã fuit Inno.ḋ.de exceſ.pre.tanta.in glo.hinc videt ⁊c.iuxta fi. Sed pone qḋ exempti contra ſniaȝ ordinariorũ recipiũt tales ad officia vel ec.ſepulturã nũquid ipſi ordi.poſſunt aĩaduertere in eoſdem videt qḋ ſic.ſcḋm qḋ no.ḋ.de here.ſicut in fi.⁊.c.ad abolendam in fi.ḋ.eod.⁊ cũ plantare.§.vlt.⁊.c.tuarũ de materia.no.Inn.ḋ.eo.recepimus.ad idẽ facit.ḋ.eo.ti.patentibus.⁊.c.autoritate.⁊ eſt ratio qꝫ tales non delinquunt in rem nõ exemptam.ḋ.c.nolentes de hoc etiã plane not.vj.q.iij.placuit.ibi videas. ¶ Qui vero.cõtra reſpicit omnia ⁊ ſingula.ḋ.dicta. ¶ Interdictum.qui celebrat publice excommunicatus.non tamen efficiuntur irregulares.ſ.eo.lib.de ſen.ex.is cui.j.R.⁊ ſi poſt tale interdictum celebrarent in eccleſia ipſo interdicto durante.dic vt.ſ.eo.lib.de ſen.ex.is cui.j.R.⁊ qḋ hic dicit videtur ſolum habere locuȝ in celebrantibus excõmunicatis ab homine.nõ a iure.vt.ſ.ſequitur.ibi ad arbitrium eius ⁊c.

b ¶ Ordinarii noie Ad de car.l de.j.§.ad hec.de ſta.mo.⁊ l de.n.l pn.eo.ti.⁊ car.in de.j.§.ſi.in.xx.qḋ de vſur.feli.in c.poſt ceſſione.in.j.col.de proba.

c ¶ Qñ qs dicatur.gl.in cle.j.⁊ ibi car.in.xiij.q.de ſepul.

Summarium

1 ¶ Eccleſię nomine canonici tantum comprehenduntur.

Per exceptionem. Eccleſie cõceſſaȝ. ¶ Oblati.accipe qḋ eſt.ſ.intelliguntur exempti.arg.ad hoc.ḋ.de ſta.mo.ea que.§.precipimus.vbi vin.⁊ goſ.ſic etiã no.⁊ ſi placet ad declarationẽ huius conſti.vide qḋ no.Inn.⁊ ho.ḋ.eo.cũ capella.⁊.c.recepimus.⁊ qḋ no.Hoſt.eo.ti.cũ olim eſſemus.ver.qḋ ſi nulla ⁊c.vnde ſi eccleſia probat exempta nõ ſolũ parietes ipſiᵘ ſed ⁊ clerici probant exempti.vt hic dicit ad hoc.ḋ.eo.ex ore.⁊ facit qḋ le.⁊ no.ḋ.eo.ex parte abbatiſſe.§.j. Et ad de qḋ dixi.ḋ.eo.lib.volentes.in glo.monaſterio ⁊c.ſed huic litere videt cõtra.ſ.ne ver.ſi.cũ clerici.vbi noie eccleſie canonici

1 † tantũ cõprehendunt.ſolue vt dixi.ḋ.eo.lib.de prebẽ.quãuis.j.in glo.no.verbũ reaſſumere ¶ Nõ autẽ ⁊c.curã habeat.ḋ.eo.lib.de ca.mo.preſbyteri. ¶ Canonici.accipe qḋ ſequitur ſunt exempti.reaſſume.nõ autẽ eccleſia ⁊c.qꝫ ipſa exemptio quãto ſtrictiᵘ põt debet interpretari.⁊ eſt ratio qꝫ ſit in preiudiciũ ordinarie iuriſdi.⁊ ptãtis que valde eſt fauorabilis.vt pꝫ.xj.q.j.peruenit.⁊.q.iij.qui reſiſtit.ideoqꝫ tales gratie ſunt merito reſtringende.ad hoc.ḋ.de cõceſ.pre.conſtitutus in fi.ḋ.de tranſl.ep.c.vlt.hoc excepto qḋ ſi in articulo exceptiõis nil reſeruatur epo ois videnẽ ſubtracta quãtũ ad illũ articulũ.vt ſatis pꝫ in eo qḋ le.⁊ no.in pre.c.cũ olim.ſm ho.igitur ſm hoc eccleſia in nullo exempta erit ⁊ in oibus epo rñdebit.niſi in iuriſditiõe clericorũ ſm Inn.⁊ hoſt. ¶ Eccleſia.hoc nomẽ varias habet ſignificatiões.vt no.ḋ.eo.lib.de elec.fundamẽta.in glo.ij.⁊ videas qḋ no.ſ.de ver.ſi.cum cleri.

Summarium.

1 ¶ Inſtrumento in aliquo licet multa contineãtur tamen tabellio qui dicit ſe illis interfuiſſe non intelligitur dicere niſi de his que in eodem loco ⁊ die acta ſunt.

Si propter. Hic habes caſum notabilẽ.ſ.que clauſule in priuilegio exemptiõis multe eximũt monaſteria.⁊ alia loca quibus concedunt.⁊ quedã de his eximũt in totũ quedam pro parte.⁊ quedã in capite ⁊ in mẽbris.ḋ.eo.ex ore.⁊ de hac materia ſatis no.Inn.⁊ hoſt.ḋ.eo.recepimus.⁊ ipſe Ho.ḋ.eo.cũ capella. ¶ Docetur per hoc qḋ hic dicit patet expſſe.qḋ

1 licet multa cõtineant in aliquo inſtrumento † tabellio tamen qui dicit ſe illis interfuiſſe non intelligit dicere niſi de his que in eodẽ loco ⁊ die acta ſunt ad idem.ḋ.de proba.quoniã cõtra.vbi de hoc per Inn.in glo.per hoc ſatis ⁊c.ibi videas ad ideȝ qḋ le.⁊ no.iij.q.vj.hoc equippe in gloſſ.j.vnde talia que ſic in priuilegio ſiue in inſtrumẽto ponunt dicunt narratiue nõ aſſertiue poni.vn̄.ḋ.pri.dicit verba narret.ſicut ſi ita dicat conqueſtus eſt nobis abbas monaſterii ſcti pauli nobis imediate ſubiecti qḋ abbas ſancti.ḋ.ſup tali re iniuriat ⁊c.opꝫ ergo qḋ ipſa exemptio aliter doceatꝰ vt hic dicit ⁊ videas qḋ de iſta ma.no.Inn.ḋ.eo.duduũ.in glo.nõ ſolũ ⁊c.ver.hac eadem ratione.⁊ eſt ratio qꝫ ipſa narratio nõ pbat.ſed probat hinc eſt qḋ raſura in noibus poſſeſſionũ narratarũ in inſtrumẽto nõ vitiat.ḋ.de fide in.ex literis. Itẽ no.qḋ quãdo in priuilegio dicit eximimus omnes ec.veſtras que per vos ſumpſerũt regulã beati Aug.quas his duximus exprimendas vocabulis.hec verba ponunt narratiue vt in pre.c.iij.q.vj.hoc quippe.⁊ ideo nulla eccleſia ſic expreſſa pbatur exempta.niſi pbetur qḋ per eos ſumpſerit regulam beati Aug.⁊ huius ſententie fuit Inno.ḋ.de ſi.in.inter dilec.in glo.bene dicit ⁊c.additio fuit ſuper verbo alia.vbi etiã dixit qḋ priuilegia cõfirmatoria ſunt meliora quã illa que ſunt ad inſtar.qꝫ ſiue cõfirmatorio dicit de re aliqua.qḋ ſit vendita vel donata.⁊ ſic de ſimilibus.nõ intelligetur per predicta verba donatio cõfirmata.licet in pncipio priuilegii cõtineat.cõfirmamus vobis oĩa habita ⁊ habenda niſi ea que dantur vel ſtatuunt principaliter mirantur cõfirmationi.⁊ ita qḋ cõfirmatio eſt pncipalis cã quare ſit donatũ vel ſtatutũ.⁊ nõ ponit cõfirmatio narratiue tñ.⁊ repete hic qḋ le.⁊ no.i ſumma az.C.de ſal.cã adiec.⁊ qḋ no.xix.di.c.j.ver.itaqȝ in glo.hoc eſt arg.⁊c.ſecus autẽ dicit eſſe quãdo in priuilegio cõtinet.cõcedimᵘ hoc priuilegiũ ad inſtar.qꝫ tũc omnia que ſequunt intelligunt cõceſſa ad inſtar.vnde ſi ſequatur in eodem priuil.donamus vobis talẽ ec.ſubintelligendũ eſt ad inſtar.⁊ eodẽ modo ſi dicit decernimus vel ſtatuimus.imo idẽ eſt ſi dicat adiicimus ẽt qḋ habeatis tale ius in tali ec.vel ẽt cã excipimus.nã ſemp intelligendũ eſt.ad inſtar a dnemᵘ.⁊ ſic de aliis ſcḋm Inno. Et no.roſ.in libello iuris.cañ.R.ſ.de reli.do.qꝫ ſi in aliquo priuil.cõtineat ſic.ad inſtar tahñ ſummorũ põ.pre.eſt.ſ.manᵘ ⁊c.nec vꝫ niſi originalia exhibeant.⁊ ſic ſeruat roꝫ.mota autoritate aut.C.de eden.ſi quis in aliquo.ſcḋm eũ.⁊ videas

videas ſup hoc q̄ſtionē venerabilis. H. b'rixiē. que incipit vir cōtingit ⁊c. ⁊ ſi bene iſta litera videat̄ videt̄ eſſe cōtra ſententiā Jo. quā recitat. H. ſ̄. de reſcrip. nōnulli. in glo. ſic ergo ⁊c. ver. ad hoc dicit Jaco. ⁊c. Si autē iure exiſtere dicat̄ ſtatuimus vt eccleſia noſtra ſpāliter beati Petri iure exiſtat ⁊ noīe cenſus vnā vel duas marchas puri auri ad pondus romanū ē ſignū libertatis percepte nobis ac eccleſie romane annis ſingulis exſoluēdis pfata exemptio demonſtrat̄. ſ̄. eo. accepimus. ſ̄. de reli. do. cōſtitutis. Idē ſi dicat̄ monaſteriū veſtrū in quo diſponēte dn̄o reſidetis plene libertati donamus. ſ̄. de in integ. reſti. auditis. ⁊ de pſcrip. auditis. Sine medio vt ſi dicat̄ cōcedimus vt veſtrū cenobium ad nos ⁊ romanam eccleſiā nullo mediāte pertineat ⁊ q̄ fratres illic dn̄o ſeruiētes ab omni poteſtate liberi roma. ecc. libertatis gratia potiant̄. ſ̄. eo. cū olim. ſ. ℂ Operari. no. hic q̄ priuilegiū debet aliqd operari. C. de theſau. l. j. lib. x. ff. ad munici. l. j. in fi. ſ̄. eo. ti. ex die. ⁊. c. in his. in fi. vbi de hoc. ff. de lega. j. ſi q̄s. ℂ Et eſt libera q̄ſi dr̄ ab omni iuriſditiōe epiſcopoꝝ talē eccleſiam denūciamus exemptā hec clauſula in totū eximit vt hic vides. ⁊. ſ̄. de maio. ⁊ obe. cū inferior. ℂ Libertate. ſ̄. eo. cū olim. ij. iudiciū. ſ̄. eo. accepim⁹. ℂ Poteſtate ad hoc. xvj. q. j. frater noſter. ℂ Collocare. ſ̄. eo. lib. de offi. ordi. cū eps. ℂ Poteſtate ad hoc. xviij. q. ij. luminoſo. ſecūdū vnā lecturā. ℂ Similiter nō exiſtāt. ſ. eo. lib. de verſigni. veniēs. dic vt ibi. ℂ Si vero dici debet. ſ̄. eo. recepimus. ℂ Idē dicim⁹ ſcꝫ q̄ ſi ꝑpter hoc exempta cēſebit̄. ℂ Ab alio ſcꝫ ab homine iudice ⁊ repete q̄ dixi. ſ̄. eo. lib. de cōſti. vt animarū. in glo. hic habes ⁊c. in fi. ℂ Nō poſſunt. ſ̄. eo. ne aliqui. ℂ Sunt ſubiecti. ſ. eo. lib. de verbo. ſig. veniens. ſed cū dicat̄ in priuilegio cōcedimus q̄ nullus eps monachus ſeu cleric⁹ veſtri monaſterij ſynodare vel excōicare preſumat vel veſtras eccleſias vobis ⁊ veſtro monaſterio vtrobiqꝫ ſubiectas interdicto ſupponat locū habet. ſ̄. eo. q̄ſi. Itē ſi dicat̄ in priuile. cōcedimus vobis q̄ a nemine interdici ſuſpēdi vel excōicari poſſitis vel q̄ nullus clericū vel monachū ad veſtrū monaſteriū pertinentē ſynodare vel excōicare preſumat locū habet. ſ̄. eo. cū capella. ⁊. c. quāto. ⁊ diuerſimode hec clauſula in ꝑuilegijs poni ꝯſueuit ſed cū tale datur priuilegiū que ad excōicationē interdictū vel ſuſpenſionē ⁊ quo ad ea ſolūmodo que ſpecificantur in eo eximit. ⁊ non quo ad alia. ⁊ ideo ſi clerici delinquāt circa rem nō priuilegiatā non eximunt̄ vt hic quaſi hoc priuilegiū potius videat̄ reale quā perſonale ad hoc. ſ̄. eo. cū capella. Secus tn̄ eſt ſi dicat̄ ſtatuimus vt epiſcopus a fratribus talis monaſterij aliqd iniuſte nō exigat ſꝫ his debeat eſſe cōtentus que anteceſſores ipſoꝝ fratrum anteceſſoribus ſuis cōſtat rationabiliter impendiſſe ⁊ talis clauſula in capite cenobium eximit ⁊ non in mēbris. ſ̄. eo. ex ore. ⁊ tunc ſi abbas talis monaſterij delinqueret in re non exempta ſiue non priuilegiata ſiue in mēbris nō exemptis epiſcopus diocēſis eū iudicabit puniet ⁊ deponet ſi alias fuit ꝑ mēdus vt in ꝑ̄ealleg. c. cum capella. ⁊. ſ̄. eo. romana. de foro compe. poſtulaſti.

Summarium.

1 Priuilegium vnius alteri non prodeſt.
2 Habitatores loci interdicti an audire poſſint diuina alibi.
3 Preſbyter quot preſentibus celebrare debeat: ⁊ an poſſit celebrare ſi duo tantum ⁊ non plures interſint miſſe eius.

Licet. Cōceſſum ꝑ ſpeciale priuile. vt ſic faciat ad rubricā vel dic etiā de iure cō. ſ. eo. li. de ſen. excō. arma. §. adijcimus. ⁊ quantū ad ea que hic in ꝑn̄c. dicunt̄ hec decre. nō fuit neceſſaria vt hic patet. ℂ Tēpore. ſ. de verbo. ſig. cū in partibus. vbi habet̄ q̄ interdictū dicit̄ generale. ℂ Submiſſa ita q̄ extra audiri nō poſſitis. ſ. de pe. ⁊ remiſ. q̄ in te. ℂ Recipere olim magni viri dicebāt cōtra ſumentes arg. a cōtrario ſenſu eius q̄ habet̄. ſ̄. eo. q̄ nōnullis. ⁊. ſ. de pe. ⁊ remiſ. q̄ in te. ſed iſta ſn̄ia hic corrigitur manifeſte ⁊ eſt ratio: q2 tale priuile. ſtricte eſt interpretandū ne vileſcat vigor eccle. diſcipline. argu. ſ̄. de priuile. ſ̄. de cōſue. cū inter. ⁊ ideo tantū ipſi priuilegiati poſſunt celebrare ⁊ alios nō admittere niſi in quantū conceditur a ſpeciali priuile. vel a iure. ⁊ hec fuit ſn̄ia Jo. in ꝑ̄alle. c. q̄ nōnullis. quē etiā ſequebat̄ ꝑ̄ealle. decre. ⁊ hic eoꝝ ſententia approbat̄ ⁊ bene: q2 ex quo locus interdictus eſt interdicti vident̄ eſſe conuenientes ad ipſum locū ⁊ eis intelligit̄ eſſe interdictū ne ibidē diuina audiāt niſi ſuper hoc ſint priuilegiati vt patet in eo q̄ no. Hoſtiē. ſ̄. de exceſ. prela. tāta. ergo omnes ſunt excludēdi vt hic
1 dicit nec eſt hoc incōueniens: q2 priuilegiū † vnius alteri non prodeſt: vt. ſ̄. eo. ſane. vbi de hoc nec mireris: q2 dixi q̄ loc⁹ eſt interdictus: q2 habes expſſum. ſ. de ſen. excō. j. reſſo. §. ꝑterea. ſ̄. eo. vt priuilegia. ſ̄. eo. de reli. do. cū dilect⁹. de cle. excō. mi. poſtulaſti. de ſpō. nō eſt nobis. Quid autē iuris ſit q̄n locus ſub-
2 iectus eſt interdicto an illius loci habitatores † poſſint alibi audire diuina habes. ſ. eo. lib. de ſen. excō. ſi ſn̄ia. ℂ Cōcedit̄. ſ. a papa nō ab epiſcopo ſecundū id q̄ le. ⁊ no. ſ̄. eo. vt priuilegia. in gloſ. ſic ergo. in fi. ⁊ videas q̄ dixi. ſ̄. eo. lib. de elec. licet canon. in glo. dicit quidā. ver. vnū tn̄ ⁊c. ℂ Familiarib⁹ de familia etiā eccleſiaſtica habet̄. xvj. q. vj. de lapſis. c. cognouim⁹. Sed ad horū que hic dicunt̄ declarationem ſcire debes q̄ eſt multiplex gen⁹ familie nā quedā eſt familia que eſt perpetua ⁊ religioſa vt puta cōuerſi ⁊ cōſimiles ⁊ de tali loquit̄. ſ̄. de arbitris. cū olim. de tali familia nō credo iſtā literā intelligendā imo credo q̄ gaudeat priuilegio cōuētus vel priuilegij nā digni eſt vt qui ſimilit̄ cū alijs vitā ſuſcipiūt ſimilē ſentiāt in legibus diſciplinā. ſ̄. de ſta. mona. recolētes. ⁊. C. loca. milites. nā tales duplici iure cēſeri nō debēt. xij. q. ij. cognouimus. cū ſi. eſt ⁊ alia familia que mercenaria ⁊ ꝓphana appellat̄ ⁊ de tali intelligit̄. ff. de publi. ⁊ vecti. l. j. §. familie. ff. de vi ⁊ vi arma. §. familie. C. ad. l. cor. de ſica. ſi forte. que ponit̄. de pe. diſt. j. ſi forte. ſ̄. eo. lib. de hereti. filij. in fi. ſ̄. de teſti. in literis. vbi de hoc. ⁊ ij. q. v. c. j. ⁊ de tali familia intelligo q̄ hic dicit rurſus alia eſt familia que nec eſt ꝑpetua nec mercenaria ſicut ſunt clerici ⁊ religioſi cū papa ⁊ cardinalibus cōmorātes ⁊ iſti habēt ſpāle priuile. vt patet. ſ. eo. li. de pe. felicis. §. premiſſis. ⁊. ſ. eo. lib. de verbo. ſig. ſicut. ⁊ iſti poſſunt appellari familiares domeſtici de quibus premittit̄. ſ̄. pri. qui domeſtici appellant̄ eo q̄ in eoꝝ domibus cōmorant̄ quaſi in domo ſtantes inuenio etiā q̄ clerici ſub epis cōſtituti ⁊ ab eis ordinati de illoꝝ familia appellant̄ vt patet. lxxiij. di. c. j. ver. adeo votū. vbi etiā idē colligit̄ ⁊ de baptizatis ꝑ eos. ℂ Nō debet pōt eſſe ratio diuerſitatis huius dicti ⁊ pri. ꝑ̄ce. q2 in caſu premiſſo tale priuilegiū poſſet eſſe inutile q̄ eſſe nō debet vt ptꝫ. ſ̄. eo. in his cū ſi. ⁊. ſ̄. c. pri. §. j. in fi. ſed in hoc caſu cōuētus cū ſint plures poſſunt ꝑ ſe licite diuina celebrare ⁊ ideo ipſoꝝ priuilegiū ad alias perſonas nō extendit̄ nec laxat̄ ſed potius reſtringit̄ vt hic patet ad idē. ſ̄. eo. vt priuilegia. circa fi. ⁊ no. ſm Hoſtiē. q̄ ſi in conuentu nō eſſet niſi vnus: q2 alij ſunt abſentes vel infirmi terti⁹ pōt celebrare cū familiari ⁊ eſt ratio ſecūdū cū ne priuilegium ſit inutile ad inſtar ei⁹ q̄ dicit̄. ſ̄. pri. ⁊ facit ad hoc q2 nullus
3 pſbyter † debet celebrare niſi duobus preſentibus ſibiqꝫ rn̄dētibus ipſe tertius habeat̄ vt de cōſe. diſt. j. hoc quoqꝫ. vel ſaltē cū vno: vt ibi no. ſed hoc dicere nō audeo ⁊ eſt ratio: q2 priuilegium eſt cōuētus nō alioꝝ ⁊ verba priuilegioꝝ accipi debēt vt ſonant nō aliter. ſ̄. eo. porro. ⁊ ſi iſte ſol⁹ vult celebrare celebret ſolus ſicut dicit̄ de incluſo: vt no. ꝑ Lau. ⁊ Jo. in ꝑ̄calle. c. hoc quoqꝫ. vel abſtineat iſte ſol⁹ a celebrādo q̄ tuti⁹ eſt quā non priuilegiatū tenere admittere ad diuina ſicut in caſu cōſimili dicim⁹. de cōſe. diſt. j. ſicut non alij. nec eſt ſimile q̄ dicit̄. ſ̄. prori. q2 iſti ſunt caſus diuerſi prorſus vt patet intuēti. preterea ſic eſt ibi a iure iſto permiſſum q̄ hic ſpecialiter prohibetur. ℂ Huius cauſa ſic. ſ̄. eo. cū nullis. in fi. no. q̄ interdū licet tales admittant̄ vt poſſint audire diuina prohibent̄ tamē appropinquare altari: vt patet. ſ. eo. li. de ſen. excō. alma. §. pe.

Summarium.

1 Epiſcopus reſidere debet in ſua eccleſia more ſacerdotali ⁊ non foras per loca diuerſa vagari.
2 Miſſe in quibus locis celebrande ſint.
3 Epiſcopis per decretalem quod nōnullis permittebatur q̄ quandoqꝫ poſſent celebrare diuina tempore interdicti nō autem concedebatur quod poſſent facere celebrari: nunc autem poſſunt per alium.

1 Quoniam epiſcopi. Abſentare. debet epiſcopus † in ſua eccleſia reſidere more ſacerdotali ⁊ nō foras per diuerſa vagari loca. vij. q. j. peruenit ad nos. ad idē. xxiij. q. iij. ſicut. ver. ipſi vero. nec in hoc excuſat conſuetudo vt ibi colligit̄ manifeſte ⁊ ſuū hoſpitiū nō lōge habeat ab eccleſia. xlj. di. eps. in fi. ℂ Ibi id eſt infra fines deſignatos eccleſie ſic tāgit Inno. ſ̄. de immu. eccle. inter. nam ſi infirmitate nō fuerit impeditus eccleſie ſue circa pri. debet eſſe die dn̄ico nec deeſſe debet. de cōſe. diſt. iij. eps. vbi de hoc. ⁊ etiā illic cōſuetudinē ſolenniū feſtiuitatū ponere debet. vij. q. j. eps. in fi. nec etiā debet peregrinari eps ſine licētia pape. de cōſe. diſt. vlt. nō oportet. ⁊. ſ̄. de voto. magne. ℂ Poſſunt cōmode ⁊ ideo vidētur nō poſſe ad hoc. xxij. q. ij. faciat. ff. de ver. ſig. nepos. ℂ Ad
2 eccleſias in quibus debēt miſſe † celebrari non in domibus. de cōſe. diſt. j. c. j. in fi. ⁊. c. ſicut nō. in fi. ⁊. c. vnicuiqꝫ. in quib⁹. c. dicitur ꝙ in oībus ab epis celebrari nō lꝫ. ⁊ ideo neceſſariū fuit habere priuilegiū vt ſequit̄ q̄ priuilegiū ſatis cōcordat cū eo q̄ habet̄. de cōſe. diſt. j. cōcedimus. vbi dr̄ q̄ in itinere poſitis ſi eccleſia defuerit ſub diuo: ſiue in tentorijs: ita tn̄ ſi tabula al-

taris cōſecrata ⁊ altare portabile fuerit miſſarū ſolēnia licet celebrare. ¶ Abſqꝫ incluſiat ponit. aliquā ponitur excluſiue. vt. ſ. de pcur. qui generaliter. dic vt ibi dixi in glo. hec dictio. ¶ Indulgemus. cū iſta ſit epiſcoporū indulgentia eā nō extēdam. nec ab epi dioc. ſine presbyteris parochialibus poterſit epi tales viatores pbiberi hoc tamē qd. ſ. dicit facere debent abſqꝫ preiudicio iuris alieni vt. ſ. co. in his. ⁊ in hoc eſt indul
b 2 gentia. nā quāuis alias extra eccleſiā ſuā poſſit celebrare diuina in aliena dioc. poterūt tn̄ a dioc. epis pbiberi. ſm qd no. ſ. co. qd nōnullis. qd modo non pñt obſtante iſta indulgentia nouiter eis facta. eiſdem Epis. ¶ Viaticū. i. portatile. qd ſic appellatur qz vehitur ⁊ portatur. ¶ Facere celebrari. ⁊ ita per aliū. ⁊ in hoc videt ampliari epoꝝ indulgentia. nā dec. ſ. co.
3 qd nōnullis. permittebat epis † qd quilibet poſſent celebrare diuina tpe interdicti. nō aūt cōcedebat qꝫ poſſent facere celebrari diuina nūc aūt pñt per aliū. vt hic ptꝫ. Itē ex eo qd dicebat illa decr. quilibet apd aliquos erat dubitatio quō illd quilibet deberet intelligi. q̄ dubitatio per hāc dec. eſt ſopita. vn̄ dic quilibet. i. ſingulis dieb9 vt pcedit. ¶ Vbicūqꝫ. i. quocunqꝫ loco. ſiue in ſua dioce. ſiue extra. ⁊ ex his clare ptꝫ in plurib9 epoꝝ indulgentiā ampliatā. ¶ Tranſgreſſione. ⁊ ſic habes hic qd lꝫ epis ſit licitū tpe interdicti certo modo celebrare diuina. vt. ſ. e. qd nōnullis. non tn̄ ſimpliciter pñt trāſgredi interdictū cātādo ſ. alta voce. ⁊ interdictos admittēdo. ¶ Illis. ſ. epis permittitur. ſ. eo. qd nonnullis. j. co. lib. de ſen. ex. alma. §. adijcimus.

¶ De iniurijs. Rubrica.

Summarium.

1 ¶ Puniri non debent ex facto alieno qui non peccauerūt.
2 Bona gaudent priuilegio perſonarum quarum ſunt.

ETſi. Id eſt quāuis. ⁊ ordina ſic literā. ⁊ ſi pignorationes ciuili conſtitutiōe ſint pbibite tanquā graues legibus ⁊c. cōtraria naturali equitati quas vulgaris elocutio noiat repreſalias. in quib9 ali9 p alio pregrauat vt tamen ⁊c. ¶ Ali9 pro alio autē. que innuit taliter pignorātes. dicit ⁊ aliū pro alio ⁊c. in autē. col. v. vt nō ſi. pig. pro alijs per. ⁊c. §. j. C. ne vx. pro ma. autē. ſed omo. ex quo cōuincitur qd iſta litera nō extendit ad laicū qui clericū ſuū debitorem taliter pignoraret. cū de hoc nullā faciat mentionē. nā hoc caſu aliꝰ pro alio nō punit. ⁊ hoc tenuit Guli. preſertim cū hec cōſtitutio ſit penalis ⁊ ſic reſtringenda nō laxanda. ff. de pen. interpre. de pe. di. j. §. pene. ſ. co. lib. de elec. ſtatutū. cū ſi. vtrū autē dn̄s tpalis deficiēs in reddēdo ipſi exſpoliato vel etiā ciuitas puniri ex hoc poſſit. ptꝫ in eo qd le. ⁊ not. xxiii. q. ij. dn̄s. ⁊ nō dicat quis ibi notata p hāc decr. cōfundi. qz nō loquit in hoc caſu in quo prohibet ne quis pro alio pgrauet qd nō eſt in illo caſu. qm̄ ibi dn̄s vel ciuitas ex ſuo delicto conuenitur ⁊ punitur. qd patet qz ibi dicit vindicare neglexit qd a ſuis improprie factū eſt ⁊c. ⁊ ex quo dixit neglexit demonſtrat qd dꝫ requiri vt iuſtitiā faciat de ſuis ſubditis delinquētibus. alias nō poſſet cōſtare de negligentia. ad hoc. xij. q. ij. indigne. quo caſu peccatū alienū facit ſuū per cōſenſum tacitum vel expſſum. ad hoc. lxxxvi. di. per totū. ex quo ergo cōſtat de iudicis illi9 delinquētis negligētia licita eſt pignoratio que ſit ppter iudicis autoritate ptc. ⁊ ad hoc facit qd no. Inn. ſ. de reſti. ſpo. olim cām. ⁊. j. de ſen. ex. grauē. ibi videas. ¶ Pregraua
1 tur hoc nō vr nouū qd † illi qui nō peccauerūt puniant ex facto alieno. nā perit iuſtus ſepiſſime pro impio. vt Ioſue. vij. numeri. xvi. ad hoc de con. di. j. in ſancta. xlv. di. ſed illud. ⁊. q. iiij. turbat ⁊ habes plura exempla. xxiiij. q. iij. in pri. ſed illud adeo ex cauſa factum fuit ad hoc. xiiij. q. v. dixit. xxxvij. diſt. §.
a ſed ecōtra. ⁊ no. Inn. j. pre. c. grauē. regulariter tn̄ a vn9 p alio pregrauari nō debet. C. de inoffi. te. ſi quis in ſuo. C. de pe. ſancimus. ff. de re. iu. nō debet. C. ne ſi. pro pa. autē. habita. ibi nec ob alterius ⁊c. ſ. de his que ſi. a ma. par. ca. queſiuit. ſ. co. li. de re. iu. nō dꝫ ⁊ ex eo qd iſta litera ſic indiſtincte loquit patet manifeſte qd epſ nō pōt cōcedere vt vn9 clericus p alio pignoret ad hoc clare faciūt iura premiſſa. ¶ Graues legib9. C. ne vx. p ma. in litera rubea ⁊ nigra. C. ne ſi. pro pa. per to. §. li. xi. vt nullus ex vicar. p ali. vica. de mo. l. j. ¶ Cōtrarie. ff. de re. iu. nō dꝫ eſt enim naturalis equitas qd null9 alteri9 odio pregrauet. j. q. iiij. crimē. ⁊. c. ſe. ſ. e. li. de elec. ſi cōpromiſſ. cū porro. ſ. co. li. de re. iu. nō dꝫ. ⁊. c. ſe. eſt naturalis equitas vt nemo cū alterius iactura locupletet. ff. de cōdic. inde. nā natura. ſ. de pen. ſuam. ¶ Cumli. in autē. vt nō ſi. pig. §. j. ⁊ imponit penā quadrupli cōtrariū facienti is ergo qui repreſalias nō a ſuo debitore ſed

a ¶ Regulariter tamē. Adde que plene dicūtur p Feli. in. c. cognoſcētes. in. ij. colū. extra de cōſti. vbi ēan valeat ſtatutū puniēs aliquē pro delicto alterius.

b ¶ Et ita videas. Addo gl. ſ. c. eccleſia ſancte marie ī gl. ij. ī ſi. extra de conſti. ⁊ ibi. d. abb. ⁊ doct. maxime Fely. in. iiij. col.

c ¶ Hic vr. adde imo. ī cle. attēdētes. ī. ij. col. de ſta. mo. vbi an appellatione monachoꝝ cōtineat abbas. ⁊ imo. in cle. ſi de bñficio. in iij. colū. de pbē. vbi qꝫ appellatione militū venit dux belli. Fely. ī c. ius gñale ī. iiij. col. j. di. vbi an appellatione ppſi veniat princeps ⁊ appellatione ſcholariū cōtineatur rector.

d ¶ Hic vr. Adde bal. ī. c. j. §. iniuria. in pn. d pa. iur. fir. alex. ī cōſil. xxxv. circa ſi. ī. ij. volu. d. Iaſ. ī. l. q iuriſdictioni ī. j. nota bili. ff. d iuriſ. omniū iudi.

ab alio aliquid cōſecut9 eſt ſaluari non pōt niſi illud reſtituat tanquā male ablatū. vt hic clare ptꝫ ⁊ in pñc. autē. qz nō remittitur ⁊c. xiiij. q. vi. ſi res. ⁊. ſ. de vſur. cū tn̄. ſ. co. lib. de re. iu. peccatū. ¶ Speciali9. ſic. xciij. di. quāqꝫ. vbi de hoc. ſ. de hereti. ſi aduerſus. ¶ Predictas. ſ. eccleſiaſticas. xij. q. j. vt lex. ſ. de ſen. ex. parochianos. ¶ Bona ipſarum. ſ. perſonarū eccleſiaſtica-
b rum. ⁊ ita videas b qd bona gaudēt † priuilegio pſonarū qua-
2 rum ſunt ſic. ſ. co. lib. de cen. quāqꝫ. ¶ Abuſum. i. prauū vſuꝫ qui dicit corruptela. ſ. de cōſue. cū ven. alias dicit abuſus. ſ. co. lib. de immu. ecc. qz nōnulli. iuxta prin. ¶ Diſtrictius. i. diſtricte. ſic. ſ. co. lib. de cen. quāqꝫ ⁊ habes ſi. ſ. co. lib. de elec. auaritie vel dic diſtrictius quāuis ciuile. ¶ Concedendo de nouo. ¶ Extendēdo. iam cōceſſas. vel dic qd facere videtur differentiā inter cōcedere ⁊ extendere vt primū pertineat ad cōcedentes ſm ad eos quibus tales pignorationes ſiue repreſalie ſunt cōceſſe. nā cū in genere ciuitas hoī. cōceſſiſſet alicui ſuo qui repreſalias cōtra regiuos. illi volebant qd clerici regini etiā ibi intelligerent includi. ⁊ ita ad eos extendebat generalitatē ſibi datam. ⁊ hoc eſſe nō debet vt hic dicit. ¶ Ad eas perſonas eccleſiaſticas. ¶ Preſumptionē huius. i. cōceſſionē vel extenſionem repreſaliarū. ¶ Infra menſem hic ptꝫ qd nō debet aliqs vti repreſalijs conceſſis ēt ante iſtā cōſti. nec etiā eas extendere. alias ligatur pena hic inſertā. cū eadē ſit ratio prohibitionis in conceſſis prius ſicut poſt ergo erit idem ius.

¶ De penis. Rubrica.

Summarium.

1 ¶ Archiepiſcopus an continéatur nomine familie.
2 Iudex an poſſit punire ſuam iniuriam vel ſuorum.
3 Archiepiſcopus regulariter nō exercet iuriſditionem in prouincia niſi in certis caſibus.

ROmana. Licet. i. licitū eſt. ¶ Vtilitati. ſ. cod. lib. de cen. ro. ⁊. c. perpetuo ſibi. i. ſue perſone. ¶ Familie. ſ. co. lib. de hereti. filij. l ſi. ibi videas. hic videt c qd
c 1 archieps † nō cōtinetur nomine familie. ſed cōtra. qz appellatione familie etiā dn̄s continet ff. de ver. ſi. l. familie. arg. vij. q. j. ſcire. de hac materia dictū eſt. ſ. co. lib. de prebē. quāuis. §. quāqꝫ. in prin. alijs quibuſcūqꝫ ēt ſi nō ſunt de familia. ¶ Propter hoc. i. pꝑter viſitationē quā facit. ¶ Cōciliū. quid ſit conciliū habet. xv. di. c. j. iuxta ſi. ver. cōcilij. ¶ Cōuocat. per ſuas literas. ⁊ iſta cōuocatio ſinodalis nō requirit niſi vnā citationem prout leg. ⁊ no. xviij. di. ſi eps. ⁊ hoc cōciliū ſm cañ. antiquos debebat fieri bis in anno. vt ea. diſ. c. j. ij. iij. ⁊. v. hodie videt ſufficere qd tantū ſemel in anno fiat. vt ea. di. quoniā vbi dicit qd cū excuſatiōe remota modis oībus ſemel debet fieri in anno. ⁊ qd pꝛuinciale cōcilium ſingulis annis debeat fieri. habet. ſ. de accu. ſicut olim in prin. ⁊ qd plus eſt precipitur in iure. vt patet. ſ. de iude. cū ſit. nō eſt igit negligendū. xviij. q. j. c. pe. ⁊ vlt. ⁊ qz concilia nō ſiunt ideo multa mala pullulant ⁊ res eccleſiaſtice negligunt. xviij. di. per acenit. ¶ Debita. videas qd le. ⁊ no. lx. q. iij. c. ij. ſ. de offi. ordi. paſtoralis. Iniuriari. facto vel verbo. ff. de iniur. l. j. in princip.
d ¶ Punire. Hvidet d qd iudex † pōt punire ſuā iniuriā. vel in-
2 iuriā ſuorū dic de hoc vt no. xlv. di. ⁊ qui emēdat. ij. q. vij. ſi qs erga. ⁊. c. ſi qs ab epo. xliij. di. ſalonitane. xxiij. q. iiij. guiliſari9. ſ. de male. c. j. ⁊ per Inn. ſ. co. ti. dilect9. ibi videas. ⁊ quāuis iſta litera dicat de iniuria notoria. vt idē ſm Inn. ⁊ de nō manifeſtis ſiue notorijs: qz ſi archiepo data eſt iuriſditio. ⁊ oīa ſine quibus exerceri nō pōt. ff. de iuriſ. om. iu. l. ij. ſ. de of. del. pterea. c. paſtoralis in prin. ff. de offic. eius cui mā. eſt iuriſ. l. vlt. C. de teſti. nullū. ff. de pe. mortis ad hoc ipſe. R. ſine hac cohabitatione que eſt in extraneas perſonas hñ pōt pficere iuriſditionē ſuā vnde ceſſant cōtraria predicta. ſed cōtra archiepm facit ſm eū qz nō dꝫ eſſe iudex in cā ſua vel ſuorū. C. ne quis in ſua cauſa. ff. de oſ. pſi. ſenatus. ſm. h. qd papa cōcedit de gratia ſpeciali bñficiū huius cōſtitutionis metropolitane dū pꝛuinciā viſitāt vt offenſas notorias ⁊ manifeſtas illatas ſibi ⁊ ſuis poſſint punire ēt ſi nō impediāt iuriſdi. ipſoꝝ. ex quo ſequit qd iudex nō pōt aliquē punire ppꝫ iniuriā ſibi illatā ex qua iniuria ſua iuriſditio minime impedit. vt hic dicit in ſi. ⁊ ſic intelligunt illa iura q̄ dicunt qd nemo pōt punire iniuriā ppꝛiā. ſm. h. ¶ Vel ſi amplius. iſte ver. reſpicit duos pri. pmiſſos caſus. q. d. ſi nō impediat ei9 iuriſditio nō pōt punire niſi ampli9 ⁊c. ergo cōſuetudo pōt ei cōcedere qd ēt occultas iniurias puniat dūmō de ipſis cōſtare poſſit hoſt. ¶ Cōſuetudine. hoc ideo dicit re-
3 gulariter non exercet iuriſdi. archieps † in prouincia niſi in certis

certis caſibꝰ. ¶ Sibi ſcʒ reme. archiep̃o. ¶ Aliis quibuſcũq̃
quibꝰ iuriſdictionẽ ampliare intẽdimus in hoc caſu. ¶ In il-
lis ſcʒ puincis. ¶ Manifeſtas .i. famoſas nõ notorias p̃miſ-
ſa inq̃ſitione ⁊ qḋ fama manifeſtet habet̃. ꝫ. de acc. quali. ij. ⁊
nõ dicas iſtã copulatiuã ſeq̃ntẽ ⁊ poni expoſitiue pro .i. nam
aliud eſt manifeſtũ ⁊ aliud notoriũ: q2 manifeſtũ eget ꝓbatio-
ne. xi. q. iij. eoꝝ qui. ſed notoriũ nõ vt p3 oĩbus ⁊ nullũ ius eſt
cogẽs vt a ꝓpria verbi ſignificatiõe recedat̃ imo eſt ꝯtrariũ fa-
ciendum. ff. de lega. iij. nõ aliter. qḋ dic vt dixi. ꝫ. co. lib. de elec.
nulli. in gloſ. ſimile. ꝫ. ⁊c. imo dꝫ hec lr̃a cõcedẽs ⁊ amplꝰ iura
archiep̃oꝝ benigne interp̃etari. ꝫ. de p̃uile. in his. cũ ſi. di-
cas igitur manifeſtas vcʒ fama notorias re ipſa ⁊ ſic eſt hoc de
gratia ſpẽali duplex ꝓrogatio: q2 ad manifeſtã fama ⁊ ad ca-
ſus notorios etiã in quibus iuriſditio archiep̃i non impedit̃
⁊ huius ſnĩe fuit hic Hoſtiẽ. Tũc ergo nõ alias. Eiſdẽ archi-
ep̃is. ¶ Exinde id eſt ex iniuriis ſupradictis ſed huic decre. vi
detur contra. ꝭ. eo. lib. de pe. ro. ibi ſolutio.

Summarium.

1 ¶ Degradari aliquis quando dicatur.
2 Clerici dicuntur deo militare.
3 Degradatus adeo eximitur omni potentia ordinis qḋ ſi con-
ficiat de facto non valet.
4 Degradatus qui fuit clericaliter viuere debet.

Degradatio. Requiſiuit ad hoc poterat
rñderi p id qḋ habet̃. xj. q.
iij. ep̃s p̃ſbyter. ⁊ de iſta materia plene no. in Spec.
rũſo. de crimine ⁊ eoꝝ cogi. §. ſcḋo loco. ver. ⁊ no. ⁊c.
1 ibi etiã videre poteris ⁊ ſcias qḋ tũc degradat̃ † qs q̃ñ poſt ſen
tentiã diſpoſitiõis inſignia q̃ recepit cũ ordinaret̃ ei ſolẽniter
detrahunt̃ ⁊ hec notat̃ ⁊ vocat̃ ſolẽnis depoſitio de qua loq̃-
tur hic ⁊ in p̃alle. c. ep̃s. ⁊. i. q. i. §. opponit̃. in p̃n. ¶ Depoſitio
dici cõſueuit qḋ eſt drĩa inter depoſitionẽ ⁊ degradationẽ nã
ꝓprie depoſitꝰ dr̃ ille q eſt priuatꝰ officio ⁊ bñficio non ſolẽni-
ter ⁊ dꝫ talis viuere clericaliter ſm̃ qḋ not. Io. lxxxi. diſt. dictũ
degradatꝰ vero dr̃ q ſolẽniter eſt vtroq̃ꝫ priuatꝰ p ſnĩam vt in
hoc. c. continet̃. ſuſpẽſus vero dr̃ qui eſt vtroq̃ꝫ priuatꝰ nõ per-
petuo ſed ad tp̃s quidã tñ dicũt hoc intereſſe inter depoſitio-
nẽ ⁊ ſuſpenſionẽ qḋ inter deportationẽ ⁊ religionẽ: vt ſcʒ ſicut
deportatio eſt in ꝑpetuũ ſic ⁊ depoſitio ⁊ ſicut religio eſt ad tẽ
pus ita ⁊ ſuſpẽſio vel dici põt qḋ ꝓprie dr̃ qs deponi a digni-
tatibꝰ ⁊ honoribꝰ degradari vero ab ordinibꝰ: ⁊ tũc in degra-
datione neceſſaria eſt ep̃oꝝ p̃ſentia vt infra ſequit̃ exẽpli autẽ
⁊ formã ſnĩe ꝑpetue depoſitionis habes. ꝫ. de do. ⁊ ꝯtu. verita
tis. de accu. quali. ij. ad idẽ. ꝭ. de vb. ſig. nouimꝰ. lxxxi. di. dictũ
l. di. accedẽs. xj. q. iij. ep̃s p̃ſbyter. ⁊ dicũt in ſnĩa declarari qua-
litas admiſſi criminis. in. q. vij. §. porro. q̃ñq̃ꝫ tñ non declarat̃:
q2 ⁊ militi detrahunt̃ inſignia militie cã nõ expꝛ̃ſſa. ff. de his q
no. infa. l. ij. §. i. ¶ Ep̃o accipe faciẽda qḋ eſt. ꝭ. ſibi ⁊c. ¶ Cano-
nibus repete qḋ dixi de hac materia. ꝫ. eo. lib. de hereti. c. i. fa-
ciẽda dũ huiꝰ degradationẽ facit ep̃s nõ eſt vis ſiue ſit indutꝰ
pontificalibꝰ ſiue nõ: cũ hic nõ dicat̃ ſed dꝫ fieri in eccleſia vt ſa
tis p3 in p̃alle. c. ep̃s. vbi dicit corã altari ⁊c. ¶ Cõciliũ em̃ ſe-
ri vel cã eccleſie tractari nõ dꝫ vbi in eccleſia. ar. ad hoc efficax
ij. q. ij. preceptũ. ⁊. xxiij. q. viij. cõuenior. ſic ẽt no. Hug. in p̃alle.
c. ep̃s. ex quo cõſtat qḋ illi male dicũt q aſſerũt qḋ nõ eſt vis ſi-
ue ſiat in eccleſia ſiue non. nã vis eſt quo ad ſolẽnitatẽ ⁊ ſi non
quo ad ſubſtãtiã ipſiꝰ degradatiõis. ¶ Preſentia ſed nunq̃d
hoc caſu req̃rit̃ p̃ſentia ſui. c. dic vt dixi. ꝫ. eo. lib. de hereti. c. i.
in glo. vlti. ¶ Actualis autẽ militis no. clericũ militẽ appella
2 ri vnde clerici dicũt † militare deo. ij. ad thi. ij. ⁊. xxi. q. iii. c. i. ⁊
iij. ꝫ. ne cle. vel mo. c. i. in ſi. ⁊. c. ſed nec dicunt̃ ẽt militare. ꝫ. de
cle. egro. c. i. ¶ Inſignia. ff. de his q no. infa. l. ij. §. ignominie.
⁊ talis eſt infamis vt ibi dr̃ ad idẽ. ff. de re mili. l. iiij. §. pena. in
aut. vt cle. apud pro. co. §. vlti. ¶ Clericꝰ cuiuſcunq̃ꝫ gradꝰ vel
ordinis ẽt pſalmiſta: vt p3. xvij. q. i. ſi qs ep̃s. ⁊ ibi ſub noĩe cle
ricoꝝ cõp̃rehẽdunt̃ acolitꝰ exorciſta ⁊ lector vt ibi ẽt no. Hug.
qḋ. c. loquit̃ de ſolẽni depoſitiõe vcʒ q̃ñ illa inſignia q̃ recepe-
rũt vel vaſa in receptiõe taliũ ordinũ eis auferunt̃ vt hic dicit.
⁊ hec eos deponi ẽt ibi no. Hug. ſ3 obſtare vr̃: q2 pſalmiſte ni-
hil dat̃ in collatiõe talis ordinis vt dixi. ꝫ. eo. lib. de tẽpo. ord.
nullꝰ. in gloſ. dic vt leg. ⁊c. donec qḋ expoliabit̃ veſte q̃ fuit ſibi
tradita in collatiõe tonſure de qua. ꝭ. ſequit̃. ¶ Veſtibꝰ ſacris
id eſt ab ep̃o bñdictis. de cõſe. di. i. de bñdicto q̃ eſt expꝛ̃ſſe cõtra
quoſdã ſimplices ſacerdotes qui benedicũt corporalia ⁊ alia
ſacerdotalia indumẽta. ¶ Librũ ſi hoc vis referre ad exorciſtã
dic librũ .ſ. in quo ſunt ſcripti exorciſmi: vt. xxiij. di. exorciſta ſi
vis referre ad lectorẽ ſiue ad ordinẽ lectoratus dic librũ id eſt
codicẽ in quo lecturꝰ eſt vt ea. diſt. lector. ¶ Vas hoc quo ad or
dinẽ ſubdiaconatꝰ: vt. xxiij. ſubdiaconatꝰ. Inſtrumentũ vt ſi

eſt hoſtiariꝰ dic vt. xxiij. diſt. hoſtiariꝰ. vel ſi eſt acolitꝰ vt ea. di.
acolitꝰ. ornamẽtũ ea. diſt. eccleſiaſtica. ⁊ hoc quo ad ſacerdotẽ:
vt. xj. q. iij. ep̃s p̃ſbyter. ibi ẽt dr̃ de ep̃o diacono ⁊ ſubdiacono.
ibi videas de iſtis ẽt habet̃ in lib. ſentẽtiarũ. xxiij. di. in põtifi-
cali. ¶ Poterit autẽ omni ordine hic vr̃ app̃obari ſnĩa illoꝝ
qui dixerũt qḋ degradatꝰ cũ ſit autorizatꝰ omni ordine nuda-
tus nõ cõficit quãuis ad illũ actũ ꝓcedat ad hoc ẽt facit. l. diſt.
accedẽs. in p̃in. vbi dicit ex p̃ſbytero ⁊ ver. quẽ qdẽ. ibi ſacro
ordi. priuatũ. ⁊. c. vt cõſtitueretur. in princi. ibi ad clericatũ re-
deat ⁊c. ⁊. xxiij. q. viij. c. clerici. ibi amiſſio ordinis ſui ⁊c. lxxxi.
diſt. dictũ. in p̃n. ibi gradu amiſſo per q̃ iura dicũt qḋ degra-
datus adeo eximit̃ omni potẽtia ordinis qḋ ſi cõficiat de facto
3 nõ v3: † nec eſt verũ ſacramẽtũ hec ſnĩa vr̃ ꝯfirmari. i. q. i. §. op-
ponitur. in p̃in. vbi dicit qḋ diſpoſitio. i. degradato ſacerdo-
te nulla relinquit ptãs ei ſacrificandi ⁊ ibi dicit Gof. qḋ talis
nec ſibi nec aliis cõficit Hug. vero dicit qḋ ordo ſemel habitus
vlteriꝰ amitti nõ põt in morte. ar. expꝛ̃ſſum. i. q. i. qḋ quidẽ. ver.
ſi forte ⁊c. ⁊ ſcḋm eũ vbicũq̃ꝫ inuenit̃ qḋ depoſitꝰ nõ h3 ordinẽ
ſic intelligit̃. i. executionẽ ⁊ priuilegiũ ordinis p̃ſbyteralis ⁊
ſic iura ſupradicta in prima parte denotant tantũ priuationẽ
executiõis nõ ordinis vñ ſi cõficeret quãuis grauiter peccaret
eſſet verũ ſacrificiũ ⁊ hãc ſnĩam tenuit Io. vt no. ix. q. i. in ſum.
in ſi. quẽ etiã ſequit̃ Hoſtiẽ. in ſum. de tẽpo. ordi. iuxta p̃in. §.
hic igit̃. ſit fides ⁊c. vbi dixit qḋ depoſiti corpꝰ xp̃i cõficiũt idẽ
firmo qḋ dicit qḋ ſi degradatꝰ cõficiat erit cõfectũ corpus xp̃i
hec ſnĩa cõiter approbat̃. ꝫ. de cleri. excõ. mi. c. ij. in glo. i. ibi vi-
deas ⁊ ibi ẽt ſcripſit Gof. qḋ p depoſitionẽ non tollit̃ caracte-
ris poteſtas quo ad cõfectionẽ ⁊ ſic executio ordinis ſit ſubla-
ta ⁊ p hac ſnĩa facit. xxxij. diſt. §. verũ. c. ad hoc. ipſe tñ Goff. te-
net primã ſnĩam in ſum. de cle. excõ. mi. §. vlt. vbi dicit qḋ talis
nõ põt cõficere ⁊ eſt rõ: q2 eccleſia potuit auferre ptãtẽ cõficiẽ-
di quã ꝯtulit ordinato quãuis caracter qui ãie infigit̃ nõ poſ-
ſit auferri ⁊ hec ẽt fuit ſnĩa. B. brixiẽ. vbicunq̃ꝫ fecit additionẽ
ſuã circa hãc q̃ſtionẽ in decretis ⁊ fuit ſnĩa Rof. ſ3 Inn. Hoſt.
⁊ Tho. tenẽt qḋ degradatꝰ ſiue depoſitꝰ cõficit nã ſm̃ Hoſt. q
ſequit̃ ſnĩam Ala. Lau. ⁊ Tancre. nec papa nec eccleſia pote-
rit ei auferre ptãtẽ illã virtuoſam ⁊ hoc no. in p̃alle. c. ꝫ. de de-
excõ. mi. c. ij. ⁊ hec ſnĩa ẽt approbat̃ p ipſum Hoſtiẽ. in ſum. co-
ti. §. i. iuxta ſi. vbi dicit ſufficit autẽ qḋ cõficere poſſit qui ſemel
fuit rite ordinatꝰ vt innuit̃ ⁊ aperte dr̃. ꝫ. de ſum. tri. firmiter.
§. vna a ꝯtrario ſenſu qḋ ar. fortiſſimũ eſt. ff. de offi. eius cui mã. eſt
iuriſdi. l. i. vñ. huiꝰ rei ⁊c. ¶ Priuilegio clericali q̃d ergo ſi ta-
lis poſtea peniteat̃ nunq̃d pcuriẽs incidit in cano. ſi qs ſua. vr̃
qḋ ſic ſcḋm qḋ no. Io. lxxxi. diſt. dictũ. vbi de hoc vr̃ expꝛ̃ſſuʒ nã
4 ibi dr̃ qḋ talis degradatꝰ † dꝫ viuere clericaliter. Idẽ ẽt no. Io.
l. diſt. accedẽs in gloſ. ergo clericꝰ ⁊ Vincẽ. ⁊. B. ꝫ. de hereti. ad
abolẽdã. §. i. ſ3 Ala. ꝯ p quo facit opti. liiij. diſt. c. ij. ⁊. B. bri.
tenet hãc ſnĩam ⁊ facit opti. ea. diſt. ex antiq̃s. ibi ⁊ exiſtenti re-
ligioſo priuilegio ⁊c. dicit Hoſtiẽ. ſecutus ſnĩam antiquoꝝ ⁊
regulariter eſt verũ qḋ clericꝰ quãuis depoſitus dũmodo cor-
rigibilis ſit priuilegium retinet clericale ⁊ ſic dꝫ intelligi ſnĩa
Hug. ⁊ ſequaciũ ab iſta regula excipiunt̃ caſus in quibus ſta-
tim tradit̃ curie ſeculari qḋ dic vt no. p. B. ⁊ Hoſtiẽ. in p̃alle.
c. ad abolẽdã. §. i. in glo. in tribus autẽ ⁊c. Sed hec litera mul-
tum facit alias fauet ſententie Ala. ⁊ ſequacium.

Quamuis. Noſcat̃: vt. C. de cuſto. reo. l. i. ⁊
vlti. ⁊ repete qḋ dictũ eſt. ꝫ. eo.
lib. de offi. ordi. cũ ep̃s. iuxta ſi. ⁊ ad idẽ. ꝭ. eo. lib. de
ſen. excõ. ſi clericos. in p̃in. ij. q. viij. quiſq̃s. iij. q. ij.
q2. in ſi. xix. diſt. in memoriã. vij. q. i. p̃uenit. ꝫ. de fal. ad audien
tiam. Tibi ordinario cuicũq̃ꝫ q poteſtatẽ habes crimina cõpe
ſcendi ad idẽ in p̃alle. decre. ſi clericꝰ. ¶ In ꝑpetuũ. i. dũ vixe-
rit ad hoc qḋ le. ⁊ no. lxx. diſt. ſanctoꝝ. i. rñſo. ⁊ ſi aliter non ex-
primat̃ p ipſuʒ iudicẽ q̃ñ ſnĩam proferet ſup hec de ꝑpetua in
carceratione videt̃ intelligẽdũ ad hoc. l. diſt. ſi ep̃s. xvj. q. vj. de
lapſis qḋ dic vt no. lxxxi. diſt. dictũ. in gloſ. hic p3 ⁊c. ⁊. i. q. i. ſi-
cut qḋ ⁊. xx. q. i. ſicut qui. in glo. ꝓpter delictũ ⁊c. ¶ Ad tp̃s. ij.
q. i. in primis carceri. ſic. lxxj. diſt. p̃ſbyter. iuxta p̃in. ibi exeat
carcerẽ. xxvij. q. i. c. ij. ver. ſi virgines. ibi ⁊ carceribꝰ tradẽte ⁊c.
⁊ põt dici carceri. i. monaſterio ſic habet̃. l. diſt. ſi ep̃s ⁊c. ſi ille.
ij. q. i. in primis iuxta p̃in. ver. ep̃i. xij. q. i. p̃uenit. xvj. q. vj. de
lapſis. ⁊ eſt expꝛ̃ſſum. ꝫ. eo. tuc. vbi p3 qḋ monaſteriũ eſt carcer
penitẽtiũ. xxiiij. q. viij. clerici. q̃ ſi factũ fuit ibi dꝫ viuere de bo
nis ꝓpriis: vt in p̃alle. c. de lapſis. dic vt ibi no. ⁊. xxvij. q. i. ſi qs
rep̃u. ver. mulier aũt. vel dic ⁊ credo veriꝰ qḋ eccleſia h3 ſuũ car
cerẽ vt p3 in eo qḋ le. ⁊ no. xiij. q. iiij. attẽdẽdũ. in ſi. ꝫ. de apo-
ſtatis. ⁊ vt p̃ſatas ⁊c. in p̃in. ¶ Mãcipes. i. deputes ⁊ hic vi-
deas q̃ no. Inno. ꝫ. de accu. quali. ij. in glo. hinc potes collige-
re ⁊c. vltra mediũ. ver. itẽ no. qḋ iudex ⁊c. ⁊ ita habes hic qḋ l3
ſm̃. l. carce. nõ det̃ ad penã vt dixi. ꝫ. eo. lib. de hereti. vt cõmiſſi

in glo. iſta carceris ⁊c. tñ ſcdm cano. ſec⁹ eſt vt hic pz ⁊ in con-
cor. poſitis. ſ. in glo. p̃calle. ⁊ põt eſſe rõ: qꝛ de⁹ nõ vult mortẽ
peccatoris ⁊c. ex°. xviij. iij. q. iiij. hĩ q. xxiij. q. viij. his ꝯ quib⁹.
in fi. xxxiij. q. ij. admonere. v̾. pri⁹ eni ⁊c. de pe. diſt. j. qꝛ diuini-
tatis. in aut. colla. vj. vt nõ luxu. cõtra na. ❡ Peragendã id eſt
habes ad hoc. ſ. de hereti. excommunicamus. ij. §. j. in fine. j. de
verbo. ſigni. nouimus. §. vlti.

Vbicunqꝫ. Poſteris: vt. ſ. eo. in quibuſdã. §. vlti. ❡ A iure. ſ. eo. lib. de here-
ticis. c. ij. §. j. ⁊ c. ſtatutum.

Summarium.

1 ☞ Sacrilegium tanto maius eſt quãto maius eſt id in quo committitur.
2 Sacrilegium multas ſpecies habet quas vide infra vſqꝫ ad numerum nonum.
10 Voluntas mala que nõ eſt ſuis terminis cõtenta: ſed ad actũ extrinſecum deducitur pro facto reputatur.
11 Iniuria non dicitur manu fieri clerico vel altari niſi pulſetur vel verberetur.
12 Maleficium ratum habens canone non ligatur dummodo eius nomine non ſit factum.
13 Scientiam allegans eam probare tenetur ⁊ quare.
14 Conditio iniqua afferri non debet alteri per alterum.
15 Iura voluerunt voluntatem ⁊ ſceleris effectum eadem ſeueritate puniri.
16 Nudus quis dicatur.
17 Preſbyterorum occiſores qualiter puniantur ⁊ qualiter occiſores diaconorum ſubdiaconorum ⁊ aliorum inferiorum ordinum ⁊ monachorum ibi vide.
18 Dignitas epiſcopalis ⁊ ordo pontificalis pro eodẽ ſumunt.
19 Uniuerſitates ⁊ municipia ſub ciuitate conſtituta ſequuntur conditionem ciuitatis cui ſubſunt.
20 Pena ſuos autores tenere debet ⁊ vlterius ꝓtrahẽda nõ eſt.

Felicis. Sic. ſ. de cõſ. c. j. ❡ Inherentes ſic. ſ.
de iura. calũ. c. j. ❡ Sacrilegii qd ſit
ſacrilegiũ dic vt no. xiij. q. iiij. ſacrilegiũ. ⁊ no. qꝛ ſa-
1 crilegiũ tãto † maius eſt quãto maius eſt id in quo
cõmittit ad hoc. de pe. diſt. j. aut facta ſicut dicimus qꝺ quãto
ſanctius eſt p qꝺ iurat, tanto maius periuriũ reputat. xxij. q. j.
monet. vnde maius ſacrilegiũ eſt pcutere clericũ in maiorib⁹
cõſtitutũ quã in minoribus vt no. xxij. q. v. c. ij. ad hoc. ff. de re
2 mi. l. ij. ⁊ iiij. ❡ Gen⁹. h. d. ⁸ qꝛ ſacrilegiũ hꝫ multas ſpẽs de qui-
bus alique ponunt in gloſ. p̃alle. nã ille cõmittit ſacrile. q res
2 ecc. † inuadit: vt ea. q. ſunt q. c. ſacrilegiũ. c. oẽs. c. ſicut q. Itẽ q
3 iniuſte † vexat eccleſias. xij. q. ij. p̃dia. xvj. q. j. plz. in fi. ⁊ l. iube-
4 mus nulli. Itẽ q eccleſiã † vaſtat: vt in p̃alle. c. ſicut qui. ⁊ q vio-
5 lat † moniale: qꝛ violat templũ deo cõſecratũ vt. xxvij. q. j. ſciẽ-
6 dum. itẽ ſacrilegiũ cõmittit qlibet de ordinib⁹ clericoꝝ q † ar-
uſpices aut incantatores aut ariolos ⁊ ceteros cõſimiles cõ-
ſuluiſſe fuerit deprehẽſus. xxvj. q. v. ſi qui. q indiſcrete aliquos
7 ꝓſequit detrahẽdo. xxiij. q. iij. nõ in ppetuũ itẽ q violat † im-
munitatẽ eccle. xvij. q. iiij. p totũ. itẽ in illis caſib⁹ q enumeran-
tur ea. q. §. ſacrilegiũ. ⁊ c. ſeq. ⁊. §. q autẽ. ⁊ c. cõſtituit. Itẽ q cle-
8 ricũ pcutit † ꝯ iura ea. q. ſi qs. cũ ſi. itẽ ille dr ſacrilegus † ⁊ ſacri-
9 legii reus q diuina p̃cepta neglexerit C. lib. xij. vt digni. ordi.
ſcdm. l. j. ⁊ in aliis caſib⁹ quos diligẽs inueſtigator poterit in-
uenire ⁊ adde qꝺ dicet. j. eo. §. p hoc. in glo. ad hui⁹. ❡ Hoſtili-
ter id eſt ſicut hoſtis ⁊ inimic⁹ capitalis vel. i. publice ⁊ mani-
feſte ſicut ẽt ſumit. xj. q. iij. qcũqꝫ. ⁊. l. diſt. de his clericis enim.
❡ Inſecut⁹ iſta dictio cõpoſita eſt ex in ⁊ ſequor. ⁊ ſumit hic
in mala pte vt pz ex eo qꝺ p̃cedit hoſtiliter ſic ẽt ſumit. xvij. q.
iiij. ſi q. ⁊. C. ad. l. corne. de ſica. ſi forte. que ponit. de pe. diſt. j. ſi
forte. q̃ iura clare exponũt literã iſtã. ⁊. ij. q. j. in p̃mis. ver. glo-
rioſus autẽ. ⁊ ibi videas. ⁊. vj. q. i. ſciſcitaris. ſꝫ nõ ſic ſumit. ſ.
de homi. exhibita. in prin. ⁊. xxiij. q. iiij. ſi ea. xlvj. diſt. c. j. iuxta
10 fi. ⁊ hic dr qꝺ mala volũtas † q̃ nõ eſt ſuis terminis cõtẽta ſed
ad actũ extrĩſecũ deducit ꝓ facto reputat ſic. xvij. q. iiij. de pe.
diſt. j. circa pn. in. l. quiſqꝫ. cũ cõcor. ibi ſeq. vſqꝫ ad. §. cogitatio-
nis. ⁊ ea. di. ſi cui. vbi de hoc. ❡ Cepit illud verbũ aliqñ ſumit
ꝓ incohare vt. xj. q. iij. cepiſti. xxiij. q. j. c. vlti. aliqñ ſumit pro
cõuincere. ſ. de pur. vulg. inter. in prin. aliqñ pro detinere ⁊ ſic
ſumit. ſ. de homi. ſicut dignũ. §. j. ⁊. ſ. eo. lib. de reg. iu. ad apo-
ſtolice. §. ſꝫ lꝫ. v̾. ⁊ ꝓpetrauit. ⁊. ſ. eo. lib. de offi. ordi. cum eps. ⁊
hic ad hoc. ſ. eo. ti. ſuſcepim⁹. xxiij. q. iij. quiliſarius. j. de ſentẽ.
excõ. nup. ſꝫ dic qꝺ capere intelligit cũ effectu: vt. ff. de v̾bo. ſig.
ſlind. ⁊ ita intelligo hic qd ergo ſi nõ capiat ſꝫ fiat inſult⁹ ad
domũ vt fiat ei iniuria vel obſederit eũ in domo vel caſtro vel
etiã claudũt eũ in domo nõ vt ibi eũ cuſtodiant ſed vt ei infe-
rant verecũdiã nõ credo: tũc habere locũ qꝺ dicit ſcđm id qꝺ

no. Inno. in p̃ce. c. nup. in pn. ſ. qꝺ captus intelligat. Et no. qꝺ
11 nõ dr iniuria manu fieri clerico † vel altari niſi pulſet vel ver-
beret. ff. de iniur. l. lex cor. in pn. ❡ Soci⁹ ad hui⁹ declaratio-
nẽ vide qꝺ leg. ⁊ not. xxiij. q. vlti. c. vlti. ⁊ c. pridẽ. alias incipit
ſimpliciter iuxta fi. xij. q. ij. de viro. ⁊ c. deuotiſſimã. xvij. q. iiij.
omne. j. eo. lib. de ſentẽ. excõ. dilecto. ſ. de homi. ſicut dignũ. §.
j. ❡ Faciẽtis pcuſſionẽ vt captionẽ. ❡ Mãdauerit. j. de ſentẽ.
excõ. mulieres. §. illi vero. in prin. cũ cõcor. ibi no. ad hoc. ſ. eo.
lib. de homi. is q. ❡ Ratũ habuit ſic. ſ. de reſti. ſpo. cũ ad ſedẽ.
iuxta fi. quidã qꝺ hic dicit intelligũt ẽt ſi nõ ſit factũ maleficiũ
noie ei⁹ q ratũ hꝫ ⁊ dicũt qꝺ eſt ſp̃ale facit ad hoc: qꝛ vt dr ſecũ-
dũ cano. poſſum hr̃e ratũ qꝺ meo noie nõ eſt geſtũ ad hoc. xj.
q. ij. lugdunen. ſ. de elec. qꝺ ſicut. ⁊ potiſſime in maleficiis. ſ. de
ſimo. ſicut iuxta fi. v̾. niſi poſtea nã in talib⁹ ratihabitio retro
trahit. ff. de vi ⁊ vi ar. l. j. §. quoties. ff. de his q no. infa. l. q d er-
go. ⁊ hui⁹ ſnie vr̃ fuiſſe Inno. j. de ſentẽ. excõ. mulieres. ad hoc
alle. C. de inceſt. nup. l. ij. ff. de offi. ꝓcõſu. obſeruare. Ego ſim-
pliciter credo ſolã ratihabitionẽ ſiue placẽtiã vt ita dicam nõ
inducere penã in hoc. c. cõp̃rehẽſam. vbi null⁹ cõſenſus vel co-
hortatio vel exhortatio p̃ceſſit nec eius noie factũ eſt ad hoc. ff.
mãda. Si v̾o. §. ſi poſt. ⁊ hui⁹ ſnie fuerũt T. acre. ⁊. B. in p̃alle.
c. mulieres. in glo. fi. ſ. ⁊c. ⁊ Io. vt no. xxiij. q. iiij. oẽs. vñ ſto re-
gule q̃ indiſtincte dicit qꝺ qs ratũ hr̃e nequit qꝺ ipſi⁹ noie nõ
eſt geſtũ. j. eo. lib. de ſen. excõ. cũ qs. in fi. vbi p̃ ro rõne ponit qꝺ
12 ratũ † habẽs maleficiũ canone nõ ligat cũ ei⁹ noie nõ ſit factũ
ad idẽ. j. de reg. iur. ratũ qs. vñ cũ iſta regula ſic gñalr loquat
niſi ſp̃aliter qs aliqua. l. hoc qꝺ dicũt oſtẽderit corũ dictũ locũ
nõ habebit: vt pz. xv. q. iij. §. cũ autẽ. v̾. nec quiſquã. nã pecca-
tũ qꝺ ſola volũtate cõmittitur ſola volũtate delet ad hoc. ff. de
reg. iur. nihil. j. eo. ti. c. j. ſ. de ſimo. c. vlti. cõfiteor tñ qꝺ tũc ſpe-
cialia locũ pñt hr̃e qꝺ. ſ. dixi. ibi facit ad hoc ⁊c. ⁊ no. in p̃alle.
c. qꝺ ſicut. §. ſi autẽ. in glo. ſic pz ⁊c. ⁊ ſic põt intelligi qꝺ legit ⁊
no. in p̃alle. c. ſicut. ⁊. ſ. de elec. ſi alicui⁹. dicã igit relatũ ſic. vj.
q. iiij. ſi qs eps. in fi. ❡ Habuit cũ determinatiõe p̃miſſorũ ibi
ergo ſimplr ⁊c. alias ſtabo regule de qua p̃miſi ad hoc. ff. de
nego. geſt. ſi pupilli. §. ſi ego ibi nã ⁊ ſeruũ ⁊c. ff. de p̃ca. ſi ſeru⁹.
vr̃ tñ qꝺ gratũ ⁊ ratũ ſupponat p eodẽ vt ſatis põt colligi. ij.
q. v. q̃ de eã. in fi. ⁊. ſ. de offi. dele. gratũ. in prin. ❡ Cõſiliũ. l. di.
ſi qs viduã. ſ. de homi. ſicut dignũ. §. clericos. ⁊. c. ſignificaſti. q̃
iura demõſtrãt qꝺ nõ dꝫ itelligi de nudo cõſilio ad idẽ qꝺ no.
ſ. de renũ. lecte. c. ſanc. j. de ſen. excõ. nup. §. in ſcđa. dic vt ibi in
glo. qꝺ aliter ⁊c. nã cũ tale cõſiliũ ſit fraudulẽtũ hñ ſequit ob-
ligatio. j. eo. lib. de reg. iur. null⁹. ij. ad idẽ. lxxxvj. diſt. tãta. ff. de
reg. iur. cõſilii. ⁊ talis dans cõſiliũ dr cõſentire ſcdm id qꝺ leg.
⁊ no. ij. q. j. votũ. in fi. ſ. de offi. dele. c. j. ⁊ ſi placet videas qꝛ no.
inſti. mã. §. tua gſa. v̾. cui⁹ generis ⁊ intelligo illũ dediſſe cõſi-
liũ vel mãdatũ qñ ſuaſit maleficiũ vel rogauit vel mandauit
vel alias cõſuluit vtilitatẽ q̃ ex ipſo maleficio ſequit oſtẽdẽdo
ſic no. Inno. ſ. de homi. ad audiẽtiã. qd in nudo ꝯſilio debeat
obſeruari dr. j. eo. §. illud. Fauorẽ. ſ. eo. lib. de hereti. accuſat⁹.
§. pe. ⁊ qd ſit dare cõſiliũ vel fauorẽ vel opẽ i delictis habet op.
ff. de fur. l. in furti. §. cõſiliũ. inſti. de obli. q̃ ex deli. naſ. §. inter-
dũ quoqꝫ. j. de ſen. excõ. nup. §. in ſcđa. ⁊ c. querente. qꝺ dixi. ſ.
eo. lib. de hereti. qcũqꝫ. in glo. de his ⁊c. vñ dic qꝺ hic nõ loqui-
tur de nudo fauore de quo dicet. j. eo. §. illud. ❡ Receptauerit
hic vr̃ qꝺ talis puniat eadẽ pena qua ⁊ faciẽs ad hoc. ff. de re-
cep. l. j. C. de his q latro. occul. l. j. ⁊. ij. ⁊ hoc forte ſi nõ eſſent cõ-
ſanguinei vel affines. ff. eo. ti. l. ij. qdã tñ qꝺ hic dicit intelligũt
de quocũqꝫ in gloſ. illi dicunt. ❡ Defenſauerit repete qꝺ dixi
in p̃alle. c. qcũqꝫ. in glo. ad hui⁹ intelligẽtiã ⁊c. ❡ Sciẽter ſic. ſ.
13 de ele. excõ. mi. ſi celebrat. ⁊ q ſciẽtiã † allegat eã ꝓbare tenet: qꝛ
in facto alieno qlibet p̃ſumit ignorãs. j. eo. lib. de reg. iur. c. p̃-
b ſumit. ❡ Leſe maieſta. ⁊ ita habes hic qꝺ maieſtas principis
ſiue pape leſa intelligit vbi aliqs ſibi collateralis ledit ſic. vj.
q. j. l. ſi qs cũ. ⁊ no. qꝺ nõ ſolũ dr cõmitti iſtud crimẽ in p̃ncipẽ
c ſupremũ ſꝫ ẽt in aliũ principẽ inferiorẽ ab eo vt pz. ij. q. j. in
p̃mis. iuxta fi. v̾. ſi v̾o. ⁊ vr̃ qꝺ ad accuſationẽ iſti⁹ criminis ad-
mittat. ij. q. j. in p̃mis. v̾. de pſonis nã crimen publicũ eſt. C. de
his q ad eccle. cõfu. l. ij. ❡ Infamis. j. eo. lib. de reg. iur. c. p̃alle.
cũ decrẽa dicat ſic indiſtincte ſit infamis nunqd ad hoc ſuffi-
cit ſi probatio facta ſit legitime qꝺ talis ita cõmiſit ſiue deliqt
vel ſi eſt ꝓbatũ notoriũ ad hoc dicẽdũ eſt qꝺ nõ eũ hoc nõ ſit in
re cantũ qꝺ pz: qꝛ certi ſunt modi a iure cõnumerati in quib⁹
infamia irrogat inter quos iſti nõ cõputant itẽ cũ infamia ſit
pena ⁊ odiũ nõ dꝫ extẽdi. ff. de libe. ⁊ poſthu. cũ quidam. C. de
pe. nõ preſes. de pe. diſt. j. §. pene. ſ. eo. lib. de elec. ſtatutũ. itẽ qꝛ
poſſet eſſe cõuictus falſis teſtib⁹ ⁊ pro hoc facit opti. qꝺ no. In-
nocẽ. ſ. de teſti. teſtimoniũ. ar. opti. ſ. eo. lib. de offi. dele. iudex.
iuxta fi. vbi pz qꝺ nõ pia probatũ eſſe ⁊ iudicatũ ſecũdũ pro-
bata vnde dic qꝺ etiã in hoc crimine leſe maie. ad hoc vt aliqs
ſit infamis

a ❡ Qui ſacrilegiũ. Ad- de car. i de. j. in puncti. de penis. ⁊ Ecly. l. c. cũ ſit gñale. in iij. colũ. ex- tra de foro compe.

b ❡ Et ita habes. ad- de ter. in. l. quiſqꝫ. C. ad. l. iuliã maieſta.

c ❡ Sed etiã in aliũ. ad- de Paul. de ca. in. l. iij. i. ij. col. C. de epiſ. audiẽ.

ſit infamis reqrit̃ aut cõfeſſio in iudicio q̃ cõfeſſio maxime in
iudicio publico infamat. ar. ff. de his q nota. infa. qm̃. C. de in-
terdi. matri. l. ſi tutor. aut ſnia ꝛ nedũ quãtum ad infamiã re-
quirit̃ ſnia ſaltẽ gñalis ſed ꝛ quãtũ ad penã corporalẽ inſligẽ-
dam ꝛ bona cõfiſcãda ẽt in crimine leſe maie. inſti. de here. ab-
inteſta. §. p cõtrariũ. inſti. de publi. iudi. §. publica. ff. ad. l. iul.
maie. l. eorũ. ff. de bo. dã. l. qnq;. C. ad. l. iuliã maie. l. ſi. in pn̄. C.
de bo. dã. aut. bona. ꝛ qd in hoc crie ſnia reqrat̃ habet̃. ſ. eo. v.
quicqd. ibi dãnet̃ ꝛ ſua. ꝛ. ſ. eo. §. illud. arg. ad hoc qd no. ſ. de
ſpõſa. ex pte. in glo. pbata ꝛc. ſed ar. ſ. eo. lib. de homi. pro hu-
mani. in ſi. ſolu. vt dixi vel dicere poſſumus qd in hoc crie leſe
maie. ꝛ ſilib᷒ vt aliqua ſpãlitas denotet̃ ipſo iure vel ipſo fa-
cto qd idẽ eſt quãtũ ad hoc bona cõfiſcant̃ ſiue deſinũt eſſe cri-
minoſi ꝛ incipiũt eſſe fiſci ẽt ſine traditiõe ꝛ ſine ſnia aliquã ſi-
cut bona ingredietis monaſteriũ. C. de ſac. ſan. ecc. aut. ingreſ-
ſi. ꝛ no. xix. q. vlti. aut. ſi qua mulier. ꝛ no. Innocẽ. ꝛ Hoſt. ſ. de
pba. i pſentia. ſicut adoptãs adipiſcit̃ poſſeſ. adoptati. ff. de
pca. ſi adoptauero. ſicut cũ aliqd vẽdit̃ vel donat̃ eccleſie aut ci-
uitati vbi ſimiliter dñium ipſo iure querit̃. i. ſine traditione
vt. C. de ſac. ſan. eccle. vt inter di. ꝛ no. ſ. de cõſue. ex lrĩs. in glo.
ſicut ꝛc. in ſi. verũtñ neceſſaria erit poſtmodũ ſnia nihilomin᷒
ſaltẽ in gñe q̃ declaret eũ crimino. ſiue añ executio fiat i bonis
vel aliqua alia executio. ꝛ hoc no. in aut. de iceſt. nup. §. j. ꝛ ha-
bet̃ expſſe. ſ. eo. li. de hereti. cũ ſecũdũ. l. in ſi. dicas igit̃ ꝙ quã-
tũ ad infamiã ꝛ bonoꝝ cõfiſcationẽ effectualẽ ꝛ penã corpora-
lem iſligẽdã neceſſaria eſt ſnia gñalis ſaltẽ. i. vt pnũciet̃ eũ cri-
minoſum leſe maie. alias ꝙuis dñium bonoꝝ ſuoꝝ ipſo iure
vel ipſo facto ẽt pri᷒ amittat ſc3 ex die cõmiſſi cris nõ tñ anfe-
runt̃ ei nec ſiet executio bonoꝝ vel alteri᷒ pene niſi poſt ſniã
ſaltẽ gñalẽ qd ergo nocet ei priuari dñio heatorũ cũ añ ſniam
ſaltẽ gñalẽ ſibi nõ auferant̃ rñdeo pter fructus mediũ tpis q
fiſco debẽt reſtitui ẽt ita no. in pal. aut. de iceſt. nup. §. j. ¶ Diſ-
ſidatus ſic. ſ. eo. lib. de homi. c. j. iuxta ſi. ¶ Iniuriã deſerte ſic
xxiij. diſt. c. j. iuxta ſi. ¶ Iniuriã ſic. xxiij. q. iiij. qñ vult. v. nabu
chodonoſor. ꝛ no. qd dicit hec lrã tñ ipſi᷒ edificia dent̃ in rui-
nã ꝛ ita vr̃ eſſe pẽa hui᷒ iuris q̃ ab alio quã a papa remitti nõ
põt vt ptz. xv. di. ſicut ſancti. in ſi. xvj. q. j. frater noſter. iuxta ſi.
v. qd ſi ꝫ. ergo eſt neceſſario imponẽda de hoc ẽt dictũ fuit. ſ.
eo. lib. de elec. ſtatuim᷒. in gl. ſ. iudicis ordi. ibi videas qd ergo
ſi iſte ſoie factor hẽat domũ vel turrim cõez cũ alio ita qd ipſi᷒
pars eſt iferior alteri᷒ vo ſocij eſt ſupior nunqd hoc caſu ei᷒ ps
dom᷒ dabit̃ i ruinã vr̃ qd nõ: qr ei᷒ parte dom᷒ ſiue edificiu de-
ſtructa p ꝫñs ꝛ ei᷒ ſocij qd eſſe nõ dz: qr alteri p alteriũ iniqua
14 cõditio † afferri nõ dz. ff. de reg. iur. l. nõ decet. nec ex alieno fa-
cto ali᷒ dz ledi. ff. de ali. iudi. mu. l. j. in pn̄. ad hoc facit ꝙ dicit
augu. ait eñ culpant̃ ẽt q phibẽt a malo ſi modũ peccati mo-
dus correctiõis excedat̃. xxiij. q. iiij. q peccat. in ſi. ad hoc ſunt
plura ar. p ꝛ ꝫ. in q̃ne dñicali. B. bri. q̃ incipit duo cõem do-
mũ habebãt ꝛc. ꝛ dixi. ſ. eo. lib. de iureiur. c. j. in glo. hoc nõ vr̃
ibi videas ꝛ dicũt qdã qd iſte ſoci᷒ põt ptẽ delinquẽtis redime
re imo vr̃ ad hoc cõpellẽdus: vt. ff. cõi diui. §. vlti. C. de cõi ſer.
ma. l. j. ꝛ põt dici pcñ ſoluere fiſco ipſe tñ. B. bri. dixit qd pars
delinquẽtis q̃ eſt inferior aſſignabit̃ ſocio ꝛ partẽ ſocij q̃ erat
ſupior deſtruet ꝛ ſic maleficiũ nõ remanebit ipunitũ qd nõ dz
eſſe. ff. de iudi. ſi lõgi᷒. ff. depo. bona ſi. C. de pc. ſi. opis. ſ. de ſen.
exco. vt fame. vbi de hoc. ¶ Quid ſi qs. rectã mea. ſ. maſculinã
rectã nõ trãſuerſaliter deſcẽdẽtẽ ſic. ſ. c. px. ſequit̃ collaterali-
bus dicet. ſ. eo. §. ceterũ. ¶ Poſtulãdi. i. aduocãdi. iij. q. vij. §.
verũ. v. ſunt aũt. cũ. l. ibi ſeq. ꝛ. §. de poſtula. ꝛ. ff. ꝛ. C. de poſtu.
Iudicat᷒ caſus genitiui ꝛ reſpicit vbũ. ſ. ſequẽs officiũ. ¶ Cõ
tra quẽcuq; cũ ſic gñalr loquat̃ vr̃ qd nec ꝫ hereticũ ſ3 ar. ꝫ. ſ. eo.
lib. de hereti. in ſidei. ij. q. vij. ſi heretic᷒. in pu. lrã pxi. ſequens
multũ facit pmo dicto vt in iſto ſic delinquẽte ſit hoc ſpãle vel
forte vis eſt faciẽda qr hec lrã dicit in iudi. ꝛc. ꝙ nõ pl3 ſ3 in cã
ſidei ſto primis iurib᷒ nã ſatis durũ vr̃ qd i tali cã heretic᷒ ad-
mittat̃ ꝛ nõ talis infamis. ¶ Preſenti incurrat ad idẽ. xvij. q.
iiij. ſicut q ſi bñ videat̃ hec lrã demõſtrare vr̃ qd in hoc caſu ſit
iſtud ſpãle. ſ. qd ex inſecutione cardinalis qs incurrit ſniam
cano. illi᷒ ſi qs ſuadẽte. ar. pallc. c. ſicut q. nã vbi quis vult pcu
15 tere † clericũ ꝛ p eũ nõ ſtat talis ligari vr̃ nã eadẽ ſeueritate vo-
luntatẽ ꝛ ſceleris effectũ iura puniri voluerũt. vj. q. j. quicũq;.
de pc. diſt. j. ſi cui. ar. ad idẽ. j. q. j. qui ſtudet. l. diſt. ſi qs pulſat᷒
ꝛ hoc pbat̃ cũ iſtud in nouã penã nouiter inducat̃ ꝛ eſt ſpãle.
¶ Vicinarũ. i. ſinitimarũ ꝛ ppinquarũ ad hoc. ij. q. vj. ſi epis
accuſat᷒. lxv. diſt. c. vlti. vj. q. iiij. c. j. ꝛ. ij. vel poſſet dici. ſ. eo. lib.
de pribẽ. preſenti. §. loca. ſed dic qd ibi in ſuo caſu loquit̃ vn-
de dicit in pmiſſis volum᷒ ꝛc. dic igit̃ vt prius. ¶ Publice ſic
ſ. eo. lib. de priuile. epoꝝ. ſ. de reg. iur. ad pbandũ. ſ. de excep.
exceptionẽ. in ſi. vbi vr̃ qñ qs dr publice excõicatus ꝛ plenius
p. B. cõtra. ſ. de cõſue. cũ dilect᷒. in glo. querit̃ de ſuſpẽſis. §. ſ3

quid dicet. ¶ Idonee ſic. ſ. eo. lib. de vſuris. quãq;. vbi dixi de
16 hoc. ¶ Nudi ille dicit̃ nud᷒ † qui nõ eſt tectus aliquo tegumẽ-
to vt de pe. diſt. ij. ſapiens cũ duobus. c. ibi ſeq. ad idem. x. q. j.
epis. ꝛ. xij. q. j. cleric᷒. in ſi. ¶ Vltra mare ſed quo iſto tpe ibit vl
tra mare cũ peccatis noſtris exigẽtibus nihil habeãt ibi chri-
ſtiani dic qd hic locũ habet pene cõmutatio qd ſieri põt ſecũ-
dum id qd le. lxxxj. diſt. preſbyter. iuxta ſi. ſ. de voto. c. j. ibi vi-
deas. ¶ Verũ proſequat̃ ad hoc. iiij. q. vj. omnibus. ¶ Acqui
ſitis hoc dicit qr ea q̃ prius habebãt fuerãt ꝯfiſcata ad hoc. ff.
man. ſi mãdauero. §. is cuius. ¶ Illud autẽ nudo cõſilio nu-
dum dicit̃ cõſiliũ qd nõ eſt veſtitũ aliquo tegumẽto malitie fa
ciende vnde ſi nihil adijcit ad male faciendũ vel ad factũ: tunc
eſt nudũ cõſiliũ de veſtito cõſilio dictũ eſt. ſ. eo. in glo. l. di. ꝛc.
idẽ dicẽdũ de fauore. ¶ Mereat̃ ad hoc. de pe. diſt. j. menſurã.
vbi de hoc ad idẽ. xxvj. q. vij. tẽpora cũ. vj. c. ibi ſeq. vindicta. i.
pena. ¶ Procedat ad hoc. xxxiij. q. iij. qui peccat. in ſi. xxvj. q.
vj. allegãt. cũ ſi. ꝛ deute. xxv. ¶ Premiſſis aliquo predictoꝝ. ſ.
inſecutionis captionis pcuſſionis aut ſocietatis ſed pone qd
quidã vulnerauit clericũ de familia cardi. vel pape nunquid
talis abſolutio ex iſto iure nouo ſoli apoſtolico reſeruat̃ cre-
do qd iſte ſic delinquens grauius debet puniri quã ſi deliqſ-
ſet in aliũ clericũ pape vel cardi. non ſociatũ. ꝛ hoc ſatis plane
colligit̃ ex iſto. §. ſed in hoc retinetur a papa talis abſolutio p
iſtã dec. imo quo ad hoc niſi nouo iure iducit̃ vt colligit̃. ſ. c. §.
pñti. niſi i certo caſu ꝛ pſona pape ſibi abſolutionẽ reſeruat er
go circa tal̃s pſonas nil imutare vr̃ ad hoc. ſ. de trãſla. iter cor-
de deci. ad audiẽtiã. ff. de vb. obli. qcqd. C. de ap. pcipim᷒. in ſi.
¶ Noſtre familie intellige vt. j. eo. li. de v. ſig. ſicut. i ſi. ꝛ idẽ de
familia cardi. ꝛ videas ꝙ dcm̃ eſt. ſ. c. li. de pui. l3. ¶ Non coer-
cet. ſ. de vi. ꝛ ho. cle. vt clericoꝝ. ¶ Si quis occiderit qualr pu-
17 niant̃ occiſores † pſbyterorũ diaconorũ ſubdia. ꝛ aliorũ inferio
rũ ordi. ꝛ monachorũ habet̃. xvij. q. iiij. ſi qs deinceps. c. de pſby
terorũ. c. vt pſbyteri. palã eſt. c. qui ſubdia. c. qui occidẽt. qui aũt
epm cõprehẽderit vel percuſſerit. aut aliqua vi a ppria ſede ex-
pulerit niſi forte canonice iudicatũ punit̃ vt habet in pre. c. ſi qs
deinceps. vbi inter cetera cõtinet̃ ꝙ bona ipſius ꝛ ẽt cooperan-
tiũ tam in facinora ꝛc. ipſi᷒ epi iure ppetuo tradant̃. ſic. xxiiij. q.
iiij. quiſqs pal. eſt. ¶ Cauſam. ſi dicit occaſionẽ. nã inter iſta eſt
differẽtia. vt colligit̃. ſ. de ma. ꝛ obe. ſolite. ꝛ dic cãm pxi. non re-
motã. qd dic vt no. ſ. de teſti. ſicvt. ſ. de homi. de cetero. ꝛ. c. pſby
terũ. ꝛ. l. di. ſtudeat. idẽ eſt dicẽdũ in occaſione ppinqua non re-
mota. ẽm qd. ſ. de homi. petr᷒. in ſi. ꝛ. j. q. iiij. qi pſulat᷒. ¶ Per
hoc. ſ. qd ſupradictũ eſt. ſ. ꝙuis ſupradixim᷒ de multiplici pena
talib᷒ ſacrilegns imponẽda. p hoc etiã ꝛc. ¶ Tales. de quibus
pmiſſum eſt. ſ. ꝛ ex eo ꝙ hic dicit ptz ꝙ pmo fuit punit᷒ p iudi-
cẽ ec. ſcdo punit̃ p iudicẽ ſecularẽ ſic. xvj. q. j. placet. in ſi. S3 ꝫ ꝙ
no. xvij. q. iiij. de pſby. in pn̄. vbi dr ꝙ pma punitio ꝫ tales per-
tineat ad iudicẽ ſecularẽ. ꝛ no. xc. di. placuit. in gl. vl᷒. ¶ Subſe-
quẽter. ad iudicẽ eccleſiaſticũ. vt ibi vt ẽt expſſe pbat̃. xxiij. q. v.
ſunt quidam ꝛ hoc forte de iuris rigore ſiue veritate verũ eſſet cõ
tra laicos. vnde dicebant Hu. Lau. ꝛ Io. iſtam ſententiã eſſe ve
ram. ſed poſſumus dicere qd hoc ita placuit legiſlatori. propter
errorẽ criminis ꝛ ſui ſpecialis filij leſionẽ. tanq; iuſte moto ex do
lore nimio. contra tales hinc etiã procedit ꝙ puniũtur tales de-
linquentes ſub duobus tanq; ab vno iudice. ſ. eccleſiaſtico non
ſufficienter ſint puniti. ꝛ tunc hoc eſſe poteſt. ẽm id qd le. ꝛ no.
ſ. de indi. at ſi. in gl. pe. ¶ Sacrilegos. ad huius declarationem
a ſcire debes [a] qd dupliciter ſumitur ſacrilegium. ſ. ſtricte ꝛ large
ſiue proprie ꝛ improprie. qd idẽ eſt in propria ꝛ ſtricta ſignifica
tione dicit̃ ſacrilegiũ. cũ res ſacra de loco ſacro ſubripiatur ẽm
l. Sed ẽm cañ. ſufficit alterũ. vt patet. xvij. q. iiij. q ſquis in ſi. ad
hoc facit ad. l. iul. pe. ff. de pe. aut facta. que ponit̃ de pe. diſt. v.
aut facta. verſi. loc᷒ facit. ꝛ no. C. de fur. l. ſi nondũ. ꝛ tunc que ſit
pena ſacrilegij legitur. ff. ad. l. iul. pe. l. ſacrilegij. in pn̄. ꝛ no. xvij.
q. iiij. ſacrilegiũ. ſed in ſignificatione larga ꝛ abuſiua extenditur
ſacrilegiũ etiã ad alia crimina. vt patet in iurib᷒ pdictis. ſ. c. ti.
in priñ. in gl. h. v. ꝛc. ꝛ ptz. C. de epi. ꝛ cle. ſi quis in hoc. ꝛ de cri.
ſacri. per totũ. nam totus ille ti. nõ de vero ſacrilegio loquit̃. ſed
de improprio. ꝛ ſic intelligo iſtã literã loqui. ſ. vt non loquat̃ de
vero ſacrile. de quo ſupradictũ eſt. ſed de crimine le. ma. ꝛ ei᷒ pe
na q̃ inſligit̃ ꝫ illos qui rẽ pu. romanorũ vel ꝫ principẽ vel con-
tra collaterales vel ei aſſiſtẽtes aliquid molliũtur. ꝛ ẽm hoc log-
tur hic de. l. C. ad. l. iul. ma. quiſquis. q̃ ponit̃. vj. q. j. ſi quis cũ. ꝛ
ff. e. vl. ti. inſti. de pu. iu. §. pu. in aut. vt nulli iu. §. vl. coll. ix. cum
ſimi. ¶ Ediderũt. ꝛ ſic habes hic expſſum ꝙ p iſtã penã canoni
cã nõ tollit̃ pena vetus ſiue legalis. ad hoc. C. de ſepul. vio. l. qui
ſepulchra. §. que pena. ff. de act. ꝛ ob. quoties. in priñ. ꝙ intelli-
ge niſi quatenus cõcurrũt ſ3 in reſiduo remanet aũt. ff. de act. et
ob. cũ ex vno. ꝛ. l. q ſeruũ. ꝛ. l. quoties. §. j. ff. vi bo. rap. l. j. cu3 ſi.
res. i. delictũ ſiue exceſſus. ꝛ no. ꝙ hec dictio multas ꝛ mãifeſtas

a ¶ Scire debes. Adde tex. i. l. ſacrilegij. la. ij. ꝛ ibi gl. bar. ꝛ Alerã. ff. ad. l. iul. pe cula.

babet ſignificationes vt plene dixi.xl.diſt.ante oĩa. ¶ Ad no-
titiã ſic.ꝫ.de exceſ.pla.paſtoralis.in fi.ꝫ.co.lib.de elec.vt circa.
§.niſi.xj.q.iij.ſummo opere.ij.q.j.votũ.ꝫ.de elec.cupientes.j.
rñſo.vbi de hoc in verbo notitiã ibi videas. ¶ Deuenit ꝗro
quõ hoc intelligit põt dici qꝺ vno modo ſic quaſi velit dicere
qꝺ ſi aliqs ſolẽnis accuſator exiſtebat debeat inſtãtia hui⁹ cau
ſe crĩalis ex quo fuerit cõteſtata.j.ſpatiũ mẽſis p ſniam termi-
nari ꝛ executiõi mãdari alioqn iſti incurrũt penas hic inſertas
ꝛ ſcðm hoc ordina ſic literã. ¶ Nõ fecerit obſeruari.j.mẽſem.
ſub.cõnumerãdũ. ¶ Poſtꝗ̃ res ad notitiã eoꝝ puenit per lit.
cõte.ſup crĩe factã.ar.C.de lit.cõte.l.j.in fi. ¶ Eo ipſo ꝛc.qꝛ an-
te ꝯteſtationẽ nõ currit tꝑs inſtãtie ſed huic opponit. Primo
ſic nõne inſtãtia cauſe crĩalis durat biẽnio.C.vt intra cer.tꝑs.
l.vlti.rñdeo verũ eſt regulr̃ ſꝫ fallit hic ſicut ꝛ fallit.C.vt oẽs tã
ciui.l.j.in fi.ꝛ alijs caſib⁹ notatis.C.de iudi.ꝓperãdũ. Secũdo
opponit accuſabit cardi.cui ſanctitas ignoſcẽdi gloriã dereli
quit.C.de epiſ.ꝛ cle.ſi qs i hoc.rñdeo.l.illa nõ ꝓhibet neqꝫ ne-
ceſſitatẽ abſtinẽdi iponit ſed honeſtatẽ ꝯcinet ſic.v.q.iij.qͥ epi
vel dic accuſabit quicũqꝫ ali⁹ de populo cũ hic publicũ crimẽ
ſit quaſi publicũ ſcꝫ crimẽ leſe maie.ff.de pub.iudi.l.j.ꝛ ad hoc
l.diſt.ius publicũ.ꝛ maxime qꝛ qꝺ in religionẽ cõmittit i om-
niũ fert.C.de epi.ꝛ cle.raptores.in pñ.C.de hereti.manicheos.
in pñc.ad hoc.l.diſt.jus publicũ. Tertio opponit quare offi-
ciales ex malitia ſiue negligẽtia dãnũ patiunt cum nõ debeat
vn⁹ alteri⁹ odio ꝑgrauari.C.de inoffi.teſta.ſi qs i ſuo.§.legis.
ꝛ pena ſuos debeat tenere autores.ꝫ.de his q̃ fiunt a ma.par.
ca.ꝗ̃ſiuit.in fi.dic qꝺ nõ puniunt ex facto dñi ſed ex ꝓprio:qꝛ
debuerũt dñm ſuũ inſtruere ꝛ informare qd habeat facere nõ
autẽ diſſimulare vel negligere.C.de ſtatu.ꝛ imagi.l.j.in fi.C.
de pri.car.l.j.§.primatib⁹.ad hoc.lxxxviij.diſt.error.cũ duob⁹
c.ibi ſeq.lxxxvj.diſt.c.iij.ij.q.vij.negligere.j.de ſen.exc.quãto
ꝫ.de homi.ſicut dignũ.§.j. ¶ Quarto opponit cũ dilationes
ſunt dãde ẽt in cauſis crĩalib⁹.ſ.accuſato tres ꝛ accuſanti due
ad ꝓbationes inducẽdas.C.de fer.l.vlti.quõ hec oĩa poterũt
j.mẽſem expediri.rñdeo abbreuiabit iudex dilatiões tã in nu
mero ipſarũ dilationũ quã in numero dierũ modo vnã ꝛ aliã
ar.ff.de iudi.nõnũqꝫ. Quinto oppo.quõ infra tã breue ſpatiũ
poterit cã agitari ꝛ ſnia ferri ꝛ executioni mãdari cũ forte cõ-
dẽnatus appellabit nã ẽt in crĩalib⁹ appellat.C.de appel.a de-
licto.ad hoc dico qꝺ erit ſpãle i hoc crie.ſ.leſe maie.qꝺ dãnato
nõ licebit appe.ꝛ hoc ꝓpter crĩs enormitatem ſicut ſpãle eſt
in rapta virginũ.C.de rap.virgi.l.j.§.qlibet.ꝛ in falſatore mo
nete.C.de fal.mo.l.j.§.appellãdi.ꝛ in heretico.ꝫ.e.li.de here.
vt inqſitionis. Scðo modo põt intelligi qꝺ dicit de notitia vt
qꝛ abſqꝫ accuſatore aliqs denũciauit ſibi qꝺ tale facin⁹ ꝑpetra
tũ fuit qꝺ intelligo ſiue aliqs de officialib⁹ ſuis hoc ipſi iudi-
ci nũciauerit.vt.ff.de offi.pſi.l.j.§.ꝛ ſane.ff.ad turpil.l.ab accu
ſatione.§.nũciatores.C.de accu.ea quidẽ. Itẽ ponit.iiij.q.iiij.
§.inſcriptio.ver.aliqñ.C.de mulie.q̃ ſeruis pro.l.ſi qua.q̃ po-
nit.xij.q.ij.ſi qua.eſt ſub.§.in crĩali.C.de cuſto.reo.l.j.C.de de-
curio.l.j.lib.xij.ſiue quicũqꝫ ali⁹ quãuis ꝑuat⁹.C.de epi.ꝛ cle.
nulli.in fi.ff.de iure fiſ.l.j.ff.de adimi.tut.quidã.de cẽſi.in fi.C.
de dila.p totũ.in aut.de leno.§.j.ibi hoc igit dudũ quidã no-
bis ſecrete denũciauit ꝛc.debbit ergo iudex ſtatim vt audiuit
ſine tali citatiõe recepta ꝓcedere ad inquiſitionẽ ꝛ teſtiũ rece-
ptionẽ ex vicinia in qua tale facin⁹ dicebat perpetratũ quos
teſtes iudicabit ſibi nũcians ꝛ ſi non omnes tñ aliquos ꝛ per
vnũ habebit ſecundũ ꝛ ſic de alijs nã vnus eorũ iuratus ꝛ in-
terrogatus non ſolũ rñdebit qꝺ de negotio nouit ſed etiã in-
dicabit noia aliorũ teſtiũ quos viderit eſſe pſentes.ff.de cuſto.
reo.l.diuus.C.ad.l.iul.maie.quiſqs.i fi.ꝛ de fal.mo.l.j.ꝛ ſi iu-
dex neglexerit qꝺ nõ inueſtigauerit ꝛ ſniam cõdẽnatoriã inf-
ſit ꝛ eã dẽ executus fuerit ꝛ a tpe nũciationis ꝑdicte ſibi facte
mẽſis lapſus fuerit iſti pene ſubijcit hic inſerte tam ipſe quã
ei⁹ officiales.ar.cõtra.C.vt intra cer.tẽpus.l.ij.ꝛ fi.ꝛ vt oẽs tã
ciuil.l.j.in fi.hoc tñ ſane intellige qñ reos ignorat debet plene
ad notitiã iudicis deuenire:ꝛ tũc diuina ꝛ humana lex reſol-
uat ꝛ ſcðm qꝺ hic cõſtitutũ eſt remota pſonarũ actiõe diffini.
ſnia ꝓferat ꝛ legiti.xj.q.iij.ſummo opere. Sꝫ ꝛ ſcðm hoc opp.
quõ ſine accuſatiõe punit hoc eñ eſſe nõ debet vt dixi.ꝫ.co.li.
de accu.poſtꝗ̃.rñdeo.hoc nõ requirit i crie euidenti ſiue noto-
rio.ꝫ.de accu.euidẽtia.cũ fi.vel dic qꝺ erit ſpãle in alijs crimi-
nibus:vt no.C.q accu.nõ poſ.l.iij.vel forte eſt hodie ius cõe in
omni crie vt iudex ex offi.ſuo ẽt ſine accuſatore poſſit crimen
inqrere ꝛ punire per aut.de colla.§.iubemus.col.ix.ff.de offi.
pſi.cõgruit.in prin.vel põt dici hoc ſpãle vt ſine accuſatore pu
niat.ar.C.de epiſ.ꝛ cle.ſi qs in hoc. Tertio modo põt intelligi
qꝺ hic dicit de notitia p famã ꝛ iſte menſis incipiat currere ex
quo iſta fama aurib⁹ iudicis innotuit quãuis ꝓbata nõ ſit:ſꝫ
hoc ipſo qꝺ cõiter dicqꝺ tale ſcelus ꝑpetratũ eſt tũc eñ ſtatim

a ¶ Nã noie ciuitatis. Adde que plene ꝛ ele-
ganter ſcribit Zely.i.c. rodulfus. extra de re-
ſcriptis.

debebit iudex procedere ex offi.ſuo ad inqſitionẽ ꝛ teſtiũ rece-
ptionẽ ex vicinia vt ſupra dixi ꝛ de hac materia ſatis no. In-
noc.ꝫ.de elec.bone me.magnu.in gl.lꝫ cũ ꝛc.ibi videas.ꝛ ita
dꝫ notitia indicia p famã.ff.de teſti.l.iij.§.alias numer⁹.ꝛ.iiij.
q.iij.ſepe.ff.de acq.poſ.cũ quidã.§.qꝺ dꝫ.ff.de capti.nec nos.ꝛ
credo iſtũ mẽſem incipere currere ex tpe cuiuſcũqꝫ notitie.ar.
ff.de peti.here.itẽ vt.§.petitã. Sꝫ iſte mẽſis quot dierũ dicũt
qdã qꝺ.xxxj.C.de tẽpo.appel.l.ij.in pñ.de hoc ſatis dixi.ꝫ.co.
lib.de reſcrip.ſi ꝓpter.in gloſ.dꝫ hoc ꝛc.ibi videas ꝛ dicũt iſtẽ
qꝺ forte dies notitie nõ cõputat.ff.ſi qs cau.l.j.qꝛ cũ hoc ſit pe-
nale.ꝛ ſic odiũ dꝫ reſtringi.ꝫ.co.lib.de elec.ſtatutũ.de hoc dixi
ꝫ.co.lib.de reſcrip.ſtatutũ. Sꝫ qd ſi ꝯtra quoſdã ꝓceſſit ꝛ fecit
qꝺ debuit nõ tñ ꝯ oẽs culpabiles.rñdeo.locũ hꝫ pena h:qꝛ nil
vr̃ eſſe actũ dũ aliqd ſupereſt.C.ad ſille.l.pe.in fi.ff.eo.l.ſi qs in
graui.§.q tabulas.de pe.di.v.c.vlti.j.de reg.iu.deſſcat. ¶ In-
currãt nã p negligẽtiã alienũ delictũ faciũt ꝓpriũ.lxxxvj.diſt.
facientis.in fi.cũ ſi.C.ne ſa.bap.inter.l.vlti.in fi.ꝛ de prima cã.l.
vnica.C.ad.l.iul.de vi.ſeruos.in fi.vij.q.j.§.cũ aũt.v.tali.C.de
cõmerci.ꝛ merca.l.ij. ¶ Ciuitas ad hui⁹ vbi declarationẽ vi-
deas qꝺ dixi.ꝫ.co.li.de reſcrip.ſtatutũ.in gl.dicit Io.ꝛc.ꝛ dic
ciuitas.i.hoĩes habitãtes in illo loco q ciuitas appellat nã cũ
talis loc⁹ ſit res inanimata nec puniri nec interdici põt vt no.
ꝫ.de exceſ.pla.tãta.ꝛ hec expoſitio ſatis demõſtrat ex lr̃a ſeq.ꝛ
ita vides qꝺ ciuitas punit ex delicto aliquoꝝ ſic.xxiiij.q.ij.c.ij.
ꝛ.q.v.ſi audieris.ꝛ.xxv.q.ij.ita nos.ꝛ.ꝫ.de hereti.ad abolen-
dã.§.ſtatuim⁹.v.ciuitas.ꝛ ſi forte põt colligi rõe ex dicto angu.
xxiiij.q.iij.c.vlt.certe põt dici qꝺ hoc delictũ ꝓpriũ ciuitatis ſi-
ue cõe ciues vel rectores ciuitatis pſtãt auxiliũ vel fauorẽ vel
nõ vindicãt cõmiſſum.ar.C.de ſac.ſan.ecc.iubem⁹ nullã.ꝛ.ff.
de reg.iur.l.aliud.§.refert.ꝛ q̃ ibi no. ¶ Põtificali dignitate
ſic.ꝫ.de hereti.ad abolẽdã.§.ſtatuim⁹.v.ciuitas.xxv.q.ij.gña-
liter.ꝛ.c.ſeq.ꝫ.co.lib.de elec.vbi piculũ.§.ciuitas. ¶ Et digni
18 tate.i.ordine.nã dignitas †epalis ꝛ ordo põtificalis ꝓ eodẽ ſu
munt vt plane colligit.ꝫ.de renũ.poſt trãſlationẽ.iuxta fi.v.
alijs aſſerẽtib⁹ ꝛc.ꝫ.de epo q re.epi.reqſiuit.vbi no. Inno.qꝺ
ibi appellat renũciare dignitati in palle.c.poſt trãſlationẽ.ap
pellat renũciare ordini.i.executioni ordinis vel dignitatis ex
quo colligit manifeſte qꝺ iſta priuatione obſtãte epale officiũ
quo ad locũ illũ eſt ſublatũ:vt in palleg.§.gñalr.vbi magiſter
grac.ꝓbare intẽdit qꝺ ſicut apoſtolic⁹ põt aliquẽ ꝑuare ꝑuile
gio pſonali ꝛ illud ei auferre vt ꝓbat ibi ca ꝑcedẽtia gñali vt
in.c.ibi ſeq.vñ cũ p ipſam ꝑuationẽ extincta ſit dignitas epa-
lis quo ad locũ illũ ergo ꝛ omne id qꝺ ex ea ſequi põt.ar.op.
ꝫ.co.lib.de hereti.accuſat⁹.§.porro.in fi.ꝛ ſcðm hoc dicem⁹ ꝙ
eps nõ poſſit ibi pontificale offi.exercere ex quo ſeqnit qꝺ eps
ſuo iure priuabit ſine culpa ſua vt alias factũ fuit.xxij.diſt.c.
pe.ꝛ.§.vl.cũ ſi.ꝛ hoc ꝓpter odiũ ſiue malitiã alioꝝ ſicut alias
cõtingit qꝺ dic vt no.in palle.c.pe.in glo.vlti.ꝛ.j.de ꝑuile.an-
tiqua in gl.ij.alias niſi ſic diceret iam priuatio nullũ aut mo-
dicũ ſortiret effectũ ꝛ nõ reb⁹ ſed vbis lex ipoſita videret ꝙ eſſe
nõ dꝫ.ꝫ.co.lib.de elec.cõmiſſa.§.porro. ¶ Priuata ſic.ꝫ.co.li.
de elec.vbi periculũ.§.ciuitas.ꝛ cũ h lr̃a ꝛ iura.ꝫ.pxi.alleg.di-
cãt qꝺ ciuitas ſic puniat hec pena extẽdet ad totã dioce.vt vr̃
19 nã vniuerſitates † ꝛ municipia ſub ciuitate cõſtituta ſequunt
cõditionẽ ciuitatis cui ſubſunt.C.de epiſ.ꝛ cle.nulli.§.qꝺ ſi in
vico.ꝫ.de cẽſi.forma.§.q vo agrũ.nã ſepe perit ꝛ punit iuſt⁹ p
impio.de cõſe.diſt.j.infecta.j.q.iiij.turbat.vñ vides qꝺ ſi ali-
qua gens cõſtituta ſub ciuitate ſic exceſſerit vt ꝑmiſſum eſt ꝛ ci
uitas punire neglexerit cadit in penã hic inſertã vt plane di-
cit tex.ſꝫ ꝯ qꝛ cũ hec lr̃a de ciuitate puniẽda faciat mẽtionẽ de
dioce.nulla habita mẽtiõe ad ipſam dioce.hec pena nõ vr̃ extẽ
a dẽda ad hoc.ꝫ.co.lib.de elec.ſtatutũ.cũ ſi.nã noie ciuitatis ei⁹
territoria nõ vident cõprehẽdi ad hoc.xlviij.diſt.c.vlt.ff.de v.
ſig.l.ij.ff.de arbi.ſi cũ dies.§.ſi arbiter.lxiiij.diſt.ego Ludo.vbi
de hoc.ꝫ.co.lib.de elec.fundamẽta.§.vlti.vñ dꝫ qꝺ ali⁹ eſt cler⁹
ciuitatis ali⁹ dioce.vt ptꝫ.xij.q.ij.ſtatuim⁹.x.q.iij.qꝛ cognoui-
mus.j.de vb.ſi.cũ clerici.ꝛ qꝺ aliud ſit eccleſia a ciuitate nõ ab
eccleſia de villa colligit manifeſte.de cõſe.diſt.ij.nulli.ꝛ.ꝫ.co.
lib.de ſepul.is q.ꝛ qꝺ aliud ſit ciuitas dioce.ꝓbat.ꝫ.de offi.de
lega.cũ rñſo.ꝫ.co.lib.de reſcrip.ſtatutũ.§.cũ v⁹.ꝛ.§.cũ autẽ.ꝛ
eo.ti.rodulfus.vbi de hoc ꝛ ibi ſcripſit Hoſtiẽ.ꝙ vẽ loqẽdo
aliud eſt ciuitas ꝛ aliud dio.ſiue comitat⁹ ar.x.q.j.epi.c.pla-
cuit.ꝛ h verũ credo ad h.ꝫ.de offi.ordi.vt litigãtes potiſſime i
iſtis ita penalib⁹ ad h.j.e.li.de ſen.ex.ſi ciuitas.igit ſint prſus
diuerſa ꝛ nõ ſinonyma vt ꝓbatũ eſt ꝛ iſta pẽa ciuitati dũtaxat
ipoſita videat cã nũꝗ̃ extẽdã ad dioce.de qua nulla mẽtio ꝯti-
net durũ eſt eñ dicẽ ꝙ p negligẽtiã ſiue delictũ ciuiũ illi dioce.
ſuo ſpũali ꝑ epuniant cũ ſm vitatẽ eps eque eſt marit⁹ dio.vt
ꝛ ciuitatis vt ptꝫ.vij.q.j.ſicut alteri⁹.i pñ.ꝛ ſcriptũ ſit ꝙ pena
20 †ſuos tenere dꝫ autores ꝛ nõ eſt vlteri⁹ ꝓtrahẽda.ꝫ.de his q ſi.
a ma.

a ma. par. ca. queſiuit. xvj. q. vj. cognouimus vbi dicit Grego. qḋ quiſquis culpā fecerit in ipſo quidam vt dignū eſt iudicet ergo nō in alio ad hoc. ſ. eo. li. de iniur. ⁊ ſi pignoratis. vbi de hoc ibi videas. i gl. hoc nō vr̄ ⁊c. ad hoc. xxiij. q. iiij. q peccat. in fi. vbi dī qḋ culpant ⁊ q ꝓhibēt a malo ſi modū peccati mod' correctiōis excedat iſtud dictū ēt cōprobat ꝓbabili rōne video eīn qḋ bñficij nomē large ſumit ⁊ recipit in materia fauorabili ſtricte vero in materia odioſa: vt ptꝫ. j. de verb. ſig. tua. ṡ. de ꝓbē. cū olim. ṡ. eo. lib. eo. ti. cū in illis. vñ hoc cū ſit penale ⁊ ſit odioſum dꝫ reſtringi. de pe. diſt. j. §. pene. ṡ. eo. lib. de elec. ſtatutū. cū ſi. ⁊ eſt rō: qr pena nō eſt exagerāda. ff. de decur. l. gñaliter. Itē qr in penis eſt benignior interpretatio faciēda. j. eo. lib. de reg. iu. in penis. Itē vbi poſtea a iure impoſita fines bꝫ determinatos a iudice nō trahit vltra vnde ſi qs ſit ꝓhibit' apud preſidē poſtulare poterit apud legatū vel ꝓcur. ceſaris poſtulare ⁊ q ꝓhibit' eſt maiorib' honerib' poterit vti minoribus nō eſt cōtra ⁊ ſi qs ꝓhibit' ſit in vrbe morari: morari in pomerio pōt ⁊ in vicis vrbis ſeu villis ſubditis nō ecōtra. ff. de pe. l. moris. §. j. ⁊. §. erit. ff. de inter. ⁊ rele. relegatorū. §. ꝯſtitutū. ⁊. §. ſolet. ff. de ſena. l. iiij. ff. de ſer. expor. cui pacto. ſi igit dicimus in ꝓpoſito nā ſi hoc obtinet in pena iudicis multoforti' in pena iuris hoc obtinere dꝫ: qr mitī' agit cū. l. quā cū miniſtro. l. ff. de arbi. celſus. ꝑterea cū ep̄alis dignitas ſit iam ꝗſita ꝓpter caſuꝫ ſiue delictū ciuitatis priuari non dꝫ ſicut iudeo in filio qui ꝓpter abuſum pr̄is dignitatē ex pſona patris queſitā non pdit ff. de ſena. l. femine. ⁊. l. emācipatū. ꝓſtat ēt ad hoc efficax ar. l. q dicit. qḋ ſi aliqs habeat vſumfru. in valla ⁊ p ꝯſis fundi q ptinet ad eādē ⁊ villa poſtea diruat ⁊ p hoc vſufruct' in ea pdat nō ꝓpter hoc pdet in fundo. ff. quē ad. ſer. amit. l. qḋ tñ. in pn. itē facit ad hoc qḋ ſi mihi p aliū aliqḋ ius primo ⁊ principaliter ſibi cōpetēs acqrat lꝫ ipſe nō vtat eo: qr nō vult aut nō pōt nihilominꝰ tñ ego vtar illo iure mihi ꝗſito vnde cū hoc ſit ius queſitū dioce. qḋ ptꝫ: qr in qualibet pte dioce. pōt ep̄s vti dignitate ep̄ali iuriſditionē ⁊ alia exercere cathedrā collocare vt patet. ṡ. eo. lib. de offi. ordi. cū ep̄s. ergo nō pdet ipſa dio. iſtud ius lꝫ ciuitas illud pdat ad hoc. ff. de bo. auto. iud. poſ. cū vnꝰ. ff. de bo. poſ. ꝯtab. l. ſi poſt mortē. §. ſi. ff. de ſepara. bo. l. j. §. ſꝫ ſi qs. C. de nō nume. pecu. l. pe. ſꝫ forte dicet qḋ ſublato ꝑncipali
a totaliter colligit acceſſoriū dico qḋ nō ob.ᵃ qm̄ illud verū eſt qñ eſt tale acceſſoriū qḋ ſine ꝑncipali nō pōt ꝯſiſtere at hic pōt dio. p ſe ſubſiſtere quare ſec' ad hoc. C. de poſi. l. iiij. C. de vſur. l. eos. in pn. C. de iudi. l. j. remanet ergo ep̄s quo ad ipſaꝫ dio. ⁊ ibi poterit ep̄ale officiū exercere quāuis in ciuitate hoc non poſſit vt ſupradictū eſt. Quid autē ſit ciuitas ſatis dictū eſt. ṡ. eo. lib. de reſcrip. ſtatutū. Sed nūqd cardi. legatus p aliquē cōtra quē fuerit ſic exceſſum poterit denūciare ciuitatē ſic priuatam vt dicit iſta litera ⁊ delinquētes ſic punitos preſuppoſito qḋ factū ſit adeo notoriū qḋ nulla poſſit tergiuerſatione celari vtpote cuius vniuerſe vicinie populus teſtis erat. ṡ. de pur. cano. cū dilect'. §. his igit. ver. dicit eīn ⁊c. lxj. diſt. in ſacerdotibus in ſi. xxiij. q. ij. ſane. p ver. itē romanoꝝ. xxxv. q. vj. qḋ ſcripſi. ⁊ videt qḋ ſic: qr cū ex iſta conſtitutione ſit iam ſnīa ꝓmulgata ⁊ ſic ſuā executionē ſecū trahit ex tali notificatione ſiue denūciatione ciuitas ſit punita amplius nō punit. ṡ. de app. paſtoralis. in ſi. poterit ergo excōicationē ⁊ penas ꝑdictas publicare vt ſic ab alijs euitent vt ibi. nā expedit peccata nocētū nota eſſe ad hoc qḋ le. ⁊ no. j. de ſen. excō. vt fame. ꝑterea iſte nō eſt ſnīe ꝓmulgator ſꝫ potiꝰ notificator ſiue denūciator ad hoc xxiij. q. j. c. j. vbi dicit factus ſum executor veteris cōſtituti nō ꝓmulgatū noui nā lex factū no. ēt ſine ſnīa. ff. de ritu nup. palam. §. pe. ſicut alias dicimꝰ. ṡ. de elec. venerabilis. §. obiectionem. ⁊ pōt talis dici iudicialis denūciator. nec ob. qḋ pōt opponi cū ponat factū notoriū ſicut in ꝑalle. e. verū. §. duos. ver. ſunt eīn ⁊c. ad hoc vr̄ opti. facere qḋ le. ⁊ not. xlv. diſt. c. q emendat. cū ſi. ibi notatis. ⁊. ṡ. eo. romana. ⁊ in hoc nō vr̄ ſuā iniuriā exequi: ſꝫ potiꝰ eccl̄ie romane qḋ quidē pōt: vt. xxiij. q. iiij. guiliſariꝰ. ⁊. §. ſeq. ⁊ no. ṡ. de male. c. j. vnde cū ponat factū notoriū ⁊ notoria ꝓbatiōe nō egēt: vt. ij. q. j. manifeſta. ṡ. de filijs ꝑſby. qm̄. nec ſit ibi neceſſaria ſnīa ſup crimine vel iniuria que notoria eſt: nō eſt hic iudex in cā ſua ſed executor ſiue notificator pene qḋ bñ pōt. ṡ. de appel. nouit. ⁊ huiꝰ ſnīe eſt Inn. ṡ. de offi. dele. c. j. in gloſ. vlti. ver. iniuriā ⁊c. ⁊. j. de verbo. ſig. ex pte in xp̄o. in gloſ. ſed dices ⁊c. in ꝑn. ⁊ qḋ dictū eſt de ſnīa ſane intellige vnde dic qḋ nō reqrit ſnīa ſup notorio ſꝫ in ſcriptis et ſolēniter ꝓferēda: vt not. in auth. vt iudi. ſine quoquo ſuffra. §. neceſſitatē. ſed bñ reqrit notificatio ad hoc. ṡ. eo. lib. de heret. cū ſecūdū. in ſi. ⁊. ṡ. dixi quā facere pōt vt ꝑdictū eſt ſiue de clerico verūtñ qḋ ꝑmittit vr̄ ſane intelligēdū quātū ad iſtā penā officiales ſiue rectores ⁊ ciuitatē cōtingētē nā ſi bñ videat litera pri. ꝑal. ibi ⁊ facultas ei affuerit vr̄ demōſtrare qḋ ciuitas ſimplr̄ nō incurrit iſtā penā ꝓpter exceſſus alioꝝ ꝑpetratos lꝫ in caſu dūtaxat ſcꝫ cū punire negligit qñ pōt vt tūc puniat eo qꝛ alienū peccatū p negligētiā facit ſuū: vt. ṡ. dictū eſt in verbo incurrat qd eīn ſi excedētes ita ſunt potētes vel ēt eſt tāta multitudo qꝫ ciuitas eos punire nō pōt nunqd tūc dices eā hanc penā incurriſſe abſit. nā quoties appellatio aut turba peccat multū ſeclus trāſire ⁊ eſt rō: qr in eos vindicare nō pōt: vt habet. j. q. vij. quoties appellatis. vbi de hoc ad idē. xxiij. q. iiij. §. huic ēt. c. cū qſqꝫ. ⁊. §. ecce qḋ. ⁊. §. obijcit. in ſi. vnde qḋ dicat affuerit intelligo qñ hoc pōt ciuitas rōnabili iudicio vt ꝓbat augu. xxiij. q. ij. querit. at vbi nō pōt ciuitas hoc exeq ſine graui ſcādalo ciuitatis: vt qr malefactores ſe armis defendunt vel loci difficultate ſe protegūt: tūc vr̄ deeſſe facultas ad hoc. C. de epi. ⁊ cle. ſi qs i hoc. C. de his q la. oc. l. ij. §. ſi autē ꝓpter. ad hoc xxij. q. ij. faciat. xxiij. q. iiij. recedite ibi. ⁊ que vnitatē non violat ⁊c. ⁊. c. quiſqs. in pn. ⁊ idcirco: qr de hoc pōt eē dubiū. ⁊ ita ibi cognitio requirat ⁊ qs in cā ſua cognitor ſiue iudex eſſe nō dꝫ: vt. iiij. q. iiij. c. j. ⁊. C. ne qs in ſua cā ⁊c. l. j. meliꝰ eſt vt hoc fiat p ſuperiorē illiꝰ cardi. ⁊ hoc ſatis clare demōſtrat ꝑalle. c. iiij. q. iiij. c. j. vbi dicit nullꝰ vnqꝫ ⁊c. vnde cū multa dicant notoria q nō ſunt ꝓuidēdū eſt a iudicibꝫ ne qḋ dubiū eſt vel eſſe pōt pro notorio videat habere. ṡ. de appel. cōſuluit nos. ⁊. j. i ſi. caueat tñ ſibi ciuitas ne ſe dicat ipotētē vbi nō eſt ad hoc. ṡ. de reſcri. cū cōtingat. §. ceterū. qḋ ſi fecerit punit. ar. ad hoc. C. de leg. l. ij. in ſi. ¶ Interdicta no. qḋ locus interdicit ſic. ṡ. eo. lib. de elec. ver. §. ciuitas. ⁊. j. de ſen. excō. reſponſo. §. j. ⁊. j. de verbo. ſig. cū in partibus. quod dic vt patet. j. eo. lib. de ſen. excō. ſi ciuitas.

¶ De penitentijs ⁊ remiſſionibus. Rubrica.

Romana. Queſtoribus. de queſtoribus habes etiā. ṡ. eo. lib. de heret. vt officiū. §. cōpeſcēdi. ibi dicit qḋ ipſi queſtores a nō poſſunt ꝑdicare cū ad eos non ptineat ⁊ poſſunt charitatiua ſubſidia poſtulare ac indulgētiam ſi qua habet exponere. ¶ Fabrice ad huius reparationē eſt quarta redditiū ⁊ oblationū fideliū deputata: vt. xij. q. ij. nobis ⁊. c. vulterane cū. vj. c. ibi ſe. ⁊ iſta quarta ptinet ad ordinationē pōti. vt in ꝑalle. c. nobis vulterane. x. q. iij. vnio. vbi de hoc dic vt ibi ⁊ dici cōſue. qḋ rector q recipit illā quartā tenet ad reparationē fabrice: vt. x. q. j. decernimus. ⁊ ita laici ad hoc nō cōpellent ſcḋm id qḋ le. ⁊ not. xij. q. ij. iiij. ad idē. ṡ. de edifi. eccle. c. j. e. de his. ¶ Laici ſi de facto citati fuerint de iure ire nō tenent etiā ad allegādū priuile. ſuū: qr tūc certū ſit archiep̄ꝫ non eſſe iudicē in hoc caſu impune nō parebit ei. ff. de iuriſdi. om. iudi. l. vlti. ad idē qḋ no. ij. q. ij. ſi ep̄s. ¶ Reſiſtere: qr forte ꝑ aliis volebāt audiri. ¶ Parere qr forte volebāt qḋ populus vocaret hora incōgrua ſed huic litere videt cōtra. ṡ. eo. lib. de pe. romana. dic cū dño Hoſtiē. qḋ ibi loqt in caſu in quo iuriſditio cōtentioſa ad metropoli. noſcit ptinere ⁊ ideo pōt ipſum defendere penali iudicio. ff. ſi quis ius di. nō ob. l. j. hic autē loquit in volūtaria queſtia atqꝫ gratuita in qua nemo eſt regulariter cōpellēdus ad hoc. ṡ. de ſentē. excō. ex pte. cū ſi. ⁊ in hoc caſu cōſeruatores ordinū iſtorū queſtoꝝ ex hoc hūc aliqd ꝯtra tales parere volētes vt eis nō fiat iniuria vt hic patet ad idē. ṡ. eo. li. de heret. vt officiū. §. cōpeſcēdi. vt. ṡ. dixi in prima glo. ¶ Ipſis archiep̄o vl eius officialibꝰ. ¶ Poteſtatē quā nō habēt ⁊ ideo eā demādare nō poſſunt. j. q. vij. daniber tu. ṡ. de iure patro. qḋ autē. in ſi. ṡ. eo. lib. de offi. ordi. romana. j. eo. lib. de reg. iur. nemo pōt. ṡ. de do. poſt di. re. nuper. vbi de hoc ipſorū queſtoꝝ. ¶ Noie ⁊ indulgētias concedere: vt. ṡ. eo. modo. ¶ Indulgētijs. i. indulgētiarū lr̄is quas indulgētias ꝯcedere cōpetit rōne ep̄alis dignitatis: vt. ṡ. de exceſ. ꝑla. accedētibus. ⁊ ita alij inferiores ᵇ eas cōcedere nequeāt imo nec electꝰ in ep̄m ⁊ cōfirmatꝰ q nō eſt ſacerdos has literas poteſt cōcedere: vt ibi etiā no. Hoſtiē. multo igit fortius hoc nō pōt capitulum ſede vacā. quāuis multi cōtrariū faciāt abuſiue. ſed ar. cōtra. ṡ. eo. lib. de ſupplē. negli. ꝑla. ſi ep̄s. ⁊. c. eccleſie. vbi dicit qḋ capitulū ſede vacā. adminiſtrat in ſpūalibus. ¶ Cōcilij. ṡ. eo. cum ex eo. quod ſi ſecus fecerit non tenet: vt. j. eo. c. vlti.

a ¶ Quoniā illud verū. Adde gl. i l. cū principalis. ff. de regu. iur.

b ¶ Et ita alij iferiores. Adde Car. i de. j. in. xxxiij. q. de ꝑnile. in cle. ij. §. j. de pe. ⁊ remiſ. ⁊ i de. j. §. ſi. in pe. q. de rdi. ⁊ vene. ſan. ⁊ i de. j. §. ij. in. xj. q. ḋ heret.

Summarium.

1 ☞ Confeſſores idonei qui reputari debeant.

1 Si epiſcopus. Idoneū is cōfeſſor † debet idoneꝰ reputari qui ſcit qui eſt ligādus qui ſoluēdꝰ. xj. q. iij. qm̄o. de pe. diſt. v. quē penitet. ver. q̄rit qui ⁊c. ⁊ di. vj. c. j. in pn. ⁊ ver. qui ergo. vbi dr̄ qui cōfitet oīno. i. oīa ſua peccata ꝯfiteat ⁊ ſacerdoti meliori quā pōt cōfiteat ⁊ no. qḋ ibi ponit cōparatiuū p ſuo poſitiuo cōfiteat quā meliori. pōt. i. bono. i. ſcienti

ligare ꝛ ſoluere. ꝛ diſcernere inter leprā ꝛ leprā. ad hoc. xx. di. §. j. de pe. di. j. §. deniq̃. ver. moyſi quoq̃. ꝫ. de homi. ſicut dig. in prin. ꝛ adde qḋ dicet̃. j. eo. lib. de ſen. ex. cum medicinalis. in gl. h. d. ꝛc. ¶ Reſeruant̃. iſti ſunt multi caſus quos plene not. hoſt. in ſum. eo. ti. §. cui cõfitendū ꝛc. ver. primus eſt ꝛc. cum ſe. ibi videre poteris. ꝛ Ray. i ſum. ſua. eo. ti. §. itē nūquid parochialis ſacerdos ꝛc. ꝛ qḋ plus eſt etiā is cui epũs cõmiſit gñalr vices ſuas hoc nõ põt. nec eius vicari⁹ gñalis talē indulgētiā pōt cõcedere ſm ho. qḋ dic vt ibi no. Cõceſſurus. j. e. lib. de re. iu. in gñali. cū ſi. ¶ Nulli introduci rõ eſt. q illeg eſt ꝑlat⁹ tenet̃ reddere rõnē de aīa ei⁹. ꝛ tradere ſibi eucharīſtiā ꝛ alia ſacramēta in quorū collatiõe vertit̃ ſibi periculū niſi faciat ꝓ poſſe ſuū. vt ſciat cui det. nā hẽ eṫ ꝑ ſalomonē diligenter agnoſce malū peccatoris tui ſm Ray. rõ ēt ſatis pōt ex eo qḋ hr̃. ꝫ. de cõſue. cū tāto. ¶ Supioris epi vel ei⁹ vicarij qui hr̃et ab epo talē ꝑtātē. vel archipſbiteri maiores eccleſie. ꝫ. de of. archipreſ. officiū vel ſui ſacerdotis parochial. ꝫ. e. oĩs. de pe. di. vl. e. vlt.

Summarium.

1 ¶ Indulgentia pluribus modis ſumi poteſt ibi vide.
2 Archiepiſcopi an poſſint indulgentias facere.
3 Sacerdos an poſſit dimittere de penitentia iniuncta per epiſcopum.
4 Papa reſtringere poteſt indulgentias ꝛ non alij ab ipſo ꝛ quare.

1 Indulgentie. Scias qḋ indulgentia † pōt ſumi plurib⁹ modis. nā aliqñ demõſtrat pene remiſſionē. vt. ñ. q. ij. in ſi. i. i. idulgētia. aliqñ cõceſſionē. vñ damaſ. papa idulſit mihi talē ꝛc. ad hoc. ꝫ. vt lit. pē. dilect⁹ de priuil. dudū. aliqñ diſpēſationē. lxxvij. di. c. vl. in ſi. ꝛ. ꝫ. de cle. dudū. ſi. §. vl. ꝛ aliqñ ius ꝑut no. xxxiij. q. ij. interfectores. i gl. vr̃ ergo. ar. ad hoc. xxxv. q. iij. de inceſtis. vbi de hoc. in glo. pe. aliqñ ſumit̃ indulgeo ꝓ vacare ſiue opam dare. vt iſte indulget gule. vñ cato. Indulgere gule ꝛc. aliqñ remittere vel cõdonare nā dicim⁹ de⁹ indulget peccata penitēti. alias tñ hẽ peccatū. aut donat̃. aut remittit̃. aut delet̃. aut cogit̃. de pe. di. iij. ille rex. ¶ Dedicationibus. ꝫ. eo. qḋ antē. vbi ſatis no. de iſtis indulgētijs. tibi pleni⁹ ꝑ Inn. ꝛ hoſt. in ſum. e. ti. ſub. R. de remiſ. §. ad quē vez ꝛc. Ab vno vel plurib⁹ ꝛ. q. d. tñ pōt vn⁹ quātū cētū. diuidāt ergo iter ſe ſicut placuerit. ſm hoſt. ¶ Cõcedunt̃. indulgētias ꝓprie pſſit
2 facere archiepi † ꝫ. c. noſtro. e. ro. in ſi. ꝛ epi. vt hic. ꝛ ſuis ſubditis. vt. ꝫ. eo. qḋ antē. itē ꝛ legati. vt. no. ꝫ. de of. le. neminē. Et ad
a de qḋ dixi. ꝫ. eo. ro. in ſi. alij dicūt ᵃ quelibet ſacerdotẽ poſſe ꝯcedere indulgētiā. nec ob. qḋ vr̃ cõtra. ꝫ. de exceſ. pre. accedētibus cū ſi. nā aliud eſt dare literas gñales indulgentiarū qḋ eſt etiā iuriſditionis. aliud in abſolutiõe penitētis ꝓuidere diuerſos modos liberādi a penis qḋ eſt tñ officij ſacerdotalis. ſm Inn. qui ēt dixit ꝛ bñ. qḋ licet reſtricta ſit hec ꝑtās in indulgētijs q̃ ſiūt publice non tñ ſunt reſtricte in foro pñiali. quin poſſit annos ꝛ dies ꝓut vult idulgere. dūmodo iſte faciat. ꝛ no. ſm Inno. qḋ de pñia iniūcta ꝑ epm nõ pōt ſacerdos † dimittere. ſꝫ cõ-
3 ſic. xxi. di. inferior. ¶ Quid ſi epũs ᵇ hāc dedit indulgentiā. nun
b quid erit particeps ipſius remiſſionis. ad hoc. R. qḋ nõ. C. ne quis in ſua cā. l. j. ad idem. C. de ſol. inquiſitio. ff. loc. qui inſulā. §. vlt. ad idē. ꝫ. de inſti. ad noſtrā. de bap. debitū. ꝛ. x. q. ſi. hic viſus in ſi. ꝛ hoc expſſe ꝓbat̃. ꝫ. eo. ꝙ antē. ꝛ facit etiā ad hoc qꝛ ſacerdos ſiue epũs eſt iudex ſiue miniſter. vt de pe. di. j. vbū. xv. q. j. nec is ſiue executor vel interꝑs. xxiij. q. v. c. vlt. vnde dicit̃ miniſterio nõ autoritate dimittere de cõ. di. iiij. aliud itē qꝛ dñs par ſus eſſe voluit ligādi ꝛ abſoluēdi. vt pre. c. verbū in prin. vnde quiſꝗ nõ pōt ligare nec indulgere. vt ibi ſed cõſtat qḋ epũs ligare ſe nõ pōt. cū par in parē nõ habeat poteſtatē. ꝫ. de elec. innotuit. multo fortius nec in ſeipſum. ff. de arbi. l. p. ꝛ qꝛ nullus pōt eſſe iudex ſui ipſius. iiij. qḋ. iiij. c. j. igitur ſe abſoluere non poteſt. Sꝫ ar. cõtra. de pe. di. j. multiplex in prin. ibi ꝓprio iudicio ſe cõdēnātes ꝛc. dic vt ibi not. ſm veros codices. in gl. nunquid ipſimet ꝛc. itē arg. ꝫ. xi. q. iij. ſi is qui. ibi vr̃ qḋ quis ſe ligare poſſit. ꝛ ſic ꝑ cõſequēs ꝛ abſoluere. dic vt ibi no. Et adde ꝙ dicet̃. j. e. li. de ſen. ex. ſtatuim⁹ in gl. ꝫ. e. nup ꝛc. Sup hoc dñt quidā theologi ꝙ ſi nõ ꝓdeſſet idulgētia ēt epo ꝯcedēti. iā cõtigeret ꝙ eſſet deterioris cõditiõis quā alij ſibi ſubditi ꝙ incõueniēs ē. ꝛ iõ dñt ꝙ q̃uis epũs ſibi ipſi nõ poſſit dare indulgētiā primo pricipalr ꝛ directe. pōt tñ vti indulgētia alijs data ſub eadē forma. ꝛ ſic ſibi ſicut alijs ꝓdeſt ad alicuius ꝑtis pene remiſſionē. ſꝫ an iſta ſnĩa ſit vera. nouit is q nihil ignorat. dicit eñ ꝙ ſi papa vel epũs ſe ſubijcit ſacerdoti. nõ pōt ſibi remittere de pñia ei iniūcta ſine lnĩa ipſi⁹ ſacerdotꝭ. ar. ad hoc. ꝫ. e. ne ꝓ dilat⁹. ad ꝟ hēs efficax. ar. de pe. di. v. c. j. ꝟ. ponat ſe oĩno ꝛc. ibi videas. ꝛ cū remiſſio vel indulgētia nõ dicatur otioſa. nõ

a ¶ Alij dicūt. Adde Fely. in ſermone de idul. plena. in ſi. col.

b ¶ Quid ſi epũs. Adde Fely. in ſermone ſuo ꝺ idul. ple. i pe. col. ꝟ. qd antē de epo papa vel alio ꝑlato.

c ¶ Cū medicinalis. ad de facere ꝙ excõicatio q̃ non eſt ꝑfutura ſerei nõ dꝫ vt ꝑ Fely. in. c. ſcribebā in j. col. extra de pſcrip. ꝛ Fely. in. c. j. in ſi. col. de offi. deleg.

carebit ipſa indulgentia imo toties habebit quoties etiā fecerit in die vna id ꝓpter qḋ eſt ipſa indulgētia vel remiſſio conceſſa. hoc ipſe Ain. no. in ꝑal. e. cū ex eo. ſic ēt no. in Spe. de pe. ꝛ remiſ. iuxta ſi. ¶ Nõ obtinebit cū iſta litera ſic indiſtincte loquat̃ vr̃ exponendū nec in totū nec in partē. Sed ar. cõtra. ſ. ꝙ valeāt ſaltē in illa parte ſiue dierū numero quā a principio legitime cõcedere potuerūt. ar. ꝫ. eo. lib. de deſpõ. impu. ſi infantes. §. j. in ſi. ſicut in caſu ſatis cõſimili dicimus ſcꝫ in dona. ab epiſcopo facta de qua no. xij. q. ñ. c. ſi quos de ſeruis. ꝛ. ꝫ. de do. apoſtolice. nā regulariter vtile ꝑ inutile non vitiat̃. xij. q. v. qꝛ Jo. xvij. q. iiij. de conſe. diſt. iiij. ſi nõ ſanctificat̃ vbi de hoc. j. q. j. nõne. vbi de hoc ſic. C. de do. ſancimus. j. eo. lib. de re. iur. vtile. ꝛ ſecūdū hoc qḋ dicit litera nõ obtinēt dic ſcꝫ i ea parte que adijcit̃ vltra numerū nā litera ſimpliciter volebat corrigere ꝛ tollere ſnĩam Jo. ꝛ. B. ꝛ ſequaciū qui cõtrariū notauerūt. ꝫ. eo. cū ex eo. ſed ꝑ primo dicto facit op. ti. qḋ no. ſcḋm vnā expoſitionē. vj. q. iij. ipſe ligādi vbi dicit priuat. ꝛ. c. pleriq̃. j. reſo. vbi dicit poteſtate ſe ꝑuet ꝛc. nā talis poteſtas nõ dat̃ ad abuſum ꝛ eſt ſimi. ea. q. placuit vniuerſo. in ſi. ꝛ. j. q. j. ſi quis. i ꝑn. ꝛ iſtā ſententiā magni viri tenuerūt ſꝫ ꝑmiſſa ſnĩa benignior videt̃ ꝛ eā credo veriorē ꝛ ſecūdū hoc qḋ hic dicit ꝑalleg. e. priuat. dic tñ cum Lau. id eſt priuari meret̃: vt no. in ꝑalleg. c. ipſe nā ex hoc ſe nõ priuat poteſtate quo ad veritatē ſed priuare videtur: vt. xij. q. ij. ſepe. in ſi. Quero hic ſi metropol. ꝛ epũs dioceſimul conueniant ꝛ vterq̃ ipſorū annū dedit nunqd quilibet ſubditorū bienniū reportabit ad hoc dixit Hoſt. qḋ vnuſqſq̃ ſubditorū epiſcopi biennuū ſinguli aūt de ꝓuincia tantū annum: vt patet. ꝫ. eo. cū ex eo. ꝫ. eo. qḋ autē. ꝛ. c. veſtro. ꝛ hic ſꝫ videtur qḋ iſtud priuile. ſiue indulgētia que dat̃ a plurib⁹ epis ꝓualet ei qḋ dat̃ a paucioribus. ar. ad hoc. xi. diſt. palā. vbi de hoc dic qḋ papa hāc reſtrictionē facere potuit iuxta velle ꝛ eſt
4 ratio: qꝛ inferiores † oēs hāc poteſtatē habēt a papa ipſe vero a ſolo deo. xxi. diſt. quāuis. xxi. diſt. c. j. itē hoc potuit rõne iuriſditionis quā habet ſup oēs. xxi. diſt. in nouo. ꝛ hoc fecit ex iuſta cauſa: qꝛ hac poteſtate abutebant̃ ſm Inno. ¶ Concilij ꝫ. eo. cum ex eo.

¶ De ſententia excommunicationis. Rubrica.

Summarium.

1 ¶ Excommunicati longo tempore morte preueniunt̃ propter peccatum excommunicationis.
2 Sententia excommunicationis ſi eſt iniuſta an vacua ſit ꝛ nõ ſit de ea curandum.
3 Medicus ſpiritualis quas conditiones in ſe habere debeat. ꝛ nu. 4. vſq̃ ad numerum. 7.
8 Correctio ad deum pertinet. i. directio cordis ad bonum.
9 Iudex eccleſiaſticus in ſententia promulganda que attendere debeat.
10 Contumacia ſiue inobedientia ſole ſunt excõicationis cauſa.
11 Excommunicationis in ſententia plus conſideratur veritas quam opinio.
12 Excommunicati an poſſint diuina audire.
13 Excommunicationis ſententia rdaranda non eſt: ſed potius nulla pronunciāda.
14 Excommunicatus an poſſit legere pſalterium ꝛ dicere euāgelium vel etiam nouum ꝛ vetus teſtamentum in terra interdicta ſicut ꝛ predicare.

c Cum medicinalis. ᶜ Hoc ſupra fuit ñ. q. j. multi. ¶ Sit id eſt eſſe debeat tam actiue quā paſſiue. i. tā excõicantē quā excõmunicati vt nõ reſpicias ꝓferētē dic qḋ ſicut bon⁹ medic⁹ debet vel dare medicinā ſaluantem nõ damnantē. xi. q. iij. audictiā. ad hoc. xxiij. q. iij. corripiant̃. ſi vero reſpicias patientē dic qḋ eſt excõicatio quedā anime medicina: qꝛ ex ea cõfuſus eo qḋ ſe videt ab oĩbus euitari ꝛ extra eccleſiā ꝯſtitutū. xi. q. iij. ꝑcipue ſic redit citius ad ouile: vt in prealleg. c. audictiā. ad idē. xxiij. §. ꝓhibent̃. in ſi. ſed videt̃ qḋ iſta medicina ſcꝫ excõicationis mortē cõtineat nõ ſalutē nā excõi-
1 cati † longo tp̃e morte ꝑueniunt̃ ꝓpter peccatū excõicationis xij. q. iij. epi. ſed dic qḋ ibi loquit̃ de peccato qḋ ipſi excõicati cõtrahūt in excõicatione nā ſolēt indignari ꝛ cõtēnere excõicationē: ꝛ tūc eſt mortalis vt ſequit̃. ¶ Excõicatio dicit̃ excõicatio extra cõmunionē poſitio. xxiij. q. iij. cū aliquis. c. de illis. c. certū. xi. q. ij. qui merito. cum ſi. nā ſeparat ab omniū xpianoꝝ cõtubernio. xi. q. iij. c. aij. ꝛ. c. ſi antē. ꝛ. iij. q. iiij. c. viti. ꝛ talis pena nõ pōt imponi niſi a fideli. xxiiij. q. ij. §. ſi autem. ver. vnde apoſtolus. ꝛ ver. huic populus. ꝛ ſcias qḋ grac. videt̃ intelligere qḋ

gere ꝙ excōicatio vel recōciliatio eſt ſacrm̄. vt. xxiiij. q. j. §. ſed il
lud vel. alia vero. ¶ Nō mortalis. i. aīe mortē ꝯhens ſed videt
ꝯ qꝛ tollit aīaꝫ. xxiiij. q. iiij. c. j. xj. q. iij. nihil in fi. dic verū eſt niſi
recōciliet eccleſie ꝑ ſatiſfactionē vt ibi ptꝫ. ⁊ ſcias ꝙ ex eo qḋ
hic dicit. ſ. qḋ excōicatio medicinalis eſt nō mortalis. dici ꝯſue
uit a quibuſdā ꝙ timor excōicationis nō eſt metus qui debeat
cadere in ꝯſtantē. ⁊ ſic nō excuſat. ⁊ hāc ſnīaꝫ tenuerūt Jo. vin.
2 ⁊. h. ꝯ. ꝙ me. cā. cum dilect⁹. ad hoc facit ꝙ ſi ſnīa † eſt iniuſta va
cua eſt. ⁊ nō eſt de ea curādū. xj. q. iij. c. j. cū ſi. nec talis ſnīa ligat
dūmodo nō ꝯtemnat. vt hic. ⁊. xxiiij. q. iij. notādū. ⁊ ob hoc di
cebat goſ. ꝙ metus excōicationis non excuſat nec eſt iuſtus ti
mor. nā aut eſt iniuſta. ⁊ illa nō ligat aut eſt iuſta. ⁊ tūc ſibi im
putet qui ſe ita ꝯſtituit vt mereat excōicari. ff. q⁹ me. cā. ſilt. aliī ve
ro ꝯ. vt no. h. ꝯ. de reſti. ſpo. olim. iij. in gl. ſed nōne. in fi. ⁊ ſic ſꝫ
hoc ſi iudex idoneus alicui ꝯminet ꝙ eū excōicabit iuſta cā eſt
appellatiōis. ad hoc facit qꝛ excōicatio ꝯtinet nedū corporis ſꝫ
⁊ aīe detrimētū. ij. q. j. de manifeſta. ij. q. iij. audientiā. Jtē excō
catio ſubuertit ſtatū alicui⁹ trāſit. n. de familia dei ad familiā
diaboli. vt in ꝑ. c. audientiā. ⁊ iō iuſtus eſt met⁹. ff. q⁹ me. cā. iſti
quidē. Jtē excōicatio eſt eterna mortis dānatio. xj. q. j. nēo epi
ſcoporū. ꝓterea ꝓ'cā a deo ſepat. xxiiij. q. iij. certū. ⁊ iſta pēa nul
la eſt maior in eccleſia dei. e. q. corripiātur. j. R. vn̄ dicit aug. ni
hil dꝫ ſic formidare xpian⁹ ſicut ſeparī a cōione xpī. xj. q. iij. ſni
hil. nec ob. ꝙ dr̄ medicinalis eſſe. qꝛ hoc verū eſt qñ cā ſubeſt pro
pter bonū obedientie. ſic ēt tꝫ Ho. in ꝑ. c. cū dilectus. credo pri
mā ſnīam veriorē. nō ob. in ꝯtrarium alle. qñ loquunt de iniuſta
excōicatiōe in aliquē ex vera ⁊ iuſta cā plata. ⁊ obtinēt illū effe
ctum ad quē allegata ſūt nō pp penā ſiue ſnīam ex. ſꝫ pp cām ꝗ
eſt mortale peccatū ꝑ ꝙ peccator a deo ſepat ⁊ trāſit in familiā
diaboli. ij. q. vij. §. qꝛ ergo. ⁊ ob hoc nō pōt dici xpo ſubiect⁹. de
pe. di. j. eccleſia. vn̄ hoc nō facit medicinalis pena eccleſie. vt ſe
quit. qꝛ nō eradicat venenū peccati intus latēs. ¶ Diſciplinās
xlv. di. diſciplina. ¶ Nō eradicās. i. non euellens. h. d. qꝛ ipſa
pena de ſe nō ſepat ab ipſo deo vt ptꝫ. xj. q. iij. q̄uo. cū mulus. c.
ibi ſe. vſq; ad. §. ex his dat. ſed cā pp quā iuſte fert vt dixi hic ſi
quidē cā eſt radicit⁹ euellēda. vt de pe. di. ij. qꝛ radix. aliē virtus
plātari nō pōt. vt ibi ptꝫ. ⁊ ad hui⁹ d'claratiōeꝫ vid. ꝙ dicet. j. e.
dilecto in gl. ſic. ꝯ. ⁊c. ¶ Nō ꝯtēnat. ſicut dūt autores iō dicat ali
qd ꝯtēnere qui aſpnat nō curat ad hoc. xxij. di. de cōſtātinopol.
⁊ tūc ſi iniuſta fuerit ſnīa quo ad deū pp ꝯtemptū incipit vin
culare. xj. q. iij. §. cū ergo. in fi. xxiiij. q. iij. notāter in fi. ex ꝗ loco
3 ſumpta fuerūt ꝗ hic dūr. ¶ Caute. hoc dicit medicus † ſpūalis
4 dꝫ eſſe caut⁹. vt. ꝯ. de pe. ⁊ re. §. j. is aūt dr̄ caut⁹ q eſt a cauere ſo
5 licitus ꝑcauēs. Jtē dꝫ eſſe † diſcret⁹. vt ibi. Jtē dꝫ eſſe † intelligēs
6 de pe. di. j. mēſurā. Jtē dꝫ eſſe † idone⁹. ꝯ. e. li. de pe. ⁊ re. ſi eps. et
7 adde qḋ ibi dixi. Jtē dꝫ eſſe † ꝓuidus. vn̄ ſequit. j. ꝓmeditet añ
videat. dic ꝓuideat. i. añ ꝓmeditet. rimet. i. añ videat. ¶ Judex
multum large loquitur. vn̄ ſtatim ſequit quiſquis ⁊c. ¶ Corri
8 gentis. i. dei. nā corrigere † ad deū ptinet. xlvij. di. §. neceſſe. j. cor.
ad bonū dirigere. xxiij. q. iiij. ſicut nō eſt. ⁊ hoc fecit apl's in tali
ſnīa reſpexit. n. ſolū ſpꝫ ⁊ nō corp⁹ quo ad ſalutē. vt. xj. q. iij. au
dientiā. xxiiij. q. j. §. ſi āt v. vn̄ apl's ⁊c. vbi dixit interitū carnis ⁊c.
ſic. ij. q. j. d'māifeſta. in fi. ⁊ cā ſubiicit vt ſpūs ſaluus ſiat ⁊c. vt j
ꝑ. c. audiētiā. j. ꝑn. ¶ Medētis. ij. q. j. multis. q. d. iſta lr̄a iudex
9 eccl'iaſticus † in ſnīa ꝓmulgāda dꝫ attēdere ꝗ ſūt dei. ⁊ nō ſunt
ſua. xj. q. iij. ipē ligādi. ⁊. c. ſe. ⁊. e. plerunq; ꝙ niſi fecerit ipſe iu
dex potius ligat ꝗ liget. xj. q. iij. illō plane. ⁊ videas ꝙ dicetur
j. e. i gl. j. ſimul v. quarto diceret ⁊c. ⁊ ꝯ talē pōt agi iniuriaꝝ ac.
ꝙ dic vt ibi le. ⁊ not. vn̄ ſi quis nō recto iudicio. i. ſine iuſta cā
cōicet quo ad deū merito nihil ei obeſt. vt le. ⁊ no. xxiiij. q. iij. ſi
quis non recte. ⁊. c. ſe. ⁊. c. cū aliquis ꝗuis obeſſe videat quo ad
eccleſiā militātē. vt colligit ex eo ꝙ no. in ꝑ. c. ſi quis. ¶ Quiſq;
no. qūo loquit extenſiue. nā quiſquis ⁊ quicūq; ad vniuerſos
dicunt ad hoc de pe. di. iij. adhuc inſtāt v. alīs quoq;. ff. de he. i
ſti. l. hoc articulo ad idē. xix. di. ſi romanoꝝ. ꝯ. de ma. ⁊ obe. ſoli
te. iuxta fi. ⁊ ꝙ no. ꝯ. de ꝯſu. le. p. qūi in fi. ex quo ꝯuincit mani
feſte ꝙ quicūq; ſit ille ptātē habeat excōicādi. ſicut eſt ſacerdos
curat⁹ vt. ij. q. j. nemo. vel ali⁹ ꝓlatus eccleſie. vt. ꝯ. de oſ. or. cum
ab eccl'iaꝝ vel abbas. ꝯ. de ſi. ſicut vel prior ꝯ. de maio. ⁊ obe. cū
in eccleſiis vel archid. j. co. ro. ⁊. c. vcn̄. j. R. aſtringitur iſta ꝯſti.
quicquid a quibuſdā hic ſit notatuꝫ hoc etiā manifeſte patet
j. e. §. caueāt. in ꝑnc. ibi iudices vniuerſi ⁊c. ⁊ huius ēt ſnīe fuit
ho. ab iſta tñ ḡnalitate excipiunt epī. quo ad ſnīaꝫ ſuſpenſiōis
interdicti. j. e. qꝛ. ꝯ. c. li. de elec. ſi cōpromiſſari⁹. §. huius. ¶ Ex
cōicat. i. excōicare intēdit. ¶ Jn ſcriptis ſiue autenticis ſiue ꝓ
uatis ſm Jnn. ⁊ no. ꝙ hic eſt ordo cōuerſus. qꝛ prius cā debet
cōſcribi. ⁊ poſtea ꝓmulgari. ſꝫ de hoc nō eſt curandū. ad hoc. ꝯ.
de reſcrip. cāmq;. ⁊ no. caſuꝫ in quo ſcriptura requiritur ⁊ hoc
eſt nouiter introductū. ſed lꝫ ſnīa ex. ſuſpenſiōis vel interdicti
nō ſit in ſcriptis lata. vel cā nō ſit inſerta in ſcriptura. nihilo

minus tenet. ſed ab ingreſſu eccleſie ⁊ diuinis eſt per mēſem ſu
ſpenſus qui ꝯtrium fecerit ipſo iure. vt ſequit ad idē. ꝯ. c. ſacro.
in prin. ſm. h. ⁊ ho. Et no. ꝙ quidā ꝙ hic dicit intellexerūt ha
bere locū duntaxat qñ in certā pſonā ſnīa promulgat. ⁊ hoc col
ligunt ex plurib⁹ verbis in hac ꝯſti. patentib⁹. maxime. j. e. vbi
dic excōicato ⁊c. ar. ad hoc. ꝯ. c. li. de elec. qui ꝯ. ꝯ. cū hec litera ge
neraliter loquitur ⁊ dicat. quiſquis excōicat. aliī quoꝝ ſnīam
tꝫ. Ho. ⁊ iſtā etiā ſcribat Jnn. intelligūt locū habere etiā ſi ferat
ſnīa ḡnalis. nā hic ḡnaliter loquit ſine expſſione pſone de futu
ro ⁊ de pterito. qꝛ ſemper exprimēda eſt cā excōicatiōis. ⁊ in ſcri
ptis ferēda. licet nō exprimat nomē excōicati ar. ad hoc. j. c. ro.
§. caueāt. ſꝫ Jnn. prior ſnīa magis ꝯcordat textui. ⁊ ideo pott⁹
eſt tenēda. cū hic agat de pena que nō eſt relarāda. de pe. di. j. §.
pene. ꝯ. e. li. de elec. ſtatutū. ꝯ. de reſcrip. nōnulli. cū ſi. ¶ Profe
ret. ſ. ſnīam ex. ⁊ ſic no. ꝙ iudex debet ſnīam pferre. ſic. xj. q. iij.
ſūmopere in ſi. C. de ſen. ex peri. re. l. j. in prin. ⁊. l. vlt. ⁊ dixerunt
a quidā [a] ꝙ ꝑ ſe tm̄ ⁊ nō ꝑ notarios tm̄ aliī vero dicunt ꝙ etiaꝫ ꝑ
notariū pñte iudice. ita ꝙ ipſe iudex ad minus dicat ⁊ nos talē
in his ſcriptis excōicamus. ꝑ. de hoc vltimo dictū forte verū eſt
in epiſcopo. ꝯ. e. li. de reg. iu. ⁊ ſi ſnīa in aliīs nō credo verū ⁊ ſen
tio cū primis vt hic. ¶ Cauſaꝫ. ſ. excōicationis Jnno. ⁊ hoc iō
qꝛ null⁹ ſine cauſa debet excōicari. ij. q. j. nemo. xj. q. j. nemo epi
ſcoporum que cauſa nō debet eſſe minima. xj. q. iij. epī. ⁊. c. nul
lus ſacer. hinc eſt ꝙ qñ excōicator mādat per ſuā epiſtolā ꝑ pa
rochias aliquē denūciari excōicatū in ipſa epiſtola ꝯnnecti de
bet nomē excōicati ⁊ cauſa excōicationis. xj. q. iij. dicūt in fin.
10 Sed que eſt cauſa excōicationis. dic ꝙ ſolū ꝯtumacia † ſiue in
obediētia. qḋ dic vt dictū eſt. ꝯ. c. li. de excep. pia. in verbo ꝯtuma
cie. ⁊ ꝓbat. j. c. ſtatuimus. vn̄ ꝙ hic dicit intelligas in quocūq;
crimine quis ſit ꝯtumax. ver. igit. vt qꝛ nō vadit ad cōciliuꝫ. v.
q. ij. pñti. xviij. di. ſi quis eps. ⁊. c. ſe. xj. q. iij. §. ꝓmiſſis. Jdem eſt
ſi nō pſequentur accuſa. ceptā. iiij. q. v. c. j. in ſi. idē dicendū eſt
ſi ꝑciperet quicquid aliud ꝙ ad officiū eius ptinet. vij. q. j. qꝛ
frater. itē ſi ꝑciperet alicui ꝙ nō faceret furtū vel fornicationeꝫ
aliquā cū aliqua ſpāliter ⁊ non obediat excōicari pōt ſine aliā
monitione facienda ſup emēdatione criminis ꝑpetrati. qꝛ ve
re cōtumax eſt que ſola ſufficit ad iuſtificandā excōicationem.
vt in pre. c. certum itē dicūt quidā etiā ſi generaliter vel ſimplici
ter moneat aliqḋ ſup fornicatione. ꝙ nō credo. qꝛ ſicut pro con
tumacia de expreſſo crimine debet excōicari. vt hic dicit ſic ⁊ de
expſſo crimine moni. ar. ij. q. j. nemo. ⁊ hic ⁊ huius ſnīe etiā fuit
Jnno. j. de verb. ſi. ex parte. j. in verbo vtri. ¶ Expreſſe. ⁊ ſpālt
ter noīata ſpecie ⁊ noīe indiuiduo ſi. ꝯ. c. li. de excep. pia. §. ſi qs
igit. ¶ Conſcribat. i. ſimul ⁊ ſnīam ⁊ ſcribat. vn̄ neceſſe eſt ꝙ cā
in ſnīa exprimat vn̄ ⁊ ſequitur propter quā ⁊c. ho. ⁊ ad bonum
declarationē no. qḋ ſnīa ex. diſcordat ab aliīs ſententiīs in qua
tuor ⁊ ſpeciali priuilegio in ipſis quatuor gaudet. primo vt in
terdum extendatur ad futura. ꝯ. de inſt. ex frequentibus. ꝯ. e. a
nobis. j. ſed ar. contra. j. e. ro. §. caueant. So. ibi in aliīs ſenten
tiis regulariter non pertinet tractus futuri tēporis ad iudicē
ff. de vſur. l. j. Sed contra. ꝯ. de ſepul. in noſtra vbi de hoc in gl.
⁊ ita. ⁊. ꝯ. de deci. dudū. in ſi. ibi de hoc ꝑ ho. ſcḋo differt: qꝛ ipſa
ſnīa ſtatim trahit ſecū executionē. ꝯ. de ap. paſtoralis. alie vero
ſnīe regulariter per ap. legitimam ſuſpenduntur. ꝯ. de intein
uenientes. de elec. cum dilecti. ⁊ de re. iu. cum inter. tertio qꝛ in
iſta ſnīa ſpecificat cauſa. vt hic in aliīs nō eſt neceſſariū. ꝯ. de re
nun. in preſentia. ꝯ. de re. iu. ſicut. forte aūt ideo ſtatuit hoc con
cilium cauſam exprimendam qꝛ grac. tenuit qḋ nō tenebat ſen
tentia ex. niſi talis ſubſit cauſa pro qua quis dignus eſt excōica
ri ad hoc. xj. q. iij. cui eſt cum. v. c. ibi ſe. ⁊. c. illud cum ſi. ad hui⁹
declarationem videas. c. q. §. ſi ergo. ⁊. §. cum ergo. ⁊. §. aliquā
do quarto diceret qꝛ hec ſnīa etiā iniuſta ligat. ⁊ tenet. xj. q. iij.
ſnīa. ⁊. c. quibus epiſcopi quidam tñ dicūt contra. ſ. qꝛ nō ligat
licet timeri debeat. vt. c. q. §. premiſſis qḋ verū eſt quo ad deum
vt. xxiiij. q. iij. cōparuimus. ⁊. c. ſi quis. c. non in perpetuuꝫ. c. cū
aliquis. cum multis ſi. alie vero ſnīe reuocātur ſi ſint iniuſte ꝯ
ius litigatoris laten. ꝯ. de re iu. cū inter cū ſi. cōcordat autem cū
aliīs ſententiis qꝛ debet in ſcriptis ferri. vt hic dicit. Jtem vt fe
ratur a ſuo iudice hoc planum eſt. ſed dic ſuo. ſ. non putatiuo.
⁊ hoc demonſtrat litera. c. xj. q. iij. ſnīa. vbi dicit paſtoris nam in
11 ſnīa † ſex. plus conſideratur veritas quā opinio. ad hoc qḋ not.
xxxv. q. ix. §. his ita. in ſi. lxxxj. di. quicunq;. vt ſi feratur ab eo q
non habet iuriſdi. licet credatur habere ⁊ pro iudice habeatur
non tñ tenet. ⁊ hoc eſt propter ſpecialitatem excōicationis ligā
di nāq; vel ſoluendi poteſtas veris ⁊ non falſis ſacerdotibus a
dño tradita eſt. xxiiij. q. j. §. ſi aūt. in prin. ⁊ huius ſnīe etiā fuit
Vin. ꝯ. de oſ. dele. ſignificantibus ⁊ no. c. ti. cum iniur. ſed vr̄ ꝯ
dicere ꝙ le. ⁊ no xxiiij. q. j. in ſum. in fin. ⁊. j. q. j. qḋ quidam. in
prin. in glo. hoc de bap. ⁊c. ſed dic ꝙ ibi loquitur de facto here
tico qui ab initio vere adeptus fuit ptātē excōicandi. ſic etiā lo

a ¶ Et dixerūt qdā. adḋ fel. in. c. ſuſcita
tus in. v. co. ver. illitera
tus eꝫ de re
ſcrip. ⁊ l. c. ſu
per qōnum
i ſi. ꝑn. eꝫ de
oſ. dele.

quitur qđ no. Inno. ȝ. e. ti. ſnie cuius ſic cōfirmati ſcā tractur ꝓ
tor. vt ibi dicit. nam tūc ipa dignitas talia facere vȝ. ꝛ non ipa
perſona excōicata. viij. q. iiij. nōnc. vnde ſi iudex dele. ferat ſen-
tentiam ex alijs cauſis que ſibi cōmiſſe nō ſunt talis ſententia
nulla eſt. ȝ. de preben. cum olim. q̄uis quidā in hoc articulo ꝯ-
dicant. de hoc ſatis dictum eſt. ȝ. e. li. de oſ. dele. ſtatuimus. j. in
ſi. Item qđ debet ferri in loco honeſto. hoc etiam planum eſt.
etiam probatione non eget. ¶ Exemplis hoc vult dicere qꝛ. j.
menſem quandoq; fuerit requiſitus ſemper debet dare exem-
plum ſcripture dummodo petatur loco ꝛ tempore competen-
ti. ad hoc. ȝ. e. li. de ap. ab eo in ſi. ſi. cū requireretur quādo eg-
tat. vel quando dicit oſ. diuinū. vel in nocte. ridiculum eſſet di-
cere quod tunc dare teneretur. Item poſt requiſitionē aliquā-
to tempore expectare tenetur. non eīn debet ire cum ſacco para
tus. ff. de ſol. nam is poſt menſem autem licet dare teneatur ꝓ-
dictum exē. ſicut ꝛ alia acta eſſe nō tñ incidit in penam huius
conſti. ſi non det. ꝛ hoc eſt vt puniatur negligentia excommu-
nicati Inno. ſed hoſt. intelligit qđ menſis iſte non currit niſi a
tempore late ſnie ꝛ requiſitiōis facte ab excōicato. vt per lapſuȝ
mēſis ad hoc debito liberaretur. ad hoc. ȝ. de do. ꝛ contu. §. pre
terea ꝛ ſemp. j. iſtuȝ menſem vltima mora nocet. ff. de peri. ꝛ cō-
rei ven. illud. at vbi excōicatus legitime petijt ꝛ receſſit nec ha-
buit pōt tunc ipſe iudex faciat qđ facere debȝ veȝ publice in ec-
cleſia dicat ſcripto ꝛ verbo. qđ tali excōicato tradit exemplum
talis excōicationis mittat ēt ad domū illius. ſic eīn quantū ad
hoc penā de qua. j. ſequitur euitabit. ad hoc. ȝ. de ap. ſi iuſtus.
ȝ. de eo qui mit. l poſ. ſi aduerſarius. ſupra de oſ. or. paſtoralis
de do. ꝛ contu. veū. cum ſi. ꝛ facit ad hoc quod dixi ſupra co. li.
de elec. ſtatuimus. in gl. hic videas ꝛc. ¶ Scripture excōicatio-
nē continentis de verbo ad verbū. ꝛ annū ꝛ diem. ar. ſupra de
reſcrip. cam te. ij. q. viij. libellorū. ¶ Menſem. ad declarationē
huius verbi. videas ꝙ dixi ſupra. e. li. de reſcrip. ſi ꝓpter. in gl.
debet hoc intelligi ꝛc. ꝛ menſis. iſte currit tantum a tpe notitie
ſicut dominis. ij. q. vj. biduum. ſupra. e. li. de ap. concertationi.
ſupra de ſup. ne. ꝓ. lȝ. cum ſi. idem ſm quoſdā ſi ſcire preſumat.
vt qꝛ ſcīn eſt publice. ſupra de poſtu. ꝓ. c. i. ꝛ. xvj. di qđ dicitis ꝛ
melius. xij. q. j. qui diuinis. in ſi. facit ad hoc no. ſupra de cōſti.
cognoſcentes. in gloſſ. vlti. ibi videas quis autem ꝛ qualiter
probare debeat ignorātiam. ſatis colligi poteſt ex eo qđ not. j.
q. j. ſi qui a ſymo. lxxxij. di. ꝓpoſuiſti. in gl. ex hoc vȝ ꝛc. ¶ Poſt
diem ergo dies prolationis ſnie in hoc termino minime cōpu-
tatur. ꝛ habes ſi. ſupra. co. li. de reſti. ſpo. frequēs. vbi de hoc vi-
deas. de excep. pia. de hoc no. ſupra de ap. ſuper. eo. ti. gl. dic re-
ceptis. ꝛc. item ſi. C. de ap. a iudicibus. j. q. vj. iudicibus. ¶ Re
a quiſitus. intelligit hoſti. ꝛ bene ꝙ nunꝗ̄ iudici a currit hoc tem
pus niſi poſtꝗ̄ fuerit requiſitus. ꝛ hoc clare demonſtrat litera
priori. precedens ſi quem demonſtrat requiſitionem ſolum at-
tendendā que quidem hȝ fieri infra menſem poſt diem ꝛc. vt
precedit. vñ ſic debuiſſet litera ordinari. j. menſem ſi fuerit reg-
ſitus poſt diem ſnie. iđ ſic expone poſt di: m. q. d. nō ante. ¶ Si
fuerit ſub. hac condi. currit menſis ſi ꝛ iudex fuerit requiſitus.
ergo ꝛ ante ꝛ aliter non tenetur ex quo patet qđ iſte mēſis cur
rit tñ a die receptiōis nō ſnie ꝓmulgate q̄uis hic qdā ſōniaue
rit in ꝯriū dicentes hoc tp̄s currere a die ſnie ñ a die requiſitio
nis. ſed iſti loquūtur ꝯ ter. ¶ Super qua. ſ. requiſitiōe. ¶ Vo-
lumus pater poſt quāuis ergo. ꝛ alij dicant velle. nam tibi ſuf-
ficit pro ratione voluntas que obtinet vicem legis. inſti. de iu.
na. §. ſed qđ princi. ſed hec volūtas fuit ſatis conſona rationi.
vt ſi quis vellet ipſam requiſitionem negare de hoc poſſet fa-
cilius fides fieri ſi. ſupra. c. ſacro ꝛ ſupra. e. li. de app. cordi. §. j. ꝛ
cū hic exprimat de ſcriptura. qđ in hoc caſu teſtes ſoli ſine ſcri-
ptura non ſufficiant. de notat manifeſte. ꝛ eſt caſus ſpecialis.
¶ Literas. quibus iudicio creditur. ſupra de ſi. inſtru. c. ij. de
proba. poſt ceſſionem. xj. q. iij. cur. arb. tu. dic vt dixi ſupra. eo.
li. de elec. vt circa. in glo. que incipit. j. de ſi. inſtr. ꝛc. ¶ Temera-
rius. no. qđ is qui iuri reſiſtit temerarius dicit. j. e. dilecto. ho.
¶ Violator. puta quia ex odio non ex charitate proceſſit. vt. ȝ.
eod. j. R. vel quia cauſam non expreſſit vel quia nō in ſcriptis
vel quia requiſitus infra menſem ex. tradere noluit. ¶ Ab in-
greſſu eccleſie de hac pena ēt habetur infra codeȝ is circa. C. ibi
videas. ¶ Et diuinis. in ordine ius ꝛ officio celebrandis. nam
2 diuina † poſſunt. ꝛ audire hoc ſatis expreſſe innuit infra eo. capi
tulo vbi dicit exequi ſicut prius ꝛc. ſecundum Innocen. ꝛ not.
quod hic eſt tam quare ſic ſuſpenſus irregularitatem incurrit.
quia ex quo ſuſpenditur a diuinis ſiue a celebratione miſſe nō
debet preſumere contra preceptum eccleſie facere. ꝛ ideo ſi con-
traueniat irregularitatem incurrit. vt ſequitur ſicut excommu
nicatus. xj. queſtio. tertia ſi quis epiſcopus dam. ꝛ capitulo
ſequēti ꝛ habuiſti ſupra codem libro. de re iudic. cum eterni.
dic vt ibi in gl. huic vȝ ꝛc. ꝛ. j. eod. circa. ¶ Suſpenſum. niſi ep̄s

a ¶ Qđ nun ꝗ̄ iudici. Adde. d. an. ꝛ. d. ab. in. e. pc. in pc. col. eſt ꝺ iud. pau. ꝺ ca. ꝛ alex. l l. ꝓpādū. l pil. C. d in. d. iaſ. in. l. vniuerſa. l ij. co. v. vij. facit. C. de pci. ipa. oſ.

eſt vel ſuperior. j. c. qꝛ piculoſum. ȝ. e. li. de elec. ſi compromiſ. §.
huius. ¶ Snīam ipſam ꝯ formā huius cōcilij prolatam ꝙ eſt
ex quo deficit vnū de. iiij. ſupius numeratis. in glo. puta qꝛ ꝛc.
¶ Difficultate. i. ſine grauamine aliquo ipſius excōicati. i. ſi
ne mora ſine iuramēti ꝓſtatione ſine ſatiſfactione ſine cāe co-
gnitione circa euidēter appeat ꝙ ꝯ hāc cōſti. ꝛ iuris ordinē hec
13 ſnia ſit ꝓlata. ¶ Relaxans. nō vȝ relaxāda † ſȝ potius nulla pro
nūciāda. C. ꝺ ſen. ꝛ inter. om. iu. ꝓlatā. ij. q. vj. §. itē in ſnia. dic
quod in iſta ſnia eſt ſpāle ꝙ h dicit. ꝛ ē rō ſpālitatis vt cē. ec. ma
gis timeat. et irreuerentia hēatur. ad hoc. ȝ. e. li. de excep. pia vt
mereat ex eo quo tali ſnie obedit. xj. q. iij. quid ergo. ꝛ ſm hoc
eſt ſimilis relaxatio. ȝ. de reſcrip. ab excōicato. ſ. qñ quis ligat
contra cōciliū. ȝ. c. ſacro. §. j. ver. grauatus ꝛc. Sȝ hoc nō vȝ bene
dictum. nā h nō dȝ iurare. vt dixi in gl. ꝓ. ſicut nec qñ ille idem
qui tulit ſniam ꝯ illud cōcilij ſacroſanctū recognoſcēs errorem
taleȝ ſniam reuocat. vt in ꝓ. c. ſac. §. j. ꝛ vlt. aliud ergo ſonat ꝛ ſi-
gnanter abſoluere. quod hȝ locū in dubio. ꝛ aliud reuocare ſiue
relaxare ꝙ hȝ locū qñ ꝯſtat euidenter de iniuſticia. vt hic hēs.
¶ Expēſas. legitimas ꝛ moderatas. ꝙ dic vt dixi. ȝ. eo. li. de re
ſcrip. diſpēdia. iuxta ſi. in verbo legitimus. ¶ Intereſſe. ſic. j. e.
li. venerabilibus. §. ſed ſi. iſtud appellatur naturale. ar. ꝺ hoc
no. xij. q. ij. fraternitas. i ſi. de intereſſe ēt hī. ȝ. e. ſacro. ꝛ ibi plene
p Inn. de hoc ēt no. ȝ. de iniur. in nr̄a. ꝛ. ȝ. de fo. compe. dilecti.
in glo. expēſe. ibi videas. iij. q. iij. ꝙ fieri. ȝ. ꝙ me. cā. ſuper eo. ꝛ
no. C. de ſen. que p eo ꝙ intereſt p. l. j. in gl. p ꝓbatiōes ꝛc. ff. ꝙ
vi aut clā. ſemper. §. in hoc inter. ex quibus colligitur qualiter
intereſſe ſit probādū. ¶ Pena. xxxviij. di. in qui. ca. xxvij. q. j. ſi
homo. in ſi. xxviij. di. qꝛ qdā. l prin. ȝ. de vſu pal. niſi. ¶ Hoc ea
dē. i. eadē dicta ſunt de ſen. ex. ſeruāda ſunt ēt in ſnia ſuſpenſiōis
ꝛ interdicti. ſ. quo ad exemplū ſcripture tradendū. ꝛ quo ad pe
nā. ꝛ eſt rō qꝛ eiuſdē nature ꝛ eiuſdem cenſure ſunt. j. de ver. ſi.
querenti. ꝛ iđ eſt neceſſe vt ꝙ de vno & de alio intelligat. ȝ. de
conſti. tranſlato. ¶ Sententijs. ſ. perſonarū non locorū hȝ eīn
locū in ſētētijs ab oſ. ꝛ beneficio. ꝛ ſacris. nō in alijs interdictis
ſm Inn. qui de hoc no. ſupra de ap. ad hec qñ. ¶ Sicut prius
xj. q. iij. ſi quis ep̄s in cōcil. ꝛ. c. ꝓ. j. c. is cui. ¶ Irregularitateȝ.
quid ſi intereſſet. diuinis oſ. dic qđ nō incurrit hāc irregulari
tatē. qꝛ nō eſt irretitus ad hoc. j. eod. is qui. j. R. vñ pōt legere
4 pſalteriū. ꝛ dicere euāgeliū † vel ēt nouū ꝛ vetus teſtm̄ in terra
interdicta ſicut ꝛ ꝓdicare. ſupra. e. R. ſȝ Inn. ſed ꝯ qui diuina
oſ. celebrat vel ſe celebrationi inicerit diuinorū irregularitatē
incurrit. vt innuit ſupra de excoſſ. ꝓ. tāta. ꝛ eſt expreſſum ſupra
de cle. ex. mi. illud. §. vl. ſupra. e. li. de re. iu. cū eterni. §. ſciturus.
dicit ho. refert vtrū ingerat ſe ad audiedū illa diuina oſ. ex qua
dā ſimplici deuotione vel alias nō cōtemnēdo. ꝛ tunc nō eſt ir
regularis. ꝛ ſic intelligas ꝙ ꝓdictū eſt p Inn. aut ꝯtennendo.
aut faciēdo celebrari diuina. ſine autoritate ꝓhēdo. ꝛ tūc irregu
laritatē incurrit. vt in pre. c. tanta. ꝛ. c. illud. §. pc. ipſe enim cō-
tēptus maxime autorizabilis hāc irregularitatē inducat. arg.
de cle. ex. mi. c. ij. hoc ēt no. iuēs illi᷑ verbi. violauit ꝙ ponit in
ꝓ. c. tanta. nā quādā violētiā innuit. ar. ff. de pem. que oīa. ꝛ hu
ius ſnie fuit hoſt. in pre. c. tāta. Et adde qđ dixi ſupra. c. li. de re.
iu. cū eterni i gl. hēs idē ꝛ no. qđ ſicut excōicati ſunt excluſi a di
uinis. ita ſuſpēſi ꝛ interdicti. vt hic. ꝛ ſicut in excōicatis requi-
rit cōtēptus ad hoc vt irregularitas ꝯhatur qđ euidēter notāt
illi cañ. ꝓall. ſi quis ep̄s in cōcil. ꝛ. c. pe. ſic etiam in ſuſpenſ. vñ
eos reddit ꝓbabilis ignorātia excuſatos craſſa ꝛ ſupina vel er
ronea habilitat ad diſpenſandū. ſupra de cle. ex. mi. apoſtolice
ſm Inn. ꝛ ho. de hoc no. e. ti. clerici. ¶ Canonicas. xj. q. iij. ſi qs
ep̄s. l. j. ꝛ. ij. ſupra de cler. ex. mi. per totum. ¶ Pontificē. ſupra
e. lib. de re. iu. cū eterni. in ſi.

Summarium

1 ¶ Iudex delegatus an poſſit abſoluere excommunicatos ad cautelam: ſiue ſit delegatus a papa ſiue ab alio: ꝛ an hoc caſu intelligatur ſuperior. ſ. vt poſſit petenti dare abſolutionis bñficium ad cautelam.

2 Abſolutionem ad cautelam ab excommunicatione cū quis pe tierit quam dicit latam poſt appellationem an ſtatum abſol uatur.

3 Abſolutio excōicationis ad cautelā eſt potius de gratia ꝗ̄ de iure ideo non eſt extendenda.

4 Excommunicanti non ſufficit probare iniuriam factā niſi cau ſa probet manifeſtam ſiue notoriam.

5 Iudicis ad arbitrum recurrendum eſt ſi de ſatiſfactione vel ſa tiſdatione excommunicati ꝛ excommunicantis eſt diſcordia

6 Appellationem poſt legitimam quicquid fit irritum eſt.

Solet.

Solet. Superiorem eius qui tulit licentiā ex. ille .n. ſolus qui eſt primus ꝛ immediatus ſuperior excōicati pōt ad cautelam abſoluere ſiue ſit epūs ſiue archieps vel patriarcha ſm Innocē. ꝛ Hoſt. imo ꝛ ipſe qui excōicauit ſi ab eo petatur a ſuo ſubdito excōicato. pōt etiā ſuperior intelligi in hoc caſu. ſm id qđ no. ipe Inno. ē. e. per tuas. in glo. non. n. ⁊c. ver. ꝛ pōt dici ⁊c. Sed nunquid dele. a ſupiore ſiue ſit dele. a papa ſiue ab alio intelligitur ſuperior etiā hoc caſu. ſ. vt poſſit petenti dare abſolutionis beneficium ad cautelā. ꝛ videt̄ qđ ſic. ē. de ap. ad preſentiā. ſic etiā videt̄ Io. intellexiſſe. put no. ij. q. vj. quoties epi in glo. pōt tñ ⁊c. hanc ſniam etiā viſus eſt tenere. h. dixit. n. ꝙ per hanc ꝯſti. ſtatuitur vt cuilibet abſolutionē petenti coram quocunqꝫ iudice ad cautelam abſolutio ꝯcedatur. ꝛ hec videt̄ bona ſnia pone enim ꝙ teſtes ſunt excōicati per quos debet aliqđ negotium ꝓbari. nā pōt per aliquos liquere veritas videtur etiam ꝙ iudex † etiam dele. pōt tales abſoluere ad cautelam. ar. ad hoc
1 ē. de teſti. veniens. in ſi. ꝛ ibi gof. ꝛ Ho. videtur hoc tenere niſi eſſet caſus qui ſe. ap. ſpecialiter reſeruetur. ē. de of. dele. prudentiam. ꝯ. vi. alij. vt Inno. ꝛ Hoſt. cōtra ꝛ eſt ratio. qꝛ ipſi dele. nō eſt ſpāliter hoc cōceſſum. ꝛ ideo hoc non pōt nā reſcripta ſunt ſtricti iuris. nec eſt forma tranſgredienda. ē. de reſcrip. cū dilecta. de of. dele. prudentiā. j. R. ad ſi. ē. eo. li. de ꝓben. cui de nō. ꝛ ſm hoc poteſt dici ꝙ illa decr. ad audientiā. loquitur qñ fuit facta ſup hoc ſpālis cōmiſſio. ſed hoc diuinare videtur cum ex tex. hoc haberi nō poſſit. ¶ Cautelā. d iſta abſolutiōe habet̄. ē. de teſti. veniēs. ij. in ſi. de excep. apoſtolice. ē. e. ti. p tuas. c. venerabilis. ꝛ. j. e. venerabilib⁹. ꝯ. ſed ꝛ ſi. ꝯ. pe. ꝛ vlt. ꝛ. ē. e. cum deſideres. ꝯ. ſic. ver. no. go. ꝙ cautela eſt cum nō eſt excōiatus. ꝛ tñ abſoluitur ꝓpter lubricū dubitationis. xxiij. q. v. excōicatorē ꝛ. ē. e. per tuas. Et no. ꝙ hec abſolutio habet locū dūtaxat qñ excōicatus ꝯfitetur excōicatorem fuiſſe iudicem. ſed ſniam dicat nullam ex aliqua iuſta cauſa. ſed ſi diceret ſniam ex. nō tenere qꝛ iuriſditio p lr̄as ſibi collata non erat eo ꝙ nulle erāt. vel qꝛ alias nō erat iudex nō habet locū talis abſolutio ad cau. in iudicio. ſm Inno. alij dicunt ꝛ ꝓbabilius ſm Hoſtien. ꝙ iſtorum ſniaꝫ vl̄ Inn. approbare. ē. de exce. apoſtolice. ꝙ etiā ſi dicitur excōicatorē nō fuiſſe iudicē. talis abſolutio ad cau. eſt impēdēda. nā licet illis duobus caſib⁹ poſitis. ē. e. p tuas. ſ. qñ dicit ſe excōicatū poſt ap. legitimā. vel qñ dicit ꝙ ſnia ꝯtinet in ſe intolerabilem errorē de quibus. j. ſtatim ſequitur antiquitus eſſet expſſum ꝙ abſolutio ad cau. eſſet īpēdenda. ꝛ hoc ideo dicebatur qꝛ tūc erat in illa ſnia ſupplendū. tñ erat ſm Hoſti. ꝙ idē iuris eſſet vbicūqꝫ ſnia nulla erat. nā idē iuris idētitas idē ius inducebat vñ bene aduertas ꝙ lr̄a. j. ſequēs nullū exprimit de caſibus. ē. dictis. ſed aſſumpſit verbū gñale dicens aſſerit eē nullā ꝛ hoc vt gñaliter intelligatur. xix. di. ſi romanorū. ē. de cō in. lepro. qm̄. ꝯ. vlt. vnde ſcripſit vin. ꝙ in ꝓ. c. per tuas illi duo caſus ponebātur exemplificando. nā idem eſt in oībus caſibus p quos poteſt ſnia annullari. vt ſi iudex erat excōicatus vel depoſitus. ē. de excep. exceptionē. de iud. ad ꝓbandum. hoc ipſe ſcripſit. ē. de reſcrip. ab excōicato. ꝛ talis abſolutio ad cau. hic operatur. vt ſi vere tenuit ſnia tunc vere toleraī. ſi vero nō tenebat talis abſolutio eſt imaginatiua. ꝛ nihil tollit qꝛ nihil inuenit. ad hoc qꝛ vbi nulla eſt denunciatio nulla eſt remiſſio. C. de remiſ. l. j. li. x. ꝛ ꝙ de iure nō tenet reſcindi nō pōt. ff. de iniuſt. rupte. l. nā Item no. ꝙ huius abſolutio habet locū nō ſolū in iudicio. vt. ē. e. per tuas. imo etiā extra iud. vt. ē. e. ven. Item not. qđ excōicatio opponitur in dilatoria. cum ſm repellit ab agendo. vt. ē. e. li. de exce. pia. ꝛ in iſta petitur ꝛ datur abſolutio ad cau. vt. ē. de excep. apoſtolice. ꝛ. ē. e. venerabili. quādoqꝫ ponitur vt peremptoria. vt ꝯ electionē. quaſi nō cōtra perſonā. ſed ꝓpter defectum pſone perpetuo vi tandū. ꝛ qñqꝫ poteſt opponi ante ſniam tanꝙ alia peremptoria. ē. de elec. cum inter. R. de ele. exmi. poſtulaſti. ꝛ de iſta non poteſt peti abſolutio ad cau. nec eſt opus qꝛ peremptoria eſt. ꝛ ita pars cauſe ſicut dies ſolutionis editur qꝛ pars eſt ſtipulationis. ꝛ nō dies cōfectionis inſtrumēti. C. de edend. l. j. ꝯ. ꝛ editionis. ꝛ huius ſnie fuit Vincentius
3 ē. d ex. exceptionē. Itē no. ꝙ ſi quis petit abſolutionē † ad cau. ab excōicatione quā dicit latā poſt ap. nō ſtatiꝫ abſoluetur niſi primo ꝓbauerit ſe appellaſſe ex cauſis legitimis. ē. eo. li. de ſpo. ꝯ. j. ꝛ. ij. ꝛ huius ſnie fuit hic Inno. hec autem abſolutio ad cautelā introductā eſt ſpāliter ꝓpter periculū anime. j. de ap. qua frōte. ꝯ. j. iđ ſūt ſicut iſta abſolutio nūcupat̄ qꝛ dr̄ ad cautelam ipſius excōicati cui gratioſe ante aduentū iudicij ꝓſpicit̄ p cautelā. ꝛ quo ad ſe ꝛ quo ad illos qui ſine metu cū iſto ſic ad cautelā abſoluto cōicare poterāt ad hoc. j. c. venerabilē. ꝯ. vlti. Nullā hic potes exēplificare p plura iura vt. ē. e. p tuas de of. dele. cū cōtingat de ꝯſue. c. iij. ꝛ de priui. cuꝫ olim eſſemus. ꝯ. vlti. xxiij. q. j. audiuimus. c. a parte. ē. de preben. cum olim. xij. q. ij. alienationes. c. ꝑcaric. ē. de elec. noſti. de conceſ. preben. qꝛ diuerſitatem de exceſ. pre. tanta. j. e. ſtatuimus in ſi. ē. eo. lib. de of. or. qꝛ pleriſqꝫ. Item ſcđm quoſdā ꝛ in caſu illius dec. ē. de exceſ. ꝓ. cū ad quorundam. ꝛ no. ix. q. iij. c. j. ¶ Cōtradictionis. ē. de ap. qua fronte. hic tamen no. ꝙ ſi ꝯſtat ap. legitimā preceſſiſſe non eſt neceſſaria abſolutio. ē. de of. dele. cū olim abbas in fin. ſed ſi cōſtat qđ ſnia iuſta preceſſit ap. anteꝙ tali ſit cōicandum eſt abſolutio impēdenda. ē. e. cum deſideres. at vbi dubitatur vtruꝫ ap. preceſſerit vel ſecuta fuerit. ꝛ cōſtat per confeſſiones partiū dnas ap. fuiſſe actas. ſit interpretatio pro appellāte. ar. ē. de decr. mi. illud. ꝯ. ceterum. ē. de ſpon. iuuenis. verum ſi conſtat ap. preceſſiſſe vtrum autem ſnia iuxta ſit dubitatur. locum habet hec abſolutio ad cautel. vt hic cautione tamen preſtita ſufficienti de ſatiſfactione facienda ſi pro ſnia iudicetur. vt. j. e. ven. ꝯ. ꝙ ſi dubitet̄. ap. autem non vꝫ niſi in ea exprimatur cauſa. ē. eo. de ap. cordi. de cuius expreſſiōe. j. iudex inquirere debet. xxx. q. vl. iudicantē ſed ſi appellās diceret ſe appellaſſe ex iuſta cauſa illa tamen probare nō poteſt. vt dicit tunc ſm Inno. nō eſt danda abſolutio ad cautelam. ad horum declarationem videas ꝙ plene no. Inno. ē. e. ti. p tuas. ꝯ. nos igitur in verbo ad cautelam. vbi de hoc dicitur quod in caſu. ſ. qñ petitur abſolutio ad cau. non requiritur plena probatio ſed ſufficit ſemiplena tamē nō debet credi ſimplici verbo excōicati. ad hoc. j. e. venerabilibus ꝯ. vlt. ꝛ eſt ratio qꝛ in iudicijs non valet veritas niſi probata. ¶ Et an. ſcđa queſtio. ¶ Errorem. j. e. ven. ꝯ. pe. et no. ē. e. tit. p tuas in glo. error. ¶ In prima petenti. q. d. ſi nō petatur nō eſt conferenda abſolutio. ¶ Non negetur vt ſic infamia tollatur. ꝛ no. ꝙ dicit nō negetur ergo videt̄ debita ad hoc ꝙ dr̄. ē. j. R. ibi ſine ꝯdictionis ⁊c. ꝛ hoc quidam dixerunt. ſed Inn. cōtra dixit enim quod hec abſolutio eſt de gratia. nam de iure eſſet vt pri-
3 mo conſtaret de veritate cauſe quam fieret abſolutio † ſupra de of. del. cū contingat ꝛ cōtra huius rationē hec abſolutio eſt inducta. ideo nō extendenda. ff. de le. l. ꝙ nō ratione ad hoc. j. e. li. de re. iu. que a iure. ꝛ reſpondet ad literam premiſſam ſine cōtradictionis ⁊c. ꝙ debet intelligi ſine cōtradictione partis aduerſe. ſed iudex ex cauſa bene debe; aliqñ ab abſolutione ceſſare ſcđm cū ſed oppones nōne preſumitur pro ſnia iudi. certe ſic ē. de renū. in pñtia. ē. e. per tuas ergo excōicatus ſemper vitandus eſt. ſed ipſe. R. ꝙ licet ꝓſumatur ꝙ ſit aliqua in iure tamen nō eſt preſumptio in ꝓiudiciū alterius. ꝛ hec ſnia omnino ſit iuſta. nec eſt ex preſumptionibus ſed veris ꝛ iuſtis probationibus aliquis cōdemnādus. pterea alicui facere iniuriā in iudicio nunꝙ licet: ſꝫ facere iniuriā eſſet ſi ego vni parti cogerē in ꝓiudiciū alterius. ſed cōſtat ꝙ in hoc caſu excōicator eſt pars ꝛ vt excōicauit. ꝛ excōicat⁹ eſt alia pars ergo excōicatori credere nō debeo. poteſt ergo ſuperior hanc abſolutionē ꝓſtare ꝛ ſi voluerit denegare. ꝛ ex diuerſis cōiecturis ad hoc vel ad aliud poterit aīum applicare ar. ē. de teſti. preterea. c. in noſtra. dic ꝙ non debet denegari ob contradictionē ꝑtis aduerſe. vt ſequitur ꝛ huius ſnie fuit etiā Ho. qui etiā dixit ꝙ talis abſolutio pōt impendi quandocunqꝫ ſuperiori videbitur expedire. ꝛ ſi excōicatus dicit ſe exemptum. ꝛ ideo ſniam non tenere. ad hoc ꝙ dictū eſt in verbo ad cautelam. ꝛ hoc credo verius. ¶ Et not. qđ vbi eſſet certum ſniam nullā vel iuſtam vel cito poſſet fieri certū nō daretur hec abſolutio. ſed fieret. vt habetur. ē. de of. dele. cū cōtingat. ē. e. li. de ap. non ſolum niſi cum eſſet caſus inceptus. vt in pre. c. nō ſolū. ꝛ eſſet veriſimiliter ſi dubium credetem poſſe dari beneficium abſolutionis ad cautelam ar. j. e. ven. ꝯ. vlti. ꝛ eſt ratio qꝛ prouiſio per beneficium abſolutionis ad cautelam habet fieri etiā ſi eſt ſubſidiaria. niſi ſtaret iuris ordinarij rigor liquere pōt ar. ff. de mino. in cauſe. ij. R. j. ¶ Excōicator qui ex officio ꝓceſſerat. ꝛ ſi e erat pars. ē. de ap. cū ſpāli Ho. ¶ Manifeſta. i. notoria. ꝛ not. ꝙ tribus modis dicit̄ notoriuꝫ. j. de ver. ſi. cū olim ꝑ canonicis in ſi. c. ſi qs iuſſus noluit maleficiū emēdare ꝙ notoriū erat. j. de ver. ſi. ex parte ꝛ idem pōt intelligi in alijs iuſſionibus iudicis que in faciendo ꝯſiſtunt. vt cū qs iuſſus eſt rem reſtituere noluerit emēdare. ff. de rei ven. qui reſtituere. item cū iuſſus exhibere nō exhibet. ff. de ap. creditor. ꝯ. ſi iuſſus. in his iuſſibus ꝛ ſimilibus qui in faciendo cōſiſtunt. cōtēptus dr̄ offenſa. que ſi fuit notoria neceſſe eſt vt ante abſolutionem ſufficiēs ꝓſtetur emēda. vt in ꝓ. c. ex pte ſecus in his iuſſibus qui in veniendo ꝯſiſtunt in quibus cōtēptus dr̄ cōtumacia. tunc ad abſolutionē habendā ſufficit ꝓſtare cautionē de parendo iuri. ꝛ idē eſt ſi eſt dubia vt hic ꝛ in preal. c. ex parte ſcđm Inn. ꝛ. h. dic vt. j. e. ven. ꝯ. ſimiliter. ꝛ. ꝯ. ſe. ¶ Dicat. iſtud verbū ꝛ illud ꝙ ꝓcedit oporteret demonſtrāt pniam. aliter non poſſet dicere vel oppōere niſi forſan p nūciū vel per literas hāc oppoſitionem ſignificaſſet. ē. de of. del. prudentiā. ſed non ob. aliqua ꝯdictio. ē. de ap. qua frōte. niſi illa d q̄ hic dicit. igit̄ ſꝫ hoſtē pp illa dꝫ hoc ſignificari parti abſēti aduerſe. vtruꝫ aliud

velit obijcere anteꝗ̄ abſoluatur niſi forſan piculū ſit in mora.
vel niſi ppea extra iud. ēt gratiā faciat. ⁊ ſecūdū hoc itellige. ſ.
e. ſacro. §. j. ⁊. c. ven. ❡ Offenſa. ⁊ ſic no. qḋ non ſufficit excōicā-
4 ti † pbare iniuriam factam. niſi cā pbet manifeſtā ſiue notoriā
qꝛ ſicut hic pꝫ hoc. c. pbare oꝫ ꝙ igitur dicit ſnb. ⁊ pbet. alias
ſolum dicere hoc nō ſufficit. ad hoc. ſ. e. de re iudi. cū ſuper. §. j.
in prin. ibi ppoſitum ⁊ oñſum. ⁊. c. ſuborta. §. j. ibi obijceret ⁊c.
vij. dicerum. dñt qui dā diem in quo pponitur minime cōpu
tādū. ſ. e. li. de excep. pia. ſed forte non ſine cā papa hoc non ex-
pſſit illud ſicut ibi. ⁊. ſ. e. li. de reſti. ſpo. frequēs. vbi diri de hoc
ibi videas in gl. ſ. in quo ⁊c. iſte terminus datur ad pbandam
iniuriā manifeſtā ſiue offenſaꝫ. i. aliqḋ ſcḋm manifeſtū. qḋ de ſui
natura ſit iniurioſum. dūmodo tale ſit ꝙ ſufficeret ad faciendā
excōicationem. ſi aduerſarius nihil probaret. ⁊ hoc ſufficit ad-
uerſario excōicati pbare. ſ. viij. dies. ſed ſi pbatione hac facta
vel ēt pendente excōicatiōe ꝓetat pliriorē termini vt pbet ꝙ nō
iniurioſe faciebat illud pro quo excōicatus eſt. ſed vtens ſuo
iure. ⁊ ſic nō vr̄ iniuriā irrogaſſe. ſed iure feciſſe. vt. ſ. de ele. cuꝫ
ſi. tūc non abſoluetur excōicatus ca de cā. q. j. ſ. viij. dies non p-
bauit manifeſtā iniuriā. ⁊ eſt rō qꝛ nō fuit in culpa. uno aduer
ſarius pſſtit cām huic dilationi maiori. que ēt pdeſſe dꝫ in tm̄
ꝙ excōicatoꝛ petere pōt maiores dilatiōes. vt pbet inſtitā ſnā
ſuper excōicatione. vt. ſ. de tē. in inte. re. peten. c. ⁊ hoc no. vꝫ in
excep. ſpoliatiōis. ⁊ in alijs vbi cert⁹ terminus pſigitur ad ali
quid pbandum. ſm̄ Jnn. ⁊. h. ⁊ adde qḋ diri. ſ. co. li. de excep.
pia in ver. viij. dierū. ⁊ nota. qḋ iſte terminus pſigitur obijciē-
ti excep. manifeſte offenſe ꝯ petentem abſolutionē ad cautelaꝫ.
vt hic. ⁊ non pſigitur ei qui ꝯ petentem abſolutioneꝫ ab iiuſta
ſnīa exceptio. obijcit. ſed qñ obijcitur ꝯ petētē abſolutionē ad
cautelā. ⁊ eſt rō qꝛ modicū fieret pindiciuꝫ ſibi ſi nō pbaret ma
nifeſtā offenſam. qꝛ eadem exceptio manifeſte offenſe cōpeteret
eidem. qñ excōicatus appellans nollet pſequi ap. cum ſic. e. p-
poſuit. ſed qñ obijcitur ꝯ petentem abſolutionem ex iuſta ſnīa
ſi non admitteretur exceptio manifeſte offenſe. fieri ppetuū pre
iudicium. qꝛ ſublata excōicatione. ꝙ fieret non pbata manife-
ſta offenſa decetero non poterit agere ex monitiōe que pceſſit.
neqꝫ ex mandato facto ſine ordine iuris. vt. C. cōia ꝑ. per totum
ſed ſecus in mandatis ordine iuris factis. ſm̄ Jnno. ❡ Suffi
5 ciēs. ſi. de ſatiſfactione vel ſatiſdatione eſt diſcordia † inter ptes
tunc ad arbitrium iudicis eſt recurrendū. ⁊ in hoc cāu non ad
alterius ptinu. ſ. de ver. ſi. cum oim. ff. de pig. ac. ſi ſeruos. in ſi.
⁊ marime ſi iudex de ſatiſfactione dubitat. vtrum ſufficiens ſit
vel nō iſto dubio pendente abſolutio talis nō differt. ſed facta
ſatiſfactiōe vſqꝫ ad quātitatē de qua eſt ſibi certū. recepta cau-
tione ſufficienti in hoc dubio ſtatim erit abſolutio faciēda. ar.
ſupra de co q mit. l poſ. c. j. ⁊. ij. ⁊. C. de ſa. ſan. ec. v̄. j. ⁊ vl. niſi ta-
lis ſit ⁊c. ⁊ huius ſnīe ſunt hic Jnno. ⁊ hoſt. ❡ Emenda. lꝫ iſta
litera ſic indiſtincte loquatur. nō eſt tm̄ hoc regulariter verum
v̄. gratia ordinarius aliquē excōicat qꝛ ſe noluit facere pmoue
ri. abſit qḋ iſte ſic excōicatus prius ordinetur ⁊ ſic videaſ emen

a ❡ Adhui⁹ Addo bonā gl. i. c. pe. ex de v̄. ſig. ⁊ ibi doc.

dam feciſſe. quā abſoluatur. ⁊ huius ſnīe eſt Jnn. ſupra de pre.
ben. ſi p illorū. in ij. in verbo recipiāt. ❡ Jn ſecūda vt actor. ſe-
cus ſint reus de excep. cū inter. c. dilecti. c. dilectorū. c. ſignificaue
runt. ⁊. c. ven. ⁊ ſi exceptio apte minime opponaſ iudex offi. ſuo
talem hꝫ repellere ab agendo. vt. e. di. ⁊ canone ⁊ habes ſi. in co
qḋ no. ij. q. vij. alieni. ❡ Jn iudicijs excōicatus poſt app. debet
a iudice in iudicijs euitari. ſi de excōicatione excipiatur. nā cū
exceptioni rñdeat dicens qḋ ante excōem appellauerat. ſic de
excōne ꝯfiteatur. ⁊ ſic ꝯfeſſus i iure pro iudicato haberi dbeat
ta. vt ſupra de ꝯfeſ. c. j. ⁊. ij. C. de v̄ſic. l. i. neceſſe eſt vt principalis
qḋ excōicati ſuſpendatur donec cōſtet de replicatis. ſ. ap. legiti
mā pceſſiſſe. de hoc ēt tangit Jnno. ſupra de ap. dilectis. in ſi. ⁊
hū dicit hec lr̄a in iudicijs. nā clare demōſtrat qḋ extra iudiciū
euitari non debet. ⁊ eſt ratio vrgens qꝛ ſi iudex a quo appellatū
eſt dicat ⁊ mandet qḋ euitetur tm̄ iure cauet ꝙ ap. pen. nihil dꝫ
innouari. ff. ap. pen. p totū. facit ēt ad hoc ꝙ pen. ap. ſtatur ap-
pellantis manet integer. ff. de iniuſ. rup. ⁊c. ſi quis exheredato.
§. hi autem. ⁊. §. ſe. ergo non debet vitari de hoc leg. ⁊ not. viij.
6 q. iiij. c. j. ❡ Jtem quicquid ſit poſt ap. legitimam † eſt irritū. ſ.
de ap. ex parte eius. Jtem lite pen. nihil eſt innouandum. ſ. vt
lite pen. ergo quouſqꝫ pendet lis an ſit excōicatus non debet p-
uari cōione hominū nec ſuis alijs iuribus. ſ. vt lite pen. a me-
mor. ⁊ huius ſententie fuit hic Jnno. ❡ Jnterim. ſ. pen. pba-
tionis articulo ex quo pendet vtrum pronuncietur nulla ſnīa
ſeu abſolutione indigeat ſic ligatus. ſ. de of. dele. cum cōtingat
in ſi. ❡ Extra iudicium ratio quare aliud ſit in iudicio ⁊ aliud
extra iudi. poteſt eſſe quia pericoloſius excludimur ab his que
extra iudicium fuerit. ꝗ̄ ab his que fiunt in iudicio. nam ſi per
moratoriam excep. excommunicatiōis repellor ab agendo nō
videor pati magnum preiudicium. quia actio non tollitur ſed
ſimpliciter differtur. vt patet. ſ. ro. lib. de excep. pia. vbi dicit.
vt lites differat ⁊c. nō dicit perimat ad hoc. C. de preci. impera.
of. quoties. at vbi a poſtulando. ab eligendo ab officijs expellor
⁊ beneficijs. ⁊ in alijs. grauiter ledor quia ſepe cum magna ca-
ptione a rebus noſtris reuocamur. ff. quād. ⁊c. ap. l. ſi quis ex
ſig. item quia facilius interdicūtur iudicialia ꝗ̄ nō iudicialia.
C. de hereti. quoniā ⁊ ea q̄ ſunt iure ꝗ̄ ea q̄ ſunt facti de pen. qui
dā ſerui. itē cū in iudicio aliū impedio. leuius impedior quā
extra iudiciū vbi nullū pſequor. ſed tm̄ iuri meo initor. ⁊ hui⁹
ſnīe ēt fuerūt hic Jnn. h. ⁊ ho. ❡ Jn officijs. ad hoc. ſ. de ap. ad
preſentiam. ⁊. c. dilectis. ar. contra. ſ. de teſti. dilecto. vbi ſnīa la
ta poſt ap. relaxaſ dic vt ibi ⁊ videas qḋ no. xj. q. iij. non debet.

Summarium

1 ❡ Excommunicato communicare an videar ſi non ago ad
quod ipſe.
2 Communicans in loquela cum excommunicato minori excōi
catione ligatur.
3 Participans in crimine excommunicati duas ſententias in-
currit.
4 Participans ſcienter cum excōicato an mortaliter peccat

STatuimus. Nullus iudiciū multū large
loquitur iſta litera ſic etiā
indifferēter loquitur. ſ. e. ver. poterit iudex ⁊c. ⁊ hōs
li. ſ. de of. dele. ſuper qḋ. §. j. ver. vel iudex quicūqꝫ. ⁊
ſic vr̄ iſta litera facere p ſnīa illorum qui dicunt qḋ iſta aggra
uatio de qua ſequitur poteſt fieri etiā per iudicem del. argu. ad
hoc. ſ. e. li. de of. dele. qi pontificali. iuxta ſi. ⁊ videtur expreſſuꝫ.
ſ. eo. ſtatutū iuxta ſi. ❡ Participātes de iſtis habetur. xj. q. iij.
ſicut apoſtoli cū. v. c. ſe. ⁊. ſ. nup vbi no. Jnno. qḋ nō videor cōi
1 care † excōicato ſi nō ago ad qḋ ipſe vnde ſi excommunicatus eſt
in eccleſia nō tm̄ cā ordinādi. ſed forte vidēdi vel alia cā non vi-
deor ſibi cōicare ſi nō ego actū illū. ⁊ iō ſi tūc ibi orem. nō dicor
ei cōicare in orone cū hoc ipſe nō agat. ⁊ adde ⁊ videas quod di
xi. ſ. e. li. de elec. vbi periculum. §. nulli. ij. in verbo ſcripturam.
❡ Excōicatis. maiori ex. ab eod. ſ. iudice. ❡ Alijs. dic. vt. xj. q.
iij. ſicut apoſtoli. cū tribus. c. ibi ſe. excipiuntur tm̄ caſus quidā
i quibus ſine peccato quis cōicare excōicato. ꝙ dic vt no. ſ. co.
cū deſideres. in gl. que incipit niſi in caſibus ⁊c. ⁊ plene etiam
no. ho. in ſum. e. ti. §. ⁊ que ſit pena. ❡ Minori. que a ſacramē-
tis ſeparat nō a cōiōe fideliū. ſupra. de excep. a nobis. de cle. ex.
mi. ſi celebrat. de maiori ⁊ minori ex. not. xj. q. iij. ſi inimicus. ⁊
a ſ. e. ſi quē. ibi videas. ⁊ ad huius a declarationē ſcias qḋ eſt du-
plex minor excō. vna que ꝯhiſ p participationem cū excōicato.
vt in pre. c. a nobis. ꝫ. co. nup cū ſi. ꝯhiſ ēt p ſnīam. vj. q. j. c. ij. ⁊
iſta hꝫ opari vt dictū eſt alia eſt ſpēs minoris ex. que ſeparat a
communione fidelium. ⁊ nō ſacrorū. v. q. ij. pñti. ⁊. q. iiij. in lo-
co. xviij. di. placuit. xxxiij. di. quorūdā ⁊. lxiij. diſt. ſi quis. ⁊ ſm̄
hanc ſpeciem excommunicationis excommunicantur qñqꝫ iu
dei. ſ. de deci. de terris de iudeis. poſt miſerabilem. dic ergo ad
concluſionem premiſſorum quod quatuor ſunt genera excōica
torum primo quando aliquis peccat ⁊ recedit a deo. ſecundo
quando quis ab euchā. de conſilio abſtinet ſacerdotis tertio qñ
quis eſt excōicatus minori. quarto quando quis eſt excommu
nicatus maiori. ⁊ tunc vitādus eſt. iſta elicauntuſ. xj. q. iij. §. cui
den ter. vbi etiam colligitur quod prohibitio poteſt dici excō.
vnde adam fuit excommunicatus. i. prohibitus ab eſu ligni.
vt ibi dicitur. ad idem. ff. de pen. moras. ❡ Ante commonitio
nē. hic dicit quia vindictam ſiue penam ipſa monitio precede-
re. debet. qḋ dic vt not. xij. q. ij. indigne. xxiiij. q. ij. ſane p. v̄. im-
periū. in glo. ſed vr̄ ⁊c. ❡ Canonicum. ſic ſupra de appꝛehenſi-
bili. in prin. vbi de hoc ⁊ ſupra. e. contingit. ij. iuxta ſi. ſed dic vt
ſ. e. cōſti. §. i. ❡ Alijs conſti. ſupra. e. nuper. c. ſi concubine. quid
ergo ſi epūs aliquem excōicat p crimine ⁊ ipſe poſtmodum pti
cip at eidē in crīe. nūquid epūs erit excōicatus dicit hic. h. ꝙ nō.
⁊ eſt rō qꝛ cū talis pticipans i crīe. cadſ ſnīa ſit ligatus ⁊ ab eo-
dem qui eam ptulit ſit abſoluendus. vt in ꝑ. c. nuper. non po-
tuit ſuū ſua ſnīa ligare ad hoc. ff. de arbi. l. pe. ff. de iud. aut ar.
ff. ad trebe. alie a quo. §. tēpeſtiuū. ſed vr̄ ꝯ. xj. q. iij. ſi is qui pſeſt.
vbi de hoc. ⁊. §. euidenter. xxj. di. nūc autem. vñ ſcripſit ray. in
ſum. ſua. e. tit. ꝙ lꝫ videaſ ꝙ nullus poſſit eſſe iudex ſui ipſius
vt. iij. q. iiij. c. j. tm̄ dicendū eſt epm̄ eſſe ligatū maiori ex. non tm̄
ſnīa ſua. ſed iuſ. ar. ad hoc ſupra. e. nuper. ⁊ intelligit qḋ ſu⁹ ſu
perioꝛ abſoluere debeat eum. ar. ipſius dec. nuper. ⁊ hanc ſnīam
tenuit Jnno. ſupra. c. ꝙ in dubijs. aliqui tm̄ dicunt iſtam ſnīaꝫ
eſſe verā quātū ad minorē ex. nō quātum ad maiorē. ⁊ eſt rō. qꝛ
nullus ſua ſnīa poteſt ligari. vt dcm̄ eſt. vñ cum tales. ſ. pticipā
tes ⁊ fauentes excōmunicati ſint a iudice nō a iure. nō incurrit
epūs

epiſcopus maiorē ex. ſed minorē tātū que eſt a iure: vt in ſ alle.
c. nup. ⁊ hāc ſniaʒ fouet Hoſ. ſcđm id qđ le. ⁊ no. in ſumma eo.
ti. §. qđ ſi eps excōicat aliquē ⁊c. ¶ In hac altercatiōe ſcripſit
Hoſtiē. in ſumma eo. tit. §. ⁊ que ſit pena ſub. §. quid ſi eps. iu
xta prin. ver. ſed qđ ſi qs eps ⁊c. qđ ſnia Ray. probabilior eſt ⁊
dicit eps ligat⁹ a canone ⁊ ſic intellexit. xi. q. iii. ſicut apoſtoli.
cū trib⁹. c. ibi ſeq. ⁊. ŝ. eo. ſi cōcubine. verū eſt, cū qđ talis ligaṫ
occaſione ſue ſententie licet a iure ſiue a canone qđ antē dicit in
ſ alle. decre. nup. §. in primo. ibi ac p hoc ratione criminis ⁊c.
dicit ad notandā differētiā ſequētis caſus ⁊ ad reddendā ra
tionē diuerſitatis. q. d. quicūqꝫ. cōicat excōmunicato excōmu
2 nicationē incurrit. Eſt tñ ibi notāda differētia: qꝛ ſi cōicat † in
loquella dūtaxat ligaṫ minori vt ibi dicit licet qñ cōmunicat
in crimine neceſſarie vt abſoluaṫ ab illo qui ſniam tulit ⁊ eſt
ratio: qꝛ rōne dānati criminis videṫ in eū delinquere q dāna
uit vnde ⁊ ei eſt deferēdū vt ei abſolutio reſeruet vel ſi ipſe nō
pōt puta: qꝛ ipſemet incurrit ſententiā: vt. ŝ. dictū eſt: tūc petat
ipſemet eā a ſuo ſupiori vt dicit ibi plane text. in alio cū caſu
ſi ponat qđ eps tulit ſnīam vix haberet poteſtatē ſupior me
tropol. abſoluēdi: qꝛ participās nō poſſet ſuper hoc iuſte con
queri cū eps ipſum non excōicauerit nec ab eo etiā appellare:
qꝛ nec a correctiōe appellaṫ. ŝ. de offi. ordi. licet. ⁊ hāc ſententiā
teneas tanquā verā. ſcias tamē qđ Inn. ſcripſit. ŝ. eo. qđ in du
biis qđ ſi aliquis excōicaſſet aliquē cum oībus qui dediſſent ſi
bi auxiliū ad aliquid faciendū. ⁊ ipſe excōicator fuerit de illis
auxiliatoribus nō ligatur qꝛ dici nō pōt qđ talis ſit excōicat⁹
a iure. ſed a ſe tantū qđ eſſe non pōt. qꝛ nemo pōt ſe abſoluere
vel cōdemnare. ſed ſuperior tantū. xxi. di. inferior. Et adde qꝛ
dixi. ŝ. eo. lib. de conſti. vt animarū. in glo. hic habes ⁊c. Dam
nato. q. d. qđ oīa iura que volūt qꝛ aliquis poſſit ligari cū par
tibus ſuis ab initio. l. pbatione ſnie intelligenda ſunt de par
ticipātibus in crimine. vel quādo ex poſt acto excōicanṫ. ⁊ hoc
innuitur. ŝ. eo. vbi dicit ſaluis ⁊c. ⁊. ſ. c. prox. ſic ergo intelligi
tur. ŝ. eo. ſacris. ⁊. c. qđ in dubiis. xi. q. iii. rogo. ⁊. c. excellentiſſi
mus. cū ſi. In hoc ergo participans in crimine duas ſnias in
3 currit † vnā ex vi prolationis ſnie. ⁊ illā ex. incurrit excōicator
ſm ho. aliā locutionis. ⁊ illā quilibet incurrit ⁊ ipſe excōicās
vt patet. ŝ. eo. cū deſideres. ſ. R. in ſi. vnde iſte nō ligaṫ ſua ſen
tentia. ſed occaſiōe ſiue a iure vt ſupra dictū eſt. ¶ Qđ poſſet.
¶ Indureſcat in cōtemnēdo excōicationem. ¶ Canonicā. ſ.
eo. cōſtitutionē. ⁊ iſta admonitio faciēda eſt ita qđ pbari poſ
ſit. ŝ. eo. ſacro. ¶ Cōſimili. ſ. maiori. nā creſcente cōtumacia cre
ſcere debet pena. ad hoc. xxi. di. quoniā in ro. in ſi. ŝ. vt lit. non
cōte. quoniā. §. vlt. ŝ. de iudi. nouit. ¶ Cenſura. ſ. excōicatiōis
Penā quā imponit. ŝ. eo. ſacro. ſm. h. ad iſtā penā latori excō
municationis ſi eſt eps imponendā. agi pōt coraʒ metropol.
vel eius offi. ſ. eo. venerabilibus. §. ii. vel dic qđ iſta pena mul
tiplex eſt. primo qꝛ caueṫ ac in iuris. xi. q. iii. illud. c. temerariū.
ſcđo qꝛ puniṫ tanquā ſacrileg. xxiii. q. iii. nō imperpetuū. ter
tio qꝛ carere debet cōione boium ⁊ arci ab ingreſſu eccleſie. in
quātū ſupior iudicauerit. xxiii. q. iiii. de illicita. quarto ſi ſine
monitione excōicet. eſt ei per menſeʒ eccleſie introit⁹ interdictio
nis. vt in pre. dec. ſacro. quinto qꝛ ſi iniuſta ſnia appareat cō
dēnaṫ excōicatōr intereſſe. alias nihilominus ſi culpe quali
tas poſtulauerit arbitrio ſuperioris puniēdus. qđ dic vt in
eo. dec. ſacro. alia habeṫ. ŝ. eo. cū medicinalis. vbi ipſius cōſti.
forma nō ſeruaṫ. Et no. qđ per hāc dec. ſoluiṫ qđ qua queri cō
4 ſueuit vtrū participans † ſciēter cū excōicato mortaliter peccet
⁊ eſt dicendū ſm hoſt. qđ nō ſi non monitus participet. ⁊ dum
hoc ſi faciat in contemptū qđ dic ſi placet vt copioſe ſcrip. xi.
qđ. iii. rogo. ibi videas. nam ibi ponunṫ pro ⁊ cōtra ſententie
magiſtrorū. ibidem poniṫ etiā ſententia Tho. q dixit qđ talis
participans non peccat mortaliter niſi in tribus caſibus. vn⁹
eſt iam dictus. alius eſt ſi cōicat in diuinis. ad hoc. ſ. eo. is qui
alius ſi cōicat in crimine ⁊ hoc teneas vt ibi dixi ⁊ ſcripſi ⁊ po
teſt dici qđ ſi quis cōicat excōicato nō denūciato licet peccet ve
nialiter nō tñ mortaliter ad hoc habes efficax. arg. ŝ. de hereti.
excōicam⁹ ſi vo cleric⁹. v. ſi qs autē. poſt denūciationē vo ab ec
cleſia ſolēniter factā peccat mortaliter ſic ēt ſcripſit ipſe Hoſt. l
ſ al. v. ſi qs aūt. ⁊ ſm hoc pōt itelligi. ŝ. qꝛ inc. cā. ſacris ſ pbaṫ.

a Quia periculoſum. [a] Et ideo vitā
dum. ad hoc.
xciii. diſt. mirat⁹. ff. de carbo. edi. l. j. §. ſi quis. ibi nā
magis cōſulendū ⁊c. interdicti. no. qđ nomine cēſu
re eccleſie intelligiṫ ſnia interdicti ſuſpēſionis ⁊ excōicationis
ſ. de verbo. ſig. querēti. nā pprie excōicat perſona. xi. q. iii. cer
tum. iii. q. iiii. engeltrudā. ſ. de verbo. ſig. ex parte. ſuſpēdiṫ etiā
pſona qñqꝫ ab vtroqꝫ. ii. q. v. pſbyter. ŝ. de pur. cano. inter. In
terdicitur locus. ſ. de ver. ſig. cū in partibus. cū ſi. Interdum
vnū poniṫ p alio: qꝛ pſona dicit interdicta ⁊ ciuitas excōicata

ŝ. eo. riſo. ŝ. de priuile. cū ⁊ plan. ¶ Cōſtitutionis vt. ŝ. eo. ſa
cro. ŝ. de ſolu. c. ii. ŝ. eo. cū medicinalis. cū ſi. ¶ Sentētiā ſcʒ in
terdicti vel ſuſpēſionis ſed ſec⁹ ſm Inno. ⁊ Hoſt. de ſen. excō.
a qua nullus eximiṫ vt hic dicit vnde notabiliter dicit pdicta
⁊ qđ hic diciṫ cōfirmaṫ expſſe. ŝ. eo. lib. de elec. ſi cōpromiſſari⁹.
§. hui⁹. ⁊ videas qđ dictū eſt. ŝ. eo. li. de offi. quāqꝫ. in gl. gnalr.

Summarium.

1 ¶ Archidiaconus an poſſit excommunicare cum ſit maior
plebano qui poteſt. ⁊ nume. 2.
3 Sacerdos parochialis: quia digitur ab vniuerſitate habet iu
riſditionem ideo excommunicare poteſt.
4 Temporis futuri tractus ad iudicem non pertinet quantum
ad excommunicationis ſententiam.
5 Vniuerſitas an excommunicari poſſit.
6 Excōmunicationis ſentētia ſine culpa an quis. ligari poſſit.

Romana. Archidiaconorum ex hoc ptʒ ar
chidiaconū habere iuriſditionē
ordinariā ad hoc. ſ. eo. venerabilib⁹. in prin. xxv. di.
c. j. verſi. archidiaconus. vbi plene de hoc. ŝ. de offi.
ordi. qm. in gl. ⁊ cū iſte ⁊c. vnde etiā diciṫ habere coertionē: vt
1 no. ŝ. de offi. archi. c. j. Itē ptʒ hic qđ † archidiacon⁹ pōt excōi
care. ſ. eo. venera. j. riſo. ŝ. de prebē. referente. j. riſo. vbi de hoc
ŝ. de eo q fur. or. re. c. j. ¶ Sed cōtra. ŝ. de offi. archi. archidia
conus vbi dicit Alex. qđ hoc archidiacono licere nō videṫ. ar.
ad hoc. vj. q. iii. c. ii. vbi eſt ar. qđ archidiacon⁹ nō eſt iudex vt
ibi loquiṫ ⁊ ſic ſcđm hec excōicare nō pōt ſʒ dic qđ ſ alle. decre.
archidiacon⁹ loquiṫ ſcđm iura quedā antiqua ⁊ qđ hoc poſ
2 ſit archidiaconus ſic etiā probaṫ pleban⁹ † eſt minor archidia
cono ⁊ tñ excōicare pōt. ŝ. de offi. ordi. cū ab eccleſia. ⁊ hoc imo
⁊ ſacerdos parochialis. ii. q. iii. c. ii. in gloſ. vlti. ⁊. ŝ. eo. nup. in
3 ſi. archidiacon⁹ eligiṫ † ab vniuerſitate. xciii. diſt. legimus ⁊ is
qui ab vniuerſitate eligiṫ habet iuriſdictionē. in aut. de defen.
ciui. §. nos igiṫ. colla. iii. ſi iuriſditionē habet ergo pōt excōi
care. ad hoc. ŝ. de offi. dele. ex literis. eo qđ iuriſditio ſine coer
tione nulla eſt. ff. de offi. eius cui mā. eſt iuriſdi. de hoc etiā ſa
tis no. Hoſ. in ſumma eo. ti. §. poſſunt excōicare. ⁊c. nō ob. pre.
c. vj. q. iii. c. ii. qm loquiṫ. intelligiṫ de cōmunibus cauſis in q
bus tā metropolitani quā ſuffraganei ſunt iudices ordina
rii vt in cauſa epi ⁊ aliis que cōiter pertinēt ad ſtatū prouincie
generalē vel qđ ibi diciṫ intelligiṫ diſtributiue ſcʒ vt cauſe epi
ſcoporū referanṫ ad metropolitanū cauſe vero aliorū ad ſuū
epm ⁊ ſic no. ibi Hug. ¶ Et adde qđ dictū eſt. ŝ. eo. lib. de ma.
⁊ obe. epali. in glo. ve in ⁊c. ¶ Aliis inferiorib⁹ ordinariis. ŝ.
de offi. or. cū ab eccleſia. ¶ Relaxēt rō eſt: qꝛ cū nō ſit eox ordi
nari⁹ nō pōt ipſos excōicare ergo multo fortius non pōt tales
ſnias relaxare. ſ. e. venera. j. riſo. ad hoc. ŝ. de. indi. at ſi. excipiṫ
tñ cōſuetudo vt ſequiṫ ad hoc. ŝ. de ap. dilecti. niſi hoc hēat ex
cōſuetudine ſpāli vñ ⁊ ſequiṫ ſalua ⁊c. ¶ Porro ſnie hū dicit
ſnie nā ſi canonē feciſſet ipſo oēs ligarenṫ ad hoc. ŝ. viii. diſt. c.
vlt. ŝ. de accu. ſicut olim. ŝ. de prebē. granē. ſicut. ŝ. eo. ambr. ſm
Inn. ad idem. ŝ. de loca. c. j. hoſt. ad idem. vin. di. que contra.
Sed videtur contra. quia ſoli perpetuo habitantes obligātur
l. ciuitatis ar. ff. de pig. debitor. ff. de pec. id veſtimentum. ff. de
here. inſt. ex facto. §. teſtes. nam conſtitutio tantum ligat ſub
iectos ꝯſtituētis ad hoc. C. de ſum. tri. l. j. in prin. C. de no. codi.
cōfir. l. j. §. vlt. C. li. xj. de colo. pal. l. j. in prin. C. de iud. rem non
no. j. R. ff. ad tre. oībus ⁊ ita ſm hec iudicabit doctor inter ſco
lares. tñ ſm iura cōia ⁊ nō ſm ſtatuta vel conſue. loci ⁊ hoc te
nuerunt alb. pap. ⁊ Iac. Bal. ad hoc facit op. ff. qꝛ quiſqꝫ iur.
l. j. §. hec aūt verba primā ſententiā tenuit Inno. in pre. dec. a
nobis p prealle. c. que cōtra. ⁊ hoc credo verius ad hoc qđ ipſe
no. ŝ. de foro cōpe. poſtulaſti. in glo. j. circa ſi. ⁊ adde qđ dixi. ŝ.
eo. lib. de ꝯſti. vt animarū. in glo. hic habes ⁊c. ¶ Ēnaliter pu
ta excōmunico oēs qui furtū fecerint Inno. ⁊ Hoſt. ¶ Sub
iectos dic vt not. ŝ. eo. a nobis. ¶ Sed nec in ſpecie vt excōico
p. quia edificauit in cemiterio eccleſie Inno. ⁊ Hoſtiē. ¶ Cō
petenti. q. d. generali vel ſpāli qđ ipſam ſententiā generalē vel
ſpecialē ferre intēdit ſm Hoſt. ¶ Iniuſtas p hoc euidēter pa
tet qđ ſnia lata cōtra illas cōſtitutiones. ŝ. eo. ſacro. ⁊. c. cū me
dicinalis. tenet etiā ſi iniuſta ſit ſic. xi. q. iii. c. j. alias nō diceret
hec litera iniuſtas ⁊c. ſed diceret nullas ſicut dixi. ŝ. eo. ſtatui
b mus. in ſi. ſm. B. ⁊ Hoſt. ¶ Caueāt [b] ſcʒ archieps vel ei⁹ offi
cialis ſnias de quib⁹ premiſſum eſt ſcʒ excōicationis ſuſpēſio
nis ⁊ interdicti. ¶ Aliquos ⁊ ſubditos. ¶ Futuris ſic habes
4 qđ tractus futuri † tēporis nō pertinet ad iudicē quātū ad ſen
tentiā ex. ad hoc. ff. de vſur. l. j. nec aliquis excōmunicandus eſt
in genere vel in ſpecie niſi cū cauſa vel pmiſſa monitione. ŝ. eo.
ſacro. ⁊. c. ſtatuimus. ⁊. ŝ. §. prox. ſed cōtra. ŝ. eo. a nobis. dic qđ
ibi loquiṫ in canone hic autē in ſententia ſm. B. ⁊ Hoſtiē. ad

a ¶ Quia pe
riculoſum.
Alii autem
diſpoſitio
hui⁹. c. ha
beat locū i
cardinali ſi
epo vide Fe
ly. in. c. cū i
iure. in. ii.
colū. circa
mediū ⁊ in
iii. colū. in
prin. extra
de off. dele.

b ¶ Caueāt.
Adde ad
iſtū. §. imo.
l. de diſpē
dioſā in. v.
colū. c. ſi. de
iudi. limi
ta vt p Fe
ly. l. c. pter
ea. l. ii. col.
poſt prin. de
offi. ord. vi
de Fely. l. c.
ii. in. j. col
ō teſti. cog.

hoc.ē.eo.lib.de cōſti.c.ij. ¶ Fecerint fuerūt quidā dicētes qd
vbi eſſet ſtatutū alicuius epiſcopi hoc continēs talis ſentētia
ligaret ſucceſſorē ſed Hug. cōtra ſcʒ qd nō ligat credit tñ qd ſi
ſucceſſor venit cōtra ligat nō ſentētia ſui anteceſſoris ſed ſnia
canonis in quo ſtatuit qd quicūqȝ inciderit in rem ſemel dā-
natā ⁊ ꝓhibitā in eius damnatione ſe innoluit.xxiiij.q.i.c.i. ⁊
hoc ipſe Hug.no.liiij.diſt.adrianus.Et adde qd dictū eſt.ē.
eo.ſtatuimus.in glo.ē.eo.nup.⁊c. ¶ Preſumant ſi tñ contra
fecerint:qꝛ hic non dicit qd nō teneat ſm.B.ſed videas qd di
cetur.j.eo.in glo.quāuis ⁊c.Mora.ē.de appel.preterea culpa
xxi.diſt.c.i.per totū.xcij.diſt.c.vlti.ad idē.xliiij.diſt.c.ij.in.iiij.
⁊.v.⁊ multa poſſunt extra in iure inueniri. ¶ Offenſa.xxxv.q.
vj.ab iſto pie.ē.de coha.cle.⁊ mu.clericos.⁊.c.ſeq.⁊ dic offenſa
ſcʒ manifeſta.ē.eo.ſolet.pro qua pōt ferri ſentētia.ē.c.ſi concu-
binc.j.de verbo.ſigni.cū olim.⁊.c.pe. ¶ Preceſſerit accipe qd
infra ſequit aut alia rationabilis cā ⁊c.⁊ hoc cōtinua. ¶ Cau-
ſa pone exemplū.ē.de teſti.tam literis.⁊.c.conſtitutis.in prin.
ē.eo.lib.de pe.romana.B.vel ſi dicat excōmunico omnes il-
los qui crucē receperint niſi cauſa publice portent cū non de-
beant ſubtrahere bonū exemplū vel excōico omnes qui here-
a ¶ In vni- a ticos tolerāt ⁊ cōſimiles ſm Inno.⁊ Hoſtiē. In vniuerſitatē[a]
uerſi tatē. 5 ſicut hic ptʒ vniuerſitas † excōicari non pōt ⁊ eſt ratio:qꝛ vni-
Adde pul- uerſitas nō habet animā que p excōicationē ligat ⁊ tradit ſa-
chre ad ma thane.xj.q.iij.audi.xvi.q.i.c.alia.preterea impoſſibile eſt qd
teriā hui⁹. anima delinquat i animā vniuerſitas ſicut eſt popul⁹ capitu
c.feli.j.c.di lum ⁊ huiuſmodi noīa ſunt iuri.⁊ nō perſonarū.⁊ ideo nō ca
lecte.i ꝓo- dit in eam excō.itē eadē eſt vniuerſitas que eſt tpe delicti ⁊ que
in.j. ⁊.iiij. futura eſt tpe quo nullo modo delinquetur ad idē.vij.q.j.de-
colū.extra niq.⁊ no.xxxij.q.iiij.recurrat.ver.q autē.ff.de indi.prepone-
de excep. batur.⁊ de hoc habes plures cōcor.de cōſe.diſt j.de fabrica.ē.
b ¶ Et ſic in de iure patro.qm̄ in quibuſdā.in glo.j.⁊ hec ſententia appro-
hoc caſu. batur per Io.vij.q.j.ſicut vir.in glo.ergo ⁊c.⁊ per Innocē.ē.
Adde Pa eo.grauē.ibi videas.Et adde qd dixi.ē.eo.lib.de reſcrip.ſtatu
nor.in.c.p tum.in glo.hoc habes. ¶ Prohibemus quāuis ita ꝓhibeat
illorū.i no- ſi tñ lata fuerit tenet vt hic ptʒ ſm.B.hoc dictū nō video cum
tabilib⁹ ex litera dicat penitus ꝓhibemus ⁊ qd viis ꝓhibet omnino fie-
tra de ꝓbē. ri nō licet.xxviij.q.i.ſane.iuxta prin.vnde non ſine miniſterio
⁊ Panor.i dicit penitus ⁊c.q.d.in hac parte omnē poteſtatē itē ſubtrahi
c.ab excōi- b mus ⁊ ſic in hoc caſu[b] de cetero lata ſentētia nulla erit.ar.j.eo.
cato.in.ij. lib.de verbo.ſig.veniēs.j.riſo.⁊ huius ſentētie etiā fuit Hoſt.
colū.v.exē- hic.⁊ adde qd dixi.ē.eo.lib.de offi.ordi.romana.§.officiales.
plum.ij.de in glo.ſi cōtra fiat ⁊c. ¶ Volentes no.bonā cauſam ꝓhibitio-
reſcrip. nis.Innorios id eſt quaſi culpabiles hoc ꝯſueuit obijci ar.qd
6 ſine culpa ligat quis excōis † ſentētia pro eo qd ſnia paſtoris
ſiue iuſta ſit ſiue iniuſta ſemp timenda eſt.xj.q.iij.c.j.⁊.§.cū er-
go.ſed dici pōt hoc eſſe verū qñ lata eſt per paſtorē ⁊ iudicē or-
dinariū ⁊ in talē qui etiā ſi ſit ſine culpa tamē culpā cōmittere
potuit pro qua excōicatus eſt ſicut ſi eſſet doli capax ſi tñ nec
culpā cōmiſit nec cōmittere potuit ⁊ idē dicendū eſt qñ eſt in-
fans:tūc non ligat nec timeri debet ⁊ ſecundū hoc qd dicit in-
norios irritaci id eſt tāꝗ hereticos alias irretitos vitari ⁊ ha-
beri ſcʒ qñ erāt doli capaces ⁊ ſic videt qd ſi excōicauit eunu-
chum:qꝛ de montali filiū generauit qd pretextu talis excōis li-
cet in ſnia nō expreſſerit eū eunuchū nō debeat euitari cū cul-
pam pro qua excōicatus fuit nec cōmiſit nec cōmittere potue-
rit qd tñ nō eſt verū ſimpliciter nec ſimile ſi lata eſſet in aliquē
adhuc infantē:qꝛ de ipſo nō pōt eſſe notoriū qd culpā nō po-
tuit cōmittere ꝗ tñ quo ad culpā predictā potuit in eunucho
nō eſſe notoriū:qꝛ ſi eſſet notoriū forte nō teneret ſentētia tanꝗ
pro eodē habet ac ſi in ſnia expſſiſſet errorē:qꝛ tūc ſentētia non
ligaret.ē.eo.p.c.vē.c.pe.⁊ vlti.qd tria requiruntur ad hoc vt
non vitet ſcʒ qd nec culpā cōmiſerit nec cōmittere potuit ⁊ qd
ſit notoriū pſeuerās ſi excōicaret aliquis pro eo qd hereticos
ad patrē ſuū morientē man⁹ ei impoſituros duxiſſet ſi notoriū
eſt ipſum fuiſſe poſthumū quis eū tali ſnia reputabit ligatū ⁊
tñ timēda eſt talis ſnia lʒ ſit iniuſta.xj.q.iij.qb⁹.⁊ eſt rō qꝛ iſtud
eſt notoriū nō manēs ſed actu trāſiens ⁊ ſic ꝓbatione opus eſt.

Summarium.

1 ¶ Mucro in eccleſia dei duplex eſt:⁊ pro quo capiatur.

Dilecto filio. Permittāt hoc eſt de iure
naturali.j.diſt.ius autē na
turale ſed ad declarationē eius qd hic dicit vide ꝗ
legit ⁊ no.xxxiij.q.j.in glo.qui repellere.⁊ qd no.ē.
de homi.ſignificaſti.§.ſi vero.⁊ qd no.Io.ē.de reſti.ſpo.olim
in gloſſ.vim eñ ⁊c.⁊ in gloſ.quo ⁊c.⁊.§.vnde vi.⁊c.vbi de hoc
no. ¶ Licuit autoritate iuris. ¶ Iniurioſe vide ad hui⁹ decla
rationē qd no.Inno.ē.de fo.cōpe.verū ſpoliare mobilib⁹ vel
ſe mouētib⁹. ¶ Occupare quātū ad immobilia ſupius in pte
deciſa. ¶ Nō adhereat ſub.marie gladio.i.excōicationis ſnia
ad h.xxiiij.q.iij.corripiant.xvj.q.ij.c.j.i ſi.Inn. ¶ Preſertim
idem eſſet ſi nulla alia cauſa vel excō.preceſſiſſet Inn. ¶ Pro-
uocatus in mala parte ſumit ſic.ē.de offi.dele.ſuſpitionis vn-
de dic ꝓuocatus id eſt turbat⁹ ⁊ cōmotus aliqñdo ſumit in
bona parte vnde cantat mater eccle.quorū gaudemus meri-
tis ꝓuocemur exemplis aliqñ tñ ꝓuocatio aliter ſumit vt pa-
tet.ē.de appel.cū ſic.§.j. ¶ Interdicti ſimi.ē.de app.dilectis.
¶ Mucrone ſic.ē.de pur.cano.inter.in ſi.ſʒ ibi exponit.i.de-
gradationē vt dixi.ē.eo.lib.de excep.quidā.⁊ ſic collatiōe qd
1 in eccleſia dei eſt duplex mucro † quidā ſcʒ ſpūalis ⁊ alius tem
poralis vt infra ſequit ⁊ habet.xv.q.vj.autoritate iuxta ſi.ſed
adhuc magiſtraliter pōt dici qd ſpūalis ſubdiuidit ⁊ eſt du-
plex vnus eradicās ⁊ mortalis ſcʒ degradatio:vt in preallc.c.
inter.ē.eo.lib.de homi.p humani.§.cū igit.ver.nos tanto ⁊c.
alius diſciplinās ſeu medicinalis.ſ.excōmu.ij.q.i.multi.qui
etiā mucro dicit.xvj.q.ij.viſis.in ſi.ē.de reb.eccle.nō alie.ſi qs
preſbyterorū.⁊ de hoc duplici mucrone videt loqui.ē.eo.cum
medicinalis.primū⁹ dicit mucro eradicās ſiue mortalis:qꝛ nō
tātū ad correctionē ſed etiā ad punitionē infligit cū tali de fa-
cili nō diſpenſat.ē.de cle.non reſi.ex tue.⁊ eſt iſte mucro epīs
ſpecialiſſimus vnde nullus nō ordinatus in eū in ipſum vibra
re pōt ad hoc.ē.de elec.trāſmiſſa.ſcdo vero dicit mucro:quia
hominē a deo ſeparat.i.ſeparatū declarat ſcʒ a cōmunione ho
minū.iij.q.iiij.c.vlti.xj.q.iij.cū excōicato.ē.de cle.excō.mi.ſi ce
lebrat.dicit autē diſciplinās ⁊ nō mortalis:qꝛ nō ad punitio-
nem ſed ad correctionē vibrat tātū.ij.q.j.multi.xxiiij.q.iij.no
tandū.⁊ ideo alias equidē.⁊ not.epti.rationē.imo reſpicit
qd ꝓmiſit.ē.pri.ibi liceat.⁊ hec dictio ponit excluſiue correcti-
ue. ¶ Fouere ſic.lxxxiij.diſt.error.lxxxvj.diſt.faciētis.ij.q.vij.
negligere.ē.eo.quatenus. ¶ Culpe ſic habes in ſalle.c.lxxxvj.
diſt.faciētis.ratio huius pōt eſſe:qꝛ ſicut ſymac⁹ papa ait mor
tem languētibus ꝓbat infligere qui hāc cū poſſit nō excludit
lxxxiij.diſt.c.j.vnde greg.ꝯſentire videt errāti qui ad reſecāda
que corrigi debet nō occurrit:vt ea.diſt.cōſentire.ad idē.xxiv.
q.iij.qui pōt.⁊.q.viij.preterea.in ſi.C.de cōmc.⁊ mercā.l.ij.vbi
ſunt plures concor.de hoc.⁊ ad declarationem eius qd hic di-
cit vide qd not.xxiij.q.iij.in prin. ¶ Tueri ad huius declara-
tionem vide quod no.xxiii.q.viij.in prin.

Summarium.

1 ¶ Iudici quamuis iniuria nō fiat ſi ab eo appelletur tamē
intereſt eius:⁊ quare.
2 Excommunicatio an ſuſpendatur propter appellationem.
3 Iuramento proprio quando quis probat ſe ignorantem fuiſ-
ſe citatum an credatur.
4 Sententia excommunicationis ſimpliciter prolata licet non
ſit diffinitiua:tñ ſi non appellat ab ea tranſit in rem iudicatā.
5 Iudex ſuperior vbicunqȝ abſoluere poteſt vel cōdemnare in
cauſa pro qua excommunicatio lata eſt abſoluere debet excō-
municatum niſi obijceretur de manifeſta offenſa.
6 Compoſitio preſbyteri interfecti licet epiſcopo ſoluatur non
tamen debet eam imburſare ſed etiam partiri.

Venerabilibus. Sicut clare habet ex
regiſtro ipſius domi
ni Inno.iiij.olim fuit controuerſia grandis inter
rothomagen.archiepiſcopum ⁊ eius ſuffraganeos
qui corā domino papa propoſuerunt grauamina eis ab ipſo
archiepiſcopo illata ad que p parte archiepiſcopi fuit reſpō-
ſum vltimo fuit p ipſum apoſtolicū ſententiatū ⁊ cōſtitutū ⁊
multa de predictis latent ſub.infra hic poſitū hanc cōſti.ipſe
Innocē.aliqualiter gloſſauit vt habui de ſuo libro originali
ipſas autē glo.j.ponam nulla pretermiſſa nec mutata. ¶ Ar-
chidiaconis hic repete qd dixi.ē.eo.romana.in prin.in gloſ.j.
¶ Sint iudices niſi in caſibus a iure declaratis.ē.de offi.or.
paſtoralis. ¶ Impetrati vt in preallc.c.romana. ¶ Prouoca
tum.ē.eo.per tuas.ē.eo.lib.de appel.roma.§.pen.ſeruato tñ
eo qd habet.j.eo.⁊ adde qd no.ē.de offi.ordi.ad reprimendā.
vbi habes de iſto eodem archiepiſcopo ⁊ eius ſuffraganeis.et
qd etiā no.xj.q.iij.ſi epūs forte in gl.ſcdm hec iura ⁊c. ¶ Neutra
parte.h.d.qꝛ de iudice ſecus eſſet:vt infra patet. ¶ Ipſis ar-
chiepiſcopo ⁊ eius offi.audiā.ad hoc.ē.eo.li.de foro cōpe.ro-
mana.j.riſo. ¶ Sed ſi eo ſcʒ ſuffrag. ¶ Pena pōt dici que ha
betur.ē.e.ſacro.⁊.c.cū medicinalis.vel dic vt dixi.ē.eo.ſtatui-
mus.in ſi.in glo.quicqȝ imponit ⁊c.Intereſſe ſic.ē.eo.cū medi-
cinalis.vbi dixi de hoc in verbo intereſſe. ¶ Spectat pōt dici
verū eſſe principaliter alias iudex ſentētiā a ſe latā pōt defen-
dere ad hoc.ij.q.vj.quoties.epi iuxta ſin.⁊.c.ſi autē.⁊.ē.de re-
1 ſcrip.dilectus filius abbas quāuis eū nō fiat iniuria † iudici ſi
appellet ab eo.C.de ap.in maioribus.tñ intereſt eius.qꝛ ſi de-
prehenderet in quo aio pnūciaret noceret ei.ij.q.vj.hoc ēt vbi
de hoc

de hoc no. ē. de ap. cū ſpeciali iuxta fi. in glo. ſed qualiter. ⁊ hoc
corroborat̃ ꝑ hoc qḋ not. Jo. ⁊ ſequaces eiꝰ. ē. eo. ſacro. in gl. ex
communicatore ⁊c. nā iudex non debet vocari de neceſſitate vt
defendat eā que ratione iuriſditionis facit pre. c. hoc etiam vt
no. Inno. ē. de tranſac. de cetero. in glo. ij. in prin. ⁊ ad declara
tionē eius qḋ hic dicit̃ ⁊. j. proxi. ſequitur vide qḋ no. ē. de pro
cur. in noſtra. in gloſſ. recipiuntur iſti teſtes ⁊c. ⁊ in pre. c. cum
ſpeciali in gloſſ. hic habes ⁊c. ¶ Actum defenſione. ē. c. proxi.
xxiij. q. iij. maximianus. Officio. ē. de ap. cū ſpeciali. §. vlti. In
no. ¶ Defendere. ⁊ hic adde quod habetur. j. eod. §. ſimiliter.
¶ Porro formam ec. ē. eo. cū deſideres ⁊. c. amb. ¶ Abſoluere
ad hoc. ē. eod. per tuas. ¶ Appellatum poſt excōicationem. qꝛ
2 appellatione nō ſuſpenditur excom. †. ē. de offi. ordi. ad repri.
Inn. hodie tamen videtur qḋ ſententie excō. ſint late poſt diffi
nitiuā ⁊ ante ap. vel poſt. ipſe ſententie poſſunt retractari ſicut
innouata poſt ap. ⁊ deliberationem ꝑ pendentem. exceptis caſi
bus in quibus iura prohibent appellari. ē. eo. lib. de ap. nō ſo
lum. j. ⁊ licet dicam debet retractari. intellige qḋ abſolutio re
quiritur in hoc caſu vt hic ſatis patet. vnde ſcias qḋ in lib. do
mini Inn. erat hic immediate talis litera quoniam prius quā
incipiat de ap. cū cognoſci abſolui debet appellās exceptis ⁊c.
ſed hec litera remota fuit: qꝛ ſatis hic exprimit̃ in litera proxi.
prece. ¶ Caſibꝰ. ē. de appel. romana. §. ſi autē. Inno. Similiter
abſoluēdus hic potes repetere que no. Inno. ē. de offi. delega.
cū cōtingat. ¶ Manifeſta. j. de verbo. ſig. ex parte. Inno. ē. eo.
ſolet. Idē eſt ſcꝫ qḋ primitus abſoluēdus eſt. ¶ Citatus cū iſta
litera ſic ſimpliciter ⁊ generaliter loquatur videtur fauere licē
tie illorū qui dixerunt eum ſolū verum contumacē eſſe qui di
cit iudici vel apparitori ſe nolle ad iudicē ire. vt infra ſtatim
ſequitur ver. ſecus autē. Sed huic dicto, contradicit. ff. de app.
ex conſenſu. §. vlti. ⁊. iiij. q. v. quiſquis. ⁊ ideo alij dicūt qḋ ille
a eſt etiā vere cōtumax ᵃquē citatio perſonaliter apprehendit vt
ibi ⁊ huius ſentētie fuit. B. cō. ē. eo. li. de elec. ſtatuimus. in gl.
qualiter ꝓbationes ⁊c. §. vero fuit queſitū. ⁊ ſecūdum hoc qḋ
hic dicit debet intelligi citatus ita qḋ cum citatio apprehēdat
alias ſecus ne hoc vides qḋ dixi. ē. eo. lib. de fo. cōpe. romana.
§. cōtrahentes. in gloſ. xxiiij. no. ⁊c. Et no. qḋ Uin. ſcripſit cita
tionem eſſe probandā legitime ſcꝫ duobus teſtibus vel per pu
blicum inſtrumentū ſi neget̃ ipſa citatio ſicut etiā qḋ lꝫ aliud
factū ⁊ hoc no. ē. de elec. qḋ ſicut ad hoc. ē. de eo qui mit. in poſ.
nō aduerſarius ⁊ videt̃ expreſſum. ē. eo. ſacro. in princi. ē. de in
integ. reſti. ex literis. C. de decu. l. ſi. lib. xij. C. de accu. l. ſi. vj. q. ij.
ſi tantū. ⁊. c. placuit. nā valde durū videt̃ qḋ vni nūcio quāuis
iurato, credatur in graue preiudiciū alicuius forſan epi in con
trarium iurātis cū ſic ꝯtra abſentē poſſet procedi vt infra dicā
⁊ nō audiet̃ appellās. vt. ſ. dicā in gl. ad huius verbi ⁊c. ⁊ nō mi
3 reris: qꝛ dixi in cōtrariū iurantis qñ qꝛ ſuo ꝓprio iurō †pro
bat ſe ignorātē fuiſſe citatū. ad hoc. xxij. q. iiij. ꝯ lectū. ⁊ no. lxxxij.
diſti. ꝓpoſuiſti. in gl. hic. R. ⁊c. iuxta fi. ⁊. iiij. q. v. quiſqꝫ. in gl.
vlti. Hoſt. tñ ſcripſit in preallc. c. qḋ ſicut. qḋ putat nuncio fore
credendū niſi ex aduerſo valide offerātur probationes ad hoc
ff. de reb. corū. magis. §. illud. in aut. de eccle. ti. §. ſi autē pro re
dempt. colla. ix. ⁊ idem videt̃ tenere Inno. ē. de proba. quoniā
cōtra. ⁊ Jo. vt not. iiij. q. iij. teſtes quos. ⁊ no. ē. de appel. cū pa
rati. ſed dic qḋ ibi non negabat̃ citatio ⁊ ita nō probat dic cum
b Jo. qḋ tali nūcio iurato creditur donec cōtra ᵇprobet̃: vt no.
in preallc. c. teſtes. alij dicūt hoc eſſe arbitrariū ſcꝫ an debeat cre
di ſimplici nūcio: vt dixi. ē. eo. lib. de do. ⁊ cōtu. actor. ¶ Que
rimonia vel ſupplicationis vel in integ. reſti. qꝛ ſupplicet vel
petat ſe reſtitui ad cauſam agendā ſine pena expēſarū: vt plene
no. ē. de ꝓcura. querelā. ē. de in integ. reſti. ex literis. vel ap. per
quā dicat reuocandā ſniam. C. quō ⁊ qñ iu. ab eo cōi enim iure
cū ſnia tranſierit in rem iudi. ſibi ſubueniri nō pōt idē videt̃ ſi
ante ſnia ex. lata eſſet ſimpliciter. ſ. excōico. p. qꝛ fuit contumax
in tali termino vel terminis hec cū ſnia lꝫ nō ſit diffe. tñ ſi non
4 eſt appellatū † trāſit in rem iudi. ē. de re iudi. qḋ ad cōſul. quo
ad hoc qḋ ſup expē. ⁊ cōtumacia excuſandā vlterius nō audiat̃
ſemp tñ audiet̃ pro abſolutione petenda: qꝛ nunq̄ quoꝰminus
abſolutio det̃ ſatiſfactiōi tranſit in rē iudi. Inno. ¶ Pandi. ē.
de iudi. ſancimus. Inno. ad idem. ē. vt lit. nō cōte. quoniā. §. in
alijs. ¶ Captus ad idem. arg. ē. de pigno. ſignificante. ¶ Alio
impedi. iuſto. ē. eo. licet. de elec. ſi quis iuſto. vt qꝛ infirmus. v.
q. iij. ſi egrotans. vel ſi notetur ad maius tribunal. ff. de reg. iu.
contra pu. vel ſi a magiſtratu eſt receptus. ff. ſi quis. c. in. l. ij.
in fi. ſecus ſi a priuato vt ibidē ⁊ gñaliter quoties nō volūtate
ſed neceſſitate impedit̃ ſubueni̇t̃ ei. ff. ex qui. cau. ma. ſed ſi adeo
qḋ retractat̃ ſentētia ꝓbato iuſto impedimento. ē. de regu. iur.
cum bertoldus. dummō culpa ſua non interuenerit. ff. qui ſatiſ.
cog. de die. §. plane. ⁊. l. ſi fideiuſſor. §. j. ff. ſi quis cau. l. ij. §. ſi qs.
de hac materia etiā not. xviij. diſt. peruenit. ibi videas qḋ. c. de
monſtrat. qḋ tale quid qḋ excuſet dꝫ eſſe neceſſitas vrgens ⁊ in
excuſabilis ad idem. c. di. epſ ad ſynodum. ⁊. c. placuit. de hoc
etiam habetur. xxiij. di. cōis ſilius. de cō. di. iiij. hi qui. j. ¶ Pro
tinus. i. ſtatim ſiue ante omnia ſic. ē. de of. dele. cū contingat in
fi. ¶ Juxta. i. ſcḋm formā eccleſie. ē. c. a nobis iuxta fi. ſic etiam
habes in pre. c. cū cōtingat in fi. ¶ Impendit. hic quero pone
qḋ iudex aliquē excōicat niſi in termino apparuerit. iuſto im
pedimento detentus venire nō potuit. nūquid iſte indiget ab
ſolutiōe a tali ſententia. dicit Lau. q̄ nō ar. ē. de pig. ſignificāte
ff. de ſol. ſi ſeruus. de hoc no. iiij. q. v. quiſquis. in glo. ſed pone
⁊. ē. de teſti. cū ſuper in glo. vlt. per Inn. ē. de of. dele. p. ⁊. H. ſed
hic iſta queſtio ſatis videt̃ expediri. ¶ Confiteatur ⁊ ſic per cō
ſequēs cōfitetur grauiter ſe peccaſſe vt pꝫ. ij. q. iij. certū. xxxiij.
di. c. j. viij. q. j. ſciendū ⁊ no. iiij. q. j. in iuni. ibi videas. ¶ Predi
xerat. forte qñ iudex ꝓfixerat terminū ei ad aliquem actum iu
dicialem. ¶ In iudicio. ſi citatus inueniatur ⁊ citanti reſpon
deat nō veniā ad cauſam. vel nihil reſpōdeat. ſed tñ perſona
liter citatus nō vadat vel malitioſe ꝓcurat ne ad eū valeat cita
tio peruenire vt. ē. vt lit. nō cōte. qm̄. §. j. ſine alia citatione ꝓce
di poteſt ad examinationē cauſe ⁊ ad ſniam vt not Inno. ē. de
accuſa. ad petitionē in glo. quidā dño ver. ſi aūt ⁊c. ¶ Nō me
cōperit. ff. de re iu. cōtumacia. Inno. ¶ Cōtumacia ad huius
verbi declarationē repete q̄ dixi. ē. e. li. de do. ⁊ cō. cū qui in gl.
j. ⁊ tunc nō audiretur appellans. xxiij. q. iij. de illicita. ver. de
cōuentione aūt. ij. q. vj. §. ſunt quorū. vbi de hoc ⁊ no. C. quorū
ap. non re. l. j. ⁊ no. ē. de emp. ⁊ ven. ſi venditori in gl. ſi. n. ⁊ hoc
quando eſt vere cōtumax. vt dꝫ in ea. gl. in fi. addítio noua fuit
ſecus ſi ficta ⁊ no. in ꝓ. l. C. quorū ap. nō re. l. j. ⁊ repete qḋ dixi
ē. proxi. in glo. cū iſta litera ⁊c. ē. e. li. de elec. ſtatuimus in gl. hic
videas ver. ſed nunquid ſed ar. contra. ē. proxi. in verbo citatꝰ
vbi de hoc. ¶ Prefixa. ad hoc. ē. e. li. de do. ⁊ con. actor. ⁊ ad de
clarationē eorū que ibi dicta ſunt. ē. e. li. de of. dele. hac cōſti. in
5 gl. ad hoc factis ⁊c. ¶ Hoc ipſum. qꝛ vbicūqꝫ iudex ſupior †pōt
abſoluere vel cōdemnare in cauſa ꝑ qua excō. lata eſt abſolue
re debet excōicatū. ē. de of. dele. cū cōtingat niſi obijceretur de
manifeſta offenſa. vt dictū eſt Inno. ¶ Tutū locus iudicij de
bet eſſe ydoneus ⁊ ſecurus. ē. e. li. de of. del. ſtatuimus. j. R. in
fi. ad idē. ē. e. li. de priue. cū perſone. j. R. in fi. ē. e. li. de re. iu. ad
apoſtolice. ¶ Non probauit. quo ad opinionē iudicis qui co
gnouit. licet ipſe exceptionē de loco nō tuto ꝓponens contra
rium aſſeueret. ⁊ ſcḋm hoc hic ſatis videt̃ decidi altercatio ma
giſtrorū olim habita in hoc pūcto. nā Uin. ⁊ Hoſ. notauerūt
ē. de ap. interpoſita. q̄ hec exceptio de loco nō tuto debet ꝓba
ri ⁊ allegari corā iudice. quā bene ꝓbare poteſt corā eo. ff. de of.
ꝓcon. nec quoq̄. §. vlt. ⁊ hoc verū eſt niſi illa cauſa ſit notoria
ſm id q̄ le. ⁊ no. ē. vt lit. nō cōte. c. ij. ſed Inn. ſcripſit q̄ iuſta ē
appellatio eo ipſo q̄ locus non tutus aſſignatur. ⁊ ſi nō petat
locum ſecurum ſibi aſſignari. ſed debet iudex eū ſibi offerre di
xit etiā qḋ qñ appellatur qꝛ locus nō eſt tutus ſufficit dicere ap
pello qꝛ locꝰ quē mihi aſſignatis nō ē mihi tutꝰ. nec opꝫ eū ex
ꝓmere q̄re nō ē ei tutꝰ. ⁊ ſic intellexit. ē. de ap. ex pte ⁊ hoc ipſe In
no. not. ē. de no. ope. nū. c. pe. in gloſ. pe. Ho. vero contra. dicit
enim q̄ antequā fiat ap. debet iudex inquiri vt locū aſſignet
ydoneum q̄ ſi facere denegauerit tunc demum poterit appella
ri. ⁊ hoc ſtilo curie approbatur hoc ipſe no. in pre. c. ex parte. ⁊
hec ſnia videt̃ verior vt hic pꝫ ⁊ non ſolū iudex habet de hoc
cognoſcere. ſed etiā ꝓnunciare vt. j. §. proxi. ¶ Et adde q̄ dixi
ē. e. li. de ap. cordi. in glo. extra iud. ⁊c. Uelit. ſ. ex actis corā prio
iudice habitis. nā cum hic ſit appellatū ante diffi. tūc appella
tio nō pōt iuſtificari. niſi ex actis prius habitis vt. ē. de ap. in
terpoſita. §. vlt. cum ſi. ē. e. li. de ap. cordi. j. R. ⁊ ver. q̄ ſi ad hoc
j. §. proxi. ver. ſed ſi ibi ex tali cauſa ⁊c. vel ſi ex alia iuſta cauſa
appellauerit. vt qꝛ ipſe iudex quartam dilationem dare voluit
cum ſolennitate legali. ē. de teſti. vltra tunc qꝛ negotiū nō fuit
inſtructum primo iudice. per legitimā ap. iuriſdi. ſit tranſfuſa
in archiepm̄ probari hoc poterit corā eo tanq̄ corā iudice ꝯpe
tenti. ¶ Sed ⁊ ſi audiri deberet ratio eſt qꝛ tunc in principali
⁊ in acceſſorijs offenſa eſſet manifeſta. ¶ Illico ſic. C. de ap. liti
gatoribus. ¶ Fore nullas. debet tñ recipi probatio appellātis
ſup veritate, cauſe. ē. de ap. interpoſita Inno. ¶ Ad cautelam.
qꝛ dubitatur an ſnia ex. teneat. ē. c. ſolet. Inno. ¶ Formam. ecc.
que habetur. ē. c. venerabilis. ¶ Sane. ſi manifeſte exceſſuꝫ. i. no
toriam contumaciam deſcendentem ex aliquo exceſſu q̄ dic vt
dictū eſt. ē. e. cū medicinalis. in gl. ſ. excōicationis ⁊c. ¶ In mo
ta. ē. de ap. qua fronte. §. j. ē. e. per tuas circa fi. prorſus. i. omni
no. ¶ Exhibere. ē. de of. dele. cum contingat. c. prudentiam. ē.
eo. per tuas. ¶ Si vero. mor de hac dictione no. xx. q. ij. c. j. ⁊. ē.
de elec. quod propter in glo. j. ¶ Incontinenti abſolui. ē. eo. cū
medicinalis. §. ſuperior. ¶ Ubi autē. iua litigatoris ad idem
ij. q. vj. §. diffi. ē. de re. iu. cuꝫ inter. ⁊ dic. i. contra id quod eſt iu

a ¶ Qḋ ille ē
ē vere cōtu
max. Adde
gloſſ. in cle.
cām in ver.
tps. de cle.
alex. i. l. pro
perādū. §. ⁊
ſi quidē. i. ij.
col. ⁊ in. §.
ſinaūt reus
l. ij. ⁊. iij. co.
C. de iudi.
panor. i. c. ſi.
§. porro. in
ij. col. extra
vt lit. nō cō
teſt.
b ¶ Donec ꝯ
Add. d. iaſ.
in. l. ꝓperā
dū. §. j. i. iij.
col. C. de iu
di. i. l. ſentū.
in. j. col. C. q
teſt. ſa. poſ.
d. Jaſ. in. §.
quadrupli
ſ. n. char. v.
an aūt ⁊ qñ
inſti. de act.
⁊ ſcl. in. c. ꝓ
poſuiſti. i. ij.
col. extra de
proba.

ſtum pro parte. ſiue litigatore. ff. que ſen. ſine ap. re. l. j. §. itē cū
cõtra. ff. de tu. ꝛ cu. da. ab. ſcire. ¶ Deniq̃. pecuniarias de iſtis
emēdis hꝫ. ē. de offi. or. dilect⁹. ex. itaꝙ hic qꝺ iudex eccleſiaſtic⁹
põt punire pecuniariter. ad idē. xxxi. qꝺ. vi. ſi qs cuiuſlibet vbi
de hoc. xxiii. q. v. ſi vos vbi de hoc ar. ꝫ. ē. de pe. lꝫ. vbi de hoc ꝯple
ne no. hoſt. in ſum. de offi. ordi. §. quid pertinet. ibi videas. ſed
iſta litera videtꝛ potius facere cõtra. cū dicat ſꝫm cõſue. q. d. hec
conſuetudo tribuit. nõ ius cõmune. ſed dic vt in cõcor. pre. le. ꝛ
no. ꝛ dici põt qꝺ iſta litera ſequens ſꝫm cõſue. ꝛc. reſpicit iſtā li-
terā antecedens ꝛc. ꝛ nõ verbū illud qꝺ ſequitur exige. iſtas au
tem penas ſiue emendas videtꝛ qꝺ epiſcopus ſiue archiepiſco-
pus nõ debeat imburſare. ad hoc. ē. de pe. pſbyteri. vbi habes.
6 qꝺ licet compõ preſbyteri † interfecti ſoluatur epiſcopo nõ ta-
men debet eā imburſare. ſed etiā partiri. vt ibi no. ho. ꝛ hāc ſen
tentiā tenuit goſ. in ſum. de pe. §. item no. ibi videas. ꝛ idem te
net ho. in pre. §. quid pertinet. ver. non tamen debet ꝛc. ꝛ ſe. ibi
videas. ꝛ qꝺ etiā no. in ſum. de accu. rubricella. de criminib⁹ ſi-
ne ordi. pu. ver. autē. ¶ Põt quoq̃. expreſſum. ſic. j. q. vj. item ſi
ſnīa cõtra ius. ꝛ qꝺ hic dicit eſt bene notandū propter qꝺ dici
ab aliquib⁹ cõſueuit. dicūt enim ꝙ nõ eſt error intolerabilis. ſi
ſcribitur etiā pro irregulari. intolerabilis enīꝫ eſſet ſi ſcriberetꝛ
ꝓ crimīnoſo crimine pſenerāte. Sꝫ nec hoc ſufficeret hꝫ eos ni
ſi in literis cõtinerentur qꝺ in crimine perſeueraret. qꝛ alias li-
cet error ſit intolerabilis. nõ tamen expreſſus eſt ꝛ vtrūq̃ eſt ne
ceſſariū vt hic habetꝛ. ꝛ. j. ſequitꝛ. quidā tamen dicūt ſufficere ſi
error ſit notorius etiā ſi nõ exprimatꝛ in literis. arg. ē. de offi. vi
ca. c. i. credo nõ ſufficere qꝺ eſt notoriū niſi ſit expreſſuꝫ. vt ſatis
colligitꝛ ex pre. §. item ſi ſententia cõtra iuſ. ꝛ hic. ad idem. ē. co.
ſolet. j. R. in ſi. ꝛ. ē. de oſ. dele. cū cõtingat. §. in eo vero. ſed lite-
ra ſequens prori. ſi bene videatur tollit iſtā altercationē. cū li-
tera exponat ſeipſam. ¶ Similiter põt videri qꝺ debet expo-
ni. i. debet. ē. de offi. ordi. graue. in ſi. ſed dicit vt ibi no. ¶ Con
ſtiterit videas qꝺ ple. no. Inno. ē. eo. per tuas. c. nos igitur. in
verbo abſoluere. ¶ Ad cautelam. ſic. ē. de ap. ad preſentiā. vbi
de hoc.

Summarium.

1 ¶ Excommunicatus etiam poſt abſolutionem nõ admitti-
tur ad actus legitimos.
2 Excommunicatio operatur ꝛ inducit preciſionem: abſolutio
vero reductionem.

Decernimus cenſuram.

j. de ver. ſi. querenti. ꝛ repetere potes. qꝺ dixi. ē. eo. qi periculo
ſum. in glo. no. ꝙ ꝛc. iudicibus. i. epiſcopis qui pro
prie ſunt iudices ordi. tam in ciuitate quā in dioce. xi. qꝺ. j. de
perſona. habes ſi. ē. eo. lib. de iureiur. licet. in ſi. ¶ Canonica. ſ.
trina. xxiii. q. v. adminiſtratores. ꝛ videas qꝺ de hac materia di
ctū eſt. ē. eo. lib. de ap. ab eo. in glo. vlt. ¶ Premiſſa. xij. q. ij. in-
digne. ¶ Repellere. hoc etiā debet iudex facere ex ſuo offi. ſi no
tū eſt quāuis nihil opponatꝛ. ē. de excep. exceptio. Agēdo. circa
hoc videas qꝺ no. de excep. cū inter. in ſi. ē. de iudi. intelleximus.
iiij. q. j. in prin. ¶ Patrocinando. ſic. ē. eo. lib. de pe. felicis. §.
qꝺ ſi quis. ver. ſit eis. de hoc articulo ſatis habetur. iij. q. vij. §.
8 verum. cū ſe. ¶ Teſtificādo.ᵃ ſed cõtra. ē. eo. lib. de hereti. in fa
uorem. dic qꝺ caſus eſt ſpecialis. alias ſecus. vt. j. eo. licet. ꝛ ſum
pto arg. a contrario ſenſu huius litere videtꝛ qꝺ excõmunicat⁹
poſt abſolutionem. nõ repellatur ab aliquo iſtorum actuum. ꝛ
ſic tunc poterit teſtificari. circa hoc tenuit hug. qꝺ excommuni
1 catus † etiā poſt abſolutionem non admittitur ad actus legiti
mos. arg. ad hoc. xlvj. di. accuſatores. ſed expreſſe videtꝛ contra.
xxij. q. v. ꝓceptū. in ſi. iiij. q. j. c. j. vj. q. j. illi qui. ꝛ. c. ſe. vbi de hoc
ſatis dixi. vnde dixit goſ. puto per abſolutionē ad oīa fieri re-
cõciliationem. ſ. ad oēs actus legitimos ꝛ etiā ad famā que du
rante excõmunicatione diu finita erat. vt pre. c. illi qui. cum ſi.
hoc ipſe ſcripſit. ē. de elec. qꝛ diligētia. vbi etiā hec ſnīa per grac.
ꝛ. h. approbatur. vnde dici cõſueuit qꝺ infamia cõtracta ex ſen
tētia ex. tollitꝛ per abſolutio. ſicut finito tempore religionis tol-
litur infamia orta ex ſnīa. ff. ad mu. ordine. ff. de decu. ab ordi-
ne. ad idem. xv. qꝺ. vj. nos ſanctorū. ꝛ. c. ſe. ſic etiam no. per la. ꝛ
Io. vi. q. j. c. ij. in glo. j. in ſi. ibi etiā ſatis dixi de hoc. ꝛ eſt ratio.
qꝛ qꝺ inducit excõ. hic tollit abſolutio. vt de hoc ple. not. iiij. q.
j. in ſum. circa hoc ſcripſit vin. ē. de elec. c. j. qꝺ ſi obiiciatur ali-
cui qꝺ fuit excõicatus ꝛ ita inobediens. ꝛ ita mortaliter pecca-
uit. vt patet. xj. q. iij. certū. lxxxj. di. ſi qui ſunt. viij. q. j. ſciendū.
xxxii. di. c. ad hoc. j. qꝺ. iiij. §. item peccato ſufficit enim probare
abſolutionē iuxta formā eccleſie. ꝛ hoc ipſe cõcedit quātum ad
elec. ſed non quantū ad accuſationē. vj. q. j. qui crimen. Inn. ve
ro tenet. ē. de teſti. teſtimonium qꝺ ad hoc vt obſit ſnīa ex. opor
tet vt is qui obiicit ꝓbet etiā culpam pro qua excõicatus fuit.

8 ¶ Teſtificã
do. Adde ꝛ
amplia ꝓce
dere ēt ſi ex-
cõicat⁹ dice
ret excõica-
tionē nullā
ſcli. in. c. ve-
niēs. el. ij. in
j. col. ad fin.
ꝯtra h teſti.

ad hoc. ff. de his qui no. infa. l. ictus. vnde ad hoc vt repellatur
neceſſe eſt vt crimen probetur. ꝛ eſt ratio. qꝛ excõicatio nõ eſt in
culpa. ſed medicinalis penitētia. ij. q. j. multi. ē. eo. cum medici
nalis. xj. q. iij. audi. xxiiij. q. iij. notandū. in ſi. ꝛ ideo ea ceſſante
non debet aliqua infamia remanere. vt in pre. l. ictus preterea
talis ex. ſententia etiā iniuſta ligat ſiue tenet. xj. q. iij. c. j. graue.
ergo eſſet qꝺ perpetuā illi excom. infamiā irrogaret. hāc ſnīam
indiſtincte reputo eſſe verā. vnde dic eā comprobari expreſſe in
pre. c. illi q vbi dicit āliquā ſacerdotali autoritate ſanetꝛ. ſ. ꝑ pe
nitētiā. ibi cū vuln⁹ peccati demonſtratꝛ quādo dicit ſanetꝛ. ꝛ
vbi dicit. gremio ſancte matris ec. reintegretꝛ ibi abſolutionē
ꝛ reconciliationē notificat antequā ei nullus cõmuniare debet
xxiii. qꝺ. iij. notandū. ꝛ hoc eſt qꝺ dictū eſt qꝺ inducit excõ. hic
2 tollit abſolutio. nā ſi bene attendas excõ. operatꝛ † ꝛ inducit pre
ciſionē. iij. q. iij. c. vlt. cū ſi. abſolutio vero reductionē. vt in pre.
c. notandū. igitꝛ vltra nõ operatꝛ abſolutio quā inducat excõica
tionis preciſio. ergo adhuc remanet peccatū ſiue culpa ꝓpter
quā inducta fuit a iudice cõpetenti. dicas ergo qꝺ illa infamia
que ex peccato eſt contra remanet. niſi per penitentiā deleatꝛ. vt
in pre. c. notandū. ꝛ in pre. c. illi qui. ꝛ. c. ſe. ꝛ ſecundum hoc non
ſufficit fidē facere de abſolutione excõmunicationis niſi etiam
oſtendatꝛ peccati ſanatio. ad idē. ij. q. vi. accuſatio. ij. in ſi. iiij. q.
j. c. ij. ver. neceſſe. nā licet quis per cordis cõtritionē ſanetꝛ apud
deū. nõ tamen eſt ita quātū ad eccleſiā. vt patet in eo qꝺ no. de
pe. di. j. quātumlibet in prin. ad idē. xxxiii. q. v. preceptū in ſi. ni-
ſi quādiu in culpa fuerit ꝛc. ꝛ hoc eſt qꝺ vult dicere qꝺ habetur
ij. q. j. §. hinc autē in prin. nā animas per penitentiā poſſumus
ſaluare vt ibi dicit. ergo nõ aliter poſſumus. ſed infamiā abſo-
lutione nõ poſſumus verū eſt per penitentiā que vim ſuam ad
hoc non extendit. imo diſpenſatio ſiue abſolutio infamia de
qua dictū eſt habet de le. l. di. minor. nā licet penitentia peccatū
abſorbeat. in priſtinū. tamen ſtatum non reformat de pe. di. vj.
qui vult. j. q. vij. ſi quis omnem. ſic etiā no. xv. q. v. preſbyter in
glo. qꝛ penitentia ad idē. xxxv. q. ix. greg. in ſi. pal. eſt nõ ob. pre.
c. inductū ꝑ hu. quoniā ſi bñ aduertatꝛ. ibi nõ refert ſe ad excõ-
municationem. que eſt pena medicinalis ſed ad vitiū qꝺ eſt cri
men. ¶ Curis. xj. q. j. ſi quis clericus.

Conſtitutionem.

Inno. ē. eo. ſtatui
mus. ¶ Solā mi-
norem. dic vt dictū eſt in pre. c. ſtatuimus in glo. que
a ſacramentis ꝛc. ꝛ ita. no. qꝺ hoc cõciliū nõ loquitꝛ
de participantibus in crimine. nā illi inuoluuntur eadeꝫ ſnīa
cū excõicatis. principaliter ſine aliqua admonitione vt hꝫ. ē. eo.
nup. ¶ Alias puta ter moneatꝛ ſi inueniri põt alioquin publice
vel in eccleſia in qua eſt parochianus. vel ad domū cū ꝓclamatiōe
C. de an. ex. vt ꝑfectius. xvj. q. iij. §. ꝓſcriptionum ver. ꝙ ſi ꝓſcr.
xxiiij. q. iij. de illicita. itē ꝙ obſeruet ea que habentꝛ. ē. eo. ti. cum
medicinalis itē ꝙ det competētia interualla vt ſequitꝛ. ¶ Mo
neātur. a iudice ord. vel de legato. j. c. ſtatutū. que trahit iſtā ꝯſt.
ad ſnīam interdicti ꝛ ſuſpē. ¶ Noīatim. ſic. j. e. lꝫ ꝛ dic noīatim
i. expſſis noībus. ē. de teſti. lꝫ ex quadā. §. teſtes aūt. ē. de cõſan.
tua. nos. ff. ad tre. nõnunq̃. C. de cadu. tol. l. j. §. ſed vt manifeſt.
ff. de cond. ꝛ de. noīatim. ꝛ ab hoc dicto nõ recedo. ad hoc. j. co.
ſtatutū in ſi. nā ſi plus voluiſſet illud expſſiſſet. ſicut fecit in pre.
§. teſtes. ꝛ ꝑ. dec. tua. cū ſi. ad hoc. x. q. v. ꝯſuluiſti. ē. de trinitate
inter cor. ꝟ. nec ꝙ ꝛc. ꝛ. c. lꝫ. ē. de deci. ad au. ꝛ rigor iſte adinuē
tus fuit ꝑꝑ multa mala q̄ ſiebāt. ptꝫ ergo ex ꝓmiſ. ꝙ hodie nõ
põt in gñe fieri ꝛ tali excõicatione excõicamus pticipātes cum
ꝛ pticipantes noīatim ſint monēdi. vt hic dicit. ꝛ ſic tolli videtꝛ
ē. e. ꝙ in dubiis. §. vlt. cõſi. xj. q. iij. rogo aliqui tñ dicūt ꝙ ſuffi
cit monitio facta ſub noīe appellatiuo. de hac materia. ēt no.
ē. de oſ. or. ſi ſacerdos ¶ Statuimus iſtā lrām ſic ordina. ꝛ pla-
nior apparebit. ¶ Statuimus quoq̃ vt iudices ſiue monitiōi
bus tribus vtantur ſiue vna pro oībus obſeruēt. cõpetentia in
terualla aliquorū dierū inter monitiones quas iura premitti
ſtatuunt vt canonice ſnīa ex. ꝓmulgetur. ¶ Monitiones. vt ſi
ita dicatꝛ monemus. a. b. c. ꝙ vſq̃ ad vnū menſem abſtineāt cõi
care tali ꝑ nos excõicato. ꝙ niſi fecerint eoſdē monemus itera
to vt vſq̃ ad aliū menſem abſtineāt ꝙ ſi aīo obſtinato cõtem-
pſerit monemus ipſos vt vſq̃ ad aliū mēſeꝫ peremptorie hoc fa
cere nõ attēptet alioquin ex nūc in eos in his ſcriptis excõica-
tionis ſnīam ꝓmulgamus ad hoc. ē. de teſt. co. c. ij. ē. de ap. ꝑter
ea. ¶ Iura. vij. q. ij. indigne. ē. c. ſacro. de ap. reprehenſibilis. ꝛ
c. cū ſpāli in prin. ē. c. cõtingit. ſi. eo. in audi. ē. de cõſtitutionib⁹
ex literis cum ſimilibus ꝛ videas qꝺ dix. ē. e. li. de ap. ab eo in
ſi. ¶ Vtantur vt dictū eſt. ē. pri. ¶ Pro omnibus ꝙ fieri põt
xxiij. q. iij. de illicita. ff. de iud. nõnūq̃. ē. de dil. c. j. ꝛ qñ ſiūt tres
monitiões non eſt neceſſe in tertia dici peremptorie. ff. de iud. nõ
nunq̃. C. quomodo ꝛ quando iu. l. tres denuo. ꝛ no. v. q. iij. in
prin. xxiij. q. iij. de iud. non illicita. ¶ Competentia. arbitrio
iudicantis

iudicatis. ȝ. de ap. cũ ſit ro. de oſ. del. de cauſis. ¶ Interualla.
hoc refertur ad illud ꝙ premittitur de tribus monitionib⁹. nã
q̃ñ ſit vna tñ locũ hẽre nõ põt. ſ. vt iſta interualla ſint inter mo-
nitionẽ ⁊ monitionẽ. ſed tunc erũt inter monitionẽ ⁊ ſniam.
¶ Niſi reſpicit ꝙ ꝑmittitur cõpetentia interualla. ¶ Neceſſi-
tas vt qr dilatio eſt pericoloſa. vt qꝛ forte iretur ad arma vel ad
aliud ſimile. ¶ Ea interualla. aliter qr det minora interualla
quam alius faceret.

Summarium.

1 ¶ Excõicationis ſnīa ⁊ interdicti pari ambulant paſſu.

PResenti caſus. Quidam aſſeruit ſe
poſt ap. excõicatum ⁊
interdictũ in vxorem ⁊ familiã ⁊ in terrã ſuam pla
tum. petit abſolui ab excõicatione ⁊ relaxari ꝑdictũ
interdictũ. reſpondetur ꝙ interdictum gñale quo ad ciuitates
vel caſtra ſeu loca platum nõ relaxabitur ad cautelaʒ. ¶ Rela-
xationis. dic ꝙ in excõicatione locũ habet abſolutio. ſed inter-
dictum dr̃ ꝓprie relaxari. ¶ Siue. videt ꝙ expoſitiue teneat.
⁊ ſm hoc loquitur de generali interdicto de quo habetur. ĩ. de
ver. ſi. cum in ꝑtibus. ⁊ ſm hoc videt ꝙ ſpãle vel etiã ꝑticulare
adhuc relaxari poterit ad cautelaʒ. ꝙ. n. expreſſe non mutatur
ſtare nõ ꝓhibetur. C. de ap. ꝓcipimus. ff. de ac. ⁊ ob. quoties.
⁊ hoc ſatis innuit hec lr̃a. cuʒ tñ de gñali interdicto loq̃ videa
tur. ꝙ dicitur gñaliter ex quo tota terra ſubiicitur interdicto
de quo nullus excipitur. vt no. in ꝑ. c. cum in partib⁹. ⁊ hoc in-
nuit aduerbium ꝙ ſequitur gñaliter. ⁊ ex hoc videt ꝙ hoc con
cilium nõ extenditur ad interdictũ alicuius eccleſie ſpãlis. ſed
credo. ⁊ ſi bene attendatur intentio huius cõcilii inueniet ideʒ
ĩ interdicto loci ſpãlis ꝙ in generali interdicto caſtri vel ville
aliq̃ di tamen dicũt contra. ſed non placet. vñ dico ꝙ iſtud ſiue
potius auget q̃ã exponat ⁊ dic alia a caſtris vel ciuitatibus.
vt ꝓuincias vel villas aliquas quocũq; noĩe appellent. ¶ Ad
cautelã. ȝ. e. ſolet vbi dictũ eſt de hoc. ¶ Nõ habere. videbatur
ꝯtra qꝛ ſnīa ex. relaxatur ad cautelã. ȝ. e. per tuas. e. ſolet. c. veni-
1 ens. e. p. c. ⁊ vlt. ȝ. de ap. ad ꝓñtiam. ⁊ ſnīa ex. † ⁊ interdicti pari
paſſu ambulãt vt. ȝ. de ap. ad hoc q̃ñ in glo. no. ꝙ ⁊ Inno. no.
ibidem in glo. q̃ incipit ab officio. ꝙ vtriq; ꝓ excõicato ⁊ in
terdicto datur abſolutio ad cautelã. ad hoc. ȝ. e. venerabilem.
ſed dic q̃ᵒ ius loquitur de interdicto in hominem ꝓmulga-
to q̃ᵒ per hoc. c. nõ mutatur cum de tali interdicto non loquat
hic vero quãdo interdictũ fert in locũ cuius relaxatio ad cau.
locũ nõ habet. vt hic patet. ⁊ põt eſſe rõ diuerſitatis. qr ſepius
per peccatũ vnius terra vel caſtrũ ſeu q̃ dilibet alius loc⁹ inter-
dicit. ȝ. de ſpõ. nõ eſt. ȝ. de poſtu. pre. c. j. ⁊ cũ iſta litera ſic loqua
tur demonſtrat q̃ᵒ ſi contra fieret talis relaxatio non teneret. ⁊
eſt ſi. ȝ. co. lib. de his que vi. c. j.

Summarium.

1 Epiſcopus non ſolum regem excommunicare poteſt ſed etiaʒ
imperatorem.

2 Offenſa perſone eſt grauior quã offenſa rerum quo caſu in of-
fenſa perſone quis ſtatim ligatur ſed in offenſa rerum ꝑfigit
terminus octo dierum ad reſtitutionem.

QVicunq;. Etiã epi. cũ hoc. c. de excõicatiõe
loquat vt patet. ⁊ ita non ob. ȝ.
eo. qr periculoſum. ȝ. eo. lib. de elec. ſi cõpromiſſum.
ꝑ. huius. qr loquitur ſn̄ ſentẽtiis ſuſpen. vel interdi
1 cti. ¶ Reges. nõ ſolũ regẽ. imo etiã imperatorem põt epũs † ex-
cõicare. lxiii. di. valentinianus. ii. q. vii. ꝑ. item cum dauid. ⁊ no.
xcvi. di. duo ſunt. ex quo patet. q̃ᵒ imperator ẽt cõprehenditur
ſub ꝑdicto ſigno vel. quicũq;. Grauãdi. ſupra de poſtul. quã-
to. ȝ. eo. lib. de immu. ec. c. vlt. ¶ Sniam. multoforti⁹ dicẽdũ
eſt idem q̃ᵒ ſequitur in iuſſo ⁊ mandato. ¶ Dederint. dare de-
mõſtrat hec litera q̃ᵒ ſi aliq̃s cõtemplatione excõicati faciat
ea que hic in litera numerant ipſe excõicatus non dicit eſſe in
culpa niſi ſubſequẽter poſt factũ ratũ habeat. ȝ. de re. ſpo. cum
ad ſedem. vbi de hoc in glo. ſic patet ⁊c. ad hoc. ff. de vi ⁊ vi ar.
l. j. ꝑ. ſed cũ. ĩ. eo. cũ q̃s. peccata eñ ſuos debent tenere autores.
C. de pe. ſancimus. ȝ. de his que ſi. a ma. par. ca. queſiuit. ȝ. eod.
lib. de elec. ſi cõpromiſſum. ¶ Suorũ. ſi. xxiii. di. cõmunis filius
ſupra de teſti. de cetero. iii. q. ix. neganda. ⁊ poteſt dici ſuorũ vt
habetur. inſti. de his qui ſui vel alie. iur. ſunt. per totum. vel vt
dicit. ȝ. eo. lib. de elec. ſciant. vel vt dicit. C. de his q̃ ad ecc. cõ.
preſenti. ꝑ. ſane. vbi habet de domeſticis. q̃ autẽ dicant dome
ſtici. no. iii. q. v. in ꝑn̄. vel vt dicit. xii. q. ii. eccleſiarũ ſeruos. itẽ
nomine ſuorũ poſſunt intelligi ẽt coloni. lxxxix. di. iudicatũ ⁊
illi de quibus habetur. iiii. q. iii. l. non eſt. ¶ Grauãdi puta vt
habetur. ȝ. de ſepul. quanto. ȝ. eo. lib. de immu. ec. c. vlt. Re inte
gra. ſic. ȝ. eo. lib. de preben. is cui. in ſi. ſed hic expone. i. ante quã
ad occidendũ vel ad capiendum vel aliter grauandum eaſdem
perſonas in aliquo proceſſum fuerit. ȝ. de elec. in cauſis ergo vi
detur q̃ᵒ ſi re integra fiat reuocatio mandati ſiue talis ſenten-
tie. totum non habet q̃ᵒ hic ſequitur. ¶ Si autem ad aliquem
actum ſit proceſſum. per eum cui licentia eſt cõceſſa ſtatim licẽ-
tiã dantes ſunt ligati vt hic patet. ad hoc. C. de epi. ⁊ cle. ſi quis
que ponitur de pe. di. j. ſi quis nõ di. C. ad. l. iul. maie. quiſquis
que ponitur. vi. q. j. ſi quis cum. ſed videt cõtra. ĩ. prori. ibi niſi
2 bona ⁊c. dic q̃ᵒ grauior eſt offenſa perſone † quam rerũ. de qua
offenſa loquitur iſta litera. quo caſu ipſo facto ſtatim ligatur
vt dictum eſt litera autẽ ſequens loquitur in offenſione rerum
ad quarũ reſtitutionẽ terminus. viii. dierũ ꝑfigitur. vt. ĩ. pa-
ter. habes ſi. dilationẽ. ȝ. eo. lib. de excep. pia. ȝ. eo. ſolet. ¶ Com
mittere. i. facere ſuo proprio.

Summarium.

1 ¶ Iudex laicus de ſpiritualibus nec incidenter nec princi-
paliter procedere poteſt.

2 Monachus quando dicatur fugitiuus.

a **SI iudex ᵃlaicus.** Credo q̃ᵒ iſta cõſti-
tutio oĩtũ habuit ex
eo q̃ᵒ no. Inn. ⁊ ho. ȝ. eo. vt fame. ¶ Repetas ⁊ ita
habes hic q̃ᵒ epiſcopus põt repetere clericũ ſuũ vbi
ab alio detinetur. ſic ⁊ decanus vt. ȝ. de ap. dilectis. vbi de hoc
per Inno. in glo. iſte decanus ⁊ videas q̃ᵒ ipſe no. ȝ. de ſer. nõ
or. c. ii. de ma. ⁊ obe. inter quatuor. ⁊ q̃ᵒ not. azo. in ſum. C. vbi
cauſa iſta a. de. ¶ Pertinebit huius ratio eſt qr de ſpirituali-
1 bus nec incidenter nec principaliter poteſt iudex laicus † pro-
cedere. ȝ. de or. cog. tuã. ȝ. qui ſi. ſint le. lato. fuerint tamẽ quidã
dicentes ꝙ talis iudex ſecularis ſummatenus cognoſcet an ſit
clericus vel nõ. cognoſcit enim per hoc an ſit ſua iuriſdi. quod
facere poteſt. ȝ. de reſcrip. ſuper literis. ff. de iud. ſi quis ex ali. ⁊
ex quo viderit cõtentioſe agi an ſit clericus vel nõ tũc vltra pro
cedere nõ poteſt. vt in iurib⁹ prio inductis. ſed hec altercatio
hic ſatis expeditur. ideo autẽ vocat iudex ſecularis ⁊ alii quo-
rum intereſt ad iſtam cognitionẽ. qr in cognoſcendo ⁊ ſniando
ſunt vocãdi quorũ intereſt. ⁊ denũciatio eſt illis faciẽda. alias
nõ teneret q̃ᵒ ſi fieret. ff. de re. iu. de vno quoq̃. ad idẽ in pre.
dec. ȝ. de ma. ⁊ obe. inter. iiii. ȝ. de cõtra. emp. c. vlt. C. de eui. em
ptor fundi ſubiicit autẽ immediate ordinẽ procedẽdi in cogni
tiõe premiſſa. ¶ Debeat hoc forte dicit vt excludat illos de q̃
bus habet. ȝ. eo. lib. de vi. ⁊ ho. cle. c. j. de cle. cõiu. c. j. de pe. c. j. in
ſi. cũ aliis ſi. ¶ Abſq;. hec dictio aliquãdo ponit incluſiue. ali
quãdo excluſiue de hoc dixi. ȝ. e. lib. de procur. q̃ generaliter.
vel ſubſit. aut repete ſi habeat vim quãtũ cõmunis opi. ſiue fa
ma operat ſed etiã patet in eo q̃ᵒ no. in. ii. q. vii. ꝑ. verũ. ¶ Incõ-
tinenti ſi. ȝ. de teſti. co. preterea. ꝑ. j. vbi de hoc ⁊. ȝ. de mu. pe. c. ſ.
⁊. ȝ. de ap. an ſit. ȝ. de no. oper. nun. ſignificantibus. ⁊ videt q̃ᵒ
debet intelligi incõtinẽti. i. ĩ. triduũ arg. C. de iud. l. vel. i. ante
quã diuertant ad actũ aliũ. ff. de du. re. duos. ꝑ. duo. ff. ad. l. iul.
de adul. q̃ᵒ ait. ꝑ. q̃ᵒ ait. ff. de teſt. heredes in ſi. ſed ⁊ ſi modicũ
interuallũ interponat nõ obeſt. ff. ad. l. fal. l. j. ꝑ. item ſi ita. C. de
teſta. cũ antiquitas ⁊ ſic põt intelligi. ȝ. de ele. qꝛ ꝓpter que eñ
incõtinẽti fieri debent. nec precipiti feſtinatione nec moratoria
cunctatione faciẽda ſunt. ff. de admi. tu. tutor qui. j. R. in ſi. ſed
nõ ſic accipitur hec dictio in pre. decre. preterea. ſʒ dic vt ibi no.
¶ Idem eſſe clericali nũquid tũc cupientes clerici ſunt excom
municandi. dic de hoc vt habet. ȝ. co. vt fame. ꝑ. ii. ⁊ no. ȝ. de pe.
preſbyteri. l. di. ſi quis diac. lxxxi. di. preſbyter. ¶ Clericales re-
pete q̃ᵒ dixi. ȝ. eo. lib. de big. altercationis. ¶ Reputare. nã in
quo ſtatu te inuenero in eo pro tẽpore preſenti te iudicabo ad
hoc. xxiiii. q. ii. nec q̃ diſq̃ã iocta ſi. xxv. di. q̃ aliſ in ꝑn̄. ȝ. eo.
in preſentia. ff. de iniur. Item apud. ꝑ. ſi quis virginem cum ſi.
¶ Extitit. tũc dicit quis ſe gerere pro libero nõ cũ fugitiuus eſt
qr licet ſeru⁹ fugitiuus ſe pro libero geſſerit. nõ ideo eſt in poſ.
libertatis. C. de agri. ⁊ cen. cũ ſcimus in ſi. lib. xii. ſed cũ diu fuit
in poſ. libertatis paratus ſubire liberale iudiciũ vt. ff. de acq.
poſ. poſſiden. ꝑ. ſi ſeruus. ⁊. l. per eũ. ꝑ. vlt. ⁊ ponitur diu pro de
cennio. arg. ff. qui. ma. ſi cũ. ꝑ. ariſto. ſed ſi pater alicuius per. v.
annos geſſit ſe pro libero ⁊ mortuus eſt liber eſt. C. ne de ſta. de.
ſi pater. ⁊ hoc caſu talis preſcriptio currit cõtra eccleſiã fauore
libertatis. ȝ. de cõin. ſeruo. licet. nõ ob. q̃ᵒ ibi dicit decennio qꝛ
factũ narrat prout intelligũt la. tã. goſ. ⁊. h. q̃ᵒ dictũ eſt de poſ.
libertatis approbat ho. dicens. q̃ᵒ hoc forte in monacho locũ
non habet cũ nullo tempore excuſetur. ȝ. de teſta. qr. ȝ. de regu-
laribus ſicut in ſi. ⁊ hoc omnino ſi cõſtat de monachatu alias
contra. ȝ. de teſti. nuper. nec eſt ius in tempore. ſed vtrum con-
ſtet vel non veruntamen de plano debet expediri ⁊ ſine lib. qꝛ

a ¶ Si iudex. adde ꝙ diſpoſitio hui⁹ c. hʒ locũ ẽt ĩ clerico p̃ue tõſure. alex. in cõſi. viii. ĩ j. vol. alex. ĩ ꝯſi. lx. ĩ. i iii. vol. bal. ĩ. l. ſi qua per calũniã. C. de epi. ⁊ cle. cano. ĩ c. cũ ñ ab homine. eẽ de iud. itẽ adde ꝙ ꝓuilegiũ fori ſi põt tolli ꝯſtõe papali. pan. in c. eccĩa ſctẽ marie. in. ii. col. circa ſi. extra de ꝯſti. adde tñ ꝙ clericus. q non gaudet ꝓuilegiis põt capi ꝑ iudiceʒ ſclarẽ. pan. de ca. i. l. ſi q̃s curialis. C. de epiſco. ⁊ cle.

nō decet ſeruos dei talibus ſtrepitibus intereſſe.argu.xi.q.i.ſi
2 quis cum clerico.ſ.de accu.olim ⁊ dicit monachus ꝑ fugitiuus
quādo per ſe exit.⁊ extra monaſteriū manet.vt ſe eclaret abba
ti.ſi poſtea penitentia ductus ad monaſteriū redit.ff.de edil.
ed.quis ſit fu.huius ſnīe fuit ho.ſ.de regularibus ne religioſi.
¶ Autoritas.ff.de proba.circa.C.de lib.ca.dſa ea que.ff.de lib.
cauſa liberis.§.vlt.⁊.l.cū neceſſitas.¶ Stigmate ſi.xxxiii.q.ii.
hoc ipſum.⁊ eſt ſtigma coctura igneorū vulnerū habes ſi.ſ.de
fal.ad aud.¶ Fabricenſis dicit fabricen.q di publica arma fa-
cit.⁊ in publicis fabricis non alibi.⁊ dat primicerio qui repo-
nit in publicis armamētis.hic qd dicitur habes.C.li.xi.de fa-
bricen.i.ſtigmata.¶ Idrophila dros iſti dicuntur ab idria.q
eſt vas aquature.¶ Signati.hoc dicit qꝛ ſingulis manibus eo
rum imprimebatur nomen imperatoris hic habet.C.de aque
duc.l.p.§.ſi.¶ Nō tenet.vt in.l.pre.in ſi.⁊ dicūtur angarie per
ſonalia obſequia propriis ſumptibus preſtita.de hoc etiā not.
ſ.de immu.ec.dō minus.¶ Deprehendit.ad hoc.C.lib.xii.pre
po.ſa.cu.l.i.in ſi.ibi ſub habitu ⁊c.hic eſt qd ſub iudice talib⁹
deputato litigabitur.ſi quis cōtrariū noluerit dſe.vt.C.eo.tit.
l.p.§.ſi vero quidā.Fecerit.corā iudice ec.ſ.eo.in prin.cū iudex
ſecularis de hoc cognoſcere non poſſit vt ibi dixi.⁊ licet iſte ſit
vinculatus apud iudicē ſecularē poterit iſtā fidē facere per ſuū
procuratorem.ad hoc cōſtitutū.nā nā cauſe quādoqꝫ habet vt
quis vinculatus cām ſuā proſequat.ff.de cuſto.re.diuus.i.hoc
autē poterit ꝓbare per ſuū inſtrumētū ordinatiōis.ii.q.i.legū.
vel etiā per teſtes vt.ſ.de cler.pereg.tue.¶ Preſumptionē.ſic.
ſ.eo.vt ec.bene.c.i.ad hoc.C.de fur.i.ciuile.¶ Interim.i.durā
te iudicio ꝓbationis clericalis.habes ſi.iii.q.xi.§.aliquādo.ci
a uilis.in.l.ſi crimē.¶ Conquieſcat.ᵃ qua ꝓbatione facta vel nō
ſcietur a quo iudice videlicet eccleſiaſtico vel ſeculari debeat
iudicari.vt in pre.c.ſi crimen.

STatutum. ſ.eo.conſtitutionem.¶ Cōſti-
tutionis.ſ.eodem ſtatuimus.
¶ Uel delegatis.hic videt qd iudices del.⁊ ordi-
equipoleant quo ad hunc articulū arg.etiā ad hoc.
ſ.eo.lib.de priuil.epōrū ibi ab ordi.ſiue dele.iudicibus ⁊c.nā
qua ratione poſſunt del.terrā ſiue locū ec.ſubiicere interdictū.
⁊ ita vnū vel multos ex facto alieno punire.vt ibi dicit.multo-
fortius videt poſſe facere qd hic dicit.ſed hoc quidā intellexe-
runt vbi hoc eis del.a papa ſpecialiter cōmittitur.⁊ nō aliter ⁊
eſt racio qꝛ eorū interdictio eſt ſtricti iuris.vt dixi.ſ.eo.li.de he
reti.vt officiū.§.deniqꝫ in verbo diacōn le.⁊ pro hac opi.vr fa-
cere ſtilus curie vbi exprimit quādo papa hoc intendit.ſed pri
mum videt verius vt hic ad hoc.ſ.de offi.dele.preterea in ſi.⁊
c.prudentiam.§.ceterum.ver.explorati.

Summarium.

1 Appellatio legitima eximit appellantem a iuriſditione
iudicis.
1 Temporis tractu non cōualeſcit nec ratificatur id quod nul-
lum eſt ipſo iure.
3 Denunciatus publice ſi appellat ⁊ de ſua appellatione cōfidit
an immiſcendo ſe diuinis efficiat irregularis.

LIcet promulgata. Et ita ex hoc
conſtat talē ſen
tentiā non ligare.ſ.eo.per tuas de ap.ad preſentiā.
1 legitima ap.ꝑ ſa iuriſdi.iudicis eximit appellātem.
co.tit.dilectu ſi.⁊ ideo dicit lata a nō ſuo iudice ad hoc.ſ.eod.
lib.de elec.ſi poſtquā.i.R.⁊ ſic nō tenet.C.ſi a nō compe.iu.per
to.ſ.de cōſue.ad noſtrā vbi de hoc.¶ Cōualeſcat.hic manifeſte
2 patet qd id qd nullum eſt ipſo iure ꝑ tractu temporis nō cōua-
leſcit nec ratificat.ad idē.ſ.de ele.auditis.i.c.lib.de re.iu.nō fir
mat.ff.de re.iu.qd ab initio.ſ.eo.lib.de deſpon.impu.ſi infan
tes.§.i.R.circa ſi.ſed ſecus in annullandis.nā illa pūt ratifica-
ri.⁊ cōualeſcere.⁊ ſic loquit.ſ.de his que ſi.a.pre.cū vos.de co
qui du.in ma.ſignificauit cū concor.ibi no.in gloſ.qd ſi fecerit.
de hoc etiā no.lxiii.di.ſalonitane.xcii.di.c.p.⁊ qd dictum eſt de
ſententia ex.idem intellige in ſnīa ſuſpen.vel interdicti.cū iſta
equiparētur.vt colligitur.i.de ver.ſi.querenti.vt dictū eſt.ſ.eo.
preſenti.qd de vno dicit.de alio intelligi neceſſe eſt.ſ.de conſti.
tranſlato.ſed cōtra iſtā literā ſic.op.vbi quis appellat ⁊ ſuam
ap.nō proſeqdit ⁊ ſunt tēpora ap.lapſa.idē eſt ac ſi nō appellaſ
ſet ad hoc.C.de his qui no.infa.l.furti.§.i.ff.de iniuſ.rup.te.ſi
quis.§.antepe.ſic etiā no.viii.q.iiii.in ſum.⁊ huius ſnīe videt
eſſe Inno.ſ.de ap.ſepe.vbi dicit qd poſt tranſactū tempus ap.
proſequende nō poteſt quis dicere ſnīam ex.nullam ex ea cau-
ſa.qꝛ poſt ap.lata eſt.nam per omiſſionē proſecutionis ap.ſnīa
que ab initio nō tenuit modo ligat.vt in pre.l.furti.ff.rem ra-
ha.l.iii.filius.⁊.l.p.§.vlt.ff.de iud.licet ſed alii dicūt in ſnīa ex.

a ¶ Conqdieſcat.adō panormi.poſt car.in.c.cū ſi ab hoie.i vn.col.circa prin.extra ō iu.vbi dicit qd laic⁹ nō pōt cognoſcere an cleric⁹ ſit de ſuo foro.

b ¶ Remoneri.adde omnino fel.i.c.intellectum⁹ an pri.extra de iud.vbi ē ponit an excōicatus poſſit eſſe teſtis inſtrumentarius.

qd etiā poſt annū poſſet dici ꝑpter ap.prece.nō tenuiſſe.⁊ eſt ra
tio qꝛ nō cap it effectū a taciturnitate vel tempore.ſed ex inten-
tione.⁊ poteſtate excōicantis.que nulla erat poſt ap.legitimā
vt dictū eſt.ſ.c.preterea.ipſa excōicatio trahit ſecū ſuā execut.ſ.
de ap.paſtoralis.hanc vltimā ſnīam credo hic approbatā.vt.i.
patet.interim ergo.ſ.donec ꝓbet ſe debet gerere pro excōicato.
vt videt eſſe ſimilis.ff.de ma.te.l.nā ſi cui libertas ſub cōde.re-
licta eſt puta ſi poſthum⁹ nō naſcat nec nato poſthumo ꝯſtabit
me ab initio fuiſſe liberū ſic impoſito modo videt eſſe dicēdū.
vt.i.ſatis patet ⁊ ſi bene videat.nō ob.pre.l.fur.§.i.qꝛ ibi ſnīa
preceſſit ap.cuius effectus fuit per ipſam ap.ſuſpenſus.vt.ſ.
de iureiur.venientes.cū ſi.in noſtro caſu preceſſit ſnīam ap.qꝛ
iuriſditionē iudicantis ſuſpendit.vt dictū eſt.ſ.vnde dicendū
eſt qd ſnīa que ab initio ligauit licet ſit cū effectu bene ratifica-
ri pōt vt ibi ſecus vbi nulla eſt ſententia.vt.ſ.dictū eſt.⁊ hoc pa
tet per alia iura nō ob.hoc ſi bene videat.⁊ videas qd no.ſ.de
re.iu.c.i.¶ Expreſſe aliquādo fertur ſnīa ex.in perſonā incer-
tam.vt.v.q.i.quidā.ſed illud eſt in genere.ſic.ſ.de offi.or.ſi ſa-
cerdos.¶ Ab homine.dic vt.ſ.de ap.cū ſit.¶ Euitari.no.op.
literā ꝓ eo qꝫ dixi.ſ.e.li.de excep.pia i gl.ſ.iudicis ⁊c.ver.ſꝫ qd
ſi ⁊c.⁊ ab eo qd hic dicit excipe caſū.ſ.e.lib.de hereti.ꝑ ſidētes.
ſed qd ibi dicitur caſus eſt ſpecialis.ſed pone qd talis ſic publi
ce denūciatus cōfidens de ſua ap.immiſcet ſe diuinis.nūquid
3 ex hoc efficiatur irregularis ꝑ dic qd nō.vt eſt expreſſum.ſ.de ap.
ad preſentiā ⁊.c.dilectus.in ſi.ad idem.ſ.c.ſolet.§.vlt.nā licet
a baliis ſit vitandos.vt hic ⁊.i.de ſen.ex.per tuas.ipſe tamen
nō debet ſe gerere pro excōicato.vt patet in pre.c.ad preſentiā.
vt ibi no.Inno.nā ſcōm veritatem talis nō eſt ligatus.vt.ſ.di
xi.ergo ſi celebrat ex hoc penā nō incurrit ad hoc.xi.q.iii.nō de
bet.c.illud plane.ſed cōtra iſte ſe ingerendo diuinis offi.videt
cōtemnere ſnīam ſui paſtoris.⁊ ſic ex hoc ligari videtur.vt.xi.
qd.iii.§.ſi ergo.xxiiii.qd.iiii.notandum in ſi.dic qd ibi ⁊ cum
ſi.loquit de iniuſta ſnīa.que ⁊ ſi nō liget apud deū ligat tamen
apud eccleſiā nos autē loquimur de ſnīa que eſt nulla.⁊ ita nō
ligat etiā apud eccleſiā.vt.ſ.eo.in prin.licet qſiqꝫ de facto tolla
tur.vt no.ſ.de teſta.dilecto.⁊ in pre.c.ad preſentiā.¶ Remone
b ri.ᵇſic.ſ.eo.per tuas.c.ſolet.ſed illa.c.videns aliquātulū cōtra-
ria.nā iſte talis poſt denuncia.in iudicio ⁊ extra iudiciū euita
tur.dic qd hoc cōtingit propter publicā denuncia.iudicantis
que preſumitur prima facie.ſ.de renun.in preſentia.ſ.de elec.
bone me.ma.ver.⁊ pro his.quānis per talem denunciationem
amplius nō ligetur.ſ.de ap.paſtoralis in ſi.¶ Nullitate.hoc
poteſt eſſe multis modis.qd dic vt dixi.ſ.eo.ſolet.in verbo nul
lam.⁊ qd hic dicit docuerit.intelligo cum effectu.non verbote-
nus.de pe.di.i.§.hec autem verba.ſ.de cle.non reſi.relatum.cū
ſi.ſed argu.contra.ſ.eo.ſolet.dic qd caſus ſunt diuerſi non ad-
uerſi nam ibi loquitur de diligenti ⁊ ſolicito.hic vero de pigro
⁊ taciturno ⁊ negligente.vt ſupra patet.vnde in eius negligen
tie penam hic ſtatuitur ſcilicet vt euitetur totaliter.donec cum
effectu docuerit.

Summarium.

1 Iudex notorie excommunicatus regulariter inſerre violē
tiam non debet dummodo parati ſint corrigi.
2 Prelatus ſi excedat modum in corrigendo deponi debet.
3 Clericus accuſatus de graui crimine incarceratur vt cuſtodia-
tur non vt ligetur.

SI clericos. Tue qdicunqꝫ ſit ille qui iu
riſditioni ꝑeſt.ſ.eo.vt fame
i.eiiſo.ſ.eo.lib.de pe.quānis.¶ Cōmiſſos demon-
ſtrat iſta litera qd de ipſis exceſſibus conſtat iudici
ad hoc.xx.q.ii.c.i.ibi ſed cōuicti ⁊c.⁊ ver.quiſqdis ibi detect⁹
fuerit attigiſſe tranſgreſſionē ⁊c.ad idem.ſ.eo.lib.de pe.quā-
nis.ſ.de poſ.grauis.ver.quo circa.de hoc etiā legi.⁊ do.ſ.de
peū.tue.ibi videas.in glo.i.⁊ de ipſis exceſſibus fuerant cano
nice condemnati.ſ.eo.vt fame.§.i.ver.non ſolū ex quo cōclu-
das qd nō ante ac ſi notorii fuerint.ſ.de accuſa.cuidētia.cū ſi.
1 ſed nec notoriis ꝑ debet regulariter inſerre violentiam dūmo-
do parati ſint corrigi ⁊ obedire velint ad hoc in pcalleg.c.vt
fame.in ſi.ſ.de iudi.cū nō ub niſi ſuſpecti ſint qd nolint obedi
re puta:qꝛ alias cluſerant ad hoc.ſ.de appel.queſtioni ⁊ ſic in
tellige qd dicit ꝑalle.decre.vt fame ibi detinere ⁊ infra ſequit
⁊ no.ſ.eo.ſi vero.i.in glo.etiā ſi ⁊c.¶ Capi.ſic.ſ.eo.lib.de offi.
ordi.cū epiſcopus.vbi de.ſ.⁊ do.qꝛ nō dicat verberari ⁊ ſic nō
ob.ſ.eo.vniuerſitatis.que loquitur in percuſſiōe que durior
eſt captione.⁊ ſic iſti caſus ſunt diuerſi non aduerſi.⁊ qd tales
excedentes capi pūt habes.xxvii.q.i.ſi homo.⁊.c.ſi cuſtos.⁊.c.
ſi quis

ſi quis.ver.mulier.xviij.q.ij.abbates.ver.ipſi autē.¶ Carcere
ſ.de pe.quāuis vbi dictū eſt.¶ Debita.i.vt dignū eſt.xvi.q.i.
cognouimus.⁊ nō in plus.qꝛ penitentia debet eſſe cōpetēs.ſ.
eo.perpendimus.in fi.qꝛ ſm aug.culpant etiā qui ꝓhibent a
malo ſi modū peccati modus correctiōis excelſerit.xxiij.q.iiij.
2 qui peccat.in fi.vnde ſcriptū ꝙ ſi prelat⁹ † excedat modū in cor
rigendo deponi pōt.xlv.di.cū beat⁹.nā ſi eſt pena in iure preſ
pa illa eſt imponenda.cū illa ſit debita.ſ.de offi.dele.de cauſis.
In iure autem multe ſunt pene ſtatute ad reprimendas mali
tias peruerſorum.ſ.de offi.ord.ad reprimen.alias in ipſa pu
nitione debet inſpici ⁊ attendi qualitas delicti ⁊ cauſe ⁊ per
ſone delinquentis.ſ.de homi.ſicut dignum.ſ.eodē.lib.de pe.
quāuis.¶ Caſtigandos.i.puniendos.¶ Propoſito.i.ſcien
ter ⁊ malitioſe ⁊ iniurioſe.¶ Excedatur ad idem.ſ.de re.ſpo.
3 olim.i.¶ Eoſdem detinere clericus † accuſatus de graui crimi
ne incarceratur vt cuſtodiatur nō vt ligetur vt dixi.ſ.eod.lib.
de offi.ordi.cū epiſcopus in glo.que eſt in verbo carcere.¶ Fi
deiuſſoriā ergo nuda ꝓmiſſio nō ſofficit ſed ſi det pignora be
ne videt ſofficere cū melius ſit pignori incūbere quā in pſonā
agere.¶ Enormitas.pota in caſu canonis.xix.di.in memoriā
vt ſi literas apoſtolicas falſatas epō p̄ſentauit ad hoc.ſ.de fal.
ſuper eo.in fi.ad idem.ſ.de reſcrip.c.ij.in fi.vel in caſu cano
nis.ij.q.v.ſup eh.vt ſi clericus publice infamatus ſit ꝙ prelatū
ſuum interfecit.vt ibi ⁊ in aliis caſibus cōſimilibus.nā in his
nō pōt dici qd fiat temerarie vel diabolo inſtigante talis cuſto
dia ſꝫ potius ad correctionē ⁊ ideo prelato nō imputat̃.vt hic
patet.¶ Cauſa.pota qꝛ ab eo quē detinet in cuſtodia vult ſci
re veritatē.ad hoc.ſ.de depo.c.i.ver.nā ⁊ iudicibus.vel qꝛ fa
ma eſt plures quorū nōia neſcit cū ipſo detēto delictū cōmiſiſ
ſe.xxiij.q.v.vlt.c.vlt.⁊ idem in fi.¶ Detinendos.ſ. per omnia.
ff.de cuſto.re.diuus.ſ.

Summarium.

1 ¶ Clerus ⁊ popolus cum ſint diuerſe profeſſionis in expreſ
ſione vnius alius non intelligitur comprehendi.
2 Interdicto quādo mandatur ſubijci tota terra alicuius dñi
intelligitur etiam de illa que ipſi dominio adheret ⁊ ſi non ad
menſuram propriam: tñ quātū ad iuriſdictionē vel coronam.
3 Epiſcopus aliquis ſi conueniatur ⁊ fuerit contumax ciuitas
tota poteſt ſubijci interdicto.
4 Uniuerſitas alicuius loci ſi ſit interdicta nihilominus clerici
poſſunt alta voce pulſare campanas ⁊ apertis Januis celebra
re excōmunicatis tamen ⁊ interdictis aliquatenus nō admiſ
ſis cum hoc prohibitum non exiſtat.
5 Interdicti tempore ſi aliqui ciuitatis ciues erāt abſentes pe
regrinationis vel alia iuſta cauſa: nunquid poterant tunc ali
bi intereſſe diuinis.

Si ſententia. Ad diuina qd hic dicit̃ ſa
tis probat̃ per id qd habet̃
ſ.de priuile.ex parte abbatiſſe.iuxta prin.ibi clerū ⁊
populū ⁊c.vt ibi qd hic dicit notauit Hoſt.nā cum
1 clerus ⁊ populus † ſint diuerſe ꝓfeſſionis: vt.xij.q.i.duo in ex
preſſione vni⁹ alius nō intelligit̃ cōprehēdi vt hic patet.¶ Ce
terū dic.vt.ſ.de poſtu.prela.ad hoc.de ſponſa.nō eſt.ad idē.ſ.
a de iureiurā.ſ.ex reſcrip.Et no.qd qñ ᵃ mādat̃ ſubijci tota terra
2 alicuius dñi interdicto † intelligit̃ etiā de illa que ipſi dominio
adheret ⁊ ſi non ad menſuram propriam tamen quantū ad iu
riſdi.vel coronam: vt in preallegato.c.ad hoc.Item ſi habet terram
ſibi in dotem aſſignatā ⁊ eſt ratio: quia maritus eſt dominus
dotis.inſti.de rerū diui.ſ.per tradita.ff.de aur.⁊ arg.le.quin
tus.C.de rei ven.dote.ſed nunquid eſſet idem in creditore ſi in
terdicatur tota terra ſua vt pignorata dicatur interdicta dicit
Uin.qd ſi ita dicitur tota terra quam tenet ſit ſuppoſita inter
dicto: tunc eſt interdicta ad hoc.ſ.de re iudi.cum.B.creditor
enim habet poſ.veram.ff.de vſuca.ſerui.ſed ſi dicatur tota ter
ra ſua ſit interdicta: tunc ſecus: qꝛ ſua notat dominium ad hoc
ff.de rei ven.ſi in rem.ff.de relig.⁊ ſump.fune.l.i.§.in locum.
¶ Rectoria litera hoc facit pro ſententia.T.⁊ ſequacium qui
dixerunt qd ſi epiſcopus † aliquis cōueniat̃ ⁊ fuerit contumax
ciuitas tota poteſt ſubijci interdicto.⁊ hoc per iura predicta.
ſed vin.cōtra ad hoc.ſ.de reſcrip.edoceri.in fi.ſ.de offi.dele.ſa
ne.in fi.⁊ ibi hoc ipſe no.ibidem.tamen hoſt.videt̃.T.ſenten
tiam approbare ⁊ melius.vt hic ſatis probatur.¶ Ciuitas.⁊
ſic patet qd locus interdicitur.⁊ habes hic qd aliud eſt ſubijce
re terrā interdicto.aliud interdicere ciues.vt.j.pꝫ.ex quo col
ligit̃ manifeſte ꝙ aliud eſt interdictū vniuerſitatis ſiue collegij
⁊ aliud interdictū ciuitatis vel alterius loci.hoc etiam euiden
4 ter colligit̃.ſ.eod.lib.de vſur.vſurarū.ſi vniuerſitas † alicuius
loci ſit interdicta nihilominus clerici poſſunt alta voce pulſa
tis campanis ⁊ apertis ianuis celebrare.excōicatis tamen ⁊ in
terdictis aliquatenus non admiſſis cum hoc prohibitum nō
exiſtat.ſed cum ciuitas vel alius locus ſubiacet interdicto non
poteſt celebrari ibidē niſi prout habetur.j.c.alma.⁊ hec ex iſto
c.ſatis comprobantur.¶ Interdicti colligitur a contrario ꝙ
vbi ꝓpter dñm puniendum in ſubditis ſiue rectorem eſſet in ci
uitatem ſeu locum aliū poſitū interdictum.tūc ciues alibi ne
5 queunt audire diuina.quid ergo ſi tempore interdicti † aliqui
illius ciuitatis ciues erāt abſentes pegrinatiōis vel alia iuſta
cauſa nūquid tunc poterunt alibi intereſſe diuinis ar.ꝙ nō cū
ſic iſta litera generaliter loquatur.dum dicit ciues eiuſdē ⁊c.
nam nō diſtinguit an ſint p̄ntes vel abſ̄ntes tempore interdicti
ad hoc.xxxi.q.i.ꝙ ſi dormierit.in prin.cum ſi.ſed ar.ꝫ.ſ.eo li.
de conſti.vt alarū ꝙ prius dicitur verius credo.cū pena ſemp
⁊ vbiqꝫ ſequatur delinquentem.⁊ eos in quorū pſonis punit̃.
¶ Ipſam ciuitatē ⁊ ſuburbia ⁊ cōtinentia edificia vt.j.c.pri.
¶ Cuꝫ vero ex eo populo.⁊ ita habes hoc ſatis planū ꝙ nomi
ne capituli generaliter poſito ſingulares eiuſdem perſone de
notantur.¶ Careat.hic not.ꝙ debet fieri interpretatio vt res
potius valeat ꝙ̄ peat.ſic.j.de ver.ſi.abbate.ff.de re.du.quotiẽ.
¶ A iure.j.c.quoniam.⁊.c.vlt.ſ.de pe.⁊ re.ꝙ in te.ſ.de priui.
vt priuilegia.§.illud.

Summarium.

1 ¶ Ciuitas vel caſtrū vbi ſobijcitur interdicto habitātes ibi
dem noiatum interdicti dicunt̃: qñ aūt nō noiatim interdicti
dñr vel excōicati tale interdictū dicitur generale.
2 Interdictū vbi ſimpliciter eſt iuridicū: ſi cōditor canonis ſibi
relaxationē reſeruauit huius interdicti expſſe: tūc nullus pōt
tale tollere interdictum.

1 Si ciuitas. Interdicto.vbi ciuitas † vel ca
ſtrum ſubijcitur interdicto ha
bitantes ibidem nominatim interdicti dicitur qñ
autem non nominatim interdicti vel excōicati dicū
tur.no.Inno.ſ.de preben.in lat.in prin.vbi de hoc videas tale
interdictum dicitur generale.j.de ver.ſigni.cum in partibus
¶ Sed hic quero dimidius epiſcopatus ex vna cauſa interdi
cere poſſit ex alia cauſa interdici dicit.T.plane tenendum eſt
ꝙ ſic.vt extra de priuile.probatur ad hoc in parte decīſa.vt ꝙ
ſe epiſcopus.vbi hoc notauit.ſi dicatur ꝙ illa clauſula eſt re
mota ideo non facit ius hie vt dixi.ſ.c.li.de offi.le.collatio.ſic
ecōtra quis ſepius excōicari poteſt.in.q.un.c.vlti.ita quordn
daꝫ in fi.¶ Suburbia.ff.de ver.ſi.l.ij.⁊.l.edificia.⁊.l.qui in cō
tinentibus.¶ Interdicta dicas ꝙ in illis interdictū hois in a
telligitur que principaliter interdicūtur.interdictū vero iuris
licet ab hoie vel ex hois facto ꝓueniens intelligo ꝙ̄ tum ad ea
que nō principaliter vel expreſſe ſed ꝑ quādam conſequentiaꝫ
interdicunt̃.vt cū interdicitur a iudice vel ab hoie ciuitas vel
eccleſia vt hoc interdictū eſt hois q̄tum ad illos.ſed quantum
ad ſuburbia ⁊ cōtinētia edificia que ꝑ iuris declarationē ſiue
interptationem intelliguntur etiā interdicta vt hic.intelligo
interdictū iuris licet ab hoie ꝓueniēs.¶ Et no.ꝙ vbi interdi
2 ctuꝫ † ſimpliciter eſt iuris.ſi cōditor canonis ſibi relaxationem
reſeruauit.huius interdicti expſſe tunc nullus pōt tale tollere
interdictum.hoc planum eſt.ſi aūt nō reſeruauit tūc credo qd
dyo.epūs videt̃ eā cōceſſiſſe.ſ.e.imp.ad hoc ꝙ le.⁊ no.ſ.de ꝓbē.
graue in fi.¶ Sed pone ꝙ ex eodē delicto ꝫ ſingulares pſonas
excōicatas ⁊ cōtra vniuerſitates vel loca interdictū ſit ꝓlatum
a iure.tūc ſi papa expreſſe reſeruauit ſibi abſolutioneꝫ ab excōi
catione de relaxatione interdicti ex eadē cauſa ꝓlati nō faciēs
mentionē ſatis dicendū puto ꝙ ⁊ relaxationē interdicti ſibi vi
deatur etiā reſeruaſſe.nā quoties vtrū ex eadē radice naſcitur
cōſequēs eſt vt eadē.l.tollat̃.C.de nup.ſi libertā.⁊ eiuſdem eq
tatis ratio ſimilia iura ſuadere vi.ff.ad.l.aq.illud.C.ad.l.fal.l.
vl.ſ.e.li.de regularibus ꝯſtitutionē cū.n.excōicatio ⁊ interdi
ctum nōie cenſure ec.continentur.vt.j.de ver.ſi.querenti.ꝙ de
vno ⁊ de alio intelligendū vi.ſ.de ꝯſti.tranſlato.¶ Hoc caſo
facit hec lr̃a ad id de quo queri cōſueuit.ſ.a quo dicatur dyoc.
ſed hec litera ſatis hāc dubitationē excludit nā dicēdo ciuitatē
ſobijcimus interdicto de vi verboꝝ nō cōprehēdit̃ niſi ambit⁹
murorum.vt hic patet ad idē.xvij.q.iiij.queſti.ver.ideo.⁊.ff.
de ver.ſi.l.ij.⁊.l.vt alphenus ait alias incipit.alphenus cum ſi.
ſed ex eā laxatur vt in glo.ſe.de hoc ēt ſatis dictū eſt.ſ.e.lib.de
reſcrip.ſtatutis.in verbo in ciuitatibus ⁊c.ibi videas.¶ Uili
pendi.vides ꝙ hic ſit extenſio ex cauſa nec mirū quoniam ver
ba ꝓpter materiā in qua ponuntur ſepius extenduntur.ff.loc.
⁊ conducti.§.pap.alias eſt.l.⁊ incipit.ſi vno.ff.de ver.ob.ſtipu

a ¶ Et no.ꝙ qñ.Adde ꝙ ponūt In.no.⁊ ho.in c.j.extra de poſtu.prela.⁊ in.c.ſane de offi.dele.

latio iſta.§.hec quoq ſtipulatio ſicut videas in caſu ſatis cõſi-
mili verbũ bñficiũ.dignitatẽ nõ importat.vt ptʒ.ſ.de preben.
cũ olim.tamen propter fauorẽ materie in qua ponit̃ amplecti
tur etiã dignitatẽ.j.de ver.ſi.ſua.¶ Ut poſt hoc dicit.qı licet
tũc ibidẽ poſſit celebrari.vt.j.c.alma nõ tamẽ vt prius.i.vt an
te interdictũ vt hic.¶ Rõne cõtingit ſi.ſ.eo.lib.de con.eccle.vel
al.ſi eccleſiam.¶ Sepeliri.ſi quis ergo contrarium fecerit vio
lat interdictum vt hic patet ex quo punitur vt.j.c.priori.⁊.ſ.
de exceſ.pre.tanta.ſ.de poſtul.prela.ad hoc ⁊ dixi.ſ.eod.lib.de
priuil.epiſcoporum.

Summarium.

1 ¶ Papa in omnibus irregularitatibꝰ an diſpenſare poſſit
2 Irregularitatem an incurrat celebrans in eccleſia interdicta
in qua eſt ceſſatio diuinorum.
3 Celebrans in loco inhabili an ſit in culpa cum agat rem illici-
tam propter ſuperioris prohibitionem cum celebratio depen
deat a voluntate agentis.

IS qui polluta. Repete circa hoc que
dicta ſunt.de conſe.ec.
vel al.ſi eccleſiam.⁊ ita habes hic qđ quãdo eccleſia
eſt polluta in ea celebrans non eſt irregularis.⁊ eſt
ratio qı potius dicuntur organa ſuſpenſa quã eccleſia interdi
cta.interdictũ enim nomen eſt iuris.⁊ plus importat quã ver
bi proprietas ſonet.⁊ ſic intellige.ſ.de conſe.ec.vel al.ſi eccleſiã
⁊ idem intelligas in aliis ⁊ ſimilibus ſicut eſt.ſ.de iur.pa.c.j.
⁊.ñ.ſm Inn.⁊ ho.qui ita no.ſ.de exceſ.pre.tanta.in verbo po
teſt interdici.ex qua glo.ſumptũ fuit qđ hic dicit.⁊ videas etiã
qđ de hoc leg.⁊ no.ſ.de priuil.tuarũ in glo.per aquã ⁊c.¶ Ce
lebrare tunc participat in oratione.⁊ ideo minori ex.ligat.xj.
q.ĩ.excõicatos ⁊.c.ſe.cũ ſi.⁊ adde qđ dixi.ſ.eo.ſtatuimꝰ.¶ Te
merarie.qı mortaliter peccat in hoc caſu vt dixi.ſ.eo.ſtatuimꝰ
in glo.vlt.in ſi.⁊ ob hoc punit̃.ſ.eo.lib.de priui.epiſcoporum
a vbi de hoc.¶ In iure hic manifeſte ptʒ ª qđ pena irregulari-
tatis nõ extenditur niſi ad caſus in iure comprehenſos ſic au-
tem prius notauerat Inno.ſ.de exceſ.pre.tanta in glo.hinc vi-
detur ⁊c.ver.hec autẽ interpretatio ⁊c.ex cuius dicto ſumptũ
fuit qđ hic dicit.⁊ eſt ratio qı irregularitates omnes ⁊ earum
pene ſunt de iure poſitiuo vt no.ipſe Inn.ſ.de renunt.niſi cũ
pridem.in gloſ.irregularitas perſone ⁊c.ſ.de cle.ex.mi.ſi cele-
1 brat.hinc eſt qđ papa in omnibus irregularitatibus † diſpen-
ſare põt vt ibi dicit.¶ Io vero ſcienter ſic.ſ.de cle.ex.mi.ſi cele
brat.ſ.eo.lib.de hereti.quicunq in prin.¶ In loco quocũq.
ſ.eod.lib.de exceſ.pre.cũ ex eo.¶ Suppoſito ab homine vel a
iure.j.eo.c.vlt.§.j.⁊ dicendũ eſt eum qui celebrat in loco inter-
dicto nõ a canone ſed appellatione ſentẽtie ſuſpẽſum eſſe hinc
eſt qđ irregularis eſt vt no.Inn.ſ.de exceſ.prela.tanta.¶ Sed
2 quid de celebrante † in eccleſia interdicta in qua eſt ceſſatio di-
uinorum.de quo habetur.ſ.eo.lib.de offi.ordi.ſi canonici.⁊.c.
quãuis nunquid ſic ſcienter celebrans incurrit irregularitatẽ.
dic qđ ſi ſit ceſſatio autoritate legati vel epiſcopi vel iudicis de
le.credo qđ ſic ⁊ ſic itelligo qđ le.⁊ no.p Inno.ſ.de ſpõ.nõ eſt.
ſi autem ſit autoritate alterius tunc nõ credo.⁊ ſic intelligo qđ
ipſe no.ſ.de offi.ord.irrefragabili.in glo.ſi ergo manifeſta ⁊c.
de hoc etiam not.ſ.de ap.dilectus.in gloſ.quidam dicunt.⁊
eſt ratio.quia hoc non eſt iure cautum ergo non incurrit̃ ipſa
irregularitas.vt.ſ.prox.dicitur.¶ Priuilegiatus pone exem
plum.vt.ſ.eodẽ.lib.de priuile.licet ⁊.c.quoniam.¶ A iure.j.
eodẽ.c.vlti.§.in feſtiuitatibus.ſ.eo.permittimus.¶ Irregu-
laritatem non dicitur irregularis qđ ſecundum regulam apo
ſtoli ordinari prohibeatur.qı eſt contra regulam aliorum.vn-
de cum ex tali exceſſu papa fecerit eam ⁊ alienum fecerit a regu
la illa que eſt communis vniuerſaliter illis quibus non inue-
nitur prohibitum.habet per ipſum reduci ad ciuile.cum hoc
ſibi ſpecialiter noluerit retinere.¶ Inciderit.de hoc olim fue-
runt opi.vt patet ex eo quod no.Inno.in gloſſ.pre.huic vide-
tur ⁊c.ver.intellectum etiam ⁊c.nam vt ibi patet quidam hoc
negabant quorũ ſententia hic ſuccumbit.¶ Sed quid ſi quis
ſcit locum interdictum ab homine vel a iure.non tamen eſt
publicũ per denunciationem.nunquid celebrans ibidem in-
currit iſtam penam.hic videtur qđ ſic cũ hec litera ſic indiſtin-
cte loquatur.⁊ arg.ſ.eo.cũ non ab homine.cũ his que ibi no.
⁊.c.cũ deſideres.j.R.in ſi.nec enim debuit certiorari qui ſcinit
ff.de act.emp.⁊ ven.l.j.⁊ ſcienti pretor non ſubuenit ſed igno-
ranti.ff.qđ cum fal.tu.l.ij.in ſi.j.eo.lib.de reg.cũ qui.ſed argu.
cõtra.xj.q.iij.§.euidenter.vbi dicit gra.qđ ad hoc vt quis de-
beat aliũ euitare requirit̃ ſententia cuius ſententiã quidã ad
huc volunt ſaluare.niſi quatenus correcta inuenitur.vt in ſen

a ¶ Patet q pena. Add hu. ⁊ phi-
lip.in.c.di-
lectꝰ.de ap-
pel.

tentia excõ.⁊ ſic loquuntur iura predicta.cum non ob.⁊.c.cũ
deſi.⁊.ſ.de appel.peruenit.⁊ ſic ſecundũ iſtud debet intelligi
de ſententia iuris nõ facti ſecundũ illud qđ le.⁊ no.per Io.lxxij.
diſt.nullus.⁊.xv.q.v.preſbyter.in gloſ.ar.qđ ⁊c.licet alias ver-
bum ſciendi large ſumatur.xxij.q.v.hoc videt̃.⁊ facit pro hac
parte qđ dictum eſt.ſ.eo.lib.de offi.dele.ſi contra vnũ.in gloſ.
procedere ⁊c.ver.⁊ quãuis.Ego non credo ab eo qđ primo di-
3 ctum eſt cum celebrare † dependeat a voluntate agẽtis vnde in
culpa eſt cum agat rem ei illicitam propter ſuperioris prohibi
tionem ⁊ loci inhabilitatem.ar.ad hoc.de cõſe.diſt.j.ſicut non
alii.⁊ hoc intelligo cum determinatiõe eius qđ le.⁊ no.vj.q.ĩ.
ſi tantũ.⁊.ſ.eo.lib.de priuileg.epiſcoporum.ver.vel excommu-
nicatos ⁊c.¶ Liberari.ſ.eo.cum medicinalis.§.caueant.ſ.eo.
lib.de regu.iur.cum eterni.¶ Indigibilis actiue ⁊ paſſiue nec
etiam poſtulari poteſt.ſ.de poſtu.prela.ad hoc.cum ſit irregu-
laris ex delicto vt ibi ſed ſecus ſi ex defectu.⁊ no.qđ dicit iſte.§.
ſumptum fuit ex eo quod not.Hoſtiẽ.ſ.de exceſ.prela.tanta.in
glo.videtur igitur ⁊c.⁊ in glo.no.quod qui ⁊c.⁊ preter has pe-
nas alia perſona punitur.vt patet.ſ.eo.lib.de priui.epiſcopo-
rum.in fine.

Summarium.

1 ¶ Baptiſmus ⁊ confirmatio ita ſunt coniuncta ſacramenta
quod vnum ſine altero rite perfici non poteſt ⁊ niſi morte pre-
ueniente nullatenus poſſunt ad inuicem ſegregari.
2 Chriſma quo ſacerdos inungit baptizatum tempore interdi-
cti debet eſſe illo anno confectum abꝰ epiſcopo.

Quoniam. Cõfirmationem baptiſmus et
confirmatio ita ſunt cõiuncta
ſacramenta qđ vnum ſine altero rite perfici non po-
1 teſt † ⁊ niſi morte preueniẽte nullatenus poſſunt ad
inuicem ſegregari.de conſe.diſt.v.c.iij.in ſi.⁊ ſine confirmatio-
ne non eſt plene chriſtianus qui eam non recipit ex contemptu:
vt ea.diſt.c.omnes.⁊.c.vt ieiunij.in ſi.¶ Adultis hic confirma
tur ſententia Uincẽ.qui ita no.ſ.eo.reſponſo.ſcilicet qđ adul-
tus poterat confirmari tempore generalis interdicti.ſed hoc
forte dicit vt tollat illam ſententiam que habebit qđ baptiſma
paruulorum dũtaxat erat cõceſſum tempore interdicti ad hoc
inducebant.ſ.de deſpon.non eſt ibi paruulorum ⁊c.quaſi di-
cat non adultorũ.ad idẽ.ſ.eo.j.reſpõſo.§.j.ibi paruulorũ ⁊c.
⁊ ſecundum hoc ibi:ſub.maxime.¶ Poſſunt:vt.ſ.eo.reſpon.
§.j.¶ Unctione vt de conſe.diſt.iiij.poſtq̃.⁊.c.preſbyteris.et
diſt.v.nouiſſime et debent ſacerdotes baptizatos inungere
in pectore non in fronte:vt ea.diſt.iiij.preſbyteri.¶ Confici in
tellige non pulſatis campanis neq alta voce.ſ.eod.permitti-
mus.⁊ cum hoc non ſit permiſſum.j.eo.c.vlti.ergo negatũ vi-
detur.ar.xcvj.diſt.vbi nam.xcv.diſt.qualis.de hoc etiam not.
Hoſti.ſ.eo.permittimus.vbi primo dixit qđ hoc fieri poterat
alta voce ⁊ campanis pulſatis excommunicatis tamen ⁊ inter
dictis excluſis ⁊ ad hoc induxit.ſ.de priuileg.vt priuilegia.§.
vlti.finaliter tamen mutando ſententiam dixit qđ de hoc vel-
let habere ius expreſſum cum priuilegium vni conceſſum non
eſt ad alium extendendum.ſ.de priuile.ſane.ergo qđ primo di
citur teneas.¶ Non exiſtit huius dicti ratio ſatis eſt in prom-
ptu nam vides qđ tempore interdicti datur baptiſma.⁊ poſt
illud ſacerdos debet baptizatum inungere criſmate vt dictũ
2 eſtꝰ ⁊ illud criſma † debet eſſe illo anno confectum ab epiſcopo.
vt de cõſe.diſt.iij.literis.de cõſe.diſt.iiij.omni tempore vbi de-
bet exponi ⁊ omni anno:vt patet.xcv.diſt.preſbyteri qui.⁊ ſa-
cerdos qui de alio antiquo inunxerit punitur.vt de conſe.diſt.
iiij.ſi quis de alio.niſi in mortis neceſſitate vt ibi vnde ſtatutũ
eſt qđ criſma antiquum criſmandum eſt:vt in precalle.c.literis.
ex quibus bene colligitur qđ hic dicit nam conceſſo principali
⁊ acceſſorium.j.eodem libro.de regu.iuris.acceſſorium.hoc ta-
men Hoſtien.poſuit pro queſtione in precalle.c.permittimus.
vbi idem not.quod hic dicit ab eius ſententia ortum habuit
quod hic dicit.

Summarium.

1 ¶ Excõmunicatio etiam minor ſeparat ab introitu eccleſie.
2 Infidelitas obeuntis eſt impedimento ne ſepeliatur in cimite
rio eccleſie:⁊ multa alia ſunt que vide vſq ad nu.5.

IS cui ingreſſus. In hoc caſu ſecun-
dum quoſdam nõ
eſt dicendum quin poſſit tranſire per eccleſiam.Hu-
go tamen videtur notare vndecima queſtione.iij.ſi
inimicus

inimicus. ꝙ etiā minor excommunicatio ſeparat ab †introitu
eccleſie. qḋ nō credo ad hoc. ſ. de excep. a nobis. ⁊ ꝙ le. ⁊ not. j.
q. j. qui ſtudet ibi videas. ſed interdicto durāte ibi orare nō lꝫ ſe
cundū quoſdā. ad hoc facit ꝙ leg. ⁊ not. de pe. diſt. qui ſanctus
⁊. xxxiij. q. iiij. vir. cum propria in prin. ibi videas in glo. ij. vn-
de ſcripſit Ray. ꝙ excōicati vel interdicti vl ſuſpēſi ab ingreſſu
ec. nullo tempore debent intrare ec. quādiu. ſunt in ſnīa arg. in
pre. c. vir. ci. xxj. di. cleros in fi. ⁊ adde ⁊ videas ꝙ dictū eſt. ſ. e.
li. o. de offi. dele. q2 pontifi. in glo. hic quo ⁊c. ¶ Interdicta. ad
hoc. v. q. ij. preſenti. ¶ Irregularis. dic vt dixi. ſ. e. is q. ¶ In
ea demonſtrat ꝙ extra eam poteſt qḋ verū eſt. nā hec verba de-
monſtrant. ¶ Sicut prius. ſ. e. cum medicinalis iuxta fi. vbi de
hoc. ¶ Talis in eccleſia. hic videtur ꝙ aliquis poteſt in eccle-
ſia ſepeliri. ꝙ verum eſt de certis ſm id ꝙ legi. ⁊ no. xiij. q. ij. nul
2 lus. ¶ Cemiterio dic ꝙ certa ſunt que impediunt aliquē †in ce
miterio eccleſie ſepeliri. primum eſt infidelitas abeuntis. de cō.
diſt. j. eccleſiam. ſm eſt manifeſta iniquitas decedentis. ſ. de ſta
tu mo. cum ad mo. ad hoc. xxiij. q. v. placuit. Item in caſu qui
3 habetur. lxxxviij. di. c. vl. ſ. ſi in teſtamēto ſuo quis ſacerdotē †in
4 ſtituat tutorem. Item eccleſie †interdictum. vt cum quis eſt ex-
cōmunicatus. vt. ſ. de ſepul. ſacris vbi not. Inn. ⁊ Hoſt. quod
idem iure eſt interdictus a colone ſacramentorum arg. ſ. de cle.
5 ex. mi. ſi celebrat Item cum eſt † interdictus vt hic. Item corri-
gendi ex. ſ. de tor. c. j. Itē in caſu. qui habeatur. ſ. de vſur. q2. ⁊. c.
quāq̄. ¶ Sane. ſicut excōicatio accipe ꝙ ſequitur p app. ⁊c. ⁊
poſt reaſſumere ſic ⁊c. hic probatur. ſ. de ap. ad hoc quoniam.
a nb officio no. qḋ interdictum ſiue ſuſpenſio ab officio habet ſi
militudinem cum excōicatione etiā eo ꝙ hic dicit ⁊ in multis
alijs ꝙ dic vt no. Inno. ⁊ Hoſt. in pre. dec. ad hoc qm̄. ¶ Quid
de ſuſpenſione a beneficio. dicit Inno. videtur dicendum qḋ ſi
appellet abſtinebit a beneficio propter talem ſuſpenſionem. p
hac ſententia facit opp. iſta litera. cum de iſtis duabus ſuſpen-
ſionibus tantum loquatur. ⁊ non vltra per ꝙ demōſtratur in
alijs ſuſpenſionibus ſecus eſſe ad hoc. xxv. diſt. qualis. ſ. de pre
ſump. nonne tum ſi. alij vero contradicunt cum pre. dec. ad hoc
quoniam non diſtinguat ex quo concludunt idem quod dici-
tur in omni ſuſpēſione vel interdicto obtinere quod prius di-
citur credo verum per hanc literam ⁊ ſic generalitatem huius
ipſius dec. ad hoc reſtringes vt hic dicitur licet Hoſt. aliter di-
xerit vt ibi no.

Summarium.

1 ¶ Excōicatus ſi quis eſt pp̄ter iniectionē manuū in clericū
nō ingreſſū religionis ⁊ poſt ingreditur nūquid tpe pbatio-
nis pōt abbas ſuus vel alius ſupior puta prior eū abſoluere.

R Eligioſo euagandi. Sic. ſ. eo. cū illorū. §. il
los tamen. ¶ Eo caſu ſatis videtur declarare ꝙ di-
citur in pre. dec. cum illorū ver. ꝙ ſi clericū. ⁊ potes
ponere exemplum per id quod habet. ſ. eo. peruenit. ⁊. c. mulie
ris. ⁊. c. ea noſcitur. c. ꝙ de his. ⁊. c. de cetero. ⁊ idem in ſimilibus.
¶ Exhiberi. ⁊ merito. q2 pro eo ꝙ monachus eſt nō debet eſſe
deterioris cōditionis. xvj. q. j. ſunt nōnulli. ¶ Quamuis autē
nō poſſit. ſub. cum nō ſit eo ꝙ. j. tempus pōt libere ad ſeculum
remeare. ſ. de regularibus ſtatuimus. ⁊. c. is qui cū ſi. ob id ꝙ
hic dicitur. quero ſi iſte tempore ingeſſus erat excōmunicatus
1 propter iniectionem manuū †in clericum. nunquid tempore p
bationis poteſt abbas ſuus vel alius ſuperior puta prior eum
abſoluere. ⁊ videtur ꝙ non. q2 adhuc non videt eſſe eius ſub-
ditus ante profeſſionem tacitā vel expreſſam. vt hic maxime ſi
fuerit proteſtatus ꝙ ei liceret ad ſeculum remeare. nam multi
ſi hoc licite fieri poſſet illud etiam prelatos tales ingredientes
monaſteriū ⁊ abſolutiōe obtenta poſt egrederent. ⁊ ſic hec ſnīa
vilipenderetur a multis. dic contra. vt ſatis probatur. ſ. eo. cū
illorum ver. ⁊ alibi cū ver. ſeq. nam ex eo qḋ dicit ibi. habitum
in monaſterio receperūt innuit ipſos poſſe abſolui aſſumpto
habitu. ⁊ huius ſententie fuit Ray. quā ſententiā tenuit Hoſt.
ſ. de irregularibus ſtatuimus. ⁊ Innno. ſ. c. monachi. quāuis
quidam ꝙ hic dicitur intelligant de pfeſſis. ¶ Canone. xvij. q.
iiij. ſi quis ſua. ¶ Non euadit. hic corrigitur ſententia Inno.
quā not. ſ. de regularibus ſtatuimus. qui hoc negabat eo qḋ
nō eſt perſona religioſa ar. ad hoc. ſ. de priui. cū ⁊ plā. §. de fra-
tribus. ⁊. c. vt priuilegia. §. j. ſed Ho. ibi cōtra tenus ſnīa hic ap
probat. ad hoc. ff. de rei. v ēdi. que religioſis. xij. q. ij. eccleſiarū
b ſeruos. xvj. q. j. ſimiliter. nec ob. ꝙ dicit Inn. q2 verū eſt ᵇ ꝙ non
eſt religioſus cū effectu. vt hic dicit. q2 pōt libere egredi mōaſte-
rium. ſ. c. ſtatuimus. ſi negari nō pōt quin interim religio-
ſus ſit quo ad iuriſditionē ⁊ tuitionē eccle. nā talis nō eſt cōue
niendus corā iudice ſeculari. ſed coram eccleſiaſtico tantū ar.
iurium pre. ſm Hoſt.

Summarium.

1 ¶ Excommunicatus abſolui nō debet ab alio quā ab eo ad
quē de iure ptinet abſolutio propter mortis periculū vel aliud
impedimētum quodcūqꝫ: ſi haberi pōt ad illum recurſus vel
ipſius copia haberi.
2 Excōicatū alteri⁹ aliqs abſoluere nō pōt etiā ſi fiat de foro ſuo.

E Os qui. Canonis pone exemplum. xvij. q.
iiij. ſi quis ſua. ⁊. ſ. eo. li. de ver. ſig.
ern t. §. vlt. ⁊ extra. boni. ō ſepul. deteſtande. §. nos
enim. ¶ De iure ſub. nolēte quod eius ſit abſoluere
cuius fuit ligare. ad hoc. ſ. eo. nuper. §. j. niſi in defectu ipſius
excōmunicatoris. vt puta q2 abſoluere negligit. quo caſu locū
habet quod dicitur in prec. §. in prīo. ibi vel eius ſuperior ⁊c.
vt ptꝫ. ſ. de offi. or. ad reprimē. ¶ Imminētis. ſic. ſ. eo. queris.
¶ Legitimū. ſ. eo. de cetero. ⁊. c. quamuis. c. ꝙ de his. ⁊. c. ea no
ſcitur. j. R. tum ſi. ¶ Abſoluuntur. ſic. ſ. eo. noſcitur. §. j. ⁊ pa-
tet ex iſto prīn. qḋ propter mortis periculum vel aliud impedi
mentum quodcunqꝫ ab alio quā ab eo ad quē de iure abſolu-
1 tio pertinet excōicatus †abſolui non debet. ſi haberi poteſt ad
illum recurſus vel ipſius copia poteſt haberi. ¶ Quam cito.
alias ponitur quā citius. vt. ſ. e. li. de elec. ꝙ ſit. ibi videas in gl.
ſic. j. ⁊c. Cōmode. ſic. ſ. e. lib. de elec. cupiētes. j. R. ver. hac gene-
rali. vbi de hoc. ¶ Poterunt. i. opportunitatē habuerint. ſ. e.
de cetero. ⁊. c. ꝙ de his. in fi. ⁊ hoc clare demonſtrāt ꝙ iſta decr.
loquitur quando temporale eſt impedimentum. vt infirmitas
inimicitia vel paupertas. vt in pre. c. ꝙ de his. at vbi eſſet per-
petuum impedimentum. hec dec. non vendicat ſibi locum. ſ. e.
ti. mulieres. ⁊. c. quāuis. ¶ Cōtempſerint. vitium demonſtrat
ſic. x. diſt. quis autem. lxxxvj. di. quicunqꝫ. ſ. de app. cū parati.
contemptum autem intelligo eo ipſo ꝙ non preſentat ſe illi a
quo alias fuerat abſoluēdus iuſta cauſa ceſſante ſm id quod
no. ij. q. vij. metropolitanum. ¶ Preſentare in propria perſo-
na. ſ. eo. ꝙ de his. in fi. no. tamen. ꝙ ſicut quis abſens poteſt ab
ſolui. ſm id ꝙ leg. ⁊ no. ij. q. j. de manifeſta. in fi. ⁊. q. v. quanto.
⁊. xj. q. vlt. cum aliquis. xxiij. queſt. iij. comparuim⁹. Item no.
ꝙ ſi iuſta cauſa ſubeſt poteſt peti abſolutio per procu. etiam in
abſentia alias non ſm Inno. vt ipſe not. ſ. eod. cum deſideres.
ſed circa hoc videas quod no. in Spe. R. de procura. §. ratiōe
igitur ſui ⁊c. ver. item opponitur ꝙ licet habeat vbi dicit qua-
liter predicta ſententia Inno. ſit intelligenda. ⁊ ibi dicitur ꝙ
procu. conſtitutus ſpecialiter ad petendam abſolutionem ſuf
ficit ⁊ ita ſeruat curia. ad hoc facit quia quis ſe repreſentat aut
in propria perſona. aut per procura. idoneum. ſupra de appe.
cum parati. in fi. xviij. diſtinc. epiſcopus. ⁊. ff. de ſta. homi. are-
thuſa. ⁊ ſupra de dolo ⁊ contu. venerabilis. ¶ Recepturi. ſic ſu
pra eodem de cetero. ⁊. c. ea noſcitur. ⁊. c. quamuis. in fi. ¶ Sa-
tiſfacturi congrue ſupra eodem. porro. cap. parochianos. ideſt
iuxta facultates proprias vt ſupra eodem. ea noſcitur. ⁊ ita ꝙ
ibi dicit proprias quaſi dicat ſi facultates quo ad vſum dun-
tarat. ſicut eccleſiaſtice facultates. non videtur quod de illis ſa
tiſfacere teneatur ad hoc. xvj. q. v. §. vltimo. in fin. circa hoc vi-
deas quod dixi ſupra eodem lib. de reſcrip. ſtatutum. in gloſſ.
proprium eſt ⁊c. ⁊ hoc vult dicere iſta litera prout iuſticia ſua-
debit. ¶ Decernimus. hoc dicit. q2 ante cōſtitutionem con-
trarium communiter notabatur ſupra eo. de cetero. ⁊. xxvj. q.
vj. ſi quis de corpore ſed illud ca. facit pro eo quod hic dicit ⁊
ca. q. qui recedunt primo. R. ⁊ capitulo de his vero. Item fa-
cit ad hoc quia ceſſante neceſſitate debet ceſſare quod factum
eſt pro ipſa neceſſitate. j. q. j. quod pro neceſſitate. ⁊ queſtione ſe
ptima quod pro remedio. ⁊ hoc etiam multi olim pro ſenten-
tia tenuerunt quorum ſententia hic probatur aperte idem ſci
licet quod recidant in primam ſententiā ipſo iure. ¶ Senten-
tis. no t. op. literam pro eo quod dictum eſt ſupra de of. le. offi
cij. in glo. generaliter ⁊c. ⁊ licet iſta litera ſic generaliter loqua-
tur in legato. non tamen dicas quod poſſit abſoluere excōmu-
nicatum nominatim a papa. licet incidentem in canonem ab-
ſoluere poſſit. ſ. de of. le. quod tranſlat. ſine ſpeciali commiſſio
ne. ſupra de offi. ord. paſtoralis. de of. le. ſtuduiſti. nec aliquis
2 poteſt abſoluere excommunicatum † alterius. licet etiam fiat
de ſoro ſuo. ſ. de ſoro compe. propoſuiſti. nec legato etiam cre-
dendum eſt niſi haberet de hoc ſpeciale reſcriptum. C. de man.
prin. l. j. ⁊. ſ. de priuileg. porro in fine ſi autem perdidit literas
probet amiſſionem ⁊ tenorem earum ſupra de priuilegijs cum
olim argumēto ſupra de clericis peregrinantibus inter quar-
tam. ſufficit tamen ſi ſemel fuerint publicate. in autentica.
vt ſta. ſiln. §. illud. C. de teſta. publicati ſupra de fide inſtrumen
to ſi inſtrumentum huius etiam ſententie fuit Innocentius ſu
pra de elec. venerabilem hec. ſ. que premiſſa ſunt. ſ. preſentare
ideſt ſatiſfacere.

a ¶ Not. ꝙ in
terdictū. ad
de inno. l. c.
tāta extra de
exceſ. p. ſpe. l
ti. ō legat. §.
iuxta diſpō-
nis ordinā
ver. ſꝫ q̄ſiuit.

b ¶ Quia verū
ē. adḋ. d. iaſ.
l. l. pe. ī pri.
iiij. col. ff. ō iu
riſdi. omni-
um iu. ⁊ fel.
in. c. cum de
putati. in. j.
col. cꝫ ō iud.

Summarium

1 ¶ Sententia canonis non ligat niſi contumacem ſiue delin
quentem.
2 Peccata latentia vindictam non habent.
3 Peccatorē contra occultum ſententiā promulgare auguſtinus
non vult: ꝛ quare.

Cum quis. Ab. ſed hec dictio hic ponitur
excluſiue. ſic. ſ. eo. lib. de procu.
qui generaliter. vbi de hoc ¶ Ratum ſupra. e. li. de
iureiurā. cū in poſſeſſiōibus. ꝛ repete ꝙ dictū eſt. ſ.
e. li. de pen. felicis. i verbo datā ꝛc. ¶ Incunctāter. i. idubitāter
ſic. ix. diſt. nolumētis. ſupra de ſcīſma. fraternitati. iij. q. vij. hoc
quippe in ſi. dic ꝙ poſt ratihabitionem veram vel preſumptā
ꝛ icūctāter. i. ſine mora. ar. ff. d admi. tutor. tutor q repe. §. j. dic
tamē ꝙ vtroqꝫ modo accipi poteſt in pre. c. noli. ꝛ ſupra de his
que ſi. a ma. par. ca. c. j. in prin. ꝛ qd hic dicit ſic etiam prius no
tabatur. xvij. q. iiij. omnes ec. quamuis de hoc olim eſſent va
rie ſententie magiſtratuum. vt no. ſ. eo. titu. mulieres . ¶ In
criminis. quid ſi iſte moriatur ante conſummationē mandati.
no. vin. Inno. ꝛ. h. ſ. eo. mulieres qd talis mortuus non ligat.
ſed alii dicunt ꝛ melius qd ſit excommunicatus niſi reuocet an
te mortem mandatum ꝛ maxime cum intelligatur decedere in
eadem voluntate. ſ. de bap. maiores. ff. de manu. vin. ſi pater. ꝛ
bene excommunicatur quis poſt mortem vt patet. xxiiij. q. ij. ſa
ne profertur ꝛ huius ſententie fuit goſ. in pre. dec. mulieres. ad
hoc. lxxxviij. diſt. c. vlti. xxiij. q. ij. nec quiſquā. ꝛ dic in crimine
ſ. ex tempore ratihabitionis. ar. op. de con. diſtin. iiij. tunc va
1 lere. nam ſententia canonis non ligat niſi contumacem. ſiue
delinquētē ad hoc. ſ. de conſti. cognoſcentes. perſona cum excō
municatio ſit pena delicti. non ligat ante peccatum ſiue culpā
ad hoc. ſupra de teſti. co. c. ij. hoc clare demonſtrat hec litera p̄
cedens. ibi ratum habueris ꝛc. ꝛ eſt ratio efficax quia illud ma
le factum ab alio factum preter mandatum eius ipſum nō ob
ligat. j. q. iiij. c. j. cum aliis. c. ibi ſequen. vſqꝫ ad. §. ſ. dominus.
ſed ex quo tale delictum ratum habuit. tunc ligatur ad hoc. ff.
de offi. procon. obſeruare. §. vlti. ꝛ eſt ratio quia tunc non liga
tur facto alieno. ſed proprio per approbationem. vt patet in
eo quod legit ꝛ no. j. q. iiij. legitimam. vij. q. j. §. cum autem. v.
tali non imputatur ꝛc. ibi videas ad idem. lxxviij. diſt. c. ij. ꝛ. c.
quid prodeſt. ꝛ potiſſime etiam hac ſententia aliud non poteſt
dici. cum ſit in ea ſpeciale qd aut ſtatim tenet qd eſſe non poteſt
in hoc caſu. cum adhuc non ſit delinquens . aut iſta ſententia
nulla eſt vt no. ſupra de app. ſepe. non ob. qd ſequitur q2 ſatis
trahitur talis ſententia retro poſtquam ligat ex facto iā cōmiſ
ſo. veruntamen ſi hanc ratihabitionem in corde iſta retinuit.
ita quod de ipſa nō poſſit fieri fides ꝛ ſi talis quo ad deū liga
tus ſit. vt. ſ. de ſy. tua nos. non tamen quo ad militātem eccle
ſiam que non iudicat de occultis. vt ſupra de ſymo. ſicut nobis
in ſi. ꝛ pre. c. tua. §. vlti. in princi. ꝛ huius ſententie fuit Hoſti.
ſ. eo. mulieres. ad hanc ſententiam fulciendam facit quia latē
2 tia peccata vindictam non habent. xxxij. q. v. c. vlti. vnde ſcri
ptum eſt cogitationis penā nemo meretur ſeu patitur. de pe.
diſtin. cogitationis. ſcilicet quo ad iſtam eccleſiam militantē.
hec comprobatur expreſſe. ſi. q. v. conſuluiſti. vbi dicitur occul
ta ꝛ incognita illi ſunt relinquenda qui ſolus nouit corda fi
delium hominum. ergo non ſunt tunc ab homine iudicanda
vt ibi no. hug. ꝛ probatur aperte. xxx. q. vlti. c. his ita. verſi. in
certa enim ꝛc. ꝛ. c. ſequen. hinc eſt qd ipſe ſolus dicitur in tali
bus eſſe iudex. xxxv. diſtin. erubeſcant. in ſi. vbi dicitur de ma
nifeſtis loquimur. ſecretorum autem cognitor ꝛ iudex eſt deus
ad idem quod legi. ꝛ no. vj. q. j. ſi omnia. ꝛ iſta ratione motus
augu. non vult contra occultum peccatorem ſententiam pro
mulgare. quia non vult diuine pietati ſub cuius examine cau
ſa adhuc pendere videtur iniuriam facere. ij. q. j. nomē. ꝛ talia
occulta ſolum deum habent vltorem. C. de iureiur. l. iureiuran
di. ad idem. xxxij. diſtin. habuiſſe. ꝛ. j. diſtinc. §. ſed illud. verſic.
quorum ꝛc. ꝛ iſtis ratiōibus videtur poſſe dici in hereticis oc
cultis in eorum cordibus. ſcilicet qd non ſint excommunicati
quo ad ſententias iſtius eccleſie militantis. licet ſint excommu
nicati quo ad deum. ad hoc etiam facit quod no. j. q. j. qui ſtu
det. in princi. in glo. nunquid pro ſola ꝛc. vbi dicit qd pro ſola
voluntate non eſt quis excommunicatus. ꝛ eſt ratio. q2 l volū
tate non ſcandalizatur eccle. niſi prodierit in actum. arg. xxiij.
q. iij. deus qui. ꝛ in pre. c. c. erubeſcant. ꝛ hec fuit ibi ſententia
Lau. ꝛ Jo. que videtur comprobari expreſſe. xv. q. j. c. j. verſic.
non poteſt autem. ſed Joan. nō contradicens quod hereticus
quantumcunqꝫ ſit occultus excommunicatus eſt hoc no. xxiij.
queſti. j. in prima gl. ꝛ. ij. ꝛ hanc ſententiam tenuit Ray. in ſua
ſum. de here. §. j. ꝛ Goſ. in ſua ſum. eo. titu. §. ꝛ eſt ſciendum. ꝛ
Jo. de an. eo. titu. in princ. in ſum. ſua idem dicit ꝛ ſic dicendū
videtur hoc eſt ſpeciale in hoc crimine ſecundum id quod no.
de pe. diſtin. j. cogitatiōis ad hoc facit quia inuenio quod pec
catum voluntatis punitur. xlix. diſt. hinc etiam. ver. pondero
ſus. vbi habetur quod ponderoſus a promotiōe repellitur q2
mente peccauit nec ad actum proceſſit. ſed ad hoc poteſt reſpō
deri qd illud intelligitur de. l. di. que tales repellunt. quod de
eccl. militante non videtur poſſe intelligi. quando eſt totali
ter occultum qd ſic peccat. vt probant iura ſuperius allega. vel
aliter ibi loquitur de peccato in corde ꝛ ſi non opere ſed non to
taliter occulto. quod demonſtrat ibi litera quando dicit ad la
xiuiam defluxus ꝛc. per quam literā actus extrinſecus demō
ſtratur. ꝛ ſic non obſt. ſic etiam loquitur. ſ. eodem excommuni
mus. §. j. ibi inuenti fuerint ꝛc. ꝛ eod. titu. ad abolendam. §. j.
ꝛ. ij. alias ab eccleſia non repellitur a promotione ſi eſſet tota
liter occultum. vt ſupra de tempo. ordi. ex tenore. in ſi. vbi etiā
dixi de hoc. ſed quicquid dictum ſit hec diſputationi relinquo
¶ Retro trahatur. hic videas quod legi. ꝛ nota. ſupra de pac.
quoties. in glo. ꝛ ita ſi peccatum ꝛc. que fuit glo. Vinc. ꝛ ſupra
de his que ſi. a preda. cum nos. ꝛ ibi plene de hoc per Hoſtien.
vnū tñ aduerte q2 lex loquēs i delictis nūquā poſuit vba de re
tro trahi. ſꝫ poſuit vba mādato cparat. ff. de vi ꝛ vi ar. l. j. §. q̄
ties. vnde videtur quod hec verba non bene fuerint hic poſita
ad hoc poteſt dici hic ratihabitionem retro trahi. vt ratihabi
tio ſecuta ad id quod primitus geſtum eſt nomine meo māda
to comparetur vt hec duo copulata equipararentur mandato
eo tempore quo exceſſus meo nomine fuit commiſſus. ſed pro
eo tempore quo ratum habeo tacite vel expreſſe comparari. j.
eo. li. de re. iu. rati habitionem ibi videas.

Summarium

1 ¶ Epiſcopus an poſſit celebrare in eccleſia cathedrali inter
dicta a ſuo iudice propter delictum dñi terre vel capli vl cōis
2 Sacramenta vniuerſa eccleſiaſtica in loco interdicto ſant inter
dicta preter expreſſe conceſſa.
3 Pulſatio cāpanarum quare interdicti tempore ceſſare debet.
4 Feſtum ligni quid ſit.

Alma. Sic. ſ. eo. li. de relig. ꝛ vene. ſanc. c. j. ibi
dixi. committat. vt. lxiij. diſtin. §. verū.
ſupra de conſan. ꝛ affi. non debet. ad idem ſupra de
deci. ſuggeſtum. cum ſi. ¶ Conſtitutis. ſupra de ſpō.
non eſt. ſupra de pe. ꝛ re. quod in te. ſ. eo. reſponſo. ꝛ. c. permitti
mus. ¶ Subtrahuntur. ꝛ ita eis ſit iniuria. ſ. eo. lib. de offi. or
di. ſi canonici. §. ſi autem ¶ Ab homine pone eccleſiam cathe
dralem interdictam a ſuo iudice propter delictum domini ter
1 re vel capituli vel communis. nunquid tunc epiſcopus cele
brare poterit in eccleſia ſic interdicta. argu. quod ſic. ſupra de
offi. ordi. irrefragabili. §. ceterum. vt ſic ſpiritualis ſpōſus ſpi
ritualem penſum debitum reddat ſponſe ſue ſcilicet diuinum
of. ſupra de cele. miſ. c. j. ¶ Nullo ob. impedimento. argumen.
ſupra de coniug. lepro. quoniam. §. vlti. ſupra de his que ſi. a
ma. par. ca. queſiuit. quod hoc facere poterit quantum ſibi iu
ris priuilegium indulget. ꝛ non vltra. ꝛ adde quod dictum eſt
ſ. e. li. de priuileg. epiſcoporum. in glo. videtur qd ꝛc. ¶ Vel a
iure exemplifica per. c. ſ. eod. libro. de elect. vbi periculum. §. ci
uitas ꝛ. ſ. eo. li. de cen. q̄q̄. ſ. e. lib. de vſur. c. j. ſ. eo. lib. de pe. c.
vlti. in ſi. ¶ Admittantur de hoc olim fuerunt diuerſe ſenten
tie diuerſorum. nam vinc. T. ꝛ Goſ. notauerunt. ſ. de ſpon. nō
eſt nobis qd tempore interdicti non negabatur penitentia nō
ſolū morientibus. ſed etiā ſanis ꝛ erat ratio quia penitētia ne
mini eſt neganda vt de pe. diſt. iij. §. vlt. in prin. ꝛ eſt expſſum ea.
diſti. adhuc. iuxta ſi. ver. quia propter in prin. ibi nunqꝫ penitē
tibus ꝛc. l. diſt. quis in ſi. ꝛ eſt ſub. §. poteſt etiā hoſti. vero con
tra cum hec inuenirētur cōceſſa tantū morientibus vt lpre. c. c.
non eſt videbat habere caſū p ſe. ſ. e. reſponſo. ibi hic ipſe no.
in pre. c. nō eſt. ꝛ iſta videbatur tunc temporis eſſe verior ſentē
tia vt hic patet. ſed prior ſententia preualet per iſtam literam.
¶ Articulo intellige ſi fuerint abſoluti. alʾs ſi abſolutionē cō
temnerent conſtaret eos in mortali peccato deceſſiſſe. ꝛ tūc dene
gatur etiā ec. ſepul. xxiij. q. v. c. placet cū. §. ſequē. ¶ Illis etiam
accipe clauſulā que ſequit. nō eſt ꝛc. vſqꝫ ibi nec tūc demū reaſ
ſumas. illis ēt ꝛc. ¶ Lata ē p epiſcopū de cſilio ſui. c. ſ. de exceſ.
pla. c. j. ſ. de his q ſi. a ma. par. ca. queſiuit. ſupra. de his q ſi. a p̄
la. quāto. ꝛ repete qd dixi. ſupra. e. li. de offi. ordi. quāuis in gl.
hoc verbū ꝛc. ¶ Idoneā. ergo pignora vel fideiuſ. C. de verbo.
ſign. ſancimus cū ſi ¶ Relaxatio. hic ſatis videtur decidi que
ſtio qua queri cōſueuit pone ꝙ interdicti velint ſatiſdare nun
qd ſunt abſoluēdi ab interdicto. ad hoc reſpondebat Inn. ſi
eſt princi

eſt principalis. recipiēdus eſt ⁊ ſoluetur interdictū ſi aūt alius
qui nullā cauſam dedit interdicto nō eſt recipiendus ad ſatiſ-
factionē q̄z non peccauit nec erit ad eccleſiam ſepeliendus. q̄z
hanc penā non pro ſe ſed pro alio ſuſtinet. ideo neceſſaria eſt
eius ſatiſfactio. ⁊ hoc ipſe no. ſ. de pe. ⁊ re. ꝙ in te. ibi ēt de hoc
per. h. ⁊ Ho. ¶ Penitentia ſalutaris. ſed nunquid in corpore
xp̄i videtꝙ ſic. nam vbi cōceditur penitentia. ⁊ viaticum. ſ. ō
pe. ⁊ re. ꝙ in te. in prin. vnde notāt cōiter doc. qꝺ iſta tria ſacra
menta de quolibet interdicto gn̄ali intelliguntur excepta. ſ. pe
nitentia viaticum ⁊ baptiſma. ſed cōtra credo vt patet cū dicat
ſolummodo ad qꝺ facit clauſula generalis que habetur. ſ. e. re
ſponſo. §. j. vbi dicit ꝙ in loco interdicto vniuerſa ſacramenta
2 † eccleſiaſtica ſunt interdicta preter expreſſe concesſa. vnde cum
hic ſolū modo diceba t penitentia vltimus nō laxato. niſi qua-
tenus inuenio gratioſe conceſſum. vt. j. proxi. §. non ob. prec. c.
ꝙ in te. imo potius facit ꝓ eo ꝗ ibi morientibus ſimpliciter cō
cedatur. ſed videtur obſtare. ſ. e. §. j. iuxta fi. ibi diuinorum. dic
vt ibi. ¶ Adijcimus. ⁊ monaſterijs habes hic ar. ꝙ in genera-
a liᵃ nomine ſiue vocabulo eccleſiarum nō continētur monaſte-
ria cum poſito nomine generali eccleſijs ſpecialiter exprimat
de monaſterijs ad idem. iij. diſt. §. ꝙ autem. ſ. eo. lib. de ſup. ne-
glig. prela. grauandi vbi de hoc. xviij. q. ij. quidam. ſed arg. ſ. de con
ſue. cum dilectus. in fi. ſ. de preſ. cum ex officij. in prin. de priui.
vt priuilegia ver. qui tamen ⁊c. ſ. ne ſe. va. nouit. ⁊ adde qꝺ no.
de hac materia. ſ. e. lib. de biga. altercationis in gl. ſed nunqd.
¶ Celebrentur a proprijs clericis. ſiue monachis eccleſie cuiuſ
cunq̄ʒ hoc ſatis innuit litera ſequens. ⁊. ſ. e. his qui. §. j. ⁊ tunc
non admittantur extranei. vt. ſ. eo. lib. de priuile. licet nobis. j.
R. in fi. ⁊. c. quoniam vbi epiſcopis per priuilegium concedi-
tur ergo alijs intelligitur negatum. ¶ Non pulſa que eſt ratio
quare tempore interdicti ceſſare debet pulſatio campanarum
3 † vt hic dicit. dic quod talis pulſatio eſt figura vt populus cō-
ueniat ad diuina vt. ſ. de of. cuſto. c. j. ⁊. ij. clarius. ſ. de homic.
Joan. in princi. ad hoc. j. diſtin. ius militare. vnde cū tunc ceſ-
ſet auditus diuinorum per conſequens ⁊ pulſatio campana-
rum. cum ceſſante cauſa ⁊ ideo quod ex ea ſequitur ceſſare de-
bet. j. q. j. ꝙ pro neceſſitate ⁊. q. vij. quod pro remedio. ¶ Quaʒ
clerici. hic habes quod ſub nomine canonicorum non compre
henduntur alij clerici in dicta eccleſia deſeruientes. vt manſio-
narij qui non ſunt canonici. ſed forte alias beneficiati in eccle-
ſia. vel beneficiati alijs ſpecialibus beneficijs. vt patet exemplū
in noſtra bona eccleſia. ⁊ regina. ⁊ multis alijs ⁊ tamē quo ad
quid equiparantur iſti canonicis vt. j. ſequitur ad idem. ſ. eo.
lib. de cleri. non reſi. cōſuetudinē. v. ſtatuimꝰ ⁊ ſic eſt argumētū
ad id ꝙ dcm̄ ē. ſ. e. li. ō de. nō reſi. ꝯſuetudinē l p̄n. ¶ Amittāt. i.
recipiant. perderent. i. non reciperent. ¶ Non aderint. ergo q̄-
tum ad hoc videtur ſufficere ſi tantum adſunt diuinis. ſic. xcj.
diſtin. c. vlti. ſed dic quod hic debet intelligi cū effectu. ſ. quod
adſint celebrando. ⁊ cantando. vt ea. diſtin. c. j. ⁊. c. clericus. vi
ctum ibi detrimento ⁊c. ad idem. xcij. diſtin. c. vlti. l. di. contu-
maces. ¶ In feſtiuitatibus. ad huius intelligentiam ſcire de-
4 bes ꝙ feſtum † li. eſt illud lignum quod eſt in ſummitate domꝰ
ad quod omnia diriguntur ligna. ⁊ in quo conueniunt. vnde
feſtum li. pro ſolennitate. ſicut enim ad feſtum lignum ligna cō
ueniunt. ſic ad feſtum. ſcilicet ſolennitatēʒ homines conueniūt.
vel dic quod feſtum dicitur a feria quaſi feriatum. ſic ſumitur
de conſe. diſt. iij. c. j. in princi. ſ. de fer. conqueſtus. in quibus ha
betur de iſtis feſtiuitatibus. ⁊ no. ꝙ feſti dies dicuntur ex con-
ſuetudine. ⁊ de his habetur. xx. q. iiij. placita. in princ. vbi dicit
precipuis feſtis. ⁊ dicuntur feſti. i. otioſi. ⁊ religionis quaſi in
eis ſola res diuina agenda ſit ſed ſolēnes qui ad homines per-
nent. vt quis defuncti officium perfecerit dicitur ſolennia pre-
ſtitiſſe. ⁊ dicitur feſtiuitas ſolēnitas dulcedo cenatus leticia. ⁊
dicitur feſtiuitas quaſi feſtidi*tas a feſtis dieb⁹. ⁊ eſt ethimolo-
gia non compo. ſm̄ Hoſt. in deriua. c. feſtum. ſed apud latinos
dies dicuntur ferie. a ferio. as quod eſt ceſſo. fas quia omni die
ceſſandum eſt a malo. vel ſm̄ Iſido. ferie a fando nuncupate
ſunt eo quod ſit in nobis eius tempus ditionis. i. in diuino vl̄
humano officio fandi. vel dic ꝙ feriati dies dicuntur in quibꝰ
res diuina fit. ⁊ abſtinere a litibus homines oportet. ad hoc in
prece. c. placita in fi. ¶ Celebrentur. vidi ab aliquibus religio-
ſis dubitari. quando poteſt inchoari officium in iſtis feſtis tē-
pore interdicti. ad ꝙ dicēdum quod hec litera ſacris hoc demō
ſtrat bene intellecta. nam dicit quod in iſtis feſtis diuina offi-
cia celebrentur. ergo refert ſe dumtaxat ad officium celebran-
dum. ſed video ꝙ dies quo ad hoc incipit a veſpera vigilie ſi-
ue diei precedentis feſtum. ſcd̄m id ꝙ leg. ⁊ no. ſ. de fer. c. ij. ⁊ de
conſe. diſtin. iij. c. j. vbi ſcripſit Hy. quod ideo incipit a veſpera.
quia ab illa hora eſt de ſequenti die. tunc enim incipit dies fe-
5 ſti. nam ſecundum computationem eccle. dies naturalis † inci-
pit a veſpera. precedentis diei ⁊ pretenditur vſq̄ʒ ad veſperam
ſequentis diei. de conſe. diſtin. iij. de eſu. lxxvj. diſtin. ꝙ a patri
bus. c. ꝙ die. ſm̄ Aug. ⁊ ſic ſm̄ ſuperficiem iſtorum videtur qꝺ
dictio veſpere in die feſto non poterit cōpletorium dici alte ⁊
ſolenniter. ſed cōtra hoc facere videtur. q̄z omnes hore canoni
ce diei dicuntur aut matutinales aut veſpertine. vt patet. xj. q.
iij. ſi quis epiſcopus in concil. ⁊. xcij. diſt. c. vlt. vbi not. Hug. l.
iij. ⁊ Joan. ꝙ matutina dicuntur officia que celebrantur vſq̄ʒ
6 ad † nonam excluſiue. veſpertina vero a nona incluſiue uſq̄ʒ ad
noctem. ⁊ ſic cum dicatur hic ꝙ diuina officia ſolenniter cele-
brentur. intelligendum videtur etiam de offi. veſpertinis in q-
bus completorium continetur. ⁊ hoc viſus eſt Alex. inſpexiſſe
dicens ꝙ ſicut magnitudo dierum exegerit principium ⁊ finis
feſtorum iuxta eorum qualitatem ⁊ diuerſarum regionum cō-
ſuetudinem debet tardius terminari. vt in prec. c. ſupra. de fer.
c. ij. ex quibus concludo ꝙ in iſtis of. completorium etiam con-
tinetur cum ſit de horis veſpertinis. ⁊ q̄z papa hic gratioſe ⁊ fa
uorabiliter agit circa ipſa officia celebrādo. ⁊ ſic eſt larga inter-
pretatio faciēda. ſ. e. lib. de preben. quāuis. in princi. ¶ Diuino-
rum. ſ. officiorum. vt precedit. ⁊. ſ. eo. §. ſane. de ſpon. ſicut in fi.
ſ. de priui. vt priuilegia. §. illud etiam. ſ. eo. lib. ⁊ eo. ti. licet no-
bis. ¶ Sed nunquid tamen poterit quis recipere corpus xp̄i
quod videtur. nam ⁊ ſcd̄m canon. antiquos quis debet in iſtis
7 tribus feſtiuitatibus † hic expreſſis regrere corpus chriſti. ſ. in
paſcha. in pent. ⁊ natalis domini. vt de conſe. diſtin. ij. ⁊ ſi nō
frequentius. alias catholici non creduntur. nec inter catholicos
debent haberi ea. diſt. c. ſeculares. ⁊. c. omnis homo. imo quod
plus eſt ſtatuunt cano. ꝙ peracta conſecratione omnes cōmu-
nicare debent. vt de conſe. diſt. j. epiſcopus. in fi. ⁊ di. ij. peracta.
que iura non inueniuntur ſpecialiter immutata. ergo ad hoc
ſtant in ſuo robore fraternitatis. preterea cum in caſu. ſ. eo. in
illis. in fi. decreto ſacramento faciat mentionem. ⁊ ſic alia pro-
hibere videatur. vt ibi dictum eſt. ⁊ hic nil excipiat. nec aliquid
ſpecialiter cōcedat videtur omnia generaliter indulſiſſe ⁊ hoc
quidam credunt verum aliqui cōtra dicunt. ⁊ eſt ratio pro eis
ꝙ licet iſto tempore poſſint diuina officia celebrari. nihilomi-
nus tamē locus remanet interdictus. quod patet. quia iſtis fe-
ſtiuitatibus completis locus remanet ſicut prius ſine noua ꝓ-
latione interdicti. ⁊ hic no. Inno. ſ. de conſue. cum inter vos ⁊
in eccleſia interdicta bene celebratur de licentia pape vt notat
Vin. h. ⁊ Ho. ſ. de priui. vt priuilegia. ⁊ regulariter ſacramen-
ta in tali loco ſunt interdicta. vt dictum eſt. ſ. e. in glo. ſed nun
quid idem ⁊c. ibi videas. Itē facit ad hoc q̄z licet concedat hic
participationem diuinorum officiorum non tamen expreſſe cō
cedit de ſacramentis. ⁊ iſta videntur poni vt diuerſa. ſ. eo. lib.
de priui. epiſcoporum. ver. vel excōmunicatos ⁊. ſ. e. ſi licentia
in fi. ⁊ hoc credo tutius ⁊ verius q̄z quo ad ſacramenta nil im-
mutatur de iure antiquo per hanc dec. niſi in penitentia. ergo
in alijs ſeruabitur ius antiquum. ſ. e. §. ceteris. C. de app. preci
pimus. ad hoc facit op. ſ. e. iuxta prin. ver. ſane ad hoc. ſ. de ele.
licet. §. ſi quis ⁊. R. ad. c. ſ. de pe. ⁊ re. qꝺ in te. ꝙ in illo caſu. ſ. in
morientibus illa interpretatio locum habet ſed ceſſat ratio in
alijs vt ibi patet. ¶ Appropinquent ⁊ ita vides ꝙ iſti in ma-
gnam eorum confuſionem ⁊ penaʒ repelluntur ab acceſſu alta-
ris alij autem non in tantum puniuntur q̄z non peccauerunt
¶ Non obſtantibus ſic. ſ. eo. lib. de hereti. vt officium. §. ad cō-
ſcribendas in fi. ⁊. §. deniq̄ʒ ſi iſta que ſequuntur bene ponderē
tur multa religioſorūʒ priuilegia eneruantur. vnde credo tol
li illud priuilegium ꝙ habetur ſupra de priui. vt priuilegia cū
ſimilibus.

a ¶ Originali adde io. an. i c. ij. in p̄n. ſ. ō re. in inte. Ī nouellis. ⁊ ibi docto. et do. abb. i. c. ij. ō ꝯſu. car. Ī de. ij. i. iij. q. de iudeis

¶ De verborum ſignificatione. Rubrica

Summarium.

1 ¶ Animarū curam qs habere nō pōt niſi p epm̄ cui ſubeſt vi
carium eius.

VEniens. Priuilegij Alex. nobis oſtēſi. ¶ In ſpeciales. hec ſunt verba
priuilegij. vſq̄ʒ ibi recipimus. ⁊ dic nos fratres
recipimus nos papa ⁊ accipe verbum quod in-
fra ſequitur declaramus dictos fratres ſcilicet
domus militie templi ⁊ ſancti Joannis Jeroſo-
limitani. ¶ Non intelligi ſic ſupra eodem libro de priuilegijs
ſi papa. §. vltimo. ¶ Ex illo ſcilicet priuilegio. h. vel dic ex
illo idest illa ratione vel conſideratione vel quaſi dicat hec
eſt vtilitas ⁊ mens verborum quod ab alio ⁊ cetera ho. vnde
hoc vult dicere ꝙ ad hoc prodeſt eis qui ſunt in ꝓprios ſilios
recepti quod non poſſunt excommunicari vel interdici. ⁊ ſic ex
pone ex illo. i. propter illud ſcd̄m Inno. ¶ Non valeant ſupra

cod.lib.de priuil.volentes.§.in eos.¶Illum deſertum.hic de
ſertum propter habitationem poteſt dici nouale.ſ.e.quid per
no.vbi de hoc p Inno.In premiſſis.ſ.priuilegijs.¶Hominū
hec clauſula determinare poteſt clauſulam precedentem ⁊ ſeq.
q.d.ſi eſſet memoria quod locus cultus fuiſſet.quamuis ſemp
fuerit in poteſtate ſaracenorum.non habet locum qđ hic dici
tur.Item ſi nunquam cultus fuerit.tamen memoria eſt quod
chriſtiani tenuerunt.ſimiliter nō habet locum.ergo neceſſe eſt
quod non poſſit probari quod nunquam cultus.vel ſub pote
ſtate chriſtianorū fuerit ad hoc vt locum habent iſtud priuile
gium.qꝛ hec ſunt cōnexa.ſ.de ap.inquiſitioni ad idem.ſ.e.qđ
per no.poteſt etiam determinare ſequentem clauſulaꝫ.q.d.nō
extat memoria qđ fuit ſub poteſtate chriſtianorum.i.quamuis
cult⁹ fuerit a ſaracenis.dicit hoſti.qđ iſta vltima expoſitio be
nignior eſt rubrica priuilegii.ad hoc.ſ.de priuil.in his.ſed pri
ma eſt iuſtior cuꝫ per hoc priuilegium preiudiciū fiat.¶Con
ſtituendas.petita licentia vt ſequitur.¶Leg.dyoc.dic qđ eſt
duplex lex epiſcoporum ad ſubditos.de quibus habetur.ſ.de
offi.ordi.conquerenteꝗ no.e.ti.dilectus ⁊.x.q.ij.in prin.⁊ me
lius per Inno.ſ.de ſta.mona.c.j.⁊ adde ⁊ videas.ſ.eo.lib.de
preben.c.j.in gloſſa.que ſunt illa.⁊ hec certa capitula liberta
tis exprimūtur in alijs omnibus remanent iſti fratres cū ſuis
ec.in iuriſdictione epiſcoporum quia poſſunt ab epiſcopis cō
ueniri.⁊ idem de alijs que non ſunt expreſſa in priuilegijs.vn
de melius dicitur iſtos fratres eſſe priuilegiatos quam exem
ptos.¶Erigi hoc eſt primū qđ operatur hoc priuil.¶Que.ſ.
eccleſie.¶Interdicto.quo ad loca ⁊ perſonas ibi inhabitan
tes.¶Excōmunicatiōe ad perſonas duntaxat.¶Supponi.
hoc eſt ſm qđ operatur priuilegium.¶A ſede apo.hec litera
demonſtrat qđ papa ſibi hanc licentiam reſeruauit ſi.ſ.de pre
ben.de multa in ſi.ſm.h.dic vt.ſ.eo.lib.de priuil.autoritate.⁊
hoc eſt tertium qđ operatur hoc priuilegium alias contra de
con.di.j.nemo.⁊ in aut.vt nullus fabri.o.do.col.v.ſecundum
Hoſtien.¶Licentia.que non negabatur habes ſi.ſ.eo.lib.de
cen.ro.§.qđ ſi forſan.¶Alios clericos.hoc eſt quartum quod
operatur priuilegium.alias contra.ſupra de inſti.ad decorē.
ſ.de ſta.mo.qđ dei.Hoſtien.¶Idoneos alias non debēt reci
pi ſed poterant eccleſie cum exempte non ſint per epiſcopos or
dinari de alijs clericis ydoneis.vt ſupra de ſup.neg.prela.c.ij.
hoſti.¶Examinandi iccirco clerici fratrum preſentantur epi
ſcopis examinantur ab eis.quia huius eccleſie non erant exem
pte.⁊ ideo clerici per epiſcopos erant in eis inſtituendi.ſecus
autem eſſet ſi eccleſie eſſent exempte ex toto.quia tunc ibi inſti
tuuntur clerici per fratres.xvj.q.ij.c.j.ſed ⁊ tunc ſi populus nō
eſt exemptus rector eccleſie inſtitutus per fratres recipiet curā
ab epiſcopo ⁊ reddet ſibi rationem populi.⁊ ibit ad conciliuꝫ
epiſcopale ⁊ recipiet ibi ſtatuta ſinodi.⁊ reſpondebit de quar
ta decimarum ⁊ oblationum ⁊ mortuariorum.⁊ huius que ſi
bi a populo obueniunt.⁊ preſtabit ſibi reuerentiam obſequiū
⁊ honorem ratione populi.⁊ alia que alij rectores preſtant epi
ſcopo.argu.ſupra de priuile ex ore.de maio.⁊ obe.quod ſupre
nec eſt contra hoc quod diximus ſcilicet quod debet recipere
curam animarum ab epiſcopo.quia eadem ratione videtur ꝙ
quando epiſcopus inſtituit aliquem in eccleſia non exempta
vbi clericus eſt patronus quod deberet recipere curam tempo
ralium a patrono.ſed non eſt ſimile.quia curaꝫ animarum nō
1 poteſt† quis habere niſi per epiſcopum cui ſubeſt.vel vicariū
eius.xvj.q.vij.⁊ illius.⁊ ſupra de offi.archid.cum ſat.de inſtit.
ex frequen.vicarius non videtur abbas exemptus.ſecus auteꝫ
eſt in cura temporalium.que intelligitur data hic ipſo cui con
ceſſa eſt cura animarum.Itē poteſt dici quod preſentatio quā
facit patronus ſufficit vt poſtea commiſſa cura animarum cō
cedere videatur patronus ⁊ curam temporalium examinare
autem eum non debebit epiſcop⁹.quia non inſtituit eum in ec
cleſia.imo abbas nec confirmat nec ei manum imponit tales
enim examinandi ſunt.ſupra de elect.ven.capitu.nihil.cu
ra enim animaruꝫ in hoc caſu non eſt principalis.ſed acceſſor.
ex quo enim per patronum clericum inſtitutus eſt.⁊ cura ani
maruꝫ quaſi acceſſoria eſt.⁊ inde etiam nulla eius exceptio ad
mittitur.niſi forte infamia laborat.ſupra de app.conſtitutis.
de accu.accedens.nec accuſabit a populo vel ab alio coram epi
ſcopo.Item epiſcopus de criminibus eius vel negligentia nō
inquirit.quia non eſt iudex eius.ſed eſt negligens vel etiā ab
ſens tunc epiſcopus dare poterit licentiam populo qđ ab alio
recipiant penitētiam ⁊ alia ſacramenta.ſ.de offi.ordi.inter.in
ſi.ſed epiſcopus non prohibebit qđ parrochiani non recipiāt
ſacramenta ab eius rectore quādiu toleratur.viij.q.iiij.nōne.
niſi ſciret vel vehementer preſumeret qđ parochianos vellet
rector trahere ad errorem vel ad peccandū.tunc enim nō quaſi
iudex nec in forma iudicij.ſed quaſi ſuperior rector eius ⁊ cui
etiam pre alijs ⁊ ſuper alios eſt commiſſa cura eius parochi[e]
poterit eis mandare qđ ab eo non recipiant ſacramēta arg.ſ.
de diuor.quanto tamen bene caueat iſte epiſcopus quia ſi poſt
ea rector conqueritur de eo oportet eum probare cauſas ⁊ pre
ſumptiōes.queritur hic fecit.quas ſi nō probauerit punietur.
argu.ſupra de exceſ.prela.c.ij.ab hoc autem rectore ſi appellet
parochiani ei⁹ iudiciū.appellādus eſt abbas ſu⁹ qꝛ hec appel
latio pl⁹ hꝫ vl prouocatiōis ad iudiciū appellatiōis.ſ.de appe.
cū ſit.ſed ſi appellet ab eo in iudicio.tūc appellādus eſt epiſco
pus a quo eos habet argu.ſupra de maio.⁊ obe.ſolite.ſicut ec
cleſia vacante cuſtodiam habebit populi quo ad curam.hoſti.
diſtin.ſi in plebibus officia tamen habeut in parochiali eccle
ſia.etiam vacante ipſa eccleſia.⁊ etiam ab extraneo ſacerdote.
quia locus ille corporalis ad hoc deputatus eſt.ſupra de paro
chi.vt dominicis.imo ⁊ ſi rector proceſſiſſet inquirendo cōtra
parochianum.appellabitur epiſcopus.⁊ tunc vocabit recto
rem vt defendat proceſſuꝫ ſuum.ſupra de appel.cum ſpeciali.
circa ſi.⁊ ſi non comparuerit procedet epiſcopus quia in cauſa
appel.bene proceditur lite nō conte.Inno.hanc glo.habui de
libro domini Inn.originali non mutato verbo quam pauci
aut nulli habent.⁊ ſic ideo eam tranſcripſi ⁊ hic poſui poſt eū.
¶Epis dyoc.¶Ab eis.ſ.epiſcopis.ſic.ſ.de priuile cum ipſā.
§.in eccleſijs.ſ.de preben.de monachis.⁊.ſ.eo.lib.de prebē.c.
j.¶Plebes.que nec exēpte probantur.⁊ ſi eccleſie eſſent exem
pte.ſ.de priuil.ex parte ab.⁊.ſ.eo.titu.l.j.per exemptionē.niſi
⁊ ipſe plebes.i.populi cum ipſis eccleſijs eſſent exempte vt ibi
dicitur quid ergo ſi monaſterium ſit exemptum cum capellis
ſuis vt.xvj.q.ij.viſis ⁊.ſ.de priuile.quoniam.nunquid plebes
exempte intelliguntur.dic qđ non:quia vna profeſſio ſubſtan
tialia non includit.xij.q.j.duo.ad idē.ſ.eo.lib.de ſen.ex.ſi ſen
tentia.quis ergo iurabit plebem.dicit Hoſtiē.qđ epiſcop⁹.x.
q.j.regenda.cum ſi.quia poterit aliam eccleſiam edificare.vel
parochianis aliam ec.conſtruendi licentiam impartiri.de
conſe.diſtin.j.nemo arg.ad hoc.ſ.de ec.edi.ad audi.j.⁊ ponet
ibi preſbyterum qui percipiet decimas ⁊ obuentiones ⁊ alia
parochialia iure.ſ.de his que ſi.a prela.paſtoralis.ſalua cano
nica de qua.ſ.dicetur.⁊ hoc eſt verum niſi cōtra epiſcopum ſit
preſcriptum.ſ.de preſ.auditis.⁊.c.cum olim.ſecundum Hoſt.
¶Ceterum exeō.int.de his tenentur dare decimas.⁊ ideo in
hoc videntur grauari.ſ.de deci.ex parte.i.ſed ſtatim releuant
in alio iuxta regulam.ſ.de pro.c.j.ff.de iureiuran.cum qui.§.
vlti.ſecundum Hoſtien.¶Alijs bonis mobilibus vndecūq
veniant dummodo ſint licite acquiſita.ſupra de deci.ex tranſ
miſſa.nam quo ad immobilia quid iuris ſit dicitur.ſ.eo.§.in
alijs de hac materia etiam no.xiiij.q.v.in ſum.¶Conuentib⁹
hoc eſt primū priuil.quo ad decimas quas parochiales eccle.
debent habere.ſ.de deci.cum in tua ⁊.c.cum contin.Hoſtiē.ad
idē.ſ.e.lib.de reſti.ſpoli.ad decimas alias cōtra.v tin iuribus
alle.in gl.ſequē.¶Tertia.hoc euidenter patet ꝙ de iure cōi ca
nonica debetur.vel quo ad decimā.ſ.de deci.qm̄.c.dudū de p
ſcrip.de quarta.de offi.ordi.conquerente.alias hoc nō eſſet p
uilegiū.Inno.¶Perſoluāt.queritur in quo ſunt fratres iſti
obligati ſoluere debitū epiſcopo vel eccleſie parochiali per hoc
tū dici conſueuit ꝙ ſaltē in hoc ſunt priuilegiati qꝛ nō ſoluūt
epiſcopo vel eccleſie paroch.⁊ quia minus eſt ſoluere fratrib⁹
ſui ordinis quā ep̄o vel eccleſie parochiali.¶Moderatione.
moderatio nihil eſt quia iſti fratres clerici integras decimas re
cipiant de nouslibus ⁊ poſſeſſionum laboribus quas iſte or
do ſancti Ioā.habebat ante concilia.ſed de illis poſ.quas or
do queſiuit poſt conciliū ſoluit integras decimas vt.ſ.de de
ci.nuper.Inno.⁊.h.¶Concilij.ſ.de deci.nuper.in alijs.ſ.que
non obueniunt ſibi a dictis fratribus ſui ordinis debet inte
gras ſoluere decimas Innoc.¶Quolibet alio.puta priuile
gium in cōſuetudine.ſ.de deci.cū ſint Hoſti.⁊.c.ad apoſtolice.
¶Reſeruato.ſupra de teſti.offici.⁊.c.qđ de his.¶Defenſiō
bus.i.preſcriptionibus ſiue excep.Hoſtien.¶Iuribus.ſ.com
munibus vel ſpecialibus puta priuilegijs vel conſuetudinib⁹
ſ.de exceſ.prela.accedentibus.ſ.e.lib.de priuil.volentes.in ſi.

Summarium.

1 ☞ Epiſcopus eſt caput eccleſie cathedralis ⁊ etiam aliarū: ⁊
ſine capite membra nihil poſſunt.
2 Cōiuratio ⁊ cōſpiratio quo differunt.
3 Monachus an poſſit habere volūtatē a ſe in licitis ⁊ honeſtis
4 Coniuratio oīs ſiue cōſpiratio ſemp p̄ſumit illicita ⁊ indu
cit penā contra cōſpiratores.
5 Clerici ꝯ ſuū ep̄m an cōiurare poſſint ſi male v̄ſatur in admini
ſtratione ſi autoritas nō interdicat.

Cōſtitutionem

Conſtitutionem. Iſta conſtitutio multū fuit decīſa ⁊ incipiebat coniurationū ⁊c. ¶ Si forte. ſ. eo. lib. de elec. ſi forte. ⁊ huius cōſti. verba ſequunt̄ vſq₃ ibi in illo qui ⁊c. extra ad hoꝝ declarationē repete que dicta ſunt in palle. c. ſi forte. ¶ Ceterū canonicos fecerint hic videt̄ qꝺ ſolum capitulū poſſit facere ſtatutum ad idē. ſ. eo. c. in fi. ſ. de cōſtitu. cū omnes. c. cū acceſſiſſent. c. cum or. c. ex parte. de reſcrip. cōſtitutus. §. diſcretionem videtur. ſed contra. ſ. de conſue. cū
a cōſuetudinis. vbi patet qꝺ hic° nō poteſt capitulum ſine epiſcopo. ad idē. ſ. de his que fiunt a prela. nouit. dic qꝺ huic contrario ſtandū eſt vbi forte eſſent aliqua minima ⁊ eſt argu. ad
1 hoc q₂ epiſcopus eſt † caput eccleſie cathedralis ⁊ etiam aliarum. ſ. de teſta. requiſiſti. ⁊ ſine capite mēbra nihil poſſunt. ad hoc. ſ. de preſcri. cū non liceat. ⁊ huius ſententie fuit Inno. in palle. c. cū omnes. c. cum acceſſiſſent. ⁊ reſpōdent ad decre. cōſtitutis qꝺ ibi non dicit̄ ſtatutū valere ſed dicitur illos nō cogēdos propter iuramentū de quo in legitimis mētio non habet̄ vel forte illud fuit confirmatū a papa ſed certa minima ſecundum quoſdā bene poterit capitulum ſtatutum facere vt puta qꝺ certa hora cōueniāt ad cauſa vel qꝺ certo modo citent̄ per campanā vel alio modo vel qꝺ ea que de quotidianis diſtributio. eis ſuperfuerūt certis annis pauperibus diſtribuātur talia enim forte poteſt per ſe capitulum ſtatuere ſm. B. cō. qui ita no. in pre. alle. c. omnes. facit ad hoc q₂ qꝺ licet licitum collegium poteſt ſtatuere quo ad ea que ad ſe pertinēt: vt. ff. qꝺ cuiuſq₃ vniuer. l. j. §. ij. ſ. de conſti. ex literis. item ad hoc videt̄ facere. ſ. de cle. non reſi. cum dilectos. vbi ſtatutū de reſidentia facienda factū fuit per capitulum vt patet ex ſuperſcriptione ipſius decre. dic qꝺ aut factū fuit autoritate epiſcopi vel non erat qui ipſum impugnat ⁊ ſic pōt reſponderi ad omnia. c. ſimilia. ideo autem dictum eſt de autoritate epiſcopi que debet eſſe in ſtatuto per capitulū facto: q₂ ſi a principio capitulū ſolum fecit ſtatutū cum illud nullum fuerit vt in prece. c. cū conſue. epiſ. illud ratificare non poteſt. xxviij. q. ij. dudū. ſ. eo. lib. de reb. eccle. non alie. dudum. de elec. auditis. ¶ Ad iudicium domini pape hic erat in integra talis litera vt his verbū vtamur. ¶ Puniendos: q₂ de hac materia cōſpirationis frequētius in iudiciis cogitatur ideo de ea latius videamus ⁊ eſt pri
b mo cognoſcēdu₃ quid ſit conſpiratio ᵇ ſiue cōiuratio. ⁊ eſt dicendum ſm Hug. qꝺ cōiuratio eſt plurium in vnum iuratio
2 ⁊ differt † a conſpiratione: q₂ coniuratio fit cum iuramento ſic dicta a coniurando id eſt ſimul iurando in vnum conſpiratio fit pacto tantū ſine iuramento ſic dicta a cōſpirando id eſt ſimul ſpirando ſc₃ quando plures ſpernunt ſimul ⁊ ſiant ⁊ tēdunt ⁊ dirigunt̄ in vnum ⁊ dici poteſt conſpiratio id eſt con. ⁊ ſpiritu id eſt ſuperbia ⁊ elatione pone ergo thema vt ſic facilius hic materia eluceſcat in monaſterio ſancti Petri peruſini abbas eſt dilapidator ⁊ bonorū monaſterij conſumptor. v. monachi eiuſdē monaſterij videntes ſuum monaſterium in temporalibus labi. iurauerunt in ſimul ſe iuuare ⁊ defendere pro poſſe tam contra abbatem quam contra quancūq₃ perſonam aliam ſuum monaſterium deſtruētem inſuper de hoc factum fuit publicum inſtrumētū hoc facto dicit abbas eorum vos eſtis conſpiratores a iure reprobati econtra dicūt monachi non ſumus quoniam hoc fecimus pro honore ⁊ defenſione noſtri monaſterij volebatur modo querere an tales monachi ſint cōſpiratores a iure reprobati de quibus etiam loquitur hec litera ⁊ primo videtur qꝺ ſic: q₂ monachus non poteſt tractare id quod monaſterij expoſcit vtilitas niſi ſuperioris ſui vt puta abbatis vel epiſcopi autoritas interueniat. xvi. q. j. monachi. ij. ⁊ c. qui vere. ad idem. xviij. q. ij. diffinimus. in fi. xx. q. iiij. c. ij. ⁊ iij. per que iura patet qꝺ etiā in licitis ⁊ hone
3 ſtis monachus † a ſe voluntatē habere non poteſt ſed cum noſtri monachi a ſe predicta conſtituerint cōſpiratores fuerunt ergo omnino a proprio cadere debēt gradu. xi. q. j. coniurationum. ⁊ ratio q₂ conſpirationes non de zelo iuſtitie ſed de odij fomite pcedere vident̄. ſ. de ſimo. licet heli. in fi. ⁊ c. paruus. ver. nos vero. vnde conſpiratores ⁊ coniuratores vniuerſaliter repelluntur ⁊ reprobantur. iij. q. iiij. conſpiratores. xi. q. j. coniurationum. cū. iiij. c. ibidem ſeq. ſ. de regu. iur. cum. I. et A. ⁊ hoc ſatis plane ponunt Inno. ⁊ Hoſtien. ſ. de elec. bone me. cum etiam a legibus ſecularibus talia reprobentur: vt. C. de his qui ad eccle. confu. denunciamus. C. de monopol. l. j. ff. de colle. illici. l. j. ſi obiciat̄. d. c. xvj. q. vij. ſane. dic qꝺ ibi nō loquitur de cōiuratione ſiue conſpiratione ſed ibi fuit ſchiſmatis abiuratio ⁊ fidei catho. profeſſatio. ⁊ ſic etiam intelligunt ibi Hoſtiē. ⁊ Lau. ⁊ ſatis poteſt colligi ex eo quod no. ij. q. vij ſacerdotes. hanc partem etiam ſatis corroborat Vincen. dixit enim ⁊ no. ſ. de teſti. cog. c. iij. qꝺ omnis cōiuratio † ſiue cōſpiratio ſemper preſumit̄ illicita ⁊ inducit penā contra conſpiratores hoc ſatis bene ꝓbat in li. feu. de pace tenē. l. hac edictali. §. cōuēticulas. ſed cōtra. quāuis conſpiratio ⁊ coniuratio generaliter ſint prohibite tū vbi ex cauſa licita ⁊ honeſta fit ſimul in vnū cōcordia ⁊ vnio. ibi non dicit̄ eſſe conſpiratio ſiue cōiuratio ſed potius concordia. argu. ff. de colle. illi. l. j. vnde inuenio qꝺ conſpiratio in bona ſignificatiōe ſumitur. in aut. vt com de app. cog. §. ſi quis. de predictis pꝫ vbi dicit̄ qꝺ beatiſſimi patriarche vna conſpiratione ⁊ concordia rectam predicant fidem hoc etiam ſatis patet per id quod le. ⁊ no. xi. q. j. ſi qui clericorum. vbi dicit Io. qꝺ coniurationes que fiunt ſuper re licita licite ſunt hoc etiam patet ex tex. ipſius. c. vbi dicit rebelli coniuratione ⁊c. ⁊ vbi dicit autoritate interdicente ⁊c. vbi dicit Lau. ergo ſi non interdicat autoritas bene poſſunt
5 clerici contra † ſuum epiſcopum coniurare ſi male verſatur in adminiſtratione. ⁊ de tali bona ꝯſpiratione loquitur. ſ. de ele. cū eccleſia. de cauſa poſ. cū olim de teſti. co. dilectorū. ij. q. j. nulli ⁊c. di. pcipimus. ſ. de treu. ⁊ pa. c. j. ⁊ hoc etiā cōprobāt. Inno. ⁊ Hoſt. ſ. de reg. iur. cum. I. ⁊. A. in fi. vbi dicunt ꝙ cōſpirator pro bono eccleſie contra prelatum conſpirare pōt ⁊ nō peccat ⁊ tamen repellitur teſtimoniū non cōtra eos. que dec. etiam loquitur de tali bona conſpiratione. vt ibi patet in prin. vbi patet ꝙ aliqui monachi erāt in cauſa nomine aliorū ⁊ de aliorū mandato per ꝙ conſtat qꝺ ibi conſpiratio interuenit que ibi reprobata non fuit. ad idem. ſ. de excuſat. prelatorum in prin. ⁊ ꝙ leg. ⁊ nōt. iij. q. ij. q₂ ca. per ꝙ demonſtrat ꝙ talis conſpiratio nō eſt iure reprobata ſed licita ⁊ honeſta. ergo admittenda ⁊ non punienda. ⁊ hoc plane no. Gof. ⁊ Ho. ſ. de iud. exhibita vbi dicunt ꝙ in caſu licito admittitur cōſpiratio quādo. ſ. clerici ſtatuunt inter ſe ꝙ teneant ſe ſimul. nec permittant prelatum dilapidare bona nec excōmunicatum admittent ar. xxij. q. iiij. ſi ad peccatum. nec ob. ꝙ legi. ⁊ not. in pre. c. ſi qui clericorū vbi dicit preſumptio ⁊c. nā ſm Lau. exponi debet. i. temeritas ⁊ idem probatur. c. q. ſi clerici vbi dicit aut per coniurationem calumniam machināte ⁊c. ⁊ c. q. coniurationum in prin. vbi clare patet ꝙ loquitur de illa conſpiratione que crimē eſt. ſ. q̄ non eſt diuiſio. ꝙ in malum ſonat. vt de con. diſt. ij. prima nos autem loquimur de illa que cauſa boni fit ⁊ non odij fomite. pro hoc etiam facit. ſ. de iureiuran. petitio. vbi patet ꝙ nō obſtat iuramentu₃ dum tamen nō fiat machinatio. que in nimio caſu ceſſat non ob. ſ. de teſ. co. c. vlt. nam ibi loquitur in machinatione occulta. ꝙ patet q₂ dicit ad hoc celanda ⁊c. de tali aūt loquitur. lxxix. diſt. c. ij. nos autem de tali non loquimur. imo de eo ꝙ eſt licitum ⁊ honeſtum ſic etiam ceſſat. xviij. q. ij. §. ecce vbi loquitur de mala proteruitate monachorum ſic etiam no. Hoſt. in ſumma de iureiur. c. vl. ver. ſi vero temerarium vbi dicit ꝙ predicta de mala coniuratione debent intelligi. ſic etiam loquitur hec conſtitutio. ⁊ hanc ſententiam teneas. ſic etiam tenet hu. in pre. c. ſi quis clericorum. ⁊ ex eo ꝙ hic dicit habetur ſatis efficax argu. ꝙ crimen probatur per ſcripturam ad idem lxxxviij. diſt. c. vlt. ſ. de reſt. ſpolia. cum ad ſedem. §. nos. ij. q. vij. plerunq₃ vbi ſatis dixi. ¶ Libertatem. exhibendi ꝙ eſt. ſ. pri. ¶ Liquido. i. manifeſte ¶ Sanctiones. C. de fruc. ⁊ litis ex. nō ignoret. ff. de pet. here. illud. ff. de le. ij. qui ſolidum. §. etiam. ff. de ali. in. mu. cauſa fa. l. j. R. j. ⁊ quaſi per totum. ¶ Lites. ff. de ali. in. mu. cauſa fa. l. Item ſi res in fi. prohibet hic reprobatur ff. de admi. tu. quoties. §. ſicut. ¶ Adigit. i. cōpellit. ⁊ cōponit̄ ex ad ⁊ ago. ¶ Ad peccandū. ob hoc non valet. ff. de pact. do. conuenire.

a ¶ Dic ꝙ huc ad dō pan. l. c. cū oēs. in. ij. col. circa fin. ex ꝯſti. ⁊ in c. cū acceſſiſſent. l. ij. col. v. i gl. ij. c. ti.

b ¶ Quid ſit ꝯſpiratio. ad de fcl. i. c. exhibita. i. iij. col. ō iudi. ⁊ l. c. ſi. l. j. col. ꝯ ō teſt. cog.

Exijt qui ſeminat. Hec cōſtitutio in pluribus caſibus multum vtilis prohibetur gloſſari. ſ. e. c. vlti. ⁊ ideo acquieſco. ⁊ hoc principium poſitum vt tota. reſeruata videatur propter id quod habetur ſupra eodem ſitu proemio.

Summarium.

1 ¶ Genera cellarū quot ſint ⁊ que.
2 Conuiue appellant̄ etiā ſimul cōedentes.
3 Vita contemplatiua an preeminoat vite actiue: ⁊ in quot habeat preeminentiam.

Priuilegium habitantes. i. reſidentes vt ſequitur ⁊ intelligo quocunq₃ ti. habitantes. ſiue ad tempus ſiue alio modo. ¶ In aliquo accipe. verbū. ſ. poſitū. defendit. ſed reaſſume predictū verbum defendit. ¶ Hoc eſt cū hic exponatur quidē dicere cella. dic quod in hac iſta decretalis facit ad hanc rubricam. alias faceret melius ad rubricam precedentem vel ad illam de priui-
1 legio ⁊ nota quod duo ſunt genera † cellarum. nam quedam ſunt celle que ſunt extra clauſtrum monaſterij. de quibus loquitur. xviij. q. ij. quam ſit iuxta princi. ⁊ de iſtis loquitur hic ⁊

ꝫ.co.lib.de exceſ.prela.cum co.in fin.alie ſunt celle que ſunt.ſ. ſepta monaſterii de quibus loqtur.c.cauſa.r.q. nullus monachus.xxx.q.iiii.c.vlti. de iſtis non loquitur hic. ¶ Conuictu. i.cõmuni victu.ꝛ eſt dictio cõpoſita a con ꝛ viuo.vnde ſimul
2 comedentes †etiam conuiue appellantur. ¶ Contemplãdum. dicit greg.ꝙ quies ex corde nobis appetenda eſt vt.viii.q.i.in ſcripturis.ver.quies.ex quo dici conſueuit qꝺ vita contempla
3 tiua †preeminet vite actiue.ad idem.co.q.qui epiſcopatum qꝺ verum eſt ſm aug.nam ſunt.vii.in quibus vita contemplatiua videtur habere preheminentiã reſpectu vite actiue.vt dicitur i ſum.de virtutibus.vbi tractat de preminentia vite contemplatiue ad actiuam.ꝛ de iſtis duabus vitis habetur.ſupra de renunc.in fi.

Summarium

1 ¶ Papa po ꝙ ꝯcedit beneficii vacantis Collationẽ p conſequens ꝛ omnia cõcedere videtur per que peruenitur ad illud.
2 Papa ſic alicui benefitium indulget vt illud nõ abſorbeat ius alterius.
3 Princeps punire non debet ius alterius ꝛ ſi differt vel producere illud poſſit.
4 Pater ſi concedat liberã adminiſtrationẽ filio non ideo tamẽ concedit vt alienet in fraudem creditorum.
5 Clerici an tempore infirmitatis ſeruire intelligantur.

Sicut. Duorum habes.ſi.xii.q.ii.caritatem ꝟ. viſitatores.i.clerici quod eorum. ¶ Cedentium.dicendum videtur quod dicit debere obtinere etiam ſi non renuncient in manu ſui proprii prelati ſed ipſius habentis priuilegium.ꝛ eſt ratio.qꝛ poſtquam
1 papa †concedit beneficii vacantis collationem.per conſequẽs ꝛ omnia cõcedere videtur per que peruenitur ad illud ad hoc. ff.de iur.om.iud.l.ii.ꝛ quod le.ꝛ no.ꝫ.de of.dele.preterea i gl. arg.ꝙ ꝯceſſio ꝛc ꝛ.c.ſuſpitiõis.ſicut ſi alicui aliud cõceditur ꝛ eius coherens conceſſum eſſe videtur ſm id qꝺ le.ꝛ not.i.q.i.ſicut chriſtus.xliii.di.in prin.nam omnia que ſunt eiuſdem generis.eodem genere alias iur.debẽt cenſeri ſm id qꝺ leg.ꝛ not. xii.di.c.illud in glo.vlt.vnde cum alias non poſſit concedi bñficium niſi vacet.ex quo habet priuilegiatus poteſtatẽ conferẽdi.per conſequens ꝛ renunciationem acceptandi ſiue recipiẽdi.ar.ad hoc.ff.de ſerui.vr.pre.l.iii.§.pe.ff.de ac.emp.creditor. §.vlt.C.de bo.va.l.ii.lib.x.ff.ſi ſerui.ven.teſtatrix.ſed ar. cõtra. ꝫ.co.lib.de preben.dudum in prin.vbi papa cõmiſit expſſe in caſu cõcali illi legato qꝺ autoritate ipſi⁹ pape reciperet reſignationem ꝛ poſtea cõferret.ꝛ ſic videtur quod nõ potuiſſet recipere reſignatio.niſi hoc fuiſſet ei commiſſum.ꝛ ſic ſecundum hoc qꝺ hic dicit cedentium.debet intelligi de iure.i.autoritate ſiue permiſſione ſuorum prelatorum alias non tenet ceſſio.ad hoc
a qꝺ leg.ꝛ no.vii.q.i.epiſcopus de loco.in fi.nam reſignatio ᵃ nõ tenet in preiudicium eorum a quibus obtinẽtur illa beneficia. niſi fiat eorum autoritate ſiue conſenſu vel niſi in eorum manibus fiat.ad hoc qꝺ le.ꝛ no.ꝫ.de renunc.qꝺ in dubiis.ꝛ.c.vlti.ꝛ vi.q.iii.deniqꝫ in gloſſ.ſed nonne tibi videas.ꝛ.xviii.q.ii.ab-
2 bas propter.nam papa ſic alicui beneficiũ indulget †vt illud non abſorbeat ius alterius ad hoc qꝺ leg.ꝛ no.xcix.di.c.vlt.ꝛ. ſ.de ec.edi.ad audientiam.ii.ꝫ.de confir.c.vlti.ibi videas.ꝛ.ꝫ. de off.or.licet.ver.quia tamen.ꝛ dixi.ꝫ.e.li.de reſcrip.cum ali-
3 quibus.in gl.ii.nam punire ius alterius princeps †non debet ꝛ ſi differre vel producere illud poſſit.C.de preci.ipera.of.quoti.ꝛ per renunciationem totaliter ius epiſcopi abſorbetur.ꝛ ita priuatur iure ſuo qꝺ habet in perſona renunciantis qꝺ tẽ non debet.lvi.diſt.ſatis peruerſum ad hoc facit optime.xxv.q. ii.ſeruatis in prin.vbi patet quod licet papa alicui vices ſuas committat. non tamen in fungendo priuilegio aliorum ad
4 hoc.xi.q.i.peruenit.ſicut ſi pater concedat †liberam adminiſtrationem filio non ideo tamen vt alienet in fraudem creditorum.ff.de his que in frau.cre.ſi pater.qua renunciatione ſic canonice facta.tunc poteſt ex vigore ſui priuilegii illud beneficiũ ſic vacans concedere.quod alias non poterat ſuo iure.naꝫ ſufficere videtur priuilegiato vt ex ſuo priuilegio fructuꝫ habeat quem habere poteſt ſine iuris preiudicio alieni ſecũdum id ꝙ leg.ꝛ no.ſupra de priuil.in his. ¶ Cedentium decedentiũ iſta totaliter ſunt diuerſa vt patet.ꝫ.co.lib.de reſcrip.ſuſceptuꝫ.§. i.ſed nunquid iſte poterit conferre talia beneficia ſi vacauerit in curia credo qꝺ non.vt ſatis patet.ꝫ.co.lib.de preben.licet eccleſiarum vbi dicit quacunqꝫ autoritate ꝛc. ¶ Reſiderent ex ſola reſidentia non perciperet quotidianas diſtributio.niſi etiam eccleſie deſeruiret.vt.ꝫ.co.li.de cler.nõ reſi.cõſuetudinẽ. ¶ Verũ pro ſed. ¶ Parte.no.tu prelate q tale obtines priuilegiũ nam hec declaratio demonſtrat ꝙ propter te ſimpliciter debes tale habere tecum ꝛ non in fraudem.vt illi pretextu talis priuilegii poſſint in abſentia ſuorum percipere fructus beneficioꝝ. nam ratio principalis eſt conſideranda.ff.de auc.preſ.l.i.in ꝑ n. ar.ff.de ſta.ho.quando. ¶ Familiares.ꝫ.co.lib.de priuil.lꝫ.§.i.
b ꝫ.co.lib.de hereti.filii.vbi de hoc. ¶ Cõtinue. intellige ᵇ ciuili modo vnde dic continue.i.tempore congruo.ꝛ ſi nõ quolibet inſtãti ad hoc ꝙ leg.ꝛ not.xxii.di.c.ii.de con.di.ſicut tibi.xxiii. diſt.his in ſi.xxv.diſt.c.i.ver.archipreſby.ꝫ.de offi. archidi.c.i. ꝫ.de frigi.ꝛ ma.litere.in ſi.xxxi.di.ſi laic⁹.xxxvi.di.§.ecce iuxta prin.de con.di.v.nunquam in princi.ad idem.ff.de ſerui.ſi cui.ff.de ſerui.vrba.pre.foramen.ff.de aqua quot.ꝛ eſti.i.§. qꝺ aũt.ff.de flu.l.i.R.i.ꝛ no.ꝫ.de cauſa poſ.cum eccleſia in glo. ex hoc videtur.ꝛ ſic non adeo arctãtur tales clerici quin etiam aliquãdo pro ſuis vtilibus ꝛ neceſſariis vtilitatibus poſſint abeſſe de mandato ꝛ licẽtia ſui domini.ſed.ſ.dicat tuis negotiis arg.ad hoc ſatis efficax.ꝫ.co.lib.de preben.preſenti.§.i.Sꝫ ar. contra.ſupra co.lib.de elec.ſi poſtquaꝫ.§.i.ꝛ ſi tales clerici infirmantur ob hoc non carent vigore priuilegia.tamen tunc ſer-
5 uire †intelliguntur ſm id ꝙ le.ꝛ no.ſupra de cleri.egro.cũ percuſſio.in ſi.

a ¶ Nam reſignatio Ad ꝺ ſe.l. t.p.ꝛ g.l.ii.col.in ꝟ. declarat hic de of.dl. ꝛ i.c ſtatim⁹ l.ii.col.ꝺ ntaio.ꝛ ob.

b ¶ Intellige ciuili mꝺ. Adde bar. l.l.i.in.iiii. col.in prin. ff.ſo.ma.fe. plene in de. her.ipe.col. ꝛ i.c.exteno re i.ii.col.ꝺ teſti.

¶ Egregia ꝛ climata cõmentaria dñi Archidiaconi bononi. ſup ſexto decre.cũ ſuis elegantiſſimis ꝛ vtiliſſimis additionibus nouis excellẽtiſſimorũ plurimorũ doctoꝝ additis ꝛ ſuis locis opportune inſertis feliciter expliciũt. Lugduni exarata per Joannem Moylin alias De chambray. Anno domini. M.ccccc.xxxiii.
a b c d e f g h i k l m n o p q. Omnes ſunt quaterni.

FINIS